

LIBRARY OF
WELLESLEY COLLEGE

PURCHASED FROM

Sweet Fund

WELLS BINDERY, INC.

JUL 1976

WALTHAM, MASS. 02154

- Var^F = Var sec. Firkowitsch (cf. Harkavy und Strack, Catalog der hbr. Bibelhdscr. etc., 1875)
 Var^G = Var sec. Ginsburgii Biblia masoretica [Bible, 1897]
 (MS^G, MSS^G = Var sec. Ginsburg, Intro. to the .. Hebr.
 Var^J = Var codicis Jemenensis (cf. Hoerning, Karaïtes MSS, 1889)
 Var^{Ken} = Var secundum Kennicott, Vet. Test. 1776ss.
 Var^M = Var secundum Joh. H. Michaelis, 1720
 Var^P = Var codicis Petropolitani anni 916
 Var^S = Var secundum Strack, Gramm. des Bibl.-Aram. 4 1905.
 Var^W = Var secundum Wickes (Hebrew Accent. 1881. 87)

(G) (U) (C) etc. = G etc. non verbotenus, sed secundum rem

2S^G, ψ^G etc. = G ad ψ etc.

add	= additum, additamentum	m(u)lt	= multi, -ae, -a etc.
al	= alii, -ae, -a etc.	nonn	= nonnulli etc.
al loc	= aliis locis	Occ	= Occidentales
c	= cum	om	= omittit, -unt
c ast	= cum asterisco (*)	Or	= Orientales
cf	= confer(endum)	orig	= originaliter
cod(d)	= codex, codices	p(au)c	= pauci etc.
(com)pl	= (com)plures	pr	= pro
conjg	= conjunge, -it	praem	= praemittit, —e
crry	= corruptum	prb	= probabiliter
dl	= dele(ndum)	prp(o)n	= proponit, —unt (quidam scriptores recentiores)
du	= dubium	prps	= propositum
Ed(d)	= editio(nes)	Q	= Qerē
ex	= excidit, -erunt	s, ss (sq)	= sequens, sequentes
fr	= fortasse	s ast	= sine asterisco
Hex, hex	= Hexapla, -ricum	Seb	= Sebir
He(r)	= Hieronymus	Sev	= codex Severi hebraicus
Hil	= codex Hillel	sim(il)	= similiter
ld	= hodiernum	sol	= solum
nc(ert)	= incertum	soph pas	= sōph pasuq
d	= idem	Tiq soph	= Tiqqūn sopherim
Jerus	= codex Hierosolymitanus	trsp	= transpone(ndum), -it, -unt
ins	= insere (-it)	v, vs	= versus
interv	= intervallum	Var	= varia lectio, cf. Sigla
invers	= inverso ordine	vb	= verbum, -a etc.
Jub	= liber Jubilaeorum	V(e)rs	= versiones (omnes vel
K	= Ketib	vid	= vide(n)tur [pleraeque]
l	= lege(ndum)	+	= addit (-unt); in enume-
leg	= legit, -unt		randis codd = praeterea
maj	= majusculum	>	= plus quam, deest in
min	= minusculum	*	= textus (forma) conjec-
MS	= codex manu scriptus		turā probabilis
MSS	= codices manu scripti, cf.		
m(tr) cs	= metri causa	[Sigla	ג' = ג' (et cetera)

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc 1S 2S 1R 2R Jes Jer Ez Hos Jo Am
 Ob Jon Mi Na Hab Zeph Hag Sach Mal Ps (ψ) Prv Hi(Ij) Cant Ru
 Thr Qoh Est Da Esr Neh 1Ch 2Ch

SIGLA ET COMPENDIA.

- A** = Aquila   **λ** = versio arabica   **Ä** = versio aethiopica
£ = editio Bombergiana Jacobi ben Chajjim anni 1524/25   **E'** = Quinta
Ⲙ = versio graeca LXX interpretum   **Ⲙ^F** = codex Ambrosianus
Ⲙ^N = codex Sinaiticus   **Ⲙ^h** = recensio hexaplaris
Ⲙ^A = codex Alexandrinus   **Ⲙ^L** = recensio Luciana
Ⲙ^B = codex Vaticanus   **Ⲙ^N** = catena Nicephori
Ⲙ^{C(om)pl} = editio Complutensis (1514—17)   **Ⲙ^Q** = codex Marchalianus
Ⲙ^D = codex Cottonianus Geneseos   (= XII Parsons)
Ⲙ^E = codex Bodleianus Geneseos   **Ⲙ^{Vn}** = Aldina (Ven. 1518)
Ⲙ* (**Ⲙ^{B*}** etc.) = prima manus, **Ⲙ^{Bab}** etc. secunda, tertia manus
Ⲙ^r (**Ⲙ^{Br}** etc.) = altera versio (ex duplici)
Ⲙ ipsum = omnes MSS vel gravissimi
Θ = Theodotion   **Ⲙ** = versio coptica
K = Ketib (**K^{Or}**, **K^{Occ}** = **K** apud Orientales, Occidentales)
ℓ = versio vetus latina (Italia) secundum Sabatier 1739—49 (1751)
ℓ^L = codex Lugdunensis (ed. Ul. Robert 1881. 1900)
ℓ^{Lg} = margo codicis Legionensis (ed. Vercellone, Var. Lect. Vulgatae, [1860. 64])
Ⲙ = Masora, textus masoreticus
MS = codex manu scriptus   **MSS** = codices manu scripti
4MSS, 10MSS etc. = 4 vel 10 MSS secundum de Rossi, Variarum Lectiones
Vet. Test. 1784ss et Supplem. 1798, inclusis codicibus, qui prima,
exclusis illis, qui secunda manu lectionem tuentur (cf. Var. Lect.
I § XLI, pag. XLVI)
1MS^F, MS^J, 3MSS^M etc. cf. Var.   [pretum vel Targumi ec.
ⲘMSS, **ⲘMSS** (vel **Ⲙ^{MSS}** **Ⲙ^{MSS}**) etc. = codices manu scripti LXX intr-
Occ = Occidentales   **Or** = Orientales
Or^{B7} = codex Tschufut-Kale 7
Or^{Ka} = collatio Kahlī (cf. Kahle, der masor. Text etc., 1902)
Q = Qerē (**Q^{Or}**, **Q^{Occ}** = **Q** apud Orientales, Occidentales)
Ⲙ = Pentateuchi codex hebraeo-samaritanus
Ⲙ^T = versio samaritana (Targum samaritanum)
Σ = Symmachus   [Walton, 1654ss
Ⲙ = versio syriaca secundum editionem Polyglottam Londinensem Briani
Ⲙ^A = codex Ambrosianus   **Ⲙ^L** = editio Lee 1821. 23
Ⲙ^h = versio syriaca hexaplaris cf. **Ⲙ^h**   **Ⲙ^U** = editio Urmensis, 1852
Ⲙ = Targum (in Pentateucho = **Ⲙ^O**)
Ⲙ^B = Targum editionis Bombergianae 1524/5
Ⲙ^J = Targum Pseudo-Jonatan (ed. Ginsburger, 1903)
Ⲙ^{JII} = Targum Hierosolymitanum secundum (Fragmententargum) ed.
Ⲙ^L = Targum editionis Lagardianae 1872. 73   [Ginsburger, 1899
Ⲙ^M = Merx, chrestomathia targumica, 1888
Ⲙ^O = Targum Onkelos (ed. Berliner, 1884)
Ⲙ^{Pr} = Praetorius, Targum in jemen. Überlieferung (ad Jos et Jdc
Ⲙ^W = Targum editionis polyglottae Waltonii   [1899. 1900)
Ⲙ = versio latina vulgata   **Ⲙ^A** = codex Amiatinus
Var = varia lectio (cf. MS, MSS)
Var^B = Var secundum Baer
Var^{E 1. 2. 3} = Var codicis Erfurtensis 1. 2. 3

CORRIGENDA

Jos 1,2 ¹ לבני 2,18 ¹ החלון 5,14 ¹ עבדו: 8,29 ¹ השמש
10,34 ¹ עליה: 11,23 ¹ ממלחמה: 14,6 ¹ יהושע et אדותי 19,1 ¹
ישא et יהוה 24,19 ¹ למטה.

Jdc 5,8 ¹ ורמח 6,20 ¹ בן: 7,18 ¹ בשופרות 8,13 ¹ prb 8,33 ¹ מת
9,49 ¹ ויציתו 11,34 ¹ בת: 17,2 ¹ ואתי 17,5 ¹ יד 18,11 ¹ איש.

IS 1,28 ¹ הוא 2,11 ¹ יהוה 6,18 ¹ לעקרון 9,1 ¹ ושמו 11,2 ¹
et וישב 20,25 ¹ על 18,5 ¹ לאחיד 17,17 ¹ מעט 14,29 ¹ בזאת 1
26,17 ¹ יד 23,16 ¹ הזה 21,16 ¹ דוד 21,2 ¹ בלה 20,33 ¹ ויקם
והששי 3,5 ¹ שאל 1,21 ¹ 2S — יגולאשר 30,31 ¹ יהוה: 26,23 ¹ ויבר
הקדיש 8,11 ¹ pro 4,9 ¹ sed cf Jon 6,8 ¹ ins: נילך 6,2 ¹ Ch (cf 2-5,2
12,5 ¹ אישה 11,26 ¹ הרעור 10,19 ¹ הרעור 10,16 ¹ נשא 1 c Ch
נדול 13,36 ¹ שתי 13,6 ¹ מידה: 13,5 ¹ אפס.. יהוה 12,14 ¹ אף דוד
אחיאם 23,33 ¹ — שים: 23,22 ¹ ad בשלשה 23,22 ¹ ותכל 1, מת: 13,39 ¹

IR 1,26 ¹ עבדך 2,15 ¹ מיהוה 2,28 ¹ יהוה 5,3 ¹ ויחמיר 6,8 ¹
השלשים 7,42 ¹ הרפנים 8,37 ¹ a n l: 1 c 8 (κατέναντι pr katà mian) 8
מקנה 10,28 ¹ b n l 2 Ch 1,14; 9,25 10,22 ¹ a n l: 1 frt c Ch לעבדים
11,1 ¹ d n l צד 13,1 ¹ בדבר 18,13 ¹ לחם 19,13 ¹ והנה. — 2R 4,41 ¹
אוריה 16,11 ¹ ויעש 15,24 ¹ ישראל 10,21 ¹ המרכבה 5,21 ¹ היה
מרים 19,23 ¹ יסמך 18,21 ¹ אשורה 18,11 ¹ זכריה: et היה 18,2 ¹
השקצים 23,24 ¹ ad 2Ch 34,21 10MSS 22,13 ¹ a-2 n l פרים: 19,29 ¹
23,33 ¹ b-b n l Ch 23,25 ¹ שב 23,25 ¹ קדשים = 35,19 ¹ kapα(ι)σειμ 2Ch
pag 552 linea 10 l Gn 46,21 ¹ b-b pag 552 linea 11 l Dt 27,19.

Jes 1,23 ¹ אהב 3,14 ¹ העני הזה 8,11 ¹ יהוה 45,14 ¹ b n l ינעי 64,6 n
1 שאלוני 65,1 ¹ a n l (—גננו pr) ותמננו 1

Jer 1,13 ¹ b n adde: sed melius 5,3 ¹ חוקו 5,8 ¹ b n adde: l? מאשכים
7,24 ¹ n adde: dl? et 10,6 ¹ 7 ad מאין במע 10,6 ¹ 7 ad
adde notam: prps 10,23 ¹ c-c n l: 1 הלך וקהין 13,19 ¹ ad הג' של
notam: 1 גלות שלמה 14,4 ¹ b n adde: prps 15,11 ¹ c n adde:
prps ועובדי.. חתו 21,7 ¹ c n adde: (pr 21,7 ¹ c n adde: 21,7 ¹ c n adde:
1: > 21,7 ¹ c n adde: 21,7 ¹ c n adde: 21,7 ¹ c n adde: 21,7 ¹ c n adde:
25,7 ¹ et n dl 31,13 ¹ d n l יחדו 36,4 ¹ דברי
49,1 ¹ a n l IR 11,5.

Ez 18,7 ¹ a n adde: 18,28 ¹ חבלת חיב (ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος) וישוב
41,15 ¹ מפו. — Hos 2,19 ¹ יזכרו 5,15 ¹ אלך 12,5 ¹ 15 (pr עד 15) 12,5 ¹
בית-אל. — Mi 2,12 ¹ n l šira. — Nah 2,9 ¹ n adde: vel potius ממי
והמה. — Hgg 1,10 ¹ בן. — Sach 4,6 ¹ n ביד זרבבל.

Ps 2,7 ¹ חק 5,7 ¹ יתעב 6,9 ¹ ממני 107,25 ¹ a n adde: prps ינעבר
cf Gn 8,1 107,29 ¹ ad יקם adde not: 1? ישם 110,3 ¹ c n משחתך 127,2 ¹ ad
בן adde not: prps אכן.

Ru 2,18 ¹ ותרא. Est 2,5 ¹ n excl. Esr 5,17 ¹ בירושלם 8,12 ¹ הקטן.

1Ch 11,11 ¹ b n 11 λεσσεβααλ 11,32 ¹ a n 11 הרי 11,34 ¹ b n 11 Σαμαα (pr 11,34 ¹ a n 11
12,3 ¹ a n dl 12,12 ¹ a n 11 Εθθι 12,41 ¹ 11 ישראל: 17,6 ¹ b n 11 (6BL) 18,10 ¹ a n 11
18,10 ¹ a n 11 20,4 ¹ a-2 n 11 המל' 26,6 ¹ n 11 πρωτοτόκου et praem τοῦ (Α τῷ)
27,34 ¹ 11 בניהוי. — 2Ch 1,17 ¹ a-2 n 11 ותעלה 2,13 ¹ a-2 n 11 IR 7,14 11,21 ¹ 11
pone ° ad ששים 24,10 ¹ n 11 21,20.

MONITUM AD LECTOREM.

1. De horum Bibliorum ratione in Prolegomenis toti operi praepositis disserui. Hoc loco praeter Deum, qui vires et valetudinem praebuit, omnibus, qui his Bibliis operam navarunt, gratias agere maximas mihi liceat, imprimis sociis et viris in Prolegomenis, § 8 nominatis. I. I. KAHAN animum non solum ad corrigendas plagulas, sed etiam ad res ipsas attendit, id quod vario modo operi profuit; item DR. KRAMER in perlegendis plagulis locos in notis allegatos diligenter evolvit et errores nonnullos sustulit.

2. Quod attinet ad *editoris et sociorum laborem*, conferenda sunt huius operis Prolegomena, § 8. — Omnia, vel singula, quam diligentissime sunt deliberata; paene ubique contigit, ut editor eiusque socii inter se consentirent: non raro de singulis notis, priusquam in eam, quam lector in manibus tenet, formam redactae sunt, praesertim in Prov., Iob, Eccl., Dan. et in aliis quibusdam libris, uberrime per literas agebatur. In libris Jerem. et Ezech. adornandis editor nonnulla, in XII prophetis haud pauca — licentia, quam I. W. ROTHSTEIN et W. NOWACK obvia ei dederunt comitate — et ad formam metricam textus et ad notas contulit. — In Ez 40,7sq. I. W. ROTHSTEIN lectorem scire vult, ipsum formam אולם rectiorem putare. — In libro Amos corrigendo editori libellus manu scriptus EDUARDI SIEVERS (cui nondum ultimam apposuerat manum) praesto erat.

3. Inter *menda typographica* in Corrigendorum tabula collecta haud pauca orta sunt excisis mere in prelo literis vel vocalibus et accentibus. Cum nonnulla eiusdem generis menda non in omnibus exemplaribus inveniantur, alii fortasse alia in suis ipsorum operis exemplaribus reperient. In altera, si quando opus erit, editione praeparanda e tabulis stereotypis menda illa curabimus auferenda.

Scripsi Lipsiae

R. KITTEL, D.

Kal. Iun. 1906.

CORRIGENDA.

cf p. 552. — DR. KAHAN Znaimensis exemplar partis prioris correctionibus in margine adnotatis liberaliter nobis praebuit. Illis usi sumus, gratias viro docto habentes, in perficienda Corrigendorum tabula. ℓ = in textu; n = in notis.

pag V (Proleg.) not ² 1 Jdc 7,18 (pro 7,20).

Gn 10,8 ℓ 1 גִּבְרָ 14,2 ℓ 1 עֲשׂו 24,33 ℓ 1 לִפְנָיו 27,29 ℓ 1 וַיִּשְׁתְּחוּ
30,7 ℓ 1 בִּן 36,23^b ℓ 1 Ch 1,40^{6A} 36,40 ℓ 1 יָתָת 39,1 ℓ 1 פּוֹטִיפָר. — Ex 12,3
ℓ 1 הָיָה 30,7 ℓ 1 הִנֵּה 31,5 ℓ 1 וּבַחֲרַשֶׁת 37,5 ℓ 1 וַיִּבָּא. — Lv 4,17 ℓ 1 אֵת
12,1 ℓ 1 לֵאמֹר 17,14 ℓ 1 תֹּאכְלוּ 18,8 ℓ 1 בֶּת־אֶמֶךְ 19,33 ℓ 1 בְּאַרְצְכֶם 19,37 ℓ
1 אַתֶּם 21,4 ℓ 1 בַּעַל 23,10 ℓ 1 וְהִכָּאתֶם 23,17 ℓ 1 תִּאֲכִינָה 23,40 ℓ 1 יָמִים
26,31 n מקדשכם. — Nu 3,28 ℓ 1 וּמַעֲלָה 7,43 ℓ 1 לִמְנַחָה 10,35 ℓ 1 וַיִּנָּסוּ
11,2 ℓ 1 מֹשֶׁה 11,32 ℓ 1 הַמַּחֲנֶה 11,32^b n adde: vel c מִשְׁלֹי 15,33 ℓ
1 מֹשֶׁה 19,19 ℓ 1 הַשְּׁבִיעִי 23,23 ℓ 1 פָּעַל 26,26 ℓ 1 הָאֱלֹהִי 26,32 ℓ 1 וְחָפַר
32,40 ℓ 1 בָּהֶן 33,24 ℓ 1 בַּחֲרָה 33,34 ℓ 1 מִיִּטְבָּתָהּ. — Dt 1,16 ℓ 1 גִּרֹּ:
1,33 ℓ 1 לַחֲנֻכָּתְכֶם 5,10 ℓ 1 מִצּוֹתַי 5,16 ℓ 1 אֶפְדָּךְ 12,21 ℓ 1 כֹּאשֶׁר et בשַׁעֲרֶיךָ
22,16 ℓ 1 הַנֶּעַר et הָיָה 28,25 ℓ 1 לִזְעוּתָהּ 32,13 ℓ 1 בְּמִתִּי 34,3 ℓ 1 בִּקְעַת.

8 ^{b-b} > $\mathcal{G}^{\text{Ch}}$ || ^c $\mathcal{G}^{\text{Ch}} + 2R$ 24,6 a + אַבֹּתָיו עִזָּא עִם || ^d $\mathcal{G}^{\text{Ch}}$ יִכְנִיָּה
id 9 || ^g $\mathcal{G}^{\text{ins c MS}^{\text{Ken 525 mg}}}$ 2R (שְׁנָה) עֲשֶׂרָה || ^{io} $\mathcal{G}^{\text{l c}} \mathcal{G}^{\text{ss}}$ אָבִיו אֶתִּי ||
14 ^a $\mathcal{G}^{\text{ins c}} \mathcal{G}^{\text{Ch}}$ וְהוֹדָה || ^b $\mathcal{Q}$ לְמַעַל || 17 ^a $\mathcal{K}$ דִּיִּים — $\mathcal{Q}$ דִּיִּים — ^{b-b} $\mathcal{G}^{\text{Ch}}$ τοῦ
Σεδεκίου κ. τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἤλέησαν κ. τ. πρεσβυτέρους αὐτῶν
ἀπήγαγον || 20 $\mathcal{G}^{\text{Ch}}$ Μῆδων || 21 $\rightarrow$ $\mathcal{G}^{\text{B (Ch)}}$ || 22 ^a $\mathcal{Esr}$ $\mathcal{I}, \mathcal{I}$ מִפִּי || ^b > $\mathcal{G}^{\text{Ch}}$
23 ^a $\mathcal{G}^{\text{Esr}}$ עֲלִיין אֶלְנִי יִשְׂרָאֵל || ^b $\mathcal{G}^{\text{L (Esr } \beta)}$ + δ s προθυμεῖται τοῦ πορευθῆναι
^c $\mathcal{G}^{\text{Ch}}$ יִהְיֶה; $\mathcal{I}$ c pc MSS $\mathcal{G}^{\text{BA (Esr } \alpha)}$ $\mathcal{L}$ (Esr β) $\mathcal{Esr}$ $\mathcal{I}, 3$ יִהְיֶה.

מִלֶּךְ יְהוּדָה לֹא־עָלִיךָ אֲתָהּ הַיּוֹם בִּי אֶל־בֵּית׃ מִלְחָמָי וְאֱלֹהִים
אָמַר לִבְהִלְגִּי חֲדַל־לֶךְ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עָמִי וְאֶל־יִשְׁחִיתֶךָ׃ ²² וְלֹא־הֵסֵב
יָאֲשִׁיהוּ פָנָיו מִמֶּנּוּ כִּי לְהִלָּחֵם בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ וְלֹא שָׁמַע אֶל־דְּבָרָיו
נָכוֹ׃ מִפִּי אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מִגְדּוֹ׃ ׀ ²³ נִירוֹ הַיָּרִים
לְמֶלֶךְ יָאֲשִׁיהוּ נִיָּאמַר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו הַעֲבִירוּנִי כִּי הִחֲלִיתִי מָאֹד׃
²⁴ וַיַּעֲבִירוּהוּ עֲבָדָיו מִן־הַמֶּרְכָּבָה וַיַּרְפִּיבֻהוּ עַל־הַרְקָב הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר־
לֹו וַיּוֹלִיכֻהוּ יְרוּשָׁלַם וַיָּמָת וַיִּקְבֹּר בְּקִבְרוֹת אֲבֹתָיו וְכָל־יְהוּדָה
וַיְרוּשָׁלַם מֵתָאבְּלִים עַל־יָאֲשִׁיהוּ׃ ׀ ²⁵ וַיִּקְוֹנֻן וַיִּמְהֻרְוּ עַל־יָאֲשִׁיהוּ
וַיֹּאמְרוּ כָל־הַשָּׂרִים וְהַשָּׂרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־יָאֲשִׁיהוּ עַד־הַיּוֹם
וַיִּתְּנוּם לְחֹק עַל־יִשְׂרָאֵל וְהַגִּם כְּתוּבִים עַל־הַקִּינּוֹת׃ ²⁶ וַיִּתֵּן
דְּבָרָיו יָאֲשִׁיהוּ וַחֲסִדָּיו כְּכַתּוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ ²⁷ וַדְּבָרָיו הָרָאשֻׁנִים
וְהָאֲחֵרִים הַגִּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכ־יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה׃ ׀

ν 21 Esr aliter || 21 a 1 c Ch סו אתה אגני b-b Ch sol להלחם c Esr
 || Ch 22 a 1 c (?) בית אשור e בית אחר $\text{contra aliam domum}$ v פרת
 || Esr 23 b || Esr 24 c nonn MSS מפני || ירמיהו הנביא || חשב v Esr vel c התחזק
 Cp 36, || ספר דברי מלכי יהודה Esr 25 || (בקברתו 2R 23,30) עם Ch 24
 1 a Ch 2R 23,30 + וימשחו אותו || Esr 26 b > Ch 2R || 2 Ch + 2R 23,31 b-33 a
 (sed בדבלתה et ממלך) 3 Ch || מארימה; ins antea ממלך cf 2R^Q || 4 Ch +
 וימת שם והפסף והזהב נתן לפרעה או החלה הארץ להעגש למת את-הפסף
 על-פי פרעה וכל-איש כערכו נגש את-הפסף ואת-הזהב את-עם הארץ למת
 לפרעה נכה; cf 2R 23,34 s; Esr + κ . $\xi\delta\eta\sigma\epsilon$ τοὺς μεγιστάνας $\iota\omega\iota\alpha\kappa\epsilon\iota\mu$ ...
 5 a BA (Ch) + (cf 2R 23,36 b) מורמה || ושם אמו וכוה בת גריה מורמה || Ch 6 b +
 vb compl (cf 2R 24,1-4) || 8 a Ch + דברי הימים ל

הכל לפסחים לכל-הגמץ למספר שלשים אלף ובקר שלשת אלפים
 אלה מרכוש המלך: ⁸ ושריו לנדבה^a לעם^b לכהנים וללוים^b הרימו
 חלקיה וזכריהו ויחיא^c נגיד בית האלהים לכהנים נתנו לפסחים
 אלפים ושש מאות ובקר שלש מאות: ⁹ וכוונהו^a ושמעיהו ונתנאל
 אחיו וחשביהו ויעיאל^b ויוזבד שרי הלוים הרימו ללוים לפסחים
 חמשת אלפים ובקר חמש מאות: ¹⁰ ונתבון העבודה ויעמדי הכהנים
 על-עמדם והלוים על-מחלקותם כמזנת המלך: ¹¹ וישחטו הפסח
 ויזרקו הכהנים מידם^a והלוים^b מפשיטתם: ¹² ויסירו^a העלה^b לתתם
 למפלגות לבית-אבות לבני העם להקריב ליהוה כפתוב בספר
 משה וכן לבקר: ¹³ ויבשלו הפסח באש כמשפט והקדשים בשלו
 בסירות ובדודים ובצלחות ויריצו לכל-בני העם: ¹⁴ ואחר הכינו
 להם ולכהנים כי הכהנים בני אהרן בהעלות העולה והחלכים
 עד-לילה והלוים הכינו להם ולכהנים בני אהרן: ¹⁵ והמשררים
 בני-אסף על-מעמדם כמזנת דוד ואסף והימן וידתן^a חזתה^b
 המלך והשערים לשער ושער אין להם לסור מעל עבדתם כי-
 אחיהם הלוים הכינו להם: ¹⁶ ונתבון כל-עבודת יהוה ביום ההוא
 לעשות הפסח והעלות עלות על מזבח יהוה כמזנת המלך ואשיהו:
¹⁷ ויעשו בני-ישראל הגמץ את-הפסח בעת ההיא ואת-תג
 המזות שבעת ימים: ¹⁸ ולא-נעשה פסח כמהו בישראל מימי
 שמואל הנביא וכל-מלכי ישראל לא-עשו פסח אשר-עשה
 ואשיהו והכהנים והלוים וכל-יהודה וישראל הגמץ ויושבי
 ירושלם: ¹⁹ בשמונה עשרה שנה למלכות ואשיהו נעשה
 הפסח הזה: ²⁰ אחרי כל-זאת אשר הבין ואשיהו
^b את-הבית^a עלה^a נכו מלך-מצרים להלחם^c בכרכמיש על-פרת
 ויצא לקראתו ואשיהו: ²¹ וישלח אליו מלאכים לאמר מה-לי ולך
 על-נהר.

8 ^a > 6 (add?) || ^{b-b} add? || ^c 6^L (Esr) κ. Ιωηλ || 9 ^a Q וכ' K 6^{Ch} וכנ' || 10 ^a 6^{BA} (Esr) +
 frt c 6^{BA} (Esr) ויכניהו || ^b 6^B κ. Ιωηλ 6^{Aa} (Esr) ? ויעיאל || 11 ^a 6^{BA} (Esr) +
 έχοντες τὰ ἄζυμα et in fine καὶ οὕτω τὸ πρῶτον cf 12^c || v 11 > 6^{BA} (Esr);
 habet hic v 13 || ^{a-a} add? || ^b 6^L (Esr) + שחטו העולה || 12 ^a 1 c 6^{excl} BA (Esr)
 ויכינו || ^b 6^{L1} (Esr) τοὺς μόσχους || ^c pl MSS Vrs לבקר || 13 ^a 6^{Esr} κ. τὰς
 θυσίας || 15 ^a 6^U ויד' || ^b pc MSS Vrs חזי || 19 ^{a-a} > 6^{BA} (Ch); 6^{Ch} + 2R
 23,24—27 sed pro השקצים καρα(ι)σειμ (= קדשים); 6^{Esr} aliud habet add ||
 20 ^{a-a} 6^{Ch} sol καὶ ἀνέβη || ^{b-b} > 6^{Esr} || ^{c-c} 6^{BA} (Ch) 2R 24,29 אשר על-מלך
 על-נהר.

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ: ²⁷ וַיֵּן כֹּד־לְכַבֵּךְ וַתִּכְנַע וּ
מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשִׁמְעֶךָ אֶת־דְּבָרָיו^a עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־נִשְׁכָּיו
וַתִּכְנַע לִפְנֵי^b וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתִּבְךְ לִפְנֵי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי נָאֻם
יְהוָה: ²⁸ הִנְנִי אֶסְפֹּף אֶל־אֲבֹתֶיהָ וְנָאֻסַּפְתָּ אֶל־קִבְרוֹתֶיהָ בְּשָׁלוֹם
וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיהָ בְּכָל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
וְעַל־יֹשְׁבָיו וַיֵּשְׁבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר: ²⁹ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: ³⁰ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ
יְהוּדָה וַיִּשְׁבִּי יְרוּשָׁלַם וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגִּזְלֹל וְעַד־קָטָן
וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה: ³¹
וַיַּעֲמֵד הַמֶּלֶךְ עַל־עַמּוּדָיו וַיִּכְרַת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לְלָכֶת אַחֲרָיו
יְהוָה וְלִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְעִדּוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ
לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבָרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה: ³² וַיַּעֲמֵד אֶת
כָּל־הַנִּמְצָא בִירוּשָׁלַם וּבְנֵימָן וַיַּעֲשׂוּ וַיִּשְׁבִּי יְרוּשָׁלַם כַּבְּרִית אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: ³³ וַיִּסֶּר וַאֲשִׁיָּהוּ אֶת כָּל־הַתַּעֲבוֹת מִכָּל־הָאָרֶץ וְ
אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹד אֶת־כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם כָּל־יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: ³⁴ וְ
³⁵ וַיַּעַשׂ וַאֲשִׁיָּהוּ בִירוּשָׁלַם פָּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַפָּסַח
בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: ³⁶ וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמֹרוֹתָם
וַיַּחֲזִקֵם לַעֲבוֹדֶת בֵּית יְהוָה: ³⁷ וַיֹּאמֶר לְלוֹוִיִּם הַמִּבְּנוֹנִים^a לְכָל־יִשְׂרָאֵל
הַקְּדוּשִׁים לַיהוָה^b תָּנוּ אֶת־בְּגָדֵי אֶרֶן הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה
בֶּן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין־לָכֶם מִשָּׂא בִכְתָף עִתָּה עֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְאֶת עַמּוּ יִשְׂרָאֵל: ³⁸ וְהַכֹּהֲנִים^a לְבֵית־אֲבוֹתֵיכֶם כַּמִּחְלָקוֹתֵיכֶם
בְּכֹתֵב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבִמְכַתֵּב^b שְׁלֹמֹה בֶּנוֹ: ³⁹ וְעַמְדוֹ בַּקֹּדֶשׁ
לְפָלְגוֹת בֵּית הָאֲבוֹת לְאַחֲיֵכֶם בְּנֵי הָעָם וַחֲלָקַת בֵּית־אָב לְלוֹוִיִּם:
⁴⁰ וַיִּשְׁחֲטוּ הַפָּסַח וְהַתְּקֵדָשׁ וְהַכִּינוּ לְאַחֲיֵכֶם לַעֲשׂוֹת כַּדְּבַר־יְהוָה
בְּיַד־מֹשֶׁה: ⁴¹ וַיִּרְאֵם וַאֲשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם צֹאן כֹּבָשִׁים וּבְנֵי־עֲזִיִּים

26 lacuna: cf ad 2R 22,18; ²⁷ *quoniam audisti verba voluminis* ²⁷ *atque emollitum est* . . || 27 ^a Var^G אֶת־דְּבָרֵי ו, 2R 22,19 אֲשֶׁר דְּבַרְתִּי || 2R aliter || ^{b-b} || 28 ^a > 2R 22,20 || 29 2R 23,1 אֲלוֹי || 30 2R 23,2 וְהַנְּבִיאִים || 31 ^a 2R 23,3 || 32 ^b *adiuravit*; 1 frt בְּבֵרִית pro ובְּנִימָן || 33 pc MSS — || Cp 35, 3 ^a K הַמִּבְּנוֹנִים Q pl MSS הַמִּבְּנִי (τ. δυνατοῖς ^{Esr} ἱεροδούλοις) || ^{b-b} prps מְנוּחַת (cf I 28,2); al הִנָּה || 4 ^a Q^{Esr} וְהַכִּינוּ; 1 c K ^b ^{Ch} וְהַכֹּהֲנִים || ^{b-b} 1 c pc MSS Vrs 'בְּ' . . וְכ' || 6 > 6 (frt dl)

הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מִנְשָׁה אָבִיו זָכַר אֲמֹן וַיַּעֲבֹדֶם: ²³וְלֹא
נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּהֲנַנֵּעַ מִנְשָׁה אָבִיו כִּי הוּא אֲמֹן הִרְבָּה
אֲשָׁמָה: ²⁴וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִיתוּהוּ בְּבֵיתוֹ: ²⁵וַיָּכּוּ עִם-הָאָרֶץ
אֶת כָּל-הַקְּשָׁרִים עַל-הַמֶּלֶךְ אֲמֹן וַיִּמְלִיכוּ עִם-הָאָרֶץ אֶת-יֹאשִׁיָּהוּ
בְּנוֹ תַחְתָּיו: ׀

34 ¹בֶּן-שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם: ²וַיַּעַשׂ הַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי דָוִד אָבִיו
וְלֹא-סָר יָמִין וּשְׁמֹאלוֹ: ³וּבְשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא
עֹזֵנּוּ נָעַר הַחֵל לְדָוִד לְאֱלֹהֵי דָוִד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים עָשָׂר שָׁנָה
הַחֵל לְטַהֵר אֶת-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם מִן-הַבְּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִילִים
וְהַמַּסְכּוֹת: ⁴וַיִּנְתְּצוּ לִפְנָיו אֶת מִזְבְּחוֹת הַבָּעַלִּים וְהַחֲמָנִים אֲשֶׁר-
לְמַעַלָּה מֵעֲלֵיהֶם גִּדְּעַ וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִילִים וְהַמַּסְכּוֹת שֹׁבַר וְהִזָּק
וַיִּזְרַק עַל-פָּנָיו הַקְּבָרִים הַזֹּבְחִים לָהֶם: ⁵וַיַּעֲצֻמוֹת כְּהָנִים שָׂרָף עַל-
מִזְבְּחוֹתָיִם וַיְטַהֵר אֶת-יְהוּדָה וְאֶת-יְרוּשָׁלַם: ⁶וּבְעָרֵי מִנְשָׁה וְאַפְרַיִם
וְשִׁמְעוֹן וְעַד-נַפְתָּלִי ^aבָּחַר בְּתֵיהֶם ^aסָבִיב: ⁷וַיִּנְתֵּן אֶת-הַמִּזְבְּחוֹת
וְאֶת-הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִילִים כִּפְתָּ לְהִזָּק וְכָל-הַחֲמָנִים גִּדְּעַ בְּכָל-אָרֶץ
יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׁב לִירוּשָׁלַם: ׀ ⁸וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עָשָׂרָה לְמָלְכוֹ לְטַהֵר
אֶת-הָאָרֶץ וְהַבֵּית שָׁלַח אֶת-שָׁפָן בֶּן-אֲצִלְיָהוּ וְאֶת-מַעֲשִׂיָּהוּ שֹׁר־
הָעִיר וְאֶת יֹאחָז בֶּן-יֹאחָז הַמִּזְכִּיר לְחֹזֶק אֶת-בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו:
⁹וַיָּבֹאוּ אֶל-חֲלֻקֶיהוּ הַכֶּתֶן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת-הַכֶּסֶף הַמּוֹבָא בֵּית-
אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֶסְפוּ-הַלְוִיִּם שְׁמָרִי הַסֵּף מִיַּד מִנְשָׁה וְאַפְרַיִם^a וּמִכָּל
שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל-יְהוּדָה וּבְנֵימָן וַיָּשֻׁבוּ^b יְרוּשָׁלַם: ¹⁰וַיִּתְּנוּ עַל-יַד
עֹשֶׂה^a הַמְּלָאכָה הַמַּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עֹשִׂי^b הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה^c לְבָנוֹת וּלְחֹזֶק הַבֵּית: ¹¹וַיִּתְּנוּ^a לְחָרְשֵׁי־
וְלַבָּנִים^b לְקִנּוֹת^c אֲבָנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים^d לְמַחְבְּרוֹת וּלְקִרְוֹת אֶת-הַבָּתִּים
אֲשֶׁר הִשְׁתִּיתוּ מִלְכֵי יְהוּדָה: ¹²׀ וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בְּאֻמּוֹנָה

Cp 34, 4 ^{a-a} ὁBL κ. κατέσπασεν (L —σκαψε) τὰ κατὰ πρόσωπον
αὐτοῦ (L —ὦν) || ^b 1 c Vrs קבִּיר || 5 Q תָּם— || 6 ^{a-a} Q בְּחִרְבֵּיהֶם, K
בְּחִר בְּמִיָּהם; 1 בְּחִר' (ὁ καὶ [ἐν] τ. τόποις αὐτῶν 3 in plateis eorum =
(?) בְּחֻצְיָהֶם) || ^b 1 ? סָבִיב || 7 1 וְהִזָּק vel לְהִזָּק || 9 ^a ὁ + καὶ τῶν ἀρχόντων ||
^b 1 c Q mlt MSS וַיָּשֻׁבוּ, K ὁ 30 וַיָּשֻׁבוּ || 10 ^a 1 c pl MSS Vrs 2R 22,5
|| ^b 3S 2R לָע' || ^{c-c} 2R אֶת-בְּדָק || 11 ^a > 2R 22,6 || ^b 2R וְלַנְּדָרִים ||
^c ὁBA 2R וְל' || ^{d-d} 2R aliter.

אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה
בְּנוֹ בְּבֵית הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּתֻרְתִּי מִכָּל שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשִׁים אֶת־שְׁמִי לְעִלּוֹם^b: ⁸ וְלֹא אֹזִיף לְהַסִּיר אֶת־רִגְלִי יִשְׂרָאֵל
מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הָעֵמֶדְתִּי^b לְאַבְתִּיכֶם^c רַק אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת
אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים לְכָל־הַתּוֹרָה^d וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מִשְׁה^e:
⁹ וַיֵּתֶע מִנִּשְׁה אֶת־יְהוּדָה וַיֹּשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַנּוֹזִם
אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁰ וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־
מִנִּשְׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ: ¹¹ וַיָּבֹא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־שָׁרֵי הַצָּבָא
אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מִנִּשְׁה בְּחוֹצוֹתֶיהָ וַיִּאֲסְרוּהָ בְּנִחְשָׁתִים
וַיִּזְלִכּוּהָ בְּבִלָּה: ¹² וַכְּעָצֹר לֹא חָלָה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיו וַיִּפְּנֶע
מֵאֹד מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵי אַבְתָּיו: ¹³ וַיִּתְּפֹלֵל אֱלֹו וַיַּעֲתֵר לֹא־וַיִּשְׁמַע
תַּחֲנָתוֹ וַיִּשְׁיבּוּהוּ יְרוּשָׁלַם לְמַלְכוּתוֹ וַיַּגִּדֵע מִנִּשְׁה כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים: ¹⁴ וְאַחֲרֵי־כֵן בָּנָה חֻצְמָה חִיצוֹנָה לְעִיר־דָּוִיד מִעֶרְבָהּ
לְגִיחוֹן בְּנִחַל וּלְבֹא בְּשַׁעַר הַדְּגִים וְסָבַב לְעַפְל וַיִּבְנֶיהָ מֵאֹד
וַיִּשֶׂם שְׁרֵי־חֵיל בְּכָל־הָעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה: ¹⁵ וַיֹּסֶר אֶת־אֱלֹהֵי
הַנֶּבֶךְ וְאֶת־הַסֶּמֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר
בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלַם וַיִּשְׁלַךְ חוּצָה לְעִיר: ¹⁶ וַיִּכְן אֶת־מִזְבֵּחַ יְהוָה
וַיִּזְבֹּחַ עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁷ אָבֵל עוֹד הָעָם זִבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לִיהוָה אֱלֹהֵיהֶם:
¹⁸ וַיֵּתֶר דְּבָרֵי מִנִּשְׁה וַתְּפַלְתּוּ אֶל־אֱלֹהֵיו וּדְבָרֵי הַחֲזוֹתִים הַמְּדַבְּרִים
אֱלֹו בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּם עַל־דְּבָרֵי^a מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
¹⁹ וַתְּפַלְתּוּ וְהָעֵתֶר־לֹא וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעַלּוֹ וְהַמִּקְמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה
בָּהֶם בָּמוֹת וְהָעֵמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסָלִים לְפָנֵי הַכְּנָעַז הֵנָּם כְּתוּבִים
עַל דְּבָרֵי חֻצֹתֵי^b: ²⁰ וַיִּשְׁכַּב מִנִּשְׁה עִם־אַבְתָּיו וַיִּקְבְּרוּהוּ^a בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ
אַמְּוִן^b בְּנוֹ תַחְתָּיו: פ

²¹ בֶּן־עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אִמּוֹן בְּמַלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם: ²² וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כִּי־אֲשֶׁר עָשָׂה מִנִּשְׁה אָבִיו וּלְכָל־

7 ^b l c nonn MSS לעולם || 8 ^a 2R 21,8 ט (σαλεύσαι) υ (moveri) ||
^b l c 2R טט נתתי || ^c l c 2R Vrs תם — || ^d 2R וכל || 1 prb א || ^e 2R aliter;
item in 9a || 11 בְּתִיֹו || 13 > ט^L || 14 > ט^B ἀπὸ λιβὸς κατὰ Γίων (BabA
κ. νότον; ^L κ. νότον τοῦ Γ.), υ ad occidentem Gihon, 3 מִמֶּלֶךְ לִי || 16 Q3
חֻצוֹתִים || 18/19 > ט || 19 ^b l c 1MS (ט?) חֻצוֹתִים || 1 c ca 25MSS Edd וַיִּכְן || 20 ^a ins c ט בְּנוֹ || ^b ט^{BA} Αμων, id postea.
(cf 3); prps חֻצוֹתִים ||

וַיָּנַחֲלֵם^ב מִסְכִּיבִי: ²³וְרַבִּים מִבֵּיָאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלַם וּמִגִּדְנוֹת
 לִיְחֻזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנָּשֵׂא לְעִינִי כָל־הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי־כֵן: פ
²⁴בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחֻזְקִיָּהוּ עַד־לָמוֹת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
 וַיֹּאמֶר^ב לֹא וּמוֹפֶת נָתַן לֹא: ²⁵וְלֹא־כִגְמוֹל עָלָיו הַשִּׁיב יְחֻזְקִיָּהוּ כִּי
 נָבִיחַ לָבוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: ²⁶וַיִּכְבֶּעַ יְחֻזְקִיָּהוּ
 בַּנִּבְיָה לָבוֹ הוּא וַיּוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה בַּיָּמִי
 יְחֻזְקִיָּהוּ: ²⁷וַיְהִי לִיְחֻזְקִיָּהוּ עֶשֶׂר וּכְבוֹד הַרְבֵּה מְאֹד וְאִצְרֻת
 עָשָׂה־לֹּא לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאַבֵּן יָקָרָה וּלְבָשָׂמִים וּלְמִנְיָנִים וּלְכָל כְּלִי
 חֲמָדָה: ²⁸וּמִסְכָּנוֹת לְתַבּוּאֹת דָּגָן וְתִירוֹשׁ וַיִּצְהָר וְאֲרוֹת לְכָל־בְּהֵמָה
 וּבְהֵמָה יַעֲדָרִים לְאֹרוֹתָיִ: ²⁹וְעֶרְיִים עָשָׂה לֹא וּמִקְנֵה־צֹאן וּבִקָּר לָרֹב
 כִּי נָתַן־לֹא אֱלֹהִים רַבּוֹשׁ רַב מְאֹד: ³⁰וְהוּא יְחֻזְקִיָּהוּ סָתַם אֶת־
 מוֹצָא מִיָּמִי גִיחֹזֶן הָעָלְיוֹן וַיִּשְׁרָם^א לְמִטָּה־מַעֲרֵבָה^ב לְעִיר דָּוִיד
 וַיִּצְלַח יְחֻזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשָׂהוּ: ³¹וְכֵן בְּמַלִּיצֵי וּשְׂרָיָה^א בְּכָל הַמְּשָׁלָחִים^ב
 עָלָיו לְדָרֹשׁ הַמוֹפֶת אֲשֶׁר הָיָה בָאָרֶץ עֲזָבוּ הָאֱלֹהִים לְנַפְשׁוֹ לְדַעַת
 כָּל־בְּלָבָיו: ³²וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יְחֻזְקִיָּהוּ וַחֲסִדָּיו הֵנָּם כְּתוּבִים בַּחֲזוֹן
 יִשְׁעִיָּהוּ בֶן־אֲמוּזִן הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: ³³וַיִּשְׁכַּב
 יְחֻזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּמַעְלֵה קִבְרֵי בְּגִידָיו^א וּכְבוֹד עָשׂוֹ־
 לֹא בְּמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וַיּוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וַיִּמְלֹךְ מִנְּשָׂה בֶן־זַחְחִיו:

33 בֶּן־שְׁתֵּים עָשָׂר שָׁנָה מִנְּשָׂה בְּמָלְכוֹ וַחֲמָשִׁים וַחֲמֹשׁ
 שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: ¹וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוּעַבוֹת הַגּוֹיִם
 אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ²וַיִּשָּׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת
 אֲשֶׁר נִתְּץ יְחֻזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקָם מִזְבְּחוֹת לְבָעָלִים^ב וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת^ב
 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְכָל־צִבָּא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם: ³וּבִכְנָה מִזְבְּחוֹת^א בְּבֵית
 יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלַם יִהְיֶה־שָׁמִי לְעוֹלָם^ב: ⁴וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת
 לְכָל־צִבָּא הַשָּׁמַיִם בְּשֵׁתֵי חֲצֵרוֹת בֵּית־יְהוָה: ⁵וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־
 בְּגָדָיו^א בְּגֵי בֶן־הַנֶּזֶם^ב וְעוֹגֵן וְנַחֲשׁ וְכִשְׁפֹּף וַעֲשָׂה אוֹיֵב וַיִּדְעֵנִי
 הַרְבֵּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: ⁶וַיִּשָּׂם אֶת־פֶּסֶל הַסָּמֶל^א

22 ^b 1 c טו || וַיִּנַּח לָהֶם || 23 Var^G וַיִּנָּשֵׂא || 24 ^a > 2R 20,1 || ^b 1 frt c ט ||
 וְאֲרוֹת לְעֶדְרִים || 26 ט מג' || sed cf 30 (eo quod . .) || 28 ^{oo} 1 c טו ||
 30 ^a Q וַיִּשְׁרָם, K וַיִּשְׁרָם || ^b 3A מִזְבְּחָה || 31 ^a frt gloss (pl MSS + מֶלֶךְ) ||
 מִכְּלֵתֹו^{BA} ט כָּל־תֹו^ל Cp 33, 2 ט^L || וְעַל טט || 32 1 c טט || 33 1 c טט ||
 3 ^a 2R 21,3 אֲבֹד || ^b 2R sing || 4 ^a 1 ? הַמ' || ^{b-b} 2R 21,4 אֲשֵׁם אֶת־שָׁמִי ||
 6 ^a 2R 21,6 בְּנו || ^{b-b} > 2R || ^c > 2R || 7 ^a 2R 21,7 הָאֲשֶׁרָה.

אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיִּדְבֹּר עַל־לִבְכֶּם לֵאמֹר: ⁷חֲזֹקוּ וְאַמְצוּ
 אֶל־תִּירְאֹו וְאֶל־תַּחַתּוֹ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָל־הַחֲמֹזִן אֲשֶׁר־
 עִמּוֹ כִּי־עָמְנוּ רַב מֵעַמּוֹ: ⁸עַמּוֹ זָרַע בְּשָׂר וְעָמְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 לְעֹזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלַּחֲמֵינוּ וַיִּסְמְכוּ הָעָם עַל־דְּבָרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
 יְהוּדָה: ⁹אֲחֵר זֶה שְׁלַח סִנְחָרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיִם
 וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל־מִמְשָׁלָתוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־
 כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר: ¹⁰כֹּה אָמַר סִנְחָרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר
 עַל־מָה אַתֶּם בָּטְחִים וַיִּשְׁבְּרִים בְּמִצּוֹר בִּירוּשָׁלַם: ¹¹הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ
 מִסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לְמוֹת בְּרָעַב וּבְצָמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר: ¹²הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הַסִּיר אֶת־בְּמֹצֵיתוֹ
 וְאֶת־מִזְבַּחַתּוֹ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וּלְיְרוּשָׁלַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד
 תִּשְׁתַּחֲוּוּ וְעָלְיוֹ תִקְטִירוּ: ¹³הֲלֹא תִדְעוּ מַה עָשִׂיתִי אֲנִי וְאַבּוֹתַי
 לְכָל עַמִּי הָאֲרָצוֹת הַיְכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גֹוִי הָאֲרָצוֹת לְהַצִּיל אֶת־
 אֲרָצָם מִיָּדִי: ¹⁴מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגִּזְיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִחְרִימוּ אֲבּוֹתַי
 אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ מִיָּדִי כִי יוֹכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם
 מִיָּדִי: ¹⁵וְעַתָּה אֶל־יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם חֲזַקְיָהוּ וְאֶל־יִסִּית אֶתְכֶם כְּזֹאת
 וְאֶל־תֹּאמְרֵינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוֹכַל כָּל־אֱלֹהִים כָּל־גֹּוִי וּמִמְלָכָה לְהַצִּיל עַמּוֹ
 מִיָּדִי וּמִיָּד אֲבּוֹתַי אֲפִי כִי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ אֶתְכֶם מִיָּדִי:
¹⁶וְעוֹד דִּבְרֵי עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עֲבָדָיו: ¹⁷וּסְפָרִים
 כָּתַב לַחֲרֹף לִיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלְיוֹ לֵאמֹר כֹּה־אֱלֹהֵי גֹוִי
 הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ
 עַמּוֹ מִיָּדִי: ¹⁸וַיִּקְרָאוּ בְּקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר
 עַל־חֲזוֹמָה לִירָאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר: ¹⁹וַיִּדְבְּרוּ אֶל־
 אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלַם כַּעַל אֱלֹהֵי עַמִּי הָאֲרָץ מַעֲשֵׂה יָדֵי הָאֲדָם: ²⁰
²⁰וַיִּתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁעִיהוּ בֶן־אַמּוּץ הַנָּבִיא עַל־גָּאֹת וַיִּזְעַקוּ
 הַשָּׁמַיִם: ²¹וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכֵּחַד כָּל־גִּבּוֹר חֵיל וּגְבִיר
 וְשָׂר בַּמַּחֲנֶה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּבִשְׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית
 אֱלֹהָיו וּמִיִּצְיָאוֹ מַעְיו שָׁם הִפְלִהוּ בַּחֲרִב: ²²וַיִּזְשַׁע יְהוָה אֶת־
 יְחִזְקִיָּהוּ וְאֶת וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם מִיַּד סִנְחָרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כָּל־

6 ^{BA} τῆς παρὰ τοῦ || 15 ^a > 6 (dittogr?) || ^b pl MSS Vrs נָצִיל cf 17 ||
 17 ^L + Σεναχ. || 18 ³ MSS ^{BA} וַיִּקְרָא || 19 Hill Vrs שִׁי — || 21 Q אִי —;
 22 ^Q כָּל־אִיכָבִיו || 22 ^a pl MSS וּמִיִּצְיָאוֹ (frt orig) וּמִיִּצְיָאוֹ.

משנה: ¹³ ויחיאֵל וְעִזְיָהוּ וְנָחַת וַעֲשָׂהֲאֵל וִירִימֹות וִיזְבֹּד וְאֵלִיאֵל^b
 וַיִּסְמְכֵהוּ וַמָּחַת וּבְנֵיהוּ פְקִידִים מִדַּ כְּוִנְיָהוּ^d וְשִׁמְעִי אֲחִיו בְּמַפְקֶד
 יְחֻזְקִיהוּ הַמֶּלֶךְ וְעִזְרִיהוּ נָגִיד בֵּית־הָאֱלֹהִים: ¹⁴ וְקֹורָא בֶן־יִמְנָה הַלֵּוִי
 הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְבֵּחַ עַל נִדְבֹת הָאֱלֹהִים לַתַּת תְּרוּמַת יְהוָה וְקֹדְשֵׁי
 הַקֹּדֶשִׁים: ¹⁵ וְעַל־יָדוֹ עֲדָן^a וּמְנִימָן^b וַיִּשׁוּעַ וְשִׁמְעִיהוּ אֲמִרָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ
 בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים בְּאַמוֹנָה לַתַּת לְאַחֵיהֶם בְּמַחְלָקֹת בְּגָדוֹל פֶּקֶטָן:
¹⁶ מֶלֶכָר הַתִּיחַשִׁם^a לְזָכָרִים מִבֶּן שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְלַמַּעֲלָה לְכָל־הַבָּא
 לְבֵית־יְהוָה לְדַבְרֵי־יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲבֹדֹתָם בְּמִשְׁמֹרוֹתָם בְּמַחְלָקֹתֵיהֶם:^b
¹⁷ וְאֵת^a הַתִּיחַשׁ הַכֹּהֲנִים לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם וְהַלְוִיִּם^b מִבֶּן
 עֶשְׂרִים שָׁנָה וְלַמַּעֲלָה בְּמִשְׁמֹרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלָקֹתֵיהֶם: ¹⁸ וְהַתִּיחַשׁ
 בְּכָל־טַפָּם נָשִׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבָנֹתֵיהֶם לְכָל־קֶהֱל כִּי בְּאַמוֹנָתָם
 יִתְקַדְּשׁוּ־קֹדֶשׁ: ¹⁹ וְלִבְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים^a בְּשָׁרֵי^b מִנְחָשׁ עָרִיהֶם בְּכָל־
 עִיר וְעִיר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נָקְבוּ בְּשֵׁמוֹת לַתַּת מְנוֹת לְכָל־זָכָר בְּכֹהֲנִים
 וּלְכָל־הַתִּיחַשׁ בָּלוּיִם: ²⁰ וַיַּעַשׂ כֵּן־אֵת יְחֻזְקִיהוּ בְּכָל־יְהוּדָה
 וַיַּעַשׂ הַמֶּזֶבֶת וְהַיִּשָּׁר וְהָאֹמֶת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: ²¹ וּבְכָל־מַעֲשֵׂה
 אֲשֶׁר־הִחֵל וּבַעֲבֹדֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה לְרֹשׁ לְאֱלֹהָיו
 בְּכָל־לִבָּבוֹ עָשָׂה וְהַעֲלִיתָ: פ

32 וְאַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֹמֶת הָאֵלֶּה בָּא סִנְחָרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
 וַיָּבֹא בִיהוּדָה וַיִּחַן עַל־הָעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבַקְעָם אֵלָיו:
² וַיֵּרָא יְחֻזְקִיהוּ כִּי־בָא סִנְחָרִיב וּפָנָיו לְמַלְחָמָה עַל־יְרוּשָׁלָּם: ³ וַיִּזְעַן
 עַם־שָׂרָיו וַגְּבָרָיו לְסִתּוֹם אֶת־מִימֵי הָעֵינֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר
 וַיַּעֲזְרוּהוּ: ¹⁴ וַיִּקְבְּצוּ עִם־רֹב וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲיָנוֹת וְאֶת־הַנְּחָל
 הַשּׁוֹטָף בְּתוֹךְ־הָאָרֶץ^b לֵאמֹר לָמָּה יָבֹאוּ מְלָכֵי אֲשּׁוּר וּמִצְרָאִי
 מִיּוֹם רַבִּים:^d ¹⁵ וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְּרוּצָה וַיַּעַל^a עַל־
 הַמִּגְדָּלוֹת^a וּלְחוּצָה הַחוֹמָה^b אַחֲרֵת וַיִּתְחַזַּק אֶת־הַמָּלוֹא עִיר דָּוִד
 וַיַּעַשׂ שֵׁלַח לָרֹב וּמַגְנִים: ⁶ וַיִּתֵּן שָׂרֵי מַלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם

13 ^a nonn MSS^{Ken} ⓄBL ⓂX וְעִזְיָהוּ v et Azarias || ^b ⓄBA κ. l(ε)ειηλ || ^c Ⓞ
 + וְגָב || ^c Ⓞ || ^d cf 12^b || 14 ⓄB Αιμαν || 15 ^a cf 29,12^d || ^b 3MSS^{Ken} Vrs וְגָב || ^c Ⓞ
 אִישׁ וּמִפֶּם || ^d ⓄBA(L) || עַל־יָד || 16 ^{a-a} ⓄB ἐκατος τῆς ἐπιτοῦνης; prps וּמִפֶּם || ^d Ⓞ
 || ^c frt || ^b pl MSS בָּמ || 17 ^a l c Ⓞ וְאֵת || ^b trsp frt c Ⓞ huc בְּמִי(?) || ^c frt
 gloss || 18 3MSS הָת; prps יִקְדְּשׁוּ הַק || Ⓞ || 19 ^a IMS הַכֶּהֱן || ^b pl MSS
 — || Cp 32, 4 ^a Ⓞ מִימֵי || ^b Ⓞ הָעִיר || ^c ⓄS sing cf 28,16 || ^d Ⓞ + kai
 κατισχύου || 5 ^{a-a} l c v עָלֶיהָ מִגְדָּלוֹת || ^b l prb דָּוִד.

וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לְרֹב; ²⁵ וַיִּשְׁמְחוּ כָּל־קָהַל יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים וְהָלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהַל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגִּרִּים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשֵׁבִים בְּיְהוּדָה; ²⁶ וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלַם כִּי מִיָּמֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא־כָזָאת בִּירוּשָׁלַם: ׀ ²⁷ וַיָּקָמוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשְׁמַע בְּקוֹלָם וַתִּבְּזָא תַּפְלֹתָם לְמַעַן קָדְשׁוֹ לְשִׁמּוֹם: ׀

31 וַיְכַכְּלוּת כָּל־זֹאת יֵצְאוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁבְּרוּ הַמַּצְבּוֹת וַיַּגְדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיִּנְתְּצוּ אֶת־תְּבַמּוֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל־יְהוּדָה וּבְנִימָן וּבְזַפְרִים וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכֵלֶּה וַיִּשְׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְאַחֲזָתוֹ לְעָרֵיהֶם: ׀ ¹² וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהָלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ וּכְפִי עֲבֹדָתוֹ לַכֹּהֲנִים וְלָלְוִיִּם לַעֲלֹה וּלְשַׁלֵּם לְשֹׁרֵת^a וּלְהַדּוֹת וּלְהַלֵּל בְּשִׁעְרֵי מִתְנֹזֹת יְהוָה: ׀ ³ וּמִנֵּת הַמֶּלֶךְ מִן־כֹּרֶשׁוֹ לַעֲלֹת לַעֲלֹת הַבֶּקֶר וְהָעֶרֶב וְהַעֲלֹת לַשִּׁבְתּוֹת וּלְחֻדְשִׁים וּלְמוֹעֲדִים כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה יְהוָה: ¹⁴ וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לָתֵת מִנֵּת הַכֹּהֲנִים וְהָלְוִיִּם לְמַעַן יַחֲזִקוּ בַתּוֹרָה יְהוָה: ¹⁵ וּכְכֹרֶץ הַדָּבָר הִרְבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל רַאשֵׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וַיַּעֲהֵר וַיִּדְּבֹשׁ וְכָל תְּבוּאֹת שָׂדֶה וּמַעֲשֵׂר הַכֹּל לְרֹב הֵבִיאוּ: ⁶ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיְהוּדָה הַיּוֹשֵׁבִים^a בְּעָרֵי יְהוּדָה גַּם־הֵם^b מַעֲשֵׂר בֶּקֶר וְצֹאן וּמַעֲשֵׂר קֶדְשִׁים^c הַמִּקְדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֻמוֹת עֲרֻמוֹת: ׀ ⁷ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הִתְלוּ הָעֲרֻמוֹת לִיָּסוֹד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כָּלוּ: ׀ ⁸ וַיָּבֵאוּ יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֻמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: ׀ ⁹ וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהָלְוִיִּם עַל־הָעֲרֻמוֹת: ¹⁰ וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲזָרְיָה הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צְדֻקָּה וַיֹּאמֶר מִהֲחֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא^b בֵּית־יְהוָה אֲכֹל וְשָׂבֹעַ וְהוֹתֵר עַד־לְרֹב כִּי יְהוָה בָּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתֵר^c אֶת־הַחֶמֶץ הַזֶּה: ׀ ¹¹ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ לְהַכִּין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה וַיִּכְּנוּ: ¹² וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקֶּדְשִׁים^a בְּאֻמוֹנָה וַעֲלִיהֶם נָגִיד כֹּהֲנִיָּהוּ^b הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ

24 ⁶BA וְקָדְשִׁי || 25 ^c add? || 26 ins c Var^G Vrs הִיטָה || 27 l c pl MSS
 ΘΑΥΣ || Cp 31, 2 ^a 6 conjg c 'בש' || ^{b-b} 6 invers (add?) || ^c 6 οἰκου ||
 5 6 καὶ ὡς προσέταξεν (cf arab) || 6 ^a 6 בני et 'והי' (trspōs : ad ויהודה) ||
 7 6 || ל'ס' 7 || 10 ^a 6 Σαδδουκ ||
^b 6 || הֵבִיאוּ + 6 || ^c 6 αἰτῶν; l frt 'והק' et dl 'וה' || 7 ^a 6 ||
^b Seb לְהַבִּיא || ^c 1 c 6 || וְנוֹתֵר || 12 ^a > 6 || ^b K בְּנֵי Q בְּנֵי cf I 15,22. 27.

אֶל־תִּקְשׁוּ עֲרֻפְכֶּם בְּאֲבוֹתֵיכֶם תִּגְוִי־יָדָה לַיהוָה וּבָאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר
 הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעַבְדוֹ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיֵּשֶׁב⁸ מִכָּם חֲרוֹן אַפּוֹ:
 9 כִּי בְשׁוֹבְכֶם עַל־יְהוָה אֲחִיכֶם וּבְנִיכֶם לְחַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם
 וְלָשׁוֹב לְאַרְצָן הַזֹּאת כִּי־חֲנִינוּ וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יִסִּיר פָּנִים
 מִכָּם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו: 10 וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֲבָרִים מִעִיר וּלְעִיר
 בְּאַרְצ־אֲפָרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זַבְלוֹן וַיִּהְיוּ מִשְׁחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעֻנִּים
 בָּם: 11 אָדָּה אֲנָשִׁים מֵאֲשֶׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזַּבְלוֹן נִכְנָעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלַם:
 12^a גַּם בֵּיתוּדָה הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים^b לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת
 הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בְּדַבָּר יְהוָה: 13 וַיֵּאֱסָפוּ יְרוּשָׁלַם עִם־רֹב לַעֲשׂוֹת
 אֶת־חֲנֻג הַמִּצְוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי קָהֵל לֵרֹב מְאֹד: 14 וַיִּקְמוּ וַיִּסְּרוּ אֶת־
 הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וְאֶת כָּל־הַמִּקְדָּשׁוֹת הַסִּירוּ וַיִּשְׁלִיכוּ לַגָּחַל
 קִדְרוֹן: 15 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים
 וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלֹת בֵּית יְהוָה: 16 וַיַּעֲמְדוּ עַל־
 עַמּוּדָם כַּמִּשְׁפָּטִים כְּתוּרַת מִשָּׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים^c זָרְקִים אֶת־
 הָיִם^b מִיַּד הַלְוִיִּם: 17 כִּי־רַבַּת בִּקְהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ וְהַלְוִיִּם
 עַל־שְׁחִימַת הַפֶּסַחִים לְכָל לֹא טָהוֹר לְהִקְדִּישׁ לַיהוָה: 18 כִּי מִרְבִּית
 הָעָם רֹבַת מְאֹדִים וּמְנַשֶּׁה וַיִּשְׁכְּר וּזַבְלוֹן לֹא הִטָּהְרוּ כִּי־אָכְלוּ
 אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כִפְתּוֹב כִּי הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה
 הַטּוֹב יִכְפֹּר בְּעַד: 19 כָּל־לִבְכוּ הַכִּין לְדַרְשׁ הָאֱלֹהִים וַיְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתָיו וְלֹא כִטְהַרְתָּ הַקֹּדֶשׁ: 20 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ
 וַיִּרְפָּא אֶת־הָעָם: 21 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים בִּירוּשָׁלַם
 אֶת־חֲנֻג הַמִּצְוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּמִהַלְלִים לַיהוָה יוֹם
 בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בְּכָלִי עֹז^b לַיהוָה: 22 וַיַּדְבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ עַל־לֵב
 כָּל־הַלְוִיִּם הַמִּשְׁכִּילִים שְׁכָל־טוֹב לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמִּזְעֹר שִׁבְעַת
 הַיָּמִים מִזִּבְחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים וּמִתְנֻדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם:
 23 וַיִּנָּעֲצוּ כָל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
 שִׂמְחָה: 24 כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הָרִים לְקָהָל אֶלֶף פָּרִים וְשִׁבְעַת
 אֶלְפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הָרִימוּ לְקָהָל פָּרִים אֶלֶף וְצֹאן עֶשְׂרֵת אֶלְפִים

8 ^a ⑥ δόξαν || ^b וַיֵּשֶׁב ⑥ || 12 ^{a-a} > ⑥^{BA} || ^b ⑥^{BA} יהוה || ^c pl MSS ⑥S 'כד' ||
 14 ⑥U in quibus idolis adolebatur incensum S excelsa (^A + simulacrorum) ||
 15 ^{oo} prps 'התק' 'התק' || 16 ^a pl MSS ⑥U 'וה' || ^{b-b} prps dl(?) || 18 dl : cf
 ⑥U(3A) || 19 > ⑥U cf Paseq || 21 ^a dl || ^{b-b} 1 כָּל־עֹז || 22 1 c ⑥ וַיִּכְלּוּ ||
 23 20MSS 'בש'.

אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בַּמִּצְלָתִים בַּנִּבָּלִים וּבַכְנֹזֹת בַּמִּצְנֹת דָּוִיד
 וְגַד יְחִזְקֵה־הַמֶּלֶךְ וְנָתַן הַנְּבִיא כִּי בִיד־יְהוָה הַמִּצְנָה בְּיַד נְבִיאָיו:
 26 וַיַּעֲמֵדוּ הַלְוִיִּם בְּכָל־דָּוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת: ס 27 וַיֹּאמֶר
 חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמְזֻבָּח וּבָעֵת הַחֹל הָעֹלָה הַחֹל שִׁיר־יְהוָה
 וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יְדֵי כָל־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: 28 וְכָל־הַקֹּהֵל מִשְׁתַּחֲוִיִּים
 וְהַשִּׁיר מְשֻׁרָּר וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחֲצֹצְרִים הָלָל עַד לִכְלוֹת הָעֹלָה: 29 וּבְכָלוֹת
 לְהַעֲלוֹת פָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנְּמַצִּיִּים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: 30 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ
 הַמֶּלֶךְ וְהַשִּׁירִים לְלוֹאִים לְהַלֵּל לַיהוָה בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאַסָּף הַחֹזֶה וַיַּהֲלִל
 עַד־לְשֹׁמֶחַ וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: ס 31 וַיִּעֲזְבוּ יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר עֲתָה
 מִלֵּאתֶם יָדְכֶם לַיהוָה גִּשּׁוּ וְהִבִּיאוּ זִבְחִים וְתִזְדּוֹת לְבֵית יְהוָה וַיִּבִּיאוּ
 הַקֹּהֵל זִבְחִים וְתִזְדּוֹת וְכָל־נָדִיב לֵב עֲלוֹת: 32 וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה
 אֲשֶׁר־הִבִּיאוּ הַקֹּהֵל בְּקָר שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כִּבְשִׂים מֵאֲתִים לְעֹלָה
 לַיהוָה כָּל־אַלְהָ: 33 וְהַתְּקֹדָשִׁים בְּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים:
 34 רֶק מִהַכֹּהֲנִים הָיוּ לְמַעַט וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֲלוֹת וַיִּחְזְקוּם
 אַחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־כָּלוֹת הַמִּלֻּאכָה וְעַד־יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם
 יִשְׂרָאֵל לָכֵב לְהַתְּקַדֵּשׁ מִהַכֹּהֲנִים: 35 וְגַם־עֹלָה לְרֹב בַּחֲלָבִי הַשְּׁלָמִים
 וּבַנִּסְכִּים לְעֹלָה וּתְכֹזֶן עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה: 36 וַיִּשְׁמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־
 הָעָם עַל הַהִכִּין הָאֵלֶּהִם לָעָם כִּי בִפְתָאֵם הָיָה הַדָּבָר: פ
 30 וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה וְגַם־אֲגֹרֹת כְּתַב עַל־
 אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לְבֹזֵא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 2 וַיַּעֲזִיב הַמֶּלֶךְ וּשְׂרָיו וְכָל־הַקֹּהֵל בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת
 הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי: 3 כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת בְּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים
 לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ לְמִדֵּי וְהָעָם לֹא־נִאֲסָפוּ לִירוּשָׁלַם: 4 וַיִּישֶׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
 הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָל־הַקֹּהֵל: 5 וַיַּעֲמִידוּ דָּבָר לְהַעֲבִיר קֹזַל בְּכָל־יִשְׂרָאֵל
 מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דֹּן לְבֹזֵא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם
 כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ בְּכָתוּב: 6 וַיִּלְכְּדוּ הָרָצִים בְּאֲגֹרֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ
 וּשְׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה וּבְמִצְנָתָה הַמֶּלֶךְ לֹאמַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ
 אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וַיִּצְחַק וַיִּשְׂרָאֵל בִּישָׁב אֶל־הַפְּלִיטָה הַנִּשְׁאָרָת
 לָכֶם מִכָּפַּח מַלְכֵי אַשּׁוּר: 7 וְאֵל־תִּהְיוּ בְּאֲבֹתֵיכֶם וּבְאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מַעֲלוּ
 בַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם לְשֹׁמֶה כַּאֲשֶׁר אֲתֶם רְאִים: 8 עֲתָה

25 ° 27 ° 28 cf ad I 15,24 || Cp 30, 6 a pl
 MSS וַיָּבִי; l c iMS (2MSS במ) ט || בִּבְמִי אֶת־ALSA b-b || וַיִּשָּׁב אֶת־

וַהֲנִיָּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ^a בַּחֶרֶב וּבְגִינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְנָשֵׁינוּ בַּשָּׂרִי^b עַל-
זֹאת^b: ¹⁰עָתָה עִם-לִבִּי לַכְּרוֹת בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב
מִמֶּנּוּ חֲרוֹן אַפָּי: ¹¹בָּנִי עָתָה אֵל תִּשְׁלֹו כִּי-בָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד
לִפְנָיו לְשָׁרְתּוֹ וְלַהֲנוֹת לוֹ מִשְׁרָתִים וּמִקְטָרִים: ¹²וַיִּקְמוּ הָלְלוּם
מִחַת בֶּן-עַמְשִׁי וַיּוֹאֵל בֶּן-עֲזַרְיָה^a מִן-בְּנֵי הַקָּהָתִי וּמִן-בְּנֵי מְרָרִי
קִישׁ בֶּן-עֲבָדִי וְעֲזַרְיָה^a בֶּן-יְהִלְיָאֵל^b וּמִן-הַגִּרְשָׁנִי יִזָּאֵחַ^c בֶּן-יִזְמָה
וְעֵדֶן^d בֶּן-יִזָּאֵחַ: ¹³וּמִן-בְּנֵי אֱלִיצָפָן שֹׁמֵרִי וַיַּעֲזָאֵל^a וּמִן-בְּנֵי אֶסָף
זַכְרְיָה^b וּמִתְנִיָּהוּ: ¹⁴וּמִן-בְּנֵי הַיָּמִן יְחִזְיָאֵל^a וְשִׁמְעִי וּמִן-בְּנֵי
יְדוּתָוִן^b שְׁמַעְיָה וְעֲזַיָּאֵל: ¹⁵וַיִּבְאֶסְפוּ אֶת-אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ
כַּמִּצֹּת-הַמֶּלֶךְ בְּדַבְרֵי יְהוָה לְטַהֵר בֵּית יְהוָה: ¹⁶וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים
לִפְנֵימָה בֵּית-יְהוָה לְטַהֵר וַיִּזְצִיאוּ אֶת כָּל-הַטָּמְאָה אֲשֶׁר מִצָּאוּ
בַּהִיבֵל יְהוָה לַחֲצֹר בֵּית יְהוָה וַיִּקְבְּלוּ הָלֹוִים לְהוֹצִיא לַגַּחַל-קֶדְרוֹן
חֹרֶצָה: ¹⁷וַיִּחֲלוּ^a בְּאַחָד לַתְּדֶשׁ הָרֹאשׁוֹן לְקֹדֶשׁ וּבִיזִים שְׁמוֹנָה לַחֲדָשׁ
בָּאוּ לְאוֹלָם^b יְהוָה וַיִּקְדְּשׁוּ אֶת-בֵּית-יְהוָה לַיָּמִים שְׁמוֹנָה וּבִיזִים שֵׁשָׁה^c
עָשָׂר לַחֲדָשׁ הָרֹאשׁוֹן כָּלוּ: ¹⁸וַיָּבֹאוּ פְּלִימָה אֶל-חֲזִיקְיָהוּ הַמֶּלֶךְ
וַיֹּאמְרוּ טַהֲרֵנוּ אֶת-כָּל-בֵּית יְהוָה אֶת-מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו
וְאֶת-שִׁלְחַן הַפַּעֲרֶכֶת וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו: ¹⁹וְאֵת כָּל-הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנוּתָה
הַמֶּלֶךְ אֲחִי בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעַלְוֵי הַכֶּנֶו וְהַקִּדְּשָׁנוּ וְהֵנָּה לִפְנֵי מִזְבַּח
יְהוָה: ²⁰וַיִּשָּׁבֶם יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאסֶף אֶת שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל
בֵּית יְהוָה: ²¹וַיָּבִיאוּ פָרִים-שִׁבְעָה וְאִילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה
וּצְפִירֵי עֲזִים שִׁבְעָה לַחֲטָאת עַל-הַמַּמְלָכָה וְעַל-הַמִּקְדָּשׁ וְעַל-יְהוָה
וַיֹּאמֶר לִבְנֵי אֶהֱרָן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלֹת עַל-מִזְבַּח יְהוָה: ²²וַיִּשְׁחֲטוּ
הַבָּקָר וַיִּקְבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת-הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים
וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחַ:
²³וַיִּגִּישׁוּ אֶת-שְׁעִירֵי הַחֲטָאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם
עֲלֵיהֶם: ²⁴וַיִּשְׁחֲטוּם הַכֹּהֲנִים וַיַּחֲטְאוּ אֶת-דָּמָם הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל-
כָּל-יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל-יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעֹלָה וְהַחֲטָאת: ²⁵וַיַּעֲמֹד

9 ^a IMS 6^{BA} יִכֶם—, sic 6^{BA} per tot v 9 || ^{b-b} 6 conj c 10; 6 + ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν (6^A + δ καὶ νῦν ἐστιν) || 11 > 6 || 12 ^a 6^{BA} וְזַכְרְיָהוּ || ^b 6^B Ἑλλην ^A Ἰαλληλ || ^c 6^L ἰωδααθ || ^d 6 καὶ [1]ω(α)δαν (31,15 Odom) || ^e 6^{BA} אֱלֹהֵי בְנֵי || 13 ^a K וַיַּעֲזָאֵל Q 6^B וַיַּעֲזָאֵל || ^b 6^B עֲזַרְיָהוּ || 14 ^a K יְחִי Q 6^B יְחִי || ^b 6^B יְדִי || 17 ^{a-a} 6^L μιὰ τοῦ μηνός (6^B false τρίτη) || ^b cf ad 7 || ^c 6^B τρισκαίδεκάτη (crrp?) || 18 B וְאֵת || 21 6 Ἰσραηλ.

שָׁבִי: ¹⁸ וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְעָרֵי הַשְּׂפֵלָה וְהַנֶּגֶב לַיהוּדָה וַיִּלָּכְדוּ אֶת־
בֵּית־שֹׁמֶשׁ וְאֶת־אֵילֹן וְאֶת־הַגְּדֹרוֹת וְאֶת־שׁוֹכֵז וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־תַּמְנָה
וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: ¹⁹ כִּי־הִכְנִיעַ יְהוָה
אֶת־יְהוּדָה בַּעֲבוּר אַחֲזוֹ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה וּמַעֲזוֹל מַעַל
בִּיהוָה: ²⁰ וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְגַּת פְּלִנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּעַר לוֹ וְלֹא
חָזָק: ²¹ כִּי־חָלַק אַחֲזוֹ אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
וַיִּתֵּן לַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לַעֲזָרָה לוֹ: ²² וּבָעֵת הַזֶּה לֹא־וַיֹּסֶף
לַמַּעֲזוֹל בִּיהוָה הוּא הַמֶּלֶךְ אַחֲזוֹ: ²³ וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי נְרָמָשֶׁק הַמִּפִּים
בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי־אַרֶם הֵם מַעֲזִירִים אֹתָם לָהֶם אֲזַבַּח
וַיַּעֲזֹרֵנִי וְהֵם הָיוּ־לִי לַהֲכָשִׁילִי וּלְכַלֵּי־יִשְׂרָאֵל: ²⁴ וַיֵּאסֹף אַחֲזוֹ אֶת־כָּל־
בֵּית־הָאֱלֹהִים וַיִּקְאַץ אֶת־כָּל־בֵּית־הָאֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר אֶת־דִּלְתוֹת
בֵּית־יְהוָה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנֵּה בִירוּשָׁלַם: ²⁵ וּבְכָל־עִיר וְעִיר
לַיהוּדָה עָשָׂה כְמוֹת לַקֹּטֶר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּכְעַס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
אַבְתָּיו: ²⁶ וַיִּתֵּר דְּבָרָיו וְכָל־דִּרְכָיו הָרָאשִׁנִּים וְהָאֲחֵרוֹנִים הֵנָּם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל: ²⁷ וַיֵּשֶׁב אַחֲזוֹ עִם־אַבְתָּיו
וַיִּקְבְּרֵהוּ בְעִיר בִּירוּשָׁלַם כִּי לֹא הִבִּיאֹהוּ לְקַבְּרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּמְלֹךְ יְחִזְקִיָּהוּ בֶן־יְחִזְקִיָּהוּ: ׀

29 יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ בֶּן־עֲשָׂרִים וַחֲמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וַתֵּשַׁע שָׁנָה
מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ אַבְיָה בַת־זִכְרְיָהוּ: ² וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִד אָבִיו: ³ הָיָה בְשָׁנָה הָרִאשׁוֹנָה
לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דִּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיַּחֲזֹק: ⁴ וַיָּבֹא
אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיֹּאסֶפֶם לְרִחוֹב הַמִּזְבֵּחַ: ⁵ וַיֹּאמֶר לָהֶם
שְׁמַעְנִי הַלְוִיִּם עֲתָה הִתְקַדְּשׁוּ וּקְדָשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְתֵּיכֶם
וְהִזְצִיאוּ אֶת־הַנֶּדֶה מִן־הַקֹּדֶשׁ: ⁶ כִּי־מָעַלּוּ אַבְתֵּינוּ וַעֲשׂוּ תָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַיַּעֲזֹבֵהוּ וַיִּסְבּוּ פְּנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־עֲרָף: ⁷ גַּם
סָגְרוּ דִלְתוֹת הָאוֹלָם וַיִּכְבּוּ אֶת־הַגְּדֹרוֹת וַקִּטְּרֹת לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה
לֹא־הָעִלּוּ בַּקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ⁸ וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה עַל־יְהוּדָה
וּבִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם לַזֹּנֶה לְשִׁמָּה וּלְשָׂרְקָה כֹּאֲשֶׁר אֹתָם רְאִים בְּעֵינֵיכֶם:

18 ^{AL} Γαμ(αι)Ζαι || 19 Seb ca 12MSS Vrs יְהוּדָה || 20 ^a ca 20MSS ^{AL} conjg
כִּי אִם לַצָּהָה לוֹ ׀ 22 ^o חֲזָקוֹ || 22 ^o פְּלִנְאֶסֶר ^{BLS} IMS || 23 ^o תִּלְגַּת
21; 1 ^{AL} || 23 IMS ׀ מֶלֶךְ || 24 ^o αὐτά || 27 ^o Cp 29, 3 ^o καὶ ἐγένετο ὡς (ἡνίκα) ἔστη (EZ.) ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ || 7 cf
ad 1R 6,3; ׀ τοῦ ναοῦ || 8 ^a K לִזְעָה Q לִזְעָה cf Jer 15,4 || ^b > ^o B.

בִּירוּשָׁלַם וְלֹא-עָשָׂה הַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵי יְהוָה² כְּדָנִיד אָבִיו: ³ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסְכּוֹת עָשָׂה לְבָעָלִים: ⁴ וְהָיָה הַקָּטָר בְּגִיָּא בֶן-הָגָם וַיִּבְעֶר⁵ אֶת-בְּנֵי⁶ בָּאֵשׁ כְּתֻעֲבוֹת הַגּוֹזִים אֲשֶׁר הָרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: ⁷ וַיִּזְבַּח וַיִּקְטֹר בְּבָמֹת וְעַל-הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל-עֵץ רַעְנָן: ⁸ וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵיוֹ בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ-בּוֹ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שְׂבִיָּה גְדוֹלָה וַיָּבִיאוּ דְרָמָשָׁק וְגַם בִּיד-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נָתַן וַיַּדְּכוּ מִכָּה גְדוֹלָה: ⁹ וַיִּהְיֶה פָקֶח בֶּן-רְמִיָּהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֵלֶף בָּנִים אֶחָד הַכָּל בְּגִי-חֵיל בְּעֶזְרָם אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם: ¹⁰ וַיִּהְיֶה זְכַרְיָה וַגְּבוּר אֶפְרַיִם אֶת-מַעֲשֵׂיהֶי¹¹ בֶּן-הַמֶּלֶךְ וְאֶת-עֲזַרְיָקָם נָגִיד הַכֹּהֲנִים וְאֶת-אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ: ¹² וַיִּשְׁבּוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מֵאֲתָנִים אֵלֶף נָשִׁים בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם-שָׁלָל רַב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת-הַשָּׁלָל לְשֹׁמְרוֹן: ¹³ וְיֵשָׁם הָיָה נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיָּצֵא לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי-אֲבוֹתֵיכֶם עַל-יְהוּדָה נְתַנָּם בְּיָדְכֶם וְתַהַרְגוּ-בָם בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם הַיֵּעַ: ¹⁴ וְעַתָּה בְּנֵי-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם אַתֶּם אֲמֹרִים לְכַבֵּשׁ לַעֲבָדִים וְלַשְׁפָּחוֹת לָכֶם הֲלֹא רַק-אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ¹⁵ וְעַתָּה שְׁמַעוּנִי וְהַשִּׁיבוּ הַשְׂבִּיָּה אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי תָרוּן אֶת-יְהוָה עֲלֵיכֶם: ¹⁶ וַיִּקְמוּ אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי-אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ בֶן-יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ בֶן-מִשְׁלֹמֹת וִיחִזְקִיָּהוּ בֶן-שָׁלֹם וְעַמְשָׂא בֶן-חַדְלַי עַל-הַבָּאִים מִן-הַצָּבָא: ¹⁷ וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא-תָבִיאוּ אֶת-הַשְׂבִּיָּה הַזֶּה כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֲמֹרִים לְהַסִּיף עַל-חַטֹּאתֵינוּ וְעַל-אַשְׁמֹתֵנוּ כִּי-רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ וְחָרָן אָף עַל-יִשְׂרָאֵל: ¹⁸ וַיַּעֲזֹב הַחֲלוּץ אֶת-הַשְׂבִּיָּה וְאֶת-הַבָּזָה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל-הַקָּהָל: ¹⁹ וַיִּקְמוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-נָקְכוּ בְשִׁמּוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַשְּׂבִיָּה וְכָל-מַעֲרֻמֵּיהֶם הַלְבִּישׁוּ מִן-הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם וַיַּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיִּשְׁקֹם וַיְסֻכוּם וַיַּנְהִלּוּם בַּחֲמֻרִים לְכָל-כּוֹשֵׁל וַיָּבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר-הַתְּמָרִים אֶצֶל אֲחֵיהֶם וַיִּשְׁבּוּ שְׁמָרוֹן: ²⁰ פ ²¹ בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶחָד עַל-מַלְכֵי אֲשׁוּר לַעְזֹר לֹא: ²² וַעֲזָר אֲדוּמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִּיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ-

¹ b pl MSS 2R I6,2 + אֱלֹהֵיוֹ || ² Ⲯ βασιλέως || ³ a IMS Ⲯⲥ וַיִּבְעֶר, 2R I6,3 הַעֲבִיר || ^b Ⲯ 2R בְּנוֹ || ⁷ a ⲮBA Eζερε(ι) L Ζαχαρίας || ^b cf 26,11 || ¹² a ⲮB Oυδεια (pr OZeia = וְזֵידָה?) || ^b ⲮB Ζαχαρίας (crpp?) || ^c ⲮBA ? || ^d Ⲯ Σελλημ, —ειμ || ^e Ⲯ κ. Αμασ(ε)ιας || ^f ⲮB Χοαδ (crpp?) || ¹³ 3MSS Ⲯ אֶף יְהוָה || ¹⁶ I frt c IMS Vrs מֶלֶךְ (sed cf 32 4).

בגִּי-חֵיל: ¹⁸ וַיַּעֲמֹד עַל-עֲזִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא-לֶךְ עֲזִיָּהוּ
 לְהִקָּטִיר לַיהוָה כִּי לִכְהֻנִּים בְּגִי-אֶחָד הַמִּקְדָּשִׁים לְהִקָּטִיר צֵא מִן-
 הַמִּקְדָּשׁ כִּי מַעֲלָתָ וְלֹא-לֶךְ לְכָבוֹד מִיְהוָה אֱלֹהִים: ¹⁹ וַיִּזְעַף עֲזִיָּהוּ
 וּבִינָדוּ מִקָּטֶרֶת לְהִקָּטִיר וּבִזְעָפוֹ עִם-הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרֶעֶת זָרְחָה בְּמִצְחוֹ
 לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית יְהוָה מַעַל לְמִזְבֵּחַ הַקָּטָרֶת: ²⁰ וַיִּפֹּן אֵלָיו עֲזִיָּהוּ
 כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְכָל-הַכֹּהֲנִים וְהַנְּהִיגִים מִצָּרַע בְּמִצְחוֹ וַיִּכַּחֲלוּהוּ מִשָּׁם
 וְגַם-הוּא נִדְחָף לָצֵאת כִּי נִגְעָו יְהוָה: ²¹ וַיְהִי עֲזִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ מִצָּרַע
 עַד-יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית־הַחֲפָשׁוֹת^ב מִצָּרַע כִּי נִגְזַר מִבֵּית יְהוָה
 וַיּוֹתֵם בְּנוֹ עַל-בֵּית הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֵט אֶת-עַם הָאָרֶץ: ²² וַיֵּתֶר דְּבָרֵי
 עֲזִיָּהוּ הָרֹאשָׁנִים וְהָאַחֲרָיִם כְּתֹב יִשְׁעֵיהוּ בֶן-אַמְצִיץ הַנָּבִיא:
²³ וַיֵּשֶׁב עֲזִיָּהוּ עִם-אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם-אֲבֹתָיו בַּשָּׂדֶה הַקְּבוּרָה
 אֲשֶׁר לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מִצָּרַע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו: פ
 27 ¹ בֶּן-עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וַיֵּשֶׁב-עֶשְׂרָה שָׁנָה
 מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וַשֵּׁם אָמוֹ יְרוּשָׁה בַת-צֹדֶק: ² וַיַּעַשׂ הַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵי
 יְהוָה כְּכָל אֲשֶׁר-עָשָׂה עֲזִיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא-בָא אֶל-הִיכָל יְהוָה וְעוֹד
 הָעָם מִשְׁחִיתִים: ³ הוּא בָנָה אֶת-שַׁעַר בֵּית-יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחֻמַּת
 הָעֶפֶל בָּנָה לָרֹב: ⁴ וְעָרִים בָּנָה בְּהָר יְהוּדָה וּבְחֻרָשִׁים בָּנָה בִּירֻנִּיּוֹת
 וּמִגְדָּלִים: ⁵ וְהוּא גָלַח עִם-מֶלֶךְ בְּגִי-עֲמֹן וַיַּחֲזֹק עֲלֵיהֶם נִיתָנוֹ-לוֹ
 בְּגִי-עֲמֹן^ב בַּשָּׂנָה הַהִיא^א מֵאָה כֶּכֶר-כֶּסֶף וְעֶשְׂרֵת אֲלָפִים כֶּרֶם
 חֲפִים וּשְׁעוּרִים עֶשְׂרֵת אֲלָפִים זֹאת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּגִי עֲמֹן^ג וּבַשָּׁנָה
 הַשְּׁנִיָּה וְהַשְּׁלִישִׁית: ⁶ וַיַּתְחִזֵּק יוֹתָם כִּי הָבִין דְּרָכָיו לִפְנֵי יְהוָה
 אֱלֹהָיו: ⁷ וַיֵּתֶר דְּבָרֵי יוֹתָם וְכָל-מַלְחֻמָּתוֹ וּדְרָכָיו הֵנָּה כְּתוּבִים
 עַל-סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה: ⁸ בֶּן-עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה הָיָה
 בְּמָלְכוֹ וַיֵּשֶׁב-עֶשְׂרָה שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: ⁹ וַיֵּשֶׁב יוֹתָם עִם-אֲבֹתָיו
 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אֹתוֹ בְּנוֹ תַּחְתָּיו: ס
 28 ¹ בֶּן-עֶשְׂרִים שָׁנָה אָתָּה אָתָּה בְּמָלְכוֹ וַיֵּשֶׁב-עֶשְׂרָה שָׁנָה מֶלֶךְ

19 ⁶ + ἐν τῷ ναυ ἔ + in ara || 20 ⁸ עוויא || 21 ^א Seb 'בב' || ^ב Q 2R 15,5
 שִׁית—, K שוֹת—, ⁶AL αἰφροσυνωθ; ⁷ in domo separata; cf ad 2R || ^{ג-ג} ⁶ ἐπὶ τ.
 βασιλείας αὐτοῦ || 22 ^{ג-ג} > ⁶BA (ὕπὸ λεσσεῖου) || 23 ^{ג-ג} > 6MSS ⁸ || Cp 27,
 1 ⁶L Σαδδουκ || 4 ⁶L frt + בִּירֻנִּיּוֹת וּבִירוּשָׁלַם || 5 ^א > 2MSS (8)A || ^{ב-ב} ⁶
 κατ' ἐνιαυτόν || ^ג sic mlt MSS (interv); ⁶BA + κατ' ἐνιαυτόν ἐν τῷ πρώτῳ
 ἔτει || v 8 > ⁶B || 9 ^{ג-ג} 2R 15,38^{al} aliter (sed dub) || Cp 28, 1 ^א ins prb c
 MS593 ⁶MSS 8A וְחֲמֵשׁ.

26 וַיִּקְחֻהוּ כָּל-עַם יְהוּדָה אֶת-עֲזִיָּהוּ וְהוּא בֶן-שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃² הוּא בִּנְה אֶת-אֵילֹת וַיִּשְׁיֵבָה
לַיהוּדָה אַחֲרֵי שֹׁכֵב-הַמֶּלֶךְ עִם-אֲבָתָיו׃ פ בֶּן-שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
עֲזִיָּהוּ בַּמֶּלֶךְ וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ
כִּילִיָּה מִן-בִּירוּשָׁלַם׃ ד נִעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל אֲשֶׁר-עָשָׂה
אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ ה וַיְהִי לְדָרֵשׁ אֱלֹהִים בַּיָּמִי זְכָרְיָהוּ הַמִּבֵּין בְּרֹאֵת
הָאֱלֹהִים וּבִימֵי דָרָשׁוֹ אֶת-יְהוָה הַצִּלִּיחוּ הָאֱלֹהִים׃ ו וַיֵּצֵא וַיִּלְחֶם
בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ אֶת-חוֹמַת צֶת וְאֶת חוֹמַת יִבְנָה וְאֶת חוֹמַת
אַשְׁדּוֹד וַיִּבְנֶה אָעָרִים בְּאַשְׁדּוֹד^א וּבַפְּלִשְׁתִּים^ב׃ ז וַיַּעֲזֹרְהוּ הָאֱלֹהִים
עַל-פְּלִשְׁתִּים וְעַל-הָעַרְכִּיִּים^א הַיֹּשְׁבִים בְּגִזְר־בָּעַל^ב וְהַמְּעוֹנִים׃ ח וַיִּתְּנוּ
הַמְּעוֹנִים מִנְחָה לְעֲזִיָּהוּ וַיִּלְךְ שָׁמָּה עַד-לְבֹא מִצְרַיִם כִּי הִחֲזִיק
עַד-לְמָעֵלָה׃ ט וַיָּבֶן עֲזִיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלַם עַל-שַׁעַר הַפִּנֵּה וְעַל-
שַׁעַר הַגֵּיָא וְעַל-הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְקֵם׃ י וַיָּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲצֹב
בְּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֵה-רֶב הָיָה לוֹ וּבִשְׂפֵלָה וּבַמִּישׁוֹר אֲפָרִים וְכַרְמִים
בְּהָרִים וּבְכַרְמֶל כִּי-אֶהָב אֲדָמָה הָיָה׃ יא וַיְהִי לְעֲזִיָּהוּ חֵיל
עֹשֶׂה מִלְחָמָה וַיֵּצֵא צָבָא לַגָּדוֹד בַּמִּסְפָּר פִּקְדָתָם בְּיַד יַעֲזָאֵל^א
הַסּוֹפֵר וּמַעֲשִׂיהוּ הַשׁוֹמֵר עַל יַד-חֲנֻנְיָהוּ מִשְׁרֵי^ד הַמֶּלֶךְ׃ יב כָּל מִסְפָּר
רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַגְּבוּרֵי חֵיל אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ יג וְעַל-יָדָם חֵיל
צָבָא שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֲלָף וּשְׁבַעַת אֲלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׂי מִלְחָמָה
בְּכַח חֵיל לַעֲזָר לַמֶּלֶךְ עַל-הָאוֹיֵב׃ יד וַיִּכֶן לָהֶם עֲזִיָּהוּ לְכָל-הַצָּבָא
מִגָּנִים וּרְמָחִים וְכוּבָעִים וּשְׂרִיגוֹת וְקִשְׁתוֹת וְלֹא אֶבְנֵי קָלָעִים׃ טו וַיַּעַשׂ
בִּירוּשָׁלַם חֲשִׁבְנוֹת מִחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב לַהֲיֹת עַל-הַמִּגְדָּלִים וְעַל-הַפְּגֹזֹת
לִירוֹא בַחֲצִים וּבְאַבְנִים גְּדֹלוֹת וַיֵּצֵא שָׁמָּה עַד-לְמַרְחֹק כִּי-הָפְלִיא
לְהַעֲזָר עַד כִּי-יַחֲזֹק׃ יו וּכְחֻזְקָתוֹ גָּבַהּ לְבֹ עַד-לְהַשְׁחִית
וַיַּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו וַיָּבֹא אֶל-הִיכָל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל-מִזְבֵּחַ
הַקָּמָרֹת׃ יז וַיָּבֹא אַחֲרָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כַהֲנָיִם וַיִּלְהוּת שְׂמוֹנִים

יְכִלְיָהּ || 3 Q 2R 15,2 אֵילַת || 2 ט 2R 14,22 עֲוִירָה || Cp 26, 1 2R 14,21 || יְכִלְיָהּ || K 5^a mlt MSS בִּירְאָת || 1 c nonn MSS
 Q — בָּיִים || 7^a K dub || 6^{a-a} ט^{BA} עָרִי אֵ || ב^a יהוה || ב^a בְּרִצָּת || 5^a M(ε)ναίους, cf ad I 4,41 || 8 ט οἱ M(ε)ναῖοι || 11^a β c ט^a עֲשִׂי, sed
 cf 13 ||^b K יְעִי || ט^a יְעִי ||^c cf 23,1^c ||^d ט τοῦ διαδόχου || 15 ט κατασκευή
 (crpp?).

שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבִיאוּ בָנָה רַבָּה: ס ¹⁴וַיְהִי אַחֲרֵי כֵּן אֲמַצְיָהוּ
מִהַכּוֹת אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֹא אֶת־אֱלֹהֵי בְנֵי שַׁעִיר וַיַּעֲמִידֵם לֹא לֵאלֹהִים
וּלְפָנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יִקְטֹר: ¹⁵וַיַּחֲרֹאֲף יְהוָה בְּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח
אֵלָיו נָבִיא וַיֹּאמֶר לוֹ לָמָּה דִרְשָׁתָּ אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הֻצְּלוּ
אֶת־עַמָּם מִיָּדָה: ¹⁶וַיְהִי וּבִדְבָרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלוֹעֵץ לְמֶלֶךְ נִתְּנוֹךְ
חֲדַל־לָךְ לָמָּה וַיִּכְדֹּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־עֵץ אֱלֹהִים
לֹא־שָׁחִיתָךְ כִּי־עֲשִׂיתָ דָּאת וְלֹא שָׁמַעַתָּ לַעֲצָתִי: ס ¹⁷וַיַּוָּעַץ אֲמַצְיָהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יְהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר לָךְ נִתְּרָאָה פָּנִים: ¹⁸וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הֲלוֹחַ אֲשֶׁר בְּלִבָּנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֲרוֹ אֲשֶׁר בְּלִבָּנוֹן
לֵאמֹר תִּגְהֶה־אֶת־בֵּיתְךָ לִבְנֵי לֹאֲשָׁה וַתַּעֲבֹר חֵיַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּלִבָּנוֹן
וַתִּרְמַס אֶת־הַחוּחַ: ¹⁹אֲמָרְתָּ^a הִנֵּה^b הַיִּתְּ^c אֶת־אֲדוֹם וַנִּשְׁאָאֵךְ לִבְךָ
לְהַכְבִּיד^d עִתָּה שָׁבָה בְּבֵיתְךָ לָמָּה תִתְּנָרָה בְּרַעְיָה וְנִפְלָתָ אִתָּה
וַיְהוּדָה עָמָד: ²⁰וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי מִהֲאֱלֹהִים הִיא לְמַעַן תִּתֵּם
בְּיָד כִּי דָרְשׁוּ אֶת אֱלֹהֵי אֲדוֹם: ²¹וַיַּעַל יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּרָאוּ
פָּנִים הוּא וְאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לַיהוּדָה: ²²וַיִּגְנֹף
יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּגְסוּ אִישׁ לְאֹהֲלָיו: ²³וְאֵת אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בֶּן־יוֹאָשׁ^a בֶּן־יְהוֹאָחָז תָּפַשׁ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבִיאֵהוּ
יְרוּשָׁלַם וַיִּפְרָץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַם מִשְׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפּוֹנֵה^b
אֲרָבַע מֵאוֹת אַמָּה: ²⁴וְכָל־הַיְּהוּדָה וְהַכֹּהֵן וְאֵת כָּל־הַכֹּהֲלִים הַנִּמְצָאִים
בְּבֵית־הָאֱלֹהִים עִם־עֹבְדֵי אֲדוֹם וְאֶת־אֲזַצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי
הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשֶׁב שֶׁמְרוֹן: ס ²⁵וַיְהִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה
אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה: ²⁶וַיִּתֵּר
דְּבָרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשִׁימִים וְהָאַחֲרֹנִים הֵלֵא הֵנָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
מִלְכֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: ²⁷וַיָּמָעַת אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה
וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וַיִּגְסוּ לְכִישָׁה וַיִּשְׁלְתּוּ אַחֲרָיו לְכִישָׁה
וַיָּמָתוּהוּ שָׁם: ²⁸וַיִּשְׁאָהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר
יְהוּדָה:

15 ² + Baneam || 18 ⁶MSS axxoux || 19 ^a > 2R 14,10 || ^b 1 c 2R הִנֵּה ||
^c 1 ? תִּי — || ^d 1 ? לְהַכְבִּיד cf ⁸ (in superbiam) S; 2R 'הִנֵּה' || 20 1 ? יוֹאָשׁ ||
23 ^{a-a} > ⁶BA; 6MSS ⁶L 2R 14,13 בֶּן־יְהוֹאָחָז || ^b 1 c nonn MSS ⁶S 2R הַפְּנֵה ||
24 ^a 1 c 2R 14,14 אֶת־כָּל (vel ? וַיִּקָּח) || ^b ⁶ S Aβδ || 26 > 3MSS S; dl vel 1 c
7MSS ⁶ 2R 14,18 הֵם pro הֵנָּה || 27 ⁶ S זָבִי || 28 1 c 12MSS Vrs 2R 14,20 וַיִּדְרֹךְ.

בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קִבְּרָהּ בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃²⁶ וְאַלֶּה הַמִּתְקַשְּׂרִים עָלָיו
וְזָד׃²⁷ בֶּן־שִׁמְעֵת הָעֲמוֹנִית וַיהוֹזָבָד בֶּן־שִׁמְרִית^b הַמִּזְבֵּחִית׃²⁷ וּבְנָיו
וְרֵב הַמִּשְׁאָא עָלָיו וַיְסֹדֵר בֵּית הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל בְּתוֹכָם עַל־מִדְרָשׁ סֵפֶר
הַמְּלָכִים וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהּ בֶּנּוֹ תַחְתָּיו׃ ׀

25 בֶּן-עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמֻצַּיָּהוּ וְעֲשָׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעָזָן מִירוּשָׁלַם׃² וַיַּעַשׂ הַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה רָק לֹא בָלָבָב שָׁלֵם׃³ וַיְהִי כִּאֲשֶׁר חֻזָּקָה הַמַּמְלָכָה עָלָיו וַיַּהֲרֹג
אֶת-עֲבָדָיו הַמְּכִים אֶת-הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃⁴ וְאֶת-בְּנֵיהֶם לֹא הָמִית בִּי-
⁵כַּכְתּוּב בַּתּוֹרָה בְּסֵפֶר מֹשֶׁה אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא-יָמוּתוּ
אֲבוֹת עַל-בְּנֵים וּבְנִים לֹא-יָמוּתוּ עַל-אֲבוֹת כִּי אִישׁ בְּחַטָּאוֹ יָמוּת׃
ס
⁶וַיִּקְבֹּץ אֲמֻצַּיָּהוּ אֶת-יְהוּדָה וַיַּעֲמִידֶם לְבֵית-אֲבוֹת
לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וּלְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת לְכָל-יְהוּדָה וּבְנֵימָן וַיַּפְקֹדֶם לְמִכָּן
עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה וַיִּמְצְאוּ שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת אֵלֶּף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא
אֲחֻזָּה רַמַּח וְצִנָּה׃⁷ וַאֲשֶׁר הָאֱלֹהִים בָּא אֵלָיו לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ אֲלִיבֹא עִמָּךְ
כְּכֹר-כֶּסֶף׃⁸ וַאֲשֶׁר הָאֱלֹהִים בָּא אֵלָיו לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ אֲלִיבֹא עִמָּךְ
צָבָא יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין יְהוָה עִם-יִשְׂרָאֵל כָּל בְּנֵי אֶפְרַיִם׃⁹ כִּי אִם-צָבָא
אֲתָה עֹשֶׂה חֻזֶּק לְמַלְחָמָה וְכִשְׁלֹךְ הָאֱלֹהִים לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יִשְׁכַּח
בָּאֱלֹהִים לַעֲזֹר וּלְהַכְשִׁיל׃¹⁰ וַיֹּאמֶר אֲמֻצַּיָּהוּ לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּמַר-
לַעֲשׂוֹת לְמֵאוֹת הַכֶּכֶר אֲשֶׁר נָתַתִּי לַגִּדּוֹד יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים
יֵשׁ לַיהוָה לָתֵת לָךְ הַרְבֵּה מִזֶּה׃¹¹ וַיִּבְדִּילֵם אֲמֻצַּיָּהוּ לַהֲגִדּוֹד אֲשֶׁר-
בָּא אֵלָיו מֵאֶפְרַיִם לָלֶכֶת לְמִקְוָמָם וַיַּחַר אִפְסָם מְאֹד בִּיהוּדָה וַיָּשׁוּבוּ
לְמִקְוָמָם בְּחֵירֵי-אָף׃ ס
¹²וַאֲמֻצַּיָּהוּ הִתְחַזַּק וַיִּנְהַג אֶת-עַמּוֹ וַיִּלְךְ
גִּיָּא הַמֶּלֶח וַיִּךְ אֶת-בְּנֵי-שָׁעִיר עֲשָׂרַת אֲלָפִים׃¹³ וַעֲשָׂרַת אֲלָפִים
חַיִּים שָׁבוּ בְנֵי יְהוּדָה וַיָּבִיאוּם לְרֹאשׁ הַסָּלַע וַיִּשְׁלִיכוּם מִרֹּאשׁ הַסָּלַע
וְכָלָם נִבְקָעוּ׃¹⁴ וּבְנֵי הַגִּדּוֹד אֲשֶׁר הָשִׁיב אֲמֻצַּיָּהוּ מִלִּכְתּוֹ עִמּוֹ
לְמַלְחָמָה וַיִּפְשְׁטוּ בַּעֲרֵי יְהוּדָה מִשְׁמֶרֶץ וְעַד-בֵּית חֹזְרוֹן וַיָּכּוּ מֵהֶם

יִרְבֵּה Q, וְרַב K 1 c 27 || שִׁמְר 2 R || זָכַר || 1 prb || יוֹזֵכֶר 26^a 2 R 12,22^m || — יֵינִי 2 R 14,2^K || Cp 25, 1 || *summa* (= K) *pecuniae* || ? יִרְבֵּה תַּמְשֶׁה (6^{BA}) || 3 10MSS 2 R 14,5 || בִּידֹ 4^a > 2 R 14,6; dl ? || ^{b-b} || κατὰ τὴν διαθήκην (τοῦ) νόμου κυρίου καθὼς γέγραπται (6^L + ἐν νόμῳ Μωυσῆ) || 2 R 2^{c-c} || בִּסְפָר || 5 B hic incip || יוֹמֶת Q יוֹמֶת 2 R^K || יוֹמֶת 2 R || יוֹמֶת 2 R || ? יוֹמֶת 2 R || תּוֹרַת || — יְרִי 6 Seb || 8^{a-a} 1 c || אֶתָּה תַּחֲשֵׁב לַחֲזֹק בְּזוֹת 6^L || (ב) יהוה 6^b || למֵאֵת Q 1 c, לְמֵאֵת K 9 ||

10 וַיִּשְׁמְחוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיִּשְׁלִיכוּ לָאָרֶץ עַד־לְכָלָּה׃
 11 וַיְהִי בַעֲתָ יָבִיא אֶת־הָאָרֶץ אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וַיִּכְרְאוּם
 בִּי־רֹב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כְּתָן הָרָאשׁ וַיַּעֲרוּ אֶת־הָאָרֶץ
 וַיִּשְׁאָהוּ וַיִּשְׁיבֵהוּ אֶל־מִקְמוֹ כֹּה עָשׂוּ לַיּוֹם בַּיּוֹם וַיֵּאֲסֹפוּ־כֶסֶף לָרֹב׃
 12 וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וַיהוֹיָדָע אֶל־עוֹשֵׁה^ב מְלָאכָה עֲבוֹדַת בַּיִת־יְהוָה
 וַיְהִיו שָׂכָרִים חֲצָבִים וְחֲרָשִׁים לַחֲדָשׁ בַּיִת יְהוָה וְגַם לַחֲרָשֵׁי בְרוֹז
 וּנְחָשֶׁת לַחֲזֹק אֶת־בַּיִת יְהוָה׃¹³ וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוֹכָה
 לְמְלָאכָה בֵּינָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בַּיִת הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכָּנָתוֹ וַיֵּאֲמָצְהוּ׃
 14 וַיַּכְבִּלוּם הַבָּיִא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיהוֹיָדָע אֶת־שָׂאֵר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ
 כָלִים לְבַיִת־יְהוָה כְּלֵי שָׁרָת וְהַעֲלֹת וּכְפֹת וּכְלֵי זָהָב וְכֶסֶף וַיְהִיו
 מַעֲלִים עֲלֹת בְּבַיִת־יְהוָה תָּמִיד כָּל יְמֵי יְהוֹיָדָע׃ ׀
 15 וַיִּזְקֹן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׁבַּע יָמִים וַיָּמָת בֶּן־מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃
 16 וַיִּקְבְּרֵהוּ בְּעִיר־דָּוִיד עִם־הַמְּלָכִים כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעִם־
 הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃ ׀ 17 וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ
 לַמֶּלֶךְ אֲזִי שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם׃¹⁸ וַיַּעֲזֹבוּ אֶת־בַּיִת יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעֲבְדוּ אֶת־הָאֲשֵׁרִים^ב וְאֶת־הָעֲצָבִים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה
 וַיְרוּשָׁלַם^ג בְּאֲשַׁמְתָּם זֹאת׃¹⁹ וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִיאִים לְהַשִּׁיבָם אֶל־
 יְהוָה וַיַּעֲדִדוּ בָם וְלֹא הִאָּזִינוּ׃ ׀ 20 וַנֹּחַ אֱלֹהִים לִבְשָׂה אֶת־
 זִכְרִיָּה בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֵד מַעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר
 הָאֱלֹהִים לָמָּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוַת יְהוָה וְלֹא תַעֲלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם
 אֶת־יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃²¹ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיַּרְגְּמוּהוּ אֲבָן בְּמִצְנַת הַמֶּלֶךְ
 בַּחֲצֵר בַּיִת יְהוָה׃²² וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֹסֵד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע
 אֲבִיו עֲמוֹ וַיַּהַרֵּג אֶת־בָּנָיו וּכְמוֹתוֹ אָמַר יְרֵא יְהוָה וַיִּדְרֹשׁ׃ ׀
 23 וַיְהִי לְתַקּוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אָרֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה
 וַיְרוּשָׁלַם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעַם וְכָל־שָׁלָלָם שָׁלְחוּ לַמֶּלֶךְ
 דִּרְמָשֶׁק׃²⁴ כִּי בְּמַצְעַר אֲנָשִׁים בָּאוּ חֵיל אָרֶם וַיְהוּדָה נָתַן בֵּינָם חֵיל
 לָרֹב מְאֹד כִּי עֲזָבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ
 שָׁפְטִים׃²⁵ וַיַּכְּכֶתֶם מִמֶּנּוּ כִּי־עֲזָבוּ אוֹתוֹ בְּמַחֲלָיִים רַבִּים הַתְּקַשְׁרוּ
 עָלָיו עֲבָדָיו בְּדָמָי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֵהוּ עַל־מִטָּתוֹ וַיָּמָת וַיִּקְבְּרֵהוּ

IO ^{BA} κ. ἔδωκαν cf Jes 9, 16^a || 12 ^a IMS ^Θ + הכתן || ^b 1 c 14MSS Vrs
 עושי || 14 c ^{LU} trsp : ad והעלות || 18 ^a >^{BA} ^{SA} || ^b ^{B(AL)} ταῖς Ἀσδπραῖς ||
 c-c ^{BA} והוא || 19 Or וישלח || 20 ^{BA} עזריה || 25 1 c ^Θ בן.

קָשָׁר: ¹⁴ וַיִּצְאָה יְהוֹדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמַּאֲזוּת וּפְקוּדֵי הַחֵלֶל וַיֹּאמְרוּ
אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ אֶל־מִבֵּית הַשְּׂדֵרוֹת^c וַהֲבֵא אַחֲרֶיהָ יוֹמָת^d בַּחֲרֹב
כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תִמְתּוּהָ בֵּית יְהוָה: ¹⁵ וַיִּשְׁמְעוּ לָהּ יָדִים וַתָּבֹא
אֶל־מִבְּזֹא שְׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּמְתּוּהָ שָׁם: פ

¹⁶ וַיִּכְרַת יְהוֹדָע בְּרִית בֵּינֵו וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לַהֲנוֹת לָעָם
לַיהוָה: ¹⁷ וַיָּבֹאוּ כָל־הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצוּהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־
עֲלָמָיו שִׁבְרוּ וְאֶת מִתָּן כֹּהֵן הַבַּעַל הֲרִגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת: ¹⁸ וַיִּשְׁם
יְהוֹדָע פְּקָדוֹת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם^a אֲשֶׁר חָלַק דָּוִיד עַל־
בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלֹת יְהוָה^b בַּכְּתוּב בַּתּוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׁמְחָה
וּבְשִׁיר עַל יַד דָּוִיד: ¹⁹ וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שְׁעָרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־
יָבֹא טָמֵא לְכָל־דָּבָר: ²⁰ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמַּאֲזוּת וְאֶת־הָאֲדִירִים וְאֶת־
הַמּוֹשְׁלִים בָּעָם וְאֶת־כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיִּזְרְדוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה
וַיָּבֹאוּ בַתּוֹךְ־שָׁעַר הָעֲלִיזֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ^b וַיַּיֹּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ^b עַל כִּסֵּא
הַמַּמְלָכָה: ²¹ וַיִּשְׁמְחוּ כָל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שִׂקְמָה וְאֶת־עַתְלִיהוּ
הַמִּיתוּ בַּחֲרֹב: ס

24 ¹ בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יָאֵשׁ בְּמִלְכּוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם
וְשָׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שֶׁבַע: ² וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיִּשָּׂר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־
יְמֵי יְהוֹדָע הַכֹּהֵן: פ ³ וַיִּשְׁאֲלוּ יְהוֹדָע נָשִׁים שְׂתִים וַיִּזְלַד בָּנִים
וּבָנוֹת: ⁴ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ לַחֲדָשׁ אֶת־
בֵּית יְהוָה: ⁵ וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צִאוּ לְעָרֵי
יְהוּדָה וּקְבְּצוּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל כֶּסֶף לְחֹזֶק וְאֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה
בְּשָׁנָה וְאַתֶּם תִּמְהַנּוּ לְדָבָר וְלֹא מִהָרָו הַלְוִיִּם: ⁶ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ
לַיהוֹדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר לוֹ מִדּוֹעַ לֹא־דָבַשְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיְהוּדָה
וּמִירוּשָׁלַם אֶת־מִשְׁאֵת מִשָּׁה עֶבֶד־יְהוָה וְהַקָּהֶל לְיִשְׂרָאֵל לְאַהֲלֵ
הָעִדּוֹת: ⁷ כִּי עַתְלִיהוּ הַמִּרְשָׁעַת בָּנִיהָ פָּרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם
כָּל־קְדָשֵׁי בֵּית־יְהוָה עָשׂוּ לְבַעֲלִים: ⁸ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂוּ אֲרֹן אֲחֵד
וַיִּתְּנֻהוּ בְּשָׁעַר בֵּית־יְהוָה חוּצָה: ⁹ וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם
לְהָבִיא לַיהוָה מִשְׁאֵת מִשָּׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמּוֹדָר:

14 ^a 1 c ^Θ 1 § 2R II,15 וַיִּצֹ (וַיִּצְא ^Θ) || ^b 1 c ^Θ פְּקִידֵי ^{c-c} ^Θ ἐκτὸς τοῦ οἴκου ὃ extra septa templi; prps מַחוּץ לַחֲצֵרוֹת || ^d 2R ¹⁶ 1 c 2R הָמַת || ¹⁸ ^a 1 c pc MSS^{K^{ca}} ^Θ 3 וְהָ || ^b pl MSS ^Θ 3 לִי || ²⁰ ^a (Θ) ^Θ 2R II,19 plur || ^{b-b} 2R וַיִּשָּׁב || Cp 24, 1 ^Θ (Σ)αβια ³MSS צוּבָא A = α || 6 ^{o-o} ^ΘAL(B) ὅτε ἐξεκκλησίασε τὸν λαόν. || 7 1 c ^Θ וַיִּבְנֶיהָ ^Θ.

עֲתִלְהוּ וְלֹא הִמִּיתָהוּ: ¹² וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ
שָׁנִים וַעֲתִלְהָ מַלְכֶת עַל-הָאָרֶץ: ¹³ וּבִשְׁנָה הַשְּׁבַעֲלִית הִתְחַזַּק
יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת-שָׂרֵי הַמַּאֲזוֹת לַעֲזָרְיָה בֶן-יִרְחָם וְלִישְׁמַעְיָאל בֶּן-
יְהוֹחָנָן וְלַעֲזָרְיָהוּ בֶן-עֹזֶבֶד וְאֶת-מַעֲשִׂיהוּ בֶן-עֲדִיָּהוּ וְאֶת-אֱלִישֶׁפֶט
בֶּן-זִכְרִי עֶמֶן בְּבָרִית: ¹⁴ וַיִּסָּבּוּ בִיהוּדָה וַיִּקְבְּצוּ אֶת-הַלְוִיִּם מִכָּל-
עָרֵי יְהוּדָה וּרְאֵשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל-יְרוּשָׁלַם: ¹⁵ וַיִּכְרֹת
כָּל-הַקָּהָל בָּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם-הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בֶן-
הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל-בְּנֵי דָוִד: ¹⁶ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר
תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִישִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשָּׁבָת לִכְהֻנִּים וְלַלְוִיִּם לַשְּׁעָרֵי הַסָּפִים:
¹⁷ וְהַשְּׁלִישִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִישִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוּד וְכָל-הָעָם בְּחֻצוֹת
בֵּית יְהוָה: ¹⁸ וְאֶל-יָבֹוא בֵּית-יְהוָה כִּי אִם-הִכְהִנִּים וְהַמְשָׁרֵתִים
לַלְוִיִּם תִּקְחָה וַיָּבֹאוּ כִּי-קָדַשׁ הָמָּה וְכָל-הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה:
¹⁹ וְהַקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת-הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכָלְיוּ בִידּוֹ וְהִבָּא אֶל-הַבַּיִת
וַיָּמָת וְהָיוּ אֶת-הַמֶּלֶךְ בָּבֹאוּ וּבִצָּאתוֹ: ²⁰ וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל-יְהוּדָה
כְּכָל אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת-אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשָּׁבָת
עִם יוֹצְאֵי הַשָּׁבָת כִּי לֹא-פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת-הַמַּחְלָקוֹת: ²¹ וַיִּתֵּן
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמַּאֲזוֹת אֶת-הַחֲנִיתִים וְאֶת-הַמִּגְנָנוֹת וְאֶת-
הַשְּׁלֹטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים: ²² וַיַּעֲמֵד אֶת-כָּל-
הָעָם וְאִישׁ שְׁלַחְתּוֹ בִידּוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד-כֶּתֶף הַבַּיִת
הַשְּׂמָאלִית לְמוֹזָבַח וּלְבַיִת עַל-הַמֶּלֶךְ סָבִיב: ²³ וַיּוֹצִיאוּ אֶת-בֶּן-הַמֶּלֶךְ
וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת-הַגִּזְרֹת וְאֶת-הַעֲדוֹת וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשְׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע
וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ: ²⁴ וַתִּשְׁמַע עֲתִלְהָוָה אֶת-קוֹל הָעָם
הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת-הַמֶּלֶךְ וַתָּבֹוא אֶל-הָעָם בֵּית יְהוָה: ²⁵ וַתֵּרָא
וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עוֹמֵד עַל-עַמּוּדָי בְּמִבְּרָא וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצָצְרוֹת עַל-
הַמֶּלֶךְ וְכָל-עַם הָאָרֶץ שֹׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ בְּחֻצְרוֹת וְהַמְשֹׁרְרִים בְּכָלִי
הַשִּׁיר וּמִזְדִּיעִים לְהַלֵּל וּתְקַרֵּעַ עֲתִלְהָוָה אֶת-בְּגָדֶיהָ וַתֹּאמֶר קִשּׁוֹר

II c 2R הוֹמָת || I2 l c 6^{ASA} 2R II,3 אִתָּה || Cp 23, I a 6 lwδαε || b 6 lwπαμ || c 6 M(α)ασ(α)ιαν v Maasiam cf I 9,12 || d 6^B — || e 6^{BA} וְזָכְרָה || f 6^B בְּבֵית 1 M || 3 6 + κ. εἰδέναι αὐτοῖς (L κ. ἔχρισαν) τ. υἱὸν τοῦ βασι-
λέως || 5 6 (τῇ μέσῃ) (ה)תִּכְוֶן vel הַתְּנֶן (cf Jer 39,3) S הַטְּבָחִים 2R II,6 M
prps סוֹר || 6 6 + וְהַלְוִיִּם 1 M || 7 9MSS 6E וְהָיוּ || 9 >6^{BA} || II prps הַעֲדוּתִים vel הַעֲדוֹת || I2 6 הַמֶּלֶךְ || I3 a 1 ? עֲמָדוֹ || b pc MSS 2R
II,14 וְהַשָּׂרִים 6, וְהַמְּבֹאֵה ה' 6, 1 M.

מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וַיֵּלֶךְ בְּלֹא חֲמֻדָּה וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא בַקְבְּרוֹת
הַמְּלָכִים:

22 וַיִּמְלִיכוּ יוֹשֵׁבֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־אֲחִזְיָהוּ בֶן־זִכְרְיָהוּ הַקָּטָן תַּחְתָּיו כִּי
כָל־הָרָאשִׁימִים הָרַג הַגָּדוֹד הָבָא בְּעָרִכִּים לְמַחְנָה וַיִּמְלֹךְ אֲחִזְיָהוּ
בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה: ^ס בֶּן־אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲחִזְיָהוּ
בְּמָלְכוֹ וּשְׁנָה אַחַת מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתָלְיָהוּ בַת־עֲמֶרִי:
³ גַּם־הָיָה הֶלֶךְ בְּדַרְכֵי בַּיִת אַחְיָא כִּי אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעֲצָתוֹ לְהַרְשִׁיעַ:
⁴ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כִּבְּיַת אַחְיָא כִּי הָמָּה הָיוּ־לּוֹ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי
מוֹת אָבִיו לְמַשְׁחִית לוֹ: ⁵ גַּם בַּעֲצָתָם הֶלֶךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־
אַחְיָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְמַלְחָמָה עַל־חִזְאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרֻמּוֹת גִּלְעָד
וַיָּכּוּ הָרַמִּים אֶת־יִזְרָעֵל: ⁶ וַיָּשָׁב לְהַתְּרַפָּא בִּיזְרְעֵאל כִּי־הַפְּכִים אֲשֶׁר
הָבִיאוּ בְּרֻמָּה בְּהִלָּחְמוֹ אֶת־חִזְאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַעֲזָרְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם
מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרְדוּ לְרֹאשׁוֹת אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְיָא בִּיזְרְעֵאל כִּי־חָלָה
הָיָה: ⁷ וּמַאֲלָהִים הָיְתָה תְּבוּסַת אֲחִזְיָהוּ לָבוֹא אֶל־יִזְרָעֵל וּבְבֹאוֹ יָצָא
עִם־יְהוֹרָם אֶל־יְהוָה בֶּן־נִמְשִׁי אֲשֶׁר מִשְׁחָו יְהוָה לְהַכְרִית אֶת־בֵּית
אַחְיָא: ⁸ וַיְהִי כִּהָשַׁפֵּט יְהוָה עִם־בֵּית אַחְיָא וַיִּמָּצֵא אֶת־שָׁרֵי יְהוּדָה
וּבְנֵי אֲחִי אֲחִזְיָהוּ מִשְׁרָתִים לְאֲחִזְיָהוּ וַיַּהַרְגֵם: ⁹ וַיִּבְקֹשׁ אֶת־אֲחִזְיָהוּ
וַיִּלְכְּדוּהוּ וַיְהוּא מִתְּחַבָּא בְּשִׁמְרוֹן וַיִּבְאֵהוּ אֶל־יְהוָה וַיִּמִּיתֵהוּ:
וַיִּקְבְּרוּהוּ כִּי אָמְרוּ בֶן־יְהוֹשָׁפָט הוּא אֲשֶׁר־דָּרַשׁ אֶת־יְהוָה בְּכָל־
לְבָבוֹ וַאֲיֵן לְבֵית אֲחִזְיָהוּ לַעֲצֹר כֶּסֶף לְמַמְלָכָה: ^ס

¹⁰ וַיַּעֲתִלְיָהוּ אִם אֲחִזְיָהוּ רִאשֹׁתָה כִּי־מָת בָּנָה וּתְקַם וּתְדַבֵּר אֶת־
כָּל־זֶרַע הַמְּמַלְכָה לְבֵית יְהוּדָה: ¹¹ וַתִּתְקַח יְהוֹשָׁבֶעֶת בַּת־הַמֶּלֶךְ אֶת־
יֹאשָׁא בֶן־אֲחִזְיָהוּ וַתַּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמּוֹמְתִים וַתִּתֵּן
אֹתוֹ וְאֶת־מִינְקָתוֹ בַּחֲדָר הַמַּטּוֹת וַתִּסְתִּירֵהוּ: ¹² וַיְהוֹשָׁבֶעֶת בַּת־הַמֶּלֶךְ
יְהוֹרָם אִשָּׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא הָיְתָה אֲחֻזַּת אֲחִזְיָהוּ מִפְּנֵי

20 ^א οὐκ ἐν ἐπαίνῳ (cf arab) || Cp 22, 1 ^א ἐπ' αὐτοῦς, (οἱ) Αραβεῖς οἱ Αλ(ε)υμαζονεῖς, ^ב ἐπ' αὐτοῦς ἀπὸ τῶν Αραβων [βαρβάρων] καὶ τῶν Αμαζονιευμ ἐν τῇ παρεμβολῇ || 2 ^{א-א} ^א 20, ^ב 2R 8,26^א: 22 (sic IMS^א) || ^ב ^א Αχασβ || 5 ^א 2R 8,28 עִם || ^ב ^א בְּרֻמָּה cf 6^א || ^ג 1 c ^א הָרַמִּים vel c pc MSS ^ד 2R ^א אֲרָמִים (דְּ); SA אֲרָמִים || 6 ^א 1 c ca 12MSS ^א 2R 8,29 מֶן || ^ב ^א מוֹת — || ^ג 1 c 15MSS Vrs 2R וַאֲחִזְיָהוּ || 8 ^א pl MSS ^א ב' || 9 ^{א-א} ^א ἰατρούμενον || ^ב 1 c Vrs — תָּהוּ || 10 1 c nonn MSS Vrs 2R 11,1 וַתִּאֲבֹד || 11 ^א ^א 2R 11,2 שָׁבַע —, prb rectius || ^{ב-ב} >2R, partim >8.

יִשְׂרָאֵל: ³וַיָּתֵן לָהֶם אֲבִיהֶם מִתְּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וְלָזָהָב וּלְמִנְדְּנוֹת
עַם-עָרֵי מִצְרַיִם בִּיהוּדָה וְאֶת-הַמַּמְלָכָה נָתַן לַיהוָה וְכִי-הָיָה הַבְּכוֹר:
⁴וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל-מַמְלַכַת אָבִיו וַיִּתְחַזֵּק וַיַּהַרְגֵם אֶת-כָּל-אֶחָיו
בְּחֶרֶב וְגַם מִשְׁרֵי יִשְׂרָאֵל: ⁵בֶּן-שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ
וַשְׁמָנָה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם: ⁶וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
עָשׂוּ בֵּית אַחֲזָב כִּי בֶת-אַחֲזָב הָיְתָה לוֹ אִשָּׁה^b וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה: ⁷וְלֹא-אַבָּה יְהוָה לַהֲשִׁחִיתָ אֶת-בֵּית דָּוִיד לְמַעַן הַבְרִית אֲשֶׁר
כָּרַת לְדָוִיד וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ גֵּיר וּלְבָנָיו^b כָּל-הַיָּמִים:
⁸בְּיָמָיו פָּשַׁע אָדָם מִתַּחַת יַד-יְהוּדָה וַיִּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ: ⁹וַיַּעֲבֹר
יְהוֹרָם אֶם-שָׂרְיוֹ^a וְכָל-הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיָּךְ אֶת-אָדָם
הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֶת שָׂרֵי הָרֶכֶב: ¹⁰וַיִּפְשַׁע אָדָם מִתַּחַת יַד-יְהוּדָה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה אִזּוֹ תִפְשַׁע לְבָנָה בַּעַת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עֹבֵב
אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו: ¹¹וְגַם-הָיָה עָשָׂה בְּמֹזֶת בְּהָרֵי יְהוּדָה וַיִּזֶן
אֶת-יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וַיָּדַח אֶת-יְהוּדָה: ¹²וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב
מֵאֵלֶיהָ הַנְּבִיא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר
לֹא-הִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה: ¹³וַתֵּלֶךְ
בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּזְנֶה אֶת-יְהוּדָה וְאֶת-יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כַּהֲזֹנוֹת
בֵּית אַחֲזָב וְגַם אֶת-אֶחָיֶךָ בֵּית-אָבִיךָ הַטּוֹזִיִּים מִמֶּנֶּה הָרַגְתָּ: ¹⁴הִנֵּה
יְהוָה נֹגֵף מִגִּפָּה גְדוֹלָה בַּעֲמֶךָ וּבְבָנֶיךָ וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל-רֶכְוֶשְׁךָ:
¹⁵וְאֵתָהּ בְּחַלְלִים רַבִּים בְּמַחֲלֶה מַעֲיָד עַד-יֵצְאוּ מֵעִיר מִן-הַחַלִּי יָמִים
עַל-יָמִים: ¹⁶וַיַּעַר יְהוָה עַל-יְהוֹרָם אֶת-רוּחַ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים
אֲשֶׁר עַל-יַד בּוּשִׁים: ¹⁷וַיַּעֲזְלוּ בִיהוּדָה וַיִּבְקְעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֶת כָּל-
הָרֶכֶשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית-הַמֶּלֶךְ וְגַם-בָּנָיו וְנָשָׁיו^a וְלֹא נִשְׁאַר-לּוֹ בֶּן כִּי
אִם-יְהוֹאָחָז^b קָטָן בָּנָיו: ¹⁸וְאַחֲרֵי כֵל-זֹאת נָגְפוּ יְהוָה וּבְמַעֲוֵי לַחֲלִי
לְאִין מָרָא: ¹⁹וַיְהִי לְיָמִים מִיָּמִים וַכַּעַת צָאָה הַקָּץ לְיָמִים שָׁנִים
יֵצְאוּ מֵעִיר עַם-חֲלָיו וַיָּמָת בְּתַחֲלָאִים רָעִים וְלֹא-עָשׂוּ לוֹ עִמּוֹ שְׂרָפָה
כְּשֶׁרַפַת אֲבֹתָיו: ²⁰בֶּן-שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הָיָה בְּמָלְכוֹ וַשְׁמָנָה שָׁנִים

2 * 1 c Seb ca 40 MSS Vrs יהוהה || 5 ^{BA} 5 קם (κατέστη) על ממלכתו || 6 ^a 6 מלך || ^b pl MSS 2R 8,18 לא || 7 ^{a-a} 2R 8,19 aliter || ^b cf ad 2R || 9 ^{a-a} 2R 8,21 ^{am} צעירה; prps צערה || ^b 1 fit ואתו || ^c 2R + nonn vb || 10 ^{oo} > 2R 8,22 || 11 l prb c Seb pl MSS 14 || 12 ^{oo} 14 בערי || 13 ^{oo} 14 בערי || 14 ^{oo} 14 בערי || 15 pc MSS 15 רעים || 16 > 16 || 17 ^a 17 וּבְנֹתָיו || 18 ^{oo} 18 אֶתָּה || 19 ^{oo} 19 אֶתָּה || 20 ^{oo} 20 אֶתָּה.

22 וּבָעֵת הַחֲלוּ בִּרְפָּה וַתִּהְיֶה גִּתָּן יְהוָה וּמְאָרְבִּים עַל־בְּנֵי עַמּוּן
 מִזֶּאֱב וְהָר־שְׁעִיר הַבָּאִים לְיְהוּדָה וַיִּגְנְפוּ: 23 וַיַּעֲמֵדוּ בְּנֵי עַמּוּן
 וּמִזֶּאֱב עַל־יֶשְׁבֵי הָר־שְׁעִיר לְהַחֲרִים וּלְהַשְׁמִיד וּכְבֹּלוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי
 שְׁעִיר עֲזָרוּ אִישׁ בִּרְעֵהוּ לְמִשְׁחִית: 24 וַיְהוּדָה בָּא עַל־הַמִּצְפָּה לְמַדְבָּר
 וַיִּסְנוּ אֶל־הַתְּמֹזֶן וְהִגָּם פְּגָרִים נָפְלִים אַרְצָה וְאִין פְּלִיטָה: 25 וַיֵּבֶא
 יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבוּ אֶת־שָׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֹב וּרְכוּשׁ וּפְגָרִים^א
 וּכְלֵי חַמְדּוֹת וַיִּנְצְלוּ לָהֶם לְאִין מִשָּׂא וַיְהִי יָמִים שְׁלוֹשָׁה בְּזֵמִים
 אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־הָיָא: 26 וּבְכִזֹּם הָרְבִיעִי נִקְהְלוּ לְעֶמֶק בִּרְכָּה כִּי
 שָׁם בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֶמֶק בִּרְכָּה
 עַד־הַיּוֹם: 27 וַיָּשֻׁבוּ כָל־אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וַיְהוֹשָׁפָט בְּרֹאשׁ
 לָשׁוֹב אֶל־יְרוּשָׁלַם בְּשִׁמְחָה כִּי־שִׂמְחָם יְהוָה מֵאֻיְבֵיהֶם: 28 וַיָּבֵאוּ
 יְרוּשָׁלַם בְּנִקְלִים וּבְכַנָּרוֹת וּבְחֻצְצֹרוֹת אֶל־בֵּית יְהוָה: 29 וַיְהִי פֶחַד
 אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרְצוֹת בְּשִׁמְעָם כִּי גִלְתָם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי
 יִשְׂרָאֵל: 30 וַתִּשְׁקֹט מַלְכוֹת יְהוֹשָׁפָט וַיִּגַּח לוֹ אֱלֹהֵי מִסְכִּיב: ם
 31 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ
 וְעֹשְׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשָׁם אָמַז עֲזוּבָה בַת־שַׁלְחִי:
 32 וַיִּלְךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אֶסָא וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
 יְהוָה: 33 אֲךָ הַבְּמוֹת לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הִכִּינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי
 אֲבֹתֵיהֶם: 34 וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרָאשִׁנִּים וְהָאַחֲרָנִים הֵגַם כְּתוּבִים
 בְּדִבְרֵי יְהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֶעֱלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: ם
 35 וַאֲחֲרֵי־כֵן אֶתְחַבֵּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה עִם אַחֲזִיָּה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
 הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת: 36 וַיִּתְּחַבְּרוּ עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֲנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ
 וַיַּעֲשׂוּ אֲנִיּוֹת בַּעֲצִיזִן גָּבֵר: 37 וַיִּתְּנָבֵא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָהוּ מִמַּרְשָׁה
 עַל־יְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר כֹּה־תִחַבְּרֶךָ עִם־אַחֲזִיָּהוּ פֶּרֶץ יְהוָה אֶת־מַעֲשָׂיו
 וַיִּשְׁכְּרוּ אֲנִיּוֹת^ב וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ:

21 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד
 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בֶּן־זַחְחִי: ^א וְלֹד־אֲחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט^ב עֲזַרְיָה וַיְחִיאֵל
 וַיִּזְכְּרִיהוּ וְעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל^ד וּשְׁפָטִיהוּ כָל־אֵלֶּה בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ

22 prps || יהודה || 25 ^a 1 c 6 || בהמה || ^b 1 c 7 MSS || וּבְנָדִים || 32 ^{oo} Var G
 1R 22,43 invers || 34 6 κατέγραψεν || digessit || 36 6 sing || 37 ^a 6 (BA) L
 יהודה || ^b 6 naves tuas || Cp 21, 1 ^{oo} > 6^B || 2 ^a 6 + ε || ^{b, c} > 6^B; dub ||
^d 6^{BA} Μεισσηλ.

הלא אתה־הוא אלהים בשמים ואתה מושל בכל ממלכות הגוים
 ובגדך פח וגבורה ואין עמך להתיצב: ⁷ הלא ואתה אלהינו הורשת
 את־ישבי הארץ הזאת מלפני עמך ישראל ותתנה לזרע אברהם
 אהבה לעולם: ⁸ וישבו־בָּהּ ויבנו לָהּ ובה מקדש לשמך לאמר:
⁹ אם־תבוא עלינו רעה חרב שפוט ודבר ורעב נעמדה לפני הבית
 הזה ולפניה כי שמך בבית הזה ונזעק אליך מצרתנו ותשמע
 ותושיע: ¹⁰ ועתה הגה בני־עמון ומואב והר־שעיר אשר לא־נתתה
 לישראל לבוא בהם בבואם מארץ מצרים כי סרו מעליהם ולא
 השמידום: ¹¹ והגה־הם גמלים עלינו לבוא לגרשנו מירשתך אשר
 הורשתנו: ¹² אלהינו הלא תשפט־בם כי אין בנו פח לפני ההמון
 הרב הזה הבא עלינו ואנחנו לא נדע מה־נעשה כי עליך עינינו:
¹³ וכל־יהודה עמדים לפני יהוה גִּם־טפם נשיהם ובניהם: ¹⁴
¹⁴ ויחזיאל בן־זכריהו בן־בְּנִיָּה בן־יעיאל בן־מתניה הלוי מן־בְּנֵי
 אסף היתה עליו רוח יהוה בתוך הקהל: ¹⁵ ויאמר הקשיבו כל־
 יהודה וישבי ירושלם והמלך יהושפט כה־אמר יהוה לכם אתם
 אל־תיראו ואל־תחתו מפני ההמון הרב הזה כי לא לכם המלחמה
 כי לאלהים: ¹⁶ מחר רְוּ עליהם הַגָּם עלים במעלה הצִיץ ומצאתם
 אתם בסוף הנחל פני מדבר ויאל: ¹⁷ לא לכם להלחם בזאת
 התיצבו עמדי וראו את־ישועת יהוה עמכם יהודה וירושלם אל־
 תיראו ואל־תחתו מחר צאו לפניהם ויהוה עמכם: ¹⁸ ויֵקֶד יהושפט
 אפים ארצה וכל־יהודה וישבי ירושלם נפלו לפני יהוה להשתחוות
 ליהוה: ¹⁹ ויקמו הלויים מן־בְּנֵי הקהתים ומן־בְּנֵי הקריתים להלל
 ליהוה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בקול גדול למעלה: ²⁰ וישכרימו בבקר
 ויצאו למדבר תקוע ובצאתם עמד יהושפט ויאמר שמעוני יהודה
 וישבי ירושלם האמינו ביהוה אלהיכם ותאמנו האמינו בנביאיו
 והצליחו: ²¹ וינעץ אל־הָעָם ויעמד משרים ליהוה ומקללים להדרת־
 קדש בצאת לפני החלון ואמרים
 הודו ליהוה כי לעולם חסדו:

7 ^{BA} τῷ ἡγαπημένῳ σου || 8 > ^{BA} || 9 1? וְשָׁמַת || 11 ^a nonn MSS +
 רעה || ^b ט תנו || 13 ^a ^{BA} κ. τὰ παιδία αὐτῶν κ. αἱ γυναῖκες || 14 ^a ^{BA}
 κ. τῷ ΟΖ(ε)ηλ cf ad I 15,18 || ^b ^A Ελεηλ (אליאל?) || 15 ⁶ ἡ πάντα || 16 ^a ^B Ασαε L Αισσα ^{MSS} Ασσισ || ^b ⁶ ירי' || 17 ⁶ (BA)L κ. σύνετε || 21 13 MSS
 3 + טוב.

והוצאתני מן־המחנה^b כי החליתי: ³⁴ותעל המלחמה ביזם הלא
ומלך ישראל הלה מעמיד^a במרכבה נכת ארם^b עד־הערב וימת
לעת בוא השמש^b: 19 וישב יהושפט מלך־יהודה אל־ביתו
בשלום לירושלם: ²ויצא אל־פניו יהוא בן־חנני החזה ויאמר אל־
המלך יהושפט הלא שעת לעזר ולשנאי יהוא תאהב ובזאת עליך
קצף מלפני יהוא: ³אכל דברים טובים נמצאו עמך כי־בערת
האשרות מן־הארץ והכינות לבבך לדרש האלהים:

¹⁴וישב יהושפט בירושלם נישב ויצא בעם^a מבאר שבע^a עד־הר
אפרים וישיבם אל־יהוא אלתי אבותיהם: ¹⁵ויעמד שפטים בארץ
בכל־ערי יהודה הבצורות לעיר ועיר: ⁶ויאמר אל־השפטים ראו
מה־אתם עשים כי לא לאדם תשפטו כי ליהוא ועמכם בדבר
משפט: ¹⁷ועתה יהי פחד־יהוא עליכם שמרו ועשו כִּי־אין עם־יהוא
אלהינו עולה ומשא פנים ומקח־שחד: ⁸וגם בירושלם העמיד
יהושפט מן־הקלבים והקלבים ומראשי האבות לישראל למשפט
יהוא ולריב וישבו ירושלם: ⁹ויצו עליהם לאמר כה תעשון ביראת
יהוא באמונה ובלבב שלם: ¹⁰וכל־ריב אשר־יבוא עליכם מאחיכם
הישרים בעריהם ביודם ולדם בין־תזרה למצוה לחקים ולמשפטים
והזהרתם אתם ולא יאשמו ליהוא והיה־קצף עליכם ועל־אחיכם
כה תעשון ולא תאשמו: ¹¹והנה אמריהו כהן הראש עליכם לכל
דבר יהוא ויבדלו בן־ישמעאל הנגיד לבית־יהוא לכל דבר־
המלך ושטרים קלויים לפניכם חזקו ועשו ויהי יהוא עם־הטוב:
פ 20 ויהי אחרי־כן באו בני־מזאב ובני עמון ועמהם

מהעמונים על־יהושפט למלחמה: ²ויבאו ויגידו ליהושפט לאמר
בא עליך המון רב מעבר לים מארם והנם בחצצון תמר היא
עין גדי: ³וירא ניתן יהושפט את־פניו לדרוש ליהוא ויקרא־צום
על־כל־יהודה: ⁴ויקבצו יהודה לבקש מיהוא גם מכל־ערי יהודה
באו לבקש את־יהוא: ⁵ויעמד יהושפט בקהל יהודה וירושלם
בבית יהוא לפני החצר החדשה: ⁶ויאמר יהוא אלתי אבתינו

³³ ^b I prb c 6 (u acie) המלחמה || ³⁴ ^a IR 22,35 melius מעמד || ^{b-b} IR
בא עליך המון רב מעבר לים מארם והנם בחצצון תמר היא עין גדי || Cp 19, 2 6 μισοῦμένῳ (ℓv = Al) || 3 6 יהוא || 4 ²⁻² > 19.108 ||
^b 8 — ינו || 6 6 || 8 ^{o-1} 8 ויריבי ישיבי || 10 I c 6 BA3MSS
כל || II nonn MSS 8 ויכריהו || Cp 20, 1 I c 6 BA מהמענים cf ad I 4,41 ||
2 ^a 8 || ^b I c 1 MS מאדם || 5 9MSS 6 8 בן־

עמד עליו (מימ')^c I R 22,19 שָׁמַע || לא בן ט^a I R 22,18 רָע || 17 l c ט^B I R 22,20 || כל-^{BL} I R 22,20 || 21 I R 22,22 רוּחַ || 22 ins c ט^{AL} I R 22,23 || 23^a > I R 22,24 || אֶתְּךָ l^b || 25^a ט^{B+8MSS Vn} Εμ(μ)ηϣ I MS ηϣ || ט + ἄρ-
χοντα || 26^a ט^B I R 22,27 sing; cf ad I R 22,26 || 5 MSS צר || c I R באי ||
27 °° in I R gloss (ט^h*) || 29^{a-a} l c ט^L וְאַבָּא וְאַת' || ט .. μου; l α ||
c ca 30 MSS ט^S I R 22,30 sing || 30 l c Var^G Vrs I R 22,31 וְאוֹתָהּ || 31^a I R
22,32 + אֵל || b I R minus bene וְיִקְרֶוּ (ויקראו) || c- > I R || d וְיִסְרִים || 33^a K
יִדְּךָ Q ט^S יִדְּךָ.

18 וַיְהִי לַיהוֹשָׁפָט עֶשֶׂר וּכְבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחָאָב: ²וַיֵּרֶד לְקֶץ שָׁנִים אֶל-אַחָאָב לְשִׁמְרוֹן וַיּוֹפֹחֶלּוּ אַחָאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב וּלְעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ וַיִּסִּיתֵהוּ לְעִלּוֹת אֶל-רֶמֶת גִּלְעָד: ³וַיֹּאמֶר אַחָאָב מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה הַתֵּלֶךְ עִמִּי רֶמֶת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כְּמוֹנִי כְמוֹךָ וּכְעַמֶּךָ עִמִּי וְעַמֶּךָ בְּמִלְחָמָה: ⁴וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דָּרֶשׁ-נָא כִּי־זֶם אֶת-דְּבַר יְהוָה: ⁵וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַנְּבִיאִים אֲרֻבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הַגִּלְגָּל אֶל-רֶמֶת גִּלְעָד לְמִלְחָמָה אִם-אֶחָדֹל וַיֹּאמְרוּ עָלָה וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ: ⁶וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הֲאִין פֶּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וַנְּדַרְשֵׁה מֵאֲתָו: ⁷וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ-אֶחָד לְדַרֹּשׁ אֶת-יְהוָה מֵאֲתָו: ⁸וַאֲנִי שָׁנֵאתִיהוּ כִּי אֵינְנוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי ^bכָּל-יָמָיו ^aלָרָעָה הוּא מִיָּכִיחוּ בִן-יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל-יֹאמֶר הַמֶּלֶךְ כֵּן: ⁸וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל-סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מָהֹר מִיָּכִיחוּ בִן-יִמְלָא: ⁹וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ-יְהוּדָה וַיּוֹשְׁבִים אִישׁ עַל-כֶּסֶף אֹז מְלָכִשִׁים בְּגָדִים וַיּוֹשְׁבִים בְּנֶרֶךְ פֶּתַח שַׁעַר שִׁמְרוֹן וְכָל-הַנְּבִיאִים מִתְנַבֵּאִים לַפְּנִיָּה: ¹⁰וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן-כַּנְעָנָה קֶרֶן בְּרוֹזַל וַיֹּאמֶר כֹּה-אָמַר יְהוָה בָּאֵלֶּה תִּנְגַח אֶת-אַרְבַּע עַד-כָּלֹתָם: ¹¹וְכָל-הַנְּבִיאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עָלָה רֶמֶת גִּלְעָד וְהַעֲלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ: ¹²וְהַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-הֵלֵךְ לִקְרָא לְמִיָּכִיחוּ דָּבָר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה דְבָרִי הַנְּבִיאִים כֹּה-אֶחָד טוֹב אֶל-הַמֶּלֶךְ וַיְהִי-נָא דְבָרָךְ כָּאֶחָד מֵהֶם וּדְבָרְךָ טוֹב: ¹³וַיֹּאמֶר מִיָּכִיחוּ חִי-יְהוָה כִּי אֶת-אֲשֶׁר-יֹאמֶר אֱלֹהִי אֲתוֹ אֲדַבֵּר: ¹⁴וַיָּבֵא אֶל-הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיָּכִיחוּ הַגִּלְגָּל אֶל-רֶמֶת גִּלְעָד לְמִלְחָמָה אִם-אֶחָדֹל וַיֹּאמֶר עָלוּ וְהַעֲלִיחוּ וַיִּנָּתְנוּ בְּיָדָם: ¹⁵וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד-כַּמָּה פְּעָמִים אֲנִי מִשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא-תְדַבֵּר אֵלַי רַק אֲמַת בָּשָׂם יְהוָה: ¹⁶וַיֹּאמֶר

רֵאִיתִי אֶת-כָּל-יִשְׂרָאֵל נִפְזָעִים עַל-הַהָרִים

כְּצֹאן אֲשֶׁר אֵין-לָהֶן רֹעֶה

Cp 18, 2 ^{6L} רֶמֶת, id in v sqq (cf ad 1R 22,3) || 3 ¹ > ^{6BA} (frt dl); 1R 22,4 aliter || 4 דְּבַר > ^{6BA} || 5 l c ⁶ 1R 22,6 הֵאָּה || 6 ut 7^a || 7 ^a 1 c nonn MSS מֵאֲתָו || ^{b-b} 1R 22,8 אִם || 8 K מִיָּכִיחוּ, Q מִיָּכִיחוּ || 9 ^{oo} v cultu regio pro 'יוֹש'; בְּגָן > 1R; prps (אֲרֻנָּם) || 10 et cf ad 1R 22,10 || 12 l c ⁶ (ἐλάλησαν) 1R 22,13 ⁶ דְּבָרוֹ || 13 1R 22,14 ⁶ וּ > אֵלַי || 14 ^a ⁶ ut 5, 1 || ^b 1 c 1R 22,15 נָחָּה || ^{c-c} 1R aliter || 16 pl MSS 1R 22,17 לָהֶם.

אֲשֶׁר מָלֵא בְּשָׁמַיִם וְזָנִים מְרַקְחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֵׂה וַיִּשְׁרְפוּ-לוֹ
שִׁרְפָּה גְדוֹלָה עַד-לְמָאֵד: ׀

17 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנֹו תַחְתָּיו וַיִּתְחַזַּק עַל-יִשְׂרָאֵל: ^אוַיִּתֵּן-
חֵיל בְּכָל-עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נְעִיבִים בְּאַרְץ יְהוּדָה וּבְעָרֵי
אֲפֹרִים אֲשֶׁר לְכַד אִסָּא אָבִיו: ^בוַיְהִי יְהוָה עִם-יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ
בְּדַרְכֵי דָוִד אָבִיו הָרָאשׁוֹנִים וְלֹא דָרַשׁ לְבַעָלִים: ^גכִּי לֹא־הָיָה אָבִיו
דָּרַשׁ וּבְמַצֻּתָּיו הָלַךְ וְלֹא כָמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל: ^דוַיָּבֶן יְהוָה אֶת-הַמֶּלֶכָה
בִּידֹו וַיִּתְּנוּ כָל-יְהוּדָה מִנְחָה לַיהוֹשָׁפָט וַיְהִי-לוֹ עֶשֶׂר וּכְבוֹד לָרֹב:
^הוַיִּגְבְּהָ לָבֹו בְּדַרְכֵי יְהוָה וְעוֹד הִסִּיר אֶת-הַבָּמֹת וְאֶת-הָאֲשֵׁרִים
מִיְהוּדָה: ׀ ^ווּבִשְׁנַת שְׁלֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֹן-חֵיל וּלְעַבְדֵּיהָ
וְלִזְכָּרְיָה וּלְנִתְנָאֵל וּלְמִיכָיָהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי יְהוּדָה: ^זוְעַמָּהֶם הַלְוִיִּם
שָׁמְעִיהוּ וְנִתְנָהוּ וּזְבַדְיָהוּ וְעִשָּׂהאֵל וְשִׁמְרִימֹות וַיְהוֹנָתָן וְאַדְנִיָּהוּ
וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה הַלְוִיִּם וְעַמָּהֶם אֲלִישָׁמַע וַיְהוֹרָם הַכֹּהֲנִים:
^חוַיִּלְמְדוּ בִיהוּדָה וְעַמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה וַיִּסָּבֹו בְּכָל-עָרֵי יְהוּדָה
וַיִּלְמְדוּ בָּעָם: ^טוַיְהִי וַיַּחֲדֹד יְהוָה עַל כָּל-מַמְלָכוֹת הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחְמוּ עִם-יְהוֹשָׁפָט: ^יוּמִן-פְּלִשְׁתִּים
מְבִיאִים לַיהוֹשָׁפָט מִנְחָה וְכֶסֶף מִשָּׂאָה גַם הָעֲרִבְיָאִים מְבִיאִים לוֹ
זָאן אִילִים שְׁבַעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת ^{יא}וַתֵּיָּשִׁים שְׁבַעַת אֲלָפִים
וּשְׁבַע מֵאוֹת: ^{יב}וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט הַלֵּךְ וְגָדֹל עַד-לְמַעְלָה וַיָּבֶן
בִּיהוּדָה בִּירְנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת: ^{יג}וּמִלְאָכָה רַבָּה הָיָה לוֹ בְּעָרֵי
יְהוּדָה וְאֲנָשֵׁי מִלְחָמָה גְּבוּרֵי חֵיל בִּירוּשָׁלַם: ^{יד}וְאַלֶּה פְקֻדֹתָם
לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לַיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים עֲדֻנָּה הָשָׂר וְעִמֹו גְּבוּרֵי חֵיל
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף: ^{טו}וְעַל-יָדֹו יְהוֹחָנָן הָשָׂר וְעִמֹו מֵאֲתָיִם
וּשְׁמוֹנִים אָלֶף: ^{טז}וְעַל-יָדֹו אַעֲמִסִּיָּה בֶן-זִכְרְיָה הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה
וְעִמֹו מֵאֲתָיִם אָלֶף גְּבוּרֵי חֵיל: ^{יז}וּמִן-בְּנֵימֹן גְּבוּרֵי חֵיל אֲלִידָע
וְעִמֹו נִשְׁקִי-קֶשֶׁת וּמִגֵּן מֵאֲתָיִם אָלֶף: ^{יח}וְעַל-יָדֹו יְהוֹזָבָד וְעִמֹו
מֵאֵה וּשְׁמוֹנִים אָלֶף חֲלוּצֵי צָבָא: ^{יט}וְאַלֶּה הַמִּשְׁרָתִים אֶת-הַמֶּלֶךְ
מִלְבָּד אֲשֶׁר-נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמְּבָצָר בְּכָל-יְהוּדָה: ׀

Cp 17, 7 ^a 𐤇𐤀 וְלִכְנִי || ^b 𐤀𐤁(δ)ιαν || 8 ^a 𐤇𐤁𐤀𐤓𐤕𐤕𐤕(ι)ας || ^b 8MSS 𐤓
וּזְכָרִיָּה 𐤕𐤕. 𐤀𐤁(δ)ιας || ^c 𐤀𐤕(ι)ας(ε)ιηλ || ^d 𐤕𐤓𐤕𐤕 וּשְׁמִירְמוֹת; K ? || ^e >𐤇𐤁𐤀 ||
11 ^a 𐤇𐤀 וּמִ || ^{b-b} >𐤇𐤁𐤀 || 13 5MSS הָיָה || 14 𐤀𐤁𐤕(α)ας || 16 ^{a-a} 𐤇𐤁𐤀𐤓𐤕𐤕𐤕
του Ζαπει || ^b Seb pl MSS גְּבוּרֵי.

17 וְהַבְּמוֹת לֹא-סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב-אַסָּא הָיָה שָׁלֵם כָּל-יָמָיו:
 18 וַיָּבֵא אֶת-קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים בְּסָף וְזָהָב וְכֹלִים:
 19 וּמִלְחָמָה לֹא הָיְתָה עַד שְׁנַת-שְׁלֹשִׁים וְחָמֶשׁ לְמַלְכוּת
 אַסָּא: ׀ 16 בְּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ^a לְמַלְכוּת אַסָּא עָלָה בַּעֲשָׂא^b
 מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל עַל-יְהוּדָה וַיָּבִן אֶת-הָרֶמָּה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וְבָא לְאַסָּא
 מֶלֶךְ יְהוּדָה: ^{a2} וַיָּצֵא אַסָּא בְּסָף וְזָהָב מֵאֲצִנּוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית
 הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח^a אֶל-בֶּן-הַדָּב^b מֶלֶךְ אֲדָם הַיּוֹשֵׁב בְּדִרְמֶשֶׁק לֵאמֹר:
 3 בְּרִית בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לָךְ בְּסָף
 וְזָהָב לָךְ הַפֹּר בְּרִיתְךָ אֶת-בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֶה מַעֲלִי: ^{a4} וַיִּשְׁמַע
 בֶּן-הַדָּב אֶל-הַמֶּלֶךְ אַסָּא וַיִּשְׁלַח אֶת-שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר-לֹא אֶל-עָרֵי
 יִשְׂרָאֵל וַיִּבְנוּ^a אֶת-עֵיזֹן^b וְאֶת-דֹּן וְאֵת אָבֵל מַיִם וְאֵת כָּל-מִסְכְּנוֹת^d
 עָרֵי נִפְתָּלִי: ^{a5} וַיְהִי כַשְׁמַע בַּעֲשָׂא וַיַּחְדֵּל מִבְּנוֹת אֶת-הָרֶמָּה וַיִּשְׁבֹּת
 אֶת-מִלְאכְתּוֹ: ׀ 6 וְאַסָּא הַמֶּלֶךְ לָקָה אֶת-כָּל-יְהוּדָה וַיִּשְׁאֲלוּ אֶת-
 אֲבֹנֵי הָרֶמָּה וְאֶת-עֲצֵיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעֲשָׂא וַיָּבִן בָּהֶם אֶת-גִּבְעָה
 וְאֶת-הַמִּצְפָּה: ׀ 7 וּבַעֲת הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל-אַסָּא
 מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשָּׁעֲנֶךָ עַל-מֶלֶךְ אֲדָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל-
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל-כֵּן נִמְלֹט חֵיל מֶלֶךְ-אֲדָם מִיָּדְךָ: ^{a8} הֲלֹא הַכּוֹשִׁים
 וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחֵיל לָרֶב וְלָרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֲנֶךָ
 עַל-יְהוָה נִתְּנָם בְּיָדְךָ: ^{a9} כִּי יְהוָה עֵינָיו מִשְׁטָטוֹת בְּכָל-הָאָרֶץ לְהַתְּחַזֵּק
 עִם-לִבָּבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְפַּלְתָּ עַל-זֹאת כִּי מַעֲתָה יֵשׁ עִמָּךְ מִלְחָמוֹת:
 10 וַיִּכְעַס אַסָּא אֶל-הָרֹאֶה וַיִּתְּנֶהוּ בֵּית הַמֶּהֱפֹכֶת כִּי-בִזְעַף עָמָו
 עַל-זֹאת וַיִּרְצֹץ אַסָּא מִן-הָעָם בָּעֵת הַהִיא: ^{a11} וַיְהִי הַגִּבְעָה דְבָרִי
 אַסָּא הָרֹאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֵנָּה כְּתוּבִים עַל-סֵפֶר הַמַּלְכִּים לְיְהוּדָה
 וְיִשְׂרָאֵל: ^{a12} וַיַּחֲלֹא אַסָּא בְּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וְתִשְׁעַ לְמַלְכוּתוֹ
 בְּרַגְלָיו עַד-לְמַעְלָה חָלָיו וְגַם-בְּחָלָיו לֹא-דָרַשׁ אֶת-יְהוָה כִּי בָרָפָאִים:
 13 וַיִּשְׁכַּב אַסָּא עִם-אֲבֹתָיו וַיָּמָת בְּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ:
 14 וַיִּקְבְּרֶהוּ בְּקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה-לֹא בְּעִיר דָּוִיד וַיִּשְׁכְּבֶהוּ בַּמִּשְׁכָּב

17 IR 15,14 + עם יהוה || 19 ^a dub, cf IR 16,8 || Cp 16, 1 ^{a-a} 38
 L 30 || ^b Var^G בעשא || 2 ^{a-a} IR 15,18 aliter || ^b Var^G 7 — cf ad IR (6 Aδερ) ||
 3 6 + διάθου || 4 ^a 6 IR 15,20 ונד || ^b 6 ^{AL} 6 עיון || ^c IR בית-מעכה || ^d 1 p IR
 (רמת) בגנימין || 6 1 MS (3A) + על-כל-ארץ || ^e 1 p IR || 6 1 MS (3A) + בגרות
 8 6 + εἰς θάρος || 9 3 MSS 6 3 מה — || 13 6 ^{Bab} 39 (AL = 41) || 14 Var^G
 ויקברתו: בקברתו: 6 —.

12 וַיִּירָד־לָהֶם אֲסָא וְהָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ עַד-לִגְרֹם וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים לְאִין-לָהֶם
 מִחַיָּה כִּי-נִשְׁכְּרוּ לִפְנֵי-יְהוָה וּלְפָנָי מִחֲנֵהוּ וַיִּשְׁאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה
 מְאֹד: 13 וַיִּכּוּ אֶת כָּל-הָעָרִים סְבִיבוֹת גִּרְר כִּי-הָיָה פָחוֹד-יְהוָה
 עֲלֵיהֶם וַיִּבְנוּ אֶת-כָּל-הָעָרִים כִּי-בָנָה רַבָּה הָיְתָה בָהֶם: 14 וְגַם-
 אֶת־לִי מִקְנֵה הַבָּי וַיִּשְׁבּוּ צֶאֱן לָרֹב וְגַמְלִים וַיִּשְׁבּוּ יְרוּשָׁלַם: 15
 וַיַּעֲזְרֵהוּ בֶן-עֹזֶדֶר הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: 16 וַיֵּצֵא לִפְנֵי אֲסָא
 וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמַעְנִי אֲסָא וְכָל-יְהוּדָה וּבְנֵיהֶם יְהוָה עִמָּכֶם בְּהַיּוֹתְכֶם
 עִמּוֹ וְאִם-תִּדְרֹשְׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָכֶם וְאִם-תִּעֲזֹבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם: 17 וַיָּמִים
 רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לֹא וְאֱלֹהֵי אֲמֹת וְלֹא כֹהֵן מֹזֵה וְלֹא תֹזֶרֶת:
 14 וַיָּשָׁב בְּצֶר-לוֹ עַל-יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּבְקֹשְׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם:
 5 וַיַּעֲבִתִּים הָהֵם אִין שָׁלוֹם לַיִּצָּא וּלְבָא בִּי מֵהוּמוֹת רַבּוֹת עַל כָּל-
 יִשְׂרָאֵל הָאֲרָצוֹת: 6 וְכִתְּתוּ גִזִּי-בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי-אֱלֹהִים הִמָּמֵם
 בְּכָל-צָרָה: 7 וְאַתֶּם חֲזָקוּ וְאַל-יִרְפוּ וַיִּדְּכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לַפַּעֲלֹתְכֶם:
 8 וַיִּכְשַׁמַּע אֲסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַהֲנִיבֹאָהּ אֶעֱבֹד הַנְּבִיאָה הַתְּחִנֹּק
 וַיַּעֲבֹר הַשְׁקֹוצִים מִכָּל-אֶרֶץ יְהוּדָה וּבְנֵיהֶם וּמִן-הָעָרִים אֲשֶׁר לְכָד
 מִהָרָא אֲפָרַיִם וַיַּחֲדֹשׁ אֶת-מִזְבֵּחַ יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אֵימֹל: יְהוָה:
 9 וַיִּקְבֹּץ אֶת-כָּל-יְהוּדָה וּבְנֵיהֶם וְהַנָּדָרִים עִמָּהֶם מֵאֲפָרַיִם וּמִנִּשְׁאָה
 וּמִשְׁמַעְיֹן כִּי-נִפְּלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בְּרָאָתָם כִּי-יְהוָה אֱלֹהֵיו
 עִמּוֹ: 10 וַיִּקְבְּצוּ יְרוּשָׁלַם בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לַשָּׁנָה חֲמֵשׁ-עָשָׂרָה
 לַמַּלְכוּת אֲסָא: 11 וַיִּיבָחֻהוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן-הַשָּׁלָל הַבָּיָאוּ בִּקְרֹ
 שָׁבַע מֵאוֹת וָצֶאֱן שִׁבְעַת אֲלָפִים: 12 וַיָּבֵאוּ בִּבְרִית לְדָרוֹשׁ אֶת-
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל-לְבָבָם וּבְכָל-נַפְשָׁם: 13 וְכָל אֲשֶׁר לֹא-
 יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל יוֹמֵת לְמִן-קֶטֶן וְעַד-גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד-
 אִשָּׁה: 14 וַיִּשְׁבְּעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבְחִצְצֹרוֹת וּבִשְׁוֹפָרוֹת:
 15 וַיִּשְׁמְחוּ כָל-יְהוּדָה עַל-הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל-לְבָבָם נִשְׁבְּעוּ וּבְכָל-
 רִצּוֹנָם בִּקְשָׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם נִינֹחַ יְהוָה לָהֶם מִסְּבִיב: 16 וְגַם-
 מַעֲכָה^a וְאִם^a הַמֶּלֶךְ^a הִסִּירָהּ^b מִגְּבִירָה^c אֲשֶׁר-עָשְׂתָה לְאַשְׁרָה
 מִפְּלִצָּת^d וַיִּכְרַת אֲסָא אֶת-מִפְּלִצָּתָהּ וַיִּדְּקֶה^d וַיִּשְׂרַף בְּגִחַל קִדְרוֹן:

12 ^{BA} εως Γεδωρ sim 13 || 14 ^U + τοὺς Ἀμαζον(ι)εις || Cp 15, 1 ^{BA}
 Adab || 3 ^{BA} > ^B || 5 ^U יהוה || 6 8MSS ^U וְכִתְּתוּ || 8 ^{a-a} gloss; vel ins ?
 אֲשֶׁר-יִדְּבָר עֲזָרְיָהוּ בֶן || ^b 1 c ^{BA} (SU) בָּהֶר || c cf ad 1R 6,3 (^U τ.
 vaou) || 11 Seb + אֲשֶׁר || 14 ^a > ^{BA} || ^b > ^B || 16 ^{a-a} ^{BA} 1R 15,13 אִמּוֹ || ^b 1R
 וַיִּסְרֶה || ^{c-c} ^U aliter || ^d > ^U 1R.

וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם: ¹⁷ וַיָּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וַעֲמֹז מִכָּה רַבָּה וַיַּפְּלוּ
חָלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בַּחוּר: ¹⁸ וַיִּכְנָעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בָּעֵת הַהִיא וַיֵּאמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעָנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם:
¹⁹ וַיִּרְדָּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרֵבְעָם וַיִּלְכְּדוּ מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־
בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יִשְׁנָהּ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרָתָן וּבְנַתֶּיהָ: ²⁰ וְלֹא־עָצָר
כָּח יָרֵבְעָם עוֹד בַּיּוֹם אֲבִיָּהּ וַיִּגְפָּהוּ יְהוָה וַיָּמָת: ²¹ וַיִּתְחַזַּק
אֲבִיָּהּ וַיֵּשֶׂא־לּוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֲשָׂרָה וַיִּזְלַד עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם בָּנִים
וְשֵׁשׁ עֲשָׂרָה בָנוֹת: ²² וַיִּתֵּר דְּבָרֵי אֲבִיָּה וְדַרְכָּיו וְדִבְרָיו כְּתוּבִים
בַּמִּדְרָשׁ הַנָּבִיא עֲדֹנִי: ²³ וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בֶּנֹּן תַּחְתָּיו בַּיּוֹם שִׁקְטָה הָאָרֶץ עֲשָׂר
שָׁנִים: ס

14 וַיַּעַשׂ אָסָא הַטוֹב וַהֲיָשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: ² וַיִּסֶּר אֶת־
מִזְבְּחוֹת הַגִּזְרֹת וְהַבָּמֹת וַיִּשְׁכַּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיִּגְדַּע אֶת־הָאֲשֵׁרִים:
³ וַיֹּאמֶר לַיהוָה לְדָרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה
וְהַמִּצְוָה: ⁴ וַיִּסֶּר מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמֹת וְאֶת־הַחֲמֻנִים וְתַשְׁלֵט
הַמִּמְלָכָה לִפְנָיו: ⁵ וַיָּבֹן עָרֵי מְצוּרָה בְּיְהוּדָה כִּי־שִׁקְטָה הָאָרֶץ וְאִין־
עֲמֹז מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הִנִּיחַ יְהוָה לוֹ: ⁶ וַיֹּאמֶר לַיהוָה
נִבְנְהָ וְאֶת־הָעָרִים הָאֵלֶּה וְנִסָּב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתִים וּבְרִיתִים
עוֹדְנֵנו הָאָרֶץ לִפְנֵינוּ כִּי דִרְשָׁנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּרְשָׁנוּ וַיִּנַּח
לָנוּ מִסְּבִיב וַיִּבְנֵנו וַיַּצְלִיחוּ: ס ⁷ וַיְהִי לְאָסָא חֵלֹל נִשְׂא צִנְהָ
וְרַמָּח מִיְּהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבְּנֵימֹן נִשְׂאִי מִגֹּן וְדָרְכֵי קִשָּׁת
מֵאוֹתִים וּשְׂמוֹנִים אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה גִבּוֹרֵי חֵיל: ⁸ וַיֵּצֵא אֵלֵיהֶם
זָרַח הַפּוֹשֵׁי בְחֵיל אֶלֶף אֶלְפִים וּמִרְכָּבוֹת שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֵא עַד־
מִרְשָׁה: ⁹ וַיֵּצֵא אָסָא לִפְנָיו וַיַּעֲרֻכוּ מִלְחָמָה בְּגִיא צִפְתָּה^b לְמִרְשָׁה:
¹⁰ וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר יְהוָה אִין־עֲמָךְ לַעֲזֹר בֵּין
רַב לְאִין כָּח עוֹדְנֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלִיךָ נִשְׁעָנוּ וּבִשְׁמָךְ כָּאֵנוּ
עַל־יְהִימֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲתָה אֲלִיעֶצֶר עִמָּךְ אָנוּשׁ: ס
¹¹ וַיִּגַּף יְהוָה אֶת־הַפּוֹשִׁים לִפְנֵי אָסָא וּלִפְנֵי יְהוּדָה וַיִּגְסּוּ הַפּוֹשִׁים:

19 K Vrs עֶפְרָתָן, Q עֶפְרָתָן || 22 6 Ad(δ)w cf ad 9,29 || 23 8 hic incip
cp 14 || Cp 14, 4 ^{a-o} 6^{BA} καὶ εἰρήνευσεν (crrp) || 6 ^{a-a} 6^{AL} ἐν ᾧ (^B ἐνὶ ὠπῖον)
τῆς ᾗς κυριεύ(σ)ομεν || ^b 6 דִּרְשָׁנוּ || c-c 6^{BA} לָנוּ || 8 ^{a-o} 6^B ἐν χιλι-
δοσι || 9 ^a cf ad I 14,8 || ^b Var^G צִפְתָּה; I frt c 6 צִפְתָּה (בְּגִיא).

16 וישכב רחבעם עם-אבתיו ויקבר בעיר דוד וימלך אביה בנו
תחתיו: פ

13 בשנת שמונה עשרה למלך ירבעם וימלך אביה על-
יהודה: 2 שלוש שנים מלך בירושלם ושם אמו מיכיהו^a בת-^bאוריאל
מן-גבעה^b ומלחמה היתה בין אביה ובין ירבעם: 3 ויאמר אביה
את-המלחמה בתלי גבורי מלחמה ארבע-מאות^b אלף איש בחור
וירבעם ערך עמו מלחמה בשמונה מאות אלף איש בחור גבור^c
חיל: 4 ויקם אביה מעל להר צמרים אשר בהר אפרים ויאמר
שמעוני ירבעם וכל-ישראל: 5 הלא לכם לדעת כי יהוה אלהי
ישראל נתן ממלכה לדוד על-ישראל לעולם לו ולבניו ברית מלח:
6 ויקם ירבעם בן-נבט עבד שלמה בן-דוד וימרד על-אדניו:
7 ויקבצו עליו אנשים רקים בני בלזעל ויתאמצו על-רחבעם בן-
שלמה ורחבעם היה נער ורד-ללב ולא התחזק לפניהם: 8 ועתה
אתם אמרים להתחזק לפני ממלכת יהוה ביד בני דוד ואתם
המון רב ועמכם עגלי זהב אשר עשה לכם ירבעם לאלהים: 9 הלא
הדחתם את-כהני יהוה את-בני אהרן והלויים ותעשו לכם כהנים
בעמי הארצות כל-הכא למלא ידו בפר בן-בקר ואילים שבועה
והיה כהן ללא אלהים: 10 ואנחנו יהוה אלהינו ולא עזבנוהו וכהנים
משרתים ליהוה בני אהרן והלויים במלאכת: 11 ומקטרים ליהוה
עלות בבקר-בבקר ובערב-בערב וקטרת-סמים ומערכת לחם על-
השלחן השחור ומנורת הזהב וגרתייה לבער בערב בערב כי-
שמרים אנחנו את-משמרת יהוה אלהינו ואתם עזבתם אתו:
12 והנה עמנו בראש האלהים וכלהני וחצצרות התרועה להריע
עליכם בני ישראל אל-תלחמו עם-יהוה אלהי-אבותיכם כי-לא
תעליחו: 13 וירבעם הסב את-המארב לבוא מאחריהם ויהיו
לפני יהודה והמארב מאחריהם: 14 ויפנו יהודה והנה להם המלחמה
פנים ואחור ויצעקו ליהוה והכהנים מחצצרים בחצצרות: 15 ויריעו
איש יהודה ויהי בהריע איש יהודה והאלהים נגף את-ירבעם
וכל-ישראל לפני אביה ויהודה: 16 ויגנוסו בני-ישראל מפני יהודה

|| אבישלום IR 6^b || מעכה IR 15,2 || 2^a 1c || אבים IR 15,1 || Cp I3, I
|| 4 || Σομορων || 7 || 1c || 4 || גבורי || c || עשר || b || IMS || 1 || παρτάετο || 3 ||
|| 10 || אלו || MSS || 14 || cf ad I 15,24.

עֲשֶׂה נָשָׂא וּפִילֹגֶשִׁים שְׂשִׁים וַיֵּלֶד עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה בָנִים וְשִׁשִּׁים
 בָּנוֹת: ²² וַיַּעֲמֵד לְרֹאשׁ רַחֲבָעִם אֶת־אֲבִיהָ בֶן־מַעֲכָה לִנְגִיד בָּאֲחִיו
 כִּי לְהַמְלִיכוֹ: ²³ וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בְּנוֹיָה לְכָל־אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבְנֵי־מִן
 לְכָל־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם הַמִּזוֹן לָרֶב וַיִּשְׁאֵל הַמִּזוֹן נָשִׁים:
 12 וַיְהִי כִּהְלִין מַלְכוּת רַחֲבָעִם וַיַּחֲזִקְתּוּ עֹזב אֶת־
 תּוֹכָת יְהוָה וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ: ² וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ
 רַחֲבָעִם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַם כִּי מָעָלוּ בַיהוָה:
³ בְּאַלְף וּמֵאוֹתַיִם רָכָב וּבִשְׁשִׁים אֲלָף פָּרָשִׁים וְאִין מִסְפָּר לָעֵם אֲשֶׁר־
 בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לֹוּבִים סַפִּיִּים וְכוּשִׁים: ⁴ וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת
 אֲשֶׁר לַיהוּדָה וַיָּבֵא עַד־יְרוּשָׁלַם: ⁵ וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־
 רַחֲבָעִם וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־נֶאֱסָפוּ אֶל־יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי שִׁישַׁק וַיֹּאמֶר
 לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱתֶם עֹבְרֹתֶם אֵתִי וְאֶף־אֲנִי עֹזְבֹתִי אֶתְכֶם
 בְּיַד־שִׁישַׁק: ⁶ וַיִּכְנְעוּ שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צְדִיק וַיְהוָה:
⁷ וּבִרְאוֹת יְהוָה כִּי נִכְנְעוּ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה וַיֹּאמֶר נִכְנְעוּ
 לֹא אֲשַׁחֲיֶתֶם וְנִתְּתִי לָהֶם כְּמָעֹט לַפְּלִיטָה וְלֹא־תִתֶּן חֲמַתִּי בִירוּשָׁלַם
 בְּיַד־שִׁישַׁק: ⁸ כִּי יְהִי־לֹו לַעֲבָדִים וַיִּדְעוּ עֲבֹדָתִי וַעֲבֹדַת מַמְלְכוֹת
 הָאָרְצוֹת: ⁹ וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַם וַיִּשָּׁח אֶת־
 אֲצִרּוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֲצִרּוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקַח וַיִּשָּׁח אֶת־
 מִגְדֵי הַזֹּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה: ¹⁰ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רַחֲבָעִם תַּחְתִּיתֵיהֶם
 מִגְדֵי נְחֹשֶׁת וְהַפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשְּׂמָרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ:
¹¹ וַיְהִי מִדֵּי־בֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים וּנְשָׂאוֹם וְהַשְּׂבוּם
 אֶל־תֵּא הָרָצִים: ¹² וַיִּבְהַכְּנֻוּ שָׁב מִמֶּנּוּ אֶף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית לְכָלָה
 וְגַם בַּיהוּדָה הָיָה דְּכָרִים טֹוִבִים: ¹³ וַיִּתְּחִיל הַמֶּלֶךְ רַחֲבָעִם
 בִּירוּשָׁלַם וַיִּמְלֹךְ כִּי בֶן־אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רַחֲבָעִם בְּמָלְכוֹ וַיִּשְׁבַּע
 עֲשֶׂה שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׁוּם אֶת־
 שְׁמוֹ שָׁם מִכָּל שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֻּנִית: ¹⁴ וַיַּעַשׂ
 הָרַע כִּי לֹא הִכִּין לְבֹו לְדָוִד אֶת־יְהוָה: ¹⁵ וַיְדַבֵּר רַחֲבָעִם
 הָרָאשִׁים וְהָאֲחֻרָנִים הֵלֹא־הֵם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא
 וַעֲדָיָה הַחֹזֶה לְהַתִּיחֵשׁ^b וּמִלְחָמוֹת רַחֲבָעִם וַיִּרְבְּעֶם כָּל־הַיָּמִים:

ולכל || 22 ins frt c ⑥ חשב || 23 ^a prps אשר לפניו sed cf c-c || ^b 1 c ⑥⁹³ Cpl ||
 c-c 1 להם || Cp 12, 2 Var^G שׁו' ⑥ Σουσακειμ; 1 prb שושק cf ad IR
 14,25; id in vv sqq || IR ^o IR 14,28 ישאום הרצים || 15 ^a cf ad 9,29 || ^b frt
 dl; ⑥^{BA(Lr)} kal (al) πρδείεις αὐτοῦ.

הַתֹּאמֵן לַעֲלֹת בְּמִרְכָּבָה לָנוּם יְרוּשָׁלָּם: ¹⁹ וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית
דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה: **11** ¹ וַיָּבֹא רַחֲבֶעֱם יְרוּשָׁלָּם וַיִּקְהֵל
אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבְנֵימָן מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בַּחֹר עֲשֵׂה מִלְחָמָה
לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לְרַחֲבֶעֱם: ² וַיְהִי דִבְר־
יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר: ³ אֲמַר אֶל־רַחֲבֶעֱם בֶּן־
שָׁלֹמָה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה וּבְנֵימָן לֵאמֹר: ⁴ כֹּה
אָמַר יְהוָה לֹא־תֵעָלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ
כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשׁוּבוּ מִלִּכְתּ
אֶל־יְרֵבֶעֱם: **פ**

⁵ וַיָּשֶׁב רַחֲבֶעֱם בִּירוּשָׁלָּם וַיָּבֹן עָרִים לְמַצֹּר בִּיהוּדָה: ⁶ וַיָּבֹן אֶת־
בֵּית־לָחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תַּקְוָע: ⁷ וְאֶת־בֵּית־צִוֹר וְאֶת־שׁוֹכֹז וְאֶת־
עֲדָלָם: ⁸ וְאֶת־נֶת וְאֶת־מִרְשָׁה וְאֶת־זִיף: ⁹ וְאֶת־אֲדוּרִים וְאֶת־לָקִישׁ
וְאֶת־עֲזֹקָה: ¹⁰ וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אֵילָן וְאֶת־חֲבֹרֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה
וּבְבְנֵימָן עָרֵי מְצֻרוֹת: ¹¹ וַיַּחֲזֶק אֶת־הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם גִּבֹּרִים
וְאֲצֻרוֹת מֵאֵבֶל וְשֶׁמֶן וַיִּוֶּן: ¹² וּבְכָל־עִיר וְעִיר צָנֹז וּרְמָחִים וַיַּחֲזֶק־ם
לְתִרְבָּה מְאֹד וַיְהִי־לֹז יְהוּדָה וּבְנֵימָן: ¹³ וַהֲלֹכִים וְהַלֹּוִים אֲשֶׁר
בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־גִּבּוֹלָם: ¹⁴ כִּי־עָזְבוּ הַלֹּוִים אֶת־
מִגְרָשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיִּלָּכוּ לִיהוּדָה וּלְיִרְשָׁלָּם כִּי־הִזְנִיתָם יְרֵבֶעֱם
וּבְנָיו מִכֶּהֶן לִיהוָה: ¹⁵ וַיַּעֲמֵד־לֹז כָּהֲנִים לְכַמֹּז וּלְשַׁעֲרִים וּלְעֹנָלִים
אֲשֶׁר עָשָׂה: ¹⁶ וַאֲחֲרֵיהֶם מִכָּל שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּתְנִים אֶת־לִבָּכֶם
לְכָשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלָּם לִזְבוֹחַ לִיהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם: ¹⁷ וַיַּחֲזִקוּ אֶת־מִלְכוּת יְהוּדָה וַיֹּאמְרוּ אֶת־רַחֲבֶעֱם בֶּן־
שָׁלֹמָה לְשָׁנִים שְׁלֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שְׁלֹשׁ:
ס ¹⁸ וַיִּקְחֵם לֹז רַחֲבֶעֱם אִשָּׁה אֶת־מַחֲלָת^a בֶּן־יְרִימֹת בֶּן־
דָּוִיד אֲבִיהֶ'ל בֶּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשִׁי: ¹⁹ וַתֵּלֶד לֹז בָּנִים אֶת־יַעֲוִשׁ וְאֶת־
שְׁמָרְיָה וְאֶת־זֶהֱרָם: ²⁰ וַאֲחֲרֵיהָ לָקַח אֶת־מַעֲכָה בֶת־אֲבִשָׁלוּם וַתֵּלֶד
לֹז אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עֲתִיָּה^a וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֻמִית^b: ²¹ וַיֹּאחֲזֵב רַחֲבֶעֱם
אֶת־מַעֲכָה בֶת־אֲבִשָׁלוּם מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילָגָשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה־

Cp II, 15 & ז'ל' || 17 ה'לך cf 12,1 || 18 ^a & מחלת^{BA} Mol(λ)αθ^L Maeλ-
λεθ || ^b K בן, 1 c Q שט בת || ^c 1 c &^A נא || 19 &^A Ζαλαμ^B Πολλαμ
(crrp) || 20 ^a & λεθ(ε)ι יעתי || ^b &^(B)A Σαλημωθ || 21 &^B Joseph. Arch.
8,10,1: 30.

עָלֵינוּ וְנַעֲבֹדָה: ⁵ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים עֹדֵב שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלַי וַיִּלְךָ
הָעָם: ⁶ וַיִּזְעַץ הַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם אֶת־הַזִּקְנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עִמָּוִים
לִפְנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בְּהִיתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם גּוֹעֲצִים לְהָשִׁיב לָעָם־
הַזֶּה דְּבַר: ⁷ וַיַּדְּבְרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב לְהָעָם הַזֶּה
וּרְצִיתָם וּדְבַרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לָךְ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים:
⁸ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזִּקְנִים אֲשֶׁר יַעֲזָהוּ וַיִּזְעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ
אִתּוֹ הָעַמָּוִים לִפְנָיו: ⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מָה אַתֶּם גּוֹעֲצִים וְנָשִׁיב דְּבַר
אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְרוּ אֵלַי לֵאמֹר הִקַּל מִן־הָעַל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ
עָלֵינוּ: ¹⁰ וַיַּדְּבְרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר
לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְרוּ אֵלַיךְ לֵאמֹר

אָבִיךָ הַכֹּהֵן אֶת־עָלָנוּ וְאַתָּה הִקַּל מֵעָלָנוּ
כֹּה תֹאמַר אֱלֹהִים קִטְנִי עָבָה מִמֶּתְנִי אָבִי: ¹¹ וְעַתָּה אָבִי הָעַמָּים
עֲלִיכֶם עַל כָּכָד וְאֲנִי אֲסִיף עַל־עַלְכֶם

אָבִי יִסֵּר אֶתְכֶם בְּשׁוֹטִים וְאֲנִי בַּעֲקָרִים: ¹² וַיִּבֹּא יִרְבֵּעַם וְכָל־הָעָם אֶל־רַחֲבֵעַם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: ¹³ וַיַּעֲגֹם הַמֶּלֶךְ קִשָּׁה וַיַּעֲזֹב
הַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם אֶת עֲצַת הַזִּקְנִים: ¹⁴ וַיַּדְּבֵר אֱלֹהִים בַּעֲצַת הַיְלָדִים
לֵאמֹר

אָבִי הַכֹּהֵן אֶת־עַלְכֶם וְאֲנִי אֲסִיף עָלֶיךָ
אָבִי יִסֵּר אֶתְכֶם בְּשׁוֹטִים וְאֲנִי בַּעֲקָרִים:
¹⁵ וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נִסְכָּה מֵעַם הָאֱלֹהִים לְמַעַן
הַקִּים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיהוּ הַשְּׁלוּזִי אֶל־יִרְבֵּעַם
בֶּן־נִבְטָ: ¹⁶ וְכָל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ
הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר

מִה־לָּנוּ חֶלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשִׁי
אִישׁ^b לְאֹהֲלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּגִיד
וַיִּלְךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאֹהֲלָיו: ¹⁷ וַיִּבְגֵּי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי
יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רַחֲבֵעַם: ¹⁸ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם אֶת־הַדָּרָם
אֲשֶׁר עַל־הַפֶּסַח וַיִּרְגְּמוּ־בּוֹ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲבָן וַיָּמָת וְהַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם
⁵ ^a ins c ⑥ IR 12,5 || לָכֵן || ^b Vrs עד || 7 ^a ins c ⑥ IR 12,7 || ^b IR
15 || אֶבְרִיָּה || ^c IR 12,15 || וַעֲבִיתָם || 10 || קִטְנִי || 14 || sic ⑥; mlt MSS Edd ||
12,15 || סָבָה || 16 ^a Var^G + רָאוּ (IR 12,16 || (וַיִּרְא כָל־יִ) || ^b ⑥^{BA}(?) IR 12,16 ||
18 l c ⑥^{BL} al אֲדַבֵּר אֲלֵיהֶם.

גָּדוֹל וַיִּצְפְּהוּ זָהָב טָהוֹר: ¹⁸ וַיֵּשֶׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶף ^a בְּזָהָב
 לְכֶסֶף מֵאֲחֻזִּים ^b וַיָּדוֹת מִזָּה וּמִזָּה עַל־מְקוֹם הַשְּׁכֵת וּשְׁנַיִם אֲרֻזֹּת
 עֲמֻדִים אֶגֶל הַיָּדוֹת: ¹⁹ וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲרֻזֹּת עֲמֻדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ
 הַמַּעֲלוֹת מִזָּה וּמִזָּה לֹא־נִעֲשְׂהָ כֵן לְכָל־מַמְלָכָה: ²⁰ וְכָל כָּלִי מִשְׁקָה
 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכָל כָּלִי בֵּית־יָעַר הַלְבָנוֹן זָהָב סָגוֹר אֵין כֶּסֶף
 נִחָשֵׁב בְּיָמֵי שְׁלֹמֹה לְמֵאוֹמָה: ²¹ כִּי־אֲנִיּוֹת לְמֶלֶךְ הַלְכוֹת ^a תִּרְשִׁישׁ
 עִם עֲבָדֵי חוֹרָם אַחַת לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים ^c תָּבוֹאֲנָה וְאֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ
 נִשְׂאוֹת ^c זָהָב וְכֶסֶף שְׁנֵהֲבִים וְקוֹפִים וְתוֹפִים: ^d ²² וַיִּגְדֵּל
 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכָּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת וְחֻכְמָה: ²³ וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ
 מִבְּקָשִׁים אֶת־פָּנָי שְׁלֹמֹה לְשַׁמֵּעַ אֶת־חֻכְמָתוֹ וְאֶשְׁר־נָתַן הָאֱלֹהִים
 בְּלִבּוֹ: ²⁴ וְהֵם מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כָּלִי כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וּשְׁלֻמוֹת
 גִּשְׁק וּבִשְׁמִים סוּסִים וּפָרָדִים דְּבַר־שָׁנָה בְּשָׁנָה: ^e ²⁵ וַיְהִי לְשְׁלֹמֹה
 אַרְבַּעַת אֲלָפִים אֲרֻזֹּת סוּסִים וּמִרְכָּבוֹת וּשְׁנַיִם־עֶשֶׂר אֲלָף פָּרָשִׁים
 וַיִּגְיַחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעַם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: ²⁶ וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל־
 הַמְּלָכִים מִן־הַנֶּהָר וְעַד־הָאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרַיִם: ²⁷ וַיְהִי
 הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלַם בְּאֲבָנִים וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן בַּשְּׁקָמִים
 אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֶב: ²⁸ וּמוֹצִיאִים סוּסִים מִמִּצְרַיִם לְשְׁלֹמֹה וּמִכָּל־
 הָאֲרָצוֹת: ²⁹ וַשָּׂאֵר דְּבַר־יְהוָה שְׁלֹמֹה הָרֹאשָׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא־
 הֵם כְּתוּבִים עַל־דְּבַר־יְהוָה נָתַן הַנְּבִיא וְעַל־נְבוּאָת אֲחִיהָ הַשִּׁילֹנִי
 וּבַחֲזוֹת יַעֲרִי הַחֹזֶה עַל יִרְבְּעָם בֶּן־נִבְט: ³⁰ וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בִירוּשָׁלַם
 עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה: ³¹ וַיִּשְׁכֵּב שְׁלֹמֹה עִם־אִבְתָּיו וַיִּקְבְּרוּהוּ
 בְּעִיר דָּוִיד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יִרְבְּעָם בְּנוֹ תַחְתָּיו: ^e

10 ¹ וַיִּגְדֵּל יִרְבְּעָם שְׁכֵמָה כִּי שָׁכַם בָּאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ
 אוֹתוֹ: ² וַיְהִי כְשִׁמְעַם יִרְבְּעָם בֶּן־נִבְט וְהוּא ^a בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר בָּרַח מִפָּנָי
 שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ ^b וַיָּשֶׁב יִרְבְּעָם מִמִּצְרַיִם: ³ וַיִּשְׁלַחוּ וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹאוּ
 יִרְבְּעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּדְּבְרוּ אֶל־יִרְבְּעָם לֵאמֹר: ⁴ אֲבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־
 עַלְנוּ וְעַתָּה הִקְלָה מַעֲבֹדָת אֲבִיךָ הַקְשָׁה וּמַעַלְי הַכֶּבֶד אֲשֶׁר־נָתַן

¹⁷ IR 10,18 מופא || ¹⁸ ^a 6 + ἐνδεδυμένοι χρυσίῳ || ^{b-b} > 6^{BA} || ^c sic B; MSS Edd ש—; IR 10,19* עגל || ^d 1 c IR מאחריו || ¹⁹ dl c IR 10,20^{6BL} || ²¹ ^{a-a} 6
 + || ²⁷ 6 + || IR 10,24 || ²³ > IR 10,24 || ^{c-c} IR sing || ²⁸ 6 || IR 10,22 (אני) || ²⁹ K יעדו Q יעדו (= עדו cf 6^L יועל [lwnḏ?]) || ³¹ 6
 hic incip cp 10 || Cp 10, v 1 trsp post 2 || ² ^a 1R 12,2 + עורנו || ^b 6^{BL} + ?
 sed , ירבעם et trsp ad דברו (cf 6^{BA}) || ³ 1 ftr c 6^{BA} (cf 6^A) || cf IR 12,2* || ⁴ 1 ftr c 6^{BA} (cf 6^A) || ³ 1 ftr c 6^{BA} (cf 6^A) || ³ 1 ftr c 6^{BA} (cf 6^A) ||
 cf ad IR 12,3 (3a add) || ⁴ 8MSS ואתה || IR 12,4 + אתה.

2 6 παρηλθεν (עבר?) || 4 ^a cf ad 1R 10,5 || ^b > 1R || ^c 1 c 1R
ועלתו cf 6 30 || 6 ^{oo} 1R 10,7 aliter || 7 1 c 6L 1R 10,8 6L3 נשיך || 8 > 1R
10,9 || 10 ^a 1R 10,11 אָנִי || ^b Q הורם cf ad 2,2 || ^c > 6 || ^d > 6 || ^e 1R אלמנים
id 11 || 11 ^a 6 ἀναβάσεις, 1R 10,12 מקעד || ^{b-b} 1R aliter || 12 ^{a-2} 1R aliter ||
^{b-b} > 6 || 14 ^a 1 מאשר || ^b 1 frt c 8 הערים vel 1 המתגרים || ^{c-c} 1R 10,15*
ומפסח הרקלים || ^d 2MSS מערב || ^{c-c} > 1R || 16 ^{a-2} > 6^B || ^{a-b} 1R 10,17 ש
שלושת מנים.

מִצֹּר חֲזָמֹת דָּלְתִים וּבְרִיחַ: ⁶וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֶת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכָּנוֹת
 אֲשֶׁר־הָיוּ לְשִׁלְמָה וְאֶת כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֶת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֶת כָּל־
 חֶשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חֶשֶׁק לְבָנוֹת בִּירוּשָׁלַם וּבִלְבָּנוֹן וּבְכָל אֶרֶץ
 מִמְּשָׁלָתוֹ: ⁷כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחֲתִי וְהָאֲמֹרִי וְהַפְּרָזִי וְהַחֲוִי
 וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה: ⁸מִן־בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נָתַתִּי אַחֲרֵיהֶם
 בָּאֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כְלוּם^b בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לָמָס עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה: ⁹וּמִן־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר^a לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לְמַלְאכָתוֹ
 כִּי־הֵמָּה אֲנָשִׁי מִלְחָמָה^b וְשָׂרֵי שְׁלִישִׁי^b וְשָׂרֵי רֶכֶב וּפָרָשָׁיו: ¹⁰
 וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנְּצִיבִים^a אֲשֶׁר־לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וּמֵאֲתָיִם^b הֲרָדִים
 בָּעָם: ¹¹וְאֶת־בֵּת־פָּרְעָה הָעֹלָה שְׁלֹמֹה מַעִיר דָּוִיד
 לְבֵית אֲשֶׁר בָּנָה־לָּהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב אִשָּׁה לִי בְּבֵית דָּוִיד מֶלֶךְ־
 יִשְׂרָאֵל כִּי־קָדַשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֱלֹהִים אֲרוֹן יְהוָה: ¹²
¹²אֹז הָעֹלָה שְׁלֹמֹה עָלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבֵּחַ יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לְפָנָי
 הָאֵלֹהִים: ¹³וּבְדָבַר־יוֹם בָּיוֹם לְהָעֹלֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת
 וּלְחֻדָּשִׁים וּלְמִוְעֵדוֹת שְׁלוֹשׁ פַּעַמִּים בַּשָּׁנָה בַּחֹג הַמִּצְוֹת וּבַחֹג
 הַשַּׁבָּעוֹת וּבַחֹג הַסִּכּוֹת: ¹⁴וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחֲלָקוֹת
 הַכֹּהֲנִים עַל־עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל־מִשְׁמְרוֹתָם לְהִלָּל וּלְשָׁרֵת גִּגֵּד
 הַכֹּהֲנִים לְדַבַּר־יוֹם בְּיוֹמָם וְהַשָּׁעָרִים בְּמַחֲלָקוֹתָם לִשְׁעַר וּשְׁעַר כִּי
 כֵּן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים: ¹⁵וְלֹא סָרוּ מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ עַל־הַכֹּהֲנִים
 וְהַלְוִיִּם לְכָל־דָּבָר וּלְאֲצָרוֹת: ¹⁶וַתֵּכֶן כָּל־מַלְאכָת שְׁלֹמֹה^a עַד־הַיּוֹם^a
 מוֹסֵד בֵּית־יְהוָה וְעַד־כָּלֹתוֹ שָׁלֵם^b בֵּית יְהוָה: ¹⁷אֹז
 הֵלֵךְ שְׁלֹמֹה לַעֲצִיּוֹן־גִּבֹּר וְאֶל־אֵילָנֹת עַל־שֹׁפֶת הַיָּם בָּאֶרֶץ אֲדוֹם:
¹⁸וַיִּשְׁלַח־לוֹ חֹרֶם^a בְּיַד־עֲבָדָיו אֹנִיּוֹת^b וְעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־
 עֲבָדֵי שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים כֶּכֶר זָהָב
 וַיָּבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה: ¹⁹

⁹ וּמִלְכַת־שָׂבָא שָׁמְעָה אֶת־שִׁמְעַת שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לִנְסוֹת אֶת־
 שְׁלֹמֹה בַּחֲתֻדֹת בִּירוּשָׁלַם בְּתִיל כֶּכֶד מֵאֹר וְגַמְלִים נִשְׂאִים בְּשָׂמִים
 וְזָהָב לָרֹב וְאִבָּן יָקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־שְׁלֹמֹה וַתִּדְבֹר עִמּוֹ אֶת כָּל־אֲשֶׁר

⁸ ^a dl c 8 et IR 9,21 (6^L oi ἡσαν ἐκ...) || ^b IR (להחרימם) || ⁹ ^a dl
 c 7MSS 630 IR 9,22 || ^{b-b} l c IR (cf 6^{BA}) וְשָׂרֵיו וְשָׂרֵיו; MS^{Kca} 530 ||
¹⁰ ^a K IR 9,23 הַנְּצִיבִים || ^b IR 550 || ¹² cf I 28,11 || ¹⁵ 3MSS
 || ¹⁷ cf ad || ¹⁷ כָּלֹת שְׁלֹמֹה 6^{BA(L)} || ^{b-b} מִיּוֹם || ¹⁶ ^{a-a} l c Vrs || ¹⁶ מִמִּצְוֹת 6 || ¹⁶ מִמִּצְוֹת
 IR 9,26 || ¹⁸ ^a cf ad 2,2 || ^b Q אֹנִיּוֹת K אֹנִיּוֹת || ^c IR 9,28: 420 || Cp 9, 1 8 שְׁ.

שְׁמַחִים וְטוֹבִי לֵב עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וּלְשָׁלֹמֶה
וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:

11 וַיֵּכֶל שְׁלֹמֶה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמִּלֵּךְ וְאֵת כָּל־הַבָּא
עַל־לֵב שְׁלֹמֶה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הַצִּלִּית: 12 וַיֵּרָא יְהוָה
אֶל־שְׁלֹמֶה בַּלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמַעְתִּי אֶת־תַּפְלִתְךָ וּבַחֲרָתִי בַּמָּקוֹם
הַזֶּה לִי לְבֵית זִבְחִי: 13 הֵן אֶעֱצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָיָה־אֶצִּיָּה
עַל־חֶגְבְּ הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דָּבָר בְּעַמִּי: 14 וַיִּכְנָעוּ עַמִּי אֲשֶׁר
נִקְרָא־שְׁמִי עֲלֵיהֶם וַיִּתְּפִלּוּ וַיִּבְקְשׁוּ פָנַי וַיֵּשְׁבוּ מִדְּרִכֵּיהֶם הָרָעִים
וַאֲנִי אֲשַׁמְעֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לַחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־אֲרָצָם: 15 עֲתָה
עֵינִי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאֲנִי קָשָׁבוֹת לַתַּפְלִת הַמָּקוֹם הַזֶּה: 16 וְעֲתָה
בְּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה לַהֲיוֹת־שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיָה
עֵינִי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים: 17 וְאַתָּה אִם־תִּלְךָ לִפְנֵי כֹאֲשֶׁר הִלַּךְ
דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת כָּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחָקִי וּמִשְׁפָּטִי תִשְׁמֹר:
18 וְהִקְיִמְתִּי אֵת כִּפּוֹס מַלְכוּתְךָ כֹּאֲשֶׁר כָּרָתִי לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר
לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל: 19 וְאִם־תִּשׁוּבוּן אַתֶּם וְעֹבְדֵתֶם
חֲקוֹתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וְהִלַּכְתֶּם וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: 20 וְנִתְּשִׁיתֶם מֵעַל אֲדָמָתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי
לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־הִקְדַּשְׁתִּי לְשְׁמִי אֲשַׁלֵּךְ מֵעַל פָּנָי
וְאַתֶּנְנוּ לְמֹשֶׁל וּלְשֹׁנִיָּה בְּכָל־הָעַמִּים: 21 וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־הָיָה
עָלָיו לְכָל־עֹבֵר עָלָיו יֵשֶׁם וַאֲמַר בְּמֶה עָשָׂה יְהוָה כֹּכָה לָאָרֶץ
הַזֹּאת וּלְבַיִת הַזֶּה: 22 וַאֲמָרוּ עַל־אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בָּאֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם
וַיַּעֲבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת: פ

8 וַיְהִי מִקֵּץ יָמָיו וַעֲשָׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֶה אֶת־בֵּית יְהוָה
וְאֶת־בֵּיתוֹ: 2 וְהָעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חֹרֶם לְשְׁלֹמֶה בָּנָה שְׁלֹמֶה אוֹתָם
וַיֵּשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 3 וַיִּלְךָ שְׁלֹמֶה חֲמֶת צִיְּבָה וַיַּחֲזֹק
עָלֶיהָ: 4 וַיִּבֶן אֶת־מִדְמַר בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכָּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה
בַּחֲמָת: 5 וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חֹזְרוֹן הָעָלָיוֹן וְאֶת־בֵּית חֹזְרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי

וְעֵתָה 3MSS ^a 17 || (נִתְּדָרִיוֹן) *et resipiscant* 14 || כל + S nonn 10

—תִּיכֶם 6 l c 20 || דְּבָרָתִי 5,9 c I R 18 || (κ. ποιήσης) 6 l c 9,4 I R 1 b
—et postea c 6L לָכֵם || 21 l ? c I R 9,8 כל || Cp 8, 2 cf ad 2,2 || 3 ^{oo} 6B Bai-
σωβα || 4 dl c 6B.

וְלִהְיוּ צִדִּיק צְדִיק לָתֵת לוֹ בְּצִדְקָתוֹ: ׀ 24 וְאִם יִנָּגֶף עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
 לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יִחַטְאוּ לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שִׁמְךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ
 לִפְנֶיךָ בְּבֵית הַזֶּה: 25 וְאַתָּה תִשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְסִלַּחְתָּ לַחַטָּאת
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְהַשִּׁיבוֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם וְלֹאֲבִיתֵיהֶם:
 ׀ 26 בְּהֶעָצֵר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יִחַטְאוּ לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ
 אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שִׁמְךָ מִחַטָּאתָם יִשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֶם:
 27 וְאַתָּה וְתִשְׁמַע יְהִשָּׁמִים וְסִלַּחְתָּ לַחַטָּאת עַבְדֶּיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדָּרוֹךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יִלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אֶרֶץ
 אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה: ׀ 28 רָעֵב כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דָּבָר כִּי־
 יִהְיֶה שָׂדֶפֶן וְיִרְקוֹן אֲרָבָה וְחִסִּיל כִּי יִהְיֶה כִּי יֵצֵרוּ אוֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ
 שְׂעָרֶיךָ כָּל־גִּנֵּעַ וְכָל־מַחֲלָה: 29 כָּל־תִּפְלָה כָּל־תַּחֲזָה אֲשֶׁר יִהְיֶה
 לְכָל־הָאָדָם וְלִכָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְּעוּ אִישׁ אֶת־גִּנְעוֹ וּמַכְאֻבוֹ
 וּפָרַשׁ כִּפְּיוֹ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: 30 וְאַתָּה תִשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שְׁבִיתֶךָ
 וְסִלַּחְתָּ וְנָתַתָּה לְאִישׁ כָּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תִּדַּע אֶת־לִבָּבוֹ כִּי־אַתָּה
 לְבַדְּךָ יֹדֵעַת אֶת־לִבְּבִנֵי הָאָדָם: 31 לְמַעַן יֵירָאוּךָ לְלַכֵּת בְּדִרְכֶיךָ
 כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לְאַבְתִּינוּ:
 ׀ 32 וְנָם אֶל־הַנְּכָרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבְאֻמָּאָרֶץ
 רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיִדְּךָ הַחֲזָקָה וְיִזְרַעְךָ הַנְּטוּיָה וּבְאוֹ
 וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: 33 וְאַתָּה תִשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכּוֹן שְׁבִיתֶךָ
 וְעֲשִׂיתָ כָּכָל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנְּכָרִי לְמַעַן יִדְּעוּ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ
 אֶת־שִׁמְךָ וְלִירְאָה אֶתְךָ כַּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִדְּעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־
 הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי: ׀ 34 כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לְמַלְחָמָה עַל־אוֹיְבָיו
 בְּדָרוֹךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלַחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דָּרוֹךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בְּחִרְתָּ
 בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לְשִׁמְךָ: 35 וְשִׁמְעַתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תִּפְלָתָם
 וְאֶת־תַּחֲנֻנָּתָם וְעֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם: 36 כִּי יִחַטְאוּ לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר
 לֹא־יִחַטָּא וְאַנְפִּיתָ בָּם וְנָתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וּשְׂבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־

24 ^a IR 8,33 אֲשֶׁר || ^b IR + אֵלֶיךָ || ^c IR אֵלֶיךָ 25 ^{a, b-b} > IR 8,34 ||
 26 ^a l c mlt MSS Edd 688 IR 8,35 וּמִ || ^b l c 688 || 27 ^a ins c 688 || מִן ||
^b l ? c IR 8,36^{68L} עַבְדֶּיךָ || 28 ^a l c 6 IR 8,37 אוֹיְבוֹ || ^b l c 6 (κατέναντι pr
 κατά μίαν) IR⁸ בְּאֶחָד || 29 ^a l c 6 || וְכָל || ^b l c IR 8,38 || תִּי || ^{c-c} IR 8 41/42 +
 30 pl MSS 8 IR 8,39 + כָּל || 31 ^o > IR 8,40 cf 6 || 32 IR 8 41/42 +
 שִׁמְךָ: || 33 ^o IR 8,43 || הִשָּׁא מִ || 34 IR 8,44 אֶל־יְהוָה || 35 > IR
 8,45 || 36 ^a 6^{BA} και πατάξεις αὐτούς.

לשמי הטיבות כי היה עם-לכבד; ⁹ ברק אתה לא תבנה הבית כי
בנה היוצא מחלציה הוא-יבנה הבית לשמי; ¹⁰ וניקם יהוה את-
דברו אשר דבר ואקום תחת דויד אבי ואשב על-כסא ישראל
כאשר דבר יהוה ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל; ¹¹ ואשים
שם את-הארזי אשר-שם ברית יהוה אשר כרת עם-בני ישראל;
¹² ויעמד לפני מזבח יהוה נגד כל-קהל ישראל
ויפרש בפיו; ¹³ כי-עשה שלמה כיוז נחשת ויתנהו בתוך העזרה
חמש אמות ארפו וחמש אמות רחבו ואמות שלוש קומתו ויעמד
עליו ויברך על-ברכיו נגד כל-קהל ישראל ויפרש בפיו השמימה;
¹⁴ ויאמר יהוה אלהי ישראל אין-כמוה אלהים בשמים ובארץ שמר
הברית והחסד לעבדיו החלכים לפניו בכל-לכם; ¹⁵ אשר שמרת
לעבדך דויד אבי את אשר-דברת לו ותדבר בפיך ובידך מלאת
פיוס הזה; ¹⁶ ועתה יהוה אלהי ישראל שמר לעבדך דויד אבי
את אשר דברת לו לאמר לא-יכרת לך איש מלפני יושב על-כסא
ישראל רק אם-ישמרו בניה את-דרכם ללכת בתורתי כאשר הלכת
לפני; ¹⁷ ועתה יהוה אלהי ישראל יאמן-דברך אשר דברת לעבדך
לדויד; ¹⁸ כי האמנם ישב אלהים את-האדם על-הארץ הגה
שמים ושמי השמים לא יכללוך אף כי-הבית הזה אשר בגייתי;
¹⁹ ופנית אל-תפלת עבדך ואל-תחנתו יהוה אלהי לשמע אל-הרנה
ואל-התפלה אשר עבדך מתפלל לפניך; ²⁰ להיות עיניך פתוחות
אל-הבית הזה יומם ולילה אל-המקום אשר אמרת לשום שמו
שם לשמוע אל-התפלה אשר יתפלל עבדך אל-המקום הזה;
²¹ ושמעתי אל-תחנוני עבדך ועמך ישראל אשר יתפללו אל-
המקום הזה ואתה תשמע ממקום שבתך מן-השמים ושמעתי
וסלחתי; ²² אם-יחטא איש לרעהו ונשא-בכו אלה להאלתו
ובא אלה לפני מזבחה בבית הזה; ²³ ואתה ותשמע מן-השמים
ועשית ושפטת את-עבדך להשב לרשע לתת דרכו בראשו

g Seb pl MSS IR 8,19 כי-אם || IR ^a 8,21 || מקום לא' || IR aliter ^{b-b} ||
¹² ^a IMS § IR 8,22 + שלמה || ^b IMS § IR + השמים cf ¹³ || ¹³ ^{a-a} > IR ||
^b αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ || ¹⁶ IR 8,25 לפני || ¹⁷ 4MSS § IR 8,26 + בשמי ||
|| IR 8,27 > ¹⁸ || ¹⁹ IR 8,28 || היום + || ²⁰ IR 8,29 שמי ||
|| IR 8,30 תחנת || ^{b-b} IR ... אלהי-ש' || ²² ^a IR 8,31 אשר ||
^b Var^G ונשא || ^c 1 || באלה || ²³ ^a > IR 8,32 || ^{b-b} 1 c IR להרשיע רשע ||

יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעֲדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרֶז מִזִּבְחִים צֶאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־
 יִסְפְּרוּ וְלֹא יִמְנוּ מֶרֶב: ⁷וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרֹזן בְּרִית־יְהוָה אֶל־
 מִקְוֵמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים אֶל־תַּחַת בְּנָפִי הַפְּרוּכִים:
⁸וַיִּהְיוּ הַפְּרוּכִים פָּרָשִׁים כְּנָפִים עַל־מְקוֹם הָאָרֶז וַיִּכְסּוּ הַפְּרוּכִים
 עַל־הָאָרֶז וְעַל־בְּדִיו מִלְמַעְלָה: ⁹וַיִּיאָרִיכוּ הַבָּדִים וַיִּירָאוּ רָאשֵׁי הַבָּדִים
 מִן־הָאָרֶז עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יִרְאוּ הַחוּצָה וַיְהִי־שָׁם עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה: ¹⁰אֵין בָּאָרֶז רַק שְׁנֵי הַלְחוֹת אֲשֶׁר־נָתַן מֹשֶׁה בַּחֲרָב אֲשֶׁר
 כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: ¹¹וַיְהִי בְּצֵאת
 הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצָאִים הִתְקַדְּשׁוּ אֵין לְשִׁמּוֹר
 לְמַחֲלָקוֹת: ¹²וְהַלְוִיִּם הַמְשֻׁרְרִים לְכָלָם לְאַסֹּף לְהִימָן לְיִדְתּוֹן וּלְבִנְיָהֶם
 וְלֹא־חֵיהֶם מִלְבָּשִׁים בּוּץ בְּמַעֲלָתִים וּבְגָבִלִים וְכַנּוֹת עֲמֻדִים מִזָּרְחָה
 לַמִּזְבֵּחַ וְעַמֻּהֶם כֹּהֲנִים לְמִאָּה וְעֶשְׂרִים מַחֲצָרִים^b בַּחֲצֻצּוֹת: ¹³וַיְהִי
 כְּאֶחָד לְמַחֲצָרִים^a וּלְמְשֻׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהַדוֹת
 לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֻצּוֹת וּבְמַעֲלָתִים וּבְכָלִי הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל
 לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ וְהַבַּיִת מְלֹא^b עֲנָן יְהוָה: ¹⁴וְלֹא־
 יָכֻלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשֶׁרֶת מִפְּנֵי הָעֲנָן כִּי־מְלֹא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־
 בַּיִת הָאֱלֹהִים: ⁶ אִזּוֹ אָמַר שְׁלֹמֹה

יְהוָה אָמַר לְשָׁכֹן בְּעַרְפֶּל:

²וַיֹּאמְרוּ^a בְּנֵיתִי בַיִת־זָבֹל לָךְ וּמִכּוֹן^b לְשִׁבְתֶּךָ עוֹלָמִים:
³וַיִּסַּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּלְיוֹ וַיִּבְרָךְ אֶת כָּל־קֹהֶל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קֹהֶל יִשְׂרָאֵל
 עֹמֵד: ⁴וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דָּבַר בְּפִיו אֶת דְּוִיד
 אָבִי וּבִדְוִי מְלֹא לֵאמֹר: ⁵מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ
 מִצְרַיִם לֹא־בִתְרַתִּי בְעִיר מִכָּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לְבָנוֹת בָּיִת לַיהוָה
 שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בִתְרַתִּי בְּאִישׁ לַיהוָה נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ⁶וַיֹּאבְחֹר
 בִּירוּשָׁלַם לַיהוָה שְׁמִי שָׁם^a וַיֹּאבְחֹר בְּדוִיד לַיהוָה^b עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל:
⁷וַיְהִי עִם־לֵבָב דְּוִיד אָבִי לְבָנוֹת בָּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
⁸וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי דְוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לֵבָבְךָ לְבָנוֹת בָּיִת

הַקֹּדֶשׁ IR 8,8 5 MSS 1^a 9 || 8 IR 8,7 7 || 8 IR 8,5 + 1 אִתּוֹ || 6 IR 8,5 + 1 c pl MSS 38 IR 8,9 || 10^a 6 εθηκε (L + év αὐτῇ) || 11^b ins c IR 8,9 ||
 12^a 6 κατέναντι (מִנֶּנֶן?) || 12^b Q מַחֲצָרִים, K cf ad I, 15,24 || 13^a Q לְמַחֲצָרִים, K cf ad I, 15,24 || 14^b 1 c 6^{BA} עֲנָן כְּבוֹד || Cp 6, 2^a IR 8,13 || 15^a 6 > 5/6 IR 8,16 3A || 16^a 6 > 6^B; totus v 6 > 8 MSS || 17^b 3 MSS 38 + נָגִיד.

12¹ c IR 7,41 וְגִלּוֹת הַבֵּי || 13 εἰπάτω; δι? (vel 1 ?שְׁנֵי) cf IR || 14¹ c
 IR 7,43 עֶשֶׂר et עֲשֶׂרָה cf 6 || 15 IR 7,44 הָאֵל || 16^a 1 הַמְּוִקָּה cf 11 et IR
 7,45 || ^b 1 c 11 (cf IR) הַכִּלִּים || ^c 1 אָבִי ut 2,12 || ^d IR מְמַרְט || 17^a Var^G
 1R 7,46¹ בְּעֵבִי || 18^a 1 c IR 7,48 אֵת || 19^a 1 c IR 7,48 אֵת || 20¹ 1 c IR 7,48 אֵת || 21¹ 1 c IR 7,48 אֵת || 22^a 1R 7,50 +
 וְהַסְפּוֹת || ^{b-b} 1 cf IR וּפְתוֹת הַבֵּית לַדֹּרֶת || ^c 1 וְדִלְתִּי cf ad IR (6^{BA} לֶדֶר) ||
 Cp 5, 1^a 11MSS IR 7,51 הַמֶּלֶךְ || ^b 6^{BA} 1R אֵת- || prb sic 1 (trsp¹ ad
 וְהַבֵּי || ^c >18MSS 6^{BA} 1R || 2^a 2MSS 6^{LS} 1R כָּל || ^b 3^a 1R 8,2 וְיַעֲלֶה || 4^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 5^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 6^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 7^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 8^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 9^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 10^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 11^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 12^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 13^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 14^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 15^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 16^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 17^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 18^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 19^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 20^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 21^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 22^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 23^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 24^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 25^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 26^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 27^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 28^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 29^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 30^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 31^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 32^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 33^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 34^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 35^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 36^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 37^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 38^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 39^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 40^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 41^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 42^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 43^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 44^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 45^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 46^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 47^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 48^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 49^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 50^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 51^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 52^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 53^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 54^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 55^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 56^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 57^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 58^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 59^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 60^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 61^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 62^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 63^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 64^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 65^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 66^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 67^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 68^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 69^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 70^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 71^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 72^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 73^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 74^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 75^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 76^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 77^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 78^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 79^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 80^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 81^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 82^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 83^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 84^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 85^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 86^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 87^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 88^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 89^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 90^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 91^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 92^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 93^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 94^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 95^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 96^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 97^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 98^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 99^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 100^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 101^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 102^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 103^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 104^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 105^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 106^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 107^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 108^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 109^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 110^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 111^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 112^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 113^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 114^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 115^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 116^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 117^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 118^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 119^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 120^a 1R 8,4 הַכִּהָנִים || 121^a 1R 8,4

הָאֲחֵרָה׃ ¹³ בְּנִפְי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פָּרָשִׁים אֲמוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים
עַל־רִגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לְבַיִת׃ ¹⁴ וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְבָּמָן
וְכַרְמִיל וּבֹוֹץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים׃ ׀ ¹⁵ וַיַּעַשׂ לִפְנֵי הַבַּיִת עֲמוּדִים
שְׁנַיִם אֲמוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁ׃ אָרְז׃ ¹⁶ וַיִּהְיֶה אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ׃ אֲמוֹת
חֲמִשׁ׃ ׀ ¹⁷ וַיַּעַשׂ שְׁרָשְׁרוֹת בְּכִזְבִּיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעֲמֻדִים
וַיַּעַשׂ רְמוֹזִים מֵאָה וַיִּתֵּן בְּשְׁרָשְׁרוֹת׃ ¹⁸ וַיִּגְּקֵם אֶת־הָעֲמוּדִים עַל־פְּנֵי
הַהֵיכָל אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְּׂמָאל וַיִּקְרָא שֵׁם־הַיְּמִינִי יִכִּין וְשֵׁם
הַשְּׂמָאלִי בְעֻז׃ ׀

4 וַיַּעַשׂ מִזֶּבַח נְחֹשֶׁת עֲשָׂרִים אַמָּה אָרְצוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבוֹ
וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ 5 וַיַּעַשׂ אֶת־הָהָם מוֹצֵק עֵשָׂר בָּאֲמָה מִשְׁפָּתוֹ
אֶל־שִׁפְתוֹ עָנּוּל סָבִיב וְחֲמֹשׁ בָּאֲמָה קוֹמָתוֹ וְקוֹ שְׁלֹשִׁים בָּאֲמָה
יָסֵב אֹתוֹ סָבִיב׃ 6 וַיִּדְמוּת בְּקָרִים׃ 7 תַּחַת לוֹ סָבִיב סָבִיב׃ 8 סוֹבְבִים
אֹתוֹ עֲשָׂר בָּאֲמָה מְקִיפִים אֶת־הָהָם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר׃
9 וַיֻּצְקוּ בְּמַצְקָתוֹ׃ 10 עֹמֵד עַל־שְׁנַיִם עֲשָׂר בְּקָר שְׁלֹשָׁה פָּנִים וְצִפּוֹנָה
וּשְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה וּשְׁלֹשָׁה וּפָנִים נִגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פָּנִים מִזְרָחָה וְהָיָה
עֲלֵיהֶם מְלֻמַּעְלָה וְכָל־אַחֲרֵיהֶם בֵּיתָה׃ 11 וַעֲבִיז טֹפַח וּשְׁפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה
שִׁפְת־כּוֹס פָּרַח שׁוֹשְׁנָה מִחֲזִיק בְּתֵיב שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃ 12 וְכִיל׃ 13

וַיַּעַשׂ בְּיָדָיו עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וְחֲמִשָּׁה מִשְּׂמָאל לְרַחֲצָה בָּהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה וַיִּדְּחוּ בָּם וְהָיָם לְרַחֲצָה לְכַהֲנִים בּוֹ: ־ 5

וַיַּעַשׂ אֶת־מִנְזוֹת הַזֶּהָב עֹשֶׁר כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בְּהִיכָל חֹמֶשׁ מִיָּמִין
וּחֹמֶשׁ מִשְּׂמָאל: ׀ ⁸ וַיַּעַשׂ שְׁלֹחַנוֹת עֹשְׂרָה וַיִּנָּח בְּהִיכָל חֹמֶשָּׁה
מִיָּמִין וּחֹמֶשָּׁה מִשְּׂמָאל וַיַּעַשׂ מִזְבְּחֵי זָהָב מֵאָה: ׀ ⁹ וַיַּעַשׂ חֲצֵר
הַכֹּהֲנִים וְהַעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה וְדִלְתוֹת לַעֲזָרָה וְדִלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת:
¹⁰ וְאֶת־הַלֵּם נָתַן מִכְתָּף הַיְּמִינִית קֶדְמָה מִמּוֹל גִּבְיָהּ: ׀

יִנְעַשׂ חֲוָרִים^a אֶת־הַפִּירֹזֹת וְאֶת־הַדְּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חֲוָרִים^b
לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְמֹלֵךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים:

I_2^a mlt MSS הָאֶחָד || $I_5^a > \text{8MSS}$; § I_8 || b-b טו sol וְרַאשֵׁם I רִאשֵׁם
pro ראשו || I_6 prps בְּבִיד (?) , al מְבִיד || I_7 Q הִימְנִי K הִימְנִי Cp 4,
 I Q^{Or} הֵן' 3^{a1} c IR 7,24 פָקָעִים et postea הִפָקָעִים || b >6 IR || c frt crpp;
cf ad iR || 5 ~-~ iR 7,26 אֲלֻפִּים I frt c 6 וְכֹלָה (לָנוּ) pro יְכִיל || 6
? (c al accent) || 8 § I_{20} || I_0^a ins c 7MSS 6 IR 7,39 הַבֵּית || b iR נִגְבַּת ||
 $II^a =$ חורם אָבִי I_6 ; 2, I_2 || b K תִּירָם Q תִּוְרָם cf a || c nonn MSS טו
IR 7,40 + כל-.

3 וַיִּחַל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת-בֵּית-יְהוָה בִּירוּשָׁלַם בְּהַר הַמִּזְבֵּיחַ
אֲשֶׁר נִרְאָה לְדָוִד אָבִיהוּ^א אֲשֶׁר הָכִין בַּמִּקְדָּשׁ^ב דָּוִד בְּגָזֵן אֲרָגוֹ
הַיְבוּסִי² וַיִּחַל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בִּשְׁנֵי אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ³
וַיֵּלֶךְ הוֹסֵד שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת-בֵּית הָאֱלֹהִים הָאֵרֶךְ אַמּוֹת בַּמִּדָּה
הָרִאשׁוֹנָה אַמּוֹת שְׁשִׁים וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים⁴ וַהֲאֹלָם^א אֲשֶׁר עַל-
פְּנֵי הָאֵרֶךְ^ב עַל-פְּנֵי רֹחַב-הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגִּבֵּה מֵאָה
וְעֶשְׂרִים וַיַּצְבֵּהוּ מִפְּנִימָה זֶהָב טָהוֹר⁵ וְאֵת הַבַּיִת הַגָּדוֹל חֲפָה
עֵץ^א בְּרוֹשִׁים וַיַּחֲפֵהוּ זֶהָב טוֹב^ב וַיַּעַל עָלָיו תַּמְרִים וּשְׂרָשְׁרֹת⁶ וַיִּצָּף
אֶת-הַבַּיִת אֲבֹן יִקְרָה לְתַפְאֶרֶת וְהַזֶּהָב זֶהָב פָּרוּרִים⁷ וַיִּתֶּחַף אֶת-
הַבַּיִת הַקְּרוֹת הַסָּפִים וְקִירוֹתָיו וּדְלֹתָיו זֶהָב וּפְתָח כְּרוֹבִים עַל-
הַקִּירוֹת⁸ וַיַּעַשׂ אֶת-בֵּית-קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים אֲרָכּוֹ עַל-פְּנֵי רֹחַב-
הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרֹחַבוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים וַיַּחֲפֵהוּ זֶהָב טוֹב לְכַפְרִים
שֵׁשׁ מֵאוֹת⁹ וַיַּמְשְׁקֵל לְמַסְמְרוֹת לְשֻׁקְלִים חֲמִשִּׁים זֶהָב וְהַעֲלִיזוֹת
חֲפָה זֶהָב¹⁰ וַיַּעַשׂ בְּבֵית-קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים כְּרוֹבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה
עֶצֶזַעִים וַיַּצְבּוּ אֹתָם זֶהָב¹¹ וַיִּכְנְפֵי הַכְּרוֹבִים אֲרָכָם אַמּוֹת עֶשְׂרִים
כִּנְף הָאֶחָד לְאַמּוֹת חֲמִשׁ מִנְעֹת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכִּנְף הָאֲחֵרָת אַמּוֹת
חֲמִשׁ מִגֵּיעַ לְכִנְף הַכְּרוֹב הָאֲחֵר¹² וַיִּכְנְף הָאֶחָד אַמּוֹת חֲמִשׁ
מִגֵּיעַ לְקִיר הַבַּיִת וְהַכִּנְף הָאֲחֵרָת אַמּוֹת חֲמִשׁ וַיִּבְקָה לְכִנְף הַכְּרוֹב

13^b 6 + καὶ ὑφαίνειν || 16 6 ut 2,1 || Cp 3, 1^a ins c 6 יהוה || b-b 1 c
 6 su הכין אשר במקום || 2 dl c 3 MSS 6 su || 3 6 ἤρατο || 4^a cf 1R 6,3^a ||
 b-b 1 (cf 1R) והב' אמות || c-c 1 c 6^A 158 salu והב' אמות
 עש' || 5^a 8 אצוי || b pl MSS 6 מהור || c 8 תמ' || 7 6 וה' וה' || 8 ut 5^b ||
 9 6 + δλαη τοῦ ἐνός || 10 6 ἐκ ζύλων, rectius v *statuario* || v 12 >6^B.

וְסוֹם בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחֲתָיִם וּמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם
יִזְצִיאוּ¹:

18 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְבָנוֹת בֵּית לָשֵׁם יְהוָה וּבֵית לְמַלְכוּתוֹ: 2 וַיִּסְפָּר
שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֲלֶף אִישׁ סָבָל וּשְׁמוֹנִים אֲלֶף אִישׁ חֲצֹב בְּהָר
וּמִנְצָחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: 3 וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה
אֶל־חִוְרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כֹּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי וַתִּשְׁלַח־לּוֹ
אֲרוֹזִים לְבָנוֹת־לּוֹ בֵּית לְשֹׁבֶת בּוֹ: 4 הִנֵּה אָנֹכִי בּוֹנֶה־בֵּית לָשֵׁם וַיְהִי
אֱלֹהֵי לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לִפְנֵי קַמָּרֶת־סָמִים וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד
וְעֹלוֹת^b לִבְקָר וּלְעֹרֹב לְשִׁבְתוֹת וּלְחֻדָּשִׁים וּלְמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְעֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל: 5 וְהָבִיתָ אֲשֶׁר־אָנִי בּוֹנֶה גָדוֹל כִּי־גָדוֹל
אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים: 6 וְיָמִי יַעֲצֹר־פֶּחַ לְבָנוֹת־לּוֹ בֵּית כִּי הַשָּׁמַיִם
וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָלֻהוּ וְיָמִי אָנִי אֲשֶׁר אֲבָנֶה־לּוֹ בֵּית כִּי אִם־
לְהַקְטִיר לִפְנֵי: 7 וְעֵתָהּ שְׁלַח־לִי אִישׁ־חֶכֶם לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף
וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבְּרֹזֶל וּבָאֲרָגוֹן^b וּכְרָמִיל וּתְכֵלֶת^b וְיָדַע לַפְתָּח פֶּתוּחִים
עִם־הַחֲכָמִים אֲשֶׁר עִמִּי בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר הָכִין דָּוִיד אָבִי:
8 וְשְׁלַח־לִי עֲצֵי אֲרוֹזִים בְּרוֹשִׁים וְאֶלְגֻּמוֹמִים מֵהַלְבָּנוֹן כִּי אָנִי יֹדַעְתִּי
אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לַכְרוֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדֵי עִם־עֲבָדֶיךָ:
9 וְהִנֵּה לַחֲטָבִים לַכְרָתִי הָעֲצִים נִתְּתִי חֲטָיִם וּמִצֹּת^a לְעֲבָדֶיךָ כָּרִים
עֲשָׂרִים אֲלֶף וּשְׁעָרִים כָּרִים עֲשָׂרִים אֲלֶף וַיִּזֶן בַּתִּים עֲשָׂרִים אֲלֶף
10 וְשָׁמֶן בַּתִּים עֲשָׂרִים אֲלֶף^b: 11 וַיֹּאמֶר חִוְרָם מֶלֶךְ־צֹר בְּכָתֹב
וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עֲמֹז נִתְּנָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ:
12 וַיֹּאמֶר חִוְרָם בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֶּן חָזָק יוֹדֵעַ שָׂכָל וּבִינָה אֲשֶׁר
יִבְנֶה־בֵּית לַיהוָה וּבֵית לְמַלְכוּתוֹ: 13 וְעֵתָהּ שְׁלַח־תִּי אִישׁ־חֶכֶם יוֹדֵעַ
בִּינָה לְחִוְרָם אָבִי^b: 14 בֶּן־אִשָּׁה^a מִן־בָּנוֹת דָּוִד וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ

17 ^b l c IR וְלִמ' cf ad IR || Cp 2, 1 וַיֹּאמֶר || 2 nonn MSS^{Ken}
Vrs לו' 5 ^{BA} וְהָעֹלוֹת תָּמִיד || ^b l ftr c 6 וְהָעֹלוֹת תָּמִיד || 3 ^a 6 כְּנו' || 4 ^a 6 כְּנו' || 5 ^a 6 כְּנו' || 6 ^a 6 כְּנו' || 7 ^a 6 כְּנו' || 8 ^a 6 כְּנו' || 9 ^a 6 כְּנו' || 10 ^a 6 כְּנו' || 11 ^a 6 כְּנו' || 12 ^a 6 כְּנו' || 13 ^a 6 כְּנו' || 14 ^a 6 כְּנו' || 15 ^a 6 כְּנו' || 16 ^a 6 כְּנו' || 17 ^a 6 כְּנו' || 18 ^a 6 כְּנו' || 19 ^a 6 כְּנו' || 20 ^a 6 כְּנו' || 21 ^a 6 כְּנו' || 22 ^a 6 כְּנו' || 23 ^a 6 כְּנו' || 24 ^a 6 כְּנו' || 25 ^a 6 כְּנו' || 26 ^a 6 כְּנו' || 27 ^a 6 כְּנו' || 28 ^a 6 כְּנו' || 29 ^a 6 כְּנו' || 30 ^a 6 כְּנו' || 31 ^a 6 כְּנו' || 32 ^a 6 כְּנו' || 33 ^a 6 כְּנו' || 34 ^a 6 כְּנו' || 35 ^a 6 כְּנו' || 36 ^a 6 כְּנו' || 37 ^a 6 כְּנו' || 38 ^a 6 כְּנו' || 39 ^a 6 כְּנו' || 40 ^a 6 כְּנו' || 41 ^a 6 כְּנו' || 42 ^a 6 כְּנו' || 43 ^a 6 כְּנו' || 44 ^a 6 כְּנו' || 45 ^a 6 כְּנו' || 46 ^a 6 כְּנו' || 47 ^a 6 כְּנו' || 48 ^a 6 כְּנו' || 49 ^a 6 כְּנו' || 50 ^a 6 כְּנו' || 51 ^a 6 כְּנו' || 52 ^a 6 כְּנו' || 53 ^a 6 כְּנו' || 54 ^a 6 כְּנו' || 55 ^a 6 כְּנו' || 56 ^a 6 כְּנו' || 57 ^a 6 כְּנו' || 58 ^a 6 כְּנו' || 59 ^a 6 כְּנו' || 60 ^a 6 כְּנו' || 61 ^a 6 כְּנו' || 62 ^a 6 כְּנו' || 63 ^a 6 כְּנו' || 64 ^a 6 כְּנו' || 65 ^a 6 כְּנו' || 66 ^a 6 כְּנו' || 67 ^a 6 כְּנו' || 68 ^a 6 כְּנו' || 69 ^a 6 כְּנו' || 70 ^a 6 כְּנו' || 71 ^a 6 כְּנו' || 72 ^a 6 כְּנו' || 73 ^a 6 כְּנו' || 74 ^a 6 כְּנו' || 75 ^a 6 כְּנו' || 76 ^a 6 כְּנו' || 77 ^a 6 כְּנו' || 78 ^a 6 כְּנו' || 79 ^a 6 כְּנו' || 80 ^a 6 כְּנו' || 81 ^a 6 כְּנו' || 82 ^a 6 כְּנו' || 83 ^a 6 כְּנו' || 84 ^a 6 כְּנו' || 85 ^a 6 כְּנו' || 86 ^a 6 כְּנו' || 87 ^a 6 כְּנו' || 88 ^a 6 כְּנו' || 89 ^a 6 כְּנו' || 90 ^a 6 כְּנו' || 91 ^a 6 כְּנו' || 92 ^a 6 כְּנו' || 93 ^a 6 כְּנו' || 94 ^a 6 כְּנו' || 95 ^a 6 כְּנו' || 96 ^a 6 כְּנו' || 97 ^a 6 כְּנו' || 98 ^a 6 כְּנו' || 99 ^a 6 כְּנו' || 100 ^a 6 כְּנו' || 101 ^a 6 כְּנו' || 102 ^a 6 כְּנו' || 103 ^a 6 כְּנו' || 104 ^a 6 כְּנו' || 105 ^a 6 כְּנו' || 106 ^a 6 כְּנו' || 107 ^a 6 כְּנו' || 108 ^a 6 כְּנו' || 109 ^a 6 כְּנו' || 110 ^a 6 כְּנו' || 111 ^a 6 כְּנו' || 112 ^a 6 כְּנו' || 113 ^a 6 כְּנו' || 114 ^a 6 כְּנו' || 115 ^a 6 כְּנו' || 116 ^a 6 כְּנו' || 117 ^a 6 כְּנו' || 118 ^a 6 כְּנו' || 119 ^a 6 כְּנו' || 120 ^a 6 כְּנו' || 121 ^a 6 כְּנו' || 122 ^a 6 כְּנו' || 123 ^a 6 כְּנו' || 124 ^a 6 כְּנו' || 125 ^a 6 כְּנו' || 126 ^a 6 כְּנו' || 127 ^a 6 כְּנו' || 128 ^a 6 כְּנו' || 129 ^a 6 כְּנו' || 130 ^a 6 כְּנו' || 131 ^a 6 כְּנו' || 132 ^a 6 כְּנו' || 133 ^a 6 כְּנו' || 134 ^a 6 כְּנו' || 135 ^a 6 כְּנו' || 136 ^a 6 כְּנו' || 137 ^a 6 כְּנו' || 138 ^a 6 כְּנו' || 139 ^a 6 כְּנו' || 140 ^a 6 כְּנו' || 141 ^a 6 כְּנו' || 142 ^a 6 כְּנו' || 143 ^a 6 כְּנו' || 144 ^a 6 כְּנו' || 145 ^a 6 כְּנו' || 146 ^a 6 כְּנו' || 147 ^a 6 כְּנו' || 148 ^a 6 כְּנו' || 149 ^a 6 כְּנו' || 150 ^a 6 כְּנו' || 151 ^a 6 כְּנו' || 152 ^a 6 כְּנו' || 153 ^a 6 כְּנו' || 154 ^a 6 כְּנו' || 155 ^a 6 כְּנו' || 156 ^a 6 כְּנו' || 157 ^a 6 כְּנו' || 158 ^a 6 כְּנו' || 159 ^a 6 כְּנו' || 160 ^a 6 כְּנו' || 161 ^a 6 כְּנו' || 162 ^a 6 כְּנו' || 163 ^a 6 כְּנו' || 164 ^a 6 כְּנו' || 165 ^a 6 כְּנו' || 166 ^a 6 כְּנו' || 167 ^a 6 כְּנו' || 168 ^a 6 כְּנו' || 169 ^a 6 כְּנו' || 170 ^a 6 כְּנו' || 171 ^a 6 כְּנו' || 172 ^a 6 כְּנו' || 173 ^a 6 כְּנו' || 174 ^a 6 כְּנו' || 175 ^a 6 כְּנו' || 176 ^a 6 כְּנו' || 177 ^a 6 כְּנו' || 178 ^a 6 כְּנו' || 179 ^a 6 כְּנו' || 180 ^a 6 כְּנו' || 181 ^a 6 כְּנו' || 182 ^a 6 כְּנו' || 183 ^a 6 כְּנו' || 184 ^a 6 כְּנו' || 185 ^a 6 כְּנו' || 186 ^a 6 כְּנו' || 187 ^a 6 כְּנו' || 188 ^a 6 כְּנו' || 189 ^a 6 כְּנו' || 190 ^a 6 כְּנו' || 191 ^a 6 כְּנו' || 192 ^a 6 כְּנו' || 193 ^a 6 כְּנו' || 194 ^a 6 כְּנו' || 195 ^a 6 כְּנו' || 196 ^a 6 כְּנו' || 197 ^a 6 כְּנו' || 198 ^a 6 כְּנו' || 199 ^a 6 כְּנו' || 200 ^a 6 כְּנו' || 201 ^a 6 כְּנו' || 202 ^a 6 כְּנו' || 203 ^a 6 כְּנו' || 204 ^a 6 כְּנו' || 205 ^a 6 כְּנו' || 206 ^a 6 כְּנו' || 207 ^a 6 כְּנו' || 208 ^a 6 כְּנו' || 209 ^a 6 כְּנו' || 210 ^a 6 כְּנו' || 211 ^a 6 כְּנו' || 212 ^a 6 כְּנו' || 213 ^a 6 כְּנו' || 214 ^a 6 כְּנו' || 215 ^a 6 כְּנו' || 216 ^a 6 כְּנו' || 217 ^a 6 כְּנו' || 218 ^a 6 כְּנו' || 219 ^a 6 כְּנו' || 220 ^a 6 כְּנו' || 221 ^a 6 כְּנו' || 222 ^a 6 כְּנו' || 223 ^a 6 כְּנו' || 224 ^a 6 כְּנו' || 225 ^a 6 כְּנו' || 226 ^a 6 כְּנו' || 227 ^a 6 כְּנו' || 228 ^a 6 כְּנו' || 229 ^a 6 כְּנו' || 230 ^a 6 כְּנו' || 231 ^a 6 כְּנו' || 232 ^a 6 כְּנו' || 233 ^a 6 כְּנו' || 234 ^a 6 כְּנו' || 235 ^a 6 כְּנו' || 236 ^a 6 כְּנו' || 237 ^a 6 כְּנו' || 238 ^a 6 כְּנו' || 239 ^a 6 כְּנו' || 240 ^a 6 כְּנו' || 241 ^a 6 כְּנו' || 242 ^a 6 כְּנו' || 243 ^a 6 כְּנו' || 244 ^a 6 כְּנו' || 245 ^a 6 כְּנו' || 246 ^a 6 כְּנו' || 247 ^a 6 כְּנו' || 248 ^a 6 כְּנו' || 249 ^a 6 כְּנו' || 250 ^a 6 כְּנו' || 251 ^a 6 כְּנו' || 252 ^a 6 כְּנו' || 253 ^a 6 כְּנו' || 254 ^a 6 כְּנו' || 255 ^a 6 כְּנו' || 256 ^a 6 כְּנו' || 257 ^a 6 כְּנו' || 258 ^a 6 כְּנו' || 259 ^a 6 כְּנו' || 260 ^a 6 כְּנו' || 261 ^a 6 כְּנו' || 262 ^a 6 כְּנו' || 263 ^a 6 כְּנו' || 264 ^a 6 כְּנו' || 265 ^a 6 כְּנו' || 266 ^a 6 כְּנו' || 267 ^a 6 כְּנו' || 268 ^a 6 כְּנו' || 269 ^a 6 כְּנו' || 270 ^a 6 כְּנו' || 271 ^a 6 כְּנו' || 272 ^a 6 כְּנו' || 273 ^a 6 כְּנו' || 274 ^a 6 כְּנו' || 275 ^a 6 כְּנו' || 276 ^a 6 כְּנו' || 277 ^a 6 כְּנו' || 278 ^a 6 כְּנו' || 279 ^a 6 כְּנו' || 280 ^a 6 כְּנו' || 281 ^a 6 כְּנו' || 282 ^a 6 כְּנו' || 283 ^a 6 כְּנו' || 284 ^a 6 כְּנו' || 285 ^a 6 כְּנו' || 286 ^a 6 כְּנו' || 287 ^a 6 כְּנו' || 288 ^a 6 כְּנו' || 289 ^a 6 כְּנו' || 290 ^a 6 כְּנו' || 291 ^a 6 כְּנו' || 292 ^a 6 כְּנו' || 293 ^a 6 כְּנו' || 294 ^a 6 כְּנו' || 295 ^a 6 כְּנו' || 296 ^a 6 כְּנו' || 297 ^a 6 כְּנו' || 298 ^a 6 כְּנו' || 299 ^a 6 כְּנו' || 300 ^a 6 כְּנו' || 301 ^a 6 כְּנו' || 302 ^a 6 כְּנו' || 303 ^a 6 כְּנו' || 304 ^a 6 כְּנו' || 305 ^a 6 כְּנו' || 306 ^a 6 כְּנו' || 307 ^a 6 כְּנו' || 308 ^a 6 כְּנו' || 309 ^a 6 כְּנו' || 310 ^a 6 כְּנו' || 311 ^a 6 כְּנו' || 312 ^a 6 כְּנו' || 313 ^a 6 כְּנו' || 314 ^a 6 כְּנו' || 315 ^a 6 כְּנו' || 316 ^a 6 כְּנו' || 317 ^a 6 כְּנו' || 318 ^a 6 כְּנו' || 319 ^a 6 כְּנו' || 320 ^a 6 כְּנו' || 321 ^a 6 כְּנו' || 322 ^a 6 כְּנו' || 323 ^a 6 כְּנו' || 324 ^a 6 כְּנו' || 325 ^a 6 כְּנו' || 326 ^a 6 כְּנו' || 327 ^a 6 כְּנו' || 328 ^a 6 כְּנו' || 329 ^a 6 כְּנו' || 330 ^a 6 כְּנו' || 331 ^a 6 כְּנו' || 332 ^a 6 כְּנו' || 333 ^a 6 כְּנו' || 334 ^a 6 כְּנו' || 335 ^a 6 כְּנו' || 336 ^a 6 כְּנו' || 337 ^a 6 כְּנו' || 338 ^a 6 כְּנו' || 339 ^a 6 כְּנו' || 340 ^a 6 כְּנו' || 341 ^a 6 כְּנו' || 342 ^a 6 כְּנו' || 343 ^a 6 כְּנו' || 344 ^a 6 כְּנו' || 345 ^a 6 כְּנו' || 346 ^a 6 כְּנו' || 347 ^a 6 כְּנו' || 348 ^a 6 כְּנו' || 349 ^a 6 כְּנו' || 350 ^a 6 כְּנו' || 351 ^a 6 כְּנו' || 352 ^a 6 כְּנו' || 353 ^a 6 כְּנו' || 354 ^a 6 כְּנו' || 355 ^a 6 כְּנו' || 356 ^a 6 כְּנו' || 357 ^a 6 כְּנו' || 358 ^a 6 כְּנו' || 359 ^a 6 כְּנו' || 360 ^a 6 כְּנו' || 361 ^a 6 כְּנו' || 362 ^a 6 כְּנו' || 363 ^a 6 כְּנו' || 364 ^a 6 כְּנו' || 365 ^a 6 כְּנו' || 366 ^a 6 כְּנו' || 367 ^a 6 כְּנו' || 368 ^a 6 כְּנו' || 369 ^a 6 כְּנו' || 370 ^a 6 כְּנו' || 371 ^a 6 כְּנו' || 372 ^a 6 כְּנו' || 373 ^a 6 כְּנו' || 374 ^a 6 כְּנו' || 375 ^a 6 כְּנו' || 376 ^a 6 כְּנו' || 377 ^a 6 כְּנו' || 378 ^a 6 כְּנו' || 379 ^a 6 כְּנו' || 380 ^a 6 כְּנו' || 381 ^a 6 כְּנו' || 382 ^a 6 כְּנו' || 383 ^a 6 כְּנו' || 384 ^a 6 כְּנו' || 385 ^a 6 כְּנו' || 386 ^a 6 כְּנו' || 387 ^a 6 כְּנו' || 388 ^a 6 כְּנו' || 389 ^a 6 כְּנו' || 390 ^a 6 כְּנו' || 391 ^a 6 כְּנו' || 392 ^a 6 כְּנו' || 393 ^a 6 כְּנו' || 394 ^a 6 כְּנו' || 395 ^a 6 כְּנו' || 396 ^a 6 כְּנו' || 397 ^a 6 כְּנו' || 398 ^a 6 כְּנו' || 399 ^a 6 כְּנו' || 400 ^a 6 כְּנו' || 401 ^a 6 כְּנו' || 402 ^a 6 כְּנו' || 403 ^a 6 כְּנו' || 404 ^a 6 כְּנו' || 405 ^a 6 כְּנו' || 406 ^a 6 כְּנו' || 407 ^a 6 כְּנו' || 408 ^a 6 כְּנו' || 409 ^a 6 כְּנו' || 410 ^a 6 כְּנו' || 411 ^a 6 כְּנו' || 412 ^a 6 כְּנו' || 413 ^a 6 כְּנו' || 414 ^a 6 כְּנו' || 415 ^a 6 כְּנו' || 416 ^a 6 כְּנו' || 417 ^a 6 כְּנו' || 418 ^a 6 כְּנו' || 419 ^a 6 כְּנו' || 420 ^a 6 כְּנו' || 421 ^a 6 כְּנו' || 422 ^a 6 כְּנו' || 423 ^a 6 כְּנו' || 424 ^a 6 כְּנו' || 425 ^a 6 כְּנו' || 426 ^a 6 כְּנו' || 427 ^a 6 כְּנו' || 428 ^a 6 כְּנו' || 429 ^a 6 כְּנו' || 430 ^a 6 כְּנו' || 431 ^a 6 כְּנו' || 432 ^a 6 כְּנו' || 433 ^a 6 כְּנו' || 434 ^a 6 כְּנו' || 435 ^a 6 כְּנו' || 436 ^a 6 כְּנו' || 437 ^a 6 כְּנו' || 438 ^a 6 כְּנו' || 439 ^a 6 כְּנו' || 440 ^a 6 כְּנו' || 441 ^a 6 כְּנו' || 442 ^a 6 כְּנו' || 443 ^a 6 כְּנו' || 444 ^a 6 כְּנו' || 445 ^a 6 כְּנו' || 446 ^a 6 כְּנו' || 447 ^a 6 כְּנו' || 448 ^a 6 כְּנו' || 449 ^a 6 כְּנו' || 450 ^a 6 כְּנו' || 451 ^a 6 כְּנו' || 452 ^a 6 כְּנו' || 453 ^a 6 כְּנו' || 454 ^a 6 כְּנו' || 455 ^a 6 כְּנו' || 456 ^a 6 כְּנו' || 457 ^a 6 כְּנו' || 458 ^a 6 כְּנו' || 459 ^a 6 כְּנו' || 460 ^a 6 כְּנו' || 461 ^a 6 כְּנו' || 462 ^a 6 כְּנו' || 463 ^a 6 כְּנו' || 464 ^a 6 כְּנו' || 465 ^a 6 כְּנו' || 466 ^a 6 כְּנו' || 467 ^a 6 כְּנו' || 468 ^a 6 כְּנו' || 469 ^a 6 כְּנו' || 470 ^a 6 כְּנו' || 471 ^a 6 כְּנו' || 472 ^a 6 כְּנו' || 473 ^a 6 כְּנו' || 474 ^a 6 כְּנו' || 475 ^a 6 כְּנו' || 476 ^a 6 כְּנו' || 477 ^a 6 כְּנו' || 478 ^a 6 כְּנו' || 479 ^a 6 כְּנו' || 480 ^a 6 כְּנו' || 481 ^a 6 כְּנו' || 482 ^a 6 כְּנו' || 483 ^a 6 כְּנו' || 484 ^a 6 כְּנו' || 485 ^a 6 כְּנו' || 486 ^a 6 כְּנו' || 487 ^a 6 כְּנו' || 488 ^a 6 כְּנו' || 489 ^a 6 כְּנו' || 490 ^a 6 כְּנו' || 491 ^a 6 כְּנו' || 492 ^a 6 כְּנו' || 493 ^a 6 כְּנו' || 494 ^a 6 כְּנו' || 495 ^a 6 כְּנו' || 496 ^a 6 כְּנו' || 497 ^a 6 כְּנו' || 498 ^a 6 כְּנו' || 499 ^a 6 כְּנו' || 500 ^a 6 כְּנו' || 501 ^a 6 כְּנו' || 502 ^a 6 כְּנו' || 503 ^a 6 כְּנו' || 504 ^a 6 כְּנו' || 505 ^a 6 כְּנו' || 506 ^a 6 כְּנו' || 507 ^a 6 כְּנו' || 508 ^a 6 כְּנו' || 509 ^a 6 כְּנו' || 510 ^a 6 כְּנו' || 511 ^a 6 כְּנו' || 512 ^a 6 כְּנו' || 513 ^a 6 כְּנו' || 514 ^a 6 כְּנו' || 515 ^a 6 כְּנו' || 516 ^a 6 כְּנו' || 517 ^a 6 כְּנו' || 518 ^a 6 כְּנו' || 519 ^a 6 כְּנו' || 520 ^a 6 כְּנו' || 521 ^a 6 כְּנו' || 522 ^a 6 כְּנו' || 523 ^a 6 כְּנו' || 524 ^a 6 כְּנו' || 525 ^a 6 כְּנו' || 526 ^a 6 כְּנו' || 527 ^a 6 כְּנו' || 528 ^a 6 כְּנו' || 529 ^a 6 כְּנו' || 530 ^a 6 כְּנו' || 531 ^a 6 כְּנו' || 532 ^a 6 כְּנו' || 533 ^a 6 כְּנו' || 534 ^a 6 כְּנו' || 535 ^a 6 כְּנו' || 536 ^a 6 כְּנו' || 537 ^a 6 כְּנו' || 538 ^a 6 כְּנו' || 539 ^a 6 כְּנו' || 540 ^a 6 כְּנו' || 541 ^a 6 כְּנו' || 542 ^a 6 כְּנו' || 543 ^a 6 כְּנו' || 544 ^a 6 כְּנו' || 545 ^a 6 כְּנו' || 546 ^a 6 כְּנו' || 547 ^a 6 כְּנו' || 548 ^a 6 כְּנו' || 549 ^a 6 כְּנו' || 550 ^a 6 כְּנו' || 551 ^a 6 כְּנו' || 55

וַיִּגְבוּרָתוֹ וְהַעֲתִים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל-יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל-מַמְלָכוֹת
הָאָרְצוֹת: ס

1 ¹ וַיִּתְחַזַּק שְׁלֹמֹה בֶן-דָּוִיד עַל-מַלְכוּתוֹ וַיְהִיָּה אֱלֹהֵיו עִמּוֹ
וַיִּגְדֹּלְהוּ לְמַעַלְתָּ: ² וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל-יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי הָאֱלֹפִים וְהַמָּאוֹת
וְלַשְׁפָּטִים וְלְכָל גֵּשִׁיָא לְכָל-יִשְׂרָאֵל רֵאשֵׁי הָאֲבוֹת: ³ וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה
וְכָל-הַקָּהָל עִמּוֹ לְבָמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעֹזן כִּי-שֵׁם הָיָה אֵהָל מוֹעֵד
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מִשָּׁה עַבְד־יְהוָה בַּמִּדְבָּר: ⁴ אֲכָל אַרְזֵן הָאֱלֹהִים
הֵעֲלָה דָוִיד מִקְרִית יַעֲרִים בַּהֲכִין לֹא דָוִיד כִּי נָטָה-לֹא אֵהָל בִּירוּשָׁלַם:
⁵ וּמִזִּבְחַ הַנִּחֲשָׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצִלְאֵל בֶּן-אוּרִי בֶן-חִזְרִי שֵׁם לִפְנֵי
מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרָשְׁהוּ שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל: ⁶ וַיַּעַל שְׁלֹמֹה שֵׁם עַל-מִזְבֵּחַ
הַנִּחֲשָׁת לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר לְאֵהָל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת אֵלֶיךָ:
ס ⁷ בְּלִילָה הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לְשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לֹא שָׁאֵל מֶה
אֲתֹן-לָךְ: ⁸ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְאֱלֹהִים אֲתָה עָשִׂיתָ עִמִּי דָוִיד אָבִי חֶסֶד
גָּדוֹל וְהַמְלִכְתָּנִי תַחְתָּיו: ⁹ עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאֱמֹן דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד
אָבִי כִּי אֲתָה הַמְלִכְתָּנִי עַל-עַם רַב כַּעֲפֹר הָאָרֶץ: ¹⁰ עַתָּה חֲכָמָה
וּמִדָּע תִּתֵּן-לִי וְאַצְאָה לִפְנֵי הָעַם-הַזֶּה וְאֲבוֹאָה כִּי-מִי יִשְׁפֹּט אֶת-עַמִּי
הַזֶּה הַגָּדוֹל: ס ¹¹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיִיתָ זֹאת
עִם-לִבְכֶּךָ וְלֹא-שָׁאֲלָתָ עֵשֶׂר נָכְסִים וְכִבּוֹד וְאֵת גִּפְשׁ שְׁנֵאֲיֶיךָ וְגַם-
יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאֲלָתָ וְתַשְׁאֲלֶיךָ חֲכָמָה וּמִדָּע אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת-
עַמִּי אֲשֶׁר הַמְלִכְתִּיךָ עָלָיו: ¹² הַחֲכָמָה וְהַמִּדָּע נָתַן לָךְ וְעֵשֶׂר וְנָכְסִים
וְכִבּוֹד אֲתֹן-לָךְ אֲשֶׁר לֹא-הָיָה כֵּן לְמַלְכִּים אֲשֶׁר לִפְנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא
יְהִי-כֵּן: ¹³ וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לְבָמָה אֲשֶׁר-בְּגִבְעֹזן יְרוּשָׁלַם מִלִּפְנֵי אֵהָל
מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל-יִשְׂרָאֵל: פ ¹⁴ וַיֵּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי-לֹא
אֵלֶיךָ וְאַרְבַּע-מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנַיִם-עָשָׂר אֵלֶיךָ פָּרָשִׁים וַיִּגְיַחֲם בְּעָרֵי
הָרֶכֶב וְעַם-הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: ¹⁵ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת-הַכֶּסֶף וְאֶת-הַזָּהָב
בִּירוּשָׁלַם כְּאַבְנִים וְאֶת-הָאֲרָזִים נָתַן כְּשִׁקְמִים אֲשֶׁר-בְּשִׁפְלָה לָרֶב:
¹⁶ וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לְשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְנֵא סִחְרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְנֵא
יָקָחוּ בְּמַחֲרִ: ¹⁷ וַיַּעַל וַיִּצְיֵאוּ מִמִּצְרַיִם מִרְכָּבָה בִּשְׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף

Cp I, 3 ^o 6 οὐ ἐκεῖ || 5 ^a 6 Βεσλεηλ || ^b 8 minus bene שם || ^c nonn
MSS 6^A 38 וְכָל-יָהּ || 6 Seb 3^A + אֲשֶׁר || 9 6^{BA} τὸ ὄνομα σου || 10. II 8
וּמִדָּע || 12 6 (διδωμι) נָתַן || 13 1 c 6 מִהֲבָמָה || 15 ^o > 1R 10,27 ||
v 16. 17 cf ad 1R 10,28s || 16 ^a 1 frt וּמִקְנֵא (trsp λ) et postea מִקְנֵא ||
17 ^{a-2} 1R וַתַּעַל וַתֵּצֵא.

כָּל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָא לָךְ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל וּלְרֹאשׁ׃
 12 וְהָעֶשֶׂר וְהַכְּבֹד מִלִּפְנֵיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִידְךָ כָּח וּגְבוּרָה
 וּבִידְךָ לְגִדָּל וּלְחַזֵּק לְכָל׃ 13 וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמַהֲלִים
 לְשֵׁם תִּפְאָרְתֶּךָ׃ 14 וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־נַעֲצֹר כָּח לְהַתְנַדֵּב׃
 כְּזֹאת כִּי־מִמֶּךָ הָלַל וּמִידְךָ נִתְּנוּ לָךְ׃ 15 כִּי־גִדָּלִים אֲנַחְנוּ לִפְנֵיךָ
 וְתוֹשָׁבִים כָּכֹל־אֲבוֹתֵינוּ כִּצֵּל וּמִינוּ עַל־הָאָרֶץ וְאִין מִקֹּחַ׃ 16 יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ כָּל הַחַמּוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הַכִּינוּנוּ לַבְּנוֹת־לָךְ בֵּית לְשֵׁם קִדְשְׁךָ
 מִידְךָ הִיא וְלָךְ הַכָּל׃ 17 וַיִּדְּעָתִי אֱלֹהֵי כִי אַתָּה בֵּיתוֹן לִבָּב וּמִי־שָׂרִים
 תִּרְצֶה אֲנִי בִישָׁר לִבִּבִּי הַתְּנַדֵּב־בִּתִּי כָל־אֱלֹהִי וְעַתָּה עִמָּךְ הַנִּמְצָאֹר־
 פֶּה רָאִיתִי בְּשִׁמְחָה לְהַתְנַדֵּב־לָךְ׃ 18 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם יִצְחָק
 וַיִּשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שְׂמֵרָה־נָּתַתָּ לְעוֹלָם לִיָּצֵר מַחֲשָׁבוֹת לִבָּב עִמָּךְ
 וְהָבֵן לִבָּבְךָ אֱלֹהֵי׃ 19 וְלִשְׁלֹמָה בְּנִי תָן לִבָּב שְׁלֹם לְשִׁמּוֹר מִצְוֹתֶיךָ
 עֲדוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכָּל וּלְבָנוֹת הַבֵּירָה אֲשֶׁר־הַכִּינוּתִי׃ 20
 וַיֵּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְבָרְכוּ כָל־
 הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לַיהוָה וּלְמִלְךָ׃
 21 וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה וְזָבָחִים וַיַּעֲלוּ עֹלֹת לַיהוָה לְמַחֲרַת הַיּוֹם הַהוּא
 פָּרִים אֵלֶּף אֵלִים אֵלֶּף כִּבְשִׂים אֵלֶּף וְנִסְפִיָּהִם וְזִבְחִים לָרֹב לְכָל־
 יִשְׂרָאֵל׃ 22 וַיֵּאמְרוּ וַיִּשְׁתָּאוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה
 וַיִּמְלִיכוּ שָׁנִיתָ לְשִׁלְמָה בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצִדּוֹק׃
 לְכֹהֵן׃ 23 וַיָּשֶׁב שְׁלֹמָה עַל־כִּסֵּאוֹ יְהוָה וּלְמִלְךָ תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּעֲלֶה
 וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 24 וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַגְּבִרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
 דָּוִיד נִתְּנוּ יָד תַּחַת שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ׃ 25 וַיִּגְדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמָה לְמַעַלָּה
 לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־כָּל־מֶלֶךְ
 לִפְנָיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 26 וְדָוִיד בֶּן־יִשָּׁי מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
 27 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּחֲבִרּוֹן מֶלֶךְ שִׁבְעַ
 שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מֶלֶךְ שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ׃ 28 וַיָּמָת בְּשִׁיבָה טוֹבָה שִׁבְעַ
 יָּמִים עֶשֶׂר וְכָבֹד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמָה בְּנֵו תַּחַתָּיו׃ 29 וַדְּבָרֵי דָוִיד
 הַמֶּלֶךְ הָרָאשִׁנִּים וְהָאַחֲרֹנִים הַגָּם כְּתוּבִים עַל־דְּבָרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה
 וְעַל־דְּבָרֵי גִתָּן הַנִּבְיָא וְעַל־דְּבָרֵי גִדִּי הַחֹזֶה׃ 30 עַם כָּל־מַלְכוּתוֹ

II^a ins לָךְ (trsp א) || ^b 8MSS ראש (in II b 6 frt aliter) || I4 6 + לָךְ ||
 I6 K היא, Q הוא || 2I °° 6 κ. ἐθυσεν Δαυιδ . . κ. ἀνήνεγκεν || 22^a >6^B ||
^b 6L ולצדוק.

לְשַׁלְחָנֹת הַמַּעֲרֶכֶת לְשַׁלְחָן וּשְׁלֹחַן וּכְסֹף לְשַׁלְחָנֹת הַכֶּסֶף׃
 17 וְהַמִּזְלָגֹת וְהַמִּזְרָקֹת וְהַקְּשֻׁטֹת זָהָב טָהוֹר וְלַכְּפוּרֵי הַזָּהָב בְּמִשְׁקַל
 לַכְּפוֹר וּכְפוֹר וְלַכְּפוּרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקַל לַכְּפוֹר וּכְפוֹר׃ 18 וְלַמִּזְבֵּחַ
 הַקָּטָן זָהָב מִזְקָק בְּמִשְׁקַל וּלְתַבְנִית הַמִּרְכָּבָה הַפְּרוּבִים זָהָב
 לַפְּרָשִׁים וְסֻכָּכִים עַל־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה׃ 19 הַכֹּל בִּכְתָב מִיַּד יְהוָה
 ׀ עָלֵי הַשִּׁבְלִי כֹל מִלֵּאכֹת הַתַּבְנִית׃ ׀ 20 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשַׁלְמָה
 בְּנֹו חֲזַק וְאַמֵּץ וַעֲשֵׂה אֱלֹהִים וְאַל־תִּתֵּחַת כִּי יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
 עַמּוֹךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ עַד־לְכָלוֹת כָּל־מִלְאכַת עֲבוֹדַת בֵּית־
 יְהוָה׃ 21 וְהִנֵּה מַחְלָקֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבוֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
 וְעַמּוֹךְ בְּכָל־מִלְאכָה לְכָל־גֹּדֵיב בַּחֲכָמָה לְכָל־עֲבוֹדָה וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
 לְכָל־דְּבָרֶיהָ׃ פ 29 וַיֹּאמֶר דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלָמָה בְּנִי
 אַחֲדָה בְּחֶרֶב וְאֱלֹהִים נָעַר וְרָךְ וְהַמִּלְאכָה גְּדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם
 הַבִּירָה׃ כִּי לַיהוָה אֱלֹהִים׃ 2 וּכְכָל־כְּחֵי הַכִּינּוּתִי לְבֵית־אֱלֹהֵי הַזָּהָב וְ
 לְזָהָב וְהַכֶּסֶף לְכֶסֶף וְהַנְחָשֶׁת לְנַחֲשֶׁת הַבְּרוֹזַל לְבְרוֹזַל וְהָעֵצִים לְעֵצִים
 אֲבָנֵי־שֹהַם וּמַלּוּאִים אֲבָנֵי־פָּז וְרֻקְמָה וְכָל־אֶבֶן יִקְרָה וְאֲבָנֵי־שֵׁשׁ
 לָרֵב׃ 3 וְעוֹד בְּרִצּוֹתַי בְּבֵית־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל סֵגֶלָה זָהָב וּכְסֹף נְתַתִּי
 לְבֵית־אֱלֹהֵי לְמַעַלָה מִכָּל־הַכִּינּוּתִי לְבֵית הַקֹּדֶשׁ׃ 4 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
 כֶּכְרֵי זָהָב מִזָּהָב אוֹפִיר וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כֶּכֶר־כֶּסֶף מִזְקָק לְטוֹחַ
 קִירוֹת הַבָּתִּיִּם׃ 5 לְזָהָב לְזָהָב וְלַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְלְכָל־מִלְאכָה בֶּן־
 חָרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלְאוֹת׃ ידו הַיּוֹם לַיהוָה׃ ׀ 6 וַיִּתְּנִדְּבוּ
 שָׂרֵי הָאֲבֹת וּשְׂרָי וּשְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל וּשְׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וּלְשָׂרֵי
 מִלְּאכַת הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיִּתְּנוּ לְעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים זָהָב כֶּכָּרִים חֲמִשָּׁת־
 אֲלָפִים וְאַדְרַכְנִים רַבּוֹ וּכְסֹף כֶּכָּרִים עֶשְׂרֵת אֲלָפִים וּנְחָשֶׁת רַבּוֹ
 וּשְׁמוֹנֶת אֲלָפִים כֶּכָּרִים וּבְרוֹזַל מֵאָה־אַלֶּף כֶּכָּרִים׃ 8 וְהַנִּמְצָא אֹתוֹ
 אֲבָנִים נָתַנוּ לְאוֹצֵר בֵּית־יְהוָה עַל יַד־יְחִיָּאל הַגִּרְשָׁנִי׃ 9 וַיִּשְׁמְחוּ
 הָעָם עַל־הַתְּנִדָּכָם כִּי כָּלֵב שָׁלֵם הַתְּנִדְּבוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ
 שִׂמַּח שִׂמְחָה גְּדוֹלָה׃ ׀ 10 וַיִּבְרַךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לַעֲיֹנִי כָל־הַקָּהָל
 וַיֹּאמֶר דָּוִיד בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מַעֲזֹלָם וְעַד־
 עוֹלָם׃ 11 לְךָ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנִּצָּח וְהַהוֹד כִּי־

17 1 c ט וְלִי (ter) || 19 °° ט aliter || 20 ט + add || Cp 29, 1 ^a > 1MS; ^{BA}
 frt melius אֲשֶׁר || ^b > ^B || 2 1 frt נִבְרַךְ cf Jes 54, 11 || 3 °° 1 ? לְבֵית || ^{BA}
 4 ט τοῦ ἱεροῦ || 5 ^{a-a} > ^B || ^b Q^{MSS} לְמַלְאוֹת.

וּארְבָּעָה אֵלֶּף: ׀ 15 הַשָּׁנִים עָשָׂר לְשָׁנִים עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֲלָלִי
הַנְּסוּפָתִי לַעֲתִנְיָאֵל וְעַל מַחֲלָקָתוֹ עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה אֵלֶּף: ׀
16 וְעַל שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל לְרֹאשֵׁי בְּנֵי אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי לְשִׁמְעוֹנִי
שְׁפָטָהוּ בֶן־מַעֲכָה: ׀ 17 לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה בֶן־קִמּוּאֵל לְאַהֲרֹן צִדּוֹק:
18 לַיהוָה אֱלֹהֵהוּ מֵאֲתִי דָוִיד לִישָׁשְׁכָר עֲמָרִי בֶן־מִיכָאֵל: ׀
19 לְזַבּוּלֹן יִשְׁמַעִיָּהוּ בֶן־עֲבִדְיָהוּ לְנִפְתָּלִי יִרְמְיָהוּ בֶן־עֲזַרְיָאֵל:
20 לְבִנְיָ אֶפְרַיִם הוֹשֶׁעַ בֶּן־עֲזַרְיָהוּ לְחֻצִי שִׁבְטֵי מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדִיָּהוּ:
21 לְחֻצִי הַמְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה יִדְיָ בֶן־זִכְרִיָּהוּ לְבִנְיָמִן יַעֲשִׂיָאֵל
בֶּן־אֲבִנָּה: ׀ 22 לְלֵוִי עֲזַרְיָאֵל בֶּן־יִרְחֵם אֵלֶּה שְׁרֵי שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל:
23 וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד מִסָּפָרָם לְמַבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וְלִמְטָה כִּי אָמַר
יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל כְּכֹזֶכְבִּי הַשָּׁמַיִם: 24 וַיֹּאבֵב בֶּן־צְרוּיָה הַחֹל
לְמִנּוֹת וְלֹא כָלָה וַיְהִי בְּנֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסָּפָר
בַּמִּסָּפָר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמֶלֶךְ דָּוִיד: ׀ 25 וְעַל אֲצָרוֹת הַמֶּלֶךְ
עֲזַמּוּתָא בֶן־עֲדִיָאֵל וְעַל־הָאֲצָרוֹת בִּשְׂדֵה בָּעָרִים וּבַכְּפָרִים וּבַמִּגְדָּלוֹת
יְהוֹנָתָן בֶּן־עֲזִיָּהוּ: ׀ 26 וְעַל עֲשֵׂי מְלָאכָת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת הָאֲדָמָה
עֲזָרִי בֶן־כְּלוּב: ׀ 27 וְעַל־הַכְּרָמִים שְׁמַעִי הַרְמָתִי וְעַל שְׁבַכְרָמִים
לְאֲצָרוֹת הַזֵּין זְבַדִּיָּהוּ הַשֹּׁפְמִי: ׀ 28 וְעַל־הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר
בַּשֹּׁפְלָה בַּעַל חֲנָן הַגִּרְגִּי וְעַל־אֲצָרוֹת הַשֶּׁמֶן יוֹעָשׁ: ׀ 29 וְעַל־
הַבֶּקֶר הָרְעִים בַּשָּׂרֹן שְׁטָרִיָּה הַשָּׂרֹן וְעַל־הַבֶּקֶר בַּעֲמָקִים שְׁפָטָה בֶּן־
עֲדִיָּה: ׀ 30 וְעַל־הַגְּמָלִים אוּבִילָה הַיִּשְׁמַעֲלִי וְעַל־הָאֲתָנּוֹת יְחִידִיָּהוּ
הַמִּרְנָתִי: ׀ 31 וְעַל־הַצֹּאן יִנְיֹז הַהֲגָרִי כָּל־אֵלֶּה שְׁרֵי הַרְכֹּשׁ
אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ דָּוִיד: ׀ 32 וַיְהוֹנָתָן דָּוִד־דָּוִיד יוֹעֵץ אִישׁ־מִבְּנֵי יוֹסֵפָר
הוּא וַיְחִיָּאֵל בֶּן־חֲכִמְזִי עַם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ: 33 וַאֲחִיתָפַל יוֹעֵץ לְמֶלֶךְ
וַחֲוֹשִׁי הָאֶרֶץ רַע הַמֶּלֶךְ: 34 וַאֲחִירָם אֲחִיתָפַל יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנִיָּהוּ
וַאֲבִיָּתָר וְשֹׂר־צָבָא לְמֶלֶךְ יוֹאָב: ׀

15 BL יה—? || 16 כתי L || 17 L Σαδδουκ || 18 Q הוא—; l c 6
—ות AL || 19 a ש' ש' || b Aβδ(ε)lou || c 21 a pc
cf 5,24 (B); 20 l frt c nonn MSSKen || 22 a cf 19d; 23 a Ezriah
MSS + שבט || b 24 l c 25 a et conjg c 26 a l c 27 a 28 a 29 a Q 30 a B
L Azriah || b 31 a l c 32 a 33 a 34 a 35 a 36 a 37 a 38 a 39 a 40 a 41 a 42 a 43 a 44 a 45 a 46 a 47 a 48 a 49 a 50 a 51 a 52 a 53 a 54 a 55 a 56 a 57 a 58 a 59 a 60 a 61 a 62 a 63 a 64 a 65 a 66 a 67 a 68 a 69 a 70 a 71 a 72 a 73 a 74 a 75 a 76 a 77 a 78 a 79 a 80 a 81 a 82 a 83 a 84 a 85 a 86 a 87 a 88 a 89 a 90 a 91 a 92 a 93 a 94 a 95 a 96 a 97 a 98 a 99 a 100 a 101 a 102 a 103 a 104 a 105 a 106 a 107 a 108 a 109 a 110 a 111 a 112 a 113 a 114 a 115 a 116 a 117 a 118 a 119 a 120 a 121 a 122 a 123 a 124 a 125 a 126 a 127 a 128 a 129 a 130 a 131 a 132 a 133 a 134 a 135 a 136 a 137 a 138 a 139 a 140 a 141 a 142 a 143 a 144 a 145 a 146 a 147 a 148 a 149 a 150 a 151 a 152 a 153 a 154 a 155 a 156 a 157 a 158 a 159 a 160 a 161 a 162 a 163 a 164 a 165 a 166 a 167 a 168 a 169 a 170 a 171 a 172 a 173 a 174 a 175 a 176 a 177 a 178 a 179 a 180 a 181 a 182 a 183 a 184 a 185 a 186 a 187 a 188 a 189 a 190 a 191 a 192 a 193 a 194 a 195 a 196 a 197 a 198 a 199 a 200 a 201 a 202 a 203 a 204 a 205 a 206 a 207 a 208 a 209 a 210 a 211 a 212 a 213 a 214 a 215 a 216 a 217 a 218 a 219 a 220 a 221 a 222 a 223 a 224 a 225 a 226 a 227 a 228 a 229 a 230 a 231 a 232 a 233 a 234 a 235 a 236 a 237 a 238 a 239 a 240 a 241 a 242 a 243 a 244 a 245 a 246 a 247 a 248 a 249 a 250 a 251 a 252 a 253 a 254 a 255 a 256 a 257 a 258 a 259 a 260 a 261 a 262 a 263 a 264 a 265 a 266 a 267 a 268 a 269 a 270 a 271 a 272 a 273 a 274 a 275 a 276 a 277 a 278 a 279 a 280 a 281 a 282 a 283 a 284 a 285 a 286 a 287 a 288 a 289 a 290 a 291 a 292 a 293 a 294 a 295 a 296 a 297 a 298 a 299 a 300 a 301 a 302 a 303 a 304 a 305 a 306 a 307 a 308 a 309 a 310 a 311 a 312 a 313 a 314 a 315 a 316 a 317 a 318 a 319 a 320 a 321 a 322 a 323 a 324 a 325 a 326 a 327 a 328 a 329 a 330 a 331 a 332 a 333 a 334 a 335 a 336 a 337 a 338 a 339 a 340 a 341 a 342 a 343 a 344 a 345 a 346 a 347 a 348 a 349 a 350 a 351 a 352 a 353 a 354 a 355 a 356 a 357 a 358 a 359 a 360 a 361 a 362 a 363 a 364 a 365 a 366 a 367 a 368 a 369 a 370 a 371 a 372 a 373 a 374 a 375 a 376 a 377 a 378 a 379 a 380 a 381 a 382 a 383 a 384 a 385 a 386 a 387 a 388 a 389 a 390 a 391 a 392 a 393 a 394 a 395 a 396 a 397 a 398 a 399 a 400 a 401 a 402 a 403 a 404 a 405 a 406 a 407 a 408 a 409 a 410 a 411 a 412 a 413 a 414 a 415 a 416 a 417 a 418 a 419 a 420 a 421 a 422 a 423 a 424 a 425 a 426 a 427 a 428 a 429 a 430 a 431 a 432 a 433 a 434 a 435 a 436 a 437 a 438 a 439 a 440 a 441 a 442 a 443 a 444 a 445 a 446 a 447 a 448 a 449 a 450 a 451 a 452 a 453 a 454 a 455 a 456 a 457 a 458 a 459 a 460 a 461 a 462 a 463 a 464 a 465 a 466 a 467 a 468 a 469 a 470 a 471 a 472 a 473 a 474 a 475 a 476 a 477 a 478 a 479 a 480 a 481 a 482 a 483 a 484 a 485 a 486 a 487 a 488 a 489 a 490 a 491 a 492 a 493 a 494 a 495 a 496 a 497 a 498 a 499 a 500 a 501 a 502 a 503 a 504 a 505 a 506 a 507 a 508 a 509 a 510 a 511 a 512 a 513 a 514 a 515 a 516 a 517 a 518 a 519 a 520 a 521 a 522 a 523 a 524 a 525 a 526 a 527 a 528 a 529 a 530 a 531 a 532 a 533 a 534 a 535 a 536 a 537 a 538 a 539 a 540 a 541 a 542 a 543 a 544 a 545 a 546 a 547 a 548 a 549 a 550 a 551 a 552 a 553 a 554 a 555 a 556 a 557 a 558 a 559 a 560 a 561 a 562 a 563 a 564 a 565 a 566 a 567 a 568 a 569 a 570 a 571 a 572 a 573 a 574 a 575 a 576 a 577 a 578 a 579 a 580 a 581 a 582 a 583 a 584 a 585 a 586 a 587 a 588 a 589 a 590 a 591 a 592 a 593 a 594 a 595 a 596 a 597 a 598 a 599 a 600 a 601 a 602 a 603 a 604 a 605 a 606 a 607 a 608 a 609 a 610 a 611 a 612 a 613 a 614 a 615 a 616 a 617 a 618 a 619 a 620 a 621 a 622 a 623 a 624 a 625 a 626 a 627 a 628 a 629 a 630 a 631 a 632 a 633 a 634 a 635 a 636 a 637 a 638 a 639 a 640 a 641 a 642 a 643 a 644 a 645 a 646 a 647 a 648 a 649 a 650 a 651 a 652 a 653 a 654 a 655 a 656 a 657 a 658 a 659 a 660 a 661 a 662 a 663 a 664 a 665 a 666 a 667 a 668 a 669 a 670 a 671 a 672 a 673 a 674 a 675 a 676 a 677 a 678 a 679 a 680 a 681 a 682 a 683 a 684 a 685 a 686 a 687 a 688 a 689 a 690 a 691 a 692 a 693 a 694 a 695 a 696 a 697 a 698 a 699 a 700 a 701 a 702 a 703 a 704 a 705 a 706 a 707 a 708 a 709 a 710 a 711 a 712 a 713 a 714 a 715 a 716 a 717 a 718 a 719 a 720 a 721 a 722 a 723 a 724 a 725 a 726 a 727 a 728 a 729 a 730 a 731 a 732 a 733 a 734 a 735 a 736 a 737 a 738 a 739 a 740 a 741 a 742 a 743 a 744 a 745 a 746 a 747 a 748 a 749 a 750 a 751 a 752 a 753 a 754 a 755 a 756 a 757 a 758 a 759 a 760 a 761 a 762 a 763 a 764 a 765 a 766 a 767 a 768 a 769 a 770 a 771 a 772 a 773 a 774 a 775 a 776 a 777 a 778 a 779 a 780 a 781 a 782 a 783 a 784 a 785 a 786 a 787 a 788 a 789 a 790 a 791 a 792 a 793 a 794 a 795 a 796 a 797 a 798 a 799 a 800 a 801 a 802 a 803 a 804 a 805 a 806 a 807 a 808 a 809 a 810 a 811 a 812 a 813 a 814 a 815 a 816 a 817 a 818 a 819 a 820 a 821 a 822 a 823 a 824 a 825 a 826 a 827 a 828 a 829 a 830 a 831 a 832 a 833 a 834 a 835 a 836 a 837 a 838 a 839 a 840 a 841 a 842 a 843 a 844 a 845 a 846 a 847 a 848 a 849 a 850 a 851 a 852 a 853 a 854 a 855 a 856 a 857 a 858 a 859 a 860 a 861 a 862 a 863 a 864 a 865 a 866 a 867 a 868 a 869 a 870 a 871 a 872 a 873 a 874 a 875 a 876 a 877 a 878 a 879 a 880 a 881 a 882 a 883 a 884 a 885 a 886 a 887 a 888 a 889 a 890 a 891 a 892 a 893 a 894 a 895 a 896 a 897 a 898 a 899 a 900 a 901 a 902 a 903 a 904 a 905 a 906 a 907 a 908 a 909 a 910 a 911 a 912 a 913 a 914 a 915 a 916 a 917 a 918 a 919 a 920 a 921 a 922 a 923 a 924 a 925 a 926 a 927 a 928 a 929 a 930 a 931 a 932 a 933 a 934 a 935 a 936 a 937 a 938 a 939 a 940 a 941 a 942 a 943 a 944 a 945 a 946 a 947 a 948 a 949 a 950 a 951 a 952 a 953 a 954 a 955 a 956 a 957 a 958 a 959 a 960 a 961 a 962 a 963 a 964 a 965 a 966 a 967 a 968 a 969 a 970 a 971 a 972 a 973 a 974 a 975 a 976 a 977 a 978 a 979 a 980 a 981 a 982 a 983 a 984 a 985 a 986 a 987 a 988 a 989 a 990 a 991 a 992 a 993 a 994 a 995 a 996 a 997 a 998 a 999 a 1000 a

הַמֶּלֶךְ: ׀ 31 לַחֲבֹרֹנִי יְרִיָה הָרֹאשׁ לַחֲבֹרֹנִי לְתַלְדֹתָיו לְאֲבוֹת
בְּשֵׁנֹת הָאַרְבָּעִים לְמַלְכוּת דָּוִיד נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצְא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חֵיל
בִּיעֶזְרִי גִלְעָד: 32 וְאֶתְיוּ בְּנֵי־חֵיל אֲלֵפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי הָאֲבוֹת
וַיַּפְקִידֵם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי שִׁבְט הַמְּנַשִּׁי לְכָל־
דִּבְרֵי הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ: ׀

27 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאֲבוֹת וְשָׂרֵי הָאֲלֵפִים
וְהַמֵּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְּשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכָל־דִּבְרֵי הַמַּחְלָקוֹת
הַבָּאָה וְהַיֵּצֵאת חָדָשׁ בַּחֲדָשׁ לְכָל חֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה הַמַּחְלָקָה הָאֶחָת
עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: ׀ 2 עַל הַמַּחְלָקָה הָרֵאשׁוֹנָה לַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן
יִשְׁבָּעִם בֶּן־זִבְדִּיָּאל וְעַל מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: 3 מִן־בְּנֵי־
פָּרִץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצִּבְאוֹת לַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן: ׀ 4 וְעַל
מַחְלָקָת הַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי יְדֹדֵי הָאֶחָדֹתִי בִּמַּחְלָקָתוֹ וּמִקְלוֹתֵי הַנְּגִידֹת
וְעַל מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: ׀ 5 שָׂר הַצִּבְאָה הַשְּׁלִישִׁי
לַחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנִיָּהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע יִכְלֶהוּ רֹאשׁ וְעַל מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים
וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: 6 הוּא בְּנִיָּהוּ גִבּוֹר הַשְּׁלִישִׁים א וְעַל־הַשְּׁלִישִׁים וּמַחְלָקָתוֹ ב
עֲמִיזָד בְּנוֹ: ׀ 7 הַרְבִּיעִי לַחֲדָשׁ הַרְבִּיעִי עֲשֵׂהֶאֱל אֶתִּי יוֹאָב
וּזְבִדִּיָּה בְּנוֹ אַחֲרָיו וְעַל מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: ׀
8 הַחֲמִישִׁי לַחֲדָשׁ הַחֲמִישִׁי הַשָּׂר שִׁמְתוֹת הַיִּזְרָח וְעַל מַחְלָקָתוֹ
עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: ׀ 9 הַשְּׁשִׁי לַחֲדָשׁ הַשְּׁשִׁי עִירָא בֶן־עֲקָשׁ
הַתְּקוּעִי וְעַל מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: ׀ 10 הַשְּׁבִיעִי לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי תִלְזַן הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה
אֲלֵף: ׀ 11 הַשְּׁמִינִי לַחֲדָשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְכִי הַחֲשָׁתִי לְזִרְחִי וְעַל
מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: ׀ 12 הַתְּשִׁיעִי לַחֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי
אַבִּיעֶזֶר הַעֲנַתוֹתִי לְבְנִימִנִי וְעַל מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף:
׀ 13 הָעֲשִׂירִי לַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי מִהֲרִי הַנְּטוּפְתִי לְזִרְחִי וְעַל
מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלֵף: ׀ 14 עֲשָׂתִי־עֶשֶׂר לְעֲשָׂתִי עֶשֶׂר
הַחֲדָשׁ בְּנִיָּה הַפְּרַעְתוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל מַחְלָקָתוֹ עֶשְׂרִים

31 6^{AL} יִר' cf ad 23,19 || 32 -- di? || Cp 27, 1 6^{et} et postea aliter ||

2 6^A Ισβααμ B Σοβαλ 6^{MSS} Ισβολαμ; 1 frt יִשְׁבָּעֵל cf 11,11 || 4 ^a ins (cf 11,12;
2S 23,9) אֶלְעֶזֶר בֶּן־ || ^{b-b} 1 וְעַל־מ' מַקְלוֹת (sed ^{b-c} prb add) || 5 -- 1? כְּהֵן הָר' ||
6 ^a 31MSS בִּש' || ^b 1 c 6 וְעַל־מ' || 7 ^a 6 (Z)αβδ(ξ)ιας || ^b 6^{BA} וְאֶחֱיָהִם || 8 1
הָר' = הַיִּזְרָחִי || 9 6^B Οδουιας L Ιδ. || 10 הַפְּלוֹנִי cf 2S 23,26 || 11 6 הָר' ||
cf 20,4 || 12 Q וְיִמִּנִי K לְבִנִימִנִי; Var^G לְבִנִימִנִי || 13 6^L -- 1.

לַעֲבֹדָה שְׁעִים וּשְׁנָיִם לַעֲבֹד אָדָם: ⁹ וּלְמַשְׁלֵמָהּ בָּנִים וְאֶחָיו בְּנֵי־
 חֵיל שְׁמוֹנָה עָשָׂר: ¹⁰ וּלְחֶסֶה מִן־בְּנֵי־מֶרְי בָּנִים שְׁמֹרֶה הָרֹאשׁ כִּי
 לֹא־הָיָה בְּזֹרֵב ^b וַיְשִׁימֵהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ: ^{a 11} חֲלָקִיהוּ הַשְּׁנִי ^a מְבַלְיָהוּ ^b
 הַשְּׁלִישִׁי וְזִכְרִיהוּ הָרְבִיעִי כָּל־בָּנִים וְאֶחָיו לְחֶסֶה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר:
 ׀ ¹² לְאַלָּה מַחְלָקוֹת ^a הַשְּׁעָרִים ^b לְרֹאשֵׁי הַנְּבָרִים מִשְׁמֹרוֹת
 לַעֲמֻת אֶחָיהֶם לְשָׂרָת בְּבֵית יְהוָה: ¹³ וַיִּפְּלוּ גִזְרֹת פֶּקֶטָן כְּגֹזֶל
 לְבֵית אֲבוֹתָם לְשַׁעַר וְשַׁעַר: ׀ ¹⁴ וַיִּפֹּל הַגִּזְרֹל מִזִּרְחָה לְשִׁלְמִיהוּ
 וּזְכַרְיָהוּ בְּנֵי יוֹעָץ בְּשֹׁכֵל הַפִּילֹי גִזְרֹת וַיֵּצֵא גִזְרֹל צְפֹנָה: ¹⁵ לַעֲבֹד
 אָדָם נִגְבָּה וּלְבָנָיו בֵּית הָאֲסָפִים: ¹⁶ לְשֹׁפִים ^a וּלְחֶסֶה לְמַעְרָב עִם
 שַׁעַר שְׁלֹשָׁת ^b בְּמִסְלָה הָעֹזֶלָה מִשְׁמֶר לַעֲמֻת מִשְׁמֶר: ¹⁷ לְמִזְרָח הַלְוִיִּם
 שֹׁשֶׁה לְצִפּוֹנָה לְיוֹם אַרְבַּעָה לַנִּגְבָּה לְיוֹם אַרְבַּעָה וּלְאַסְפִּים שְׁנָיִם
 שָׁנִים: ¹⁸ לְפָרְבֵּר לְמַעְרָב אַרְבַּעָה לְמִסְלָה שְׁנָיִם לְפָרְבֵּר: ¹⁹ אֲלָה
 מַחְלָקוֹת הַשְּׁעָרִים לְבְנֵי הַקָּרוֹת וּלְבְנֵי מֶרְי:

²⁰ וְהַלְוִיִּם אֶתְיָה עַל־אֲצֻרוֹת בֵּית הָאֵלֹהִים וּלְאַצְרוֹת הַקֹּדְשִׁים:
²¹ בְּנֵי לַעֲדָן בְּנֵי הַגִּישָׁנִי לַעֲדָן רֹאשֵׁי הָאֲבוֹת לַעֲדָן הַגִּישָׁנִי
 יְחִיאלִי: ²² בְּנֵי יְחִיאלִי זֶתֶם וַיֹּאֵל אֶתְיָה עַל־אֲצֻרוֹת בֵּית יְהוָה:
²³ לַעֲמֶרְמִי לִיצְהָרִי לְחֶבְרוֹנִי לְעִזִּיאלִי: ²⁴ וַיִּשְׁבְּאֵלִי ^a בֶּן־גִּישָׁנִים ^b
 בֶּן־מִשֶּׁה נָגִיד עַל־הָאֲצֻרוֹת: ²⁵ וְאַחִיו לְאַלְיָעֶזֶר רַחֲבִיָּהוּ בְּנֵי וַיִּשְׁעִיהוּ
 בְּנֵי וִירָם בְּנֵי וּזְכַרְיָהוּ בְּנֵי וּשְׁלֵמוֹת בְּנֵי: ²⁶ הוּא וּשְׁלֵמוֹת ^a וְאַחִיו עַל
 כָּל־אֲצֻרוֹת הַקֹּדְשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּגִיד הַפֶּלֶךְ וְרֹאשֵׁי הָאֲבוֹת לְשָׂרֵי־
 הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא: ²⁷ מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הַקְדִּישׁוּ
 לַחֹזֶק לְבֵית יְהוָה: ²⁸ וְכָל הַהִקְדִּישׁ שְׁמוּאֵל הָרֹאֵה וּשְׁאוּל בֶּן־קִישׁ
 וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וַיֹּאבֵב בֶּן־צְרוּיָה כָּל הַמִּקְדִּישׁ עַל יַד־שְׁלֵמוֹת וְאַחִיו:
 ׀ ²⁹ לִיצְהָרִי כְּנַנְיָהוּ וּבְנָיו לְמִלָּאכָה הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל לְשֹׁמְרִים
 וּלְשֹׁפְטִים: ³⁰ לְחֶבְרוֹנִי חֲשַׁבְיָהוּ וְאַחִיו בְּנֵי־חֵיל אֶלְף וּשְׁבַע־מֵאוֹת
 עַל פִּקְדַּת יִשְׂרָאֵל מִעֶבֶר לִירְדֵן מִעֲרֵבָה לְכָל מִלָּאכַת יְהוָה וּלְעֲבֹדַת

IO ^a ^{BA} שְׁמֵרִי || ^b 1 'הַב' || ^c ^{BA} + τ. διαίρέσεως τ. δευτέρως (e II^{a-2?}) ||
 II ^{a-2} > ^B cf IO^b || ^b ^L Ταβηλ || I2 ^a 1 'לִמ' || ^b cf I^a || I4 1 c ^L וְלִי || I5 ^a ^{BA}
⁹³ ^{BA} לשִׁבְהָה || ^b ^{BL} εἰς δεύτερον (לְשִׁנִּי) || I6 ^a dl c ^{93MSS} (ditto); ^{BL} εἰς δεύτερον || I7 1 frt c ^{BA} לְיוֹם || I8 ^{BA} εἰς διαδεχομένων ὃ in cellulis (sim
 postea) || I9 ^B Κααθ || 20 1 c ^{BA} אֶתְיָהם || 21 ^L גִּישָׁנִים || 22 ὃ Zathan ||
 24 ^a cf ad 23, I6 et ^A || ^b ^{BA} — || 25 K ^{BA} וְאֶת —, pl MSS Q ^L וְאֶת — ||
 26 ^a ^{BA} ut 25 || ^b 1 c 2 MSS ὃ et 29,6 וְשָׂרִי || 27 ^{BA} τοῦ μὴ καθυστερῆσαι ||
 28 ^{BA} וְאֶת — || 29 ^{BA} כֹּנַן cf ad 15,22. 27.

15 הַשְּׁמִינִי וְשִׁעְיָהוּ בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 16 הַתְּשִׁיעִי מִתְּנִיָּהוּ בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 17 הָעֲשִׂירִי שְׁמֹעִי בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 18 עֶשְׂתִּי-עָשָׂר עֲזֵרָאֵל בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 19 הַשְּׁנִים עָשָׂר לְחִשְׁבִּיָּה בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 20^a לְשִׁלְשָׁה עָשָׂר שׁוּבְכָאֵל בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 21 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מִתְּנִיָּהוּ בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 22 לְחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירְמְיָה בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 23 לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לְחַנְנִיָּהוּ בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיִשְׁבָּבְשָׁה בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 25 לְשִׁמוּנָה עָשָׂר לְחַנְנִי בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמִלֹּחֲתִי בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 27 לְעֶשְׂרִים לְאַלְיָתָה בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 28 לְאַחַד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 29 לְשְׁנִים וְעֶשְׂרִים לְגִדְלָתִי בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 30 לְשִׁלְשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחְזִיאֹת בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר:
 31 לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לְרוּמְמָתִי עֶזֶר בְּגִיּוֹ וְאַחֲיוֹ שְׁנִים עָשָׂר: ם
 26¹ לְמַחְלָקוֹת לְשַׁעְרִים^a לְקָרְתִּים מְשַׁלְמִיָּהוּ^b בֶּן־קְרָא מִן־בְּגִי
 אֶסְקָה^c: 2² וְלִמְשַׁלְמִיָּהוּ בָנִים זְכָרֵיהוּ הַבְּכוֹר וְיִדְעָאֵל הַשְּׁנִי זְבֻדִּיהוּ^a
 הַשְּׁלִישִׁי יִתְנִיָּאֵל^b הַרְבִּיעִי: 3³ עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹזָבָן הַשְּׁשִׁי אֱלִיהוּעִינִי
 הַשְּׁבִיעִי: 4⁴ וְלַעֲבָד אֶלֶם בָּנִים שְׁמֹעִיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשְּׁנִי יוֹאָח
 הַשְּׁלִישִׁי וְשֹׁכֵר הַרְבִּיעִי וְנַתָּאֵל^b הַחֲמִישִׁי: 5⁵ עֲמִיאֵל הַשְּׁשִׁי יִשְׁשֹׁכָר
 הַשְּׁבִיעִי פְּעֹלָתִי הַשְּׁמִינִי כִּי בָּרַכּוּ אֱלֹהִים: ם 6⁶ וְלַשְּׁמֹעִיָה בִּנּוּ
 נֹלֶד בָּנִים הַמִּמְשָׁלִים לְבֵית אֲבִיהֶם כִּי־גִבּוֹרֵי חֵיל הָמָּה: 7⁷ בְּגִי
 שְׁמֹעִיָה עָתְנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבָד^a אֱלֹזָבָד אֲחִיו^a בְּגִי־חֵיל אֱלִיהוּ וּסְמַכְיָהוּ^b:
 8 כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי וְעַבְד אֲדָם הָמָּה וּבְנֵיהֶם וְאַחֵיהֶם אִישׁ־חֵיל בְּפֶת

15 ¹⁵ ^B Ιωσεια ^A Ισιας || 17 ¹⁷ ^L Σουπει (cf 3^a) 2MSS ¹⁸ ¹⁸ ^I frt
 c ¹⁹ ¹⁹ ^L לעיואל (^B Αζαρια ^A Εζηηλ) || 20 ²⁰ ^L Σουβηηλ || In vv 20—31 l articu-
 ante numeros (השלשה, הארבעה etc) || Cp 26, 1 ¹ ¹ ¹ (τῶν) πυλῶν || ² ² ^B
 Μοσολαηλ ^A Μοσολλαμ || c 1 c ³ ³ ^B (Αβιασαφ[αρ]) אביאסף vel אבן cf 9,19 ||
 2 ^a nonn MSS ³ ³ זכריהו || ⁴ ⁴ ^L Ναθαναηλ, cf ⁵ ⁵ || 3 ⁵ ⁵ ^L נתן — || 4 ^a ⁴ ⁴ ^B Αβδ — ||
⁵ ⁵ ^B Ναας Ιειηλ (crrp?) || 5 ⁵ ⁵ ^L Φελλαθι ^A Φο — || 6 ⁶ ⁶ ^{BA} πρωτοτόκου
 Ρωσαι (e ראשים, Var ad ממש' του ^A τῷ), ⁴⁴ ⁴⁴ + 5 nomina || 7 ^{a-2} ¹ (cf nonn
 MSS^{Ken} ⁶ ⁶ ואחיו ואֵלֶּי וְאֵלֶּי וְאֵלֶּי || ⁷ ⁷ ⁷ ⁷ + κ. Ισβακωμ, — χαμ, Ιεβακωβ.

וְאֶחָד־מֵלֶךְ וְרֹאשֵׁי הָאֲבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אֲבוֹת הָרֹאשׁ לְעֹמֶת אָחִיו
הַקָּטָן: ס

25 וַיִּבְחַל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אֶסָף וְהֵימָן וִידֻתוֹן^א
הַנְּבִיאִים^ב בַּכְּנֻזֹת בְּנִבְלִים וּבַמְצֻלָּתִים וַיְהִי מִסְפָּרָם אֲנָשֵׁי מְלֹאכָה
לְעֲבֹדָתָם: ² לִבְנֵי אֶסָף זָכֹור וַיֹּסֶף וַנְּתַנְיָה וְאַשְׁרָאֵלָה^א בְּנֵי אֶסָף
עַל יַד־אֶסָף הַנָּבִיא^ב עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ: ³ לִידֻתוֹן בְּנֵי יְדֻתוֹן
גְּדַלְיָהוּ וַצִּירְיָה^א וַיִּשְׁעִיָּהוּ^ב חֲשַׁבְיָהוּ וּמִתְנִיָּהוּ שֵׁשָׁה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם
יְדֻתוֹן^ב בְּכָנֹור הַנָּבִיא^א עַל־הַזְנוּת וְהִלָּל לַיהוָה: ס ⁴ לְהֵימָן בְּנֵי
הֵימָן בִּקְיָהוּ מִתְנִיָּהוּ עֲזִיזָלָה^א שְׁבוּאֵל^ב וַיִּרְמְיָה חַנְנִיָּה חַנְנִי אֱלִיאָתָה
גְּדַלְתִּי וְרַמְמָתִי עֶזֶר יִשְׁבְּקָשָׁה מַלּוּתִי הַזֹּתִיר מַחֲזִיאָת: ⁵ כָּל־אֵלֶּה
בָּנִים לְהֵימָן חֹזֶה הַמֶּלֶךְ בְּדַבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהַרְיֵם קֶרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים
לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנֹת שְׁלוּשׁ: ⁶ כָּל־אֵלֶּה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם
בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בַּמְצֻלָּתִים נְבָלִים וּכְנֻזֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אֶסָף וִידֻתוֹן וְהֵימָן: ⁷ וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם
מִלְּמוֹד־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמִּבְּיִין מֵאֲתִים שְׁמוֹנִים וּשְׁמֹנֶה: ⁸ וַיִּפְּלוּ^א
זֹרְקֹת מִשְׁמֶרֶת לְעֹמֶת^ב בַּקָּטָן כְּגֹדֹל מִכִּין עִם־תִּלְמִיד:

9 וַיָּצֵא הַגֹּזֶל הָרֹאשֹׁן לְאֶסָף^א לְיוֹסֶף^ב
גְּדַלְיָהוּ^א הַשֹּׁנִי^ב הוּא־וְאָחִיו וּבָנָיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
10 הַשְּׁלֹשִׁי זָכֹור בְּנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
11 הָרְבִיעִי לְצִירְיָה בְּנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
12 הַחֲמִישִׁי נְתַנִּיָּהוּ בְּנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
13 הַשִּׁשִּׁי בִקְיָהוּ בְּנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:
14 הַשְּׁבַעִי יִשְׁרָאֵלָה בְּנָיו וְאָחִיו שְׁנַיִם עָשָׂר:

31 ^a 3L + παραεστῶτες || ^b 3A αρως ^B crrp || Cp 25, 1 ^a 3U יִדְי' id 3. 6 ||
^b 1 c Q 3L הַנְּבִיאִים, K הַנְּבִיאִים || ^c 3L + κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν (^L ἀνδρῶν = 31) ||
² ^a 3L וַאש' in 14 יִש', cf ad 4,16 (3L Ασειρηλα ^B E[σ?]ραηλ); 1 ? וַאש' cf 3A
λεσιηλ || ^b nonn MSS הַנְּבִיא || ³ ^a 3L κ. (Σ)ουρι v Sori (cf 17); 1 (cf 11)
וַצִּירְיָה || ^b ins c 1MS 3BA (cf 17) וְשִׁמְעִי || ^{c-c} frt trsp || ⁴ ^a 3B עֲזִיזָלָה || ^b 1
חַנְנִיָּה יְהִי חַנְנִי אֱלִי אֲתָה || ^{c-c} prps ut 20 et 24,20 || ^c 3L שְׁבוּאֵל ut 20 et 24,20 ||
גְּדַלְתִּי וְרַמְמָתִי עֶזֶר יִשְׁבְּקָשָׁה
מַלּוּתִי הַזֹּתִיר מַחֲזִיאָת

5 ^a 1 prb מִשְׁמֶרֶת + 3MSS || ^b 5MSS 3L + 3MSS || ^a 3L הָמָה + 8 || ^a 3L האל' et trsp ? ad קְרָנוּ 1
gloss || ^b ins עָשָׂר שְׁנַיִם וּבָנָיו וְאָחִיו הוּא cf 3L || ^c in vv 9. 10. 12—18. 20. 21
1 prb לְגִדְלִיָּה etc לְזָכֹור || ^d 3BA + Hv(ε)ia || 11 3L Ασειρηλα cf 14 || 12 3B
נְתָן || 14 cf ad 2; 3B Ισειρηλ ^A Ισρηηλ (id v) ^L Ιεζρηλ cf 11.

אֲלֵפִים בָּכָרִים וְלִנְחָשֶׁת וּלְבָרָזַל אֵין מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעַצִּים
וְאֲבָנִים הַכִּינּוּתִי וְעָלֵיהֶם תּוֹסִיף: ¹⁵ וְעַמּוּדָה לָרֹב עָשִׂי מְלֹאכָה חֲצִבִּים
וְחֲרָשֵׁי אָבֶן וְעֵץ וְכָל־חֶכֶם בְּכָל־מְלָאכָה: ¹⁶ לְזָהָב לְכֶסֶף וְלִנְחָשֶׁת
וּלְבָרָזַל אֵין מִסְפָּר קוֹם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ: ¹⁷ וַיֵּצֵא דָוִיד
לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲזֹר לְשִׁלְמָה בְּנוֹ: ¹⁸ הֲלֹא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם
וְהִנֵּיחַ לָכֶם מִסְכֵּב כִּי וְנָתַן בְּיָדִי אֶת יִשְׂרָאֵל וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ
לִפְנֵי יְהוָה וּלְפָנַי עִמּוֹ: ¹⁹ עֲתָה תָנוּ לְבַבְכֶּם וּנְפֹשְׁכֶם לְדָרוֹשׁ לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדָּשׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה וְכָל־קָדֹשׁ הָאֱלֹהִים לְבֵית הַנִּבְנָה לְשֵׁם־יְהוָה: פ

23 וַיְדוּדֵי זָקֵן וְשָׁבַע יָמִים וַיִּמְלֹךְ אֶת־שִׁלְמָה בְּנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל:
² וַיֵּאסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם: ³ וַיִּסְפְּרוּ הַלְוִיִּם מִבֶּן
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעֲלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגִלְגָּלָתָם לְגִבּוֹרִים שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמֹנֶה אָלֶף: ⁴ מֵאֵלֶּה לְנֹחַח עַל־מְלָאכֶת בֵּית־יְהוָה עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה
אָלֶף וּשְׁמֹנֶה וּשְׁפָטִים שֵׁשֶׁת אָלֶפִים: ⁵ וָאַרְבָּעַת אָלֶפִים שְׁעָרִים
וָאַרְבָּעַת אָלֶפִים מַהֲלָלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְהֵלֵל: פ
⁶ וַיַּחֲלֶקֶם דָּוִיד מִחֻלְקוֹת ׀ לְבָנָי לְזִי לְגִרְשֹׁן^ב קָהָת וּמֶרָרִי:
׀ לְגִרְשֹׁנִי לַעֲדֹן וּשְׁמַעִי: ׀ ⁸ בְּנֵי לַעֲדֹן הָרֹאשׁ יִחִיאל וְזֵתָם
וַיֹּאֵל שְׁלֹשָׁה: ׀ ⁹ בְּנֵי שְׁמַעִי שְׁלֹמוֹת^א וְחִיזִאל^ב וְהָרֵן שְׁלֹשָׁה
אֵלֶּה רֹאשֵׁי הָאָבוֹת לַלַּעֲדָן: ׀ ¹⁰ וּבְנֵי שְׁמַעִי יַחַת זִינָא^א וַיַּעֲוֹשׁ^ב
וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְּנֵי־שְׁמַעִי אַרְבָּעָה: ¹¹ וַיְהִי־יַחַת הָרֹאשׁ וַיִּזְיָה הַשְּׁנִי
וַיַּעֲוֹשׁ וּבְרִיעָה לֹא־הָרְבוּ בָנִים וַיְהִי לְבֵית אָב לַפְקָדָה אַחַת:
׀ ¹² בְּנֵי קָהָת עֶמְרָם וַעֲהָר חֲבֵרוֹן וַעֲזִיאל אַרְבָּעָה: ׀
¹³ בְּנֵי עֶמְרָם אֶהֱרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבְדֵּל אֶהֱרֹן לְהַקְדִּישׁ קֹדֶשׁ קְדָשִׁים הוּא־
וּבָנָיו עַד־עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשֹׁרְתוֹ וּלְבָרֶךְ בְּשִׁמּוֹ עַד־עוֹלָם:
¹⁴ וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו יִקְרָאוּ עַל־שֵׁבֶט הַלְוִי: ׀ ¹⁵ בְּנֵי
מֹשֶׁה גִרְשֹׁם וְאַלִיעֶזֶר: ׀ ¹⁶ בְּנֵי גִרְשֹׁם שְׁבוּאֵל הָרֹאשׁ: ¹⁷ וַיְהִי־נוֹ

15 ^{BA} + πρόσθετος || 18 ^B ἐν χειρὶν ^A ἐν χειρὶ ὁμῶν || Cp 23, 1 ^U +
ליהוה || 3 ^{BA} וַיִּסְפְּרוּ || 5 ^B ἐποίησεν (^A —av ^L —a); ca 10MSS + ליהוה
cf ^U || 6 ^a sic ^M (Kimhi); Var^{E 1.3.5} וַיַּחֲלֶקֶם || ^b ^{BL} Γεδωων || 7 ^U שָׁוֹן — ||
9 ^a K שלמות Q^{AL} מִית —; cf 18 || ^b ^B κ. Ειειηλ (?) וַיְהִי־אֵל || ^{AL} κ. ΑΖηλ
(וְחִיזִאל) || 10 ^a 1 c IMS וַיֹּאֵל cf 11 et 4,37 || ^b ^{BL} κ. Ιωας, id 11 || 13 IMS
sine 1; IMS להקריב vs ut ministraret || 15 ^U שָׁם —, id 16 || 16 1 fit c ^{BA}
et 24,20 שְׁבוּאֵל (^L Σουβηλ); S שִׁמְיָה.

לָךְ לַיהוָה וְהַעֲלֹתָ עֹלָה תָנָם^b: ²⁵וַיִּתֵּן דָּוִד לְאַרְגָּן בַּמָּקוֹם^a שֶׁקָּלִי
 זָהָב מִשְׁקָל שֵׁשׁ מֵאוֹת^b: ²⁶וַיִּבֶן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלֹת
 וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֶהוּ בְּאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלָה:
 ׀ ²⁷וַיֹּאמֶר יְהוָה לְמֹלְאָךְ וַיָּשָׁב חֲרָבּוֹ אֶל־גִּדְנָה: ²⁸בָּעֵת
 הַהִיא בִּרְאוֹת דָּוִד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגֶרֶן אֲרָגָן תִּיבּוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם:
²⁹וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר וּמִזְבֵּחַ הָעֹלָה בָּעֵת הַהִיא
 בַּבְּמָה בְּגִבְעוֹן: ³⁰וְלֹא־יָכַל דָּוִד לָלֶכֶת לִפְנֵי לְדָרֵשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת
 מִפְּנֵי חֲרֵב מִלֹּאךְ יְהוָה: ²²וַיֹּאמֶר דָּוִד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה
 הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִּזְבֵּחַ לַעֲלֹה לְיִשְׂרָאֵל:

¹וַיֹּאמֶר דָּוִד לְכַנּוֹם אֶת־הַגִּידִים אֲשֶׁר בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲמֵד חֲצִצִּים
 לַחֲצוֹב אֲבָנֵי גִזִּית לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים: ³וַיְבַרְזוּ וְלָרֹב לְמַסְמָרִים
 לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וּלְמַחְבְּרוֹת הַכִּיֹּן דָּוִד וּנְחָשֶׁת לָרֹב אִין מִשְׁקָל:
⁴וַיַּעֲצִי אֲרָזִים לְאִין מִסְפָּר כִּי־הָבִיאוּ הַצִּידָנִים וְהַצִּרִים עֲצֵי אֲרָזִים
 לָרֹב לְדָוִד: ⁵וַיֹּאמֶר דָּוִד שְׁלֹמֹה בְנִי גֵּעֵר וְרָךְ וְהַפִּית לִבְנוֹת
 לַיהוָה לְהַגְדִּילָו לְמַעַלָה לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אֲכִינָה גָא
 לוֹ וַיִּכֶן דָּוִד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ: ⁶וַיִּקְרָא לְשְׁלֹמֹה בְנּוֹ וַיִּצְוֶהוּ
 לִבְנוֹת בֵּית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ׀ ⁷וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשְׁלֹמֹה בְנִי
 אֲנִי הִנֵּה עִם־לִבִּי לִבְנוֹת בֵּית לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי: ⁸וַיְהִי עָלַי דְּבַר־
 יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה
 בֵּית לְשָׁמִי כִּי דָמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ אֶרְצָה לִפְנֵי: ⁹הִנֵּה־בֹן נוֹלָד לָךְ
 הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וְהִנִּיחוֹתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה
 יִהְיֶה שָׁמוֹ וְשָׁלוֹם וְשָׁקֵט אֲתֵן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו: ¹⁰הוּא־יִבְנֶה בֵּית
 לְשָׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וְאֲנִי־לוֹ לְאָב וְהִכִּינוֹתִי אֶת־כֶּסֶף מַלְכוּתוֹ
 עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם: ¹¹עֲתָה בְנִי יְהִי יְהוָה עִמָּךְ וְהַצַּלְתָּ וּבִנִּיתָ
 בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֶיךָ: ¹²אָךְ יִתֵּן־לָךְ יְהוָה שָׂכָל
 וּבִינָה וַיִּצְוֶה עַל־יִשְׂרָאֵל וּלְשִׁמּוֹר אֶת־תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: ¹³אִז
 תַּעֲלִיחַ אִם־תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֹזֵק וְאַמֵּץ אֶל־תִּירָא וְאֶל־תַּחַת: ¹⁴וְהִנֵּה
 בְּעֵנָי הַכִּינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כְּכָרִים מֵאֶה־אַלְף וְכֶסֶף אֶלֶף

²⁴ ^a 1 ? לה' || ^b ליהוה + ט || ²⁵ ^a במקומו ט || ^{2S} 24,24: 50 || ²⁶ ^{BA} +
 vb nonn || ²⁹ ^B בבמות; pl MSS + אשר || Cp 22, 5 ^{oo} ט παῖδάριον ἀπα-
 λόν || 7 Q 18MSS ט בגי, K בנו || 9 ^{2MSS} 8 יהיה || ¹² ^ט κατισχύσαι σε

נִסְכַּלְתִּי מְאֹד: ׀ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-נָדָב חֹזֶה דְּוִיד לֵאמֹר: 10 לָךְ
וּדְבַרְתָּ אֶל-דָּוִיד לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלוֹשׁ אָנִי נֹמֶה עָלֶיךָ בְּחַר-
לָךְ אֶתֶּת מִהֵנָּה וְאַעֲשֶׂה לָּךְ: 11 וַיָּבֹא גֹד אֶל-דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה-
אָמַר יְהוָה קִבַּלְךָ: 12 אִם-שְׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעַב וְאִם-שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
נִסְכַּח^a מִפְּנֵי-צָרֶיךָ וְחָרַב אוֹיְבֶיךָ^b לְמִשְׁנֶנֶת וְאִם-שְׁלֹשֶׁת יָמִים חָרַב
יְהוָה וְדָבָר בְּאָרֶץ וּמִלֶּאךָ יְהוָה מִשְׁחִית בְּכָל-גִּבּוֹל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
רְאֵה מָה-אֲשִׁיב אֶת-שְׁלָחִי דָבָר: ׀ 13 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל-גֹּד צִרְלִי.
מְאֹד אֶפְלֶה-נָּא בִּיד-יְהוָה כִּי-רַבִּים הַחַמּוֹר מְאֹד וּבִיד-אָדָם אֶל-
אֶפֶל: 14 וַיִּתֵּן יְהוָה דָּבָר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּפֵּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֲלָף אִישׁ:
15 וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים מִלֶּאךָ וּלְיִרוּשָׁלַם לְהַשְׁחִיתָהּ וּבְהַשְׁחִיתָהּ רְאֵה
יְהוָה וַיַּגִּחֶם עַל-הָרָעָה וַיֹּאמֶר לְמִלֶּאךָ הַמִּשְׁחִית רַב עַתָּה^b הָרָף
יָדְךָ וּמִלֶּאךָ יְהוָה עֹמֵד עִם-גֶּרֶן אָרְגָן^d הַיְּבוּסִי: ׀ 16 וַיִּשָּׂא דָוִיד
אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-מִלֶּאךָ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם
וְחָרְבּוֹ שְׁלוּפָה בִּידוֹ נְטוּיָה עַל-יְרוּשָׁלַם וַיַּפֵּל דָּוִיד וַיִּזְקַקֵּם מִכְּסִים
בְּשָׁקִים עַל-פְּנֵיהֶם: 17 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל-הָאֱלֹהִים הֲלֹא אָנִי אֲמַרְתִּי
לְמַנּוֹת בָּעָם וְאֲנִי-הוּא אֲשֶׁר-חָטְאֵתִי וְהָרַע הִרְעוּתִי וְאֵלֶּה הַצָּאֵן מִה
עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהֵי תְהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְכִית אֹכְלִי וּבְעֶמְקִי לֹא לְמַגָּפָה:
׀ 18 וּמִלֶּאךָ יְהוָה אָמַר אֶל-גֹּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי יַעֲלֶה דָוִיד
לְהָקִים מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֶרֶן אָרְגָן הַיְּבוּסִי: 19 וַיַּעַל דָּוִיד בְּדָבַר-גֹּד
אֲשֶׁר דָּבָר בָּשֵׁם יְהוָה: 20 וַיָּשֹׁב אָרְגָן וַיֵּרָא אֶת-הַמִּלֶּאךָ^a וְאַרְבַּעַת
בָּנָיו עִמּוֹ מִתְּחַבָּאִים^b וְאַרְגָּן דֵּשׁ חֲטָיִם: 21 וַיָּבֹא דָוִיד עַד-אָרְגָן^a וַיַּבֵּט
אָרְגָן וַיֵּרָא אֶת-דָּוִיד^a וַיֵּצֵא^b מִן-הַגֶּרֶן^b וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְדָוִיד אַפָּיִם אָרְצָה:
22 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל-אָרְגָן תִּנְהַל-לִי מְקוֹם הַגֶּרֶן וְאַבְגֶּה-בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה
בְּכֶסֶף מָלֵא תִנְהַל לִי וְתַעֲצֹר הַמַּגָּפָה מֵעַל הָעָם: 23 וַיֹּאמֶר אָרְגָן
אֶל-דָּוִיד קַח-לָךְ וַיַּעַשׂ אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר
לְעֹלֹת וְהַמִּזְרֻגִים^a לְעֹצִים^b וְהַחֲטָיִם לְמַנְחָה^b הַכֹּל נָתַתִּי: 24 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְגָן לֹא כִּי-קִנְיָה אֶקְנֶה בְּכֶסֶף מָלֵא כִּי לֹא-אֲשֵׁא אֲשֶׁר-

10 11 MSS 6^{BL} 2S 24,12^{am} נוטל || 12 ^a 1 c 6^U 2S 24,13 || 6^{b-b} 6^L גסכ(ה) ||
καταδιώκειν σε ἡ; 1 c 2S היות || 13 6 + καὶ τὰ τρία (^A + ταῦτα) || 15 ^a pl
MSS || 6^b 6^U σοι || 2S 24,16 הנה || 6^d 6^U Ορνα, 2S ארונה || 16 3^{oo} 3^{MSS}
SV invers || 19 1 c Vrs 2S 24,19 כד' || 20 ^a 1 c MS^{Ken} 587 6^U 2S 24,20 המלך ||
^b 1 c 6^L 2S עברים || 21 ^{a-a} >6^{BA} || 6^{b-b} prps || 23 ^a 6^{BA} τὸ ἄροτρον
(^A + κ. τ. ἄμδξας) 2S 24,22 + וכלי הבקר || 6^{b-b} > 2S.

אֶת־עַבְדִּי דָוִד וַיְגַלְחֻם^a וַיַּכְרֹת אֶת־מְדוּיָהֶם בַּחֲצִי עַד־הַמִּפְשָׁעָה
 וַיִּשְׁלַחֵם: ⁵ וַיִּגְלְכוּ^a וַיִּגְדְּדוּ לְדָוִד^b עַל־הָאֲנָשִׁים^b וַיִּשְׁלַח לְקִרְאָתָם כִּי־
 הָיוּ הָאֲנָשִׁים גְּבָלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שָׁבוּ בִּירְחוֹ עַד אֲשֶׁר־
 יִצְמַח זַקְנְכֶם וּשְׁבַתְתֶּם: ⁶ וַיֵּרְאוּ בְּנֵי עֲמֹן כִּי הִתְבָּאֲשׁוּ עִם־
 דָּוִד וַיִּשְׁלַח חֲנוּן וּבְנֵי עֲמֹן אֵלָּה כַּכֶּרֶס־כָּסֶף לְשַׂכֵּר לָהֶם מִן־אָרֶם
 גִּהְרִים וּמִן־אָרֶם מַעֲכָה וּמִצֹּזְכָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים: ⁷ וַיִּשְׁכְּרוּ לָהֶם שְׂגִיִם
 וַיִּשְׁלִים אֵלָּה רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עֲמֹן וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי
 מִדְבָּא וּבְנֵי עֲמֹן נֶאֱסָפוּ מֵעֲרִיָהֶם וַיָּבֹאוּ לְמִלְחָמָה: ⁸ וַיִּשְׁמַע
 דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־יֹאָב וְאֶת כָּל־צָבָא הַגְּבוּרִים: ⁹ וַיָּצֵאוּ בְּנֵי עֲמֹן
 וַיַּעֲרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבָדֶם בַּשָּׂדֶה:
¹⁰ וַיֵּרָא יֹאָב כִּי־הָיְתָה פְּנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאַחֲזֹר וַיִּכְחֹר
 מִכָּל־בַּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לְקִרְאָת אָרֶם: ¹¹ וְאֵת יֵתֶר הָעָם נָתַן
 בֶּן־דָּבִישׁ^a אָחִיו וַיַּעֲרֹכוּ^b לְקִרְאָת בְּנֵי עֲמֹן: ¹² וַיֹּאמֶר אִם־תַּחֲזֹק
 מִפְּנֵי אָרֶם וְהָיִיתִי לִי לְתִשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עֲמֹן יַחֲזִקוּ מִמֶּנִּי וְהוֹשַׁעְתִּיךָ:
¹³ חֲזֹק וְנִתְחַזְקָה בְּעַד־עַמִּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיַּהֲזֶה הַטּוֹב בְּעֵינָיו
 יַעֲשֶׂה: ¹⁴ וַיִּגְשׁ^a יֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ^b לִפְנֵי אָרֶם לְמִלְחָמָה^b וַיִּנָּסוּ
 מִפְּנָיו: ¹⁵ וּבְנֵי עֲמֹן רָאוּ כִּי־נָס אָרֶם וַיִּנָּסוּ^b גַּם־הֵם^b מִפְּנֵי אֲבִישׁ
 אָחִיו וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא יֹאָב וְרוּשָׁלָם: ¹⁶ וַיֵּרָא אָרֶם כִּי
 נִגְפּוֹ^a לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַחוּ מַלְאָכִים וַיִּזְעִיאוּ^b אֶת־אָרֶם אֲשֶׁר מֵעַבְר
 הַנָּהָר וּשׁוּפָךְ שַׁר־צָבָא הַדְרַעְזֹר^d לִפְנֵיהֶם: ¹⁷ וַיִּגְדְּ לְדָוִד וַיֹּאמֶר
 אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֶל־הֶם^a וַיַּיַּעֲרֹךְ אֶל־הֶם^b וַיַּעֲרֹךְ
 דָּוִד לְקִרְאָת אָרֶם מִלְחָמָה וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ: ¹⁸ וַיִּנָּס אָרֶם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיַּהֲרֹג דָּוִד מֵאָרֶם שִׁבְעַת אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֵלָּה אִישׁ רִגְלִי
 וְאֵת שׁוּפָךְ שַׁר־הַצָּבָא הַמִּית: ¹⁹ וַיֵּרְאוּ עַבְדֵי הַדְרַעְזֹר כִּי נִגְפּוּ לִפְנֵי
 יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלִימוּ עִם־דָּוִד וַיַּעֲבְדֵהוּ וְלֹא־אָבָה אָרֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־
 בְּנֵי־עֲמֹן עוֹד: ²⁰ וַיְהִי אֵלֶּת תְּשׁוּבָתָה^a הַשָּׁנָה לָעֵת

⁴ ^a 2S 10,4 aliter || ^b 2S שְׁתוּתִיהֶם || ⁵ ^a, ^{b-b} > 2S 10,5 || ⁷ ^B Ματαθα ||
⁸ 1 c 88 ⁸⁸ צָבָא (2S 10,7⁸⁸ הַצָּבָא) || ⁹ 2S 10,8⁸⁸ הַשָּׁעַר || 11 ^a al loc אֲבִישׁ
 cf 11,20 || ^b ^{AL} 2S 10,10 רֶךְ — || 14 ^a 6 κ. παρ'εξ'ατο (cf 10. 11) || ^{b-b} 2S
 10,13 בָּא || ¹⁵ ^a ins (cf 6^{BA}) מִפְּנֵי יֹאָב vel dl c 2S 10,14 אָחִיו || ^{b-b} > 2S ||
¹⁶ ^a 2S 10,15 נָגַף || ^{b-b} 2S 10,16 וַיָּצֵא (הוֹדִד) || ^c 2S וַיִּשְׁלַח הַדְרַעְזֹר (הוֹדִד) || ^d nonn MSS הוֹדִד cf 18,3 || 17 ^a 1 c 2S 10,17 חֲלָמָה || ^{b-b} dl c
 6Cpl+2MSS || 18 2S 10,18: 700 || 19 ^{o-o} 2S 10,19 וַיֵּרְאוּ || Cp 20, 1 ^{a-a} 2S 11,1 לָת'.

6^a ins c I MS^{Ken} (mg) Vrs 2S 8,6 נְצִיבִים || ^b cf 5^b || ^c 2S וַת' 8^a 2S 8,*
מָטְבַּח || ^b 2S ומִפְרֵתִי || ^c κ. έκ τ. έλεγκτων πολε(υ)ων || ^c Var^B יִם || ^d S + et
boves aeneos || 9^a 2S 8,9 תְּלֵעִי || ^{b-b} > 2S || 10^a S^B Ἰδουρααμ S^L Αδωρααμ 2S
8,10^M וְיֹדוּ || יוֹרֶם; 1^M (vel frt הַדְרֹרֶם) || ^b Q || ^c l frt c 2S וְיֹדוּ הָיוּ ||
11^a 2S 8,11 תְּקֻדִישׁ || ^{b,c} 2S + vb nonn || 12 l (cf 2S 8,13) וְכִשְׂבוּ || 16^a S^L
κ. Σαδδουκ || ^b 12MSS Vrs 2S 8,17 וַאֲח' || ^c 2S שְׁרָיָה || 17^a nonn
MSS וְעַל פ' (Var^{JG} וְעַל-הַפ') || ^{b-b} 2S 8,18 כְּהִנִּים הָיוּ || Cp 19, 1 >^S
2S 10,1 || ^b 4MSS S^S 2S חֲנוּן || ^c ? חֲנוּן || 2^a S^L 2S 10,2 בְּאֶשֶׁר || ^{b-b} > 2S ||
3^a 2S 10,3 אֲדִנִּיהֶם || ^{b-b} frt trsp (cf 2S) vel 1 וְלַחֲפֹר pr ולהִפֵּךְ || ^c 2S
אֱלִינוּ || ^d S (ולהִפֵּךְ pro S) העִיר.

דָּוִיד: ם 16 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיָּשָׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהִים וּמִי בֵיתִי כִּי הִבִּיאֲתָנִי עַד־הַלָּם: 17 וַתִּקְטָן^a זֹאת
 בְּעֵינַיָּךְ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמַרְחֹק^b וַרְאִיתָנִי כְּתוֹר־
 הָאָדָם הַמַּעֲלָה^b יְהוָה אֱלֹהִים: 18 מִה־יּוֹסֵף עוֹד דָּוִיד אֵלֶיךָ לְכַבֹּד
 אֶת־עַבְדְּךָ וְאַתָּה אֶת־עַבְדְּךָ יַדְעָתָ: 19 יְהוָה בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ^a וּכְלַכְךָ
 עֲשִׂיתָ אֶת כָּל־הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת לְהַדְרִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדוּלוֹת^b: 20 יְהוָה^a
 אֵין כְּמוֹדוֹ וְאֵין אֱלֹהִים וּלְתַתָּךְ בְּכָל^b אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְּאֲזְנוֹנוֹ: 21 וּמִי
 כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גִּזִּי אַחֲדָ^a בְּאָרְץ אֲשֶׁר הָלַךְ^b הָאֱלֹהִים לִפְדוֹת לוֹ עִם
 לָשׁוֹם לְךָ^a שָׁם גְּדוּלוֹת וְגִזְרָאוֹת לְגַרֵּשׁ מִפְּנֵי עַמְּךָ^d אֲשֶׁר־פָּדִיתָ
 מִמִּצְרַיִם גִּזִּים: 22 וַתִּתֵּן אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לָךְ לְעַם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה
 יְהוָה הֵייתָ לָּהֶם לֵאלֹהִים: 23 וַעֲתָה יְהוָה הַדְּבַר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עָלִי
 עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאֱמָן עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: 24 וַיֵּאֱמָן וַיִּגְדֵּל
 שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה עֲבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל
 וּבֵית־דָּוִיד עַבְדְּךָ נִכְזָן לִפְנֶיךָ: 25 כִּי וְאַתָּה אֱלֹהֵי גְלוֹתָ אֶת־אֲזֶן
 עַבְדְּךָ^a לִבְנֹת לוֹ בֵּיתָ^a עַל־כֵּן מֵצֵא עַבְדְּךָ^b לְהַתְּפִלָּ לִפְנֶיךָ: 26 וַעֲתָה
 יְהוָה אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וַתִּדְבַּר עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת: 27 וַעֲתָה
 הֲוֹאֵלָה לְכָרְךָ^a אֶת־בֵּית עַבְדְּךָ לְהִנּוֹת לְעוֹלָם לִפְנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה
 בְּרַכְתָּ וּמִבְרָךְ לְעוֹלָם: ם

18 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בֵּיךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־בָּת
 וּבְנֵיתֶיהָ^b מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: 2 בֵּיךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב עַבְדִּים לְדָוִיד
 נִשְׁאִי מִנְחָה: 3 בֵּיךְ דָּוִיד אֶת־הַדּוּרְעֹזָ^a מֶלֶךְ־צוּבָה חֲמָתָה^b בְּלִכְתּוֹ
 לְהַצִּיב יָדוֹ בְּנֶהָר פָּרָתָ^d: 4 וַיִּלְכֹּד דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁבְעַת
 אֲלָפִים^b פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיַּעֲקֹר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב
 וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רֶכֶב: 5 וַיָּבֹא אַרְם דְּרִמְשֶׁק^b לַעֲזֹר לְהַדּוּרְעֹזָ^c

cf 17,16—18,5 || 17^a 2S 7,19 + עוֹד || b-b crrp; 2S⁴¹ || וְזֹאת תוֹרַת הָאֵל || 16 || 17 || 18 || 19 || 20 || 21 || 22 || 23 || 24 || 25 || 26 || 27 || 28 || 29 || 30 || 31 || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50 || 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74 || 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 || 81 || 82 || 83 || 84 || 85 || 86 || 87 || 88 || 89 || 90 || 91 || 92 || 93 || 94 || 95 || 96 || 97 || 98 || 99 || 100 || 101 || 102 || 103 || 104 || 105 || 106 || 107 || 108 || 109 || 110 || 111 || 112 || 113 || 114 || 115 || 116 || 117 || 118 || 119 || 120 || 121 || 122 || 123 || 124 || 125 || 126 || 127 || 128 || 129 || 130 || 131 || 132 || 133 || 134 || 135 || 136 || 137 || 138 || 139 || 140 || 141 || 142 || 143 || 144 || 145 || 146 || 147 || 148 || 149 || 150 || 151 || 152 || 153 || 154 || 155 || 156 || 157 || 158 || 159 || 160 || 161 || 162 || 163 || 164 || 165 || 166 || 167 || 168 || 169 || 170 || 171 || 172 || 173 || 174 || 175 || 176 || 177 || 178 || 179 || 180 || 181 || 182 || 183 || 184 || 185 || 186 || 187 || 188 || 189 || 190 || 191 || 192 || 193 || 194 || 195 || 196 || 197 || 198 || 199 || 200 || 201 || 202 || 203 || 204 || 205 || 206 || 207 || 208 || 209 || 210 || 211 || 212 || 213 || 214 || 215 || 216 || 217 || 218 || 219 || 220 || 221 || 222 || 223 || 224 || 225 || 226 || 227 || 228 || 229 || 230 || 231 || 232 || 233 || 234 || 235 || 236 || 237 || 238 || 239 || 240 || 241 || 242 || 243 || 244 || 245 || 246 || 247 || 248 || 249 || 250 || 251 || 252 || 253 || 254 || 255 || 256 || 257 || 258 || 259 || 260 || 261 || 262 || 263 || 264 || 265 || 266 || 267 || 268 || 269 || 270 || 271 || 272 || 273 || 274 || 275 || 276 || 277 || 278 || 279 || 280 || 281 || 282 || 283 || 284 || 285 || 286 || 287 || 288 || 289 || 290 || 291 || 292 || 293 || 294 || 295 || 296 || 297 || 298 || 299 || 300 || 301 || 302 || 303 || 304 || 305 || 306 || 307 || 308 || 309 || 310 || 311 || 312 || 313 || 314 || 315 || 316 || 317 || 318 || 319 || 320 || 321 || 322 || 323 || 324 || 325 || 326 || 327 || 328 || 329 || 330 || 331 || 332 || 333 || 334 || 335 || 336 || 337 || 338 || 339 || 340 || 341 || 342 || 343 || 344 || 345 || 346 || 347 || 348 || 349 || 350 || 351 || 352 || 353 || 354 || 355 || 356 || 357 || 358 || 359 || 360 || 361 || 362 || 363 || 364 || 365 || 366 || 367 || 368 || 369 || 370 || 371 || 372 || 373 || 374 || 375 || 376 || 377 || 378 || 379 || 380 || 381 || 382 || 383 || 384 || 385 || 386 || 387 || 388 || 389 || 390 || 391 || 392 || 393 || 394 || 395 || 396 || 397 || 398 || 399 || 400 || 401 || 402 || 403 || 404 || 405 || 406 || 407 || 408 || 409 || 410 || 411 || 412 || 413 || 414 || 415 || 416 || 417 || 418 || 419 || 420 || 421 || 422 || 423 || 424 || 425 || 426 || 427 || 428 || 429 || 430 || 431 || 432 || 433 || 434 || 435 || 436 || 437 || 438 || 439 || 440 || 441 || 442 || 443 || 444 || 445 || 446 || 447 || 448 || 449 || 450 || 451 || 452 || 453 || 454 || 455 || 456 || 457 || 458 || 459 || 460 || 461 || 462 || 463 || 464 || 465 || 466 || 467 || 468 || 469 || 470 || 471 || 472 || 473 || 474 || 475 || 476 || 477 || 478 || 479 || 480 || 481 || 482 || 483 || 484 || 485 || 486 || 487 || 488 || 489 || 490 || 491 || 492 || 493 || 494 || 495 || 496 || 497 || 498 || 499 || 500 || 501 || 502 || 503 || 504 || 505 || 506 || 507 || 508 || 509 || 510 || 511 || 512 || 513 || 514 || 515 || 516 || 517 || 518 || 519 || 520 || 521 || 522 || 523 || 524 || 525 || 526 || 527 || 528 || 529 || 530 || 531 || 532 || 533 || 534 || 535 || 536 || 537 || 538 || 539 || 540 || 541 || 542 || 543 || 544 || 545 || 546 || 547 || 548 || 549 || 550 || 551 || 552 || 553 || 554 || 555 || 556 || 557 || 558 || 559 || 560 || 561 || 562 || 563 || 564 || 565 || 566 || 567 || 568 || 569 || 570 || 571 || 572 || 573 || 574 || 575 || 576 || 577 || 578 || 579 || 580 || 581 || 582 || 583 || 584 || 585 || 586 || 587 || 588 || 589 || 590 || 591 || 592 || 593 || 594 || 595 || 596 || 597 || 598 || 599 || 600 || 601 || 602 || 603 || 604 || 605 || 606 || 607 || 608 || 609 || 610 || 611 || 612 || 613 || 614 || 615 || 616 || 617 || 618 || 619 || 620 || 621 || 622 || 623 || 624 || 625 || 626 || 627 || 628 || 629 || 630 || 631 || 632 || 633 || 634 || 635 || 636 || 637 || 638 || 639 || 640 || 641 || 642 || 643 || 644 || 645 || 646 || 647 || 648 || 649 || 650 || 651 || 652 || 653 || 654 || 655 || 656 || 657 || 658 || 659 || 660 || 661 || 662 || 663 || 664 || 665 || 666 || 667 || 668 || 669 || 670 || 671 || 672 || 673 || 674 || 675 || 676 || 677 || 678 || 679 || 680 || 681 || 682 || 683 || 684 || 685 || 686 || 687 || 688 || 689 || 690 || 691 || 692 || 693 || 694 || 695 || 696 || 697 || 698 || 699 || 700 || 701 || 702 || 703 || 704 || 705 || 706 || 707 || 708 || 709 || 710 || 711 || 712 || 713 || 714 || 715 || 716 || 717 || 718 || 719 || 720 || 721 || 722 || 723 || 724 || 725 || 726 || 727 || 728 || 729 || 730 || 731 || 732 || 733 || 734 || 735 || 736 || 737 || 738 || 739 || 740 || 741 || 742 || 743 || 744 || 745 || 746 || 747 || 748 || 749 || 750 || 751 || 752 || 753 || 754 || 755 || 756 || 757 || 758 || 759 || 760 || 761 || 762 || 763 || 764 || 765 || 766 || 767 || 768 || 769 || 770 || 771 || 772 || 773 || 774 || 775 || 776 || 777 || 778 || 779 || 780 || 781 || 782 || 783 || 784 || 785 || 786 || 787 || 788 || 789 || 790 || 791 || 792 || 793 || 794 || 795 || 796 || 797 || 798 || 799 || 800 || 801 || 802 || 803 || 804 || 805 || 806 || 807 || 808 || 809 || 810 || 811 || 812 || 813 || 814 || 815 || 816 || 817 || 818 || 819 || 820 || 821 || 822 || 823 || 824 || 825 || 826 || 827 || 828 || 829 || 830 || 831 || 832 || 833 || 834 || 835 || 836 || 837 || 838 || 839 || 840 || 841 || 842 || 843 || 844 || 845 || 846 || 847 || 848 || 849 || 850 || 851 || 852 || 853 || 854 || 855 || 856 || 857 || 858 || 859 || 860 || 861 || 862 || 863 || 864 || 865 || 866 || 867 || 868 || 869 || 870 || 871 || 872 || 873 || 874 || 875 || 876 || 877 || 878 || 879 || 880 || 881 || 882 || 883 || 884 || 885 || 886 || 887 || 888 || 889 || 890 || 891 || 892 || 893 || 894 || 895 || 896 || 897 || 898 || 899 || 900 || 901 || 902 || 903 || 904 || 905 || 906 || 907 || 908 || 909 || 910 || 911 || 912 || 913 || 914 || 915 || 916 || 917 || 918 || 919 || 920 || 921 || 922 || 923 || 924 || 925 || 926 || 927 || 928 || 929 || 930 || 931 || 932 || 933 || 934 || 935 || 936 || 937 || 938 || 939 || 940 || 941 || 942 || 943 || 944 || 945 || 946 || 947 || 948 || 949 || 950 || 951 || 952 || 953 || 954 || 955 || 956 || 957 || 958 || 959 || 960 || 961 || 962 || 963 || 964 || 965 || 966 || 967 || 968 || 969 || 970 || 971 || 972 || 973 || 974 || 975 || 976 || 977 || 978 || 979 || 980 || 981 || 982 || 983 || 984 || 985 || 986 || 987 || 988 || 989 || 990 || 991 || 992 || 993 || 994 || 995 || 996 || 997 || 998 || 999 || 1000 || 1001 || 1002 || 1003 || 1004 || 1005 || 1006 || 1007 || 1008 || 1009 || 1010 || 1011 || 1012 || 1013 || 1014 || 1015 || 1016 || 1017 || 1018 || 1019 || 1020 || 1021 || 1022 || 1023 || 1024 || 1025 || 1026 || 1027 || 1028 || 1029 || 1030 || 1031 || 1032 || 1033 || 1034 || 1035 || 1036 || 1037 || 1038 || 1039 || 1040 || 1041 || 1042 || 1043 || 1044 || 1045 || 1046 || 1047 || 1048 || 1049 || 1050 || 1051 || 1052 || 1053 || 1054 || 1055 || 1056 || 1057 || 1058 || 1059 || 1060 || 1061 || 1062 || 1063 || 1064 || 1065 || 1066 || 1067 || 1068 || 1069 || 1070 || 1071 || 1072 || 1073 || 1074 || 1075 || 1076 || 1077 || 1078 || 1079 || 1080 || 1081 || 1082 || 1083 || 1084 || 1085 || 1086 || 1087 || 1088 || 1089 || 1090 || 1091 || 1092 || 1093 || 1094 || 1095 || 1096 || 1097 || 1098 || 1099 || 1100 || 1101 || 1102 || 1103 || 1104 || 1105 || 1106 || 1107 || 1108 || 1109 || 1110 || 1111 || 1112 || 1113 || 1114 || 1115 || 1116 || 1117 || 1118 || 1119 || 1120 || 1121 || 1122 || 1123 || 1124 || 1125 || 1126 || 1127 || 1128 || 1129 || 1130 || 1131 || 1132 || 1133 || 1134 || 1135 || 1136 || 1137 || 1138 || 1139 || 1140 || 1141 || 1142 || 1143 || 1144 || 1145 || 1146 || 1147 || 1148 || 1149 || 1150 || 1151 || 1152 || 1153 || 1154 || 1155 || 1156 || 1157 || 1158 || 1159 || 1160 || 1161 || 1162 || 1163 || 1164 || 1165 || 1166 || 1167 || 1168 || 1169 || 1170 || 1171 || 1172 || 1173 || 1174 || 1175 || 1176 || 1177 || 1178 || 1179 || 1180 || 1181 || 1182 || 1183 || 1184 || 1185 || 1186 || 1187 || 1188 || 1189 || 1190 || 1191 || 1192 || 1193 || 1194 || 1195 || 1196 || 1197 || 1198 || 1199 || 1200 || 1201 || 1202 || 1203 || 1204 || 1205 || 1206 || 1207 || 1208 || 1209 || 1210 || 1211 || 1212 || 1213 || 1214 || 1215 || 1216 || 1217 || 1218 || 1219 || 1220 || 1221 || 1222 || 1223 || 1224 || 1225 || 1226 || 1227 || 1228 || 1229 || 1230 || 1231 || 1232 || 1233 || 1234 || 1235 || 1236 || 1237 || 1238 || 1239 || 1240 || 1241 || 1242 || 1243 || 1244 || 1245 || 1246 || 1247 || 1248 || 1249 || 1250 || 1251 || 1252 || 1253 || 1254 || 1255 || 1256 || 1257 || 1258 || 1259 || 1260 || 1261 || 1262 || 1263 || 1264 || 1265 || 1266 || 1267 || 1268 || 1269 || 1270 || 1271 || 1272 || 1273 || 1274 || 1275 || 1276 || 1277 || 1278 || 1279 || 1280 || 1281 || 1282 || 1283 || 1284 || 1285 || 1286 || 1287 || 1288 || 1289 || 1290 || 1291 || 1292 || 1293 || 1294 || 1295 || 1296 || 1297 || 1298 || 1299 || 1300 || 1301 || 1302 || 1303 || 1304 || 1305 || 1306 || 1307 || 1308 || 1309 || 1310 || 1311 || 1312 || 1313 || 1314 || 1315 || 1316 || 1317 || 1318 || 1319 || 1320 || 1321 || 1322 || 1323 || 1324 || 1325 || 1326 || 1327 || 1328 || 1329 || 1330 || 1331 || 1332 || 1333 || 1334 || 1335 || 1336 || 1337 || 1338 || 1339 || 1340 || 1341 || 1342 || 1343 || 1344 || 1345 || 1346 || 1347 || 1348 || 1349 || 1350 || 1351 || 1352 || 1353 || 1354 || 1355 || 1356 || 1357 || 1358 || 1359 || 1360 || 1361 || 1362 || 1363 || 1364 || 1365 || 1366 || 1367 || 1368 || 1369 || 1370 || 1371 || 1372 || 1373 || 1374 || 1375 || 1376 || 1377 || 1378 || 1379 || 1380 || 1381 || 1382 || 1383 || 1384 || 1385 || 1386 || 1387 || 1388 || 1389 || 1390 || 1391 || 1392 || 1393 || 1394 || 1395 || 1396 || 1397 || 1398 || 1399 || 1400 || 1401 || 1402 || 1403 || 1404 || 1405 || 1406 || 1407 || 1408 || 1409 || 1410 || 1411 || 1412 || 1413 || 1414 || 1415 || 1416 || 1417 || 1418 || 1419 || 1420 || 1421 || 1422 || 1423 || 1424 || 1425 || 1426 || 1427 || 1428 || 1429 || 1430 || 1431 || 1432 || 1433 || 1434 || 1435 || 1436 || 1437 || 1438 || 1439 || 1440 || 1441 || 1442 || 1443 || 1444 || 1445 || 1446 || 1447 || 1448 || 1449 || 1450 || 1451 || 1452 || 1453 || 1454 || 1455 || 1456 || 1457 || 1458 || 1459 || 1460 || 1461 || 1462 || 1463 || 1464 || 1465 || 1466 || 1467 || 1468 || 1469 || 1470 || 1471 || 1472 || 1473 || 1474 || 1475 || 1476 || 1477 || 1478 || 1479 || 1480 || 1481 || 1482 || 1483 || 1484 || 1485 || 1486 || 1487 || 1488 || 1489 || 1490 || 1491 || 1492 || 1493 || 1494 || 1495 || 1496 || 1497 || 1498 || 1499 || 1500 || 1501 || 1502 || 1503 || 1504 || 1505 || 1506 || 1507 || 1508 || 1509 || 1510 || 1511 || 1512 || 1513 || 1514 || 1515 || 1516 || 1517 || 1518 || 1519 || 1520 || 1521 || 1522 || 1523 || 1524 || 1525 || 1526 || 1527 || 1528 || 1529 || 1530 || 1531 || 1532 || 1533 || 1534 || 1535 || 1536 || 1537 || 1538 || 1539 || 1540 || 1541 || 1542 || 1543 || 1544 || 1545 || 1546 || 1547 || 1548 || 1549 || 1550 || 1551 || 1552 || 1553 || 1554 || 1555 || 1556 || 1557 || 1558 || 1559 || 1560 || 1561 || 1562 || 1563 || 1564 || 1565 || 1566 || 1567 || 1568 || 1569 || 1570 || 1571 || 1572 || 1573 || 1574 || 1575 || 1576 || 1577 || 1578 || 1579 || 1580 || 1581 || 1582 || 1583 || 1584 || 1585 || 1586 || 1587 || 1588 || 1589 || 1590 || 1591 || 1592 || 1593 || 1594 || 1595 || 1596 || 1597 || 1598 || 1599 || 1600 || 1601 || 1602 || 1603 || 1604 || 1605 || 1606 || 1607 || 1608 || 1609 || 1610 || 1611 || 1612 || 1613 || 1614 || 1615 || 1616 || 1617 || 1618 || 1619 || 1620 || 1621 || 1622 || 1623 || 1624 || 1625 || 1626 || 1627 || 1628 || 1629 || 1630 || 1631 || 1632 || 1633 || 1634 || 1635 || 1636 || 1637 || 1638 || 1639 || 1640 || 1641 || 1642 || 1643 || 1644 || 1645 || 1646 || 1647 || 1648 || 1649 || 1650 || 1651 || 1652 || 1653 || 1654 || 1655 || 1656 || 1657 || 1658 || 1659 || 1660 || 1661 || 1662 || 1663 || 1664 || 1665 || 1666 || 1667 || 1668 || 1669 || 1670 || 1671 || 1672 || 1673 || 1674 || 1675 || 1676 || 1677 || 1678 || 1679 || 1680 || 1681 || 1682 || 1683 || 1684 || 1685 || 1686 || 1687 || 1688 || 1689 || 1690 || 1691 || 1692 || 1693 || 1694 || 1695 || 1696 || 1697 || 1698 || 1699 || 1700 || 1701 || 1702 || 1703 || 1704 || 1705 || 1706 || 1707 || 1708 || 1709 || 1710 || 1711 || 1712 || 1713 || 1714 || 1715 || 1716 || 1717 || 1718 || 1719 || 1720 || 1721 || 1722 || 1723 || 1724 || 1725 || 1726 || 1727 || 1728 || 1729 || 1730 || 1731 || 1732 || 1733 || 1734 || 1735 || 1736 || 1737 || 1738 || 1739 || 1740 || 1741 || 1742 || 1743 || 1744 || 1745 || 1746 || 1747 || 1748 || 1749 || 1750 || 1751 || 1752 || 1753 || 1754 || 1755 || 1756 || 1757 || 1758 || 1759 || 1760 || 1761 || 1762 || 1763 || 1764 || 1765 || 1766 || 1767 || 1768 || 1769 || 1770 || 1771 || 1772 || 1773 || 1774 || 1775 || 1776 || 1777 || 1778 || 1779 || 1780 || 1781 || 1782 || 1783 || 1784 || 1785 || 1786 || 1787 || 1788 || 1789 || 1790 || 1791 || 1792 || 1793 || 1794 || 1795 || 1796 || 1797 || 1798 || 1799 || 1800 || 1801 || 1802 || 1803 || 1804 || 1805 || 1806 || 1807 || 1808 || 1809 || 1810 || 1811 || 1812 || 1813 || 1814 || 1815 || 1816 || 1817 || 1818 || 1819 || 1820 || 1821 || 1822 || 1823 || 1824 ||

הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדֻתָּוִן לְשָׁעַר: ⁴³וַיֵּלְכוּ כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ
וַיִּסָּב דָּוִד לְבָרֶךְ אֶת־בֵּיתוֹ: ׀

17 ¹וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשָׁב דָּוִד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־נָתָן הִנֵּה־
הִנֵּה^a אֲנִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וְאֲרֹן ^bבְּרִית־יְהוָה תַּחַת יְרִיעוֹת^b:
²וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִד כֹּל אֲשֶׁר בָּלָבָבְךָ עָשָׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ:
׀ ³וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְבַר אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר: ⁴לָךְ
וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִד עַבְדִּי כֹה אָמַר יְהוָה ^aלֹא אֶתָּה^a תִּבְנֶה־לִּי ^bהַבַּיִת
לְשֹׁכְתִּי: ⁵כִּי לֹא יִשְׁכְּתִי בְּבֵית ^aמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הָעִלְתִּי^a אֶת־יִשְׂרָאֵל
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאַתָּה^b מֵאֲהָל אֶל־אֲהָל וּמִמִּשְׁכָּן: ⁶בְּכֹל אֲשֶׁר־
הִתְהַלַּכְתָּ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִדְּבַר^a דְּבַרְתִּי אֶת־אֲחֹר שֹׁפְטֵי^b יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר צִוִּיתִי לְרֵעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בִנִיתֶם לִי בַּיִת אֲרָזִים:
⁷וְעַתָּה כֹה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִד כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לִקְחֹתִיךָ
מִן־הַנָּחַל מִן־אֲחֵרֵי הַנָּחַל לְהִנִּיחַ בְּגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ⁸וְאַתָּה עִמָּךְ
בְּכֹל אֲשֶׁר הִלַּכְתָּ וְאֹכְרִיתָ^a אֶת־כָּל־אֲזִיבֶיךָ מִפְּנֶיךָ^b וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם
כְּשֵׁם הַגְּדוֹזִים אֲשֶׁר בָּאֲרֶץ: ⁹וְשִׁמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וְנִסְעֹתֶיהָ
וְשָׁכֵן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יִזְסִיפוּ בְּנֵי־עוֹלָה לְבָלֹתוֹ^b כַּאֲשֶׁר
בְּרָאשׁוֹנָה: ¹⁰וּלְמִיָּמִים^a אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
^bוְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אֲזִיבֶיךָ^c וְאֶנֶּד לְךָ^c וּבֵית^d יִבְנֶה־לְךָ יְהוָה: ¹¹וְהָיָה
כִּי־מָלְאוּ^a יָמֶיךָ לָלֶכֶת^b עִם־אֲבֹתֶיךָ וְהִקִּימוּנִי אֶת־נִרְעֹךָ אַחֲרֶיךָ
אֲשֶׁר יְהִיָּה מִפְּנֶיךָ^c וְהִכְנִיזֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ: ¹²הוּא יִבְנֶה־לִּי בַּיִת
וְכִנֵּנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם: ¹³אֲנִי אֶהְיֶה־לָּךְ לְאָב וְהוּא יְהִיָּה־לִּי
לְבֵן וְחִסְדִּי לֹא־אֶסִּיר מֵעַמּוֹ כַּאֲשֶׁר הִסִּירוּתִי ^bמֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ^b:
¹⁴וְהָעַמְדֹתֶיהָ^a בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי עַד־הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יְהִיָּה נָכוֹן עַד־
עוֹלָם: ¹⁵כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכָל־הַחֲזוֹן הַזֶּה כֹּן דְּבַר נָתָן אֶל־

Cp 17, 1 ^a 2S 7,2 רֹאה || ^{b-b} 2S בְּתוֹךְ הִירִיעָה || 2S 7,3 +
|| בַּיִת לְשֹׁכְתִי 2S 7,5 || ^{b-b} || הָאֶתָּה 2S 7,5 ^{a-a} || 4 || הִנֵּה־כִּיָּא || 6MSS S + || 3 || לָךְ
|| מִתְהַלֵּךְ בְּאֲהָל וּבִמְ^a 2S cf v; || אֵל מִשׁ^b ins ? || ^{b-b} || לְמִיָּוִם הָעִלְתִּי 2S 7,6 ^{a-a} || 5
|| אֶת־יִשׁ^c 2S + || 7 || 2S 7,8 || שְׁכֵמִי 2S 7,7 (BL) || ^b || הִדְּבַר 2S 7,7 ^a || 6 || (מת) sine
|| 9 ^a || 2S 7,9 || גְּדוֹל + 2S || 7MSS S || ^c || trsp huc || ^b || —רִתָּה 2S 7,9 ^a || 8 || מֵאֲחֵר
וְהִנִּיחֹתִי לָךְ מִכָּל 2S 7,11 || ^{b-b} || 10 || dl 1 cf ad 2S || ^a || 10 || לְעִנּוּתוֹ 2S 7,10 || ^b ||
|| יַעֲשֶׂה 2S || ^c || כִּי ב' 2S || ^d || 1 c || 2S || וְאֶנֶּד־לָךְ = (A σοι) = 2S κ, αὐτῆς σω σε || ^{c-c} || —תִּי 1
|| 12 2S 7,13 || מִמִּעֲדֶיךָ 2S || ^c || וְשֹׁכְכֶתָ 2S || ^b || 13 || יִמְלֹא 2S 7,12 || 11 ||
|| 13 ^a || 2S 7,15 || aliter || ^{b-b} || 14 ^a || 2S || πῶς σω || ^a || εἰς λαόν (l υἱόν?) || ^a || 13 || לְשִׁמִּי
cf 2S 7,16 || ^b || 2S + || לְפָנֶיךָ et postea 2. pers.

ψ 24 > $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ || $\mathfrak{a} > \psi$ 96,3 || 26 $\mathfrak{a}$ וְאֵלֵינוּ $\mathfrak{L}$ || 27 $\mathfrak{a}$ $\mathfrak{L}$ ψ 96,6 וְתַפְאֶרֶת || $\mathfrak{b}$ $\mathfrak{L}$ $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ לְחַצְרוֹתָיו ψ 96,8 || $\mathfrak{c}$ וְהֵבִיאוּ $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ || $\mathfrak{b}$ $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ || 29 $\mathfrak{a}-\mathfrak{a}$ > $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ || $\mathfrak{b}$ בְּמִקְדָּשׁוֹ ψ 29 $\mathfrak{a}-\mathfrak{a}$ > $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ || $\mathfrak{b}$ $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ || 30 $\mathfrak{a}$ ψ 96,9 מִסְנֵיוֹ || $\mathfrak{b}$ $\mathfrak{L}$ תָּבֵן $\mathfrak{L}$ || cf ad 31 || 31 $\mathfrak{a}-\mathfrak{a}$ ψ 96,10 ante אֶף 30 (et אָמְרוּ) || 32 $\mathfrak{a}-\mathfrak{a}$ $\mathfrak{L}$ עֵץ ה' ψ 96,12 יַעֲלוּ שָׂרֵי || $\mathfrak{c}$ ψ 96,12 + $\mathfrak{b}$ כָּל- || 33 $\mathfrak{a}$ ψ 96,12 + $\mathfrak{b}$ $\mathfrak{L}$ יְעֲלוּ שָׂרֵי || $\mathfrak{c}$ ψ 96,12 + $\mathfrak{b}$ כָּל- || 34 $\mathfrak{a}-\mathfrak{a}$ ψ 106,47 יְהוָה אֵלֵינוּ || $\mathfrak{b}$ > $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ || $\mathfrak{c}$ > ψ || 35 $\mathfrak{a}-\mathfrak{a}$ ψ 106,47 יְהוָה אֵלֵינוּ || $\mathfrak{b}$ > $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ || $\mathfrak{c}$ > ψ || 36 $\mathfrak{a}-\mathfrak{a}$ $\mathfrak{L}$ וַיִּהְיוּ || $\mathfrak{b}$ $\mathfrak{L}$ וַיִּהְיוּ || $\mathfrak{c}$ > ψ || 37 $\mathfrak{a}$ cf 15,18^e || $\mathfrak{b}$ וְאֵחָיו $\mathfrak{L}$ || I sic, vel potius ins antea $\mathfrak{c}-\mathfrak{c}$ et dl וְע' || $\mathfrak{d}$ nonn MSSQ יְדוֹ || 38 $\mathfrak{a}$ cf 15,18^e || $\mathfrak{b}$ וְאֵחָיו $\mathfrak{L}$ || I sic, vel potius ins antea $\mathfrak{c}-\mathfrak{c}$ et dl וְע' || $\mathfrak{d}$ nonn MSSQ יְדוֹ || 39 $\mathfrak{L}$ $\Sigma\alpha\delta\delta\omega\upsilon\kappa$ || 40 $\mathfrak{L}$ + vb nonn || 41 $\mathfrak{a}$ $\mathfrak{L}$ וַיְדִי', id 42 || $\mathfrak{b}-\mathfrak{b}$ > $\mathfrak{L}$ || 42 $\mathfrak{a}-\mathfrak{a}$ dl $\mathfrak{c}$ $\mathfrak{B}^{\text{BAK}}$ ($\mathfrak{L}$ + vb nonn) || $\mathfrak{b}$ $\mathfrak{L}$ $\mathfrak{L}$ להשמיע cf 15,19.

לְהָרִים-בְּקוֹל לְשִׁמְחָה: ם 17 וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֶת הַיָּמִן בֶּן-יִזְחָר
 וּמִן-אֲחִיו אֶסָף בֶּן-בְּרָכְיָהוּ וּמִן-בְּנֵי מָרְרִי אֲחֵיהֶם אִיתָן בֶּן-קַוְשִׁיָּהוּ:
 18 וַעֲמָתָם אֲחֵיהֶם הַמְּשָׁנִים זָכְרָהוּ ^a בֶּן יִיעֲזִיאל וְשִׁמְרָמוֹת וַיְחִיאל
 וְעִנִּי ^b וְאֵלִיָּאב וּבְנָהוּ וּמַעֲשִׂיָהוּ וּמַתְתִּיָהוּ וְאֵלִיפָלֶהוּ ^d וּמִקְנִיָהוּ
 וְעֶבֶד־אָדָם וַיַּעֲיָאל ^f הַשּׁוֹעֲרִים: 19 וְהַמְּשָׁרָרִים הַיָּמִן אֶסָף וְאִיתָן
 בַּמַּצְלֵתִים נְחֹשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ: 20 וְזָכְרָהוּ וְעִזִּיאל ^g וְשִׁמְרָמוֹת וַיְחִיאל
 וְעִנִּי וְאֵלִיָּאב וּמַעֲשִׂיָהוּ וּבְנָהוּ בְּנִבְלִים ^b עַל-עֲלָמוֹת: 21 וּמַתְתִּיָהוּ
 וְאֵלִיפָלֶהוּ וּמִקְנִיָהוּ וְעֶבֶד אָדָם וַיַּעֲזִיָּהוּ בַּכְנָרוֹת עַל-הַשְּׁמִינִית
 לְנֹצַח: 22 וּבְנִיָּהוּ ^h שַׂר-הַלְוִיִּם בַּמִּשְׁאֵב ^b יֶסֶר ^c בַּמִּשְׁאֵב כִּי מִבֵּין הוּא:
 23 וּבְרָכְיָה וְאֶלְקָנָה שְׁעָרִים לְאָרְזִן: 24 וְשִׁבְנָהוּ ^h וַיִּשְׁפָּט וּנְתַנָּאל
 וְעַמְשִׁי וְזָכְרִיָהוּ וּבְנִיָּהוּ וְאֵלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצְצִרִים ^b בַּחֲצֹצְרוֹת
 לִפְנֵי אָרְזִן הָאֱלֹהִים וְעֶבֶד־אָדָם וַיְחִיָּהוּ ^d שְׁעָרִים לְאָרְזִן: 25 וַיְהִי דָוִיד
 וְזָקֵנִי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֱלָפִים הַהֲלָכִים לְהַעֲלוֹת אֶת-אָרְזִן בְּרִית-
 יְהוָה מִן-בֵּית עֶבֶד־אָדָם בְּשִׁמְחָה: ם 26 וַיְהִי בַּעֲזָר הָאֱלֹהִים
 אֶת-הַלְוִיִּם נִשְׂאֵי אָרְזִן בְּרִית-יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁבַע־פָּרִים וְשִׁבְעָה
 אֵילִים: 27 וְדָוִיד מְכַרְבֵּל וּבֹמֶעִיל בּוֹץ וְכָל-הַלְוִיִּם הַנִּשְׂאִים אֶת-הָאָרְזִן
 וְהַמְּשָׁרָרִים וּבְנִיָּהוּ ^h הַשֹּׁר הַמִּשְׁאֵב ^b הַמְּשָׁרָרִים וְעַל־דָּוִיד אֶפֶזֶד בָּד:
 28 וְכָל־יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת-אָרְזִן בְּרִית-יְהוָה בְּתֹרַעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר
 וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבַמַּצְלֵתִים מִשְׁמָעִים בְּנִבְלִים וְכַנְרוֹת: 29 וַיְהִי אָרְזִן
 בְּרִית-יְהוָה בָּא עַד־עֵיר דָּוִיד וּמִיכָל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקָפָה וּבָעַד הַחֲלוֹן
 וַתֵּרָא אֶת-הַמֶּלֶךְ דָּוִיד ^b מִבְּקֶד וּמִשְׁחָק ^b וַתִּבֶּז לוֹ בִּלְבָה: ם
 16 יַיִכִּיאוּ אֶת-אָרְזִן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֵהָל אֲשֶׁר

16 dl ל (ditto gr) || 17 ט קי cf 6,29^{al} (v Casaiae cf S) || 18 a-a 1 c ^{Bk} (κ. OZειηλ) וַיַּעֲזִיאל (cf 20^{al}; בן >3MSS; nonn MSS^{Ken} יַעֲזִי sine 1; v sol וַיִּבֶן) ||
^b dub; ^B(B^{al}) (EΛ)ιωηλ A Avι (sic v) L Avavias; in 20 ^B Ωvei (IMS^{Ken} עֹנִי; Neh 12,9^K עֲנִי) || ^c 1 c 5MSS^{Ken} ט (cf 20) וְאֵלִיָּאב || ^d ^{AL} κ. Ελιφαλ(α), sim v ||
^e ^B κ. Αβ(ε)δ || ^f ^B + κ. OZιας cf 21^{al} || 19 °° ^L invers || v 20. 21 cf ad 18 ||
20 ^a 1 וַיַּעֲזִיאל (v et Oziel) || ^{b-b} ^L περὶ τ. κρυφίωv ^BMSS^{Ken} עַל־עֲלָמוֹת cf ad
ψ 9,1; 46,1 || 21 1 c nonn MSS ^B וַיַּעֲזִיָּהוּ, sed frt dl cf 18^{al} et 16,5^{al} || 22 ^a 1 c
^BBAK^B וְכֹנֵן cf 27 || ^b >^BBAK || ^c = יֶסֶר, sic 8MSS ^Bט; ^B שַׂר הַמִּשְׁאֵב || 24 ^a ^B
κ. Σομνια * Σοβνεia A Σωβνεia || ^b Q^{Occ} מַחְצְצִרִים, K^{Occ}Or ? מַחְצְצִרִים vel
מַחְצְצִרִים || ^c cf 18^e || ^d 1 ? וַיַּעֲזִיָּהוּ vel (cf ^L) וַיַּעֲזִיאל cf 18 || 25 dl הָהָא || ^B
27 ^a cf 22^a (^L; ^BBAK [ו]יכוניה) || ^{b-b} 1 שַׂר בָּמ' cf 22 et ^BBAK vel c ^L sol שַׂר ||
28 ^B ἀναφωνούντες || 29 ^a > pl MSS 2S 6,16 || ^b 2S וּמִכְרַבֵּר.

דָּוִיד בְּיִשְׁרָפּוֹ בְּאֵשׁ^b: ׀ ¹³נִי־סִיפּוֹ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְשְׁטוּ^a בְּעַמְקִי^b:
¹⁴וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד בָּאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם
הַסָּבָא מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוֹל הַבְּכָאִים^b: ¹⁵וַיְהִי בְשִׁמְעוֹ^a אֶת־
קוֹל הַצִּעֲדָה בְּרֹאשֵׁי הַבְּכָאִים אֹז בְּתַצָּא בְּמִלְחָמָה^b פִּירִיצָא הָאֱלֹהִים
לִפְנֵיָהּ לַהֲבוֹת אֶת־מִחְנֶה פְּלִשְׁתִּים: ¹⁶וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
הָאֱלֹהִים וַיִּכּוֹ^a אֶת־מִחְנֶה פְּלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן^b וְעַד־גִּזְרָה: ¹⁷וַיִּצָּא
שָׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיַּהֲרֹג נָתָן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹזִים:

15 וַיַּעַשׂ־לּוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיִּבֶן מְקוֹם לְאַרְזֹן הָאֱלֹהִים
וַיֵּט־לּוֹ אֹהֶל: ²אֹז אָמַר דָּוִיד לֹא לִשְׂאֵת אֶת־אַרְזֹן
הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלּוֹיִם כִּי־בָם וּבָתֵּר יִהְיֶה לִשְׂאֵת אֶת־אַרְזֹן הָאֱלֹהִים
וּלְשִׁרְתּוֹ עַד־עוֹלָם: ׀ ³וַיִּקְהַל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַם
לְהַעֲלוֹת אֶת־אַרְזֹן יִהְיֶה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הָכִין לוֹ: ⁴וַיֵּאָסֶף דָּוִיד
אֶת־בְּנֵי אֹהֶרֶן וְאֶת־הַלּוֹיִם: ׀ ⁵לִבְנֵי קֹהַת אֹוִרְיָאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו
מֵאָה וְעֶשְׂרִים: ׀ ⁶לִבְנֵי מְרָרִי עֲשִׂיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאֲתִים וְעֶשְׂרִים:
׀ ⁷לִבְנֵי גֵרְשֹׁם יוֹאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים: ׀ ⁸לִבְנֵי
אֶלִּיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאֲתִים: ׀ ⁹לִבְנֵי חֲבֵרוֹן אֶלִיאֵל
הַשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים: ׀ ¹⁰לִבְנֵי עֲזִיָאֵל עֲמִינָדָב הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה
וּשְׁנַיִם עָשָׂר: ׀ ¹¹וַיִּקְרָא דָּוִיד לְצֹדֹק וּלְאַבְיָתָר הַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם לְאוֹרִיאֵל עֲשִׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וְאֶלִיאֵל וְעֲמִינָדָב: ¹²וַיֹּאמֶר
לָהֶם אַתֶּם רֹאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הַתְּקַדְּשׁוּ אַתֶּם וְאַחֵיכֶם וְהַעֲלִיתֶם
אֶת אַרְזֹן יִהְיֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַכִּינּוּתִי לוֹ: ¹³כִּי לְמִבְרָאשׁוֹנָה^a
לֹא אַתֶּם^b פָּרִץ יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דִרְשָׁנָהוּ בַּמִּשְׁפָּט: ¹⁴וַיִּתְּקַדְּשׁוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת־אַרְזֹן יִהְיֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ¹⁵וַיִּשְׁאֲלוּ
בְנֵי־הַלְוִיִּם אֵת אַרְזֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כְּדָבָר^a יִהְיֶה
בְּכַתְּפָם^b בַּמִּטּוֹת עֲלֵיהֶם^b: ׀ ¹⁶וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד
אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְשַׁרְרִים בְּכָל־שִׁיר נְבָלִים וְכַנְרֹת וּמְצֻלְתִּים מִשְׁמִיעִים

12 ^{b-b} 2S aliter || 13 ^a cf 9 (3MSS ut 2S) || ^b IMS 6S 2S 5,22 בְּעַ' וּפְאִים ||
14 ^a 1? ׀ כב || ^b 6L הַבְּכִים (id 15) || 15 ^a 6 2S 5,24 'ב' || ^{b-b} 2S תַּחֲרִץ ||
16 ^a Vrs 2S 5,25 וַיִּקְ ׀ ^b 2S מִנְבַּע || Cp 15, 1 ca 20MSS S8 sic 8
c Hill; mlt MSS Edd יהוה || 3 הַמְקוֹם || 4 ׀ >6^B || in 5—10 6 partim al
hab numeros || 7 4MSS מֵאֲתִים || 11 6L Σαδουκ || 12 4MSS + אֲשֶׁר ||
13 ^a 1? c Var^G לִמ' vel potius כ' לִמָּה || ^b 6L + εἰ τοίμους || 15 ^a 6 'ב' || ^b כב' ||
>6BAK, 'על' >6L; hoc vel illud gloss.

מִבֵּית אֲבִינֶדָב וְעָזָא וְאַחִיו⁸ נְהֻגִים בַּעֲנֻלָּה⁸: וְדָוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל
 מִשְׁחָקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבִשְׂרִירִים וּבַכְנוּזֹת וּבַגְּבָלִים
 וּבַתְּפִים וּבַמַּצְלָתִים וּבַחֲצֻצּוֹת⁹: וַיָּבֹאוּ עַד־נָרָן כִּידָן⁹ וַיִּשְׁלַח עָזָא
 אֶת־דָּוִד לֵאחָז אֶת־הָאָרֶזֶן כִּי שָׁמָּה הַבְּקָר¹⁰: וַיַּחֲרֹאֲף יְהוָה בְּעָזָא
 וַיַּפְּתֵהוּ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרֶזֶן וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי אֱלֹהִים¹¹: וַיַּחֲרֹ
 לְדָוִיד כִּי־פָרַץ יְהוָה פָּרֵץ בְּעָזָא וַיִּקְרָא לְמָקוֹם הַהוּא פָּרֵץ עָזָא עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה¹²: וַיִּירָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר הִיךְ
 אָבִיא אֵלַי אֶת אֲרֹן הָאֱלֹהִים¹³: וְלֹא־הִסִּיר דָּוִיד אֶת־הָאָרֶזֶן אֵלָיו
 אֶל־עִיר דָּוִיד וַיִּטְהֹר אֶל־בֵּית עֲבֹד־אֱדָם הַנָּתִי¹⁴: וַיִּשְׁבֵּב אֲרֹן הָאֱלֹהִים
 עִם־בֵּית עֲבֹד אֲנָם בְּבֵיתוֹ¹⁵ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיִּבְרַךְ יְהוָה¹⁶ אֶת־בֵּית
 עֲבֹד־אֱדָם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לֹ¹⁷: פ

14 וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מִלְּאָכִים אֶל־דָּוִיד וַעֲצֵי אֲרָזִים וַחֲרָשֵׁי
 קִיר וַחֲרָשֵׁי עֲצִים לְבָנוֹת לוֹ בֵּית²: וַיָּבֶעַ דָּוִיד כִּי־הִכִּינוּ יְהוָה לְמֶלֶךְ
 עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־³ נִשְׂאֵת לְמַעַלָּה מַלְכוּתוֹ⁴ בְּעָבֹר עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל: ס
 13 וַיָּקַח דָּוִיד עֹד⁵ נָשִׁים בִּירוּשָׁלַם⁶ וַיִּזְלַד דָּוִיד⁷ עוֹד בָּנִים וּבָנוֹת:
 14 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיְלָדִים אֲשֶׁר הָיוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלַם שְׁמוֹעַ⁸ וְשׁוּבָב נָתָן
 וְשִׁלְמֹה⁹: וַיִּבְרַח וְאֵלִישׁוּעַ וְאֵלִפְלֵט¹⁰: וַיָּנֶה וַיִּפְגַּע וַיִּפְּעַ: 17 וְאֵלִישְׁמַע
 וּבַעֲלִידָע וְאֵלִיפְלֵט: ס 18 וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ
 עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִיד וַיִּשְׁמַע דָּוִיד
 וַיָּצֵא לִפְנֵיהֶם⁹: וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפְּשְׁטוּ בְּעֶמֶק רְפָאִים¹⁰: וַיִּשְׁאֵל
 דָּוִיד בָּאֱלֹהִים לֵאמֹר הֲאֵעִלָּה עַל־פְּלִשְׁתִּים וְנָתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ
 יְהוָה עֲלֶה וְנָתַתִּים בְּיָדְךָ¹¹: וַיַּעֲלוּ¹² בְּכַעַל־פְּרָצִים וַיִּכּוּ שָׁם דָּוִיד
 וַיֹּאמֶר דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אֹיְבֵי בְיָדִי¹³ כַּפָּרֵץ מִים עַל־כֵּן קָרָא
 שָׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בְּעַל פְּרָצִים¹⁴: וַיַּעֲזֹבוּ־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם¹⁵ וַיֹּאמֶר

וּבַמַּנְעָנָעִים 2S 6,5 8 ॥ אֶת־הָ 2S 6,3 8 ॥ וְאֵחָיו 6 ॥ 7 ॥
 עִם־ 10 2S 6,7 ॥ שָׁמָּה 1 frt ॥ נָכוֹן 2S 6,6 ॥ 9 ॥ וּבַצְּלָלִים
 ॥ הַנָּתִי 1 ॥ 14 2S 6,9 ॥ אֵיךְ 12 2S 6,9 ॥ וַיָּצֵר 1 2S 6,9 ॥ אֲרֹן
 ॥ חֹרֶם 1 prb c Q ॥ חִירָם Cp 14, 1 K 6,35 ॥ אֶת ע' א' וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ 2S 6,6 ॥
 ॥ פְּלִשְׁתִּים 1 2S 5,13 ॥ 3 2S 5,12 ॥ וְכִי 2 2S 5,12 ॥ ad 2S 5,11 ॥
 ॥ שְׁמוֹעַ 3,5 Σαμαα 6 ॥ הַיְלָדִים 2S 5,14 2S 5,14 ॥ 4 2S 5,14 ॥ וַיִּזְלְזוּ לָד' 2S 5,14 ॥
 16,9 ॥ 5—7 cf ad 3,6ss ॥ 8 6 εἰς ἀπάντησιν, 2S 5,17 aliter ॥ 9 2S 5,18 ॥ וַיִּנְמְשׁוּ
 ॥ 10 K ॥ 11 2MSS 6,3 ॥ 12 2S 5,20 ॥ וַיָּבֹא דָוִד 2S 5,20 ॥ 13 2S 5,20 ॥ וַיַּעֲלֵ
 ॥ 12 2S 5,21 ॥ עֲצֵבִיהֶם 2S 5,21 ॥ 14 2S 5,21 ॥ 15 2S 5,21 ॥

ם ³¹ וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֲשָׂרִים אֶלֶף וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת גְּבוּרֵי חֵיל
 אֲנָשֵׁי שְׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם: ם ³² וּמִחֲצִי מִטָּה מִנִּשְׂה שְׁמוֹנֶה
 עָשָׂר אֶלֶף אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד: ם
³³ וּמִבְּנֵי יִשָּׁשְׁכָר וְיֹדְעֵי בִינָה לַעֲתִים לָדַעַת מַה־יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל
 רֹאשֵׁיהֶם מֵאֲתָיִים וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם: ם ³⁴ מִזְבוֹרָן וְיֹצְאֵי
 צָבָא עֲרֹכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמֵשִׁים אֶלֶף וְלַעֲרָא ^b בְּלֹא־
 לֵב וְלִבִּי: ם ³⁵ וּמִנִּפְתָּלֵי שָׁרִים אֶלֶף וְעַמְּהֶם בְּצִנָּה וְחֲזִית שְׁלֹשִׁים
 וּשְׁבַעֲהָ אֶלֶף: ם ³⁶ וּמִן־הַדָּגִל עֲרֹכֵי מִלְחָמָה עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה אֶלֶף
 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ם ³⁷ וּמֵאֲשֶׁר יֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
 אֶלֶף: ם ³⁸ וּמֵעֶבֶר לְיִרְדֵּן מִן־הָרְאוּבֹגִי וְהַגָּדִי וְחֲצִי־שֶׁבֶט מִנִּשְׂה
 בְּכָל כְּלֵי צָבָא מִלְחָמָה מֵאָה וְעֲשָׂרִים אֶלֶף: ³⁹ כָּל־
 אֱלֹהֵי אֲנָשֵׁי מִלְחָמָה עֲדָרִיָּה מְעַרְכָּה בְּלִבָּב שָׁלֹם בָּאוּ חֲבֻרָנָה לְהַמְלִיךְ
 אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־שָׂרֵיתָּה יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ
 אֶת־דָּוִיד: ⁴⁰ וַיְהִי־וַיֵּשֶׁם עִם־דָּוִיד יָמִים שְׁלֹשָׁה אֲכָלִים וְשִׁוְתִים כִּי־
 הִכְיֵנוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם: ⁴¹ וְגַם הַקְּרוֹזִים־אֵלֵיהֶם עַד־יִשָּׁשְׁכָר וְזִבְלֹן
 וְנִפְתָּלִי מִבֵּיָאִים לָחֶם בַּחֲמוּזִים וּבְגִמְלִים וּבַפְּרָדִים וּבַכֶּקֶר מֵאֲכָל־
 קֶמֶח דְּבָלִים וְצִמְקִים וַיִּיּוֹן־וַיִּשְׁמֹן וַיִּבְקֶר וַצֹּאן לָרֹב כִּי שִׁמְחָה
 בְּיִשְׂרָאֵל: ם

13 ¹ וַיִּוָּעֶץ דָּוִיד עִם־אֲשָׁרֵי הָאֱלֹפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד: ² וַיֹּאמֶר
 דָּוִיד לְכָל־וְקֵהֵל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרָצָה
 נִשְׁלָחָה עַל־אֲחֵינוּ הַנִּשְׂאֹרִים בְּכָל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַמְּהֶם הַכֹּהֲנִים
 וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרָשֵׁיהֶם וַיִּקְבְּצוּ אֵלֵינוּ: ³ וַיִּנְסָבָה אֶת־אֶרְצוֹן אֱלֹהֵינוּ
 אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דָרְשָׁנוּהוּ בְיָמַי שְׂאוּל: ⁴ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקֵּהֵל לַעֲשׂוֹת כֵּן
 כִּי־יִשָּׂר הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָל־הָעָם: ⁵ וַיִּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־
 שִׁיתוֹר מִצְרַיִם וְעַד־לָבוֹא חֲמַת לְהֵבִיא אֶת־אֶרְצוֹן הָאֱלֹהִים מִקְרִית
 יַעֲרִים: ⁶ וַיַּעַל דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלֹתָהּ אֶל־קִרְיַת יַעֲרִים אֲשֶׁר
 לַיהוָה ^a לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֶרְצוֹן הָאֱלֹהִים וַיְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרוֹזִים
 אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם ^b: ⁷ וַיִּרְכְּבוּ אֶת־אֶרְצוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגֹלָה חֲדָשָׁה ^a

33 IMS^{Ken} s לעָמָם || 34 ^a 9MSS ט(1)ר || b-b 6mlt MSS οὐ χερσὶ
 κένως (רִיקָם) || 36 6 al num || 37 6 ut 34^a || 39 ^a nonn MSS^{Ken} עֲרֵכִי 6Bak
 παρὰτασσόμενοι L —ἐάμενοι || ^b Q^{MSS} שְׂאִרִית || Cp 13, 1 ^a 6L + ׀
 הַקֹּהֲנִים וְ || ^b 6L כל ׀ ׀ 21 c 6 נִרְצָתָה || 3 6BA דָּרְשָׁהוּ || 5 6 ὀπίωv || 6 ^{a-a} 2S 6,2 aliter ||
^b ca 10MSS שָׁם; 1 שָׁמוּ שָׁם (2S עליו sed invers), cf ט || 7 ^a 2S 6,3 + וַיִּשְׁאָהוּ.

הַשְּׁבָעִי: ¹³ וַיִּזְחַן הַשָּׁמַיִם אֶלְזָבֶד הַתְּשִׁיעִי: ¹⁴ וַיִּרְמְיָהוּ הָעֲשָׂרִי מִכְּבָנֵי
 עֲשֵׁתִי עֶשֶׂר: ׀ ¹⁵ אֵלֶּה מִבְּנֵי-גֹד רֹאשֵׁי הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה הַקָּטָן
 וְהַגָּדוֹל לְאַלְפֵּי: ¹⁶ אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת-הַיַּרְדֵּן בַּתְּרֵשׁ הָרֵאשִׁוֹן
 וְהוּא מִמֶּלֶךְ עַל-כָּל-גְּדִיָּתוֹ וַיִּבְרִיחוּ אֶת-כָּל-הָעַמָּקִים לַמִּזְרָח וְלַמַּעַרְב:
 ׀ ¹⁷ וַיָּבֹאוּ מִן-בְּנֵי בְנִימִן וַיהוֹדָה עַד-לְמִצְדָּ לְדָוִד: ¹⁸ וַיֵּצֵא דָוִד
 לַפְּגִיָּהֶם וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לָהֶם אִם-לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעֶזְרִי יִהְיֶה-לִּי
 עֲלֵיכֶם לִבָּב לְיָחִיד וְאִם-לְרִמּוֹתַי לְעֶזְרִי ^b בְּלֹא חֶמֶס בְּכַפִּי יִרָא אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ וַיִּזְכָּח: ׀ ¹⁹ וַיָּרוּחַ לְבָשָׂה אֶת-עֲמָשָׂא ^a רֹאשׁ הַשְּׁלוֹשִׁים ^b

לָזָז דָּוִד וְעַמָּה ^c בֶּן-יִשִׁי
 שָׁלוֹם וְשָׁלוֹם לָךְ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ
 כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ

וַיִּקְבְּלֵם דָּוִד וַיִּתְּנֵם בְּרֹאשֵׁי הַגָּדוֹד: ׀ ²⁰ וּמִמֶּנֶּשֶׁה נָפְלוּ עַל-
 דָּוִד בָּבֹאוֹ עִם-פְּלִשְׁתִּים עַל-שָׂאוֹל לְמַלְחָמָה וְלֹא עֲזָרָם כִּי בַעֲצָה
 שְׁלָחָהּ סִרְגֵּי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרֹאשֵׁינוּ יָפֹז אֶל-אֲדֹנָיו שָׂאוֹל:
²¹ בְּלָקְתוּ אֶל-צִיקְלָגָה נָפְלוּ עָלָיו מִמֶּנֶּשֶׁה עֲדָנָח ^b וַיִּזְכֹּד וַיִּדְיַעֲאֵל
 וּמִיכָאֵל וַיִּזְכֹּד וַאֲלִיהוּא ^c וַעֲלָתִי רֹאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר לְמִנְשָׁה:
²² וְהָמָּה עֲזָרוּ עִם-דָּוִד עַל-הַגָּדוֹד כִּי-גִבּוֹרֵי חֵיל כָּלָם וַיִּהְיוּ שָׂרִים
 בַּצָּבָא: ²³ כִּי לַעֲתִיּוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ עַל-דָּוִד לְעֹזְרוֹ עַד-לְמַחְנֶה גָדוֹל
 כְּמַחְנֶה אֱלֹהִים: ׀

²⁴ וְאֵלֶּה מִסִּפְרֵי ^a רֹאשֵׁי הַחֲלוּצִי ^b לְצָבָא בָּאוּ עַל-דָּוִד חִבְרוֹנָה
 לְהַסֵּב מִלְּכֹות שָׂאוֹל אֲלֵיוֹ כָּפִי יְהוֹהָה: ׀ ²⁵ בְּנֵי יְהוֹדָה גִּשְׁאִי
 צִנָּה וְרִמְחַ שְׁשֵׁת אֲלָפִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת חֲלוּצֵי צָבָא: ׀ ²⁶ מִן-
 בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חֵיל לְצָבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה: ׀ ²⁷ מִן-בְּנֵי
 הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ׀ ²⁸ וַיהוֹיָדָע הַגִּיִּיד לְאַחֲרֹן
 וְעַמְזִי שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת: ׀ ²⁹ וַעֲזֹזֹק גֵּעַר גִּבּוֹר חֵיל
 וּבֵית-אֲבִיו שָׂרִים עֲשָׂרִים וּשְׁנָיִם: ׀ ³⁰ וּמִן-בְּנֵי בְנִימִן אֲחִי שָׂאוֹל
 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד-הֵנָּה מִרְבֵּיתָם שְׁמֹנִים מֵשֻׁמֶרֶת בֵּית שָׂאוֹל:

¹³ ^B Ελιαζερ || ¹⁶ Q 'גד || ¹⁷ ^Θ εἰς βοήθειαν (?) (למען) || ¹⁸ ^a >^{BAR} ||
^{b-b} ^{BARL} οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χεῖρός || ¹⁹ ^a 1 אבשי cf II, 20 || ^b 1 c KΘ88 השלו' ||
^c ^Θ (אמה) ועמה (בשלום) ^{A(L)} ^Θ ; ועמה ^c ^Θ (השליש' Q) || ^d 1 c ^Θ ||
²² ^Θ — ור ^{(B)A} ^Θ || ^c — גה ^B Var || ^b — רם ^{AL} (V) ^Θ || ²⁰ 1 c — ריק ||
²³ >^{BAR} || ²⁴ ^a ^Θ שמות || ^b >^Θ || ^c ^Θ + המספר || ²⁵ ^Θ κ. Σαδδουκ. ||
²⁹ ^Θ ^L κ. Σαδδουκ.

12 וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיָּקָלָךְ עוֹד עֲצוּר מִפְּנֵי שָׂאוֹל בֶּן־
 קִישׁ וְהָמָּה בְּגִבּוֹרִים עֲזָרִי הַמִּלְחָמָה׃² נָשְׁקִי קֶשֶׁת מִימִינִים
 וּמִשְׁמָאלִים בְּאַבְנִים וּבַחֲצִים בְּקֶשֶׁת מֵאִתִּי שָׂאוֹל מִבְּנֵימֹן׃³ הִרְאֵשׁ
 אֲחִיעֶזֶר וַיֹּאשׁ בְּנִי^a הַשְׁמַעְיָה^b הַגִּבְעָתִי וַיִּזְוֹאֵל^c וּפְלָט^d בְּנֵי עֲזֻמָּת
 וּבִרְכָּה וַיְהִיָּה הָעֵנָתִי׃⁴ וַיִּשְׁמַעְיָה^a הַגִּבְעָזִי גִבּוֹר בַּשְּׁלָשִׁים וְעַל־
 הַשְּׁלָשִׁים׃⁵ וַיִּרְמְיָה וַיַּחְזִיאוֹל וַיַּחְזִקֵּן וַיִּזְכֹּד הַגִּדְרָתִי׃⁶ אֶלְעִיזָיָה^a
 וַיִּרְמִימֹת וּבַעֲלִיָּה וּשְׁמָרְיָהוּ וּשְׁפָטְיָהוּ הַחֲרִיפִי׃⁷ אֶלְקָנָה וַיִּשְׁיָהוּ
 גַּעְזָרָאֵל^b וַיִּעֶזֶר וַיִּשְׁבָּעָם^c הַקָּרְתִּים׃^d וַיִּזְעָאֵלָה^a וַיִּזְכְּדִיהָ בְּנֵי יִרְחָם
 מִן־הַגִּדְדוֹר׃^e וּמִן־הַגִּדִי גִבְדָּלוֹ אֶל־דָּוִיד לְמַצֵּד^a מִדְּבָרָה גִבְרִי
 הַחִיל אֲנָשִׁי צָבָא לְמִלְחָמָה עֲרִכִי צִנָּה וְרִמַּח^b וּפָנִי אַרְיָה פְּגִיחָם
 וּכְצָבָאִים^c עַל־הַהָרִים לְמָהָר׃¹⁰ עֶזֶר הָרֹאשׁ עֲבָדִיהָ הַשְּׁנִי אֶלְיָאָב
 הַשְּׁלִישִׁי׃¹¹ מִשְׁמֶנֶה הַרְבִּיעִי יִרְמְיָה הַחֲמִשִּׁי׃¹² עֵתִיָּה^a הַשְּׁשִׁי אֶלְיָאָל^b

36^{b-b} 1 frt (cf 2S 23,34) אֵלֶּעֱם הַגִּיל׳וֹי || 37^a שָׁ 2S 23,35 חֲצָרִי || b-b 2S
בְּפַעְרֵי הָאָרְבוֹ || dub || 38^a 2S 23,36 וְנֶאֱמַר || b 2S בֶּן־ || c 2S מִצְדָּה || dl ? ||
^{d-d} 2S בְּנֵי הַנְּדִי || 1 ? בֶּן־רָדִי || 40^B Hθηρει, Ιθ.; 1 ? c S הַיְתָרִי cf ad 2S
23,38 || 42^a B Σαιζα || b-b 1 c S עַל־הַשֹּׁ׃ || 43^B Βαιθανει, Βεθ. || 44^a θ
—? || b K יועִי Q ויעִי || 45^a MSS κ. Ιωζαε, Ιεας || b ALU תִּהְיוּ —?
46^a dub; v Mahumites || b BAK κ. Ιωσ(ε)ια || c BAK בְּנוֹ || 47 dub; 1 ?
מִצְדָּה || Cp I2, I B לְצוֹ׃ || 3^a 1 c MSKen BAK בֶּן־ (בְּנוֹ) || b 1 K שֶׁ׃ || c K
QΘAL וְיִזְי׃ nonn MSSKen B S וואל, frt recte || d B κ. Ιωφ. . || 4^a ? =
וְשִׂמְעָה || b sic M; S —שִׁים || 6^a B AZai L Eλιεζερ || b QΘAυ רִ'—,
KΘB רִ'— || 7^a L κ. Ιεσσουε (וְיִשְׁוִי) || b 5 MSSKen B ועוריאל A(L) κ. Ε(λ)ιηλ
c TL וְיִשְׁבְּעִם || d θ ׀ 8 pl MSSKen ויעלה 1 ? (cf B) ויעִ׃ || b AKL
בְּנֵי || c pl MSS c MSSEx.2 al T —ווד || 9^a >θ || b S contra M ומִגֻּן
c θ ׀ 10 cf θ ut 7,3 || 11 S מִ׃ || 12^a L Eθθ; S עתר || b pc MSS
B Eλιαβ.

עֲמֻתָּ^ב וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הַזֶּלֶד אֶת־מוֹצֵא^א: 43 וּמוֹצֵא הַזֶּלֶד אֶת־
בְּנֵעָא^א וּרְפִיָּה בְּנוֹ אֶלְעָשָׂה בְּנוֹ אָצֵל^ב בְּנוֹ: 44 וְלֹאֲצֵל שְׂשֹׂה בְּנֵי
וְאֵלָה שְׂמוֹתָם עֲזִירָקָם וּבְכָרוֹ^א וְיִשְׁמַעְאֵל וְשַׁעְרָה^ב וְעַבְדָּהָ^א וְחַגְנוֹ
אֵלָה בְּנֵי אָצֵל: פ

10 וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמוּ^א בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּנֶם אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים
וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהָר גִּלְבָּעַ^ב: 2 וַיִּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים אַחֲרֵי שְׂאוּל וְאַחֲרֵי
בְּנָיו וַיָּבֹנוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־אֲבִינֶגֶד וְאֶת־מַלְכִי־שׁוּעַ בְּנֵי
שְׂאוּל: 3 וַתִּכְבֹּד הַמֶּלֶךְמָה עַל־שְׂאוּל וַיִּמְצָאוּהוּ הַמּוֹזְרִים בְּקִשְׁת וַיַּחֲל
מִן־הַיּוֹרִים: 4 וַיֵּאמֶר שְׂאוּל^א אֶל־נִשְׂא כִלְיוֹ שֶׁלֶף חֲרָבָה וַיִּדְקְרַנִּי כֹה
פֶן־יָבֹאוּ הָעַרְלִים הָאֵלֶּה וְהַתַּעֲלֹלוּ־בִי וְלֹא אָבִה נִשְׂא כִלְיוֹ כִּי יֵרָא
מֵאֵד וַיִּקַּח שְׂאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ: 5 וַיֵּרָא נִשְׂא־כִלְיוֹ כִּי־מַת
שְׂאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־הַחֶרֶב וַיָּמָת: 6 וַיָּמָת שְׂאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בְּנָיו
וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו מָתוּ: 7 וַיֵּרָאוּ כָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּעֵמֶק כִּי לָסוּ
וְכִי־מָתוּ שְׂאוּל וּבְנָיו וַיַּעֲזֹבוּ עָרֵיהֶם וַיָּנֶסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁבּוּ
בָהֶם: פ 8 וַיְהִי מִמָּחָרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לַפֶּשֶׁט אֶת־הַחֲלָלִים
וַיִּמְצְאוּ אֶת־שְׂאוּל וְאֶת־בְּנָיו לְפָלִים בְּהָר גִּלְבָּעַ: 9 וַיִּפְשִׁיטוּהוּ וַיִּשְׂאוּ
אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־כִּלְיוֹ^א וַיִּשְׁלְחוּ בְּאַרְצֵן־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבִשָׁר אֶת־^ב
עַצְבֵּיהֶם וְאֶת־הָעֵם: 10 וַיִּשְׁיִמּוּ אֶת־כִּלְיוֹ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם^א וְאֶת־גִּלְגָּלְתּוֹ
תָּקְעוּ בֵּית דָּגוֹן: פ 11 וַיִּשְׁמְעוּ כָל־^א יִבְשׁ גִּלְעָד אֶת כָּל־^ב־אֲשֶׁר־
עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשְׂאוּל: 12 וַיִּקְוֹמוּ כָל־אִישׁ חֵיל^א וַיִּשְׂאוּ אֶת־גּוֹפֶת־^א
שְׂאוּל וְאֶת גּוֹפֶת^ב בְּנָיו וַיָּבִיאוּם יְבִישָׁה^ד וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם
תַּחַת הָאֵלֶּה בְּיָבֵשׁ וַיַּצִּימוּ שְׁבַעַת יָמִים: 13 וַיָּמָת שְׂאוּל בְּמַעַל
אֲשֶׁר־מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַר וְגַם־לְשְׂאוּל בְּאֹזֶב
לְדָרוֹשׁ: 14 וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיָּמִיתָהוּ וַיִּסַּב אֶת־הַמָּלוּכָה לְדָוִיד
בְּיָיִשִּׁי: פ

42 ^b cf 8,36^b || ^c Ⓞ^{Bas} Ma(σ)σα || 43 ^a cf ad 8,37 || ^b Ⓞ^B Eσαηλ L Aσαηλ ||
44 ^{a-c} ut 8,38 || Cp 10, 1 ^a IS 31,1 part || ^b IS הַג', id 8 || 2 IS 31,2 . . . אֶת־
וְאֵת־ || 3 l prb c Ⓞ^L (ἐτροπώθη) וַיַּחֲל || 4 IS 31,4 + וַיִּדְקְרַנִּי || 5 >Ⓞ^B, § IS 31,5 +
עָם יִשְׂרָאֵל || 6 Ⓞ (IS 31,6) + בְּיוֹם הַהוּא (IS + add) || 7 Ⓞ + lσαηλ § + יִשְׂרָאֵל || ins c
IS 31,7 וַיִּשְׁלְחוּ || 9 ^{a-a} IS 31,9 aliter || ^b Ⓞ^L בְּתִי, § MSS § בֵּית, cf IS^M ||
10 ^a IS 31,10^M עֲשִׂיתוּ || ^b 10 b IS aliter, sim Ⓞ || 11 ^a IS 31,11 יִשְׁבִּי ||
12 ^b § IS || וַיִּלְכּוּ כָל־הַלְלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־גְּזֵית || ^{a-a} IS || 12 ^b >IS || כָּל־יִשְׂרָאֵל ||
31,12 גְּזֵית || ^c IS et antea add || ^d IS + add || ^e IS הָאֵשֶׁל || 13 Ⓞ + add.

21 זְכַרְיָה בֶן מִשְׁלֵמְיָה שָׁעַר פֶּתַח לְאַהֵל מוֹעֵד: 22 כָּל־הַכּוֹרִים
לְשָׁעָרִים בְּסָפִים מֵאֲתָיִים וּשְׁנַיִם שָׁעָר הָמָּה בַּחֲצָרֵיהֶם הִתְיַחֲשׁוּ
הָמָּה יִסֹּד דָּוִיד וְשִׁמְשׁוֹן הָרָאָה בְּאֻמוֹנָתָם: 23 וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל־
הַשָּׁעָרִים לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֵהֶל לְמִשְׁמְרוֹת: 24 לְאַרְבַּע רוּחוֹת
יָהּיוּ הַשָּׁעָרִים מִזְרַח יָמָּה צָפוֹנָה וְנֹגֶבָה: 25 וְאַחֲתֵיהֶם בַּחֲצָרֵיהֶם
לָבֹא לְשַׁבַּע הַיָּמִים מֵעַתָּה אֶל־עַתָּה עִם־אֵלֶּה: 26 כִּי בְּאֻמוֹנָה הָמָּה
אַרְבַּעַת גִּבְרִי הַשָּׁעָרִים^a הֵם הַלְוִיִּם וְהֵיוּ עַל־הַלְשָׁכוֹת וְעַל־
הָאוֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים: 27 וּסְבִיבוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים יִלְינוּ כִּי־עֲלִיהֶם
מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל־הַמִּפְתָּח וּלְבָקֶר לְבָקֶר: 28 וּמֵהֶם עַל־כָּל הַעֲבָדָה
כִּי־בִמְסָפָר יִבְיָאוּם וּבִמְסָפָר יוֹצִיאוּם: 29 וּמֵהֶם מִמָּנִים עַל־הַכֵּלִים
וְעַל כָּל־כָּלִי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַפֶּלֶא וְהַיִּין וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְבוֹנָה וְהַבִּשְׁמִים:
30 וּמִן־בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רָקְחִי הַמִּרְקַחַת לְבִשְׁמִים: 31 וּמִתַּת־הָ^a מִן־הַלְוִיִּם
הוּא הַבְּכוֹר לְשָׁלֹם^b הַקֶּרְחִי בְּאֻמוֹנָה עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבָתִים: 32 וּמִן־
בְּנֵי הַקֹּהֲתִי מִן־אַחֲתֵיהֶם עַל־לֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת לְהָכִין שֶׁבֶת שֶׁבֶת:
33 וְאַלֶּה הַמְּשֻׁרָרִים רֹאשֵׁי אֲבוֹת לְלוֹיִם בְּלִשְׁכַּת פְּטִירִים^a כִּי־יוֹמָם
וְלַיְלָה עֲלֵיהֶם בְּמִלְאָכָה^b: 34 אֵלֶּה רֹאשֵׁי הָאֲבוֹת לְלוֹיִם לְתַלְדוֹתָם
רֹאשִׁים אֵלֶּה יֵשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם: 35 וּבְגִבְעוֹן יֵשְׁבוּ אֲבִי־
גִבְעוֹן יְעוֹאֵל^a וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ^b מַעֲכָה: 36 וּבְנֵי הַבְּכוֹר עֲבָדוֹן וְצֹר וְקִישׁ
וּבַעַל וְנָר וְנָדָב: 37 וּבְנֵי וְאֶחָיו^a וּזְכַרְיָה^b וּמִקְלֹת הַזֹּלִיד
אֶת־שִׁמְעֹן וְאַחֲהֶם גִּדְּ אֶחֱיהֶם יֵשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם עִם־אַחֲתֵיהֶם: 38
39 וְנָר הַזֹּלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הַזֹּלִיד אֶת־שִׁמְעֹן וְשִׁמְעֹן הַזֹּלִיד אֶת־
וְהַזֹּנְתָן וְאַת־מִלְכִּי־שׁוּעַ וְאַת־אַבִּינָדָב וְאַת־אַשְׁבַּעֵל: 40 וּבְנֵי־הַזֹּנְתָן
מִרְיָ בַּעַל וּמִרְיָ־בַעַל הַזֹּלִיד אֶת־מִיכָה: 41 וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן וּמִלְכָּה^a
וְתַחֲרַע: 42 וְאַחֲזִי הַזֹּלִיד אֶת־יַעֲזָה וְיַעֲזָה הַזֹּלִיד אֶת־עֲלִמָּת וְאַת־

בַּיְהוּדָה הַגָּלוּת לְכָבֵל בְּמַעֲלָם: ² וַהֲיוּשָׁבִים הָרִאשִׁימִים אֲשֶׁר בְּאַחֲזָתָם
 בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים: ³ וּבִירוּשָׁלַם יֵשְׁבוּ
 מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בְנִימִן וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וּמִנְשֵׁה: ⁴ אֵתֵי
 בִן־עַמִּיהוּד בִן־עַמְרִי בִן־אַמְרִי בִן־בְּנִימִן־בְּנֵי פֶרֶץ בִן־יְהוּדָה: ⁵ וּמִן־
 הַשִּׁילֹנִי עֲשִׂיָּה הַכָּכֹר וּבְנָיו: ⁶ וּמִן־בְּנֵי זָרַח יְעֻזָּאֵל וְאַחֵיהֶם שֵׁשֶׁ־
 מֵאוֹת וְתִשְׁעִים: ⁷ וּמִן־בְּנֵי בְנִימִן סִלְוָא בִן־מִשְׁלֵם בִן־יְהוֹדָיָה
 בִן־הַסְּנָאָה: ⁸ וּבְנֵיהָ בִן־יִרְחָם וְאַלָּה בִן־עֲזַי בִן־מִכְרִיָּה וּמִשְׁלֵם בִן־
 שַׁפְטָיָה בִן־רְעֻזָּאֵל בִן־יְבֻנְיָה: ⁹ וְאַחֵיהֶם לְתַלְדוֹתָם תִּשְׁעַת מֵאוֹת
 וְחֲמִשִּׁים וְשֵׁשֶׁת כָּל־אַלָּה אֲנָשִׁים רָאשֵׁי אֲבוֹת לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם:
 ס ¹⁰ וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה וְיְהוֹזָבָב וְיִכִּין: ¹¹ וְעֲזַרְיָה בִן־חֶלְקִיָּה
 בִן־מִשְׁלֵם בִן־צְדוֹק בִן־מְרִיזָה בִן־אַחִיזָבֵב נָגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים: ס
¹² וְעֲדִיָּה בִן־יִרְחָם בִן־פֶּשַׁחֹר בִן־מִלְכִּיָּה וּמַעֲשִׂיָּה בִן־עֲדִיָּאֵל בִן־
 יִחְזָקָה בִן־מִשְׁלֵם בִן־מִשְׁלֵמִית^d בִן־אַמֶּר: ¹³ וְאַחֵיהֶם רָאשִׁים לְבֵית
 אֲבוֹתָם אֵלֶּף וְשִׁבְעַת מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גְּבוּרֵי חֵיל מְלֹאכֶת עֲבוֹדַת
 בֵּית־הָאֱלֹהִים: ¹⁴ וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בִן־חֲשׁוּב בִן־עֲזַרְיָהם בִן־
 חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מֶרַי: ¹⁵ וּבִקְבָקֶר חֲרָשׁ וְגָלָל וּמִתְנִיָּה בִן־מִיכָא
 בִן־זִכְרִיָּה בִן־אַסָּף: ¹⁶ וְעֲבַדְיָה בִן־שְׁמַעְיָה בִן־גָּלָל בִן־יְדוּתָן וּבִרְכִיָּה
 בִן־אַסָּא בִן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב בְּחֶצְרֵי גִטּוֹפָתִי: ¹⁷ וְהַשְּׁעִירִים
 שְׁלֹמֹם וְעָקוֹב וְטַלְמוֹן וְאַחִימִן וְאַחֵיהֶם שְׁלֹמֹם הָרָאשׁ: ¹⁸ וְעַד־הַנָּה
 בְּשַׁעַר הַמִּלֹּךְ מִזְרָחָה הָמָּה הַשְּׁעָרִים לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי: ¹⁹ וְשְׁלֹמֹם
 בִן־קֹזַרָא בִן־אַבְיָסָף בִן־קָרַח וְאַחֵיו לְבֵית־אֲבִיו הַקְּרָחִים עַל מְלֹאכֶת
 הָעֲבֹדָה שְׁמַרְיָה הַסֹּפִים לְאַהֵל וְאַבְתִּיהֶם עַל־מַחֲנֶה יְהוָה שְׁמַרְיָה
 הַמְּבֹאֵ: ²⁰ וּפְיִנְחָם בִן־אַלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יְהוָה וְעַמּוֹ:

I b-b 6^{BA} בְּמַגְלִים — (trsp ^Λ), sim v || 2 ^{a-o} 6^B invers; L + kai . . kai ||
 4 ^a ins (cf 7. 10. 14; Neh 11,4) || ^b = עָתִיָּה ? Neh; 6^A Γωθι
 L Ouθι || ^c = אֶמְרִיָּה ? Neh; 6^{BA} om || ^d 1 c Q 6¹ MSS ע || (בְּנִימִן 6^L) ||
 5 ^a 1 ^a cf Nu 26,20 || ^b S et Basia frater ipsius || 6 ^a 6^B יְעִיָּאֵל || 7 ^a 6^{BL}
 Σαλωμ cf 2,33 || ^{b-b} 1 prb c Neh 11,9 || וְיְהוּדָה || 8 ^{a-a} nonn MSS 6^{BL} וְאַלָּה
 6^L ? יְדַעְיָה || 6^{BA} 10 || (יְבֻנְיָה 6^L) || יְכֻנְיָה || 6^L 11 || בְּנֵי || 11 ^a Neh 11,11 || שְׁרָיָה || 6^L 12 || Σαδδουκ ||
 12 ^a 4 MSS S || וְעֲזַרְיָה || ^{b-b} Neh 11,13 || בִן־אַחֵיו || 13 Var^G חֵיל (exc עֲשִׂי ?) || 15 ^{a-a} 6^B κ. Bakap κ. Pa-
 πατηλ || ^b nonn MSS S Neh 11,17 || וְבְרִי || 16 ^a 6^B κ. Αβδεια Neh 11,17 || וְעֲבַדְיָה ||
^b Neh 12,25 || שְׁמַעְיָה || ^c 32 MSS S || אֶסָּף || 17 cf 7^a; 26, 1. 14 || שְׁלֹמֹה (מ) Neh 12,25 ||
 18 6^{BA} (αί) πύλαι || 20 6^{BA} וְהָמָּה ||.

וַעֲרָד וְעָדָר: ¹⁶ וּמִיכָאֵל וְיִשָּׁפָה ^a וַיִּזְחָא ^b בְּנֵי בְרִיעָה: ¹⁷ וַיִּזְכְּרָהּ
וּמִשְׁלֵם וְחִזְקִי וְחָבֵר: ¹⁸ וְיִשְׁמָרִי וַיִּזְלִיאָה וַיִּזְבֵּב בְּנֵי אֶלְפָּעֵל:
¹⁹ וַיִּקְרִים וְזַכְרִי וְזַכְרִי: ²⁰ וַאֲלִיעִינִי וְצִלְתִּי וְאַלְיָאֵל: ²¹ וַנַּעֲדֶיהָ וּבִרְאִיהָ
וְשִׁמְרֹת בְּנֵי שִׁמְעִי: ²² וְיִשְׁפָּן וְעֶבֶר וְאַלְיָאֵל: ²³ וַעֲבָדוּן וְזַכְרִי וְחִנּוּ:
²⁴ וַחֲנַנְיָהּ וְעִילָם וַעֲנַתְתִּיהָ: ²⁵ וַיִּפְדֶּיהָ ^b וּפְנִיאֵל ^c בְּנֵי שִׁשְׁקָה ^d:
²⁶ וְשִׁמְשָׁרִי וְשִׁחֲרִיה וַעֲתָלְיָה: ²⁷ וַיַּעֲרֹשֶׂיהָ וְאַלְיָה וְזַכְרִי בְּנֵי יִרְחָם:
²⁸ אֵלֶּה רְאִשֵׁי אֲבֹת לְתַלְדוֹתָם רְאִשִׁים אֵלֶּה יָשָׁבוּ בִירוּשָׁלַם:
²⁹ וּבְגִבְעוֹן יָשָׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן ^a וְשֵׁם אֲשֶׁתּוֹ מַעֲכָה ^b: ³⁰ וּבִבְנֵי הַכְּזֹר
עֲבָדוֹן וְצֹר וְקִישׁ וְבַעַל ^b וְנָדָב: ³¹ וַיִּגְדֹּר וְאַחִיזָה ^a וְזַכְרִי: ³² וּמִקְלֹזֹת
הַזֵּלִיד אֶת־שִׁמְעָה וְאַחֲרֶיהָ נָגַד אֲחִיהֶם יָשָׁבוּ בִירוּשָׁלַם עִם־
אֲחֵיהֶם: ³³ וַיִּגְדֹּר הַזֵּלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הַזֵּלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל
הַזֵּלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֲשַׁבְעֵל: ³⁴ וּבְכֹן־
יְהוֹנָתָן מְרִיבָה בַּעַל וּמְרִיבָה בַּעַל הַזֵּלִיד אֶת־מִיכָה: ³⁵ וּבְנֵי מִיכָה
פִּיתוֹן וּמִלֹּךְ ^a וּמִתְאַרַע ^b וְאַחִיזָה: ³⁶ וְאַחִיזָה הַזֵּלִיד אֶת־יְהוֹעָזָה ^a וַיְהוֹעָזָה
הַזֵּלִיד אֶת־עֲלָמֶת וְאֶת־עֲזֻמֹּת ^b וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הַזֵּלִיד אֶת־מוֹצָא:
³⁷ וּמוֹצָא הַזֵּלִיד אֶת־בְּנֵי־רָפָה ^a בְּנֵי אֶלְעָשָׁה בְּנֵי אֶצֶל ^b בְּנֵי:
³⁸ וּלְאַצֶּל שֵׁשָׁה בָנִים וְאַלְהָה שְׁמוֹתָם עֲזַרְיָהם וְכַרְיָה ^a וְיִשְׁמַעְיָאֵל
וְשַׁעֲרִיָּה ^b וְעַבְדִּיהָ ^c וְחִנּוּ כָל־אֵלֶּה בְּנֵי אֶצֶל: ³⁹ וּבְנֵי עֲשָׁקָה אֲחִיזָה
אוּלָם כַּכְרִי יְעוֹשׁ הַשְּׁנִי וְאַלְיָפָלֶם הַשְּׁלִישִׁי: ⁴⁰ וַיְהִי־הֵן בְּנֵי־אוּלָם
אֲנָשִׁים גְּבוּרֵי־חַיִל נְרָכִי קָשֶׁת וּמַרְבֵּים בָּנִים וּבְנֵי בָנִים מֵאָה
וְחֲמִשִּׁים כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי בְנֵי־יִמִּן: ⁴¹ וְכַל־יִשְׂרָאֵל ^a הִתְיַחֲשׁוּ וַהֲגִם ^a כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל

15 ~ 16 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 16 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 17 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 18 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 19 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 20 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 21 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 22 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 23 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 24 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 25 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 26 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 27 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 28 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 29 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 30 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 31 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 32 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 33 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 34 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 35 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 36 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 37 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 38 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 39 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 40 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ || 41 ^a ^B Σαφαν || ^b ^{(A)L} Ωρηρ κ. Ωθηδ Α κ. Αρωδ κ. Ωδερ ||

וְאַרְם: 35 וּבֶן־הַלֵּם^a אָחִיו צִפְתָּ^c וַיִּמְנַע וְשִׁלְשֵׁ^d וְעַמְלָ: 36 בְּנֵי צִפְתָּ
סוּחַ וְחִרְנַפְרָ^a וְשׁוּעַל וְכִרִי^c וַיִּמְרָה: 37 בְּצֹרָ^d וְהוּד^b וְשִׁמְאָ וְשִׁלְשָׁה^c
וַיִּתְּנֶן^d וּבִאֲרָא: 38 וּבְנֵי יִתְרִי וַיִּפְגְּהָ^a וּפְסָפָא^b נֶאֱרָא: 39 וּבְנֵי עֲלָא^a
אֶרְחָ וְחִנְיָאֵל^b וְרַצִּיא: 40 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי־אִשְׁרֵי בֵּית־הָאָבוֹת
בְּרוּרִים גְּבוּרֵי חַיִּים רָאשֵׁי הַנְּשִׂאִים וְהַתִּיחָשׁם בְּצָבָא בְּמִלְחָמָה
מִסְפָּרָם אַנְשִׁים עֶשְׂרִים וְשֵׁשָׁה אָלֶף: פ

8 וּבְנֵימָן הוֹלִיד אֶת־בְּלַע בְּכֹרֹ אֲשֶׁבֶל הַשָּׁנִי וְאַחֲרָה הַשְּׁלִישִׁי:
2 גִּזְחָה הֶרְבִּיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי: 3 וַיְהִיו בָּנִים לְבָלַע אֲדָרָא וְגֵרָא
וְאֶבְיָהוּד^b: 4 וְאַבְיָשׁוּעָא^a וְנַעֲמָן וְאַחֲזִיתָ^b: 5 וְגֵרָא וְשַׁפּוּפָן וְחִוְרָם:
6 וְאֵלֶּה בְּנֵי אֲחִיזָא^a אֵלֶּה הֵם רָאשֵׁי אָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי גִבְעָ וְגִלְלוֹם
אֶל־מְנַחֶתֶב^b: 7 וְנַעֲמָן וְאַחֲזִיָּה וְגֵרָא הוּא הַגִּלְלוֹם וְהוֹלִידָ אֶת־עֲזָא
וְאֶת־אֲחִיזָא^b: 8 וְשִׁחְרִים^a הוֹלִיד בְּשָׂדֶה מוֹאָב מִן־שִׁלְחוֹ אֹתָם חוֹשִׁים
וְאֶת־בַּעְרָא^b נָשִׁיו: 9 וַיּוֹלֵד מִן־תַּדְשָׁא אֲשֶׁתּוֹ אֶת־יִזְכָּב וְאֶת־עֲבִיָּא
וְאֶת־מִישָׁא^b וְאֶת־מֶלְכָם: 10 וְאֶת־יַעֲוִיָּא^a וְאֶת־שִׁכְיָה^b וְאֶת־מֶרְמָה אֵלֶּה
בְּנֵי רָאשֵׁי אָבוֹת: 11 וּמִחָשִׁים הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוֹב וְאֶת־אֶלְפָּעֵל:
12 וּבְנֵי אֶלְפָּעֵל עֶבְרָא^a וּמִשְׁעָם וְשַׁמְדָּ^b הוּא בְּנֶה אֶת־אוֹנוֹ וְאֶת־לָד
וּבְנֵיהֶ: 13 וּבְרַעָה וְשִׁמְעָה הָמָּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי אֵילָן
הָמָּה הַכְּרִיחוֹ אֶת־יֹשְׁבֵי גֵת: 14 וְאַחֲרָיו^a שִׁשְׁקָ^b וַיִּרְמֹזֶת: 15 וַיִּזְבְּרִיהָ

35 ^a 1 c Seb ט^L ובני || ^b B^B Βαλααμ (crrp) L Ιασουλ || ^c ט^L Σουφα ||
^d ט^L ושלם || 36 ^a K^{Or} סִיחַ || ^b ט^B κ. Αναρφαρ (וחנרפר), L κ. Αριαφερ || ^c ט^B
κ. Σαβρει || ^d ט^L κ. Ιμαρη || 37 ^a ט^B Σοβαλ || ^b ט^L וְאֶהוּד? (cf 8,3^b) || ^c ט^B κ.
Σαλεισα v et Salusa || ^d 2MSS ט^A וִיתֵר (וְיִיתֶרָה?) || 38 ^a Or יפוגה || ^b ט^B κ.
Ιφινα ^A Ιεφινη || ^b ט^B —αι || ^c ט^L —αι || 39 ^a ט^{BA} Ωλα L Εθραν || ^b Var^G
Cp 8, 1 ט^L וְאַחֲרָה?; 1 c Nu 26,38 אֶת־רָם || 2 ^b ט^B וְיִ? L וְנִ? ||
3 ^a 1 c 9MSS ט^{A+MSS} Gn 46,21; Nu 26,40 אֶרְךָ || ^b ט^L και Αωα (= Αωδ);
1 prb אֶהוּד אֶבִי cf 7,37^b et Jdc 3,15 || 4 ^a ט^B —σamas || ^b ט^{BA} κ. Αχια ||
5 ^a Nu 26,39^{at} אֶם—; ט^{A+MSS} Σωφαν || ^b 1 c Nu 26,39 וְחִוְרָם || 6 ^a 1 אֶהוּד;
ט^{BL} Αωδ ut Jdc 3,15 (ט^L 6 ante 5) || ^b ט^{BA} —θ(ε)ι L Μανουαθ || 7 ^a ט^L +
Γηρα, ט^{BA} + οὗτος Ιγ(λ)ααμ || ^b pl MSS הוּד—; mlt MSS [ι]αχιζαδ || 8 ^a ט^A +
MSS אֲשֶׁתּוֹ || ^b IMS ט^{BL} דָּא— (cf 9^a) || ^c ט^B אֶשְׁתּוֹ ||
9 ^a ט^{excl} Cpl בערא || ^b ט^{BL} מִי אֶ מִז' || 10 ^a ט^L Ιωας || ^b mlt MSS
ט^{BA} שֶׁב' || 11 ט^L אֶלְפִי || 12 ^a ca 15MSS עֶבְדֵי ט^{BA} Ωηηδ L Αβερ || ^b mlt MSS
Edd ט^{BA} שֶׁב' — ט^L κ. Σαμηνη || ^c ט^{B+MSS} Ωνα(v) L —ων || 13 ט^L Α(ι)λαμ,
Α(ι)λων || 14 ^a 1 c ט^{AL} וְאַחֲרֵיהֶם et ins וְ אֶלְפָּעֵל cf 17 || ^b ט^A Σωσηκ L Σισαχ
v Sesac, sim S || ^c = וְרָתָם: 27.

אחתו^d מעֲכָה וְשֵׁם הַשָּׂנִי^d צִלְפַּחַדֹּ וְהִתְיַנָּה לְצִלְפַּחַד בָּנוֹת: ¹⁶ וְהַלֵּךְ
 מַעֲבָה אֶשֶׁת־מְכִירָא בֶן נַתְקָרָא שְׁמוֹ^b פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו^b שָׁרֵשׁ וּבָנָיו
 אוֹלָם^d וְרָקִם: ¹⁷ וּבָנָי אוֹלָם בֶּרֶן אֵלָה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מְכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה:
¹⁸ וְאַחֲתוֹ הַמַּלְכֶּת יִלְדָה אֶת־אִישָׁהוּד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מַחֲלָה:
¹⁹ וַיְהִי בְּנֵי שְׁמִידֵעָ אָחִיו^b וְשֵׁכֶם וְלִקְחִי וְאֲנִיעֶם: ׀
²⁰ וּבָנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתֶלַח^a וּבְרַד^b בְּנֵי^c וַתַּחַת בְּנֵי^c וְאַלְעָדָה^d בְּנֵי
 וַתַּחַת^c בְּנֵי: ²¹ וְזִבְד בְּנֵי וְשׁוּתֶלַח בְּנֵי וְעֶזֶר וְאַלְעָד וְהַרְגוֹם
 אֲנָשֵׁי־נָת הַנּוֹלָדִים בְּאֶרֶץ כִּי יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־מְקִנֵּיהֶם: ²² וַיִּתְּאֵבֵל
 אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ אָחִיו לְנַחֲמוֹ: ²³ וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ
 וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא^a אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה^b כִּי בְרָעָה הִיְתָה בְּבִיתוֹ:
²⁴ וּבָתָּו שְׁאֵרָה וַתֵּבֶן אֶת־בֵּית־חֻזְרוֹן הַמַּתְחַתֵּן וְאֶת־הָעֵלְיוֹן וְאֵת אֲזֹן
 שְׁאֵרָה: ²⁵ וַרְפַּח בְּנֵי וְרִשָּׁף וַתֵּלַח בְּנֵי וַתִּתֵּן בְּנֵי: ²⁶ לַעֲזֹן בְּנֵי
 עַמִּיהוּד בְּנֵי אֶלְשָׁמֶע בְּנֵי: ²⁷ גִּזּוֹן בְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ בְּנֵי: ²⁸ וְאַחֲזָתָם
 וּמִשְׁבּוֹתָם בֵּית אֵל וּבְנֵיתָהּ וְלַמִּזְבֵּחַ גִּעְזֹן^a וְלַמַּעֲרֹב גִּזּוֹר וּבְנֵיתָהּ
 וְשֵׁכֶם וּבְנֵיתָהּ עַד־עֵינָה^b וּבְנֵיתָהּ: ²⁹ אֶל־יִזְרְיָה^a בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שֹׁאֵן
 וּבְנֵיתָהּ תַעֲנֹךְ וּבְנֵיתָהּ^b מְגִדוֹ וּבְנֵיתָהּ דּוֹר וּבְנֵיתָהּ בְּאֵלָה יִשְׁבִּי
 בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל: ׀

³⁰ בְּנֵי אֲשֶׁר יִמָּנָה וַיִּשְׁלָה וַיִּשְׁנִי וּבְרִיעָה וְשֹׁרַח אַחֲזָתָם: ³¹ וּבָנֵי
 בְּרִיעָה חֲכָר וּמִלְכִּיאֵל הוּא אָבִי בְרָזוֹת: ³² וְחֲכָר הוֹלִיד אֶת־יִפְלָטָא
 וְאֶת־שׁוּמֶר^b וְאֶת־חֲזוֹתָם וְאֵת שׁוּעָא אַחֲזָתָם: ³³ וּבָנֵי יִפְלָט פֶּסֶדָא
 וּבִמְהָל^b וְעִשׂוֹתָא^c אֵלָה בְּנֵי יִפְלָט: ³⁴ וּבָנֵי שְׁמֶרָא אָחִי וְרוּהֲנָה^b יַחְבָּה^c

15 ^{d-d} 1 frt וְשֵׁם אָחִיו ׀ ׀ cf Nu 26,33^a ׀ 16 ^a 1 frt גִּלְעָד ׀ ^{b-b} >6^B ׀
 c 6^B Σουρος ׀ ^d 6^L אֵלָם ׀ 17 Seb וּבֶן־ ׀ 18 6^{BA} (η) Μαλεχεθ L Μελαχθ
 & regina ׀ 19 ^a 6^B רָה— ׀ ^b 6 (ia)αειμ(v) ׀ c 6^B κ. Λακειειμ L κ. Λο— ׀
 20 ^a 6^B Σωθαλαθ ׀ ^b 6^{Li} κ. Ρααμ (vel pro Θααμ?); S Nu 36,35 בְּכָר ׀
 c-c >4MSS; Nu cf 6^{MSS} Θααμ ׀ ^d 6^{BA} Ελεαλα, λααδα L Ελεαδ S אֲלֹדֵעָה ׀
 c 6^{BA} Nooμe ׀ 21 6^B וְהוּ— ׀ 23 ^a 4MSS 3 וַתִּ— ׀ ^b 6^B Βαρταα ׀ 24 6^L
 Ηρ— (עִיר?) ׀ 25 6^B Σαραφ; ins c 10MSS ׀ 26 6^A aliter ׀ 27 6^{BA}
 Nouμ, & Nun; al loc נֹן ׀ 28 ^a Jos 16,7 נַעֲרָתָה ׀ ^b sic optim MSS c 6^B;
 & mlt MSS Edd עֵינָה ׀ 29 ^{a-a} 6^{BA} κ. εως οριων ׀ ^b 6^{BA} + κ. Βαλα(α)δ ..
 cf Jos 17,11 (יִבְלַעַם) ׀ 30 > Nu 26,44^M sed cf Gn 46,17^M ׀ 31 Q כְּרִיזִית,
 K?; 1 c 6^B (Βη[ρ]Ζαith) כְּרִיזִית ׀ 32 ^a 6^B Ιφαμηλ (crrp) ׀ ^b 6^B prb שְׁמֶר (sed cf
 34^a) ׀ c 6^B — ׀ 33 ^a Var^G פֶּסֶדָא 6^L Φασεχ A Φεσηχι ׀ ^b 6^B [ι]μαβαηλ pro
 Βαμαηλ A; L Βααμαθ ׀ c Var^G c ש; 6^{BA} וְעִשׂוֹתָא וְעִשׂוֹתָא ׀ 34 ^a 6^B Σε(μ)μηρ
 (שְׁמֶר?) 1MS 6^{AL} שׁוּ ׀ c 1 c Q וְחֲבָה; K יַחְבָּה.

את הערים האלה אשר יקראו אתהם בשמות: ⁵¹ וּמִשְׁפַּחֹתֶיךָ
בְּנֵי קֹהַת וַיְהִי עָרֵי גְבוּלָם^b מִמִּטָּה אֶפְרַיִם: ⁵² וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי
הַמִּקְלָט אֶת־שִׁבְכֶם וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ בְּהָר אֶפְרַיִם וְאֶת־גִּזְרֹן וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ:
⁵³ וְאֶת־יִקְמָעִם וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרֹן וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ: ⁵⁴ וְאֶת־
אֵילֹן וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־נֶת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ: ⁵⁵ וּמִמִּחְצֵית מִטָּה
מְנַשֶּׁה אֶת־עֵנִי^a וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם^b וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ לְמִשְׁפַּחַת
לְבִנְי־קֹהַת הַנּוֹתָרִים: ⁵⁶ לְבִנְי־גִרְשׁוֹם^a מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי־מִטָּה
מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בְּבָשָׁן וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־עֶשְׁתָּרוֹת^b וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ:
⁵⁷ וּמִמִּטָּה יִשָּׁשְׁכָר אֶת־קֶדֶשׁ^a וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ אֶת־דִּבְכָת^b וְאֶת־
מִגְרָשִׁיהָ: ⁵⁸ וְאֶת־רֵאמוֹת^a וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־עֵנָם^a וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ:
⁵⁹ וּמִמִּטָּה אֲשֶׁר אֶת־מִשְׁלַל וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־עֲבֹדִין וְאֶת־
מִגְרָשִׁיהָ: ⁶⁰ וְאֶת־חוּקֶל וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־רֹחַב וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ:
⁶¹ וּמִמִּטָּה נִפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בְּגִלִּיל וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־חֲמֹזִין^a
וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתִים^b וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ: ⁶² לְבִנְי־מֶרֶי
הַנּוֹתָרִים מִמִּטָּה זִבְלוֹן^a אֶת־רִמּוֹנוֹ^b וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ אֶת־תְּבֹרֹת^c וְאֶת־
מִגְרָשִׁיהָ: ⁶³ וּמַעֲכָר לִירֵדֹן וִרְחֹף לְמִזְרַח^a תִּירְדֹן מִמִּטָּה רְאוּבֵן אֶת־
בָּצֵר בַּמִּדְבָּר וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ^b וְאֶת־יֵהֲצֵה וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ^b: ⁶⁴ וְאֶת־
קִדְמוֹת וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־מִיפְעֵת וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ: ⁶⁵ וּמִמִּטָּה־
גָּד אֶת־רֵאמוֹת בְּגִלְעָד וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־מַחְנִים וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ:
⁶⁶ וְאֶת־חֲשֹׁבוֹן וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ וְאֶת־יַעְזֹר וְאֶת־מִגְרָשִׁיהָ: ⁶⁷ וְיִלְבְּנִי יִשָּׁשְׁכָר תּוֹלַע וּפּוֹאֵה יִשִּׁיב^a וְשִׁמְרוֹן אֶרְבָּעָה: ⁶⁸ וּבִנְי־

50 ^{c-c} ⁶⁸ ἐκάλεσεν αὐτὰς Jos בָּשָׁם . . יִקְרָא || 51 ^a 1 c ⁶⁸ Jos 21,20
|| קִבְצִים || 53 Jos 21,22 || 52 1 c Jos 21,21 || עִיר cf 42 || 51 ^b 1 c Jos
|| יְבִלְעָם || 55 ^a 1 c Jos 21,25 || תַּעֲנֵד || 1 c nonn MSS ⁶⁸ AL (cf 3 et ad Jos)
|| לְמִשְׁפַּחֹתָם || 56 ^{a-a} ⁶⁸ πατριῶν; 1 (cf 46 etc) || 55 ^{c-c} 1 c Jos 21,26 ||
|| לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי || 56 ^{a-a} ⁶⁸ πατριῶν; 1 (cf 46 etc) || 55 ^{c-c} 1 c Jos 21,26 ||
|| עֶשְׁתוֹר || 57 ^a Jos 21,28 || קֶשִׁיִן || 58 ^a Jos 21,29 || חֲמֹזִין || 59 1 c
	חֲמֹזִין		60 1 c Jos 21,31		חֲלֻקָּת		61 ^a ⁶⁸ Χαμωθ Jos 19,35		חֲמֹזִין	
	חֲמֹזִין		62 ^a ⁶⁸ (A+)MSS Jos 21,34		קֶרְמֶן		63 ^a Jos 21,35		חֲמֹזִין	
	חֲמֹזִין		64 ^a ⁶⁸ κατὰ δυσμάς		65 ^a ⁶⁸ Μαεφλα L Mwφααθ		66 ^a ⁶⁸ Γαζε(η)ρ Jos 21,39			
	יַעְזֹר		67 ^a ⁶⁸ Φουτ, Nu 26,23		קֶרְמֶן		68 ^a ⁶⁸ Φουτ, Nu 26,23		יַעְזֹר	
	Σομβραγ.									

וּשְׁמָעִי: ³ וּבְנֵי קֹהַת עִמְרֹם וַיִּצְהָר וַחֲבֵרֹן וַעֲזִיָּאל: ⁴ בְּנֵי מְרָרִי מַחֲלִי
וּמִשִּׁי^a וְאַלֶּה מִשְׁפַּחֹת הַלְוִי לְאַכְתֵּיהֶם^b: ⁵ לְגִרְשֹׁם לְבְנֵי בְנוֹ
יֶחֱת בְּנוֹ זִמָּה בְּנוֹ: ⁶ יִזָּאחַ^a בְּנוֹ עֲדִי^b בְּנוֹ זֶרַח^c בְּנוֹ וַאֲתָרִי^d בְּנוֹ:
⁷ בְּנֵי קֹהַת עֲמִינָדָב^a בְּנוֹ קָרַח בְּנוֹ אֶסֶר בְּנוֹ: ⁸ אֶלְקָנָה בְּנוֹ וְאַבִּיסָף
בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ: ⁹ תַּחַת בְּנוֹ אֲוִיָּאל בְּנוֹ עֲזִיָּה בְּנוֹ וְשָׂאוּל בְּנוֹ:
¹⁰ וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמִשִּׁי וְאַחִימֹז: ¹¹ אֶלְקָנָה^a בְּנוֹ אֶלְקָנָה^a צֹפִי^b בְּנוֹ
וְנַחֲתָ^c בְּנוֹ: ¹² אֱלִיאָב^a בְּנוֹ יִרְחָם^b בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְּנוֹ: ¹³ וּבְנֵי שְׁמוּאֵל
הַכֹּהֵן וְיִשְׁנִי וְאַבְיָה: ¹⁴ בְּנֵי מְרָרִי מַחֲלִי^a לְבְנֵי בְנוֹ שְׁמָעִי בְנוֹ
עֲזָה^b בְּנוֹ: ¹⁵ שְׁמַעְיָא בְנוֹ אֲחִיָּה^a בְּנוֹ עֲשִׂיָּה בְנוֹ: ׀
¹⁶ וְאַלֶּה אֲשֶׁר הָעֵמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר־בֵּית יְהוָה מִסְּגֻלַּת הָאָרֶץ:
¹⁷ וַיְהִי מִשְׁרָתָם לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בְּשִׁיר עַד־בְּגֻזֹת שְׁלֹמֹה
אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלַם וַיַּעֲמֵדוּ כַּמִּשְׁפָּטִים עַל־עַבְדֵּיהֶם: ¹⁸ וְאַלֶּה
הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי הַקֹּהֲלִי הַיָּמִן הַמְּשֻׁזָּר בִּן־יִזְיָאל בֶּן־שְׁמוּאֵל:
¹⁹ בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יִרְחָם^a בֶּן־אֱלִיאָב^b בֶּן־תַּחַת: ²⁰ בֶּן־צִיָּה^a בֶּן־אֶלְקָנָה
בֶּן־מַחֲלִי בֶּן־עֲמִשִּׁי: ²¹ בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יִזְיָאל בֶּן־עֲזִיָּה בֶּן־צֹפִיָּה:
²² בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אַבִּיסָף בֶּן־קָרַח: ²³ בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קֹהַת בֶּן־לְוִי
בֶּן־יִשְׂרָאֵל: ׀ ²⁴ וְאַחֲרָיו אֶסֶף הָעֹמֵד עַל־יָמִינוֹ אֶסֶף בֶּן־בְּרַכְיָהוּ
בֶּן־שְׁמַעְיָא: ²⁵ בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשִׂיָּה^a בֶּן־מִלְכִּיָּה^b: ²⁶ בֶּן־אַתָּנָיָה
בֶּן־זֶרַח^b בֶּן־עֲדִיָּה: ²⁷ בֶּן־אִיתָן בֶּן־זִמָּה בֶּן־שְׁמָעִי: ²⁸ בֶּן־יֶחֱת בֶּן־
גִּרְשֹׁם בֶּן־לְוִי: ׀ ²⁹ וּבְנֵי מְרָרִי אַחִיהֶם עַל־הַשְּׂמֹאֵל אִיתָן בֶּן־
קִישִׁי^b בֶּן־עַבְדִּי בֶּן־מִלּוּךְ: ³⁰ בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־אַמְצִיָּה בֶּן־חֲלָקִיָּה:

4 ^a 6 [o]μνοῦ(ε)ι || ^b Nu 3,20 לְבֵית אֲבֹתָם || 6 ^a 6^B Adει || ^b 6^B Adει
A Abdi 3^{MSS} Adai cf עֲדִיָּה 26 || ^c 6^B laapa (crpp?) || ^d 6 leθp(ε)ι v Iethrai
cf 26? (S Iatur) || v 7 cf Ex 6,23s || ^a 6^{A(L)} יִצְהָר (L + בְּנוֹ) || 8 ^B 8 || ^b 1
10 6^L Αμωθ cf מחת 20 || ix ^{a-a} 1 c K בְּנוֹ et dl אל' c nonn MSS 6^S || ^b 1
c 6 צֹפִי cf IS I, I || ^c 6^{L+MSS} = 6; 1 prb (cf 19 et IS I, I) ותחו vel ותחו
12 ^a IS I, I אליהוא || ^b 6^{L+MSS} יִרְחָמָאֵל || ^c ins c 6^L שְׁמוּאֵל בְּנוֹ || 13 1 c
6^{L-S} יואל וְהַשְּׁנִי אֲבִיָּה || 14 ^{a-a} > 6^{B*} || ^b 6^{MSS} (= L) Οζια(ς) || 15 ^{a-a} > 6^S ||
^b 6^L Avaia || 16 ^{a-a} v super cantores || 17 6^{BA} εν οργάνοις (בְּכֵלֵי שִׁיר) ||
18 6^S 6^S קהת || 19 ^a cf 12^b || ^b 6^L אליאב cf 12^a || ^c 6^B בֵּיתָה? A 6^S 6^S 6^S ||
20 ^a K צִיָּה, Q 6^{BA} 6^S צֹפִי; cf 11^b || ^b 6^L Αμωθ cf ad 10 || ^c 6^S Musi ||
22 6^{*} ut 8; 6^L + nonn vb || 25 ^a 1 c nonn MSS 6^B מ' || ^b 6^S Malachia ||
26 ^a 6^L Ηθαvia (אִיתָנִיָּה?) BA Αθαvei || ^b 6^B Ζαapai A Αζαριου || ^c 6^B Αζεια
L Adia (S Aria) cf 6^b || 27 6^A Ουπi || 28 6^B Ηχα crpp? cf 5 || 29 ^a 6^S Seb
וְבֶן || ^b mlt MSS KOr 6^L קוֹשִׁי || ^c 6^L Αβδία || 30 ^{a-a} 6^{BA} sol Ασεβ(ε)ι.

פִּי־בִטְחוֹ בּוֹ: ²¹וַיֵּשְׁבוּ מִקְנֵיהֶם גְּמֻלָּהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מֵאֹתִים
וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וַחֲמֻזִּים אֲלָפִים וַנִּפֶּשׂ אָדָם מָאָה אֶלֶף: ²²כִּי־
חָלָלִים רַבִּים נָפְלוּ כִּי מִהֲאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם עַד־
הַגֹּלָה: ׀

²³וַיְבָנִי חֲצִי^a שֶׁבֶט מִנִּשָּׁה יֵשְׁבוּ בָאָרֶץ^b מִבֶּשֶׁן עַד־^cבַּעַל חֶרְמוֹן
וַשְּׁנִיר וְהַר־חֶרְמוֹן^d הָמָּה רַבּוֹ: ²⁴וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעִפְרָא
וַיִּשְׁעִי וְאַלְיָאֵל וְעֹזְרִיאֵל^b וַיְרַמְיָה וְהוֹדִיָּה^c וַיַּחֲדִיאֵל^b אֲנָשִׁים גְּבוּרֵי
חֵיל אֲנָשֵׁי שְׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם: ²⁵וַיִּמְעְלוּ בָאֱלֹהֵי
אֲבֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמִּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם:
²⁶וַיַּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ פְּלוֹא^a מֶלֶךְ־אֲשׁוּר וְאֶת־רוּחַ תַּלְגַּת^b
פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אֲשׁוּר וַיַּגִּלֵּם לְרֹאוּבֵנִי וּלְגָדִי וּלְחֲצִי שֶׁבֶט מִנִּשָּׁה
וַיָּבִיִּאם לַחֲלָת^d וַחֲבֹר וְהָרָא וַנִּהְרַ גּוֹזֵן עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ׀

²⁷בְּנֵי לֹוִי גִרְשׁוֹן קָהָת וּמֶרָרִי: ²⁸וַיְבָנִי קָהָת עַמֻּם וַיַּחֲרֹץ וַחֲבֹרָן
וְעִזִּיאֵל: ׀ ²⁹וַיְבָנִי עַמֻּם אֶהֱרֹן וּמָרִים וּבְנֵי אֶהֱרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא אֲלַעָזָר וְאִיתָמָר: ³⁰אֲלַעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינָחָם פִּינָחָם הוֹלִיד
אֶת־אֲבִישׁוּעַ: ³¹וְאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בָּקִי וּבָקִי הוֹלִיד אֶת־עֲזִי: ³²וְעֲזִי
הוֹלִיד אֶת־זִרְחָה וְזִרְחָה הוֹלִיד אֶת־מְרִיזֹת: ³³מְרִיזֹת הוֹלִיד אֶת־
אַמְרִיָּה וְאַמְרִיָּה הוֹלִיד אֶת־אַחִיטֹוב: ³⁴וְאַחִיטֹוב הוֹלִיד אֶת־צְדוֹק
וְצְדוֹק הוֹלִיד אֶת־אַחִימֶעֶץ: ³⁵וְאַחִימֶעֶץ הוֹלִיד אֶת־עֲזֹרָה וְעֲזֹרָה
הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן: ³⁶וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת־עֲזֹרָה הוּא אֲשֶׁר כָּהֵן בְּבֵית
אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלַם: ³⁷וַיִּזְלַד עֲזֹרָה אֶת־אַמְרִיָּה וְאַמְרִיָּה
הוֹלִיד אֶת־אַחִיטֹוב: ³⁸וְאַחִיטֹוב הוֹלִיד אֶת־צְדוֹק וְצְדוֹק הוֹלִיד אֶת־
שְׁלֹום: ³⁹וְשְׁלֹום הוֹלִיד אֶת־חֶלְקִיָּה וְחֶלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־עֲזֹרָה:
⁴⁰וְעֲזֹרָה הוֹלִיד אֶת־שָׁרָה וְשָׁרָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹצָדָק: ⁴¹וַיְהוֹצָדָק
הָלַךְ בְּהַגְלֹות יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בֶּיֶד נִבְכַּד־נֶאֱצָר: ׀
6 בְּנֵי לֹוִי גִרְשָׁם קָהָת וּמֶרָרִי: ²וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גִרְשָׁם לְבְנֵי

21 IMSKen 6BA 5000 || 23 ^{a-2} 6BAL kai oi hímiseis || ^b >6B || ^{c-c} 6B^{ab}
Baaleim cf 4,33 || ^d 6 + וּבְלִכְנוֹן || 24 ^a dl i c 6B; 6BA Oφep 6MSS Γοφep ||
^b 6B et וְיָחִי? || ^c cf ad 3,24 || 26 ^a 6B(A) Φαλωχ(ς) (>S) || ^b cf ad 5,6;
6A תגלת || ^c 6B וַיַּגִּל || ^d 6B לחלח || ^c cf 2R 17,6^c; 1? וְהָרָה (>6BA,
6L תָּהֵר) || 29 6B —הָרָה || 30 6L Αβιουδ || 31 6B Bwe || 32 6B Μαρειηλ ||
33. 37 6B —מֹוב || 34 6L צִדּוֹק, id 38 || 38 cf ad 2,33 || 40 6AL צִדּוֹק —S
צדוק || 41 ^{a-2} 6BA בְּגִלּוֹת || Cp 6, i v 27; Ex 6,16; Nu 3,17 —.

5¹ וּבְגֵי רְאוּבֵן בְּקֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי־הָיָה הַכְּכֹדֹ וּבַחֲלָלוֹ יִצְוֶנָּה
אֲבִיו נִתְּנָה בְּכָרְתּוֹ לְבִגְיָ יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא לַהֲתִיחַשׁ לְבַכָּהָ;
2² כִּי יִהְיֶה גִבֹּר בְּאַחֲיוֹ וּלְגִנִּיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה לְיוֹסֵף; 3³ בְּגֵי
רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוּךְ וּפְלוֹא חֲצֹרֹן וְכַרְמִי; 4⁴ בְּגֵי יִזְאֵל שְׁמַעִיָּה
בֶּנּוּ גִזּוֹ בֶּנּוּ שְׁמַעִי בֶּנּוּ; 5⁵ מִיכָה בֶּנּוּ רָאִיָּה בֶּנּוּ בַעַל בֶּנּוּ; 6⁶ בְּאֶרְחָה
בֶּנּוּ אֲשֶׁר הִגְלָה תִלְגַּת^a פְּלִנְאָסֶר^b מֶלֶךְ אֲשֶׁר הָיָה נָשִׂיא לְרְאוּבֵנִי;
7⁷ וְאַחֲרָיו לְמִשְׁפַּחְתּוֹ בְּהִתִּיחַשׁ לְתַלְדוֹתֶם הָרָאשׁ יִזְאֵל וְזַכְרִיהוּ;
8⁸ וּבְלַע בֶּן־עִזֹּז^a בֶּן־שְׁמַעִי^b בֶּן־יִזְאֵל הָיָה יוֹשֵׁב בְּעַרְעֹר וְעַד־גִּבּוֹ וּבַעַל
מַעֲזֹן; 9⁹ וּלְמִזְרַח יֹשֵׁב עַד־לְבֹא מִדְּבָרָה לְמִן־הַנֶּהָר פָּרַת כִּי מִקְנֵיהֶם
רָבוּ בְּאַרְץ גִּלְעָד; 10¹⁰ וּבִימֵי שְׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַגִּרָּאִים^a וַיִּפְּלוּ
בֵּינֵם וַיִּשְׁבּוּ^b בְּאַהֲלֵיהֶם^c עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרַח לְגִלְעָד;

11¹¹ וּבְגֵי־גֹד לְגִנְדָם יֹשְׁבוּ בְּאַרְץ הַבָּשָׁן עַד־סִלְכָה; 12¹² יִזְאֵל הָרָאשׁ
וְשִׁפְסָם^a הַמִּשְׁנָה וַיַּעֲנִי^b וְשִׁפְסָם^c בַּבָּשָׁן; 13¹³ וַיֹּאחֲזִיחֵם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם
מִיכָאֵל וּמִשְׁלֹם וְשִׁבְעַ וַיֹּזְרִי וַיַּעֲבֹן^a בְּזִיעַ וְעֶבֶר^b שִׁבְעָה; 14¹⁴ אֵלֶּה
בְּנֵי אֲבִיחֵל^a בֶּן־חֹרִי בֶן־יִרְזַח^b בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־שִׁישַׁי^c בֶּן־
יִתְדֹד^d בֶּן־בוֹז; 15¹⁵ אַחֲרָיו בֶּן־עַבְדִּיָּאֵל בֶּן־גִּזּוֹי רָאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם;
16¹⁶ וַיִּשְׁבּוּ בְּגִלְעָד בַּבָּשָׁן וּבְבִנְתָיָהּ וּבְכָל־מִגְרָשֵׁי שְׂרֹזִן^b עַל־הַתְּצִאוֹתָם;
17¹⁷ כָּלֵם הִתִּיחַשׁוּ בִימֵי יוֹתָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יִרְבֵּעָם^b מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל;
8¹⁸ בְּנֵי־רְאוּבֵן וְנָדָרִי^a וַחֲצִי שִׁבְט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חֵל^b אֲנָשִׁים
נִשְׂאִי מִגֵּן וְחֶרֶב וְדָרֶכִי קָשָׁת וּלְמוֹדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה
אַלְף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְצֹאֵי צָבָא; 19¹⁹ וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־
הַגִּרָּאִים וַיִּמָּוֶר וּנְפִישׁ וְנֹזֶב; 20²⁰ וַיַּעֲזְרוּ^a עֲלֵיהֶם וַיִּגְתְּנוּ בֵּינֵם
הַגִּרָּאִים וְכָל שְׁעֵמָהֶם^b כִּי לֹא־לָתִים וַעֲקָרוּ בַּמִּלְחָמָה וַנַּעֲתוֹר לָהֶם

Cp 5, 1¹ ^{BA} לִבְנוֹ ב' נָתַן ב' לְיוֹסֵף; 2² ^{BA} + καὶ || 3³ ^{BA} + καὶ || 4⁴ ^a ^{BL} בְּנֵי || ^b dub; 1? ^c ^{SA} בְּרָמִי || ^c ^{SE} שְׁמַעִי, sed 1 ^{AI} || 5⁵ ^a ^{BL} ^{LI} Ιωηλ ||
6⁶ ^a 24MSS ^a ^{BL} תַּגְלַת || ^b ^{BL} sine 2 || 7⁷ ^a ^{BL} Ιωηλ || 8⁸ ^a ^{BL} יוֹעָז || ^b ^{BL} שְׁמַעִי ||
10¹⁰ ^a ^{BA} τ. παροίκους || ^b ^{BA} יֹשְׁבִים || ^{c-c} ^{BA} עַד־כָּל || 12¹² ^a ^{BL} ^{BL} — ||
13¹³ ^a ^{BL} — || ^b ^{BL} κ. Ιωαβ || ^c ^{BL} + δ γραμματεὺς ^{BL} + κ. Σαφαν || 13¹³ ^a ^{BL} κ. Ιωαχα || ^{b-b} ^{BA} וַיִּשְׁבּוּ וַיַּעֲבֹד (9MSS) וַיַּעֲבֹד || 14¹⁴ ^a ^{BL} Αβιηλ || ^b dub; ^{BL} Ιδαι
A Adai L Apoue v Iara SA זרח IMSKen ירוע || ^c ^{BL} Ισαι A+MSS Ιεσσαί
L Σουσι v Iesesi || ^d Var^B יַחֲדִי; ^{BL} Ιουρει A Ιεδδαι L v Ιεδδω; 1? יַחֲדִי ||
^c ^{BL} Αχιβουζ cf 15 || 15¹⁵ > 16¹⁶ ^a ^{BA} וְכָל, 1 ^{AI} || ^b 1 ^c ^{BL} (Γεριαμ pro Σερ.)
^c 1 ^c ^{BL} עַד || 17¹⁷ ^a ^{BL} Ιωας || ^b ^{BL} + τοῦ Ιωας || 18¹⁸ ^a ^{BL} וְגֵר || ^b ^{BL} — ||
19¹⁹ Gn 25,15 וְקָדְמָה ^{BL} κ. Ναδαβαίων L κ. Νηδαβ. κ. Ναδιβ. ||
20²⁰ ^a v וַיַּעֲזְרוּ || ^b ^{BL} τα σκηνώματα αὐτῶν.

24 בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל^a וְיִמִּין יָרִיב^b זָרַח^c שְׁאוּל^d: 25 שְׁלֹם בְּנוֹ מִבְּשָׁם
 בְּנוֹ מִשְׁמַע בְּנוֹ: 26 וּבְנֵי מִשְׁמַע חֲמוּאֵל בְּנוֹ זָכּוֹר בְּנוֹ שִׁמְעִי בְּנוֹ:
 27 וּלְשִׁמְעִי בָנִים שֵׁשָׁה עָשָׂר וּבָנוֹת שֵׁשׁ וּלְאַחֲיוֹ אֵין בָּנִים רַבִּים
 וְכָל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הָרְבוּ עַד-בְּנֵי יְהוּדָה: 28 וַיָּשֻׁבוּ בִּבְאֵר-
 שָׁבַע וּמִזְלָה וּחֶצֶר שׁוּעַל: 29 וּבִבְלָתָה^a וּבְעֶצֶם וּבְתוֹלָד^b: 30 וּבִבְתוּוֹאֵל
 וּבְחֶרְמָה וּבְעֶקְלָג: 31 וּבְבֵית מֶרְכָּבוֹת וּבְחֶצֶר סוּסִים^a וּבְבֵית בְּרָאִי^b
 וּבְשַׁעְרִים^c אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד-מָלְךְ^d דָּוִד: 32 וַחֲצֵרֵיהֶם עֵיטָם^e וְעֵין
 רִמּוֹן^b וְתָכָן וְעֶשֶׂן עָרִים חֲמֹשׁ: 33 וְכָל-חֲצֵרֵיהֶם אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הָעָרִים
 הָאֵלֶּה עַד-בָּעַל^a זֹאת מוֹשְׁבָתָם וְהַתִּיחָשִׁם לָהֶם: 34 וּמִשׁוֹבֵב
 וּמִלָּךְ^a וַיֹּשֶׁבֶת^b בֶּן-אַמְצִיָּה: 35 וַיֹּאֲלֵהוּ^a בֶּן-יִשְׁשָׁבָה בֶּן-שָׂרָיָה
 בֶּן-עֲשִׂיאוֹל^b: 36 וַאֲלִיזַעֲזַי וַיַּעֲקֹבָה וַיִּשׁוּחִיָּה וַעֲשִׂיָּה וַעֲדִיאוֹל^a וַיִּשְׁמֵאוֹל^b
 וּבְנֵיהֶם: 37 וַיֹּזִיאוֹ^a בֶּן-שַׁפְּעִי^b בֶּן-אֶלְיָזָר^c בֶּן-יִדְיָה בֶּן-שִׁמְרִי^d בֶּן-שִׁמְעִיָּה:
 38 אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשִׁמּוֹת נְשִׂאִים בְּמִשְׁפַּחְתָּם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ
 לְרֹב: 39 וַיִּלְכּוּ לְמִבּוֹא נָדָר עַד לְמִזְבֵּחַ הַגִּיֹּא לְבָקֶשׁ מִרְעָה לְצֹאנָם:
 40 וַיִּמְצְאוּ מִרְעָה שָׁמֶן וְטוֹב וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם וּשְׁקֵטָה וּשְׁלֹהָ כִּי
 מִן-יָחֶם הַיִּשְׁכָּבִים שָׁם לְפָנִים: 41 וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה הַכְּתוּבִים בְּשִׁמּוֹת בִּימֵי
 יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה וַיָּכּוּ אֶת-אַהֲלֵיהֶם וְאֶת-הַמַּעֲיָנִים^a אֲשֶׁר נִמְצְאוּ
 שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֵם עַד-הַיּוֹם הַזֶּה^b וַיָּשֻׁבוּ תַּחֲתֵיהֶם כִּי-מִרְעָה לְצֹאנָם
 שָׁם: 42 וּמֵהֶם מִן-בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלָכוּ לְהָר שִׁעִיר אַנְשִׁים חֲמֹשׁ מֵאוֹת
 וּפְלִטָּה וְנִעְרִיהָ^a וּרְפָיָה וַעֲזִיאוֹל בְּנֵי יִשְׁעִי^b בְּרֵאשֵׁם: 43 וַיָּכּוּ אֶת-
 שְׂאֵרֵית הַפְּלִטָּה לַעֲמֹלָק וַיָּשֻׁבוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: 44

24 ^a al loc 'י' cf ad Nu 26,12 || ^b Nu 26,12 || ^c cf ad Nu ||
 25 cf ad 2,33 || 27 ^{BA+9MSS} τρεῖς || 28 ^Θ + κ. Σαμ(α)α cf Jos 19,2^{ΘB};
 15,26 (1? 44) || 29 ^a Jos 15,29 בְּעֵלָה, 19,3 בָּלָה || ^b Jos 19,4 אֶלְתוֹלָד || 30 Jos 19,4
 בְּתוֹל || 31 ^a Jos 19,5 סוּסָה || ^b ^{ΘA} βαρουμ ^L βαρειν Jos 15,32; 19,6 (בֵּית)
 לְבָאוֹת || ^c Jos 15 שְׁלֹחִים Jos 19 שְׁרוּתָן || ^d pl MSS Vrs מָלְךְ || ^e trsp : ad
 'וַחֲצִי' || 32 ^a 1 בָּעַל^a Jos 15,42 עֶתֶר 19,7 עֶתֶר (1S 30,30 עֶתֶד?) || ^b 1 f1t (sed
 false) c pl MSS ^{ΘCpl} 56 Jos 15,32⁴¹ וְר' || v 33 cf Jos 19,8 || ^a ^{ΘB(L)} Jos 19,8 ||
 34 ^{a-a} ^{ΘL} κ. ἐπιστρέφων ἐβασίλευσεν || ^b ^{ΘBA} Ιωσ(ε)ια(ς) ^L Ιωας (cf ^{a-a}) ||
 35 ^a ^{ΘB+8MSS} והוא || ^b prb = עֲשִׂיָּה = עֲשִׂיָּהוּ || 36 ^a ^{ΘB} υἱοῦ Ἀωσαλ [υἱοῦ
 Σαφαλ υἱοῦ Ἀμων] || ^b Var^B וַיִּשְׁמֵאוֹל || 2MSS^{Ken} וַיִּשְׁמֵאוֹל || ^{ΘAL} κ. Ισμηλ ||
 37 ^a ^{ΘA} וְזוֹ || ^b ^{ΘB} Σαφαλ || ^c ^{ΘB} Ἀμων || ^d ^{ΘB} שְׁמֵר || ^e ^{ΘA} Σαμαριου || ^c ^{ΘB}
 Συμειων ^{Θ121} Σαμαα; prps שִׁמְעִי cf 26 || 39 1 c ^Θ (נָדָר) || 40 ^Θ + בְּנֵי ||
 41 ^a K הַמַּעֲנִי (cf ^Θ Μιναίου), Q הַמַּעֲנִי || ^b ^{ΘL} + שָׁם (Var?) ||
 42 ^a ^{ΘBA} Νωαδ(ε)ια || ^b ^{ΘL} Ιεσουε cf 2,31^b || 43 ^a ^{ΘB}.

7^a 1 prb c Q^{B+MSS} וְצַחַר (Q^{B+MSS}); וְצַחַר K; יִצְחָר U^b ins frt cf ②
8^a 1? vel ins? יַעֲבֹץ cf 9^b cf ad 2,33 || 9^b ὤς Υαβης || 10^b ὤνωσιν
(מְדַעַה); prps מְרַעַה (cf ⑤^{56.93} + βόσκησιν) vel מְרַפֶּה; 1 frt antea וּפְרִיָּתָהּ
11^a ③ S^b וְכָלֵב || ③^b BA πατήρ Ασχα(ς), 10MSS אָבִי || 12^a ins (cf 13^b)
עִיר ט(⑥) || 15^{a-2} 1 c וּמַעֲוֹנֹתַי || 13^b ins c ⑥^L רַכֵּב || ⑥^L אָחִי . . הַקִּנְיָ
וְאֵלֶּה || ⑥^b Seb וְכֹרֶךְ || ⑥^c pl MSS טטτ om 1; 1 sic vel ins antea nom || 16^a ins
וּבְנֵי פָרָץ יֵהָלְ וְעֹזְרָה (cf ⑥^{Bal} υἱὸς (υἱοὶ) αὐτοῦ) || ⑥^B και ι(ε)σεραηλ
וְיִתָּר (⑥^L + λωαχειμ) cf 25,2^a || 17^a 1 c pl MSS טט || ⑥^{b-1} 1. c ט (cf ⑤) וְיִתָּר
(αὐτῇ Αδεια) || 18^a ⑥^B (וּמֵהָר וּמֵלָד et pergl וְיִלּוֹן al trspon v 18b post
הִרְיָהּ; cf 19? || ⑥^b cf ad 2,33 || ⑥^c Γελια (? עליה) L φαθθουια
mlt MSS = ③ || ⑥^d exc? vbb; cf ad 17 || 19^a ⑥^B Ἰδουιας A Ιουδαϊας || ⑥^b ins frt
c ⑥^{(B)+MSS} (וּדְלִילָה אָבִי קַעֲיָלָה וְשִׁמְעֹן —יוֹן) אָבִי יוֹמָן וְבְנֵי נַחֲם
20^a ⑥^{B+MSS} (עֹז —יוֹן) שִׁמְיֹן || ⑥^b K^{Occ} וְתוֹ' Q^{Occ} וְתִ' ⑥^A || ⑥^c MSS (ι)εσθ(ι)
⑥^L Ιεσοι A Ες || ⑥^d exc? vbb || 21^a ⑥ Σηλωμ(v) || 22^a 1 (יִשְׁבּוּ בֵּית 1 יִשָּׁשׁ' .)

8 וְאֵלִישָׁמַע וְאֵלִידָעָא וְאֵלִיפַלְט תַּשְׁעָה^b: 9 כָּל בְּנֵי דָוִיד מְלֻכְד בְּנֵי־
פִּילָגְשִׁים וְתַמָּר אַחֻזָּתָם: 10 וּבְנֵי־שִׁלְמָה רַחֲבָעָם אַבְיָה בְּנוֹ אֶסָא
בְּנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ: 11 יִזְרָם בְּנוֹ אַחֻזָּהוּ בְּנוֹ יֹאָשׁ בְּנוֹ: 12 אֲמַצְיָהוּ
בְּנוֹ עֲזַרְיָה בְּנוֹ יִזְתָּם בְּנוֹ: 13 אֶחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְּנוֹ מְנַשֶּׁה בְּנוֹ:
14 אֲמֹזֶן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְּנוֹ: 15 וּבְגִי יֹאשִׁיָּהוּ תַּבְכוּרִי וְיֹחָזָן הַשֵּׁנִי
יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִישִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שְׁלוֹם: 16 וּבְגִי יְהוֹיָקִים יְכַנְיָה
בְּנוֹ צִדְקִיָּה בְּנוֹ: 17 וּבְגִיָּא יְכַנְיָה אֶסָר שְׁאֵלְתִּיאֵל בְּנוֹ:
18 וּמְלָכִירָם וּפְדִיָּה וְשִׁנְאָצָר יִקְמִיָּה הוֹשָׁע וְנִדְבִיָּה: 19 וּבְגִי פְדִיָּה^a
זֶרְבָבֶל וְשִׁמְעִי וּבְנֵי־זֶרְבָבֶל מִשְׁלָם וְחַנַּנְיָה וְשִׁלְמִית אַחֻזָּתָם:
20 וְחַשְׁבָּה^b וְאֵהֶל וּבְרַכְיָה וְחַסְדִּיָּה וְיֹשֵׁב^d חֶסֶד חָמֵשׁ: 21 וּבְנֵי^a
חַנַּנְיָה פְּלִטְיָה וְיִשְׁעִיָּה בְּנֵי רְפָיָה בְּנֵי אֶרְנָן בְּנֵי עֲבַדְיָה^d בְּנֵי
שְׁכַנְיָה: 22 וּבְנֵי שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה^b וּבְנֵי שְׁמַעְיָה חַטּוּשׁ וְיֹנָאֵל וּבְרִית
וְנַעֲרִיָּה וְשִׁפְטָא שֵׁשֶׁה: 23 וּבְנֵי־נַעֲרִיָּה אֶלְיָזָעִי וְחִזְקִיָּה וְעִזְרִיקָם
שְׁלֹשָׁה: 24 וּבְנֵי אֶלְיָזָעִי הוֹדִיָּהוּ וְאֵלִישִׁיב וּפְלָה וְעֶקֶב וְיֹחָזָן
וְדֹלְיָה וְעַנְגִּי שִׁבְעָה: 4 יְבִי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֲצֹרֹן וְכַרְמִי
וְחֹרִי וְשׁוּבֵל: 2 וְרֹאִיָּה בֶן־שׁוּבֵל הַלִּיד אֶת־יִזְחָת וְיִזְחָת הַלִּיד אֶת־
אַחֻזִּי וְאֶת־לֵהוּ אֵלֶּה מִשְׁפָּחוֹת הַצָּרְעָתִי: 3 וְאֵלֶּה אַבִּי עֵיטָם
יִזְרַעֵאל וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אַחֻזָּתָם הַצִּלְפֹּנִי: 4 וּפְנּוּאֵל אַבִּי גֹדֶר
וְעֶזֶר אַבִּי חוֹשֶׁה אֵלֶּה בְּנֵי־חֹרִי בְּכוֹר אֶפְרָתָה אַבִּי בֵּית לָחֶם:
5 וְלֹאֲשַׁחֲוִיר אַבִּי תַקּוּעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים תַּלְאָה וְנַעֲרָה: 6 וְתַלְדִּי
לֹד נַעֲרָה אֶת־אַחֲזָם וְאֶת־חֹפֶר וְאֶת־תִּימָנִי וְאֶת־הָאֲחִישֹׁתָרִי אֵלֶּה

8 ^a l c ⑥¹¹⁹ 14,7^M GAL וּבְעֵלִידָע cf 2S 5,16 || ^b שְׁבָעָה l || 10 3 MSS (cf ⑥3)
וּבְנֵי || 12 pl MSS והו—, ⑥^{L+MSS} OZias || 15 1 frt c ⑥^L וְאֶחָז || 17 ^a Seb
וּבְנֵי || ^b 1? הָא' || c dl c ⑥^{2MSS} || 18 prps = וְשִׁפְטָצָר cf Esr β 1,8^{GB} Σαβαβασαπ
(crrp e Σαβαβ.; pro 'סנב' (?) ⑥^A Σαβαβασαπός; al = שְׁנַאצָר (Sinușur)
pro 'סנא' vel = שְׁרָאצָר (Šarušur) cf 2R 19,37 || 19 ^a ⑥^{BA+10MSS} שְׁאֵלְתִּיאֵל =
Hagg 1,1; Esr 3,2. 8 al; ③ נִדְבִיָּה; 1 frt ④ || ^b l c nonn MSS ⑥3 וּבְנֵי ||
20 ^a prps: ins וּבְנֵי מִשְׁלָם || ^b ⑥^{A+MSS} Ασεβα ⑥^{Cp1} Ασαβα, prps חַשְׁבִּיָּה ||
c ③ יְהוּאֵל cf ⑥¹ Οηλ || d ⑥^{A+MSS} יֹשֵׁב (nonn MSS (יֹשֵׁב)) || 21 ^a nonn
MSS ⑥3 וּבְנֵי || ^b MS^{Ken} 207 ⑥3 בְּנוֹ (trsp ③); dl? || c ⑥ (S) ⑥; dl? || d ⑥^{BA}
Opva et Αβδ(ε)ια || c ⑥ + בְּנוֹ || 22 ^a Seb ⑥^{BA} ⑥3 וּבְנֵי || ^{b-b} dl? (gloss cf Esr
8,2) vel ins? nom filii sexti || c ⑥^{BA} Ιωηλ || 23 l c Seb pl MSS ⑥ וּבְנֵי ||
24 Q וְיֹחָזָן K הוֹדִיָּהוּ ⑥^{A+MSS} ⑥ הוֹדִיָּהוּ (l Q) || Cp 4, 1 ^a 1 frt וּבְלָכִי ||
^b cf ad 2,19. 24 || 2 ⑥ אֶחָז || 3 pl MSS ⑥^{BA} (S) בְּנֵי pr אַבִּי; ins בְּנֵי
חֹרִי cf 4.

42^a 6^L מו; 1 prb c 6^{BA} מְרַשֶׁה || ^b frt dl || 43⁻⁻⁻ 6^L Καρη κ. Φεθρουθ
κ. Ρωκημ || 44^{6B} Ιακλαν ^A Ιερκααν ^L Ιερεκαμ; 1 frt יִקְרָעַם cf Jos 15,56 ||
45^{6B} Γεδσουρ || 46^a 6^L Ωρων || ^b 6^(B,A) Ιωσα(v) || ^c 6^{BA} Γεζουε ^L Γαζει
et Γαζας 6^{MSS} Γαζεp; prps גָּזוּ (3MSS גוֹן) || 47^a Var^{BG} יֵה (MS^{Ken} 147 יֵה) ||
^b 1 c 6^A+mlt MSS גִּרְשֹׁן (שם) || 48¹ c nonn MSS יִלְדָה || 49¹ ויולד || 50¹
c 6^(v?) בְּנֵי || 51^a 6^{BA} Σαλωμων || ^b 6⁻⁻⁻ חרם || ^c 6⁻⁻⁻ frt בית־גְּדוֹר || 52^a 1 frt
(cf 4,2) רָאִיָה || ^b 1 prb (cf 54) הַמִּנְחָתִי || 55^a K יִשְׁבוּ Q יוֹשְׁבֵי || ^b 6^A εἰ
Αιμαθ || Cp 3; ^a 1 c 6⁻⁻⁻ הַשְּׂנִי || ^b 1 l כְּלָאֵב cf 2S 3,3 et 3 (כלב) || 2^a dl 1 c
ca 20MSS 2S || ^b 3^{MSS} תולמי cf 6⁻⁻⁻ c 6^L Ορνιαν || 3^a 3 אימורעם 3^A = 4 ||
5^a mlt MSS גוֹלְדוֹ || ^b 14,4; 2S 5,14⁴¹ שְׂמוֹעַ cf 1S 16,9 || ^c MS^{Ken} 170 טט
לבת־שבע || 6^a 1 prb c 2MSS 14,5 2S 5,15 שוֹעַ — 6/7 ^{b-b} >2S; dl (dittogr)
(אל >1MS).

וְאָרְיוֹן^d: 19 וַתָּמָת עֲזוֹבָה וַיִּקַּח לָוִי כְלָב אֶת־אֶפְרַת וַתֵּלֶד לָוִי אֶת־חֹר: 20 וַחֹר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־בְּצִלְאֵל: 21 וְאַחֲרַיִם בָּא חֲצֹרֹן אֶל־בֶּת־מְכִיר אָבִי גִלְעָד וְהוּא לִקְחָהּ וְהוּא בֶן־שָׁשִׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לָוִי אֶת־שָׁגֹב: 22 וּשְׁגֹב הוֹלִיד אֶת־יֶאֱזִיר וַיְהִי לָוִי עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד: 23 וַיִּקַּח גִּשּׁוּר־וְאָרָם אֶת־חֹתֹת יֶאֱזִיר מֵאֲתָם אֶת־קַנְתָּ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ שְׁשִׁים עוֹר כָּל־אִלָּה בְּנֵי מְכִיר אָבִי־גִלְעָד: 24 וְאַחֲרַיִם מוֹת־חֲצֹרֹן בְּכָל־בָּ אֶפְרַתָּה וְאַשֶׁת^b חֲצֹרֹן אָבִיהָ^c וַתֵּלֶד לָוִי אֶת־אַשְׁחֹר^d אָבִי תַקְוָע: 25 וַיְהִי בְנֵי־יִרְחֻמָּאֵל בְּכוֹר חֲצֹרֹן הַבְּכוֹר וְרָם וּבִוְנָה^a וְאָרֹן וְאַצֵּם^b אֶתֶּיהָ^c: 26 וַתֵּלֶד אֵשָׁה אַחֶרֶת לִירְחֻמָּאֵל וּשְׁמָהּ עֲטָרָה הִיא אִם אוֹנָם: 27 וַיְהִי בְנֵי־רָם בְּכוֹר יִרְחֻמָּאֵל מַעֲזַן וַיְמִין וְעֶקֶר: 28 וַיְהִי בְנֵי־אוֹנָם שְׁמֵי^a בִּירְעָ^c וּבְנֵי שְׁמִי^b גִּדְּב וְאַבִּישׁוּר: 29 וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אָבִישׁוּר אָבִיהֶל^a וַתֵּלֶד לָוִי אֶת־אַחֲבֹן וְאֶת־מוֹלִיד^b: 30 וּבְנֵי גִדְּב סֹלֶד וְאַפִּים^b וַיָּמָת סֹלֶד לֹא בָנִים: 31 וּבְנֵי אָפִים יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי^b וּבְנֵי שִׁשֹּׁן וּבְנֵי שִׁשֹּׁן^c אַחֲלִיד^d: 32 וּבְנֵי יִדְעָ אַחִי שְׁמִי יֵתֵר וַיִּזְנְתָן וַיָּמָת יֵתֵר לֹא בָנִים: 33 וּבְנֵי יִזְנְתָן פֶּלֶת וְזֹזָא אֵלֶּה הָיוּ בְנֵי יִרְחֻמָּאֵל: 34 וְלֹא־הָיָה לְשִׁשֹּׁן בָּנִים כִּי אִם־בָּגָזוֹת וּלְשִׁשֹּׁן עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יִרְחָע: 35 וַיִּתֵּן שִׁשֹּׁן אֶת־בָּתּוֹ לִירְחָע עֶבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לָוִי אֶת־עֲתִי: 36 וְעֲתִי הָלִיד אֶת־נִתָן וְנִתָן הוֹלִיד אֶת־זָבֹד: 37 וְזָבֹד הוֹלִיד אֶת־אֶפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עֹזֹבֶד: 38 וְעֹזֹבֶד הָלִיד אֶת־יְהוּא וַיְהוּא הָלִיד אֶת־עֲזֹרִיה: 39 וְעֲזֹרִיה הָלִיד אֶת־חֶלְצִן וְחֶלְצִן הָלִיד אֶת־אֱלֻעָשָׁה: 40 וְאֱלֻעָשָׁה הָלִיד אֶת־סֶסְמִי וְסֶסְמִי הָלִיד אֶת־שָׁלוֹם: 41 וְשָׁלוֹם הוֹלִיד אֶת־יִקְמִיָּה וַיִּקְמִיָּה הָלִיד

18^d Ⲯ^B κ. Orna (ארנן = ארונה) Ⲯ^L κ. Αβδωμ || 19 Ⲯ Ωρ || 20 Ⲯ ⲉⲃ || 21 Ⲯ^B Σερουχ(κ) || 24^a 1 c Ⲯ ⲉⲃ ⲉⲃ ||^b dl 1 ||^c 1 ⲉⲃ ||^d = חור 19. 50 et 4,3 (cf 8,30 בעל = אשבעל) || 25^a 3 MSS^{Ken} בנה Ⲯ^{BA} al κ. Bava(ι)α, Baana cf Ⲯ ||^{b-b} vocal dub cf Ⲯ ||^c Ⲯ^{BA} ⲉⲃⲓⲁ (אֶבְיָא), Ⲯ^L Αχιαμ; 1 frt ⲉⲃⲓⲁ || 26 Ⲯ^B ΟΖομ A+MSS Ουνομ[a] ^L Avav || 27 Ⲯ^{BA} κ. Akop ^L Ikap v et Acar || 28^a Ⲯ^L ⲉⲃⲓⲁ cf v ||^{b-b} > Ⲯ^L ||^c cf 32 || 29^a 1 c mlt MSS Ⲯ^B (—χαία pr χαίλ) ⲉⲃⲓⲁ (—Ⲯ^A ⲉⲃⲓⲁ) ||^b Ⲯ^B Μωηλ Ⲯ^{mlt} MSS = ⲉⲃ || 30^a Ⲯ^B Αλσαλαδ ||^b 1 c Ⲯ^B ⲉⲃⲓⲁ (cf 1MS^{Ken}); id 31 (ⲉⲃ) || 31^a Seb v ⲉⲃⲓⲁ ||^b Ⲯ^B Ισεμνηλ ⲉⲃⲓⲁ ⲉⲃⲓⲁ: 1 prb ⲉⲃⲓⲁ (= ⲉⲃⲓⲁ, ⲉⲃⲓⲁ) cf Ⲯ^L Ιεσσουει ||^c nonn MSS^{Ken} Ⲯ^L ⲉⲃⲓⲁ, Ⲯ^{BA} ⲉⲃⲓⲁ ||^d Ⲯ^B Αχαι Ⲯ^L Ουλαει Ⲯ^{MSS} Ουααλ(ε)ι vel sim || 32 Ⲯ^B Ιδουδα; 1 frt c ⲉⲃ || 33 vocal inc cf Ⲯ || 34 Ⲯ^{BA} Ιωχηλ || 35 cf ad 33 || 37 Ⲯ^B Αφαμηλ ^A Οφλαδ ^L Ελφαελ || 39 Ⲯ^B Εμας (crrp) || 40 cf ad 33.

שִׁמְלָה מִמִּשְׁרָקָה: ⁴⁸ וַיָּמָת שִׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שְׁאוּל מֶרְחֹבֹת הַנֶּהֱרָ: ⁴⁹ וַיָּמָת שְׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו בַּעַל חֲנָן בֶּן-עֶכְבָּז: ⁵⁰ וַיָּמָת בַּעַל חֲנָן^a וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הָדָד^b וְשֵׁם עִירָו פִּעִי^d וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטָבָאֵל בַּת-מִטְרַד בַּת^e מִי זָהָב^d: ⁵¹ וַיָּמָת הָדָד וַיִּהְיֶה אֱלֹפִי אָדָם אֱלֹהֵי תַמְנָע^a אֱלֹהֵי עֲלִיָּה^b אֱלֹהֵי יִתָּת: ⁵² אֱלֹהֵי אֲהֲלִיבָמָה אֱלֹהֵי אֱלָה אֱלֹהֵי פִינֹן: ⁵³ אֱלֹהֵי קִנֹּן אֱלֹהֵי תִימָן אֱלֹהֵי מִבְּצָר: ⁵⁴ אֱלֹהֵי מַנְדִּיאֵל אֱלֹהֵי עִירָם אֱלָה אֱלֹפִי אָדָם: פ

2 אֱלָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שְׁמַעוֹן לֵוִי וַיְהוּדָה יִשְׁשַׁכָּר וַיְבֻלֹן: ² דָּן יוֹסֵף וּבְנֵימָן נַפְתָּלִי גָד וְאָשֶׁר: ס ³ בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשִׁלָּה^a שְׁלוּשָׁה נֹלֵד לֹא מִבַּת-שׁוּעִי^b הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר וּבְכֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ: ⁴ וְתָמָר בָּלְתָּ וַיֵּלֶדָה לֹא אֶת-פָּרֶץ וְאֶת-זָכָח כָּל-בְּנֵי יְהוּדָה חֲמִשָּׁה: ס ⁵ בְּנֵי פָרָץ חֲצֹרֹן וְחָמוּל: ⁶ וּבְנֵי זָכָח וְזָמְרִי^a וְאִיתָן וְהִימָן וְכָלכָל וְדָרַע^b כָּלֶם חֲמִשָּׁה: ⁷ וּבְנֵי כְרָמִי עֶזְרָי וְעֹזֶבֶר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מַעַל בַּחֲרָם: ⁸ וּבְנֵי אִיתָן עֲזַרְיָה: ס ⁹ וּבְנֵי חֲצֹרֹן אֲשֶׁר נֹלֵד-לֹא אֶת-יִרְחִמָאֵל וְאֶת-יִרְחָם וְאֶת-כְּלוּבִי^b: ¹⁰ וְיִרְחָם^a הוֹלִיד אֶת-עֲמִינָדָב וְעֲמִינָדָב הוֹלִיד אֶת-נַחֲשׁוֹן נָשִׂיא בְּנֵי יְהוּדָה: ¹¹ וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד אֶת-שִׁלְמָא וְשִׁלְמָא הוֹלִיד אֶת-בָּעִז: ¹² וּבָעִז הוֹלִיד אֶת-עֹזֶבֶד וְעֹזֶבֶד הוֹלִיד אֶת-יֹשִׁי: ¹³ וְאִישִׁי הוֹלִיד אֶת-בְּכֹרוֹ אֶת-אֱלִיאָב וְאֶבְיָנָדָב הַשְּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִישִׁי: ¹⁴ נִתְנָאֵל הָרְבִיעִי רַחֲמִי הַחֲמִישִׁי: ¹⁵ אֲצֶם הַשְּׁשִׁי דָּוִד הַשְּׁבַעִי: ¹⁶ וְאַחֲרֵיהֶם צְרוּיָה וְאַבְיָגַיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אֲבָשִׁי וַיּוֹאֵב וַעֲשָׂה-אֵל שְׁלֹשָׁה: ¹⁷ וְאַבְיָגַיִל יֵלֶדָה אֶת-עֲמִשָּׂא וְאַבְי עֲמִשָּׂא יָתֵר הַיִּשְׁמָעֵאלִי: ס ¹⁸ וְכָלכָב בֶּן-חֲצֹרֹן הוֹלִיד אֶת-עֲזֹבֶבָה אִשָּׁה וְאֶת-יְרִיעֹזֶת וְאֱלָה בְנֵיהֶי יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹבָב^c

47 ^a Σαμαα (pr —λα) || 50 ^a pl MSS ^{BA} Gn 36,39+ || ^b pl MSS Gn ^{BL} || הָדָד || ^{BL} + υἱὸς Βαπαδ || ^c mlt MSS ^{LSU} Gn 36,39+ || ^{BA} Φορτωρ || ^d > ^{BA} || ^{d-d} || ^e 1 frt c Gn ^{SS} || 51 ^a ^B Θαιμαν || ^b Q mlt MSS ^{LSU} Gn 36,39+ || ^c 1 frt c Gn ^{SS} || 52 ^B Ελιβ. || 53 ^B Μαζαρ Μαβσαρ (^L Βαμανηλ) || 54 ^B Αιραμ (^B Ζαφωειν cf ad Gn) || Cp 2, 3 || ^c —uv || ^b 1 ? c ^{Bab A} || 5 ^{BA} [1]εμουηλ = חֲמוּל cf S et Gn 46,12 || 6 ^a Jos 7,1 || ^{frt} false || 7 ^B 1 c mlt MSS ^{LSU} || 8 ^B 1 c mlt MSS ^{LSU} || 9 ^a ^B Αραμ, ^{BA+9MSS} = Α cf ^b || ^b ^B (B)A || 10 ^a ^B Appav || ^b בית || 11 ^B (bis) Ru 4,21 || 12 ^a Αμ. || 13 ^B Ασομ || 14 ^a Ασομ || 15 ^B Αβεισα || 16 ^a loc || 17 ^a 1 c S || 18 ^{a-a} 1 c S || 19 ^a 1 c S || 20 ^a 1 c S || 21 ^a 1 c S || 22 ^a 1 c S || 23 ^a 1 c S || 24 ^a 1 c S || 25 ^a 1 c S || 26 ^a 1 c S || 27 ^a 1 c S || 28 ^a 1 c S || 29 ^a 1 c S || 30 ^a 1 c S || 31 ^a 1 c S || 32 ^a 1 c S || 33 ^a 1 c S || 34 ^a 1 c S || 35 ^a 1 c S || 36 ^a 1 c S || 37 ^a 1 c S || 38 ^a 1 c S || 39 ^a 1 c S || 40 ^a 1 c S || 41 ^a 1 c S || 42 ^a 1 c S || 43 ^a 1 c S || 44 ^a 1 c S || 45 ^a 1 c S || 46 ^a 1 c S || 47 ^a 1 c S || 48 ^a 1 c S || 49 ^a 1 c S || 50 ^a 1 c S || 51 ^a 1 c S || 52 ^a 1 c S || 53 ^a 1 c S || 54 ^a 1 c S || 55 ^a 1 c S || 56 ^a 1 c S || 57 ^a 1 c S || 58 ^a 1 c S || 59 ^a 1 c S || 60 ^a 1 c S || 61 ^a 1 c S || 62 ^a 1 c S || 63 ^a 1 c S || 64 ^a 1 c S || 65 ^a 1 c S || 66 ^a 1 c S || 67 ^a 1 c S || 68 ^a 1 c S || 69 ^a 1 c S || 70 ^a 1 c S || 71 ^a 1 c S || 72 ^a 1 c S || 73 ^a 1 c S || 74 ^a 1 c S || 75 ^a 1 c S || 76 ^a 1 c S || 77 ^a 1 c S || 78 ^a 1 c S || 79 ^a 1 c S || 80 ^a 1 c S || 81 ^a 1 c S || 82 ^a 1 c S || 83 ^a 1 c S || 84 ^a 1 c S || 85 ^a 1 c S || 86 ^a 1 c S || 87 ^a 1 c S || 88 ^a 1 c S || 89 ^a 1 c S || 90 ^a 1 c S || 91 ^a 1 c S || 92 ^a 1 c S || 93 ^a 1 c S || 94 ^a 1 c S || 95 ^a 1 c S || 96 ^a 1 c S || 97 ^a 1 c S || 98 ^a 1 c S || 99 ^a 1 c S || 100 ^a 1 c S || 101 ^a 1 c S || 102 ^a 1 c S || 103 ^a 1 c S || 104 ^a 1 c S || 105 ^a 1 c S || 106 ^a 1 c S || 107 ^a 1 c S || 108 ^a 1 c S || 109 ^a 1 c S || 110 ^a 1 c S || 111 ^a 1 c S || 112 ^a 1 c S || 113 ^a 1 c S || 114 ^a 1 c S || 115 ^a 1 c S || 116 ^a 1 c S || 117 ^a 1 c S || 118 ^a 1 c S || 119 ^a 1 c S || 120 ^a 1 c S || 121 ^a 1 c S || 122 ^a 1 c S || 123 ^a 1 c S || 124 ^a 1 c S || 125 ^a 1 c S || 126 ^a 1 c S || 127 ^a 1 c S || 128 ^a 1 c S || 129 ^a 1 c S || 130 ^a 1 c S || 131 ^a 1 c S || 132 ^a 1 c S || 133 ^a 1 c S || 134 ^a 1 c S || 135 ^a 1 c S || 136 ^a 1 c S || 137 ^a 1 c S || 138 ^a 1 c S || 139 ^a 1 c S || 140 ^a 1 c S || 141 ^a 1 c S || 142 ^a 1 c S || 143 ^a 1 c S || 144 ^a 1 c S || 145 ^a 1 c S || 146 ^a 1 c S || 147 ^a 1 c S || 148 ^a 1 c S || 149 ^a 1 c S || 150 ^a 1 c S || 151 ^a 1 c S || 152 ^a 1 c S || 153 ^a 1 c S || 154 ^a 1 c S || 155 ^a 1 c S || 156 ^a 1 c S || 157 ^a 1 c S || 158 ^a 1 c S || 159 ^a 1 c S || 160 ^a 1 c S || 161 ^a 1 c S || 162 ^a 1 c S || 163 ^a 1 c S || 164 ^a 1 c S || 165 ^a 1 c S || 166 ^a 1 c S || 167 ^a 1 c S || 168 ^a 1 c S || 169 ^a 1 c S || 170 ^a 1 c S || 171 ^a 1 c S || 172 ^a 1 c S || 173 ^a 1 c S || 174 ^a 1 c S || 175 ^a 1 c S || 176 ^a 1 c S || 177 ^a 1 c S || 178 ^a 1 c S || 179 ^a 1 c S || 180 ^a 1 c S || 181 ^a 1 c S || 182 ^a 1 c S || 183 ^a 1 c S || 184 ^a 1 c S || 185 ^a 1 c S || 186 ^a 1 c S || 187 ^a 1 c S || 188 ^a 1 c S || 189 ^a 1 c S || 190 ^a 1 c S || 191 ^a 1 c S || 192 ^a 1 c S || 193 ^a 1 c S || 194 ^a 1 c S || 195 ^a 1 c S || 196 ^a 1 c S || 197 ^a 1 c S || 198 ^a 1 c S || 199 ^a 1 c S || 200 ^a 1 c S || 201 ^a 1 c S || 202 ^a 1 c S || 203 ^a 1 c S || 204 ^a 1 c S || 205 ^a 1 c S || 206 ^a 1 c S || 207 ^a 1 c S || 208 ^a 1 c S || 209 ^a 1 c S || 210 ^a 1 c S || 211 ^a 1 c S || 212 ^a 1 c S || 213 ^a 1 c S || 214 ^a 1 c S || 215 ^a 1 c S || 216 ^a 1 c S || 217 ^a 1 c S || 218 ^a 1 c S || 219 ^a 1 c S || 220 ^a 1 c S || 221 ^a 1 c S || 222 ^a 1 c S || 223 ^a 1 c S || 224 ^a 1 c S || 225 ^a 1 c S || 226 ^a 1 c S || 227 ^a 1 c S || 228 ^a 1 c S || 229 ^a 1 c S || 230 ^a 1 c S || 231 ^a 1 c S || 232 ^a 1 c S || 233 ^a 1 c S || 234 ^a 1 c S || 235 ^a 1 c S || 236 ^a 1 c S || 237 ^a 1 c S || 238 ^a 1 c S || 239 ^a 1 c S || 240 ^a 1 c S || 241 ^a 1 c S || 242 ^a 1 c S || 243 ^a 1 c S || 244 ^a 1 c S || 245 ^a 1 c S || 246 ^a 1 c S || 247 ^a 1 c S || 248 ^a 1 c S || 249 ^a 1 c S || 250 ^a 1 c S || 251 ^a 1 c S || 252 ^a 1 c S || 253 ^a 1 c S || 254 ^a 1 c S || 255 ^a 1 c S || 256 ^a 1 c S || 257 ^a 1 c S || 258 ^a 1 c S || 259 ^a 1 c S || 260 ^a 1 c S || 261 ^a 1 c S || 262 ^a 1 c S || 263 ^a 1 c S || 264 ^a 1 c S || 265 ^a 1 c S || 266 ^a 1 c S || 267 ^a 1 c S || 268 ^a 1 c S || 269 ^a 1 c S || 270 ^a 1 c S || 271 ^a 1 c S || 272 ^a 1 c S || 273 ^a 1 c S || 274 ^a 1 c S || 275 ^a 1 c S || 276 ^a 1 c S || 277 ^a 1 c S || 278 ^a 1 c S || 279 ^a 1 c S || 280 ^a 1 c S || 281 ^a 1 c S || 282 ^a 1 c S || 283 ^a 1 c S || 284 ^a 1 c S || 285 ^a 1 c S || 286 ^a 1 c S || 287 ^a 1 c S || 288 ^a 1 c S || 289 ^a 1 c S || 290 ^a 1 c S || 291 ^a 1 c S || 292 ^a 1 c S || 293 ^a 1 c S || 294 ^a 1 c S || 295 ^a 1 c S || 296 ^a 1 c S || 297 ^a 1 c S || 298 ^a 1 c S || 299 ^a 1 c S || 300 ^a 1 c S || 301 ^a 1 c S || 302 ^a 1 c S || 303 ^a 1 c S || 304 ^a 1 c S || 305 ^a 1 c S || 306 ^a 1 c S || 307 ^a 1 c S || 308 ^a 1 c S || 309 ^a 1 c S || 310 ^a 1 c S || 311 ^a 1 c S || 312 ^a 1 c S || 313 ^a 1 c S || 314 ^a 1 c S || 315 ^a 1 c S || 316 ^a 1 c S || 317 ^a 1 c S || 318 ^a 1 c S || 319 ^a 1 c S || 320 ^a 1 c S || 321 ^a 1 c S || 322 ^a 1 c S || 323 ^a 1 c S || 324 ^a 1 c S || 325 ^a 1 c S || 326 ^a 1 c S || 327 ^a 1 c S || 328 ^a 1 c S || 329 ^a 1 c S || 330 ^a 1 c S || 331 ^a 1 c S || 332 ^a 1 c S || 333 ^a 1 c S || 334 ^a 1 c S || 335 ^a 1 c S || 336 ^a 1 c S || 337 ^a 1 c S || 338 ^a 1 c S || 339 ^a 1 c S || 340 ^a 1 c S || 341 ^a 1 c S || 342 ^a 1 c S || 343 ^a 1 c S || 344 ^a 1 c S || 345 ^a 1 c S || 346 ^a 1 c S || 347 ^a 1 c S || 348 ^a 1 c S || 349 ^a 1 c S || 350 ^a 1 c S || 351 ^a 1 c S || 352 ^a 1 c S || 353 ^a 1 c S || 354 ^a 1 c S || 355 ^a 1 c S || 356 ^a 1 c S || 357 ^a 1 c S || 358 ^a 1 c S || 359 ^a 1 c S || 360 ^a 1 c S || 361 ^a 1 c S || 362 ^a 1 c S || 363 ^a 1 c S || 364 ^a 1 c S || 365 ^a 1 c S || 366 ^a 1 c S || 367 ^a 1 c S || 368 ^a 1 c S || 369 ^a 1 c S || 370 ^a 1 c S || 371 ^a 1 c S || 372 ^a 1 c S || 373 ^a 1 c S || 374 ^a 1 c S || 375 ^a 1 c S || 376 ^a 1 c S || 377 ^a 1 c S || 378 ^a 1 c S || 379 ^a 1 c S || 380 ^a 1 c S || 381 ^a 1 c S || 382 ^a 1 c S || 383 ^a 1 c S || 384 ^a 1 c S || 385 ^a 1 c S || 386 ^a 1 c S || 387 ^a 1 c S || 388 ^a 1 c S || 389 ^a 1 c S || 390 ^a 1 c S || 391 ^a 1 c S || 392 ^a 1 c S || 393 ^a 1 c S || 394 ^a 1 c S || 395 ^a 1 c S || 396 ^a 1 c S || 397 ^a 1 c S || 398 ^a 1 c S || 399 ^a 1 c S || 400 ^a 1 c S || 401 ^a 1 c S || 402 ^a 1 c S || 403 ^a 1 c S || 404 ^a 1 c S || 405 ^a 1 c S || 406 ^a 1 c S || 407 ^a 1 c S || 408 ^a 1 c S || 409 ^a 1 c S || 410 ^a 1 c S || 411 ^a 1 c S || 412 ^a 1 c S || 413 ^a 1 c S || 414 ^a 1 c S || 415 ^a 1 c S || 416 ^a 1 c S || 417 ^a 1 c S || 418 ^a 1 c S || 419 ^a 1 c S || 420 ^a 1 c S || 421 ^a 1 c S || 422 ^a 1 c S || 423 ^a 1 c S || 424 ^a 1 c S || 425 ^a 1 c S || 426 ^a 1 c S || 427 ^a 1 c S || 428 ^a 1 c S || 429 ^a 1 c S || 430 ^a 1 c S || 431 ^a 1 c S || 432 ^a 1 c S || 433 ^a 1 c S || 434 ^a 1 c S || 435 ^a 1 c S || 436 ^a 1 c S || 437 ^a 1 c S || 438 ^a 1 c S || 439 ^a 1 c S || 440 ^a 1 c S || 441 ^a 1 c S || 442 ^a 1 c S || 443 ^a 1 c S || 444 ^a 1 c S || 445 ^a 1 c S || 446 ^a 1 c S || 447 ^a 1 c S || 448 ^a 1 c S || 449 ^a 1 c S || 450 ^a 1 c S || 451 ^a 1 c S || 452 ^a 1 c S || 453 ^a 1 c S || 454 ^a 1 c S || 455 ^a 1 c S || 456 ^a 1 c S || 457 ^a 1 c S || 458 ^a 1 c S || 459 ^a 1 c S || 460 ^a 1 c S || 461 ^a 1 c S || 462 ^a 1 c S || 463 ^a 1 c S || 464 ^a 1 c S || 465 ^a 1 c S || 466 ^a 1 c S || 467 ^a 1 c S || 468 ^a 1 c S || 469 ^a 1 c S || 470 ^a 1 c S || 471 ^a 1 c S || 472 ^a 1 c S || 473 ^a 1 c S || 474 ^a 1 c S || 475 ^a 1 c S || 476 ^a 1 c S || 477 ^a 1 c S || 478 ^a 1 c S || 479 ^a 1 c S || 480 ^a 1 c S || 481 ^a 1 c S || 482 ^a 1 c S || 483 ^a 1 c S || 484 ^a 1 c S || 485 ^a 1 c S || 486 ^a 1 c S || 487 ^a 1 c S || 488 ^a 1 c S || 489 ^a 1 c S || 490 ^a 1 c S || 491 ^a 1 c S || 492 ^a 1 c S || 493 ^a 1 c S || 494 ^a 1 c S || 495 ^a 1 c S || 496 ^a 1 c S || 497 ^a 1 c S || 498 ^a 1 c S || 499 ^a 1 c S || 500 ^a 1 c S || 501 ^a 1 c S || 502 ^a 1 c S || 503 ^a 1 c S || 504 ^a 1 c S || 505 ^a 1 c S || 506 ^a 1 c S || 507 ^a 1 c S || 508 ^a 1 c S || 509 ^a 1 c S || 510 ^a 1 c S || 511 ^a 1 c S || 512 ^a 1 c S || 513 ^a 1 c S || 514 ^a 1 c S || 515 ^a 1 c S || 516 ^a 1 c S || 517 ^a 1 c S || 518 ^a 1 c S || 519 ^a 1 c S || 520 ^a 1 c S || 521 ^a 1 c S || 522 ^a 1 c S || 523 ^a 1 c S || 524 ^a 1 c S || 525 ^a 1 c S || 526 ^a 1 c S || 527 ^a 1 c S || 528 ^a 1 c S || 529 ^a 1 c S || 530 ^a 1 c S || 531 ^a 1 c S || 532 ^a 1 c S || 533 ^a 1 c S || 534 ^a 1 c S || 535 ^a 1 c S || 536 ^a 1 c S || 537 ^a 1 c S || 538 ^a 1 c S || 539 ^a 1 c S || 540 ^a 1 c S || 541 ^a 1 c S || 542 ^a 1 c S || 543 ^a 1 c S || 544 ^a 1 c S || 545 ^a 1 c S || 546 ^a 1 c S || 547 ^a 1 c S || 548 ^a 1 c S || 549 ^a 1 c S || 550 ^a 1 c S || 551 ^a 1 c S || 552 ^a 1 c S || 553 ^a 1 c S || 554 ^a 1 c S || 555 ^a 1 c S || 556 ^a 1 c S || 557 ^a 1 c S || 558 ^a 1 c S || 559 ^a 1 c S || 560 ^a 1 c S || 561 ^a 1 c S || 562 ^a 1 c S || 563 ^a 1 c S || 564 ^a 1 c S || 565 ^a 1 c S || 566 ^a 1 c S || 567 ^a 1 c S || 568 ^a 1 c S || 569 ^a 1 c S || 570 ^a 1 c S || 571 ^a 1 c S || 572 ^a 1 c S || 573 ^a 1 c S || 574 ^a 1 c S || 575 ^a 1 c S || 576 ^a 1 c S || 577 ^a 1 c S || 578 ^a 1 c S || 579 ^a 1 c S || 580 ^a 1 c S || 581 ^a 1 c S || 582 ^a 1 c S || 583 ^a 1 c S || 584 ^a 1 c S || 585 ^a 1 c S || 586 ^a 1 c S || 587 ^a 1 c S || 588 ^a 1 c S || 589 ^a 1 c S || 590 ^a 1 c S || 591 ^a 1 c S || 592 ^a 1 c S || 593 ^a 1 c S || 594 ^a 1 c S || 595 ^a 1 c S || 596 ^a 1 c S || 597 ^a 1 c S || 598 ^a 1 c S || 599 ^a 1 c S || 600 ^a 1 c S || 601 ^a 1 c S || 602 ^a 1 c S || 603 ^a 1 c S || 604 ^a 1 c S || 605 ^a 1 c S || 606 ^a 1 c S || 607 ^a 1 c S || 608 ^a 1 c S || 609 ^a 1 c S || 610 ^a 1 c S || 611 ^a 1 c S || 612 ^a 1 c S || 613 ^a 1 c S || 614 ^a 1 c S || 615 ^a 1 c S || 616 ^a 1 c S || 617 ^a 1 c S || 618 ^a 1 c S || 619 ^a 1 c S || 620 ^a 1 c S || 621 ^a 1 c S || 622 ^a 1 c S || 623 ^a 1 c S || 624 ^a 1 c S || 625 ^a 1 c S || 626 ^a 1 c S || 627 ^a 1 c S || 628 ^a 1 c S || 629 ^a 1 c S || 630 ^a 1 c S || 631 ^a 1 c S || 632 ^a 1 c S || 633 ^a 1 c S || 634 ^a 1 c S || 635 ^a 1 c S || 636 ^a 1 c S || 637 ^a 1 c S || 638 ^a 1 c S || 639 ^a 1 c S || 640 ^a 1 c S || 641 ^a 1 c S || 642 ^a 1 c S || 643 ^a 1 c S || 644 ^a 1

27 אֲבָרָם הוּא אֲבָרָם: ם 28 בְּנֵי אֲבָרָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל: 29 אֵלֶּה
תִּלְדֹתֶם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבוֹזָת וְקָדָר וְאֲדָבָאֵל וּמִבְשָׁם: 30 מִשְׁמַע
וְדוּמָה מִשָּׂאָה חֲדָד^a וְתִימָא^b: 31 יִטּוֹר נָפִישׁ וְקֹדְמָה אֵלֶּה הֵם בְּנֵי
יִשְׁמָעֵאל: ם 32 וּבְנֵי קְטוֹרָה פִּילֶגֶשׁ אֲבָרָם יִלְדָה אֶת־זִמְרֹן וְיִקְשָׁן
וּמִרְן וּמִדִּין וְיִשְׁבָק^a וְשִׁיחַ וּבְנֵי יִקְשָׁן שָׁבָא וְדָן^{cb}: 33 וּבְנֵי מִדִּין
עֵיפָה וְעֶפְרָי וְחֲנֹזָד וְאַבְדִּיעַ וְאַלְדֵּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוֹרָה: ם
34 וְיִילָד אֲבָרָם אֶת־יִצְחָק בְּנֵי יִצְחָק עֲשׂוֹ וְיִשְׂרָאֵל: 35 בְּנֵי עֲשׂוֹ
אֶלְיָפֹז רַעוּאֵל וַיעוֹשׁ וַיעֲלָם וְקָרַח: ם 36 בְּנֵי אֶלְיָפֹז תִּימָן וְאוֹמֶר
צִפִּיָּה וְנַעֲמָתָם קִנְזִי וְתַמְנָעֹ וְעַמְלָק: 37 בְּנֵי רַעוּאֵל גַּחַת זָרַח שָׁמָה
וּמִנָּה: 38 וּבְנֵי שְׁעִיר לֹטֶן וְשׁוּבָל וְצַבְעֹן וְעֵגָה וְדִישֹׁן וְאַצֵּר וְדִישֹׁן:
39 וּבְנֵי לֹטֶן חֲזוּרִי וְהוּמָם^a וְאַחֲזָת לֹטֶן תַּמְנָעֹ^b: 40 בְּנֵי שׁוּבָל עֲלִיָּא^a
וּמִנָּחַת וְעִיבָל^b שָׁפִי וְאוֹנָם^d וּבְנֵי צַבְעֹן אִיהַ וְעֵגָה^e: 41 בְּנֵי עֵגָה
דִּישֹׁן^b וּבְנֵי דִישֹׁן חֲמָרֹן וְאַשְׁפָּן וְיִתְרֹן וְכָרֹן: 42 בְּנֵי־אַצֵּר בִּלְהָן^b
וְזַעֲנֹן יַעֲזֹן^d בְּנֵי דִישֹׁן עוֹיָן וְאַרְזֹן: ם

43 וְאֵלֶּה^a הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאַרְצָאֵזֹם לִפְנֵי מֶלֶךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל^a בִּלְעָ^b בֶּן־בְּעוֹרֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה: 44 וַיָּמָת בִּלְעָ נִימְלֹךְ
תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זָרַח מִבְּצָרָה: 45 וַיָּמָת יוֹבָב נִימְלֹךְ תַּחְתָּיו חֲוִישָׁם
מֵאַרְצָאֵזֹם הַתִּימָנִי: 46 וַיָּמָת חֲוִישָׁם נִימְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדָד בֶּן־בִּדְדָה הַמִּמְכָּה
אֶת־מִדְיָן^b בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֵיוֹת^c: 47 וַיָּמָת הֲדָד נִימְלֹךְ תַּחְתָּיו

27 ^{oo} > 6^B || 29 6^{BA} (kai) Naβδa(ι)ηλ || 30 ^a Gn 25,14 'ומ' || ^b nonn
MSS 6^A Χοδδαδ 6^L Αδαδ; cf ad Gn || 31 6^Θ Θαιμαν || 31 5,19 נזרב ||
32 ^a 6^B Σοβακ || ^b 6^{BA} Δαιδαν 6^L Δαρδ. 6^{MSS} = 41 || ^c 6^A + vb nonn ||
33 ^{oo} 6^B Γαφερ (6^A Γαιφαρ) κ. Οφερ, 6^L Γαιφα κ. Γοφερ || 34 ^{oo} l c 6^B
וְעֵקֶב וְעֵשָׂו, cf 6^A || 36 ^a ca 30MSS 6^{MSS} (Σαφω) Gn 36,11 צִפִּיָּה; 6^{BA}
Σωφαρ = צִפִּיָּה? || ^b VarJ וק' || ^c > MS^{Ken} 495 || 38 ^{oo} 6^B Ωvan (e 40?), 6^{AL+}
MSS κ. Ασαρ κ. Ρισων (6^L Δισαν) || 39 ^a 6^{B+MSS} κ. Αιμαν (6^L Ημαν); l וְהִ' ut
Gn 36,22 || ^{b-b} 6^B κ. Αιλαθ κ. Ναμνα || 40 ^a l c mlt MSS 6^L(S) Gn 36,23
שָׁפִי || ^b 6^B Γαιηλ 6^L Ουβαλ || ^c 6^{BA} Σωβ Σωφαρ 6^L Σαμφει, Gn 41 ||
cf 36 || ^d IMS 6^{BL} 6^L || ^e 6^A Ωvan 6^L Avav (sic et 41) 6^{MSS} = 41 ||
41 ^a Seb בֶּן || ^b Gn 36,26 6^L + κ. Ελιβαμα θυγ. A. || ^c l c mlt MSS
6^{A(L)} Αμαδα(μ) Gn 42 || 42 ^a 6^B Ωσαρ || ^b 6^{BA} Βαλαα || ^c cf ad Gn 36,27;
6^L κ. Zavan || ^d l c 22MSS 6^A Gn 42 || 43 ^{a-a} 6^B מִלְכִּיהֶם || ^b 6^B Balak (6^{Cpl} Balα) || ^c 6^L Σεμφωρ || 45 6^B
(Ασομ) 6^L חֲשׂוֹם || 46 ^a 6^{BA} בֶּרֶד || ^b 6^B אֲדָם || ^c K עֵיוֹת? Q 6^{MSS}
Cpl (= L) Gn 36,35 (S) עֵיוֹת; 6^{B(A)+MSS} Γεθθα(ι)μ (עֵתִים?).

CHRONICA I. II. דברי הימים א ב

1 אָדָם שֵׁשׁ אָנָשׁ: ² קַיִנָּן^a מִהֶלְלָאֵל^b יָרֵד: ³ חֲנֹךְ מִתּוֹשֵׁלַח
לְמֹד: ⁴ נָח שֵׁשׁ חָם וְיֹפֶת: ⁵ בְּנֵי יֶפֶת גָּמָר וּמִגּוֹג וּמְכִי וַיִּנּוֹן^a
וְתוֹבֵל וּמִשְׁדָּ^b וְתִירָם: ⁶ וּבְנֵי גָמָר אֲשַׁנֵּז וְדִיפֹת וְתוֹנְרָמָה: ⁷ וּבְנֵי
יִנּוֹן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה^a כְּתִים וְרוּדְנִים^b: ⁸ בְּנֵי חָם כּוֹשׁ וּמִצְרַיִם
פּוּט וּכְנָעַן: ⁹ וּבְנֵי כּוֹשׁ סִבָּא וְחִוִּילָה וְסִבְתָּא וְרַעְמָא וְסִבְתָּא וּבְנֵי
רַעְמָה שָׁבָא וְדִדָּן: ¹⁰ וְכוֹשׁ יָלַד אֶת־גַּמְרוּד הוּא הֵחָל לִהְיוֹת גְּבוּרָה
בְּאַרְצָן: ¹¹ וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוֹדִיִּים^a וְאֶת־עַנְמִים וְאֶת־
לִהְיִים וְאֶת־נַפְתָּחִים: ¹² וְאֶת־פֶּתֶר־סִים וְאֶת־כַּסְלָחִים^a אֲשֶׁר יֵצְאוּ
מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים^b וְאֶת־כַּפְתָּרִים^b: ¹³ וּכְנָעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכָרוֹ וְאֶת־
חֵת: ¹⁴ וְאֶת־הִיבּוֹסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי: ¹⁵ וְאֶת־הַחֲנִי וְאֶת־
הָעֲרָקִי וְאֶת־הַסִּינִי: ¹⁶ וְאֶת־הָאֲרֹנִי וְאֶת־הַצִּמְרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי: ¹⁷ בְּנֵי
שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלֹד וְאַרְם וְעוּץ^a וְחֹול וְגֵתִר וּמִשְׁדָּ^b:
¹⁸ וְאַרְפַּכְשָׁד יָלַד אֶת־שֵׁלַח וְשֵׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר: ¹⁹ וְעֵבֶר יָלַד
שֵׁנִי בְנִים שֵׁם הָאָדָם פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אֶחָיו יֶקְטָן:
²⁰ וְיֶקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוּדָד וְאֶת־שֵׁלֶף וְאֶת־חֲצִרְמָת וְאֶת־יֶרַח: ²¹ וְאֶת־
הַדּוּרִם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה: ²² וְאֶת־עֵיבָל וְאֶת־אַבִּימָאֵל וְאֶת־שָׁבָא:
²³ וְאֶת־אוּפִיר וְאֶת־חִוִּילָה וְאֶת־יֹזָבֵב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יֶקְטָן: ²⁴ וְשֵׁם אַרְפַּכְשָׁד^b שָׁלַח: ²⁵ עֵבֶר פֶּלֶג רָעוּ: ²⁶ שָׂרוּג נָחֹר תִּרְחַ:

Cp I, 2 ^a טו Kaiyav, Cainan || ^b l frt מהללאל cf ad Gn 5,12ss || 5 ^a ט +
Ελεισα cf 7 || ^b ט Moσox (Gn 10,2 מושוך) || 6 l c ca 30MSS Edd טו Gn 10,3
'וִר' || 7 ^a l c ט Gn שיש' || ^b pl MSS Edd טו Gn 'וִד' (pro 'וִדִּר') || 10 ט +
kuvnιρός cf Gn 10,9 || II—23 > ^ט (S^h*) ; cf ad Gn 10,13ss || II ^a Q לוֹדִים, K
ante אשר cf Am 9,7 || 17 ^a l c MSKen 175 ^ט Gn 10,23 וְכֵן אָרַם עוּץ || ^b l c
6MSS & Gn וְכֵן אָרַם || 18 ^ט AL + add ut Gn 10,24 || 19 ט Gn וְלֹדוֹ || 21 ^ט MSS
Gn וְלֹדוֹ || 22 19MSS & Gn עובל || 24 ^a ins c ט בְּנֵי || ^b ^ט L + Kaiyav.

כָּרַב חֲסִדָּה: ²³גַּם וּבְיָמֵי הָהֵם רָאִיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הַשֹּׁבִי'^a
 נָשִׁים אֲשֶׁר־זָוִית^b עֲמֻנִיּוֹת^c מִזִּבְרֵי: ²⁴וּבְנִיָּהֶם חָצִי מִדְּבַר אֲשֶׁר־זָוִית
 וְאִינָם^a מִפִּירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית^b וְכָל־שׁוֹן^c עִם וְעַם: ²⁵וְאָרִיב עִמָּם
 וְאֶקְלָלָם וְאֶכֶּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וְאֶמְרָטָם וְאֶשְׁבִּיעַם בְּאֱלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ
 בְּנִיתִכֶם לְבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׁאוּ מִבְּנֵיתֵיהֶם לְבָנִיכֶם וְלָכֶם: ²⁶הֲלוֹא
 עַל־אֵלֶּה חֲטָא־שְׁלַמָּה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבָנוּיִם הָרַפִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ
 כָּמֹהוּ וְאֶהוּב לְאֱלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־
 אוֹתוֹ הִתְטִיאוּ הַנָּשִׁים הַנִּכְרִיּוֹת: ²⁷וְלָכֶם הַנִּשְׁמָע לַעֲשֹׂת אֶת כָּל־
 הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לְמַעַל בְּאֱלֹהֵינוּ לְהַשִּׁיב נָשִׁים נִכְרִיּוֹת:
²⁸וּמִבְּנֵי וַיִּזְדַּע בֶּן־אֱלִישִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסַנְבַּלֵּט הַחֹרֶגִי
 וְאֶבְרִיָּהוּ מַעֲלִי: ²⁹זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהֵי עַל־גְּאֻלִּי הַכֹּהֲנָה וּבְרִית
 הַכֹּהֲנָה וְהַלְוִיִּם: ³⁰וְסִהְרָתִים מִכָּל־נֹכַר וְאֶעֱמִידָה מִשְׁמֵרוֹת
 לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בְּמַלְאכָתוֹ: ³¹וְלִקְרָבָן הָעֲצִים בְּעֵתִים מְזֻמָּנוֹת
 וּלְכַפּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהֵי לְטוֹבָה:

23 ^a 1 || הַשֹּׁבִי' || ^b Q אֲשֶׁר־זָוִית || ^c Q עֲמֻנִיּוֹת || 24 ^a S || וְחָצִי אִינָם || ^{b-b} >BA ||
^c 7MSS || וּבִלְשׁוֹן || 29 l c IMS || הַכֹּהֲנִים || ^{LSA} || 30 ^{BAL} || כְּמַלְאכָתוֹ.

בירושלם כִּי בַשָּׁנָה שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחשֶׁסְתָּא מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי
 אֶל־הַמֶּלֶךְ וּלְקָץ יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מֶן־הַמֶּלֶךְ: ¹⁷וְאָבֹא לִירוּשָׁלַם וְאָבִינָה
 בָּרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֵיכֶם לְטוֹבִיָּה לַעֲשׂוֹת לֹא נִשְׁכָּה בְּחֲצָרֵי בֵּית
 הָאֱלֹהִים: ¹⁸וַיֵּרַע לִי מְאֹד וְאֲשַׁלִּיכָה אֶת־כָּל־כְּלִי בֵּית־טוֹבִיָּה הַחוּץ
 מִן־הַלְשִׁכָּה: ¹⁹וְאָמְרָה וַיִּטְהֲרוּ הַלְשָׁכוֹת וְאֲשִׁיכָה שָׁם כְּלִי בֵּית
 הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְבֹנָה: ¹⁰וְאִדְעָה כִּי־מִנּוֹת הַלִּוִּים
 לֹא נִתְּנָה וַיִּכְרְתוּ אִישׁ־לְשֻׁדָּהוּ הַלִּוִּים וְהַמְשָׁרְרִים עָשִׂי הַמְּלָאכָה:
¹¹וְאִרְיָכָה אֶת־הַסִּנְגָּלִים וְאָמְרָה מְדוּעַ נִעְזֹב בֵּית־הָאֱלֹהִים וְאֶקְבְּלָם
 וְאֶעֱמָדָם עַל־עַמְדָם: ¹²וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעֲשֵׂר הַדֶּגֶן וְהַתִּירוֹשׁ
 וְהַיִּצְהָר לְאֹצְרוֹת: ¹³וְאֹצְרָה עַל־אֹצְרוֹת שְׁלֹמִיָּה הַכֹּהֵן וְצִדְקָה
 הַסּוֹפֵר וּפְדִיָּה מִן־הַלִּוִּים וְעַל־יָדָם חָגוּ בֶן־זָכָר בֶּן־מִתְנִיָּה כִּי גִאֲמָנִים
 נִחְשְׁבוּ וְעַל־יָהֶם לְחַלֵּק לְאַחֵיהֶם: ¹⁴זָכְרָה לִי אֱלֹהֵי עַלְזָאוֹת
 וְאַל־תִּמַּח חֲסִדִּי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהֵי וּבְמִשְׁמָרִי: ¹⁵בַּיָּמִים
 הָהֵמָּה רָאִיתִי כִּיהִינָה וְדָרְכִים נִתְּנוֹת וּבִשְׁבֹּת וּמִבְיָאִים הָעֲרֻמוֹת
 וְעַמְסִים^a עַל־הַחֲמָרִים וְאֶף־זֶיֶן עֲנָבִים וְתַאֲנִים וְכָל־מִשָּׂא וּמִבְיָאִים
 יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְאֶעֱיֹד^b בְּיוֹם מִכְרָם צִיד: ¹⁶וְהַצָּרִים יָשְׁבוּ כֹּה
 מִבְיָאִים דָּאג וְכָל־מִכְר וּמוֹזְכָּרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם:
¹⁷וְאִרְיָכָה אֶת חֲרֵי יְהוּדָה וְאָמְרָה לָהֶם מָה־הַדָּבָר הָרַע הַזֶּה אֲשֶׁר־
 אַתֶּם עֹשִׂים וּמַחְלָלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת: ¹⁸הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם
 וַיָּבֹא אֱלֹהֵינוּ^a עָלֵינוּ אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם
 מוֹסִיפִים חֲרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת: ¹⁹וַיְהִי כֹאֲשֶׁר
 צִלְּלוּ שְׁעָרֵי יְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וְאָמְרָה^a וַיִּסְגְּרוּ הַדִּלְתוֹת וְאָמְרָה
 אֲשֶׁר לֹא יִפְתְּחוּם עַד אַחֲרֵי הַשַּׁבָּת וּמִנְעָרֵי הָעֲמֻדָּתִי עַל־הַשְּׁעָרִים
 לֹא־יָבֹא מִשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: ²⁰וַיִּלְּנוּ הָרֹכָלִים וּמִכְרֵי כָל־מִמְכָּר
 מִחוּץ לִירוּשָׁלַם פָּעַם וּשְׁתַּיִם: ²¹וְאֶעֱיֹדָה בָּהֶם וְאָמְרָה אֱלֹהִים מְדוּעַ
 אַתֶּם לֹנִים נִגְדַּת הַחֻזְמָה אִם־תִּשְׁנֹו יָד אֲשַׁלַּח בְּכֶם מִן־הָעֵת הַהוּא
 לֹא בָּאוּ בַּשַּׁבָּת: ²²וְאָמְרָה לְלוֹוִים אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטְּהָרִים^a וּבָאִים^b שְׁמָרִים
 הַשְּׁעָרִים לִקְדֹּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה לִי אֱלֹהֵי וְחוּסָה עָלִי

7 ^a BAL 7 בַּחֲצָר ^b 9 ^a L הַלְשִׁכָּה ^b 10 sic Occ, K^{Or} נִתְּנָה Q^{Or} 11 ^a II 8
 בָּם ^b IMS 3A + בָּם ^c 13 l c ^a NL וְאֶצְרָה ^b 15 ^a sic Occ, Or וְעַמְסִים ^b 16 l c II MSS 30A בִּי ^a 18 ^a BAL + וְעַל־יָהֶם ^b nht MSS 3A הֵשׁ ^c 19 ^a B om, frt dl ^b l c 6 MSS BL אֲשֶׁר לֹא aut c 5 MSS 21 sic
 22 ^a Var^G מִטְּהָרִים ^b Var^G וּבָאִים.

וְאָנִי אַחֲרֶיהָ וְחֲצִי הָעָם מֵעַל לְהַחֲזֹמָה מֵעַל לְמִגְדָּל הַתְּנוּזִים וְעַד
הַחֲזֹמָה הָרְחֹבָה: ³⁹ וּמֵעַל לְשַׁעַר-אֶפְרַיִם וְעַל-שַׁעַר הַיְּשׁוּנָה וְעַל-
שַׁעַר הַדְּגִים וּמִגְדָּל חֲנַנְאֵל וּמִגְדָּל הַמָּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֶּאֱן וְעַמּוּדוֹ
בְּשַׁעַר הַמִּטְרָה: ⁴⁰ וַתַּעֲמִדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים וְאֲנִי
וְחֲצִי הַסִּנְגָּנִים עִמִּי: ⁴¹ וְהַכֹּהֲנִים אֲלֵיָקִים מַעֲשִׂיָה מְנַיִן מִיכִיָּה
אֶלְיָעִינִי זַכְרִיָּה חֲנַנְיָה בְּחַצְרוֹת: ⁴² וּמַעֲשִׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאַלְעָזָר וְעִזִּי
וַיהוֹחָנָן וּמַלְכִּיָּה וְעִילָם וְעֹזֵר וַיִּשְׁמְעוּ הַמְּשֻׁרִים וַיִּזְרְחָה הַפִּקְדִּי:
⁴³ וַיִּזְבְּחוּ בַיּוֹם הַהוּא זִבְחִים גְּדוּלִּים וַיִּשְׁמְחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שִׂמְחָם
שִׂמְחָה גְּדוּלָּה וְגַם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים שִׂמְחוּ וַתִּשְׂמַע שִׂמְחַת יְרוּשָׁלַם
עַד-מֶרְחֹק:

⁴⁴ וַיִּפְקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא אַנָּשִׁים עַל-הַנִּשְׁכּוֹת לְאַצְרוֹת לְתַרּוּמוֹת
לְרָאשֵׁית וּלְמַעֲשׂוֹת לְכֹזֵם בָּהֶם לְשֹׁדֵי הָעָרִים מִנְּאוֹת הַתּוֹרָה:
לְכֹהֲנִים וּלְלוֹאִים כִּי שִׂמְחַת יְהוָה עַל-הַכֹּהֲנִים וְעַל-הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים:
⁴⁵ וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם וּמִשְׁמֶרֶת הַטְּהָרָה וְהַמְּשֻׁרִים וְהַשְּׁעָרִים
כַּמִּצְוֹת דָּוִד שְׁלֹמֹה בְּנוֹ: ⁴⁶ כִּי-בִימֵי דָוִד וְאַסָּף מְקֻדָּם^b רָאשֵׁי
הַמְּשֻׁרִים וְשִׁיר-תְּהִלָּה וְהוֹדוֹת לָאֱלֹהִים: ⁴⁷ וְכָל-יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זִרְבָּבֶל
וּבִימֵי נְחֻמְיָה נְתָנִים מְנִיּוֹת הַמְּשֻׁרִים וְהַשְּׁעָרִים דְּבַר-יוֹם בַּיּוֹמוֹ
וּמְקֻדָּשִׁים לְלוֹאִים וְהַלְוִיִּם מְקֻדָּשִׁים לְכֹהֵן אֶהְיֶה: ¹³ בַּיּוֹם
הַהוּא נִקְרָא בְּסֶפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וּנְמַצָּא כְּתוּב בּוֹ אֲשֶׁר לֹא-
יָבֹא עִמָּנִי וּמוֹאָבִי בְּקֶהֱל אֱלֹהִים עַד-עוֹלָם: ² כִּי לֹא קָדְמוּ אֶת-בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בַּלְּחָם וּבַמִּים וַיִּשְׁכְּרוּ עָלָיו אֶת-בַּלְעָם לְקַלְלֹו וַיִּהְפֹּךְ אֱלֹהֵינוּ
הַקָּלֵל^b לְבָרֵךְ: ³ נִיְהִי כְּשִׁמְעָם אֶת-הַתּוֹרָה וַיִּבְרְכּוּ כָל-עָרֵב
מִיִּשְׂרָאֵל:

⁴ וּלְפָנַי מָזָה אֲלִישִׁיב הַכֹּהֵן נָתַן בְּלִשְׁכַּת בֵּית-אֱלֹהֵינוּ קָרוֹב
לְמוֹצִיָּה: ⁵ וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכָּה גְּדוּלָּה וְשָׁם הָיוּ לְפָנַי לְפָנִים אֶת-
הַסִּנְתָּה הַלְבוּזָה וְהַפְּלִים וּמַעֲשֵׂר הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר מִצּוֹת
הַלְוִיִּם וְהַמְּשֻׁרִים וְהַשְּׁעָרִים וְתַרּוּמַת הַכֹּהֲנִים: ⁶ וּבְכָל-זֶה לֹא הָיִיתִי

38 ^c frt ins שְׁרִי, cf v 32 || 39 ^a Seb וְעַד || ^{b-b} > 6^{BA} || 40 frt vb nonn
exc || 43 sic 6 > 60MSS, Var^G עַד-לִמ' || 44 ^a 9MSS 638 לְשִׁרִי || ^b ca
16MSS 16 התורה || 45 ¹ c 26MSS Vrs ושלמה || 46 ^a 1MS 638 אסף ||
^b dub || ^c Q mlt MSS 1 ראשי || 47 ^a > 6^B (6^L kai Neemou), frt add ||
Cp 13, 1 6^L + תורת || 2 ^a 6 kai ἐμισθωσαντο || ^b Var^G אֶת-הַקִּלְלָה || 4 ¹
והלבונה || 5 6 בלשכת.

משלם: ¹⁷ לְאַבְיָה וְכָרִי לְמַנְיָמִין לְמוֹעֲדֶיהָ פְּלִטִי: ¹⁸ לְבִלְלָהּ שְׂמוֹעַ
לְשִׁמְעִיָּה יְהוֹנָתָן: ¹⁹ וְלִיִּזְרִיב מִתְנִי לִידְעִיהָ עָזִי: ²⁰ לְסִלִּי קָלִי לְעִמּוֹק
עֲבָרִי: ²¹ לְחַלְקֶיהָ חֲשַׁבְיָה לִידְעִיהָ נִתְנָאֵל:

²² הַלְוִיִּם בִּימֵי אֲלִישִׁיב וַיִּדְעוּ וַיִּזְחָנוּ וַיִּדְעוּ כְּתוּבִים רָאשֵׁי אֲבוֹת־
וְהַכֹּהֲנִים עַל־מַלְכוּת דָּרְגוֹשׁ הַפָּרְסִי: ׀ ²³ בְּנֵי לֹוִי רָאשֵׁי הָאֲבוֹת
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים וְעַד־יָמֵי יִזְחָנוּ בֶן־אֲלִישִׁיב: ²⁴ וְרָאשֵׁי
הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֶׁרְבִיָּה וַיִּשׁוּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵל וְאַחִיהֶם לִנְגֻם לְהַלֵּל
לְהוֹדוֹת בְּמִצְוֹת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמֶר לְעֻמַּת מִשְׁמֶר: ²⁵ מִתְנִיָּה
וּבִקְבֻקְיָה עֲבַדְיָה מִשְׁלֵם טַלְמוֹן עֲקוֹב שְׁמַרְיָם שׁוֹעֲרִים מִשְׁמֶר
בְּאַסְפֵי הַשְּׁעָרִים: ²⁶ אֵלֶּה בִּימֵי יִזְקִים בֶּן־יִשׁוּעַ בֶּן־יִצְחָק וּבִימֵי
נַחֲמִיָּה הַכֹּהֵן וְעִזְרָא הַסּוֹפֵר: ׀

²⁷ וּבִבְחִנְכָת חֻמַּת יְרוּשָׁלַם בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־מְקוֹמֹתָם
לְהִבְיָאֵם לִירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה וְשִׁמְחָה^b וּבְתוֹדוֹת וּבִשְׂרֵי מִצְלָתָם
נִבְלִים וּבִכְנֻרוֹת: ²⁸ וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי־הַמְּשָׁרְרִים בֶּן־מֶן־הַכֶּפֶר סִבִּיבוֹת־
יְרוּשָׁלַם וּמֶן־חֲצֵי נִטְפָתִי: ²⁹ וּמִבֵּית הַגִּלְגָל וּמִשְׁדּוֹת גִּבְעָה וְעִזְמוֹת
כִּי חֲצִירִים בָּנוּ לָהֶם הַמְּשָׁרְרִים סִבִּיבוֹת יְרוּשָׁלַם: ³⁰ נִיטְפָתָיו הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וַיִּטְהָרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים וְאֶת־הַחֻמָּה:

³¹ וַאֲעֵלָה אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה מֵעַל לַחֻמָּה וַאֲעֵמִידָה שְׁתֵּי תוֹדֹת גְּדוֹלֹת
וְתִהְלֹכַת לַיָּמִין מֵעַל לַחֻמָּה לְשַׁעַר הָאֲשָׁפָת: ³² וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵיהֶם
הַיִּשְׁעִיָּה וְחֲצֵי שָׂרֵי יְהוּדָה: ³³ וְעִזְרָיָה עִזְרָא וּמִשְׁלֵם: ³⁴ יְהוּדָה
וּבְנֵימָן וְשִׁמְעִיָּה וִירְמְיָה: ׀ ³⁵ וּמִבְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּחִצְצָרוֹת וְכָרִיָּה
בְּיִזְרְיָתָן בֶּן־שִׁמְעִיָּה בֶן־מִתְנִיָּה בֶן־מִיכָיָה בֶן־זִפּוֹר בֶּן־אַסָּת: ³⁶ וְאַחֲרָיו
שִׁמְעִיָּה וְעִזְרָאֵל מִלְּלִי גִלְלִי מָעִי נִתְנָאֵל וְיְהוּדָה חֲנָנִי בְּכָל־שִׂיר
דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעִזְרָא הַסּוֹפֵר לַפְּנִיָּהם: ³⁷ וְעַל־שַׁעַר הָעֵין
וּנְגֻם עָלוּ עַל־מַעְלוֹת עִיר דָּוִיד בְּמַעְלָה לַחֻמָּה מֵעַל לְבֵית דָּוִיד
וְעַד שַׁעַר הַמִּים מִזְרָח: ³⁸ וְהַתּוֹדָה הַשְּׁנִיָּת הַהוּלֶכֶת לְמוֹאֵל^b

17 ^a nom exc || ^b prps למעויה, cf v 5 || ^c nonn MSS טו פלמי || 20 ^a l frt
סלו, cf v 7 || ^b עבד || 21 prps לעדיה, cf v 7 || 22 ^a l חאבות || ^b l c 16MSS
(שלום) || 24 l c 6 וגנוי || 25 ^{a-a} conjg c fin v 24 || ^b cf ad 1Ch 9,17 (שלום) ||
27 ^a 4MSS (cf 6BA εν) || ^b prps c 6L בְּכָל־ || ^{c-c} l invers || 28 ^a prps
31 prps || נִיטְפָתָיו || 30 VarG מן־הכ' וס' || ^{b-b} prps c 6L || cf v 27. 30 || בְּנֵי־לֹוִי
cf v 38 || 35 sic Occ, Or^K מִיכָיָה, Or^Q מִיכָיָה || 36 ^a >6L, prb
dl || ^b VarG מָעִי || 38 ^a l הולכת || ^b Q למול 1, לשמאל 1.

3 וְאֵלֶּה רֹאשֵׁי הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה יֹשְׁבוֹ
 אִישׁ בְּאַחְזָתוֹ בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים וּבְנֵי
 עַבְדֵי שְׁלֹמֹה: 4 וּבִירוּשָׁלַם יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי בְנִימִן^a
 מִבְּנֵי יְהוּדָה עֲתָנָה^b בִן־עֲזַיָּה בִן־זַכְרְיָה בִן־אֲמַרְיָה^c בִן־שַׁפְטָיָה
 בִן־מַחֲלֵלָאֵל מִבְּנֵי פָרָץ: 5 וּמַעֲשִׂיָה בִן־בְּרוּךְ בִן־כָּל־חֹנָה בִן־חֲזִלָּה
 בִן־עֲדִיָּה בִן־וִיזְרִיב בִן־זַכְרְיָה בִן־הַשִּׁלְנִי: 6 כָּל־בְּנֵי־פָרָץ הַיֹּשְׁבִים
 בִירוּשָׁלַם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁשִׁים וּשְׁמֹנֶה אֲנָשִׁי־חִיל: 7
 וְאֵלֶּה בְנֵי בְנִימִן סֵלָא בִן־מִשְׁלֵם בִן־וִיזְעָד בִן־פְּדִיָּה בִן־קִלְיָה
 בִן־מַעֲשִׂיָה בִן־אִיתִיָּאל בִן־יִשְׁעִיָּה: 8 וְאַחֲרָיו^b גִּבְיִי^a תִשְׁעָה מֵאוֹת
 עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה: 9 וַיֹּאֲלֵם בִן־זַכְרְיָה פֶקֶיד עֲלֵיהֶם וַיְהִי־דָה בִן־הַסְּנוּאָה
 עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה: 10 מִן־הַכֹּהֲנִים יַדְעִיָה בִן־וִיזְרִיב יָכִין: 11 שָׁרְיָה בִן־חֶלְקִיָה בִן־
 מִשְׁלֵם בִן־צְדֹק בִן־מְרִיזָה בִן־אַחִיטֹוב נֶגֶד בֵּית הָאֱלֹהִים: 12 וְאַחִיהֶם
 עֲשָׂה הַמֶּלֶאכָה לַבַּיִת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם וְעֶדְיָה בִן־יִרְחָם
 בִן־פְּלִלְיָה בִן־אַמְצִי בִן־זַכְרְיָה בִן־פֶּשְׁחֹור בִן־מִלְכִּיָה: 13 וְאַחֲיוֹ רֹאשִׁים
 לְאַבֹּת מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם וְעַמְשָׁסִי^a בִן־עֲזַרְאֵל בִן־אַחֲזֵי^b בִן־
 מִשְׁלֵמוֹת בִן־אַמֶּר: 14 וְאַחִיהֶם^a גִּבְרִי חִיל מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה וּפֶקֶיד
 עֲלֵיהֶם זַבְדִּיָּאל בִן־הַגְּדוֹלִים: 15
 15 וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בִן־חִשּׁוּב בִן־עֲזַרְיָהם בִן־חִשְׁבִּיָּה בִן־בוּנִי:
 16 וְשִׁבְתִּי וַיִּזְזָד עַל־הַמֶּלֶאכָה הַחִיצָנָה לַבַּיִת הָאֱלֹהִים מִרֹאשֵׁי
 הַלְוִיִּם: 17 וּמַתַּנְיָה בִן־מִיכָא בִן־זַבְדִּי^a בִן־אַסָּף רֹאשׁ הַתְּחִלָּה^b יְהוּדָה
 לַתְּפִלָּה וּבִקְבֻקְיָה מִשְׁנֶה מֵאֲתִי וְעַבְדָּא^c בִן־שְׁמוּעָד^d בִן־גִּלְלָם בִן־
 יִדִּיתוֹן: 18 כָּל־הַלְוִיִּם בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ מֵאֲתִים שְׁמֹנֶים וְאַרְבָּעָה: 19
 19 וְהַשּׁוֹעֲרִים עֲקֹוב מְלִמּוֹן וְאַחִיהֶם הַשְּׁמֵרִים בְּשָׁעָרִים מֵאָה
 שָׁבָעִים וּשְׁנַיִם:
 20 וַשָּׂאֵר יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ בְּגִנְחָתוֹ:

Cp II, 4 ^a mlt MSS interv || ^b = עוֹתִי? cf ICh 9,4 || ^c = אֲמַרִי? cf ICh ||
 5 ¹ 1 חֲשִׁלְנִי cf Nu 26,20 || v 6 trsp ante v 5 || 8 ¹ 1 prb c 6^L וְאַחֲיוֹ || ^{b-b} prps
 עֲשִׂי || 12 Var^G עֲזַרְיָה || II ICh 9,11 (5,37) || 13 ^a 1 וְעַמְסִי, ICh 9,12 בִן־מִשְׁלֵם || 14 ^a 1 c 6^L וְאַחֲיוֹ || ^b dub; 6^{AKL} τῶν μετὰ τὸν = 11 || 15 ^a 1 c ICh 9,14
 עַבְדָּה || ICh 9,16 הַתְּחִלָּה || ^c 1 c 6^L זַכְרִי || 17 ^a 1 c 6^L מִן־בְּנֵי־מְרִירִי || 20 ^a 1 c Q ICh יְהוֹדָן || v 19 cf ICh 9,17 || 20 ^a 1 c 6^L וְהִכ' וְהָלָא'.
 שְׁמַעְיָה || ^d ICh

29 וישאר העם הכהנים הלויים השוערים המשררים הנתנים
 וכל-הנבדל מעמי הארצות אל-תזרת האלהים נשיהם בניהם
 ובנותיהם כל יודע מבין^b: 30 מחזיקים על-אחיהם אדיריהם ובאים
 באלה ובשבועה ללכת בתזרת האלהים אשר נתנה ביד משה
 עבד-האלהים ולשמור ולעשות את-כל-מצות יהוה אדנינו ומשפטיו
 וחקיו: 31 ואשר לא-נתן בנתינו לעמי הארץ ואת-בנותיהם לא נקח
 לבנינו: 32 ועמי הארץ המביאים את-המקחות וכל-שבר ביום השבת
 למכור לא-נקח מהם בשבת וביום קדש ונטש את-השנה השביעית
 ומשא כל-יוד: 33 והעמדנו עלינו מצות לתת עלינו שלישית השקל
 בשנה לעבדת בית אלהינו: 34 ללחם המערכת ומנחת התמיד
 ולעזלת התמיד השבתות החדשים למועדים ולקדשים ולחטאות
 לכפר על-ישראל וכל מלאכת בית-אלהינו: 35 והגזירות הפלנו
 על-קרבן העצים הכהנים הלויים^a והעם להביא לבית אלהינו
 לבית^b ואתינו לעתים מזמנים שנה בשנה לבער על-מזבח יהוה
 אלהינו כפתוב בתורה: 36 ולהביא את-בכורי אדמתנו ובכורי כל-
 פרי כל-עץ שנה בשנה לבית יהוה: 37 ואת-בכרות בנינו ובהמתנו
 כפתוב בתורה ואת-בכורי בקרינו וצאנינו להביא לבית אלהינו
 לכהנים המשרתים בבית אלהינו: 38 ואת-ראשית עריסתינו
 ותרומתינו ופרי כל-עץ תירוש ויצהר נביא לכהנים אל-לשכות
 בית-אלהינו ומעשר אדמתנו ללויים^b והם הלויים המעשרים בכל
 ערי עבדתנו: 39 והיה הכהן בן-אהרן עם-הלויים בעשר הלויים
 והלויים יעלו את-מעשר המעשר לבית אלהינו אל-הלשכות לבית
 האוצר: 40 כי אל-הלשכות יביאו בני-ישראל ובני הלוי את-תרומת
 הדגן התירוש והיצהר ושם פלי המקדש והכהנים המשרתים
 והשוערים והמשררים^b ולא נעזב את-בית אלהינו:

11 וישבו שרי-העם בירושלם וישאר העם הפילו גזירות
 להביא אחד מן-העשרה לשבת בירושלם עיר הקדש ותשע
 הידות בערים: 2 ויברכו העם לכל האנשים המתנדבים לשבת
 בירושלם: ׀

29 ^a Var^G והשוערים || ^b frt add || 33 add? || 35 ^a ⑥ והלויים || ^b prps
 לכתיו || 36 >19MSS S || 37 ^a Var^G בקרינו || ^b Var^G וצאנינו || 38 ^a >⑥BAK,
 prb add || ^{b-b} v 38b—40a add || 39 l בעשר.

וְבִיאִידָא וְלֹא הָאֲזִינוּ וְתַתְלָם בֵּיךְ עַמִּי הָאֲרָצָה: ³¹ וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַפִּים
 לֹא-עָשִׂיתָם כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֶל-חֲנוּן וְרַחוּם אָתָּה:
³² וְעַתָּה^a אֱלֹהֵינוּ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֲסִיד
 אֶל-יָמֵעַט לִפְנֶיךָ אֶת כָּל-הַתְּלָאָה אֲשֶׁר-מָצָאתָנוּ לְמַלְכֵינוּ לְשָׁרֵינוּ^b
 וּלְכַהֲנֵינוּ וּלְנָבִיאֵינוּ וּלְאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל-עַמּוּךָ מִיָּמֵי מַלְכֵי אֲשׁוּר עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה: ³³ וְאַתָּה צָדִיק עַל כָּל-הַבָּא עָלֵינוּ כִּי-אַמַּת עָשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ
 הָרַשָּׁעִנוּ: ³⁴ וְאַתָּה-מַלְכֵנוּ שָׂרֵינוּ כַּהֲנֵינוּ וְאַבְתֵּינוּ לֹא עָשׂוּ תוֹרַתְךָ
 וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל-מִצְוֹתֶיךָ וּלְעֻדוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הֵעִדְתָּ בָּהֶם: ³⁵ וְהֵם
 בְּמַלְכוּתָם וּבִטּוֹבְךָ הָרַב אֲשֶׁר-נָתַתָּ לָהֶם וּבְאָרֶץ הָרַחֲבָה וְהַשְׂמִנָּה
 אֲשֶׁר-נָתַתָּה לַפְּנִיָּהִם לֹא עָבְדוּךָ וְלֹא-שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים: ³⁶ הִנֵּה
 אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר-נָתַתָּ לְאֲבֹתֵינוּ לְאֵכָל אֶת-פְּרִיָּהּ
 וְאֶת-טִיבָהּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיךָ: ³⁷ וְתִבְּוֹאָתָה מְרֻבָּה לְמַלְכִים
 אֲשֶׁר-נָתַתָּה עָלֵינוּ בְּחַטֹּאתֵינוּ וְעַל-גְּוִיָּתָנוּ מַשְׁלִים וּבִבְהֻמָּתָנוּ
 כְּרָצוֹנָם וּבְצָרָה גְּדֹלָה אֲנַחְנוּ: פ ¹⁰ וּבְכָל-זֹאת אֲנַחְנוּ
 כְּרָתִים אֲמָנָה וְכַתְּבִים וְעַל הַחֲתוּם שָׂרֵינוּ לוֹיֵנוּ כַּהֲנֵינוּ:
² וְעַל^a הַחֲתוּמִים נַחֲמִיָּה הַתַּרְשָׁתָא^b בֶּן-חַכְלִיָּה^c וְצַדִּיקָיָה: ³ שָׂרִיָּה
 עֲזַרְיָה יִרְמְיָה: ⁴ פֶּשֶׁחִיּוֹר אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה: ⁵ חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה מַלּוּךְ:
⁶ חֶרֶם מְרִמּוֹת עֲבִדְיָה: ⁷ דְּנִיָּאל גִּנְתָּיוֹן בְּרוּךְ: ⁸ מִשְׁלֵם אֲבִיָּה מִיָּמֹן:
⁹ מַעֲזִיָּה בִלְנִי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים: ס
¹⁰ וְהַלּוּיִם וְיִשׁוּעַ בֶּן-אֲזַנְיָה בְנֵי מִבְּנֵי חֲנָנִי קְדַמְיָאֵל: ¹¹ וְנֹאחִיָּהִם
 שְׁבַנְיָה הַזֹּדִיָּה קְלִיטָא פְּלֹאֲיָה חֲנָן: ¹² מִיכָא רְחוֹב חֲשַׁבְיָה: ¹³ זִפּוֹר
 שֶׁרְבִיָּה שְׁבַנְיָה: ¹⁴ הַזֹּדִיָּה בְנֵי בְּנֵינוּ: פ
¹⁵ רֹאשֵׁי הָעָם פֶּרְעֵשׁ פַּחַת מֹאָב עֵילָם זַתּוּא בְּנֵי: ¹⁶ בְּנֵי עֲזַנָּד
 בְּנֵי: ¹⁷ אֲלִנְיָה בְּנֵי עֲדִין: ¹⁸ אֲטַר חֲזַקְיָה עֲזֹר: ¹⁹ הַזֹּדִיָּה חֲשֵׁם
 בְּצִי: ²⁰ חֲרִיף עֲנַתּוֹת גּוֹבִי: ²¹ מְגַפְיַעֵשׁ מִשְׁלֵם חֲזִיר: ²² מִשִּׁיזְבָּאֵל
 צְדוֹק יְדוּעַ: ²³ פְּלַטְיָה חֲנָן עֲנִיָּה: ²⁴ הַיִּשָּׁע חֲנַנְיָה חֲשׁוֹב: ²⁵ הַלּוּחַשׁ
 פֶּלְחָא שׁוֹבֵק: ²⁶ רְחוּם חֲשַׁבְנָה מַעֲשִׂיָּה: ²⁷ וְנֹאחִיָּה חֲנָן עֲנָן: ²⁸ מַלּוּךְ
 חֶרֶם בַּעֲנָה:

|| וְנֹאחִיָּה prps 34 || וְלִשְׁרֵינוּ 6 l b || יהוה + 6 a 32 || וְאַתָּה כ' 6 31
 || 6 c add || b || וְכָל אֵלֶּה 3 a prps c 10 Cp || במלכותך 3 a MSS 2 35
 || 17 MSS II || יִשׁוּעַ 1 c 29 MSS Vrs || שְׁכַנְיָה 8 MSS 5 || Αχελια
 || 20 K גוֹבִי Q נִיבִי Var^G || לַח' 2, 16 Esr 7, 21 prps 18 || שְׁכַנְיָה

זָכְרוּ נִפְלְאוֹתַיְכֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיִּקְשׁוּ אֶת-עַרְפָּם וַיִּתְּנוּ-רֹאשׁ
לְשׁוֹב לְעַבְדְּתָם בְּמִרְיָם^א וְאֹתָהּ אֵלֹהִים סִלְחוֹת חֲנוּן וְרַחוּם אֲרָךְ-
אֲפִים וְרַב-יִחוּסֶד^ב וְלֹא עֲזַבְתָּם: ¹⁸אָף כִּי-עָשׂוּ לָהֶם עֲגָל מִסֹּכֶה
וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הֵעֵלָה^א מִמִּצְרַיִם^ב וַיַּעֲשׂוּ נִאֲצוֹת גְּדֹלוֹת:
¹⁹וְאֹתָהּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת-עַמּוּד הָעָנָן לֹא-קָרַ
מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם^א לְהַנְחִיתָם בַּהֲדָרָךְ וְאֶת-עַמּוּד הָאֵשׁ בַּלַּיְלָה לְהַאֲרִי
לָהֶם וְאֶת-הַדָּרָךְ אֲשֶׁר יִלְכוּ-בָּהּ: ²⁰וְרוּחְךָ הַטּוֹבָה נִתְּתָה לְהַשְׁפִּילָם
וּמִנָּה לֹא-מִנַּעְתָּ מִפִּיהֶם וּמִים נִתְּתָה לָהֶם לְצִמְאֻם: ²¹וְאַרְבָּעִים
שָׁנָה כָּל־לֵלְתָם בַּמִּדְבָּר לֹא חָסְרוּ שְׁלֹמֹתֵיהֶם לֹא כָלוּ וְיִרְגְּלֵיהֶם לֹא
בָּצְקוּ: ²²וַתֵּתֵן לָהֶם מַמְלָכוֹת וְעַמֻּמִּים וַתַּחֲלֹקֵם לְפָאֵה^א וַיִּירָשׁוּ
אֶת-אֶרֶץ סִיחֹן וְאֶת-אֶרֶץ^ב מִלֶּךְ חֲשָׁבוֹן וְאֶת-אֶרֶץ עֹג מֶלֶךְ-הַבָּשָׁן:
²³וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכַבִּי הַשָּׁמַיִם וַתְּבִיֵּאֵם אֶל-הָאֶרֶץ אֲשֶׁר-אָמַרְתָּ
לְאַבְתִּיהֶם לֵבֹא לָרֶשֶׁת: ²⁴וַיָּבִיאוּ הַבָּנִים וַיִּירָשׁוּ אֶת-הָאֶרֶץ וַתִּכְנַע
לִפְנֵיהֶם אֶת-יֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ הַנִּנְעָנִים וַתִּתֵּנָם בְּיָדָם וְאֶת-מְלָכֵיהֶם
וְאֶת-עַמְּמֵי הָאֶרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כְּרָצוֹנָם: ²⁵וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצוּרֹת
וַאֲדָמָה שְׂמֹנֶה וַיִּירָשׁוּ בָתִּים מִלְּאִים כָּל-טוֹב בְּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים
וְזֵיתִים וְעֵץ מֵאֵל לָרֵב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיִּשְׂמְנוּ וַיִּתְעַדְּנוּ בְּטוֹבֶכָה
הַגָּדוֹל: ²⁶וַיִּמְרוּ וַיִּמְרְדּוּ בָךְ וַיִּשְׁלְכוּ אֶת-תּוֹרָתְךָ אַחֲרֵי נַפְשָׁם
וְאֶת-נְבִיאֶיךָ הֲרִגוּ אֲשֶׁר-הִעִידוּ בָם לְהַשִּׁיבָם אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נִאֲצוֹת
גְּדֹלוֹת: ²⁷וַתִּתֵּנָם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיִּצְרוּ לָהֶם וּבָעֵת צָרָתָם יִצְעָקוּ אֵלֶיךָ
וְאֹתָהּ מִשָּׁמַיִם^א תִּשְׁמָע וּבְרַחֲמֶיךָ^ב הַרְבִּים תִּתֵּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים
וַיּוֹשִׁיעוּם מִיַּד צָרֵיהֶם: ²⁸וּכְנָנֹת לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת כַּעַ לִפְנֵיךָ
וַתַּעֲזֹבֵם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיִּשׁוּבוּ וַיִּזְעָקוּךָ וְאֹתָהּ מִשָּׁמַיִם
תִּשְׁמָע וַתִּצְלֵם בְּרַחֲמֶיךָ^א רַבּוֹת עֵתִים^ב: ²⁹וַתַּעַד בָּהֶם לְהַשִּׁיבָם
אֶל-תּוֹרָתְךָ וְהִסָּה הַיִּידוֹ וְלֹא-שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתֶיךָ^א וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ-
בָּם^ב אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה אָדָם וְחַיָּה בָהֶם וַיִּתְּנוּ כְּתָרִים וְעַרְפָּם הִקְשׁוּ
וְלֹא שָׁמְעוּ: ³⁰וַתִּמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת וַתַּעַד בָּם בְּרוּחְךָ בִּיר-

17 ^a 1 c 7 MSS בְּמִצְרַיִם || ^b 1 c Q mlt MSS הָקֵד || 18 ^a mlt MSS הֶעֱלִיךָ
^b 19 MSS מִצְרַיִם || 19 ^a 1 prb בְּיוֹם || ^b 1 c 10 MSS אֶת־הָ ||
21 ^a 3 ^{AS} (τά) ὑποδέχματα αὐτῶν οὐ διεῖβον ἀρχσαν || 22 ^a > ^U εἰς πρό-
σωπον, 3 לְרִישׁ אִנֹּשׁ, prps לִפְ לִפְ || ^b dl c 1 MS ט || 24 ^a frt dl c ^{BAN} ט ||
27 ^a ט εἰ οὐρανὸν σου || ^b 1 c mlt MSS וּבִרְחִמֶיךָ || 28 ^a cf 27^b || ^{b-b} prps
c ט רַבִּים || 29 ^a Var^G אֱלֹהֵי || ^b dl בָּם?.

9 ויבזיחם עשרים וארבעה לתדוש הזה גאספו בני ישראל בצום ובשקים ואדמה עליהם: ² ויבדלו זרע ישראל מכל בני גבר ויעמדו ויתנדו על-חטאתיהם ועונות אבותיהם: ³ ויקומו על-עמדם ויקראו בם פֶּר תורת יהוה אלהיהם רבעית היום ורבעית מתנודים ומשתחוים ליהוה אלהיהם: ⁴ ויָקָם על-מעלה הלויים ישוע ובנִי קדמיאל שבניה בנִי שרביה בנִי כנני ויזעקו בקול גדול אל-יהוה אלהיהם: ⁵ ויאמרו הלויים ישוע וקדמיאל בני חשבניה שרביה הודיה שבניה פתחה קומו ברכו את-יהוה אלהיכם מן-העולם עד-העולם ויברכו שם כבוד ומוֹרָם על-כל-ברכה ותהלה: ⁶ אֲתָה-הוּא יהוה לבדך אתָ עשית את-השמים שמי השמים וכל-צבאם הארץ וכל-אשר עליה תימים וכל-אשר בהם ואתה מחיה את-כלם וצבא השמים לך משתחוים: ⁷ אֲתָה הוא יהוה האלהים אשר בחרת באברהם והוצאתו מאור פשדים ושמת שמו אברהם: ⁸ ומצאת את-לבבו נאמן לפניך וברית עמו הברית לתת את-ארץ הכנעני החתי האמרי והפרזי והיבوسی והגרנזשי לתת לזרעו ותקם את-דבריך כי צדיק אתה: ⁹ ותרא את-עני אבתינו במצרים ואת-זעקתם שמעת עלי-סוף: ¹⁰ ותתן אתת ומפתים בפרעה ובכל-עבדיו ובכל-עם ארצו כי ידעת כי הנידו עליהם ותעש-לך שם כהיום הזה: ¹¹ והימים בקעת לפניהם ויעברו בתוך-הים ביבשה ואת-יד-פיהם השלכת במצולת כמו-אבן במים עזים: ¹² ובעמוד ענן הנחיתם יומם ובעמוד אש לילה להאיר להם את-הדרך אשר ילכו-בה: ¹³ ועל תר-סיני ירדת ודבר עמם משמים ותתן להם משפטים ושרים ותורות אמת חקים ומצות טובים: ¹⁴ ואת-שבת קדשך הודעת להם ומצות וחקים ותורה צוית להם ביד משה עבדך: ¹⁵ וללחם משמים נתת להם לרעבם ומים מסלע הוצאת להם לצמאם ותאמר להם לבוא לבשת את-הארץ אשר-נשאת את-ידך לתת להם: ¹⁶ והם ואבתינו הנידו ויקשו את-ערפם ולא שמעו אל-מצותיך: ¹⁷ וימאנו לשמע ולא-

Cp 9, 4 ^a וְבָנֵי 6 || ^b 20MSS 3 שְׁכִינָה || ^c 2MSS 6 בֶּן || 5MSS בְּנֵי ||
^d 4MSS 6^{AK} בְּנֵי || 5 ^a 14MSS 3 שְׁכִינָה || ^b prps c 6 אֱלֹהֵינוּ || ^c prps c 6 אֱלֹהֵינוּ ||
^d prps c 6 אֱלֹהֵינוּ || ^a 6 ins c 6 וְיָאֵמְרָם || ^b Q אֲתָה || ^c 6^L וְשָׁמַע || 8 frt add ? A לוֹ וְלוֹ || 15 sic 8 c Or, Occ נתת.

וַעֲנֶהָ^a וְאוֹרֶיהָ וְחִלְקֶיהָ וּמַעֲשֶׂיהָ עַל־יְמִינִי וּמִשְׁמָאלַי פְּדֶיהָ וּמִיִּשְׁאֵל
וּמִלִּכְיָה וְחִשָּׁם וְחִשְׁבִּדְנָה זְכָרֶיהָ מִשְׁלָם^b:⁵ וַיִּפְתַּח עֲזָרָא הַסֵּפֶר
לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מַעַל כָּל־הָעָם הָיָה^b וּכְפַתְחוּ עֲמָדוֹ כָּל־הָעָם:
⁶ וַיְבָרֶךְ עֲזָרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְאָמֵן
בְּמַעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְרְאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה אַפִּים אֲרָצָה:⁷ וַיִּשְׁשַׁע וּבָנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיָּמִין עָקֹב שִׁבְתִּי הַזֹּדֶה מַעֲשֶׂיהָ קָלִיטָא עֲזָרִיָּה וַיִּזְכֹּר חֲנָן
פְּלֹאֲיָה וְהַלּוּיִם מִבִּיגִים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עַמְדָם:⁸ וַיִּקְרְאוּ
בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים מִפָּרָשׁ וְשׁוֹם שֹׁכֵל וַיְבִינּוּ בַמִּקְרָא: ׀

⁹ וַיֹּאמֶר^a נְחֻמְיָה הוּא הַתַּרְשָׁתָא^a וְעֲזָרָא^b הִכְתִּין הַסֵּפֶר וְהַלּוּיִם
הַמִּבִּיגִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדַשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶל־
תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בּוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמַעַם אֶת־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה:
¹⁰ וַיֹּאמֶר לָהֶם לָכוּ אֲכָלוּ מִשְׁמָנִים וּשְׁתּוּ מִמֵּתִקִּים וּשְׁלַחוּ מְנוֹת
לְאֵין נֶכֶזׁן לוֹ כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאַדְגִּינוּ וְאַל־תַּעֲצִבוּ כִּי־חֲדַנְתָּ יְהוָה
הִיא מַעֲזָבְכֶם:¹¹ וְהַלּוּיִם מַחֲשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הִסּוּ כִּי הַיּוֹם קָדַשׁ
וְאַל־תַּעֲצִבוּ:¹² וַיִּלְכוּ כָל־הָעָם לֵאכֹל וּלְשִׁתּוֹת וּלְשַׁלַּח מְנוֹת וּלְעֲשׂוֹת
שְׂמִיחָה גְדוֹלָה כִּי הִבִּינוּ בְּדָבָרִים אֲשֶׁר הוֹדִיעָיו לָהֶם: ׀

¹³ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֱסָפוּ רָאשֵׁי הָאֲבוֹת לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלּוּיִם
אֶל־עֲזָרָא הַסֵּפֶר וּלְהַשְׁכִּיל^a אֶל־בְּרֵי הַתּוֹרָה:¹⁴ וַיִּמְצְאוּ כְּתוּב
בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסִּכּוֹת
בְּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי:¹⁵ וַאֲשֶׁר יִשְׁמָעִיו וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עֲרֵיהֶם
וּבִירוּשָׁלַם לֵאמֹר צָאוּ הָרָר וְהִבִּיאוּ עָלֵינוּ וְעַל־זֵית וְעַל־עֵץ שָׁמֶן וְעַל־
הַדָּם וְעַל־תְּמָרִים וְעַל־עֵץ עֲבֹת לַעֲשׂוֹת סִכָּת כְּכָתוּב:¹⁶ וַיִּצְאוּ
הָעָם וַיְבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סִכּוֹת אִישׁ עַל־נָגוֹ וּבְחִצְתֵּיהֶם וּבְחִצְרוֹת
בֵּית הָאֱלֹהִים וּבְרַחֲזֹב שַׁעַר הַמִּים וּבְרַחֲזֹב שַׁעַר אֶפְרָיִם:¹⁷ וַיַּעֲשׂוּ
כָל־הַקֹּהֵל הַשֹּׁבִים מִן־הַשָּׂבִי סִכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ בַסִּכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ
מִימֵי יִשְׁשׁוּעַ בֶּן־נָוֶן בֶּן־יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי שְׂמִיחָה
גְדוֹלָה מְאֹד:¹⁸ וַיִּקְרָא בַסֵּפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם וַבַּיּוֹם מִן־הַיּוֹם
הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרֹן וַיַּעֲשׂוּ־חֵג שִׁבְעַת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצֵרַת כַּמִּשְׁפָּט: ׀

הוא Cp 8, 4 ^a 6* 9,43 + וְעֲזָרִיָּה (> 16) || ^{b-b} add? || 5 ^a prps c 6: ins ||
^b item: || 7 ה' 1 || 8 1 c 8MSS || 7 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ Q^{Or} וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ: || 6 sic Occ, K^{Or} וַיְהִי כִּפ' || וַיְהִי כִּפ' ||
הַיּוֹם הַזֶּה 9,50 || ^c 6* || עֲזָרָא 1 || ^b 1 || 9 ^{a-a} prb add, cf 6 et 6* 9,49 || תּוֹרַת 380 ||
וַיִּקְרְאוּ 5MSS 18 || אֶת־ 2MSS 14 || אֶת־ Var^G || להשכיל 1 c 6 || 13

בְּנֵי פְכֶרֶת הַעֲבָיִים בְּנֵי אַמְזִין: ׀ ׀ 60 כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עֲבֶדֶי
שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תְּשׁוּעִים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 61 וְאַלֹּהֵי הָעוֹלָם
מִתְּלַל מְלֹךְ תֵּל חֲרָשָׁא כְּרוּב אֲדֹזֵן וְאַמֶּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבֹתָם
וּזְרָעָם אִם מִי־שָׂרָאֵל הֵם: ׀ 62 בְּנֵי־דִלְיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוּדָא שֵׁשׁ
מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם:

63 וּמִן־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבִיָּה בְּנֵי הַקּוֹזִין בְּנֵי בְרוּלִי אֲשֶׁר לָקַח
מִבְּנוֹת בְּרוּלִי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה⁶⁴ וַיִּקְרָא עַל־שְׁמָם: ׀ 64 אֵלֶּה בִקְשׁוּ כְתָבָם
הַמִּתְיַחֲשִׁים וְלֹא נִמְצָא וַיִּגְּאֻלוּ מִן־הַכֹּהֲנָה: ׀ 65 וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא
לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָאֲכֻלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים עַד עַמֹּד הַכֶּהֱן לְאוּרִים וְתַמִּים:
66 כָּל־חֻקָּהֶל בְּאֶחָד אַרְבַּע רַבּוּא אֲלָפִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וּשְׁשִׁים:
67 מִלְּבַד עֲבָדֵיהֶם וְאַמְהָתֵיהֶם אֵלֶּה⁶⁸ שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
שְׁלֹשִׁים וּשְׁבַע וְלָהֶם מִשְׁרָרִים וּמִשְׁרָרוֹת מֵאֲתִים וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה⁶⁹:
68 גְּמָלִים אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמִיִּים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שִׁבַּע
מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: ׀ 69 וּמִקְצֵת רָאשֵׁי הָאֲבוֹת נָתַנוּ לַמְּלָאכָה הַתִּרְשָׁתָא
נָתַן לְאוּצֵר זֶהָב דְּרַפְּמָנִים אֶלְף מִזְרָקוֹת חֲמִשִּׁים כְּתָנוֹת כֹּהֲנִים
שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת: ׀ ׀ 70 וּמִרָאשֵׁי הָאֲבוֹת נָתַנוּ לְאוּצֵר
הַמְּלָאכָה זֶהָב דְּרַפְּמָנִים שְׁתֵּי רַבּוֹת וְכֶסֶף מְנִים אֲלָפִים וּמֵאֲתִים:
71 וַיֹּאשֶׁר נָתַנוּ שְׁאֲרִית הָעֵם זֶהָב דְּרַפְּמָנִים שְׁתֵּי רַבּוּא וְכֶסֶף מְנִים
אֲלָפִים וְכְתָנוֹת כֹּהֲנִים שְׁשִׁים וּשְׁבַע: ׀ 72 וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמִּשְׁרָרִים ׀ וּמִן־הָעָם ׀ וְהַנְּתִינִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם⁷³
וַיַּגֵּעַ הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם: ׀ 8 ׀ וַיֹּאסְפוּ כָל־
הָעָם כָּאִישׁ אֶחָד אֶל־הֶרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמִּים וַיֹּאמְרוּ לְעֹזְרָא
הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל:
2 וַיָּבִיא עֹזְרָא הַכֹּהֵן אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקֹּהֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכָל־
מִבֵּין לְשִׁמְעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: ׀ 3 וַיִּקְרָא־בוּ לִפְנֵי הֶרְחוֹב
אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמִּים מִן־הָאוֹר עַד־מַחְצִית הַיּוֹם גִּגֵּד הָאֲנָשִׁים
וְהַנְּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאֲזַנִּי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר הַתּוֹרָה: ׀ 4 וַיַּעֲמֵד עֹזְרָא
הַסֹּפֵר עַל־מַגְדֹּל־עֶץ אֲשֶׁר־עָשׂוּ לְדָבָר וַיַּעֲמֵד אֲצִלּוֹ מִתְּתִיָּה וְשִׁמְעַ

59 °° cf E 57 || 61 °° cf E 59 || 62 Var^G וְאֵל, cf E 60 || 63 ^a cf E 61 ||

^b Seb וְאִשָּׁה || 64 mlt MSS נִמְצָאוּ, cf E 62 || 65 °° cf E 63 || 67 ^a conjg

אֵלֶּה c שִׁבְעַת cf E 65 || ^b nonn MSS Edd addunt E 66, sed deest in optim

MSS || 69 °° prb c 6 dl || 72 ^{a-a} prb add || ^b mlt MSS interv

נִבְעֹן תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה: ׀ ׀ 26 אֲנָשִׁי בֵּית-לָחֶם וְנִטְפָּה מֵאָה שְׁמָנִים
וּשְׁמֹנֶה: ׀ ׀ 27 אֲנָשִׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה: ׀ ׀ 28 אֲנָשִׁי
בֵּית-עֲזֻמּוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 29 אֲנָשִׁי קְרִית יְעָרִים כְּפִירָה
וּבְאֵרוֹת שִׁבְעַת מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀ 30 אֲנָשִׁי הָרְמָה וְנֹבַע
שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאַחַד: ׀ ׀ 31 אֲנָשִׁי מִכְּכֶם מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם:
׀ ׀ 32 אֲנָשִׁי בֵּית-אֵל^a וְהַעֲי^b מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀ 33 אֲנָשִׁי
אֲחָר^{ab} חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 34 בְּנֵי עֵילָם אַחֲרָאֵלָה מֵאוֹת
חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: ׀ ׀ 35 בְּנֵי חָרֹם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: ׀ ׀
36 בְּנֵי יִרְחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: ׀ ׀ 37 בְּנֵי-לֹד חָדִיד
וְאֵנוֹ שִׁבְעַת מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְאַחַד: ׀ ׀ 38 בְּנֵי סִנְאָה שְׁלֹשָׁת אֲלָפִים
תִּשְׁעַת מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: ׀ ׀

39 הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יִדְעִיָה לְבֵית יִשׁוּעַ תִּשְׁעַת מֵאוֹת שְׁבָעִים וּשְׁלֹשָׁה:
׀ ׀ 40 בְּנֵי אֶמֶר אֲלָף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 41 בְּנֵי פִשְׁחוֹר אֲלָף
מֵאוֹתִים אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה: ׀ ׀ 42 בְּנֵי חָרֹם אֲלָף שִׁבְעָה עֶשְׂרִי ׀ ׀
43 הַלִּוִּים בְּנֵי-יִשׁוּעַ^a לְקַדְמִיָּאל לְבֵנִי לְהוֹדִיָּה^{ab} שְׁבָעִים וְאַרְבָּעָה: ׀ ׀
44 הַמְּשֻׁרָּרִים בְּנֵי אֶסָף מֵאָה אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה: ׀ ׀
45 הַשְּׁעָרִים בְּנֵי-שֹׁלֵם בְּנֵי-אִיֶּטֶר בְּנֵי-מִלְחָן בְּנֵי-עֶקֹב בְּנֵי חֲטִיטָא
בְּנֵי שִׁבִּי מֵאָה שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה: ׀ ׀

46 הַנְּתִינִים בְּנֵי-צִחָא בְּנֵי-חֲשָׁפָא בְּנֵי טַבְעוֹת: ׀ ׀ 47 בְּנֵי-קִירָם
בְּנֵי-סִיעָא בְּנֵי פְדוֹן: ׀ ׀ 48 בְּנֵי-לִבְנָא בְּנֵי-חֲנָבָא בְּנֵי שְׁלָמִי: ׀ ׀
49 בְּנֵי-חֲנָן בְּנֵי-גִדְל בְּנֵי-גִחַר: ׀ ׀ 50 בְּנֵי-רֵאִיָּה בְּנֵי-רָצִין בְּנֵי נְקוּדָא:
׀ ׀ 51 בְּנֵי-גִזָּם בְּנֵי-עֲזָא בְּנֵי פֶסֶח: ׀ ׀ 52 בְּנֵי-בֶסֶי^a בְּנֵי-מַעֲוִיָּם
בְּנֵי נְפֹשִׁסִים^b: ׀ ׀ 53 בְּנֵי-בִקְבוֹק בְּנֵי-חֲקִיפָא בְּנֵי חֲרוֹר: ׀ ׀
54 בְּנֵי-בַעְלִית^a בְּנֵי-מַחֲדָא^b בְּנֵי חֲרָשָׁא: ׀ ׀ 55 בְּנֵי-בִרְקוֹם בְּנֵי-
סִיסְרָא בְּנֵי תַמַּח: ׀ ׀ 56 בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא: ׀ ׀
57 בְּנֵי עֲבָדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי-סוֹטִי בְּנֵי-סַפְרָת בְּנֵי פִרְדָּא: ׀ ׀
58 בְּנֵי-יַעֲלָא בְּנֵי-דִרְקוֹן בְּנֵי גִדְל: ׀ ׀ 59 בְּנֵי שְׁפַטִיָּה בְּנֵי-חַטִּיל

25 cf E 20 || 26 cf E 21s || 28 ^{oo} cf E 24 || 29 ^{oo} cf E 25 || 30 cf E 26 ||
32 ^a Occ בֵּיתֶאל || ^{b-b} cf E 28 || 33 ^{a-2} cf E 29; 6^{BAK} Ναβια ααρ = Ναβιαα
ρ' vel Ναβια(α) ἑκατόν || ^b 26MSS אֶחָד || 34 9MSS אֶחָד || 37 ^{oo} cf E 33 ||
38 ^{oo} cf E 35 || 43 ^{a-a} cf E 40 || ^b Q לְהוֹדִיָּה || 44 ^{oo} cf E 41 || 45 ^{oo} cf E 42 ||
47 cf E 44 || 48 cf E 45s || 52 ^a cf E 50 || ^b K נְפֹשִׁסִים, Q נָבִי, sed cf E 50 ||
54 ^a K^{MSS} לִית —, Q^{MSS} בְּזִלוֹת || ^b pl MSS מַחֲרָא || 57 ^{oo} cf E 55.

מִסְפָּר אֲנָשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל: ׀ ⁸ בְּנֵי פְרֹעֹשׁ אֲלָפִים מֵאָה וְשִׁבְעִים
וּשְׁנָיִם: ׀ ⁹ בְּנֵי שַׁפְמֹזָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁבַעִים וּשְׁנָיִם: ׀ ¹⁰ בְּנֵי
אֶרֶח׃ יֶשֶׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ ¹¹ בְּנֵי-פַחַת מֵאוֹב לִבְנֵי יִשׁוּעַ
וַיּוֹאֵב אֲלָפִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁמֹנֶה עָשָׂר: ׀ ¹² בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף
מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וָאַרְבָּעָה: ׀ ¹³ בְּנֵי זִתוּא שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַרְבָּעִים
וּחֲמִשָּׁה: ׀ ¹⁴ בְּנֵי זָפִי שְׁבַע מֵאוֹת וְשָׁשִׁים: ׀ ¹⁵ בְּנֵי בְנוּיָה׃ יֶשֶׁשׁ
מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה: ׀ ¹⁶ בְּנֵי בְכִיָּה׃ יֶשֶׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
וּשְׁמֹנֶה: ׀ ¹⁷ בְּנֵי עֲזֹדֹר אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם:
׀ ¹⁸ בְּנֵי אֲדִנִּיקָם׃ יֶשֶׁשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וְשִׁבְעָה: ׀ ¹⁹ בְּנֵי בְנוּיָה
אֲלָפִים שָׁשִׁים וְשִׁבְעָה: ׀ ²⁰ בְּנֵי עֲדִין׃ יֶשֶׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים
וּחֲמִשָּׁה: ׀ ²¹ בְּנֵי-אֶמֶר לְחִזְקִיָּה תִשְׁעִים וּשְׁמֹנֶה: ׀ ²² בְּנֵי
חָשִׁם׃ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה: ׀ ²³ בְּנֵי בְצִי׃ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה: ׀ ²⁴ בְּנֵי חֲרָף מֵאָה שְׁנָיִם עָשָׂר: ׀ ²⁵ בְּנֵי

Cp 7, 1^{oo} frt add || 3^a 1 c Q וְאָמַר || b^b prps וְעַד הָחֵם עָמַד aut ועד ועד || 5^{oo} add || 6 Esr 2 || 7^a cf ad Est 2,5 || b^b cf E 2 || c^c cf E 2 || 10^{oo} cf E 5 || 11^{oo} cf E 6 || 13^{oo} cf E 8 || 15^a sic Occ, K^{Or} בְּנֵי, Q^{Or} בְּנֵי, cf E 10 || b^b cf E 10 || 16^a 6MSS בְּכִי || b^b E 11 || 17^{oo} cf E 12 || 18^{oo} cf E 13 || 19^{oo} cf E 14 || 20^{oo} cf E 15 || 21 cf E 16 || 22^{oo} cf E 19 || 23^{oo} cf E 17 || 24 cf E 18.

לֵאמֹר לָכֶּה וְנִגְעֶצָה יַחְדָּו בַּכִּפָּרִים בְּבִקְעַת אוֹנָן וְהִמָּה חֲשָׁבִים
לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה: ³ וַאֲשַׁלְּחָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מַלְאכָה גְדוֹלָה
אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא אוֹכַל לָרֶדֶת לָמָּה תִּשְׁבֹּת הַמַּלְאכָה בְּאֶשֶׁר אֶרְפֶּה
וַיִּרְדְּתִי אֲלֵיהֶם: ⁴ וַיִּשְׁלַחֵנִי אֵלַי כְּדִבְרֵי הַזֶּה אֲרַבַּע פְּעָמִים וַאֲשִׁיב
אוֹתָם כְּדִבְרֵי הַזֶּה: ⁵ וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַט כְּדִבְרֵי הַזֶּה פַּעַם חֲמִישִׁית
אֶת־נַעֲרֹ וְאֶגְרַת פְּתִיחָה בִּידֹ: ⁶ כְּתוּבָה בָּהּ בְּגוֹיִם נִשְׁמַע וְנִשְׁמָו
אֵמֶר אַתָּה וְהַיְּהוּדִים חֲשָׁבִים לְמָרֹד עַל־כֵּן אַתָּה בּוֹנֶה הַחוֹמָה
וְאַתָּה הַזֶּה לָהֶם לְמִלָּךְ ⁷ כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה: ⁸ וְנִסְמְכִיָּאִים הַעֲמִידָת
לְקִרְאָ עָלֶיךָ בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר מִלָּךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשְׁמַע לְמִלָּךְ כְּדִבְרֵים
הָאֵלֶּה וְעַתָּה לָכֶּה וְנִגְעֶצָה יַחְדָּו: ⁹ וַאֲשַׁלְּחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נִתְּיָה
כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלְכָּךְ אַתָּה בּוֹדָאִם: ¹⁰ כִּי כָלִם
מִיִּרְאִים אוֹתָנִי לֵאמֹר יִרְפוּ יְדֵיהֶם מִן־הַמַּלְאכָה וְלֹא תַעֲשֶׂה וְעַתָּה
חֲזֹק ¹¹ אֶת־יָדֶיךָ: ¹² וַאֲנִי בָאתִי בֵּית שְׁמַעֲיָה בֶן־דִּלְיָה בֶן־
מְהִיטְבָּאֵל וְהוּא עָצוּר וַיֹּאמֶר נִוְעַד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תִּתֶּן הַחֵיכֶל
וְנִסְגְּרָה דִלְתוֹת הַחֵיכֶל כִּי בָאִים לְהִרְגֶּךָ וְלִיָּלָה בָּאִים לְהִרְגֶּךָ:
¹³ וַאֲמָרָה הָאִישׁ כְּמוֹנִי יִבְרַח וְכִי כְמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבֹא אֶל־הַחֵיכֶל וְחִי
לֹא אָבוֹא: ¹⁴ וַאֲכִירָה וְהִגֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלַחֵנִי כִּי הִנְבוֹאָה דְּבַר עָלִי
וּמוֹבִיָּה וְסַנְבַלַט שְׁכָרוֹ: ¹⁵ לְמַעַן שְׁכוּר הוּא לְמַעַן אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן
וְחִטָּאתִי וְהִיָּה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן יַחֲרֹפוּנִי: ¹⁶ זָכְרָה אֱלֹהֵי
לְמוֹבִיָּה וְלְסַנְבַלַט כְּמַעֲשָׂיו אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעֲדִיָּה הִנְבוֹאָה וְלִיתֵר
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מִיִּרְאִים אוֹתִי: ¹⁷ וְנִתְשָׁלֵם הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים
וּחֲמִשָּׁה לְאַלּוּל לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם יוֹם: ¹⁸ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שְׁמַעִי כָל־אֲזִיבִינוּ וַיִּרְאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מֵאֵד
בְּעֵינֵיהֶם וַיִּדְּעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נַעֲשֶׂתָה הַמַּלְאכָה הַזֹּאת: ¹⁹ גַּם
בְּיָמִים הָהֵם מַרְבִּים חָרִי יְהוּדָה אֲנִתִּיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־מוֹבִיָּה וְאֲשֶׁר
לְמוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם: ²⁰ כִּי־יָבִיִּים בִּיהוּדָה בְּעַלִּי שְׁבוּעָה לֹא כִּי־חָתָן
הוּא לְשִׁכְנִיָּה בֶן־אַרְחַ וַיְהִיחָתָן בָּנוּ לָקַח אֶת־בַּת־מִשְׁלֵם בֶּן בְּרִכְיָה:
²¹ גַּם טוֹבִתִּיו הָיוּ אֲמָרִים לִפְנֵי וּדְבָרֵי הָיוּ מוֹצִיאִים לֹא אֲנָרוֹת שְׁלַח
טוֹבִיָּה לִירְאָנִי: פ

2 sic Occ et K^{Or}, Q^{Or} בַּכִּפָּרִים || 3 1o MSS SA אֶרְפֶּה || 6 a BAL וְכָתוּב ||
b-b > BAL || 8 Q בּוֹדָאִם, K בּוֹדָאִם || 9 a Var^G וְאַתָּה || b BASU אֲחִי, 1 M ||
c Var^G יָדִי || 13 °° dl || 16 7MSS וַיִּירָאוּ || 19 BAS וְאֲנָרוֹת.

6 וַיְהִי כִּאֲשֶׁר^a נִשְׁמַע לְסַנְבַּלֵּט וְלְמִזְבֵּיָהּ וּלְגִשְׁם הָעֲרֵבִי וּלְיִתֵּר
אֲבִינִי פִי בְנֵיתִי אֶת־הַחֲזֹקָה וְלֹא־נֹתֵר בָּהּ פֶּרֶץ גַּם עַד־הָעֵת
הַזֹּאת דְּלִתּוֹת לֹא־הָעֲמַדְתִּי בִשְׁעֵרִים: ² וַיִּשְׁלַח סַנְבַּלֵּט וְגִשְׁם אֵלֵי

וַיִּמְשָׁאֵת 1^b || וְיִי^a Var^G II || וְאָמַר 9 1^c Q || נִשְׁאִים K, נִשְׁאִים 7 1^c Q ||
 16 1^c || לְיוֹם אַחֵד 15 1^c Q || פָּתְחָם 14 1^c Q^{BAL} || וַיִּנְעַר 13 Var^G || וְהִי^c Var^G ||
 לָעֵם 19 Var^G || בְּכָל־ frt dl || נִבְלִיין 2MSS^{oo} || 18 || קָנִיתִי 5MSS Vrs ||
 וְלִטּוּבִיה 23MSS || 1^b || כַּאֲשֶׁר 1^a Hill Cp 6,

עָשָׂר פְּעָמִים מִכָּל־הַמִּקְמוֹת אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ עָלֵינוּ: ⁷ וְאַעֲמִיד^b מִתַּחַת־יָדָי
לְמָקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחֲזוּמָה בְּצַחֲתִיִּים^b וְאַעֲמִיד אֶת־הָעַם לְמִשְׁפָּחוֹת
עַם־חֲרָבְתֵיהֶם רַמְחֵיהֶם וְקִשְׁתֵּיהֶם: ⁸ וְאֶרְאֶה וְאֶקְוֶה וְאֶמָּר אֶל־הַחֲרִים
וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֵתֶר הָעַם אֶל־תִּירָאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא זָכְרוּ וְהִלָּחֲמוּ עַל־אַחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם וּבְתִיכֶם:
⁹ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אוֹזְבִּינִי כִּי־נִדְעָה לָנוּ וַיִּפְּרֹה הָאֱלֹהִים אֶת־
עֲצָתָם וַנִּשְׁכָּח בְּלִנּוּ אֶל־הַחֲזוּמָה אִישׁ אֶל־מִלְאכָתּוֹ: ¹⁰ וַיְהִי וּמִן־הַיּוֹם
הַהוּא חָצִי נַעֲרֵי עֹשִׂים בְּמִלְאכָה וְחֻצִּים מְחֻזְקִים וְהַרְמָתִים^a הַמְּבֻזְגִּים^b
וְהַקְּשָׁתוֹת וְהַשְּׂרִיגִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָל־בֵּית יְהוּדָה: ¹¹ וְהַבּוֹנִים
בַּחֲזוּמָה וְהַנְּשָׂאִים בְּסָבֵל עִמָּשִׁים^b בָּאֶחָת יָדוֹ עָשָׂה בְּמִלְאכָה וְאֶחָת
מִחֻזַּקַּת הַשָּׁלַח: ¹² וְהַבּוֹנִים אִישׁ חֲרָבוֹ אֲסוּרִים עַל־מִתְּנוֹי וּבּוֹנִים
וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי: ¹³ וְאֶמָּר אֶל־הַחֲרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֵתֶר
הָעַם הַמִּלְאכָה הַרְבֵּה וְרַחֲבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחֲזוּמָה רַחֲזִיקִים
אִישׁ מֵאַחֲיוֹ: ¹⁴ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקְבְּצוּ
אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ: ¹⁵ וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בְּמִלְאכָה וְחֻצִּים מְחֻזְקִים
בְּרַמְחִים מַעֲלֹת הַשֹּׁתֵר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים: ¹⁶ גַּם בָּעֵת הַהִיא
אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וַנַּעֲזֹר וְלֵינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְהָיוּ־לָנוּ הַלֵּילָה
מִשְׁמָר וְהַיּוֹם מִלְאכָה: ¹⁷ וְאֵין^a אֲנִי וְאַתִּי וַנַּעֲרֵי וְאֲנָשֵׁי הַמִּשְׁמָר
אֲשֶׁר אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פְּשָׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שְׁלָחוֹ הַמָּיִם^b:

⁵ וַתְּהִי צַעֲקַת הָעַם וַנִּשְׁתָּהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אַחֵיהֶם הַיְּהוּדִים: ² וַיֵּשׁ
אֲשֶׁר אֲמָרִים בְּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָּגָן וְנֹאכְלָה וְנִחְיָה:
³ וַיֵּשׁ אֲשֶׁר אֲמָרִים שְׂדֵתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ וּבְתֵינוּ אֲנַחְנוּ עֲרֻבִים וְנִקְחָה
דָּגָן בְּרַעֲב: ⁴ וַיֵּשׁ אֲשֶׁר אֲמָרִים לָנוּ כֶּסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ שְׂדֵתֵינוּ
וּכְרָמֵינוּ: ⁵ וַעֲתָה כִּבְשָׁר אֲחִינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בְּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
כֹּבְשִׁים אֶת־בְּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וַיֵּשׁ מִבְּנֵתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין־
לָאֵל יָדָנוּ וּשְׂדֵתֵנוּ וּכְרָמֵנוּ לְאַחֲרִים^b: ⁶ וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ⁷ וַיִּמְלֹךְ לִפְנֵי עָלִי וְאֶרְיָבָה

6 frt c 6^{BAL} ins יַעֲלוּ || 7 ^a 7^{AL} || יַעֲמִדוּ || ^{b-b} dub || ^c Q בְּצַחֲתִיִּים, K
1 ^b || הָיָה || 10 ^a || וַנִּשְׁכָּח || 9 Q || יִרְאֶתֶם || 8 frt ins || בְּצַרִּיחִים || dub (prps) —; הָיָה
לְמִשְׁמָר || 16 nonn MSS || חֲמָשִׁים || ^b prps || 11 ^{a-a} frt trsp ad fin v || 10 || וְהָיָה
וְאִישׁ אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ || 17 ^a > Vrs || ^b prps || בִּימֵינוּ || aut || 17 ^a || לְמִלְאכָה || et
Cp 5, 2 || עֲרֻבִים || 4 ^{oo} prb dl || 5 ^a mlt
MSS || יָדֵינוּ || ^b frt c 6^{BAL} 1 || לְאַחֲרִים || v = m.

אֲחֵרָיו^b פָּדִיהַ בֶּן־פֶּרֶעַשׁ^c 26 וְהַנְּתִינִים הָיוּ יוֹשְׁבִים בְּעַפְלָה עַד נִגְדַּ
שַׁעַר הַמַּיִם לַמְּזֻזָּה וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא²⁷ אֲחֵרָיו הַחֲזִיקוּ הַתִּקְעִים
מִדֶּה שְׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַנְּדוּל הַיּוֹצֵא וְעַד חֹמַת הָעֶפְלָה²⁸ מֵעַל
שַׁעַר הַסּוּסִים הַחֲזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לִנְגֵד בֵּיתוֹ²⁹ אֲחֵרָיו הַחֲזִיק
צִדּוֹק בֶּן־אֲמֹר נִגְדַּ בֵּיתוֹ וְאֲחֵרָיו הַחֲזִיק שְׁמַעְיָה בֶּן־שַׁכְנָנְיָה שֹׁמֵר
שַׁעַר הַמְּזֻזָּה³⁰ אֲחֵרָיו הַחֲזִיק חַנְּנִיָּה בֶּן־שְׁלֵמִיָּה וְחַנָּן בֶּן־צִלְחַ
הַשִּׁשִּׁי^b מִדֶּה שְׁנִי אֲחֵרָיו הַחֲזִיק מִשְׁלֵם בֶּן־בְּרַכְיָה נִגְדַּ נִשְׁכָּתוֹ^c
31 אֲחֵרָיו הַחֲזִיק מִלְכִּיָּה בֶּן־הַצִּרְפִּי עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהַרְכָּלִים נִגְדַּ
שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִית הַפֶּנֶה³² וּבִין עֲלִית הַפֶּנֶה לְשַׁעַר הַצֹּאן
הַחֲזִיקוּ הַצִּרְפִּים וְהַרְכָּלִים ׀

33 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֶנְחֲנוּ בּוֹנִים אֶת־הַחֹמָה וַיַּחַר
לּוֹ וַיִּכְעַס הָרַבָּה וַיִּלְעַג עַל־הַיְּהוּדִים³⁴ וַיֹּאמְרוּ וּלְפָנָי אֲחִיו וְחִיל
שְׁמוֹזֶן וַיֹּאמֶר^b מַה הַיְּהוּדִים הָאֵלֶּלֶים עֹשִׂים הַעֲזֹבוּ לָהֶם הַיּוֹצֵחוֹ
הַיִּכְלוּ בַּיּוֹם הַיְּחִי אֶת־הָאֲבָנִים מֵעֲרֻמּוֹת הָעֶפֶר וְהָמָה שְׂרוּפּוֹת^c
35 וְטוֹבִיָּה הָעַמְּנִי אָצִּלוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־הֵם בּוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוֹעַל
וּפָרִץ חֹמַת אֲבָנֵיהֶם׃ ׀ 36 שָׁמַע אֱלֹהֵינוּ כִּי־הִינּוּ בּוֹנֵה וְהַשֵּׁב
חֲרַפְתָּם אֶל־רֹאשָׁם וַתֵּגֶם לְבָנָהּ בְּאֶרֶץ שְׁבִיהָ^b 37 וְאֶל־תִּכְכֶּם עַל־עֵוֹנָם
וַחֲטֹאתָם מִלְּפָנָיךְ אֶל־תִּמְחָה כִּי הִכְעִסוּ לִנְגֵד הַבּוֹנִים׃ 38 וַנִּבְנֶה
אֶת־הַחֹמָה וַתִּקְשֶׁר כָּל־הַחֹמָה עַד־חֲצִיָּה וַיְהִי לֵב לָעָם לַעֲשׂוֹת׃

4 ׀ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַּלַּט וְטוֹבִיָּה וְהָעֲרָבִים
וְהָעַמְּנִים וְהָאֲשׁוּדּוּדִים^b כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה^c לַחֲמוֹת^d יְרוּשָׁלַם כִּי־הִחֲלוּ
הַפָּרָצִים לְהַסֵּתָם וַיַּחַר לָהֶם מְאֹד׃ 2 וַיִּקְשְׁרוּ כָלָם יַחְדָּו לְבֹזֵא לְהִלָּחֵם
בִּירוּשָׁלַם וּלְעֲשׂוֹת לֹא תוֹעָה׃ 3 וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲמִיד מִשְׁמֵר
עֲלֵיהֶם יוֹמָם וּלְלֵילָה מִפְּנֵיהֶם׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה כִּשְׁלֹ פֶת הַסֶּפֶל
וְהָעֶפֶר הָרַבָּה וַאֲנִחְנוּ לֹא נִיכָל לְבָנֹת בַּחֹמָה׃ 5 וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא
יָדָעוּ וְלֹא יֵרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נִבְזֹא אֶל־תוֹכָם וְהִרְגָנוּם וְהַשְׁבַּתָנוּ אֶת־
הַמְּלָאכָה׃ 6 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ הַיְּהוּדִים הַיּוֹשְׁבִים אֲצֵלָם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ

25 ^b ins frt || הַחֲזִיק ^c : prb dl || 26 ^{oo} prb add || 30 ^a l c Q Vrs || אֲחֵרָיו
^b dub || ^c Seb || שְׁנִית || 31 ^a cf v 30^a || ^b prps || בֶּן־הַצִּרְפִּים || 34 ^a ^{BAL} aliter ||
^b prps || שָׁבִים || 37 sic || 36 ^a ^{BAL} || לְבֹוּהָ || 36 ^a || לְאֱלֹהִים || ^c prps || לְאִמֶּר ||
Occ et Q^{Or}, K^{Or} || אֶל־ || 38 18MSS || הָעָם || Cp 4, 1 ^a cf 2,10, id postea ||
^b ^B om || ^c ^{BAL} || הָאֵל || ^d 15MSS Vrs || לַחֲמוֹת || ^e prps || הַפָּרָצִים ||

בְּיָמֵי הַחֵזֶק וְעַל־יָדוֹ הַחֵזֶק חֲנַנְיָה בֶן־הַרְקָחִים וַיַּעֲזֹב
 יְרוּשָׁלַם עַד הַחֻמָּה הַרְחֵבָה: ⁹וְעַל־יָדָם הַחֵזֶק רַפְּיָה בֶן־חֹזֶר שֶׁר
 חָצִי פֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם: ¹⁰וְעַל־יָדָם הַחֵזֶק יִדְיָה בֶן־חֲרוּמָף וְגָגֵד בֵּיתוֹ
 וְעַל־יָדוֹ הַחֵזֶק חֲטָוֶשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנִיָּה: ¹¹מִדָּה שְׁנֵית הַחֵזֶק מִלְכָּיָה
 בֶן־חֶלֶם וְחֲשׁוֹב בֶּן־פַּחַת מִזֹּאֵב וְאֵת מִגְדָּל הַתְּנוּרִים: ¹²וְעַל־יָדוֹ
 הַחֵזֶק שְׁלוֹם בֶּן־הַלֹּחֶשׁ שֶׁר חָצִי פֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם הוּא וּבְנֵיהֶם:
¹³אֵת שֶׁר הַגֵּיא הַחֵזֶק חֲנוּן וְיֹשְׁבֵי זִנּוּחַ הַמָּה בְּנוֹהוּ וַיַּעֲמִידוּ
 דְּלֹתָיו מִנְעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֵלֶּף אִמָּה בַּחֻמָּה עַד שַׁעַר הַשְּׁפֹת:
¹⁴וְאֵת שַׁעַר הָאֲשָׁפוֹת הַחֵזֶק מִלְכָּיָה בֶן־רֶכֶב שֶׁר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכֶּרֶם
 הוּא וּבְנָיו וַיַּעֲמִיד דְּלֹתָיו מִנְעָלָיו וּבְרִיחָיו: ¹⁵וְאֵת שֶׁר הָעֵין
 הַחֵזֶק שְׁלוֹן בֶּן־כַּלְחֻזָּה שֶׁר פֶּלֶךְ הַמַּצָּפָה הוּא וּבְנָיו וַיִּסְלְלוּ
 וַיַּעֲמִידוּ דְּלֹתָיו מִנְעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֵת חֻמַּת בִּרְכַת הַשְּׁלַח לָגֶן־
 הַפֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעְלֹת הַיּוֹרְדֹת מֵעִיר דָּוִד: ¹⁶אֲחֵרָיו הַחֵזֶק נַחֲמִיָּה
 בֶּן־עֲזֹבוֹק שֶׁר חָצִי פֶלֶךְ בֵּית־צֹר עַד־גָּגֵד קִבְרֵי דָוִד וְעַד הַבִּרְכָּה
 הָעֹשִׂיָה וְעַד בֵּית הַגְּבָרִים: ¹⁷אֲחֵרָיו הַחֵזֶק הֶלּוֹם רְחוּם בֶּן־בְּנִי
 עַל־יָדוֹ הַחֵזֶק חֲשַׁבְיָה שֶׁר־חָצִי־פֶלֶךְ קַעֲיֵלָה לְפֶלְכוֹ: ¹⁸אֲחֵרָיו
 הַחֵזֶק אֲחִיהֶם בְּנֵי בֶן־חַגְגָּד שֶׁר חָצִי פֶלֶךְ קַעֲיֵלָה: ¹⁹וַיַּחֲזֹק עַל־
 יָדוֹ עֹזֶר בֶּן־יִשׁוּעַ שֶׁר הַמַּצָּפָה מִדָּה שְׁנֵית מִגְדָּל עֶלְת הַנֶּשֶׁק
 הַמִּקְצָע: ²⁰אֲחֵרָיו הַחֵזֶק הַחֵרָה הַחֵזֶק בְּרוּךְ בֶּן־זִפְיָי מִדָּה שְׁנֵית מִן־
 הַמִּקְצָע עַד־פֶּתַח בֵּית אֱלִישִׁיב הַכֶּהֵן הַגָּדוֹל: ²¹אֲחֵרָיו הַחֵזֶק
 מֶרְמוֹת בֶּן־אֲוִרְיָה בֶן־הַקּוֹץ מִדָּה שְׁנֵית מִפֶּתַח בֵּית אֱלִישִׁיב וְעַד־
 תַּכְלִית בֵּית אֱלִישִׁיב: ²²וְאֲחֵרָיו הַחֵזֶק הַכֶּהֵן אֲנָשֵׁי הַכֶּפֶר:
²³אֲחֵרָיו הַחֵזֶק בְּנִימָן וְחֲשׁוֹב גָּגֵד בֵּיתָם אֲחֵרָיו הַחֵזֶק עֲזַרְיָה בֶן־
 מַעֲשִׂיָה בֶן־עֲנַנְיָה אֶצֶל בֵּיתוֹ: ²⁴אֲחֵרָיו הַחֵזֶק בְּנֵי בֶן־חַגְגָּד מִדָּה
 שְׁנֵית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצָע וְעַד־הַפֶּנֶה: ²⁵פֶּלֶל בֶּן־אֲוִיזִי מִגְדָּל
 הַמִּקְצָע וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַפֶּלֶךְ הָעֹלֶיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמִּטְרָה

8 ^b 1 c mlt MSS חֲרִיָּה, ^{6L} Bapaxiou || ^c prps 'בְּיָמֵי' || 10 1 c Var^G
 הוּא וּבְנָיו ^{6BAL} || 11 prps c ⁶ וְעַד || 13 1 הָאֲשָׁפוֹת, cf v 14 || 14 ^{6BAL} || 18 1 || 18 1
 prps בְּנָהוּ || 15 ^a 5MSS ⁶ שְׁלוֹם || ^b prps בְּנָהוּ || ^c 1 c Q וַיַּעֲמִיד || 19 ^{oo} ^{6BA} πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτούσης τῆς
 γωνίας, ^{6L} ἐξ ἐναντίας π. α. τῶν ὀπλων τ. σ. εἰς τὴν γωνίαν (ὀπίσω εἰς
 τὸ ὄρος αὐτοῦ [pro החרה 20?]) || 20 ^a dl; 7MSS ^{6A} om, sed cf
 ad 19 || ^b 1 c Q וְיֹשְׁבֵי, cf 23MSS ^{6A} || 25 ^a frt ins אֲחֵרָיו הַחֵזֶק.

11 וְאָבֹא אֶל־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־שֵׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה: 12 וְאַקּוּם לַיְלָה
 אֲנִי וְאֲנָשִׁים וּמַעֲט עָמִי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מֶה אֱלֹהֵי נִתָּן אֶל־לִפְנֵי
 לַעֲשׂוֹת לְיְרוּשָׁלַם וּבִהְמָה אֵין עָמִי כִי אִם־בִּהְמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב
 בָּהּ: 13 וְאַצְאָה בְּשַׁעַר־הַנִּיָּא לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתְּנִין וְאֶל־שַׁעַר
 הָאֲשַׁפֹּת וְאֱלֹהֵי שֹׁכֵר בְּחוֹמֹתַי יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר־לָהֶם פְּרוּצִים^ב וְשַׁעְרֶיהָ
 אֲבָלוּ בָאֵשׁ: 14 וְאַעֲבֹר אֶל־שַׁעַר הָעֵין וְאֶל־בִּרְכַּת הַמֶּלֶךְ וְאִין־מָקוֹם
 לְבִהְמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּי: 15 וְאֱלֹהֵי עֵלָה בְּנַחֵל לַיְלָה וְאֱלֹהֵי שֹׁכֵר בְּחוֹמָה
 וְאֲשׁוּב וְאָבֹא בְּשַׁעַר הַנִּיָּא וְאֲשׁוּב: 16 וְהַסִּגְנִים לֹא יָדְעוּ אֲנִי
 הֵלַכְתִּי וְמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלִיהוּדִים וְלִכְהֻנִּים וְלַחֲתִים וְלַסִּגְנִים וְלִיתֵר
 עֹשֶׂה הַמֶּלֶאכָה עַד־כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי: 17 וְאֹמַר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִים
 הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָּהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַם חֲרָבָה וְשַׁעְרֶיהָ נִצְתּוּ בָאֵשׁ
 לָבוֹ וְנִבְנְה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַם וְלֹא־נִהְיָה עוֹד חֲרָפָה: 18 וְאַנִּיד לָהֶם
 אֶת־יָד אֱלֹהֵי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה עָלַי וְאֶת־דְּבָרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְלִי
 וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבְנִינוּ וְנִחְזְקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה: 19 וַיִּשְׁמַע סַנְבַלְט
 הַחֹרֶזִי וְטַבְיָה הָעֶבֶד הָעַמּוּזִי וְגִשְׁם הָעַרְכִּי וַיִּלְעָגוּ לָנוּ וַיִּבְזּוּ עָלֵינוּ
 וַיֹּאמְרוּ מַה־תִּדְבֹּר הִנֵּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים הֲעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מִרְדִּים:
 20 וְאֲשִׁיב אֲתָם דָּבָר וְאֹמַר לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ
 וְאֲנַחְנוּ עֹבְדֵי נָקוּם וּבְנִינוּ וְלָכֶם אֵין־חֶלֶק וַיִּצְדָּקָה וּזְכָרוֹן בִּירוּשָׁלַם:
 3 וַיֵּלֶקְם אֲלֵי־שִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶתְּיוּ הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנֶה אֶת־שַׁעַר
 הַצֹּאן הַמָּה קִדְשׁוֹהוּ וַיַּעֲמִידוּ דִלְתָתָיו וְעַד־מִגְדַּל הַמָּאָה קִדְשׁוֹהוּ
 עַד מִגְדַּל תַּנְגָּאֵל: 2 וְעַל־יָדוֹ בָּנוּ אֲנָשֵׁי יֶרֶחוֹ וְעַל־יָדוֹ בָּנָה זָבוֹר בֶּן־
 אֲמָרִי: 3 וְאֵת שַׁעַר הַדִּגִּים בָּנוּ בְנֵי הַסִּנְאָה הַמָּה קִרְוָהוּ וַיַּעֲמִידוּ
 דִלְתָתָיו מִנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו: 4 וְעַל־יָדָם הַחֹזִיק מִרְמוֹת בֶּן־אֹרִיָּה בֶן־
 הַקּוֹץ וְעַל־יָדָם הַחֹזִיק מִשְׁלֵם בֶּן־בְּרַכְיָה בֶּן־מִשִּׁיזְבָּאֵל וְעַל־יָדָם
 הַחֹזִיק צָדוֹק בֶּן־בַּעְנָא: 5 וְעַל־יָדָם הַחֹזִיקוּ הַתְּקוּעִים וְאֲדִירֵיהֶם לֹא־
 הִבִּיאוּ צוּרִם בַּעֲבַדַּת אֲדִנֵּיהֶם: 6 וְאֵת שַׁעַר הַיִּשְׁטָה הַחֹזִיקוּ וַיִּצְדָּק
 בֶּן־פֶּסֶחַם וּמִשְׁלֵם בֶּן־בְּסוּדְיָה הַמָּה קִרְוָהוּ וַיַּעֲמִידוּ דִלְתָתָיו וּמִנְעוּלָיו
 וּבְרִיחָיו: 7 וְעַל־יָדָם הַחֹזִיק מְלִטְיָה הַגִּבְעֹנִי וַיְדוֹן הַמִּרְנָתִי אֲנָשִׁי
 גִּבְעוֹן וְהַמְצָפָה לִכְסָא פַּחַת עֹבֵר הַנֶּהָר: 8 וְעַל־יָדוֹ הַחֹזִיק עֲזִיזֵאל

הַמִּפְרָצִים K frt pro^{b-b} || בְּחוֹמַת טו MSS nonn^a I3 || לְאָדָם מה Var^G I2
 Cp 3, || I9 cf I0 || על MSS nonn^b || עָשִׂי MSS mlt^a I6 || הֵם פְּרוּצִים Q
 וְעַל Var^G 8^a || וּמִרְנוֹת prps 7 || הַמְשָׁנָה prps 6 || קִרְוָהוּ prps קִדְשׁוּ 10^{BA}

וְלִילָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וּמִתּוֹדָה עַל־חַטָּאוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
חָטְאוּ לָךְ וְאֲנִי וּבֵית־אָבִי חָטְאוּנוּ: ⁷ חָבַל חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־שָׁמְרָנוּ
אֶת־הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה
עַבְדְּךָ: ⁸ וְזָכַרְנָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ לֵאמֹר אַתֶּם
תִּמְעְלוּ אֲנִי אֶפְרָיִם אֶתְכֶם בַּעֲמִים: ⁹ וּשְׁבַתְתֶּם אֵלַי וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי
וַעֲשִׂיתֶם אִתְּם אִם־יִהְיֶה נִדְחָכְכֶם בַּקָּצָה הַשְּׁמַיִם מִשָּׁם אֶקְבָּצֶם
וְהִבֵּיאתִים אֶל־הַמִּקְוֶה אֲשֶׁר בְּחָרְתִּי לִשְׁכֹּן אֶת־שְׁמִי שָׁם: ¹⁰ וְהֵם
עֲבָדֶיךָ וַעֲמָדָה אֲשֶׁר פָּרִיתָ בְּכַחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִיכְדֶךָ הַחֲזָקָה: ¹¹ אֲנִי
אֲדֹנִי תִּתֵּנִי נָא אֶזְנוֹךָ־קִשְׁבָּתִי אֶל־תַּפְּלַת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּפְּלַת עַבְדְּךָ
הַחֲפָצִים לִירְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־נָּא לַעֲבָדֶיךָ הַיּוֹם וּתְנֶהוּ לְרַחֲמִים
לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וְאֲנִי הֵייתִי מִשְׁקָה לַמֶּלֶךְ: ² וַיְהִי
בַּחֹדֶשׁ הַיּוֹם שֵׁנָת עֶשְׂרִים לְאַרְבַּח־שָׁסְתָא הַמֶּלֶךְ יָיִן לִפְנֵיָו וְאִשָּׁא
אֶת־הַיַּיִן וְאֶתְנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא־הֵייתִי רָע לִפְנֵיָו: ¹² וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ
מִדּוּעַ וּפְנִיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלָה אֵין זֶה כִּי־אִם רָע לֵב וַיֹּרֶא
הַרְבֵּה מָאֹד: ¹³ וַיֹּאמֶר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לַעֲזֹלָם יִחְיֶה מִדּוּעַ לֹא־יִרְעוּ פָנַי
אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קִבְרוֹת אֲבֹתַי חֲרָבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֲפִלוּ כָּאֵשׁ: ¹⁴ וַיֹּאמֶר
לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מַה־זֶּה אַתָּה מִבְּקָשׁ וְאַתְּפִלָּה אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם: ⁵
וַיֹּאמֶר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יֵיטֵב עַבְדְּךָ לִפְנִיךָ אֲשֶׁר
תִּשְׁלַחְנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת אֲבֹתַי וְאֶבְנֶנָּה: ⁶ וַיֹּאמֶר לִי
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂגְלָה וְיִשְׁבַּת אֶעֱלֶה עִד־מָתִי יִהְיֶה מִהֲלַכְךָ וּמִתִּי תִשְׁוֹב
וַיֵּיטֵב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַחְנִי וְאַתְנָה לוֹ זָמֹן: ⁷ וַיֹּאמֶר לַמֶּלֶךְ אִם־
עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב אֲנִרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פְּתוּחוֹת עֶבֶר הַנֶּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי
עַד אֲשֶׁר־אָבּוֹא אֶל־יְהוּדָה: ⁸ וְאַנְרָת אֶל־אֶסְפָּה שֹׁמֵר הַפְּרָדָּם אֲשֶׁר
לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֲצִים לְקִרוֹת אֶת־שְׁעָרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר לַבֵּית
וּלְחֻזְמַת הָעִיר וּלְבֵית אֲשֶׁר־אָבּוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כִּיד־אֱלֹהֵי
הַמִּצְוָה עָלַי: ⁹ וַיֹּאבְדוּ אֶל־פְּתוּחוֹת עֶבֶר הַנֶּהָר וְאַתְנָה לָהֶם אֶת
אֲנָרוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שְׂרֵי חֵיל וּפָרָשִׁים: ¹⁰ וַיִּשְׁמַע
סַנְבַלַּט הַחֹרֶנִי וּמוֹצִיָּה הָעֶבֶד הָעַמְּנִי נִירַע לָהֶם רַעַה גְּדֹלָה אֲשֶׁר־
בָּא אֲדָם לְבַקֵּשׁ מִצְוָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

7 prps חָבַל חָבַלְנוּ aut עוֹלָנוּ || 8 ins ante 'ת c ^{BAL} אִם ^{II} cf
v 6 || Cp 2, I ^{a-a} l c ^{BA(L)} וַיִּנֶּן לִפְנֵי || ^b prps לִפְנֵים || 6 ^{BAL} הַיּוֹשֵׁבֶת ||
8 rms sva וְלִחְמַת || 10 Var^G סַנְבַּלַּט.

ספר
גתמ'ה

24 ^b Hill שְׁלֹם || 25 ⁶ 9,26 om, ^L Μιχαίας, quod ^{Lβ} pr ומלכיה ¹ ||
28 ^L 9,29 ^{Lβ} בְּקִי || 29 ^a IMS ³ בְּכִי || ^b IMS ³ וַעֲוִיָּה || ^c sic Occ, Or^K
יִשְׁאֵל OrQ וַיִּשְׁאֵל ⁶ 9,30 עֲשֹׂהָאֵל || ^d Q וַרְמוֹת ⁶ 9,30 ἑρεμωθ || 31 l c mlt MSS
Vrs וּמִבְּנֵי || 34 prps c ^L 9,34 ^{Lβ} וַיֹּאֵל (ו) || 35 Q בְּלוֹתוֹ, crrp || 36 crrp ||
37 Q וַיַּעֲשֵׂי, crrp || 38 ^{a-a} frt l c ⁶ 9,34 ⁶ וּמִבְּנֵי בְנוֹי || ^b ioMSS וְשִׁמְעִי ||
40 ^{BA} 34 וּמִבְּנֵי עֲזָרָה (מִבְּ) || 43 ^a IMS ³ וְזָכָר || ^b Q יָדִי || 44 ^a l c Q
נִשְׁאָר || ^{b-b} crrp; prps c ⁶ 9,36 וְנִשְׁלַחְתוּ מֵהֶם נָשִׁים וְ⁶ Cp ¹, ¹ In libro Neh
(^{BA}, non ^L) ubique ⁶ = Εσθρ α, ⁶ = Εσθρ β || ^a ⁶ Χελκεια || ^{b-b} Var^G
וַיְהִי בַחֲדָשׁ || 5 || וַהֲחִסַּד ¹ || 6 ^{oo} prps תַּהֲיִינָה אוֹנִיָּה קִשְׁבַּת.

הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן בֶּן־אֲלִישִׁיב וַיֵּלֶךְ שָׁם לֶחֶם לֹא־
אָכַל וַיָּמִים לֹא־שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה׃ ¹⁷ וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַם לְכָל בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ וִירוּשָׁלַם׃ ¹⁸ וְכָל־אִשָּׁר
לֹא־יָבֹאוּ לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזִּקְנִים יַחֲרֹם כְּלִירָכּוּשׁוֹ
וְהוּא יִבְדֹּל מִקָּהֶל הַגּוֹלָה׃ ¹⁹ וַיִּקָּבְצוּ כָּל־אֲנָשֵׁי־יְהוּדָה וּבְנֵימָן
וִירוּשָׁלַם לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים^א הוּא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בַּעֲשָׂרִים בַּחֹדֶשׁ^ב וַיָּשָׁבוּ
כָּל־הָעָם בְּרוּחוֹב בֵּית הָאֱלֹהִים מֵרַעֲיָדִים עַל־הַדָּבָר וּמִהַנְשָׁמִים׃
²⁰ וַיָּקָם עֲזָרָא הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם מַעֲלֹתֶם וַתָּשִׁיבוּ
נָשִׁים נְכָרִיּוֹת לְהוֹסִיף עַל־אֲשַׁמַּת יִשְׂרָאֵל׃ ²¹ וַעֲתָה תָּנוּ תוֹדָה לַיהוָה
אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם וַעֲשׂוּ רִצּוֹנוֹ וְהַבְדִּילוּ מֵעַמִּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים
הַנְּכָרִיּוֹת׃ ²² וַיַּעֲנוּ כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל^ב בֶּן־בְּדָרִיךְ^א עָלֵינוּ^ב
לַעֲשׂוֹת׃ ²³ אָכֵל הָעָם רַב וְהָעֵת נָשִׁמִּים וְאִין קָח לַעֲמֹד בַּחוּץ
וְהַמְּלָאכָה לֹא־לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לְשָׁנִים כִּי־הִרְפִּינוּ לַפֶּשַׁע בַּדָּבָר הַזֶּה׃
²⁴ וַיַּעֲמֻד־נָא שָׂרֵינוּ לְכָל־הַקָּהָל וְכָל־אִשָּׁר בָּעֲרִינוּ^א הַהֲשִׁיב נָשִׁים
נְכָרִיּוֹת יָבֹא לַעֲתִים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם זִקְנֵי־עִיר וְעִיר וּשְׁפָמִיָּה עֹד
לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ^ב עַד לְדָבָר^א הַזֶּה׃ ²⁵ אָךְ יוֹנָתָן בֶּן־
עֲשָׂהאֵל וַיַּחֲזִיגֵה בֶן־תַּקְנָה עָמְדוֹ עַל־זֹאת וּמִשְׁלָם וּשְׁבַתִּי הַלִּוִי
עֲזָרָם׃ ²⁶ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי הַגּוֹלָה וַיִּבְדְּלוּ^א עֲזָרָא הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי
הָאֲבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם וְכָלֶם בְּשִׁמּוֹת וַיָּשָׁבוּ בַּיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
לְדִרְיוֹשׁ^ב הַדָּבָר׃ ²⁷ וַיָּכֻלוּ כָּל־אֲנָשִׁים הַהֲשִׁיבוּ נָשִׁים נְכָרִיּוֹת עַד
יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרֵאשִׁון׃ ²⁸

¹⁸ וַיִּמָּצֵא מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ נָשִׁים נְכָרִיּוֹת מִבְּנֵי יִשׁוּעַ
בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו מַעֲשִׂיָּה וְאַלְיָעָזָר וַיְרִיב וַיְגַדְּלִיָּה׃ ¹⁹ וַיִּתְּנוּ יָדָם
לְהוֹצִיא נְשִׁיהֶם וְאֲשָׁמִים אֵיל־צֶאֱן עַל־אֲשַׁמָּתָם׃ ²⁰ וּמִבְּנֵי אֹמֶר חֲנָנִי
וּזְבֻדִּיָּה׃ ²¹ וּמִבְּנֵי חָרֹם מַעֲשִׂיָּה וְאַלְיָה וּשְׁמַעֲיָה וִיחִיָּאל וְעֹזִיָּה׃
²² וּמִבְּנֵי פֶשַׁחֹר אֱלֹזַיְעִי מַעֲשִׂיָּה וּשְׁמַעְיָל נְתַנְאֵל וַיִּזְבֹּד וְאַלְעָשָׂה׃
²³ וּמִן־הַלִּוִּים וַיִּזְבֹּד וּשְׁמַעִי וְקִלְיָה^א ^ב הוּא קְלִיטָא^ב פְּתַחְיָה יְהוּדָה
וְאַלְיָעָזָר׃ ²⁴ וּמִן־הַמְּשָׁרָרִים אֲלִישִׁיב^א

⁶ 1 c 6 9,2 וַיֵּלֶךְ || 7 mlt MSS וַיֵּלֶךְ || 9^a prb exc nom mens || ¹ b 1 c
|| כֵּן כּוֹרֶבֶךְ עָלֵינוּ || ¹² a 1 c Q בְּדָרִיךְ || ^{b-b} 1 c Var^G || ⁴ MSS 6 9,5 68 לח' || ¹⁴ a Var^G || ¹⁶ a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)
|| ¹⁷ l 1 || ¹⁹ prps || ²⁰ 9 MSS 3 || ²¹ a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)
|| ²² a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)
|| ²³ a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)
|| ²⁴ a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)
|| ²⁵ a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)
|| ²⁶ a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)
|| ²⁷ a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)
|| ²⁸ a 1 c 6 9,16 (cf ^L et 64β3)

וְאֶתְּיָנוּ וְאֶנְחֵנוּ בְּאַשְׁמָה נְדֹלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעֹנִיתֵינוּ נִתְּנוּ
 וְאֶנְחֵנוּ^a מִלִּיָּנוּ כִּהְיֵינוּ בְּיַד מַלְכֵי הָאָרְצוֹת בַּחֲרֹב בַּשָּׁבִי וּבִבְּוָה
 וּבִקְשָׁת פָּנִים בַּהַיּוֹם הַזֶּה: ⁸ וְעַתָּה בְּמַעֲט־רַנֵּעַ הֵיטָה תַּחֲלָה מֵאֵת
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ פְּלִיטָה וְלִתְּ-לָנוּ יָתֵד בַּמָּקוֹם קִדְשׁוֹ
 לְהַאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וּלְתַתֵּנוּ מַחִיָּה מַעֲט בְּעִבְדֹתֵנוּ: ⁹ כִּי־עֲבָדִים
 אֶנְחֵנוּ וּבְעִבְדֹתֵנוּ לֹא עָזַבְנוּ אֱלֹהֵינוּ וַיִּשְׁ-עֲלֵנוּ חֹסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי
 פָּרַס לְתַת־לָנוּ מַחִיָּה לְרוֹמָם אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד אֶת־תְּרֹבֶתוֹ
 וּלְתַת־לָנוּ נֹדֶר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלָּם: ¹⁰ וְעַתָּה מֵה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ
 אַחֲרֵי־זֹאת כִּי עָזַבְנוּ מִצֻּרֵיךָ: ¹¹ אֲשֶׁר צִוִּיתָ בְּיַד עֲבָדֶיךָ הַנִּבְיָאִים
 לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים לְרִשְׁתָּהּ אָרֶץ נָדָה הִיא בְּנִדָּתָ עַמִּי
 הָאָרְצוֹת בְּתוֹעֲבֻתֵיהֶם^b אֲשֶׁר מָלְאוּהָ מִפֶּה אֶל־פֶּה בְּטִמְאָתָם: ¹² וְעַתָּה
 בְּנֻזִּיתְכֶם אֶל־תַּתֵּנוּ לְבִנְיָהֶם וּבְנֻתֵיהֶם אֶל־תִּשְׁאֲוּ לְבִנְיָכֶם וְלֹא־
 תִּדְרָשׁוּ שְׁלֹמָם וְטוֹבָתָם עַד־עוֹלָם לְמַעַן תִּחְזְקוּ וְאִכְלֹתֶם אֶת־טוֹב
 הָאָרֶץ וְהוֹרִשְׁתֶּם לְבִנְיָכֶם עַד־עוֹלָם: ¹³ וְאַחֲרֵי כָל־הַבָּא עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ
 הָרָעִים וּבְאַשְׁמֹתֵנוּ הַגְּדֹלָה כִּי וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ חֲשִׁכָתָ לְמִטָּה מַעֲוִיָּנוּ
 וְנִתְּתָה לָנוּ פְּלִיטָה כְּזֹאת: ¹⁴ הַנִּשּׁוֹב לְהַפֵּר מִצֻּרֵיךָ וּלְהַתְּחַלֵּת בְּעַמִּי
 הַתַּעֲבוֹת הָאֵלֶּה הֲלֹא תִאֲנַף־בָּנוּ עַד־כִּלְהָ לְאִין שְׂאִרִית וּפְלִיטָה:
¹⁵ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צִדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְּלִיטָה בַּהַיּוֹם
 הַזֶּה הִגֵּנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַשְׁמֹתֵינוּ כִּי אִין לַעֲמוּד לְפָנֶיךָ עַל־זֹאת:
 פ 10 וְכִהֵת־פָּלַל עֲזָרָא וְכִהֵת־דָּוִד בִּכְה וּמִתְנַפֵּל לִפְנֵי
 בֵּית הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוּ אֵלָיו מִיִּשְׂרָאֵל קָהָל רַב־מְאֹד אָנָּשִׁים וְנָשִׁים
 וְיִלְדִים כִּי־בָכוּ הָעָם הַרְבֵּה בִּכְה: ² וַיַּעַן שְׂכַנְיָה בֶן־יִחִיָּאל מִבְּנֵי
 עוֹלָם וַיֹּאמֶר לְעֲזָרָא אֶנְחֵנוּ מַעֲלָנוּ בְּאֱלֹהֵינוּ וַנִּשָּׁב נָשִׁים נִכְרִיּוֹת
 מִעַמִּי הָאָרֶץ וְעַתָּה יִשְׁ-מִקְוָה לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת: ³ וְעַתָּה נִכְרַת־בְּרִית
 לְאֱלֹהֵינוּ לְהוֹצִיא כָל־נָשִׁים^c וְהַנּוֹלֵד מֵהֶם בְּעֻצָּת^d אֲדָנָי וְהַחֲרִידִם
 בְּמִצְוַת אֱלֹהֵינוּ וּכְתוּרָה יַעֲשֶׂה: ⁴ קוּם כִּי־עָלֶיךָ הַדָּבָר וְאֶנְחֵנוּ עִמָּךְ
 חֻזַּק וַעֲשֵׂה: פ 5 וַיָּקָם עֲזָרָא וַיִּשָּׁבַע אֶת־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
 וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה וַיִּשָּׁבְעוּ: ⁶ וַיָּקָם עֲזָרָא מִלִּפְנֵי בֵּית

7 כְּגֹדֶת MSS 1 c 15 || ובש' item || ומ' וכ' β^L 8,74 8^L 1 c 15 || 7 MSS || בְּת' 7 MSS ||
 וְכִהֵתו' וְכִהֵתפ' MSS 10, 1 || Cp 10, 1 || חֲשִׁכָתָ 9 MSS || 13 || 7 MSS ||
 1 c 1 Q || עוֹלָם K || 3 || 1 c 1 8,90 β^L || נָשִׁינוּ הַנִּכְרִיּוֹת || Or^b || כִּי || 1 c 1 || אֲדָנָי ||
 וְהַל' 5 1 c 8,92 β^L ||

מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּכְלִי-כֶסֶף מֵאָה לְכַכְרִים זֶהָב מֵאָה כֶּכֶר׃ ²⁷ וּכְפָרִי
 זֶהָב עֶשְׂרִים לְאֹדְרָכָנִים אֶלֶף וּכְלִי נֹחֶשֶׁת מִצֶּהָב מִזֶּהָב שְׁנַיִם^b
 חֲמוּדֹת כְּזָהָב׃ ²⁸ וְאִמְרָה אֱלֹהִים אַתֶּם קִדַּשׁ לַיהוָה וְהַפְּלִים קִדַּשׁ
 וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נִדְכָּה לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ׃ ׀ ²⁹ שִׁקְנִי וְשִׁמְרוּ
 עַד-תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שְׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהַלִּוִּים וְשָׂרֵי-הָאֲבוֹת לְיִשְׂרָאֵל
 בִּירוּשָׁלַם הַלְשָׁכוֹת בֵּית יְהוָה׃ ³⁰ וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלִּוִּים מִשְׁקַל
 הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַפְּלִים לְהֵבִיא לִירוּשָׁלַם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ ׀ ³¹ וְנִסְעָה
 מִנְהָר אֲהֵא בְשָׁנִים עֶשֶׂר לַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת יְרוּשָׁלַם וְיָד אֱלֹהֵינוּ
 הִיְתָה עִלָּינוּ וַיִּצְלָנוּ מִכָּפָא אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל-הַדֶּרֶךְ׃ ³² וַנִּבְּוֹא יְרוּשָׁלַם
 וַנִּשָּׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ ³³ וּבַיּוֹם הָרִבִּיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַפְּלִים
 בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל יַד-מִרְמוֹת בֶּן-אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעַמּוֹ אֶלְעָזָר בֶּן-פִּינְחָס
 וְעִמָּהֶם יוֹזָבֵד בֶּן-יִשׁוּעַ וְנוֹעֲדִיָּה בֶן-כְּנָזִי הַלִּוִּים׃ ³⁴ בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל^a
 לְכָל וּיִכְתֹּב כָּל-הַמִּשְׁקָל^b בְּעֵת הַהִיא׃ ׀ ³⁵ הִבָּאִים מִהַשְׁבִּי בְנֵי-
 הַגּוֹלָה הַקְּרִיבוּ עֹלוֹת לְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים שְׁנַיִם-עֶשֶׂר עַל-כָּל-
 יִשְׂרָאֵל אֵילִים וְתִשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כִּבְשִׂים שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה צִפְרִי חֲטָאֵת
 שְׁנַיִם עֶשֶׂר הָכַל עֹלָה לַיהוָה׃ ³⁶ וַיִּתְּנוּ וְאֶת-דָּתִי הַמִּלֵּךְ לְאַחִשְׁדֶּרְפָּנִי
 הַמִּלֵּךְ וּפִיחוֹת עֶבֶר הַנֶּהָר וְנִשְׂאוּ^b אֶת-הָעֵם וְאֶת-בֵּית הָאֱלֹהִים׃ ׀
 9 וּבְכָלוֹת אֵלֶּה נִגְשׁוּ אֵלֵי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא-נִבְדְּלוּ הָעֵם יִשְׂרָאֵל
 וְהַכֹּהֲנִים וְהַלִּוִּים מֵעַמִּי הָאֲרָצוֹת כֹּתֵעֲבֹתֵיהֶם^a לִפְנֵעֵנִי הַחֲתִי הַפְּרָזִי
 הַיְבוּסִי הָעַמִּנִּי הַמַּאֲכִי הַמִּצְרִי וְהָאֲמָרִי׃ ² כִּי-נִשְׂאוּ מִבְּנֵי־הֶם לָהֶם
 וּלְבָנֵיהֶם וְהִתְעַרְבוּ זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמִּי הָאֲרָצוֹת וְיַד הַשָּׂרִים וְהַסִּגְנִים
 הִיְתָה בַּמַּעַל הַזֶּה רָאשׁוֹנָה׃ ³ וּכְשָׁמְעִי אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה קָרַעֲתִי
 אֶת-בִּגְדִי וּמַעֲלִי וְאִמְרָטָה מִשְׁעַר רֹאשִׁי וּזְקָנִי וְאִשְׁבָּה מִשׁוּמָם׃
 14 וְאֵלֵי יֹאסֵפוּ כָּל חֵד בְּדַבְרֵי אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַגּוֹלָה וְאֲנִי
 יֹשֵׁב מִשׁוּמָם עַד לְמִנְחַת הָעָרֵב׃ ⁵ וּבְמִנְחַת הָעָרֵב קָמַתִי מִתַּעֲנִיתִי
 וּבִקְרָעִי בִגְדִי וּמַעֲלִי וְאִכְרָעָה עַל-בְּרִי וְאִפְרָשָׁה כִּפִּי אֶל-יְהוָה
 אֱלֹהֵי׃ ⁶ וְאִמְרָה אֱלֹהֵי בִשְׁתִּי וּנְכַלְמַתִּי לְהָרִים אֱלֹהֵי פָנִי אֵלֶיךָ כִּי
 עֲוֹנֵינוּ רַבּוֹ לַמַּעַל רָאשִׁי^b וְאִשְׁמַתְנוּ גְּדֹלָה עַד לַשָּׁמַיִם׃ ⁷ מִיָּמִי

26 frt exc numerus || 27 ^a מִזֶּהָב || ^b dub, cf Vrs || 28 8,57 8b ||

29 1 c 8,58 8b || בְּלִשְׁכוֹת || 30 prps || 34 ^a 1 c 8,62 8b ||

^{b-b} prb c 8BAβ conjg c הַבָּאִים v 35 || 35 ^{a-a} frt add || 36 ^{a-a} frt add || ^b cf v 30 ||

Cp 9, 1 ^a 8,66 8bL || מֵת || ^b frt 1 c 8,66 || וְהָאֲדָמִי || 6 ^a prb add || ^b sic m.

זבדיה בן-מיקאל ועמזו שמנים הזכרים: ם ⁹מבני יואב עבדיה
 בן-יחיאל ועמזו מאתים ושמנה עשר הזכרים: ם ¹⁰ומבני שלומית
 בן-יוסףיה ועמזו מאה וששים הזכרים: פ ¹¹ומבני בכי זכריה
 בן-בבי ועמזו עשרים ושמנה הזכרים: ם ¹²ומבני עזר וזחנן
 בן-הקטן ועמזו מאה ועשרה הזכרים: ם ¹³ומבני אדניקם
 אחרנים^א ואלה שמותם אליפלט יעואל^ב ושמעיה ועמהם ששים
 הזכרים: ם ¹⁴ומבני בנני עיתי וזבדי^א ועמזו^ב שבעים הזכרים: ם
¹⁵ואקבצם אל-הנהר הבא אל-אהוא ונחנה שם ימים שלשה
 ואבינה בעם ובכהנים ומבני לוי לא-מצאתי שם: ¹⁶ואשלחה
 לאליעזר לאריאל לשמעיה ולאננתן וליריב ולאננתן ולזכריה
 ולמשלם ראשים ולזיריב ולאננתן מבינים: ¹⁷ואוצאה^א אותם על-
 אדני הראש בכספא המקום ואשימם בפיהם דברים לדבר אל-
 אדני אחיו^ב הנתונים בכספא המקום להביא-לנו משרתים לבית
 אלהינו: ¹⁸ויביאו לנו כיד-אלהינו הטובה עלינו איש שכל מבני
 מחלי בן-לוי בן-ישראל ושרביה ובניו ואחיו שמנה עשר: ¹⁹ואת-
 חשביה ואת^א ישעיה מבני מררי אחיו ובניהם עשרים: ם
²⁰ומן-הנתינים שנתן דוד והשרים לעבדת הלויים נתינים מאתים
 ועשרים כלם נקבו בשמות: ²¹ואקרא שם צום על-הנהר
 אהוא להתענות לפני אלהינו לבקש ממנו הרך ישרה לנו ולטפנו
 ולכל-רכושנו: ²²כי בשתי לשאול מן-המלך חיל ופרשים לעזרנו
 מאויב בדרך כי-אמרנו למלך לאמר יד-אלהינו על-כל-מבקשיו
 לטובה ויעזר ואפז על כל-עזריו: ²³ונצומה ונבקשה מאלהינו
 על-זאת ויעתר לנו: ²⁴ואבדילה משרי הכהנים שנים עשר לשרביה
 חשביה ועמהם מאתיים עשרה: ²⁵ואשקלה להם את-הכסף
 ואת-הזהב ואת-הכלים תרומת בית-אלהינו ההרימו המלך ויעצו
 ושדיו וכל-ישראל הנמצאים: ²⁶ואשקלה עלידם כסף כפרים שש-

g l c nonn MSS Vrs ומבני || 10 ins c 8,36 8βA בני || 11 prps c 8^L
 8,37 8βL בקי || 12 38MSS 3 ועשרים || 13 ^a dub; 8^{BA} 8,39 האחרנים || ^b Q
 יעואל K || 14 ^a Q וזכור, וזכור; frt add || ^b sic mlt MSS Edd Vrs,
 8 pc MSS ועמהם || 16 ^a 8,43 (8^L) om || 17 ^a l c Q mlt MSS ואצוה,
 K שרביה || 18 1 frt ואתיו || ^c Q הנתינים prb dl || 19 ^a l c 8β ואת || ^b l c 8^L 8,19 8β 8,47 ואתיים || 22 ^a 8,52 om || 24 ^a 1
 c 8,54 ויש וח' || 25 Q ואשקלה.

הָמוּז עַל-מִדְבָּחָהּ דִּי בֵּית אֱלֹהֵכֶם דִּי בִירוּשָׁלַם: ¹⁸ וּמָה דִּי עָלִידָא וְעַל-
 אֲחִידָא יִיטָב בְּשָׂאָר כִּסְפָא וְדִהֲבָה לְמַעַבְדָּא פְרַעוֹת אֱלֹהֵכֶם תַּעֲבֹדוּן:
¹⁹ וּמֵאֲנִיָּא דִּי-מִתִּיבִין לָךְ לְפָלְחֹן בֵּית אֱלֹהֵךְ הַשֵּׁלָם קִדָּם אֱלֹהֵ
 יְרוּשָׁלַם: ²⁰ וּשְׂאָר חֲשׁוֹת בֵּית אֱלֹהֵךְ דִּי יִפְלֹ-קֵךְ לְמִנְתָּן תִּנְתָּן מִן-
 בֵּית גְּזֵנֵי מַלְכָּא: ²¹ וּמִנִּי אֲנִי אֶרְתַּחֲשֶׁסְתָּא מַלְכָּא שִׁים טַעַם לְכָל
 גִּזְבְּרִיָּא דִּי בַעֲבַר גְּהֵרָה דִּי כָל-דִּי יִשְׁאַלְנָכוּן עֲזָרָא כְהֵנָּא סָפֵר
 דָּתָא דִּי-אֱלֹהֵי שְׁמִיָּא אֶסְפְּרָנָא יתְעַבְדּוּ: ²² עַד-כֶּסֶף כְּכַרִּין מָאָה וְעַד-
 חֲנִטִין כּוֹזִרִין מָאָה וְעַד-חֲמֹר בִּתְרִין מָאָה וְעַד-בִּתְרִין מִשְׁחָא מָאָה
 וּמִלָּח דִּי-לֹא כְתָב: ²³ כָּל-דִּי מִן-טַעַם אֱלֹהֵי שְׁמִיָּא יתְעַבְדּוּ אֲדַרְזָא
 לְבֵית אֱלֹהֵי שְׁמִיָּא דִּי-לְמָה לְהוּא קֶצֶף עַל-מַלְכוּת מַלְכָּא וּבְנוֹהֵי:
²⁴ וְלָכֶם מְהוּדְעִין דִּי כָל-כְּהֵנִיָּא וְלִוְיָא וּזְמָרָא תַרְעִיָּא גְתִינִיָּא וּפְלָחִי
 בֵּית אֱלֹהֵי דְגָה מְנַדָּה בְּלוּ וְהִלָּךְ לֹא שְׁלִיט לְמַרְמָא עֲלֵיהֶם:
²⁵ וְאַנְתָּהָּ עֲזָרָא כְּחֻכְמַת אֱלֹהֵךְ דִּי-בִידֵךְ מִנִּי שְׁפָטִין וְדִינִין דִּי-לְהוֹן
 דְּאִנִּין לְכָל-עַמָּא דִּי בַעֲבַר גְּהֵרָה לְכָל-יִדְעֵי דָתִי אֱלֹהֵךְ וְדִי לֹא
 יָדַע תְּהוּדְעוּן: ²⁶ וְכָל-דִּי-לֹא לְהוּא עָבַד דָּתָא דִּי-אֱלֹהֵךְ וְדָתָא דִּי
 מַלְכָּא אֶסְפְּרָנָא דִּינָה לְהוּא מִתְעַבְדּוּ מִגָּה הֵן לְמוֹת הֵן לְשִׁרְשׁוּ
 הֵן-לְעַנְשׁ נִכְסִין וְלֹא-סוּרִין: ׀ ²⁷ כְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר
 נָתַן כְּזֹאת בְּלִבְּהֶם הַמֶּלֶךְ לְפָאָר אֶת-בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: ²⁸ וְעַלִּי
 הַטָּה-חֶסֶד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וְלְכָל-שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגְּבָרִים וְאֲנִי
 הִתְחַנְּקִיתִי בִּידֵי-יְהוָה אֱלֹהֵי עָלִי וְאֶקְבָּצָה מִיִּשְׂרָאֵל רָאשִׁים לַעֲלוֹת
 עִמִּי: ׀ 8 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהַתִּיחֶשֶׁם הָעֲלִים עִמִּי
 בְּמַלְכוּת אֶרְתַּחֲשֶׁסְתָּא הַמֶּלֶךְ מִבְּבֶל: ׀ ² מִבְּנֵי פִינְחָס גִּרְשָׁם
 מִבְּנֵי אִיתָמָר דְּנִיָּאל מִבְּנֵי דָוִיד חֲטוּשׁ: ׀ ³ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה מִבְּנֵי
 פֶּרַעַשׁ זְכַרְיָה וְעַמְּזוּ הַתִּיחֶשׁ לְזִכְרִים מָאָה וְחֲמִשִּׁים: ׀ ⁴ מִבְּנֵי
 פַּחַת מֹזָאב אֲלִיהִזְעִינִי בִן-זִרְחִיָּה וְעַמְּזוּ מֵאֲתִים הַזִּכְרִים: ׀
⁵ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה בִן-יְחִזְיָאֵל וְעַמְּזוּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַזִּכְרִים: ׀ ⁶ וּמִבְּנֵי
 עֲדִין עָבַד בִּן-יוֹנָתָן וְעַמְּזוּ חֲמִשִּׁים הַזִּכְרִים: ׀ ⁷ וּמִבְּנֵי עִילָם
 יִשְׁעִיָּה בִן-עֲתַלְיָה וְעַמְּזוּ שִׁבְעִים הַזִּכְרִים: ׀ ⁸ וּמִבְּנֵי שַׁפְטִיָּה

וְשָׂרָאֵל דִּי בִי ^a Q || ^b Q אֲחִידָא || ^c Q אֲחִידָא || ^d Q אֲחִידָא || ^e Q אֲחִידָא || ^f Q אֲחִידָא || ^g Q אֲחִידָא || ^h Q אֲחִידָא || ⁱ Q אֲחִידָא || ^j Q אֲחִידָא || ^k Q אֲחִידָא || ^l Q אֲחִידָא || ^m Q אֲחִידָא || ⁿ Q אֲחִידָא || ^o Q אֲחִידָא || ^p Q אֲחִידָא || ^q Q אֲחִידָא || ^r Q אֲחִידָא || ^s Q אֲחִידָא || ^t Q אֲחִידָא || ^u Q אֲחִידָא || ^v Q אֲחִידָא || ^w Q אֲחִידָא || ^x Q אֲחִידָא || ^y Q אֲחִידָא || ^z Q אֲחִידָא || ^{aa} Q אֲחִידָא || ^{ab} Q אֲחִידָא || ^{ac} Q אֲחִידָא || ^{ad} Q אֲחִידָא || ^{ae} Q אֲחִידָא || ^{af} Q אֲחִידָא || ^{ag} Q אֲחִידָא || ^{ah} Q אֲחִידָא || ^{ai} Q אֲחִידָא || ^{aj} Q אֲחִידָא || ^{ak} Q אֲחִידָא || ^{al} Q אֲחִידָא || ^{am} Q אֲחִידָא || ^{an} Q אֲחִידָא || ^{ao} Q אֲחִידָא || ^{ap} Q אֲחִידָא || ^{aq} Q אֲחִידָא || ^{ar} Q אֲחִידָא || ^{as} Q אֲחִידָא || ^{at} Q אֲחִידָא || ^{au} Q אֲחִידָא || ^{av} Q אֲחִידָא || ^{aw} Q אֲחִידָא || ^{ax} Q אֲחִידָא || ^{ay} Q אֲחִידָא || ^{az} Q אֲחִידָא || ^{ba} Q אֲחִידָא || ^{bb} Q אֲחִידָא || ^{bc} Q אֲחִידָא || ^{bd} Q אֲחִידָא || ^{be} Q אֲחִידָא || ^{bf} Q אֲחִידָא || ^{bg} Q אֲחִידָא || ^{bh} Q אֲחִידָא || ^{bi} Q אֲחִידָא || ^{bj} Q אֲחִידָא || ^{bk} Q אֲחִידָא || ^{bl} Q אֲחִידָא || ^{bm} Q אֲחִידָא || ^{bn} Q אֲחִידָא || ^{bo} Q אֲחִידָא || ^{bp} Q אֲחִידָא || ^{bq} Q אֲחִידָא || ^{br} Q אֲחִידָא || ^{bs} Q אֲחִידָא || ^{bt} Q אֲחִידָא || ^{bu} Q אֲחִידָא || ^{bv} Q אֲחִידָא || ^{bw} Q אֲחִידָא || ^{bx} Q אֲחִידָא || ^{by} Q אֲחִידָא || ^{bz} Q אֲחִידָא || ^{ca} Q אֲחִידָא || ^{cb} Q אֲחִידָא || ^{cc} Q אֲחִידָא || ^{cd} Q אֲחִידָא || ^{ce} Q אֲחִידָא || ^{cf} Q אֲחִידָא || ^{cg} Q אֲחִידָא || ^{ch} Q אֲחִידָא || ^{ci} Q אֲחִידָא || ^{cj} Q אֲחִידָא || ^{ck} Q אֲחִידָא || ^{cl} Q אֲחִידָא || ^{cm} Q אֲחִידָא || ^{cn} Q אֲחִידָא || ^{co} Q אֲחִידָא || ^{cp} Q אֲחִידָא || ^{cq} Q אֲחִידָא || ^{cr} Q אֲחִידָא || ^{cs} Q אֲחִידָא || ^{ct} Q אֲחִידָא || ^{cu} Q אֲחִידָא || ^{cv} Q אֲחִידָא || ^{cw} Q אֲחִידָא || ^{cx} Q אֲחִידָא || ^{cy} Q אֲחִידָא || ^{cz} Q אֲחִידָא || ^{da} Q אֲחִידָא || ^{db} Q אֲחִידָא || ^{dc} Q אֲחִידָא || ^{dd} Q אֲחִידָא || ^{de} Q אֲחִידָא || ^{df} Q אֲחִידָא || ^{dg} Q אֲחִידָא || ^{dh} Q אֲחִידָא || ^{di} Q אֲחִידָא || ^{dj} Q אֲחִידָא || ^{dk} Q אֲחִידָא || ^{dl} Q אֲחִידָא || ^{dm} Q אֲחִידָא || ^{dn} Q אֲחִידָא || ^{do} Q אֲחִידָא || ^{dp} Q אֲחִידָא || ^{dq} Q אֲחִידָא || ^{dr} Q אֲחִידָא || ^{ds} Q אֲחִידָא || ^{dt} Q אֲחִידָא || ^{du} Q אֲחִידָא || ^{dv} Q אֲחִידָא || ^{dw} Q אֲחִידָא || ^{dx} Q אֲחִידָא || ^{dy} Q אֲחִידָא || ^{dz} Q אֲחִידָא || ^{ea} Q אֲחִידָא || ^{eb} Q אֲחִידָא || ^{ec} Q אֲחִידָא || ^{ed} Q אֲחִידָא || ^{ee} Q אֲחִידָא || ^{ef} Q אֲחִידָא || ^{eg} Q אֲחִידָא || ^{eh} Q אֲחִידָא || ^{ei} Q אֲחִידָא || ^{ej} Q אֲחִידָא || ^{ek} Q אֲחִידָא || ^{el} Q אֲחִידָא || ^{em} Q אֲחִידָא || ^{en} Q אֲחִידָא || ^{eo} Q אֲחִידָא || ^{ep} Q אֲחִידָא || ^{eq} Q אֲחִידָא || ^{er} Q אֲחִידָא || ^{es} Q אֲחִידָא || ^{et} Q אֲחִידָא || ^{eu} Q אֲחִידָא || ^{ev} Q אֲחִידָא || ^{ew} Q אֲחִידָא || ^{ex} Q אֲחִידָא || ^{ey} Q אֲחִידָא || ^{ez} Q אֲחִידָא || ^{fa} Q אֲחִידָא || ^{fb} Q אֲחִידָא || ^{fc} Q אֲחִידָא || ^{fd} Q אֲחִידָא || ^{fe} Q אֲחִידָא || ^{ff} Q אֲחִידָא || ^{fg} Q אֲחִידָא || ^{fh} Q אֲחִידָא || ^{fi} Q אֲחִידָא || ^{fj} Q אֲחִידָא || ^{fk} Q אֲחִידָא || ^{fl} Q אֲחִידָא || ^{fm} Q אֲחִידָא || ^{fn} Q אֲחִידָא || ^{fo} Q אֲחִידָא || ^{fp} Q אֲחִידָא || ^{fq} Q אֲחִידָא || ^{fr} Q אֲחִידָא || ^{fs} Q אֲחִידָא || ^{ft} Q אֲחִידָא || ^{fu} Q אֲחִידָא || ^{fv} Q אֲחִידָא || ^{fw} Q אֲחִידָא || ^{fx} Q אֲחִידָא || ^{fy} Q אֲחִידָא || ^{fz} Q אֲחִידָא || ^{ga} Q אֲחִידָא || ^{gb} Q אֲחִידָא || ^{gc} Q אֲחִידָא || ^{gd} Q אֲחִידָא || ^{ge} Q אֲחִידָא || ^{gf} Q אֲחִידָא || ^{gg} Q אֲחִידָא || ^{gh} Q אֲחִידָא || ^{gi} Q אֲחִידָא || ^{gj} Q אֲחִידָא || ^{gk} Q אֲחִידָא || ^{gl} Q אֲחִידָא || ^{gm} Q אֲחִידָא || ^{gn} Q אֲחִידָא || ^{go} Q אֲחִידָא || ^{gp} Q אֲחִידָא || ^{gq} Q אֲחִידָא || ^{gr} Q אֲחִידָא || ^{gs} Q אֲחִידָא || ^{gt} Q אֲחִידָא || ^{gu} Q אֲחִידָא || ^{gv} Q אֲחִידָא || ^{gw} Q אֲחִידָא || ^{gx} Q אֲחִידָא || ^{gy} Q אֲחִידָא || ^{gz} Q אֲחִידָא || ^{ha} Q אֲחִידָא || ^{hb} Q אֲחִידָא || ^{hc} Q אֲחִידָא || ^{hd} Q אֲחִידָא || ^{he} Q אֲחִידָא || ^{hf} Q אֲחִידָא || ^{hg} Q אֲחִידָא || ^{hh} Q אֲחִידָא || ^{hi} Q אֲחִידָא || ^{hj} Q אֲחִידָא || ^{hk} Q אֲחִידָא || ^{hl} Q אֲחִידָא || ^{hm} Q אֲחִידָא || ^{hn} Q אֲחִידָא || ^{ho} Q אֲחִידָא || ^{hp} Q אֲחִידָא || ^{hq} Q אֲחִידָא || ^{hr} Q אֲחִידָא || ^{hs} Q אֲחִידָא || ^{ht} Q אֲחִידָא || ^{hu} Q אֲחִידָא || ^{hv} Q אֲחִידָא || ^{hw} Q אֲחִידָא || ^{hx} Q אֲחִידָא || ^{hy} Q אֲחִידָא || ^{hz} Q אֲחִידָא || ^{ia} Q אֲחִידָא || ^{ib} Q אֲחִידָא || ^{ic} Q אֲחִידָא || ^{id} Q אֲחִידָא || ^{ie} Q אֲחִידָא || ^{if} Q אֲחִידָא || ^{ig} Q אֲחִידָא || ^{ih} Q אֲחִידָא || ⁱⁱ Q אֲחִידָא || ^{ij} Q אֲחִידָא || ^{ik} Q אֲחִידָא || ^{il} Q אֲחִידָא || ^{im} Q אֲחִידָא || ⁱⁿ Q אֲחִידָא || ^{io} Q אֲחִידָא || ^{ip} Q אֲחִידָא || ^{iq} Q אֲחִידָא || ^{ir} Q אֲחִידָא || ^{is} Q אֲחִידָא || ^{it} Q אֲחִידָא || ^{iu} Q אֲחִידָא || ^{iv} Q אֲחִידָא || ^{iw} Q אֲחִידָא || ^{ix} Q אֲחִידָא || ^{iy} Q אֲחִידָא || ^{iz} Q אֲחִידָא || ^{ja} Q אֲחִידָא || ^{jb} Q אֲחִידָא || ^{jc} Q אֲחִידָא || ^{jd} Q אֲחִידָא || ^{je} Q אֲחִידָא || ^{jf} Q אֲחִידָא || ^{jj} Q אֲחִידָא || ^{jk} Q אֲחִידָא || ^{jl} Q אֲחִידָא || ^{jm} Q אֲחִידָא || ^{jn} Q אֲחִידָא || ^{jo} Q אֲחִידָא || ^{jp} Q אֲחִידָא || ^{jq} Q אֲחִידָא || ^{jr} Q אֲחִידָא || ^{js} Q אֲחִידָא || ^{jt} Q אֲחִידָא || ^{ju} Q אֲחִידָא || ^{jv} Q אֲחִידָא || ^{jw} Q אֲחִידָא || ^{jx} Q אֲחִידָא || ^{jy} Q אֲחִידָא || ^{jz} Q אֲחִידָא || ^{ka} Q אֲחִידָא || ^{kb} Q אֲחִידָא || ^{kc} Q אֲחִידָא || ^{kd} Q אֲחִידָא || ^{ke} Q אֲחִידָא || ^{kf} Q אֲחִידָא || ^{kg} Q אֲחִידָא || ^{kh} Q אֲחִידָא || ^{ki} Q אֲחִידָא || ^{kj} Q אֲחִידָא || ^{kl} Q אֲחִידָא || ^{km} Q אֲחִידָא || ^{kn} Q אֲחִידָא || ^{ko} Q אֲחִידָא || ^{kp} Q אֲחִידָא || ^{kq} Q אֲחִידָא || ^{kr} Q אֲחִידָא || ^{ks} Q אֲחִידָא || ^{kt} Q אֲחִידָא || ^{ku} Q אֲחִידָא || ^{kv} Q אֲחִידָא || ^{kw} Q אֲחִידָא || ^{kx} Q אֲחִידָא || ^{ky} Q אֲחִידָא || ^{kz} Q אֲחִידָא || ^{la} Q אֲחִידָא || ^{lb} Q אֲחִידָא || ^{lc} Q אֲחִידָא || ^{ld} Q אֲחִידָא || ^{le} Q אֲחִידָא || ^{lf} Q אֲחִידָא || ^{lg} Q אֲחִידָא || ^{lh} Q אֲחִידָא || ^{li} Q אֲחִידָא || ^{lj} Q אֲחִידָא || ^{lk} Q אֲחִידָא || ^{lm} Q אֲחִידָא || ^{ln} Q אֲחִידָא || ^{lo} Q אֲחִידָא || ^{lp} Q אֲחִידָא || ^{lq} Q אֲחִידָא || ^{lr} Q אֲחִידָא || ^{ls} Q אֲחִידָא || ^{lt} Q אֲחִידָא || ^{lu} Q אֲחִידָא || ^{lv} Q אֲחִידָא || ^{lw} Q אֲחִידָא || ^{lx} Q אֲחִידָא || ^{ly} Q אֲחִידָא || ^{lz} Q אֲחִידָא || ^{ma} Q אֲחִידָא || ^{mb} Q אֲחִידָא || ^{mc} Q אֲחִידָא || ^{md} Q אֲחִידָא || ^{me} Q אֲחִידָא || ^{mf} Q אֲחִידָא || ^{mg} Q אֲחִידָא || ^{mh} Q אֲחִידָא || ^{mi} Q אֲחִידָא || ^{mj} Q אֲחִידָא || ^{mk} Q אֲחִידָא || ^{ml} Q אֲחִידָא || ^{mn} Q אֲחִידָא || ^{mo} Q אֲחִידָא || ^{mp} Q אֲחִידָא || ^{mq} Q אֲחִידָא || ^{mr} Q אֲחִידָא || ^{ms} Q אֲחִידָא || ^{mt} Q אֲחִידָא || ^{mu} Q אֲחִידָא || ^{mv} Q אֲחִידָא || ^{mw} Q אֲחִידָא || ^{mx} Q אֲחִידָא || ^{my} Q אֲחִידָא || ^{mz} Q אֲחִידָא || ^{na} Q אֲחִידָא || ^{nb} Q אֲחִידָא || ^{nc} Q אֲחִידָא || nd Q אֲחִידָא || ^{ne} Q אֲחִידָא || ^{nf} Q אֲחִידָא || ^{ng} Q אֲחִידָא || ^{nh} Q אֲחִידָא || ⁿⁱ Q אֲחִידָא || ^{nj} Q אֲחִידָא || ^{nk} Q אֲחִידָא || ^{nl} Q אֲחִידָא || ^{no} Q אֲחִידָא || ^{np} Q אֲחִידָא || ^{nq} Q אֲחִידָא || ^{nr} Q אֲחִידָא || ^{ns} Q אֲחִידָא || ^{nt} Q אֲחִידָא || ^{nu} Q אֲחִידָא || ^{nv} Q אֲחִידָא || ^{nw} Q אֲחִידָא || ^{nx} Q אֲחִידָא || ^{ny} Q אֲחִידָא || ^{nz} Q אֲחִידָא || ^{oa} Q אֲחִידָא || ^{ob} Q אֲחִידָא || ^{oc} Q אֲחִידָא || ^{od} Q אֲחִידָא || ^{oe} Q אֲחִידָא || ^{of} Q אֲחִידָא || ^{og} Q אֲחִידָא || ^{oh} Q אֲחִידָא || ^{oi} Q אֲחִידָא || ^{oj} Q אֲחִידָא || ^{ok} Q אֲחִידָא || ^{ol} Q אֲחִידָא || ^{om} Q אֲחִידָא || ^{on} Q אֲחִידָא || ^{oo} Q אֲחִידָא || ^{op} Q אֲחִידָא || ^{oq} Q אֲחִידָא || ^{or} Q אֲחִידָא || ^{os} Q אֲחִידָא || ^{ot} Q אֲחִידָא || ^{ou} Q אֲחִידָא || ^{ov} Q אֲחִידָא || ^{ow} Q אֲחִידָא || ^{ox} Q אֲחִידָא || ^{oy} Q אֲחִידָא || ^{oz} Q אֲחִידָא || ^{pa} Q אֲחִידָא || ^{pb} Q אֲחִידָא || ^{pc} Q אֲחִידָא || ^{pd} Q אֲחִידָא || ^{pe} Q אֲחִידָא || ^{pf} Q אֲחִידָא || ^{pg} Q אֲחִידָא || ^{ph} Q אֲחִידָא || ^{pi} Q אֲחִידָא || ^{pj} Q אֲחִידָא || ^{pk} Q אֲחִידָא || ^{pl} Q אֲחִידָא || ^{pm} Q אֲחִידָא || ^{pn} Q אֲחִידָא || ^{po} Q אֲחִידָא || ^{pp} Q אֲחִידָא || ^{pq} Q אֲחִידָא || ^{pr} Q אֲחִידָא || ^{ps} Q אֲחִידָא || ^{pt} Q אֲחִידָא || ^{pu} Q אֲחִידָא || ^{pv} Q אֲחִידָא || ^{pw} Q אֲחִידָא || ^{px} Q אֲחִידָא || ^{py} Q אֲחִידָא || ^{pz} Q אֲחִידָא || ^{qa} Q אֲחִידָא || ^{qb} Q אֲחִידָא || ^{qc} Q אֲחִידָא || ^{qd} Q אֲחִידָא || ^{qe} Q אֲחִידָא || ^{qf} Q אֲחִידָא || ^{qg} Q אֲחִידָא || ^{qh} Q אֲחִידָא || ^{qi} Q אֲחִידָא || ^{qj} Q אֲחִידָא || ^{qk} Q אֲחִידָא || ^{ql} Q אֲחִידָא || ^{qm} Q אֲחִידָא || ^{qn} Q אֲחִידָא || ^{qo} Q אֲחִידָא || ^{qp} Q אֲחִידָא || ^{qq} Q אֲחִידָא || ^{qr} Q אֲחִידָא || ^{qs} Q אֲחִידָא || ^{qt} Q אֲחִידָא || ^{qu} Q אֲחִידָא || ^{qv} Q אֲחִידָא || ^{qw} Q אֲחִידָא || ^{qx} Q אֲחִידָא || ^{qy} Q אֲחִידָא || ^{qz} Q אֲחִידָא || ^{ra} Q אֲחִידָא || ^{rb} Q אֲחִידָא || ^{rc} Q אֲחִידָא || rd Q אֲחִידָא || ^{re} Q אֲחִידָא || ^{rf} Q אֲחִידָא || ^{rg} Q אֲחִידָא || ^{rh} Q אֲחִידָא || ^{ri} Q אֲחִידָא || ^{rj} Q אֲחִידָא || ^{rk} Q אֲחִידָא || ^{rl} Q אֲחִידָא || ^{rm} Q אֲחִידָא || ^{rn} Q אֲחִידָא || ^{ro} Q אֲחִידָא || ^{rp} Q אֲחִידָא || ^{rq} Q אֲחִידָא || ^{rr} Q אֲחִידָא || ^{rs} Q אֲחִידָא || ^{rt} Q אֲחִידָא || ^{ru} Q אֲחִידָא || ^{rv} Q אֲחִידָא || ^{rw} Q אֲחִידָא || ^{rx} Q אֲחִידָא || ^{ry} Q אֲחִידָא || ^{rz} Q אֲחִידָא || ^{sa} Q אֲחִידָא || ^{sb} Q אֲחִידָא || ^{sc} Q אֲחִידָא || ^{sd} Q אֲחִידָא || ^{se} Q אֲחִידָא || ^{sf} Q אֲחִידָא || ^{sg} Q אֲחִידָא || ^{sh} Q אֲחִידָא || ^{si} Q אֲחִידָא || ^{sj} Q אֲחִידָא || ^{sk} Q אֲחִידָא || ^{sl} Q אֲחִידָא || ^{sm} Q אֲחִידָא || ^{sn} Q אֲחִידָא || ^{so} Q אֲחִידָא || ^{sp} Q אֲחִידָא || ^{sq} Q אֲחִידָא || ^{sr} Q אֲחִידָא || ^{ss} Q אֲחִידָא || st Q אֲחִידָא || ^{su} Q אֲחִידָא || ^{sv} Q אֲחִידָא || ^{sw} Q אֲחִידָא || ^{sx} Q אֲחִידָא || ^{sy} Q אֲחִידָא || ^{sz} Q אֲחִידָא || ^{ta} Q אֲחִידָא || ^{tb} Q אֲחִידָא || ^{tc} Q אֲחִידָא || ^{td} Q אֲחִידָא || ^{te} Q אֲחִידָא || ^{tf} Q אֲחִידָא || ^{tg} Q אֲחִידָא || th Q אֲחִידָא || ^{ti} Q אֲחִידָא || ^{tj} Q אֲחִידָא || ^{tk} Q אֲחִידָא || ^{tl} Q אֲחִידָא || ^{tm} Q אֲחִידָא || ^{tn} Q אֲחִידָא || ^{to} Q אֲחִידָא || ^{tp} Q אֲחִידָא || ^{tq} Q א

בְּאֶחָד בָּלֶם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחָטוּ הַפֶּסַח לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹזֵלָה וְלֹא־חִיתָם
הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם: ²¹ וַיֹּאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַשְּׂבִיִּים מִהַגּוֹזֵלָה וְכָל הַנִּבְדָּל
מִטְמֵאֹת גּוֹיִי־הָאָרֶץ אֱלֹהֵם לִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ²² וַיַּעֲשׂוּ
חֲג־מִצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׁמְחָה כִּי שִׂמְחָם יְהוָה וְהָטֹב לֵב מִלֶּדֶ־
אֲשׁוּר עֲלֵיהֶם לַחֲזֹק יְדֵיהֶם בַּמִּלֻּאכָת בֵּית־הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ⁷
וַיֹּאחֲזֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בַּמַּלְכוּת אֶרְתַּחֲשֶׁסְתָּא מֶלֶךְ־פָּרְס:
עֲזָרָא בֶן־שֵׁרִיָּה בֶן־עֲזַרְיָה בֶן־חֶלְקִיָּה: ²⁰ בֶן־שְׁלוֹם בֶן־צְדוֹק בֶן־
אֲחִיטוֹב: ³ בֶן־אַמְרִיָּה בֶן־עֲזַרְיָה בֶן־מְרִיזֹת: ⁴ בֶן־זִרְחָה בֶן־עֲזִי בֶן־
בְּקִי: ⁵ בֶן־אַבִּישׁוּעַ בֶן־פִּינְחָס בֶן־אַלְעָזָר בֶן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָרִאשׁ:
⁶ הוּא עֲזָרָא עָלָה מִבָּבֶל וְהוּא־סֹפֵר מַהִיר בַּתּוֹרָה מִשָּׁה אֲשֶׁר־נָתַן
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן־לּוֹ הַמֶּלֶךְ כִּיד־יְהוָה אֱלֹהָיו עָלָיו כָּל
בִּקְשָׁתוֹ: ⁸ וַיַּעֲלֶה מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֻׁרִים
וְהַשְּׂעִירִים וְהַנְּתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלַם בִּשְׁנַת־שִׁבְעַ לְאַרְתַּחֲשֶׁסְתָּא הַמֶּלֶךְ:
⁸ וַיָּבֹא יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הָיָה שְׁנַת הַשְּׂבִיעִית לַמֶּלֶךְ: ⁹ כִּי
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יוֹם הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ
הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלַם כִּיד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו: ¹⁰ כִּי עֲזָרָא
הַכֵּין לִבָּבוֹ לִדְרֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשׂוֹת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק
וּמִשְׁפָּט: ¹¹ וְזֶה פֶּרֶשׁ הַנִּשְׁתָּן הַנִּשְׁתָּן אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ אֶרְתַּחֲשֶׁסְתָּא
לְעֲזָרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דְּבָרֵי מִצְוֹת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל:
¹² אֶרְתַּחֲשֶׁסְתָּא מֶלֶךְ מַלְכֵּיָּה לְעֲזָרָא כֹהֵנָּה סֹפֵר דָּתָא דִּי־אֱלֹהֵי
שְׁמִיָּא גְּמִיר וּכְעֻנָּת: ¹³ מִנֵּי שִׁים טַעֻם דִּי כָל־מִתְנַדֵּב בַּמַּלְכוּתִי
מִן־עַמָּה יִשְׂרָאֵל וְכַהֲנוּהִי וְלוֹיָא לְמַהֲדָּ לְיְרוּשָׁלַם עִמָּה יְהוָה: ¹⁴ כָּל־
קָבֵל דִּי מִן־קָדָם מִקְּדָא וּשְׁבַעַת יַעֲמָהִי שְׁלִיחַ לְבַקְרָה עַל־יְהוּד
וְלְיְרוּשָׁלַם בְּנֵת אֱלֹהֶּה דִּי בִידָּה: ¹⁵ וְלַהֲיָבֵלָה כֶּסֶף וְדָהָב דִּי־מִלְכָּא
וַיַּעֲמֹהִי הַתְּנַדְּבוֹ לְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשָׁלַם מִשְׁכָּנָה: ¹⁶ וְכָל כֶּסֶף
וְדָהָב דִּי תַּהֲשִׁיחַ בְּכָל מְדִינַת בָּבֶל עִם הַתְּנַדְּבוֹת עִמָּא וְכַהֲנֵיָּא
מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלֹהֵהֶם דִּי בִירוּשָׁלַם: ¹⁷ כָּל־קָבֵל דִּנְהָ אֶסְפְּרָנָא
תִּקְנָא בְּכֶסֶף דִּנְהָ תּוֹרִין וּדְכָרִין אִמְרִין וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וְתִקְרַב

20 ^{c-c} add ? || 21 ^a Θβ + הפסח || ^b Hill גוי || 22 א פרס || Cp 7, 1 ^{BA} 8,1 + προσέβη Θβ ἀνέβη || 2ss cf ad 1Ch 5,29ss; 6,33ss || 8 ^a 1 c 3MSS Vrs ויבאו || ^b prb exc nonn vb, cf 6,15 || 9 1 frt יסד || 12 ^{oo} Θβ(Θ^L) τετέλεστο(ται) (δ)λόγος καὶ ἡ ἀπόκρισις, Θ 8,9 χαίρειν || 13 ^{oo} Var^G מנישים טעם.

שָׁלְחוּ עֲלֹהֵי וְכִדְנָה כְּתִיב בְּגוֹה לְדִרְיֹשׁ מִלְכָּא שְׁלָמָא כָּלָא: ⁸ יִדְיֵעוּ
 לְהוּא לְמִלְכָּא דִּי־אַלְנָא לִיהוּד מְדִינְתָא לְבִית אֱלֹהָא רְכָא וְהוּא
 מִתְבְּנָא אֲבֹן גָּלִל וְאֵע מִתְשֵׁם בְּכַתְלִיא וְעִבְדֻתָא דְךָ אִסְפְּרָנָא
 מִתְעַבְרָא וּמַצְלַח בִּידְהֶם: ⁹ אֲדִין שְׁאֲלָנָא לְשִׁבְיָא אֱלֹךְ כְּנָמָא אֲמַרְנָא
 לָהֶם מִן־שָׁם לָכֵם טַעֲם בֵּיתָא דְנָה לְמִבְנֵיהָ וְאַשְׁרֵנָא דְנָה לְשִׁכְלָלָהּ:
¹⁰ וְאַף שְׁמֵהֶתְהֶם שְׁאֲלָנָא לָהֶם לְהוֹדְעֻתָךְ דִּי נִכְתַּב שָׁם־גְּבִרְיָא
 דִּי בְרָא־שֵׁהֶם: ¹¹ וְכְנָמָא פִתְגָמָא הִתִּיבֻנָא לְמִמָּר אֲנִתְנָא הַמּוֹ
 עֲבֹדֵהֵי דִי־אַלְהָ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא וּבְגִין בֵּיתָא דִי־הָוָא בְּנָה מִסְדָּמַת
 דְנָה שְׁנִין שְׁנִיָּין וּמִלְךְ לִישְׂרָאֵל רַב בְּנָהי וְשִׁכְלָלָהּ: ¹² לָהֶן מִן־דִּי
 הִרְגִּזוּ אֲבָהֶתְנָא לְאַלְהָ שְׁמִיָּא יְהִי הַמּוֹ בִיד נְבוּכַדְנֶצַּר מִלְךְ־בָּבֶל
 כְּסִדִּיאָ וּבֵיתָה דְנָה סִתְרָה וְעִמָּהּ הִגְלִי לְבָבֶל: ¹³ בָּרֵם בְּשַׁנְת
 חֲדָה לְכוּרֶשׁ מִלְכָּא דִי בָבֶל כּוּרֶשׁ מִלְכָּא שָׁם טַעֲם בֵּית־אַלְהָא דְנָה
 לְבָנָא: ¹⁴ וְאַף מְאִנִּיא דִי־בֵית־אַלְהָא דִי דִּהְבָּה וּכְסָפָא דִי גְבוּכַדְנֶצַּר
 הִנְפֹּק מִן־הִיכְלָא דִי בִירוּשָׁלַם וְהִיבֵל הַמּוֹ לְהִיכְלָאָ דִי בָבֶל הִנְפֹּק
 הַמּוֹ כּוּרֶשׁ מִלְכָּא מִן־הִיכְלָא דִי בָבֶל וְיִהְיֹוֹ לְשִׁשְׁבָצַר שְׁמָהּ דִּי
 פִּתְחָה שְׁמָהּ: ¹⁵ וְאַמְרִלָּהּ וְאַלְהָ מְאִנִּיא שָׂא אֲזֹל־אַחַת הַמּוֹ בְּהִיכְלָא
 דִּי בִירוּשָׁלַם וּבֵית אֱלֹהָא יִתְבְּנָא עַל־אַתְרָהּ: ¹⁶ אֲדִין שְׁשִׁבָצַר
 דְךָ אֲתָא יְהִי אֲשִׁיָּא דִי־בֵית אֱלֹהָא דִי בִירוּשָׁלַם וּמִן־אֲדִין וְעַד־כְּעֹן
 מִתְבְּנָא וְלֹא שְׁלִים: ¹⁷ וְכֵעֵן הֵן עַל־מִלְכָּא טֹב יִתְבַּקֵּר בְּבִית
 גְּנֻזִּיא דִי־מִלְכָּא תִמָּה דִי בָבֶל הֵן אִיתִי דִי־מִן־כוּרֶשׁ מִלְכָּא שִׁים
 טַעֲם לְמִבְנָא בֵּית־אַלְהָא דְךָ בִירוּשָׁלַם וְרַעוּת מִלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח
 עֲלִינָא: ¹⁸ בְּאֲדִין דִּרְיֹשׁ מִלְכָּא שָׁם טַעֲם וּבִקְרוּ וּבְבִית אִסְפְּרָיָא
 דִּי גְנֻזִּיא מִהֲחִתִּין תִּמָּה בָּבֶל: ¹⁹ וְהִשְׁתַּכַּח בְּאַחְמֵתָא בְּבִירְתָא
 דִּי בְמִרִי מְדִינְתָא מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־כְּתִיב בְּגוֹה דְכְּרוּנָה: ²⁰
²¹ בְּשַׁנְת חֲדָה לְכוּרֶשׁ מִלְכָּא כּוּרֶשׁ מִלְכָּא שָׁם טַעֲם בֵּית־אַלְהָא
 בִירוּשָׁלַם בֵּיתָא יִתְבְּנָא אַתְרֵי דִי־דְבָתִין דְּכִתּוּן ²² וְאַשְׁוֵהי מְסֻבְלִין
 רֹמָה אֲמִין שְׁתִּין פְּתִיָּה אֲמִין שְׁתִּין: ²³ גְּדַבְכִין דִּי־אֲבֹן גָּלִל תִּלְתָּא
 וְנִדְבָךְ דִּי־אַע חֲדָת וְנִפְקֵתָא מִן־בֵּית מִלְכָּא תִתִּיָּהּ: ²⁴ וְאַף מְאִנִּי

לְמִאֲמִר ¹¹ Q || בְּרִאשֵׁיהֶם ¹² Var^G || שְׁמֵהֶתְהֶם ¹³ Io^a || ¹⁴ cf 3^c || ¹⁵ לְמִבְנֵיהָ ¹⁶ 1^a ||
¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

דְּכַרְנִיָּא וְתַנְדֵּעַ דִּי קַרְיָתָא דָּךְ קַרְיָא מְרָדָא וּמַהֲנֻזְקַת מַלְכִין וּמַדְנֵן
 וְאַשְׁתַּדּוּר עֲבָרִין בְּנֻזָּה מִן־יּוֹמַת עֲלָמָא עַל־דְּנָה קַרְיָתָא דָּךְ הִתְרַבְתָּ:
 16 מִהוּדְעִין אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי הֵן קַרְיָתָא דָּךְ תַּתְּבִנָּא וְשׁוּרְיָה
 יִשְׁתַּכְּלָלִין לְקַבֵּל דְּנָה חֵלֶק בְּעֵבֶר גִּהָרָא לֹא אִיתִי לָךְ: ׀ 17 פִּתְגָמָא
 שְׁלַח מַלְכָּא עַל־רְחוּם בְּעַל־טַעַם וְשִׁמְשִׁי סְפָרָא וְשֹׂאֵר כְּנַנְתָּהוּן דִּי
 יִתְבִּין בְּשִׁמְרִין וְשֹׂאֵר עֲבַר־גִּהָרָה שְׁלָם וּבָעֵת: 18 גִּשְׁתַּוְנָא דִּי שְׁלַחְתוּן
 עֲלִינָא מִפְּרֶשׁ קַרִי קְדָמִי: 19 וּמִנֵּי שִׁים טַעַם וּבִקְרוּ וְהַשְׁבִּחוּ דִּי
 קַרְיָתָא דָּךְ מִן־יּוֹמַת עֲלָמָא עַל־מַלְכִין מִתְנַשְׂאָה וּמְרָד וְאַשְׁתַּדּוּר
 מִתְּעַבְד־בָּהּ: 20 וּמַלְכִין תִּקְיָפִין הוּוּ עַל־יְרוּשָׁלַם וְשְׁלִיטִין בְּכָל עֵבֶר
 גִּהָרָה וּמִדָּה בְּלוּ וְהִלָּךְ מִתִּיב לְהוּן: 21 כְּעֵן שִׁימוּ טַעַם לְבַטְלָא
 גְּבַרְיָא אֱלָךְ וְקַרְיָתָא דָּךְ לֹא תַתְּבִנָּא עַד־מִנִּי טַעַמָא יִתְשָׁם: 22 וְזִהֲרִין
 הֵנוּ שְׁלוּ לְמַעַבְד עַל־דְּנָה לְמַה יִּשְׁנָא חֲבֵלָא לְהַנְזֻקַת מַלְכִין: ׀
 23 אֲדִין מִן־דִּי פִרְשָׁנָן גִּשְׁתַּוְנָא דִּי אֶרְתַּחֲשֵׁשְׁתָּא מַלְכָּא קַרִי קְדָם־
 רְחוּם^a וְשִׁמְשִׁי סְפָרָא וּכְנַנְתָּהוּן אֲזָלוּ בְּהִילּוּ לִירוּשָׁלַם עַל־יְהוּדָא
 וּבִטְלוּ הַמּוּ בְּאַדְרַע^b וְחִיל: ׀

24^a בְּאֲדִין בְּטִלַת עֲבִירַת בֵּית־אֱלֹהָא דִּי בִירוּשָׁלַם וְהוּת בְּטָלָא עַד
 שְׁנַת תַּרְתִּין^a לְמַלְכוּת דְּרִיּוּש מֶלֶךְ־פָּרַם: פ

5 וְהַתְנַפִּי^a חֲנִי גְבִיאָה^b וּזְכָרְיָה בֶר־עֲדוּזָא גְבִיאָא^c עַל־יְהוּדָא
 דִּי בִיהוּד וּבִירוּשָׁלַם בְּשֵׁם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִיהוּן: ׀ 2^a בְּאֲדִין קָמוּ
 זֶרְבָבֶל בֶר־שְׂאִלְתִּיאל וַיִּשׁוּעַ בֶר־יּוֹצָדָק וְשָׁרִיו לְמַבְנָא בֵּית אֱלֹהָא
 דִּי בִירוּשָׁלַם וַעֲמָהוּן גְבִיאָה דִּי־אֱלֹהָא מִסְעֲדִין לְהוּן: ׀ 3 בְּהִ־
 זִמְנָא אֲתָה עֲלִיהוּן תַּתְנִי פַחַת עֲבַר־גִּהָרָה וְשִׁתֵּר בּוֹזְנִי וּכְנַנְתָּהוּן^a
 וְכוּ אֲמַרִין לָהֶם מִן־שָׁם לָכֶם טַעַם בֵּיתָא דְּנָה לְבָנָא^b וְאַשְׁרָנָא דְּנָה
 לְשַׁכְלָלָהּ: 4 אֲדִין כְּנָמָא אֲמַרְנָא לָהֶם מִן־אֲנוּן שְׁמַתָּה גְבַרְיָא דִּי־
 דְּנָה בְּנִינָא בְּנִין: 5 וְעֵין אֱלֹהֵהֶם הוּת עַל־שְׁבִי יְהוּדָא וְלֹא־בִטְלוּ
 הַמּוּ עַד־טַעַמָא לְדְרִיּוּש יִהְיֶה וְאֲדִין יִתְבִּין גִּשְׁתַּוְנָא עַל־דְּנָה: ׀
 6 פִּרְשָׁנָן אֲנַרְתָּא דִּי־שְׁלַח תַּתְנִי וּפַחַת עֲבַר־גִּהָרָה וְשִׁתֵּר בּוֹזְנִי
 וּכְנַנְתָּהּ אֲפֻרְסָכָּא דִּי בְּעֵבֶר גִּהָרָה עַל־דְּרִיּוּש מַלְכָּא: 7 פִּתְגָמָא

24^a || באדרע Var^G || ב^b בעל טעם + L^β 23^a || וְשׁוּרְיָה S 2,20 16 ||
 hic incip cp 5 || Q^b || וְהַתְנַפִּי Q || Cp 5, 1^a || לְמַלְכוּת דְּרִיּוּש מֶלֶךְ Var^G 5^{a-a} ||
 3^a || prps || 3 || G^c = M (Var^G גְבִיאָה aut גְבִיאָה cf 16) || 6,1 om || G^c || גְבִיאָה
 אֲמַרֵּנוּ L^β 16 || 4 || v = M; 4 || אֲשָׁרְנָא 1^c || v 2 || לְמַבְנָא cf 6 || וְכַנְנָתָהּ

6 וּבְמַלְכוּת אַחֲשָׁרוֹשׁ בְּתַחֲלַת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שְׁמֹנֶה עָלֵי־יִשְׂרָאֵל
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם׃ 7 וּבִרְמֵי אֶרֶת־חַשְׁשָׁתָא^א כָּתַב בְּשָׁלֹם מִתְרַדַת
מִבְּאֵל וּשְׂאֵר כְּנוֹתוֹ^ב עַל־אֶרֶת־חַשְׁשָׁתָא מִלֶּךְ פָּרַס וְכָתַב הַנְּשֻׁתָיוֹן
כְּתוּב אֲרָמִית וּמִתְרַגֵּם אֲרָמִית׃ 8 רְחוּם בְּעַל־טַעַם וְשִׁמְשִׁי
סִפְרָא כָּתְבוּ אֲנָרָא חֲדָא עַל־יְרוּשָׁלַם לְאֶרֶת־חַשְׁשָׁתָא מִלְכָּא כְּנָמָא׃
9 אֱלִין^א רְחוּם בְּעַל־טַעַם וְשִׁמְשִׁי סִפְרָא וּשְׂאֵר כְּנוֹתָהוֹן רִינְיָא
וְאַפְרַסְתְּכִיָּא טַרְפְּלִיא אֲפֻרְסִיא אֲרָכּוּיָ^ב בְּבִלְיָא שׁוּשַׁנְכִיָּא דְהוּאָ^א
עֲלֻמְיָא׃ 10 וּשְׂאֵר אֲמִיָּא דִּי הַגְּלִי אֲסַנְפֹר רַבָּא וְכִקְרָא וְהוֹתֵב הַמְּזִ
בְּקִרְיָה דִּי שְׁמֵרִין וּשְׂאֵר עַבְר־נְהִרָה וְכַעֲנָת׃ 11 דִּנְהָ פִרְשָׁנָן
אֲנִרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלֹזֵי עַל־אֶרֶת־חַשְׁשָׁתָא מִלְכָּא^א עַבְדֵּי^ב אֲנִשׁ
עַבְר־נְהִרָה וְכַעֲנָת׃ 12 יִדְיעַ לְהוּנָא לְמִלְכָּא דִּי יְהוּדָא דִּי סִלְקִי
מִן־לְוִתָּךְ עֲלִינָא אֲתוֹ לִירוּשָׁלַם קִרְיָתָא מְרֻדָּתָא וּבִאִישְׁתָּא^א כְּנִין
^בוֹשׁוּרָא אֲשַׁכְּלֹו^ב וְאַשְׁיָא^א יַחֲטִיאוּ^א׃ 13 כְּעֵן יִדְיעַ לְהוּנָא לְמִלְכָּא דִּי הֵן
קִרְיָתָא דִּךְ תַּתְבָּנָא וּשׁוּרִיָּא יִשְׁתַּכְּלָלוֹן מִנְדָּה כְּלוֹ וְהַלֵּךְ לֹא יִנְתָּנוֹן
וְאַפְתָם מַלְכִים תַּהֲנִזֶק׃ 14 כְּעֵן כָּל־קַבְלִי דִּי־מַלְחָא הֵיכְלָא מִלְחָנָא
וְעִרְנָת מִלְכָּא לֹא־אֲרִיךְ לָנָא לְמַחְזָא עַל־דִּנְהָ שְׁלַחְנָא וְהוֹדַעְנָא
לְמִלְכָּא׃ 15 יִי וְכִקְרָ בְּסִפְרָ דְּכִרְנִיָּא דִּי אַבְהֵתָךְ וְתַתְּשַׁכַּח בְּסִפְרָ

13^{aa} prps מכירים מקול || Cp 4, 2 l c Q ולו || 3^{ba} 5,68 שט; frt add || 4 l c Q
 וימנהלים || 7^a ששתא — id postea || b l c Q בנותיו || c^a 568; prb add || 8^a שלם —
 id postea || 9^a dl ? || b l c Q ארבעה || c דהיא, l c שט || 10 l c שט ט^{ab}
 ושוניה || 11^a trsp_A ad עלוהי || b עבדך || 12^a l c Q ובישתא || b-b l c Q ושוניה
 שכללו || c שט || d crrp || 14 cf ad Dan 2,8 || 15 prps יתבקר

בְּהֵנִים מֵאָה: ס 70 וַיָּשָׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיִּמְנְהֻם וְהַמְשָׁרִים
וְהַשְׁוֹעֵרִים וְהַנְּתִינִים בְּעִרְיָהֶם^b וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעִרְיָהֶם: ס
3 וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבִגְיִי יִשְׂרָאֵל בְּעִרְיָם^a וַיֹּאסְפוּ הָעָם
כָּאִישׁ אֶחָד אֶל־יְרוּשָׁלָּם: 2 וַיָּקָם יִשׁוּעַ בֶּן־יֹזָבָד וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים
וְזַרְבָּבֶל בֶּן־שָׁאֲלִיתָאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבֵּחַ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלֹת
עָלָיו עֹלֹת כַּכְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים: 3 וַיִּכְנוּ הַמִּזְבֵּחַ
עַל־מְכוֹנָתוֹ כִּי בְּאִמָּה^b עָלִיהֶם מַעֲמֵי הָאֲרָצוֹת וַיַּעַל^d עָלָיו עֹלֹת
לַיהוָה עֹלֹת לַבֶּקֶר וְלָעֶרֶב: 4 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חֹג הַסִּפּוֹת כַּכְתּוּב וְעֹלֹת^a
יוֹם בְּיוֹם בַּמִּסְפָּר^b כַּמִּשְׁפָּט^c דְּבִרְיֹזִים בְּיוֹמוֹ^d: 5 וְאַחֲרֵי־כֵן עָלָתָה
תַּמְיֹד וְלַחֲדָשִׁים וְלָכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וְלָכָל מִתְנַדֵּב נִדְּבָה
לַיהוָה: 6 מִיּוֹם אַחֵר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ לְהַעֲלֹת עֹלֹת לַיהוָה
וְהִיכַל יְהוָה לֹא יָסַד: 7 וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֲצֹבִים וְלַחֲרָשִׁים וּמֵאֲכָל
וּמִשְׁתָּהּ וּשְׁמֹן לְצֹדָנִים וְלִצְרִים לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֲלֵי־ם
יָפוֹא כְּרִשְׁיוֹן כּוֹדֶשׁ מִלֶּךְ־פָּרֶס עֲלֵיהֶם: ס 8 וּבִשְׁנָה הַשְּׁנִית לְבוֹאֹם
אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לִירֻשָׁלָּם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי הֵחֵלּוּ זָרְבָּבֶל בֶּן־שָׁאֲלִיתָאֵל
וַיִּשׁוּעַ בֶּן־יֹזָבָד וּשְׁאָר אַחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי
יְרוּשָׁלָּם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־
מְלָאכַת בֵּית־יְהוָה: 9 וַיַּעֲמֵד יִשׁוּעַ בֶּנְיָו וְאֶחָיו קְדַמְיָאֵל וּבִגְיִי בִנְי־
יְהוּדָה^a בְּאֶחָד לְנַצֵּחַ עַל־עִשָּׂה^b הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים בֶּנְי־חַנָּדָד
בְּנֵיהֶם וְאַחֵיהֶם הַלְוִיִּם: 10 וַיִּסְדּוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הִיכַל יְהוָה
וַיַּעֲמִידוּ^b הַכֹּהֲנִים מְלָבָשִׁים בְּחֻצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בִּנְי־אֶסָף בְּמַצְלֵתִים
לְהִלָּל אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל: 11 וַיַּעֲנוּ בְּהִלָּל וּבַהוֹדָתָה
לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לַעֲוָלָם חֲסָדוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֲרִיעוּ תְרוּעָה
גְּדוֹלָה בְּהִלָּל לַיהוָה עַל הוֹסֵד בֵּית־יְהוָה: 12 וּרְבִים מִהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וְרֹאשֵׁי הָאֲבוֹת הַזִּקְנִים^a אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הָרָאשׁוֹן בְּיִסְדּוֹ^b זֶה
הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בָּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וּרְבִים בַּתְרוּעָה בְּשִׂמְחָה לְהָרִים

70 ^{a-a} frt trsp ante בעריהם || ^{b-b} frt add || Cp 3, 1 ^a 1 c N 73 Vrs
18MSS בעריהם || ^b mlt MSS interv || ^c N 8, 1 + כל || 2 ^{oo} 6MSS בתורת
וַיִּתְּנוּקוּ 5, 49 ^a 6A || ^c ins ? c || ^b frt 1' א' בא || — נָתַן K, מְכוֹנָתוֹ 3 ^a Q || מֹשֶׁה אִישׁ
|| ^b BA om || ^c mlt MSS כַּמִּשְׁפָּט || ^d 1 c Q || וַיַּעַל 4 ^a 8MSS Vrs || וְעֹלֹת || ^b 1 c mlt MSS || ^{c-c} frt add || 10 ^a 1 ?
|| ^{d-d} prb add || 9 ^a 1 הוֹדָוָה cf 2, 40 || ^b 1 c mlt MSS || עָשִׂי || ^c nonn MSS ליהוה aut אליהוה || 5, 57 +
הָרָאשׁוֹן || ^b trsp : ad || וְהוֹקְנִים 12 ^a 12MSS || וְלַהוֹדוֹת + 5, 57

בְּנֵי־סִיעָהָּ בְּנֵי פְדוּן: ⁴⁵בְּנֵי־לִבְנָה בְּנֵי־חֲנָנָה בְּנֵי עֲקוֹב: ⁴⁶בְּנֵי־
חֲנָנִי בְּנֵי־שְׁמִלִי^b בְּנֵי חֲנוּ: ⁴⁷בְּנֵי־גִדְל בְּנֵי־גִמְחַר בְּנֵי רֵאָה: ⁴⁸בְּנֵי־
רֵצִין בְּנֵי־נְקוּדָא בְּנֵי נָזִם: ⁴⁹בְּנֵי־עֲזָא בְּנֵי־פֶסֶחַם בְּנֵי בְּסִי: ⁵⁰בְּנֵי־
אֶסְנָה^a בְּנֵי־מַעֲוִנִים בְּנֵי נְפִיסִים^b: ⁵¹בְּנֵי־בִקְפוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי־
חֲרוּר: ⁵²בְּנֵי־בַעֲלוֹת בְּנֵי־מַחֲדָא בְּנֵי חֲרָשָׁא: ⁵³בְּנֵי־בִרְקוֹם בְּנֵי־
סִיסְרָא בְּנֵי־תַמַּח: ⁵⁴בְּנֵי נָצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא:

⁵⁵בְּנֵי עֲבָדֵי שְׁלֵמָה בְּנֵי־סִמְי בְּנֵי־הַסְפָּרָתָא^a בְּנֵי פְרוּדָא^b: ⁵⁶בְּנֵי־
יַעֲלָה בְּנֵי־דִרְקוֹן בְּנֵי גִדְל: ⁵⁷בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַפְּזִיל בְּנֵי פִכְרַת
הַצְּבִיִם^a בְּנֵי אָמִי^b: ⁵⁸כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עֲבָדֵי שְׁלֵמָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
תַּשְׁעִים וּשְׁנָיִם: ⁵⁹וְאֵלֶּה הָעָלִים מִתַּל מְלַח תַּל חֲרָשָׁא כְּרוּב
אֲדוֹן אֲמָר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזִרְעָם אִם מִי־שָׂרָאֵל הֵם:
⁶⁰בְּנֵי־דִלְיָה בְּנֵי־מִזְבֵּיָה בְּנֵי נְקוּדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ⁶¹וּבְמִבְנֵי
הַכְּתָנִים בְּנֵי חֲבִיָּה^b בְּנֵי תְקוּץ בְּנֵי כְרוּזִי אֲשֶׁר לְקַח
מִבְּנוֹת כְּרוּזִי הַגִּלְעָדִי אֲשֶׁה^c וַיִּקְרָא עַל־שֵׁמָם: ⁶²אֵלֶּה בְּקִשּׁוֹ כְּתָבָם
הַמְּתִיחִשִׁים וְלֹא נִמְצְאוּ וַיִּגְדְּלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה: ⁶³וַיֹּאמֶר הַתַּרְשֶׁתָּא
לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֵאכְלוּ אֶמְקַדֵּשׁ הַקְּדָשִׁים^a עַד עַמֹּד כְּהוֹן לְאוֹרִים וּלְתַמִּים:
⁶⁴כָּל־הַקְּהָל כְּאַחַד אַרְבַּע רַבּוֹא אֲלֵפִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שָׁשִׁים: ⁶⁵מִלְכָּד
עֲבָדֵיהֶם וְאִמְהַתֵּיהֶם אֵלֶּה^a שִׁבְעַת אֲלֵפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
וּשְׁבַעַה וְלָהֶם^b מְשֻׁרִים וּמְשֻׁרֹת^b מֵאֲתִים^c: ⁶⁶סוּסֵיהֶם שִׁבַּע מֵאוֹת
שְׁלֹשִׁים וּשְׁשָׁה פְּרִדֵּיהֶם מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: ⁶⁷גְּמֻלֵּיהֶם אַרְבַּע
מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים שִׁשָּׁת אֲלֵפִים שִׁבַּע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: ⁶⁸וּמִרְאִשֵׁי
הָאֲבוֹת בְּבוֹאֵם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם הִתְנַדְּבוּ
לְבֵית הָאֱלֹהִים לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוּזוֹ: ⁶⁹כִּכְחֵם נִתְּנָו לְאֹצֵר הַמְּלָאכָה
זָהָב דְּרַפְּמוֹנִים שְׁשִׁירְבָאוֹת וְאֵלֶּף וְכֶסֶף מְנִים חֲמִשָּׁת אֲלֵפִים וְכֶתֶת

44 N 47 סִיעָא ^B 5,29 Σουα A Σουσα L lwosa || 45 ^{a-a} >N 48 (6BAL 5,30 v. Akoud[8]) || 46 ^{a-a} 6BAL 5,30 >N || ^b 1 c QN 6L 5,30 שְׁלִמִי 2,46 Σαμααν || 50 ^{a-a} 6BAL 5,31 >N || ^b K 6BA 5,31 גְּפִיסִים, Q N 52 6L גְּפִיסִים || 52 pl MSS מַחֲרָא || 55 ^a N 57 סְפָרָתָא (BA)L 5,33 = 6L || ^b N 57 6BA 5,33 פְּרִידָא || 57 ^a 6BA 5,34 nom 8 >6L || ^b 1 c N 59 (6B) 5,34 אָמון || 59 ^a N 61 לְאִשָּׁה || ^b 1 c N 61 6L וְאִמֵּר || 61 ^a N 63 6BA 5,38 וּמִן || ^b 6L 6B 5,38 c Seb || ^c ח' || ^b 1 c N 65 62 N 64 נִמְצָא, sed cf ibid || 63 ^{a-a} prps c 6L 5,40 מִן־הַקְּדָשִׁים || ^b 1 c N 65 62 N 64 הַכְּהָן || 65 ^a conjg אֵלֶּה || ^{b-b} incert || ^c ins c N 67 6BA 5,41 חֲמִיִּיִּים || 67 parallelism cs 1 frt חֲמִיִּיִּים.

וּחִמְשָׁה: ׀ ׀ 21^a בְּנֵי בֵית־לֶחֶם^a מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀ 22^b אֲנָשִׁי
נִמְסָה^b חֲמִשִּׁים וּשְׁשָׁה: ׀ ׀ 23^a אֲנָשִׁי עֲנָתוֹת^b מֵאָה עֶשְׂרִים
וּשְׁמֹנֶה: ׀ ׀ 24^a בְּנֵי עֲזְמוֹת^a אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 25^a בְּנֵי קָרִית
עָרִים^b כְּפִירָה וּבִאֲרוֹת שִׁבְעַת מֵאוֹת וָאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀ 26^a בְּנֵי
הָרְמָה וְזָבֶע בָּשָׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וָאֶחָד: ׀ ׀ 27^a אֲנָשִׁי מִכָּמֶם מֵאָה
עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 28^a אֲנָשִׁי בֵית־אֵל^a וְהָעֵי^b מֵאֲתָיִם עֶשְׂרִים
וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀ 29^a בְּנֵי נָבוֹ חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 30^a בְּנֵי מִנְבִּישׁ מֵאָה
חֲמִשִּׁים וּשְׁשָׁה: ׀ ׀ 31^a בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מֵאֲתָיִם חֲמִשִּׁים
וָאַרְבָּעָה: ׀ ׀ 32^a בְּנֵי חָרֹם שָׁלֹשׁ מֵאוֹת וָעֶשְׂרִים: ׀ ׀ 33^a בְּנֵי־לֹד
חֲדָיד וְאוֹנֹי שִׁבְעַת מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּחִמְשָׁה: ׀ ׀ 34^a בְּנֵי יֶרְחוֹ שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּחִמְשָׁה: ׀ ׀ 35^a בְּנֵי סִנְאָה שְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וּשְׁשׁ
מֵאוֹת וּשְׁלִשִּׁים: ׀ ׀

36^a הַכְּהֹנִים בְּנֵי יַדְעִיָּה לְבֵית יִשׁוּעַ^a בְּשָׁשׁ מֵאוֹת שְׁבַעִים וּשְׁלֹשָׁה: ׀ ׀
37^a בְּנֵי אֶמֶר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: ׀ ׀ 38^a בְּנֵי פֶשְׁחֹר אֶלֶף
מֵאֲתָיִם אַרְבָּעִים וּשְׁבַעָה: ׀ ׀ 39^a בְּנֵי חָרֹם אֶלֶף וּשְׁבַעָה עֶשְׂרִי: ׀ ׀
40^a הַלְוִיִּם בְּנֵי־יִשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל^a בְּלִבְנֵי הַדּוֹרָה^b שְׁבַעִים וָאַרְבָּעָה: ׀ ׀
41^a הַמְשֻׁרְרִים בְּנֵי אֶסָף מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה: ׀ ׀
42^a בְּנֵי הַשְּׁעָרִים^a בְּנֵי־שְׁלֹם בְּנֵי־אֶמֶר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עֶקֶב בְּנֵי
חֲמִיטָא בְּנֵי שֶׁבִי הַכֹּל^b מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה: ׀ ׀

43^a הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְּנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבְעוֹת: ׀ ׀ 44^a בְּנֵי־קַלֶּם

21. 22 = N 26: a-a נִמְסָה ׀ ׀ 188 ׀ b-b $\mathcal{U}^L$ 5,18 υιοι Netw-
φαι 116 ׀ c-c $\mathcal{U}^{BA}$ 5,18: 55 ׀ 23 $\mathcal{U}^L$ 5,18 υιοι ׀ b-b $\mathcal{U}^{BA}$ 158 ׀ 24 a-a N 28
 $\mathcal{U}^{BA}$ 5,18 'אֲנָשִׁי בֵית־ע' ׀ b-b $\mathcal{U}^B$ om, $\mathcal{U}^A = \mathcal{M}$, $\mathcal{U}^L$ 142 ׀ 25 $\mathcal{U}^A$ N 29 $\mathcal{U}^{BA}$ 5,19
אֲנָשִׁי $\mathcal{U}^L$ υιοι ׀ b 1 c Var^G N $\mathcal{U}^B$ יְעָרִים ׀ c $\mathcal{U}^{BA}$ 5,20 + οι Χαδιασαι και Αμμυδιοι
422 ׀ 26 $\mathcal{U}^A$ N 30 $\mathcal{U}^{BA}$ 5,20 אֲנָשִׁי $\mathcal{U}^L$ υιοι ׀ b-b $\mathcal{U}^L$ 623 ׀ 28 $\mathcal{U}^A$ Or ׀
אֲנָשִׁי נָבוֹ ׀ 29 $\mathcal{U}^A$ N 33 $\mathcal{U}^{BA}$ 52 ׀ 29 $\mathcal{U}^A$ N 33 $\mathcal{U}^{BA}$ 52 ׀ 29 $\mathcal{U}^A$ N 33 $\mathcal{U}^{BA}$ 52 ׀ 29 $\mathcal{U}^A$ N 33 $\mathcal{U}^{BA}$ 52 ׀ 29
אֶחָד, $\mathcal{U}^{BA}$ om, $\mathcal{U}^L$ 5,21 = $\mathcal{M}$ ׀ 30 N om $\mathcal{U}^L = \mathcal{M}$; $\mathcal{U}^B$ 5,21 Νειφεις $\mathcal{U}^A$
υιοι Φινεις ׀ 31 $\mathcal{U}^A$ om ׀ 32 $\mathcal{U}^A$ id ׀ 33 = N 37: $\mathcal{U}^A$ 721 $\mathcal{U}^L$ 5,22: 750,
 $\mathcal{U}^{BA} = \mathcal{M}$ ׀ 34 = N 36: $\mathcal{U}^B$ 5,22: 245, N $\mathcal{U}^{AL} = \mathcal{M}$ ׀ 35 $\mathcal{U}^A$ N 38: 3930,
 $\mathcal{U}^B$ 5,23: 3301, $\mathcal{U}^A$ 3330, $\mathcal{U}^L = \mathcal{M}$ ׀ 36 $\mathcal{U}^{BA}$ 5,24 + εις τους υιους Σαναβεις (B)
Ανασειβ (A) ׀ b-b $\mathcal{U}^B$ 872 A 972 N 39 $\mathcal{U}^L$ 5,24 = $\mathcal{M}$ ׀ 37 $\mathcal{U}^B$ 5,24: 252
 $\mathcal{U}^{AL}$ N 40 = $\mathcal{M}$ ׀ 39 $\mathcal{U}^B$ 5,25: 217 $\mathcal{U}^{AL}$ N 42 = $\mathcal{M}$ ׀ 40 $\mathcal{U}^A$ prb 1 c N 43
לְקַדְמִיאֵל, $\mathcal{U}^B$ 5,26 (υ. Ιησουεις) Κοδοήλου $\mathcal{U}^A$ και Καδμιήλου $\mathcal{U}^L$ (υ. Ιησου)
κ. Κεδμηνλ ׀ b-b N להוֹדוֹרָה $\mathcal{U}^{BA}$ (K.) και Βάννου και Σουδίου: prps
לְבִנֵי לֶךְ vel לְבִנֵי לֶה' ׀ $\mathcal{U}^L = \mathcal{M}$ ׀ 41 $\mathcal{U}^A$ N 44 $\mathcal{U}^A$ 5,27: 148, $\mathcal{U}^{BL} = \mathcal{M}$ ׀
42 a-a 1 c N 45 $\mathcal{U}^{BA}$ 5,28 הַשְּׁעָרִים $\mathcal{U}^L = \mathcal{M}$ ׀ b >N ׀ c-c N: 138.

אַרְבַּע מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה כִּלְיִם אַחֲרֵי אֵלֶּה: ¹¹ כָּל־כְּלִיִּם לָזֶהָב וְלַכֶּסֶף
חֲמִשָּׁת אֲלָפִים וָאַרְבַּע מֵאוֹת הָכֹל הָעֵלָה שִׁשְׁבָּצָר עִם הָעֹלֹת
הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלָּם: ² וְאֵלֶּה בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים
מִשְׁכְּבֵי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל לְכָבֶל וַיָּשׁוּבוּ
לִירוּשָׁלָּם וַיהוָה ³ אִישׁ לְעִירָו: ² אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זֶרְבָבֶל יִשׁוּעַ נְחֶמְיָה
שָׂרְיָה ⁴ רַעְיָה ⁵ מֶרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפָּר ⁶ בְּנֵי רַחוּם ⁷ בַּעְנָה

מִסְפָּר אֲנָשֵׁי עִם יִשְׂרָאֵל: ⁸ בְּנֵי פֶרְעֵשׁ אֲלָפִים מֵאָה שִׁבְעִים
וּשְׁנָיִם: ⁹ בְּנֵי שַׁפְמִיָּה שָׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: ¹⁰ בְּנֵי
אֶרֶח׃ שִׁבְעַת מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וּשְׁבָעִים: ¹¹ בְּנֵי־פַתַח מֵאוֹב לְבֵנִי
יִשׁוּעַ יוֹאָב ¹² אֲלָפִים שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנָיִם עָשָׂר: ¹³ בְּנֵי עֵילָם
אֵלֶּף מֵאתִים חֲמִשִּׁים וָאַרְבַּעַה: ¹⁴ בְּנֵי נְתַנְיָה שֵׁשׁ מֵאוֹת וָאַרְבַּעַם
וְחֲמִשָּׁה: ¹⁵ בְּנֵי נָפִי שִׁבְעַת מֵאוֹת וּשְׁשִׁים: ¹⁶ בְּנֵי בְנִי־
¹⁷ יֵשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: ¹⁸ בְּנֵי בְכִי שֵׁשׁ מֵאוֹת עָשָׂרִים
וּשְׁלֹשָׁה: ¹⁹ בְּנֵי עִזְרָד אֵלֶּף מֵאתִים עָשָׂרִים וּשְׁנָיִם: ²⁰ בְּנֵי
²¹ אֶרֶח׃ שֵׁשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וּשְׁשִׁים: ²² בְּנֵי בְנִי־אֶרֶח׃ שֵׁשׁ מֵאוֹת
חֲמִשִּׁים וּשְׁשִׁים: ²³ בְּנֵי עֹדִין אַרְבַּעַת מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וָאַרְבַּעַה: ²⁴ בְּנֵי
יִשְׁלֹשָׁה: ²⁵ בְּנֵי־אֶמֶר לִיחֻזְקִיָּה תִשְׁעִים וּשְׁמֹנֶה: ²⁶ בְּנֵי בְצִי שָׁלֹשׁ
מֵאוֹת עָשָׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: ²⁷ בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנָיִם עָשָׂר: ²⁸ בְּנֵי
²⁹ חָשִׁם מֵאתִים עָשָׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: ³⁰ בְּנֵי גִבְרָה תִשְׁעִים

II 1 c ⑥ 2, 13 ⑥ I, 11 ⑥ I, 11 ⑥ Cp 2 = Neh 7 (= N), 6—73 a et ⑥
5, 7—45 ⑥ ibid || I^a K נְבוּכַדְנֶצַּר Q N 6 נְצָר — || ^b N 6 וַיְהוָה 2^a 1 c N 7
⑥ 5, 8 Zapafoy || ^b 1 c N 7 רַעְמִיָּה ⑥ 5, 8 Πησαfoy ⑥ Δεμfoy et ins c
N 7 ⑥ 5, 8 נְחֶמְיָה || c N 7 מִסְפָּר cf ⑥ 5, 8; sed ⑥ = ⑥ || ^d N 7 ⑥ 5, 8 רַחוּם
⑥ Ποείμου cf ⑥^{Aa} || c ⑥^{BA} 5, 8 (cf ⑥^L) + τῶν προηγουμένων αὐτῶν || 5^{oo} N
10 ⑥ 5, 10: 652 ⑥^{BA} 756 || 6^a 1 c N II ⑥^{A(B)} 5, 11 וְיֹאָב ⑥^L = ⑥ || ^{b-b} N II:
2818 ⑥^B 5, 11: 2802; sed ⑥^{AL} = ⑥ || 8^{oo} N 13: 845 || 10^a N 15 בְּנֵי ⑥^{BAL}
5, 12 = ⑥ || ^{b-b} N ⑥^{BA} 648; sed ⑥^L = ⑥ || IX^{oo} N 16: 628 ⑥^B 5, 13: 633;
sed ⑥^{AL} = ⑥ || 12^{oo} N 17: 2322 ⑥^B 5, 13: 1322 ⑥^A 3622 ⑥^L 2272 || 13^{oo} N 18:
667 ⑥^B 5, 14: 37 ⑥^A 647 ⑥^L = ⑥ || 14^{oo} N 19: 2067 ⑥^B 5, 14 2606 ⑥^{AL} 2066 ||
15^{oo} N 20: 655 ⑥^L 5, 14: 654 ⑥^{BA} = ⑥ || v 16 ⑥^{BA} 5, 15 υἱοὶ Ἀζηρ ΕΖεκίου,
υἱοὶ Κεῖλαν καὶ Ἀζητας 67 υἱοὶ Ἀζαρου 432, v 16 υἱοὶ Ἀννεις 101 υἱοὶ Ἀρομ;
sed ⑥^L = ⑥ || 17 = N 23: ^{oo} N 324 ⑥^{BAL} 5, 16 = ⑥ || 18 N 24 חֲרִיף ⑥^A
5, 16 Ἀρσιφουρειθ II 2, ⑥^B Ἀρσιφουρειθ numer deest, ⑥^L = ⑥ || 19 = N 22;
N^{oo} 328, ⑥ deest, ⑥^L 5, 16 = ⑥ || 20 N 25 ⑥^L 5, 16 גְּבַעוֹן ⑥ om ⑥^{BA} 5, 17 +
υἱοὶ Βαιτηρους 3005.

עזרא נחמיה ESRA. NEHEMIA.

1° יובשנת אחת לכורש מלך פֶּרַס לְכָלוֹת דְּבַר-יְהוָה מִפִּי יִרְמְיָה הָעֵיר יְהוָה אֶת-רוּחַ כָּרַשׁ מֶלֶךְ-פָּרַס וַיַּעֲבֶר-קוֹל בְּכָל-מַלְכוּתוֹ וְגַם-בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: ² כֹּה אָמַר כָּרַשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא-פָקַד עָלַי לִבְנוֹת-לִי בַּיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: ³ מִי-בָכֶם מְכַל-עֲמוּי יְהִי^א אֱלֹהֵיוֹ עִמּוֹ וְעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיָבִן אֶת-בַּיִת יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: ⁴ וְכָל-הַנְּשֹׂאֵר מְכַל-הַמִּקְמוֹת אֲשֶׁר הוּא גָר-שָׁם יִנְשְׂאוּהוּ אֲנָשֵׁי מִקְמוֹ בְּכֶסֶף וּבָזָהָב וּבְרִכּוּשׁ וּבִבְהֵמָה עִם-הַנְּדָבָה לְבַיִת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: ⁵ וַיִּקְוּמוּ רָאשֵׁי הָאֲבוֹת לִיהוּדָה וּבְנֵימָן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל הָעֵיר הָאֱלֹהִים אֶת-רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת-בַּיִת יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: ⁶ וְכָל-סְבִיבֵיתֵיהֶם חִזְקוּ בְּיָדֵיהֶם ^a בְּכָל־כֶּסֶף^א בָּזָהָב בְּרִכּוּשׁ וּבִבְהֵמָה^ב וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבָד^ב עַל-כָּל־הַתְּנָדָב: ⁷ וְהַמֶּלֶךְ פֹּרְשׁ הוֹצִיא אֶת-כָּלִי בַּיִת-יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא נְכוּכְדַנְצַר מִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם בְּבַיִת אֱלֹהֵיוֹ: ⁸ וַיּוֹצִיֵאם כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל-יַד מַתְרַתְתָּה הַנּוֹזֵר וַיִּסְפְּרֵם לִשְׁשַׁבָּצַר הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה: ⁹ וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲנָרְטָלִי זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲנָרְטָלִי-כֶסֶף אֶלֶף מֵחֻלָּפִים תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים: ¹⁰ כְּפֹזְרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כְּפֹזְרֵי כֶסֶף מֵשָׁנִים

In libro Esra ubique Θ = $\Theta\sigma\rho$ α , Θ^L = versio Luciana huius libri; $\Theta\beta$ = $\Theta\sigma\rho$ β , $\Theta^L\beta$ = vers Luc h l || Cp I, 1 2Ch 36,22 Θ^{BA} 2,1 Θ^L 2,1 בְּפִי || יְהוָה Θ^{108} 2,5 Θ^L 2,3 + $\delta\varsigma$ προσηύχεται τοῦ πορευθῆναι || ^b 2Ch 36,23 Θ^{BA} 2,5 Θ^L 2,3 $\xi\sigma\tau\omega$, $\Theta^{BA}\beta$ 1,3 $\Theta^L\beta$ 1,3 καὶ $\xi\sigma\tau\alpha\iota$ || 6 ^{a-a} 1 c Θ^{BA} 2,8 Θ^L 2,6 (trsp α) || ^{b-b} 1 prb c Θ^B 2,8 Θ^L 2,6 וּבְנִדְבוֹת לָרֵב || 7 1 frt Θ^B 2,9 μετήγαγεν, $\Theta^A\Theta^L$ 2,7 μετήνεγκεν || 8 mlt MSS לִשְׁשַׁבָּצַר (id postea); Θ^B 2,11 Σαβαμασσάρω Θ^{Aa} Σαβαβ... $\Theta^A\beta$ 1,8 Σασαβ... in al codd forma nom graec variatur; cf ad 1Ch 3,18 || 10 crpp, 1 frt (cf Θ^B 2,12) אֶלְפִים; sed numeri (v 9s) in Θ et Θ^L varii sunt, item summae (v 11) in Θ (2499 seu 4499 pro 5400) et Θ (5469), in Θ^L summa deest.

3 וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהָרוּ בְּזֶהֱרָהֶם

וּמַצְדִּיקֵי הָרָבִים בְּכֹזְבִים לְעוֹלָם וָעַד:

14 וְאַתָּה דָּנִיֵּאל סֵתָם הַדְּבָרִים וַחֲתָם הַסֵּפֶר עַד־עֵת קֵץ יִשְׁטָטוּ
רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעֵת:

15 וְרֵאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד הִנֵּה

לְשֹׁפֶת הַיָּאֵר וְאֶחָד הִנֵּה לְשֹׁפֶת הַיָּאֵר: 6 וַיֹּאמֶר לְאִישׁ לְבוֹשׁ הַבָּרִים

אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמִימֵי הַיָּאֵר עַד־מָתִי קֵץ הַפְּלֹאזֹת: 17 וַאֲשַׁמֵּעַ אֶת־

הָאִישׁ לְבוֹשׁ הַבָּרִים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמִימֵי הַיָּאֵר וַיֵּרָם יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ

אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּתִי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וַחֲצִי וּכְכֻלּוֹת

נִפְּץ יַד־עַם־קָדֵשׁ תִּכְלִינָה כָּל־אֱלֹהִים: 8 וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי וְלֹא אֲבִין

וְאִמְרָה אֲדַלֵּי מֶה אַחֲרִית אֱלֹהִים: 9 וַיֹּאמֶר לִּי דָנִיֵּאל כִּי־סִתְּמִים

וַחֲתָמִים הַדְּבָרִים עַד־עֵת קֵץ: 10 וַתִּבְרָרוּ וַיִּתְּלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים

וְהַרְשִׁיעוּ רָשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל־רָשָׁעִים וְהַמְשָׁכִילִים יָבִינוּ: 11 וּמַעַתָּה

הוֹסֵר הַתָּמוֹד וְלִתְּתָה^a שְׁקוּץ שִׁמְם יָמִים אֶלֶף מֵאֹתִים וְתִשָּׁעִים:

12 אֲשֶׁר־יִמְחָקָה וַיִּגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שָׁלֹשׁ מֵאֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה:

13 וְאַתָּה לִי לִקָּץ וְתִנּוּחָה^a וְתַעֲמֹד לְגִלְדָּה^b לְקֵץ הַיָּמִין:

4 °° prps וְתִרְבִּינָה הַרְעֵת cf 6 || 6 וַאֲמַר ט 6 || 7 °° 1 c ט נִפֵּץ יַד ||
v iis add || ^a 1 frt c Θ וְנִתֵּן ? || 13 ^{a-a} 6Θ (καὶ) ἀναπαύου; 6Θ + εἶτι
γὰρ (εἶσιν) ἡμέραι (καὶ ὥραι) εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας || ^b 6 ἐπὶ τὴν
δόξαν σου.

וַיָּשָׁב וַיַּעַם עַל־בְּרִית־קֹדֶשׁ וַעֲשֵׂה וַיָּשָׁב וַיִּבֶן עַל־עֲזוֹבֵי בְרִית קֹדֶשׁ:
 31 וַיִּזְעַק מִמֶּנּוּ יַעֲמָדוּ וַחֲלָלּוּ הַמִּקְדָּשׁ הַמְּעוֹזֵא^a וְהַסִּירוּ הַתַּמִּיד וַנִּתְּנוּ
 הַשְׁקוּץ מִשָּׁמַם^b: 32 וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף בַּחֲלָקוֹת וְעַם יִדְעִי אֱלֹהֵיו
 יַחֲקוּ וַעֲשׂוּ: 33 וּמִשְׁכְּבֵי לַיִם וְיָמֵינוּ לְרַבִּים וְנִכְשְׁלֹו בַּחֲרָב וּבִלְהָבָה
 בַּשָּׂבִי וּבִבְזָה יָמִים: 34 וּבִהֲפֹשֶׁל יַעֲזוּרָו עֶזֶר מַעֲט וְנָלוּ עֲלֵיהֶם
 רַבִּים בַּחֲלָקָנוֹת: 35 וּמִן־הַמִּשְׁכִּילִים יִכְשְׁלֹו לַעְרוֹף בָּהֶם וּלְכַרֵּר
 וּלְלַבֵּן עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לְמוֹעֵד: 36 וַעֲשֵׂה כְרָצָנוּ הַמֶּלֶךְ
 וַיִּתְרוֹמֶם וַיִּתְּגַדֵּל עַל־כָּל־אֵל וְעַל אֵל אֱלִים יִדְבַר נִפְלְאוֹת וְהַעֲלִיתָ
 עַד־כָּלָה וְעַם כִּי נַחֲרָצָה נַעֲשֶׂתָה: 37 וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יִבִּין
 וְעַל־חֲמֻדַּת נָשִׁים^a וְעַל־כָּל־אֱלֹהֵי^b לֹא יִבִּין כִּי עַל־כָּל יִתְגַּדֵּל:
 38 וְלֹאֱלֹהֵי מַעֲזִים עַל־כִּנּוֹ יִכְבֹּד וְלֹאֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא־יִדְעָהוּ אֲבֹתָיו יִכְבֹּד
 בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבָאֶבֶן יִקְרָה וּבְחֻמְדוֹת: 39 וַעֲשֵׂה לְמִכְצְרֵי מַעֲזִים עִם־
 אֱלֹהֵי נֹכַר אֲשֶׁר הַכִּיר^b יִרְבֶּה כְבוֹד וְהַמִּשְׁכִּילִים בְּרַבִּים וְאֲדָמָה יַחֲלֹק
 בְּמַחֲרִי: 40 וּבַעֲת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ הַגִּבּוֹר וַיִּשְׁתַּעַר עָלָיו
 מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בִּרְכָב וּבַפָּרָשִׁים וּבָאֲנִיּוֹת רַבּוֹת וּבָא בָאֲרָצוֹת וַיִּשְׁטֹף
 וַעֲבָר: 41 וּבָא בָאֲרֶץ הַצִּבְיִ וּרְבּוֹת^a יִכְשְׁלֹו וְאֵלֶּה יִמְלִטוּ מִיָּדוֹ אֲדוֹם
 וּמוֹאָב וְרַאשֵׁית^b בְּנֵי עַמּוֹן: 42 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ בָּאֲרָצוֹת וּבָאֲרֶץ מִצְרַיִם
 לֹא תִהְיֶה לְפִלִּיטָה: 43 וּמִשְׁלַל בְּמִכְמֹנֵי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכָל חֲמֻדוֹת
 מִצְרַיִם וּלְבָבִים וְכָשִׁים בְּמַצְעָדוֹ: 44 וַיִּשְׁמַעוֹת יִבְהַלְּהוּ מִמִּזְרַח וּמִצָּפוֹן
 וַיֵּצֵא בַּחֲמָא גִדְלָה לְהַשְׁמִיד וְלִהְיוֹתִים רַבִּים: 45 וַיִּשְׁטַע אֱהֲלֵי אַפְרָזָיִם
 בֵּין יָמִים^b לְהָרִי צְבִי־קֹדֶשׁ וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאִין עֲזוֹר לֹז:

12 וּבַעֲת הַהִיא יַעֲמָד מִיכָאֵל הַשָּׂר הַגָּדוֹל

הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמּוֹ וְהִתְהַלַּךְ עַת צָרָה

אֲשֶׁר לֹא־נִהְיָתָה מִהֵינּוֹת גִּזִּי עַד הָעֵת הַהִיא

וּבַעֲת הַהִיא יִמְלֹט עַמּוֹ כָּל־הַנִּמְצָא כְּתוּב בַּסֵּפֶר:

וּרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת־עַפְרָ יִקְיָצוּ

אֵלֶּה לַחֲיֵי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת לְדִרְאוֹן עוֹלָם:

31 ^a Var^G הַמְּעוֹן || ^b prb 1 השָׁמַם cf 12,11 || 33 pl MSS Edd + רַבִּים ||
 35 l frt וּלְלַבֵּן || 37 ^{a-a} ⑥ ἐν ἐπιθυμίᾳ γυναικός, S(V) id || ^{b-b} >⑥ || 39 ^a 1 עם ||
^b K והַכִּיר, Q יִכִּיר, Var^G K et Q יִכִּיר || 41 ^a 1 וּרְבּוֹת || ^b frt 1 c שְׁאֵרִית ||
 44 >⑥ || 45 ^a 1 MS ⑥ θσλ אֵלֶּה || ^b ⑥ הֵימָּה || ^c ⑥ על הַר || Cp 12,
 2 frt gl.

הַגָּב וַיָּצֵא וַנִּלְתֶּם עִמּוֹ עַם־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהַעֲמִיד הַמֶּזֶן רָב וַנִּתֵּן
הַהֶמְזֵן בְּיָדוֹ: ¹² וַנִּשְׁאֵא הַהֶמְזֵן יָרוֹם לִבָּבוֹ וְהַפִּיל רַבָּאוֹת וְלֹא יַעֲזֹז:
¹³ וַיָּשָׁב מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהַעֲמִיד הַמֶּזֶן רַב מִן־הָרֹאשׁוֹן וּלְקֹץ הָעֵתִים^a
שָׁנִים יָבֹוא בּוֹא^b בְּתִיל גָּדוֹל וּבְרָכוֹשׁ רָב: ¹⁴ וּבָעֵתִים הָהֵם רַבִּים
יַעֲמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַגָּב וּבְנֵי פָרִיצִי עִמּוֹ יַשְׁאֹו לְהַעֲמִיד חֲזֹן וַנִּכְשְׁלוּ:
¹⁵ וַיִּבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וַיִּשְׁפֹּךְ סוּלָלָה וְלִכְד עִיר מִבְּצֻרוֹת^a וַיִּזְרְעוֹת
הַגָּב לֹא^b יַעֲמְדוּ וְעַם מִבְּחִרְיוֹ וְאִין כֹּחַ לַעֲמֹד: ¹⁶ וַיַּעַשׂ הַבָּא אֵלָיו
כְּרֻצּוֹ וְאִין עוֹמֵד לִפְנָיו וַיַּעֲמֵד בְּאַרְץ־הַצָּבִי^a וְכִלָּה^b בְּיָדוֹ: ¹⁷ וַיִּישָׁם
פָּנָיו לְבֹא בְּתַקָּה כָּל־מַלְכוּתוֹ וַיִּשְׁרִים^a עִמּוֹ וַעֲשֵׂה^b וּבֵת הַנְּשִׁים^c
יִתְּנֵלֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא תַעֲמֹד וְלֹא־לֹד^d תִּהְיֶה: ¹⁸ וַיִּישָׁב^a וּפְנָיו לְאֵיִם
וְלִכְד רַבִּים וְהַשְׁבִּית קֶצֶין חֲרָפְתּוֹ לֹד^b בְּלִתִּי חֲרָפְתּוֹ יָשִׁיב לֹד:
¹⁹ וַיִּשָּׁב פָּנָיו לְמַעוֹזֵי אֶרֶצוֹ וַנִּכְשַׁל וַנִּפֹּל וְלֹא יִמָּצֵא: ²⁰ וַיַּעֲמֵד
עַל־כְּנֹז מַעֲבִיר נֹגֵשׁ הָדָר מַלְכוּת וּבְיָמִים אַחֲרֵים יִשְׁבֹּר וְלֹא בְּאַפִּים
וְלֹא בְּמַלְחָמָה: ²¹ וַיַּעֲמֵד עַל־כְּנֹז נִבְּזָה וְלֹא־נִתְּנָה עָלָיו הָדָר
מַלְכוּת וּבָא בְּשִׁלָּה וְהַחֲזִיק מַלְכוּת בְּחִלְקִלְקוֹת: ²² וַיִּזְרְעוֹת הַשְּׁטָרָה^a
יִשְׁטָפוּ^b מִלִּפְנָיו וַיִּשְׁבְּרוּ וְגַם^b נָגִיד בְּרִית: ²³ וּמִן־הַתַּחֲבָרוֹת אֵלָיו
יַעֲשֶׂה מְרֻמָּה וְעֵלָה וְעָצֵם בְּמַעַט־גֹּזִי: ²⁴ בְּשִׁלָּה וּבְמִשְׁמַנִּי מְדִינָה
יִבֹא וַעֲשֵׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוֹ אֲבָתִיו וְאֲבוֹת אֲבָתִיו בָּזָה וְשָׁלַל וּרְכוֹשׁ
לָהֶם יִבְּזֹר וְעַל מִבְּצָרִים יַחֲשֹׁב מַחֲשַׁבְתּוֹ וְעַד־עֵת: ²⁵ וַיַּעַר
כַּחוֹ וּלְכָבוֹ עַל־מֶלֶךְ הַגָּב בְּתִיל גָּדוֹל וּמֶלֶךְ הַגָּב יִתְגַּרָּה לְמַלְחָמָה
בְּתִיל־גָּדוֹל וְעָצוֹם עַד־מָאֵד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחֲשֹׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת:
²⁶ וְאֵכְלִי פִתְבָּנֹז יִשְׁבְּרוּהוּ וְחִילֹז יִשְׁטוּף וַנִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים:
²⁷ וַיִּשְׁנִיָּהֶם הַמַּלְכִּים לְבָבָם לְמַרְעַ וְעַל־שִׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יַדְּבֹרוּ וְלֹא
תַצְלַח כִּי־עוֹד קֶץ לְמוֹעֵד: ²⁸ וַיִּשָּׁב אֶרֶצוֹ בְּרָכוֹשׁ גָּדוֹל וּלְכָבוֹ עַל־
בְּרִית קָדֹשׁ וַעֲשֵׂה וְשָׁב לְאַרְצוֹ: ²⁹ לְמוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא בַּגָּב
וְלֹא־תִהְיֶה כְּרֹאשֻׁנָּה וְכֹאחֲרוֹנָה: ³⁰ וּבָאוּ בֹז צִיִּים בָּתִּים וְנִכְבָּה

11 -- frt add || 12 K ירום, Q ורם || 13 ^a frt add || ^b l c mlt MSS בו ||
14 Var^G ינשא || 15 ^a Θ πόλεις ὀχυράς || ^b >ΘΘ || ^{c-c} prps ואין ||
vel (?) ואם בחיריו אין || 16 ^a Θ om, Θ τοῦ σαβειρ || ^b ΘΘ וכלה || 17 ^a l
וישם || ^b l c ΘΘσυσא יעשה || ^c אגוש || ^d dl frt c לו || 18 ^a Q וישם ||
Var^G K et Q וישב || aut K et Q וישם || ^{b-b} Θ ἐν ὄρκῳ: prps שבועתים ||
22 ^a l 1 השטרה || ^{b-b} l גם וישבר || 24 trsp in fin v 23 || 26 Var^G
פת־בנו.

וְלֹא עֲצָרְתִּי כֹחַ: ¹⁷וַיְהִיךָ יוֹכֵל עֲבָד אֲדֹנִי זֶה^a לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנִי זֶה^b
וְאֲנִי מֵעַתָּה^c לֹא־יַעֲמִד־בִּי כֹחַ וּנְשָׁמָה לֹא נִשְׁאַרְה־בִּי: ¹⁸נִיָּסָם
וַיַּגֵּעַ־בִּי בְּמֵרָאָה אֲדָם וַיַּחֲזֹקֵנִי: ¹⁹וַיֹּאמֶר אֶל־תִּירָא אִישׁ־חֲמֻדֹּת
שָׁלוֹם לָךְ חֹזֶק וַחֲזָק וַיִּכְבְּרוּ עִמִּי הַתְּחֻזָּקֹתַי וְאָמְרָה יוֹכֵר אֲדֹנִי כִּי
חֻזָּקְתִּי: ²⁰וַיֹּאמֶר הִינֵנִי לָמָּה־בָּאתִי אֵלֶיךָ וְעַתָּה אֲשׁוּב לְהִלָּחֵם
עִם־שָׂר פָּרֶס וְאֲנִי יוֹצֵא וְהִנֵּה שַׂר־יֹוֹן בָּא: ²¹אָבֵל אֲנִיד לָךְ אֶת־
הָרָשׁוּם בִּכְתָב אֱמֶת וְאִין אַחֵד מִתְּחֻזָּק עִמִּי עַל־אֱלֹה כִּי אִם־מִיכָאֵל
שָׂרְכֶם: **ס** ¹¹וַיֹּאנִי בַשָּׁנָה אַחֲת לְדָרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ עֲמֻד^a לְמַחֲזִיק
וּלְמַעֲזוֹ לֹ: ²וְעַתָּה אֱמֶת אֲנִיד לָךְ

^aהִנֵּה־עוֹד שְׁלֹשָׁה מַלְכִּים עֹמְדִים לְפָנָם וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׂיר עֲשָׂר־
גְּדוֹל מִכָּל וּכְחֻזָּקָתוֹ^b בְּעֲשָׂרֹי יַעֲרִי^c הַכֹּל אֶת מַלְכוּת יוֹן: ³וְעַמֵּד
מִלֶּךְ גִּבּוֹר וּמִשָּׁל מִמֶּשֶׁל רֹב וְעֲשֵׂה כְּרֻצּוֹ: ⁴וּכְעַמְדוֹ^a תִּשְׁבֵּר
מַלְכוּתוֹ וְתַחֲזֵץ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם^b וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ^b וְלֹא כְּמִשְׁלוֹ
אֲשֶׁר מִשָּׁל כִּי תִנָּחַשׁ מַלְכוּתוֹ וְלְאַחֲרִים מַלְכֵּי־אֱלֹהִים: ⁵וַיַּחֲזֹק
מִלֶּךְ־הַגִּבּוֹר וּמִן־שָׂרֵיו^b וַיַּחֲזֹק^c עָלָיו וּמִשָּׁל מִמֶּשֶׁל רֹב מִמִּשְׁלָתוֹ: ^d
⁶וַיִּלְקֹץ שְׁנַיִם יִתְחַבְּרוּ וּבֵת מִלֶּךְ־הַגִּבּוֹר תִּבּוֹא אֶל־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן לַעֲשׂוֹת
מִישָׁרִים וְלֹא־תַעֲצֹר כּוֹחַ הַזְּרוּעַ וְלֹא יַעֲמֹד וְזִרְעוֹ^a וְתִתְּנֵן הִיא
וּמִבְּאִיָּה^b וְהִילָּדָה וּמַחֲזֹקָה בְּעֵתִים: ^d⁷וְעַמֵּד מִנְּצָר שְׂרָשִׁיָּה כְּנֹזִי
וַיָּבֹא אֶל־הַחֵמֶל וַיִּבֹא בְּמַעֲזוֹ מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעֲשֵׂה בָהֶם^b וְהַחֲזִיק:
⁸וַיִּגַּם אֱלֹהֵיהֶם עִם־נִסְכֵּיהֶם עִם־כְּלֵי חַמְדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב בִּשְׁבִי יָבֹא
מִצֻּרִים וְהוּא שְׁנַיִם יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן: ⁹וַיָּבֹא בְּמַלְכוּת מֶלֶךְ הַגִּבּוֹר
וַיִּשָּׁב אֶל־אֲדָמָתוֹ: ¹⁰וַיִּבְנֶנּוּ^a בֵּיתָנָם וְאֶסְפוּ^b הַמִּזְבֵּן חֲתֻלִּים רַבִּים
וַיָּבֹא בֹזָא וְשָׁטָף וְעָבַר וַיִּשָּׁב וַיִּתְּנֶנּוּ^d עַד־מַעֲזָה: ¹¹וַיִּיתֶם־מֶרְמֶר מֶלֶךְ

17 ^a >Θ || ^b >Θ || ^c frt c Θ מְעַרְתִּי, prps מְרַעְדָה aut מְבַעֲתָה || 19 l prb
c 5MSS Θ וְאֶמְצֵן || 21 l invers v 20. 21b; 11,1b. 21a || Cp 11, x ^{a-a} add,
Var^G הַמֶּלֶךְ pro הַמֶּלֶךְ || ^b l עַמֵּד || ^c l לִי || 2 ^a oratio angeli in forma metr? cf
11,12ss. 21ss; 12,1ss || ^b 29MSS וּבְחֻזָּקָתוֹ, Θ (כְּ)חֻזָּקוֹ || ^c al K וְעִיר Q, וְעִיר;
Θ ἐπαναστήσεται || ^{d-d} Θ παντὶ βασιλεῖ Ἑλλήνων, Θ πάσαις βασιλείαις Ἑ.,
שְׁבִי יוֹן || 3 2MSS גְּדוֹל || 4 ^a 23MSS וּכְעַמְדוֹ, prps וְכַעֲמָמוֹ || ^{b-b} Θ || ^d >Θ ||
Θ = א || 5 ^a l הַגִּבּוֹר || ^b trsp ^a cf ^a || ^c l c Θ וְיָחֹק || ^d >Θ ||
6 ^a prb l c Θ וְזִרְעוֹ || ^b 26MSS וּמִבְּאִיָּה || ^c Θ om, Θ και ἡ νεδνις, prps
|| יַעֲמֹד נְצָר מִשְׂרָשִׁיָּה עַל־כְּנֹזִי (cf Θ) || 7 ^{a-a} l (cf Θ) || ^d frt trsp in init v 7 || 7 ^{a-a} l (cf Θ) ||
^b 10 ^a l c K וַיִּבְנֶנוּ Q, וַיִּבְנֶנוּ || ^{b-b} l c Θ וְאֶסְפָּה || ^c l c 13MSS
מַעֲזוֹ || ^d l c K וְיִתְּנֶנּוּ, Var^G K et Q וְיִתְּנֶנּוּ || ^c Q || 11 ^d l c K וְיִתְּנֶנּוּ || 11 ^d l c K וְיִתְּנֶנּוּ ||

10 ^אבשנת שלוש^א לכורש מלך פרס דבר נגלה לדניאל אשר-
 נקרא שמו בלמאשצור^ב ואמת הדבר וצבא גדול ובין את-הדבר
 ובינה לו במראה: ²במים ההם אני דניאל הייתי מתאבל
 שלשה שבועים ימים: ³לחם חמדות לא אכלתי ובשר ניין לא-בא
 אליי וסוד לא-סכתי עד-מלאת שלשת שבועים ימים: ⁴וביום
 עשרים וארבעה לחדש הראשון ואני הייתי על-יד הנהר הגדול
 והוא חזקל: ⁵ואשא את-עיני וארא והנה איש-אחד לבוש בגדים
 ומתניו חגרים בכתם אופו: ⁶ובגיתו כתריש ופניו כמראה ברק
 ועיניו כלפידים אש וזרעתיו ומרגלותיו^א פשין נחשת קלל^ב וקול דבריו
 כקול המזון: ⁷וראיתי אני דניאל לבדי את-המראה והאנשים אשר-
 היו עמי לא ראו את-המראה אבל חרדה גדלה נפלה עליהם ויברחו
 בהחבא: ⁸ואני נשארתי לבדי ואראה את-המראה הגדלה הזאת
 ולא נשאר-בי כח והודי נהפך עלי למשחית ולא עצרתי כח:
⁹ואשמע את-קול דבריו^א וכשמעי את-קול דבריו^א ואני הייתי
 נרדם על-פני^א ופני^ד ארצה: ¹⁰והנהיך ננעה בי ותניעני על-
 ברקי^ב וכפות ידי^ב: ¹¹ויאמר אלי דניאל איש-חמדות הבן בדברים
 אשר אנכי דבר אליה ועמד על-עמודי פי עתה שלחתי אליה ובדברו
 עמי את-הדבר הזה עמדותי מרעיד: ¹²ויאמר אלי אל-תירא דניאל
 כי מן-היום הראשון אשר נתת את-לבך להבין ולהתענות לפני
 אלהיך נשמעו דבריה ואני באתי בדבריה: ¹³ושרו מלכות פרס
 עמד לנגדי עשרים ואחד יום והנה מיכאל אחד השרים הראשנים
 בא לעזרני ואני נותרתי^א שם אצל מלכי^ב פרס: ¹⁴ובאתי
 להבינה את אשר-יקרה^א לעמך באחרית הימים כי-עוד חזון
 לימים^ב: ¹⁵ובדברו עמי בדברים האלה נתתי פני ארצה
 ונאלמתי: ¹⁶והנה כדמות^א בגי^ב אדם ננע על-שפתי ואפתח-פי
 ואדברה ואמרה אל-העמד לנגדי אדני במראה נהפכו צירי עלי

Cp 10, 1 ^א 6 τῷ πρώτῳ || ^ב Var^G בלמאשצור || 2 > 6 || 4 ^א 5 Θ =
 41, prps c 5MSS אופר aut ופז vel ופז || 6 ^א 6 οἱ πόδες Θ τὰ σκέλη || ^ב 6
 ἑαστραπτῶν Θ στίλβοντος || 7 fnt להחבא, 6 ἐν σπουδῇ Θ3 ἐν φόβῳ ||
 8 ^א 5 fnt add || 9 ^{א-א} > 8MSS 6 || ^ב > Θ3 || ^{א-א} > Θ || ^ד > 63 || 10 ^א 6 Θ ||
 11 ^א 1 c > Θ; 6 ἐπὶ τὰ ἰχθυ τῶν ποδῶν μου || 12 3MSS 6ΘΑ + יהוה || 13 ^א 1 c
 6Θ הותרתיו || ^ב ins c 6Θ שר || ^א 6 τοῦ βασιλέως 3 = 6, Θ βασιλείας ||
 14 ^א 1 c K^{MSS} יקרה, Q^{MSS} יקרא || ^ב 1 fnt c 6Θ לימים || 16 ^א ins fnt c 6 יד ||
 1 fnt c 6Θ בן.

וְהָאֵר פָּנָיו עַל־מַקְדָּשׁ הַשָּׁמַיִם^b לְמַעַן אֲדַגִּיב¹⁸ הַפֶּה אֱלֹהֵי אֲזַנָּיו
וְשָׁמַע פְּקוּחָה עֵינָיו וְרָאָה שְׁמַמְתִּינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמָהּ עָלֶיהָ
כִּי וְלֹא עַל־צִדְקָתֵינוּ אֲנִיחָנוּ מִפִּילִים תַּחְנוּנֵינוּ לְפָנָיו כִּי עַל־רַחֲמָיו
הָרַבִּים¹⁹ אֲדַגִּיב שְׁמָעָה אֲדַגִּיב סִלְחָה אֲדַגִּיב הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֶל־
תְּאֵתֶר לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִי־שְׁמָךְ נִקְרָא עַל־עִירָךְ וְעַל־עַמְּךָ:

²⁰ וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְנוּדָה חֲטָאתִי וְחֲטָאת עַמִּי וְיִשְׂרָאֵל
וּמִפִּיל תַּחְנוּתִי לְפָנָיו יְהוָה אֱלֹהֵי עַל הַר־קָדֵשׁ אֱלֹהֵי²¹ וְעוֹד אֲנִי
מְדַבֵּר בְּתַפְלָה וְהָאִישׁ גְּבִירָאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּחֲזוֹן בְּתַחֲלָה^b מַעַר
בִּיעָף^b נִגַּע אֵלַי כְּעֵת מְנַחֶת־עָרֶב²² וַיֵּבֶן וַיְדַבֵּר עִמִּי נִיאֹמֵר דְּנִיֵּאל
עֲתָה יֵצְאִי לְהַשְׁכִּילֶךָ בִּינָה²³ בְּתַחֲלִית תַּחְנוּנֶיךָ יֵצֵא דָבָר וְאֲנִי
בָּאתִי לְהַנִּיד^a כִּי^b חֲמוּדוֹת אֶתָּה וּבִין בְּדָבָר וְהָבֵן בְּמִרְאָה:

²⁴ שְׁבָעִים שְׁבָעִים גָּחַתְךָ עַל־עַמְּךָ וְעַל־עִיר קֹדֶשְׁךָ
לְכֹלֵא^a הַפֶּשַׁע וּלְחַתֶּם^b חֲטָאוֹת^c וּלְכַפֵּר עוֹן

וּלְהִבִּיא צֶדֶק עֲלֵמִים וּלְחַתֵּם חֲזוֹן וְנִבְיָא

וּלְמַשֵּׁחַ קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים²⁵ וְתִלְדַּע וְתִשְׁכַּל

מִן־מִצָּא דָבָר לְהַשִּׁיב וּלְכַנּוֹת יְרוּשָׁלַם עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד

שְׁבָעִים שְׁבָעָה וְשְׁבָעִים שָׁשִׁים וּשְׁנָיִם תָּשׁוּב וְנִבְנֶתָה

רַחֲוִיב וְחִרְוִיץ^a וּבְצוֹק^b הָעֵתִים²⁶ וְאַחֲרַי הַשְׁבָּעִים שָׁשִׁים וּשְׁנָיִם^a
[יִכְרַת מָשִׁיחַ וְאִין לֹא^b]

וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ^d יִשְׁחָתוּ עִם נָגִיד^e תִּבְאָ וְקִצֹּץ^f בְּשִׁטָּף

וְעַד קֵץ מִלְחָמָה^h גִּנְחֶרֶצַת שְׁמַמּוֹת^h²⁷ וְהַגְּבִיר^a בְּרִית לָרַבִּים

שְׁבוּעָה אַחֶר וְחֲצִי הַשְּׁבוּעָה יִשְׁבִּית^b וְזָבַח וּמִנְחָה

וְעַל כִּנְיָ^d שְׁקוּצִים מִשְׁמָם^d וְעַד־כָּלָה וְגִנְחֶרֶצַת תִּתֶּךָ עַל־שׁוֹמֵם^e פ

17 ^a Or אֶל־ || ^{b-b} ὁ ἐνεκεν τῶν δούλων σου, δέσποτα, ὁ ἐνεκεν σου, κύριε; frt add || 18 K פְּקוּחָה, Q פְּקוּחָה || 20 ^a IMS ὁ ὁυσα חֲטָאתִי || ^b >Θ || 21 ^a ὁ ὁυ—, sed Var^G בְּתַפְלָה || ^{b-b} dub; prps מַעַר; ὁ τάχει φερόμενος ὁ πετόμενος ὁ cito volans || ^c 19MSS בְּעֵת || 22 1 c ὁ ὁυσα וְיָבֵא || 23 ^a 2MSS ὁ ὁυσα לְךָ || ^b ins frt c ὁ אִישׁ || 24 ^a 1 c ca 40MSS חֲטָאוֹת || 1 c K וְלַחֲתֵם, 1 c Q 54MSS Vrs וְלַחֲתֵם || ^b K (לְכֹלֵא) || ^c Q חֲטָאת, Var^G K et Q חֲטָאוֹת, Var^G K et Q חֲטָאת || 25 ^a 1 c וְחִוִּץ || ^b 1 c וְאִין אִין לֹא || ^c 1 c ὁ ὁυσα וְאִין אִין לֹא || ^d 1 c ὁ ὁυσα וְאִין אִין לֹא || ^e 1 c ὁ ὁυσα וְאִין אִין לֹא || ^f 1 c ὁ ὁυσα וְאִין אִין לֹא || ^g 1 c ὁ ὁυσα וְאִין אִין לֹא || ^h 1 c ὁ ὁυσα וְאִין אִין לֹא || ^{h-h} Var^G גִּנְחֶרֶצַת, text dub || 27 ^a prps וְהָעִיר || ^b 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^c 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^d 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^e 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^f 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^g 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^h 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ⁱ 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^j 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^k 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^l 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^m 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ⁿ 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^o 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^p 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^q 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^r 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^s 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^t 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^u 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^v 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^w 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^x 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^y 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^z 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{aa} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ab} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ac} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ad} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ae} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{af} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ag} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ah} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ai} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{aj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ak} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{al} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{am} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{an} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ao} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ap} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{aq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ar} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{as} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{at} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{au} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{av} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{aw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ax} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ay} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{az} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ba} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bd} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{be} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bf} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bi} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bk} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bl} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bm} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bn} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bo} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{br} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bs} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bt} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{by} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{bz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ca} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cd} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ce} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cf} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ch} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ci} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ck} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cl} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cm} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cn} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{co} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cr} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cs} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ct} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cy} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{cz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{da} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{db} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dd} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{de} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{df} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{di} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dk} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dl} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dm} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dn} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{do} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dr} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ds} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dt} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{du} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dy} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{dz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ea} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{eb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ec} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ed} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ee} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ef} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{eg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{eh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ei} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ej} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ek} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{el} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{em} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{en} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{eo} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ep} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{eq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{er} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{es} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{et} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{eu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ev} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ew} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ex} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ey} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ez} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fa} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fd} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fe} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ff} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fi} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fk} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fl} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fm} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fn} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fo} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fr} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fs} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ft} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fy} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{fz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ga} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gd} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ge} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gf} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gi} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gk} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gl} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gm} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gn} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{go} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gr} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gs} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gt} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gy} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{gz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ha} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hd} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{he} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hf} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hi} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hk} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hl} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hm} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hn} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ho} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hr} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hs} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ht} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hy} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{hz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ia} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ib} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ic} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{id} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ie} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{if} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ig} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ih} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ⁱⁱ 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ij} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ik} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{il} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{im} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ⁱⁿ 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{io} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ip} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{iq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ir} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{is} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{it} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{iu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{iv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{iw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ix} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{iy} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{iz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ja} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{jb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{jc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{jd} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{je} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{jf} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{jj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ki} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kl} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{km} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kn} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ko} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kr} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ks} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kt} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ku} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ky} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{kz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{la} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ld} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{le} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lf} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{li} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lk} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ll} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lm} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ln} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lo} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lr} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ls} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lt} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ly} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{lz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ma} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mc} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{md} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{me} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mf} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mg} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mh} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mi} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mj} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mk} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ml} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mn} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mo} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mp} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mq} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mr} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{ms} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mt} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mu} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mv} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mw} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mx} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{my} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{mz} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{na} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || ^{nb} 1 c ὁ ὁυσα וְהָעִיר || <

על מלכות כשדים: ² בשנת אחת למלכו אני הנאל בינתי
בספרים מספר השנים אשר היה דבר־יהוה אל־ירמיה הנביא
למלאות לתרבות ירושלם שבעים שנה: ³ ואתנה את־פני אל־
אדני האלהים לבקש תפלה ותחנונים בצום ושק ואפר:
⁴ ואתפללה ליהוה אלהי ואתודה ואמרה אנא אדני האל הגדול
והנורא שמר הברים והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו: ⁵ חטאנו
ועינו והרשענו ומרדנו וסור ממצותך וממשפטיך: ⁶ ולא שמענו
אל־עבדיך הנביאים אשר דברו בשמך אל־מלכינו שרינו ואבותינו
ואל כל־עם הארץ: ⁷ לך אדני הצדקה ולנו בשת הפנים כיום
הזה לאיש יהודה ולשבי ירושלם ולכל־ישראל הקרבים והרחקים
בכל־הארצות אשר הדחתם שם במעלם אשר מעל־בך: ⁸ אדני
לנו בשת הפנים למלכינו לשרינו ולאבותינו אשר חטאנו לך:
⁹ לאדני אלהינו הרחמים והסלחות כי מרדנו בך: ¹⁰ ולא שמענו
בקול יהוה אלהינו ללכת בתורתו אשר־נתן לפנינו ביד עבדיו
הנביאים: ¹¹ וכל־ישראל עברו את־תורתך וסור לבלתי שמוע
בקלך ותתן עלינו האלה והשבועה אשר כתובה בתורת משה
עבד־האלהים כי חטאנו לך: ¹² ויזקם את־דבריו אשר־דבר עלינו
ועל־שפטינו אשר שפטנו להביא עלינו רעה גדלה אשר לא־
געשתה תחת כל־השמים כאשר געשתה בירושלם: ¹³ כאשר
כתוב בתורת משה את כל־הרעה הזאת באה עלינו ולא־חלינו
את־פני יהוה אלהינו לשוב מעוֹלֵינו ולהשכיל באמתך: ¹⁴ וישקד
יהוה על־הרעה וביאה עלינו כִּי־צִוִּיךָ יהוה אלהינו על־כל־מעשיו
אשר עשה ולא שמענו בקלו: ¹⁵ ועתה אדני אלהינו אשר הוצאת
את־עמך מארץ מצרים ביד חזקה ותעש־לך שם כיום הזה חטאנו
רשענו: ¹⁶ אדני בכל־צדקתך ישוב־נא אפך וחמתך מעירך ירושלם
הר־קדשך כי בחטאינו ובעונות אבותינו ירושלם ועמך לחרפה
לכל־סביבותינו: ¹⁷ ועתה ושמע אלהינו אל־תפלת עבדך ואל־תחנוניו

Cp 9, 2 ^a >Θ || 5 K הרשענו Q והרשענו || 7 ^a Or ביהיום || 8 ^a mlt MSS יהוה || 9 ^a Or ולשרינו || 10 ^a >Θ || 10 ^a ט
τῷ νόμῳ σου || 11 ^a >Θ + ἐνώπιον Μωσῆ || 12 ^a γ MSS וסר || 13 ^a >Θ = M, prps c pl MSS לך || 14 ^a K דבריו Q דברו || 15 ^a >Θ || 16 ^a בכל
13 ^a ftt dl || 17 ^a 39MSS SA מעוננו || 16 ^a 11MSS Θυα בכל || 17 ^a Var^G
צדקתך.

וְיִסְכַּר לְהַשְׁנִיָּה זְמַנִּין וְזֹת וַיְתִיבְהוּן בִּידָה

עַד-עֶדֶן וְעֶדְנִין וּפְלַג עֶדֶן:

²⁶ וְדִינָא יִתֵּב וּשְׁלֻטְנָה יְהֻדִין לְהַשְׁמֵדָה וּלְהוֹבְדָה עַד-סוּפָא:

²⁷ וּמַלְכוּתָא וּשְׁלֻטְנָא וּרְבוּתָא הִי מַלְכוּת תַּחְזוּת כָּל-שְׁמַיָּא

יְהִיבִת לָעַם קַדִּישִׁי עֲלִיזִין מַלְכוּתָהּ מַלְכוּת עָלַם

וְכָל שְׁלֻטְנָיָא לָהּ וּפְלַחוּן וַיִּשְׁתַּמְעוּן:

²⁸ עַד-כֹּה סוּפָא דִּי-מַלְתָּא אָנָּה דְנִיָּאל שְׁנִיא וְרַעֲיוֹנֵי יְבָהֻלְנִי וְזִינֵי

יִשְׁתַּנּוּן עָלֵי וּמַלְתָּא בְּלִבֵּי נִטְרָת: פ

8 וּבִשְׁנַת שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בְּלִשְׁאֲצַר הַמֶּלֶךְ חֲזוֹן נִרְאָה אֵלַי אֲנִי

דְנִיָּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתְּחִלָּה: ² וַאֲרָאֵה בְּחֻזּוֹן וַיְהִי בְּרֵאשִׁית

וְאֲנִי בִשְׁשׁוֹן הַבִּירָה^b אֲשֶׁר בְּעִילָם הַמְּדִינָה^c וַאֲרָאֵה בְּחֻזּוֹן^c וְאֲנִי

הָיִיתִי^d עַל-אוּבָל אוּלִי^d: ³ וַאֲשָׂא עֵינַי וַאֲרָאֵה וְהִנֵּה אוּלִי^a אֶחָד עֹמֵד

לִפְנֵי הָאֵבֶל וְלִזְוֵי קַרְנִים וְהַקְרָנִים גְּבוּחוֹת וְהָאֶחָת גְּבוּחָה מִן-הַשְּׁנַיִת

וְהַגְּבוּחָה עָלָה בְּאֶחָדָה^b: ⁴ רָאִיתִי אֶת-הָאֵיל מְנַגֵּחַ יָמָה וְצָפוֹנָה

וְנִגְבָּה וְכָל-חַיּוֹת לֹא-יַעֲמֻדוּ לִפְנָיו וְאִין מַצִּיל^b מִיָּדוֹ וְעָשָׂה כְּרָצוֹ

וְהַגְדִּיל: ⁵ וְאֲנִי וְהָיִיתִי מִבֵּין וְהִנֵּה צְפִיר-הָעֵזִים^a בָּא מִן-הַמַּעֲרָב

עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וְאִין נֹגַע בְּאָרֶץ^c וְהַצִּפִּיר קָרַן חֲזוֹת^d בֵּין עֵינָיו:

⁶ וַיָּבֹא עַד-הָאֵיל בְּעַל הַקְרָנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֵבֶל נִירָץ

אֵלָיו בְּחֶמֶת כְּחוֹ: ⁷ וְרֵאשִׁיתוֹ מִגֵּיעַ וְאֵצֶל^a הָאֵיל נִיתְמַרְמַר אֵלָיו נִיָּד

אֶת-הָאֵיל וַיִּשְׁבֹּר אֶת-שְׁתֵּי קַרְנָיו וְלֹא-הָיָה כֹחַ בְּאֵיל לַעֲמֹד לִפְנָיו

וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אֶרֶצָה וַיִּרְמָסֵהוּ וְלֹא-הָיָה מַצִּיל^b לְאֵיל מִיָּדוֹ: ⁸ וַצִּפִּיר

הָעֵזִים הַגְּדִיל עַד-מְאֹד וַכְּעֶצְמוֹ נִשְׁבָּרָה הַקָּרַן הַגְּדֹלָה וַתַּעֲלֶנָּה

חֲזוֹת אַרְבַּע תַּחְתִּיָּה לְאַרְבַּע רוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם: ⁹ וּמִן-הָאֶחָת

מֵהֶם^a יֵצֵא^b קָרַן-אֶחָת מִצְעִירָה^c וַתַּגְדִּיל-יֵתֶר אֶל-הַגִּבּוֹ וְאֶל-הַמְּזֻרָח

וְאֶל-הַצָּבִי^d: ¹⁰ וַתַּגְדִּיל עַד-צָבֹא הַשָּׁמַיִם וַתַּפֵּל אֶרֶצָה מִן-הַצָּבֹא וּמִן-

25 ^d ὁ παραδοθήσεται πάντα, ὁ δοθήσεται || ^e Var^G עֶדְנִין || 26 ^θ + καὶ
 βουλεύσονται >θ || 27 cf v 18 || 28 ^{αα} ^θ in fine v 27 ἔως καταστροφῆς τοῦ
 λόγου; frt סופא די add? || Cp 8, 1 Var^G בְּלִשְׁאֲצַר || 2 ^{a-a} >θ || ^b ^θ τῇ
 πόλει, ὁ τῇ βάρει || ^{c-c} >θ || ^{d-d} ^θ πρὸς τῇ πύλῃ Αἰλαμ, ὁ ἐπὶ τοῦ Οὐβαλ ||
 3 ^a ^θ + μέγαν >θ || ^b >θ || 4 ^a ^θ + πρὸς ἀνατολὰς >θ || ^b ^θ ὁ
 5 ^a ^θ ὁ >θ || ^b >θ || ^{c-c} >θ || ^d >θ, prps חזות aut c ^θ 3 חזויה || 6 ^θ אפו ||
 7 ^a ^θ πρὸς, ὁ ἔως || ^b cf v 4 || 8 l c ^θ אחרות || 9 ^a mlt MSS מִהֶן || ^b Seb
 יצאה || ^{c-c} prps צעירה || ^d ק אחרת הצבא || ^d ^θ הַצָּבֹא, ὁ (δύναμιν) cf 11, 16. 41
 ארץ הצבי.

¹² וַיִּשְׁאַר חַיּוֹתָא^a הָעֵדִיּוֹ שְׁלֹטְנָהוֹן וְאַרְכָּה בְּחַיִּין יִתִּיבַת לְהוֹן עַד־
זְמוֹן^b וְעָדוֹן^c: ¹³ חֲזָה הָיִיתָ בְּחֻזְנִי לִילִיָּא

וְאַרְוֵ עַם־עֲנַנִּי שְׁמִיָּא כְּבָר אֲנִשׁ אֶתְהָ הָגָא

וְעַד־עֲתִיק יוֹמִיָּא מָטָה וְקַדְמֹהִי הַקְּרֻבּוֹהִי:

¹⁴ וְלָהּ יִהְיֶה שְׁלֹטֹן וַיִּקָּר וּמִלְכּוֹ וְכָל עַמְמִיָּא

אֲמִיָּא וְלִשְׁנֵיָּא לָהּ יִפְלָחוּן שְׁלֹטְנָה שְׁלֹטֹן עָלֵם

דִּי־לֹא יַעֲזִיבָהּ וּמִלְכוּתָהּ דִּי־לֹא תִתְחַבֵּל: ׀

¹⁵ אֶתְכַרִּית רֹחִי אֲנָה דְנִיָּאל בְּגִי דְנִדְנָה וְחֻזְנִי רֹאשִׁי יִבְהַלְנִי:

¹⁶ תְּקַרְבַּת עַל־חַד מִן־קַמֶּמִּיָּא וַיִּצִיבָא אֲבַע־מַנְהָ עַל־כַּל־דְּנָה וְאַמְרֵ־לִי

וּפִשֶׁר מַלְיָא יְהוּדַעְנִי: ¹⁷ אֵלִין חַיּוֹתָא רַבְרַבְתָּא דִּי אֲנִין אַרְבַּע

אַרְבַּעַה מַלְכִין^a יְקוּמוּן מִן־אַרְעָא^b: ¹⁸ וַיִּקְבְּלוּן מַלְכוּתָא קַדִּישִׁי עֲלִיזְנִין^a

וַיַּחֲסִינוּ מַלְכוּתָא^b עַד־עֲלֵמָא וְ^b עַד עָלֵם עַלְמִיָּא: ¹⁹ אֲדוֹן עֲבִיתָ לִיצְבָּא^a

עַל־חַיּוֹתָא רַב־עֵינָתָא דִּי־הָיִיתָ שְׁנִיָּה מִן־כָּל־הוֹן^b דְּחִילָהּ יִתִּירָה שְׁנִיָּה^c

דִּי־פְרוֹזֵל וּטְפָרִיָּה^d דִּי־נִחַשׁ אֲכָלָה מִדְּקָה^e וּשְׂאֲרָא בְּרַגְלִיהָ רַפְסָה:

²⁰ וְעַל־קַרְנֵיָּא עֶשֶׂר דִּי בְּרֹאשָׁהּ וְאַחֲרֵי דִּי סִלְקַת וּגְפִלּוּ^a מִן־קַדְמִיָּה^b

תִּלְתָּ וּקְרָנָא דָּפֹן וְעִינִין^c לָהּ וּפֶם מִמֶּלֶל רַבְרָבֹן וְחֻזְנָה רַב מִן־

חִבְרָתָהּ: ²¹ חֲזָה הָיִיתָ וּקְרָנָא דָּפֹן עֲבָדָא קָרַב עַם־קַדִּישִׁין וַיִּכְלָה

לְהוֹן: ²² עַד דִּי־אֶתְהָ עֲתִיק יוֹמִיָּא וְדִינָא^a יִהְיֶה לְקַדִּישִׁי עֲלִיזְנִין^b וְזַמְנָא

מָטָה וּמִלְכוּתָא הֶחֱסֵנוּ קַדִּישִׁין: ²³ בֶּן־אֲמֹר

חַיּוֹתָא רַב־עֵינָתָא מַלְכוֹ רַב־עֵינָתָא תְּהוּא בְּאַרְעָא

דִּי תִשְׁנָא מִן־כָּל־מַלְכוּתָא וְתֹאכֵל כָּל־אַרְעָא

וְתִדְוֶשְׁנָהּ וְתִדְקַנְנָהּ: ²⁴ וּקַרְנֵיָּא עֶשֶׂר מְנַה מַלְכוּתָא

עֶשְׂרָה מַלְכִין יְקוּמוּן וְאַחֲרָן יְקוּם אַחֲרֵיהֶן

וְהוּא יִשְׁנָא מִן־קַדְמִיָּא וְתִלְתָּה מַלְכִין יִהְשָׁפֵל:

²⁵ וּמִלִּין לַעַד עֲלִיָּא^a יִמְלֹל וּלְקַדִּישִׁי עֲלִיזְנִין^b יִבְלָא^c

¹² ^{a-a} ὁ καὶ τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ || ^b l c Var^G וְזַמְנָא || ¹³ ὁ ἐπὶ, ὁ μετὰ ||

¹⁴ >Θ; praem ? מֶלֶךְ || ¹⁵ ^{oo} prps בְּגִין דְּנָה vel c ὅτ' ὅτ' ὅτ' βασι-
λεῖται || ^{b-b} ὁ αὖ ἀπολοῦνται ἀπὸ τῆς γῆς, ὁ = α + αὖ ἀρῶσονται ||

¹⁸ ^a ὅτ' ὅτ' ? עֲלִיזְנָא || ^{b-b} dl c ὅτ' || ¹⁹ ^a prps וַיִּצִיבָא || ^b K בְּלִחוֹן, Q בְּלִחוֹן ||

^c K שְׁנִיָּה aut שְׁנִיָּה, Q שְׁנִיָּה || ^d K רִיָּה — aut רִיָּה, Q רִיָּה || ^e cf v 7 ||

²⁰ ^a K לוֹ —, Q לָהּ — || ^b cf v 7 || ^c dl c ὅτ' ὅτ' || ²² ^a prps ins וְשְׁלֹטְנָא ||

יִתִּיב וְשְׁלֹטְנָא || ^b cf v 18 || ²³ K יָא —, Q אָה — || ²⁴ ὁ τῆς βασιλείας, ὁ αὐτοῦ ||

cf v 14. 26 s || ^b cf v 18 || ²⁵ ^a K עֲלִיָּא, Q עֲלִיָּה || ^b cf v 18 || ^c s נְבִלָא.

7ⁱ בַּשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה^a לְבִלְאִשְׁצָר מֶלֶךְ בָּבֶל הֵנִיאוֹל תָּלַם חֲזָה^b וְחוּזִי
 רֹאשָׁה^b עַל־מִשְׁכַּבָּהּ בְּאֵלֶיךָ חֲלָמָא כְּתֹב^c רֹאשׁ מַלְיָן אֲמַר^c:^{a2} עֲנֵה
 דְּנִיאוֹל וְאֲמַר^a חֲזָה הֵנִית בְּחֻזִּי עִם־לִילְיָא^b וְאִרְוֹ אֲרַבְעֵ רוּחֵי שְׁמַיָא
 מְגִיחוֹן לִימָא רַבָּא: ³ וְאַרְבַּע חֲזִין רַבְרָבִין סִלְקוֹן מִן־יִמָּא שְׁנִין דָּא
 מִן־דָּא: ⁴ קְדַמִּיתָא כְּאַרְזָה וְנִפְּשִׁין דִּי־נִשְׁרָ לָהּ חֲזָה הֵנִית עַד דִּי־
 מְרִיטוֹ גְּפִיָּה וְנִטִּילַת מִן־אַרְעָא וְעַל־רִגְלִין כְּאַנְשׁ הֶקְמִית וּלְכַב
 אֲנִשׁ יְהִיב לָהּ: ⁵ וְנִאֲרֹ חֲזָה אֲחֵרִי תִנְיָנָה^a דְּמִיָּה לְדָב וְלִשְׁטֵר־חַד
 הֶקְמִית^b וּתְלַת עֲלֵעִין בְּפִסְתָּה בֵּין שְׁנֵיָּה וְכֵן אֲמַרִין לָהּ קוּמִי אֲכָלִי
 בְּשַׁר שְׁנֵיָּה: ⁶ בְּאַתֵּר דְּנָה חֲזָה הֵנִית וְנִאֲרֹ אֲחֵרִי^a כְּנִמְר וְלָהּ גִּפְּשִׁין
 אֲרַבַּע דִּי־עֶזְרָה עַל־גְּפִיָּה^b וְאַרְבַּעַה רֹאשִׁין לְחִיּוֹתָא^c וְשִׁלְטָן יְהִיב לָהּ:
⁷ בְּאַתֵּר דְּנָה חֲזָה הֵנִית בְּחֻזִּי לִילְיָא וְנִאֲרֹ חֲזָה רְבִיעִיָּא^a דְּחִילָה
 וְאִימְתָּנִי^b וְתִקִּיפָא וְתִיזָה וְשְׁנִין דִּי־פִרְזֵל לָהּ רַבְרָבִין אֲכָלָהּ וּמִדְּקָחָ^d
 וּשְׁאַרָא בְּרִגְלֵיָּהּ רֶפְסָה וְתִיָּא מִשְׁנָה מִן־כָּל־חִיּוֹתָא דִּי קְדַמִּיָּה^f
 וְקִרְגִּין עֶשְׂרָה לָהּ: ⁸ מִשְׁתַּכֵּל הֵנִית בְּקִרְנֵיָּא וְנִאֲלוּ קֶרֶן אֲחֵרִי וְעִירָה
 סִלְקַת^a בִּיגִיָּהוֹן^b וּתְלַת מִן־קִרְנֵיָּא קְדַמִּיתָא אֲתַעֲקֶרֶוּ^d מִן־קְדַמִּיָּה^d
 וְנִאֲלוּ עֵינִין כְּעֵינֵי אֲנָשָׁא בְּקִרְנֵיָּא וְפִסְם מְמַלֵּל רַבְרָבִין:
 9 חֲזָה הֵנִית

עַד דִּי כְּרִסְוִן וְרִמְיוֹ וְעֵתִיק יוֹמִין יִתֵּב
 לְבוּשָׁהּ וּבִתְלָג חֲזָר וּשְׁעַר רֹאשָׁה כְּעֶמֶר נָקָא

כְּרִסְיָה שְׂבָבִין דִּי־נֹר גִּלְגִּלְיָה נֹר דִּלְק:

10 נֹר דִּי־נֹר נֹר וְנִפְּקָ מִן־קְדַמִּיָּה

אֵלֶּף אֲלָפִים^b יִשְׁמִשׁוּנָה וְרַבִּי רַבִּין קְדַמִּיָּה יְקוּמוֹן

דִּנְיָא יִתֵּב וְסַפְרִין פְּתִיחוֹ:

11 חֲזָה הֵנִית בְּאֵלֶיךָ מִן־קָל מַלְיָא רַבְרָבָא דִּי קִרְנָא מְמַלְלָה^b חֲזָה
 הֵנִית^b עַד דִּי קְטִילַת חִיּוֹתָא וְהוּבַד גְּשָׁמָה יְהִיבַת לִקְנַת אִשָּׁא:

Cp 7, 1^a Θ τριῦψ || b-b frt add || c-c >Θ, add ? || 2^{a-a} >ΘΘ, prb add ||
 b-b >Θ, add ? || 3 >Θ || 4 K גִּפִּיָּה aut גִּפִּיָּה Q גִּפִּיָּה || 5^{a-a} aut 'א c ΘS aut
 'ת c Θ dl || b¹ c nonn MSS הֶקְמִית cf v 4 || c K שְׁנֵיָּה aut שְׁנֵיָּה Q שְׁנֵיָּה ||
 6^a ΘΘ + θηριον || b K גְּפִיָּה aut גְּפִיָּה Q גְּפִיָּה || c-c >Θ || 7^a K אֵיָּא —, Q
 —, אֵיָּא || b B וְאִימְתָּנִי || c v 19 + דִּי־נִשְׁרָ וְנִטִּילַת || d Var^G וּמִדְּקָחָ || e K
 סִלְקַת || 8^a 1 קְדַמִּיָּה Q קְדַמִּיָּה aut קְדַמִּיָּה K || f —, לָהּ Q —, לָהּ aut בְּרִגְלֵיָּה
 b K הֵנִית Q —, הֵנִית || c K אֲתַעֲקֶרֶוּ Q אֲתַעֲקֶרֶוּ || d-d cf v 7, Θ δι'
 αὐτοῦ || g ΘΘ ἐτέθησαν || 10^a >Θ; Θ καὶ ἐξεπορεύετο ... ποταμὸς πυρὸς ||
 b K אֲלָפִים, 1 c Q אֲלָפִין || c Q רַבְרָבִין || 11^a >Θ || b-b >Θ; v b >S.

לְשִׁיבוּתָהּ וְעַד מַעְלֵי שָׁמַשׁ הָיָה מִשְׁתַּדֵּר לְהַצְלוּתָהּ: ¹⁶ בְּאֲדִין
 גְּבִרְיָא אֵלֶּךְ הִרְגִּשׁוּ עַל-מַלְכָּא וְאַמְרִין לְמַלְכָּא דַּע מַלְכָּא דִּידְתָּ
 לְמַדְי וּפְרִס דִּי-כָל-אַסָּר וּקְרִים דִּי-מַלְכָּא וְהַקִּים לֹא לְהַשְׁנִיחָהּ: ¹⁷ בְּאֲדִין
 מַלְכָּא אָמַר וְהִיתִּי לְדִנְיָאֵל וּרְמֹז לְגִבָּא דִּי אַרְוִיתָא עָנָה מַלְכָּא
 וְאָמַר לְדִנְיָאֵל אֱלֹהֶךָ דִּי אֲנִתָּה פִּלַּח-לֵיהּ בְּתִדְרָא הוּא יִשְׁיֹבְנָךְ:
¹⁸ וְהִיתִּית אֲבֹן חֹדֶה וְשִׁמְתָּ^a עַל-פִּם גִּבָּא וְחַתְמָה^b מַלְכָּא בְּעֻזְקָתָהּ
 וּבְעֻזְקָתָ^c וּבִרְבִּנְזוּתִי דִּי לֹא-תִשְׁנָא צָבוּ בְּדִנְיָאֵל: ¹⁹ אֲדִין אֵזַל
 מַלְכָּא לְהִיכְלָהּ וּבֵת טוֹתָ^a וְחַחֲנָ^b לֹא-הִנְעֵל קְדָמוּהִי וּשְׁנִתָּה^c נִדְתָּ
 עֲלוּהִי: ²⁰ בְּאֲדִין מַלְכָּא בִּשְׁפָרְפְּרָא^a יְקִים בְּנִגְנָה^b וּבִהְתַּבְּהֵלָה לְגִבָּא
 דִּי-אַרְוִיתָא אֵזַל: ²¹ וּכְמִקְרָבָהּ^a לְגִבָּא לְדִנְיָאֵל בְּקַל עֲצִיב^b זַעֲקָ^c עָנָה
 מַלְכָּא וְאָמַר לְדִנְיָאֵל^c דִּנְיָאֵל עֲבַד אֱלֹהָא חַיָּא אֱלֹהֶךָ דִּי אֲנִתָּה פִּלַּח-
 לֵיהּ בְּתִדְרָא הִיכַל לְשִׁיבוּתָךְ מִן-אַרְוִיתָא: ²² אֲדִין דִּנְיָאֵל עִם-מַלְכָּא
 מָלַל מַלְכָּא לְעַלְמִין חַיִּי: ²³ אֱלֹהֵי שְׁלַח מַלְאָכָהּ וְסַגְר פִּם אַרְוִיתָא
 וְלֹא חִבְּלוּנִי כָּל-קַבֵּל דִּי קְדָמוּהִי זָכוּ הַשְׁתַּבַּחַת לִי וְאַף קְדָמוֹךְ
 מַלְכָּא חֲבוּלָה לֹא עֲבַדְתָּ: ²⁴ בְּאֲדִין מַלְכָּא שָׁנִיא טָאֵב עֲלוּהִי וּלְדִנְיָאֵל
 אָמַר לְהִנְסָקָה מִן-גִּבָּא וְהַסֵּק דִּנְיָאֵל מִן-גִּבָּא וְכָל-חֻבֵּל לֹא-הַשְׁתַּבַּח
 בֵּיהּ דִּי הֵימָן בָּאֱלֹהֵהּ: ²⁵ וְאָמַר מַלְכָּא וְהִיתִּי גְּבִרְיָא אֵלֶּךְ דִּי-אַכְלוּ
 קַרְצוּהִי דִּי דִנְיָאֵל וּלְגִבָּא אַרְוִיתָא רְמֹז אֲנֹון בְּנִיחֹון וּנְשִׁיחֹון וְלֹא-
 מָטוּ לְאַרְעִית גִּבָּא עַד דִּי-שְׁלֹמוֹ בְּהֹון אַרְוִיתָא וְכָל-גְּרַמִּיחֹון הִדְקוּ:
 ס ²⁶ בְּאֲדִין דְּרִיוֹשׁ מַלְכָּא כָּתַב לְכָל-עַמְמָיָא אֲמִיָּא וּלְשַׁנְיָא דִּי-
 דְּאֲרִין בְּכָל-אַרְעָא שְׁלַמְכוֹן יִשְׁגָּא: ²⁷ מִן-קְדָמִי שִׁים טַעִם דִּי^a וּבְכָל-
 שְׁלֹטֵן מַלְכוּתִי לְחֹנָ^b וְזָעִין^c וְדַחֲלִין מִן-קֶדְם אֱלֹהֵהּ דִּי-דִנְיָאֵל
 דִּי-הוּא וְאֱלֹהָא חַיָּא וּקְרִים לְעַלְמִין
 וּמַלְכוּתָהּ דִּי-לֹא תִתְחַבֵּל וְשְׁלֹטְנָהּ עַד-סוּפָא:
²⁸ מִשְׁיֹב וּמַעַל וְעֲבַד אֲתִין וְתַמְהִין
 בְּשִׁמְיָא וּבְאַרְעָא דִּי שִׁיֹּב לְדִנְיָאֵל מִן-יָד אַרְוִיתָא:

²⁹ וְדִנְיָאֵל דָּנָה הַצֵּלַח בְּמַלְכוּת דְּרִיוֹשׁ וּבְמַלְכוּת כּוֹרֶשׁ פְּרָסִיָּא: פ

אֱלֹהֶךָ || 15 ^β c nonn MSS מַעְלִי, al falso || 16 ^α > Θ || 17 Var⁶ K וְדַחֲלִין, Q אֱלֹהֶךָ || 18 ^a l frt וְשִׁמְתָּ || ^b Var^G וְחַתְמָה || ^c 1 c nonn MSS et Θ קַת—, Θ = ^α || 19 ^a Θ νῆστις Θ ἄδειπνος || ^b sic Occ; Q^{Or} וְדַחֲלִין; >Θ, Θ ἐδέσματα || ^c nonn MSS וּשְׁנִתָּה || 20 ^a sic ^α (β min et maj), Or בְּשִׁפְרָ || ^c >ΘΘ || ^b Θ μεγδλη Θ ἰσχυρῆ || ^c >ΘΘ || 21 ^a 25MSS וְכִי || ^b Θ || 22 K —, Q מִךְ — || 23 K —, Q דְּרִין || 24 K —, Q דְּרִין || 25 K —, Q דְּרִין || 26 K —, Q דְּרִין || 27 K —, Q דְּרִין || 28 K —, Q דְּרִין || 29 K פְּרָסִיָּא, Q פְּרָסִיָּא.

2 שָׁפַר קָדָם דְּרִיּוֹשׁ וְהָקִים עַל-מַלְכוּתָא לְאַחַשְׁדֶּרְפִּנְיָא מֶמְּאָה
 וְעִשְׂרִין דִּי לְהֵן בְּכַל-מַלְכוּתָא: 3 וְעָלָא מִנְהוֹן סָרְכִין תְּלָתָה דִּי
 דְּנִיָּאל תֵּד מִנְהוֹן דִּי-לְהֵן אַחַשְׁדֶּרְפִּנְיָא אֵלִין יִהְבִּין לְהוֹן טַעְמָא
 וּמִלְכָּא לֹא-לְהוּא נִזְק: 4 אֲדִין דְּנִיָּאל דִּנָּה הוּא מִתְנַצֵּחַ עַל-סָרְכִיָּא
 וְאַחַשְׁדֶּרְפִּנְיָא כָּל-קֶבֶל דִּי רוּחַ יִתִּירָא בָּהּ וּמִלְכָּא עֲשִׂית לְהַקְמוּתָהּ
 עַל-כָּל-מַלְכוּתָא: 5 אֲדִין סָרְכִיָּא וְאַחַשְׁדֶּרְפִּנְיָא הָווּ בְּעִין^a עָלָה
 לְהַשְׁכָּחָה לְדְּנִיָּאל מִצֵּד מַלְכוּתָא וְכָל-עָלָה וּשְׁחִיתָהּ לֹא-יִכְלִין לְהַשְׁכָּחָה
 כָּל-קֶבֶל דִּי-מְהִימָן הוּא^b וְכָל-שְׁלֹו וּשְׁחִיתָהּ לֹא הִשְׁתַּכַּחַת עֲלֹוהִי:^c
 6 אֲדִין גְּבַרְיָא אֵלָךְ אֲמַרִין דִּי לֹא נִהַשְׁכַּח לְדְּנִיָּאל דִּנָּה כָּל-עָלָא לְהֵן
 הַשְׁכָּחָה עֲלֹוהִי בְּדַת אֱלֹהֵה: 7 אֲדִין סָרְכִיָּא וְאַחַשְׁדֶּרְפִּנְיָא
 אֵלִין הִרְגִּישׁוּ עַל-מִלְכָּא וְכֵן אֲמַרִין לֵה דְרִיּוֹשׁ מִלְכָּא לַעֲלִמִין חִיִּי:
 8 אֲתִיעֲטוּ כָּל סָרְכֵי מַלְכוּתָא סִנְיָא וְאַחַשְׁדֶּרְפִּנְיָא הִדְבַּרְיָא וּפְתוּתָא
 לְקִימָה קָדָם מִלְכָּא וּלְתַקְפָּה אֶסְר דִּי כָּל-דִּי-יִבְעָה בָּעוּ מִן-כָּל-אֱלֹהֵה
 וְאַנְשׁ עַד-יוֹמִין תְּלָתִין לְהֵן מִנְּךָ מִלְכָּא יִתְרָמָא לְגַב אַרְיוּתָא: 9 בָּעֵן
 מִלְכָּא תַקִּים אֶסְרָא וְתִרְשַׁם כְּתָבָא דִּי לֹא לְהַשְׁנִיָּה כְּדַת-מְרִי וּפְרָם
 דִּי-לֹא תַעֲדָא: 10 כָּל-קֶבֶל דִּנָּה מִלְכָּא דְרִיּוֹשׁ רִשָּׁם כְּתָבָא וְאַסְרָא:
 11 וְדְּנִיָּאל כְּדִי יָדַע דִּי-רִשָּׁם כְּתָבָא עַל לְבִיתָהּ וְכוּיִן פְּתִיחוּ
 לָהּ בְּעִלְתָּהּ נִגַּד יְרוּשָׁלַם וְזִמְנִין תְּלָתָה בִּיּוֹמָא הוּא בְּרַךְ עַל-בְּרִכוּהִי
 וּמַעֲלָא וּמוֹדָא קָדָם אֱלֹהֵה כָּל-קֶבֶל דִּי-הוּא עָבַד מִן-קִדְמַת דִּנָּה:
 12 אֲדִין גְּבַרְיָא אֵלָךְ הִרְגִּישׁוּ וְהַשְׁכָּחוּ לְדְּנִיָּאל בָּעָה וּמִתְחַנְּנִין קָדָם
 אֱלֹהֵה: 13 גְּבַרְיָא קָרְבוּ וְאַמְרִין קָדָם-מִלְכָּא עַל-אֶסְר מִלְכָּא הִלָּא
 אֶסְר רִשְׁמָתָה דִּי כָּל-אֲנָשׁ דִּי-יִבְעָא מִן-כָּל-אֱלֹהֵה וְאַנְשׁ עַד-יוֹמִין
 תְּלָתִין לְהֵן מִנְּךָ מִלְכָּא יִתְרָמָא לְגַב אַרְיוּתָא עֲנָה מִלְכָּא וְאַמְרִי יִצִּיבָא
 מִלְתָּא כְּדַת-מְרִי וּפְרָם דִּי-לֹא תַעֲדָא: 14 גְּבַרְיָא עֲנֹו וְאַמְרִין קָדָם
 מִלְכָּא דִּי דְּנִיָּאל דִּי מִן-בְּנֵי גִלְוּתָא דִּי יְהוּדִי לֹא-שָׁם עָלֶיךָ מִלְכָּא
 טַעֲם וְעַל-אֶסְרָא דִּי רִשְׁמָתָה וְזִמְנִין תְּלָתָה בִּיּוֹמָא בָּעָא בְּעוּתָהּ:
 15 אֲדִין מִלְכָּא כְּדִי מִלְתָּא שְׁמַע שְׂגִיָּא בָּאֵשׁ עֲלֹוהִי וְעַל דְּנִיָּאל שָׁם בָּל

2 ^{oo} 63^A 127, 0b = M || 4 6 ἄγιον cf 5,12 || 5 ^a sic Occ, Q^{Or} בען ||
 b-b prb add || 7 6 προσήλθοσαν Θ παρέστησαν, 3 קרבו || 8 >6 || v g >6 ||
 11 l c 11MSS הוּא || 12 ^a 6 ἐτήρησαν Θ παρετήρησαν, 11 curiosius
 inquirentes || ^b 6 + τρις τῆς ἡμέρας καθ' ἑκάστην ἡμέραν (> Θ) ||
 13 ^{oo} frt add, >ΘΘ, 6 + Δαρεῖε βασιλεῦ, Θ + βασιλεῦ || 14 ^{oo} 6 τὸν
 φίλον σου.

תִּלְבַּשׁ וְהַמוֹנִיכָא^d דִּי־נִהְבָּא עַל־צִוְאֲרֵךְ^c וְתִלְתָּא^d בְּמַלְכוּתָא תִּשְׁלֹט:
 17 בְּאַרְיִן עָנָה דְּנִינְאֵל וְאַמְרַן קָדָם מַלְכָּא^a מִתְנַתֵּךְ לֶךְ לְהוֹיִן וּנְבֻזַּרְתָּךְ
 לְאַחֲרֵן הֵב^b בְּרִם כְּתָבָא אֶקְרָא לְמַלְכָּא וּפְשָׁרָא^b אֲהוּדַעְנָה: 18 אֲנָתָה^a
 מַלְכָּא אֱלֹהָא עֲלִיָּא^b מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא וּיקְרָא וְהוֹרָא יִהְיֶה לְנִבְכַּדְנֶצַּר
 אָבוּךְ: 19 וּמִן־רְבוּתָא דִּי יִהְיֶה־לָּהּ כָּל עַמְמָיָא אֲמַיָּא וּלְשִׁנְיָא הֵנוּ
 זֹאעִין וְדַחְלִין מִן־קַדְמוּזִי דִּי־הָיָא צָבָא הֵנָּה קָטַל וְדִי־הֵנָּה צָבָא
 הֵנָּה מַחָא וְדִי־הֵנָּה צָבָא הֵנָּה מָרִים וְדִי־הָיָא צָבָא הָוָה מִשְׁפָּל:
 20 וּכְדִי רַם לְכַבָּה וְרוּחָה תִּקְפֹּת לְהַזְדָּה הַנְּחַת מִן־כָּרְסָא מַלְכוּתָהּ
 וּיקְרָה הָעִדּוּי מִנָּה: 21 וּמִן־בְּנֵי אֲנָשָׁא טָרִיד וּלְכַבָּה וְעַם־חַיּוּתָא
 שׁוּיָא וְעַם־עֲרֻדְיָא מְדוּזָה עֲשָׂבָא כְּתוּרִין יִטְעֻמוּנָהּ וּמַטְל שְׁמִיָּא
 גִּשְׁמָה יִצְמַבֵּעַ עַד דִּי־יִדְעַ דִּי־שְׁלִיט אֱלֹהָא עֲלִיָּא בְּמַלְכוּתֵּי אֲנָשָׁא
 וּלְמִן־דִּי יִצְבָּא יְהֻקִּים^b עֲלֵיהּ: 22 וְאַנָּתָה בְּרָה בְּלִשְׁאֲצֹר לֹא הִשְׁפִּילָת
 לְבַבְךָ כָּל־קָבֵל דִּי כָל־דְּנָה יִדְעַת: 23 וְעַל מָרָא־שְׁמִיָּא הִתְרוּמְמַת
 וּלְמִאנְיָא דִּי־בִיתָה הִיתּוּ קַדְמִיָּךְ^a וְאַנָּתָה וּרְבַרְכְּנִיךְ^b שְׁגִלְתָּךְ וּלְחַנְתָּךְ
 חֲמָרָא שְׁתִּין בְּהוּן וְלֹאֲלִתִּי כִּסְפָּא־וְדִהְבָּא נְחֹשֶׁא פְּרוּזָא אָעֵא
 וְאַבְנָא דִּי לֹא־חֲנוּן וְלֹא־שְׁמַעִין וְלֹא יִדְעִין שְׁבַחְתָּ וְלֹאֲלֹהָ דִּי־
 גִּשְׁמַתָּךְ בִּידָה וְכָל־אַרְחַתָּךְ לָהּ^c לֹא תִדְרַת: 24 בְּאַרְיִן מִן־קַדְמוּזִי
 שְׁלִיחַ פִּסָּא דִּי־יִדָּא וּכְתָבָא דְּנָה רְשִׁים: 25 וְדְנָה כְּתָבָא דִּי רְשִׁים
^a מִנָּה מִנָּה תִּקַּל וּפִרְסִין^b: 26 דְּנָה פִּשְׁר־מִלְתָּא מִנָּה מִנָּה־אֱלֹהָ
 מַלְכוּתָךְ וְהַשְׁלֵמָה: 27 תִּקַּל תִּקְלָתָא^a בְּמִאנְיָא^b וְהַשְׁתַּכַּחַת חֲסִיר:
 28 פִּרְסֵי פְרִיסַת מַלְכוּתָךְ וְיִהְיֶה לְמִדִּי וּפִרְסֵי: 29 בְּאַרְיִן וְאַמְרַן בְּלִשְׁאֲצֹר
 וְהִלְבְּשׁוּ לְדִנְיָאֵל אֲרֻנָּא וְהַמוֹנִיכָא דִּי־נִהְבָּא עַל־צִוְאֲרָה וְהַכְרִזּוּ
 עֲלוּהִי דִי־לְהוּא שְׁלִיט תִּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא: 30 בְּהַּ בְּלִילְיָא קָטִיל
 בְּלִשְׁאֲצֹר מַלְכָּא כְּשָׂדִיָּא: פ 6 וְדִרְיוֹשׁ מְדִיָּא^a קָבַל מַלְכוּתָא
^b כְּבַר שְׁנִין שְׁתִּין וְתַרְתִּין:

16 ^c 60 + vb nonn, cf 6 v 7 || ^d cf ad 7 || 17 ^{a-a} > 6, cf 29 || ^b 1 c 5 MSS
 18 ^a > 0 || ^b cf 4,13^c, id 21 || 19 K וְזֹאעִין, Q וְזִיעִין || 20 1 c 5 SSV
 21 ^a 1 c K שׁוּי אוֹת שׁוּי, Q שׁוּי, וְהֻקִּים, 0 δώσει αὐτήν || ^c K
 22 Var^S הַשְׁפִּילָת || 23 ^a K מִיָּד —, Q מִיָּד — || ^b K גִּיָּד —, Q
 25 ^{a-a} 0 μανη, id 6 || ^b 0 φαρεις, cf
 v 28^m; 6 ἐξήρται || 27 ^a Var^S sine 8 || ^b Var^{BG} בְּמִאנְיָא || v 29 cf 7 || 30 K
 Cp 6, 1^a K מְדִיָּא, Q מְדִיָּא, 6 om, ^a rex Persarum ||
^{b-b} 6 πλήρης τῶν ἡμερῶν καὶ ἔνδοξος ἐν γῆρει.

בְּהוֹן מִלְכָּא וּרְבַרְבְּנוּהִי שְׁגֻלְתָּהּ וּלְחֻנְתָּהּ: ⁴ אֲשֶׁתִּי חֲמֵרָא וְשִׁבְחִי
 לְאֱלֹהֵי דְהִבָּא וְכִסְפָּא נְחֻשָׁא פְרוּלָא אַעָא וְאַבְנָא: ⁵ בְּה־שְׁעָתָה
 נִפְקֹר אַעֲבָעֹן דִּי יִדְ-אַנְשׁ וְכַתְּבֹן לְקַבֵּל גְּבַרְשָׁתָא עַל-גִּיּוֹרָא דִּי-כַתֵּל
 הִיכְלָא דִּי מִלְכָּא וּמִלְכָּא חֲזָה פִּסּ דָּא דִּי כְתִיבָהּ: ⁶ אֲדִין מִלְכָּא
 זִינְהִי שְׁנוּהִי^a וְרַעֲיָנְהִי יְבַהֲלוּנָהּ וְקִטְרִי תַרְצָה מִשְׁתַּרְיוֹן וְאַרְכֻּבָתָהּ^b
 דָּא לְדָא נִקְשֹׁן: ⁷ קָרָא מִלְכָּא בְּתִיל לְהַעֲלָה לְאַשְׁפִּיא פְשֻׁדִּיא^a וְגִזְרִיא
 עָנָה מִלְכָּא וְאָמַר לְחַכְמֵי בָבֶל דִּי כָל-אַנְשׁ דִּי-יִקְרָה כְּתִיבָה דְנָה
 וּפְשָׁרָה יְחֻנְנִי אַרְגֻּנָּא יִלְבֹּשׁ וְהַמוּנִיכָא^b דִּי-דְהִבָּא עַל-צִוְאוּרָה
 וְתַלְתִּי^c בְּמַלְכוּתָא יִשְׁלֹט: ⁸ אֲדִין עֲלִילִין^b כָּל חַכְמֵי מִלְכָּא^{ac}
 וְלֹא-כִהְלִין כְּתִבָּא לְמַקְרָא וּפְשָׁרָה לְהוֹדְעָה לְמִלְכָּא: ⁹ אֲדִין מִלְכָּא
 בִּלְשַׁאצָּר שָׁנִיא מִתְבָּהֵל וְזִינְהִי שְׁגִין עֲלוּהִי וּרְבַרְבְּנוּהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין:
¹⁰ מִלְכָּתָא לְקַבֵּל מִלֵּי מִלְכָּא וּרְבַרְבְּנוּהִי לְבֵית מִשְׁתָּא עֲלַת^a עֲנַת^b
 מִלְכָּתָא וְאַמְרַת מִלְכָּא לְעֻלְמִין חֲלִי אֶל-יְבַהֲלוּךָ רַעֲיוֹנֶיךָ^c וְזִינְיֶיךָ^d
 אֶל-יִשְׁתַּנּוּ: ¹¹ אִיתִי גְבַר בְּמַלְכוּתֶיךָ דִּי רוּחַ אֱלֹהִין קִדִּישִׁין בָּהּ
 וּבִיזְמִי אַבּוּד גִּהִירוֹ וְשִׁכְלָתֶנּוּ^a וְחֻכְמָה כְּחֻכְמַת-אֱלֹהִין^a הִשְׁתַּכַּחַת
 בָּהּ וּמִלְכָּא גְבַרְכְּנָצַר אַבּוּד רַב חֲרָטְמִין אֲשָׁפִין פְּשֻׁדִּאִין גִּזְרִין
 חֲקִימָה^b אַבּוּד מִלְכָּא^b: ¹² כָּל-קַבָּל דִּי רוּחַ וְתִירָא^a וּמַגְדַּע וְשִׁכְלָתֶנּוּ
 מִפְּשָׁר^b חֲלָמִין וְאַחֲרִית אַחֲרִין וּמִשְׁרָא^b קִטְרִין הִשְׁתַּכַּחַת בָּהּ בְּדִנְיָאֵל
 דִּי-מִלְכָּא שִׁם-שְׁמָה בִּלְשַׁאצָּר פְּעֹן דְּנִיָּאֵל יִתְקַרֵּי וּפְשָׁרָה יְהַחֲוִה:
¹³ בְּאֲרִין דְּנִיָּאֵל הָעַל קֳדָם מִלְכָּא עָנָה מִלְכָּא וְאָמַר לְדִנְיָאֵל
 אֲנִתָּה^a הוּא דְנִיָּאֵל דִּי-מִן-בְּנֵי גִלּוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הִיתִי מִלְכָּא אָבִי
^b מִן-יְהוּד^b: ¹⁴ וְשִׁמְעַת עֲלִיךָ^a דִּי רוּחַ אֱלֹהִין^b בָּךְ וְגִהִירוֹ וְשִׁכְלָתֶנּוּ
 וְחֻכְמָה וְתִירָה הִשְׁתַּכַּחַת בָּךְ: ¹⁵ וְכַעַן הָעַל קֳדָמִי חַכְמֵיָא אֲשָׁפִיא
 דִּי-כְתִיבָה דְנָה יִקְרוֹן וּפְשָׁרָה לְהוֹדְעָתִי וְלֹא-כִהְלִין פְּשָׁר-מִלְכָּא
 לְהַחֲיוֹה: ¹⁶ וְאַנְהָ שִׁמְעַת עֲלִיךָ דִּי-תּוֹפֵל^a פְּשָׁרִין^b לְמִפְּשָׁר וְקִטְרִין
 לְמִשְׁרָא כַּעַן הֵן תּוֹפֵל^a כְּתִבָּא לְמַקְרָא וּפְשָׁרָה לְהוֹדְעוֹתִי אַרְגֻּנָּא

^a K 7 || וְאַרְכֻּבָתָהּ Var^G || שְׁגִין עֲלוּהִי 9 c v 1 || 6 || גִּפְקָה Q, גִּפְקו K 5
 וְתַלְתִּי aut וְתַלְתִּי prps || וְהַמוּנִיכָא Q, וְהַמוּנִיכָא K || בְּשֻׁדִּיא Q, בְּשֻׁדִּיא
 || קַבֵּל MSS mlt || עֲלִין Q, עֲלִילִין K || 8 || a-a trsp ante v 7b || cf v 16. 29 ||
 || וְזִינְיֶיךָ K || d — גִּזְרָה Q, — גִּזְרָה K Var^G || עֲנַת Var^G || עֲלַת Q, עֲלַת K 10 ||
 || מִפְּשָׁר vel || 1 c v || 6 || αἰτιον cf 6,4 || 12 || a || add; >0 || b-b || 11 || a-a || 11 || וְזִינְיֶיךָ Q
 || עֲלִיךָ Q id 16 || 14 || a || cf 2,29a || b-b || >0 || 13 || a || sic Var^S || וּמִשְׁרָא et (וּמִפְּשָׁר prb
 || תְּלָמִין prps || b || תּוֹפֵל Q 1 c || תּוֹבֵל K 16 || רוּחַ-אֱלֹהִין קִדִּישִׁין MSS 9b ||

די שלטן שמיא: ²⁴ לָהֶן מַלְכָּא מַלְכִּי יִשְׁפָּר עָלֶיךָ וְחִטִּיךָ בְּעִדְקָה פִּרְךָ
וְעִיִּיתְךָ בְּמִתָּן עֲנִינוּ הֵן תִּהְיֶה אֲרֻכָּה לְשָׁלוֹתְךָ^b: ²⁵ כָּלָא מָטָא עַל-
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא: פ לְקַצַּת יֶרֶחַיִן תִּרְיֵי-עֶשֶׂר עַל-הֵיכַל
מַלְכוּתָא דִּי בָּבֶל מִהֶלֶךְ הָהָה: ²⁷ עָנָה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלֹא דָא-הִיא
בָּבֶל רַבְתָּא דִּי-אַנְהָ בְּנִיָּתָהּ לְבֵית מַלְכוֹ בְּתַקַּף חֲסָנִי וְלִיקַר הַדְרִי:
²⁸ עוֹד מַלְתָּא בְּפָם מַלְכָּא קַל מִן-שְׂמִיָּא נָפַל לָךְ אֲמַרִּין נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא מַלְכוּתָהּ עֲדַת מִנָּךְ: ²⁹ וּמִן-אֲנָשָׂא לָךְ טָרְדִין וְעַסְחִיתִּית בְּרָא
מִדְּרֹךְ עֲשָׂבָא כְּתוּרִין לָךְ יִטְעֲמוּן וְשַׁבְעָה עֲדָנִין יַחְלִפוּן עָלֶיךָ עַד דִּי-
תִּנְדַּע דִּי-שְׁלִיט עָלֶיָּא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׂא וּלְמִן-דִּי יֵצֵא וְתִנְבְּהָ: ³⁰ בִּה-
שַׁעְתָּא מַלְתָּא סַפַּת עַל-נְבוּכַדְנֶצַּר וּמִן-אֲנָשָׂא טָרִיד וְעֲשָׂבָא כְּתוּרִין
יֵאכֹל וּמִטַּל שְׂמִיָּא גִשְׁמָה יִצְטַבַּע עַד דִּי שַׁעְרָה כְּנַשְׂרִין^a רַבָּה
וְטַפְרוּהִי כַּצְפְּרִין^b: ס ³¹ לְקַצַּת יוֹמִיָּא אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עִינִי וְלִשְׂמִיָּא
נִטְלַת וּמִנְדַּעֵי עָלִי יִתּוּב^a וְלַעֲלִיָּא בְּרַכְתָּ וּלְמִי עֲלָמָא שְׂבַחְתָּ וְהַדְרַת
^b דִּי שְׁלִטְגָה שְׁלִטָּן עָלָם וּמַלְכוּתָהּ עַם-דְּרִי וְדָרָה:

³² וְכָל-דְּאָרִי^a אֲרַעָא כְּלָה חֲשִׁיבִין וְכַמְצִיָּה עֲבַד בְּחִיל שְׂמִיָּא^b וְדָאָרִי^a
וְלֹא אִיתִי דִּי-יִמְחָא בִּידָהּ וְיֵאמַר לָהּ מַה עֲבַדְתָּ: [אֲרַעָא^b
³³ בִּה-זִמְנָא מִנְדַּעֵי וְיִתּוּב עָלִי^a וְלִיקַר^b מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִיּוּי יִתּוּב עָלִי^b
וְלִי הַדְבָּרִי וּרְבִרְבְּנִי יִבְעוּן^d וְעַל-מַלְכוּתִי הַתְקַנְתָּ וּרְבִי וְתִירָה הוֹסַפְתָּ-
לִי: ³⁴ כֵּעֵן אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר מִשְׁבַּח וּמְרוֹמָם וּמִהַדֵּר לְמַלְךְ שְׂמִיָּא דִּי
כָל-מַעֲבֹדֵהִי קִשּׁוּט וְאַרְחָתָה דִּין וְדִי מַהֲלִכִין^b בְּגִנָּה יָכֹל לְהַשְׁפִּלָּה: ס
ט ¹ בְּלִשְׂאֲצָר מַלְכָּא עֲבַד לְחַם רָב לְרַבְרַבְנוּהִי אֶלָּף וְלִקְבֵּל אֶלְפָּא
חֲמֵרָא שָׂתָה: ² בְּלִשְׂאֲצָר אָמַר וּבִטְעָם חֲמָא לְהִיתָהּ לְמֵאנִי דִּהֲבָא
וְכַסְפָּא דִּי הִנָּפֵל נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן-הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלָם^a וְיִשְׁתַּוֵּן
בְּהוֹן מַלְכָּא וּרְבִרְבְּנוּהִי^b שְׁגִלְתָּהּ וּלְחַנְתָּהּ^b: ³ בְּאֻזִּין הִיתִּיו מֵאנִי
דִּהֲבָא^a דִּי הִנָּפְקוּ מִן-הֵיכְלָא^b דִּי-בֵּית אֱלֹהָא^b דִּי בִירוּשְׁלָם וְאַשְׁתִּיו

24 ^a K וְחִטִּיךָ, 1 c Q וְחִטִּיךָ || ^b 4MSS Θ υ ς || 26 ^a hic incip cp 4 || 27 Var^G בְּנִיָּתָהּ, 1 c Var^{E+S} בְּנִיָּתָהּ || 30 ^a Θ υ ς λεόντων || ^b Θ ω σ ε ι λ έ ο ν τ ο ς; v 30 fin Θ i. pers, v 25—30 init Θ = M 3. ps || 31^a—33^a frt add || ^{b-b} cf 3,33; ψ 145,13 || 32 ^a K וְדָאָרִי, וְדָאָרִי Q, וְדָאָרִי || ^{b-b} add || 33 ^a cf 31^a || ^{b-b} prb gloss ad v 33 fin || ^c Var^S וְלִיקַר, cf v 27 || ^d Var^G יִבְעוּן, Var^S יִבְעוּן || ^e Var^G הַתְקַנְתָּ aut הַתְקַנְתָּ || 34 ^a Θ in hoc v textum quamquam longiorem, tamen antiquiorem praebere videtur || ^b 1 Cp 5, 1 Var^G לְחַם || 2 ^a Var^G לָם—, id postea || ^{b-b} M Θ > Θ || 3 ^a ins prb c Θ υ ς וְכַסְפָּא || ^{b-b} υ om, Θ בית om.

ובטל שמיא יצטבע ועם-חיותא חלקה^b בפעשב ארעא^b;
 13 לבבה מן-אנושא ישנן ולבב חיותא יתיב לה
 ושבעה עדנין וחלפון עלוהי:

14 בגזרת עירין פתגמא ומאמר^a קדישין שאלתא

עד^b-דברת די יגדעון חיותא די-שליט עליה^c במלכות אנושא ולמן-די
 יצבא ותגנה ושלל אנשים^d יקים עליה^e: 15 דנה חלמא חזית אנה מלכא
 נבוכדנצר ואנתה בלמשאצר פשרא^b ואמר כל-קבל די וכל-חכימי
 מלכותי לא-יכלין פשרא להודעותני ואנתה כהל די רות-אלהין
 קדישין בך: 16 אדין דניאל די-שמה בלמשאצר אשתומם

כשעה^a חדה ורעינהי ובהלנה^b ענה מלכא ואמר בלמשאצר חלמא
 ופשרא^c אל-יבהלך^b ענה בלמשאצר ואמר מלא^d חלמא לשנאיה^e
 ופשרה לעריה^f: 17 אילנא די חזית די רבה ותקף ורומה ימטא
 לשמיא וחזותה^a לכל-ארעא: 18 ועפיה שפיר ואנבה שניא ומזון
 לכלא-בה תחתוהי תדור חיות ברא ובענפוהי ישכנן צפרי שמיא:
 19 אנתה-הוא מלכא די רבית^a ותקפת ורבותך רבת ומטת לשמיא
 ושלטנך לסוף ארעא^b: 20 ודי חנה מלכא עיר וקדיש נחת מן-

שמיא ואמר גדי אילנא ותכלוהי ברם עקר שרשוהי בארעא שכו
 ובאסור די-פרגל ונחש בדתא די ברא ובטל שמיא יצטבע ועם-
 חיות ברא חלקה עד די-שבעה עדנין וחלפון עלוהי: 21 דנה פשרא
 מלכא וגזרת עליה היא די מטת על-מראי מלכא: 22 ולך טרדין
 מן-אנושא ועם-חיות ברא להיה מדרך ועשבא כתוצין ולך יטעמון
 ומטל שמיא לך מצבעין ושבעה עדנין וחלפון עליך עד די-תגדע
 די-שליט עליה במלכות אנושא ולמן-די יצבא ותגנה: 23 ודי אמרו
 למשכך עקר שרשוהי די אילנא מלכותך לך קימה מן-די תגדע

12 ^b but aut ^{a-a} || 13 K אנושא, id 14, 1 c Q אנשא, cf 22 || 14 ^a Var^G ומאמר || 1 ^b עליה || ^c K אנשא || ^d laps calami; 1 אנשא || ^e K עליה || ^f K עליה || 15 ^a + καὶ ἀναστὰς τὸ πρῶτον ἐκ τῆς κοίτης μου ἐκάλεσα τὸν Δ. κτλ. textus ab auctore vv 3—5 mutatus || ^b K פשרא, Q פשרה, nonn MSS K et Q פשרא aut (א) פשרה || 16 ^a 14MSS Edd בש || ^{b-b} prb add, >ΘΘ || ^c K רא, Q רה || ^d K מראי, Q מרי, id 21 || ^e K || 17 s in forma metr script esse vid, cf v 8s || 17 ^a cf ad 8 || ^b 7MSS לסוף כל || 19 ^a K רבית aut רבית || 20 ^a 10MSS ΘΘ כל-ארעא || 20 ^a fitt add, cf v 12 || 21 Var^G K מטת, Q מטת || 22 K עליך, Q עליך.

31 נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶכָא^a לְכָל-עַמְמֵי־אֲמִיָּא וְלִשְׁנֵי־דִירְדָּאֲרִין בְּכָל-
אַרְעָא שְׁלַמְכוּן יִשְׁגָּא: 32 אֲתֵיָּא וְתַמְהִיָּא דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלֹהָא עָלִיָּא
שְׁפָר קַדְמִי לְהַחְיָה:

33 אֲתֻדְהִי בְּמָה רַבְרָבִין וְתַמְהֻדְהִי בְּמָה תְּקִיפִין
מְלַכּוּתָהּ מְלַכּוּת עָלַם וְשְׁלֻטָּנָה עַם-דָּר וְדָר:

4 1 אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלַה הָיִית בְּבִיתִי^b וְרַעְנָן בְּהִיכְלִי: 2 חֲלָם
חֲזִית וַיַּחְלֶנְנִי וַהֲרַחֲרִין עַל-מִשְׁכְּבִי וְחֻזִּי רֹאשִׁי וַיִּבְהַלְנִי: 3 וּמִנִּי
שִׁים טַעַם לְהַנְעִלָה קַדְמִי לְכָל חַכְמֵי בָבֶל דִּי-פֶשֶׁר חֲלָמָא יְהוּדַעְנִי:
4 בֹּאֲרִין עָלַיִן^a חֲרַטְמֵיָּא אֲשַׁפֵּיָּא בְּשַׁדִּיָּא^b וְנִזְרֵיָּא וְחֲלָמָא אָמַר אֲנָה
קַדְמִיָּהוּן וּפְשָׁרָה לֹא-מְהוּדַעִין לִי: 5 וְעַד אַחֲרִין^a ב^b עַל קַדְמִי דְנִיָּאֵל^b
דִּי-שְׁמָה בְּלִטְשָׁאצָּר כְּשֵׁם אֱלֹהֵי וְדִי רִיחֵ-אֱלֹהֵין קַדִּישִׁין בְּה וְחֲלָמָא
קַדְמוּהִי אָמַרְת: 6 בְּלִטְשָׁאצָּר רַב חֲרַטְמֵיָּא דִּי וְאֲנָה יַדְעַת דִּי רִיחֵ
אֱלֹהֵין קַדִּישִׁין בְּךָ וְכִלְרֹז לֹא-אֲנִם לְךָ חֻזִּי חֲלָמִי דִי-חֲזִית וּפְשָׁרָה
אָמַר: 7 וְחֻזִּי^a רֹאשִׁי עַל-מִשְׁכְּבִי חֲזָה הָיִית

וְאֵלֵי אֵילָן בְּנוֹא אַרְעָא וְרוּמָה שְׂגִיָּא:

8 רְבָה אֵילָנָא וְתַקַּף וְרוּמָה יִמְטָא לְשִׁמֵּיָּא

וְחֻזְתָּהּ לְסוּף כָּל-אַרְעָא:

9 עָפִיָּה שְׁפִיר וְאֲנִבָּה שְׂגִיָּא וּמִזִּין לְכָל-אֲבָהּ

תַּחְתִּיָּהּ תַּטְלָל חִינֵת בְּרָא וּבַעֲנֻפֹּהִי יִזְרִין צִפְרֵי שְׁמֵיָּא

וּמִנָּה יִתְּזִין כָּל-בִּשְׂרָא:

10 חֲזָה הָיִית בְּחֻזִּי רֹאשִׁי עַל-מִשְׁכְּבִי וְאֵלֵי עִיר וּקְדִישׁ מִן-שְׁמֵיָּא

נָחַת: 11 קְרָא בְּחִיל וְכֵן אָמַר

גִּדּוּ אֵילָנָא וּקְצְצוּ עֲנָפוּהִי אֲתֵרוּ עָפִיָּה וּבִכְרוּ אֲנִבָּה

תַּגְד חִיּוֹתָא מִן-תַּחְתִּיָּהּ וּצִפְרֵיָּא מִן-עֲנָפוּהִי: [כִּי בְרָא^a

12 בְּרִם עַקֵּר שְׂרִשׁוּהִי בְּאַרְעָא שְׁבָקוּ וּבִבְּאִסוּר דִּי-פְרוּל וּנְחַשׁ אֲבָדְתָּא

31^a 9MSS + שלח, 3MSS S + כתב || ^b K דָּאֲרִין, Q דִּירִין || 33^a 145, 13 ||
Cp 4, 1^a 6 + ετους δεκακαιεκατου της βασιλειας N. ειπεν (>Θ) ||
^b Var^G בְּבִיתִי || ^c Θ^A ἐπὶ τοῦ θρόνου μου (>Θ^B) || v 3—6 >Θ: v 3—5 add
prius, cf 15; v 6 posterius, cf 2, 5 || 4^a K. אֲלֵלִין, Q אֲלֵלִין || ^b cf 2, 5^b || 5^a K
עַל קַדְמִי || ^{b-b} 1 c Var^G אֲחֲרִין, Q אֲחֲרִין, Var^G K et Q אֲחֲרִין, aut Q אֲחֲרִין ||
דְּנִיָּאֵל || v 7 conjg c v 2 || ^a frt l c v 10 וּבְחֻזִּי aut בְּחֻזִּי || 8^a 6 ἡ ὅρασις Θ τὸ
κύτος αὐτοῦ, cf 17; 1 frt תְּחֻרָה; prps trsp c עָפִיָּה || 9^a 9 K יִדְרִין, Q יִדְרִין ||
ix prb 1 c v 9, ix תַּחְתִּיָּהּ || 12^{a-a} frt add, cf v 20.

וַעֲבַד נְגוּזָא עֲנָה וְאָמַר לְמוֹתָא לְאַתּוּנָא חַד-שָׁבָעָה עַל־כִּי חָזָה לְמוֹתָהּ;
 20 וּלְגַבְרִין גְּבַר־חַלָּל כִּי בְחִילָה אָמַר לְכַפֵּתָהּ לְשֹׁדְכָהּ מִישָׁךְ וַעֲבַד נְגוּזָא
 לְמוֹתָא לְאַתּוּן נֹרָא יְקַדְתָּא: ²¹ בְּאַדְוִין גְּבַר־יָא אֵלֶּךְ כְּפָתוֹ ^a בְּסַרְבְּלִיהוֹן
 פְּטִישִׁיהוֹן ^b וּכְרַבְלָתְהוֹן וּלְבִשִׁיהוֹן ^c וּרְמִיו לְגֹזֵא-אַתּוּן נֹרָא יְקַדְתָּא;
 22 כָּל-קַבֵּל דְּנָה מִן-דִּי מַלְתָּ מַלְכָּא מַחְצֵפָה וְאַתּוּנָא אִזְתָּה וּתִירָה
 גְּבַר־יָא אֵלֶּךְ הַסְקוּ לְשֹׁדְכָהּ מִישָׁךְ וַעֲבַד נְגוּזָא קַטַּל הַמֶּזֶן שְׂבִיבָא
 דִּי נֹרָא: ²³ וּגְבַר־יָא אֵלֶּךְ תְּלַתְהוֹן שֹׁדְכָהּ מִישָׁךְ וַעֲבַד נְגוּזָא נְפִלוּ
 לְגֹזֵא-אַתּוּן-נֹרָא יְקַדְתָּא מְכַפְתִּין: ²⁴ ^a אֲדִין גְּבוּכְדַּנְצַר מַלְכָּא
 תָּנָה וְקָם בְּהַתְבַּהֲלָה עֲנָה וְאָמַר לְהַדְבֹּרוּהִי הָלֹא גְבַרִין תְּלַתָּה
 רְמִינָא לְגֹזֵא-נֹרָא מְכַפְתִּין עֲנִין ^b וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יִצְיָבָא מַלְכָּא:
 25 עֲנָה וְאָמַר הָא-אַנָּה חָזָה גְבַרִין אַרְבַּעָה שָׁרִין מְהֻלְכִין בְּגֹזֵא-נֹרָא
 וְחַבְלָה ^c לֹא-אִיתִי בְּהוֹן וְרוּחַ דִּי רַב־עֵינָא ^d דְּמָה לְבַר-אַלְהוֹן: ^e
 26 בְּאַדְוִין קָרַב גְּבוּכְדַּנְצַר לְתַרְעֵ אַתּוּן נֹרָא יְקַדְתָּא עֲנָה וְאָמַר שֹׁדְכָהּ
 מִישָׁךְ וַעֲבַד-נְגוּזָא עַבְדּוּהִי דִּי-אַלְהָא עֲלִיָּא פָקוּ וְאַתּוּ בְּאַדְוִין גְּפָקוּן
 שֹׁדְכָהּ מִישָׁךְ וַעֲבַד נְגוּזָא מִן-גֹּזֵא נֹרָא: ²⁷ וּמִתְכַּנְּשִׁין אַחֲשֹׁדְרִפְנָא
 סַגְיָא וּפְחֹתָא וְהַדְבְּרִי מַלְכָּא חֲנִין לְגְבַר־יָא אֵלֶּךְ דִּי לֹא-שָׁלַט נֹרָא
 בְּגִשְׁמָהוֹן וּשְׁעַר רַאשֵׁהוֹן לֹא הִתְחַדָּךְ וּסְרַבְלִיהוֹן לֹא שָׁגוּ וּרְיָת
 גִּזְרֵה לֹא עָדַת בְּהוֹן: ²⁸ עֲנָה גְבוּכְדַּנְצַר וְאָמַר בְּרִיד אֱלֹהֵהוֹן דִּי-שֹׁדְכָהּ
 מִישָׁךְ וַעֲבַד נְגוּזָא דִּי-שָׁלַח מַלְאָכָה וּשְׂבִיבָה לְעַבְדּוּהִי דִּי הִתְרַחֲצוּ
 עֲלֹזְהִי וּמַלְתָּ מַלְכָּא שְׁנִיו וַיִּתְּבוּ גִשְׁמִיהוֹן ^b דִּי לֹא-יִפְלָחוּן וְלֹא-יִסְגְּדוּן
 לְכָל-אַלְהָה לְהוֹן לֹא-אֱלֹהֵהוֹן: ²⁹ וּמִנֵּי שָׁמַיָּא טַעֲם דִּי כָל-עֵם אָמַת וּלְשָׁן
 דִּי-יֹאמַר שָׁלָה עַל-אַלְהֵהוֹן דִּי-שֹׁדְכָהּ מִישָׁךְ וַעֲבַד נְגוּזָא הִדְמִין וַתַּעֲבֹד
 וּבִיתָהּ נִזְלִי וַיִּשְׁתַּנָּה כָּל-קַבֵּל דִּי לֹא אִיתִי אֱלֹהֵה אַחֲרִין דִּי-יִכְּל לְהַצֵּלָה
 כְּדָנָה: ³⁰ בְּאַדְוִין מַלְכָּא הִצִּיל לְשֹׁדְכָהּ מִישָׁךְ וַעֲבַד נְגוּזָא בְּמִדְיָתָהּ בָּבֶל: ^e

19 ^b 18MSS Θ עד || 21 ^{a-a} Θ ἔχοντες τὰ υποδήματα αὐτῶν καὶ τὰς
 τιάρας αὐτῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, σὺν τῷ ἱματισμῷ αὐτῶν, Θ σὺν
 τοῖς σαραβάροις αὐτῶν καὶ τιάραις καὶ περικνημῖσι; prb add ||
^b K פְּטִישִׁיהוֹן aut פְּטִישִׁיהוֹן, Q פְּטִישִׁיהוֹן; id K^{Or} et Q^{Or} || v 23 (= v 21) frt
 add, ut interv inter v 22 et 24 expleretur || 24 ^a cur N. turbatus? Θ + καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα ὑμνούντων αὐτῶν καὶ ἐστὼς ἐθεώρει
 αὐτοὺς ζῶντας, Θ + καὶ N. ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν || ^b prps עֲנָה ||
 25 ^a prps מְהֻלְכִין cf 4,26 || ^b Var^G וְחַבְלָה, cf 6,24 || ^c K עֵינָא—, Q עֵינָה— ||
 26 K עֵינָא, Q עֵינָה, id 32 || 28 ^a שׁ וְשׁוּב || ^b K מִיָּהוֹן—, Q מִיָּהוֹן— || 29 K
 שָׁלָה aut שָׁלָה aut שָׁלָה (pro שָׁאֵלָה) Q שָׁלוּ.

סוּמְפַנְיָה וְכָל זַנְי זַמְרָא תַפְלוּן וְתַסְגְּדוּן לְעֵלִם דְּהֶבְאָ דִּי הֶקִים
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא: ⁶ וּמִן־דִּי־לֹא יִפֹּל וְיִסְגֹּד בֵּה־שַׁעֲתָא יִתְרַמָּא לְגֹזֵא־
אֲתוֹן נוֹרָא יִקְדָּתָא: ⁷ כָּל־קִבְל דְּנָה בֵּה זַמְנָא כְּדִי שְׁמַעִין כָּל־עַמְמִיָּא
קַל קַרְנָא מִשְׁרֻקִיתָא קִיתְרִם שַׁבְכָּא פְּסַנְטִירִין וְכָל זַנְי זַמְרָא נַפְלִין
כָּל־עַמְמִיָּא אַמְיָא וְלִשְׁנֵיָא סְגִדִין לְעֵלִם דְּהֶבְאָ דִּי הֶקִים נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא:

⁸ כָּל־קִבְל דְּנָה בֵּה־זַמְנָא קִרְבו גְּבַרִין פִּשְׁדָּאִין וְאֶכְלוּ קִרְצִיָּהוּן
דִּי יְהוּדֵיָּא: ⁹ עֲנֹז וְאַמְרִין לְנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכָּא לְעֵלְמִין חַיִּי:
¹⁰ אֲנִתָּה מַלְכָּא שְׁמַת טַעֲם דִּי כָל־אַנְשׁ דִּי־יִשְׁמַע קַל קַרְנָא מִשְׁרֻקִיתָא
קִיתְרִם שַׁבְכָּא פְּסַנְטִירִין וְסִיפְנֵיָה וְכָל זַנְי זַמְרָא יִפֹּל וְיִסְגֹּד לְעֵלִם
דְּהֶבְאָ: ¹¹ וּמִן־דִּי־לֹא יִפֹּל וְיִסְגֹּד יִתְרַמָּא לְגֹזֵא־אֲתוֹן נוֹרָא יִקְדָּתָא:
¹² אִיתִי גְּבַרִין יְהוּדָאִין דִּי־מַנִּית יִתְהוּן עַל־עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל
שְׂדַרְךָ מִישָׁךְ וְעַבְד נְגֹז גְּבַרִיָּא אֵלֶךְ לֹא־שְׁמוּ עָלֶיךָ^b מַלְכָּא טַעֲם
לֹא־הִיךְ^c לֹא פִלְחִין וְלְעֵלִם דְּהֶבְאָ דִּי הֶקִים לֹא סְגִדִין: ¹³ בְּאֲדִין
נְבוּכַדְנֶצַּר בְּרַגְזוֹ וְחָמָא אֲמַר לְהִיתָּה לְשְׂדַרְךָ מִישָׁךְ וְעַבְד נְגֹז בְּאֲדִין
גְּבַרִיָּא אֵלֶךְ הִיתָיו קָדָם מַלְכָּא: ¹⁴ עֲנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאֲמַר לְהוּן הַצֵּדָא
שְׂדַרְךָ מִישָׁךְ וְעַבְד נְגֹז לֹא־הִי לֹא אִיתִיכוּן פִּלְחִין וְלְעֵלִם דְּהֶבְאָ
דִּי הֶקִים לֹא סְגִדִין: ¹⁵ כְּעָרָה^d הֵן אִיתִיכוּן עֲתִידִין^e דִּי בַעֲדָנָא דִּי־
תִּשְׁמַעִין קַל קַרְנָא מִשְׁרֻקִיתָא קִיתְרִם שַׁבְכָּא פְּסַנְטִירִין וְסוּמְפַנְיָה
וְכָל זַנְי זַמְרָא תַפְלוּן וְתַסְגְּדוּן לְעֵלְמָא דִּי־עַבְדַת וְהֵן לֹא תַסְגְּדוּן
בֵּה־שַׁעֲתָא תִתְרַמוּן לְגֹזֵא־אֲתוֹן נוֹרָא יִקְדָּתָא^d וּמִן־הוּא אֵלֶה דִּי
יִשְׁיזְבְּנוּן מִן־יָדֵי: ¹⁶ עֲנֹז שְׂדַרְךָ מִישָׁךְ וְעַבְד נְגֹז וְאַמְרִין לְמַלְכָּא
נְבוּכַדְנֶצַּר לֹא־חֲשִׁחִין אֲנִחְנָא עַל־דְּנָה פִתְגָם לְהַתְּבוּתָךְ: ¹⁷ הֵן אִיתִי
אֵלֶהנָא דִי־אֲנִחְנָא פִלְחִין יְכָל לְשִׁיזְבוּתָנָא מִן־אֲתוֹן נוֹרָא יִקְדָּתָא
וּמִן־יָדֶךָ מַלְכָּא יִשְׁיזְבּ: ¹⁸ וְהֵן לֹא יָדִיעַ לְהוּא־לָךְ מַלְכָּא דִּי לֹא־הִיךְ
לֹא־אִיתְנָא פִלְחִין וְלְעֵלִם דְּהֶבְאָ דִּי הֶקִים לֹא נְסִגְד: ¹⁹ בְּאֲדִין
נְבוּכַדְנֶצַּר הַתְּמִלִי חָמָא וְעֵלִם אֲנַפּוּהִי אֲשַׁתְּנוּ^e עַל־שְׂדַרְךָ מִישָׁךְ

6 Var^G וּמִן־ || 7 1 c 15 MSS Vrs פִּסְנִמְרִין וְסוּפְנֵיָא, cf v 5. 10. 15 ||
8 >ΘΘ || 10 K וְסִיפְנֵיָה Q, וְסוּפְנֵיָה || 12 ^a Hill לֹא־ || ^b K עָלֶיךָ Q, עָלֶיךָ ||
^c K הִיךְ —, הִיךְ Q || 13 1 הוּתִי || 14 Θ διὰ τῆ; Θ(S) εἰ ἀληθὺς, f1t 1 הַאֲדָא ||
15 ^a Hill כְּעָרָה || ^b Hill עֲתִידִין || ^c Var^G מִן — || ^d B יָקִי, id 17 || ^e sic ΘΘ^A (sed
v 17 χεῖρός), Θ^B יָדִי (sed v 17 χεῖρῶν) || 16 Var^G הִשְׁחִין || 18 Var^G Q
אֲשַׁתְּנִי, Q אֲשַׁתְּנוּ aut אֲשַׁתְּנוּ || 19 ^a K אִיתְנָא || K אִיתְנָא

3^a וְבִכְדֹנָצַר מִלֵּכָא^b עֲבַד צִלְם דִּי־דִלְתָב רֹמָה אֲמִין שְׁתִּין פְּתִיחָה
אֲמִין שֵׁת אֲקִימָה בְּבִקְעַת דְּוִלָּא^c בְּמִדְיַת בְּבֵל: ²וְבִכְדֹנָצַר מִלֵּכָא^a
שִׁלַּח לְמַכְנָשׁ^b וְאַחְשֹׁדְרָפְנִיא סַגְיָא וּפְחוּתָא אֲדִרְגֻזְרִיא גְּדִבְרִיא
דִּתְבְּרִיא תַּפְתִּיא^c וְכָל שְׁלֹטְנֵי מְדִינָתָא לְמַתָּא לְחֻנְפַּת צִלְמָא דִּי הָקִים
נְבוֹכַדְנֶצַּר מִלֵּכָא: ³בְּאֵלִין מִתְכַּנְשִׁין אַחְשֹׁדְרָפְנִיא סַגְיָא וּפְחוּתָא
אֲדִרְגֻזְרִיא גְּדִבְרִיא דִּתְבְּרִיא תַּפְתִּיא וְכָל שְׁלֹטְנֵי מְדִינָתָא לְחֻנְפַּת
צִלְמָא דִּי הָקִים נְבוֹכַדְנֶצַּר מִלֵּכָא וְקָאמִין^a לְקַבֵּל צִלְמָא^b דִּי הָקִים
נְבוֹכַדְנֶצַּר^b: ⁴וְכִרְזָא קִרָּא בְּחִיל לְכוּן אֲמַרִין עֲמִיָּא אֲמִיא וְלִשְׁנֵיָּא:
⁵בְּעִדְנָא דִּי־תִשְׁמַעֲוִין קֻלָּא^a קִרְנָא מְשֻׁרְקִיתָא קִיתְרִיס^b סַבְכָּא^c פִּסְגִּיתִין

41^b frt add, >Θ || v 42. 43 prb add || 43^a 1 c mlt MSS Q Vrs וְיִ||
^b frt add, >Θ || ^c Var^G הָא כְּפִי || 45^{oo} 1 aut c ΘΘ 'נ' פ' חספה פ' aut c v 35
 'נ' ה' פ' || v 49 propter cp 3 add? || Cp 3, 1^a ΘΘ + ετους δεκτωκαιδεκατου ||
^b Θ + διοικῶν πόλεις καὶ χώρας καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς
 γῆς ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως Αἰθιοπίας || ^c Θ τοῦ περιβόλου, Θ Δεειρα || 2^a Θ +
 βασιλέων καὶ κυριεύων τῆς οἰκουμένης ὅλης || ^b ins c Θ מִן אֶמְמָרָא מִן אֶמְמָרָא
 מִן אֶמְמָרָא cf v 4. 7 et Paseq || ^c K^{MSS} תַּתְּתָּא, Q^{MSS} תַּתְּתָּא || 3^a K וְקָמִין, Q
 וְקָמִין || ^{b-b} >Θ || 5^a Var^G קָל aut קָל || ^b K קִיתָרס aut קִיתָרס, Q
 קִיתָרס, id 7. 10. 15 || ^c Var^G שְׁבַנָא.

שָׁמָּה בְּלִשְׁטֶאצֶּר הָאִתִּיךְ כְּהֵל לְהוֹדֵעַתִּי חֲלָמָא דִּי־חַזִּית וּפְשָׁרָהּ:
 27 עָנָה דְּנִיָּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שָׂאֵל לָא חֲכִימִין
 אֲשָׁפִין חֲרָטִינִין גִּזְרִין וְכָלִין לְהַחְיָה לְמַלְכָּא: 28 בְּרָם אִיתִי אֱלֹהַ
 בְּשִׁמְיָא גִּלְהָ רִזִּין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא גְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לְהוּא בְּאַחֲרִית
 יוֹמִיָּא^a חֲלָמָךְ בְּיַחְזִירִי רַאשֶׁךְ עַל־מִשְׁכַּבְךָ^b דְּנָה הוּא: פ 29 אֲנָתָה^a
 מַלְכָּא רַעִיזִיךָ^b עַל־מִשְׁכַּבְךָ סִלְקוּ מָה דִּי לְהוּא אַחֲרִי דְנָה וְגִלְהָ
 רִזִּיא הוֹדַעַךְ מַה־דִּי לְהוּא: 30 וְאִנְּהָ לָא בְּחֻכְמָה דִּי־אִיתִי בִּי מִן־
 כָּל־חִיָּיא רָזָא דְנָה גִּלְיָ לִי לְהֹן עַל־דִּבְרַת דִּי פִּשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַעִין
 וְרַעִיזִי לְבַבְךָ תִּנְדַּע: ס 31 אֲנָתָה מַלְכָּא חֲזָה הָיִיתָ וְאִלוּ צִלְם
 חַד שִׁיָּיא צִלְמָא דְכֵן רַב וְזִינָה וְתִיר קָאֻם לְקַבְלָךְ וְרָנָה דְחִיל: 32 הוּא
 צִלְמָא רַאשֶׁה דִּי־דָהָב טָב חֲדוּחִי וְדַעוּחִי דִּי כֶסֶף מְעוּחִי וְנִרְכָּתָה
 דִּי נְחֹשׁ: 33 שְׁקוּחִי דִּי פְרוֹזֵל רַגְלוּחִי מִנְהוֹן דִּי פְרוֹזֵל וּמִנְהוֹן דִּי חֶסֶף:
 34 חֲזָה הָיִיתָ עַד דִּי הִתְנַזַּרְתָּ אֲבָן^a דִּי־לֹא בִידִין וּמִחַת^b לְצִלְמָא עַל־
 רַגְלוּחִי דִּי פְרוֹזֵל וְחֶסֶף וְהִדְקַת^c הַמּוֹן: 35 בְּאַנְיִן דְקוּ בְּחִדָּה
 פְרוֹזֵל חֶסֶף נְחֹשֶׁא כֶסֶף וְנִהָבָא וְהוּל בְּעוּר מִן־אֲדִיר־קִיט
 וְנִשְׂא הַמּוֹן רוּחָא וְכָל־אַתֵּר לֹא־הִשְׁתַּכַּח לְהוֹן וְאַבְנָא דִּי־מִחַת
 לְצִלְמָא הֵנָּה לְטוּר רַב וּמִלְאֵת כָּל־אַרְעָא: 36 דְנָה חֲלָמָא וּפְשָׁרָה
 גָּאֻמַר קֳדָם־מַלְכָּא: פ 37 אֲנָתָה מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכִּיא דִּי אֱלֹהַ שְׁמִיא
 מַלְכוּתָא חֶסֶף וְתַקְפָּא וְיִקְרָא יְהִיב־לָךְ: 38 וּבְכָל־דִּי דְאֲרִין בְּגִי־
 אֲנִישָׁא חִיּוֹת בָּרָא וְעוּר־שְׁמִיא יִתֵּב בִּידָךְ וְהִשְׁלִטְךָ בְּכִלְהוֹן אֲנָתָה־
 הוּא רַאשֶׁה דִּי נִהָבָא: 39 וּבְתַרְךָ תִּקְוֹם מַלְכוּ אַחֲרִי אַרְעָא^a מִנְךָ
 וּמַלְכוּ תְּלִיתִיא^b אַחֲרִי דִּי נְחֹשֶׁא דִּי תִשְׁלֹט בְּכָל־אַרְעָא: 40 וּמַלְכוּ
 רַב־עִיָּא^a תִּהְוֹא תְּקִיפָה בְּפְרוֹזֵל כָּל־קַבֵּל דִּי פְרוֹזֵל מִהוֹךְ וְחִשֵּׁל
 כָּל־א^b וּכְפְרוֹזֵל דִּי־מְרַעַב^c כָּל־אֵלִין תִּדַּק וְתִרַע: 41 וְדִי־חֲזִיתָהּ רַגְלִיא
 וְאַצְבָּעָתָא^a מִנְהוֹן חֶסֶף דִּי־פִחַר וּמִנְהוֹן פְרוֹזֵל מַלְכוּ פְּלִיגָה תִּהְוֶה
 וּמִן־נִצְבָּתָא דִּי־פְרוֹזֵל לְהוּא־בָּה כָּל־קַבֵּל דִּי חֲזִיתָהּ פְרוֹזֵל מְעַרְב

26 K האיתך Q, האיתך 28 a-a add; >6 || b-b ex 7, I || v 29 add || a K קאים 31 Var^G K || לה' || c 8 || —ךך, Q —ךך K || b 31. 37 cet || id v 31. אנת Q, אנתה קאים 31 || מנהן ומנהן Hill; מנהין ומנהין Q; מנהון ומנהון K 33 || קאים Q 34 a prb ins c 66 מוורא (cf 45) || b Var^G ומחת, id 35 || c 6 || ודקת, id 45 || Q, ארעא 39 a K || דרין Q, דארין K 38 || ומלת aut ומלת 35 Var^G || b-b prb || רבעאה Q, רבעיא K 40 || תליתאה Q, תליתא K || b ארע add; >0 || 41 a prb add.

אִתִּי אָנֹכִי עַל־יִבְשָׁתָא דִּי מַלְתָּ מִלְּפָא יוֹכֵלָה לְהַחְוִיָּה כָּל־קַבְלָה דִּי
 כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשְׁלִיט מֶלֶךְ כְּדָנָה לֹא שְׂאֵל¹ לְכָל־חֲרָטָם וְאַשְׁפָּי וְכַשְׁדִּי:
¹¹ וּמִלְתָּא דִּי־מִלְכָּה שְׂאֵל יִקְרִיָּה וְאַחֲרָיָה לֹא אִתִּי דִּי יַחְוִנָּה² קָדָם
 מִלְּפָא לְהֵן אֱלֹהִין דִּי מְדַרְהוֹן עַם־בִּשְׂרָא לֹא אִיתְּוִהִי:¹² כָּל־קַבְלָה
 דְּנָה מִלְּפָא בְּנָם וְקַצְפָּ שְׁגִיָּא וְאִמַּר לְהוֹבְדָּה לְכָל חֲפִימֵי בְּבָל:
¹³ וְדַתָּא נִפְתָּת וְחֲפִימֵיָא מִתְקַטְּלִין וּבָעוּ דְּנִיָּאל וְחִבְרוּהִי לְהַתְקַטְּלָה:
 פ ¹⁴ בְּאַדְרִין דְּנִיָּאל הִתִּיב עֲטָא וּטְעָם לְאַרְיֹד רַב־טַבְּחִיָּא דִּי
 מִלְּפָא דִּי נִפְק לְקַטְּלָה לְחִפִּימֵי בְּבָל:¹⁵ עֲנָה וְאִמַּר לְאַרְיֹד שְׁלִיטָא
 דִּי־מִלְּפָא עַל־מָה דַּתָּא מִהַחֲצִפָּה מִן־קָדָם מִלְּפָא אֲדִין מִלְתָּא הוֹדַע
 אֲרִיֹד לְדְּנִיָּאל:¹⁶ וְדְּנִיָּאל עַל וּבָעָה מִן־מִלְּפָא דִּי זִמְנָה יִנְתָּן־לָהּ
 וּפִשְׁרָא לְהַחְוִיָּה לְמִלְכָּא: ס ¹⁷ אֲדִין דְּנִיָּאל לְבִיתָהּ אֲזַל וְלַחְנַנְיָה
 מִישְׁאֵל וְעִזְרִיָּה חִבְרוּהִי מִלְתָּא הוֹדַע:¹⁸ וְרַחֲמִין לְמַבְעָא מִן־קָדָם
 אֱלֹהֵי שְׁמִיָּא עַל־רִזָּא דְּנָה דִּי לֹא יְהוֹבְדוֹן דְּנִיָּאל וְחִבְרוּהִי עַם־שְׂאֵר
 חֲפִימֵי בְּבָל:¹⁹ אֲדִין לְדְּנִיָּאל בְּחִזּוֹנָא דִּי־לִילְיָא רִזָּא גְלִי אֲדִין דְּנִיָּאל
 בְּרֹךְ לְאַלְהֵי שְׁמִיָּא:²⁰ עֲנָה דְּנִיָּאל וְאִמַּר

לְהוּא שְׁמָה דִּי־אַלְהֵא מְבָרַךְ מִן־עֲלֻמָּא וְעַד־עֲלֻמָּא
 דִּי חֲכַמְתָּא וּגְבוּרְתָּא דִּי־לָהּ הִיא:

²¹ וְהוּא מִהֲשָׁנָא עַד־נִיָּא וְזִמְנִיָּא מִהַעֲדָה מַלְכִין וּמִהַקִּים מַלְכִין
 יִהְיֶה חֲכַמְתָּא לְחֲפִימִין וּמִנְדַּעָא לְדַעֵי בִינָה:

²² הוּא גְלָא עֲמִיקְתָּא וּמִסְתָּרְתָּא יִדַּע מָה בְּחִשּׁוֹכָא
 וּגְהִירָא עֲמָה שְׂרָא:²³ לֶךְ וְאַלְהֵי אֲבֹתָיָה

מִהוֹדָא וּמִשְׁבַּח אֲנָה דִּי חֲכַמְתָּא וּגְבוּרְתָּא יִהְיֶה לִּי

וּכְעֵן הוֹדַעְתָּנִי דִּי־בְעִינָא מִנָּךְ דִּי־מַלְתָּ מִלְּפָא הוֹדַעְתָּנָא:

²⁴ כָּל־קַבְלָה דְּנָה דְּנִיָּאל עַל־עַל־אַרְיֹד דִּי מִנִּי מִלְּפָא לְהוֹבְדָּא לְחֲפִימֵי
 בְּבָל אֲזַל וּכְּנָ אִמַּר־לָהּ לְחֲפִימֵי בְּבָל אֶל־תְּהוֹבֵד הַעֲלִנִי²⁵ קָדָם מִלְּפָא
 וּפִשְׁרָא לְמִלְכָּא אַחֲוָא:²⁵ אֲדִין אֲרִיֹד בְּהַתְבַּהֲלָה הִנְעַל

לְדְּנִיָּאל קָדָם מִלְּפָא וּכְּנָ אִמַּר־לָהּ דִּי־הַשְׁבַּחַת גְּבִירָה²⁶ מִן־בְּנֵי גְלוּתָא
 דִּי יְהוּדִי דִּי פִשְׁרָא לְמִלְכָּא יְהוֹדַע:²⁶ עֲנָה מִלְּפָא וְאִמַּר לְדְּנִיָּאל דִּי

וְאַחֲרֵן || ^a Var^G K || ^a ix || ? אֲשָׁף || ^c || שְׂאֵל || ^b Var^G || ^a 1 יִבֵּל || cf 3,29; 5,16 || ^{io}

|| וְאַחֲרֵן || ^b Var^G || גִּיָּה — || ^a 12 dub, prps נִסִּס (?) || ^a 15 Hill מִהַחֲצִפָּה || id 3,22 ||

|| ^a 16 Var^G || זִמְנָה || ^b Var^G || יִנְתָּן || ^a 20 || — רִזָּא || ^b || id 23 || ^a 22 K || וּגְהִירָא || l c Q MSS

|| ^a 23 || ^a pc MSS || אֲבֹתָי || ^b prps || יְהִיבֵת || ^a 24 || dl c ioMSS || ^b Var^G || ^a 25 ||

|| ^a 25 || mlt MSS + || ^b || ^b-b prb add. || הַעֲלִנִי ||

מֵרָאִינוּ וּמֵרָאָה הַיְלָדִים הָאֲכָלִים אֶת פֶּתֶבֶגַּ הַמֶּלֶךְ וּכְאֲשֶׁר תִּרְאֶה
עֲשֵׂה עִם־עַבְדֶּיךָ: ¹⁴ וַיִּשְׁמַע לָהֶם לְדַבֵּר הַזֶּה וַיִּנָּסֶם יָמִים עֲשָׂרָה:
¹⁵ וּמִקְצֵת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה מֵרָאִיָּהֶם מִזֶּבֶב וּבְרִיאֵי בָשָׂר מִן־כָּל־
הַיְלָדִים הָאֲכָלִים אֶת פֶּתֶבֶגַּ הַמֶּלֶךְ: ¹⁶ וַיְהִי הַמֶּלֶךְ נִשָּׂא אֶת־פֶּתֶבֶגָּם
וַיֵּין מִשְׁתֵּיהֶם וַנָּתֵן לָהֶם זֶרְעָנִים: ¹⁷ וַיְהִי־לָרִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעַתָּם
נָתַן לָהֶם הָאֱלֹהִים מִדָּעַ וְהַשְׂכָּל בְּכָל־סֵּפֶר וּחְכָמָה וַהֲנִיָּאל הַבֵּן
בְּכָל־חֲזוֹן וַחֲלָמוֹת: ¹⁸ וּלְמִקְצֵת הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָמַר הַמֶּלֶךְ לְהֵבִיאֵם
וַיָּבִיאוּם שָׂר הַפָּרִיסִים לִפְנֵי נְבֻכַדְנֶצַּר: ¹⁹ וַיְדַבֵּר אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא
נִמְצָא מִכֵּלָם כְּדִנְיָאֵל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וְעֻזְרִיָּה וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:
²⁰ וְכָל דְּבַר חֲכָמַת בִּינָה^a אֲשֶׁר־בִּקֶּשׂ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצְאוּם
עֹשֶׂי יָדוֹת עַל כָּל־הַחֲרָטְמִים הָאֲשָׁפִים^b אֲשֶׁר בְּכָל־מְלָכוֹתָיו: ²¹ וַיְהִי
דִּנְיָאֵל עַד־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ: ² וּבְשְׁנַת שְׁתַּיִם^c
לְמַלְכוּת נְבֻכַדְנֶצַּר חָלַם נְבֻכַדְנֶצַּר חֲלָמוֹת וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁנָתוּ
נִהְיָתָה^d עָלָיו: ² וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְקָרֵא לְחֲרָטְמִים וְלְאֲשָׁפִים וּלְמַכְשָׁפִים
וּלְכַשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ חֲלָמָתוֹ וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: ³ וַיֹּאמֶר
לָהֶם הַמֶּלֶךְ חֲלוֹם חֲלָמָתִי וַתִּתְפָּעֶם רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם: ⁴ וַיְדַבֵּר
הַכַּשְׂדִּים לַמֶּלֶךְ אַרְמִית^e

מִלָּבָא לְעַלְמִין חַיִּי אָמַר חֲלָמָא לְעַבְדֶּיךָ^b וּפִשְׁרָא נַחוּא: ⁵ עָנָה^a
מִלָּבָא וָאִמַּר לְכַשְׂדִּיָּא^b מַלְתָּה מִנִּי אֲזִנָּא^c הֵן לֹא תִהְוֶדְעוּנִי חֲלָמָא
וּפִשְׁרָה הַדְּמִין תִּתְעַבְדוּן וּבְתִיכוּן נָנְלִי יִתְשַׁמוּן: ⁶ וְהֵן חֲלָמָא וּפִשְׁרָה
תִּתְחַלּוּן מִתַּגּוֹן וּנְבֻזָּה וַיִּקֶּר שִׁנְיָא תִּקְבְּלוּן מִן־קַדְמִי לָהֵן חֲלָמָא
וּפִשְׁרָה תִּתְחַלּוּן: ⁷ עָנָה תַנְיָנוֹת וָאִמְרִין מִלָּבָא חֲלָמָא וָאִמַּר לְעַבְדֵּיהִי
וּפִשְׁרָה נִתְחַוָּה: ⁸ עָנָה מִלָּבָא וָאִמַּר מִן־יָצִיב יָדַע אָנָּה דִּי עֲדָנָא
אַנְתּוֹן זָבְגִין כָּל־קַבְלִי דִּי חֲזִיתוֹן דִּי־אֲזִנָּא מִנִּי מַלְתָּא: ⁹ דִּי הֵן־
חֲלָמָא לֹא תִהְוֶדְעֻנִי חֲדָה־הִיא דְתִכּוֹן וּמִלָּה כְּדָבָה וּשְׁחִיתָהּ
הַזְמַנְתּוֹן לְמֵאמַר קַדְמִי עַד דִּי עֲדָנָא יִשְׁתַּנָּא לָהֵן חֲלָמָא אָמְרוּ לִי
וָאֲנִיעַ דִּי פִשְׁרָה תִּתְחַוְנִי: ¹⁰ עָנָה כַּשְׂדִּיָּא קַדְמ־מִלָּבָא וָאִמְרִין לֹא־

¹³ pro תִּרְאֶה || ¹⁵ 7 MSS ΘA om || ¹⁶ cf v 11 || ²⁰ ^{a-a} ΘΘ חכמה ובינה || ^b 1 c
¹² MSS Vrs שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה || ²¹ prb nonn vb exc || Cp 2, 1 ^a prps עֲשָׂרָה || cf
1,3. 5. 18 || ^b ΘΘ érévero; prps נִגְדָּה || cf 6,19; Gn 31,40; Est 6,1 || ⁴ ^a prb
add || ^b K לעבדיך Q לעבדך || ⁵ ^a prps עָנָה || cf 3,24 || ^b K דִּי־אִי, Q דִּי־אִי, id
v 10 || ^c Var^G אֲזִנָּא || ⁷ ΘS ופִשְׁרָה || ⁸ S ubique 'ק' || 1 prb ubique
|| ⁹ K הַזְמַנְתּוֹן vel הַזְמַן, Q pl MSS הַזְמַנְתּוֹן aut הַזְמַנְתּוֹן (8 mire: 'הַזְמַן').

DANIEL. דניאל

1 בשנת שלוש למלכות יהויקים מלך־יהודה בא נבוכדנאצר
מלך־בבל וירושלם ויצר עליה: ² ויתן אדני בידו את־יהויקים מלך־
יהודה ומקצת^a כלי בית־האלהים וביאם ארץ־שנער^b בית אלהיו^b
ואת־הכלים הביא בית אוצר אלהיו: ³ ויאמר המלך לאשפנז^a
רב סריסיו להביא מבני ישראל ומזרע^b המלוכה ומן־הפרתמים:
⁴ וילדים אשר אין־בהם כל־מאום^a וטובי מראה ומשכלים בכל־
חכמה וידעי דעת ומביני מדע ואשר פת בהם לעמד בהיכל
המלך וללמדם ספר ולשון כשדים: ⁵ וימן להם המלך דבריו
ביומו מפת־בג^a המלך ומיין משתיו^b ולגדלם שנים שלוש ומקצתם
יעמדו לפני המלך^b: ⁶ ויהי בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל
ועזריה: ⁷ וישם להם שר הסריסים שמות נישם^a לדניאל בלטישאר
ולחנניה שדרד^b ולמישאל מישד ולעזריה עבר נגו: ⁸ וישם
דניאל על־לבו אשר לא־יתנאל בפת־בג המלך ויבין משתיו ויבקש
משר הסריסים אשר לא יתנאל: ⁹ ויתן האלהים את־דניאל לחסד
ולרחמים לפני שר הסריסים: ¹⁰ ויאמר שר הסריסים לדניאל ירא
אני את־אדני המלך אשר מנה את־מאכלכם ואת־משתיתכם אשר
למה יראה את־פניכם זעפים מן־הילדים אשר כגילכם וחיבתם את־
ראשי למלך: ¹¹ ויאמר דניאל אל־המלצר אשר מנה שר הסריסים:
על־דניאל חנניה מישאל ועזריה: ¹² נס־נא את־עבדיך ימים
עשרה ויתנו־לנו מן־הזרעים ונאכלה ומים ונשתה: ¹³ ויראו לפניך

Cp I, I al loc huj libr ubiquie sine S cf v 18 || 2^a Var^G ומקצת cf v 15.
18 || ^{b-b} frt add, sed prb tot v 2b add || 3^a Θ Αβιεσδρι S^h Ασφα-
veZ || ^b 12MSS מזרע || 5^a sic S c Hill; Var^G מפת־בג || ^{b-b} prb trsp ante
|| 6 Seb ויהי || 7^a >ΘΘ || ^b frt crpp pro *Marduk* || ^c prb pro *Nebo* ||
8 cf v 5. 13. 15. 16 || 11 ∞ Θ Αβιεσδρι τῷ ἀναδειχθέντι ἀρχιευνούχῳ Θ
Αμελσαδ v *Malasar S mēšīzār* || 12 cf v 16 זרענים.

מִה עָשׂוּ וּמִה־שְׂאֵלָתָךְ וַיִּגְתָּן לָךְ וּמִה־בִקְשָׁתְךָ עוֹד וַתַּעַשׂ: ¹³ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִגְתָּן גַּם־מִחֹר לַיהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׂוֹשָׁן לַעֲשׂוֹת כַּדָּת הַיּוֹם וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמֶן יִתְּלוּ עַל־הָעֵץ: ¹⁴ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהַעֲשׂוֹת כֵּן וַתִּגְתָּן דָּת בְּשׂוֹשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמֶן תָּלוּ: ¹⁵ וַיִּקְהְלוּ הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׂוֹשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אֲדָר וַיִּהְיוּ בְּשׂוֹשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבִבְזָה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם:

¹⁶ וַשָּׂאֵר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּמִדְיָנוֹת^a הַמֶּלֶךְ נִקְהְלוּ וַעֲמִד עַל־נַפְשָׁם וְנִזְחַב^b מֵאִיבֵיהֶם וְהָרוּג בְּשִׁנְאֵיהֶם^c חֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים אָלֶף וּבִבְזָה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: ¹⁷ בְּיוֹם־שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אֲדָר וְנִזְחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וַעֲשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתָּה וּשְׂמִיחָה: ¹⁸ וַתִּהְיוּ דִּימִים^a אֲשֶׁר־בְּשׂוֹשָׁן נִקְהְלוּ בְּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנִזְחַ בְּחִמְשָׁה עָשָׂר בּוֹ וַעֲשָׂה^b אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתָּה וּשְׂמִיחָה: ¹⁹ עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים הִפְּרוּזִים הַיִּשְׁבִּים בְּעָרֵי הַפְּרוּזוֹת עָשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אֲדָר שְׂמִיחָה וּמִשְׁתָּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלַח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ:

²⁰ וַיִּכְתֹּב מֶרְדֳּכָי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרוֹשׁ הַקְּרוּזִים וְהָרַחֲזִיקִים: ²¹ לְקִיָּם עֲלֵיהֶם לְהַנּוֹת עָשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וּשְׁנָה: ²² כִּי־יָמִים אֲשֶׁר־גָּחֻוּ בָּהֶם הַיְּהוּדִים מֵאִיבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר גָּהַפְּדָה לָהֶם מִיָּגוֹן לְשְׂמִיחָה וּמֵאֲכָל לַיּוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתָּה וּשְׂמִיחָה וּמִשְׁלַח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמִתְּנוֹת לְאֶבְיָנִים: ²³ וְקָבַל^a הַיְּהוּדִים אֵת^b אֲשֶׁר־הִחֲלוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת^b אֲשֶׁר־כָּתַב מֶרְדֳּכָי אֲלֵיהֶם: ²⁴ כִּי הָמֶן בֶּן־הַמֶּדְתָּא הָאֲנִי צָרָר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְדָּם וְהַפֵּל^b פּוֹר הוּא הַגּוֹזֵל לְהָמָם וּלְאַבְדָּם: ²⁵ וּבִבְבֹּאֶה^a לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עַם־הַסֹּפֵר יָשׁוּב מִחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רָאשָׁיו וְתָלוּ^b אוֹתוֹ וְאֵת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ: ²⁶ עַל־כֵּן קָרָאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים^a עַל־שֵׁם הַפּוֹר^b עַל־כֵּן^b

¹² pl MSS om ¹ || ¹⁴ 3MSS S + עַל־הָעֵץ || ¹⁵ cf 4,7 || ¹⁶ ^a nonn MSS || ¹⁷ Q^{MSS} || ¹⁸ ^a cf 4,7 || ¹⁹ ut 17 || ²⁰ K הִפְּרוּזִים, 1 Q הִפְּרוּזִים || ²¹ v x8 >3MSS S || ²² 3MSS S || ²³ ^a pl MSS וְקָבַלוּ cf 27 || ²⁴ ^a >4MSS || ²⁵ ^a Or וּבִבְבֹּאֶה, S et cum Esther ingressa esset; crrp || ²⁶ ^a >4MSS || ²⁷ ^a Or וְהַפֵּל || ²⁸ ^a >4MSS || ²⁹ ^a Or וְהַפֵּל || ³⁰ ^a >4MSS || ³¹ ^a Or וְהַפֵּל || ³² ^a >4MSS || ³³ ^a >4MSS || ³⁴ ^a >4MSS || ³⁵ ^a >4MSS || ³⁶ ^a >4MSS || ³⁷ ^a >4MSS || ³⁸ ^a >4MSS || ³⁹ ^a >4MSS || ⁴⁰ ^a >4MSS || ⁴¹ ^a >4MSS || ⁴² ^a >4MSS || ⁴³ ^a >4MSS || ⁴⁴ ^a >4MSS || ⁴⁵ ^a >4MSS || ⁴⁶ ^a >4MSS || ⁴⁷ ^a >4MSS || ⁴⁸ ^a >4MSS || ⁴⁹ ^a >4MSS || ⁵⁰ ^a >4MSS || ⁵¹ ^a >4MSS || ⁵² ^a >4MSS || ⁵³ ^a >4MSS || ⁵⁴ ^a >4MSS || ⁵⁵ ^a >4MSS || ⁵⁶ ^a >4MSS || ⁵⁷ ^a >4MSS || ⁵⁸ ^a >4MSS || ⁵⁹ ^a >4MSS || ⁶⁰ ^a >4MSS || ⁶¹ ^a >4MSS || ⁶² ^a >4MSS || ⁶³ ^a >4MSS || ⁶⁴ ^a >4MSS || ⁶⁵ ^a >4MSS || ⁶⁶ ^a >4MSS || ⁶⁷ ^a >4MSS || ⁶⁸ ^a >4MSS || ⁶⁹ ^a >4MSS || ⁷⁰ ^a >4MSS || ⁷¹ ^a >4MSS || ⁷² ^a >4MSS || ⁷³ ^a >4MSS || ⁷⁴ ^a >4MSS || ⁷⁵ ^a >4MSS || ⁷⁶ ^a >4MSS || ⁷⁷ ^a >4MSS || ⁷⁸ ^a >4MSS || ⁷⁹ ^a >4MSS || ⁸⁰ ^a >4MSS || ⁸¹ ^a >4MSS || ⁸² ^a >4MSS || ⁸³ ^a >4MSS || ⁸⁴ ^a >4MSS || ⁸⁵ ^a >4MSS || ⁸⁶ ^a >4MSS || ⁸⁷ ^a >4MSS || ⁸⁸ ^a >4MSS || ⁸⁹ ^a >4MSS || ⁹⁰ ^a >4MSS || ⁹¹ ^a >4MSS || ⁹² ^a >4MSS || ⁹³ ^a >4MSS || ⁹⁴ ^a >4MSS || ⁹⁵ ^a >4MSS || ⁹⁶ ^a >4MSS || ⁹⁷ ^a >4MSS || ⁹⁸ ^a >4MSS || ⁹⁹ ^a >4MSS || ¹⁰⁰ ^a >4MSS || ¹⁰¹ ^a >4MSS || ¹⁰² ^a >4MSS || ¹⁰³ ^a >4MSS || ¹⁰⁴ ^a >4MSS || ¹⁰⁵ ^a >4MSS || ¹⁰⁶ ^a >4MSS || ¹⁰⁷ ^a >4MSS || ¹⁰⁸ ^a >4MSS || ¹⁰⁹ ^a >4MSS || ¹¹⁰ ^a >4MSS || ¹¹¹ ^a >4MSS || ¹¹² ^a >4MSS || ¹¹³ ^a >4MSS || ¹¹⁴ ^a >4MSS || ¹¹⁵ ^a >4MSS || ¹¹⁶ ^a >4MSS || ¹¹⁷ ^a >4MSS || ¹¹⁸ ^a >4MSS || ¹¹⁹ ^a >4MSS || ¹²⁰ ^a >4MSS || ¹²¹ ^a >4MSS || ¹²² ^a >4MSS || ¹²³ ^a >4MSS || ¹²⁴ ^a >4MSS || ¹²⁵ ^a >4MSS || ¹²⁶ ^a >4MSS || ¹²⁷ ^a >4MSS || ¹²⁸ ^a >4MSS || ¹²⁹ ^a >4MSS || ¹³⁰ ^a >4MSS || ¹³¹ ^a >4MSS || ¹³² ^a >4MSS || ¹³³ ^a >4MSS || ¹³⁴ ^a >4MSS || ¹³⁵ ^a >4MSS || ¹³⁶ ^a >4MSS || ¹³⁷ ^a >4MSS || ¹³⁸ ^a >4MSS || ¹³⁹ ^a >4MSS || ¹⁴⁰ ^a >4MSS || ¹⁴¹ ^a >4MSS || ¹⁴² ^a >4MSS || ¹⁴³ ^a >4MSS || ¹⁴⁴ ^a >4MSS || ¹⁴⁵ ^a >4MSS || ¹⁴⁶ ^a >4MSS || ¹⁴⁷ ^a >4MSS || ¹⁴⁸ ^a >4MSS || ¹⁴⁹ ^a >4MSS || ¹⁵⁰ ^a >4MSS || ¹⁵¹ ^a >4MSS || ¹⁵² ^a >4MSS || ¹⁵³ ^a >4MSS || ¹⁵⁴ ^a >4MSS || ¹⁵⁵ ^a >4MSS || ¹⁵⁶ ^a >4MSS || ¹⁵⁷ ^a >4MSS || ¹⁵⁸ ^a >4MSS || ¹⁵⁹ ^a >4MSS || ¹⁶⁰ ^a >4MSS || ¹⁶¹ ^a >4MSS || ¹⁶² ^a >4MSS || ¹⁶³ ^a >4MSS || ¹⁶⁴ ^a >4MSS || ¹⁶⁵ ^a >4MSS || ¹⁶⁶ ^a >4MSS || ¹⁶⁷ ^a >4MSS || ¹⁶⁸ ^a >4MSS || ¹⁶⁹ ^a >4MSS || ¹⁷⁰ ^a >4MSS || ¹⁷¹ ^a >4MSS || ¹⁷² ^a >4MSS || ¹⁷³ ^a >4MSS || ¹⁷⁴ ^a >4MSS || ¹⁷⁵ ^a >4MSS || ¹⁷⁶ ^a >4MSS || ¹⁷⁷ ^a >4MSS || ¹⁷⁸ ^a >4MSS || ¹⁷⁹ ^a >4MSS || ¹⁸⁰ ^a >4MSS || ¹⁸¹ ^a >4MSS || ¹⁸² ^a >4MSS || ¹⁸³ ^a >4MSS || ¹⁸⁴ ^a >4MSS || ¹⁸⁵ ^a >4MSS || ¹⁸⁶ ^a >4MSS || ¹⁸⁷ ^a >4MSS || ¹⁸⁸ ^a >4MSS || ¹⁸⁹ ^a >4MSS || ¹⁹⁰ ^a >4MSS || ¹⁹¹ ^a >4MSS || ¹⁹² ^a >4MSS || ¹⁹³ ^a >4MSS || ¹⁹⁴ ^a >4MSS || ¹⁹⁵ ^a >4MSS || ¹⁹⁶ ^a >4MSS || ¹⁹⁷ ^a >4MSS || ¹⁹⁸ ^a >4MSS || ¹⁹⁹ ^a >4MSS || ²⁰⁰ ^a >4MSS || ²⁰¹ ^a >4MSS || ²⁰² ^a >4MSS || ²⁰³ ^a >4MSS || ²⁰⁴ ^a >4MSS || ²⁰⁵ ^a >4MSS || ²⁰⁶ ^a >4MSS || ²⁰⁷ ^a >4MSS || ²⁰⁸ ^a >4MSS || ²⁰⁹ ^a >4MSS || ²¹⁰ ^a >4MSS || ²¹¹ ^a >4MSS || ²¹² ^a >4MSS || ²¹³ ^a >4MSS || ²¹⁴ ^a >4MSS || ²¹⁵ ^a >4MSS || ²¹⁶ ^a >4MSS || ²¹⁷ ^a >4MSS || ²¹⁸ ^a >4MSS || ²¹⁹ ^a >4MSS || ²²⁰ ^a >4MSS || ²²¹ ^a >4MSS || ²²² ^a >4MSS || ²²³ ^a >4MSS || ²²⁴ ^a >4MSS || ²²⁵ ^a >4MSS || ²²⁶ ^a >4MSS || ²²⁷ ^a >4MSS || ²²⁸ ^a >4MSS || ²²⁹ ^a >4MSS || ²³⁰ ^a >4MSS || ²³¹ ^a >4MSS || ²³² ^a >4MSS || ²³³ ^a >4MSS || ²³⁴ ^a >4MSS || ²³⁵ ^a >4MSS || ²³⁶ ^a >4MSS || ²³⁷ ^a >4MSS || ²³⁸ ^a >4MSS || ²³⁹ ^a >4MSS || ²⁴⁰ ^a >4MSS || ²⁴¹ ^a >4MSS || ²⁴² ^a >4MSS || ²⁴³ ^a >4MSS || ²⁴⁴ ^a >4MSS || ²⁴⁵ ^a >4MSS || ²⁴⁶ ^a >4MSS || ²⁴⁷ ^a >4MSS || ²⁴⁸ ^a >4MSS || ²⁴⁹ ^a >4MSS || ²⁵⁰ ^a >4MSS || ²⁵¹ ^a >4MSS || ²⁵² ^a >4MSS || ²⁵³ ^a >4MSS || ²⁵⁴ ^a >4MSS || ²⁵⁵ ^a >4MSS || ²⁵⁶ ^a >4MSS || ²⁵⁷ ^a >4MSS || ²⁵⁸ ^a >4MSS || ²⁵⁹ ^a >4MSS || ²⁶⁰ ^a >4MSS || ²⁶¹ ^a >4MSS || ²⁶² ^a >4MSS || ²⁶³ ^a >4MSS || ²⁶⁴ ^a >4MSS || ²⁶⁵ ^a >4MSS || ²⁶⁶ ^a >4MSS || ²⁶⁷ ^a >4MSS || ²⁶⁸ ^a >4MSS || ²⁶⁹ ^a >4MSS || ²⁷⁰ ^a >4MSS || ²⁷¹ ^a >4MSS || ²⁷² ^a >4MSS || ²⁷³ ^a >4MSS || ²⁷⁴ ^a >4MSS || ²⁷⁵ ^a >4MSS || ²⁷⁶ ^a >4MSS || ²⁷⁷ ^a >4MSS || ²⁷⁸ ^a >4MSS || ²⁷⁹ ^a >4MSS || ²⁸⁰ ^a >4MSS || ²⁸¹ ^a >4MSS || ²⁸² ^a >4MSS || ²⁸³ ^a >4MSS || ²⁸⁴ ^a >4MSS || ²⁸⁵ ^a >4MSS || ²⁸⁶ ^a >4MSS || ²⁸⁷ ^a >4MSS || ²⁸⁸ ^a >4MSS || ²⁸⁹ ^a >4MSS || ²⁹⁰ ^a >4MSS || ²⁹¹ ^a >4MSS || ²⁹² ^a >4MSS || ²⁹³ ^a >4MSS || ²⁹⁴ ^a >4MSS || ²⁹⁵ ^a >4MSS || ²⁹⁶ ^a >4MSS || ²⁹⁷ ^a >4MSS || ²⁹⁸ ^a >4MSS || ²⁹⁹ ^a >4MSS || ³⁰⁰ ^a >4MSS || ³⁰¹ ^a >4MSS || ³⁰² ^a >4MSS || ³⁰³ ^a >4MSS || ³⁰⁴ ^a >4MSS || ³⁰⁵ ^a >4MSS || ³⁰⁶ ^a >4MSS || ³⁰⁷ ^a >4MSS || ³⁰⁸ ^a >4MSS || ³⁰⁹ ^a >4MSS || ³¹⁰ ^a >4MSS || ³¹¹ ^a >4MSS || ³¹² ^a >4MSS || ³¹³ ^a >4MSS || ³¹⁴ ^a >4MSS || ³¹⁵ ^a >4MSS || ³¹⁶ ^a >4MSS || ³¹⁷ ^a >4MSS || ³¹⁸ ^a >4MSS || ³¹⁹ ^a >4MSS || ³²⁰ ^a >4MSS || ³²¹ ^a >4MSS || ³²² ^a >4MSS || ³²³ ^a >4MSS || ³²⁴ ^a >4MSS || ³²⁵ ^a >4MSS || ³²⁶ ^a >4MSS || ³²⁷ ^a >4MSS || ³²⁸ ^a >4MSS || ³²⁹ ^a >4MSS || ³³⁰ ^a >4MSS || ³³¹ ^a >4MSS || ³³² ^a >4MSS || ³³³ ^a >4MSS || ³³⁴ ^a >4MSS || ³³⁵ ^a >4MSS || ³³⁶ ^a >4MSS || ³³⁷ ^a >4MSS || ³³⁸ ^a >4MSS || ³³⁹ ^a >4MSS || ³⁴⁰ ^a >4MSS || ³⁴¹ ^a >4MSS || ³⁴² ^a >4MSS || ³⁴³ ^a >4MSS || ³⁴⁴ ^a >4MSS || ³⁴⁵ ^a >4MSS || ³⁴⁶ ^a >4MSS || ³⁴⁷ ^a >4MSS || ³⁴⁸ ^a >4MSS || ³⁴⁹ ^a >4MSS || ³⁵⁰ ^a >4MSS || ³⁵¹ ^a >4MSS || ³⁵² ^a >4MSS || ³⁵³ ^a >4MSS || ³⁵⁴ ^a >4MSS || ³⁵⁵ ^a >4MSS || ³⁵⁶ ^a >4MSS || ³⁵⁷ ^a >4MSS || ³⁵⁸ ^a >4MSS || ³⁵⁹ ^a >4MSS || ³⁶⁰ ^a >4MSS || ³⁶¹ ^a >4MSS || ³⁶² ^a >4MSS || ³⁶³ ^a >4MSS || ³⁶⁴ ^a >4MSS || ³⁶⁵ ^a >4MSS || ³⁶⁶ ^a >4MSS || ³⁶⁷ ^a >4MSS || ³⁶⁸ ^a >4MSS || ³⁶⁹ ^a >4MSS || ³⁷⁰ ^a >4MSS || ³⁷¹ ^a >4MSS || ³⁷² ^a >4MSS || ³⁷³ ^a >4MSS || ³⁷⁴ ^a >4MSS || ³⁷⁵ ^a >4MSS || ³⁷⁶ ^a >4MSS || ³⁷⁷ ^a >4MSS || ³⁷⁸ ^a >4MSS || ³⁷⁹ ^a >4MSS || ³⁸⁰ ^a >4MSS || ³⁸¹ ^a >4MSS || ³⁸² ^a >4MSS || ³⁸³ ^a >4MSS || ³⁸⁴ ^a >4MSS || ³⁸⁵ ^a >4MSS || ³⁸⁶ ^a >4MSS || ³⁸⁷ ^a >4MSS || ³⁸⁸ ^a >4MSS || ³⁸⁹ ^a >4MSS || ³⁹⁰ ^a >4MSS || ³⁹¹ ^a >4MSS || ³⁹² ^a >4MSS || ³⁹³ ^a >4MSS || ³⁹⁴ ^a >4MSS || ³⁹⁵ ^a >4MSS || ³⁹⁶ ^a >4MSS || ³⁹⁷ ^a >4MSS || ³⁹⁸ ^a >4MSS || ³⁹⁹ ^a >4MSS || ⁴⁰⁰ ^a >4MSS || ⁴⁰¹ ^a >4MSS || ⁴⁰² ^a >4MSS || ⁴⁰³ ^a >4MSS || ⁴⁰⁴ ^a >4MSS || ⁴⁰⁵ ^a >4MSS || ⁴⁰⁶ ^a >4MSS || ⁴⁰⁷ ^a >4MSS || ⁴⁰⁸ ^a >4MSS || ⁴⁰⁹ ^a >4MSS || ⁴¹⁰ ^a >4MSS || ⁴¹¹ ^a >4MSS || ⁴¹² ^a >4MSS || ⁴¹³ ^a >4MSS || ⁴¹⁴ ^a >4MSS || ⁴¹⁵ ^a >4MSS || ⁴¹⁶ ^a >4MSS || ⁴¹⁷ ^a >4MSS || ⁴¹⁸ ^a >4MSS || ⁴¹⁹ ^a >4MSS || ⁴²⁰ ^a >4MSS || ⁴²¹ ^a >4MSS || ⁴²² ^a >4MSS || ⁴²³ ^a >4MSS || ⁴²⁴ ^a >4MSS || ⁴²⁵ ^a >4MSS || ⁴²⁶ ^a >4MSS || ⁴²⁷ ^a >4MSS || ⁴²⁸ ^a >4MSS || ⁴²⁹ ^a >4MSS || ⁴³⁰ ^a >4MSS || ⁴³¹ ^a >4MSS || ⁴³² ^a >4MSS || ⁴³³ ^a >4MSS || ⁴³⁴ ^a >4MSS || ⁴³⁵ ^a >4MSS || ⁴³⁶ ^a >4MSS || ⁴³⁷ ^a >4MSS || ⁴³⁸ ^a >4MSS || ⁴³⁹ ^a >4MSS || ⁴⁴⁰ ^a >4MSS || ⁴⁴¹ ^a >4MSS || ⁴⁴² ^a >4MSS || ⁴⁴³ ^a >4MSS || ⁴⁴⁴ ^a >4MSS || ⁴⁴⁵ ^a >4MSS || ⁴⁴⁶ ^a >4MSS || ⁴⁴⁷ ^a >4MSS || ⁴⁴⁸ ^a >4MSS || ⁴⁴⁹ ^a >4MSS || ⁴⁵⁰ ^a >4MSS || ⁴⁵¹ ^a >4MSS || ⁴⁵² ^a >4MSS || ⁴

וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוֹשָׁן צִהְלָה וְשָׁמְחָה: ¹⁶ לַיהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה וְשׁוֹשָׁן וִיקָר: ¹⁷ וּבְכָל-מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל-עִיר וְעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר-הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מֵנִיעַ שִׁמְחָה וְשׁוֹשָׁן לַיהוּדִים מִשֶּׁתָּה וַיְזֶם טוֹב וּרְבִים מַעֲמֵי הָאָרֶץ מִתִּיבָהִים כִּי-נָפַל פַּחַד-הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם:

9 ¹ וּבְשָׁנִים עָשָׂר חָדָשׁ הוּא-חָדָשׁ אֲדָר בְּשָׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר-הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהַעֲשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׁבְרוּ אִיבֵי הַיְּהוּדִים לְשָׁלוֹם בָּהֶם וּנְהַפּוּךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הַמָּה בְּשָׁנָאֵיהֶם: ² נִקְהָלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרוּשׁ לְשַׁלַּח יָד בַּמִּבְקָשִׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא-עָמַד לַפְּנֵיהֶם כִּי-נָפַל פַּחַדָּם עַל-כָּל-הָעַמִּים: ³ וּכְל־שָׂרֵי הַמְּדִינֹת וְהָאֲחֲשָׁדָרְפָּנִים וְהַפַּחֲזֹת וְעֹשֵׂי הַמִּלָּאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מִנְּשָׂאִים אֶת-הַיְּהוּדִים כִּי-נָפַל פַּחַד-מֶרְדֳּכָי עֲלֵיהֶם: ⁴ כִּי-גָדוֹל מֶרְדֳּכָי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוּ הוֹלֵךְ בְּכָל-הַמְּדִינֹת כִּי-הָאִישׁ מֶרְדֳּכָי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל: ⁵ וַיָּבֹאוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל-אִיבֵיהֶם מִפַּת-חֶרֶב וְהָרָג וְאֶבֶן וַיַּעֲשׂוּ בְּשָׁנָאֵיהֶם כְּרָצוֹנָם: ⁶ וּבְשׁוֹשָׁן הַבֵּיָרָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאֶבֶר חֲמֵשׁ מֵאוֹת

אִישׁ:	7 ^o וְאֵת	פֶּרֶשׁ נִדְתָּא ^a	וְאֵת
דְּלָפִין ^b	וְאֵת	אַסְפֶּתָא ^c :	8 וְאֵת
פּוֹרְתָא ^a	וְאֵת	אֲדִלְיָא ^b	וְאֵת
אֲרִידָתָא ^c :	9 וְאֵת	פֶּרֶמְשֶׁתָּא ^a	וְאֵת
אֲרִיסִי ^b	וְאֵת	אֲרִדִי ^c	וְאֵת

וַיִּזְתָּא^d: ¹⁰ עָשְׂרֵת בְּנֵי הָמֶן בְּן־הַמְּדָתָא צִרַּר הַיְּהוּדִים הָרְגוּ וּבְבִירָה לֹא שָׁלְחוּ אֶת-יָדָם:

¹¹ בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפֵּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוֹשָׁן הַבֵּיָרָה לַפְּנֵי הַמֶּלֶךְ: ¹² וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוֹשָׁן הַבֵּיָרָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאֶבֶר חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עָשְׂרֵת בְּנֵי-הָמֶן בְּשֶׁאֶר מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ:

Cp 9, 2 § nonn MSS ב'פ' || 3 § *regis* || 7—9 sic $\mathfrak{A}$ || 7 ^a sic $\mathfrak{A}$ (ת min), § שפירות, ^{SA} בשירות, § Φαρσανεσταν || ^b דלכון, ^{SA} דילכון, § Δελφων || ^c § אספות, § Φασα (Φαγα, Φασγα) || 8 ^a § פרטלט, ^{SA} פרלט, § Παραδαθα (Βαρδαθα, Φαρααθα) || ^b § דליא, § Βαρεα (Βαρσα, Βαρελ) || ^c § דירא, ^{SA} פיסות, § Σαρβαχα || 9 ^a sic $\mathfrak{A}$ (שת min; § tantum ש min), § פיסות, ^{SA} פרסמות, § Παρασσιμ(v)α || ^b § דיסי, § Πουφαιον (Πουφανον) || ^c Var^G אדירי, § Αρσαιον (Αρσειον) || ^d sic $\mathfrak{A}$ (1 maj, 1 min), § וזת, § Ζαβου-θαιον (Ζαβουγαθα, Ζαβουδεθαν).

3 וַתִּיָּסֶף אֶסְתֵּר וַתַּדְבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפְּל לִפְנֵי רָגְלָיו וַתִּבְרַךְ
 וַתִּתְחַנֵּן-לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת-רַעַת הַמֶּן הָאֲנֹנִי וְאֵת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר
 חָשַׁב עַל-הַיְּהוּדִים: 4 וַיִּזְשַׁט הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר אֶת שְׂרָבֹט הַזָּהָב וַתִּקֶּם
 אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: 5 וַתֹּאמֶר אִם-עַל-הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם-
 מִצָּאֵתִי חַן לִפְנָיו וְכִשֶּׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו
 יִכְתֹּב לְהָשִׁיב אֶת-הַסְּפָרִים מַחֲשַׁבֶּת הַמֶּן בֶּן-הַמְּדִינָה הָאֲנֹנִי אֲשֶׁר
 כָּתַב לְאַבְדֹּר אֶת-הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ: 6 כִּי אֵיכָכָה
 אוֹכַל וְרֹאֲיָתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר-יִמָּצֵא אֶת-עַמִּי וְאֵיכָכָה אוֹכַל וְרֹאֲיָתִי
 בְּאַבְדֵּן מוֹלָדָתִי: 7 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרֹשׁ^a לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה
 וּלְמַרְדֳּכָי הַיְּהוּדִי הַזֶּה בֵּית-הַמֶּן נָתַתִּי לְאַסְתֵּר וְאֵתוֹ תָּלוּ עַל-הָעֵץ
 עַל אֲשֶׁר-שָׁלַח יָדָיו בַּיְּהוּדִים:^b 8 וְאַתֶּם כָּתְבוּ עַל-הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב
 בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וַחֲתֹמֹו בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי-כָתַב אֲשֶׁר-נִכְתַּב
 בְּשֵׁם-הַמֶּלֶךְ וְנִחְתָּמוּ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב: 9 וַיִּקְרְאוּ סְפָרֵי-
 הַמֶּלֶךְ בַּעֲת-הַהִיא בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי^a הוּא-תַּחֲדָשׁ סִינֹן^b בַּשְּׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים
 בּוֹ וַיִּכְתֹּב בְּכָל-אֲשֶׁר-צִוָּה מַרְדֳּכָי אֶל-הַיְּהוּדִים וְאֵל הָאַחֲשֻׁדְרָפָּנִים
 וְהַפְּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת אֲשֶׁר מִתְּרוֹ וְעַד-כּוּשׁ שִׁבְעַת וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה
 מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ וְעַם וְעַם כָּלְשָׁנוּ וְאֶל-הַיְּהוּדִים כְּכַתְּבָם
 וְכָלְשׁוֹנָם: 10 וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרֹשׁ^a וַיַּחֲתֹם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ
 וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בְּסוּסִים^b רַכְבֵּי הָרֶכֶשׁ הָאַחֲשֻׁדְרָפָּנִים^c
 בְּנֵי הָרַמָּכִים: 11 אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל-עִיר וְעִיר
 לְהַקְהֵל וּלְעַמֹּד עַל-נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד^a וּלְהַרְגֹּם וּלְאַבֹּד אֶת-כָּל-חַיִּל עַם
 וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טָף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם לְבוֹז: 12 בְּיוֹם אֶחָד בְּכָל-
 מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרֹשׁ בַּשְּׁלוֹשָׁה עָשָׂר לַחֲדָשׁ שְׁנִים-עָשָׂר הוּא-
 חֲדָשׁ אָדָר: 13 פֶּתִישָׁן הַכָּתָב לְהַנָּתֵן דָּת בְּכָל-מְדִינָה וּמְדִינָה גָלוּי
 לְכָל-הָעַמִּים וְלַהֲיוֹת הַיְּהוּדִים^a עֲתוּדִים^b לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאִיְבֵיהֶם:
 14 הָרָצִים^a רַכְבֵּי הָרֶכֶשׁ הָאַחֲשֻׁדְרָפָּנִים^b יֵצְאוּ מִבְּהֵלִים וּדְחוּפִים בְּדָבָר
 הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה: 15 וּמַרְדֳּכָי יֵצֵא מִלִּפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחֹזֶר וְעֹטְרָת זָהָב גְּדוּלָּה וְתַכְרִיךְ בּוּץ

4 Or שְׂרָבִיט || 5 mlt MSS S + כָּל־ || 6 2MSS 'תַּמ' || 7 ^a cf 2,21 || ^b cf 4,7 ||
 9 ^a ⑥ τῷ πρῶτῳ || ^b ⑥ Νισαν || 10 ^a cf 2,21 || ^b S et per (בִּיד) veredarios ||
^c > S || 11 ^a S וְלִ || ^b nonn MSS S om ן || 13 ^a cf 4,7 || ^b K עֲתוּדִים, Q
 עֲתוּדִים || 14 ^a S + et veredarii || ^b > S.

בֵּיתוֹ אֲבֵל וַחֲפֹז רֹאשׁ׃¹³ וַיִּסְפֹּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל אֲהֻבָּיו
אֵת כָּל-אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע
הַיְּהוּדִים מְרֻדָּבִי אֲשֶׁר הִחֲלוּתָ לְגָפֶל לְפָנָיו לֹא-תוּכַל לוֹ כִּי-נָפֹל
תַּפּוּל לְפָנָיו׃

14 עֲדֹם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסִרִּימִי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיִּבְהִלּוּ לְהִבְיֵא אֶת־
הָמֶן אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ 7 וַיִּבֹּא הַמֶּלֶךְ וְהָמֶן
לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה׃ 12 וַיֵּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשְּׁנִי
בַּמִּשְׁתָּה הַזֶּה מִה־שְּׁאֵלְתָךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתִּנָּתֶן לָךְ וּמִה־בִּקְשֶׁתְּךָ
עַד־חֲצֵי הַמַּלְכוּת וַתַּעַשׂ׃ 13 וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אִם־מִצְּאֵתִי
תָּן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן לִי נִפְשִׁי בִּשְׂאֵלָתִי
וְעַמִּי בִּבְקִשְׁתִּי׃ 14 כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לְהַרְגוֹ וּלְאַבֵּד
וְאֵלּוּ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הַחֲרָשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שׁוּתָה בְּגִזְקָה
הַמֶּלֶךְ׃ 15 וַיֵּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרֹשׁ וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי
הוּא זֶה וְאִי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מִלְּאוֹ לָבוֹז לַעֲשׂוֹת כֵּן׃ 16 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר
אִישׁ צָר וְאוֹיֵב הָמֶן הָרַע הַזֶּה וְהָמֶן נִבְעֹת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה׃
17 וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַזֶּה אֶל־גִּנַּת הַבַּיִת וְהָמֶן עָמַד לִבְקֶשׁ
עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת
הַמֶּלֶךְ׃ 18 וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבַּיִת אֶל־בֵּית וּמִשְׁתֵּה הַזֶּה וְהָמֶן נָפַל
עַל־הַמַּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבוֹשׁ אֶת־
הַמַּלְכָּה עַמִּי בַּבַּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפָנִי הָמֶן חָפּוּ׃ 19 וַיֹּאמֶר
חֲרֻבוּנָה אַחֵד מִן־הַפָּרְסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִגִּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה
הָמֶן לְמִרְדָּכִי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עָמַד בַּבַּיִת הָמֶן גָּבַהּ
חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תִּלְהוּ עָלָיו׃ 20 וַיִּתְּלוּ אֶת־הָמֶן עַל־הָעֵץ
אֲשֶׁר־הָכִין לְמִרְדָּכִי וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכְבָה׃ 21 8 בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן
הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בַּיִת הָמֶן צֶרֶר הַיְּהוּדִים
וּמִרְדָּכִי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מָה הוּא־לָהּ׃ 12 וַיֹּסֶר
הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר הָעֵבִיר מִהֶמֶן וַיִּתְּנָה לְמִרְדָּכִי וַתִּשֶׂם אֶסְתֵּר
אֶת־מִרְדָּכִי עַל־בֵּית הָמֶן׃ 13

14 S (*cursores*) רָצִי || Cp 7, 4 ^{a-a} prps הַצֵּלָה שְׁנֶה; 1 M (הָצָר) = *calamitas* || ^b B בְּנוֹק || 6 Var^G נִבְעֵת || 8 Θ διατράπη, 1 frt הִפְרוּ || 9 S רַחְבוּנָא cf I, 10, Θ Βουγαθαν (Bouzaθan) Θ^L Αγαθας (Γαβουθας), Joseph. Arch. II, 261. 266 Αβουχαδας (Σαβουχαδας cet), £ *Buzatas* (*Buguas*) || Cp 8, 1 cf 4, 7 || 2 4MSS + 1ד מַעַל.

אֶשְׁתּוֹ: ¹¹וַיִּסְפֹּר לָהֶם הָמֶן אֶת־כְּבוֹד עֲשָׂרָו וְרַב בָּגְדָיו וְאֵת כָּל־
 אֲשֶׁר גָּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְׂאוֹ עַל־יְהוָה וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ:
¹²וַיֹּאמֶר הָמֶן אַף לֹא־הִבִּיאוֹהָ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתָּה
 אֲשֶׁר־עָשְׂתָה כִּי אִם־אֹתִי וְגַם־לְמַחֵר אֲנִי קְרוֹא־לָהּ עִם־הַמֶּלֶךְ:
¹³וְכָל־זֶה אֵינְנוֹ שׁוֹה לִי בְכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מַרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי
 יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ: ¹⁴וַתֹּאמֶר לוֹ זָרַשׁ אֶשְׁתּוֹ וְכָל־אֲהָבָיו יַעֲשׂוּ־עִי
 נָכְהָ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבְבִקְרָא אָמַר לְמֶלֶךְ וַיִּתְּלוּ אֶת־מַרְדֵּכִי עָלָיו
 וּבָא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתָּה שָׁמַח בְּיִיטָב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמֶן וַיַּעַשׂ
 הָעֵץ: ס

6 ¹בְּלִילָה הַהוּא נִדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֹפֵר
 הַזְכְּרֹנוֹת דְּבָרֵי הַיָּמִים וַיְהִי נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: ²וַיִּמְצָא כְּתוּב
 אֲשֶׁר הֵגִיד מַרְדֵּכִי עַל־בְּגִדְתָּהּ וְתַרְשִׁי שָׁנִי סְרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁמֵרֵי
 הַסֵּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לְשַׁלַּח יָד בַּמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרוּשׁ: ³וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־
 נַעֲשֶׂה יָקָר וּגְדוֹלָה לְמַרְדֵּכִי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁרָתָיו
 לֹא־נַעֲשֶׂה עִמּוֹ דָּבָר: ⁴וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בַּחֲצֵר וְהָמֶן בָּא לְחַצֵּר
 בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַתִּיצוֹנָה לֵאמֹר לְמֶלֶךְ לְתֹלוֹת אֶת־מַרְדֵּכִי עַל־הָעֵץ
 אֲשֶׁר־הָכִין לוֹ: ⁵וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמֶן עֹמֵד בַּחֲצֵר
 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יְבוֹא: ⁶וַיְבוֹא הָמֶן וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת
 בְּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרָו וַיֹּאמֶר הָמֶן בְּלִבּוֹ לָמִי יַחֲפֹץ הַמֶּלֶךְ
 לַעֲשׂוֹת יָקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי: ⁷וַיֹּאמֶר הָמֶן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ
 חָפֵץ בִּיקְרָו: ⁸וַיָּבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לְבַשְׁבוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר
 רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וְאֲשֶׁר נָתַן כְּתֹר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ: ⁹וַנִּתֵּן הַלְבוּשׁ
 וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשְׁרָי הַמֶּלֶךְ הַפְּרָתִימִים וְהַלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ
 אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרָו וְהִרְכִּיבֵהוּ עַל־הַסּוּס בְּרִתּוֹב הָעִיר וּקְרָאוּ
 לִפְנָיו בְּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרָו: ¹⁰וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
 לְהָמֶן מִהֵרָ קַח אֶת־הַלְבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כֹּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֶׂה־כֵּן
 לְמַרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אֶל־תִּפְּל דָּבָר מִכָּל אֲשֶׁר
 דִּבַּרְתָּ: ¹¹וַיִּקַּח הָמֶן אֶת־הַלְבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבִּשׁ אֶת־מַרְדֵּכִי
 וַיַּרְכִּיבֵהוּ בְּרִתּוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לִפְנָיו בְּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ
 חָפֵץ בִּיקְרָו: ¹²וַיָּשָׁב מַרְדֵּכִי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמֶן נִדְּתָה אֶל־

II^a pc MSS + כָּל־ || ^b S || וְכָל־ע' || I4 nonn MSS S בְּעֵינֵי || Cp 6, 2 ~ cf 2, 21 || 9 VarG וְהַלְבִּישׁוּ.

אֶת־שָׂרְבִיט הַזֶּהָב וְחִיָּה נֹאֲנִי לֹא נִקְרָאתִי לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה
שְׁלֹשִׁים יוֹם: ¹² וַיִּגְדּוּ^a לְמָרְדֳּכָי^b אֶת דְּבָרֵי אֶסְתֵּר: ¹³ וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכָי
לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אֶל־תְּדַמִּי בְּנִפְשֹׁךְ לְהַמְלִיט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־
הַיְּהוּדִים: ¹⁴ כִּי אִם־הִתְחַרַּשׁ תַּחֲרִישִׁי בַעֲת הַזֹּאת רִיחַ וְהַצֵּלָה יַעֲמֹד
לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אֲחֵר וְאֵת וּבֵית־אֲבִיךָ תֹאבְדוּ וְכִי יוֹדַע אִם־לַעֲת
כָּזֹאת הִנָּעַת לַמְּלָכוֹת: ¹⁵ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדֳּכָי: ¹⁶ לֵךְ
כְּנוֹם אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ
וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וַיּוֹם גַּם־אֲנִי וְנִעְרָתִי אֲצוּם כֵּן
וּבִכֵּן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כָדָת וְכֹאֲשֶׁר אָבְדָתִי אָבְדָתִי: ¹⁷ וַיַּעֲבֹר
מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְתָהּ עָלָיו אֶסְתֵּר:

5 וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מְלָכוֹת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית גִּבַּח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
מְלָכוֹתוֹ בְּבֵית הַמְּלָכוֹת גִּבַּח פֶּתַח הַבַּיִת: ² וַיְהִי כִּרְאוֹת הַמֶּלֶךְ
אֶת־אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה עֹמֶדֶת בַּחֲצַר נִשְׁאַה חֹן בְּעֵינָיו וַיִּשָּׂט הַמֶּלֶךְ
לְאֶסְתֵּר אֶת־שָׂרְבִיט הַזֶּהָב וַאֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ
הַשָּׂרְבִיט: ³ וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה וּמַה־בִּקְשָׁתְךָ
עַד־חֲצִי הַמְּלָכוֹת וַיִּנָּתֶן לָהּ: ⁴ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהֶמֶן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לָּהּ: ⁵ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ מִהֲרִי אֶת־הֶמֶן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהֶמֶן
אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר: ⁶ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתָּה
הַזֶּה מַה־שָּׂאלְתְּךָ וַיִּנָּתֶן לָהּ וּמַה־בִּקְשָׁתְךָ עַד־חֲצִי הַמְּלָכוֹת וַתַּעַשׂ:
⁷ וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמֶר שָׂאֲלָתִי וּבִקְשָׁתִי: ⁸ אִם־מִצָּאתִי חֹן בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שָׂאֲלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־בִּקְשָׁתִי
יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהֶמֶן אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר אַעֲשֶׂה לָּהֶם וּמִתָּר אַעֲשֶׂה
כְּדָבָר הַמֶּלֶךְ:

⁹ וַיֵּצֵא הֶמֶן בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הֶמֶן אֶת־מָרְדֳּכָי
בִּשְׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־נָע מִפָּנָיו וַיִּמָּלֵא הֶמֶן עַל־מָרְדֳּכָי חֲמָה:
¹⁰ וַיִּתְאַפֵּק הֶמֶן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֹא אֶת־אֶהֱבִיו וְאֶת־נָרְשִׁי

¹² ^a 1 frt וַיִּגְדּוּ || ^b sic B, cf ad 1,5 || ¹⁴ S + *vocata es et* || ¹⁶ ^a 1 > compl
MSS || ^b mlt MSS S וְנָם || ¹⁷ 1MS S כָּל || Cp 5, 1 frt vb exc || 2 B. B.
Naft. כִּרְאוֹת || 4 > nonn MSS S || 8 °° S מִתָּר || 10 G Ζωσαρα (Σωσαρα),
Joseph. Arch. 11,245 Ζαπασα (Γαζασα, Γαζατα), & Zosarra.

צוהָה הָמָן אֶל אֲחֻשְׁדּוּרְפָנִי הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפָּחוֹת אֲשֶׁר עַל־מְדִינָהּ
וּמְדִינָהּ וְאֶל־שָׂרֵי עַם וְעַם מְדִינָהּ וּמְדִינָהּ בְּכַתְּבָהּ וְעַם וְעַם כָּל־שׁוֹנֵי
בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחֻשְׁוֹרֶשׁ נִכְתָּב וְנִחְתָּם בְּמַכְבֵּת הַמֶּלֶךְ: ¹³ וְנִשְׁלַחַת
סְפָרִים בְּיַד הָרָצִיִּם אֶל־כָּל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לְהָרַג וּלְאַבֵּד
אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנְּעֹר וְעַד־זָקֵן טָף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בְּשִׁלּוֹשֶׁת
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לְבָזִי: ¹⁴ פֶּתֶשְׁשָׁן
הַכְּתָב לְהַנְתֵּן דָּת בְּכָל־מְדִינָהּ וּמְדִינָהּ גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לְהַנּוֹת
עַתִּידִים לַיּוֹם הַזֶּה: ¹⁵ הָרָצִים יֵצְאוּ דְחוּפִים בְּדָבָר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת
נִתְּנָה בְּשׁוֹשָׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יֵשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוֹשֶׁן
נִבְזְקָה: ׀

4 וּמֶרְדֵּכִי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה נִיקְבַּע מֶרְדֵּכִי אֶת־בְּגָדָיו
וַיִּלְבַּשׁ שָׂק וַאֲפֹר וַיֵּצֵא בַּתּוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק וַעֲקָה גְדוּלָּהּ וּמֶרְהָ:
² וַיָּבֹאוּ עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לְבֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלִבוֹשׁ
שָׂק: ³ וּבְכָל־מְדִינָהּ וּמְדִינָהּ מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מִנִּיעַ
אֲבָל גְּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסָּפַד שָׂק וַאֲפֹר יָצַע לָרַבִּים:
⁴ וַתְּבוֹאִינָהּ ^a בְּנִעְרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ ^b וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתַּחֲחִלְתִּי הַמַּלְכָּה
מֵאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מֶרְדֵּכִי וּלְהַסִּיר שָׂקוֹ מֵעָלָיו וּלְאֹ
קְבֹל: ⁵ וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לְהַתְּנֶה ^a מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הָעֲמִידִים לִפְנֵיהָ
וַתִּצְוֶהוּ עַל־מֶרְדֵּכִי לִדְעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה: ⁶ וַיֵּצֵא הַתּוֹךְ אֶל־
מֶרְדֵּכִי אֶל־דְּתוּב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ: ⁷ וַיַּגִּידֵּהוּ מֶרְדֵּכִי
אֶת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֶת וּפְרַשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לְשָׂקוֹל
עַל־גִּגְזֵי הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִים לְאַבְדָּם: ⁸ וְאֶת־פֶּתֶשְׁשָׁן כְּתַב־הַדָּת אֲשֶׁר־
נָתַן בְּשׁוֹשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוֹת
עָלֶיהָ לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהַתְּחַנֵּן־לּוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלִּפְנֵי עַל־עַמָּהּ:

⁹ וַיָּבֹא הַתּוֹךְ וַיַּגִּד לְאֶסְתֵּר אֶת דְּבָרֵי מֶרְדֵּכִי: ¹⁰ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהַתְּנֶה
וַתִּצְוֶהוּ אֶל־מֶרְדֵּכִי: ¹¹ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ יִדְעוּ
אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבֹאוּ־אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַחֲצֵר הַפְּנִימִית
אֲשֶׁר לֹא־יִקְרָא אֶתְּ דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לּוֹ הַמֶּלֶךְ

וּתְבוֹאִינָהּ Cp 4, 4 K שׁוֹשָׁן || 15 Var^G עַתִּידִים || 14 Var^G || 12 cf 2,21 ||
6, לַהֲתֵן || 5 ^a Var^B לְהַתְּנֶה || ^{b-b} S eunuchi Esther || וַתְּבוֹאִינָהּ Q
בַּיְּהוּדִים Q, בַּיְּהוּדִים K || 7 עָמַד S || ^b Αχραθαιον (Αχραθειον)

מֵאִמֶּר מֶרְדֵּכִי אֶסְתֵּר עָשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְּאִמְנָה אִתּוֹ: ^ס
²¹ בַּיָּמִים הָהֵם וּמֶרְדֵּכִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר-הַמֶּלֶךְ קִצָּף^a בְּנִתָּן וְתָרַשׁ^a שְׁנֵי-
 סְרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁמֶרֶת הַפֶּתַח וַיִּבְקְשׁוּ לְשַׁלַּח יָד בַּמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרִשׁ:^b
²² וַיִּתְּעַ הַדָּבָר לְמֶרְדֵּכִי וַיֵּגֵד לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ
 בְּשֵׁם מֶרְדֵּכִי: ²³ וַיִּבְקֶשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתְּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל-עֵץ וַיִּכְתֹּב
 בְּסֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: ^ס

3 וְאַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרִישׁ אֶת-הֶמָּן בֶּן-
 הַמִּדְיָאָה^a הָאֲגָנִי^b וַיִּנְשְׂאֵהוּ וַיִּשֶׂם אֶת-כֶּסֶּאֱו מַעַל כָּל-הַשָּׂרִים אֲשֶׁר
 אִתּוֹ: ² וְכָל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כָּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
 לְהֶמָּן כִּי-כֵן צִוָּה-לּוֹ הַמֶּלֶךְ וּמֶרְדֵּכִי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה: ³ וַיֹּאמְרוּ
 עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמֶרְדֵּכִי מִדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֶת
 מִצְוַת הַמֶּלֶךְ: ⁴ וַיְהִי בְּאִמְרָם אֵלָיו יוֹם וַיּוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם
 וַיִּגִּידוּ לְהֶמָּן לְרֹאוֹת הִנֵּעַמְדוֹ דְּבָרֵי מֶרְדֵּכִי כִּי-הִגִּיד לָהֶם אֲשֶׁר-הוּא
 יְהוּדִי: ⁵ וַיִּבְרָא הֶמָּן כִּי-אֵין מֶרְדֵּכִי כָרַע וּמִשְׁתַּחֲוֶה לּוֹ וַיִּמָּלֵא הֶמָּן
 חֲמָה: ⁶ וַיִּבְדּוּ בַּעֲיָנָיו לְשַׁלַּח יָד בְּמֶרְדֵּכִי לְבִדּוֹ כִּי-הִגִּידוּ לוֹ אֶת-עַם
 מֶרְדֵּכִי וַיִּבְקֶשׁ הֶמָּן לְהַשְׁמִיד אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל-מְלָכוֹת
 אַחֲשֻׁרִישׁ עִם מֶרְדֵּכִי: ⁷ בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא-תַּחֲדָשׁ גִּיטָן בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם
 עָשָׂרָה לַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרִישׁ הַפִּיל פּוֹרֵר הוּא הַגּוֹרֵל לִפְנֵי הֶמָּן מִיּוֹם
 לַיּוֹם וּמִתַּחֲדָשׁ לַתַּחֲדָשׁ שְׁנָיִם-עָשָׂר הוּא-תַּחֲדָשׁ אֲדָר: ^ס ⁸ וַיֹּאמֶר הֶמָּן
 לַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרִישׁ יִשְׁנֻ עִם-אֶחָד מִפְּזָר וּמִפָּרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכָל
 מְדִינֹת מְלָכוֹתָךְ וְדִתִּיהֶם שְׁנֹת מְכָל-עָם וְאֶת-דִּתִּי הַמֶּלֶךְ אֵינָם
 עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין-שְׁנָה לְהַנִּיחָם: ⁹ אִם-עַל-הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכְתֹּב לְאַבְדָם
 וְעֲשֻׁרֹת אֱלָפִים כְּכַר-כֶּסֶף אֲשָׁקוּל עַל-יָדִי עָשִׂי הַמֶּלֶךְ לְהָבִיא
 אֶל-גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ: ¹⁰ וַיִּסֹּר הַמֶּלֶךְ אֶת-טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהֶמָּן
 בֶּן-הַמִּדְיָאָה הָאֲגָנִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים: ¹¹ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֶמָּן הַכֶּסֶף
 נָתַן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בַּעֲיִנְיָךְ: ¹² וַיִּקְרָא סִפְרֵי
 הַמֶּלֶךְ בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכְתֹּב בְּכָל-אֲשֶׁר-

21 ^{a-a} > 6, 6^a marg Βαγαθαν και Θαρας, Jos. Arch. II,207 Βαγαθως και Θεοθεστος c Var, & Bartageus et Thedestes || ^b Or אחשורוש || Cp 3, 1^a & 6MSS & + על-
 המדת, 6 Αμαδαθου || ^b 6 Βουγαιον cf I,16 || 4 Q כְּאִמְרָם || 5 6MSS & + על-
 וַיִּפֹּל הַגּוֹרֵל עַל-שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ || 7 prb ins וַיִּבְדּוּ || 6 prps מֶרְדֵּכִי || cf 6
 και ἔπεσεν ὁ κληρὸς εἰς τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην (sic) τοῦ μηνός || 9 Or אֶל.

עם יכניה מלך־יהודה אשר הגלה נבוכדנצר מלך בבל: 7 ויהי
אמן את־הדסה היא אסתר בת־דוד כי אין לה אב ואם והנערה
יפת־תאר וטובת מראה ונמזת אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת:
8 ויהי בהשמע דבר־המלך ודתו ובהקבץ נערות רבות אל־שושן
הביירה אלי־ד הגי ותלקח אסתר אל־בית המלך אלי־ד הגי שמר
הנשים: 9 ותיטב הנערה בעיניו ותשא חסד לפניו ויבהל
את־מרדכי ואת־מנותיה לתת לה ואת שבע הנערות הראיות
לתת־לה מבית המלך וישנה ואת־נערותיה לטוב בית הנשים:
10 לא־הגידה אסתר את־עמה ואת־מולדתה כי מרדכי צוה עליה
אשר לא־תגיד: 11 ובכל־יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית־
הנשים לרעת את־שלום אסתר ומה־יעשה בה: 12 ובהגיע תר נערה
ונערה לבוא אל־המלך אחשוורוש מקץ ההיות לה כדת הנשים
שנים עשר חדש^b כי כן ימלאו ימי מרוקיהן ששה חדשים^b בשמן
המור וששה חדשים^b בפשמים ובתמרוקי הנשים: 13 ובזה הנערה
באה אל־המלך את כל־אשר תאמר ונתן לה לבוא עמה מבית
הנשים עד־בית המלך: 14 בערב הוא באה ובבקר היא שבה אל־
בית הנשים שני^a אלי־ד שעשעזו סרים המלך שמר הפילגשים
לא־תבוא עוד אל־המלך כי אם־תפץ בה המלך ונקראה בשם:
15 ובהגיע תר־אסתר בת־אבי־חילי דר מרדכי אשר לקח־לו
לבית לבוא אל־המלך לא בקשה דבר כי אם את־אשר יאמר הגי
סרים־המלך שמר הנשים ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל־ראיה:
16 ותלקח אסתר אל־המלך אחשוורוש אל־בית מלכותו בתחדש
העשירי^a הוא־חדש סבב^b בשנת־שבע למלכותו: 17 ויאהב המלך
את־אסתר מכל־הנשים ותשא־חן וחסד לפניו מכל־הבתולות וישם
כתר־מלכות בראשה וימליכה תחת ושתי: 18 ויעש המלך משתה
גדול לכל־שריו ועבדיו את משתה אסתר והנחה למדינות עשה
ויתן משאת כתר המלך:

19 ובהקבץ בתולות שנית ומרדכי ישב בשער־המלך: 20 אין
אסתר מגדת מולדתה ואת־עמה כאשר צוה עליה מרדכי ואת־

7 S >C || II ^{a-a} IMS 'בח' || ^b nonn MSS || 12 ^{a-a} frt dl c & || ^b S
dies || 14 ^a >S, frt I משנה || ^b Or על־ || ^c Var^G שעשעזו S; שנשגשגר S; Γαί ||
15 S אביחל, S^a אביחל, & Αμινδαβ sed & Abihel (Chihel) || 16 ^a & τῷ
δωδεκάτῳ || ^b & Ἀδὰρ || 19 ^{oo} >C; v 19 prb crpf cf 21.

וַתֵּרֶם אֲדַמְתָּא תְּרִישׁ מָרַם מִרְסָנָא מְמוּכָן שְׂבַעַת שְׂרִי פָרַם
וּמְדִי נִרְאִי פִגְנִי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רֹאשָׁנָה בַּמְּלָכוֹת: ¹⁵ כִּדְת מֹה-לַעֲשׂוֹת
בַּמֶּלֶכָּה וְשָׂתִי עַל-אֲשֶׁר לֹא-עָשְׂתָה אֶת-מִצְוַת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ בִּיד
הַפָּרְסִים: ¹⁶ וַיֹּאמֶר מִזְמָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל-הַמֶּלֶךְ
לְבַדּוֹ עֲוֹתָה וְשָׂתִי הַמֶּלֶכָּה כִּי עַל-כָּל-הַשָּׂרִים וְעַל-כָּל-הָעַמִּים אֲשֶׁר
בְּכָל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ: ¹⁷ כִּי-יֵצֵא דְבַר-הַמֶּלֶכָּה עַל-כָּל-
הַנָּשִׁים לְהַבְנוֹת בַּעֲלֵיהֶן בְּעִיגֵיהֶן בְּאַמְרָם הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ אָמַר
לְהֵבִיא אֶת-נִשְׁתִּי הַמֶּלֶכָּה לִפְנֵי וְלֹא-בָאָה: ¹⁸ וְהָיוּ הֵזֶה תֵּאמְרָנָה
שָׂרוֹת פָּרַס-וּמְדִי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת-דְּבַר הַמֶּלֶכָּה לְכָל שְׂרֵי הַמֶּלֶךְ
וּכְדִי בְּזִיוֹן וְקֶצֶף: ¹⁹ אִם-עַל-הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר-מְלָכוֹת מִלִּפְנֵי
וַיִּכְתֹּב בְּדַתִּי פָרַס-וּמְדִי וְלֹא יַעֲבֹר אֲשֶׁר לֹא-תָבוֹא וְשָׂתִי לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ וּמְלָכוֹתָהּ וַתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרַעְיוֹתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה:
²⁰ וַנִּשְׁמַע פֶּתָנָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה בְּכָל-מְלָכוֹתָיו כִּי רַבָּה הִיא וְכָל-
הַנָּשִׁים וַתֵּנוּ יָקָר לְבַעֲלֵיהֶן לְמַגְדֹּל וְעַד-קֶטֶן: ²¹ וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעִיגֵי
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כְּדָבָר מְמוּכָן: ²² וַיִּשְׁלַח סִפְרִים אֶל-
כָּל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אֶל-מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ וְאֶל-עַם וְעַם כְּלִשְׁוֹנוֹ
לְהִזִּית כָּל-אִישׁ שֶׁרָר בְּבֵיתוֹ וּמִדְּבַר כְּלִשְׁוֹן עַמּוֹ: ²³

²⁴ 2 אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּשְׁךָ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ זָכַר אֶת-
נִשְׁתִּי וְאֶת אֲשֶׁר-עָשְׂתָה וְאֶת אֲשֶׁר-נִגְזַר עָלֶיהָ: ²⁵ וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי-
הַמֶּלֶךְ מִשְׁרָתָיו וַיִּבְקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נַעֲרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מְרָאָה: ²⁶ וַיִּפְקֹד
הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל-מְדִינֹת מְלָכוֹתָיו וַיִּקְבְּצוּ אֶת-כָּל-נַעֲרֹתָהּ בְּתוּלָה
טוֹבַת מְרָאָה אֶל-שׁוֹשַׁן הַבִּירָה אֶל-בֵּית הַנָּשִׁים אֶל-יַד הַנָּאֵל סְרִים
הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנִתְּנוֹן תִּמְרָקִיהֶן: ²⁷ וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעִיגֵי אֲשֶׁר תִּיטֹב בְּעִיגֵי
הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וְשָׂתִי וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעִיגֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן: ²⁸
²⁹ 5 אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכָי בֶּן יֹאִיר בֶּן-שֹׁמַעִי
בֶּן-קִישׁ אִישׁ יְמִינִי: ³⁰ 6 אֲשֶׁר הִגִּיל מִירוּשָׁלַיִם עַם-הַגִּלָּה אֲשֶׁר הִגִּילָהּ

רמוס ^f || ארמת ^g || ארמות ^h || שתר ^g || אשתר ^g || שתר ^d Var^g ¹⁴ || מוס ^g || מוס ^g || מסריא ^g || מעוכן ^h || מעוכן ⁱ || > ^j || ^j ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

ESTHER. אסתר

1 יְוִיָּהּ בִּימֵי אַחְשֵׁרוּשׁ^a בָּהוּא^b אַחְשֵׁרוּשׁ^b הַמֶּלֶךְ מִתְּדֹו מִתְּדֹו וְעַד-
כֹּוֶשׁ שִׁבְעָה^c וְעֹשְׁרִים וּמֵאָה מְדִינָה: ² בְּיָמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת הַמֶּלֶךְ
אַחְשֵׁרוּשׁ עַל כֶּסֶף מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: ³ בְּשָׁנָה שְׁלוּשׁ
לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֵּה לְכָל-שָׂרָיו וְעַבְדָּיו^a חֵיל וּפָרָס^b וּמְדֵי הַפָּרָתִּים
וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת לִפְנָיו: ⁴ בְּהִרְאֹתוֹ^a אֶת-עֶשֶׂר כְּבוֹד^b מַלְכוּתוֹ וְאֶת-
יָקָר^c תַּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׂמוֹנִים וּמֵאָה יָוִם: ⁵ וּבְמִלְּאוֹת
הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל-הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
לְמַגְדֹּל וְעַד-קָטָן מִשְׁתֵּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצֵר גִּנַּת הַמֶּלֶךְ:
⁶ חֹרֵי^a פָּרָס וּתְכֵלֶת אַחֲזוּ בַחֲבִלֵי-כֹוֶץ וְאַרְגָּמָן עַל-גִּלְגִּילִי כֶסֶף
וְעֻמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת^b וְזָהָב וְכֶסֶף עַל רִצְפַת^c בַּהֹטֵד וְשֵׁשׁ וְדָר^c וְסַחֲרָת:
⁷ וְהַשְׁקוֹת בְּכָל יָוֶה וְכָלִים מִכְּלִים שׁוֹנִים וַיֵּין מַלְכוּת רַב כִּינֹד
הַמֶּלֶךְ: ⁸ וְהַשְׁתִּיָּה כֹדֶת אֵין אִגָּם כִּי-כֹן וַיִּסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל-רֶב בֵּיתוֹ
לַעֲשׂוֹת כְּרָצוֹן אִישׁ-יָאִישׁ: ⁹ וְגַם^a נִשְׁתִּי הַמֶּלֶכָה עָשָׂה
מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַחְשֵׁרוּשׁ: ¹⁰ בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי
כְּטוֹב לִב-הַמֶּלֶךְ בִּיָּין אָמַר^a לְמַהוּמָן^b בְּזֹתָא חֲרֹבֹזָא^c בְּנִתָא וְאַבְנִתָּא^d
זֹתָר וְכֶרֶס^c שִׁבְעַת הַפְּרִיסִים הַמְּשֻׁרְתִּים אֶת-פָּנֵי הַמֶּלֶךְ אַחְשֵׁרוּשׁ:
¹¹ לְהִבְיָא אֶת-יִשְׁתֵּי הַמֶּלֶכָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהִרְאֹת
הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת-יִפְתָּה כִּי-טוֹבַת מְרָאָה הִיא: ¹² וּתְמָאן הַמֶּלֶכָה
וְשִׁתִּי לְבֹזָא בְּדִבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בִּנְדֵי הַפְּרִיסִים וַיִּקְצַף הַמֶּלֶךְ מְאֹד
וַחֲמָתוֹ בָּעָרָה בּוֹ: ¹³ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יָדְעִי הָעֲתִים כִּי-
כֹן דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָל-יָדְעֵי דָת וְדִין: ¹⁴ וְהַקְרָבָא^a אֵלָיו^b כְּרִשְׁנָא^c

Cp I, I^a Ὁ Αρταξέρξης (Ἡ Ἀσσυνηρος) || ^{b-b} >2MSS ὁ || ^c S + בן || ^d S
> שְׁבַע cf Dn 6,2 || 3^a prps ins וְשָׂרֵי || ^b Var^M פָּרָס || ^{c-c} S et magnates
regis coram eo et magnates urbium || 4^a prps תָּם — || ^b S 'וכ' || ^c Var^G יָקָר ||
רִצְפַת || 5 Q ובמלאות || 6^a sic 𐤀 (ח maj) || ^b S 'ומ' || ^c B. Asch רִצְפַת, B. Naft
רִצְפַת || ^d >S || ^e Ὁ πόδα (וֹרַד) || 8 S 'כֹּד' || 9 >S || 10^{a-c} Ὁ Ἀμαν, Μαζαν, Θάρρα (Oape-
βωα), Βωραζη, Ζαθολθα (Ζηθαθαθα), Αβαταζα, Θαραβα (Αθαβας); & Maosma
(Maosinan), (N)arbona, (N)abattha, Zathi (Azatai), Achedes (Cedes),
Thares (Tharas), T(h)arecta || ^b S eunuchis || ^c S רַחְבּוֹנָא || ^d S אַבְנֹתָא
(S^A אַבְנֹתָא) + תְּרַשׁ || ^c S בְּרַכְשׁ || 13 prps הַדְּתִים || 14^a S et qui propinqui
erant, ὁ erant autem primi et proximi || ^{b-h} Ὁ Ἀρκεσάιος, Σαρσαθαίος
(Σαρπεθεός), Μαλθησαρ; & Mardocheus, Soratheas, Pabat(h)aleus, Malesar
(Malesath), Mucheas || ^c S ברַשְׁנִי S^A ברַנְשִׁי ||

12 וְיִזְכֹּר אֶת-בּוֹרְאֵיךָ בַּיּוֹם בְּחַרְוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא-יָבֹאוּ יְמֵי הָרֶעָה
 וְהִנֵּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין-לִי בָהֶם חֶפֶץ:
 2 עַד אֲשֶׁר לֹא-תִחַשְׁדָּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים
 וְשָׁבוּ הָעָבִים אַחֵר הַגִּשְׁמִים:
 3 בַּיּוֹם שִׁיזְעוּ שְׁמַרְי הַבַּיִת וְהַתְּעוּתוֹ אֲנָשֵׁי הַחִיל
 וּבָטְלוּ הַמַּחֲנוֹת כִּי מַעֲטוֹ וַחֲשָׁבוּ הָרְאוּת בְּאַרְבּוֹת:
 4 וְסִגְרֵי דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בַּשֶּׁפֶל קוֹל הַמַּחֲנֶה
 וַיִּקְוֶם לְקוֹל הַצִּפּוֹר וַיִּשְׁחֻוּ כָּל-בְּנוֹת הַשִּׁיר:
 5 גַּם מִגְבֵּה יִירָאוּ^a וְחַתְחָתִים בְּדֶרֶךְ
 וַיִּנְאֹץ^b הַשֶּׁקֶל וַיִּסְתַּבֵּל^c הַחֲנֹב וְתַפְרָד^d הָאֲבִיוֹנָה
 כִּי-הִלֵּךְ הָאָדָם אֶל-בֵּית עֲלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסּוֹפְדִים:
 6 עַד אֲשֶׁר לֹא-יִרְחַק^e חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתַרְץ^f גִּלְת הַזֶּהָב
 וְתִשְׁבֵּר כֹּד עַל-הַמָּבוּעַ וְנָרַץ הַגִּלְגָּל אֶל-הַבּוֹר:
 7 וַיִּשָּׁב^g הַעֲפָר עַל-הָאָרֶץ כְּשֶׁהִיָּה וְהַרְיוֹחַ תִּשׁוּב אֶל-הָאֱלֹהִים
 8 הַבֵּל הַבָּלִים אָמַר הַקּוֹזֶהֶלֶת הַכֹּל הַבֵּל: [אֲשֶׁר נִתְּנָה:
 9 וַיִּתֵּר שֶׁהִיָּה קֶהֶלֶת חֲכָם עוֹד לְמַד-לַעֲת אֶת-הָעָם וְאֵזֶן וְחֶקֶר
 תִּקֵּן מִשְׁלִים הִרְבֵּה: ¹⁰ בִּקְשׁ קֶהֶלֶת לְמַצָּא דְבָרֵי-חֶפֶץ וְכִתּוֹב יִשָּׁר
 דְּבָרֵי אֱמֶת:
 11 דְּבָרֵי חֲכָמִים כְּדֶרֶכַּנּוֹת וּכְמִשְׁמָרוֹת נְטוּעִים בְּעֵלִי אִסְפוֹת נִתְּנוּ
 מִרְעָה אֶחָד:
 12 וַיִּתֵּר מִהֶמָּה בְּנֵי הַזֶּהָר עֲשׂוֹת סִפְרִים הִרְבֵּה אֵין קֵץ וְלֵהַג
 [הִרְבֵּה יִנְעַת בָּשָׂר:
 13 סוּף^a דְּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע^b אֶת-הָאֱלֹהִים יִרָא וְאֶת-מַצוֹתָיו שִׁמּוֹר
 כִּי-זֶה כָּל-הָאָדָם: ¹⁴ כִּי אֶת-כָּל-מַעֲשֶׂה
 הָאֱלֹהִים יָבֹא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל-נַעֲלָם אִם-טוֹב וְאִם-רָע:

Cp 12, 1 cdd plur בוראך || 4 Var^B, male, ויקום || 5 ^a 1 prb || ^b 1 prb
 וינץ || ^c 28MSS ויסתבל || ^d voc incert: prps ותפרה (*albis capparis flos-*
culis canos senis significantibus) || ^e Or || 6 ^a 1 c 6 (prb) ונתקטט || K
 וירחק || Q 39MSS וירחק || ^b 1 וירוח (Ez 29,7) || 7 ^a 1 prb || ^b mlt MSS
 וישב || 10 1 c 8EAV וכתוב vel (c 5MSS) וכתב || 11 prps מבעלי (cf 6 παρὰ) ||
 13 ^a sic 44 (D maj) || ^b 6S שמע.

12 דְּבָרֵי פִי־חֶכֶם תֵּן וּשְׁפָתוֹת כָּסִיל תִּבְלָעֶנּוּ:

13 תִּתְחַלֵּת דְּבָרֵי־פִיהוּ סִבְלֹת וְאַחֲרִית פִּיהוּ הוֹלְלוֹת רָעָה:

14 וְהִסְכֵּל יִרְבֶּה דְּבָרִים לֹא־יִדְעֵה הָאָדָם מִה־שִׁיחָהּ^b

וְאַשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יֵגִיד לוֹ:

15 עֲמַל הַכְּסִילִים תִּינָעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יִדְעֵה לָלֶכֶת אֶל־עִיר:

16 אִי־לֶךְ אֶרֶץ שְׂמִלְכָה גֵּעַר וְשָׁרִיף בִּבְקָר יֹאכְלוּ: [וְלֹא בִשְׂתִי:

17 אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ שְׂמִלְכָה בְּנִיחוּרִים וְשָׁרִיף בָּעֵת יֹאכְלוּ בְּגִבּוֹרָה

18 בַּעֲצָלָתִים^a יִמָּד הַמִּקְרָה וּבִשְׁפָלוֹת יָדַיִם יִדְלָה הַבֵּית:

19 לְשִׁחוּזֶק עֲשִׂים לָחֶם וַיֵּין יִשְׁמַח חַיִּים וְהַכְּסִיף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל:

20 גַּם בְּמַדְעָה מֶלֶךְ אֶל־תִּקְלָל וּבַחֲדָרֵי מִשְׁכָּבֶךָ אֶל־תִּקְלָל עֲשִׂיר

כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפִים^a יִגִּיד^b דְּבָר:

11 שְׁלַח לַחֲמֶךָ עַל־פְּנֵי הַמַּיִם כִּי־בִרְבִּי הַיַּמִּים תִּמְצָאֶנּוּ:

2 תִּתְחַלֵּק לְשִׁבְעָה וְגַם לְשִׁמוֹנֶה כִּי לֹא תִדְעֵה מִה־יִּהְיֶה רָעָה עַל־הָאָרֶץ:

3 אִם־יִמְלְאוּ הָעֵבִים נַפְשָׁם עַל־הָאָרֶץ^a יִרְיוּ

וְאִם־יִפּוֹל עֵץ בְּדָרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן^a מָקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ שָׁם יִהְיֶה^b:

4 שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרַע וְרֹאֶה בָּעֵבִים לֹא יִקְצוֹר:

5 כְּאֲשֶׁר אֵינֶךָ יוֹדֵעַ מִה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ בַּעֲצָמִים בִּבְטָן הַמַּלְאָה

כָּכָה לֹא תִדְעֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל:

6 בִּבְקָר זָרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְלַעֲרֹב אֶל־תִּנָּח יִדְּךָ

כִּי אֵינֶךָ יוֹדֵעַ אִי זֶה יִכְשֹׁר הַזֶּה אוֹ־זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים:

7 וּמִתּוֹק הָאֹר וְטוֹב לַעֲיָנִים לְרֹאזֹת אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ:

8 כִּי אִם־שְׁנַיִם הִרְבֶּה יַחֲיֶה הָאָדָם בְּכָלֶם יִשְׁמַח

וַיִּזְכֹּר אֶת־יָמָיו תַּחֲשֹׁךְ כִּי־הִרְבֶּה יִהְיֶה כֹל־שֶׁבַע הַכֹּל:

9 שִׁמְחָה בְּחֹר בִּילְדוּתֶךָ וַיִּטִּיבֶךָ לִבְךָ בַּיָּמִן בַּחֲוִירוּתֶךָ

וּמֶלֶךְ בְּדַרְכֵי לִבְךָ וּבְמֵרְאֵי עֵינֶיךָ

וְדַע כִּי עַל־כָּל־אֱלֹה יִבְיֹאֵךְ הָאֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט:

10 וְהִסָּר כַּעַם מִלִּבְךָ וְהִעֲבֵר רָעָה מִבְּשִׁרְךָ

כִּי־תִילָדוֹת וְהַשְׁחָרוֹת הַכֹּל:

18^a prps || הקסיל אטא 5MSS || 15^b || שִׁחָהּ ט 5SS^b || ולא 33MSS 14^a ||
 Q: הַכְּנָפִים 20^a K || בַּעֲצָלֹת יָדַיִם vel (cf Prv 31,27; ים dittogr), בַּעֲצָלֹת
 הַיָּדַיִם 4MSS^b || יִרְיוּ... בַּצָּפוֹן Cp II, 3^{a-a} 1 c Var^W || יִגִּיד 1^b || בְּכָנָפִים
 1 prb vel יִהְיֶה vel יִהְיֶה (cf 2,22) || 5^{o-o} 1 prb c 40MSS || 9 1 c
 Q 100MSS || אֵה 100MSS ||

בְּחֶחֱדָה עָשָׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחִשְׁבוֹן וְרַעַת וְחֻכְמָה בְּשֹׂאֹל אֲשֶׁר
אַתָּה הַלֵּךְ שָׁמָּה:

¹¹ שִׁבְתִּי וְרָאִיתִי תַּחַת־הַשָּׁמַשׁ כִּי לֹא לַקָּלִים הַמְרִיץ וְלֹא לַגְּבוּרִים
הַמְּלַחֲמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לַחֵם וְגַם לֹא לַנְּבִנִים עֵשֶׂר וְגַם לֹא
לַיָּדָעִים חֵן כִּי־עֵת וַפִּגְעַת יִקְרָה אֶת־כָּלָם: ¹² כִּי גַם לֹא־יֵדַע הָאָדָם
אֶת־עֵתוֹ כִּדְגִים שְׁנֹאחֲזִים בַּמַּצּוֹדָה רָעָה^a וְכַצְּפָרִים הַאֲחֻזּוֹת בַּפֶּחַ
כֹּהֶם וְיוֹקָשִׁים^b בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתַּפּוֹל עֲלֵיהֶם פֶּתָאֵם:

¹³ גַּם־זֶה רָאִיתִי חֻכְמָה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ וְגִדּוּלָה הִיא אֵלַי: ¹⁴ עֵיר
קִטְנָה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מַעֲט וְכֹא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גִּדּוֹל וְסָבַב אֹתָהּ וּבָנָה
עָלֶיהָ מְצוּרִים גְּדֹלִים: ¹⁵ וּמִצָּא בָּהּ אִישׁ מִסְכָּן חֹכֶם וּמִלֹּט־הוּא
אֶת־הָעֵיר בְּחֻכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ הַמִּסְכָּן הַהוּא:
¹⁶ וְאָמַרְתִּי אֲנִי טוֹבָה חֻכְמָה מִגְּבוּרָה וְחֻכְמַת הַמִּסְכָּן בְּזוּיָהּ וּדְבָרָיו
אֵינָם נִשְׁמָעִים:

¹⁷ וּדְבָרֵי חֲכָמִים בְּנִחַת נִשְׁמָעִים מִזְעָקַת מוֹשֵׁל בְּכִסִּילִים:

¹⁸ טוֹבָה חֻכְמָה מִכָּלִי קָרֵב וְחוּטָא אֶחָד יֹאבֵד טוֹבָה הֶרְבֵּה:

¹⁰ ^a וְבוֹבֵי מוֹת יִבְאִישׁ^a וְיִפְעַב^b שָׁמֶן רוֹקֵחַ יִקָּר מַחֲכָמָה מִכָּבוֹד^c

² לֵב חֲכָם לִימִינוֹ וְלֵב כָּסִיל לְשִׁמְאֹלָיו: [סִכְלוֹת מַעֲט:

³ וְגַם־בִּפְתָּךְ כְּשֶׁהִסְכֵּל הַלֵּךְ לִבּוֹ חֲסָר וְאָמַר לְכָל סִכָּל הוּא:

⁴ אִם־רִיחַ הַמוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלָיו מִקּוֹמָה אֶל־תַּנָּח כִּי מִרְפָּא וְנִיחַ

חֲטָאִים גִּדּוּלִים:

⁵ יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כְּשֶׁנִּגְזָה שְׂיִצָּא מִלְּפָנֵי הַשִּׁלִּט:

⁶ גִּתֵּן הַסֶּכֶל^a בַּמְרוּזִים^b רַבִּים וְעֵשִׁירִים בַּשָּׁפֶל יֵשְׁבוּ:

⁷ רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים בַּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ:

⁸ חֲפָר גּוֹמֵץ בּוֹ יִפּוֹל וּפֶרֶץ גָּדֵר יִשְׁכְּנוּ נָחָשׁ:

⁹ מַסִּיעַ אֲבָנִים יַעֲצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסְכֵּן בָּם:

¹⁰ אִם־קִתְּהָ הַבְּרוֹל וְהוּא לֹא־פָנִים קָלָל

וְחִלִּים יִגְבֵּר וְיִתְרוֹן^c הַכְּשִׁיר חֻכְמָה:

¹¹ אִם־יִשָּׁךְ הַנֶּחֱשׁ בְּלוֹא־לֶחֶשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלְשׁוֹן:

¹² ^a ? dl (dittoqr ex linea inf) || ^b ? l נוקשים || ¹⁴ l c 2MSS 6ΣΣθ
מְצוּרִים (Dt 20,20; Jes 29,3) || ¹⁵ 114MSS 6^Aθ וְחֻכָּם || ¹⁸ prps וְחֻטָּא || Cp 10,
¹ ^a 1 יִבְאִישׁוֹ || ^b dl (dittoqr) c 6ΣΣ || ^c 124MSS 8θ וּמִבֹּ: prps הַחֻכְמָה וּמִבֹּ:
בְּמִ' ¹ ^b || הַסֶּכֶל 6Σ^AΣ || ⁶ ^a 6 || כְּשֶׁשְׁכָּל Q plur MSS || בְּשֶׁתִּסְכָּל K || 3 || תֹּאבֵד
10 ^c prps הַכְּשִׁיר חֻכְמָה; prps ה' הַכְּשִׁיר.

כַּמַּעֲשֶׂה הַרְשָׁעִים וַיֵּשׁ רָשָׁעִים שְׂמָנִיעַ אֲלֵהֶם כַּמַּעֲשֶׂה הַצְדִּיקִים
אֲמַרְתִּי שְׂנֵם־זֶה הִבֵּל: ¹⁵ וַיִּשְׁבַּחַתִּי אֲנִי אֶת־הַשְּׂמִימָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב
לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כִּי אִם־לְאֹכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמֹזַת וְהוּא יִלְוֶנוּ
בְּעַמְלּוֹ יָמֵי חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־לָו הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמַשׁ:

¹⁶ בְּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לַדָּעַת חֲכָמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעֲנָן אֲשֶׁר
נִעֲשֶׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שָׁנָה בְּעֵינָיו אֵינְנוּ רֹאֶה:
¹⁷ וַיִּרְאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוֹכֵל הָאָדָם לַמְצוֹא אֶת־
הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נִעֲשֶׂה תַּחַת־הַשָּׁמַשׁ בְּשֵׁל אֲשֶׁר יַעֲמַל הָאָדָם לִבְקֹשׁ
וְלֹא יִמָּצֵא וְגַם אִם־יֵאמַר הִתְחַם לַדָּעַת לֹא יוֹכֵל לַמְצֹא:

⁹ כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וּלְבוֹרִי אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר הַצְדִּיקִים
וְהַחֲכָמִים וְעַבְדֵּיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אֶהְבֶּה גַם־שִׁנְאָה אֵין יוֹדֵעַ
הָאָדָם הָכֵל לִפְנֵיהֶם: ² הִכָּל בְּאֲשֶׁר לֹכַל מִקְרָה אֶחָד לַצְדִּיק וְלַרְשָׁע
לְטוֹבֵא וְלַשְׁתּוֹר וְלַשְּׂמָא וְלִזְבָּח וְלִאֲשֶׁר אֵינְנוּ זֹבַח בְּטוֹב כַּחֲטָא^b
הַנִּשְׁבָּע בְּאֲשֶׁר שְׂבוּעָה יֵרָא: ³ זֶה וְזֶה בְּכָל אֲשֶׁר־נִעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ
כִּי־מִקְרָה אֶחָד לֹכַל וְגַם לֵב בְּגִי־הָאָדָם מִלֹּא־דַע וְהוֹלִלּוֹת^a בְּלִבָּבָם
בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרֵי^b אֶל־הַמֵּתִים:

כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בְּטַחֲזֹן כִּי־לִלְבָב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאָרֶיָה הַמֵּת:
⁵ כִּי חַיִּים וְיֹדְעִים שִׁימָתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מֵאוֹמָה וְאֵין־עוֹד
לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זְכָרָם: ⁶ גַּם־אֶהְבָּתָם גַּם־שִׁנְאָתָם גַּם־קִנְיָתָם
כִּבְר אֲבָדָה וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לַעֲוֹלָם בְּכָל אֲשֶׁר־נִעֲשֶׂה תַּחַת
הַשָּׁמַשׁ:

⁷ לֵךְ אֲכַל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֹךְ וּשְׂתֵה בְּלִב־טוֹב יִינֶךְ

כִּי כִכָּר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשִׂיךְ:

⁸ בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְּגִדֶיךָ לְבָגִים וְשִׁמֹן עַל־רֹאשְׁךָ אֶל־יַחֲסֹר:

⁹ וְרָאָה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אֶהְבָּתָ כָּל־יָמֵי חַיֵּי הַבְּלָהָ אֲשֶׁר נָתַן־
לָךְ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ^a כָּל יָמֵי הַבְּלָהָ^a כִּי הוּא^b חֲלָקָה בְּחַיִּים וּבְעַמְלָה
אֲשֶׁר־אַתָּה עֹמֵל תַּחַת הַשָּׁמַשׁ: ¹⁰ כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יֵדָךְ לַעֲשׂוֹת

וּלְפִי רֹאֶה (cf 1,16) || ^a Cp 9, 1 || ^b 1 prb c 6S (cf 1,16) || ^c 1 c 6S || ^d 1 c 6S || ^e 1 c 6S || ^f 1 c 6S || ^g 1 c 6S || ^h 1 c 6S || ⁱ 1 c 6S || ^j 1 c 6S || ^k 1 c 6S || ^l 1 c 6S || ^m 1 c 6S || ⁿ 1 c 6S || ^o 1 c 6S || ^p 1 c 6S || ^q 1 c 6S || ^r 1 c 6S || ^s 1 c 6S || ^t 1 c 6S || ^u 1 c 6S || ^v 1 c 6S || ^w 1 c 6S || ^x 1 c 6S || ^y 1 c 6S || ^z 1 c 6S || ^{aa} 1 c 6S || ^{ab} 1 c 6S || ^{ac} 1 c 6S || ^{ad} 1 c 6S || ^{ae} 1 c 6S || ^{af} 1 c 6S || ^{ag} 1 c 6S || ^{ah} 1 c 6S || ^{ai} 1 c 6S || ^{aj} 1 c 6S || ^{ak} 1 c 6S || ^{al} 1 c 6S || ^{am} 1 c 6S || ^{an} 1 c 6S || ^{ao} 1 c 6S || ^{ap} 1 c 6S || ^{aq} 1 c 6S || ^{ar} 1 c 6S || ^{as} 1 c 6S || ^{at} 1 c 6S || ^{au} 1 c 6S || ^{av} 1 c 6S || ^{aw} 1 c 6S || ^{ax} 1 c 6S || ^{ay} 1 c 6S || ^{az} 1 c 6S || ^{ba} 1 c 6S || ^{bb} 1 c 6S || ^{bc} 1 c 6S || ^{bd} 1 c 6S || ^{be} 1 c 6S || ^{bf} 1 c 6S || ^{bg} 1 c 6S || ^{bh} 1 c 6S || ^{bi} 1 c 6S || ^{bj} 1 c 6S || ^{bk} 1 c 6S || ^{bl} 1 c 6S || ^{bm} 1 c 6S || ^{bn} 1 c 6S || ^{bo} 1 c 6S || ^{bp} 1 c 6S || ^{bq} 1 c 6S || ^{br} 1 c 6S || ^{bs} 1 c 6S || ^{bt} 1 c 6S || ^{bu} 1 c 6S || ^{bv} 1 c 6S || ^{bw} 1 c 6S || ^{bx} 1 c 6S || ^{by} 1 c 6S || ^{bz} 1 c 6S || ^{ca} 1 c 6S || ^{cb} 1 c 6S || ^{cc} 1 c 6S || ^{cd} 1 c 6S || ^{ce} 1 c 6S || ^{cf} 1 c 6S || ^{cg} 1 c 6S || ^{ch} 1 c 6S || ^{ci} 1 c 6S || ^{cj} 1 c 6S || ^{ck} 1 c 6S || ^{cl} 1 c 6S || ^{cm} 1 c 6S || ^{cn} 1 c 6S || ^{co} 1 c 6S || ^{cp} 1 c 6S || ^{cq} 1 c 6S || ^{cr} 1 c 6S || ^{cs} 1 c 6S || ^{ct} 1 c 6S || ^{cu} 1 c 6S || ^{cv} 1 c 6S || ^{cw} 1 c 6S || ^{cx} 1 c 6S || ^{cy} 1 c 6S || ^{cz} 1 c 6S || ^{da} 1 c 6S || ^{db} 1 c 6S || ^{dc} 1 c 6S || ^{dd} 1 c 6S || ^{de} 1 c 6S || ^{df} 1 c 6S || ^{dg} 1 c 6S || ^{dh} 1 c 6S || ^{di} 1 c 6S || ^{dj} 1 c 6S || ^{dk} 1 c 6S || ^{dl} 1 c 6S || ^{dm} 1 c 6S || ^{dn} 1 c 6S || ^{do} 1 c 6S || ^{dp} 1 c 6S || ^{dq} 1 c 6S || ^{dr} 1 c 6S || ^{ds} 1 c 6S || ^{dt} 1 c 6S || ^{du} 1 c 6S || ^{dv} 1 c 6S || ^{dw} 1 c 6S || ^{dx} 1 c 6S || ^{dy} 1 c 6S || ^{dz} 1 c 6S || ^{ea} 1 c 6S || ^{eb} 1 c 6S || ^{ec} 1 c 6S || ^{ed} 1 c 6S || ^{ee} 1 c 6S || ^{ef} 1 c 6S || ^{eg} 1 c 6S || ^{eh} 1 c 6S || ^{ei} 1 c 6S || ^{ej} 1 c 6S || ^{ek} 1 c 6S || ^{el} 1 c 6S || ^{em} 1 c 6S || ^{en} 1 c 6S || ^{eo} 1 c 6S || ^{ep} 1 c 6S || ^{eq} 1 c 6S || ^{er} 1 c 6S || ^{es} 1 c 6S || ^{et} 1 c 6S || ^{eu} 1 c 6S || ^{ev} 1 c 6S || ^{ew} 1 c 6S || ^{ex} 1 c 6S || ^{ey} 1 c 6S || ^{ez} 1 c 6S || ^{fa} 1 c 6S || ^{fb} 1 c 6S || ^{fc} 1 c 6S || ^{fd} 1 c 6S || ^{fe} 1 c 6S || ^{ff} 1 c 6S || ^{fg} 1 c 6S || ^{fh} 1 c 6S || ^{fi} 1 c 6S || ^{fi} 1 c 6S || ^{gj} 1 c 6S || ^{gk} 1 c 6S || ^{gl} 1 c 6S || ^{gm} 1 c 6S || ^{gn} 1 c 6S || ^{go} 1 c 6S || ^{gp} 1 c 6S || ^{gq} 1 c 6S || ^{gr} 1 c 6S || ^{gs} 1 c 6S || ^{gt} 1 c 6S || ^{gu} 1 c 6S || ^{gv} 1 c 6S || ^{gw} 1 c 6S || ^{gx} 1 c 6S || ^{gy} 1 c 6S || ^{gz} 1 c 6S || ^{ha} 1 c 6S || ^{hb} 1 c 6S || ^{hc} 1 c 6S || ^{hd} 1 c 6S || ^{he} 1 c 6S || ^{hf} 1 c 6S || ^{hg} 1 c 6S || ^{hh} 1 c 6S || ^{hi} 1 c 6S || ^{hj} 1 c 6S || ^{hk} 1 c 6S || ^{hl} 1 c 6S || ^{hm} 1 c 6S || ^{hn} 1 c 6S || ^{ho} 1 c 6S || ^{hp} 1 c 6S || ^{hq} 1 c 6S || ^{hr} 1 c 6S || ^{hs} 1 c 6S || ^{ht} 1 c 6S || ^{hu} 1 c 6S || ^{hv} 1 c 6S || ^{hw} 1 c 6S || ^{hx} 1 c 6S || ^{hy} 1 c 6S || ^{hz} 1 c 6S || ^{ia} 1 c 6S || ^{ib} 1 c 6S || ^{ic} 1 c 6S || ^{id} 1 c 6S || ^{ie} 1 c 6S || ^{if} 1 c 6S || ^{ig} 1 c 6S || ^{ih} 1 c 6S || ⁱⁱ 1 c 6S || ^{ij} 1 c 6S || ^{ik} 1 c 6S || ^{il} 1 c 6S || ^{im} 1 c 6S || ⁱⁿ 1 c 6S || ^{io} 1 c 6S || ^{ip} 1 c 6S || ^{iq} 1 c 6S || ^{ir} 1 c 6S || ^{is} 1 c 6S || ^{it} 1 c 6S || ^{iu} 1 c 6S || ^{iv} 1 c 6S || ^{iw} 1 c 6S || ^{ix} 1 c 6S || ^{iy} 1 c 6S || ^{iz} 1 c 6S || ^{ja} 1 c 6S || ^{jb} 1 c 6S || ^{jc} 1 c 6S || ^{jd} 1 c 6S || ^{je} 1 c 6S || ^{jf} 1 c 6S || ^{jg} 1 c 6S || ^{jh} 1 c 6S || ^{ji} 1 c 6S || ^{jj} 1 c 6S || ^{jk} 1 c 6S || ^{jl} 1 c 6S || ^{jm} 1 c 6S || ^{jn} 1 c 6S || ^{jo} 1 c 6S || ^{jp} 1 c 6S || ^{jq} 1 c 6S || ^{jr} 1 c 6S || ^{js} 1 c 6S || ^{jt} 1 c 6S || ^{ju} 1 c 6S || ^{jv} 1 c 6S || ^{jw} 1 c 6S || ^{jx} 1 c 6S || ^{ky} 1 c 6S || ^{kz} 1 c 6S || ^{la} 1 c 6S || ^{lb} 1 c 6S || ^{lc} 1 c 6S || ^{ld} 1 c 6S || ^{le} 1 c 6S || ^{lf} 1 c 6S || ^{lg} 1 c 6S || ^{lh} 1 c 6S || ^{li} 1 c 6S || ^{lj} 1 c 6S || ^{lk} 1 c 6S || ^{ll} 1 c 6S || ^{lm} 1 c 6S || ^{ln} 1 c 6S || ^{lo} 1 c 6S || ^{lp} 1 c 6S || ^{lq} 1 c 6S || ^{lr} 1 c 6S || ^{ls} 1 c 6S || ^{lt} 1 c 6S || ^{lu} 1 c 6S || ^{lv} 1 c 6S || ^{lw} 1 c 6S || ^{lx} 1 c 6S || ^{ly} 1 c 6S || ^{lz} 1 c 6S || ^{ma} 1 c 6S || ^{mb} 1 c 6S || ^{mc} 1 c 6S || ^{md} 1 c 6S || ^{me} 1 c 6S || ^{mf} 1 c 6S || ^{mg} 1 c 6S || ^{mh} 1 c 6S || ^{mi} 1 c 6S || ^{mj} 1 c 6S || ^{mk} 1 c 6S || ^{ml} 1 c 6S || ^{mn} 1 c 6S || ^{mo} 1 c 6S || ^{mp} 1 c 6S || ^{mq} 1 c 6S || ^{mr} 1 c 6S || ^{ms} 1 c 6S || ^{mt} 1 c 6S || ^{mu} 1 c 6S || ^{mv} 1 c 6S || ^{mw} 1 c 6S || ^{mx} 1 c 6S || ^{my} 1 c 6S || ^{mz} 1 c 6S || ^{na} 1 c 6S || ^{nb} 1 c 6S || ^{nc} 1 c 6S || nd 1 c 6S || ^{ne} 1 c 6S || ^{nf} 1 c 6S || ^{ng} 1 c 6S || ^{nh} 1 c 6S || ⁿⁱ 1 c 6S || ^{nj} 1 c 6S || ^{nk} 1 c 6S || ^{nl} 1 c 6S || ^{nm} 1 c 6S || ⁿⁿ 1 c 6S || ^{no} 1 c 6S || ^{np} 1 c 6S || ^{nq} 1 c 6S || ^{nr} 1 c 6S || ^{ns} 1 c 6S || ^{nt} 1 c 6S || ^{nu} 1 c 6S || ^{nv} 1 c 6S || ^{nw} 1 c 6S || ^{nx} 1 c 6S || ^{ny} 1 c 6S || ^{nz} 1 c 6S || ^{oa} 1 c 6S || ^{ob} 1 c 6S || ^{oc} 1 c 6S || ^{od} 1 c 6S || ^{oe} 1 c 6S || ^{of} 1 c 6S || ^{og} 1 c 6S || ^{oh} 1 c 6S || ^{oi} 1 c 6S || ^{oj} 1 c 6S || ^{ok} 1 c 6S || ^{ol} 1 c 6S || ^{om} 1 c 6S || ^{on} 1 c 6S || ^{oo} 1 c 6S || ^{op} 1 c 6S || ^{oq} 1 c 6S || ^{or} 1 c 6S || ^{os} 1 c 6S || ^{ot} 1 c 6S || ^{ou} 1 c 6S || ^{ov} 1 c 6S || ^{ow} 1 c 6S || ^{ox} 1 c 6S || ^{oy} 1 c 6S || ^{oz} 1 c 6S || ^{pa} 1 c 6S || ^{pb} 1 c 6S || ^{pc} 1 c 6S || ^{pd} 1 c 6S || ^{pe} 1 c 6S || ^{pf} 1 c 6S || ^{pg} 1 c 6S || ^{ph} 1 c 6S || ^{pi} 1 c 6S || ^{pj} 1 c 6S || ^{pk} 1 c 6S || ^{pl} 1 c 6S || ^{pm} 1 c 6S || ^{pn} 1 c 6S || ^{po} 1 c 6S || ^{pp} 1 c 6S || ^{pq} 1 c 6S || ^{pr} 1 c 6S || ^{ps} 1 c 6S || ^{pt} 1 c 6S || ^{pu} 1 c 6S || ^{pv} 1 c 6S || ^{pw} 1 c 6S || ^{px} 1 c 6S || ^{py} 1 c 6S || ^{pz} 1 c 6S || ^{qa} 1 c 6S || ^{qb} 1 c 6S || ^{qc} 1 c 6S || ^{qd} 1 c 6S || ^{qe} 1 c 6S || ^{qf} 1 c 6S || ^{qg} 1 c 6S || ^{qh} 1 c 6S || ^{qi} 1 c 6S || ^{qj} 1 c 6S || ^{qk} 1 c 6S || ^{ql} 1 c 6S || ^{qm} 1 c 6S || ^{qn} 1 c 6S || ^{qo} 1 c 6S || ^{qp} 1 c 6S || ^{qq} 1 c 6S || ^{qr} 1 c 6S || ^{qs} 1 c 6S || ^{qt} 1 c 6S || ^{qu} 1 c 6S || ^{qv} 1 c 6S || ^{qw} 1 c 6S || ^{qx} 1 c 6S || ^{qy} 1 c 6S || ^{qz} 1 c 6S || ^{ra} 1 c 6S || ^{rb} 1 c 6S || ^{rc} 1 c 6S || rd 1 c 6S || ^{re} 1 c 6S || ^{rf} 1 c 6S || ^{rg} 1 c 6S || ^{rh} 1 c 6S || ^{ri} 1 c 6S || ^{rj} 1 c 6S || ^{rk} 1 c 6S || ^{rl} 1 c 6S || ^{rm} 1 c 6S || ^{rn} 1 c 6S || ^{ro} 1 c 6S || ^{rp} 1 c 6S || ^{rq} 1 c 6S || ^{rr} 1 c 6S || ^{rs} 1 c 6S || ^{rt} 1 c 6S || ^{ru} 1 c 6S || ^{rv} 1 c 6S || ^{rw} 1 c 6S || ^{rx} 1 c 6S || ^{ry} 1 c 6S || ^{rz} 1 c 6S || ^{sa} 1 c 6S || ^{sb} 1 c 6S || ^{sc} 1 c 6S || ^{sd} 1 c 6S || ^{se} 1 c 6S || ^{sf} 1 c 6S || ^{sg} 1 c 6S || ^{sh} 1 c 6S || ^{si} 1 c 6S || ^{sj} 1 c 6S || ^{sk} 1 c 6S || ^{sl} 1 c 6S || ^{sm} 1 c 6S || ^{sn} 1 c 6S || ^{so} 1 c 6S || ^{sp} 1 c 6S || ^{sq} 1 c 6S || ^{sr} 1 c 6S || ^{ss} 1 c 6S || st 1 c 6S || ^{su} 1 c 6S || ^{sv} 1 c 6S || ^{sw} 1 c 6S || ^{sx} 1 c 6S || ^{sy} 1 c 6S || ^{sz} 1 c 6S || ^{ta} 1 c 6S || ^{tb} 1 c 6S || ^{tc} 1 c 6S || ^{td} 1 c 6S || ^{te} 1 c 6S || ^{tf} 1 c 6S || ^{tg} 1 c 6S || th 1 c 6S || ^{ti} 1 c 6S || ^{tj} 1 c 6S || ^{tk} 1 c 6S || ^{tl} 1 c 6S || ^{tm} 1 c 6S || ^{tn} 1 c 6S || ^{to} 1 c 6S || ^{tp} 1 c 6S || ^{tq} 1 c 6S || ^{tr} 1 c 6S || ^{ts} 1 c 6S || ^{tt} 1 c 6S || ^{tu} 1 c 6S || ^{tv} 1 c 6S || ^{tw} 1 c 6S || ^{tx} 1 c 6S || ^{ty} 1 c 6S || ^{tz} 1 c 6S || ^{ua} 1 c 6S || ^{ub} 1 c 6S || ^{uc} 1 c 6S || ^{ud} 1 c 6S || ^{ue} 1 c 6S || ^{uf} 1 c 6S || ^{ug} 1 c 6S || ^{uh} 1 c 6S || ^{ui} 1 c 6S || ^{uj} 1 c 6S || ^{uk} 1 c 6S || ^{ul} 1 c 6S || ^{um} 1 c 6S || ^{un} 1 c 6S || ^{uo} 1 c 6S || ^{up} 1 c 6S || ^{uq} 1 c 6S || ^{ur} 1 c 6S || ^{us} 1 c 6S || ^{ut} 1 c 6S || ^{uu} 1 c 6S || ^{uv} 1 c 6S || ^{uw} 1 c 6S || ^{ux} 1 c 6S || ^{uy} 1 c 6S || ^{uz} 1 c 6S || ^{va} 1 c 6S || ^{vb} 1 c 6S || ^{vc} 1 c 6S || ^{vd} 1 c 6S || ^{ve} 1 c 6S || ^{vf} 1 c 6S || ^{vg} 1 c 6S || ^{vh} 1 c 6S || ^{vi} 1 c 6S || ^{vj} 1 c 6S || ^{vk} 1 c 6S || ^{vl} 1 c 6S || ^{vm} 1 c 6S || ^{vn} 1 c 6S || ^{vo} 1 c 6S || ^{vp} 1 c 6S || ^{vq} 1 c 6S || ^{vr} 1 c 6S || ^{vs} 1 c 6S || ^{vt} 1 c 6S || ^{vu} 1 c 6S || ^{vv} 1 c 6S || ^{vw} 1 c 6S || ^{vx} 1 c 6S || ^{vy} 1 c 6S || ^{vz} 1 c 6S || ^{wa} 1 c 6S || ^{wb} 1 c 6S || ^{wc} 1 c 6S || ^{wd} 1 c 6S || ^{we} 1 c 6S || ^{wf} 1 c 6S || ^{wg} 1 c 6S || ^{wh} 1 c 6S || ^{wi} 1 c 6S || ^{wj} 1 c 6S || ^{wk} 1 c 6S || ^{wl} 1 c 6S || ^{wm} 1 c 6S || ^{wn} 1 c 6S || ^{wo} 1 c 6S || ^{wp} 1 c 6S || ^{wq} 1 c 6S || ^{wr} 1 c 6S || ^{ws} 1 c 6S || ^{wt} 1 c 6S || ^{wu} 1 c 6S || ^{wv} 1 c 6S || ^{ww} 1 c 6S || ^{wx} 1 c 6S || ^{wy} 1 c 6S || ^{wz} 1 c 6S || ^{xa} 1 c 6S || ^{xb} 1 c 6S || ^{xc} 1 c 6S || ^{xd} 1 c 6S || ^{xe} 1 c 6S || ^{xf} 1 c 6S || ^{xg} 1 c 6S || ^{xh} 1 c 6S || ^{xi} 1 c 6S || ^{xj} 1 c 6S || ^{xk} 1 c 6S || ^{xl} 1 c 6S || ^{xm} 1 c 6S || ^{xn} 1 c 6S || ^{xo} 1 c 6S || ^{xp} 1 c 6S || ^{xq} 1 c 6S || ^{xr} 1 c 6S || ^{xs} 1 c 6S || ^{xt} 1 c 6S || ^{xu} 1 c 6S || ^{xv} 1 c 6S || ^{xw} 1 c 6S || ^{xy} 1 c 6S || ^{xz} 1 c 6S || ^{ya} 1 c 6S || ^{yb} 1 c 6S || ^{yc} 1 c 6S || ^{yd} 1 c 6S || ^{ye} 1 c 6S || ^{yf} 1 c 6S || ^{yg} 1 c 6S || ^{yh} 1 c 6S || ^{yi} 1 c 6S || ^{yj} 1 c 6S || ^{yk} 1 c 6S || ^{yl} 1 c 6S || ^{ym} 1 c 6S || ^{yn} 1 c 6S || ^{yo} 1 c 6S || ^{yp} 1 c 6S || ^{yq} 1 c 6S || ^{yr} 1 c 6S || ^{ys} 1 c 6S || ^{yt} 1 c 6S || ^{yu} 1 c 6S || ^{yv} 1 c 6S || ^{yw} 1 c 6S || ^{yx} 1 c 6S || ^{yy} 1 c 6S || ^{yz} 1 c 6S || ^{za} 1 c 6S || ^{zb} 1 c 6S || ^{zc} 1 c 6S || ^{zd} 1 c 6S || ^{ze} 1 c 6S || ^{zf} 1 c 6S || ^{zg} 1 c 6S || ^{zh} 1 c 6S || ^{zi} 1 c 6S || ^{zj} 1 c 6S || ^{zk} 1 c 6S || ^{zl} 1 c 6S || ^{zm} 1 c 6S || ^{zn} 1 c 6S || ^{zo} 1 c 6S || ^{zp} 1 c 6S || ^{zq} 1 c 6S || ^{zr} 1 c 6S || ^{zs} 1 c 6S || ^{zt} 1 c 6S || ^{zu} 1 c 6S || ^{zv} 1 c 6S || ^{zw} 1 c 6S || ^{zx} 1 c 6S || ^{zy} 1 c 6S || ^{zz} 1 c 6S ||

לְדַעַת וּלְתוֹר וּבִקְשׁ חֶכְמָה וַחֲשַׁבּוֹן וּלְדַעַת רָשָׁע כָּסֵל וְהַסְכְּלוֹת
הוֹלְלוֹת²⁶: וּמִזֵּא אָנִי מֵר מִמּוֹת אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִיא מִצּוֹרִים
וְחִרְמִים לְבָהּ אֲסוּרִים יְדִיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמָּוֶה וְחוֹטֵא
יִלְכֹּד בָּהּ: ²⁷רָאָה זֶה מִצָּאתִי אֶמְרָה קִהַלְתִּי אֶתְּ לְאַחַת לְמִצָּא
חֲשַׁבּוֹן: ²⁸אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מִצָּאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֵלַי
מִצָּאתִי וְאִשָּׁה בְּכָל־אֵלָה לֹא מִצָּאתִי: ²⁹לְבַד רָאָה־זֶה מִצָּאתִי אֲשֶׁר
עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יִשָּׂר וְהִמָּה בִקְשׁוֹ חֲשַׁבְנוֹת רַבִּים:

8 ^ימִי בִּהְחֹלָם וּמִי יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר דָּבָר

חִכְמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו וְעַז פָּנָיו יִשְׁנָא:

אֲנִי פִי־מֶלֶךְ שֹׁמֵר וְעַל דְּבַרְת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים: ³ אֶל־תִּבְהֵל מִפְּנֵי תֵלֶךְ אֶל־תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע כִּי כָל־אִשֶּׁר יִחַפֵּן יַעֲשֶׂה: ⁴ בְּאִשֶּׁר דָּבַר־מֶלֶךְ שְׁלֹמֹן וּמִי וְאָמַרְלוּ מִה־תַּעֲשֶׂה:

5 שוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דְּבַר רַע וְעַתָּה וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם:

6 כִּי לְכָל־חַפֵּץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי־רַעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו: 7 כִּי־אֵינְנו יֹדֵעַ מַה־שִּׁיְהִיָּה בִּי כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי וְיִגִּיד לִּי: 8 אֵין אָדָם שְׁלֵיט בְּרוּחַ לְכָל־אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שְׁלֵטוֹן בְּיוֹם הַמּוֹת וְאֵין מִשְׁלַחַת בַּמְּלָחָמָה וְלֹא־יִמְלֹט רָשָׁע אֶת־בְּעָלָיו: 9 אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנִתְּזוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר גַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם עֵת אֲשֶׁר שְׁלַט הָאָדָם בָּאָדָם לְרַע לִי:

10 וּבִכְלֹן רֵאִיתִי רָשָׁעִים קְבָרִים וְכֹאֲדִי וּמִמָּקוֹם^b קְדוֹשׁ יִהְיֶה כְּבוֹדִי
וַיִּשְׁתַּכְּתֵּה^d בְּעִיר אֲשֶׁר כָּן-עָשׂוּ גִמְזוֹה הַבֵּל׃¹¹ אֲשֶׁר אֵין-נֶעֱשֶׂה^a
פְּתָנָם^b מַעֲשֵׂה^c הָרָעָה מִהֲרָה עַל-פֶּן מָלֵא לֵב בְּנֵי-הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת
רָע׃¹² אֲשֶׁר חָטָא עֲשֵׂה רַע מֵאֵת וּמֵאֲרִיךְ לוֹ כִּי גִמְיֹדֶע אָנִי אֲשֶׁר
וְהָיָה-טוֹב לִירְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירָאוּ מִלִּפְנֵיו׃¹³ וְטוֹב לֹא-יִהְיֶה
לְרָשָׁע וְלֹא-יִאָרֶךְ יָמִים כִּצֵּל אֲשֶׁר אֵינְנוּ יֵרָא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים׃¹⁴ יֵשׁ-
הַבֵּל אֲשֶׁר נֶעֱשֶׂה עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹשֵׁב צְדִיקִים אֲשֶׁר מְגִיעַ אֱלֹהִים

25^b 1 prb הוללות (cf ad 1,17) || 26 1 prb וַאֲ || 27° 1 אָמַר תִּקְהַלֶּת || cf
12,8 || Cp 8, 1 1? יִשְׁנָא cf Thr 4,1^b || 2 aut praem וְעוּ פָּנָיו יִשְׁנָא || 3 116MSS Sv וְאֵל || 4 17MSS
(2,1; 3,17. 18), aut 1 c 66 אָתְּ (pro אֲנִי) || 5^o 15MSS 6 מִשְׁפָּט || 6 9 לְהַרְעֵה || 10^a 1 saltem
6 minus bene כְּאִשֶּׁר || 11 1 c 15 קְבָרִים מוֹכְאִים || 12^b 1 vel c 26MSS (incl cod Hill) וּמִמָּקוֹם || 13^a 1
c 1 יהִלְכוּ || 14^d 20MSS ΑΣΘ Sv, minus bene, וְיִשְׁתַּבְּחוּ || 15^a 1 c 5MSS^w נַעֲשֶׂה || 16^c 1 prb (cf 66) מַעֲשֶׂה || 17 1 c 6 כְּמָוֶה.

Cp 7, 1^a sic **¶** (ט maj) || ^b prps הולדת cf **¶** 2 sic Q^{Or}; K^{Or} המשתה ||
7^a frt vb quaedam exc, expl gr (Prv 16,8) מרב תבואות | טוב מעט בצדקה ||
|| ^b prps מתנים (Abboth 1,1) || **¶** 10 **¶** 11 prps מנ' || **¶** 12 ^{oo} SSV ||
|| **¶** 18 65MSS ידוך || **¶** 22 Q אתה || **¶** 25^a 79MSS Σט || (cf 2,3);
prps ונתתי לבי לתור (err ex lin prox).

אִינְנוּ מִיָּד לֹא לִישׁוֹן: ¹² יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׂה שְׁמֹר לְבַעְלָיו לְרַעְתּוֹ: ¹³ וְאָבָד הָעֶשֶׂר הַהוּא בְּעַנְיָן
רָע וְהוֹלִיד בֶּן וְאִין בִּידּוֹ מְאוּמָה: ¹⁴ בָּאֲשֶׁר יֵצֵא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם
יָשׁוּב לִלְכֶּת בְּשָׂבָא וּמְאוּמָה לֹא־יֵשֵׁא בְּעַמְלּוֹ שִׁילָךְ בִּידּוֹ: ¹⁵ וְגַם־זֶה
רָעָה חוֹלָה כָּל־עֲמַת שָׂבָא בֶן יִלָּךְ וּמִה־יִתְרוֹן לֹא שִׁיעֵמַל לְרוּחַ: ¹⁶ גַּם
כָּל־יָמָיו אֲבַתְשֶׁךָ יֹאבֵל וְכַעַם וְחִלּוֹ: ¹⁷ וְקָצָף:
¹⁷ הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפָה^a לֹא־כֹל וְלִשְׁתּוֹת וּלְרֹאוֹת
מוֹזָה בְּכָל־עַמְלּוֹ וְשִׁיעֵמַל תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ מִסָּפָר יָמֵי־חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־
לּוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חִלְקוֹ: ¹⁸ גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לּוֹ הָאֱלֹהִים
עֹשֶׂה וְנִכְסִים וְהַשְׁלִיטוֹ לֹא־כָל מַמְנוֹ וְלִשְׁאֵת אֶת־חִלְקוֹ וְלִשְׁמַח
בְּעַמְלּוֹ זֶה מִתַּת אֱלֹהִים הִיא: ¹⁹ כִּי לֹא הִרְבָּה יוֹכֵר אֶת־יָמָי חַיָּו
כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לְבָבוֹ:

6 ¹ יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם:
² אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לּוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה וְנִכְסִים וְכְבוֹד וְאִינְנוּ חֶסֶד לְנַפְשׁוֹ
מִכָּל אֲשֶׁר־יִתְּאוֹה וְלֹא־יִשְׁלִטְנוּ הָאֱלֹהִים לֹא־כָל מַמְנוֹ כִּי אִישׁ נִכְרִי
וְאִכְלָנוּ זֶה הֵבֵל וְחָלִי רָע הוּא: ³ אִם־יּוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת
יַחֲיָה וְרַב וְשִׁהְיֵהוּ יָמֵי־שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׁבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־
קְבוּרָה לֹא־תִיָּתֶה לּוֹ אֲמָרְתִּי טוֹב מַמְנוֹ הַנָּפֵל: ⁴ כִּי־בִהְבֵּל בָּא
וּבִתְשׁוּךְ יִלָּךְ וּבִתְשׁוּךְ שָׁמּוֹ יִכְסֶה: ⁵ גַּם־שָׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדַע נַחַת
לְזֶה מִזֶּה: ⁶ וְאֵלּוֹ חָיָה אֵלָף שָׁנִים פְּעֻמִּים וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֵלֵא
אֶל־מָקוֹם אֶחָד הֵבֵל הוֹלֵךְ:

⁷ כָּל־עַמְל הָאָדָם לְפִיָּהּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמְלָא:
⁸ כִּי מִה־יּוֹתֵר לְחֶכֶם מִן־הַפְּסִיל מִה־לָּעֲנִי יוֹדַע לְהִלָּךְ נֶגֶד הַחַיִּים:
⁹ טוֹב מְרָאָה עֵינַיִם מִהִלָּךְ־נֶפֶשׁ גַּם־זֶה הֵבֵל וְרַעוֹת רוּחַ:
¹⁰ מִה־שִׁהְיָה כָּבֵד נִקְרָא שְׁמוֹ וְנִדְעָה אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יֻכָּל לְדִין
עִם שְׁהִתְקִיף מַמְנוֹ: ¹¹ כִּי יִשְׁדָּבְרִים הִרְבָּה מְרַבִּים הֵבֵל מִה־יּוֹתֵר
לְאָדָם: ¹² כִּי מִי־יִדְעַע מִה־טוֹב לְאָדָם בַּחַיִּים מִסָּפָר יָמֵי־חַיָּו הֵבֵל
וְיֵעֲשֶׂם כָּצֵל אֲשֶׁר מִי־יִנִּיד לְאָדָם מִה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: ׀

בַּחֲשֶׁךְ וְאֹבֵל וְכַעַם 16 ^{a-a} 1 c 6 || 15 1 prb || 14 688 Hier שִׁילָךְ || עֲנָה 19 ? 1 c Q || חַיָּו 17 ^{a-a} ? 1 c Q || הִרְבָּה וְחִלּוֹ Cp 6, 1 20MSS + חוֹלָה (cf 5,12) || 3 ^{o-o} prps || 8 prps || וְרַבִּים יִהְיוּ || שְׁהִתְקִיף ex || שְׁהִתְקִיף K || שְׁמַחֲיָה 10 Q Or ||

אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֶרֶאֶשׁ וְעַד־סוֹף: ¹² וַיֵּדַעַתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו: ¹³ וְגַם כָּל־הָאָדָם שִׂיאָכֵל וְשִׂתָּה וּרְאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מִתַּת אֱלֹהִים הִיא: ¹⁴ וַיֵּדַעַתִּי כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרַע וְהָאֱלֹהִים עֹשֶׂה שִׁירָאוֹ מִלִּפְנֵיו: ¹⁵ מִה־שֶּׁהִיָּה כָּבֵד הוּא וְאֲשֶׁר לִהְיוֹת כָּבֵד הִיָּה וְהָאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת־נִרְדָּף:

¹⁶ וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרָשָׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָשָׁע: ¹⁷ אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִפְי אֶת־הַצִּדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עַתָּה לְכָל־חָפִץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שֵׁם: ¹⁸ אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִפְי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְכָרֶם הָאֱלֹהִים וּלְרְאוֹת יִשְׁהִם בְּהִמָּה הֵמָּה לָהֶם: ¹⁹ כִּי ^aמִקְרָה בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרָה ^aבְּהִמָּה וּמִקְרָה ^bאֲחֶד לָהֶם בְּמוֹת זֶה בֶּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכָל וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַבְּהִמָּה אֵין כִּי תָכֵל הַכֵּל: ²⁰ תָּכֵל הוֹלֵךְ אֶל־מְקוֹם אֶחָד תָּכֵל הִיָּה מִן־הַעֶפְרָ וְהַכֵּל שָׁב אֶל־הַעֶפְרָ: ²¹ מִיָּא וַיֵּדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם ^bהָעֵלָה הִיא לְמַעַלָּה וְרוּחַ הַבְּהִמָּה הִירֵדָתָ ^bהִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ: ²² וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׁמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חִלְקוֹ כִּי מִי יִבְיָאֲנֻ לְרְאוֹת בְּמָה שִׁיְהִיָּה אַחֲרָיו:

4 וַיִּשְׁבַּתִּי אֲנִי וַאֲרָאָה אֶת־כָּל־הַעֲשָׂקִים אֲשֶׁר גַּעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה וּדְמַעַת הַעֲשָׂקִים וְאֵין לָהֶם מִנַּחֵם וּמִיָּד עֲשָׂקִיהֶם פָּח וְאֵין לָהֶם מִנַּחֵם: ² וַיִּשְׁבַּח אֲנִי אֶת־הַפְּתִים שֶׁכֶּבֶד מָתוּ מִן־חַיִּים אֲשֶׁר תָּמָה חַיִּים עֲדָנָה: ³ וּטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֶת אֲשֶׁר־עָדָן לֹא הִיָּה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר גַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:

4 וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמָל וְאֶת כָּל־כְּשָׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְיַת־אִישׁ מִרְעָהוּ בַּסֵּזָה הַכֵּל וְרַעוֹת רוּחַ:

5 הַכֵּסִיל חִבֵּק אֶת־יָדָיו וְאָכַל אֶת־בִּשְׁרוֹ:

6 טוֹב מֵלֹא כֹף גִּחַת מִמֶּלֶא חֲפָנִים עֲמָל וְרַעוֹת רוּחַ:

7 וַיִּשְׁבַּתִּי אֲנִי וַאֲרָאָה הַכֵּל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: ⁸ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי גַם בֶּן וְאִת אֵין־לֹו וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינָיו לֹא־תִשְׁבַּע עֶשֶׂר וּלְמִי אֲנִי עֲמָל וּמִחֶסֶר אֶת־נַפְשִׁי מִטוֹכָהּ גַּם־זֶה הַכֵּל וְעֵינָו רָע הוּא:

Cp 3, 12 °° frt add || 16 prps הַפֶּשַׁע || 17 1 frt שֵׁם || 18 °° Var^B Kimchi || מִקְרָה ^b 1 c 41 MSS 68c || מִקְרָה ב' ה' וּמִקְרָה ^{a-a} 1 c 19 || שֵׁם כ' || וַיִּשְׁבַּחְתִּי || Cp 4, 2 1 frt || הָעֵלָה ... הִירֵדָתָ ^{b-b} 1 c 60 MSS 68c || וּמִי ^a 21 || עֵינָיו || 3 1 c Q 68c || עֵינָיו || 3 1 c Q 68c || עֵינָיו ||

תחת השמש שאניחנו לאדם שיהיה אחרי: ¹⁹ ומי יודע החכם
יהיה או סכל וישלט בכל-עמלי שעמלתי ושחכמתי תחת השמש
גם-זה הבל: ²⁰ וסבותי אני ליאש את-לבי על כל-העמל שעמלתי
תחת השמש: ²¹ כייש אדם שעמלו בחכמה ובדעת ובכשרון ולאדם
שלא עמלבו ותננו חלקו גם-זה הבל ורעה רבה: ²² כי מה-היה
לאדם בכל-עמלו ובכשרון לבו שהוא עמל תחת השמש: ²³ כי כל-
ימיו מכאבים וכעס ענינו גם-בלילה לא-שכב לבו גם-זה הבל הוא:
²⁴ אין-טוב באדם שיאכל^א ושתה והראה את-נפשו טוב בעמלו
גם-זה ראיתי אני כי מיד האלהים היא: ²⁵ כי מי יאכל ומי יחוש^א
חויז ממני^ב: ²⁶ כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמחה
ולחוטא נתן ענין לאסף ולכנוס לתת לטוב לפני האלהים גם-זה
הבל ורעות רוח:

3 ילכל זמן ועת לכל-חפץ תחת השמים: ׀

עת ללדת ²	ועת למות
עת לטעת	ועת לעקור נטוע:
עת להרוג ³	ועת לרפוא
עת לפרוץ	ועת לבנות:
עת לבנות ⁴	ועת לשחוק
עת ספור	ועת רקוד:
עת להשליך אבנים ⁵	ועת כנוס אבנים
עת לחבוק	ועת לרחק מחבק:
עת לבקש ⁶	ועת לאבד
עת לשמור	ועת להשליך:
עת לקרוע ⁷	ועת לתפור
עת לחשות	ועת לדבר:
עת לאהב ⁸	ועת לשנא
עת מלחמה	ועת שלום: ׀

⁹ מה-יתרון העושה באשר הוא עמל: ¹⁰ ראיתי את-
הענין אשר נתן אלהים לבני האדם לענות בו: ¹¹ את-הכל עשה
יפה בעתו גם את-העלם נתן בלבם מבלי אשר לא-ימצא האדם

²⁰ mlt MSS ③ + ושחכמתי (cf 19) || ²⁴ a 1 prb c ③ ל' (cf 22; 6,12; 8,15) ||

^b 1 c 8MSS ③ Hier ממנו || ^a 25 || ^b 1 c 8MSS ③ Hier ישתה || cf 3,22; etiam 3,12; 8,15 || משי' 1

2 ואמרתי אני בלבי לכה־נא אנסכה בשמחה וראה בטוב
 והנה גם־הוא הבל: 3 לשחוק אמרתי מהולל ולשמחה מה־זה
 עשה: 4 תרתי בלבי למשוד בין את־בשרי ולבי נהג בחכמה
 ולא־תז בסכלות עד אשר־אראה אי־זה טוב לבני האדם אשר יעשו
 תחת השמים מספר ימי תיהם: 5 הגדלתי מעשי בנתי לי בתיים
 נטעתי לי פרמים: 6 עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל־
 פרי: 7 עשיתי לי ברכות מים להשקות מהם יער צומח עצים:
 8 קניתי עבדים ושפחות ובני־בית היה לי גם מקנה בקר וצאן
 הרבה היה לי מכל שהיה לפני בירושלם: 9 בנעמתי לי גם־כסף
 וזהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושרות ותענגות
 בני האדם שנה ושדות: 10 ונגדלתי והוספתי מכל שהיה לפני
 בירושלם אף חכמתי עמדה לי: 11 וכל אשר שאלו עיני לא אצלתי
 מהם לא־מנעתי את־לבי מכל־שמחה כי־לבי שמח מכל־עמלי
 וזה־היה חלקי מכל־עמלי: 12 ופניתי אני בכל־מעשי שעשו ידי
 ובעמל שעמלתי לעשות והנה הכל הבל ורעות רוח ואין יתרון
 תחת השמש:

13 ופניתי אני לראות חכמה והוללות וסכלות כי מה^ב האדם
 שיבוא אחרי המלך את אשר־כבר עשהו: 14 וראיתי אני שיש
 יתרון לחכמה מן־הסכלות ביתרון האזר מן־החשך:

15 החכם עיניו בראשו והפסיל בחשך הולך:
 16 וידעתי גם־אני שמקרה אחד יקרה את־כלם: 17 ואמרתי אני בלבי
 במקרה הפסיל גם־אני יקרני ולמה חכמתי אני אז יתר ודברתי
 בלבי שגם־זה הבל: 18 כי אין זכרון לחכם עם־הפסיל לעולם בשפך
 הימים הבאים הכל נשפך ואין ימות החכם עם־הפסיל: 19 ושנאתי
 את־החיים כי רע עלי המעשה שנעשה תחת השמש כִּי־הכל הבל
 ורעות רוח: 20 ושנאתי אני את־כל־עמלי שאני עמל

Cp 2, 3 2MSS 68u השמש || 7^a 29MSS + לי || 8^b 1MS הין || 9^c 3 Var^B
 Kimchi מקנה || 8^d 87MSS שהיה || 9; 1,16 || 8^e textus et sensus perincert;
 οἶνοχόον καὶ οἶνοχόας (שנה ושדות): sed voc aram שרא notionem vini
 per se haud exprimit, cf 6; 8 pincernae et propinatrices; 9^f A κυλίκιον καὶ
 κυλίκια, 9^g scyphos et urceos in ministerio ad vina fundenda: ? 1 שרה ושרות ||
 12^a 1 prb והוללות (cf ad 1,17) || 13^b ins frt יעשה || 14^c 68MSS 68u עשהו ||
 15 >2MSS 68u; prps אני אז תרתי (cf 3).

ECCLESIASTES. קהלת

- 1 וידברי קהלת בן־דוד מלך בירושלם:
 2 הִבֵּל הַבָּלִים אָמַר קֹהֶלֶת הִבֵּל הַבָּלִים הַכֹּל הִבֵּל:
 3 מִה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שִׁיעֲמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
 4 דָּוָר הַלֵּךְ וְדָוָר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת:
 5 וְזִרְחַת הַשָּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ וְאֵל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף:
 6 הַזֵּלֶךְ אֵל־דְּרוֹם וְסוֹבֵב אֵל־צָפוֹן
 7 סוֹבֵב וְסוֹבֵב הַזֵּלֶךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ:
 8 כָּל־הַנֶּחָלִים הִלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנו מָלֵא
 9 אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנֶּחָלִים הִלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לְלֶכֶת:
 10 כָּל־הַדְּבָרִים יִגְעִים לֹא־יֻכַּל אִישׁ לְדַבֵּר
 11 לֹא־תִשְׁבַּע עֵינָיו לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֵזֶן מִשְׁמָע:
 12 מִה־שִּׁהְיָה הוּא שִׁיחִיָּה וּמִה־שִּׁנְעָשָׂה הוּא שִׁיעָשָׂה וְאֵין כָּל־חֵדֶשׁ
 13 תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: 10 יֵשׁ דְּבָר שִׁיאֲמַר רָאִה־זֶה תִּגָּשׁ הוּא כְּבָר הִנֵּה
 14 לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הִנֵּה מִלְּפָנָיו: 11 אֵין זְכוּרֹן לְרֹאשִׁינִים וְגַם לְאַחֲרִינִים
 15 שִׁיחִיו לֹא־יִהְיֶה לָּהֶם זְכוּרֹן עִם שִׁיחִיו לְאַחֲרָנָה: ס
 16 אֲנִי קֹהֶלֶת הֵיטִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם: 13 וְנָתַתִּי אֶת־
 17 לְבִי לָרוֹשׁ וְלַתּוֹר בַּחֲכָמָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם^b הוּא
 18 עֲנֵנִי רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבִּי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ: 14 כִּי־אֵיתִי אֶת־כָּל־
 19 הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל וְרֵעוֹת רֹחַ:
 20 מַעֲנוֹת לֹא־יֻכַּל לְתַקֵּן^a וְחִסְרוֹן לֹא־יֻכַּל לְהַמְנוֹת^b:
 21 דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לְבִי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הַגִּדְלֹתִי וְהַזְסָפְתִּי חֲכָמָה
 22 עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵי עַל־יִירוּשָׁלַם וְלְבִי רָאָה הִרְבָּה חֲכָמָה וְנָדַעַת:
 23 וְאֶתְּנָה לְבִי לְנֶעֱת^a חֲכָמָה וְנֶעֱת^a הַלְלוֹת^b וְשִׁבְלוֹת^c יִדְעֵתִי שֶׁגַּם־זֶה
 24 הוּא רַעְיוֹן רֹחַ:
 25 כִּי בָרַב חֲכָמָה רַב־בָּעַם וְיוֹסִיף נֶעֱת יוֹסִיף מִכְּאוֹב:

Cp 1, 5^a 1 (c MSS^w) || ואל־מקומו שואף || 10 5MSS || 13^a Or
 להמלות || prps^b || להתקן || 15^a 1 prb || 57MSS || השמש; cf 1, 3. 9 etc || 16 140MSS || בירושלם (2, 7) || 17^{a-a} 1 || חכמה ודעת || 1 c nonn MSS || שכלות || 10, 13) || c mlt MSS || סכלות.

צָפַד עֲזָרָם עַל-עַצְמָם יִבֶּשׁ הָיָה כָּעֵץ:

(ט) 9 מִזִּבְיָם הָיָה חֲלָל־חֶרֶב מִחֲלָלִי רַעֲב

שָׁהֵם יִזְבּוּ מִדִּקְרָיִם מִתְּנוּבוֹת שָׂדֵי:

(י) 10 יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְׁלוֹ יִלְדִיהֶן

הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ בַּשָּׂבָר בַּת-עַמִּי:

(כ) 11 כָּלָה יְהוָה אֶת-חֲמָתוֹ שָׁפַד חֲרוֹן אַפָּו

וַיִּצֵּת-אֵשׁ בַּעֲיוֹן וַתֹּאכַל יִסְדֹּתֶיהָ:

(ל) 12 לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי-אֶרֶץ וְכָל יִשְׁכְּבֵי תֵּבֶל

כִּי יָבֹא צָר וְאוֹיֵב בַּשְּׁעָרֵי יְרוּשָׁלַם:

(מ) 13 מִחֲטָאֵת נִבְיֵאֶיהָ עֹנֶת כְּהִנִּיהָ

הַשֹּׁפְכִים בַּקֶּרֶבָה הֵם צְדִיקִים:

(נ) 14 נָעוּ עוֹרִים^b בַּחוּצוֹת נִגְאָלוּ בָדָם

בָּלֹא יוֹכְלוּ יָנֻעוּ בַלְבָּשֵׁיהֶם:

(ס) 15 סוּרוּ טִמָּא^a קָרָאוּ לָמוֹ סוּרוּ^a סוּרוּ אֶל-תַּנְעוּ

כִּי נָצוּ^b גַם-נָעוּ אָמְרוּ בַּגּוֹזִים לֹא יוֹסְפוּ לָגוֹר:

(פ) 16 פָּגַי יְהוָה חֲלָקָם^a לֹא יוֹסִיף^b לַהֲבִיטָם

פָּגַי כְּהִנִּים לֹא נִשְׁאוּ^c זִקְנִים^d לֹא חֲנָנִי:

(ע) 17 עוֹדִיגָה תִּכְלִינָה עֵינֵינוּ אֶל-עֲזָרָתָנוּ הַכֵּל

בַּצִּפִּיתָנוּ צִפִּינוּ אֶל-גֹּי לֹא יוֹשֵׁעַ:

(צ) 18 צָדוּ צַעֲדֵינוּ מִלִּכְתָּ בְּרַחֲבֵינוּ

קָרַב קִצְנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי-בָא קִצְנוּ:

(ק) 19 קָלִים הָיוּ רִדְפֵינוּ מִנִּשְׁרֵי שָׁמַיִם

עַל-הַהָרִים דִּלְקָנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ:

(י) 20 רוּחַ אֶפְיָנוּ מִשִּׁית יְהוָה נִלְכַּד בַּשְּׁחִיתוֹתָם

אֲשֶׁר אָמְרָנוּ בָּצָלוֹ גָּחִיהַ בַּגּוֹזִים:

(ש) 21 שִׁישִׁי וְשִׁמְחִי בַת-אֲדוֹם יוֹשְׁבֹתֶיהָ^b בְּאֶרֶץ עֻזִּי^a

9 ^{oo} dub; prps מוֹקֵדִים בָּת' || 10 l ? לְבָרוֹת || 12 l c Q ט כל || K וכל ||

14 ^a mlt MSS נ min || ^b frt add, vel l frt עֲבָרִים || 15 ^{a-a} add ? || ^b 1MS^{Ken} ט נִצְאוּ || 16 ^a 2MSS ט חֲלָקָם; prps יוֹסִיפוּ ||

17 Q Or ט עוֹדִינוּ || 18 ^{oo} l frt sol קָצָו || 20 l שְׁחִיתָם || 21 ^a Q יוֹשְׁבֹתֶיהָ || K יוֹשְׁבֹתֶיהָ || b-b ^{oo} excl 9MSS Cpl

om עוֹץ & in Geth.

56 קוֹלִי שְׁמַעְתָּ אֶל־תַּעֲלָם אֲזַנְךָ לְרוֹחַתִּי^a לְשׁוּעָתִי^b;

57 קִרְבָּתְךָ בָּנוּם אֶקְרָאָךְ אִמְרַתְךָ אֶל־תִּירָא;

(ר) 58 רִבְתָּ אֲדֹנָי רִיבִי נִפְשִׁי גִאֲלַתְךָ חַיִּי;

59 רְאִיתָהּ יְהוָה עֲוֹתַי שְׁפָטָה מִשְׁפָּטִי;

60 רְאִיתָהּ כָּל־נִקְמָתָם כָּל־מַחֲשַׁבְתָּם לִי;

(ש) 61 שְׁמַעְתָּ חֲרָפָתָם יְהוָה כָּל־מַחֲשַׁבְתָּם עָלַי;

62 שִׁפְתֵי קָמִי וְהִגִּיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם;

63 שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הִכִּיטָה אֲנִי מִגִּינָתָם;

(ת) 64 תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּלַּת יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם;

65 תִּתֵּן לָהֶם מִגִּנַּת־לֵב תִּגְאָלָתָךְ לָהֶם;

פ 66 תִּרְדֹּף בְּאֶף וּתְשַׁמִּידֵם מִתַּחַת שָׁמַיָא יְהוָה^b;

4 (א) ¹ אֵיכָה יוֹעֵם^a זָהָב יִשְׁנֹא^b הִכְתָּם הַטּוֹב

תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבִי־קָדֵשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חַוּצוֹת;

(ב) ² בָּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים בַּפֹּז

אֵיכָה נִחְשְׁבוּ לִגְבֻל־חֶרֶשׁ מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר;

(ג) ³ גַּם־תִּנְיֹן^a חָלְצוּ שָׂדֵה הַיְנִיקוּ^b גּוֹרֵיָן

בַּת־עַמִּי^c לְאֶכְזָר^d כִּי עֲנִים^d בַּמִּדְבָּר;

(ד) ⁴ דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חִכּוֹ בַּצִּמָּא

עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ לָחֶם פָּרַשׁ אֵין לָהֶם;

(ה) ⁵ הָאֶכְלִים לְמַעַדְנִים נִשְׁמּוּ בַּחַוּצוֹת

הָאֶמְנִים עָלַי תוֹלַע חִבְקוֹ אֲשַׁפְּתוֹת;

(ו) ⁶ וַיִּגְדֵּל עֵינָן בַּת־עַמִּי מִחַטָּאת סֶדֶם

הַהַפּוּכָה כְּמוֹ־רִנֶּעַ וּלֹא־תָלוּ בָּהּ יָדִים;

(ז) ⁷ זָכּוּ גְזִירֶיהָ^a מִשְׁלֹג צָחוּ מִחֻלָּב

אֲדָמוּ עֵצִים^b מִפְּנִינִים סָפִיר גִּזְרָתָם;

(ח) ⁸ חָשַׁךְ מִשְׁחֹזַר תְּאֲרָם לֹא נִפְרוּ בַּחַוּצוֹת

56 ^a 1 frt לְשׁוּעָתִי (cf 6 δένειν) || ^b dl (Var); 27MSS וְלִי, 27MSS 60 || 60 27MSS 63 || 63 ^{BA} לִי; dl || 61 27MSS 64 || 64 1MS 65 || 65 1MS 66 || 66 ^a 1 c תִּלְאָתָךְ 67 || 67 1MS 68 || 68 1MS 69 || 69 1MS 70 || 70 1MS 71 || 71 1MS 72 || 72 1MS 73 || 73 1MS 74 || 74 1MS 75 || 75 1MS 76 || 76 1MS 77 || 77 1MS 78 || 78 1MS 79 || 79 1MS 80 || 80 1MS 81 || 81 1MS 82 || 82 1MS 83 || 83 1MS 84 || 84 1MS 85 || 85 1MS 86 || 86 1MS 87 || 87 1MS 88 || 88 1MS 89 || 89 1MS 90 || 90 1MS 91 || 91 1MS 92 || 92 1MS 93 || 93 1MS 94 || 94 1MS 95 || 95 1MS 96 || 96 1MS 97 || 97 1MS 98 || 98 1MS 99 || 99 1MS 100 || 100 1MS 101 || 101 1MS 102 || 102 1MS 103 || 103 1MS 104 || 104 1MS 105 || 105 1MS 106 || 106 1MS 107 || 107 1MS 108 || 108 1MS 109 || 109 1MS 110 || 110 1MS 111 || 111 1MS 112 || 112 1MS 113 || 113 1MS 114 || 114 1MS 115 || 115 1MS 116 || 116 1MS 117 || 117 1MS 118 || 118 1MS 119 || 119 1MS 120 || 120 1MS 121 || 121 1MS 122 || 122 1MS 123 || 123 1MS 124 || 124 1MS 125 || 125 1MS 126 || 126 1MS 127 || 127 1MS 128 || 128 1MS 129 || 129 1MS 130 || 130 1MS 131 || 131 1MS 132 || 132 1MS 133 || 133 1MS 134 || 134 1MS 135 || 135 1MS 136 || 136 1MS 137 || 137 1MS 138 || 138 1MS 139 || 139 1MS 140 || 140 1MS 141 || 141 1MS 142 || 142 1MS 143 || 143 1MS 144 || 144 1MS 145 || 145 1MS 146 || 146 1MS 147 || 147 1MS 148 || 148 1MS 149 || 149 1MS 150 || 150 1MS 151 || 151 1MS 152 || 152 1MS 153 || 153 1MS 154 || 154 1MS 155 || 155 1MS 156 || 156 1MS 157 || 157 1MS 158 || 158 1MS 159 || 159 1MS 160 || 160 1MS 161 || 161 1MS 162 || 162 1MS 163 || 163 1MS 164 || 164 1MS 165 || 165 1MS 166 || 166 1MS 167 || 167 1MS 168 || 168 1MS 169 || 169 1MS 170 || 170 1MS 171 || 171 1MS 172 || 172 1MS 173 || 173 1MS 174 || 174 1MS 175 || 175 1MS 176 || 176 1MS 177 || 177 1MS 178 || 178 1MS 179 || 179 1MS 180 || 180 1MS 181 || 181 1MS 182 || 182 1MS 183 || 183 1MS 184 || 184 1MS 185 || 185 1MS 186 || 186 1MS 187 || 187 1MS 188 || 188 1MS 189 || 189 1MS 190 || 190 1MS 191 || 191 1MS 192 || 192 1MS 193 || 193 1MS 194 || 194 1MS 195 || 195 1MS 196 || 196 1MS 197 || 197 1MS 198 || 198 1MS 199 || 199 1MS 200 || 200 1MS 201 || 201 1MS 202 || 202 1MS 203 || 203 1MS 204 || 204 1MS 205 || 205 1MS 206 || 206 1MS 207 || 207 1MS 208 || 208 1MS 209 || 209 1MS 210 || 210 1MS 211 || 211 1MS 212 || 212 1MS 213 || 213 1MS 214 || 214 1MS 215 || 215 1MS 216 || 216 1MS 217 || 217 1MS 218 || 218 1MS 219 || 219 1MS 220 || 220 1MS 221 || 221 1MS 222 || 222 1MS 223 || 223 1MS 224 || 224 1MS 225 || 225 1MS 226 || 226 1MS 227 || 227 1MS 228 || 228 1MS 229 || 229 1MS 230 || 230 1MS 231 || 231 1MS 232 || 232 1MS 233 || 233 1MS 234 || 234 1MS 235 || 235 1MS 236 || 236 1MS 237 || 237 1MS 238 || 238 1MS 239 || 239 1MS 240 || 240 1MS 241 || 241 1MS 242 || 242 1MS 243 || 243 1MS 244 || 244 1MS 245 || 245 1MS 246 || 246 1MS 247 || 247 1MS 248 || 248 1MS 249 || 249 1MS 250 || 250 1MS 251 || 251 1MS 252 || 252 1MS 253 || 253 1MS 254 || 254 1MS 255 || 255 1MS 256 || 256 1MS 257 || 257 1MS 258 || 258 1MS 259 || 259 1MS 260 || 260 1MS 261 || 261 1MS 262 || 262 1MS 263 || 263 1MS 264 || 264 1MS 265 || 265 1MS 266 || 266 1MS 267 || 267 1MS 268 || 268 1MS 269 || 269 1MS 270 || 270 1MS 271 || 271 1MS 272 || 272 1MS 273 || 273 1MS 274 || 274 1MS 275 || 275 1MS 276 || 276 1MS 277 || 277 1MS 278 || 278 1MS 279 || 279 1MS 280 || 280 1MS 281 || 281 1MS 282 || 282 1MS 283 || 283 1MS 284 || 284 1MS 285 || 285 1MS 286 || 286 1MS 287 || 287 1MS 288 || 288 1MS 289 || 289 1MS 290 || 290 1MS 291 || 291 1MS 292 || 292 1MS 293 || 293 1MS 294 || 294 1MS 295 || 295 1MS 296 || 296 1MS 297 || 297 1MS 298 || 298 1MS 299 || 299 1MS 300 || 300 1MS 301 || 301 1MS 302 || 302 1MS 303 || 303 1MS 304 || 304 1MS 305 || 305 1MS 306 || 306 1MS 307 || 307 1MS 308 || 308 1MS 309 || 309 1MS 310 || 310 1MS 311 || 311 1MS 312 || 312 1MS 313 || 313 1MS 314 || 314 1MS 315 || 315 1MS 316 || 316 1MS 317 || 317 1MS 318 || 318 1MS 319 || 319 1MS 320 || 320 1MS 321 || 321 1MS 322 || 322 1MS 323 || 323 1MS 324 || 324 1MS 325 || 325 1MS 326 || 326 1MS 327 || 327 1MS 328 || 328 1MS 329 || 329 1MS 330 || 330 1MS 331 || 331 1MS 332 || 332 1MS 333 || 333 1MS 334 || 334 1MS 335 || 335 1MS 336 || 336 1MS 337 || 337 1MS 338 || 338 1MS 339 || 339 1MS 340 || 340 1MS 341 || 341 1MS 342 || 342 1MS 343 || 343 1MS 344 || 344 1MS 345 || 345 1MS 346 || 346 1MS 347 || 347 1MS 348 || 348 1MS 349 || 349 1MS 350 || 350 1MS 351 || 351 1MS 352 || 352 1MS 353 || 353 1MS 354 || 354 1MS 355 || 355 1MS 356 || 356 1MS 357 || 357 1MS 358 || 358 1MS 359 || 359 1MS 360 || 360 1MS 361 || 361 1MS 362 || 362 1MS 363 || 363 1MS 364 || 364 1MS 365 || 365 1MS 366 || 366 1MS 367 || 367 1MS 368 || 368 1MS 369 || 369 1MS 370 || 370 1MS 371 || 371 1MS 372 || 372 1MS 373 || 373 1MS 374 || 374 1MS 375 || 375 1MS 376 || 376 1MS 377 || 377 1MS 378 || 378 1MS 379 || 379 1MS 380 || 380 1MS 381 || 381 1MS 382 || 382 1MS 383 || 383 1MS 384 || 384 1MS 385 || 385 1MS 386 || 386 1MS 387 || 387 1MS 388 || 388 1MS 389 || 389 1MS 390 || 390 1MS 391 || 391 1MS 392 || 392 1MS 393 || 393 1MS 394 || 394 1MS 395 || 395 1MS 396 || 396 1MS 397 || 397 1MS 398 || 398 1MS 399 || 399 1MS 400 || 400 1MS 401 || 401 1MS 402 || 402 1MS 403 || 403 1MS 404 || 404 1MS 405 || 405 1MS 406 || 406 1MS 407 || 407 1MS 408 || 408 1MS 409 || 409 1MS 410 || 410 1MS 411 || 411 1MS 412 || 412 1MS 413 || 413 1MS 414 || 414 1MS 415 || 415 1MS 416 || 416 1MS 417 || 417 1MS 418 || 418 1MS 419 || 419 1MS 420 || 420 1MS 421 || 421 1MS 422 || 422 1MS 423 || 423 1MS 424 || 424 1MS 425 || 425 1MS 426 || 426 1MS 427 || 427 1MS 428 || 428 1MS 429 || 429 1MS 430 || 430 1MS 431 || 431 1MS 432 || 432 1MS 433 || 433 1MS 434 || 434 1MS 435 || 435 1MS 436 || 436 1MS 437 || 437 1MS 438 || 438 1MS 439 || 439 1MS 440 || 440 1MS 441 || 441 1MS 442 || 442 1MS 443 || 443 1MS 444 || 444 1MS 445 || 445 1MS 446 || 446 1MS 447 || 447 1MS 448 || 448 1MS 449 || 449 1MS 450 || 450 1MS 451 || 451 1MS 452 || 452 1MS 453 || 453 1MS 454 || 454 1MS 455 || 455 1MS 456 || 456 1MS 457 || 457 1MS 458 || 458 1MS 459 || 459 1MS 460 || 460 1MS 461 || 461 1MS 462 || 462 1MS 463 || 463 1MS 464 || 464 1MS 465 || 465 1MS 466 || 466 1MS 467 || 467 1MS 468 || 468 1MS 469 || 469 1MS 470 || 470 1MS 471 || 471 1MS 472 || 472 1MS 473 || 473 1MS 474 || 474 1MS 475 || 475 1MS 476 || 476 1MS 477 || 477 1MS 478 || 478 1MS 479 || 479 1MS 480 || 480 1MS 481 || 481 1MS 482 || 482 1MS 483 || 483 1MS 484 || 484 1MS 485 || 485 1MS 486 || 486 1MS 487 || 487 1MS 488 || 488 1MS 489 || 489 1MS 490 || 490 1MS 491 || 491 1MS 492 || 492 1MS 493 || 493 1MS 494 || 494 1MS 495 || 495 1MS 496 || 496 1MS 497 || 497 1MS 498 || 498 1MS 499 || 499 1MS 500 || 500 1MS 501 || 501 1MS 502 || 502 1MS 503 || 503 1MS 504 || 504 1MS 505 || 505 1MS 506 || 506 1MS 507 || 507 1MS 508 || 508 1MS 509 || 509 1MS 510 || 510 1MS 511 || 511 1MS 512 || 512 1MS 513 || 513 1MS 514 || 514 1MS 515 || 515 1MS 516 || 516 1MS 517 || 517 1MS 518 || 518 1MS 519 || 519 1MS 520 || 520 1MS 521 || 521 1MS 522 || 522 1MS 523 || 523 1MS 524 || 524 1MS 525 || 525 1MS 526 || 526 1MS 527 || 527 1MS 528 || 528 1MS 529 || 529 1MS 530 || 530 1MS 531 || 531 1MS 532 || 532 1MS 533 || 533 1MS 534 || 534 1MS 535 || 535 1MS 536 || 536 1MS 537 || 537 1MS 538 || 538 1MS 539 || 539 1MS 540 || 540 1MS 541 || 541 1MS 542 || 542 1MS 543 || 543 1MS 544 || 544 1MS 545 || 545 1MS 546 || 546 1MS 547 || 547 1MS 548 || 548 1MS 549 || 549 1MS 550 || 550 1MS 551 || 551 1MS 552 || 552 1MS 553 || 553 1MS 554 || 554 1MS 555 || 555 1MS 556 || 556 1MS 557 || 557 1MS 558 || 558 1MS 559 || 559 1MS 560 || 560 1MS 561 || 561 1MS 562 || 562 1MS 563 || 563 1MS 564 || 564 1MS 565 || 565 1MS 566 || 566 1MS 567 || 567 1MS 568 || 568 1MS 569 || 569 1MS 570 || 570 1MS 571 || 571 1MS 572 || 572 1MS 573 || 573 1MS 574 || 574 1MS 575 || 575 1MS 576 || 576 1MS 577 || 577 1MS 578 || 578 1MS 579 || 579 1MS 580 || 580 1MS 581 || 581 1MS 582 || 582 1MS 583 || 583 1MS 584 || 584 1MS 585 || 585 1MS 586 || 586 1MS 587 || 587 1MS 588 || 588 1MS 589 || 589 1MS 590 || 590 1MS 591 || 591 1MS 592 || 592 1MS 593 || 593 1MS 594 || 594 1MS 595 || 595 1MS 596 || 596 1MS 597 || 597 1MS 598 || 598 1MS 599 || 599 1MS 600 || 600 1MS 601 || 601 1MS 602 || 602 1MS 603 || 603 1MS 604 || 604 1MS 605 || 605 1MS 606 || 606 1MS 607 || 607 1MS 608 || 608 1MS 609 || 609 1MS 610 || 610 1MS 611 || 611 1MS 612 || 612 1MS 613 || 613 1MS 614 || 614 1MS 615 || 615 1MS 616 || 616 1MS 617 || 617 1MS 618 || 618 1MS 619 || 619 1MS 620 || 620 1MS 621 || 621 1MS 622 || 622 1MS 623 || 623 1MS 624 || 624 1MS 625 || 625 1MS 626 || 626 1MS 627 || 627 1MS 628 || 628 1MS 629 || 629 1MS 630 || 630 1MS 631 || 631 1MS 632 || 632 1MS 633 || 633 1MS 634 || 634 1MS 635 || 635 1MS 636 || 636 1MS 637 || 637 1MS 638 || 638 1MS 639 || 639 1MS 640 || 640 1MS 641 || 641 1MS 642 || 642 1MS 643 || 643 1MS 644 || 644 1MS 645 || 645 1MS 646 || 646 1MS 647 || 647 1MS 648 || 648 1MS 649 || 649 1MS 650 || 650 1MS 651 || 651 1MS 652 || 652 1MS 653 || 653 1MS 654 || 654 1MS 655 || 655 1MS 656 || 656 1MS 657 || 657 1MS 658 || 658 1MS 659 || 659 1MS 660 || 660 1MS 661 || 661 1MS 662 || 662 1MS 663 || 663 1MS 664 || 664 1MS 665 || 665 1MS 666 || 666 1MS 667 || 667 1MS 668 || 668 1MS 669 || 669 1MS 670 || 670 1MS 671 || 671 1MS 672 || 672 1MS 673 || 673 1MS 674 || 674 1MS 675 || 675 1MS 676 || 676 1MS 677 || 677 1MS 678 || 678 1MS 679 || 679 1MS 680 || 680 1MS 681 || 681 1MS 682 || 682 1MS 683 || 683 1MS 684 || 684 1MS 685 || 685 1MS 686 || 686 1MS 687 || 687 1MS 688 || 688 1MS 689 || 689 1MS 690 || 690 1MS 691 || 691 1MS 692 || 692 1MS 693 || 693 1MS 694 || 694 1MS 695 || 695 1MS 696 || 696 1MS 697 || 697 1MS 698 || 698 1MS 699 || 699 1MS 700 || 700 1MS 701 || 701 1MS 702 || 702 1MS 703 || 703 1MS 704 || 704 1MS 705 || 705 1MS 706 || 706 1MS 707 || 707 1MS 708 || 708 1MS 709 || 709 1MS 710 || 710 1MS 711 || 711 1MS 712 || 712 1MS 713 || 713 1MS 714 || 714 1MS 715 || 715 1MS 716 || 716 1MS 717 || 717 1MS 718 || 718 1MS 719 || 719 1MS 720 || 720 1MS 721 || 721 1MS 722 || 722 1MS 723 || 723 1MS 724 || 724 1MS 725 || 725 1MS 726 || 726 1MS 727 || 727 1MS 728 || 728 1MS 729 || 729 1MS 730 || 730 1MS 731 || 731 1MS 732 || 732 1MS 733 || 733 1MS 734 || 734 1MS 735 || 735 1MS 736 || 736 1MS 737 || 737 1MS 738 || 738 1MS 739 || 739 1MS 740 || 740 1MS 741 || 741 1MS 742 || 742 1MS 743 || 743 1MS 744 || 744 1MS 745 || 745 1MS 746 || 746 1MS 747 || 747 1MS 748 || 748 1MS 749 || 749 1MS 750 || 750 1MS 751 || 751 1MS 752 || 752 1MS 753 || 753 1MS 754 || 754 1MS 755 || 755 1MS 756 || 756 1MS 757 || 757 1MS 758 || 758 1MS 759 || 759 1MS 760 || 760 1MS 761 || 761 1MS 762 || 762 1MS 763 || 763 1MS 764 || 764 1MS 765 || 765 1MS 766 || 766 1MS 767 || 767 1MS 768 || 768 1MS 769 || 769 1MS 770 || 770 1MS 771 || 771 1MS 772 || 772 1MS 773 || 773 1MS 774 || 774 1MS 775 || 775 1MS 776 || 776 1MS 777 || 777 1MS 778 || 778 1MS 779 || 779 1MS 780 || 780 1MS 781 || 781 1MS 782 || 782 1MS 783 || 783 1MS 784 || 784 1MS 785 || 785 1MS 786 || 786 1MS 787 || 787 1MS 788 || 788 1MS 789 || 789 1MS 790 || 790 1MS 791 || 791 1MS 792 || 792 1MS 793 || 793 1MS 794 || 794 1MS 795 || 795 1MS 796 || 796 1MS 797 || 797 1MS 798 || 798 1MS 799 || 799 1MS 800 || 800 1MS 801 || 801 1MS 802 || 802 1MS 803 || 803 1MS 804 || 804 1MS 805 || 805 1MS 806 || 806 1MS 807 || 807 1MS 808 || 808 1MS 809 || 809 1MS 810 || 810 1MS 811 || 811 1MS 812 || 812 1MS 813 || 813 1MS 814 || 814 1MS 815 || 815 1MS 816 || 816 1MS 817 || 817 1MS 818 || 818 1MS 819 || 819 1MS 820 || 820 1MS 821 || 821 1MS 822 || 822 1MS 823 || 823 1MS 824 || 824 1MS 825 || 825 1MS 826 || 826 1MS 827 || 827 1MS 828 || 828 1MS 829 || 829 1MS 830 || 830 1MS 831 || 831 1MS 832 || 832 1MS 833 || 833 1MS 834 || 834 1MS 835 || 835 1MS 836 || 836 1MS 837 || 837 1MS 838 || 838 1MS 839 || 839 1MS 840 || 840 1MS 841 || 841 1MS 842 || 842 1MS 843 || 843 1MS 844 || 844 1MS 845 || 845 1MS 846 || 846 1MS 847 || 847 1MS 848 || 848 1MS 849 || 849 1MS 850 || 850 1MS 851 || 851 1MS 852 || 852 1MS 853 || 853 1MS 854 || 854 1MS 855 || 855 1MS 856 || 856 1MS 857 || 857 1MS 858 || 858 1MS 859 || 859 1MS 860 || 860 1MS 861 || 861 1MS 862 || 862 1MS 863 || 863 1MS 864 || 864 1MS 865 || 865 1MS 866 || 866 1MS 867 || 867 1MS 868 || 868 1MS 869 || 869 1MS 870 || 870 1MS 871 || 871 1MS 872 || 872 1MS 873 || 873 1MS 8

(ק) 55 קראתי שמך יהוה מבזר תחתיות:

31 Var^G יהוה; exc vb, cf 33 בני איש || 32 Q^{MSS} ויגה || 33 pro ויגה (pl MSS
 ויגה) || 36^a mlt MSS ע min || ^b εἶπεν, prps רצה; l prb || 39 KΘ ἡμῶν
 Q mlt MSS ἡμῶν || 40^a דרפנו, frt recte || ^b prps קרה — || 41^a mlt MSS
 על לבבנו || ^b l c על; v cum || 43 mlt MSS Vrs ולא || v 46—48 (פ)
 6MSS S post 49—51 (ע) || 47^a κ. θυμός (? וחרון), ^{MSS} τρόμος, θάμπος,
 || ^b pl MSS ἑα (εἶπασις) c ש, sim v || 50 prps ערי vel ערבי
 51^{a-a} prps עולל יהוה || עניי: (trsp:) || ^{b-b} l ? מבנות (vel frt מבכות) || 52 ^B
 || 54 ἀπώσμαι (נגרשתי). כל-

3 אָךְ בִּי יֵשֶׁב יִהְיֶה יְדֹן כָּל־הַיּוֹם:
 (ב) 4 בָּלָה בְּשָׂרִי וְעוֹרִי שֹׁכַר עֲצָמוֹתַי:
 5 בָּגָה עָלַי וַיִּקָּח רֹאשׁ וּתְלָאָה:
 6 בְּמַחֲשָׁכִים הוֹשִׁיבָנִי כְּמַתִּי עוֹלָם:
 (ג) 7 גָּדַר בְּעָרִי וְלֹא אֵצֶא הַכְּבִיד נִחֲשָׁתִי:
 8 גַּם בִּי אֶזְעַק וְאֲשׁוּעַ שְׁתֵּם^a תִּפְלָתִי^b:
 9 גָּדַר דְּרָכִי בַּגּוֹיִת נְתִיבַתִּי עוֹהָ:
 (ד) 10 דָּב אַרְבַּ הוּא לִי אֲרִיה בְּמִסְתָּרִים:
 11 דְּרָכִי סוֹרֵר וַיַּפְשַׁחֲנִי שְׁמָנִי שׁוֹמֵם:
 12 דְּרָךְ קִשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבָנִי כַּמַּטְרָא לַחֵץ:
 (ה) 13 הֵבִיא בְּכִלָּתִי בְּנִי אֲשַׁפְתּוֹ:
 14 הֵייתִי שֹׁחַק לְכָל־עַמִּי נִינְתָם כָּל־הַיּוֹם:
 15 הִשְׁבִּיעַנִי בְּמִרְוִים הֲרוֹנִי לַעֲנָה:
 (ו) 16 וַיִּגְרַם בְּחֻצַּי שְׁנֵי הַכְּפִישָׁנִי בְּאֶפֶר:
 17 וַתִּזְנַח מִשְׁלֹם נַפְשִׁי נָשִׁיתִי טוֹבָה:
 18 וְאָמַר אֲבַד נִצְחִי וַתּוֹחַלְתִּי מִיְהוָה:
 (ז) 19 זָכַר־עֲנָנִי וּמְרוֹדִי לַעֲנָה וְרֹאשׁ:
 20 זָכוֹר תִּזְכּוֹר וַתִּשְׁחַח עָלַי נַפְשִׁי:
 21 זָאֵת אֲשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל:
 (ח) 22 חֲסִדִּי יִהְיֶה כִּי לֹא־תִמְנֹעַ^a כִּי לֹא־כִלּוֹ רַחֲמוּי^b:
 23 חֲדָשִׁים לִבְקָרִים רַבָּה אִמּוֹנָתָךְ:
 24 חָלָקִי יִהְיֶה אֲמָרָה נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לִי:
 (ט) 25 טוֹב יִהְיֶה לִּקְוֹי לְגַפְשׁ תִּדְרָשְׁנוּ:
 26 טוֹב וַיִּחִל וְדוּמָם לַתְּשׁוּעַת יִהְיֶה:
 27 טוֹב לִבְרַךְ כִּי־יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו:
 (י) 28 יֵשֶׁב בְּדָד וַיִּדֹם כִּי נָטַל עָלָיו:
 29 יִתֵּן בַּעֲפָר פִּיהוּ אוֹלִי יֵשׁ תַּקּוּה:

5^{oo} dub; רָאִשִׁי; prps 'וִי רָאִשִׁי ת'; al תִּלְאָה וִי רָאִשִׁי || 6 IMS 6^{Va} || 7^a mlt MSS מ' (שָׁתָם); S non audivit || 8 prps מִתְּ || 9 S spinis || 10 Q עֲמִים || 13 6 Ιους; 239 υἱους, prb recte || 14 l prb c Seb ca 50MSS || 17 l c 6 וְיִ; 20 Q וְתִשָּׁחַ (שָׁחַ), K יִתְּ—; prps וְיִתְּ— || 22^a l c 1 IMS 6^{Cpl} 6 תָּמוּ || 23 חֲרָשִׁים || 24^{oo} 1? אֲמַרְתִּי || 25 Q לָקוּ || 26^{oo} prps וְדָמָם || 27 pl MSS 6^{MSS} מִן. לקוּ || 26^{oo} prps וְדָמָם || 27 pl MSS 6^{MSS} מִן.

- (ס) ¹⁵ סָפְקוּ עָלַיָּךְ כְּפִיָּם כָּל־עַבְרֵי דָרְךְ
שָׂרְקוּ וַיִּנְעוּ רֹאשָׁם עַל־בֵּית יְרוּשָׁלַם
הַזֹּאת הָעִיר שְׂוֹאֲמָרוּ כָּל־לֵת^א יָפִי^ב מְשֹׁשׁ לְכָל־הָאָרֶץ^ב;
(פ) ¹⁶ פָּצוּ עָלַיָּךְ פִּיהֶם כָּל־אֲיֹבֶיךָ
שָׂרְקוּ נִחְרְקוּ־שֹׁן אָמְרוּ בִלְעָנוּ^א
אֵךְ זֶה תִּיְהִי שְׁקוּיִנְהוּ^ב מִצָּאֵנוּ רָאִינוּ;
(ע) ¹⁷ עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמַם בַּעַע אֲמָרְתוֹ
אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי־קֶדֶם הָרָם וְלֹא חָמַל
וַיִּשְׁמַח עָלַיָּךְ אֲיֹב הָרִים קָרָן צָרִיךְ;
(צ) ¹⁸ צָעַק לָבָם^א אֶל־אֲדֹנִי חֲזַמְתָּ^ב בֵּת־צִיּוֹן
הַזֹּרִידִי כִנְחַל דְּמָעָה יוֹמָם וְלַיְלָה
אֶל־תִּתֵּנִי פּוֹנֶת לָךְ אֶל־תִּתְּנֵם בֵּת־עֵינְךָ^ד;
(ק) ¹⁹ קוֹמִי וְנִי בְלִילָה^א לְרֹאשׁ אֲשֻׁמְרוֹת
שִׁפְכִי כְּמִים לַבֹּךְ נִכַח פָּנֵי אֲדֹנִי^ב
שָׂאִי אֵלָיו כִּפְיֶךָ עַל־נֶפֶשׁ עֹלְלֶיךָ
הָעֲטוּפִים בָּרָעַב בְּרֹאשׁ כָּל־חֻצוֹת^ג;
(ר) ²⁰ רֵאֶה יְהוָה וְחִבֵּיטָהּ לְמִי עֹלְלָתָהּ כֹּה
אִם־תֵּאכְלֶנָּה נָשִׁים פְּרִים עֲלָלִי טַפָּחִים
אִם־יִחַרְגַּב בְּמִקְדָּשׁ אֲדֹנִי כִתָּן וְנָבִיא;
(ש) ²¹ שָׁכְבוּ לְאָרֶץ חֻצוֹת^א גֵּעַר וְזָקֵן
בְּתוֹלְתִי וּבַחֲוָרִי נִפְּלוּ בַּחֲרָב
הִרְגָּתָ בְּיוֹם אֶפְךָ טִבַּחְתָּ לֹא^ב חֲמָלְתָּ;
(ת) ²² תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרֵי מִסְכִּיב
וְלֹא הָיָה בְּיוֹם אֶפְיָהּ פָּלִיט וְשָׂרִיד
אֲשֶׁר־טַפַּחְתִּי וְרִבֵּיתִי אֵיבִי כֻלָּם^פ;
(א) ³ אֲנִי הַגִּבֹּר רֵאֶה עָנִי בְּשֶׁבֶט עֲבָרְתוֹ;
² אֲזִיתִי נֶהֱג וַיִּלָּךְ חֲשָׁךְ וְלֹא־אֹזֶר;

¹⁵ α στέφανος corona (cf syr כלילא) || ^{b-b} dl (mtr cs); al 'שִׂיא' et
עִיר del || v ¹⁶ 5MSS § post ¹⁷ (פ) || ¹⁶ a ¹ frt c § בִּלְעָנוּהָ || ^b 1 ? ק' ||
¹⁸ a-a ¹ 1 לָךְ; צָעַקִי לָךְ; prps (קָלַךְ) || ^b 1 בְּתוֹלֶת; prps הָמִי || ^c mlt MSS
טַפָּחִים || ^d 37MSS § עֵינֶיךָ || ¹⁹ a Q בְּלִילָה || ^b mlt MSS || ^{c-c} frt
add || ²¹ a ¹ ? בַּח' || ^b mlt MSS Vrs וְלֹא || ²² 1 frt מְגוּרִים, prps מְגוּרֵי (a
גֹּר = timere) cf v qui terrerent me || Cp 3, 1 טַה רֵאֶה.

וַיִּרֶב בְּבֵת־יְהוָה תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה:
 (ו) ⁶ וַיִּחַמֶּם כִּנּוֹן^a שְׁכֹוֹ^b שַׁחַת מַעְדֹו
 שֹׁכַח יְהוָה וּבְצִיּוֹן מוֹעֵד וּשְׁכֵּת
 וַיִּנָּאץ בְּזַעַם־אִפּוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן:
 (ז) ⁷ זָנַח אֲדָנִי וּמִזְבְּחוֹ נָאֵר מִקֶּדְשׁוֹ
 הִסְגִּיר בֶּיֶד־אֹיֵב חֹמַת אֲרָמֹנֹתֶיהָ
 קָוַל נָתַנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד:
 (ח) ⁸ תָּשֹׁב יְהוָה וְלֹהֲשָׁחִית חֹמַת בֵּת־צִיּוֹן
 נָטָה קֹו לֹא־הָשִׁיב יָדוֹ מִבָּלַע
 וַיֵּאבֶל־תַּל וְחֹמָה יַחְדָו אֲמָלְלוּ:
 (ט) ⁹ טָבָעוּ^a בְּאֶרֶץ שַׁעֲרֶיהָ אֶבֶד וּשְׁבָר^b בְּרִיחֶיהָ
 מֶלֶכָּה וּשְׂרִיָּה בְּגֻזִּים אֵין תּוֹדָה
 גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חֲזֹן מִיְּהוָה:
 (י) ¹⁰ יָשְׁבוּ לְאֶרֶץ יְדֹמוֹ זָקְנֵי בֵּת־צִיּוֹן
 הָעֲלֹו עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שָׁקִים
 הוֹרִידוּ לְאֶרֶץ רֹאשָׁן בְּתוֹלַת יְרוּשָׁלַם:
 (כ) ¹¹ כָּלוּ בְּדַמְעוֹת עֵינֵי חֲמֻרְמָרוֹ מַעֲי
 נִשְׁפָּךְ לְאֶרֶץ כְּבֹדִי^a עַל־שֹׁכֵר בֵּת־עַמִּי
 בַּעֲטָרָ^b עֹלֵל וַיִּזְקַ בְּרַחֲבוֹת קָרְיָה:
 (ל) ¹² לְאַמַּתָם יֹאמְרוּ אֵיךְ דָּגַן גִּיִּין
 בְּהִתְעַטְפָם כִּתְלָל בְּרַחֲבוֹת עִיר
 בְּהִשְׁתַּפֵּךְ נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אַמַּתָם:
 (מ) ¹³ מָה־אֶעֱוֹדֶה־מָה^a אֲדַמָּה־לָךְ הֵבֵת יְרוּשָׁלַם
 מָה אֲשִׁוּהָ־לָךְ וַאֲנַחֲמָךְ בְּתוֹלַת בֵּת־צִיּוֹן
 כִּי־גָדוֹל כֵּיָם^d שִׁבְרָךְ מִי וּרְפָא־לָךְ:
 (נ) ¹⁴ נְבִיאֶיךָ חֲזוּ לָךְ שְׁוֹא וְתַפֵּל
 וְלֹא־גָלוּ עַל־עֹונֶךָ לְהָשִׁיב שְׁבִיתָךְ
 וַיַּחֲזוּ לָךְ מַשָּׁאוֹת שְׁוֹא וּמְדוּחָם:

6 ^a כִּנּוֹן 6; 1? כִּנּוֹב, sed cf ^b || ^b prb = מִשְׁכָּתוֹ || 7 cf Sion v 6 || 9 ^a sic
 # (ט min) || ^b dl || 10 1? 'י || 11 ^a 68S כְּבֹדִי || ^b = בְּהִ; 1 frt בַּעֲטָרָה || 12 dl ||
 13 ^a K 'אָעוֹ, Q 'אָעִי, 1 frt c ט 'אָעֲרָה || ^b pl MSS Vrs וְמָה || ^c 68 ωωσε ||
^d 6 כּוֹס & super te (מִמּוֹךְ) || 14 Q שְׁבִיתָךְ, K שְׁבִיתָךְ.

- (ט) 9 טמאתה בשוליה לא זכרה אחריתה
ותרד פלאים אין מנחם לה
ראה יהוה את-עניי כי הגדיל אויב:
(י) 10 ידו פרש צר על כל-מחמדיה
כיראתה גוים באו מקדשה
אשר צויתה לא-יבאו בקהל לך:
(כ) 11 כל-עמה נאנחים מבקשים לחם
נתנו מחמודיהם באכל להשיב נפש
ראה יהוה והביטה כי הייתי זוללה:
(ל) 12 ^aלוא אליכם^a כל-עברי דרך הביטו וראו
אם-יש מכאוב כמכאבי אשר עזלל לי
אשר הזגה^b יהוה ביום חרון אפו:
(מ) 13 מפרזם שלח-אש בעצמתי וירדנה
פרש רשת לרגלי השיבני אחור
נתנני שממה כל-חיוס דוה:
(נ) 14 נשקד^a על^b פשעי בידו ושתרגו
עלו^c על-צוארי הכשיל כחי
נתנני אדני בידו^d לא-אובל קום:
(ס) 15 סלה כל-אבירי אדני בקרבי
קרא עלי מזעד לשבר בחורי
גת דבר אדני לבתולת בת-יהודה:
(ע) 16 על-אלה ואני בזכיה עיני ורגלי ירדה מים
כיררתק ממני מנחם משיב נפשי
היו בני שוממים כי גבר אויב:
(פ) 17 פרשה ציון בידיה אין מנחם לה
צוה יהוה ליעקב סביביו צרו
היתה ירושלם לגדה בגניהם:
(צ) 18 צדיק הוא יהוה כי פיהו מריתי

11 K 'מחמור' || 12 ^{a-a} sic M (l min); crpp; Θ οί (pr oī?) πρὸς ὑμᾶς, Σ ὡ ὑμεῖς, υ o vos; prps לוא אלי (trsp accent); 1 frt sol לכם (sc רביתי) vel sol לכו || ^b 1? הזגני cf Θ 8 || 13 Σ υ (erudivit me), וירדינה Θ || 14 ^a sic 27MSS Θ 30; β c mlt MSS נשקד; prps נקשה || ^b על 36 || ^c prps ins על || ^d Θ + ὀδύνας (dittogr) || 16 dl c 5MSS Vrs.

THRENI. איכה

- 1 (א) ¹איכה וישבה בדרך העיר רבתי עם
היתה פאלמנה^a רבתי בנוים
שרתי במדינות היתה למס^b;
(ב) ²בכו תבכה בלילה ודמעתה על לחיה
איךלה מנחם מפלאהביה
פלרעיה בגדו בה היו לה לאיכים;
(ג) ³גלתה יהודה מעני ומרב עבדה
היא ישבה בנוים לא מצאה מנוח
פלררפיה השנינה בין המצרים;
(ד) ⁴דרכי ציון אכלות^a מבלי באי^a מועד
פלשעריה שוממין כהניה נאנחים
בתולתיה נוגות^b והיא מרלה;
(ה) ⁵היו צריה לראש איביה שלו
כיהתה חונה על-רב פשעיה
עלליה הלכו שבי לפני-צר;
(ו) ⁶ויצא^a מן-בת-ציון פל-הדרה^b
היו שריה באילים^c לא-מצאו מרעה
וילכו בלא-כח לפני רודף;
(ז) ⁷זכרה ירושלם ימי עניה ומרויה
^aכל מחמיה אשר היו מימי קדם^a
בנפל עמה ביד-צר ואין עוזר לה
ראיה צרים שחקו על-משבתה^b;
(ח) ⁸חטא חטאה ירושלם^a על-כן^b לגידה^b היתה
פלמכבדיה הזילה כיראו ערותה
גם-היא נאנחה ותשב אחר:

Cp I, 1^a trsp ^a ad עם || ^b 8 post singulos vs habet spatium || 2 30
לחיה; 1 41 || 3 30^a τὼν θλιβόντων αὐτήν; prps מצריה || 4 ^{a-a} 1 ? מבאי ||
^b = נו' ? (sed cf Zeph 3, 18⁴¹); 5 frt נהוגות (ἀγόμεναι) || 6 ^a 30^a Cpl ויצא ||
^{b-b} Q מבת || ^c 7 ^{a-a} frt gloss || ^b inc; prps משבתיה || 8 ^{a-a} dl ||
^b 1 לגדה cf 17 et A.

4^a > S^b || K תי—, cf 3^b || 5^a ט + Pouθ || ^b Q mlt MSS ὁ^L·σε + אלי ||
7 > ὁ^B || 9 mlt MSS Or בְּנִפְיָהּ; I א || 11^a 10MSS ε·σθ + אלי || ^b S φυλή ||
12 > Q mlt MSS; dl || 13 sic B (ל maj) || 14^a Q תיו— || ^b K בְּמָרוֹם, Q
בְּמָרִם || ^c ὁ^{BA} + בעז || ^L לה || 15 ca 50MSS σ·σ ותבא (prb recte) || 17 Q ε
+ אלי || Cp 4, 1 ∞ S וַיֹּאמֶר לוֹ מָה S || 3^a ὁ ἡ δέδοται (. τη), ὁ^{MSS} melius
ἀπέδοτο (ὁ¹⁵ .. ἡ) || ^b cf 1,22^a || 4^a 1 c mlt MSS Vrs תנאל || ^b Q עה—.

וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי מִזֶּה וְכֹה תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרָתִי: ⁹ עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־
יִקְצְרוּן וְהִלַכְתָּ אַחֲרֵיהֶן הֲלֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנָּעָרִים לְבִלְתִּי נִגְעָךָ וְצִמַּת
וְהִלַכְתָּ אֶל־הַכְּלָיִם וְשָׂתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאַבּוּן הַנָּעָרִים: ¹⁰ וְתַפֵּל עַל־
פְּנֵיהָ וְתִשְׁתַּחֲוֶה אַרְצָה וְתֹאמַר אֵלָיו מִדּוּעַ מִצְאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
לְהַפְרִינִי וְאֶנְכִי נְכַרְיָה: ¹¹ וַיַּעַן בָּעֵז וַיֹּאמֶר לָהּ הִגֵּד הִגֵּד לִי כָּל־
אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוּזֶתְךָ אַחֲרֵי מוֹת אִישֶׁךָ וְתַעֲזָבִי אֲבִיךָ וְאִמֶּךָ
וְאָרִץ מוֹלַדְתְּךָ וְתֵלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ תְּמוּל שְׁלָשָׁם: ¹² יִשְׁלַם
יְהוָה פְּעֻלָּךְ וְיִהְיֶה מִשְׁכַּרְתְּךָ שְׂלָמָה מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
בָּאת לְחַסּוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו: ¹³ וְתֹאמַר אִמְצֵא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי כִּי
נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתְךָ וְאֶנְכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאֶחָת שִׁפְחָתֶיךָ:
¹⁴ וַיֹּאמֶר לָהּ בָּעֵז לַעֲתָה הֵאכֵל גִּשְׁי הַלֵּם וְאִכַּלְתָּ מִן־הַלֶּחֶם וְטִבַּלְתָּ
פְּתֹךְ בַּחֲמִין וְתִשָּׁב מִצֵּד הַקְּצָרִים וַיַּצְבֵּט־לָהּ קָלִי וְתֹאכַל וְתִשָּׁבַע
וְתִתֵּר: ¹⁵ וְתִתְּקֶם לְלֶקֶט וַיֵּצֵר בָּעֵז אֶת־נַעֲרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֹמְרִים
תִּלְקֹט וְלֹא תִכְלִימוּהָ: ¹⁶ וְגַם שָׁל־תֵּשְׁלוּ לָהּ מִן־הַצִּבְתִּים וְעִזְבֹתֵם
וְלִקְטָה וְלֹא תִנְעֲרוּ־בָהּ: ¹⁷ וְתִלְקֹט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעֶרֶב וְתִחַבֵּט אֶת
אֲשֶׁר־לִקְטָה וַיְהִי כַּאֲיֶפֶה שְׁעָרִים: ¹⁸ וְתִשָּׂא וְתִבּוֹא הָעִיר וְתִרְא
חֲמוּזָהּ אֶת אֲשֶׁר־לִקְטָה וְתִוצֵא וְתִתֵּן־לָהּ אֶת אֲשֶׁר־הוֹתִירָה מִשְׁבָּעָה:
¹⁹ וְתֹאמַר לָהּ חֲמוּזָהּ אֵיפֹה לִקְטַת הַיּוֹם וְאִנֶּה עֹשִׂית יְהִי מִכִּירְךָ
בְּרוּךְ וְתִגֵּד לְחֲמוּזָהּ אֶת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה עִמּוֹ וְתֹאמַר שֵׁם הָאִישׁ
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בָּעֵז: ²⁰ וְתֹאמַר נַעֲמִי לְכַלְתָּה בְּרוּךְ הוּא לַיהוָה^a
אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חֲסִדּוֹ אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וְתֹאמַר לָהּ נַעֲמִי קְרוֹב
לָנוּ הָאִישׁ מִגְּאֻלָּנוּ^b הוּא: ²¹ וְתֹאמַר רוּת הַמֹּאֲבִיָּה גַם כִּי־אָמַר אֵלַי עִם־
הַנָּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִדְבָּקִין עַד אִם־כָּלוּ אֶת כָּל־הַקְּצִיר אֲשֶׁר־לִי: ²² וְתֹאמַר
נַעֲמִי אֶל־רוּת כָּלִתָּה טוֹב בְּתִי כִּי תִצְאִי עִם־נַעֲרֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בְךָ
בַּשָּׂדֶה אַחֵר: ²³ וְתִדְבָּק בְּנַעֲרוֹת בָּעֵז לְלֶקֶט עַד־כָּלוֹת קְצִיר־הַשְּׁעָרִים
וְקָצִיר הַחֲטִיִּם וְתִשָּׁב אֶת־חֲמוּזָהּ: ³ וְתֹאמַר לָהּ

נַעֲמִי חֲמוּזָהּ בְּתִי הֲלֹא אֲבִקֶּשְׁלָךְ מִנּוֹת אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ: ² וְעָתָה
הֲלֹא בָּעֵז מְדַעַתְנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרֹתָיו הִנֵּה־הוּא זָרָה אֶת־גֵּרְן
הַשְּׁעָרִים הִלְלָה: ³ וְרַחֲמָהּ וְסָכָתָ וְשִׁמְתָּ שְׁמִלְתָךְ^a עָלֶיךָ וַיְרַדְתִּי הַגֵּרָן
13 >^{BA S}; prps לֹא (?) || 14 ^a <BA ἡ δὲ ὥρα <L melius τῇ ὥρᾳ || ^b <(ἐβού-
πισεν) || וַיִּצְבֵּת ? cf 16⁶ || 18 1? c 2MSS <S <S וְתִרְא אֶת־ || 19 <(S) אִנֶּה om עִמּוֹ ||
20 ^a <S יהוה || ^b mlt MSS וַיֵּצֵר || 21 <S חֲמוּזָהּ || 23 1 c pc MSS <S et
c IMS <S || Cp 3, 3 ^a Q שְׁמִלְתְּךָ, K mlt MSS <S שְׁמִלְתָךְ || ^b Q וַיְרַדְתִּי, K וַיְרַדְתִּי—.

זָקַנְתִּי מִהַיּוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יִשְׁ-לִי תִקְוָה גַם הֵיְיָתִי הַלֵּילָהּ¹
 לְאִישׁ וְגַם יִלְדֹתִי בָנִים: ¹³ הִלָּתִן וַתִּשְׁפָּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ הַלָּהֶן
 תַּעֲנֶנָּה לְבִלְתִּי הָיוֹת לְאִישׁ אֵל בְּנִתִי כִּי-מֵר-לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי-
 יֵצֵאָה בִּי יְדִי-הַזֹּה: ¹⁴ וַתִּשְׁנֶנָּה קוֹלָן וַתִּבְכְּינָה עוֹד וַתִּשָּׁק עֲרֶפָהּ
 לַחֲמוֹתֶיהָ וְרוֹת דִּבְקָה בָּהֶּ: ¹⁵ וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבֻמָּתְךָ אֶל-עַמָּהּ
 וְאֶל-אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרַי יְבֻמָּתְךָ: ¹⁶ וַתֹּאמֶר רות אֶל-תַּפְּנֻעֵי-בִי
 לְעֹזֶבְךָ לְשׁוּבִי מֵאַחֲרַיִךְ כִּי אֶל-אֲשֶׁר תִּלְכִּי אֵלָּהּ וּבִאֲשֶׁר תִּלְּנִי אֵלָּין
 עִמָּךְ עָמִי וְאֱלֹהֶיךָ אֱלֹהֵי: ¹⁷ בִּאֲשֶׁר תִּמּוּתִי אֲמוֹת וְשֵׁם אֶקְבֹּר כֹּה
 יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֵה יִסֹּף כִּי תִפְּרִיד בֵּינִי וּבֵינֶךָ: ¹⁸ וַתֵּרָא כִּי-
 מִתְאַמָּצָה הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתַּחֲדֹל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ: ¹⁹ וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם^a
 עַד-בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם^b וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לָחֶם^b וַתֵּהֱמוּ כָל-הָעִיר
 עֲלֵיהֶן וַתֹּאמְרָנָה^d הִנָּאת נַעֲמִי: ²⁰ וַתֹּאמֶר אֵלֶיהֶן אֶל-תִּקְרְאָנִי לִי
 נַעֲמִי קְרָאן לִי מֵרָא כִּי-הֵמָּר שָׁנִי לִי מָאֹד: ²¹ אֲנִי מְלָאָה הִלְכְּתִי
 וּרְיָקָם הִשִּׁיבֵנִי יְהוָה לָמָּה תִקְרְאָנִי לִי נַעֲמִי וַיְהִי עֲנָה בִּי וְשָׁנִי
 הִרְעִי-לִי: ²² וַתֵּשֶׁב נַעֲמִי וְרוֹת הַמּוֹאָבִיָּה כָּל-הַיּוֹם עִמָּה הַשָּׁבָה^a מִשְׁדֵּי^b
 מוֹאָב וְהָמָּה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בְּתַחֲלַת קִצִּיר שְׁעָרִים:

2 וַיִּלְנַעֲמִי מִיָּדָה לְאִשָּׁה אִישׁ גִּבּוֹר חָיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ
 בָּעִז: ² וַתֹּאמֶר רות הַמּוֹאָבִיָּה אֶל-נַעֲמִי אֲלֶכֶה-נָּא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה
 בְּשִׁבְלִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר אֲמַצְא-חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בָתִּי: ³ וַתֵּלֶךְ
 וַתְּבוֹא^a וַתִּלְקֹט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים וַיִּקֶּר מִקְוֶה חֲלֻקַּת הַשָּׂדֶה^b
 לְבָעִז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ: ⁴ וַהֲגִיה-בָּעִז בֵּית לָחֶם וַיֹּאמֶר
 לְקוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִבְרַכְךָ יְהוָה: ⁵ וַיֹּאמֶר בָּעִז לְנַעֲרָו
 הִנָּצֵב עַל-הַקּוֹצְרִים לְמִי תִנְעָרָה הַזֹּאת: ⁶ וַיַּעַן הַנַּעַר הַנָּצֵב עַל-
 הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמֶר^a נִנְעָרָה מוֹאָבִיָּה^a הִיא הַשָּׁבָה^b עִם-נַעֲמִי מִשְׁדֵּי^c
 מוֹאָב: ⁷ וַתֹּאמֶר אֶלְקָטָה-נָּא וְאֶסְפָּתִי בַּעֲמָרִים אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים
 וַתְּבוֹא וַתַּעֲמֹד מֵאֲזַי הַבֶּקֶר וְעַד-עֶתָּה^b וַיְהִי שְׁבֻתָּהּ הַבֵּית^b מְעֻט:
⁸ וַיֹּאמֶר בָּעִז אֶל-רוֹת הֲלֹוא שָׁמַעַתְ בָּתִּי אֶל-תִּלְכִּי לְלֶקֶט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי

I2 ^b > 5S || I4 S + וַתֵּשֶׁב וַתֵּלֶךְ cf 5 || I5 5 + δη και ου cf 5 ||
 I6 ^a 5 + η || ^b VarJ לסור || ^c 5^B + סו || I9 ^a mlt MSS — || ^{b-b} > 5BA; 5^L
 . . כְּבֹאָה || ^c 5BA עֲלֶיהָ || ^d 5^L וַתֹּאמֶר || 20 > 5^L || 2I 5Sb עָנָה || 22 ^a I
 || אֲשֶׁר || VarJ + ^b 5S || ^a > 5^B || 3 || מִיָּדָה || K מִיָּדָה || Cp 2, I Q מִיָּדָה || ^b cf I^b || ^c cf I, 1^b || 7 ^a I (cf 5S)
 || שְׁלֹם || 6 ^{a-a} 5BAL+MSS הֵמָּה || הֵנָּה || ^b cf I, 22 || ^c cf I, 1^b || 7 ^a I (cf 5S)
 || מֵאֲזַי || ^{b-b} I c 5 וְלֹא שָׁבָה הַבֵּית (5) וְלֹא שָׁבָהּ בַּשָּׂדֶה || מֵאֲזַי ||

¹¹ כָּרַם הָיָה^a לְשִׁלְמָה בְּכַעַל הַמֶּזֶן נָתַן אֶת־הַכָּרַם לְנִטְרִים
 אִישׁ יָבֵא בְּפָרִיו אֵלָּהּ^b בְּסָף^c;
¹² כָּרְמִי שָׁלִי^a לִפְנֵי הָאֵלָּה לֶךְ שְׁלֹמָה וּמֵאֲתֵימ^b לְנִטְרִים^c אֶת־
¹³ הַיִּשְׁבֶּת בְּנֵינִים^a חֲבָרִים מִקְשִׁיבִים^a לְקוֹלָהּ^b הַשְּׁמִיעֵנִי;
¹⁴ בָּרַח וּדְוִדִי וּדְמָה לָהּ לְצַבִּי
 אֹו לַעֲפָר הָאֵילִים עַל הָרִי בְּשָׂמִים:

RUTH. רות

1 וַיְהִי^a בִּימֵי שְׁפָט^a הַשְּׁפָטִים וַיְהִי רָעַב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ
 מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה לָגוֹר בְּשֵׁדִי^b מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו:
² וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ^a וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נַעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו מַחֲלֹן
 וְכַלְיוֹן אַפְרָתִים מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׁדֵי־מוֹאָב וַיַּהֲיוּ־שָׁם:
³ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נַעֲמִי וַתִּשְׁאָר הוּא וּשְׁנֵי בָנָיָהּ:⁴ וַיֵּשְׁאוּ לָהֶם
 נָשִׁים מִמֹּאבִּיּוֹת שָׁם הָאֶחָת עָרְפָּה וְשֵׁם הַשְּׁנִית רוּת וַיָּגִשְׁבוּ שָׁם
 כְּעֶשֶׂר שָׁנִים:⁵ וַיָּמָתוּ גַם־שְׁנֵיהֶם מַחֲלֹן וְכַלְיוֹן וַתִּשְׁאָר הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי
 יְלָדֶיהָ וּמֵאִשְׁתָּהּ:⁶ וַתָּקָם הִיא וְכַלְתֶּיהָ וַתִּשְׁבֹּב^a מִשְׁדֵּי^b מוֹאָב כִּי
 שָׁמְעָה^a בְּשִׂדָּה מוֹאָב כִּי־פָקֵד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לָחֶם:
⁷ וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלְתֶּיהָ עִמָּה וַתֵּלַכְנָה
 בְּדֶרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה:⁸ וַתֹּאמֶר נַעֲמִי לְשְׁתֵּי כַלְתֶּיהָ לִכְנֹה־
 שְׁבָנָה אִשָּׁה לְבֵית אֹמֶה^b יַעֲשֶׂה^c יְהוָה עִמָּכֶם חֹסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם
 עִם־הַפְּתִימִים וְעַמְּדִי:⁹ וַיִּתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמִצָּאֻן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית
 אִשָּׁה וַתִּשָּׁק לָהֶן וַתִּשְׁאָנָה קוֹלָן וַתִּבְכִּינָה:¹⁰ וַתֹּאמְרֵנָה לָּהּ כִּי־
 אַתְּ נָשׁוּב לְעַמֶּךָ:¹¹ וַתֹּאמֶר נַעֲמִי שְׁבָנָה בְּנָתִי לָמָּה תֵּלַכְנָה עִמִּי
 הָעוֹד־לִי בָנִים בְּמַעֲי וְהָיוּ לָכֶם לְאֻנָּשִׁים:¹² שְׁבָנָה בְּנָתִי לָכֵן^a כִּי

וַהֲפָרִי^b 1 || וּפְרִיו || 12^a m cs ins e fine v || שָׁקַל || 12^a m cs ins dl || 11^a m cs dl ||
 c-c dl, 1 vs 12

כרמי שלי ופריו לפני
 האלה לך שלמה והפרי לנטרים

13^{a-a} m cs dl || 1^b l קולך.

Cp 1, 1^{a-a} 6^{BL} בְּשִׁפְט || 1^b l c mlt MSS Vrs (cf 6 b) בְּשִׁדָּה || 6^{B+MSS} 3 || שְׁנֵי || 6^{B+MSS} 4 || רְעוּת || 6^a 6 plur ||
 2^a 6^{B+MSS} Aβ1—, 6^a l MSS (A) A(1)λ1— || 3^b cf 1^b || 3^c cf 2^a || 4^a 3 || 6^a 3 || 11 Var^J אֲתִי || 12^a 6^B 3.
 b cf 1^b || 8^a 6^L || 8^b 3 אֲבוֹתֶיהָ || c K יַעֲשֶׂה Q יַעֲשֶׂה || 11 Var^J אֲתִי || 12^a 6^B 3.

פֶּתַח הַסֶּמֶדֶר הַנָּצוּ הָרְמוּנִים

^bשֶׁם אֶתֶן אֶת־דְּרִי לָךְ^b:

¹⁴הַדּוֹדָאִים נָתַנוּ־רִיחַ וְעַל־פֶּתְחֵינִו כָּל־מִנְיָם

חֲדָשִׁים גַּם־יִשְׁנִים דּוֹרֵי צִפְנָתִי לָךְ:

¹מִי יִתְּנֶךָ כָּאֵחַ לִי יוֹנֵק שְׂרֵי אִמִּי

אֲמַצְאָךָ בְּחוּץ אֲשַׁקֶּךָ גַּם לֹא־יָבוֹז לִי:

²אֲנִהְיֶךָ^a אֲבִיאָךְ^b אֶל־בֵּית אִמִּי תִלְמַדְנִי^c

אֲשַׁקֶּךָ מִיַּיִן הַרְקַח מַעֲסִים רַמְיָ^d:

³שֶׁמֶאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי^a וַיִּמְנֹו תַּחֲבַקְנִי:

⁴הַשִּׁבְעָתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם

מִה־תִּעֲוִרוּ וּמִה־תִּעְרְרוּ^a אֶת־הָאֱהָבָה^b עַד שֶׁתַּחֲפִּין: ס

⁵מִי זֹאת עָלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהָ

תַּחַת הַתְּפֹאֶה עוֹרְרִיתֶךָ^a שָׁמָּה חִבְלָתְךָ^b אֲמָךְ^c ^dשָׁמָּה חִבְלָהָ

⁶שִׁימְנִי כַחוֹתָם עַל־לֶבְךָ כַחוֹתָם^a עַל־זִרְעֶךָ

כִּי־עֲנֶה כְמוֹת אֱהָבָה קָשָׁה כִּשְׂאוֹל קִנְיָה

רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי^b אֵשׁ שֶׁלֶהֲבַתִּיהָ^c:

⁷מִיָּם רַבִּים^a לֹא יוֹכְלוּ^b לִכְבֹּזֹת אֶת־הָאֱהָבָה^b וְנִהְרֹזֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ

אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ בָּאֱהָבָה^c בּוֹזוּ יָבוֹזוּ לָוִי: ס

⁸אֲתוֹזֹת לָנוּ קִטְמָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ

מִה־נַּעֲשֶׂה לְאַחֻזָּתֵנוּ^a בַּיּוֹם^b שִׁידֹב־רַבָּה:

⁹אִם־חֻמָּה הִיא נִבְנָה עָלֶיהָ^a טִירַת בָּסָף^a

וְאִם־דֹּלֶת הִיא נָצוּר^b עָלֶיהָ לֹוֹחַ אֲרוֹצִי:

¹⁰אֲנִי חֻמָּה וְשָׂרִי כַמִּגְדָּלוֹת^a

אֲזִי הָיִיתִי בַעֲיָנוֹ^b כַּמוֹצֵאת^c שָׁלוֹם: ס

13 ^{b-b} dl m cs || 14 1 פֶּתַחנִי || Cp 8, 1 > 8 || 2 ^a sic B-Asch, B-Napht
רְמוּנִים || ^b m cs dl || ^c dl, 1 c 8 וְאֵל חֶדֶר הוֹרְתִי || cf 3,4 || ^d 1 c mlt MSS
|| v 3 add ex 2,6 || ^a mlt MSS לְרֹאשִׁי || v 4 add, cf 2,7 || ^a sic B-Napht, B-Asch
1 חִבְלָתְךָ || ^b Edd nonn c & || 5 ^a 1 עוֹרְרִיתֶךָ || האֱהָבָה || ^b prps || תִּעֲוִרוּ
|| 6 ^a prps || יִלְדְמָה 1, יִלְדְתָךְ || ^c Var^b c & || ^{d-d} m cs dl || אֲמָךְ 1 || חִבְלָתְךָ
|| ^b Var^M sine Dag || ^c sic B-Asch; 1 c B-Napht et mlt MSS || כְּצִמִּיר
|| 7 ^a m cs dl || ^{b-b} 1 לִכְבוֹזָהּ || ^c praem את האֱהָבָה, שֶׁלֶהֲבַתִּיהָ, שֶׁלֶהֲבַת יָהּ
|| ^c prps dl m cs || 8 ^a nonn MSS || ^b Var^G בַּיּוֹם || 9 ^{a-a} frt m cs
dl || 10 ^a dl c 8 > 8 || ^c frt m cs dl || 10 ^a dl c 8 > 8 || 1 c 8
|| ^b 1 c 8 בַּעֲיָנוֹ || ^c prps כַּמוֹצֵאת || ut Var^{BJ}.

רְאוּהָ בָנוֹת וַיֵּאשְׁרוּהָ מַלְכוּת וּפִילֹגֶשִׁים^b וַיַּהֲלִוהָ:
 אִמִּי-זֹאת^a הַנְּשֻׁקָהּ כְּמוֹ-שָׁחַר יָפָה כְּלָבָהּ
 בָּרָה כַחֲמָה אִמָּה בְּנִדְגָלוֹת^b:
 אֶל-גִּנֹּת אַגֹּז יִרְדְּתִי לְרֹאוֹת בְּאֲבִי הַגִּחַל
 לְרֹאוֹת הַפֶּרֶחַה הַגֶּפֶן הַנְּצוֹ הַרְמָנִים:
 לֹא יָדַעְתִּי נִפְשִׁי שְׁמֹתַי^a מִרְכָּבוֹת עַמִּי^a נְדִיב^b:
 שׁוּבִי^a שׁוּבִי^a הַשּׁוֹלְמִית שׁוּבִי^a שׁוּבִי^a וְנַחֲזֶה-בָךְ
 מֶה-תַּחֲזֹו בַשּׁוֹלְמִית כְּמַחֲלַת^b הַמַּחֲנִים:^c
 מֶה-יִפּוּ פַעֲמֶיךָ בְּנִעָלִים בַּת-נָדִיב
 חֲמוּקֵי יִרְכֹּד כְּמוֹ^a חֲלָאִים מַעֲשֶׂה^b יְדֵי אֶמְךָ:^c
 שְׁרָרָךְ^a אֶגֶן הַסֶּהַר^b אֶל-יַחֲסֹר הַמִּזֹּג
 בַּטֶּנֶךְ עֲרַמַת חֲטָיִם סוּגָה בַשּׁוֹשְׁנִים:
 שְׁנִי^a שְׁנִיךָ פֶשֶׁנִי עֶפְרַיִם^b תִּאֲמַי צִבְיָה:
 צִיָּאָרְךָ כְּמַגִּדֵּל הַשָּׁן
 עֵינֶיךָ בְּרִכּוֹת בְּחֻשְׁבֹּן עַל-שַׁעַר בַּת-רַבִּים
 אֶפְדָּו כְּמַגִּדֵּל הַלְבָנוֹן צִוְּיָה פָנֶי דַּמְשֶׁק:
 רֹאשְׁךָ עַל־יָד כְּכַרְמֶל^a וְדִלַּת^b רֹאשְׁךָ כְּאַרְגָּמָן מִלֹּךְ אֶסּוּר בְּרֹהֲטִים:
 מֶה-יִפִּיתִי וּמֶה-נִעֲמַתִּי אֲהַבָּה^a בַּת-עֲנוּגִים^b:
 זֹאת קִזְמַתְךָ דָּמַתָּה לְתָמָר וְשְׁרִיךָ לְאַשְׁכְּלוֹת:
 אֲמַרְתִּי אֲעִלָּה בְּתָמָר^a אַחֲזָה בְּסִסְנִי
 וַיְהִי-גֹא שְׁרִיךָ כְּאַשְׁכְּלוֹת^b הַגֶּפֶן וְרִית אֶפְדָּו בַּתְּפוּחִים:
 וְחֶלֶךְ כִּינֹן הַטּוֹב^a הַזֶּלֶךְ לְדוּדִי^b לְמִישְׁרַיִם^a הַזֶּבֶב שִׁפְתֵי יִשְׁנִים:
 אֲנִי לְדוּדִי וְעָלִי תִשְׁוֹקְתוּ:^c
 לָכֶּה דוּדִי גִצָּא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בְּכַפְרִים:
 נִשְׁכְּמָה לְכַרְמִים^a גִּרָּאָה אִם-פֶּרֶחַה הַגֶּפֶן

9^b m cs dl? || 10^{a-2} prps dl || ^b prps כְּנַרְגַּל = plan Mars || 12^{a-2} prps
 (עמינדב טט || עמינדב || b dl, ex 7,2 (pl MSS et Hill מְרַהֵב בַּת עֲמִי
 Cp 7, 1^a prps שְׂבִי, sed recte שׁוּבִי || ^b 1 c ca 50MSS בְּמַחוּלַת || ^c prps c טט
 שְׂרָרָה || 3^a prps אֲמֵן || ^c 8 || מעשי || sic Occ, Or 2^a m cs dl || 1? || המַחְנִים
 5° ins || עֲפָרִים || ^b MS^{Hill} || 4^a dl || ^b || 1 || שְׂרָרָה || ^b prps || המַחְרָה, cf
 8 || 1 || אֶהְיֶה || ^b 1 c || 7 || 1 || ^b dl || 5 || 6 || 6^{a-2} m cs dl cf 6 || ראשֶׁךָ עָלָיו בְּכַרְמֶל
 || ^c dl m || 1 || כְּאֵשׁ בָּלֹחַת || ^b Var^M || 1 || בְּהַמָּר || 9^a 1 || 8 m cs dl || בַּת תַּעֲנוּגִים
 || 10^{a-2} m cs dl || ^b prps || 12 prps || לַחֲכִי || 13^a || 13^a prps dl.

מה־דודך מדוד שִׁכְבָּהּ הַשְׁבַּעְתָּנוּ:

10 דודי צח ואדום דגול מִרְכָּבָה: ם

11 ראשו כְּתָם פָּזֹא קַוצוֹתָיו^b תִּלְתָּלִים שְׁחֹרֹת כְּעוֹרֵב:

12 עֵינָיו כִּיּוֹנִים עַל־אֶפְקֵי מַיִם

רַחֲצוֹת בְּתֹלֵב וְשָׁבוֹת עַל־מְלֹאת:

13 לְחִיָּו^a כְּעֵרוֹנֶת^b הַבֶּשֶׂם מְגִדְלוֹת^c מִרְקָחִים^d

שִׁפְתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים נְטָפוֹת מֹזֶר עֵבֶר:

14 יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מִמְּלֹאִים בַּתְּרָשִׁישׁ

מַעֲיו עֲשֵׂת שֶׁן מַעֲלַפֶּת סְפִירִים:

15 שׁוֹקְרֵי עַמּוּדֵי שֶׁשׁ מִיִּסְדִּים עַל־אֲדָנִי־פֹז

מֵרָאֵהוּ כְּלִבְנוֹן בְּחֹזֶר כְּאֲרוֹזִים:

16 חֲכֹז מִמַּתְקִים וְכֹלֹז מִחֲמָדִים

זֶה דוּדִי וְזֶה רַעֲי בָנוֹת יְרוּשָׁלַם: ם

6 אָנֹה הֶלֶךְ דוּדָךְ הִיפָּה בְנָשִׁים

אָנֹה פָּנָה דוּדָךְ וַיִּבְקָשְׁנוּ עִמּוֹךְ:

2 דוּדִי יָרַד לָנָז לְעֵרוֹנֶת^a הַבֶּשֶׂם

^b לְרַעוֹת בְּנָשִׁים^b וַלְלָקֹט שׁוֹשְׁנִים:

3 אָנִי לְדוּדִי וְדוּדִי לִי הָרוּזָה בְּשׁוֹשְׁנִים: פ

4 יָפָה אֶת רַעֲיָתִי כְּתֹרָה^a נָאֹה כִירוּשָׁלַם ^bאִיפָּה בְּנִדְלוֹת^b:

5 הֶסְבִּי^a עֵינָיו מִגִּדְלֵי שָׁהֶם הִרְהִיבֵנִי

^bשִׁעְרָךְ כְּעֵדֶר הָעֵזִים שְׁגָלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד:

6 שְׁנִיךְ כְּעֵדֶר הָרַחֲלִים שְׁעָלוּ מִן־הֶרְחֶצֶה

שָׁכְלָם מִתְאִימוֹת וְשִׁכְלָה אֵין בָּהֶם:

7 כְּפִלַּת הָרְמוֹזִן רִקְתָּךְ מִבְּעַד לְצִמְתָּךְ:

8 שְׁשִׁים הִמָּה^a מְלֹכוֹת וְשִׁמְנִים פִּילִנְשִׁים ^bוְעֵלְמוֹת אֵין מִסְפָּר^b:

9 אַחַת הִיא יוֹנָתִי ^aתִּמְתִּי

אַחַת הִיא לְאַמָּה בָּרָה הִיא לְיוֹלְדָתָהּ

קוצותיו sine Dag, 1 c Var^M ^b ופז 1 c cs 1 a II || השבעתנו 1 g
 m cs dl || ^c neohbr כערוגת 5 MSS 1 c pl ^b לחיו 3 a || ^c prb 1 דלתיו || 13 a
 || חנו 16 prps || אדיר 15 prps || מרקחים B-Napht, B-Asch, sic ^d || armaria =
 Cp 6, 2 ^a 30MSS לערוגת || ^{b-b} prps בנפנים || 4 a prps dl (?) || ^{b-b} m
 cs dl, e v 10 || 5 a Var^{BM} הסבי 5b-7 ex 4, 1 b. 2. 3 b || 8 a prps לשלמה ||
^{b-b} m cs dl || 9 a m cs ins אחת היא.

13 שְׁלַחְתִּיךָ^a פָּרְדָם רְמוּזִים עִם^b פָּרִי מִגְדִּים^c כְּפָרִים עִם־נִדְרִים:

14 גִּדְרִי וְכַרְכֶּם^a קִנְהָ וְקִנְמוֹן עִם כָּל־עֵצִי לְבוֹנֶה

^b מֶרֶץ וְאַהֲלֹזֶת עִם כָּל־רֹאשֵׁי בְשָׁמִים:

15 מִמַּעַן גִּלְיָם^a בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְגִזְלִים^b מִן־לִבְגָדִי:

16 עֲוֹרֵי צָפוֹן וּבֹאֵי תִמָּן

הַפִּיחִי גִנִּי יִזְלוּ בְשָׁמִי

יָבֹא דוֹדִי לִגְנוֹ וְיֵאכֹל פְּרִי מִגְדִּיו:

5¹ יָבֹאתִי לִגְנִי^a אֶחֱתִי כֹלֶה^b אֶרְיִתִּי מִזֵּרִי עִם־בְּשָׁמִי

אֶכְלֶתִּי יַעֲרִי עִם־דֹּבְשֵׁי שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם־חֲלָבִי

אֶכְלוּ רֵעִים שְׁתִּי^c וְשָׁכְרוּ דוֹדִים: ׀

2^a אֲנִי יִשְׁנָה^a וְלִבִּי עָר קָזַל וְדוֹדִי דוֹפֵק

פֶּתַח־לִי אֶחֱתִי רַעֲיִתִי יוֹנְתִי תַמָּתִי

שָׂרָאשִׁי^b גִּמְלָא־טָל קִנְצוֹתִי^c רִסְיִסִּי^d לִילָה:

3 פֶּשֶׁטְמִתִּי אֶת־בִּתְּנִתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשָׁנָה

רַחֲצֶתִי אֶת־רִגְלִי אֵיכָכָה אֶטְנַפֶּם:

4 דוֹדִי שְׁלַח יָדוֹ מִן־הַחֹרֶץ^a וּמַעֲשֵׂי הָמוֹ עָלָיו^b:

5 קָמַתִּי אֲנִי לַפֶּתַח לְדוֹרִי^a וְיָדִי גִטָּפוֹ־מֹזֶר

וְאַצְבָּעֵתִי מֹזֶר עָבֵר^b עַל כַּפּוֹת הַמִּנְעוּלִים:

6 פֶּתַח־תִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חֲמֵק עָבֵר גִּפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְרוֹ־

בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאָתִיהוּ קִרְאָתִיו וְלֹא עָנְנִי:

7 מִצְאָנִי הַשְּׂמֹרִים הַסִּבְבִּים בְּעִיר הַכּוֹנֵי פִצְעוֹנִי

נִשְׁאַר אֶת־רִדְדִי מִעָלִי שְׁמִרֵי הַחֲמוֹת:

8 הַשְּׁבַעֲתִי אֶתְכֶם בְּגֹזֶת יְרוּשָׁלַם^a אִם־תִּמְצָאוּ אֶת־דוֹדִי

מִה־תִּגְדוּ לוֹ^b שְׁחֹלֶת אֶהְבֶּה אָנֹכִי:

9 מִה־דוֹרְךָ מִדֹּדֶר הִיפָּה בְּנָשִׁים

13^a prps לחַיִּיךָ || ^b ins כָּל־ || ^{c-c} add, cf mtr || 14^a dl || ^{b-b} frt dl || ^c ins
 15^{a-a} frt l || ^b Var^M וְנוֹזִלִים || ^c huc trsp frt v 12 || Cp 5, 1^a prps
 2^a Var^B יִשְׁנָה || ^b pl MSS sine Dag || ^c Var^M וְשֵׁטֶשׁ || ^c l c וְשֵׁטֶשׁ || ^d melius רִשִּׁי || 4^a prps ins בְּדִלְת || ^b sic
 Hill, 1 c mlt MSS Edd עָלִי, prps ins e v 6 בְּדַבְרוֹ et l versum:
 דוֹדִי שְׁלַח יָדוֹ מִן הַחֹרֶץ בְּדִלְת
 וּמַעֲשֵׂי הָמוֹ עָלִי נִפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְרוֹ

5^a dl m cs, prps ins בְּכַפּוֹת הַמִּנְעוּלִים || ^{b-b} prps dl cf ^a || 6^{oo} dl, cf v 4 || 7 frt
 dl m cs || 8^{a-a} l m cs בְּגֹזֶת || ^b l m cs לְדוֹדִי.

^{a11} צִאֲנָה^b וְרֵאִינָה^c דְּבָנוֹת צִיּוֹן^d בַּמֶּלֶךְ שְׁלָמָה׃
 בַּעֲטָרָה שְׁעִטְרָה-לֹא אִמּוֹ׃ בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֹחַת לְבוֹ׃ ׀
 4 הִנֵּה יָפָה רַעֲיָתִי^a הִנֵּה יָפָה^a עֵינֶיהָ יוֹנִים^b מִבָּעַד לְעִמָּתָךְ^b
 שַׁעְרָךְ^c כְּעֶדֶר הָעֵזִים שְׁגִלְשׁוֹ^d מִתֵּר גִּלְעָד׃
 שְׁנֵיהָ כְּעֶדֶר הַקְּצוּבוֹת שְׁעָלוּ מִן-הָרְחֹצֶה^a
 שְׁכֹלָם מִתְאִימוֹת וְשִׁכְלָה^b אֵין בָּהֶם׃
 3 כְּחוֹט הַשָּׁנִי שִׁפְתוֹתֶיךָ וּמִדְּבָרְךָ נִאוּהָ׃
 כִּפְלַח הָרִמּוֹן רִקְתָּךְ מִבָּעַד לְעִמָּתָךְ׃
 4 כִּמְגֵל דְּוִיד צִוְּאוֹךְ בָּנוֹי לְתַלְפִּיזָה^a
 אֵלֶּה הַמִּגְן תְּלִוִי^b עָלָיו כָּל שְׁלֹטֵי הַגְּבָרִים׃
 5 שֹׁנִי^a שְׁרִיף כְּשֹׁנֵי עֶפְרַיִם^b תְּאוֹמֵי צִבְיָה^c הָרָעִים בְּשׁוֹשָׁנִים׃
 6 עַד שִׁיפוֹת הַיּוֹם וְנָסוּ הַצִּלְלִים
 אֵלֶיךָ לִי אֶל-הָרַם הַמּוֹר וְאֶל-גִּבְעַת הַלְבוֹנָה׃
 7 בָּלֶךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ׃ ׀
 8 אֲתִי^a מִלְּבָנוֹן כָּלָה אֲתִי^b מִלְּבָנוֹן תְּבוֹאִי
 תִּשְׁוִרִי וּמֶרְאֵשׁ אִמְנָה מֶרְאֵשׁ שְׁנִיר וְחֶרְמוֹן
 מִמַּעֲנוֹת אֲרִיזֹת מִתְּרֵי גְּמָרִים׃
 9 לִבְבֹּתַי אֲחֹתִי כָלָה^a לִבְבֹּתַי^b בְּאַחֲרֵי מַעֲיִנֶיךָ בְּאַחֲרֵי עֲנָק^d
 10 מִתְּיָפוּ דְרִיךְ אֲחֹתִי כָלָה^a מִתְּיָבוּ דְרִיךְ מִיּוֹן׃
 וְרִיחַ שְׁמֵנֶיךָ מִכָּל-בְּשָׂמִים׃
 11 נִפְתַּח תִּטְפָּנָה שִׁפְתוֹתֶיךָ כָלָה^a דְּבִשׁ וְחֶלֶב תִּחַת לְשׁוֹנְךָ׃
 וְרִיחַ שְׁלֹמֹתֶיךָ כְּרִיחַ לְבָנוֹן׃ ׀
 12 גִּן נְעוּל אֲחֹתִי כָלָה גִּל נְעוּל מַעֲיֵן חֲתוּם׃

II^a ins e v 10 || בנות ירושלם || Var^M c 8 || צאִינָה || Var^B || d-d dl || וראינָה || c 8 || e m cs dl || 1 || בנות ירושלם צאנָה | וראינָה במלך || f m cs dl aut || ביום || c 8 || e m cs dl || 1 || aut || חתנתו || Cp 4, 1 || a-a m cs dl || b-b m cs dl (e v 3) || c Var^G || שַׁעְרָךְ || d-d l c ca 10MSS || ut 6,5 || 2 || a sic B-Asch, B-Napht Var^M || הִרְחֹצֶה || b Var^M || שכלָה || 3 Var^M || ומדברֶיךָ || 4 || a 1 || לתלִיזָה || cf Gn 27,3 || b frt dl m cs || 5 || a dl || b MS^{Hill} || עֶפְרַיִם || c-c dl, ex 2,16 || 6 || a dl, cf 2,17 || 8 || a 1 c || אֲתִי || b 1 || אֲחֹתִי || c sic 8; pl MSS Edd || שְׁנִיר || g || a-a add cf mtr || b sic Occ, Or || לבבתיני || c Q || בְּאַחֲרֵי || d Var^M || עֲנָק, frt dl || 10 || a m cs dl || b-b trsp in v 11 || 11 || a dl m cs || b dl frt m cs || c dl m cs || d ins e v 10 || וְרִיחַ שְׁמֵנֶיךָ מִכָּל-בְּשָׂמִים || v 12 trsp frt post v 15 || a mlt MSS || g maj || b 1 c mlt MSS || g || c dl m cs.

14 יִזְנֹתִי בַחֲנוּנֵי הַסֵּלַע בְּסֹתֶר הַמִּדְבָּרָה
 הָרֵאִינִי אֶת־מְרֹאֲיָךְ הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלְךָ
 כִּי־קוֹלְךָ עָרֵב וּמְרֹאֲיָךְ נְאוּהָ: ׀
 15 אֶחְזוּ־לִנִּי שְׁעִלִים שְׁעִלִים קִטְנִים
 מִחֲבָלִים בְּרָמִים וּכְרָמִינוּ סִמְדָּר:
 16 דוּדִי לִי וְנָאֲנִי לֹו הָרְעָה בַּשּׂוֹשְׁנִים:
 17 עַד שְׁיִפּוֹת הַיּוֹם וְנָסוּ^a הַצִּלְלִים
 סב^b דְּמַה־לְךָ דוּדִי לַצִּבּוֹי^b
 אֲוֹ לַעֲפָר הָאֵילִים עַל־הָרִי בְּתָרֵד:^d ׀
 3¹ עַל־מִשְׁכְּבִי בְּלִילוֹת בִּקְשָׁתִי אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי בִּקְשָׁתִי
 2² אֶקְוֶמָה נָא וְאֶסּוּבָבָה בְּעִיר בְּשׂוֹקִים וּבְרַחֲבוֹת
 אֶבְקֶשָׁה אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי בִּקְשָׁתִי וְלֹא מִצָּאתִי:
 3³ מִצָּאִינִי הַשְּׂמָרִים הַסְּבָבִים בְּעִיר אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי רְאִיתָם:
 4⁴ בְּמַעַט שֶׁעֲבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצֵאתִי אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי
 אֶחְזֹתִיו וְלֹא אֶרְפָּנוּ^a
 ב^b עַד־שֶׁהִבִּיאֲתִיו אֶל־בֵּית אֹמִי וְאֶל־חֹדֶר הַזֹּרֶתִי:
 5⁵ הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנֹת יְרוּשָׁלַם בַּעֲבָאוֹת אֲוֹ בְּאִילֹת הַשָּׂדֶה
 אִם־תִּעֲזְרוּ וְאִם־תִּעְזְרוּ אֶת־הָאֵהָבָה עַד שֶׁתִּחַפֵּץ: ׀
 6^a מִי זֹאת^a עֲלָה מִן־הַמִּדְבָּר בְּתִימְרוֹת^b עֵשֶׂן
 מִקְטֶרֶת מֵר וּלְבוֹזָה מִכָּל אֲבֻקַּת רֹחַב:
 7⁷ הִנֵּה מִסְתֹו שְׁלֹשְׁלֹמָה שְׁשִׁים גִּבּוֹרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבְרֵי יִשְׂרָאֵל:
 8⁸ בָּלֵם אֶחָזִי חָרֵב מְלֻמָּדִי מִלְחָמָה
 אִישׁ חֲרָבוֹ עַל־יָרְכוֹ מִפֶּחֶד בְּלִילֹת: ׀
 9⁹ אֶפְרָיִם עָשָׂה לֹו הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמָה מַעֲצֵי הַלְבָּנוֹן:
 10¹⁰ עֲמוּדָיו עָשָׂה כֶּסֶף רִפִּידָתוֹ זָהָב
 אֶמְרִיכּוֹ אֶרְגָּמוֹ תֹוכּוֹ רִצּוֹף אֹהֶבָה^b מִבְּנֹת יְרוּשָׁלַם:^c

14^a pl MSS הַשְּׁמִיעֵנִי, Var^G etiam הַשְּׁמִיעֵנִי || ^b 1 c K ומְרֹאֲיָךְ Q mlt
 MSS ומְרֹאֲיָךְ || 17^a 1 c טטס וְנָסוּ || ^{b-b} frt 1 לַצִּבּוֹי || cf 8,14 ||
^c Var^G אֶל || ^d prps בְּשָׂמִים ut 8,14 || Cp 3, 1^{oo} add cf mtr et cf 2 || 2 sic
 Occ, Or ואֶסּוּבָבָה || 3 ex 5,7, frt 1 מִצָּאתִי || 4^a frt ins נִפְשִׁי || 5^{a-a} 1 מִהֲזֹאת || ^b 2oMSS כְּתֻמֶּת (sing
^{b-b} dl, ex 8,2 || v 5 frt dl, ex 2,7 || 6^{a-a} 1 מִהֲזֹאת || ^b 2oMSS כְּתֻמֶּת (sing
 ? cf Vrs), 1 בְּתִימְרוֹת || 7^{oo} m cs dl || 9° m cs dl aut שלמה aut המלך ||
 10^{a-a} trsp post אֹהֶבָה || ^b 1 הַבְּנִים || ^{c-c} dl, cf ad 11.

14 אֲשַׁכֵּל הַכֶּפֶר וְדוּדִי לִי בְכַרְמִי עֵין גִּדִּי: ם
 15 הַנֶּדָּה יָפָה רַעֲיָתִי הַנֶּדָּה יָפָה עֵינֶיהָ יוֹנִים:
 16 הַנֶּדָּה יָפָה דוּדִי אֶף נָעִים^a אֶף-עַרְשָׁנוּ רַעֲנָנָה^b:
 17 קָרוֹת בְּתִינֹה^a אַרְזִים רְחִיטָנוּ^b בְּרוֹזָתִים:
 2 1 אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׂדֶה שׁוֹשַׁנֶּת הָעֲמָקִים:
 2 בְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹתִים בֵּין רַעֲיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת:
 3 בְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר בֵּין דוּדִי בֵּין הַבָּנִים
 בְּצִלּוֹ חֲמֹדִי וְיִשְׁבֹּתִי וּפְרִיז מְתוֹק לְחֶכְי:
 4 הִבִּיאֲנִי אֶל-בֵּית הַיָּין וְדִגְלוּ עָלַי אֲהָבָה:
 5 סִמְכוּנִי^a בְּאִשִּׁישׁוֹת^b רַפְדוּנִי^c בְּתַפּוּחִים^d
 כִּי-חִזַּלְתָּ אֲהָבָה אֲנִי:
 6 שֶׁמֶמַּלֹּךְ תַּחַת לְרָאשֵׁי וַיְמִינֻ תַּחְבֵּקֵנִי:
 7 הַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בָּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אוֹ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה
 אִם-תַּעֲרִירוּ וְאִם-תַּעֲזָרוּ אֶת-הָאֲהָבָה^a עַד שְׁתַּחֲפֵץ: ם
 8 קוֹל דוּדִי הִגֵּה-זֶה בָּא
 מְדַלֵּג עַל-הַהָרִים מִקְפֵּץ עַל-הַגְּבְעוֹת:
 9 דִּזְמָה דוּדִי לְצִבִּי אוֹ לְעֶפֶר הָאֵילִים^a
 הִגֵּה-זֶה עוֹמֵד^b אַחֵר כְּתֻלָּנוּ
 מִשְׁנִיחַ^c מִן-הַחֲלֹנוֹת מִצִּיץ^d מִן-הַחֲרָפִים:
 10 עֲנָה דוּדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעֲיָתִי^b יָפָתִי וּלְכִי-לָךְ:
 11 כִּי-הִנֵּה הַסֶּתִּי עָבַר הַנֶּשֶׁם חֲלָף הַלֵּב^b לִי: [בְּאַרְצָנוּ:
 12 הַנְּצָנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ אֵת הַזָּמִיר הַגִּיעַ^a וְקוֹל הַתּוֹזַר נִשְׁמַע
 13 הַתְּאֵנָה חֲנֻטָה פָּנִיהָ וְהַגִּפְנִים סִמְדָּר^a גִּתָּנוּ הָיִת
 קוּמִי לְכִי^b רַעֲיָתִי יָפָתִי וּלְכִי-לָךְ: ם

15 ^a m cs dl? || 16 ^{a-a} m cs dl? || ^b ὁ ^ῥ floridus ^ῥ רציפא ||
 17 ^a 1 c ^ῥ ביתנו || ^b ^ῥ c nonn MSS רחִיטָנוּ || 1 c Q רְחִיטָנוּ || Cp 2,
 3 MSB חֲמֹדִי || 4 1 || 5 ^a 1 סִמְכוּנִי || ^b sic 1, ^ῥ בְּאִשִּׁישׁוֹת || ^c 1 || רַפְדוּנִי ||
^d 1 || בְּתַפּוּחִים || ^{e-e} add, cf mtr et 5,8 || v 7 m cs frt 1
 השבעתי אתכם בנות באילות השדה
 אם תעירו את האהבה עד שתחפץ
 7 ^a prps c ^ῥ אֲהָבָה || 9 ^{a-a} dl, cf v 17 || ^b sic Occ, Or עֹמֵד || ^c prps
 + ^ῥ || יוֹנִתִי + ^ῥ || ^d prps אֲצִיץ || 10 ^{a-a} extra mtr (vel dl?) || ^b וְהִלֵּךְ ||
 11 ^a Q הַסֶּתִּי (הַשְׁתוּ) || ^b mlt MSS וְהִלֵּךְ || 12 ^{a-a} m cs dl ||
^b m cs dl || 13 ^a m cs dl? || ^b 1 c Q לָךְ || ^c וְהִלֵּךְ + ^ῥ.

שיר השירים

CANTICUM CANTICORUM.

- 1 ¹ שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשֹׁלֹמָה:
- 2 ² וְשִׁקְנִי^a מִגְשִׁיקוֹת פִּיהוּ^b כִּי-טוֹבִים דְּרִיךְ מִיָּוִן:
- 3 ³ לָרִיחַ שְׁמִנֶיךָ טוֹבִים^a שֶׁמֶן תוֹרֵק^b שְׁמֶךָ עַל-כֵּן עֲלָמוֹת אֲהַבֶּיךָ:
- 4 ⁴ מִשְׁכְּנִי אֶחֱרִיךָ^a גְּרוּעָה הִבִּיאֲנִי^b הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו^c
- גִּילָה וְנִשְׁמַחָה בְּךָ נִזְכֶּרָה^d דְּרִיךְ מִיָּוִן מִיִּשְׁרָיִם אֲהַבֶּיךָ:
- 5 ⁵ שְׁחֹזְרָה אֲנִי וְנָאֹה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם
- כָּאֶהְלִי קָדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמָה:
- 6 ⁶ אֶל-תִּרְאַנִי שְׂאֲנִי שְׁחֹרְחֹרֶת שִׁשְׁזֹפְתָנִי הַשֶּׁמֶשׁ
- בְּנִי אֲמִי גִחְרוּ-כִי שְׁאֲנִי גִטְרָה אֶת-הַכְּרָמִים כְּרָמִי שְׁלִי
- [לֹא גִטְרָתִי:
- 7 ⁷ הַגִּידָה לִי שְׂאֲהֶבָה נִפְשִׁי^a אֵיכָה תִרְעָה^a אֵיכָה תִרְבִּיץ בַּצִּהָרִים
- שְׁלֹמָה אֶהְיָה בְּעַמְּיָה^b עַל עֲדָרֵי חִבְרֶיךָ: ׀
- 8 ⁸ אִם-לֹא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים
- צֹא-יִלָּךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן וְרַעֲי אֶת-גְּדִילֶיךָ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרָעִים: ׀
- 9 ⁹ לְסַסְתִּי בִּרְכָבִי פָרָעָה דְּמִיתֶיךָ רַעֲיָתִי:
- 10 ¹⁰ נֶאֱוָו לְחִילֶיךָ בַּתּוֹרִים צוּאֲרֶךָ בַּחֲרוּזִים:
- 11 ¹¹ תּוֹרֵי זֶהָב גַּעֲשֶׂה-לָּךְ עִם נִקְדוֹת הַכֶּסֶף:
- 12 ¹² עַד-שֶׁהַמֶּלֶךְ בְּמִסְכּוֹ נִרְדִּי נָתַן רִיחוֹ:
- 13 ¹³ צִרֹר הַמָּר וְדוּרִי לִי בֵּין שְׁנֵי יָלִין:

Cp I, I sic M || 2 ^a 1 || נִשְׁקְנִי || 3 ^{a-a} m cs dl, טו || וְרִיחַ שְׁמִנֶיךָ מִכָּל-טו +
 בְּשָׁמִים cf 4, 10 || ^b frt 1 מוֹרֵק, ὁ ἐκκενωθὲν, ὁ effusum; vel 1 || 4 ^a טו +
 נִשְׁכֶּרָה || 5 ^b 1 c s || הִבִּיאֲנִי || 6 ^c 1 c s || חֲדָרֶךָ, sing etiam ὁ || ^d prps ||
^{c-c} add; cf mtr || 5 1 || שְׁלֹמָה (?) || 6 ^{o-o} add, cf mtr || 7 ^{a-a} m cs dl ||
^b 1 || בְּעַמְּיָה vel c s || 8 ^{o-o} add, cf mtr || 9 sic Occ, Or || לְסוֹסְתִי prps
 גִּרְדוֹ || 12 1 frt ||

26 אֶת־כָּל־זִבְחָהּ^b יֵרָאֶה^c הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחֵץ׃ מ

42¹ וַיַּעַן אִיזָבֵל אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר:

2 יָדַעְתָּ^a כִּי־כָל תּוֹכַל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמֶּךָ מִזְמָה^b:

^{a3} מִי זֶה וּמַעֲלִים עֲצָה ^b בְּלִי-דַעַת ^a לְבֶן הַנְּדָתִי וְלֹא אָבִין נִפְלְאוֹת מִפְּנֵי

4° שָׁמַע-נָא וְאַנְכִי אֲדַבֵּר אֲשַׁאֲלֶךָ וְהוֹדִיעַנִי: [וְלֹא אֲדַע:

5 לְשִׁמְע־אֶזְנִי שְׁמַע־תִּי וְעֲתָה עֵינִי רֵאֲתָךְ:

6עַל־בֶּן אִמָּאָם וְנִתְּמַתִּי עַל־עַפְרָא וְאַפְרָ:

וַיְהִי אַחֲרֵי דִבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיזָבֶּה וַיֹּאמֶר יְהוָה

אֶל-אֱלִיפַז הַתִּימְנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבְשֵׁנֵי רַעֲיֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתָּם אֵלַי

נְכוּנָה כַּעֲבָדִי אֵיזֹב: ⁸ וְעָתָה קָחוּ לָכֶם שִׁבְעָה-פָּרִים וּשְׁבַעֲהָ אֵילִים

וּלְכֹרוּ אֶל-עַבְדֵי אִיזֵב וְהָעֲלִיתֶם עִזְלָה בְּעַדְכֶם וְאִיזֵב עַבְדֵי יִתְפַּלֵּל

עֲלֵיכֶם כִּי^א אִם-פָּגַנוּ אִשָּׁא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נִבְלָה כִּי לֹא דִבְרֹתֶם

אֱלֹהִים^ב נִבְרָאָה פַּעַקְרֵי אִיזֵב: 9 וַיִּלְכוּ אֱלֹהֵינוּ הַתִּימָנִי וּבִלְבָד הַשּׁוֹמֵי לְפָר־

הַנֶּעֱמָתִי נִינְעָשׂוּ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים יְהוָה נִשְׁאָא יְהוָה אֶת־פָּנָי אֲדִיב:

וַיֵּהָרֶה שָׁב אֶת-שִׁבְיָתָא^a אֵיזַב בְּהַתְּפִלָּוָ בְּעֶד רַעְיָהּ^b וַיִּסַּף יֵהָרֶה אֶת-

כָּל־אֲשֶׁר לְאִיזֵב לְמִשְׁנָה: ١١ וַיָּבֵאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־אֶחָיוֹתָיו וְכָל־

לְפָנָיו וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיֵּגְדוּ לוֹ וַיִּבְחֲמוּ אֹתוֹ עַל

כָּל־תְּרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וּבִתְנוּ־לֹו אִישׁ קִשְׁיָטָה אַחַת וְאִישׁ

גַּזְמִים זָהָב אֶחָד: ¹²וַיִּהְיֶה בְּכֵן אֶת-אֲחֵרִית אֵיזֹב מִקְאֲשָׁתוֹ וַיְהִי-לּוֹ

אַרְבַּעָה עָשָׂר אֵלֶּיךָ זָאֵן וְשֵׁשֶׁת אֲלֵפִים גְּמָלִים וְאַלֶּף-עָמֹד בְּקֶרֶת וְאַלֶּף

אֶתֹנֹת: ¹³וַיְהִי־לֹ שְׂבָעָהּ בָּנִים וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת: ¹⁴וַיִּקְרָא שְׁם־הָאֶחָת

יְמִימָהּ וְשֵׁם הַשָּׁנִית קִצֵּיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קָרֵן הַפֶּדֶד: ¹⁵וְלֹא נִמְצְאָה

וְנָשִׁים יָפוֹת כְּבָנוֹת אֵיזֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיֵּתֶן לָהֶם^b אֲבִיהֶם^b נַחֲלָה בְּתוֹךְ

אֲחִיהֶם: ^b16 נִתְּנִי אֵיזֹב אַחֲרֵי-זֹאת מִאֲהָ וְאַרְבָּעִים ^aשָׁנָה וַיֵּרָא ^bאֶת-

בָּנָיו וְאֶת-בְּנֵי בָנָיו¹⁷ אֲרַבְּעָה דִּרְוֹת: וְיָמַת אִיזֹב זָקֵן וְשָׁבַע יָמִים:

יִדְעָתִי || 2^a l C Vrs || שְׂרָץ || Cp 42 v I dl || 1^c l c || יִרְאֵה || 26^a l || אֲתוּ || K
 בְּמַלְאִים || 3^{a-a} add ex 38,2 || 1^b ins c MS^{Ken} 100 || מְאוֹמָה || 1^b l c || יִדְעָתִי || K
 v 4 add || 6^o conj c || עַל־עַפְרָה || et l c || 6 (ἐτάκην) || אֶמֶם (S *silebo*) et ins antea,
 m cs, הֶמֶם || 7^l || עָלֵי || 8^a dl || אֵם (mlt MSS כִּי) || 1^b || עָלֵי || 9^l c mlt MSS || 6° ||
 לָחֶם || 10^a K || שְׂבִיתָ || Q —וְתָ || 1^b || רָעִיו || 11 ins c MS^{Ken} 76 || וַיִּשְׁתּוּ || et dl c || 6° ||
 שְׂבִיעָה (= 2 × 7) || 13 frt forma mixta ex || 2MSS^{Ken} >2 || בְּבִיתוֹ ||
 (sic 11MSS) || 14 l frt || יְמוֹמָה || 15^a l c 2MSS^{Ken} || 6^o || —צָאוּ || 4MSS || 1^b ||
 5MSS || אֲבִיהֶן || 3MSS || אֲחִיהֶן || 16^a || 70 et postea τὰ δὲ πάντα ἐτη ἔζησεν
 240 (6^{MSS} 248) || 1^b K || וַיִּרְאֵה || 1^c ins ? || וּבְנֵיהֶם || 17 || 6^o || + add.

- 4 לֹא־אֲחֲרִישׁ^b בְּיָדוֹ^c וּדְבַר־דְּבוּרוֹתַי וְחִינִי עֲרָפוֹ:
 5 מִי־גָלָה פָּנַי לְבוֹשׁוֹ בְּכַפֵּל רֹסְנוֹ מִי יָבוֹא:
 6 דָּלְתִי פָּנָיו מִי פִתְּחָ סְבִיבוֹת שְׁנֵי אֵימָה:
 7 גִּזְאוֹתָ^a אֲפִיקִי מִגָּנִים^b סָגֹר חוֹתָם צָרָב:
 8 אֶחָד בְּאַחַד יִגְשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵּינֵיהֶם:
 9 אִישׁ־בְּאַחִיהוּ יִדְבֹּקוּ יִתְלַכְדוּ וְלֹא יִתְפָּרְדּוּ:
 10 עֲטִישְׁתִּיו תִּהְלֵ אֹר וְעֵינָיו כַּעֲפַע־פִּי־שֹׁחַר:
 11 מִפּוֹ לַפִּידִים יִהְלְכוּ בִּידְוֵי אִשׁ וּתְמַלְטוּ:
 12 מִגְּחִירָיו יֵצֵא עֵשֶׁן כְּדוֹד נְפוֹחַ וְאֲנִי:
 13 נִפְשׁוּ גִּחְלִים תִּלְהֹט וְלֹהֵב מִפּוֹ יֵצֵא:
 14 בְּצִנְאוֹרֵי יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תִּדְוִץ^a דָּאֲבָה^b:
 15 מִפְּלִי^a בְּשָׂרוֹ דְּבִקּוֹ^b צִוּק^c עָלָיו בְּלִי־מוֹט^c:
 16 לְבוֹ יֵצוּק^a כְּמוֹ־אַכָּן^a וְיֵצוּק^b כְּפֹלַח תַּחְתִּית:
 17 מִשְׁתֹּא^a יִגְדּוּ אֱלִים^b מִשְׁבָּרִים^c יִתְחַטְּאוּ^d:
 18 מִשְׁנִיגָה^a חָרַב בְּלִי תִקּוּם חֲנִית מִסַּע וְשָׂרִיהָ^c:
 19 יִחַשֵּׁב לְתֵבֶן בְּרוֹל לַעֲץ רִקְבּוֹן נְחוּשָׁה:
 20 לֹא־יִבְרִיתֶנּוּ בֶן־קֶשֶׁת לֶקֶשׁ נְהַפְכוּ־לָו אֲבִי־קֹלַע:
 21 בִּקֶּשׁ נְחֹשֶׁבֶת תּוֹתַח וְיִשְׁחַק לְרַעַשׁ בִּידּוֹן:
 22 תַּחְתִּירוּ^a תַּדְוִי חֲרֹשׁ^b יִרְפָּד תְּרוּץ עָלֵי־טִישׁ:
 23 יִרְתִּית כְּסִיר מְצוּלָה יָם יִשִּׁים בְּמִרְקָחָה:
 24 אֲחִירוּ^a יֵאָרֵב^b נְתִיבָה^c יִחַשֵּׁב^d תַּהוֹם לְשִׁיבָה^c:
 25 אֵין־עַל־עַפָּר מִשְׁלֹף^a הָעֵשׂוּ^a לְבָלִי־חַת^b:

4 ^a Q^{0c} לו || ^b Si v 4 cum 4I,1—3 conjg, 1 frt יִחַדֵּשׁ || ^c prps עֲרָפוֹ || ^d prps
 1 c 5 || cf ^c al הוֹד, הוֹן || ^e prps אֲחִישׁ || sed cf וְאֲדָבֶר
 8 1 || סָגֹר חוֹתָם צָר || ^{b-b} 1 c 6 || ^a 1 c 7 || פִּי || 6 || סָרִינוּ (θώπακος) ||
 וְאֲנִים || 12 1 c 8 || יִהְיוּ || 11 || שְׁתִּי || 10 || dl (Var) || ^h (*) || 34 MS^{Ken} v 9 > || וְרוּחַ
 (1 dittogr) || 13 1 c 9 || MSS || בָּנִי || 14 ^a 1 c 11 || MSS || טִישׁ || תְּרוּץ || 1 c 10 || (ἀπωλεία)
 || 15 ^a dub || 1 c 11 || דְּבִקּוֹ || ^{c-c} > (*) || dl || 16 ^{a-a} dl (gl) || ^b dl (Var) ||
 17 ^a 11 || MSS^{Ken} || מִשְׁתֹּא (= מִשְׁתֹּא || מִשְׁתֹּא || vel מִשְׁתֹּא || ^b prps (?) || גִּלִּים || cf ^c; 1 || ^{dii}
 vel אֱלִים || ^a 1 c 12 || מִשְׁנִיגָה || גִּבְרִים || 1 frt || מִשְׁבָּרִים || מִשְׁבָּרִים || ^c prps || ^a 1 c 13 ||
 יִתְחַטְּאוּ || 18 ^a 1 c 14 || MS^{Ken} || טִישׁ || תִּישׁ || ^b dub; || יִשָּׂא || ^c 1 frt || וְשָׂרִיהָ || 19 1 frt
 חֲרֹשׁ || et postea || חַת || 22 ^a prps || לֹא || בָּלִי || כְּנָה || 21 ^a 1 c 15 || (1 dittogr) ||
 cf 10 || ^{b-b} incert; || frt || 23 1 frt || יִשִּׁים || 24 ^a || רִית || ^b prps (?) ||
 לִיבָשָׁה || לִשְׁבִּילָה || 1 frt || לִשְׁבִּילָה || ^c prps || יִתְחַטְּאוּ || ^d 1 frt || ^c prps || יִתְחַטְּאוּ ||
 לְבַעַל חַיִּית || ^{b-b} 1 || מִשְׁלֹף || 25 ^a 1 c 16 || לְשִׁבָּתוֹ || prps (?) ||

[illegible]

- 19 הִתְתֵּן לַסּוֹם גְּבוּרָה הִתְלַבֵּשׁ צִוְאָרָו רַעְמָה:
 20 הִתְרַעֲשֵׁנוּ בְּאַרְבֶּה הוֹד ^aנִחְרָו אִימָה:
 21 יִחַפְּרוּ ^aבְּעֵמֶק וַיֵּשִׁישׁ בְּכַח ^bיֵצֵא לִקְרֹאת־נָשֶׁק:
 22 וַיִּשְׁתַּק לַפֶּחָד וְלֹא יִחַת וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֵב:
 23 עָלָיו ^aתִּרְגַּה אֲשֶׁפֶה לֶהֱב חֲנִית וְכִידוֹן:
 24 בְּרַעַשׁ וְרָגָז וְנִמְא־אָרֶץ וְלֹא יֵאֱמִין ^aבִּי־קוֹל ^bשׁוֹפָר:
 25 בְּדֵי שֹׁפָרוֹ וַיֹּאמֶר הָאֵת וּמִרְחוֹק יָרִית מִלְחָמָה רַעַם שָׁרִים
 26 הִמְכִּינֵתָּ יֶאֱכֹר־נָגַן יִפְרֹשׁ כְּנָפוֹ לְתִימֹן:
 27 אִם־עַל־פִּיךָ יִגְבִּיֶה נִשְׁרָא ^aוְכִי ^bיָרִים קִנּוּ:
 28 סָלַע יִשְׁכֹּן וַיִּתְּלֶנּוּ עַל־שֵׁן־סָלַע וּמִצּוּדָה:
 29 מִשֶּׁם חֹפֶר־אָכַל לְמִרְחוֹק עִיגָיו וּבִיטּוֹ:
 30 וַיִּפְרָחוּ יַעֲלֵוּ־דָם וּבִאֲשֶׁר חָלָלִים שָׁם הוּא:
 40 ^aוַיַּעַן יְהוָה אֶת־אֵיזֵב וַיֹּאמֶר:
 2 הָרֹב עִם־שָׂרֵי יִסּוּר מוֹכִיחַ אֵלֹהִים יַעֲנֶנָּה:
 3 וַיַּעַן אֵיזֵב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר:
 4 הֵן קָלְתִּי מָה אֲשִׁיבְךָ יָדֵי שְׁמַתִּי לְמוֹ־פִי:
 5 אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתִּים וְלֹא אוֹסִיף:
 6 וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אֵיזֵב מִן־סַעְרָה וַיֹּאמֶר:
 7 אֲוֹר־נָא כְּגֹבֶר ^aחֲלָצִיךָ אֲשֶׁאֱלֹךְ וְהוֹדִיעֵנִי:
 8 הֲאֵפֶה תִּפְרַר מִשִּׁפְטִי תִרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק:
 9 וְאִם־זָרוּעַ כָּאֵל לֹךְ וּבְקוֹל כְּמַהוּ תִרְעֶם:
 10 עֲדֶה־נָא גִאוֹן וְגִבָּה וְהוֹד וְהִדָּר תִּלְבָּשׁ:
 11 הֲפִיץ עֲבָרוֹת ^aאִפְּךָ וּרְאָה ^bכָּל־גִּאֵה וְהִשְׁפִּילָהּ:
 12 רְאָה ^aכָּל־גִּאֵה ^bהַכְּנִיעָהּ ^cוְהִדָּךְ ^dרָשָׁעִים תַּחֲתֵם:
 13 טָמְנִם בְּעַפְּרִי יַחַד פְּגִיָּהִם חֲבוּשׁ בְּטָמּוֹן:
- 19 ἀπαε γραπεόμενον; 1 frt עֲנָמָה || 20 ^{a-a} prps גְּבוּרָה אִימָה sed 1 prb || 21 ^a 1 c ט ש ט יִחַפְּרוּ || ^b conj c ט c יֵצֵא || 22 1 c 3 MSS ס לפחת (cf ט βασιλεῖ [פחת a פחתה ?] || 23 ^a 1 ? תִּרְגַּה האשׁ || 24 ^a prps יִמִּין (et ins יִשְׁמְאִיל al [וְלֹא יִשְׁמְאִיל ?] || ^{b-b} 1 בְּקוֹל || 27 ^{a-a} dl (gloss ex Jer 49,16) || ^b dl (dittogr) || ^{c-c} conjg c פִּיךָ || 28 ^a dl (Var ad שֵׁן־סָלַע) et conjg c וַיִּתְּלֶנּוּ et conjg c וַיִּלְעָלוּ || 30 1 c אΣΣ ילעלעו || Cp 40, v 1 > MS^{Ken} 43r ט(*) frt dl || 5 1 אֲשֶׁנָּה; c 40,2—5 c 42,2sq || v 6 = 38,1 et dl || v 7 = 38,3 et dl || ^a 1 כְּגֹבֶר || 8—14 trsp post 40,2 || 11 א ב ע' || ^b > ט et dl (cf 12) || ^c dl 1 c 8 MSS^{Ken} ט || 12 ^a > ט et dl ? || ^b 1 גִּבָּה vel וְד cf ט || ^c 15 MSS^{Ken} ט וְהִדָּךְ רָשָׁעִים תַּחֲתֵם || ^d 1 frt וְהִדָּךְ (דכך), prps וְהִדָּךְ || ^c ט παραρχήμα = א || ? vel = פתאם ?, prps מִמְּחִתָּם vel מִמְּחִיךְ.

36 מִי־אֶשֶׁת בְּטָחוֹתָ^a חֲכָמָה אִזּוּ מִי־נָתַן לְשֹׁכְנֶיהָ בִּינָה:
 37 מִי־יִסְפֹּר שְׁחָקִים בְּחֲכָמָה וְגִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יִשְׁכִּיב:
 38 בְּצִקְתָּ עֶפְרָ לְמוֹצָק וְרִנְבִּים יִדְבֹּקוּ:
 39 הִתְצַוֵּד לְלִבִּיא טָרֶף וְחַיֵּית בְּפִירִים תִּמְלֹא:
 40 כִּי־יִשְׁחֹו בְּמַעֲוֹנוֹתָ^a יִשְׁכּוּ בִּסְפָה^b לְמוֹ־אֶרֶב:
 41 מִי יָכִין לְעֹרֵב לַיָּדוּ כִּי־יִלְדוּ אֶל־אֵל יִשְׁגְּעוּ וְיִתְּעוּ לְבִלִּי־אֶבֶל:
 39¹ הִי־דַעְתָּ^a עַתָּ^b לֵדֹת יַעֲלִי־סַלַע חֲלָל אֵילֹוֹת תִּשְׁמֹר:
 2^a תִּסְפּוֹר וְרִחִים תִּמְלֹאנָה וְיִדְעֶתָ עַתָּ לְדַתָּנָה:
 3 תִּכְרַעְנָה וְיִלְדֶּיהֶן תִּפְלֹתָנָה חֲבִלֵיהֶם תִּשְׁלַחְנָה:
 4 יִחַלְמוּ^a בְּנֵיהֶם יִרְכּוּ בִּבְרָ^b צִאֹו וְלֹא־שָׁבוּ לְמוֹ^b:
 5 מִי־שִׁלַּח פָּרָא חֲפָשִׁי וּמִסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתַּח:
 6 אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי עֲרֶבָה בֵּיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מִלְחָה:
 7 יִשְׁחַק לְהִמְזִין קִרְיָה תִּשְׁאֹזֹת נֹגֶשׁ לֹא יִשְׁמַע:
 8 יִתּוֹר הָרִים מִרְעָהוּ וְאַחֵר כָּל־יָרוּק יִדְרוּשׁ:
 9 הִנֵּאֲבָה רִים עֲבָדָה אִם־יִלִּין עַל־אֲבוּסָה:
 10 הִתְקַשְׁר־רִים בְּתֹלַם עֲבָתוֹ^a אִם־יִשְׁעֵד עֲמָקִים^b אַחֲרֶיהָ:
 11 הִתְבַּטַּח־בּוֹ כִּי־רֵב כַּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יִגִּיעָה:
 12 הִתְאֲמִין בּוֹ כִּי־יִשׁוּבָ^a זִרְעָה^b וְנִרְנָה יֶאֱסֹף:
 13 כְּנַף־רִנְנִים^a נַעֲלָסָה^b אִם־אֲבָהָה חֲסִידָה^c וְנִצָּה:
 14 כִּי־תַעֲזֹב לְאֶרֶץ בְּצִיָּה וְעַל־עֶפְרָ תַחֲמֹם:
 15 נִתְשַׁבַּח כִּי־רָגַל תְּזוּרָהּ וְחַיֵּית הַשָּׂדֶה תְּדוּשָׁה:
 16 הִקְשִׁיתָ^a בְּנִיָּה לְלֹא־לָהּ לָרִיק יִגִּיעָה כָּל־פֶּחֶד:
 17 כִּי־הִשָּׂה אֵלָוֶה חֲכָמָה וְלֹא־תִלַּק לָהּ בְּבִינָה:
 18 בָּעֵת^a בְּמִרוֹם^b תִּמְרִיא^c תִּשְׁתַּק לְפָנָם וּלְרִכְבּוֹ:

36^a inc || ^b inc; prps לְכַסָּא (?) || 37 prps יִשְׁפֹּר; יִשְׁפֹּר || 38¹ ? formam a
 בצק || 40^a 1 c 6 בְּמַעֲוֹנוֹתָם || ^b 1 frt בְּסִפָּה || 41¹ frt יִפְעוּ || Cp 39, 1^a 1
 frt הִי־דַעְתָּ || ^b ? dl (dittogr), nisi praeferens תִּמְלֹאנָה pr עַתָּ לֵדֹת || 2¹ || וְיִדְעֶתָ || 3 dl ? (gl); al יִלְדֶּיהֶם et חֲבִלֵיהֶם invers; 11 MSS^{Ken} הֵן — || 4^a 1[?] cf
 Jes 18,5 || ^{b-b} > 6^h(*) S || 8 1 c 6 יִתּוֹר טֶעַח || 10^{a-a} 1^a עֲבָת || cf 6 S; עֶנְק =
 collum cf aram אֶנְקָא || ^b 1 c 6 (σου αὐλακας) תִּלְמִיד || cf 6 S; 31,38
 et ^{a-a} || 12^a 1 K et יִשְׁוּבָ; Q יִשְׁיב || ^b 1 frt זִרְעָה et postea גִּרְנָה (acc loci) vel
 גִּרְנָה vel לִגְרָ || 13^a 1 יַעֲנִים cf Thr 4,3 || ^b 1 frt נִקְלָסָה || ^c 1 frt חֲסִידָה ||
 14¹ || תִּנְחָם || 16^a 1 c 2 MSS^{Ken} תִּקְ' || ^b 1 כֹּלָא || 18^a 1 בָּעֵת || ^b 1 מִרִּים || al
 בְּמִרוֹן || ^c ἄπ. τραφ.; 1 frt תִּמְהָר; v 13—18 > 6^h(*) add.

11 וַיֹּאמֶר עַד־כַּף תָּבוֹאָה^a וְלֹא תִסִּיףּ וּפֶאֱב^b צִשִׁית בְּגָאוֹן^c גִּלְיָד׃
 12^a הַמִּימָה צוּיִתָּה^a בָּקָר^b יִדְעָתָה שְׁחֹר^b מְקוֹמוֹ׃
 13 לֹאֲחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וַיִּנְעֲרוּ רַשְׁעִים מִמֶּנָּה׃
 14 תִּתְהַפֵּף כְּחֹמֶר חֹזֶתָם וַיִּתְּצֻבּוּ כִּמּוֹ לְבוֹשׁ׃
 15 וַיִּמְנַע מִרַשְׁעִים אוֹרָם וַיִּזְרַע רָמָה תִּשְׁכַּר׃ ם
 16 הִבָּאת עַד־נִבְכִיִּים וּבַחֲקָר תִּהְיוּם הַתְּהַלֵּכֶת׃
 17 הִנְגַּלּוּ לָךְ שְׁעֵרֵי־מָוֶת וְשַׁעֲרֵי^a צִלְמוֹת תִּרְאֶה^b׃
 18 הַתְּבַנְנָת עַד־רִחְבֵּי־אָרֶץ הִגֵּד אִם־יִדְעָתָ כְּלֵהָ^b׃
 19 אִי־יָהּ הִדְרָךְ יִשְׁכֵּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אִי־נָה מְקוֹמוֹ׃
 20 כִּי תִקְחֶנּוּ^a אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי תִבְיוֹ^b נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃
 21 יִדְעָתָ כִּי־אֵז תוֹלֵד וּמִסְפָּר יָמָיו רַבִּים׃
 22 הִבָּאת אֶל־אֲצִרוֹת שֶׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה׃
 23 אֲשֶׁר חֲשַׁכְתִּי לְעֵת־צָר לַיּוֹם קָרֵב וּמִלְחָמָה׃
 24 אִי־יָהּ הִדְרָךְ יִתְּלַק אוֹר^a יִפְיץ קָדִים^b עַל־אָרֶץ׃
 25 מִי־פִלֵּג לִשְׁטֹף תַּעֲלֶה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיו קִלּוֹת׃
 26 לְהַמְטִיר עַל־אָרֶץ לֹא־אִישׁ מִדְּבַר לֹא־אָדָם בּוֹ׃
 27 לְהַשְׁבִּיעַ שָׁאָה וּמִשְׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֵצֵא דָשָׁא׃
 28^a הִישָׁלַט לִמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶנְגִּילִי־מָל׃
 29 מִבֶּטֶן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וּכְפָר שָׁמַיִם מִי יִלְדוּ׃
 30 בְּאָבֶן מַיִם יִתְחַבְּאוּ וּפְגִי תִהְיוּם וּתִלְכְּדוּ׃
 31^a הִתְקַשֵּׁר מַעֲדָנוֹת^a כִּימָה אוֹ־מִשְׁכּוֹת^b כְּסִיל תִּפְתַּח׃
 32 הִתְצִיא מַזְרוֹת בַּעֲתוֹ וְעֵישָׁ^a עַל־בְּגִידָהּ תִּנְחָם׃
 33 הִדְעָתָ חֲקוֹת שָׁמַיִם אִם־תִּשְׁמַע מִשְׁטָרוֹ בְּאָרֶץ׃
 34 הַתָּרִים לָעֵב קוֹלָהּ וְשִׁפְעֵת־מַיִם תִּכְסֶּךְ׃
 35 הַתְּשַׁלַּח בְּרָקִים וַיִּלְכוּ וַיֹּאמְרוּ לָךְ הִנֵּנוּ׃

11^a dl (m cs), al dl תסיף || וכלה^b 1 || (cf ὅ ἄλλ' ἐν σεαυτῇ) ||
 ידעתה^c 1 'נא' vel ישבית (נא' cf ὅ) || 12^{a-a} ὅ ἡממה צויתיה || ^{b-b} Q 'הש' ||
 ותצבע 14^a 1 ftr (?) || רשעים (prps suspens) || 13 sic M (y suspens); || ידעתנה [ש' c v] ||
 ותצבע vel ותצבע || al 1 M et postea לבוש || 15 cf 13 || 17^a 1 ftr c ὅ ושערי ||
 18^a 1 ? על = אל || 1 c ὅ (πόση) במה || trsp 16—18 ante 21 ||
 19 dl ? ה || 20^a 1 תנה || 21^b 1 תביו = תביו || 22 prps וואצרי || 24^a dl c
 27^a 1 מציה || v 28 dl ? || 27^d prps קרים || 28^c קיטור (πάχυν) || 1 c ὅ || 28^b 1 c ὅ
 (Var?) || 30^a invers ?; pr יתחבאו al יתחבאו (cf תמאה) || 31^a prps
 32^a cf 9,9 || 32^b 1 תנחם || 33^a 1 תנחם || 33^b 1 תנחם || 34^a 1 c ὅ (ὕπακούσεται σου) תענה.

27 בִּי יִנְרַע אֲנִי־מִיָּמִים^a יִזְקֶנּוּ מִטֶּר לְאֹדוּ^c;
 28 אֲשֶׁר־יִזְלֶנּוּ שְׁחָקִים יִרְעֻפוּ עָלַי וְאִדָּם רָב^b;
 29 אֶף־אִם־יָבִין מִפְּרִשִׁי־עַב הִתְשָׂאוֹת^c סִכְתּוֹ;
 30 הֵן־פָּרַשׁ עָלָיו אוֹרֹ^a בִּישְׂרָשִׁי הַיָּם^b כְּסֶה;
 31 כִּי־בָם יִזֵּן עַמִּים יִתֵּן־אֶכֶל לְמַכְבִּיר;
 32 עַל־כַּפִּים כְּסֶה־אוֹר נִיטָו עָלֶיהָ^a בְּמַפְנִיעַ^b;
 33 נִייד עָלָיו רֵעוּ^a מִקְנֶה^b אֶף־עַל־עוֹלָה^d;
 37 אֶף־לֹאֹת^a יַחַד לְבִי וְיִתֵּר מִמְקוֹמוֹ;
 2 שְׁמָעוּ שְׁמוֹעַ בְּרָנֹז קִלְז וְהִגָּה מִפִּי יֵצֵא;
 3 תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרָהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ;
 4 אֲחֲרָיו יִשְׁאֲנִי־קוֹל^a יִרְעַם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ
 וְלֹא יַעֲקֹבֵם^b כִּי־יִשְׁמַע קוֹלִי;
 5 יִרְעַם אֵל בְּקוֹלוֹ^a נִפְלְאוֹת עֲשֶׂה גְדֹלוֹת וְלֹא גִדַּע;
 6 כִּי לִשְׁלֹג וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֶרֶץ בִּגְשָׁם מִטֶּר וְגִשָּׁם מִטְרוֹת^b עֲזוּ^c;
 7 בִיד־כָּל־אָדָם יַחֲתוֹם לָדַעַת כָּל־אֲנָשִׁי^c מַעֲשָׂהוּ;
 8 וּתְבוֹא חַיָּה בְּמוֹ־אֶרֶב וּבְמַעֲזֹנְתֶיהָ תִשָּׁפֶן;
 9 מִן־הַחֹדֶר^a תְּבוֹא סוּפָה וּמִמְזוֹרִים^b קָרָה;
 10 מִנְשֻׁמַּת־אֵל יִתֵּן־קֶרֶחַ וְרַחֵב מִים בְּמוֹצֶק;
 11 אֶף־בְּרִי־יִטְרִיחַ^b עַב יִפְיֵץ עֲנָן אוֹרוֹ;
 12 וְהִיא מִסְבּוֹת^a מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלָתוֹ^b

27 ^{a-a} 1 מִיָּמִים מִיָּמִים || ^b prps יִזְקֶנּוּ vel יִזְקֶנּוּ || ^c prps 'מִאֲ; al לְאֹדוּ et antea
 יִזְקֶנּוּ cf יִזְקֶנּוּ || 28 ^a 1 ? יִזְלֶנּוּ || ^b = ? רְבִיבִים || 29 ^{a-a} 1 c & וּמִי || ^b MS^{Ken} 245
 מִפְּרִשִׁי || ^c 1 c Θ (ισότητα) formam a שוה || 30 ^a 1 c Θ (η ὁδὴ [pro ἡδω c^a])
 עַל־כַּף וּפְלִס || 31 ^{a-a} prps cibāt || 32 ^{a-a} prps || 33 ^a = tonitrus eius, frt רֵעַמוּ cf ^b ||
 עוֹלָה = tempestas eius (pr על־עוֹלָה) neohebr || Cp 37, 1 ^{a-a} prps הִלָּא || ^b 1 frt לְבוֹ ||
 2 ^a 1 c 2 MSS^{Ken} || ^b קוֹלוֹ || 3 ^a 1 c 2 MSS^{Ken} || 4 ^a 1 c 2 MSS^{Ken} || 5 ^{a-a} Var ad 4b; 1 frt אֵל ||
 6 ^a 1 frt רֵיחַ || ^b 1 frt וְרַחֵב מִים || ^c 1 c & שְׁמָע || 7 ^a 1 frt בְּעֵד || ^b 1 frt דִּל || ^c 1 c & אֲנָשִׁים vel אֲנָשִׁים || 8 ^a ins ?
 יִתֵּן || 9 ^a 1 c & יִטְרִיחַ || ^b 1 frt יִטְרִיחַ || ^c 1 c 15 MSS Θ^{MSS} || 10 ^a ins יִטְרִיחַ || ^b 1 frt יִטְרִיחַ || ^c 1 c 15 MSS Θ^{MSS} || 11 ^a ins יִטְרִיחַ || ^b 1 frt יִטְרִיחַ || ^c 1 c 15 MSS Θ^{MSS} || 12 ^a ins יִטְרִיחַ || ^b 1 frt יִטְרִיחַ || ^c 1 c 15 MSS Θ^{MSS} ||

33^a 1 frt יִשְׁלַם || ^b prps מָאֵם et ins תִּאָּזְרוּ sed 1 prb א || 36^a 6 οὐ
 μὴν δὲ ἀλλὰ d אָבֵל, אֵלִם, 1 ? א || ^b 6 μάθε; prps ? יִזְהַר || ^c 1 frt c 3 MSS
 6 פֶּא' || 37^{a-2} dl ? || ^b = יִרְקֶה || Cp 35, 2 1 c 6 שְׁשֵׁ || 3 1 לִי || 4 6
 + שְׁלֶשֶׁת || 6^a 2 MSS^{Ken} 6 לו || ^b dl ? || 8 trsp v 16 post 8 || 9^a MS³⁶⁸
 6 שְׁשֵׁ et אָמְרוּ || ^b 1 רָעִים vel בְּבִירִים; trsp v 9 ante v 12 || 10 6
 עֲשִׂינוּ || 11 = מְאֻלְפָּנוּ || 13 ins ? שִׁפֹּת vel 1 רָנָו — ? || 14^a 1 דוּם cf ψ 37,7 ||
^b 1 וְהִתְחַו' || 15^{a-2} 1 c 6 6 אֵין פֶּקֶד || ^b 1 c 6 6 בִּפְשַׁע || cf ad 8 et 36,1 ||
 16 ca 20 MSS 6 יִבְכִּיד || Cp 36, 1 trsp ante 35,15 et conjg 35,15 c 36,2 ||
 2 6 (ἐν ἐμοί, scilicet) לֹא־לִיהוּא; ins frt לִי post עוֹד.

12 אֶף־אֲמַנְם אֵל לֹא־יִרְשִׁיעַ וְשׂוֹי לֹא־יַעֲזוֹת מִשְׁפָּט:

13 מִי־פָקֵד עָלָיו אֲרֻצָּה^a וּמִי שֵׁם^b תִּבְל כָּלָה:

14 אִם־יִשְׁוִים^a אֵלָיו לִבּוֹ^b רוּחוֹ^c וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף:

15 יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר יַחַד וְאָדָם עַל־עַפְרָ יָשׁוּב:

16 וְאִם־בִּינָה^b שִׁמְעָה־זֹאת תִּהְיֶינָה לְקוֹל מְלִי:

17 הֲאֵף שׁוֹנֵא מִשְׁפָּט יִחְבֹּשׁ וְאִם־צָדִיק כְּבִיר תִּרְשִׁיעַ:

18 הֲאֹמַר לְמַלְךְ בְּלִיעַל רָשָׁע אֶל־גְּדִיכִים:

19 אֲשֶׁר לֹא־נִשְׂא וּפָנָי שָׂרִים וְלֹא נִכְר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־הָלַל

כִּי־מַעֲשֵׂה יָדָיו כָּלָם: 20 רָנַע וַיִּמְתֹּ וַיַּחֲצוֹת לִילָה

וַיַּעֲשׂוּ עִם^a וַיַּעֲבְרוּ^b וַיִּסְרוּ אֲבִיר^b לֹא בָיִד:

21 כִּי־עֵינָיו עַל־דֶּרֶכ־אִישׁ וְכָל־צָעָדָיו יִרְאֶה:

22 אֵין חֲשֹׁךְ וְאֵין צִלְמוֹת לְהַסְתֵּר שֵׁם פָּעַלִי אֲנוֹ:

23 כִּי לֹא עַל־אִישׁ יִשְׁוִים עוֹד לְהַלְךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט:

24 יִרְעַכּוּ בְּבִירִים לֹא־חֲקֹק וַיַּעֲמֵד אַחֲרֵים תַּחְתָּם:

25 אֲלֹכִין יִכִּיר מַעֲבָדֵיהֶם וְהִפָּךְ לִילָה^a

וַיִּדְבְּאוּ^b: 26 תַּחַת־רִשְׁעִים סָפְקָם^b בַּמָּקוֹם רְאִים:

27 אֲשֶׁר^b עַל־בֶּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דֶּרֶכָיו לֹא הִשְׁכִּילוֹ^a:

28 לְהִבְיֹא עָלָיו צַעֲקַת־הָלַל וְצַעֲקַת^b עֲנִיִּים יִשְׁמַע:

29 וְהוּא יִשְׁלָט^a וּמִי יִרְשָׁע וַיִּסְתֵּר פָּנָים וּמִי יִשׁוּרְנוֹ^b

וְעַל־גֹּזֵי וְעַל־אָדָם יַחַד^c: 30 מְמַלְךְ אָדָם חֲזָרָה מִמִּקְשֵׁי^b עִם:

31 כִּי אֶל־אֵל הָאֹמַר נִשְׂאֲתִי^b לֹא אֶתְחַבֵּל^c: 32 בְּלַעֲרִי

אֶחְזֶה^a אֶתָּה הֲרָנִי אִם־עוֹל פָּעַלְתִּי לֹא אִסִּיף:

12 l יִרְשָׁע || 13 ^a אֲרֻצָּה (MS^{Ken} 173 צו—) || ^b ins עליו vel l שְׁמֵר; al trsp
לבן ex 14 post שֵׁם et leg בתבל || 14 ^a l c 5 MSS Or^K שֵׁם; Q^{Occ} Or
|| ^b dl || ^c conjg c אֵלָיו || 16 ^a 6^{MS} 23 praem ὑπολαβὼν δὲ Ελιους
λέγει. Trsp frt huc 33,31—33+34,3 || ^b l c 6 ΑΣΣΕῦ || 17 prps יִרְשָׁע ||
18 l c MS³⁴⁹ שֵׁם || 19 l ? הָכִיר || 20 ^a l 1 שׁוֹעִים || ^{b-b} l c 6 ||
(MS^{Ken} 248) אַבְרִירִים (MS^{Ken} 17) || 23 l 1 יוֹשֵׁם מוֹעֵד vel יֵשׁ מ' || 25 ^{a-a} dl (Var
ad 20—21) ? || ^b conjg c 6 || 26 ^a prps רִשְׁעִים; al רִסְיִים || ^b conjg
c 27 ^{a-a} dl (gl) || ^b אֲשֶׁר et עַל־כֵּן Var || 28 ^a = 2 MSS || ^b l
וְצִוְחַת vel וְשִׁנְעַת || 29 ^a l c MS^{Ken} 235 יִשְׁקוֹט || ^b l frt וַיִּפְרְנוּ || ^c prps יִפְקֹד vel
אָמַר et 30 ^{a-a} ? dl (gl) || ^b l frt מַעֲקֹשׁ || 31 ^a l frt c 6 הָאֹמַר vel l אָמַר et
antea אֶל־אֵלָה || ^b l frt הִתְנַשְּׂאֲתִי || ^c ins עוֹד ex בלעדי v 31 et dl ||
32 ^a ? l c 6 אִם הִמְאֲתִי.

לַהֲגִיד^a לָאָדָם יִשְׂרָאֵל^b: 24 וַיַּחֲזֶנּוּ וַיֹּאמֶר
 פְּדֵעָהוּ^a מִדֶּת שְׁחַת מִצְאָתִי כִפֹּר^b:
 25 רָטַפְשׁ^a בְּשָׂרוֹ מִגֶּעַר יָשׁוּב^b לִימִי עֲלוּמִיו:
 26 יַעֲתֶר אֶל־אֱלֹהֵהוּ וַיִּרְצֶהוּ וַיִּרְאֵהוּ^a פָּנָיו בְּתִרְוּעָה
 וַיָּשׁוּב^b לֵאנֹוֹשׁ צְדָקָתוֹ: 27 יִשְׂרָאֵל^a וְעַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר
 חֲטָאתִי וַיִּשֶׁר הָעֵינִי וְלֹא־שָׁוָה לִי^b:
 28 פָּדָה נַפְשִׁי^a מֵעֶבֶר בַּשַּׁחַת^b וַחֲתִיתִי בְּאוֹר תִּרְאָה:
 29 הֵן־כָּל־אֱלֹהֵי יִפְעַל־אֵל פְּעָמִים שָׁלֹשׁ עַם־גִּבֹּר:
 30 לְהָשִׁיב^a גִּפְשׁוֹ מִגִּישַׁחַת^b בְּאוֹר בְּאוֹר^b הַחַיִּים:
 31 הִקְשִׁיב^a אֵיזֹב שָׁמַע־לִי הִחֲרַשׁ וְאֲנֹכִי אֲדַבֵּר:
 32 אִם־יִשְׁמְלִין הַשִּׁיבָנִי יִכָּר כִּי־חֲפָצְתִי צִדְקָה:
 33 אִם־אֵין אַתָּה שָׁמַע־לִי הִחֲרַשׁ וְאֶאֱלָפֶךָ חֲכָמָה: 34
 34¹ וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמֶר:
 2 שָׁמְעוּ חֲכָמִים מְלִי וַיִּדְעִים הָאֲזִינוּ לִי:
 3 כִּי־אֵזֶן מְלִין תִּבְחֶן וְחֹד יִטְעַם לֵאכָל:
 4 מִשְׁפָּט גִּבְרָה־לָנוּ נִדְעָה בִינֵינוּ מִה־טוֹב:
 5 כִּי־אָמַר אֵיזֹב צְדָקָתִי וְאֵל הַסִּיר מִשְׁפָּטִי:
 6 עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב^a אֲנוֹשׁ חֲצִי^b בְּלִי־פֶשַׁע:
 7 מִי־גִבֹּר כְּאֵיזֹב יִשְׁתַּה־לְעַג בָּמִים:
 8 וְאֶרַח לְחִבְרָה עַם־פֹּעַלִי אֵין וְלִלְכֹת עַם־אֲנָשֵׁי־רָשָׁע:
 9 כִּי־אָמַר לֹא יִסְכֹּן־גִּבֹּר בְּרִצָּתוֹ עַם־אֱלֹהִים:
 10 לִבָּן^a וְאֲנָשִׁי לִבָּב שָׁמְעוּ לִי
 חֲלָלָה לֵאל מִרְשָׁע^b וּשְׁדֵי^c מַעוֹל^d:
 11 כִּי פָעַל אָדָם יִשְׁלֹם־לוֹ וּבְאֶרַח אִישׁ יִמְצָאֵנוּ:

23 ^a 1 frt c ⑥ וַיִּגִּיד || ^b 1 c ⑥ מוֹסְרוֹ || ⑥ + in v 23—24 || 24 ^a 1 c nonn MSS
 'פָּדָהוּ; al minus bene פָּדָהוּ || ^b ins [לְ]נִפְשׁוֹ || 25 ^a 1 frt יִטְפֹּשׁ || ^b 1 יָשׁוּב ||
 26 ^a 1 frt וַיִּרְאֵהוּ || ^b 1 וַיִּסְפֹּר vel וַיִּבְשֹׁר || 27 ^a 1 יִשְׂרָאֵל || ^b ins (c ⑥ ?) וְעַל־אֲנָשִׁים vel
 1 וְעַל־אֲנָשִׁים || 28 ^a 1 c KOS נִפְשִׁי et וַחֲתִיתִי || 29 ^a 1 c ⑥ וְעַל־אֲנָשִׁים || 30 ^a 1 c S הָשִׁיב vel מִשׁ || ^{b-b} prps (?) לֵאזִיר (=
 3. pers || ^b 2 MSS^{Ken} בשַׁחַת || 31 ^a 1 c S אֵיזֹב || 32 ^a 1 c S אֵיזֹב || 33 ^a 1 c S אֵיזֹב || 34 ^a 1 c S אֵיזֹב || 34¹ וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמֶר:
 2 שָׁמְעוּ חֲכָמִים מְלִי וַיִּדְעִים הָאֲזִינוּ לִי: || 3 כִּי־אֵזֶן מְלִין תִּבְחֶן וְחֹד יִטְעַם לֵאכָל: || 4 מִשְׁפָּט גִּבְרָה־לָנוּ
 נִדְעָה בִינֵינוּ מִה־טוֹב: || 5 כִּי־אָמַר אֵיזֹב צְדָקָתִי וְאֵל הַסִּיר מִשְׁפָּטִי: || 6 עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב^a אֲנוֹשׁ חֲצִי^b בְּלִי־פֶשַׁע: || 7 מִי־גִבֹּר
 כְּאֵיזֹב יִשְׁתַּה־לְעַג בָּמִים: || 8 וְאֶרַח לְחִבְרָה עַם־פֹּעַלִי אֵין וְלִלְכֹת עַם־אֲנָשִׁי־רָשָׁע: || 9 כִּי־אָמַר לֹא יִסְכֹּן־גִּבֹּר
 בְּרִצָּתוֹ עַם־אֱלֹהִים: || 10 לִבָּן^a וְאֲנָשִׁי לִבָּב שָׁמְעוּ לִי || חֲלָלָה לֵאל מִרְשָׁע^b וּשְׁדֵי^c מַעוֹל^d: || 11 כִּי פָעַל אָדָם יִשְׁלֹם־לוֹ
 וּבְאֶרַח אִישׁ יִמְצָאֵנוּ: || ^b 1 c ⑥ מִרְשָׁע || ^c 1 c ⑥ וּשְׁדֵי || ^d 1 c ⑥ מַעוֹל || ⑥ τὰ δίκαιον || ^e 1 c ⑥ S
 כִּי.

- 3 יִשְׂרָאֵל לִבִּי אָמַרְי וְדַעַת^b שְׁפָתַי בְּרוּר מִלָּלוּ;
 4 וְיִדְחֵאֵל עֲשֵׂתִנִּי^b וְנִשְׁמַת שְׁפִי תַחֲנִינִי;
 5 אִם-תִּוְכַל הַשִּׁיבִנִי עֲרֹכָה לִפְנֵי הַתִּיצֵבָה;
 6 הֲיֹאֲנִי כְפִיד לְאֵל מֵחֵמֶר קִרְצָתִי גַם-אֲנִי;
 7 הֲנִה אֵימָתִי לֹא תִבְעֶתְךָ וְאִכְפִּי^a עֲלֶיךָ לֹא-יִכְבֹּד;
 8 אֲדָא אָמַרְתָּ בְּאָזְנִי וְקוֹל מִלִּין אֲשָׁמַע;
 9 וְנָךְ אֲנִי בְּלִי פֶשַׁע חָף אֲנִי וְלֹא עָנֹן לִי;
 10 הֵן^a תְּנוּאוֹת^b עָלַי יִמְצָא יַחֲשָׁבִנִי לְאִי־יֹב לֹו;
 11 יִשָּׁם בְּפֹד רִגְלִי אֲשֹׁמֵר כָּל-אֲרַחְתִּי;
 12 הֵן-נֹאֵת לֹא-צִדְקָתָא אֶעְנֶךָ^a כִּי-יִרְבֶּה^b אֵלֹהִים מֵאֲנֹשׁ;
 13 מִדּוֹעַ אֵלָיו רִיבֹת כִּי כָל-יִדְבְּרוּ לֹא יַעֲנֶה;
 14 כִּי-בִאֲתַת יִדְבַר-אֵל וּבְשִׁתִּים לֹא יִשׁוּרְגָה;
 15 בְּחִלּוֹם חֲזִיוֹן^a לִילָה בְּנִפְל תִּרְדָּמָה עַל-אֲנָשִׁים^b בְּתַנּוּמוֹת
 16 אֲזִי יִגְלֶה אֲזֵן אֲנָשִׁים וּבְמִסְרָם^a יַחֲתָם^b: [עַל מִשְׁכָּב;
 17 לְהַסִּיר אָדָם מַעֲשֵׂה^a וְיִגְלֶה מִגִּבֹּר יִכְסֶה^b;
 18 יַחֲשֹךְ גִּפְשׁוֹ מִנִּי-שַׁחַת וְחִיתָו מַעֲכָר בְּשָׁלַח;
 19 וְהִיכַח^a בְּמִכְאוֹב עַל-מִשְׁכָּבוֹ^b וְרִיב^c עֲצָמָיו אֲתֹן^d;
 20 וְזֶהֱמָתוֹ חִיתָו לָחֶם וְנִפְשׁוֹ מֵאֲכָל תֹּאֲרָה;
 21 יִכָּל בְּשִׁרְוֹ מֵרֹאִי^a וְשִׁפִּי^b עֲצָמָתָיו לֹא רֹאִי;
 22 וְתִקְרַב לִשְׁחַת נִפְשׁוֹ וְחִיתָו לְמַמְתִּים;
 23 אִם-יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאךָ מִלִּין אֲתָד מִנִּי-אֲלֶף

Cp 33, 3 ^a 1 רַחֵשׁ (ψ 45,2); prps יִשָּׁק (Jo 2,24) || ^{b-b} 1 דַּעַת || > S 'ד' || אָמַרְי דַּעַת || ^{a-a} dl (Var ad 32,8 et 33,6) || ^b S עוֹרְרָתִנִי || 5 ins c 6 (πρὸς ταῦτα) ? אֵלָה || ^a 1? אל || 6 1? אל || 7 ^a 1 c 6 וְכִפִּי || ^b 1 תִּכְ' || 8 1 c 6 אֲשִׁי || 9 mlt MSS π min || הֵךְ תֹּאמַר || 10 ^a 1 והוא || ^b 1 תֹּאנֹת || 11 ^{a-a} dl (= 13,27) add || 12 ^{a-a} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 13 ^a 1 c 6 מִדּוֹעַ || 14 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 15 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 16 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 17 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 18 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 19 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 20 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 21 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 22 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || 23 ^a 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^b 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^c 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^d 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^e 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^f 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^g 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^h 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ⁱ 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^j 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^k 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^l 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^m 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ⁿ 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^o 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^p 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^q 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^r 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^s 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^t 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^u 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^v 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^w 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^x 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^y 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^z 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{aa} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ab} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ac} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ad} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ae} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{af} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ag} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ah} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ai} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{aj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ak} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{al} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{am} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{an} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ao} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ap} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{aq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ar} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{as} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{at} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{au} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{av} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{aw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ax} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ay} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{az} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ba} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bd} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{be} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bi} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bo} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{br} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bs} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bt} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{by} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{bz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ca} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cd} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ce} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ch} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ci} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ck} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{co} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cs} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ct} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cy} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{cz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{da} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{db} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dd} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{de} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{df} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{di} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{do} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ds} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dt} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{du} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dy} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{dz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ea} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{eb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ec} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ed} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ee} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ef} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{eg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{eh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ei} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ej} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ek} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{el} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{em} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{en} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{eo} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ep} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{eq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{er} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{es} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{et} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{eu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ev} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ew} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ex} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ey} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ez} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fa} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fd} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fe} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ff} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fi} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{fi} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{go} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gs} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gt} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gy} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{gz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ha} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hd} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{he} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hi} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ho} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hs} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ht} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hy} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{hz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ia} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ib} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ic} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{id} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ie} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{if} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ig} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ih} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ⁱⁱ 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ij} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ik} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{il} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{im} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ⁱⁿ 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{io} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ip} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{iq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ir} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{is} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{it} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{iu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{iv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{iw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ix} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{iy} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{iz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ja} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jd} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{je} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ig} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ji} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jo} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{js} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jt} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ju} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{iy} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{jz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ka} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kd} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ke} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ki} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{km} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ko} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ks} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kt} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ku} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ky} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{kz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{la} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ld} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{le} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{li} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ll} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ln} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lo} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ls} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lt} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ly} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{lz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ma} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{md} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{me} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mi} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ml} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mo} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ms} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mt} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{my} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{mz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{na} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || nd 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ne} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ng} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ⁿⁱ 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{no} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{np} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nr} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ns} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nt} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nu} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nv} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nw} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nx} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ny} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{nz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oa} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ob} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{od} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oe} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{of} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{og} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oh} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oi} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ok} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ol} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{om} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{on} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oo} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{op} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oq} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{or} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{os} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ot} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ou} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ov} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ow} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ox} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oy} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{oz} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pa} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pb} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pc} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pd} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pe} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pf} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pg} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{ph} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pi} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pj} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pk} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pl} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pm} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pn} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{po} 1 c 6 וְנִשְׁמַת || ^{pp} 1 c 6 וְנִשְׁמַת ||

חָרָה אָפוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה לַיִּשְׁרָעִים אֶת־אֵיזֹב^b: 4 וְאֵלֵהוּ
חֲכֶה אֶת־אֵיזֹב בְּדַבָּרִים כִּי זִקְנִים־הָמָּה מִמֶּנּוּ לַיָּמִים: 5 וַיֵּרָא
אֵלֵהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אָפוּ: 6
וַיַּעַן וְאֵלֵהוּא בֶן־בְּרַכְאֵל הַבּוּזִי וַיֹּאמֶר
צִעִיר אָנִי לַיָּמִים וְאַתֶּם יֹשִׁיעִים
עַל־כֵּן זָחַלְתִּי וַיֵּרָא^a מַחֲזֹת דְּעִי אֲתֹכֶם:
7 וַאֲמַרְתִּי יָמִים יִדְבְּרוּ וְכֹב שָׁנִים יִדְעוּ חֲכָמָה:
8 אֲכֹן רוּחַ־הָיָא בְּאֲנֹשׁ וְנִשְׁמַת שְׁדֵי תְבִינָם:
9 לֹא־רַבִּים יַחַכְמוּ וְזִקְנִים יִבְיִנוּ מִשְׁפָּט:
10 לָכֵן אֲמַרְתִּי שְׁמָעָה־אֵלַי^a בְּאַחֲוָה דְּעִי אַף־אָנִי^b:
11 הֵן הוֹחַלְתִּי וְלִדְבָרֵיכֶם אֲזִין^a עַד־תְּבוֹנְתִּיכֶם
בְּעַד־תַּחֲקִירוֹן מִלִּין^b: 12 וְעֵדֵיכֶם^a אֶתְבֹּנֶן^a
וְהִנֵּה אֵין לֹאֲיֹב מוֹכִיחַ עֲוֹנָה אֲמָרְיוֹ מִכֶּם:
13 כֹּן־תֹּאמְרוּ מִצָּאנֹנוּ חֲכָמָה אֵל יִדְבְּנֵנוּ לֹא־אִישׁ:
14 וְלֹא־עֲרֹךְ^a אֵלַי^b מִלִּין וּבְאֲמָרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ:
15 חֲתוּ לֹא־עָנּוּ עוֹד הָעֲתִיקוּ מִהֶם מָלִים:
16 וְהוֹחַלְתִּי כִי־לֹא יִדְבְּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנּוּ עוֹד:
17 אֲעֲנֶה אַף־אָנִי חֲלָקִי אַחֲוָה דְּעִי אַף־אָנִי:
18 כִּי^a מִלְתִּי^b מָלִים הִצִּיקְתָּנִי רוּחַ בְּטָנִי:
19 הִנֵּה^a בְטָנִי כִּינִין לֹא־יִפְתָּח כְּאִבּוֹת חֲדָשִׁים וַיִּבְקַע^b:
20 וְדַבְּרָה וַיְרוּחַ־לִּי אֶפְתָּח שְׁפָתַי וְאָעֲנֶה:
21 אֵל־גָּא אֲשָׁא פְנֵי־אִישׁ וְאֵל־אָדָם לֹא אֲכַנֶּה:
22 כִּי לֹא יִדְעִתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעֹט יִשְׁאַנִּי עֲשָׂנִי:
33 וְאוּלָם שְׁמַע־גָּא אֲיֹב מִלִּי וְכֹל־דְּבָרֵי הָאֲזִינָה:
2 הִנֵּה־גָא פְתַחְתִּי כִּי דַבְּרָה לְשׁוֹנִי בְּחִכִּי:

3^a 6 MS 23 k c A* Sh (marg) (ἐθεντο αὐτὸν εἶναι εὐσεβῆ) 1? cf 1^b ||
^b Tiq soph pr האלהים (MSKen 683) || 4 6 frt δοῦναι ἀπόκρισιν; 1 frt בְּרַבָּם
et trsp (c 6?) ante את־אֵיזֹב || 6 1 frt אָתְּ || 8 crpp ? ex יהוה; prps אל
cf Σ || 9 1 c 6 S(5) וַיָּמִים; prps שְׁבִים || 10^a 2 MSS 6 S v — || ^{b-b} = 17 b;
dl v 10 et trsp v 15—17 post v 9 || 11^a = אֲזִין (5 MSSKen) || ^{b-b} et 12^{a-a} 1
invers || ^b S 'וְעַד' || 13 MSKen 245 'וְהָיָה', Ken 207 'יָרַד' || 14^a S 'אֲעֲרֹךְ' || ^b 2 MSS
17 1 'אֲעֲרֹךְ' || 18^a 1 frt אֲנִיכִי || ^b Q ca 20 MSS מְלֹאֲתִי; v 18 trsp post v 14 ||
19^a 1 הֵן || ^b 1 תִּבְּרִי || 21^a prps ? וְאֵף אֵל.

21 אִם־הִנֵּפוֹתַי עַל־יְתוֹזִם יָדַי כִּי־אֶרְאֶה בְשֹׁעַר עֲזָרָתִי;
 22 בָּתְפִי מִשְׁכַּמָּה תִפּוֹל וְאֲזוּעֵי מִקְנֶה תִשָּׁבֵר;
 23 כִּי פָחַד אֵלַי אִיד אֶל־ וּמִשְׁאֲתוֹ לֹא אוֹכֵל;
 24 אִם־שָׁמַתִּי זָהָב בְּסִלִּי וְלָכַתֶּם אִמְרַתִּי מִבְּטָחִי;
 25 אִם־אֲשַׁמַּח בִּי־רֵב חִילִי וְכִי־כִבִּיר מִצָּאָה יָדִי;
 26 אִם־אֶרְאֶה אֹזֶר כִּי יִהְיֶה וְיָרֵחַ יִקָּר הַלֵּךְ;
 27 וַיִּפָּתַ בִּסְתֵר לִבִּי וּתִשָּׁק יָדִי לִפִּי;
 28 גַּם־הוּא עֲנֵן פִּלְיָלִי כִּי־בַחֲשָׁתִּי לֹאֵל מִמּוֹעַל;
 29 אִם־אֲשַׁמַּח בְּפִיד מִשְׁנָאִי וְהִתְעַזְרֹתִי כִּי־מִצָּאֹז רָע;
 30 וְלֹא־נִתַּתִּי לַחֲטָא חֲכִי לְשֹׂאֵל בְּאֵלָה נִפְשׁוֹ;
 31 אִם־לֹא אֲמָרוּ מַתִּי אֶהְיֶה מִי־יִתֵּן מִבְּשׂוֹר לֹא נִשְׁבָּע;
 32 בַּחוּץ לֹא־יִלְוֶן גֵּר וְלֹתִי לְאַרְח אֶפְתָּח;
 33 אִם־כְּפִסִּיתִי כְאָדָם פֶּשַׁעִי^b לְטַמּוֹן בַּחֲבִי עֲוֹנִי^b;
 34 כִּי אֶעְרוֹץ וְהִמּוֹן רַבָּה וּבִיז־מִשְׁפָּחוֹת יַחֲתִנִּי וְאֲדָם לֹא־
 אֶצַּא פָתַח:

35 מִי יִתֵּן־לִי^a וְשִׁמַּע לִי הֵן תְּהִי שִׁפְי יַעֲגִנִי
 וְיִסְפָּר כְּלָב אִישׁ רִיבִי;
 36 אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשְׂאֲנֵנִי אֶעֱנֶדְנִי עֲטֹרוֹת לִי;
 37 מִסְפָּר צַעֲדֵי אֲנִידְנֵנִי כִּמּוֹ נָגִיד אֶקְרַבְנֵנִי;
 38 אִם־עָלִי אֲדַמְתִּי תִזְעַק וְיִחַד תִּלְמִידָהּ יִבְכִּיּוֹן;
 39 אִם־כִּכְחָה אֶכְלָתִי בְּלִי־כֶסֶף וְנִפְשׁ בַּעֲלִיהָ הִפְחָתִי;
 40 תַּחַת חֲטָה וַיֵּצֵא חוֹחַ וְתַחַת־שַׁעֲרָה בְּאִשָּׁה
 אֶתְמוּ דְּבַרִּי אִיזִב: פ

32¹ וַיִּשְׁבָּתוּ שְׁלֹשֶׁת^a הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה^a מַעֲנֹזֹת אֶת־אִיזִב כִּי הוּא
 צָדִיק בְּעֵינֵינוּ^b: ם² וַיִּזְחַר אַרְף וְאֵלֶיהָ בֶן־בְּרַכְיָאֵל^a הַבּוֹיִז^b מִמִּשְׁפַּחַת
 רָם בְּאִיזִב חָרָה אִפּוֹ עַל־צִדְקוֹ נִפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים: 3 ובשלושת רעיו

21 ~ 1 עלייתם || 23 ל לי (cf 68) || 27 cf Dt 11,16, sed 1 frt ante cf
 Hi 31,9; Jer 20,7 || v 28 frt ante 23 trsp || 29 ם וְהִרְעִיתִי || 31 dl ? || 32 1 c
 68 אֶשְׂכַּח || 33^a 1 ? באד' || b-b dl ? (c 6 ?) gloss || 35^a dl c 6 MSS 68 ||
 b 1/2 stich exc ? || 36 1 c 2 MSS^{Ken} 68 עֲטֹרָה || v 38-40 post v 32
 vel 34 trsp || 40 ~ 68 אֶת־אִיזִב in initio cp 32 || Cp 32, 1^{a-a} 68 (οἱ . . φίλοι αὐτοῦ)
 רַעֲיוֹ || b MS^{Ken} 248 68 נִיְהִם —; 1 ? 68 cf 3^a || 2^a 68 בְּר', 68 Βαραχιηλ || b 68
 Σωβιτης || c 68 + της Αυσειτιδος χώρας.

27 מַעַי רַחֲמוּ וְלֹא-דָמוּ קִדְמָנִי יְמִי-עֲנִי;
 28 קִדְרָה הִלַּכְתִּי ^a בְּלֹא חֲמָה ^a קָמַתִּי בַקֶּהֶל ^b אֲשׁוּעַ;
 29 אֶחָד הָיִיתִי לְתַנִּים וְרַע לִבְנוֹת יַעֲנָה: ^c
 30 עֲזָרִי שָׁחַר מִעָלַי וְעֲצָמֵי-חֲרָה מִנִּי-חֲרֹב;
 31 וַיְהִי לֵאבֹל בְּנָרִי וְעָנְבִי לִקְוֹל בִּכְיִים;
 31 ¹ בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינַי וַיֹּמָה אֶתְבוּזֹן עַל-בְּתוּלָה;
 2 וַיֹּמָה חִלַּק אֶלֹּהִים מִמַּעַל וַנִּחַלֶּת שְׂדֵי מִמְרוּמִים;
 3 הֲלֹא-אִיד לְעוֹלָה וְזָכַר לְפָעֲלִי אֲוֹן;
 4 הֲלֹא-הוּא יִרְאֶה דְרָכִי וְכָל-צַעֲדִי יִסְפּוֹר;
 5 אִם-הִלַּכְתִּי עִם-שָׂוֵא ^a וַתַּחֲשׁ ^b עַל-מִרְמָה רַגְלִי;
 6 יִשְׁקָלֵנִי בְּמֵאזְנֵי-צֹדֵק וַיַּדַּע אֱלֹהִים תַּמָּתִּי: [בְּבֶק מֵאוֹם ^c];
 7 אִם-תִּטָּה אֲשֶׁר־^a מִנִּי הִדְרֹד ^a וְאַחֲרָי עֵינִי הִלַּךְ לְבִי ^c וּבְכַפִּי
 8 אֲזִרְעָה וְאַחֲרָי יֵאבֹל ^a וְצִאֲצָאִי יִשְׂרָשׁוּ ^b;
 9 אִם-נִפְתָּה לְבִי עַל-אִשָּׁה וְעַל-פֶּתַח רַעִי אֲרַבְתִּי;
 10 תִּטְטֶנָּה ^a לְאַחֲרָי אֲשֶׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרַעוּ אֲחֵרֶינִי ^b;
 11 כִּי-הוּא ^a זִמָּה וְהִיא ^b עֲוֹן פְּלִילִים ^c;
 12 כִּי ^a אֵשׁ הִיא עַד-אֲבִדֹן תֹּאכֹל וּבְכָל-תְּבוּאָתִי תִשְׂרַשׁ ^b;
 13 אִם-אִמָּאִם מִשְׁפָּט עֲבָדִי וְאַמָּתִי בָרַכְם עִמָּדִי;
 14 וַיֹּמָה אֲעֲשֶׂה כִּי-יָקֻם אֵל וְכִי-יִפְקֹד מֶה אֲשִׁיבֵנּוּ;
 15 הֲלֹא-בִבְטָן עֲשֵׂנִי עָשָׂה וַיִּכְנֹנֵנִי בִרְחֹם אֶחָד;
 16 אִם-אִמְנַע מִחֶפֶץ דָּלִים וְעֵינִי אֲלַמְנָה אֲכַלֶּה;
 17 וְאֲכַל פֶּתִי לִבְדִּי וְלֹא-אֲכַל יְתוֹם מִמֶּנֶּה;
 18 כִּי מִנְעוּרִי גִדְלֵנִי כְּאֵב וּמִבְטָן אִמִּי אֲנִיחָנָה;
 19 אִם-אֲרָאָה אֲזִיב מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאִין פָּסוֹת לְאַבְיוֹן;
 20 אִם-לֹא בִרְכוּנִי חֲלָצוּ וּמִגֹּז כָּבֵשׁ יִתְחַמֵּם:

28 ^{a-1} Cp 31, 1 ¹ frt (—) ל' בקול 1 ^b || פֶּלִי-הַיּוֹם prps; ב' חֲמָה ^{a-1} 28 ¹ frt
 וְתַחֲשׁ ^b || אֲשִׁי 5 ^a ins ? cf 9ss || 5 ^a ins ? cf 9ss || 3 ins ? זָכַן v 1—4 > 6^h(*) et dl ?
^c = אֵל || 7 ^{a-1} 1 ¹ frt מִנִּי דְרָךְ || מִן-הֶדֶר' vel || K Or MSKen 658 מאומה ^c || prb
 dl || 8 ^a ? ins || כל 1 ^b || רִשְׁשׁוּ a || רִשׁוּ; Θ + ἐπὶ ῥῆς || 10 ^a 1 ¹ frt תִּטְטֶנָּה ||
^b 11 MSKen 118 — ים || 11 ^a 1 c Q היא, frt vb exc || 11 ^b 1 c Q והוא ^c || constructio
 mixta ex עוֹן פְּלִילִי (quod 1 c ca 20MSS) et || 12 ^a dl ? || 12 ^b 1 ¹ frt
 וַיִּכְנֹנֵנִי || 14 1 c Θ (ἐτασίν μου ποιῆται) יָקֻם (cf ad 18) || 15 1 (cf 636) תִּשְׂרַף
 vel — וִיכ — || 18 trsp v 14 ante v 18 et 1 גִּדְלֵנִי et 20 ¹ prps ולא.

5 1 גוי; postea vb exc? || 6 14MSS בערוץ || 7 1 יפּתּוֹ || 30,9ss
 sequuntur 29,7ss; 30,2—8 add || 11^a 1 c QSt יתרי; Ktט 1—^b prps ודגלי
 (cf רגלי v 12) || ^c 1 c טט שלח (שלף); al פתחו ויעגני || 12^a 25MSS פרהה
 (תלצו מעילי ט cf יהרסו מעגלי || 13^{a-a} crrp; prps אליו עצמו רמו || 14^{b-b} crrp; prps
 תדרה ט || 15^a 1 c טט נהפכו (נהפ) vel c MS^{Ken} 32 תהפך || 16^a dl? (dittogr) ||
 vel תגדרה || ^c nonn MSS ס נתיבתי; 1 frt טוכתי = ελπίς? || 17 dl? c ט (מחליט), al dl לילה et 1 גקר || 18^a 1? c ט תפש ||
 19^a ins? אל || 20^a 1 c MS^{Ken} 196 ס עמרפת || 21^b 1 c MS⁹³ ט ולא תת' || 22^a 1 c MS^{Ken} 196 ס תשטמני || 23 cf 1,21; prps (?)
 תשטמני || 24^a 1? טבע, al אמלא בעני אש || 25^a 1? בכית vel בכי || 26^a 1? לאכד || 27^a 1? נפש || 28^a 1? נפש || 29^a 1? נפש || 30^a 1? נפש || 31^a 1? נפש || 32^a 1? נפש || 33^a 1? נפש || 34^a 1? נפש || 35^a 1? נפש || 36^a 1? נפש || 37^a 1? נפש || 38^a 1? נפש || 39^a 1? נפש || 40^a 1? נפש || 41^a 1? נפש || 42^a 1? נפש || 43^a 1? נפש || 44^a 1? נפש || 45^a 1? נפש || 46^a 1? נפש || 47^a 1? נפש || 48^a 1? נפש || 49^a 1? נפש || 50^a 1? נפש || 51^a 1? נפש || 52^a 1? נפש || 53^a 1? נפש || 54^a 1? נפש || 55^a 1? נפש || 56^a 1? נפש || 57^a 1? נפש || 58^a 1? נפש || 59^a 1? נפש || 60^a 1? נפש || 61^a 1? נפש || 62^a 1? נפש || 63^a 1? נפש || 64^a 1? נפש || 65^a 1? נפש || 66^a 1? נפש || 67^a 1? נפש || 68^a 1? נפש || 69^a 1? נפש || 70^a 1? נפש || 71^a 1? נפש || 72^a 1? נפש || 73^a 1? נפש || 74^a 1? נפש || 75^a 1? נפש || 76^a 1? נפש || 77^a 1? נפש || 78^a 1? נפש || 79^a 1? נפש || 80^a 1? נפש || 81^a 1? נפש || 82^a 1? נפש || 83^a 1? נפש || 84^a 1? נפש || 85^a 1? נפש || 86^a 1? נפש || 87^a 1? נפש || 88^a 1? נפש || 89^a 1? נפש || 90^a 1? נפש || 91^a 1? נפש || 92^a 1? נפש || 93^a 1? נפש || 94^a 1? נפש || 95^a 1? נפש || 96^a 1? נפש || 97^a 1? נפש || 98^a 1? נפש || 99^a 1? נפש || 100^a 1? נפש || 101^a 1? נפש || 102^a 1? נפש || 103^a 1? נפש || 104^a 1? נפש || 105^a 1? נפש || 106^a 1? נפש || 107^a 1? נפש || 108^a 1? נפש || 109^a 1? נפש || 110^a 1? נפש || 111^a 1? נפש || 112^a 1? נפש || 113^a 1? נפש || 114^a 1? נפש || 115^a 1? נפש || 116^a 1? נפש || 117^a 1? נפש || 118^a 1? נפש || 119^a 1? נפש || 120^a 1? נפש || 121^a 1? נפש || 122^a 1? נפש || 123^a 1? נפש || 124^a 1? נפש || 125^a 1? נפש || 126^a 1? נפש || 127^a 1? נפש || 128^a 1? נפש || 129^a 1? נפש || 130^a 1? נפש || 131^a 1? נפש || 132^a 1? נפש || 133^a 1? נפש || 134^a 1? נפש || 135^a 1? נפש || 136^a 1? נפש || 137^a 1? נפש || 138^a 1? נפש || 139^a 1? נפש || 140^a 1? נפש || 141^a 1? נפש || 142^a 1? נפש || 143^a 1? נפש || 144^a 1? נפש || 145^a 1? נפש || 146^a 1? נפש || 147^a 1? נפש || 148^a 1? נפש || 149^a 1? נפש || 150^a 1? נפש || 151^a 1? נפש || 152^a 1? נפש || 153^a 1? נפש || 154^a 1? נפש || 155^a 1? נפש || 156^a 1? נפש || 157^a 1? נפש || 158^a 1? נפש || 159^a 1? נפש || 160^a 1? נפש || 161^a 1? נפש || 162^a 1? נפש || 163^a 1? נפש || 164^a 1? נפש || 165^a 1? נפש || 166^a 1? נפש || 167^a 1? נפש || 168^a 1? נפש || 169^a 1? נפש || 170^a 1? נפש || 171^a 1? נפש || 172^a 1? נפש || 173^a 1? נפש || 174^a 1? נפש || 175^a 1? נפש || 176^a 1? נפש || 177^a 1? נפש || 178^a 1? נפש || 179^a 1? נפש || 180^a 1? נפש || 181^a 1? נפש || 182^a 1? נפש || 183^a 1? נפש || 184^a 1? נפש || 185^a 1? נפש || 186^a 1? נפש || 187^a 1? נפש || 188^a 1? נפש || 189^a 1? נפש || 190^a 1? נפש || 191^a 1? נפש || 192^a 1? נפש || 193^a 1? נפש || 194^a 1? נפש || 195^a 1? נפש || 196^a 1? נפש || 197^a 1? נפש || 198^a 1? נפש || 199^a 1? נפש || 200^a 1? נפש || 201^a 1? נפש || 202^a 1? נפש || 203^a 1? נפש || 204^a 1? נפש || 205^a 1? נפש || 206^a 1? נפש || 207^a 1? נפש || 208^a 1? נפש || 209^a 1? נפש || 210^a 1? נפש || 211^a 1? נפש || 212^a 1? נפש || 213^a 1? נפש || 214^a 1? נפש || 215^a 1? נפש || 216^a 1? נפש || 217^a 1? נפש || 218^a 1? נפש || 219^a 1? נפש || 220^a 1? נפש || 221^a 1? נפש || 222^a 1? נפש || 223^a 1? נפש || 224^a 1? נפש || 225^a 1? נפש || 226^a 1? נפש || 227^a 1? נפש || 228^a 1? נפש || 229^a 1? נפש || 230^a 1? נפש || 231^a 1? נפש || 232^a 1? נפש || 233^a 1? נפש || 234^a 1? נפש || 235^a 1? נפש || 236^a 1? נפש || 237^a 1? נפש || 238^a 1? נפש || 239^a 1? נפש || 240^a 1? נפש || 241^a 1? נפש || 242^a 1? נפש || 243^a 1? נפש || 244^a 1? נפש || 245^a 1? נפש || 246^a 1? נפש || 247^a 1? נפש || 248^a 1? נפש || 249^a 1? נפש || 250^a 1? נפש || 251^a 1? נפש || 252^a 1? נ

- 14 תהוֹם אָמַר לֹא בִי־הָיָא וַיֵּם אָמַר אֵין עֲמָדִי:
 15 לֹא־יָתֵן סִנּוֹר תַּחֲתֶיהָ וְלֹא יִשְׁקַל בְּסָף מְחִירָהּ:
 16 לֹא תִסָּלֶה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֶׁהֶם יָקָר וְסָפִיר:
 17 לֹא־יַעֲרֹכְנָה זָהָב וְזָכוּכִית וּתְמוֹרֶתָה פְּלִי־פָּז:
 18 רָאִמּוֹת וְנָבִישׁ לֹא יוֹכֵר וּמִשְׁךְ חֲכָמָה מְפַנִּינִים:
 19 לֹא־יַעֲרֹכְנָה פְּטֹדֶת־כּוֹשׁ^a בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תִסָּלֶה^b:
 20 וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּבּוֹא וְאִי זֶה מְקוֹם בִּינָה:
 21 וְנַעֲלָמָה^a מַעֲיִנִי כָל־חַיִּי וּמַעֲזֵף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה:
 22 אֲבִדְנוֹן וּמּוֹת אָמְרִי בְּאֻזְנֵינוּ שְׁמַעְנוּ שְׁמַעְהָ:
 23 אֱלֹהִים הִבִּין דְּרָכָה וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ:
 24 כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ וּבֵיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה:
 25 לַעֲשׂוֹת לָרִיחַ מִשְׁקָל וְלַמִּים תֵּבֶן בַּמָּדָה:
 26 בַּעֲשָׂתוֹ לַמָּטָר חֶק וְדֶרֶךְ לַחֲנוּי קִלּוֹת:
 27 אֵין רָאָה וַיִּסְפְּרָה^a הִכִּינָה^b וְגַם־חִקְרָה:
 28 וַיֹּאמֶר וְלֹאֲדָם^a הֵן^b יִרְאֶת אֲדָנִי הִיא חֲכָמָה וְסוֹר מִרַע בִּינָה:
 29 וַיִּלְכָּף אִיּוֹב שְׂאֵת מִשְׁלֹו וַיֹּאמֶר:
 2 מִי־יִתְּנִי כִירְחִיקָדָם כִּי־מִי אֱלֹהִים יִשְׁמְרֵנִי:
 3 בְּהִלּוֹ גָּרוּ עָלַי רֹאשִׁי לֹאֲזוּזוֹ אֵלַי חֶשֶׁךְ:
 4 כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִימֵי חַרְפִּי^a בְּסוֹד^b אֱלֹהִים עָלַי אֲחֵלִי:
 5 בַּעֲדוֹ שְׂדֵי עֲמָדִי סְבִיבוֹתַי נַעֲרִי:
 6 בְּרִחֵץ הִלִּכִי בַחֲמָה^a וְצוּר^b וְצוּק עֲמָדִי פִלְגִי־שָׁמֶן:
 7 בְּצִאתִי שַׁעַר עַל־יַקְרָת בָּרוּחַ אֶכִּין מוֹשְׁבִי:
 8 רָאוּנִי נַעֲרִים וְנִחְבָּאוּ אִישִׁישִׁים קִמּוּ עִמּוֹדִי:
 9 שָׂרִים עֲצְרוּ בַמָּלִים וְכָף יִשְׁימוּ לִפְיָהֶם:

14 1 אָמְרָה 1153 || 15 1 frt סִנּוֹר || 16 = תסלא cf Thr 4,2 || 17 11MSS ΘΣΣϞ
 בְּלִי; MS^{Ken} 153 || 18 1 ? וּמִשְׁךְ cf Θ || 19 a-a Var ad 17a ||
 b-b Var ad 16a || 21 a dl 1 c ΘΣΣϞ || 23 5MSS 5 הִכִּין || 24 1 frt °° ||
 הִבִּין || 25 5MSS 5 הָעֵשָׂה || 27 a 1 וַיִּסְפְּרָה || 28 a >MS^{Ken} 378 || b >MS^{Ken} 76 || c >2MSS^{Ken}, 4MSS^{Ken} יהוה
 אֲדָנִי; ca 100MSS^{Ken} יהוה; prps יִרְאֶתִי (pr 'ראת א'); v 28 add || Cp 29,
 1 °° prps וַיֹּאמֶר אִיּוֹב || 3 1 בְּהִלּוֹ vel בְּהִלּוֹ || 4 a prps ? חֶסֶד || 5 1 c ΘΣΣϞ || 6 a = pauca MSS 5MSS || b dl
 (Var ad יצוק) || c-c 1 frt עֲמָדִי || יצוק עֲמָדִי.

13 זה וּחִלַק אֶדְמָם^a רָשָׁעוּ^b עִם־אֱלֹ^b וּנְחִלַת עֲרִיצִים^c מִשְׁנֵי יָקָחוּ:
 14 אִם־יִרְבּוּ בְנָיו לְמִדְ־חֶרֶב וְצִאצָּאוּ לֹא יִשְׁבְּעוּ־לָחֶם:
 15 שְׁרִידוֹ^a בַּמָּוֶת^b יִקְבְּרוּ וְאִלְמִנְתּוֹ^c לֹא תִבְכֶּינָה:
 16 אִם־יִצְבֹּר כַּעֲפָר כֶּסֶף וְכַח־מָר יָכִין מִלְּבוֹשׁ:
 17 יָכִין וְצִדִּיק יִלְבֹּשׁ וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק:
 18 בְּנֵה כַעֲשׂ בֵּיתוֹ וְכֶסֶף עֲשֵׂה נֶצֶר:
 19 עֲשִׂיר יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֶף עֵינָיו פָּקַח וְאִיגָנוּ:
 20 תִּשְׁוִיגָהוּ בַּמִּים בַּלְהוֹת לְיִלָּה נִנְבְּתוֹ סוּפָה:
 21 יִשְׁאַתּוּ קָרִים וְיִלְךְ וְיִשְׁעֲרָהוּ מִמֶּקְמוֹ:
 22 וְיִשְׁלַךְ עָלָיו וְלֹא יַחֲמֹל מִיָּדוֹ בְּרוּחַ יִבְרַח:
 23 יִשְׁפֹּק^a עָלֵימוֹ^b כַּפִּימוֹ^c וְיִשְׁרַק^d עָלָיו מִמֶּקְמוֹ^e:
 28 כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצֵא וּמְקוֹם לְזָהָב יִזְקוּ:
 2 בְּרוֹל כַּעֲפָר יִקָּח וְאַבֵּן יַעוֹק נַחוֹשֶׁה:
 3 קֶץ שֵׁם לַחֲשֹׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא^b חוֹקֵר אֲבֵן אֶפֶל וְצִלְמוֹת:
 4 פֶּרֶץ נָחַל^a מַעַם־נֹרָ^a הַנִּשְׁפָּתִים מִגִּי־רֶגֶל^b בְּדֹל מַאֲנוֹשׁ נָעוּ:
 5 אֶרֶץ מַמְנָה יֵצֵא־לָחֶם וְתַחֲתֶיהָ נִהְפָּךְ כְּמוֹ־אֵשׁ:
 6 מְקוֹם־סִפִּיר אֲבַנֶּיהָ וְעַפְרָת זָהָב לָהּ:
 7 גִּתִּיב לֹא־יִדְעוּ עֵיט וְלֹא שְׁזֹפֶתוֹ עֵין אֶיהָ:
 8 לֹא־הִדְרִיכוֹהוּ בְּגִישְׁחֵץ לֹא־עָרָה עָלָיו שֹׁחַל:
 9 בַּחֲלָמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הִפָּךְ מִשְׁרַשׁ הָרִים:
 10 בַּצּוּרוֹת יֹאדִים בָּקַע וְכָל־יֶקֶר רִאֲתָה עֵינָיו:
 11 מִבְּכִיָּה נִהְרֹת חִבְשָׁ^b וְתַעֲלָמָה^c יֵצֵא אוֹר:
 12 וְהַחֲכָמָה מֵאִין תִּמְצָא וְאִי זֶה מְקוֹם בִּינָה:
 13 לֹא־יִדְעַ אֲנוֹשׁ עֲרֹכָה וְלֹא תִמְצָא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים:

13 ^a frt dl || ^{b-b} 1 ? מֵאֵל (ע dittogr ?) || ^c 1 עֲרִיץ (ם dittogr) et יָקָח ||
 15 ^a sic 8 Or; mlt MSS^Q שְׁרִידוֹ K 17 — || ^b ins || ^c 1 c 6 et postea
 ' תִּבְכִּי || 16 6 χρυσίου || 18 1 c 6 כַּעֲפָרִישׁ cf 8,14 || 19 1 c 6 יוֹסִיף || 20 1
 — cf ^a || קוּ — || ^d 1 ? כַּפִּים || ^c 1 עָלָיו || ^b 1 ('ים) (= ישפכו ? 23 ^a 1 || יוֹמָם vel בָּיוֹם
^c prps מִמְרוֹם (?), al מתקממו || Cp 28, 2 ^a 1 frt יָקָח et יָצַק || 3 ^a 1 dl ? c
 2 MSS^{Ken} || ^b dl frt et 1 חָקֵר || 4 ^{a-a} frt 1 מְרַגְבִּים || ^{b-b} add; ex al con-
 textu ? || 6 1 ? וְעַפְרָה (dl) || 1 v 12 etiam ante v 1 et post v 6 || 11 ^a 1
 cf Prv 8,24 vel מִבְּכִי = 6 βδθη ? || ^b 1 c 6 חִבְשָׁ || ^c 1 מֵה —; trsp
 frt 11a post 10a et v 24 post v 11 || 12 1 ? תְּבוּאָה (cf MS^{Ken} 150) ut 20 (cf
 ad 6) || 13 1 c 6 וְעַרְכָּה.

5^a prps וַיְחִלּוּ לוֹ || ^b prps וַיַּחֲתוּ; al 'ושב' pr מִשְׁכָּן; v 5—11 > 6^h(*) || 9^a 1 פָּרוּ || ^b 1 c ca 70MSS ΘΘ כָּסָא vel כָּסָה = כָּסָאָה || ^c forma mixta ex פָּרָו et פָּרַשׁ (1) || 10^{a-2} 1 c SΘ חָק חָג cf Prv 8,27 || ^b prps יָעַד || 12^a S וְבִבְרִיתוֹ || ^b 1 Q וְבִבְתוּכְתּוֹ || 13^{a-2} Θ (κλειθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν) || ^b 1 Q שְׁעָרָה || ^b 1 Q שְׁעָרָה || 14^a KΘ דִּרְכּוֹ, QSΘ דִּרְכּוֹ || ^b KΘSSΘ דִּבְרֹתוֹ || ^c Θ + ὁπότε ποιήσει || ^{d-d} add; prb cp 26 ex oratione Bildadi et frt 26,2—4 ante et 26,5—14 post 25,2—6 trsp || Cp 27, 1^{a-2} 1 וַיַּעַן אֱיֹיֵב וַיֹּא' || ^b 1 c 10MSS 'תָּה || 5^{a-2} > S || ^b > MS^{Ken} 180 Θ et frt dl; trsp v 3 post v c ? || 6^a 11MSS ΘΘSΘ אָרְפָּה || ^b 1 frt יִתְרָה; prps יִתְפָּר || 8^{a-2} 1 אֶל-אֱלֹהֵי || 10^a 1 c 9MSS^{Ken} 1 יִשְׁאֵל; 1 יִשְׁאֵל (א') || SΘ S et dl (gloss) || ^b SΘ S || 11^a 1 frt אַתָּה מֶה- || ^b 1 c 11MSS ΘΘSΘ אֶלְיוֹ || ^{b-b} 1 c Θ (cf S) || 12^a 1 frt אַתָּה מֶה- || ^b 1 c 12MSS ΘΘSΘ אֶלְיוֹ || ^{b-b} 1 c Θ (cf S) || v 2—6 et 12 restant ex oratione Iobi, v 7—11, 13—23 prb ex oratione Zophari.

17 כִּי יַחְדּוֹ בָּקָרָא לָמְזוּ צִלְמוֹת כִּי־יִפְרִי בְּלִהּוֹת צִלְמוֹת^d;
18 קַל־הוּא^b וְעַל־פְּנֵי־מִים^a

תִּקְלַל חִלְקָתָם בְּאַרְץ עֹלֵא־פְנֵה^c יִדְרֹךְ בְּרָמִים;
19 צִיָּה גַם־חַם יִגְזְלוּ מִי־שִׁלְג^b שְׂאוֹל חֲטָאוֹ^b;
20 יִשְׁכַּחֲהוּ אֲרָחִים וּמִתְקַוֹּ רָמָה^b עוֹד לֹא־יִזְכָּר
וְתִשְׁכַּר כְּעֵץ עוֹלָה;

21 רָעָה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יִיטִיב;
22 וּמִשְׁנֵה אֲבִירִים^a בְּכַחוֹ

יָקוּם^b וְלֹא־יֵאֱמִין בַּחַיִּין^c: 23 יִתֵּן^{b-a} לָו לְבַטַּח וְיִשְׁעוֹ^c
יִעֲזִיבֵהוּ עַל־דִּרְכֵיהֶם^d;

24 רֹמֹמוֹ^a מַעֲט וְיֵאֱיָנֻס^b וְהַמָּכֹר^c בְּכָל יִקְפָּצוֹן^d
וּכְרָאשׁ שִׁבְלֵת יִמְלֹה;

25 וְאִם־לֹא אָפוּ מִי וּכְזִיבִנִי וְיִשָּׁם^a לְאֵל מִלְתִּי;
26 יִנָּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר:

2 המִשָּׁל וּפְתַח עֲמוֹ עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרְמֹמוֹ;

3 הֵיטֵם מִסָּפָר לְגִדּוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אֲזִיָּהוּ;

4 וּמַה־יִּצְדַּק אֲנֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכָּה יָלֹד אִשָּׁה;

5 הֵן עַד־יָרַח וְלֹא יֵאֱהִיל^b וְכִזְכָּבִים לֹא־זָפוּ בְּעֵינָיו;

6 אָף כִּי־אֲנֹשׁ רָמָה וּבֶן־אָדָם תּוֹלַעָה;
26 יִנָּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר:

2 מַה־עֲזָרְתָּ לֹלֵא־כַח הוֹשַׁעְתָּ זֶרְעִי לֹא־עוֹ;

3 מַה־יַּעֲצֶתָ לֹלֵא חֲכָמָה וְתִשְׁיָה לָרֵב הוֹדַעְתָּ;

4 אֶת־מִי הִגִּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי יֵצֵאָה מִמֶּנִּי;

17 ^a 1 c 3 בָּקָרוּ || ^b 1 רֹ— || ^c 1 f1 הַלִּיכוֹת || ^d 1 vel sim || 18 ^{a-a} crpp; conj c v 17 ? || ^{b-b} 1 f1 קָלוּ || ^{c-c} prps (?) || ^d 1 ? תּוֹ— || ^{e-e} prps (?) || יִגְזְלוּ || ^{f-f} dl ? cf ^{e-e}; al בְּרָמִים et ^{e-e} = || 19 ^a prps ? cf || 20 ^{a-a} 1 מִקְמוֹ || ^b 1 רָמָה || 21 1 c 2 || 22 ^a 1 c 2 (ἀδυνάτους) || 23 ^a 1 c 2 (μαλακισθεῖς ?) || 24 ^a 1 c 2 || 25 ^a 1 f1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 26 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 27 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 28 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 29 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 30 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 31 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 32 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 33 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 34 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 35 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 36 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 37 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 38 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 39 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 40 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 41 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 42 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 43 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 44 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 45 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 46 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 47 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 48 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 49 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 50 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 51 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 52 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 53 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 54 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 55 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 56 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 57 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 58 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 59 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 60 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 61 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 62 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 63 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 64 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 65 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 66 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 67 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 68 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 69 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 70 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 71 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 72 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 73 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 74 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 75 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 76 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 77 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 78 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 79 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 80 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 81 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 82 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 83 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 84 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 85 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 86 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 87 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 88 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 89 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 90 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 91 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 92 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 93 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 94 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 95 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 96 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 97 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 98 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 99 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 100 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 101 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 102 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 103 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 104 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 105 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 106 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 107 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 108 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 109 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 110 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 111 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 112 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 113 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 114 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 115 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 116 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 117 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 118 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 119 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 120 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 121 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 122 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 123 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 124 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 125 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 126 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 127 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 128 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 129 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 130 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 131 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 132 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 133 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 134 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 135 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 136 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 137 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 138 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 139 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 140 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 141 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 142 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 143 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 144 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 145 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 146 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 147 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 148 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 149 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 150 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 151 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 152 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 153 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 154 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 155 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 156 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 157 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 158 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 159 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 160 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 161 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 162 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 163 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 164 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 165 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 166 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 167 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 168 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 169 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 170 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 171 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 172 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 173 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 174 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 175 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 176 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 177 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 178 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 179 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 180 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 181 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 182 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 183 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 184 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 185 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 186 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 187 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 188 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 189 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 190 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 191 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 192 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 193 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 194 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 195 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 196 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 197 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 198 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 199 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 200 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 201 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 202 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 203 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 204 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 205 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 206 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 207 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 208 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 209 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 210 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 211 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 212 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 213 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 214 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 215 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 216 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 217 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 218 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 219 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 220 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 221 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 222 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 223 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 224 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 225 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 226 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 227 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 228 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 229 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 230 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 231 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 232 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 233 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 234 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 235 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 236 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 237 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 238 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 239 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 240 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 241 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 242 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 243 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 244 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 245 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 246 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 247 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 248 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 249 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 250 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 251 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 252 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 253 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 254 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 255 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 256 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 257 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 258 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 259 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 260 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 261 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 262 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 263 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 264 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 265 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 266 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 267 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 268 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 269 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 270 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 271 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 272 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 273 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 274 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 275 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 276 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 277 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 278 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 279 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 280 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 281 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 282 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 283 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 284 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 285 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 286 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 287 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 288 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 289 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 290 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 291 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 292 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 293 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 294 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 295 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 296 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 297 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 298 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 299 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 300 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 301 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 302 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 303 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 304 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 305 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 306 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 307 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 308 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 309 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 310 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 311 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 312 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 313 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 314 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 315 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 316 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 317 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 318 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 319 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 320 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 321 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 322 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 323 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 324 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 325 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 326 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 327 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 328 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 329 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 330 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 331 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 332 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 333 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 334 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 335 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 336 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 337 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 338 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 339 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 340 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 341 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 342 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 343 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 344 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 345 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 346 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 347 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 348 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 349 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 350 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 351 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 352 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 353 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 354 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 355 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 356 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 357 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 358 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 359 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 360 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 361 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 362 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 363 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 364 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 365 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 366 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 367 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 368 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 369 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 370 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 371 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 372 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 373 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 374 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 375 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 376 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 377 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 378 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 379 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 380 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 381 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 382 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 383 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 384 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 385 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 386 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 387 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 388 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 389 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 390 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 391 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 392 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 393 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 394 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 395 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 396 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 397 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 398 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 399 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 400 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 401 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 402 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 403 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 404 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 405 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 406 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 407 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 408 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 409 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 410 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 411 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 412 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 413 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 414 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 415 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 416 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 417 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 418 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 419 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 420 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 421 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 422 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 423 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 424 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 425 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 426 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 427 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 428 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 429 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 430 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 431 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 432 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 433 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 434 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 435 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 436 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 437 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 438 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 439 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 440 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 441 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 442 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 443 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 444 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 445 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 446 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 447 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 448 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 449 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 450 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 451 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 452 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 453 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 454 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 455 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 456 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 457 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 458 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 459 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 460 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 461 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 462 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 463 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 464 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 465 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 466 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 467 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 468 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 469 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 470 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 471 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 472 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 473 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 474 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 475 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 476 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 477 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 478 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 479 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 480 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 481 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 482 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 483 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 484 1 c 2 MSS^{Ken} 253 || 485 1 c 2 MSS^{Ken} 2

Cp 22, 2^a MS^{Ken 18} דעת || ^b 1 c s עליו (מ dittogr) || 9 l c טעטש || תרבה טעטש ||
 10 l ויב' || II^{a-2} 1 c ט חשה (ד) אור(ה) חשה || ^c prps לאהלך || ^{b-b} ? prps לאהלך ||
 (?) שכתב cf ט || 12^a 1 ftr c s הגבה || ^b 1 c ט יראה vel וראה || ^{c-c} ?
 וראש בקיריים || 16 l c ca 20MSS בלא || 17 l c ט לנו || 18 l c
 וממנו || v 17—18 dl (add ex 2I, I4—I6) || 19 l c ט ראו et postea ויש ||
 20 l ftr c ט נכתרו et postea קמינו || al יקמם (cf טטט) et antea ||
 21^a prps והשלם || ^b 1 c 18MSS טעטש תבו' || al תבואך || 23 l c ט ותענה ||
 vel ותפגע || 24^a 10MSS Or ט ישית || prps וישת || ^b ca 65MSS טטט(ט ?)
 ויצור || prps ויצר || 25 dub; prps וואפיר, תורתך, טופפות, (f).

12 יֵשׂאוּ כְּתֹף וְכִגְזֹר וְיִשְׁמְחוּ לְקוֹל עֹנֵב;
 13 יִבְלֹוּ בְּטוֹב יְמֵיהֶם וּבְרֵנֶעֱב שְׂאוֹל יַחְתּוּ;
 14 וַיֹּאמְרוּ לֹאל סוֹר מִמֶּנּוּ וְנָעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חֲפָצְנוּ;
 15 מִה־שִׁנֵּי כִּי־נַעֲבֹדְנּוּ וּמִה־נֹּזְעִיל כִּי נִפְגַּע־עָבּוּ;
 16 אֵהָן לֹא בְיָדָם טוֹבָם עֲצַת רָשָׁעִים רָחֲקָה מִנֵּי;
 17 כְּמֵה וְגִרְרָשָׁעִים יִדְעֹךָ וַיָּבֹא עֲלֵימוֹ אִידָם
 חֲבָלִים יַחֲלֹקָהּ בְּאִפּוֹ;
 18 יִהְיוּ כְּתֵבָן לִפְנֵי־רוּחַ וּכְמֹץ גִּנְבָתוֹ סוּפָה;
 19 אֲלוֹהֵה יַעֲפֹן־לִבְנֵי אוֹנֵי יִשְׁלַם אֱלֹוֵי וַיִּדְעֵה;
 20 יִרְאוּ עֵינָו כִּידֹו וּמַחֲמַת שִׁנֵּי יִשְׁתָּה;
 21 כִּי מִה־חֲפָצוֹ בְּבִיתוֹ אַחֲרֵיו וּמִסִּפֵּר חֲדָשֵׁיו חֲצָצְנוּ;
 22 תִּלְאֵל יִלְמֹד־דַּעַת וְהוּא רָמִים יִשְׁפּוֹט;
 23 זֶה יָמוֹת בַּעֲצָם תִּמָּז כִּלּוֹ שְׁלֹאֲנָן וְשִׁלּוֹ;
 24 עֲטִינֵיו מְלֹא חֲלָב וּמֵחַ עֲצֻמוֹתָיו יִשְׁקָה;
 25 וְזֶה יָמוֹת בְּנִכָּשׁ מְרָה וְלֹא־אֵכֵל בְּטוֹזָה;
 26 יַחַד עַל־עֵפֶר יִשְׁכְּבוּ וְרִמָּה תִכְסֶּה עֲלֵיהֶם;
 27 הֵן יִדְעָתִי מַחֲשַׁבּוֹתֵיכֶם וּמִזְמוֹת עָלַי תַּחֲמָסוּ;
 28 כִּי תֹאמְרוּ אֵיךְ בֵּית־נָקִיב וְאֵיךְ אֶהְלֵ מִשְׁכָּנוֹת רָשָׁעִים;
 29 הֲלֹא שְׂאֵלְתֶם עוֹבְרֵי דֶרֶךְ וְאֵתְתֶם לֹא תִנְכְּרוּ;
 30 כִּי אֲלִיזִים אִידֵי יַחֲשֹׁךְ רַע לְיוֹם עֲבָרוֹת וַיִּבְלֹו;
 31 מִי־יִגִּיד עַל־פָּנָיו דֶּרֶכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יִשְׁלַם־לּוֹ;
 32 וְהוּא לִקְבָרוֹת יוֹבֵל וְעַל־גְּדִישׁ יִשְׁקוֹד;
 [אֵין מִסִּפֵּר:
 33 מִתְקוֹ לֹו רִגְבֵי גָחַל וְאַחֲרָיו כָּל־אֲדָם יִמְשֹׁךְ וְיִלְפָּנֵיו
 34 וַיֹּאדֶּה תִנְחַמּוּנֵי הֶבֶל וְתִשׁוּבַתֵיכֶם נִשְׁאֵר־מַעַל: ׀

12 l c ca 30 MSS ὄσσεσ' ב' || 13 a l c Q Vrs יבִּלּוּ; K יבִּלּוּ || b = εἰ δὲ
 ἀναπαύσει εἰ; vel l וּבְרֵנֶעֱב || c l c (ε)Σσσεσ' יַחְתּוּ (a נחת) || 14 Or מִמֶּנּוּ ||
 16 a-a dl c ט לא vel l הֲלֹא || b l c ט מִמֶּנּוּ = ab eo || 17 a ט (ἐξουσιαν αὐτοῦς)
 אִידֹו, פִּידֹו || 19 l אל || 20 απ. γραφ.; prps פִּידֹו || 21 l frt חֲרָצוֹ cf 14,5 || 22 a prps יִלְמֹד || b 4 MSS ט 'ך'; prps ? רִמָּה || 23 a l
 c MSKen 76 שְׂאֵל || b dl c 25 MSSKen י || 24 a απ. γραφ.; ט τὰ δὲ ἔγκατα;
 prps עֲטִמִּי femora || b l frt c טס חֲלָב cf a || 27 l ? תַּחֲרָשׁוּ, al תַּחֲרָשׁוּ || 28 frt dl c MSKen xii ו || 30 a l א' nisi praeferens בִּי || b l בְּיוֹם sed
 cf d || c ? עֲבָרוֹתוֹ || d l יִבְלֹו, vel יִבְלֹו et antea b = א || 31 l וּמִי cf 30d || 32 l
 וְעָלֵיו || 33 ° dl (add).

[illegible]

28 כִּי תֹאמְרוּ מִה־נִּרְדֵּף־לִּי וְשָׂרֵשׁ דָּכָר נִמְצָא־בִּי:

29 גִּדְּרוּ לָכֶם מִפְּנֵי־חֶרֶב ^a כִּי־חֲמָה ^b עֲוֹנוֹת חֶרֶב ^a

לִמְעַן תִּדְּעוּן שְׂדֵי־יָדָיִם ^c: ׀

20 וַיַּעַן צוּפְר הַנֶּעֱמָתִי וַיֹּאמֶר:

2 לֵכֵן ^a שְׁעַפִּי יִשִּׁיבֹנִי ^b וּבְעֶבֹר ^d דְּחוּשִׁי ^d בִּי:

3 מוֹסֵר כְּלָמְתִי אֲשַׁמֵּעַ וְרוּחַ ^a מִבִּינְתִּי ^b יַעֲנִי־:

4 הִזָּאתָ יָדְעַת מִנִּי־עַד מִנִּי שָׁיִם ^b אָדָם עַל־אָרֶץ:

5 כִּי רִנַּנְתָּ רָשָׁעִים מִקְרֹב וְשִׁמַּחְתָּ חֲנָף עַד־רִנָּע:

6 אִם־יַעֲלֶה לְשָׁמַיִם שִׁיֹּאִי וְרֹאשׁוֹ לְעֵב יִגִּיעַ:

7 בְּגִלְלוֹ לִנְצַח יֵאבֵד רָאִיו וְאִמְרוּ אִיוֹ:

8 כְּחִלֹּם יַעֲוֶה וְלֹא יִמְצָאָהוּ ^a וַיִּדְּב ^b כְּחִזְיוֹן לִילָה:

9 עֵינָיו שְׁזָפְתָּו וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תִּשְׁוֹרְנוּ ^a מִקּוֹמוֹ:

10 בָּנָיו יִרְצוּ דָלִים וַיִּדְּו ^b תִּשְׁכַּבָּה אוֹנוֹ:

11 עֲצֻמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוֹמוֹ וְעֲמוֹ עַל־עַפְר תִּשְׁכַּב:

12 אִם־תִּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יִכְחִידָהּ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ:

13 יִחַמַּל עָלֶיהָ וְלֹא יַעֲזֹבָהּ וַיִּמְנַעָהּ בְּתוֹךְ חֲכוֹ:

14 לַחֲמוֹ בְּמַעְיוֹ גִּהְפָּךְ מְרוֹת פְּתָנִים בְּקֶרְבוֹ:

15 חִיל בָּלַע וַיִּקְאֵנוּ מִבֶּטְנוֹ וַרְשָׁנוּ אֵל:

16 וַיֹּאש־פְּתָנִים יִיגַק תִּהְרָגָהּ לְשׁוֹן אִפְּעָה:

17 אֶל־יִרְא בְּפִלְגּוֹת נִהְרֵי גַחְלֵי דִבְשׁ וְחִמָּאָה:

18 מִשִּׁיבָה ^a יִנָּע ^b וְלֹא יִבְלַע ^c בְּחִיל תְּמוֹדָתוֹ וְלֹא יַעֲלֶם ^d:

19 כִּי־רָצִין עֲזֹבָה דָלִים בֵּית גָּזֹל וְלֹא יִבְנֶהוּ ^b:

28 l c ca 100MSS ΘϷϷ בו || 29 ^{a-a} crpp; Θ θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμους ἐπελεύσεται = עוֹלִים תְּבוֹא || ^b Ϸ ultor; prps הִמָּה || ^{c-c} add ? || ^d IMS Ϸ יָדְעוּן || ^e ΚΑΘΕΣΣΩ שְׂדֵי, Q שְׂדֵי, Ϸ שְׂדֵי; prps שְׂדֵי cf Ϸ et Ϸ^A || Cp 20, 2 ^a Ϸ לא כן || ^b prps יִרְהִיבֹנִי || ^c ins זאת vel || ^{d-d} l frt || ^a l MS³⁷⁹ || 4 ^a l תַּע' || ^c l (= sine intelligentia) מִבִּינָה Ϸ || ^b l || וְהוֹכַח || ^a l frt 3 || וַיִּדְּ Ϸ Ϸ Ϸ || ^b l frt c Ϸ Ϸ Ϸ || 8 ^a l c Ϸ Ϸ Ϸ || 6 prps שְׂאָתוֹ || ^b dl || Ϸ הִלֵּא || ^a l Ϸ || v 9 > Ϸ^b(*) dl || ^a l יֵשׁ || v 10 crpp et Var vel gloss ad v 19 et 18 || ^a l Ϸ || v 11 sequitur || v 12 prps ? || וַיִּלְדִּיו vel וַיִּדְּיָהֶם || (et postea יִשִּׁיבוּ) || v 13 prps ? || וַיִּנָּעוּ (Niph) || v 14 prps ? || וַיִּנָּעוּ || 17 l יַעֲדָה et conjg c' || 18 ^a Ϸ || לְשׁוֹן || prps (?) || מִשְׁךְ || ^b l frt 6—8 || 17 l יַעֲדָה et conjg c' || 18 ^a Ϸ || בְּפִלְג' || ^c prps (?) || יִבְלִיג || ^{d-d} l frt || וְלֹא יַעֲלֶם || (cf Ϸⁱ ὡς περ σπρίφνος ἀμύσητος, ἀκατάποτος) ut fructum . . . [arboris cuiusdam], qui mandī non potest vel potius לא יעלם חמדותיו || ca 50MSS || בחיל || 19 ^a Ϸ || עֲזֹבָה || 1 frt || וְלֹא יִבְנֶהוּ || 1 frt c Ϸ || 22,9 || ^b l frt c Ϸ ||

18 וַיַּעַן בְּלִדָּה הַשְּׁחִי וַיֹּאמֶר:

^{a2}עַד-אַנְהָּ וּשְׁמִימוֹן^b קִנְצִי^c לְמַלְיָן תִּבְיִנוּ^d וְאַחֲרֵי נִדְבָר:

³מִדּוּעַ נִחַשְׁבְּנוּ כְּבִהְמָה נִטְמִינוּ^a בְּעִינֵיכֶם^b:

⁴טָרַף נִפְשׁוֹ בְּאִפּוֹ^a הִלְמַעְנָה תַּעֲזֹב אֶרֶץ^b וַיַּעֲתֶק צוּר מִמְקוֹמוֹ^b:

⁵גַּם אֹזֶר רִשְׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא-יִזְהָ שְׁבִיב אִשׁוֹ:

⁶אֹזֶר חֶשֶׁךְ בְּאַהֲלָיו וְגִרֹּז עָלָיו יִדְעָךְ:

⁷וַיִּצְרוּ צַעֲרֵי אֹזְנוֹ וַתִּשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ:

⁸כִּי-שָׁלַח בְּרִשְׁתּוֹ בְּרִגְלָיו^a וְעַל-שִׁבְכָהּ יִתְהַלֵּךְ^b:

⁹וַיֵּאָחֶז בְּעֶקֶב פֶּתַח יַחֲזֹק עָלָיו צַמִּים:

¹⁰טְמוֹן בְּאֶרֶץ חִבְלָיו וּמִלְכָּדָתוֹ עָלָי נָתִיב:

¹¹סָבִיב בְּעֵתָהּ בִּלְהוֹת וְהַפְּצָהּ לְרִגְלָיו:

¹²וַיְהִי-רָעַב אֲנֹכִי^b וְאִיד נָכוֹן לְצַלְעֹי:

¹³וַיֵּאָכֵל בְּהִי עֹזְרוֹ^a יֵאָכֵל בְּהִי^b בְּכוֹר מוֹת: ¹⁴וַיִּנְתֶּק מֵאַהֲלָיו מִבְּטָחוֹ^{a,b}

וַתַּצְעֲדֵהוּ לְמַלְךְ בִּלְהוֹת: ¹⁵וַתִּשְׁכַּח בְּאַהֲלָיו מִבְּלִי-לֹ וַיִּזְרַה עַל-נִוְהוֹ

וּנְפִירִית:

¹⁶מִתַּחַת שְׁרָשָׁיו יִבְשׁוּ וּמִמַּעַל יִפֹּל קַצִּירֹו:

¹⁷וְזָכְרוּ-אֲבָד מִנִּי-אֶרֶץ וְלֹא-שֵׁם לֹו עַל-פְּנֵי-חוּץ:

¹⁸וַיִּהְיֶהוּ מֵאוֹר אֶל-חֶשֶׁךְ וּמִתְבֵּל יִנְהֹהוּ:

¹⁹וַיֵּאָסֶף גֵּיִן לֹו וְלֹא-נִכְד בְּעַמּוֹ וְאִין שְׁרִיד בְּמִגְרֵיו:

²⁰עַל-יִמּוֹ^a נִשְׁמּוּ אֲחֵרָנִים וְקִדְמָנִים אֲחֻזֹּי שְׁעֵר:

²¹אֶד-אֵלֶּה מִשְׁכַּנּוֹת עוֹלָ וַיִּזְה מְקוֹם לֹא-יִדַּע אֵל: ם

19 וַיַּעַן אִיזִב וַיֹּאמֶר:

²עַד-אַנְהָּ תִּגְנוֹן נִפְשִׁי וַתִּדְכָּאוּנִי בְּמַלִּים:

³זֶה עֶשֶׂר פַּעַמִּים תִּכְלִימוּנִי לֹא-תִבְשׁוּ תִהְיֶה-לִּי^b:

Cp 18, 2 ^{a-a} dl || ^b 1 c 6 תִּשִּׁים (ם—) || ^c 1 c 6 קִץ || ^d 1 c 6 תִּבִּין || ^e 1 c 6 וְאַנְחֵנוּ || ³ ^a 1 c 6 נִדְמִינוּ cf ψ 49, 13. 21; prps 3MSSKen) || ^b 1 c 6 וְיִנְתֶּק הָר מִמְּקוֹדָיו || ^{b-b} 5 1 || 4 ^{a-a} antea vel postea 1/2 stichus exc || 7 1 c 6 (σφάλαι δέ) וַתִּכְשַׁלְהָ || 8 ^a dl c 9 MSS 68 sed cf etiam Jdc 5, 15 || ^b 1 ? c 6 (ἐλιχθεῖν) וַיִּתְגַּלֵּל || 9 1 c 3 prps || 11 prps vel וַתִּדְרָפְהוּ || 6 + πολλοί || 12 ^a 1 ft || 13 ^{a-a} dl || 14 ^{a-a} dl (gloss vel Var) || ^b 6 || 15 1 || 16 ^a 1 ft || 17 ^a 1 ft || 18 1 || 19 1 || 20 ^a 1 ft || 21 1 || 22 1 || 23 1 || 24 1 || 25 1 || 26 1 || 27 1 || 28 1 || 29 1 || 30 1 || 31 1 || 32 1 || 33 1 || 34 1 || 35 1 || 36 1 || 37 1 || 38 1 || 39 1 || 40 1 || 41 1 || 42 1 || 43 1 || 44 1 || 45 1 || 46 1 || 47 1 || 48 1 || 49 1 || 50 1 || 51 1 || 52 1 || 53 1 || 54 1 || 55 1 || 56 1 || 57 1 || 58 1 || 59 1 || 60 1 || 61 1 || 62 1 || 63 1 || 64 1 || 65 1 || 66 1 || 67 1 || 68 1 || 69 1 || 70 1 || 71 1 || 72 1 || 73 1 || 74 1 || 75 1 || 76 1 || 77 1 || 78 1 || 79 1 || 80 1 || 81 1 || 82 1 || 83 1 || 84 1 || 85 1 || 86 1 || 87 1 || 88 1 || 89 1 || 90 1 || 91 1 || 92 1 || 93 1 || 94 1 || 95 1 || 96 1 || 97 1 || 98 1 || 99 1 || 100 1 || 101 1 || 102 1 || 103 1 || 104 1 || 105 1 || 106 1 || 107 1 || 108 1 || 109 1 || 110 1 || 111 1 || 112 1 || 113 1 || 114 1 || 115 1 || 116 1 || 117 1 || 118 1 || 119 1 || 120 1 || 121 1 || 122 1 || 123 1 || 124 1 || 125 1 || 126 1 || 127 1 || 128 1 || 129 1 || 130 1 || 131 1 || 132 1 || 133 1 || 134 1 || 135 1 || 136 1 || 137 1 || 138 1 || 139 1 || 140 1 || 141 1 || 142 1 || 143 1 || 144 1 || 145 1 || 146 1 || 147 1 || 148 1 || 149 1 || 150 1 || 151 1 || 152 1 || 153 1 || 154 1 || 155 1 || 156 1 || 157 1 || 158 1 || 159 1 || 160 1 || 161 1 || 162 1 || 163 1 || 164 1 || 165 1 || 166 1 || 167 1 || 168 1 || 169 1 || 170 1 || 171 1 || 172 1 || 173 1 || 174 1 || 175 1 || 176 1 || 177 1 || 178 1 || 179 1 || 180 1 || 181 1 || 182 1 || 183 1 || 184 1 || 185 1 || 186 1 || 187 1 || 188 1 || 189 1 || 190 1 || 191 1 || 192 1 || 193 1 || 194 1 || 195 1 || 196 1 || 197 1 || 198 1 || 199 1 || 200 1 || 201 1 || 202 1 || 203 1 || 204 1 || 205 1 || 206 1 || 207 1 || 208 1 || 209 1 || 210 1 || 211 1 || 212 1 || 213 1 || 214 1 || 215 1 || 216 1 || 217 1 || 218 1 || 219 1 || 220 1 || 221 1 || 222 1 || 223 1 || 224 1 || 225 1 || 226 1 || 227 1 || 228 1 || 229 1 || 230 1 || 231 1 || 232 1 || 233 1 || 234 1 || 235 1 || 236 1 || 237 1 || 238 1 || 239 1 || 240 1 || 241 1 || 242 1 || 243 1 || 244 1 || 245 1 || 246 1 || 247 1 || 248 1 || 249 1 || 250 1 || 251 1 || 252 1 || 253 1 || 254 1 || 255 1 || 256 1 || 257 1 || 258 1 || 259 1 || 260 1 || 261 1 || 262 1 || 263 1 || 264 1 || 265 1 || 266 1 || 267 1 || 268 1 || 269 1 || 270 1 || 271 1 || 272 1 || 273 1 || 274 1 || 275 1 || 276 1 || 277 1 || 278 1 || 279 1 || 280 1 || 281 1 || 282 1 || 283 1 || 284 1 || 285 1 || 286 1 || 287 1 || 288 1 || 289 1 || 290 1 || 291 1 || 292 1 || 293 1 || 294 1 || 295 1 || 296 1 || 297 1 || 298 1 || 299 1 || 300 1 || 301 1 || 302 1 || 303 1 || 304 1 || 305 1 || 306 1 || 307 1 || 308 1 || 309 1 || 310 1 || 311 1 || 312 1 || 313 1 || 314 1 || 315 1 || 316 1 || 317 1 || 318 1 || 319 1 || 320 1 || 321 1 || 322 1 || 323 1 || 324 1 || 325 1 || 326 1 || 327 1 || 328 1 || 329 1 || 330 1 || 331 1 || 332 1 || 333 1 || 334 1 || 335 1 || 336 1 || 337 1 || 338 1 || 339 1 || 340 1 || 341 1 || 342 1 || 343 1 || 344 1 || 345 1 || 346 1 || 347 1 || 348 1 || 349 1 || 350 1 || 351 1 || 352 1 || 353 1 || 354 1 || 355 1 || 356 1 || 357 1 || 358 1 || 359 1 || 360 1 || 361 1 || 362 1 || 363 1 || 364 1 || 365 1 || 366 1 || 367 1 || 368 1 || 369 1 || 370 1 || 371 1 || 372 1 || 373 1 || 374 1 || 375 1 || 376 1 || 377 1 || 378 1 || 379 1 || 380 1 || 381 1 || 382 1 || 383 1 || 384 1 || 385 1 || 386 1 || 387 1 || 388 1 || 389 1 || 390 1 || 391 1 || 392 1 || 393 1 || 394 1 || 395 1 || 396 1 || 397 1 || 398 1 || 399 1 || 400 1 || 401 1 || 402 1 || 403 1 || 404 1 || 405 1 || 406 1 || 407 1 || 408 1 || 409 1 || 410 1 || 411 1 || 412 1 || 413 1 || 414 1 || 415 1 || 416 1 || 417 1 || 418 1 || 419 1 || 420 1 || 421 1 || 422 1 || 423 1 || 424 1 || 425 1 || 426 1 || 427 1 || 428 1 || 429 1 || 430 1 || 431 1 || 432 1 || 433 1 || 434 1 || 435 1 || 436 1 || 437 1 || 438 1 || 439 1 || 440 1 || 441 1 || 442 1 || 443 1 || 444 1 || 445 1 || 446 1 || 447 1 || 448 1 || 449 1 || 450 1 || 451 1 || 452 1 || 453 1 || 454 1 || 455 1 || 456 1 || 457 1 || 458 1 || 459 1 || 460 1 || 461 1 || 462 1 || 463 1 || 464 1 || 465 1 || 466 1 || 467 1 || 468 1 || 469 1 || 470 1 || 471 1 || 472 1 || 473 1 || 474 1 || 475 1 || 476 1 || 477 1 || 478 1 || 479 1 || 480 1 || 481 1 || 482 1 || 483 1 || 484 1 || 485 1 || 486 1 || 487 1 || 488 1 || 489 1 || 490 1 || 491 1 || 492 1 || 493 1 || 494 1 || 495 1 || 496 1 || 497 1 || 498 1 || 499 1 || 500 1 || 501 1 || 502 1 || 503 1 || 504 1 || 505 1 || 506 1 || 507 1 || 508 1 || 509 1 || 510 1 || 511 1 || 512 1 || 513 1 || 514 1 || 515 1 || 516 1 || 517 1 || 518 1 || 519 1 || 520 1 || 521 1 || 522 1 || 523 1 || 524 1 || 525 1 || 526 1 || 527 1 || 528 1 || 529 1 || 530 1 || 531 1 || 532 1 || 533 1 || 534 1 || 535 1 || 536 1 || 537 1 || 538 1 || 539 1 || 540 1 || 541 1 || 542 1 || 543 1 || 544 1 || 545 1 || 546 1 || 547 1 || 548 1 || 549 1 || 550 1 || 551 1 || 552 1 || 553 1 || 554 1 || 555 1 || 556 1 || 557 1 || 558 1 || 559 1 || 560 1 || 561 1 || 562 1 || 563 1 || 564 1 || 565 1 || 566 1 || 567 1 || 568 1 || 569 1 || 570 1 || 571 1 || 572 1 || 573 1 || 574 1 || 575 1 || 576 1 || 577 1 || 578 1 || 579 1 || 580 1 || 581 1 || 582 1 || 583 1 || 584 1 || 585 1 || 586 1 || 587 1 || 588 1 || 589 1 || 590 1 || 591 1 || 592 1 || 593 1 || 594 1 || 595 1 || 596 1 || 597 1 || 598 1 || 599 1 || 600 1 || 601 1 || 602 1 || 603 1 || 604 1 || 605 1 || 606 1 || 607 1 || 608 1 || 609 1 || 610 1 || 611 1 || 612 1 || 613 1 || 614 1 || 615 1 || 616 1 || 617 1 || 618 1 || 619 1 || 620 1 || 621 1 || 622 1 || 623 1 || 624 1 || 625 1 || 626 1 || 627 1 || 628 1 || 629 1 || 630 1 || 631 1 || 632 1 || 633 1 || 634 1 || 635 1 || 636 1 || 637 1 || 638 1 || 639 1 || 640 1 || 641 1 || 642 1 || 643 1 || 644 1 || 645 1 || 646 1 || 647 1 || 648 1 || 649 1 || 650 1 || 651 1 || 652 1 || 653 1 || 654 1 || 655 1 || 656 1 || 657 1 || 658 1 || 659 1 || 660 1 || 661 1 || 662 1 || 663 1 || 664 1 || 665 1 || 666 1 || 667 1 || 668 1 || 669 1 || 670 1 || 671 1 || 672 1 || 673 1 || 674 1 || 675 1 || 676 1 || 677 1 || 678 1 || 679 1 || 680 1 || 681 1 || 682 1 || 683 1 || 684 1 || 685 1 || 686 1 || 687 1 || 688 1 || 689 1 || 690 1 || 691 1 || 692 1 || 693 1 || 694 1 || 695 1 || 696 1 || 697 1 || 698 1 || 699 1 || 700 1 || 701 1 || 702 1 || 703 1 || 704 1 || 705 1 || 706 1 || 707 1 || 708 1 || 709 1 || 710 1 || 711 1 || 712 1 || 713 1 || 714 1 || 715 1 || 716 1 || 717 1 || 718 1 || 719 1 || 720 1 || 721 1 || 722 1 || 723 1 || 724 1 || 725 1 || 726 1 || 727 1 || 728 1 || 729 1 || 730 1 || 731 1 || 732 1 || 733 1 || 734 1 || 735 1 || 736 1 || 737 1 || 738 1 || 739 1 || 740 1 || 741 1 || 742 1 || 743 1 || 744 1 || 745 1 || 746 1 || 747 1 || 748 1 || 749 1 || 750 1 || 751 1 || 752 1 || 753 1 || 754 1 || 755 1 || 756 1 || 757 1 || 758 1 || 759 1 || 760 1 || 761 1 || 762 1 || 763 1 || 764 1 || 765 1 || 766 1 || 767 1 || 768 1 || 769 1 || 770 1 || 771 1 || 772 1 || 773 1 || 774 1 || 775 1 || 776 1 || 777 1 || 778 1 || 779 1 || 780 1 || 781 1 || 782 1 || 783 1 || 784 1 || 785 1 || 786 1 || 787 1 || 788 1 || 789 1 || 790 1 || 791 1 || 792 1 || 793 1 || 794 1 || 795 1 || 796 1 || 797 1 || 798 1 || 799 1 || 800 1 || 801 1 || 802 1 || 803 1 || 804 1 || 805 1 || 806 1 || 807 1 || 808 1 || 809 1 || 810 1 || 811 1 || 812 1 || 813 1 || 814 1 || 815 1 || 816 1 || 817 1 || 818 1 || 819 1 || 820 1 || 821 1 || 822 1 || 823 1 || 824 1 || 825 1 || 826 1 || 827 1 || 828 1 || 829 1 || 830 1 || 831 1 || 832 1 || 833 1 || 834 1 || 835 1 || 836 1 || 837 1 || 838 1 || 839 1 || 840 1 || 841 1 || 842 1 || 843 1 || 844 1 || 845 1 || 846 1 || 847 1 || 848 1 || 849 1 || 850 1 || 851 1 || 852 1 || 853 1 || 854 1 || 855 1 || 856 1 || 857 1 || 858 1 || 859 1 || 860 1 || 861 1 || 862 1 || 863 1 || 864 1 || 865 1 || 866 1 || 867 1 || 868 1 || 869 1 || 870 1 || 871 1 || 872 1 || 873 1 || 874 1 || 875 1 || 876 1 || 877 1 || 878 1 || 879 1 || 880 1 || 881 1 || 882 1 || 883 1 || 884 1 || 885 1 || 886 1 || 887 1 || 888 1 || 889 1 || 890 1 || 891 1 || 892 1 || 893 1 || 894 1 || 895 1 || 896 1 || 897 1 || 898 1 || 899 1 || 900 1 || 901 1 || 902 1 || 903 1 || 904 1 || 905 1 || 906 1 || 907 1 || 908 1 || 909 1 || 910 1 || 911 1 || 912 1 || 913 1 || 914 1 || 915 1 || 916 1 || 917 1 || 918 1 || 919 1 || 920 1 || 921 1 || 922 1 || 923 1 || 924 1 || 925 1 || 926 1 || 927 1 || 928 1 || 929 1 || 930 1 || 931 1 || 932 1 || 933 1 || 934 1 || 935 1 || 936 1 || 937 1 || 938 1 || 939 1 || 940 1 || 941 1 || 942 1 || 943 1 || 944 1 || 945 1 || 946 1 || 947 1 || 948 1 || 949 1 || 950 1 || 951 1 || 952 1 || 953 1 || 954 1 || 955 1 || 956 1 || 957 1 || 958 1 || 959 1 || 960 1 || 961 1 || 962 1 || 963 1 || 964 1 || 965 1 || 966 1 || 967 1 || 968 1 || 969 1 || 970 1 || 971 1 || 972 1 || 973 1 || 974 1 || 975 1 || 976 1 || 977 1 || 978 1 || 979 1 || 980 1 || 981 1 || 982 1 || 983 1 || 984 1 || 985 1 || 986 1 || 987 1 || 988 1 || 989 1 || 990 1 || 991 1 || 992 1 || 993 1 || 994 1 || 995 1 || 996 1 || 997 1 || 998 1 || 999 1 || 1000 1 || 1001 1 || 1002 1 || 1003 1 || 1004 1 || 1005 1 || 1006 1 || 1007 1 || 1008 1 || 1009 1 || 1010 1 || 1011 1 || 1012 1 || 1013 1 || 1014 1 || 1015 1 || 1016 1 || 1017 1 || 1018 1 || 1019 1 || 1020 1 || 1021 1 || 1022 1 || 1023 1 || 1024 1 || 1025 1 || 1026 1 || 1027 1 || 1028 1 || 1029 1 || 1030 1 || 1031 1 || 1032 1 || 1033 1 || 1034 1 || 1035 1 || 1036 1 || 1037 1 || 1038 1 || 1039 1 || 1040 1 || 1041 1 || 1042 1 || 1043 1 || 1044 1 || 1045 1 || 1046 1 || 1047 1 || 1048 1 || 1049 1 || 1050 1 || 1051 1 || 1052 1 || 1053 1 || 1054 1 || 1055 1 || 1056 1 || 1057 1 || 1058 1 || 1059 1 || 1060 1 || 1061 1 || 1062 1 || 1063 1 || 1064 1 || 1065 1 || 1066 1 || 1067 1 || 1068 1 || 1069 1 || 1070 1 || 1071 1 || 1072 1 || 1073 1 || 1074 1 || 1075 1 || 1076 1 || 1077 1 || 1078 1 || 1079 1 || 1080 1 || 1081 1 || 1082 1 || 1083 1 || 1084 1 || 1085 1 || 1086 1 || 1087 1 || 1088 1 || 1089 1 || 1090 1 || 1091 1 || 1092 1 || 1093 1 || 1094 1 || 1095 1 || 1096 1 || 1097 1 || 1098 1 || 1099 1 || 1100 1 || 1101 1 || 1102 1 || 1103 1 || 1104 1 || 1105 1 || 1106 1 || 1107 1 || 1108 1 || 1109 1 || 1110 1 || 1111 1 || 1112 1 || 1113 1 || 1114 1 || 1115 1 || 1116 1 || 1117 1 || 1118 1 || 1119 1 || 1120 1 || 1121 1 || 1122 1 || 1123 1 || 1124 1 || 1125 1 || 1126 1 || 1127 1 || 1128 1 || 1129 1 || 1130 1 || 1131 1 || 1132 1 || 1133 1 || 1134 1 || 1135 1 || 1136 1 || 1137 1 || 1138 1 || 1139 1 || 1140 1 || 1141 1 || 1142 1 || 1143 1 || 1144 1 || 1145 1 || 1146 1 || 1147 1 || 1148 1 || 1149 1 || 1150 1 || 1151 1 || 1152 1 || 1153 1 || 1154 1 || 1155 1 || 1156 1 || 1157 1 || 1158 1 || 1159 1 || 1160 1 || 1161 1 || 1162 1 || 1163 1 || 1164 1 || 1165 1 || 1166 1 || 1167 1 || 1168 1 || 1169 1 || 1170 1 || 1171 1 || 1172 1 || 1173 1 || 1174 1 || 1175 1 || 1176 1 || 1177 1 || 1178 1 || 1179 1 || 1180 1 || 1181 1 || 1182 1 || 1183 1 || 1184 1 || 1185 1 || 1186 1 || 1187 1 || 1188 1 || 1189 1 || 1190 1 || 1191 1 || 1192 1 || 1193 1 || 1194 1 || 1195 1 || 1196 1 || 1197 1 || 1198 1 || 1199 1 || 1200 1 || 1201 1 || 1202 1 || 1203 1 || 1204 1 || 1205 1 || 1206 1 || 1207 1 || 1208 1 || 1209 1 || 1210 1 || 1211 1 || 1212 1 || 1213 1 || 1214 1 || 1215 1 || 1216 1 || 1217 1 || 1218 1 || 1219 1 || 1220 1 || 1221 1 || 1222 1 || 1223 1 || 1224 1 || 1225 1 || 1226 1 || 1227 1 || 1228 1 || 1229 1 || 1230 1 || 1231 1 || 1232 1 || 1233 1 || 1234 1 || 1235 1 || 1236 1 || 1237 1 || 1238 1 || 1239 1 || 1240 1 || 1241 1 || 1242 1 || 1243 1 || 1244 1 || 1245 1 || 1246 1 || 1247 1 || 1248 1 || 1249 1 || 1250 1 || 1251 1 || 1252 1 || 1253 1 || 1254 1 || 1255 1 || 1256 1 || 1257 1 || 1258 1 || 1259 1 || 1260 1 || 1261 1 || 1262 1 || 1263 1 || 1264 1 || 1265 1 || 1266 1 || 1267 1 || 1268 1 || 1269 1 || 1270 1 || 1271 1 || 1272 1 || 1273 1 || 1274 1 || 1275 1 || 1276 1 || 1277 1 || 1278 1 || 1279 1 || 1280 1 || 1281 1 || 1282 1 || 1283 1 || 1284 1 || 1285 1 || 1286 1 || 1287 1 || 1288 1 || 1289 1 || 1290 1 || 1291 1 || 1292 1 || 1293 1 || 1294 1 || 1295 1 || 1296 1 || 1297 1 || 1298 1 || 1299 1 || 1300 1 || 1301 1 || 1302 1 || 1303 1 || 1304 1

32 אֲבֵל־אִימֹו תִּמְלֹא^b וְכִפְתּוּ לֹא רַעַנָּה:
 33 יַחֲמֹס בְּנֶפֶן בְּסֻרֹּי וַיִּשְׁלַךְ כְּזֹית נִצָּתוֹ:
 34 כִּי־עֲדַת חֲנָף גִּלְמוּד וְאֵשׁ אֶכְלָה אֶהְלִי־שָׁחַד:
 35 הֲרָה עָמַל וַיֵּלֶד אֹוֹן וּבִטְנֹם תִּכְוִן מִרְמָה: ם
 16 וַיַּעַן אִיזָב וַיֹּאמֶר:
 2 שָׁמַעְתִּי כְּאֵלֶּה רַבּוֹת מִנְחָמִי עָמַל בְּלָכֶם:
 3 בִּתְקֵן לְדַבְרֵי־רוּחַ אֹו מַה־יִּמְרִיעֶנָּה כִּי תַעֲנֶה:
 4 גַּם אֶנְכִּי כָכֶם אֲדַבֶּרֶה לוֹ יֵשׁ נִפְשָׁכֶם תַּחַת נִפְשִׁי
 אֶתְכִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמַלְאִים וְאֶנִּיעָה עֲלֵיכֶם בְּמֹו רֹאשִׁי:
 5 וְאַמְצַכֶּם בְּמֹו־פִי וְנִיד שְׁפָתִי יִחְשָׁד:
 6 אִם־אֲדַבֶּרֶה לֹא־יִחְשָׁד כְּאֹכְלִי וְאֶחָד־לֶה מַה־פְּנִי יִהְיֶה:
 7 אֲדַעֲתָה הֲלֹאֲנִי הִשְׁמוּזָה^a בְּכָל־עֲדַתִּי^b: 8 וְתִקְמַטְנִי^a
 לַעַד הֲיֵה נִיקָם בִּי כְחֹשִׁי^b בְּפָנִי יַעֲנֶה:
 9 אִפּוֹ טָרַף וַיִּשְׁטַמְנִי^a חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו^b
 צָרִי וַיִּלְטֹשׁ עֵינָיו^c לִי^d: 10 פָּעַדוּ עָלַי וּבִפְיָהֶם^a
 בְּחִרְפָּה^b הִכּוּ לַחֲיִי יָחַד עָלַי יִתְמַלְאוּן:
 11 יִסְגִּירֵנִי אֶל אֵל עֹוִיל וְעַל־יְדֵי רָשָׁעִים יִרְמֵנִי:
 12 שָׁלוּ הֵייתִי וַיִּפְרְפוּרֵנִי וְאֶחָז בְּעַרְפִּי וַיַּפְצֹּפֶצְנִי
 וַיִּקְיִמֵנִי לֹא לְמַטָּה: 13 יָסֹבּוּ עָלַי וּרְבִיו
 יַפְלֹחַ בְּלוֹתִי וְלֹא יִחַמֵּל יִשְׁפֹּךְ לְאַרְץ מִרְרָתִי:
 14 יִפְרֹצְנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פֶרֶץ^b וַיֵּץ עָלַי כְּגִבּוֹר:
 15 שָׁק תַּפְרֹתִי עָלַי גִּלְדִּי וְעַלְלַתִּי בַּעֲפָר קִרְנִי:
 16 פָּנִי חֲמַרְמָה מִגִּי־בְכִי וְעַל עַפְעָפִי צִלְמוֹת:
 17 עַל לֹא־יַחֲמֹס בְּכַפִּי וְתִפְלָתִי זָכָה:

32 ^a ins c 6 (ἡ τομή αὐτοῦ) S תְּמוֹרְתוֹ vel תְּמוֹרְתוֹ (cf תְּמוֹרְתוֹ v 31) || ^b 1 c 6 (φθαρήσεται) S תִּמְלֹא || 35 S תְּכִיל || Cp 16, 3 ^a MS^{Ken} 259 וְמָה || 5 S הִשְׁמַנִּי || 7 ^a 6 μωρόν, σεσηπότα; 1 frt מִנִּי || לֹא אֶחְשָׁד || ^{b-b} > 6; prps עֲדַתוֹ 'כ', al רַעַתִּי 'כ' cf 42, 11 (1? 'כ') || 8 ^a dl 1 || ^b = morbus meus; 1 8a et b invers? || 9 ^a 1 frt c S וַיִּשְׁטַמְנִי || ^b 6 + נָפְלוּ || חֲצִי גִדּוּדִיו נָפְלוּ || 10 ^a dl c 9 MSS S עָלַי || ^d 1 c S || 10 ^a dl c 9 MSS S || ^{c-c} ? 1 c S ΣΣ עֵינָיו עֵינֵיהֶם || ^d 1 c S || 10 ^a dl c 9 MSS S || ^b 6 δῆλ cf syr cherpo = mucro || 11 1 c S S עָלַי צָרִי; a 9 ad 11 fin frt add || 12 6 τῆς κόμης cf arab 'urf = iuba || 13. 14 6 omnia vb in plur || 14 ^a frt c MS^{Ken} 223 S dl || ^b sic M (P min) || 16 K רָה—, Q רִי— || 17 1 ? וְהִתְהַלְכִי et postea יִזְכָּה (וְ), sed 1 frt M.

12 מה־יִקְחֶךָ לְבָבְךָ וּמִה־יִרְמֹזֶנּוּ עֵינֶיךָ;
 13 כִּי־תֵשִׁיב אֶל־אֵל־רוּחְךָ וְהֵצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין^b;
 14 מִה־אֲנוּשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדָּק יֵלֹד אִשָּׁה;
 15 הֵן בְּקִדְשׁוֹ לֹא יֵאֱמֹן וְשָׁמַיִם לֹא־נִכְּזוּ בְּעֵינָיו;
 16 אָף כִּי־נִתְעַב וְנִאֲלַח אִישׁ־שֵׁתָה כַּמִּים עֲוֹלָה;
 17 אַחֲרָיָה שָׁמַע־לִי וְזֶה־חֲזִיתִי וְאִסְפָּרָה;
 18 אֲשֶׁר־חֲכָמִים יִגִּידוּ וְלֹא כִּכְרוּ מֵאֲבוֹתָם;
 19 לָהֶם לְבָבָם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זֶר בְּתוֹכָם;
 20 כָּל־יָמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחַלָּל וּמִסְפֵּר שָׁנִים נִצְפָּנוּ לְעָרִיץ;
 21 קוֹל־פְּתָרִים בְּאָזְנוֹ בְּשָׁלוֹם שׁוֹדֵד וּבוֹאָנוּ;
 22 לֹא־יֵאֱמֹן שׁוֹב מִנִּי־חֲשָׁד^a וְצָפָה^b הוּא אֶל־יִחְרָב;
 23 נִדָּד^a הוּא לְלֶחֶם^b אֵינָהּ^c יָדַע וּכְרִיזָנוּ בִּידָיו^d [לְפִידִזָּר^b;
 24 יוֹם־חֲשָׁד^c : יִבְעֶתְהוּ^a צָר וּמִצְוָה^a תִּתְקַפֶּהוּ^a בְּמַלְךָ וְעֵתִיד^b
 25 כִּי־נִטָּה אֶל־יָדוֹ וְאֶל־שִׁדְיֵי יִתְגַּבֵּר;
 26 יִרְוֶץ אֱלֹוִי^a בְּצִוָּאָר^b כְּעֶבֶי גִבִּי מִגִּנּוֹי^c;
 27 כִּי־כִסֶּה פָּנָיו בְּחֻלְבּוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עָלֵי־כֶסֶל;
 28 וַיִּשְׁכָּזֶן וְעָרִים נִכְחָדוֹת בְּתִים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ^a
 29 בְּאֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגִלִּים^b : לֹא־יֵעָשֶׂר וְלֹא־יִקְוֶם חֵילֹו
 30 וְלֹא־יִטָּה^a לְאָרֶץ מְגֻלָּם^b : לֹא־יִסּוֹר וּמִנִּי־חֲשָׁד^a
 יִזְנֻקְמוּ תִיבֶשׁ שְׁלֵהֶבֶת וְיִסּוֹר^b בְּרוּחַ^c פִּיֹו^d;
 31 אֶל־יֵאֱמֹן בְּשֵׁן נִתְעָה^a כִּי־שָׂא תִהְיֶה תְמוֹרַתֹו^b :

12 ἀπαξ γραφόμενον; 1 frt c 5 MSS SΘ יִרְמֹזֶנּוּ vel c MS^{Ken} 89 Θ (ἐπήνευ-
 καν) || 13 ^a = על (et antea תֵּשִׁיב ?) || ^b prps מְרִי || 17 dl 1 c SΘ || 18 1
 ' כחדום אב' || 20 1 ? c Θ SΘ מִתְחַלָּל vel מִתְחַלָּל || 21 Θ שָׁד; 1 ? M || 22 ^{a-a} 1
 ? ח' || cf 15,30 (= Var ?) || ^b 1 וְצָפָנוּ (= Θ ἐντέταται ?) || ^c 1 c Θ
 || 23 ^a 1 c Θ (κατατέταται δέ) || וְנִצְדָּד || ^b 1 c Θ לָלִי || ^c 1 c Θ (γυψίν)
 || 24 ^d 1 c Θ לָאִיד cf 18,12 vel פִּידו cf 31,29 || ^{e-c} conjg c Θ c יִבְעֶתְהוּ (sic) || 24 ||
 24 ^{a-a} conjg c Θ c תִּתְקַפֶּהוּ (sic) || ^{b-b} dl ? gloss ad 26 ? || 25 ^a et ^b 1 ||
 26 ^a 1 c MS^{Ken} 117 עָלֹו || ^b prps כְּבֹוֹר 16,14 || ^{c-c} prps וּמִנְּן cf Ez
 23,24 etc || 28 ^a prps לְעָד vel לְעוֹלָם cf Jes 13,20; v 25—28 excepto 28 c (nisi
 gloss) prb add || ^{b-b} conjg frt c 29 || ^c Θ ἄλλοι (Θ^{MS} 160 ἄλλότριτοι) ἀποι-
 σονται = לְוָרִים, quod frt 1 et antea הִתְעַתְּדוּ ? || 29 ^a SΘ || ^b crpp; Θ
 σκιά; frt nonn vb exc || 30 ^{a-a} cf v 22 || ^b 1 c Θ (ἐκπέσοι) וְיִשּׁוֹר a * *decide-*
dere || ^c 1 ב' || ^d 1 c Θ (αὐτοῦ τὸ ἄνθος) || 31 ^{a-a} prps נִטָּעוּ בְּשׁוֹב
 (melius בְּשׂא a בְּשׂא; v 31 dl (add) || ^b prps וְמוֹרָתֹו.

- 9 מִרִּית מִים וּפְרָחָה^a וַעֲשָׂה קֶצִיר^b כְּמוֹ-נִטְעָה:
 10 וַיִּגְדֵּר יָמוֹת וַיַּחֲלֹשׁ וַיִּנָּע אָדָם וְאִיֹּז:
 11 אֲזֻלוֹ-מִים מְגִיִּים וְנָהָר יַחֲרֹב וַיִּבָּשׁ: [וַעֲרוֹ מִשְׁנָתָם:
 12 אִישׁ אִישׁ שָׁכַב וְלֹא-יָקוּם^a עַד-בִּלְתִּי^b שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא-
 13 מִי יִתֵּן וּבִשְׂאוֹל תַּצְפִּנֵּנִי תִסְתִּירֵנִי עַד-שׁוּב אִפְךָ
 תַּשִּׁית לִי חֶק וְתִזְכְּרֵנִי: 14 אִם-יָמוֹת נִגְדֵּר הָיִחִיה
 כְּלִימִי צָבָאִי אֵיחָל עַד-בֹּא חֲלִיפָתִי:
 15 תִּקְרָא וְאֶנְכִּי אֶעֱנֶךָ לִמְעֶשֶׂה יְדֶיךָ תִּכְסֶּה:
 16 כִּי-עָתָה צָעֲדִי^a תִּסְפּוֹר לֹא-תִשְׁמָזוּר^b עַל-חֲטָאתִי:
 17 חָתַם בְּצִרּוֹר פֶּשַׁעִי וְתִטָּפֵּל עַל-עוֹנִי:
 18 וְאוֹלָם הִרְנוּפֵל^a וַיִּבּוֹל^b וְצוּר יַעֲתֶק מִמָּקְמוֹ:
 19 אֲבָנִים וַשְּׁחָקוּ מִים תִּשְׁטֹף-סִפִּיתֶיהָ עַפְר־אֲרָץ
 וְתִקְוַת אָנוּשׁ הִאֲבֹדָה:
 20 תִּתְקַפְּהוּ לְנֶצַח וַיִּהְיֶה מִשְׁגָּה פָנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ:
 21 יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא יִדַּע וַיִּצְעְרוּ וְלֹא-יָבִין לָמוֹ:
 22 אֶךְ-בִּשְׂרוֹ עָלָיו וַיִּכָּאֵב וַיִּנְפְּשוּ עָלָיו תִּאֲבָל: ׀
 15 יִבְעֵן אֵלִיפוֹ הַתִּימָנִי וַיֹּאמֶר:
 2 הֲחֹכֶם יַעֲנֶה דַעְת־רוּחַ וַיִּמְלֹא קָדִים בִּטְנוֹ:
 3 הַזִּכָּת בְּדָבָר לֹא יִסְבּוֹן וּמַלִּים לֹא-יִזְעִיל בָּם:
 4 אֶף-אַתָּה תִּפְרֹ יִרְאֶה וְתִנָּרַע שִׁיחָה לִפְנֵי-אַל:
 5 כִּי יֵאלֶף עוֹנֶנְךָ פִּיד וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים:
 6 יִרְשִׁיעֶךָ פִּיד וְלֹא-אֲנִי וּשְׁפָתֶיךָ יַעֲנוּ-בְךָ:
 7 הֲרִאִישׁוֹן^a אָדָם תִּהְיֶה וְלִפְנֵי גְבָעוֹת^b חוֹלְלָה:
 8 הַבְּסוֹד אֵלֹהִים תִּשְׁמַע וְתִנָּרַע אֵלֶיךָ חֲכָמָה:
 9 מֶה-יִדְעָתָ וְלֹא גִדַּע תִּבִּין וְלֹא-עֲמַנִּי הוּא:
 10 גַּם-יִשָּׁב גַּם-יִשְׁיֵשׁ בָּנוּ כַּפִּיר מֵאֲבִיךָ יָמִים:
 11 הַמַּעַט מִמֶּךָ תִּנְחַמְזוֹת אֵל וְדָכָר לֹאֵט עֲמֹךְ:

וַאֲיִנְנוּ (MS⁵⁷⁴) vel וְאִין 10 טס || סַעֲיָה cf קֶצִיר ? 1^b || יִפְרָח ? 1^a 9
 v 11 add || 12 ^{a-a} frt post v 19 האבדת trsp || 1^b 1 c ΑΘΣΣΑ בִּלְת || 1^c 1 c Α
 (= Θ ?) 16 ^a S+ || תִּכְסֶּה ? 15 || וַיִּחַ prps || מִשְׁנָתוֹ יַעֲר, יָקִיצֵן ט (?)
 1 א || 1^b 1 c ט תַּעֲבֹר || 18 ^a 1 כְּפֹל || 1^b 1 c טס וַיִּבּוֹל || 19 1 סחִיפָה^a || procella ||
 Cp 15, 3 ט ? הוּ || v 6 ante 13 trsp ? || 7 ^a K הֲרִאִי || 1^b prps ? גְּבָהִים ||
 8 1 frt c S וְתִנָּלָה.

- 12 וְכִרְגִיכֶם מִשְׁלִי-אֶפֶר לְנֶבִי-חֹמֶר גְּבִיכֶם:
 13 הִחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי^a וְאִדְבַּרְהָ-אֲנִי וְיַעֲבֹר עָלַי מָה^b:
 14 עַל-מָה אֶשָּׂא בְשָׁרִי בְשָׁנִי וְנִפְשִׁי אֲשִׁים בְּכַפִּי:
 15 הֵן יִקְטֹלֵנִי לֹא אֵיחָל אֲדַרְכִּי אֶל-פָּנָיו אוֹכִיחַ:
 16 גַּם-הוּא-לִי לִישׁוּעָה כִּי-לֹא לְפָנָיו חֲנֹף יָבוֹא:
 17 שִׁמְעוּ שְׁמוּעַ מִלְּתִי וְאֶחָוִתִּי בְּאֲזִנֵּיכֶם:
 18 הִנֵּה-נָא עֲרֹכֶתִי מִשְׁפָּט יִדְעֵתִי כִּי-אֲנִי אֶצְדֵּק:
 19 מִי-הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי-עָתָה אֲחֲרִישׁ וְאֶנְדָּע:
 20 אֲדַשְׁתִּים אֶל-תַּעֲשׂ עִמָּדִי אֲזִי מִפְּנֵיךְ לֹא אֶסְתֵּר:
 21 בְּפֶה מַעֲלֵי הַרְחֹק וְאֶמְתִּיךְ אֶל-תִּבְעֶתְנִי:
 22 וְקֹרָא וְאֶנְכִּי אֶעֱנֶה אִי-אֲדַבֵּר וְהִשִּׁיבֵנִי:
 23 כִּמָּה לִי עֲוֹנוֹת וְחַטָּאוֹת פֶּשַׁעִי וְחַטָּאתִי הֲדַעֲנִי:
 24 לָמָּה-פָּגַיְתָה תִּסְתִּיר וְתִחַשְׁבֵּנִי לְאוֹיֵב לִךְ:
 25 הֲעֵלָה נִדְּחַי תַּעֲרֹץ וְאֶת-קֶשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֶּף:
 26 כִּי-תִכְתֹּב עָלַי מַרְרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרַי:
 27 וְתִשֶּׂם בְּפִי וְרַגְלִי וְתִשְׁמֹר כָּל-אַרְחֹתַי עַל-שְׂרָשָׁי רַגְלִי תִתְחַקֶּה:
 28^a וְהוּא בְּרַקֵּב^b יִבְלֶה כְּבָנִד אֶכְלוּ עֵשׂ:
 14 אָדָם יֵלֵד אִשָּׁה קֶצֶר יָמִים וְשִׁבְעֵי-רָגִז:
 2 בְּצִיץ יִצָּא^a וַיִּמָּלֵךְ^b וַיִּבְרַח כָּלָל וְלֹא יַעֲמֹד:
 3 אֶף-עַל-זֶה פָקַחְתָּ עֵינֶיךָ וְאֵתִי^a תָּבִיא בְּמִשְׁפָּט עִמָּדִי^b:
 4 מִי־יִתֵּן מִהוֹר מִמָּמָא לֹא אֶחָד:
 5 אִם-חֲרוּצִים וַיָּמִיו מִסְפֵּר-חֲדָשָׁיו אֶתָּה^a תִּקְוֶה^b עֲשִׂיתָ וְלֹא
 6 שָׁעָה מַעֲלָיו וַיִּחַל עַד-יִרְצָה כְּשֹׁכֵר יוֹמוֹ:
 7 כִּי יֵשׁ לַעַץ תִּקְוָה^a אִם-יִכְרֹת וְעוֹד יִחַלֵּף וַיִּנְקֹתוּ לֹא תִחַלֵּל:
 8 אִם-יִזְקִין בְּאֶרֶץ שְׂרָשׁוֹ וְכַעֲפֹר יָמוֹת גִּזְעוֹ:

I3^a dl ? c 6 || ^b ins frt יעבר et dl על-מה I4 (dittogr) || I4 5 MSS 6^A 6^B 6^C 6^D 6^E 6^F 6^G 6^H 6^I 6^J 6^K 6^L 6^M 6^N 6° 6^P 6^Q 6^R 6^S 6^T 6^U 6^V 6^W 6^X 6^Y 6^Z 6^{AA} 6^{AB} 6^{AC} 6^{AD} 6^{AE} 6^{AF} 6^{AG} 6^{AH} 6^{AI} 6^{AJ} 6^{AK} 6^{AL} 6^{AM} 6^{AN} 6^{AO} 6^{AP} 6^{AQ} 6^{AR} 6AS 6^{AT} 6^{AU} 6^{AV} 6^{AW} 6^{AX} 6^{AY} 6^{AZ} 6^{BA} 6^{BB} 6^{BC} 6^{BD} 6^{BE} 6^{BF} 6^{BG} 6^{BH} 6^{BI} 6^{BJ} 6^{BK} 6^{BL} 6^{BM} 6^{BN} 6^{BO} 6^{BP} 6^{BQ} 6^{BR} 6^{BS} 6^{BT} 6^{BU} 6^{BV} 6^{BW} 6^{BX} 6^{BY} 6^{BZ} 6^{CA} 6^{CB} 6^{CC} 6^{CD} 6^{CE} 6^{CF} 6^{CG} 6^{CH} 6^{CI} 6^{CJ} 6^{CK} 6^{CL} 6^{CM} 6^{CN} 6^{CO} 6^{CP} 6^{CQ} 6^{CR} 6^{CS} 6^{CT} 6^{CU} 6^{CV} 6^{CW} 6^{CX} 6^{CY} 6^{CZ} 6DA 6^{DB} 6^{DC} 6^{DD} 6DE 6^{DF} 6^{DG} 6^{DH} 6^{DI} 6^{DJ} 6^{DK} 6^{DL} 6^{DM} 6^{DN} 6DO 6^{DP} 6^{DQ} 6^{DR} 6^{DS} 6^{DT} 6^{DU} 6^{DV} 6^{DW} 6^{DX} 6^{DY} 6^{DZ} 6^{EA} 6^{EB} 6^{EC} 6^{ED} 6^{EE} 6^{EF} 6^{EG} 6^{EH} 6^{EI} 6^{EJ} 6^{EK} 6^{EL} 6^{EM} 6^{EN} 6^{EO} 6^{EP} 6^{EQ} 6ER 6^{ES} 6^{ET} 6^{EU} 6^{EV} 6^{EW} 6^{EX} 6^{EY} 6^{EZ} 6^{FA} 6^{FB} 6^{FC} 6^{FD} 6^{FE} 6^{FF} 6^{FG} 6^{FH} 6^{FI} 6^{FJ} 6^{FK} 6^{FL} 6^{FM} 6^{FN} 6^{FO} 6^{FP} 6^{FQ} 6^{FR} 6^{FS} 6^{FT} 6^{FU} 6^{FV} 6^{FW} 6^{FX} 6^{FY} 6^{FZ} 6^{GA} 6^{GB} 6^{GC} 6^{GD} 6^{GE} 6^{GF} 6^{GG} 6^{GH} 6^{GI} 6^{GJ} 6^{GK} 6^{GL} 6^{GM} 6^{GN} 6^{GO} 6^{GP} 6^{GQ} 6^{GR} 6^{GS} 6^{GT} 6^{GU} 6^{GV} 6^{GW} 6^{GX} 6^{GY} 6^{GZ} 6^{HA} 6^{HB} 6^{HC} 6^{HD} 6^{HE} 6^{HF} 6^{HG} 6^{HH} 6^{HI} 6^{HJ} 6^{HK} 6^{HL} 6^{HM} 6^{HN} 6^{HO} 6^{HP} 6^{HQ} 6^{HR} 6^{HS} 6^{HT} 6^{HU} 6^{HV} 6^{HW} 6^{HX} 6^{HY} 6^{HZ} 6^{IA} 6^{IB} 6^{IC} 6^{ID} 6^{IE} 6^{IF} 6^{IG} 6^{IH} 6^{II} 6^{IJ} 6^{IK} 6^{IL} 6^{IM} 6^{IN} 6^{IO} 6^{IP} 6^{IQ} 6^{IR} 6^{IS} 6^{IT} 6^{IU} 6^{IV} 6^{IW} 6^{IX} 6^{IY} 6^{IZ} 6^{JA} 6^{JB} 6^{JC} 6^{JD} 6^{JE} 6^{JF} 6^{JG} 6^{JH} 6^{JI} 6^{JJ} 6^{JK} 6^{JL} 6^{JM} 6^{JN} 6^{JO} 6^{JP} 6^{JQ} 6^{JR} 6^{JS} 6^{JT} 6^{JU} 6^{JV} 6^{JW} 6^{JX} 6^{JY} 6^{JZ} 6^{KA} 6^{KB} 6^{KC} 6^{KD} 6^{KE} 6^{KF} 6^{KG} 6^{KH} 6^{KI} 6^{KJ} 6^{KL} 6^{KM} 6^{KN} 6^{KO} 6^{KP} 6^{KQ} 6^{KR} 6^{KS} 6^{KT} 6^{KU} 6^{KV} 6^{KW} 6^{KX} 6^{KY} 6^{KZ} 6^{LA} 6^{LB} 6^{LC} 6^{LD} 6^{LE} 6^{LF} 6^{LG} 6^{LH} 6^{LI} 6^{LJ} 6^{LK} 6^{LL} 6^{LM} 6^{LN} 6^{LO} 6^{LP} 6^{LQ} 6^{LR} 6^{LS} 6^{LT} 6^{LU} 6^{LV} 6^{LW} 6^{LX} 6^{LY} 6^{LZ} 6MA 6^{MB} 6^{MC} 6^{MD} 6ME 6^{MF} 6^{MG} 6^{MH} 6^{MI} 6^{MJ} 6^{MK} 6^{ML} 6^{MM} 6^{MN} 6MO 6^{MP} 6^{MQ} 6^{MR} 6^{MS} 6^{MT} 6^{MU} 6^{MV} 6^{MW} 6^{MX} 6^{MY} 6^{MZ} 6NA 6^{NB} 6^{NC} 6ND 6^{NE} 6^{NF} 6^{NG} 6^{NH} 6^{NI} 6^{NJ} 6^{NK} 6^{NL} 6^{NM} 6^{NN} 6NO 6^{NP} 6^{NQ} 6^{NR} 6^{NS} 6^{NT} 6^{NU} 6^{NV} 6^{NW} 6^{NX} 6^{NY} 6^{NZ} 6^{OA} 6^{OB} 6^{OC} 6^{OD} 6^{OE} 6^{OF} 6^{OG} 6^{OH} 6^{OI} 6^{OJ} 6^{OK} 6^{OL} 6^{OM} 6^{ON} 6^{OO} 6^{OP} 6^{OQ} 6^{OR} 6OS 6^{OT} 6^{OU} 6^{OV} 6^{OW} 6^{OX} 6^{OY} 6^{OZ} 6^{PA} 6^{PB} 6^{PC} 6^{PD} 6^{PE} 6^{PF} 6^{PG} 6^{PH} 6^{PI} 6^{PJ} 6^{PK} 6^{PL} 6^{PM} 6^{PN} 6^{PO} 6^{PP} 6^{PQ} 6^{PR} 6^{PS} 6^{PT} 6^{PU} 6^{PV} 6^{PW} 6^{PX} 6^{PY} 6^{PZ} 6^{QA} 6^{QB} 6^{QC} 6^{QD} 6^{QE} 6^{QF} 6^{QG} 6^{QH} 6^{QI} 6^{QJ} 6^{QK} 6^{QL} 6^{QM} 6^{QN} 6^{QO} 6^{QP} 6^{QQ} 6^{QR} 6^{QS} 6^{QT} 6^{QU} 6^{QV} 6^{QW} 6^{QX} 6^{QY} 6^{QZ} 6RA 6RB 6^{RC} 6RD 6RE 6^{RF} 6^{RG} 6^{RH} 6^{RI} 6^{RJ} 6^{RK} 6^{RL} 6^{RM} 6^{RN} 6RO 6^{RP} 6^{RQ} 6^{RR} 6^{RS} 6^{RT} 6^{RU} 6^{RV} 6^{RW} 6^{RX} 6^{RY} 6^{RZ} 6^{SA} 6^{SB} 6^{SC} 6^{SD} 6^{SE} 6^{SF} 6^{SG} 6^{SH} 6^{SI} 6^{SJ} 6^{SK} 6^{SL} 6^{SM} 6^{SN} 6^{SO} 6^{SP} 6^{SQ} 6^{SR} 6^{SS} 6ST 6^{SU} 6^{SV} 6^{SW} 6^{SX} 6^{SY} 6^{SZ} 6TA 6^{TB} 6^{TC} 6^{TD} 6TE 6^{TF} 6^{TG} 6TH 6^{TI} 6^{TJ} 6^{TK} 6^{TL} 6^{TM} 6^{TN} 6TO 6^{TP} 6^{TQ} 6^{TR} 6^{TS} 6^{TT} 6^{TU} 6^{TV} 6^{TW} 6^{TX} 6^{TY} 6^{TZ} 6^{UA} 6^{UB} 6^{UC} 6^{UD} 6^{UE} 6^{UF} 6^{UG} 6^{UH} 6^{UI} 6^{UJ} 6^{UK} 6^{UL} 6UM 6^{UN} 6^{UO} 6^{UP} 6^{UQ} 6^{UR} 6US 6^{UT} 6^{UU} 6^{UV} 6^{UW} 6^{UX} 6^{UY} 6^{UZ} 6VA 6VB 6^{VC} 6^{VD} 6^{VE} 6^{VF} 6^{VG} 6^{VH} 6^{VI} 6^{VJ} 6^{VK} 6^{VL} 6^{VM} 6^{VN} 6VO 6^{VP} 6^{VQ} 6^{VR} 6^{VS} 6^{VT} 6^{VU} 6^{VV} 6^{VW} 6^{VX} 6^{VY} 6^{VZ} 6^{WA} 6^{WB} 6^{WC} 6^{WD} 6^{WE} 6^{WF} 6^{WG} 6^{WH} 6^{WI} 6^{WJ} 6^{WK} 6^{WL} 6^{WM} 6^{WN} 6^{WO} 6^{WP} 6^{WQ} 6^{WR} 6^{WS} 6^{WT} 6^{WU} 6^{WV} 6^{WW} 6^{WX} 6^{WY} 6^{WZ} 6^{XA} 6^{XB} 6^{XC} 6^{XD} 6^{XE} 6^{XF} 6^{XG} 6^{XH} 6^{XI} 6^{XJ} 6^{XK} 6^{XL} 6^{XM} 6^{XN} 6^{XO} 6^{XP} 6^{XQ} 6^{XR} 6^{XS} 6^{XT} 6^{XU} 6^{XV} 6^{XW} 6^{XX} 6^{XY} 6^{XZ} 6^{YA} 6^{YB} 6^{YC} 6^{YD} 6^{YE} 6^{YF} 6^{YG} 6^{YH} 6^{YI} 6^{YJ} 6^{YK} 6^{YL} 6^{YM} 6^{YN} 6^{YO} 6^{YP} 6^{YQ} 6^{YR} 6^{YS} 6^{YT} 6^{YU} 6^{YV} 6^{YW} 6^{YX} 6^{YY} 6^{YZ} 6^{ZA} 6^{ZB} 6^{ZC} 6^{ZD} 6^{ZE} 6^{ZF} 6^{ZG} 6^{ZH} 6^{ZI} 6^{ZJ} 6^{ZK} 6^{ZL} 6^{ZM} 6^{ZN} 6^{ZO} 6^{ZP} 6^{ZQ} 6^{ZR} 6^{ZS} 6^{ZT} 6^{ZU} 6^{ZV} 6^{ZW} 6^{ZX} 6^{ZY} 6^{ZZ} 6^{AA} 6^{AB} 6^{AC} 6^{AD} 6^{AE} 6^{AF} 6^{AG} 6^{AH} 6^{AI} 6^{AJ} 6^{AK} 6^{AL} 6^{AM} 6^{AN} 6^{AO} 6^{AP} 6^{AQ} 6^{AR} 6AS 6^{AT} 6^{AU} 6^{AV} 6^{AW} 6^{AX} 6^{AY} 6^{AZ} 6^{BA} 6^{BB} 6^{BC} 6^{BD} 6^{BE} 6^{BF} 6^{BG} 6^{BH} 6^{BI} 6^{BJ} 6^{BK} 6^{BL} 6^{BM} 6^{BN} 6^{BO} 6^{BP} 6^{BQ} 6^{BR} 6^{BS} 6^{BT} 6^{BU} 6^{BV} 6^{BW} 6^{BX} 6^{BY} 6^{BZ} 6^{CA} 6^{CB} 6^{CC} 6^{CD} 6^{CE} 6^{CF} 6^{CG} 6^{CH} 6^{CI} 6^{CJ} 6^{CK} 6^{CL} 6^{CM} 6^{CN} 6^{CO} 6^{CP} 6^{CQ} 6^{CR} 6^{CS} 6^{CT} 6^{CU} 6^{CV} 6^{CW} 6^{CX} 6^{CY} 6^{CZ} 6DA 6^{DB} 6^{DC} 6^{DD} 6DE 6^{DF} 6^{DG} 6^{DH} 6^{DI} 6^{DJ} 6^{DK} 6^{DL} 6^{DM} 6^{DN} 6DO 6^{DP} 6^{DQ} 6^{DR} 6^{DS} 6^{DT} 6^{DU} 6^{DV} 6^{DW} 6^{DX} 6^{DY} 6^{DZ} 6^{EA} 6^{EB} 6^{EC} 6^{ED} 6^{EE} 6^{EF} 6^{EG} 6^{EH} 6^{EI} 6^{EJ} 6^{EK} 6^{EL} 6^{EM} 6^{EN} 6^{EO} 6^{EP} 6^{EQ} 6ER 6^{ES} 6^{ET} 6^{EU} 6^{EV} 6^{EW} 6^{EX} 6^{EY} 6^{EZ} 6^{FA} 6^{FB} 6^{FC} 6^{FD} 6^{FE} 6^{FG} 6^{FH} 6^{FI} 6^{FJ} 6^{FK} 6^{FL} 6^{FM} 6^{FN} 6^{FO} 6^{FP} 6^{FQ} 6^{FR} 6^{FS} 6^{FT} 6^{FU} 6^{FV} 6^{FW} 6^{FX} 6^{FY} 6^{FZ} 6^{GA} 6^{GB} 6^{GC} 6^{GD} 6^{GE} 6^{GF} 6^{GG} 6^{GH} 6^{GI} 6^{GJ} 6^{GK} 6^{GL} 6^{GM} 6^{GN} 6^{GO} 6^{GP} 6^{GQ} 6^{GR} 6^{GS} 6^{GT} 6^{GU} 6^{GV} 6^{GW} 6^{GX} 6^{GY} 6^{GZ} 6^{HA} 6^{HB} 6^{HC} 6^{HD} 6^{HE} 6^{HF} 6^{HG} 6^{HH} 6^{HI} 6^{HJ} 6^{HK} 6^{HL} 6^{HM} 6^{HN} 6^{HO} 6^{HP} 6^{HQ} 6^{HR} 6^{HS} 6^{HT} 6^{HU} 6^{HV} 6^{HW} 6^{HX} 6^{HY} 6^{HZ} 6^{IA} 6^{IB} 6^{IC} 6^{ID} 6^{IE} 6^{IF} 6^{IG} 6^{IH} 6^{II} 6^{IJ} 6^{IK} 6^{IL} 6^{IM} 6^{IN} 6^{IO} 6^{IP} 6^{IQ} 6^{IR} 6^{IS} 6^{IT} 6^{IU} 6^{IV} 6^{IW} 6^{IX} 6^{IY} 6^{IZ} 6^{JA} 6^{JB} 6^{JC} 6^{JD} 6^{JE} 6^{JF} 6^{JG} 6^{JH} 6^{JI} 6^{JJ} 6^{JK} 6^{JL} 6^{JM} 6^{JN} 6^{JO} 6^{JP} 6^{JQ} 6^{JR} 6^{JS} 6^{JT} 6^{JU} 6^{JV} 6^{JW} 6^{JX} 6^{JY} 6^{JZ} 6^{KA} 6^{KB} 6^{KC} 6^{KD} 6^{KE} 6^{KF} 6^{KG} 6^{KH} 6^{KI} 6^{KJ} 6^{KL} 6^{KM} 6^{KN} 6^{KO} 6^{KP} 6^{KQ} 6^{KR} 6^{KS} 6^{KT} 6^{KU} 6^{KV} 6^{KW} 6^{KX} 6^{KY} 6^{KZ} 6^{LA} 6^{LB} 6^{LC} 6^{LD} 6^{LE} 6^{LF} 6^{LG} 6^{LH} 6^{LI} 6^{LJ} 6^{LK} 6^{LM} 6^{LN} 6^{LO} 6^{LP} 6^{LQ} 6^{LR} 6^{LS} 6^{LT} 6^{LU} 6^{LV} 6^{LW} 6^{LX} 6^{LY} 6^{LZ} 6MA 6^{MB} 6^{MC} 6^{MD} 6ME 6^{MF} 6^{MG} 6^{MH} 6^{MI} 6^{MJ} 6^{MK} 6^{ML} 6^{MM} 6^{MN} 6MO 6^{MP} 6^{MQ} 6^{MR} 6^{MS} 6^{MT} 6^{MU} 6^{MV} 6^{MW} 6^{MX} 6^{MY} 6^{MZ} 6NA 6^{NB} 6^{NC} 6ND 6^{NE} 6^{NF} 6^{NG} 6^{NH} 6^{NI} 6^{NJ} 6^{NK} 6^{NL} 6^{NM} 6^{NN} 6NO 6^{NP} 6^{NQ} 6^{NR} 6^{NS} 6^{NT} 6^{NU} 6^{NV} 6^{NW} 6^{NX} 6^{NY} 6^{NZ} 6^{OA} 6^{OB} 6^{OC} 6^{OD} 6^{OE} 6^{OF} 6^{OG} 6^{OH} 6^{OI} 6^{OJ} 6^{OK} 6^{OL} 6^{OM} 6^{ON} 6^{OO} 6^{OP} 6^{OQ} 6^{OR} 6OS 6^{OT} 6^{OU} 6^{OV} 6^{OW} 6^{OX} 6^{OY} 6^{OZ} 6^{PA} 6^{PB} 6^{PC} 6^{PD} 6^{PE} 6^{PF} 6^{PG} 6^{PH} 6^{PI} 6^{PJ} 6^{PK} 6^{PL} 6^{PM} 6^{PN} 6^{PO} 6^{PP} 6^{PQ} 6^{PR} 6^{PS} 6^{PT} 6^{PU} 6^{PV} 6^{PW} 6^{PX} 6^{PY} 6^{PZ} 6^{QA} 6^{QB} 6^{QC} 6^{QD} 6^{QE} 6^{QF} 6^{QG} 6^{QH} 6^{QI} 6^{QJ} 6^{QK} 6^{QL} 6^{QM} 6^{QN} 6^{QO} 6^{QP} 6^{QQ} 6^{QR} 6^{QS} 6^{QT} 6^{QU} 6^{QV} 6^{QW} 6^{QX} 6^{QY} 6^{QZ} 6RA 6RB 6^{RC} 6

[illegible]

12 ואיש גבוב ילכב ועיר פרא אדם יולד:

13 אם-אתה הכינות לבך ופרשת אליו כפיד:

14 אם-און^a בידך הרחיקהו^a ולא^b תשכן^c באהלך^d עולה:

15 כי-אז תשא פניך ממום^b והיית מצק^c ולא תירא:

16 כי-אתה^b עמל תשכח כמים עברו תזר:

17 ומצהרים יקום חלד^a תעפה^b בבקר תהיה:

18 ובטחת כי-יש תקוה ויחפרת לבטח תשכב:

19 וירבצת ואין מחריד^c

וחרו פניך רבים: 20 ועיני רשעים תכלינה

ומנוס אבד מניהם ותקנתם מפח-נפש: ם

12 יניען איוב ויאמר:

2 אמןם כי אתם-עם ועמכם תמות חכמה: [אלה:

3 גם-לי ללבב במוזכם^a לא-נפל אנכי מכם^a ואת-מי-אין^b כמו-

4 שחק לרעהו ואהיה^a קרא לאלוה ויענהו שחוק^b צדיק

תמים: 5 לפיר^a בוז^b לעשתות^c שאגן^c נכון למועדי^d רגלי:

6 ישלי^a אהלים לשדדים ובטחות למרגיני אל

בלאשר הביא אלוה בידו^b:

7 ואולם^a שאל-נא בהמות ותרג^b ועור השמים ונגד-לך:

8 אז^a שית לארץ ותרג^b ויספרו לך דגני הים:

9 מי לא ידע בכל-אלה כי יד-יהוה עשתה זאת:

10 אשר בידו נפש כל-חי ורוח כל-בשר-איש:

11 ולא-אזן מלין תבחן ויחד אכל יטעם-לו:

12 בישישים חכמה וארד ימים תבונה:

12 ° 1 frt ילמד vel ילמד עור 13 || 1? || 14 a-a prps
 מידך הרחיק cf 22,23 || b prps ולא || c 1 c 6AΘΣV תשכן || d 1 c 4IMSS Vrs
 || 15 a dl c 8V || b כמים (cf 11,16), >S et dl ? || c 8 stabilis; 1? c 8
 מצק || 16 a c 8 dl ? cf 15a || b 1 c 8 עתה(?) cf a || 17 a 1 c 6(6) חלדך || b 1 c
 3MSS 8T תעופה || 18 °-? || 8 aliter; >S וחפ' לב || 19 °- dl (gloss) || Cp 12,
 2 prps והם, al ערמים || 3 a-a >S et dl (add ex 13,2) || b-b 8 יאנה || c 1
 4 a 1 c 8S יהיה || b 8 + איש || c 1 c 8 ות, trsp: || 5 a cf 30,24 || b 1 c 8
 c 8 לעתות || d 1 c 8T למועד || c 1 c 8 רגלו || 6 a prps שלום cf 5,24 || b-b inc; 1?
 || 7 a dl ? || b 1? ביהמה; al dl ותרד (8 édv σοι εἰπωσιν)
 = 12,8 || 8 a-a 1 ארץ || b 1 וירד cf a-a || 9 7MSS (+ 1MS ad marg)
 || v II sequitur v 3 || 12 prps שנים.

24 אָרץ וְנִתְּנָה^a בְּיַד־רֹשָׁע^b פְּנֵי־שַׁפְּטִיָּה וְכִסָּה^c אִם־לֹא אֶפֶס^d מִי־
 25 וְזָמִי קָלוּ מִנִּי־רָץ בָּרָחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה: [הוא^{c,b}:]
 26 חָלְפוּ עִם־אֲנִיּוֹת אַבָּהּ כְּנֶשֶׁר יָטוּשׁ עָלֶי־אָכַל:
 27 אִם־אֲמָרִי אֲשַׁכַּחַה שִׁיתִי אֶעֱזֹבָה פָּנַי וְאֶבְלִיגָה:
 28 יִנְרֹתִי כָל־עֲצָבָתִי יִדְעָתִי כִי־לֹא תִנְקָנִי:
 29 אֲנֹכִי אֲרֹשַׁע לְמַעַן־זֶה הִבֵּל אֵינְעִי:
 30 אִם־הִתְרַחֲצֹתִי בְּמֹ־שֶׁלֶג וְהִזְפֹּזֹתִי בְּכַר כִּפִּי:
 31 אֲזִי בִשְׁחַת^a תִּטְבַּלְנִי וְתַעֲבֹבֵנִי שְׁלֹמֹזֹתִי^b:
 32 כִּי־לֹא־אִישׁ^a כְּמוֹנִי אֶעֱנֶנּוּ^b נִבְזֹא^c יַחְדּוֹ בַּמִּשְׁפָּט:
 33 לֹא יִשְׁבִּינֵנוּ מִזִּקְיָהּ יִשָּׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ:
 34 יִסֹּר מִעָלַי שֶׁבֶלֶט וְאֶמְתּוֹ אֶל־תִּבְעֹתַי:
 35 אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֵנוּ כִּי־לֹא־כֵן אֲנֹכִי עֹמְדִי:
 10 נִקְמָה נִפְשִׁי בְּתִי אֶעֱזֹבָה עָלַי שִׁיתִי^b אֲדַבְּרָה בְּמַר נִפְשִׁי^b:
 2 אֲמַר אֶל־אֱלֹהִים אֶל־תִּרְשִׁיעֵנִי הִזְדִּיעֵנִי עַל־מַעַתְרֵיבֵנִי:
 3 הַטּוֹב לָךְ וּכְיִתְעַשֶּׁק כִּי־תִמָּאֵס יִנִּיעַ כִּפִּיךָ^a וְעַל־עֲצַת רָשָׁעִים
 4 הִעֵינִי בְּשֹׁר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֲנוּשׁ תִּרְאֶה:
 5 הִכִּימִי אֲנוּשׁ יָמִיךְ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימִי נָבֹר:
 6 כִּי־תִבְקֹשׁ לַעֲוֹנִי וְלִחַטָּאתִי תִדְרֹשׁ:
 7 עַל־דַּעֲתֶךָ כִּי־לֹא אֲרֹשַׁע וְאִין מִיִּדֶּךָ מִצִּילִי:
 8 יִדְרֶךְ עֲצָבוֹנִי וַיַּעֲשֹׂנִי יַחַד^a כָּבִיב^b וְתִבְלַעֲנִי:
 9 וְזָכַר־נָא^a כִּי־כַחֲמָר^b עָשִׂיתָנִי וְאֶל־עֹפֶר תִּשְׁיִבֵנִי:
 10 הֲלֹא בַחֲלָב תִּתִּיכֵנִי וּכְגִבְנָה תִקְפִּיאֵנִי:
 11 עֹזֹר וּבֶשֶׁר תִּלְבִּישָׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תִּשְׁכַּכֵּנִי:
 12 חַיִּים^a וְחֹסֶד עָשִׂיתָ^b עִמָּדִי וּפָקַדְתָּךְ שְׁמִרָה רֹחִי:

24 ^a 1 c S נתנה || ^{b-b} >ט || ^{c-c} Seb אפוא מי אפוא || ^d S אפס || 25 dl
 1 c 2MSS σε^{Lb} || 27 1 c MS^{Ken} 192 טט אֲמָרְתִּי טט || 29 v 29 frt dl
 (gloss ?), vel postea v exc || 30 1 c K6 כמו || Q58 במי || 31 ^a 1 c 6 (év púpπw)
 || ^b prps מִשְׁלָמִי vel שְׁלָמִי || 32 ^a 6 + εἰ (אתה ?) || ^b dl ? m cs || ^c ins frt
 1 c S (cf אעננו) || 33 1 c 13MSS 63 לו || 34 sic 31 (ט maj) || Cp 10, 1 ^a 1
 c 6 עליו || ^{b-b} dl (add ex 7, 11, 3MSS^{Ken} אשיחה pr אדברה) || 3 ^{a-a} add ||
^b 6 προσέσχες (S) || v 5 add; v 6 sequitur v 4 || 7 ^a 1 prb מעל || 8 ^a 1
 c 6 אחר || ^b 1 c 6 (μεταβαλὼν) סבות vel סבוב || 9 ^a >MS^{Ken} 223 63 ||
^b >ט (כחמר) || dl ? || 12 ^a prps חן vel חין || ^b 6 שפת, quod frt legend, si
 antea accipitur וחלד.

20 הֵן־אֵל לֹא יִמָּאֲס־תָּם וְלֹא יִחְזִיק בְּיַד־מְרָעִים;
 21 עַד־יִמְלֶה^a שְׁחֹק פִּיךָ וּשְׁפָתֶיךָ תְּרוּעָה;
 22 שְׁנֹאֶיךָ יִלְבָּשׁוּ־בָשֶׁת וְאֵהֵל רַשָּׁעִים אִינְנוּ;
 9 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר:

2 אֲמַנָּם יָדַעְתִּי כִּי־כֵן וּמִה־יִצְדָּק אֲנֹשׁ עִם־אֵל;
 3 אִם־יִחַפֵּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִגִּי־אֱלֹהִים;
 4 חֲכָם לִבָּב וְאִמִּין בָּח מִי־הִקְשָׁה אֱלֹהֵי נִשְׁלָם;
 5 הַמַּעֲתִיק הָרִים וְלֹא יִדְעוּ^a אֲשֶׁר^b הַפָּכָם^c בָּאִפּוֹ;
 6 הַמַּרְנִיז אֶרֶץ מִמְקוֹמָה וְעִמּוּדֶיהָ יִתְפַּלְצוּן;
 7 הָאֹמֵר לַחֶרֶם וְלֹא יִזְרַח וּבָעַד כּוֹכָבִים יַחֲתֹם;
 8 נִטָּה שָׁמַיִם לִבְדּוֹ וְדוֹרֶךְ עַל־בְּמַתֵּי יָם;
 9 עָשָׂה עָשׂ^a כְּסִיל^b וְכִימָה^c וַחֲדָרֵי תִמּוֹן;
 10 עָשָׂה גְדִלוֹת עַד־אֵין חֶקֶר וְנִפְלְאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר;
 11 הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה^a וְיִחַלֵּף^b וְלֹא־אֶבִּין לוֹ;
 12 הֵן יַחֲתֹף מִי וְשִׁיבֵנו מִי־יֹאמֶר אֱלֹהֵי מִה־תַּעֲשֶׂה;
 13 אֱלֹהֵי לֹא־יֵשִׁיב אִפּוֹ תַחְתּוֹ שִׁחָחוּ עֲזָרֵי רָהֵב;
 14 אֶף כִּי־אֲנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֲבָחֶרָה דְּבָרֵי עִמּוֹ;
 15 אֲשֶׁר^a אִם־צִדְקָתִי לֹא אֶעֱנֶה^b לְמִשְׁפָּטִי^c אֶתְחַנֵּן;
 16 אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי לֹא אֶאֱמִין כִּי־יֹאזִין קוֹלִי;
 17 אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרָה^a יִשׁוּפְנִי^b וְהִרְבָּה פִּצְעֵי חַנָּם;
 18 לֹא־יִתְּנֵנִי הַשֵּׁב רֹחִי כִּי יִשְׁבְּעֵנִי מִמֶּרְרִים;
 19 אִם־לָכֶת אִמִּין הִנֵּה^a וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי;
 20 אִם־אֶצְדָּק פִּי^a יִרְשִׁיעֵנִי תָם אֲנִי וַיַּעֲשֵׂנִי^b;
 21 תָם־אֲנִי לֹא־אֶדַע נִפְשִׁי אִמָּאִם חַיִּי: 22 אַתָּה הִיא^a
 בְּעַל־כֵּן אֲמַרְתִּי^b תָם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֵּה^c;
 23 אִם־שׁוּט^a יָמִית פְּתָאִם לְמִסַּת^b נִקְיָם וְלַעֲנִי:

2x a 1 עד || b = ימלא; sv || Cp 9, 5 a 1? c s s ידע || b dl c s || c 1? c s
 ויכ || b 1 c s s v עי' vel עיש? 9 a 1? c s s; v 8—10 add || 8 3MSS עב; cf a 8 3MSS והפכם
 c dl 1 || 11 a 1 c s s אראו || b dl c 2MSS^{Ken} (v?) ו cf a 15 a dl c s s ||
 b prps || b 17 a s s בשערה || 16 1 c s s ולא יענני || b 16 1 c s s למשפטו || c 16 1 c s s אענה ||
 —יסו (יסי?) || 18 3MSS במר cf Thr 3, 15 || 19 a 1 c s s הנהו cf Jer 18, 3K, vel הנה = הנהו ||
 b dl 1 c s s || c 1 cf a 20 a prps || c 20 a prps || c 20 a prps || c 20 a prps || c 20 a prps ||
 b 1 c s s || 21 a—b firt dl (add) || c 24c huc || 22 a—b firt dl (add) || c 24c huc ||
 trsp? || 23 a 1 firt cf s s || b 1 למסת.

18 וַתִּפְקְדֵנוּ לְבִקְרִים לְרִנָּעִים תִּבְחַנֵּנוּ:

19 בְּמָה לֹא־תִשְׁעָה מִמֶּנִּי לֹא־תִרְפָּנִי עַד־בִּלְעִי רָקִי:

20 חָטָאתִי מָה אֲפַעַל לָךְ נֹצֵר הָאָדָם^a לָמָּה שַׁמְתָּנִי לְמַפְנֵעַ לָךְ

21 וְיָמָה וְלֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֹנִי [וְאֵהִיָּה עָלַי לְמִשְׁאָה:

כִּי־עָתָה לַעֲפָר אֲשַׁכֵּב וְשַׁחֲרִיתִי וְאִיגָנִי:

8 גִּיעֵן בְּלֶנֶד הַשּׁוֹתִי וַיֹּאמֶר:

2 עַד־אֵן תִּמְלֹל־אֵלֶּה וְרוּחַ כְּבִיר אֲמַר־פִּיךָ:

3 הֲאֵל יַעֲוֶה מִשְׁפָּט וְאִם־שֹׁדֵי יַעֲוֶה־צֶדֶק:

4 אִם־בִּגְיָה חָטְאוּ־לָו וַיִּשְׁלַחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם:

5 אִם־אַתָּה^a תִּשְׁחַר אֶל־אֵל וְאֶל־שֹׁדֵי תִתְחַנֵּן:

6 אִם־נָךְ וַיִּשָּׂר אֶתָּה כִּי־עָתָה יַעִיר עָלֶיךָ וַיִּשְׁלַם נֹגַת צֶדֶקְךָ:

7 וְהִיָּה רֹאשִׁיתְךָ מִצֶּעֶר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׁגָּה מָאָד:

8 כִּי־שָׂא־נָא לְנֶד רִישׁוֹן^a וְכֹזֵן^b לַחֲקֹר אֲבוֹתָם:

9 כִּי־תִמְוֹל^a אֲנַחֲנוּ וְלֹא נִדָּע^b כִּי צָלַב יָמִינוּ עַל־אָרֶץ:

10 הֲלֹא־הֵם יִזְרוּךְ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלָּפָם יֵצִיאוּ מַלְאִים:

11 הַיּוֹגָא־גִּמָּא בְּלֹא בָצָה יִשְׁגָּה־אָחוּ בְּלִי־מַיִם:

12 עֲנֵנוּ בְּאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וּלְפָנָי כָּל־חֲצִיר יִיבֹשׁ:

13 כֵּן אֲרַחֹת כָּל־שִׁכְחִי אֵל וְתִקְנֹת חֲנֹף תִּאֲבֹד:

14 אֲשֶׁר־יִקְוֹט בְּסֻלּוֹ וּבֵית עֹכְבִישׁ מִבְּטָחוֹ:

15 יִשְׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲמֹד יִחְזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם:

16 רָטֹב הוּא לְפָנֵי־שֹׁמֵשׁ וְעַל־גִּנָּתוֹ יִזְנֹקְתוֹ תִּצָּא:

17 עַל־גֹּל שָׁרְשָׁיו יִסְבְּכוּ בֵּית^a אֲבָנִים יִחֲזֹה^b:

18 אִם־יִבְלַעֵנוּ מִמָּקְמוֹ וְכִחֵשׁ בּוֹ לֹא רֵאִיתִיד:

19 הִן־הוּא מִשּׁוֹשׁ^b דִּרְכּוֹ וּמִעֲפָר אַחֵר יִצְמָחוּ:

19 l c 68b ערמה; al כי מה || 20 a-a dl (add); sequitur למה שמתני
v 19 || b Tiq soph; l c 2MSS^{Ken} 6 עליך || c prps למטרה || Cp 8, 3 prps
יהוה 33,27 vel עקש (cf 6) || 5 a-a l c 6 ואתה || b dl, vel l את || 6 a-a 6 def-
σεως ἐπακούσεται σου (? יעתר לך cf Gn 25,21); >MS^{Ken} 18 et prb dl (m cs) ||
7 l c 3 יש vel c 6 שגיאה || 8 a Q ראשון || b prps (cf 3) ובזנן ? || c l c 6
זאת || 9 a-a l frc c 6 — מת || b-b l ? c 3 וכצל || 10 l c 14MSS 63c ויא; v 10
vel v 9 prb dl (m cs) || 11 ins frc c Vrs אים || 13 l c 6 אחרית cf 8,7 ||
14 l frc קוים (קו? קורים, Jes 59,5) vel (קורי) קוי קיט(ץ) || 16 prps גנות ||
17 a MS^{Ken} 259 בין || b 6 ויהיה; prps יתו = יתו || 19 a l ? כן (= 6 τοιαύτη?) ||
b l frc c 6 (καταστροφή) משאת vel מסום || c dl c MS^{Ken} 92 63 י.

22 הִכִּיר־אֶמְרָתִי הֵבוּ לִי וּמִכַּחַתְכֶּם שִׁחֲרוּ בְעָדִי:
 23 וּמִלִּטּוֹנִי מִיַּד־צָר וּמִיַּד עָרִיצִים הִפְדּוּנִי:
 24 הוֹרוּנִי וְאֲנִי אֶחְרִישׁ וּמֵה־שֹׁנְאֵי הָיִינוּ לִי:
 25 מֵה־נִּמְרָצוּ^a אֶמְרִי־יֹשֵׁר וּמֵה־יֹצִיחַ הוֹכַח מִכָּם^b:
 26 הִלְהוּכַח מַלְּיִם תַּחֲשֹׁבוּ וְלִדְרוֹחַ אֶמְרִי נֹאשׁ:
 27 אֶף^a עַל־יָתוֹם^a תִּפְּלוּ^b וְתִכְרוּ^c עַל־רַעְיֶכֶם:
 28 וְעַתָּה הוֹאִילוּ פָּנֹי־כִי וְעַל־פְּגִיבֵיכֶם אִם־אֶכְזָּב:
 29 שִׁבוּ נָא אֶל־תְּהִי עוֹלָה^a וְשָׁבִי^a עוֹד צְדִיק־כֶּה^b:
 30 הִישׁ־בְּלִשְׁוֹנִי עוֹלָה אִם־חִפִּי לֹא־יָבִין הַיּוֹת:
 1 הֲלֹא־צָבָא לְאֹנוּשׁ עַל־אָרֶץ וְכִימִי שָׁכִיר יָמִיו:
 2 בְּעֶבֶד יִשְׁאֹף־צֹל וְכַשְׂכִּיר יִקְוָה פָּעֻלֹ:
 3 בֶּן הַנְּתַלְתִּי לִי יֶרְחִי־שָׁוֵא וְלִילֹחַ עָמַל מְנוּ^b־לִי:
 4 אִם־שָׁכַבְתִּי וְאֶמְרָתִי מִתִּי^a אָקוּם^b וּמִנֶּד־עֵרֵב וְשִׁי^b
 5 לָבַשׁ בְּשָׁרִי רֶמֶה וְנִישׂ^a עֶפְרָב^b עוֹרִי רִנֵּעַ וַיִּמָּאֵס:
 6 יָמִי קָלוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאַפָּם תִּקְוָה:
 7 זָכַר^c בִּי־רוּחַ חַיִּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לְרֹאוֹת טוֹב:
 8 לֹא־תִשׁוּרְנִי עֵין רְאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאִיָּנִי:
 9 בָּלָה^a עֲנֹן^b וַיִּלָּךְ בֶּן יוֹרֵד שָׂאוֹל לֹא יַעֲלֶה:
 10 לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יִכְרְנוּ עוֹד מִקּוֹמוֹ:
 11 גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשֶׁף פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אֲשִׁיתָחַן:
 12 הַיִּם־אֲנִי אִם־תִּגֵּין בִּי־תַשִּׁים עָלַי מִשְׁמַר:
 13 כִּי־אֶמְרָתִי תִגְחַמְנִי עֲרָשִׁי יִשְׁאֵל כְּשִׁיתִי מִשְׁכָּב:
 14 וְחַתַּתְנִי בַחֲלָמוֹת וּמַחֲזִינוֹת תִּבְעֶתְנִי:
 15 וְתִבְחַר מִחֲנֹק נִפְשִׁי מִן־מַעֲצְמוֹתִי:
 16 מֵאִסְתִּי לֹא־לַעֲלֵם אֶחְיֶה חֲדַל מִפְּנֵי בִי־הִהָבֵל יָמִי:
 17 מֵה־אֹנוּשׁ כִּי תִגְדְּלֵנוּ וְכִי־תִשִּׁית אֵלָיו לְבָבִי:

25^a 1 c MS^{Ken 150} ם נמלצו cf ψ 119, 103 vel נרצו || ^b 1 frt חכם || 26 prps (?)
 וְתָכְרוּ || 27^{a-a} 1 frt ץ עלי תם || ^b 1 c תפולו טט || ^c 1 frt c ט (ἐνδύσθε) ||
 29^a Q⁸ שבו וְשָׁבוּ; K וְשָׁבוּ; dl (dupl) || ^b >MS^{Ken 259} שו; 1 frt יבא cf ט
 συνέρχθε; al בִּי || Cp 7, 1 c Q עלי; K על || 3^a >MS^{Ken 30} et dl (m cs) ||
^b 1 frt c שט מנו שט || 4^a ins c ט יום || ^b 1 frt וְאָקוּם et ins c ט וְאָמְרֵי ||
^c 1 c ט מתי || 5^a mlt MSS ג min; K וְגִישׁ, Q וְגִישׁ || ^b dl (gloss) || ^c 1 c 1 MS
 גִּישׁ || 7 ins frt c ט נא || 9^a 1 frt עֲלֶה || ^b MS¹⁰¹² עֲשֵׂן || 11 ~ dl (m
 cs) cf ט || 15 מעצבותי ||

- 27 הִגֵּה זֹאת חֲקִרְנוּהָ בֶן־הָיָא שְׁמִעְנָה וְאַתָּה דַעֲלָךְ: 6
 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר:
 2 לֹא שָׁקוֹל יִשְׁקָל כַּעֲשִׂי וְהִיָּתִי בְּמֵאזְנִים יִשְׁאוּ־יֶחֶד:
 3 כִּי־עָתָה מִחֹזַל יַמִּים יִכָּבֵד עַל־פֶּן דְּבָרִי לָעוֹ: [וַעֲרֹכּוּנִי:
 4 כִּי חֲצִי שְׁנִי עָמְדִי אֲשֶׁר חֲמַתָּם שִׁתָּה רוּחִי בַעֲוֹתִי אֱלוֹהִי
 5 הִינֵה־קִפְּרָא עַל־דָּשָׂא אִם יִגְעָה־שׁוֹר עַל־בְּלִילָי:
 6 הִיאֲכֹל תִּפְּל מִבְּלִי־מֶלֶח אִם־יֵשׁ־טַעַם בְּרִיר חֲלָמוֹת:
 7 מֵאֲנִיהָ לִנְנוּעָא נִפְשִׁי^b הִמָּה כְּדוּרִי לַחֲמִי:^c
 8 מִי־יִתֵּן תִּבְּזֹא^a שְׂאֵלָתִי וְתִקְוֹתִי^b יִתֵּן אֱלוֹהִי:
 9 וַיֹּאֵל אֱלוֹהִי וַיִּדְבָּקֵנִי וַתֵּר זִדּוֹ וַיִּבְצַעֵנִי:
 10 וְתִהְיֶה־עוֹד^a וְנִחַמְתִּי וַאֲסַלְּדָה^b בְּחִילָה^c לֹא^b וַחֲמוֹל^c כִּי־לֹא
 :[כְּחֹדְתִי אִמְרִי קְדוֹשׁ:
 11 מֵה־כֹּחִי כִּי אֵיחָל וּמֵה־קֶּצִי כִּי־אֲאָרִיד נִפְשִׁי:
 12 אִם־כָּח אֲבָנִים כֹּחִי אִם־בְּשָׂרִי נְחוֹשׁ:
 13 ^aהֲאִם אֵין עֲזָרְתִּי^b כִּי וְתוֹשִׁיָה^c נִדְחָה מִמֶּנִּי:
 14 לִפְנֵם מָרַעְהוּ חֲסֹד וַיִּרְאֵת שְׁדֵי יַעֲזוֹב:
 15 אֲחִי בָנָדוּ כְּמוֹ־נַחַל בְּאַפִּיק נַחֲלִים יַעֲבְרוּ:
 16 תִּקְדְּרִים מִנִּי־קֶרֶח עָלִימוֹ יִתְעַלֶּם־שָׁלֵג:
 17 בָּעֵת יִזְרְבוּ נִצָּמְתוּ בְּחֶפְזוֹ נִדְּעָכוּ מִמְּקוֹמָם:
 18 יִלְפָתוּ^a אֲרֻחוֹת^b דְּרָכָם יַעֲלוּ בַתְּהוֹ וַיֹּאבְדּוּ:
 19 הִבְיטוּ אֲרֻחוֹת תִּמְאָה הִלִּיכְתָּ שְׁכָא קוּוֹ־לָמוֹ:
 20 כְּשׁוֹ^a כִּי־בִטָּח^b בָּאוּ עֲזִיָּה וַיִּחַפְּרוּ:
 21 כִּי־עָתָה הִיָּיתֶם לֹא^b תִרְאוּ חֲתַת וַתִּירְאוּ:

27 1 c 53 שְׁמִעְנָה || Cp 6, 2 1 c Q5353 וְהִיָּתִי K והייתי || 4 1 c 6
 לרנוע (παύσασθαι) || 7 ^a 5 || 6 dl frt c 53 מ || 5 dl c 53 || 1 ? et trsp b-b post יַעֲרֹכּוּנִי || 1 ? 5
 הִמּוֹ prps ה' כְּרִיחַ (לְבִיָּא) 5 || c-c crpp ? || 8 ^a 1 frt c 5353 וְת' prps || 9 dl frt 1 c 53 || 10 ^a 1 c 3MSS 53 וְאֵת (MS^{Ken} 191 וְאֵת) || b-b 1
 11 ins frt הוא cf (הָאֵם) v 13 || 12 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 13 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 14 1 frt c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 15 dl c 53 et 1 antea
 16 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 17 1 frt c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 18 ^a 1 c 1MS וְאֵת (הָאֵם) || 19 1 frt c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 20 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 21 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 22 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 23 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 24 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 25 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 26 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 27 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 28 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 29 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 30 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 31 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 32 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 33 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 34 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 35 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 36 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 37 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 38 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 39 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 40 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 41 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 42 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 43 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 44 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 45 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 46 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 47 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 48 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 49 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 50 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 51 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 52 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 53 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 54 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 55 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 56 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 57 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 58 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 59 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 60 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 61 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 62 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 63 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 64 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 65 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 66 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 67 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 68 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 69 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 70 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 71 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 72 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 73 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 74 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 75 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 76 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 77 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 78 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 79 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 80 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 81 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 82 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 83 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 84 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 85 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 86 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 87 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 88 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 89 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 90 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 91 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 92 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 93 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 94 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 95 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 96 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 97 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 98 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 99 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 100 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 101 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 102 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 103 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 104 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 105 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 106 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 107 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 108 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 109 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 110 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 111 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 112 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 113 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 114 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 115 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 116 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 117 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 118 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 119 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 120 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 121 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 122 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 123 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 124 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 125 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 126 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 127 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 128 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 129 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 130 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 131 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 132 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 133 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 134 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 135 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 136 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 137 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 138 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 139 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 140 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 141 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 142 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 143 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 144 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 145 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 146 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 147 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 148 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 149 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 150 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 151 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 152 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 153 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 154 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 155 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 156 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 157 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 158 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 159 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 160 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 161 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 162 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 163 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 164 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 165 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 166 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 167 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 168 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 169 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 170 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 171 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 172 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 173 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 174 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 175 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 176 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 177 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 178 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 179 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 180 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 181 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 182 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 183 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 184 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 185 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 186 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 187 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 188 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 189 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 190 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 191 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 192 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 193 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 194 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 195 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 196 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 197 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 198 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 199 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 200 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 201 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 202 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 203 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 204 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 205 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 206 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 207 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 208 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 209 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 210 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 211 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 212 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 213 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 214 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 215 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 216 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 217 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 218 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 219 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 220 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 221 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 222 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 223 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 224 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 225 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 226 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 227 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 228 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 229 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 230 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 231 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 232 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 233 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 234 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 235 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 236 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 237 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 238 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 239 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 240 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 241 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 242 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 243 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 244 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 245 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 246 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 247 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 248 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 249 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 250 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 251 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 252 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 253 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 254 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 255 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 256 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 257 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 258 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 259 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 260 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 261 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 262 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 263 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 264 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 265 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 266 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 267 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 268 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 269 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 270 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 271 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 272 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 273 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 274 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 275 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 276 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 277 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 278 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 279 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 280 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 281 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 282 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 283 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 284 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 285 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 286 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 287 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 288 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 289 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 290 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 291 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 292 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 293 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 294 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 295 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 296 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 297 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 298 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 299 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 300 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 301 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 302 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 303 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 304 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 305 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 306 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 307 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 308 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 309 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 310 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 311 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 312 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 313 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 314 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 315 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 316 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 317 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 318 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 319 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 320 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 321 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 322 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 323 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 324 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָאֵם) || 325 ^a 1 c 5353 וְאֵת (הָא

3 אֲנִי רָאִיתִי אֲנִיל מִשְׁרֵשׁ^a וְאֶקְוֶה^b נִוְהוּ פִתְאֻם:
 4 יִרְחֲקוּ בָנָיו מִיִּשֶׁע וַיִּדְבְּקֻוּ בְּשַׁעַר וְאֵין מִצִּיל:
 5 אֲשֶׁר קִצְרוֹ^a וְרָעַב יֹאכַל^b וְאֶל-מִצְנִים יִקְחֶהוּ^b וְשֹׂאף צַמִּים
 6 כִּי וְלֹא-יֵצֵא מִעֶפֶר אֲזֵן וּמֵאֲדָמָה לֹא-יֵצֵמַח עֵמָל:^d [חִילָם:
 7 כִּי-אָדָם לְעֵמָל יוֹלֵד^a וּבְנֵי-רָשָׁף^b יִגְבִּיהוּ עוֹף:
 8 אִוִּלָם אֲנִי אֲדַרֵּשׁ אֶל-אֵל וְאֶל-אֱלֹהִים אֲשִׁים דְּבָרְתִי:
 9 עֲשֵׂה גְדֻלּוֹת וְאֵין חֶקֶר^c לְכָל־אֲזוֹת עַד-אֵין מִסְפָּר:
 10 הִנֵּתָן מָטָר עַל-פָּנַי אֶרֶץ וְשַׁלַּח מַיִם עַל-פָּנַי חוּצוֹת:
 11 לְשׁוֹם שְׂפָלִים לְמָרוֹם וְקִדְרִים שָׁנְבוּ יִשְׁעוֹ:
 12 מִפֶּר מִחֲשָׁבוֹת עֲרוֹמִים וְלֹא-תַעֲשִׂינָה יְדֵיהֶם תַּשְׁיָה:
 13 לִבְדִּי חֲכָמִים בְּעֶרְמָם וְעֵצָת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה:
 14 יוֹזֵמִם יִפְגְּשׁוּ-חֲשָׁד וְכִלְיָה יִמְשְׁשׁוּ בַצְּהָרִים:
 15 וַיִּשְׁע^a מִחֶרֶב מִפִּיהֶם^b וּמִיַּד חֹזֶק אֲבִיוֹן:
 16 וַתְּהִי לִבִּל תִּקְוָה וְעֵלְתָה קִפְצָה פִּיהָ:
 17 הִנֵּה אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ וּבְחִנּוּ אֱלֹהֵי וּמוֹסֵר שְׁנֵי אֶל-תִּמְאָם:
 18 כִּי הוּא יִכְאֹיב וַיִּחַבֵּשׁ וַיִּמְחֹץ וַיִּזְוֹ תַרְפִּינָה:
 19 בְּשֵׁשׁ צָרוֹת וַיִּצְלַח וּבְשִׁבְעָה וְלֹא-יִנְעַ בְּרָע:
 20 בָּרָעַב פָּרוֹךְ מַמּוֹת וּבְמִלְחָמָה מִיַּד חֶרֶב:
 21 בְּשׁוֹט לִשְׁוֹן תַּחֲבֹא וְלֹא-תִירָא מִשּׁוֹד כִּי יָבוֹא:
 22 לָשׁוּד וּלְכַפֵּן תִּשְׁחַק וּמַחֲיַת הָאֶרֶץ אֶל-תִּירָא:
 23 כִּי^a עִם-אֲבָנֵי הַשָּׂדֶה^b בְּרִיתְךָ וַחֲיַת הַשָּׂדֶה הַשְׁלֵמָה-לָךְ:
 24 וַיִּדְעֶתָ כִּי-שְׁלוֹם אֶהְיֶה וּפְקֻדַּת נְוֶה וְלֹא תַחֲטֹא:
 25 וַיִּדְעֶתָ כִּי-רֵב זֶרַעַךְ וְצִאצְאֶיךָ כַּעֲשָׂב הָאֶרֶץ:
 26 תִּבְּזֹא בְכָל־חַל אֶל־קִבְרִי כַּעֲלֹת גְּדִישׁ בְּעֵתוֹ:

3 ^a 1 frt מִשְׁרֵשׁ || ^b 1 c SS וְרָקַב vel וִיר' || 4 dl ? || 5 ^a 1 c SS קִצְרוֹ || ^{b-b} dl קִצְרוֹ || ^c 1 c ASSS צַמִּים (= צִמְאִים) || ^d MS^{Ken} 95 חִלָּם; 1 frt חִלָּם cf Ez 25,4 et antea וְשֹׂאף vel frt melius וְשִׁתִּי || 7 ^a 6 וְיֹלֵד || 1 יוֹלֵד || ^b 6 τυμός = נָשָׂר || 9 16 MSS^{Ken} 88 וְנִי' || v 10 add || 11 1 frt c 8 כִּי || 13 MS^{Ken} 89 מִהָאֵל || 14 6 שֵׁם — || 15 ^a 1 וִישׁ' || ^b dl (>6; ca 20 MSS 88 vel 1 מִפִּי חֶרֶב || ins עָנִי vel יָתוֹם || al מִחֶרֶב (?) || 17 dl c 5 MSS 88 || 18 1 c Q Vrs וַיִּדְּוִי (K וַיִּדְּוִי) || 19 1 c 6 מִשׁ' || 21 1 c MS^{Ken} 196 הָאֲדָמָה || prps || 22 dl (dupl) || 23 ^a dl || ^b 2 MSS^{Ken} הָאֶרֶץ || prps || 24 6 מִשׁ' || v 22 dl (dupl) || 25 8 MSS 88 הַשָּׂדֶה || 26 prps בְּחִלְךָ.

- 4 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתִּימְנִי וַיֹּאמֶר:
- 2 הַנִּסָּה^a דָּבַר אֱלֹהִים תִּלְאַה^b וַעֲזַר בְּמַלְאִין מִי יוֹכֵל:
- 3 הִנֵּה יִסְרֹת רַבִּים וַיָּדִים רַפּוֹת תַּחֲזֹק:
- 4 כְּדֹשֶׁל יִקְרֹמוֹן מִלֵּיד וּבְרַבִּים כְּרַעוֹת תִּאֲמִין:
- 5 כִּי עָתָה וַתָּבוֹא אֱלֹהִים וַתִּלְאַ תִּגַּע עֲדִידָה וַתִּבְהַל:
- 6 הִלְאִי יִרְאֶתְךָ כִּסְלֶתְךָ תִּקְוֹתְךָ וְתָם דִּרְכֶּיךָ:
- 7 זָכַר-נָא מִי הוּא נָקִי אָבִד וְאִיפָה יִשְׂרָאֵל נִכְחָדוּ:
- 8 כְּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֲרָשֵׁי אֹזן וְזֹרְעֵי עֵמֶל וַיַּקְצֶרְהוּ:
- 9 מִנִּשְׁמַת אֱלֹהִים יֵאבְדוּ וּמְרוֹת אֶפְסוּ יִכְלֹו:
- 10 שְׂאֵגַת אֲרִיָּה וְקוֹל שֹׁחַל וְשֵׁנֵי כְּפִירִים נִתְּעוּ:
- 11 לֵישׁ אָבִד מִבְּלִי-טָרֶף וּבְנֵי לִבְיָא יִתְּפָרְדּוּ:
- 12 וְאֵלֵי דָבַר יִגָּב וַתִּקַּח אֲזִנִּי שִׁמְעִן מִנְּהוּ:
- 13 בְּשֹׁעֲפִים מַחֲזִיזוֹת לִילָה בְּנִפְל תִּרְדָּמָה עַל-אֲנָשִׁים:
- 14 פָּחַד קָרְאִנִּי וַרְעֵדָה וְרַב עֲצֻמוֹתַי הִפְחִידוּ^b:
- 15 וְרוּחַ עַל-פָּנַי יִחַלֶּף וְתִסְמָר^a שְׁעָרַת^b בְּשָׂרִי:
- 16 וַעֲמָד^a וְלֹא-אֶפִּיר מִרְאֵהוּ
- תְּמוּנָה לִנְגִיד עֵינִי^b וְדַמְמָה וְקוֹל^b אֲשֻׁמַּע:
- 17 הֵאֲנֹשׁ מֵאֲלֹהִים יִצְדָּק אִם-מַעֲשֵׂהוּ יוֹסֶה־רִגְרִי:
- 18 הֵן בִּעְבְּדֵיו לֹא יֶאֱמִין וּבְמַלְאָכָיו יִשִּׁים תִּהְלֶה:
- 19 אֲפֹאֲרֵי שְׂכָנֵי בֵּיתִי-חֹמֶר אֲשֶׁר-בְּעַפְרֵי יְסוֹדָם
- וְדִכְאוּם לִפְנֵי-עֵשׁ: ²⁰מִבְּקָר לְעֶרֶב
- יִכָּתוּ מִבְּלֵי מֵשִׁים לִנְצַח יֵאבְדּוּ:
- 21 הֲלֹא-נִסֶּעַ יִתְרָם^a בָּם^b יָמוּתוּ וְלֹא בַּחֲכָמָה:
- 5 1° קָרָא-נָא הָיֵשׁ עוֹנֵד וְאֶל-מִי מִקְדָּשִׁים תִּפְנֶה:
- 2 כִּי לְאֹוִיל יִהְרֹג-כַּעֲשׂ וּפְתָה תָמִית קִנְיָאָה:

Cp 4, 2 ^a 1 frt c 6 (πολλάκις) הַרְבֵּה cf Qoh 1,16; al minus bene נסה = ותק' תק' ו ante 6 trsp 1 ante תק' תק' 5MSS 6S vel תק' post דר' 14 ^a = קרני 14 ^b 1 c 6 (διέσεισεν) החיל cf ψ 29,86 15 ^a 1 ? תסמר cf ψ 119,120 15 ^b = 6 τρίχες; al רה—horror cf 6 16 ^a hic nonn vb exc ? 16 ^b 1 invers ? cf 1R 19,12 18 απ. γραφόμε. 1 ? הַתְּלָה* (a תלל) = error 19 6C אם—(cf MS^{Ken} 117); 1 frt c 5S ידכאו (cf MS^{Ken} 111 מהם 5S 21 ^a prps יתדם 21 ^b מהם 5S כעם Cp 5, v 1 add 2 22MSS^{Ken}

5 יִבְנֶה־לֹהִי תִשָּׁן וְעִלְמוֹת^b תִּשְׁכֹּן-עָלָיו עֲנֵנָה^c יִבְעֶתְהוּ
 [בְּמִרְיָ^d יוֹם:
 6 הִלֵּילָה הַהוּא יִקְחֶתָּהּ אֶפְלָא^a אֶל-יְחִיד^b בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יָרְחִים
 [אֶל-יָבֵא:
 7 הִנֵּה הִלֵּילָה הַהוּא יְהִי גִלְמוֹד אֶל-תְּבוּא רִנָּה בּוֹ:
 8 יִקְבְּהוּ אֲרִי-יוֹם^a הָעֲתִידִים עֲרָב^b לְוִיתָן:
 9 יִחַשְׁכוּ בּוֹכְבֵי נֶשֶׁפֹּי^a יִקּוּ-לְאוֹר וְאֵין^a וְאֶל-יִרְאָה^b בְּעַפְעָפִי-
 [שָׁתֵר:
 10 כִּי לֹא סָנַר נִלְתִי בְּטָנִי וַיִּסְתֵּר עָמָל מִעֵינַי:
 11 לָמָּה לֹא מָרַחֵם אֲמוֹת מִבֶּטֶן יִצְאֵתִי וְאִנּוּעִ:
 12 מְדוּעַ קָדְמוֹנִי בְּרַפִּים וּמֵה-שָׁרִים כִּי אֵינְךָ:
 13 כִּי-עָתָה שָׁכַבְתִּי וְאִשְׁקוּט יִשְׁנֵתִי אֲזוּ וַיִּנּוּחַ לִי:
 14 עַם-מְלָכִים וַיַּעֲצִי אֶרֶץ הַבָּנִים חֲרֻבוֹת לָמוֹ:
 15 אֲזוּ עַם-שָׁרִים זָהָב לָהֶם הִמְמָלְאִים בְּתִיתָם כֶּסֶף:
 16 אֲזוּ כִנְפֵל טָמוֹן^a בָּלֹא אֶהְיֶה^b כְּעִלְלִים לֹא-רָאוּ אֹזֵר:
 17 שֵׁם רִשְׁעִים תִּדְלוּ רָגְזוּ וְשֵׁם יִנּוּחוּ וַיִּנְעִי כֶחֶם:
 18 יַחַד אֲסִירִים שָׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נִגְשׁ:
 19 קָטַן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא וְעָבַד חֲפָשִׁי מְאֹדְנִיו:
 20 לָמָּה יִתֵּן לְעָמָל אֹזֵר וְחַיִּים לְמָרִי נָפֶשׁ:
 21 הִמְחַכִּים לָמוֹת וְאֵינְנוּ וַיַּחֲפְּרֶהוּ מִמַּטְמוּנִים:
 22 הַשְׁמַחִים אֶל-יִגְלִיל יִשְׁוּשׁוּ כִי יִמְצְאוּ-קֶבֶר:
 23 לִגְבֹּר אֲשֶׁר-דָּרְכוּ נִסְתָּרָה וַיִּסְדּוּ אֱלֹזֶה בַּעֲדוֹ:
 24 כִּי-לִפְנֵי^a לַחֲמִי אֲנַחֲתִי תָבֵא וַיִּתְּכוּ כַפָּיִם שָׂאֲנֵתִי:
 25 כִּי פָחַד פָּחַדְתִּי וַיִּאֲתָנִי וַאֲשֶׁר יִגְרֹתִי יָבֵא לִי:
 26 לֹא שָׁלוֹתִי וְלֹא-שָׁקֵטִי וְלֹא-נַחֲתִי וַיָּבֵא רָגְזוֹ: ׀

5 ^a = 'יעל' cf אֲשֶׁט || ^b prps מוֹת—(vel מוֹת) || ^c prps 'יתעב' || ^d 6 κατα-
 παθεῖν cf v 8 אררי; prps סָנַר cf בְּמִ || ^{e-e} prb dl (= 8a) || 6 ^{a-a} prb
 dl; al הַיּוֹם pr הַלֵּילָה || ^b 1 c ΣΣ יַחַד cf Gn 49,6 || 7 dl c IMS 63 || 8 ^a prps
 יָם || ^b 1 frt c IMS^{Ken} 'לע' cf 15,24 || 9 ^{a-a} prb dl (gloss) || ^b 1 אִיָּה || 10 6
 וְעַם || 11 6 אִיָּה || 12 crp; arab *haram* = *pyramida* || 15 ^{o-o} 1 ? וְעַם ||
 16 ^a 6 ἐκπορεύομενον || ^{b-b} 6 ἐκ μῆτρας μητρόσ; pone v 16 pr v 12 ? vel,
 si in loco servatur, frt לֹא ante אֶהְיֶה c MS^{Ken} 99 dl, cf 10,19; prps הָיָה ||
 17 prps רָעַשׁ cf Jer 4,24 || 20 1 c 63 || 21 1 c 63 || 22 1 כְּמֹת || 22 1
 cf MS^{Ken} 80 et 8 || v 24 add ? || ^a 1 ? לָפִי.

השִׁמָּה לְבָךְ אֶל־עֲבָדֵי אֵיזֵב כִּי אֵין כְּמָהוּ בְּאָרֶץ
אִישׁ תָּם וְיֹשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהִים וְסָר מִרַע
וְעֲלֹנֹו מִחֲזִיק בְּתַמָּתוֹ וְתַסִּיתָנִי בֹו לְבַלְעֹו חֲנָם:

4 וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר
עֹזר בְּעַד־עֹזר וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־אִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ:
5 וְאִלֶּם שָׁלַח־נָא יְדֶךָ וְנָע אֶל־עֲצָמוֹ וְאֶל־בְּשָׁרוֹ
אִם־לֹא אֶל־פְּנֵיךָ יִבְרַכְךָ^b:

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׁטָן הִנֵּנוּ בִּידְךָ אֵךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שָׁמָּה: 7 וַיֵּצֵא
הַשָּׁטָן מֵאֶת פְּנֵי יְהוָה וַיִּךְ אֶת־אֵיזֵב בַּשָּׂתִין רָע מִכָּף רִגְלוֹ עַד
קֶדְקֶדוֹ: 8 וַיִּקַּח־לּוֹ חֶרֶשׁ לְהִתְגַּדֵּד בֹּו וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאָפֶר:
9 וַתֹּאמֶר לוֹ אֲשֶׁתֹּו^a

עֵדֶךָ מִחֲזִיק בְּתַמָּתֶךָ בְּרַדְךָ אֱלֹהִים וְמָתָה:
10 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ

כַּדָּבָר אֲחֵתִי הִנְכַּלְוֹת תִּדְבְּרִי בָם^b
אֶת־הַטֹּוב נִקְבַּל מֵאֶת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא נִקְבַּל
בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אֵיזֵב בַּשָּׁפְתָיו: 11 וַיִּשְׁמְעֹו שְׁלֹשֶׁת־רַעֲיָ
אֵיזֵב אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת^a הִבָּה^b עָלָיו וַיִּבְאֹו אִישׁ מִמְקָמוֹ וְאֵלֵיפוֹ
הַתִּימָנִי וּבִלְכַּד^c הַשׁוּחִי^d וַיֵּצְאוּ פָר הַנֶּעֱמָתִי^e וַיַּנְעֲדוּ יַחְדָּו לְבֹזֵא לְגֹד־
לוֹ וּלְנַחְמוֹ: 12 וַיִּשְׁאֲלוּ אֶת־עֲיִנֵיהֶם מִרְחוֹק וְלֹא הִכִּירוּהוּ וַיִּשְׁאֲלוּ קוֹלָם
וַיִּבְּקוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מֵעַלּוֹ וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רֹאשֵׁיהֶם הַשְׁמִימָה:
13 וַיִּשְׁבּוּ אֹתוֹ לְאָרֶץ^a שְׁבַעַת יָמִים^b וַיִּשְׁבַּעַת לִילֹות^b וְאִין־דִּבֶּר אֵלָיו
דִּבָּר כִּי רָאוּ כִי־נָגַל הַכָּאֵב מְאֹד: 3 וַאֲחֵרִי־כֵן פָּתַח אֵיזֵב אֶת־פִּיהוּ
וַיִּקְלַל אֶת־יוֹמוֹ: פ 2 וַיַּעַן אֵיזֵב וַיֹּאמֶר:

3 יֹאבֵד יוֹם אֲנִלֵד בֹּו^a וַיְהִי־לָהּ אִמְרָה^a תִּהְיֶה^b גְּבֵרָה:

4^{ba} הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יְהִי תַשָּׁךְ^a אֶל־יִדְרָשׁוֹ אֱלֹהִים^c מִמַּעַל וְאֶל־תּוֹפַע
[עָלָיו נִהְרָה:

5 ^a 40MSS^{Ken} על cf I, 11 || ^b cf I, 5^b || 7 K^Θ וע' QSe || 9 ^a 9 + add ||
^b cf I, 5^b || 10 ^a 2MSS SSe + מן || ^b ins אֶת m cs (trsp) || 11 ^a > 9 || ^b 1 c 9
|| ^c 9 Balδaδ || ^d 9 δ Σαυχαίων τύραννος || ^e 9 δ Meiváiwv βασι-
λεύς = המעני, המעוני = המענתי || 12 > 9 et dl || 13 ^a > 2MSS^{Ken} 9 et
dl || ^{b-b} > 9 et dl || Cp 3, 2 ^a c 9 prb dl; 3 hic incip cp 3 || 3 ^{a-a} prps
|| זכר cf || (?) הנה = הרי) הרה (idou) 9 || ^b 9 (אמר pr אמי ? 1; והליל האמר
Jer 20, 15; 1 ? 4 || 4 ^{a-a} 9 ή vύε έκείνη || ^{b-b} prb add || ^c 9 ό κύριος.

אִיּוֹב. IOB.

1 יֵאֵשׁ הָיָה בְּאֶרֶץ-עֻץ^a אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָם וְיָשָׁר וִירָא^b אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע: ²וַיַּגְדִּדוּ לָו שִׁבְעָה בָנִים וְשִׁלֵּשׁ בָּנוֹת: ³וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אֲלָפֵי-צֹאן וְשִׁלֵּשַׁת אֲלָפֵי גְמָלִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת צֹמֶד-בָּקָר וְחֲמִשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וְעֶבְדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מִכָּל-בְּנֵי-קֶדֶם: ⁴וַהֲלָכוּ בָנָיו וַעֲשׂוּ מִשְׁתָּה בֵּית^a אִישׁ יוֹמוֹ וְשָׁלְחוּ וַקְרָאוּ לְשִׁלֵּשֶׁת^b אֲחִיתִיָּהֶם לֶאֱכֹל וּלְשִׁתּוֹת עִמָּהֶם: ⁵וַיְהִי כִי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתָּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיִּקְדֹּשׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וַהֲעֵלָה עֲלוֹת מִסְפָּר בָּלֶם^a כִּי אָמַר אִיּוֹב

אוֹלֵי חֲטָאוֹ בְּנֵי וַיִּבְרְכוּ^b אֱלֹהִים בְּלִבָּם כִּכָּה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל-הַיָּמִים: ׀ ⁶וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בָנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל-יְהוָה וַיָּבֹאוּ נֹס־הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם: ⁷וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן מֵאֵינִי תָבֵא וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשּׁוֹט בְּאֶרֶץ וּמִהַתְהַלֵּךְ בָּהּ: ⁸וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן

הַשְׁמַתָּ לְבָךְ עַל-עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּאֶרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר וִירָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע:

⁹וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר הַחַיִּים יִרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים:

¹⁰הֲלֹא אֵת שִׁכְתָּ^a בָּעָדוֹ וּבְעַד-בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל-אֲשֶׁר-לֹ מִסָּבִיב מַעֲשֶׂה^b יָדָיו בִּרְכָתָ וּמִקְנֵהוּ פָּרָץ בְּאֶרֶץ: ¹¹וְאוֹלָם שָׁלַח-נָא יָדְךָ וַנַּע בְּכָל-אֲשֶׁר-לֹ אִם-לֹא עַל-פְּנֵיךָ יִבְרָכְךָ:

¹/5 fere huius libri >Ⓞ || Cp I, I ^a Ⓞ (Αυσσιιδι) עֻץ || ^b dl c 2MSS^{Ken} Ⓞ
 1 cf 1,8; 2,3 || 4 ^a dl ? c Ⓞ || ^b dl c MS^{Ken} 157 ת || 5 ^a Ⓞ + add || ^b correctio
 vel euphemismus pr גִּדֵּי, מָאס, גִּאָץ, קָלָל vel שָׂכַח cf Vrs et ψ 10,3; 1R
 21,10. 13 || 8 16MSS^{Ken} אָל cf 2,3 || 10 ^a 4MSS^{Ken} סִכְתָּ || ^b Ⓞ Ⓞ Ⓞ — || II cf 5^b.

- (ג) ²³נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ;
 (ס) ²⁴סדין עשתה ותמכר ויחזור נתנה לפניו;
 (ע) ²⁵עזי ודדר לבושה ותשחק ליום אחרון;
 (פ) ²⁶פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה;
 (צ) ²⁷צופיה הילכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל;
 (ק) ²⁸קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה;
 (ר) ²⁹רבנות בנות עשו חיל ואת עלית על כללנה;
 (ש) ³⁰שקר החן והכל היפי אשה יראת יהוה^a היא^b תהלל;
 (ת) ³¹תנוילה מפרי ידיה ויהללה בשערים מעשיה;

v 25 (ע) in 6 post 26 (פ) cf Thr 2—4^{al} || 27 l c Q Vrs הליכות, K
 הילכות || 30 ^{a-a} l c 6 אשת בינה vel sim || ^b >2MSS; dl ?.

32 אִם־נִבְלָתָהּ בְּהִתְנַשָּׂא וְאִם־זִמּוֹתָ יָד לָפָה:

33 כִּי מִיֵּץ חֶלֶב יוֹצִיא חֲמָאָה וּמִיֵּץ־אֵף יוֹצִיא דָם

וּמִיֵּץ אֶפְסִים יוֹצִיא רִיבִי: ׀

31 1 דְּבָרֶיָּהּ לְמוֹאֵל^b לְמֶלֶךְ מֶשֶׁא^c אֲשֶׁר־יִסְכְּרֶתוּ אִמּוֹ:

2 מִה־בְּרִי וּמִה־בֶּרֶךְ־בִּטְנִי וְמִה־בֶּרֶךְ־נִדְרֵי:

3 אֶל־תִּתֵּן לְנָשִׁים חֵילָהּ וּדְרָכֶיהָ לְמַחֲזוֹת מְלָכִין:

4 אֶל לְמַלְכִּים וּלְמוֹאֵל^a אֶל לְמַלְכִּים שְׁתֹּזְזִינִי וּלְרוֹזְזִים אֶרְשָׁכֶר:

5 שֶׁן־יִשְׁתָּהּ וְיִשְׁכַּח מִחֶקֶק וְיִשְׁתָּה דִין כָּל־בְּגִירֵעָנִי:

6 תִּגְוֶה־שָׁכֶר לְאוֹבֵד וְיִין לְמִרֵי גִפְשׁ:

7 יִשְׁתָּהּ וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וְעִמְלּוֹ לֹא יִזְכֹּר־עוֹד:

8 פֶּתַח־פִּיָּהּ לְאֵלֶם אֶל־דִּין כָּל־בְּגִי חֶלְוָהּ:

9 פֶּתַח־פִּיָּהּ שֶׁפֶט־צָדֵק וְדִין עָנִי וְאֶבְיוֹן: ׀

(א) 10 אִשֶּׁת חֵיל מִי יִמָּצֵא וְרָחֵק מִפְּגִנִּים מִכְרָהּ:

(ב) 11 בִּטְחָהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלָל לֹא יִחְסֹר:

(ג) 12 גִּמְלָתָהּ טוֹב וְלֹא־רָע כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ:

(ד) 13 דִּרְשָׁה צָמֹר וּפִשְׁתִּים וְתַעֲשֶׂה בְּתַפְּצִין כַּפִּיהָ:

(ה) 14 הִיָּתָה בְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחֵק תָּבִיא לַחֲמָה:

(ו) 15 וְתִקְּסֶם וּבַעֲד לִילָהּ וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ:

(ז) 16 וְזִמְמָה שָׂדֶה וְתִקְחָהּ מִפְּרִי כַּפִּיהָ גִטָּע פָּרֶם:

(ח) 17 חֲנֻנָּה בַּעֲז מִתְנִיָּה וְתִאֲמָץ זְרוּעֹתֶיהָ:

(ט) 18 טַעֲמָה כִּי־טוֹב סַחֲרָה לֹא־יִכָּבֵד בְּלִיל גִּרָה:

(י) 19 יָדֶיהָ שְׁלָחָה בְּפִישׁוֹר וְכַפֵּיהָ תִּמְכּוּ פֶלֶךְ:

(כ) 20 כַּפָּה פִּרְשָׁה לְעָנִי וְיָדֶיהָ שְׁלָחָה לְאֶבְיוֹן:

(ל) 21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֵג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לִבָּשׁ שָׁנִים:

(מ) 22 מִרְבֵּידִים עֲשֵׂתָהּ־לָהּ שֵׁשׁ וְאַרְבָּעִים לְבוּשָׁה:

32 °° crp || 33 °° add vel var || Cp 31, 1 a ט דְּבָרֶיָּהּ || b ט לְמוֹאֵל || c-c 1 מֶשֶׁא (cf 38c) || v 2 dub; in ט + nonn stich || 3 dub; ט לָנֶחֱם; s למחזות, ט למחזות vel לממחזות || 4 ב hic incip cp 31 || a-a prb Var || b K א, 1? c Q ט אֵי; vel 1 frt אֹהֶה (אֹהֶה) || 5 ט plur || 8 inc; prps חֵילִי: || v 10—31^m in ט post m 29,27 || 11 ins frt: לָהּ cf ט ה̣ τοιαύτη || 13 38c כח' || 15 °° frt dl m cs, al dl לנערותיה || 16 K גִטָּע, Q Vrs כרם (add; >IMS^{Ken}) || 17 ט + εις εἶργον || 18 K בליל, 1 prb: גִטָּע; et dl כרם (add; >IMS^{Ken}) || 19 dub || 21 prb: שֵׁשׁ vel שֵׁן ? 1? שָׁנִים ט; שְׁנֵי שָׁנִים || 22 6MSS^{Ken} || 23 dub || 24 6MSS^{Ken} || 25 dub || 26 6MSS^{Ken} || 27 dub || 28 6MSS^{Ken} || 29 dub || 30 6MSS^{Ken} || 31 dub || 32 6MSS^{Ken} || 33 6MSS^{Ken} || 34 6MSS^{Ken} || 35 6MSS^{Ken} || 36 6MSS^{Ken} || 37 6MSS^{Ken} || 38 6MSS^{Ken} || 39 6MSS^{Ken} || 40 6MSS^{Ken} || 41 6MSS^{Ken} || 42 6MSS^{Ken} || 43 6MSS^{Ken} || 44 6MSS^{Ken} || 45 6MSS^{Ken} || 46 6MSS^{Ken} || 47 6MSS^{Ken} || 48 6MSS^{Ken} || 49 6MSS^{Ken} || 50 6MSS^{Ken} || 51 6MSS^{Ken} || 52 6MSS^{Ken} || 53 6MSS^{Ken} || 54 6MSS^{Ken} || 55 6MSS^{Ken} || 56 6MSS^{Ken} || 57 6MSS^{Ken} || 58 6MSS^{Ken} || 59 6MSS^{Ken} || 60 6MSS^{Ken} || 61 6MSS^{Ken} || 62 6MSS^{Ken} || 63 6MSS^{Ken} || 64 6MSS^{Ken} || 65 6MSS^{Ken} || 66 6MSS^{Ken} || 67 6MSS^{Ken} || 68 6MSS^{Ken} || 69 6MSS^{Ken} || 70 6MSS^{Ken} || 71 6MSS^{Ken} || 72 6MSS^{Ken} || 73 6MSS^{Ken} || 74 6MSS^{Ken} || 75 6MSS^{Ken} || 76 6MSS^{Ken} || 77 6MSS^{Ken} || 78 6MSS^{Ken} || 79 6MSS^{Ken} || 80 6MSS^{Ken} || 81 6MSS^{Ken} || 82 6MSS^{Ken} || 83 6MSS^{Ken} || 84 6MSS^{Ken} || 85 6MSS^{Ken} || 86 6MSS^{Ken} || 87 6MSS^{Ken} || 88 6MSS^{Ken} || 89 6MSS^{Ken} || 90 6MSS^{Ken} || 91 6MSS^{Ken} || 92 6MSS^{Ken} || 93 6MSS^{Ken} || 94 6MSS^{Ken} || 95 6MSS^{Ken} || 96 6MSS^{Ken} || 97 6MSS^{Ken} || 98 6MSS^{Ken} || 99 6MSS^{Ken} || 100 6MSS^{Ken} || 101 6MSS^{Ken} || 102 6MSS^{Ken} || 103 6MSS^{Ken} || 104 6MSS^{Ken} || 105 6MSS^{Ken} || 106 6MSS^{Ken} || 107 6MSS^{Ken} || 108 6MSS^{Ken} || 109 6MSS^{Ken} || 110 6MSS^{Ken} || 111 6MSS^{Ken} || 112 6MSS^{Ken} || 113 6MSS^{Ken} || 114 6MSS^{Ken} || 115 6MSS^{Ken} || 116 6MSS^{Ken} || 117 6MSS^{Ken} || 118 6MSS^{Ken} || 119 6MSS^{Ken} || 120 6MSS^{Ken} || 121 6MSS^{Ken} || 122 6MSS^{Ken} || 123 6MSS^{Ken} || 124 6MSS^{Ken} || 125 6MSS^{Ken} || 126 6MSS^{Ken} || 127 6MSS^{Ken} || 128 6MSS^{Ken} || 129 6MSS^{Ken} || 130 6MSS^{Ken} || 131 6MSS^{Ken} || 132 6MSS^{Ken} || 133 6MSS^{Ken} || 134 6MSS^{Ken} || 135 6MSS^{Ken} || 136 6MSS^{Ken} || 137 6MSS^{Ken} || 138 6MSS^{Ken} || 139 6MSS^{Ken} || 140 6MSS^{Ken} || 141 6MSS^{Ken} || 142 6MSS^{Ken} || 143 6MSS^{Ken} || 144 6MSS^{Ken} || 145 6MSS^{Ken} || 146 6MSS^{Ken} || 147 6MSS^{Ken} || 148 6MSS^{Ken} || 149 6MSS^{Ken} || 150 6MSS^{Ken} || 151 6MSS^{Ken} || 152 6MSS^{Ken} || 153 6MSS^{Ken} || 154 6MSS^{Ken} || 155 6MSS^{Ken} || 156 6MSS^{Ken} || 157 6MSS^{Ken} || 158 6MSS^{Ken} || 159 6MSS^{Ken} || 160 6MSS^{Ken} || 161 6MSS^{Ken} || 162 6MSS^{Ken} || 163 6MSS^{Ken} || 164 6MSS^{Ken} || 165 6MSS^{Ken} || 166 6MSS^{Ken} || 167 6MSS^{Ken} || 168 6MSS^{Ken} || 169 6MSS^{Ken} || 170 6MSS^{Ken} || 171 6MSS^{Ken} || 172 6MSS^{Ken} || 173 6MSS^{Ken} || 174 6MSS^{Ken} || 175 6MSS^{Ken} || 176 6MSS^{Ken} || 177 6MSS^{Ken} || 178 6MSS^{Ken} || 179 6MSS^{Ken} || 180 6MSS^{Ken} || 181 6MSS^{Ken} || 182 6MSS^{Ken} || 183 6MSS^{Ken} || 184 6MSS^{Ken} || 185 6MSS^{Ken} || 186 6MSS^{Ken} || 187 6MSS^{Ken} || 188 6MSS^{Ken} || 189 6MSS^{Ken} || 190 6MSS^{Ken} || 191 6MSS^{Ken} || 192 6MSS^{Ken} || 193 6MSS^{Ken} || 194 6MSS^{Ken} || 195 6MSS^{Ken} || 196 6MSS^{Ken} || 197 6MSS^{Ken} || 198 6MSS^{Ken} || 199 6MSS^{Ken} || 200 6MSS^{Ken} || 201 6MSS^{Ken} || 202 6MSS^{Ken} || 203 6MSS^{Ken} || 204 6MSS^{Ken} || 205 6MSS^{Ken} || 206 6MSS^{Ken} || 207 6MSS^{Ken} || 208 6MSS^{Ken} || 209 6MSS^{Ken} || 210 6MSS^{Ken} || 211 6MSS^{Ken} || 212 6MSS^{Ken} || 213 6MSS^{Ken} || 214 6MSS^{Ken} || 215 6MSS^{Ken} || 216 6MSS^{Ken} || 217 6MSS^{Ken} || 218 6MSS^{Ken} || 219 6MSS^{Ken} || 220 6MSS^{Ken} || 221 6MSS^{Ken} || 222 6MSS^{Ken} || 223 6MSS^{Ken} || 224 6MSS^{Ken} || 225 6MSS^{Ken} || 226 6MSS^{Ken} || 227 6MSS^{Ken} || 228 6MSS^{Ken} || 229 6MSS^{Ken} || 230 6MSS^{Ken} || 231 6MSS^{Ken} || 232 6MSS^{Ken} || 233 6MSS^{Ken} || 234 6MSS^{Ken} || 235 6MSS^{Ken} || 236 6MSS^{Ken} || 237 6MSS^{Ken} || 238 6MSS^{Ken} || 239 6MSS^{Ken} || 240 6MSS^{Ken} || 241 6MSS^{Ken} || 242 6MSS^{Ken} || 243 6MSS^{Ken} || 244 6MSS^{Ken} || 245 6MSS^{Ken} || 246 6MSS^{Ken} || 247 6MSS^{Ken} || 248 6MSS^{Ken} || 249 6MSS^{Ken} || 250 6MSS^{Ken} || 251 6MSS^{Ken} || 252 6MSS^{Ken} || 253 6MSS^{Ken} || 254 6MSS^{Ken} || 255 6MSS^{Ken} || 256 6MSS^{Ken} || 257 6MSS^{Ken} || 258 6MSS^{Ken} || 259 6MSS^{Ken} || 260 6MSS^{Ken} || 261 6MSS^{Ken} || 262 6MSS^{Ken} || 263 6MSS^{Ken} || 264 6MSS^{Ken} || 265 6MSS^{Ken} || 266 6MSS^{Ken} || 267 6MSS^{Ken} || 268 6MSS^{Ken} || 269 6MSS^{Ken} || 270 6MSS^{Ken} || 271 6MSS^{Ken} || 272 6MSS^{Ken} || 273 6MSS^{Ken} || 274 6MSS^{Ken} || 275 6MSS^{Ken} || 276 6MSS^{Ken} || 277 6MSS^{Ken} || 278 6MSS^{Ken} || 279 6MSS^{Ken} || 280 6MSS^{Ken} || 281 6MSS^{Ken} || 282 6MSS^{Ken} || 283 6MSS^{Ken} || 284 6MSS^{Ken} || 285 6MSS^{Ken} || 286 6MSS^{Ken} || 287 6MSS^{Ken} || 288 6MSS^{Ken} || 289 6MSS^{Ken} || 290 6MSS^{Ken} || 291 6MSS^{Ken} || 292 6MSS^{Ken} || 293 6MSS^{Ken} || 294 6MSS^{Ken} || 295 6MSS^{Ken} || 296 6MSS^{Ken} || 297 6MSS^{Ken} || 298 6MSS^{Ken} || 299 6MSS^{Ken} || 300 6MSS^{Ken} || 301 6MSS^{Ken} || 302 6MSS^{Ken} || 303 6MSS^{Ken} || 304 6MSS^{Ken} || 305 6MSS^{Ken} || 306 6MSS^{Ken} || 307 6MSS^{Ken} || 308 6MSS^{Ken} || 309 6MSS^{Ken} || 310 6MSS^{Ken} || 311 6MSS^{Ken} || 312 6MSS^{Ken} || 313 6MSS^{Ken} || 314 6MSS^{Ken} || 315 6MSS^{Ken} || 316 6MSS^{Ken} || 317 6MSS^{Ken} || 318 6MSS^{Ken} || 319 6MSS^{Ken} || 320 6MSS^{Ken} || 321 6MSS^{Ken} || 322 6MSS^{Ken} || 323 6MSS^{Ken} || 324 6MSS^{Ken} || 325 6MSS^{Ken} || 326 6MSS^{Ken} || 327 6MSS^{Ken} || 328 6MSS^{Ken} || 329 6MSS^{Ken} || 330 6MSS^{Ken} || 331 6MSS^{Ken} || 332 6MSS^{Ken} || 333 6MSS^{Ken} || 334 6MSS^{Ken} || 335 6MSS^{Ken} || 336 6MSS^{Ken} || 337 6MSS^{Ken} || 338 6MSS^{Ken} || 339 6MSS^{Ken} || 340 6MSS^{Ken} || 341 6MSS^{Ken} || 342 6MSS^{Ken} || 343 6MSS^{Ken} || 344 6MSS^{Ken} || 345 6MSS^{Ken} || 346 6MSS^{Ken} || 347 6MSS^{Ken} || 348 6MSS^{Ken} || 349 6MSS^{Ken} || 350 6MSS^{Ken} || 351 6MSS^{Ken} || 352 6MSS^{Ken} || 353 6MSS^{Ken} || 354 6MSS^{Ken} || 355 6MSS^{Ken} || 356 6MSS^{Ken} || 357 6MSS^{Ken} || 358 6MSS^{Ken} || 359 6MSS^{Ken} || 360 6MSS^{Ken} || 361 6MSS^{Ken} || 362 6MSS^{Ken} || 363 6MSS^{Ken} || 364 6MSS^{Ken} || 365 6MSS^{Ken} || 366 6MSS^{Ken} || 367 6MSS^{Ken} || 368 6MSS^{Ken} || 369 6MSS^{Ken} || 370 6MSS^{Ken} || 371 6MSS^{Ken} || 372 6MSS^{Ken} || 373 6MSS^{Ken} || 374 6MSS^{Ken} || 375 6MSS^{Ken} || 376 6MSS^{Ken} || 377 6MSS^{Ken} || 378 6MSS^{Ken} || 379 6MSS^{Ken} || 380 6MSS^{Ken} || 381 6MSS^{Ken} || 382 6MSS^{Ken} || 383 6MSS^{Ken} || 384 6MSS^{Ken} || 385 6MSS^{Ken} || 386 6MSS^{Ken} || 387 6MSS^{Ken} || 388 6MSS^{Ken} || 389 6MSS^{Ken} || 390 6MSS^{Ken} || 391 6MSS^{Ken} || 392 6MSS^{Ken} || 393 6MSS^{Ken} || 394 6MSS^{Ken} || 395 6MSS^{Ken} || 396 6MSS^{Ken} || 397 6MSS^{Ken} || 398 6MSS^{Ken} || 399 6MSS^{Ken} || 400 6MSS^{Ken} || 401 6MSS^{Ken} || 402 6MSS^{Ken} || 403 6MSS^{Ken} || 404 6MSS^{Ken} || 405 6MSS^{Ken} || 406 6MSS^{Ken} || 407 6MSS^{Ken} || 408 6MSS^{Ken} || 409 6MSS^{Ken} || 410 6MSS^{Ken} || 411 6MSS^{Ken} || 412 6MSS^{Ken} || 413 6MSS^{Ken} || 414 6MSS^{Ken} || 415 6MSS^{Ken} || 416 6MSS^{Ken} || 417 6MSS^{Ken} || 418 6MSS^{Ken} || 419 6MSS^{Ken} || 420 6MSS^{Ken} || 421 6MSS^{Ken} || 422 6MSS^{Ken} || 423 6MSS^{Ken} || 424 6MSS^{Ken} || 425 6MSS^{Ken} || 426 6MSS^{Ken} || 427 6MSS^{Ken} || 428 6MSS^{Ken} || 429 6MSS^{Ken} || 430 6MSS^{Ken} || 431 6MSS^{Ken} || 432 6MSS^{Ken} || 433 6MSS^{Ken} || 434 6MSS^{Ken} || 435 6MSS^{Ken} || 436 6MSS^{Ken} || 437 6MSS^{Ken} || 438 6MSS^{Ken} || 439 6MSS^{Ken} || 440 6MSS^{Ken} || 441 6MSS^{Ken} || 442 6MSS^{Ken} || 443 6MSS^{Ken} || 444 6MSS^{Ken} || 445 6MSS^{Ken} || 446 6MSS^{Ken} || 447 6MSS^{Ken} || 448 6MSS^{Ken} || 449 6MSS^{Ken} || 450 6MSS^{Ken} || 451 6MSS^{Ken} || 452 6MSS^{Ken} || 453 6MSS^{Ken} || 454 6MSS^{Ken} || 455 6MSS^{Ken} || 456 6MSS^{Ken} || 457 6MSS^{Ken} || 458 6MSS^{Ken} || 459 6MSS^{Ken} || 460 6MSS^{Ken} || 461 6MSS^{Ken} || 462 6MSS^{Ken} || 463 6MSS^{Ken} || 464 6MSS^{Ken} || 465 6MSS^{Ken} || 466 6MSS^{Ken} || 467 6MSS^{Ken} || 468 6MSS^{Ken} || 469 6MSS^{Ken} || 470 6MSS^{Ken} || 471 6MSS^{Ken} || 472 6MSS^{Ken} || 473 6MSS^{Ken} || 474 6MSS^{Ken} || 475 6MSS^{Ken} || 476 6MSS^{Ken} || 477 6MSS^{Ken} || 478 6MSS^{Ken} || 479 6MSS^{Ken} || 480 6MSS^{Ken} || 481 6MSS^{Ken} || 482 6MSS^{Ken} || 483 6MSS^{Ken} || 484 6MSS^{Ken} || 485 6MSS^{Ken} || 486 6MSS^{Ken} || 487 6MSS^{Ken} || 488 6MSS^{Ken} || 489 6MSS^{Ken} || 490 6MSS^{Ken} || 491 6MSS^{Ken} || 492 6MSS^{Ken} || 493 6MSS^{Ken} || 494 6MSS^{Ken} || 495 6MSS^{Ken} || 496 6MSS^{Ken} || 497 6MSS^{Ken} || 498 6MSS^{Ken} || 499 6MSS^{Ken} || 500 6MSS^{Ken} || 501 6MSS^{Ken} || 502 6MSS^{Ken} || 503 6MSS^{Ken} || 504 6MSS^{Ken} || 505 6MSS^{Ken} || 506 6MSS^{Ken} || 507 6MSS^{Ken} || 508 6MSS^{Ken} || 509 6MSS^{Ken} || 510 6MSS^{Ken} || 511 6MSS^{Ken} || 512 6MSS^{Ken} || 513 6MSS^{Ken} || 514 6MSS^{Ken} || 515 6MSS^{Ken} || 516 6MSS^{Ken} || 517 6MSS^{Ken} || 518 6MSS^{Ken} || 519 6MSS^{Ken} || 520 6MSS^{Ken} || 521 6MSS^{Ken} || 522 6MSS^{Ken} || 523 6MSS^{Ken} || 524 6MSS^{Ken} || 525 6MSS^{Ken} || 526 6MSS^{Ken} || 527 6MSS^{Ken} || 528 6MSS^{Ken} || 529 6MSS^{Ken} || 530 6MSS^{Ken} || 531 6MSS^{Ken} || 532 6MSS^{Ken} || 533 6MSS^{Ken} || 534 6MSS^{Ken} || 535 6MSS^{Ken} || 536 6MSS^{Ken} || 537 6MSS^{Ken} || 538 6MSS^{Ken} || 539 6MSS^{Ken} || 540 6MSS^{Ken} || 541 6MSS^{Ken} || 542 6MSS^{Ken} || 543 6MSS^{Ken} || 544 6MSS^{Ken} || 545 6MSS^{Ken} || 546 6MSS^{Ken} || 547 6MSS^{Ken} || 548 6MSS^{Ken} || 549 6MSS^{Ken} || 550 6MSS^{Ken} || 551 6MSS^{Ken} || 552 6MSS^{Ken} || 553 6MSS^{Ken} || 554 6MSS^{Ken} || 555 6MSS^{Ken} || 556 6MSS^{Ken} || 557 6MSS^{Ken} || 558 6MSS^{Ken} || 559 6MSS^{Ken} || 560 6MSS^{Ken} || 561 6MSS^{Ken} || 562 6MSS^{Ken} || 563 6MSS^{Ken} || 564 6MSS^{Ken} || 565 6MSS^{Ken} || 566 6MSS^{Ken} || 567 6MSS^{Ken} || 568 6MSS^{Ken} || 569 6MSS^{Ken} || 570 6MSS^{Ken} || 571 6MSS^{Ken} || 572 6MSS^{Ken} || 573 6MSS^{Ken} || 574 6MSS^{Ken} || 575 6MSS^{Ken} || 576 6MSS^{Ken} || 577 6MSS^{Ken} || 578 6MSS^{Ken} || 579 6MSS^{Ken} || 580 6MSS^{Ken} || 581 6MSS^{Ken} || 582 6MSS^{Ken} || 583 6MSS^{Ken} || 584 6MSS^{Ken} || 585 6MSS^{Ken} || 586 6MSS^{Ken} || 587 6MSS^{Ken} || 588 6MSS^{Ken} || 589 6MSS^{Ken} || 590 6MSS^{Ken} || 591 6MSS^{Ken} || 592 6MSS^{Ken} || 593 6MSS^{Ken} || 594 6MSS^{Ken} || 595 6MSS^{Ken} || 596 6MSS^{Ken} || 597 6MSS^{Ken} || 598 6MSS^{Ken} || 599 6MSS^{Ken} || 600 6MSS^{Ken} || 601 6MSS^{Ken} || 602 6MSS^{Ken} || 603 6MSS^{Ken} || 604 6MSS^{Ken} || 605 6MSS^{Ken} || 606 6MSS^{Ken} || 607 6MSS^{Ken} || 608 6MSS^{Ken} || 609 6MSS^{Ken} || 61

- 10 אל-תִּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל-אֲדֹנָיו כִּן-יִקְלָלָהּ וְאִשְׁמָתָהּ;
 11 דֹּדָר אָבִיו יִקְלָל וְאֶת-אִמּוֹ לֹא יִבְרָךְ;
 12 דֹּדָר טָהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצָּאתוֹ לֹא רַחֵן;
 13 דֹּדָר מִה־רָמּוֹ עֵינָיו וְעַפְעָפִיו יִנְשָׂאוּ;
 14 דֹּדָר חֲרֻכּוֹת שְׁנָיו וּמִאֲכָלוֹת מֵתִלְעָתֵיו
 לֵאכֹל עֲנִיִּים מֵאֲרֵץ וְאֲבִיוֹנִים מֵאָדָם: ׀
 15 אֲלַעֲלוּקָה וְשִׁתִּי בְנוֹת הַבַּיִת^a תֵּב^b
 שְׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׁבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא-אֶמְרוּ הַזֶּה;
 16 שְׂאוּל^a וְעִזָּר^b רַחֵם אֲרֵץ לֹא-שִׁבְעָה פִּיִּם וְאִשׁ לֹא-אֶמְרָה הַזֶּה;
 17 עֵין תִּלְעַג לְאָב וְתִבּוֹ לִיקְהָתָאם
 וְקִרְוָה עֲרִב־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי-נֶשֶׁר: ׀
 18 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאַרְבָּע לֹא יֵדְעִים;
 19 דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר וּבִשְׁמִים דֶּרֶךְ נָחַשׁ עָלֵי צוּר
 דֶּרֶךְ-אֲנִיָּה בְּלִבִּים וְדֶרֶךְ גִּבּוֹר בַּעֲלֻמָּה;
 20 בֶן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מִנְּאֻפֶּת אֲכָלָה וּמִחַתָּה פִּיהָ וְאֶמְרָה לֹא-פָעַלְתִּי אֲנוּ;
 21 תַּחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֲרֵץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא-תוּכַל שְׂאֵת;
 22 תַּחַת עֶבֶד כִּי וּמִלּוֹךְ וְנָבָל כִּי יִשְׁבַּע-לֶחֶם;
 23 תַּחַת שְׁנוּאָה כִּי תִבְעַל וְשִׁפְחוֹתָ כִּי-תִירֶשׁ^a גְּבֻרָתָהּ: ׀
 24 אַרְבָּעָה הֵם קִטְנֵי-אֲרֵץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מְחֻכָּמִים;
 25 הַגְּמָלִים עִם לֹא-עֵז וַיִּכְנִינוּ בְּקִיץ לַחֲמֹם;
 26 שִׁפְנִים עִם לֹא-עֲצוֹם וַיִּשְׁימוּ בִּסְלַע בֵּיתָם;
 27 מִלֵּךְ אֵין לְאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֲצֵץ בָּלוֹ;
 28 שְׁמָמִית בִּידֵּים תִּתְפָּשׂ וְהִיא בְּהִיכְלִי מִלֵּךְ;
 29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מִיִּטְבִּי צֶעַד וְאַרְבָּעָה מִיִּטְבִּי לָקֵת;
 30 לִישׁ גְּבוּרָה בְּבִהְמָה וְלֹא-יָשׁוּב מִפְּנֵי-כָל;
 31 זִרְזִיר מִתְנַגֵּם אוֹ-תִישׁ וְמִלֵּךְ אֶלְקוֹם^a עֲמוֹ;

10 l c Q אֲדֹנָיו, K נו — || 14 l frt מֵאֲדָמָה || 15 ^{a-a} crpp || ^b 6 τρεῖς ||
^c mlt MSS ב min || 16 ^a nonn vb exc || ^b 6 ξρκος (pro ξρως) || 17 l c
 6 (ὑφρας) לְקִיָּהת (*hebetudo*) vel לְזִקְנָת (v 17 add) || 18 l c Q וְאַרְבָּעָה
 K וְאַרְבָּע || v 20 add || 21 dl c 6 || 23 a et b in 6 invers || ^a 6
 (ἐκβάλη) תוֹרֶשׁ (IMS^{Ken}) vel תִּגְרֶשׁ || 24 l c 6 su מְחֻכָּמִים || 28 l c 6
 (εὐδαλωτος ὦν) תִּתְפָּשׂ || 29 ^a dl ? || ^b 6 מִטְּ || 30 6 מִבְּה' || v 31 crpp || ^a sic
 Occ; Or אֶלְקוֹם (v); prps קָם תִּיל.

- 20 אִישׁ אֱמוּנָה רַב־בְּרָכוֹת וְאֵץ לֹהֵעֲשִׂיר לֹא יִנָּקֶה;
 21 הֶכָר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פֶּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גִּבֹּר;
 22 נִבְהַל לֵהוֹן אִישׁ רַע עֵין וְלֹא־יִדַּע כִּי־תִסָּר יִבְאֲנוּ;
 23 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חֵן וַיִּמָּצָא מִמַּחְלִיק לְשׁוֹן;
 24 גּוֹזֵל וְאֹבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר אֵין־פֶּשַׁע חֶבֶר הוּא לֹאִישׁ מִשְׁחִית;
 25 רַחֲב־גִּפְשׁ יִנָּה מְדוֹן וּבִטָּח עַל־יְהוָה יִדְשׁוֹן;
 26 בּוֹטָח בְּלִבּוֹ הוּא כָסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחֻכְמָה הוּא יִמְלֹט;
 27 נוֹתֵן לָרֶשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעֲלִים עֵינָיו רַב־מֵאֲרוֹת;
 28 בָּקוּם רָשָׁעִים יִסָּתֵר אָדָם וּבְאֲבָדָם יִרְבוּ צַדִּיקִים;
 29 אִישׁ^a תּוֹכַחְוֹת מִקְשָׁה^b עֶרְף פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מִרְפָּא;
 3 בְּרָכוֹת^a צַדִּיקִים יִשְׁמַח הָעָם וּבִמְשָׁל רָשָׁע^b יִאֲנָח עָם;
 3 אִישׁ־אֱהָב חֻכְמָה יִשְׁמַח אָבִיו וְרָעָה זִזְנוֹת יִאֲבֹד־הוֹן;
 4 מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֲרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמוֹת יִהְרַסְנָה;
 5 גִּבֹּר מַחְלִיק עַל־רַעְהוֹ רָשֶׁת פּוֹרֶשׁ עַל־פְּעֻמּוֹ;
 6 בִּפְשָׁע^a אִישׁ רַע מוֹקֵשׁ^b וְצַדִּיק יָרוּן וְשִׁמַּח;
 7 יִדַּע צַדִּיק דֵּין דָּלִים רָשָׁע לֹא־יִבִּין דָּעַת;
 8 אֲנָשִׁי לְצוֹן יִפְיחוּ קַרְיָה וְחֻכְמִים יִשִּׁיבוּ אָף;
 9 אִישׁ־חֹכֶם גִּשְׁפֹּט אֶת־אִישׁ^a אֱוִיל וְרָגַז וְשֹׁמֵק וְאֵין נַחַת^b;
 10 אֲנָשִׁי דָמִים יִשְׁנֹאוּ־תָם וְיִשְׁלָרִים יִבְקָשׁוּ נִפְשׁוֹ;
 11 כָּל־רוּחוֹ יִזְעֹא כָסִיל וְחֹכֶם בְּאֲחוּרָה^a יִשְׁבַּחְנָה^b;
 12 מִשָּׁל מִקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שֹׁקֵר כָּל־מִשְׁרָתוֹ רָשָׁעִים;
 13 רֶשׁ וְאִישׁ תִּכְכִּים נִפְגָּשׁוּ מֵאִיר עֵינֵי שְׂנֵייהֶם יִהוּה;
 14 מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בְּאֵמֶת דָּלִים כָּסֹאז לְעַד יִכּוֹן;
 15 שֹׁבֵט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חֻכְמָה וְנָעַר מִשְׁלַח מִבֵּישׁ אִמּוֹ;
 16 בְּרָכוֹת רָשָׁעִים יִרְבֶּה־פֶּשַׁע וְצַדִּיקִים בְּמִפְלֹתָם יִרְאוּ;

21 ut 24,23 || 22 חסד ט || 23 ὁδοὺς אָרְחוֹ, & קדמוי & (coram illo) >S; 1 frt
 שׁוֹנָא (1MS^{Ken}) et trsp post לשון || 24 dl (gloss vel Var) || Cp 29, 1^a ? שׁוֹנָא
 cf 12,1; 15,10 || ^b ins frt c S&C ו; ט מִקְשָׁה || 2^a & (ἐγκωμιαζομένων) בְּרָכוֹת
 prps בְּרִדוֹת || ^b 1 c 5MSS Vrs רָשָׁעִים || 3 & רָעָה cf 28,7 || 4 & (παράνομος)
 || 6^a S&C בִּפְשָׁע; prps בִּפְשָׁע vel בִּפְשָׁע || ^b S&C מוֹקֵשׁ cf 12,13 || ^c prps
 ? (1MS^{Ken}) || 9^a frt dl || ^b 1 c & (καταπτήσσει) (S&C) נַחַת (אֶחָת) ||
 10 1 וְרָשָׁעִים vel, si 1, frt postea בִּקְרוּ cf Ez 34,11 || 11^a 1 frt מְרוֹנוֹ || ^b 1 c
 & (ταμειύεται) יִחְשָׁב cf S&C יִשְׁכַּחנָה; MS^{Ken} 95 || 16 prps בְּרִדוֹת
 cf. 29,2.

24 כִּי לֹא לַעֲוִלָם חֶסֶן וְאִם-^aנִזְרָ^b לְדֹר דָּוִד:

25 כְּלָה^a חָצִיר וְנִרְאָה^b דֶּשֶׁא וְנֶאֱסָפוּ עֲשָׂבוֹת הָרִים:

26 כְּבָשִׁים לְלְבוּשָׁךְ וּמַחֲרִ שָׂדֶה עֲתוּדִים:

27 וְדִי וְחֵלֶב עֲזִים לְלַחֲמֶךָ לֶלֶחֶם בֵּיתֶךָ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ:

28 ¹נָסוּ וְאִין-רָהֶף רָשָׁע וְצַדִּיקִים^b כְּכַפִּיר וּבִטָּח:

2 ²כְּפֶשַׁע אֶרֶץ^a רַבִּים^b שָׁרִיָּה^c וּבְאָדָם מִבֵּין^d יָדָע בֵּן יֶאֱרִיד:

3 וְגִבֹּרָה^a רָשָׁב^b וְעֶשֶׂק דָּלִים מָטָר סֹחֵף וְאִין לֶחֶם:

4 עֲזוֹבֵי תוֹרָה יִהְיוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגַּדְּלוּ בָּם:

5 אֲנָשֵׁי-רָע לֹא-יִבְיִנוּ מִשְׁפָּט וּמִבְקָשֵׁי יְהוָה יִבְיִנוּ כָּל:

6 מִזֶּבֶר-רֹשׁ הוֹלֵךְ בְּתִמּוֹ מַעֲקָשׁ דֹּרְכִים וְהוּא עָשִׁיר:

7 נֹצֵר תוֹרָה בֵּן מִבֵּין וְרָעָה זֹלָלִים וְכָלִים אֲבִיו:

8 מִרְבֵּה הֹנֹה בְּנִשְׁךְ וּבִתְרֵבִית לְחוּצָן דָּלִים וְקִבְצָנוּ:

9 מִסִּיר אֲזָנוֹ מִשְׁמַע תוֹרָה גַּם-תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה:

10 מִשְׁנֵה יִשְׂרָאֵל וּבִדְרֹךְ רָע בְּשָׁחוֹתָ^a הוּא-יִפּוֹל^b וְתַמִּימִים יִנְחִלוּ-

11 חֲכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְדָל מִבֵּין יִחְקֹרְנוּ: [מִזֶּבֶר^b:

12 בְּעֵלֶץ צַדִּיקִים רַבָּה תִפְאָרֶת וּבִקְוֹם רָשָׁעִים יִחְפֹּשׂ אָדָם:

13 מִכִּסֵּה פֶשַׁעֵיו לֹא יִצְלִיחַ וּמוֹדָה וְעֹזֵב יִרְחָם:

14 אֲשֵׁרֵי אָדָם מִפְּתַח תִּמְדִּיר וּמִקֶּשֶׁה לָבוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה:

15 אֲרִי-נָהֵם וְרַב שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם-הָדָל:

16 נְגִיד^a חֶסֶר תְּבוֹנוֹת^b וְרַב^c מַעֲשָׂקוֹת שִׁנְאִי^d בָּצַע יֶאֱרִיד יָמִים:

17 אָדָם^a עֹשֶׂק בְּדָם-נֶפֶשׁ^b עַד-בֹּר^b לָנוֹם אֶל-יִתְמָכוּ-בּוֹ:

18 הוֹלֵךְ תַּמִּים וְיֹשֵׁעַ וְנַעֲקָשׁ דֹּרְכִים יִפּוֹל בְּאַחֲתָ^b:

19 עֹבֵד אֲדָמָתוֹ יִשְׁבַּע-לֶחֶם וּמִדְּרֹף רִיקִים יִשְׁבַּע-רִישׁ:

24 ^a 1 c 68 וְאִין || ^b dub; prps ? אֲצִיר || ^{c-c} K לְדֹר דָּוִד Q || לִד' וְד' ||
 25 ^a prps כְּלָה || ^b 6 kai kepeîs; 1 frt וְנִרְעָה || prps מְנָאֵת (ψ 23,2) || 27 dl c
 6 || Cp 28, 1 ^a 1 c 6 נָס (MS^{Ken} 46) || ^b 1 c 6 וְצַדִּיק (5MSS) || 2 ^a 1 c 6
 6 || ^b 1 c 6 וְיָבִים vel רִיבוֹת || ^c 1 c 6 וְעוֹרוֹ vel מַעֲרָנָה || ^{d-d} 1 c 6 (κατα-
 σβέσει αὐτάς) וְדַעְכָּן (Var >6) 'יֶאֱרִיד' || 3 ^a 6 גִּבֹּרָה || ^b 6 רָשָׁע ?; 1 frt עָשִׁיר ||
 4 ^a 6 רָשָׁע (רָשָׁע in pausa) || ^b 1 c 6 בּוֹ || 6 6 דְּרִכּוֹ 6 || —, 6 ? = 6 ||
 7 6 וְרָעָה sed cf 13,20 || 8 6 וּבִתְרֵבִית 6 || 9 1 frt c
 6 || 10 ^a 1 c 6 בְּשָׁחוֹת (cf 4MSS^{Ken}) || ^{b-b} dl (add); 6 post מִזֶּבֶר + 1 hemi-
 stich || 12 6 ἀλίσκονται (= 6, vel = יִתְפָּשׁ ?); 1 6 cf v 28 || 16 ^a frt dl ||
^b 6 תְּבוֹאוֹת || ^c 1 c Vrs רַב || ^d 1 c Vrs וְשִׁנְאִי K || שִׁנְאִי Q || 17 ^a sic 6
 (7 min) || ^{b-b} dub; 6 עֲרִבוֹ || ^c 6 + add || 18 ^a cf v 6 || ^b 6²MSS εις κακά;
 1 c 6 (בְּגוֹמָצָא) בְּשָׁחַת vel בְּפָחַת.

- 3 כָּבֵד אָבִן וְגִטָּל הַחֹזֶל וְכַעַם אֵוִיל כֶּבֶד מִשְׁגִּיהֶם;
 4 אֲכֹרִיּוֹת חֲמָה וְשֹׁטֵף אָף וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְיָה;
 5 טוֹבָה תוֹכַחַת מְגִלָּה מֵאַהֲבָה מִסִּתְרָת;
 6 גִּנְאָמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנִעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנֵא;
 7 גִּנְפֹשׁ שְׁבַעַה תָּבוּס גִּפֹת וְגִנְפֹשׁ רַעֲבָה כָּל-מֵר מְתוֹק;
 8 בְּצִפּוֹר נִזְדָּדַת מִן-קִנְיָה בֵּן אִישׁ נִזְדָּד מִמְּקוֹמוֹ;
 9 שֶׁמֶן וְקִטְרֹת יִשְׁמַח-לֵב וּמִתֵּק יִרְעֵהוּ מַעֲצַת-נִפְשׁ;
 10 רֶעֶד וְרֶעָה^a אֲבִיד^b אֶל-תַּעֲזֹב^b וּבֵית אֲחִיד^c אֶל-^dתָּבוֹא בָּיִם אִידֶה^e
 טוֹב שָׂכָן קָרוֹב^f מֵאֵח רְחוֹק;
 11 חֲכָם בְּנֵי וְשִׁמְח לִבִּי וְאִשִּׁיבָה חֲרָפִי דְּבָר;
 12 עָרוֹם וְרָאָה רֶעָה נִסְתָּר פְּתָאוִם עָבְרוּ גִנְעִנְשׁוּ;
 13 קַח-בְּגָדֶיךָ בִּי-עָרֵב זֶר וּבְעֵד נִכְרִיָּה חֲבָלְהוּ;
 14 מִבְּרֶךְ רֵעֵהוּ וּבְקוֹל גְּדוֹל בְּבִקְרֹה הַשָּׂפִים קָלָלָה תַחֲשֹׁב לֹו;
 15 דִּלֵּף טוֹרֵד בָּיִם סִגְרִיר וְאִשֶּׁת מְדוֹנִים^a נִשְׁתָּוֶה^b;
 16 צִפְנִיָּה צִפּוֹן-רִיחַ וְשֶׁמֶן יִמִּינִי יִקְרָא;
 17 בְּרִזָּל בְּבִרְזֵל יִחַד^a וְאִישׁ יִחַד^b פְּגִירֵרֵעֵהוּ;
 18 נִצֵּר תֵּאֱנָה יֹאכֵל פְּרִיָּה וְשֹׁמֵר אֲדָנָיו יִכְבֹּד;
 19 בְּמִים הַפְּנִים לִפְנִים בֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם;
 20 שְׂאֹל וְאֲבֹדָה^a לֹא תִשְׁבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׁבַּעְנָה^b;
 21 מִצֵּרָף לִפְסָף וְכוֹר לְזָהָב וְאִישׁ לִפִּי מִהֲלָלוֹ;
 22 אִם-תִּכְתוֹשׁ אֶת-הָאוִיל וּבִמְכַתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפּוֹת בַּעֲלִי
 לֹא-תִסּוֹר מֵעָלָיו וְאוֹלָתוֹ: ׀
 23 יָדַע תִּדַּע פְּנֵי צֹאנָה שִׁית לִבָּךְ לַעֲדָרִים^a:

6 l frt c 6 (ἡ ἐκούσια [? ex iketika = M]) || מְנִדְבַת || 9 ^{oo} crpp, l c 6 (κατα-
 πρήννται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων) || וּמִתְקַרְעָה מַעֲצָה (vel וּמִתְקַרְעָה מַעֲצָה) ||
 10 ^a l c Q וְרֶעָה; Occ^K וְרֶעָה, KOr^{Ka} וְרֶעָה || ^b l c תַּעֲזֹב || ^c l frt אֵח || ^d prb
 dl || ^e l c אִידֶה; || ^f l c קָרוֹב || 12 l c 13 MSS^{Ken} s8 et וְנִסְתָּר וְנִסְתָּר || 14 ^{oo} frt add; >IMS^{Ken} ||
 cf 22,3 || 13 l c 6 נִכְרִים cf 20,16^K || 14 ^{oo} frt add; >IMS^{Ken} ||
 15 ^a cf 23,29^b || ^b l c נִשְׁתָּוֶה || v 16 crpp; 6 וְשֶׁמֶן יִמִּין יִקְרָא ||
 17 ^a l c 6 יִחַד (יִחַד 6) || ^b l c 6 יִחַד || 19 l c 6 (ὡς περ [οὐχ] ὁμοία)
 תוֹעֲבַת יְהוָה עֲזָה עֵינָיו וּבְסִילִים עֵינָיו לְשׁוֹן; + 6 || 20 ^a Q 17 — vel 17 — || 6 || 21 6 s8 מִהֲלָלוֹ || —; prps מֵעָלָיו; l ? M; 6 postea:
 (prb in M exc) || 21 6 s8 מִהֲלָלוֹ || —; prps מֵעָלָיו; l ? M; 6 postea:
 במכחשׁ || 22 ^a Q 17 — vel 17 — || v 22 nonn vb m cs dl || 23 a et 23 b 6 invers || ^a l frt c 6 לַעֲדָרִים^a.
 et מעליו >6(s) ||

6 ^a crp || 7 prps דלוי || 8 ^a 1 frt בצורר || ^b dub; 1? *gemma* ||
10 ^a = *sagittarius* || ^b trsp huc frt עברים || ^c 1 frt (c 38) ושפר: (5MSS) || 11 6
+ Sir 4,21 || 12 4MSS ראתי || 17 ^a 1 frt c 6 (κέρκου) בונב || ^b >3MSS^{Ken} et
dl (cf 6) vel conjg c כלב || ^c 1 c 38 מתערב || ^d = אל? || 18 ^a 1 וחקים: (cf 5) ||
^b 1 frt במות et trsp post כמתלהלה || 21 ^a 1 frt מפה cf 6 ἐσχάρα, 38 סרטקל ||
^b cf 23,29^b || 22 6 μαλακοί cf 18,8 || 23 ^a frt dl || ^b 1 c 6 (λεῖα) חלקים || 24 1
c Vrs Q בשפתיו, K תו— || 26 Or^{Ka} תכסה, 1 c Vrs מכסה || 27 6 עליו (si
c 6 legitur, 1? וקלע pr וגלל) || 28 Var^B (Kıml i) רבו; 6 ἀλήθειαν (cf רבא
= *purus*); 1? מ (et 1 frt ישניא cf Hi 12,23) || Cp 27, 2 1? ואל.

- 11 תפוחי^a זהב במשפיות^b כסף דבר דבר על-אפניו:
 12 גזם זהב וחלי-בתם מוכיח חכם על-אזן שמעת:
 13 כצנת^a-שלג ובזם^b קציר ציר גאמן לשלחיו^c ונפש אדניו
 14 נשיאים ורוח ונשם אין איש מתהלל במתת-שקר: [ישיב:
 15 בארך אפים ופתה קצין ולשון רכה תשבר-גרום:
 16 דבש מצאת אכל דבש פן-תשבענו והקאתו:
 17 תקר רגלך מבית רעה פן-ישבעך ושנאך:
 18 מפיץ וחרב וחץ שגון איש ענה ברעהו עד שקר:
 19 שן רעה^a ורגל מועדת^b מבטח^c בזד ביום צרה: [לב-רע:
 20 מעדה-בגד וביום קרה^a תמץ^b על-גתר^c ושר בשנים על
 21 אם-רעב שגאך האכילהו לחם^a ואם-צמא השקהו מים^b:
 22 כי גהלים אמה חתה על-ראשו ויהיה ישלם-לך:]
 23 רוח צפון תחולל גשם ופנים גזעמים לשון סתר:
 24 טוב שבת על-פנת-גג מאשת מדונים ובית חדר:
 25 מים קרים על-נפש עיפה ושמועה מוכה מארץ מרחק:
 26 מענו גרפש ומקור משחת צדיק מט לפגי-רשע:]
 27 אכל דבש הרבות^a לא-טוב^b וחקר כבדם כבוד^b:
 28 ציר פרוצה אין חומה איש אשר ואין מעצר לרוחו:
 26¹ בשלג ובפיץ ובמטר בקציר בן לא-נאמה לכסיל כבוד:
 2² בצפור לגוד בדרור לעוף בן קללת חכם לא תבא:
 3 שוט לסוס מתג לחמור ושבט לגו כסילים:
 4 אל-תען כסיל באולתו פן-תשוה-לו גם-אתה:
 5 ענה כסיל באולתו פן-יהיה חכם בעיניו:

11^a prps משך (plana); 11^b εὐ ὁρμίσκω; Sē frt במשפיות^a 11^c prps || 12^a ?; Σ ἐν καιρῷ αὐτοῦ || 12^b (λόγος) ? || 13^a 1 c 13^b כצנת || 13^c 1 c 13^d כצנת || 14^a 1 c 14^b נפש אדניו || 14^c 1 c 14^d נפש אדניו || 15^a 1 c 15^b בארך אפים || 15^c 1 c 15^d בארך אפים || 16^a 1 c 16^b דבש מצאת || 16^c 1 c 16^d דבש מצאת || 17^a 1 c 17^b תקר רגלך || 17^c 1 c 17^d תקר רגלך || 18^a 1 c 18^b מפיץ וחרב || 18^c 1 c 18^d מפיץ וחרב || 19^a 1 c 19^b שן רעה || 19^c 1 c 19^d שן רעה || 20^a 1 c 20^b מעדה-בגד || 20^c 1 c 20^d מעדה-בגד || 21^a 1 c 21^b אם-רעב || 21^c 1 c 21^d אם-רעב || 22^a 1 c 22^b כי גהלים || 22^c 1 c 22^d כי גהלים || 23^a 1 c 23^b רוח צפון || 23^c 1 c 23^d רוח צפון || 24^a 1 c 24^b טוב שבת || 24^c 1 c 24^d טוב שבת || 25^a 1 c 25^b מים קרים || 25^c 1 c 25^d מים קרים || 26^a 1 c 26^b מענו גרפש || 26^c 1 c 26^d מענו גרפש || 27^a 1 c 27^b אכל דבש || 27^c 1 c 27^d אכל דבש || 28^a 1 c 28^b ציר פרוצה || 28^c 1 c 28^d ציר פרוצה || 26¹ 1 c 26² בשלג ובפיץ || 26³ 1 c 26⁴ בצפור || 26⁵ 1 c 26⁶ שוט לסוס || 26⁷ 1 c 26⁸ שוט לסוס || 26⁹ 1 c 26¹⁰ אל-תען || 26¹¹ 1 c 26¹² אל-תען || 26¹³ 1 c 26¹⁴ ענה כסיל || 26¹⁵ 1 c 26¹⁶ ענה כסיל || 26¹⁷ 1 c 26¹⁸ ענה כסיל || 26¹⁹ 1 c 26²⁰ ענה כסיל || 26²¹ 1 c 26²² ענה כסיל || 26²³ 1 c 26²⁴ ענה כסיל || 26²⁵ 1 c 26²⁶ ענה כסיל || 26²⁷ 1 c 26²⁸ ענה כסיל || 26²⁹ 1 c 26³⁰ ענה כסיל || 26³¹ 1 c 26³² ענה כסיל || 26³³ 1 c 26³⁴ ענה כסיל || 26³⁵ 1 c 26³⁶ ענה כסיל || 26³⁷ 1 c 26³⁸ ענה כסיל || 26³⁹ 1 c 26⁴⁰ ענה כסיל || 26⁴¹ 1 c 26⁴² ענה כסיל || 26⁴³ 1 c 26⁴⁴ ענה כסיל || 26⁴⁵ 1 c 26⁴⁶ ענה כסיל || 26⁴⁷ 1 c 26⁴⁸ ענה כסיל || 26⁴⁹ 1 c 26⁵⁰ ענה כסיל || 26⁵¹ 1 c 26⁵² ענה כסיל || 26⁵³ 1 c 26⁵⁴ ענה כסיל || 26⁵⁵ 1 c 26⁵⁶ ענה כסיל || 26⁵⁷ 1 c 26⁵⁸ ענה כסיל || 26⁵⁹ 1 c 26⁶⁰ ענה כסיל || 26⁶¹ 1 c 26⁶² ענה כסיל || 26⁶³ 1 c 26⁶⁴ ענה כסיל || 26⁶⁵ 1 c 26⁶⁶ ענה כסיל || 26⁶⁷ 1 c 26⁶⁸ ענה כסיל || 26⁶⁹ 1 c 26⁷⁰ ענה כסיל || 26⁷¹ 1 c 26⁷² ענה כסיל || 26⁷³ 1 c 26⁷⁴ ענה כסיל || 26⁷⁵ 1 c 26⁷⁶ ענה כסיל || 26⁷⁷ 1 c 26⁷⁸ ענה כסיל || 26⁷⁹ 1 c 26⁸⁰ ענה כסיל || 26⁸¹ 1 c 26⁸² ענה כסיל || 26⁸³ 1 c 26⁸⁴ ענה כסיל || 26⁸⁵ 1 c 26⁸⁶ ענה כסיל || 26⁸⁷ 1 c 26⁸⁸ ענה כסיל || 26⁸⁹ 1 c 26⁹⁰ ענה כסיל || 26⁹¹ 1 c 26⁹² ענה כסיל || 26⁹³ 1 c 26⁹⁴ ענה כסיל || 26⁹⁵ 1 c 26⁹⁶ ענה כסיל || 26⁹⁷ 1 c 26⁹⁸ ענה כסיל || 26⁹⁹ 1 c 26¹⁰⁰ ענה כסיל || 26¹⁰¹ 1 c 26¹⁰² ענה כסיל || 26¹⁰³ 1 c 26¹⁰⁴ ענה כסיל || 26¹⁰⁵ 1 c 26¹⁰⁶ ענה כסיל || 26¹⁰⁷ 1 c 26¹⁰⁸ ענה כסיל || 26¹⁰⁹ 1 c 26¹¹⁰ ענה כסיל || 26¹¹¹ 1 c 26¹¹² ענה כסיל || 26¹¹³ 1 c 26¹¹⁴ ענה כסיל || 26¹¹⁵ 1 c 26¹¹⁶ ענה כסיל || 26¹¹⁷ 1 c 26¹¹⁸ ענה כסיל || 26¹¹⁹ 1 c 26¹²⁰ ענה כסיל || 26¹²¹ 1 c 26¹²² ענה כסיל || 26¹²³ 1 c 26¹²⁴ ענה כסיל || 26¹²⁵ 1 c 26¹²⁶ ענה כסיל || 26¹²⁷ 1 c 26¹²⁸ ענה כסיל || 26¹²⁹ 1 c 26¹³⁰ ענה כסיל || 26¹³¹ 1 c 26¹³² ענה כסיל || 26¹³³ 1 c 26¹³⁴ ענה כסיל || 26¹³⁵ 1 c 26¹³⁶ ענה כסיל || 26¹³⁷ 1 c 26¹³⁸ ענה כסיל || 26¹³⁹ 1 c 26¹⁴⁰ ענה כסיל || 26¹⁴¹ 1 c 26¹⁴² ענה כסיל || 26¹⁴³ 1 c 26¹⁴⁴ ענה כסיל || 26¹⁴⁵ 1 c 26¹⁴⁶ ענה כסיל || 26¹⁴⁷ 1 c 26¹⁴⁸ ענה כסיל || 26¹⁴⁹ 1 c 26¹⁵⁰ ענה כסיל || 26¹⁵¹ 1 c 26¹⁵² ענה כסיל || 26¹⁵³ 1 c 26¹⁵⁴ ענה כסיל || 26¹⁵⁵ 1 c 26¹⁵⁶ ענה כסיל || 26¹⁵⁷ 1 c 26¹⁵⁸ ענה כסיל || 26¹⁵⁹ 1 c 26¹⁶⁰ ענה כסיל || 26¹⁶¹ 1 c 26¹⁶² ענה כסיל || 26¹⁶³ 1 c 26¹⁶⁴ ענה כסיל || 26¹⁶⁵ 1 c 26¹⁶⁶ ענה כסיל || 26¹⁶⁷ 1 c 26¹⁶⁸ ענה כסיל || 26¹⁶⁹ 1 c 26¹⁷⁰ ענה כסיל || 26¹⁷¹ 1 c 26¹⁷² ענה כסיל || 26¹⁷³ 1 c 26¹⁷⁴ ענה כסיל || 26¹⁷⁵ 1 c 26¹⁷⁶ ענה כסיל || 26¹⁷⁷ 1 c 26¹⁷⁸ ענה כסיל || 26¹⁷⁹ 1 c 26¹⁸⁰ ענה כסיל || 26¹⁸¹ 1 c 26¹⁸² ענה כסיל || 26¹⁸³ 1 c 26¹⁸⁴ ענה כסיל || 26¹⁸⁵ 1 c 26¹⁸⁶ ענה כסיל || 26¹⁸⁷ 1 c 26¹⁸⁸ ענה כסיל || 26¹⁸⁹ 1 c 26¹⁹⁰ ענה כסיל || 26¹⁹¹ 1 c 26¹⁹² ענה כסיל || 26¹⁹³ 1 c 26¹⁹⁴ ענה כסיל || 26¹⁹⁵ 1 c 26¹⁹⁶ ענה כסיל || 26¹⁹⁷ 1 c 26¹⁹⁸ ענה כסיל || 26¹⁹⁹ 1 c 26²⁰⁰ ענה כסיל || 26²⁰¹ 1 c 26²⁰² ענה כסיל || 26²⁰³ 1 c 26²⁰⁴ ענה כסיל || 26²⁰⁵ 1 c 26²⁰⁶ ענה כסיל || 26²⁰⁷ 1 c 26²⁰⁸ ענה כסיל || 26²⁰⁹ 1 c 26²¹⁰ ענה כסיל || 26²¹¹ 1 c 26²¹² ענה כסיל || 26²¹³ 1 c 26²¹⁴ ענה כסיל || 26²¹⁵ 1 c 26²¹⁶ ענה כסיל || 26²¹⁷ 1 c 26²¹⁸ ענה כסיל || 26²¹⁹ 1 c 26²²⁰ ענה כסיל || 26²²¹ 1 c 26²²² ענה כסיל || 26²²³ 1 c 26²²⁴ ענה כסיל || 26²²⁵ 1 c 26²²⁶ ענה כסיל || 26²²⁷ 1 c 26²²⁸ ענה כסיל || 26²²⁹ 1 c 26²³⁰ ענה כסיל || 26²³¹ 1 c 26²³² ענה כסיל || 26²³³ 1 c 26²³⁴ ענה כסיל || 26²³⁵ 1 c 26²³⁶ ענה כסיל || 26²³⁷ 1 c 26²³⁸ ענה כסיל || 26²³⁹ 1 c 26²⁴⁰ ענה כסיל || 26²⁴¹ 1 c 26²⁴² ענה כסיל || 26²⁴³ 1 c 26²⁴⁴ ענה כסיל || 26²⁴⁵ 1 c 26²⁴⁶ ענה כסיל || 26²⁴⁷ 1 c 26²⁴⁸ ענה כסיל || 26²⁴⁹ 1 c 26²⁵⁰ ענה כסיל || 26²⁵¹ 1 c 26²⁵² ענה כסיל || 26²⁵³ 1 c 26²⁵⁴ ענה כסיל || 26²⁵⁵ 1 c 26²⁵⁶ ענה כסיל || 26²⁵⁷ 1 c 26²⁵⁸ ענה כסיל || 26²⁵⁹ 1 c 26²⁶⁰ ענה כסיל || 26²⁶¹ 1 c 26²⁶² ענה כסיל || 26²⁶³ 1 c 26²⁶⁴ ענה כסיל || 26²⁶⁵ 1 c 26²⁶⁶ ענה כסיל || 26²⁶⁷ 1 c 26²⁶⁸ ענה כסיל || 26²⁶⁹ 1 c 26²⁷⁰ ענה כסיל || 26²⁷¹ 1 c 26²⁷² ענה כסיל || 26²⁷³ 1 c 26²⁷⁴ ענה כסיל || 26²⁷⁵ 1 c 26²⁷⁶ ענה כסיל || 26²⁷⁷ 1 c 26²⁷⁸ ענה כסיל || 26²⁷⁹ 1 c 26²⁸⁰ ענה כסיל || 26²⁸¹ 1 c 26²⁸² ענה כסיל || 26²⁸³ 1 c 26²⁸⁴ ענה כסיל || 26²⁸⁵ 1 c 26²⁸⁶ ענה כסיל || 26²⁸⁷ 1 c 26²⁸⁸ ענה כסיל || 26²⁸⁹ 1 c 26²⁹⁰ ענה כסיל || 26²⁹¹ 1 c 26²⁹² ענה כסיל || 26²⁹³ 1 c 26²⁹⁴ ענה כסיל || 26²⁹⁵ 1 c 26²⁹⁶ ענה כסיל || 26²⁹⁷ 1 c 26²⁹⁸ ענה כסיל || 26²⁹⁹ 1 c 26³⁰⁰ ענה כסיל || 26³⁰¹ 1 c 26³⁰² ענה כסיל || 26³⁰³ 1 c 26³⁰⁴ ענה כסיל || 26³⁰⁵ 1 c 26³⁰⁶ ענה כסיל || 26³⁰⁷ 1 c 26³⁰⁸ ענה כסיל || 26³⁰⁹ 1 c 26³¹⁰ ענה כסיל || 26³¹¹ 1 c 26³¹² ענה כסיל || 26³¹³ 1 c 26³¹⁴ ענה כסיל || 26³¹⁵ 1 c 26³¹⁶ ענה כסיל || 26³¹⁷ 1 c 26³¹⁸ ענה כסיל || 26³¹⁹ 1 c 26³²⁰ ענה כסיל || 26³²¹ 1 c 26³²² ענה כסיל || 26³²³ 1 c 26³²⁴ ענה כסיל || 26³²⁵ 1 c 26³²⁶ ענה כסיל || 26³²⁷ 1 c 26³²⁸ ענה כסיל || 26³²⁹ 1 c 26³³⁰ ענה כסיל || 26³³¹ 1 c 26³³² ענה כסיל || 26³³³ 1 c 26³³⁴ ענה כסיל || 26³³⁵ 1 c 26³³⁶ ענה כסיל || 26³³⁷ 1 c 26³³⁸ ענה כסיל || 26³³⁹ 1 c 26³⁴⁰ ענה כסיל || 26³⁴¹ 1 c 26³⁴² ענה כסיל || 26³⁴³ 1 c 26³⁴⁴ ענה כסיל || 26³⁴⁵ 1 c 26³⁴⁶ ענה כסיל || 26³⁴⁷ 1 c 26³⁴⁸ ענה כסיל || 26³⁴⁹ 1 c 26³⁵⁰ ענה כסיל || 26³⁵¹ 1 c 26³⁵² ענה כסיל || 26³⁵³ 1 c 26³⁵⁴ ענה כסיל || 26³⁵⁵ 1 c 26³⁵⁶ ענה כסיל || 26³⁵⁷ 1 c 26³⁵⁸ ענה כסיל || 26³⁵⁹ 1 c 26³⁶⁰ ענה כסיל || 26³⁶¹ 1 c 26³⁶² ענה כסיל || 26³⁶³ 1 c 26³⁶⁴ ענה כסיל || 26³⁶⁵ 1 c 26³⁶⁶ ענה כסיל || 26³⁶⁷ 1 c 26³⁶⁸ ענה כסיל || 26³⁶⁹ 1 c 26³⁷⁰ ענה כסיל || 26³⁷¹ 1 c 26³⁷² ענה כסיל || 26³⁷³ 1 c 26³⁷⁴ ענה כסיל || 26³⁷⁵ 1 c 26³⁷⁶ ענה כסיל || 26³⁷⁷ 1 c 26³⁷⁸ ענה כסיל || 26³⁷⁹ 1 c 26³⁸⁰ ענה כסיל || 26³⁸¹ 1 c 26³⁸² ענה כסיל || 26³⁸³ 1 c 26³⁸⁴ ענה כסיל || 26³⁸⁵ 1 c 26³⁸⁶ ענה כסיל || 26³⁸⁷ 1 c 26³⁸⁸ ענה כסיל || 26³⁸⁹ 1 c 26³⁹⁰ ענה כסיל || 26³⁹¹ 1 c 26³⁹² ענה כסיל || 26³⁹³ 1 c 26³⁹⁴ ענה כסיל || 26³⁹⁵ 1 c 26³⁹⁶ ענה כסיל || 26³⁹⁷ 1 c 26³⁹⁸ ענה כסיל || 26³⁹⁹ 1 c 26⁴⁰⁰ ענה כסיל || 26⁴⁰¹ 1 c 26⁴⁰² ענה כסיל || 26⁴⁰³ 1 c 26⁴⁰⁴ ענה כסיל || 26⁴⁰⁵ 1 c 26⁴⁰⁶ ענה כסיל || 26⁴⁰⁷ 1 c 26⁴⁰⁸ ענה כסיל || 26⁴⁰⁹ 1 c 26⁴¹⁰ ענה כסיל || 26⁴¹¹ 1 c 26⁴¹² ענה כסיל || 26⁴¹³ 1 c 26⁴¹⁴ ענה כסיל || 26⁴¹⁵ 1 c 26⁴¹⁶ ענה כסיל || 26⁴¹⁷ 1 c 26⁴¹⁸ ענה כסיל || 26⁴¹⁹ 1 c 26⁴²⁰ ענה כסיל || 26⁴²¹ 1 c 26⁴²² ענה כסיל || 26⁴²³ 1 c 26⁴²⁴ ענה כסיל || 26⁴²⁵ 1 c 26⁴²⁶ ענה כסיל || 26⁴²⁷ 1 c 26⁴²⁸ ענה כסיל || 26⁴²⁹ 1 c 26⁴³⁰ ענה כסיל || 26⁴³¹ 1 c 26⁴³² ענה כסיל || 26⁴³³ 1 c 26⁴³⁴ ענה כסיל || 26⁴³⁵ 1 c 26⁴³⁶ ענה כסיל || 26⁴³⁷ 1 c 26⁴³⁸ ענה כסיל || 26⁴³⁹ 1 c 26⁴⁴⁰ ענה כסיל || 26⁴⁴¹ 1 c 26⁴⁴² ענה כסיל || 26⁴⁴³ 1 c 26⁴⁴⁴ ענה כסיל || 26⁴⁴⁵ 1 c 26⁴⁴⁶ ענה כסיל || 26⁴⁴⁷ 1 c 26⁴⁴⁸ ענה כסיל || 26⁴⁴⁹ 1 c 26⁴⁵⁰ ענה כסיל || 26⁴⁵¹ 1 c 26⁴⁵² ענה כסיל || 26⁴⁵³ 1 c 26⁴⁵⁴ ענה כסיל || 26⁴⁵⁵ 1 c 26⁴⁵⁶ ענה כסיל || 26⁴⁵⁷ 1 c 26⁴⁵⁸ ענה כסיל || 26⁴⁵⁹ 1 c 26⁴⁶⁰ ענה כסיל || 26⁴⁶¹ 1 c 26⁴⁶² ענה כסיל || 26⁴⁶³ 1 c 26⁴⁶⁴ ענה כסיל || 26⁴⁶⁵ 1 c 26⁴⁶⁶ ענה כסיל || 26⁴⁶⁷ 1 c 26⁴⁶⁸ ענה כסיל || 26⁴⁶⁹ 1 c 26⁴⁷⁰ ענה כסיל || 26⁴⁷¹ 1 c 26⁴⁷² ענה כסיל || 26⁴⁷³ 1 c 26⁴⁷⁴ ענה כסיל || 26⁴⁷⁵ 1 c 26⁴⁷⁶ ענה כסיל || 26⁴⁷⁷ 1 c 26⁴⁷⁸ ענה כסיל || 26⁴⁷⁹ 1 c 26⁴⁸⁰ ענה כסיל || 26⁴⁸¹ 1 c 26⁴⁸² ענה כסיל || 26⁴⁸³ 1 c 26⁴⁸⁴ ענה כסיל || 26⁴⁸⁵ 1 c 26⁴⁸⁶ ענה כסיל || 26⁴⁸⁷ 1 c 26⁴⁸⁸ ענה כסיל || 26⁴⁸⁹ 1 c 26⁴⁹⁰ ענה כסיל || 26⁴⁹¹ 1 c 26⁴⁹² ענה כסיל || 26⁴⁹³ 1 c 26⁴⁹⁴ ענה כסיל || 26⁴⁹⁵ 1 c 26⁴⁹⁶ ענה כסיל || 26⁴⁹⁷ 1 c 26⁴⁹⁸ ענה כסיל || 26⁴⁹⁹ 1 c 26⁵⁰⁰ ענה כסיל || 26⁵⁰¹ 1 c 26⁵⁰² ענה כסיל || 26⁵⁰³ 1 c 26⁵⁰⁴ ענה כסיל || 26⁵⁰⁵ 1 c 26⁵⁰⁶ ענה כסיל || 26⁵⁰⁷ 1 c 26⁵⁰⁸ ענה כסיל || 26⁵⁰⁹ 1 c 26⁵¹⁰ ענה כסיל || 26⁵¹¹ 1 c 26⁵¹² ענה כסיל || 26⁵¹³ 1 c 26⁵¹⁴ ענה כסיל || 26⁵¹⁵ 1 c 26⁵¹⁶ ענה כסיל || 26⁵¹⁷ 1 c 26⁵¹⁸ ענה כסיל || 26⁵¹⁹ 1 c 26⁵²⁰ ענה כסיל || 26⁵²¹ 1 c 26⁵²² ענה כסיל || 26⁵²³ 1 c 26⁵²⁴ ענה כסיל || 26⁵²⁵ 1 c 26⁵²⁶ ענה כסיל || 26⁵²⁷ 1 c 26⁵²⁸ ענה כסיל || 26⁵²⁹ 1 c 26⁵³⁰ ענה כסיל || 26⁵³¹ 1 c 26⁵³² ענה כסיל || 26⁵³³ 1 c 26⁵³⁴ ענה כסיל || 26⁵³⁵ 1 c 26⁵³⁶ ענה כסיל || 26⁵³⁷ 1 c 26⁵³⁸ ענה כסיל || 26⁵³⁹ 1 c 26⁵⁴⁰ ענה כסיל || 26⁵⁴¹ 1 c 26⁵⁴² ענה כסיל || 26⁵⁴³ 1 c 26⁵⁴⁴ ענה כסיל || 26⁵⁴⁵ 1 c 26⁵⁴⁶ ענה כסיל || 26⁵⁴⁷ 1 c 26⁵⁴⁸ ענה כסיל || 26⁵⁴⁹ 1 c 26⁵⁵⁰ ענה כסיל || 26⁵⁵¹ 1 c 26⁵⁵² ענה כסיל || 26⁵⁵³ 1 c 26⁵⁵⁴ ענה כסיל || 26⁵⁵⁵ 1 c 26⁵⁵⁶ ענה כסיל || 26⁵⁵⁷ 1 c 26⁵⁵⁸ ענה כסיל || 26⁵⁵⁹ 1 c 26⁵⁶⁰ ענה כסיל || 26⁵⁶¹ 1 c 26⁵⁶² ענה כסיל || 26⁵⁶³ 1 c 26⁵⁶⁴ ענה כסיל || 26⁵⁶⁵ 1 c 26⁵⁶⁶ ענה כסיל || 26⁵⁶⁷ 1 c 26⁵⁶⁸ ענה כסיל || 26⁵⁶⁹ 1 c 26⁵⁷⁰ ענה כסיל || 26⁵⁷¹ 1 c 26⁵⁷² ענה כסיל || 26⁵⁷³ 1 c 26⁵⁷⁴ ענה כסיל || 26⁵⁷⁵ 1 c 26⁵⁷⁶ ענה כסיל || 26⁵⁷⁷ 1 c 26⁵⁷⁸ ענה כסיל || 26⁵⁷⁹ 1 c 26⁵⁸⁰ ענה כסיל || 26⁵⁸¹ 1 c 26⁵⁸² ענה כסיל || 26⁵⁸³ 1 c 26⁵⁸⁴ ענה כסיל || 26⁵⁸⁵ 1 c 26⁵⁸⁶ ענה כסיל || 26⁵⁸⁷ 1 c 26⁵⁸⁸ ענה כסיל || 26⁵⁸⁹ 1 c 26⁵⁹⁰ ענה כסיל || 26⁵⁹¹ 1 c 26⁵⁹² ענה כסיל || 26⁵⁹³ 1 c 26⁵⁹⁴ ענה כסיל || 26⁵⁹⁵ 1 c 26⁵⁹⁶ ענה כסיל || 26⁵⁹⁷ 1 c 26⁵⁹⁸ ענה כסיל || 26⁵⁹⁹ 1 c 26⁶⁰⁰ ענה כסיל || 26⁶⁰¹ 1 c 26⁶⁰² ענה כסיל || 26⁶⁰³ 1 c 26⁶⁰⁴ ענה כסיל || 26⁶⁰⁵ 1 c 26⁶⁰⁶ ענה כסיל || 26⁶⁰⁷ 1 c 26⁶⁰⁸ ענה כסיל || 26⁶⁰⁹ 1 c 26⁶¹⁰ ענה כסיל || 26⁶¹¹ 1 c 26⁶¹² ענה כסיל || 26⁶¹³ 1 c 26⁶¹⁴ ענה כסיל || 26⁶¹⁵ 1 c 26⁶¹⁶ ענה כסיל || 26⁶¹⁷ 1 c 26⁶¹⁸ ענה כסיל || 26⁶¹⁹ 1 c 26⁶²⁰ ענה כסיל || 26⁶²¹ 1 c 26⁶²² ענה כסיל || 26⁶²³ 1 c 26⁶²⁴ ענה כסיל || 26⁶²⁵ 1 c 26⁶²⁶ ענה כסיל || 26⁶²⁷ 1 c 26⁶²⁸ ענה כסיל || 26⁶²⁹ 1 c 26⁶³⁰ ענה כסיל || 26⁶³¹ 1 c 26⁶³² ענה כסיל || 26⁶³³ 1 c 26⁶³⁴ ענה כסיל || 26⁶³⁵ 1 c 26⁶³⁶ ענה כסיל || 26⁶³⁷ 1 c 26⁶³⁸ ענה כסיל || 26⁶³⁹ 1 c 26⁶⁴⁰ ענה כסיל || 26

25 וְלִפְזֻכִּיתִים יִנָּעַם וְעַלֵּיהֶם תָּבוֹא בְּרַפְת־טוֹב:

26 שְׂפָתַיִם יִשָּׁק מְשִׁיב דְּבָרִים נִכְחִים:

27 הֵכֵן בַּחוּץ מִלֹּאכָתֶךָ וְעַתְּנָה בַּשֹּׁנֶה לָךְ
אֲחֶר־וּבְנִיתָ בֵּיתֶךָ:

28 אֶל־תִּתֵּי עַד־חֲנָם^a בְּרַעַךְ וְהַפְתִּיתָ^b בַּשִּׁפְתֶּיךָ:

29 אֶל־תֹּאמַר כִּי־אֲשֶׁר עָשָׂה־לִּי כֵן אַעֲשֶׂה־לּוֹ אֲשִׁיב לְאִישׁ כִּפְעָלוֹ:

30 עַל־שֹׁנֶה אִישׁ־עֲצָל עֲבָרְתִּי וְעַל־פָּרִם אָדָם חֲסֵר־לֵב:

31 וְהִנֵּה עֹלָה כְּלוֹ קַמְשָׁזִים^a כָּפוּ פָּנָיו חֲרָלִים

וְיִגְדֹר אֲבָנָיו נִהְרָסָה:

32 וְאַחֲזָה אֲנֹכִי אִשִּׁית לִבִּי רָאִיתִי לִקְחָתִי מוֹסֵר:

33 מַעֲטַט שָׁנוֹת מַעֲטַט תְּנוּמוֹת מַעֲטַט חֶפֶק יָדַיִם לְשֹׁכֵב:

34 וּבֹא־מִתְהַלֵּךְ^a רִישׁוֹ וּמִתְסַרֵּיךְ^b כִּי־אִישׁ מִגֵּן: פ

25 יְגַם־אֱלֹהִים מִשְׁלִי שְׁלֹמֹה^a אֲשֶׁר הֶעֱתִיקוּ אַנְשֵׁי^b חֲזֹקָה מִלֶּךְ־

יְהוּדָה:

2 כִּבְדֹּ אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבָר וּכְבֹד מְלָכִים חָקֵר דְּבָר:

3 שְׂמִימִים לָרוּם וְאָרֶץ לַעֲמֹק וְלֵב מְלָכִים אֵין חָקֵר:

4 הִנֵּנוּ סִינִיִּים מִכַּסֶּף וַיֵּצֵא^a לְצַרְרָה כְּלִי^b:

5 הִנֵּנוּ רֹשַׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וַיִּכּוֹן בַּצֶּדֶק כִּסְאוֹ:

6 אֶל־תִּתְּהַדָּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אֶל־תִּעַמֹּד:

7 כִּי טוֹב אִמְר־לָךְ עֹלָה הִנֵּה^a מִהַשְׁפִּילָךְ לִפְנֵי נָדִיב^b

כִּי־אֲשֶׁר רָאִיו עֵינֶיךָ^c: 8 אֶל־תֵּצֵא^a לָרֵב^b מִתֵּרֶ^c

כֵּן מִהַתַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֶתֶּךָ רַעַךְ:

9 רִיבֶךָ רִיב אֶת־רַעַךְ וְסוֹד אֶתֶּר אֶל־תִּגְלֵ:

10 כִּי־חֲסֹדֶךָ^a שְׁמַע וְדָבָרֶךָ לֹא תִשׁוּב^b:

26 dl ? m cs || 27 frt nonn vb (prps אִשָּׁה) exc || 28 ^a 1 c 6 rMS^{Ke} תָּמַם || ^b Or^{Ka} והפתות 1 c 6 vel והפתית cf Prv 20,19 || 29 ^{o-o} nonn vb (m cs) dl || 31 ^a 8 ש || ^b hemistich prb exc || 34 8 hic incip cp 25 || ^a 1 c ca 20MSS (cf 6,11) כְּמִהֲלָךְ || ^b 1 c ca 100MSS et Vrs ומחסרך || ^c in 6 hic 30,15—31,9^{su} || Cp 25, 1 6 + ai ἀδιδάκτοι || ^b 6 oi φίλοι || 4 ^a 1 c Vrs ויצא cf 5b || ^{b-b} 1 frt c 6 (καθαρὸν ἄπαν) נִצְרָה כֹּל || 7 ^a 1 l הִנֵּה || ^b 1 כִּי טוֹב אִמְר־לָךְ עֹלָה הִנֵּה^a מִהַשְׁפִּילָךְ לִפְנֵי נָדִיב^b || ^{c-c} conjg frt c Συ c 8 vel dl ? (gloss) || ^d 6 + λέγε || 8 ^a prps תֵּצֵא cf 7^{c-c} || ^b Σ לָרֵב || ^c ? 1 מִתֵּרֶ || ^d dl vel 1 כִּי, nisi post כֵּן hemistich exc cf 7^{c-c} || 9 8 לְאֶתֶר || 10 ^a dub || ^b 6 + add.

- 2 כִּי־שֹׂד יִהְיֶה לָבָם וְעָמַל שְׁפָתֵיהֶם תִּדְבַּרְנָה:
 3 בְּחִכָּמָה יִבְנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכַּוֵּן:
 4 וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלֹא וּכְלֵיוֹן יִקָּר וְנָעִים:
 5 גְּבִר־חֲכָם בַּעֲזָא וְאִישׁ דָּעַת^b מֵאֲמִין־כָּח^b:
 6 כִּי^a בְּתַחֲבִלוֹת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ^b מִלְחָמָה וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ:
 7 רֵאמֹזֹת לְאֹוִיל חֲכָמוֹת בִּשְׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ:
 8 מִחֶשֶׁב לְהִרְעֹ לֹא בַעַל־מִזְמוֹת יִקְרָאוּ:
 9 זִמָּת אֲנִלֹּת חֲטָאֹת וְתוֹעֲבֹת לְאָדָם לֵץ:
 10 הִתְרַפִּית בַּיּוֹם צָרָה צָר בַּחֲכָה:
 11 הֵצִל לִקְחִים לְמוֹת וּמָטִים לְהִרְגֹּ אִם־תַּחֲשׂוּדָה:
 12^a כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יִדְעֵנּוּ זֶה הֲלֹא־תִכֵּן לְפִתּוֹ הוּא־יִבְיִן^a
 וְנִצֵּר^b גִּפְשָׁד הוּא יִדַּע וְהַשִּׁיב לְאָדָם כְּפָעִלָּו:
 13 אֲכַל־בְּנֵי דָבֶשׁ כִּי טוֹב וְנָפֹת מְתוֹק עַל־חֶכְךָ:
 14^a בֶּן־יֹדְעָה^b חֲכָמָה לְנִפְשָׁדָה^a
 15 אִם־מִצָּאָת וִישׁ אַחֲרִית וְתִקְנֹתָךְ לֹא תִכְרֹת^c:
 16 אֶל־תִּתְאַרֵּב רָשָׁע לִנְגֹּה צַדִּיק אֶל־תִּשְׁחָד רִבְצוֹ:
 17 כִּי שִׁבְעוּ יִפּוֹל צַדִּיק וְקָם וְרָשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בְרָעָה:
 18 בְּנִפְל אוֹיְבֶיךָ אֶל־תִּשְׁמַח וּבִכְשָׁלֹו אֶל־יִגַּל לְכָדָה:
 19 פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בַּעֲיָנָיו וְהַשִּׁיב מַעֲלָיו אִפּוֹ:
 20 אֶל־תִּתְחַר בַּמַּרְעִים אֶל־תִּקְנָא בְּרָשָׁעִים:
 21 כִּי לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרַע גֵּר רָשָׁעִים יִדְעָה:
 22^a יִרְאֵ־אֶת־יְהוָה בְּנֵי וּמִלֶּךְ עַם־שׂוֹנִים אֶל־תִּתְעַרְבִּי:
 22^b כִּי־פִתָּאִם יָקוּם אִיָּדָם וּפִיד שְׁנִיָּהֶם מִי יוֹדְעִי:

23 גַּם־אֵלֶּה לְחֻכָּמִים

הַכֹּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט^b בַּל־טוֹב:

24 אָמַר וּלְרָשָׁע צַדִּיק אֶתָּה יִקְבְּהוּ עַמִּים יוֹעֲמוּהוּ לְאֻמִּים:

2 6 || שָׂא 5^a 1 c 65c || מַעֲזוּ || 6^a et b > 65 ||
 7 crpp; prps חֲכָמָה 'לֹא' דְמוֹת (2); frt post חֲכָמוֹת stichus exc || 9 1 c Vrs אֹוִיל
 (IMS^{Ken} —) || v 10 crpp || 12^{a-a} frt gl || 14 || וְנִצֵּר 6^b || 14^{a-a} frt vb nonn
 exc || 1^b 1 prb דָּעָה || 15^{c-c} prb gloss || 15 dl (gl) || 17 1 c Q Vrs אוֹיְבֶךָ
 cf 17 b, K בִּידָה — || 21^{o-o} 6 || עַל־שְׁנֵיהֶם אֶל־תִּתְעַרְבִּי 6 || 22^a || יָקוּם 6 (τίσονται
 τοὺς ἀσεβείς) || 1^b 6 + 11 (8 13) (hemi)stichos; deinde 30,1—14^m; trsp frt 22
 post 19 || 23^a 8 || הַכֹּר־ || 1^b nonn vb exc cf 28,21.

15 בְּנֵי אִם־תָּחֶם לִבָּךְ יִשְׁמַח לְבִי נִם־אָנִי;
 16 וְתַעֲלֹזָה כְּלִיזָתִי בְּדַבַּר שְׂפָתֶיךָ מִיִּשְׁרָיִם;
 17 אֲלִי־קִנְיָא לִבָּךְ בַּחֲטָאִים כִּי אִם־בִּירְאֶת־יְהוָה כָּל־הַיּוֹם;
 18 כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרֶיךָ^b וְתִקְנֶתְךָ לֹא תִכְרֶת;
 19 שְׁמַע־אַתָּה^a בְּנֵי וְחָכֶם וְאִשָּׁר^b בְּבִרְרָךְ לִבָּךְ;
 20 אֲלִי־תִהְיֶה בְּסִבְא־יֵינִן בְּזִלְלִי בְּשָׂר לְמוֹ;
 21 כִּי־סִבְא וְזוּלִל יוֹרֵשׁ וְקִרְעִים תִּלְבִּישׁ נֹמֶה;
 22 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יִלְדֶּךָ וְאֲל־תִּבְזוּ כִּי־יִקְנֶה אִמּוֹךָ;
 23 אֲמַת קָנָה וְאֲל־תִּמְכֹּר חֲכָמָה וּמוֹסֵר וּבִינָה;
 24 גִּיּוֹל יְגוֹל^a אָבִי צָדִיק וְיִלְד^b חָכֶם וְיִשְׁמַח^c בּוֹ;
 25 יִשְׁמַח־אָבִיךָ וְאִמּוֹךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ;
 26 תִּנָּה־בְנֵי לִבָּךְ לִי^a וְעֵינֶיךָ דִּרְכֵי תִרְצֶנָּה^b;
 27 כִּי־שׁוֹחָה עֲמָקָה זֹנָה וּבָאֵר צָרָה נִכְרָה;
 28 אֶף־הִיא כְּתֹתָךְ תֵּאָרֵב וּבֹזְגִים בְּאָדָם תֹּסִיף;
 29 לְמִי אֹזִי לְמִי אָבִי^a לְמִי מְדוֹנִים^b וְלְמִי־שִׁיחַ
 לְמִי פְצָעִים חֲנָם לְמִי חִכָּלוֹת עֵינָיִם;
 30 לְמִאֲחֵרִים עַל־תִּינֹן לְבָאִים לַחֲקוֹר מִמָּסְךָ;
 31 אֲל־תֵּרָא יוֹן כִּי וּתֵאָדָם כִּי־יִתֵּן בְּכִים^a עֵינָיו^b
 וְתִהְיֶה בְּמִיִּשְׁרָיִם^c; 32 אַחֲרִיתוֹ כְּנַחֲשׁ יִשְׁדֶּה^a וּבִכְצַפְעָנִי יִכְרֹשׁ^b;
 33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבָּךְ יִדְבַּר תִּהְפֹּכּוֹת;
 34 וְהִיִּיתָ כְּשֹׁכֵב^a בְּלִבָּיִם^b וְכִשְׁכֹּב בְּרָאשׁ תִּפְּלֵב;
 35 תִּפְּנִי בַל־חִלִּית^a הִלְמוּנִי בַל־יִדְעֶתִי^b
 מִתִּי אֶקְיִץ אוֹסִיף אֲבַקֶּשְׁנוּ עוֹד;
 24 אֲל־תִּקְנֶה בְּאִנְשֵׁי רָעָה וְאֲל־תִּתְאֹז לְהַנִּיזֹת אֲתָם;

17 prps ? יִרָא אֶת־ cf 24,21 || 18 ^a ins frt c ט תִּשְׁמְרָנָה || ^b ins c טט לָךְ ||
 19 ^a prps ? עָתָה || ^{b-b} 1 frt בִּינָה בְּרָרָךְ cf 4,14; 9,6 || 21 cf 20,13 || v 23 > ט ||
 24 ^{a-a} K גִּיּוֹל יְגוֹל, 1 c Q גִּיל יְגִיל || ^b Q טטט וְיִלְד, K יוֹלֵד; prps וְיִלְדֶת ||
 c Q טטט יִשְׁמַח, K וִישׁ; prps תֵּשׁ || 25 dl ? vel 1 postea וְיִגִּילוּ יוֹלְדֶיךָ || v 25
 frt ante 24 trsp || 26 ^a trsp c טטט post תִּנָּה || ^b 1 c Q טטטט תִּרְצֶנָּה, KΣ
 || ^b Q θόρυβος || 27 1 c ט וְרָה || 28 12MSS בַּח' || 29 ^a dub; || θόρυβος || ^b Q
 prps || עֵינָיו; || ^b 1 || בְּכִים, K (Or); || בְּכִים || Q טטטט || 31 ^a 1 c Q || מְדוֹנִים, K
 || מְדוֹנִים || sed cf Cant 7,10 || 32 ^a 1 || יִשְׁדֶּה || ^{b-b} dl || 34 ^a prps || כְּרֹכֵב ||
 || ^c frt || יִדְעֶתִי; || ^b 1 || חִלִּיתִי || ^a 1 || 35 || וּכְחָבֵל בְּסַעַר גְּדוֹל || ^{b-b} crrp; 1 frt c ט
 || exc || Cp 24, 1 cf 23,3^b.

Cp 22, 1 טוֹב + מוֹב || 3 K וַיְסָתָר (vel 'וי'), Q וַנִּסְתָּר cf 27, 12 || 4 l' וַיֵּר' ||
 5^a prps (?) צָפְנִים; 1 frt c שֶׁ (נשכא) צִמִּים cf Hi 18,9 ||^b 1 c Vrs וַפ' || v 6 > שׁ ||
 8^a K יִקְצוֹר, Q יִקְצֵר ||^b prps ? וְשָׂבֵר et frumentum ||^c עֲבַדְתָּו ||^d inc; שׁ ||
 יִבְלָה; 1 ? לָהּ || 9 שׁ + add || 11^a ins c יהוה (cf שֶׁ) ||^b K מְהוֹר, Q
 מְהִיר ||^c ins c שׁ (δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι [3MSS + ἐν ταῖς ὁδοῖς
 αὐτῶν]) (vel תְּמִימִי דְרָךְ) ||^d frt nonn vb exc ||^e 1 ? c שׁ ||
 רָעָה (vel ? רַע הֶמָּ') || 13 1 frt c רִיצָה || 14^a 4MSS זְרוּת ||^b K יְפוֹל, Q יִפֹּל-
 יִפְלֵ- ||^c שׁ + add || 17^a ins frt לְאַמְרֵי (cf 4,20; שׁ invers) et 1 אֲזֻנָּה et : חֲקָמִים; ||^b 1
 לְרַעַת (cf שׁ ἵνα γυνῶς) || 18 1 c שׁ(S); 19^{-a} 1 תִּיּוֹם et conjg -a
 c שׁ c 20 || 20^a 1 frt (cf 19) אַף-אֶתְמוֹל (pr אתה הלא) ||^b 1 לָךְ ||^c 1 c K שְׁלֹשׁוֹם
 (Q שְׁלֹשִׁים) et conjg c בַּמַּעֲצוֹת || 21^{a-a} et^b dl ? (gloss) ||^c 1 c שׁ (τοις προ-
 βαλλομένοις [= προβάλλουσιν] σοι) לשאליה.

4 וְיוֹם-עֵינִים וְיַחַב-לֵב נָרַשְׁעִים חֲטָאת׃
5 מַחֲשָׁבוֹת חֲרוֹץ אֵד-לְמוֹתָר וְכַל-אֶץ אֵד-לְמַחֲסוֹר׃
6 פֶּעַל^א אֲצֻרוֹת בַּלְשׁוֹן שֹׁקֵר הִבֵּל נִדְרָה^ב מִבִּקְשֵׁי-מָוֶת׃
7 שֹׁד־רָשָׁעִים יְנוּרָם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃
8 הַפִּכְכֹּךְ יִרְדֵּךְ אִישׁ יוֹדֵר וְזוֹךְ יִשָּׁר פָּעֵלוֹ׃
9 מִזֵּב לְשִׁבְתָּ עַל-פֶּנֶת-גֹּג מֵאֲשֶׁת מְדוֹנִים וּבֵית חֶבֶר׃
10 גִּפְשׁ רָשָׁע אוֹתָהּ-רָע לֹא-יִתֵּן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃
11 בַּעֲנֹשׁ-לֶץ יַחֲכֹם-פִּתִּי וּבִהַשְׁכִּיל לַחֲכָם יִקַּח-דַּעַת׃
12 מִשְׁכִּיל צְדִיק^א לְבֵית^ב רָשָׁע מִסֵּלֶף רָשָׁעִים לָרַע׃
13 אִטֵּם אֲזִנּוֹ מוֹעֶקֶת-דָּל גַּם-הוּא יִקְרָא וְלֹא יַעֲנֶה׃
14 מִתֵּן בַּסֵּתֶר יִכְפֹּה-אָף וְשֹׁתֵד בַּחֶק חֲמָה עֲזָה׃
15 שִׁמְחָה לְצַדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמִחֲתָה לְפֹעֵלֵי אָוֶן׃
16 אָדָם תּוֹעֵה מִדֶּרֶךְ הַשְׁכָּל בִּקְהָל רְפָאִים יְנוּחַ׃
17 אִישׁ מַחֲסוֹר אֶתֵּב שִׁמְחָה אֶתֵּב יֵין-וְשִׁמֹּן לֹא יַעֲשִׂיר׃
18 כֹּפֵר לְצַדִּיק רָשָׁע וְתַחַת יִשְׂרָאֵל בּוֹגֵד׃
19 מִזֵּב שִׁבְתָּ בְּאַרְץ-מִדְבָּר מֵאֲשֶׁת מְדוֹנִים וְקַעֲס׃
20 אוֹצֵר וְנִחְמַד וְשִׁמֹּן^א בְּנוֹה^ב חֶכֶם וְכִסִּיל אָדָם וּבִלְעָנוּ׃
21 יִרְדֵּךְ צִדְקָה וְחֶסֶד יִמָּצֵא חַיִּים צִדְקָה וְכִבּוֹד׃
22 עֵיר גְּבוּרִים עָלֶיהָ חֶכֶם וַיִּירֵד עָז מִבְּטָחָהּ׃
23 שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצְּרוֹת נַפְשׁוֹ׃
24 זֶד יִהְיֶה לֵּץ שֹׁמֵר עֹשֶׂה בַּעֲבֶרֶת זִדּוֹן׃
25 תִּבְּחוֹת עֲצָל תִּמְיִתְנוּ כִּי-מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃
26 כָּל-הַיּוֹם הִתְאֲוָה תִּתְאֲוָה וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יִחַשֵּׁד׃
27 יִבְחַת רָשָׁעִים תּוֹעֵבָה אָף כִּי-בִזְמָה וּבִיאָנוּ׃
28 עַד-כְּזָבִים יֵאבֵד וְאִישׁ שׂוֹמֵעַ לִנְצַח יִדְבָּר׃
29 הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בַּפִּגְיוֹ וַיִּשָּׁר הוּא וַיִּכְיֶן^א דִּרְכֵּיו׃
30 אֵין חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֹלָה לִגְדֵּי יְהוָה׃

Cp 2r, 4 18MSS mlt Edd נר טעטש; exc antea stichus? || v 5 > 6^a 1 c טע פֿעל ||^b 1 c ט ררר (1MS^{Ken} נררר) ||^c 1 c nonn MSS ט (ἐπι παρίδας) || יתוה? || 12^a = מדרו K מדרגים Q 9 || firt dittogr וור; exc vb 8 || מוקשינ (3?) || רשע ורשע et לביתו? 1; לבות ט ||^b 14 Σטש יבקה prps יבקר? || יבשן ט ||^b 21 dl c ט || 26 1 r8^{oo} > ט || 19 cf 9 || 20^a ? dl (gloss); יבשן ט ||^b 22 dl c ט || 26 1 c ט עול || 28^{oo} crrp || 29^a Q ט יבין K טעטש יבין ||^b 27 טעטש דררריו Q טעטש דררר.

7 מִתְּהִלָּה בְּתַמּוֹ צַדִּיק אֲשֶׁר בָּנָו אַחֲרָיו:
 8 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא־דִין מִזְרָה בְּעֵינָיו כְּלָרַע:
 9 מִי־אָמַר זָכִיתִי לִפִּי טָהַרְתִּי מִחַטָּאתִי:
 10^a אָבִן וְאָבִן אֵיפָה וְאֵיפָה תוֹעֵבַת יְהוָה גַּם-שֹׁנֵיהֶם:
 11 גַּם בִּמְעֻלָּיו יתְנַכֵּר-נָעַר אִם-זֶךְ וְאִם-יִשָּׁר פִּעְלָיו:
 12 אֲזֵן שֹׁמַעַת וְעֵין רְאָה יְהוָה עֲשֵׂה גַם-שֹׁנֵיהֶם:
 13 אֶל-תִּתְאֲהָב שְׁנֵה פֶן-תִּוְרָשׁ^a פִּקַּח עֵינָיו שִׁבְע־לָחֶם:
 14^a רַע רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה וְאֶזֶל לוֹ אִי יִתְהַלֵּל:
 15 יֵשׁ זֶהָב וְרֶב-פְּנִינִים וְכָלִי יִקָּר שִׁפְתֵי-דַעַת:
 16 לִקַּח-בָּגְדוֹ כִּי-עָרַב זָר וּבָעַד נָכְרִים תְּבַלְהוּ:
 17 עָרַב לְאִישׁ לָחֶם שֹׁקֵר וְאַחֲרֵי יִמְלֹא-פִיהוּ חֲצָץ:
 18 מִחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תִּכְוֶן וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה:
 19 נִזְלָה סוֹד הוֹלֵךְ רַכִּיל וּלְפָתָה שֹׁפְתִיו לֹא תִתְעָרֵב:
 20 מִקָּלֶל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעֶךָ גֵּרוֹ בְּאִישׁוֹן חֲשׂוֹךְ:
 21 נִחְלָה מִבְּתֻלַת בְּרָאשׁוֹנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תִבְרָךְ:
 22 אֶל-תֹּאמַר אֲשֶׁלְמָה-רַע קוֹנֶה לִיהוָה וַיִּשַׁע לָהּ:
 23 תוֹעֵבַת יְהוָה אָבִן וְאָבִן וּמֵאֲזֵנִי מִרְמָה לֹא-טוֹב:
 24 מִיְהוָה מִצַּעֲדֵי-גִבּוֹר וְאֹדָם מִה־יֵּבִין דָּרְכּוֹ:
 25 מוֹקֵשׁ אָדָם יִלְעֶ קֹדֶשׁ וְאַחֲרֵי נִדְרִים לְבַקֵּר:
 26 מִזְרָה רָשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיִּשָּׁב^a עֲלֵיהֶם אוֹפֹן:^b
 27 גֵּר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֲפֹשׁ כָּל-חֲדָרֵי-בֶטֶן:
 28 חֶסֶד וְאַמֶּת יִצְרוּ-מֶלֶךְ וְסָעַד בְּחֶסֶד כִּסְאוֹ:
 29 תִּפְאָרֶת בַּחֲוִירִים כְּתָם וַחֲדָר זִקְנִים שִׁיבָה:
 30 תִּבְרֹת פָּצַע יִתְמָרִיק בָּרַע וּמִפְּזֹת חֲדָרֵי-בֶטֶן:
 21ⁱ פְּלִגִּי-יָמִים לִב-מֶלֶךְ בִּגְדֵי-הוֹדָה עַל-כָּל-אֲשֶׁר יִתְפַּץ יָמָיו:
 2² כָּל-דֶּרֶךְ אִישׁ יִשָּׁר בְּעֵינָיו וְתִכֵּן לִבּוֹת יְהוָה:
 3 עֲשֵׂה צִדְקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחַר לִיהוָה מִזִּבְחֵ:

10—13 6 post 22 || 11 6 דרכו; 1 ? 41 || 13^a 888 תורש a רוש cf 1S 2,7 ||
^b 1 f1t c Vrs וישב || 14—19 > 6 || 16 Q8 נכרים; 1 c K8 vel c 8 נכרי ||
 18 prps 20 K888 בראשון; 1 c Q8 בראשון cf 7,9 || 21 1 c ca 50MSS
 mlt Edd Q888 מבהלת K, מבחלת || 25 a לעע cf Hi 6,3 ? || 26^a 1 ? וישב ||
^b prps 27 cf ψ 94,23 || 27 prps ? נצר || 28 1 c 6 בצדק || 30^a dub (K
 תקרניה ב' (συναντα κακοίς); 1 ? c 6 (—); רוק Q, תמריק.

- 10 לֹא־נִאֲנָה לְכַסִּיל תַּעֲנוּג אֹף כִּי־לַעֲבֹד וּמִשָּׁל בְּשָׂרִים:
 11 שִׁכַּל אָדָם הָאֲרִיז אָפוּ וְתַפְאֲרָתוֹ עֲבַר עַל־פֶּשַׁע:
 12 גַּהֶם בְּכַפִּיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רִצּוֹנוֹ:
 13 הֵנִת לְאֲבִיו בֶּן כָּסִיל וְדָלָף טָרֹד מִדִּינִי אִשָּׁה:
 14 בֵּית יְהוֹזֵן נִחַלַת אֲבוֹת וּמִיָּהוּה אִשָּׁה מְשַׁכֶּלֶת:
 15 עֲצֹלָה תַפִּיל תַרְדֵּמָה וְנִפֶּשׁ רַמְיָה תִרְעַב:
 16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בַּזֹּהָ^a דִּרְכֵי^b יוֹמָת:^c
 17 מִלֹּהֶ יְהוָה חֲוֹנֵן דָּל וְנִמְלֹד יִשְׁלֵם־לּוֹ:
 18 יֹסֵר בֶּנֶךְ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְיֹאֲלֶה־מִיתוֹ אֶל־תֵּשָׁא נַפְשׁוֹ:
 19 גִּדְּל־^aחֲמָה נִשָּׂא עֵגֶשׁ^b כִּי אִם־תִּצְלִי וְעוֹד תּוֹסֶף^b:
 20 שִׁמְעַ עֲצָה וְקִבֵּל מוֹסֵר לְמַעַן תַּחֲכֵם בְּאַחֲרִיתָהּ:
 21 רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֵב־אִישׁ וַעֲצַת יְהוָה הִיא תִקּוּם:
 22 תִּאֲוֹת אָדָם חֲסָדוֹ וְטוֹב־רֶשׁ מֵאִישׁ כָּזָב:
 23 יִרְאֵת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׁבַע יָלִין בַּל־יִפְקֹד רָע:
 24 טָמֵן עֲצֹל יָדוֹ בַּצִּלְחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יִשִּׁיבָנָה:
 25 לֹץ תִּכָּה וּפְתִי יַעֲרֵם וְהוֹכִיחַ לְנִבּוֹן וּבֵן דָּעַת:
 26 מִשְׁדֹּד־אֵב יִכְרִית אִם בֶּן מִבִּישׁ וּמַחֲפִיר:
 27 תְּחַל־בְּנִי לִשְׁמַע מוֹסֵר לְשִׁנּוֹת מֵאֲמַר־דָּעַת:
 28 עֵד בְּלִיעַל יִלְיִן מִשְׁפָּט וּפִי רָשָׁעִים וּבִלְע־אָוֶן:
 29 נִכְוֹנוֹ לְלִצִּים שֹׁפְטִים וּמְהֻלְמוֹת לָגוֹ כְּסִילִים:
 20 ¹ לֹץ הַיִּין הֵמָּה שֹׁכֵר וְכָל־שִׁנְיָה בּוֹ לֹא יַחֲכֵם:
 2 ² גַּהֶם בְּכַפִּיר אֵימָת^a מֶלֶךְ מִתַּעֲבֹרֵי^b חוֹטֵא^c נַפְשׁוֹ:
 3 כְּבוֹד לְאִישׁ שְׁבַת מַרְיָב וְכָל־אַוִּיל יִתְנַלֵּעַ:
 4 מַחֲרָף עֲצֹל לֹא יַחֲרֹשׁ יִשְׁאֵל בַּקָּצִיר וְאִין:
 5 מִים עֲמֻקִּים עֲצָה בְּלֵב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלָנָה:
 6 רַב־אָזֶם יִקְרָא אִישׁ חֲסָדוֹ וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי וּמִצָּא:

II 1 c SAO הָאֲרִיז || 16 ^a 1 c Vrs וּבֹה || ^b prps דָּכָר cf 13,13 || ^c KSV
 יוֹמָת, 1 c QO^{cc} גִּדְּל־ (QOrOrKa (גִּדְּל); K גִּדְּל || ^{b-b} crpp || 20 prps בְּאַחֲרִיתָהּ || 22 1 c ט
 וְשִׁנּוֹת || 27 1 ט || 23 1 ? יִפְחֹד || 24 ט εἰς τὸν κόλπον (αὐτοῦ) || 27 1 ט || 28 1 ? יִלְעַ (יִלְעַ) || 29 OrKa שֹׁפְטִים || 1 c ט vel שׁוֹטִים || Cp 20,
 2 ^a prps אִמָּר vel אִמָּרִי (אִמָּרִת) || ^b = is qui eum lacessit || ^c cf 8,36;
 prps חֲסָדוֹ cf ibidem || 3 1 frt c ט שׁוֹב || 4 KSV יִשְׁאֵל, QSV יִשְׁאֵל ||
 6 ^{cc} SVS אִישׁ חֲסָדוֹ (א' חסד); 1 ? M.

- 9 גם מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית:
 10 מגדל-עז שם יהוה בן-ירון צדיק ונשגב:
 11 הון עשיר קרית עוז וכתומה נשגבה במשבתו:
 12 לפני-שכר יגבה לב-איש ולפני כבוד ענוה:
 13 משיב דבר בטרם ישמע אולת היא-לו וכלמה:
 14 רוח-איש וכלכל מחללו ורוח נבאה מי ישאנה:
 15 לב גבון יקנה-דעת ואזן חכמים תבקש-דעת:
 16 מתן אדם ירחיב לו ולפני גדלים ינחנו:
 17 צדיק הראשון בריבו יבא רעהו וחקרו:
 18 מדינים ישבית הנזל ובין עצומים יפריד:
 19 אח נפשע מקרית-עז ומדינים בבקריח ארמון:
 20 מפרי פי-איש תשבע בטנו תבואת שפתיו ישבע:
 21 מות וחיים ביד-לשון ואהביה יאכל פריה:
 22 מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיהוה:
 23 תחנונים ידבר-רש ועשיר יענה עזות:
 24 איש רעים להתרועע ויש אהב דבק מאח:
 19 טוב רש הולך בתמו מעקש שפתיו והוא כסיל:
 2 גם בלא-דעת נפש לא-טוב ואין ברגלים חוטא:
 3 אולת אדם תסלף דרכו ועל-יהוה יועף לבו:
 4 הון יסיר רעים רבים וזל מרעהו יפריד:
 5 עד שקרים לא יגקה ויפית פזבים לא ימלט:
 6 רבים יחלו פני-גדיב וכל-הרע לאיש מתן:
 7 כל אחי-רשו שגאהו אף כי מרעהו רחקו ממנו:
 [מרהף^d אמרים לא-המה^c]:
 8 קנה-לב אהב נפשו שמר תבונה למצא-טוב:
 9 עד שקרים לא יגקה ויפית פזבים יאבד:

10 prps || 11 in טשט a שכך = סכך || 14 ט (θεράπων φρόνιμος)
 מחללו || 15 1 ftr בנה vel מומה cf ט || 17 1 c Q ובא, K || 19 ^a dub; טשט
 נושע || ^b טשט ב' || ^c Q ומדינים, K ומדינים || 20 sic Occ et
 Or^{Ka} || 22 ^a IMS^{Ken} (ras) טשט^{MSS} טובה || ^b ט + add || v 23—19,2 > ט ||
 24 ^a 1 c MSS^G טשט || ^b ט^{MSS} טשטעות; להתקעות || 141 || Cp 19, 1 ^a 1 c ca 40 MSS
 טשט et 28,6 דרכיו || ^b 1 c S et 28,6 עשיר || 4 = amicus eius || 7 ^a = מרעהו || ^b ט
 + 3 hemistichos; tertius ó πολλά κακοποιών τελεσιουργεί κακίαν vid pars
 altera ^{c-c} || ^d ט δς δέ ἐρεθίζει || ^e K ט לא, Q לו || ^f ט σωθήσεται.

- 10 תַּחַת^a וְעֵרָה בְּמִכִּין^b מִהֲכֹזֶת כָּסִיל מֵאָה:
 11 אֶדְ-מָרִי וּבִקֶּשׁ-רָע וּמִלֵּאף אֲכֹרִי וּשְׁלַח-בּוֹ:
 12 פָּגוּשׁ רָב שֶׁכּוֹל בָּאִישׁ וְאֶל-כָּסִיל בְּאִוְלָתוֹ:
 13 מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא-תִמְיֹשׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ:
 14 פּוֹטֵר מִיָּם^a רֹאשִׁית מְדוֹן וּלְפָנָי הִתְגַּלַּע^b הָרִיב נְטוּשׁ^b:
 15 מִצְדִּיק רָשָׁע וּמִרְשִׁיעַ צְדִיק תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה גַם-שְׁנֵיהֶם:
 16 לָמָּה-יִנָּה מִחִיר בֶּיֶד-כָּסִיל לִקְנוֹת חֲכָמָה וְלֵב-אֵין:
 17 בְּכָל-עֵת אֲהַב הָרָע וְאֵחַ לְצָרָה יוֹלֵד:
 18 אָדָם חֹסֵר-לֵב תִּקַּע בָּהּ עֶרֶב עֲרָפָה לְפָנָי רַעְהוּ:
 19 אֲהַב פֶּשַׁע אֲהַב מִצָּה מִגְבִּיָּה פִתְחוֹ מִבִּקֶּשׁ-שָׁבֵר:
 20 עֲקֹשׁ-לֵב לֹא יִמְצֵא-טוֹב וְנִהְפָּךְ בְּלִשְׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה:
 21 יִלְד כָּסִיל לְתוֹנֶה^a לֹז וְלֹא יִשְׁמַח אָבִי נָבֵל^b:
 22 לֵב שְׂמַח יֵיטֵב גִּהָה וְרוּחַ זָכָאָה תִּנְכַּשׁ-גָּרָם:
 23 שְׂחָד מַחֲק רָשָׁע יִקַּח לְהַטּוֹת אֲרָחוֹת מִשְׁפָּט:
 24 אֶת-פָּנָי מִבֵּין חֲכָמָה וְעֵינַי כָּסִיל בְּקִצֵּה-אָרֶץ:
 25 כַּעַס לֹאבִיו בֵּין כָּסִיל וּמִמֶּר לְיוֹלְדָתוֹ:
 26 גַּם עָנוּשׁ לְצִדִּיק לֹא-טוֹב לְהִכּוֹת נְדִיבִים עַל-יֹשֶׁר:
 27 חוֹשֵׁף אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דַּעַת וְקִרְאוֹת אִישׁ תְּבוֹנָה:
 28 גַּם אֵינִל מַחְרִישׁ חֲכָם יִחַשֵׁב אִטֵּם שִׁפְתָיו נָבוֹן:
 18 ¹ לְתַאֲוָה וּבִקֶּשׁ נִפְרָד בְּכָל-תּוֹשִׁיָה יִתְגַּלַּע:
 2 לֹא-יִחַפֵּן כָּסִיל בְּתִבּוֹנָה כִּי אִם-בְּהִתְגַּלּוֹת לְבָו:
 3 בְּבוֹא-רָשָׁע בָּא גַם-בּוֹז וְעַם-קְלוֹן חֲרָפָה:
 4 מִיָּם עֲמָקִים דִּבְרֵי פִי-אִישׁ גַּחַל נֹכַח מְקוֹר חֲכָמָה:
 5 שְׂאֵת פְּנֵי-רָשָׁע לֹא-טוֹב לְהַטּוֹת צְדִיק בְּמִשְׁפָּט:
 6 שִׁפְתָי כָּסִיל יִבְאוּ בְרִיב וּפִיו לְמַהֲלָמוֹת יִקְרָא:
 7 פִי-כָסִיל מִחֲתָה-לֹז וּשְׁפָתָיו מִזְקֵשׁ נִפְשׁוֹ:
 8 דִּבְרֵי גִרְוֹן כְּמַתְלַה מִיָּם^a וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי-בֶטֶן:

10 ^a radix (חתת a) || ^b לב מכין || 11 sc ^a איש ? || 13 K ריב || ^a 1 c ט ? מלים || 14 ^a 1 c ט || תמוש Q, תמיש || ^b dub; || στδσις καὶ μδχη = || 16 ט + 19b + 20b || 17 ט + add ? || 21 ^a 1 frt תונה || ^b ט + add || 22 1 c K ונה vel וניה cf sc || 24 ^a Var^G בקץ הארץ || 26 1 prb יתר cf ψ 31,24 || 27 1 c K וקר, Q יקר || 28 > sc || Cp 18, 1 1 prb c ט (προφάσεις) cf Jdc 14,4 || 2 1 frt c ט (ἀποοσύνη) || 4 1 frt c 8MSS ט חיים || pr v 8 ט 19,15 || ^a 1 frt formam vbi חלה dulce esse cf 26,22⁶.

16 קָנִה^a חֲכָמָה מִה־טוֹב מִחֲרוֹץ וּקְנֹזֹת בִּיזָה נִבְחָר מִכָּסֶּף;
 17 מִסֵּלֶת יִשְׂרָאֵל סוֹר מֵרָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֶצֶר דְּרָכָיו;
 18 לִפְנֵי־שֹׁכֵר גָּאוֹן וּלְפָנַי כְּשֵׁלוֹן זָבָה רוּחַ;
 19 טוֹב שְׁפִלְרוּחַ אֶת־עֲנָיִים מִחֶלֶק שָׁלָל אֶת־גֵּאִים;
 20 מִשְׁכִּיל עַל־דָּבָר וּמֵצֵא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בִּיהוָה אֲשֶׁרֵיו;
 21 לַחֲכָם־לֵב יִקְרָא נָבוֹן וּמִתֵּק שְׁפָתַיִם יִסְיָ לֶקַח;
 22 מִקְזֹר חַיִּים שָׂכַל בְּעָלָיו וּמוֹסֵר אֲוִלִּים אֲוִלֹתַי;
 23 לֵב חָכָם יִשְׁכִּיל פִּיהוּ וְעַל־שְׁפָתָיו יִסְיָ לֶקַח;
 24 צוּף־דֹּבֶשׁ אִמְרֵי־גֵעַם מִתּוֹק לִנְפֶשׁ וּמִרְפָּא לְעַצֵּם;
 25 יֵשׁ הֶרֶף יִשָּׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דִּדְכֵי־מוֹת;
 26 נִנְפֶשׁ עָמַל עָמְלָה לֹא כִי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ;
 27 אִישׁ בְּלִיעַל בִּרְה־רָעָה וְעַל־שְׁפָתָיו^b פֶּאֶשׁ צָרֶבֶת;
 28 אִישׁ תִּהְפֹּכֹת יִשְׁלַח מִדּוֹן וְנִרְגָּן מִפְּרִיד אֱלוֹף;
 29 אִישׁ חָמֶם יִפְתָּה רָעָהוּ וְהוֹלִיכֹו בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב;
 30 עֲצָה^a עֵינָיו לַחֲשֹׁב^b תִּהְפֹּכֹת קִרְץ שְׁפָתָיו כִּלְה רָעָה;
 31 עֲטֹרֶת תִּפְאָרֶת שִׁיבָה בְּדֶרֶךְ צִדְקָה תִּפְצֹא;
 32 טוֹב אֶרֶךְ אַפִּים מִגִּבּוֹר וּמִשָּׁל בְּרוּחוֹ מִלֵּב עִיר;
 33 בַּחֲיוֹק יִוָּטֵל אֶת־הַגּוֹזֵל וּמִיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ;
 17¹ טוֹב פֶּת חֲרָבָה וְשִׁלְוֵה־בָּה מִבֵּית מָלֵא זִבְחֵי־רִיב;
 2 עֶבֶד מִשְׁכִּיל יִמְשׁוֹל בְּבֵן מִבֵּישׁ וּבִתְנוֹף אֲחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה;
 3 מִצָּרָף לִכְסֶּף וְכוֹר לְזָהָב וּבַחֲן לְבָזֹת יְהוָה;
 4 מֵרָע מִקְשִׁיב עַל־שֵׁפֶת־אָזֶן שֹׁקֵר^a מִזִּין^b עַל־לִשׁוֹן הָיִתַּ;
 5 לַעֲגֹ לָרֹשׁ חֲרָף עֲשָׂהוּ שִׂמַּח לְאִיד^a לֹא יִנְקֶה^b;
 6 עֲטֹרֶת זָקִנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאָרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם;
 7 לֹא־נֶאֱמָרָה לְנִבְלָה^a שְׁפֵת־יִתְר^b אֵף כִּי־לִנְדִיב שֵׁפֶת־שֹׁקֵר;
 8 אֲבֹנֵתָן הַשְׁחֵד בְּעֵינַי בְּעָלָיו אֶל־כָּל־אִשָּׁר יִפְגֶּה יִשְׁכִּיל;
 9 מִכֶּסֶּה־פֶשַׁע מִבִּקֵּשׁ אֶהְבֶּה וְשִׁנָּה בְּדִבְרֵי מִפְּרִיד אֱלוֹף;

16^a 11MSS קנה; 1 c 1MS 6 קנת || ^b dl || 17 6 + add || 19 1 c Q עננים,
 כור || 22 1 c 6S לבע' || 25 ° cf 14,12 || 26 inc || 27^a 6 (16,30) כור ||
 עצם ? || 28 sic 41 (1 min); Or^{Ka} ונרגו || 30^a cf ψ 32,8; prps ?
 מאזין || 1 c 6 יחשב || Cp 17, 4^a prps (?) משקר cf 1S 15,29 || ^b =
 (2MSS^{Ken}) || 5^a 1 frt c 6 לאבד || ^b 6 + add || 6 6 + add (= 6^A post 17,4) ||
 7^a prps נבן, sed cf 1S 32,5 || ^b inc; 6 mσrd = ישר ?

32 בָּרַעַתּוֹ יִדְחָה רָשָׁע וְחָסָה בְּמוֹתָו צַדִּיק;
 33 בָּלָב גִּבּוֹן תִּנּוּחַ חֲכָמָה וּבִקְרֹב כְּסִילִים^a תִּדְוַע^b;
 34 צִדְקָה תְרוֹמֶם-גּוֹי וְחֶסֶד לְאֲמִים חַטָּאת;
 35 רָצוֹן-מֶלֶךְ לַעֲבֹד מַשְׁכִּיל וְעִבְרָתוֹ תִּהְיֶה מִבִּישׁ;
 15¹ מַעֲנֶה-רֶךְ יִשְׁיב^a חֲמָה וְדַבֵּר-עֶצֶב יַעֲלֶה^b אָף;
 2 לְשׁוֹן חֲכָמִים תִּיטִיב דַּעַת וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אוֹלָת;
 3 בְּכָל-מָקוֹם עֵינָי יִהְיֶה צַפּוֹת רָעִים וּטוֹבִים;
 4 מִרְפָּא לְשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסִלְף כָּה שֹׁכֵר בְּרוּחַ;
 5 אֲוִיל יִנְאֵץ מוֹסֵר אֲבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעֲרֹם;
 6 בֵּית צַדִּיק חֶסֶן רַב וּבִתְבוּאַת^b רָשָׁע נִעְכְּרָת^c;
 7 שִׁפְתֵי חֲכָמִים יִזְוּ דַּעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא-כֵן;
 8 זִבַּח רָשָׁעִים תּוֹעֵבַת יְהוָה וּתְפִלַּת יִשְׂרָאֵל רְצוֹנוֹ;
 9 תּוֹעֵבַת יְהוָה דֶּרֶךְ רָשָׁע וּמִדְּרֹךְ צִדְקָה יִאֱהָב;
 10 מוֹסֵר רֵעַ לַעֲזֹב אֶרֶח שׁוֹנֵא תּוֹכַחַת יָמוּת;
 11 שְׂאוֹל וְאֹבִדוֹן גִּגֹּד יִהְיֶה אָף כִּי-לִבּוֹת בְּנֵי-אָדָם;
 12 לֹא-יִאֱהָב-לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ אֶל-חֲכָמִים לֹא יִלֹּךְ;
 13 לֵב שֹׂמֵחַ יִיטֵב פָּנִים וּבַעֲצָבַת-לֵב רוּחַ נִכְאָה;
 14 לֵב גִּבּוֹן יִבְקֹשׁ-דַּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה אוֹלָת;
 15 כְּלִימֵי עֵנִי רָעִים וּטוֹב-לֵב מִשְׁתֶּה תִמִּיד;
 16 טוֹב-מַעַט בִּירְאֵת יְהוָה מֵאוֹצֵר רַב וּמִהוֹמָה בּוֹ;
 17 טוֹב אֲרֻחַת יָדָק וְאֶהְבָּה-שֵׁם מַשׁוֹר אֲבוֹס וּשְׂנֵאָה-בּוֹ;
 18 אִישׁ חֲמָה יִגְרֶה מְדוֹן וְאֶרֶךְ אֲפִים יִשְׁקִיט רִיב;
 19 דֶּרֶךְ עֲצָל כְּמִשְׁכַּת^a חֶדֶק וְאֶרֶח יִשְׁרִים^b סִלְלָה;
 20 בֶן חֶכֶם יִשְׁמַח-אֵב יוֹכְסִיל אֲדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ;
 21 אוֹלָת שְׂמִתָּה לְחֶסֶד-לֵב וְאִישׁ חֲבוּנָה יִיִּשְׂרֵל-לָכֶת;
 22 הַפֵּר מִחֻשְׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבִרְבּ יוֹעֲצִים תִּקְוָם^c;

32 l c 33 בְּתַמוֹ 33^a prps (?) כְּסִילִים cf ψ 38,8; Hi 15,27 || ^b dub; 33 ou διαγινώσκεται, cf 3 שְׂמִיּוֹתֵי תִּדְוַע 34 l c 35 l c 36 (ἀφαιρείται cf 15,1 36 ἀπόλλυσιν) || תִּהְיֶה || Cp 15, 1^a cf Jes 9,11; ψ 78,38 || ^b cf ψ 78,31 || 2 l תִּמְיֶה 4 l firt רוּחַ cf Jes 65,14 || 6^a prps בְּבֵית || ^b prps וּתְבוּאַת (8MSS) || 2 l תִּמְיֶה 4 l firt נִכְרַת vel נִעְכְּרָה cf ^a et ^b 7 Σ יִצְרוּ cf 20,28 || 12 36 אֶת- || 14 l c Q Vrs וּפִי, K וּפְנֵי || 19^a l c 36 (ἐστρωμέναι) || מִשְׁכַּת || ^b l c 36 חֲרוּצִים || 20^a cf Gn 16,12; 8MSS 36 וּבִן-כִּסִּיל || 22 36 + βουλή.

8 חֲכָמַת עֲרוֹם הָבִין דִּרְכּוֹ וְאוֹלֶת בְּסִילִים מְרָמָה׃
 9 אֲוִלִים וְלִיץ אֲשָׁם וּבִין יִשְׁרִים רָצוֹן׃
 10 לֵב יוֹדַע מָוֶת^a נִפְשׁוֹ וּבִשְׁמַחְתּוֹ לֹא־יִתְעַרֵּב זָרֵב׃
 11 בֵּית רָשָׁעִים יִשְׁמַד וְאֵהָל יִשְׁרִים יִפְרֹחַ׃
 12 יֵשׁ בֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ וְדִרְכֵי־מוֹת׃
 13 גַּם־בִּשְׁתָּק יִכָּאֵב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שְׂמִיחָה תוֹנֶה׃
 14 מִדְּרָכָיו יִשְׁבַּע סוֹג לֵב וּמַעֲלֹיו אִישׁ טוֹב׃
 15 פֶּתִי יֵאֱמִין לְכָל־דָּבָר וְעֲרוֹם יִבִּין לֹא־שָׂרֹד׃
 16 חֶכֶם יֵרָא וְסָר מִרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹמֵחַ׃
 17 קֶצֶר־אִפִּים יַעֲשֶׂה אוֹלֶת וְאִישׁ מְזֻמּוֹת יִשְׁנָא׃
 18 נַחֲלֹ^a פְתָאִים אוֹלֶת וְעֲרוֹמִים וּבְתָרוֹ^b דַּעַת׃
 19 שִׁחוּ רַעִים לִפְנֵי טוֹבִים וְרָשָׁעִים עַל־שִׁעְרֵי צִדִּיק׃
 20 גַּם־לְרַעְהוֹ יִשְׁנָא רֶשַׁ וְאֵהָבִי עֲשִׂיר רַבִּים׃
 21 בּוֹז־לְרַעְהוֹ חוֹטֵא וּמַחֲזִיג עֲנִיִּים אֲשֶׁרֵיו׃
 22 הֲלוֹא־^a יִתְעוֹ^b תְּרִשִׁי רַע וְחֶסֶד וְאַמֶּת^c תְּרִשִׁי^d טוֹב׃
 23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר־שְׁפָתַיִם אֶךְ־לִמְתַּסּוֹר׃
 24 עֲטֹרַת חֲכָמִים עֲשָׂרָם^a אוֹלֶת^b בְּסִילִים אוֹלֶת׃
 25 מִצִּיל נִפְשׁוֹת עַד אֶמֶת וַיִּפֹּחַ בְּזָבִים מְרָמָה׃
 26 בִּירְאֵת יִהְיֶה מִבְּטַח־עֹז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחֲסֶה׃
 27 יִרְאֵת יִהְיֶה מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר מִמֶּקְשֵׁי מוֹת׃
 28 בְּרִב־עַם הַדֶּרֶת־^a מֶלֶךְ וּבִאֶפֶס לֹאֵם מַחֲתַת רִזּוֹן׃^b
 29 אֶרֶךְ אִפִּים רַב־תְּבוּנָה וּקְצֵר־רִיחַ מְרִים אוֹלֶת׃
 30 חַיֵּי בָשָׂרִים לֵב מְרַפָּא וְדָקֵב עֲצָמוֹת קִנְיָה׃
 31 עֵשֶׂק דָּל חֶרֶף עֲשֵׂהוּ וּמַכְבּוֹז חָגֵן אֲבִיוֹן׃

9° אֲוִלִּים יִלִּין אִשָּׁם וּבֵין יִשְׂרָאֵל רִצְוֹן:

לב יודע מִבֶּת^a נִפְשׁוֹ וּבְשִׁמְחָתוֹ לֹא־יִתְעַרֵּב זָרִי^b:

II בֵּית רָשָׁעִים יִשְׁמַד וְאֵהָל יִשְׂרָאֵל יִפְרֹחַ:

יֵשׁ בְּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי-אִישׁ וְאַחֲרֶיהָ חֲרִי-מוֹת:

13 גַּם־בְּשֹׁחַק יִכָּאֵב־לֵב וְאַחֲרֵיתָהּ שְׂמִיחָהּ תִּוָּגֶה:

¹⁴ מִדְרָכָיו יִשְׁבַּע סוּג לֵב וּמַעְלָיו אִישׁ טוֹב:

15 פָּתִי יֵאֱמִין לְכָל־דָּבָר וְעָרוֹם יֵבִין לֹא־שָׂרוֹ:

16 חֲבֵם יֵרָא וְסֹר מֵרַע וְכִסִּיל מִתְעַבֵּר וּבִזְמַת:

17 קָצַר-אַפִּים יַעֲשֶׂה אוֹלֶת וְאִישׁ מְזַמֵּזֵת יִשְׁנָא:

18 נִחְלוּ^a פְּתָאִים אֹלֶת וְעָרוֹמִים יִכְתְּרוּ^b דַּעַת:

19 שְׁחָה רַעִים לְפָנַי מִזִּבְחִים וְרָשָׁעִים עַל־שַׁעְרֵי צְדִיק:

20 גַּם-לְרַעְהוּ יִשְׁנֵא רֹשׁ וְאַהֲבֵי עֲשִׂיר רַבִּים:

בִּזְ-לָרְעָהּ חֹטֵא וּמַחֲזִיז עֲנִיִּים אֲשֶׁרֶי:

22 הָלֹא^a - יִתְעוּ^b חֲרָשֵׁי רַע וְחֹסֵד^c וְאַמֶּת^d חֲרָשֵׁי טוֹב:

23 בְּכָל-עֵצָב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר-שְׁפָתַיִם אֶךְ-לִמְתַּסּוֹר:

24 עֶשְׂרֵת חֲכָמִים עָשָׂרָם^a אוֹלֵת^b כְּסִילִים אוֹלֵת:

25 מְצִיל נַפְשׁוֹת עַד אֲמַת וַיַּפֵּחַ כְּזָבִים מִרְמָה:

26 בִּירְאָת יְהוָה מִבְּטַח-עֹז וְלִבְנֵי יְהוָה מִתְּסָה:

27 יִרְאֵת יְהוָה מִקּוֹר תַּיִם לְסוֹר מִמִּקְשֵׁי מוֹת:

28 בָּרַב-עַם הַדֶּרֶת-^aמֶלֶךְ וּבֵאֵפֶס לֹאם מִחֲמַת רִזּוֹן^b:

29 אֶרֶץ אֲפִים רַב־תְּבוּנָה וְקֶצֶר־רֹוֹחַ מְרִים אֲנֹלֶת:

39 חַיִּי בְּשָׂרִים לֵב מֵרֶפָּא וּרְקֵב עֲצָמוֹת קִנְיָה:

עֲשֵׂק דָּל חֲרָף עֲשֵׂהוּ: וּמִכְבֹּד חֲנָן אֲבִיוֹן:

v 9 crpp || ro^a sic #1, id 11,21; 15,1 ||^b וְדִרְיוֹן || xi ὄσῃ γέμει cf 12,7 || x2 l
frt c וּמַמְעָלָיו || (cf 7,27); sic & etiam 16,25 || x3 l וְאַחֲרֵית || x4 l וּמַמְעָלָיו ||
x5^{-a} l frt (*responsum*) יָבִין לְתַשׁוּבָה cf & ἐρχεται εἰς μετάνοιαν || x6 ὅσῃ
מִתְעַרֵּב || x7 וְיֶשָׁא || x8^a l frt c נְחָלוֹ cf Nu 34,17; Jos 19,49 ||^b = *expectare faciunt*
(cf A ἀναμενοσι = יִכְתְּרוּ Hi 36,2), S *dividunt* || x1 l c K Vrs הִנֵּנוּ .. חֹסֶד ? יִדְעוּ יֵשׁ ||
עֲנִיִּים Q עֲנִיִּים || 22^a > ὅσῃ; > ὅσῃ ||^b וְיִדְעוּ יֵשׁ ||^c prps אֶת (?) ||^d prps לֶחֱ (?) || 24^a l c & (πανουργος) עֲרֻקָה ||^b l ולֵית ||
4,9 (cf &) || 25 prps מְרֻמָּה (?) ; l frt מְרֻמָּה cf syr רומה = διαβάλλειν || 26 prps
עֲזוֹ || 27 תּוֹרַת & cf 13,14 || 28^a l frt הִדָּר cf 20,29 ||^b l c Vrs רוֹזֶן || 29 cf
3,35; & ισχυρός = ?.

9^a ⚙ (διά παντός) לִנְצַח; 1MS יִצְמַח; 1 יוֹרֵחַ || ^b ⚙ + add || 10^a inc; ⚙
 רַע vel רַק? || ^b 1 מְנוּעִים cf 11,2 || 11^a 1 c ⚙ מְבַהֵל cf 20,21^Q || ^b 1 וּמָדַן ||
^c 1? c Vrs יִרְבֶּה; ⚙ + add || 13^a frt dl || ^b 1 c ⚙ יִשְׁלֹם; ⚙ + add || 15^a ⚙ +
 add = add ⚙ 9,10 || ^b 1 c ⚙ (ἐν ἀπωλείᾳ) אֵידִם || 16^a sst כל || ^{b-b} 1? (1MS^{Ken}
 ד') יִכְסֶּה דַעַת cf 12,23 || 17^a 1? מְלֹאךְ שָׁקֵר || ^b 1 יַפֵּל || 19 inter 19a et 19b
 prb stichus exc || 20^a 1 c K הִלִּיךְ cf Jer 51,50 et נָחֲכָם (⚙), Q(⚙) sst הוֹלִךְ
 et יִחָכֶם || 21^a 1 frt c ⚙ יִשְׁגֹּם || 23 prps רִאשִׁית (?) vel (cf 1MS^{Ken} רִשְׁעִים (?);
 al antea אָבֵל || Cp 14, 1^a 1 חֲקֻמוֹת cf 1,20 || ^b dl || 2^a 1 c 1MS Vrs בְּיֹשֶׁר
 3^a cf ψ 36,12 sed 1 frt גִּוְהָ cf 10,13 || ^b 1 c 1MS^{Ken} Vrs תִּשְׁמְרוּם || 4^a mlt
 MSS ם maj || ^b prps אִפְסָם cf 14,28 (בָּר = *frumentum*) || 7^a ⚙ sst כל || ^{b-b} ⚙
 דַּעַת וְכָלִי cf ⚙ 20,15.

13 בַּפֶּשַׁע שְׁפָתַיִם מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צְדִיק׃
14 מִפְּרִי פִי-אִישׁ יִשְׁלַב-טוֹב וּגְמוּל יִדְרֹאֲחֻם יֵשׁוּב לּוֹ׃
15 דֶּרֶךְ אֱוִיל יִשָּׁר בְּעֵינָיו וְשָׁמַע לַעֲצָה חָכָם׃
16 אֱוִיל בְּיוֹם יוֹדַע כַּעֲסוֹ וְכֹסֶה קִלְוִן עָרוּם׃
17 יָפִית אֱמוּנָה יָגִיד צָדִק וְעַד שְׁקָרִים מֵרָמָה׃
18 יֵשׁ בּוֹטָה כַּמְדַּקְרוֹת חָרֵב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מִרְפָּא׃
19 שְׁפֹת-אֲמֵת תִּכְזֹן לְעַד וְעַד-אַרְבָּעָה לְשׁוֹן שְׁקָר׃
20 מֵרָמָה בְּלִב-תְּרָשִׁי רָע וּלְיַעֲצִי שָׁלוֹם שִׁמְחָה׃
21 לֹא-יֵאֱנָה לַצַּדִּיק כָּל-אֹן וְרָשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃
22 תוֹעֵבֶת יִהְיֶה שְׁפֹתֵי-שְׁקָר וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוּנוֹ׃
23 אָדָם עָרוּם כֹּסֶה דַּעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אֱוִילֹת׃
24 יֶד-חֲרוּצִים תִּמְשָׁוֵל וְרַמְיָה תִּהְיֶה לָמָס׃
25 דֹּאגָנָה בְּלִב-אִישׁ יִשְׁחָנָה וּדְבַר טוֹב יִשְׁמַחֲנָה׃
26 אִתֵּר מֵרַעְהָ צְדִיק׃^a וְדֶרֶךְ רָשָׁעִים תִּתְעַם׃^b
27 לֹא-יִתְחַדֵּם רַמְיָה צִידוֹ׃^a וְהוֹן-אָדָם יִקְרָ׃^c חֲרוּץ׃
28 בְּאַרְחַ צִדְקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָהּ^a אֵל-מָוֶת׃^b
13 ¹ בֶּן חָכָם מוֹסֵר אָב׃^b וְלֵץ לֹא-שָׁמַע גְּעֵרָה׃
2 מִפְּרִי פִי-אִישׁ יֵאָכֵל טוֹב וּנְפֶשׁ בְּגִדִּים חָכָם׃
3 נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׁק שְׁפָתָיו מִחֲתָה-לּוֹ׃
4 מִתְאַוֶּה וְאִין נִפְשׁוֹ עֲצָל וּנְפֶשׁ חָרָצִים תִּדְרֹשׁ׃
5 דְּבַר-שְׁקָר יִשְׁנֵא צְדִיק וְרָשָׁע יִבְאִישׁ וַיַּחֲפִיר׃
6 צִדְקָה תִּצָּר תִּסְ-דֶּרֶךְ וְרָשָׁעָהּ תִּסְלַף חֲטָאתָ׃
7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׂר וְאִין כָּל מִתְדַּוֵּשׁ וְהוֹן רָב׃
8 כֹּפֵר נַפֶּשׁ-אִישׁ עֲשָׂרָה וְרֵשׁ לֹא-שָׁמַע גְּעֵרָה׃

[illegible]

12^{a-a} 1 frt ישמך cf 14, II || ^b 1 c ἔν ὀχυρώμασιν, (נתקים) איתן vel יכון.

- 24 מְנוּרַת רָשָׁע הִיא תְּבִאָּנוּ וְתֵאֵנָה צְדִיקִים יִתָּן;
 25 כְּעֶבְדוֹ סוּפָה וְאֵין רָשָׁע וְצָדִיק יִסּוּד עוֹלָם;
 26 בְּחֶמְקִין לְשֹׁטִים וְכַעֲשׂוֹן לְעֵינִים בֶּן הָעֵצִל לְשִׁלְחִיו;
 27 יִרְאֵת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת רָשָׁעִים תִּקְצְרָנָה;
 28 תּוֹחֶלֶת צְדִיקִים שְׂמִיחָה וְתִקְנַת רָשָׁעִים תֹּאכֵד;
 29 מַעֲזוֹ לְהֵם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמִחֲתָה לְפַעְלֵי אָנוּ;
 30 צָדִיק לְעוֹלָם בַּל־יָמוּט וְרָשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ;
 31 פִּי־צָדִיק יָנוּב חֲכָמָה וּלְשׁוֹן תְּהַפְּכוֹת תִּפְרֹת;
 32 שִׁפְתֵי צָדִיק יִדְעוּן רָצוֹן וּפִי רָשָׁעִים תִּהְפְּכוֹת;
 11 מֵאֲזֵנַי מִרְמָה תִּזְעַבֵת יְהוָה וְאָבֵן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ;
 2 בָּא זֶדוֹן וַיִּבֹּא קָלֹון וְאֶת־צְנוּעִים חֲכָמָה;
 3 תִּמְתּוּ יִשְׂרָיִם תִּנְחָם וְיִסְלַף בְּגָדִים וְשֹׁדֶם;^{ab}
 4 לֹא־יִזְעִיל הוֹן בְּיָוֶם עֲבָרָה וְצִדְקָה תַצִּיל מָמוֹת;
 5 צִדְקַת תָּמִים תִּישָׁר דֶּרֶכוֹ וּבְרָשָׁעָתוֹ יִפֹּל רָשָׁע;
 6 צִדְקַת יִשְׂרָיִם תַצִּילֵם וּבִהְיוֹת בְּגָדִים יִלְבְּדוּ;
 7 בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאכֵד^a תִּקְנָה וְתּוֹחֶלֶת אוֹנִים^b אֲבָרָה;
 8 צָדִיק מִצְרָה נִחְלֵץ וַיִּבֹּא רָשָׁע תַחֲתָיו;
 9 בְּפֶה^a תִּנְהַף יִשְׁחַת^b רַעְהוֹ וּבִזְעַת צְדִיקִים יִחְלְצוּ;
 10 בְּטוֹב צְדִיקִים תַעֲלֶץ קִרְיָה וּבִבְאֵד רָשָׁעִים רָגָה;
 11 בְּבִרְכַת יִשְׂרָיִם תִּרוֹם קִרְתִּי וּבְפִי רָשָׁעִים תִּהְרֹם;
 12 בְּזִלְרַעְהוֹ חֲסִר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יַחֲרִישׁ;
 13 הוֹלֵךְ רָכִיל מִגִּלְה־סוּד וְנֶאֱמַן־דֹּיֹת מִכֶּסֶה דָּבָר;
 14 בְּאֵין תַחֲבִלוֹת יִפְל־עַם וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ;
 15 רַע־יִרְזַע כִּי־עֲרֹב זָר וְשֹׁנֵא תוֹקְעִים בּוֹטַח;
 16 אֲשֶׁת־חַן תִּתְמַךְ כְּבוֹד^a וְעֲרִיצִים^b יִתְמַכּוּ־עִשְׂרִי;
 17 גִּמְלָל גִּפְשׁוֹ אִישׁ חֲסִיד וְעֹבֵר שְׂאֵרוֹ אֲכֹרִירִי;

24 24 δεκτίη; יתן et מנורת et יתן || 26 העול 26 || 29 l c Vrs
 למם || 32 32 hic incip cp 11 || 6 MSS Venet ירעון. Trsp frt 31b post 32a et
 32b post 31a || Cp 11, 3 a-a > 6; pr a-a 6 sim ac 10b || b 1 c Q38 ישדם, K
 ישדם vel ישדם || v 4 > 6 || 6 l frt c Vrs ובהותם || v 7 inc || a-a 6 dikalou ουκ
 ελλυται; רשע > 2 MSS Ken || b 6 אולים vel אולים || 9 a 6 בפי || b 6 שחת ||
 10 > 6, cf ad 3 || 11 > 6 || 15 l רע || 16 a ins c 6 אשה שנאת 6 ||
 17 17 5 MSS Ken 2Edd Vrs חסיד et ישר || b 1 c 6 וחרוצים ||

10ⁱ מְשָלֵי שְׁלֹמֹה

- בֶּן חָכָם יִשְׁמַח-אָב וּבֶן כָּסִיל תּוֹנֶת אִמּוֹ:
 2 לֹא-יִזְעִילוּ אוֹצְרוֹת רָשָׁע וְצִדְקָה תַצִּיל מָמוֹת:
 3 לֹא-יִרְעִיב יְהוָה גֶּפֶשׁ צַדִּיק וְהוֹת רָשָׁעִים יְהוָה:
 4 אִשׁ^a עֲשָׂה^b כַּף-דִּמְיָה וְיָד חַרוּצִים תַּעֲשִׂיר:^c
 5 אֲנִי בְּסִיץ בֶּן מִשְׁכָּל גִּדְּם בֶּקֶצִיר בֶּן מִבִּישׁ:
 6 בְּרִכּוֹת^a לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי^b רָשָׁעִים יִכְסֶה^c חֲמֹס:^d
 7 זָכָר צַדִּיק לְבִרְכָּה וְשֵׁם רָשָׁעִים יִרְקָב:
 8 חֲכָם-לֵב יִקַּח מִצֻּת וְאִוִּיל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט:
 9 הוֹלֵךְ בָּתָם יִלְךְ בְּטַח וּמַעֲקָשׁ יִרְכֹּז וְיִדְּעַ:
 10 קָרַן עֵין יִתֵּן עֲצָבָה וְאִוִּיל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט:^e
 11 מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רָשָׁעִים יִכְסֶה חֲמֹס:
 12 שִׁנְאָה תַעֲרַר מִדְּנִים וְעַל כָּל-פֹּשְׁעִים תִּכְסֶה אֱהָבָה:
 13^a בְּשִׁפְתַי נִבּוֹן תִּמְצֹא חֲכָמָה וְשִׁבְט לִגְוִי חֲסֵר-לֵב:
 14 חֲכָמִים יִצְנֹנוּ-דַעַת וּפִי אִוִּיל מַחֲתָה קִרְבָּה:
 15 תֵּזֶן עֲשִׂיר קִרְיַת עֲזָז מַחֲתַת דָּלִים רִישָׁם:
 16 פֹּעֶלֶת צַדִּיק לְחַיִּים תִּבּוֹאֵת רָשָׁע לְחַטָּאת:
 17 אֶרֶץ לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוֹסֵר וְעֹזֵב תּוֹכַחַת מִתְּעָה:
 18 מִכְסֶּה^a שִׁנְאָה שְׁפַת־שֹׁקֵר^b וּמִצָּא דָבָה הוּא כָסִיל:
 19 בֶּרֶב דְּבָרִים לֹא יִחְדַּל-פֶּשַׁע וְחוֹשֵׁן שְׁפָתָיו מִשְׁכָּל:
 20 בֶּסֶף גִּבְחָר^a לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רָשָׁעִים כְּמַעֲטָב:^b
 21 שְׁפָתַי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים וְאִוִּילִים בְּחֲסֵר-לֵב^c יָמוּתוּ:
 22 בְּרִכַּת יְהוָה הוּא תַעֲשִׂיר וְלֹא-יִוָּסֵף עֲצָב עִמָּה:
 23 כְּשִׁחוֹק^a לְכָסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחֲכָמָה^b לְאִישׁ תִּבּוֹנָה:

Cp 10, 1^{oo} > 6S || 3 B c MSS Edd בּוֹגְדִים || 4^a 1 c Vrs ראש cf 6, 11 ||
 b 1 c v עֲשָׂה || c 6 + add || 6^a 6 v + κυρίου || b prps וּפְנִי vel וּפְרִי (?) || c prps
 יוֹקֵב 7 1 || d 6 πένθος ἄωρον; prps וְחִמָּה (?); cf ad c^d Hab 2, 17 || d 6 πένθος ἄωρον; prps וְחִמָּה (?); cf ad c^d Hab 2, 17 ||
 vel יִנְקֵב || 9 1 frt יָרוּעַ vel יָמְעָר cf 25, 19; ψ 26, 1; al minus bene יִתְעָה ||
 10^{oo} = 8b; 6 δ δὲ ἐλέγχων μετὰ παρρησίας εἰρηνοποιεῖ || 13^{a-a} > 6B ||
 b 6 v || 16 prps לְמַחֲתָה vel לְמוֹת || 18^a prps מִכְסֶּה || b 1 c 6 v || 18^a prps מִכְסֶּה ||
 b prps גִּבְחָן (πεπυρωμένος) || 20^a 6 frt וּמִצָּא || c 1 frt וּמִצָּא || 20^a 6 frt (πεπυρωμένος) || b prps
 בְּחֵסֶר vel בְּחֵסֶר || b 1 frt יִרְעוּ || 21^a 4MSS 6 v || 21^a 4MSS 6 v || 21^a 4MSS 6 v || 21^a 4MSS 6 v || 21^a 4MSS 6 v ||
 בְּחֵסֶר cf Vrs || c > 6 || 23^a 12MSS 6 v || b prps וְחִמָּה.

- 31 מְשַׁחֶקֶת בְּתַבֵּל אֶרֶצוֹ וְשֹׁשְׁעֵי אֶת־בְּנֵי אָדָם: ׀
 32 אֶעֱתֶה בָּנִים שִׁמְעוּ־לִי^a וְאֲשָׁרֵי דָרְכִי יִשְׁמְרוּ:^b
 33 שִׁמְעוּ מוֹסֵר וְחֹכְמוֹ וְאַל־תִּפְרְעוּ:
 34 אֲשָׁרֵי אָדָם שִׁמְעֵ לִי לִשְׁקֹד עַל־דִּלְתַּי יוֹם וָיוֹם לְשֹׁמֵר מִזִּזְתּוֹת
 35 כִּי מִצְּאֵי מִצְּאֵי חַיִּים וַיִּפֹּק רָצוֹן מִיְּהוָה: [פְּתַחִי:
 36 וְחֹטְאֵי חֲמַס נִפְשׁוּ כָּל־מִשְׁנָאֵי אֲהָבוֹ מוֹת: ׀
 9 1 וְחֹכְמוֹת בָּנְתָה בֵּיתָה חֲצִבָּה עֲמוּדֶיהָ שִׁבְעָה:
 2 טִבְחָה טִבְחָה מִסְכָּה יִינָה אֵף עֲרֶכָה שְׁלֹחָנָה:
 3 שְׁלֹחָה נִעְרֶתֶיהָ תִּקְרָא^a עַל־גִּפִּי מְרִמִּי^b קָרָת:
 4 מִי־פָתִי יִסֵּר הִנֵּה חֹסֵר־לֵב אֲמָרָה לוֹ:
 5 לָכוּ לַחֲמוּ בְּלֶחְמִי וְשָׂתוּ בַּיִין מִסִּכְתִּי:
 6 עֲזֹבוּ פְתָאִים וְחַיּוֹ וְאֲשֹׁרוּ בְּדֶרֶךְ בֵּינָה:
 7 יִסֵּר וְלֵץ לָקַח לוֹ קָלוֹן וּמִזִּכִּית לְרָשָׁע מוֹמוֹ:
 8 אֶל־תִּזְכֹּחַ לֵץ פֶּן־יִשְׁנֹאֵךְ הִזְכֵּחַ לְחֹכֶם וַיִּאֲהָבֶךָ:
 9 תֵּן לְחֹכֶם וַיִּחַפְּס־עוֹד הוֹדַע לְצוּרִיק וַיּוֹסֶף לָקַח:
 10 תִּתְחַלֵּת חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת קְדוֹשִׁים בֵּינָה:
 11 כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וַיִּזְכְּפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים:
 12 אִם־חֲכָמָתָ חֲכָמָתָ לָךְ וְלִצְּתָ לְבָדָךְ תִּשְׁאֵא:
 13 אֲשֶׁת^a בְּסִילוֹת הִזְמִינָה פְתִייוֹת^b וּבִל־יִדְעָה מָה:
 14 וַיִּשְׁבָּה לְפָתַח בֵּיתָה עַל־כֶּפֶס מְרִמִּי קָרָת:
 15 לִקְרָא לְעֹבְרֵי דָרֶךְ הַמִּישׁוּרִים אֲרֻחוֹתָם:
 16 מִי־פָתִי יִסֵּר הִנֵּה וְחֹסֵר־לֵב וְאֲמָרָה לוֹ:
 17 מִים גְּנוּבִים יִמְתְּקוּ וְלֶחֶם סִתְּרִים יִנָּעַם:
 18 וְלֹא־יִדַּע כִּי־רִפְאִים שָׁם בְּעַמְקֵי שְׂאוֹל קָרְאִיהָ: פ

31 nonn vb v 30—31 — frt ואהיה שעשועים dl; יום יום trsp post
 32 ^{a-a} prb dl || ^{b-b} trsp c 6 post 34 || לִי || v 33 c 6 dl || 35 °° K
 הַצִּיבָה || מִצְּאֵי מִצְּאֵי (cf 6S); 1 c Q 7C || מִצְּאֵי מִצְּאֵי || Cp 9, 1 c 6 (ὀφθαλμοί) ||
 3 ^a c jg c 6 frt c על־גִּפִּי || 6S || תִּקְרָא תִּקְרָא || ^b dl ? || 4 S || אֲמָרָה || 6 nomen
 abstractum = 6AΘΣ ἀπορροσύνη ? || 7 prps כְּלָמָה || 9 6 δίδου . . ἀπορρομήν
 (S); 7 || אֶלֶף || 10 6 + add; v 7—10 41 add; v 9—10 >MS^{Ken} 106, 10—12
 >MS^{Ken} 45 || 11 prps וַיּוֹסֶף || 12 6 + add || 13 ^a dl vel 1 אֲשֶׁה post כְּסִילוֹת ||
^b prps וּמִפְתָּה (cf 6), quod frt c 6 conjg c הַמִּיָּה || c 1 ? || מִאֲוִמָּה || 6S^{AU} || כְּלָמָה,
 ט || מִכְתָּא || 16 6S || וְאֲמָרָה (I. pers) || 18 6 + add.

10 קָחְתוּ מִדֶּסֶד וְאֶל־כֶּסֶף וְדַעַת מַחְרוּץ נִבְחַר׃
 11 כִּי־טוֹבָה חֲכָמָה מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ־בָּהּ׃
 12 אֲנִי חֲכָמָה שְׂכַנְתִּי עִרְמָה וְדַעַת מִזְמוֹת^b אֲמַצָּא׃
 13 יִירָאֵת יְהוָה שְׁלֹאֵת רַע גָּאָה וְנֶאֱזוּ וְדָרָךְ רַע וּפִי תִהְפֹּכֵת
 14 לִי־עֲצָה וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃
 15 בִּי מַלְכִּים יִמְלְכוּ וְרוֹזְנִים יַחְזִקוּ צֶדֶק׃
 16 בִּי שָׂרִים יִשְׁרוּ וְנִדְיָבִים^a כָּל־שֹׁפְטִים^b אֶרֶץ׃
 17 אֲנִי אֶהְיֶה^a אֶהֱבִי^b וּמִשְׁחִירִי יִמְצָאֵנִי׃
 18 עֲשֶׂר־וְכָבוֹד אֶתִּי הֵן עָלְתָּ וְצִדְקָה׃
 19 טוֹב הָיִי מַחְרוּץ וּמִפֶּז וְתִבְוָאתִי מִכֶּסֶף נִבְחַר׃
 20 בְּאַרְח־צִדְקָה אֶהְיֶה בְּתוֹךְ גְּתִיבַת מִשְׁפָּט׃
 21 לְהִנָּחֵל אֶהְיֶה יֵשׁ וְאַצְרִיתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃ ׀
 22 יְהוָה קִנְיִי רֹאשִׁית^a דְּרָכָי^b קֹדֶם מִפְעֻלֹי מֵאֲזֵ׃
 23 מֵעוֹלָם^a נִסְכָּתִי^b מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם־מִי־אֶרֶץ׃
 24 בְּאֵין־תַּהֲמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין מַעֲיָנוֹת נִכְבְּדִי־מִים׃
 25 בְּטֶרֶם הָרִים הִטְבַּעוּ לִפְנֵי גְבוּעוֹת חוֹלָלְתִּי׃
 26 עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחִיצוֹת^a וְרֹאשׁ^b עַפְרוֹת תִּבְלִ׃
 27 בְּהִכִּינוּ שָׁמַיִם שָׁם אֲנִי בִּחְקוֹ^a חֹג עַל־פְּנֵי תְהוֹם׃^b
 28 בְּאֲמַצּוֹ שְׂחָקִים מִמַּעַל בְּעִזּוֹ עֵינוֹת תְּהוֹם׃
 29 בְּשׁוֹמוֹ לֵאמֹר חֲקוּ וּמִים לֹא יַעֲבְרוּ־פִירֹ בְּחִיקוֹ^b מִזִּסְדֵי אֶרֶץ׃
 30 וְנֶאֱהָיָה אֲצִלוֹ אֲמוֹן^a וְנֶאֱהָיָה שְׁעִשׂוּעִים^b יוֹם וָיוֹם מִשְׁחַקַּת
 [לִפְנֵינוּ בְּכָל־עֵת׃]

io 1 c IMS^{Ken} מוֹפֶר מוֹפֶר || 12^a cf vicinus || ^{b-b} 1 ? דַּעַת וְיִזְמוּת ? cf
 (טט et) 1,4 || 13^{o-o} prb dl || 14 1 c טט וְ et postea וְ (2MSS^{Ken}). Trsp
 v 14 post 12 || 16^{a-a} 1 frt c וְ יִשְׁפְּטוּ || ^b mlt MSS Edd וְ יִשְׁפְּטוּ prps *תְּרִיץ
 iuste (?) || 17^a 1 c Q Vrs אֲהָבִי; K אֲהָבִי || ^b = אֲהָב; trsp v 17 post 13 vel
 l invers || 19 sic Occ et Or^{Ka} || 21 ט + 1 stichum || 22^a mlt MSS ר maj; טט
 Hie בְּר' || ^b 1 c טט וְ דִּרְכוֹ || ^c > טט || 23^a ins frt c IMS^{Ken} אֲנִי || ^b cf ψ 2,6;
 ט (sim טטט) = נִסְתַּרְתִּי; prps נִסְתַּרְתִּי cf ψ 139,13 || 24 1 c ט τὰς πηγὰς (cf
 Hi 38,16^ט) נִבְכִּי Hi 28,11; 38,16 || 26^a prps הָצִיר et antea עֲשֵׂתָה || ^b 1 l
 cf Cant 5,2 vel ורסס et contudit; al וְרָשָׁא || 27^a prps בְּחוּגוֹ — cf ט — sed
 cf Hi 26,10 || ^b ט ἀνέμωv || 28 1 c Vrs בְּעֶזְזוֹ || 29^{a-a} > ט^B || ^b 1 frt c ט
 בְּחֻקּוֹ; 1/3 stich v 29 dl (secundum al exc vb nonn) || 30^a opifex (טט) =
 אֱמֹן cf Cant 7,2 vel אֱמֹן; A alumnu || ^b טט שְׁעִשְׂעִיו.

24 לְשֹׁמֶרֶת מֵאִשֶּׁת רֵעִי מִחֻלְקֶת לְשׁוֹן^a נִכְרִיָּה:
 25 אֶל־תִּחְמַד וַיְפִיָּה בִלְבָבָךְ וְאֶל־תִּקְחֶךָ בַּעֲפֹפִיָּה:
 26 כִּי בַעַד־אִשָּׁה זֹזָה עַד־כָּפַר לֶחֶם וְאִשֶּׁת אִישׁ נָפַשׁ יִקְרָה תַּעֲזוֹד:
 27 הִיחֲתֶה אִישׁ אִשׁ אֲשׁ בְּחִיקוֹ וּבְגִדָיו לֹא תִשְׁרָפָנָה:
 28 אִם־יִהְיֶה אִישׁ עַל־הַגִּחְלִים וְרָגְלוֹ לֹא תִכְוִינָה:
 29 כֵּן הָבָא אֶל־אִשֶּׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה כָּל־הַנֶּגַע בָּהּ: ׀
 30 לֹא־יִכְוִיוּ לִגְנוֹב כִּי יִגְנוֹב לְמַלְא נַפְשׁוֹ^b כִּי יִרְעֹב:
 31 וְנִמְצָא יִשְׁלֹם שְׁבַע־תַּיִם אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן:
 32 נִתָּף אִשָּׁה חֲסֵר־לֵב מִשְׁחִית נַפְשׁוֹ הִוא יַעֲשֶׂהָ:
 33 גִּנְעֵוֹקְלוֹן יִמְצָא וְחִרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה:
 34 כִּי־קִנְיָנָה חֲמַת־גֹּבֵר וְלֹא יִחְמוֹל בְּיוֹם נָקָם:
 35 לֹא־יֵשֵׁא פָנָי כָּל־כָּפַר וְלֹא־יֵאָכֶה כִּי תִרְבֶּה־שָׁחַד: ׀
 7¹ בְּנֵי שֹׁמֵר אִמְרֵי יִמְצְאוּ תַּעֲפֹן אֶתְדִּי:
 2² שֹׁמֵר מִצְוֹתַי וְחִיָּה וְתוֹרָתִי בְּאִשׁוֹן עֵינָיָה:
 3 קִשְׁרָם עַל־אֲצַבְעֵתֶיךָ כָּתֹבָם עַל־לִוִּי לִפְדֵּי:
 4 אִמָּר לַחֲכָמָה אֲחֹתִי אַתְּ וּמַדֵּעַ לִבִּינָה תִקְרָא:
 5 לְשֹׁמֶרֶת מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכִרְיָה אִמְרִיָּה הַחֲלִיקָה:
 6 כִּי בַחֲלוֹן^a בֵּיתִי^b בַּעַד אֲשַׁנְבִּי נִשְׁקָפְתִּי:
 7 וְאֵרָא^a בַּפֶּתָאִים אֲבִינָה בְּבָנִים גֵּעֵר^b חֲסֵר־לֵב:
 8 עֵבֶר בְּשׁוֹק אֲצֵל פִּנָּה וְדָרָךְ בֵּיתָה יִצְעֹד:
 9 בְּנִשְׁף־בְּעֵרֶב^a יוֹם בְּאִשׁוֹן^b לִילָה וְאֶפְלָה:
 10 וְהִנֵּה אִשָּׁה^a לִקְרֹאתָ שֵׁית זֹזָה וְנִצְרַת לִבִּי:
 11 הִמְיָה הִיא וְסִרְרַת בְּבֵיתָה לֹא־יִשְׁכְּנוּ רָגְלֶיהָ:
 12 פָּעַם וּבְחוּץ פָּעַם בְּרַחֲבוֹת וְאֲצֵל כָּל־פִּנָּה תִאָּרֵב:
 13 וְהִחֲנִיקָה בּוֹ וְנִשְׁקָה לּוֹ הַעֲזָה פִּנָּיָה וּתֹאמַר לּוֹ:

24 ^a 1 c 6(A) רֵעִי cf Hos 3,1 || ^b 1 frt c (6 ?) שֹׁמֵר || 26 ~ 1 frt
 27 = *incendit* || 29 frt gloss || 30 ^a 1 c nonn MSS
 32 dl ? || (למלא נפשו c כי יגנוב et cij || 32 dl ? ||
 Cp 7, 1 6 + add || v 5 = 2,16 (add ?) || 6 ^a 1 frt c Vrs מח' || ^b 6 6 בֵּיתָה;
 ins frt מִבְּמִתִּי || c 6 6 נִשְׁקָפָה et antea 6 אֲשַׁנֵּב || 6 6 6 (εἰς τὰς πλατείας) ||
 7 ^a 5 MSS^{Ken} וּתִרָא 6 et postea 6 וְתִרְבִּין || 6 6 > 6 וְתִרְבִּין || ^b trsp frt post
 in tempore cf 20,20 || 10 ^a 1 frt c 6 הָאִשָּׁה || ^b 1 frt לוֹט cf Gn 38,14 || 11 prps
 וְסִבְכָת cf Cant 3,2. 3.

- 6¹ בְּנֵי אִם-עֲרִבְתָּ לְרַעָה תִקְעֶת לִזְרַ כַּפֶּיךָ^a;
 2 נִזְקֶשֶׁת בְּאִמְרֵי-פִיךָ נִלְפֶדֶת בְּאִמְרֵי-פִיךָ;
 3 עֲשֵׂה^a נֹאת וּפֹא^a בְּנֵי וְהִנָּצַל^b כִּי בֹאת בְּכַף-רַעָה
 לָךְ הִתְרַפֵּס^d וְרִתַּב רַעִיךָ^e;
 4 אֶל-תֵּתֶן שִׁנָּה לְעֵינֶיךָ וְתִנוּמָה לְעַפְפֶּיךָ;
 5 הִנָּצַל כַּצְבִּי מִיָּד^a וּכְצִפּוֹר מִיָּד יָקוֹשׁ^b;
 6 לָךְ-אֶל-נִמְלָה עָצַל רֹאה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם;
 7 אֲשֶׁר אֵין-לָהּ קֶצִין^a שֹׁמֵר וּמִשְׁלָב^b;
 8 תִּכְוֶן בִּקְיִן לַחֲמָה אֲנָה בְקָצִיר מֵאֲכָלֶיהָ;
 9 עַד-מָתִי עָצַל וְתִשָּׁבֵב מָתִי תִקּוּם מִשְׁנֶתֶךָ;
 10 מַעַט שָׁנוֹת מַעַט תִּנוּמוֹת מַעַט וְחֶבֶק יָדַי לִשְׁכָּב;
 11 וְכֹא-כִמְהֵלֶךְ רֹאשֶׁךָ וּמַחֲסֹרְךָ בְּאִישׁ מִגֹּן;
 12 אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֹון הוֹלֵךְ עֲקֻשׁוֹת פֹּה;
 13 קֶרֶן בְּעֵינָיו מוֹלֵל בְּרִגְלָו^b מָוֶה בְּאַצְבָּעָתוֹ^c;
 14 תִּהְפְּלוֹת וּבְלָבוֹ חֲרָשׁ^a רַע^b בְּכָל-עֵת^c מְדַנִּים יִשְׁלַח^d;
 15 עַל-כֵּן פֶּתָאם יָבוֹא אִידוֹ פֶּתַע יִשְׁכַּר וְאֵין מִרְפָּא;
 16 שֵׁשֶׁת-הֵנָּה שָׁנָא יְהוָה וְשִׁבַּע תּוֹעֲבֹת נִפְשׁוֹ;
 17 עֵינָיִם רְמוֹת לִשׁוֹן שֹׁקֵר וַיּוֹדִים שִׁפְכוֹת דָּם-נָקִי;
 18 לֵב חֲרָשׁ מַחֲשָׁבוֹת אֹון רִגְלִים מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לְרַעָה;
 19 יִפִּיחַ בְּזָבִים עַד שֹׁקֵר וּמִשְׁלַח מְדַנִּים בֵּין אֲחִים;
 20 נִצָּר בְּנֵי מִצְוַת אָבִיךָ וְאֶל-תִּפְשׁ תּוֹרַת אִמְךָ;
 21 קִשְׁרָם עַל-לִבֶּךָ תִּמְיֹד עֲנֹם עַל-גִּרְגְּרוֹתֶיךָ; [תְּשִׁיחֶךָ;
 22 בְּהִתְהַלֵּכְךָ וּתְנַחֶה אֹתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וְהִקְצִיזוֹת הִיא
 23 כִּי גַר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹור וְדָרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר;

Cp 6, 1—19 add || 1^a 1 c mlt MSS Edd Vrs בְּכָף || 2^a 1 c 6 בְּשִׁפְתֶיךָ ||
 3^{a-a} 6 אֲצִנָּה ? || ^{b-b} dl ? vel 'ב' vel 'והנ' dl ? || ^c 1 לכה m cs ? || ^d 1 c 6 (μὴ
 ἐκλυόμενος) ואל-תתירפה || ^{e-e} frt stich alter (1 וְהִקְצִיזוֹת) || ^f 6 + δν ἐνε-
 γυήσω || 5^a 1 מציד (cf 6 ἐκ βρόχων = (מִמְצוֹד) || ^{b-b} 5—6 MSS קִפְחַ יק' ||
 מתהלך || 8 6 + nonn stichos || 11 24,34 בְּאַצְבָּעָתוֹ || ^c QSc — לוֹ Qc, בְּרִגְלוֹ KSc || ^b KSc — נוֹ QSc, בְּעֵינָיו Kc || 7^a 1 frt קֶצִין || ^{b-b} = 1/2 stich ? || 8 6 || 14^a c jg חֲרָשׁ || ^b > 1MS^{Ken}; dl || ^c 1 עַת ||
 — בּוֹת K, תּוֹעֲבֹת Q || 16 1 c Q מְדַנִּים || ^{d-d} c jg עַת || K מְדַנִּים vel מְדַנִּים || 22^a 1 c Q || 23 1 MS
 18 dl לרוץ (> 1MS^{Ken} et frt 6) || 22^a 1 c Q || 23 1 MS תחת; 6Sc —.

2, 11. || ^{b-b} 1 frt וְנָגְרוּךְ יַנְגְרוּךְ (cf 6 et 14,3) || ^c 6 + add || 4 1 c 2 MSS^{Ken}
 ? cf Jes 41,15; ψ 149,6 || 6 ^a 1 c Vrs בֵּל vel לֹא || ^{b-b} add ? || 7 1 c 6
 et postea שָׁמַע et תִּסְוֹר cf 5,1. 20 || 9 ^a 6 Ζωήν σου = תִּיךְ ? 38
 הוֹנֵךְ || ^b 6 לִנְכְרִים || 11 1 c 68 וְנִתְמַת || 13 66 MSS לְקוֹל || 16 = הֵיפ' vel ins c 6^B (μή)
 || 18 ^a 6 (idia) || ^b 1 c 12 MSS 6^{MS} Vrs בָּא || 19 ante vel
 post ^{a-a} 1/2 stich exc; 6 post ὁμιλεῖτω σοι || ^b prps הִיָּיָה cf 7,18 et 6^{Venet} ||
^c sic Occ, Or ירוֹיךְ || 20 dl frt c 6 m cs || 22 ^{o-o} dl (gloss cf 6 ἀνδρα) || 23 1
 frt (c 6 ἐξέριφη vel ἀπώλετο) יִסְפָּה vel יְגוּעַ.

- 4¹ שִׁמְעוּ בָנִים מוֹסֵר אָב וְהִקְשִׁיבוּ לִדְרֹת בִּינָה;
 2² בִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֶל-תַּעֲזוּבוּ;
 3³ כִּי-בֶן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד^a לִפְנֵי^b אֹמִי;
 4⁴ וַיִּלְנִי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ-דִּבְרִי לִבִּי שְׁמֹר מִצְוֹתַי וְחַיָּה;
 5⁵ קָנִיחָה חֲכָמָה קָנָה בִּינָה^a בְּאֶל-תִּשְׁכַּח^b וְאֶל-תֵּט מֵאֲמַר־פִּי;
 6⁶ אֶל-תַּעֲזוּבָה וְתִשְׁמַרְךָ אֶהְבֶּה וְתִצְרָךְ;
 7⁷ רָאשִׁית חֲכָמָה קָנָה חֲכָמָה וּבְכָל-לִבְנָהּ קָנָה בִּינָה;
 8⁸ מִלְּסִלָּה וְתִרְזוּמֶמָּךְ תִּכְבֹּדְךָ כִּי תִחַבֶּקֶנָּה;
 9⁹ תִּתֵּן לְרֹאשֶׁךָ לִיבִית-חַן עֲטַר־תַּפְאֶרֶת תִּמְנֶנֶךָ: ׀
 10¹⁰ שִׁמְעֵה בְנֵי וְקַח^a אֲמָרִי וִירְבוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים;
 11¹¹ בְּדֶרֶךְ חֲכָמָה הִרִיתִיךָ הַדְרֹכֶתִיךָ בְּמַעְגְלֵי-יִשְׂרָאֵל;
 12¹² בְּלִבְתֶּךָ לֹא-יֵצֵר צַעֲדֶךָ וְאִם-תִּרְוֹץ לֹא תִכָּשֶׁל;
 13¹³ הַחֲזוֹק בְּמוֹסֵר אֶל-תִּרְרָה נִצְרָה כִּי-הִיא חַיִּיהָ;
 14¹⁴ בְּאֶרֶץ רָשָׁעִים אֶל-תִּבְּזֹא וְאֶל-תֵּאָשֶׁר בְּדֶרֶךְ רָשָׁעִים;
 15¹⁵ פְּרֻעָהּ אֶל-תַּעֲבֹר-בָּהּ שְׁטֵה מַעְלֶיהָ וְעֹבֵר;
 16¹⁶ כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם-לֹא יָרְעוּ וַיִּגְזְלוּ שְׁנָתָם אִם-לֹא יִכְשְׁלוּ;
 17¹⁷ כִּי לֶחֶמוֹ לֶחֶם רָשָׁע וַיֵּין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ;
 18¹⁸ וְאֶרֶץ צָדִיקִים כְּאוֹר גִּגֵּה הוֹלֵךְ וְאוֹר^a עַד-נִכּוֹן^b הַיּוֹם;
 19¹⁹ דֶּרֶךְ רָשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יָדְעוּ בִּמְהָ יִכָּשְׁלוּ: ׀
 20²⁰ בְּנֵי לִדְבָרִי הִקְשִׁיבָה לְאֲמָרֵי הַטֹּאֲזוֹנָה;
 21²¹ אֶל-יִלְיָזוּ מַעֲיִינֶיךָ שְׁמֹרֶם בְּתוֹךְ לִבְכָּה;
 22²² כִּי-חַיִּים הֵם לְמַצְאֵיהֶם וּלְכָל-בִּשְׁרֹי מִרְפָּא;
 23²³ מִכָּל-מִשְׁמֹר נִצֵּר לִבִּי כִּי-מִמֶּנּוּ תוֹצֵאֹת חַיִּים;
 24²⁴ הִסֵּר מִמֶּךָ עֲקָשׁוֹת פֶּה וּלְנֹת שִׁפְתָיִם תִּרְחַק מִמֶּךָ;
 25²⁵ עֵינֶיךָ לִנְכַח וַיִּבִּטוּ וְעַפְעַפִּיךָ יִישְׁרוּ נִגְדֶּךָ;

Cp 4, 3² 6² ? יָדִיד^a || 4 > 6 || 5^{a-a} > 6 (sed inest in 6^{ac} a+4^{MSS} post אל-תשכח, in 6^A post פִּי; 6^{3MSS} = 4c + 5a) et prb-dl || b-b > 8; aut dl 4c-5b, aut l || 4b, וְחַיָּה et ins postea 1/2 stich et ante אל-תשכח nonn vb (expl cs בְּנֵי || vs 6 trsp post 7 || v 7 > 6 (excl 10^{MSS}) || 7^a 1 ? בְּכָה || 8 = סלסל catenare? || 10 8 hic incip cp 4 || 10² prps לֶקַח || 13 alias מוֹסֵר || 14 l Qal ut 9,6, vel l ? תֵּאָשֶׁר = תִּשְׁר || 15 6³ ? מַרְעֵמוּ || 16 l c Qc יִכָּשְׁלוּ 2Ch 25,8; K יִכְשְׁלוּ || v 18 trsp post 19 || a-a ? עַד נִכּוֹן || 21 l = יִזְלוּ cf 3,21 || 22 6³ ? בִּשְׁרֹי || 23 l בִּשְׁרֹי || 25 l c 6³ veuétw יִשְׁרוּ. בְּכָל- 6³ c

¹² כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֵאָהֵב יִהְיֶה יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶת־בֶּן יִרְצֶה;

¹³ אֲשֶׁר־אָדָם מַצֵּא חֲכָמָה וְאָדָם יִפִּיק תְּבוּנָה;

¹⁴ כִּי טוֹב סִתְרָה מִסִּתְר־כֶּסֶף וּמִתְרוֹץ תְּבוּאַתָּה;

¹⁵ יִקְרָה הִיא מִפְּנִיִּים וְכָל־חֲפָצֶיהָ לֹא יִשׁוּבָהּ;

¹⁶ אַרְךְ יָמִים בְּיָמֶיהָ בְּשִׂמְאוּלָה עֶשֶׂר וְכְבוֹד;

¹⁷ דֶּרֶכֶיהָ נִרְכִּיזֶנָּעַם וְכָל־נְתִיבֶיהָ שְׁלוֹם;

¹⁸ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ וְתִמְכֶּיהָ מֵאֲשֶׁר; ׀

¹⁹ וַיִּהְיֶה בְּחֲכָמָה יִסֵּד־אָרֶץ כּוֹנֵן שְׁמִים בְּתִבּוּנָה;

²⁰ בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמֹת נִבְקְעוּ וְשִׁחְקִים יִרְעֹפוּ־טל;

²¹ בְּנֵי אֱל־יִלְזוּ^a מֵעִינֶיהָ^a נָצַר תְּשִׁיָּה וּמִזְמָה;

²² וַיִּהְיוּ חַיִּים לְנַפְשָׁהּ וְחֵן לְגִבְרַתֶּיהָ;

²³ אִזּו תִּלְךָ לְבִטָּח דְּרָכָה וְרִנְלָה לֹא תִגּוֹף;

²⁴ אִם־תִּשְׁכַּח לֹא תִפְחַד וְשִׁכְכָתָּ וְעָרְבָה שְׁנִיתָ;

²⁵ אֱל־תִּירָא מִפֶּחַד פֶּתְאִם וּמִשְׁאֵת רָשָׁעִים כִּי תִבֹּא;

²⁶ כִּי־יִהְיֶה יִהְיֶה בְּכֶסֶלָהּ וְשֹׁמֵר רִגְלָהּ מִלֶּכֶד;

²⁷ אֱל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלֶיהָ בְּהִיּוֹת לֹא־לִי דִידָהּ^b לַעֲשׂוֹת;

²⁸ אֱל־תֵּאֱמַר לְרַעֲיָהּ^a וְלָךְ וָשׁוֹב וּמִתָּר אֲתָן וַיֵּשׁ אִתָּךְ^b;

²⁹ אֱל־תִּחַר־שׁ עַל־רַעְעֶךָ רָעָה וְהוּא־יוֹשֵׁב לְבִטָּח אִתָּךְ;

³⁰ אֱל־תִּרְוֹב עִם־אָדָם חָגָם אִם־לֹא נִמְלָךְ רָעָה;

³¹ אֱל־תִּקְנֵא בְּאִישׁ חָמָס וְאֱל־תִּבְחֹר בְּכָל־דְּרָכָיו;

³² כִּי תִזְעַבֵּת יִהְיֶה נָלִיז וְאֶת־יִשְׁרִים סוֹדוּ;

³³ מֵאֲרֶת יִהְיֶה בְּבֵית רָשָׁע וְנֹה צַדִּיקִים יִבְרָךְ;

³⁴ אִם־לִלְעִים^a הוּא־יִלְיִן וְלִעֲנִיִּים^b יִתֵּן־חֵן;

³⁵ כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ וְכַסִּילִים מָרִים קָלוּן; ׀

¹² ^a >1MSKen; frt dl || ^b 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ¹³ 1 c 6 וְאִישׁ (1MSKen) || ¹⁴ 8,11 || תְּפָצִים 1MS Vrs || מִפְּנִיִּים 8,11; K || מִפְּנִיִּים 8,11; K || ¹⁵ ^a 1 c Q Vrs || ¹⁶ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ¹⁷ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ¹⁸ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ¹⁹ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²⁰ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²¹ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²² 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²³ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²⁴ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²⁵ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²⁶ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²⁷ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²⁸ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ²⁹ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ³⁰ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ³¹ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ³² 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ³³ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ³⁴ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 || ³⁵ 1 c 6 וְכָאֵב cf Hi 5,18 ||

- 9 אֲזַן תִּבִּין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמִי־יֹשֵׁרִים^a כָּל־מַעֲגֵל טוֹב:
 10 כִּי־תִבְּרֹא חֲכָמָה בְּלִבֶּךָ וְיָדַעַת לִנְפֹשְׁךָ יִנְעָם:
 11 מִזְמָה תִּשְׁמַר עָלֶיךָ תִּבְּוֹנָה תִּנְצֹרְכָה:
 12 לִהְצִילֶךָ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תִּהְפְּכֹת:
 13 הָעֹזְבִים אֲרָחוֹת יִשָּׂר לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי־חַשְׁךָ:
 14 הַשְׂמָחִים לַעֲשׂוֹת רָע יִגִּילוּ בְּתִהְפְּכֹת רָע:
 15 אֲשֶׁר אֲרָחֲתֵיהֶם עֲקָשִׁים וְנִלְוִזִים בְּמַעֲגֻלֹתָם:
 16 לִהְצִילֶךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכַרְיָה אִמְרִיָּה הַחֲלִיקָה: ם
 17 הָעֹזֶבֶת אֱלֹהֶיךָ נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכַחָה:
 18 כִּי שָׁחָה^a אֶל־מִנּוֹת^b בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים מַעֲגֻלָּתֶיהָ:
 19 כָּל־בְּאִיָּה לֹא יִשְׁבּוּן וְלֹא־יִשְׁיִנוּ אֲרָחוֹת חַיִּים:
 20 לִמְעַן תִּלְךָ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאֲרָחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמַר:
 21 כִּי־יִשְׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ וְתַמִּימִים יִוָּתְרוּ בָּהּ:
 22 וְרָשָׁעִים מֵאָרֶץ יִכְרְתוּ וּבֹגְדִים יִסָּחוּ מִמֶּנָּה: ם
 3 בְּנֵי תוֹרָתִי אֶל־תִּשְׁכַּח וּמִצְוֹתַי יִצַּר לָבֶךָ:
 2 כִּי אָרֶךְ יָמִים וְשָׁנֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ:
 3 חֶסֶד וְאֱמֶת אֶל־יַעֲזֹבֶכָּה קִשְׁרָם עַל־נִרְגּוּרֹתֶיךָ כִּתְּבָם עַל־
 4 וּמִצָּא־חֵן וְשִׁכַּל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם: [לְיוֹם לָבֶךָ:
 5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינְתְּךָ אֶל־תִּשְׁעֹן:
 6 בְּכָל־דֶּרֶכְךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישָׁר אֲרָחוֹתֶיךָ:
 7 אֶל־תִּתֵּי חֶכֶם בְּעֵינֶיךָ יֵרָא אֶת־יְהוָה וְסוּר מֵרָע:
 8 רַפְאוֹת תִּתֵּי לְשֹׁנְךָ וְשִׁקּוֹי לַעֲצֻמוֹתֶיךָ:
 9 כִּבֵּד אֶת־יְהוָה מִהוֹנֶךָ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאַתְךָ:
 10 וַיִּמְלְאוּ אֶסְמֶיךָ שִׁבְעָה וְתִירוּשׁ יִקְבִּיךָ יִפְרְצוּ:
 11 מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֶל־תִּמְאָם וְאֶל־תִּלְקֹץ בְּתוֹכָתָם:

9^a prps ותשמר ב (cf 6 και κατορθώσεις ?) = 4,14 ותאשר ב
 14 dl || 15 cf 19,1; 28,6; prps מעקשים cf 10,9; Jes 59,8 || 17 l frt
 14 dl || 15 cf 19,1; 28,6; prps מעקשים cf 10,9; Jes 59,8 || 17 l frt
 c אלהים || 18^a 6 ἔθετο = שתה vel שמה; S שכחה; l frt שחת cf 6
 et 22,14; 23,27 || 22 l c צלמות cf Ez 40,16 etc; l frt צלמות || 22 l c
 Or^{Ka} וסור || Cp 3, 3^{oo} 6^{A+14MSS} S^h* > 6^B = 7,3; dl m cs || 4^{oo} cf
 111,10; 2Ch 30,22; prps ושמ' || 8 l c 6 לשרך = לשארך cf Mi 3,2 vel
 4,22; Thr 3,4 || 10 l frt c 6 שבר || 11 frt dl.

18^a 6 לָרֵם (IMS^{Ken}) vel לְרָמִים || 1? 41 || ^b cf 11^c || 19^a 1 אֶחָרִית cf
 6 18 ה' δὲ καταστροφή || ^b 6 בְּעוֹלָה || 20^a 6 בְּחִצּוֹת || ^b cf 8,3; prps תִּרְנֶה
 cf Hi 39,23 vel רִנָּה || 21^a 1 c 6 חֲמוֹת || ^{b-b} nonn vb m cs dl, expl cs 1 כַּפ' ||
 cf Hi 39,23 vel dl אִמ' בַּע' (בע' > IMS^{Ken}) || 22^a 1 c 23 MSS תִּתְּקֶבֶט || ^b 1 פְּתִי ||
 c 1 : לָהֶם || ^d 1 דַּעַת || 23 לתוכותי: 6 לתוכות || 27^a 1 c Q כְּשׂוֹאָה; K
 וּמִפְּנֵי 6 || ^{b-b} prb dl m cs || 32? || Cp 2, 3 2 MSS 6 אִם || 6 וּמִפְּנֵי 6
 7 K 6 וּצִפְּן, Q 6 וּצִפְּן, 8 K חֲסִידוֹ, Q 6 חֲסִידוֹ, 6 חֲסִידִים 6 חֲסִידִים 6 חֲסִידִים.

משלי PROVERBIA.

- 1 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן-דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:
- 2 לְדַעַת חֲכָמָה וּמוֹסָר לְהַבִּין אִמְרֵי בִינָה:
- 3 לְקַחַת מוֹסֵר הַשֶּׁבֶל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמִשְׁרִים:
- 4 לְתַתּ לַפְתָּאִים עֲרָמָה לְזַעַר דַּעַת וּמִזְמָה:
- 5 יִשְׁמַע חָכָם וַיּוֹסֶף לִקַּח וְנָבוֹן תַּחֲבִלֹת יִקְנֶה:
- 6 לְהַבִּין מִשָּׁל וּמִלִּיצָה דְּבָרֵי חֲכָמִים וְחִידוֹתָם:
- 7 יִרְאֵת יְהוָה רֹאשִׁית דַּעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר אֲוִילִים בָּזוּ: 8
- 8 שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אֲבִיָּה וְאֶל-תִּפְשׁ תּוֹרַת אִמָּךְ:
- 9 בְּיֹלֹוֹת חֹן הֵם לְרֹאשֶׁךְ וְעֲנָקִים לְגִרְתֶּיךָ:
- 10 בְּנֵי אִם-יִפְתּוּךָ חֲסָאִים אֶל-תֵּבָא: 11 אִם-יֹאמְרוּ־
- לָכֵה אֲתָנוּ גְּאָרְבָּה לָדָם^b נִצְפָּנָה^c לְנָקִי תִנָּם:
- 12 גְּבֻלָּעִים כְּשֹׂאוֹל חַיִּים וְתַמִּימִים כְּיֹרְדֵי בּוֹר:
- 13 כָּל-הַזֶּן יִקָּר נִמְצָא גִמְלָא בְּתִינוּ שָׁלָל:
- 14 גִּזְרֶיךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ כִּי־אֶחָד יִהְיֶה לְכַלְנוּ:
- 15 בְּנֵי^a אֶל-תֵּלֶךְ בְּרֶךְךָ אֲתָם מִנַּע רִגְלֶךָ מִנְּתִיבָתָם:
- 16 כִּי רִגְלֵיהֶם לָבַע יְרוּצוּ וַיִּמָּהְרוּ לְשִׁפְךָ-דָּם:
- 17 כִּי-חֲנָם מִזְרָה^a הִרְשֵׁת^b בְּעֵינֶי כָל-בָּעַל^c כִּנְיָ:

Multi loci huius libri in S secundum G et in G secundum S translati vel redacti sunt || Cp I, 1 ° 1 ? c 5 || אֲשֶׁר מֶלֶךְ בִּי (sed cf Qoh I, 1); 2MSS^{Ken} י' על מ' || 3 cf I, 33; G (στροφὰς λόγων Sap Sal 8, 8 = ?) S מוֹסֵר || 10 ° ca 60MSS G אֶל-תֵּבָא, pc MSS א(1)א; prb dl m cs (= 'וה' || 11 ° nonn vb exc, exempli gr לאמר cf G || 1 ° b || לָכֵה || 1 ° c cf I, 18; ψ I, 8; 56, 7; vel l ? in his 4 loc form a פֶּה insidiari || 14 prps מִנְּתִיבָ(1)תָם || 15 ° dl c G || 1 ° b l c 4 (+ 7 defect) MSS Vrs כִּי רִגְלֵיהֶם לָבַע יְרוּצוּ || 16 ° = Jes 59, 7; Rm 3, 15; > G^Bλλ (G^A c. a + 13MSS sh = m) || 17 ° a 1 מִזְרָה || a בָּעַל extendere || b dl || c 4MSS טש ||

⁶רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרְוֹנָם וַיִּחַרְבּ פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:
⁷לַעֲשׂוֹת גִּקְמָה בְּנוֹיָם אֲזַכְחוֹת בְּלֶאֱמִים:
⁸לֹאֲסֹר מִלְכֵיהֶם בְּזֻקִים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹל:
⁹לַעֲשׂוֹת בָּהֶם^a וּמִשְׁפָּט כְּתוֹב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו
 הִלְלוּ־יְהוָה^b:

150 הִלְלוּ יְהוָה^a

הִלְלוּ־אֵל^b בְּקֹדֶשׁוֹ הִלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזָז:
²הִלְלוּהוּ בִּגְבוּרָתוֹ^a הִלְלוּהוּ בְּרֵב^b גִּדְלוֹ:
³הִלְלוּהוּ בְּתַקַּע שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְּנֶגֶל וּבְנֹזֶר:
⁴הִלְלוּהוּ בְּתֹף וּמִחֹל הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנָּב:
⁵הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְל־שֹׁמֶעַ הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
⁶כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה
 הִלְלוּ־יְהוָה:

9 ^a frt dl || ^b >6 Hie § || Ps 150, 1 ^a >3MSS Hie § || ^b Hie § יְהוָה ||
 2 ^a § בְּנִיבִירְתוֹ || ^b 7MSS § בְּרֵב || 6 >6^{A al} Hie §.

16 הִנָּתַן שִׁלְגַּם בְּצֶמֶר כָּפֹר בְּאֶפֶר יַפְזֹר:
 17 מִשְׁלֵיךְ קִרְחֹו כִּפְתִּים לִפְנֵי קִרְחֹו מִי יַעֲמֹד:
 18 יִשְׁלַח דְּבָרֹו וַיִּמָּסֶם יֵשֶׁב רוֹחֹו וַיִּלּוּ-מִים:
 19 מִגִּיד דְּבָרֹו לִיעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל:
 20 לֹא עָשָׂה כֵּן וְלִכְל־נֹזִי וּמִשְׁפָּטִים בְּל־יָדָעוּם
 הִלְלוּ-יָהּ:

148 תְּלִלוּ יָהּ

1 תְּלִלוּ אֶת-יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם הִלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים:
 2 תְּלִלוּהוּ כָל-מַלְאָכָיו הִלְלוּהוּ כָל-צָבָאוֹ:
 3 תְּלִלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיָּרָח הִלְלוּהוּ כָל-כּוֹכָבֵי אוֹר:
 4 תְּלִלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַפִּיּוֹם אֲשֶׁר וּמַעַל הַשָּׁמַיִם:
 5 יִהְלֹו אֶת-שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וַיִּבְרָאוּ:
 6 וַיַּעֲמִידֵם לְעֵד לְעוֹלָם חֲק־נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר:
 7 תְּלִלוּ אֶת-יְהוָה מִן-הָאָרֶץ תַּנְיִינִים וְכָל-תַּהֲמוֹת:
 8 אֵשׁ וּבָרָד שִׁלְגַּם וְקִיטּוֹר רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה דְבָרֹו:
 9 הַהָרִים וְכָל-נִבְעוֹת עֵץ פָּרִי וְכָל-אֲרָזִים:
 10 הַחֲיָה וְכָל-בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף:
 11 מַלְכֵי-אָרֶץ וְכָל-לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל-שֹׁפְטֵי אָרֶץ:
 12 בַּחֲוָרִים וְגַם-בְּתוֹלוֹת זִמְנִים עַם-נְעָרִים:
 13 יִהְלֹו אֶת-שֵׁם יְהוָה כִּי-נִשְׁגַּב שִׁמּוֹ לְבָדּוֹ
 הוֹדוֹ עַל-אָרֶץ וּשְׁמָיִם: 14 וַיִּרְם^a קֶרֶן וְלַעֲמוֹ
 תַהַלֵּה לְכָל-חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ^b
 הִלְלוּ-יָהּ:

149 תְּלִלוּ יָהּ

1 שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תַּהַלְתּוּ בְּקִתְּל חֲסִידִים:
 2 יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בַּעֲשָׂיו בְּגִי-צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָּם:
 3 יִהְלֹו שִׁמּוֹ בְּמַחֲזֹל בְּתַף וְכִנּוֹר יוֹמְרוּ-לוֹ:
 4 כִּי-רִוְצָה יְהוָה בַּעֲמוֹ יִפְאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה:
 5 יַעֲלֹו חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל-מִשְׁפְּבוֹתָם:

17 °° prps מִים יַעֲמִידוּ (tunc l לקִרְחֹו) || 19 K דְּבָרֹו, Q & דְּבָרִיו || 20 l c יַעֲבֹרֹו || 6 frt l צָבָאוֹ, Q Vrs צָבָאוֹ || 2 K צָבָאוֹ || Ps 148, 1 > Hie S || יָדָעִים || 14 a S || וַיִּרְם || prps קָרְבוֹ || c > S || Ps 149, 1 > Hie S. vel passiv

3 אֶל־תִּבְטְחוּ בְּגִדִּיבִים בְּכֹן־אֲדָם שְׂאִין לוֹ תִּשׁוּעָה:
 4 אֶת־צֶאֱרוֹתָיָא יֵשֶׁב לְאֲדָמָתוֹ בִּנְיוֹם הֵהוּא אֲבָרָב עֲשֵׂת־נִתְּיוֹ:
 5 אֲשָׁרֵי שְׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׁבְרוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיוֹ:
 6 עֲשֵׂה וְשָׁמִים וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם
 הַשֹּׁמֵר אֲמַת לְעֹקֶם: 7 עֲשֵׂה מִשְׁפָּט לְעֹשִׂיקִים
 נָתַן לָחֶם לָרַעֲבִים יְהוָה מִתִּיר אֲסוּרִים:
 8 יְהוָה וּפָקַח עֵינָיו יְהוָה זָקַף כְּפוּפִים
 יְהוָה אֲהַב צַדִּיקִים: 9 יְהוָה שֹׁמֵר אֶת־גִּדְּרֵם
 יִתּוֹם וְאֶלְמָנָה יַעֲזֹר וְדָרָךְ רְשָׁעִים יַעֲזֹר:
 10 יִמְלֹךְ יְהוָה וְלַעֲזוֹלָם אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
 הִלְלוּ־יָהּ:

147 תִּלְלוּ יְהוָה

a בִּי־טוֹב זִמְרָה^b אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נֶאֱוָה^c תִּהְיֶה:
 2 בּוֹזֵגָה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנָם:
 3 הַרְפֵּא לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמַחֲבֹשׁ לְעֻצְבוֹתָם:
 4 מוֹזֵגָה מִסְפָּר לְכּוֹכָבִים לְכָל־שְׁמֹת יִקְרָא:
 5 גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר:
 6 מַעֲזֹד עֲנִיִּים יְהוָה מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַד־אָרֶץ:
 7 עֲנֵנוּ לִיהוָה בְּתוֹדָה זִמְרוּ לְאֱלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר:
 8 הַמִּכְסֶּה שָׁמַיִם וּבְעֵבִים הַמִּכְיֵן לְאָרֶץ מָטָר
 הַמַּצְמִיחַ הָרִים חֲצִירֵי:
 9 נֹתֵן לְבַהֲמָה לַחֲמָה לִבְגֵי עֹרֹב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ:
 10 לֹא בְּגִבּוֹרֶת הַפֹּסֵם יִחַפֵּץ לֹא־בִשְׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה:
 11 רוֹצֵה יְהוָה אֶת־יִרְאָיו אֶת־הַמִּיִּחְלִים לְחִסְדּוֹ:
 12 שֹׁבֵתֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הִלְלֵי אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן:
 13 כִּי־חֹזֶק בְּרִיתִי שְׁעָרֶיךָ בָּרֶךְ בְּנִיךָ בְּקַרְבֶּךָ:
 14 הַשֵּׁם־גְּבוּלֶךָ שְׁלוֹם חֶלֶב חֲטִיִּם יִשְׂבִּיעֶךָ:
 15 הַשֵּׁלֶת אֲמָרְתוֹ אָרֶץ עַד־מִהְרֵה יִרְוֶץ דְּבָרוֹ:

Ps 146, 4 ^{a-a} 1 Mcc 2,63 || ^{b-b} 1 Mcc וְאֲבָרָב || 6 Hie S + כָּל־ || 10 > 63 ||
 Ps 147, 1 ^a 6 + αἰνεῖτε τὸν κύριον = הִלְלוּ־יָהּ || ^b prps וְמָרוּ || ^{c-c} 6 τῷ θεῷ
 ἡμῶν ἡδυνθεῖν = לְאֱלֹהֵינוּ נֶאֱוָה || 8 6 + הָאָדָם || 8 6 + וְעֹשֶׁב לְעֻבּוֹת הָאָדָם || prb haec
 vel sim exc || 12 6 Hie + הִלְלוּ־יָהּ; 6 Hie S novum ps inchoant.

Ps 145, 1 frt dl || 5^{a-a} 1? פְּבֹד הַדָּרֶךְ || 6 K וגִּדְלוּתֶיהָ vel וגִּדְלוּתֶיהָ Q mlt MSS ΘΘΘΘ וגִּדְלֹתֶיהָ || 7^a 1 c רֶב־ (רב) || 8 K וגִּדְלוּתֶיהָ || 9 Θ τοῖς ὑπομένουσιν (= לְכָל pr b Σ Hie וְצֹדֶקְתָּהּ || 10 K וגִּדְלוּתֶיהָ || 11 Hie וְגִבּוֹרֶתָהּ || 12^{a-a} 1? לְאֵדָם || 13 ins c IMS Θ Hie 3 מְלֻכּוֹתֶיהָ || 14 Hie 3 מְלֻכּוֹתֶיהָ || 15 dl c Θ cf 104,27 || 16^a 1 c אֶת || 17 mlt MSS Θ Hie בְּכָל־מַעֲשָׂיו || 18 frt dl || 19 frt dl אֶת || 20^{oo} dl יְהוָה vel אֶת || 21^{oo} add; nonn MSS + וְאֶנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ cf 115,18.

¹¹למען־שמך יהוה ^aתחייני בצדקתך ^b ותצא מצרה נפשי:
¹²ובחסדך תצמית אויבי ותאבדת כל־צורי נפשי
 כי אני עבדך:

144 ילודו

ברוך יהוה צורי
 המלמד יני לקרב אצבעותי למלחמה:
²חסדי ומצודתי משגבני ^b ומפלטי לי
 מגני ובו חסיתי הרווד ^c עמי ^d תחתי:
³יהוה מה־אדם ותדעהו בן־אנוש ותחשבהו:
⁴אדם להבל דמה ימיו כצל עובר:
⁵יהוה הט־שמיך ותרד נע בהרים ויעשנו:
⁶ברוך ברק ותפיצם שלח חציד ותהמם:
⁷שלח ידיך ^a מפרזם ^b פצני והצילני ^b ממים רבים ^c מיד בני
 [גבר:]
⁸אשר פיהם דבר־שוא וימינם ימין שקר:
⁹אלהים שיר חדש אשירה לך בגבל עשור ואמרה־לך:
¹⁰הנותן תשועה למלכים הפוצה את־דנד עבדו ^a
 מתרב רעה: ^b ¹¹פצני והצילני מיד בני־גבר
 אשר פיהם דבר־שוא וימינם ימין שקר:
¹²אשר בגינו ^b ופנטעים מגדלים בנעוריהם ^c
 בנותינו ^d כזוית מחטבות תבנית היכל:
¹³מוזיננו ^a מלאים מפיקים מזן אל־זן
 צאוננו ^b מאליפות מרבבות בחוצותינו:
¹⁴אלופינו ^a מסבלים ^b אין פרץ אין יוצאת ^b ואין צוהה ברחבתינו:
¹⁵אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיהוה אלהיו:

חוקי, סלעי, חסני Ps 144, 2 ^a prps תחייני conjg; dl ? || ^b 6 c ^b b cf 18,3; לי >4MSS || ^c Var^G הרווד, iMS הרודה; cf 18,48 || ^d 1 c compi
 MSS A Hie 58 עמים cf 18,48 || ^e pc MSS תחתי vel K תחתי Q תחתי ||
 3 nonn MSS 5 וכן || 5 2MSS 6MSS 58 שמים cf 18,10 || 7 ^a pl MSS Vrs
 ירד || ^b b dl frt unum vb vel l המשני cf 18,17 || ^c c frt dl cf 11 || 8 frt dl
 cf 11 || 10 ^a iMS 5MSS עבדך || ^b trsp : c 6 || 12 ^a prb dl || ^b 5MSS בניהם
 —יהם 5MSS || 13 ^a 5MSS בנותיהם || ^d pc MSS c 5MSS בערולתם || ^c prps
 prps מוזיננו || ^b 1 b 5MSS ut supra || 14 ^a 5MSS ut supra ||
 b-b frt crp.

- 142 ¹ מִשְׁכִּיל לְדָוִד בְּהִיוֹתוֹ בַּמְעָרָה תְּפִלָּה:
² קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֲזַעַק קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֲתַחֲנוֹן:
³ אֲשַׁפֵּךְ לִפְנֵי שִׁיחִי צָרְתִּי לִפְנֵי אֲנִיד:
⁴ בְּהִתְעַשֵּׁף עָלַי רוּחִי וְאַתָּה יְדַעַת נְתִיבֹתַי
בְּאַרְחֵנוּ אֶהְלֶךְ טָמְנוּ פֶּח לִי:
⁵ הַבֵּיט יְמִין וּרְאֵה וְאִין־לִי מִכִּיר
אֲבַד מְנוּס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי:
⁶ וְעָקַמְתִּי אֵלָיֶךָ יְהוָה אֲמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי
חָלָקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים:
⁷ הִקְשִׁיבָה וְאַל־רַגְנִי כִּי־דָלֹוֹתִי מְאֹד
הִצִּילֵנִי מִדָּדַי כִּי אֲמַצּוּ מִמֶּנִּי:
⁸ הִוְצִיָּאָה מִמִּסְגֵּר וּנְפֹשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שִׁמְךָ
כִּי יִכְתְּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמַל עָלַי:
143 ¹ מִזְמוֹר לְדָוִד
יְהוָה שְׁמַע תְּפִלָּתִי הִאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנִי בְּאֲמַנְתָּךְ עֲנֵנִי
וְאַל־תִּבְזֹּא בַּמִּשְׁפָּט אֶת־עַבְדְּךָ כִּי לֹא־יִצְנֹק לִפְנֶיךָ כָּל־חַי:
³ כִּי רָדָה אוֹיְבִי וּנְפֹשִׁי דָּבָא לְאֶרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבֵנִי בְּמַחְשָׁפִים
⁴ וְנִתְתַּעַשֵּׁף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתַּזְמַם לִבִּי:
⁵ וְצָכַרְתִּי יָמִים^a וּמִקְדָּם הִנֵּיתִי בְּכָל־פְּעֻלָּתְךָ^b בְּמַעֲשֵׂה יְדֶיךָ אֲשׁוּחַח:
⁶ פִּרְשָׁתִּי יְדֵי אֱלֹהֶיךָ נִפְשִׁי וּבְאֶרֶץ־עֲיִפָּה לָךְ סָלָה:
⁷ מִמָּהָר עֲנֵנִי וְיִהְיֶה כְּפִלְתָּה רוּחִי
אֶל־תִּסְתַּר פְּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יָרְדֵי בּוֹר:
⁸ תִּשְׁמָעֵנִי בִּפְקֹר וְחִסְדְּךָ כִּי־בָרָךְ בְּטַחַתִּי
הוֹדִיעֵנִי דָרְדְּנוּ אֱלֹהֶיךָ כִּי־אֱלֹהֶיךָ נִשְׁאֲתִי נִפְשִׁי:
⁹ הִצִּילֵנִי מֵאֹיְבֵי וְיִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ כִּפְתִּי:
¹⁰ לִמְדַנִּי וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי
רוּחְךָ טוֹבָה תִּגְנֹחֵנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר:

Ps 142, 4 6S || נְתִיבֹתַי || 5 prb 1 וּרְאֵה; al שְׁמַאל || 6 ^a frt dl || ^b frt vb
exc || 8 prps || כִּי || Ps 143, 1 S || בְּאֲמַנְתָּךְ || 2 S || תִּבְזֹּא || 3 ^{oo} add e Thr 3,6? ||
5 ^a S || יְהוָה || ^b nonn MSS Vrs || פְּעֻלָּתְךָ || ^c nonn MSS 6 Hie || בְּמַעֲשֵׂי || 6 pl
MSS || בָּא || 7 2MSS S+ || כִּי || 9 IMS || חִסִּיתִי, Hie *protectus sum* = רָפְתִּי;
prps || בְּרָדָךְ = S. || 10 nonn MSS || בְּאֶרֶץ, pc || קוֹיִתִּי vel חִבִּיתִי, סְבִיתִי* ||

וַחֲבָלִים^a פָּרְשׁוּ רִשְׁתִּי^b לִנְד־מַעְגָּל מִקָּשׁוּם שְׁתוּלִי סֵלָה:
 7 אָמַרְתִּי לַיהוָה אֱלֹי אֶתָּה הָאֲנִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנִי:
 8 יְהוָה אֲדָנִי עֲזֹ יְשׁוּעָתִי סִפּוֹתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם גִּשָּׁק:
 9 אֶל־תִּתֵּן יְהוָה מֵאֲוִיָּה^a רָשָׁע זָמְמוּ^b אֶל־תִּפְקֹץ
 יָרוּמוֹ^c סֵלָה^d: 10 רָאשׁ^a מִסִּבֵּי^b עָמַל שִׁפְתֵימוֹ יִכְסּוּמוֹ:
 11 יִמְיטוּ^a עָלֵיהֶם גְּחָלִים בְּאֵשׁ^b יַפְלֹם^c בְּמַהֲמֹזוֹת^d בִּלְיָקוּמוֹ:
 12 אִישׁ לְשׁוֹן בִּלְיָקוֹן בְּאֶרֶץ אִישׁ־הָמָס^a רַע יַעֲזֹבֵנוּ לְמַדְחַפְתִּי^b:
 13 יִדְעֶתָ^a כִּי־עָשָׂה יְהוָה דִּין עָנִי מִשְׁפָּט אֲבִינִים^b:
 14 אַךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁכְּבוּ יִשְׁרוּם אֶת־פְּנֵיךָ:
 141 מִזְמוֹר לְדָוִד

יְהוָה קִרְאֲתִיךָ תוֹשָׁה^a לִי הָאֲנִינָה קוֹלִי בְּקִרְאִי־לָךְ:
 2 תַּבְּזֹן תִּפְלְתִי קִמַּרְתָּ לְפָנֶיךָ מִשְׁאֵת כָּפִי מִנַּחֲת־עָרֹב:
 3 שִׁיטָה יְהוָה שְׁמָרָה^a לְפִי נִצְרָה^b עַל־דֹּל שִׁפְתֵי:
 4 אֶל־תִּטֹּט־לִבִּי לְדַבָּר^a וְרָע לְהַתְעוֹלֵל עַל־לֹת וּבִרְשָׁע
 אֶת־^bאִישִׁים פָּעֲלִי־אֵן וּבִל־אֱלֹהִים בְּמַנְעֻמֵּיהֶם^c:
 5 יְהִלְמֵנִי צְדִיק וְחֶסֶד^a וְיִזְכִּיחֵנִי שִׁמֹּן רָאשׁ^b אֱלִינִי^c רָאשִׁי
 כִּי־עוֹד וְתִפְלְתִי בְּרַעוּתֵיהֶם^d:
 6 גִּשְׁמָמוֹ בִּידי־סֹלַע שִׁפְטֵיהֶם וְשִׁמְעוּ אֲמָרִי כִי נַעֲמוּ:
 7 כְּמוֹ^a פֶּלַח^b וּבִקְעָ^c בְּאֶרֶץ נַפְזָרוֹ עֲצָמֵינוּ^d לְפִי שְׂאוֹל:
 8 כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אֲדָנִי עֵינִי בִּבְּהָ חֲסִיתִי אֶל־תַּעַר נַפְשִׁי:
 9 שִׁמְךָ^a מִיָּדִי פַחַח^a יִקְשׁוּ לִי וּמִקְשׁוֹת^b פָּעֲלִי אֵן:
 10 יִפְלֹ בְּמִכְמָרֶיךָ^a רְשָׁעִים יַחַד^b אֲנֹכִי עַד־אֶעְבּוֹר:

6 ^a prps וַחֲבָלִים || ^b ⑥ + לְרִגְלִי frt recte; trsp ^a || 7 dl c ⑤ || 9 ^a Var^G
 מֵאֲוִי ⑥ ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου || ^b ⑥Σ זָמְמוּ; 1? אֲשֶׁר זָמְמוּ || ^c ⑥ μή ποτε
 ὑψωθῶσιν; 1? אֵל יָרִימוּ || ^d >⑥^A al; 1? עָלִי cf 27,6; prb trsp : || 10 ^a frt l
 רָאשִׁים || ^b prb crpp; ⑥ τοῦ κυκλῶματος αὐτῶν, Hie *conviviarum eorum* || ^c K
 יָרוּמוֹ, 1 יָרוּמוֹ, Q Vrs וְיָמִיטוּ || 11 ^a K וְיָמִיטוּ, al כּוֹסְמוֹ || יְהִי כּוֹסְמוֹ || 12 ^a 1 c ⑥ Hie
 חֶסֶם; frt a et b trsp || ^b prps במהורות cf ἄλλος: ἐσπευσμένως || 13 ^a 1 c Q et pl MSS יִדְעֶתִי || ^b prb vb exc || Ps 141, 1 ^a ⑥
 הַקְשִׁיבָה || ^b prps ⑥ εἰς λόγους || 4 ^a ⑥ || ^b 1 frt נִצְרָה || ^b 1 frt שְׁמָרָה || 3 ^a 1 frt קוֹל תַּחֲנוּנִי || ⑥
 שְׁנֵאת || ^c 2MSS במנעימהם || 5 ^a >⑤ || ^b ⑤ רָשָׁע || ^c mlt MSS יָנִיא || ^{d-d} crpp ||
 vs 6 crpp || 7 ^a crpp || ^b ⑤ פֶּלַח || ^c ⑤ יִבְקַע, ⑤ || ^d ⑤^{MSS} τὰ ὅστα
 αὐτῶν || 8 pc MSS אֱלֹהִים || 9 ^a prps פְּתוּיִם, cf ⑤ *jactatorium* || ^b 1 c ⑥ וְיָמִיטוּ ||
 10 ^a sic ⑥ Hie; ⑤ במִכְמָרֵיהֶם || ^b ⑥ κατὰ μόνας εἰμί; Σ Hie ⑤ c a conjg.

7 זָכַר יְהוָה לִבִּי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם
הַאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ:
8 בַּת-בְּכֹל הַשְׁדּוּדָה^a אֲשֶׁר־יִשְׁלַם-לָךְ^b
אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂנֵמֶלֶת לָנוּ:
9 אֲשֶׁר־יִשְׁאֲחֻז וְנִפֹּץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסָּלַע:

138¹ לְדוֹר^a

אֲדוּךְ^b בְּכָל-לִבִּי נִגַּד אֱלֹתִים אֲזַמְּרֶךָ:

2 אֲשַׁתְּחִיָּה אֶל-הַיִּכָּל קֹדֶשְׁךָ וְאֹדֶה אֶת-שִׁמְךָ עַל-חֲסִדֶּךָ^a וְעַל-אֲמַתְךָ^a
[כִּי-הִגְדַּלְתָּ^b עַל-כָּל-שִׁמְךָ אֲמַרְתָּךְ^b]:

3 בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תִרְהַבְנִי בְּנִפְשִׁי עוֹ:
[יְהוָה]

4 יִיחַדְךָ יְהוָה כָּל-מַלְכֵי-אָרֶץ כִּי שָׁמְעוּ אֲמָרֵי-פִיךָ: 5 וַיִּשְׁירוּ בְּדַרְכֵי
כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה: 6 כִּי-יִרְם יְהוָה וְשָׁפַל יִרְאָה וְגִבָּה מִסְרִתָּק
[יִידַע^b]:

7 אִם-אֶלְךָ בִּקְרֹב צָרָה תִּחְיֵנִי^a עַל אֶפֶס^a אִיבִי תִשְׁלַח יָדְךָ^b וַתּוֹשִׁיעֵנִי
[יִמְיִנֶךָ]:

8 יְהוָה יִגְמַר בְּעָנִי יְהוָה חֲסִדֶּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֶל-תִּרְף:

139¹ לְמִנְצָח לְדוֹד מִזְמוֹר

יְהוָה חֲקַרְתָּנִי וַתִּדַּע:

2 אַתָּה^a יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוֹמִי בְּנִתָּה לְרַעִי מִרְחֹזֶק:

3 אֲרִחִי וְרִבְעִי וְרִיתִי וְכָל-דַּרְכֵי הַסִּבְנָתָה:

4 כִּי אֵין מֶלֶךְ בְּלִשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יִדְרֹעַתָּ כָּלָה:

5 אֲחֹזֹר וְקֹדֶם צִרְתָּנִי וַתִּשֶׁת עָלַי כַּפָּךָ:

6 פְּלִאִיָּה^a נַעֲתָב^b מִמֶּנִּי נִשְׁגָּבָה לֹא-אוּכַל לָהּ:

7 אֲנָה אֶלְךָ מִרוּחְךָ וְאֲנָה מִפְּנֵיךְ אֲבָרַח:

7 frt dl || 8^a ΣΣΘ הַשְׁדּוּדָה || b-b trsp ante בַּת et dl c ? || Ps 138, 1^a > 'A
Sexta || b ins c nonn MSS et Vrs יְהוָה || 2^{a-a} frt dl || b-b crpp; ⑥ Hie
S^{MSS} שָׁם pr שִׁמְךָ; prps שְׁמִיךָ, al dl שִׁמְךָ vel אֲמַרְתָּךְ || 3 prb crpp; ⑥
πολυωρήσεις με; 'A Hie *dilatabis* (a רַחֵב), S *multiplicasti* (a רִבֵּה) || 4 frt
dl || 6^a dl ? || b pr יִידַע ? 1 ? יִרַע cf Hi 34,24, al יִגְדַע || 7^{a-a} nonn MSS אַף עַל
2MSS om אַף; trsp ? אַף ante בִּקְרֹב et dl אִם אֶלְךָ || b nonn MSS יָדֶיךָ ||
8 pl MSS S מַעֲשֵׂה; 4MSS S praem י || Ps 139, 2^a frt dl || b nonn
MSS לְרַעִי || 5^{a-a} ⑥ΑΣ Hie S c 4 conjg; 1 ④ || 6^a K פְּלִאִיָּה, Q פְּלִאִיָּה ||
b 1 prb הִדַּעַת; ⑥S ἡ γυνὴ σου.

- 6 לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 7 לְעֵשָׂה אוֹרִים גְּדִלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 8 אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַשְׁלַת בָּיִז כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 9 אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמַשְׁלוֹת^b בְּלִילָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 10 לְמַבֵּה מַצְרִים בְּבְכוּרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 11 וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 12 בֶּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 13 לְגִזֹּר יַם־סוּף לְגִזְרִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 14 וַיַּעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 15 וַיַּעַר פְּרָעָה וַחֲלִיו בֵּינִם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 16 לְמוֹלִיד עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 17 לְמַבֵּה מַלְכִּים גְּדִלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 18 וַיַּהַרֵּג מַלְכִּים אֲדִירִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 19 לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 20 וַלְעֹז מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 21 וַיִּנָּתַן אֶרֶץ לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 22 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 23 שֶׁשָּׂפֵלְנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 24 וַיַּפְרֶקְנוּ מִצְרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 25 נָתַן לָחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 26 הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 137¹ עַל גְּהִרֹתַי בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־כִּכְנוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן:
 2 עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ כְּגִרֹתֵינוּ:
 3 כִּי שָׁם שָׁאֲלוּנוּ שׁוֹכְנֵינוּ דְּבַר־יִשְׂרָאֵל וַתִּלְלֵנוּ שְׁמִיחָה
 שִׁירֵנוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן:
 4 אֵיךְ גָּשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נָגֶר:
 5 אִם־אֲשַׁכְתֶּךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי:
 6 תִּדְבֹק לְשׁוֹנִי לְחֶכְמִי אִם־לֹא אֶזְכְּרִי
 אִם־לֹא אֲעֵלָה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמִיחָתִי:

9^a frt dl || 15^b Vrs לְמַשְׁלַת || 15^c frt dl, vel וַחֲלִיו || 17 prps גִּזִּים || 21 frt
 hemistich exc cf 135,11 || Ps 137, 1 6 + לָדוֹר || 3^a 8 —ל— || 3^b prps שׁוֹלְלֵינוּ
 vel הוֹלְלֵינוּ || 5 6 Hie תִּשְׁכַּח; prps תִּכְחַשׁ.

135 תָּלְלוּ יְהוָה

תָּלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה תָּלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה:

²שְׁעָמֻדִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ:

³תָּלְלוּ־יְהוָה כִּי־טוֹב יְהוָה זָמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נָעִים:

⁴כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לֹא יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ:

⁵כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וְאֹדֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים:

⁶כָּל־אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיָּמִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת:

⁷מַעַלְה נְשֹׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בָּרָקִים לְמַטֵּר עָשָׂה מְוַצְאֹת

⁸שָׁהֳכָה בְכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאֹד עַד־בְּהֵמָה: [מֵאֻצְרוֹתָיו:

⁹שָׁלַח אוֹתוֹת וּמִפְתִּים בְּתוֹכָכִי מִצְרַיִם בְּפָרְעָה וּבְכָל־עַבְדָּיו:

¹⁰שָׁהֳכָה גִּזְיִם רַבִּים וְהָרַג מַלְכִים עֲצוּמִים:

¹¹לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלַעֲזֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן

וְלִכָּל מַמְלָכוֹת כְּנָעַן:

¹²וַיִּנְתֵּן אֶרֶצָם גִּחְלָה גִּחְלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:

¹³יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זָכְרֶךָ לְדֹר־וָדֹר:

¹⁴כִּי־יִדְּיִן יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עַבְדָּיו יִתְנַחֵם:

¹⁵עֲצַבֵי הַגּוֹזִים כִּסֵּף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:

¹⁶פֶּה־לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:

¹⁷אֲזַנִּים לָהֶם וְלֹא יִאֲזִינוּ אֵף אֵין־יִשְׁרֹחַ בְּפִיהֶם:

¹⁸כְּמוֹתֵם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם כָּל־אֲשֶׁר־בְּיָמָם בָּהֶם:

¹⁹בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אֶחָד בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה:

²⁰בֵּית הַלְלוּ בָרְכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה:

²¹בְּרוּךְ יְהוָה וּמְצִיּוֹן שְׁכֵן יְרוּשָׁלַם

תָּלְלוּ־יְהוָה:

136 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:

²הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:

³הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:

⁴לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֻלוֹת לְבָדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:

⁵לַעֲשֵׂה הַשְּׁמַיִם בְּתִבּוּנָה כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:

Ps 135, 5 ° frt crrp || 6 nonn MSS ובכל Seb || 7 Jer 10,13; 51,16

אֲזַנִּים || 9 1? g || 15 4MSS 6 Hie מַעֲשֵׂי || 17 1MS

c 115,6 יִשְׁמְעוּ || 21 6 ante 136,1 || Ps 136, 4 ° prb unum vb dl.

5 עַד־אֲמַצָּא מָקוֹם לַיהוָה מְשַׁכְּנֹת לְאֲבִיר יַעֲקֹב׃
 6 הִנֵּה־שָׁמַעְנוּהָ בְּאִפְרָתָה מִצְּאֲנוּהָ בְּשִׁדְיֵי־עַר׃
 7 גְּבוּאָה לְמִשְׁכְּנוֹתַי נָשְׁתַּחֲוֶה לַהֲרֹם רִגְלָיו׃
 8 קוֹמָה יְהוָה לְמִנוּחַתָּךְ אֹתָהּ וְאֶרְצוֹן עֲזָךְ׃
 9 כְּהִנֵּךְ יִלְבָּשׁוּ־צִדִּיק וְחֹסִידֶיךָ יִרְגְּנוּ׃
 10 בַּעֲבוּר דָּוִד עֲבָדֶךָ אֶל־תָּשֻׁב פָּנַי מִשִּׁיחֶךָ׃
 11 נִשְׁבַּע־יְהוָה וּלְדָוִד אָמֵן לֹא־יָשׁוּב מִכְּמֶנֶה
 מִפְּרִי בִטְנֶךָ אֲשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃
 12 אִם־יִשְׁמְרוּ בְנֶיךָ וּבְרִיתִי וְעָזְתִּי זֹו אֶלְמַדֵּם
 גַּם־בְּנֵיהֶם עַד־יָעַד יִשְׁכְּנוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃
 13 כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אֹתָהּ לְמוֹשָׁב לֹו׃
 14 זֹאת־מְנוּחַתִּי עַד־יָעַד פֶּה אֲשַׁב כִּי אֹתִיתִי׃
 15 אֵיזֶה בָּרֶךְ אֲבָרֶךָ אֲבִיוֹנִיהָ אֲשַׁבֵּיעַ לֶחֶם׃
 16 וְכִהְיֶה אֶלְבִּישׁ יֵשַׁע וְחֹסִידֶיהָ רִגְן יִרְגְּנוּ׃
 17 שֵׁם אֲנַחְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֹר לְמִשִּׁיחִי׃
 18 אֹזִיבֵיו אֶלְבִּישׁ בָּשֶׁת וְעָלָיו יַצִּיץ נִזְרוֹ׃

133¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד

הִנֵּה מִה־טוֹב וּמִה־נָּעִים שֹׁכֵת אֲחִים גַּם־יִיחָד׃
 2 בְּשִׁמְן הַטּוֹב וְעַל־הָרֹאשׁ יֵרֹד עַל־הַקֶּן
 וְקֹן־אֶהְלֵן שִׁירֹד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו׃
 3 כְּטַל־חֶרְמוֹן שִׁירֹד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן
 כִּי שֵׁם וּצְוָה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃

134¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

הִנֵּה וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה
 הַעֲמָדִים אֲבֹת־יְהוָה^a בְּלִילֹת^b׃
 2 שְׂאוּ־יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה׃
 3 וּבָרַכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֲשֵׂה שְׁמִים וָאָרֶץ׃

6 pl MSS בְּשִׁדְיָה || 8 2Ch 6,41 לְנוֹחַךְ || 9^a 2Ch 6,41 תְּשׁוּעָה || ^b prb praem
 10 cf 16; 2Ch 6,41 וְשִׁמְחוּ בַטּוֹב || 10 2Ch 6,42 + יְהוָה אֱלֹהִים || 11 prb vb
 exc || 12 15 וְעָלְתִּי || 15 prps צִיּוֹן || 18 15 Hie 3 גִּזְרִי || Ps 133, 1 >2MSS
 15MSS Hie 1 || 2 1 frt שִׁירֹד || 3^{a-o} unum vb frt dl || Ps 134, 1^{a-a} 15 (15^a al +)
 135,2 || ^b 15 Hie c 2 conjg; frt vb exc.

על-גבי חרשו חרשים האריכו למענותם:

יהוה צדיק קצין עבֹות רשעים:

יבשו ויפֹגוּ אֲחֹור כֹּל שִׁנְאֵי צִיּוֹן:

יהיו כַּחצִיר גִּנּוֹת^a שְׁקֻדָּת שֶׁלָּהּ^b יבֹשׁ:

שֶׁלֹא מֵלֹא כִפּוֹ קוֹצֵר וְחֲצֹנּוֹ מֵעֶמֶר:

וְלֹא אֲמָרוּ הַעֲבָרִים בְּרַכַּת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

בְּרַכְנוּ אֹתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה:

130ⁱ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיהָ יְהוָה: ²אֲדֹנָי שְׁמַעָה בְּקוֹלִי

תְּהִינָה אָזְנוֹהָ קְשֹׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנֵי:

אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ^a אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד:

כִּי־עֲמֹךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּזְרָא:

קִוִּיתִי יְהוָה קִוִּיתָה^a נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ^b

הוֹחֲלֵתִי: ⁶נַפְשִׁי לֹא־נָגַי מִשּׁוֹמְרִים לְבָקֵר^b שְׁמָרִים לְבָקֵר:

יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עַם־יְהוָה הַחֲסִיד וְהַרְבֵּה עַמּוֹ פְּדוּת:

⁸וְהוּא יַפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

131ⁱ שִׁיר הַמַּעֲלֹת לְדָוִד

יְהוָה לֹא־נָבָה לִבִּי וְלֹא־רָמּוֹ עֵינַי

וְלֹא־הִלַּכְתִּי וּבִגְדֵלּוֹת וּבִגְפָלָאוֹת מִמְּנִי:

אִם־לֹא שׁוֹיִתִּי וְדוֹמָמְתִּי^a נַפְשִׁי בְּגִמְלָ עָלַי אֲמֹ^b בְּגִמְלָ עָלַי:

יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מַעֲתָה וְעֵד־עוֹלָם: [נַפְשִׁי:

132ⁱ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

זְכוֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֲוֹנוֹתָיו:

²אֲשֶׁר גִּשְׁבַּע לַיהוָה נָדָר לֹאֲבִיר יַעֲקֹב:

³אִם־אָבֹא בְּאֵהָל בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרְשׁ יְצוּעֵי:

⁴אִם־אֶתֵּן שְׁנֵת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי תִּנּוּמָה:

Ps 129, 3 K E' למענותם, Q גיתם — || 4 Ⓢ αὐχένα(ς) (pro σχοίνους?) ||
 6^a nonn MSS גִּנּוֹת || ^{b-b} prb 1 שְׁקֻדָּת שֶׁלָּהּ || al שְׁקֻדָּת חֶלֶף || ^c prb dl ||
 Ps 130, 2 dl || 3^a >1MS, Ⓢ tu || ^b pl MSS יהוה || 4 Ⓢ^{MSS} ΣΘ (= תוֹרָה)
 Hie *thira*, 1 Ed תִּירָא || 1 Ⓢ^a 1? קוֹיִתִּי || ^b 1 prb c Ⓢ^A al לְדַבְּרָה; trsp :
 c ⓈE' Ⓢ || 6^a mlt MSS לִיהוָה || ^{b-b} prb dl || 7 prps יַחַל cf Ⓢ^A al || Ps 131,
 1 >Ⓢ^{MSS} Hie || 2^a nonn MSS וְדוֹמָמְתִּי || frt unum vb dl || ^{b-b} dl ? || ^{b-c} Ⓢ^a
 שְׁנֵת || Ps 132, 1 Ⓢ עֲנֹתוֹ || 4 mlt MSS שְׁנֵת.

126¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

בָּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבָת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֻלָּמִים:
² אֲזִי וּמֵלֵא שְׁחֹזק פִּינִי וּלְשׁוֹנִי רָגַה
 אֲזִי וְיָאֲמְרוּ בְּנוֹזִים הַגִּדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהִי:
³ הַגִּדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים:
⁴ שׁוֹבָה^a יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵנוּ^b כַּאֲפִיקִים בְּגִבָּה:
⁵ הַזֵּרְעִים בְּדַמְעָה בָּרָגָה יִקְצְרוּ:
⁶ הִלְלוּ יְלֹד וּבִכָּה נִשְׂא מִשֹּׁף־הַזֶּרַע
 כִּי־יָבֹא בָרָגָה נִשְׂא אֶל־מַתְיוֹ:

127¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְשִׁלְמֹה^a

אִם־יְהוָה וְלֹא־יִבְנֶה בֵּית שׁוֹא עִמָּלוּ^b בִּזְנוּי בָּזֵי^c
 אִם־יְהוָה וְלֹא־יִשְׁמֹר־עִיר שׁוֹא וְשָׁקֵד שׁוֹמֵר:
² שׁוֹא לָכֶם מִשְׁפִּימִי קוֹם מֵאֲחֵרֵי־שִׁבְתִּי
 אֲכָלִי לֶחֶם הַעֲצָבִים בֶּן יִתָּן לִידֵידֹו שְׂנֵא:
³ הִנֵּה גִחַלֹת יְהוָה בָּנִים שֹׁכְרֵי פְרִי הַבֶּטֶן:
⁴ כְּחֻצִּים בֵּיד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים:
⁵ אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר^a אֲשֶׁר מֵלֵא אֶת־אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם
 לֹא־יִבְשׁוּ^b כִּי־יִדְבְּרוּ^c אֶת־אֲוִיבִים בַּשָּׁעַר:

128¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

אֲשֶׁרִי כָל־יְרֵא יְהוָה הִהְלֹךְ בְּדַרְכָּיו:
² וַיִּנְיַע בַּפִּיד כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרִיד וְטוֹב לִידִי:
³ אֲשַׁתִּיד וּכְגֹפֶן פְּרִיָּה בִּירְכָתִי בֵּיתִיד
 בְּנִיד כִּשְׁתַּלִּי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנִיד:
⁴ הִנֵּה כִי־בֵן יִכְרֹךְ גִּבֹּר יְרֵא יְהוָה:
⁵ יִכְרֹכֶךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן וְרֵאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיָּיד:
⁶ וְרֵאָה־בָנִים לְבָנִיד שְׁלֹום עַל־יִשְׂרָאֵל:

129¹ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

רַבַּת צָרְרוּנִי מִנְּעוּרֵי יֹאמֵר־נָא יִשְׂרָאֵל:
² רַבַּת צָרְרוּנִי מִנְּעוּרֵי אֲנִי לֹא־יִכְלוּ לִי:

Ps 126, 1 1 prb שבית || 2 frt dl || 3 frt dl || 4^a 1 ? שב || 5^b K שבותנו || 6^c Hie || 2 || 6^{b-b} MSS בונים || משך || 1 || 6^{oo} || שביתנו || 3 || 3 || 5^a || שבר || 3 || 5^{MSS} || 1 || 3 || 5^c || 1 || 3 || 5^{vel} || 1 || 3 || 5^{frt} || 1 || 3 || 5^{crp} || 1 || 3 || 5^{prps} || 1 || 3 || 5^{cf} || 1 || 3 || 5^{Ps} || 128, 2 > 6 || 4 > 6 Hie S.

8 לִמְעַן אֶתִּי וְרַעֲי אֲדַבְּרָה-נָא שְׁלוֹם בְּךָ:

9 לִמְעַן בֵּית-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ:

123 יִשִּׁיר הַמַּעֲלוֹת

אֲלִיךָ נִשְׁאֲתִי אֶת-עֵינִי הַיֹּשֵׁבִי בַשָּׁמַיִם:

2 הֲגֵה כְּעֵינִי עֲבָדִים אֶל-יָד אֲדוֹנֵיהֶם

כְּעֵינִי שִׁפְחָה אֶל-יָד נִבְרָתָהּ

כִּן עֵינָיו אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁיחַנְנוּ:

3 חֲנֲנוּ יְהוָה חֲנֵנוּ כִּי-רַב שִׁבְעֵנוּ בּוֹ:

4 רַב־תְּשַׁבֵּעַ-לָּהּ נִפְשָׁנוּ^a הִלְעַג הַשָּׂאֲנָנִים^a הִבּוֹז לִגְאֻיִּנִים^b:

124 יִשִּׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד

לֹאֲלֵי יְהוָה שִׁתִּיה לָנוּ יֹאמַר-נָא יִשְׂרָאֵל:

2 לֹאֲלֵא יְהוָה שִׁתִּיה לָנוּ בָקוּם עָלֵינוּ אָדָם:

3 אֲנִי חַיִּים בִּלְעֹנוּ בִּחְרוֹת אַפָּם בָּנוּ:

4 אֲנִי הַמַּיִם שִׁטְפוּנוּ נִחַלָה עָבַר עַל-נִפְשָׁנוּ:

5 אֲנִי עָבַר עַל-נִפְשָׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּדוּנִים:

6 בְּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נִתְּנָנוּ טָרֶף לְשֹׁנֵיהֶם:

7 נִפְשָׁנוּ כַּצִּפּוֹר נִמְלֹטָה מִפֶּה יֹזְקִשִׁים

הַפֶּה נִשְׁבֵּר וְאִנְחָנוּ נִמְלֹטָנוּ:

8 עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

125 יִשִּׁיר הַמַּעֲלוֹת

הַבְּטָחִים בַּיהוָה כְּהַר-צִיּוֹן לֹא-יִמּוּט

לְעוֹלָם יֹשֵׁב^a:² וַיְרוּשָׁלַם הָרִים סָבִיב לָהּ

וַיהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מִעַתָּה וְעַד-עוֹלָם:

3 כִּי לֹא יִנּוּחַ^b שִׁבְט הָרָשָׁע^c עַל גּוֹזַל הַצְּדִיקִים

לִמְעַן לֹא-יִשְׁלַחוּ הַצְּדִיקִים^d בַּעוֹלָתָהּ יְדֵיהֶם:

4 הַיַּיִטִּבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: [יִשְׂרָאֵל:

5 וְהַמַּטִּים^e עַקְלָלוֹתָם וְיִלִּיכֶם יְהוָה אֶת-פְּעָלֵי הָאֵוֶן שְׁלוֹם עַל-

8 frt dl cf 9 || Ps 123, 2 °° dl ? vel vb exc || 3 dl ? || 4 ^{a-a} 6 τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνούουσιν; frt dl (Var) || ^b K לִגְאֻיִּנִים, Q לִגְאֵי יוֹנִים; 1 K c Vrs || Ps 124, 1 >3MSS 6^a al Hie || vs 4 frt dl (= 5) || 6 trsp ^a || 7 °° frt dl, vel vb exc || Ps 125, 1 °° nonn MSS § בְּהַר; trsp frt : post יִמּוּט et 1 תִּשָּׁב; al צִיּוֹן et : לְעוֹלָם; et בִּירוֹ in 2 || 2 6Σ Hie frt recte c 1 conjg || 3 ^a dl ? || ^b 1 prb c 6 יְנִית || ^c 3MSS (6)Σ(§) הָרָשָׁע || ^d frt dl || 5 °° frt dl.

2 יְהוָה^a הִצִּילָה גַפְשִׁי מִשְׁפַּת־שָׁקַר מִלְשׁוֹן^b רִמְיָה:
 3 מִה־יִּתְּנָ^a לָךְ וּמִה־יִּסְרֹף^b לָךְ לְשׁוֹן^c רִמְיָה:
 4 חֲצִי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גִּחְלִי רִתְּמִים:
 5 אֹזֶיחַ־לִי כִּי־גִרְתִּי מִשָּׁךְ^a
 שְׁכָנָתִי עִם־אֱהֵלִי קָדָר:^b
 6 רַבַּת שְׁכָנָה־לָּהּ גַּפְשִׁי עִם שׁוֹנָא שְׁלֹם:
 7 אֲנִי־שְׁלֹם וְכִי^a אֲדַבֵּר הִמָּה^b לְמַלְחָמָה:
 121ⁱ שִׁיר לַמַּעֲלוֹת

אֶשָּׂא עֵינֵי אֶל־הַהָרִים מֵאֵין יָבֹא עֲזָרִי:
 2 עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
 3 אֶל־יִתְּנָ לְמוֹט רִגְלֶךָ^a אֶל־יָנוּם שְׁמֶרְךָ:^b
 4 הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל:
 5 יְהוָה שְׁמֶרְךָ^a יְהוָה צִלְּךָ^b עַל־יַד יְמִינֶךָ:
 6 יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכְכָּה וַיְרֵחַ בַּלַּיְלָה:
 7 יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־גַּפְשֶׁךָ:
 8 יְהוָה יִשְׁמֹר־צִאֲתֶךָ וּבֹאֲךָ מִעֲתָה וְעַד־עוֹלָם:
 122ⁱ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד

שְׁמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה גִּלְךָ:
 2 עֲמֻדֹת הָיָו רִגְלֵינוּ^a בְּשַׁעְרֶיךָ^b יְרוּשָׁלָּם:
 3 יְרוּשָׁלָּם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחִבְרַת־לָהּ יַחְדָּו:
 4 שְׁשֹׁם עָלָיו שְׁבָטִים שְׁבָטֵי־יָהּ
 עֲנוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדֹת לְשֵׁם יְהוָה:
 5 כִּי עָמָה וַיֵּשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפַּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד:
 6 שְׂאֵלוּ שְׁלֹם יְרוּשָׁלָּם יִשְׁלֹי^a אֱהִבְיָךָ^b:
 7 יְהִי־שְׁלֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ:

Ps 120, 2 ^a dl; al dl || מִלְשׁוֹן ר' || ^b cf 3^c || 3 ^a 5 Hie || ^b IMS יִתְּנָ || ^c A || לְשׁוֹן || 5 ^a 1 || מִשְׁכִּי קָשַׁת || ^b vb exc ?, vel ^b Var pro מִשָּׁךְ || Hie || יִסְרֹף || ^c A || לְשׁוֹן || 6 8MSS 5 Hie || שׁוֹנָא || 7 ^a 1 || >2MSS, וכי || IMS Hie || ^b pl MSS || וְאֶל || Ps 121, 1 || עֲזָרִי || 3 ^a pl MSS || רִגְלֶיךָ || ^b pl MSS 5 Hie || וְהָמָה || Ps 121, 1 || יִשְׁמְרֶךָ || ^b 1 || >2MSS || וְצִלְךָ || cf 5 || 6 prps || וְקָרַח || 8 frt dl || 5 ^a 5 Hie || יִשְׁמְרֶךָ || ^b 1 || >2MSS || אֶל || ^a 5 Hie || רִגְלֵי || ^b 1 || c || 5 || בְּשַׁעְרֵי || ^a 5 Hie || שְׁחִבְרַת || 4 trsp || (1 ?) || שְׁחִבְרַת || Hie || שְׁשֹׁם || 5 || >2MSS || אֱהִבְיָךָ || 6 ^a 5 || & || eὐθηνία(v) τοῖς = וְשְׁלוֹה ל' || ^b IMS || אֱהִלְיָךָ || 7 ^a 5 || et 7^b frt trsp.

152 יָקָדַם יְדַעְתִּי מַעֲדוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יִסְדָּתָם:
(ר) 153 רָאָה-עֵינַי וַחֲלָצְנִי כִּי-תוֹרָתְךָ לֹא שִׁבְחָתִי:
154 רִיבָה רִיבִי וּגְאֹלֹנִי לְאַמְרָתְךָ חֲיִנִּי:
155 רָחֹק מִרְשָׁעִים יִשׁוּעָה כִּי-חָלָקְךָ לֹא דָרְשׁוּ:
156 רַחֲמֶיךָ רַבִּים וַיהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חֲיִנִּי:
157 רַבִּים רֹדְפֵי וְצָרִי מַעֲדוֹתֶיךָ לֹא נִטִּיתִי:
158 רָאִיתִי בְּגֹדִים וְאַתְקוּסְטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמְרוּ:
159 רָאָה כִּי-פְקוּדֶיךָ אֶהְבֵּתִי יְהוָה כְּתוֹסֶדֶךָ חֲיִנִּי:
160 רֹאשׁ-דְּבָרְךָ אֱמֶת וְלְעוֹלָם כָּל-מִשְׁפָּט^b צִדְקָה:
(ש) 161 שָׁרִים רֹדְפוּנִי חֲנָם וּמִדְּבָרֶיךָ פָּתַח לְבִי:
162 שֶׁשׁ אֲנֹכִי עַל-אַמְרָתְךָ^a כְּמוֹצֵא^b שְׁלָל רֹב:
163 שֶׁקֶר שָׁנֵאתִי וְאַתַּעֲבֶה תוֹרָתְךָ אֶהְבֵּתִי:
164 שִׁבַּע בַּיּוֹם הִלֵּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפָּטֵי צִדְקָה:
165 שְׁלֹם רֹב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאֵין לָמוֹ מְכַשׁוֹל:
166 שִׁבְרָתִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ עֲשִׂיתִי:
167 שִׁמְרָה גִּפְשִׁי עוֹלָתְךָ וְאַהֲבָם מְאֹד:
168 שִׁמְרָתִי פְקוּדֶיךָ וְעוֹלָתְךָ כִּי כָל-דָּרְכֵי נִגְדָה:
(ת) 169 תִּקְרַב רַגְלִי לִפְנֶיךָ יְהוָה כְּדִבְרְךָ^a הַבִּינְנִי^b:
170 תִּבְּרֹא תַחֲנֹנִתִּי לִפְנֶיךָ כְּאַמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי:
171^a תִּבְרַעְנָה שִׁפְתֵּי תְהִלָּה כִּי תִלְמַדְנִי חֻקֶּיךָ:
172 תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתְךָ כִּי כָל-מִצְוֹתֶיךָ צִדֵּק:
173 תְּהִי-יִידְךָ לְעִזְרִי כִּי פְקוּדֶיךָ בְּחִרְתִּי:
174 תִּתְּאֲבִתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שֶׁעֲשִׂיתִי:
175 תַּחֲיִי-גִפְשִׁי וְתִהְלֹךְ וּמִשְׁפָּט^a יַעֲזֹרֵנִי^b:
176 תַּעֲלִיתִי כִּשְׁשָׁה אֲבֹד בִּקְשׁ עֲבָדְךָ כִּי מִצּוֹתֶיךָ לֹא שִׁבְחָתִי:
120ⁱ שִׁיר הַמַּעֲלֹת

אֶל-יְהוָה בַּצֵּרְתָּהּ לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי:

[illegible]

- 126 עַת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הִפְרוּ תוֹרָתְךָ:
 127 עַל-בֶּן אֲהַבְתִּי מִצִּוֹתֶיךָ מִזֶּהָב וּמִפָּז:
 128 עַל-בֶּן אֲכַל-פִּקְדוֹי כָּל־יִשְׂרָאֵל^a כָּל-אֶרֶץ שְׂקָר שָׁנְאֵתִי:
 129 (פ) פִּלְאֻזֹּת עֲדוּתֶיךָ עַל-כֵּן נִצַּרְתָּם נַפְשִׁי:
 130 פֶּתַח^a דְּבָרֶיךָ^b יֹאִיר^c מִבֵּין^d פְּתִיִּים:
 131 פִּי-רַעֲיוֹתִי וְאִשְׁאַפָּה כִּי לְמִצִּוֹתֶיךָ יֵאָבֵתִי:
 132 פִּגְמָה-אֵלַי וַחֲנֹנִי כִּמְשַׁפֵּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ:
 133 פִּעְעָמִי הֶכֶן בְּאִמְרָתְךָ וְאֶל-תִּשְׁלַט-בִּי כָל-אֹוֹן:
 134 פִּדְנִי מֵעֶשֶׂק אָדָם וְאִשְׁמְרָה פִּקְדוֹנֶיךָ:
 135 פָּגִיךָ הָאֵר בְּעִבְדְּךָ וְלִמְדִנִּי אֶת-חֻקֶּיךָ:
 136 פִּלְגִי-מִים יִרְדּוּ עֵינֵי עַל לֹא-שָׁמְרוּ תוֹרָתְךָ:
 137 (צ) צִדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיִשְׁרָ מִשְׁפָּטֶיךָ:
 138 צִוִּיתָ צֶדֶק עֲדוּתֶיךָ וְאִמּוּנָה מֵאֵד:
 139 צִמְתָּתִנִּי קִנְיָתִי^a כִּי-שָׁכַחְו דְּבָרֶיךָ^b צָרִי:
 140 צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מֵאֵד וְעִבְדְּךָ אֶהְבָּה:
 141 צָעִיר אֲנִכִּי וְנִבְזָה פִּקְדוֹנֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:
 142 צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
 143 צִרְיָמָצוֹק מִצְאוֹנִי מִצִּוֹתֶיךָ שָׁעֲשָׁעִי:
 144 צֶדֶק עֲדוּתֶיךָ לְעוֹלָם הִבִּיגְנִי וְאַחִיָּה:
 145 (ק) קָרָאתִי בְּכָל-לֵב עֲגִנִּי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֲצַרָה:
 146 קָרָאתֶיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאִשְׁמְרָה עֲדוּתֶיךָ:
 147 קִנְיָתִי בְּנֶשֶׁף^a וְאִשְׁנֹעָה לְדְבָרֶיךָ^b יַחֲלֹתִי:
 148 קִדְמֹו עֵינֵי אִשְׁמְרוֹת לְשִׁית בְּאִמְרָתְךָ:
 149 קוֹלִי שִׁמְעָה^a כְּחִסְדְּךָ יְהוָה^a כִּמְשַׁפֵּט^b תִּיגִי:
 150 קִרְבּוֹ רִדְפִי זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רַחֲקוֹ:
 151 קָרֹוב אַתָּה יְהוָה וְכָל-מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת:

126 ל > 1MS Hie || 128 ^{a-a} 1 c 6 Hie לְכָל-פִּקְדוֹנֶיךָ vel לִפְ^b 1 frt יִשְׂרָאֵל ||
 130 ^a Σ Hie *ostium* (פֶּתַח); § פֶּתַח || ^b § דְּבָרֶיךָ || ^c § הָאֵר || ^d Hie § הֶבֶן ||
 133 16MSS 6 קָא || 137 pc MSS 6 חֻקֶּיךָ || 138 Hie § 3B עֲדוּתֶיךָ ||
 139 ^a § קִנְיָתִי cf 69, 10 || ^b mlt MSS § דְּבָרֶיךָ || 144 § עֲדוּתֶיךָ || 145 frt ad
 146 trsp || 146 § עֲדוּתֶיךָ || 147 ^a prps נֶשֶׁף || ^b K לְדְבָרֶיךָ, Q Hie § לְדְבָרֶיךָ ||
 148 nonn MSS 6 Hie רִתִּיךָ || 149 ^{a-a} 6 trsp; 9MSS § בָּח' || 11MSS
 § כִּמְשַׁפֵּט || 150 1 c 12MSS 6Σ Hie § רִדְפִי.

- 98 מֵאִיבִי תִחַפֵּמְנִי מִצֹּלְתְךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי:
 99 מִכָּל־מַלְמְרֵי הַשָּׁפְלִיתִי כִּי עֲדוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִּי:
 100 מִזִּמְנִים אֶתְבוֹנֵן כִּי פִקְדֹנְךָ נִצַּרְתִּי:
 101 מִכָּל־אֶרֶח רַע פָּלֵאתִי רַגְלִי לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבָרְךָ:
 102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִי כִּי־אַתָּה הוֹרַתָּנִי:
 103 מִה־נִּמְלָצוּ לִחְפִּי אִמְרָתְךָ מִדְּבַשׁ לִפִּי:
 104 מִפִּקְדוֹנֶיךָ אֶתְבוֹנֵן עַל־כֵּן שִׁנַּגְתִּי וְכָל־אֶרֶח שָׁקַר:
 105 גִּרְלִי רַגְלִי^a דְּבָרְךָ^b וְאוֹר לְנִתְיָבְתִּי:^(ג)
 106 נִשְׁבַּעְתִּי וְאַקְיִמָּה לְשֹׁמֵר מִשְׁפָּטִי צְדָקָה:
 107 נִעֲנִיתִי עִד־מֵאֹד יְהוָה חֲנִנִי כִדְבָרְךָ:
 108 נִדְּבוֹת פִּי רָצָה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי:
 109 נִפְשִׁי בְּכַפִּי תִמְיֹד וְתוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:
 110 נִתְּנֹו רִשְׁעִים פֶּחַ לִי וּמִפִּקְדוֹנֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי:
 111 נִחַלְתִּי עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שִׁשּׁוֹן לִפִּי הִפָּה:
 112 נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֲקֶיךָ לְעוֹלָם עֲקֹב:
 113 סֶעֱפִים שִׁנַּגְתִּי וְתוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי:^(ד)
 114 סִתְרִי וּמִנִּנִּי אַתָּה לְדַבְּרֶךָ יִחַלְתִּי:
 115 סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרַעִים וְאַצְרָה מִצּוֹת אֱלֹהֵי:
 116 סִמְכֵנִי כְּאִמְרַתְךָ וְאַחִיָּה וְאַל־תִּבְיִשְׁנִי מִשִּׁבְרִי:
 117 סַעֲדֵנִי וְאַוְשָׁעָה וְאַשְׁעָה בְּחֻקֶּיךָ תִּמְיֹד:
 118 סִלִּית כָּל־שׁוֹגִים^a מִחֻקֶּיךָ כִּי־שָׁקַר תִּרְמִיתָם^b:
 119 סִיגִים הַשִּׁבֶּת כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן אֶהְבֵּתִי עֲדוֹתֶיךָ:
 120 סֶמֶר מִפִּקְדֹנְךָ בְּשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי:
 121 עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצֶדֶק בְּלִתְנִיחָנִי לְעֹשֶׁקִי:^(ע)
 122 עָרַב עִבְדְּךָ לְטוֹב אֱלֹהֵי־שִׁמְךָ זָדִים:
 123 עֵינֵי כָלוּ לִישׁוּעַתְךָ וּלְאִמְרַת צְדָקָה:
 124 עֲשֵׂה עִם־עִבְדְּךָ כְּחִסְדְּךָ וְחֻקֶּיךָ לְמַדְנִי:
 125 עִבְדְּךָ־אֲנִי הִבִּינִנִי וְאֶדְעָה עֲדוֹתֶיךָ:

98 l frt c IMS מִצֹּלְתְךָ || 99 s עֲדוֹתֶיךָ || 101 pl MSS Vrs דְּבָרֶיךָ ||
 103 s MSS 536 אִמְרַתֶיךָ || 105 a IMS 6s לְרַגְלִי || b pl MSS דְּבָרֶיךָ || c s
 111 l frt c Hie נִחַלְתִּי || 116 nonn MSS AS בִּא || 117 l prb c Vrs
 118 a Var שִׁגִּים || b prb l c 60 Hie s *תִּרְמִיתָם || 119 l c 3 MSS
 121 עֲשִׂית cf s (faciens) || 122 prps דְּבָרֶיךָ || 121 6MSS עֲשִׂית || 121 6MSS (הַשִּׁבֶּת 6) הַשִּׁבֶּת AZ Hie

- 70 טַפַּשׁ כַּחֲלָב־לִבִּי אֲנִי תוֹרַתְךָ שֶׁשַּׁעֲתִי^b;
 71 מִזֶּבֶל־לִי כִי־עֲנִיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּךָ;
 72 מִזֶּבֶל־לִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאֵלֶיךָ זָהָב וְכֶסֶף;
 73 (י) יִדְרֶךְ עֲשׂוֹנִי וַיְכַוְנֵנִי הִבִּינִי וְאֶלְמַדָּה מִצֹּתֶיךָ;
 74 יִרְאֶיךָ יִרְאֹנִי וַיִּשְׁמְחוּ^a כִּי לְדַבְּרֶךָ^b יִחְלָתִי;
 75 יִדְעָתִי יְהוָה כִּי־צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ וְאִמּוּנָה עֲנִיתָנִי;
 76 יִהְיֶנָּה חֲסִדֶךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ;
 77 וַיְבֹאֲנִי רַחֲמֶיךָ וְאַחִיָּה כִּי־תוֹרַתְךָ שֶׁשַּׁעֲתִי;
 78 וַיִּבְשׂוּ זֵדִים כִּי־שָׁקַר עֲוֹתוֹנִי אֲנִי אֲשִׁית בְּפִקְדֶיךָ;
 79 וַיִּשׁוּבוּ לִי יִרְאֶיךָ וַיִּזְעֻ עֲדֹתֶיךָ;
 80 יִהְיֶה־לִּבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ;
 81 (כ) בָּלַתָּה לְתִשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לְדַבְּרֶךָ יִחְלָתִי;
 82 כָּלוּ עֵינֵי לְאִמְרַתְךָ לֵאמֹר מָתִי תִנַּחֲמֵנִי;
 83 כִּי־הִיִּיתִי כְּנָאֹד בְּקִיטּוֹר חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי;
 84 כַּמָּה יְמֵי־עַבְדְּךָ מָתִי תַעֲשֶׂה בְּרֹדְפִי מִשְׁפָּט;
 85 כָּרוּלִי זָדִים שִׁיחֹת אֲשֶׁר לֹא כְּתוֹרַתְךָ;
 86 כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אִמּוּנָה שָׁקַר רִדְפוּנִי עֲזָרְנִי;
 87 כַּמַּעַט כָּלוּנִי בְּאָרֶץ וְאֲנִי לֹא־עֲזַבְתִּי פִקְדֶיךָ;
 88 כְּחֲסִדֶךָ חִינִי וְאֲשַׁמְּרָה עֲנוֹת פִּיךָ;
 89 (ל) לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נָצַב בַּשָּׁמַיִם;
 90 לְדָר וָדֹר אִמּוּנָתְךָ^a בְּוִנְנָתָ אָרֶץ^b וְתַעֲמֹד;
 91 לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ^a הַיּוֹם כִּי הִכַּל עַבְדֶּיךָ;
 92 לִוְלִי תוֹרַתְךָ שֶׁשַּׁעֲתִי אֲזֹ אֲבִדְתִּי בְּעֵנִי;
 93 לְעוֹלָם לֹא־אֲשַׁכַּח פִּקְדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתִנִּי;
 94 לֶךְ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקְדֶיךָ דָּרָשְׁתִּי;
 95 לִי קִנּוּ רָשָׁעִים לְאַבְדֵּנִי עֲדֹתֶיךָ אֲתַבּוּנּוּ;
 96 לְכָל־תַּכְלָה רָאִיתִי קֶץ רַחֲבָה מִצֹּתְךָ מָאֹד;
 97 (מ) מִה־אֲהַבְתִּי תוֹרַתְךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׁיחֹתִי;

70 ^a IMS c 6S כַּחֲלָב || ^b prps שֶׁשַּׁעֲתִי || 74 ^a ^{MSS} et cognoscent || ^b pl
 MSS 6 לְדַבְּרֶיךָ || 75 Hie טָה — || 79 K וַיִּדְעוּ, Q pl MSS 6 Hie 5 וַיִּדְעִי, 1 Q ||
 81 ^a ^{MS} al רִיךְ || 85 nonn MSS בֵּית || 86 >S || 90 ^a prb 1 אִמְרַתְךָ || ^b 1
 95 Hie 5 הָיוּ מְכַלְכְּלִי prps ^b || לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמַד 6 ^a || 91 ^a || כֹּוֹנֵנָה בְּאָרֶץ ?
 מְלֹאכָה al || קֶץ pr || 96 Var ? || עֲדֹתֶיךָ

- 42 וְאֶעֱנֶה חֲרִפִּי^a דָּבָר כִּי־בִטְחֹתִי בַדְּבָרָךְ^b;
 43 וְאַל־תִּלָּל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת^a עַד־מָאֹד^a כִּי לֹמְשֵׁפֶטֶךָ^b יִחְלֹתִי;
 44 וְאַשְׁמְרָה תּוֹרָתְךָ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד;
 45 וְאַתְּהִלְכָּה בְּרַחֲבָה כִּי פִקְדֹנֶיךָ דָּרָשְׁתִּי;
 46 וְאִדְבַּרְהָ בְּעִדְתֶּיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ;
 47 וְאַשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי^a;
 48 וְאַשָּׂא כִפִּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ^a אֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְאַשִׁיחָה בְּחֻקֶּיךָ;
 49 (י) זָכַרְדְּכָר לְעִבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחְלֹתֵנִי;
 50 נָתַת נַחֲמָתִי בְּעֻנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיַּתֵּנִי;
 51 זָדִים הִלְצֵנִי^a עַד־מָאֹד^b מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי;
 52 זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה וְאַתְּנַחֵם;
 53 וְלִעֲפָה אֲחֻזַּתִּנִּי מִרְשָׁעִים עֲזָבִי תּוֹרָתְךָ;
 54 וּמִרּוֹת הַיּוֹלִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרִי;
 55 זָכַרְתִּי בְּלִילָה שִׁמְךָ יְהוָה וְאַשְׁמְרָה תּוֹרָתְךָ;
 56 נָתַת הִתְהַלְלִי כִּי פִקְדֹנֶיךָ נִצַּרְתִּי;
 57 (ח) חָלָקִי יְהוָה אִמְרָתִי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ;
 58 חֲלִיתִי פָנֶיךָ בְּכָל־לֵב חֲזַנִּי בְּאִמְרָתְךָ;
 59 חֲשַׁבְתִּי דַרְכֵי וְאַשִׁיבָה רַגְלִי אֶל־עֲדוֹתֶיךָ;
 60 חֲשַׁתִּי וְלֹא הִתְמַהֲמַהֲתִי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ;
 61 חֲבַלִּי רִשָּׁעִים עֲזָרְנִי תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי;
 62 חֲצוֹת־לַיְלָה אֶקוֹם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטִי צִדִּיקְךָ;
 63 חָבַר אָנֹכִי לְכָל־אֲשֶׁר יִרְאוּךָ וְלִשְׁמֹרִי פִקְדֹנֶיךָ;
 64 חֲסִדֶּךָ יְהוָה מִלֵּאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לִמְדֵנִי;
 65 (ט) טוֹב עֲשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כַּדְּבָרָךְ;
 66 טוֹב טַעַם וְדַעַת לִמְדֵנִי כִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הִיאֲמַנְתִּי;
 67 טָרָם אֲעֲנֶה אֲנִי שֹׁגֵג וְעֵתָה אִמְרָתְךָ שְׁמֹרְתִי;
 68 טוֹב־אַתָּה וּמַטִּיב לִמְדֵנִי חֻקֶּיךָ;
 69 טִפְּלוּ עָלַי שֹׁקֵר זָדִים אֲנִי בְּכָל־לֵב וְאַצֵּר פִּקְדֹנֶיךָ;

42^a ⑥ Hie § חרפי || pl MSS ⑥ § כַּדְּבָרֶיךָ || 43^{a-a} dl c § || ^b mlt MSS
 דְּבָרֶיךָ ⑥ || 49 || אֶל־מִצְ׳ pr אֵלֶיךָ || 48^{o-o} prb dl; al || מָאֹד + ⑥ || לִמְשַׁפֵּטֶיךָ
 § || 51^a § || אֶלְצֵנִי § || ^{b-b} > § || 57 Hie כַּדְּבָרֶיךָ ⑥^{al} τὸν νόμον σου ||
 58 § || תִּינִי § || 59 || דְּבָרֶיךָ ⑥ || 61 pc MSS || עֲזָרְנִי, al || עֲזָרְנִי || 65 nonn MSS
 || כַּדְּבָרֶיךָ || 66 prb dl || 69^{o-o} prb dl.

- 16 בַּחֲקֹתֶיךָ אֲשַׁמְעֶשֶׂע לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרְךָ:
 17 גָּמַל עַל-עֲבֹדְךָ אֶתִּיה וְאֲשַׁמְרָה דְּבָרְךָ:
 18 גָּל-עֵינַי וְאֶבִּיטָה נְפִלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:
 19 גַּר אֲנֹכִי בָאָרֶץ אֶל-תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצֹּתֶיךָ:
 20 גִּרְסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל-מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל-עֵת:
 21 גְּעֻרַת זָרִים^a אֲרוּרִים^b הַשָּׁנִים מִמִּצֹּתֶיךָ:
 22 גָּל^a מֵעַל חֶרֶף וּבִזּוֹ^b כִּי עָדֹתֶיךָ נִצְרָתִי:
 23 גַּם יֵשְׁבוּ שָׂרִים כִּי נִדְּבָרוּ עֲבֹדְךָ יֵשִׁית בַּחֲקִידָה:
 24 גַּם-עֲדֹתֶיךָ שַׁעֲשַׁעִי אֲנִשִּׁי עֲצָתִי:
 25 דָּבָקָה לְעַפְר נִפְשִׁי חֲיִנִּי כְּדָבָרְךָ:
 26 דְּרָכֵי סִפְרָתִי וּתְעַנִּי לְמִדְנֵי חֲקִידָה:
 27 דָּרְךָ-פְּקוּדֶיךָ הִבִּינֵנִי וְאֲשִׁיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ:
 28 דִּלְפָּה נִפְשִׁי מִתַּעֲנָה קִיַּמִּנִּי כְּדָבָרְךָ:
 29 דָּרְךָ-שֹׁקֵר הָסֵר מִמֶּנִּי וְתוֹרָתְךָ חֲנִנִּי:
 30 דָּרְךָ-אֲמוּנָה בַּחֲרָתִי מִשְׁפָּטֶיךָ שְׁוִיתִי:
 31 דָּבַקְתִּי בְּעֲדֹתֶיךָ יְהוָה אֶל-תִּבְיָשְׁנִי:
 32 דָּרְךָ-מִצֹּתֶיךָ אֶרְוֶן כִּי תִרְחִיב לִבִּי:
 33 (ה) הוֹרֵנִי יְהוָה דָּרְךָ חֲקִידָה וְאֲצַרְנָה עֲקֵב:
 34 הִבִּינֵנִי וְאֲצַרָה תּוֹרָתְךָ וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל-לֵב:
 35 הִדְרִיכֵנִי בְּנִתִּיב מִצֹּתֶיךָ כִּי-בֹו חֲפָצָתִי:
 36 הִט-לִּבִּי אֶל-עֲדֹתֶיךָ וְאֵל אֶל-בָּצַע:
 37 הֶעֱבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׂוָא בְּדֶרֶךְ חֲיִנִּי:
 38 הֶקֶם לְעֲבֹדְךָ אִמְרָתְךָ אֲשֶׁר לִירְאָתְךָ:
 39 הֶעֱבֵר חֶרְפָּתִי^a אֲשֶׁר יִגְרָתִי^b כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים:
 40 הִגֵּה תַאֲבָתִי לְפָקוּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חֲנִנִּי:
 41 (ו) יִיבֹאֵנִי חֲסִדְךָ יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתְךָ:

16 mlt MSS 6S Hie דְּבָרֶיךָ || 17 mlt MSS Vrs דְּבָרֶיךָ || 19 S עֶפֶד cf 39,13 || 21^a 4MSS זָרִים, 1MS S גִּזִּים || 22^a 1 c 6S Hie c הֵשׁ conjg || 22^a 1 c Vrs גָּל || 23^b prb dl c S || 23 S רְשָׁעִים || 24 6 + τὰ δικαιώματά σου || 25 pl MSS 6S דְּבָרֶיךָ, pc MSS 17(1) דְּבָרֶיךָ || 28 pl MSS דְּבָרֶיךָ, 4MSS 6S בְּר' || 30 prb 1 c אֲוִיתִי 6S; אֲוִיתִי || 32 1 ? אֶרְצָה || 37 pl MSS דְּבָרֶיךָ, 1 c 2MSS 6S דְּבָרֶיךָ cf 3. 25 || 38 prps לִירְאִיךָ || 39^{a-a} >S || 41^b > Hie || 41^{oo} 6S וַיִּבְאֵנִי חֲסִדְךָ.

- 18 יִסַּר יִסְרָנִי יְהוָה וְלִפְנוֹת לֹא נִתְּנָנִי:
 19 פִּתְחוּ-לִי שַׁעְרֵי-צֶדֶק אֲבֹא-בָם אוֹדֶה יְהוָה:
 20 זֶה-הַשָּׁעַר לַיהוָה צְדִיקִים יָבֹאוּ בוֹ:
 21 אֲוֹדֶה כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי-לִי לִישׁוּעָה:
 22 אֲבֵן מַאֲסוֹ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנֵּה:
 23 מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ:
 24 זֶה-הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׁמַחָה בוֹ:
 25 אֲנֵנּוּ יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אֲנֵנּוּ יְהוָה הַצְלִיחָה נָא:
 26 בְּרוּךְ הַבֹּא בְשֵׁם יְהוָה בֵּרְכֵנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה:
 27 אֱלֹהֵינוּ וַיֵּאָרֶא לָנוּ
 אֶסְרוּ-חַג^b בַּעֲבָתִים^c עַד-קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ:
 28 אֵלֵי אֲתָהּ וְאוֹדֶה אֱלֹהֵי אֲרוֹמָמֶךָ:
 29 הוֹדִו לַיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
 119 (א) 1 אֲשֶׁר־תִּמְיִי-דָרְךָ תְּהִלָּתִים בְּתוֹרַת יְהוָה:
 2 אֲשֶׁר־נִצְרִי עֲדָתִיו בְּכָל-לֵב יִדְּשׁוּהוּ:
 3 אֵף לֹא-פָעַלְוּ עוֹלָה בְּדַרְכָּיו תִּלְכוּ:
 4 אֲתָהּ צִוִּיתָה פִּקְדֵיךָ לִשְׁמֹר מֵאֵד:
 5 אֲחִלִּי וַיִּכְנוּ דְרָכֵי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ:
 6 אֲזִי לֹא-אֲבֹשׁ בְּתַבִּיטִי אֵל-כָּל-מִצְוֹתֶיךָ:
 7 אֲוֹדֶה בְּנֶשֶׁךְ לִבִּי בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֶי צִדְקָה:
 8 אֶת-חֻקֶּיךָ אֲשַׁמֵּר אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי עַד-מָאֵד:
 9 (ב) 9 בְּמָה יִזְכֶּה-נֶעַר אֶת-אַרְחוֹ לִשְׁמֹר בְּדַבְּרֶךָ:
 10 בְּכָל-לִבִּי דִרְשָׁתֶיךָ אֶל-תִּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ:
 11 בְּלִבִּי צַפְנֹתִי אִמְרֹתֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲחַטָּא-לָךְ:
 12 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לִמְדֵנִי חֻקֶּיךָ:
 13 בְּשִׁפְתֵי סִפְּרֹתִי כָל מִשְׁפָּטֶי-חֵיקֶיךָ:
 14 בְּדַרְךָ עֲדוֹתֶיךָ שִׁשְׁתִּי^a כַּעֲלִי^b כָל-הַיּוֹם:
 15 בַּפִּקְדֹנֶיךָ אֲשִׁיחָה וְאִבִּיטָה אֲרוֹחֹתֶיךָ:

21 1 ? עֲנִיתָנִי || 23 1 frt נִפְלְאוֹת cf 10' A Hie S || 25 nonn MSS novum
 ps inchoant (al a 26) || 27 ^a 1 >IMS S || ^b 1 ? הֵג || ^c vel בְּעֵרְבִים || Ps 119,
 8 trsp ? post אֲשַׁמֵּר || 9 pl MSS בְּדַבְּרֶיךָ, IMS בְּדַבְּרֶךָ, IMS בְּדַבְּרֶיךָ; Vrs
 בְּדַבְּרֶיךָ sine כ || 11 nonn MSS 10 אִמְרֹתֶיךָ S || 13 6MSS S צִדְקָה || 14 ^a 10 ש' ||
^b 1 frt כַּעֲלִי cf 72. 127.

116 אֲנִי יְהוָה אֲנִי עֲבַדְךָ^a
 אֲנִי עֲבַדְךָ בְּנֶאֱמַתְךָ פֶּתַחַת לְמוֹסְרֵי:
 117 לֶךְ-אֲזַבַּח זֶבַח תוֹדָה וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא:
 118 גִּדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם גִּגְדֵה-נָא לְכָל-עַמּוֹ:
 119 בְּחַצְרוֹת וּבֵית יְהוָה בְּתוֹכָךְ^a יְרוּשָׁלַם
 הִלְלוּ-יְהוָה:
 117¹ הִלְלוּ אֶת-יְהוָה כָּל-גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל-הָאֲמִים:
 117² כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֲסִדּוֹ וְאֶמַת-יְהוָה לְעוֹלָם
 הִלְלוּ-יְהוָה:
 118¹ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 118² וְאֶמְרֵנָּה^a יִשְׂרָאֵל^b כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 118³ וְאֶמְרוּ-נָּא בֵּית-אֱהֱרֹן כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 118⁴ וְאֶמְרוּ-נָּא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
 118⁵ מִן-הַמַּצֵּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמִרְחֹב יָה:
 118⁶ יְהוָה לִי לֹא אִירָא מִה-יַעֲשֶׂה לִּי אָדָם:
 118⁷ יְהוָה לִי בַּעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי:
 118⁸ טוֹב לַחֲסוֹת בִּיהוָה מִבְּטָח בְּאָדָם:
 118⁹ טוֹב לַחֲסוֹת בִּיהוָה מִבְּטָח בְּגִדִּים:
 118¹⁰ כָּל-גּוֹיִם סִבְּבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:
 118¹¹ סִבְּבוּנִי גַם-סִבְּבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:
 118¹² סִבְּבוּנִי כְּדִבְרִים רַעֲכוּ^a כְּאֵשׁ קוֹצִים^b בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:
 118¹³ דִּחְתָּה דְּחִיתָנִי לְנֶפֶל וַיְהִי עֲזָרָנִי:
 118¹⁴ עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי-לִי לִישׁוּעָה:
 118¹⁵ קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאַהֲלֵי צִדִּיקִים
 יִמִּין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל: 118¹⁶ יִמִּין יְהוָה רִזְמַמָּה^a יִמִּין יְהוָה עֲשֶׂה
 118¹⁷ לֹא-אֲמוֹת בִּי-אֲחִיָּה וְאֶסְפָּר מַעֲשֵׂי יְהוָה:
 [חֵיל^b]:

116^{a-a} prb crrp || ^b > 5 || 119^a 1? בְּתוֹכִי cf 135,9 || ^b > 5, 6 ante 117,1 ||
 Ps 117, 2 > 5, 6 ante 118,1 || Ps 118, 2^a 6 + בֵּית cf 115,9 || ^b 6 v 2. 3. 4 + כִּי
 טוֹב || 5 sic B c Hie S^c, mlt MSS Edd בְּמִרְחֹבֵיהָ, 6 εἰς πλατυσμόν; a v 5
 nonn MSS nov ps inchoant || 6 6 + בְּעֲזָרִי cf 7 || 10 prps אֲמִילָם || 12^a 6
 κηρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν, 1 frt בְּעֲזָרִי; prps post דִּוְנָג ins 'א' || 13 l frt c 6 Hie גִּדְרֵי || 14 = וְזִמְרַתִּי, sic IMS et Vrs ||
 16^a 6 + me; Hie excelsa || ^{b-b} frt c 6^{MSS} dl || 17 mlt MSS מַעֲשֶׂה.

⁹ ^aיִשְׂרָאֵל בְּטַח ^bבִּיהוָה עֲזָרְךָ וּמִגֹּנֶם הוּא:

¹⁰ בֵּית אֱהֲרֹן בְּטַחוּ בִּיהוָה עֲזָרְךָ וּמִגֹּנֶם הוּא:

¹¹ יִרְאִי יְהוָה בְּטַחוּ בִּיהוָה עֲזָרְךָ וּמִגֹּנֶם הוּא: [אֱהֲרֹן:

¹² יְהוָה זָכְרֵנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית

¹³ יְבָרֵךְ יִרְאִי יְהוָה תִּקְטְנִים עַם־הַגְּדֹלִים:

¹⁴ יִסַּף יְהוָה עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם:

¹⁵ בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

¹⁶ הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי־אָדָם:

¹⁷ לֹא תִמָּתִים יְהַלְלֶיהָ לֹא כָל־יְרֵדֶי דוּמָה:

¹⁸ וְאַנְחֵנוּ^a וְנִבְרַךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם

הַלְלֶיהָ^b:

116 ¹ אֶהְבֵּתִי^a כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי^b תַחֲנוּנִי:

² כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימִי אֶקְרָא:

³ אֶפְפוּנִי וְחַבְלֵי־מָוֶת וּמִצָּרֵי שָׁאוֹל מִצָּאוּנִי צָרָה וַיִּגְזַן אִמְצָא:

⁴ וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא אֲנִה יְהוָה מִלִּטָּה נִפְשִׁי:

⁵ תַּחֲנוּן יְהוָה וְצָדִיק וְאֱלֹהֵינוּ מֵרַחֵם:

⁶ שֹׁמֵר פִּתְאוֹם יְהוָה יִלְתִּי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ:

⁷ שׁוּבִי נִפְשִׁי לְמִנוּחֵיכִי כִי־יְהוָה גָּמַל עָלַיִכִּי:

⁸ כִּי תִלְצֶתָ^a נִפְשִׁי מִמָּוֶת^b אֶת־עֵינַי^c מִן־דִּמְעָה^b אֶת־רִגְלִי^d מִדָּחִי:

⁹ אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:

¹⁰ הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר^a אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד:

¹¹ אֲנִי אֶמְרָתִי בַחֲפוּזִי כָל־הָאָדָם כֹּזֵב:

¹² מִה־אֲשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּנְמוּלוֹתַי עָלַי:

¹³ כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא:

¹⁴ גִּדְרִי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוּזִי:

¹⁵ יִקָּר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו:

9 ^a 21MSS 6S praem בית cf 12 et 135,19 || ^b 1 c 6(S) || 10 1 c (6)S
 בְּטַחוּ || 11 1 c 6S || 18 ^a 6 + oi Zōvtes || ^b 6 Hie ante 116,1 || Ps 116,
 1 ^a prps אֶהְבֵּתִיךְ, al 'יש' כי 'א' יהוה || ^b prb 1 c 6 Hie 3 קול (vel קולי) ||
 2 6MSS κ. ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ בְּיוֹם || 3 prps וּבִשְׁם י' || 3 sic
 6 pro פְּתָאִים || 7 7 — חֲכִי (sg) || 8 ^a 6 Hie 3^{U+MSS} חֲלִץ || ^{b-b} >3, frt b vel c
 Var || ^c 6 Hie עֵינֵי || ^d 6 Hie 3 רִגְלִי || 9 56,14 בְּאֹזַר || 10 novum ps 6 Hie
 inchoant (19MSS v 12); 6 praem Αλληλουια; hic vs prb crpp || ^a 1 ? 'י' ||
 11 'A Hie כֹּזֵב || 14 °- 6A^{al} recte om, cf 18 || 15 1 frt תַּמּוּתָהָ.

113 ¹תִּלְלוּ יְהוָה:

הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה:
²יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
³מִמְּזֶרֶח־שֶׁשֶׁשׁ עַד־מְבֹאֵז מִהֶלֶל שֵׁם יְהוָה:
⁴רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם וְיְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
⁵מִי כִיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמִּנְבִּיתִי לַשָּׁבֹת:
⁶הַמִּשְׁפִּילִי לְרֹאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
⁷מִקִּימִי מַעֲפָר דָּל מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן:
⁸לְהוֹשִׁיבִי ^aעַם־נְדִיבִים ^bעַם נְדִיבִי ^cעַמּוֹ:
⁹מִוֹשִׁיבֵי וְעֹקֶרֶת הַבֵּית אִם־הַבָּנִים ^aשְׂמִחָה
 הִלְלוּ־יְהוָה ^b:

114 ¹בְּצֹאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז:

²הֵיטָה יְהוָה לְקַדְּשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּשְׁלוֹתָיו:
³הַיִּם רָאָה וַיִּגַּם הַיַּרְדֵּן יִסָּב לְאַחֹר:
⁴הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כְּבְּנֵי־צֹאן:
⁵מִה־לֶּךְ הַיָּם כִּי תָגִים הַיַּרְדֵּן תִּסָּב לְאַחֹר:
⁶הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כְּבְּנֵי־צֹאן:
⁷מִלִּפְנֵי אֲדֹן חוֹלֵי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:
⁸הַהֹפְכִי הַצּוֹר אֲנָם־מַיִם חֲלֹמִישׁ לְמַעֲיֵנו־מַיִם:
 115 ¹לֹא לָנוּ וְיְהוָה לֹא־לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תָּן כְּבוֹד עַל־חֲסִדְךָ עַל־
²לִמָּה וְאִמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ־נָא אֱלֹהֵיהֶם:
³וְאֵלֵינוּ בְּשָׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה:
⁴עֲצִבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יָדֵי אָדָם:
⁵פֶּה־לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינִים לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
⁶אֲזָנִים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אָף לָהֶם וְלֹא יִרְחִיחוּ:
⁷יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ בַּגְּרוֹנָם:
⁸כְּמוֹתֵהֶם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר־בִּטֶּחַ בָּהֶם:

Ps 113, 1 ^a Ὁ ἄσθ Hie עַבְדִּים, Eph ἄβδῃ || ^{b-b} ὁ MSS שְׁמוֹ || 6 ^{a-a} frt post 5 a trsp || 7 1S 2,8 מַקִּים || 8 ^a ὁ Hie לְהוֹשִׁיבֵו || ^{b-b} >IMS §; cf 1S 2,8 || ^c prps נְדִיבִים || ^d עַם § || 9 ^a dl frt ה || ^b ὁ ante 114,1 || Ps 114, 7 Vrs ἐσαλεύθη contremescit || Ps 115 pl MSS ὁ Hie § c Ps 114 conjg || 1 mlt MSS Vrs praem ! || 4 ὁ Hie § τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν cf 135,15 || 6 § (135,17^{ms}) אָף || 7 ὁ Hie χεῖρας ἔχουσιν, πόδας ἔ. = לָהֶם ut 5sq.

- (פ) ⁹ פְּדוּת וּשְׁלַח לְעַמּוֹ
 (צ) צִוְה־לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
 (ק) קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:
 (ר) ¹⁰ רְאִישִׁית חֲכָמָה^a וַיֵּרָאֵת יְהוָה
 (ש) שֶׁכֶּל טוֹב לְכָל־עֲשִׂיהֶם^b
 (ת) תִּהְלֹתוֹ עֲמֻדַת לָעֵד:
 112 תִּלְלוּ יְהוָה

- (א) אֲשֶׁר־אִישׁ יֵרָא אֶת־יְהוָה
 (ב) בְּמַצֹּתָיו חֲפֵץ מְאֹד:
 (ג) ² גִּבּוֹר^a בְּאַרְץ^b יְהוָה וַיִּרְעֶז
 (ד) דּוֹר יִשְׂרָאֵל וַיְבָרֶךְ:
 (ה) ³ הוֹי־וְעַשֶׂר בְּבֵיתוֹ
 (ו) וַיִּצְדָּקְתוֹ עֲמֻדַת לָעֵד:
 (ז) ⁴ זָכַח^a בַּחֲשֹׁךְ אֹרֶךְ^a לַיִּשְׁרָאֵל
 (ח) חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק^b:
 (ט) ⁵ טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹחֶה
 (י) יִכְלָל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט:
 (כ) ⁶ כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יָמוּט
 (ל) לִזְכֹּר עוֹלָם יְהוָה צַדִּיק:
 (מ) ⁷ מְשֻׁמוּעָה רָעָה לֹא יֵירָא
 (נ) נִכּוֹן לָבוֹ בְּטַח בְּיְהוָה:
 (ס) ⁸ סֶמֶךְ לָבוֹ לֹא יֵירָא
 (ע) עַד אֲשֶׁר־יֵרָאֶה בְּעָרָיו:
 (פ) ⁹ פֶּזֶז וְנָתַן לְאֲבוֹנִים
 (צ) צִדְקָתוֹ עֲמֻדַת לָעֵד
 (ק) קָרְנוֹ תָרוּם בְּכָבוֹד:
 (ר) ¹⁰ רָשַׁע יֵרָאֶה וְיִכָּעַם
 (ש) שִׁנּוּי יִחַר־ק וְנִמְסָם
 (ת) תִּפְאוֹת רַשְׁעִים תֵּאֱבֹד:

10 ^a prps דַּעַת cf Prv 1,7 || ^b 6 Hie § prb עֲשִׂיהֶם || Ps 112, 2 ^a prps גִּבּוֹר ||
^b ? dl || 4 ^{a-a} frt unum vb dl || ^b frt ן dl || 5 frt 1 דְּרָכָיו cf Sir 49,9 || 6 prb
 dl vel post a trsp || 7 frt dl || 9 ? gl || 10 prb 1 תִּקְנוֹת cf Hi 8,13; Prv 10,28.

עֲדֹאשִׁית אֵיבִיךָ׃ הֵלֵם לְרִגְלֶיךָ^b׃
 מִטָּה עֲזָךְ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רֹדֶה בְּקֶרֶב אֵיבִיךָ׃
 עֲמֹךְ^a נִדְבַת בָּיִם תִּלְקֶךָ
 בְּהִדְרִי^b קָדַשׁ מִרְחֹם מִשְׁחָרֹץ^d לֵךְ טָל^d יִלְדֶּתְךָ׃
 גִּשְׁפֵּעַ יְהוָה וְלֹא יִנָּחֵם
 אֶתֶּהֱכִתָּ לְעוֹלָם עַל־דִּבְרֹתֵי מַלְכֵי־צָדִק׃
 אֲדַגֵּי עַל־יְמִינֶךָ מִחֵץ בָּיִם־אִפּוֹ מַלְכִּים׃
 יִדְּרִין בְּגוֹזִים מִלֵּא גִּזְיוֹת^a מִחֵץ רֹאשׁ^b עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃
 מִנְחַל בְּדֶרֶךְ יִשְׁתָּה^a עַל־כֵּן יִרְיִם^b רֹאשׁ׃

111 תִּלְלוּ יְהוָה

- (א) אֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵב
- (ב) בְּסוֹד יִשְׁרִים וְעֵדָה׃
- (ג) גְּדֻלִּים מַעֲשֵׂי יְהוָה²
- (ד) דְּרוֹשִׁים לְכָל־חַפְצֵיהֶם׃
- (ה) הוֹדִיָּה־הֵרָר פִּעְלֹו³
- (ו) וְצִדְקָתוֹ עֲמֶדֶת לְעַד׃
- (ז) זָכַר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו⁴
- (ח) חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה׃
- (ט) טִרְף נָתַן לִירְאָיו⁵
- (י) יוֹזֵר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃
- (כ) כָּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ⁶
- (ל) לָתֵת לָהֶם גִּתְלַת גּוֹיִם׃
- (מ) מַעֲשֵׂי^a יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט^b
- (נ) נִאֲמָנִים כָּל־פְּקוּדָיו׃
- (ס) סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם⁸
- (ע) עֲשׂוּיִם בְּאֵמֶת וַיִּשָּׁר׃

1 ^b ל >9MSS || 2 6S ור', prps רדה || 3 ^a 6AE עמך || ^b mlt MSS Σ Hie
 מִשְׁתַּחֲוִיָּה לְמֶלֶךְ prps מִשְׁחָרֹץ 6S || ^c Εβρ^h μεσσαρ 6S || firt recte || ^{d-d} >6 || ^e Εβρ^h
 ιελεδεθεχ, pl MSS 6S || ילדתך prps מִשְׁחָרֹץ... ילדתך || 4 nonn MSS דִּבְרָתוֹ || 5 pl MSS יהוה || 6 ^a AΣ Hie
 גִּזְיוֹת || ^b 6MSS S || ^{a-a} prps יִשְׁקָה || 7 ^a IMS ראשי 6S || ראשים 6S || 2MSS + הללויה (2 om III, I) || Ps III, 2 IMS
 עֲשׂוּיִם בְּאֵמֶת וַיִּשָּׁר || ^{b-b} firt unum vb dl || 8 1 c Vrs וַיִּשָּׁר || 7 ^a pl MSS Hie S מעשה ||

108 שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד:

- ²נִכְזֹן לְבִי אֱלֹהִים^a
 אֲשִׁירָה^b וְאַזְמִירָה אֶת־כְּבוֹדִי^b:
³עֹרָה תִנְבֵּל וְכִזֹּר אֲעִירָה שָׁחַר:
⁴אֲזִידָה בְּעַמִּים וַיהוָה^a וְאַזְמִירָה^b בְּלִאָמִים:
⁵כִּי־גִדּוֹל מַעַל־שָׁמַיִם חִסְדֶּךָ וְעַד־שָׁחֲקִים אֲמַתְךָ:
⁶רְוִמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ:
⁷לְמַעַן יִחַלְצֵנִי וַיְדִידֶךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנוּ:
⁸אֱלֹהִים וּדְבַר בְּקִדְשׁוֹ אֲעֲלֶזָה אֲחַלְקָה שְׂכֵם וְעַמֶּק סִכּוֹת אֲמַדֶּךָ:
⁹לִי גִלְעָד וְלִי^a מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מַעֲזוֹ רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחַקְקִי^b:
¹⁰מוֹאָב וְסִיר רַחֲמֵי עַל־אָדָם אֲשַׁלְּיָךְ נַעֲלִי עַל־פְּלִשְׁתִּים אֲתַרְזַעַע:
¹¹מִי יִבְלִנִּי עִיר מִבְּצָרָא^a מִי נִתְּנִי^b עַד־אָדָם:
¹²הֲלֹא־אֱלֹהִים זִנְחִתָּנוּ וְלֹא־תִצָּא אֱלֹהִים^b בְּצָבָאֲתֵינוּ:
¹³הִבֵּה־לָנוּ עֹזֶרֶת מִצָּר וְשׂוֹא תִשׁוּעַת אָדָם:
¹⁴בְּאֱלֹהִים נַעֲשֶׂה־חֵיל וְהוּא יְבוֹם צָרֵינוּ:

109 לְמִנְצַח לְדָוִד מִזְמוֹר

אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אֶל־תַּחֲרֹשׁ:

- ²כִּי פִי רָשָׁע^a וּבִפְיִי־מִרְמָה^b עַל־פִּתְחוֹ וּדְבָרוֹ אֱתִי לְשׁוֹן שֹׁקֵר:
³וּדְבָרִי שִׁנְאָה סִבְבוּנִי וַיִּלְחַמוּנִי חֲנָם:
⁴תַּחַת־אֶהְבֵּתִי וְשִׁטְנוֹנִי וְאֲנִי תִפְלָה:
⁵וַיִּשְׁמֹאוּ^a עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׁנְאָה תַּחַת אֶהְבֵּתִי:
⁶הִפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׁטָן יַעֲמֵד עַל־יְמִינוֹ:
⁷בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וְתִפְלֹתוֹ תִּהְיֶיהָ לְחַטָּאָה:
⁸וַיְהִיו־יָמָיו מַעֲטִים פִּקְדָתוֹ יִקַּח אַחֵר:
⁹וַיְהִיו־בָּגְדָיו יְתוּמִים וְאֲשֵׁתוֹ אֶלְמָנָה:

Ps 108, 1 pc MSS לְאֶסֶף || 2^a ins c 5 MSS 6S נִכְזֹן cf 57,8 || ^{b-b} cf ad 57,8sq; IMS 'נָא' אֶת־כ־; IMS c 6S 'כִּי' || nonn MSS + כְּבוֹדִי || עֹרָה, IMS + כְּבוֹרִי || עֹרָה כְּבוֹרִי || 4^a 57,10 אֲזִידִי || ^b c pc MSS et 57,10 dl 1 || 5 l c 3 et 57,11 || 6 dl 1 c 57,12 || 7 K וְעֲנֵנִי, Q Vrs וְעֲנֵנִי, cf 60,7 || 8 IMS ואעלה, 6 ψψωθσσομαι, cf ad 60,8 || 9^a mlt MSS 6S Hie וְלִי cf 60,9 || ^b cf ad 60,9 || 11^a pl MSS מִצָּר cf ad 60,11 || ^b 1 יִתְּנִי || 12^a nonn MSS 6 c 60,12 + אֶתָּה || ^b >6MSS, cf ad 60,12 || Ps 109, 2^a 1 frt רָשָׁע || ^{b-b} ? dl || ^c 6S Hie פְּתוּחַ vel נִפְתָּח || 4 l ? אֶת־תִּפְלֹתִי לָהֶם cf 3 || v 5 frt dl (gl) || ^a 1 frt וְשִׁיבוֹ cf 3 || 9 ins ? תַּחֲיִי.

- 17 אֱוִילִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעֵם וּמַעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְּעֲנוּ:
 18 כָּל-אֶכָּל תִּתַּעֲב נַפְשָׁם וַיִּנְיֻעוּ עַד-שַׁעְרֵי מוֹת:
 19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל-יְהוָה בְּצַר לָהֶם מִמַּצְקוֹתֵיהֶם וּשְׁיֵעֵם:
 20 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם:
 21 יִזְדּוּ לַיהוָה חֲסִדּוֹ וַנִּפְלְאוּתוֹ לִבְנֵי אָדָם:
 22 וַיִּזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וַיִּסְפְּרוּ מַעֲשָׂיו בִּרְנָה:
 23° וַיִּזְרְי הַיָּם בְּאַנְיּוֹת עֲשֵׂי מְלָאכָה בַּמַּיִם רַבִּים: c
 24 תִּמְהָ רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וַנִּפְלְאוּתוֹ בְּמִצְוֹתָה: c
 25 וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רִיחַ סַעֲרָה וַתְּרוֹמֵם^b גִּלְיוֹ: c
 26 יַעֲלֻ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְּהוֹמוֹת נַפְשָׁם בִּרְעָה תִתְמוֹנָג: z
 27 יִתְנוּגוּ וַיִּנְוֻעוּ כַּשֶּׁכּוֹר וְכָל-חֲכָמָתָם תִּתְבַּלַּע: c
 28 וַיִּזְעֲקוּ אֶל-יְהוָה בְּצַר לָהֶם וּמִמַּצְקוֹתֵיהֶם וּצְיָאֵם:
 29 יִקָּם סַעֲרָה לְדָמָה וַיַּיַּחֲשׂוּ גִלְיָהֶם:
 30 וַיִּשְׁמְחוּ כִּי-יִשְׁתַּקּוּ וַיִּנָּחֵם אֶל-מַחֲזֹז חֲפָצָם:
 31 יִזְדּוּ לַיהוָה חֲסִדּוֹ וַנִּפְלְאוּתוֹ לִבְנֵי אָדָם:
 32 וַיִּרְוּמֻמוּהוּ בְּקַהֲל-עָם וּבְמוֹשָׁב זִקְנִים יִהְלֹוהוּ:
 33 יֵשֶׁם נְהַרְוֹת לְמִדְבָּר וּמִצְאֵי מַיִם לְצִמְאֻן:
 34 אֶרֶץ פְּרִי לְמִלְחָה מְרֻעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ:
 35 יֵשֶׁם מִדְבָּר לְאַנְם-מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמִצְאֵי מַיִם:
 36 וַיִּוֹשֵׁב שָׁם רַעֲבִים וַיִּכְוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב:
 37 וַיִּזְרְעוּ שְׂדוֹת וַיִּטְעוּ כִּרְמִים וַיַּעֲשׂוּ פְרִי תְבוּאָה:
 38 וַיִּבְרַכֵּם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבָהֱמָתָם לֹא יִמְעִיט:
 39 וַיִּמְעֲטוּ וַיִּשְׁחֻ מַעְצָר רַעַה וַיִּגְזֹן:
 40° שִׁפְךָ בּוֹז עַל-גְּדִיבִים וַיִּתְּעֵם בְּתָהוּ לֹא-דֶרֶךְ: c
 41 וַיִּשְׁלַב אֲבִיזֹן מַעֲוִי וַיֵּשֶׁם כָּצֹאן מִשְׁפָּחוֹת:
 42 יִרְאוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְחוּ וְכָל-עוֹלָה קִפְצָה פִּיהָ:
 43 מִי-חֲכָם וַיִּשְׁמַר-אֱלֹהֵה וַיִּתְּבוֹנְנוּ חֲסִדֵי יְהוָה:

17 crpp; 1MS אֱוִילִים, Ⲭⲥ ἀντελάβετο αὐτῶν; prps אֱוִילִים vel חוֹלִים ||
 20 l מִשְׁחַת חֵיתָם (al וּמִלְטָם) || 21 ut 8 || 23—27 sic Ⲙ (ג invers) || 24 pl
 MSS מַעֲשָׂה || 25^a Ⲭ Hie וַיַּעֲמֵד ||^b Ⲭⲥⲥ מִם— || 26 frt dl || 27 pl MSS וַיִּתְנוּגוּ, 1
 frt וַיִּתְנוּגוּ || 29 l prb c ⲥ הַיָּם || 30 l frt שְׁתַּקּוּ || 31 ut 8 || 37 frt dl || 39 l
 ? עֲרִצִּים; frt vb exc || v 40 frt add cf H1 12,21. 24, vel trsp ante 39 cf ג
 invers || 43 l c Hie ⲥ וַיִּתְּבוֹנְנוּ.

41 וַיִּתְּנֵם בְּיַד-גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שְׁנֵאֵיהֶם:
 42 וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכְנְעוּ תַּחַת יָדָם:
 43 פְּעָמַיִם רַבּוֹת יִצְּלֻם וְהִמָּה יִמְרוּ בַּעֲצָתָם^a וַיִּמְכְּרוּ בְּעֵינָם^b:
 44 וַיִּירֹא בָצָר לָהֶם בְּשִׁמְעוֹ אֶת-רִנָּתָם:
 45 וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם^a כָּרַב חֲסָדוֹ^b:
 46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָל-שׂוֹבֵיהֶם:
 47 הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ הֵאֱלֹהֵינוּ^a וְקַבֵּצֵנוּ^b מִן-הַגּוֹיִם
 לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֶלְתְּךָ:
 48 בָּרוּךְ יְהוָה וְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן-הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
 וְאָמַר כָּל-הָעָם אָמֵן^a
 הִלְלוּ-יְיָ^b:

ספר חמישי

107¹ הֲדָו לַיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
 2 וַיֹּאמְרוּ גְאוּלַי יְהוָה אֲשֶׁר גָּאֲלָם מִיַּד-צָר:
 3 וּמֵאֲרָצוֹת קְבָצָם מִמִּזְרַח וּמִמְעַרֵב מִצָּפוֹן וּמִיָּם:
 4 תָּעוּ^a בַּמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ^b עִיר מוֹשָׁב לֹא מֵצְאוּ:
 5 רַעֲבִים גַּם-צִמְאִים נִפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַמֵּף:
 6 וַיִּצְעֲקוּ אֶל-יְהוָה בָּצָר לָהֶם מִמִּצְוֹקוֹתֵיהֶם וַיִּצְלָם:
 7 וַיִּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵלַכְת אֶל-עִיר מוֹשָׁב:
 8 וַיּוֹדוּ לַיהוָה חֲסָדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם:
 9 כִּי-הִשְׁבִּיעַ נֶפֶשׁ שְׁקָקָה וְנִפְשׁ רָעֵבָה מִלֶּא-טוֹב:
 10 יִשְׁבִּי חֲשֹׁךְ וְצִלְמוֹת אֲסִירִי עָנִי וּבְרוֹל:
 11 כִּי-הִמְרוּ אִמְרֵי-אֵל וַעֲצָת עֲלִיוֹן נֶאֱצוּ:
 12 וַיִּכְנַע בַּעֲמַל לָבָם כָּשְׁלוּ וְאִין עֶזֶר:
 13 וַיִּזְעֲקוּ אֶל-יְהוָה בָּצָר לָהֶם מִמִּצְוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁעֵם:
 14 וַיִּצְיֵאֵם מִחֲשָׁךְ וְצִלְמוֹת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנָּתֵק:
 15 וַיּוֹדוּ לַיהוָה חֲסָדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם:
 16 כִּי-שָׁבַר דִּלְתוֹת נַחֲשֶׁת וּבְרִיתִי בְרוֹל גִּדָּע:

43^a l frt בעצתו || ^{b-b} prb gl || ^c l וימקו cf Lv 26,39 || 44^a IMS 6A al + κύριος || 45^a S וינחם || ^b K חסדו, Q mlt MSS S חסדיו || 47^{a-a} ICh 16,35 וישענו || ^b ICh + והצילנו || 48^a S Hie + אמן || ^b >S; 6 ante 107,1 || Ps 107, 3 prps מימין || 4^a l תעי cf 10. 23 || ^b l דרך et trsp A c 6S || 8 6 Hie חסדו, S חסדו || 12 ויכנע || 15 ut 8.

- 14 וַיִּתְּנוּ תְּאוֹהָ בַּמִּדְבָּר וַיִּנְסוּ-אֶל בִּישְׁמִיּוֹן׃
 15 וַיִּתְּנוּ לָהֶם שְׂאֵלָתָם וַיִּשְׁלַח רִזְוֹן בְּנִפְשָׁם׃
 16 וַיִּקְנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְהוָה׃
 17 תִּפְתַּח-אֶרֶץ וּתְבַלַּע דָּתָן וְתָכֶם עַל-עֲדַת אֲבִירָם׃
 18 וּתִבְעַר-אֵשׁ בְּעֵדָתָם לְהַכֹּה תִלְהַט רָשָׁעִים׃
 19 וַיַּעֲשׂוּ-עֵגֶל בַּחֲרֹב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמַּסֻּכָּה׃
 20 וַיִּמְיָרוּ אֶת-כְּבוֹדָם בַּתְּבֻנִית שׁוֹר אֲכַל עֵשֶׂב׃
 21 שָׁכְחוּ אֶל מַוְשִׁיעֵם עֲשֵׂה נִדְלוֹת בְּמִצְרַיִם׃
 22 גִּפְּלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם נִזְרָאוֹת עַל-יַם-סוּף׃
 23 וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִיךְ לִוְיִי מֹשֶׁה בְּחִירוֹ
 עֹמֵד בַּפָּרִץ לִפְנֵי לְהַשִּׁיב חֲמָתוֹ מִהַשְׁחִית׃
 24 וַיִּמָּאֱסוּ בְּאֶרֶץ חֲמֻדָּה לֹא-הָאֱמִינוּ לְדַבְּרוֹ׃
 25 וַיִּרְגְּנוּ בְּאַהֲלֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ בְקוֹל יְהוָה׃
 26 וַיִּשָּׂא יְדֹו לָהֶם לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר׃
 27 וּלְהַפִּיל זֶרַעַם בְּגוֹיִם וּלְזַרוֹתָם בְּאַרְצוֹת׃
 28 וַיַּצְמִדוּ לְבַעַל פָּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים׃
 29 וַיִּכְעִסוּ בְּמַעֲלֵיהֶם וּתְפָרִץ-בָּם מַגֵּפָה׃
 30 וַיַּעֲמִד פִּינָחָם וַיַּפְּלֵל וַתַּעֲזַר הַמַּגֵּפָה׃
 31 וַתִּחַשֵּׁב לוֹ לַצִּדְקָה לְדָר זֶדֶר עַד-עוֹלָם׃
 32 וַיִּקְצִיפוּ^a עַל-מִי מְרִיבָה וַיִּרְעַ^b לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם׃
 33 כִּי-הִמְרוּ אֶת-רוּחוֹ וַיִּבְטֹא בַשִּׁפְתָּיו׃
 34 לֹא-הִשְׁמִידוּ אֶת-הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם׃
 35 וַיִּתְּעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם׃
 36 וַיַּעֲבְדוּ אֶת-עַצְבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ׃
 37 וַיִּזְבְּחוּ אֶת-בְּנֵיהֶם וְאֶת-בָּנוֹתֵיהֶם לַשָּׁדִים׃
 38 וַיִּשְׁכְּחוּ דָם נָקִי דִם-בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָבְחוּ לַעֲצֻבִי
 כִנְעֹן וַתִּחַנֵּף הָאֶרֶץ בְּדָמִים׃
 39 וַיִּסְמְאוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְּמַעֲלֵיהֶם׃
 40 וַיַּחֲרִיף יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיִּתְּעַב אֶת-נִחְלָתוֹ׃

15 prps *רִזְוֹן cf 6 et Nu 11,20 || 20 Tiq soph pro כְּבוֹדוֹ, 6^A al τὴν δόξαν
 αὐτοῦ, al αὐτῶν || 25 nonn MSS ולא || 27 1 לְהַפִּיץ cf Ez 20,23 || 29 6MSS
 6 Hie S וַיִּכְעִסוּהוּ || 32 ^a 6S וַיִּרְעַ || ^b S וַיִּרְעַ || 33 1 ? הִמְרָה || 36 nonn
 MSS וַיִּהְיוּ || 38 ^{oo} prb gl.

35 וַיֵּאבֶל כָּל־עֵשָׂב בְּאַרְצָם וַיֵּאכֹל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 36 וַיָּדָה כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רִאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
 37 וַיִּזְצִיאוּם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 38 שָׁמַח מִצָּרִים בְּצִאתָם כִּי־נָפַל פָּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
 39 פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּה וְאֵשׁ לְהַאִיר לַיְלָה:
 40 שָׁאֵל^a וַיִּבְאֵה^b שְׁלֹ^c וְלָחֶם שָׁמִים^d יִשְׁבִּיעֵם:
 41 פָּתַח צִוֵּר וַיִּנְוְבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר:
 42 כִּי־זָכַר אֶת־דָּבָר קִדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ:
 43 וַיִּזְצֵא עֲמֹו בְּשִׁשּׁוֹן בָּרָנָה אֶת־בְּחִירָיו:
 44 וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת נֹזִים וַעֲמַל לְאֻמִּים יִרְשׁוּ:
 45 בַּעֲבוּר וַיִּשְׁמְרוּ חֻקָּיו וַתּוֹרַתּוֹ יִגְדְּלוּ
 תִּלְלוּ־יְהוָה:

106 ⁱ תִּלְלוּ יְהוָה

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעֹזְלָם חֲסִדּוֹ:
 2 מִי יִמְלִל גְּבוּרֹת יְהוָה יִשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ:
 3 אֲשֶׁר־יִשְׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל־עֵת:
 4 וְזָכְרֵנִי^a יְהוָה^b בְּרָצוֹן עִמָּךְ פִּקְדֹנֵי^c בִּישׁוּעָתְךָ: [נִחַלְתָּךְ:
 5 לְרָאוֹת וּבְטוֹבַת בְּחִירֶיךָ לְשִׁמְחַת בְּשִׁמְחַת גִּיּוֹךְ לְהִתְהַלֵּל עִם־
 6 חֲטָאָנוּ עִם־אַבּוֹתֵינוּ הָעוֹיֵנוּ הִרְשָׁעָנוּ:
 7 אַבּוֹתֵינוּ בַּמִּצְרִים^a לֹא־הִשְׁכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ
 8 לֹא זָכְרוּ אֶת־רַב חֲסִדֶיךָ וַיִּמְרוּ^b עֲלֵי־בָיִם^b־סוּף:
 9 וַיִּזְשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ:
 10 וַיִּנְגַּע בָּיִם־סוּף וַיַּחֲרַב וַיּוֹלִיכֶם בַּתְּהוֹמוֹת כַּמִּדְבָּר:
 11 וַיִּזְכְּרוּ־מִיָּם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נֹתַר:
 12 וַיִּצְמִינוּ בַּדְּבָרִי וַיִּשְׁירוּ תְּהִלָּתוֹ:
 13 מִמֶּהֱרוּ שִׁכְחוּ מַעֲשָׂיו לֹא־חֲזָו לַעֲצָתוֹ:

35 prps || וַיִּכֹּל 36 pl MSS (S) || בַּמִּצְרִים 40 ^a 1 c Vrs שָׁאֵל^b || 7MSS 7 || וַיִּתְּנֵם 44 ^c frt 1 || בַּחֲנוּרֵי 43 S || מִשְׁ שְׁלֹ^d || 2MS || שְׁלֹ^c 1 prb || שְׁלֹ^c Q || וַיִּבְאֵה^c 45 > 35 || Ps 106, 1 > 8MSS S || 2 S Hie S || תְּהִלָּתוֹ 3 1 c nonn MSS || 6 pl MSS || פִּקְדֹנֵי^c 2MS || עֲשֵׂי Vrs || 4 ^a 2MS || אֶת־בְּחִירָיו || 4 ^b frt dl || 2MS || עֲלֵי־בָיִם || 7 ^a prb vb exc || 7 ^b־b S || עֲלֵי־בָיִם || 1 frt || עֲלֵי־בָיִם || 13 1 c S || וְלֹא.

- 17 אֲשֶׁר־אֲשֶׁם צַפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידָה בְּרוּשִׁים^b בֵּיתָה:
 18 הָרִים הַגְּבוּהִים לַיַּעֲלִים סִלְעִים מַחֲסֶה לַשִּׁפְנִים:
 19 עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאָיו:
 20 תִּשְׁתַּחֲשֹׁד וַיְהִי לַיְלָה בּוֹ-תִרְמָשׁ כָּל־חִיתֵי־יַעַר:
 21 הַכַּפִּירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אֲכָלָם:
 22 תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאֱסָפֹן וְאֵל־מְעֹנָתָם יִרְבְּצֹן:
 23 יֵצֵא אָדָם לַפֻּעֵלָיו וּלְעַבְדָּתוֹ עַד־עָרֵב: [קִנְיָנָךְ]
 24 מִה־רָבוּ מַעֲשֶׂיךָ וַיְהִיָּה כֹל־ם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ מְלָאָה הָאָרֶץ
 25 זֶה וְהֵם גְּדוֹל וְרָחֵב יָדַיִם שָׁם־רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חֲזִית
 [קִטְנוֹת עִם־גְּדֻלוֹת:
 26 שָׁם אֲנִיּוֹת יִהְלָכוּן לְוִיתָן זֶה־יִצְרָתָ לְשַׁחֲק־בּוֹ:
 27 כֹּל־ם אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּן לָתֵת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ:
 28 תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֻמוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׁבַּעוּן טוֹב:
 29 תִּסְתִּיר פְּנֶיךָ יִבְהִלּוּן תִּסְרֶף רוּחָם יִגְוְעוּן וְאֵל־עַפְרָם יִשׁוּבּוּן:
 30 תִּשְׁלַח רוּחְךָ יִבְרָאוּן וּתַחֲדָשׁ פְּנֵי אֲדָמָה:
 31 וַיְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו:
 32 הַטְּבִיט לָאָרֶץ וּתְרַעַד יַגַּע בְּהָרִים וַיַּעֲשֻׁנוּ:
 33 אֲשִׁירָה לַיהוָה בַּחַיִּי אֲזַמְרָה לְאֵלֵהִי בַּעֲדֵי:
 34 יַעֲרֵב עָלָיו שִׁיחִי אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה:
 35 יִתַּמוּ חַטָּאִים מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים וְעוֹד^a אֵינָם
 בִּרְכִי גַפְשִׁי אֶת־יְהוָה הַלְלוּ־יְהוָה^b:
 105¹ הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשִׁמּוֹ הוֹדִיעוּ בְּעֲמִים עָלִילוֹתָיו:
 2 שִׁירוּ־לוֹ זַמְרוּ־לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל־גּוֹפְלֹאוֹתָיו:
 3 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׁמַח לֵב מִבְּקָשֵׁי יְהוָה:
 4 וְדַרְשׁוּ יְהוָה וְעֲזְרוּ בִקְשׁוֹ פָּגִיו תִּמְדִּי:
 5 זָכְרוּ גּוֹפְלֹאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מִפְתִּיּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי־פִיו:
 6 גִּרַע אֲבָרֵהֶם^a עֲבָדוּ^b בְּנֵי יַעֲקֹב בַּחֲרִירוֹ:
 7 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו:

17 ^a >GA Hie S || ^b frt 1 בראשם cf 6 ἡγέται αὐτῶν || 19 Ἰδὲ Ἰ
 24 mlt MSS קניניך || 35 ^a 6 ὥστε = עד || ^b mlt MSS Edd הללויה >IMS
 S; 6 ante 105,1 || Ps 105, 4 6 וְעָזְרוּ, I M || 5 1Ch 16,12 פִּיהוּ || 6 ^a nonn
 MSS 1Ch 16,13 יִשְׂרָאֵל || ^b עֲבָדוּ || ^c 1 c 2MSS בַּחֲרִירוֹ (vel עֲבָדוּ).

14 כִּי־הוּא יָדַע וַיִּצְרֶנּוּ זָכוֹר כִּי־עָפַר אֲנַחֲנוּ:

15 אָנוּשׁ כָּחֲצִיר יָמָיו כָּצִיץ הַשָּׂדֶה בֶּן יָצִיץ:

16 בִּי רוּחַ עֲבָרָה־בּוֹ וְאִיגָנוּ וְלֹא־יִפְרֹנּוּ עוֹד מִקּוֹמוֹ:

17 וַיִּחַסֵּד יְהוָה מַעֲוָלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יִרְאָיו וַיְצַדֵּקְתוּ לִבְנֵי בָנִים:

18 לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזָכְרֵי פִקְדּוֹי לַעֲשׂוֹתָם:

19 יְהוָה בְּשָׁמַיִם הִכִּין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה:

20 בָּרְכוּ יְהוָה אֱמֶלְאֲכָיו גִּבְרֵי לֶחַם עֹשִׂי דְבָרוֹ בְּלִשְׁמַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ^b:

21 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־עֲבָאִיו מְשֹׁרְתָיו עֹשִׂי רְצוֹנוֹ:

22 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקוֹמוֹת מִמְּשָׁלָתוֹ

בָּרְכֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה:

104¹ בָּרְכֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה

יְהוָה אֱלֹהֵי נִגְלֹת מַאֲד הוֹד וְהָדָר לְבָשֶׁת: ²עֹטָה אֹזֶר כַּשְׁלֵמָה

נוֹטָה שָׁמַיִם בִּירֵעָה: ³הַמְקַרָּה בָּמִים עֲלִיזוֹתֶי

הַשָּׁם־עֲבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ:

4 עֹשֶׂה מֶלֶאכָיו רוּחוֹת מְשֹׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט:

5 יֹסֵד־אָרֶץ עַל־מְכוּנֶיהָ בַּל־תִּמוֹט עוֹלָם וְעַד:

6 תַּהוֹם כָּלבוֹשׁ כְּסִיתוֹ עַל־הָרִים יַעֲמְדוּ־מַיִם:

7 מִן־גִּיעֻתָּהּ יִנוֹסוּן מִן־קוֹל רַעְמָךְ יִחַפְּזוּן:

8 יַעֲלֶי הָרִים יִרְדּוּ בַקָּעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה וַיֹּסֶדֶת לָהֶם:

9 גְּבוּל־שִׁמְתָּ בַל־יַעֲבְרוּן בַּל־יִשְׁכּוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ:

10 הַמְשַׁלַּח מַעֲנִינִים בִּנְחָלִים^a בֵּין הָרִים יִהְלֹכוּ^b:

11 יִשְׁקוּ כָל־חֵיתוֹ שִׁירֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צִמָּאִם:

12^a עֲלִיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁבּוּן מִבֵּין עֲפָאִים^a יִתְנוּ־קוֹל:

13 מִשְׁקָה הָרִים מַעֲלִיזוֹתָיו מִפְּרֵי מַעֲשִׂיךָ תִּשְׁבַּע הָאָרֶץ:

14 מִצִּמִּית חֲצִיר וְלִבְהֶמָּה וְעֹשֶׁב לַעֲבֹדָתָהּ הָאֲדָם

לְהַצִּיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ^b: ¹⁵וַיִּינּוּ וַיִּשְׁמַח לִבִּב־אָנוּשׁ

לְהַצִּיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לִבִּב־אָנוּשׁ יִסְעֹד:

16 יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אֲרָצוֹ לִבְנוֹן אֲשֶׁר נָטַע:

17 ° frt l עַד־עוֹלָם || 18 frt vb exc || 19 ? dl || 20 ^a 4MSS 6 + כָּל־

6 6 || 6 || יֹסֵד 5 Hie 6 || 5 || וְלֹהֵט 4 prps || 4 || הַנּוֹטָה 1 frt || 2 || Ps 104, 2 || 3 || prb dl c || b-b

11 IMS 5 || 11 || מַיִם 6 || 6 || בְּנִי 10 || 10 || 8 || 8 || כְּסִיתָהּ 1 frt || 8 || כְּסִיתוֹת

13 || 13 || עֲפָאִים Q, עֲפָאִים vel עֲפָאִים K || 16 || 16 || post || 12 || trsp || v || צִמָּאִים

16 || 16 || ad || trsp || 16 || 16 || לַעֲבֹדָתָהּ 2 prps || 14 || 14 || 135,7 cf || מְנַשְׂאִיךָ 1?

(שִׁירֵי) pro || שִׁירֵי 6 || 16 || האדם || 16 || trsp || 16 || 16 || לַעֲבֹדָתָהּ 2 prps || 14 || 14 || 135,7 cf || מְנַשְׂאִיךָ 1?

15 כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבֹנֶיךָ וְאֶת־עֲפָרָה יַחֲנֹנּוּ׃
 16 וַיִּירָאוּ גֵוִים אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃
 17 כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בְּכָבוֹד׃
 18 פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעָרֶר וְלֹא־בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃
 19 תִּכְתֹּב זֹאת לְדֹר אַחֲרָיו וְעַם נִבְרָא יִהְלֹלֶיהָ׃
 20 כִּי־הִשְׁקִיף מִמְרוֹם קִדְשׁוֹ יְהוָה מִשָּׁמַיִם אֶל־אֶרֶץ הַבֵּיט׃
 21 לְשִׁמְעַ אֲנֶקֶת אֶסִּיר לְפָתַח בְּנֵי תְמוֹתֶיהָ׃
 22 לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתִהְלֹתוּ בִירוּשָׁלַם׃
 23 בְּהִקְבֵּץ עַמִּים יַחְדָּו וּמִמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃
 24 עֲנֵה בְּדֶרֶךְ בָּחוּר^a קַצֵּר יָמִי׃²⁵ אֹמֵר אֵלַי^b
 אֶל־תַּעֲלֵנִי בַחֲצֵי יָמִי בְּדֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃
 26 לְפָנִים הָאָרֶץ יִסְדֹּת וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמַיִם׃
 27 הִמָּה וַיֹּאבְדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד וְכָל־כַּבֹּד יִבְלֹו
 כָּל־בָּשָׂר תַּחֲלִיפֵם וַיַּחֲלֹפוּ׃²⁸ וְאַתָּה־הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ׃
 29 בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזֶרַע לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

103 לְדָוִד

בָּרְכִי גִפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קִרְבִּי אֶת־שֵׁם קִדְשׁוֹ׃
 2 בָּרְכִי גִפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאֶל־תִּשְׁכַּחַי כָּל־גִּמּוּלוֹ׃
 3 הַסִּלַּח לְכָל־עֲוֹנָי וְהַרְפֵּא לְכָל־תַּחֲלוּאֵיכִי׃
 4 הַנּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיִּיכִי הַמַּעֲטִירִי חֶסֶד וּרְחֻמִּים׃
 5 הַמְשַׁבֵּיעַ בַּטּוֹב עֲדֹנֶיךָ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנָּשֵׁר נְעוּרֵיכִי׃
 6 עֲשֵׂה צִדְקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־עֲשׂוֹקִים׃
 7 וַיִּדְעַ עַד־כִּיּוֹ לְמֹשֶׁה לְבָנִי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃
 8 רַחֵם וַחֲנּוּן יְהוָה אֲרֹךְ אַפִּים וְרַב־חֶסֶד׃
 9 לֹא־לִנְצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר׃
 10 לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כְעֹנֹתֵינוּ גָמַל עָלֵינוּ׃
 11 כִּי כִנְבָה שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גִּבֹּר חֶסֶדוֹ עַל־יִרְאָיו׃
 12 בִּרְחֹק מִזֶּרֶחַ מִמַּעַרְב הִרְחִיק מִפְּנֵי אֶת־פִּשְׁעֵינוּ׃
 13 בִּרְחֹם אֵב עַל־בָּנִים רַחֵם יְהוָה עַל־יִרְאָיו׃

16 cf Jes 59,19^a || 17 frt vb exc || 20 frt post השקיף trsp || 24^a K^Θ
 קצר ימי אמר 68; || 25 Q mlt MSS Σ Hie 80 בחי 1 Q || ^{b-b} crrp, prb trsp || 26 Ps 103, 3 nonn MSS
 אלי (אמרו MSS) || 28 Var יתמו || 29 ? ante 22 trsp || 30 Ps 103, 3 nonn MSS
 ממנו Or^{Ka} || 31 נבה 1 frt || 32 גבר 6 || 33 ערכי prps || 34 עוניכי 68

אֶת־הַלֵּךְ בְּתֶם-לִבִּי בִקְרֹב בֵּיתִי:
 לֹא-אֲשִׁית וְלִגְד עֵינַי דְּבַר-בְּלִיעַל³
 עֲשֵׂה-סִטִּים^a שְׁנֵאתִי לֹא יִדְבַק בִּי:
 לִלְבָב עֶקֶשׁ יִסּוּר מִמֶּנִּי רָע לֹא אֲדַע:
 מְלוֹשְׁנִי^a בִּסְתֵר וְרֵעָהּ אוֹתוֹ אֲצַמִּית⁵
 גְּבוּהַ-עֵינַיִם וּרְתַב לִבִּי^b אֹתוֹ לֹא אוֹכְלִי^b:
 עֵינַי וּבִנְיָמִי-אֶרְץ לִשְׁבֹת עַמִּדִי⁶
 הִלֵּךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יִשְׁרֹתֵנִי:
 לֹא-יֵשֵׁב בִּקְרֹב בֵּיתִי עֲשֵׂה רַמְיָה⁷
 דְּבַר שִׁקְרִים לֹא-יִפְזֹן לִגְד עֵינַי:
 לִבְקָרִים אֲצַמִּית כָּל-רֹשְׁעֵי-אֶרֶץ⁸
 לַהֲכָרִית מַעִיר-יְהוָה כָּל-פְּעָלֵי אֹוֹן:
 102¹ תַּפְלָה לְעֵנִי כִי-יַעֲטֹף וּלְפָנַי יְהוָה יִשְׁפֹךְ שִׁיחוֹ:
 יְהוָה שִׁמְעָה תַּפְלָתִי וְשׁוּעָתִי אֱלֹהֶךָ תִּבְּרָא:²
 אֶל-תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ וּמִמֶּנִּי בָּרוּם צָר לִי³
 הִסָּה-אֵלַי אֲזַנְךָ בָּרוּם אֶקְרָא מִתֵּר עֲנֵנִי:
 4 כִּי-כָלוּ בְּעֵשֶׂן יָמַי וְעֲצָמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחְרוּ:
 5 הוֹבֵה-כַּעֲשָׁב וַיִּבֶשׁ לִבִּי כִי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכָל לֶחֶמִי:
 6 מְקוֹל אֲנַחְתִּי דִּבְקָה עֲצָמֵי לִבִּי שָׁרִי:
 7 דָּמִיתִי לְקֶאֱת מִדְּבַר הָיִיתִי כְבוֹס חֲרָבוֹת:
 8 שִׁקְרָתִי וְאֶהְיֶה^a כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד^b עַל-גִּן:
 9 כָּל-הַיּוֹם חֲרָפוֹנִי אוֹיְבֵי מְהוֹלְלֵי בִי נִשְׁבָּעוּ:
 10 כִּי-אֶפֶר כָּלֶחֶם^a אֲכַלְתִּי וְשִׁקְוִי^b בִּבְכִי מִסִּכָּתִי:
 11 מִפְּנֵי-זַעַמְךָ וְקִצְפְּךָ כִּי נִשְׁאַתְנִי וּתְשַׁלִּיכֵנִי:
 12 יָמַי כְּצֹל נִטְוִי וְאֲנִי כַּעֲשָׁב אֵיבֶשׁ:
 13 וְאַתָּה יְהוָה^a לְעוֹלָם תִּשָּׁב וְזִכְרְךָ^b לְדָר וָדָר:
 14 אַתָּה תִּקּוּם תִּבְרַחֵם צִיּוֹן כִּי-עָתָה לְתַנְּנָהּ כִּי-בָא מוֹעֵד:

3^a Vrs עֲשֵׂה || ^b Var שְׁטִים || 4 frt 1 לב || 5^a K מְלוֹשְׁנִי, Q מְלוֹשְׁנִי, Or^{Ka} מְלוֹשְׁנִי, 1 K || ^{b-b} 6 אֶל לֹא אֲכָל || prps אֹתוֹ לֹא אֲכָל || Ps 102, 4 pl MSS 6
 Hie 6 || כַּע' || 5^a frt vb dl (vel trsp ? 5 b et 6 b) || 6 prb vb exc (כִּי ?) || 7 MSS 5 ||
 מְהוֹלְלֵי || 9 Or^{Ka} || 9 גוֹדֵד || 7 MSS || 8^a 8 || prps וְאֶהְיֶה || 8^a 8 || (Hie bos) || 8^a 8 ||
 6 || שִׁקְוִי || 12 prb 1 c || 10^a nonn MSS || 10 || מְהוֹלְלֵי || 1 || מְהוֹלְלֵי || 6 ||
 Hie 8 || נִטְוִי || 13^a frt dl || ^b nonn MSS || 13 || כִּסְאֶךָ || 1 || cf Thr 5, 19 || 14 Or^{Ka} || לְתַנְּנָהּ ||

בְּהַצְרֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הִרְיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה:

יִרְעֶם הַיָּם וּמִלֹּאז תִּבֹּל וַיִּשְׁבִּי בָהּ:

נִהְרֹת וּמַחֲאוּ-כַף יֶחֶד הַרִים יִרְנְנוּ:

לִפְנֵי-יְהוָה^a כִּי בָא^b לִשְׁפֹט הָאָרֶץ

יִשְׁפֹט-תִּבֹּל בַּצֹּדֶק וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים:

99^a יְהוָה מֶלֶךְ יִרְנְנוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תִּנּוּט^b הָאָרֶץ:

יְהוָה בַּצִּיּוֹן גָּדוֹל וְרֵם הוּא עַל-כָּל-הָעַמִּים: ³יִזְדּוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל

קְדוֹשׁ הוּא: [וְנוֹרָא]

14 וְעִזִּי מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אֶתָּה כּוֹנֵנֶת מִישָׁרִים

מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בִּיעֲקֹב^b וְאַתָּה עֲשִׂיתָ:

5 רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לַהֶם רְגֵלֵי

קְדוֹשׁ הוּא:

6 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל-הַנָּזִיר וְשִׁמּוּאֵל בְּקִרְאֵי שִׁמּוֹ

קִרְאִים אֶל-יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם:

7 בְּעַמּוּד עָנָן יִדְבֹּר אֲלֵיהֶם שִׁמְרוּ עֲדֹתָיו וַחֲקֵי נֶתֶן-לָמוֹ:

8 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתָּה עֲנִיתָם

אֵל נִשְׂא הֵייתָ לָהֶם וְנִקְּם עַל-עֲלִילוֹתָם:

9 רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לְתֵר קְדָשׁוֹ

כִּי-קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

100^a מִזְמוֹר לַתּוֹדָה

הִרְיעוּ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ: ²עֲבֹדוּ אֶת-יְהוָה בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי

[בְּרִנָּה:

3 דָּעוּ כִּי-יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲמוֹ וְצֹאן מִרְעִיתוֹ:

4 בָּאוּ שְׁעָרָיו וּבִתְּוֹדָה חֲצִרְתּוֹ בִּתְהִלָּה תִּזְדּוּ לוֹ בְּרָכוּ שִׁמּוֹ:

5 כִּי-טוֹב יְהוָה לַעֲזֹלָם חֲסִדּוֹ וְעֵד-דָּר וָדָר אֲמוֹנָתוֹ:

101^a לְדָוִד מְזֻמָּר

חֲסִדּוֹ מִשְׁפָּט אֲשִׁירָה^a לֵךְ יְהוָה^b אֲזַמְּרָה:

2 אֲשַׁבִּילָה^a וּבְדֶרֶךְ תַּמִּים^b מִתִּי תִבּוֹא^b אֵלַי

6 frt dl || 9^{a-a} > 6^B || ^b 6^A al + בא cf 96,13 || Ps 99, 1^a mtr incrt ||
^b prps תמוג al תמוז || 2 3 MSS אלהים || 4^a frt crpp (? conj c 3 [וְעָזָן]) || ^b trsp
 ? post מישרים || 5 3 MSS 6^A al praem || 8 prb l ונקם (a נקה) vel ונקם ||
 Ps 100, 3 KΘΣΣ ולא || 1 c Q compl MSS 'A Hie & ולו || Ps 101, 1^a prps
 אשטרה (dl אומרה) || ^b prps אדני || 2^a pc MSS & אשבילך || ^{b-b} frt crpp.

^a10 אִמְרוּ בְּגוֹיִם וַיהוָה מִלֵּךְ^a אֶת־תִּכְּוֹן^c תִּבְּל בַּל־תִּמְוֹט
דִּינִן עַמִּים בְּמִישְׁרִים^d:

¹¹ יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעֶם הָיָם וּמְלֹאֵי:

¹² יִעֲלֹ שְׁדֵי^a וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אֹז וְרִגְנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר^c:

¹³ לִפְנֵי^a יְהוָה וְכִי בָא^b בָּאֵל^b לְשֹׁפֵט^c הָאָרֶץ

יִשְׁפֹּט־תִּבְּל בַּצֶּדֶק וְעַמִּים בְּאִמּוֹנָתוֹ^d:

97 יַהוָה מִלֵּךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֲנִים רַבִּים:

² עֲנֵן וְעַרְפֶּל סִבִּיבוֹ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכֹון כְּסֹאֵי:

³ אֵשׁ לִפְנֵי תֵלֶךְ וּתְלַהֵט סִבִּיב צִרְיֹ:

⁴ הַאֲיֹרוֹ בְּרָקָיו תִּבְּל הָאֲתָה וְתִחַל הָאָרֶץ:

⁵ הָרִים כְּדוֹנָג גִּמְסוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדֹן כָּל־הָאָרֶץ:

⁶ הַגִּידוֹ הַשָּׁמַיִם צִדְקָו וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ:

⁷ יִבְשׁוּ וְכָל־עַבְדֵי פֶסֶל הַמֹּת־הַלֵּלִים בְּאֵלִילִים הַשֹּׁתְחוֹ־לֹו כָּל־
[אֱלֹהִים:]

⁸ שְׁמִיעָה וְתִשְׁמָח וְצִיּוֹן וְתִגַּלְנָה בְּנוֹת יְהוָה לִמְעַן מִשְׁפָּטֶיהָ יְהוָה:

⁹ כִּי־אֲתָה וַיהוָה עֲלִינוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מֵאֵד נְעִלִית עַל־כָּל־אֱלֹהִים:

¹⁰ אֱהָבֵי^a יְהוָה שְׂנֵאבָ^b רַע שָׁמַר נִפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רָשָׁעִים

¹¹ אֹזֶר זֶרַע לַצֶּדִּיק וְלִישְׂרָאֵל שִׁמְחָה:

¹² שְׁמְחוּ צְדִיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ לִזְכָּר קִדְשׁוֹ:

98 מִזְמוֹר^a

שִׁירוֹ לַיהוָה שִׁיר חֹדֶשׁ כִּי־נִפְלְאוֹת עָשָׂה

הוֹשִׁיעָה־לֹו יְמִינוֹ וּזְרוּעַ^b קִדְשׁוֹ:

² הוֹדִיעַ יְהוָה יִשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ:

³ זָכַר חֲסִדוֹ וְאִמּוֹנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל

רָאוּ כָל־אֲפֹסֵי־אָרֶץ אֵת יִשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ:

⁴ הִרְעִינוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וּרְגְנוּ וְזָמְרוּ:

⁵ וְזָמְרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה:

10 ^{a-a} >6MSS; 1Ch 16,31 post הארץ 11 || ^b 1Ch ויאמרו || ^c 1 תבן cf 93,1 ||
d-d dl c 1Ch || 12 ^{a-a} 1Ch 16,32 השדה || ^b >8MSS 1Ch 16,33 || ^c 1MS
היערים, 1Ch היער || 13 ^a 1Ch 16,33 מלפני || ^{b-b} > mlt MSS § 1Ch, cf 98,9 ||
^c 1Ch + את- || ^{d-d} >1Ch || Ps 97, 2 frt dl || 3 frt l לזעזעו || 4 Var ותחל ||
5 °° prb dl || v 9 pl vbb dl || 10 ^a prb l אהב || ^b 1 c nonn MSS § שנאי || 11 l
c 1MS § Hie § et frt על pro ל || Ps 98, 1 ^a § + טו Δαυειδ || ^b prps
עזרו וזעזעו || 2 frt dl || 3 § + ליעקב || 5 >9MSS §.

- 21 ^a יְגִדּוּ^a עַל־נַפְשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ:
 22 ^a וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׁגָּב וְאֱלֹהֵי לְצוּר מַחְסִי: [אֱלֹהֵינוּ^d:
 23 ^a וַיָּשָׁב^a עֲלֵיהֶם וְאֶת־אוֹנֵם וּבְרָעָתָם^b יַצְמִיתָם יַצְמִיתָם^d יְהוָה
 95 ¹ לָכוּ גִרְגָּנָה לַיהוָה גְּרִיעָה לְצוּר יִשְׁעָנוּ:
 2 ^a נִקְדָּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת גְּרִיעֵ לֹו:
 3 ^a כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמִלֹּךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
 4 ^a אֲשֶׁר^a בִּידּוֹ מַחְקֵר־^bאָרֶץ וְתוֹעֲפּוֹת הַרִים לֹו:
 5 ^a אֲשֶׁר־לֹו הַיָּם וְהוּא עֹשֶׂהוּ וַיִּבָּשֶׁת יָדָיו יָצְרוּ:
 6 ^a בָּאוּ גִשְׁתִּחוּהָ וּנְכַרְעָה^a נְבִרְכָה^a לִפְנֵי־יְהוָה^b עֲשָׂנוּ:
 7 ^a כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאַנְחֵנוּ^a עִם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדָו^a
^b תִּיזִם אִם־בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ:
 8 ^a אֶל־תִּקְשׁוּ לִבְבְּכֶם כַּמְרִיבָה כִּיזִם מָסָה בַּמִּדְבָּר:
 9 ^a אֲשֶׁר גִּסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בַּחֲנוּנִי גִם־רָאוּ פַעְעֵלִי:
 10 ^a אֲרִבָּעִים שָׁנָה וְאֶקְוֶה בְּדוֹר^a
 וְאֹמַר^b עִם תַּעֲיֵ לִבִּי הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דַרְכִּי:
 11 ^a אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְּאִפִּי אִם־יָבֹאוּ אֶל־מְנוּחָתִי:
 96 ¹ שִׁירֹו לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירֹו לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ:
 2 ^a שִׁירֹו לַיהוָה בָּרְכוּ שָׁמַיִ בִּשְׁנוֹ מִיּוֹם־לֵאזִם יִשׁוּעָתוֹ:
 3 ^a סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים גִּפְּלֹאוֹתָיו:
 4 ^a כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמִהַלֵּל מְאֹד נֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
 5 ^a כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים לַיהוָה שְׁמִים עֹשֶׂה:
 6 ^a הוֹדוּ־וְהִדְּר לִפְנֵי עֹז וְתַפְאֶרֶת^a בְּמִקְדָּשׁוֹ:
 7 ^a הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז:
 8 ^a הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה וּבָאוּ לְחַצְרוֹתָיו:
 9 ^a הִשְׁתַּחֲנוּ לַיהוָה בְּהִדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוֹ מִפְּנֵי כָל־הָאָרֶץ:

21 ^a mlt MSS יְגִדּוּ; 1 prb c & יְגִדּוּ cf 59,4 || ^{b-b} 1 ? וְהֵם וְנָ? 23 ^a Hie *restitues* || ^b 6^a al 'וּכְר' || ^c Hie *perdes*; dl c nonn MSS 6 || ^{d-d} frt dl || Ps 95, 3 frt dl || 4 ^a frt dl || ^b 6 τὰ πέματα || מְרַמְקִי || 5 frt dl || 6 ^a frt dl (Var) vel dl || ^b 7 ^{a-a} frt l c 1 IMS 3 עָמוּ וְצֹאן מ' || cf 100,3 || ^b frt vb exc || ^c 1 frt || בְּקִלִּי || 10 ^a vb exc; 6 Hie 3 הַהוּא || בְּדוֹר וּמִרְה || prps || cf 78,8 || ^b frt dl || ^c IMS 6, 2 || Ps 96, 2 || 1Ch 16,23 || אֱלִילִים || 6 ^a 4MSS וְחִדְוָה = 1Ch 16,27 || ^b 4MSS בְּמִקְדָּשׁוֹ = 1Ch || 8 5MSS לִפְנֵי = 1Ch 16,29 || 9 pl MSS מִלִּפְנֵי = 1Ch 16,30.

¹⁴ שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ:

¹⁵ עוֹד יִנּוּכוּן בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים וְרַעְנָנִים יִהְיוּ:

¹⁶ לְהַגִּיד כִּי־יֵשֶׁר יְהוָה צוּרֵי וְלֹא־עֲלָתָהּ בּוֹ:

⁹³ ¹ יְהוָה מֶלֶךְ גָּאוֹת לָבֵשׁ^a לָבֵשׁ יְהוָה^a עַז הַתְּאוֹר

אֶרֶץ־תְּכוֹן^b תִּבְל בַּל־תְּמוֹט: ² נִכְוֹן כְּסֹאֲךָ מֵאֵז מַעֲזָלִם אֶתָּה:

³ נִשְׂאוּ נְהִירוֹת יְהוָה נִשְׂאוּ נְהִירוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהִירוֹת דְּכָכִים:

⁴ מִקְלּוֹת וּמִים רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם יְהוָה:

⁵ עֲדִיתִךָ וַנֶּאֱמָנוּ מְאֹד לְבִיתְךָ נִאֲוָה־קָדֹשׁ יְהוָה לְאַרְבַּע יָמִים:

⁹⁴ ¹ אֶל־נִקְמוֹת יְהוָה אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ:

² הַנִּשְׂא שֶׁפֶט הָאָרֶץ הִשָּׁב גָּמוּל עַל־גָּאוֹם:

³ עַד־מָתִי רָשָׁעִים וְיְהוָה עַד־מָתִי רָשָׁעִים יַעֲלֹזוּ:

⁴ יִבִּיעוּ וַיִּדְבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְרוּ כָּל־פֶּעַל־אֱוֹן:

⁵ עֲמָךְ יְהוָה יִדְבָּקוּ וַנִּחַלְתָּךְ יַעֲנוּ:

⁶ אֶל־מִנְהָ וְגַר יִתְּלֶנּוּ וַיִּתְּזוּם יִרְצֻחוּ:

⁷ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

⁸ בִּינוּ בְּעָרִים בָּעַם וּכְסִילִים מָתִי תִשְׁקִילוּ:

⁹ הַנִּמְטַע אֲזֶן הֵלֵא יִשְׁמַע אִם־יֵצֵר עֵינֵי הֵלֵא וּבֵיט:

¹⁰ הִסֵּר גּוֹיִם הֵלֵא יוֹכִיחַ הַמִּלְחָמָה אֲדָם דָּעַת:

¹¹ יְהוָה יִדַּע מַחֲשָׁבוֹת אָדָם כִּי־תִמָּה הֶבֶל:

¹² אֲשֶׁר־יִהְיֶה הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר־תִּפְסְרֶנּוּ^a וְתִפְסְרֶנּוּ^b יִהְיֶה וּמִתּוֹרַתְךָ^b תִּלְמָדֶנּוּ:

¹³ לְהַשְׁקִיט לֹא מִימֵי רַע עַד יִכְרֶה לְרָשָׁע שַׁחַת:

¹⁴ כִּי וְלֹא־יִטֵּשׁ יְהוָה עִמּוֹ וַנִּחַלְתּוֹ לֹא יַעֲזֹב:

¹⁵ כִּי־עַד־צִדִּיק^a יָשׁוּב מִשִּׁפְטֵי וְאַחֲרָיו^b כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

¹⁶ מִי־יִקוּם לִי עִם־מְרָעִים מִי־יִתְּצֵב לִי עִם־פֶּעַל־אֱוֹן:

¹⁷ לִוְלִי יְהוָה עֲזָרְתָה לִּי כְּמַעֲטִי שָׁכְנָה דוּמָה נִפְשִׁי:

¹⁸ אִם־אֶמְרֹתִי מָטָה רִגְלִי תִסָּדֵךְ יְהוָה וְסִעֲדָנִי:

¹⁹ בְּרַב שְׂרָעַפִּי בְּקִרְבִּי תִנְחַוְמִידִי יִשְׁעִשְׁעוּ נִפְשִׁי:

²⁰ תִּיִחַבְּרֶךְ כְּפֶא תְּוֹת יֵצֵר עֲמַל עַל־חֶק:

תְּכוֹן K עלתה, Q mlt MSS עלתה || Ps 93, 1 ^{a-a} frt dl || ^b l c Vrs תְּכוֹן
cf 75,4 || 2 prb vb exc || 4 ^a prb l אֲדִיר מִמֶּשׁ || 5 prps נוֹה || Ps 94, 1
עַל הוֹפִיעָה vel הוֹפִיעָה || 12 ^a prb dl || ^{b-b} prps מֵת || 15 ^a Ss צִדִּיק frt recte ||
^b 1 ? לְ וְאַחֲרָיו || 16 frt dl || 17 frt dl.

צָנָה וְסִחְרָה אִמְתּוֹ:⁵

לֹא-תִירָא מִפֶּחַד לַיְלָה מֵחִין יַעֲוֶה יוֹמָם:⁶

מִדְּבַר בְּאִפְלִי הַלֵּל מִקֶּטֶב יִשׁוּד צִהְרִים:⁷

יִפֹּל מִצִּדָּה אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינָה

אֱלֹיָה לֹא יִגָּשׁ:

רַק בְּעֵינָיָה תִבְיֹט וְשִׁלְמַת רָשָׁעִים תִּרְאֶה:⁸

כִּי-אַתָּה יְהוָה מַחְסִי^a עֲלִיזִין שְׂמֹתָ מְעֻנָּה:^b

לֹא-תִאָּנֶה אֱלֹיָה רָעָה וְנָנַע לֹא-יִקְרַב בְּאַהֲלָהָ:¹⁰

כִּי מִלֹּאכָיו יִצוּה-לָהּ לְשִׁמְרָהּ בְּכָל-דְּרָכֶיהָ:¹¹

עַל-כַּפֵּיָם יִשְׁאוּנָה פֶּן-תִּגָּף בְּאֶבֶן רִגְלָהּ:¹²

עַל-שִׁחַל וּפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמָם כַּפִּיר וְתַנִּין:¹³

כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ אֲשַׁנְּבֶהוּ כִּי-יָדַע שְׁמִי:¹⁴

יִקְרָאֵנִי וְאַעֲנֶהוּ עֲמוֹ-אֲנֹכִי^a בְּצִרָה^b אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ:¹⁵

אֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:¹⁶

92¹ מְזֻמָּר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת:

טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלִיזִין:²

לְהַגִּיד בִּבְקָר חֲסִידֶךָ וְאֲמִינַתְךָ בְּלִילֹת:³

עַל-יֶעֱשׂוֹר וְעַל-יִגְבֹּל עַלִי הַגִּזִּין בְּכִנּוֹר:⁴

כִּי שִׁמַּחְתָּנִי יְהוָה^a בְּפַעֲלָהּ^b בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיהָ אֲרִנִּי:⁵

מֵה-גִדְּלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מֵאֵד עֲמָקוֹ מַחֲשַׁבְתֶּיךָ:⁶

אִישׁ-בְּעַר לֹא יָדַע וְכֹסִיל לֹא-יִבִּין אֶת-זֹאת:⁷

בְּפֶרֶחַ רָשָׁעִים בְּמִזְ-עֵשֶׂב וַיִּצִּיצוּ כָל-פְּעָלֵי אֱוֹן

לְהַשְׁמֵם עַד-יָעַד:⁹ וְאַתָּה מְרוֹם^a לְעֵלָם יְהוָה:^b

כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ וַיְהוָה^c כִּי-הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֹאבְדוּ יִתְפָּרְדּוּ כָל-

וְתִרְם^a כְּרָאִים קִרְנִי בְּלַתִּי^b בְּשֶׁמֶן רַעְנֹן: [פְּעָלֵי אֱוֹן:¹¹

וְתִבְטַט עֵינֵי בְשׁוּרִי^a בְּקִמָּיִם עַלִי מְרָעִים^b תִּשְׁמַעְנָה אֲזִנִּי:¹²

צִדִּיק כְּתֹמֵר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגֶּה:¹³

4 °° prps post 7 trsp || 6 וְשִׁד 6 || 9^a 1 prb מחסד; al אתה pro אמרת ||

^b 1 frt מעוזך || 10 pl MSS באהליך || 13 ὁ ἀσπίδα, 1 ? זחל || 15^a Or^{Ka} אנכי ||

^b frt dl || 16 cf 50,23; prps וארוהו || Ps 92, 5^a prb dl || ^b pl MSS שֶׁ בפעליך ||

^c pl MSS ש בַּמַּעֲשֵׂה || 9^a 6 ὁ ὑψιστος, frt 1 מְרָמִים || ^b prb dl || 10 °° >3 MSS

6^B frt recte || 11 א וְתִרְם || 12^a 6 Hie בְּלַתִּי || ^b 6 (ῥήρας, παλαιώσις) Hie בְּלַתִּי; 1

frt c ש בְּלַתִּי || 12^a prb 1 c Vrs בְּשׁוּרִי || ^{b-b} prb 1 בְּמִרְעִים vel בְּקִמִּי.

ספר רביעי

90 תפלה למשה איש-האלהים

אֲדַנִּי מַעֲוֹן^a אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ^b בְּיָדְךָ יְיָ וְדָר;
 בְּטַרְסֵי הָרִים יָלְדוּ וּתְחִלָּל אֶרֶץ וּתְבַל
 וּמַעֲזֵלָם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל;
 תִּשָּׁב אֲנִישׁ עַד-דָּכָא וְתֹאמַר^a שׁוּבוּ בְנֵי-אָדָם: [בְּלִילָה:
 כִּי אֵלֶּה שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כַּיּוֹם אֶתְמֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה⁴
 וְזַמְתָּם שָׁנָה^a יִהְיוּ בַּבֶּקֶר^b כַּחֲצִיר יַחֲלֶף:
 בַּבֶּקֶר יִצְיָן וְחֶלֶף לְעָרֵב יִמּוֹלֵל וַיָּבֶשׁ:
 כִּי-כָלִינוּ בְּאַפָּךָ וּבְחַמְתְּךָ נִבְהָלְנוּ:
 שֶׁתָּ עֲוֹנֹתֵינוּ לִנְגִידָךָ עָלְמָנוּ לְמֹאזֵר פְּנִיָּךָ:
 כִּי כָל-יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרֹתֶיךָ כָּלִינוּ^b שָׁנֵינוּ כְּמִזְ-הֶגֶה:
 יָמֵי-שָׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֹת וְשִׁמּוֹנִים שָׁנָה¹⁰
 וְרַהֲבָם עָמַל וְאוֹן כִּי-נָזוּ חַיִּישׁ וְנִנְעָפָה:
 מִי-יִזְדַּע עֲזוֹ אַפָּךָ וְכִירְאַתְךָ עֲבָרְתֶּךָ:
 לְמִנּוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע יִנְבֵּא לְבָבְךָ חֻקָּה:
 שׁוּבָה יְהוָה עַד-מָתִי וְהִנָּחֵם עַל-עֲבֹרֶיךָ:
 שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסִדֶּךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל-יָמֵינוּ:
 שִׁמְחֵנוּ כִּימֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה:
 יִרְאָה אֶל-עֲבֹרֶיךָ פַּעֲלֶךָ וְהִדְרֶךָ עַל-בְּגֵיָהם:
 וַיְהִי גַעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ^a עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו כִּזְנֶה^a עָלֵינוּ^b
 יֵשֶׁב בְּסֶתֶר עֲלִיוֹן בְּצֵל שָׁדַי יִתְלוֹנֵן:
 אֲמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמַצֻּדָתִי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי-בּוֹ:
 כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפֶּחַ יָקוֹשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת:
 בְּאַבְרֹתָיו יִסָּךְ לְךָ וּתְחַת-כַּנְּפָיו תִּתְחַסֶּה

91 יֵשֶׁב בְּסֶתֶר עֲלִיוֹן בְּצֵל שָׁדַי יִתְלוֹנֵן:

אֲמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמַצֻּדָתִי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי-בּוֹ:

כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפֶּחַ יָקוֹשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת:

בְּאַבְרֹתָיו יִסָּךְ לְךָ וּתְחַת-כַּנְּפָיו תִּתְחַסֶּה

Ps 90, 1 ^a frt 1 c pc MSS 6 מעוֹן; al pro ^{b-b} huc trsp אל e 2 fin ||
 דָּכָא תֹאמַר ^{a-1} ? || v 3 trsp ? post 4 || (Pol.) || 21 c 6 אֶשְׁכֵּחַ || לָרִר MSS c pl ||
 וְרַעְתָּם שָׁנָה שָׁנָה al, וְרַמְתָּם שׁ prps; וְזַמְתָּם שָׁנָה 6; ^{a-2} crpp; || 5 || עָבַר 1 frt 4 ||
 al || 9 || עָלְמֵינוּ 'A Hie MSS 8 mlt || ^b frt dl || 8 || זָרַע מָתָם שָׁנָה al ||
 10 Vrs frt || וְרָבָם 10 || גִּוְהָה ? 6 aranea, 1 || ^c || frt recte || כָּלוּ 6 || כָּלִינוּ 6 ||
 וְנִבֵּא בְּלֵב 'AZ Hie || 12 || (יָבִיר אֵיתָן prps) יִירָא וְיָמִי יִרָא 1 frt || וּמִרְאָת
 17 ^a frt c || פַּעֲלִיךָ 6 MSS 16 mlt || עֲבָרְךָ MSS nonn 13 || וְנִבֵּא בְּלֵב 1 frt ||
 2 MSS dl || ^{b-b} frt c 3 MSS 6 dl || Ps 91, 1 || שָׁבֵב; al praem || אֲשָׁרִי ||
 2 1 c Hie 6 אֲמַר 6 || 3 || מִדְּבַר 6 || frt recte cf 6.

27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אֶתָּה אֵלִי וְצוּר יִשׁוּעָתִי;
 28 אֶפְ-אֲנִי בְכוֹר אֶתְגַּהֵו עֲלִיזִן לְמַלְכֵי-אָרֶץ;
 29 לְעוֹלָם אֲשַׁמֹּר-לוֹ חֹסְדִי וּבְרִיתִי נֶאֱמַנָת לוֹ;
 30 וְשִׁמְתִי לְעַד זִרְעוֹ וְכִסְאוֹ בֵּימֵי שָׁמַיִם;
 31 אִם-יַעֲזֹבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבִמְשָׁפְטִי לֹא יִלְכוּן;
 32 אִם-חֲקַתִּי יַחַלְלוּ וּמִצְוֹתִי לֹא יִשְׁמְרוּ;
 33 וּפְקַדְתִּי בְשִׁבְטִי פִשְׁעֵם וּבִגְנָעִים עֲוֹנָם;
 34 וְחֹסְדִי לֹא-אֶפְרִיר מַעֲמֹו וְלֹא אֲשַׁקֵּר בְּאִמּוּנָתִי;
 35 לֹא-אֶחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצֵא שִׁפְתִּי לֹא אֲשַׁנֶּה;
 36 אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְּקֹדֶשִׁי אִם-לִדְוֹד אֲכַזֵּב;
 37 זִרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ בְּשִׁמְשׁ נִגְדִי;
 38 כִּי־רַח יִכּוֹן עוֹלָם^a וְיַעֲד בְּשִׁחַק^b נֶאֱמָן סֵלָה;
 39 וְאַתָּה זָנַחְתָּ וּתְמַאֵס הִתְעַפַּרְתָּ עִם-מְשִׁיחֶךָ;
 40 גִּאֲרָתָה בְּרִית עֲבָדֶיךָ חָלַלְתָּ לְאָרֶץ נִזְוֹ;
 41 פָּרַצְתָּ כָּל-גִּדְרֹתָיו שִׁמְתָּ מִבְּצֻרָיו מִחֲתָה;
 42 אֲשַׁהֲו כָּל-עַבְדֵי דָרְךָ הִנֵּה חֲרָפָה לְשִׁכְנוֹ;
 43 הָרִימוֹת יָמִין צִרְיוֹ הִשְׁמַחְתָּ כָּל-אֲוִיבָיו;
 44 אֶפְ-תִּשָּׁב צוּר חֲרָבֹו וְלֹא הִקְמַתוֹ בַּמִּלְחָמָה;
 45 הִשְׁבַּתָּ מִטְהָרֹו וְכִסְאוֹ לְאָרֶץ מִגְרָתָה;
 46 הִקְצַרְתָּ יָמִי עַל־וַיּוֹ הַעֲטִיתָ עָלָיו בּוֹשָׁה סֵלָה;
 47 עַד-מָה יִהְיֶה תִּסְתָּר לְנֶעֱזָה תִּבְעַר בְּמוֹ-אֵשׁ חֲמַתְךָ;
 48 זִכְר־אֲנִי^a בְּמֶה-חִלַּד^c עַל-מַה-שָּׁוֵא בְּרֹאת כָּל-בְּנֵי-אָדָם;
 49 מִי גָבַר יַחֲיָה וְלֹא יִרְאֶה-מוֹת יִמְלֹט נַפְשׁוֹ מִיַּד-שָׂאוֹל סֵלָה;
 50 אֵיךְ וְחֹסְדֶיךָ הִקְרָאשְׁנִים וְאֵדְנִי נִשְׁבַּעְתָּ לְדוֹד בְּאִמּוּנָתְךָ;
 51 זִכְר־אֵדְנִי חֲרַפְתָּ עֲבָדֶיךָ^a שָׂאתִי בְּחִיקִי^c כְּל־רַבִּים^c עַמִּים^b;
 52 אֲשֶׁר חֲרַפּוֹ אֲוִיבֶיךָ וַיִּהְיֶה אֲשֶׁר חֲרַפּוֹ עֲקָבוֹת מְשִׁיחֶךָ;
 53 בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן;

29 K אֲשַׁמֹּר Q אֲשַׁמֵּר || 34 l c 13MSS Hie § אָסִיר cf 2S 7,15 ||
 38 ^a 16MSS || לַע || ^{b-b} 1 frt וּבְעַד שִׁחַק || 44 prps אַחֲזֹר, al מִצֹּר || 45 mlt
 MSS מִטְהָרֹו 17MSS מִטְהָרֹו ut AΣ Hie §; 1 prb מִיַּד || 47 cf ad 79,5 ||
 48 ^a IMS + נָא || ^b prb 1 אֵדְנִי || ^{c-c} nonn MSS מחלד, IMS מִה־חִלַּד = 'A Hie
 §; IMS מה חלד אני, IMS מה חלד אני || ^d dl c Hie || 50 pl
 MSS אֲשֶׁר || ^{b-b} crpp || ^{c-c} 'A Hie || עֲבָדֶיךָ § 51 ^a 24MSS || אֲשֶׁר (trsp) || 51 ^a 24MSS || יהוה || 53 >2MSS.
omnes iniquitates, § omnes meditationes; frt 1 כְּלָמַת || v 53

89 ¹ מִשְׁפִּיל לְאִיתָן הָאֲזַרְחִי:

- ² חֲסִדִּי יִהְיֶה עוֹלָם^a אֲשֶׁר־הָ לְךָ וְדָרֹאֲדִיעַ אֲמוֹנָתְךָ בְּפִי^b;
³ כִּי־אֲמַרְתִּי^a עוֹלָם חֲסִד וּבִגְוָה שְׁמוֹם תִּכְנֹן^b אֲמוֹנָתְךָ בָּהֶם;
⁴ בְּרַתִּי בְּרִית לְבַחֲרִי נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי;
⁵ עַד־עוֹלָם אֲכִין זִרְעָךָ וּבְנִיתִי לְדָרֹדֹד בְּסֶאֱךָ סֵלָה;
⁶ וַיִּזְדֹּא^a שָׁמַיִם פְּלֶאֱךָ^b יִהְיֶה אֶף־אֲמוֹנָתְךָ בַּקֹּהֶל קְדָשִׁים;
⁷ כִּי מִי בִשְׁחַק יַעֲרַךְ לִיהוָה יִדְמָה לִיהוָה בְּבִנֵּי אֱלֹהִים;
⁸ אֵל גִּעְרָץ בְּסוֹד־קְדָשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־כָּל־סִבִּיבָיו;
⁹ יִהְיֶה וְאֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כְמוֹד חֲסִין וַיֵּה אֲמוֹנָתְךָ סִבִּיבוֹתֶיךָ;
¹⁰ אֶתָּה מוֹשֵׁל בִּגְבוּרַת הַיָּם בְּשׂוֹא נָלִיו אֶתָּה תִּשְׁבַּחֲתָם;
¹¹ אֶתָּה דִּבַּרְתָּ כַּחֲלָל רַהֲב בְּזָרוּעַ עֶזְךָ פְּזַרְתָּ אוֹיְבֶיךָ;
¹² לָךְ שָׁמַיִם אֶף־לָךְ אֲרֶץ תִּבֵּל וּמְלָאָה אֶתָּה יִסְדֹּתָם;
¹³ צִפּוֹן וְיָמִין^a אֶתָּה בְּרָאתָם תִּבְּזֹר וְחֲרָמוֹן בְּשִׁמְךָ^b יִרְגְּנוּ;
¹⁴ לָךְ זִרְוּעַ עַם־גְּבוּרָה תַּעֲזוּ יָדְךָ תִּרְוֹם יְמִינְךָ;
¹⁵ צִדֵּק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן בְּסֶאֱךָ חֲסִד וְאֱמֶת יִקְדְּמוּ פָנֶיךָ;
¹⁶ אֲשֶׁר־הָעָם יִדְעִי תִרְוַעָה יִהְיֶה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יִחַלְכוּן;
¹⁷ בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יִרְוֹמוּ;
¹⁸ כִּי־תִפְאֶרֶת עֲזָמוּ אֶתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תִּרְיֹם קִרְגִּינוּ;
¹⁹ כִּי לִיהוָה מִגִּגְנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי;
²⁰ אַז דִּבַּרְתָּ בְּחֹזֶן לַחֲסִידֶיךָ^a וַתֹּאמֶר
שְׁנִיתִי עֶזְרָ^b עַל־גְּבוּר הַרִימוֹתִי בְּחֹזֶר מַעַם;
²¹ מִצָּאתִי דָוִד עַבְדִּי בְּשִׁמּוֹן קְדָשִׁי מִשְׁחָתִיו;
²² אֲשֶׁר יָדִי תִכּוֹן עָמוּ אֶף־זִרְוַעִי תִאֲמַצְנוּ;
²³ לֹא־יֵשִׂיא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עוֹלָה לֹא יַעֲנֶנּוּ;
²⁴ וּכְתוֹתִי מִפָּנָיו צָרִיו וּמִשְׁנֵאוֹ אֶגּוֹף;
²⁵ וְאֲמוֹנָתִי וְחֲסִדִּי עָמוּ וּבְשִׁמִּי תִרְוֹם קִרְנִי;
²⁶ וְשִׁמְתִּי בֵּינִי יָדוֹ וּבִגְהָרוֹת יְמִינוֹ;

Ps 89, 2 ^a nonn MSS לעולם || ^b 1 ? בִּפְיָךְ et conjg c 3 || ³ ^a Hie אֲמַרְתָּ 6 ^a 1 || ⁶ ^a 1 || לְבַחֲרִי 4 || תִּכְנֹן || ^b 6 Σ || ^b 1 || כִּי dl (gl ante 4 trsp) || ^b 2MSS 6 Hie 3 פְּלֶאֱךָ || 7 4MSS 8 || אֱלֹהִים || 8 trsp c 6 || et 1 || רַב vel 1 || וַיִּזְדֹּא || ^b 2MSS 6 Hie 3 פְּלֶאֱךָ || 7 4MSS 8 || אֱלֹהִים || 8 trsp c 6 || et 1 || רַב vel 1 || וַיִּזְדֹּא || ^a 13 || דְּבִית MSS || בְּשִׁאֲוֹן || 10 frt 1 || 9 trsp c 6 || רַב הוא || ^a 13 || תִּרְוֹם MSS || תִּרְוֹם K || 18 || יִרְגְּנוּ || 17 || לְשִׁמְךָ || ^b 2MSS 6 Hie 3 || וְיָמִין || ^a 20 || sic Vrs; MSS לְחֲסִידֶיךָ || ^b 1 frt 1 || עֶזְרָ.

¹⁰ אֵךְ קָרַזְב לִירֵאָיו יִשְׁעוֹ לִשְׁכֵן כְּבוֹד בְּאַרְצָנוּ;

¹¹ חֶסֶד־וְאַמֶּת נִפְגְּשׁוּ צָדֵק וְשָׁלוֹם נִשְׁקוּ;

¹² אֱמֶת מֵאֶרֶץ תַּצְמִיחַ וְצָדֵק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָה;

¹³ גַּם־יִהְיֶה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצָנוּ תִתֵּן וַיְבֹלֶה;

¹⁴ צָדֵק לִפְנֵי יִהְיֶה וְיִשֹּׁם לְדָרֶךְ פְּעָמָיו;

¹ 86 תִּפְלֶה לְדֹר

² הַטֹּה־יִהְיֶה אֲזַנְךָ עֲנֵנִי כִי־עֲנִי וְאֲבִיזֵן אֲנִי;

³ שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִי־חֲסִיד אֲנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אֱתָה אֱלֹהֵי הַבּוֹסֶט אֱלֹהֶיךָ;

⁴ תַּגְנִי אֲדֹנָי כִי־אֱלֹהֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם;

⁵ שָׁמַח נַפְשׁ עַבְדְּךָ כִי־אֱלֹהֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֲשׂא;

⁶ כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֶלַח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרָאֶיךָ;

⁷ הַאֲזִינָה יְיָ הִנֵּה תִפְלְגִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֹתַי;

⁸ בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֲךָ כִּי תַעֲנֵנִי;

⁹ אֵין־כְּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים וְאֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ;

¹⁰ כָּל־גּוֹיִם וְאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יִבְאֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֵיךָ אֲדֹנָי וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ;

¹¹ כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעָשָׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ;

¹² הִוָּדְנִי יְיָ וּדְרָכְךָ אֶהְלֵךְ בְּאַמְתְּךָ יְיָ לִבְכִּי לִירְאָה שִׁמְךָ;

¹³ אֲדַוְּךָ וְאֲדֹנָי אֱלֹהֵי בְּכָל־לִבְכִּי וְאֶכְבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם;

¹⁴ כִּי־חֲסִידְךָ גָּדוֹל עָלַי וְהַצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשָּׂאוֹל תַּחֲתֶיךָ;

¹⁵ אֱלֹהִים וְאֲדָם קָמוּ עָלַי וַעֲרַת אֶרֶיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי

וְלֹא שָׁמוּד לְגַגֶּם;

¹⁶ וְאַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהִים וְחַנּוּן אֶרֶךְ אֲפָיִם וְרַב־חֶסֶד וְאַמֶּת;

¹⁷ פָּנָה אֵלַי וְחַנּוּנִי

תִּגַּה־עֲזֹךְ לְעַבְדְּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אִמָּתְךָ;

¹⁸ עָשָׂה־עֲמִי אוֹת לְטוֹבָה

וַיִּרְאוּ שִׁנְאֵי וַיִּבְשׂוּ כִי־אַתָּה יְיָ הִנֵּה עֲזַרְתָּנִי וְנַחַמְתָּנִי;

¹⁹ 87 לְבַנְיָקֶרֶת מִזְמוֹר שִׁיר

²⁰ יִסְדֹּתָו בְּהַר־רִיקְדָּשׁ: ²¹ אֱתָה יְיָ הִנֵּה שְׁעָרֵי צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב;

²² נִכְבְּדוֹת מְדַבֵּר בְּךָ עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה;

²³ אֲזַפִּיר וְרַחֵב וּבְכָל לִדְעִי הִנֵּה פִלֶּשֶׁת וְצָר עִם־כּוֹשׁ זֶה יִלְד־שָׁם;

²⁴ 14 l frt וְשָׁלוֹם || Ps 86, 1 mtr incert || 2 ° frt post 3 a trsp || 3 pl MSS

יהוה || 5 nonn MSS יהוה || 6 pl MSS לקול || 11 88 יחד (a) חדה || 14 cf

54.5 || Ps 87, 1 frt vb exc; mtr incert || 4 8 אֲזַפִּיר.

Ps 84, 3 לַגֹּמֶל vel לְכַף הִיֶּה S || 4^a mlt MSS קִמַּי || ^b mtr incert || 5 ט
 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων (עַד עַד?) || 6 ט ἀναβάσεις, frt l מַעְלוֹת ||
 7^a IMS עוֹבְרִים || ^b 7MSS הִבְכָּה, Vrs *fletus* || ^c ט מְעוֹן, l א || ^d IMS ט
 יְשִׁימָהוּ || ^c 2MSS יַעֲשֶׂה, ט ὀδώσει || 8^a prps מִל || ^b ט אֶל || frt l יְרָאוּ sine
 אֶל || IX^a prps בְּחֶדְרֵי (trsp acc) || ^b 2MSS אֱלֹהִים || ^c prps עֲשֵׂר || Ps 85,
 2 K שְׁבוֹת, Q שְׁבִית || 5^a prps נָא || ^b prps וְהִסֵּר || 7 || הָאֵל || 9^a ט +
 בִּי || ^b frt dl || ^{c-c} ט καὶ (ἐπὶ) τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν; 1 frt
 וְאֵלֵי שְׁבִי בְלִבְכֶם לֹא (vel וְאֵלֵי שְׁבִי בְלִבְכֶם לֹא).

²עַד-מָתִי תִשְׁפֹּטוּ-עוֹל וּפְגַי רָשָׁעִים תִּשְׁאוּ-סֵלָה:

³שִׁפְטוּ-גַּל וַיִּתּוֹם עָנִי וְרֹשׁ הַצְּדִיקוֹ:

⁴פִּלְטוּ-גַּל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רָשָׁעִים הַצִּילוֹ:

⁵לֹא יִדְעוּ וְלֹא יֵכִינוּ בַּחֲשֻׁכָּה וַתִּהְלְכוּ וַיִּמּוּטוּ כָּל-מְוֹסְדֵי

⁶אֲנִי-אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֲלִיּוֹן כָּלְכֶם:

⁷אֲכֹן כְּאֶדָם תָּמוּתוּן וּכְאֶחָד הַשָּׂרִים תִּפְלוּ:

⁸קוֹמָה אֱלֹהִים שִׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי-אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל-הַנּוֹזִים:

⁸³ ¹שִׁיר מִזְמוֹר לְאַסָּף:

²אֱלֹהִים אֱלֹד־מִי-לֶךְ אֶל-תַּחֲרֹשׁ וְאֶל-תִּשְׁקֹט אֵל:

³כִּי-הִנֵּה אֲוִירֶךָ יִהְיֶה וְיִמְשַׁנְאֶיךָ גִּשְׁאוֹ רֹאשׁ:

⁴עַל-עַמֶּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וַיִּתְּעֻצּוּ עַל-צְפוּנֶיךָ:

⁵אָמְרוּ^a לָכוּ וְנִכְחֹדֵם מִגְּזֵי וְלֹא-יִזְכָּר שֵׁם-יִשְׂרָאֵל עוֹד^b:

⁶כִּי גִוַּעְצוֹ לֵב יִחַדּוּ עָלֶיךָ בְּרִית וּכְרָתוֹ:

⁷אֲהֲלִי אֲדוֹם וַיִּשְׁמַעֲאֲלִים מוֹאָב וְהַנָּהָרִים:

⁸גִּבְלִי וְעַמּוֹן וְעַמְלֶק פִּלְשֶׁת עַם-יִשְׂרָאֵל צוֹר:

⁹גַּם-אֲשׁוֹר גִּלְגָּה עַמָּם הָיוּ זָרוּעַ לְבְנֵי-לֹוֹט סֵלָה:

¹⁰עֲשֵׂה-לָהֶם כְּמֹדֶן כְּסִיסְרָא כִּיבִין בְּגַחַל קִישׁוֹן:

¹¹נִשְׁמְדוּ בַּעֲיוֹן-דָּאָר הָיוּ דָמָן לְאַדְמָה:

¹²שִׁיתִּמּוּ^a גְּדִיבִמוֹ כְּעֶרֶב וּכְזֹאֵב^b וּכְצִלְמָנָע^b כָּל-נְסִיכִימוֹ:

¹³אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָנוּ אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים:

¹⁴אֱלֹהֵי שִׁיתִּמּוֹ כַּגִּלְגָּל כְּקֶשׁ לַפְּנִי-רוּחַ:

¹⁵כְּאֵשׁ תִּבְעֶר-יַעַר וְכִלְהָבָה תִּלְתֵּט הָרִים:

¹⁶כֵּן תִּרְדָּפֶם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפֹתֶךָ תִּבְהַלֵּם:

¹⁷מִלֹּא פְנִיָּהֶם קָלוֹן וַיִּבְקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה:

¹⁸וַיִּבְשׁוּ וַיִּבְהֲלוּ עַד-יְעַד וַיִּחַפְּרוּ וַיִּאֲבֹדוּ:

¹⁹וַיִּדְעוּ כִּי-אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבָדָד עֲלִיּוֹן עַל-כָּל-הָאָרֶץ:

⁸⁴ ¹לְמִנְצָח עַל-הַנְּתִית לְבְנֵי-קֶרַח מִזְמוֹר:

²מֵה-יִדְיוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת:

Ps 82, 3 °° 6S trsp || 6 frt dl || 7 prps הַשָּׂרִים, al הַרְשִׁים || 8 prps תִּמְשָׁל ||
 Ps 83, 4 'ΑΣ Hie צְפוּנָה || 5^a prb dl || ^b frt dl || 6 °° prb l וע' || 10 frt
 dl || 12^a l frt c 6 שִׁית vel dl || נִד' || ^{b-b} ? add || 13 l ? גִּלְגָּה vel || 14 frt
 vb exc || 17 °° prb post 18 trsp || 18 frt vb exc || 19 °° frt dl.

וּפָקֵד גִּפְּן זֹאת: ¹⁶ וְכָנָה^a אֲשֶׁר-נִטְעָה יְמִינָךְ
 וְעַל-כֵּן אֲמַצְתָּהּ לָךְ:^b

¹⁷ שָׂרְפָה^a בָּאֵשׁ כְּסוּחָהּ^b מִגִּעְרַת פָּנֶיךָ יֹאבְדוּ:

¹⁸ תִּהְיֶינָךְ עַל-אִישׁ יְמִינָךְ עַל-בֶּן-אָדָם אֲמַצְתָּ לָךְ:

¹⁹ וְלֹא-נִסְגָּו מִמֶּךָ תִּחְיֶינוּ וּבִשְׁמֶךָ נִקְרָא:

²⁰ יִהְיֶה אֱלֹהִים עֲבָדוֹת הַשִּׁיבְנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִגְשָׁעַה:

¹ לְמַנְצֶלֶת עַל-הַגִּתִּית לְאַסָּף:

² הִרְגִּינוּ לְאֱלֹהִים עוֹזְנוּ הִרְעוּ לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

³ שָׂאוּ-זִמְרָה וּתְנוּ-תָף כְּגֹזַר נָעִים עִם-נָבֹל:

⁴ תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לַיּוֹם חֲגֻנוּ:

⁵ כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

⁶ עֲדוֹת וּבִיהוֹסֶף שְׁמוֹ בְּצֵאתוֹ^a עַל-אֲרֶץ^a מִצְרַיִם

שָׁפַת לֹא-יִדְעָתִי אֲשַׁמְעָ:^b

⁷ הִסְרִירוּתִי^a מִסֶּבֶל שְׁכֻמּוֹ כִּפְיוֹ מִדּוֹד^b תַּעֲבֹרְנָה:

⁸ בְּצִרָה קְרָאתָ וְאַחֲלָצְךָ אֲעִנֶךָ בְּסִתֵּר רַעַם

אֲבַחֲךָ עַל-מִי מְרִיבָה סֵלָה:

⁹ שָׁמַע עָמִי וְאֶעֱיֶדָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם-תִּשְׁמַע-לִי:

¹⁰ לֹא-יִהְיֶה בָּךְ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נָכָר:

¹¹ אֲנִכִּי וַיִּהְיֶה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךְ מֵאֲרֶץ מִצְרַיִם

הַרְחֵב-כַּיֵּךְ וְאַמְלֵאָהוּ:

¹² וְלֹא-שָׁמַע עָמִי לְקוֹלִי יִשְׂרָאֵל לֹא-אָבָה לִי:

¹³ וְאַשְׁלַחְהוּ בְּשִׁרְיוֹת לָבָם יִלְכּוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם:

¹⁴ לֹא עָמִי שָׁמַע לִי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יִהְלְכוּ:

¹⁵ בְּמַעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנֶּיֶע וְעַל-צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדִי:

¹⁶ מִשְׁנֵאֵי יִהְיֶה יִכְחַשׁוּ-לֹא וִיְהִי עֲתָם לְעוֹלָם:

¹⁷ וַיִּנְאֲכִלְהוּ^a מִחֶלֶב חֲטָה וּמִצּוֹר^b דִּבֶּשׁ אֲשַׁבִּיעֶךָ:^c

¹ מִזְמוֹר לְאַסָּף

אֱלֹהִים נִצָּב בְּעֵדַת-אֵל בִּקְרֹב אֱלֹהִים יִשְׁפָּט:

16 ^a sic M (כ maj); prb crpp, prps (cf 6) וְכוֹנְנָה c 15 conjg || ^{b-b} dl (= 18b) ||

17 ^a prps שָׂרְפָה || ^b prps כְּסוּחָהּ || 18 frt dl || 20 dl || Ps 81, 1 6 + ψαλμός ||

4 mlt MSS חֲגֻנוּ S, חֲגִינִים || 6 ^a 6 Hie מֵאֲרֶץ || ^{b-b} 6 Hie S יָדַע שָׁמַע ||

7 ^a 6 Hie הִסִּיר || ^b nonn MSS מִדּוֹד || ^c בדוד || 14 l frt יִשְׁמַע ||

16 ^{oo} prps יִכְשְׁלוּ || 17 ^a l וַיִּנְאֲכִלְהוּ vel וַיִּנְאֲכִלְהוּ || cf Hos 11,4 ⁴¹ ||

^b prps מִצּוֹר (sed cf Dt 32,13) || ^c l c IMS (cf S) אֲשַׁבִּיעֶהוּ (6 Hie αὐτοῦς).

וְעַל־מַמְלָכֹת^b אֲשֶׁר בְּשִׁמּוֹךְ לֹא קָרָאוּ:
 7 בִּי אֲכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נִוְהֵי הַשָּׁמוּ:
 8 אֶל־תִּזְכֹּר־לָנוּ עֹנֹת רָאשֵׁינִים מִהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בִּי נִלְוֵנוּ
 9 עֲזָרְנוּ וְאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שִׁמְךָ
 וְהַצִּילְנוּ וּכְפָר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ:
 10 לֵלְמָה וְיֹאמְרוּ^a הַגּוֹיִם^b אֵימָה אֱלֹהֵיהֶם
 יוֹדַע בְּגִיִּים^c לְעִינֵינוּ נִקְמַת דָּם־עַבְדֶּיךָ הַשְׁפֹּדֶה:
 11 תִּבְּרָא לִפְנֶיךָ אֲנִקְתָּ אֶסִּיר בְּגָדָל וְרוּעָה הִזְתִּיר בְּנֵי תְמוֹתָה:
 12 וְהָשִׁיב לִשְׁכֻנָּנוּ שְׁבָעִתִּים אֶל־חִיקָם חֲרִפְתָּם אֲשֶׁר חֲרַפְתָּ אֲדָנִי:
 13 וְנִנְחַנּוּ עִמָּךְ וְצֹאן מְרִיעֶיךָ גִּזְדָה לָךְ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נִסְפָּר
 80¹ לְמִנְצָח אֶל־שִׁשְׁגִים עֲדוֹת לְאַסָּף מִזְמוֹר:
 2² רָעָה יִשְׂרָאֵל הָאֲזִינָה נִהְגַּ בְּצֹאן יוֹסֵף
 יֵשֵׁב הַכְּרוּבִים הִזְפִּיעָה:³ לִפְנֵי אֶפְרַיִם וּבְנֵימִן וּמְנַשֶּׁה
 עֲזָרָה אֶת־גְּבוּרָתְךָ וּלְכָה לִישָׁעָתָה לָנוּ:
 4 אֱלֹהִים הִשִּׁיבֵנוּ וְהָאֵר פְּנֶיךָ וְנִשְׁעָה:
 5 יְהוָה אֱלֹהִים^a צְבָאוֹת עַד־מִתִּי עֲשֵׂנָה בַתְּפִלָּת^b עִמָּךְ:
 6 הֶאֱכִלְתָּם^a לֶחֶם דִּמְעָה^b וְתִשְׁקֻמוּ בְדַמְעוֹת שְׁלִישׁ:
 7 תִּשְׁמַנּוּ מְדוֹן לִשְׁכֻנָּנוּ וְאֵיבֵינוּ יִלְעָנוּ־לָמוֹ^b:
 8 אֱלֹהִים צְבָאוֹת הִשִּׁיבֵנוּ וְהָאֵר פְּנֶיךָ וְנִשְׁעָה:
 9 גִּפְּן מִמַּצְרִים תִּסִּיעַ תִּנְרֹשׁ גִּזְרִים וְתִשְׁעָה:
 10 פָּנִיתָ לִפְנֵיהֶ וְתִשְׁרֹשׁ שְׂרָשִׁיהֶ וְתִמְלֵא־אָרֶץ:
 11 כִּפְּסוּ הָרִים צִלָּה וְעֲנַפֶּיהָ אֲרוֹז־אֵל:
 12 תִּשְׁלַח קַצִּירֶיהָ עַד־יָם וְאֶל־נָהָר וּיִגְזָלְתִּיהָ:
 13 לֵלְמָה פָּרַצְתָּ גִּדְרֶיהָ וְאֹרֶיהָ כָּל־עַבְדֵי דָרְךָ:
 14 יִכְרַסְמֶנָּה חֲזִיר מִיֶּעָר^a וְזִיז^b שְׂדֵי יִרְעָנָה:
 15 אֱלֹהִים צְבָאוֹת יָשׁוּב נָא הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה

6^b Jer 10,25 משפחות || 7¹ c nonn MSS Vrs Jer 10,25 אכלו || 8^{frt dl} ||
 10^a IMS יאמר || 4^{MSS} בנזים || 5^K בנזים, Q בנזים || 11¹ c S החר ||
 13^{prb vbb exc} || Ps 80, 1 cf ad 45,1 || 2[?] 1 נהג || 3[?] dl || 4^{ins c S} צבאות ||
 cf 8 || 5^a prb dl || 6^a S עבדך || 6^a S Hie האכלתנו ||
 7^a prps מנוד || 2^{MSS} S Hie || 7^a prps ומשקנו || 8^c S Hie אנחה || 8^b frt crpp, prps ||
 10² MSS S ותמלא || 11^{prps} || 14^a sic H (y susp) || 6^{MSS} ||
 15^{oo} prps 1 ut 4. 8. 20.

וַיִּשְׁכֵּן בְּאֶהְלֵיהֶם שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל:
 56 וַיִּנָּסוּ וַיִּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֲלִיזִין וְעִדְוֹתָיו לֹא שָׁמְרוּ:
 57 וַיִּסְגְּרוּ וַיִּבְגְּדוּ בְּאֲבוֹתָם לְהַפְכוּ בְּקִשְׁת רַמְיָהּ:
 58 וַיִּכְעִסוּהוּ בְּגִמְזוֹתָם וּבְפִסְלֵיהֶם יִקְנִיאוּהוּ:
 59 שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבֵּר וַיִּמָּאֵס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל:
 60 וַיִּשְׁטַח מִשְׁכַּן שְׁלוֹ^a אֱהָל שְׁכֹן^b בְּאָדָם:
 61 וַיִּתֵּן לִשְׁבִי עָזוֹ וַתִּפְאֲרֶתוֹ בִּיד־צָר:
 62 וַיִּסְגֵּר לַחֲרֹב עֲמֹו וַיִּבְגְּחֶלְתוּ הַתְּעַבֵּר:
 63 בַּחֲוִירָיו אָכַל־אֵשׁ וּבַתּוֹלְתָיו לֹא הוֹלִלֹו:
 64 כִּהְנִיּוֹ בַּחֲרֹב נָפְלוּ וְאִלְמִנְתָּיו לֹא תִבְכֶּינָהּ:
 65 וַיִּקַּץ בְּיִשְׁן וַאֲדַגִּי כְּנָבוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּוִן:
 66 וַיִּדֹּד־צָרָיו אַחֲזֹר חֲרַפְת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ:
 67 וַיִּמָּאֵס בְּאֱהָל יוֹסֵף וּבְשֹׁבֵט אֶפְרַיִם לֹא בָחַר:
 68 וַיִּבְחַר אֶת־שֹׁבֵט יְהוּדָה אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהָב:
 69 וַיִּבְּן כְּמוֹ^a־רַמְיִם^b מִקְדָּשׁוֹ כְּאַרְץ^c יִסְדָּה לְעוֹלָם^d:
 70 וַיִּבְחַר בְּדוֹד עַבְדּוֹ וַיִּקְחֶהוּ מִמִּכְלַאת צֹאן:
 71 מֵאֲחֵר עֲלֹזַת הִבְיֹאוֹ לְרַעוֹת בִּיעֲקֹב עֲמֹו^a
 וּבְיִשְׂרָאֵל נִחְלָתוֹ^b:
 72 וַיִּרְעַם כְּתָם^a לִכְבוֹ וּבַתְּבוֹנוֹת^b כִּפְּיוֹ וַנְּחָם:

79 ¹ מִזְמוֹר לְאַסָּף

אֱלֹהִים בָּאוּ גִזִּים וּבְנַחֲלָתָךְ טָמְאוּ אֶת־הֵיכַל קֹדְשְׁךָ
 שָׁמוֹ אֶת־יְרוּשָׁלַם לְעַיִים:
 2 נִתְּנָו אֶת־נִבְלַת עַבְדֶּיךָ מֵאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם
 בְּשַׁר חֲסִידֶיךָ לְחִיתוֹ־אַרְץ:
 3 שָׁפְכוּ דָמָם וּכְפִיִם סִבִּיבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִין קוֹבֵר:
 4 הִינֵנו חֲרָפָה לְשֹׁכְנֵינוּ לַעַג וְקָלָם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ:
 5 עַד־מָה יִהְיֶה תִאֲנָף לְנַעֲחַ תִּבְעֵר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאֶתְךָ:
 6 שִׁפְךָ חֲמָתְךָ^a וְאֶל־הַגִּזִּים אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּךָ

55 frt בְּנִי vel עֲמֹו exc; al dl || 60 ^a mlt MSS שִׁלָּה vel שְׁלָה ^b 55
 64 6 Hie 5 תִּבְכִּי, 1 4 || 69 ^a 5 בְּמוֹ ^b 60 Hie 5 רַמְיִם; 1 frt
 71 ^a 5 MSS מֵעוֹלָם ^d 1 IMS בְּאֵ ^c compl MSS 5 כְּמִרְמִים, al כְּמִרְמִים ^c
 72 ^a mlt MSS Vrs בָּתָם ^b compl MSS וּבַתְּבוֹנָת ^b 72 ^{b-b} frt dl || עַבְדּוֹ 5
 Ps 79, 1 frt dl || 5 frt dl || 6 ^a frt ins יְהוָה.

30 לֹא־זָרוּ מִתְּאוֹתָם עוֹד אֲכָלִם בְּפִיהֶם: ³¹ וְאַף אֱלֹהִים עָלָה בָהֶם
 וַיִּהְרֹג בְּמִשְׁמָנֵיהֶם וּבַחֲזוֹרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ:
 32 בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא הִאֲמִינוּ בִּנְפֻלַּאֲתָיו:
 33 וַיַּכְל־בְּתֵבֶל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בִּבְהֵלָה:
 34 אִם־הִרְגָם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ וּשְׁתְּרוּ־אֵל:
 35 וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֲלִיּוֹן גִּבְּאֻלָּם:
 36 וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יִכְזְבוּ־לוֹ:
 37 וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא גִבְּמוֹ בִּבְרִיתוֹ:
 38 וְהוּא רַחוּם וְכַפֵּר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית
 וַהֲרִבָה לְהִשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חַמָּתוֹ:
 39 וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב:
 40 בָּמָה יִמְרוּהוּ בַּמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן:
 41 וַיִּשׁוּבוּ וַיִּנָּסוּ אֵל וַיִּקְרָשׁ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹן:
 42 לֹא־זָכְרוּ אֶת־יְיָ זֶם אֲשֶׁר־פָּדָם מִגִּי־צָר:
 43 אֲשֶׁר־שָׁם בַּמִּצְרִים אֶת־זִמְתּוֹ וּמִזִּפְתּוֹ בַּשְּׂדֵה־צֹעַן:
 44 וַיַּהֲפֹךְ לָדָם יֶאֱרִיחֶם וַיַּגְלִיחֶם בַּל־יִשְׁתּוּן:
 45 יִשְׁלַח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם וַיִּצְרֹדֵם וַתִּשְׁחִיתֵם:
 46 וַיִּתֵּן לַחֲסִיל יְבוּלָם וַיִּגְיַעֵם לְאַרְבָּה:
 47 יַהֲרֹג בַּבָּרָד גִּפְנֵם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל:
 48 וַיִּסְגֵּר לַבָּרָד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לְרֹשָׁפִים:
 49 יִשְׁלַח־בָּם חֲרוֹן אָפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וַצָּרָה
 מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכֵי רָעִים:
 50 יִפְלֹס נְתִיב לְאַפּוֹ לֹא־חֲשָׂךְ מִמּוֹת נַפְשָׁם
 וַחֲתִיתָם לְדִבְרֵי הַסִּגִּיר:
 51 וַיִּדַּךְ כָּל־בְּכוֹר בַּמִּצְרִים רֹאשִׁית אֲזִיִּים^b בְּאַהֲלֵיהֶם:
 52 וַיִּסַּע כְּצֹאן עִמּוֹ וַיִּנְהֲגֵם כְּעֹזָר בַּמִּדְבָּר:
 53 וַיִּנְתֵּם לִבְטַח וְלֹא פָחַדוּ וְאֶת־אֲזִיבֵיהֶם כֶּסֶה הָיִם:
 54 וַיִּבְיֵאֵם אֶל־גִּבּוֹל קִדְשׁוֹ הִר־זֶה קִנְיָתָה יְמִינוֹ:
 55 וַיִּגְרָשׁ מִפְּנֵיהֶם וּגְזִיִּים וַיִּפְּלִם בַּחֲבֵל נַחֲלָה

31 ° frt add || 45 frt dl || 48 2MSS בַּבָּרָד, IMS Σ לְדִבְרֵי frt recte ||

49 IMS מִלְּאֲכִים || 50 pc MSS 'בֹּא || 51 ^a בְּ >2MSS S || ^b 3MSS (6) Σ σοϛ
 52 Var || 54 Ⓞ ὄρος.

6 לַמֶּעַן יֵדְעוּ דָּוָר אַחֲרוֹן בָּנִים וְיִלְדוּ
 יִקְמוּ יוֹסֶפְרוּ לְבְנֵיהֶם: 7 וַיִּשְׁמְעוּ בְּאֱלֹהִים כָּסֶלָם
 וְלֹא יִשְׁכַּחוּ מַעֲלֵלֵי־אֵל וּמַצֹּתָיו יִנְצְרוּ:
 8 וְלֹא יִהְיוּ כְּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמָרָה
 דּוֹר לֹא־הַכִּין לָבוֹ וְלֹא־נִאֲמְנָה אֶת־^b אֵל רוֹחוֹ:
 9 בְּנֵי־אֲפֹרִים נוֹשְׁקִי^a רוּמֵי־קֶשֶׁת הִפְכוּ בְּיוֹם קָרֵב:
 10 לֹא שָׁמְרוּ בְרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לִלְכֹת:
 11 וַיִּשְׁכַּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הִרְאָם:
 12 נִגְדוּ אֲבוֹתָם עֲשֵׂה פֶלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן:
 13 בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצַּב־מַיִם כְּמוֹ־גֵד:
 14 וַיִּנְהָם בַּעַן יוֹמָם וְכָל־הַלֵּילָה בְּאֹזֶר אֵשׁ:
 15 וַיִּבְקַע צָרִים בַּמִּדְבָּר וַיִּשְׁקֵן^a כְּתֹהֲמוֹת^b רַבָּה^c:
 16 וַיּוֹצֵא נְזֻזִּים מִסֹּלֶעַ נְיֹרֵד בְּנִהְרוֹת מַיִם:
 17 וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לּוֹ לַמְּרוֹת עֲלִיזוֹן בְּצִיָּה:
 18 וַיִּנְסוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׂאֹל־אֶכֶל לִנְפֹשָׁם:
 19 וַיִּדְּבְרוּ בְּאֱלֹהִים אֲמָרוּ הַיּוֹכֵל אֵל לַעֲרֹךְ שְׁלֹחַן בַּמִּדְבָּר:
 20 הֵן הִכֵּה־צִוִּיר וַיִּזְוְבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטֹפוּ
 הַגַּם־לֶחֶם יוֹכֵל תֵּת אִם־יִכִּין שָׁאֵר לְעַמּוֹ:
 21 לִכְן^a וַשְּׁמַע יְהוָה וַיִּתְּעֹבֵר וְאֵשׁ נִשְׁקָה בִיעָקֵב
 וַיִּגַּם־אֵף עָלָה בִּישְׂרָאֵל:^b
 22 כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהִים וְלֹא כִטְחוּ בִישׁוּעָתוֹ:
 23 וַיִּצְוּ שְׂחָקִים מִמֶּעַל וּדְלָתֵי שָׁמַיִם פָּתַח:
 24 וַיִּמְטֹר וַעֲלִיהֶם מִן לֶאֱכֹל וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ:
 25 לֶחֶם אֲבִירִים אֶכֶל אִישׁ צִידָה שָׁלַח לָהֶם לְשֹׁבַע:
 26 יִסַּע קָדִים בְּשָׁמַיִם וַיִּנְהֲג בַּעֲזוֹ תִימָן:
 27 וַיִּמְטֹר עֲלֵיהֶם כַּעֲפָר שָׁאֵר וּכְחֹזַל יָמִים עוֹף כָּנָף:
 28 וַיִּפֹּל בְּקֶרֶב מִחֲנֶהוּ סָבִיב לְמִשְׁכַּנְתָּיו:
 29 וַיִּיאֲכֻלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וַתֵּאָוֶתֶם יָבֹא לָהֶם:

6 trsp ; al dl יולדו || 8 ^a nonn MSS הבין || ^b compl MSS אל ||
 vs 9 prb add || ^a 3MSS נוקשי; aut נ' || 12 ? 1 ? || 13 3MSS עניהם || 14 3MSS ענהם || 15 ^a 6 κ. ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς || ^b mlt MSS בת' || ^c 1 frt ענהם ||
 17 1 frt למרות || 19 prb dl || 21 ^a frt dl, cf 59 || ^{b-b} frt add || 25 frt dl ||
 27 frt dl || 28 6 Hie S (פל) ויפל.

4 אֲזַכֶּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה וְיִתְעַשְׂפוּ רֹחֵי סֵלָה:
 5 אֲחֻזֶּת שְׁמֹנוֹת עֵינֵי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר:
 6 חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים: 7 אֲזַכֶּרָה^a
 נִגְיָנָתִי^b בְּלִילָה עִם־לִבִּי אֲשִׁיחָה וְיִחַפֵּשׂ רֹחֵי:
 8 הִלְעוּלָמִים יוֹנָתָן וְאֲדָנִי וְלֹא־יִסֹּף לְרַצוֹת עוֹד:
 9 הָאֶפֶס לִנְצַח חֲסִדוֹ גָּמַר אֲמָר לָדָר וְדָר:
 10 הִשְׁכַּח חַנּוּת אֵל אִם־קִפְצָן בָּאֵף רַחֲמֵי סֵלָה:
 11 וְאָמַר חֲלוּתִי הִיא שְׁנוֹת יָמִין עֲלִיזִין:
 12 אֲזַכִּיר^a מַעֲלִילֵיָה כִּי־אֲזַכֶּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ^b:
 13 וְהִגִּיתִי בְּכָל־פַּעְלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 14 אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְבָּךְ מִי־אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים:
 15 אַתָּה הָאֵל עָשָׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בַּעֲמִים עוֹד:
 16 גָּאֻלְתָּ בְּזֹרְעַ עֲמֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּוֹסֶף סֵלָה:
 17 רָאוּךָ פִּימִם אֱלֹהִים רָאוּךָ פִּימִם יִתִּילוּ אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת:
 18 זָרְמוּ מִיָּם וְעִבּוֹת קוֹל גִּתְּנוּ שְׁחָקִים אֶף־חֲצִצִּיךָ יִתְהַלְכוּ:
 19 קוֹל רַעֲמֶךָ וּבִגְלָגֹל הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבְלֹ רִגְזָה וּתְרַעַשׂ הָאָרֶץ:
 20 בָּיִם דִּרְבָּךָ^a וּשְׁבִילֶךָ^b בְּמִים רַבִּים וְעֻקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
 21 גִּתִּיתָ כִּצְאוֹן עֲמֹךְ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:
 78 1 מִשְׁפִּיל לְאֶסֶף

הָאֲנִינָה עָמִי תוֹדָתִי הִטּוּ אֲזַנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי:
 2 אֲפַתַּחְתָּה בְּמִשְׁלַל פִּי אֲבִיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם:
 3 אֲשִׁיר שְׁמִעֲנִי וַגִּדְעִם וְאֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ־לָנוּ:
 4 לֹא נִכְחַד^a וּמִבְּנִיהֶם לָדָר אֲחֲרוֹן מִסִּפְרִים
 תִּהְלֹזֶת יְהוָה^b וְעִזּוֹנוֹ^c וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה:
 5 וַיָּקֶם עֲדוֹת וּבִיעֲקֹב וְתוֹרָה שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעֵם לְבְנֵיהֶם:

5 Σ Hie אֲחֻזֶּת; prps אֲחֻזֶּת || 7 ^a trsp : c 6S; 1 frt אֲזַכֶּר || ^b 6 kai ἐμε-
 λέτησα, 1 הִגִּיתִי || ^c 1 c 6SΘ Hie 8 וְאֶחָד || 8 mlt MSS ה maj; frt 1 הִלְעוּלָמִים ||
 9 1 frt אֲחֻזֶּת || 11 'A Hie חֲלוּתִי frt recte || 12 ^a K אֲזַכִּיר, Q Vrs אֲזַכֶּר; frt
 crp || ^b compl MSS Vrs פִּלְאֶיךָ || 13 compl MSS 6S פִּעְלֶיךָ || 15 1 אֵל ||
 16 6S בְּזֹרְעָךְ || 19 6^{MSS} Hie 8 בְּרָקֶיךָ || 20 ^a ins frt יְהוָה || ^b K וּשְׁבִילֶיךָ, Q
 compl MSS 6 וּשְׁבִילֶיךָ || Ps 78, 1 8 אֲנִינִים || 4 ^a 6 Hie נִכְחַד, frt recte
 (frt 1 וְלֹא) || ^b trsp || ^c 2MSS וְעִזּוֹ.

5 אֲמַרְתִּי לַהֲלִלִים אֶל־תִּהְיוּ וְלַרְשָׁעִים אֶל־תִּרְיֻמוּ קִרְנוּ׃
 6 אֶל־תִּרְיֻמוּ לַמְּרוֹם קִרְנֵכֶם תִּדְבְּרוּ בַצִּנּוֹר עֲתָק׃
 7 כִּי לֹא מִמּוֹצֵא וּמִמַּעַרְב וְלֹא מִמִּדְבָּר^א הָרִים^ב׃
 8 כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יִשְׁפִּיל זֶה יִרֶם׃
 9 כִּי כּוֹס בִּיד־יְהוָה^א וַיִּין חֲמַר^א וּמֵלֶא מִסֶּךָ׃
 10 וַיִּגַּר מִזֶּה^ב אֶךְ־שִׁמְרִיהָ יִמְצֹא יִשְׁתּוֹ^א כָּל רֹשַׁע־אָרֶץ׃
 11 וַיֹּאנִי אֲנִיד לְעֹלָם אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃
 12 וְכָל־קִרְנֵי רֹשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תִּרְוַמְנָה קִרְנוֹת צִדִּיק׃
 76 1 לַמִּנְצָח בְּנִיגַת מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר׃
 2 נִזְדַּע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בִּישְׂרָאֵל נָדוּל שְׁמוֹ׃
 3 וַיְהִי בְשָׁלֹם סוּפּוֹ וּמַעֲוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן׃
 4 שָׁמָּה שָׁכַר רֹשְׁפֵי־קִשָּׁת מִן וְתָרַב וּמִלְחָמָה סָלָה׃
 5^א אֶזְאָר^ב אֶתָּה אֲדִיר מִהַרְרֵי־טָרֶף׃^א אֲשַׁתּוֹלְלוּ^א אֲפִירִי לֵב
 נָמוּ שְׁנָתָם^ב וְלֹא־מִצָּאוּ כָּל־אֲנָשֵׁי־תֵּיִל וַיִּדְּהֵם׃
 7 מִנְעֲרַתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְתָרַב וְסוּסִם׃
 8 אֶתָּה^א נִזְרָא אֶתָּה וּמִי־יַעֲמֹד לִפְנֶיךָ מִזֶּה^ב אֶפְדָּ׃
 9 מִשְׁמִימִים הִשְׁמַעְתָּ דִּין אָרֶץ יִרְאָה וְשִׁקְטָה׃
 10 בְּקוֹם־לְמוֹשֶׁפֶט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְיֹי־אָרֶץ סָלָה׃
 11 כִּי־חֲמַת^א אָדָם תִּוְרַךְ שְׂאִרִית חֲמַת^ב תִּחְגֹּרֶ׃
 12 נִדְּרוּ וְשִׁלְמוּ^א לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם^א כָּל־סִבְיָיו וַיְבִילוּ שְׁנֵי לַמּוֹרָא׃
 13 יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נִזְרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃
 77 1 לַמִּנְצָח עַל־יְדִיתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר׃
 2 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶעֱצָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי׃
 3 בְּיוֹם צָרְתִּי אֲדַגֵּי דָרְשָׁתִּי יְדִי^א וְלִילָה נִגְרָה^ב וְלֹא תִפּוּג
 מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃

5^a crrp et firt c 4 conj; prps יִרְעוּ al יִרְעוּ || 6^a K מְבֹרָא, Hie
מְבֹרָא || 6^a K וְעַתָּה, Q וְעַתָּה || crrp, prps מְקַלְעַת al מְקַלְעַת || 7^a pc MSS
וּבְכִילָפוֹת || 7^a pc MSS וּבְכִילָפוֹת || 8^a S perdamus eos; prps נִכְחִידֵם al נִכְחִידֵם || 8^a S καταπαύ-
σωμεν (IMS κατακαύσωμεν) S perdamus || 9^a S אֶתְנוּ || 10^a firt ins יהוה, al
אֶתְנוּ cf Thr 2,3; trsp. A || 10^a K תִּיקֶךְ, Q תִּיקֶךְ || 11^a S εἰς τέλος;
1 firt תִּבְלָא et בְּקֶרֶב || 12^a 1 firt וְאַתָּה א' || 13^a S מִלְכְּנוּ || 14^a prps לַעַם*
(מֵאֵל), al לַעַם sine ל || 15^a 1 prb בְּכָל- || 16^a S Hie לְחַיִּית || 17^a firt לְהוֹת
vel לְשַׁחַת || 18^a IMS וְסִדְרָה || 19^a crrp || 20^a S לְבָרִיתֶךָ; prps לְרֵאוֹת ||
21^a S יֵשֶׁב || 22^a S וְנ' || Ps 75, 2 καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομα σου
διηγῆσθαι πάντα; S et invocabimus nomen tuum et narrabimus omnia;
prps וְקִרְאִי בְשֵׁם סִפְרוֹ.

10 לָכֵן וַיִּשְׁיב^א עִמּוּ^ב הָלֶם וּמִי^ד מָלֵא יַמְצוּ לָמוֹ:
11 וַיֹּאמְרוּ אִיכָּה יָדַע־אֵל וַיֵּשׁ דָּעָה בְּעֵלְיוֹן:
12 הִנֵּה־אֱלֹהֵי רָשָׁעִים וְשׁוֹלֵי עוֹלָם הַשְּׁגוּ־חֵיל:
13 אַךְ־רִיק זָכִירִי לְבָבִי וְאַרְחֵץ בְּנִקְנוֹן כִּפִּי:
14 וַיֹּאמְרוּ נִגְוָע כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לְבָקָרִים:
15 אִם־אֲמַרְתִּי אֶסְפְּרָה כְּמוֹ^ב הִנֵּה דוֹר בְּנִיךָ בְּגִדְתִּי:
16 וְאַחֲשָׁבָה^א לְנַעַת זֹאת עָמַל הִיא^ב בְּעֵינַי:
17 עַד־אָבוּא אֶל־מִקְדָּשִׁי־אֵל אֲכִינָה לְאַחֲרִיתָם:
18 אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הַפִּלְתָּם לְמִשְׁוֹאוֹת:
19 אֵיךְ הָיוּ לְשִׁמְחָה כָּרַנַּע סָפוּ תָמוּ מִן־בִּלְהוֹת:
20 בַּחֲלוֹם מִהֲקִיץ אֲדַנִּי^א בְּעִיר^ב וְעִלְמָם תִּבְּוָה:
21 בִּי יִתְחַמֵּן לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֲשַׁתּוּגֹן:
22 וַיֹּאמְרִי־בַעַר וְלֹא אֲדַע בְּהִמּוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ:
23 וַיֹּאמְרִי תָמִיד עִמָּךְ אֲחֻזָּת בֵּיד יְמִינִי:
24 בַּעֲצָתְךָ תִּנְחַנִּי וְאַחֲרֵי כָבוֹד תִּקְחֵנִי:
25 מִי־לִי בִשְׂמִים וְעִמָּךְ לֹא־תַפְצֹתִי בְּאָרֶץ:
26 כָּלָה שְׂאֵרֵי וּלְבָבִי צוּר־לְבָבִי וְחִלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם:
27 כִּי־הִנֵּה רַחֲמִיךָ יֹאבְדוּ הַצִּמְמָתָה כָּל־זוֹגָה מִמָּךְ:
28 וַיֹּאמְרִי^א וְקָרַבְתָּ אֱלֹהִים לִי־טוֹב שְׁתִּי בְּאֲדָנִי יִהְיֶה^ב מַחֲסִי
לְסִפּוֹר כָּל־מַלְאָכוֹתֶיךָ:
1 משפיל לאסף

לְמַה אֱלֹהִים זָנְחָתָ לְנֶצַח יַעֲשֶׂן אַפְּךָ בְּצִיּוֹן מִרְעִיתְךָ:
זָכַר עֲדָתְךָ וְקָנִיתָ קָדָם גְּאֻלָּתָ שִׁבְטִי נִחַלְתָּ הֲרַעֲלִיזוֹן זֶה וְ
[שִׁכְנֵת בָּז:

³הָרִימָה פַּעַמִּיךָ לְמִשְׁאֲזוֹת נֶגְחַח כָּל־הֶרֶע אוֹיֵב בִּקְדָּשׁ:
⁴שִׁאֲגוּ צִוְרֵיךָ בִּקְרֹב מִזַּעֲדָה^a שְׂמוּ אוֹתָתֶם אֶתוֹת^b:

[illegible]

16 אָבּוּא בְּגִבּוֹרֹת אֲדַנִּי יִהְיֶה אֶזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבָדָּךְ;
 17 אֱלֹהִים לְמִדְתָּנִי מִנְעוּרֵי וְעַד-הִנֵּה אֲנִיד נִפְלְאוֹתֶיךָ;
 18 וְגַם עַד-זִקְנָה וּשְׁיִבָּה אֱלֹהִים אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי [עַד-מָרוֹם
 עַד-אֲנִיד זְרוּעֶךָ לְדוֹר לְכָל-יָבוּא בְּבוֹרָתְךָ: 19 וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים
 אֲשֶׁר-עָשִׂיתָ גְדֻלוֹת אֱלֹהִים מִי כְמוֹךָ;
 20 אֲשֶׁר^a הִרְאִיתָנוּ^b וְצָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת^c תָּשׁוּב תַּחֲיִינוּ^d
 וּמִתְהוֹמּוֹת^e הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ^f;
 21 תִּרְבֹּה גְדֻלָּתִי^g וְתִסָּבֵב^h תִּנְחַמְנִי;
 22 גַּם-אֲנִי אֲדַוְּךָ בְּכָל-יָגְבָל אֲמַתְךָ אֱלֹהֵי
 אֲזַמְרָה לָךְ בְּכָנּוֹר קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל;
 23 תִּרְנְנָה שִׁפְתֵּי כִּי אֲזַמְרָה-לְךָ וְנִפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ;
 24 גַּם-לְשׁוֹנִי כָל-הַיּוֹם תִּהְיֶה צִדְקָתְךָ
 כִּי-בָשׁוּ כִּי-תִפְרֹו מִבִּקְשֵׁי רַעֲתִי;
 72ⁱ לְשִׁלְמָה^j

אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ^b לְמִלָּךְ תָּנוּ וְצִדְקָתְךָ לְבֶן-מְלָךְ;
 2 יִדְּוִן עַמְּךָ בְּצִדָּק וְעֲנִיָּה בְּמִשְׁפָּט;
 3 יִשְׁאֹו הָרִים שְׁלֹום לְעַם וְנִבְעוֹת בְּצִדְקָה;
 4 יִשְׁפֹט וְעֲנִי-עַם יוֹשִׁיעַ לְבָנֵי אֲבִיוֹן
 יוֹדֵבָא עוֹשֶׁק;
 5 יִירָאוּךָ עַם-שֹׁמֵשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ נֹזֵר דּוֹרִים;
 6 יִיָּד כְּמִטָּר עַל-גֹּז כָּרְבִּיבִים זִרְיָף אָרֶץ;
 7 יִפְרַח-בִּימּוֹי צִדִּיק^a וְרַב^b שְׁלֹום עַד-בְּלִי יָרֵחַ;
 8 וַיִּירָד מִיָּם עַד-יָם וּמִנְהָר עַד-אֲפְסֵי-אָרֶץ;
 9 לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאֵיבָיו עָפָר יִלְחֲכוּ;
 10 מִלְכֵי תִרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְתָּה יִשְׁיבוּ

16 15MSS Vrs בְּגִבּוֹרֹת || 18 °° 1 c S יָבוּא vel c 6 לְדוֹר || trsp : ||
 19 prps עוֹלָם || 20 ^a frt dl (6^{BA} בָּאָ) || ^b KA הִרְאִיתָנוּ Q65Θ Hie S הִרְאִיתָנִי ||
^c frt dl || ^d K Hie 7 תַּחֲיִינוּ Q65 || תַּחֲיִינוּ || ^e prb 1 וּמִתְהוֹמּוֹת || ^f K Hie 7
 וּמִתְהוֹמּוֹת || ^g Hie S prb וְתִסָּבֵב || 23 °° prb crpp; 1 ? . . פִּי ||
 Ps 72, 1 ^a 5MSS om; 3MSS Ps c 71 conjg || ^b 1 c 6 Hie S מִשְׁפָּטֶיךָ || 2 6
 || וְנִבְעוֹת || 4 °° frt dl || 5 1 c 6 Hie S וְנִבְעוֹת || 6 1 frt
 || וְנִבְעוֹת || 7 ^a 1 c 3MSS 6 Hie S צִדָּק || 7 ^a 1 c 3MSS 6 Hie S צִדָּק ||
 || וְנִבְעוֹת || 9 || וְנִבְעוֹת || 9 || וְנִבְעוֹת || 9 || וְנִבְעוֹת || 9 || וְנִבְעוֹת || 9 ||

3 יִבְשׁוּ וַיַּחֲפְרוּ מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי

יִסְגּוּ וַאֲחֹזֵר וַיִּכְלְמוּ חַפְצֵי רַעְתִּי:

4 יִשְׁוּבוּ^a עַל־עַקֵּב בְּשִׁתְּמֵם הָאֱמֹרִים^b הָאֵחָהָה^c:

5 וַיִּשְׁשׂוּ וַיִּשְׁמְחוּ בָךְ כָּל־מִבְקְשֵׁיךְ

וַיֹּאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים^a אֱלֹהֵי יִשְׁוּעַתְךָ^b:

6 וַיֹּאנִי וְעָנִי וַאֲבִיּוֹן אֱלֹהִים חוֹשֶׁה לִּי

עֲזָרִי^a וּמִפְלִטֵי אַתָּה יְהוָה^b אֱלֹהֵי־אֲחֵר:

71¹ בָּךְ־יִהְיֶה חֲסִיתִי אֱלֹהֵי־חַיֵּה לְעוֹלָם:

2 בְּצִדְקַתְךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלֵּטֵנִי הַטָּה־אֵלֵי אֲזִנְךָ

וְהוֹשִׁיעֵנִי: ³ הִיָּה לִי לְעֹז מְעֹז^a

^b לְבֹא תָמִיד עֲנִיתִי^b לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סִלְשִׁי וּמִצֹּדֹתֵי אַתָּה:

4 אֱלֹהֵי פִלְטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעוֹל וְחוֹמֶץ:

5 כִּי־אַתָּה תִּקְוֹתֵי אֲדֹנִי יִהְיֶה מִבְטַחִי מִנְּעוּרִי:

6 עֲלִיךָ וְנִסְמַכְתִּי מִכַּטָּן מִמַּעַי אֲמִי אַתָּה גּוֹיִי^a

בָּךְ תִּהְלֶתִי^b תָּמִיד:

7 בְּמִזְבַּח הַיִּיטִי לְרִבִּים וְאַתָּה מִחֲסִי־עֹז:

8 וַיִּמְלֹא פִי תִהְלֶתְךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאֶרֶתְךָ:

9 אֱלֹהֵי־תִשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זַקְנָה כִּכְלוֹת כָּחִי אֱלֹהֵי־תַעֲזֹבֵנִי:

10 כִּי־אֹמְרוּ^a אֹיְבֵי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי גּוֹעֲצֵי וַיַּחֲזִיבוּ^b:

11 לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוּ רִדְפוּ וְתִפְשׁוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל:

12 אֱלֹהִים אֱלֹהֵי־תִרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהֵי לְעֹזְרֵתִי חִישָׁה:

13 יִבְשׁוּ וַיַּחֲזִיבוּ שֹׁמְרֵי נַפְשִׁי יַעֲטוּ חֲרָפָה וּכְלָמָה^b מִבְקְשֵׁי רַעְתִּי^c:

14 וַאֲנִי תָּמִיד אֵיחָל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תִּהְלֶתְךָ^b:

15 פִּי וַיִּסְפֹּר צִדְקַתְךָ כָּל־הַיּוֹם תִּשְׁוּעַתְךָ

כִּי לֹא יִרְעָתִי סִפְרוֹת:

3 40,15 + יחזר || 4^a 3MSS S (cf C) יִשְׁמֹו; 1MS יִבְשׁוּ; cf ad 40,16 ||
^b nonn MSS S S C + לִי cf 40,16 || ^c frt dl || 5^a mlt MSS יהוה; cf ad 40,17 ||
^b compl MSS תִּשְׁ || 6^a nonn MSS עֲזָרֵתִי cf 40,18 || ^b nonn MSS אֱלֹהֵי;
 cf ad 40,18 || Ps 71, 1 26MSS Ps c 70 conjg; S + τῷ Δαυείδ (S^h + ψαλμός) ||
 2 prb vb exc, cf 31,3; trsp : || 3^a 1 c compl MSS שְׁעֹז = 31,3 || ^{b-b} 1 c
 31,3 S לְבֵית מְצֻדֹת S || 4 pc MSS S^B al S אֱלֹהִים || 5 trsp א || 6^a 22,10 גֹּחֲזִי;
 prps עָנִי || ^b Σ תִּהְלֶתִי || 7 מִחֲסֵה עֹז S || 10^a prps אֲרִבּוּ || ^b prb dl || 11 prb dl ||
 12 K חִישָׁה, Q חוֹשֶׁה || 13^a 1 c pl MSS יִכְלְמוּ cf 35,4; prb dl || ^b > S || ^{c-c} ? dl,
 cf 24 || 14^a > S S || ^b AΣ Hie S תִּהְלֶתְךָ || 15 pc MSS סְפֹרֶת vel סְפֹרֶת S sing.

וְאֶל־תִּבְלַעֲנִי מְצִלָּה וְאֶל־תֹּאמַר־עָלַי בָּאֵר פִּיה׃
 17 עֲנֵנִי יְהוָה כִּי־טוֹב חֲסִדְךָ כָּרֵב רַחֲמֶיךָ פִּנְהָ אֵלַי׃
 18 וְאֶל־תִּסָּתֵר פָּנֶיךָ מֵעַבְדְּךָ כִּי־צָר־לִי מְהֵרָה עֲנֵנִי׃
 19 קִרְבָּה אֶל־נַפְשִׁי גְאֻלָּה לְמַעַן אֵיבִי פָדֵנִי׃
 20 אֲתָה יְדַעַת חֲרַפְתִּי וּבִשְׁתִּי וּבְכַלְמַתִּי נִגְדְּךָ כָּל־צוּרֹרִי׃
 21 חֲרַפְתָּה וְשָׁכַרְתָּה לִּפְנֵי וְאֶנְשָׁה^a
 וְאֶמְנָה לְנוֹד^b וְאֵין וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא מִצָּאתִי׃
 22 וַיִּתְּנוּ בְּכָרוֹתַי רֹאשׁ וְלִצְמָאֵי יִשְׁקוּנִי חֶמְצִין׃
 23 יְהִי־שְׁלֹחֲנָם לִפְנֵיהֶם לֶפֶת וְלִשְׁלוּמִים לְמוֹקֶשׁ׃
 24 תַּחֲשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מִרְאוֹת וּמִתְנִיָּהֶם תִּמִּיד הַמַּעַד׃
 25 שִׁפְךָ־עֲלֵיהֶם זַעֲמָה וַחֲרוֹן אַפְּךָ יִשְׁיָגֵם׃
 26 תִּהְיֶי־טִירָתָם נִשְׁמָה בְּאֹהֲלֵיהֶם אֲלִי־הִי יֹשֵׁב׃
 27 כִּי־אַתָּה^a אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רִדְפוֹ וְאֶל־מִכָּאוֹב תִּלְלֶיךָ^b יִסְפְּרוּ׃
 28 תִּנְה־עוֹן עַל־עוֹנָם וְאֶל־רָבָאוּ בְּצַדִּיקְךָ׃
 29 יִמְחוּ מִסִּפֵּר חַיִּים וְעַם צְדִיקִים אֲלִי־כֹתְבוֹ׃
 30 וְאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יִשׁוּעַתְךָ אֱלֹהִים תִּשְׁגָּבֵנִי׃
 31 אֶהְלֶלְהָ שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר וְנִגְדָּלְנוּ בְּתוֹדָה׃
 32 וְתִיטֵב לַיהוָה מִשׁוֹר פָּרָא^a מִקֶּרֶן מַפְרִים׃^b
 33 רְאוּ^a עֲנוּיִם וּשְׁמַחוּ^b יְדֹשְׁוּ אֱלֹהִים וִיתִי לְבַבְכֶּם׃
 34 כִּי־שָׁמַע^a אֶל־אֲבִיוֹנִים יְהוָה וְאֶת־^bאֲסִירָיו לֹא בָזָה׃
 35 יִתְּלֹהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יָמִים וְכָל־רֶמֶשׂ בָּם׃
 36 כִּי אֱלֹהִים וַיִּשְׁיַע צִיּוֹן וַיִּבְנֶה עִירֵי יְהוּדָה
 וַיִּשְׁבּוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃
 37 וַיִּזְרַע עַבְדּוֹ יִגְדֹּלָהּ וְאֶהְבִּי שְׁמוֹ וַיִּשְׁכְּנוּ־בָהּ׃
 70¹ לְמַנְצֵחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃
 70² אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי יְהוָה^b לְעֹזְרַתִּי חוֹשָׁה׃

17 ° 1 c || 20 ° frt 1 || 21^a prb vb exc; prps 'וא' ||
 18 ° 1 c Vrs || 23 Hie 6ΑΣΘ || שְׁלוּמִים; S וְשְׁלוּמָם; & prb recte וְשְׁלִמִיָּהֶם ||
 26 5MSS || 27^a 1 c || 27^b IMS & תִּלְלֶיךָ S (dolor) occisi, & τῶν τραυ-
 μάτων μου || 1 c 1 c || 30 > 30^a; & AB al || 32^a trsp || יִשׁוּעַת פָּנֶיךָ & ||
 33^a nonn MSS || 33^b mlt MSS || רְאוּ prb 1 || רְאוּ & || 34^a 1 c || 34^b Hie || שָׁמַע ||
 35^a nonn || 36^a gloss ad 37? || Ps 70, 2 40, 14 + || רָצָה || 36^b frt dl. ||
 36^c prps || וַיִּשְׁבּוּ שָׁם || 36^d gloss ad 37? || Ps 70, 2 40, 14 + || רָצָה || 36^e frt dl.

34 לָרֶכֶב בְּשָׁמַי שְׁמִי־קָדָם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז:

35 תִּגְנוּ עֹז לְאֱלֹהִים

עַל־יִשְׂרָאֵל נִצָּחוֹת וְעֹז בְּשָׁחֲקִים: 36 נִזְרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשָׁיו

אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נִתָּן וְעֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם

בְּרוּךְ אֱלֹהִים:

69 1 לְמִנְצָה עַל־שׁוֹשְׁבֵי לְדוֹד:

2 הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מִים עַד־גִּפְשִׁי:

3 טָבַעְתִּי בִּיגוֹן מְצוֹלָה וְאִין מַעֲמָד

בָּאתִי בְּמַעֲמְקֵי־מַיִם וְשִׁבַּלְתָּ שְׁטַפְתָּנִי:

4 וַיַּגְעֵתִי בְּקִרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי

כָּלוּ עֵינֵי מִיחֹל לְאֱלֹהֵי:

5 רַבּוֹ מִשְׁעָרוֹת רֹאשִׁי שָׁנְאֵי חֲנָם

עֲצָמוֹ מִצְמִיתִי^a אֵיבֵי שֹׁקֵר

אֲשֶׁר לֹא־נִזְלָתִי^b אֲזֹא אֲשִׁיב^b:

6 אֱלֹהִים אַתָּה יִדְעָתָ לְאוֹלָתִי וְאֲשֻׁמוֹתִי מִסֶּךָ לֹא־נִכְחָדוּ:

7 אֶל־יָבֹשׁוּ בִי וְקוֹיָךְ אֶדְגִּי יִהְיֶה צָבָאוֹת

אֶל־יִכָּלְמוּ בִי מִבִּקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

8 כִּי־עָלִידָה נִשְׁאַתִּי חֲרָפָה כִּסְתָה כְּלָמָה פִּנִּי:

9 מוֹזוֹר הֵייתִי לְאַחִי וְנִכְרִי לִבְנֵי אִמִּי:

10 כִּי־קִנְיָתָ בֵּיתְךָ אֶכְלָתִנִּי וְחֲרָפוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלַי:

11 וְאֶבְכֶּה בְּצוֹם נִפְשִׁי וְתַהֲי לְחֲרָפוֹת לִי:

12 וְאַתָּה לְבוֹשֵׁי שֹׁק וְאַהִי לָהֶם לְמַשָּׁל:

13 יִשְׁתַּחֲוּ בִי יֹשְׁבֵי שֶׁעַר וַיַּגְדִּינוֹת שׁוֹתֵי שֹׁקֵר:

14 וְאַנִּי תַפְלִית־לָךְ וְיִהְיֶה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרִב־חֲסִידֶיךָ עֲלֵי

בְּאַמַּת יִשְׁעֶךָ^b: 15 הִצִּילֵנִי מִמָּוֶה וְאֶל־אֲטַבְעָה

אֲנַצֵּלָה מִשְׁנָאֵי וּמִמַּעֲמְקֵי־מַיִם: 16 אֶל־תִּשְׁטַפְּנִי וּשְׁבַלְתָּ מִיָּם

35 frt l השמים cf Dt 33,26 || 36 mlt MSS ΣΣΣ ממקדשך; Hie in sanctuario suo (במקדשו); 6 εν τοις όσοις (MSS άγίοις) αὐτοῦ (בקרשיו); 1 ממקדשו || Ps 69, 1 cf ad 45,1; 60,1 || 4 Var^B 6 מִיחֹל 5^a 1 מן + ? (מצמותי), S (מצמותי) || 7 dl c 6^{AB} al || 9 prps ור כמו ור || 11 6 και συνέκαμψα (MSS συνεκαδυσσα), S et humiliavi; prb 1 ואענה || 13 6 και εις εμε εψαλλον (?) (ונגנני לי) || 14^{a-a} frt dl (Var); pro את רצני al עת ר' || משנאי ו al dl מ' || 15 °° crrp; frt dl אנצלה et l מ' || 16 trsp : || 15 °° crrp; frt dl אנצלה et l מ' || 16 trsp : ||

אֶת־יְהוָה יִשְׁכֵּן לְנֶצַח:
 18 רֶכֶב אֱלֹהִים רַבְתִּים אֶלְפֵי שִׁנְאֹן^a אֲדָנִי בָם סִינִי^b בִּקְדָשׁ:
 19 עָלִיתָ לְמָרוֹם וְשָׁבִית שָׁבִי לִקְחַת מִתְּנוּת בְּאָדָם
 וְאֶת־סִוְרִים^a לְשִׁכֵּן וְיָהּ אֱלֹהִים^b:
 20 בְּרִיךְ אֲדָנִי יוֹם וָיוֹם יַעֲמֹס־לָנוּ הָאֵל יִשְׁוּעַתָּנוּ סֵלָה:
 21 הָאֵל וְלָנוּ אֵל^a לְמוֹשָׁעוֹת וְלִיהוָה אֲדָנִי לְמוֹת תּוֹצֵאוֹת:
 22 אֶת־אֱלֹהִים יִמְחֹץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קִדְקֵד שַׁעַר מִתְּהַלֵּךְ בְּאַשְׁמִי:
 23 אָמַר אֲדָנִי מִבֶּשֶׁן אָשִׁיב^a אָשִׁיב מִמַּצְלוֹת^b יָם:
 24 לְמַעַן וּתִמְחֹץ רִגְלֶךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבִיךָ מֵאֹיְבִים מִנְהוּ:^c
 25 כִּי רָאוּ הַלִּיכֹתֶיךָ אֱלֹהִים הַלִּיכֹת אֵלַי מִלְכִּי בִקְדָשׁ:
 26 קִדְּמוּ שָׂרִים אַחֵר נִגְנִים בְּתוֹדָב עֲלֻמוֹת תּוֹצֵפוֹת:
 27 בְּמִקְהֵלוֹת בְּרָכוּ אֱלֹהִים אֲדָנִי מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל:
 28 שֵׁם בְּנִימֹן וְצִעִיר רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם^b
 שָׂרֵי זָבֻלוֹן שָׂרֵי גַפְתָּלִי:
 29 צִוָּה אֱלֹהֶיךָ עֲנֶה עֲנֶה אֱלֹהִים זֹו פָּעַלְתָּ לָנוּ:
 30 מִהִיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלַם לָךְ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׂרֵי:
 31 גִּעַר חֵית קָנָה עֲדַת אֲבִירִים וּבַעֲנָלִי עַמִּים^a מִתַּרְפֵּם^b בְּרִצִּי^c כֶּסֶף^d
 בְּזָרָה עַמִּים קִרְבוֹת יַחְפְּצוּ:
 32 יִאֲתִיּוּ חֲשַׁמְנִים^b מִנִּי מַצְרִים כּוֹשׁ תִּרְיֵן יִדְּיוֹ לְאֱלֹהִים:
 33 מִמְּלָכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לְאֱלֹהִים זִמְרוּ אֲדָנִי סֵלָה^b:

18 ^a crpp; IMS שִׁנְאֹן 6; prps שאֹן cf ΑΣ vociferantium || ^{b-b} prps בא
 לא יִשְׁכֵּנוּ 5; יִשְׁכֵּן י' א' IMS || ^{b-b} crpp; IMS אֶת אֶת || 19 ^a nonn MSS אֶת IMS, אֶת || ^b > 6; 2MSS
 'א' || 20 conjg 'א' c 20 recte || 21 ^a > compl MSS || ^b > 6; 2MSS
 || 22 6 Hie שַׁעַר; prps רָשַׁע || 23 ^{a-a} prps אֶשׁ || 24 ^a 1 c Vrs תִּרְחֹץ || ^b IMS 'לֹא'; prps מִאָדָם || 25 prps נִרְאוּ || 26 nonn MSS 6 שָׂרִים || ^b 1 c prps
 (ἐθεωρήθησαν); al || 27 ^a prps בְּתוֹדָה || 28 ^a prb crpp; prps יְדִידִים (?) יְדִידִי Dt 33,12; al || 29 ^{a-a} 1 c 6 et pl MSS || ^b prb crpp || 30 ^a prb crpp || 31 ^a prps בְּעָלִי || ^{b-b} crpp || 32 ^a 3MSS || 33 ^a 2MSS || 34 ^a 3MSS || 35 ^a 3MSS || 36 ^a 3MSS || 37 ^a 3MSS || 38 ^a 3MSS || 39 ^a 3MSS || 40 ^a 3MSS || 41 ^a 3MSS || 42 ^a 3MSS || 43 ^a 3MSS || 44 ^a 3MSS || 45 ^a 3MSS || 46 ^a 3MSS || 47 ^a 3MSS || 48 ^a 3MSS || 49 ^a 3MSS || 50 ^a 3MSS || 51 ^a 3MSS || 52 ^a 3MSS || 53 ^a 3MSS || 54 ^a 3MSS || 55 ^a 3MSS || 56 ^a 3MSS || 57 ^a 3MSS || 58 ^a 3MSS || 59 ^a 3MSS || 60 ^a 3MSS || 61 ^a 3MSS || 62 ^a 3MSS || 63 ^a 3MSS || 64 ^a 3MSS || 65 ^a 3MSS || 66 ^a 3MSS || 67 ^a 3MSS || 68 ^a 3MSS || 69 ^a 3MSS || 70 ^a 3MSS || 71 ^a 3MSS || 72 ^a 3MSS || 73 ^a 3MSS || 74 ^a 3MSS || 75 ^a 3MSS || 76 ^a 3MSS || 77 ^a 3MSS || 78 ^a 3MSS || 79 ^a 3MSS || 80 ^a 3MSS || 81 ^a 3MSS || 82 ^a 3MSS || 83 ^a 3MSS || 84 ^a 3MSS || 85 ^a 3MSS || 86 ^a 3MSS || 87 ^a 3MSS || 88 ^a 3MSS || 89 ^a 3MSS || 90 ^a 3MSS || 91 ^a 3MSS || 92 ^a 3MSS || 93 ^a 3MSS || 94 ^a 3MSS || 95 ^a 3MSS || 96 ^a 3MSS || 97 ^a 3MSS || 98 ^a 3MSS || 99 ^a 3MSS || 100 ^a 3MSS || 101 ^a 3MSS || 102 ^a 3MSS || 103 ^a 3MSS || 104 ^a 3MSS || 105 ^a 3MSS || 106 ^a 3MSS || 107 ^a 3MSS || 108 ^a 3MSS || 109 ^a 3MSS || 110 ^a 3MSS || 111 ^a 3MSS || 112 ^a 3MSS || 113 ^a 3MSS || 114 ^a 3MSS || 115 ^a 3MSS || 116 ^a 3MSS || 117 ^a 3MSS || 118 ^a 3MSS || 119 ^a 3MSS || 120 ^a 3MSS || 121 ^a 3MSS || 122 ^a 3MSS || 123 ^a 3MSS || 124 ^a 3MSS || 125 ^a 3MSS || 126 ^a 3MSS || 127 ^a 3MSS || 128 ^a 3MSS || 129 ^a 3MSS || 130 ^a 3MSS || 131 ^a 3MSS || 132 ^a 3MSS || 133 ^a 3MSS || 134 ^a 3MSS || 135 ^a 3MSS || 136 ^a 3MSS || 137 ^a 3MSS || 138 ^a 3MSS || 139 ^a 3MSS || 140 ^a 3MSS || 141 ^a 3MSS || 142 ^a 3MSS || 143 ^a 3MSS || 144 ^a 3MSS || 145 ^a 3MSS || 146 ^a 3MSS || 147 ^a 3MSS || 148 ^a 3MSS || 149 ^a 3MSS || 150 ^a 3MSS || 151 ^a 3MSS || 152 ^a 3MSS || 153 ^a 3MSS || 154 ^a 3MSS || 155 ^a 3MSS || 156 ^a 3MSS || 157 ^a 3MSS || 158 ^a 3MSS || 159 ^a 3MSS || 160 ^a 3MSS || 161 ^a 3MSS || 162 ^a 3MSS || 163 ^a 3MSS || 164 ^a 3MSS || 165 ^a 3MSS || 166 ^a 3MSS || 167 ^a 3MSS || 168 ^a 3MSS || 169 ^a 3MSS || 170 ^a 3MSS || 171 ^a 3MSS || 172 ^a 3MSS || 173 ^a 3MSS || 174 ^a 3MSS || 175 ^a 3MSS || 176 ^a 3MSS || 177 ^a 3MSS || 178 ^a 3MSS || 179 ^a 3MSS || 180 ^a 3MSS || 181 ^a 3MSS || 182 ^a 3MSS || 183 ^a 3MSS || 184 ^a 3MSS || 185 ^a 3MSS || 186 ^a 3MSS || 187 ^a 3MSS || 188 ^a 3MSS || 189 ^a 3MSS || 190 ^a 3MSS || 191 ^a 3MSS || 192 ^a 3MSS || 193 ^a 3MSS || 194 ^a 3MSS || 195 ^a 3MSS || 196 ^a 3MSS || 197 ^a 3MSS || 198 ^a 3MSS || 199 ^a 3MSS || 200 ^a 3MSS || 201 ^a 3MSS || 202 ^a 3MSS || 203 ^a 3MSS || 204 ^a 3MSS || 205 ^a 3MSS || 206 ^a 3MSS || 207 ^a 3MSS || 208 ^a 3MSS || 209 ^a 3MSS || 210 ^a 3MSS || 211 ^a 3MSS || 212 ^a 3MSS || 213 ^a 3MSS || 214 ^a 3MSS || 215 ^a 3MSS || 216 ^a 3MSS || 217 ^a 3MSS || 218 ^a 3MSS || 219 ^a 3MSS || 220 ^a 3MSS || 221 ^a 3MSS || 222 ^a 3MSS || 223 ^a 3MSS || 224 ^a 3MSS || 225 ^a 3MSS || 226 ^a 3MSS || 227 ^a 3MSS || 228 ^a 3MSS || 229 ^a 3MSS || 230 ^a 3MSS || 231 ^a 3MSS || 232 ^a 3MSS || 233 ^a 3MSS || 234 ^a 3MSS || 235 ^a 3MSS || 236 ^a 3MSS || 237 ^a 3MSS || 238 ^a 3MSS || 239 ^a 3MSS || 240 ^a 3MSS || 241 ^a 3MSS || 242 ^a 3MSS || 243 ^a 3MSS || 244 ^a 3MSS || 245 ^a 3MSS || 246 ^a 3MSS || 247 ^a 3MSS || 248 ^a 3MSS || 249 ^a 3MSS || 250 ^a 3MSS || 251 ^a 3MSS || 252 ^a 3MSS || 253 ^a 3MSS || 254 ^a 3MSS || 255 ^a 3MSS || 256 ^a 3MSS || 257 ^a 3MSS || 258 ^a 3MSS || 259 ^a 3MSS || 260 ^a 3MSS || 261 ^a 3MSS || 262 ^a 3MSS || 263 ^a 3MSS || 264 ^a 3MSS || 265 ^a 3MSS || 266 ^a 3MSS || 267 ^a 3MSS || 268 ^a 3MSS || 269 ^a 3MSS || 270 ^a 3MSS || 271 ^a 3MSS || 272 ^a 3MSS || 273 ^a 3MSS || 274 ^a 3MSS || 275 ^a 3MSS || 276 ^a 3MSS || 277 ^a 3MSS || 278 ^a 3MSS || 279 ^a 3MSS || 280 ^a 3MSS || 281 ^a 3MSS || 282 ^a 3MSS || 283 ^a 3MSS || 284 ^a 3MSS || 285 ^a 3MSS || 286 ^a 3MSS || 287 ^a 3MSS || 288 ^a 3MSS || 289 ^a 3MSS || 290 ^a 3MSS || 291 ^a 3MSS || 292 ^a 3MSS || 293 ^a 3MSS || 294 ^a 3MSS || 295 ^a 3MSS || 296 ^a 3MSS || 297 ^a 3MSS || 298 ^a 3MSS || 299 ^a 3MSS || 300 ^a 3MSS || 301 ^a 3MSS || 302 ^a 3MSS || 303 ^a 3MSS || 304 ^a 3MSS || 305 ^a 3MSS || 306 ^a 3MSS || 307 ^a 3MSS || 308 ^a 3MSS || 309 ^a 3MSS || 310 ^a 3MSS || 311 ^a 3MSS || 312 ^a 3MSS || 313 ^a 3MSS || 314 ^a 3MSS || 315 ^a 3MSS || 316 ^a 3MSS || 317 ^a 3MSS || 318 ^a 3MSS || 319 ^a 3MSS || 320 ^a 3MSS || 321 ^a 3MSS || 322 ^a 3MSS || 323 ^a 3MSS || 324 ^a 3MSS || 325 ^a 3MSS || 326 ^a 3MSS || 327 ^a 3MSS || 328 ^a 3MSS || 329 ^a 3MSS || 330 ^a 3MSS || 331 ^a 3MSS || 332 ^a 3MSS || 333 ^a 3MSS || 334 ^a 3MSS || 335 ^a 3MSS || 336 ^a 3MSS || 337 ^a 3MSS || 338 ^a 3MSS || 339 ^a 3MSS || 340 ^a 3MSS || 341 ^a 3MSS || 342 ^a 3MSS || 343 ^a 3MSS || 344 ^a 3MSS || 345 ^a 3MSS || 346 ^a 3MSS || 347 ^a 3MSS || 348 ^a 3MSS || 349 ^a 3MSS || 350 ^a 3MSS || 351 ^a 3MSS || 352 ^a 3MSS || 353 ^a 3MSS || 354 ^a 3MSS || 355 ^a 3MSS || 356 ^a 3MSS || 357 ^a 3MSS || 358 ^a 3MSS || 359 ^a 3MSS || 360 ^a 3MSS || 361 ^a 3MSS || 362 ^a 3MSS || 363 ^a 3MSS || 364 ^a 3MSS || 365 ^a 3MSS || 366 ^a 3MSS || 367 ^a 3MSS || 368 ^a 3MSS || 369 ^a 3MSS || 370 ^a 3MSS || 371 ^a 3MSS || 372 ^a 3MSS || 373 ^a 3MSS || 374 ^a 3MSS || 375 ^a 3MSS || 376 ^a 3MSS || 377 ^a 3MSS || 378 ^a 3MSS || 379 ^a 3MSS || 380 ^a 3MSS || 381 ^a 3MSS || 382 ^a 3MSS || 383 ^a 3MSS || 384 ^a 3MSS || 385 ^a 3MSS || 386 ^a 3MSS || 387 ^a 3MSS || 388 ^a 3MSS || 389 ^a 3MSS || 390 ^a 3MSS || 391 ^a 3MSS || 392 ^a 3MSS || 393 ^a 3MSS || 394 ^a 3MSS || 395 ^a 3MSS || 396 ^a 3MSS || 397 ^a 3MSS || 398 ^a 3MSS || 399 ^a 3MSS || 400 ^a 3MSS || 401 ^a 3MSS || 402 ^a 3MSS || 403 ^a 3MSS || 404 ^a 3MSS || 405 ^a 3MSS || 406 ^a 3MSS || 407 ^a 3MSS || 408 ^a 3MSS || 409 ^a 3MSS || 410 ^a 3MSS || 411 ^a 3MSS || 412 ^a 3MSS || 413 ^a 3MSS || 414 ^a 3MSS || 415 ^a 3MSS || 416 ^a 3MSS || 417 ^a 3MSS || 418 ^a 3MSS || 419 ^a 3MSS || 420 ^a 3MSS || 421 ^a 3MSS || 422 ^a 3MSS || 423 ^a 3MSS || 424 ^a 3MSS || 425 ^a 3MSS || 426 ^a 3MSS || 427 ^a 3MSS || 428 ^a 3MSS || 429 ^a 3MSS || 430 ^a 3MSS || 431 ^a 3MSS || 432 ^a 3MSS || 433 ^a 3MSS || 434 ^a 3MSS || 435 ^a 3MSS || 436 ^a 3MSS || 437 ^a 3MSS || 438 ^a 3MSS || 439 ^a 3MSS || 440 ^a 3MSS || 441 ^a 3MSS || 442 ^a 3MSS || 443 ^a 3MSS || 444 ^a 3MSS || 445 ^a 3MSS || 446 ^a 3MSS || 447 ^a 3MSS || 448 ^a 3MSS || 449 ^a 3MSS || 450 ^a 3MSS || 451 ^a 3MSS || 452 ^a 3MSS || 453 ^a 3MSS || 454 ^a 3MSS || 455 ^a 3MSS || 456 ^a 3MSS || 457 ^a 3MSS || 458 ^a 3MSS || 459 ^a 3MSS || 460 ^a 3MSS || 461 ^a 3MSS || 462 ^a 3MSS || 463 ^a 3MSS || 464 ^a 3MSS || 465 ^a 3MSS || 466 ^a 3MSS || 467 ^a 3MSS || 468 ^a 3MSS || 469 ^a 3MSS || 470 ^a 3MSS || 471 ^a 3MSS || 472 ^a 3MSS || 473 ^a 3MSS || 474 ^a 3MSS || 475 ^a 3MSS || 476 ^a 3MSS || 477 ^a 3MSS || 478 ^a 3MSS || 479 ^a 3MSS || 480 ^a 3MSS || 481 ^a 3MSS || 482 ^a 3MSS || 483 ^a 3MSS || 484 ^a 3MSS || 485 ^a 3MSS || 486 ^a 3MSS || 487 ^a 3MSS || 488 ^a 3MSS || 489 ^a 3MSS || 490 ^a 3MSS || 491 ^a 3MSS || 492 ^a 3MSS || 493 ^a 3MSS || 494 ^a 3MSS || 495 ^a 3MSS || 496 ^a 3MSS || 497 ^a 3MSS || 498 ^a 3MSS || 499 ^a 3MSS || 500 ^a 3MSS || 501 ^a 3MSS || 502 ^a 3MSS || 503 ^a 3MSS || 504 ^a 3MSS || 505 ^a 3MSS || 506 ^a 3MSS || 507 ^a 3MSS || 508 ^a 3MSS || 509 ^a 3MSS || 510 ^a 3MSS || 511 ^a 3MSS || 512 ^a 3MSS || 513 ^a 3MSS || 514 ^a 3MSS || 515 ^a 3MSS || 516 ^a 3MSS || 517 ^a 3MSS || 518 ^a 3MSS || 519 ^a 3MSS || 520 ^a 3MSS || 521 ^a 3MSS || 522 ^a 3MSS || 523 ^a 3MSS || 524 ^a 3MSS || 525 ^a 3MSS || 526 ^a 3MSS || 527 ^a 3MSS || 528 ^a 3MSS || 529 ^a 3MSS || 530 ^a 3MSS || 531 ^a 3MSS || 532 ^a 3MSS || 533 ^a 3MSS || 534 ^a 3MSS || 535 ^a 3MSS || 536 ^a 3MSS || 537 ^a 3MSS || 538 ^a 3MSS || 539 ^a 3MSS || 540 ^a 3MSS || 541 ^a 3MSS || 542 ^a 3MSS || 543 ^a 3MSS || 544 ^a 3MSS || 545 ^a 3MSS || 546 ^a 3MSS || 547 ^a 3MSS || 548 ^a 3MSS || 549 ^a 3MSS || 550 ^a 3MSS || 551 ^a 3MSS || 552 ^a 3MSS || 553 ^a 3MSS || 554 ^a 3MSS || 555 ^a 3MSS || 556 ^a 3MSS || 557 ^a 3MSS || 558 ^a 3MSS || 559 ^a 3MSS || 560 ^a 3MSS || 561 ^a 3MSS || 562 ^a 3MSS || 563 ^a 3MSS || 564 ^a 3MSS || 565 ^a 3MSS || 566 ^a 3MSS || 567 ^a 3MSS || 568 ^a 3MSS || 569 ^a 3MSS || 570 ^a 3MSS || 571 ^a 3MSS || 572 ^a 3MSS || 573 ^a 3MSS || 574 ^a 3MSS || 575 ^a 3MSS || 576 ^a 3MSS || 577 ^a 3MSS || 578 ^a 3MSS || 579 ^a 3MSS || 580 ^a 3MSS || 581 ^a 3MSS || 582 ^a 3MSS || 583 ^a 3MSS || 584 ^a 3MSS || 585 ^a 3MSS || 586 ^a 3MSS || 587 ^a 3MSS || 588 ^a 3MSS || 589 ^a 3MSS || 590 ^a 3MSS || 591 ^a 3MSS || 592 ^a 3MSS || 593 ^a 3MSS || 594 ^a 3MSS || 595 ^a 3MSS || 596 ^a 3MSS || 597 ^a 3MSS || 598 ^a 3MSS || 599 ^a 3MSS || 600 ^a 3MSS || 601 ^a 3MSS || 602 ^a 3MSS || 603 ^a 3MSS || 604 ^a 3MSS || 605 ^a 3MSS || 606 ^a 3MSS || 607 ^a 3MSS || 608 ^a 3MSS || 609 ^a 3MSS || 610 ^a 3MSS || 611 ^a 3MSS || 612 ^a 3MSS || 613 ^a 3MSS || 614 ^a 3MSS || 615 ^a 3MSS || 616 ^a 3MSS || 617 ^a 3MSS || 618 ^a 3MSS || 619 ^a 3MSS || 620 ^a 3MSS || 621 ^a 3MSS || 622 ^a 3MSS || 623 ^a 3MSS || 624 ^a 3MSS || 625 ^a 3MSS || 626 ^a 3MSS || 627 ^a 3MSS || 628 ^a 3MSS || 629 ^a 3MSS || 630 ^a 3MSS || 631 ^a 3MSS || 632 ^a 3MSS || 633 ^a 3MSS || 634 ^a 3MSS || 635 ^a 3MSS || 636 ^a 3MSS || 637 ^a 3MSS || 638 ^a 3MSS || 639 ^a 3MSS || 640 ^a 3MSS || 641 ^a 3MSS || 642 ^a 3MSS || 643 ^a 3MSS || 644 ^a 3MSS || 645 ^a 3MSS || 646 ^a 3MSS || 647 ^a 3MSS || 648 ^a 3MSS || 649 ^a 3MSS || 650 ^a 3MSS || 651 ^a 3MSS || 652 ^a 3MSS || 653 ^a 3MSS || 654 ^a 3MSS || 655 ^a 3MSS || 656 ^a 3MSS || 657 ^a 3MSS || 658 ^a 3MSS || 659 ^a 3MSS || 660 ^a 3MSS || 661 ^a 3MSS || 662 ^a 3MSS || 663 ^a 3MSS || 664 ^a 3MSS || 665 ^a 3MSS || 666 ^a 3MSS || 667 ^a 3MSS || 668 ^a 3MSS || 669 ^a 3MSS || 670 ^a 3MSS || 671 ^a 3MSS || 672 ^a 3MSS || 673 ^a 3MSS || 674 ^a 3MSS || 675 ^a 3MSS || 676 ^a 3MSS || 677 ^a 3MSS || 678 ^a 3MSS || 679 ^a 3MSS || 680 ^a 3MSS || 681 ^a 3MSS || 682 ^a 3MSS || 683 ^a 3MSS || 684 ^a 3MSS || 685 ^a 3MSS || 686 ^a 3MSS || 687 ^a 3MSS || 688 ^a 3MSS || 689 ^a 3MSS || 690 ^a 3MSS || 691 ^a 3MSS || 692 ^a 3MSS || 693 ^a 3MSS || 694 ^a 3MSS || 695 ^a 3MSS || 696 ^a 3MSS || 697 ^a 3MSS || 698 ^a 3MSS || 699 ^a 3MSS || 700 ^a 3MSS || 701 ^a 3MSS || 702 ^a 3MSS || 703 ^a 3MSS || 704 ^a 3MSS || 705 ^a 3MSS || 706 ^a 3MSS || 707 ^a 3MSS || 708 ^a 3MSS || 709 ^a 3MSS || 710 ^a 3MSS || 711 ^a 3MSS || 712 ^a 3MSS || 713 ^a 3MSS || 714 ^a 3MSS || 715 ^a 3MSS || 716 ^a 3MSS || 717 ^a 3MSS || 718 ^a 3MSS || 719 ^a 3M

7 אֶרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ;
 8 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֲפָסֵי־אָרֶץ;
 68 1 לְמַנְצָת לְדוֹד מִזְמוֹר שִׁיר:

2 יִקּוּם אֱלֹהִים יַפְעֹז אוֹיְבָיו וַיִּגְוֶסוּ מִשְׁנָאוֹ מִפְּנֵיו;

3 כִּהְנִיף^a עֶשֶׂן תִּהְנֶף^b כִּהֲמִם דִּוַּג מִפְּנֵי־אֵשׁ

4 וַיִּבְרֹךְ יִשְׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים:

4 וַיְצַדִּיקִם יִשְׁמְחוּ וְעֲלֹזוּ^a לִפְנֵי אֱלֹהִים וַיִּשְׁשִׁי^b בְּשִׂמְחָה:

5 שִׁירוֹ וְלֹאֱלֹהִים זָמְרוּ שְׁמוֹ^a סֵלֹו לְרֹכֵב בַּעֲרֻבוֹת^b

בֵּית^c שְׁמוֹ^d וְעֲלֹזוֹ לִפְנֵיו:

6 אֲבִי יִתְּזִים וְדִין אֲלֻמָּנוֹת אֱלֹהִים בְּמַעֲוֹן קָדְשׁוֹ:

7 אֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים וּבֵיתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בְּפוֹשְׁרוֹת^b

אֶף־סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צָחִיקָה^d:

8 אֱלֹהִים בָּצֵאתָ לִפְנֵי עַמְּךָ בְּצַעֲדֶךָ בִּישִׁימוֹן סֵלָה:

9 אֶרֶץ רַעְשָׁה אֶף־שָׁמַיִם נִטְפְּפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים

יְהִי סִיגִי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

10 גָּשָׁם גְּדוֹבוֹת תִּהְיֶה^a אֱלֹהִים^b נִחֲלַתָּה וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנֵנֶתָה^b:

11 חִיתָתָה יֵשׁבוּ־בָהּ תִּכֵּן בְּטוֹבֶתָה^b לַעֲנִי אֱלֹהִים:

12 אֲדַנִּי יִתֵּן־אֶמֶר הַמְּבֹשְׁרוֹת צָבָא רָב:

13 מַלְכֵּי צָבָאוֹת יִדְּוֹן וַיִּדְּוֹן^b וּנְגוֹת־בָּיִת תַּחֲלַק שָׁלָל:

14 אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפָתַיִם

בְּנִפְי יוֹנָה נִחְפָּה בַּבֶּסֶף וְאַבְרוֹתֶיהָ בִּירְקֶק חֲרוּץ:

15 בִּפְרֹשׁ^b שְׁנֵי מַלְכִּים כִּה תִשְׁלַג בְּצִלְמוֹן^a:

16 הִר־אֱלֹהִים הִר־כֶּשֶׁן הִר גְּבָנָיִם הִר־כֶּשֶׁן:

17 לָמָּה וַתִּרְצְדוּן הָרִים גְּבָנָיִם הָהָר חֲמֹד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ

Ps 68, 2 compl MSS Vrs 'ו' || 3^a sic M, 1 כִּהְנִיף^b Vrs ἐκλιπέτωσαν,
 deficient (תִּהְנֶף); 2MSS תִּהְנֶם; 1 frt תִּהְנֶנוּ רוּחַ, al תִּהְנֶנוּ (עֶשֶׂן) תִּהְנֶנוּ || c pc MSS 6 +
 4^a pl MSS 5 || 'ו' || frt ante וַיִּשְׁשִׁי trsp || b 3MSS 6^{MSS} || 5^a 5MSS
 6 pc MSS || שְׁמְחוּ || d prps || בָּרְכוּ || e κύριος; prps || 7^a 1 prb || מְשִׁיב || f מִפְּנֵיו || g 7^a 1 prb || מְשִׁיב || h 2MSS || בְּכֹ(ו) שֶׁרֶת || i nonn MSS || אֶף || j 6MSS || 7^a 1 prb || מִפְּנֵיו || k 2MSS || מִפְּנֵיו || l 2MSS || מִפְּנֵיו || m 2MSS || מִפְּנֵיו || n 2MSS || מִפְּנֵיו || o 2MSS || מִפְּנֵיו || p 2MSS || מִפְּנֵיו || q 2MSS || מִפְּנֵיו || r 2MSS || מִפְּנֵיו || s 2MSS || מִפְּנֵיו || t 2MSS || מִפְּנֵיו || u 2MSS || מִפְּנֵיו || v 2MSS || מִפְּנֵיו || w 2MSS || מִפְּנֵיו || x 2MSS || מִפְּנֵיו || y 2MSS || מִפְּנֵיו || z 2MSS || מִפְּנֵיו || 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || b-b prps || כּוֹנֵנֶת || c 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || d 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || e 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || f 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || g 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || h 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || i 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || j 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || k 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || l 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || m 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || n 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || o 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || p 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || q 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || r 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || s 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || t 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || u 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || v 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || w 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || x 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || y 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || z 10^a prps || תִּשְׁשִׁי || 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || b 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || c 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || d 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || e 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || f 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || g 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || h 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || i 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || j 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || k 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || l 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || m 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || n 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || o 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || p 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || q 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || r 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || s 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || t 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || u 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || v 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || w 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || x 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || y 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || z 11^a 1MS || יֵשׁבוּ || 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || b 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || c 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || d 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || e 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || f 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || g 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || h 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || i 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || j 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || k 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || l 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || m 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || n 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || o 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || p 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || q 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || r 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || s 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || t 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || u 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || v 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || w 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || x 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || y 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || z 12^a 1MS || טוֹבֶתָה || 13^a 1MS || הָרִים || b 13^a 1MS || הָרִים || c 13^a 1MS || הָרִים || d 13^a 1MS || הָרִים || e 13^a 1MS || הָרִים || f 13^a 1MS || הָרִים || g 13^a 1MS || הָרִים || h 13^a 1MS || הָרִים || i 13^a 1MS || הָרִים || j 13^a 1MS || הָרִים || k 13^a 1MS || הָרִים || l 13^a 1MS || הָרִים || m 13^a 1MS || הָרִים || n 13^a 1MS || הָרִים || o 13^a 1MS || הָרִים || p 13^a 1MS || הָרִים || q 13^a 1MS || הָרִים || r 13^a 1MS || הָרִים || s 13^a 1MS || הָרִים || t 13^a 1MS || הָרִים || u 13^a 1MS || הָרִים || v 13^a 1MS || הָרִים || w 13^a 1MS || הָרִים || x 13^a 1MS || הָרִים || y 13^a 1MS || הָרִים || z 13^a 1MS || הָרִים || 14^a 1MS || הָרִים || b 14^a 1MS || הָרִים || c 14^a 1MS || הָרִים || d 14^a 1MS || הָרִים || e 14^a 1MS || הָרִים || f 14^a 1MS || הָרִים || g 14^a 1MS || הָרִים || h 14^a 1MS || הָרִים || i 14^a 1MS || הָרִים || j 14^a 1MS || הָרִים || k 14^a 1MS || הָרִים || l 14^a 1MS || הָרִים || m 14^a 1MS || הָרִים || n 14^a 1MS || הָרִים || o 14^a 1MS || הָרִים || p 14^a 1MS || הָרִים || q 14^a 1MS || הָרִים || r 14^a 1MS || הָרִים || s 14^a 1MS || הָרִים || t 14^a 1MS || הָרִים || u 14^a 1MS || הָרִים || v 14^a 1MS || הָרִים || w 14^a 1MS || הָרִים || x 14^a 1MS || הָרִים || y 14^a 1MS || הָרִים || z 14^a 1MS || הָרִים || 15^a 1MS || הָרִים || b 15^a 1MS || הָרִים || c 15^a 1MS || הָרִים || d 15^a 1MS || הָרִים || e 15^a 1MS || הָרִים || f 15^a 1MS || הָרִים || g 15^a 1MS || הָרִים || h 15^a 1MS || הָרִים || i 15^a 1MS || הָרִים || j 15^a 1MS || הָרִים || k 15^a 1MS || הָרִים || l 15^a 1MS || הָרִים || m 15^a 1MS || הָרִים || n 15^a 1MS || הָרִים || o 15^a 1MS || הָרִים || p 15^a 1MS || הָרִים || q 15^a 1MS || הָרִים || r 15^a 1MS || הָרִים || s 15^a 1MS || הָרִים || t 15^a 1MS || הָרִים || u 15^a 1MS || הָרִים || v 15^a 1MS || הָרִים || w 15^a 1MS || הָרִים || x 15^a 1MS || הָרִים || y 15^a 1MS || הָרִים || z 15^a 1MS || הָרִים ||

- 5 לָכוּ וְרֹאוּ מַפְעָלוֹת אֱלֹהִים נִזְרָא עֲלֵילָהּ עַל־בְּנֵי אָדָם:
 6 הִפּוּ לָם וּלְיָבֶשֶׁה בְּנֶהָר יַעֲבֹרוּ בְּרִגְלָם שָׁם נִשְׁמָחָה־בּוֹ:
 7 מִשָּׁל בְּגִבּוֹרָתוֹ עוֹלָם עֵינָיו בְּנוֹיִם תַּצְפִּינָה הַסּוֹרְרִים אֶל־יְרִימוֹ^a
 8 בָּרְכוּ עַמִּים וְאֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ: [לְמוֹ^b סֵלָה:
 9 הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ^a בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לְמוֹט^b רִגְלֵנוּ:
 10 כִּי־בָתַתָּנוּ אֱלֹהִים צָרָתָנוּ בַּצָּרָה־כָּסָף:
 11 הִבַּאתָנוּ בַּמְצוּדָה^a שְׁמַתָּ מוֹעֶקֶה^b בַּמִּתְנִינוּ:
 12 הִרְכַּבְתָּ אֲנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ^a בָּאֲנוֹ־בָאֵשׁ וּבַמֵּיִם
 וְהִתְצִיאָנוּ לְרוּיָהּ^b:
 13 אֲבוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת אֲשֵׁלֶם לָךְ נִדְרֵי:
 14 אֲשֶׁר־פָּצוּ שִׁפְתֵי וּדְבַר־פִּי בַצָּר־לִי:
 15 עֲלוֹת מִיָּתִים אֶעֱלֶה־לָּךְ עַם־קִטְרֹת אֵילִים
 אֶעֱשֶׂה־בִּקְרָ עַם־עֲתוּדִים סֵלָה:
 16 לְכוּ־שִׁמְעוּ וְאַסְפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
 אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי:
 17 אֱלֹוּ פִי־קִרְאֵתִי יְרוּמָם תַּחַת לְשׁוֹנֵי־:
 18 אֲוֹן אִם־רָאִיתִי בְּלִבִּי לֹא יִשְׁמַע וְאֲדֹנִי:
 19 אֲכֹן שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל תַּפְלָתִי:
 20 בְּרִיךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־הִסִּיר תַּפְלָתִי וַחֲסִדּוֹ מֵאֵתִי:
 67 1 לְמִנְצָח בְּנִינִת מִזְמוֹר שִׁיר:
 2 אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יֵאֵר פָּנָיו אֶתָּנוּ סֵלָה:
 3 לְנֶעֱת בְּאַרְצֵן דְּרָכֶךָ^a בְּכָל־גּוֹיִם יִשְׁוֹעַתְךָ^b:
 4 יוֹדוּךָ עַמִּים וְאֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם:
 5 יִשְׁמְחוּ וַיְרַנְּנוּ לְאֵמִים כִּי־תִשְׁפֹּט^a עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וּלְאֵמִים
 6 יוֹדוּךָ עַמִּים וְאֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם: [בְּאַרְצֵן תִּנְחֵם סֵלָה:

5 2MSS עֲלִילוֹת ⑥ év boulaîs, Hie consilia || 6 prps שְׁמוֹחַ 7^a K
 אֱלֹהִים 8 compl MSS ③ לְעֵלֶם ③ > nonn MSS; || יְרִימוֹ mlt MSS Q יְרִימוֹ
 9^a 65MSS || רִגְלֵנוּ ⑥ רִגְלֵנוּ || 1^b לְמוֹט || 2^c mlt MSS || 3^a 65MSS || נִפְשֵׁנוּ
 ⑥ בַּצָּר || 1^b 1 frt || 2^a מוֹסֵרֶת || 12^a mlt MSS || 13^a 65MSS || מוֹעֶקֶה
 ⑥ לְרֹאשֵׁנוּ || 1^b 1 c Vrs || 17^a 65MSS || 18^a 65MSS || 19^a 65MSS || 20^a 65MSS
 || רִימָתִי מִתַּחַת לְשׁוֹנֵי || 21^a 65MSS || 22^a 65MSS || 23^a 65MSS || 24^a 65MSS
 || 25^a 65MSS || 26^a 65MSS || 27^a 65MSS || 28^a 65MSS || 29^a 65MSS || 30^a 65MSS
 || 31^a 65MSS || 32^a 65MSS || 33^a 65MSS || 34^a 65MSS || 35^a 65MSS || 36^a 65MSS
 || 37^a 65MSS || 38^a 65MSS || 39^a 65MSS || 40^a 65MSS || 41^a 65MSS || 42^a 65MSS
 || 43^a 65MSS || 44^a 65MSS || 45^a 65MSS || 46^a 65MSS || 47^a 65MSS || 48^a 65MSS
 || 49^a 65MSS || 50^a 65MSS || 51^a 65MSS || 52^a 65MSS || 53^a 65MSS || 54^a 65MSS
 || 55^a 65MSS || 56^a 65MSS || 57^a 65MSS || 58^a 65MSS || 59^a 65MSS || 60^a 65MSS
 || 61^a 65MSS || 62^a 65MSS || 63^a 65MSS || 64^a 65MSS || 65^a 65MSS || 66^a 65MSS
 || 67^a 65MSS || 68^a 65MSS || 69^a 65MSS || 70^a 65MSS || 71^a 65MSS || 72^a 65MSS
 || 73^a 65MSS || 74^a 65MSS || 75^a 65MSS || 76^a 65MSS || 77^a 65MSS || 78^a 65MSS
 || 79^a 65MSS || 80^a 65MSS || 81^a 65MSS || 82^a 65MSS || 83^a 65MSS || 84^a 65MSS
 || 85^a 65MSS || 86^a 65MSS || 87^a 65MSS || 88^a 65MSS || 89^a 65MSS || 90^a 65MSS
 || 91^a 65MSS || 92^a 65MSS || 93^a 65MSS || 94^a 65MSS || 95^a 65MSS || 96^a 65MSS
 || 97^a 65MSS || 98^a 65MSS || 99^a 65MSS || 100^a 65MSS || 101^a 65MSS || 102^a 65MSS
 || 103^a 65MSS || 104^a 65MSS || 105^a 65MSS || 106^a 65MSS || 107^a 65MSS || 108^a 65MSS
 || 109^a 65MSS || 110^a 65MSS || 111^a 65MSS || 112^a 65MSS || 113^a 65MSS || 114^a 65MSS
 || 115^a 65MSS || 116^a 65MSS || 117^a 65MSS || 118^a 65MSS || 119^a 65MSS || 120^a 65MSS
 || 121^a 65MSS || 122^a 65MSS || 123^a 65MSS || 124^a 65MSS || 125^a 65MSS || 126^a 65MSS
 || 127^a 65MSS || 128^a 65MSS || 129^a 65MSS || 130^a 65MSS || 131^a 65MSS || 132^a 65MSS
 || 133^a 65MSS || 134^a 65MSS || 135^a 65MSS || 136^a 65MSS || 137^a 65MSS || 138^a 65MSS
 || 139^a 65MSS || 140^a 65MSS || 141^a 65MSS || 142^a 65MSS || 143^a 65MSS || 144^a 65MSS
 || 145^a 65MSS || 146^a 65MSS || 147^a 65MSS || 148^a 65MSS || 149^a 65MSS || 150^a 65MSS
 || 151^a 65MSS || 152^a 65MSS || 153^a 65MSS || 154^a 65MSS || 155^a 65MSS || 156^a 65MSS
 || 157^a 65MSS || 158^a 65MSS || 159^a 65MSS || 160^a 65MSS || 161^a 65MSS || 162^a 65MSS
 || 163^a 65MSS || 164^a 65MSS || 165^a 65MSS || 166^a 65MSS || 167^a 65MSS || 168^a 65MSS
 || 169^a 65MSS || 170^a 65MSS || 171^a 65MSS || 172^a 65MSS || 173^a 65MSS || 174^a 65MSS
 || 175^a 65MSS || 176^a 65MSS || 177^a 65MSS || 178^a 65MSS || 179^a 65MSS || 180^a 65MSS
 || 181^a 65MSS || 182^a 65MSS || 183^a 65MSS || 184^a 65MSS || 185^a 65MSS || 186^a 65MSS
 || 187^a 65MSS || 188^a 65MSS || 189^a 65MSS || 190^a 65MSS || 191^a 65MSS || 192^a 65MSS
 || 193^a 65MSS || 194^a 65MSS || 195^a 65MSS || 196^a 65MSS || 197^a 65MSS || 198^a 65MSS
 || 199^a 65MSS || 200^a 65MSS || 201^a 65MSS || 202^a 65MSS || 203^a 65MSS || 204^a 65MSS
 || 205^a 65MSS || 206^a 65MSS || 207^a 65MSS || 208^a 65MSS || 209^a 65MSS || 210^a 65MSS
 || 211^a 65MSS || 212^a 65MSS || 213^a 65MSS || 214^a 65MSS || 215^a 65MSS || 216^a 65MSS
 || 217^a 65MSS || 218^a 65MSS || 219^a 65MSS || 220^a 65MSS || 221^a 65MSS || 222^a 65MSS
 || 223^a 65MSS || 224^a 65MSS || 225^a 65MSS || 226^a 65MSS || 227^a 65MSS || 228^a 65MSS
 || 229^a 65MSS || 230^a 65MSS || 231^a 65MSS || 232^a 65MSS || 233^a 65MSS || 234^a 65MSS
 || 235^a 65MSS || 236^a 65MSS || 237^a 65MSS || 238^a 65MSS || 239^a 65MSS || 240^a 65MSS
 || 241^a 65MSS || 242^a 65MSS || 243^a 65MSS || 244^a 65MSS || 245^a 65MSS || 246^a 65MSS
 || 247^a 65MSS || 248^a 65MSS || 249^a 65MSS || 250^a 65MSS || 251^a 65MSS || 252^a 65MSS
 || 253^a 65MSS || 254^a 65MSS || 255^a 65MSS || 256^a 65MSS || 257^a 65MSS || 258^a 65MSS
 || 259^a 65MSS || 260^a 65MSS || 261^a 65MSS || 262^a 65MSS || 263^a 65MSS || 264^a 65MSS
 || 265^a 65MSS || 266^a 65MSS || 267^a 65MSS || 268^a 65MSS || 269^a 65MSS || 270^a 65MSS
 || 271^a 65MSS || 272^a 65MSS || 273^a 65MSS || 274^a 65MSS || 275^a 65MSS || 276^a 65MSS
 || 277^a 65MSS || 278^a 65MSS || 279^a 65MSS || 280^a 65MSS || 281^a 65MSS || 282^a 65MSS
 || 283^a 65MSS || 284^a 65MSS || 285^a 65MSS || 286^a 65MSS || 287^a 65MSS || 288^a 65MSS
 || 289^a 65MSS || 290^a 65MSS || 291^a 65MSS || 292^a 65MSS || 293^a 65MSS || 294^a 65MSS
 || 295^a 65MSS || 296^a 65MSS || 297^a 65MSS || 298^a 65MSS || 299^a 65MSS || 300^a 65MSS
 || 301^a 65MSS || 302^a 65MSS || 303^a 65MSS || 304^a 65MSS || 305^a 65MSS || 306^a 65MSS
 || 307^a 65MSS || 308^a 65MSS || 309^a 65MSS || 310^a 65MSS || 311^a 65MSS || 312^a 65MSS
 || 313^a 65MSS || 314^a 65MSS || 315^a 65MSS || 316^a 65MSS || 317^a 65MSS || 318^a 65MSS
 || 319^a 65MSS || 320^a 65MSS || 321^a 65MSS || 322^a 65MSS || 323^a 65MSS || 324^a 65MSS
 || 325^a 65MSS || 326^a 65MSS || 327^a 65MSS || 328^a 65MSS || 329^a 65MSS || 330^a 65MSS
 || 331^a 65MSS || 332^a 65MSS || 333^a 65MSS || 334^a 65MSS || 335^a 65MSS || 336^a 65MSS
 || 337^a 65MSS || 338^a 65MSS || 339^a 65MSS || 340^a 65MSS || 341^a 65MSS || 342^a 65MSS
 || 343^a 65MSS || 344^a 65MSS || 345^a 65MSS || 346^a 65MSS || 347^a 65MSS || 348^a 65MSS
 || 349^a 65MSS || 350^a 65MSS || 351^a 65MSS || 352^a 65MSS || 353^a 65MSS || 354^a 65MSS
 || 355^a 65MSS || 356^a 65MSS || 357^a 65MSS || 358^a 65MSS || 359^a 65MSS || 360^a 65MSS
 || 361^a 65MSS || 362^a 65MSS || 363^a 65MSS || 364^a 65MSS || 365^a 65MSS || 366^a 65MSS
 || 367^a 65MSS || 368^a 65MSS || 369^a 65MSS || 370^a 65MSS || 371^a 65MSS || 372^a 65MSS
 || 373^a 65MSS || 374^a 65MSS || 375^a 65MSS || 376^a 65MSS || 377^a 65MSS || 378^a 65MSS
 || 379^a 65MSS || 380^a 65MSS || 381^a 65MSS || 382^a 65MSS || 383^a 65MSS || 384^a 65MSS
 || 385^a 65MSS || 386^a 65MSS || 387^a 65MSS || 388^a 65MSS || 389^a 65MSS || 390^a 65MSS
 || 391^a 65MSS || 392^a 65MSS || 393^a 65MSS || 394^a 65MSS || 395^a 65MSS || 396^a 65MSS
 || 397^a 65MSS || 398^a 65MSS || 399^a 65MSS || 400^a 65MSS || 401^a 65MSS || 402^a 65MSS
 || 403^a 65MSS || 404^a 65MSS || 405^a 65MSS || 406^a 65MSS || 407^a 65MSS || 408^a 65MSS
 || 409^a 65MSS || 410^a 65MSS || 411^a 65MSS || 412^a 65MSS || 413^a 65MSS || 414^a 65MSS
 || 415^a 65MSS || 416^a 65MSS || 417^a 65MSS || 418^a 65MSS || 419^a 65MSS || 420^a 65MSS
 || 421^a 65MSS || 422^a 65MSS || 423^a 65MSS || 424^a 65MSS || 425^a 65MSS || 426^a 65MSS
 || 427^a 65MSS || 428^a 65MSS || 429^a 65MSS || 430^a 65MSS || 431^a 65MSS || 432^a 65MSS
 || 433^a 65MSS || 434^a 65MSS || 435^a 65MSS || 436^a 65MSS || 437^a 65MSS || 438^a 65MSS
 || 439^a 65MSS || 440^a 65MSS || 441^a 65MSS || 442^a 65MSS || 443^a 65MSS || 444^a 65MSS
 || 445^a 65MSS || 446^a 65MSS || 447^a 65MSS || 448^a 65MSS || 449^a 65MSS || 450^a 65MSS
 || 451^a 65MSS || 452^a 65MSS || 453^a 65MSS || 454^a 65MSS || 455^a 65MSS || 456^a 65MSS
 || 457^a 65MSS || 458^a 65MSS || 459^a 65MSS || 460^a 65MSS || 461^a 65MSS || 462^a 65MSS
 || 463^a 65MSS || 464^a 65MSS || 465^a 65MSS || 466^a 65MSS || 467^a 65MSS || 468^a 65MSS
 || 469^a 65MSS || 470^a 65MSS || 471^a 65MSS || 472^a 65MSS || 473^a 65MSS || 474^a 65MSS
 || 475^a 65MSS || 476^a 65MSS || 477^a 65MSS || 478^a 65MSS || 479^a 65MSS || 480^a 65MSS
 || 481^a 65MSS || 482^a 65MSS || 483^a 65MSS || 484^a 65MSS || 485^a 65MSS || 486^a 65MSS
 || 487^a 65MSS || 488^a 65MSS || 489^a 65MSS || 490^a 65MSS || 491^a 65MSS || 492^a 65MSS
 || 493^a 65MSS || 494^a 65MSS || 495^a 65MSS || 496^a 65MSS || 497^a 65MSS || 498^a 65MSS
 || 499^a 65MSS || 500^a 65MSS || 501^a 65MSS || 502^a 65MSS || 503^a 65MSS || 504^a 65MSS
 || 505^a 65MSS || 506^a 65MSS || 507^a 65MSS || 508^a 65MSS || 509^a 65MSS || 510^a 65MSS
 || 511^a 65MSS || 512^a 65MSS || 513^a 65MSS || 514^a 65MSS || 515^a 65MSS || 516^a 65MSS
 || 517^a 65MSS || 518^a 65MSS || 519^a 65MSS || 520^a 65MSS || 521^a 65MSS || 522^a 65MSS
 || 523^a 65MSS || 524^a 65MSS || 525^a 65MSS || 526^a 65MSS || 527^a 65MSS || 528^a 65MSS
 || 529^a 65MSS || 530^a 65MSS || 531^a 65MSS || 532^a 65MSS || 533^a 65MSS || 534^a 65MSS
 || 535^a 65MSS || 536^a 65MSS || 537^a 65MSS || 538^a 65MSS || 539^a 65MSS || 540^a 65MSS
 || 541^a 65MSS || 542^a 65MSS || 543^a 65MSS || 544^a 65MSS || 545^a 65MSS || 546^a 65MSS
 || 547^a 65MSS || 548^a 65MSS || 549^a 65MSS || 550^a 65MSS || 551^a 65MSS || 552^a 65MSS
 || 553^a 65MSS || 554^a 65MSS || 555^a 65MSS || 556^a 65MSS || 557^a 65MSS || 558^a 65MSS
 || 559^a 65MSS || 560^a 65MSS || 561^a 65MSS || 562^a 65MSS || 563^a 65MSS || 564^a 65MSS
 || 565^a 65MSS || 566^a 65MSS || 567^a 65MSS || 568^a 65MSS || 569^a 65MSS || 570^a 65MSS
 || 571^a 65MSS || 572^a 65MSS || 573^a 65MSS || 574^a 65MSS || 575^a 65MSS || 576^a 65MSS
 || 577^a 65MSS || 578^a 65MSS || 579^a 65MSS || 580^a 65MSS || 581^a 65MSS || 582^a 65MSS
 || 583^a 65MSS || 584^a 65MSS || 585^a 65MSS || 586^a 65MSS || 587^a 65MSS || 588^a 65MSS
 || 589^a 65MSS || 590^a 65MSS || 591^a 65MSS || 592^a 65MSS || 593^a 65MSS || 594^a 65MSS
 || 595^a 65MSS || 596^a 65MSS || 597^a 65MSS || 598^a 65MSS || 599^a 65MSS || 600^a 65MSS
 || 601^a 65MSS || 602^a 65MSS || 603^a 65MSS || 604^a 65MSS || 605^a 65MSS || 606^a 65MSS
 || 607^a 65MSS || 608^a 65MSS || 609^a 65MSS || 610^a 65MSS || 611^a 65MSS || 612^a 65MSS
 || 613^a 65MSS || 614^a 65MSS || 615^a 65MSS || 616^a 65MSS || 617^a 65MSS || 618^a 65MSS
 || 619^a 65MSS || 620^a 65MSS || 621^a 65MSS || 622^a 65MSS || 623^a 65MSS || 624^a 65MSS
 || 625^a 65MSS || 626^a 65MSS || 627^a 65MSS || 628^a 65MSS || 629^a 65MSS || 630^a 65

וַיִּגִּדּוּ פֶּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשָׂהוּ הַשְׁכִּילֻּ:

יִשְׁלַח צִדִּיק בִּיהוָה וַחֲסָה בּוֹ וַיִּתְּהַלֵּל כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

65 ¹לִמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר:

²לֵךְ דָּמָה^a תִּהְיֶה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן

וְלֵךְ יִשְׁלַם־גִּדְרֵי^b:

³שָׁמַע^a תִּפְלֶה עֲדִיד^b כָּל־בָּשָׂר יִבְאֹו^c:

⁴אֲדַבְּרִי עֲזוֹת^a גִּבְרוֹ מִנִּי^b פִּשְׁעֵינוּ אַתָּה תִּכְפָּרם:

⁵אֲשֶׁר־וַתִּבְחַר וַתִּקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצִירֶיךָ^a

נִשְׁבָּעָה בְּטוֹב בֵּיתֶךָ קֹדֶשׁ^b הִיכָלֶךָ:

⁶נִזְרָאוֹת וּבִצְדָק תַּעֲנֶנּוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ

מִבְּטָח כָּל־קְצוֹי־אָרֶץ וַיָּגֶם רַחֲקִים:

⁷מִכֵּין הָרִים בַּכֹּחַ נִאָּזַר בְּגִבּוֹרָה:

⁸מִשְׁבִּית־וּשְׁאוֹן יָמִים וּשְׁאוֹן גְּלִיָּהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים:

⁹וַיִּירָאוּ וַיִּשְׁבִּי קַצּוֹת מֵאוֹת־תֵּיךְ

מוֹצְאֵי בָקָר וְעֶרֶב תִּרְנִיץ:

¹⁰פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ וַתִּשְׁקָתָה^a רִבְתָּ^b תַּעֲשֶׂנָּה

פִּלַּג אֱלֹהִים מָלֵא מַיִם תִּכְיֶן דָּגִים^c דִּי־כֵן תִּכְיֶנָּה^d:

¹¹תִּלְמִיָּה רְוִיָּה נָתַתָּ גְדוּדָה בְּרִיבִים^b תִּמְגֶּנֶזָּה צִמְחָה תִּבְרָךְ:

¹²עֲטֹרַת שֵׁנַת טוֹבָתְךָ וּמַעֲגָלֶיךָ יִרְעֲפוּ דָשֵׁן:

¹³יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְּבַר וְגִיל גִּבְעוֹת תַּחֲגֹרְנָה:

¹⁴לָבִשׁוּ כְּרִים וַחֲצֹאן וַעֲמָקִים יַעֲטֹפוּ־בָר

יִתְרוֹעֲעוּ אַף־יִשִּׁירוּ:

66 ¹לִמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר

הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ: ²וַנִּמְרוּ כְּבוֹד־שִׁמּוֹ^a שִׁימוֹ^b כְּבוֹד תִּהְלֹתֶיז^a:

³אֲמַרוּ לְאֱלֹהִים מַה־נִּזְרָא מַעֲשֶׂיךָ בָּרַב עֲזֹךְ וּבְחֵשׁוֹ־לֵךְ אִיבִיךָ:

⁴כָּל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ^a וַיִּזְמְרוּ־לָךְ^b וַנִּמְרוּ שִׁמְךָ סִלָּה:

10 ^b s ins c ⁶ MSS || דָּמָה || ^b ins c ⁶ MSS || Ps 65, 2 ^a 1 c Vrs || וּמַעֲשָׂה יָדָיו || ^b s || 3 || בִּירוֹשָׁלַם || ^a 3 || Hie s שמע || ^b 'AE' || ^c 'AE' || 4 || ^{a-a} ? dl || ^b 6 || מִנִּי || ^a 5 || MSS || חֲצִיר || ^b 6 || קֹדֶשׁ || ^b 6 || וְאִים || ^a 8 || יְהוֹמִן || ^a 8 || dl || ^a 8 || וְהִ' לִ' vel 'ש' ג' || ^a 5 || MSS || חֲצִיר || ^b 6 || וַתִּשְׁקָה || ^b 6 || הַרְבֵּת vel רִבְתָּ || ^c s ^b || ^{d-d} 6 || δτι || 9 vb exc || 10 Vrs frt || וַתִּשְׁקָה || ^b 6 || הַרְבֵּת vel רִבְתָּ || ^c s ^b || 11 || ^a forma mtr incert || ^b nonn || οὕτως ἡ ἑτοιμασία σου cf 10,17; || prb dl || 11 || ^a || Ps 66, 2 ^{a-a} frt dl || ^b 6 || שִׁירוּ || prps || 14 || חֲצִיר || al dl || Ps 66, 2 ^{a-a} frt dl || ^b 6 || שִׁירוּ || prps || 14 || חֲצִיר || al dl || 14 || יִכְחֲשׁוּ || 3 1 frt || 4 ^a 1 || לָךְ || ^b 1 || לָךְ et trsp || ^a .

- כִּי עָזָּ לְאֱלֹהִים: ¹³וּלְךָ־אֲדַגִּי חֶסֶד
 כִּי־אַתָּה תִּשְׁלַם לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ:
 63 ¹מִזְמוֹר לְדָוִד בְּהִיזְתּוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה:
²אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲתָה אֲשַׁחֲרֶךָ צִמְאָה לְךָ וּנְפֹשִׁי
 כָּמָה לְךָ בְּשָׂרִי בְּאֶרֶץ־צִיָּה וְעֵינַי^b בְּלִי־מַיִם:
³כִּן בִּקְדֹשׁ חֲזִיתֶךָ לִרְאוֹת עֵזְךָ וּכְבוֹדֶךָ:
⁴כִּי־טוֹב חֶסֶדֶךָ מִחַיִּים שִׁפְתֵי יִשְׁבְּחוּנֶךָ:
⁵כִּן אֲבָרְכֶךָ בְּחַיִּי בְּשִׁמְךָ אֲשֶׁא כִפִּי:
⁶כִּמּוֹ חֶלֶב וְדָשֵׁן תִּשְׁבַּע נִפְשִׁי וְשִׁפְתֵי רִנָּנוֹת יִהְלֹל־כִּי:
⁷אִם־זִכְרִיתֶךָ עַל־יְצוּעֵי בָּאֲשִׁמּוֹת אֶהְגֶּה־כֶּךָ:
⁸כִּי־הֵייתָ עֲזָרְתָה לִּי וּבָצַל כְּנָפֶיךָ אֲרֹנִי:
⁹דָּבַקָה נִפְשִׁי אַחֲרֶיךָ כִּי תִמְכָּה יְמִינֶךָ:
¹⁰וְהִמָּה לְשׁוֹאָה יִבְקָשׁוּ נִפְשִׁי יָבֹאוּ בְּתַחֲתִיּוֹת הָאָרֶץ:
¹¹וַיִּירָהוּ עַל־יְדֵי־חֶרֶב מָנַת שְׁעָלִים יְהוֹי:
¹²וְהִמָּלֹךְ יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־הַנִּשְׁבָּע בּוֹ
 כִּי יִסְכֹּר כִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר:
 64 ¹לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד:
²שָׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְּשִׁיחִי מִפֶּחַד אֹזִיב תַּעַר חַיִּי:
³תִּסְתִּירֵנִי מִפְּסוֹד מְרַעִים מִרְגֶּשֶׁת פָּעָלִי אֲוֹן:
⁴אֲשֶׁר שָׁנְנִי כִתְרִב לְשׁוֹנֵם דָּרְכֵי חָצִים דָּבַר מֶרֶ:
⁵לִירֵת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יִרְהוּ וְלֹא יִירָאוּ: [יִרְאֶה־לְמוֹ^b:
⁶יִחַזְקוּ־לְמוֹ וְדָבַר רָע יִסְפְּרוּ^a לְטִמְזֹן מִזְקָשִׁים אֲמָרוּ מִי
⁷יִחַפְּשׁוּ^b עוֹלָת תִּמְנוֹ^c חֲפֶשׂ מִחַפֵּשׁ וְקָרַב^d אִישׁ וְלֵב עֹמֵק:
⁸וַיִּזֶם אֱלֹהִים תֵּן פִּתְאֹם^a הָיוּ מִכְתָּם^b:
⁹וַיִּכְשִׁילֵהוּ עַל־יְמוֹ^a לְשׁוֹנֵם
 יִתְנוֹדְדוּ^b כָּל־רָאֵה בָּם: ¹⁰וַיִּירָאוּ^a כָּל־אֲדָם

צִיָּה ^b frt dl vel dl || כָּא' ^a 1 prb c pc MSS § Ps 63, 2 || יְהוֹה ¹³ frt ins et l || עֵינֶיךָ cf 143,6 || 6 prb dl || 7 prps אַךְ || 8 l prb אֲתִלְנֵן 91,1 || 10 § לִשְׁוֹא || 11 l frt c § וְיָגִדוּ, al || יִגִּידוּ || Ps 64, 5 || יָרָאוּ ^{a-a} ? dl (gl ad 4?) || ^b Hie § לָנוּ || 7 ^a vs crpp || ^b 2MSS Vrs הִפְשִׁאוּ || ^c mlt MSS מִמְנוּ || 8 prps וְקָרַב § וְקָרַב || IMS, 2MSS > || עוֹלֹתֵימָו || תִּמְנוּ || Hie § יִכְשִׁילֵמוּ עָלֵי || 9 ^{a-a} crpp, prps מִכְתָּם || 8 ^a trsp || 8 || אֶקֶב || prps || יִירָאוּ || 10 ^a compl MSS Σ || רָאִי || compl MSS || יִתְנוֹדֵד || 2MSS ||

3^{a-a} תְּרוֹמָמִי 6^b prps תִּנְחֲנִי || 6 l frt אֶרְשֶׁת cf 2I,3 || 7 l frt בְּמוֹ vel
עַל- 8^a >2MSS Σ Hie; frt dl || Ps 62, 1^{oo} pc MSS לִידוֹתוֹן 6'AZ Hie
יְדִיתוֹן || 2^a 6 דְּיוֹמִי || 6^b nonn MSS כִּי + 6^c || 3 frt dl cf 7 ||
4^a Var תִּרְצֶחֻהוּ, תִּרְצֶחֻהוּ, תִּרְצֶחֻהוּ; frt dl (תַּחֲרוֹתוֹ = תַּחֲרוֹתוֹ) || 6^b frt dl || 1^{c-c}
גִּדְרָה רְחוּיָה; frt post לְהִדְיָה trsp (? בְּגוֹ' 1) || 5^a מִשְׁאֲתִי 6^b Hie מִשְׁאֲתוֹ; prb
crrp || 6^b יִרְצוּ 6^c ? dl (Var pro יִיעֲצוּ) || 6^c 6S in mendacio || 1^d 1 c 6S בְּפִימוֹ
6 pc MSS דְּיוֹמִיָּה cf 2 || 8^a 1MS צוּרִי 6^b robur meum || 9^{oo} 6^c עוּרִי 6^b ||
6 pc MSS בְּלִ-עֶרֶת prb recte; trsp : || 10 trsp || 11^a 5MSS תִּבְהִלּוֹ || 6^b frt vb exc ||
12 compl MSS שְׁמַעֲנִי.

וּמֵאֵלָהּ וּמִכְכָּשׁ יִסְפְּרוּ: ¹⁴ כֹּלָה בְּחֶמֶה כֹּלָה: וְאֵינָמוּ
וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מִשַּׁל בִּיעָקֵב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה:
¹⁵ וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֵב יִהְמוּ כִּפְלָב וַיִּסּוּבּוּ עִיר:
¹⁶ הִמָּה יָנוּעוּן^a לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ^b:
¹⁷ וַיֵּאָנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וַאֲרִגֵּן לִבְקָר חֲסִדָּךְ
כִּי־הִיִּית מְשֻׁגָּב לִי וּמִזֹּס בְּיוֹם צָר־לִי:
¹⁸ עֲזֵי^a אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי־אֱלֹהִים מְשֻׁגָּבִי
אֱלֹהֵי חֲסִדִּי^b:

60 ¹ לְמִנְצָח עַל־שׁוֹשָׁן עֲדוֹת מִכְתָּם לְדוֹד לְלַמֵּד: ² בְּהִצּוֹתוֹ אֶת
אֲרָם גִּתְרִים וְאֶת־אֲרָם צוֹכָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיִּךְ אֶת־אֲדָוָם בְּגִיא־מִלַּח
שָׁנִים עָשָׂר אָלֶף:

³ אֱלֹהִים זִנְחֲתָנוּ פִּרְצָתָנוּ אֲנִפֹת תִּשׁוּבָב לָנוּ:
⁴ הִרְעַשְׂתָּהּ אָרֶץ פִּצְמָתָה^a רָפָה^b שִׁבְרֶיהָ כִּי־מָטָה:
⁵ הִרְאִיתָ עַמֶּךָ קֶשֶׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה:
⁶ צִתָּתָה לִירֵאֶיךָ גַּם לְהַתְנוּסָם מִפְּנֵי קֶשֶׁט סֵלָה:
⁷ לְמַעַן יִחַלְצוּן יִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וַעֲנֵנוּ: [אֲמַדָּךְ:
⁸ אֱלֹהִים וּדְבַר בְּקִדְשׁוֹ אֲעִלֶּזָה אֲחַלֶּקֶה שְׂכָם וְעַמְּךָ סִבּוֹת
⁹ לִי גִלְעָד וְיָלִי מְנַשֶּׁה וְאַפְרַיִם מַעֲזוֹ רֹאשִׁי יְהוּדָה מַחְקָקִי:
¹⁰ מוֹאָב וְסִיר רַחֲצִי עַל־אֲדָוָם אֲשַׁלֵּךְ גַּעְלִי עָלַי^a פִּלְשֶׁת הַתְרוֹעָעִי:
¹¹ מִי וְכִילָנִי עִיר מְצוֹר^b מִי גִתְנִי^c עַד־אֲדָוָם:
¹² הֲלֹא־אָתָה^a אֱלֹהִים זִנְחֲתָנוּ וְלֹא־תִצָּא אֱלֹהִים^b בְּצַבָּאוֹתֵינוּ:
¹³ הִבֶּהֱלָנוּ עֲזָרַת מְצָר וְשׂוֹא תִשׁוּעַת אֲדָם:
¹⁴ בְּאֱלֹהִים נַעֲשֶׂה־חֵיִל וְהוּא יִבּוֹם צָרֵינוּ:

61 ¹ לְמִנְצָח עַל־נְגִינָת לְדוֹד:
² שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הִקְשִׁיבָה תִּפְלָתִי:

¹⁴ °° frt 1 בְּחֶמֶה כֹּלָה || ¹⁵ > 1 || ¹⁶ ^a K יָנוּעוּן Q יָנִיעוּן || ^b 1 c 6 יְקִדְמִינִי א' et ins 1 אֱלֹהֵי חֲסִדוֹ || ¹⁸ ^a > Hie || ^{b-b} 1 יִלְיִנוּ vel יִלְיִנוּ || ³ frt 1 שׁוֹבָב || ⁴ sec 11 || ⁵ Ps 60, 1 שְׁשָׁנִים cf ad 45, 1 || ⁶ 2 סֵלָה || ⁷ 3 בְּהִצּוֹתוֹ || ⁸ 4 ^a nonn MSS פִּצְמָתָה, al פִּצְמָתָה || ^b pro רָפָה || ⁵ prps הִרְאִיתָ || ⁶ trsp א' || ⁷ K וַעֲנֵנוּ, Q mlt MSS Vrs וַעֲנֵנִי cf 108, 7 || ⁸ trsp accent; 108, 8 ὑψωθή-
σομαι, *S fortis sum*; prps אֲעִלֶּזָה || ¹⁰ ^a 1 c 8 108, 10 עָלִי || ^b 1 c 8 108, 10
|| ¹¹ ^a prps עַד || ^b 108, 11 מְצָר || ^c 1 יְגִתְנִי || ¹² ^a > 108, 12 || ^b > 2 || ¹⁴ nonn MSS קָמִינוּ || ¹⁵ Ps 61, 1 compl MSS Vrs נְגִינָת.

6 אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחְשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מִחֶכֶם:
 7 אֱלֹהִים הָרָם־שִׁגְמוֹ בְּפִימוֹ מִלְתָּעוֹת^b כְּפִירִים נְתִין^c וַיהוָה:
 8 יִמָּאֶסּוּ כְמוֹ־מַיִם וַתִּהְלְכוּ־לָמוֹ יִדְרֹךְ^a חֲצֹב^b כְּמוֹ וַתִּמְלְלוּ^a:
 9 כְּמוֹ שֶׁבִלְוֵל^a תִּמָּס^b יִהְלֹךְ גִּפְלֵ אִשֶּׁת^c בַּל־חַוֹ שָׁמֶשׁ:
 10 בְּטָרֶם יִכְנֹנוּ סִירֵיכֶם^a אֶטֶד^b כְּמוֹ־חֵי כְמוֹ־חֲרוֹן^b יִשְׁעָרָנוּ:
 11 יִשְׁמַח צָדִיק בִּי־חַוָּה נָקָם פַּעֲמָיו יִרְחֹץ בְּדָם הָרָשָׁע:
 12 וַיֹּאמֶר אָדָם אֶדְ־פָרִי לַצָּדִיק אַךְ יִשְׁ־אֱלֹהִים שְׁפָטִים בְּאָרְץ:
 59 1 לִמְנַצֵּחַ אֶל־תַּשְׁחֵת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־
 הַפִּית לְהַמִּיתוֹ:

2 הִצִּילָנִי מֵאִיבֵי וְאֱלֹהֵי מִמֵּתִקוֹמִי תִשְׁגָּבֵנִי:

3 הִצִּילָנִי מִפַּעְלֵי אֲוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי רָמִים הוֹשִׁיעֵנִי:

4 כִּי הִנֵּה אֲרָבֹו לְנַפְשִׁי יִגְוֹרוּ^a עָלַי עֵינַי

לֹא־פָשַׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יִהְיֶה^b: 5 בַּל־עֲוֹן^a

יִרְצֹן וַיִּכְוִנְנוּ^b עוֹדָה לְקִרְאתִי וּרְאָה:

6 וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

הַקִּיצָה לַפֶּקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחֹן כָּל־בְּגָדֵי אֲוֹן סִלָּה:

7 יָשׁוּבוּ לְעָרֵב יִהְיוּ כַּפֶּלֶב וַיִּסּוּבּוּ עִיר:

8 הִנֵּה וַיִּפְּעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת^a בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם

כִּי־מִי שָׁמַע^b:

9 וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם:

10 עֲזֹ^a אֱלֹהֵי אֱשֻׁמְרָה^b כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי:

11 אֱלֹהֵי הַסִּדּוֹן^a יִקְדָּמֵנִי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשָׂרָי:

12 אֶל־תִּהְרַגְם^a וּפֶן־יִשְׁכָּחוּ^b עָמִי הַנִּיעַמֹּו^c בְּחִילֶךָ וַהּוֹרִידֵמוֹ^d

כְּמוֹגָנוֹ^c אֲדַנִּי: 13 חַטָּאת־^a פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאזְנָם

7 ^a 6S הָרָם || ^b nonn MSS מִתְלַעֲוֹת || ^c 6S נְתִין || 8 ^{a-a} prb l כְּמוֹ חֲצִיר || ^c et talpa || ^b 5MSS תָּמַם || ^c 6S חֲצִיר || ^b 5MSS שְׁכֹלוֹ || 9 ^a nonn MSS חֲצִיר || ^b 5MSS חֲצִיר || ^c 6S חֲצִיר || ^d 6S חֲצִיר || ^e 6S חֲצִיר || ^f 6S חֲצִיר || ^g 6S חֲצִיר || ^h 6S חֲצִיר || ⁱ 6S חֲצִיר || ^j 6S חֲצִיר || ^k 6S חֲצִיר || ^l 6S חֲצִיר || ^m 6S חֲצִיר || ⁿ 6S חֲצִיר || ^o 6S חֲצִיר || ^p 6S חֲצִיר || ^q 6S חֲצִיר || ^r 6S חֲצִיר || ^s 6S חֲצִיר || ^t 6S חֲצִיר || ^u 6S חֲצִיר || ^v 6S חֲצִיר || ^w 6S חֲצִיר || ^x 6S חֲצִיר || ^y 6S חֲצִיר || ^z 6S חֲצִיר || ^{aa} 6S חֲצִיר || ^{ab} 6S חֲצִיר || ^{ac} 6S חֲצִיר || ^{ad} 6S חֲצִיר || ^{ae} 6S חֲצִיר || ^{af} 6S חֲצִיר || ^{ag} 6S חֲצִיר || ^{ah} 6S חֲצִיר || ^{ai} 6S חֲצִיר || ^{aj} 6S חֲצִיר || ^{ak} 6S חֲצִיר || ^{al} 6S חֲצִיר || ^{am} 6S חֲצִיר || ^{an} 6S חֲצִיר || ^{ao} 6S חֲצִיר || ^{ap} 6S חֲצִיר || ^{aq} 6S חֲצִיר || ^{ar} 6S חֲצִיר || ^{as} 6S חֲצִיר || ^{at} 6S חֲצִיר || ^{au} 6S חֲצִיר || ^{av} 6S חֲצִיר || ^{aw} 6S חֲצִיר || ^{ax} 6S חֲצִיר || ^{ay} 6S חֲצִיר || ^{az} 6S חֲצִיר || ^{ba} 6S חֲצִיר || ^{bb} 6S חֲצִיר || ^{bc} 6S חֲצִיר || ^{bd} 6S חֲצִיר || ^{be} 6S חֲצִיר || ^{bf} 6S חֲצִיר || ^{bg} 6S חֲצִיר || ^{bh} 6S חֲצִיר || ^{bi} 6S חֲצִיר || ^{bj} 6S חֲצִיר || ^{bk} 6S חֲצִיר || ^{bl} 6S חֲצִיר || ^{bm} 6S חֲצִיר || ^{bn} 6S חֲצִיר || ^{bo} 6S חֲצִיר || ^{bp} 6S חֲצִיר || ^{bq} 6S חֲצִיר || ^{br} 6S חֲצִיר || ^{bs} 6S חֲצִיר || ^{bt} 6S חֲצִיר || ^{bu} 6S חֲצִיר || ^{bv} 6S חֲצִיר || ^{bw} 6S חֲצִיר || ^{bx} 6S חֲצִיר || ^{by} 6S חֲצִיר || ^{bz} 6S חֲצִיר || ^{ca} 6S חֲצִיר || ^{cb} 6S חֲצִיר || ^{cc} 6S חֲצִיר || ^{cd} 6S חֲצִיר || ^{ce} 6S חֲצִיר || ^{cf} 6S חֲצִיר || ^{cg} 6S חֲצִיר || ^{ch} 6S חֲצִיר || ^{ci} 6S חֲצִיר || ^{cj} 6S חֲצִיר || ^{ck} 6S חֲצִיר || ^{cl} 6S חֲצִיר || ^{cm} 6S חֲצִיר || ^{cn} 6S חֲצִיר || ^{co} 6S חֲצִיר || ^{cp} 6S חֲצִיר || ^{cq} 6S חֲצִיר || ^{cr} 6S חֲצִיר || ^{cs} 6S חֲצִיר || ^{ct} 6S חֲצִיר || ^{cu} 6S חֲצִיר || ^{cv} 6S חֲצִיר || ^{cw} 6S חֲצִיר || ^{cx} 6S חֲצִיר || ^{cy} 6S חֲצִיר || ^{cz} 6S חֲצִיר || ^{da} 6S חֲצִיר || ^{db} 6S חֲצִיר || ^{dc} 6S חֲצִיר || ^{dd} 6S חֲצִיר || ^{de} 6S חֲצִיר || ^{df} 6S חֲצִיר || ^{dg} 6S חֲצִיר || ^{dh} 6S חֲצִיר || ^{di} 6S חֲצִיר || ^{dj} 6S חֲצִיר || ^{dk} 6S חֲצִיר || ^{dl} 6S חֲצִיר || ^{dm} 6S חֲצִיר || ^{dn} 6S חֲצִיר || ^{do} 6S חֲצִיר || ^{dp} 6S חֲצִיר || ^{dq} 6S חֲצִיר || ^{dr} 6S חֲצִיר || ^{ds} 6S חֲצִיר || ^{dt} 6S חֲצִיר || ^{du} 6S חֲצִיר || ^{dv} 6S חֲצִיר || ^{dw} 6S חֲצִיר || ^{dx} 6S חֲצִיר || ^{dy} 6S חֲצִיר || ^{dz} 6S חֲצִיר || ^{ea} 6S חֲצִיר || ^{eb} 6S חֲצִיר || ^{ec} 6S חֲצִיר || ^{ed} 6S חֲצִיר || ^{ee} 6S חֲצִיר || ^{ef} 6S חֲצִיר || ^{eg} 6S חֲצִיר || ^{eh} 6S חֲצִיר || ^{ei} 6S חֲצִיר || ^{ej} 6S חֲצִיר || ^{ek} 6S חֲצִיר || ^{el} 6S חֲצִיר || ^{em} 6S חֲצִיר || ^{en} 6S חֲצִיר || ^{eo} 6S חֲצִיר || ^{ep} 6S חֲצִיר || ^{eq} 6S חֲצִיר || ^{er} 6S חֲצִיר || ^{es} 6S חֲצִיר || ^{et} 6S חֲצִיר || ^{eu} 6S חֲצִיר || ^{ev} 6S חֲצִיר || ^{ew} 6S חֲצִיר || ^{ex} 6S חֲצִיר || ^{ey} 6S חֲצִיר || ^{ez} 6S חֲצִיר || ^{fa} 6S חֲצִיר || ^{fb} 6S חֲצִיר || ^{fc} 6S חֲצִיר || ^{fd} 6S חֲצִיר || ^{fe} 6S חֲצִיר || ^{ff} 6S חֲצִיר || ^{fg} 6S חֲצִיר || ^{fh} 6S חֲצִיר || ^{fi} 6S חֲצִיר || ^{fi} 6S חֲצִיר || ^{gj} 6S חֲצִיר || ^{gk} 6S חֲצִיר || ^{gl} 6S חֲצִיר || ^{gm} 6S חֲצִיר || ^{gn} 6S חֲצִיר || ^{go} 6S חֲצִיר || ^{gp} 6S חֲצִיר || ^{gq} 6S חֲצִיר || ^{gr} 6S חֲצִיר || ^{gs} 6S חֲצִיר || ^{gt} 6S חֲצִיר || ^{gu} 6S חֲצִיר || ^{gv} 6S חֲצִיר || ^{gw} 6S חֲצִיר || ^{gx} 6S חֲצִיר || ^{gy} 6S חֲצִיר || ^{gz} 6S חֲצִיר || ^{ha} 6S חֲצִיר || ^{hb} 6S חֲצִיר || ^{hc} 6S חֲצִיר || ^{hd} 6S חֲצִיר || ^{he} 6S חֲצִיר || ^{he} 6S חֲצִיר || ^{if} 6S חֲצִיר || ^{ig} 6S חֲצִיר || ^{ih} 6S חֲצִיר || ⁱⁱ 6S חֲצִיר || ^{ij} 6S חֲצִיר || ^{ik} 6S חֲצִיר || ^{il} 6S חֲצִיר || ^{im} 6S חֲצִיר || ⁱⁿ 6S חֲצִיר || ^{io} 6S חֲצִיר || ^{ip} 6S חֲצִיר || ^{iq} 6S חֲצִיר || ^{ir} 6S חֲצִיר || ^{is} 6S חֲצִיר || ^{it} 6S חֲצִיר || ^{iu} 6S חֲצִיר || ^{iv} 6S חֲצִיר || ^{iw} 6S חֲצִיר || ^{ix} 6S חֲצִיר || ^{iy} 6S חֲצִיר || ^{iz} 6S חֲצִיר || ^{ja} 6S חֲצִיר || ^{jb} 6S חֲצִיר || ^{jc} 6S חֲצִיר || ^{jd} 6S חֲצִיר || ^{je} 6S חֲצִיר || ^{je} 6S חֲצִיר || ^{kf} 6S חֲצִיר || ^{kg} 6S חֲצִיר || ^{kh} 6S חֲצִיר || ^{ki} 6S חֲצִיר || ^{ki} 6S חֲצִיר || ^{lj} 6S חֲצִיר || ^{lk} 6S חֲצִיר || ^{lm} 6S חֲצִיר || ^{ln} 6S חֲצִיר || ^{lo} 6S חֲצִיר || ^{lp} 6S חֲצִיר || ^{lq} 6S חֲצִיר || ^{lr} 6S חֲצִיר || ^{ls} 6S חֲצִיר || ^{lt} 6S חֲצִיר || ^{lu} 6S חֲצִיר || ^{lv} 6S חֲצִיר || ^{lw} 6S חֲצִיר || ^{lx} 6S חֲצִיר || ^{ly} 6S חֲצִיר || ^{lz} 6S חֲצִיר || ^{ma} 6S חֲצִיר || ^{mb} 6S חֲצִיר || ^{mc} 6S חֲצִיר || ^{md} 6S חֲצִיר || ^{me} 6S חֲצִיר || ^{me} 6S חֲצִיר || ^{nf} 6S חֲצִיר || ^{ng} 6S חֲצִיר || ^{nh} 6S חֲצִיר || ⁿⁱ 6S חֲצִיר || ⁿⁱ 6S חֲצִיר || ^{oj} 6S חֲצִיר || ^{ok} 6S חֲצִיר || ^{ol} 6S חֲצִיר || ^{om} 6S חֲצִיר || ^{on} 6S חֲצִיר || ^{oo} 6S חֲצִיר || ^{op} 6S חֲצִיר || ^{op} 6S חֲצִיר || ^{pq} 6S חֲצִיר || ^{pr} 6S חֲצִיר || ^{pr} 6S חֲצִיר || ^{qs} 6S חֲצִיר || ^{qt} 6S חֲצִיר || ^{qu} 6S חֲצִיר || ^{qu} 6S חֲצִיר || ^{rv} 6S חֲצִיר || ^{rw} 6S חֲצִיר || ^{rx} 6S חֲצִיר || ^{ry} 6S חֲצִיר || ^{rz} 6S חֲצִיר || ^{sa} 6S חֲצִיר || ^{sb} 6S חֲצִיר || ^{sc} 6S חֲצִיר || ^{sd} 6S חֲצִיר || ^{se} 6S חֲצִיר || ^{se} 6S חֲצִיר || ^{tf} 6S חֲצִיר || ^{tg} 6S חֲצִיר || th 6S חֲצִיר || th 6S חֲצִיר || ^{ti} 6S חֲצִיר || ^{ti} 6S חֲצִיר || ^{tj} 6S חֲצִיר || ^{tk} 6S חֲצִיר || ^{tl} 6S חֲצִיר || ^{tl} 6S חֲצִיר || ^{um} 6S חֲצִיר || ^{un} 6S חֲצִיר || ^{uo} 6S חֲצִיר || ^{up} 6S חֲצִיר || ^{uq} 6S חֲצִיר || ^{ur} 6S חֲצִיר || ^{us} 6S חֲצִיר || ^{ut} 6S חֲצִיר || ^{uv} 6S חֲצִיר || ^{uv} 6S חֲצִיר || ^{vw} 6S חֲצִיר || ^{vx} 6S חֲצִיר || ^{vy} 6S חֲצִיר || ^{vz} 6S חֲצִיר || ^{wa} 6S חֲצִיר || ^{wb} 6S חֲצִיר || ^{wc} 6S חֲצִיר || ^{wd} 6S חֲצִיר || ^{we} 6S חֲצִיר || ^{we} 6S חֲצִיר || ^{xf} 6S חֲצִיר || ^{xg} 6S חֲצִיר || ^{xh} 6S חֲצִיר || ^{xi} 6S חֲצִיר || ^{xi} 6S חֲצִיר || ^{xj} 6S חֲצִיר || ^{xk} 6S חֲצִיר || ^{xl} 6S חֲצִיר || ^{xl} 6S חֲצִיר || ^{ym} 6S חֲצִיר || ^{yn} 6S חֲצִיר || ^{yo} 6S חֲצִיר || ^{yp} 6S חֲצִיר || ^{yq} 6S חֲצִיר || ^{yr} 6S חֲצִיר || ^{ys} 6S חֲצִיר || ^{yt} 6S חֲצִיר || ^{yu} 6S חֲצִיר || ^{yu} 6S חֲצִיר || ^{zv} 6S חֲצִיר || ^{zv} 6S חֲצִיר || ^{zw} 6S חֲצִיר || ^{zx} 6S חֲצִיר || ^{zy} 6S חֲצִיר || ^{zz} 6S חֲצִיר || ^{aa} 6S חֲצִיר || ^{ab} 6S חֲצִיר || ^{ac} 6S חֲצִיר || ^{ad} 6S חֲצִיר || ^{ae} 6S חֲצִיר || ^{ae} 6S חֲצִיר || ^{af} 6S חֲצִיר || ^{ag} 6S חֲצִיר || ^{ah} 6S חֲצִיר || ^{ai} 6S חֲצִיר || ^{ai} 6S חֲצִיר || ^{aj} 6S חֲצִיר || ^{ak} 6S חֲצִיר || ^{al} 6S חֲצִיר || ^{al} 6S חֲצִיר || ^{am} 6S חֲצִיר || ^{an} 6S חֲצִיר || ^{ao} 6S חֲצִיר || ^{ap} 6S חֲצִיר || ^{aq} 6S חֲצִיר || ^{ar} 6S חֲצִיר || ^{as} 6S חֲצִיר || ^{at} 6S חֲצִיר || ^{au} 6S חֲצִיר || ^{av} 6S חֲצִיר || ^{aw} 6S חֲצִיר || ^{ax} 6S חֲצִיר || ^{ay} 6S חֲצִיר || ^{az} 6S חֲצִיר || ^{ba} 6S חֲצִיר || ^{bb} 6S חֲצִיר || ^{bc} 6S חֲצִיר || ^{bd} 6S חֲצִיר || ^{be} 6S חֲצִיר || ^{be} 6S חֲצִיר || ^{bf} 6S חֲצִיר || ^{bg} 6S חֲצִיר || ^{bh} 6S חֲצִיר || ^{bi} 6S חֲצִיר || ^{bi} 6S חֲצִיר || ^{bj} 6S חֲצִיר || ^{bk} 6S חֲצִיר || ^{bl} 6S חֲצִיר || ^{bm} 6S חֲצִיר || ^{bn} 6S חֲצִיר || ^{bo} 6S חֲצִיר || ^{bp} 6S חֲצִיר || ^{bq} 6S חֲצִיר || ^{br} 6S חֲצִיר || ^{bs} 6S חֲצִיר || ^{bt} 6S חֲצִיר || ^{bu} 6S חֲצִיר || ^{bv} 6S חֲצִיר || ^{bw} 6S חֲצִיר || ^{bx} 6S חֲצִיר || ^{by} 6S חֲצִיר || ^{bz} 6S חֲצִיר || ^{ca} 6S חֲצִיר || ^{cb} 6S חֲצִיר || ^{cc} 6S חֲצִיר || ^{cd} 6S חֲצִיר || ^{ce} 6S חֲצִיר || ^{ce} 6S חֲצִיר || ^{cf} 6S חֲצִיר || ^{cg} 6S חֲצִיר || ^{ch} 6S חֲצִיר || ^{ch} 6S חֲצִיר || ^{ci} 6S חֲצִיר || ^{ci} 6S חֲצִיר || ^{cj} 6S חֲצִיר || ^{ck} 6S חֲצִיר || ^{cl} 6S חֲצִיר || ^{cl} 6S חֲצִיר || ^{cm} 6S חֲצִיר || ^{cn} 6S חֲצִיר || ^{co} 6S חֲצִיר || ^{cp} 6S חֲצִיר || ^{cq} 6S חֲצִיר || ^{cr} 6S חֲצִיר || ^{cs} 6S חֲצִיר || ^{ct} 6S חֲצִיר || ^{cu} 6S חֲצִיר || ^{cv} 6S חֲצִיר || ^{cw} 6S חֲצִיר || ^{cx} 6S חֲצִיר || ^{cy} 6S חֲצִיר || ^{cz} 6S חֲצִיר || ^{da} 6S חֲצִיר || ^{db} 6S חֲצִיר || ^{dc} 6S חֲצִיר || ^{dd} 6S חֲצִיר || ^{de} 6S חֲצִיר || ^{de} 6S חֲצִיר || ^{df} 6S חֲצִיר || ^{dg} 6S חֲצִיר || ^{dh} 6S חֲצִיר || ^{di} 6S חֲצִיר || ^{di} 6S חֲצִיר || ^{dj} 6S חֲצִיר || ^{dk} 6S חֲצִיר || ^{dl} 6S חֲצִיר || ^{dl} 6S חֲצִיר || ^{dm} 6S חֲצִיר || ^{dn} 6S חֲצִיר || ^{do} 6S חֲצִיר || ^{dp} 6S חֲצִיר || ^{dq} 6S חֲצִיר || ^{dr} 6S חֲצִיר || ^{ds} 6S חֲצִיר || ^{dt} 6S חֲצִיר || ^{du} 6S חֲצִיר || ^{dv} 6S חֲצִיר || ^{dw} 6S חֲצִיר || ^{dx} 6S חֲצִיר || ^{dy} 6S חֲצִיר || ^{dz} 6S חֲצִיר || ^{ea} 6S חֲצִיר || ^{eb} 6S חֲצִיר || ^{ec} 6S חֲצִיר || ^{ed} 6S חֲצִיר || ^{ee} 6S חֲצִיר || ^{ee} 6S חֲצִיר || ^{ef} 6S חֲצִיר || ^{eg} 6S חֲצִיר || ^{eh} 6S חֲצִיר || ^{ei} 6S חֲצִיר || ^{ei} 6S חֲצִיר || ^{ej} 6S חֲצִיר || ^{ek} 6S חֲצִיר || ^{el} 6S חֲצִיר || ^{el} 6S חֲצִיר || ^{em} 6S חֲצִיר || ^{en} 6S חֲצִיר || ^{eo} 6S חֲצִיר || ^{ep} 6S חֲצִיר || ^{eq} 6S חֲצִיר || ^{er} 6S חֲצִיר || ^{es} 6S חֲצִיר || ^{et} 6S חֲצִיר || ^{eu} 6S חֲצִיר || ^{ev} 6S חֲצִיר || ^{ew} 6S חֲצִיר || ^{ex} 6S חֲצִיר || ^{ey} 6S חֲצִיר || ^{ez} 6S חֲצִיר || ^{fa} 6S חֲצִיר || ^{fb} 6S חֲצִיר || ^{fc} 6S חֲצִיר || ^{fd} 6S חֲצִיר || ^{fe} 6S חֲצִיר || ^{fe} 6S חֲצִיר || ^{ff} 6S חֲצִיר || ^{fg} 6S חֲצִיר || ^{fh} 6S חֲצִיר || ^{fi} 6S חֲצִיר || ^{fi} 6S חֲצִיר || ^{gj} 6S חֲצִיר || ^{gk} 6S חֲצִיר || ^{gl} 6S חֲצִיר || ^{gm} 6S חֲצִיר || ^{gn} 6S חֲצִיר || ^{go} 6S חֲצִיר || ^{gp} 6S חֲצִיר || ^{gq} 6S חֲצִיר || ^{gr} 6S חֲצִיר || ^{gs} 6S חֲצִיר || ^{gt} 6S חֲצִיר || ^{gu} 6S חֲצִיר || ^{gv} 6S חֲצִיר || ^{gw} 6S חֲצִיר || ^{gx} 6S חֲצִיר || ^{gy} 6S חֲצִיר || ^{gz} 6S חֲצִיר || ^{ha} 6S חֲצִיר || ^{hb} 6S חֲצִיר || ^{hc} 6S חֲצִיר || ^{hd} 6S חֲצִיר || ^{he} 6S חֲצִיר || ^{he} 6S חֲצִיר || ^{if} 6S חֲצִיר || ^{ig} 6S חֲצִיר || ^{ih} 6S חֲצִיר || ⁱⁱ 6S חֲצִיר || ⁱⁱ 6S חֲצִיר || ^{ij} 6S חֲצִיר || ^{ik} 6S חֲצִיר || ^{il} 6S חֲצִיר || ^{im} 6S חֲצִיר || ⁱⁿ 6S חֲצִיר || ^{io} 6S חֲצִיר || ^{ip} 6S חֲצִיר || ^{iq} 6S חֲצִיר || ^{ir} 6S חֲצִיר || ^{is} 6S חֲצִיר || ^{it} 6S חֲצִיר || ^{iu} 6S חֲצִיר || ^{iv} 6S חֲצִיר || ^{iw} 6S חֲצִיר || ^{ix} 6S חֲצִיר || ^{iy} 6S חֲצִיר || ^{iz} 6S חֲצִיר || ^{ja} 6S חֲצִיר || ^{jb} 6S חֲצִיר || ^{jc} 6S חֲצִיר || ^{jd} 6S חֲצִיר || ^{je} 6S חֲצִיר || ^{je} 6S חֲצִיר || ^{kf} 6S חֲצִיר || ^{kg} 6S חֲצִיר || ^{kh} 6S חֲצִיר || ^{ki} 6S חֲצִיר || ^{ki} 6S חֲצִיר ||

17 אֲנִי אֱלֹהִים אֶקְרָא יְהוָה וְשִׁיעֲנִי:
 18 עֲרֹב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים אֲשִׁיחָה וְאַהֲמָה
 וְיִשְׁמַע קוֹלִי: 19 פָּדֵה^a בְּשָׁלוֹם גִּפְשִׁי
 מִקָּרֵב^b לִי כִי־בִרְבִּים הָיוּ עֲמָדִי:
 20 וְיִשְׁמַע אֱלֹהֵי יִעֲנֵם וְיִשְׁבֹּךְ קֶדֶם סֵלָה
 אֲשֶׁר אֵין חַלִּיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יֵרָאוּ אֱלֹהִים:
 21 שְׁלַח יָדְיוֹ^a בְּשִׁלְמוֹ^b חָלַל בְּרִיתוֹ:
 22 חָלַקוּ^a וּמַחְמָאֵת^b פִּי וְקָרֵב־לָבוֹ^c
 רָפוּ דְבָרָיו מִשְׁמֵן וְהִמָּה פִתְחוֹת:
 23 הִשְׁלַךְ עַל־יְהוָה וַיִּהְיֶה וְהוּא יִכְלֹקֶלָה
 לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק:
 24 וְאַתָּה אֱלֹהִים וְתוֹרְדֵם לְבָאֵר^a שַׁחַת
 אֲנָשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יִיחָצוּ יְמֵיהֶם
 וְאֲנִי אֶבְטַח־בְּךָ^b:

56 1 לְמִנְצָחַ עַל־יְדֵינִי אֲלֵם רַחֲקִים לְדוֹר מִכְתָּם בְּאַחֲזוֹ אוֹתוֹ
 פִּלְשֶׁתִּים בָּנִת:

2 תַּגִּנִי אֱלֹהִים כִּי־שָׁאֲפִנִי אֲנֹשׁ כָּל־הַיּוֹם לַחֵם וּלְתַצִּנִּי:
 3 שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרֵי כָל־הַיּוֹם כִּי־רַבִּים לַחֲמִים לִי מְרוֹם:
 4 יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטַח: 5 בָּאֱלֹהִים אֶהְלֵל וְדִבְרֹ
 בָּאֱלֹהִים בְּטַחַתִּי לֹא אִירָא מִה־יַּעֲשֶׂה בְּשׂר לִי:
 6 כָּל־הַיּוֹם דִּבְרִי יַעֲצֹבוּ עָלַי כָּל־מַחֲשַׁבְתָּם לָרָע:
 7 יִגְנוּ וְיִצְפִּינוּ^a הִמָּה^a עֲקֹבִי יִשְׁמְרוּ כֹּאֲשֶׁר קָנוּ גִפְשִׁי:
 8 עַל־אֹנֶן^a פִּלְט־לָמוֹ בָּאֵף עַמִּים וְהוֹרֵד אֱלֹהִים:
 9 נִדֵּי סִפְרָתָהּ אֶתָּה שִׁימָה^a דְּמַעְתִּי בְּנֶאֱדָךְ^b הֲלֵאל בְּסִפְרָתְךָ^b:
 10 אֲזוּ יִשְׁוּבוּ אוֹיְבֵי אַחֲזוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא וְהִי־זָעַתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי:

17 S אֱלֹהִים || 18 IMS S ואשמע || frt 1 וי' || 19 ^a frt 1 יפדה || trsp ^a || ^b frt
 crrp || 20 °° 1 c SSS ישב ויענמו || 21 ^a nonn MSS ט ידו, S manum || ^b 1
 מחמאת || 22 ^a 1 c (vel c S פניו pro פי) || ^b 1 c 2MSS Σ Hie C מחמאת
 vel מחמאת || ^c dl - et 1 frt בלבו || 23 ASE' ואהבהך || Hie caritatem tuam ||
 24 ^a 1 l בור vel באר || ^b S + יהוה || Ps 56, 1 ט τῶν ἁγίων || 3 S
 ἀπὸ ὑψους (מרום); prps מר || 5 S דברי || Hie דבר cf 11 || 6 frt crrp ||
 7 ^{a-a} crrp || ^b K יצפינו, Q et MSS יצפוני || ^c compl MSS לנפשי || 8 ^a SE'
 Hie S שמה vel אין; prps און אין || ^b A פלט; prps פלם || 9 ^a 1 c S שמה
 vel שמת || ^{b-b} frt gl (בספרתך pro בנאדך) || 10 °° frt dl.

6 הִנֵּה אֱלֹהִים עֲזָר לִי אֲדָנִי בְּסִמְכֵי נַפְשִׁי:
 7 יָשׁוּב^a הָרַע לְשִׁרְרִי בְּאַמְתָּךְ הַצְמִיתָם^b:
 8 בְּנִדְבָהּ אֲזַכֶּה-לָךְ אֹדֶה שְׁמֶךָ יְהוָה כִּי-טוֹב:
 9 כִּי מִכָּל-צָרָה הֲצִילָנִי וּבְאִיְבֵי רַחֲמֶה עֵינִי:
 55 1 לִמְנַצֵּחַ בְּנִינֹת מִשְׁכִּיל לְדָוִד:
 2 הִקְוִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל-תִּתֶּעַלַם מִתְחַנְּתִי:
 3 הִקְשִׁיבָה לִי וְעֲנֵנִי אֲרִיד בְּשִׁיחִי
 וְאַהֲיֵמָה: 4 מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עֶקֶת רָשָׁע
 כִּי-יִמְטוּ עָלַי אָוֶן וּבְאָף יִשְׁמְמוּנִי:
 5 לִבִּי יִחִיל בְּקִרְבִּי^a וְאִימֹת מָוֶת^b נָפְלוּ עָלַי:
 6 יִרְאָה וָרֶעַד יָבֹא בִּי וְתִכְסֹּנִי פִלָּצוֹת:
 7 וְאָמַר מִי-יִתֶּן-לִי אֲכָר כִּי־זָנָה אָעֻפָּה וְאֲשַׁכְנָה:
 8 הִנֵּה אֲרִחִיק נֶגֶד אֵלַיִן בַּמִּדְבָּר סֵלָה:
 9 אֲחִישָׁה מִפִּלֹט^a לִי מִרוּחַ סַעָה מִסָּעֵר^b:
 10 בָּלַע אֲדֹנִי^b פִּלֵּג לְשׁוֹנָם^a
 כִּי-רָאִיתִי חָמָס^c וָרִיב בָּעִיר:
 11 יוֹמָם וּלְיָלָה יִסּוּבְכֶּה עַל-חַזְמוֹתֶיהָ
 וְאָוֶן וְעִמָּל בְּקִרְבָּהּ: 12 הַנּוֹת בְּקִרְבָּהּ^a
 וְלֹא-יִמִּישׁ מִרְחָבָהּ תִּתֵּן^b וּמִרְמָה:
 13 כִּי לֹא-אוֹיֵב יִחַרְפֵּנִי^a וְאֲשָׂא^b
 לֹא-מִשְׁנָאִי עָלַי הַגִּדִּיל וְאַסְתֵּר מִמֶּנּוּ:
 14 וְאַתָּה אֲנֹשׁ כְּעָרְכִּי אֱלוֹפִי וּמִיָּדַעִי:
 15 אֲשֶׁר יַחֲדוּ נִמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים
 נִהְלָךְ בְּרִנָּשׁ:
 16 יִשְׁימֹת^a וְעֲלִימוֹ

יִרְדּוּ שְׂאוֹל חַיִּים כִּי-רָעוֹת בְּמִנוּחַם בְּקִרְבָּם^b:

7 ^a K^c ישוב vel ישוב, Q mlt MSS ΣΣ Hie ישיב S ישוב; 1 ישוב || ^b cf 8 ||
 8 frt trsp post 7 || Ps 55, 2 frt dl || 3 prps וְאַהֲיֵמָה; trsp : 4 ^{oo} frt l
 אחילה מפלט ΣΣ ^{a-a} 9 || 7 prb dl || 5 ^a frt dl || ^b frt dittogr || מצעקת ||
 10 ^{a-a} crrp (prb = פלג = בלע) || ^b Σ + עצתם, frt recte || ^c frt vb
 12 ^a >ΣΣ; prb crrp || 13 ^{a-a} prb 1 חרפני || 14 ^a K ישימות? Q mlt MSS Vrs מות (= ישי);
 15 vbb exc || 16 ^a K ישימות? Q mlt MSS Vrs מות (= ישי); 1 Q; frt vbb exc || ^b prb dl (gl).

8 3MSS וַיִּשְׁמְחוּ & al וַיִּרְנוּ || 9^a 2MSS + אָשַׁר || ^b frt l מְעוּזוֹ || ^c l c & c
 pl || לְדוֹר דּוֹרִים & MSS & || וְאֶקְרָא vel וְאֶתְּנָה || ^b prps || II^a vb exc || בְּהוֹנֵן
 MSS תִּסְדֶּדְהָ || Ps 53, 2^a mlt MSS > || cf 14, I || ^b l c 7MSS עֲלִילָה || 14, I
 4^{a-a} 14,3 הַבֵּל סָר || ^b IMS & || וַאֲנִי || 5^a pc MSS נִדְעוּ || mlt MSS & & 14,4
 + בְּלֹ- || ^{b-b} cf ad 14,4 || ^c compl MSS יהוה || 6^{a-a} > nonn MSS, cf 14,5 ||
^{b-b} crpp; 14,5 sq עֲצַת-עֲנִי תְּבִישׁוּ || בְּדוֹר צָדִיק; || & & חֲנָךְ || pro חֲנָךְ || cf ad 14,5 ||
^c 14,6 מִתְּסֵהוּ; compl MSS + יהוה מִתְּסֵהוּ || 7^a nonn || עֲצַת עֲנִי תְּבִישׁוּ כִּי יהוה מִתְּסֵהוּ ||
 MSS & Hie & 14,7 יִשְׁוֹעַת || ^b compl MSS & ^B & יהוה || Ps 54, 5 nonn
 MSS & וְרִים || cf 86, 14.

הִרְקֹדְשׁוֹ^b: ³יִפְתָּה נֹזֶף מְשׁוֹשׁ כָּל־הָאָרֶץ

הִרְצִיזוּן יִרְכָּתִי צָפוֹן קָרוֹת מִלֶּךְ רָב:

⁴וְאֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נֹדַע לְמִשְׁגָּב:

⁵כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נֹזְעִי עֲבְרוּ יַחְדָּו:

⁶הַמָּה רָאוּ בֶן תַּמָּהוּ נִבְהָלוּ זַחֲפוֹו:

⁷רָעָה אַחְזָתָם שֵׁם חֵיל כִּי־לָחָה:

⁸בְּרוּחַ^a קָדִים^b תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ:

⁹כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ^a בֶּן רֵאִינוּ^b בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ

אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סֵלָה:

¹⁰דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲסִדָּךְ בִּקְרֹב הִיכָלְךָ:

¹¹כִּשְׁמֶךָ וְאֱלֹהִים בֶּן תִּהְלֶתְךָ עַל־קְצוֹי־אָרֶץ

צֹדֵק מְלָאָה יְמִינְךָ^b: ¹²יִשְׁמַח הִרְצִיזוּן

תִּגְלָנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ:

¹³סִבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סָפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ:

¹⁴שִׁיתוּ לְבַבְכֶם לְחִילָה^a פִּסְנוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ

לְמַעַן^b תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: ¹⁵כִּי זֶה וְאֱלֹהִים^a

אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יִגְהַגְנוּ

עַל־מוֹת^b:

49 ¹לְמַנְצָה לְבְנֵי־קָרֹת מִזְמוֹר:

²שָׁמַעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הָאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלָד:

³גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עָשִׂיר וְאֶבְיוֹן:

⁴כִּי יִדְבֹר חֲכָמוֹת וְהִגִּיתָ לְבִי תְבוּנוֹת:

⁵אִשָּׁה לְמֹשֶׁל אֲזַנִּי אֲפַתַח בְּכִנּוֹר חִידָתִי:

⁶לָמָּה אִירָא בְּיָמֵי רָע^a עֵוֹן עֲקָבִי^c יִסּוּבִנִּי^b:

⁷הַבִּטְחִים עַל־חֵילָם וּבִרְבַּע עֲשׂוֹם יִתְהַלְלוּ:

⁸אֲחַ^a לֹא־פָנָה יִפְתָּה^b אִישׁ לֹא־יִתֵּן לְאֱלֹהִים כִּפְרוֹ:

² ^b trsp : || ⁶ 4MSS נִפְחָזו || ⁷ >ΣS || ⁸ ^a pc MSS כְּרוֹת || ^b trsp ^a || ⁹ ^{oo} crrp || ¹¹ ^a l c pc MSS עַד vel l אֵל || ^b trsp : || ¹² iMS טS + יהוה || ¹⁴ ^a compl MSS לְחִילָה || ^b frt dl || ¹⁵ ^a >Θ || ^b mlt MSS עֲלָמוֹת, Θ εἰς τοὺς αἰῶνας (עֲלָמוֹת), Θ עֲלָמוֹת; 1 et conjg c 49,1 || Ps 49, 2 iMS חָלָד || ⁴ ^a Εἰρη οὐαγῖθ = וְהִנֵּית || ⁶ ^a frt l אִירָא cf Jes 41,23 || ^{b-b} ^a Εἰρη^h awv ακουββαει ισουββουει = עֵוֹן עֲקָבִי יִסּוּבִנִּי || ^c Θ || ⁸ ^a prb l c 8MSS אֲחַ || ^b prb l יִפְתָּה.

46 יִלְמַנְצַח לְבַגְי־קֶרַח עַל־עֲלֹמוֹת שִׁיר:

² אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה וְעֹז עֲזָרָה בְּצָרוֹת נִמְצָא מָאֵד:
³ עַל־כֵּן לֹא־גִירָא בְּהִמִּיר אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בָּלָב יָמִים:
⁴ יִהְיֶמוּ יִחַמְרוּ מִיָּמֹי יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּנִאֲוָתוֹ^b סֵלָה:
⁵ נָהָר פָּלָגָיו יִשְׁמְחוּ עִיר־אֱלֹהִים קֹדֶשׁ מִשְׁכְּנֵי עֲלִיזֹן:
⁶ אֱלֹהִים בְּקֶרֶבָה בַּל־תִּמְוֹט יַעֲזֹרָה אֱלֹהִים לִפְנוֹת בְּקָר:
⁷ תִּמְוֹ גֹּזִים מִטּוֹ מִמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלֹ תִּמְוֹג אָרֶץ:
⁸ יִהְיֶה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה:
⁹ לָכֵן חֲזוּ מַפְעֻלֹת יְהוָה^a אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹת בְּאָרְץ^b:
¹⁰ מִשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ

קָשֶׁת יִשְׁבֵּר וְקֶצֶץ חֲגִית עֲגִלֹת יִשְׁרָף בָּאֵשׁ:
¹¹ הִרְפוּ וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנֹכִי אֱלֹהִים אֲרוּם בְּגוֹזִים אֲרוּם בְּאָרֶץ:
¹² יִהְיֶה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה:

47 יִלְמַנְצַח לְבַגְי־קֶרַח מִזְמוֹר:

² כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כַף הִרְעִיזוּ לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה:
³ כִּי־יְהוָה עֲלִיזֹן נִזְרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ:
⁴ יִדְבֹּר עַמִּים תַּחֲתִינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ:
⁵ יִבְחָר־לָנוּ אֶת־נִחְלָתָנוּ^b אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֵלָה:
⁶ עֲלֶה אֱלֹהִים בְּתִרְעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר:
⁷ זִמְרוּ אֱלֹהִים זִמְרוּ זִמְרוּ לְמִלְכֵנוּ זִמְרוּ:
⁸ כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זִמְרוּ מִשְׁכִּיל:
⁹ מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל־גֹּזִים אֱלֹהִים^b יִשְׁבֹּעַ עַל־כֶּסֶּא קֹדֶשׁ:
¹⁰ נִדְיְבִי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 כִּי לֹא־הֵימָּן מִגְּיִי־אָרֶץ מָאֵד נִשְׁעָה:

48 שִׁיר מִזְמוֹר לְבַגְי־קֶרַח:

² גָּדוֹל יְהוָה^a וּמִהֲלֵל מָאֵד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ

Ps 46, 1 pc MSS עֲלֹמוֹת 6, עֲלֹמוֹת 7, עֲלֹמוֹת 8 || 4^a frt vb
 exc || ^b ins יַעֲקֹב ... יהוה cf 8. 12 || 5^{oo} || 6 frt vb
 exc || 9 mlt MSS 6^A al אֱלֹהִים || ^{b-b} prps dl || 10 6 θεοῦ || (יַעֲלֹלֹת) ||
 Ps 47, 5^a prps יִרְחֹב, al יִנְחִילָנוּ (sine לנו); 1 frt יִפְאָר || ^b 6 8 || 7 nonn
 MSS לֹא־הֵימָּן 6, לֹא־הֵימָּן 8 || 8 mlt MSS + על, frt recte || 9^a 2MSS + כָּל ||
^b frt dl || 10^a 6 8 || עם עם prps || ^b 1 || Ps 48, 2^a frt dl et 1
 גָּדוֹל וּמִהֲלֵל מָאֵד עִיר אֱלֹהֵינוּ.

45¹ לִמְנַצֵּחַ עַל־שָׁשְׁנִים^a לְבַג־קָרַח מְשָׁפִיל שִׁיר יִדְּיָתָ^b:

2 רָחֵשׁ לְבִי וַיִּדְּבַר טוֹב אָמַר אֲנִי מַעֲשֵׂי לַמֶּלֶךְ
לְשׁוֹנִי עָמַס וּסְפֹר מְהִיר:

3 יִפְיֹפִית מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתַי
עַל־כֵּן בִּרְכָה אֱלֹהִים לְעוֹלָם:

4 חֲגֹר חַרְבְּךָ עַל־יְרֵךְ גִּבּוֹר הָוֹדֶךָ וְהִדְרֶךָ: 5 נִהְדָּרָה^a וַצֵּלַח רֶכֶב
עַל־דְּבַר־אַמֶּת^b וַעֲנוּה־צִדִּיק^b

וְתוֹרָה^c נִזְרָאוֹת יְמִינֶךָ: 6 חֲצִיךָ שְׁנוֹנִים^a עַמִּים תַּחְתֶּיךָ וּפְלֹ
כָלִב^b אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ:

7 כִּסְאוֹךָ אֱלֹהִים^a עוֹלָם וָעֶד^b שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְט מַלְכוּתֶךָ:
8 אָהַבְתָּ צִדִּיק וְתִשְׁנֶאֱ רָשָׁע

עַל־כֵּן מִשְׁחָךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שִׁשְׁוֹן מִחֲבֹרֶךָ:
9 מִרְוָאָה לֹדֹת קַצִּיעוֹת כָּל־בְּגָדֶיךָ

מִן־הַיִּכְלִי שֶׁן מִנִּי^b שִׁמְחוּךָ: 10 בְּנֹת מְלָכִים בִּיקְרוּתֶיךָ^a
נִצְבָּה^b שָׁגַל לִימִינֶךָ בִּכְתָם אוֹפִיר:

11 שִׁמְעִיבַת וְרָאִי וְהִטִּי אָזְנֶךָ וּשְׁכַחַי עִמָּךְ וּבֵית אָבִיךָ:

12^a וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ יִפְגֹּךְ כִּי־הוּא אֲדֹנֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ: 13^a וּבַת־צֹרֶ^a

בְּמִנְחָה פָּנֶיךָ יִחַלוּ עֲשִׂירֵי עָם^b: 14 כָּל־כְּבוֹדֶךָ^a בַּת־מֶלֶךְ פָּנִימָה^b

מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה^c: 15 לְרַקְמוֹת^a תּוֹבֵל לְמֶלֶךְ בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיךָ

רַעוּתֶיךָ מוֹבָאוֹת לָךְ^b: 16 תּוֹבֵלֶנָה^a בְּשִׁמְתָת וְגִיל^b תִּבְלִינָה

בְּהִיכַל מֶלֶךְ:

17 תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֶיךָ תִּשְׁיַתְמוּ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ:

18 אֲזַכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־יָד וְדָר עַל־כֵּן עַמִּים יִחַדּוּךָ לְעֹלָם וָעֶד:

Ps 45, I^a 6 τῶν ἀλλοιωθησομένων (שָׁשְׁנִים) || ^b 6MSS יִדְּיָתָ, 3MSS
2MSS > 5^a || יִפְיֹפִית (יִפּוֹ), al יִפְיֹפִית || 3 1 frt מַעֲשֵׂי || 2 1 frt ἀ προσφιλείας = יִדְּיָתָ
Hie 5^{MSS}, frt recte (וְהִדְרֶךָ [imp]) trsp : || ^{b-b} 1MS A5 וַעֲנוּת צִ' || Hie 5^c וְהִדְרֶךָ || 6^a ? crrp; 6^b וְהִדְרֶךָ || 7^a ? crrp; 7^b וְהִדְרֶךָ || 8^a ? crrp; 8^b וְהִדְרֶךָ || 9^a ? crrp; 9^b וְהִדְרֶךָ || 10^a ? crrp; 10^b וְהִדְרֶךָ || 11^a ? crrp; 11^b וְהִדְרֶךָ || 12^a ? crrp; 12^b וְהִדְרֶךָ || 13^a ? crrp; 13^b וְהִדְרֶךָ || 14^a ? crrp; 14^b וְהִדְרֶךָ || 15^a ? crrp; 15^b וְהִדְרֶךָ || 16^a ? crrp; 16^b וְהִדְרֶךָ || 17^a ? crrp; 17^b וְהִדְרֶךָ || 18^a ? crrp; 18^b וְהִדְרֶךָ || 19^a ? crrp; 19^b וְהִדְרֶךָ || 20^a ? crrp; 20^b וְהִדְרֶךָ || 21^a ? crrp; 21^b וְהִדְרֶךָ || 22^a ? crrp; 22^b וְהִדְרֶךָ || 23^a ? crrp; 23^b וְהִדְרֶךָ || 24^a ? crrp; 24^b וְהִדְרֶךָ || 25^a ? crrp; 25^b וְהִדְרֶךָ || 26^a ? crrp; 26^b וְהִדְרֶךָ || 27^a ? crrp; 27^b וְהִדְרֶךָ || 28^a ? crrp; 28^b וְהִדְרֶךָ || 29^a ? crrp; 29^b וְהִדְרֶךָ || 30^a ? crrp; 30^b וְהִדְרֶךָ || 31^a ? crrp; 31^b וְהִדְרֶךָ || 32^a ? crrp; 32^b וְהִדְרֶךָ || 33^a ? crrp; 33^b וְהִדְרֶךָ || 34^a ? crrp; 34^b וְהִדְרֶךָ || 35^a ? crrp; 35^b וְהִדְרֶךָ || 36^a ? crrp; 36^b וְהִדְרֶךָ || 37^a ? crrp; 37^b וְהִדְרֶךָ || 38^a ? crrp; 38^b וְהִדְרֶךָ || 39^a ? crrp; 39^b וְהִדְרֶךָ || 40^a ? crrp; 40^b וְהִדְרֶךָ || 41^a ? crrp; 41^b וְהִדְרֶךָ || 42^a ? crrp; 42^b וְהִדְרֶךָ || 43^a ? crrp; 43^b וְהִדְרֶךָ || 44^a ? crrp; 44^b וְהִדְרֶךָ || 45^a ? crrp; 45^b וְהִדְרֶךָ || 46^a ? crrp; 46^b וְהִדְרֶךָ || 47^a ? crrp; 47^b וְהִדְרֶךָ || 48^a ? crrp; 48^b וְהִדְרֶךָ || 49^a ? crrp; 49^b וְהִדְרֶךָ || 50^a ? crrp; 50^b וְהִדְרֶךָ || 51^a ? crrp; 51^b וְהִדְרֶךָ || 52^a ? crrp; 52^b וְהִדְרֶךָ || 53^a ? crrp; 53^b וְהִדְרֶךָ || 54^a ? crrp; 54^b וְהִדְרֶךָ || 55^a ? crrp; 55^b וְהִדְרֶךָ || 56^a ? crrp; 56^b וְהִדְרֶךָ || 57^a ? crrp; 57^b וְהִדְרֶךָ || 58^a ? crrp; 58^b וְהִדְרֶךָ || 59^a ? crrp; 59^b וְהִדְרֶךָ || 60^a ? crrp; 60^b וְהִדְרֶךָ || 61^a ? crrp; 61^b וְהִדְרֶךָ || 62^a ? crrp; 62^b וְהִדְרֶךָ || 63^a ? crrp; 63^b וְהִדְרֶךָ || 64^a ? crrp; 64^b וְהִדְרֶךָ || 65^a ? crrp; 65^b וְהִדְרֶךָ || 66^a ? crrp; 66^b וְהִדְרֶךָ || 67^a ? crrp; 67^b וְהִדְרֶךָ || 68^a ? crrp; 68^b וְהִדְרֶךָ || 69^a ? crrp; 69^b וְהִדְרֶךָ || 70^a ? crrp; 70^b וְהִדְרֶךָ || 71^a ? crrp; 71^b וְהִדְרֶךָ || 72^a ? crrp; 72^b וְהִדְרֶךָ || 73^a ? crrp; 73^b וְהִדְרֶךָ || 74^a ? crrp; 74^b וְהִדְרֶךָ || 75^a ? crrp; 75^b וְהִדְרֶךָ || 76^a ? crrp; 76^b וְהִדְרֶךָ || 77^a ? crrp; 77^b וְהִדְרֶךָ || 78^a ? crrp; 78^b וְהִדְרֶךָ || 79^a ? crrp; 79^b וְהִדְרֶךָ || 80^a ? crrp; 80^b וְהִדְרֶךָ || 81^a ? crrp; 81^b וְהִדְרֶךָ || 82^a ? crrp; 82^b וְהִדְרֶךָ || 83^a ? crrp; 83^b וְהִדְרֶךָ || 84^a ? crrp; 84^b וְהִדְרֶךָ || 85^a ? crrp; 85^b וְהִדְרֶךָ || 86^a ? crrp; 86^b וְהִדְרֶךָ || 87^a ? crrp; 87^b וְהִדְרֶךָ || 88^a ? crrp; 88^b וְהִדְרֶךָ || 89^a ? crrp; 89^b וְהִדְרֶךָ || 90^a ? crrp; 90^b וְהִדְרֶךָ || 91^a ? crrp; 91^b וְהִדְרֶךָ || 92^a ? crrp; 92^b וְהִדְרֶךָ || 93^a ? crrp; 93^b וְהִדְרֶךָ || 94^a ? crrp; 94^b וְהִדְרֶךָ || 95^a ? crrp; 95^b וְהִדְרֶךָ || 96^a ? crrp; 96^b וְהִדְרֶךָ || 97^a ? crrp; 97^b וְהִדְרֶךָ || 98^a ? crrp; 98^b וְהִדְרֶךָ || 99^a ? crrp; 99^b וְהִדְרֶךָ || 100^a ? crrp; 100^b וְהִדְרֶךָ || 101^a ? crrp; 101^b וְהִדְרֶךָ || 102^a ? crrp; 102^b וְהִדְרֶךָ || 103^a ? crrp; 103^b וְהִדְרֶךָ || 104^a ? crrp; 104^b וְהִדְרֶךָ || 105^a ? crrp; 105^b וְהִדְרֶךָ || 106^a ? crrp; 106^b וְהִדְרֶךָ || 107^a ? crrp; 107^b וְהִדְרֶךָ || 108^a ? crrp; 108^b וְהִדְרֶךָ || 109^a ? crrp; 109^b וְהִדְרֶךָ || 110^a ? crrp; 110^b וְהִדְרֶךָ || 111^a ? crrp; 111^b וְהִדְרֶךָ || 112^a ? crrp; 112^b וְהִדְרֶךָ || 113^a ? crrp; 113^b וְהִדְרֶךָ || 114^a ? crrp; 114^b וְהִדְרֶךָ || 115^a ? crrp; 115^b וְהִדְרֶךָ || 116^a ? crrp; 116^b וְהִדְרֶךָ || 117^a ? crrp; 117^b וְהִדְרֶךָ || 118^a ? crrp; 118^b וְהִדְרֶךָ || 119^a ? crrp; 119^b וְהִדְרֶךָ || 120^a ? crrp; 120^b וְהִדְרֶךָ || 121^a ? crrp; 121^b וְהִדְרֶךָ || 122^a ? crrp; 122^b וְהִדְרֶךָ || 123^a ? crrp; 123^b וְהִדְרֶךָ || 124^a ? crrp; 124^b וְהִדְרֶךָ || 125^a ? crrp; 125^b וְהִדְרֶךָ || 126^a ? crrp; 126^b וְהִדְרֶךָ || 127^a ? crrp; 127^b וְהִדְרֶךָ || 128^a ? crrp; 128^b וְהִדְרֶךָ || 129^a ? crrp; 129^b וְהִדְרֶךָ || 130^a ? crrp; 130^b וְהִדְרֶךָ || 131^a ? crrp; 131^b וְהִדְרֶךָ || 132^a ? crrp; 132^b וְהִדְרֶךָ || 133^a ? crrp; 133^b וְהִדְרֶךָ || 134^a ? crrp; 134^b וְהִדְרֶךָ || 135^a ? crrp; 135^b וְהִדְרֶךָ || 136^a ? crrp; 136^b וְהִדְרֶךָ || 137^a ? crrp; 137^b וְהִדְרֶךָ || 138^a ? crrp; 138^b וְהִדְרֶךָ || 139^a ? crrp; 139^b וְהִדְרֶךָ || 140^a ? crrp; 140^b וְהִדְרֶךָ || 141^a ? crrp; 141^b וְהִדְרֶךָ || 142^a ? crrp; 142^b וְהִדְרֶךָ || 143^a ? crrp; 143^b וְהִדְרֶךָ || 144^a ? crrp; 144^b וְהִדְרֶךָ || 145^a ? crrp; 145^b וְהִדְרֶךָ || 146^a ? crrp; 146^b וְהִדְרֶךָ || 147^a ? crrp; 147^b וְהִדְרֶךָ || 148^a ? crrp; 148^b וְהִדְרֶךָ || 149^a ? crrp; 149^b וְהִדְרֶךָ || 150^a ? crrp; 150^b וְהִדְרֶךָ || 151^a ? crrp; 151^b וְהִדְרֶךָ || 152^a ? crrp; 152^b וְהִדְרֶךָ || 153^a ? crrp; 153^b וְהִדְרֶךָ || 154^a ? crrp; 154^b וְהִדְרֶךָ || 155^a ? crrp; 155^b וְהִדְרֶךָ || 156^a ? crrp; 156^b וְהִדְרֶךָ || 157^a ? crrp; 157^b וְהִדְרֶךָ || 158^a ? crrp; 158^b וְהִדְרֶךָ || 159^a ? crrp; 159^b וְהִדְרֶךָ || 160^a ? crrp; 160^b וְהִדְרֶךָ || 161^a ? crrp; 161^b וְהִדְרֶךָ || 162^a ? crrp; 162^b וְהִדְרֶךָ || 163^a ? crrp; 163^b וְהִדְרֶךָ || 164^a ? crrp; 164^b וְהִדְרֶךָ || 165^a ? crrp; 165^b וְהִדְרֶךָ || 166^a ? crrp; 166^b וְהִדְרֶךָ || 167^a ? crrp; 167^b וְהִדְרֶךָ || 168^a ? crrp; 168^b וְהִדְרֶךָ || 169^a ? crrp; 169^b וְהִדְרֶךָ || 170^a ? crrp; 170^b וְהִדְרֶךָ || 171^a ? crrp; 171^b וְהִדְרֶךָ || 172^a ? crrp; 172^b וְהִדְרֶךָ || 173^a ? crrp; 173^b וְהִדְרֶךָ || 174^a ? crrp; 174^b וְהִדְרֶךָ || 175^a ? crrp; 175^b וְהִדְרֶךָ || 176^a ? crrp; 176^b וְהִדְרֶךָ || 177^a ? crrp; 177^b וְהִדְרֶךָ || 178^a ? crrp; 178^b וְהִדְרֶךָ || 179^a ? crrp; 179^b וְהִדְרֶךָ || 180^a ? crrp; 180^b וְהִדְרֶךָ || 181^a ? crrp; 181^b וְהִדְרֶךָ || 182^a ? crrp; 182^b וְהִדְרֶךָ || 183^a ? crrp; 183^b וְהִדְרֶךָ || 184^a ? crrp; 184^b וְהִדְרֶךָ || 185^a ? crrp; 185^b וְהִדְרֶךָ || 186^a ? crrp; 186^b וְהִדְרֶךָ || 187^a ? crrp; 187^b וְהִדְרֶךָ || 188^a ? crrp; 188^b וְהִדְרֶךָ || 189^a ? crrp; 189^b וְהִדְרֶךָ || 190^a ? crrp; 190^b וְהִדְרֶךָ || 191^a ? crrp; 191^b וְהִדְרֶךָ || 192^a ? crrp; 192^b וְהִדְרֶךָ || 193^a ? crrp; 193^b וְהִדְרֶךָ || 194^a ? crrp; 194^b וְהִדְרֶךָ || 195^a ? crrp; 195^b וְהִדְרֶךָ || 196^a ? crrp; 196^b וְהִדְרֶךָ || 197^a ? crrp; 197^b וְהִדְרֶךָ || 198^a ? crrp; 198^b וְהִדְרֶךָ || 199^a ? crrp; 199^b וְהִדְרֶךָ || 200^a ? crrp; 200^b וְהִדְרֶךָ || 201^a ? crrp; 201^b וְהִדְרֶךָ || 202^a ? crrp; 202^b וְהִדְרֶךָ || 203^a ? crrp; 203^b וְהִדְרֶךָ || 204^a ? crrp; 204^b וְהִדְרֶךָ || 205^a ? crrp; 205^b וְהִדְרֶךָ || 206^a ? crrp; 206^b וְהִדְרֶךָ || 207^a ? crrp; 207^b וְהִדְרֶךָ || 208^a ? crrp; 208^b וְהִדְרֶךָ || 209^a ? crrp; 209^b וְהִדְרֶךָ || 210^a ? crrp; 210^b וְהִדְרֶךָ || 211^a ? crrp; 211^b וְהִדְרֶךָ || 212^a ? crrp; 212^b וְהִדְרֶךָ || 213^a ? crrp; 213^b וְהִדְרֶךָ || 214^a ? crrp; 214^b וְהִדְרֶךָ || 215^a ? crrp; 215^b וְהִדְרֶךָ || 216^a ? crrp; 216^b וְהִדְרֶךָ || 217^a ? crrp; 217^b וְהִדְרֶךָ || 218^a ? crrp; 218^b וְהִדְרֶךָ || 219^a ? crrp; 219^b וְהִדְרֶךָ || 220^a ? crrp; 220^b וְהִדְרֶךָ || 221^a ? crrp; 221^b וְהִדְרֶךָ || 222^a ? crrp; 222^b וְהִדְרֶךָ || 223^a ? crrp; 223^b וְהִדְרֶךָ || 224^a ? crrp; 224^b וְהִדְרֶךָ || 225^a ? crrp; 225^b וְהִדְרֶךָ || 226^a ? crrp; 226^b וְהִדְרֶךָ || 227^a ? crrp; 227^b וְהִדְרֶךָ || 228^a ? crrp; 228^b וְהִדְרֶךָ || 229^a ? crrp; 229^b וְהִדְרֶךָ || 230^a ? crrp; 230^b וְהִדְרֶךָ || 231^a ? crrp; 231^b וְהִדְרֶךָ || 232^a ? crrp; 232^b וְהִדְרֶךָ || 233^a ? crrp; 233^b וְהִדְרֶךָ || 234^a ? crrp; 234^b וְהִדְרֶךָ || 235^a ? crrp; 235^b וְהִדְרֶךָ || 236^a ? crrp; 236^b וְהִדְרֶךָ || 237^a ? crrp; 237^b וְהִדְרֶךָ || 238^a ? crrp; 238^b וְהִדְרֶךָ || 239^a ? crrp; 239^b וְהִדְרֶךָ || 240^a ? crrp; 240^b וְהִדְרֶךָ || 241^a ? crrp; 241^b וְהִדְרֶךָ || 242^a ? crrp; 242^b וְהִדְרֶךָ || 243^a ? crrp; 243^b וְהִדְרֶךָ || 244^a ? crrp; 244^b וְהִדְרֶךָ || 245^a ? crrp; 245^b וְהִדְרֶךָ || 246^a ? crrp; 246^b וְהִדְרֶךָ || 247^a ? crrp; 247^b וְהִדְרֶךָ || 248^a ? crrp; 248^b וְהִדְרֶךָ || 249^a ? crrp; 249^b וְהִדְרֶךָ || 250^a ? crrp; 250^b וְהִדְרֶךָ || 251^a ? crrp; 251^b וְהִדְרֶךָ || 252^a ? crrp; 252^b וְהִדְרֶךָ || 253^a ? crrp; 253^b וְהִדְרֶךָ || 254^a ? crrp; 254^b וְהִדְרֶךָ || 255^a ? crrp; 255^b וְהִדְרֶךָ || 256^a ? crrp; 256^b וְהִדְרֶךָ || 257^a ? crrp; 257^b וְהִדְרֶךָ || 258^a ? crrp; 258^b וְהִדְרֶךָ || 259^a ? crrp; 259^b וְהִדְרֶךָ || 260^a ? crrp; 260^b וְהִדְרֶךָ || 261^a ? crrp; 261^b וְהִדְרֶךָ || 262^a ? crrp; 262^b וְהִדְרֶךָ || 263^a ? crrp; 263^b וְהִדְרֶךָ || 264^a ? crrp; 264^b וְהִדְרֶךָ || 265^a ? crrp; 265^b וְהִדְרֶךָ || 266^a ? crrp; 266^b וְהִדְרֶךָ || 267^a ? crrp; 267^b וְהִדְרֶךָ || 268^a ? crrp; 268^b וְהִדְרֶךָ || 269^a ? crrp; 269^b וְהִדְרֶךָ || 270^a ? crrp; 270^b וְהִדְרֶךָ || 271^a ? crrp; 271^b וְהִדְרֶךָ || 272^a ? crrp; 272^b וְהִדְרֶךָ || 273^a ? crrp; 273^b וְהִדְרֶךָ || 274^a ? crrp; 274^b וְהִדְרֶךָ || 275^a ? crrp; 275^b וְהִדְרֶךָ || 276^a ? crrp;

פָּעַל פְּעֻלַּת כִּימִיהֶם כִּימֵי קֶדֶם: ^a3 אֶתְּהִי יִדְךָ¹
גִּזְיִם הַזֹּרֶשֶׁת^b וְתִטָּעַם תִּרְעֵ לְאֲמִים וְתִשְׁלַח־ם:^d
⁴כִּי לֹא בַחֲרָבָם יִרְשׁוּ-אֶרֶץ וְזִרְעֵם לֹא-הוֹשִׁיעָה לָמוֹ
כִּי-יִמְיָנָה וְזִרְעָה וְאֹזֶר פָּנֶיהָ כִּי רִצִּיתָם:
⁵אֶתְּהִי-הוּא מֶלֶכִּי אֱלֹהִים צִוָּה יִשׁוּעוֹת יַעֲקֹב:
⁶בָּהֶךְ צָרִינוּ נִגְנַח בְּשִׁמְךָ נָבוֹם קָמִינוּ:
⁷כִּי לֹא בִקְשָׁתִי אֲבִטָּח וְחִרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי:
⁸כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמִשְׁנֵאֵינוּ הִבִּישׁוֹת:
⁹בְּאֱלֹהִים הִלָּלְנוּ^a כָּל-הַיּוֹם וְשִׁמְךָ^b וְלִעוֹלָם נִזְדָּה סֵלָה:
¹⁰אֶף אֶזְנֶחֱתָ^b וּתְכַלִּימָנוּ וְלֹא-תִצָּא^c בְּצָבָאוֹתֵינוּ:
¹¹תִּשְׁיַבְנוּ אַחֲזֹר מִנִּי-צָר וּמִשְׁנֵאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ:
¹²תִּתְּנֵנוּ בְּצֶאֱן מֵאֲכָל רִבְנוֹיִם זָרִיתָנוּ:
¹³תִּמְכַּר-עַמְּךָ בְּלֹא-הֶזֶן וְלֹא רַבִּית בְּמַחֲרִיהֶם:
¹⁴תִּשְׁיַמְנוּ חֲרָפָה לְשִׁכְנֵינוּ לַעַג וְקָלָם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ:
¹⁵תִּשְׁיַמְנוּ מִשָּׁל בְּנוֹיִם מְנוּד־רֹאשׁ בְּלֹאֲמִים:
¹⁶כָּל-הַיּוֹם בְּלִמְתִּי נִגְדִי וּבִשְׁת פָּנֵי בִסְתִנִּי:
¹⁷מִקּוֹל מַחֲרָף וּמִגִּדָּף מִפָּנֵי אוֹיֵב וּמִתַּנְקָם:
¹⁸כָּל-נֶאֱתַת בְּאַתָּנוּ וְלֹא שִׁכַּחְנוּךָ וְלֹא-שִׁפְרָנוּ בְּבִרְיָתְךָ:
¹⁹לֹא-נִסּוּג אֶתְּזֹר לִבֵּנוּ וְתִטָּא^a אֲשֶׁרֵינוּ^b מִנִּי אֶרְחֹךָ:
²⁰כִּי דִבִּיתָנוּ בְּמָקוֹם תִּנְּגִים וּתְכַסֵּם עֲלֵינוּ בְּצִלְמוֹת:
²¹אִם-שִׁכַּחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וּנְפַרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר:
²²הֲלֹא אֱלֹהִים יַחֲקֹר-זֹאת כִּי-הוּא יֹדַע תַּעֲלָמוֹת לֵב:
²³כִּי-עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל-הַיּוֹם נִחַשְׁבָנוּ בְּצֶאֱן טִבַּחָה:
²⁴עֹרָה וּלְמָה תִישֵׁן וְאֹדְנִי^a הִקִּיצָה אֶל-תִּזְנֶחַת^b לִנְצַח^c:
²⁵לְמָה-פָּנֶיךָ תִסְתִּיר תִשְׁכַּח עֲנִינוּ וּלְחַצֵּנוּ:
²⁶כִּי שָׁחָה לַעֲפָר נִפְשָׁנוּ דִּבְקָה לְאָרֶץ בִּטְגָנוּ:
²⁷קוֹמָה עֲזֹרָתָה לָנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חֲסֶדְךָ:

Ps 44, 2 compl MSS || 3 ^{a-a} prps : אֶתְּהִי; trsp || ^b prps וְזִרְשֶׁת¹ vel וְזִרְשֶׁת^c || 5 ^{a-c} 1 c 5(A)S || וְתִשְׁתַּלֵּם^d || תִּגְרֵשׁ vel תִּרְעֵ vel תִּגְדַּע^e || 9 ^a 9 || וְאֶלְהִי מִצִּיּוֹה || 10 ^a 10 || וּבִשְׁמֶךָ || 11 ^a 11 || אֱלֹהִים || 12 ^a 12 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 13 ^a 13 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 14 ^a 14 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 15 ^a 15 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 16 ^a 16 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 17 ^a 17 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 18 ^a 18 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 19 ^a 19 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 20 ^a 20 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 21 ^a 21 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 22 ^a 22 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 23 ^a 23 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 24 ^a 24 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 25 ^a 25 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 26 ^a 26 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר || 27 ^a 27 || וְנִפְרֵשׁ כְּפִינוּ לֹאֵל זָר ||

6 מה־תִּשְׁתַּחֲוִי וְנִפְשִׁי וּתְהַמֵּי עָלַי
 הוֹחֲלִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת^b פָּנָיו^a: 7 אֱלֹהֵי
 עָלַי נִפְשִׁי תִשְׁתַּחֲוֶה עַל־כֵּן אֶזְכְּרֶךָ^a
 מֵאֲרֵץ יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים^b מִהָרֹם מִצֹּר:
 8 תִּהְיוּ־אֱלֹהִים־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ
 כָּל־מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָה עָלֵי עֲבָרוֹ:
 9 יִזְמַם וְיִצְוֶה יִהְיֶה וְחִסְדּוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי תִפְלֶה^a לֹאֵל חַיִּי^b:
 10 אוֹמְרָה וְלֹאֵל סִלְעִי לָמָּה שָׁכַחְתָּנִי
 לָמָּה־קָדַר אֵלַי בְּלֶחֶץ אוֹיֵב:
 11 בְּרִצָּח וּבַעֲצָמוֹתַי חִרְפוֹנֵי צוּרֵי
 בְּאֶמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ:
 12 מה־תִּשְׁתַּחֲוִי וְנִפְשִׁי וּמַה־תְּהַמֵּי עָלַי
 הוֹחֲלִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת^b פָּנָיו וְאֱלֹהֵי^a:
 43 10 שָׁפַטְנִי אֱלֹהִים^a וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד
 מֵאִישׁ^b מִרְמָה וְעוֹלָה^b תִּפְלֹטְנִי:
 2 כִּי־אַתָּה וְאֱלֹהֵי מַעוֹזִי לָמָּה זָנַחְתָּנִי
 לָמָּה קָדַר אֶת־לִי בְּלֶחֶץ אוֹיֵב:
 3 שָׁלַח־אוֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ הִמָּה וַיַּחֲוִי^a
 יִבְיֹאוּנִי^b אֶל־הָר־קֹדֶשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ:
 4 וְאִבְזָאָה וְאֶל־מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׁמְחָת^b גִּילְיָ
 וְאוֹדֶךָ כְּכִזּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהֵי:
 5 מה־תִּשְׁתַּחֲוִי וְנִפְשִׁי וּמַה־תְּהַמֵּי עָלַי
 הוֹחֲלִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת^a פָּנָיו וְאֱלֹהֵי^b:
 44 1 לְמִנְצָח לְבִג־קֶרֶחַ מִשְׁפִּיל:
 2 אֱלֹהִים וּבְאֻזְנָיו שָׁמְעֵנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ־לָנוּ

6 ^a pc MSS 6SS 'ומה' cf 12; 43,5 || ^b 6S 'ישועת' || ^c 1 c pc MSS 6AS
 'פָּנָיו וא', trsp : || 7 ^a 1MS 6A al + יהוה; 1 al || ^b 1MS 6S 'וחרמוני'; trsp ^a || ^c prps
 'הר' || v 9 frt add || ^a 5MSS 'תהלה' || ^b compl MSS 6S 'הי' cf 3 || 10 2MSS
 6B ^{b-b} || 'ישועת' 6S || 12 ^a 1MS 6S 'פרקב' || 12 ^a 1MS 6S 'פרקב' || 12 ^a 1MS 6S 'פרקב'
 'פָּנָיו וא', pc MSS (et 6) vel 'פָּנָיו וא', cf 6 || Ps 43, 1 compl MSS
 recte c Ps 42 conjg; 6S + לְדוֹד, 4MSS + לְדוֹד || ^a prb in finem vs
 trsp || ^{b-b} 6S trsp || 2 1 frt || 3 ^a 3MSS 'ינחמוני' = 6S || ^b KOr ^b 'יבואוני'
 'אֱלֹהֵי' || 4 ^a 4MSS Hie 'מזבחך' || ^b 1MS 'שמחת' frt recte || ^c frt 1
 'פָּנָיו וא', 6S || 5 ^a 6S 'ישועת' || ^{b-b} 2MSS 6S 'ישועת'.

41¹ לִמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד:

אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל^a בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה:
 יְהוָה^a וַיִּשְׁמְרֵהוּ וַיְחַיֵּהוּ וַיֹּאשֶׁר^b בְּאָרְץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיָּבּוֹ:
 יְהוָה יִסְעֲדֵנּוּ עַל־עֵרֶשׁ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפִּכָּת בְּחִלּוֹ:
 אָנִי אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲגֹנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטְאֹתִי לָךְ:
 אֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מַתִּי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ:
 וְאִם־בָּא לִרְאוֹת וְשׂוֹא יִדְבֹּר לְבֹו יִקְבֹּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֹּר:
 יַחַד עָלַי יִתְּלַחֲשׁוּ כָל־שֹׁנְאֵי עָלַי וַיַּחֲשְׁבוּ רָעָה לִי:
 דִּבְרֵי־בָלֵעַל יֵצוּק^a בֹּו^b וַיֹּאשֶׁר^c שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם:
 גַּם־אִישׁ שְׁלֹמִי וַיֹּאשֶׁר־בְּטַחְתִּי בֹו אוֹכַל לַחְמִי הַגָּדִיל עָלַי עֲקֹב:
 וְאַתָּה יְהוָה חֲגֹנִי וְהַקִּימֵנִי וַיִּשְׁלַמְהָ לָהֶם:
 בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חַפְצָתָ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אִיָּבִי עָלַי:
 וְאַנִּי בַתְּמִי תַמְכָּת בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לִפְנֵיךָ לְעוֹלָם:
 בָּרוּךְ יְהוָה וְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעְוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
 אָמֵן וְאָמֵן:

ספר שני

42¹ לִמְנַצֵּחַ מִשְׁכִּיל לְבְנֵי־קֶרַח:

כָּאֵיל^a תַּעֲרַג עַל־בְּאִיקֵי־מַיִם^b
 בֶּן נַפְשִׁי תַעֲרַג אֱלֹהִים^c:
 צִמְמָה נַפְשִׁי וְלֹאֱלֹהִים לֹאֵל^a תִּי^b
 מַתִּי אָבּוֹא וְאָרָאָה^c פָּגַנְי אֱלֹהִים:
 הִיָּתָה־לִּי דְמַעְתִּי לַחַם יוֹמָם וּלְיָלָה
 בְּאֹמֶר אֵלִי כָל־הַיּוֹם אִיָּה אֱלֹהֶיךָ:
 אֵלָה אֲזַכֵּרָה וַיִּשְׁפֹּכָה עָלַי נַפְשִׁי
 כִּי אֶעֱבֹר בַּסֶּף^a אֲדֹרָם^b עַד־בֵּית אֱלֹהִים
 בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה תִּמְזִין חוֹגֵג:

Ps 41, 2 6 + καὶ πάντα וְאִיָּבִין || 3^a prb dl || ^b K אשר, Q mlt MSS וַיֹּאשֶׁר || 1 frt וַיֹּאשֶׁר || ^c 6Σ Hie § ית' || 4 frt crpp || 5 prps קָרַאֲתִי || 6 l frt || 7 trsp accent || 8 frt crpp || 9^a 6 κατέθεντο, Hie *infundebant*, § *cogitant* = יֵצְקוּ frt recte || ^b >S, Hie *sibi*, 6 kat' ἐμοῦ frt recte || ^c frt dl ו || 10 frt trsp post || 11 frt ins עֲקֹב || Ps 42, 2^a 1 frt אֵילָת || (כָּאֵשֶׁר) || ^b prps אֵל; sed 1 prb || ^c 3Σ יהוה || 3^a >IMS 6B al § || ^b 1 frt תִּי cf 9 || ^c 1 c pc MSS 6C וְאָרָאָה || 4 4MSS § בְּאֹמֶרָם cf 11 || 5^a Vrs בַּסֶּף (בִּסְף); prps בְּסֹר || ^b אֲדֹרָם; pc MSS אֲדֹרָם, 6 θαυμαστής, § *fortis*, 1 prb אֲדֹרָם || ^c 1 frt תִּמְזִין || 60*

ויָקָם עַל-סֵלַע רִגְלִי כּוֹנֵן אֲשֶׁרִי:
 וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלָּה לְאַלְהֵינוּ⁴
 וַיֵּרְאוּ רַבִּים וַיִּירָאוּ וַיִּבְטְחוּ בַיהוָה:
 אֲשֶׁרִי הִנָּכֵר אֲשֶׁר-שָׁם יְהוָה מִבְּטָחוֹ⁵
 וְלֹא-פָנָה אֶל-הַזִּבִּים וְשָׁמִי כָזָב:
 רַבּוֹת עֲשִׂיתָ אֲתָהָ^a יְהוָה אֱלֹהֵי^b
 נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחֲשַׁבְתֶּיךָ אֵלֵינוּ אֵין וְעַד אֵלֶיךָ
 אֲנִידָה וְאֹדְבָרָה עֲצָמוֹ מִסֶּפֶר:
 זָבַח וּמִנְחָה וְלֹא-חִפְצָתָ^a בְּאֵזִים כִּרְיָתָ לִי^b עֲזָרָה וְחֹטְאָה לֹא^a שָׁאַלְתָּ:
 אֲזֹ אֲמַרְתִּי אֲהִנֶּה-בְּאֵתִי^a בְּמִגְלַת-סֹפֶר כְּתוּב עָלָי^b:
 לַעֲשׂוֹת-רְצוֹנְךָ אֱלֹהֵי חִפְצָתִי וְתוֹרַתְךָ בְּתוֹךְ מִעֵי:
 בְּשִׁרְתִּי צִדְקוֹ בִּקְהָל רַב הִנֵּה שָׁפְתִי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אֲתָה¹⁰
 צִדְקַתְךָ^a לֹא-כִסִּיתִי וּבְתוֹךְ לִבִּי אֲמוֹנַתְךָ וּתְשׁוּעַתְךָ אֲמַרְתִּי¹¹
 לֹא-כִחַדְתִּי חֶסֶדְךָ וְאֲמַתְךָ לְקַהֵל^b רַב:
 אֲתָה יְהוָה לֹא-תִכְלָא בְּחַמִּיד מִמֶּנִּי¹²
 חֶסֶדְךָ וְאֲמַתְךָ תִּמְיֹד וַיִּצְרוּנִי:
 כִּי אֶפְפוּ-עָלַי וְרַעוֹת עַד-אֵין מִסֶּפֶר¹³
 הַשִּׁירֹנִי עֲזַנְתִּי וְלֹא-יִכְלָתִי לְרַאֲוֹת
 עֲצָמוֹ מִשְׁעֲרֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבְנִי:
 רָצָה יְהוָה לְהַצִּילָנִי יְהוָה לְעֲזֹרְתִי חַוְשָׁה:
 יָבֹשׁוּ וַיִּחַפְּרוּ וַיִּחַדְּ^a מִבְּקָשִׁי נַפְשִׁי לִסְפֹּאתָה^b
 יִסָּגוּ אֲחֹזֵר וַיִּכְלָמוּ חִפְצֵי רַעְתִּי:
 יִשְׁמוּ^a עַל-עַקֵּב בְּשֵׁתָם הָאֲמָרִים לִי הֵאָח וְהָאָח:^c
 יִשְׁוּשׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ וּבָךְ כָּל-מִבְּקָשֶׁיךָ¹⁷
 יֹאמְרוּ^a תִּמְיֹד יִגְדֵל יְהוָה אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתְךָ:
 וַיֹּאנִי וְעַנִּי וְאֲבִיזֹן אֲדַנִּי^a יִחַשְׁב־לִי^b
 עֲזָרְתִּי וּמִפְּלִטִי אֲתָה אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי-אֱלֹהֵי:

5 SS שם || 6 mtr inc || a ? 1 אֲתָנוּ || b 1 MS S אֲלֵהֵינוּ || 7 ss mtr inc || a 1 ?
 לֹא || b-b ? || 8 a-a 1 ? ה' הִבְאֵתִי || b-b gl ? in 10 et 11 mtr inc || 11 a B al
 צִדְקָתִי cf 10 || b compl MSS בִּקְהָל || 12 frt ins הִנֵּה cf 23,4; 43,3 || 14 prb
 dl || 15 a > S et 70,3; 1 M || b dl cf 70,3 || 16 a S וַיִּשְׁכּוּ, 70,4 וַיִּשְׁכּוּ || b dl cf
 70,4 || c frt dl || 17 a mlt MSS Vrs 70,5 וַיֹּאמְרוּ || 18 a 70,6 אֱלֹהִים (pro יהוה) ||
 b-b 70,6 חוֹשָׁה-לִי || c 70,6 עֲזָרִי, 1 frt עֲזָרִי || d 70,6 יהוה.

22 אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֶל-תִּרְחַק מִמֶּנִּי:

23 תוֹשָׁה לַעֲזֹרָתִי אֲדֹנָי תִּשְׁוַעְתִּי:

39 1 לִמְנַצֵּחַ לִידִיתוֹן מִזְמוֹר לְדָוִד:

2 אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְּרָה דְרָכִי מִחַטּוֹא בִלְשׁוֹנִי

אֲשַׁמְּרָה-לִפִּי מִחַסּוֹם בְּעַד רָשָׁע לִגְדִי:

3 גִּאלַמְתִּי דוֹמִיָּה^a הַחֲשִׁיתִי^b מִטּוֹב וּכְאֹבִי נִעְכָּר:

4 חֶם-לִבִּי וּבִקְרָבִי בִהְיִינִי תַבְעֵר-אֵשׁ דִּבְרַתִּי בִלְשׁוֹנִי:

5 הוֹדִיעֵנִי יְהוָה וְקֹצִי וּמִדַּת יָמֵי מִה-הִיא

אֲדַעָה מִה-תְּחַל אֲנִי:

6 הִנֵּה טָפְחוֹת וַנִּתְּתָה יָמִי וְחִלְתִּי כְאֵין נִגְהָךְ

אֶךְ-כָּל-הֶבֶל כָּל-אָדָם נֶאֱכָב^b סֵלָה:

7 אֶךְ-בְּצִלְמֵ וַיִּתֵּן הַלֶּךְ-אִישׁ אֶךְ-הֶבֶל יִהְיֶהוּן

יִצְבֹּר וְלֹא-יִדַּע מִי-אֲסַפֵּם:

8 וַעֲתָה מִה-קִּנִּיתִי^a אֲדֹנָי^b תִּחַלְתִּי לִךְ הִיא:

9 מִכָּל-פִּשְׁעֵי הַצִּילָנִי חֲרַפְתָּ נָבֵל אֶל-תִּשְׁמִימֵנִי:

10 גִּאלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח-פִּי כִי אַתָּה עָשִׂיתָ:

11 הִסַּר מַעְלִי נִגְעָךְ מִתַּגֵּרְתָּ^a יָדְךָ^b אֲנִי כָלִיתִי:

12 בָּתוֹכָתוֹת עַל-עוֹן יִסְרֹת אִישׁ

וַתִּמָּס כַּעַשׁ חַמּוּדוֹ אֶךְ הֶבֶל כָּל-אָדָם סֵלָה:

13 שָׁמַעַה תִּפְלִתִי וַיְהִי וְשִׁוַּעְתִּי וַהֲזִינָה

אֶל-דַּמְעָתִי אֶל-תִּתְחַרֵּשׁ

כִּי גַר אֲנִי עַמֶּךָ תוֹשָׁב בְּכָל-אֲבוֹתַי:

14 הֲשַׁע מִמֶּנִּי וְאֲבָלִינָה בְּטָרִם אֶלְךָ וְאִינֵנִי:

40 1 לִמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר:

2 קִנָּה קִנִּיתִי^a יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שׁוּעָתִי^b:

3 וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן מִטִּט הַיָּן

Ps 39, 1 K לִידִיתוֹן Q^c לִידוֹתוֹן || 2 1 frt אֲשִׁימָה vel אֲשִׁיחָה vel אַתָּה, ὁ ἐθέμην || 3 ^a ὁ ἐταπεινώθη, S in maestitia fui, T tacebam || ^b frt gl || 4- G forma mtr inc || 5 compl MSS וְאֲדַעָה || 6 ^a > compl MSS cf 12; S sicut vapor; prps עַל הֶבֶל vel לְהֶבֶל || ^b > 12 || 7 ? vb exc; 1 ? יָצָא || יְהִימָה הוּן יָצָא || 8 ^a ὁ ὑπομονή μου = תִּקְוָתִי || ^b mlt MSS יְהוָה || 9 prps שָׁאֲפִי || 10 2MSS et Vrs וְלֹא || 11 ^a ὁ τῆς ἰσχύος, prps מִגְּבוּרַת || ^b pc MSS S יָדְךָ || 14 1 שָׁעָה || Ps 40, 2 ^a compl MSS + אֶל || ^{b-b} frt dl.

5 אָנֹן וַיִּחַשֵּׁב עַל־מִשְׁכְּבוֹ
 וַיִּתְּצֵב עַל־דְּרֹךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמָּאֵם:
 6 וַיְהִיזֶה בְּהַשְׁמִים חֲסִדָּה אֱמוּנָתָךְ עַד־שְׁחָקִים:
 7 צִדְקָתְךָ בְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תִּתּוֹם רַבָּה
 אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ וַיְהִיזֶה:
 8 מִה־יִּקָּר חֲסִדָּךְ אֱלֹתִים וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנָפֶיךָ יַחֲסִיוּן:
 9 יִרְוִין מִדָּשֶׁן בֵּיתְךָ וְנַחַל עֲדְנֶיךָ תִּשְׁקֵם:
 10 כִּי־עֲמֹד מְקוֹר חַיִּים בְּאֹרֶךְ גְּרָאֵה־אֹזֶר:
 11 מִשֵּׁן חֲסִדָּךְ לִידְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לִישְׁרֵי־לֵב:
 12 אֶל־תְּבוֹאֲנִי רִגְלִי גִּאֲוָה וַיִּדְרָשְׁעִים אֶל־תַּגְּדֹנִי:
 13 שֵׁם גָּפְלוּ פַעְלֵי אָנֹן דָּחוּ וְלֹא־יִכְלוּ קוֹם:
 37¹ לְדֹרֹד

- (א) אֶל־תִּתְּתֶר בַּמַּרְעִים אֶל־תִּקְנָא בַּעֲשֵׂי עוֹלָה:
 2 כִּי כִחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיִירֵק דָּשָׂא יִבּוֹלוּן:
 (ב) 3 בְּטַח בִּיהִיזֶה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכֵן־אָרֶץ וַרְעָה אֱמוּנָה:
 4 וַהֲתַעֲנֵג עַל־יְהִיזֶה וַיִּתֵּן־לָךְ מִשְׁאֶלֶת לִבְךָ:
 (ג) 5 גּוֹל עַל־יְהִיזֶה דִּרְכָּךְ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה:
 6 וְהוֹצִיא כְּאוֹר צִדְקָךְ וּמִשְׁפָּטְךָ בְּצַהֲרִים:
 (ד) 7 דָּוָם וְלִיהִיזֶה וַהֲתִחַלֵּל לֹא־
 אֶל־תִּתְּתֶר בַּמַּצְלִית דִּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֲשֵׂה מִזְמוֹת:
 (ה) 8 הִרְף מֵאֶפֶס וַעֲזֹב חֲמָה אֶל־תִּתְּתֶר אֶךְ־לְהַרְעַ:
 9 כִּי מַרְעִים יִכְרֹתוּן וְקוֹץ יְהִיזֶה הִמָּה יִרְשׁוּ־אָרֶץ:
 (ו) 10 וְעוֹד מַעַט וְאִין רָשָׁע וַהֲתַבּוֹנְנָת עַל־מְקוֹמוֹ וְאִינְגּוֹ:
 11 וְעֲנִיִּים יִרְשׁוּ־אָרֶץ וַהֲתַעֲנֵגוּ עַל־רֵב שָׁלוֹם:
 (ז) 12 זִמָּם רָשָׁע לְצַדִּיק וְחָרָק עָלָיו שְׁגִיו:
 13 אֲדַנִּי יִשְׁחַק־לֹא כִי־רָאָה כִי־יָבֵא יוֹמוֹ: [יִשְׁרֵי־דְרֹךְ^b:
 (ח) 14 חָרַב וּפִתְחוּ רָשָׁעִים וְדִרְכּוֹ קִשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאִבְיוֹן^a לְטַבּוֹת
 15 חֲרָפָם תִּבּוֹא בְּלִבָּם וְקִשְׁתוֹתָם תִּשְׁבֵּרְנָה:

6 prps עַד־שְׁמִים cf 57,11 vel ש' גְּבַה ש' cf Hi 22,12 || 7 frt c 8 conjg ||
 vs 8 mtr incert (prps לִבְנֵי) || 12 prps תְּבוֹסֵנִי || Ps 37, 1 pl MSS Vrs
 וְאֵל || 6 mlt MSS מִשְׁפָּטֶיךָ || 7 frt vbb exc; cf ad 14 || 8 ^{oo} prps dl (cf 7) ||
 9 frt dl || 13 6MSS בָּא || 14 ^{a-a} frt dl; al וְאֵלֶּה עָנִי וְאֵלֶּה || c 7 conjg || ^b 18MSS
 6 לב; Hie corde in via.

וּתְפִלָּתִי עַל־חִיקִי תִשׁוּב׃ ¹⁴ כָּרַע כָּאֶח לִי
הִתְהַלֵּכְתִּי ^b כְּאֶבֶל־אִם ^a קָדַר שַׁחְתִּי׃
וּבְעֲלֵי שִׁמְחוֹ וְנֶאֱסָפוּ ^a נֶאֱסָפוּ עָלַי גְּבוֹיִם ^b וְלֹא יָדַעְתִּי ¹⁵
קָרְעוֹ ^c וְלֹא־דָמוֹ׃ ¹⁶ בָּחַנְפִּי ^a לְעֵנִי מְעֹג ^b
חָרַק ^c עָלַי שְׁגִימוֹ׃ ¹⁷ אֲדַנִּי ^a כַּמָּה תִרְאָה
הַשִּׁיבָה גִּפְשִׁי מִשְׁאֲיָהֶם ^b מִכַּפְּיוֹרִים יַחֲדוֹתִי׃
אֲוֹדֶה בְּקֹהֶל רַב בְּעַם עֲצוֹם אֶהְלֹךְ׃ ¹⁸
אֲלִישְׁמַחוֹ־לִי אִיבִי שֶׁקֶר שִׁנְאִי חֲזִם׃ יִקְרַעוּ־עֵינַי׃ ¹⁹
כִּי לֹא שָׁלוֹם יִדְבְּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אָרֶץ ²⁰
דִּבְרֵי מַרְמוֹת יִחַשְׁבוּן׃ ²¹ וַיִּרְחִיבוּ עָלַי פִּיָּהֶם
אָמְרוּ הֵאֱחָ הֵאֱחָ רֵאֲתָה עֵינֵינוּ׃
רֵאֲיָתָה ^a יֵהוּה אֶל־תַּחֲרֹשׁ אֲדַנִּי אֶל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ ²²
הַעֲיֶרָה וְהַקִּיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהֵי נֹאדֹנִי לְרִיבִי׃ ²³
שִׁפְטֵנִי כַּדְקֶקֶה יֵהוּה אֱלֹהֵי ^b וְאֲלִישְׁמַחוֹ־לִי׃ ²⁴
אֲלִי־אֲמָרוּ בְּלִבָּם הֵאֱחָ נִפְשָׁנוּ ^a
אֲלִי־אֲמָרוּ בְּלַעֲנֵנוּהוּ׃ ^b
יִבְשׁוּ וַיַּחֲפְרוּ וַיַּחֲדֹ שִׁמְחִי רַעֲתִי ²⁶
יִלְבָּשׁוּ־בִשָּׁת וּכְלָמָה הַמַּגְדִּילִים עָלַי׃
יִרְנוּ וַיִּשְׁמַחוּ ^a חִפְצֵי צַדִּיק וַיֹּאמְרוּ תָמִיד ²⁷
יִגְדֵּל יֵהוּה ^b הִתְפַּח שָׁלוֹם עֲבָדָיו׃
וְלִשְׁנֵי תִהְיֶה צְדִיקָה כָּל־הַיּוֹם תִּהְלֹתֶה׃ ²⁸
לְמַנְצֶת לְעַבְד־יֵהוּה לְדוֹד׃ ³⁶
נֶאֱמַ־פֶּשַׁע לְרָשָׁע ^a בְּקֶרֶב לִבִּי ^b אִין־פֶּחַד אֱלֹהִים לִגְדַּע עֵינָיו׃
כִּי־הִחְלִיק אֱלֹוֹ בְּעֵינָיו לְמַצָּא עֹוֹנִי לְשִׁנְאָ׃
דִּבְרֵי־פִיו אָנוֹן וּמִרְמָה חֲדָל לְהַשְׁכִּיל לְהִיטִיב׃

¹⁴ ^a prb trsp א || ^{b-b} ⑥(S) כְּאֶבֶל || prps אִם || ¹⁵ ^{a-a} crpp et frt dl
(cf 11) || ^b prps נְכָרִים || ^c ⑥ קָרְעוּ || prps קָרָאוּ || ¹⁶ ^a crpp; ⑥ ἐπειρασάν με
לְעֵנִי מ' ^{b-b} IMS || הַרְפּוּנִי || בְּתַרְפָּה || al || בָּחַנְפִּי (c 15 conj), al || מִשְׁאֲגִים || ^b frt 1 || ^a ? dl || ¹⁷ ^a ? dl || ^b frt 1 || חָרַקוּ || ^c frt 1 || ¹⁸ ^a prps וְאִתָּה || ^b frt dl (vel
1 c ⑥ לְעֵנִי לְעֵנִי vel לְעֹוֹג ל' || ^c frt 1 || ¹⁹ ^a mlt MSS נִפְשֵׁנוּ || ^{b-b} frt dl || ²⁰ ^a frt dl || ²¹ ^a frt Var || ^b frt trsp accent ||
Ps 36, 2 ^{a-a} ⑥ פֶּשַׁע לְרָשָׁע || ^b 1 prb c pc MSS ⑥ Hie S לְבֹו || 3 prps וְל' ||
al dl.

(ע) ¹⁶עֵינַי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאֶזְנוֹי אֶל־שׁוֹעֲתִים;
 (פ) ¹⁷פִּנִּי יְהוָה בְּעָשִׂי רָע לַהֲכָרִית מֵאָרֶץ זָכָרָם;
 (צ) ¹⁸צַעֲקוֹי יְהוָה שָׁמַע וּמִכָּל־צָרוֹתֶם הֲצִילָם;
 (ק) ¹⁹קָרַוב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ;
 (ר) ²⁰רַבּוֹת רַעוֹת צַדִּיק וּמִכָּלֶם יִצְלָנוּ יְהוָה;
 (ש) ²¹שָׁמַר כָּל־עֲצָמָתוֹ אֶת־מֶהֱנֶה לֹא נִשְׁבְּרָה;
 (ת) ²²תְּמוֹתֶת רָשָׁע רָעָה וְשֹׁנְאֵי צַדִּיק יֵאָשְׁמוּ;
²³פִּתְּהָ יְהוָה נַפֶּשׁ עַבְדּוֹ וְלֹא יֵאָשְׁמוּ כָּל־הַחֲסִים בּוֹ;

35 ^{a1}לְדָוִד

רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבָי לֶחֶם אֶת־לֶחְמִי;
²הִחֲזַק מִגֵּן וְצַנְהָ וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי;
³וְהָרַק חֲגִית וְסֹגֵרָ לַקְרָאת רִדְפִי
 אֲמַר ^bלְנַפְשִׁי יִשְׁעָתָךְ אֲנִי;
⁴וּבִשּׁוֹ וּבְכִלְמוֹ מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי
 יִסְגּוּ אַחֲזֹר וַיַּחַפְּרוּ חֲשָׁבֵי רַעְתִּי;
⁵יִהְיוּ כְּמֵן לִפְנֵי־רוּחַ ^aוּמִלֶּאךְ יְהוָה ^bוַיִּחַת;
⁶יִהְיֶה־דִרְכָם חֲשֹׁךְ ^aוַיִּחַלְקֶלֶת ^bוּמִלֶּאךְ יְהוָה ^bוַיִּדְפֹּם;
⁷כִּי־חֲנָם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת ^aרַשָּׁתָם חֲנָם ^bחָפְרוּ לְנַפְשִׁי;
⁸^aתְּבוֹאָתָהּ שׁוֹאָה לֹא־יִדַּע
 וְרַשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוּ בְּשׁוֹאָה יִפְלֶבְהָ;
⁹וּנַפְשִׁי תִגִּיל בִּיהוָה תִּשְׁוֶה בִּישׁוּעָתוֹ;
¹⁰כָּל עֲצָמָתִי וְתִאמְרָנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ
 מִצִּיל עָנִי מִחֲזֹק מַמְנוֹ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגִּזְלוֹ;
¹¹יִקוּמוּן עִדֵּי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יִדְעָתִי יִשְׁאֲלוּנִי;
¹²יִשְׁלֹמוּנִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה שְׂכֹל לְנַפְשִׁי;
¹³וַיֹּאנִי וּבַחֲלוֹתָם לְבוֹשֵׁי שָׂק עָנִיתִי בְצוֹם נַפְשִׁי

16 trsp 16 et 17 || 18 68C + צַדִּיקִים, 1 M || 21 2MSS 6 + יְהוָה || 22 6C
 רִיבִי || 8MSS 8 || ^b מִזְמוֹר + 6A || 1 Ps 35, 1 || פָּדָה Hie 68 || 23 68 || תְּמוֹתֶת ||
 1 c || ^b וּמִלֶּאכֹו ? 1 ^{a-a} || 5 || ^b firt vb exc || 3 ^a prps *רָקַרְק (σάραρις) || ^b לע' 1 MSS || 2 pl MSS ||
 6 || ^a firt dl (c 1sq) || ^{b-b} ? 1 || 7 ^a prb dl c 8 || ^b 1 וְשַׁחַת cf 8 || 2MSS חָפְרוּ 6 ωνείδισαν; firt dl || 8 ^{a-a} ? dl (cf Jes 47,11)
 vel vbb exc || ^b firt 1 בְּשׁוֹתָה || 10 firt dl || 11 ? dl || 12 mlt MSS שְׂכָל, 3MSS שְׂכָל cf Σ ἀντεστραμμένα; prps נָכוֹל, al שָׁקְרוּ || 13 firt dl.

9 כִּי הוּא אָמַר וַיֵּהִי הוּא-צִוָּה וַיַּעֲמֹד:
 10 יֵהוָה הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הִנְיָא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים:
 11 עֲצַת יֵהוָה לְעוֹלָם תִּעֲמֹד מַחֲשָׁבוֹת לִבּוֹ לִדְרֹךְ וְדָר:
 12 אֲשֶׁרִי הִגִּידוּ אֲשֶׁר-יֵהוָה אֱלֹהֵיוּ הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לּוֹ:
 13 מִשְׁמִים הִבִּיט יֵהוָה רָאָה אֶת-כָּל-בְּנֵי הָאָדָם:
 14 מִמְּכוֹן-שִׁבְתּוֹ הַשְׁגִּיחַ אֶל כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ:
 15 הַיַּצֵּר יַחַד לָבָם הַמְבִּיין אֶל-כָּל-מַעֲשֵׂיהֶם:
 16 אֵין-הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרֶב-חַיִּל גָּבוּר לֹא-יִנְצֵל בְּרֶב-כֹּחַ:
 17 שָׁקַר הַפּוֹס לַתְּשׁוּעָה וּבְרַב חֵילוֹ לֹא יִמְלֹט:
 18 הִנֵּה עֵין יֵהוָה אֶל-יִרְאָיו לְמִיַּחֲלִים לַחֲסֹדוֹ:
 19 לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בְּרָעָב:
 20 גִּפְשָׁנוּ חֲכֵתָה לִיהוָה עֲזָרְנוּ וּמִגִּנָּנוּ הוּא:
 21 כִּי-בּוֹ יִשְׁמַח לִבֵּנוּ כִּי בִשְׁם קִדְשׁוֹ בְּטַחְנוּ:
 22 יִהְיֶה-חֲסִדְךָ יֵהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ:
 34 1 לְדוֹד בְּשִׁנּוּתוֹ אֶת-טַעֲמוֹ לִפְנֵי אַבִּימֶלֶךְ וַיִּגְרָשְׁהוּ וַיֵּלֶךְ:
 (א) 2 אֲבָרְכָה אֶת-יֵהוָה בְּכָל-עֵת תָּמִיד תִּהְיֶה לְבָרְכָה:
 (ב) 3 בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וַיִּשְׁמְחוּ:
 (ג) 4 גִּדְּלוּ לִיהוָה אֱתִי וּגְרוּמָמָה שְׁמוֹ יַחֲדוּ:
 (ד) 5 דַּבְּרִישְׁתִּי אֶת-יֵהוָה וְעַנְי וּמִכָּל-מְגִירוֹתַי הִצִּילָנִי:
 (ה) 6 הִבִּיטוּ^a אֵלָיו^b וְנִהְרֹו^c וּפְנִיָהֶם^d אֶל-יַחֲפָרוּ:
 (ו) 7 זֶה עָנִי קִרְא וַיִּהְיֶה שְׁמִיעַ וּמִכָּל-צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעֵנוּ:
 (ח) 8 חֲנֵה מִלֵּאד־יֵהוָה סֹבִיב לִירְאָיו וַיַּחֲלָצֵם:
 (ט) 9 טַעֲמוּ וּרְאוּ כִי-טוֹב יֵהוָה אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר יַחֲסֶה-בּוֹ:
 (י) 10 יִרְאוּ אֶת-יֵהוָה קִדְשׁוֹ כִּי-אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו:
 (כ) 11 כְּפִירִים^a רָשׁוּ וְרָעִבוּ וְדִרְשִׁי יֵהוָה לֹא-יַחֲסְרוּ כָל-טוֹב^b:
 (ל) 12 לְכוּ-בְּנִים שְׁמְעוּ-לִי יִרְאַת יֵהוָה אֲלֻמְדָּכֶם:
 (מ) 13 מִי-הָאִישׁ הִתְפַּן חַיִּים אֶהָב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב:
 (נ) 14 נֶצַר לְשׁוֹנֶנֶת מַרְעַ וּשְׁפָתֶיהָ מִדְּבַר מִרְמָה:
 (ס) 15 סוּר מִרְעַ וַעֲשֵׂה-טוֹב בִּקְשׁ שָׁלוֹם וְרִדְפָהוּ:

9 S || 12 dl ? || 14 IMS || קדשו || 15 ט || יחד || 17 ט || ימלט || 18 IMS || ויעמד || 19 S ||
 10 S || Ps 34, 6^a 1 c 8MSS (ט) AS Hie || הביטו || 11 b 1 f1t || אלי || c cf a; 1 c || עיני ||
 12 S || ונהרו || 13 d 1 c || ופניהם || 14 S || 7 °-1 prb || ושמע || 9 prb dl || 11^a prps ||
 15 S || וירדפו || 16 S || כל טוב || 17 dl || בפירים || 18 S || (P), al || בפירים ||

²אֲשֶׁר־אֲדֹם לֹא־יִחַשֵׁב יִהְיֶה לִּי עֹן
וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה:

³כִּי הִחֲרַשְׁתִּי בָּלוּ עֲצָמַי בְּשֹׁאֲנָתִי כָּל־הַיּוֹם:

⁴כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָרֵךְ

נִהְפֶּדֶד^a לְשֹׁדִי^b בַּחֲרַבְנִי^c קִיץ^d סֵלָה:

⁵חֲטָאתִי אֹדִיעָה^a וְעֹנִי לֹא־כִפִּיתִי

אֲמַרְתִּי אֹדֶה עָלַי^b פֶּשַׁעִי^c לַיהוָה

וְאַתָּה נָשֵׂאתָ עֹן חֲטָאתִי סֵלָה^d:

⁶עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ

לַעֲת מַצֹּא רֶכֶּשׁ לְשֹׁטֵף מִים רַבִּים אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ:

⁷זֹאתָ וְסִתְרָה לִי מִצָּר תִּצְרֵנִי

יָרֵנִי פֶלֶט^b תִּסְוֶבְבֵנִי סֵלָה:

⁸אֲשַׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךְ בִּדְרֹד־נִי תִלְךָ

אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי:

⁹אֶל־תִּהְיוּ^a וּכְסוּם כִּפְרֹד אֵין הִבִּין בְּמִתְנִי־וֹרֶסֶן עֲדִנִּי לְבָלוּם

¹⁰רַבִּים מְכֹאזְבִּים לְרָשָׁע

וְהַבּוֹטָח בִּיהוָה חֹסֵד יִסְוֶבְבֵנִי:

¹¹שִׁמְחוּ בִּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים

וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל:

³³¹יִרְנְנוּ צְדִיקִים בִּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל נֶאֱמָה תִּהְלֶה:

²הִזְדֹּדוּ לַיהוָה בִּכְנוֹר בִּגְבֹּל עָשׂוֹר וּזְמֹרוֹ־לֹ:

³שִׁירֹו־לֹ שִׁיר חֲדָשׁ הֵיטִיבוּ לִגֹּן בַּתְרוּעָה:

⁴כִּי־יִשָּׂר דְּבַר־יהוָה וְכָל־מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה:

⁵אֲהַב צִדְקָה וּמִשְׁפָּט חֹסֵד יִהְיֶה מְלָאכָה הָאָרֶץ:

⁶בְּדַבַּר יִהְיֶה שְׁמִים נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ אֵוִי כָּל־צָבָאָם:

⁷כִּנֹּם כִּנֹּד מִי הַיָּם נָתַן בְּאוֹצְרוֹת תְּהוֹמֹת:

⁸יִירָאוּ מִיהוָה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יִגְדּוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תִבְל:

3 compl MSS בָּלוּ || 4 ^a ἔστραφην Hie *versatus sum*; IMS + לָבִי ||
^b ὥΑΣΘΕ' Hie לְשֹׁדִי, לְשֹׁדִי || ^c θ בַּחֲרַבְנִי; IMS כַּחֲרַבְנִי cf ΣΘ || ^d קִיץ ||
^e > ὥΑ || 5 ^a ἔγνῶρισα || ^b 2MSS ὥΑ עָלִי || ^c pc MSS ὥΑ Hie פֶּשַׁעִי ||
^d > Hie || 6 ^{oo} crrp; prps מִצָּר קוֹל ש' מִצָּר מִצָּד vel לַעֲת מִצָּד ||
^a 7 ^a סִתְרָה || ^{b-b} crrp, ὥΑ Hie רִנִּי פ' || ^c 8 ἑπιστραφῶ = אֲעֲצָה ||
^a Prv 16,30 || 9 ^a 2MSS תִּהְיוּ || ^{b-b} prb crrp || Ps 33, 1 ὥΕ' + לְדוֹד || 3 pc MSS
^a 11 || 5 ^{oo} frt 1 חֲסִידוֹ || 6 ^{oo} frt 1 בְּרַבְרֹ || 7 1 c Vrs כִּנֹּד = כִּנֹּד || 8 frt dl.

אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת-עֲנִי יִדְעָתָ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי:
 9 וְלֹא הִסְתַּרְתָּנִי בִּיד-אֹיֵב הַעֲמַדְתָּ בַּמִּרְחָב רַגְלִי:
 10 חָנְנִי יְהוָה כִּי צָר לִי עָשְׂשָׂה בְכַעַס^a עֵינַי^b נַפְשִׁי וּבִמְנִיָּב:
 11 כִּי כָלוּ בִּגְדֹנִי חַיִּי וּשְׁנוֹתַי בְּאַנְחָה
 כְּשֶׁל בְּעוֹנִיָּא^a כְּחִי וַעֲצָמִי עָשָׂשׁוּ^b:
 12 מִכָּל-צוּרֵי הָיִיתִי חֲרָפָה וְלִשְׁכְּנֵי וּמָאֹד
 וּפָחַד לַמִּידָעִי רָאִי בַחֲוִץ גִּדְדוֹ מִמֶּנִּי:
 13 גִּשְׁכַּחְתִּי כָמֶת מֶלֶב הָיִיתִי כְּכֹלִי אֶבֶד:
 14 כִּי שָׁמַעְתִּי וּדְבַת רַבִּים מְגוֹר מַסְכִּיב
 בַּהֲוֹסְדָם יַחַד עָלַי לִקְחַת נַפְשִׁי זָמְמוּ:
 15 וְאַנִּי וְעַלְיָה בְּטַחְתִּי יְהוָה אֲמַרְתִּי אֱלֹהֵי אֲתָה:
 16 בִּידֶךָ עֲתַתִּי הִצִּילָנִי מִיד-אֹיְבִי וּמִרְדְּפִי:
 17 הָאִירָה פָנֶיךָ עַל-עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בַחֲסֶדְךָ:
 18 יְהוָה אֵל-אֲבוֹשָׁה כִּי קִרְאתִיךָ יִבְשׁוּ רַשָּׁעִים יִדְמוּ לְשֹׂאזֹל:
 19 תִּתְּלַמֶּנָה שִׁפְתָי שֶׁקֶר הַדְּבָרוֹת עַל-צִדִּיק עָתָק בְּגִאֲוָה וּבִזּוּ:
 20 מָה רַב-טוֹבְךָ אֲשֶׁר-צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ
 פְּעֻלַּת לַחֲוֹסִים בְּךָ לָגַד בְּנֵי אָדָם:
 21 תִּסְתִּירֵם וּבִסְתֵּר פָּנֶיךָ מִרְכְּסֵי-אִישׁ
 תַּצְפֶּנָם בַּסֶּכֶה מִרִּיב לְשִׁנּוֹת:
 22 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי^a הִפְלִיא חֲסֶדוֹ^b לִי^c בְּעִיר מְצוֹרֵד:^d
 23 וְאַנִּי וְאֲמַרְתִּי בַחֲפֹזִי גִּבּוֹרָתִי מִגִּדְדִּי עֵינֶיךָ
 אֶכֶן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנֵי בְשׁוּעֵי אֱלֹהֶיךָ:
 24 אֶהְיֶה אֶת-יְהוָה כָּל-חֲסִידָיו אֲמוּנִים נָצַר יְהוָה
 וּמִשְׁלָם עַל-יָתֵר עֲשָׂה גִאֲוָה:
 25 חֲזָקוּ וַיֵּאֱמֵן לְבַבְכֶם כָּל-הַמִּיחָלִים לַיהוָה:
 32 לְדוֹד מִשְׁכִּיל
 אֲשֶׁרִי נְשׁוּיָ^a פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:

10 ^a 10MSS מְכַעַס || ^{b-b} frt dl || 11 ^a l c טס בְּעֵנִי vel c Σ בְּעֵנִי || ^b prb
 crtp || 12 prps מְגוֹר vel מְגוֹר vel מָרָא; trsp accent || 15 frt dl || 16 prps
 וּמִרְדְּפִי || 20 3MSS ט יְהוָה || 22 ^a 4MSS אֲשֶׁר || ^b s *electos (sibi elegit)*, E'
 ὁσίου αὐτοῦ || ^c >τ, s לו || ^{d-d} prps בָּעֵת מְצוֹק || 23 14MSS גִּבּוֹרָתִי, 2MSS
 נְגִרְשָׁתִי cf Jon 2,5 || Ps 32, 1 ^a mtr incert || ^b Sexta נְשׁוּי.

וּבְתִכְלֹךְ אָמַר כְּבוֹד:

יְהוָה לַמָּבוּל יָשָׁב¹⁰

וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם:

יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן¹¹

יְהוָה וַיְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

30¹ מִזְמוֹר שִׁיר־תְּנַכַּת הַבַּיִת לְדָוִד:

2 אָרוּמָמָךְ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׁמַּחְתָּ אִיבֵי לִי:

3 יְהוָה אֱלֹהֵי שְׁנַעַתִּי אֵלַיִךְ וַתַּרְפָּאֵנִי:

4 יְהוָה הָעֲלִיתָ מִן־שָׁאוֹל גִּפְשִׁי חֲיִיתָנִי מִיּוֹדֵי בּוֹר:

5 זָמְרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לִזְכָּר קִדְשׁוֹ:

6 כִּי רָגַע וּבָאֹפֹר חַיִּים בְּרָצוֹנוֹ בְּעֶרֶב יָלִין לְכִי וּלְפָקֶר רִגְהָ:

7 וַנֵּאֲנִי אֶמְרָתִי בְּשִׁלְגִי בַל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם:

8 יְהוָה בְּרָצוֹנֶךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הַסִּתְרָתְךָ פָּנֶיךָ הֵייתִי גְבוּהָ:

9 אֵלַיִךְ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־אֹדְנִי אֶתְחַנֵּן:

10 מֶה־בָּצַע בְּדַמִּי בְּרֹדְתִי אֶל־שַׁחַת הַיּוֹדֶךָ עָפָר תִּגִּיד אֶמְתָּךְ:

11 שָׁמַע־יְהוָה וַתִּחַנֵּנִי^b יְהוָה הָיָה־עֶזְרִי לִי:

12 הִפְכָּתָּ מִסִּפְדִּי לְמַחֲוֹלִי לִי פִתַּחְתָּ שִׁקִּי וַתִּאֲזָרְנִי שִׁמְחָה:

13 לְמַעַן וַיִּזְמַרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יֵדָם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲדֹכָךְ:

31¹ לְמִנְצָח מִזְמוֹר לְדָוִד:

2 בְּךָ־יְהוָה חֲסִיתִי אֶל־אֲבוֹשָׁה לְעוֹלָם

בְּצַדִּיקְתָּךְ פָּלַטְנִי: ³ הִטָּה אֵלַי וְאֶזְנֶךָ

מִתְהַרָה הִצִּילָנִי^a הָיָה לִי לְצוֹר־מַעֲזוֹ^b

לְבַיִת מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי: ⁴ כִּי־סָלַעִי וּמַצוּדָתִי אָתָּה

וּלְמַעַן שִׁמְךָ^a תִּתְנַחֲנִי וַתִּנְהַלְנִי^b: ⁵ תִּזְצִיאֵנִי מִרְשַׁת זֶו וַתַּמְנֵנִי לִי

כִּי אָתָּה מַעֲזוֹי: ⁶ בִּינְךָ אֶפְקִיד רוּחִי

פְּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֲמֶת: ⁷ שִׁנְאַתִּי הַשְׁמָרִים הַבְּלִי־שׁוּא

וְאֲנִי אֶל־יְהוָה בְּטַחַחְתִּי: ⁸ אֶגִּילָה וְאֶשְׁמַחָה בְּתַסְבִּיךָ

Ps 30, 4 K 6008 מִיּוֹדֵי, Q MSS AZ Hie 6 מִיּוֹדֵי; 1 K 6 prps נָגַע ॥
8 prb crtp, 6 לְהַרְרִי, 6 τῷ καλλει μου 3 gloria mea = (sic IMS) ॥
9 mlt MSS יהוה 6 אֱלֹהֵי 11^a 6 שָׁמַע 6^b 6 חֲנִנִי 6^c 6 הָיָה 13 6 ἡ δόξα
μου ॥ Ps 31, 2 6 + καὶ ἐξελθὺ με ॥ 3^a IMS + יהוה, frt recte; hic
et in vv sqq trsp : ॥^b 6^b E' מַעֲזוֹ ॥ 4^a IMS 3 + יהוה ॥^{b-b} 3 me consolatus est;
prb dl vb ॥ 5 prb 1 מַעֲזוֹ ॥ 7 1 c IMS et Vrs שִׁנְאַתָּה.

4 תִּתֶּן-לָהֶם כִּפְּעֵלָם וּכְרַע מַעַלְלֵיהֶם
 a כִּמְעַשֶׂה^b יְדֵיהֶם תֶּן לָהֶם הַשֵּׁב גְּמוּלָם לָהֶם:
 5 כִּי לֹא יִבְיִנוּ אֶל-פַּעֲלָתָּהּ יְהוָה וְאֶל-מַעֲשֶׂה^b יָדָיו
 יִהְרָסֻם וְלֹא יִבְגֹּם:
 6 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי-שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי:
 7 יְהוָה וַעֲנִי וּמִגֹּנִי בּוֹ בָּטַח לִבִּי
 וְנִשְׁעַרְתִּי^a וַיַּעֲלֵז^b לִבִּי וּמַשִּׁירִי אֶהְדָּנּוּ:
 8 יְהוָה עֲזֹלָמוֹ וּמַעֲזוֹ יְשׁוּעוֹת מַשִּׁיחוֹ הוּא:
 9 הוֹשִׁיעָה וְאֶת-עַמֶּךָ וּבִרְחֹם אֶת-גִּבְחֶךָ
 וְרַעַם וְנִשְׁאֵם עַד-הָעוֹלָם:
 29 מִזְמוֹר לְדָוִדⁱ

הָבוּ לַיהוָה בְּגִי אֱלֹים
 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז:
 2 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ
 הַשִּׁתַּחֲנוּ לַיהוָה בְּהִדְרַת-קֹדֶשׁ:
 3 קוֹל יְהוָה עַל-הַמָּיִם אֶל-הַכְּבוֹד הָרָעִים
 יְהוָה עַל-מַיִם רַבִּים:
 4 קוֹל-יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בְּהִדְרָה:
 5 קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים
 וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת-אֲרָזֵי הַלְּבָנוֹן:
 6 וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ-עֵגֶל לְבָנוֹן
 וַיִּשְׂרִיזֵם כְּמוֹ בֶן-רִאמִּים:
 7 קוֹל-יְהוָה חָצֵב לִהְיוֹת אֵשׁ:
 8 קוֹל יְהוָה יַחֲלִי מִדְּבָר
 יַחֲלִי יְהוָה מִדְּבָר קֹדֶשׁ:
 9 קוֹל יְהוָה וַיַּחֲלֵל אֵילוֹת
 וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרֹת^a

4 ^{a-a} >S || ^b 2MSS 𐤔𐤀𐤕 כִּמְעַשִׂי || 5 ^a 10MSS A פַּעֲלָתָּהּ || ^b 2MSS 𐤔𐤁𐤂𐤕 Hie 'תב' || ^c 𐤔 Hie 'תה' || ^d 𐤔 Hie 'תב' || 7 ^a trsp accent; frt י dl; >S || ^b 𐤔𐤕 ἀνέθαλεν, S germinavit, E' ἐκρατύνθη = וַיַּחֲלֵץ; 𐤔 + ה' ἀρπε μου καὶ = וַיִּשְׁבֵּר (שְׁבִירָה) || 8 l c 8MSS 𐤔𐤕 לַעֲמוֹ; Hie mea, Θ ἡμῶν || Ps 29, 1 9MSS || 2 ^{oo} 𐤔 ἐν αὐτῇ ἀγία αὐτοῦ (קֹדֶשׁ) || 3 ? c seq conjg || 6 prb קוֹל יהוה || trsp ^a || 9 pīps יַעֲלֹת (al אֵילוֹת pro אֵילוֹת); frt vb exc vel dl יהוה ||

שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיִּי^b
 לַחֲנוּת בְּנַעַם־יְהוָה וּלְבָקָר בְּהִיכָלוֹ:
 כִּי יַעֲפֹנֵנִי וּבִסְכָּה^a בְּיוֹם^b רָעָה
 יִסְתָּרֵנִי בְּסִתְרֹ אֱהָלוֹ בְּצֹר יְרוּמָמֵנִי:
 וְעֵתָה יָרוּם^a רֹאשִׁי עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי^b
 וְאֶזְבְּחָה בְּאֱהָלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה
 אֲשִׁירָה וְאֶזְמָרָה לַיהוָה:
 שִׁמְע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וַעֲנֵנִי:
 לֵךְ וְאָמַר לְבִי בְקִשׁוֹ פָּנָי אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ:
 אֶל־תִּסְתָּר פָּנֶיךָ וּמִמֶּנִּי^a
 אֶל תִּטְּבֵנִי עֲוֹנֹתֵי הַיֵּיתִי
 אֶל־תִּטְשֵׁנִי וְאֶל־תִּעַזְבֵּנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי:
 כִּי־אֲבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יֶאֱסָפֵנִי:¹⁰
 הִוָּרְנִי יְהוָה דָּרְבָךְ^a
 וְנַחֲנִי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי:
 אֶל־תִּתְּנֵנִי^a בְּנֶפֶשׁ צָרִי¹²
 כִּי קָמוּ־בִי עֲדֵי־שֹׁקֵר^b וַיִּפְתַּח חֲמָסִי:^b
 לִלְלֹא הֶאֱמַנְתִּי לְרֹאשׁוֹת בְּטוֹב־יְהוָה בְּאַרְץ חַיִּים:¹³
 קָנִיתִי אֶל־יְהוָה חֲזֹק וַיֹּאמֶן לִבִּי וְקָנִיתִי אֶל־יְהוָה:¹⁴
 לִדְוֹד¹ 28

^a אֲלִיךָ יְהוָה^b וְאֶקְרָא צוּרִי אֶל־תִּחַרְשׁ מִמֶּנִּי
 פֶּן־תִּחַשֵּׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹדְרֵי בֹזֵר:
² שִׁמְע־קוֹל תַּחֲנוּנִי בְּשׁוּעֵי אֲלִיךָ
 בְּנִשְׁאֵי יָדַי^b אֶל־דְּבִיר קֹדֶשֶׁךָ:
³ אֶל־תִּמְשַׁכֵּנִי עִם־רָשָׁעִים וְעִם־פְּעֹלֵי אָוֶן
 דְּבִירֵי שְׁלוֹם עִם־רַעֲיָהֶם וְרָעָה בְּלִבָּבָם:

4 ^{b-b} ? add cf 23,6 || 5 ^a mlt MSS ם min; Σ בִּסְכָּה, Q Vrs בִּסְכּוֹ || ^b mlt MSS ם min || 6 ^a 6Σ Hie יָרִים || ^b סִבְבִּי אֶסְבְּבָה (c seq conjg); 1 frt אֶסְבְּבָה || 7 1 > mlt MSS 6Σ || 8 ^a prb crrp || 9 frt vbb exc || 11 frt vbb exc; al om ל' ש' || 12 ^a frt ins c Hie יהוה || ^{b-b} 1 ? לִי || 13 sic 41 (c punct); >5MSS; 6 לוֹ c 12 conjg; Hie 3 ego autem; frt dl, vel post יהוה vbb exc (vel 1 ? וְלֹא) || 14 ^a prb dl || Ps 28, 1 ^a mtr incert || ^b frt dl || 2 ^a 6 Hie + יהוה || ^b ? ins יהוה.

- (ב) ¹⁶ פָּנֶה-אֵלַי וְחַנּוּנִי כִּי-יִחַד וְעָנִי אָנִי;
 (צ) ¹⁷ צָרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ מִמְצוֹקוֹתַי הוֹצִיאוּנִי;
 (ר) ¹⁸ רָאֵה עֲנִי וְעֲמָלִי וְשֵׂא לְכָל-חַטּאוֹתַי;
 (...) ¹⁹ רָאֵה-אֵיבֵי כִּי-רָבוּ וְשִׁנְאָת חֲמֹס^b שָׁנְאוּנִי;
 (ש) ²⁰ שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֶל-אֲבוֹשׁ כִּי-חֲסִיתִי בָּךְ;
 (ת) ²¹ תִּם-וְיִשָּׁר וְיֶאֱרֹנִי כִּי קוֹיִתִּיךָ;
²² פָּדֶה אֱלֹהִים אֶת-יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו;
 26 ¹ לְדוֹדִי
 שָׁפַטְנִי יְהוָה כִּי-אָנִי בְּתַמִּי הִלַּכְתִּי וּבִיהוֹה פָּטַחְתִּי לֹא אִמְעֹד;
² בְּחַנּוּנִי יְהוָה וְנִסִּי צְרוּפָה כְּלִיֹּתִי וּלְבִי;
³ כִּי-חֲסִדֶּךָ לִנְגֹד עֵינִי וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּאַמְתֶּךָ;
⁴ לֹא-יִשְׁכַּבְתִּי עִם-מְתֵי-שָׁוָא וְעַם נְעֻלָּמִים לֹא אֲבֹא;
⁵ שָׁנְאוּתִי קָהַל מְרַעִים וְעַם-רָשָׁעִים לֹא אֲשַׁב;
⁶ אֶרְתֵּץ בְּנִקְנוֹן כָּפִי וְאֶסְבֶּכֶה אֶת-מִזְבֶּחֶךָ יְהוָה;
⁷ לְשִׁמְעֵךָ בְּקוֹל תוֹדָה וְלִסְפָּר כָּל-נִפְלְאוֹתֶיךָ;
⁸ יְהוָה^a אֲהַבְתִּי מַעֲזוֹ^b בֵּיתֶךָ וּמִקְדָּם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ;
⁹ אֶל-תִּתְאַסֶּף עִם-חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם-אֲנָשֵׁי דָמִים חַיִּי;
¹⁰ אֲשֶׁר-בִּידֵיהֶם זִמָּה וַיִּמְיֵנָם מִלֵּאָה שָׁחַד;
¹¹ וְאָנִי בְּתַמִּי אֵלֶיךָ פָּדֵנִי וְחַנּוּנִי;
¹² רְגְלִי עֲמִידָה בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהָלִים אֲבָרֶךָ יְהוָה;
 27 ¹ לְדוֹדִי

יְהוָה | אֲזִירִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא
 יְהוָה מַעֲזוֹתַי מִמִּי אֶפְחָד;
² בְּקָרֵב עָלַי מְרַעִים לֶאֱכֹל אֶת-בְּשָׁרִי
 צָרִי וְאֵיבִי לִי הֵמָּה כִּשְׁלֹו וְנִפְלֹו;
³ אִם-תִּפְחָגֶה עָלַי מִחֲנָה לֹא-יִירָא לְבִי
 אִם-תִּקְדָּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אָנִי בּוֹטָח;
⁴ אֶחָת וְשֹׁאֲלֹתִי מֵאֵת^a יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ

קבל, קדם, קרה || 18 prps || תרחק vel הרחיק ומ' al || הרהיבו || 17 crp; prps
 קשב, קחה, cf ad 19 || 19^a frt l קדם et trsp 19 ante 18; 3MSS > 19 || ^b prps
 || 6 frt dl || 7 pc MSS || צרפה Q צרופה || 2 K || Ps 26, 2 || יהוה || 21 ins c || חנם
 || 8^a frt dl || ^b || εὐπρεπείαν = נעם? || 8^a || 1 || (לשמע) לשמוע || 6
 || 11 || ^a || מאת || 4^a || אירא || 12MSS || Ps 27, 3 || יהוה || 11 || ^a || 11 ||

6 וְזֶה הָיָה דָּרְשׁוֹ ^a מִבְּקָשֵׁי פְנִיָּה ^b יַעֲקֹב מִלֵּה:

⁸מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יִהְיֶה עֲזוֹז וְגִבּוֹר יִהְיֶה גִבּוֹר מַלְחָמָה:

10 מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה^a עֲבָאֵת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד מְלָכָה^b:

לְדָוִד 25

(ב) ²אֱלֹהֵי בְךָ בְּמַחְתִּי אֶל-אֲבוֹשָׁה אֶל-יַעֲלֹצוֹ אוֹיְבֵי לִי:

(ד) ⁴דַּרְבֵּיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֲרַחֲתִיךָ לְמַדְנִי:

[ו] אֹתָךְ קִלְיִתִּי כָּל־הַיּוֹם:

(ו) זָכַר^a-רַחֲמֵיךָ יְהוָה וַתִּסְדֹּךְ^b כִּי מַעֲזֵלִים הָמָּה:

(ח) 7 חַטָּאוֹת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי^a אֶל־תִּזְכֹּר^b בְּחַסְדְּךָ זָכַר־לִי אֶתָּה

למען טובך יהוה^b:

(ט) ⁸טוב-ויישר יהוה על-בן^a יורה חטאים^b בפרד:
^aעל-בן ^bחטאים

(י) ⁹ יִדְרֹךְ עֲנֻיִם בַּמִּשְׁפָּט וַיִּלְמַד עֲנֻיִם דְּרָכָיו:

(כ) ¹⁰ כָּל־אֲרֻחֹת יְהוָה תִּסַּד וְאֵמֶת לִנְצְרֵי בְרִיתוֹ וְעַלְתִּיו:

(ל) II לְמַעַן־שָׁמַךְ יִהְיֶה וּסְלַחַת לְעוֹנֵי כִּי רַב־הוּא:

(מ) ¹² מִי־זֶה הָאִישׁ יֵרָא יְהוָה יִזְנוּנוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר:

(ג) ¹³נִפְשׁוּ בְּטוֹב תִּלִּין וְזָרְעוּ יִירֶשׁ אֶרֶץ:

(ד) ¹⁴ סֹד יִהְיֶה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לַהֲדִיעֹם:

(ע) 15 עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצֵא מִרְשֶׁת רַגְלִי:

4^a mlt MSS ו min ||^b K mlt MSS Vrs נִפְשׁוּ, Q compl MSS נִפְשִׁי; I K ||

c-c frt add || 6^a K דְּרִשׁוּ, l c Q דְּרִשְׁיוּ, 6^{MSS Sh} דְּרִשִּׁי יְהוָה || b 6 פָּנֵי אֱלֹהֵי

2MSS S פְּנִיָּה אֱלֹהֵי frt recte || 9 l c pl MSS וְהִנֵּשְׂאוּ cf 7 || 10^a frt ins אֱלֹהֵי ||

^b >6 || Ps 25, 1 prb vb nonnulla exc; prps 5c huc trsp || 2 dl || 3 frt l

|| זָכַר-^a 6 || firt stich exc, cf ad 7 et ad 1 || 5 MSS 6 וְאִתָּהּ; || יִשְׁבּוּ ||

^b frt c *b* conjg, al dl יהוה c 6^B || 7^a prb dl c § || ^{b-b} prb *b* vel *c* dl; frt

c post 5 trsp || 8^a frt dl || ^b ? 1 תַּמָּאִים || 9 frt l בְּמִשְׁפָּטָיו || 10 °° frt l אֲרֻחָתָיו ||

חֲפִיץ al ins לָהֶם יוֹדִיעַ 1 ? 14

24 וַיֵּרְאֵי יְהוָה הַלֵּלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ
 וַיְגִדּוּ^a מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל^a :
 25 כִּי לֹא־בָזָה^a וְלֹא שָׁקַן עֲנֹת^b עֲנִי
 וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו^c מִמֶּנּוּ וּבִשְׁוֹעֹ^c אֱלֹהֵי שָׁמַע :
 26 מֵאֲתֶךָ תִּהְלָתִי בִקְהֵל רַב גִּדְרֵי אֲשִׁלָּם גִּגְדִּי וּרְאִיו :
 27 וַיֹּאכְלוּ עֲנֻיִם וַיִּשְׂבְּעוּ יִהְלְלוּ יְהוָה וְרִשְׁיו
 יְחִי לְבַבְכֶּם לְעַד :
 28 וַיִּזְכְּרוּ וַיֵּשְׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אֲפִסֵּי־אָרֶץ
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֵיךָ כָּל־מִשְׁפָּחוֹת גּוֹיִם :
 29 כִּי לִיהוָה הַמְּלוּכָה וּמִשְׁלַל בְּגוֹיִם :
 30 אֲכָלָה^a וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ כָּל־דֹּשְׁנֵי־אָרֶץ לִפְנֵי וַיִּכְרְעוּ כָּל־יִזְרְדֵי עֶפְרַיִם וְנִפְשׁוּ^b
 31 זֶרַע^a יַעֲבֹדֵנוּ וַיִּסְפְּרֵ^b לְאֹדְנִי לְדוֹר^c : 32 וַיִּבְאֵהוּ^a וַיַּגִּידוּ צָדִיקְתּוֹ לְעַם נֹזֵל
 23 מִזְמוֹר לְדָוִד¹
 יְהוָה רָעִי לֹא אֲחֶסֶר : 2 בְּנִצָּחוֹת דָּשָׂא^a יִרְבִּיצָנִי
 עַל־מִי מְנוּחַת יְנִהֲלֵנִי^b : 3 נִפְשִׁי יִשׁוּבָב
 יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שָׁמוֹ :
 4 גַּם כִּי־אֵלֶךְ בְּגִיא צִלְמוֹת לֹא־אֵירָא רָע
 5 אֲכִי־אֲתָה עֲמָדִי שִׁבְטֶךָ וּמִשְׁעֲנִיתֶךָ תִּמְצָה יְנַחֲמֵנִי^a :
 6 תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי וַיִּשְׁלַחַן גִּגְדִּי צִרְיָי
 דִּשְׁנָתְךָ בִּשְׁמֹן רֹאשִׁי כוֹסֵי רוּיָה :
 7 אֲדָוָה וְחֶסֶד וַיְדַפּוּנִי כָּל־יְמֵי חַיִּי
 וּשְׁבָתִי בְּבֵית־יְהוָה לְאָרֶךְ יָמִים :
 24 לְדָוִד מִזְמוֹר¹

24 ^{a-a} frt add || ^b K^{Or} (non Or^{Ka}) 6 יגורו || 25 ^a frt vb exc || ^b 1? ענות (ל) ||
^{c-c} || לפניו || 27 6 ai kapdiai autwv, sim 5 || 28 IMS 6S Hie || 29 lc 6S מ' והוא מ' || 30 ^a 1 י' אף לו י' || ^b pc MSS 6E'S || 31 נפשי || ^c pc MSS 6AΣΘS ||
 דור, || ^c prb lc 6S || 32 ויבא et c || 33 וירעי || ^d Vrs תיה || 34 ^a 1 c 6S || 35 ^b 6S + יהוה || Ps 23, 2 ^a 6S ||
 6 ^a 6S || 7 ינהגני, al ינהגני || ^b prps || 8 ^{a-a} frt dl; trsp || 9 ^b trsp || 10 שם || 11 ^a 6S || 12 ^b 6S || 13 ^a 6S || 14 ^b 6S || 15 ^a 6S || 16 ^b 6S || 17 ^a 6S || 18 ^b 6S || 19 ^a 6S || 20 ^b 6S || 21 ^a 6S || 22 ^b 6S || 23 ^a 6S || 24 ^b 6S || 25 ^a 6S || 26 ^b 6S || 27 ^a 6S || 28 ^b 6S || 29 ^a 6S || 30 ^b 6S || 31 ^a 6S || 32 ^b 6S || 33 ^a 6S || 34 ^b 6S || 35 ^a 6S || 36 ^b 6S || 37 ^a 6S || 38 ^b 6S || 39 ^a 6S || 40 ^b 6S || 41 ^a 6S || 42 ^b 6S || 43 ^a 6S || 44 ^b 6S || 45 ^a 6S || 46 ^b 6S || 47 ^a 6S || 48 ^b 6S || 49 ^a 6S || 50 ^b 6S || 51 ^a 6S || 52 ^b 6S || 53 ^a 6S || 54 ^b 6S || 55 ^a 6S || 56 ^b 6S || 57 ^a 6S || 58 ^b 6S || 59 ^a 6S || 60 ^b 6S || 61 ^a 6S || 62 ^b 6S || 63 ^a 6S || 64 ^b 6S || 65 ^a 6S || 66 ^b 6S || 67 ^a 6S || 68 ^b 6S || 69 ^a 6S || 70 ^b 6S || 71 ^a 6S || 72 ^b 6S || 73 ^a 6S || 74 ^b 6S || 75 ^a 6S || 76 ^b 6S || 77 ^a 6S || 78 ^b 6S || 79 ^a 6S || 80 ^b 6S || 81 ^a 6S || 82 ^b 6S || 83 ^a 6S || 84 ^b 6S || 85 ^a 6S || 86 ^b 6S || 87 ^a 6S || 88 ^b 6S || 89 ^a 6S || 90 ^b 6S || 91 ^a 6S || 92 ^b 6S || 93 ^a 6S || 94 ^b 6S || 95 ^a 6S || 96 ^b 6S || 97 ^a 6S || 98 ^b 6S || 99 ^a 6S || 100 ^b 6S || 101 ^a 6S || 102 ^b 6S || 103 ^a 6S || 104 ^b 6S || 105 ^a 6S || 106 ^b 6S || 107 ^a 6S || 108 ^b 6S || 109 ^a 6S || 110 ^b 6S || 111 ^a 6S || 112 ^b 6S || 113 ^a 6S || 114 ^b 6S || 115 ^a 6S || 116 ^b 6S || 117 ^a 6S || 118 ^b 6S || 119 ^a 6S || 120 ^b 6S || 121 ^a 6S || 122 ^b 6S || 123 ^a 6S || 124 ^b 6S || 125 ^a 6S || 126 ^b 6S || 127 ^a 6S || 128 ^b 6S || 129 ^a 6S || 130 ^b 6S || 131 ^a 6S || 132 ^b 6S || 133 ^a 6S || 134 ^b 6S || 135 ^a 6S || 136 ^b 6S || 137 ^a 6S || 138 ^b 6S || 139 ^a 6S || 140 ^b 6S || 141 ^a 6S || 142 ^b 6S || 143 ^a 6S || 144 ^b 6S || 145 ^a 6S || 146 ^b 6S || 147 ^a 6S || 148 ^b 6S || 149 ^a 6S || 150 ^b 6S || 151 ^a 6S || 152 ^b 6S || 153 ^a 6S || 154 ^b 6S || 155 ^a 6S || 156 ^b 6S || 157 ^a 6S || 158 ^b 6S || 159 ^a 6S || 160 ^b 6S || 161 ^a 6S || 162 ^b 6S || 163 ^a 6S || 164 ^b 6S || 165 ^a 6S || 166 ^b 6S || 167 ^a 6S || 168 ^b 6S || 169 ^a 6S || 170 ^b 6S || 171 ^a 6S || 172 ^b 6S || 173 ^a 6S || 174 ^b 6S || 175 ^a 6S || 176 ^b 6S || 177 ^a 6S || 178 ^b 6S || 179 ^a 6S || 180 ^b 6S || 181 ^a 6S || 182 ^b 6S || 183 ^a 6S || 184 ^b 6S || 185 ^a 6S || 186 ^b 6S || 187 ^a 6S || 188 ^b 6S || 189 ^a 6S || 190 ^b 6S || 191 ^a 6S || 192 ^b 6S || 193 ^a 6S || 194 ^b 6S || 195 ^a 6S || 196 ^b 6S || 197 ^a 6S || 198 ^b 6S || 199 ^a 6S || 200 ^b 6S || 201 ^a 6S || 202 ^b 6S || 203 ^a 6S || 204 ^b 6S || 205 ^a 6S || 206 ^b 6S || 207 ^a 6S || 208 ^b 6S || 209 ^a 6S || 210 ^b 6S || 211 ^a 6S || 212 ^b 6S || 213 ^a 6S || 214 ^b 6S || 215 ^a 6S || 216 ^b 6S || 217 ^a 6S || 218 ^b 6S || 219 ^a 6S || 220 ^b 6S || 221 ^a 6S || 222 ^b 6S || 223 ^a 6S || 224 ^b 6S || 225 ^a 6S || 226 ^b 6S || 227 ^a 6S || 228 ^b 6S || 229 ^a 6S || 230 ^b 6S || 231 ^a 6S || 232 ^b 6S || 233 ^a 6S || 234 ^b 6S || 235 ^a 6S || 236 ^b 6S || 237 ^a 6S || 238 ^b 6S || 239 ^a 6S || 240 ^b 6S || 241 ^a 6S || 242 ^b 6S || 243 ^a 6S || 244 ^b 6S || 245 ^a 6S || 246 ^b 6S || 247 ^a 6S || 248 ^b 6S || 249 ^a 6S || 250 ^b 6S || 251 ^a 6S || 252 ^b 6S || 253 ^a 6S || 254 ^b 6S || 255 ^a 6S || 256 ^b 6S || 257 ^a 6S || 258 ^b 6S || 259 ^a 6S || 260 ^b 6S || 261 ^a 6S || 262 ^b 6S || 263 ^a 6S || 264 ^b 6S || 265 ^a 6S || 266 ^b 6S || 267 ^a 6S || 268 ^b 6S || 269 ^a 6S || 270 ^b 6S || 271 ^a 6S || 272 ^b 6S || 273 ^a 6S || 274 ^b 6S || 275 ^a 6S || 276 ^b 6S || 277 ^a 6S || 278 ^b 6S || 279 ^a 6S || 280 ^b 6S || 281 ^a 6S || 282 ^b 6S || 283 ^a 6S || 284 ^b 6S || 285 ^a 6S || 286 ^b 6S || 287 ^a 6S || 288 ^b 6S || 289 ^a 6S || 290 ^b 6S || 291 ^a 6S || 292 ^b 6S || 293 ^a 6S || 294 ^b 6S || 295 ^a 6S || 296 ^b 6S || 297 ^a 6S || 298 ^b 6S || 299 ^a 6S || 300 ^b 6S || 301 ^a 6S || 302 ^b 6S || 303 ^a 6S || 304 ^b 6S || 305 ^a 6S || 306 ^b 6S || 307 ^a 6S || 308 ^b 6S || 309 ^a 6S || 310 ^b 6S || 311 ^a 6S || 312 ^b 6S || 313 ^a 6S || 314 ^b 6S || 315 ^a 6S || 316 ^b 6S || 317 ^a 6S || 318 ^b 6S || 319 ^a 6S || 320 ^b 6S || 321 ^a 6S || 322 ^b 6S || 323 ^a 6S || 324 ^b 6S || 325 ^a 6S || 326 ^b 6S || 327 ^a 6S || 328 ^b 6S || 329 ^a 6S || 330 ^b 6S || 331 ^a 6S || 332 ^b 6S || 333 ^a 6S || 334 ^b 6S || 335 ^a 6S || 336 ^b 6S || 337 ^a 6S || 338 ^b 6S || 339 ^a 6S || 340 ^b 6S || 341 ^a 6S || 342 ^b 6S || 343 ^a 6S || 344 ^b 6S || 345 ^a 6S || 346 ^b 6S || 347 ^a 6S || 348 ^b 6S || 349 ^a 6S || 350 ^b 6S || 351 ^a 6S || 352 ^b 6S || 353 ^a 6S || 354 ^b 6S || 355 ^a 6S || 356 ^b 6S || 357 ^a 6S || 358 ^b 6S || 359 ^a 6S || 360 ^b 6S || 361 ^a 6S || 362 ^b 6S || 363 ^a 6S || 364 ^b 6S || 365 ^a 6S || 366 ^b 6S || 367 ^a 6S || 368 ^b 6S || 369 ^a 6S || 370 ^b 6S || 371 ^a 6S || 372 ^b 6S || 373 ^a 6S || 374 ^b 6S || 375 ^a 6S || 376 ^b 6S || 377 ^a 6S || 378 ^b 6S || 379 ^a 6S || 380 ^b 6S || 381 ^a 6S || 382 ^b 6S || 383 ^a 6S || 384 ^b 6S || 385 ^a 6S || 386 ^b 6S || 387 ^a 6S || 388 ^b 6S || 389 ^a 6S || 390 ^b 6S || 391 ^a 6S || 392 ^b 6S || 393 ^a 6S || 394 ^b 6S || 395 ^a 6S || 396 ^b 6S || 397 ^a 6S || 398 ^b 6S || 399 ^a 6S || 400 ^b 6S || 401 ^a 6S || 402 ^b 6S || 403 ^a 6S || 404 ^b 6S || 405 ^a 6S || 406 ^b 6S || 407 ^a 6S || 408 ^b 6S || 409 ^a 6S || 410 ^b 6S || 411 ^a 6S || 412 ^b 6S || 413 ^a 6S || 414 ^b 6S || 415 ^a 6S || 416 ^b 6S || 417 ^a 6S || 418 ^b 6S || 419 ^a 6S || 420 ^b 6S || 421 ^a 6S || 422 ^b 6S || 423 ^a 6S || 424 ^b 6S || 425 ^a 6S || 426 ^b 6S || 427 ^a 6S || 428 ^b 6S || 429 ^a 6S || 430 ^b 6S || 431 ^a 6S || 432 ^b 6S || 433 ^a 6S || 434 ^b 6S || 435 ^a 6S || 436 ^b 6S || 437 ^a 6S || 438 ^b 6S || 439 ^a 6S || 440 ^b 6S || 441 ^a 6S || 442 ^b 6S || 443 ^a 6S || 444 ^b 6S || 445 ^a 6S || 446 ^b 6S || 447 ^a 6S || 448 ^b 6S || 449 ^a 6S || 450 ^b 6S || 451 ^a 6S || 452 ^b 6S || 453 ^a 6S || 454 ^b 6S || 455 ^a 6S || 456 ^b 6S || 457 ^a 6S || 458 ^b 6S || 459 ^a 6S || 460 ^b 6S || 461 ^a 6S || 462 ^b 6S || 463 ^a 6S || 464 ^b 6S || 465 ^a 6S || 466 ^b 6S || 467 ^a 6S || 468 ^b 6S || 469 ^a 6S || 470 ^b 6S || 471 ^a 6S || 472 ^b 6S || 473 ^a 6S || 474 ^b 6S || 475 ^a 6S || 476 ^b 6S || 477 ^a 6S || 478 ^b 6S || 479 ^a 6S || 480 ^b 6S || 481 ^a 6S || 482 ^b 6S || 483 ^a 6S || 484 ^b 6S || 485 ^a 6S || 486 ^b 6S || 487 ^a 6S || 488 ^b 6S || 489 ^a 6S || 490 ^b 6S || 491 ^a 6S || 492 ^b 6S || 493 ^a 6S || 494 ^b 6S || 495 ^a 6S || 496 ^b 6S || 497 ^a 6S || 498 ^b 6S || 499 ^a 6S || 500 ^b 6S || 501 ^a 6S || 502 ^b 6S || 503 ^a 6S || 504 ^b 6S || 505 ^a 6S || 506 ^b 6S || 507 ^a 6S || 508 ^b 6S || 509 ^a 6S || 510 ^b 6S || 511 ^a 6S || 512 ^b 6S || 513 ^a 6S || 514 ^b 6S || 515 ^a 6S || 516 ^b 6S || 517 ^a 6S || 518 ^b 6S || 519 ^a 6S || 520 ^b 6S || 521 ^a 6S || 522 ^b 6S || 523 ^a 6S || 524 ^b 6S || 525 ^a 6S || 526 ^b 6S || 527 ^a 6S || 528 ^b 6S || 529 ^a 6S || 530 ^b 6S || 531 ^a 6S || 532 ^b 6S || 533 ^a 6S || 534 ^b 6S || 535 ^a 6S || 536 ^b 6S || 537 ^a 6S || 538 ^b 6S || 539 ^a 6S || 540 ^b 6S || 541 ^a 6S || 542 ^b 6S || 543 ^a 6S || 544 ^b 6S || 545 ^a 6S || 546 ^b 6S || 547 ^a 6S || 548 ^b 6S || 549 ^a 6S || 550 ^b 6S || 551 ^a 6S || 552 ^b 6S || 553 ^a 6S || 554 ^b 6S || 555 ^a 6S || 556 ^b 6S || 557 ^a 6S || 558 ^b 6S || 559 ^a 6S || 560 ^b 6S || 561 ^a 6S || 562 ^b 6S || 563 ^a 6S || 564 ^b 6S || 565 ^a 6S || 566 ^b 6S || 567 ^a 6S || 568 ^b 6S || 569 ^a 6S || 570 ^b 6S || 571 ^a 6S || 572 ^b 6S || 573 ^a 6S || 574 ^b 6S || 575 ^a 6S || 576 ^b 6S || 577 ^a 6S || 578 ^b 6S || 579 ^a 6S || 580 ^b 6S || 581 ^a 6S || 582 ^b 6S || 583 ^a 6S || 584 ^b 6S || 585 ^a 6S || 586 ^b 6S || 587 ^a 6S || 588 ^b 6S || 589 ^a 6S || 590 ^b 6S || 591 ^a 6S || 592 ^b 6S || 593 ^a 6S || 594 ^b 6S || 595 ^a 6S || 596 ^b 6S || 597 ^a 6S || 598 ^b 6S || 599 ^a 6S || 600 ^b 6S || 601 ^a 6S || 602 ^b 6S || 603 ^a 6S || 604 ^b 6S || 605 ^a 6S || 606 ^b 6S || 607 ^a 6S || 608 ^b 6S || 609 ^a 6S || 610 ^b 6S || 611 ^a 6S || 612 ^b 6S || 613 ^a 6S || 614 ^b 6S || 615 ^a 6S || 616 ^b 6S || 617 ^a 6S || 618 ^b 6S || 619 ^a 6S || 620 ^b 6S || 621 ^a 6S || 622 ^b 6S || 623 ^a 6S || 624 ^b 6S || 625 ^a 6S || 626 ^b 6S || 627 ^a 6S || 628 ^b 6S || 629 ^a 6S || 630 ^b 6S || 631 ^a 6S || 632 ^b 6S || 633 ^a 6S || 634 ^b 6S || 635 ^a 6S || 636 ^b 6S || 637 ^a 6S || 638 ^b 6S || 639 ^a 6S || 640 ^b 6S || 641 ^a 6S || 642 ^b 6S || 643 ^a 6S || 644 ^b 6S || 645 ^a 6S || 646 ^b 6S || 647 ^a 6S || 648 ^b 6S || 649 ^a 6S || 650 ^b 6S || 651 ^a 6S || 652 ^b 6S || 653 ^a 6S || 654 ^b 6S || 655 ^a 6S || 656 ^b 6S || 657 ^a 6S || 658 ^b 6S || 659 ^a 6S || 660 ^b 6S || 661 ^a 6S || 662 ^b 6S || 663 ^a 6S || 664 ^b 6S || 665 ^a 6S || 666 ^b 6S || 667 ^a 6S || 668 ^b 6S || 669 ^a 6S || 670 ^b 6S || 671 ^a 6S || 672 ^b 6S || 673 ^a 6S || 674 ^b 6S || 675 ^a 6S || 676 ^b 6S || 677 ^a 6S || 678 ^b 6S || 679 ^a 6S || 680 ^b 6S || 681 ^a 6S || 682 ^b 6S || 683 ^a 6S || 684 ^b 6S || 685 ^a 6S || 686 ^b 6S || 687 ^a 6S || 688 ^b 6S || 689 ^a 6S || 690 ^b 6S || 691 ^a 6S || 692 ^b 6S || 693 ^a 6S || 694 ^b 6S || 695 ^a 6S || 696 ^b 6S || 697 ^a 6S || 698 ^b 6S || 699 ^a 6S || 700 ^b 6S || 701 ^a 6S || 702 ^b 6S || 703 ^a 6S || 704 ^b 6S || 705 ^a 6S || 706 ^b 6S || 707 ^a 6S || 708 ^b 6S || 709 ^a 6S || 710 ^b 6S || 711 ^a 6S || 712 ^b 6S || 713 ^a 6S || 714 ^b 6S || 715 ^a 6S || 716 ^b 6S || 717 ^a 6S || 718 ^b 6S || 719 ^a 6S || 720 ^b 6S || 721 ^a 6S || 722 ^b 6S || 723 ^a 6S || 724 ^b 6S || 725 ^a 6S || 726 ^b 6S || 727 ^a 6S || 728 ^b 6S || 729 ^a 6S || 730 ^b 6S || 731 ^a 6S || 732 ^b 6S || 733 ^a 6S || 734 ^b 6S || 735 ^a 6S || 736 ^b 6S || 737 ^a 6S || 738 ^b 6S || 739 ^a 6S || 740 ^b 6S || 741 ^a 6S || 742 ^b 6S || 743 ^a 6S || 744 ^b 6S || 745 ^a 6S || 746 ^b 6S || 747 ^a 6S || 748 ^b 6S || 749 ^a 6S || 750 ^b 6S || 751 ^a 6S || 752 ^b 6S || 753

- 22 לַמְנַצֵּחַ עַל־אֵילָת הַשֹּׁמֵר מִזְמוֹר לְדָוִד:
- ² אֵלֵי אֵלֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי רְחוֹק מִיִּשְׁוּעָתִי^a בְּדַבְרֵי שְׁאֲנָתִי^b; אֵלֵהִי אֶקְרָא יוֹמָם וְלַיְלָה תַעֲנֶנּוּ וְלֹא־דוֹמֶינָה לִּי:
- ⁴ וְאַתָּה קְרוֹשׁ^a יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת^b יִשְׂרָאֵל^c:
- ⁵ בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתִּפְלֹטֻמוּ:
- ⁶ אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָּטְחוּ וְלֹא־בֹשׁוּ:
- ⁷ וְאַנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ חֲרַפְתָּ אָדָם וּבְזוּי עָם:
- ⁸ כְּלִי־רֹאֵי וְלֹעִיגוֹ לִי וּפְטִירוֹ בְּשֹׁפָה יִנְעֶנּוּ רֹאשׁ:
- ⁹ גָּל אֶל־יְהוָה וּפְלֹטָהוּ וְצִילָהוּ כִּי תִפֶּן בּוֹ:
- ¹⁰ כִּי־אַתָּה גִּחִי^a מִבֶּטֶן מִבְּטִיחִי^b עַל־שָׁדַי אָמִי:
- ¹¹ עֲלִיךָ הִשְׁלַכְתִּי מִרְחֹם מִבֶּטֶן אָמִי אֵלֵי אָתָּה:
- ¹² אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי־אֵין עֲזֹרָה:
- ¹³ סִבְבוּנִי פָרִים רַבִּים אֲבִירִי בָשָׁן בְּתוֹרֹנִי:
- ¹⁴ פָּצְנוּ עָלַי פִּיָּהֶם אֲרִיָּה טָרֵף וְשֹׁאֵן:
- ¹⁵ כַּמּוֹם נִשְׁפַּכְתִּי^a וְהִתְפָּרְדּוּ כָל־עֲצָמוֹתַי:
- הִיָּה לִבִּי כְדוֹנָג לִמָּם בְּתוֹךְ מַעֲי:
- ¹⁶ רֵבֶשׁ כְּתָרִשׁ וְכֹחִי^a וְלִשׁוֹנִי^b מִדְּבַק מִלְקוֹתַי:
- וְלַעֲפָר־מוֹת תִּשְׁפֹּתֵנִי:
- ¹⁷ כִּי סִבְבוּנִי כְּלָבִים עֲדַת מְרַעִים הַקִּיפוּנִי:
- כְּאֲרִי^b יָדִי וְרִגְלִי:
- ¹⁸ אֶסְפָּר כָּל־עֲצָמוֹתַי הֵמָּה יִבְיטוּ יִרְאוּ־כִי:
- ¹⁹ יִחְלְקוּ בִגְדֵי לָהֶם וְעַל־לְבוּשֵׁי וַפִּילוּ גֹזְלֵי:
- ²⁰ וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחַק אֵילּוֹתַי לְעֹזְרָתִי חוֹשָׁה:
- ²¹ הַצִּילָה מִתְּחַב נַפְשִׁי מִיַּד־כָּלֵב יְחִידָתִי:
- ²² הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אֲרִיָּה וּמִקֶּרְנֵי רַמִּים^a עֲנִיתֵנִי^b:
- ²³ אֶסְפָּרָה שִׁמְךָ לְאַחִי בְּתוֹךְ קָהֵל אֲהַלְלֶךָ:

Ps 22, 1 טזט אֵילָת || 2^a prps מִשְׁוֹעָתִי (מִיִּי שׁוֹן) || ^{b-b} frt dl; trsp :; טס
 שְׁנָאֲתִי || 3 dl || 4^a טס^א ἐν ἀγίῳ || ^b pl MSS תהלת טס Hie sing || ^c prps בך cf
 71,6 || 9 טס Hie גל (gl), prps גל, al גאלו (pro אל) || 10^a גזו 71,6 || ^b טס Hie
 חֲפִי || 16^a 1 חֲפִי || 15 vb exc ? || 12^{a-b} frt 1 קרבה || 17^a טס + רבים || ^b MSS^G בארי, IMS בארו, Com-
 plut בארו, IMS כארי, Vrs כארו vel בארו (Σ [ὡς ζητοῦντες δῆσαι] (כארי); prps
 עֲנִיתִי || 22^a mlt MSS ראמים || ^b prps עֲנִיתִי || 18 1? cf 1j 9,28 || 22^a mlt MSS ראמים || ^b prps עֲנִיתִי ||
 (ὡς τὴν ταπεινώσιν μου, sim ΣΣ humiliationem meam), al עורני.

20 ¹ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד:

² יַעֲנֶנּוּ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁכַּבְּךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

³ וְיִשְׁלַח-עֲזָרָךְ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ:

⁴ וַיִּזְכֹּר כָּל-מִנְחָתְךָ^a וְעוֹלֹתֶיךָ^b יִדְשָׁנָה^c סֵלָה:

⁵ וַיִּתֵּן-לָךְ כְּלָבְךָ וְכָל-עֲצָתְךָ יִמְלֵא:

⁶ בְּרִנְנָה וּבִישׁוּעָתְךָ וּבִשְׁם-אֱלֹהֵינוּ נִדְּגַל

יִמְלֵא יְהוָה כָּל-מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ:

⁷ עֲתָה יִדְעָתִי כִי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מִשִּׁיחִי

יַעֲנֶהוּ מִשְׁמִי קֹדֶשׁוֹ בְּנִבְרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ:

⁸ אֵלֶּה בָּרֶכֶב וְאֵלֶּה בַּסּוּסִים וְאַנְחֵנוּ וּבִשְׁם-יְהוָה^a אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר^b:

⁹ הִקְמָה בָּרָעוֹ וּנְפָלוֹ וְאַנְחֵנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד:

¹⁰ יְהוָה הוֹשִׁיעָה^a הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ^b בְּיוֹם-קָרָאנוּ:

21 ¹ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד:

² יְהוָה בָּעֶזְךָ יִשְׁמַח-מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה-יִּגִּיל^b מֶאֶד:

³ תִּתְּנֶנּוּ לָבוֹ נִתְּנָה לָּו וְאַרְשֵׁת שְׂפָתָיו כָּל-מִנְעָת סֵלָה:

⁴ כִּי-תִקְדַּמְנוּ בְּרִכּוֹת טוֹב תִּשְׁתִּי לְרֹאשׁוֹ עֲטֹרַת פָּז:

⁵ חַיִּים וְשָׂאֵל מִמֶּךָ^a נִתְּנָה לָּו אַרְךָ יָמִים עוֹלָם וָעֶד:

⁶ נִדְּוַל בְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתְךָ הוֹד וְהִדָּר תִּשְׁנֶה עָלָיו:

⁷ כִּי-תִשְׁתַּחֲוֶה בְּרִכּוֹת לָעַד תִּחְדָּהוּ כְּשִׁמְחָה אֶת-פָּנֶיךָ:

⁸ כִּי-הַמֶּלֶךְ בִּטָּח בִּיהוָה וּבִתְהוֹד עָלָיו בְּלִימוֹט:

⁹ תִּמְצָא יָדָה לְכָל-אֹיְבָיֶךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שְׁנָאִיךָ:

¹⁰ תִּשְׁתַּחֲוֶה וּבִתְנוּר אֵשׁ לַעֲת פָּנֶיךָ יְהוָה יִבְלַעֻם וְתֹאכְלֻם

¹¹ פְּרִימֹו מֵאֶרֶץ תֵּאֱבֹד וְזֶרַעֻם מִבְּנֵי אָדָם: [אֵשׁ:]

¹² כִּי-נָמוּ עָלֶיךָ רַעַה חֲשָׁבוּ מוֹמָה בְּלִי-יִכְלוֹ:

¹³ כִּי תִשְׁתַּחֲוֶה שִׁכְמֶם בְּמִיתְרֶיךָ תִּכְוֶנָּה עַל-פְּנֵיהֶם:

¹⁴ רִוְמָה יְהוָה בָּעֶזְךָ נִשְׁרִיָּה וְנִזְמָרָה גְּבוּרָתְךָ:

Ps 20, 3 frt 1 מִקֹּדֶשׁ || 4 ^a mlt MSS מִנְחָתֶיךָ, Hie מִנְחָתְךָ || ^b 4MSS & 5MSS & ^a al & + יְהוָה || 6 & μεγαλυνθησόμεθα || 7 & Σ Hie & בְּנִבְרִית cf 21,14 || 8 ^a >& ^a || ^b 1 c & 6MSS & μεγαλυνθησόμεθα & fortes sumus, frt 1 || 10 ^a trsp || ^b 1 c & Hie & (1) עֲנֵנוּ vel in a || Ps 21, 2 ^a >& Hie || ^b K יִגִּיל, Q יִגִּיל || 5 ^a ? dl || ^b pc MSS לַעֲלֹם || 7 1 ? || 9 prps תִּמְחִץ || 10 ^{oo} frt gl || 12 pc MSS & ^a מוֹמָה || 14 MSS & Hie גְּבוּרָתְךָ.

47 תִּי־יִהְיֶה וּבִרְוֶה צוּרִי וְיָרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעִי:
 48 הָאֵל הַגּוֹזֵן נִקְמֹת לִי וַיִּדְבֹּר עִמָּי תַּחְתִּי:
 49 מִפְּלִטִי^a מֵאֹיְבֵי אֶרֶץ^b מִן־קִמִּי תִרְוַמְמֵנִי^c מֵאִישׁ תָּמָס^d תַּצִּילֵנִי:
 50 עַל־כֵּן אֲזִידֹךָ בְּגוֹיִם יִהְיֶה וְלִשְׁמֹךְ אֲזַמְרָה:
 51 מִגְדֹּל יִשׁוּעוֹת מְלָכֹו וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְמַשִּׁיחוֹ
 לְדָוִד וְלִזְרַעוֹ עַד־עוֹלָם:
 19 לְמִנְצֶה מִזְמוֹר לְדָוִד:
 2 הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ:
 3 יוֹם לְיוֹם יִבִּיעַ אָמַר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יַחְיֶה־דִּיעַת:
 4 אֵין־אָמַר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם:
 5 בְּכָל־הָאָרֶץ וַיֵּצֵא קוֹם^a וּבִקְצֵה תָבֵל מְלִיָּהֶם
 לִשְׁמֵשׁ^b שָׁם־אָהֵל בָּהֶם^c:
 6 וְהוּא בָּחַתָּן יֵצֵא מִחֻפָּתוֹ יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֲרָח:
 7 מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם
 וְאֵין נִסְתָּר מִחֻפָּתוֹ:
 8 תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ
 עֲדוּת יְהוָה גְּאֻמָּנָה מַחְכִּימַת פִּתִּי:
 9 פִּקּוּדֵי יְהוָה יִשְׂרִים מְשֻׁמְחֵי־לֵב
 מַצֵּנֶת יְהוָה בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם:
 10 וַיֵּרָאֵת יְהוָה וַטְהוֹרֶה עוֹמֶדֶת לְעַד
 מִשְׁפָּטֵי־יְהוָה אֲמַת צִדְקוֹ יַחֲדוּ:
 11 הַנְּחַמְדִּים מְזַהֵב וּמִפְּזוֹ רַב
 וּמִתּוֹקִים מְדִבֵּשׁ וְנִנְפֶת צוּפִים:
 12 גַּם־עֲבָדָךְ נִזְתֶּר בָּהֶם בְּשִׁמְרָם עֶקֶב רַב:
 13 שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נִקְנִי:
 14 גַּם מִזִּדִּים^a חֲשֹׁךְ עֲבָדָךְ אֶל־יִמְשְׁלוּ־בִי^b
 אֲזִי אֵיתָם^c וְנִקְיִתִי מִפֶּשַׁע רַב:
 15 יִהְיֶה לְרַצּוֹן וְאִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לְבִי לִפְנֵיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

מאיבי ט 1 c || ומוציא 2S 49 || ורודד vel ומרד prps ומרד 2S 48
 אף; trsp accent || c-c cf ad 44 || 50 °- 2S invers; frt 1
 בים prps || ול^c || pl MSS || קולם 5 prps || Ps 19, 5 || יהוה בגוים לשמך
 מזרים ט 14 || 13 ? trsp a et b || 14 || 7 18MSS || עד ט || 15 Var ומפו || 7 || ביהוה
 תמיד + ט 15 || אים Var^{Ken} || 8 ב || 8

5 ^a 1 c 2S מִשְׁכְּרִי || ^b 2S^{GL} מִים || ^c 2S sine 1 || 6 2S סִבְנִי || 7 ^a 2S וַיִּשְׁמַע ||
	^b dl cf 2S 8^a 2S^Q וַיִּתְנַשֵּׁשׁ		^{b-b} 2S מוֹסְדוֹת הַשָּׁמַיִם		11 10MSS 2S וַיִּרְא							
	12 ^a 2S וַיִּשֶׁת		^{b-b} crp		^c > 2S		^d 2S סִבּוֹת		1		12 ^a 2S הִשְׁרֵת	
	13 ^a 2S בְּעֵרּוֹ גִּחְלִי		13 ^a 2S עָבִיו (6 Hie עָבִים)		14 ^a 2S							
	^b nonn MSS 6 מִשְׁ		2S מִדְּשׁ		^{c-c} dl c 6 2S		15 ^a 2S חֲצִים		^{b-b} 2S			
	^c 2S^{GL} (καὶ ἤστραπεν ἀστραπήν) cf Ps 144,6		^c 2S^Q וַיִּהָם									
	16 ^a 2S יָם		^b 2S sine 1		^c 2S בְּגִעֶרֶת		^d 2S אָפּוֹ		18 ^a 2S מֵאִיבֵי Hie			
	19 ^a 2S ל > 2S		20 ^a 2S אֲתִי		21 ^a 2S וַיֵּצֵא לְמֶרְחָב		22 ^a 2S					
	^b 2S^{GL} δόξαν (כְּבוֹד)		1		23 ^a 2S		24 2S melius וַאֲשֶׁתְּמָרָה		26 2S נִבּוֹר, frt add.			
	25 id		^b 2S^{GL}		26 2S		27 2S		28 2S		29 2S	

² מִלִּפְנֵיךְ מִשְׁפָּטִי יָצָא עֵינֶיךָ תַּחֲזִינָה מִיִּשְׂרָאֵל
³ בָּתְחִנָּה לְבִי וּפָקַדְתָּ לֵּילָה צָרָתִנִּי בִלְתַּמְצָא זְמַתִּי^a
 בִּלְיַעֲבֹר־פִּי^b: ⁴ לִפְעָלוֹת אָדָם בְּדָבָר שְׁפָתֶיךָ אֲנִי שִׁמְרָתִי^a
 אֲרַחֲתֹת פְּרִיץ^b: ⁵ תִּמְנָךְ אֲשׁוּרִי בְּמַעְגְלוֹתֶיךָ בִּלְנִמְצוֹס פְּעָמַי
⁶ אֲנִי־קִרְאתֶיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנוֹךָ לִי שָׁמַע אִמְרָתִי:
⁷ הַפְּלֵה^a חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חַוִּסִּים^b מִמֶּתֶקוֹמַיִם בְּיַמִּינֶךָ:
⁸ שִׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עֵינַן בְּצֹל כְּנָפֶיךָ תִּסְתַּרְנִי:
⁹ מִפְּנֵי רָשָׁעִים זֶה שְׁדוֹנִי אֹיְבִי בְּנֶפֶשׁ יִקְיֹפוּ עָלַי:
¹⁰ חֲלַבְמוֹ סָגְרוּ פָּיִמוּ דַּבְּרוּ בִּגְאוֹת:
¹¹ אֲשַׁרְנוּ^a עֲתָה סִבְבוּנִי^b עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת בְּאַרְצִי:
¹² דְּמִינֹו בְּאַרְצָהּ יִכְסּוּף לַטָּרֶף וְכִכְפִּיר יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים:
¹³ קוֹמָה יִהְיֶה קְדָמָה פָּנָיו הִכְרִיעָהּ פִּלְטָה נִפְשִׁי מִרָשָׁע חֲרָבָה:
¹⁴ מִמָּתִים יִדָּו וְיִהְיֶה מִמָּתִים מִחֹלֶד חֲלָקֶם בַּחַיִּים^a
 וַצִּיִּנֶךָ^b תִּמְלֹא^c בְּטַנְּם יִשְׁבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יָתָרָם לַעֲוֹלָלֵיהֶם:
¹⁵ אֲנִי בְּצֹדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּחֶלְקֶיךָ תִּמְוִנֶתְךָ:
 18 ¹ לִמְנַצֵּחַ לַעֲבֹד יִהְיֶה לְדָוִד אֲשֶׁר דָּבָר וְלִיהוָה אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה
 הַזֹּאת בְּיוֹם הַצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׂאוֹל: ² וַיֹּאמֶר
 אֶרְחֹמֶךָ יְהוָה חֲזָקִי:
³ יְהוָה יִסְלַע וּמַצּוֹדָתִי וּמַפְלָטִי^a אֵלַי צוּרִי אֶחְסֶה־בּוֹ
 מִגְּנֵי וּמִקֵּץ יִשְׁעֵי מִשְׁגָּבִי^b:
⁴ מִהָלָל אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבֵי אֲוִשָּׁע:

2 6 οἱ ὀφθαλμοί μου || 3 ^a 1 c 6ΑΣ Hie S זְמַתִּי vel זְמַתִּי et trsp accent ||
^b prb crpp || 4 ^a trsp : cf 2S 18,12, vel 1 נִשְׁמַרְתִּי || ^b prb crpp, 1 מַצּוֹדָתִי vel
 tale quid || 5 frt 1 תִּמְכּוּ vel תִּמְכּוּ אֲשׁוּרִי || 7 ^a mlt MSS הַפְּלֵה || ^b 6
 τοὺς ἐπιτίζοντας ἐπὶ σέ || 10 prps לְבָמוּ || 11 ^a mlt MSS אֲשַׁרְנוּ, 1MS
 אֲשַׁרְנוּ, 6 ἐκβαλόντες με (aram אֲשַׁרְנוּ), S laudaverunt me (אֲשַׁרְנוּ), Hie
 incedentes adversum me (id); prps יִשְׁרֹנִי || ^b K6S Hie recte סִבְבוּנִי, Q
 et mlt MSS 6 סִבְבוּנִי || 12 6 ὑπέλαβόν με = דְּמִינִי; prps דְּמִינִי c v 11 conjg ||
 13 prb c v 14 conjg || 14 ^{a-a} crpp; pro מִמָּתִים¹⁻² (Var^B מִמָּתִים) 6 ἀπὸ
 ἐχθρῶν (1 νεκρῶν = מִמָּתִי) et ἀπὸ ὀλιγῶν (sic 6^B marg), S Ἀ ἀπὸ τεθνηκότων
 bis (= מִמָּתִים), Hie a viris ... qui mortui sunt; pro חֲלָקֶם 6 חֲלָקֶם || ^b K
 וַצִּיִּנֶךָ, Q וַצִּיִּנֶךָ || ^c 6S תִּמְלֹא || Ps 18, 1 compl MSS c 2S 22,1
 וּמִכַּף || 2 ^{oo} > 2S (prps אֶרְחֹמֶךָ) || 3 ^a 15MSS 2S + לִי, sed frt dl || ^b ? dl (vel dl ?
 מִגְּנֵי) et ins וּמִן־אֹיְבֵי מִחֶמֶס תִּשְׁעֵנִי cf 2S.

15 מזמור לדוד

יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאַהֲלָהָ^a מִי־יִשְׁכֵּן בְּהַר קֹדֶשׁךָ:

²הוֹלֵךְ תָּמִים וּפָעַל צֶדֶק וְדִבֵּר אֱמֶת בְּלִבָּבוֹ:

³לֹא־יָגֵל וְעַל־לִשְׁנוֹ

לֹא־עָשָׂה לְרַעְהוּ רָעָה וְחִרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־קִרְבּוֹ:

⁴נִבְזָה וּבְעֵינָיו נִמְאָם^a וְאֵת־יְרֵאֵי יְהוָה יִכְבֹּד

נִשְׁבַּע לְהַרְעֵב^b וְלֹא יִמַר: ⁵בְּסִפּוֹ וּלֹא־נָתַן בְּנִשְׁךָ

וְשָׁחַד עַל־נֶפֶשׁוֹ לֹא לָקַח

עָשָׂה אֱלֹהִים לֹא יִמּוּט לְעוֹלָם:

16 מִכְתָּם לְדָוִד

שְׁמַרְנִי אֵל כִּי־חִסִּיתִי בְךָ: ²אֲמַרְתָּ לְיְהוָה אֲדֹנָיִי אֵתָה מְזֻבָּתִי בִלְ

עֲלֶיךָ: ³לְקַדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בְּאֶרֶץ הַמָּוָה וְאֲדִירֶי^a כָּל־חֲפָצֵי־בָם: ⁴וַיִּרְבּוּ^a

עַצְבוֹתָם^b אַחֲרֵי מָתָרוֹ^b

בִּלְ־אִסְיֹד נִסְכִּיהֶם מִנֶּחֱם וּבִלְ־אֲשָׂא אֶת־שְׁמוֹתֶם עַל־שִׁפְתָי:

⁵יְהוָה מִנֵּת־חֲלָקִי וְכוֹסִי אֵתָה תוֹמִיד גְּזֹרְלִי:

⁶חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בְנִעִימִים אֶף־נָחֲלֹת שִׁפְרָה עָלַי:

⁷וְאֶבְרַךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֶף־לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְלִיזוֹתַי:

⁸שְׁוִיתִי יְהוָה לִנְגִדִי תָמִיד כִּי מִימִינִי בִלְ־אֲמוּט:

⁹לִכְנֹן וְשִׁמְחָה^a לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי^b אֶף־בְּשָׁוִי יִשְׁכֵּן לְבַטַּח:

¹⁰כִּי וְלֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידֶיךָ לְרֹאוֹת שָׁחַת:

¹¹תוֹדִיעֵנִי אֶרֶח חֲתִים שִׁבַּע שְׁמַחוֹת אֶת־פְּגִידָךְ

נַעֲמֹת בִּימִינֶךָ נָצַח:

17 תַּפִּלָּה לְדָוִד

שְׁמַעַה יְהוָה וְצֹדֵק הַקְּשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה תַּפִּלָּתִי בְּלֹא

Ps 15, 1 ^a compl MSS בְּאַהֲלָהָ || ^b 46MSS 6S Hie וְיָמִי || 3 frt 1 subst ||

4 ^a 6 πονηρεύομενος = מַרַע vel sim; prb recte || ^b 6 τῷ πλησίον αὐτοῦ =

אֲדֹנִי || Ps 16, 2 ^a nonn MSS אֲמַרְתִּי vel אֲמַרְתָּ ut recte 6S Hie || ^b אֲדֹנִי

vel לִיהוָה frt dl || ^c Σ Hie 6 non sine te, prps בְּלִעְדֶּיךָ; cf ad v 3 ||

3 ^a 9MSS אֲדִירִי sine 1 || ^b v 3 crpp; 6 τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ

ἐθαυμάστωσεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς = לְקַדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרְצָה

בְּלִיעַל כָּל־קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר et v 3 בִּלְ־עֲלֶיךָ prps pro הַמָּוָה הַאֲדִירִי כָל חֲפָצָיו בָּם

וְאֲחֵרִים... || ^a 4 6S || ^{b-b} prb crpp; prps... || 4 ^a 6S || ^b בְּהַרְוֹ הַמָּוָה וְאֲדִירִים כָּל־חֲפָצָיו בָּם

|| 5 prb 1 תוֹמִיד, al תוֹסִיף || 6 6S || 9 ^a MSS וְשִׁמְחָה || 9 ^a MSS || 10 K חֲסִידֶיךָ, Q, mlt MSS Vrs חֲסִידֶיךָ || 11 6S || Ps 17, 1 6

cf 7,6 || 10 K חֲסִידֶיךָ, Q, mlt MSS Vrs חֲסִידֶיךָ || 11 6S || Ps 17, 1 6

δικαιοσύνης μου, A Hie צֹדֵק.

13 על-מה נאץ רשע ואלהים אמר בלבז לא תדרש:

(ר) 14 ראתה כִּי^a אתה וְעַמְּל וְכַעַס^b תביט לתת בְּיָדָךְ^b עליך יענב חלכה^c יתום^d אתה והיית עוזר^e:

(ש) 15 שבר זרוע רשע ורַע^a תדרוש^b רשעו בל-תמצא^c:

16 יהיה מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו:

(ת) 17 תאות עניים^a שמעת יהוה^b תכין לִבָּם^b תקשיב אזנה:

18 לשפט יתום וְיָד בל-יוסף עוד לערץ אנוש מן-הארץ:

11 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד

ביהוה וחסיתי איך תאמרו לנפשי נדודי^b הרבם צפור:

2 כִּי הנה הרשעים ידרכון קשת כוננו חצם על-יתר לירות במו-אפל לישרי-לב:

3 כִּי השתות יהרסון צדיק מה-פעל:

4 יהוה ובהיכל קדשו יהוה בשמים כסאו

עיניו יחזו עפעפיו יבחנו בגן אדם:

5 יהוה צדיק יבחן ורשע ואתב חמס שנאה נפשו:

6 במטר על-רשעים פחים^a אש וגפרית^b ורוח זלעפות מנת

7 כִּי-צדיק יהוה צדקות אהב ישר יחזו פנימו: [כוסם:

12 לַמְנַצֵּחַ עַל-הַשְּׂמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד:

2 הושיעה יהוה כִּי-גמר חסיד^a כִּי-פסו^b אמונים מבני אדם:

3 שווא וידברו איש את-רעהו שפת חלקות בלב ולב ידברו:

4 יכרת יהוה כל-שפתי חלקות לשון מדברת גדלות:

5 אשר אמרו וללשננו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו:

6 משד עניים מאנקת אביונים עתה אקום יאמר יהוה

אשית בלשע יפית לו:

14 ^a frt dl || ^b compl MSS 55 בְּיָדֶיךָ || ^c cf 8^c || ^d prps ויתום c a conjg;

frt a et b trsp || ^e frt l עזרו || 15 ^a trsp a c 5 Hie || ^b Var Q תִּדְרֹשׁ || ^c prps

ימצא cf AS || 16 10MSS 5 לעולם || 17 ^a 2MSS עניים || ^{b-b} 5 τὴν ἐτοιμασίαν

τῆς καρδίας αὐτῶν; prb subst latet || 18 frt dl || Ps 11, 1 ^a 5 + מִזְמוֹר ||

^b K נודו, Q et compl MSS Vrs נודי || ^c Vrs כמו הר vel ב הרים || 2 5 βέλη =

חצים || 4 5AB al + εἰς τὸν πένητα, 5 Pap Lond 5^h + εἰς τὴν οἰκουμένην, frt

l לחלד || 5 1 frt c 5 וְרַשֵׁעַ || יבחן צדיק וְרַשֵׁעַ || 6 ^a Σ ἀνθρακας, l פחמי vel פחמי

c אש conjg || ^b frt dl, cf Gn 19,24 || Ps 12, 2 ^a prps חסד || ^b prps אפסו;

pc MSS פצו || 3 compl MSS אל, 5 πρὸς || 5 5 τὴν γλῶσσαν ἡμῶν = S;

prps לשננו sine ל || 6 5 παρησιάζομαι ἐν αὐτῷ, Σ ἐμφανές, S aperte;

prps אופיע לו.

- (ט) ¹⁶ מִכְּעֵי גִזִּים בְּשָׁחוֹת עָשָׂו בְּרָשָׁת-זֵוֹ טָמְנוּ גְלִבֵּה רַגְלָם:
¹⁷ גִּזְדָּע וַיְהִיָּה מִשְׁפָּט עָשָׂה אֲבִפְעַל בְּפִיּוֹ נֹקֵשׁ רָשָׁע הַגִּזְיוֹן סָלָה:
 (י) ¹⁸ יָשׁוּבוּ רָשָׁעִים לְשֹׂאוֹלָה אֲכָל-גִּזִּים שְׂכַחֲתִי אֱלֹהִים:
 (כ) ¹⁹ כִּי לֹא לִנְצַח יִשְׁכַּח אֲבִיוֹן תִּקְנֹת עֲנוּיִם תֹּאבֵד לְעַד:
²⁰ קִיָּמָה יִהְיֶה אֶל-יַעַז אֲנֹשׁ יִשְׁפֹּטוּ גִזִּים עַל-פָּנָיו:
²¹ שִׁיתָה יְהוָה מוֹרָה לָהֶם יִדְעוּ גִזִּים אֲנֹשׁ הֵמָּה סָלָה:
 (ל) ¹⁰ אֲלֵמָה יִהְיֶה תַעֲמֹד בְּרָחוֹק תִּתְעַלִּים לְעֵתוֹת בְּצָרָה:
² בְּגִיאֹת רָשָׁע וְלֹק עֲנִי יִתְפָּשׂוּ וּבְמִזְמוֹת זֵו חֲשָׁבוּ:
³ כִּי-הִלֵּל רָשָׁע עַל-תִּמְנוֹת נַפְשׁוֹ וּבִצְעַ בִּרְךְ:
 נֶאֱמַר וַיְהִיָּה: ⁴ רָשָׁע כְּגִבְהָ אָפֹז בִּלְיִדְרָשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל-מִזְמוֹתָיו:
⁵ יִחִילֹה דְרָכּוֹ וּבְכָל-עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיהָ מִגִּגְדּוֹ
 כָּל-לְוִירָיו יִפֹּחַ בָּהֶם: ⁶ אָמַר בְּלִבּוֹ בִּלְאֻמָּז
 לָרֹד וְלֹד אֲשֶׁר לֹא-בָרַע:
 (פ) ⁷ אֵלֶּה וַיְהִי מִלֵּא וּמִרְמוֹת וְתֵדָה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמַל וְאָנוּן:
⁸ יִשָּׁב וּבְמִמְאָרֵב חֲצִירִים בְּמִסְתָּרִים יִהְיֶה נָקִי עֵינָיו לֹחֲלֵכָה
 יִצְפְּנוּ:
⁹ יִאֲרֵב בְּמִסְתָּר וּכְאֲרִיָּה בְּסִפָּה יִאֲרֵב לִחְטוֹף עֲנִי יִחַטֵּף עֲנִי:
¹⁰ וְדָבָה יִשָּׁח וְנִפֹּל בְּעֲצוּמָיו חֲלָקָאִים: [בְּמִשְׁכּוֹ בְּרִשְׁתּוֹ:
¹¹ אָמַר בְּלִבּוֹ שְׂכַח אֵל הַסִּתִּיר פָּנָיו בִּלְרָאָה לִנְצַח:
 (ק) ¹² קִיָּמָה יִהְיֶה אֵל נִשְׂא יֶדְךָ אֶל-תִּשְׁכַּח עֲנוּיִם:

16 ^a frt vb exc || ^b stich exc; ? v 21 huc trsp || 17 ^{a-a} prps || 18 ^a frt vb || 19 ^a K עֲנוּיִם, Q עֲנוּיִם || ^b frt dl || 20 ^a 9MSS מוֹרָה; 5S מוֹרָה; frt l שְׁמֵרָה (141,3) || ^b frt dl || Ps 10, 1 ^a Ps 10 c 5 et 4MSS c Ps 9 conjg || ^b מְרָחוֹק || ^c 1 תִּתְעַלִּים || 2 ^a frt l יִתְפָּשׂוּ || ^d trsp : || ^b frt l חֲשָׁב || 3 ^a 5S הִלֵּל || ^{b-b} frt l נִפְשׁוֹ בִצְע || ^c תִּמְנוֹת || ^d 5S בִּרְךְ || 4 ^a v 4—10 crrp || ^b compl MSS כְּגִבְהָ || 5 ^a pc MSS 5S יִחִילֹה; frt l אֲשֶׁר ante v 7 habet || 7 ^a frt dl || ^{b-b} prps מִלֵּא מִרְמוֹת || ^c Var וְתֵדָה || 8 ^a prps חֲלָקָה a || ^b Hie לְהִרְגָה || ^c pr לְחִילָה; 1 c 5 (τόν πένητα) 5S חֲלָקָה a || ^d prps יִצְפְּנוּ cf 37,32 (5 ἀποβλέπουσιν) || 9 ^a frt dl || ^{b-b} frt dl || ^c 10 ^a K וְדָבָה vel וְדָבָה cf ΑΣ θαλασθεῖς, Hie et confRACTUS, Q וְדָבָה c 5, cf 5 ταπεινώσει αὐτόν || ^b 5 ἐν τῷ αὐτόν κατακυριεύσαι = בְּעֲצָמוֹ || ^c pro כְּאִים תִּל; 1 חֲלָקָה a חֲלָקָאִים || 8, vel 5 (אִים) dittogr || 11 frt post אֵל trsp || 12 ^a 5A אֵל || prps דָּךְ (= תִּשָּׁח) || ^b K עֲנוּיִם, Q עֲנוּיִם; prb vb exc.

- 3 מִפִּי עוֹלָיִם וַיִּגְדִּים יִסְדֹּתָי עַל לְמַעַן צוֹרְרִי
 לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם:
 [פּוֹגְגָתָה: 4 כִּי־אַרְאֶה שְׁמִידָה מַעֲשֵׂה אֲצַבְעֶיךָ יָרַח וְכּוֹכָבִים אֲשֶׁר
 5 מִה־אֲנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרוּ וּבֶן־אָדָם כִּי תִפְקְדֻנוּ:
 6 וְתִחַסְרֶהוּ מַעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תִּעְטְרֶהוּ:
 7 תִּמְשִׁילֶהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כָּל שְׂתָה תַּחַת־רַגְלָיו:
 8 צִנְיָהּ וְאַלְפִים כָּלָם וְזֶם בְּהִמּוֹת שָׁרֵי:
 9 צַפֵּר שָׁמַיִם וְדַגֵּי הַיָּם עֹבֵר אֲרָחוֹת יַמִּים:
 10 יִהְיֶה אֲדִיגִנוּ מִה־אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:
 9 לְמִנְצַח עַל־מוֹת לִבִּי מִזְמוֹר לְדָוִד:
 (א) 2 אוֹדָה יְהוָה בְּכָל־לֵב וְאִסְפָּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ:
 3 אֲשַׁמְחָה וְאֶעֱלֶצֶה בְּךָ אֲזַמְרָה שְׁמֶךָ עֲלִיזֹן:
 (ב) 4 בְּשׁוּב־אוֹיְבֵי אַחֲרֵי וּבְשָׁלוֹ וְיֵאבְדוּ מִפְּנֶיךָ:
 5 כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי יִשְׁבֹּת לְכֹסֶף שׁוֹפֵט צֶדֶק:
 (ג) 6 גִּעְרָתָ גּוֹיִם אֲבִדְתָּ רָשָׁע שְׁמֶם מְחִיתָ לְעוֹלָם וְעַד:
 7 הָאוֹיֵב וַתִּמּוּ חֲרָבוֹתָ לִנְצַח וְעָרִים נִתְשַׁתְּ אֲבָד זָכָרָם^d
 (ה) 8 הַמָּה: 8 וַיִּהְיֶה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לְמִשְׁפָּט כֶּסֶף:
 9 וְהוּא יִשְׁפֹּט־תֵּבֶל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֲמִים בְּמִישְׁרִים:
 (ו) 10 וַיְהִי יְהוָה מִשְׁגָּב לְדָוִד מִשְׁגָּב לַעֲתוֹת בְּצָרָה:
 11 וַיִּבְטְחוּ בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עֲזַבְתָּ דְרָשֶׁיךָ יְהוָה:
 (ז) 12 וַיִּזְמְרוּ לַיהוָה יֵשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו:
 13 כִּי־דִרְשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא־שָׁכַח צַעֲקַת עֲנִיִּים:
 (ח) 14 תִּחַנְּנִי יְהוָה וְרָאֵה עֲנִיִּי מִשְׁנֹאֵי^b מְרוֹמָי מִשְׁעָרֵי־מוֹת:
 15 לְמַעַן אִסְפָּרָה כָּל־תִּהְלֵתֶיךָ בְּשַׁעְרֵי בַת־צִיּוֹן אֲגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ:

4 Or 66 מַעֲשֵׂי || 7 mlt MSS בְּמַעֲשֵׂה || 8 17MSS צִנְיָה || 9 Hie מִים ||
 Ps 9, 1 ~ sim Σ Hie; mlt MSS על־עַל־מוֹת לִבִּי, Εβρ^h αλμωθ βεν, 6 ὑπὲρ τῶν
 κρυφίων τοῦ υἱοῦ = לִבִּי, ΑΘ (עַל־עַל־מוֹת לִבִּי) || 6 frt dl; stich
 prb exc || 7 ^a 6MSS et 66 חֲרָבוֹת, Εβρ^h αρβωθ || ^b prps שָׁרֵשׁ || ^c compl
 MSS נִמְשַׁת || ^d totus vs crpp; 1 frt שָׁרֵשׁ : . . . . שָׁרֵשׁ || ^e prb אֲבָדוּ vel sim vb
 exc; trsp : cf ^d || 8 frt dl; al c vs 7 conjg || 9 ~ IMS 8 וְלֹא־מִים || 10 Var
 מִשְׁגָּב || 11 frt dl || 13 K עֲנִיִּים, Q עֲנִיִּים || 14 ^a compl MSS תִּחַנְּנִי || ^b prps
 מְרוֹמָי, c 14b conjg et dl מְרוֹמָי || 15 1 c compl MSS תִּהְלֵתֶךָ, al c Vrs
 תִּהְלֵתֶךָ; post צִיּוֹן trsp ?.

9 סורו ממני כל־פְּעָלִי אֲנִי כִי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בְּכִי:

10 שָׁמַע יְהוָה תַּחֲנֻנִּי יְהוָה תַּפְּלִי יָקָח:

11 יִבְשׁוּ וַיִּבְהֲלוּ מֵאֵד כָּל־אֹיְבֵי יִשְׁבּוּ וַיִּבְשׁוּ רַגְעַ:

7 1 שְׁנִיזֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דְּבָרֵי־כֹחַ בֵּן־יְמִינִי:

2 יְהוָה אֱלֹהֵי בְּךָ חֲסִיתִי הוֹשִׁיעֲנִי מִכָּל־רָדְפִי וְהַצִּילֵנִי:

3 בֵּן־יְמִינִי כְּאִרְיָה גִפְשִׁי פָּרַק וְאִין מִצִּיל:

4 יְהוָה אֱלֹהֵי אִם־עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יִשְׁעוֹל בְּכַפִּי:

5 אִם־גִּמְלַתִּי שְׁלֹמִי^a רַע וְאַחֲלָצָה^b צוֹרְרִי^c רִיקָם:

6 יִרְדָּה^a אוֹיְבִי גִפְשִׁי וַיִּשַׁג וַיִּרְמָם לְאַרְץ־חַיִּי

וּכְבוֹדִי^b וְלַעֲפָר יִשְׁכֵּן סֵלָה: [צוֹיֹת:

7 קְוִימָה יְהוָה וּבְאַפָּךְ הִנָּשָׂא בַּעֲבֻרֹת צוֹרְרֵי וְעוֹרָה אֱלִי^a מִשְׁפָּט^b

8 וְעַד־תָּלֵאמִים תִּסְוִבֶבְךָ וְעָלֶיָּה לְמָרוֹם שׁוּבָה: 9 יְהוָה יִדָּן עֲמִים

שְׁפָטֵנִי יְהוָה בְּצִדְקִי וּכְתָמִי עָלַי:

10 וַיִּגְמַר־נָא רַע וְרָשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צִדִּיק

וּבְחִן^b לְבוֹת וּכְלִיזֹת אֱלֹהִים צִדִּיק:

11 מִגִּנִּי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל־לִב:

12 אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צִדִּיק וְאֵל זֶעֶם בְּכָל־יוֹם:

13 אִם־לֹא יֵשׁוּב חֲרָבֹו יִלְטוּשׁ קִשְׁתּוֹ וְרֶדֶךְ וַיִּכְוֶנְנָה:

14 וְלוֹ הִכִּין כָּל־יְמֹות חֲצִיזֹ לְדִלְקִים וַיַּעַל:

15 הִנֵּה יַחֲבֵל־אֲנִי וְהָרָה עֲמָל וַיֵּלֶד שָׁקֶר:

16 בָּזֹר בָּרָה וַיַּחֲפְּרֶהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת וַיַּעַל:

17 יֵשׁוּב וַעֲמָלוֹ בְּרָאשׁוֹ וְעַל קֶדְקֹדֹ חֲמָסֹו יִרֶד:

18 אוֹרָה יְהוָה בְּצִדְקוֹ וְאִזְמֶרָה שֵׁם־יְהוָה עָלִינוֹ:

8 1 לְמִנְצָת עַל־הַנְּתִית מִזְמוֹר לְדָוִד:

2 יְהוָה אֲדַגִּינוּ מֶה־אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל־הָאָרֶץ

אֲשֶׁר תִּגְהַ הַיּוֹדֶךְ עַל־הַשָּׁמַיִם:

11 prb dl (c ?) || Ps 7, 1 6ΑΣΘ Hie בּוֹשִׁי cf 2S 21,21ss || 3 אין פָּרַק 6 || 5 ^a 6 Hie שׁוֹלְמִי || ^b 5C וְאַחֲלָצָה || ^c 6 Hie צוֹרְרִי || 6 ^a sic M; l יִרְדָּה (c pl MSS) vel יִרְדָּה || ^b 1 ? וּכְבָּדִי || 7 ^a 6 וְאֵלִי || mtr cs ante הִנָּשָׂא וְעוֹרָה אֱלִי || 8 prps שָׁבָה; mtr v 7—9a incert || trsp? || ^b 6 ἐν προστάγματι ψ = 8 || 8 prps שָׁבָה; mtr v 7—9a incert || 10 ^a prb l יִגְמַר || ^b 1 > 6ΑΣΘ Hie || 14 6 τοῖς καιομένοις = 8 || 15 ? > 6 || Ps 8, 1 6Σ Hie הַנְּתִית || 2 crrp; 6 ὅτι ἐπῆρθη, Hie qui posuisti, 5C qui dedisti.

3 תִּקְשִׁיבָה לְקוֹל שׁוֹעִי מִלְכִּי וְאֵלֶּי
 כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלֵּל: 4 יְהוָה בִּקְרָא תִשְׁמַע קוֹלִי
 בִּקְרָא אֶעֱרֹךְ־לָךְ וְאַצְפֶּה^b:
 5 כִּי וְלֹא אֶל־חֶפְזִין רָשַׁע אֶתָּה לֹא יִגְרֹךְ רַע:
 6 לֹא־יִתְצַבּוּ הַזִּלְלִים לִגְדֵי עֵינֶיךָ
 שִׁנְאָתָה כָּל־פַּעְלֵי אָוֶן: 7 תִּצְאֹבֵד דְּבָרִי כְּזָב
 אִישׁ־דְּמִים וּמִרְמָה יִתְעַב וְיִהְיֶה:
 8 וְאֲנִי בִּרְב חֶסֶדְךָ אֶבּוֹא בֵיתְךָ
 אֲשַׁתְּחֶה אֶל־הַיְכָל־קֹדֶשְׁךָ בִּירְאָתְךָ:
 9 יְהוָה וְנִחַנִּי בְצִדְקָתְךָ לְמַעַן שׁוּרְרֵי
 הַיָּשָׁר^a לִפְנֵי^b דְּרָכְךָ^c:
 10 כִּי אֵין בְּפִיָּהּ נְכוֹנָה קֶרֶבָם הֲנוֹת
 קִבְּר־פְּתוּחַ גִּרְגָם לְשׁוֹנָם יִחְלִיקוּן:
 11 הָאֲשִׁימָם וְאֱלֹהִים יִפְלֹא מִמַּעַצְוֹתֵיהֶם
 בִּרְב פִּשְׁעֵיהֶם הִדִּיחָמוּ כִּי־מָרוּ בָךְ:
 12 וַיִּשְׁמָחוּ כָל־חֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יִרְגְּנוּ
 וְתִסַּךְ^a עֲלֵימוֹ^b וַיַּעֲלֶצוּ בָךְ אֲהַבֵּי שְׁמֶךָ:
 13 כִּי־אֶתָּה תִּבְרָךְ צְדִיק יְהוָה^a כְּצִנְה^b רָצוֹן תַּעֲטֹרְנוּ:
 6 לְמַנְצָח בְּנִינֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד:
 2 יְהוָה אֶל־בְּאֶפְסֶךָ תִּזְכִּיחֵנִי וְאֶל־בְּחִמָּתְךָ תִּסְרְנֵנִי:
 3 חַגְנֵנִי יְהוָה כִּי אֶמְלֹל אָנֹכִי רַפְּאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהַלֹּו עַצְמִי:
 4 וְנִפְשִׁי נִבְהַלָה מְאֹד וְאַתָּה יְהוָה עַד־מָתִי:
 5 שׁוּבָה יְהוָה חֲלָצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חֲסֶדְךָ:
 6 כִּי אֵין בְּמִית זִכְרְךָ בְּשָׂאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ:
 7 יִגְעָתִי וּבְאֻנָּתִי^a:
 אֲשַׁחֲהָ בְּכָל־לַיְלָה מִמָּתִי בְּדִמְעָתִי עֵרְשִׁי אִמְסָה:
 8 עֲשִׂשָׁה מִכַּעַם עֵינֵי עֲתָקָה^a בְּכָל־צוּרֵי:

4 ^{a-a} frt dl יהוה et conjg בקר c אֶתְפִּי^b || ^b prb vb exc || 5 frt dl || 7 frt
 dl || 9 ^a K הוֹשֵׁר Q תִּישֵׁר || ^b 2MSS 6^{AB} al לִפְנֵיךָ || ^c 6^{AB} al דְּרָכֶיךָ || prb vb
 exc || 10 l c Vrs בְּפִימוֹ || 11 6 Hie בִּרְב || 12 ^a l תִּסַּךְ sine ן vel חֲסֶד ||
^b trsp א || 13 ^a frt dl || ^b prps בְּצִנְיִי frt dl || ^c Var^G תַּעֲטֹרְנוּ || Ps 6,
 3 prb dl || 5 prb dl || 6 6 זִכְרְךָ || 7 prb vb exc || 8 ^a Vrs עֲתָקָתִי || ^b prps
 בְּכָל־מָת.

תהלים. PSALMI.

- 1° אֲשֶׁר־יֵאָמֵר אֱלֹהִים אֲשֶׁר־לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רָשָׁעִים
וּבַדְרֹךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשָׁב לָצִים לֹא יָשָׁב:
2 בְּיָאֵם בְּתוֹרַת יְהוָה חָפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְלֵילָה:
3 וְיִהְיֶה כַּעֵץ שְׁתוּל עַל-פְּלִגֵּי מַיִם
אֲשֶׁר פָּרִיזוּ יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֲלֵהוּ לֹא-יִבּוֹל
וְכָל אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ:
4 לֹא-יָבֹן הָרָשָׁעִים^a
כִּי אִם-כֹּפֶמֶץ אֲשֶׁר-תִּדְפְּנוּ רוּחַ^b:
5 עַל-יָבֹן וְלֹא-יִקְמוּ רָשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲנַת צְדִיקִים:
6 כִּי-יִזְדַּע יְהוָה דֶּרֶךְ^a צְדִיקִים וְדֶרֶךְ רָשָׁעִים תִּאבֹּד^b:
7 לָמָּה רָגִשׁוּ גוֹיִם וְלֵאמֹים יִהְיוּ-רִיק:
8 יִתְיַצְּבוּ^a מַלְכֵי-אַרְצֵי וְרוֹזְנִים גּוֹסְדוּ^b יִיחַד
עַל-יְהוָה וְעַל-מְשִׁיחוֹ^c:
9 גִּנְתָּקָה אֶת-מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנִשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ:
10 יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק אֱדֹנָי וְלַעֲג־לָמוֹ:
11 אֲזַי יִדְבֹּר אֱלֹהֵימוֹ בְּאָפוֹ וּבִקְרוֹנוֹ יִבְהַלְמוֹ:
12 גִּבְּאוֹ^a נִסְכָּתִי מִלְכֵי^a עַל-צִיּוֹן הִר-קֹדְשִׁי^b:
13 אֲסַפְּרָה אֶל חֶק יְהוָה^a
14 אֲמַר אֱלֹהֵי^b בְּנֵי אָתָּה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדָּתִיךָ:
15 שְׂאֵל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ^b וְאֶחָתֶךָ אֶפְסִי-אַרְצִי^a:

Ps 1, 1 mtr incert || 2 prps בִּירָאת || 3 > Jer 17,8 || 4^a ב לא כן + || 5^b יתיעצו || 6^a prps יהמו || Ps 2, 1 prps יאבד || 1^b || 6^a frt dl || 6^b מפני הארץ +
cf 83,4 || 6^{a-a} || 6^b prps נועדו || 3^{c-c} frt add || 3 Or מפני || 4 mlt MSS יהוה || 7^{a-a} trsp קדשו || 7^b Hie (נפקתי מלכו ?) || 8^a frt vb exc et || 8^{b-b} prps אמרתי || 8^b frt vb exc et || 8^{b-b} dl (vel dl מ' שאל).

10 הָבִיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹזֵר וַיְהִי
 טָרֶף בְּבֵיתִי וּבְחֲנוּנֵי נָא בָּזֹאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת־אֲרָבוֹת הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בִּרְכָה
 עַד־בְּלִי־דֵי: 11 וְגַעַרְתִּי לָכֶם בְּאֹכֹל וּלֹא־יִשְׁחַת לָכֶם
 אֶת־פְּרֵי הָאֲדָמָה וּלֹא־תִשְׁכַּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: 12 וְאַשְׁרֹו אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם
 כִּי־תִהְיוּ אִתָּם אֶרֶץ חֹפֶץ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ׀
 13 חֲזֹקוּ עָלַי דְּבָרֵיכֶם אָמַר יְהוָה וְאַמְרָתֶם מִה־נִּדְבַרְנוּ עֲלֵיךְ:
 14 אֲמַרְתֶּם שׁוּא עֲבַד אֱלֹהִים וּמִה־בָצַע כִּי שִׁמְרָנוּ מִשְׁמֶרֶתוֹ
 וְכִי הִלְכְנוּ קִרְרָנִית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת: 15 וְעַתָּה אֶנְחֶנוּ מֵאֲשָׁרִים
 גַּם־נִבְנֵנו עֲשֵׂי רָשָׁעָה גַם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמְלְטוּ: [זָרִים
 16 אֲזֹא נִדְבַרְנוּ וַיֵּרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע
 וַיִּכְתַּב סֵפֶר זִכְרוֹן לִפְנֵי: 17 לִירָאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שָׁמוֹ:
 17 וַיְהִי לִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה סִגְלָה
 וְחִמְלַתִּי עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר יַחְמַל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הָעֶבֶד אֹתוֹ:
 18 וְשִׁבְתֶּם וַיֵּרְאוּ אִתָּם בֵּין צָדִיק לְרָשָׁע בֵּין עֶבֶד אֱלֹהִים לְאִשָּׁר לֹא
 19 כִּי־הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בְּעַר פֶּתַחנֹור וַיְהִי כָל־זָרִים ׀ עֲבָדוֹ: ׀
 וְכָל־עֹשֶׂה רָשָׁעָה קֵשׁ וְלֹהֹט אִתָּם הַיּוֹם הַבֹּא
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא־ יַעֲזֹב לָהֶם שָׂרֵשׁ וְעֵנָף:
 20 וַיִּזְרְחָה לָכֶם יֵרָאֵי שְׁמִי שָׁמַשׁ צִדְקָה וּמִרְפָּא בְּכִנְפֶיהָ
 וַיַּצְאֲתֶם וּפְשָׁתֶם בְּעֹגְלֵי מִרְבָּק:
 21 וְעֹפּוֹתֶם רָשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֲפֹר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם
 בַּיּוֹם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ׀
 22 וְזָכְרוּ תִזְכֹּרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ
 בַּחֲרֹב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים:
 23 הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת אֱלִיָּה הַנָּבִיא
 לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:
 24 וְהָשִׁיב לִב־אֲבוֹת עַל־בָּנִים וְלִב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם
 פֶּן־אֲבֹא וְהִכֹּתִי אֶת־הָאָרֶץ תְּרוֹם:

10 add? || 13 dl? || 14 frt l מפניו (dl יהוה צבאות) || 15 1? || 16 a ⑥ ταῦτα (כה vel בואת) || 17 dl? || 18 1? || 19 frt l c ⑥ יעזוב || 20 > 21 || 22 1? || 23 1? || 24 1? || 25 1? || 26 1? || 27 1? || 28 1? || 29 1? || 30 1? || 31 1? || 32 1? || 33 1? || 34 1? || 35 1? || 36 1? || 37 1? || 38 1? || 39 1? || 40 1? || 41 1? || 42 1? || 43 1? || 44 1? || 45 1? || 46 1? || 47 1? || 48 1? || 49 1? || 50 1? || 51 1? || 52 1? || 53 1? || 54 1? || 55 1? || 56 1? || 57 1? || 58 1? || 59 1? || 60 1? || 61 1? || 62 1? || 63 1? || 64 1? || 65 1? || 66 1? || 67 1? || 68 1? || 69 1? || 70 1? || 71 1? || 72 1? || 73 1? || 74 1? || 75 1? || 76 1? || 77 1? || 78 1? || 79 1? || 80 1? || 81 1? || 82 1? || 83 1? || 84 1? || 85 1? || 86 1? || 87 1? || 88 1? || 89 1? || 90 1? || 91 1? || 92 1? || 93 1? || 94 1? || 95 1? || 96 1? || 97 1? || 98 1? || 99 1? || 100 1? || 101 1? || 102 1? || 103 1? || 104 1? || 105 1? || 106 1? || 107 1? || 108 1? || 109 1? || 110 1? || 111 1? || 112 1? || 113 1? || 114 1? || 115 1? || 116 1? || 117 1? || 118 1? || 119 1? || 120 1? || 121 1? || 122 1? || 123 1? || 124 1? || 125 1? || 126 1? || 127 1? || 128 1? || 129 1? || 130 1? || 131 1? || 132 1? || 133 1? || 134 1? || 135 1? || 136 1? || 137 1? || 138 1? || 139 1? || 140 1? || 141 1? || 142 1? || 143 1? || 144 1? || 145 1? || 146 1? || 147 1? || 148 1? || 149 1? || 150 1? || 151 1? || 152 1? || 153 1? || 154 1? || 155 1? || 156 1? || 157 1? || 158 1? || 159 1? || 160 1? || 161 1? || 162 1? || 163 1? || 164 1? || 165 1? || 166 1? || 167 1? || 168 1? || 169 1? || 170 1? || 171 1? || 172 1? || 173 1? || 174 1? || 175 1? || 176 1? || 177 1? || 178 1? || 179 1? || 180 1? || 181 1? || 182 1? || 183 1? || 184 1? || 185 1? || 186 1? || 187 1? || 188 1? || 189 1? || 190 1? || 191 1? || 192 1? || 193 1? || 194 1? || 195 1? || 196 1? || 197 1? || 198 1? || 199 1? || 200 1? || 201 1? || 202 1? || 203 1? || 204 1? || 205 1? || 206 1? || 207 1? || 208 1? || 209 1? || 210 1? || 211 1? || 212 1? || 213 1? || 214 1? || 215 1? || 216 1? || 217 1? || 218 1? || 219 1? || 220 1? || 221 1? || 222 1? || 223 1? || 224 1? || 225 1? || 226 1? || 227 1? || 228 1? || 229 1? || 230 1? || 231 1? || 232 1? || 233 1? || 234 1? || 235 1? || 236 1? || 237 1? || 238 1? || 239 1? || 240 1? || 241 1? || 242 1? || 243 1? || 244 1? || 245 1? || 246 1? || 247 1? || 248 1? || 249 1? || 250 1? || 251 1? || 252 1? || 253 1? || 254 1? || 255 1? || 256 1? || 257 1? || 258 1? || 259 1? || 260 1? || 261 1? || 262 1? || 263 1? || 264 1? || 265 1? || 266 1? || 267 1? || 268 1? || 269 1? || 270 1? || 271 1? || 272 1? || 273 1? || 274 1? || 275 1? || 276 1? || 277 1? || 278 1? || 279 1? || 280 1? || 281 1? || 282 1? || 283 1? || 284 1? || 285 1? || 286 1? || 287 1? || 288 1? || 289 1? || 290 1? || 291 1? || 292 1? || 293 1? || 294 1? || 295 1? || 296 1? || 297 1? || 298 1? || 299 1? || 300 1? || 301 1? || 302 1? || 303 1? || 304 1? || 305 1? || 306 1? || 307 1? || 308 1? || 309 1? || 310 1? || 311 1? || 312 1? || 313 1? || 314 1? || 315 1? || 316 1? || 317 1? || 318 1? || 319 1? || 320 1? || 321 1? || 322 1? || 323 1? || 324 1? || 325 1? || 326 1? || 327 1? || 328 1? || 329 1? || 330 1? || 331 1? || 332 1? || 333 1? || 334 1? || 335 1? || 336 1? || 337 1? || 338 1? || 339 1? || 340 1? || 341 1? || 342 1? || 343 1? || 344 1? || 345 1? || 346 1? || 347 1? || 348 1? || 349 1? || 350 1? || 351 1? || 352 1? || 353 1? || 354 1? || 355 1? || 356 1? || 357 1? || 358 1? || 359 1? || 360 1? || 361 1? || 362 1? || 363 1? || 364 1? || 365 1? || 366 1? || 367 1? || 368 1? || 369 1? || 370 1? || 371 1? || 372 1? || 373 1? || 374 1? || 375 1? || 376 1? || 377 1? || 378 1? || 379 1? || 380 1? || 381 1? || 382 1? || 383 1? || 384 1? || 385 1? || 386 1? || 387 1? || 388 1? || 389 1? || 390 1? || 391 1? || 392 1? || 393 1? || 394 1? || 395 1? || 396 1? || 397 1? || 398 1? || 399 1? || 400 1? || 401 1? || 402 1? || 403 1? || 404 1? || 405 1? || 406 1? || 407 1? || 408 1? || 409 1? || 410 1? || 411 1? || 412 1? || 413 1? || 414 1? || 415 1? || 416 1? || 417 1? || 418 1? || 419 1? || 420 1? || 421 1? || 422 1? || 423 1? || 424 1? || 425 1? || 426 1? || 427 1? || 428 1? || 429 1? || 430 1? || 431 1? || 432 1? || 433 1? || 434 1? || 435 1? || 436 1? || 437 1? || 438 1? || 439 1? || 440 1? || 441 1? || 442 1? || 443 1? || 444 1? || 445 1? || 446 1? || 447 1? || 448 1? || 449 1? || 450 1? || 451 1? || 452 1? || 453 1? || 454 1? || 455 1? || 456 1? || 457 1? || 458 1? || 459 1? || 460 1? || 461 1? || 462 1? || 463 1? || 464 1? || 465 1? || 466 1? || 467 1? || 468 1? || 469 1? || 470 1? || 471 1? || 472 1? || 473 1? || 474 1? || 475 1? || 476 1? || 477 1? || 478 1? || 479 1? || 480 1? || 481 1? || 482 1? || 483 1? || 484 1? || 485 1? || 486 1? || 487 1? || 488 1? || 489 1? || 490 1? || 491 1? || 492 1? || 493 1? || 494 1? || 495 1? || 496 1? || 497 1? || 498 1? || 499 1? || 500 1? || 501 1? || 502 1? || 503 1? || 504 1? || 505 1? || 506 1? || 507 1? || 508 1? || 509 1? || 510 1? || 511 1? || 512 1? || 513 1? || 514 1? || 515 1? || 516 1? || 517 1? || 518 1? || 519 1? || 520 1? || 521 1? || 522 1? || 523 1? || 524 1? || 525 1? || 526 1? || 527 1? || 528 1? || 529 1? || 530 1? || 531 1? || 532 1? || 533 1? || 534 1? || 535 1? || 536 1? || 537 1? || 538 1? || 539 1? || 540 1? || 541 1? || 542 1? || 543 1? || 544 1? || 545 1? || 546 1? || 547 1? || 548 1? || 549 1? || 550 1? || 551 1? || 552 1? || 553 1? || 554 1? || 555 1? || 556 1? || 557 1? || 558 1? || 559 1? || 560 1? || 561 1? || 562 1? || 563 1? || 564 1? || 565 1? || 566 1? || 567 1? || 568 1? || 569 1? || 570 1? || 571 1? || 572 1? || 573 1? || 574 1? || 575 1? || 576 1? || 577 1? || 578 1? || 579 1? || 580 1? || 581 1? || 582 1? || 583 1? || 584 1? || 585 1? || 586 1? || 587 1? || 588 1? || 589 1? || 590 1? || 591 1? || 592 1? || 593 1? || 594 1? || 595 1? || 596 1? || 597 1? || 598 1? || 599 1? || 600 1? || 601 1? || 602 1? || 603 1? || 604 1? || 605 1? || 606 1? || 607 1? || 608 1? || 609 1? || 610 1? || 611 1? || 612 1? || 613 1? || 614 1? || 615 1? || 616 1? || 617 1? || 618 1? || 619 1? || 620 1? || 621 1? || 622 1? || 623 1? || 624 1? || 625 1? || 626 1? || 627 1? || 628 1? || 629 1? || 630 1? || 631 1? || 632 1? || 633 1? || 634 1? || 635 1? || 636 1? || 637 1? || 638 1? || 639 1? || 640 1? || 641 1? || 642 1? || 643 1? || 644 1? || 645 1? || 646 1? || 647 1? || 648 1? || 649 1? || 650 1? || 651 1? || 652 1? || 653 1? || 654 1? || 655 1? || 656 1? || 657 1? || 658 1? || 659 1? || 660 1? || 661 1? || 662 1? || 663 1? || 664 1? || 665 1? || 666 1? || 667 1? || 668 1? || 669 1? || 670 1? || 671 1? || 672 1? || 673 1? || 674 1? || 675 1? || 676 1? || 677 1? || 678 1? || 679 1? || 680 1? || 681 1? || 682 1? || 683 1? || 684 1? || 685 1? || 686 1? || 687 1? || 688 1? || 689 1? || 690 1? || 691 1? || 692 1? || 693 1? || 694 1? || 695 1? || 696 1? || 697 1? || 698 1? || 699 1? || 700 1? || 701 1? || 702 1? || 703 1? || 704 1? || 705 1? || 706 1? || 707 1? || 708 1? || 709 1? || 710 1? || 711 1? || 712 1? || 713 1? || 714 1? || 715 1? || 716 1? || 717 1? || 718 1? || 719 1? || 720 1? || 721 1? || 722 1? || 723 1? || 724 1? || 725 1? || 726 1? || 727 1? || 728 1? || 729 1? || 730 1? || 731 1? || 732 1? || 733 1? || 734 1? || 735 1? || 736 1? || 737 1? || 738 1? || 739 1? || 740 1? || 741 1? || 742 1? || 743 1? || 744 1? || 745 1? || 746 1? || 747 1? || 748 1? || 749 1? || 750 1? || 751 1? || 752 1? || 753 1? || 754 1? || 755 1? || 756 1? || 757 1? || 758 1? || 759 1? || 760 1? || 761 1? || 762 1? || 763 1? || 764 1? || 765 1? || 766 1? || 767 1? || 768 1? || 769 1? || 770 1? || 771 1? || 772 1? || 773 1? || 774 1? || 775 1? || 776 1? || 777 1? || 778 1? || 779 1? || 780 1? || 781 1? || 782 1? || 783 1? || 784 1? || 785 1? || 786 1? || 787 1? || 788 1? || 789 1? || 790 1? || 791 1? || 792 1? || 793 1? || 794 1? || 795 1? || 796 1? || 797 1? || 798 1? || 799 1? || 800 1? || 801 1? || 802 1? || 803 1? || 804 1? || 805 1? || 806 1? || 807 1? || 808 1? || 809 1? || 810 1? || 811 1? || 812 1? || 813 1? || 814 1? || 815 1? || 816 1? || 817 1? || 818 1? || 819 1? || 820 1? || 821 1? || 822 1? || 823 1? || 824 1? || 825 1? || 826 1? || 827 1? || 828 1? || 829 1? || 830 1? || 831 1? || 832 1? || 833 1? || 834 1? || 835 1? || 836 1? || 837 1? || 838 1? || 839 1? || 840 1? || 841 1? || 842 1? || 843 1? || 844 1? || 845 1? || 846 1? || 847 1? || 848 1? || 849 1? || 850 1? || 851 1? || 852 1? || 853 1? || 854 1? || 855 1? || 856 1? || 857 1? || 858 1? || 859 1? || 860 1? || 861 1? || 862 1? || 863 1? || 864 1? || 865 1? || 866 1? || 867 1? || 868 1? || 869 1? || 870 1? || 871 1? || 872 1? || 873 1? || 874 1? || 875 1? || 876 1? || 877 1? || 878 1? || 879 1? || 880 1? || 881 1? || 882 1? || 883 1? || 884 1? || 885 1? || 886 1? || 887 1? || 888 1? || 889 1? || 890 1? || 891 1? || 892 1? || 893 1? || 894 1? || 895 1? || 896 1? || 897 1? || 898 1? || 899 1? || 900 1? || 901 1? || 902 1? || 903 1? || 904 1? || 905 1? || 906 1? || 907 1? || 908 1? || 909 1? || 910 1? || 911 1? || 912 1? || 913 1? || 914 1? || 915 1? || 916 1? || 917 1? || 918 1? || 919 1? || 920 1? || 921 1? || 922 1? || 923 1? || 924 1? || 925 1? || 926 1? || 927 1? || 928 1? || 929 1? || 930 1? || 931 1? || 932 1? || 933 1? || 934 1? || 935 1? || 936 1? || 937 1? || 938 1? || 939 1? || 940 1? || 941 1? || 942 1? || 943 1? || 944 1? || 945 1? || 946 1? || 947 1? || 948 1? || 949 1? || 950 1? || 951 1? || 952 1? || 953 1? || 954 1? || 955 1? || 956 1? || 957 1? || 958 1? || 959 1? || 960 1? || 961 1? || 962 1? || 963 1? || 964 1? || 965 1? || 966 1? || 967 1? || 968 1? || 969 1? || 970 1? || 971 1? || 972 1? || 973 1? || 974 1? || 975 1? || 976 1? || 977 1? || 978 1? || 979 1? || 980 1? || 981 1? || 982 1? || 983 1? || 984 1? || 985 1? || 986 1? || 987 1? || 988 1? || 989 1? || 990 1? || 991 1? || 992 1? || 993 1? || 994 1? || 995 1? || 996 1? || 997 1? || 998 1? || 999 1? || 1000 1? || 1001 1? || 1002 1? || 1003 1? || 1004 1? || 1005 1? || 1006 1? || 1007 1? || 1008 1? || 1009 1? || 1010 1? || 1011 1? || 1012 1? || 1013 1? || 1014 1? || 1015 1? || 1016 1? || 1017 1? || 1018 1? || 1019 1? || 1020 1? || 1021 1? || 1022 1? || 1023 1? || 1024 1? || 1025 1? || 1026 1? || 1027 1? || 1028 1? || 1029 1? || 1030 1? || 1031 1? || 1032 1? || 1033 1? || 1034 1? || 1035 1? || 1036 1? || 1037 1? || 1038 1? || 1039 1? || 1040 1? || 1041 1? || 1042 1? || 1043 1? || 1044 1? || 1045 1? || 1046 1? || 1047 1? || 1048 1? || 1049 1? || 1050 1? || 1051 1? || 1052 1? || 1053 1? || 1054 1? || 1055 1? || 1056 1? || 1057 1? || 1058 1? || 1059 1? || 1060 1? || 1061 1? || 1062 1? || 1063 1? || 1064 1? || 1065 1? || 1066 1? || 1067 1? || 1068 1? || 1069 1? || 1070 1? || 1071 1? || 1072 1? || 1073 1? || 1074 1? || 1075 1? || 1076 1? || 1077 1? || 1078 1? || 1079 1? || 1080 1? || 1081 1? || 1082 1? || 1083 1? || 1084 1? || 1085 1? || 1086 1? || 1087 1? || 1088 1? || 1089 1? || 1090 1? || 1091 1? || 1092 1? || 1093 1? || 1094 1? || 1095 1? || 1096 1? || 1097 1? || 1098 1? || 1099 1? || 1100 1? || 1101 1? || 1102 1? || 1103 1? || 1104 1? || 1105 1? || 1106 1? || 1107 1? || 1108 1? || 1109 1? || 1110 1? || 1111 1? || 1112 1? || 1113 1? || 1114 1? || 1115 1? || 1116 1? || 1117 1? || 1118 1? || 1119 1? || 1120 1? || 1121 1? || 1122 1? || 1123 1? || 1124 1? || 1125 1? || 1126 1? || 1127 1? || 1128 1? || 1129 1? || 1130 1? || 1131 1? || 1132 1? || 1133 1? || 1134 1? || 1135 1? || 1136 1? || 1137 1? || 1138 1? || 1139 1? || 1140 1? || 1141 1? || 1142 1? || 1143 1? || 1144 1? || 1145 1? || 1146 1? || 1147 1? || 1148 1? || 1149 1? || 1150 1? || 1151 1? || 1152 1? || 1153 1? || 1154 1? || 1155 1? || 1156 1? || 1157 1? || 1158 1? || 1159 1? || 1160 1? || 1161 1? || 1162 1? || 1163 1? || 1164 1? || 1165 1? || 1166 1? || 1167 1? || 1168 1? || 1169 1? || 1170 1? || 1171 1? || 1172 1? || 1173 1? || 1174 1? || 1175 1? || 1176 1? || 1177 1? || 1178 1? || 1179 1? || 1180 1? || 1181 1? || 1182 1? || 1183 1? || 1184 1? || 1185 1? || 1186 1? || 1187 1? || 1188 1? || 1189 1? || 1190 1? || 1191 1? || 1192 1? || 1193 1? || 1194 1? || 1195 1? || 1196 1? || 1197 1? || 1198 1? || 1199 1? || 1200 1? || 1201 1? || 1202 1? || 1203 1? || 1204 1? || 1205 1? || 1206 1? || 1207 1? || 1208 1? || 1209 1? || 1210 1? || 1211 1? || 1212 1? || 1213 1? || 1214 1? || 1215 1? || 1216 1? || 1217 1? || 1218 1? || 1219 1? || 1220 1? || 1221 1? || 1222 1? || 1223 1? || 1224 1? || 1225 1? || 1226 1? || 1227 1? || 1228 1? || 1229 1? || 1230 1? || 1231 1? || 1232 1? || 1233 1? || 1234 1? || 1235 1? || 1236 1? || 1237 1? || 1238 1? || 1239 1? || 1240 1? || 1241 1? || 1242 1? || 1243 1? || 1244 1? || 1245 1? || 1246 1? || 1247 1

15^a 1 frt הָלֵא || 1^b 1 frt וַיִּשְׁאֵר cf c || 1^c 1 frt לָנוּ (prps לוֹ) || 1^{d-d} 1 frt
וַיִּשְׁמֵר בְּרוּחוֹ || 1^e 1 c שְׁעוּרָיו || 16^a 1 seu אֶשְׁנָא || 1^{b-b} prb add || 1^c frt
1 וְכִפָּה || 1^{d-d} frt trsp post תִּבְגְּדוּ || Cp 3, 1^{a-a} prps הִדְיָן — cf 1S 24, 16 ||
1^b prps וּמִלֵּךְ || 3^a dl cf כִּכְסָף || 1^b 1 frt לִי; id 4 || 5^a dl || 1^b מִשְׁפָּט + 6 frt
crrp; 1? בְּלִיַּתָּם (dl לֵא) || 7^a 1 שְׁמֵרָתָם || 1^b add? cf mtr || 8^{a-a} add? cf ad 9;
1 הַיַּעֲקֹב || 1^b 1 עֲקֹבִים cf 6 || 1^c 1 עֲקֹבְנִיד et ins? cf 6 || 9 prps: trsp
8aa אֱלֹהִים אֲדָם הַיֹּקֵבֶּע ante vs 9 || 9^a 1 עֲקֹבִים cf 8^b || 1^{b-b} add.

ושלחתי בכם את־המאִוָּה ואָרוֹתִי אֶת־בְּרוּכֹתֵיכֶם^a
 וְגַם אָרוֹתֶיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׁמִים עַל־לֵב^b;
 3 הִנְנִי גֹעַר^a לָכֶם אֶת־הַזָּרַע^b וְזִרְיֹתִי פָרַשׁ עַל־פְּנֵיכֶם^c
 פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם^d וְנִשָּׂא אֶתְכֶם אֱלֹוִ^d;
 4 וַיִּרְעַתְּכֶם כִּי שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֶת הַמְצוּה הַזֹּאת
 לְהִיזוֹת בְּרִיתִי אֶת־לֹוִי אֲמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
 5 בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְׁלוֹם וְאַתֶּם־לֹוִי^e
 מִזְרָא וַיִּירָאֲנִי^a וּמִפְּנֵי שְׁמִי נִחַת^b הוּא:
 6 תִּזְרַח אֲמַת הָיְתָה בְּפִיהוּ וְעוֹלָה לֹא־נִמְצָא בִּשְׁפָתָיו^f
 בְּשִׁלּוֹם וּבְמִישׁוֹר הִלָּךְ אֹתִי וְרַבִּים הִשִּׁיב מִעוֹן:
 7 כִּי־שִׁפְתֵי כַהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ^g
 כִּי מִלֶּאךָ יְהוָה צְבָאוֹת הוּא:
 8 וְאַתֶּם סֹרֶתֶם מִן־הַדָּרֶךְ הַכְּשִׁלְתֶּם רַבִּים בַּתּוֹרָה
 שִׁחַתְתֶּם בְּרִית הַלֹוִי אֲמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
 9 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי אֶתְכֶם גִּבּוֹרִים וּשְׁפָלִים לְכָל־הָעָם
 כִּפִּי אֲשֶׁר אֵינְכֶם שֹׁמְרִים אֶת־דְּרָכֵי וְנִשְׁאִים פְּנִים בַּתּוֹרָה:
 10 הֲלוֹא אֲב אֶחָד לְקַלְנִי הֲלוֹא אֵל אֶחָד בְּרָאֲנוּ
 מִדּוּעַ גִּבּוֹר אִישׁ בְּאֹחִיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ:
 11 בְּגִדָּה יְהוּדָה וְתוֹעֵבָה נַעֲשִׂיתָה^a בִּישְׂרָאֵל^a וַיִּירוּשָׁלַם
 כִּי חִלָּל יְהוּדָה קֹדֶשׁ יְהוָה אֲשֶׁר אָהֵב^b וּבָעַל בַּת־אֵל נִכְרָ:¹² יִכְרַת
 יְהוָה לְאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר וְעוֹזָה מֵאַהֲלֵי יַעֲקֹב וּמִגִּישׁ מִנְחָה
 לַיהוָה צְבָאוֹת: ׀
 13 וְזֹאת שְׁנִית^a תַּעֲשׂוּ בִסּוֹת^b דְּמַעָּה אֶת־מִזְבֵּחַ יְהוָה^c כִּכְּי וְאַנְקָה^c
 מֵאִין עוֹד פְּנוֹת אֶל־הַמִּנְחָה וְלִקְחַת רִצּוֹן מִיִּדְכֶם:
 14 וְנֹאמַרְתֶּם עַל־מָה עַל כִּי יְהוָה הֵעִיד בֵּינֵךְ
 וּבֵין וְאִשְׁתְּ נְעוּרֶיךָ אֲשֶׁר אָתָּה בְּגִדְתָּהּ בָּהּ
 וְהִיא חִבְרָתָךְ וְאִשְׁתְּ בְּרִיתְךָ:

Cp 2, 2^a 1 c 6 בְּרִיתְכֶם cf ארוֹתֶיהָ || b-b add cf 2a || 3^a 1 גֹעַר cf 6 ἀπορίζω
 = גֹעַר || b 1 c Vrs הִזָּרַע || c-c add (prps וְחִיכֶם) || d-d prb add cf Am 4,2 (prps
 וְנִשָּׂא אֶתְכֶם מֵאֱלִי || 4 1 לְחִיזוֹת cf Hab 3,2^{am} || 5^{a-a} 1 frt ' מוֹרָא וְי' || b prps יַחַת vel
 יִנְחַת || 7 prb add (v 8 contin v 6: 6. 8 loquitur Jahve, v 7 de Jahve) || 8 exc vb
 ? vel 1 ? וְש' || 9 1 כִּכְּי cf דְּרִכֵּי || 10 1 נִכְבֵּד || 11^{a-a} dl || b 1 ? אָהֵב || 12 6 εἷς καὶ ταπει-
 νωθός = עַד, quare prps עַד, al prpon שָׁרַשׁ וְעוֹנָה pro עַר וְעוֹנָה cf 3,19 || 13^a 6
 וְנֹאמַרְתֶּם, sed prb add || b frt 1 וְנִכְסוּ || c-c gloss || 14^{oo} add ? cf vv 11. 12.

5 וְעֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדֵּל יְהוָה
מִשָּׁל לְגִבּוֹל יִשְׂרָאֵל:

6 בֶּן יִכְבֹּד אָב^a וְעַבְד^b אֲדֹנָיו

וְאִם-אָב אָנִי אֵינָה כְּבוֹדִי

וְאִם-אֲדֹנִים אָנִי אֵינָה מִזִּרְאִי

אָמַר וַיְהִי עֲבָאוֹת^b לָכֶם הִכְתָּנִים בְּיוֹזֵי שְׁמִי

וְאַמְרֹתֶם בְּפִה בְּזִינוּ אֶת-שְׁמִי: ⁷מִנְיָשִׁים עַל-מִזְבְּחִי לֶחֶם מִגָּאֵל
וְאַמְרֹתֶם בְּפִה גִּלְגָּנוֹךְ בְּאַמְרֹכֶם שְׁלַחַן יְהוָה נִבְזָה הוּא:

8 וְכִי-תִנְשֹׁן עוֹר לְזִבְחֹת אֵין רָע

וְכִי תִנְיָשׁוּ פֶסֶח וְחִלָּה אֵין רָע

הַקְרִיבֵהוּ נָא לִפְתָּחֶךָ הִירְצֶךָ^a אוֹ הִישָׂא פְנֶיךָ^b אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת^b:

9 וְעַתָּה חֲלוּ-נָא פְנֵי-אֵל וַיִּחַגְּגוּ מִיַּדְכֶם הִיתָה זֹאת הִישָׂא מִכֶּם
אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת:

10 מִי גַם-בְּכֶם וּיִסְגֵּר דְּלֹתִים וְלֹא-תֹאֲרִו מִזְבְּחִי חֲנֻם

אֵין-לִי חֶפֶץ בָּכֶם אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת וּמִנְחָה לֹא-אֲרַצָּה מִיַּדְכֶם:

11 כִּי מִמְּזֹרַח-שֶׁמֶשׁ וְעַד-מְבֹאֵז גָּדוֹל שְׁמִי בְּגוֹיִם

וּבְכָל-מְקוֹם מִקְטֹר מִנְשָׁ^a לְשִׁמִּי וּמִנְחָתָ^b טְהוֹרָה

כִּי-גָדוֹל שְׁמִי בְּגוֹיִם אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת:

12 וְאַתֶּם מְחַלְלִים אוֹתוֹ בְּאַמְרֹכֶם שְׁלַחַן אֲדֹנִי מִגָּאֵל הוּא

וְיִבְזוּ נִבְזָה אָכְלוּ: ¹³וְאַמְרֹתֶם הִנֵּה מִתְלָאָה וְהִפְתַּתֶּם אוֹתוֹ^a

אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת^b

וְהִבֵּאתֶם גְּזוּל^c וְאַתִּי-הִפְסַחְתִּי וְאַתִּי-הִחַלֵּתִי וְהִבֵּאתֶם אֶת-הַמִּנְחָה

הָאֲרָצָה אוֹתָהּ מִיַּדְכֶם אָמַר יְהוָה:

14 וְאֲרוֹר נֹזֵל וַיֵּשׁ בְּעֶדְרִי זָכָר וְנָדָר^a וְזִבְחַת מִשְׁחַת

לְאֲדֹנָי^b כִּי מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת^c וְשִׁמִּי נִזְרָא בְּגוֹיִם:

2 וְעַתָּה אֵלֵיכֶם הַמַּעֲוָה הַזֹּאת הִכְתָּנִים: ²אִם-לֹא תִשְׁמָעוּ

וְאִם-לֹא תִשְׁמָעוּ עַל-לֵב לִתֵּת כְּבוֹד לְשִׁמִּי

אָמַר יְהוָה עֲבָאוֹת

6 ^a 1? אָבִיו || ^b ins c 6 ^{a-c} יִירָא cf מוראי || ^c dl? 7 1 c 6 גִּלְגָּנוֹךְ || 8 ^a 1 c 6 ^{a-c} אָב

וְהִירְצֵהוּ cf v 10. 13; 2, 13 || ^{b-b} add || 9 ^{a-c} add || 10 add || 11 ^a crpp (vel? gloss
praeced (מקטֹר) || ^b dl frt 1 || ^{c-c} add? || 12 ^{a-c} 1 וּנְבֹזָה (prb נְבֹזָה ex נְבֹזָה ort) ||

13 ^a Tiq sof; 1 אוֹתִי || ^{b-b} add? || ^c 1 אֶת-הַעֲוֹר || ^{d-d} frt dl (vel 1 אֶתְּהָא) ||

^c ins c 6 עֲבָאוֹת || 14 ^a dl frt; 6 וְנָדָר || ^b mlt MSS לִיהוּה || ^{c-c} add.

15 וְכֵן תִּהְיֶה מִגִּפְתַּת הַסּוּם הַפָּרִדְי הַנִּמְלֹךְ וְהַחֲמוֹר
 וְכָל-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמִּחְנוֹת הַהֵמָּה כַּמִּגְפָּה הַזֹּאת: ^ס
 16 וְיִהְיֶה כָל-הַנוֹתָר מִכָּל-הַנּוֹזִים הַבָּאִים עַל-יְרוּשָׁלַם
 וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה
 לְהַשְׁתַּחֲוֹת לַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלַחֹג אֶת-חַג הַסִּפּוֹת:
 17 וְיִהְיֶה אֲשֶׁר לֹא-יַעֲלֶה
 מֵאֵת מִשְׁפַּחַת הָאָרֶץ אֶל-יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת לַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת
 וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגִּשָּׁם:
 18 וְאִם-מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא-תַעֲלֶה וְלֹא בָּאָה ^א וְלֹא עֲלֵיהֶם ^ב תִּהְיֶה
 אֲשֶׁר יִגָּף יְהוָה אֶת-הַנּוֹזִים ^ב אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לַחֹג אֶת-חַג הַסִּפּוֹת: ^ב
 19 וְזֹאת תִּהְיֶה חֲטָאת מִצְרַיִם וְחֲטָאת כָּל-הַנּוֹזִים אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ
 לַחֹג אֶת-חַג הַסִּפּוֹת:
 20 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל-מַצְלוֹת הַסּוּם קֹדֶשׁ לַיהוָה
 וְיִהְיֶה הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ:
 21 וְיִהְיֶה כָל-סִיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת
 וּבָאוּ כָל-הַנְּבָחִים וְלִקְחוּ מֵהֶם וּבִשְׁלוּ בָהֶם
 וְלֹא-יִהְיֶה כְנַעֲנִי עוֹד בְּבֵית-יְהוָה צְבָאוֹת ^ב בַּיּוֹם הַהוּא:

מלאכי MALEACHI.

1 ^א מֵשָׂא דְבַר-יְהוָה אֶל-יִשְׂרָאֵל בְּיַד מְלָאכִי:
 2 אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה וְאַמְרֹתֶם בְּמָה אֶהְבֵּתָנוּ
 הַלֹּא-אֵת עֲשׂו לִיעֲקֹב נֹאמֵי-יְהוָה
 וְאֶהְבֵּת אֶת-יַעֲקֹב: ^ב וְאֶת-עֲשׂו שִׁנֵּאתִי וְאֲשִׁים אֶת-הָרִיר שְׂמִמָּה
 וְאֶת-נִחְלָתוֹ לְתַנּוֹת מִדְבָּר:
 4 כִּי-תֹאמַר אָדָם רִשְׁשָׁנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֲרֻבוֹת
 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וְאֲנִי אֶהְרֹם
 וְקִרְאוּ ^א לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעַם אֲשֶׁר-זָעַם יְהוָה ^ב עַד-עוֹלָם:

r8 ^{a-a} dl c 6S et l וְעֲלֵיהֶם || ^{b-b} add || 20 l כָּל- || 21 ^{a-a} add?

Cp 1, 1 6 מְלָאכִי || 2 frt ins צְבָאוֹת || 3 l? c 6 ^{MSS} (εις δώματα) נוֹת cf ^{b-b} add. וְקִרְאוּ || 4 ^a 6 וְנָתַתִּי לָמִי prps (ex conss praeced ort); שְׂמִמָּה

מִן־הָעִיר: ³וַיֵּצֵא יְהוָה וּנְלָחֶם בַּגּוֹיִם הָהֵם בַּיּוֹם הַלְחָמוֹ בַּיּוֹם
קָרָב: ⁴וַעֲמְדוֹ רָגְלָיו ^aבַּיּוֹם־הַהוּא ^aעַל־הַר הַזֵּיתִים ^bאֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
יְרוּשָׁלַם מִקְדָּם ^bוַנִּבְקַע הַר הַזֵּיתִים מִחֲצִי ^cמִזְרְחָה וְיָמָה גִּיא
גְדוֹלָה מְאֹד וּמֵשׁ חָצִי הָהָר צָפוֹנָה וְחֲצִי נִגְבָּה: ⁵וַנִּסְתָּם ^aגִּיא־
הַיָּם ^bכִּי־יָבִיעַ גִּי־הָרִים ^cאֶל־אֶצֶל ^dוַנִּסְתָּם כָּאֲשֶׁר נִסְתָּם מִפְּנֵי הָרָעַשׁ
בַּיָּמִי עֲזִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה ^dוְכֹא יְהוָה אֱלֹהֵי כָל־קְדָשִׁים עִמּוֹ: ^e
⁶וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אֹזֶר ^aבִּקְרוֹת וּקַפָּאוֹן: ^b
⁷וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא יִדְרַע לַיהוָה לֹא־יִזָּם וְלֹא־לִילָה וְהָיָה
[לְעַת־שָׁרֵב יִהְיֶה־אֹזֶר:

⁸וְהָיָה וּבַיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מִי־חַיִּים מִירוּשָׁלַם
חֲצִיָּם אֶל־הַיָּם הַקְדָּמוֹנִי וְחֲצִיָּם אֶל־הַיָּם הָאֲחֵרוֹן
בִּקְרִיץ וּבַחֲרֹף יִהְיֶה: ⁹וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:
¹⁰וְיֹסֹב כָּל־הָאָרֶץ כְּעֶרְבָה ^a

מִגִּבְעַ לְרָמוֹן גִּבְב־יְרוּשָׁלַם וְרֹאמָה וַיִּשְׁבָּה תַּחְתֶּיהָ
לְמַשְׁעַר בְּנִימָן עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרֹאשׁוֹן ^cעַד־שַׁעַר הַפְּנִיִם וּמִגִּבְלֵי
תְּנַנְגָל ^bעַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ:

¹¹וַיִּשְׁבּוּ בָהֶם וַחֲרָם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וַיִּשְׁבָּה יְרוּשָׁלַם לְבִטָּח: ^a
¹²וַיִּזְאָת וַתִּהְיֶה הַמִּגְפָּה אֲשֶׁר יָנָף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים
אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלַם
הַמֶּקֶד וּבְשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל־רִגְלָיו וַעֲיָנוֹ תִּמְקָנָה בַּחֲרִיתָן
וּלְשׁוֹנוֹ תִּמָּק בְּפִיהֶם:

¹³וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בָּהֶם

וְהַחֲזִיקוּ אִישׁ יָד רֵעֵהוּ

וַעֲלָתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ: ¹⁴וְנִסְתָּם יְהוָה תִּלְחָם בִּירוּשָׁלַם

וְאֶסְףָּ חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וְכֶסֶף

וּבִנְיָדִים לָרֵב מְאֹד:

3 ° add cf v 2 || 4 a-a et b-b add, frt etiam c-c add || 5 a 1 c MSS^{PE}3
טסס וַנִּסְתָּם || b frt crrp cf גִּי הָרִים prps || גִּי הָרִים || c-c prb crrp, sed inc quid
1 || d-d add || e frt 1 אֱלֹהֵיהָ || f 1 c טס וְכָל־ || g 1 c טס עִמּוֹ || 6 a 1 c
b-b 1 c טס (Q וְקָרָת וּקַפָּאוֹן וְקָרָת וּקַפָּאוֹן) || 7 ° add || 8 1 יהוה (est subj) || 10 a ?
exc vb nonn || b-b prps add || c-b 1 prb הַמִּגְפָּה || cf Jer
31,38 || 11 ° prb add || 12 1 בְּפִיהָ || cf לשונו || 13, 14 add (v 15 contin v 12).

מִשְׁפַּחַת בֵּית־דָּוִיד לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד
 מִשְׁפַּחַת בֵּית־נָתָן לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד:
 13 מִשְׁפַּחַת בֵּית־לֹוִי לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד
 מִשְׁפַּחַת הַשֹּׁמֵעִי לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד:
 14 כֹּל הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת מִשְׁפַּחַת מִשְׁפַּחַת לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד:
 13 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מְקוֹר נִפְתָּח לְבֵית דָּוִיד
 וְיֹושְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לְחֹטָאֹת וּלְגִדָּה: 2 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה
 אֲכַרִּית אֶת־שְׂמֹות הַעֲצָבִים מִן־הָאָרֶץ וְלֹא יִזְכְּרוּ עוֹד [צְבָאוֹת
 וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעֲבִיר מִן־הָאָרֶץ:
 3 וְהָיָה כִּי־יִנְבֵּא אִישׁ עוֹד וְאָמְרוּ אֵלָיו אֲבִיו וְאָמְרוּ יִלְדִּיר־לֹא תַחֲיֶה
 כִּי שָׁקַר דִּבְרַתְךָ בְּשֵׁם יְהוָה וְדַקְרָהוּ אֲבִיהוּ וְאָמְרוּ יִלְדִּיר־בְּהִנְבְּאוֹ:
 4 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִבְשׁוּ הַנְּבִיאִים אִישׁ מִחֲזִינוֹ בְּהִנְבְּאוֹ
 וְלֹא יִלְבָּשׁוּ אֲדָרֶת שַׁעַר לְמַעַן כְּחָשׁ: 5 וְאָמַר
 6] וְאָמַר אֵלָיו
 לֹא נָבִיא אָנֹכִי ^a אִישׁ עֹבֵד אֲדָמָה אֲנִכְיָ ^b כִּי ^b אָדָם הַקְּנִינִי מִנְּעוּרַי:
 מֶה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה בֵּין יְדִידִי וְאָמַר אֲשֶׁר הִפְתִּי בֵּית מֶאֱהָבִי: 8
 7 חֲרֹב עוֹרִי עַל־רַעִי ^a וְעַל־גִּבּוֹר עַמִּיתִי
^b נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת ^b תִּדְּ אֶת־הָרָעָה וְתַפּוּצִינוּ הַצָּאן
 וְהִשְׁבַּתִּי יְדֵי עַל־הַצֹּעְרִים:
 8 וְהָיָה בְּכָל־הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה פִּי־שָׁנִים בָּהּ יִפְרֹתוּ וַיִּגְדְּעוּ
 וְהִשְׁלִשִׁית יוֹתֵר בָּהּ:
 9 וְהִבְאֵתִי אֶת־הַשְּׁלִשִׁית בְּאֵשׁ וְצִרְפָּתִים בַּצֶּרֶף אֶת־הַכֹּסֶף
 וּבְחִנְתִּים בְּכֶתֶן אֶת־הַזָּהָב
 הוּא יִקְרָא בְּשֵׁמִי וְאֲנִי אֲעֲנֶה אֹתוֹ אֲמַרְתִּי עִמִּי הוּא
 וְהוּא יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי: 10
 14 הִנֵּה יוֹם־בָּא לִיהוָה וְחִלַּק שָׁלָלָךְ בְּקִרְבֶּךָ: 20 וְאֶסְפַּתִּי אֶת־
 כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶל־יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה וְנִלְבְּדָה הָעִיר וְנִשְׁסוּ הַבָּתִּים
 וְהַנְּשִׁים תִּשְׁגַּלְגְּנָה ^a וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיִתֵּר הָעָם לֹא יִפְרֹת
 בְּהִנְבְּאוֹ sive בְּהִנְבּוֹתוֹ 4 1 add? 3 2 prb add 2 || Cp I3, 1 לְחֹטָאֹת || 5 a-a add || 5 b-b 1 אֲדָמָה קְנִינִי || vs 7—9 contin II,4—17 ||
 (sed add?) || 7 a prps רַעִי || b-b trsp? in fin stichi || c 1 אֶפְהָה cf 23-42. 106 et Mtth 26,31 ||
 8 dl? || 9 l c 6 וְאֲמַרְתִּי et cf vb praeced || Cp I4, 2 add (Jahve ipse
 loquitur, sed vv I. 3 alius de Jahve) cf 2aa et Ib, et ad vb וְנִשְׁסוּ הַבָּתִּים
 תִּשְׁכַּכְנָה Q || a Q תִּשְׁכַּכְנָה cf Jes I3,16 ||

12 ¹מִשָּׂא דְּבִרְיָהּזָה עַל־יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה נִמָּה שְׁמוֹם וַיִּסַּד אֶרֶץ
וַיַּצֵּר רוּחַ־אָדָם בְּקִרְבּוֹ:

2 הִנֵּה אֲנִכִּי שָׁם אֶת־יְרוּשָׁלַם סָף־רַעַל

לְכָל־הָעַמִּים סָבִיב וְגַם עַל־יְהוּדָה יְהוָה בְּמִצּוֹר עַל־יְרוּשָׁלַם:

3 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא אֲשֵׁים אֶת־יְרוּשָׁלַם אֶבֶן מַעֲמָסָה

לְכָל־הָעַמִּים כָּל־עַמֻּסִּיהָ שָׁרוּט־יִשְׁרָטוּ וְנִאֲסָפוּ עָלֶיהָ כָּל־גּוֹיֵי הָאָרֶץ:

4 בַּיּוֹם הַהוּא ^aנְאֻם־יְהוָה ^aאֶבֶה כָּל־סוֹס בַּתְּמָהוֹן וְרִכְבּוֹ בַּשָּׁנְעוֹן

וְעַל־בֵּית יְהוּדָה אֶפְקַח אֶת־עֵינָי וְכָל־סוֹס ^bהָעַמִּים אֶבֶה בַּעֲוֹרוֹן ^b:

5 וְנִאֲמָרוּ אֲלֵפֵי ^aיְהוּדָה בְּלִבָּם ^bאֲמָצָה לִי ^bוְשָׁבִי יְרוּשָׁלַם

בִּיהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם:

6 בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֵׁים אֶת־אֲלֵפֵי ^aיְהוּדָה בְּכִיזֹר אִשׁ בַּעֲצִים

וּכְלָפִיד אִשׁ בַּעֲמִיר וְאָכְלוּ עַל־יָמִין וְעַל־שְׁמָאוֹל

אֶת־כָּל־הָעַמִּים סָבִיב וַיִּשְׁבֶּה יְרוּשָׁלַם עוֹד תַּחֲתֶיהָ בִּירוּשָׁלַם ^b:

7 וְהוֹשַׁע יְהוָה אֶת־אֲהֲלֵי יְהוּדָה בְּרֹאשָׁנָה לְמַעַן לֹא־תִגָּל

תַּפְאֶרֶת בֵּית־דָּוִד וְתַפְאֶרֶת יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם עַל־יְהוּדָה:

8 בַּיּוֹם הַהוּא יִגַּן יְהוָה בַּעַד יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם

וְהָיָה הַנִּכְשֵׁל בָּהֶם ^bבַּיּוֹם הַהוּא ^bכְּדוֹיד וּבֵית דָּוִיד כְּאַלְהֵים

כְּמִלְאָה יְהוָה לַפְּנִיָּהֶם:

9 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָבָשׁ לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם

הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלַם:

10 וַיִּשְׁפָּכְתִּי עַל־בֵּית דָּוִיד וְעַל יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם רוּחַ חֵן וְתַחֲנוּנִים

וְהַבִּיטוּ אֵלַי אֶת אֲשֵׁר־דִּקְרוּ

וְסָפְנוּ עָלָיו כְּמִסְפֵּד עַל־הַיְחִיד וְהִמָּר עָלָיו

כְּהִמָּר עַל־הַכָּזוֹר:

11 בַּיּוֹם הַהוּא יִגָּדֵל הַמִּסְפֵּד בִּירוּשָׁלַם כְּמִסְפֵּד הַדְּרֹמּוֹן

בְּבִקְעַת מִגְדּוֹן: 12 וְסָפְדָה הָאָרֶץ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבָד

Cp 12, 2 crrp; nonn dl יעל (sed cf ad ייהיה 14,14, ubi Juda fem est); ^aκαὶ ἔσται περιοχὴ ἐπὶ ἱερουσαλημ, quare al ^{oo} add hab et leg מצור || ³ ^{oo} prb add, וְנִאֲסָפוּ וְגו' contin v 3aαβ || 4 ^{a-a} et 4 ^b (סוס et בעורון) add || vs 5 frt add, nam v 6 contin v 4b || 5 ^a 1 אֲלֵפֵי || ^{b-b} crrp; ⁶ εὐρήσομεν (cf ⁶) αὐτοῖς τοὺς κατοικοῦντας; prps 'י נִמָּצָא חִיל 'י, al 'י אֲמָצָה לִי ^b cf ⁶ || 6 ^a 1 ? אֲלֵפֵי || ^b dl c mlt MSS ⁶ a. b. AQSh || 8 ^a 1 c ⁶ יִשְׁבִּי cf בָּהֶם || ^{b-b} add || 10 ^{oo} crrp; ⁶ MSS (= L) εἰς δὲ ἐξεκέντησαν = אֲשֵׁר (אֶל־) אֲשֵׁר cf Joh 19,37, sed frt את 'י rudimenta nominis martyris.

הילילו אלוני בשן כי ירד יער הבצור¹:

³ קול יללת הרעים כי שודדה אדרכתם

קול שאגת כפירים כי שדד גאון הירקן: ם

⁴ כה אמר יהוה אלהי רעה את-צאן ההרנה: ⁵ אשר קניתו יחרגו ולא יאשמו ומכריתו יאמר⁶ ברוך יהוה ואעשר⁷ ורעייהם לא יחמול עליהן: ⁶ כי לא אחמול עוד על-ישובי הארץ נאם-יהוה והנה אנכי ממציא את-האדם איש ביד-רעהו⁸ ובניד מלכו וכתתו את-הארץ ולא אציל מידם: ⁷ וארעה את-צאן ההרנה לכן עניי⁹ הצאן ואקח-לי שני מקלות לאחד קראתי נעם ולאחד קראתי חבלים וארעה את-הצאן: ⁸ ואכחד את-שלשת הרעים בנח אחד ותקצר נפשי בהם וגם-נפשם בחלה¹⁰ בי: ⁹ ואמר לא ארעה אתכם המיתה תמות והנבחרת תפחד והנשארות תאכלנה אשה את-בשר רעותה: ¹⁰ ואקח את-מקלי את-נעם ואגדע אתו להפיר את-בריתי אשר כרתי את-כל-העמים: ¹¹ ותפר ביזם ההוא וידעו כן עניי¹² הצאן השמרים אתי כי דבר-יהוה הוא: ¹² ואמר אליהם אם-טוב בעיניכם הבו שברי ואם-לא יחללו וישקלו את-שברי שלשים כסף: ¹³ ויאמר יהוה אלי השליכהו אל-היוצר¹⁴ אדר הילך אשר יקרת¹⁵ מעליהם ואקחה שלשים הכסף ואשליך אתו בית יהוה אל-היוצר: ¹⁴ ואגדע את-מקלי השני את החבלים להפר את-האחוה בין יהודה ובין ישראל: ¹⁵ ויאמר יהוה אלי עוד קח-לך כלי רעה אולי: ¹⁶ כי הנה-אנכי מקים רעה בארץ הנבחרות לא-יפקד הנער לא-יבקש והנשברת לא ירפא הנצבה¹⁷ לא יכלכל ובשר הבריא¹⁸ה יאכל ופרסיתו יפרק: ם

¹⁷ הוי רעי האלי¹⁹ עוזבי הצאן

חרב על-זרועו ועל-עין ימינו

זרעו יבזש תיבש ועין ימינו כהה תכהה²⁰: פ

15 cf אלי 1 frt sed צבאות 4 || מרעיתם 3 prps — צור K — ציר Q 2 || רעיהן 1 quare מכריתו cf יחמול 1 || ואעשר K, וגעשר Q 1 || cf יאמר 1 5 || vs 6 prb add || 6 א 1 cf רעהו 6 || מלכו 7 || 7 crpp, 1 prb 6 || 8 crpp: al v 8a post 7a trsp, al v 8a add hab, al post 8a nonn verba exc conjic, cf בהם quod ex verbis praeced intelligi non potest || 8 א 1 frt געלה cf Jer 14,19; prps געלה 11 || 11 crpp, 1 prb 7 et 6 || 13 א 1 || ירושלם 6^L, 147 || 14 1 c 6 || יקרת 1 prb || 15 cf האוצר 38 (bis) c || 16 א 1 cf הנבחרת cf הנשברת etc || 17 crpp; 1 frt הנעדרה vel הנדחת cf Ez 34,4 || 17 א 1 cf האוילי 15 || 17 א 1 cf ad 13,7—9.

וַאֲשַׁקְלֹן לֹא תֵשֵׁב׃⁶ וַיֵּשֶׁב מִמֶּזֶר בְּאַשְׁדּוֹד
וַהֲכַרְתִּי גִזְזוֹן פְּלִשְׁתִּים׃
וַהֲקִרְתִּי דָמָיו מִפִּי וַשְׁקַצִּיו מִבֶּין שִׁנָּיו
וַנִּשְׂאֵר גַּם־הוּא לְאַלְהֵינוּ וַהֲיָה כְּאַלֵּף בִּיהוּדָה
וַעֲקָרוֹן קִיבוֹסִי׃
וַחֲנִיתִי לְבִיתִי מִצָּבָה מִעֵבֶר וּמִשֵּׁב וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם עוֹד נִגַּשׁ כִּי־
עַתָּה רֵאִיתִי בְּעֵינַי׃ פ

9 וַיְלִי מֵאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרְעִי בֵּית יְרוּשָׁלַם
הַגָּה מִלִּפְנֵי יְבוֹא לָךְ צָדִיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא
עָנִי וְרָכֵב עַל־חֲמֹר וְעַל־עֵיר בֶּן־אֲתָנֹת:
10 וְהִכְרַתִּי רֶכֶב מֵאֲפֹרִים וְסוּם מִירוּשָׁלַם
וְנִכְרַתָּה קִשְׁתַּת מִלַּחֲמָה וְדִבֵּר שָׁלוֹם לְגוֹיִם
וּמָשְׁלוּ מִיָּמָם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אֲפְסֵי־אֲרָץ:
11 גַּם־אֵת בְּדָם בְּרִיתְךָ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירֶיךָ מִבּוֹר אֵין מִים בּוֹ:
12 שׁוּבוּ לִבְצֻרֹן אֲסִירֵי הַתְּקוּהָ גַם־הַיּוֹם מִגִּיד מִשְׁנֵה אָשִׁיב לָךְ:
13 כִּי־דִרְכָתִי לֹי יְהוּדָה קִשְׁתַּת מִלֵּאתִי אֲפֹרִים
וְעֹרֹרֹתִי בְנֵיךָ צִיּוֹן^a עַל־בְּנֵיךָ^b יוֹן וְשִׁמְתִּיד כְּתֹרֵב גְּבוֹר:
14 וַיְהִי־זֶה עֲלֵיהֶם יִרְאָה וַיָּצֵא כִפְרֹק חֲצוֹ
וְאֹדְנִי יִהְיֶה בַשּׁוּפָר יִתְלַע וְהִלָּךְ בְּסַעֲרוֹת תִּימֹן:
15 יְהוּדָה צָבָאוֹת^a יוֹן עֲלֵיהֶם וְאָכְלוּ^b וַיִּבְשּׁוּ^c אֲבָנֵי־קִלְעֹ
וְשִׁתּוֹ הַמּוֹד^d כְּמוֹ־יֵינִין וּמִלֵּאוֹ כְּמוֹזָרֶק כְּזוֹלֹת מִזְבֵּחַ:
16 וְהוֹשִׁיעֶם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם בְּיָוֶם הַהוּא^a בְּצֹאן עֲמוֹ^b כִּי אֲבָנֵי־
[גִּזֹּר מִתְנוֹסְסוֹת עַל־אֲדָמָתוֹ:
17 כִּי מֵה־טוֹבוֹ^a וּמֵה־יִפְיוֹ^b דָּגָן בַּחֲוָרִים וּתִירוֹשׁ יִנּוּבֵד^d בַּתְּלוֹת:

וְהַקִּירִית 10 l c 6 || וּמִשִּׁיעַ 9 l c 6 || 8 l 1 frt מִצְבָּה (v 8 ? gloss add 10) || 7 l 1 frt בְּאֵלָיָה ||
 cf 12b frt crpp; 12ba ἀντὶ μιᾶς ἡμέρας παροικεσίας σου = מִגּוּרֶיךָ, sed cf 2. pers pl 12a et 2. pers fem sing 12b;
 prps 12aa וְשָׁבוּ לָךְ צִיּוֹן || 13 a frt add cf mtr || 13 b 3 בְּנֵי cf ΑΣ, sed prb
 וַיָּכֻלוּ dl cf עליהם v 14 || 14 אֲדָנִי dl cf mtr || 15 a frt add || 15 b 1 prb וַיָּכֻלוּ
 אֲבָנֵי 1 c-c pro יִשְׁלֹטוּן || 15 c-c καταναλώσουσιν = יָכֻלוּ cf Gn 41,30; Jes 32,10; 16 יִשְׁלֹטוּן || 16 a frt add || 16 b 1 prb
 1 בְּנֵי, sed inc quid 1 pro קֶלַע || 16 d crpp, 16 AQ+MSS τὸ αἶμα αὐτῶν cf 5h
 Hier = דָּמָם || 16 e dl? || 16 a-a add cf mtr || 16 b-b crpp; nonn ins וַיִּעַה et leg בְּצֵאתָ
 sed 1 prb בְּצֵאתָ יָרַעַם || 16 c-c add, sed 1 בְּאֵבְנֵי || 17 a 1 טֹבָה || 17 b 1 יָפְיָה || 17 c prb
 add || 17 d 1 frt יָנֻכּוּ בָּהּ

כָּל־אֱלֹהִים: ¹³ וְהָלָה בְּאִשְׁרֵי הָיִיתֶם קָלָלָה בְּגוֹזִים בֵּית יְהוּדָה וּבֵית
 יִשְׂרָאֵל בֶּן אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְהִייתֶם בְּרֻכָּה אֶל־תִּירָאוּ תַחְנוּקָנָה יְדִיכֶם:
 ס ¹⁴ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כְּאִשֶּׁר זָמַמְתִּי לַהֲרֹעַ לָכֶם בְּהַקְצִיף
 אֲבֹתֵיכֶם אֹתִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא נִחַמְתִּי: ¹⁵ בֶּן שְׁבַתִּי זָמַמְתִּי
 בְּיָמִים הָאֵלֶּה לְהִיטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֶל־תִּירָאוּ:
¹⁶ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ וַדְּבָרוֹ אָמֵת אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ אָמֵת
 וּמִשְׁפָּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ בְּשַׁעְרֵיכֶם: ¹⁷ וְאִישׁ וְאֶת־דָּעַת רֵעֵהוּ אֶל־תַּחֲשֹׁבוּ
 בְּלִבְבְּכֶם וּשְׁבַעַת שִׁקָּר אֶל־תִּאָּהֲבוּ כִּי אֶת־כָּל־אֱלֹהֵי אֲשֶׁר שָׁנֵאתִי
 נֹאֲמִי־יְהוָה: פ ¹⁸ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר: ¹⁹ כֹּה־אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם
 הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית־יְהוּדָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים
 וְהָאָמֶת וְהַשָּׁלוֹם אָהֲבוּ: ס ²⁰ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד אֲשֶׁר
 יָבֹאוּ עַמִּים וְיֹשְׁבֵי עָרִים רַבּוֹת: ²¹ וְהָלְכוּ וַיֹּשְׁבֻּ אֶחָת אֶל־אֶחָת
 לֵאמֹר גִּלְכָּה הֲלוֹךְ לַחֲלוֹת אֶת־פָּנַי יְהוָה וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת
 אֱלֹכָה גַם־אֲנִי: ²² וַבָּאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עַצוּמִים לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה
 צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלַם וּלְחַלּוֹת אֶת־פָּנָי יְהוָה: פ ²³ כֹּה־אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת בְּיָמִים הַהֵמָּה אֲשֶׁר יַחֲזִיקוּ עֲשָׂרָה אָנָּשִׁים מָכָל לְשָׁנוֹת
 הַגּוֹיִם וְהַחֲזִיקוּ בְּכִנָּף אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר גִּלְכָּה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ
 אֱלֹהִים עִמָּכֶם: פ

9 מִשְׁאֵל דְּבַר־יְהוָה

¹ בְּאַרְצָן חֲרוֹךְ וּדְשָׁשֶׁק מִנְחָתוֹ
 כִּי לִיהוָה ^ב עֵינֵי אָדָם ^א וְכָל שְׁבַתִּי יִשְׂרָאֵל: ² וְגַם־חֲמַת תִּנְכַּל־בָּהּ
 צָר וְצִידוֹן כִּי חֲכָמָה מְאֹד:
³ וַתִּבְּן צָר מְצוֹר לָהּ וַתַּצְבֵּר־כֶּסֶף בַּעֲדָר
 וַחֲרוֹץ כְּטִיט חִוּצוֹת:
⁴ הִנֵּה אֲדֹנָי יוֹרֵשָׁנָה וְהִכָּה בָּיִם חִילָה
 וְהָיָה בָּאֵשׁ תִּאָּכַל:
⁵ תֵּלֵא אֲשַׁקְלוֹן וְתִירָא וְעֵזָה וְתַחֲוִיל מְאֹד
 וְעַקְרוֹן כִּי־יִחַבֵּשׁ מִבְּטָחָה וְאַבְדַּ מִלֶּךְ מַעֲזָה

13 ° frt add || 16 dl (ex 7,9) || 17 prb dl cf 6 || Cp 9, 1^a ins יהוה ||
 b-b 1 prb אדם || c-c add (cf 2 ביה) || 2 1 c 6 חכמו || 5 1 מבטחה ||
 cf 6^A (ἀπὸ τῆς ἐλπιδος).

אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשִׁימִים בְּהִיזֹת
 יְרוּשָׁלַם יֵשֶׁבֶת וּשְׁלָלָהּ וְעָרֶיהָ סָבִיבֶתֶּיהָ וְהַנִּגָּב וְהַשְׁפָּלָה יֵשֶׁב׃
 ם 8^ו וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־זַכְרְיָה לֵאמֹר׃ 9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 לֵאמֹר׃ מִשְׁפַּט אֲמַת שְׁפָטוּ וְחֹסֵד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃
 10 וְאַל־מִנָּה וַיְתוּם גֵּר וְעָנִי אֶל־תַּעֲשֹׁקוּ וְרַעַת אִישׁ אָחִיו אֶל־תַּחֲשֹׁבוּ
 בְּלִבְבְּכֶם׃ 11 וַיִּמָּאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כֶּתֶף סָרֹת וַאֲזַנֵּיהֶם הִקְבִּידוּ
 מִשְׁמוּעַ׃ 12 וּלְכֶם שָׁמוּ שְׁמִיר מִשְׁמוּעַ אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשִׁימִים וַיְהִי קֶצֶף
 גָּדוֹל מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת׃ 13 וַיְהִי כִּאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמְעוּ בֶן יִקְרָאוּ
 וְלֹא אֲשָׁמַע אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ 14 וְאִם־עַד עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־
 יָדְעוּם וְהָאָרֶץ נִשְׁמָה אַחֲרֵיהֶם מִעֲבָר וּמִשָּׁב וַיִּשְׁמְעוּ אֶרֶץ־חֲמָדָה
 לִשְׁמָה׃ פ 8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת קִנְאָתִי לְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה וְחֲמָה גְדוֹלָה קִנְאָתִי לָהּ׃
 ם 3 כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁבֹתִי אֶל־צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְנִקְרְאָה
 יְרוּשָׁלַם עִיר הָאֱמֶת וְהָרִי־יְהוָה צְבָאוֹת הָר הַקֹּדֶשׁ׃ ם 4 כֹּה אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת עַד יֵשְׁבוּ זָקֵנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעֲנֵתוֹ
 בִּידוֹ מִרֵּב יָמִים׃ 5 וּרְחֲבוֹת הָעִיר יִמְלְאוּ יִלְדִים וְיִלְדוֹת מִשְׁחָקִים
 בְּרַחֲבֹתֶיהָ׃ ם 6 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּי יִפְלֹא בְּעֵינֵי שְׂאֵרֵית
 הָעָם הַזֶּה בְּיָמִים הָהֵם גַּם־בְּעֵינֵי יִפְלֹא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ ם

7 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַגִּבּוֹר מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִזְרַח וּמֵאֶרֶץ
 מִבְּזֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ 8 וְהִבֵּאתִי אֹתָם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְהָיִי־לִי לְעָם
 וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהֶם לְאֱלֹהִים בְּאֵמֶת וּבְצֶדֶקָה׃ פ 9 כֹּה־אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת תַּחֲזֹקְנָה יְדֵיכֶם הַשְׁמָעִים בְּיָמִים הָאֵלֶּה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 מִפִּי הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר בִּיּוֹם יֶסֶד בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת הַחֵיכָל לְהַבְנוֹת׃
 10 כִּי לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם שָׁכַר הָאָדָם לֹא נִהְיָה וּשְׁכָר הַבְּהֵמָה אֵינְנָה
 וְלִיזְעָא וּלְבָא אֵין־שְׁלוֹם מִן־הָעָר וְאֲשַׁלַּח אֶת־כָּל־הָאָדָם אִישׁ בְּרַעְהוֹ׃
 11 וְעַתָּה לֹא כְּיָמִים הָרִאשִׁימִים אֲנִי לִשְׂאֵרֵית הָעָם הַזֶּה נְאֻם יְהוָה
 צְבָאוֹת׃ 12 כִּי־יִזְרַע הַשְּׁלוֹם הַגָּפֶן תִּתֵּן פְּרִיָּה וְהָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת־
 יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ טַלָם וְהִנֵּחַלְתִּי אֶת־שְׂאֵרֵית הָעָם הַזֶּה אֶת־

7 1 c 7 אֵל = אֵלָה || al v 8, al 8. 9 a add hab cf זכריה et vs 9 b, qui
 contin 7 || 14 l ואסערם || Cp 8, 6 ° num add ex 10 ? || 7 ° prb השמש (> 7)
 trsp post מורח et 1 מבואו || 9 ° prb add cf בימים האלה et 1 ביום;
 7 cf 6 כִּי אֲזַרְעָה שְׁלוֹם 1 ° || 12 ° וְאֲשַׁלַּח || 1 b האלה || 10 a prps מיום 7.

יִצְאוּ^א ויִבְקְשׁוּ לְלֶכֶת לְהַתְהַלֵּךְ בְּאֶרֶץ נֹאמַר לָכֵן הַתְהַלְכוּ בְּאֶרֶץ
וַתִּתְהַלֵּכְנָה בְּאֶרֶץ: ⁸וַיִּזְעַק אֹתִי וַיְדַבֵּר אֵלַי לֵאמֹר רֹאה הַיּוֹצֵאִים
אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן הַנִּיחֹתָ^א אֶת־רוּחִי^ב בְּאֶרֶץ צָפוֹן: פ

⁹וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ¹⁰לָקוּחַ מֵאֵת הַגּוֹלָה מִחֻלְיֵי מֵאֵת
טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יִדְעִיָּה^א וּבָאֵת אֵתָהּ בְּיָוִם הַהוּא^א וּבָאֵת בֵּית^ב יִשָּׁיָה וְאִשְׁתִּי
בֶן־צַפְנִיָּה אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל: ¹¹וְלָקַחְתָּ כֶּסֶף־זֶהָב וְעָשִׂיתָ עֲטֹרוֹת־
^בוִישְׁמָתָה בְּרֹאשׁ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל: ¹²וְאָמַרְתָּ אֵלָיו^א
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה־אִישׁ צֶמַח שְׁמוֹ וּמִתְחַתּוֹ
יִצְמַח^ב וּבִנְיָה אֶת־הַיֵּכָל יְהוָה: ¹³וְהוּא יִבְנֶה אֶת־הַיֵּכָל יְהוָה וְהוּא־
יֵשֵׁא הוֹד וְיֵשֵׁב וּמִשָּׁל עַל־כִּסְאוֹ וְהָיָה^א כֹּהֵן עַל־כִּסְאוֹ^ב וְעָצַת שְׁלוֹם
תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם: ¹⁴וְהָעֲמֻרָתָ^א תִּהְיֶה לְחֶלֶם^ב וּלְטוֹבִיָּה וְלִידְעִיָּה
וּלְחָן בֶּן־צַפְנִיָּה לִזְכָּרוֹן בְּהִיכַל יְהוָה: ¹⁵וּרְחוּקִים וּבָאוּ וּבָנוּ בְּהִיכַל
יְהוָה אֲיִידְעֵתֶם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם^א וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ
תִשְׁמָעוּן בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ס

7 וַיְהִי בַשָּׁנָה אַרְבַּע לְדִרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה^א
בְּאַרְבַּעַה לַחֹדֶשׁ הַתְּשֻׁעִי בְּכֶסֶל^ב: ²וַיִּשְׁלַח בֵּית־אֵל^א שְׂרָאָצֵר וְרִגְמִם^ב
מֶלֶךְ וְאַנְשָׁיו לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה: ³לֵאמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר
לְבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הֲאֵבֶכֶה בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי
הַזֶּה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה כְּמָה שָׁנִים: ס ⁴וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת
אֵלַי לֵאמֹר: ⁵אֲמַר אֶל־כָּל־עַם הָאֶרֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר כִּי־צִמְתֶּם
וּסְפֹד בַּחֲמִישִׁי וּבִשְׁבִיעִי וְזֶה שִׁבְעִים שָׁנָה הָעָזָם צִמְתָּנִי אָנֹכִי: ⁶וְכִי
תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ הִלּוּא אַתֶּם הָאֲכָלִים וְאַתֶּם הַשְׁתִּים: ⁷הִלּוּא

7 ^b frt ins אֶל־אֶרֶץ הַמַּעֲרָב || 8 ^a וְהַנִּיחֹתָ || 1 ^b רֹחַ יְהוָה, angelus inter-
pres loquitur, lector aliquis ' esse abbrev יהוה oblitus est || 10 ^{a-a} add ||
^{b-b} 1 טוֹבִיָּה et יִדְעִיָּה et הַגּוֹלָה (בית) dittogr || 11 ^a 1 ||
טוֹבִיָּה cf v 14 || ^{b-b} add, proph unam coronam, quam Serub acci-
piat, facere iussus est || 12 ^a 1 אֵלֵיכֶם cf v 10 || ^{b-b} frt add || 13 ^a prb ins
וְהָעֲמֻרָתָ cf v 14 || ^b 1 c מִיָּמִינוּ cf fin vs 13a || 14 ^a 1 וְלִידְעִיָּה
cf v 14 || ^b 1 c 3 לְחֻלְיֵי cf 10 et 6 τοῖς ὑπομένουσιν (αὐτόν) || ^c 1 וְלִידְעִיָּה
cf 10 (prb v 14 add) || 15 ^{a-a} add cf v 12 וְאִם־אֵלֵיכֶם || ^{b-b} prb add et
fin vs 15b exc || Cp 7, 1 ^{a-a} add cf אל־זְכַּרְיָה et 4; 6,9; 8,18; vb
בְּאַרְבַּעַה contin init vs || ^b add || 2 prb בֵּית־אֵל conjg c שְׂרָאָצֵר (ש');
אֲנִישִׁים || ^b 1 אֶת־רִגְמִם || ? אֶל־שְׂרָאָצֵר || 1 signif unum nomen; num 1
pro (ואנשיו) || 5 1 וְזֶה cf v 3.

אֵלֶּה וְאָמַר לֹא אֲדַגִּי: ¹⁴וַיֹּאמֶר אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיְצִתָּהּ הָעֹמְדִים עַל־
אֲדָוֶן כָּל־הָאָרֶץ: פ

5 ¹וַיָּשׁוּב וַיֵּשֶׁב עִינִי וַאֲרָאָה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה: ²וַיֹּאמֶר אֵלַי
מֶה אַתָּה רֹאֶה וְאָמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה אֲרָכָה עֲשָׂרִים בָּאַמָּה
וְרֹחְבָּהּ עֶשֶׂר בָּאַמָּה: ³וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹאת הָאֵלֶּה הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי כָל־
הָאָרֶץ כִּי כָל־הַגִּבּוֹר ^aמְזוּהָ ^aכְּמוֹתָהּ נִקְחָה וְכָל־הַנְּשָׁפֵעַ ^bמְזוּהָ ^aכְּמוֹתָהּ
נִקְחָה: ⁴הַיּוֹצֵאתֶיהָ נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגִּבּוֹר וְאֶל־
בֵּית הַנְּשָׁפֵעַ בְּשָׁמַי לִשְׁקֹר וּלְנֶה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלְתּוּ וְאֶת־עַצְוֵי
וְאֶת־אֲבָנָיו: ד

5 ¹וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מָה
הַיּוֹצֵאת הַזֹּאת: ⁶וְאָמַר מַה־הִיא ^aוַיֹּאמֶר זֹאת הָאֵיפָה הַיּוֹצֵאתָ
וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינֶם ^bבְּכָל־הָאָרֶץ: ⁷וְהִנֵּה כֶּכֶר עֹפֶרֶת נִשְׂאת וְזֹאת
אִשָּׁה אֶתֶּת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה: ⁸וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה וַיִּשְׁלַךְ
אֹתָהּ אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיִּשְׁלַךְ אֶת־אֶבֶן הָעוֹפֶרֶת אֶל־פִּיהָ: ד
9 וַיֵּשֶׁב עִינִי וַאֲרָא וְהִנֵּה שְׁתֵּים נָשִׁים יוֹצֵאוֹת וְרוּחַ בִּכְנָפֵיהֶם
וְלִהְיֶנָּה כְּנָפִים כְּכַנְפֵי הַחֲסִידָה וּתְשֻׁנָּה אֶת־הָאֵיפָה בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין
הַשָּׁמַיִם: ד ¹⁰וְאָמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אָנֹכָה הַמָּה מוֹלֵכוֹת
אֶת־הָאֵיפָה: ¹¹וַיֹּאמֶר אֵלַי לְבָנוֹתֶיךָ לֵךְ בְּאֶרֶץ שְׁנַעַר וְהוֹכֵן
וְהִנִּיחָה ^bשָׁם עַל־מְכַנְתָּהּ: פ

6 ¹וַיָּשׁוּב וַיֵּשֶׁב עִינִי וַאֲרָאָה וְהִנֵּה אַרְבַּע מְרֻכְבוֹת יוֹצֵאוֹת מִבֵּין
שְׁנֵי הַהָרִים וְהַהָרִים הָרִי נִחֲשֶׁת: ²בַּמְרֻכְבָּה הָרִאשׁוֹנָה סוֹסִים
אֲדָמִים וּבַמְרֻכְבָּה הַשְּׁנִיָּת סוֹסִים שְׁחֹרִים: ³וּבַמְרֻכְבָּה הַשְּׁלִישִׁית
סוֹסִים לְבָנִים וּבַמְרֻכְבָּה הָרְבִיעִית סוֹסִים בְּרוּדִים אֲמָצִים: ⁴וַאֲנִי
וְאָמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מַה־אֵלֶּה אֲדַגִּי: ⁵וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר
אֵלַי אֵלֶּה אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצֵאוֹת מִהַתִּצָּב עַל־אֲדָוֶן כָּל־
הָאָרֶץ: ⁶אֲשֶׁר־בָּהָּ ^aהַסּוֹסִים הַשְּׁחֹרִים יוֹצֵאוֹם אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְבָּנִים
יוֹצֵאוֹ אֶל־אֲחֵרֵיהֶם ^bוְהַבְּרוּדִים יוֹצֵאוֹ אֶל־אֶרֶץ הַתִּימָן: ⁷וְהָאֲמָצִים ^a

|| הָאֵיפָה Cf 4 || 5 prb || בְּשָׁמַי לִשְׁקֹר || 5 ^a || 1 bis Cf 7,3 || 6 ^{a-a} || 3 Cp 5, 3 || 6 ^{a-a} add || 1 b || 1 c || 6 || עוֹנֶם (ἡ ἀδικία αὐτῶν) || 7 || 1 c || 6 || וְהִנֵּה || 11 ^a || frt add || 1 || 5 || לְאַרְבַּע || 5 || 1 || Cp 6, 3 || add (ex v 7 insert) || 5 || 1 || (ditto gr? || 6 || וְהִנֵּה) || 1 b || 1 c || 6 || וְהִנִּיחָה || 6 || 3 || Cp 6, 3 || 6 || 1 || אֶל־הָ (cf vb praeced || 6 ^{a-a} || frt add (vs 5 de המרכבות, vs 6 de הסוסים loquitur) || 1 b || frt || 1 || אֶרֶץ הַקָּדֶם || 7 || 1 ^a || 7 || אֲדָמִים || 7 || 1 || colore non signific).

יהודה כפי-איש^א לא-נשא ראשו ויבאו אלה להחריד^ב אתם לידות
את-קרנות הגוים הנשאים קרן אל-ארץ יהודה^ג לזרותה: ^ד ונאשא
עיני ונרא והנה-איש ובידו חבל מדה: ^ה ונאמר אנה אתה הלך
ויאמר אלי למד את-ירושלם לראות פטה-רחבה וכמה ארבה: ^ו והנה
המלאך הדבר בי יצא ומלאך אחר יצא לקראתו: ^ז ונאמר אלו רץ
דבר אל-הנער הלז לאמר פרוזות תשב ירושלם מרב אדם ובהמה
בתוכה: ^ח ונאני אהיה-לה נאם-יהודה תזמת אש סביב ולכבוד אהיה
בתוכה: ^ט הוי הוי ונסו^א מארץ צפון נאם-יהודה כי פארבע^ב
רוחות השמים פרשתי^ג אתכם נאם-יהודה: ^ד הוי ציון המלטי יושבת
בת-בבל: ^ה כי כה אמר יהודה צבאות אחר כבוד שלחני^א אל-
הגוים השללים אתכם בי הנגע בכם נגע בבבת עינו: ^ו כי הנני
מניף את-ידי עליהם והיו שלל לעבדיהם וידעתם כי-יהודה צבאות
שלחני: ^ז רני ושמחי בת-ציון כי הנני-בא ושכנתי בתוכך
נאם-יהודה: ^ח ונלוו גוים רבים אל-יהודה ביום ההוא והיו לי^א לעם
ושכנתי^ב בתוכך וידעת כי-יהודה צבאות שלחני אליך: ^ט ונחל יהודה
את-יהודה חלקו על אדמת הקדש ובחר עוד בירושלם: ^י הם כל-
בשר מפני יהודה כי געור ממעון קדשו: ^{יא}

3 וינראני את-יהושע הכהן הגדול עמד לפני מלאך יהודה
והשטן עמד עלימינו לשטנו: ^א ויאמר יהוה אל-השטן וגער יהודה
בך השטן ויגער יהודה בך הבחר בירושלם הלוא זה אוד מצל
מאש: ^ב ויהושע היה לבש בגדים צואים ועמד לפני המלאך: ^ג ויען
ויאמר אל-העמדים לפניו לאמר הסירו הבגדים הצואים מעליו^א ויאמר
אליו ראה העברתי מעליך עונך^א ויהלבש אתך^ב מחלצות: ^ד ונאמר^א
וישימו^ב צניף טהור על-ראשו וישימו^ג הצניף הטהור על-ראשו
וילבשהו בגדים^ד ומלאך יהודה עמד: ^ה ויער מלאך יהודה ביהושע

4 ^a 1 prb אשר cf Mal 2,9 || ^b 6 vid leg (toû dēvau) quare prps אתם
אלה באים לידות את-ארבע הקרנות : לאמר (prps post יהוה 6 || ^c 6 אלה (?) ||
מארבע 6 || ^b 1 c 6 גסו || 10 ^a 1 c 6 עמד || 7 1 c 6 || ^c 6 add?)) [אלה... ראשו]
אל; || 12 ^{a-a} add; || 11 dl (dittogr) בת 6 || 11 cf אספתי sive קבצתי 1 || 1,8 cf
|| 11 II) [בבל ארץ כבוד שלחני (prps אמר יהוה 3 c conjg הגוים
ושכנתי 15b prps (ושכנך 6) ושכן 1 || ^b 1 c 6 לו || 15 ^a 1 c 6 עיני || 15 Tiq sof pr
usque ad fin vs add || 4 ^{a-a} add, nam והלבש 4 || 3, 2 1 יהוה || Cp 3, 2 1 יהוה
imper וגו' ונאמר || 5 ^a dl c 6 || ^b 1 c 6 (והלכשו ?) אתו || 5 ^{b-b} 1 c 6 הסירו וגו' ||
vb ut טהורים exc || 1 ^d 1 עמד et conjg עמד 6.

אֲשֶׁר קָרְאוּ-אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרָשָׁנִים לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
שׁוּבוּ נָא מִדְּרִיכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעֲלֵיכֶם הָרָעִים וְלֹא שְׁמַעוּ וְלֹא-
הִקְשִׁיבוּ אֵלַי נְאֻם-יְהוָה: ⁵ אֲבֹתֵיכֶם אִי-הָיָה וְהַנְּבִיאִים הִלְעֹזֶלֶם
יָחִיו: ⁶ אַךְ וּדְבַרְי וְחִפְנִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת-עַבְדִּי הַנְּבִיאִים הִלְזָה הַשִּׁיגוּ
אֲבֹתֵיכֶם וַיִּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כִּי אֲשֶׁר זָמַם יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ
כְּדֹרְכֵינוּ וּכְמַעֲלֵינוּ כֵּן עָשָׂה אִתָּנוּ: ⁵

⁷ בַּיּוֹם עֲשִׂירִים וָאַרְבָּעָה לַעֲשֵׁתִי-עֹשֶׁר חֹדֶשׁ הוּא-חֹדֶשׁ שְׁכֵמֶת בַּשָּׁנָה
שְׁתֵּים לְדָרְיוֹשׁ הָיָה דְּבַר-יְהוָה אֶל-זַכְרְיָה בֶן-בְּרַכְיָהוּ בֶן-עֲדֹנָה הַנְּבִיא
לֵאמֹר: ⁸ רְאִיתִי הַלֵּילָה וְהִנֵּה-אִישׁ עֹלֵם-סוּסִים אִדָּם וְהוּא^a עֹמֵד
בֵּין הַהַדְסִים^b אֲשֶׁר בְּמִצְלָה וְאֶחָדִיו סוּסִים אֲדָמִים שְׂרָקִים^d וּלְבָנִים:
⁹ וַיֹּאמֶר מֶה-אֵלֶּה אֲדָנִי וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר בִּי אֲנִי אֶרְאֶה
מֶה-תֵּמָּה אֵלֶּה: ¹⁰ וַיַּעַן הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין-הַהַדְסִים וַיֹּאמֶר אֵלֶּה אֲשֶׁר
שָׁלַח יְהוָה לְהַתְּהַלֵּךְ בָּאָרֶץ: ¹¹ וַיַּעֲנוּ אֶת-מֶלֶךְ יְהוָה הָעֹמֵד בֵּין
הַהַדְסִים וַיֹּאמְרוּ הַתְּהַלֵּכְנוּ בָּאָרֶץ וְהִנֵּה כָל-הָאָרֶץ יִשְׁבֶּת וְשִׁקְטָת:
¹² וַיַּעַן מֶלֶךְ-יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה צְבָאוֹת עַד-מָתִי אֶתֶּה לֹא-תִרְחַם
אֶת-יְרוּשָׁלַם וְאֵת עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר נִעְמָתָה זֶה שִׁבְעִים שָׁנָה: ¹³ וַיַּעַן
יְהוָה אֶת-הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר בִּי דְבָרִים טוֹבִים דְּבָרִים נְחֻמִּים: ¹⁴ וַיֹּאמֶר
אֵלַי הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר בִּי קָרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קִנְיָתִי
לְיְרוּשָׁלַם וּלְצִיּוֹן קִנְיָתָה גְּדוּלָּה: ¹⁵ וְקִצְפִּי גְּדוּלִּי אֲנִי קִצְפִּי עַל-הַגּוֹיִם
הַשֹּׂאנָנִים אֲשֶׁר אֲנִי קֹצֵפְתִּי מֵעַתָּה וְהָמָּה עֲזָרוּ לְרָעָה: ¹⁶ לָכֵן
כֹּה-אָמַר יְהוָה שְׁבִיתִי לְיְרוּשָׁלַם בְּרִחְמִים בֵּיתִי יִבְנֶה בָּהּ נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת וְקוֹה יִנְטָה עַל-יְרוּשָׁלַם: ¹⁷ עוֹד וְקָרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת עוֹד תִּפְּרָצָנָה עָרֵי מְטוֹב וְנָחֵם יְהוָה עוֹד אֶת-צִיּוֹן וּבָחַר עוֹד
בְּיְרוּשָׁלַם: ⁵

² וַיֵּשֶׁא אֶת-עֵינָי וַיֹּאֲרָא וְהִנֵּה אַרְבַּע קַרְנֹת: ² וַיֹּאמֶר אֶל-הַמֶּלֶךְ
הַדָּבָר בִּי מֶה-אֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקַּרְנֹת אֲשֶׁר זָרוּ אֶת-יְהוּדָה
אֶת-יִשְׂרָאֵל וְיְרוּשָׁלַם: ³ וַיִּרְאֵנִי יְהוָה אַרְבָּעָה חֲרָשִׁים: ⁴ וַיֹּאמֶר
מֶה אֵלֶּה בָּאִים לַעֲשׂוֹת וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֵלֶּה הַקַּרְנֹת אֲשֶׁר-זָרוּ אֶת-

⁴ 1 prb add || ⁸ 2-2 add || ⁷ || ומעליל K, ומעליל Q; cf MS^P et 6; וממעלליכם 4 l
b 6 habet 4 colores (ἀνὰ μέσον τῶν [6AQ + δύο] ὁρέων) cf 6,1 || c 6 habet 4 colores
cf 6,2s || d sic B; mlt MSS ש || v 10 add || 11 1 prb האיש || 12 1 prb
cf 13 || 16 1 c K וקוה, Q וקו || 17 1 ? c 6 ורחם cf v 12. 16
(sed etiam Jes 51,3) || Cp 2, 2 2-2 add cf 4.

בְּכָל־אֱלֹהֵי הַיְטָמָא וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ יִטְמָא: ¹⁴ וַיַּעַן חֲנַי וַיֹּאמֶר
 בֶּן־הָעַם־הַזֶּה וּבֶן־הַגּוֹי הַזֶּה לִפְנֵי נְאֻם־יְהוָה וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם
 וְאֲשֶׁר יִקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא: ¹⁵ וְעַתָּה שִׁימוּ־נָא לְבַבְכֶּם מִן־הַיּוֹם
 הַזֶּה וּמַעַלֶּה מִטָּרֶם שׁוּם־אֶבֶן אֶל־אֶבֶן בְּהִיבֵל יְהוָה: ¹⁶ מִהֵיוֹתָם^a
 בָּא^b אֶל־עֲרֻמַּת עֲשָׂרִים וְהָיְתָה עֲשָׂרָה בָּא^b אֶל־הַיָּקֵב לְחֹשֶׁף חֲמִשִּׁים
 פּוֹרָה^c וְהָיְתָה עֲשָׂרִים: ¹⁷ הִפֵּיתִי אֶתְכֶם בְּשַׁדְּפוֹן וּבִירְקוֹן וּבִבְרָד אֶת
 כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְאִין־אַתְכֶּם^a אֵלַי נְאֻם־יְהוָה: ¹⁸ שִׁימוּ־נָא לְבַבְכֶּם
 מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעַלֶּה מִיּוֹם עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לְתַשְׁיַעִי^c לְמִן־הַיּוֹם
 אֲשֶׁר־יִסַּד הִכַּל־יְהוָה^a שִׁימוּ לְבַבְכֶּם^b: ¹⁹ הָעוֹד הַזֶּרַע בְּמִגֹּרֶה וְעוֹד־^a
 הַגֶּפֶן וְהַתְּאֵנָה וְהָרְמוֹן וְעֵץ הַזַּיִת לֹא נִשְׂא^b מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרָה: ²⁰
 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה וּשְׁנִית אֶל־חֲנַי בְּעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לְחֹדֶשׁ לֵאמֹר:
²¹ אֲמַר אֶל־זָרְבָבֶל פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׂמִים וְאֶת־
 הָאָרֶץ: ²² וְהִפְכֵתִי כֶסֶף מַמְלָכוֹת וְהַשְׁמַדְתִּי חֹזֶק מַמְלָכוֹת^a הַגּוֹיִם
 וְהִפְכֵתִי מֶרְכָּבָה וְרִכְבָּיָה וַיִּרְדּוּ סוּסִים וְרִכְבֵּיהֶם אִישׁ בְּחֶרֶב אֲחִיו^b:
²³ בָּיִתם הֵהוּא נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת אֶקְחֶה זָרְבָבֶל בֶּן־שָׁאֲלִיָּאל עַבְדִּי
 נְאֻם־יְהוָה וְשִׁמְתִּיהַּ כְּחוֹתֶם כִּי־יִבֶן בְּחֵרְתִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:

SACHARIA. זכריה

1ⁱ בַּחֲדָשׁ הַשְּׁמִינִי בַשָּׁנָה שְׁתִּים לְדָרוּשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־
 זְכַרְיָה בֶן־בְּרַכְיָה בֶן־עֲדוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר: ² קֶצֶף יְהוָה עַל־אֲבֹתֵיכֶם
 קֶצֶף: ³ וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה
 צְבָאוֹת וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ⁴ אֶל־תִּהְיוּ כְּאֲבֹתֵיכֶם

= יַעַן לְקַחְתֶּם שָׁחַר (14 6 + ἐνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν) (יַעַן [נִשְׂאָם] נִשְׂאֲתֶם פָּנִים; vel 1? προσώπων pr ὀρθ. = ὁδυνθησονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν, καὶ ἐμισείτε ἐν ὑλάις ἐλέγχον-
 τας cf Am 5,10, sed omnia add || 16^a 1 מִה(מִי)־הַיִּיתֶם (cf 6 τίνας ἦτε) et trsp
 huc : || ^b 1 bis בָּא cf 1,9 || ^c prb glossa ad הַיָּקֵב || v 17 add = Am 4,9 || ^a prb
 1 וְלֹא שְׁבַתְּם cf Am 4,9 et 6 καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε || 18^{a-a} add cf v 15 b (vel
 sol ^{a-c} add) || ^{b-b} conj c v 19 cf 6S || 19^a 6^B וְעַד || ^b 6 נִשְׂאִים; ins ? אִם ||
 22^a nonn מַמְלָכוֹת add hab || ^b frt vb ut יִפְלוּ exc || 23 ins ? לִי.

Cp 1, 1 frt exc dies mensis || 2 6 + גְּדוֹל cf 7,12.

יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם^b וַיִּירָאוּ הָעָם מִפְּנֵי יְהוָה: ¹³וַיֹּאמֶר חֲנִי מִלֵּאדָּן
יְהוָה בְּמִלְאֲכוֹת יְהוָה לָעָם לֵאמֹר אֲנִי אֶתְכֶם נֹאס־יְהוָה: ¹⁴וַיַּעַר
יְהוָה אֶת־רוּחַ זָרְבָבֶל בֶּן־שִׁלְתִּיאֵל פָּתַח יְהוָה וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ
בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כָּל שְׂאֲרֵי הָעָם וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ
מִלְאָכָה בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם: ¹⁵כִּיּוֹם עָשְׂרִים וָאַרְבָּעָה
לַחֹדֶשׁ בַּשָּׁשִׁי^b

בַּשָּׁנָה שְׁתִּים לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ: ²בַּשְּׁבִיעִי בַּעֲשָׂרִים וָאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חֲנִי הַנְּבִיא לֵאמֹר: ²אֲמַר־נָא אֶל־זָרְבָבֶל
בֶּן־שִׁלְתִּיאֵל פָּתַח יְהוָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל־
שְׂאֲרֵי הָעָם לֵאמֹר: ³מִי בָכֶם הַנִּשְׁאָר אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
בְּכַבּוּדוֹ הָרִאשׁוֹן וְמָה אַתֶּם רֹאִים אִתּוֹ עַתָּה הֲלֹוא כְּמָהוּ כְּאִין
בְּעֵינֵיכֶם: ⁴וְעַתָּה חֲזַק זָרְבָבֶל נֹאס־יְהוָה וְחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְחֲזַק כָּל־עָם הָאָרֶץ נֹאס־יְהוָה וַעֲשׂוּ כִּי־אֲנִי אֶתְכֶם
נֹאס יְהוָה צְבָאוֹת: ⁵אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־כָּרַתִּי אִתְּכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם
וְרוּחִי עִמָּדָת בְּתוֹכְכֶם אֶל־תִּירָאוּ: ⁶כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
עוֹד אַחַת מַעַט הִיא וְאֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַיָּם
וְאֶת־הַחֲרֻבָּה: ⁷וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וַיָּבֹאוּ חֲמֹדַת כָּל־הַגּוֹיִם
וּמִלֵּאדָּתִי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּבוֹד יְהוָה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ⁸לִי הַכֶּסֶף וְלִי
הַזָּהָב נֹאס יְהוָה צְבָאוֹת: ⁹וְנָדוּל יְהוָה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן
מִן־הָרִאשׁוֹן אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבִמְקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שְׁלֹם נֹאס יְהוָה
צְבָאוֹת: ^פ

¹⁰בַּעֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי בַּשָּׁנָה שְׁתִּים לְדַרְיוֹשׁ הָיָה דְּבַר־
יְהוָה בְּיַד־חֲנִי הַנְּבִיא לֵאמֹר: ¹¹כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׂאֵל־נָא אֶת־
הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לֵאמֹר: ¹²הֵן וְיִשְׂאֵא־אִישׁ בְּשֶׁר־קֹדֶשׁ בְּכִנְיָהּ בְּגָדוֹ וְנָגַע
בְּכִנְפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם וְאֶל־הַנָּזִיד וְאֶל־תֵּינִין וְאֶל־שֶׁמֶן וְאֶל־כָּל־מֵאֲכָל
הַיִּקְדָּשׁ וַיַּעֲנֵוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא: ¹³וַיֹּאמֶר חֲנִי אִם־יִגַע טַמֵּא־נַפֶּשׁ

¹² ^b 1 (cf 6S68) אֱלִיהֶם || v 13 add cf חגי מלאך יהוה et 1, I. 12;
cf 13b et 2, 4b || ^a 1 מִיּוֹם || ^b dl || Cp 2, 2 1 c 6S וְאֶל־כָּל־ || cf 1, I. 14 || 5 °° > 6;
gloss ad כֶּסֶף וְזָהָב עִמָּדָת בְּתוֹכְכֶם || 6 dl; 6 ετι ἀπαξ ἐρύω (σείω) = ? עוֹד אַחַת אֲנִי ||
7 1 c 6 חֲמֹדַת cf וּבֹאוּ et Gn 27, 15 || 9 6 + καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν
παντὶ τῷ κτιζοντι [1 ζητούντι?] τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον = יִשְׁלֹת נַפֶּשׁ
לְמַתְנָה לְכָל־הַיּוֹסֵד (לְחִיּוֹת כָּל־הַיּוֹסֵד) לְקוֹמָם הַיִּכְוֵל תְּהִי ||
10 6 Edd אֶל־ בִּיר (sic 8) erat lectio cod Hilleliani cf 86.

וְהוֹשַׁעְתִּי אֶת־הַצֹּלָה וְהַנִּדְחָה אֶקְבֹּץ
וְשׁוֹמְתִים לְתַהֲלָה וְלִשְׁם בְּכָל־הָאָרֶץ בְּשִׁתָּם׃
20 בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֲתֶכֶם ^aוְבָעֵת קִבְצִי ^aאֲתֶכֶם
כִּי־אֲתֹן אֲתֶכֶם לִשְׁם וְלְתַהֲלָה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוֹבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם ^b
לְעִינֵיכֶם אֲמַר יְהוָה:

HAGGAI. חגי

1 בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיֹנָשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁשִׁי בַּיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ
הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חֲנִי הַנְּבִיאָה^א בֶּן־זַרְבָּבֶל בֶּן־שָׁאֲלִיתַיִל פָּתַח
יְהוָה וְאֵל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל^ב לֵאמֹר:² כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת לֵאמֹר הֵעָם הַזֶּה אֲמָרוּ לֹא עַת־בָּא עַת־בֵּית יְהוָה לְהִבָּנוֹת:
ס³ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חֲנִי הַנְּבִיאָה לֵאמֹר:⁴ הֵעַת לָכֶם אַתֶּם
לִשְׁבֹּת בְּבֵתֵיכֶם סְפוּגִים וְהַבֵּית הַזֶּה חָרָב:⁵ וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת שִׁימוּ לְבַבְכֶּם עַל־דִּרְכֵיכֶם:⁶ וְזַרְעֻתֶם הָרְבִּה וְהִבֵּא מַעֲט אֲכֹל
וְאִין־לִשְׁבֹּעַה שְׁתּוּ וְאִין־לִשְׁכָּרָה לְבוֹשׁ וְאִין־לֶחֶם לֹא וְהַמִּשְׁתַּכֵּר
מִשְׁתַּכֵּר אֶל־צָרוֹר נָקוּב: ס⁷ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שִׁימוּ
לְבַבְכֶּם עַל־דִּרְכֵיכֶם:⁸ עָלוּ הָהָר הַהוּא וְהִבֵּאתֶם^א עֵץ וּבְנִי הַבֵּית וְאַרְצָה־
בּוֹ וְאַפְבָּד^ב אָמַר יְהוָה:⁹ פִּגְזָה אֶל־הָרְבִּה וְהִנֵּה לַמַּעַט וְהִבֵּאתֶם
הַבֵּית וְנִפְתַּחְתִּי בּוֹ יַעַן מָה נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא
חָרָב וְאַתֶּם רָצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ:¹⁰ עַל־כֵּן עֲלִיכֶם^א כָּל־אֹרֶשׁ שָׁמַיִם^ב מִמָּלַךְ
וְהָאָרֶץ כָּל־אֶה יְבוֹלָה:¹¹ וְנֶאֱקָרָא חָרָב עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַהָרִים וְעַל־
הַדָּגָן וְעַל־הַתִּירֹשׁ וְעַל־הַיְצֵהָר וְעַל־אֲשֶׁר תּוֹצִיא הָאֲדָמָה וְעַל־
הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־כָּל־יָגִיעַ כְּפֹיִם: ס¹² וַיִּשְׁמַע
זַרְבָּבֶל בֶּן־שָׁלְתַיִל וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכָל־שְׂאֵרֵית
הָעָם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דְּבַר־יְהוָה הַנְּבִיאָה כֹּאֲשֶׁר שָׁלַחַו

19^c add, frt ex 20 = בשובי את שבותם || 20^{a-a} 1 ובעת ההיא אֶקְבֵּץ

^b 1 c 12MSS 68 שבותכם.

Cp 1, 1^a 6 לאמר אומר cf 2, 1s. 10. 20s, sed frt b^b add e 2, 1s || 2^{oo} 1
 עתָּה > Vrs || 4 l frt בְּבֵתִים || 6 nonn MSS יֵשׁ || 7^{oo} add ex v 5 || 8^a 6
 וְנִבְרָאתָם (κόσμηται) || b^Q קְדָה —, K בְּדָה — || 9 l c 6 וְהָיָה שֶׁ || 10^a dl c 6 || b¹ הַשָּׁמַיִם
 cf 6 et הארץ || 1° יְבוּלָה cf טָלֵם || 11 ins c MSS et Vrs כֹּל || 12^a 1 וְאֵל —

7 וְאֶמְרָתִי אֶף־תִּירָאִי אוֹתִי תִקְחִי מוֹסֵר
וְלֹא־יִכְרַת מְעוֹנָה כָּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ
אֲכַן הַשְׁכִּימוּ הַשְׁחִיתוּ כָּל עַלְיוֹתָם:

8 לָכֵן חֲבוּ־לִי נְאֻם־יְהוָה לַיּוֹם קוּמִי לַעֲד^b
כִּי מִשְׁפָּטִי לְאַסֹּף גּוֹיִם לְקַבְּצִי מִמְּלָכוֹת
לִשְׁפֹךְ עֲלֵיהֶם זַעֲמִי כָּל חֲרוֹן אַפִּי
כִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי תֹאכַל כָּל־הָאָרֶץ:

9 כִּי־אֶזְוֶה אֶהֱפֹךְ אֶל־עַמִּים שֹׁפָה בְּרוּרָה
לְקַרֵּא כָלֶם בְּשֵׁם יְהוָה לְעִבְדוֹ שָׂכָם אֶחָד:

10 מִעֵבֶר לְנִהְרֵי־כּוּשׁ יַעֲתִרִי בַת־פּוּצִי וְזַבְלוֹן מִנְּחָתִי:

11 בְּיָוֶם הַהוּא לֹא תִבּוּשִׁי מִכָּל עַלְיוֹתֶיךָ אֲשֶׁר פָּשַׁעְתָּ בִּי
כִּי־אֶזְוֶה אֶסִּיר מִקִּרְבְּךָ עַלְיוֹי נְאֻתֶךָ

וְלֹא־תִזְסַפִּי לְגִבְהָה עוֹד בְּהָר קָדְשִׁי:
12 וַיְהִי־אֲרָתִי בְּקִרְבְּךָ עִם עָנִי וְגַל

וְחֶסֶד בְּשֵׁם יְהוָה: ¹³ שְׂאֵרִית יִשְׂרָאֵל

לֹא־יַעֲשׂוּ עוֹלָה וְלֹא־יִדְבְּרוּ כִזָּב

וְלֹא־יִמְצֹא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תִּרְמִית

כִּי־תִקְפָּה יָרְעוּ וְרִבְצוּ וְאִין מִחֲרִיד: ¹⁴ רָנִי בַת־צִיּוֹן הֲרִיעוּ יִשְׂרָאֵל

שִׁמְחִי וְעֲלִזִּי בְּכָל־לֵב בַּת יְרוּשָׁלַם:
15 הִסִּיר יְהוָה מִשְׁפָּטֶיךָ^a פָּנָה אִיבֶךָ^b

^c מָלַךְ יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְּקִרְבְּךָ לֹא־תִרְאִי^d רַע עוֹד: ¹⁶ בְּיָוֶם הַהוּא יֹאמַר לִירוּשָׁלַם אֶל־תִּירָאִי צִיּוֹן אֶל־יִרְפוּ יָדֶיךָ:

17 וַיְהִי אֶל־תֶּיךָ בְּקִרְבְּךָ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ
יִשְׁיֵשׁ עֲלֶיךָ בְּשִׁמְחָה יִתְרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יִגִּיל עֲלֶיךָ בְּרִנָּה:

18 נְוִנִי מִמּוֹעֵד אֶסְפְּתִי מִמֶּנּוּ הֵיוּ מִשְׁאֵת עָלֶיהָ חֲרָפָה:
19 הִגִּנִי עֲשֵׂה^a אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂיךָ^b בָּעֵת הַהִיא^b

7 1 c 55 מעיניה || 8 a 1 c 5 חכי || b 1 c 55 לעד || c 1 c 55 לקבץ ||
10 ° crp || 12 trsp fin vrs post ורל || 14 5 θύγατερ λερουσαλημ || 15 a 1
משפטך cf איבך || b 1 c 55 איבך || c-c 1 sol מלך cf 54 βασιλεύσει ὁ
κύριος ἐν μέσῳ σου || d sic 3 c 55; mlt MSS תיראי || 17 ° prb add, prps
אספתי || 18 ° legere et c v 17 fin conjg videtur; prps v 18 יתדיש
|| 19 a frt כלה exc || b-b add ex 20.

17 וְהִצַּרְתִּי לָאָדָם וְהִלְכּוּ כַעֲוִיִּים ^a כִּי לַיהוָה חֲטָאוּ
וּשְׁפָךְ דָּמָם בְּעֶפֶר וּלְחֹמָם בְּגִלְלִים:

18 גַּם-בְּסֻפָּם גַּם-זִהְבָּם לֹא-יִוָּכַל לְהַצִּילָם

^a בְּיוֹזֶם עֲבַרְתָּ יְהוָה וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ תֹאכַל כָּל-הָאָרֶץ

כִּי כָלָה אֵךְ-נִבְהִלָה ^b יַעֲשֶׂה ^d אֵת כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: ס
2 ^a הִתְקַוְּשׁוּ וְקוּשׁוּ ^a ^b הִגְיוּ לֹא נִכְסְפוּ:

^a בְּטָרָם ^a לָלֶדֶת חֶקֶר ^a כְּמִן עֶבֶר ^b יוֹם

^d בְּטָרָם לֹא-יָבוֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף-יְהוָה

בְּטָרָם לֹא-יָבוֹא עֲלֵיכֶם יוֹם אַף-יְהוָה: ^d

3 בִּקְשׁוּ אֶת-יְהוָה כָּל-עַנְוֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פָּעַל

בְּקִשְׁוֹ-צִדֵּק בִּקְשׁוּ עֲנֹה אוֹלֵי תִפְתָּרוּ בְּיוֹם אַף-יְהוָה:

4 כִּי עֲזָה עֲזוּבָה תִּהְיֶה וְאִשְׁקָלוֹן לְשִׁמְמָה

אֲשִׁדּוּד בְּצִהְרִים יִגְרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן תִּעָקֵר: ס

5 חֲזִי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גִּזִּי כְּרָתִים ^a דְּבַר-יְהוָה עֲלֵיכֶם

כְּנֻעַן ^b אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים ^c וְהֶאֱבֹדְתִיהָ מֵאֵין יוֹשֵׁב:

6 וְהִיתָה ^a חֶבֶל הַיָּם ^b נֹת כְּרַת רָעִים וְגִדְרוֹת צָאן:

וְהָיָה חֶבֶל ^a לְשֹׁאֲרֵית בֵּית יְהוּדָה

עֲלֵיהֶם ^b יִרְעוּן ^c בְּבִתִּי אִשְׁקָלוֹן בְּעֶרְבִי יִרְבְּצוּן

כִּי יִפְקְדֶם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְשָׁב שְׁבוּתָם: ^d

8 שְׁמַעְתִּי חֲרַפַּת מוֹאָב וְגִדְפִי בְּגִי עֲמֹן

אֲשֶׁר חֲרַפּוּ אֶת-עַמִּי וַיִּגְדִּילוּ עַל-גִּבּוֹלָם:

9 לָכֵן חִי-אֲנִי גֵאֹם יְהוָה צְבָאוֹת ^a אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

כִּי מוֹאָב כִּסְדָּם תִּהְיֶה וּבְגִי עֲמֹן כְּעַמָּה

מִמֶּשֶׁק חָרוֹל וּמִכְרֶה-מָלַח ^c וּשְׁמָמָה עַד-עוֹלָם

שֹׁאֲרֵית עַמִּי יִבְזֹם וַיִּתֵּר גִּזִּי וַיִּחְלֹם:

17 ^{a-2} add cf והצרתִי et mtr || 18 ^{a-2} nonn add hab sed cf postea || ^b 1 c 63
אף || ^c frt 1 בְּהִלָּה || ^d frt 1 יַעֲשֶׂה, sed frt totus vs 18 add || Cp 2, 1 ^{a-2} prps
וּבִשְׁפָךְ דָּמָם || ^{b-b} frt crpp || 2 ^{a-2} 1 c 6 לא תהיו || ^b 1 c 6 עֶבֶר || ^c dl c 6 ||
^{d-d} frt add; 6 ^b hab tantum ^{d-c} (+ יום ante 'ח'), translationem ultimi stichi c ast ||
5 ^{a-2} add || ^b dl || ^{c-c} trsp post יושב cf mtr || 6 ^a 1 וְהָיָה || ^{b-b} dl; >6 || ^c dl; >6
(6 Kpḥṭn) || 7 ^a 1 c 63 הָיָה חֶבֶל cf 6 || ^b 1 prb עֲלֵי-הָיָם, sed frt ירעון, trsp post
בְּחִרְבוֹת || ^{c-c} prps וְהָיָה חֶבֶל וְגִזִּי || ^{c-c} prps וְהָיָה חֶבֶל וְגִזִּי || ^{c-c} prps וְהָיָה חֶבֶל וְגִזִּי ||
בְּחִרְבוֹת || ^d Q שְׁבִיתָם, K שְׁבוּ || 8 1 c 6 גִּבּוֹלֵי cf 3 || 9 ^a 1 frt dl ||
^b prps aut קִימוֹשׁ (Hos 9,6) aut מוֹרֵשׁ (Jes 14,23) || ^c 1 frt מְלוּחַ (Hi 30,4).

והכרתי^a מן-המקום הזה^a את-שאר^b הפֶּעַל את-שם המקרים
 ואת-המשפחות על-הננות לצבא השמים^c [עם-הכהנים^d:
 ואת-המשפחות הנשבעים^e ליהוה^b והנשבעים^e במלכם^d:
 ואת-הנסונים מאחרי יהוה ואשר לא-בקשו את-יהוה ולא-
 7^{הם} מפני אדני יהוה כי קרוב יום יהוה
 כִּי-הֵכִין יְהוָה זִבַּח הַקָּדִישׁ קִרְאוּ:
 8^a וְיִהְיֶה בַּיּוֹם זִבַּח יְהוָה וּפְקַדְתִּי עַל-הַשָּׁרִים וְעַל-בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְעַל כָּל-הַלְבָּשִׁים מַלְבוּשׁ נָכְרִי:
 9 וּפְקַדְתִּי עַל כָּל-הַדּוֹלָג עַל-הַמִּפְתָּן בַּיּוֹם הַהוּא
 הַמְּמַלְאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חֶמֶס וּמְרֹמָה:
 10 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נָאֵם-יְהוָה
 קוֹל צִעָקָה מִשְׁעַר הַדָּגִים וְיִלְלָה מִן-הַמִּשְׁגָּה
 וְשָׁבַר גָּדוֹל מִהִנְבָּעוֹת: 11 הִילִילוּ יִשְׁבֵּי הַמִּכְתָּשׁ
 כִּי נִדְמָה כָּל-עַם כְּזָעַן נִכְרְתוּ כָּל-נְטִילֵי כֶסֶף: 12
 12^a וְהָיָה בָּעֵת הַהִיא אֲחַפֵּשׁ אֶת-יְרוּשָׁלַם בַּגְּרוֹת^b וּפְקַדְתִּי עַל-
 הַקָּפָאִים עַל-שִׁמְרֵיהֶם הָאֲמָרִים בְּלִבָּכֶם
 לֹא-יִיטִיב יְהוָה וְלֹא יִרָע:
 13 וְהָיָה חִילָם לְמִשְׁפָּה וּבְתִיָּהֶם לְשִׁמְמָה
 וּבְנֵי בָתִּים וְלֹא יֵשְׁבוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת-יַיִנָּם:
 14 קָרוֹב יוֹם-יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב וּמִהֵרָא מָאֵד
 קוֹל^b יוֹם יְהוָה מֵרֹצַח שָׁמַד גְּבוּר:
 15 יוֹם עֲבָרָה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם צָרָה וּמִצּוֹקָה
 יוֹם שָׂאָה וּמִשׁוֹאָה יוֹם הַשֹּׁד וְאַפְלָה
 יוֹם עָנָן וְעָרְפָל: 16 יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה
 עַל הָעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל הַפְּנוֹת הַגְּבוּהוֹת:

4 ^{a-a} dl cf 4a et mtr || ^b 6 prb שם || ^c 63 ואת || ^{d-d} prb add >6^b(x);
 5^b tantum in marg || 5 ^a dl || ^b prps לִירֵחַ cf Dt 17,3; Jer 8,2; Hi 31,26 cf
 etiam והכרתי v 4 || ^c frt dl || cf not ^a || ^d 1 frt c 6^{22.36.51} 50 במלכם cf ad
 1R 11,5 || v 6 frt add || v 7 nonn trspon ante 2 || 8 ^{a-a} frt add: ופקדתי con-
 tinuat והכרתי v 4 || ^b 6 בית || ^c 1 frt הלכש cf הדולג v 9 et postea מלבוש ||
 9 ^a dl cf ordinem vb || 12 ^{a-a} 1 prb sol ואחפש || ^b 6 בנר || ^c prps השאננים
 cf Am 6,1; Jes 37,29; Jer 48,11 || 14 ^a 1 וממהר || ^b frt קרוב || ^c 1 המור ||
^d prps גם.

14 נִקְבַּת בְּמִטְיָהָ רֹאשׁ^b פָּרְזוּ יִסְעֶרוּ^c
 לֶהֱפִיצֵנִי עַל־יָדְכֶם כְּמוֹ^c לֶאֱכֹל עֲנִי בַמִּסְתָּר:
 15 דֶּרֶכְךָ בָּיִם סוֹסֶיךָ חֲמֹר מִיָּם רַבִּים:
 16 שְׁמַעְתִּי וַתִּתְרַגַּז בְּטִנִּי לִקְוֹל צִלְלֹי שִׁפְתָּי
 יִבּוֹא רֶקֶב בְּעֶצְמִי וַתַּחֲתֵי^a אֲרִגְזוֹ אֲשֶׁר^a
 אֲנִי^b לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת לְעַם יְגוֹדְנִי^d:
 17 כִּי־תֹאנְגָה לֹא־תִפְרָח^a וְאִין יִבּוֹל בַּגָּפְנִים
 כַּחַשׁ מַעֲשֵׂה־חַיִּית וּשְׂדֵמוֹת^b לֹא־עֲשֶׂה אֲכָל
 גִּזְרִי מִמְּכָלָה צֶאֱן וְאִין בָּקָר בָּרִפְתִּים: ׀
 18 וְאֲנִי בִיהוָה אֶעֱלֶזָה אֲגִילָה בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 19 יִהְיֶה אֲדֹנָי חִילִּי וַיִּשָּׁם רִגְלִי כְּאֵילָן
 וְעַל־כְּמוֹתֵי^a יִדְרַכְנִי
 לִמְנַצֵּחַ בְּנִינֹתַי^b:

ZEPHANIA. צפניה

1 יְדַבֵּר־יְהוָה וְאֲשֶׁר־הָיָה אֶל־צַפְנִיָּה בֶן־כּוּשִׁי בֶן־גְּדַלְיָה בֶן־אֲמַרְיָה
 בֶּן־חֲזַקְיָה בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אֲמֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה:
 2 אָסַף אָסַף^a כָּל מַעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה:
 3 אָסַף^a אָדָם וּבְהֵמָה אָסַף^a עוֹף־הַשָּׁמַיִם
 וְדָגֵי הַיָּם^b וְהַמְכַשְׁלוֹת אֶת־הַרְשָׁעִים וְהַכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי
 הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה^b:
 4 וְנִמְטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם

14 ^a 1 בְּמִטְיָהָ seu בְּמִטְוִתִּיהָ cf v 9 || ^b 1 frt ראשו || ^{c-c} prb crrp; prps
 (vel עָמָם) חֲמֹר (פָּרְזוּ) יִסְעֶרוּ כְּמוֹ | לֶהֱפִיצֵנִי עַלְהָ צָבָאָם (עָמָם)
 (ταράσσοντας, ^{MS} ἐταράχθη) || 16 ^{a-a} crrp; 1 prb אֲרִגְזוֹ אֲשֶׁר־יִסְעֶרוּ cf ^{BA} ἡ εἰς
 μου || ^b 1 ? אֲאִנְחָה || ^c 1 עַם || ^d 1 (cf ^ש) יְגוֹדְנִי cf 14 לַהֲפִיצֵנִי || v 17—19 frt add ||
 17 ^a 1 c ^ש תִּפְרָח || ^b 1 frt c ^ש וְשָׂדֵה || ^c 1 גִּזְרִי || 18 prps וְאִין nonn v 18
 finem psalmi habent || 19 ^a 1 c ^ש בְּמֹת (הַ) || ^b 1 c ^ש בְּנִינֹת cf Ps 4,1; 6,1;
 54,1; 55,1; 67,1; 76,1.

Cp 1, 2. 3 ^a 1 אָסַף seu אָאָסַף cf אָסַף || ^{b-b} add; 1 frt וְהַכְשַׁלְתִּי aut וְהַשְׁמַדְתִּי
 pro 'וְהַמ'; num etiam הִים וְדָגֵי add?.

5^c nonn vs 5^b ויאמר usque ad ויאמר v 6 add habent || 6^a 1 ויאמרו ||
b-b dl || al v 7^b. 8^b add habent, al tantum v 8^b || 9[∞] frt fragm hemistichi
secundi, prps קצות תמס לביתו cf Am 3,10 || 10^b crrp cf mtr, 1 frt קצות
(קצית) || 13[∞] prb add || v 14 prb add et cum illo add v 13 conjg
cf Jes 11,9 || 15^{a-2} 1 מספ חמתו cf Sach 12,2 || ^b 1 prb אפו et prb trspon
post רעהו cf mtr || ^c 1 מעריהם cf Na 3,5 || 16^{a-2} trsp ad fin vs || ^b 1
הרצל cf 6 σαλεύθητι καὶ σείσθητι (et Jes 51,17. 22 הטרעלה || ^{c-c} crrp;
1 ושבעת קלון מכבוד cf ^{a-2} || 17^a 1 c Vrs יתהר || ^{b-b} add cf v 8^b || trsp frt
v 18 et 19 || 18^{a-2} 1 יצרו || 19[∞] prb add cf mtr.

9 כָּלֶה לַחֲמֶם יָבֹא^a מִנִּמְתַּת פְּנֵיהֶם קָרִימָה^a
 בַּיָּאֶסְף כְּחֹל שָׁבִי^b: 10 וְהוּא בְּמַלְכִּים יִתְקַלֵּם וְרוֹזְנִים מְשַׁחֵק לּוֹ
 הוּא לְכָל־מִבְצָר יִשְׁחָק וַיַּצְבֵּר^a עָפָר וַיִּלְכְּדָהּ^b:
 11 אֲזִי תִלָּף רוּחַ וַיַּעֲבֹר וְאִשָּׁם^a נֹחַ כְּחוֹ לְאֱלֹהֵי:^a
 12 הֲלוֹא אַתָּה מִקְדָּם יְהוָה^a אֱלֹהֵי קֹדֶשׁ^a:
 לֹא נִמְוֹת^b יְהוָה לְמִשְׁפַּט שִׁמְתּוֹ וְצוֹר לְהֹזִיחַ יִסְדֹתָיו:
 13 מִהוֹר עֵינָיִם מֵרָאוֹת רָע וְהִבִּיט אֶל־עַמָּל לֹא תוֹכֵל
 לָמָּה תִבְיט^b בּוֹגֵדִים
 תַּחֲרִישׁ בְּבֹלַע רָשָׁע צָדִיק מִמֶּנּוּ:
 14 וַתַּעֲשֶׂה אָדָם כְּדֹגֵי הַיָּם כְּרֶמֶשׁ לֹא־מִשָּׁל בּוֹ:
 15 כָּלֶה^a בַּחֲפָה הַעֲלָה^a יִגְרֹהוּ בְּחֶרְמוֹ וַיֹּאסְפֻהוּ בְּמִכְמֶרְתּוֹ
 בַּעֲלֵכֶן יִשְׁמַח וַיִּגִּיל^b: 16 עַל־כֵּן יִזְבַּח לְחֶרְמוֹ וַיִּקְטֹר לְמִכְמֶרְתּוֹ
 כִּי בָהֶמָּה שָׁמֵן חִלְקוֹ וּמֵאֲכָלוֹ בָּרָאָה^a:
 17 אֲתַעַל כֵּן^a יִרִיק חֶרְמוֹ^b וְתִמִּיד לַהֲרֹג גֹּזִים לֹא יִחְמוֹל: ם
 2¹ עַל־מִשְׁמֶרְתִּי אַעֲמִדָּה וְאֶתִּיצְבָּה עַל־מַעֲזָר^a
 וַיַּצְפֶּה לְרָאוֹת מֵהַיַּד־בֵּר־כִּי וְמָה אָשִׁיב^b עַל־תּוֹכַחַתִּי:
 2 וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר כָּתֹב חֲזוֹן
 וּבִאָר עַל־הַלְחֹזֹת לְמַעַן יִרְוֶיךָ קוֹרָא בּוֹ:
 3 כִּי עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד וַיִּפְתָּ לִּקְצֹץ וְלֹא יִכְזָּב
 אִם־יִתְמַהֲמָה חֲפָה־לּוֹ כִּי־בֹא יָבֹא^b וְאַחֲרֵי:
 4 הִנֵּה אֶעֱלֶה לֹא־יִשְׁאַרֶּה נִפְשׁוֹ בּוֹ וְצָדִיק בְּאִמוּנָתּוֹ יִחְיֶה:
 5 וַיֹּאף כִּי־הִינֵן בְּגֹד גָּבֵר יִהְיֶה וְלֹא יִנֹּהֶה^b

9 ^{a-a} crpp || ^{b-b} prb gloss ad 2,5 (ויאסף), nam stichus justo longior,
 cf etiam vv 10. 15 || 10 ^a 1 ויצבר || ^b 1 וילכדה || 11 prb add cf perf et impf
 cons || ^a 1 וישם trsp ^a || ^b dl || ^c 1 ? הו — || 12 a usque ad קדשי et v 13 conjg c
 2—4 || 12 ^{a-a} 1 קדשי || ^a 1 אלהי cf 6 || ^{b-b} glossa ad 12 b (3me Tiq sof pro 'ת');
 12 b add et fit conjg c v 11 cf suff ו, quod refert ad subj v 11 || 13 prb ins
 12 b cf בבלע רשע; num etiam יהוה post תביט ins ? cf mtr || v 14 ss con-
 tinuant v 5—10 || 14 1 ויעשה || 15 ^{a-a} add cf parall בחרמו et במכמתו ||
^{b-b} prb add cf 6 || 16 num hic v add? || ^a 1 ברא cf ה init v 17 || 17 ^{a-a} crpp; cf
 15 b. 16 a; || ה לעלם || ^b 1 חרבו cf Ex 15,9; Ez 5,2. 12; 12,14; 28,7 || ^c 1 aut יהרג
 pro להרג aut יחדל pro יחמול || Cp 2, 1—4 continuant 1,2—4. 12 a. 13 || 1 ^a prb
 crpp; cf ad Nah 2,2^b || ^b 1 ישיב cf 3 || ^a 1 fit ופתח || ^b nonn MSS 63 ולא ||
 4 ^{a-a} prb crpp, nonn MSS עלפה cf 6 εὐαν ὑποστειλῆται A ἰδοὺ νωχελευομένου,
 63 radicem עול leg?; prps רשע עלפה || 5 ^{a-a} 1 ? sol הוי || ^b prps ירוה vel ינוה.

4 מֶרֶב תִּוְנִי זִוְנָה טוֹבַת חֵן בַּעֲלַת כְּשָׁפִים
הַמִּכְרַת גִּזִּים בְּזִנוּיָהּ וּמִשְׁפָּחוֹת בְּכַשְׁפֶּיהָ:
5 הִנְנִי אֵלֶיךָ נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת וְנִלְיִי שׁוֹלֵיךְ עַל-פָּנֶיךָ
וְהִרְאִיתִי גִזִּים מִעֶרְךָ וּמִמְלָכוֹת קְלוֹנֶךָ:
6 וְהִשְׁלַכְתִּי עָלֶיךָ שִׁקְצִים וְנִבְלָתֶיךָ וּשְׁמֵיךָ כְּרָאִי:
7 וְהָיָה כָל-רֵאיוֹךְ יִדּוּד מִמֶּךָ
וְאָמַר שִׁדְּתָה גִינָה מִי יָנוּד לָהּ
מֵאֵין אֲבָקֶשׁ מִנְחָמִים לָךְ:
8 הִתִּיטְבִי מִנָּא אֲמוֹן הַיֹּשֶׁבֶת בַּיָּאֲרִים
אֲמִים סָבִיב לָהּ^א אֲשֶׁר-חִיל^ב יָם מִיָּם חֲזָמְתָהּ:
9 כּוֹשׁ עֲצָמָהּ^א וּמִצְרִים^ב וְאֵין קָצָה פֹּה וְלוֹבִים הָיוּ בְּעִזְרָתָךְ:
10 גַּם-הָיָה לְגִלָּה הַלֵּכָה בְּשָׁבִי
גַּם עָלְיָה יִרְטָשׁוּ^א בְּרָאשׁ כָּל-חֲזָצוֹת
וְעַל-נִכְבְּדֶיהָ^ב יִדּוּ גִזְלִל וְכָל-גִּדּוּלֶיהָ רָתְקוּ בִּזְקִים:
11 גַּם-אַתָּה תִשְׁפְּרִי תִהְיֶינָה גַּעֲלָמָה
גַּם-אַתָּה תִּבְקָשִׁי מְעוֹז מֵאֵיב:
12 כָּל-מִבְצָרֶיךָ תֵּאֲנִים עִם-בְּבוּרִים
אִם-יִזְעֻוּ וְנִפְּלוּ עַל-פִּי אוֹכֵל:
13 הִנֵּה עַמֶּךָ^א גָּשִׁים בְּקֶרְבְּךָ לֹא-יִבֶּיךָ פְּתוּחַ גִּפְתָּחוֹ שְׁעָרֵי אֶרֶץ
אֲכָלָה אֲשֶׁר בְּרִיתֶיךָ^ב:
14 מִי מִצֹּר שְׂאֲבִי-לָךְ חֲזָקִי מִבְּעָרֶיךָ
בָּאִי בְטִיט וּרְמָסִי בַחֲמֵר הַחֲזִיקִי מִלָּבֹן:
15 שָׁם תֵּאֲכָלֶךָ אֲשֶׁר תִּכְרִיתֶךָ חֶרֶב
תֵּאֲכָלֶךָ בִּילָק^א הַתִּכְבֶּד^ב בִּילָק הַתִּכְבֶּדִי כְּאַרְבָּה:
16 הִרְבִּיתָ^א רִבְלִיךָ מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
בִּילָק פֶּשֶׁט וַיַּעֲרֵב^ב:¹⁷ מִנּוֹרֶיךָ כְּאַרְבָּה וּמִפְסָרֶיךָ^א כְּגֹזֵב גִּזְבִּי^ב

4 l frt המַשְׁכֶּרֶת || 7 l c לָהּ || 8 ^{a-a} add ad vb sequ || ^b l חוֹמָתָה cf חֵילָה ||
^c l מִים || 9 ^a l c עֲצֻמָּה || ^b frt add; conjg וְאִין קֶצֶה cf 6, quare
prb l פִּנּוּם cf 2, 10; 3, 3 || ^c l c בְּעֻזָּתָה || 10 ^a l ? רָמְשׁ cf הלכה et ידו || ^b l
habet כל ante נִכְבְּדִיה, frt autem dl כל ante גְּדוּלִיה || 12 l prb עֲמָה cf mtr
et 13 ^a || 13 ^a prb dl cf בִּקְרֹבךָ et ad 12 || ^{b-b} frt trsp post בִּקְרֹבךָ || 14 l frt בּוֹסִי
cf Sach 10, 5 || 15 ^{a-a} add (prps תַּבְּלֶלְךָ) || ^b l הִתְבַּבְּרִי || 16 ^a l הִרְבִּי cf הִתְבַּבְּרִי
v 15 || ^{b-b} prb add || 17 ^{a-a} l בְּנוֹבִי.

5 בַּחוּצוֹת יִתְהוּלְלוּ הָרֶכֶב יִשְׁתַּקְשְׁקוּן בְּרַחֲבוֹת
מִרְאִיהֶן כָּל־פִּיִּדִם כְּבָרְקִים יִרְצָצוּ:

6 יִזְכֹּר אֲדִירָיו יִכְשְׁלוּ בְּהַלִּיכוֹתֵם
יִמְהָרוּ חֲזִמָּתָהּ וְהָכֵן תַּסְכֶּךְ:

7 שְׁעָרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתָּחוּ וְהַיֵּכָל נִמְוָן:

8 וְהֶצֶב^a גִּלְתָּהּ הֶעֱלָתָהּ וְאַמְהָלֶיהָ מִנְּהָגוֹת

^b בְּקֹזֶל יוֹנִים מִתַּפְּפוֹת^c עַל־לִבְהֶן^d: ׀ ׀

9 וְנִינְוָה כְּבִרְכַּת־מַיִם^a מִיָּמִי הִיא וְהִמָּה^a נָסִים
עֲמָנוּ עַמְדוֹ^b וְאִין מַפְנָה:

10 בָּזוּ כֶּסֶף בָּזוּ זָהָב וְאִין קָצָה לַתְּכוּנָה

כְּבֹד מִכָּל כְּלֵי חַמְדָּה:

11 בּוֹקָה וּמְבוֹקָה וּמְבַלְלָהּ וְלֵב נָמַם וּפֶקַח בְּרָפִים

וְחִלְחָלָה בְּכָל־מִתְנִים וּפְגַי כָּל־קַבְצוֹ פְּאֻרוֹר:

12 אִיָּה מַעֲזֹן אֲרִיֹּת וּמִרְעָה^a הוּא לַכַּפְרִים

אֲשֶׁר הָלַךְ אֲרִיָּה לְבִיא^b שָׁם גִּיד אֲרִיָּה וְאִין מִחְרִיד:

13 אֲרִיָּה טָרַף בְּדֵי גִרְתָּיו וּמִחְנֶק לְלִבְאָתָיו

וַיִּמְלֹא־טָרֶף חֲרָיו וּמַעֲנִתָיו טָרְפָּה:

14 הִנְנִי אֲלִידָה נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבְעַרְתִּי בַּעֲשָׂיָה רַכְבָּהּ^b

וּכְפִירֶיהָ תֹאכַל חֶרֶב^c

וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טָרְפָּהּ וְלֹא־יִשְׁמַע עוֹד קוֹל מִלֹּאכְכָּהּ^d: ׀ ׀

3 ׀ הוּי עִיר דָּמִים^a כָּלָה בַּחֹשׁ פָּרָק מִלֹּאָה

לֹא יִמָּשׁ טָרֶף^b:

^a קוֹל שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אֲזִינוּ וְסוֹם דָּהָר

וּמִרְכָּבָה מִרְסָּדָה: ׀ 3 פֶּרֶשׁ מַעֲלָה

וְלֹהֵב חֶרֶב וּבֶרֶק חֲנִית וְרֵב חָלָל וְכָבֵד פָּגַר

וְאִין קָצָה לַגִּוִּיָּה יִכְשְׁלוּ^a בְּגוֹיָתָם^b:

5 1 מִרְאִיהֶם ׀ 6 ^a frt crp (descriptio impetus in Niniven continuatur);
Q כְּתָם—, K כּוֹתָם— ׀ 8 ^a frt crp, num 1 ? וְהִשְׁגֹּל ׀ ^b ins ? הַגּוֹת cf mtr
et Jes 38,14; 59,11 ׀ ^c 6 φθεγγόμενοι = מַצְפִּצְפוֹת ? ׀ ^d 1 לִבְהֶן ׀ 9 ^a prb
1 וּמַעֲרָה ׀ 12 ^a 1 prb ׀ קָחוּ לָכֶם cf mtr ׀ 10 ins frt vb ut ׀ מִיָּמִיהָ ׀ ^b ins
יִאֲמְרוּ ׀ 14 ^a 1 frt כָּאֵשׁ cf Jes 9,17 ׀ ^b crp; 13 רַבָּהּ, prps ׀ ^c frt add
1 מִלֹּאכְכָּהּ cf (וִי) init vs sequ ׀ Cp 3, 1 ^a trsp ^a ad כָּלָה cf
mtr ׀ ^b frt post טָרֶף nonn vb exc; ins ? וְאִין־קָצָה לַטָּרְפָּה ? ׀ 3 ^a 1 c K יִכְשְׁלוּ
(וְכָשְׁלוּ) ׀ ^b 1 בְּגוֹיָתָם cf (מִרְבֵּי) vs sequ.

(מ) 9 מה-תחשבוך אליהֶּהָ
(זל) בְּלֶהָ הָיָא עֵשָׂה ^צלֹא-תִקְוֶה פְעָמִים צָרָהָ ^ד: ^יכִּי עַד-
(זס) ^אסִירִים ^בסִבְכִּים וְכִסְבָּאָם סְבוּאִים ^באֲכָלוּ בְּקֶשׁ ^ציָבֵשׁ מְלֹאֹ:
11 מִמֶּנָּה ^איָצָא חֶשֶׁב עַל-יְהוָה רָעָה
^ביַעֲקֹב בְּלִיעֵל:
פ
12 כֹּה וְאָמַר יְהוָה ^אאִם-שְׁלָמִים וְכֵן רַבִּים ^אוְכֵן ^בנִגְזְזוּ וְעָבְרָ ^בוְעָנְתָּ
לֹא אֶעֱנֶךָ עוֹד: ¹³וְעָתָה אֲשַׁבֵּר מִטְּהוֹ מַעֲלֶיךָ וּמוֹסְרֶיךָ אֲנַתֵּק:
14 וְצִוְּהָ עָלֶיךָ יְהוָה
^אלֹא-יִזְרַע מִשְׁמֶנָּה ^אעוֹד מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אֲכָרִית פָּסֹל וּמִסִּכָּה
^באֲשֵׁים קִבְרֶךָ כִּי קְלוֹתָ:
פ
2 ^יהִנֵּה עַל-הַהָרִים רִגְלֵי מְבַשֵּׁר מִשְׁמִיעַ שְׁלֹחַ
חֲגִי יְהוּדָה חֲגִיד שְׁלָמִי נִדְרֶיךָ
כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבוֹר-^אכֶּךָ בְּלִיעֵל בְּלֶהָ נִכְרָת:
2^א עָלָה מִפִּיךָ ^אעַל-פְּנֶיךָ נִצּוֹר מִצִּוְּהָ
צִפְהָ-דֶּרֶךְ חֲזַק מִתְנִים אֲמִץ בָּח מְאֹד:
3^א כִּי שָׁב יְהוָה אֶת-גִּזְאוֹ ^איַעֲקֹב בְּגִזְאוֹ ^ביִשְׂרָאֵל
כִּי בִקְוֹם בְּקָקִים וּזְמִרָהֶם שָׁחָתוּ:
פ
4 מִגֵּן גְּבֻרָתוֹ מְאֹדִם אֲנָשֵׁי-תִיל מִתְלָעִים
^אבְּאֵשׁ-פִּלֹת הֶרֶכֶב בֵּינוֹם הַכִּינּוֹ ^אוְהַפְּרוֹזִשִׁים ^בהֲרַעְלוּ:

9 ^{a-a} trsp post stich sq. Post יהוה nonn verba exc, cf ad 3 || ^b si תקום
 post 2-stropham initium l-strophae est, verba עשה post כי כלה הוא
 init vs 10 trsp et frt 1 כלה pro לא ^c || frt init l-strophae. Pro סירים
 1 c יקום || ^d בצריו 1 || 10 ^a num ante סירים 2 b ins est ? סירים frt
 init 2-strophae || ^{b-b} prb crpp; al בסוהים בלם (cf Jes 33,12), al בסוהים
 c מלא pro יבש בלם || ^{c-c} prb crpp; al סבכים סבאים ימלו, al
 v 11 conjg, al pro אכלו prpon ימלו (cf supra) et יבלו pro מלא || 11 ^a c ממך
 conjg מלא vs 10, sed מלא crpp ex הלא || ^{b-b} prb conjg c init v 14 cf mtr ||
 vs 12. 13 et 2, 1. 3 add || 12 ^{a-a} crpp; מל מלם רבים || ^{b-b} ^{b-b} crpp, prb
 1 שלמו ימי ריבי גזו ועברו ענתך cf Jes 60,20 || ^c prb 1 c praeced vb ועבר
 conjg = ועברו cf ^{b-b} || 13 1 prb מטה = מוֹמֶטֶת, vel frt מטה עלך cf Lv 26,13 ||
 v 14 conjg c 11 quare 1 suff fem: קברך, אלהיך, שמך, עליך cf 2,9 || 14 ^{a-a} frt
 1 לא יזכר שמך || ^{b-b} trsp prb post יהוה cf mtr; pro כי קלות || ex
 praeced 2 ortum) || Cp 2, 1 c 1, 12. 13 conjg cf Jes 52,7 || 1 ^a Q לעבר ^b ||
 v 2 conjg c 1, 11. 14 et 2, 4 || 2 ^a 1 מפץ cf ad Prv 25,18 || ^b 1 ? מפצה (= *custodia*
 נצר) cf 6 ἐκ θλίψεως || v 3 conjg c 1, 12. 13; 2, 1 || 3 ^a 1 prb גפן
^b 1 prb כנפן cf זמריהם || 4 conjg c 2 || 4 ^{a-a} crpp || ^b 1 c וּהַפְּרָשִׁים ||

¹⁹ וַיָּשׁוּב יִרְחֲמֵנוּ וַיִּכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ
וַתִּשְׁלִיךְ^a בְּמַצְלוֹת יָם כָּל-חַטָּאתָם^b;
²⁰ וַתֵּתֶן אִמָּת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ מִיְּמֵ קֶדֶם;

NAHUM. נחום

1 מִשָּׂא גִינֹה סֶפֶר חֲזֹן נָחוּם הָאֶלְקָשִׁי:
(א) ² אֵל קִנּוּא וְנִקְמָ^a יְהוָה נָקָם יְהוָה^b וּבָעַל חֲמָה
(ג?) נָקָם יְהוָה לְצִרּוֹ וְנוֹטֵר הוּא לְאִיָּבּוֹ;
³ יְהוָה אֶרֶךְ אַפִּים וְגָדוֹל-כֹּחַ^a וְנִקְמָה לֹא יִנְקָה יְהוָה^b
(ב) בְּסוֹפָהּ וּבִשְׁעָרֶיהָ דָּרְכּוֹ וְעַנְן אַבֶּק רָגְלוֹ;
(ג) גֹּעֵר בְּיָם וַיִּבְשֶׁהוּ^a וְכָל-הַנְּהָרוֹת הִחְרִיב
(ד?) אֲמִלֵּל^b בְּשָׁן וְכִרְמֶל וּפְרַח לְבָנוֹן אֲמִלֵּל;
(ה) הָרִים^a רָעִשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמַגְּגוּ
(ו) וַתִּשָּׂא^b הָאָרֶץ מִפָּנָיו וַתִּגַּלֵּךְ וְכָל-יֹשְׁבֵי בָהּ;
(ז) לִפְנֵי^a זַעֲמוֹ מִי יַעֲמֹד וּמִי יָקוּם בְּחִרְוֹן אֲפֹ
(ח) חֲמָתוֹ נִתְּכָה כְּאֵשׁ וְהַצִּירִים נִתְּצוּ מִמֶּנּוּ;
(ט) מִזֹּב יְהוָה לְמַעֲזוֹ^a בְּנוֹם צָרָה
(י) וַיִּדְעֵ^b חֲסִי בֹ: ⁸ וּבִשְׁטֵף עֲבִיר^a
(כ) כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ^b וְאִיָּבּוֹ יִרְדֶּף-חֲשָׁדוֹ;

חטאתינו || ^b prps תשליך || ^a prps 19

Cp 1, 2 ^a add cf 6 || ^b add cf 6; al dl c 6 || ^c v 2b al add, al ex vs 9 trspos habent cf 10^a || 3 ^{a-a} al add, al ex vs 9 trspos habent; pro || וְגָדְלִי || חֶסֶד cf Ps 145,8; 103,8; Ex 34,6; Jo 2,13; Jon 4,2; Q || ^{b-b} al add, al ex vs 9 trspos hab || 4 ^a 1 || וַיִּבְשֶׁהוּ || ^b crpp cf fin vs; al || דָּאֵב || (cf Jer 31,12. 25), al || דָּבָאוּ (cf Jes 19,10), al || דָּלוּ (cf Jes 38,14) prpon || 5 ^a 1 c || 6 ^a 1 || וַתִּשָּׂא || ^b 1 || הָהָרִים || ^c frt dl || 6 ^a 1 || יַעֲמֹד et conjg c 1 ante || 7 ^a 1 || לְקִנּוּי מַעֲזוֹ || ^b cf ad ^a || 7 ^a 1 || נִצְתּוּ || ^c 1 || מִי || 8 ^a 1 || יַדַע || ^b 1 || וְהַצִּירִים || ^c 1 || יַעֲשֶׂה || ^b 1 || וְאִיָּבּוֹ || ^c 1 || יִרְדֶּף || ^c 1 || בְּקִמּוֹ ||

5 אֶל־תִּאֲמִינוּ בְרָע אֶל־תִּבְטְחוּ בְּאֱלֹהִי
 מִשְׁכַּבְתָּ חִילָקָה שָׁמַר פֶּתַח־פִּיָּהּ:
 6 כִּי־בֶן מִנְבֵּל אָב בֵּת קָמָה בְּאִמָּה
 בָּלָה בַּחֲמָתָה אִיבִי אִישׁ אֲנֹשִׁי בֵיתוֹ:
 7 וַיֹּאנִי בִיהוָה אֲצַפֶּה אוֹתִילָה לְאֱלֹהֵי יִשְׁעִי
 יִשְׁמְעֵנִי אֱלֹהִי:
 8 אֶל־תִּשְׁמָחִי אִיבָתִי לִי כִי נָפַלְתִּי קָמָתִי
 כִּי־אֲשַׁב בַּחֲשָׁךְ יִהְיֶה אֹזֶר לִי: ׀
 9 זָעַף יִהְיֶה אֲשָׁא כִי חָטָאתִי לוֹ
 עַד אֲשֶׁר יִרְיֵב רִיבִי וַעֲשֶׂה מִשְׁפָּטִי
 יוֹצִיאֵנִי לְאֹזֶר אֲרָאָה בְּצֹדֶקְתּוֹ:
 10 וַתֵּרָא אִיבָתִי וַתִּכְסֶּה בּוֹשֶׁה
 הָאִמָּרָה אֵלַי אִיזִי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ
 עֵינִי תִרְאִינָה בָּהּ עֲתָה תִהְיֶה לְמִרְמָם^b בְּטִיט חוֹצוֹת^b:
 11 יוֹם^a לִבְנוֹת גְּדִירֶיךָ^b יוֹם תִּהְיֶה^c יִרְחַק־חֶקֶךָ^d:
 12 יוֹם הוּא וְעֲדִיךָ^a יָבוֹא^b לְמַנִּי אֲשׁוּר וְעֲרִי^c מְצוֹר
 וּלְמַנִּי מְצוֹר וְעַד־נָהָר וְגַם מֵיָם וְהָרָה־הָהָר^d:
 13 וְהִיָּתָה הָאָרֶץ לְשִׁמְמָה עַל־יֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי מַעֲלֵיהֶם: ׀
 14 רָעָה עֲמֹךְ בְּשִׁבְטֶךָ צֹאן גִּחְלָתֶךָ
 שִׁכְנֵי לְבָדֹד יַעַר בִּתְּוֹךְ כְּרִמָּל
 יִרְעוּ בָשָׂן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם:
 15 כִּימֵי צִאתֶךָ^a מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם^a אֲרָאֵנִי^b גִּפְלֹאֲזוֹת:
 16 יִרְאוּ גוֹיִם וַיִּבְשׁוּ מִכָּל גְּבוּרָתָם
 יִשְׁמֹו יָד עַל־כָּהּ אֲזִנֵּיהֶם תִּחַר־שָׁנָה:
 17 בְּלַחֲכּוֹ עֶפֶר בְּנִחֹשׁ כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ
 יִרְגְּזוּ מִמֶּסְגְּרֵיהֶם אֶל־יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ יִפְתָּדוּ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ:
 18 מִי־אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית גִּחְלָתּוֹ^a
 לֹא־תִחַזֵּק לְעַד אֲפֹו כִּי־תִפֶּן חֶסֶד הוּא:

10 ^a 1 אִיָּה? || ^{b-b} prb add cf Ps 18,43; Jes 10,6 (Jes 5,5. 28,18) || 11 ^a 1
 הוא ut init v 12 || ^b 1 גְּדִירֵי cf vv 9. 10 || ^c 1 הוא ut init v 12 || ^d 1 frt
 חֶקֶי || 12 ^a 1 וְעֲרִי || ^b 1 c 6^{B^a} יָבוֹאוּ || ^c 1 וְעֲרִי || ^d 1 מִהָרָה cf 6 || vs 13 nonn
 conjg c 18b. 19a || 14 frt 1 שִׁכְנֵי || 15 ^{a-a} 1 c 6 מִצְרַיִם || ^b prps הרֹאֵנוּ
 17 ^{oo} add cf ממך et mtr || 18 ^{oo} add cf כמוך et mtr.

9^{a-a} add cf שמך (רָאָה 1) cf Ps 86,11) || 9/10^{b-b} 1 cf ומועד העיר: ||
 10^a mlt MSS האיש האל האש (cf 6); 1 האשה cf Thr 3,17 || 10^{b-b} רשע add, 1
 אפרות || 11^a 1 האובה cf v numquid iustificabo? || 12^{a-a} num trsp post
 v 9 fin? || 12^{b-b} frt add cf Ps 120,2. 3 || 13^a 1 c ΘΑΟΣ theolē || 14^{a-a} prb
 trsp ante v 15 || 14^b crpp; 15 vid leg יהושע (b ex sequi ortum?); 15 et
 humiliatio tua; prps ואשר בקרבך תפג cf fin vrs || 16^a 1 c 15ΘΘ
 16^{b-b} frt add cf 2. pers plur et mtr || 16^{c-c} frt add cf 2. pers plur (1 c 16ΘΘ
 עמים) || Cp 7, 1 prps נפש cf 16 || 2 prps חנם || 3^{a-a} 1 הטיבו cf
 3^{b-b} add cf mtr || 3^c 1 הותו cf Prv 10,3 || 3^{d-d} frt 1 והמשפט || 3^e prb 1 ונעתותה
 vel ונעתו cf Am 8,5 || 4^a 1 ישרם cf מובם || 4^b 1 במסוכה cf בתוך et 15Σ (ως
 ἐξ ἐμπαρχουσ) || 4^c 1 c 16Θ הוי || 4^d prb add cf mtr et fin vrs, nonn etiam
 מובותם cf פקדתם 1 || 4^e add hab || 4^f 1 מובותם cf פקדתם 1 ||

בטל מאת יהוה כרביבים עלי-עשב
אשר לא-ימנה לאיש ולא ייחל לבני אדם:
ויהי שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים
כארזה בבחמות זער ככפיר בעדרי-צאן
אשר אם-עבר ורמס וטנף ואין מציל:
תרים ידך על-צריך וכל-איביך וכתו: ס
ויהי ביום ההוא נאם-יהוה
והכרתי סוסיך מקרבך והאבדתי מרכבתך:
והכרתי ערי ארצך והרסתי כל-מבצריך:
והכרתי כשפים מידך ומעווננים לא יהיו-לך:
והכרתי פסיליך ומצבותיך מקרבך
ולא-תשתחנה עוד למעשה ידיך:
ונגתשתי אשיריך מקרבך והשמדתי עריך:
ועשיתי באף ובחמה נקם את-הגוים אשר לא שמעו: פ
6 1 שמעו-נא את אשר-יהוה אמר
קום ריב את-ההרים ותשמענה הנבעות קולך:
שמעו הרים את-ריב יהוה והאתנים מסדי ארץ
כי ריב ליהוה עם-עמו ועם-ישראל ותנוח:
עמי מה-עשיתי לך ומה הלאתיך ענה ברי:
כי העלתיך מארץ מצרים ומבית עבדים פדיתך
ואשלח לפניך את-משה אהרן ומרים: 5 עמי
זכר-נא מה-יעץ בלק מלך מואב ומה-ענה אתו בלעם בן-בעור
מן-השטים עד-הגלגל למען דעת צדקות יהוה:
במה אקדם יהוה אכף לאלתי מרום
האקדמנו בעולות בענלים בני שנה:
הירצה יהוה באלפי אילים ברבבות גחלי-שמן
האתן בכורי פשעי פרי בטני תטאת נפשי:
הגיד לך אדם מה-טוב ומה-יהוה דורש ממך
כי אם-עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם-אלהיך: ס

אמר et 1 הדיבר 1 ins? Cp 6, 1 2 Ch 24, 18 || cf 2 3 || תרים 4 ||
pro אמר, cf 5 ^B ἀκούσατε δὴ λόγον · κύριος κύριος εἶπεν || 6 ^b 1 c 7 || אל- 8 ||
והאוינו || 9 ³ || ענה בי 10 ⁵ || prb add || 11 ⁸ 1 c 12 || (U indicabo).

10 חוֹלֵי וְנָחִי בַת־צִיּוֹן כִּי־יִלְדָה
כִּי עֲתָה תִצְאִי מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ בַשָּׂדֶה
וּבָאת עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנְצְלִי

שָׁם יִגְאָלְךָ יְהוָה מִכַּף אֹיְבֶיךָ׃
11 וְעֲתָה נֶאֱסָפוּ עָלֶיךָ גּוֹיִם רַבִּים

הָאֹמְרִים תַּחֲנֶנֶךָ וְתַחֲזוּ בַצִּיּוֹן עֵינֵינוּ׃
12 וְהָמָּה לֹא יָדְעוּ מִחֲשָׁבוֹת יְהוָה

וְלֹא הִבִּינוּ עֲצָתוֹ כִּי קִבְּצָם כַּעֲמִיר וְגִרָה׃
13 קוֹמִי וְדוּשִׁי בַת־צִיּוֹן כִּי קִרְנְךָ אֲשִׁים בְּרוֹץ

וּפִרְסַתֶּיךָ אֲשִׁים נְחוּשָׁה וְהִדְקוֹת עַמִּים רַבִּים
וְהִחֲרַמְתִּיָּה לִיהוָה בַּצֶּעֶם וְחִילָם לֵאדֹנָן כַּל־הָאָרֶץ׃
14 עֲתָה תִתְגַּדְּדִי בַת־גִּדּוֹד׃ מְצוֹר שָׁם׃ עָלֵינוּ

בַּשֶּׁבֶט יָבוּ עַל־הַלְחִי אֶת שַׁפְט׃ יִשְׂרָאֵל׃ ׀

5 יִזְאֲתָה׃ בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה צָעִירָה לְהִיזוֹת׃ בְּאֶלְפֵי יְהוּדָה

מִמֶּךָ לִי יִצְא׃ לְהִיזוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל

וּמוֹצֵאתִיו מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלָם׃

2 לָכֵן יִתְגַּם עַד־עֵת יוֹלְדָה יִלְדָה

וַיֵּתֶר אֶחָיו יִשׁוּבוּן עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

3 וְעָמַד וְרָעָה בָּעֵז יְהוָה בְּגֹאֲזוֹן שָׁם יְהוָה אֱלֹהָיו

וַיֵּשְׁבוּ כִּי־עֲתָה יִגְדֹּל עַד־אֶפְסֵי־אָרֶץ׃

4 וְהָיָה זֶה שְׁלוֹם

אֲשׁוּר׃ כִּי־יָבֹא בְּאֶרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאֶרְמְנוֹתֵינוּ

וְהִקְמַנּוּ עָלָיו שְׁבָעָה רָעִים וְשָׁמְנָה נְסִיכֵי אָדָם׃

5 וְרָעוּ אֶת־אֶרֶץ אֲשׁוּר בְּחֹרֵב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרוֹד

בְּפִתְחֶיהָ׃ וְהִצִּילָהּ מֵאֲשׁוּר כִּי־יָבֹא בְּאֶרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּגִבּוֹלָנוּ׃ 6

וְהָיָה וְשִׁאֲרִית יַעֲקֹב׃ בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים

10 frt crrp, al וְנָחִי cf Jes 42,14, al וְהָאֲנָחִי, al וְהָיָה cf Jer 48,31 || 11^a prps
תִּסְחָף || ^b 4MSS שְׁטַח עֵינֵינוּ || 13^a 1 c Vrs (') וְהִחֲרַמְתִּיָּה cf Jer 2,33 al || ^b hic fin cp 4
in 8 || 14^a prb crrp, l ? הַתְגַּדְּדִי || ^b 1 c שְׁטַח שְׁמוֹ cf || יָבוּ || ^c 6 frt שְׁבֶט cf τὰς
πύλας τοῦ 'Ισρ.; 1 4 || Cp 5, 1^{a-a} 1 הַצָּעִיר (1MS אֶפְרָתָה ב') cf 6
καὶ σὺ Βηθλεεμ οἶκος Ἐφραθα (6²¹MSS + μὴ), prb Βηθλεεμ add || ^b prb add ||
^c 6^A + ἡγοούμενος || 2^a 1 אֶל || 4 1 (cf 6S) בְּאֶרְמְתָנוּ || 5^a num 1 בְּפִתְחָה? cf
Ps 55,22; 'AE'V in lanceis eius || ^b frt 1 וְהִצִּילוּ (נָ) || 6 6(S) + בְּגוֹיִם cf v 7.

11 רֹאשִׁיָּהּ בְּשַׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכִהְיֶיָּהּ בְּמַחֲרֵי יוֹדִי
 וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף יִקְסְמוּ וְעַל־יְהוָה יִשְׁעֲנוּ לְאֹמֶר
 הֲלֹא יְהוָה בְּקֶרְבָּנוּ לֹא־תִבּוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃
 12 לָכֵן בְּגִלְלָכֶם צִיּוֹן שָׁדָה תַּחֲרֹשׁ וִירוּשָׁלַם
 עֵינָיו^א תִּהְיֶה וְהָרַר הַבָּיִת לְבָמוֹת^ב יֵעַר׃ פ
 4 יְהוָה יִבְרָאֲחֵרִית הַיָּמִים^א וְיִהְיֶה הָרַר בֵּית־יְהוָה
 נָכוֹן בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂאָהּ^א הוּא^ב מִגְבְּעוֹת
 וְנִהְרֻ^ד עָלָיו עַמִּים^ד׃ 12 וְהָלְכוּ גִזְיִם רַבִּים וְאָמְרוּ
 לָכוּ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 וְיִזְרְנוּ מִדֶּרֶכָיו וְנִלְכֶה בְּאַרְחֵתָיו
 כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְיִדְבֵּר יְהוָה מִירוּשָׁלַם׃
 3 וְשִׁפֹּט בֵּין עַמִּים רַבִּים^א וְהוֹכִיחַ לְגִזְיִם עַצְמִים^ב עַד־רִחֹק^א
 וְכִתְּתוּ חֲרֻבֵּיתָהֶם לְאַתִּים וְחִנִּיתֵיהֶם לְמִזְמוֹת
 לֹא־יִשְׁאָו גִזְיֵי אֶל־גִּזְיֵי תֹרֵב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃
 4 וְיִשְׁבּוּ אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֲנָתוֹ וְאִין מִחֲרִיד
 כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֶּר׃
 5 כִּי כָל־הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו
 וְאֶזְחֲנוּ גִלְדָּה בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ ד
 6 בְּיֹזֶם הָהוּא נֹאֲמִי־יְהוָה אִסְפָּה הַצֹּלֵעָה
 וְהַנְדֻחָה אֶקְבְּצָה וְאֲשֶׁר הִרְעֵתִי׃
 7 וְשִׁמְתִּי אֶת־הַצֹּלֵעָה לְשֹׂאֲרֵית וְהַנְּהַלָּה לְגִזְיֵי עַצְמוֹם
 וּמִלֶּךְ יְהוָה עָלֵיהֶם בְּהָר צִיּוֹן מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם׃ ד
 8 וְאַתָּה מְגִד־לַעֲדָר עַפְלָה בַּת־צִיּוֹן עֲרִידָה תֵּאֲתָה
 וּבָאָה הַמַּמְשָׁלָה הָרֹאשֶׁנָּה מִמְּלֶכֶת לְבַת יְרוּשָׁלַם׃
 9 עֲתָה לָמָּה תִּרְעִי רַע הַמֶּלֶךְ אִין־בֶּן־
 אִם־יוֹעֲצֶךָ אֶבְדַּ כִּי־הִחֲזִיקְךָ חֵיל כִּי־זִלְזַלְתָּ׃

12 ^a cf ad 1,6 et Jer 26,18 || ^b prb 1 לְבָמֹת (εἰς [ὡς] ἄλσος) sed cf
 ad Jer 26,18 || Cp 4, 1 ^a Jes 2,2 huc trspon נָכוֹן (al stichor ord) || ^b >ε, cf
 ad Jes || ^c > Jes || ^{d-d} 30MSS Jes 2 || אֱלֹהֵינוּ כָּל־הַגִּזְיִים || 2 Jes עַמִּים || 3 ^{a-a} Jes
 וְהַנְּהַלָּה || 7 1 frt || ^{b-b} Jes לְעַמִּים רַבִּים || ^{c-c} prb add, cf mtr || 8 ^{oo} 1 prb sine
 מַמְלַכָּה cf בית־יִשְׂרָאֵל || 8 ^{oo} 1 prb sine מַמְלַכָּה ut 6, Hier prb consentit c 41 || 8 ^{oo} 1 prb sine
 מַמְלַכָּה et וּבָאָה glossam hab (ex marg in text trans-
 pos) || 9 frt add.

בַּעֲבוּר טַמְאָה^a בַּתְּחַבֵּל וְתַבֵּל נִמְרָץ:
לוֹ-אִישׁ הִלָּךְ רוּחַ וְשָׁקַר כֹּזֵב¹¹

אֲטַף לֶךְ לִיָּן וְלִשְׁכָּר וְהָיָה מִטִּיף הָעַם הַזֶּה:
¹² אֲסַף אֲסָפָה יַעֲקֹב בְּלֹד^a קִבְּץ אֶקְבֹּץ שְׂאֲרֵי יִשְׂרָאֵל
יַחַד אֲשִׁימֵנוּ בְּצִאן בְּצִרָה^b בְּעֶדֶר בְּתוֹךְ הַדְּבָר וְהִימָנָה^c מֵאֲדָם:
¹³ עָלָה הַפֶּרֶץ לִפְנֵיהֶם פָּרְצוּ וַיַּעֲבֹרוּ שֶׁעַר וַיֵּצְאוּ בֹו
וַיַּעֲבֹר מֶלֶכָם לִפְנֵיהֶם וַיְהִיָּה בְּרֹאשִׁים: ׀
³ וְאָמַר שְׁמַעוּ-נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל

הָלֹוא לָכֶם לָדַעַת אֶת-הַמִּשְׁפָּט: [עֲצֹמוֹתֵם:
² שְׁנָאֵי טוֹב וְאֶהְיֶה רָעָה גִּזְלֵי עוֹזֵרִם מֵעֲלֵיהֶם וְשֹׂאֲרָם מֵעַל
³ וְאֲשֶׁר אָכְלוּ שְׂאֵר עַמִּי וְעוֹזֵרִם מֵעֲלֵיהֶם הַפְּשִׁיטוּ וְאֶת-עֲצֹמֹתֵיהֶם
וּפְרָשׁוּ בְּאֲשֶׁר בְּפִיר וּבְבִשָּׁר בְּתוֹךְ קִלְחָת: [בְּצִחוֹ

⁴ אֲזִי וַיַּעֲקֹוּ אֶל-יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם
וַיִּסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם בְּעֵת הַהִיא בְּאֲשֶׁר הִרְעוּ מֵעֲלֵיהֶם: ׀
⁵ כֹּה אָמַר יְהוָה עַל-הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים אֶת-עַמִּי
הַנִּשְׁכָּחִים בְּשִׁנְיָהֶם וְקִרְאוּ שְׁלוֹם

וְאֲשֶׁר לֹא-יָתֵן עַל-פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו מִלְחָמָה:
⁶ לָכֵן לִילָה לָכֶם מַחֲזוֹן וְחִשְׁכָּה לָכֶם מִקְּסָם
וּבָאָה הַשְׁמֵשׁ עַל-הַנְּבִיאִים וְקָנַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם:
⁷ וּבִשְׁנוּ הַחֲזוֹים וַחֲפְרוּ הַקִּסָּמִים

וְעָטוּ עַל-שִׁפְפָם כָּלֵם כִּי אֵין מַעֲנֶה אֱלֹהִים:
⁸ וְאוּלָם אֲנֹכִי מִלְּאֲתִי כֹת אֶת-רִוּחַ יְהוָה וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה
לְהַגִּיד לִיעֲקֹב פֶּשַׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל תַּטְאוֹתָיו: ׀

⁹ שְׁמַעוּ-נָא זֹאת רָאשֵׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
הַמַּתְעִבִּים מִשְׁפָּט וְאֶת כָּל-תִּשְׁרָתָה יַעֲקֹבִיו:
¹⁰ בִּנְה צִיּוֹן בְּדָמִים וַיְרוּשָׁלַם בְּעוֹלָה:

10 ^a sic (טַמְאָה) B c MS^{E2} in marg, edd Venet 1518. 1521; Var^{E1,2} Norzi, Ibn Ezra, Kimchi טַמְאָה || frt 1 טַמְאָה || ^{b-b} crpp, frt 1 תַּחֲבֵלוּ תַּחֲבֵלוּ cf 6 || ^c 1 נִמְרָץ || 11 1 הִלָּךְ cf 1S 14,30; Jes 63,19 || 12 ^a 1 בָּלוּ cf 6 || ^b 1 frt בְּצִרָה* (cf arab *ṣira*) 6 év θλίψει || ^{c-c} prb crpp, 1 וְהִימָנָה || Cp 3, 2 1 c Q רַע cf Am 5,14 (רָעָה) || 2b add cf v 3, frt v 2b post v 5a trsp || 3 1 c 6S כְּשֹׂאֵר; prb etiam v 3b add || 4 ^{oo} add cf mtr || 6 1 וְחִשְׁכָּה cf Jes 8,22 || 8 ^{oo} frt add cf not accus, quae deest ante גְּבוּרָה et כֹּה || 10 1 c 6S בְּנִי.

דִּעֲד־עֲדֹלָם יָבוֹא^d כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל:
 16 קָרַחַי וְגִזִּי עַל־בְּנֵי תַעֲנוּגִיךָ
 הִרְחַבִּי קִרְחַתְךָ כְּנֶשֶׁר כִּי גָלוּ מִמֶּנּוּ: ם
 2 הִזִּי חֲשָׁבִי־אֶנּוּן וּפְעָלִי רָע׃ עַל־מִשְׁכָּבוֹתָם
 בָּאוּר הַבִּקֹּר יַעֲשׂוּהָ כִּי יִשְׁלֹא לָאֵל יָדָם:
 וְחִמְדּוּ שְׂדוֹת וְגִזְלוּ וּבָתִּים וְנִשְׁאוּ
 וַעֲשֻׁקוּ גִבּוֹר וּבִיתוֹ אִישׁ וְנִחַלְתּוּ: ם
 3 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי חֹשֵׁב^a עַל־הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת^a רָעָה
 אֲשֶׁר לֹא־תִמְיִשׁוּ מִשָּׁם צִוְּאֲרֵיתֶכֶם וְלֹא תִלְכוּ רוּמָה^b כִּי עַתָּה רָעָה
 הִיא^b:
 4 בְּיָדָם הָהוּא יֵשֵׁא עֲלֵיכֶם מִשָּׁל וְנָהָה נָהִי נְהִיָּה^a אָמַר^b
 שְׂדֵדוֹ^{dc} נִשְׁדָּדוֹ^d תִּחַלֵּק עִמִּי יָמִיר^e אֲיִךְ יִמִּישׁ לִי^f
 לְשׁוֹבֵב שְׂדִינִי יִחַלֵּק^g:
 5 לָכֵן לֹא־יִהְיֶה לָּךְ מִשְׁלִיךְ חֶבֶל בְּגוֹרָל בִּקְהֵל יְהוָה:
 6 אֶל־תִּטְּיֹפוּ וַיִּטְּיֹפוּ^a לֹא־יִטְּיֹפוּ לְאַלֶּה
 לֹא יִסְגֹּב^b כָּל־מִזְוֹת: 7 הָאָמֹר^a בֵּית־יַעֲקֹב
 תִּקְצֹר רוּחַ יְהוָה אִם־אַלֶּה מִעֲלֵיו
 הֲלֹא דְבָרִי^b יִיטִיבוּ עִם^c תִּישָׁר הַזֶּה:
 8 וְאַתְּמוֹל^a עִמִּי לְאִיִּב יְקוֹמִם^b מִמּוֹל שְׁלֹמֶה^c אֲדָר^d
 תִּפְשֻׁטוֹן מִעֲבָרִים בָּטַח שׁוֹבֵר^e מִלְחָמָה:
 9 נִשֵּׂי עִמִּי תִגְרָשׁוּן מִבֵּית^a תַּעֲנוּגִיָּה^b
 מֵעַל עֲלִיָּה^b תִּקְחוּ הַדְּרִי לְעוֹלָם:
 10 קוֹמוּ וּלְכוּ כִּי לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָה

וְאִישׁ || 15^{d-d} crrp || 16 frt exc vb || Cp 2, 1^{oo} add || 2 B et mlt MSS || 3^{a-a} add || 3^{b-b} add || 4^a dl cf ⑥⑦ (dittogr) || 1^b לֹא־אָמַר cf ⑥⑦S (add?) || 1^{c-c} prb

חֶלֶק עִמִּי יוֹד בְּחֶבֶל וְאִין מִשִּׁיב
 לְשׁוֹבֵבִינוּ שְׂדִינִי יִחַלֵּק שְׂדֵדוֹ

d-d trsp in fin vs 4 || ⑥ κατεμετρήθη || 1^{f-f} ⑥ καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων αὐτόν cf S ||
 1^g יִחַלֵּק || v 5 frt add || 6^a crrp cf A || 1^b frt crrp, prps יִשִּׂי || 7^a crrp aut
 add || 1^b 1 c ⑥ דְּבָרִי || 1^{c-c} frt הלך dl, vel frt 1 עָמוּ cf ad 8 || 8^a crrp; frt
 1 (שְׁלֹמִים) שְׁלֹמִים || 1^c תִּפְשֻׁטוֹן cf תִּקְמוּ 1 || 1^b frt 1 (עִמִּי dl) וְאַתְּם
 trsp 1, prps etiam מֵעַל pro מִמּוֹל, sed cf Num 22,5 || 1^d prb dl (interpreta-
 ment vbi (שְׁלֹמֶה) || 1^e prb 1 שְׁבִי || 9^a 1 מִבְּנֵי cf I,16 et עֲלִיָּה || 1^b frt 1 תַּעֲנוּגִיָּה
 et עֲלִיָּה || ⑥ (αὐτῶν) S.

5 בַּפֶּשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת וּבַחַטָּאוֹת^a בֵּית יִשְׂרָאֵל^b

מִי־פֶשַׁע יַעֲקֹב הָלוֹא שְׁמִרֹן

וּמִי בַמּוֹתִי יְהוּדָה הָלוֹא יְרוּשָׁלַם:

6 וּשְׁמַתִּי שְׁמִרֹן לְעֵי הַשָּׁדָה לְמַטְעֵי כָרִם

וְהַגְרָתִי לְגִי אֲבָנֶיהָ וַיִּסְדֶּיהָ אֲנִלָּה:

7 וְכָל־פְּסִילֶיהָ יִכְתּוּ וְכָל־אֲתַנְנֶיהָ^a יִשְׂרָפוּ

כָּאֵשׁ וְכָל־עַצְמֶיהָ אֲשֵׁים שְׁמָמָה

כִּי מֵאֲתַנְן זִזְנָה קִבְצָה^b וְעַד־אֲתַנְן זִזְנָה יָשׁוּבוּ:

8 עַל־זֹאת אֶסְפְּדָה וְאִילִילָה אִילָכָה^a שִׁילָב^b וְעָרוֹם

אֶעֱשֶׂה מִסְפָּד כַּתְנִים וְאֶבֶל כַּבָּנוֹת יַעֲנָה:

9 כִּי אֲנוּשָׁה מִכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה עַד־יְהוּדָה

נָגַע עַד־שַׁעַר עָמִי עַד־יְרוּשָׁלַם:

10^a בָּנִת אֶל־תִּגְדֶּיהָ^a בָּכוּ^b אֶל־תִּבְכּוּ בֵּית לַעֲפָרָה עֶפְרָה הַתְּפֹלְשֶׁתִי:

11^a עֲבָרִי לָכֶם יוֹשֶׁבֶת שְׁפִיר עֲרִיָה־בִשֶׁת לֹא יִצְאָה יוֹשֶׁבֶת צִאָנָן

מִסְפָּד בֵּית הָאֶצֶל יִקַּח מִכֶּם עֲמֻדָתוֹ^b:

12 כִּי־תִלָּה^a לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מְרוֹת

כִּי־יִרְדֶּ רַע מֵאֵת יְהוָה לְשַׁעַר^b יְרוּשָׁלַם:

13 רָתֶם הַמֶּרְפֶּבֶה לָרֶכֶשׁ יוֹשֶׁבֶת לְכִישׁ

רֹאשִׁית חַטָּאת הִיא לְבַת־צִיּוֹן

כִּי־בָךְ נִמְצְאוּ פֶשַׁעִי יִשְׂרָאֵל:

14 לָכֵן^a תִּתְּנִי שְׁלוֹחִים עָלַי מוֹרֶשֶׁת גֵּת

בָּתִּי אֲכַזִּיב לְאֲכָזִיב לְמִלְכִי^b יִשְׂרָאֵל:

15 עַד^a הִירָשׁ^b אָבִי לִךְ^c יוֹשֶׁבֶת מְרֹשָׁה

5 ^a 1 c 5c וּבַחַטָּאוֹת cf 5 || ^b 1 ? יהודה cf 5 b || ^c 1 c 5c Hie בית cf 5 ||
6 6 ὁ παροφθαλμιον cf ad 3,12 et Jer 26,18; 1 לַעֲרִי cf Ez 21,2, al עֵי add ex
3,12 hab et לְשָׁדָה prpn || v 7 add? || 7 ^a 1 frt אֲשִׁרֶיהָ cf 5,13 || ^b 1 c 5c 5c
8 ^a 1 c Q אִלָּכָה || ^b 1 c Q שׁוֹלָל K, שִׁילָל || 9 1 c 5c מִכְתָּה || v 10—15
nonn add hab || 10 ^{a-a} prb add ex 2S 1,20; 5 frt תִּגְדִּילוֹ (μη μεταλύνεσθε),
S תִּגְדִּילוֹ (תהדון) quare prps אל תגילו || ^b prps כַּעֲבוּ, sed inc;
Vrs prb = H, prb ante בָּכוּ nom loci exc || ^c 1 c 5c הַתְּפֹלְשִׁי cf Q הַתְּפֹלְשִׁי
(K לְשִׁתִּי) || 11a crrp, sed inc quid 1 (6 non hab בִּשֶׁת) || ^b 5c πληγῶν ὀδύνων
quod frt crrp ex πληγῶν αὐτῆς cf S = עֲמֻדָתוֹ pro מִכְתָּה || 12 ^a 1 frt 1 יִחְלָה ||
^b nonn MSS 5c לְשַׁעֲרֵי || 13 frt crrp; 5 ψόφος (= הַמּוֹן) S מֶרְפֶּבֶה ||
14 ^{a-a} prps עָלַי || יִתְּנֵנוּ — עָלַי || ^b 1 למלך || 15 ^a 1 c 5c עַד || ^b frt crrp ex nom loci,
sed inc ex quo || ^{c-c} ? 1 אֲבִילָךְ.

קדמתי לבָרַח תַּרְשִׁישָׁה כִּי יִזְעָתִי כִּי אֶתָּה אֱלֹהֵינוּ וְרוּחִים אַרְבָּ
 אֲפִים וְרֶב־חֹסֶד וְנָחֵם עַל־הָרָעָה: ³ וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי
 מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: ⁴ וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵיטֵב חָרָה לָךְ: ⁵ וַיֵּצֵא
 יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקְדָּם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שֵׁם סִכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ
 בָּצֵל עַד אֲשֶׁר יֵרָאֶה מֵה־יְהוָה בָּעִיר: ⁶ וַיִּמָּן יְהוָה־אֱלֹהִים קִיקְיוֹן
 וַיַּעֲלֹמַעַל לַיוֹנָה לְהַנוּחַ צֶלַע־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מִרַעְתּוֹ וַיִּשְׁמַח
 יוֹנָה עַל־הַקִּיקְיוֹן שֶׁמָּחָה גְדוּלָּה: ⁷ וַיִּמָּן הָאֱלֹהִים תוֹלַעַת בַּעֲלֹת
 הַשֹּׁחַר לִמְחַרֵּת וַתֵּךְ אֶת־הַקִּיקְיוֹן וַיִּיבֹשׁ: ⁸ וַיְהִי וַיִּכְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּמָּן
 אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית וַתֵּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְּעַלֶּף
 וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: ⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 אֶל־יוֹנָה הֵיטֵב חָרָה־לָךְ עַל־הַקִּיקְיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִּי עַד־
 מוֹת: ¹⁰ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶתָּה חֲסֵת עַל־הַקִּיקְיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמְלָתָ בּוֹ
 וְלֹא גִדַּלְתָּ שְׁבֹן־לִילָה הִנֵּה וּבֹן־לִילָה אֲבָד: ¹¹ וַיֹּאבִי לֹא אֲחִים עַל־
 נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוּלָּה אֲשֶׁר יֵשְׁבֶיהָ הִרְבֵּה מִשְׁתִּים־עֹשֶׂה רַבּוֹ אָדָם
 אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יָמֵינוּ לְשִׁמְאֹל וּבִהְמָה רַבָּה:

MICHA. מִיכָה

1 יְדַבֵּר־יְהוָה וְאֲשֶׁר הָיָה אֶל־מִיכָה הַמַּרְשָׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם אֲחִי
 יְחִזְקִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה אֲשֶׁר חָזָה עַל־שְׁמֶרֶן וַיְרוּשָׁלַם:
² שָׁמְעוּ עַמִּים כָּלֵם הַקְּשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלָאָה
 וַיְהִי אֲדֹנָיִה יְהוָה בְּכֶם לְעַד אֲדֹנִי מִהִכַּל קִדְשׁוֹ:
³ כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֵצֵא מִמִּקְמוֹ וַיֵּרֶד וְדָרָךְ עַל־בְּמוֹתֵי־אֶרֶץ:
⁴ וַנִּמְסוּ הַהָרִים תַּחְתָּיו וְהָעִמְקִים יִתְבַּקְּעוּ
 בְּדוֹגַג מִפְּנֵי הָאֵשׁ כָּמֹם מְגָרִים בְּמוֹרֵד:

Cp 4, 5 nonn בָּצֵל add habent (cf 6) et versum post 3,4 trsp || 6 °° prb
 add (l ? להציל pro להצילו vel l sol לְהַצִּיל לוֹ 6 τοῦ σκιάζειν) || v 8 trsp
 frt ante 6 || 8 ° frt 1 חֲרִישִׁית.

Cp 1, 1 °° add redact? || al 2—5a al 5b add prpn || 2 ° dl? || 3 l c
 Q^{MSS} בְּמוֹתִי, K בְּמוֹתִי.

5 l c 0 אף || 7^a l frt לקצו, al בקצבי || b¹ l ? הארץ; frt לקצבי הרים
 conjg c vs 6b || ^{c-c} prb crp, prps: אל-עם עולם || 9^a frt לארץ מתחיות
 l השמרים cf ψ 31,7 || b¹ l frt מחסהם || io l ? בקהל || Cp 3, 4 6 ἔτι τρεῖς
 ἡμέραι ἈΣΟΞ τεσσαράκοντα || 4 nonn huc trsp 4,5 || 8^{oo} frt add.

תְּרִישׁ וַיִּתֵּן שִׁכְרָה נִיבֵד בָּהּ לְבֹא עִמָּהֶם תְּרִישִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה:
 4 וַיְהִי הַטִּיל רוּת-גְּדוּלָּה אֶל-הֵימָּם וַיְהִי סַעַר-גְּדוּל בָּיָם
 וַהֲאִנְיָה חִשְׁבָּה לְהִשָּׁבֵר: 5 וַיִּירָאוּ הַמַּלְאָכִים וַיִּזְעֲקוּ אִישׁ אֶל-אֱלֹהָיו
 וַיִּטְלוּ אֶת-הַכִּלִּים אֲשֶׁר בָּאִנְיָה אֶל-הֵימָּם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיִּזְנֶה יִרְד
 אֶל-יִרְכַּתִּי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם: 6 וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֲבֵל וַיֹּאמֶר
 לוֹ מַה-לָּךְ נִרְדָּם קוֹם קְרָא אֶל-אֱלֹהֶיךָ אוֹלִי יִתְעַשֶּׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ
 וְלֹא נִאֲבֹד: 7 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ לָכוּ וְנִפְלִיָּה גּוֹדְלוֹת וְנִדְעָה
 בְּשִׁלְמֵי הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ וְנִפְלוּ גּוֹדְלוֹת וְנִפֹּל הַגּוֹדֵל עַל-יִזְנָה:
 8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַיִּדְוָה-נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לְמִי-הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ מֶה-
 מְלֹאכְתְּךָ וּמֵאֵין תִּבְּאֹא מֶה אֲרָלְךָ וְאִי-מִזֶּה עִם אָתָּה: 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
 עֲבְרֵי אֲנִכִּי וְאֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יוֹאֵ אֲשֶׁר-עָשָׂה אֶת-הַיָּם
 וְאֶת-הַיַּבָּשָׁה: 10 וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוּלָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֶה-
 זֹאת עֲשִׂיתָ כִּי-יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי-מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בֹרָח כִּי הַיִּיד
 לָהֶם: 11 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה-נַּעֲשֶׂה לָּךְ וַיִּשְׁתַּק הֵימָּם מַעְלִינוּ כִּי
 הֵימָּם הוֹלָךְ וְסַעַר: 12 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהִטְלִנִּי אֶל-הֵימָּם וַיִּשְׁתַּק
 הֵימָּם מַעְלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אֲנִי כִּי בְשָׁלִי הַסַּעַר הַגְּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם:
 13 וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל-הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הֵימָּם הוֹלָךְ
 וְסַעַר עֲלֵיהֶם: 14 וַיִּקְרָאוּ אֶל-יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנָּה יְהוָה אֱלֹהֵי-נָא נִאֲבֹדָה
 בְּנִפְשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאֶל-תֵּתֵן עָלֵינוּ דָּם נָקִיא כִּי-אַתָּה יְהוָה בְּאֲשֶׁר
 חָפַצְתָּ עֲשִׂיתָ: 15 וַיִּשְׁאֹר אֶת-יִזְנָה וַיִּטְלֵהוּ אֶל-הַיָּם וַיַּעֲמֵד הֵימָּם מִזְעָפוֹ:
 16 וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוּלָּה אֶת-יְהוָה וַיִּזְכְּחוּ-זִכְרָתָהּ לַיהוָה וַיִּדְרוּ
 נִדְרִים: 2 וַיִּנָּמֶן יְהוָה דָּג גְּדוֹל לִבְלַע אֶת-יִזְנָה וַיְהִי
 יִזְנָה בְּמַעַי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת: 2 וַיִּתְּפֹלֵל יִזְנָה אֶל-

יְהוָה אֱלֹהָיו מִמַּעַי הַדָּגָה: 3 וַיֹּאמֶר

קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל-יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי

מִבְּטָן שָׂאוֹל שְׁנַעֲתִי שְׁמַעְתָּ קוֹלִי:

4 וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצּוּלָה בְּלִבָּב יָמִים וְנָהָר וַסִּבְבֵּנִי

כָּל-מִשְׁפָּרִיךְ וּגְלִיךְ עָלַי עָבְרוּ:

Cp 1, 8 °° prb add (explic vbor v 7 לנו (בשלמי הרעה הזאת לנו || 10 °° add? ||
 13 6ΣΘ frt הארץ cf 6 1,13 πρὸς τὴν γῆν, 2,11 ἐπὶ τὴν ἑρπύνην || 16 nonn
 את-יהוה et ליהוה add habent || Cp 2, 4 ^a num ante ותשליכני nonn verba
 exc? || ^b מצולה explic vb ימים בלבב.

OBADIA. עבדיה

1 חֲזֹן עַבְדִּיָּה ^a כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוֹה לְאֹדֹם
 שְׁמוּעָה שְׁמַעְנֹה ^b מֵאֵת יְהוֹה וְצִיר בְּגוֹיִם שְׁלֹת
 קוֹמוֹ וְנִקְוָמָה עָלֶיהָ לְמַלְחָמָה:
 2 הִנֵּה קָטָן נְתִתִּיד בְּגוֹיִם בְּצוּי אֶתְהָ מְאֹד:
 3 ^a וְזֶדֶן לְבָדָה הַשִּׁיאָד
 שְׁכֵנִי בַחֲגוּי־סֹלַע מְרוֹם ^b שְׁבִתָּו
 אָמַר בְּלִבּוֹ מִי וּזְרָדְנִי אֶרֶץ:
 4 אִם־תִּגְבִּיָּה בְּנֶשֶׁר ^a ^b וְאִם־בֵּין כּוֹכָבִים
 עִים קִנְיָד ^b מִשֶּׁם אֲזִרִּידָךְ נֶאֱמַר־יְהוֹה:
 5 אִם־גִּבְבִּים בָּאוּ־לָךְ אִם־שׂוֹדְדֵי לַיִלָה אֵיךְ גִּדְמִיתָה הֲלֹא יִגְבּוּ־רַיִם
 אִם־בְּצָרִים בָּאוּ לָךְ הֲלֹא יִשְׁאִירוּ עַלְלֹת:
 6 ^a אֵיךְ נִחַפְּשׁוּ עֵשׂוֹ נִבְעֻ מִצְפּוֹנָיו:
 7 עַד־הַגְּבֹל שְׁלַחֲוָךְ כָּל אֲנָשִׁי בְרִיתְךָ הַשִּׁיאָד ^a
 יִכְלֹו לָךְ אֲנָשִׁי שְׁלֹמָךְ לַחֲמָדָךְ ^b יִשְׁיֻמוּ מְזֹרֶךְ תַּחְתִּיךָ ^d אֵין תְּבוּנָה בּוֹ ^d:
 8 הֲלֹא בַיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר־יְהוֹה
 וְהִאֲבֹדְתִי תַכְמִּים מֵאֹדֹם וְתְבוּנָה מֵהָר עֵשׂוֹ:
 9 וְיַחַתְּנוּ גְבוּרֶיךָ ^a תִּימָן לְמַעַן יִפְרֹת־אִישׁ מֵהָר עֵשׂוֹ מִקְטָל:
 10 מִחֲמַם אֲתִידָךְ יַעֲקֹב תִּכְסֹף בּוֹשָׁה וְנִכְרַת לְעוֹלָם:
 11 בַּיּוֹם עֲמֹדָךְ מִגִּדָר בַּיּוֹם שְׁבוֹת זָרִים חִילוֹ
 וְנִכְרָים בָּאוּ שְׁעָרוֹ וְעַל־יְרוּשָׁלַם יְהוֹ גּוֹזֵל
 גַּם־אֶתְהָ כְּאֶחָד מֵהֶם:
 12 ^a וְאֶל־תִּרְאָ בַּיּוֹם־אֲחִידָךְ בַּיּוֹם נִכְרוֹ
 וְאֶל־תִּשְׁמַח לְבַגֵּי־יְהוֹדָה בַּיּוֹם אֲבָדְהָ
 וְאֶל־תִּגְדֵּל פִּידָךְ בַּיּוֹם צָרָה:

I ^{a-a} nonn add hab || ^b 6 et Jer 49,14 שְׁמַעְתִּי || ^c ? עָלִיו cf v 2; exc vb ?
 (expl gr הִתְקַבְּצוּ) cf Jer || 2 ^{oo} 1 prb c Jer 49,15 בְּאֹדֹם (cf בְּגוֹיִם) || 3 ^a Jer +
 תִּכְלֹתְךָ; frt ins || ^b 1 c 6su מְרוֹם || 4 ^a Jer + קִנְיָד || ^{b-b} > Jer || ^c 1 cfr תִּשְׁמַח ||
 5 ^{oo} prb add cf Jer 49,9 || v 6 add? || 7 ^a trsp: (mlt MSS וְ) ||
^b > 6, prb ex שלמך crsp || ^c crsp?, prps מְדוֹר (?) cf Dan 4,22. 29; 5,21 || ^{d-d} trsp
 post in 8 || 9 ^a frt 1 גְּבוּרֵי || ^b מִקְטָל conjg c init vs 10 (cf 6u), sed gloss
 ad מחמם || xi 1 c K שְׁעָרוֹ cf v 13 || vs 12 frt add cf ad 13; frt dl יום.

6 הַבּוֹנֶה בַּשָּׁמַיִם מֵעֲלֹתָיו וַאֲנִידָתוֹ עַל־אֶרֶץ יִסְדָּהּ
 הַקּוֹרֵא לַמִּי־הֵימָּן וַיִּשְׁפֹּכֶם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיַּהֲזֶה שְׁמוֹ^b׃
 7 הֲלֹא כִבְיָ כְּשֵׁיִם אַתֶּם לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה
 הֲלֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֵעֲלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 וּפְלִשְׁתִּים מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר׃
 8 הֲגַה עֵינַי אֲדַנִּי יְהוָה בַּמַּמְלָכָה הַחֲטָאָה
 וְהַשְׁמִדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
 אֲפֹם כִּי לֹא הִשְׁמִיד אֲשֶׁמִּיד אֶת־בַּיִת יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה׃
 9 כִּי־הִנֵּה אֲנִכִּי מִצִּיּוֹן וְהִנְעוֹתִי בְּכָל־הַגּוֹיִם אֶת־בַּיִת יִשְׂרָאֵל
 כַּאֲשֶׁר יִזְעַע בְּכַבְדָּהּ וְלֹא־יִפּוֹל צִרְזֹר אָרֶץ׃
 10 בַּחֲרֹב יָמוּתוּ כָּל חֲטָאֵי עַמִּי הָאֲמֹרִים
 לֹא־תִגֵּשׁ וְתִקְדִּים בְּעֵדֵינוּ הָרָעָה׃
 11 בַּיּוֹם הַהוּא אֲקִים אֶת־סֶכֶת דָּוִד הַנִּפְלֹת
 וְנִגְדַּדְתִּי אֶת־פְּרִצֵּיהֶן וְהִרְסֹתִיו אֲלֵהֶם וּבְנִיתִיהָ כִּימִי עוֹלָם׃
 12 לְמַעַן יִירָשׁוּ אֶת־שְׂאֲרֵית אָדָם וְכָל־הַגּוֹיִם
 אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה עֲשֵׂה זֹאת׃
 13 הֲגַה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
 וְנִגַּשׁ חֹרֶשׁ בְּקוֹצֵר וְדָרָךְ עֲנָבִים בְּמִשֶּׁךְ הַגֶּרֶעַ
 וְהַטִּיפוּ הַהָרִים עֲסִים וְכָל־הַנִּבְעוֹת תִּתְמַזְגְּנָה׃
 14 וְשִׁבְתִּי אֶת־שִׁבּוֹת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי עָרִים נִשְׁמָוֹת
 וַיִּשְׁבּוּ וַיִּנְטְעוּ כְרָמִים וְשִׁתּוּ אֶת־יַיִנָּם וַעֲשׂוּ גִזְוֹת
 וַאֲכָלוּ אֶת־פְּרִיָהֶם׃
 15 וַיִּנְטְעוּתֵימָם עַל־אֲדָמָתָם וְלֹא יִנְתָּשׁוּ עוֹד
 מֵעַל אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃

6 ^a 1 עלִיתוֹ (Q) || ^{b-b} nonn add hab cf 4,13; 5,8 || 8 ^{oo} trsp
 post ^{oo} add? || 9 ^{oo} 10 ^{oo} 1 עֵינַי || cf 6 εφ' ἡμᾶς
 (ins frt in fin יהוה) || 11 1 c 6 || 13 1 c 6 || הַחֹרֶשׁ

וְעָלְתָה כְּאִרְיָה כְּלָה וְנִגְרָשָׁה^b וְנִשְׁקָה^c כִּי־אֶזְרַח מִצִּירִים: ⁸
וְיִהְיֶה וּבְיָוִם הַהוּא נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְיָהוָה
וְהִבֵּאתִי הַשֶּׁמֶשׁ בַּצְּהָרִים וְהַחֲשֵׁכָה לְאָרֶץ בְּיָוִם אֶזְרַח:
וְהִפְכֵתִי חַגִּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה¹⁰
וְהָעִלְיָתִי עַל־כָּל־מִתְנִים שֶׁק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה
וְשִׁמְתִיָּהּ כְּאֵבֶל יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ בְּיָוִם מָר: ⁹
וְהָיָה וּבְיָוִם הַהוּא נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְיָהוָה וְהִשְׁלַחְתִּי רֶעֶב בְּאָרֶץ
לֹא־רָעַב לֶלְחֶם וְלֹא־צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרִי יְיָהוָה:
וְנָעוּ מַיִם עַד־יָם וּמִצְפּוֹן עַד־מִזְרַח יִשְׁוּטוּ¹²
לְבַקֵּשׁ אֶת־דְּבַר־יְיָהוָה וְלֹא יִמָּצָאוּ:
בְּיָוִם הַהוּא תִתֵּן עַל־פָּנֶיהָ הַבְּתוּלוֹת הַיְּפֹת וְהַבְּחֹרִים בְּצִמָּא:
וְהַנְּשָׁבְעִים^a בְּאִשְׁמַת שְׁמֹדוֹן¹⁴
וְאָמְרוּ חַי אֱלֹהֵינוּ דָּן וְחַי דָּרָךְ^b בְּאֶרֶץ־שֶׁבַע
וְנִפְּלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹד: ¹⁰
9 וְרִאִיתִי אֶת־אֲדֹנִי נֹצֵב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר הֵךְ הַכֹּפֶתוֹר
וַיִּרְעֹשׁוּ^b הַסָּפִים וּבְצָעַם בְּרֹאשׁ^c כָּלֶם וְאַחֲרֵיתָם בַּחֲרֵב אֶהְרֹג
לֹא־יָנוּס לָהֶם נָס וְלֹא־יִמְלֹט לָהֶם פְּלִיט: ² אִם־יִחַתְּרוּ
בְּשֹׂאֵל מִשֹּׁם יָדִי תִקְחֶם וְאִם־יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשֹּׁם אֲזִירֶם:
וְאִם־יִחַבְּאוּ בְּרֹאשׁ הַכְּרָמִל מִשֹּׁם אֲחַפֵּשׁ וּלְקַחְתִּים³
וְאִם־יִסְתָּרוּ^a מִגִּנֹּד עֵינַי^a בְּקִרְקַע הַיָּם מִשֹּׁם^b אֲצִוֶּה אֶת־הַנְּחֹשׁ
וְאִם־יִלְכּוּ בַשָּׂבִי לִפְנֵי אֲבִיבָהֶם מִשֹּׁם אֲצִוֶּה אֶת־הַחֲרָב⁴ [וְנִשְׁכָּם:
וְהִרְגָתִם וְשִׁמְתִי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה:
5 וְאֲדֹנִי יְיָהוָה הַצִּבְאוֹת הַנוֹגֵעַ בְּאָרֶץ וְתִמְזֹג
וְאֵבְלוּ כָל־יֹשְׁבֵי בָהּ:
וְעָלְתָה כִּי־אִרְיָה כְּלָה וְנִשְׁקָה^c כִּי־אֶזְרַח מִצִּירִים:

8 ^a 1 c ca 20MSS 686 כִּי־אֶזְרַח cf 9,5 || ^b add cf 6 et 9,5 || ^c 1 c Q MSS
וְנִשְׁקָה cf 9,5 (K נִשְׁקָה) || al v 11. 12, al tantum 11b. 12b add, 11a. 12a
autem verba prophetae, quae supersunt, habent || 11 l c 686 דָּרָךְ cf 12 || 12 l
וְנִשְׁטוּ (trsp א) || 13 dl? || 14 ^{a-a} frt origin בָּאֵל בֵּית־אֵל || ^b frt l דָּרָךְ cf 6
ó θεός σου || ^{c-c} prps עוֹד וְנִפְּלוּ וְלֹא יָקוּמוּ ante trsp init vrs || Cp 9,
1 ^a crrp, nonn leg וַיֹּדֵעַ et וַיֹּאמֶר post הַסָּפִים trspon || ^b prps וַיִּרְעֹשׁוּ || ^{c-c} 8
וּבְצָעַם Var^P וּבְצָעַם; prps בְּרֹעֵשׁ cf 6 vel אֲבָצַע בְּרֹעֵשׁ; al pro 3 primis stichi
vbis leg (cf 1^a) אֲבָה וַיֹּאמֶר אֲבָה || 2 dl || 3 ^{a-a} frt add || ^b dl || 4 dl || 5 ^{a-a} frt add ex 8,8.

לֹא־אִזְסִיף עוֹד עֲבוֹר לֹו: ⁹וְנִשְׁמֹו בְּמוֹת יִשְׁחָק
וּמִקְדָּשֵׁי יִשְׂרָאֵל יִחַרְבוּ וְקִמְתִּי עַל־בֵּית יִרְבֻּעַם בְּחֶרֶב; ¹⁰
וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה כְּהֵן בֵּית־אֵל אֶל־יִרְבֻּעַם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קִשֹּׁר
עָלֶיךָ עֲמוֹס בְּקֶרֶב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תוּכַל הָאָרֶץ לְהִכִּיל אֶת־כָּל־
דְּבָרָיו: ¹¹כִּי־כֹה אָמַר עֲמוֹס

בְּחֶרֶב יָמוּת יִרְבֻּעַם וַיִּשְׂרָאֵל גָּלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: ¹²
וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עֲמוֹס חַזֵּה לָךְ בְּרַח־לָךְ אֶל־אָרֶץ יְהוּדָה וְאֶכְל־שֵׁם
לֶחֶם וְשֵׁם תִּנְבָּא: ¹³וּבֵית־אֵל לֹא־תִזְסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקְדָּש־מֶלֶךְ
הוּא וּבֵית מִמְלָכָה הוּא: ¹⁴וַיַּעַן עֲמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה

לֹא־נָבִיא אֲנִי וְלֹא בֶן־נָבִיא אֲנִי^a כִּי־בֹקֶר^b אֲנִי^a וּבֹלֵם שִׁקְמוֹם:
¹⁵וַיִּקְחֵנִי יְהוָה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה

לָךְ הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ¹⁶וַעֲתָה שָׁמַע דְּבַר־יְהוָה
אֲתָה אָמַר לֹא תִנָּבֵא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תִסִּיף עַל־בֵּית יִשְׁחָק:
¹⁷לָכֵן כֹּה־ אָמַר יְהוָה אֲשַׁתְּךָ בָּעִיר תִּזְנֶה

וּבִגְדֶיךָ וּבִנְתֶיךָ בְּחֶרֶב יָפְלוּ וְאֲדָמָתְךָ בְּחֶבֶל תִּחַלֵּק
וְאֲתָה עַל־אֲדָמָה טָמְאָה תָמוּת וַיִּשְׂרָאֵל גָּלָה וַיִּגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ:
⁸ כֹּה הִרְאֵנִי אֲדֹנִי יְהוָה וְהִנֵּה כְּלוֹב קָיִץ: ^פ

²וַיֹּאמֶר מַה־אֲתָה רֹאֵה עֲמוֹס וַאֲמַר כְּלוֹב קָיִץ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בֹּא הִקְנֵן אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
לֹא־אִזְסִיף עוֹד עֲבוֹר לֹו: ³וְהִילִילוּ שִׁירוֹת^a הַיֶּכֶל
בַּיּוֹם הַהוּא ^bנָאֵם אֲדֹנִי יְהוָה^b רַב הַפֶּגֶר בְּכָל־מְקוֹם
[הַשְּׁלִיף הֵם: ^ד

⁴שָׁמַעוּ־זֹאת הַשָּׂאֲפִים^a אֲבִיּוֹן וְלִשְׁבִית^b עֲנוּי־אָרֶץ:
⁵לֹאֲמַר מִתִּי יַעֲבֹר הַחֹדֶשׁ וְנִשְׁבִּירָה שָׁבֵר^a וְהַשְּׁבִית וּנְפַתְחָה־בֶרֶךְ
לְהִקְטִין אִיפָּה וּלְהִגְדִּיל שָׁקֶל וּלְעֹנֹת^b מֵאֲזִנֵּי מִרְמָה:
⁶לִקְנוֹת בְּכֶסֶף דָּלִים וְאֲבִיּוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלִים^a וּמִפֶּל בֶּר נִשְׁבִּיר^b:
⁷נִשְׁבַּע יְהוָה בְּגִזְזוֹן יַעֲקֹב אִם־אֲשַׁכַּח לִנְצַח^a כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם^b:
⁸הֲעַל זֹאת לֹא־תִרְגֹּז הָאָרֶץ וְאָבֵל כָּל־יֹוֹשֵׁב בָּהּ

¹⁴ ^a frt dl || ^b 1 נוקד cf ⑥ (αἰπóλος) ② || ¹⁷ °° prb add || Cp 8, 3 ^a 1 ?
שרות || ^{b-b} prb add || ^{c-c} 1 frt השליף: et dl (init stichi perdit?) || ⁴ ^a ? =
השאפים cf 2,7 || ^b dub; ⑥ (καὶ) καταδυναστεύοντες, frt = (1) העשקים cf 4,1¹⁶ ||
^c K ענוי Q עני || ⁵ ^a > ⑥ || ^b prps לעזות (?) || ⁶ ^{a-a} frt add ex 2,6 cf 2,7 ||
^b 1 frt להשביר || ⁷ ^a dl? || ^b ⑥ מעשיכם cf v 4.

וְאֶרְמַנְתִּיו שְׁנֵאתִי וְהִסְגֵּרְתִּי עִיר וּמְלָאָהּ:
 9 וְהָיָה אִם־יִוָּתְרוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים בְּבֵית אֶחָד וּמָתוּ:
 10 וְנִשְׁאַר דּוֹדוֹ וּמִסְכָּפוֹ^a לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבַּיִת
 וְאָמַר לְאִשָּׁר בִּירְכָתִי הַבַּיִת הָעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר
 אָפֶס וְאָמַר הֵם כִּי לֹא לְהִזְכִּיר בְּשֵׁם יְהוָה: ׀
 11 כִּי־הִנֵּה יְהוָה מֵצִיָּה
 וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְרִסְיָסִים וְהַבַּיִת הַקָּטָן בְּקָעִים:
 12 הִירְצוּן בְּפֹלַע סוֹסִים אִם־יִתְרוֹשׁ בְּבִקְרִים
 כִּי־הַפְּכָתָם לְרֹאשׁ מִשְׁפָּט וּפְרִי צִדְקָה לְלַעְנָה:
 13 הַשְּׁמָחִים לֹלֵא זָכָר
 הָאֲמֹרִים הָלֹא בְּחֻזְקָנוּ לְקַחְנוּ לָנוּ קִרְנִים:
 14 כִּי הִנֵּנִי מְקִים עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל^a נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת^a גִּזִּי
 וְלַחֲצוֹ אֶתְכֶם מִלְּבֹא חֲמַת עַד־נָחַל הָעֲרֶבָה:^b ׀
 7¹ זֶה הָרֹאנִי אֲדַגִּי^a יְהוָה וְהִנֵּה יוֹצֵר^b גִּבִּי
 בְּתַחֲלֹת עֲלֹת הַלֶּקֶשׁ וְהִנֵּה־לֶקֶשׁ^c אַחֵר גִּזִּי הַמֶּלֶךְ:² וְהָיָה אִם־
 כָּלָה לֶאֱכֹל אֶת־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאָמַר
 אֲדַגִּי יְהוָה סֶלַח־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטָן הוּא:
 3 נָתַם יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה אָמַר יְהוָה: ׀
 4 זֶה הָרֹאנִי אֲדַגִּי^a יְהוָה וְהִנֵּה קָרָא^b לָרֶב בְּאֵשׁ^b
 אֲדַגִּי^c יְהוָה וְתֹאכַל אֶת־תְּהוֹם רִבָּה וְאֶכְלָה אֶת־תַּחֲלֹק:⁵ וְאָמַר
 אֲדַגִּי יְהוָה חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטָן הוּא:
 6 נָתַם יְהוָה עַל־זֹאת גַּם־הִיא לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדַגִּי יְהוָה: ׀
 7 זֶה הָרֹאנִי^a וְהִנֵּה אֲדַגִּי^b נֹצֵב
 עַל־חֲמַת אֲנִךְ וּבִידוֹ אֲנִךְ:⁸ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
 מִה־אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וְאָמַר אֲנִךְ וַיֹּאמֶר אֲדַגִּי
 הִנֵּנִי שָׁם אֲנִךְ בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל

ישׂאֵר דּוֹדוֹ vel (?) וְנִשְׁאַר דּוֹר (?) מִסְכָּפּר; מִשׁ^a MSS mlt; prb^{a-a} 10
 יְהִרְשׁ 1^a || 12^a vs II frt trsp ante 9 || וְנִשְׁאַר (וְנִשְׁאָ) דוֹדִים וְסָלִים 1 frt; מִסְכָּפּר
 || 13 cf 2S 17,27; 9,4S¹⁰⁶ (Λωδαβαρ [Λαδαβαρ]) || בְּבִקְרִיִּם || 14^{a-a} dl c^a || 15^a || 16^a || 17^a || 18^a || 19^a || 20^a || 21^a || 22^a || 23^a || 24^a || 25^a || 26^a || 27^a || 28^a || 29^a || 30^a || 31^a || 32^a || 33^a || 34^a || 35^a || 36^a || 37^a || 38^a || 39^a || 40^a || 41^a || 42^a || 43^a || 44^a || 45^a || 46^a || 47^a || 48^a || 49^a || 50^a || 51^a || 52^a || 53^a || 54^a || 55^a || 56^a || 57^a || 58^a || 59^a || 60^a || 61^a || 62^a || 63^a || 64^a || 65^a || 66^a || 67^a || 68^a || 69^a || 70^a || 71^a || 72^a || 73^a || 74^a || 75^a || 76^a || 77^a || 78^a || 79^a || 80^a || 81^a || 82^a || 83^a || 84^a || 85^a || 86^a || 87^a || 88^a || 89^a || 90^a || 91^a || 92^a || 93^a || 94^a || 95^a || 96^a || 97^a || 98^a || 99^a || 100^a || 101^a || 102^a || 103^a || 104^a || 105^a || 106^a || 107^a || 108^a || 109^a || 110^a || 111^a || 112^a || 113^a || 114^a || 115^a || 116^a || 117^a || 118^a || 119^a || 120^a || 121^a || 122^a || 123^a || 124^a || 125^a || 126^a || 127^a || 128^a || 129^a || 130^a || 131^a || 132^a || 133^a || 134^a || 135^a || 136^a || 137^a || 138^a || 139^a || 140^a || 141^a || 142^a || 143^a || 144^a || 145^a || 146^a || 147^a || 148^a || 149^a || 150^a || 151^a || 152^a || 153^a || 154^a || 155^a || 156^a || 157^a || 158^a || 159^a || 160^a || 161^a || 162^a || 163^a || 164^a || 165^a || 166^a || 167^a || 168^a || 169^a || 170^a || 171^a || 172^a || 173^a || 174^a || 175^a || 176^a || 177^a || 178^a || 179^a || 180^a || 181^a || 182^a || 183^a || 184^a || 185^a || 186^a || 187^a || 188^a || 189^a || 190^a || 191^a || 192^a || 193^a || 194^a || 195^a || 196^a || 197^a || 198^a || 199^a || 200^a || 201^a || 202^a || 203^a || 204^a || 205^a || 206^a || 207^a || 208^a || 209^a || 210^a || 211^a || 212^a || 213^a || 214^a || 215^a || 216^a || 217^a || 218^a || 219^a || 220^a || 221^a || 222^a || 223^a || 224^a || 225^a || 226^a || 227^a || 228^a || 229^a || 230^a || 231^a || 232^a || 233^a || 234^a || 235^a || 236^a || 237^a || 238^a || 239^a || 240^a || 241^a || 242^a || 243^a || 244^a || 245^a || 246^a || 247^a || 248^a || 249^a || 250^a || 251^a || 252^a || 253^a || 254^a || 255^a || 256^a || 257^a || 258^a || 259^a || 260^a || 261^a || 262^a || 263^a || 264^a || 265^a || 266^a || 267^a || 268^a || 269^a || 270^a || 271^a || 272^a || 273^a || 274^a || 275^a || 276^a || 277^a || 278^a || 279^a || 280^a || 281^a || 282^a || 283^a || 284^a || 285^a || 286^a || 287^a || 288^a || 289^a || 290^a || 291^a || 292^a || 293^a || 294^a || 295^a || 296^a || 297^a || 298^a || 299^a || 300^a || 301^a || 302^a || 303^a || 304^a || 305^a || 306^a || 307^a || 308^a || 309^a || 310^a || 311^a || 312^a || 313^a || 314^a || 315^a || 316^a || 317^a || 318^a || 319^a || 320^a || 321^a || 322^a || 323^a || 324^a || 325^a || 326^a || 327^a || 328^a || 329^a || 330^a || 331^a || 332^a || 333^a || 334^a || 335^a || 336^a || 337^a || 338^a || 339^a || 340^a || 341^a || 342^a || 343^a || 344^a || 345^a || 346^a || 347^a || 348^a || 349^a || 350^a || 351^a || 352^a || 353^a || 354^a || 355^a || 356^a || 357^a || 358^a || 359^a || 360^a || 361^a || 362^a || 363^a || 364^a || 365^a || 366^a || 367^a || 368^a || 369^a || 370^a || 371^a || 372^a || 373^a || 374^a || 375^a || 376^a || 377^a || 378^a || 379^a || 380^a || 381^a || 382^a || 383^a || 384^a || 385^a || 386^a || 387^a || 388^a || 389^a || 390^a || 391^a || 392^a || 393^a || 394^a || 395^a || 396^a || 397^a || 398^a || 399^a || 400^a || 401^a || 402^a || 403^a || 404^a || 405^a || 406^a || 407^a || 408^a || 409^a || 410^a || 411^a || 412^a || 413^a || 414^a || 415^a || 416^a || 417^a || 418^a || 419^a || 420^a || 421^a || 422^a || 423^a || 424^a || 425^a || 426^a || 427^a || 428^a || 429^a || 430^a || 431^a || 432^a || 433^a || 434^a || 435^a || 436^a || 437^a || 438^a || 439^a || 440^a || 441^a || 442^a || 443^a || 444^a || 445^a || 446^a || 447^a || 448^a || 449^a || 450^a || 451^a || 452^a || 453^a || 454^a || 455^a || 456^a || 457^a || 458^a || 459^a || 460^a || 461^a || 462^a || 463^a || 464^a || 465^a || 466^a || 467^a || 468^a || 469^a || 470^a || 471^a || 472^a || 473^a || 474^a || 475^a || 476^a || 477^a || 478^a || 479^a || 480^a || 481^a || 482^a || 483^a || 484^a || 485^a || 486^a || 487^a || 488^a || 489^a || 490^a || 491^a || 492^a || 493^a || 494^a || 495^a || 496^a || 497^a || 498^a || 499^a || 500^a || 501^a || 502^a || 503^a || 504^a || 505^a || 506^a || 507^a || 508^a || 509^a || 510^a || 511^a || 512^a || 513^a || 514^a || 515^a || 516^a || 517^a || 518^a || 519^a || 520^a || 521^a || 522^a || 523^a || 524^a || 525^a || 526^a || 527^a || 528^a || 529^a || 530^a || 531^a || 532^a || 533^a || 534^a || 535^a || 536^a || 537^a || 538^a || 539^a || 540^a || 541^a || 542^a || 543^a || 544^a || 545^a || 546^a || 547^a || 548^a || 549^a || 550^a || 551^a || 552^a || 553^a || 554^a || 555^a || 556^a || 557^a || 558^a || 559^a || 560^a || 561^a || 562^a || 563^a || 564^a || 565^a || 566^a || 567^a || 568^a || 569^a || 570^a || 571^a || 572^a || 573^a || 574^a || 575^a || 576^a || 577^a || 578^a || 579^a || 580^a || 581^a || 582^a || 583^a || 584^a || 585^a || 586^a || 587^a || 588^a || 589^a || 590^a || 591^a || 592^a || 593^a || 594^a || 595^a || 596^a || 597^a || 598^a || 599^a || 600^a || 601^a || 602^a || 603^a || 604^a || 605^a || 606^a || 607^a || 608^a || 609^a || 610^a || 611^a || 612^a || 613^a || 614^a || 615^a || 616^a || 617^a || 618^a || 619^a || 620^a || 621^a || 622^a || 623^a || 624^a || 625^a || 626^a || 627^a || 628^a || 629^a || 630^a || 631^a || 632^a || 633^a || 634^a || 635^a || 636^a || 637^a || 638^a || 639^a || 640^a || 641^a || 642^a || 643^a || 644^a || 645^a || 646^a || 647^a || 648^a || 649^a || 650^a || 651^a || 652^a || 653^a || 654^a || 655^a || 656^a || 657^a || 658^a || 659^a || 660^a || 661^a || 662^a || 663^a || 664^a || 665^a || 666^a || 667^a || 668^a || 669^a || 670^a || 671^a || 672^a || 673^a || 674^a || 675^a || 676^a || 677^a || 678^a || 679^a || 680^a || 681^a || 682^a || 683^a || 684^a || 685^a || 686^a || 687^a || 688^a || 689^a || 690^a || 691^a || 692^a || 693^a || 694^a || 695^a || 696^a || 697^a || 698^a || 699^a || 700^a || 701^a || 702^a || 703^a || 704^a || 705^a || 706^a || 707^a || 708^a || 709^a || 710^a || 711^a || 712^a || 713^a || 714^a || 715^a || 716^a || 717^a || 718^a || 719^a || 720^a || 721^a || 722^a || 723^a || 724^a || 725^a || 726^a || 727^a || 728^a || 729^a || 730^a || 731^a || 732^a || 733^a || 734^a || 735^a || 736^a || 737^a || 738^a || 739^a || 740^a || 741^a || 742^a || 743^a || 744^a || 745^a || 746^a || 747^a || 748^a || 749^a || 750^a || 751^a || 752^a || 753^a || 754^a || 755^a || 756^a || 757^a || 758^a || 759^a || 760^a || 761^a || 762^a || 763^a || 764^a || 765^a || 766^a || 767^a || 768^a || 769^a || 770^a || 771^a || 772^a || 773^a || 774^a || 775^a || 776^a || 777^a || 778^a || 779^a || 780^a || 781^a || 782^a || 783^a || 784^a || 785^a || 786^a || 787^a || 788^a || 789^a || 790^a || 791^a || 792^a || 793^a || 794^a || 795^a || 796^a || 797^a || 798^a || 799^a || 800^a || 801^a || 802^a || 803^a || 804^a || 805^a || 806^a || 807^a || 808^a || 809^a || 810^a || 811^a || 812^a || 813^a || 814^a || 815^a || 816^a || 817^a || 818^a || 819^a || 820^a || 821^a || 822^a || 823^a || 824^a || 825^a || 826^a || 827^a || 828^a || 829^a || 830^a || 831^a || 832^a || 833^a || 834^a || 835^a || 836^a || 837^a || 838^a || 839^a || 840^a || 841^a || 842^a || 843^a || 844^a || 845^a || 846^a || 847^a || 848^a || 849^a || 850^a || 851^a || 852^a || 853^a || 854^a || 855^a || 856^a || 857^a || 858^a || 859^a || 860^a || 861^a || 862^a || 863^a || 864^a || 865^a || 866^a || 867^a || 868^a || 869^a || 870^a || 871^a || 872^a || 873^a || 874^a || 875^a || 876^a || 877^a || 878^a || 879^a || 880^a || 881^a || 882^a || 883^a || 884^a || 885^a || 886^a || 887^a || 888^a || 889^a || 890^a || 891^a || 892^a || 893^a || 894^a || 895^a || 896^a || 897^a || 898^a || 899^a || 900^a || 901^a || 902^a || 903^a || 904^a || 905^a || 906^a || 907^a || 908^a || 909^a || 910^a || 911^a || 912^a || 913^a || 914^a || 915^a || 916^a || 917^a || 918^a || 919^a || 920^a || 921^a || 922^a || 923^a || 924^a || 925^a || 926^a || 927^a || 928^a || 929^a || 930^a || 931^a || 932^a || 933^a || 934^a || 935^a || 936^a || 937^a || 938^a || 939^a || 940^a || 941^a || 942^a || 943^a || 944^a || 945^a || 946^a || 947^a || 9

¹⁹כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הָאֵלֵי וּפָנָעוּ הָרֹב
וּבָא הַבֵּית וְסִמָּךְ יָדוֹ עַל-הַקִּיר וַיִּשְׁכְּזוּ הַנְּחָשׁ;
²⁰הֲלֹא-חֶשֶׁךְ יוֹם יִהְיֶה וְלֹא-אֹזֶר וְאָפֵל וְלֹא-נִגְהָ לּוֹ;
²¹שָׁנָאתִי מֵאֲסֹתַי חַיִּיכֶם וְלֹא אָרִית בְּעֲצָרְתִּיכֶם;
²²כִּי אִם-תֵּעָלוּ-לִי עֲלֹת

וּמִנְחָתִיכֶם לֹא אֶרְצֶה וְשִׁלְמֶם מְרִיאִיכֶם לֹא אֶכִּיט;
²³הֲסֹר מֵעָלַי הַמֶּזֶן שְׂרִיד וְזִמְרַת נְבִלִיד לֹא אֲשַׁמֵּעַ;
²⁴וַיִּגַּל כַּמִּים מִשֶּׁפֶט וַיִּדְרָקָה בְּנַחַל אִיתָן;
²⁵הַזִּבְחִים וּמִנְחָה הַגִּשְׁתָּם-לִי בַמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל;
²⁶וַיִּשְׁאָלְתֶם אֶת סִכּוֹת^a מִלְכְּכֶם וְאֵת כִּינוֹן^b צִלְמִיכֶם^c כֹּזֶב לְאֱלֹהֵיכֶם^c
אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לָכֶם;

²⁷וַהֲגַלְתִּי אֶתְכֶם מִהַלְאָה לְדַמְשֶׁק אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי-צִבְאוֹת שְׁמוֹ: ׀
6 ¹הִזֵּי הַשְׂאֲנָנִים בְּצִיּוֹן^a וְהַבִּטָּחִים בְּהַר שְׁמֶרֶן
נִקְבְּרֵי רַאשֵׁית הַגּוֹזִים^b וַיָּבֹאוּ לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל;
²עֲבְרוּ כְלָנָה^a וּרְאוּ וּלְכוּ מִשָּׁם חֲמַת רַבָּה וּרְנוּ גַת-פְּלִשְׁתִּים הַטּוֹבִיבִים^b
מִן-הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה אִם-רַב^c גְּבוּלָם מִגְּבֻלְכֶם:
³הַמִּנְדְּרִים^a לַיּוֹם רַע וַתִּגִּישׁוּן שִׁבְתָּ^b חֲמָם;
⁴הַשֹּׁכְבִים עַל-מִטּוֹת שֵׁן וְסִרְחִים עַל-עֲרֻשְׁתָּם
וְאֹכְלִים פָּרִים מִצֹּאן וְעֹנְגִלִים מִתּוֹךְ מִרְבָּק;
⁵הַפָּרִטִים עַל-פִּי הַנֶּבֶל^a כְּדֹלִיד חֲשָׁבוּ לָהֶם כְּלִי-שֹׁר;
⁶הַשֹּׁתִים בְּמִזְרְקֵי יַיִן וְרַאשֵׁית שְׂמָנִים יִמְשְׁחוּ
וְלֹא נָחְלוּ עַל-שֹׁכֵר יוֹסֵף;

⁷לָכֵן עֲתָה יִגְלוּ בְּרֹאשׁ גָּלִים וְסֹר מְרֻנָּה סְרוּחִים;

⁸נִשְׁבַּע אֲדֹנָי^a יְהוָה בְּנִפְשׁוֹ

^bנֹאס-יְהוָה אֱלֹהֵי צִבְאוֹת^b מִתְאַבֵּ^c אֲנִכִּי אֶת-גִּזְאוֹן יַעֲקֹב

22 frt l ושלמי cf 6 || 23 frt l גבולכם . . שיריכם . . 25 ° frt add;
al ומנחה (cf sing) et בית al ארבעים שנה add habent || 26 ^a l סכות || ^b l כיון || ^c c 6 post כוכב אלהיכם cf 6 || 6 ^c c 6 post כיון; gloss ||
cf 6 || 6 ^c c 6 post כיון; gloss || 27 add (B apud 5,27 incip cp 6) || Cp 6, 1 ^a l frt בית ישראל || ^b b crp? ||
2 ^a > 6 al; 6 ^{MSS} 6 (S) 6 eis Χαλάν(v)ην cf ad Jes 10,9 (Gn 10,10) || ^b ins
אתם || ^c c 1 גבולכם מנבולם aut מנבולם גבולכם || 3 ^a 6 ^{Sh} in mrg εὐχόμενοι =
כלי pro כל- || ^b crp, prps vel ו שר || 5 ^b crp?, l frt כל- || 6 ° 6 διυλισμένον
vel dl (mtr cs) [כלן]; prps נחשבו להשפיל בשור || 6 ° 6 || 8 ^a dl c 6 || ^b b > 6; frt ex fin v 7 trspos || ^c l מתעב.

והגלגל לא תבאו ובאר שבע לא תעברו
 כי הגלגל גלה ויגלה ובית אל יהיה לאון:
 6 ודרשו את-יהוה וחייו פן-יצלח באש^a בית יוסף
 ואכלה ואין-מכבה לבית-אל^b;
 7 וההפכים ללעגה משפט וצדקה לארץ הניתו:
 8 עשה כימה וכסיל והפך לבקר צלמות
 ויום לילה החשיך הקורא למי-הים
 וישפכם על-פני הארץ יהוה שמו:
 9 המבליג^a שד^b על-עז ושד על-מבצר ובוא:
 10 שגאו בשער מזכיה ודבר תמים יתעבו:
 11 לכן יען בוששכם^a על-דל^b ומשאת-בר^b תקתו מִמֶּנּוּ
 בתי גזית בגינתם ולא-תשבו בם
 פרמי-תמד נמעתם ולא תשתו את-יינם:
 12 כי ידעתי רבים פשעיכם ועצמים חטאתיכם
 צורי צדיק לקחי כפר ואביונים בשער הטו:
 13 לכן המשפיל בעת התיא ידם כי עת רעה היא:
 14 ודרשו-טוב ואל-רע למען תחיו ויהי-כן
 יהוה אלהי צבאות אתכם באשר אמרתם:
 15 שגאו-רע ואהבו-טוב והציגו בשער משפט
 אולי יחנן יהוה אלהי-צבאות שארית יוסף: ם
 16 לכן כה-אמר יהוה אלהי צבאות אדני^a
 בכל-רחבות מספד ובכל-חווצות ואמרו הו-הו
 וקראו אכר אל-אבל^b ומספד אל^b-יודעי גתי:
 17 ובכל-פרמים מספד כי-אעבר בקרבך אמר יהוה: ם
 18 הוי המתאנים את-יום יהוה למה-גה לכם יום יהוה
 הוא-חשך ולא-אור:

5 Am vrs 5 sic non scrips; al ובאר שבע לא תעברו, al v 5b add habent ||
 6 ^a כאש crpp, l aut אש יצלח להב אש aut יצת באש^b || ^b לבית ישראל || num
 add, quod conjg c v 7, cujus init perdit est? || 7 prps: ante ההפכים ||
 cf 5,18; 6,1 || 9 ^a crpp, l frt המפיל cf 6^{B(A)} (δ) διαρῶν = המפלג || ^b l
 ומשאת || ^{b-b} 1 frt בוששכם || ^a 1 בוששכם || ^c 1 c שבר || ^c 1 c שבר ||
 12 l חטאתיכם cf Jes 1,18 || 15 add || 16 ^a > || ^{b-b} 1 אל-מספד (al אבל
 ומספד dl).

וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם נִקְוֹן שְׁנִים בְּכָל־עֲרִיכֶם

וְתָסַר לָחֶם בְּכָל מְקוֹמֵיכֶם וְלֹא־שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה:

יְדוּגֶם אֲנִכִּי מִנְעָתִי מִכֶּם אֶת־הַגֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לִקְצִיר

וְהַמְטַרְתִּי עַל־עֵיר אַחַת וְעַל־עֵיר אַחַת לֹא אֲמַטִּיר חֲלָקָה אַחַת

תִּמְטֹר וְחֲלָקָה אֲשֶׁר־לֹא־תִמְטִיר^א עָלֶיהָ תִּיבֹשׁ: ^בוְנָעוּ שְׂתוּמֹת שְׁלֹשׁ

עָרִים אֶל־עֵיר אַחַת

לְשִׁתּוֹת מִיָּם וְלֹא יִשְׁבְּעוּ וְלֹא־שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה:

⁹הַבֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשָּׂדֶפּוֹן וּבִירְקוֹן הַרְבֹּת גְּנוֹזֵיכֶם וּכְרָמֵיכֶם

וְתֹאנִיכֶם וְזִיתֵיכֶם יֵאָכֵל הַגֶּזֶם וְלֹא־שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה:

¹⁰שְׁלַחְתִּי בָכֶם דֹּבָר^א בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם^ב הִרְגַּתִּי בַחֲרֹב בְּחֻוּרֵיכֶם^ב

עִם שְׂבִי סוּסֵיכֶם^ג

וְאֶעֱלֶה בְּאֵשׁ^ד מִחֲנִיכֶם וּבְאִפְכֶם וְלֹא־שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה:

¹¹הִפְכָּתִי בָכֶם כַּמְהַפְכַת אֱלֹהִים אֶת־סֶנֶם וְאֶת־עֲמֹדָה

וְתִהְיֶה כְּאוֹד מִצֵּל מִשְׁרָפָה וְלֹא־שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה: ^ס

¹²לֵכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ יִשְׂרָאֵל עֲקֹב כִּי־נָאֵת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הַכּוֹן לִקְרֹאת־

אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל: ¹³כִּי הִנֵּה

יֹצֵר הָרִים^א וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לָאָדָם מִה־שָׁחַר

עֹשֶׂה שֶׁחַר עֵיפָה^ב וְדֹרֵךְ עַל־בִּמְתִּי אֲרֹץ

יְהוָה אֱלֹהֵי־צִבְאוֹת שְׁמוֹ: ^ס

⁵שָׁמַעְו אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנִכִּי נִשָּׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית

יִשְׂרָאֵל:

²נִפְלָה לֹא־תוֹסֵף קוֹם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל

נִשְׁשָׂה עַל־אֲדָמָתָה אֵין מְקִימָה: ^ס

³כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה^א

הָעֵיר הַיִּצָּאת אֶלֶף תִּשְׁאִיר מֵאָה

וְהַיִּצָּאת^ב מֵאָה תִּשְׁאִיר עֶשְׂרֵה לְבֵית יִשְׂרָאֵל: ^ס

⁴כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל

דִּרְשׁוּנִי וַחֲיוּ: ⁵וְאֶל־תִּדְרָשׁוּ בֵּית־אֵל

1? ^א 7 || add hab בעוד . תיבש || al v 7. 8, al tantum vb קהיון 6 623

חֲרִיתִי — || ^ב 1 c || אֲמַטִּיר || 9 1 frt || הִתְרַבְּתִי || 10 c-c frt add; al a-a vel ^{ב-ב} add

hab || ^ד nonn MSS || ^א 1 c || בְּאֵשׁ || 13 ^א 6 || βουρήν = רַעַם || ^ב 1 c ||

וְהָעֵיר הַיִּצָּאת || ^ב prps || לְבֵית יִשְׂרָאֵל || Cp 5, 3 ^א trsp huc verba || וְעִיפָה ||

9 הַשְׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד^a וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאַרְץ מִצְרַיִם
וְאַמְרוּ^b הֲאִסְפוּ עַל־הָרִי שְׁמֹרֹן וְרָאוּ מְהוֹמַת רַבּוֹת בְּתוֹכָהּ
דְּנִעְשִׁיקִים בְּקִרְבָּהּ^d:

10 וְלֹא־יֵדְעוּ עֲשׂוֹת־נִכְלָה^a נְאֻם־יְהוָה^a הָאֲזַעֲרִים חֲמָס וְשׂוֹד
11 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה צַר וְסָבִיב^a הָאָרֶץ^b [בְּאַרְמְנוֹתֵיהֶם^b:ם
וְהוֹרִיד^c מִמֶּנּוּ עֶזְרָךְ וְנָכְזוּ אַרְמְנוֹתֶיךָ:

12 כֹּה אָמַר יְהוָה כְּאֲשֶׁר יֵצִיל הָרַעַה מִפִּי הָאָרֶץ
שְׁתֵּי כְרָעִים אִזּוּ בְּדֹל־אֶזֶן בֶּן יִנְצִלּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַיֹּשְׁבִים בְּשְׁמֹרֹן בְּפֶאֱתָ^a מִטָּה וּבְדַמְשֶׁק^b עָרְשׁ:

13^a שְׁמָעוּ וְהַעֲדוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נְאֻם־אֲדֹנִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְבָּאוֹת:
14 כִּי בְּיוֹם פִּקְדֵי פִשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל עָלָיו^a וּפִקְדֹתַי עַל־מִזְבְּחוֹת^b בֵּית־אֵל
וְנִגְדְּעוּ קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנִפְּלוּ לָאָרֶץ:

15 וְהִכֵּיתִי בֵּית־הַחֵרֶף עַל־בֵּית הַקִּיץ וְאַבְדּוּ בְּתֵי הַשֶּׁן
וְסָפוּ בְּתִים רַבִּים^c נְאֻם־יְהוָה:ם

4 שְׁמָעוּ הַדְּבַר הַזֶּה פְּרוֹת הַבָּשָׂן אֲשֶׁר בְּהַר שְׁמֹרֹן
הַעֲשִׂקוֹת וְלִים הָרַצְצוֹת אֲבִיזָנִים הָאֲמָרוֹת לְאֲדֹנֵיהֶם הַבִּיאָה
וְנִשְׁתָּה:

2 נִשְׁבַּע אֲדֹנִי^a יְהוָה בְּקֹדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם^b
וְנִשְׂא אֶתְכֶם^c בַּעֲזָנוֹת וְאַחֲרֵיתֶכֶן בְּסִירֹת^d דִּוְגָה:

3 וּפְרָצִים^d תִּצָּאנָה^a אִשָּׁה גִּדְּדָה^b וְהִשְׁלַכְתָּנָה הַחֶרְמוֹנָה^b נְאֻם־
4 בָּאוּ בֵּית־אֵל וּפִשְׁעוֹ הַגִּלְגָּל הִרְבּוּ לַפִּשָּׁע [יְהוָה:

וְהִבִּיאוּ לַבָּקָר זִבְחֵיכֶם לְשִׁלֶּשֶׁת יָמִים מִעֲשֹׂתֵיכֶם:

5 וּקְטָר מִחֲמִין תִּזְדָּה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְּׁמִיעוּ

כִּי בֶן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנִי יְהוָה:

g ^a 9 בְּאַשְׁדּוֹד || ^b frt dl || ^c l c 6 הַר cf 4,1 || ^{d-d} add? || ^b frt
add || ^a 1 יִסְכֵּב (prps 'מַסְכִּיב הָאֵ' || ^b 6 ἡ ἡ σου = אֶרְצָה || ^c 1 וְהוֹרִיד ||
12 ^a crrp, num 1 בְּצִפִּית cf Jes 21,5? || ^b crrp, nonn MSS שֶׁק—; 1 frt וְבִרְבִּישָׁת
cf Jes 30,6 || v 13 frt add; 6 prb אֲדֹנִי non leg (ad בית יעקב cf 9,8b [add], Am
scripsit בית ישראל 3,1; 5,1. 4) || 14 ^a dl? || ^b num plur מוֹבָחוֹת recte trad? ||
cf קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ, quare prps מִצְבַּח (al אַרְמְנוֹת) || 15 prps הַבָּנִים (cf
Ez 27,15 et (בְּתֵי הַשֶּׁן || Cp 4, 1 לְאֲדֹנֵיהֶן || 2 ^a > 6 || ^b 1 עֲלִיכֶן || ^c nonn
prpon אֶפְכָן aut אֶתְכֶן || ^{d-d} prps וְנִשְׂאָה אֶתְכֶן || ^{b-b} crrp, sed incert. quid l, nonn
3 ^a frt 1 וְהִצָּאנָה cf 6 ἐξερχθήσεσθε || ^{b-b} crrp, sed incert. quid l, nonn
prpon עֲרֻמוֹת cf 6 ἀπο(ρ)ιψθήσεσθε || 4 prb 1 וְהִרְבּוּ || 5 1 וְקָטְרוּ.

וחסן הוא כאלונים ואשמיד פרוז מפלע ושרשיו מתחת:
 10 ואנכי העליתי אתכם מארץ מצרים ואולד אתכם
 במדבר ארבעים שנה לרשת את-ארץ האמרי:
 11 ואקים מבניכם לנביאים ומבחוריהם לגזרים
 האף אין-נאת בני ישראל נאם-יהוה:
 [תנבאו:]
 12 ותשקו את-הגזרים יין ועל-הנביאים צויתם לאמר לא
 13 הגה אנכי מעיק תחתיכם כאשר תעיק העגלה המלאה
 14 ואבד מנום מלל וחזק לא-יאמן בחו
 [לה עמיר:]
 וגבור לא-ימלט נפשו: 15 ותפש הקשת לא יעמד
 וקל ברגליו לא ימלט ורכב הסוס לא ימלט נפשו:
 16 ואמין לבו בגבורים ערום ינום ביום-ההוא נאם-יהוה: 8
 3 שמעו את-הדבר הזה אשר דבר יהוה עליכם בגו ישראל על
 כל-המשפחה אשר העליתי מארץ מצרים לאמר:
 2 רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה
 על-כן אפקד עליכם את כל-עונתיכם:
 3 הילכו שנים יחדו בלתי אס-נועדו:
 4 הישאג אריה בלער וטרף אין לו
 היתן כפיר קולו מפעגתו בלתי אס-לכד:
 5 התפל צפור על-פח הארץ ומוקש אין לה
 היעלה-פח מן-האדמה ולכוד לא ילכוד:
 6 אס-יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו
 אס-תהיה רעה בעיר ויהיה לא עשה:
 7 כי לא יעשה אנכי יהוה דבר
 בי אס-גלה סודו אל-עבדיו הנביאים:
 8 אריה שאג מי לא יירא
 אנכי יהוה דבר מי לא יגבא:

II ∞ add? cf ad 12 || v 12 frt mtr causa add; si Am v 12 scrips,
 IIb || מאפיק || 13 a frt 1 || מאפיק || 13 a frt 1 || מאפיק || 13 a frt 1 || מאפיק ||
 1 vel 1 frt pro ∞ sol כעגלה || 14—16 MSS non totum textum habent;
 num v 15 add? || 15 l c וטעט (vel ? dl ימ) || 16 ∞ B kai o kpa-
 ταιος ου μη ευρήσει την καρδίαν αυτού (B^{mg} ηυρήθη καρδία) εν δυναστείαις,
 quare frt post לבו ins ימצא לא (ביום וגו') frt add || Cp 3, 1 a mlt MSS בית ||
 b-b add, aut tantum b-c add || 3 B εαν μη γυρωπίσωσιν εαυτούς = נודעו ||
 4 frt dl mtr cs || 5 פח > B || frt 6b trsp ante 6a.

וַיִּטְרֹף^a לְעַד אָפוֹ וַעֲבָרְתוּ^b שְׁמֶרָה נָצַח^b;
 וַיִּשְׁלַחְתִּי אִישׁ בְּתִימָן וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת בְּצָרָה: ם
 13 בַּה אָמַר יְהוָה
 עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעַי בְּגִיר־עֲמֹון וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ
 עַל־בִּקְעָם הַרְוֹת הַגִּלְעָד לְמַעַן הִרְחִיב אֶת־גְּבוּלָם:
 14 וְהֵצֵאתִי אִישׁ בְּחוֹמַת רִבְּה וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹתֶיהָ
 בְּתִירוּעָה בְּיוֹם מִלְחָמָה בְּסַעַר בְּיוֹם סוּפָה:
 15 וְהִלָּךְ מִלְכָּם בְּגוֹלָה הוּא וְשָׂרָיו יַחְדָּו
 אָמַר יְהוָה: ם 2 בַּה אָמַר יְהוָה
 עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעַי מוֹאָב וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ
 עַל־שָׂרָפּוֹ עֲצָמוֹת מִלָּךְ־אָדָם לְשִׂיד:
 2 וַיִּשְׁלַחְתִּי־אִישׁ בְּמוֹאָב וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת
 וּמֵת בְּשֹׂאוֹן מוֹאָב בְּתִירוּעָה בְּקוֹל שׁוּפָר:
 3 וְהִכְרַתִּי שׁוּפָט מִקִּרְבָּהָ^a וְכָל־שָׂרֶיהָ^b אֶהְרֹוג עִמּוֹ
 אָמַר יְהוָה: ם 4 בַּה אָמַר יְהוָה
 עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעַי יְהוּדָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ
 עַל־מֵאָסָם אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְחָקִיו לֹא שָׁמְרוּ
 וַיִּתְּעוּם כְּזָבִיָּהֶם אֲשֶׁר־הֵלְכוּ אַבּוֹתָם אַחֲרֵיהֶם:
 5 וַיִּשְׁלַחְתִּי אִישׁ בִּיהוּדָה וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת יְרוּשָׁלָּם: ם
 6 בַּה אָמַר יְהוָה
 עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעַי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ
 עַל־מִכְרָם בְּכֶסֶף צְדִיק וְאֶבְיוֹן בְּעֶבֶר גַּעְלִים:
 7 הַשָּׂאֲפִים^a עַל־עַפְר־אֲרִיץ^b בְּרֹאשׁ הַלִּים וְדָרַךְ עֲנָוִים יָטוּ
 וְאִישׁ וְאִבּוֹ יִלְכוּ אֶל־הַנֶּעֱרָה לְמַעַן חָלָל אֶת־שֵׁם קְדָשִׁי:
 8 וְעַל־בְּנֵדִים חֲבִלִים יָטוּ אֵצֶל כָּל־מִזְבֵּחַ
 וַיִּין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם:
 9 וְאַנְכִי הַשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כָּנְבָה אֲרָזִים גְּבֹהִי

II ^a 1 c SU וַיִּטְרֹף cf Jer 3,5 || ^{b-b} 1 c ⑥ שְׁמֶר לְנָצַח cf Jer 3,5 || Cp 2, 21 c
 nonn MSS ⑥SU וְבִקְעָל || 3 ^a frt 1 מִקְרָבָה cf v 2 || ^b frt 1 שָׂרָיו || 7 ^a 1
 c ⑥ הַשָּׂאֲפִים || ^{b-b} add cf ⑥ kai ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, cui
 translationi posterior inseruit τὰ πατοῦντα ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς || ^{c-c} prps
 וַיִּדְרֹכוּ פָנֶי עֲנוּיִם cf Jes 3,15 (vel 1 frt " וְדִין ע' " || 8 frt על dl || 9 nonn
 MSS מִפְּנֵיהֶם.

מִחֲמַם בְּנֵי יְהוּדָה^b אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ דָם־נָקִיָּא בְּאַרְצָם^b;
 20 יְהוּדָה לְעוֹלָם תִּשָּׁב וִירוּשָׁלַם לְדוֹר וָדוֹר;
 21 נְקִיֹּתִי^a דָּמָם לֹא־נִקִּיתִי^b יְהוּדָה שָׁכַן בְּצִיּוֹן;

עמוס. AMOS.

1 יְדַבְּרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בְּנִקְדִים מִתְקֹזַע אֲשֶׁר חָזָה עַל־יִשְׂרָאֵל
 בִּימֵי עֲזַיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יִרְבֵּעַם בֶּן־יִזְיָאֵשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם
 לַפְּנֵי הָרָעָשׁ: 2 וַיֹּאמְרוּ

יְהוּדָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלוֹ
 וְאָבְלוּ נְאוֹת הָרָעִים וַיִּבֶשׁ רֹאשׁ הַפְּרָמָל: פ 3 כֹּה אָמַר יְהוָה

עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי דְמָשֶׁק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֵנּוּ

עַל־דּוֹשֶׁם בַּחֲרָצוֹת הַפְּרָזָל אֶת־הַגִּלְעָד:

4 וַיִּשְׁלַחֲתִי אִישׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹת בֶּן־הַדָּד:

5 וַיִּשְׁכַּרְתִּי בְּרִית דְּמָשֶׁק וְהִכַּרְתִּי יוֹשֵׁב מִבֶּקַעַת־אֲזָן

וְתוֹמָד שָׁבַט מִבֵּית עֲדָן וַנְּלֹו עִם־אֲרָם קִירָה

אָמַר יְהוָה: ס 6 כֹּה אָמַר יְהוָה

עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי עֲזָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֵנּוּ

עַל־הַגִּלְזָתִם גִּלּוֹת שְׁלֵמָה לְהַסְגִּיר לְאֲדוֹם:

7 וַיִּשְׁלַחֲתִי אִישׁ בַּחֲזוֹמַת עֲזָה וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹתֶיהָ:

8 וְהִכַּרְתִּי יוֹשֵׁב מֵאֲשִׁדּוֹד וְתוֹמָד שָׁבַט מֵאֲשִׁקְלֹון

וְהָשִׁיבוֹתִי יָדַי עַל־עַקְרוֹן וְאָבְדוּ שְׂאֲרֵית פְּלִשְׁתִּים

אָמַר אֲדֹנֵי יְהוָה: ס 9 כֹּה אָמַר יְהוָה

עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי־צָר וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֵנּוּ

עַל־הַסְגִּירָם גִּלּוֹת שְׁלֵמָה לְאֲדוֹם וְלֹא זָכְרוּ בְרִית אֲתִים:

10 וַיִּשְׁלַחֲתִי אִישׁ בַּחֲזוֹמַת צָר וְאָכְלָה אֲרָמְנוֹתֶיהָ:

11 כֹּה אָמַר יְהוָה

עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי אֲדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אָשִׁיבֵנּוּ

עַל־רִדְפוֹ בַּחֲרֹב אֲתִיו וְשַׁחַת רִחְמוֹ

נִקְמַתִּי^b f1 l 1 || וְנִקְמַתִּי^a 21 c 6 (ἐκζητήσω) S || 19 b-b f1t add ||

Cp I, 4 cf I R 15,18° || 5 °° trsp f1t post מִבֵּית עֲדָן (al stichor ord) ||

6—8 f1t add || 8 dl c 6 cf 5. 15; 2,3.

וְהִילָחָה מְכָרוֹ בֵּינִי וּנְיֹשְׁתֹּי: ^ס וְגַם מִה־אַתֶּם לִי צָר וְצִדּוֹן וְכָל
 גְּלִילֹת פְּלִשְׁתַּת הַגִּמּוּל אַתֶּם מַשְׁלֵמִים עָלַי וְאִם־גְּמֻלִים אַתֶּם עָלַי קָל
 מִהָרָה אָשִׁיב גְּמֻלָּכֶם בְּרֹאשְׁכֶם: ^ה וְאֲשֶׁר־כָּסַפִּי וְזִהְבִּי לְקַחְתֶּם וּמַחְמֹדֵי
 הַטֹּבִים הַבָּאִתֶּם לְהִכְלִיכֶם: ^ו וּבְגִנִּי יְהוּדָה וּבְגִנִּי יְרוּשָׁלַם מִכְרֹתֶם
 לְבָנֵי חֲיוֹנִים לְמַעַן תִּרְחִיקֶם מֵעַל גְּבוּלָם: ^ז הִנֵּנִי מַעֲיָרָם מִן־הַמָּקוֹם
 אֲשֶׁר־מִכְרֹתֶם אַתֶּם שָׂמָה וְהָשִׁבְתִּי גְמֻלָּכֶם בְּרֹאשְׁכֶם: ^ח וּמִכְרֹתִי
 אֶת־בְּנֵיכֶם וְאֶת־בָּנוֹתֵיכֶם בְּיַד בָּנֵי יְהוּדָה וּמִכְרוּם לְשָׂבָאוֹם אֶל־נָוִי
 רְחוֹק כִּי יִהְיֶה דִבָּר: ^פ

⁹ קְרָאוּ־זֹאת בְּנוֹיִם קְדָשׁוֹ מִלְחָמָה הָעִירוּ הַגְּבוּרִים
 וַיָּשׁוּ וַיַּעֲלוּ כָל אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה: ^י כָּתוּב אֲתִיכֶם לְתַרְבֻּזֹת
 וּמִזְמֹרוֹתֵיכֶם לְרַמְחִים הַחֲלָשׁ יֹאמַר גְּבוּר אָנִי:
^{יא} עוֹשִׂי וְכָאוֹ כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקְבְּצוּ ^ב שָׂמָה
 הַנִּתָּת יְהוָה גְּבוּרֵיָהּ: ^ג

^{יב} יַעֲזֹרוּ וַיַּעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עֶמֶק יְהוֹשָׁפָט
 כִּי שָׁם אָשִׁיב לְשָׁפָט אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב:
^{יג} שְׁלָחוּ מִגֹּל כִּי בָשָׁל קָצִיר בָּאוּ רֹדוֹ
 כִּי־מִלֵּאָה נָתַתְּ הַשִּׁיקוֹ הַיִּקְבִּים כִּי רַבָּה רַעְתָּם:
^{יד} הַמִּנִּים הַמִּנִּים בְּעֶמֶק הַחֲרוּץ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעֶמֶק
^{טו} שֶׁמֶשׁ וַיִּרַח קִדְרוֹ וְכִכְבִּים אָסְפוּ נִגְהָם:
^{טז} וַיִּהְיֶה מַצִּיּוֹן יִשְׂאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלּוֹ
 וְרַעֲשׂוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ וַיִּהְיֶה מַחֲסָה לְעָמוֹ
 וּמַעֲזוֹ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל:

^{יז} וַיִּידַעְתֶּם כִּי אָנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שׁוֹכֵן בְּצִיּוֹן הֶרֶם־קְדָשִׁי
 וַיְהִי־תָה יְרוּשָׁלַם קְדָשׁ וְזָרִים לֹא־יַעֲבְרוּ־בָה עוֹד:
^{יח} וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא

וַיִּסְפוּ הַהָרִים עֹסִים וְהַגְּבָעוֹת תִּלְכְּנָה חֲלָב
 וְכָל־אֲפִיקֵי יְהוּדָה יִלְכוּ מַיִם וּמַעֲיָן
 מִבֵּית יְהוָה יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת־גִּחַל הַשָּׁטִיִּם:
^{יט} מַצִּרִים לְשִׁמְמָה תִּהְיֶה וְאֲדוֹם לְמַדְבָּר שִׁמְמָה תִּהְיֶה ^א

|| הָעִירוּ 9 v et יַעֲזֹרוּ 12 v cf עוֹרוּ 1 ^a || לְשָׁבִי = εἰς αἰχμαλωσίαν 8 ^θ
 || וְהִקְבְּצוּ 1 ^ב || (neohbr = manusuetus) יְהִיָה גְבוּר (num 11 b add?) || 19 ^a dl.

אֶל־הַיָּם הָאֲחֵרִים וְעָלָה בְּאֲשׁוֹ וְתַעַל צִחְנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת׃

²¹ אֶל־תִּרְאֵי אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמֹחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃

²² אֶל־תִּירְאוּ בְּהִמּוֹת שָׁנִי כִּי דָשְׂאוּ נָאוֹת מִדְּבָר

כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ תִּמְאָנָה וְנִפֶּן נָתַנּוּ חִילָם׃

²³ וּבְגִי צִיּוֹן גִּילוּ וּשְׂמַחוּ בַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם

כִּי־נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרָה לְצֹדֵקָה

וַיִּזְרַד לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ בְּרֹאשׁוֹ׃

²⁴ וּמִלְאוּ הַגְּרָנוֹת בָּר וְהַשִּׁיקוּ הַיָּקְבִים תִּירוֹשׁ וַיִּצְהַר׃

²⁵ וּשְׂלַמְתִּי לָכֶם אֶת־הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאֲרָבָה תֵּלֵק וְהַחֲסִיל

וְהַגִּזָּם חִילִי הַגְּדוֹל אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּי בָכֶם׃

²⁶ וְאָכַלְתֶּם אָכּוֹל וּשְׂבֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יִכְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ ²⁷ וַיִּוְדַעְתֶּם

כִּי בִקְרֵב יִשְׂרָאֵל אֲנִי

וְאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד וְלֹא־יִכְשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ ׀

³ וְהִנֵּה אֲחֵרֵיכֶן אֲשַׁפּוֹד אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר

וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם וְקִנִּיכֶם חֲלֻמוֹת יַחֲלֹמוּ

בַּחֲוִירֵיכֶם חֲזִינוֹת יֵרְאוּ׃ ² וְגַם עַל־הַעֲבָדִים

וְעַל־הַשִּׁפְחוֹת בְּיָמִים הָהֵמָּה אֲשַׁפּוֹד אֶת־רוּחִי׃

³ וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתַמְרוֹת עָשָׂן׃

⁴ הַשָּׁמַשׁ יִהְיֶה לְחֹשֶׁךְ וְתִירֶחַ לָגַם לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגְּדוֹל

[וְהַנּוֹרָא׃]

⁵ וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וּמִלֵּט כִּי בְהֵר־צִיּוֹן

וּבִירוּשָׁלַם תִּהְיֶה פְּלִיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה

וּבְשָׂרִידִים אֲשֶׁר יִהְיֶה קִרְא׃

⁴ כִּי הִנֵּה בְיָמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אֲשׁוּב אֶת־שְׁבוֹת יְהוָה

וּירוּשָׁלַם׃ ² וְקִבְצָתִי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהוֹרְדֹתִים אֶל־עֶמֶק יְהוֹשָׁפָט

וְנִשְׁפָּטְתִּי עַמָּם שָׁם עַל־עַמִּי וְנִחַלְתִּי יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר פָּזְרוּ בְּגוֹיִם וְאֶת־אֲרָצִי חִלְקוּ׃

³ וְאֶל־עַמִּי יָדוּ גּוֹרָל וַיִּתְּנוּ תֵּלֵל בְּזוֹנָה

²⁰ ° add cf Jes 34,3; Am 4,10, frt etiam לעשות add cf v 21 ||

²³ ° τὰ βρώματα cf 32A = הַמְּזוֹן || ° 1 frt c 34MSS יוֹרָה || ° 1 c 35 שֶׁשׁ בְּרֹאשׁוֹן ||

vel בְּרֹאשׁוֹנָה || ° 26 ° frt add cf 27 fin || 27 ° + ετι || Cp 3, 4 ° add? || 5 ° BA

καὶ εὐαγγελιζόμενοι = וּמְבַשְּׂרִים || Cp 4, 1 c K אָשׁוּב, Q אָשִׁיב.

6 מִפְּנֵי יַחֲלוּ עַמִּים כָּל־פָּנִים קִבְּצוּ פֶּאֶרֹר;
 7 בְּגֹבֹרִים יִרְצֹן כְּאִנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חֲזֹמָה
 וְאִישׁ בְּדַרְכֵּי יִלְכוּן וְלֹא יַעֲבֹטוּן אֲרָחוֹתָם;
 8 וְאִישׁ אֲחִיר לֹא יִדְחָקוּן גִּבֹּר בְּמִסְלָתוֹ יִלְכוּן
 וּבַעַד הַשָּׁלַח יִפְּלוּ לֹא יִבְצָעוּ;
 9 בָּעֵיר יִשְׁקוּ בַּחֲזֹמָה יִרְצֹן בַּבָּתִּים יַעֲלוּ
 בַּעַד הַחֲלוּנִים יָבֹאוּ בַּגִּבֹּב;
 10 לִפְנֵי רִגְזָה אֶרֶץ רַעְשׁוּ שָׁמַיִם
 שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדְרוּ וְכֹכָבִים אָסְפוּ נִגְהָם;
 11 יִהְיֶה נָתַן קוֹלוֹ ^aלִפְנֵי חֵילוֹ ^aכִּי רַב מְאֹד מַחְלָהוּ
 כִּי ^bעָצוֹם עָשָׂה דְּבָרוֹ ^bכִּי־גָדוֹל יוֹם־יְהוָה
 וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יִכִּילָנוּ;
 12 וְנִגְמַעֲתָה נֶאֱם־יְהוָה שָׁבוּ עָנִי בְּכָל־לִבְבָכֶם
 וּבְעָצוֹם וּבִבְכִי וּבְמִסְפָּד: ¹³וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל־בְּגִדֵיכֶם
 וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם הוּא
 אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנַחֵם עַל־הָרָעָה;
 14 מִי יִזְדַּע יָשׁוּב וְנַחֵם וְהַשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה
 מִנַּחֶה וְנִסְדָּךְ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ׀
 15 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן קִדְשׁו־צוּם קְרָאוּ עֲצָרָה:
 16 אָסְפוּ־עָם קִדְשׁוּ קָהָל
 קִבְּצוּ ^aזִקְנִים אָסְפוּ עוֹלָלִים וְיוֹנָקִי ^bשָׂדִים
 יֵצֵא חֲתָן מִחוּדְרוֹ וְכֻלָּה מִחֻפָּתָהּ;
 17 בֵּין הָאֵלִים וּלְמִזְבֵּחַ יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים מִשְׁרָתִי יְהוָה
 וְיֹאמְרוּ חֹסֶה יְהוָה עַל־עַמּוֹד וְאַל־תִּתֵּן גִּחְלָתְךָ לְחִרְפָּה
 לְמַשְׁלִיכִם גִּזְוִים לָמָּה וְאִמְרוּ בְּעַמִּים אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם;
 18 וַיִּקְנֵא יְהוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחֲמַל עַל־עַמּוֹ: ¹⁹וַיִּלְעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ
 הִנְנִי שֹׁלַח לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְתָּר וּשְׁבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא־
 אֲתֵן אֹתְכֶם עוֹד חֲרָפָה בְּגוֹיִם: ²⁰וְאֶת־הַצִּפּוֹרִי אֲרִיתִק מֵעֲלִיכֶם
 וְהַדְּחַתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם הַקָּדְמָנִי וְסָפּוּ

7 frt 1 יַעֲלוּן (ἐκκλίνωσιν) || 8 ὁ ἀφέξεται (יִרְחָקוּן) || ix ^{a-a} add? || ^{b-b} ὁ
 δι᾽ ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ = עָזָם מַעֲשֵׂי דְבָרוֹ || 12 ὁ + ὁ θεὸς ὑμῶν ||
 15 \$ hic incip cp 2 || 16 ^a \$ קִבְּצוּ || ^b ὁ om 1 || 17 cf iR 6,3^a.

14 קדשו-צום קראו עֲצֹרָה
 אִסְפוּ זִמְנִים כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
 בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנַעֲקוּ אֶל־יְהוָה:
 15 אָהָה לַיּוֹם כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וְכָשָׁד מִשְׁנֵי יָבוֹא:
 16 הֲלֹא גָגַד עֵינֵינוּ אֲכָל נִכְרַת
 מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שְׁמִיחָה וְגִיל:
 17 ^aעֲבָשׁוּ פְרָדוֹת תַּחַת מְגִרְפְּתֵיהֶם
 נִשְׁמֹו אֲצִרוֹת נִהְרָסוּ מִמְּגִרָּוֹת ^bכִּי הָרִישׁ דָּגוֹן:
 18 ^aמֶה־נִּגְאָנְתָּה בְּהִמָּה ^aנִכְבֹּל ^bעֲדָרִי בְּקָר
 כִּי אֵין מִרְשָׁה לָהֶם גַּם־עֲדָרֵי תִצֵּאן נֶאֱשָׁמוּ:
 19 אֲלֵיךְ יְהוָה אֶקְרָא
 כִּי אֵשׁ אֲכָלָה נְאוֹת מִדְּבָר
 וְלִהְבָּה לְהִטָּה כָּל־עֵצֵי הַשָּׂדֶה:
 20 גַּם־בְּהֵמוֹת שָׂדֶה תַעֲרוֹג אֲלֵיךְ
 כִּי יִבְשׁוּ אֶפְרָיִם מִיּוֹם וְאֵשׁ אֲכָלָה נְאוֹת מִדְּבָר: פ
 2 תִקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהִרְיעוּ בְּתֹר קֹדֶשׁ
 יִרְגְּזוּ כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה
 כִּי קָרוֹב: ^aיוֹם תִּשְׁדָּה וְאֶפְלָה יוֹם עָנָן וְעֶרְפֹּל
 כְּשֹׁחַר פָּרֶשׁ עַל־הַהָרִים עַם רַב וְעֲצוֹם
 כְּמַהוּ לֹא נִהְיָה מִן־הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף
 עַד־שְׁנֵי דָוָר וְדָוָר:
 3 לִפְנֵי אֲכָלָה אֵשׁ וְאַחֲרָיו תִּלְחֹט לְהִבָּה
 כְּגֹן־עֵדֶן הָאָרֶץ לִפְנֵי וְאַחֲרָיו מִדְּבָר שְׁמָמָה
 וְגַם־פְּלִיטָה לֹא־תִיָּתֶה לּוֹ:
 4 כְּמִרְאָה סוּסִים מִרְאָהוּ וּכְפָרָשִׁים בֵּין יְרוּצִיּוֹן:
 5 כְּקוֹל מִרְפָּבוֹת עַל־רֹאשֵׁי הַהָרִים וּרְקוֹדוֹן
 כְּקוֹל לֵהב אֵשׁ אֲכָלָה קֶשׁ
 כַּעֲם עֲצוֹם עָרוֹד מִלְחָמָה:

עֲכָם(ש)ו (ἐσκίρτησαν) פְּרוֹת תַּחַת רִפְתֵּיהֶם (מִרְפְּתֵיהֶם) 17 ^{a-a} crpp; ⑥
 מְגִרָּוֹת 1 ^b ⑥ || ^a פְּרָדוֹת vel פְּרָדִים ⑥ || ^{a-a} ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ ||
 מֶה נִגְחָה בְּהִמָּה = τί ἀποθήσασμεν ἑαυτοῖς || ^{a-a} ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ ||
 נִכְבֹּל || ^b ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ ||
 נִשְׁמֹו (ἡφανίσθησαν) || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ ||
 20 frt 1 || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ || ^a ⑥ ||
 יוֹסֵף || Cp 2, 1 trsp fin vrs post וְעֶרְפֹּל v 2 || 2 1 ||

יואל JOEL.

- 1 יְדַבֵּר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֱלֹהֵינוּ בְּנִפְתּוֹאֵל:
 2 שְׁמַעוּ־זאת הַזְקֵנִים וְהַאֲזִינוּ כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
 הַהִיתָה זֹאת בֵּימֵיכֶם וְאִם בֵּימֵי אֲבוֹתֵיכֶם:
 3 עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סִפְרוּ וּבְנֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם לְדֹר אַחֵר:
 4 יִתֵּר הַגֶּזֶם אֲכַל הָאֲרָבָה וַיִּתֵּר הָאֲרָבָה אֲכַל הַיֶּלֶק
 וַיִּתֵּר הַיֶּלֶק אֲכַל הַחֲסִיל:
 5 הִקְיָצוּ שְׂבוּרִים^a וּבָכוּ וַהֲלִלוּ כָּל־שְׁתֵּי גֵּוֹן
 עַל־עֲסִים כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם^b:
 6 בִּירְגוּזֵי עֵלָה עַל־אַרְצִי עֲצוּם וְאִין מִסִּפֵּר
 שְׁנֵי שְׁנֵי אֲרִיָּה וּמִתְלַעֲזוֹת לָבִיא לֹד:
 7 שֵׁם גִּפְנֵי לְשֹׁמֶה וּתְאֲנָתִי לִקְצֹפָה
 חֲשֹׁף חֲשָׁפָה וְהַשְׁלִיךְ הַלִּבִּינוּ שְׁרִיגֶיהָ:
 8 אֱלֹהֵי כְּבוֹדָהּ חֲגֹרֶת־שֶׁקַע עַל־בָּעַל נְעוּרֶיהָ:
 9 הִכְרַת מִנְחָה וְנִסָּךְ מִבַּיִת יְהוָה
 אֲבָלוּ הַכֹּהֲנִים מִשְׁרָתִי יְהוָה:
 10 שָׁדַד שָׁדָה אֲבָלָה אֲדָמָה
 כִּי שָׁדַד הָגָן הוֹבִישׁ תִּירוּשׁ אֲמָלַל יִצְהָר:
 11 הִבִּישׁוּ אֲכָרִים הִלִּילוּ כְּרָמִים
 עַל־חֲטָה וְעַל־שַׁעֲרָה כִּי אָבַד קֶצֶר שָׂדֶה:
 12 הִגְפֹּן הוֹבִישָׁה וְהִתְאֲנָה אֲמָלָה
 רְמֹזִן גַּם־תִּמְרֵי וּתְפוֹת כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִבְשׁוּ
 כִּי־הִבִּישׁ שִׁשּׁוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם:
 13 חֲגֹרוּ וּסְפְדוּ הַכֹּהֲנִים הִלִּילוּ מִשְׁרָתִי מִזִּבְחַת
 בָּאוּ לִינוּ בַשָּׁמַיִם מִשְׁרָתִי אֱלֹהֵי
 כִּי נִמְנָע מִבַּיִת אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וְנִסָּךְ:

Cp I, I 623 בתואל || 3 °° frt add || 5 ^a 6(L) + εἰς οἴνου αὐτῶν || ^b 6 + εὐπροσύνη καὶ χαρά: exc ? vb nonn || 6 °° prps כלביא cf 62 || 7 °° 1 ? והשלך || 8 62 + πρὸς μέ || 9 l c 6^{MSS} (= L) מִזִּבְחַת ut v 13 || 13 l c 62 אלהים.

14 מִיַּד שְׂאוֹל אֶפְדִּים מִמּוֹת אֲנֹאֲלָם
 אֱלֹהִי^a דְּבָרֶיךָ^b מוֹת אֱלֹהִי^a קִטְבְּךָ שְׂאוֹל
 גַּחַם יִסְתֵּר מֵעֵינַי:
 15 כִּי הוּא בֵּין אֲחִים וּפְרִיא^a יִבּוּא קָדִים^b יְהוָה יִהְיֶה מִמְדְּבָר^b
 עֲלֶה וַיִּבּוֹשׁ^c מְקוֹרוֹ וַיִּחַבֵּב^d מֵעֵינָו
 הוּא יִשְׁסֶה אוֹצַר כָּל-כְּלֵי חֲמֻדָּה:
 14 תִּתְאַשֵּׁם^a שְׁמִרֹן^b כִּי מָרַתָּ בְּאַלְהֵיךָ^b בַּחֲרֵב יָפְלוּ
 עֲלֵיהֶם יִרְטָשׁוּ וְהִרְיוֹתִיו יִבְקָעוּ:^פ
 2 שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ כִּי כִשְׁלֹתָ בַּעֲוֹנֶךָ:
 3 קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל-יְהוָה
 אֲמַרְנוּ אֵלָיו כָּל-^a תִּשְׁאָא עוֹן
 וְקַח-^b טוֹב וְנִשְׁלַמָּה פָּרִים^c שְׁפָתֵינוּ:
 4 אֲשׁוּר וְלֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל-סוֹם לֹא נִרְכָּב
 וְלֹא-נִגְאֹמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר-כָּךְ יִרְתֶּם יְתוֹסִם:
 5 אֲרַפֵּא מִשׁוֹבְתָם אֲהַבֶּם נִדְבָה^c כִּי שֵׁב אִפִּי מִמְנוֹ:
 6 אֶהְיֶה כַּטֹּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח בְּשׂוֹשְׁנָה
 וַיִּהְיֶה^a שָׁרְשׁוֹ בְּלִבְנוֹן^b: זִילְכוּ וַיִּנְקוּתִיו
 וַיְהִי כְנִית הַזֵּדוּ וְרִית לֹא בְּלִבְנוֹן:
 8 יִשְׁבּוּ וְשִׁבְיָ^a בְּצִלּוֹ^b יִתִּי וְדָגָן^c
 וַיִּפְרֹתוּ כִּגְפֵן זֵכְרוֹ^d כִּיֵּן לְבָנוֹן:
 9 אֲפָרִים מִה-לִּי^a עוֹד לְעַצְבִּים אֲנִי^b עֲנִיתִי וְאֲשׁוּבֶנּוּ^b
 אֲנִי כִבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פָרִיךָ נִמְצָא:
 10 מִי חָכֶם וַיִּבֶן אֱלֹה גִבּוֹן וַיִּדְעֶם
 כִּי יִשְׂרָאֵל דָּרְכֵי יְהוָה וַצַּדִּיקִים יִלְכוּ בָּם וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָּם:

I4^a cf I0^a || ^b mlt MSS sine י || I5^{a-a} I מִפְרִיא (Var^{E3} al אחים) ||
 b-b add? || ^c I c ט וַיִּבּוֹשׁ || ^d I c ט וַיִּחַבֵּב || e-c frt add || Cp I4, I^a ט תִּשְׁאָא
 (a שמם) || b-b prb add || ^c prps תִּבְקַעְנָה || 3^a I כל || 1^b I וַיִּנְקָה ||
^c I c ט פָּרִי || 4^{o-o} prb add || 5^{o-o} prb add || 6^a incert || 1^b I ? קָאָרוֹס ||
 8^a I c ט וַיִּשְׁבּוּ || 1^b I frt בְּצִלּוֹ || c-c ט (καὶ) μεθυσθήσονται = וַיִּשְׁכְּרוּ || σίτω;
 pro I frt דָּגָן || aut עֲדָנִי || ^d I ? יִזְכְּרוּ || (al יִשְׁכְּרוּ cf ט?) || 9^a I c ט לוֹ ||
 b-b 1 frt aut וְאֲשׁוּבֶנּוּ || aut עֲנִיתִי וְאֲשִׁיבֶנּוּ

14 וּבְנִיָּא הָעֵלָה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וּבְנִיָּא נִשְׁמָר׃ ¹⁵הַכְּעִים
אֶפְרַיִם תַּמְרוּרִים

וְדָמְיוֹ עָלָיו יִפּוֹשׁ וְחִרְפָּתוֹ יֵשִׁיב לוֹ אֲדָנָיו׃
13 ¹בְּדַבַּר אֶפְרַיִם רָתַתָּ נִשְׂאָה ^aהוּא בְּיִשְׂרָאֵל
וַיֵּאשָׁם ^cבַּבַּעַל וַיָּמָת׃

²וַעֲתָה וַיֹּסֶפּוּ לַחֲטָא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֶּכָּה
מִכֶּסֶּפֶס בְּתַבּוּנָם ^aעֲצָבִים מַעֲשֵׂה חֲרָשִׁים כָּלָה
לָהֶם ^bתָּם אֲמָרִים זִכְרִי ^cאֲדָם עֲגָלִים יִשְׁקֹן ^d׃
³לָכֵן יִהְיֶה ^aכַּעֲנַן־בָּקָר וְכַטֹּל מִשָּׁפִים הַלְלָהּ
כַּמֶּיץ יִסְעַר ^bמִגֶּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאַרְבָּה׃
⁴וַאֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיהָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וְאֱלֹהִים זִוְלָתִי לֹא תִדַּע וּמוֹשִׁיעַ אֲנִי בִלְתִּי׃

⁵אֲנִי יַדְעִיתִךְ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ תְּלַאֲבוֹת׃
⁶כְּמַרְעִיתָם ^aוַיִּשְׁבְּעוּ שִׁבְעוֹ נִירָם לָבֶם ^bעַל־כֵּן שִׁכְחוּנִי ^b׃
⁷וַאֲהִרָה ^aלָהֶם כְּמוֹ־שֹׁחַל כְּנֹמֶר עַל־דֶּרֶךְ אֲשׁוּר ^b׃
⁸אֶפְגֹּשֶׁם כִּדָּב שֹׁחַל ^aוַאֲקַרַע סִגּוֹר לָבֶם ^a׃
^bוְאֶכְלֶם שֵׁם כָּל־יֹא ^bחֵיַת הַשָּׂדֶה תִּבְקָעֶם׃
⁹שִׁחַתְתָּ ^aיִשְׂרָאֵל ^bכִּי־בִי ^cבְּעֹרְךָ׃

¹⁰אֲהִירָה ^aמִלִּבִּי אֲפֹא וַיִּשְׁרִיעַ ^bבְּכָל־עֲרִיד וַיִּשְׁפֹּטֶיהָ ^b
^cאֲשֶׁר אֲמָרַת תִּנְה־לִּי מֶלֶךְ וְשָׂרִים׃

¹¹אֲתֹן־לָהּ מֶלֶךְ בְּאִפִּי וְאֶקַּח בְּעֶבְרָתִי׃ ס

¹²צָרוֹר עֲנִן אֶפְרַיִם צְפוּנָה חֲטָאתוֹ׃

¹³חֲבִלִי יוֹלֵדָה יִבְאוּ לוֹ הוּא־בֵּן לֹא חָלָם

^bכִּי־עַתָּה ^bלֹא־יַעֲמֹד בְּמִשְׁפַּר בָּנִים׃

vs 15 crtp; pro תַּמְרוּרִים Θ και παρώρισεν; יִפּוֹשׁ Θ ἐκχυθήσεται, quare
prps הַכְּעִיסִי אֶפְרַיִם וּמַרְנִי יִשְׂרָאֵל | וְדָמְיוֹ עָלָיו אֲשַׁפֵּף וְחִרְפָּתוֹ אֵשִׁיב לוֹ אֲדָנָיו cf
1. pers in 11 || Cp 13, 1 ^a Ἀ φρίκη Σ τρόμος cf 38; Θ δικαιώματα (= דִּת vel
דִּתוֹת) || ^b 1 ^a נִשְׂאָה vel נִשְׂאָה ^c || Θ וַיֵּאשָׁם; 1 $\mathfrak{M}$ || 2 ^a 1 c Θ כְּתַבְּנִית vel כְּתֻמוֹת
(κατ' εἰκόνα) || ^b ins? vel 1? אֱלֹהִים cf 14,4 et ^c, ^d || ^c 1? עֲרִיד || ^d dl? || 3 ^{a-a} frt
add cf 6,4 || ^b 1 ^a יִסְעַר || 4 Θ + vb nonn || 5 1 c Θ שִׁחַתְתִּיךְ cf 6^a || 6 ^a 1 frt
אֲשׁוּר Θ || וְאֲהִירָה ^b || 7 ^a 1 c Θ וְאֲהִירָה || 8 ^{a-a} 1? אֶקְרַעִם כְּגֹר || ^{b-b} 1 c Θ [שֵׁם] ||
prb 1 אֲשַׁקֵּד cf Jer 5,6 || 9 ^a 1 c Θ שִׁחַתְתִּיךְ || ^b כִּי Θ , pro 1 c Θ מִי || ^c 1 Θ cf 6 ||
10 ^a אֲהִירָה? (dl אֲפֹא) || ^{b-b} 1 Θ וַיִּשְׁפֹּטֶיהָ cf Θ κρινάτω σε (וַיִּשְׁפֹּטֶיךָ) ||
^{c-c} add? || 13 ^a 1 והוא || ^b 1 בעת.

כִּי־הוּא יִשְׁאָג וַיִּחַרְדּוּ בָנִים מִיָּם:
 11 וַיִּחַרְדּוּ כַּצֹּפֹר מִמְצָרִים וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אֲשׁוּר
 וְהוֹשְׁבֵתִים עַל־בְּתִיָּהֶם גָּאִם־יִהְיֶה: פ
 12 יִסְבְּגֵנִי בְכַחַשׁ אֶפְרַיִם וּבְמֶרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל
 יִהְיֶה־זֶה עַד אֲרֹד עִם־אֵל^a וְעִם־בִּקְרוֹשִׁים גִּיאֹמָן:^b
 2 אֶפְרַיִם רֵעָה רֵוִת וְרֹתֶר קָדִים כָּל־הָיוֹם כְּזָב וְשׂוֹד^a בִּירְבָּה
 וּבְרִית^b עִם־אֲשׁוּר יִכְתּוּ וְשֹׁמֵן לְמִצְרַיִם^c יִוָּבֵל:
 3 וְרִיב^c לִיהוָה עִם־יִהוּדָה^a
 וּלְפָקֶד^b עַל־יַעֲקֹב כְּדַרְכֵּי כְּמַעֲלָלָיו יֵשִׁיב^b לוֹ:
 4 בִּבְטָחַן עָקֵב אֶת־אֲחִיו וּבְאוֹנוֹ שָׁרָה אֶת־אֱלֹהִים:
 5 וַיִּשְׁרֹאֵל־מִלְּאֹנֶה וַיִּכָּל בָּכָה וַיִּתְחַנֵּן־לוֹ
 בֵּית־אֵל וּמִצָּאֵנוּ וְשֵׁם יִדְבָּר עִמָּנוּ^b:
 6 וַיִּהְיֶה אֱלֹהֵי הַצְבָּאוֹת יְהוָה זָכָרוֹ:
 7 וְזֹאתָ בְּאֱלֹהֶיךָ תָּשׁוּב חֶסֶד וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר
 וְקִנְיָה אֶל־אֱלֹהֶיךָ תָּמִיד:
 8 כִּנְעֹן^a בִּידּוֹ מֵאוֹנֵי מֶרְמָה לַעֲשֹׁק^b אָהֵב:^c
 9 וַיֵּאמֶר אֶפְרַיִם אֲךָ עֲשֵׂרְתִי מִצְאָתִי אֲזֶן לִי
 כָּל־יִגְיָעִי לֹא יִמְצְאוּ־לִי עֵז וְאֲשֶׁר־חָטָא:
 10 וְאַנְכִי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 עַד אוֹשִׁיבֶךָ בְּאֶהְלִים כִּימִי מוֹעֵד:
 11 וַיְדַבֵּרְתִּי עַל־הַנְּבִיאִים וְאַנְכִי תַנּוֹן הַרְבִּיתִּי
 וּבִידֵּי הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה^b:
 12 אִם־גִּלְעָד^a אֲזֶן^b אֶדְ־שׁוּא^b הָיוּ בְּגִלְגַּל שְׁוֹרִים זִבְחוֹ
 גַּם מִזִּבְחוֹתֶם בְּגִלִּים עַל תַּלְמֵי שָׁדַי:
 13 וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שָׂדֶה אֲרָם וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה וּבְאִשָּׁה שְׁמֹר:

II 1 c 6 || וְהַשִּׁיבוֹתִים || Cp II 2, I^{a-a} 1 (cf 6) || יָדַע עִם־אֵל vel frt || יָדַע עִם־אֵל ||
 b 1 ? || וְעַם || c 1 frt (c 6) || נֶאֱמַר (hic finis cp II in 6) || 2^a 1 c 6 || וְשׁוּא || b-b 1
 et אֶפְרָיִם || b 1 ? || יַעֲקֹב || cf יִשְׂרָאֵל || 3^a 1 || יוֹבֵלוֹ: רִיב || c-c 1 || 2/3 || cf 8 || יִרְבּוּ בְרִית
 cf בְּאֱהֹלֶיךָ || 7 || 1 prb || 6 num 1 dl? || עִמּוֹ || b 1 || cf v 4 fin || אֶת־ || 5^a 1 || אִשִּׁית
 cf כָּל־יִגְיָעִי לֹא || 9b || ex 9 || אֶפְרַיִם || c trsp huc || לַעֲקֹב || b 1 frt || 8^a dl || 10^a 1 frt || מִי־עַד ||
 cf כְּמוֹ || 10^a 1 frt || לוֹ || 10^a 1 frt || עֵז || sic aut || לְעֵז || 1 sic aut || עֵז || 10^a 1 frt || אֲשֶׁר חָטָא
 Hi 20,4 || II^a 1 || אֵל־ || cf 6 || b fin vs crp, sed inc quid || 12^a 1 || בְּגִ' || b-b add ||
 c 1 ? || עָשׂוּ || d 6 || שְׁרִים (ἀρχοντες); prb 1 || לְשָׁרִים.

בִּיחֲלוּ מַעֲט מִמַּשָּׂא מִלֶּךְ שָׁרִים^b
 כִּי־הִרְבֶּה אֲפָרִים מִזְבָּחוֹת לַחֲטָא הָיוּ־לוֹ מִזְבָּחוֹת לַחֲטָא:¹¹
 אֲכָתוּב־אֵלֹ^a לֹ^b רָבוּ תוֹרָתִי^b כְּמוֹ־זֶר נִחְשְׁבוּ:¹²
 וְבָחִי הִבְהִכִּי יִזְבָּחוֹ^a בָּשָׂר וַיֵּאָלְלוּ¹³
 יִהְיֶה^b לֹא רָצִים^b עִתָּהּ יִזְכָּר^c עֲוֹנָם וַיִּפְקֹד^d חַטָּאתָם
 הִקְמָה מַצְרִים יְשׁוּבוּ^c:¹⁴ וַיִּשְׁפֹּחַ יִשְׂרָאֵל אֶת־עֲשָׂהוּ וַיִּבֶן הִיכָלוֹת
 וַיִּהְיֶה הִרְבֶּה עָרִים בְּצִלּוֹת וּשְׁלַח־תִּי־אֲשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אֶרְמִנְתֶּיהָ:
 9 וְאֶל־תִּשְׁמַח יִשְׂרָאֵל^a אֶל־גִּילֵ^a כַּעֲמִים^a כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ^b
 אֶהְבֶּתָ אֶת־נָן עַל כָּל־גִּרְנוֹת דָּגָן:
 2 גָּרָן וַיִּקֶּבּ לֹא יִרְעֶם^c וְתִירוֹשׁ יִכְחַשׁ בָּהּ^b:
 3 לֹא יִשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יִהְיֶה וְשָׁב אֲפָרִים מַצְרִים
 וּבְאֲשׁוֹר טָמְא יֵאָכְלוּ:
 4 וְלֹא־יִסְכּוּ לִיהוָה וַיִּין וְלֹא יַעֲרְבוּ־לֹ זְבָחֵיהֶם
 כְּלָחֶם אוֹנִים לָהֶם^b
 כָּל־אֲכָלוּ וַיִּטְמְאוּ כִּי־לַחֲמָם לִנְפֹשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יִהְיֶה:
 5 מִה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם מוֹעֵד וּלְיוֹם חַג־יִהְיֶה:
 6 כִּי־הִגִּה אֶהְלֹכוּ מִשֹּׁד^a מַצְרִים תִּקְבְּצֶם^b מִן תִּקְבְּרָם
 מִחֲמַד לְכַסְפָּם^c קִימוּשׁ^d יִירָשֶׁם חוֹת בְּאֶהְלִיהֶם:
 7 בָּאוּ יְמֵי הַפְּקֻדָּה^a בָּאוּ יְמֵי הַשְׁלָם^a יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל
 אֲנִיל הַנְּבִיא מִשְׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ עַל רֵב עֲוֹנָךְ^b וְרִבָּה מִשְׁטֵמָה^b:
 8 צִפָּה אֲפָרִים עִם־אֱלֹהֵי נָבִיא

IO b-b Var^{EzP} וַיִּיחֲלוּ מַעֲט מִמַּשָּׂא מִלֶּךְ וְשָׁרִים 1 c 6 (6 kai kopá-
 σουσιν μικρόν τοῦ χρίειν βασιλέα καὶ ἄρχοντας cf 7,3. 13,10 || 11 frt
 dl || 12 a Q^{MSS} אֲכָתוּב || b-b frt 1 רַב תוֹרָתִי (Q רַבִּי K רָבוּ || 13 a-a frt 1
 וְנִחְשְׁבוּ || b-b frt add || c 1 אֲזַכָּר cf 12 || d 1 וַאֲפָקֹד cf 12 || e-c frt
 add cf 9,3 et 6; (6 + kai ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται) || v 14 prb
 add || Cp 9, 1 a-a 6 אֶל־תִּגֵּל || b-b frt add || 2 a 1 c 6 וְיָדְעֶם οὐκ ἔχvw || b 1
 c mlt MSS 6 בָּם || 4 a 1 יַעֲרְכוּ cf Lev 1,8. 12 || b 1 לַחֲמָם, al v 4b. 5
 add hab || 5 6^B לִימִי || 6 a-a 1 aut הַלְכִים אֲשׁוֹר || b-b frt var
 vb sequ תקבֹּרם || c-c 1 כַּסְפָּם || al prpon מִחֲמַדֵּיהֶם et לכַּסְפָּם add
 habent || d sic 8; al קִמּוּשׁ(שׁ) || 7 a-a 1 frt (mtr cs) sol וְהַשְׁלָם || b-b crrp?
 frt 1 וְנִשְׁמָתָם (et עֲוֹנָם pro עֲוֹנְךָ) aut תִּהְיֶה cf 6,3 || 8 ° prb crrp, num
 c fin vs 7 conjg: מִשְׁטֵמַת הַצִּפָּה בְּבֵית אֱלֹהֵי?; al conjg יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל c vs 8aa
 et prpon [נִדְעוּ] אֲפָרִים [נִדְעוּ] (ad יָדְעוּ cf 6 κακωθήσεται =
 יִירַע; al 8 = v 7), sed incertum.

14 וְלֹא־זָעַקוּ אֵלַי בְּלִפְנֵי כִי יִלְלוּ^a עַל־מַשְׁכַּבְתָּם^b
 עַל־דָּגְנוֹ וְתִירוֹשׁ יִתְגַּזְרוּ^c יִסְרוּ^d בִּי;
 15 וְאֲנִי יִפְרֹתִי חֲזָקָתִי וְרוּעָתָם וְאֵלֵי יִחְשְׁבוּ־רָעָה;
 16 יִשׁוּבוּ וְלֹא־עָלָה^a הָיָה בְּקִשְׁתָּהּ רַמְיָהּ
 יִפְּלוּ בַחֲרֵב שָׂרֵיהֶם מִזֵּעַם^b
 לְשׂוֹנֵם^c נָזַל לַעֲגָם^c בְּאַרְץ מִצְרַיִם;
 8 אֶל־חֶפְזָה שִׁפְרָה^a כְּנָשָׁר עַל־בֵּית יְהוָה
 יֵעַן עָבְרוּ בְרִיתִי וְעַל־תּוֹרָתִי פָשְׁעוּ^b;
 2 לֵי יִזְעָקוּ אֱלֹהֵי^a יִדְעֻנּוּךָ יִשְׂרָאֵל^b;
 3 זָנַח יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוּ^b;
 4 הֵם הִמְלִיכוּ וְלֹא מִמֶּנִּי הִשִּׁירוּ וְלֹא יִדְעֵתִי
 כִּסְפָם וְזִהְבָם עָשׂוּ לָהֶם עֲצָבִים לְמַעַן יִכְרֹת;
 5 זָנַח^a עֲגֻלָּה שְׁמֹרֶז חָרָה אִפִּי בָם
 6 עַד־מָתִי לֹא יוֹכְלוּ נִקְיוֹן^c כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא חָרַשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא
 אֱלֹהִים הוּא
 כִּי־שִׁבְבִים יְהוָה עֲגֹל שְׁמֹרֶז;
 7 כִּי רוּחַ יִזְרְעוּ וְסוּפָתָה יִקְצְרוּ
 קָמָה אֵין־לוֹ^a צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה^b קָמַח
 אוֹלֵי יַעֲשֶׂה זָרִים יִבְלַעְהוּ;
 8 נִבְלָע יִשְׂרָאֵל^a עֲתָה הֵינִי בְּגוֹיִם כְּכֹל אֵין־חֶפֶץ בּוֹ;
 9 כִּי־הִמָּה עָלַי אֲשׁוּר^a פָּרָא בּוֹדֵד לֹא אֶפְרַיִם^b הִתְנַוֹּ אֲהָבִים;
 10 גַּם כִּי־יִתְּנוּ בְּגוֹיִם עֲתָה אֶקְבָּצֵם^a

14 ^a 1 יִלְלוּ || ^b crrp, 1? מִזְבַּחְתָּם || ^c 1 c 12MSS יִתְגַּזְרוּ cf ⑥ κατε-
 τέμνοντο || ^d 1 יִסְרוּ et frt antea קָרַר cf 15 init יִסְרֵי || 15 >⑥; prb dl || 16 ^{a-a} 1
 מִזְעָמִי שִׁפְטֵיהֶם || ^{b-b} 1? || ^c 1 c 12MSS יִשְׁבוּ cf ⑥ (εἰς οὐδέν = אֶל) S et 9,10; 13,1 || ^{b-b} 1? || ^c 1 c 12MSS יִשְׁבוּ vel
 מִזְעָמִי שִׁפְטֵיהֶם || ^{c-c} crrp, 1 frt יִלְלוּ || ^c 1 c 12MSS יִשְׁבוּ || ^c 1 c 12MSS יִשְׁבוּ || ^c 1 c 12MSS יִשְׁבוּ || ^c 1 c 12MSS יִשְׁבוּ ||
 [חֶפֶץ] ὡς ἡ) vid leg כַּעֲשֶׂה pr שָׁר || prb כְּנָשָׁר et שָׁר || ⑦ sunt variant ||
^{b-b} frt add (al vv 1. 2 add hab) || 2 ^a 1 c ⑥ אֱלֹהִים || ^b >⑥S || 3 ^a ⑥ + כִּי ||
^b frt 1 יִדְעֻנּוּךָ aut יִרְדְּפוּ || 4 S ⑥ יִכְרֹת || 5 ^a 1 aut יִנְחֵתִי aut אֲנִי ||
^b 5 b. 6 a frt add || 6 dl 1 || 7 ^a 1? לָהֶם || ^b 1 aut עָשָׂה cf 7,8 aut תַּעֲשֶׂה frt autem
 קָמָה dl ut לו ad יִשְׂרָאֵל v 3 (cf 8) respic. Quae cum ita sint, 1 sing vb 7 a
 (7 b^p frt add) || 8 ^a cf ad 9 || ^b 1? הָיָה, sed cf ^a || 9 ^{a-a} prps: trsp haec vb ad
 8^a et 1 אֶפְרַיִם pro פָּרָא cf ⑥ || ^b 1 מִצְרַיִם cf v 13; 7,11 || ^c frt 1 יִתְּנוּ (id frt
 in 10a) || 10 ^a frt crrp; frt 1 אֶפְרַיִם seu אֶקְבָּצֵם (nonn 10a add habent).

¹⁰ בְּבֵית יִשְׂרָאֵל^a רָאִיתִי שְׁעִירִיָּה^b שָׁם זִנּוּת^c לְאִפְרַיִם^d גִּטְמָא יִשְׂרָאֵל:
¹¹ גַּם־יְהוּדָה שָׁת קָצִיר לָךְ בְּשׁוּבִי שְׁבוּת עִמִּי: ⁵ ׀ ⁷ כָּרַפְאִי לְיִשְׂרָאֵל
 וְגִגְלָה^a עֵן אִפְרַיִם^b וְרַעוּת^b שְׁמֹרֹן
 כִּי^c פָּעַלְו שֹׁקֵר וְגִבּ יָבֹא^d פֶּשֶׁט^e גָּדוֹד בְּחוּץ:
² וּבִלְיָאֲמָרוֹ לְלִבָּכֶם פֶּל־רַעְתֶּם זִכְרָתִי
 עֲתָה סִבְבֹּם מַעֲלִיָּהֶם גִּגְד פָּנֵי הָיוּ:
³ בְּרַעְתֶּם יִשְׁמָחוּ־מֶלֶךְ וּבִכְחָשִׁיהֶם שָׂרִים:
⁴ כָּלֶם מִנְאֲפִים כִּמּוֹ תִנּוֹר בַּעֲרָה מֵאִפָּה יִשְׁבוּת מַעִיר מִלוֹש בָּצֵק
 עַד־חֲמֻצָּתוֹ:

⁵ יוֹם^a מַלְכָּנוּ הִחֲלֹ שָׂרִים^b חֲמַת מִיָּן
 מִשְׁךְ יָדוֹ אֶת־לִצְצִים:
⁶ כִּי־קָרְבוֹ^a כִּתְנוֹר לָבֶם בְּאֲרָבֶם^b כָּל־חֲלִילָה יִשָּׁן אִפְהֶם^c
 בֶּקֶר הוּא בָּעַר פֶּאֶש לְהִבָּה:
⁷ כָּלֶם יִחַמוּ בַתְנוֹר וְאָכְלוּ אֶת־שִׁפְטֵיהֶם
 כָּל־מַלְכֵיהֶם נָפְלוּ אִין־קִרָא בָהֶם אֵלֵי:
⁸ אִפְרַיִם בָּעֲטִים הוּא יִתְבּוֹלֵל
 אִפְרַיִם הָיָה עָנָה בְּלִי הַפּוֹקָה:
⁹ אָכְלוּ זָרִים כָּחוֹ וְהוּא לֹא יִדַּע
 גַּם־שִׁיבָה זָרָקָה בּוֹ וְהוּא לֹא יִדַּע:
¹⁰ וְעָנָה גֵּאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָגְיוֹ וְלֹא־שָׁבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא בִקְשָׁהוּ
¹¹ וְיָתִי אִפְרַיִם כְּיוֹנָה פּוֹתָה אִין לֵב
 מַצְרִים קָרְאוּ אֲשׁוֹר הִלְכוּ:
¹² כְּאֲשֶׁר יִלְכוּ אֲפָרוֹשׁ עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי
 כְּעוֹף הַשָּׁמַיִם אֲזִירֵהֶם אִיסִּירֵם^a בְּשִׁמְעַ לַעֲדָתָם^b:
¹³ אֲזִי לָהֶם כִּי־גִדְדוּ מִמֶּנִּי שַׁד לָהֶם כִּי־פִשְׁעוּ בִּי
 וְאֲנֹכִי אֲפֹהִם וְהִמָּה דִּבְרוּ עָלַי כְּזָבִים:

10 ^a l אל cf postea || ^b l c Q שְׁעִירִיָּה || ^c l זִנּוּת aut זָנָה || ^d l dl ||
 v II add || Cp 7, 1 ^a dl 1 || ^b l c 6 רַעַת (praem frt וְיִדְעָתִי) || ^{c-c} frt add ||
^d ins בְּבֵית (cf 6 πρὸς αὐτόν [pro oīkon]) || ^e פֶּשֶׁט 6 || וְגִי 21 ||
 4 ^a 1 אִפְהֵוּ הֶם אֲפָהוּ (prb v 4 add) || ^a 5 prps הֶם (trsp ') || ^b prps וְשִׁרִּינוּ;
 קָרְבָּם aut קָדַח 6 ^a 1 || 6 ^a 1 השְׁכִירוּ מֶלֶךְ לַצ' || ^{c-c} crrp; prps מִיּוֹם מָלְכוּ ... יִין al
 9 l || יָבֹול 8 l || אֲפָהֶם cf 8 || 8 l frt || 8 l || בָּעַר בָּם 1 aut dl || (לִבָּם sine)
 על רַעְתָּם 1 frt || ^{b-b} 1 || אֲאִסְרָם = אִסְרָם prps, אִיסְרָם 12 || 12 ^a 1 || v 10 frt add || זָרָקָה
 cf 6 τῆς θλίψεως αὐτῶν.

וְאֶל־תִּבְאוּ הַגִּלְגָּל וְאֶל־תַּעֲלוּ בֵּית אֱוֹן^a
וְאֶל־תִּשְׁבְּעוּ^b תִּי־הֵהָהּ:
16 כִּי כִפְרָה סִרְרָה סָרָרָה יִשְׂרָאֵל^a עֲתָה יָרַעַם יֵהָהּ^b כִּכְבֹּשׁ
17 חֲבֹרָה^a עֲצָבִים אֶפְרַיִם^b תִּנְחֲלוּ: 18 סָר סִבְאָם^b [בְּמִרְחָב:
תִּנְחֲלָה הַזֶּה^a אֶהְבֹּה הַבֹּי^c קָלוֹן מִגְּנִיתָ^d:
19 צָרָר רִוּחַ אוֹתָהּ^a בִּכְנָפֶיהָ וַיִּבְשׂוּ מִזִּבְחוֹתָם^b: ׀
5 שְׁמַעוּ־זֹאת הַכֹּהֲנִים וְהַקְשִׁיבוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל
וּבֵית הַמֶּלֶךְ הָאֲזִינוּ כִּי לָכֶם הַמִּשְׁפָּט
כִּי־פָח הָיִיתֶם לְמִצְפָּה וְרִשְׁת פְּרוּשָׁה עַל־תִּבְּרוֹר:
2 וַיִּשְׁחַטְהָ שְׂטִימִם^a הָעַמִּיקוּ וְאֲנִי^b מוֹסֵר לְכֻלָּם^c:
3 אֲנִי יִדְעָתִי אֶפְרַיִם וַיִּשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי
כִּי עֲתָה^a הַזִּנִּיתָ^b אֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל:
4 לֹא יִתְּנוּ מַעֲלִילֵיהֶם לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם
כִּי רִוּחַ זְנוּנִים בְּקִרְבָּם וְאֶת־יֵהוָה לֹא יָדְעוּ:
5 וְעַתָּה גֹאֲזֵי־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וַיִּשְׂרָאֵל^a וְאֶפְרַיִם יִכָּשְׁלוּ בְּעֶזְרָם
בְּשֵׁל^b גַּם־יִהְיֶה עִמָּם:
6 בְּצִאֲנָם וּבִבְקָרָם יִלְכוּ לִבְקֹשׁ אֶת־יֵהוָה וְלֹא יִמְצְאוּ
חֲלָץ מִקֵּם: 7 בִּיהֵוָה^a בָּנְדוּ^b כִּי־בָנִים^b זָרִים יִלְדוּ
עֲתָה יֹאכְלֵם חֹדֶשׁ אֶת־חֲלָקֵיהֶם: ׀
8 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּגִבְעָה חֲלַצְרָה בְּרִמָּה
הָרִיעֵזוּ בֵּית אֱוֹן^a אַחֲרֵידוּ^b בְּנִימִין:
9 אֶפְרַיִם לִשְׁמָה תִּהְיֶה בַּיּוֹם תִּזְכָּחַה
בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הוֹדַעְתִּי נְאֻמָּנָה:

15 ^a 1 frt אל cf Am 5,5 (15 a frt add) || ^b ins? שְׁבַע cf Am 5,5; 8,14 ||
16 ^a dl? || ^{b-b} add || 17 ^a 1 frt חָבֵר cf Jes 44,11 ^{aa} || ^{b-b} (17/18) 1 סִבְאָם ||
cf Vrs || 18 ^{a-a} 1? וְנָה וְנָה et ins frt מִאֲחֵרִי || ^c dl || ^d ὁ ἔκ φρυγίας αὐτῆς
(ἡ αὐτῶν); 1 frt מְגֻאֲנָם cf 5,5 || 19 ^a ὁ οὐ εἶ (אֲתָה); 1 frt אוֹתָם (sed 19 a prb
crp) || ^b 1 c nonn MSS (pl MSS sine מ) מְזִיבְחוֹתָם cf 5,5 || 20 ^a 1 אֲתָה || 3 ^a 1 לָכֶם || ^c || וְאִין || ^b prps (סֵט) || 4 ^a 1 וְנִתְּנוּ ||
cf 4,10. 12 (vs 3 b frt add) || 4 ^b 1 וְנִתְּנוּ || 5 ^a 1 frt dl || ^b 1 וְכִשְׁל אוֹת וְכִשְׁל cf 5 (frt fin vs est add) || 6 ^a 1 חֲלַצְתִּי ||
et trsp: ad יִמְצְאוּ || 7 ^a 1 כִּי בִי cf 5 || ^{b-b} 1 וּבְנִים || ^c crp; ὁ ἐρυσίβη =
?; 1 frt יִחְרִיב et praem mtr cs מִשְׁחִית || 8 ^a cf 4,15 || ^b crp; ὁ ἐξέστη
cf 11,11: 1? יִחְרָד aut הִחְרָדוּ cf Am 3,6.

4 ושמעו דברי-יהוה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לִיהוָה עִם־יִשְׁבִּי הָאָרֶץ
כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־נֶעֱת אֱלֹהִים בָּאָרֶץ:
2 אֲלֵה וְכַחֵשׁ וְרָצַח וְגָב וְנָאֵף פָּרְצוּ וְדָמִים בְּדָמִים נָגְעוּ:
3 עַל־כֵּן וְתֵאבֵל הָאָרֶץ וְאִמְלֹל כָּל־יֹשֵׁב בָּהּ
בַּחֲתִית הַשָּׂדֶה וּבְעֹרַף הַשָּׂמַיִם וְגַם־דָּגֵי הַיָּם יִאֲסָפוּ:
4 אַךְ אִישׁ אֶל־יָרֵב וְאֶל־נִזְכָּת אִישׁ וְעַמָּה כְּמִרְיֵי כֹהֵן:
5 וְכִשְׁלַת הַיּוֹם^a וְכִשָּׁל גַּם־נָבִיא עִמָּה לֵילֵה
וְדָמִיתִי^b אִמָּה^c:^{a6} נָדְמוּ עָמִי מִבְּלִי הַנֶּעֱת
כִּי^b אֲתָה הַנֶּעֱת^b מֵאֲסֶת וְאִמָּאֲסֶאךָ^c מִכֶּתֶן לִי
וְתִשְׁפֹּחַ תֹּזַרְתָּ אֱלֹהֶיךָ אֲשַׁכַּח בְּגִידָה גַם־אֲנִי:
7 כִּרְבֶם בֶּן חֲטָאוֹ־לִי כְּבוֹדָם בְּקִלּוֹן אֲמִיר:
8 חֲטָאֹת עָמִי יֵאָכְלוּ וְאֶל־עֲוֹנָם יִשְׁאוּ נַפְשׁוֹ:
9 וְהָיָה כָעַם כְּכֹהֵן
וּפִקְדוֹתַי עָלָיו דִּרְכָיו וּמַעַלְלָיו אֲשׁוּב לֹו:
10 וְאָכְלוּ וְלֹא יִשְׁפְּעוּ הַזֶּנֶב וְלֹא יִפְרְצוּ
כִּי־אֵת־יְהוָה עֲזָבוּ לְשֹׁמֵר^b:¹¹ זְנוּת^a וַיִּנָּב וְתִירוֹשׁ יִקַּח־לֵב:
12 עָמִי בָעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמִקְלֹו יִגִּיד לֹו
כִּי רוּחַ זְנוּנִים הִתְעָה וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם:
13 עַל־רֹאשֵׁי הַהָרִים יִזְבְּחוּ וְעַל־הַגְּבָעוֹת יִקְטְרוּ
תַּחַת אֱלֹון וּלְבָנָה וְאֵלֶּה כִּי טֹזַב צִלָּה
עַל־כֵּן תִּזְנֶינָה בְּנוֹתֵיכֶם וּבָלוֹתֵיכֶם תִּנְאַפְּנָה:
14 לֹא־אֶפְקֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם כִּי תִזְנֶינָה וְעַל־כָּלוֹתֵיכֶם כִּי תִנְאַפְּנָה
כִּי־הֵם עִם־הַזְנוּת יִפְרְדּוּ וְעַם־הַקְדָּשׁוֹת יִזְבְּחוּ וְעַם לֹא־יָבִין
15 אִם־זָנָה אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֶל־יֵאֻשֶׁם יְהוּדָה וְיִלְבַּט:

ועמי קמוּד 4^a || aut 1 || vs 3 nonn add habent || Cp 4, 2 1 וּפְרִץ (trsp א) || ועמי בכְּמָרְי [כחן] aut הפֶּהן || ועם כְּכֹמֶר וּנְבִיא כִּפְהֵן (cf 6 ὁ λαός μου) || aut 5^{a-a} || אִם בֶּן גְּדָמוּ || וְדַמְתִּי || prps crrp?; prps || 6^{a-a} || מֵאִסִּי . . וְאִמְאָסִּם || אֶת־הַדָּעַת || 1^{b-b} || וְאִמְאָסְקָה (mlt MSS) || 7 || נְבִיָּא וְכִנְבִּיא || 1^a || 8 || נִפְשָׁם (ca 20MSS) || 9 || נִפְשָׁם || 1 || 10 || עֹבְדֵי || 1^a || 11 || עֹבְדֵי || 1 || 12 || 1 || 13 || 14 || 15 || 16 || 17 || 18 || 19 || 20 || 21 || 22 || 23 || 24 || 25 || 26 || 27 || 28 || 29 || 30 || 31 || 32 || 33 || 34 || 35 || 36 || 37 || 38 || 39 || 40 || 41 || 42 || 43 || 44 || 45 || 46 || 47 || 48 || 49 || 50 || 51 || 52 || 53 || 54 || 55 || 56 || 57 || 58 || 59 || 60 || 61 || 62 || 63 || 64 || 65 || 66 || 67 || 68 || 69 || 70 || 71 || 72 || 73 || 74 || 75 || 76 || 77 || 78 || 79 || 80 || 81 || 82 || 83 || 84 || 85 || 86 || 87 || 88 || 89 || 90 || 91 || 92 || 93 || 94 || 95 || 96 || 97 || 98 || 99 || 100 || 101 || 102 || 103 || 104 || 105 || 106 || 107 || 108 || 109 || 110 || 111 || 112 || 113 || 114 || 115 || 116 || 117 || 118 || 119 || 120 || 121 || 122 || 123 || 124 || 125 || 126 || 127 || 128 || 129 || 130 || 131 || 132 || 133 || 134 || 135 || 136 || 137 || 138 || 139 || 140 || 141 || 142 || 143 || 144 || 145 || 146 || 147 || 148 || 149 || 150 || 151 || 152 || 153 || 154 || 155 || 156 || 157 || 158 || 159 || 160 || 161 || 162 || 163 || 164 || 165 || 166 || 167 || 168 || 169 || 170 || 171 || 172 || 173 || 174 || 175 || 176 || 177 || 178 || 179 || 180 || 181 || 182 || 183 || 184 || 185 || 186 || 187 || 188 || 189 || 190 || 191 || 192 || 193 || 194 || 195 || 196 || 197 || 198 || 199 || 200 || 201 || 202 || 203 || 204 || 205 || 206 || 207 || 208 || 209 || 210 || 211 || 212 || 213 || 214 || 215 || 216 || 217 || 218 || 219 || 220 || 221 || 222 || 223 || 224 || 225 || 226 || 227 || 228 || 229 || 230 || 231 || 232 || 233 || 234 || 235 || 236 || 237 || 238 || 239 || 240 || 241 || 242 || 243 || 244 || 245 || 246 || 247 || 248 || 249 || 250 || 251 || 252 || 253 || 254 || 255 || 256 || 257 || 258 || 259 || 260 || 261 || 262 || 263 || 264 || 265 || 266 || 267 || 268 || 269 || 270 || 271 || 272 || 273 || 274 || 275 || 276 || 277 || 278 || 279 || 280 || 281 || 282 || 283 || 284 || 285 || 286 || 287 || 288 || 289 || 290 || 291 || 292 || 293 || 294 || 295 || 296 || 297 || 298 || 299 || 300 || 301 || 302 || 303 || 304 || 305 || 306 || 307 || 308 || 309 || 310 || 311 || 312 || 313 || 314 || 315 || 316 || 317 || 318 || 319 || 320 || 321 || 322 || 323 || 324 || 325 || 326 || 327 || 328 || 329 || 330 || 331 || 332 || 333 || 334 || 335 || 336 || 337 || 338 || 339 || 340 || 341 || 342 || 343 || 344 || 345 || 346 || 347 || 348 || 349 || 350 || 351 || 352 || 353 || 354 || 355 || 356 || 357 || 358 || 359 || 360 || 361 || 362 || 363 || 364 || 365 || 366 || 367 || 368 || 369 || 370 || 371 || 372 || 373 || 374 || 375 || 376 || 377 || 378 || 379 || 380 || 381 || 382 || 383 || 384 || 385 || 386 || 387 || 388 || 389 || 390 || 391 || 392 || 393 || 394 || 395 || 396 || 397 || 398 || 399 || 400 || 401 || 402 || 403 || 404 || 405 || 406 || 407 || 408 || 409 || 410 || 411 || 412 || 413 || 414 || 415 || 416 || 417 || 418 || 419 || 420 || 421 || 422 || 423 || 424 || 425 || 426 || 427 || 428 || 429 || 430 || 431 || 432 || 433 || 434 || 435 || 436 || 437 || 438 || 439 || 440 || 441 || 442 || 443 || 444 || 445 || 446 || 447 || 448 || 449 || 450 || 451 || 452 || 453 || 454 || 455 || 456 || 457 || 458 || 459 || 460 || 461 || 462 || 463 || 464 || 465 || 466 || 467 || 468 || 469 || 470 || 471 || 472 || 473 || 474 || 475 || 476 || 477 || 478 || 479 || 480 || 481 || 482 || 483 || 484 || 485 || 486 || 487 || 488 || 489 || 490 || 491 || 492 || 493 || 494 || 495 || 496 || 497 || 498 || 499 || 500 || 501 || 502 || 503 || 504 || 505 || 506 || 507 || 508 || 509 || 510 || 511 || 512 || 513 || 514 || 515 || 516 || 517 || 518 || 519 || 520 || 521 || 522 || 523 || 524 || 525 || 526 || 527 || 528 || 529 || 530 || 531 || 532 || 533 || 534 || 535 || 536 || 537 || 538 || 539 || 540 || 541 || 542 || 543 || 544 || 545 || 546 || 547 || 548 || 549 || 550 || 551 || 552 || 553 || 554 || 555 || 556 || 557 || 558 || 559 || 560 || 561 || 562 || 563 || 564 || 565 || 566 || 567 || 568 || 569 || 570 || 571 || 572 || 573 || 574 || 575 || 576 || 577 || 578 || 579 || 580 || 581 || 582 || 583 || 584 || 585 || 586 || 587 || 588 || 589 || 590 || 591 || 592 || 593 || 594 || 595 || 596 || 597 || 598 || 599 || 600 || 601 || 602 || 603 || 604 || 605 || 606 || 607 || 608 || 609 || 610 || 611 || 612 || 613 || 614 || 615 || 616 || 617 || 618 || 619 || 620 || 621 || 622 || 623 || 624 || 625 || 626 || 627 || 628 || 629 || 630 || 631 || 632 || 633 || 634 || 635 || 636 || 637 || 638 || 639 || 640 || 641 || 642 || 643 || 644 || 645 || 646 || 647 || 648 || 649 || 650 || 651 || 652 || 653 || 654 || 655 || 656 || 657 || 658 || 659 || 660 || 661 || 662 || 663 || 664 || 665 || 666 || 667 || 668 || 669 || 670 || 671 || 672 || 673 || 674 || 675 || 676 || 677 || 678 || 679 || 680 || 681 || 682 || 683 || 684 || 685 || 686 || 687 || 688 || 689 || 690 || 691 || 692 || 693 || 694 || 695 || 696 || 697 || 698 || 699 || 700 || 701 || 702 || 703 || 704 || 705 || 706 || 707 || 708 || 709 || 710 || 711 || 712 || 713 || 714 || 715 || 716 || 717 || 718 || 719 || 720 || 721 || 722 || 723 || 724 || 725 || 726 || 727 || 728 || 729 || 730 || 731 || 732 || 733 || 734 || 735 || 736 || 737 || 738 || 739 || 740 || 741 || 742 || 743 || 744 || 745 || 746 || 747 || 748 || 749 || 750 || 751 || 752 || 753 || 754 || 755 || 756 || 757 || 758 || 759 || 760 || 761 || 762 || 763 || 764 || 765 || 766 || 767 || 768 || 769 || 770 || 771 || 772 || 773 || 774 || 77

17 וְנִתַּתִּי לָהּ אֶת־כְּרִמֶּיהָ^a מִשָּׁם וְאֶת־עֶמְקָא עֲכוּר לִפְתַּח תִּקְוָהּ
וְעִנְתָהּ^b שָׁמָּה כִּימִי גְעוּלֶיהָ וְכִנּוּם עֲלוֹתָהּ מֵאֲרֶץ מִצְרַיִם: ׀
18 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא גִּאֲם־יִהְיֶה תִּקְרָאִי אִישִׁי וְלֹא־תִקְרָאִי־לִי עוֹד
[בְּעָלִי:]

19 וְהִסְרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזְכְּרוּ עוֹד בְּשֵׁמָם:
20 וְכִרְתִּי לָהֶם^a בְּרִית^b בַּיּוֹם הַהוּא^b עִם־חַיֵּית הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף
[הַשָּׁמַיִם]

וְרָמַשׁ הָאָדָמָה וְקִשָּׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֲשַׁבֵּר מִן־הָאָרֶץ
וְהַשְׁכַּבְתִּים^c לְבָטָח: 21 וְאֲרֻשְׁתִּידָא לִי לְעוֹלָם וְאֲרֻשְׁתִּידָא^a לִי בְצַדִּיק
[וּבְמִשְׁפָּט]

וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: 22 וְאֲרֻשְׁתִּידָא^a לִי בְּאֱמוּנָה וִידְעָת^b אֶת־יְהוָה: ׀
23 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אֲעֲנֶה גִּאֲם־יִהְיֶה אֲעֲנֶה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְהֵם
[יַעֲנֵנו אֶת־הָאָרֶץ:]

24 וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירֹשׁ וְאֶת־הַיִּצְהָרָ וְהֵם יַעֲנֵנו
[אֶת־יִזְרְעָאֵל:]

25 וְזִרְעֹתֶיהָ לִי בָאָרֶץ וְרַחֲמָתִי אֶת־לֹא רַחֲמָה וְאִמְרָתִי
לֹא־עֲמָלִי עֲמִי־אָתָה וְהוּא יֹאמֶר אֱלֹהִי: ׀

3 יִי־אֹמֶר יְהוָה אֵלֵי עוֹד לָךְ אֶהָב אִשָּׁה אֲהַבְת רַע וּמִנְאָפֶת
כָּאֲהַבְת יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פְּגִימִם אֱל־אֱלֹהִים אַחֲרִים וְאֲהַבִּי
אִשִּׁישִׁי עֲנֻבִים: 2 וְאֶכְרַה לִּי בְחִמְשָׁה עֶשֶׂר כֶּסֶף וְחִמְרִי שְׁעָרִים וְלִתְּנִי
שְׁעָרִים: 3 וְאֹמֶר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תִּשְׁבִּי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי
לְאִישׁ וְגַם־אֲנִי אֵלֶיהָ:

4 כִּי־יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מִלֵּךְ וְאֵין שָׂר
וְאֵין זָבַח וְאֵין מִצְבָּה וְאֵין אֵפוֹד וְתַרְפִּים:

5 אַחֲרֵי יֵשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
וְאֶת־דֹּוֹד מִלִּפְנֵם וּפָחַדוּ אֱל־יְהוָה וְאֵל־טוֹבוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: ׀

תִּקְרָא לְאִשָּׁה וְלֹא תִקְרָא עוֹד 1 frt 18 °° || וְעִלְתָה prps^b || וְשִׁמְתִי אֶת־ 1 a-2 17
cf 6 καλέσει με ὁ ἀνὴρ μου καὶ οὐ κ. με ἔτι βαλεῖμ ('' add?) || 19 1
בְּשִׁמְתָם cf 6 || 20 a frt 1 לָהּ || b-b add? || 1 c וְהַשְׁכַּבְתִּיהָ cf 6 (κατοικίω) σε, ΣΘ frt
בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט A κοιμήσω || 21 a 1 prb (bis) תִּיהָ || b-b add (nonn) (וארשתיה vb ins
add habent [om 1 sq], al post haec vb ins || 22 a 1 תִּיהָ || b frt 1
וּבִדְעָת (ca 40MSS + אֲנִי || 23 >6, dl; frt נִאֲמִי־הוּא add || 24 °° add? ||
25 prps וְזִרְעֹתֶיהָ || Cp 3, 1 68 אֲהַבְת || 3 ins לֹא אָבוֹא, aut 1 לָךְ.

וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יַחְדָּו²
 וְשָׁמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד
 וְעָלוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרְעָאֵל:
 אָמְרוּ לְאַחֵיכֶם³ עָמִי וּלְאֶחָדֵיכֶם⁴ רַחֲמָה:
 אֲרִיבוּ בְּאַמְכֶם רִיבוּ כִּי־הִיא לֹא אִשְׁתִּי⁵ וְאַנְכִי לֹא אִשְׁתָּהּ⁶
 וְתִסַּר זְנוּנֶיהָ מִפְּנֶיהָ וְנִאֲפֹפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ:
 פֶּן־אֶפְשִׁיטָנָה עֶרְמָה וְהַצְנִיתָה כְּיוֹם הַגִּלְגָּל
 וְשִׁמְתֶיהָ כַּמְדָּבָר וְשִׁתָּהּ כָּאָרֶץ צִיָּה וְהִמַּתֶּיהָ בַּצֹּמָא:
 וְאֶת־בְּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה:
 כִּי זָנְתָה אִמָּם הוֹבִישָׁה הוֹרָתָם כִּי אָמְרָה אֵלֶיהָ אַחֲרֵי מֵאֲהָבִי
 נָתַנִּי לַחֲמִי וּמִיָּמִי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי שִׁמְנִי וְשִׁקּוּיִי:
 לָכֵן הִנְגִּי־שֹׁךְ אֶת־דֶּרֶכָּךְ בַּסִּירִים
 וְגִדַּרְתִּי אֶת־גִּדְרָהּ וְנִתְיַבּוּתֶיהָ לֹא תִמָּצָא:
 וְרִדְפָה אֶת־מֵאֲהָבֶיהָ וְלֹא־תִשָּׁג אִתָּם וּבִקְשָׁתָם וְלֹא תִמָּצָא
 וְאָמְרָה אֵלֶיהָ וְאֲשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרֹאשֹׁן כִּי טוֹב לִי אֲזַי מִעֲתָה:
 וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אֲנֹכִי נָתַתִּי לָהּ¹⁰
 הִדְגָּן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הַרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַלִּי:
 לָכֵן אֲשׁוּב וְלִקְחֹתִי דָגְנִי בְעַתּוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֶדוֹ
 וְהַצְלֹתִי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי לְכֶסֶת אֶת־עֲרוֹתֶיהָ:
 וְעֵתָהּ אֲגִלָּה אֶת־נִבְלָתָהּ לְעֵינֵי מֵאֲהָבֶיהָ וְאִישׁ לֹא־יִצְלִלָנָה מִיָּדִי:
 וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׁוּשָׁהּ חֲגֵה חֲדָשָׁה וְשִׁבְתָּהּ וְכָל מוֹעֲדָהּ:¹³
 וְהִשְׁמַתִּי גִפְנָהּ וְתִאֲנִתָּה אֲשֶׁר אָמְרָה
 אֲתִנָּה¹⁴ הִמָּה לִי אֲשֶׁר נָתַנּוּ־לִי מֵאֲהָבִי
 וְשִׁמְתִּים לִיעֹר וְאֶכְלָתָם חֵיַת הַשָּׂדֶה¹⁵:
 וּפִקְדֹתַי עָלֶיהָ אֶת־יָמֶי הַבָּעֲלִים אֲשֶׁר תִּקְטִיר¹⁶ לָהֶם
 וּתַעֲד¹⁷ גִּזְמָה וְחִלִּיתָה וְתִלֵּךְ אַחֲרֵי מֵאֲהָבֶיהָ
 וְאֵתִי שָׁכַחָה גְּאִם־יְהוָה:
 לָכֵן הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְּתִיָּה וְהִלְכֶתִיהָ הַמְדָּבָר וּדְבַרְתִּי עַל־לִבָּהּ:¹⁶

2 prps הָאֲרָצוֹת || 3^a 1 c 6 לְאַחֵיכֶם || 4^a 8 hic incip
 cp 2 || ^{b-b} prb add || 8 1 דְּרָכָה vel דְּרָכִיהָ cf נְתִיבוֹתֶיהָ et 63 || 9 1 c 6 (3?)
 תִּמָּצָא || 10 ^{a-a} frt dl || 11 6 לְבִלְתִּי כִס' || 12 ^{a-a} add || 13 ^{a-a} add || 14^a 1
 frt אֲתִנֵּן || ^b 6 + καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ ἐρπετὰ τῆς γῆς ||
 15^a 1 תִּקְטִיר cf 4, 13. 11, 2 || ^b 8 וְת'.

HOSEA. הוֹשֵׁעַ

1 יְדַבֵּר־יְהוָה וְאָשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאִרִי בַיָּמִי עֲזָרָה יוֹתָם
 אָתָּה יִחְזַקְתָּה מַלְכִי יְהוּדָה וּבַיָּמִי יִרְבְּעַם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:
 2^a תַּחֲלֹת דְּבַר־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ^b וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ
 לֵךְ קַח־לָךְ אִשָּׁת זְנוּנִים וְיִלְדֵי זְנוּנִים
 כִּי־זָנָה תִּזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה:
 3 וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־גִּמְרַם בַּת־דִּבְלָיִם וַתֵּהָר וַתֵּלֶד־לּוֹ בָּן: 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֵלָיו

קְרָא שְׁמוֹ יִזְרְעָאל כִּי־עוֹד מְעַט
 וּפָקַדְתִּי אֶת־דָּמִי יִזְרְעָאל עַל־בֵּית יְהוּדָה
 וְהִשְׁבַּתִּי מִמְּלָכוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל: 5 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
 וּשְׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל בְּעַמֶּק יִזְרְעָאל:
 6 וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּת וַיֹּאמֶר לוֹ
 קְרָא שְׁמָהּ לֹא רַחֲמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד
 אֲרַחֵם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־נָשָׂא אִשָּׁא לָהֶם:
 7 וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בֵּיתָהּ אֱלֹהֵיהֶם
 וְלֹא אוֹשִׁיעִים בְּקֶשֶׁת וּבַחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה^b בְּסוּסִים וּבַפָּרָשִׁים:
 8 וַתִּגְמַל אֶת־לֹא רַחֲמָה וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בָּן: 9 וַיֹּאמֶר
 קְרָא שְׁמוֹ לֹא עַמִּי כִּי אַתֶּם לֹא עַמִּי וְאֲנִכִּי לֹא־אֶהְיֶה לָכֶם: 10
 2 וְהָיָה מִסְפָּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּחֲזוֹל הַיּוֹם
 אֲשֶׁר לֹא־יִמָּד וְלֹא יִסְפָּר
 וְהָיָה בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לָהֶם לֹא־עַמִּי אַתֶּם
 יֹאמְרוּ לָהֶם בְּנֵי אֱלֹהִים:

Cp 1, 1^{oo} prb add redact (al 2^{a-a} add habent) || 2^b sic mlt MSS
 (interv) || 3 Var^{Ea} וַתֵּהָר || vs 7 add? || 7^a 6(B?)A בְּנֵי || ^b frt dl || 9^{oo} 1 אֱלֹהֵיהֶם
 cf 6^{42, 44} Origen Aug || Cp 2, 1—3 prb add; al trsp 1—3 post 25.

30 וְאֵלֶּה תּוֹצְאוֹת הָעִיר^a בַּמִּפָּאֵת צָפוֹן^b חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
 מִדָּה: 31 וְיִשְׁעֵי הָעִיר עַל־שְׁמוֹת שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל^a יִשְׁעִים^b שְׁלוֹשָׁה
 צָפוֹנָה^c שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד שַׁעַר יְהוּדָה אֶחָד שַׁעַר לֵוִי אֶחָד: 32 וְאֵל־
 פָּאֵת^a קְדִימָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים^b וְיִשְׁעִים שְׁלֹשָׁה וְשַׁעַר־
 יוֹסֵף אֶחָד שַׁעַר בִּנְיָמִן אֶחָד שַׁעַר דָּן אֶחָד: 33 וּפָאֵת־נִגְבָּה חֲמֵשׁ
 מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה וְיִשְׁעִים שְׁלֹשָׁה שַׁעַר שְׁמֹעַזֵן אֶחָד שַׁעַר
 יִשָּׁשְׁכָר אֶחָד שַׁעַר זְבוּלֹן אֶחָד: 34 פָּאֵת־יָמָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
 אֲלָפִים^b שַׁעֲרֵיהֶם שְׁלֹשָׁה שַׁעַר גָּד אֶחָד שַׁעַר אָשֶׁר אֶחָד שַׁעַר
 נַפְתָּלִי אֶחָד: 35 סָבִיב שְׁמֹנֶה עָשָׂר אֲלָף וְשֵׁשׁ־הָעִיר מִיּוֹם יְהוָה וְשָׁמָּה:

30 ^a cf 31^{a-a} || ^{b-b} 1 prb וּפ' צָפוֹנָה || 31 ^{a-a} trsp prb in 30 post ||
^b 1 וְיִשְׁ || ^c add || 32 ^{a-a} 1 prb וּפ' || ^b exc (cf 30. 33 S) מִדָּה || ^c 1 c 11MSS
 Vrs 'ש' || 34 ^a 1 c nonn MSS Vrs וּפ' || ^b ins c 6S מִדָּה || ^c 1 c 6S וְיִשְׁעִים ||
 35 ^{oo} crrp?; 1 ? שָׁמָּה cf 6 et Jes 60,14.

הָאָרֶץ כִּי־קָדֵשׁ לִיהוָה: ¹⁵ וַחֲמִשָּׁת אֲלָפִים הַנּוֹתָר בְּרֹחַב עַל־
פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף חֹלֶהוּא לְעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרָשׁ וְהִיתָה
הָעִיר בְּתוֹכָהּ: ¹⁶ וְאֵלֶּה מִדּוֹתֶיהָ פֶּאֶת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
אֲלָפִים וּפֶאֶת־נֹגֵב חֲמֵשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפֶאֶת־
קָדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפֶאֶת־יָמָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
אֲלָפִים: ¹⁷ וְהָיָה מִגְרָשׁ לְעִיר צְפוֹנָה חֲמִשִּׁים וּמֵאוֹת וּנְגִבָה חֲמִשִּׁים
וּמֵאוֹת וּקְרִימָה חֲמִשִּׁים וּמֵאוֹת וּיָמָה חֲמִשִּׁים וּמֵאוֹת: ¹⁸ וְהַנּוֹתָר
בְּאַרְךָ לְעֵמֶת וּתְרוֹמַת הַקֹּדֶשׁ עֲשֹׂרֶת אֲלָפִים קְרִימָה וְעֵשְׂרֶת אֲלָפִים
יָמָה וְהָיָה לְעֵמֶת תְּרוֹמַת הַקֹּדֶשׁ: ¹⁹ וְהִיתָה תְּבוּאָתָהּ לָלֶחֶם לְעַבְדֵי
הָעִיר: ²⁰ וְהָעֶבֶד הַזֶּה מִכָּל שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל: ²¹ כָּל־הַתְּרוּמָה
חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בַּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף רְבִיעִית תָּרִימוּ אֶת־
תְּרוֹמַת הַקֹּדֶשׁ אֶל־אֶחָד הָעִיר: ²² וְהַנּוֹתָר לְנָשִׂיא מִזֶּה וּמִזֶּה
לְתְּרוֹמַת־הַקֹּדֶשׁ וְלְאַחַת הָעִיר אֶל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
תְּרוּמָה: ²³ עַד־גָּבֹל קְרִימָה וְיָמָה עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף עַל־
גָּבֹל יָמָה לְעֵמֶת חֲלָקִים לְנָשִׂיא וְהִיתָה תְּרוֹמַת הַקֹּדֶשׁ וּמִקְדָּשׁ הַבַּיִת
בְּתוֹכָהּ: ²⁴ וּמִמֶּנּוּ הָלוּיִם וּמִמֶּנּוּ הָעִיר בְּתוֹךְ אֲשֶׁר לְנָשִׂיא
יִהְיֶה בֵּין גָּבֹל יְהוּדָה וּבֵין גָּבֹל בְּנִימִן לְנָשִׂיא יִהְיֶה: ²⁵ וְהָיָה
וְהָיָה הַשְּׂבָטִים מִפֶּאֶת קִדְמָה עַד־פֶּאֶת־יָמָה בְּנִימִן אֶחָד: ²⁶ וְעַל
גָּבֹל בְּנִימִן מִפֶּאֶת קְרִימָה עַד־פֶּאֶת־יָמָה שְׁמֵעוֹן אֶחָד: ²⁷ וְעַל גָּבֹל
שְׁמֵעוֹן מִפֶּאֶת קְרִימָה עַד־פֶּאֶת־יָמָה יִשָּׁשְׁכָר אֶחָד: ²⁸ וְעַל גָּבֹל
יִשָּׁשְׁכָר מִפֶּאֶת קְרִימָה עַד־פֶּאֶת־יָמָה זְבוּלֹן אֶחָד: ²⁹ וְעַל גָּבֹל זְבוּלֹן
מִפֶּאֶת קִדְמָה עַד־פֶּאֶת־יָמָה גָּד אֶחָד: ³⁰ וְעַל גָּבֹל גָּד אֶל־פֶּאֶת גִּזְרָה
תִּימָנָה וְהָיָה גָּבֹל מִתְמָר מִי מְרִיבָת קֹדֶשׁ גִּחְלָה עַל־הַיָּם הַגָּדוֹל:
³¹ וְזֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תִּפְּלוּ מִגִּחְלָה לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶּה מַחְלָקוֹתָם
נֹאם אֲדֹנִי יְהוָה: ׀

15 Q וּבְתוֹכָהּ || 16 ^a dl c m (ditto) || ^b 1 c 6 MSS וּפְ || 18 ^{a-2} prb dl
(ditto); prps (al + וְהָיָה לְעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרָשׁ) || 19 ^a ט — תו (Q) || 20 ^a ?; >S; 1 ? מִרְבַּעַת vel
(plur MSS יַעֲבֹדוּ) || 21 ^a ins prb (prps) קְרִימָה || ^b 1 על || ^c >S (ט
ϕ) || 22 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add || 23 1 ועד (cf 2)
|| 24 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add || 25 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add || 26 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add || 27 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add || 28 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add || 29 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add || 30 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add || 31 ^a 1 prb וְהָיָה || ^b 1 על || ^c >S; prb add ||

46 ¹כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שֶׁעַר הַחֲצַר הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קָדִים
 יִהְיֶה סָגוּר שְׁשֹׁת יָמֵי הַמַּעֲשָׂה וּבָיִום הַשַּׁבָּת יִפְתָּח וּבָיִום הַחֲדָשׁ
 יִפְתָּח: ²וּבָא הַנָּשִׂיא דְרָךְ אֲוִלָּם^a הַשָּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד עַל-מִזְוֶזֶת^b
 הַשָּׁעַר וַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת-עֹלְתוֹ וְאֶת-שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוֶה עַל-מִפְתָּן
 הַשָּׁעַר וַיָּצֵא וְהַשָּׁעַר לֹא-יִסָּגֵר עַד-הָעָרֹב: ³וְהִשְׁתַּחֲוִי עִם-הָאָרֶץ
 פָּתַח הַשָּׁעַר הַהוּא בַּשַּׁבָּת וּבַחֲדָשִׁים לִפְנֵי יְהוִה: ⁴וְהָעֹלָה אֲשֶׁר-
 יִקְרֹב הַנָּשִׂיא לַיהוָה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת שַׁעֲשָׂה כְּבָשִׂים תְּמִימִם וְאֵיל תְּמִים:
⁵וּמִנְחָה^c אֵיפָה לְאֵיל וְלִכְבָּשִׂים מִנְחָה^b מִתַּת יָדוֹ וְשֹׁמֵן הֵינן לְאֵיפָה:
 ׀ ⁶וּבָיִום הַחֲדָשׁ פֶּר^a בֶּן-בֶּקָר^a תְּמִימִם^b וְשֵׁשֶׁת^c כְּבָשִׂים^d
 וְאֵיל תְּמִימִם יִהְיוּ: ⁷וְאֵיפָה לֶפֶר וְאֵיפָה לְאֵיל יַעֲשֶׂה מִנְחָה
 וְלִכְבָּשִׂים כְּאֲשֶׁר תִּשְׁיֹג יָדוֹ וְשֹׁמֵן הֵינן לְאֵיפָה: ⁸וּבָבֹא הַנָּשִׂיא דְרָךְ
 אֲוִלָּם^e הַשָּׁעַר יָבֹא וּבִדְרָכּוֹ יֵצֵא^b: ⁹וּבָבֹא עִם-הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוִה
 בַּמִּזְבֵּחַ הַבָּא דְרָךְ שֶׁעַר צִפּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דְרָךְ-שָׁעַר זָנֹב
 וְהָבֵא דְרָךְ-שָׁעַר זָנֹב יֵצֵא דְרָךְ-שָׁעַר צִפּוֹנָה^c לֹא יָשׁוּב דְרָךְ הַשָּׁעַר
 אֲשֶׁר-בָּא בּוֹ כִּי נִכְחוּ יֵצֵאוּ^b: ¹⁰וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם יָבֹאוּם יָבֹא
 וּבְצֵאתָם^a יֵצֵאוּ^b: ¹¹וּבַחֲגִגִּים וּבַמִּזְבְּחִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה לֶפֶר
 וְאֵיפָה לְאֵיל וְלִכְבָּשִׂים מִתַּת יָדוֹ וְשֹׁמֵן הֵינן לְאֵיפָה: ׀ ¹²וְכִי-
 יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא נִדְכָּה עֹלָה אוֹ-שְׁלָמִים נִדְכָּה לַיהוָה וּפְתַח לוֹ אֶת-
 הַשָּׁעַר הַפְּנֵה קָדִים וַעֲשֶׂה אֶת-עֹלְתוֹ וְאֶת-שְׁלָמָיו כְּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת וַיָּצֵא וְסָגַר אֶת-הַשָּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ: ¹³וְכִבֵּשׂ בֶּן-שָׁנָתוֹ
 תְּמִים תַּעֲשֶׂה^a עֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בֶּבֶקָר בֶּבֶקָר^b תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:
¹⁴וּמִנְחָה תַּעֲשֶׂה^a עָלָיו בֶּבֶקָר בֶּבֶקָר^b שְׁשִׁית הָאֵיפָה וְשֹׁמֵן שְׁלִישִׁית
 הֵהִינן לָרֶם אֶת-הַסֵּלֶת מִנְחָה לַיהוָה חֲקוֹת^c עֹלָם^d תִּמִּיד: ¹⁵וַיַּעֲשׂוּ^a
 אֶת-הַכֶּבֶשׂ וְאֶת-הַמִּנְחָה וְאֶת-הַשֹּׁמֵן בֶּבֶקָר בֶּבֶקָר^b עֹלֹת תִּמִּיד: ׀ ¹⁶כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כִּי-יִתֵּן הַנָּשִׂיא מִתְּנָה לְאִישׁ מִבְּנָיו נִחְלָתוֹ^a

Cp 46, 2 ^a cf 40,7^d || ^b 6S^cU vid מִפְתָּן || 5 ^a S + יַעֲשֶׂה || ^b dl prb c
 S(6?) || 6 ^{a-a} >6 (*)S || ^b 1 c 76MSS QOr Vrs תְּמִים || ^c QOr וְשַׁעֲשָׂה || ^d ins
 prb c S תְּמִימִם || ^e 1 prb c 6S תְּמִים || ^f >S, 6 יִהְיֶה; vel dl (cf 4) vel 1 יַעֲשֶׂה
 (cf 7) || 7 6 εσταί || 8 ^a cf 2^a || ^b KOr יֵצֵא || 9 ^a 1 צִפּוֹן || ^b 1 c plus 100MSS
 Q Vrs יֵצֵא || 10 ^{a-a} S בוֹ אֲשֶׁר בָּא || ^b 1 c 34MSS 6 יֵצֵא || 12 dl c
 6(*) cf S || 13 ^a 1 c nonn MSS 6S || ^b >6 || ^{c-c} >S; 1 c pc MSS(?)
 6S || 14 ^a 1 c 2MSS 6S || ^b >6 || ^c 1 c nonn MSS Vrs חֲקֵת ||
^d >6(*) || 15 ^a 1 c K cf 6S^L וַיַּעֲשׂוּ; Q^cW (cf 6) יַעֲשׂוּ || ^b >3MSS 6 ||
 16 ^a 1 c 6 מִבְּנָיו.

גִּיהָ עֲשָׂרִים^a שָׁקְלִים חֲמִשָּׁה וְעֲשָׂרִים^b שָׁקְלִים עֲשָׂרָה וְחֲמִשָּׁה^c שָׁקֶל
הַמִּנֶּה יִהְיֶה לָכֶם:¹³ וְנָתַתְּ אֶת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ שְׂשִׁית
הָאִיפָה מִתְּחֵמֶר הַחֲטִיִּים וְשְׂשִׁיתָם^b הָאִיפָה מִתְּחֵמֶר הַשְּׁעָרִים:¹⁴ וְחֹק
הַשָּׁמֶן אֶתֵּבֶת הַשָּׁמֶן^a מֵעֶשְׂרִי^b הֵבֶת מִן-הַזֶּרַע עֲשָׂרֶת הַבִּתִּים חֲמֹר^c
כִּי-עֲשָׂרֶת הַבִּתִּים חֲמֹר^d:¹⁵ וְיִשָּׂה-אֶחָת מִן-הַצֹּאֵן מִן-הַמֵּאֲתִים^a
מִמִּשְׁקָה^b יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וְלַעֲזֻלָּה וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם נָאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה: פ¹⁶ כָּל הָעָם הָאָרֶץ^a יִהְיוּ אֵלֶיךָ^b הַתְּרוּמָה הַזֹּאת
לְנִשְׂיָא בְּיִשְׂרָאֵל:¹⁷ וְעַל-הַנְּשִׂיָא יִהְיֶה הָעֲזֻלוֹת^a וְהַמִּנְחָה וְהַנִּסְחָךְ
בַּחֲנִיִּים וּבַחֲדָשִׁים וּבַשְּׁבָתוֹת בְּכָל-מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא-יַעֲשֶׂה
אֶת-הַחֲטָאֹת וְאֶת-הַמִּנְחָה וְאֶת-הָעֲזֻלָּה וְאֶת-הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר בְּעַד
בֵּית-יִשְׂרָאֵל: ם

יִ8 כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּרָאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח^a פֶּרֶךְ-בֶּן-בָּקָר
תָּמִים וְחַטָּאת^b אֶת-הַמִּקְדָּשׁ:¹⁹ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּם הַחֲטָאֹת וְנָתַן
אֵל-מִזְבֹּחַ הַבַּיִת וְאֵל-אַרְבַּע^d פְּנוֹת הָעֲזֻרָה לַמִּזְבֵּחַ^d וְעַל-מִזְבְּחוֹת^b
שָׁעַר הַחֹצֵר הַפְּנִימִית:²⁰ וְכֵן תַּעֲשֶׂה^a בַּשְּׁבָעָה בַּחֹדֶשׁ^b מֵאִישׁ
שָׁנָה וּמִפֶּתִי^c וּכְפָרְתֶם אֶת-הַבָּיִת:²¹ בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה^a עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם הַפֶּסַח חֹג^b שְׁבָעוֹת^c יָמִים מִצּוֹת יֶאֱכֹל:²² וְעֲשֶׂה
הַנְּשִׂיָא בְּיוֹם הַהוּא בַּעֲדוֹ וּבְעַד כָּל-עַם הָאָרֶץ פֶּר חֲטָאֹת:²³ וְשִׁבְעַת
יָמֵי-הַחֹג יַעֲשֶׂה עֲזֻלָּה לַיהוָה שְׁבַעַת פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים תָּמִימִים
לַיּוֹם שְׁבַעַת הַיָּמִים וְחֲטָאֹת שְׁעִיר עִזִּים לַיּוֹם:²⁴ וּמִנְחָה אִיפָה
לֶפֶר וְאִיפָה לְאֵיל יַעֲשֶׂה וְשָׁמֶן תֵּין לְאִיפָה:²⁵ בַּשְּׁבִיעִי^a בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּחֹג יַעֲשֶׂה כְּאֵלֶּה שְׁבַעַת הַיָּמִים כַּחֲטָאֹת כְּעֵלָּה^c
וּכְמִנְחָה וּכְשָׁמֶן: ם

12 b: 20 + 25 + 15 = 60 ש' = 1 מנה, sed prb crpp || ^a 1 c 6A חֲמִשָּׁה || ^b 1 c 6A וְעֲשָׂרָה || ^c 1 c 6BA וְחֲמִשִּׁים || 13 ^a 1 c 6 ו' || ^b 1 c Vrs ית — || 14 ^{a-a} prb add || ^b 1 c 1? עֲשָׂרִית cf 11 ^b || ^{c-c} dl c 6 (*) (הכר) || ^d 1 c 6 cf 5 (הכר) || 15 ^a crpp? ins ? — || ^c 6 (כל) || ^b 6 (כל) || ^c 6 (כל) || ^d 6 (כל) || ^e 6 (כל) || ^f 6 (כל) || ^g 6 (כל) || ^h 6 (כל) || ⁱ 6 (כל) || ^j 6 (כל) || ^k 6 (כל) || ^l 6 (כל) || ^m 6 (כל) || ⁿ 6 (כל) || ^o 6 (כל) || ^p 6 (כל) || ^q 6 (כל) || ^r 6 (כל) || ^s 6 (כל) || ^t 6 (כל) || ^u 6 (כל) || ^v 6 (כל) || ^w 6 (כל) || ^x 6 (כל) || ^y 6 (כל) || ^z 6 (כל) || 16 ^a >6 (*), crpp ? cf 11 ^{b-b} || ^{b-b} 1 prb (cf 6) אֶת (יָמִין) || vel c 8 ? יָמִינוּ || 17 ^a 1 c 11 MSS — || ^b 1 c 40 MSS Vrs וְזֶבֶד || 18 ^a 1 plur c 6 cf 20 || ^b 1 vel — || ^c 1 c 2 MSS 6 על || 19 ^a 1 c ca 30 MSS 6 חֲטָאֹת || vel c 6 חֲטָאֹת || 20 ^a 8 ? יַעֲשֶׂה, 1 יַעֲשֶׂה || ^{b-b} 1 c 6 וְעַל || ^c 1 c 6 וְעַל || ^{d-d} 8 ? יַעֲשֶׂה || 21 ^a prps בַּחֲמִשָּׁה, sed ins ? ל' || ^{c-c} ?; cf 6 || 22 ^a 1 c 1 MSS Vrs חֲטָאֹת || ^d 1 c 6 שְׁבַעַת || ^e 1 c 6 חֲטָאֹת || 23 ^a 8 ? >8; dl frt 'ש' הימ' || 24 >8, dl ? || 25 ^a 8 8 ? >8 || ^b 1 c 6 (*) 8 || ^c 1 c 6 8 || ^d 1 c 6 8 || ^e 1 c 6 8 || ^f 1 c 6 8 || ^g 1 c 6 8 || ^h 1 c 6 8 || ⁱ 1 c 6 8 || ^j 1 c 6 8 || ^k 1 c 6 8 || ^l 1 c 6 8 || ^m 1 c 6 8 || ⁿ 1 c 6 8 || ^o 1 c 6 8 || ^p 1 c 6 8 || ^q 1 c 6 8 || ^r 1 c 6 8 || ^s 1 c 6 8 || ^t 1 c 6 8 || ^u 1 c 6 8 || ^v 1 c 6 8 || ^w 1 c 6 8 || ^x 1 c 6 8 || ^y 1 c 6 8 || ^z 1 c 6 8 ||

28^b 6 תַּנְתֵּן || frt 1 || 30^{oo} 1 c 6 cf 8 על־בְּתִיכֶם || 31 1 c 6 8 וְכָל || Cp 45,
 1^a dl c 4 MSS Edd 8 עֲשִׂיָּרִים || ^b 1 c 6 8 הִיא ? 1^c || cf ^d || ^d 8 כָּל ?
 cf 6), frt sic 1 || 2 prb trsp post 4 || ^a 1 c 6 cf 8 וְהִיא || ^{b-b} 8 קִדְשָׁה ? ||
 3^a Q חֲמִשָּׁה || ^{b-b} frt add || ^c > 8, dl || 4^a > 6 (*), dl || ^b 8 וְהִיא (frt orig +
 5^a Q (לְבַתִּי) מִפְקֵד לְקִדְשָׁם || al וּלְמִגְרָשׁ (cf 6) prps (cf ^{d-d} prps || ^c prb dl ||
 1 c K וְהִיא || ^{b-b} 1 c 6 8 עֲרִים לְשִׁבְתָּהּ || 6 > 8; 6 תַּתִּין (1 ? 1 || 7^a 1
 || ^b 1 c 6 8 וְעַל || ^c 1 קִדְשָׁה || ^d 1 c mlt MSS Edd מִת — || ^c > 8, prb dl (dittogr ?)
 1 c 6 8 יָמָה || 8^a prb dl c 8; 6 trsp in 7 (קִרְ' לֹא) || ^b 1 c 6 8 וְהִיא || ^c 1 c 6
 1 c 6 8 עֲשִׂיָּרִים || 1^a crpp ?, 1 ? לָכֵם (cf 6) || ^b 1 prb (cf 6) עֲשִׂיָּרִים.

יִדְהָם 3 c 1? יְדִיו Q (טו) K יד^b || וְכִפְרוּ 3 KOr^a 26 || יַעֲשֶׂה? 1 l 25
 cf 27 || 27 a-a dl c ט || ^b dl c ט || Cp 44, 2 prb add || 3 א^a τούτοι; prps אֲךָ ||
^b dl c ט (*) 3 || ^c Q לְאַחַל || ^d cf 40,7^d || 4 א^a 1 || ^{b-b} ט' ב' || firt 1 c 3 הַבֵּית ||
 c 1 c mlt MSS ט על || 5 a^a prb add || ^b 1? c ט || על- (אֶל-ל') || c-c firt 1 c 3 הַבֵּית ||
^d Q תוֹרָתוֹ || c-e dub || 6 ט (÷) בֵּית-הַמִּזְבֵּחַ || cf 7 || 7 א^a ט || לְהָ || b-b dl c ט ||
 c 1 c ט טו וְהָ (טל vid ותעבדו, *praeteritis*) || d-d 1 c ט ט ט || 8 a-a >ט (*) ||
^b 1 (prps) מִיָּם — || c-c ט מִשְׁמַרְתָּ || ^d 1 c ט לְכֹן et trsp in 9 || 9 א^a ט || ב' ||
 ט כל || ^b ט בֵּית || io -o >ט (*) || ix א^a 1? (cf טו) שְׁמֵרִים vel שׁוֹעֲרִים cf ^b ||
^b? >3, firt dl (dittogr. = 'מקדש') || c 1 c ט על || d-d >3 || ע^a ט לִפְנֵי הָעָם ||
 12 א^a 1 (cf 33) שֶׁר'.

צורת^ב הַבֵּית וּתְכֹנֶנֶתוֹ^א וּמוֹצְאוֹ וּמִזְבְּחוֹ^ד וְכָל-צִוְיָתּוֹ וְאֵת כָּל-
חֻקָּיו וְכָל-צִוְיָתּוֹ וְכָל-תּוֹרָתוֹ^ה הַזֶּה אוֹתָם וּכְתֹב לְעֵינֵיהֶם וּשְׁמְרוּ
אֶת-כָּל-צִוְיָתּוֹ וְאֶת-כָּל-חֻקָּתָיו וַעֲשׂוּ אוֹתָם:^{יב} זֹאת תִּזְכֹּרֶת
הַבֵּית עַל-רֹאשׁ הָהָר כָּל-גִּבּוֹלֹ סָבִיב סָבִיב קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הִנֵּה^ב זֹאת
תִּזְכֹּרֶת הַבֵּית:^{יג} וְאֵלֶּה^א מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאַמּוֹת^ב אַמָּה^ג אַמָּה וּטַפַּח
וְחִיק^ד הָאַמָּה וְאַמָּה-רֹחֵב וּגְבוּלָה^ה אֵל^ו שְׁפָתָה סָבִיב זֵרֶת הָאֲחֹד^ו
זֶה גְבִי הַמִּזְבֵּחַ:^{יד} וּמַחִיק הָאָרֶץ^א עַד-הָעֶזְרָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁתֵּים
אַמּוֹת וְרֹחֵב אַמָּה אֶחָת וּמִהָעֶזְרָה הַקְּטָנָה עַד-הָעֶזְרָה הַגְּדוֹלָה אַרְבַּע
אַמּוֹת וְרֹחֵב הָאַמָּה:^{יז} וְהַהֲרָאֵל^א אַרְבַּע אַמּוֹת וּמִהָאֲרָאֵל^ב וְלַמַּעֲלָה
^א הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע:^{יח} וְהָאֲרָאֵל^א שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֶרֶךְ בְּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
רֹחֵב רְבֹועַ אֵל^ב אַרְבַּעַת רְבָעִיו:^{יט} וְהָעֶזְרָה^א אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אֶרֶךְ
בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה רֹחֵב^ב אֵל^ג אַרְבַּעַת רְבָעִיהָ וְהַגְּבוּל^ד סָבִיב אוֹתָהָ^ה
חֲצִי הָאַמָּה וְהַחִיק-לָהּ אַמָּה סָבִיב וּמַעֲלָתָהּ^ו פְּנֹנוֹת^ז קִדְּמִים:

18 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יִהוָה אֵלֶּה חֻקֹּת הַמִּזְבֵּחַ
בַּיּוֹם הַעֲשׂוֹתָיו לְהַעֲלֹת עָלָיו עֹלָה וְלִזְרֹק עָלָיו דָּם: 19 וַנִּתְּתָה אֶל-
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר הֵם מִזֶּרַע צְדֹק הַקָּרָבִים אֵלַי נֹאֵם אֲדֹנָי יִהוָה
לְשִׁרְתִּי פֶר בֶּן-בֶּקֶר לְחִטָּאת: 20 וְלִקְחֹתָ מִדָּמָו וַנִּתְּתָה^א עַל-^באַרְבַּע
קַרְנֹתָיו: ^דוְאֶל-^דאַרְבַּע פְּנֹת הָעֹזֶה וְאֶל-^דהַגְּבוּל סָבִיב וְחִטָּאת^א אוֹתָו
וּכְפַרְתָּהּ: 21 וְלִקְחֹתָ אֶת הַפֶּר הַחִטָּאת וּשְׂרָפוּ^ב בַּמִּסְכָּה הַבֵּית מִחוּץ
לַמִּקְדָּשׁ: 22 וּבַיּוֹם הַשְּׁנִי תִקְרִיב שְׁעִיר-עִזִּים תָּמִים לְחִטָּאת וְחִטָּאוּ
אֶת-הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר חִטָּאוּ בָּפֶר: 23 בְּכֹלֹתֶךָ מִחִטָּא תִקְרִיב^ב פֶּר בֶּן-
בֶּקֶר תָּמִים וְאֵיל מִן-הַצֹּאן תָּמִים: 24 וְהִקְרַבְתָּם^א לִפְנֵי יִהוָה וְהִשְׁלִיכוּ
הַכֹּהֲנִים^ב עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהָעֹלָו אוֹתָם עֲלֶה לִיהוָה: 25 שִׁבַּעַת יָמִים

11^b 1? וְצִרְתָּ || ^c dl? c ⑥(*) || ^d 1 ומבוא || ^e prb 1 c K צִירְתוֹ || ^f dl c
 nonn MSS ⑥ (1 K צִירְתוֹ) || ^g Q תּוֹרָתִי || 12^a ?; cf ⑥③ || ^b ⑥A(*) ② (cf v) ③
 הַמָּה, prb 1 || ^{c-c} dl c ⑥(*) ③ || 13^a ③ א' || ^b 1? c ⑥③ בְּאֵמָה || ^c dl c ⑥ || ^d 1 c
 ③ et ins c ⑥ גְּבֵהָ || ^e 1 א' || ^f ⑥③ וְ— || ^g 1 על || ^h > ⑥③ (אֶחָת) || ⁱ 1 c ⑥
 גְּבֵהָ || 14^{a-1} א' מ' ח' (חיק > ③); prps (c ⑥) מְרַאשׁ הַחֵיק || ^b 1 c ⑥③ א' || 15^a 1
 (cf ⑥③⑤) וְהָאֲרִיאֵל || ^b mlt MSS רִיאֵל || ^{c-c} 1 vel ק' א' vel c ⑥ הֵק' ||
 אֶמָּה || 16^a Q cf 15^a || ^b 1 c ⑥ על || 17^a ins prb הַגְּדוּלָּה || ^b ins prb עַל־אַרְבַּעַת
 לָהּ || ^d ⑥ & || ^e 1 על || ^f c 1 רְבִיעִיָּה וְהַעֲוָרָה הַקְּטָנָה שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אֲרָה בָּשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה רַחֲב
 || ^e prb crpp; 1? (cf 13) עַל־שִׁפְתָּהּ || ^f 1 תִּי — || ^g 1 c Vrs פְּנוֹת || 18^a dl c ⑥
 קְרִנּוֹת הַמּוֹבֵחַ ③ || ^c 1 c אֵל || ^b Or 3 plur ⑥ || 20^a ⑥ cf 40,46 הַקֶּרֶב || 19^a 1
 || ^d 1 c ⑥ וְעַל || ^e prb dl c ⑥B(*) || 21^a cf 20^a || ^b 1 וְשִׁרְפוּהָ || 22^a ⑥ cf ③
 וְהַקְּרִיבִים? || ^a 1 24 || ^b ⑥ cf 20^a || ^b ⑥ וּבְכֻלֹּתָם || 23^a 1 || ^b frt add.

דָּרָךְ^d הַצָּפוֹן וַיִּבְאֲנִי^f אֶל־הַלְשָׁכָה אֲשֶׁר^f נִגַּד הַגִּזְרָה^g וַיִּבְאֲשֶׁר־נִגַּד^g
הַבִּנְיָן^h אֶל־הַצָּפוֹן^h: ²אֶל־פְּנֵי אֶרֶץ^a אֲמֹת מֵאָה^b פֶּתַח הַצָּפוֹן^c
וְהָרַחֵב חֲמִשִּׁים אֲמֹת³: נִגַּד הָעֲשָׂרִים אֲשֶׁר לַחֲצֵר הַפְּנִימִי^a וְנִגַּד
רִצְפָּה אֲשֶׁר לַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה^b אֲתִיק אֶל־פְּנֵי־אֲתִיק בְּשָׁלְשִׁים^b: ⁴וּלְפְנֵי
הַלְשָׁכוֹת מֵהַלֵּךְ עֲשָׂר אֲמֹת וְחֹב אֶל־הַפְּנִימֹת^a בְּדָרָךְ אִמָּה אֶחָת^b
וּפְתַחֲתֵיהֶם^c לַצָּפוֹן^c: ⁵וְהַלְשָׁכוֹת הָעֲלִיוֹנֹת קִצְרוֹת כִּי־יֹכְלוּ^a אֲתִיקִים
מֵהֵנָּה^b מִהַתְחַנְּזוֹת וּמִהַתִּיכְנְזוֹת בִּנְיָן^b: ⁶כִּי מִשְׁלֹשׁוֹת הָנָּה וְאֵין
לָהֶן עֲמוּדִים כַּעֲמֻדֵי הַחֲצֵרוֹת^a עַל־כֵּן נֶאֱצַל מִהַתְחַנְּזוֹת וּמִהַתִּיכְנְזוֹת
מִהָאָרֶץ^b: ⁷וְנִגַּד אֲשֶׁר־לְחוּץ לַעֲמַת הַלְשָׁכוֹת בְּדָרָךְ הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה
אֶל־פְּנֵי הַלְשָׁכוֹת אָרְבֹּו חֲמִשִּׁים אִמָּה⁸: ⁸כִּי־אֶרֶץ הַלְשָׁכוֹת אֲשֶׁר לַחֲצֵר
הַחִיצוֹנָה חֲמִשִּׁים אִמָּה וְהֵנָּה עַל־פְּנֵי הַיִּכְלֹ מֵאָה אִמָּה⁹: ⁹וּמִתַּחַתָּה
לְשָׁכוֹת^a הָאֵלֶּה הַמְּבֹאֵל^b מִהַקְדִּים בְּבֹאֹו לְהֵנָּה מִהַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה:
¹⁰בְּרַחֲבֹו בְּדָרָךְ הַחֲצֵר^a בְּדָרָךְ הַקְדִּים^b אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה וְאֶל־פְּנֵי הַבִּנְיָן
לְשָׁכוֹת^a: ¹¹וּבְדָרָךְ^a לְפָנֵיהֶם כְּמֵרֶאֱהָ^b הַלְשָׁכוֹת אֲשֶׁר בְּדָרָךְ הַצָּפוֹן
כְּאָרְבֹּו כֵּן רַחֲבֹו^c וְכֵל^d מוֹצֵאֵיהֶן וְכַמִּשְׁפָּטֵיהֶן וּכְפִתְחֵיהֶן¹²: ¹²וּכְפִתְחֵיהֶן^a
בְּהַלְשָׁכוֹת אֲשֶׁר^b בְּדָרָךְ הַדְּרוֹם^c פֶּתַח בְּרֹאשׁ בְּדָרָךְ בְּפָנֵי הַגִּזְרָת
הַגִּזְיָה בְּדָרָךְ הַקְדִּים בְּבֹאֹו^d: ¹³וַיֹּאמֶר אֵלַי לְשָׁכוֹת הַצָּפוֹן לְשָׁכוֹת^a
הַדְּרוֹם אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה הֵנָּה וְלְשָׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יֹאכְלוּ־
שָׁם הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר־קְרוּבִים^c לַיהוָה קֹדְשֵׁי הַקֹּדְשִׁים שָׁם יִנְיָחוּ וְקֹדְשֵׁי
הַקֹּדְשִׁים וְהַמִּנְחָה וְהַתְּטֹאת וְהָאֲשֵׁם כִּי הַמִּקְוֶה קֹדֶשׁ¹⁴: ¹⁴כְּבָאֵם
הַכֹּהֲנִים וְלֹא־יֵצְאוּ מִהַקֹּדֶשׁ אֶל־הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה בְּשָׁם יִנְיָחוּ^b
בְּגִדֵיהֶם אֲשֶׁר־יִשְׁרְתוּ בָהֶן כִּי־קֹדֶשׁ הֵנָּה^d יִלְבְּשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים

וְהֵנָּה לְשָׁכוֹת^c 6 || f-f 1 prb || וַיִּבְאֲנִי || e id Vrs; 1? || שָׁעַר, frt ins || d 6 (cf 6) + ||
(*) > 6 אֶל־פ'; || i-i crrp ? || h dub || וְנִגַּד || c 6 1 c || s-s prb || חֲמֵשׁ (6+) || עֲשָׂרָה ||
— מִית 1 || 3 || c-c ? frt add || מ' 1 || b 1 || הא' prps || 2 || אֵלֶּה מִפָּה וְאֵלֶּה מִפָּה || 1? ||
	c 1		וְאֶרֶץ אֲמֹת מֵאָה		s 1 c		b-b		4		a-a dl c		4		(מִשְׁלֹשִׁים)		dub		b-b					
	c 6		6		a 1 c		s >		b-b		6		cf 6		יֹאכְלוּ prps;		5		a 10MSS Q		— הֵן		13MSS	
	וְהֵנָּה עַל־פְּנֵיהֶן הַכֹּל		c 6 1 prb		8		על 1		7		b >		add?		הַחִיצוֹנוֹת									
et conjg		בְּרֹאשׁ הַגִּזְרָה הַחֲצֵן		10		a-a 1 frt		הַמְּבֹאֵל		K 1 c		b 1		וּמִתַּחַת הֵל'		Q 9		a-a						
	c 9; deinceps prb exc aliq; ins ?		וְג' (דָּרָךְ וּג')		ins ?		c 1		וְהֵנָּה ?		(cf 1)		ins		c 6									
	(cf 4)		וּפְת' 1		c 1		וְכַבֵּל		c 6 1 c		d 1		וְכַבֵּל		d 1		וְעַל 1		c 1		וְהֵנָּה ?		(cf 1)	
	וְל'		13		a 1 c		Vrs		d-d crrp		4		cf 4		לָךְ prps		c-c		b-b prb add		dl		a >	
	c 1 c		I4MSS		b-b cf 6		b-b		6		לא ? BS		a		14		cf 44, 19		קִרְבִּי'		c 1		על 1	
	Vrs		d 1 ?		c 6 cf 6		הָמָּה		c 6		Q Vrs		וְלִבְשׁוּ		cf 44, 19;		K		בָּהֶם					

הָאֵלִים שֵׁשׁ־אֲמוֹת רָחַב מִפּוֹ וְשֵׁשׁ־אֲמוֹת רָחַב־מִפֶּה רָחַב הָאֵהָלִ: 2
וְרָחַב הַפֶּתַח עֶשְׂרֵת אֲמוֹת וְכַתְּפוֹת הַפֶּתַח חֲמֵשׁ אֲמוֹת מִפּוֹ וְחֲמֵשׁ
אֲמוֹת מִפּוֹ וַיִּמְד אֲרָכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרָחַב עֲשָׂרִים אַמָּה: 3 וּבָא^a
לַפְּנִימָה וַיִּמְד אֵיל־הַפֶּתַח שְׁתֵּים אֲמוֹת וְהַפֶּתַח^b שֵׁשׁ אֲמוֹת וְרָחַב^c
הַפֶּתַח שֶׁבַע אֲמוֹת^d: 4 וַיִּמְד אֶת־אֲרָכּוֹ עֲשָׂרִים אַמָּה וְרָחַב עֲשָׂרִים
אַמָּה אֶל־פְּנֵי הַהֵיכָל וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים: 5 וַיִּמְד
קִיר הַבַּיִת שֵׁשׁ אֲמוֹת וְרָחַב הַצֵּלַע^a אַרְבַּע אֲמוֹת סָבִיב סָבִיב^b
לַבַּיִת סָבִיב^c: 6 וְהַצֵּלְעוֹת צֵלַע אֶל־צֵלַע^b שְׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים פַּעַמִּים
וּבָאוֹת בְּקִיר אֲשֶׁר־לַבַּיִת^d לַצֵּלְעוֹת סָבִיב סָבִיב לַהֲנוֹת אַחֲזִיזִים^e
וְלֹא־יִהְיוּ אַחֲזִיזִים בְּקִיר הַבַּיִת: 7 וְרָחֲבָה^a וּנְסָבָה^b לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה
לַצֵּלְעוֹת^d כִּי מוֹסֵב־הַבַּיִת^d לְמַעַלָּה סָבִיב סָבִיב לַבַּיִת עַל־
כֵּן רָחַב־לַבַּיִת לְמַעַלָּה וְכֵן הַתַּחְתּוֹנָה יַעֲלֶה עַל־הָעֲלִיוֹנָה לְתִיכּוֹנָה^e:
8 וַיִּרְאֵיתִי לַבַּיִת גִּבְהָ^b סָבִיב סָבִיב מִיַּסְדּוֹת הַצֵּלְעוֹת מִלּוֹ^d הַקֶּנֶה
שֵׁשׁ אֲמוֹת אֲצִילָה: 9 רָחַב^a הַקִּיר אֲשֶׁר־לַצֵּלַע^b אֶל־הַחוּץ חֲמֵשׁ
אֲמוֹת וְאֲשֶׁר^d מִנְּחָ^c בַּיִת צֵלְעוֹת^f אֲשֶׁר לַבַּיִת^f: 10 וַיֵּין הַלְשָׁכוֹת רָחַב
עֲשָׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב סָבִיב: 11 וּפֶתַח^a הַצֵּלַע^b לְמִנְחָ פֶתַח
אֶחָד דֶּרֶךְ הַצִּפּוֹן וּפֶתַח אֶחָד לְדָרוֹם וְרָחַב מְקוֹם^d הַמִּנְחָ חֲמֵשׁ
אֲמוֹת סָבִיב סָבִיב: 12 וְהַבִּנְיָן אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה פֶּתַח^b דֶּרֶךְ־הַיָּם
רָחַב שֶׁבַע־עִים אַמָּה וְקִיר הַבִּנְיָן חֲמֵשׁ־אֲמוֹת רָחַב סָבִיב סָבִיב וְאֲרָכּוֹ
תִּשְׁעִים אַמָּה: 13 וּמִנְדָּ^a אֶת־הַבַּיִת אֲרָךְ מֵאַחַ אַמָּה וְהַגִּזְרָה וְהַבִּנְיָה

Cp 41, 1^a dl c 6 || 2 (4) cf 40,21^d || 3^a 1 prb וַיִּבֹא || 6 + vb nonn || ^b 1 frt
5^a 1 || על || 4¹ || מִפֶּה וְשֶׁבַע אֲמוֹת מִפֶּה || ^d ins c 6 || וְכַתְּפוֹת || ^c 1 c 6 || וְרָחַב הַפֶּתַח
prb || cf 1R 6,5 || ^b >6; 1 (c 3?) || לַבַּיִת || ^{c-c} >6 (3^b*) || dl ? sed cf 10 || 6^a 1 c
וּמִגִּזְרֹת || ^{b-b} 1 c 6 || cf 38 || שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ || ^c 1 c 6 (διὰστημα cf 1R 6,6) || על ||
^d 1 ? c 7 || מִבֵּי || ^e exc prb aliq; ins ? || בְּקִיר אֶל־הַחוּץ || cf v 9 et 7 || 7^a dl ? c
וְנִסְכּוֹ || (dittogr?); prps (cf 7) || וְרָחֲבוֹ || ^b 1 frt וְנִסְכָּה (al וְנוֹסָף) vel (cf ^a) ||
(al וְיִסְ) || ^c prps (cf 3) || הַצֵּלַע || ^{d-d} 1 prb c 6 || כְּמוֹסָף מִהַקִּיר || ^{c-c} crpp? (ca
40MSS Edd הַבַּיִת) || 6 || πῶς διαπλατύνεται ἄνωθεν cf 38 || ^f 1 c 6 || וּמִן ||
cf || יַעֲלֶה (+ בְּלוּלִים ?) עַל־הַתִּיכּוֹנָה וּמִן הַתִּיכּוֹנָה עַל־הָעֲלִיוֹנָה || (cf 6) || 7^a 1 c 6 ||
1R 6,8 || 8^a crpp; prps || וַיִּמְד || cf 6; al || וְסָבִיב || frt sic 1 || ^b prps || גִּבְהָ || ^c Q
|| מִיַּסְדּוֹת || ^d mlt MSS Edd || מִלְ(1) || מִדָּת || ^e ?; >3 || (1 ? ut 40,5 ba) ||
9^a 1 c 6 || 9^a 1 c 6 || וְרָחֲבוֹ || ^b prps || לַצֵּלַע || frt 1 || ^{c-c} 6 || מִהַ || ^d prb dl (dittogr?); 1 || וַיִּמְד ||
^{c-c} 1 ? || מֵאַחַד הַצִּפּוֹן || ^{f-f} 3 || חֲמֵשׁ אֲמוֹת || vs 10 prb trsp post 11; 1 pr
|| וְהַגִּזְרָה || ^a 1 c 6 || וּפֶתַח || ^b 1 prb || הַצִּפּוֹן || ^{c-c} prb 1 c 6 || (6?) ||
|| לַצִּפּוֹן || ^d frt dl || ^{c-c} >3, prb dl || 12^a 1 || על || ^b dl? || cf 6 || 13^a 1 || — cf 12.

הַתִּיצוֹנָה וְתַמְרִים אֶל־אֵילָן מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמִנָה מַעֲלֹת מִעֲלָיו³⁷;
 וְלִשְׁכָּה וּפְתֹחָהּ בְּאֵילִים הַשְּׁעָרִים שָׁם יָרִיחוּ אֶת־הָעֵלָה³⁸; וַיִּבְנֶה
 הַשָּׁעַר שְׁנַיִם שְׁלֹחָנוֹת מִפּוֹ וּשְׁנַיִם שְׁלֹחָנוֹת מִפָּה³⁹ לְשִׁחוּט אֵלֵיהֶם^b
 הָעֵלָה וְהַחֲטָאֹת וְהָאָשִׁם⁴⁰; וְאֶל־הַכֶּתֶף מִחוּצָה לָעוֹלָה^a לְפֶתַח^b
 הַשָּׁעַר הַצְּפוֹנָה שְׁנַיִם שְׁלֹחָנוֹת וְאֶל־הַכֶּתֶף הַאֲחֵרָה אֶשֶׁר לְאֵלֶם
 הַשָּׁעַר שְׁנַיִם שְׁלֹחָנוֹת⁴¹; אַרְבָּעָה שְׁלֹחָנוֹת^a מִפָּה וְאַרְבָּעָה שְׁלֹחָנוֹת^a
 מִפָּה^b לְכֶתֶף הַשָּׁעַר^b שְׁמוֹנָה שְׁלֹחָנוֹת^c אֵלֵיהֶם^d יִשְׁחָטוּ^e; וְאַרְבָּעָה⁴²
 שְׁלֹחָנוֹת לָעוֹלָה^a אֶבְנֵי גִזִּית אַרְבֶּּ אֶמָּה אַחַת^b וְחֲצִי וְרֹחֵב אֶמָּה
 אַחַת וְחֲצִי וְגִבָּה אֶמָּה אַחַת אֵלֵיהֶם^c וַיַּנִּיחוּ^d אֶת־הַכִּלִּים אֲשֶׁר יִשְׁחָטוּ
 אֶת־הָעוֹלָה בָּם^e וְהִזְבַּח^f; וְהַקְּשָׁפִים^a טַפַּח^b אֶחָד מוֹכְנִים בְּפִית^b
 סָבִיב וְסָבִיב וְאֶל־הַשְּׁלֹחָנוֹת^d כֶּשֶׁר הַקָּרְבָּן^e; וּמִחוּצָה⁴⁴
 לַשָּׁעַר הַפְּנִימִי^a לְשִׁכּוֹת שְׁוִיִּם^b בְּחֹצֵר הַפְּנִימִי אֲשֶׁר^c אֶל־כֶּתֶף שָׁעַר
 הַצָּפוֹן וּפְנִיָהֶם^d יָרֹךְ הַדְּרוֹם אַחֲרָיו^e אֶל־כֶּתֶף שָׁעַר הַקְּדוֹם^f פְּנִיָּה⁴⁵ יָרֹךְ
 הַצָּפוֹן⁴⁵ וַיַּדְבֵּר אֵלַי זֶה הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פְּנִיָּה יָרֹךְ הַדְּרוֹם לְכִנְיָם
 שְׁמֵרִי מִשְׁמֶרֶת הַבֵּית⁴⁶; וְהַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פְּנִיָּה יָרֹךְ הַצָּפוֹן לְכִנְיָם
 שְׁמֵרִי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ הַמָּה בְּגִי־צֹדֵק הַקָּרְבָּנִים מִבְּנִי־לִנִי אֶל־יְהוָה
 לְשִׁרְתּוֹ⁴⁷; וַיִּמְדֵּךְ אֶת־הַחֲצָר אַרְבֶּּ מֵאָה וְרֹחֵב מֵאָה אֶמָּה
 מִרְבָּעַת וְהַמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי הַבֵּית⁴⁸; וַיִּבְנֶנִּי אֶל־אֵלֶם הַבֵּית וַיִּמְדֵּךְ
 אֶל־אֵלֶם^a חֲמֵשׁ אַמּוֹת מִפָּה וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת מִפָּה וְרֹחֵב הַשָּׁעַר^b שְׁלֹשׁ
 אַמּוֹת מִפּוֹ וְשְׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ⁴⁹; אַרְבֶּּ הָאֵלֶם עֶשְׂרִים אֶמָּה וְרֹחֵב
 עֶשְׂתִּי^b עֶשְׂרֶה אֶמָּה וּבְמַעֲלֹת אֲשֶׁר^c יַעֲלוּ אֵלָיו וְעַמֻּדִים אֶל־הָאֵילִים
 אַחָד מִפָּה וְאַחָד מִפָּה⁴¹; וַיִּבְנֶנִּי אֶל־הַהִיכָל וַיִּמְדֵּךְ אֶת־

וַיִּשָּׁב לִפְנִימָה ? 1 > (שם וג'; השער ש באילים 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 40 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 41 > 40 || 39 > 40 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 42 > 41 || 40 > 41 || 39 > 41 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 43 > 42 || 41 > 42 || 40 > 42 || 39 > 42 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 44 > 43 || 42 > 43 || 41 > 43 || 40 > 43 || 39 > 43 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 45 > 44 || 43 > 44 || 42 > 44 || 41 > 44 || 40 > 44 || 39 > 44 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 46 > 45 || 44 > 45 || 43 > 45 || 42 > 45 || 41 > 45 || 40 > 45 || 39 > 45 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 47 > 46 || 45 > 46 || 44 > 46 || 43 > 46 || 42 > 46 || 41 > 46 || 40 > 46 || 39 > 46 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 48 > 47 || 46 > 47 || 45 > 47 || 44 > 47 || 43 > 47 || 42 > 47 || 41 > 47 || 40 > 47 || 39 > 47 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||
 49 > 48 || 47 > 48 || 46 > 48 || 45 > 48 || 44 > 48 || 43 > 48 || 42 > 48 || 41 > 48 || 40 > 48 || 39 > 48 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} || 39 > 38; 1 > 39 || 38 dub || 37 cf 34^{a-c} ||

שְׁלוֹשָׁה מִפּוֹ וּשְׁלֹשָׁה מִפּוֹ וְאֵלָיו וְאֵלֶיךָ הָיָה בְּמִדַּת הַשָּׁעַר הָרִאשׁוֹן
חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְרֹחַב־ חֲמִשׁ וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה: ²² וְחִלּוֹנָיו וְאֵלֶיךָ
וְתִמְרוֹתֵי בְּמִדַּת הַשָּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו בִּדְרֹךְ הַקְּדָּיִם וּבְמַעְלֹת שֹׁבַע
יַעֲלִיבוּ וְאֵלֶיךָ לְפָנֶיהֶם: ²³ וְשַׁעַר לְחֹצֵר הַפְּנִימִי נִגְדַּת הַשָּׁעַר לַעֲפֹן
וּלְקָדִים וַיִּמְדַּם מִשְׁעַר אֶל־שַׁעַר מֵאַחַד אֶמָּה: ²⁴ וַיִּזְלַכְנִי בִּדְרֹךְ
הַדְּרוֹם וְהִנֵּה־שַׁעַר בִּדְרֹךְ הַדְּרוֹם וּמִדָּבִי אֵילֹף וְאֵילָמוּ בְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה:
²⁵ וְחִלּוֹנֵיהֶם לֹא וְאֵלֶיךָ סָבִיב סָבִיב כִּי־חִלְּנוֹת הָאֵלֶּה חֲמִשִּׁים אַמָּה
אָרְךְ וְרֹחַב חֲמִשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: ²⁶ וּבְמַעְלֹת שֹׁבַע עֲלֹתָיו וְאֵלֶיךָ
לְפָנֶיהֶם וְתִמְרִים לֹא אֶחָד מִפּוֹ וְאֶחָד מִפּוֹ אֶל־אֵילָיו: ²⁷ וְשַׁעַר לְחֹצֵר
הַפְּנִימִי בִּדְרֹךְ הַדְּרוֹם וַיִּמְדַּם מִשְׁעַר אֶל־הַשָּׁעַר בִּדְרֹךְ הַדְּרוֹם מֵאַחַד
אַמּוֹת: ²⁸ וַיְבִיאֵנִי אֶל־חֹצֵר הַפְּנִימִי בְּשַׁעַר הַדְּרוֹם וַיִּמְדַּם אֶת־
הַשָּׁעַר הַדְּרוֹם בְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה: ²⁹ וְתֵאֵן וְאֵלָיו וְאֵלֶיךָ בְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה
וְחִלּוֹנוֹת לֹא וְאֵלֶיךָ סָבִיב סָבִיב חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְךְ וְרֹחַב עֶשְׂרִים
וְחֲמִשׁ אַמּוֹת: ³⁰ וְאֵלֶיךָ סָבִיב סָבִיב אָרְךְ חֲמִשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה
וְרֹחַב חֲמִשׁ אַמּוֹת: ³¹ וְאֵלֶיךָ אֶל־חֹצֵר הַתִּיּוֹצָה וְתִמְרִים אֶל־אֵילָיו
וּבְמַעְלֹת שְׂמוֹנֶה מַעְלָיו: ³² וַיְבִיאֵנִי אֶל־חֹצֵר הַפְּנִימִי בִּדְרֹךְ
הַקְּדָּיִם וַיִּמְדַּם אֶת־הַשָּׁעַר בְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה: ³³ וְתֵאֵן וְאֵלָיו וְאֵלֶיךָ בְּמִדּוֹת
הָאֵלֶּה וְחִלּוֹנוֹת לֹא וְאֵלֶיךָ סָבִיב סָבִיב אָרְךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב
חֲמִשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: ³⁴ וְאֵלֶיךָ לְחֹצֵר הַתִּיּוֹצָה וְתִמְרִים אֶל־אֵילָיו
מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׂמוֹנֶה מַעְלֹת מַעְלָיו: ³⁵ וַיְבִיאֵנִי אֶל־שַׁעַר הָעֲפֹן
וּמִדָּבִי בְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה: ³⁶ תֵּאֵן אֵלָיו וְאֵלֶיךָ וְחִלּוֹנוֹת לֹא סָבִיב סָבִיב
אָרְךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חֲמִשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: ³⁷ וְאֵלֶיךָ לְחֹצֵר

21^b prb add (>v) || ^c 6 τῆς βλέπουσ. κατὰ ἀνατ. || ^d 1 c 6 3 וְרָחֲבוּ || 22^a Q

וִי || ^b 1 c K v 1—, sed dl cf 21 a || ^{c-c} 1 בְּשַׁעַר cf 6 || ^d 1 c K 1—, id in vs
sq || ^e 1 c 6 לְפָנֶיהָ || 23^a 1 מִית— || ^b 1 לְקַיִן cf 6 || 24^a >S; 6 vid =
20 || ^b prb exc vb nonn; frt 1 (c 6 et 20, 21) וְרָחֲבוּ וְרָחֲבוּ || 25^a 1 וְעֶשְׂרִי וְעֶשְׂרִי ||
^c 1 וְתֵאֵן וְתֵאֵן cf 6 || 25^a trsp ? in 24 (frt 1 c 6 3 וְרָחֲבוּ וְרָחֲבוּ; K^{Or} וְעֶשְׂרִי
עַל־אֵילָיו || 26^{a-a} frt 1 c 3 v = 22 b (Q עֲלֹתָיו) || ^b 1 c 6 לְפָנֶיהָ || ^c 1 עַל־אֵילָיו ||
cf Q 6 || 27^a 1 מִית— || ^b 1 (cf 23) שַׁעַר cf ^a || ^c 1 c ca 30 MSS 6 6 ||
^{d-d} >S; dl || 28^a 1 מִית— || ^b >6 frt dl; 20 MSS 6 שַׁעַר הַדְּרוֹם || 29^{a-a} cf 24^c ||
^{b-b} prb hic add || vs 30 nonn MSS 6 (6); dl || 31^a 1 הָיָה (6) || ^b 1 עַל־אֵילָיו ||
^{c-c} prb 1 מִעַ' וְשִׁמ' cf 34. 37 || ^d >6 (6); 1 frt c K מַעְלָיו || 32^a 1 prb (cf 6)
שַׁעַר הַקְּדָּיִם cf 35 || 33^a cf ad 29 || 34^a 1 c 6 אֶל־הָיָה cf 31 || ^b cf 31^b ||
^c cf 31^d; 6 sol לֹא || 35 prb 1 שַׁעַר הַשָּׁעַר cf 32 || 36^{a-a} 1 c Q 6 3 ut 24^c ||
^b prb ins (cf 29. 33) בְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה || ^c ins c 6 (cf 29. 33) וְאֵלֶיךָ || ^{d-d} cf 29 ||
37^a 1 c 6 (cf 31. 34) וְאֵלֶיךָ || ^b cf 34^{a-c}

אֶחָד אֲרָךְ וְקָנָה אֶחָד רָחֵב וַיִּבְנוּ הַתְּאִים חֲמִשָּׁה אֲמוֹת וְסָף הַשָּׁעַר
מֵאֵל אוֹלָם^d הַשָּׁעַר מִהֶבֶת קָנָה אֶחָד^e וַיִּמְד אֶת-אֵלֶם הַשָּׁעַר
מִהֶבֶת קָנָה אֶחָד^f וַיִּמְד אֶת-אֵלֶם הַשָּׁעַר שְׁמֹנֶה אֲמוֹת וַיִּלְווּ^g
שְׁתֵּים אֲמוֹת^h וְאֵלֶם הַשָּׁעַר מִהֶבֶתⁱ: ¹⁰וְתֵאֵי הַשָּׁעַר דֶּרֶךְ הַקָּדִים
שְׁלֹשָׁה מִפֶּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֶּה מִדָּה אַחַת לְשִׁלְשָׁתָם וּמִדָּה אַחַת לְאֵילָם
מִפֶּה וּמִפֶּה: ¹¹וַיִּמְד אֶת-רָחֵב פֶּתַח-הַשָּׁעַר עֶשְׂרֵה אֲמוֹת אֲרָךְ הַשָּׁעַר
שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה אֲמוֹת: ¹²וַיִּגְבֹּל לִפְנֵי הַתְּאִים^a אֲמָה אַחַת וְאֲמָה-אַחַת^b
^bגִּבּוֹל מִפֶּה^c וְהִתָּא שֵׁשׁ-אֲמוֹת מִפֶּה וְשֵׁשׁ אֲמוֹת מִפֶּה: ¹³וַיִּמְד אֶת-
הַשָּׁעַר מִגֹּג הַתָּא לִגְזֹר^d רָחֵב עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ אֲמוֹת פֶּתַח נִגְד פֶּתַח:
¹⁴וַיַּעַשׂ אֶת-אֵילִים שְׁעִים אֲמָה וְאֶל-אֵיל הַחֲצֵר הַשָּׁעַר סָבִיב
סָבִיב: ¹⁵וַיַּעַל פִּנִּי^a הַשָּׁעַר הָיִתְּוֹן^b עַל-לִפְנֵי^c אֵלֶם הַשָּׁעַר הַפְּנִימִי^d
חֲמִשִּׁים אֲמָה: ¹⁶וְחַלּוֹנוֹת אֲטָמוֹת אֶל-הַתְּאִים וְאֶל-אֵלֶי־הֶמָּה^e לַפְּנִימָה
לַשָּׁעַר סָבִיב סָבִיב וְכֵן^f לְאֵלֶּמֶת וְחַלּוֹנוֹת סָבִיב סָבִיב לַפְּנִימָה
וְאֶל-אֵיל תִּמְרִים: ¹⁷וַיִּבְאֵנִי אֶל-הַחֲצֵר הַחַיְצוֹנָה וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת
וְרֹצֶפֶה עֲשׂוּיָה^a לְחֲצֵר סָבִיב סָבִיב שְׁלֹשִׁים לְשָׁכוֹת אֶל-הָרֹצֶפֶה:
¹⁸וְהָרֹצֶפֶה אֶל-פֶּתַח הַשָּׁעָרִים^b לַעֲמֹת אֲרָךְ הַשָּׁעָרִים הָרֹצֶפֶה
הַתְּחַתּוֹנָה^d: ¹⁹וַיִּמְד רָחֵב^a מִלִּפְנֵי הַשָּׁעַר הַתְּחַתּוֹנָה^b לִפְנֵי הַחֲצֵר^c
הַפְּנִימִי מִחוּץ מֵאֵה הַקָּדִים^d וְהַצִּפּוֹן: ²⁰וְהַשָּׁעַר^a אֲשֶׁר
פָּנָיו דֶּרֶךְ הַצִּפּוֹן לְחֲצֵר הַחַיְצוֹנָה מִדָּר^b אֲרָכּוֹ וְרָחְבּוֹ: ²¹וְתֵאֵו

וְהָתָא הַשֵּׁנִי c 6 ins c א 1 c 6 | עֶשֶׂשׁ b 6 | p̄aries c וְהָאֵל בִּין c 7
קָנָה אֶחָד אֲרָךְ וְקָנָה אֶחָד רַחֵב וְהָאֵל חֲמִשׁ אַמּוֹת וְהָתָא הַשְּׁלִישִׁי קָנָה אֶחָד
רַחֵב וְעֶשְׂרִים l? et ואלו (c S) ante b-b trsp ? K וְאַ(לִּי) Q 9 a cf 7
אָמָה אֲרָךְ וְאֵל' (cf 14a⁶) || IO °-o l תָּא נִגְדָּה תָּא cf 6 || IX 6ε κ. τὸ εὐρος,
prps וְדָרָךְ || I2 a-a >6B (S^b*); l A cf S || b-b l c 6 S S || I3 °-° ? ; 6
l? ; מִנְגּוֹ לִנְגּוֹ S, τοῦ θεᾶ ἐπὶ τὸν τοίχον τοῦ θεᾶ, (Var τείχους) τοῦ τοίχου τ.
|| I4 omn dub; add? || I5 a-a ? ; prps וּמַעֲלִיף, l (cf 19)
וְהִיטְיוֹן (ἐξωθεν) vel c 2I הָרָאוּשׁוֹן l? vel c 2I אֶתְיוֹן הַשְּׁעָר
vel (cf 19) מִחוּץ c-c prps (2MS v Est 4,2) 'עֲדִירֵל' l? (c IMS et v 19)
לְאֵלִם ח' c 1 c 6 °-c || hēm—b 1 || (v) עַל a 6 || x6 a מהבית vel cf 22 לפנימה c 6 l?
d 1 c 6 || ועל c 6 ins c || x7 a dl c 6 || b 1 || x8 a firt crpp; 6
κ. αἱ στοαί; l? (v) מַעְמָדָת' b S sing c >S, prb dl || d >S, prb add (cf 19)
x9 a ins c 6 הַחֲצֵר || b 1 —תֹּזֶן (v) הַחֲצֵר (v) et c 6 + מהבית c 1 c 6
d add; trsp huc fin vs || c 1 c 6 (cf 24) 'הֵצ' || 20 a (= 24) || וַיִּזְכְּנִי דָרָךְ הֵצ'
וְהָתָא שְׁעָר וְהָתָא יוֹקֵד אוֹתוֹ c 6 prb l c b 1 firt l || 2I a-a trsp ante 22 (l c Q
וְהָתָא יוֹקֵד אוֹתוֹ), sed c K וְהָתָא יוֹקֵד.

הָאָרֶץ: ¹³ שָׁכָא וְדָדוּ וְסִחְרִי תַרְשִׁישׁ וְכָל־כְּפִירֵיהֶּב יֹאמְרוּ לָךְ הַלְשָׁלָל שָׁלָל אֶתְּהָ בָּא הִלְכּוּ בְּזוֹ הַקְהֵלֶת קְהֵלֶךְ לְשֹׂאת בַּסֶּפֶר וְזָרָב לְקַחַת מִקְנֶה וּקְנִיֹן לְשָׁלָל שָׁלָל גָּדוֹל: ¹⁴ לָכֵן הִנֵּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ לְגֹג כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִלְזֹא בְּיָוִם הַזֶּה אֶתְּהָ בְּשִׁבְתָּ עִמִּי יִשְׂרָאֵל לְבִטָּח תִּדְעֶ: ¹⁵ וּבָאתָ מִמִּקְוֹמְךָ מִירְכַתִּי צָפוֹן אֶתְּהָ וְעַמִּים רַבִּים אֲתָךְ רַכְבִּי סוּסִים בָּלָם קְהֵל גָּדוֹל וְתִיל רֶב: ¹⁶ וְעָלִיתָ עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל כַּעֲנֹן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה וְהִבְיֹאתִיךָ עַל־אַרְצִי לְמַעַן דַּעַת הַגּוֹיִם אֹתִי בְּהַקְדָּשִׁי כִּן לְעִינֵיהֶם גֹּג:

¹⁷ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הֵאֱתָה־הִוא אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי בְּיָמִים קְדָמוֹנִים בִּירַעַבִּי נִבִּיאִי יִשְׂרָאֵל הִנֵּבֵאִים בְּיָמִים הָהֵם שָׁגִים לְהִבְיֹא אֶתְּךָ עֲלֵיהֶם: ¹⁸ וְהִיָּה וּבְיָוִם הַזֶּה הִוא בְּיָוִם גֹּג עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה תַּעֲלֶה חֲמָתִי בְּאַפִּי: ¹⁹ וּבִקְנֹאתִי בְּאִשׁ־עֲבָרְתִּי דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא־בְיָוִם הַזֶּה יִהְיֶה רַעַשׁ גָּדוֹל עַל אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל: ²⁰ וְרַעַשׁוּ מִפְּנֵי דָגִי הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֶמֶשׂ עַל־הָאֲדָמָה וְכָל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וְנִהְרְסוּ הַהָרִים וְנִפְּלוּ הַמִּדְבָּרוֹת וְכָל־חַיֹּמָה לָאָרֶץ תִּפּוֹל: ²¹ וְקִרְאתִי עָלָיו לְכָל־הָרִי חָרֵב נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה חָרֵב אִישׁ בְּאֶחָיו תִּהְיֶה: ²² וְנִשְׁפָּטְתִּי אֹתוֹ בְּדִבְרִי וּבְדָם וּנְשָׁם שׁוֹטֵף וְאִבְלִי אֶלְנִכִּישׁ אִשׁ וּנְפָרִית אֲמַטִּיר עָלָיו וְעַל־אַנְפָּיו וְעַל־עַמִּים רַבִּים אֲשֶׁר אֲתוֹ: ²³ וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי וְנִזְדַּעַתִּי לְעִינֵי גֹיִם רַבִּים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: ³⁹ וְאֶתְּהָ בֶן־אָדָם הִנֵּבֵא עַל־גֹּג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנְנִי אֵלֶיךָ גֹּג נִשְׂאִי רֹאשׁ מִשָּׁךְ וְתַקַּל: ² וְשִׁבַּבְתִּיךָ וְשִׂשְׂאֲתִיךָ וְהִעֲלִיתִיךָ מִירְכַתִּי צָפוֹן וְהִבְיֹאתִיךָ עַל־הָרִי יִשְׂרָאֵל: ³ וְהִכִּיתִי קִשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאלֶךָ וְחִלְיֶךָ מִיַּד יְמִינֶךָ אֶפְּלִי: ⁴ עַל־הָרִי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אֶתְּהָ וְכָל־אַנְפִּיךָ וְעַמִּים אֲשֶׁר אֲתָךְ לְעִיט צִפּוֹר כָּל־כְּנָף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ לְאֶכְלָה: ⁵ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִּבַּרְתִּי נָאֻם אֲדֹנָיִי

כְּפִירֵיהֶּב || רַכְבִּיָּהּ || ¹³ a prps || וְסִחְרִי || ^b crpp; prb l || כַּעֲנֹן (cf Jes 23,8), al || ^c > 39 || ^d > 39 (*) || ¹⁴ a dl c || ^b l c || ¹⁵ > 39 || ¹⁶ a ? || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ¹⁷ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ¹⁸ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ¹⁹ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ²⁰ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ²¹ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ²² a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ²³ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ³⁹ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ² a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ³ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ⁴ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 || ⁵ a dl c || ^b 39 || ^c > 39 || ^d > 39 || ^e > 39 || ^f > 39 ||

25^a 1 c ὅς —^{b-b} > ὅ || 26^a 1 ἀνὰς ||^{b-b} > ὅ(*), frt c ὅς dl ונתתים
 vel 1? ונטע? || 27 ὅς Cp 38, 2^a 1 c ἰμς על ||^{b-b} > ὅ(*), frt c ו'א' ש, ועליא'
 prps add? cf 3 || 3¹ עליו c ὅ || 4^{a-a} > ὅ(*); frt add; S *et congregabo te*; 1? ומשכתיך ||^b ὅς θωρακας (שריון?) ||^{c-c} > ὅ; S ובמ' בצ' ||^{d-d} ὅ
 ||^c > ὅ(*); S trsp in 5 || 5^a > ὅ(*); ὅς καὶ Ἄνδρες ||^b > S ||^{c-c} ὅς ὅς
 || 6^a ὅ מיר' cf 15 ||^{b-b} 1 c ὅς וכל || 7^{a-a} > S ||^b 1 c ὅ לי || 8^a ὅς
 ||^c prps מחרב al מחרבה ||^{d-d} > S, prb add; ὅ הרי pr ארץ ||
 || 9^a > S (וקע'); prb 1 c ὅ וקאת' ||^b dl c ὅ ||^c 1 ὅ אמת' || IX^a ins c Vrs על ||
 ||^b ὅς ὅ און (ἄλ) בקערין || x2^a ὅ ירי, prb 1 ||^b 1 c Vrs ועל ||^c 1 c
 ὅ עשי ||^d > ὅ(*).

וַיִּחְיוּ וַיַּעֲמֵדוּ עַל־רִגְלֵיהֶם חִיל^ב וַיָּדוּל מְאֹד מְאֹד¹¹ וַיֹּאמְרוּ
 אֵלַי בְּנֵי־אָדָם הַעֲצֹמֹת הָאֵלֹה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הִמָּה הִנֵּה^א אֲמָרִים
 יִבְשׁוּ עֲצָמוֹתֵינוּ וְאִבְרָה^ב תִּקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ¹² לָכֵן הִנָּבֵא וְאִמְרָתִי
 אֲלֵיהֶם^א כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנֵּה אֲנִי פָתַח אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהִצַּלְתִּי
 אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי^א וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל¹³ וַיִּדְעַתֶּם
 כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וַיִּבְהַעַלְוִנִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם
 עִמִּי¹⁴ וַנִּתְּתִי רוּחִי בְכֶם וַחַיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אֲדָמַתְכֶם
 וַיִּדְעַתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה וַעֲשִׂיתִי נֶאֱמַר־יְהוָה^פ
¹⁵וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר¹⁶ וְאַתָּה^א בְּנֵי־אָדָם קַח־לָךְ עֵץ אֶחָד^ב
 וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וּלְבִנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרִי וְלִקְחָ^ד עֵץ אֶחָד^א וּכְתֹב
 עָלָיו לְיוֹסֵף^א עֵץ אֶפְרַיִם^א וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרִי¹⁷ וְקָרַב אֲתָם
 אֶחָד אֶל־אֶחָד^א לָךְ לַעֲץ אֶחָד^א וְהָיוּ לְאֶחָדִים^ב בְּיָדְךָ¹⁸ וְכִאֲשֶׁר^א יֹאמְרוּ
 אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמֶּךָ לֵאמֹר^ב הֲלֹא־תִגִּיד לָנוּ מַה־אֵלֹה לָךְ¹⁹ וַדְּבַר אֲלֵיהֶם
 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנֵּה אֲנִי לִקַּח אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בֵּיד־אֶפְרַיִם
 וּשְׂבָטִי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרִי^א וַנִּתְּתִי אוֹתָם^א עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה^ד נַעֲשִׂיתָם
 לַעֲץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי^ד²⁰ וְהָיוּ הָעֲצִים^א אֶשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם^ב
 בְּיָדְךָ לְעִנְיָהֶם¹⁹ וַדְּבַר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנֵּה אֲנִי לִקַּח
 אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִלְכוּ־שָׁם וּקְבַצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב
 וְהִבֵּאתִי אוֹתָם אֶל־אֲדָמַתָּם²² וַעֲשִׂיתִי אֹתָם לְגֹי אֶחָד בְּאַרְצִי^א
 בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמִלֶּךְ^ב אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ^א וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לְשָׁנִי
 גּוֹיִם וְלֹא־יִתְּצוּ עוֹד לְשָׁנִי מִמְּלָכוֹת עוֹד²³ וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד
 בְּגִלּוּלֵיהֶם^א וּבִשְׁקוּצֵיהֶם וּבְכָל פִּשְׁעֵיהֶם^א וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם מִכָּל
 מוֹשְׁבֵיתֵיהֶם^ב אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתִּי אוֹתָם וְהִיוּ־לִי לְעָם וְאֲנִי
 אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים²⁴ וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ^א עֲלֵיהֶם וְרוּעֵה אֶחָד^ב יִהְיֶה

IO ^b 6 συναγῶν || ^{c-c} 6S2 מאד (?) || II ^a 6 והמה cf S^u; prps הנם ||
^b 1 c 62C אב' || I2 ^a >6^B (6^h*) || ^b dl c 6 || ^c dl c 6 (*)S || I3 ^{a-a} 6 להעלות ||
^d prb || חֲבֵרִי || I6 ^a >6 || ^b >6; frt dl || ^c Q חֲבֵרִי cf Vrs; K || חֲבֵרִי ||
^c 1 c 6 וקח לך || ^e 1 c S^u cf 6 אחר || ^{f-f} prb add || ^g 1 c 1MS וְלִכְלֹךְ || I7 ^{a-a} >S,
 frt dl; 6 = 41 + לאסרם || ^b >6; frt 1 c S || I8 ^a prb 1 c 6 לַעֲץ אֶחָד ||
^b >6S || ^c >S || I9 ^a dl c 6 || ^b Q חֲבֵרִי || ^{c-c} עליו || ^d S; 1 c 6 יהודה ||
^{d-d} 6 קח || ^b S + והעצים || 20 ^{a-a} S || prb sic 1 || 20 ^{a-a} S || יהיו ||
^a 22 ^a 6 בְּאַרְצִי || ^b 6 κ. ἀρχων (id 24 = נָשִׂא) || ^c >6 (*)S, dl || ^d Q Vrs ||
^c dl c 6 S^u || 23 ^{a-a} >6, prb add || ^b 1 c Σ מְשׁוּבוֹת || IMS פִּשְׁעֵיהֶם cf 6 ||
^a 24 ^a S וְיָמְלֶךְ; cf 22^b || ^b >S.

וּנְקַטְתֶּם בְּפָנֵיכֶם עַל עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם: ³² לֹא לְמַעַן יִכָּסֶּה אֲנִי-עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָיִה יְהוָה וְיָדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכְלֹמוּ מִדִּרְכֵיכֶם^b בַּיִת יִשְׂרָאֵל: ³³ כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה בְּיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת-הָעָרִים וְנִבְנוּ הַחֲרֻבוֹת: ³⁴ וְהָאָרֶץ הַנִּשְׁמָה תִּעֲבֹד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה שְׂמָמָה לְעֵינַי כָּל-עֶזְרָב: ³⁵ וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַחַיָּה הַנִּשְׁמָה הָיְתָה כְּנֹעַן וְהָעָרִים הַחֲרֻבוֹת וְהַנִּשְׁמָוֹת וְהַנִּהְרָסוֹת בְּצִוְרוֹת יִשְׁבּוּ: ³⁶ וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשְׁאָרוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי אֲנִי יְהוָה בְּלִילִי הַנִּהְרָסוֹת נִטְעַמְתִּי הַנִּשְׁמָה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי: ³⁷ כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה עוֹד זָאת אֲדַרְשׁ לְבֵית-יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֲרָבָה אַתֶּם כָּצֹאן אֲדָם: ³⁸ כָּצֹאן קָדָשִׁים כָּצֹאן יְרוּשָׁלַם בְּמוֹעֲדֵיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הָעָרִים הַחֲרֻבוֹת מְלֹאוֹת צֹאן אֲדָם וְיָדְעוּ כִּי-אֲנִי יְהוָה: פ

37 וַיְהִי־תָהּ עָלַי יְדִי-יְהוָה נִוּוֹצִיאֲנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת: ^d וַהֲעִבִירֵנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד^a עַל-פָּנַי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת מְאֹד: ³ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם הִתְחַיֵּינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה אֲתָה יִדְעָתָּ: ⁴ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל-הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ דְּבַר-יְהוָה: ס ⁵ כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בְּכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם: ⁶ וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקִרְמַתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בְּכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם וַיִּדְעוּתֶם כִּי-אֲנִי יְהוָה: ⁷ וְנִבְאָתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי^a וַיְהִי-קוֹל כֹּה־נִבְאִי וְהִנֵּה-יָדַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ^d עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל-עֶצְמוֹ: ⁸ וַרְאִיתִי וְהִנֵּה-עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרְבוּ עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְּמַעַלָּה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם: ⁹ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל-הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן-אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל-הָרוּחַ כֹּה-אָמַר וְאֲדֹנָיִה יְהוָה מְאֻרָּבַע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ וּפְתִי בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וַיְחִיּוּ: ¹⁰ וְהִנָּבְאָתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּנִי וַתְּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ

³² ^a >ℓ || ^b S + (a viis v.) malis et non moriemini || ³³ prb dl cf ⑥ (⑥^B?) || ³⁵ >S || ³⁶ ⑥SV וְנִמְ' || ³⁷ cf 33 || Cp 37, 1 ^a ⑥S וַתְּחִי || ^b 1 ? c S || ^c id Vrs, prb dl || ^d ⑥ℓ (⑥^h÷) ⑥ עֲצָמוֹת אֲדָם || ² ^{a-a} S בִּבְקָ' || ^b >⑥^Bℓ; תַּיִם || ^c dl c ⑥ || ⁴ nonn MSS ⑥^{MSS} S^hℓ + בֶּן-אָדָם || ⁵ ^a dl c ⑥ || ^b ⑥ || ^c 32MSS || ^d ⑥^B (⑥^h*) || ^b >⑥' ק' || ⁷ ^a 3MSS ⑥ℓSV צִוִּנִי || ^c ⑥^B (⑥^h*) || ^d ⑥ || ^c 32MSS || ^b על || ^a 1 c ⑥ || ⁹ וַיִּקְרְבוּ || ^c ⑥^B (⑥^h*) || ^d ⑥ || ^c 32MSS || ^b על || ^a 1 c ⑥ || ^c >⑥^B; (⑥^h*) || ^d 21MSS וַיְחִי || ¹⁰ ^a prps וַיִּנְבְּ.

יִהְיֶה יַעַן אֲמַרִים לָכֶם אֲכַלְתֶּם אֲדָמָה וּמִשְׁפַּלְתֶּם גִּנֹּיךָ הָיִיתָ:
 14 לָכֵן אָדָם לֹא-תֹאכְלִי עוֹד וְגִנֹּיךָ לֹא תִכְשְׁלִי-עוֹד נָאִם אֲדַנִּי
 יִהְיֶה: 15 וְלֹא-אֲשַׁמֶּיַע אֲלִיךָ עוֹד כְּלַמֶּת הַגּוֹיִם וְחִרְפַּת עַמִּים לֹא
 תִשְׁאִי-עוֹד וְגִנֹּיךָ לֹא-תִכְשְׁלִי עוֹד^ב נָאִם אֲדַנִּי יִהְיֶה: פ
 16 וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 17 בֶּן-אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים עַל-
 אֲדָמָתָם וַיִּטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם כְּטִמְאַת הַנִּזְהָ הָיִיתָ
 דְּרָכָם לִפְנֵי: 18 וְאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם עַל-הַדָּם אֲשֶׁר-שָׁפְכוּ עַל-
 הָאָרֶץ וּבִגְלוֹלֵיהֶם טִמְאוּהָ: 19 וְאֶפְיֵן אוֹתָם בַּגּוֹיִם וַיִּזְרוּ בְּאַרְצוֹת
 כְּדָרְכָם וּבַעֲלִילוֹתָם שִׁפְטִיתִים: 20 וַיִּכְזְבוּ^א אֶל-הַגּוֹיִם^ב אֲשֶׁר-בָּאוּ שָׁם^ב
 וַיַּחֲלֹלוּ אֶת-שֵׁם קָדְשִׁי^ג בְּאֹמֶר לָהֶם עַם-יְהוָה אֱלֹהֵי וּמִאֲרָצוֹ יֵצְאוּ:
 21 וְאֶחָחֶמְלָה עַל-שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר חָלְלוּהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאוּ
 שָׁמָּה: ס 22 לָכֵן אֹמֶר לְבֵית-יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדַנִּי יִהְיֶה לֹא
 לְמַעַנְכֶם^ב אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם-לְשֵׁם-קָדְשִׁי אֲשֶׁר חָלְלִיתֶם
 בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאתֶם שָׁם: 23 וְקָדְשְׁתִּי אֶת-שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְּחַלֵּל בַּגּוֹיִם
 אֲשֶׁר חָלְלִיתֶם בְּתוֹכָם וַיַּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי יִהְיֶה^א
 בְּהַקְדְּשִׁי בְכֶם לְעִינֵיהֶם: 24 וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם מִן-הַגּוֹיִם וּקְבַצְתִּי אֶתְכֶם
 מִכָּל-הָאֲרָצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל-אֲדָמַתְכֶם: 25 וַיִּזְרַקְתִּי עֲלֵיכֶם
 מִים טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טִמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל-גִּלְגּוֹלֵיכֶם אֲטַהֵר
 אֶתְכֶם: 26 וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתֵן בְּקִרְבְּכֶם וְהִסְרֹתִי
 אֶת-לֵב הָאֵבֶן מִבְּשָׁרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר: 27 וְאֶת-רוּחִי אֲתֵן
 בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֵת^ב אֲשֶׁר-בִּחְקֵי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם:
 28 וַיִּשְׁבְּתֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְתִּיכֶם וְהָיִיתֶם לִי לְעָם וְאֲנִי
 אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: 29 וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל טִמְאוֹתֵיכֶם וּקְרָאתִי
 אֶל-הַדָּגָן וְהָרְבִיתִי אוֹתוֹ וְלֹא-אֲתֵן עֲלֵיכֶם רָעָב: 30 וְהִרְבֵּיתִי אֶת-פְּרִי
 הָעֵץ וְתִגְבַּת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד^ב חִרְפַּת רָעָב
 בַּגּוֹיִם: 31 וַיִּזְכְּרֶתֶם^א אֶת-דְּרִכְיֶכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא-טוֹבִים

13 ^{a-a} 1 לך אָמַרְם לך ^a 1 c K Vrs גִּנֹּיךָ Q, גִּנֹּיךָ 14 ^a 1 c K Vrs
 גִּנֹּיךָ Q, גִּנֹּיךָ ^b 15 ^a 1 תִּכְשְׁלִי Q ^b 16 ^{b-b} dl c 16 (1 ut 13^c et 14^b) ^b 17
 וַיִּכְזְבוּ ^a 18 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 19 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם
^{b-b} >S, frt dl ^{c-c} 1 ? c 20 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 21 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם
^b 22 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 23 ^{a-a} >S, frt dl ^{c-c} 1 ? c 24 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם
^b 25 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 26 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 27 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם
^b 28 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 29 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 30 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם
^b 31 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 32 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם ^b 33 ^a 1 c nonn MSS Vrs וְאֶזְרֹם

14^a 2MSS ט cf ט וְבָהָר || ^b וְבָהָר' ט ft 1 || ^c 1 על ט || 16^{a-a} dl c ט (*) ||
 17^b 1 c ט אָשְׁמַר || ^c 1 c Vrs וְאֵר' || 17^{a-a} ט^{BA} וְאֵתֵן הַצֶּאֱן || 18^a 3 וְרָעִים ||
 19^b 1 c ט וְכֹל-הַנֶּחֱלָה הַפִּיצוֹתָם || 21^{a-a} ט בְּרִיאָה || 22^a dl c ט || ^b 1 c nonn MSS בְּרִיאָה || 23^{a-a} >ט (*), prb add || ^b 1 c mlt MSS
 24^{a-a} ט sol וְדוֹר || ^{b-b} >3 || 25^a ט לְדוֹר || ^b >ט, prb add || ^c 1 c Q mlt MSS
 26^{a-a} crrp; prps (cf Vrs) וְהֵם רְבִיבִים בָּעֵתוֹ || 27^b >ט, ft add || ^c >ט || 28^a 3 ט שְׁלֹם || 29^a 1 c ט (מִמֶּנּוּ) שְׁלֹם, al prps שְׁלֹם
 30^a dl c ט || ^b dl c ט || 31^a Var וְאַתָּם, >ט^B prb dl || ^b ט וְצ' || ^c dl c ט ||
 32^d 1 c ט 3 וְאֵין et c 15MSS ט 3 וְהוּא.

וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי־עֲנָבִים^כ בְּפִיהֶם^ד הִתְמָה עֲשִׂים^ד אַחֲרָיִךְ בְּצַעֲמִי לָבֶם
הַלְדָּה^ג: 32 וְהִנֵּה^א לָהֶם כְּשִׁיר^ב עֲנָבִים^כ יִפֹּה קוֹל וּמִטֵּב נִגֵּן וְשִׁמְעוּ אֶת־
דִּבְרֶיךָ וְעֲשִׂים אִינָם אוֹתָם: 33 וּבִבְלֹאָה הִנֵּה בָּאָה וַיִּדְעוּ כִּי נִבְּיָא הָיָה
בְּתוֹכָם: פ

34 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אַדָּם הִנָּבֵא עַל־רוּעֵי יִשְׂרָאֵל
הַנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֵלֵיהֶם^a לְרָעִים כֹּה־אָמַר וְאֲדַגֵּי יְהוָה הוּא רֵעִי יִשְׂרָאֵל
^b אֲשֶׁר הָיָה רָעִים אוֹתָם הִלּוּא הִצֵּאן יִרְעוּ הָרָעִים: ³ אֶת־הַחֲלָב^b
וְאֶכְלֹוּ וְאֶת־הַצֶּמֶר תִּלְבְּשׁוּ^c הַבְּרִיָּאָה תִּזְבְּחוּ הַצֹּאן^d לֹא תִרְעוּ: ⁴ אֶת־
הַנְּחֹלֹת^a לֹא תִזְקְקֶם וְאֶת־הַחֲזִוְלָה לֹא־רִפּוּאֲתָם וְלִנְשַׁבֵּרֹת לֹא חֲבִשְׁתֶּם
וְאֶת־הַגְּדֻחַת לֹא תִשְׁבַּתֶּם וְאֶת־הָאֲבֹדֹת לֹא בִקְשַׁתֶּם וּבַחֲזֻקָה^b רִדִיתֶם
^c אֹתָם וּבַפֶּרֶךְ: ⁵ וּתְפֹצִינָה^a מִבְּלֵי רָעָה וּתְהִינָה לְאֹכְלָה לְכָל־חַיַּת
הַשָּׂדֶה וּתְפֹצִינָה^b: ⁶ וַיִּשְׁנֶנּוּ צֹאנִי בְּכָל־הַהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעָה רִמָּה
וְעַל כָּל־^b פְּנֵי הָאָרֶץ נָפְצוּ צֹאנִי^a וְאִין דוֹרֵשׁ וְאִין מִבְקֵשׁ: ⁷ לָכֵן
לָעִים שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה: ⁸ חִי־אֲנִי נָאֻם וְאֲדַגֵּי יְהוָה אִם־לֹא יֵשֶׁן
הַיּוֹת־צֹאנִי וּלְבֹו וּתְהִינָה צֹאנִי לְאֹכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאִין רָעָה
וְלֹא־דָרְשׁוּ רָעִי אֶת־צֹאנִי וַיִּרְעוּ הָרָעִים אוֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ:
⁹ לָכֵן הָרָעִים שָׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה: ¹⁰ כֹּה־אָמַר וְאֲדַגֵּי יְהוָה הַגְּנִי
אֶל־הָרָעִים וְדָרְשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי מִיָּדָם וְהַשְׁבֵּתִים מִרְעוֹת^b צֹאן^d וְלֹא־
יִרְעוּ עוֹד הָרָעִים אוֹתָם^d וְהַצֵּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיהֶם וְלֹא־תִהְיֶינּוּ לָהֶם
לְאֹכְלָה: ¹¹ פ ¹¹ כִּי^a כֹה אָמַר וְאֲדַגֵּי יְהוָה הַגְּנִי־אֲנִי וְדָרְשְׁתִּי אֶת־
צֹאנִי וּבִקְרָתִים: ¹² אֲבִקְרַתָּ רָעָה^a עֲדָרִי^b בְּיֹזֵם הָיִזְתִּי בְתוֹךְ־צֹאנִי
נִפְרָשׁוֹת^b כֵּן אֲבַקֵּר אֶת־צֹאנִי וְהַצֵּלְתִּי אֹתָהֶם מִכָּל־הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר
נָפְצוּ שָׁם בְּיוֹם עָנָן וְעָרְפָל: ¹³ וְהוֹצֵאתִים מִן־הָעֵמִים וּקְבָצְתִים מִן־
הָאֲרָצוֹת וְהִבִּיאֹתִים אֶל־אֲדָמָתָם וְרִעִיתִים אֶל־הָרִי יִשְׂרָאֵל בְּאִפְיָקִים

שְׁקָצִים ט^f || וְאִה' טַט־ס^c || ט־ס^c dl c ט־ס || ט־ד^{d-d} dl c ט־ס || (כָּבֹב ט) כְּזִבִּים ט־ס || c¹ c¹ 31^x ||
 ט־ס^c frt l || כֶּשֶׁר prps || וְהִיָּית טַט־א^a 32 || ט dl c ט (dittogr?) || ט מַעֲצָה ||
 הַחֶלֶב ט־ב || ט+ido^a 3 || הִרְעוּ אַט^{b-b} || ט dl c ט^a 2 || Cp 34 || עֹנִיָּים ||
 טַט־ס^c 4 || וְאִת־נִאֲנִי טַט־c || l prb || וְהֵצ' || ט־nonn MSS || ט־ס^d וְאִת־ || ins^c ||
 נִאֲנִי ט־ס^c 5 || ins^a dl c ט || וּבִחְזָקָה ט^{c-c} 1 || ט dl c ט || הַנְּחֻלָּה ||
 ט dl c ט^c || ט־ס^c frt dl c ט^B || וַיִּשְׁ+ט^{h(*)} cf 5, || וַתַּפְּנִצ' ט || וַיִּשְׁ+ט^a 6 || dl c ט ||
 ט־ס^c 7 || עֹד+ט^b || ט^a l || ט־ס^{h(*)} dl c ט || prb 9 || הַרְעִים טַט־ס^c 8 ||
 ? וּפְקָדִיתִים ט^c || ט^B >ט^b || ט^a >ט || עֹד+ט־ס^c || ט^e >ט^{d-d} || נִאֲנִי ט־ס^c || c¹ c¹ ||
 בְּיוֹם הַיּוֹת בְּהִיּוֹת prps || בְּיוֹם סַעֲרָה ט־ס^c || ? c || dub^{b-b} || כְּבֹכֶר הִרְעָה || frt l 2^{a-a} ||
 ט־ס^c 13 || עַל l || נִאֲנוּ נַפ' ||

יָמוֹת: ¹⁶ כָּל־חַטְאֹתָיָהּ אֲשֶׁר חָטְאָה לֹא תִזְכְּרָנָה לָהּ מִשְׁפָּט וַיִּזְכְּקָה
עָשָׂה חֲנֹי יִחְיָה: ¹⁷ וַאֲמָרוּ בְּנֵי עַמּוּדָה לֹא יִתְּכֵן הַרְדָּה אֲדֹנָיָה וְהָמָה^b
דָּרְבָם לֹא־יִתְּכֵן: ¹⁸ בְּשׁוֹב־צִדִּיק מִצְדָּקָתוֹ וְעָשָׂה עוֹל וּמָת בָּהֶם:
¹⁹ וּבְשׁוֹב רָשָׁע מִרְשָׁעָתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וַיִּזְכְּקָה עֲלֵיהֶם הִוא יִחְיָה:
²⁰ וַאֲמָרְתֶּם לֹא יִתְּכֵן הַרְדָּה אֲדֹנָיָה אִישׁ בְּדַרְכּוֹ אֲשַׁפּוֹט אֶתְכֶם בֵּית
יִשְׂרָאֵל: פ

²¹ וַיְהִי בַשָּׁמַיִם עֲשֵׂהָ שָׁנָה בַּעֲשָׂרֵי בְחֻמָּשָׁה לַחֹדֶשׁ לְגִלּוֹתָנוּ בָּא־
אֵלַי הַפְּלִיט מִירוּשָׁלַם לֵאמֹר הִפְתָּה הָעִיר: ²² וַיֹּדִי־יְהוָה הִיְתָה אֵלַי^a
בְּעָרֹב לִפְנֵי בּוֹאֵה הַפְּלִיט וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בּוֹא אֵלַי בִּבְקָר וַיִּפְתַּח
פִּי וְלֹא נִאֲלַמְתִּי עוֹד: פ ²³ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ²⁴ בֶּן־אָדָם
יֹשְׁבֵי הַחֲרֻבוֹת הָאֵלֶּה^a עַל־אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר^b אַחֲרֵי הִיָּה
אֲבָרְהָם וַיִּירָשׁ אֶת־הָאָרֶץ וַאֲנַחֲנוּ רַבִּים^c לָנוּ נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה:
ס ²⁵ לָכֵן אָמַר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר וְאֲדַנִּי יְהוָה עַל־הַדָּם^b תֹּאכְלוּ
וְעֵינֵיכֶם תִּשְׁאוּ אֶל־גִּלּוֹלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפְּכוּ^d וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ: ²⁶ עַמְדֹתֶם
עַל־חֲרֻבְכֶם עֲשִׂיתֶן תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ רָעָהוּ טִמְאַתֶּם וְהָאָרֶץ
תִּירָשׁוּ: ס ²⁷ כֹּה־תֹאמַר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה חִי־אֲנִי אִם־
לֹא אֲשֶׁר בַּחֲרֻבוֹת^a בַּחֲרֹב יָפְלוּ וְאֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחֲיָה נִתְּתוּ^b
לְאֹכְלוֹ וְאֲשֶׁר בַּמְּצֻצוֹת וּבַמְּעֻצּוֹת בְּדָבָר יָמוּתוּ: ²⁸ וְנִתַּמְתִּי אֶת־הָאָרֶץ
שְׂמָמָה וּמִשְׁמָה וְנִשְׁבַּת נֶאֱמַן עֲזָה וְשִׁמְמוֹ הָרִי יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עוֹבֵר:
²⁹ וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בָּתְתִי אֶת־הָאָרֶץ שְׂמָמָה וּמִשְׁמָה עַל כָּל־
הַזֹּעֲבֹתֶם אֲשֶׁר עָשׂוּ: ס ³⁰ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם בְּנֵי עַמּוּדָה הַנִּדְבָּרִים^a
בְּךָ אֶצֶל הַקִּיּוֹנוֹת וּבִפְתָחֵי הַבָּתִּים וּדְבַר־חֵד אֶת־אֲחֹד^c אִישׁ אֶת־
אֲחִיו לֵאמֹר בָּאוּ־נָא^d וְשִׁמְעוּ^e מִה הַדְּבָרִי הַיּוֹצֵא מֵאֵת יְהוָה:
³¹ וַיָּבִיאוּ אֵלָיךְ^a כַּמְּבֹאֵ־עִם^a וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵיךָ עִמִּי^b וְשִׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ

¹⁶ a 1 c Q חטאתיו K חטאתו || ^b 11 MSS SA עשה || ^c > 6(*) || ¹⁷ a MSS
עשה חנוי יחיה: || ^b 1? והנה || ¹⁸ 6A בו cf S || ¹⁹ a 6S SA בהם || ^b > 6 || ²⁰ a 6
בגשתי || ^b 22 a 1 c 6 || ²¹ 21 1 c 8 MSS 6 MSS || ^a 22 a 1 c 6 || ^b > 6(*) || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 || ²⁴ a prb dl c 6 || ^b > 6(*) || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 || ²⁵ a 25) usque ad אלהם || ^b > 6 || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 || ²⁶ a 1 c 18 MSS || ^b > 6 || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 || ²⁷ a 27 a 6 || ^b > 6 || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 || ²⁸ a 28 a 6 || ^b > 6 || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 || ²⁹ a 29 a 6 || ^b > 6 || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 || ³⁰ a 30 a 6 || ^b > 6 || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 || ³¹ a 31 a 6 || ^b > 6 || ^c > 6 || ^d prps (בואו) || ^e > 6 || ^f > 6 ||

33 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֲרִץ כִּי־אָבִיא עָלֶיךָ תָּרֵב וְלָקַחְתִּי עִם־הָאָרֶץ אִישׁ אֶחָד מִקְצֵיהֶם^b וְנָתַנּוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצִפָּה: ³ וְיָרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה עַל־הָאָרֶץ וְתִקַּע בַּשּׁוּפָר וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם: ⁴ וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ אֶת־קוֹל הַשּׁוּפָר וְלֹא נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקְחֶהוּ דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ יְהִיָּה: ⁵ אַתָּה^a קוֹל הַשּׁוּפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יְהִיָּה וְהוּא נִזְהָר^b נִפְשׁוֹ מִלָּמָּה: ⁶ וְהִצֵּפָה כִּי־יָרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תִקַּע בַּשּׁוּפָר וְהָעָם לֹא־נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב^a וַתִּקַּח מֵהֶם נֶפֶשׁ^b הוּא בְּעֹנֻב^b נִלְקַח וְדָמוֹ מִיַּד־הַצִּפָּה אֲדַרְשׁ: ⁷ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם צִפֵּה נִתְתִּיד לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דְבַר יְהוָה וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם מִמִּנִּי: ⁸ בְּאָמְרִי לְרָשָׁע רָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהִזְהִיר רָשָׁע מִדְּרָכּוֹ הוּא רָשָׁע^b בְּעֹנֻו יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבָקֶשׁ: ⁹ וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדְּרָכּוֹ^a לְשׁוּב מִמִּנִּי^b וְלֹא־שָׁב מִדְּרָכּוֹ^a הוּא בְּעֹנֻו יָמוּת וְאַתָּה נִפְשֶׁךָ הַצֵּלְתָּ: ¹⁰ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם אָמַר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אָמַרְתֶּם לֵאמֹר^a כִּי־פִשְׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָכָם אֲנִיחֵנוּ נִמְקִים וְאִידָּה^c נִחִיָּה: ¹¹ אָמַר אֲלֵיהֶם חִי־אֲנִי וְנָאִם אֲדַנִּי^a יְהוָה אִם־אֶחָפֶז בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע מִדְּרָכּוֹ וְיָחִיָּה שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדְּרָכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָּמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: ¹² וְאַתָּה בֶּן־אָדָם אָמַר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ צִדְקָת הַצִּדִּיק לֹא תַצִּילֵנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ^b וְרָשָׁעַת הָרָשָׁע לֹא־יִכָּשֶׁל בָּהּ בְּיוֹם שׁוּבוֹ מִרָשָׁעוֹ וְצִדִּיק^d לֹא יִכָּבֵּל לַחַיּוֹת^e בָּהּ^f בְּיוֹם חַטֹּאתָיו: ¹³ בְּאָמְרִי לְצִדִּיק יָחִיָּה^a וְהוּא־כָּטָח^b עַל־צִדְקָתוֹ וַעֲשָׂה עוֹל כָּל־צִדְקָתוֹ^c לֹא תִזְכָּר וַיִּבְעוּלֻ^d אֲשֶׁר־עָשָׂה בּוֹ יָמוּת: ¹⁴ וּבְאָמְרִי לְרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְשָׁב מִחַטֹּאתָיו וַעֲשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה: ¹⁵ חֲבַל^a יָשִׁיב רָשָׁע^b נִזְלָה^c יִשְׁלַם בְּחַקּוֹת^d הַחַיִּים הַלֵּךְ לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת עוֹל חִיָּה יָחִיָּה לֹא־

(>E) || כִּי praem 5^a || הִר' c 4 || מֵהֶם 3^b || וְלָקַח טו c 1^a 2, 33 ||
 || τὸ αἷμα ἡ αὐτῆς c 6^B || הִיא בְּעֹנֻה (חֶה) b-b 6^a || הִר' c 1^a 6 || הִזְהִיר b 1 ||
 (= S) || 7—9 cf 3,17—19 || 7^{a-a} >S(*) sed cf 3,17 || 8^a dl c 3,18 || 3,18 cf S ||
	II^a dl c 3		אִידָּה c 3		>S		b^a >S		Io^a >S		c^a >S		מִדְּרָכּוֹ S		b^a >S		g^a >S		הִר' c 1^a 6	
	ἡ αὐτῆς c 6		ἡ αὐτῆς c 6		>S(*)		12^{a-a} >S(*)		b-b S		וְהָרָשָׁע S									
	c-c 6 κακώσῃ αὐτόν cf 11		d prps		וְצִדְקָת הַצִּדִּיק		c >S		f S		יְהִיָּה 6									
	σωθήναι		e >S		h-h >S(*)		13^{a-a} >S^B; 1 c ἡ αὐτῆς (s ast)		ח' תְּחִיָּה											
	b-b 6		>S		c 1 c Q		צִדְקָתוֹ Ks		צִדְקָתוֹ		d 1 c 6		בָּע >S							
	14 S plur		15^a S		וְח' b dl c 6		>S(*)		c S		וְח' d S		nonn							
 MSS Vrs || וְלֹא ||

חללי-חֶרֶב: ²²שָׁם אֲשׁוּר וְכָל-קְהֵלָה ^aסְבִיבוֹתָיו קְבָרֵתָיו^a כָּלָם חָלָלִים
^bהַנָּפְלִים בַּחֶרֶב: ²³אֲשֶׁר^b נָתַנּוּ קְבָרֵתֶיהָ בְּיִרְפְּתֵי-בֹר^c וַיְהִי קְהֵלָה
 סְבִיבוֹת קְבָרֶתָה כָּלָם חָלָלִים נָפְלִים בַּחֶרֶב^c אֲשֶׁר-נָתַנּוּ חֲתִית^d
 בְּאֶרֶץ חַיִּים: ²⁴שָׁם עֵילָם וְכָל-הַמּוֹנָה סְבִיבוֹת קְבָרֶתָה כָּלָם חָלָלִים
 הַנָּפְלִים^a בַּחֶרֶב אֲשֶׁר-יִרְדּוּ עָרָלִים וְאֶל-אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת^b אֲשֶׁר נָתַנּוּ
 חֲתִיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׁאוּ כָלמָתָם אֶת-יִרְדֵּי בֹר: ²⁵בְּתוֹךְ חָלָלִים
 נָתַנּוּ מִשְׁכָּב לָהּ בְּכָל-הַמּוֹנָה סְבִיבוֹתָיו קְבָרֶתָה כָּלָם עָרָלִים חָלָלִי-
 חֶרֶב כִּי-נָתַן חֲתִיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׁאוּ כָלמָתָם אֶת-יִרְדֵּי בֹר^a
^bבְּתוֹךְ חָלָלִים נָתַן: ²⁶שָׁם מִשְׁךְ תַּבְלָא וְכָל-הַמּוֹנָה^b סְבִיבוֹתָיו^c
 קְבָרֵתֶיהָ^d כָּלָם עָרָלִים מִחָלָלִי חֶרֶב כִּי-נָתַנּוּ חֲתִיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים:
²⁷וְלֹא יִשְׁכְּבוּ^a אֶת-גְּבוּרִים נָפְלִים^b מֵעָרָלִים^c אֲשֶׁר יִרְדּוּ-שָׂאוֹל בְּכָלִי-
 מִלַּחמָתָם^d וַיִּתְּנוּ אֶת-חֲרֻבוֹתָם תַּחַת רָאשֵׁיהֶם וַתְּהִי עֲוֹנוֹתָם^e עַל-
 עֲצֻמוֹתָם כִּי-חֲתִית' גְּבוּרִים^f בְּאֶרֶץ חַיִּים: ²⁸וְאַתָּה בְּתוֹךְ עָרָלִים
 תִּשְׁכַּב וְתִשְׁכַּב אֶת-חָלָלִי-חֶרֶב: ²⁹שָׁמָּה^a אִדּוּם מְלָכֶיהָ^b וְכָל-נְשֵׂאֵיהָ
 אֲשֶׁר-נָתַנּוּ בְּגִבּוֹרָתָם^d אֶת-חָלָלִי-חֶרֶב הִמָּה אֶת-עָרָלִים יִשְׁכְּבוּ
 וְאֶת-יִרְדֵּי בֹר: ³⁰שָׁמָּה^a נְסִיכֵי צָפוֹן כָּלָם^b וְכָל-צִדְדֵי אֲשֶׁר-יִרְדּוּ
 אֶת-חָלָלִים בַּחֲתִיתָם מִגְּבוּרָתָם בּוֹשִׁים^c וַיִּשְׁכְּבוּ עָרָלִים אֶת-חָלָלִי-
 חֶרֶב וַיִּשְׁאוּ כָלמָתָם אֶת-יִרְדֵּי בֹר: ³¹אִזְתֶּם יִרְאֶה פְרַעָה וְנָתַם עַל-
 כָּל-הַמוֹנָה^a חָלָלִי-חֶרֶב פְּרַעָה וְכָל-חֵילוֹ^b נָאֵם אֲדֹנִי יְהוָה: ³²כִּי-
 נָתַתִּי^a אֶת-חֲתִיתוֹ^b בְּאֶרֶץ חַיִּים וְהִשְׁכַּב בְּתוֹךְ עָרָלִים אֶת-חָלָלִי-
 חֶרֶב פְּרַעָה וְכָל-הַמוֹנָה נָאֵם אֲדֹנִי יְהוָה: ׀

22 ^{a-a} > 6 (l c s קְבָרֶתָה || ^{b-b} > 6; 1 נָפ' cf v 23 || 23 ^a 6 ékēi ||
 b-b 1 ? נָקְבְּרוּ עָרָלִים vel (cf 24) 'יִרְדּוּ ער' || ^{c-c} dittogr = 22; dl || ^d 1 c 3 MSS
 6לָא חֲתִיתָם || 24 ^a 1 נָפ' || ^b 9MSS sē cf 6 חֲתִית || 25 ^{a-a} > 6 = 24 vel 26;
 dittogr || ^{b-b} add ? 6טו נָתַנּוּ בֹר || 26 ^a 6ס וְת' || ^b 6לָא — || ^c 1 c 6ס
 חֲתִית || ^c Q^{Or} sē || ^a אֲשֶׁר 6ט || חָלָלִי 1 prb || קְבָרֶתָה 6ס || ^d 1 c 6ס סְבִיבוֹת
 || ^{a-a} 27 6 וַיִּשְׁ' || ^b 6טו וְלֹא > || ^c 1 c 6לָא cf Gn 6,4 || ^d 1 c 6לָא ||
 27 ^a 6 מִלַּחמָה (6*) || ^e 1 צִנּוֹת, frt צִנּוֹת' (praeced וַתְּהִי צִנּוֹת) || ^f 1 חֲתִיתָם || ^a 1
 29 ^a 1 || (תִּקְבֶּר) 6לָא(*) || ^b 28 6לָא בַחֲתִיתָהּ || ^c 28 6לָא || ^d 1 c 6לָא || ^e 1 c 6לָא || ^f 1 c 6לָא ||
 30 ^a 1 c 6לָא || ^b 30 6לָא || ^c 30 6לָא || ^d 30 6לָא || ^e 30 6לָא || ^f 30 6לָא ||
 31 ^a 1 c 6לָא || ^b 31 6לָא || ^c 31 6לָא || ^d 31 6לָא || ^e 31 6לָא || ^f 31 6לָא ||
 32 ^a 1 c 6לָא || ^b 32 6לָא || ^c 32 6לָא || ^d 32 6לָא || ^e 32 6לָא || ^f 32 6לָא ||
 חֲתִיתוֹ || 1 c K || 32 ^a prb 1 נָתַן cf 6 || ^b 1 c K || 32 ^a prb 1 נָתַן cf 6 ||
 חֲתִיתוֹ || Q חֲתִיתוֹ.

שאלה האבלתי כסתי^a עליו את-תהום ואמנע נהרותיה ויכלאו
מים רבים ואקדרי^b עליו לבנון וכל-עצי השדה עליו^c עלפה^d: 16 מקול
מפלתו^a הרעשתי גוים^b בהורתי אתו שאלה את-יורדי בור וינחמו
בארץ תחתית^b כל-עצי-ענן מבתר וטוב-לבנון^c כל-שתי מים^d:
17 גם-הם אתו ירדו שאלה אל-חללי-חרב וזרעו^a ישבו^b בצלו^c בתוך
גוים^c: 18 אל-מי דמית^a בכה בכבוד ובגדל בעצי-עדן^a והורדת^b את-
עצי-עדן אל-ארץ תחתית בתוך ערלים תשכב את-חללי-חרב הוא
פרעה וכל-המונה נאם אנכי יהוה: פ

32 ויהי בשתי^a עשרה שנה בשני^b-עשר חדש באחד לחדש
היה דבר-יהוה אלי לאמר: 2 בן-אדם שא קנה על-פרעה מלך-מצרים
ואמרת אליו אפיר גוים נדמית^a

ואתה פתנים^b בימים ותנח בנהרותיה^c
ותדלח-מים ברגליך ותפש^d נהרותם: 3
3 בך אמר אנכי יהוה

ופרשתי עליך את-רשתי בקהל^b עמים רבים^c והעלוד^d בתרמי:

4 ונשטיתך^a בארץ^b על-פני^c השדה אטילך

והשכנתי עליך כל-עוף השמים^d והשבועתי ממך^e חית כל-הארץ:

5 ונתתי את-בשרך על-ההרים ומלאתי^a הגאות^b רמותך:

6 והשקיתי^a ארץ^b צפתך ממך^c אל-ההרים^d ואפסים ימלאון^e ממך:

7 וכסיתי בכפותך שמים והקדדתי את-ככביהם

שמש בענן אכסנו וירח לא-יאר אורו:

8 כל-מאורי אור בשמים אקדירם עליך

15 ^a dl c ⑥ || ^b ⑥^B κ. ἐσκότασεν (⑥^A ἐπένθησεν cf ⑥) || ^c > ②S || ^d 1 c
Vrs עלפו || 16 ^{a-a} ⑥ גרעשו הג' || גרעשה הארץ || גרעשה הג' || ^b > ⑥, prb dl || ^c dl c ⑥(*) ||
^{d-d} id Vrs, sed prb add || 17 ^a ⑥S וזרעו || prps וזרעו (?) || ^b prb 1 c ⑥ ||
^{c-c} crp? || 18 ^{a-a} > ⑥(*) || add || ^b ⑥ κατάβηθι καὶ καταβιβάσθητι (הור' ורדה) ||
Cp 32, 1 ^a prb 1 c 13MSS ⑥AS בעשתי || ^b 8MSS בשנים ⑥^B δεκάτω μ. ||
2 ^{a-a} prb crp; exc? vb nonn || ^b 1 prb כתנין || ^c 1 prb בנהרותיה || ^d Var פס— ||
^e ⑥ τ. ποτ. σου || 3 ^a dl c ⑥ || ^b dl c ⑥(*) || ^{c-c} m cs dl || ^d 1 c ⑥(v) || והעליתך ||
4 ^a ⑥ ונשטיתך || ^b trsp (m cs) post השדה || ^c > ⑥; Or 'אל-פ' || ^d > ⑥^B; dl (m
cs) || ^{e-e} ⑥^B כל הא' || ftr 1 nil nisi כל-תיה || 5 ^a 1 ? c ⑥S ונמלאו ||
^b > ⑥(*) || ^c ?; nonn MSS (תיה—) ממך || 1 ? גויתך cf ⑥ || 6 ^a ⑥
(הרניתי) (1 ?) מרוותך || ^c add ? ⑥ ἀπὸ τ. πλήθους σου = השקתה ||
^{d-d} ⑥S והרים || עלה' || ftr add || ^e ftr 1 ימלאוה || cf f; ⑥ ἐμπλήσω || ^f prps
ממך, sed (m cs) prb dl || 7 1 ? c ⑥S בכבותך || 8 ^a ⑥ συσκοτάσουσιν.

וְאֶת־תַּעֲלִיתָהּ שְׁלַחַה אֶל כָּל־עַצְיָהּ הַשָּׁהָה^d;
 5 עַל־כֵּן גָּבַהָא קָמְתוּ מִכָּל עַצְיָהּ הַשָּׁהָה^b וַתִּרְמִינָה סָרַעַפְתָּיו^c
 וַתִּאָּרְכְּנָה פֹאֲרָתָהּ^d מִמִּים רַבִּים בְּשִׁלְחוֹ:
 6 בִּסְעַפְתָּיו קָנְנָה כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם
 וַתַּחַת פֹּאֲרָתָיו יָלְדוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה
 וּבָעֲלוּ יִשְׁבּוּ^a כָּל גּוֹיִם רַבִּים;
 7 וַיִּיָּרָא בְּגִדָּלוֹ בְּאֶרֶץ דְּלִיּוֹתָיו^b
 כִּי־הָיָה שָׂרָשׁוֹ אֶל־מִים רַבִּים;
 8 אֲרָזִים לֹא־עֲמָמָהוּ בְּגִן־אֱלֹהִים^c
 בְּרוֹשִׁים לֹא דָמוּ אֶל־סְעַפְתָּיו
 וְעֲרֻמָּנִים לֹא־הָיוּ כְּפֹאֲרָתָיו
 כָּל־עֵץ בְּגִן־אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בִּיפְיוֹ;
 9 וַיִּפָּה עֲשִׂיתָיו^a בְּרַב דְּלִיּוֹתָיו וַיִּקְנָאָהוּ כָּל־עַצְיָהֶן אֲשֶׁר בְּגִן
 הָאֱלֹהִים: ׀ 10 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה יֵעַן אֲשֶׁר
 גָּבַהָתָ^b בְּקוֹמָתָהּ וַיִּתֵּן צִמְרָתוֹ אֶל־בֵּין עֲבוֹתָיִם^d וְיָרָם לִבָּבוֹ בְּגִבָּהּ:
 11 וַאֲתָנָהוּ^a בֵּינָה אֵלָּב גּוֹיִם^b עָשׂוֹ יַעֲשֶׂה לֹא בְרָשָׁעוֹ גִּרְשָׁתִּיהּ:
 12 וַיִּכְרַתְהוּ זָרִים עָרִיצִי גּוֹיִם וַיִּשְׁאָהוּ אֶל־הַהָרִים וּבְכָל־גְּאֻזֹּת
 גִּפְלוּ דְלִיּוֹתָיו וַתִּשְׁבְּרֶנָּה פֹּאֲרָתָיו^c בְּכָל־אִפְיָקֵי הָאָרֶץ וַיִּרְדּוּ מִצִּלּוֹ
 כָּל־עֲמֵי הָאָרֶץ וַיִּשְׁאָהוּ: 13 עַל־מַפְלָתוֹ יִשְׁכְּנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶל־
 פֹּאֲרָתָיו הָיוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה: 14 לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבַּהּוּ בְּקוֹמָתָם כָּל־
 עַצְיָמִים וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־צִמְרָתָם אֶל־בֵּין עֲבוֹתָיִם^a וְלֹא־יַעֲמִדוּ אֱלֵיהֶם^b
 בְּגִבָּהֶם כָּל־שְׁתֵּי מַיִם כִּי^d כָּלָם נָתַנוּ לְמֹת אֶל־אָרֶץ תַּחֲתִית בְּתוֹךְ
 בְּנֵי אָדָם אֶל־יִרְדֵּי בֹרִ: ׀ 15 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְדָתוֹ

4 ^c prb || ע' dl || ^d prps שָׁהוּ || 5 ^a 1 c nonn MSS נבהה || ^{b-b} >Θ^{BA}(*);
 prb dl || ^c dub, frt orig וַתִּרְמִינָה cf 4 || ^d Q תיו — || ^e >Θ, prb dl || 6 ^a 1 c
 nonn MSS Vrs יִשְׁבּוּ || ^b frt dl c § || 7 ^a Ben Napht וַיִּיָּרָא || ^b >Θ³ בָּרַב, frt orig
 בָּרַם cf 5^c || 8 1 c mlt MSS כְּפֹאֲרָ || 9 ^{a-a} >Θ(*) || ^b dl c § || ^c >S cf 6;
 frt add || 10 ^a dl c § || ^b 1 c S נבהה || ^c § בְּקוֹמָתוֹ || ^d 1 c § עֲבוֹת cf 3 ||
^{c-c} § sol kai εἶδον (וִירָא); 1 ? וַיִּגָּא: frt לבבו add || 11 ^a 1 וְאֵת || ^b mlt MSS
 Or אֵיל || ^{c-c} ? § κ. ἐποίησεν τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ, § et faciet (וַיַּעֲשֶׂה) ei
 secundum peccatum eius et perdet eum (וְהַשְׁבִּיתוֹ) || 12 ^a 1 עַל || ^b >Θ³ כָּל ||
^c 1 פֹּאֲרָ cf 8 || ^d prps וַיִּרְדּוּ, al וַיִּתְּרֻו || ^e prps וַיִּרְמִינָה; frt irrepsit e 12 a; dl ||
 13 ^{c-c} 1 פֹּאֲרָ (Θ) וְעַל־ || 14 ^a 1 c § עֲבוֹת cf 3. 10 || ^b dub; >Θ³ (S^h); frt dl ||
^{c-c} prb add || ^d >Θ^{BA}.

I4 אֶרֶץ שׁוֹט || I5 בָּנָה || I6 אֵל תְּחַל || b Συήνη, l סִנְי vel
 c-c crpr; ט κ. διαχυσθήσεται ὕδατα, prps וַנִּפְרְצוּ הַמַּתִּירָה || I7 >S, l
 און || b הנה >S, ט κ. αἱ γυναῖκες || I8 a prb l c Var חֲשֶׁה cf Vrs || b l c ט
 ממות vel c S מטה || c B KOr הוא, Occ QOr הֵיא >S; וְהִיא ט || 2I א וְרוּעַת ||
 b-b S ולא || c frt dl c ט || 22 a l על c ט || b-b ? frt add cf S || 24 ∞ ט
 וְהִבִּיא אוֹתָהּ עַל-מִצְרַיִם וּבָזוּ בָּהָּ וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ || 25 l על c ט || Cp 3I, 3 a-a ?;
 prps תִּאֲשֹׁר אַרְזוֹ add? || b-b >Bλ(*) dl || c l c ט עבות || 4 a l c הוֹלִיקָה ||
 b l c ט ממסעו.

30 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹה
אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה

הַיָּלִילֹבָה לַיּוֹם: ³ כִּי־קָרֹב ^aיּוֹם
וְקָרֹב ^bיּוֹם לַיהוָה ^bיּוֹם עֲזָנִי עֵת ^dגּוֹיִם יְהוָה:
⁴וּבָאָה חֲרֹב בְּמִצְרַיִם וְהָיְתָה חֲלָחֶלֶת בְּכוֹשׁ
בְּנַפְלָא ^aחָלָל בְּמִצְרַיִם ^bוְלָקְחוּ הַמּוֹנֶה ^bוְנִהְרְסוּ יְסוֹדֵתֶיהָ:
⁵כּוֹשׁ וּפּוֹט וְלוֹד ^aוְכָל־הָעָרֵב ^bוְכוֹבֵב ^bוּבְנֵי אֶרֶץ ^dהַבְּרִית אִתָּם בְּחֲרֹב
יִפְלוּ: ⁶כֹּה אָמַר יְהוָה ^a

וְנָפְלוּ סִמְכֵי מִצְרַיִם וַיִּרְדּוּ גִּזְאוֹן עֲזָה
מִמֶּנְדֶּל ^bסוֹנֶה בְּחֲרֹב יִפְלוּ־כֶּה גֵאִם אֲדֹנָיִה יְהוָה:
⁷וְנִשְׁמָו ^aבְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נִשְׁמָוֹת וְעָרֵי ^bבְּתוֹךְ־עָרִים נִחְרְבוֹת תִּהְיֶינָה:
⁸וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתַת־אֵשׁ בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁכְּרוּ כָל־עֲזָרֶיהָ:
⁹בְּיָוִם הַהוּא יֵצְאוּ מִלְּאָכִים מִלִּפְנֵי ^aבְּאִים ^bלְהַחְרִיד אֶת־כּוֹשׁ בְּטַח־
וְהָיְתָה חֲלָחֶלֶת בָּהֶם כְּיֹם מִצְרַיִם ^dכִּי הִנֵּה ^dבָּאָה: ^e
¹⁰כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הַמּוֹן מִצְרַיִם

בֵּינִי נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל:
¹¹הוּא וְעַמּוֹ אִתּוֹ ^aעָרִיצֵי גּוֹיִם מוֹבָאִים לִשְׁחַת הָאֶרֶץ
וְהָרִיקוּ תְּרֻבוֹתָם עַל־מִצְרַיִם ^bוּמִלְּאוּ אֶת־הָאֶרֶץ חָלָל:
¹²וְנָתַתִּי יָאִירִים חֲרָבָה ^aוּמִכַּרְתִּי אֶת־הָאֶרֶץ בְּיַד־רָעִים ^b
וְהִשְׁמַתִּי אֶרֶץ וּמִלְּאָה
בְּיַד־זָרִים אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי: ¹³כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִה יְהוָה וְהָאֲבֹדֹתַי
גְּלוּלִים ^b

וְהִשְׁבַּתִּי אֵלִילִים ^cמִזֶּה וְנִשְׂאִי ^dמֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם
לֹא יִהְיֶה־עוֹד ^eוְנָתַתִּי יִרְאָה בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם: ^f

Cp 30, 2 ^a dl c ⑥ || ^b >⑥ || 3 ^{a-a} >⑥A || ^b frt l c ⑥S יהוה || ^c >⑥^B (S^b*)
prb dl || ^d ⑥A πέρας (ץ?) || ^e >S || 4 ^a ⑥? ונפל || ^{b-b} >⑥^B(*), prb dl || 5 ^a S
לוב; ⑥ = ⑥ + לוב || ^b l c SΛZ הערב || ^c >⑥ et crrp; prb l לוב et trsp
post לוד cf ^a || ^d >⑥, prb dl || ^e ?; prb l הברתי, pr ובני prps וכל־ || ^f >⑥ ||
וְנִשְׁמָה ⑥ || 7 ^a ⑥ || ^d dl c ⑥ || ^c cf 29,10 || ^b S⑥ a turre || ^{a-a} >⑥ dl || 6 ^a >⑥ || ^b כֶּה || ⑥ S
^b ועריה || 9 ^a >⑥(*) dl || ^b l c ⑥ (σπεύδοντες) אָצִים (⑥^{MSS}S^b εσσιμ?) S
velociter || ^c dl c ⑥(*) || ^{d-d} S והנה || II ^a >⑥(*) || ^{b-b} ⑥ וּמִלְּאָה, prb
l || 12 ^a Var חֲרָבָה || ^{b-b} >⑥^BA(*), add? || 13 ^a ⑥ || ^{b-b} >⑥(*) ||
add || ^c l c ⑥ אֵילִים || ^d ⑥ וְנִשְׂאִים || ^e S בָּאָ? || ^{f-f} ⑥ וְהָיָה || ^{g-g} >⑥(*) ||
add?.

7 בַּתִּפְשָׁם בָּךְ בַּכֶּכֶּךְ^a תִּרְוֶיךָ וּבִקְעֵת לָהֶם כֹּל־בַּתִּי^b

וּבְהִשָּׁעֲנֵם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ לָהֶם כָּל־מִתְנִים: ׀

לָכֵן כֹּה אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנֵּנִי מֵבִיא עָלֶיךָ חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֶּנִּי אָדָם

וּבְהִמָּה: ¹⁹וְהִי תֵּה אֶרֶץ-מִצְרַיִם לְשִׁמְמָה וְחִרְבָּה וְיִדְעוּ כִּי-אֲנִי יְהוָה

יֵעַן אָמַר^a יְאֵר לִי וְאֲנִי עֲשִׂיתִי^b: לָכֵן הִנְנִי אֵלֶיךָ^a וְאֶל־יְאֵרֶיךָ^a

וְנָתַתִּי אֶת-אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחֶרְבוֹת^ב חָרִב^ג שְׂמֹמָה^ד מִמִּגְדֵּל סוּנָה^ה וְעַד-

גְּבוּל כּוֹשׁ: II לֹא תַעֲבֹר-בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא תַעֲבֹר-בָּהּ:

וְלֹא תֵשֶׁב אֲרֻבָּעִים שָׁנָה: ¹² וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם^a שְׂמֹמָה בְּתוֹךְ:

אַרְצוֹת גְּשָׁמוֹת וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ עָרִים מְחֻרְבוֹת תִּהְיֶינָּה שְׂמֵמָה^b אַרְבָּעִים

שָׁנָה נִהְפָּצְתִי אֶת-מִצְרַיִם בְּגוֹיִם וְזָרִיתִים בְּאַרְצוֹת: פ

13 כִּי^a כֹּה אָמַר אֱדֹנָי^b יְהוֹה מֶלֶךְ אֲרֻבָּעִים שָׁנָה אֶקְבֵּץ אֶת־מִצְרַיִם

מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר־נִפְצוּ שָׁמָּה: ¹⁴ וְשִׁבְתִּי אֶת־שִׁבּוֹת מְצֻרִים וְהִשְׁבַּתִּי^a

אַתֶּם אֶרֶץ פְּתוּרִים עַל-אֶרֶץ מְבוֹרָתָם וְהָיוּ שָׁם מְמַלְכָּה שְׂפִלָּה:

¹⁵ מן-הַמַּמְלָכוֹת^a תִּהְיֶה שְׂפָלָה^a וְלֹא-תִתֵּן שָׂא עֹד עַל-הַגּוֹיִם וְהִמָּעֲטִיתִים

לְבִלְתִּי רְדוֹת^b בְּגוֹזִים: ¹⁶וְלֹא יִהְיֶה^a עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל לְמִבְטָח מִזְכִּיר

עֲזֹן בַּפְּנוֹתָם אֶתְרִיחֵם וַיַּדְעוּ כִּי אֲנִי אֱלֹהֵי יְהוָה׃ פ

17 וַיְהִי בַּעֲשָׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה בְּרֹאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר-

יְהוָה אֵלַי ¹⁸בֶּן-אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל הֶעֱבִיד אֶת-

חִילֹץ עֲבָדָה גְדוּלָּה אֶל-צָר כָּל-רֹאשׁ מִקֶּרֶחַ וּכְל-כִּתְּף מְרוּמָה וְשֹׁכֵר

לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחִילוֹ מִצָּר עַל־הָעֲבֹדָה אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ: ׀ 19 לָכֵן

כֹּה אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנֵּנִי נֹתֵן לְנָבוֹכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל אֶת-אַרְצִי

מִצָּרִים וְיִנְשֵׂא הַמָּלְכָה וְיִשְׁלַל שְׁלָלָהּ וְיִבְזֶז בְּזָה וְהִתְתָּה שָׂכָר לְחִילָהּ:

20 פָּעַלְתָּ אֲשֶׁר-עָבַד בָּהּ^a נָתַתִּי לוֹ אֶת-אֶרֶץ מִצְרַיִם^b אֲשֶׁר עָשׂוּ לָיִם

נָאֵם⁶ אֲדֹנָי יִהְיֶה:
²¹ בְּיָמָם הַהוּא אֵצְמִית קֶרֶן לְבַיִת

יִשְׂרָאֵל וְיִלְךָ אֲתָנָן פֶּתַח־חַיִּים בְּתוֹכָם וַיֵּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: פ

7^a prb l c Q mlt MSS Edd cf **בְּכָה**; K **בְּכָה** **בְּכָה** || ^b **בְּכָה** ||

עַל־הַמִּצְוָה cf § 8 dl c ט || 9^a l c טט אֶת־הַמִּצְוָה || ^b l prb c שס תִּיּוֹ—; ט
 —חַיִּים || 10^{a-a} l c ט עליה ועל- et c ט יִשְׁרָאֵל || ^b l c טט לחברה || ^c ט חרב:

prb dl c 6AS || ^d l c 6 וַשׁ cf S || ^e prps 'לִם vel סְנִינָה ('סוֹ?) || II °° >SA;

frt dl || I2 ^{a-a} 6 6 6 6 || ^b dl c 6 (*) || I3 ^a > 6 (*) \$ || ^b dl c 6 || I4 ^a 6 6 6 6

prb add ^b רבות ^a 1 c Vrs יהיו ^b dl c ט 18 1 על c ט 19 ^a >ט

b-b > 6(*), prb add || 20^a ש בָּצַר, 6 ἐπι Τύρον || b-b > 6^BAS, prb dl || c 6

תַּצְמַח טו 2I || כֹּה אָמַר

6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוֹה

יַעַן תַּתַּתְּ אֶת־לִבְכֶּךָ בְּלִבְ אֱלֹהִים:

7 לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא עֲלֶיךָ זָרִים עָרִיצִי גּוֹיִם

וְהִרְקוּ חֲרֻבוֹתָם עַל־יָפִי^a חֲכַמְתֶּךָ וְחָלְלוּ יַפְעֲתֶךָ:

8 לַשֹּׁחַת יוֹדְדֶךָ וְמִתָּה מִמּוֹתֵי חָלָל בְּלִב יָמִים:

9 הֵאָמַר תֹּאמַר אֱלֹהִים אֲנִי לִפְנֵי הָרִגְדָּה^a

וְאַתָּה אָגַם וְלֹא־אֵל בֵּינִי מִחֲלָלֶיךָ^b:

10^a מוֹתֵי עֲרִלִים^a תָּמוֹת^a בְּיַד־זָרִים^b

כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נָאִם אֲדֹנָי יְהוֹה: ס 11 וַיְהִי דְבַר־יְהוֹה אֵלַי

לֵאמֹר: 12 בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־מֶלֶךְ צוּר וְאָמַרְתָּ לוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי^a

יְהוֹה אַתָּה חַוֹּתָם^b תִּכְבְּיֹת^d מֶלֶךְ חֲכַמָּה^d וְכִלְיִל יָפִי: 13 בְּעֵדֶן בֶּן־

אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל־אָבֶן יִקְרָה מִסִּכְתֶּךָ^a אָדָם פִּטְיָה וַיַּהֲלֵם תְּרַשִׁישׁ

שֶׁהֵם וַיִּשְׁפֹּה סִפִּיר נֶפֶד וּבִרְקַת וְזָהָב^b מִלְּאֲכֶת תִּפְיָךְ^b וַיִּנְקְבֶיךָ^c בָּךְ^d

בְּיָזֶם הַבְּרָאָה בּוֹנֵנִי: 14 אַתָּה^a כְּרוֹב בְּמִשְׁשַׁח הַסּוּכָה^b וַיִּנְתָּתִיךָ^c בְּהֵר

קָדֵשׁ^d אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אֲבִנֵי־אֵשׁ הַתְּהַלְכָתָּ: 15 תָּמִים אַתָּה

בְּדִרְכֶיךָ מִיָּזֶם הַבְּרָאָה עַד־נִמְצָא עוֹלָתָה בָּךְ: 16 בְּרֹב רִכְלֹתֶךָ מְלֹי

תּוֹכָךְ^b חֲמֹם וַתַּחַטֵּא וַאֲחַלְלֶךָ^c מִהֵר אֱלֹהִים וַאֲבָדֶךָ^d כְּרוֹב הַסּוּכָה^c

מִתּוֹךְ אֲבִנֵי־אֵשׁ: 17 גָּבַה לְבָךְ בִּיפְיָךְ שַׁחַתָּ^a חֲכַמְתֶּךָ עַל־יַפְעֲתֶךָ^b

עַל־אֶרֶץ הַשְּׁלֻכְתֶּיךָ לִפְנֵי מַלְכִים נִתְּתִיךָ לְרָאוּת^c בָּךְ: 18 מְרֹב עוֹנִיָּה^a

בְּעוֹל רִכְלֹתֶךָ חֲלָלָתָ מִקִּדְשֶׁיךָ^b וַאֲצֹא־אֵשׁ מִתּוֹכָךְ הִיא אֲכָלְתֶּךָ

וְאַתָּה לֹא־אָכַר עַל־הָאֶרֶץ לְעֵינֵי כָל־רְאִיךָ: 19 כָּל־יֹדְעֶיךָ בַּעֲמִים שָׁמְמוּ

עָלֶיךָ בַּלְתוֹת הָיִיתָ וְאִינָה עַד־עוֹלָם: פ

20 וַיְהִי דְבַר־יְהוֹה אֵלַי לֵאמֹר: 21 בֶּן־אָדָם שִׁים פָּנֶיךָ אֶל־צִידוֹן וְהִנָּבֵא

עָלֶיךָ: 22 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוֹה

6 dl c 6 || 7^a >S || ^b 6 ἐπὶ σὲ καὶ (>S) ἐπὶ τὸ κἀλλ., frt dl יִפִּי || ^c 6 τὸ

κἀλλος σου || 8° add ? || 9^a mlt MSS Edd 6 הרגיד || ^b sic mlt MSS (S) 6

(8 לך—) sed l מחוללך || 10^{a-a} S זרים ביד, frt orig sol זרים cf b^b-b || ^{b-b} >S ||

^c dl c 6 || 12^a >6A || ^b nonn MSS 6 חותם (8mg חותם) || ^c nonn MSS Vrs

6 תכביות || ^{d-d} >6, add ? || 13^a Var מקב || ^{b-b} 6 ἐνέπλησας τ. θησαυρούς σου ||

^c 6 S κ. τ. ἀποθήκας σου || ^d >S 6 || ^c crtp ? ut vid >6S || 14^a 6 σὺ μετὰ τοῦ

χ., S et eras cum Ch. || ^{b-b} >6(*) || ^c 6 א. נת || ^d add cf 16 || ^c prps בְּנִי־אֵל;

id 16 || 15 >S (6b?) || 16^a nonn MSS מלאו; prb l c 6 מלאות || ^b 6 τὰ ταμεία

σου, sim 6 || ^c 6 κ. ἐτραυματίσθης || ^d 6 κ. ἤγαγεν σε || ^c >6 || 17^a 6 διεφθάρη

cf 6 || ^b 6 + (עונד) || ^c IMS לראות || 18^a mlt MSS Edd

עונד || ^b mlt MSS Edd מקדשך, frps קדשך || 21 l על || 22^a dl c 6.

29 וַיִּרְדּוּ מֵאַנְיֻתֵיהֶם כֹּל תַּפְשֵׁי מִשּׁוֹט
 מַלְאִים כֹּל חֲבָלֵי הַיָּם אֶל־הָאָרֶץ יַעֲמְדוּ:
 30 וַהֲשִׁמְעוּ עֲלֵיךָ בְּקוֹלָם וַיִּזְעְקוּ מְרָה
 וַיַּעֲלוּ עֶפֶר עַל־רֹאשֵׁיהֶם בְּאֶפֶר יִתְפַּלְשׁוּ:
 31 וַהֲקָרִיחוּ אֵלֶיךָ^a קֶרְחָא^b וַחֲגֹרֹ שָׁקִים
 וּבָכוּ אֵלֶיךָ^c בְּמַר־נַפֶּשׁ מִסֶּפֶד מָר:
 32 וַנִּשְׁאָאֵו אֵלֶיךָ^d בְּגִיָּהֶם^e קִינָה וְקוֹנָנוּ עֲלֵיךָ
 מִי כְצוֹר^f כְּדָמָה^g בְּתוֹךְ הַיָּם:
 33 בְּצִצָּת עֲזוֹבוֹנֶיךָ מִיָּמִים^h הַשֹּׁפֵעֶת עַמִּים רַבִּיםⁱ
 בָּרַב הַזִּינֶיךָ^j וּמַעֲרֹבֶיךָ^k הָעֹשֶׂת מְלָכֵי־אָרֶץ:
 34 עָתָה^l נִשְׁבַּרְתָּ מִיָּמִים^m בְּמַעֲמֹקֵי־מִים
 מַעֲרֹבֶךָ וְכָל־קֶהֱלֶךָ בְּתוֹכָךָ נָפְלוּ:
 35 כָּל־ⁿ וְשָׁבִי הָאִיִּים שָׁמְמוּ עֲלֵיךָ
 וּמִלְּבִיָּהֶם שָׁעֲרוּ שָׁעַר^o רָעֲמוּ פָנִים^p:
 36 סִתְּרִים בְּעַמִּים^q שָׁרְקוּ עֲלֵיךָ בַלְהוֹת הָיִיתָ
 וְאֵינְךָ עַד־עוֹלָם: פ
 28 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ^{a2} בֶּן־אָדָם אָמַר לַנְּגִיד צֹר כָּה־
 אָמַר וְאֶדְנִי^b יְהוָה
 יַעַן גָּבַהּ לְבָבְךָ נִתְּאֵמַר אֵל אֲנִי
 מוֹשֵׁב אֱלֹהִים יִשְׁבַּתִּי בְּלֵב יָמִים
 וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל נִתַּתָּן לְבָבְךָ כָּלֵב אֱלֹהִים:
 3 אֲהַנֶּה חֲכָם^a אַתָּה מִדְּנֶאֱלִ^b כָּל־סִתּוֹם^c לֹא עֲמָמוֹד:
 4 בְּחֻכְמָתְךָ וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לָךְ חֵיל
 וַתַּעֲשֵׂ זָהָב וְכֶסֶף בְּאֻצְרוֹתֶיךָ:
 5 בָּרַב חֲכָמָתְךָ בְּרִכְלָתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילְךָ
 וַיִּגְבַּהּ לְבָבְךָ בְּחֵילְךָ: פ

|| עֲלֵיךָ^c 1 || — חֶה^b Occ || עֲלֵיךָ^a 1 c || 31 > 30 || רֹאשֶׁם 30 || עַל 29 ||
 32 ^a 1 || בְּגִיָּהֶם 30 || sic 31; *u carmen lugubre*; nonn MSS Edd || עֲלֵיךָ^c 1 ||
	הַזִּינֶיךָ^c 30		מִיָּמִים^b 33		נְדָמָה (30)		1^d (cf		אֵיךְ צוֹר^c prb			
	בָּיִם 32		1 c		נִשְׁבַּרְתָּ 3MSS Vrs		עָתָה (34)		1 c		34	
	חוֹרוֹ 1		תְּמִירוֹ 30		דְּמָעוֹ 30		> 30		35		חוֹרוֹ 1	
	סִתְּרִיהֶם 1		סִתְּרִיהֶם 30		36		פְּנִיָּהֶם 30		1 c		35	
	חֲכָמִים 30		מִדְּנֶאֱלִ^c		3		חֲכָם 30		1 c		3	
	וְאַתָּה 1		4		כָּל־נְבוֹנִים 1							

הַשִּׁיבוּ אֶשְׁכְּרֶךָ: ¹⁶אָרַם^a סִחֲרֶתְךָ מִכָּב מַעֲשִׂיךָ^b בְּנֶפֶךְ אֲרָגְמֹן וְרַקְמָה^d וּבּוּיָן וְרֵאמֹת וּבְדָד נָתַנּוּ בְּעֻבּוֹנֶיךָ: ¹⁷יְהוּדָה וְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הָמָּה רְכִלֶיךָ^b בְּחֹטִי מְנִית^b וּפְנִיגָה וּדְבַשׁ וְשֶׁמֶן וְצִירֵי נִתְּנוּ מֵעֶרְבֶךָ: ¹⁸דְּמָשֶׁק סִחֲרֶתְךָ^a אֶכֶּב מַעֲשִׂיךָ^a מִכָּב כָּל-הָיוֹן^c בִּינֶיךָ^d חֲלָבֹן וְצֹמֶר^c צֹחַר^c: ¹⁹וְיִזְדֹּן וְיִזְדֹּן^a מֵאוּל בְּעֻבּוֹנֶיךָ נִתְּנוּ בְּרוּל^b עֲשׂוֹת^c קִנְיָה^d וְקִנְיָה בְּמֵעֶרְבֶךָ הִיא^f: ²⁰וְיִזְדֹּן רְכִלֶתְךָ^a בְּבִגְדֵי-חֹפֶשׂ^a לְרַכְבָּהּ: ²¹עֶרֶב וְכָל-נְשִׂאֵי קִדְרֵי הָמָּה^a סִחֲרֵי יִדְדֶךָ^a בְּכָרִים וְאֵילִים וְעִתּוּיִם בָּם סִחֲרֶיךָ^b: ²²רְכִלֶיךָ^a שָׂבָא וְרַעְמָה^a הָמָּה רְכִלֶיךָ^b בְּרֹאשׁ כָּל-בָּשָׂם וּבְכָל-אֶבֶן^d יִקְרָה וְזָהָב נִתְּנוּ עֻבּוֹנֶיךָ: ²³חֶרֶן וְכִנֹּה וְעֶדֶן^a רְכִלֵי שָׂבָא אֲשׁוּר^b כְּלָמֶד^c רְכִלֶתְךָ: ²⁴הָמָּה רְכִלֶיךָ בְּמַכְלָלִים בְּגִלּוּמֵי תִכְלֵת וְרַקְמָה^b וּבִגְנֻזֵי בְּרוּמִים^c בְּחִבְלִים חֲבָשִׁים וְאַרְזִים בְּמַרְכָּלֶתְךָ: ²⁵אֲנִיּוֹת תְּרָשִׁישׁ^a שְׂרוּתֶיךָ^b מֵעֶרְבֶךָ^c

וּתְמָלָאֵי וּתְכַבְדֵי מְאֹד בְּלֵב יָמִים:

²⁶בְּמִים רַבִּים הִבְאִיךָ הַשָּׁטִים^a אֶתְךָ

רוּחַ הַקָּדִים^b שִׁבְרֶךָ בְּלֵב יָמִים:

²⁷הַזֶּנֶךְ וְעֻבּוֹנֶיךָ מֵעֶרְבֶךָ^a מִלְחֶיךָ וּחֲבִלֶיךָ

מִחֲזִיקֶיךָ בְּדָלְךָ וְעֶרְבֵי מֵעֶרְבֶךָ וְכָל-אֲנָשִׁי מִלְחָמָתְךָ

אֲשֶׁר-בְּךָ^c וּבְכָל-קִהְלֶךָ אֲשֶׁר בְּתוֹכְךָ

יִפְּלוּ בְּלֵב יָמִים בְּיוֹם מַפְלֶתְךָ:

²⁸לְקוֹל זַעֲקַת חֲבִלֶיךָ יִרְעָשׁוּ מִגְרָשׁוֹת:

וּבְרִקְתָּ 16 ^a 1 c 6 MSS אָרַם, אָרַם || ^b prb 1 c 6 מֵעֶרְבֶךָ || ^c > 6 || ^d ?; prps וְרַקְמָה ||
 cf 28,13; 6 + ἐκ θαρσεῖς, prps וְרַקְמָה || ^e > 6 || ^f 1 c nonn MSS 6 עֻבּוֹנֶיךָ ||
 17 ^a 6 וּבּוּיָן || ^{b-b} prps וְרֵאמֹת וּבְדָד || ^c prps וְרֵאמֹת || ^d 1 || 18 ^{a-a} > 6;
 add || ^b > 6 || ^c 6 הַזֶּנֶךְ || ^d 6 וְיִזְדֹּן || ^e prps וְיִזְדֹּן || ^f dl ? dittogr ? || 19 ^{a-a} 6B sol
 (מֵאוּל || 13 MSS 6) בְּעֻבּוֹנֶיךָ מֵאוּל בְּרוּל || ^c 6 || ^{b-b} 1 ? || ^c 6 (trsp fin vs) || ^d 6 עֲשׂוֹת || ^e 1 (prps)
 חֲלָבֹן || ^c 6 || ^{a-a} 20 || ^c 6 נִתְּנוּ || ^d 6 וְצֹמֶר || ^e > 6 || ^f 6 צֹחַר || ^c 6 || ^{b-b} prps
 בְּמֵעֶרְבֶךָ || ^c 6 || ^{a-a} 21 || ^c 6 סִחֲרֵיךָ || ^d 6 חֶרֶן || ^e > 6 || ^f 6 וְכִנֹּה || ^c 6 || ^{b-b} prps
 1 || ^c 6 סִחֲרֵיךָ || ^d 6 וְעֶדֶן || ^e > 6 || ^f 6 רְכִלֵיךָ || ^c 6 || ^a 22 || ^c 6 חֶרֶן || ^d 6 וְעֶדֶן || ^e > 6 || ^f 6
 רְכִלֵיךָ || ^{b-b} prb 1 || ^c 6 הָמָּה || ^d 6 וְעֶדֶן || ^e > 6 || ^f 6 וְעֶדֶן || ^c 6 || ^a 23 || ^c 6 וְעֶדֶן || ^d 6
 וְעֶדֶן || ^e > 6 || ^f 6 וְעֶדֶן || ^c 6 || ^{a-a} 24 || ^c 6 וְעֶדֶן || ^d 6 וְעֶדֶן || ^e > 6 || ^f 6 וְעֶדֶן ||
 25 ^a 6 ξμποροί σου ? || ^b ?; 6 ἐν τῷ πλήθει, prps c A שְׂרוּתֶיךָ || ^d 6 שְׂרוּתֶיךָ ||
^c prb 1 c 6 כְּמַעַן || ^a 26 || ^c 6 מִלְחָמָה || ^b 1 || ^c 6 מִלְחָמָה || ^d 6 מִלְחָמָה || ^e > 6 ||
 27 ^a 1 || ^b 6 בְּדָלְךָ || ^c 6 בְּדָלְךָ || ^d 6 בְּדָלְךָ || ^e > 6 || ^f 6 בְּדָלְךָ || ^c 6 || ^a 28 || ^c 6
 שְׂמִיךָ || 28 Var מִגְרָשׁ, 6 φόβῳ (φοβηθήσονται) ?; 1 ? שְׂמִיךָ.

עמד בחרב יהלג

ומצבות ענף לארץ תרד:

¹² וישללו חילך ובוזו רכלתך

והרסו חומותיך ובתי המדותך יתצו

ובגניך ועצריך נעפרך בתוך מים ישימו:

¹³ והשבתי המון שיריך וקול כנורית לא ישמע עוד:

¹⁴ ונתתיך לצחית סלע משטח חרמים תהלה^a

לא תבנה עוד כי אני יהוה^c דברתי נאם אדני יהוה: פ

¹⁵ כה אמר אדני יהוה לצור הלא ומקול מפלתך באנק חלל כהרג

הרג בתוך ירעשו האיים: ¹⁶ וירדו מעל כסאותם כל נשיאי הים

והסירו את מעיליהם^b ואת בגדי רקמתם ופשו חרות וילבשו

על הארץ ישובו וחדדו לרגלים ושמו עליך: ¹⁷ ונשאו עליך קינה

ואמרו לך

אין אבדת נושבת^b מימים העיר ההללה

^d אשר היתה חזקה בים היא וישכיה

אשר נתנו חתיתם^f לכל יושביה:

¹⁸ עתה יחדדו האין יום^b מפלתך

ונבהלו האיים אשר בים מצאתך: פ ¹⁹ כי כה אמר אדני יהוה

בתתי אתך עיר נחרבת פורים אשר לא נושבו בה עלות עליך

את תהום וכסוף^b בהמים הרבים: ²⁰ והורדתיו את יורדי בור אל-

עם עולם והושבתיו בארץ תחתיות כחרבות מעולם את יורדי

בור למען לא תשבי ונתתי צבי^d בארץ חיים: ²¹ בלחות אתך

ואינך ויתבקשי ולא תמצאי עוד לעולם נאם אדני יהוה: פ

27 ינתי דבר יהוה אלי לאמר: ² ואתה בן אדם שא על-צר

קינה: ³ ואמרת לצור

II 1 c 6 (SE) || יוריד || 12 a 6 et vb sqq sing || b prb 1 c 6 (cf S)
 ויוליכו vel י... || 14 a >S, 1 c 6 טהי || b 1 c Vrs || c dl c mlt MSS
 וASCLUA || d >6 || 15 ∞ prps || חרב || 16 a S + מהם || b 6
 נשבת || 1 c 6 טהי || b 1 c 6 טהי || 17 a >6A dl || b 1 c 6 טהי ||
 חתיתה || 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי ||
 c Var (cf Raschi) || מים || מים || d-d >6A, frt add || 1 c 6 טהי ||
 g prps || וישכיו || 18 a 1 || האיים || b 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי ||
 add (1?) || 19 a 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי ||
 b-b 6 || 20 a 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי || 1 c 6 טהי ||
 b-b 6 || 21 a 2 || 21 a 2 || 21 a 2 || 21 a 2 || 21 a 2 || 21 a 2 ||

[illegible]

תָּתִים חֲלֹאֲתָהּ: ^a12 תֵּאֲנִים הֲלֹאֲתָ^a וְלֹא־תֵצֵא מִמֶּנָּה רַבָּת^b חֲלֹאֲתָהּ
[בָּאֵשׁ חֲלֹאֲתָהּ:]

¹³ בְּטִמְאֻתְךָ זִמָּה יֵעַן טְהַרְתִּיךָ וְלֹא טְהַרְתָּ מִטִּמְאֻתְךָ
לֹא תִטְהַרְרִי־עוֹד עַד־הִנֵּיתִי אֶת־חֲמַתִּי בָּךְ: ¹⁴ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
בָּאֵהָ וְעָשִׂיתִי לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אֶחֹס ^b וְלֹא אֶנְחֹס^b בְּדֹרְכֶיךָ וְכַעֲלִילֹתֶיךָ
שִׁפְטוֹךָ^c נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ¹⁵ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:
¹⁶ בֶּן־אָדָם הִנְנִי לְקַח מִמֶּךָ אֶת־מַחְמֶד עֵינֶיךָ בַּמִּגְפָּה וְלֹא תִסְפֹּר
וְלֹא תִבְכֶּה ^b וְלֹא תִבּוֹא דְמַעַתְךָ^b: ¹⁷ הֲאֵנְקוּדִים יִמְתִּים אֲבֵלִי לֹא־
תַעֲשֶׂה פֶאֶרְךָ חֲבוּשׁ^b עָלֶיךָ וְנַעֲלִיךָ תַשִּׁים^c בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא^d תַעֲטֶה
עַל־שָׁפֶם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים^c לֹא תֹאכַל: ¹⁸ וַיֹּאדְבֶר אֶל־הָעָם בְּבִקְרֹם וַתִּמָּת
אִשְׁתִּי בַעֲרֵב וַאֲעֵשׂ בְּבִקְרֹם בָּאֵשׁ צִוִּיתִי: ¹⁹ וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם
הֲלֹא־תִגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה ^b לָנוּ כִּי^b אַתָּה עָשִׂה: ²⁰ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם דְּבַר־
יְהוָה הִנֵּה אֵלַי לֵאמֹר: ²¹ אֲמַר וְלִבֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה
הִנְנִי מַחֲלֵל אֶת־מִקְדָּשִׁי וְאֶזְנוֹן עֲזֹכֶם מִחֲמַד עֵינֵיכֶם וּמַחֲמֵל^b נַפְשֵׁיכֶם
וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֹזְבֹתֶם בְּתֹרֵב יִפְלוּ: ²² וְעָשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי עַל־שָׁפֶם לֹא תַעֲטוּ וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכְלוּ: ²³ וּפֶאֶרְכֶּם^a
עַל־רֹאשֵׁיכֶם וְנַעֲלִיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכוּ וְנִמְקַחְתֶּם
בַּעֲזֹנְתֵיכֶם וְנִהְמַתֶּם^b אִישׁ אֶל־אֶחָיו: ²⁴ וְהָיָה יְחֻזְקָאֵל לָכֶם
לְמוֹזַת כָּל אֲשֶׁר־עָשִׂה תַעֲשׂוּ בְבוּזָה וַיַּדְעֹתֶם כִּי אֲנִי אֲדֹנָיִי יְהוָה:
²⁵ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הֲלֹא בָיוֹם קָחְתִּי מֵהֶם אֶת־מַעֲזוֹם פ
מִשׁוּשׁ^a תִּפְאָרְתָם אֶת־מַחְמֶד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַעֲשֵׂא נַפְשָׁם^b בְּנִיהֶם
וּבְנוֹתֵיהֶם^b: ²⁶ בָּיוֹם הַהוּא יָבוֹא הַפִּלִּט אֲלֵיךָ לְהַשְׁמָעוֹת אֲזִנִּים:
²⁷ בָּיוֹם הַהוּא יִפְתַּח פִּיךָ אֶת־הַפִּלִּט וַתִּדְבֹּר וְלֹא תֵאָלֵם עוֹד וְהָיִיתָ
לָהֶם לְמוֹזַת וַיַּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: ²⁸ ׀

11 ^c 6 בתוך || 12 ^{a-a} dl c 6 (dittogr) || ^b dub; prb dl || ^{c-c} prb l sol
בָּאֵשׁ cf 8 || 13 ^o prb l c 3 בַּמִּגְפָּה || 14 ^a prb add || ^{b-b} prb dl c 6 ||
^c nonn MSS שִׁפְטֻתְךָ, sed l c Vrs אֲשִׁפְטֻתְךָ || ^d dl c 6 || 16 ^a 6 ἐν παπα-
τάξει subito; frt l בְּרַגְעֵי vel 'כָּר' || ^{b-b} >6 || 17 ^{a-a} trsp frt (אבל מתי) ||
^b 6 חבוש || ^c >6 || ^d 6 לא || ^e l c 6 אֲזִנִּים vel אֲבֵלִים || 18 ^o dub; l ?
וְדִבַּרְתָּ (וְדִבַּרְתָּ) א' ה' לֵאמֹר || deinceps exc vb nonn cf 19 sqq || 19 ^a nonn
MSS וַיֹּאמֶר || ^{b-b} 2MSS 6 (*) אֲשֶׁר || 21 ^a dl c 6 || ^b crrp; l וּמִשָּׂא cf 25 ||
22 cf 17^c || 23 ^a Var^G רִיכֶם — || ^b 6 33 וְנִחַמְתִּי sed ?; prps וְנִמְדַּתֶּם || ^c 6 אֶת ||
24 dl c 6 || 25 ^{a-a} prb crrp; Vrs dub || ^{b-b} add? || 26 ^o ?; frt l [לְהַשְׁמָעוֹת] ||
27 cf 6 3 || 27 ? 6 אֵל (πρός); l ? כְּבֹא cf 6.

5 מִבְּחַר־הַצֶּאֱלָן לָקוּם בְּיָגֶם דְּוִיר הָעֲצָמִים תַּחְתִּיהָ
 רַמְתָּ רַתְחִיהָ^d גַּם־בְּשָׁלוֹ עֲצָמֶיהָ בְּתוֹכָהּ: פ
 6 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֱלֹהֵי יְהוָה אֱוִי עִיר הַדְּמִים סִיר אֲשֶׁר
 חִלָּאתָהּ^b בָּהּ וְחִלָּאתָהּ לֹא יֵצֵאה מִמֶּנָּה
 לְנִתְחִיהָ^c לְנִתְחִיהָ הוֹצִיאָהּ^d לֹא־נִפְלַע עָלֶיהָ גּוֹרֵל:
 7 בְּיָדָהּ בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל־צִחִיתָ^a סָלַע שְׁמַתָּהּ^b
 לֹא שִׁפְכָתָהּ^c עַל־הָאָרֶץ לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר:
 8 לְהַעֲלוֹת חֶמֶה לְנֶקֶם נֶקֶם נָתַתִּי אֶת־דְּמָה עַל־צִחִיתָ^a סָלַע^b לְבִלְתִּי
 הַכְסּוֹתָ^b: ס

9 לָכֵן כֹּה אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ^a יְהוָה ^b אֲדֹנָי עִיר הַדְּמִים ^b גַּם-אֲנִי
 אֲגִדִּיל הַמְדוּרָה: ¹⁰ הַרְבֵּה הָעֵצִים הַדֹּלֵק הָאֵשׁ הֵתֵם הַבָּשָׂר
 וְהִרְקַח הַמֶּרְקָחָת ^a וְהָעֶצְמוֹת יִחְרֹו: ^b ¹¹ וְהָעֲמִידָה עַל-גִּחְלִיתָ ^a רַקָּה ^b
 לְמַעַן תִּתֵּם וְיִחְרָה גִחְשִׁתָּהּ וְנִתְכָּה בַת־זִכָּה ^c שְׂמֵאתָהּ

—הו- c 1 Var^G || בנייהו d 1 || וְכִרּוֹת l frt || c ? || dl || b || וְנִגְזַם ט c 1 a || 47
 Cp 24, 2 a K || וִירְעָתָי S nonn MSS || וְנִתְּתִי S 49 a || כּוֹמַתְהוּ ט 48
 || (לְיוֹם מָן ט) dl || >sv || c-c || dl || prb (ex עצם?) >ט, b ? || קָתַב Q^{MSS}, כְּתוּב
 || נִתְּתִים ט 4 a || c 1 || 4 || cf 4 || בָּהּ d 1 || >טS || c || ט dl || c || ט || על 3 a || על ט d
 || >טS || d || 5 || cf 5 || dittogr? || τ. ὁστῶν || ἀπὸ τ. ἐκσεσαρκισμένα || c-c || >S || כ' נ' || add? b-b
 || הַעֲצִים l 1 (prps) || וְקִדּוֹת ? l || S || καὶ ὑπόκαϊε || & || b-b ? || מִמֶּכָּר ט 5 a || c 1 || 5
 || >S || b || 7 || הוֹצִיא ט 4 d || >טS || c || l || prb 1 || תְּלָאָה ט || b || dl || 6 a || נָתַ
 || >ט(*) || b-b || dl || 9 a || prb add || b-b || dl || 8 a || >S || שִׁפְכָתְהוּ ט || c || שְׁמַתְהוּ
 || >ט || b-b || 3MSS || הִרְחַק || וְהִרְק הִפְרַק (ט) || cf 1 || prb || >S || a-a || io || c || frt 1 || וְגַם
 || >ט. || b || הנחלים ||

כּוֹס אַחֲזִיתָךְ תִּשְׁתֵּי הָעֶמְקָה וְהָרִחֶבֶת
 בְּתִהְיֶה לַעֲחֹק וּלְלֶעֱג^b מִרְבָּה^c לְהַכִּיל:
 33 שְׁכָרוֹן^a וַיָּנֹז תִּמְלֹאֵי כּוֹס שְׁמָה^b וּשְׁמָמָה
 כּוֹס אַחֲזִיתָךְ שְׁמָרוֹן^c:

34 וְשִׁתִּית אֹתָהּ וּמִצִּית^a וְאֶת־חֲרָשִׁיהָ תִּגְרָמִי^a
 בְּשִׁדְיָךְ תִּגְתַּקִּי^b כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה:
 35 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה יַעַן שָׁכַחְתָּ אוֹתִי וּתְשַׁלִּיכֵנִי אוֹתִי
 אַחֲרֵי גִגְיָךְ וְגַם־אֶת שְׂאֵי זִמְתָּךְ וְאֶת־תְּנוּתֶיךָ:
 יְהוָה אֵלֵי בְּנ־אָדָם הִתְשַׁפּוֹט אֶת־אֶהְלָה וְאֶת־אֶהְלִיכָה וְהִגֵּד לָהֶן
 אֶת תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן: 37 כִּי נֶאֱפוּ וְדָם בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נֶאֱפוּ וְגַם
 אֶת־בְּנֵיהֶן אֲשֶׁר יִלְדוּ־לִי הֵעֲבִירוּ לָהֶם^b לֶאֱכָלָהּ: 38 עוֹד^a זֹאת עָשׂוּ
 לִי טִמְאֻוֹ אֶת־מִקְדָּשִׁי^b בְּכִוּוֹם הָהוּא^b וְאֶת־שִׁבְתּוֹתֵי חֲלָלֵי: 39 וּבִשְׁחָטֻם
 אֶת־בְּנֵיהֶם לִגְלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי^a בְּכִוּוֹם הָהוּא^a לְחַלְּלוֹ וְהִגַּה־^b
 כֹּה עָשׂוּ בַּתּוֹךְ בֵּיתִי: 40 וְנָאֻף כִּי תִשְׁלַחְנָה^b לַאֲנָשִׁים בָּאִים מִמֶּרְחֶק
 אֲשֶׁר מִלְאָךְ שָׁלוֹם^c אֲלֵיהֶם וְהִגַּה־בָּאוּ לַאֲשֶׁר^d רַחֲצָתָ בַּחֲלֹת עֵינֶיךָ
 וְעָדִית עֲדִי: 41 וַיִּשְׁבַּתְּ עַל־מִטָּה כְּבוֹדָהּ^a וּשְׁלַחַן עָרוֹךְ לִפְנֶיהָ וּמִטְרָתִי
 וּשְׁמִנִי^b שִׁמְתָה עָלֶיהָ: 42 וְקוֹל הַמּוֹזָן^b שָׁלוּ בָּהּ וְאֶל־אֲנָשִׁים מִרְבַּב אָדָם
 מוֹבָאִים^b סוֹבָאִים^c מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנִי צְמִידִים אֶל־יְדֵיהֶן וַעֲטַרְתָּ תַּפְאֶרֶת
 עַל־רֹאשֵׁיהֶן: 43 וְנֶאֱמַר לְבַבָּהּ נֶאֱפִים עַתָּה יִזְנֶה תְּנוּתֶיהָ^a וְהִיא^b:
 44 וַיָּבֹאוּ אֲלֶיהָ כְּבֹאוֹ אֶל־אִשָּׁה זִזְנָה בֵּן כָּאוֹ אֶל־אֶהְלָה וְאֶל־אֶהְלִיכָה
 אִשָּׁת הַזִּמָּה^b: 45 וְנֶאֱנָשִׁים צְרִיקָם הָמָּה^a וּשְׁפָטוּ אוֹתָהֶם^b מִשְׁפָּט
 נֶאֱפֹת וּמִשְׁפָּט שְׁפָכוֹת^c דָּם כִּי נֶאֱפַת הִנֵּה וְדָם בִּידֵיהֶן:
 46 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הֵעֲלָה עָלֵיהֶם^b קָהָל וְנָתַן אֹתָהֶן לַזֵּעֻזָּה^c

32 ^{b-b} > 32 firt add || ^c 1 מִרְבָּה cf Σ || 33 ^a prps שְׁכָרוֹן || ^{b-b} > 32 ||
^c > 32, prb add || 34 ^{a-a} crpp; prps וְאֶת־שְׁמָרֶיהָ תִּגְמָמִי || ^{b-b} prb dl c
 35 ^c dl c 35 || ^c > 35; ^c > 35; ^c > 35 || 37 ^{a-a} 37 || וְאֶת 37 || ^b 37 ||
 38 ^a 1 (cf 38) || וְעוֹד 38 || ^{b-b} > 38, dl || 39 ^{a-a} > 39 || ^b > 39, 38 ||
 40 ^a > 40 cf 40 || ^b > 40, prb dl || ^{c-c} 40 || מִלְאָכִים שָׁלוֹם || ^d 40 ||
 41 ^a 1 c 41 || רְבוּדָה cf Prv 7,16 || ^{b-b} 41 || אֲשֶׁר || ^c 41 ||
 42 ^a 42 || שְׁמָחוּ בָהֶם || ^{b-b} 42 || שְׁמָחוּ בָהֶם || ^c 42 ||
 43 ^{a-a} crpp; prps 43 || עַל || ^d 43 || מִלְאָכִים שָׁלוֹם || ^{c-c} 43 ||
 44 ^a 1 c 44 || וְנֶאֱבֹאוּ || ^{b-b} 44 || וְנֶאֱבֹאוּ || ^c 44 ||
 45 ^a > 45 || לַעֲשׂוֹת זִמָּה || ^{b-b} 45 || לַעֲשׂוֹת זִמָּה || ^c 45 ||
 46 ^a > 46 || עָלֵיהֶן || ^b 46 || עָלֵיהֶן || ^c 46 ||

סְרוּתִי טְבוּלִים בְּרֹאשֵׁיהֶם מֵרָאָה שְׁלִישִׁים כָּלָם יָדְמוּת בְּנֵי־כְבֹּל¹⁵
 כְּשֹׂדִים אֲרֵץ מוֹלְדָתָם: ¹⁶ וַתַּעֲגֹב^a עֲלֵיהֶם לְמֵרָאָה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח
 מַלְאָכִים אֲלֵיהֶם כְּשֹׂדֵימָה: ¹⁷ וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי־כְבֹּל לְמִשְׁכַּב וְדִים
 וַיִּטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּתִזְנוּתָם וַתִּטְמְאֵם־כֶּם וַתִּקַּע נִפְשָׁהּ מֵהֶם: ¹⁸ וַתִּגְלֵא^a
 תִּזְנוּתֶיהָ ^b וַתִּגְלֵא אֶת־עֲרוּתָהּ וַתִּקַּע נִפְשִׁי מֵעֲלֶיהָ כַּאֲשֶׁר נִקְעָה
 נִפְשִׁי מֵעַל אַחוּתָהּ: ¹⁹ וַתִּרְבֶּהָ^a אֶת־תִּזְנוּתֶיהָ לְזַכֵּר אֶת־יָמֵי נְעוּרֶיהָ
 אֲשֶׁר זָנְתָה ^b בְּאֲרֵץ מִצְרַיִם: ²⁰ וַתַּעֲגֹבָהּ עַל פְּלִגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר־
 חֲמוּרִים בְּשָׂרָם וְזִרְמַת סוּסִים וְרִמָּתָם: ²¹ וַתִּפְקְדֵי^a אֶת זִמְתָּ נְעוּרֶיהָ
 בְּעֲשׂוֹתָ ^b מִמְצִרַיִם דִּדְיָךְ לְמַעַן שְׂרֵי נְעוּרֶיהָ: ²² לָכֵן
 אֶהְלִיכָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מַעִיר אֶת־מִצְרַיִם עֲלֶיךָ אֵת
 אֲשֶׁר־נִקְעָה נִפְשָׁךְ מֵהֶם וַהֲבֵאתִים עֲלֶיךָ מִסְבִּיב: ²³ בְּנֵי כְבֹל וְכָל־
 כְּשֹׂדִים פְּקוּדֵי וְשׁוֹעֵי וְקוֹעֵי כָל־^a בְּנֵי אֲשׁוּר אוֹתָם ^b בַּחֲרִירֵי חֶמֶד פְּחוֹת
 וְסַנְגִּינִים כָּלָם שְׁלִשִׁים וּקְרוּאִים רַכְבֵּי סוּסִים כָּלָם: ²⁴ וַיָּבֹאוּ עֲלֶיךָ הָצִין^a
 רַכֵּב וַיִּגְלֹל וַיִּבְקַע^b עֲמִים צָנָה וּמִגֵּן וְקוֹבֵעַ יְשִׁימוּ עֲלֶיךָ סְבִיב
 וְנָתַתִּי לַפְּנִיָּהֶם מִשְׁפָּט וּשְׁפָטוֹךְ בְּמִשְׁפָּטֵיהֶם: ²⁵ וְנָתַתִּי קִנְאָתִי בְּךָ
 וְעָשׂו אוֹתָךְ בַּחֲמָה אַפָּךְ וְאֶזְנוֹךְ יִסְרִי וְאַחֲרִיתֶךָ בַּחֲרִב תִּפּוֹל תִּהְיֶה
 בְּגִידֶךָ וּבְגוּזֶיךָ יִקְחוּ וְאַחֲרִיתֶךָ תֵּאָכַל בָּאֵשׁ: ²⁶ וְהַפְּשִׁיטוֹךְ אֶת־בְּגָדֶיךָ
 וְלִקְחוּ כָּלִי תִפְאָרְתֶךָ: ²⁷ וְהַשְׁבִּתִּי זִמְתְּךָ מִמֶּךָ וְאֶת־זִנְיוֹתֶךָ מֵאֲרֵץ
 מִצְרַיִם וְלֹא־תִשָּׂא עֵינֶיךָ אֲלֵיהֶם וּמִצְרַיִם לֹא תִזְכְּרֶי־עוֹד: ²⁸ כִּי
 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי נֹתֵן בְּיָד אֲשֶׁר שָׁנְאָת בִּיד אֲשֶׁר־נִקְעָה
 נִפְשָׁךְ מֵהֶם: ²⁹ וְעָשׂו אוֹתָךְ בְּשָׁנְאָה וְלִקְחוּ כָל־יָגִיעֶךָ וְעִזְבוּךָ עֲרֵם
 וְעָרִיָּה וְנִגְלָה^a עָרְנָת זִנְיוֹתֶיךָ ^b וְזִמְתְּךָ וְתִזְנוּתֶיךָ: ³⁰ עָשָׂה^a אֵלֶּה לָּךְ
 בְּזִנְיוֹתֶיךָ אַחֲרֵי גוֹיִם ^b עַל אֲשֶׁר־נִטְמְמָתָ ^c בְּגִלּוּלֵיהֶם: ³¹ בְּדֶרֶךְ אַחוּתֶךָ
 הִלַּכְתָּ וְנָתַתִּי כּוֹסָה בְּיָדֶךָ: ³² כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה

15 ^b frt abhinc add || >6 בבֹל || 16 ^a 1 c K וַתַּעֲגֹבָהּ Q, וַתַּעֲגֹבָהּ ||
^b add ?, &S praem אֲרֵץ || 17 ∞ add? || 18 ^a 1 prb c & (תִּזְנוּתָהּ) ||
^{b-b} crpp? frt 1 c & וַתִּרְבֶּהָ || 19 ^a Q^{Or} וַתִּרְבֶּהָ || ^{b-b} Var^G מֵאֲרֵץ ||
20 crpp? & מִשְׁשֵׁיהֶם, & ἐπὶ τ. Χαλδαίους; 1 frt אֲנִשְׁיָהֶם || 21 ^a 1 vel
מִצְרַיִם; et postea pr דְּיָךְ . . 1 הָ . . || ^b 1 בְּעֲשׂוֹת cf 3 || ^c 1 c nonn MSS מִצְרַיִם;
IMS &S בְּמִצְרַיִם || ^d 1 לְמַעַן cf &AhS || 22 dl c & || 23 prb add || ^a &S
? || ^c בְּקִי || ^b הִמּוֹן prps, מִצְרַיִם || 24 ^a ? || 25 . 29 || ^b 1 אֵת, וְכָל
& φυλακήν || 27 ∞ || וְתִזְנוּתֶיךָ || 29 ^a 1 וְנִגְלָתָה || ^b trsp huc : cf &S || ^c 1
c & וְזִמְתְּךָ || 30 ^a 1 עָשׂו || ^{b-b} >&S, dl || ^c 1 c &S וְנָתַתִּי || 31 3MSS
&S בְּיָדֶיךָ || 32 ^a dl c &.

הָיוּ בָּךְ לְמַעַן שִׁפְּדֶנָּם׃ ⁷ וְאַבְרָם הִקְלוּ בָּךְ לִגְרַעְשׁוֹ בַּעֲשָׂק בְּתוֹכָךְ
יָתוֹם וְאַלְמָנָה הָיוּ בָּךְ׃ ⁸ וְהָיָה בְּיָמֶיךָ וְאַתָּה שִׁבְתָּתִי חֲלֵלָתִי׃ ⁹ וְאַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ בָּךְ לְמַעַן שִׁפְּדֶנָּם וְאַל־הִתְרִיבִם׃ אָכְלוּ בָּךְ זֶמְתָּה
עָשׂוּ בְּתוֹכָךְ׃ ¹⁰ עֲרוֹת־אֵב גָּלָה־בָּךְ טְמֵאת הִנֵּדָה עֲנוּב־בָּךְ׃ ¹¹ וְאִישׁוֹ
אֶת־אִשְׁתּוֹ רָעָהוּ עָשָׂה׃ תִּזְעַכָּה וְאִישׁ אֶת־כְּלָתוֹ טְמֵא׃ בְּזִמְתָּה וְאִישׁ
אֶת־אֲחֵתוֹ בֶּת־אָבִיו עָנָה־בָּךְ׃ ¹² שָׁחַד לִקְחוּ־בָּךְ לְמַעַן שִׁפְּדֶנָּם גִּשְׁףָה
וְתִרְבִּית לְקַחְתָּ׃ ¹³ וְהִנֵּה בְּיָמֶיךָ בְּעֵשֶׂק וְאִתִּי שִׁכְחָתָה נָאִם אֲדֹנָיִי
יִהְיֶה׃ ¹⁴ וְהִנֵּה בְּיָמֶיךָ אֶל־בְּצֻעַךְ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ וְעַל־דָּמְךָ
אֲשֶׁר הָיוּ בְּתוֹכָךְ׃ ¹⁵ הִינֵעַמְד לְבָבְךָ אִם־תִּחְשַׁקְנָה יָדֶיךָ לְיָמִים אֲשֶׁר אֲנִי
עֹשֶׂה אֹתְךָ אֲנִי יִהְיֶה דְּבָרְתִי וְעָשִׂיתִי׃ ¹⁶ וְהִפְּצוּתִי אֹתְךָ בְּנוֹתִים
וְזִרְתֶּיךָ בְּאַרְצוֹת וְהִתְמַתִּי טְמֵאתְךָ מִמֶּךָ׃ ¹⁷ וְנִתְּלָתָה בָּךְ׃ לְעֵינֵי
גֹזִיִּם וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יִהְיֶה׃ ¹⁸ בְּנֵי־אָדָם הָיוּ־לִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל לְסוּגָב כְּלָם׃ נָחֶשֶׁת וּבְדִיל וּבְרָזַל
וְעוֹפְרַת בְּתוֹךְ כּוֹר סִגִּים כֶּסֶף הָיוּ׃ ¹⁹ לָכֵן׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי
יִהְיֶה יַעַן הָיִיתָ כְּלָם לְסִגִּים לָכֵן הִנֵּנִי קֹבֵץ אֶתְכֶם אֶל־תוֹךְ
יְרוּשָׁלַם׃ ²⁰ קִבְּצָתִי כֶסֶף וְנָחֶשֶׁת וּבְרָזַל וְעוֹפְרַת וּבְדִיל אֶל־תוֹךְ כּוֹר
לְפַחַת־עָלָיו אֲשֶׁר לְהִנְתִּיךָ׃ ²¹ בֶּן אֶקְבִּץ בְּאַפִּי וּבְחִמְתִּי וְהִנֵּחְתִּי
וְהִתְכַּתִּי אֶתְכֶם׃ ²² וְכִנְסֵתִי אֶתְכֶם וְנִפְחַתִּי עֲלֵיכֶם בְּאֵשׁ עֲבָרְתִי
וְנִתְכַּתֶּם בְּתוֹכָהּ׃ ²³ כֶּסֶף בְּתוֹךְ כּוֹר בֶּן תִּתְכַּבֵּ׃ בְּתוֹכָהּ
וְיָדַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יִהְיֶה שֹׁפֵךְתִּי חֲמָתִי עֲלֵיכֶם׃ ²⁴ וְיִהְיֶה
דְּבַר־יִהְיֶה אֵלַי לֵאמֹר׃ ²⁵ בְּנֵי־אָדָם אֲמַר־לָהּ אֶת אֶרֶץ לֹא מְטַהֶרֶת
הִיא׃ לֹא גִשְׁמָה בָּיוֹם זֶעַם׃ ²⁶ קִשֶּׁר נְבִיאֶיהָ בְּתוֹכָהּ כְּאִרֵּי שׁוּאָה
מִרָף מִרָף גִּפְשׁ אָכְלוּ חֶסֶן וִיקָר יִקְחוּ׃ אֲלֻמְנוֹתֶיהָ הִרְבוּ בְּתוֹכָהּ׃

7 c עָשְׂקוּ cf 29 || 8 a ט בָּזוּ || c חֲלָלוּ || 9 a וַעַל || b prps הָיָם || 10 l c
טַעַטְטוּ || גִּלּוּ || 11 x a שְׁשׁוּ || b אֶסְמָא || c שְׁשׁוּ || 12 a שְׁחַחוּ || c גִּלּוּ ||
b-b s נֹבְדָעוּ רַעִיָהֻם || c dl c ט || 13 a סְאַנִּי || b-b ᵗᵇ(sᵇ)s+ אֶל-כִּפִּי || c ᵗᵇ
ἐπαύω χεῖρά μου cf ט = הִבַּאתִי || c l c KOr עַל || d l c ט דְּמִידָּה || 14 >S; ט
ἐν σοί = כֶּדָּה || 15 °°>S || 16 a-a ?; 1 frt (cf ט al) כֶּדָּה, prps וּגְדַלְמָתָה, S vid
עַל-כִּפִּי || b l c mlt MSS טַעַטְטוּ הִגְ' || 18 a frt ins c ט הִנֵּה || b l c Q לִסְגִּינָה ||
c frt ins כֶּסֶף cf 20 || d prb dl || 19 a ט + אֶמֶר || b dl c ט || c-c ᵗᵇ אֶתְכֶם ||
20 a l c טַעַטְטוּ בְּקָ' (vel frt בְּקִבֵּץ) || b l c ט לְהִנְתָּךְ || c ins frt c s אֶתְכֶם || d prb
dl c ט || e >S; ט וּבְנִסְתִּי; 1 ? וְהִפְתִּיתִי || 21 a-a >ט, dl || b add? || 22 a l c ט
כִּהְנִתָּךְ || b prb l תִּנְתְּכוּ || 24 a l מִטְרָה cf ט vel הַמִּטְרָה || b prb dl cf ט א
c l c Vrs וְלֹא || d l גִּשְׁמָה || 25 a-a l c ט אֲשֶׁר נִשְׂיָאִיהָ || b l לקְחוּ cf ט אֶשְׁטוּ.

שְׁעָרִים^d לִשְׁפָּךְ סִלְלָה לְבָנוֹת^e דִּיקָן^f: 28 וְהָיָה לָהֶם בְּקָסוֹם^a שְׂוֹא
בַּעֲיֵינֵיהֶם^b שְׁבַעֲי שְׁבָעוֹת לָהֶם^b וְהוּא־מִזְכִּיר עֲוֹן לְהַתְּפֹשׁ: 29
לָהֶן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִה^a יְיָהוָה זֶעַן הַזְכָּרְכֶם עַנְיָנְכֶם בְּהַגְלוֹת פְּשָׁעֵיכֶם
לְהַרְאוֹת חַטֹּאוֹתֵיכֶם בְּכָל^b עֲלִילוֹתֵיכֶם^c יֵעַן הַזְכָּרְכֶם^c בְּכָף^d תִּתְּפֹשׁוּ:
פ 30 וְאַתָּה חָלַל רִשְׁעֵי נָשִׂיא יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּא יוֹמָו בְּעֵת עֲוֹן קָץ:
ס 31 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִה^a יְיָהוָה הַסִּיר^b הַמַּצְנֶנֶת וְהָרִים^c הַעֲטָרָה^d נִצָּאת
לֹא־זֹאת^d הַשְׁפָּלָה^e הַגְּבִיָּה וְהַגְּבִיָּה^f הַשְׁפִּילָה^g: 32 עֲוֹתָ^a עֲוֹתָ^b עֲוֹתָ^c אֲשִׁימְנָה
גִּם־זֹאת לֹא הָיָה^c עַד־בָּא אֲשֶׁר־לָךְ^d הַמִּשְׁפָּט וּגְתִיזוֹ^d: פ
33 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הַנִּבָּא וְאַמְרָתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה^a יְיָהוָה אֵל־בְּנֵי עַמּוֹן
וְאֵל־חֲרָפְתָם וְאַמְרָתָּ חֲרִב חֲרִב פְּתוּחָה לְטַבַּח מְרוֹטָה^b לְהָקִיל לְמַעַן^b
בָּרֶק: 34 בְּחַצּוֹת לָךְ שְׂוֹא בְּקָסִם־לָךְ כְּנֹב לְתֵת אוֹתָךְ^a אֵל־צֹאֲרֵי חֲלָלִי^c
רִשְׁעִים אֲשֶׁר־בָּא יוֹמָם בְּעֵת עֲוֹן קָץ: 35 הֲשֵׁב אֶל־תַּעֲרָה^c בְּמִקְוֹם
אֲשֶׁר־נִבְרָאת בְּאֶרֶץ מְכְרוֹתֶיךָ אֲשַׁפֵּט אֹתָךְ: 36 וְשִׁפְכְּתִי עָלֶיךָ זַעֲמִי
בְּאֵשׁ עֲבָרְתִי אֶפִּית עָלֶיךָ וּגְתִיזְךָ בִּיד אֲנָשִׁים בְּעָרִים חֲרָשֵׁי מִשְׁחִית:
37 לֹא־אֵשׁ תִּהְיֶה לְאַכְלָה דָּמְךָ יְהִיָּה בְּתוֹךְ הָאֶרֶץ לֹא תִזְכְּרִי כִי אָנִי
יְהוָה דִּבַּרְתִּי: פ

22 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ²וְאַתָּה בֶן־אָדָם הַתְּשַׁפֵּט
הַתְּשַׁפֵּט אֶת־עֵיר הַדְּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ אֵת כָּל־תּוֹעֲבֹתֶיהָ: ³וְאַמְרַתָּ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה^a עֵיר שִׁפְכַת דָּם בְּתוֹכָהּ^b לָבֹא עִתָּהּ וְעָשְׂתָה גִלּוּלִים
עָלֶיהָ^c לְטַמְּאָהּ: ⁴בְּדֹמָךְ אֲשֶׁר־שִׁפְכָתָ אֲשַׁמָּת וּבְגִלּוּלֶיךָ אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ
טָמְאת וּתְקַרְבִּי יִמִּיךָ^a וּתָבֹא^b עוֹד־שְׁנוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נִתְתִּיךָ חֲרָפָה
לְגוֹיִם^d וְקִלְסָה לְכָל־הָאֲרָצוֹת: ⁵הִקְרָצוֹת^a וְהִרְחָצוֹת מִמֶּךָ יִתְקַלְסוּ־בְךָ
טָמְאת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה^b: ⁶הִנֵּה נִשְׂיֵאִי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְזֹרְעוֹ

27^d שְׁעָרֶיהָ *š* mlt MSS Edd שְׁעָרֶיהָ || 28^a Q בְּקֶסֶם *š* בְּקֶסֶם || 1 c *š* בְּקֶסֶם || ^{b-b} ?; >שְׁ, add || 29^a dl c שְׁ || ^b 2MSS שְׁ וְכַל || ^{c-c} >שְׁ || ^d 1 c שְׁ וְהַנְּבִיָּה || 31^a dl c שְׁ || ^b 1 הָסֵר || ^c 1 וְהָרֵם || ^{d-d} >שְׁ || ^e 1 הַשְׁפֹּלָה || ^f 1 וְהַנְּבִיָּה || *š* || 32^a שְׁ*; שְׁ (לְעוֹל) || ^b גַּם וְאֵת לְעוֹנָה || ^{c-c} >שְׁ^B אֶדְשׁ || ^{c-c} >שְׁ; שְׁ οὐαὶ αὐτῇ τοιαύτη ἔσται: prps תִּהְיֶה תִּהְיֶה sed? || ^{d-d} שְׁ^B κ. παραδῶσω αὐτῇ (שְׁ^A αὐτήν) *š* cf *š* || 33^a dl c שְׁ || ^{b-b} >שְׁ; שְׁ εἰς συντέλειαν (sim *š*υ), ἐγείρουσθ ὅπως; pr להכיל prps לְהִיָּה; 1 prb vel לְבָרַק vel לְמַעַן בָּרַק || 34^a 1 אוֹתָהּ || ^b 1 עַל c שְׁ || ^c 1 prb תְּלִלִים cf שְׁ? || 35^{a-a} dub; שְׁ ἀπόστρεφε μὴ καταλύσης || 37^l תִּהְיֶה || Cp 22, 2 dl c 4MSS שְׁ || 3^a שְׁ + אוֹי (w) cf 24,6 || ^b frt dl || ^c prb 1 c שְׁ בְּתוֹכָהּ || 4^a 1 (cf *š*ת) || ^b שְׁ וְתִבְאִי || ^c 1 c 2MSS Q^{Or} שְׁ עַת || ^d mlt MSS Edd בְּגִ' || 5^a ins prb c שְׁ אֶלֶיךָ || ^b שְׁ ἐν ταῖς ἀνομίαις cf *š*; frt 1 הוֹמָה.

אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשְׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לְאֲבוֹתֵיכֶם: ⁴³ וְזָכַרְתֶּם־
שֵׁם אֶת־דֹּרְכֵיכֶם וְאֵת כָּל־עֲלִילוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר נִטְמַאתֶם בָּם וּנְקַטְתֶּם
בַּפְּגִיבָה בְּכָל־רָעוּתֵיכֶם ^b אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם: ⁴⁴ וַיִּדְעַתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה
בַּעֲשׂוֹתִי אֹתְכֶם לְמַעַן שְׂמִי לֹא כְדֹרְכֵיכֶם הָרָעִים וּכְעֲלִילוֹתֵיכֶם
הַנִּשְׁחָתוֹת בְּבֵית יִשְׂרָאֵל נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ׀

21 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם שִׁים פְּנֶיךָ בִּרְדָּה תִּמְנָה
וְהִטָּף ^b אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא אֶל־דָּיֵעַר הַשְּׂדֵה גִבֹּב: ³ וְאַמְרַתְּ לֵיעַר הַגִּבֹּב
שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנְנִי מַצִּית בְּךָ אֵשׁ וְאָכְלָה
בְּךָ כָּל־עֵץ־לֹחַ וְכָל־עֵץ יָבֵשׁ לֹא־תִקְבֶּה לְהִכָּת שְׁלֹהֶבֶת וְנִצְרְבוּ־בָהּ
כָּל־פְּנִים מִגִּבֹּב צָפוֹנָה: ⁴ וְרָאִי כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה בַּעֲרִיתִי לֹא
תִקְבֶּה: ⁵ וְאָמַר אָתָּה אֲדֹנָיִי יְהוָה הֵמָּה אֹמְרִים לִי הֲלֹא מִמַּשָּׁל
מִשְׁלֹם הוּא: ⁶ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ⁷ בֶּן־אָדָם שִׁים
פְּנֶיךָ אֶל־יְרוּשָׁלַם וְהִטָּף ^c אֶל־מִקְדָּשִׁים וְהִנָּבֵא אֶל־אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל:
⁸ וְאַמְרַתְּ לְאֲדָמַת יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי אֵלֶיךָ וְהוֹצֵאתִי חֲרָבִי
מִתַּעֲרָה וְהִכְרַתִּי מִמֶּךָ צִדִּיק וְרָשָׁע: ⁹ יַעַן אֲשֶׁר־הִכְרַתִּי מִמֶּךָ צִדִּיק
וְרָשָׁע לְכֹן תֵּצֵא חֲרָבִי מִתַּעֲרָה אֶל־כָּל־בָּשָׂר מִגִּבֹּב צָפוֹן: ¹⁰ וַיִּדְעוּ
כָּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה הוֹצֵאתִי חֲרָבִי מִתַּעֲרָה לֹא תָשׁוּב עוֹד: ¹¹
וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲאֵנָה בִּשְׁבְרוֹן מַתְנִים ^b וּבִמְרִירוֹת ^b תֵּאָנַח לְעִינֵיהֶם:
¹² וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־מָה אַתָּה נֹאנֵחַ וְאַמְרַתָּ ^a אֶל־שְׂמוּעָה
כִּי־בָאָה וְנָמַס כָּל־לֵב וְרָפוּ כָל־יָדַיִם וְקָהְתָה כָל־רוּחַ וְכָל־בְּרָכִים
תִּלְכְּנָה מִיָּם הַגָּה בָּאָה וְנִהְיֹתָ ^c נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ׀

¹³ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ¹⁴ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאַמְרַתְּ כֹּה אָמַר
יְהוָה ^a אֲמַר

תָּרַב תָּרַב הַיַּחֲדָה וְגַם־מְרוּטָה: ^d

43 ^a > 6 || ^{b-b} > 6(*) || 44 ^a 6 + כן || ^{b-b} > 6 || ^c dl c 6 || Cp 21, 2 ^a 6
ἐπὶ || ^b 68 הִבֵּט || ^c 1 c 6 על || ^d 1 c 6 על || ^e 6 ἡγοούμενον (שׁ), 1 prb c
8 אֲשֶׁר בִּגְבֹב || ^f Or Var^P נִגְבֶּה || 3 ^a id 6^{BA}; > 6^{AE} || ^b ?; (6 ἡ ἐξαφθεῖσα, id.
s) || 5 ^a cf 20,39^a || ^b 68 הִנֵּם || 7 ^a c 6 praem frt הִנָּבֵא || 1 c 6 על || 5 ^a cf 20,39^a || ^b 68 הִבֵּט || cf 2 || ^d 1 c 6 על || ^e 1 frt c 4MSS 8 (sed cf Jer
51,51) || 8 MSS Edd 68^{SE} praem אֲדֹנָיִי || 9 ^{a-a} > 6^{AE}, dittogr? || ^b 6
οὐτως || ^c 1 c 6 על || ^d 1 c Or צָפוֹנָה cf 3 || 10 6^{BA} וְלֹא || 11 ^a 6 (sh÷)
6 ἐν ὁδύαις = וּבְצִירִים vel רִיד — || 12 ^a 8 + אֵלֵיהֶם || ^b 1 c על || ^c > 6, dl || 14 ^a sic 8; mlt MSS Edd אֲדֹנָיִי, Or al יהוה al sol יהוה ||
^b > 8 || ^c 6 > 68^{SE} || ^d 1 מְרֻטָה cf 15.

וַיִּתְּנוּ־שָׁם כֶּסֶם קָרְבָּנָם וַיַּעֲשִׂימוּ שָׁם רִיחַ נִיחֻחֵיהֶם וַיִּסְכּוּ שָׁם אֶת־נֹסְכֵיהֶם: ²⁹ וַאֲמַר אֱלֹהִים מֶה הַבִּמָּה אֲשֶׁר־אַתֶּם הַבָּאִים שָׁם וַיִּקְרָא שְׁמָהּ בָּמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ³⁰ לָכֵן אָמַר וְאַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִה יִהְיֶה הַבִּדְרֹךְ^b אֲבוֹתֵיכֶם אִתְּם נִטְמָאִים וְאֲחֵרֵי שְׁקֻצֵיהֶם אִתְּם זָנִים: ³¹ וּבִשְׁאֵת^a מִתְּנִיתֶכֶם בְּהַעֲבִיר בְּנֵיכֶם בְּאֵשׁ אִתְּם נִטְמָאִים לְכָל־גְּלוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם^b וְאֲנִי אֲדַרְשׁ לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל חִי־אֲנִי נָאִם אֲדֹנָיִה יִהְיֶה אִם־אֲדַרְשׁ לָכֶם: ³² וְהָעֵלָה עַל־רִיחֲכֶם הִזֵּי לֹא תִהְיֶה אֲשֶׁר^b וְאַתֶּם אֹמְרִים נִהְיָה כְּנֻזִּים כְּמִשְׁפַּחֹת הָאֲרָצוֹת לְשֶׁרֶת עֵץ וְאָבֹן: ³³ חִי־אֲנִי נָאִם אֲדֹנָיִה יִהְיֶה אִם־לֹא^c בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחִמָּה שְׂפוּכָה אִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם: ³⁴ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וּקְבַצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נִפְצַצְתֶּם בָּם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחִמָּה שְׂפוּכָה: ³⁵ וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־מִדְבַּר הָעַמִּים וְנִשְׁפַּטְתִּי אֶתְכֶם שָׁם פָּנִים אֶל־פָּנִים: ³⁶ כְּאִשֶּׁר נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם^a בְּמִדְבַּר אֶרֶץ מִצְרַיִם בֶּן אֲשַׁפֵּט אֶתְכֶם נָאִם אֲדֹנָיִה יִהְיֶה: ³⁷ וְהִעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם תַּחַת הַשֶּׁבֶט^a וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם בְּמִסְרֹת הַבְּרִית: ³⁸ וּבְרוּחֵי מָכָם הַמְרִידִים וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי^a מִמֶּנִּי מִגּוּרֵיהֶם אוֹצִיא אוֹתָם וְאֶל־אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבוֹא^b וַיַּדְעֹתָם כִּי־אֲנִי יִהְיֶה: ³⁹ וְאַתֶּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמְרוּ וְאֲדֹנָיִה יִהְיֶה אִישׁ גְּלוּלָיו לְכוּ^b עֲבָדוּ^d וְאַחֵר אִם־^d אֵינְכֶם שֹׁמְעִים אֵלַי וְאַת־שֵׁם קָדְשִׁי לֹא תִחַלְלוּ־עוֹד בְּמִתְנֹזְתֵיכֶם וּבְגְלוּלֵיכֶם: ⁴⁰ כִּי בְהַר־קָדְשִׁי בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל נָאִם אֲדֹנָיִה יִהְיֶה שָׁם יַעֲבֹדֵנִי כָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּלָּה^b בְּאֶרֶץ שָׁם אֲרַצִּם וְשָׁם אֲדַרְשֶׁה^d אֶת־תְּרוֹמֹתֵיכֶם וְאֶת־רֵאשִׁית מַשְׁאֹתֵיכֶם^b בְּכָל־קִדְשֵׁיכֶם: ⁴¹ כִּרְחִיץ נִיחֹחַ אֲרַצָּה אֶתְכֶם בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וּקְבַצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נִפְצַצְתֶּם בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בְכֶם לְעִינֵי הַגּוֹיִם: ⁴² וַיַּדְעֹתָם כִּי־אֲנִי יִהְיֶה בְּהִבְיְאִי אֶתְכֶם אֶל־אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל

28^b l ? c s וַיִּקְרָבוּ || al c וַיֵּשְׁכְרוּ ||^{c-c} > ש, prb dl || 29 prps הַבָּאִים (cf
 et neohbr הבאי *vanitas*); dl ? ה || 30^a dl c ש ||^b prps ב'ר || 31^a ש
 וּבִרְאוּת ||^b ins c ש הוֹדָה || c dl c ש || 32^a > s בָּח' ש || 33^a ש + לֶכֶן ||^b dl c ש ||^{c-c} > ש || 36^{a-a} אַחַץ מֵאַחַךְ אַתֶּם ||^b dl c ש || 37^a ש cf ט
 שְׂכָמִי ||^b ? b ; בְּמִסְפָּר ; frt sic l (ICh 9,28); s ; בְּמוֹסָר ||^c dl c ש || 38^a כִּי ||^b l c
 nonn MSS Vrs יִבְאֻ ||^c ש^B κύριος κύριος || 39^a id ipsum hic et abhinc sae-
 pissime ||^b > ש ||^c εἰσάρατε, prps הַעֲבִירוּ, sed ? ||^{d-d} > ש και μετα ταῦτα εἰ
 μή; s ; l ? וְאַחֲרֵיהֶם (scil אלהים) cf IS 26,19 || 40^a cf 39^a ||^b ? ; ש eis
 τέλος ||^c > ש s, prb dl ||^d prb l c ש אֶפְקֹד ||^{e-g} — הֵם || 41^a ל' כ.

הָאָדָם וְחַי בָּהֶם: ¹² וַיֹּגֶם אֶת־שִׁבְתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לְהַיּוֹת לְאוֹת
 בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לְדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מִקְדָּשָׁם: ¹³ וַיִּמְרוּ־בִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל
 בַּמִּדְבָּר בַּחֲקוֹתַי לֹא־הִלְכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטִי מָאֲסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם
 הָאָדָם וְחַי בָּהֶם וְאֶת־שִׁבְתַּי חָלְלוּ מְאֹד וְאָמַר לִשְׁפָד חֲמַתִּי עָלֶיְהֶם
 בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם: ¹⁴ וַאֲעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הַחֵל לְעִינֵי הַגּוֹיִם
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעִינֵיהֶם: ¹⁵ וַיֹּגֶם־אֲנִי^a נִשְׂאֹתִי יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר
 לְבַלְתִּי הָבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי^b זִבְתַּי חֶלֶב וּדְבַשׁ צָבִי
 הִיא לְכָל־הָאָרְצוֹת: ¹⁶ יָעַן בְּמִשְׁפָּטִי מָאֲסוּ^a וְאֶת־חֲקוֹתַי לֹא־הִלְכוּ
 בָּהֶם^a וְאֶת־שִׁבְתוֹתַי חָלְלוּ^b כִּי אַחֲרֵי גְלוּלֵיהֶם לָבָם הִלְךְ: ¹⁷ וַתַּחֲסֹם
 עֵינִי עָלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כְּלָה בַּמִּדְבָּר: ¹⁸ וְאָמַר אֶל־
 בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר בַּחוּסֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֲל־תֵּלְכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטֵיהֶם אֲל־
 תִּשְׁמְרוּ וּבְגְלוּלֵיהֶם אֲל־תִּטְמְאוּ: ¹⁹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּחֲקוֹתַי לָכוּ
 וְאֶת־מִשְׁפָּטִי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם: ²⁰ וְאֶת־שִׁבְתוֹתַי קִדְּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת
 בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לְדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ²¹ וַיִּמְרוּ־בִי^a הַבָּנִים
 בַּחֲקוֹתַי לֹא־הִלְכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטִי לֹא־שִׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחַי בָּהֶם אֶת־שִׁבְתוֹתַי חָלְלוּ וְאָמַר לִשְׁפָד
 חֲמַתִּי עֲלֵהֶם לְכַלּוֹת אֹפִי בָם בַּמִּדְבָּר: ²² וַהֲשִׁבְתִּי אֶת־יָדִי^a וְאֲעֲשֶׂה^b
 לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הַחֵל לְעִינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעִינֵיהֶם:
²³ וַיֹּגֶם־אֲנִי^a נִשְׂאֹתִי אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְהַפִּיץ אֹתָם בְּגוֹיִם וּלְזָרוֹת
 אוֹתָם בָּאָרְצוֹת: ²⁴ יָעַן מִשְׁפָּטִי לֹא־עָשׂוּ וְחֲקוֹתַי מָאֲסוּ וְאֶת־
 שִׁבְתוֹתַי חָלְלוּ וְאַחֲרֵי גְלוּלֵי אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם: ²⁵ וַיֹּגֶם־אֲנִי^a נָתַתִּי
 לָהֶם חֲקִים לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יָחִיו בָּהֶם: ²⁶ וַאֲטַמָּא אוֹתָם
 בְּמַתָּנוֹתָם בַּהֲעֵבִיר כָּל־פֶּטֶר רָחֵם לְמַעַן אֲשַׁמֵּם לְמַעַן אֲשֶׁר יֵדְעוּ
 אֲשֶׁר אֲנִי יְהוָה: ²⁷ לָכֵן נִדְּבַר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל^a בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה עוֹד זֹאת גִּדְּפוּ אוֹתִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּמַעַלָם
 בִּי מַעַל: ²⁸ וַאֲבִיאתִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׂאֹתִי אֶת־יָדִי לְתֵת אוֹתָהּ
 לָהֶם וַיִּרְאוּ כָל־גְּבֻעָה רָמָה וְכָל־עֵץ עֲצוֹת וַיִּזְבְּחוּ־שֵׁם^a אֶת־זִבְחֵיהֶם^a

12 °ו ואת 13 >S 14 S ואחוסם 15 a-a ו ואני 16 a-a >S; 1? c ו בחקותי 15 MSS S
 b ins c 4 MSS ו להם 16 ארץ 17 c ו בחקותי 15 MSS S
 + מאד cf 13 °ו ו אחרי גלולי לבם הלכו 21 a ins c ו גם 1 c ו VarP
 ואת 22 a-a >S; dl 23 °ו ו sol
 kai; nonn MSS Edd ו גם 24 l ו בח' 25 °ו ו ואני 26 °ו >S (*) dl 27 a-a trsp prb c S post לכן 28 a-a ו להיהם לא.

30 לְכֹהֵן אִישׁ בְּדַרְכָּיו^א אֲשַׁפֵּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נֹאם
אֲדֹנָי יְהוֹה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פְּשָׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה^ב לָכֶם לְמִקְשׁוֹל
עֵינַי^ג הַשְׁלִיכוּ מֵעַלְיֶכֶם אֶת־כָּל־פְּשָׁעֵיכֶם אֲשֶׁר פָּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ
לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה תִּמְוֹתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל^ד לֵא^ה
אֲחַפֵּץ בְּמוֹת הַמָּת^ה נֹאם אֲדֹנָי יְהוֹה וְהָשִׁיבוּ וְחִירוּ^ו פ
19 וְרֹאתִי שֶׁא קִינָה^א אֶל־נַשִּׂאִי^ב יִשְׂרָאֵל^ג וְאִמְרַתִּי

מִהָּ אֶמְקֹד לְבִיאִי בֵּין אֲרִיזֹת
 רִבְעָה בְּתוֹךְ כְּפָרִים רִבְתָּה נִוְרִיהָ:
 וַתַּעַל אֶחָד מִגִּרְיָה כְּפִיר הָיָה
 וַיִּלְמַד לְטָרֵף-טָרֵף אָדָם אָכַל:
 וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו גּוֹיִם בְּשַׁחַתְתָם נִתְפַּשׁ
 וַיִּבְאֶהוּ בַּחֲחִים אֶל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:
 וַתֵּרָאֵ כִּי נִזְחַלָּה אֲבֹהָה תִּקְוָתָה
 וַתִּקַּח אֶחָד מִגִּרְיָה כְּפִיר שָׁמַתָּהּ:
 וַיִּתְּהֶלֶךְ בְּתוֹךְ-אֲרִיזֹת כְּפִיר הָיָה
 וַיִּלְמַד לְטָרֵף-טָרֵף אָדָם אָכַל:
 וַיִּדְעוּ אֶלְמִנּוּתֵיּוֹ וְעֲרִיכָם הַחֲרִיב
 וַתֵּשֶׁם אֶרֶץ וּמְלָאָה מִקּוֹל שְׁאֲנָתָיו:
 וַיִּתְּנוּ עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב מִמּוֹדֵיגוֹת
 וַיַּפְרְשׁוּ עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחַתְתָם נִתְפַּשׁ:
 וַיִּתְּנֶהוּ בַסּוּגֵר בַּחֲחִים וַיִּבְאֶהוּ אֶל-מֶלֶךְ בָּבֶל וַיִּבְאֶהוּ
 לְמַעַן לֹא-יִשְׁמַע קוֹלָיו עוֹד אֶל-הָרִי יִשְׂרָאֵל:
 אִמְקֹד כְּגִפֹּן בְּדִמְךָ עַל-מִים שְׁתוּלָה
 פְּרִיָה וְעִנְפָּה הִיתָה מִמִּים רַבִּים:

30^a >Θ || ^b ΘA sg || ^c dl c Θ || ^d Θ יהיו, prb sic l || 3I >S; l c θ בי
32^a id Vrs, sed? || ^b dl c Θ || ^{c-c} >Θ^B(*) || prb add || Cp 19, I^a ΘASA +
בְּרִאדָם || ^{b-b} l c Θ על־נשיא || 2^a S+ היא? || ^b crpr?; Θ (σούμνος) ελS נזר
עליו εεS || ^b l c Θ עליה || 3 εS ויעל || prb l || 4^a l (prps) וישמעו || ^b l c Θ עליה
|| ^c S פש — || ^d l ? (mtr cs) תחיים (vel באפיו) cf 29,4; 38,4 || 5^a S+
|| ^b prps c Θ (ἀνωσταί ἀπ' αὐτῆς) (נהלא ה) || ^c l c Θ
|| 7^a Θ (ἐνέμετο) ε'A (ἐκάκωσε) וירע, sed l ? וינער cf ^b || ^b Θ ארמ' ||
ΘA + ἐν) τῷ θράσει αὐτοῦ ελS (= aram בְּאַלִּימוּתָהּ); dub || ^c l ? ויערים
^d l frt הקריר cf 7b || 8^a SεS ויקוו vel ויקבעו || prps ויחנו || 1M || ^b S מסביב
^c frt מצודות || al התצבו || 9^a >S || ^b Bε ויבא || ^c nonn MSS ארץ || ^d S
במצ' || ^e >Θ || ^f l c Θ על || 10 frt l c 2MSS ברמה (כג') vel prps בכרם (כג').

לָקַח וַחֲוִי לֹא יָחִיה אֶת כָּל־הַתּוֹעֲבוֹת הָאֵלֶּה עֲשֵׂה מִזֹּת יוֹמָת דְּמִי
 בּוֹ יִהְיֶה: ¹⁴ וַהֲגִה הוֹלִיד בֵּין נִרְא אֶת־כָּל־חַטָּאת אָבִיו אֲשֶׁר
 עֲשָׂה וַיִּרְאֵ וְלֹא יַעֲשֶׂה כֵּהֵן: ¹⁵ עַל־הַהָרִים לֹא אָכַל וְעִינָיו לֹא נָשָׂא
 אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת־אִשֶּׁת רֵעֵהוּ לֹא מָמָא: ¹⁶ וַאֲישׁ לֹא הוֹנֶה
 חֶבֶל לֹא חָבַל וּנְזִלָּה לֹא נָזַל לַחֲמוֹ לָרֹעֵב נָתַן וְעָרִם בִּסְה־בְגָד:
¹⁷ מִעֲנִי הֵשִׁיב יָדָיו נֶשֶׁךְ וְתִרְבִּית לֹא לָקַח מִשְׁפָּטִי עֲשֵׂה בַּחֲקוֹתַי
 הַלֵּךְ הוּא לֹא יָמוּת בָּעֵנָן אָבִיו חִיה יָחִיה: ¹⁸ אָבִיו בִּי־עֲשֵׂק עֲשֵׂק
 גִּזְלָא גִזְלָא אֶחָד וְאֲשֶׁר לֹא־מִוֹב עֲשֵׂה בְּתוֹךְ עַמִּי: ¹⁹ וַהֲגִה־מֵת בָּעֵנָו:
¹⁹ וַאֲמַרְתֶּם מִדַּע לֹא־נָשָׂא הֵבֵן בָּעֵנָן הָאֵב וְהֵבֵן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
 עֲשֵׂה אֶת כָּל־חֲקוֹתַי שְׁמַר וַיַּעֲשֶׂה אַתֶּם חִיה יָחִיה: ²⁰ הַנֶּפֶשׁ
 הַחַטָּאת הִיא תָּמוּת בֵּין לֹא־יֵשָׂא וּבָעֵנָן הָאֵב וְאֵב לֹא יֵשָׂא בָּעֵנָן
 הֵבֵן צְדָקָת הַצְדִּיק עָלָיו תִּהְיֶה וְרַשְׁעַת רַשָּׁע עָלָיו תִּהְיֶה:
²¹ וַהֲרַשָּׁע בִּי יָשׁוּב מִכָּל־חַטָּאתָי אֲשֶׁר עֲשָׂה וְשָׁמַר אֶת־כָּל־
 חֲקוֹתַי וַעֲשֵׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה חִיה יָחִיה לֹא יָמוּת: ²² כָּל־פִּשְׁעָיו
 אֲשֶׁר עֲשָׂה לֹא יִזְכְּרוּ לוֹ בְּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־עֲשָׂה יָחִיה: ²³ הַחֹפֶץ אֲחַפֵּץ
 מִזֹּת רַשָּׁע נָאִם אֲדֹנָי יְהוִה הֲלֹא בָּשׁוּבוֹ מִדְּרָכֹו וַחֲוִי: ׀
²⁴ וּבָשׁוּב צְדִיק מִצְדָּקָתוֹ וַעֲשֵׂה עוֹל כָּל הַתּוֹעֲבוֹת אֲשֶׁר־עֲשָׂה הֲרַשָּׁע
 יַעֲשֶׂה וַחֲוִי כָל־צְדָקָתוֹ אֲשֶׁר־עֲשָׂה לֹא תִזְכְּרָה בְּמַעֲלֹו אֲשֶׁר־
 מָעַל וּבַחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חַטָּא בָּם יָמוּת: ²⁵ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתְּכֵן הַרְדֵּךְ
 אֲדֹנָי שְׁמַעֲנוּ־נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הַדְּרָכִי לֹא יִתְּכֵן הֲלֹא דְרָכֵיכֶם לֹא
 יִתְּכֵנוּ: ²⁶ בָּשׁוּב־צְדִיק מִצְדָּקָתוֹ וַעֲשֵׂה עוֹל וּמָת עֲלֵיהֶם בָּעוֹלֹו
 אֲשֶׁר־עֲשָׂה יָמוּת: ׀ ²⁷ וּבָשׁוּב רַשָּׁע מִרַשְׁעָתוֹ אֲשֶׁר עֲשָׂה וַיַּעֲשֵׂה
 מִשְׁפָּט וּצְדָקָה הוּא אֶת־נִפְשׁוֹ יָחִיה: ²⁸ וַיִּרְאָה נִשְׁוֹב מִכָּל־פִּשְׁעָיו
 אֲשֶׁר עֲשָׂה חֲוִי לֹא יָמוּת: ²⁹ וַאֲמָרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתְּכֵן
 הַרְדֵּךְ אֲדֹנָי הַדְּרָכִי לֹא יִתְּכֵנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דְרָכֵיכֶם לֹא יִתְּכֵנוּ:

וַיִּרְאָה ¹³ a 6 (trsp.) || ^b 6A2S יָמוּת || ¹⁴ >S, prb dl; Q mlt MSS || ¹⁵ 1 c mlt MSS Edd Vrs וַיִּרְא || ¹⁶ >S, dl || ¹⁷ a 1 c 6 מעול || ¹⁸ a 1 c 6 וַאֲבִיו || ^b 6E3S וְנִ || ^c 1 וְנִ || ^d >S, dl || ^e 6 || ^f 6 || ¹⁹ a 1 c 6 מִשְׁפָּט || ²⁰ a 1 c 6 וּמָת || ²¹ a K || ²² >S, dl || ²³ a 1 c 20MSS || ²⁴ a 1 c 6 || ²⁵ a 1 c 6 || ²⁶ a 1 c 6 || ²⁷ a 1 c 6 || ²⁸ a 1 c 6 || ²⁹ a 1 c 6 || ³⁰ a 1 c 6 || ³¹ a 1 c 6 || ³² a 1 c 6 || ³³ a 1 c 6 || ³⁴ a 1 c 6 || ³⁵ a 1 c 6 || ³⁶ a 1 c 6 || ³⁷ a 1 c 6 || ³⁸ a 1 c 6 || ³⁹ a 1 c 6 || ⁴⁰ a 1 c 6 || ⁴¹ a 1 c 6 || ⁴² a 1 c 6 || ⁴³ a 1 c 6 || ⁴⁴ a 1 c 6 || ⁴⁵ a 1 c 6 || ⁴⁶ a 1 c 6 || ⁴⁷ a 1 c 6 || ⁴⁸ a 1 c 6 || ⁴⁹ a 1 c 6 || ⁵⁰ a 1 c 6 || ⁵¹ a 1 c 6 || ⁵² a 1 c 6 || ⁵³ a 1 c 6 || ⁵⁴ a 1 c 6 || ⁵⁵ a 1 c 6 || ⁵⁶ a 1 c 6 || ⁵⁷ a 1 c 6 || ⁵⁸ a 1 c 6 || ⁵⁹ a 1 c 6 || ⁶⁰ a 1 c 6 || ⁶¹ a 1 c 6 || ⁶² a 1 c 6 || ⁶³ a 1 c 6 || ⁶⁴ a 1 c 6 || ⁶⁵ a 1 c 6 || ⁶⁶ a 1 c 6 || ⁶⁷ a 1 c 6 || ⁶⁸ a 1 c 6 || ⁶⁹ a 1 c 6 || ⁷⁰ a 1 c 6 || ⁷¹ a 1 c 6 || ⁷² a 1 c 6 || ⁷³ a 1 c 6 || ⁷⁴ a 1 c 6 || ⁷⁵ a 1 c 6 || ⁷⁶ a 1 c 6 || ⁷⁷ a 1 c 6 || ⁷⁸ a 1 c 6 || ⁷⁹ a 1 c 6 || ⁸⁰ a 1 c 6 || ⁸¹ a 1 c 6 || ⁸² a 1 c 6 || ⁸³ a 1 c 6 || ⁸⁴ a 1 c 6 || ⁸⁵ a 1 c 6 || ⁸⁶ a 1 c 6 || ⁸⁷ a 1 c 6 || ⁸⁸ a 1 c 6 || ⁸⁹ a 1 c 6 || ⁹⁰ a 1 c 6 || ⁹¹ a 1 c 6 || ⁹² a 1 c 6 || ⁹³ a 1 c 6 || ⁹⁴ a 1 c 6 || ⁹⁵ a 1 c 6 || ⁹⁶ a 1 c 6 || ⁹⁷ a 1 c 6 || ⁹⁸ a 1 c 6 || ⁹⁹ a 1 c 6 || ¹⁰⁰ a 1 c 6 || ¹⁰¹ a 1 c 6 || ¹⁰² a 1 c 6 || ¹⁰³ a 1 c 6 || ¹⁰⁴ a 1 c 6 || ¹⁰⁵ a 1 c 6 || ¹⁰⁶ a 1 c 6 || ¹⁰⁷ a 1 c 6 || ¹⁰⁸ a 1 c 6 || ¹⁰⁹ a 1 c 6 || ¹¹⁰ a 1 c 6 || ¹¹¹ a 1 c 6 || ¹¹² a 1 c 6 || ¹¹³ a 1 c 6 || ¹¹⁴ a 1 c 6 || ¹¹⁵ a 1 c 6 || ¹¹⁶ a 1 c 6 || ¹¹⁷ a 1 c 6 || ¹¹⁸ a 1 c 6 || ¹¹⁹ a 1 c 6 || ¹²⁰ a 1 c 6 || ¹²¹ a 1 c 6 || ¹²² a 1 c 6 || ¹²³ a 1 c 6 || ¹²⁴ a 1 c 6 || ¹²⁵ a 1 c 6 || ¹²⁶ a 1 c 6 || ¹²⁷ a 1 c 6 || ¹²⁸ a 1 c 6 || ¹²⁹ a 1 c 6 || ¹³⁰ a 1 c 6 || ¹³¹ a 1 c 6 || ¹³² a 1 c 6 || ¹³³ a 1 c 6 || ¹³⁴ a 1 c 6 || ¹³⁵ a 1 c 6 || ¹³⁶ a 1 c 6 || ¹³⁷ a 1 c 6 || ¹³⁸ a 1 c 6 || ¹³⁹ a 1 c 6 || ¹⁴⁰ a 1 c 6 || ¹⁴¹ a 1 c 6 || ¹⁴² a 1 c 6 || ¹⁴³ a 1 c 6 || ¹⁴⁴ a 1 c 6 || ¹⁴⁵ a 1 c 6 || ¹⁴⁶ a 1 c 6 || ¹⁴⁷ a 1 c 6 || ¹⁴⁸ a 1 c 6 || ¹⁴⁹ a 1 c 6 || ¹⁵⁰ a 1 c 6 || ¹⁵¹ a 1 c 6 || ¹⁵² a 1 c 6 || ¹⁵³ a 1 c 6 || ¹⁵⁴ a 1 c 6 || ¹⁵⁵ a 1 c 6 || ¹⁵⁶ a 1 c 6 || ¹⁵⁷ a 1 c 6 || ¹⁵⁸ a 1 c 6 || ¹⁵⁹ a 1 c 6 || ¹⁶⁰ a 1 c 6 || ¹⁶¹ a 1 c 6 || ¹⁶² a 1 c 6 || ¹⁶³ a 1 c 6 || ¹⁶⁴ a 1 c 6 || ¹⁶⁵ a 1 c 6 || ¹⁶⁶ a 1 c 6 || ¹⁶⁷ a 1 c 6 || ¹⁶⁸ a 1 c 6 || ¹⁶⁹ a 1 c 6 || ¹⁷⁰ a 1 c 6 || ¹⁷¹ a 1 c 6 || ¹⁷² a 1 c 6 || ¹⁷³ a 1 c 6 || ¹⁷⁴ a 1 c 6 || ¹⁷⁵ a 1 c 6 || ¹⁷⁶ a 1 c 6 || ¹⁷⁷ a 1 c 6 || ¹⁷⁸ a 1 c 6 || ¹⁷⁹ a 1 c 6 || ¹⁸⁰ a 1 c 6 || ¹⁸¹ a 1 c 6 || ¹⁸² a 1 c 6 || ¹⁸³ a 1 c 6 || ¹⁸⁴ a 1 c 6 || ¹⁸⁵ a 1 c 6 || ¹⁸⁶ a 1 c 6 || ¹⁸⁷ a 1 c 6 || ¹⁸⁸ a 1 c 6 || ¹⁸⁹ a 1 c 6 || ¹⁹⁰ a 1 c 6 || ¹⁹¹ a 1 c 6 || ¹⁹² a 1 c 6 || ¹⁹³ a 1 c 6 || ¹⁹⁴ a 1 c 6 || ¹⁹⁵ a 1 c 6 || ¹⁹⁶ a 1 c 6 || ¹⁹⁷ a 1 c 6 || ¹⁹⁸ a 1 c 6 || ¹⁹⁹ a 1 c 6 || ²⁰⁰ a 1 c 6 || ²⁰¹ a 1 c 6 || ²⁰² a 1 c 6 || ²⁰³ a 1 c 6 || ²⁰⁴ a 1 c 6 || ²⁰⁵ a 1 c 6 || ²⁰⁶ a 1 c 6 || ²⁰⁷ a 1 c 6 || ²⁰⁸ a 1 c 6 || ²⁰⁹ a 1 c 6 || ²¹⁰ a 1 c 6 || ²¹¹ a 1 c 6 || ²¹² a 1 c 6 || ²¹³ a 1 c 6 || ²¹⁴ a 1 c 6 || ²¹⁵ a 1 c 6 || ²¹⁶ a 1 c 6 || ²¹⁷ a 1 c 6 || ²¹⁸ a 1 c 6 || ²¹⁹ a 1 c 6 || ²²⁰ a 1 c 6 || ²²¹ a 1 c 6 || ²²² a 1 c 6 || ²²³ a 1 c 6 || ²²⁴ a 1 c 6 || ²²⁵ a 1 c 6 || ²²⁶ a 1 c 6 || ²²⁷ a 1 c 6 || ²²⁸ a 1 c 6 || ²²⁹ a 1 c 6 || ²³⁰ a 1 c 6 || ²³¹ a 1 c 6 || ²³² a 1 c 6 || ²³³ a 1 c 6 || ²³⁴ a 1 c 6 || ²³⁵ a 1 c 6 || ²³⁶ a 1 c 6 || ²³⁷ a 1 c 6 || ²³⁸ a 1 c 6 || ²³⁹ a 1 c 6 || ²⁴⁰ a 1 c 6 || ²⁴¹ a 1 c 6 || ²⁴² a 1 c 6 || ²⁴³ a 1 c 6 || ²⁴⁴ a 1 c 6 || ²⁴⁵ a 1 c 6 || ²⁴⁶ a 1 c 6 || ²⁴⁷ a 1 c 6 || ²⁴⁸ a 1 c 6 || ²⁴⁹ a 1 c 6 || ²⁵⁰ a 1 c 6 || ²⁵¹ a 1 c 6 || ²⁵² a 1 c 6 || ²⁵³ a 1 c 6 || ²⁵⁴ a 1 c 6 || ²⁵⁵ a 1 c 6 || ²⁵⁶ a 1 c 6 || ²⁵⁷ a 1 c 6 || ²⁵⁸ a 1 c 6 || ²⁵⁹ a 1 c 6 || ²⁶⁰ a 1 c 6 || ²⁶¹ a 1 c 6 || ²⁶² a 1 c 6 || ²⁶³ a 1 c 6 || ²⁶⁴ a 1 c 6 || ²⁶⁵ a 1 c 6 || ²⁶⁶ a 1 c 6 || ²⁶⁷ a 1 c 6 || ²⁶⁸ a 1 c 6 || ²⁶⁹ a 1 c 6 || ²⁷⁰ a 1 c 6 || ²⁷¹ a 1 c 6 || ²⁷² a 1 c 6 || ²⁷³ a 1 c 6 || ²⁷⁴ a 1 c 6 || ²⁷⁵ a 1 c 6 || ²⁷⁶ a 1 c 6 || ²⁷⁷ a 1 c 6 || ²⁷⁸ a 1 c 6 || ²⁷⁹ a 1 c 6 || ²⁸⁰ a 1 c 6 || ²⁸¹ a 1 c 6 || ²⁸² a 1 c 6 || ²⁸³ a 1 c 6 || ²⁸⁴ a 1 c 6 || ²⁸⁵ a 1 c 6 || ²⁸⁶ a 1 c 6 || ²⁸⁷ a 1 c 6 || ²⁸⁸ a 1 c 6 || ²⁸⁹ a 1 c 6 || ²⁹⁰ a 1 c 6 || ²⁹¹ a 1 c 6 || ²⁹² a 1 c 6 || ²⁹³ a 1 c 6 || ²⁹⁴ a 1 c 6 || ²⁹⁵ a 1 c 6 || ²⁹⁶ a 1 c 6 || ²⁹⁷ a 1 c 6 || ²⁹⁸ a 1 c 6 || ²⁹⁹ a 1 c 6 || ³⁰⁰ a 1 c 6 || ³⁰¹ a 1 c 6 || ³⁰² a 1 c 6 || ³⁰³ a 1 c 6 || ³⁰⁴ a 1 c 6 || ³⁰⁵ a 1 c 6 || ³⁰⁶ a 1 c 6 || ³⁰⁷ a 1 c 6 || ³⁰⁸ a 1 c 6 || ³⁰⁹ a 1 c 6 || ³¹⁰ a 1 c 6 || ³¹¹ a 1 c 6 || ³¹² a 1 c 6 || ³¹³ a 1 c 6 || ³¹⁴ a 1 c 6 || ³¹⁵ a 1 c 6 || ³¹⁶ a 1 c 6 || ³¹⁷ a 1 c 6 || ³¹⁸ a 1 c 6 || ³¹⁹ a 1 c 6 || ³²⁰ a 1 c 6 || ³²¹ a 1 c 6 || ³²² a 1 c 6 || ³²³ a 1 c 6 || ³²⁴ a 1 c 6 || ³²⁵ a 1 c 6 || ³²⁶ a 1 c 6 || ³²⁷ a 1 c 6 || ³²⁸ a 1 c 6 || ³²⁹ a 1 c 6 || ³³⁰ a 1 c 6 || ³³¹ a 1 c 6 || ³³² a 1 c 6 || ³³³ a 1 c 6 || ³³⁴ a 1 c 6 || ³³⁵ a 1 c 6 || ³³⁶ a 1 c 6 || ³³⁷ a 1 c 6 || ³³⁸ a 1 c 6 || ³³⁹ a 1 c 6 || ³⁴⁰ a 1 c 6 || ³⁴¹ a 1 c 6 || ³⁴² a 1 c 6 || ³⁴³ a 1 c 6 || ³⁴⁴ a 1 c 6 || ³⁴⁵ a 1 c 6 || ³⁴⁶ a 1 c 6 || ³⁴⁷ a 1 c 6 || ³⁴⁸ a 1 c 6 || ³⁴⁹ a 1 c 6 || ³⁵⁰ a 1 c 6 || ³⁵¹ a 1 c 6 || ³⁵² a 1 c 6 || ³⁵³ a 1 c 6 || ³⁵⁴ a 1 c 6 || ³⁵⁵ a 1 c 6 || ³⁵⁶ a 1 c 6 || ³⁵⁷ a 1 c 6 || ³⁵⁸ a 1 c 6 || ³⁵⁹ a 1 c 6 || ³⁶⁰ a 1 c 6 || ³⁶¹ a 1 c 6 || ³⁶² a 1 c 6 || ³⁶³ a 1 c 6 || ³⁶⁴ a 1 c 6 || ³⁶⁵ a 1 c 6 || ³⁶⁶ a 1 c 6 || ³⁶⁷ a 1 c 6 || ³⁶⁸ a 1 c 6 || ³⁶⁹ a 1 c 6 || ³⁷⁰ a 1 c 6 || ³⁷¹ a 1 c 6 || ³⁷² a 1 c 6 || ³⁷³ a 1 c 6 || ³⁷⁴ a 1 c 6 || ³⁷⁵ a 1 c 6 || ³⁷⁶ a 1 c 6 || ³⁷⁷ a 1 c 6 || ³⁷⁸ a 1 c 6 || ³⁷⁹ a 1 c 6 || ³⁸⁰ a 1 c 6 || ³⁸¹ a 1 c 6 || ³⁸² a 1 c 6 || ³⁸³ a 1 c 6 || ³⁸⁴ a 1 c 6 || ³⁸⁵ a 1 c 6 || ³⁸⁶ a 1 c 6 || ³⁸⁷ a 1 c 6 || ³⁸⁸ a 1 c 6 || ³⁸⁹ a 1 c 6 || ³⁹⁰ a 1 c 6 || ³⁹¹ a 1 c 6 || ³⁹² a 1 c 6 || ³⁹³ a 1 c 6 || ³⁹⁴ a 1 c 6 || ³⁹⁵ a 1 c 6 || ³⁹⁶ a 1 c 6 || ³⁹⁷ a 1 c 6 || ³⁹⁸ a 1 c 6 || ³⁹⁹ a 1 c 6 || ⁴⁰⁰ a 1 c 6 || ⁴⁰¹ a 1 c 6 || ⁴⁰² a 1 c 6 || ⁴⁰³ a 1 c 6 || ⁴⁰⁴ a 1 c 6 || ⁴⁰⁵ a 1 c 6 || ⁴⁰⁶ a 1 c 6 || ⁴⁰⁷ a 1 c 6 || ⁴⁰⁸ a 1 c 6 || ⁴⁰⁹ a 1 c 6 || ⁴¹⁰ a 1 c 6 || ⁴¹¹ a 1 c 6 || ⁴¹² a 1 c 6 || ⁴¹³ a 1 c 6 || ⁴¹⁴ a 1 c 6 || ⁴¹⁵ a 1 c 6 || ⁴¹⁶ a 1 c 6 || ⁴¹⁷ a 1 c 6 || ⁴¹⁸ a 1 c 6 || ⁴¹⁹ a 1 c 6 || ⁴²⁰ a 1 c 6 || ⁴²¹ a 1 c 6 || ⁴²² a 1 c 6 || ⁴²³ a 1 c 6 || ⁴²⁴ a 1 c 6 || ⁴²⁵ a 1 c 6 || ⁴²⁶ a 1 c 6 || ⁴²⁷ a 1 c 6 || ⁴²⁸ a 1 c 6 || ⁴²⁹ a 1 c 6 || ⁴³⁰ a 1 c 6 || ⁴³¹ a 1 c 6 || ⁴³² a 1 c 6 || ⁴³³ a 1 c 6 || ⁴³⁴ a 1 c 6 || ⁴³⁵ a 1 c 6 || ⁴³⁶ a 1 c 6 || ⁴³⁷ a 1 c 6 || ⁴³⁸ a 1 c 6 || ⁴³⁹ a 1 c 6 || ⁴⁴⁰ a 1 c 6 || ⁴⁴¹ a 1 c 6 || ⁴⁴² a 1 c 6 || ⁴⁴³ a 1 c 6 || ⁴⁴⁴ a 1 c 6 || ⁴⁴⁵ a 1 c 6 || ⁴⁴⁶ a 1 c 6 || ⁴⁴⁷ a 1 c 6 || ⁴⁴⁸ a 1 c 6 || ⁴⁴⁹ a 1 c 6 || ⁴⁵⁰ a 1 c 6 || ⁴⁵¹ a 1 c 6 || ⁴⁵² a 1 c 6 || ⁴⁵³ a 1 c 6 || ⁴⁵⁴ a 1 c 6 || ⁴⁵⁵ a 1 c 6 || ⁴⁵⁶ a 1 c 6 || ⁴⁵⁷ a 1 c 6 || ⁴⁵⁸ a 1 c 6 || ⁴⁵⁹ a 1 c 6 || ⁴⁶⁰ a 1 c 6 || ⁴⁶¹ a 1 c 6 || ⁴⁶² a 1 c 6 || ⁴⁶³ a 1 c 6 || ⁴⁶⁴ a 1 c 6 || ⁴⁶⁵ a 1 c 6 || ⁴⁶⁶ a 1 c 6 || ⁴⁶⁷ a 1 c 6 || ⁴⁶⁸ a 1 c 6 || ⁴⁶⁹ a 1 c 6 || ⁴⁷⁰ a 1 c 6 || ⁴⁷¹ a 1 c 6 || ⁴⁷² a 1 c 6 || ⁴⁷³ a 1 c 6 || ⁴⁷⁴ a 1 c 6 || ⁴⁷⁵ a 1 c 6 || ⁴⁷⁶ a 1 c 6 || ⁴⁷⁷ a 1 c 6 || ⁴⁷⁸ a 1 c 6 || ⁴⁷⁹ a 1 c 6 || ⁴⁸⁰ a 1 c 6 || ⁴⁸¹ a 1 c 6 || ⁴⁸² a 1 c 6 || ⁴⁸³ a 1 c 6 || ⁴⁸⁴ a 1 c 6 || ⁴⁸⁵ a 1 c 6 || ⁴⁸⁶ a 1 c 6 || ⁴⁸⁷ a 1 c 6 || ⁴⁸⁸ a 1 c 6 || ⁴⁸⁹ a 1 c 6 || ⁴⁹⁰ a 1 c 6 || ⁴⁹¹ a 1 c 6 || ⁴⁹² a 1 c 6 || ⁴⁹³ a 1 c 6 || ⁴⁹⁴ a 1 c 6 || ⁴⁹⁵ a 1 c 6 || ⁴⁹⁶ a 1 c 6 || ⁴⁹⁷ a 1 c 6 || ⁴⁹⁸ a 1 c 6 || ⁴⁹⁹ a 1 c 6 || ⁵⁰⁰ a 1 c 6 || ⁵⁰¹ a 1 c 6 || ⁵⁰² a 1 c 6 || ⁵⁰³ a 1 c 6 || ⁵⁰⁴ a 1 c 6 || ⁵⁰⁵ a 1 c 6 || ⁵⁰⁶ a 1 c 6 || ⁵⁰⁷ a 1 c 6 || ⁵⁰⁸ a 1 c 6 || ⁵⁰⁹ a 1 c 6 || ⁵¹⁰ a 1 c 6 || ⁵¹¹ a 1 c 6 || ⁵¹² a 1 c 6 || ⁵¹³ a 1 c 6 || ⁵¹⁴ a 1 c 6 || ⁵¹⁵ a 1 c 6 || ⁵¹⁶ a 1 c 6 || ⁵¹⁷ a 1 c 6 || ⁵¹⁸ a 1 c 6 || ⁵¹⁹ a 1 c 6 || ⁵²⁰ a 1 c 6 || ⁵²¹ a 1 c 6 || ⁵²² a 1 c 6 || ⁵²³ a 1 c 6 || ⁵²⁴ a 1 c 6 || ⁵²⁵ a 1 c 6 || ⁵²⁶ a 1 c 6 || ⁵²⁷ a 1 c 6 || ⁵²⁸ a 1 c 6 || ⁵²⁹ a 1 c 6 || ⁵³⁰ a 1 c 6 || ⁵³¹ a 1 c 6 || ⁵³² a 1 c 6 || ⁵³³ a 1 c 6 || ⁵³⁴ a 1 c 6 || ⁵³⁵ a 1 c 6 || ⁵³⁶ a 1 c 6 || ⁵³⁷ a 1 c 6 || ⁵³⁸ a 1 c 6 || ⁵³⁹ a 1 c 6 || ⁵⁴⁰ a 1 c 6 || ⁵⁴¹ a 1 c 6 || ⁵⁴² a 1 c 6 || ⁵⁴³ a 1 c 6 || ⁵⁴⁴ a 1 c 6 || ⁵⁴⁵ a 1 c 6 || ⁵⁴⁶ a 1 c 6 || ⁵⁴⁷ a 1 c 6 || ⁵⁴⁸ a 1 c 6 || ⁵⁴⁹ a 1 c 6 || ⁵⁵⁰ a 1 c 6 || ⁵⁵¹ a 1 c 6 || ⁵⁵² a 1 c 6 || ⁵⁵³ a 1 c 6 || ⁵⁵⁴ a 1 c 6 || ⁵⁵⁵ a 1 c 6 || ⁵⁵⁶ a 1 c 6 || ⁵⁵⁷ a 1 c 6 || ⁵⁵⁸ a 1 c 6 || ⁵⁵⁹ a 1 c 6 || ⁵⁶⁰ a 1 c 6 || ⁵⁶¹ a 1 c 6 || ⁵⁶² a 1 c 6 || ⁵⁶³ a 1 c 6 || ⁵⁶⁴ a 1 c 6 || ⁵⁶⁵ a 1 c 6 || ⁵⁶⁶ a 1 c 6 || ⁵⁶⁷ a 1 c 6 || ⁵⁶⁸ a 1 c 6 || ⁵⁶⁹ a 1 c 6 || ⁵⁷⁰ a 1 c 6 || ⁵⁷¹ a 1 c 6 || ⁵⁷² a 1 c 6 || ⁵⁷³ a 1 c 6 || ⁵⁷⁴ a 1 c 6 || ⁵⁷⁵ a 1 c 6 || ⁵⁷⁶ a 1 c 6 || ⁵⁷⁷ a 1 c 6 || ⁵⁷⁸ a 1 c 6 || ⁵⁷⁹ a 1 c 6 || ⁵⁸⁰ a 1 c 6 || ⁵⁸¹ a 1 c 6 || ⁵⁸² a 1 c 6 || ⁵⁸³ a 1 c 6 || ⁵⁸⁴ a 1 c 6 || ⁵⁸⁵ a 1 c 6 || ⁵⁸⁶ a 1 c 6 || ⁵⁸⁷ a 1 c 6 || ⁵⁸⁸ a 1 c 6 || ⁵⁸⁹ a 1 c 6 || ⁵⁹⁰ a 1 c 6 || ⁵⁹¹ a 1 c 6 || ⁵⁹² a 1 c 6 || ⁵⁹³ a 1 c 6 || ⁵⁹⁴ a 1 c 6 || ⁵⁹⁵ a 1 c 6 || ⁵⁹⁶ a 1 c 6 || ⁵⁹⁷ a 1 c 6 || ⁵⁹⁸ a 1 c 6 || ⁵⁹⁹ a 1 c 6 || ⁶⁰⁰ a 1 c 6 || ⁶⁰¹ a 1 c 6 || ⁶⁰² a 1 c 6 || ⁶⁰³ a 1 c 6 || ⁶⁰⁴ a 1 c 6 || ⁶⁰⁵ a 1 c 6 || ⁶⁰⁶ a 1 c 6 || ⁶⁰⁷ a 1 c 6 || ⁶⁰⁸ a 1 c 6 || ⁶⁰⁹ a 1 c 6 || ⁶¹⁰ a 1 c 6 || ⁶¹¹ a 1 c 6 || ⁶¹² a 1 c 6 || ⁶¹³ a 1 c 6 || ⁶¹⁴ a 1 c 6 || ⁶¹⁵ a 1 c 6 || ⁶¹⁶ a 1 c 6 || ⁶¹⁷ a 1 c 6 || ⁶¹⁸ a 1 c 6 || ⁶¹⁹ a 1 c 6 || ⁶²⁰ a 1 c 6 || ⁶²¹ a 1 c 6 || ⁶²² a 1 c 6 || ⁶²³ a 1 c 6 || ⁶²⁴ a 1 c 6 ||

וּשְׁתַּלְתִּי אֹנִי עַל הַר־גְּבוּהַ וְתָלוּלָהּ: ²³ בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל אֲשַׁתְּלֶנּוּ
וְנָשָׂא עֲנָף וְעָשָׂה פְּרִי^b וְהָיָה לְאֶרְצוֹ אֲדִיר^c
וְשִׁכְנֵנו תַּחְתָּיו^d כָּל צִפּוֹר כָּל־כְּנָף^d בְּצֹל דִּלּוֹתָיו תִּשְׁכְּנֶנָּה;
²⁴ וַיִּדְּעוּ כָּל־עַצֵּי הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהוָה
הַשֹּׁפֵלִיתִי עֵץ גְּבוּהַ הַגְּבַהֲתִי עֵץ שָׁפֹל
הוֹבֵשֹׁתִי עֵץ לֹחַ וְהַפְּרַחְתִּי עֵץ יִבֵּשׁ
אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי: ׀

18 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² מִה־לָּכֶם^a בְּאַתֶּם מְשָׁלִים אֶת־
הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־אֲדָמָתִי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר

אֲבוֹת נֹאכְלוּ^d בָּסֵר וְשָׁנִי הַבָּנִים תִּקְהִינָה:

³ חִי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָיִה יְהוָה אִם־יִהְיֶה לָּכֶם^b עוֹד מְשָׁלִי הַמָּשָׁל הַזֶּה
בְּיִשְׂרָאֵל: ⁴ הֵן כָּל־הַנִּפְשׁוֹת לִי הֵנָּה כְּנִפְשׁ הָאָב וּכְנִפְשׁ הַבֵּן לִי־
הֵנָּה הַנִּפְשׁ הַחַטָּאת הִיא תָּמוּת: ⁵ וְאִישׁ כִּי־יִהְיֶה צָדִיק
וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה: ⁶ אֶל־הַהָרִים^b לֹא אָכַל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־
גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אִשָּׁת רֵעֵהוּ לֹא טָמֵא וְאֶל־אִשָּׁה נְדָה לֹא
יִקְרַב: ׀ ⁷ וְאִישׁ לֹא יוֹזֶה חֲבֻלָּתוֹ חֹבֵב יָשִׁיב גִּזְלָה לֹא יִגְזֹל
לְחֻמוֹ לְרַעֲב יִתֵּן וְעָרֹם יִכְסֶּה־בְּגָדָב: ⁸ בְּנִשְׁדָּ לֹא־יִתֵּן וּתְרֻבֵּית לֹא
יִקַּח מִעוֹל יָשִׁיב יָדוֹ מִשְׁפָּט אִמַּת יַעֲשֶׂה בֵּין אִישׁ לְאִישׁ^b: ⁹ בַּחֲקוֹתַי
יִהְלֹךְ וּמִשְׁפָּטִי שָׁמַר לַעֲשׂוֹת אִמַּת^b צָדִיק הוּא חַיָּה יִחְיֶה נְאֻם
אֲדֹנָיִה יְהוָה: ¹⁰ וְהוֹלִיד בֶּן־פְּרִיץ^a שִׁפְדָּ נָם וְעָשָׂה^b אִחַ מֵאֶחָד
מֵאֵלֶּה: ¹¹ וְהוּא אֶת־כָּל־אֵלֶּה לֹא עָשָׂה כִּי גֵם^a אֶל־הַהָרִים^b אָכַל
וְאֶת־אִשָּׁת רֵעֵהוּ טָמֵא: ¹² עָנִי וְאֶכְיוֹן הוֹזָה גִּזְלוֹת גִּזְלָה לֹא
יָשִׁיב וְאֶל־הַגִּלּוּלִים נָשָׂא עֵינָיו תוֹעֵבָה עָשָׂה: ¹³ בְּנִשְׁדָּ נָתַן וּתְרֻבֵּית

22 ^f >Sv cf ㉔ || ㉔ crpp et dl; ㉔ καὶ κρεμῶσω αὐτόν (ditto gr? =
וּשְׁתַּלְתִּי || 23 ^a >S || ^b ?; prps פֹּאנָה || ^c ㉔ גִּדּוּל || ^{d-d} cf Gen 7,14; ㉔B
וּכְלִי־ || S כל צ' בָּנָה || cf Dt 4,17; prb כְּנָף (כָּל־) add et dl || Cp 18, 1 ins c ㉔S
|| 2 ^a >S || ^{b-b} >㉔, prb dl || ^{c-c} 1 c ㉔ (cf 3) כְּבִנִי || ^d ㉔S אָכְלוּ cf Jer
31,29 || 3 ^a dl c ㉔ || ^b >㉔S, dl || ^c frt dl || 4 1 הֵנָּה || ㉔S || 5 ^{oo} >㉔B || 6 ^a 1
|| ㉔S || ^b prps הָדָם cf 33,25 || ^c S קָרַב || 7 ^a crpp, prps שָׁוָה || frt dl cf 12 ||
|| 8 ^a ㉔S || 9 ^a 1 c Vrs || 10 ^a ㉔S || 11 ^a ㉔S || 12 ^a ㉔S || 13 ^a ㉔S || 14 ^a ㉔S || 15 ^a ㉔S || 16 ^a ㉔S || 17 ^a ㉔S || 18 ^a ㉔S || 19 ^a ㉔S || 20 ^a ㉔S || 21 ^a ㉔S || 22 ^a ㉔S || 23 ^a ㉔S || 24 ^a ㉔S || 25 ^a ㉔S || 26 ^a ㉔S || 27 ^a ㉔S || 28 ^a ㉔S || 29 ^a ㉔S || 30 ^a ㉔S || 31 ^a ㉔S || 32 ^a ㉔S || 33 ^a ㉔S || 34 ^a ㉔S || 35 ^a ㉔S || 36 ^a ㉔S || 37 ^a ㉔S || 38 ^a ㉔S || 39 ^a ㉔S || 40 ^a ㉔S || 41 ^a ㉔S || 42 ^a ㉔S || 43 ^a ㉔S || 44 ^a ㉔S || 45 ^a ㉔S || 46 ^a ㉔S || 47 ^a ㉔S || 48 ^a ㉔S || 49 ^a ㉔S || 50 ^a ㉔S || 51 ^a ㉔S || 52 ^a ㉔S || 53 ^a ㉔S || 54 ^a ㉔S || 55 ^a ㉔S || 56 ^a ㉔S || 57 ^a ㉔S || 58 ^a ㉔S || 59 ^a ㉔S || 60 ^a ㉔S || 61 ^a ㉔S || 62 ^a ㉔S || 63 ^a ㉔S || 64 ^a ㉔S || 65 ^a ㉔S || 66 ^a ㉔S || 67 ^a ㉔S || 68 ^a ㉔S || 69 ^a ㉔S || 70 ^a ㉔S || 71 ^a ㉔S || 72 ^a ㉔S || 73 ^a ㉔S || 74 ^a ㉔S || 75 ^a ㉔S || 76 ^a ㉔S || 77 ^a ㉔S || 78 ^a ㉔S || 79 ^a ㉔S || 80 ^a ㉔S || 81 ^a ㉔S || 82 ^a ㉔S || 83 ^a ㉔S || 84 ^a ㉔S || 85 ^a ㉔S || 86 ^a ㉔S || 87 ^a ㉔S || 88 ^a ㉔S || 89 ^a ㉔S || 90 ^a ㉔S || 91 ^a ㉔S || 92 ^a ㉔S || 93 ^a ㉔S || 94 ^a ㉔S || 95 ^a ㉔S || 96 ^a ㉔S || 97 ^a ㉔S || 98 ^a ㉔S || 99 ^a ㉔S || 100 ^a ㉔S || 101 ^a ㉔S || 102 ^a ㉔S || 103 ^a ㉔S || 104 ^a ㉔S || 105 ^a ㉔S || 106 ^a ㉔S || 107 ^a ㉔S || 108 ^a ㉔S || 109 ^a ㉔S || 110 ^a ㉔S || 111 ^a ㉔S || 112 ^a ㉔S || 113 ^a ㉔S || 114 ^a ㉔S || 115 ^a ㉔S || 116 ^a ㉔S || 117 ^a ㉔S || 118 ^a ㉔S || 119 ^a ㉔S || 120 ^a ㉔S || 121 ^a ㉔S || 122 ^a ㉔S || 123 ^a ㉔S || 124 ^a ㉔S || 125 ^a ㉔S || 126 ^a ㉔S || 127 ^a ㉔S || 128 ^a ㉔S || 129 ^a ㉔S || 130 ^a ㉔S || 131 ^a ㉔S || 132 ^a ㉔S || 133 ^a ㉔S || 134 ^a ㉔S || 135 ^a ㉔S || 136 ^a ㉔S || 137 ^a ㉔S || 138 ^a ㉔S || 139 ^a ㉔S || 140 ^a ㉔S || 141 ^a ㉔S || 142 ^a ㉔S || 143 ^a ㉔S || 144 ^a ㉔S || 145 ^a ㉔S || 146 ^a ㉔S || 147 ^a ㉔S || 148 ^a ㉔S || 149 ^a ㉔S || 150 ^a ㉔S || 151 ^a ㉔S || 152 ^a ㉔S || 153 ^a ㉔S || 154 ^a ㉔S || 155 ^a ㉔S || 156 ^a ㉔S || 157 ^a ㉔S || 158 ^a ㉔S || 159 ^a ㉔S || 160 ^a ㉔S || 161 ^a ㉔S || 162 ^a ㉔S || 163 ^a ㉔S || 164 ^a ㉔S || 165 ^a ㉔S || 166 ^a ㉔S || 167 ^a ㉔S || 168 ^a ㉔S || 169 ^a ㉔S || 170 ^a ㉔S || 171 ^a ㉔S || 172 ^a ㉔S || 173 ^a ㉔S || 174 ^a ㉔S || 175 ^a ㉔S || 176 ^a ㉔S || 177 ^a ㉔S || 178 ^a ㉔S || 179 ^a ㉔S || 180 ^a ㉔S || 181 ^a ㉔S || 182 ^a ㉔S || 183 ^a ㉔S || 184 ^a ㉔S || 185 ^a ㉔S || 186 ^a ㉔S || 187 ^a ㉔S || 188 ^a ㉔S || 189 ^a ㉔S || 190 ^a ㉔S || 191 ^a ㉔S || 192 ^a ㉔S || 193 ^a ㉔S || 194 ^a ㉔S || 195 ^a ㉔S || 196 ^a ㉔S || 197 ^a ㉔S || 198 ^a ㉔S || 199 ^a ㉔S || 200 ^a ㉔S || 201 ^a ㉔S || 202 ^a ㉔S || 203 ^a ㉔S || 204 ^a ㉔S || 205 ^a ㉔S || 206 ^a ㉔S || 207 ^a ㉔S || 208 ^a ㉔S || 209 ^a ㉔S || 210 ^a ㉔S || 211 ^a ㉔S || 212 ^a ㉔S || 213 ^a ㉔S || 214 ^a ㉔S || 215 ^a ㉔S || 216 ^a ㉔S || 217 ^a ㉔S || 218 ^a ㉔S || 219 ^a ㉔S || 220 ^a ㉔S || 221 ^a ㉔S || 222 ^a ㉔S || 223 ^a ㉔S || 224 ^a ㉔S || 225 ^a ㉔S || 226 ^a ㉔S || 227 ^a ㉔S || 228 ^a ㉔S || 229 ^a ㉔S || 230 ^a ㉔S || 231 ^a ㉔S || 232 ^a ㉔S || 233 ^a ㉔S || 234 ^a ㉔S || 235 ^a ㉔S || 236 ^a ㉔S || 237 ^a ㉔S || 238 ^a ㉔S || 239 ^a ㉔S || 240 ^a ㉔S || 241 ^a ㉔S || 242 ^a ㉔S || 243 ^a ㉔S || 244 ^a ㉔S || 245 ^a ㉔S || 246 ^a ㉔S || 247 ^a ㉔S || 248 ^a ㉔S || 249 ^a ㉔S || 250 ^a ㉔S || 251 ^a ㉔S || 252 ^a ㉔S || 253 ^a ㉔S || 254 ^a ㉔S || 255 ^a ㉔S || 256 ^a ㉔S || 257 ^a ㉔S || 258 ^a ㉔S || 259 ^a ㉔S || 260 ^a ㉔S || 261 ^a ㉔S || 262 ^a ㉔S || 263 ^a ㉔S || 264 ^a ㉔S || 265 ^a ㉔S || 266 ^a ㉔S || 267 ^a ㉔S || 268 ^a ㉔S || 269 ^a ㉔S || 270 ^a ㉔S || 271 ^a ㉔S || 272 ^a ㉔S || 273 ^a ㉔S || 274 ^a ㉔S || 275 ^a ㉔S || 276 ^a ㉔S || 277 ^a ㉔S || 278 ^a ㉔S || 279 ^a ㉔S || 280 ^a ㉔S || 281 ^a ㉔S || 282 ^a ㉔S || 283 ^a ㉔S || 284 ^a ㉔S || 285 ^a ㉔S || 286 ^a ㉔S || 287 ^a ㉔S || 288 ^a ㉔S || 289 ^a ㉔S || 290 ^a ㉔S || 291 ^a ㉔S || 292 ^a ㉔S || 293 ^a ㉔S || 294 ^a ㉔S || 295 ^a ㉔S || 296 ^a ㉔S || 297 ^a ㉔S || 298 ^a ㉔S || 299 ^a ㉔S || 300 ^a ㉔S || 301 ^a ㉔S || 302 ^a ㉔S || 303 ^a ㉔S || 304 ^a ㉔S || 305 ^a ㉔S || 306 ^a ㉔S || 307 ^a ㉔S || 308 ^a ㉔S || 309 ^a ㉔S || 310 ^a ㉔S || 311 ^a ㉔S || 312 ^a ㉔S || 313 ^a ㉔S || 314 ^a ㉔S || 315 ^a ㉔S || 316 ^a ㉔S || 317 ^a ㉔S || 318 ^a ㉔S || 319 ^a ㉔S || 320 ^a ㉔S || 321 ^a ㉔S || 322 ^a ㉔S || 323 ^a ㉔S || 324 ^a ㉔S || 325 ^a ㉔S || 326 ^a ㉔S || 327 ^a ㉔S || 328 ^a ㉔S || 329 ^a ㉔S || 330 ^a ㉔S || 331 ^a ㉔S || 332 ^a ㉔S || 333 ^a ㉔S || 334 ^a ㉔S || 335 ^a ㉔S || 336 ^a ㉔S || 337 ^a ㉔S || 338 ^a ㉔S || 339 ^a ㉔S || 340 ^a ㉔S || 341 ^a ㉔S || 342 ^a ㉔S || 343 ^a ㉔S || 344 ^a ㉔S || 345 ^a ㉔S || 346 ^a ㉔S || 347 ^a ㉔S || 348 ^a ㉔S || 349 ^a ㉔S || 350 ^a ㉔S || 351 ^a ㉔S || 352 ^a ㉔S || 353 ^a ㉔S || 354 ^a ㉔S || 355 ^a ㉔S || 356 ^a ㉔S || 357 ^a ㉔S || 358 ^a ㉔S || 359 ^a ㉔S || 360 ^a ㉔S || 361 ^a ㉔S || 362 ^a ㉔S || 363 ^a ㉔S || 364 ^a ㉔S || 365 ^a ㉔S || 366 ^a ㉔S || 367 ^a ㉔S || 368 ^a ㉔S || 369 ^a ㉔S || 370 ^a ㉔S || 371 ^a ㉔S || 372 ^a ㉔S || 373 ^a ㉔S || 374 ^a ㉔S || 375 ^a ㉔S || 376 ^a ㉔S || 377 ^a ㉔S || 378 ^a ㉔S || 379 ^a ㉔S || 380 ^a ㉔S || 381 ^a ㉔S || 382 ^a ㉔S || 383 ^a ㉔S || 384 ^a ㉔S || 385 ^a ㉔S || 386 ^a ㉔S || 387 ^a ㉔S || 388 ^a ㉔S || 389 ^a ㉔S || 390 ^a ㉔S || 391 ^a ㉔S || 392 ^a ㉔S || 393 ^a ㉔S || 394 ^a ㉔S || 395 ^a ㉔S || 396 ^a ㉔S || 397 ^a ㉔S || 398 ^a ㉔S || 399 ^a ㉔S || 400 ^a ㉔S || 401 ^a ㉔S || 402 ^a ㉔S || 403 ^a ㉔S || 404 ^a ㉔S || 405 ^a ㉔S || 406 ^a ㉔S || 407 ^a ㉔S || 408 ^a ㉔S || 409 ^a ㉔S || 410 ^a ㉔S || 411 ^a ㉔S || 412 ^a ㉔S || 413 ^a ㉔S || 414 ^a ㉔S || 415 ^a ㉔S || 416 ^a ㉔S || 417 ^a ㉔S || 418 ^a ㉔S || 419 ^a ㉔S || 420 ^a ㉔S || 421 ^a ㉔S || 422 ^a ㉔S || 423 ^a ㉔S || 424 ^a ㉔S || 425 ^a ㉔S || 426 ^a ㉔S || 427 ^a ㉔S || 428 ^a ㉔S || 429 ^a ㉔S || 430 ^a ㉔S || 431 ^a ㉔S || 432 ^a ㉔S || 433 ^a ㉔S || 434 ^a ㉔S || 435 ^a ㉔S || 436 ^a ㉔S || 437 ^a ㉔S || 438 ^a ㉔S || 439 ^a ㉔S || 440 ^a ㉔S || 441 ^a ㉔S || 442 ^a ㉔S || 443 ^a ㉔S || 444 ^a ㉔S || 445 ^a ㉔S || 446 ^a ㉔S || 447 ^a ㉔S || 448 ^a ㉔S || 449 ^a ㉔S || 450 ^a ㉔S || 451 ^a ㉔S || 452 ^a ㉔S || 453 ^a ㉔S || 454 ^a ㉔S || 455 ^a ㉔S || 456 ^a ㉔S || 457 ^a ㉔S || 458 ^a ㉔S || 459 ^a ㉔S || 460 ^a ㉔S || 461 ^a ㉔S || 462 ^a ㉔S || 463 ^a ㉔S || 464 ^a ㉔S || 465 ^a ㉔S || 466 ^a ㉔S || 467 ^a ㉔S || 468 ^a ㉔S || 469 ^a ㉔S || 470 ^a ㉔S || 471 ^a ㉔S || 472 ^a ㉔S || 473 ^a ㉔S || 474 ^a ㉔S || 475 ^a ㉔S || 476 ^a ㉔S || 477 ^a ㉔S || 478 ^a ㉔S || 479 ^a ㉔S || 480 ^a ㉔S || 481 ^a ㉔S || 482 ^a ㉔S || 483 ^a ㉔S || 484 ^a ㉔S || 485 ^a ㉔S || 486 ^a ㉔S || 487 ^a ㉔S || 488 ^a ㉔S || 489 ^a ㉔S || 490 ^a ㉔S || 491 ^a ㉔S || 492 ^a ㉔S || 493 ^a ㉔S || 494 ^a ㉔S || 495 ^a ㉔S || 496 ^a ㉔S || 497 ^a ㉔S || 498 ^a ㉔S || 499 ^a ㉔S || 500 ^a ㉔S || 501 ^a ㉔S || 502 ^a ㉔S || 503 ^a ㉔S || 504 ^a ㉔S || 505 ^a ㉔S || 506 ^a ㉔S || 507 ^a ㉔S || 508 ^a ㉔S || 509 ^a ㉔S || 510 ^a ㉔S || 511 ^a ㉔S || 512 ^a ㉔S || 513 ^a ㉔S || 514 ^a ㉔S || 515 ^a ㉔S || 516 ^a ㉔S || 517 ^a ㉔S || 518 ^a ㉔S || 519 ^a ㉔S || 520 ^a ㉔S || 521 ^a ㉔S || 522 ^a ㉔S || 523 ^a ㉔S || 524 ^a ㉔S || 525 ^a ㉔S || 526 ^a ㉔S || 527 ^a ㉔S || 528 ^a ㉔S || 529 ^a ㉔S || 530 ^a ㉔S || 531 ^a ㉔S || 532 ^a ㉔S || 533 ^a ㉔S || 534 ^a ㉔S || 535 ^a ㉔S || 536 ^a ㉔S || 537 ^a ㉔S || 538 ^a ㉔S || 539 ^a ㉔S || 540 ^a ㉔S || 541 ^a ㉔S || 542 ^a ㉔S || 543 ^a ㉔S || 544 ^a ㉔S || 545 ^a ㉔S || 546 ^a ㉔S || 547 ^a ㉔S || 548 ^a ㉔S || 549 ^a ㉔S || 550 ^a ㉔S || 551 ^a ㉔S || 552 ^a ㉔S || 553 ^a ㉔S || 554 ^a ㉔S || 555 ^a ㉔S || 556 ^a ㉔S || 557 ^a ㉔S || 558 ^a ㉔S || 559 ^a ㉔S || 560 ^a ㉔S || 561 ^a ㉔S || 562 ^a ㉔S || 563 ^a ㉔S || 564 ^a ㉔S || 565 ^a ㉔S || 566 ^a ㉔S || 567 ^a ㉔S || 568 ^a ㉔S || 569 ^a ㉔S || 570 ^a ㉔S || 571 ^a ㉔S || 572 ^a ㉔S || 573 ^a ㉔S || 574 ^a ㉔S || 575 ^a ㉔S || 576 ^a ㉔S || 577 ^a ㉔S || 578 ^a ㉔S || 579 ^a ㉔S || 580 ^a ㉔S || 581 ^a ㉔S || 582 ^a ㉔S || 583 ^a ㉔S || 584 ^a ㉔S || 585 ^a ㉔S || 586 ^a ㉔S || 587 ^a ㉔S || 588 ^a ㉔S || 589 ^a ㉔S || 590 ^a ㉔S || 591 ^a ㉔S || 592 ^a ㉔S || 593 ^a ㉔S || 594 ^a ㉔S || 595 ^a ㉔S || 596 ^a ㉔S || 597 ^a ㉔S || 598 ^a ㉔S || 599 ^a ㉔S || 600 ^a ㉔S || 601 ^a ㉔S || 602 ^a ㉔S || 603 ^a ㉔S || 604 ^a ㉔S || 605 ^a ㉔S || 606 ^a ㉔S || 607 ^a ㉔S || 608 ^a ㉔S || 609 ^a ㉔S || 610 ^a ㉔S || 611 ^a ㉔S || 612 ^a ㉔S || 613 ^a ㉔S || 614 ^a ㉔S || 615 ^a ㉔S || 616 ^a ㉔S || 617 ^a ㉔S || 618 ^a

הלא כְּנַעַת בָּהּ רוּחַ הַקְּדוֹיִם תִּיבֶשׁ יִבֶּשׁ^a עַל-עֲרֹנָתָ^b צִמְחָהּ תִּיבֶשׁ^c: ם
וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:

¹² אָמַר-נָא לְבֵית הַפָּרִי הֲלֹא יִדְעֻם מִה-אֵלֶּה

אָמַר הַגֵּה-בָּא מִלֶּךְ-בָּבֶל יְרוּשָׁלַם^b נִיבֶקַח אֶת-מַלְכָּהּ וְאֶת-שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא
אוֹתָם אֵלָיו בְּבִלָּה:

¹³ וַיִּקַּח מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַיַּכְרֹת אֹתָם בְּרִית

וַיָּבֵא אוֹתָם בָּאֵלֶּה וְאֶת-אֵילֵי הָאָרֶץ לִקְחַת:

¹⁴ לַהֲיוֹת מִמַּלְכָּה שְׂפֵלָה^a לְלִבֹּתִי הַתְּנַשָּׂא^a

לְשֹׁמֵר אֶת-בְּרִיתִי לְעִמְדָּהּ^b:

¹⁵ וַיִּמְרֹד-בָּזוּ לְשַׁלַּח^a מִלְּאֲכָיו מִצָּרִים לְתַת-לֹו סוּסִים וְעַסְרֵי-

הַיִּצְלָח הַיִּמְלֹט הָעֹשֶׂה אֵלֶּה בַּיהוָה בְּרִית וְנִמְלֹט^b:

¹⁶ חִי-אֲנִי נֹאמֹר אֲדֹנָיִי יְהוָה אִם-לֹא בִמְקוֹם הַמֶּלֶךְ הַמְּמֻלָּךְ אוֹתוֹ אֲשֶׁר

בָּזָה אֶת-אֱלֹהָיו וְאֲשֶׁר הִפָּר אֶת-בְּרִיתוֹ אוֹתוֹ^b בְּתוֹךְ-בָּבֶל יָמוּת: ¹⁷ וְלֹא

בְּחֵיל גָּדוֹל וּבִקְהָל רָב יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ פֶּרַעַה בְּמִלְחָמָה^a בְּשִׁפְךָ סִלְלָה

וּבִבְנוֹת דִּיק לַהֲכָרִית נִפְשׁוֹת רַבּוֹת^b: ¹⁸ וּבָזָה^a אֵלֶּה לְהִפָּר בְּרִית וְהִנֵּה^a

גִּתָּן יָדוֹ וְכָל-אֵלֶּה עֹשֶׂה לֹא יִמְלֹט: ם ¹⁹ לָכֵן^a כֹּה-אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה

חִי-אֲנִי אִם-לֹא אֱלֹתִי אֲשֶׁר בָּזָה

וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הִפָּיר^c וּנְתַתִּיו^d בְּרֹאשׁוֹ:

²⁰ וּפָרַשְׁתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי וְנִתְפָּשׁ בַּמַּצּוֹדִתִּי^a

וַיִּהְיֶינָה אוֹתֵיהֶם בְּבִלָּה וְנִשְׁפָּטְתִּי אוֹתוֹ שֵׁם מַעֲלֹ אֲשֶׁר מַעַל-בִּי^b: ²¹ וְאֵת

כָּל-מִבְרָחוֹ

בְּכָל-אֲנָפִיו בַּחֲרֹב יָפְלוּ וְהַנְּשָׂאִים לְכָל-רִיחַ וּפְרָשׁוֹ

וַיִּדְעֻם כִּי אֲנִי יְהוָה דְּבַרְתִּי: פ ²² כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה

וְלִקְחָתִי אֲנִי מִצִּמְרַת הָאֲרָז הָרְמָה וְנִתַּתִּי^d מֶרֶשׁ וְנִקּוּזֵי

[בְּךָ אֶקְטֹף]

10 ^a dl c 6^{BS} || ^b 1 גַּת — cf 7^f || ^c dl c 6AS || 12 ^a 6^S praem ןֶאֱדָם || ^b 6^B ? ןֶאֱדָם || ^c >S || 14 ^{a-a} S in fine v 13 || ^b Q^{Or} לעמרו ןֶאֱדָם || ^c >S || 15 ^{a-a} 1 ? orig sol וַיִּשְׁלַח || ^{b-b} >S; 6 cf 6; 6 ןֶאֱדָם || ^a dl c 6 || ^b >S || 16 ^a dl c 6 || ^b >S || 17 ^a Vrs 'מלח || ^b >6, frt dl || 18 ^a 6AS 'כִּי ב' || ^b >S || 19 ^a 6 + אָמַר || ^b dl c 6 || ^c 1 הִפָּר || ^d 6 וּנְתַתִּיהָ || 20 ^a S sol כֹּה || ^b >S || 21 ^a 6 + אָמַר || ^b dl c 6 || ^c >S || ^{d-d} >6, dl cf S || ^{e-e} ?; 6 ἐκ κορυφῆς (S + eius) καρ-
δίας αὐτῶν (S cor eius) ἀποκυνῶ; רַךְ ut vid >6S, prb dl.

[illegible]

לֹא שָׁבַעְתָּ: ²⁹ וּתְרַבִּי אֶת־תִּזְנוּתְךָ ^a אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן כְּשִׁדְיָמָה וְגַם־
 בְּזֹאת לֹא שָׁבַעְתָּ: ³⁰ מָה אֲמַלָּה לְבָתְךָ ^a נָאִם אֲדֹנָיִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתְךָ
 אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה אִשָּׁה זִזְנָה שְׁלֹטָתָ: ³¹ בְּבִנּוֹתֶיךָ גִּבּוֹר בְּרֹאשׁ
 כָּל־דָּרוֹךְ וּרְמָתְךָ ^b עָשִׂיתִי בְּכָל־רָחוֹב וְלֹא־הָיִיתִי ^d כְּזִזְנָה לְקָלָסִם אֶתְנֶן:
³² הָאִשָּׁה הַמִּנְאָפֶת תַּחַת אִישָׁה תִּקַּח אֶת־זָרִים ^b: ³³ לְכָל־זִנוּת וַתִּנּוֹ־
 גֶּדָה ^a וְאֵת נִתְתָּ ^b אֶת־נִדְנִיךָ ^b לְכָל־מֵאֲהָבֶיךָ וּתִשְׁחָדֵי אוֹתָם לְכוֹזֵא
 אֲלֶיךָ מִסָּבִיב בְּתִזְנוּתֶיךָ: ³⁴ וַיְהִי־כֵךְ הַפֶּךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתִזְנוּתֶיךָ ^a
^b וְאַחֲרֶיךָ לֹא זִזְנָה וּבְתַתְךָ אֶתְנֶן וְאַתְנֶן לֹא נִתְּנֶיךָ ^c וַתְּתִי לְהַפֶּךְ:
³⁵ לָכֵן זִזְנָה שְׁמַעִי דְּבַר־יְהוָה: ^פ ³⁶ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה יַעַן
 הִשְׁפַּדְתָּ ^b גִּחְשִׁיתְךָ ^c וַתִּגְלֶה ^d עֲרוֹתְךָ בְּתִזְנוּתֶיךָ עַל־מֵאֲהָבֶיךָ ^e יַעַל כָּל־
 גִּלּוּלֵי תוֹעֵבוֹתֶיךָ וְכֹדְמִים ^e בְּנֶיךָ אֲשֶׁר ^b נָתַתִּי לָהֶם: ³⁷ לָכֵן הִנְנִי מִקְבֵּץ ^a
 אֶת־כָּל־מֵאֲהָבֶיךָ אֲשֶׁר עָרְבָתָ ^b עֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲהַבָתָ עַל כָּל־
 אֲשֶׁר שָׁנֵאת וּקְבָצְתִי אֹתָם עֲלֶיךָ מִסָּבִיב וּגְלִיתִי עֲרוֹתְךָ אֲלֵהֶם וְרָאוּ
 אֶת־כָּל־עֲרוֹתְךָ: ³⁸ וּשְׁפַטְתִּיךָ מִשְׁפָּטִי ^a נֶאֱפֹת וּשְׁפַכְתָּ דָם בְּיִנְתַּתִּיךָ
 דָּם ^b חֲמָה וּקְנָאָה: ³⁹ וְנָתַתִּי אֹתְךָ בְּיָדָם וְהָרְסוּ גִבּוֹר וּנְתָצוּ רִמְתֶּיךָ
 וְהַפְּשִׁטוּ אוֹתְךָ בְּנִדְוֶיךָ וְלָקַחוּ כָּלִי תַפְאֲרֶתְךָ וְהִנִּיחוּךָ עֵירָם וְעָרְיָה:
⁴⁰ וְהָעָלּוּ עֲלֶיךָ קֹהֶל וְרָגְמוּ אוֹתְךָ בָּאֶבֶן וּבַתְּקוֹד בְּתִרְבוּתָם: ⁴¹ וְשִׁרְפוּ
 בְּתֶיךָ בָּאֵשׁ וְעָשׂוּ־כֶךְ שְׁפָטִים לְעֵינֵי נָשִׁים רְבוֹת וְהַשְׁבַּתִּיךָ מִזִּזְנָה
 וְגַם־אֶתְנֶן לֹא תִתְּנִי־עוֹד: ⁴² וְהִנְחִיתִי חֲמָתִי בְּךָ וְסָרָה קִנְאָתִי מִפָּנֶיךָ
 וּשְׁקַמְתִּי וְלֹא אֶכְעֵס עוֹד: ⁴³ יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתָּ ^a אֶת־יָמֵי גְעוּרֶיךָ
 וַתִּהְיֶינִי־לִי בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הָאֵל דִּרְכָךְ וּבְרֹאשׁ ^d נָתַתִּי נָאִם אֲדֹנָיִי
 יְהוָה וְלֹא עָשִׂיתִי ^e אֶת־הַזִּמָּה עַל כָּל־תוֹעֵבוֹתֶיךָ: ⁴⁴ הִנֵּה לֹא־הַמְשַׁל

29 ^a mlt MSS Edd $\mathfrak{C}$ cf $\mathfrak{G}$ תִּיךְ — ^b KOr לְכָל־ ^c $\mathfrak{G}^{(*)}$; dl || 30 ^{a-a} ?
 crrp; 2MSS אֲמַלָּה et l ? לְבָךְ; $\mathfrak{G}^B$ τί διαθῶ τὴν θυγατέρα σου $\mathfrak{A}$ foedera
 tua; prps לִי לְבָרִיתְךָ (??) ^b dl c $\mathfrak{G}$ || ^c $\mathfrak{G}$ שְׁלֹטָתְךָ תִּזְנוּתְךָ $\mathfrak{S}^h$ (÷) || 31 ^a l c nonn
 MSS $\mathfrak{S}\mathfrak{C}\mathfrak{U}$ בְּבִנּוֹתֶיךָ ^b 1 ? וּבִי $\mathfrak{G}$ τ. βαῖν σου || ^c > $\mathfrak{S}$ prb dl; Q עָשִׂיתִי || ^d Q
 אֶתְנֶנִּים $\mathfrak{G}$ || ^e $\mathfrak{G}^h$ (÷) + ὁμοία σοι || 32 ^a $\mathfrak{G}$ || $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{S}$ cf לְכָנָס vel לְקַבֵּץ ^c 1 || תִּיית
 33 ^a frt l אֶתְנֶנָּם || ^{b-b} prb 1 אֶתְנֶנְךָ vel בְּנֶיךָ — ^c l c IMS $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ תְּךָ — || 34 ^a cf
 33^c || ^{b-b} > $\mathfrak{S}$, prb dl (לֹא > $\mathfrak{G}$) || ^{c-c} > $\mathfrak{S}$, prb dl || 36 ^a dl c $\mathfrak{G}$ || ^b prps חִשְׁפָּךָ
 cf $\mathfrak{C}$ || ^c prps בְּשִׁתְךָ ^d $\mathfrak{S}$ || וַתִּגְלֵי || ^e l c $\mathfrak{G}$ אֶל־ cf 26. 28 || ^{f-f} frt add || $\mathfrak{S}$ mlt
 MSS Edd $\mathfrak{G}\mathfrak{C}^L$ וּבֶךְ; pr בְּנֶיךָ (prps וַתִּגְלֵיךָ) 1 frt וַתִּגְלֵיךָ || 37 ^a frt ins c $\mathfrak{G}^A$ עֲלֶיךָ || ^b prb l עֲנִיבָה cf 23,5 || 38 ^a l c
 cf Vrs || ^{b-b} crrp? prps כֶּךְ || 39 4MSS רָמַתְךָ cf 31^b || 41 ^a $\mathfrak{S}$ || וְהִנֵּה || ^b l c Vrs וַתִּהְיֶינִי || ^c ?; > $\mathfrak{C}\mathfrak{U}$ sed $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ ecce || ^d l c 3MSS $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$
 עָשִׂיתִי Q || ^e dl c $\mathfrak{G}$ || ^f $\mathfrak{G}$ καὶ οὕτως $\mathfrak{S}$ עַל־אֲשֶׁר; prb וְג' add || $\mathfrak{S}$ Q עָשִׂיתִי.

וְאַסְכֹּךְ בַּשָּׁמֶן: ¹⁰ וְאַלְבִּשְׁךָ רֶקֶמָה וְאַנְעֲלֶךָ תַּחֲשׁ וְאַחֲבִשְׁךָ בַּשֵּׁשׁ
וְאַכְסֹךְ מִשִּׁי: ¹¹ וְאַעֲדֶךָ עָדִי וְאַתְנֶה עֲמִידִים עַל־יָדֶיךָ וְרִכְדִּי עַל־
גִּרְנֶךָ: ¹² וְאַתֵּן גְּזֶם^a עַל־אַפְּךָ^b וְעֵגִילִים עַל־אָזְנוֹיֶךָ^c וְעֹטֶרֶת תַּפְּאֶרֶת
בְּרֹאשְׁךָ: ¹³ וְתַעֲדִי זָהָב וְכֶסֶף וּמִלְכוּשְׁךָ שִׁשִּׁי^a וּמִשִּׁי וְרֶקֶמָה סֵלֶת
וְדָבָשׁ וְשֶׁמֶן אֲכַלְתִּי^b וְתִיפִי בְּמָאֵד מָאֵד^c וְתַעֲלֹחִי לְמִלוּכָה: ¹⁴ וַיֵּצֵא
לִּי שֵׁם בְּנוֹיִם בִּיפְיֶךָ כִּי וּכְלִיל הוּא בְּהִדְרִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי עָלֶיךָ גֵּאֵם
אֲדֹנִי יְהוָה: ¹⁵ וְתִבְטַחֲתִי בִּיפְיֶךָ וְתִזְנִי עַל־שָׁמֶךָ וְתִשְׁפְּכִי אֶת־תִּזְנוּתִיֶךָ^a
עַל־כָּל־עוֹבֵר לִזְי־יְהִי: ¹⁶ וְתִתְקַחֲתִי מִבְּגָדֶיךָ וְתַעֲשִׂי־לִךְ בְּמֹזַת סֵלֶאוֹת
וְתִזְנִי עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה: ¹⁷ וְתִתְקַחֲתִי כָּלִי תַּפְאֶרְתְּךָ מִזֵּהָבִי
וּמִכֶּסֶףִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וְתַעֲשִׂי־לִךְ צִלְמִי זָכָר וְתִזְנִי־בָם: ¹⁸ וְתִתְקַחֲתִי
אֶת־בְּגָדִי רֶקֶמְתְּךָ וְתִכְסִּים וְשִׁמְנִי וְקִטְרֹתַי^a נְתַתִּי^b לַפְּנִיָּהֶם: ¹⁹ וְלִחְמִי
אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָךְ סֵלֶת וְשֶׁמֶן וְדָבָשׁ הָאֲכַלְתִּיֶךָ^a וְנִתְתִּיהוּ^b לַפְּנִיָּהֶם לִרְיִת
נִיחָח וַיְהִי גֵאֵם אֲדֹנִי יְהוָה: ²⁰ וְתִתְקַחֲתִי אֶת־בְּגָדֶיךָ וְאֶת־בְּנוֹתֶיךָ
אֲשֶׁר יִלְדְּתִי לִי^a וְתִזְבְּחִים לָהֶם לְאֹכֹל^b הַמַּעֲט מִתִּזְנוּתְךָ: ²¹ וְתִשְׁחַטִּי
אֶת־בְּנִי^a וְתִתְנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם לָהֶם: ²² וְאַתָּה כָּל־תַּעֲבֹלְתֶיךָ^b
וְתִזְנוּתֶיךָ^c לֹא^d זָכַרְתִּי אֶת־יָמַי נְעוּרֶיךָ בְּהִיּוֹתְךָ עֵינָם וְעֶרְוָה
מִתְבֹּסֶסֶת בְּדָמְךָ הָיִיתָ: ²³ וַיְהִי אַחֲרֵי כָל־דַּעַתְךָ^a אֹזִי אֹזִי לָךְ גֵּאֵם
אֲדֹנִי יְהוָה: ²⁴ וְתִבְגִּי־לִךְ גֵּב וְתַעֲשִׂי־לִךְ רֶמָה בְּכָל־רְחוּב: ²⁵ אֶל־
כָּל־רֹאשׁ יָרֵךְ^a בְּנִית רָמְתְּךָ^b וְתִתַּעֲבִי אֶת־יָפְיֶךָ וְתַפְשֶׁקִי אֶת־רִגְלֶיךָ
לְכָל־עוֹבֵר וְתִרְבִּי אֶת־תִּזְנוּתְךָ: ²⁶ וְתִזְנִי אֶל־בְּנֵי־מִצְרַיִם שֶׁכְּנִיךָ
גִּדְלִי בָשָׂר וְתִרְבִּי אֶת־תִּזְנוּתְךָ לְהַכְעִיסֵנִי: ²⁷ וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלֶיךָ
וְאַנְרַע חֲקֶךָ וְאַתְלֶךָ בְּנַפְשִׁי שְׁנֵאתֶיךָ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת
מִדְּרָכְךָ זָמָה: ²⁸ וְתִזְנִי אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר מִבְּלַתִּי שִׁבְעָתְךָ וְתִזְנִים וְגַם

10 S וְאַחֲבִשׁ מִתְנִיךָ || 11 X et Gn 24,47⁶; prb sic 1 ||
12 a-a S וְנִזְמִים || b S אֲזִנֶיךָ || c S in fronte t. מִצְחֶךָ || 13 a 1 c Q^{Occ} K^{Or}
—תָּךְ || b Q אֲכַלְתָּ || c-c dl c 6 (S^h* cf Hier) || 14 dl c 6 || 15 a 1 MS 6 S —תָּךְ ||
b-b 1 ? c 6 S לִזְי־יְהִי; sed prb dl c 6 S || 16 —?; prb add || 18 a Var (Naft)
|| c > S, dl || b Q נָתַתְּ || c dl ? v 18 b || 19 a-a add ? dl ? || b prps נָתַתְּ || c > S, dl ||
d dl c 6 || 20 a > 6 || b-b add ? (6 ὡς μικρὰ ἔξεσθόνευσας) cf 25^c || 21 a 8 MSS
—תָּךְ || b > S || 22 a-a 6 —וְאֵת עַל־כָּל || b > 6 (S^h*), dl (c 1 sq) || c 1 c 6 —תָּךְ ||
d 1 c 6 ולא || e Q וְזָכַרְתָּ || f > 6^B; id 43 || g > S dl, 6 ἔζησας cf 6 || 23 a 1 MS
6 S —רַעַתְךָ || b-b > 6 || c dl c 6 || 24 1 בְּמָה ? cf 16 || 25 a-a 1 frt c 6 S cf S
—תָּךְ || b 1 K^{MS} —בְּמָה || c K^{MS} —תָּךְ || Q^{MSS} —תָּךְ || cf 31 || b 1 MS 6 S —וְנִבְרָאשׁ כָּל־יָרֵךְ
מִדְּרָכְךָ מִזְנוּתְךָ || d-d vel dl vel 1 (cf S) —וְנִבְרָאשׁ כָּל־יָרֵךְ || b 1 S —הִנֵּה || c > S || d 27 a
28 —> S, add (1 c 6 S וְתִזְנִי).

וּלְמַשְׁלִים⁹ וְהַכְרַתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִדְעַתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: ⁹וְהַנְּבִיא
 כִּי־יִפְתָּה¹⁰ וְדָבָר דְּכָר¹¹ אֲנִי יְהוָה פָּתִיתִי אֶת הַנְּבִיא הַהוּא וְנָטִיתִי
 אֶת־יָדִי עָלָיו וְהַשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ¹⁰וְנָשְׂאוּ עִנְיָם כַּעֲוֹן
 הַדָּשׁ כַּעֲוֹן הַנְּבִיא יְהוָה: ¹¹לְמַעַן לֹא־יִתְּעוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי
 וְלֹא־יִטְמְאוּ עוֹד בְּכָל־פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים
 נָאֻם אֲדֹנָי יְהוָה: פ

¹²וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ¹³בֶּן־אָדָם אֲרֹץ כִּי תַחֲטֹא־לִי
 לְמַעַל־מַעַל וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיהָ וְשָׁבַרְתִּי לָהּ מִטֶּה־לֶּחֶם וְהִשְׁלַחְתִּי־
 בָּהּ רָעָב וְהַכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבַהֲמָה: ¹⁴וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
 בְּתוֹכָהּ גִּחַ דְּנֵאֲלִי וְאִי־זֶב הִמָּה בְּצִדְקָתָם¹⁵ יִנְצְלוּ בַּפֶּשֶׁם נָאֻם אֲדֹנָי
 יְהוָה: ¹⁵לִוִּי־תִהְיֶה רְעָה אֶעֱבִיר בְּאֲרֹץ וְשִׁכְלָתָהּ¹⁶ וְהָיְתָה שְׂמֵמָה מִבְּלִי
 עוֹזֵר מִפְּנֵי הַתִּיָּה: ¹⁶שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חִי־אֲנִי נָאֻם
 אֲדֹנָי יְהוָה אִם־בָּנִים וְאִם־בָּנוֹת יִצְלוּ¹⁷ הִמָּה¹⁸ לְבָדָם יִנְצְלוּ וְהָאֲרֹץ
 תִּתִּיָּה שְׂמֵמָה: ¹⁷אִזְּוָר חֲרֹב אָבִיא עַל־הָאֲרֹץ הַהִיא וְאִמְרָתִי חֲרֹב
 תַּעֲבֹר בְּאֲרֹץ וְהַכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבַהֲמָה: ¹⁸וְשְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
 בְּתוֹכָהּ חִי־אֲנִי נָאֻם אֲדֹנָי יְהוָה לֹא יִצְלוּ בָנִים וּבָנוֹת כִּי תֵם לְבָדָם
 יִנְצְלוּ: ¹⁹אִזְּוָר אֲשַׁלַּח אֶל־הָאֲרֹץ הַהִיא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עָלֶיהָ
 בָּדָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם וּבַהֲמָה: ²⁰וְנָח דְּנֵאֲלִי וְאִי־זֶב בְּתוֹכָהּ חִי־
 אֲנִי נָאֻם אֲדֹנָי יְהוָה אִם־בֶּן אִם־בַּת יִצְלוּ²¹ הִמָּה²² בְּצִדְקָתָם יִצְלוּ
 נַפְשָׁם: ס ²¹כִּי־כֹה אֶמַר אֲדֹנָי יְהוָה אֶף כִּי־אֲרַבְּעַת שָׁפְטִי
 הָרָעִים חֲרֹב וְרָעָב וְחִיָּה רְעָה וְדָבָר שְׁלַחְתִּי אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַכְרִית
 מִמֶּנָּה אָדָם וּבַהֲמָה: ²²וְהָיְתָה גְזֻתָּהּ־כֹּה פְּלֹטָה תִּמְוָצְאִים²³ בָּנִים
 וּבָנוֹת הֵנָּם יִצְאִים אֲלֵיכֶם וְרֵאיתֶם אֶת־דִּרְכָם וְאֶת־עֲלִילוֹתֶם וְנַחֲמַתֶּם
 עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר הִבֵּאתִי עַל־יְרוּשָׁלַם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר הִבֵּאתִי עָלֶיהָ:

דְּנֵאֲלִי ⁹ a 6 πλανήσι || ^b >6 || 11 dl c 6 || 13 l וְשִׁלַּחְתִּי cf 19 || 14 ^a Q^{MSS} 17. 19 || ^b 2MSS 17. 19 || ^c dl c 6 || 15 ^a 1 אִזְּוָר cf 17. 19 || ^b 2MSS 17. 19 || ^c dl c 6 || 16 ^a 1 c 32MSS 17. 19 || ^b dl c 6 || ^c 6 σωθήσονται || ^d 6 (ἀλλ' ἢ) sv 'הִי אִם || 18 dl c 6 || 19 ^a 1 c Or 6 (ἐπὶ) על || ^b id Vrs, sed dub || 20 ^a Q^{MSS} 17. 19 || ^b dl c 6 || ^c 6 = 16 || ^d 6 ὑπολειφθῶσιν || ^e 6 'הִי אִם || 21 ^a >6 || ^b dl c 6 || ^c 6 >6; 6 ? || ^d 6 על 1 || 22 ^a הָיְתָה >6, sv tamen || ^b 6 sz(s^h) 6 תִּמְוָצְאִים || ^c 6 מְמָנָה || ^d 6 הִמָּה || ^e 6 כל־ || Or 6 || ^f ? || 1 (על) || ^g 6 Bab (mrg) AQ + (ה)רָעָה.

אמר אדני יהוה הוּי על-הנביאים^ב הנבילים^א אשר הלכים אתה
 רוחם^ד וילבלתי ראוי⁴ כשעלים בחרבות נביאיך ישראל הוּי⁵ לא
 עליתם^ב בפריצות ותגדורו^ב נדר על-בית ישראל לעמד במלחמה
 ביום יהוה⁶ תוּ שוא וקסם כזב האמרים נאם-יהוה יהוה לא
 שלחם ויחלו לקים דבר⁷ הלואי מחזה-שוא חזיתם ומקסם כזב
 אמרתם^ב ואמרים נאם-יהוה ואני לא דברתי^פ ⁸ לכן^א כה אמר
 אדני^ב יהוה יען וברכם שוא וחזיתם^פ כזב לכן^א הגני אליכם^פ נאם
 אדני^א יהוה⁹ ויהיתה^א ירי אל^ב הנביאים החזים שוא והקסמים כזב
 בסוד עמי לא יהיו ובכתב בית-ישראל לא יכתבו ואל-אדמת
 ישראל לא יבאו וידעתם^ד כי אני אדני^א יהוה¹⁰ יען ובלען הטעו
 את-עמי לאמר שלום ואין שלום^א והוא בנה חיש^א והגם^ב טחים אתו
 תפל¹¹ אמר אל-טתי תפל ויפלא^א היה^ב וגשם שוטף ואתנה^א אבני
 אלגביש תפלנה ורוח סערות תבקע^ד ¹² ויהנה נפל הקיר הלא
 יאמר אליכם איה הטיח אשר טחתם^פ ¹³ לכן^א כה אמר אדני^א
 יהוה ובקעתי רוח-סערות בחמתי וגשם שטף באפי יהוה ואבני
 אלגביש בחמה^ב לכלה^א ¹⁴ והרסתי את-הקיר אשר-טחתם תפל
 והנעתיהו אל^א הארץ ונגלה יסדו ונפלה^ב וכליתם בתזכה^א וידעתם
 כי-אני יהוה¹⁵ וכליתי את-חמתי בקיר ובטחים אתו תפל ואמר
 לכם אין^ב הקיר ואין^א הטחים אתו¹⁶ נביאי ישראל הנבאים אל^א
 ירושלם והחזים לה חזון^ב שלם ואין שלם נאם אדני^א יהוה¹⁷ ¹⁸ ואתה כן-אדם שים פניך אל-בנות עמד המתנבאות
 מלכיהן והנבא עליהן¹⁸ ואמרתי כה-אמר אדני^א יהוה הוּי למתפרות

3 ^a dl c ⑤ || ^b >⑤; 1 c ④ || ^c crrp; 1 c ⑤ הנבאים || ^{d-d} >⑤; add || ^{e-e} crrp;
 בפרץ (Vrs =) ולוא גדרו 1 frt || ^{b-b} 1 frt עמדו || ^a 1 ? c ⑤ || 4 >⑤ || מלכם ||
 cf ΣΘΘQ (mrg) ⑤ || ^{c-c} ⑤ האמרים (?) קמו לא קמו (cf 6) || 6 ^{o-o} >⑤ || 1 (קסמו cf ⑤ ⑤) ||
 7 ^a >⑤ || ^{b-b} >⑤; prb add || 8 ^a prb ins c ⑤ אמר || ^b dl c ⑤ || ^c crrp ? cf ⑤ ||
 בתוך || ^c ⑤ על- Vrs || ^b 1 c Vrs || ^a 1 c ⑤ || ^g 9 ^a 1 c ⑤ || ^f dl c ⑤ || על Vrs || ^e 1 c Vrs || ^d >⑤ ||
 ⑤ év παιδεία || ^d ⑤ וידעו || ^c dl c ⑤ || 10 ^{a-a} ?; ⑤ כב' || pr 1 frt et 1 frt קיר ||
 ⑤ והיה ⑤ הנה || ^b ⑤ || 11 ^a dl c ⑤ || והמה || 1 frt c ⑤ || ^b >⑤; ⑤ והוא (עמי) כהקיר
 1 frt יהיה || cf 13 et ⑤ (praem לעתה) || ^c ⑤ IMS ואתנה || sed dl et 1 || ואבני || cf ⑤ ||
^d 1 || ⑤ || ^b ⑤ || ^c ⑤ || ^d ⑤ || ^e ⑤ || ^f ⑤ || ^g ⑤ || ^h ⑤ || ⁱ ⑤ || ^j ⑤ || ^k ⑤ || ^l ⑤ || ^m ⑤ || ⁿ ⑤ || ^o ⑤ ||
 1 ? תפלנה || cf 11 || 14 ^a ⑤ || על || ^b ? 1 || ונפל || ^c ? 1 || בתוכו || ⑤ || μετ' ἐλέγχων
 1 ? (בתוכה) || 15 ^a 1 c ⑤ || ואמר || cf 12 || ^b 1 c ⑤ || איה || et ⑤ || ואיה || cf 12 || 16 ^a ⑤ ||
 על || ^b >⑤ || ^c dl c ⑤ || 17 Q^{Or} ⑤ || על || 18 ^a dl c ⑤ ||

במצודתי והבאתי אתו בכלה ארץ כשדים ואותה לא־יראה ושם
 ימות: ¹⁴ וכל אשר סביבותיו עזרה^a בִּיכ־ל־אֲנֹפִי^b אֶזְרָה^c לְכ־ל־רוח
 וחרב אריק אתריהם: ¹⁵ וידעו כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּהַפִּיעִי אוֹתָם בְּגוֹיִם
 וזריתי אותם בְּאַרְצוֹת: ¹⁶ ויהותרתי מהם אֲנָשִׁי מִסֶּפֶר מִחֶרֶב מִרָעָב
 ומדבר לִמְעַן יִסְפְּרוּ אֶת־כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם בְּגוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וידעו
 כִּי־אֲנִי יְהוָה: ¹⁷ ויהי דבר־יהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ¹⁸ בֶּן־אָדָם
 לַחֲמֶךָ בְּרַעַשׁ^a תֹּאכַל וּמִי־מִידָ^b בְּרִנְזָה^c וּבִדְאָגָה תִשָּׁתֶּה: ¹⁹ וְאָמַרְתָּ
 אֶל־עַם הָאָרֶץ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה בְּלוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם אֶל־אֲדַמַּת
 יִשְׂרָאֵל^b לַחֲמֶם בְּדָאָגָה יֹאכְלוּ וּמִימֵיהֶם בְּשִׁמְמוֹן יִשְׁתּוּ לִמְעַן תִּשָּׁם
 אֶרְצָה מִמְּלֹאָה^c מִחֲמָם כָּל־הַיֹּשְׁבִים בָּהּ: ²⁰ וְהָעָרִים^a הַנּוֹשְׁבוֹת
 תַּחֲרַבְנָה בְּהָאָרֶץ שְׂמֵמָה תִּהְיֶה^b וידעתם כִּי־אֲנִי יְהוָה: ^פ
²¹ ויהי דבר־יהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ²² בֶּן־אָדָם מִה־הַמָּשָׁל הַזֶּה לָכֶם עַל־
 אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יֹאכְרוּ הַיָּמִים וְאָבֹד כָּל־חֲזוֹן: ²³ לָכֵן אָמַר
 אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הַשְׁבֵּתִי^b אֶת־הַמָּשָׁל הַזֶּה וְלֹא־יִמְשְׁלוּ
 אֹתוֹ עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל^c כִּי אִם־דִּבֶּר אֲלֵיהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים וּדְבַר^d כָּל־חֲזוֹן:
²⁴ כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד כָּל־חֲזוֹן שָׂוָא וּמִקְסָם חֶלֶק בְּתוֹךְ בָּיִת יִשְׂרָאֵל:
²⁵ כִּי וְאֲנִי יְהוָה אֲדַבֵּר אֶת־אִשָּׁר^a אֲדַבֵּר דְּבַר^b וַיַּעֲשֶׂה^c לֹא^d תִמְשָׁךְ^e
 עוֹד^f כִּי בִימֵיכֶם בֵּית הַפָּרִי אֲדַבֵּר דְּבַר וַעֲשִׂיתִיו^g נָאִם אֲדֹנָיִי יְהוָה:
^פ ²⁶ ויהי דבר־יהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ²⁷ בֶּן־אָדָם הִנֵּה בֵּית־יִשְׂרָאֵל^a
 אֲמֹרִים^b הַחֲזוֹן אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה לַיָּמִים רַבִּים וְלַעֲתִים רַחוּקוֹת הוּא
 נִבָּא: ²⁸ לָכֵן אָמַר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה לֹא־תִמְשָׁךְ^b עוֹד כָּל־
 דְּבָרִי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דְּבַר^c וַיַּעֲשֶׂה^d נָאִם אֲדֹנָיִי יְהוָה: ^פ

13 ¹ ויהי דבר־יהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם הִנֵּבֵא אֶל־נְבִיאֵי
 יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים^b וְאָמַרְתָּ לְנְבִיאֵי מַלְכָם^c שְׁמְעוּ דְּבַר־יהוָה: ³ כֹּה
 וּמַחֲזִיקוּ ^{b-b} S ut vid ^c Var^G אֶזְרָה^c || ¹⁶ nonn MSS ^c > כל || ¹³ S || ¹⁴ Q || ¹⁵ עָזְרוּ || ¹³ S || ¹⁶ nonn MSS ^c אֶזְרָה^c || ¹⁸ a ? || ¹⁹ prb || ²⁰ בְּרַעַדָה^b || ²¹ c-c prb add cf 19 || ²² a dl ^c > || ²³ b-b frt add (in al l c & עַל־אֲדָר^c vel frt אֶל־בֵּית || ²⁴ c-c l prb c nonn ^c > || ²⁵ a > || ²⁶ a dl c & || ²⁷ a dl c & || ²⁸ a dl c & || ²⁹ a dl c & || ³⁰ a dl c & || ³¹ a dl c & || ³² a dl c & || ³³ a dl c & || ³⁴ a dl c & || ³⁵ a dl c & || ³⁶ a dl c & || ³⁷ a dl c & || ³⁸ a dl c & || ³⁹ a dl c & || ⁴⁰ a dl c & || ⁴¹ a dl c & || ⁴² a dl c & || ⁴³ a dl c & || ⁴⁴ a dl c & || ⁴⁵ a dl c & || ⁴⁶ a dl c & || ⁴⁷ a dl c & || ⁴⁸ a dl c & || ⁴⁹ a dl c & || ⁵⁰ a dl c & || ⁵¹ a dl c & || ⁵² a dl c & || ⁵³ a dl c & || ⁵⁴ a dl c & || ⁵⁵ a dl c & || ⁵⁶ a dl c & || ⁵⁷ a dl c & || ⁵⁸ a dl c & || ⁵⁹ a dl c & || ⁶⁰ a dl c & || ⁶¹ a dl c & || ⁶² a dl c & || ⁶³ a dl c & || ⁶⁴ a dl c & || ⁶⁵ a dl c & || ⁶⁶ a dl c & || ⁶⁷ a dl c & || ⁶⁸ a dl c & || ⁶⁹ a dl c & || ⁷⁰ a dl c & || ⁷¹ a dl c & || ⁷² a dl c & || ⁷³ a dl c & || ⁷⁴ a dl c & || ⁷⁵ a dl c & || ⁷⁶ a dl c & || ⁷⁷ a dl c & || ⁷⁸ a dl c & || ⁷⁹ a dl c & || ⁸⁰ a dl c & || ⁸¹ a dl c & || ⁸² a dl c & || ⁸³ a dl c & || ⁸⁴ a dl c & || ⁸⁵ a dl c & || ⁸⁶ a dl c & || ⁸⁷ a dl c & || ⁸⁸ a dl c & || ⁸⁹ a dl c & || ⁹⁰ a dl c & || ⁹¹ a dl c & || ⁹² a dl c & || ⁹³ a dl c & || ⁹⁴ a dl c & || ⁹⁵ a dl c & || ⁹⁶ a dl c & || ⁹⁷ a dl c & || ⁹⁸ a dl c & || ⁹⁹ a dl c & || ¹⁰⁰ a dl c & || ¹⁰¹ a dl c & || ¹⁰² a dl c & || ¹⁰³ a dl c & || ¹⁰⁴ a dl c & || ¹⁰⁵ a dl c & || ¹⁰⁶ a dl c & || ¹⁰⁷ a dl c & || ¹⁰⁸ a dl c & || ¹⁰⁹ a dl c & || ¹¹⁰ a dl c & || ¹¹¹ a dl c & || ¹¹² a dl c & || ¹¹³ a dl c & || ¹¹⁴ a dl c & || ¹¹⁵ a dl c & || ¹¹⁶ a dl c & || ¹¹⁷ a dl c & || ¹¹⁸ a dl c & || ¹¹⁹ a dl c & || ¹²⁰ a dl c & || ¹²¹ a dl c & || ¹²² a dl c & || ¹²³ a dl c & || ¹²⁴ a dl c & || ¹²⁵ a dl c & || ¹²⁶ a dl c & || ¹²⁷ a dl c & || ¹²⁸ a dl c & || ¹²⁹ a dl c & || ¹³⁰ a dl c & || ¹³¹ a dl c & || ¹³² a dl c & || ¹³³ a dl c & || ¹³⁴ a dl c & || ¹³⁵ a dl c & || ¹³⁶ a dl c & || ¹³⁷ a dl c & || ¹³⁸ a dl c & || ¹³⁹ a dl c & || ¹⁴⁰ a dl c & || ¹⁴¹ a dl c & || ¹⁴² a dl c & || ¹⁴³ a dl c & || ¹⁴⁴ a dl c & || ¹⁴⁵ a dl c & || ¹⁴⁶ a dl c & || ¹⁴⁷ a dl c & || ¹⁴⁸ a dl c & || ¹⁴⁹ a dl c & || ¹⁵⁰ a dl c & || ¹⁵¹ a dl c & || ¹⁵² a dl c & || ¹⁵³ a dl c & || ¹⁵⁴ a dl c & || ¹⁵⁵ a dl c & || ¹⁵⁶ a dl c & || ¹⁵⁷ a dl c & || ¹⁵⁸ a dl c & || ¹⁵⁹ a dl c & || ¹⁶⁰ a dl c & || ¹⁶¹ a dl c & || ¹⁶² a dl c & || ¹⁶³ a dl c & || ¹⁶⁴ a dl c & || ¹⁶⁵ a dl c & || ¹⁶⁶ a dl c & || ¹⁶⁷ a dl c & || ¹⁶⁸ a dl c & || ¹⁶⁹ a dl c & || ¹⁷⁰ a dl c & || ¹⁷¹ a dl c & || ¹⁷² a dl c & || ¹⁷³ a dl c & || ¹⁷⁴ a dl c & || ¹⁷⁵ a dl c & || ¹⁷⁶ a dl c & || ¹⁷⁷ a dl c & || ¹⁷⁸ a dl c & || ¹⁷⁹ a dl c & || ¹⁸⁰ a dl c & || ¹⁸¹ a dl c & || ¹⁸² a dl c & || ¹⁸³ a dl c & || ¹⁸⁴ a dl c & || ¹⁸⁵ a dl c & || ¹⁸⁶ a dl c & || ¹⁸⁷ a dl c & || ¹⁸⁸ a dl c & || ¹⁸⁹ a dl c & || ¹⁹⁰ a dl c & || ¹⁹¹ a dl c & || ¹⁹² a dl c & || ¹⁹³ a dl c & || ¹⁹⁴ a dl c & || ¹⁹⁵ a dl c & || ¹⁹⁶ a dl c & || ¹⁹⁷ a dl c & || ¹⁹⁸ a dl c & || ¹⁹⁹ a dl c & || ²⁰⁰ a dl c & || ²⁰¹ a dl c & || ²⁰² a dl c & || ²⁰³ a dl c & || ²⁰⁴ a dl c & || ²⁰⁵ a dl c & || ²⁰⁶ a dl c & || ²⁰⁷ a dl c & || ²⁰⁸ a dl c & || ²⁰⁹ a dl c & || ²¹⁰ a dl c & || ²¹¹ a dl c & || ²¹² a dl c & || ²¹³ a dl c & || ²¹⁴ a dl c & || ²¹⁵ a dl c & || ²¹⁶ a dl c & || ²¹⁷ a dl c & || ²¹⁸ a dl c & || ²¹⁹ a dl c & || ²²⁰ a dl c & || ²²¹ a dl c & || ²²² a dl c & || ²²³ a dl c & || ²²⁴ a dl c & || ²²⁵ a dl c & || ²²⁶ a dl c & || ²²⁷ a dl c & || ²²⁸ a dl c & || ²²⁹ a dl c & || ²³⁰ a dl c & || ²³¹ a dl c & || ²³² a dl c & || ²³³ a dl c & || ²³⁴ a dl c & || ²³⁵ a dl c & || ²³⁶ a dl c & || ²³⁷ a dl c & || ²³⁸ a dl c & || ²³⁹ a dl c & || ²⁴⁰ a dl c & || ²⁴¹ a dl c & || ²⁴² a dl c & || ²⁴³ a dl c & || ²⁴⁴ a dl c & || ²⁴⁵ a dl c & || ²⁴⁶ a dl c & || ²⁴⁷ a dl c & || ²⁴⁸ a dl c & || ²⁴⁹ a dl c & || ²⁵⁰ a dl c & || ²⁵¹ a dl c & || ²⁵² a dl c & || ²⁵³ a dl c & || ²⁵⁴ a dl c & || ²⁵⁵ a dl c & || ²⁵⁶ a dl c & || ²⁵⁷ a dl c & || ²⁵⁸ a dl c & || ²⁵⁹ a dl c & || ²⁶⁰ a dl c & || ²⁶¹ a dl c & || ²⁶² a dl c & || ²⁶³ a dl c & || ²⁶⁴ a dl c & || ²⁶⁵ a dl c & || ²⁶⁶ a dl c & || ²⁶⁷ a dl c & || ²⁶⁸ a dl c & || ²⁶⁹ a dl c & || ²⁷⁰ a dl c & || ²⁷¹ a dl c & || ²⁷² a dl c & || ²⁷³ a dl c & || ²⁷⁴ a dl c & || ²⁷⁵ a dl c & || ²⁷⁶ a dl c & || ²⁷⁷ a dl c & || ²⁷⁸ a dl c & || ²⁷⁹ a dl c & || ²⁸⁰ a dl c & || ²⁸¹ a dl c & || ²⁸² a dl c & || ²⁸³ a dl c & || ²⁸⁴ a dl c & || ²⁸⁵ a dl c & || ²⁸⁶ a dl c & || ²⁸⁷ a dl c & || ²⁸⁸ a dl c & || ²⁸⁹ a dl c & || ²⁹⁰ a dl c & || ²⁹¹ a dl c & || ²⁹² a dl c & || ²⁹³ a dl c & || ²⁹⁴ a dl c & || ²⁹⁵ a dl c & || ²⁹⁶ a dl c & || ²⁹⁷ a dl c & || ²⁹⁸ a dl c & || ²⁹⁹ a dl c & || ³⁰⁰ a dl c & || ³⁰¹ a dl c & || ³⁰² a dl c & || ³⁰³ a dl c & || ³⁰⁴ a dl c & || ³⁰⁵ a dl c & || ³⁰⁶ a dl c & || ³⁰⁷ a dl c & || ³⁰⁸ a dl c & || ³⁰⁹ a dl c & || ³¹⁰ a dl c & || ³¹¹ a dl c & || ³¹² a dl c & || ³¹³ a dl c & || ³¹⁴ a dl c & || ³¹⁵ a dl c & || ³¹⁶ a dl c & || ³¹⁷ a dl c & || ³¹⁸ a dl c & || ³¹⁹ a dl c & || ³²⁰ a dl c & || ³²¹ a dl c & || ³²² a dl c & || ³²³ a dl c & || ³²⁴ a dl c & || ³²⁵ a dl c & || ³²⁶ a dl c & || ³²⁷ a dl c & || ³²⁸ a dl c & || ³²⁹ a dl c & || ³³⁰ a dl c & || ³³¹ a dl c & || ³³² a dl c & || ³³³ a dl c & || ³³⁴ a dl c & || ³³⁵ a dl c & || ³³⁶ a dl c & || ³³⁷ a dl c & || ³³⁸ a dl c & || ³³⁹ a dl c & || ³⁴⁰ a dl c & || ³⁴¹ a dl c & || ³⁴² a dl c & || ³⁴³ a dl c & || ³⁴⁴ a dl c & || ³⁴⁵ a dl c & || ³⁴⁶ a dl c & || ³⁴⁷ a dl c & || ³⁴⁸ a dl c & || ³⁴⁹ a dl c & || ³⁵⁰ a dl c & || ³⁵¹ a dl c & || ³⁵² a dl c & || ³⁵³ a dl c & || ³⁵⁴ a dl c & || ³⁵⁵ a dl c & || ³⁵⁶ a dl c & || ³⁵⁷ a dl c & || ³⁵⁸ a dl c & || ³⁵⁹ a dl c & || ³⁶⁰ a dl c & || ³⁶¹ a dl c & || ³⁶² a dl c & || ³⁶³ a dl c & || ³⁶⁴ a dl c & || ³⁶⁵ a dl c & || ³⁶⁶ a dl c & || ³⁶⁷ a dl c & || ³⁶⁸ a dl c & || ³⁶⁹ a dl c & || ³⁷⁰ a dl c & || ³⁷¹ a dl c & || ³⁷² a dl c & || ³⁷³ a dl c & || ³⁷⁴ a dl c & || ³⁷⁵ a dl c & || ³⁷⁶ a dl c & || ³⁷⁷ a dl c & || ³⁷⁸ a dl c & || ³⁷⁹ a dl c & || ³⁸⁰ a dl c & || ³⁸¹ a dl c & || ³⁸² a dl c & || ³⁸³ a dl c & || ³⁸⁴ a dl c & || ³⁸⁵ a dl c & || ³⁸⁶ a dl c & || ³⁸⁷ a dl c & || ³⁸⁸ a dl c & || ³⁸⁹ a dl c & || ³⁹⁰ a dl c & || ³⁹¹ a dl c & || ³⁹² a dl c & || ³⁹³ a dl c & || ³⁹⁴ a dl c & || ³⁹⁵ a dl c & || ³⁹⁶ a dl c & || ³⁹⁷ a dl c & || ³⁹⁸ a dl c & || ³⁹⁹ a dl c & || ⁴⁰⁰ a dl c & || ⁴⁰¹ a dl c & || ⁴⁰² a dl c & || ⁴⁰³ a dl c & || ⁴⁰⁴ a dl c & || ⁴⁰⁵ a dl c & || ⁴⁰⁶ a dl c & || ⁴⁰⁷ a dl c & || ⁴⁰⁸ a dl c & || ⁴⁰⁹ a dl c & || ⁴¹⁰ a dl c & || ⁴¹¹ a dl c & || ⁴¹² a dl c & || ⁴¹³ a dl c & || ⁴¹⁴ a dl c & || ⁴¹⁵ a dl c & || ⁴¹⁶ a dl c & || ⁴¹⁷ a dl c & || ⁴¹⁸ a dl c & || ⁴¹⁹ a dl c & || ⁴²⁰ a dl c & || ⁴²¹ a dl c & || ⁴²² a dl c & || ⁴²³ a dl c & || ⁴²⁴ a dl c & || ⁴²⁵ a dl c & || ⁴²⁶ a dl c & || ⁴²⁷ a dl c & || ⁴²⁸ a dl c & || ⁴²⁹ a dl c & || ⁴³⁰ a dl c & || ⁴³¹ a dl c & || ⁴³² a dl c & || ⁴³³ a dl c & || ⁴³⁴ a dl c & || ⁴³⁵ a dl c & || ⁴³⁶ a dl c & || ⁴³⁷ a dl c & || ⁴³⁸ a dl c & || ⁴³⁹ a dl c & || ⁴⁴⁰ a dl c & || ⁴⁴¹ a dl c & || ⁴⁴² a dl c & || ⁴⁴³ a dl c & || ⁴⁴⁴ a dl c & || ⁴⁴⁵ a dl c & || ⁴⁴⁶ a dl c & || ⁴⁴⁷ a dl c & || ⁴⁴⁸ a dl c & || ⁴⁴⁹ a dl c & || ⁴⁵⁰ a dl c & || ⁴⁵¹ a dl c & || ⁴⁵² a dl c & || ⁴⁵³ a dl c & || ⁴⁵⁴ a dl c & || ⁴⁵⁵ a dl c & || ⁴⁵⁶ a dl c & || ⁴⁵⁷ a dl c & || ⁴⁵⁸ a dl c & || ⁴⁵⁹ a dl c & || ⁴⁶⁰ a dl c & || ⁴⁶¹ a dl c & || ⁴⁶² a dl c & || ⁴⁶³ a dl c & || ⁴⁶⁴ a dl c & || ⁴⁶⁵ a dl c & || ⁴⁶⁶ a dl c & || ⁴⁶⁷ a dl c & || ⁴⁶⁸ a dl c & || ⁴⁶⁹ a dl c & || ⁴⁷⁰ a dl c & || ⁴⁷¹ a dl c & || ⁴⁷² a dl c & || ⁴⁷³ a dl c & || ⁴⁷⁴ a dl c & || ⁴⁷⁵ a dl c & || ⁴⁷⁶ a dl c & || ⁴⁷⁷ a dl c & || ⁴⁷⁸ a dl c & || ⁴⁷⁹ a dl c & || ⁴⁸⁰ a dl c & || ⁴⁸¹ a dl c & || ⁴⁸² a dl c & || ⁴⁸³ a dl c & || ⁴⁸⁴ a dl c & || ⁴⁸⁵ a dl c & || ⁴⁸⁶ a dl c & || ⁴⁸⁷ a dl c & || ⁴⁸⁸ a dl c & || ⁴⁸⁹ a dl c & || ⁴⁹⁰ a dl c & || ⁴⁹¹ a dl c & || ⁴⁹² a dl c & || ⁴⁹³ a dl c & || ⁴⁹⁴ a dl c & || ⁴⁹⁵ a dl c & || ⁴⁹⁶ a dl c & || ⁴⁹⁷ a dl c & || ⁴⁹⁸ a dl c & || ⁴⁹⁹ a dl c & || ⁵⁰⁰ a dl c & || ⁵⁰¹ a dl c & || ⁵⁰² a dl c & || ⁵⁰³ a dl c & || ⁵⁰⁴ a dl c & || ⁵⁰⁵ a dl c & || ⁵⁰⁶ a dl c & || ⁵⁰⁷ a dl c & || ⁵⁰⁸ a dl c & || ⁵⁰⁹ a dl c & || ⁵¹⁰ a dl c & || ⁵¹¹ a dl c & || ⁵¹² a dl c & || ⁵¹³ a dl c & || ⁵¹⁴ a dl c & || ⁵¹⁵ a dl c & || ⁵¹⁶ a dl c & || ⁵¹⁷ a dl c & || ⁵¹⁸ a dl c & || ⁵¹⁹ a dl c & || ⁵²⁰ a dl c & || ⁵²¹ a dl c & || ⁵²² a dl c & || ⁵²³ a dl c & || ⁵²⁴ a dl c & || ⁵²⁵ a dl c & || ⁵²⁶ a dl c & || ⁵²⁷ a dl c & || ⁵²⁸ a dl c & || ⁵²⁹ a dl c & || ⁵³⁰ a dl c & || ⁵³¹ a dl c & || ⁵³² a dl c & || ⁵³³ a dl c & || ⁵³⁴ a dl c & || ⁵³⁵ a dl c & || ⁵³⁶ a dl c & || ⁵³⁷ a dl c & || ⁵³⁸ a dl c & || ⁵³⁹ a dl c & || ⁵⁴⁰ a dl c & || ⁵⁴¹ a dl c & || ⁵⁴² a dl c & || ⁵⁴³ a dl c & || ⁵⁴⁴ a dl c & || ⁵⁴⁵ a dl c & || ⁵⁴⁶ a dl c & || ⁵⁴⁷ a dl c & || ⁵⁴⁸ a dl c & || ⁵⁴⁹ a dl c & || ⁵⁵⁰ a dl c & || ⁵⁵¹ a dl c & || ⁵⁵² a dl c & || ⁵⁵³ a dl c & || ⁵⁵⁴ a dl c & || ⁵⁵⁵ a dl c & || ⁵⁵⁶ a dl c & || ⁵⁵⁷ a dl c & || ⁵⁵⁸ a dl c & || ⁵⁵⁹ a dl c & || ⁵⁶⁰ a dl c & || ⁵⁶¹ a dl c & || ⁵⁶² a dl c & || ⁵⁶³ a dl c & || ⁵⁶⁴ a dl c & || ⁵⁶⁵ a dl c & || ⁵⁶⁶ a dl c & || ⁵⁶⁷ a dl c & || ⁵⁶⁸ a dl c & || ⁵⁶⁹ a dl c & || ⁵⁷⁰ a dl c & || ⁵⁷¹ a dl c & || ⁵⁷² a dl c & || ⁵⁷³ a dl c & || ⁵⁷⁴ a dl c & || ⁵⁷⁵ a dl c & || ⁵⁷⁶ a dl c & || ⁵⁷⁷ a dl c & || ⁵⁷⁸ a dl c & || ⁵⁷⁹ a dl c & || ⁵⁸⁰ a dl c & || ⁵⁸¹ a dl c & || ⁵⁸² a dl c & || ⁵⁸³ a dl c & || ⁵⁸⁴ a dl c & || ⁵⁸⁵ a dl c & || ⁵⁸⁶ a dl c & || ⁵⁸⁷ a dl c & || ⁵⁸⁸ a dl c & || ⁵⁸⁹ a dl c & || ⁵⁹⁰ a dl c & || ⁵⁹¹ a dl c & || ⁵⁹² a dl c & || ⁵⁹³ a dl c & || ⁵⁹⁴ a dl c & || ⁵⁹⁵ a dl c & || ⁵⁹⁶ a dl c & || ⁵⁹⁷ a dl c & || ⁵⁹⁸ a dl c & || ⁵⁹⁹ a dl c & || ⁶⁰⁰ a dl c & || ⁶⁰¹ a dl c & || ⁶⁰² a dl c & || ⁶⁰³ a dl c & || ⁶⁰⁴ a dl c & || ⁶⁰⁵ a dl c & || ⁶⁰⁶ a dl c & || ⁶⁰⁷ a dl c & || ⁶⁰⁸ a dl c & || ⁶⁰⁹ a dl c & || ⁶¹⁰ a dl c & || ⁶¹¹ a dl c & || ⁶¹² a dl c & || ⁶¹³ a dl c & || ⁶¹⁴ a dl c & || ⁶¹⁵ a dl c & || ⁶¹⁶ a dl c & || ⁶¹⁷ a dl c & || ⁶¹⁸ a dl c & || ⁶¹⁹ a dl c & || ⁶²⁰ a dl c & || ⁶²¹ a dl c & || ⁶²² a dl c & || ⁶²³ a dl c & || ⁶²⁴ a dl c & || ⁶²⁵ a dl c & || ⁶²⁶ a dl c & || ⁶²⁷ a dl c & || ⁶²⁸ a dl c & || ⁶²⁹ a dl c & || ⁶³⁰ a dl c & || ⁶³¹ a dl c & || ⁶³² a dl c & || ⁶³³ a dl c &

לִבִּי שְׁקוּצִיָּהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם לִבָּם הִלֵּךְ דֶּרֶכָם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נֶאֱמָר
 אֲדַגֵּי יְהוָה: ²² וַיֵּשְׂאוּ חֲרוֹבִים אֶת־פְּנֵיהֶם וְהָאוֹפָנִים
 לַעֲמֹתָם וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה: ²³ וַיַּעַל כְּבוֹד יְהוָה
 מֵעַל תוֹךְ הָעִיר וַיַּעֲמֹד עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִקְדָּם לָעִיר: ²⁴ וָרוּחַ נִשְׁאַתָּנִי
 וַתִּבְאֵנִי כְשִׁידִמָּה^a אֶל־הַגּוֹלָה^b בַּמְרָאָה בְּרוּחַ אֱלֹהִים^c וַיַּעַל מֵעָלַי
 הַמְרָאָה אֲשֶׁר רָאִיתִי: ²⁵ וַאֲדַבֵּר אֶל־הַגּוֹלָה אֵת כְּלִידִבְרִי יְהוָה אֲשֶׁר
 הִרְאֵנִי: פ

12 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ² בֶּן־אָדָם בְּתוֹךְ^a בֵּית־הַמְּרִי
 אֲתָה יֹשֵׁב אֲשֶׁר עֵינִים לָהֶם לִרְאוֹת וְלֹא רְאוּ אֲזָנוֹת^b לָהֶם לִשְׁמָעַ
 וְלֹא שָׁמְעוּ כִּי בֵית מְרִי הֵם: ס ³ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם עֲשֵׂה לָךְ כְּלִי
 גּוֹלָה וְגִלָּה^a יוֹמָם לַעֲיִנֵיהֶם וְלַיְלִית^b מִמְּקוֹמִי אֶל־מְקוֹם אַחֵר לַעֲיִנֵיהֶם^c
 אוֹלֵי יִרְאוּ כִּי בֵית מְרִי הִמָּה: ⁴ וְהוֹצֵאתָ כְלִיד כְּכִלִּי גּוֹלָה יוֹמָם
 לַעֲיִנֵיהֶם וְאַתָּה תֵצֵא בְעֶרְבַּ לַעֲיִנֵיהֶם^b כַּמּוֹצֵאִי גּוֹלָה: ⁵ לַעֲיִנֵיהֶם
 חֲתָר־לֶךְ^a בִּקְרִי וְהוֹצֵאתָ^b בּוֹ: ⁶ לַעֲיִנֵיהֶם^c עַל־כִּתְּףָ תִשָּׂא בַעֲלֻטָּה^b
 תוֹצִיא^a פְּנִידָה תִכְסֶּה וְלֹא תִרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ כִּי־מוֹפֶת נִתְּתִידָה לְבֵית
 יִשְׂרָאֵל: ⁷ וְנָעַשׂ כֵּן כַּאֲשֶׁר^a צִוִּיתִי^b כְּלִי הוֹצֵאתִי כְּכִלִּי גּוֹלָה יוֹמָם
 וּבְעֶרֶב חֲתָר־תִּילִי בִקְרִי בִיד^c בַּעֲלֻטָּה^d הוֹצֵאתִי עַל־כִּתְּףָ נִשְׂאָתִי
 לַעֲיִנֵיהֶם: פ ⁸ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּבֶּקֶר לֵאמֹר: ⁹ בֶּן־אָדָם הֲלֹא
 אָמַרְוּ אֵלַיךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בֵּית הַמְּרִי מָה אַתָּה עֹשֶׂה: ¹⁰ אָמַר אֲלֵיהֶם
 כֹּה אָמַר אֲדַגֵּי יְהוָה הַנְּשִׂיא הַמִּשָּׂא הַזֶּה בִּירוּשָׁלַם וְכָל־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הִמָּה בְּתוֹכָם: ¹¹ אָמַר אֲנִי מוֹפֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בֶן
 יַעֲשֶׂה לָהֶם בַּגּוֹלָה בְּשִׁבְיָ וּלְכוּ: ¹² וְהַנְּשִׂיא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָם^a אֶל־כִּתְּףָ
 יִשָּׂא בַעֲלֻטָּה^c וַיֵּצֵא^d בִּקְרִי וַחֲתָרוֹ לְהוֹצִיא^e בּוֹ פָנָיו יִכְסֶּה זַעַן^f אֲשֶׁר
 לֹא־יִרְאֶה^h לַעֲיִן הוּא^b אֶת־הָאָרֶץ: ¹³ וּפִרְשֵׁתִי אֶת־רַשְׁתִּי עָלָיו וְנִתְּפַשׁ

21 ^a crrp; prps וְאֵלָה אַחֲרֵי cf 28 || ^b dl c 5 || 23 ^{oo} crrp; 5 מתוך הע' ||
 frt 1 [הקדמני] השער מפתח ו'ג' מעל פתח וג' vel מפתח השער [הקדמני] || 24 ^a 5 eis ἦν X.
 cf 58 || ^{b-b} prps אל (במראת) || ^{c-c} 58 מעל מעל || Cp 12, 2 ^{a-a} 5
 τὼν ἀδικῶν αὐτῶν, prps תועבותיהם || ^b 1 c Vrs וואו || 3 ^a dl c 5; 5 וְנִלְתִּי ||
^b >S || ^c >S || 4 ^a 5 כְּלִי || ^b >5B || ^{c-c} prb 1 בגולה cf 5 (S^b*) ὡς
 ἐκπορεύεται αἰχμαλῶτος, S || 5 ^a לך >S || ^b 1 c Vrs וְנִצָּאתָ || 6 ^a >S; 5 כְּלִידָה ||
 frt 1 || ^b 5 וְנִצָּאתָ || ^c dl c 5 || 7 ^a 5 כְּכִלִּי || ^b 5 וְנִצָּאתָ || ^c 1 c Vrs וְנִצָּאתָ ||
 5 וְנִצָּאתָ || ^d 5 וְנִצָּאתָ || ^e 1 c Vrs וְנִצָּאתָ || 10. 11 a ^{oo} frt add || 11 ^a 5 מוֹפֶת ||
^b nonn MSS Edd 5 לָהֶם || ^c >S, prb dl || ^d 5 ת' || 12 ^a 5 בְּתוֹכָם || ^b 1 c
 5 על || ^c 5 וְנִצָּאתָ || ^d 1 c 5 וְנִצָּאתָ || ^e 1 c 5 וְנִצָּאתָ || ^f 1 c 5 וְנִצָּאתָ ||
 5 1 c 5 לְמַעַן || ^{h-h} dl c 5 cf 6. 13.

וַיִּנְחֲנוּ הַבָּשָׂר׃ ׀ 4 לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם הַנָּבֵא בְּרֹאדָם׃ 5 וַתִּפֹּל
עָלַי רוּחַ יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי אָמַר כֹּה־אָמַר יְהוָה כֵּן אֲמַרְתֶּם בֵּית־
יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלֹת^ב רִוְחָם אֲנִי יַדְעֵתִיהֶ׃ 6 הַרְבִּיתֶם חֲלָלִים^ב בָּעִיר
הַזֹּאת וּמִלֹּאתֶם חֲצוֹתֶיהָ חֲלָלִים׃ ׀ 7 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה
חֲלָלִים^ב אֲשֶׁר שָׁמַתְכֶם בַּתּוֹכָהּ תִּקְוָה הַבָּשָׂר וְהִיא^ב הַסִּיר וְאַתֶּכֶם
הוֹצִיא^ד מִתּוֹכָהּ׃ 8 חָרֵב יֵרָאֶתֶם וְחָרֵב אָבִיא עֲלֵיכֶם נָאֻם אֲדֹנָיִי יְהוָה׃
9 וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתּוֹכָהּ וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים וַעֲשִׂיתִי בְכֶם
שִׁפְטִים׃ 10 בַּחֲרֵב תִּפְּלוּ עַל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֲשַׁפּוּט אֶתְכֶם וַיַּדְעֶתֶם
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 11 הִיא לֹא־תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ בַּתּוֹכָהּ
לְבָשָׂר אֶל־גְּבוּל^ב יִשְׂרָאֵל אֲשַׁפּוּט אֶתְכֶם׃ 12 וַיַּדְעֶתֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה
אֲשֶׁר בַּחֲקִי לֹא הִלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטִי לֹא עֲשִׂיתֶם וּבְמִשְׁפָּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סָבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם׃ 13 וַיְהִי כֹה־נִבְאִי^א וּפְלִטָהוּ בֶן־בְּנִיָּה מֵת וְאַפֵּל
עַל־פָּנָי וְאַזְעָקוּל גְּדוֹל וַאֲמַר אָהֵה אֲדֹנָיִי יְהוָה כָּלָה אֶתָּה עֲשֵׂה
אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל׃ ׀

14 וַיְהִי וּבְרִייתָהּ אֵלַי לֵאמֹר: 15 בֶּן-אָדָם אֶתִּיד אֶחֱיָהּ אֲנִשְׁי
נְאֻלְתָּהּ^ב וְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּלָה אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם יִשְׁבִּי יְרוּשָׁלַם רַחֲמֶיךָ^ג
מֵעַל יְהוָה לָנוּ הִיא^ד נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה: ^ה 16 לָכֵן אָמַר^א כֹּה-
אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה כִּי הִרְחַקְתִּים בְּגוֹזִים וְכִי הִפְצִיצוּתִים בְּאַרְצוֹת וְאֵהִי
לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מַעֲט בְּאַרְצוֹת אֲשֶׁר-בָּאוּ שָׁמָּה: ^ו 17 לָכֵן אָמַר^ב כֹּה-
אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן-הָעַמִּים וְאִסַּפְתִּי אֶתְכֶם מִן-
הָאַרְצוֹת אֲשֶׁר נִפְצַצְתֶּם^ד בָּהֶם וְנִתַּתִּי לָכֶם אֶת-אֲדֹמַת יִשְׂרָאֵל: 18 וּבָאוּ-
שָׁמָּה וְהִסִּירוּ אֶת-כָּל-שְׁקוּצֵיהָ וְאֶת-כָּל-תּוֹעֵבֹתֶיהָ מִמֶּנָּה: 19 וְנִתַּתִּי
לָהֶם לֵב אֶחָד וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶּן בְּקִרְבְּכֶם^ב וְהִסְרֹתִי לֵב הָאֲבֹן
מִבְשָׁרָם וְנִתַּתִּי לָהֶם לֵב בָּשָׂר: 20 לְמַעַן בִּחְקֵתִי וְלָכוּ וְאֶת-מִשְׁפָּטִי
יִשְׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אֹתָם וְהָיוּ לִי לְעָם וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים: 21 וְאֵל-

5^{a-a} אַהֲבָתְכֶם בְּנֵי שׁ || ^b Ⓢ ? ΜΕΓΕΝΟΤΑΙ (διαβούλια) || 6^a prb ל מיתִיכם, Ⓢ νεκρούς ὁμῶν || ^b l? c Vrs חֻלָּלִים || 7^a dl c Ⓢ || ^b Ⓢ^B ἐπατάξατε Ⓢ^A ἐφο- νεύσατε || c KOr והוא || d l c ca 50MSS Edd Vrs אוֹצִיא || 8 dl c Ⓢ || 10^{-o} prb add cf IIsq || II. 12 >Ⓢ^B || II^a l c Ⓢ^A שׂוֹט' ת' לֹא || ^b l' עֲלֵג' || ^c Ⓢ^{MSS} עַל-הֶרֶי || 12^{-o} add; Ⓢ^H(S^h)(*) || 13^a Var בְּה' || ^b dl c Ⓢ || 15^a >5MSS ⓈⓈⓈ || ^b l c ⓈⓈⓈ גְּלוֹתְךָ || ^c l רְחוּקוֹ || d >Ⓢ; l? הֲלֹא לָנוּ || 16^a >8MSS ⓈⓈⓈ || ^b dl c Ⓢ || 17^a >10MSS ⓈⓈ || ^b dl c Ⓢ || c Ⓢ אֲתֶם || d Ⓢ נִפְצָתִים vel הַפִּיצוֹתִים || e Ⓢ בְּקִרְבָּם || 19^a l c 3MSS שׁ חֲדָשׁ cf Ⓢ; אַחֵר Ⓢ || ^b l c Or mlt MSS בְּקִרְבָּם, Ⓢ (ἐν αὐτοῖς) ⓈⓈⓈ || 20 Ⓢ^AⓈⓈ (S^h÷) + נָא יְהוָה, frt sic l || 21 add?.

הַכְּרוֹב אֶחָד בְּאוֹפֶן אֶחָד אֶעֱלֶה הַכְּרוֹב אֶחָד וּמֵרָאָה הָאוֹפָנִים
כְּעֵין אֶבֶן תְּרַשִׁישׁ: ¹⁰ וּמֵרָאִיהֶם דְּמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעַתָּם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה
הָאוֹפֶן בְּתוֹךְ הָאוֹפֶן: ¹¹ בְּלִכְתָּם אֶל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם יֵלְכוּ לֹא יִסְבוּ
בְּלִכְתָּם בִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִפְגֹּה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו יֵלְכוּ לֹא יִסְבוּ
בְּלִכְתָּם: ¹² וְכָל־בָּשָׂר^a וְגִבָּהֶם^b וְיָדֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם וְהָאוֹפָנִים
מִלֵּאִים עֵינִים סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּם אוֹפְנֵיהֶם: ¹³ לְאוֹפָנִים לָהֶם קוֹרָא
הַגִּלְגֹּל בְּאֻזְנֵי: ¹⁴ וְאַרְבַּעַת פָּנִים לְאֶחָד פָּנֵי^a הָאֶחָד פִּגְגֵּי הַכְּרוֹב
וּפְגֵי הַשְּׁנַיִם פִּגְגֵּי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פִּגְגֵּי אֲרִיָּה וְהָרְבִיעִי פִּגְגֵּי־נָשֹׁר:
וַיֵּרָמוּ הַכְּרוֹבִים הֵיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּגִהַר־כְּבֹד: ¹⁶ וּבְלִכְתָּ
הַכְּרוֹבִים יֵלְכוּ הָאוֹפָנִים אַעֲלֶם וּבִשְׁלֹאֵת הַכְּרוֹבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם
לְרוֹם מַעַל הָאָרֶץ לֹא־יִסְבוּ הָאוֹפָנִים^a גַּם־הֵם מֵאַעֲלֶם^b: ¹⁷ בְּעֶמְדָם
יַעֲמֻדוּ וּבְרוּזָם יִרְמוּ אוֹתָם כִּי רוּחַ חַיָּה בָּהֶם: ¹⁸ וַיֵּצֵא כְבוֹד
יְהוָה מֵעַל מִפְתַּן הַבַּיִת וַיַּעֲמֵד עַל־הַכְּרוֹבִים: ¹⁹ וַיִּשָּׂאוּ הַכְּרוֹבִים
אֶת־כַּנְפֵיהֶם וַיִּרְמוּ מִן־הָאָרֶץ לְעֵינִי אֲבַצְאָתָם וְהָאוֹפָנִים^a לְעִמָּתָם
וַיַּעֲמֻד^b פֶּתַח־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקִּדְמוֹנִי וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עָלֵיהֶם
מִלְמַעְלָה: ²⁰ הֵיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בְּגִהַר כְּבֹד
וְאֵלַע כִּי כְרוֹבִים הֵמָּה: ²¹ אַרְבַּעָה^a אַרְבַּעַת פָּנִים לְאֶחָד וְאַרְבַּע־
כַּנְפִים לְאֶחָד וְדְמוּת יְרֵי אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם: ²² וְדְמוּת פָּנֵיהֶם הֵמָּה
הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־גִּהַר־כְּבֹד מֵרָאִיהֶם^a וְאוֹתָם^b אִישׁ אֶל־עַבְדֹּ
פָּנָיו יֵלְכוּ:

11 וַתֵּשֶׂא אוֹתִי רוּחַ וַתִּבֹּא אֵלַי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקִּדְמוֹנִי
הַפּוֹנֶה קְדִימָה וְהִנֵּה בִּפְתַח הַשַּׁעַר עֲשָׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ וַאֲרָאֵה
בְּתוֹכָם אֶת־יְאֻזָּבָבִית בֶּן־עֲזַר וְאֶת־פְּלִטְיָהוּ בֶן־בְּנִיָּהוּ שְׂרָי הָעָם: פ
וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים אֵנוֹן וְהַיַּעֲצִים עֲצַת־
רַע בְּעֵיר הַזֹּאת: ³ הָאֲמָרִים לֹא בִקְרוֹב בְּנוֹת בָּתָּיִם הֵיא הַסִּיר

⁹ ^{b-b} > 6 cf S || 10 l אחת cf 6 || 11 ^a nonn MSS Edd sc^L ולא ^b > S ||
^c 1 אליהם' S S || ^d 1 c nonn MSS Edd Vrs ולא ^e > S || 12 ^{a-a} dl c 6 || ^b 1
13 add || אוֹפ' dl frt; לַאֲרַבַּעַת הָאוֹפָנִים ^B > c || וְגִבָּתָם vel וְגִבָּתָם (cf I, 18) ||
14 > 6 (*) || ^a prb dl c S || ^{b-b} prb l c S והשני || 15 ?; > B; prb l והמה cf 20;
frt v 15 add || 16 ^a 6 אוֹפְנֵיהֶם || ^{b-b} > 6 (*) || > S || 17 1 אֲתָם || 18 ^o frt
1 c 6 מִן הַבָּיִת || 19 ^{a-a} S (cf 5) || וְכַנְפֵיהֶם || ^b 1 c 6 וַיַּעֲמֻדוּ || 20 S S
22 ^a dl c 6 (*) || ^b 1 c 6 (C) || 21 ^a > 6 S, prb add || 22 ^a dl c 6 (*) || 23 ^o prps (cf 6) || הֵיא הַמְּקֹרֵב || Cp II, 1 > 6 S 'lexoviv || 2 S S + יהוה || 3 ^o prps (cf 6) || הֵיא הַמְּקֹרֵב ||
sed ?.

וְטָף וְנָשִׁים תִּהְיֶינָה לְמִשְׁחֹת וְעַל-כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר-עָלָיו הַתּוֹ אֶל-
 תִּנְשׁוּ וּמִמֶּקְדָּשִׁי תִּחְלְדוּ וַיִּחְלְדוּ בְּאַנְשֵׁים הַזִּקְנִים אֲשֶׁר לִפְנֵי הַבַּיִת;
 ם 17 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְאֻ אֶת-הַבַּיִת וּמִלְאֻ אֶת-הַחֲצֵרוֹת חֲלָלִים
 בָּצֵאוּ וַיֵּצְאוּ וְהָיוּ בְּעִיר^ב:
 אֲנִי^א נֹאפֶלֶה^ב עַל-פְּנֵי נֹאזֶעֶק וְאָמַר אֲהֵה אֲדַגֵּי יִהְיֶה הַמִּשְׁחָת
 אֶתָּה אַת כָּל-שְׂאֲרֵי יִשְׂרָאֵל בְּשִׁפְכֶךָ אֶת-חֲמַתְךָ עַל-יְרוּשָׁלַם:
 9 וַיֹּאמֶר אֵלַי עֹזֶן בֵּית-יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה גָּדוֹל בְּמָאֵד מָאֵד נִתְמַלְא^א
 הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מְלֵאָה מָטָה^ב כִּי אָמְרוּ עֹזֵב יְהוָה אֶת-הָאָרֶץ
 וְאֵין יְהוָה רֹאֶה: 10 וְכֵן-אֲנִי לֹא-תָחוּס עֵינִי וְלֹא אַחֲמֹל בְּרַכָם
 בְּרֹאשָׁם נִתְתִּי: 11 וַיְהִי הָאִישׁ וּלְבוּשׁ הַבָּדִים אֲשֶׁר הִקְסֹת בְּמִתְנָיו^א
 מֵשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כְּאֲשֶׁר^ב צִוִּיתֵנִי:

10 1 וַיֹּאמְרָה וְהִנֵּה אֶל-הַרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל-רֹאשׁ הַכְּרָבִים כְּאֶבֶן
 סַפִּיר כְּמִרְאָה^ב דְּמוּת כֶּסֶף נִרְאָה^ג עֲלֵיהֶם^ד: 2 וַיֹּאמֶר אֶל-הָאִישׁ וּלְבֹשׁ
 הַבָּדִים וַיֹּאמֶר^א בֹּא אֶל-בֵּינֹת לְגַלְגָּל אֶל-תַּחַת לְכָרוֹב^ב וּמִלֵּא חֲפְנֶיךָ
 גַּחְלֵי-אֵשׁ מִבֵּינֹת לְכָרָבִים וְזָרַק עַל-הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינַי: 3 וְהַכְּרָבִים
 עָמְדִים^א מִימִין לַבַּיִת בְּבָאוּ^ב הָאִישׁ וְהָעֹזֵן מִלֵּא אֶת-הַחֲצֵר הַפְּנִימִית:
 4 וַיִּרְם כְּבוֹד-יְהוָה מֵעַל הַכְּרוֹב^ב עַל מִפְתָּן הַבַּיִת וּמִלֵּא הַבַּיִת
 אֶת-הָעֹזֵן וְהַחֲצֵר מְלֵאָה אֶת-גִּנָּה כְּבוֹד יְהוָה: 5 וְקוֹל כְּנָפֵי הַכְּרָבִים
 נִשְׁמָע עַד-הַחֲצֵר הַחִיצוֹנָה כְּקוֹל אֵל-שֹׁדֵי בְּדָבָר: 6 וַיְהִי בַּעֲצוֹתָי אֶת-
 הָאִישׁ לְבֹשׁ-הַבָּדִים לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבֵּינֹת לְגַלְגָּל מִבֵּינֹת לְכָרָבִים
 וַיָּבֹא וַיַּעֲמֵד אֵצֶל הָאוֹפֶן: 7 וַיִּשְׁלַח הַכְּרוֹב^א אֶת-יָדוֹ^ב מִבֵּינֹת לְכָרָבִים^ב
 אֶל-הָאִישׁ אֲשֶׁר בֵּינֹת הַכְּרָבִים^ג וַיִּשָּׂא^ד וַיִּתֵּן אֶל-חֲפְנֵי לְבֹשׁ הַבָּדִים^ד
 נִיקָה וַיֵּצֵא: 8 וַיִּרְאֵה לְכָרוֹבִים תְּכֵנִית^ב יַד-אָדָם תַּחַת כְּנָפֵיהֶם:
 9 וַיֹּאמְרָה וְהִנֵּה^א אַרְבָּעָה אוֹפְנִים אֵצֶל הַכְּרָבִים אוֹפֶן אֶחָד אֵצֶל

6 ^א prb dl c 625A || ^ב prb dl; 6^h*; 6^A om אנשים || ^ג d 6 εσω εν τ.
 oik., sed dub || 7 ^א 6 החוצות sed l c 6 || ^{ב-ב} crpp; prb l c 6 (cf 6A) ויצאו ויהיו
 (ונשאו) || 8 ^{א-א} add, dl c 6 (l vel c MSS 68 ונשאו vel c Q^{Or} MSS ונשאו) ||
^ב 1 cf 1,28 || ^ג dl c 6 || ^ד dl c 6 || 9 ^א 6 מלאה prb l cf 7,23 ||
^ב crpp; 1 חמם cf 7,23 6 ἀδικίας (+ kai ἀκαθαρσίας) || 10 ^{א-א} 6^B ולא ||
 11 ^{א-א} >S || ^ב 1 c K mlt MSS Vrs כנף, Q al MSS אשר || Cp 10, 1 ^א 1
 אשר || ^ב dl c 6 || ^ג dl c 6 || ^ד 6^A עליו || 2 ^א >6(*) || ^ב prb l c 6 6^B
 על || 3 ^{א-א} ?; cf 4; 9,3 || ^ב 1 c 6 (S) כבוא || 4 ^א ?; frt l ת'
 cf 6 et 9,3 || ^ב 1 c 6 הכרובים || ^ג 6 (eis) 6 אל cf 9,3; frt l מאל cf 18 || 7 ^א dl
 c 6 || ^{ב-ב} dl c 6 || ^ג 1 c 17MSS לפר = 2.6 || ^{ד-ד} add || 8 ^א ?; frt 6^BS + 6^A
 ויהיה || ^ב prb l c Vrs דמות cf 8,3 || 9 ^א >S.

12 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בֶן-אָדָם אֲשֶׁר זָקַנִי בֵּית-יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֲשָׁד^a
 אִישׁ^b בְּבַחֲדָרִי מִשְׁפִּיתוֹ^b כִּי אֲמַרִים אֵין יְהוָה רֹאֵה אֶתְנִי עֹזֵב יְהוָה
 אֶת-הָאָרֶץ: 13 וַיֹּאמֶר אֵלַי עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תוֹעֲבוֹת גְּדֻלוֹת אֲשֶׁר-
 הֵמָּה עֹשִׂים: 14 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל-פֶּתַח שַׁעַר בֵּית-יְהוָה^a אֲשֶׁר
 אֶל-הַצִּפּוֹנָה וְהִנֵּה-שָׁם הַנָּשִׁים^b יֹשְׁבוֹת מִבְּכוֹת אֶת-הַתִּמּוֹז: 15
 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בֶן-אָדָם^a עוֹד תָּשׁוּב^b תִּרְאֶה תוֹעֲבוֹת גְּדֻלוֹת
 מֵאַלֶּה: 16 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל-חֹצֵר בֵּית-יְהוָה הַפְּנִימִית וְהִנֵּה-
 פֶּתַח^a הֵיכַל יְהוָה בֵּין הָאוֹלָם^b וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ כְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה^c אִישׁ
 אַחֲרֵיהֶם אֶל-הֵיכַל יְהוָה וּפְנִיָּהֶם קִדְמָה וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִיִּתִם^d קִדְמָה^e
 לַשָּׁמֶשׁ: 17 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרֵאִיתָ בֶן-אָדָם הִנָּקַל לְבֵית יְהוָה מַעֲשֹׂוֹת
 אֵת^a הַתוֹעֲבוֹת אֲשֶׁר עֹשִׂיָּהָ כִּי-מָלְאוּ אֶת-הָאָרֶץ חֲמָס וַיִּשְׁכְּבוּ
 לְהַכְעִיבֵנִי^b וְהִנֵּם שֹׁלְחִים אֶת-הַזְּמוּרָה אֶל-אַפְּסִים: 18 וְגַם-אֲנִי אַעֲשֶׂה^a
 בְּחֵמָה לֹא-תָחוּס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל וְקִרְאוּ בְּאָזְנִי קוֹל גְּדוֹל וְלֹא
 אֲשַׁמַּע אוֹתָם^b:

9 וַיִּקְרָא בְּאָזְנִי קוֹל גְּדוֹל לֵאמֹר^a קָרְבוּ פְקֻדוֹת^a הָעִיר וְאִישׁ^b
 כָּלִי מִשְׁחָתוֹ בִּידוֹ^b: 12 וְהִנֵּה שָׁשָׁה אַנְשִׁים בָּאִים מִדֶּרֶךְ-שַׁעַר^a הָעֲלִיֹן
 אֲשֶׁר^b מִפְּנֵה צִפּוֹנָה וְאִישׁ כָּלִי מִפְּעוּז בִּידוֹ וְאִישׁ-אֶחָד בְּתוֹכָם
 לְבוּשׁ בָּדִים^d וְקִסְתָּ הַסֶּפֶר^e בְּמִתְנֵיו וַיָּבֵאוּ וַיַּעֲמֻוּ אֵצֶל מִזְבֵּחַ
 הַנְּחֹשֶׁת: 3 וּבְכוֹד וְאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל נִעְלָה^a מֵעַל הַכְּרוֹב^b אֲשֶׁר הָיָה
 עָלָיו^d אֵל מִפְּתֹן הַבָּיִת וַיִּקְרָא אֶל-הָאִישׁ הַלְבֹּשׁ הַבָּדִים אֲשֶׁר קִסְתָּ
 הַסֶּפֶר בְּמִתְנֵיו: 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה^a אֵלָיו^b עֲבֹר בְּתוֹךְ הָעִיר^c בְּתוֹךְ
 יְרוּשָׁלַם וְהַתִּיֹת^d תֹּו עַל-מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים הַנִּגְאָנִתִּים וְהַנִּגְאָנִתִּים
 עַל כָּל-הַתוֹעֲבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בְּתוֹכָהּ: 5 וְלֹאֲלֵהָ אָמַר בְּאָזְנִי עֲבֹרוּ בָּעִיר
 אַחֲרָיו וְהָפוּ עַל-תָּחוּס עֵינֵיכֶם^b וְאַל-תַּחֲמִלוּ: 6 וְקָן בַּחֲוָר^a וּבַתּוֹלָה

12 ^a > 12^B; frt 1 c 12^A פֶּתַח || ^{b-b} 1 ? לְשַׁכְּתוֹ || ^c dl c 12 cf 9,9 || 13 dl
 c 12 || 14 ^{a-a} 12 cf 12 הפְּנֵה 12 || ^b 1 c 12 נָשִׁים || 15 ^a 12^A + פֶּתַח = v 17 aβ ||
^b dl c 12 || 16 ^a 1 frt 16 בֶּפֶת, 12 kai ἐπὶ τ. προθύρων || ^b cf 1R 6,3^a || ^c prb dl c 2 MSS
 12 || ^d 1 c 15 MSS מִשְׁתַּחֲוִיִּתִם || ^e dl c 12 || 17 ^a 5 MSS Edd 12^L + כָּלִי || ^{b-b} > 12 dl
 frt dl || ^c Tiq soph pr אֲפִי vel אֲפִי || 18 ^a 1 c 12 + אֶתֶם vel אֶתֶם || ^{b-b} > 12 dl ||
 Cp 9, 1 ^{a-a} 12 קָרְבָה פְקֻדָת 12 || ^{b-b} prb add cf 2 || 2 ^a 1 c 12 הָשׁ || ^b dl || ^c 1 c
 12 הפְּנֵה || ^d 12 ποδὴ ῥη (פְּסִים) || ^{e-c} 12 kai ζώνη σαπφείρου || 3 ^a 12^A
 12 || ^b ?; 12^A cf 12 || ^c 1 c 12 הַכְּרוֹבִים || ^d > 12; 1 c 12 עֲלֵיהֶם || ^e cf 10,3 ||
^f > 12 || 4 ^a dl c 12 || ^b Q nonn MSS 12^L אֵלַי || ^{c-c} > 12 || ^d 12 וְנִתְּתָ || 5 ^a Q
 וּבַח' 12 || 6 ^a 1 c 12 עֵינֵיכֶם MSS mlt Q || ^b Q וְאַל 12^L וְאַל

[illegible]

נִשְׁכַּרְתִּי^b אֶת־לִבִּם הַזֹּזֶה^c אֲשֶׁר־סָר^c מֵעָלַי וְאֵת עֵינֵיהֶם הַזֹּזֹת
 אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם וְנִקְטְטוּ בַּפְּנֵיהֶם^d אֶל־הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ^d לְכָל־
 תּוֹעֲבֹתֵיהֶם: ¹⁰וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה^a לֹא אֶל־חֲנָם^a דִּבַּרְתִּי^b לַעֲשׂוֹת
 לָהֶם הָרָעָה הַזֹּאת^b: פ ¹¹כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה הִנֵּה כִכְפֹּף וִרְקַע
 בְּרִגְלֶךָ וְאִמַּר־אַח^b אֵלַי^c כָּל־תּוֹעֲבֹת רָעוֹת^d בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בַּחֲרַב
 בָּרָעִב וּבִדְבַר יִפְלוּ: ¹²הֲרָחֹק בְּדָבָר יָמוּת וְהַקְרוֹב בַּחֲרַב יָפֹל
 וְהַנִּשְׁאָר^a וְהַנִּצָּזֹר בָּרָעִב יָמוּת^b וְכִלִּיתִי חֲמָתִי בָּם: ¹³וַיִּדְעוּתָם^a כִּי־אֲנִי
 יְהוָה בְּהַיּוֹת חֲלִלֵיהֶם בְּתוֹךְ גִּלּוּלֵיהֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם אֵלַי^b
 כָּל־גִּבְעָה רָמָה^c כְּכָל־רֹאשֵׁי הַהָרִים וְתַחַת כָּל־עֵץ רַענָן^d וְתַחַת
 כָּל־אֵלֶּה עֲבֹתָהּ^d מְקוֹם־ אֲשֶׁר נִתְּנוּ־שָׁם רֵיחַ נִיחַח לְכָל גִּלּוּלֵיהֶם:
¹⁴וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׂמֻמָּה וּמִשְׁמָה מִמּוֹדַבְרִי
 וּדְבַלְתָּהּ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: פ

7 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ²וְאַתָּה בֶן־אָדָם^a כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי
 יְהוָה לְאֲדָמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא^c הַקֵּץ עַל־אַרְבַּעַת^d בְּנִפּוֹת הָאָרֶץ:
³עֲתָה^a הַקֵּץ עָלֶיךָ וּשְׁלַחְתִּי^b אִפִּי בָךְ^c וּשְׁפֹטְתִיךָ בְּדִרְכֶיךָ וּנְתַתִּי
 עָלֶיךָ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיךָ: ⁴וְלֹא־תַחֲסוּם עֵינֵי עָלֶיךָ^b וְלֹא אֲחַמּוֹל^c כִּי־
 דִּרְכֶיךָ^c עָלֶיךָ אֲתֹן וְתוֹעֲבוֹתֶיךָ בְּתוֹכָךָ תִּהְיֶינָּה וַיִּדְעוּתָם^d כִּי־אֲנִי
 יְהוָה: ס ⁵כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה רָעָה אֶתֶּת רָעָה הִנֵּה בָאָה^c:
⁶קֵץ בָּא^a בָּא הַקֵּץ הַקֵּץ^b אֵלֶיךָ^c הִנֵּה בָאָה^d: ⁷בָּאָה הַצְפִּירָה
 אֵלֶיךָ^a יוֹשֵׁב הָאָרֶץ בָּא הָעֵת קָרוֹב^b הַיּוֹם מְהֻמָּה^c וְלֹא־תֵדָּה הָרִים^d:
⁸עֲתָה מִקְרוֹב אֲשַׁפֹּךְ חֲמָתִי עָלֶיךָ וְכִלִּיתִי אִפִּי בָךְ וּשְׁפֹטְתִיךָ
 בְּדִרְכֶיךָ וּנְתַתִּי עָלֶיךָ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיךָ: ⁹וְלֹא־תַחֲסוּם עֵינֵי וְלֹא

g^b l vel וְשִׁכַּרְתִּי cf ΑΣΘΕυ vel prps בְּשִׁכְרִי cf S; ⑥ δὲ μύμωκα || c-c dl
 c ⑥ || d-d dl c ⑥ || e ⑥ S בכל || 10 a-a >⑥(*), prb dl || b-b >⑥(*), prb dl ||
 11 a dl c ⑥ || b ΑΘΛ אח אח (εὐτε εὐτε) || c l על c ⑥ || d dl c ⑥ || e dl c ⑥ ||
 f ⑥ ובר' || 12 a dl c ⑥ || b l ? c ⑥ יתום (συντελεσθήσεται) || 13 a l c S
 || b l c ⑥ על || c-c >⑥ || d-d >⑥ || e prb dl c ⑥; S^h⑥^{MSS} = ⑥ || 14 a-c S
terram hanc desolatam magis quam terr. Dibl.; l' בר' — . || Cp 7, 2 a ins
 c ⑥ S אומר || b dl c ⑥ || c ins c 2MSS ⑥ בָּא cf S || d Q ⑥ ארבע || 3. 4 = 8. 9;
 in ⑥ post 9 || 3 a ⑥ + בָּא || b S וּשְׁפֹכְתִי || c ⑥ עָלֶיךָ || 4 a ⑥ לֹא || b >⑥ ||
 c-c 12MSS ⑥ בְּדִרְכֶיךָ || d l c ⑥ S וַיִּדְעוּתָם || 5 a l c ⑥ כִּי כה || b dl c ⑥ || c-c >⑥;
 ca 30MSS ⑥ אחר pr תחת S אחת ? 6 a-a >⑥ || b dl c ⑥; S; הַצִּיק ? || c l c ⑥
 (QOr) בָּא הַקֵּץ כִּי בָא אֵלֶיךָ || l ? a-a >⑥, prb crrp; 7 a-a >⑥ || d-d >⑥ || cf 3a ||
 הַיּוֹם יוֹם (nonn MSS ⑥ אֵלֶיךָ) || b l c ⑥ S קרב || c-c S ⑥(י) 'יוֹם מֵה' || f1 l יוֹם
 הַיּוֹם || d-d >S; f1 l עַל־הָהָרִים cf 6,2sq || 9 a ⑥ לֹא.

תֹּעֲבֹתֶיךָ וְנִגְמֹתַי אֲנִי אֲנַרְעָה^d וְלֹא־תִתּוֹס עֵינִי וְנִגְמֹתַי לֹא אֶתְמוּזֶל:
 12 שְׁלֹשְׁתֶּיךָ בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ וּבִרְעֵב יָכְלוּ בְּתוֹכְךָ וְהִשְׁלֵשִׁית בַּחֶרֶב וַיָּהֲלוּ
 סְבִיבוֹתֶיךָ וְהִשְׁלֵשִׁית לְכָל־רֵיחַ אֲזָרָה וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם: 13 וְכָל־הָ
 אֲפִי^a וְהִנְחֹתִי חֲמָתִי^a בָּם וְהִנְחֹמְתִי^b וַיִּדְעוּ^c כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
 בְּקִנְיָתִי בְּכֹלֹתַי חֲמָתִי בָם: 14 וְאֶתְנֶנְךָ לְחֶרֶב וּלְחֶרֶפָה^a בְּגוֹיִם^b
 אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיךָ לְעֵינֵי כָל־עוֹבֵר: 15 וְהִיָּתָה^a חֶרֶפָה וּגְדוּפָה מוֹסֵר
 וּמִשְׁמָה^b לְגוֹיִם^c אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיךָ בַּעֲשׂוֹתִי כֵךְ שְׂפָטִים^d בְּאֶף וּבְחִמָּה
 וּבְתַכְתּוֹת חֲמָה^e אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי: 16 בְּשִׁלְחִי אֶת־הָעָרִיבִּי הָרָעִב
 הָרָעִים^b בָּהֶם^c אֲשֶׁר־הֵיוּ^d לְמִשְׁחִית^e אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֲתֵבָם
 וְרָעֵב אֶסְף עָלֵיכֶם^a וְשִׁבַּרְתִּי לָכֶם מָטָה־לָּחֶם: 17 וַיִּשְׁלַחְתִּי עָלֵיכֶם^a
 רָעֵב וַחֲמָה רָעָה וְשִׁכְלָךְ^b וְדָבָר וְדָם יַעֲבֹר־בְּךָ וְחֶרֶב אָבִיא עָלֶיךָ^c אֲנִי
 יְהוָה דִּבַּרְתִּי: פ

6 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם שִׁים פָּנֶיךָ אֶל־הָהָרִי
 יִשְׂרָאֵל וְהִנֵּבֵא אֵלֵיהֶם^b: 3 וְאָמַרְתָּ הָרִי יִשְׂרָאֵל שְׁמָעוּ דְבַר־אֲדֹנָי^a
 יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי^a יְהוָה לְהָרִים וּלְגִבְעוֹת לְאִפְיָקִים וּלְגִיאֹת^b הַנָּגִי
 אֲנִי מֵבִיא עָלֵיכֶם חֶרֶב וְאֶבְדֶּתִי^d בְּמֹתֵיכֶם: 4 וְנִשְׁמָו מִזִּבְחוֹתֵיכֶם
 וְנִשְׁבְּרוּ חֲמָנִיכֶם וְהִפְלֹתִי חֲלָלֵיכֶם לִפְנֵי גִלּוּלֵיכֶם: 5 וְנִתְּתִי אֶת־
 פָּנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְזִרְתִּי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת
 מִזִּבְחוֹתֵיכֶם: 6 בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם הָעָרִים תִּחְרַבְנָה וְהַבָּמֹת תִּישָׁמְנָה
 לְמַעַן יִחְרְבוּ וַיִּאֲשָׁמוּ מִזִּבְחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבַּתוּ^b גִּלּוּלֵיכֶם
 וְנִגְדְּעוּ חֲמָנִיכֶם וְנִגְמָחוּ מַעֲשֵׂיכֶם: 7 וְנִפְל חָלָל בְּתוֹכְכֶם וַיִּדְעֹתֶם
 כִּי־אֲנִי יְהוָה: 8 וְהִזְמַרְתִּי^a בַּהֲנוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב בְּגוֹיִם בַּהֲזֹרוֹתֵיכֶם^b
 בְּאַרְצוֹת: 9 וְזָכְרוּ פְּלִיטֵיכֶם אוֹתִי בְּגוֹיִם אֲשֶׁר נִשְׁבֹּי־שָׁם אֲשֶׁר־

II^d QOr IoMSS ΣΘσ אנגדע, 1 c 6 (ἀπώσομαι σε) 23 אנגלך cf 16, 45⁶ ||
 c prb 1 c 6 לא || f-1 c 5ט ולא 6, ואני לא 6, 12 Or אורה, 1 c 6 אורם ||
 13 a-a 6 sol וחמתי || b dl c 6 (dittogr?) || c prb 1 c 6 וידעת || 14 a dl c 6 ||
 6 23 אנגלך, prb א' סב' add || 15 a 1 c Vrs והיית || b-b crrp; 6 στενακτή
 και δηλαιστή; prps ושממה ושממה (?) || c nonn MSS 6 23 אנגלך || d-d > 6 (*) || c 6 23
 והיו || 16 a 1 c 6 23 חצי; dl הרעב || b > 6 || c 1? בכם, vel כך || d-d 1 c 6 והיו ||
 c-c > 6 prb add || f 1 לך cf 6 || 17 a 1 c 6 עליך c 6 || b 6 και τιμωρήσομαι σε ||
 c 6 + κυκλόθεν (מסביב) || Cp 6, 2 a 6 על || b 1 עליהם (6) || 3 a dl c 6 ||
 b Q ולגאות, 1 c K ולגאות || c dl c nonn MSS 6 || d 6 אנגלך || 4 exc ?
 (cf 6) || 5 -oo > 6 add || 6 a ΣΘσ וישמו sed dl c 6 || b dl c
 6 || c-c > 6, prb dl || 8 a > 6, prps והיה sed cf 13 || b 1 תקם — || 9 a dl c 6.

וַיָּבֹאוּ אֵתָּהּ שָׂכַב עַל־צִדְקָה הַשְּׁמָאֵלִי וּשְׁמָתָה אֶת־עֵינָיו בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו
מִסֵּפֶר^ב הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת־עֵינָם⁵ וַיֹּאנִי נָתַתִּי לָךְ
אֶת־שְׁנֵי עֵינָם לְמִסְפָּר יָמִים שְׁלֹש־מֵאוֹת וּתִשְׁעִים יוֹם וּנְשָׂאתָ עֵינָיו
בֵּית־יִשְׂרָאֵל⁶ וּכְלִיתָ אֶת־אֵלֶּה וּשְׁכַבְתָּ עַל־צִדְקָה הַיָּמִינִי⁷ שְׁנֵיתָ⁸
וּנְשָׂאתָ אֶת־עֵינָיו בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה⁹ יוֹם לַשָּׁנָה¹⁰
נָתַתִּיו^d לָךְ¹¹ וְאֶל־מִצְוֹר יְרוּשָׁלַם תָּכִין פְּנִיָּה וּזְרַעְךָ חֲשׂוּפָה וּנְבֹאֲתָ
עָלֶיהָ⁸ וְהֵנָּה נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתַיִם וְלֹא־תִהְיֶךָ מִצְדֶּךָ אֶל־צִדְקָה עַד־
בְּלוֹתֶךָ^b יָמֵי מִצְוֶרְךָ⁹ וַיָּבֹאוּ קָח־לָךְ חֲטָיוֹ וּשְׁעָרִים וּפּוֹל וְעַד־שִׁים
וְדָמָן וְכַסְמִים וּנְתַתָּה אוֹתָם בְּכָל־י אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לָךְ לִלְחָם
מִסֵּפֶר^ב הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָתָּה שׁוֹכֵב עַל־צִדְקָה שְׁלֹש־מֵאוֹת וּתִשְׁעִים יוֹם¹²
תֹּאכְלֶנּוּ¹⁰ וַיִּמְאֲכְלֶךָ¹¹ אֲשֶׁר תֹּאכְלֶנּוּ בְּמִשְׁקוֹל עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם
מֵעַת עַד־עַת תֹּאכְלֶנּוּ¹¹ וַיִּמָּוֶם בְּמִשְׁוֹרָה תִּשְׁתָּה שְׁשִׁית הַחַיִּין מֵעַת עַד־
עַת תִּשְׁתָּה¹² וְעֵגֶת^a שְׁעָרִים תֹּאכְלֶנָּה^b וְהִיא^c בְּגִלְלִי צֵאתָ^d הָאֵדָם

25^a prps נְתַתִּי cf 4,8 || ^b prps וְאַסְרֵתִּיךְ || 27^a dl c ט || ^{b-b} s הַחֵרֶד
 לְבָנִי ט || ^b עָלֶיהָ ט || 3^a dl c >ט || ^b וְשִׁמְתִּי || Cp 4, 2^a prb 1 || יְהִרֶד
 4^a prps וְנִשְׁאֲתָה || ^b frt 1 c ט || ^c בְּמִם ט || וְנִשְׁאֲתָה ט || 5° 1 c ט || 6^a 1 c
 K הַיְמִינִי Q הַיְמִינִי || ^b dl c ט. || ^{c-c} >ט. || ^d frt 1 c ט. || 7[?] ט (σπερμ-
 σεις) s תְּחִנֶּק || 8^a 1 c ט^B וְאַנִּי הִנֵּה A^α || ^b 1 c ט. || ^c mlt MSS
 Edd מְצֹרִיךְ || 9^a sic M; 1 c nonn MSS חֲסִים || ^b frt 1 c ט || ^{c-c} dl (pr
 מ' ש' 1 c ט || מֵאָה cf 5) || 10° >S; c ט dl אֲשֶׁר et 1 טֹאכֵל || 12^a S וְעַתָּה
^b S טֹאכֵל || ^c dl c ט. (S?) || ^d add (cf 15); dl c S.

וַתָּבֹא בִי רוּחַ^a בְּאַשְׁרֵי דְבַר אֱלֹהִים^b וַתַּעֲמִדְנִי עַל-רִגְלִי וְאַשְׁמַע^c אֶת
 מְדַבֵּר^c אֵלַי: ׀ ׀³ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם שׁוּלַח אֲנִי אוֹתְךָ אֶל-בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל אֶל-גּוֹיִם^b הַמּוֹדְרִים^c אֲשֶׁר מְרִדּוּ-בִי הֵמָּה וְאֲבוֹתָם^d פָּשְׁעוּ
 בִּידִי עַד-עַצְמָם הַיּוֹם הַזֶּה: ׀⁴ וְהַבְנִים קָשִׁי פָנִים וְחֻזְקִי-לֵב אֲנִי שׁוּלַח
 אוֹתְךָ אֵלֵיהֶם^a וְאִמְרַתְּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֱלֹהִים^b יְהוָה: ׀⁵ וְהָמָּה אִם־
 יִשְׁמְעוּ וְאִם־יִחְדָּלוּ^b כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה וַיֵּדְעוּ כִּי נָבִיא הִיָּה^c בְּתוֹכָם:
 ׀ ׀⁶ וְאַתָּה בֶּן-אָדָם אֲלֵתִירָא מֵהֶם וּמְדַבְּרֵיהֶם^a אֶל-תִּירָא^b כִּי
 סָרְבִים וּסְלוּנִים^c אוֹתְךָ^d וְאֶל־עַקְרָבִים אַתָּה יוֹשֵׁב מְדַבְּרֵיהֶם אֶל־
 תִּירָא וּמִפְּנֵיהֶם אֶל־תַּחַת כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה: ׀⁷ וּדְבַרְתָּ אֶת־דְּבָרֵי
 אֲלֵיהֶם אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יִחְדָּלוּ^a כִּי מְרִי^b הֵמָּה: ׀ ׀⁸ וְאַתָּה
 בֶּן-אָדָם שְׁמַע אֶת אֲשֶׁר־אֲנִי מְדַבֵּר אֲלֵיךָ אֶל־תִּהְיֶה־מְרִי כְּבֵית הַמְּרִי
 פָּצָה פִּיךָ וְאָכַל אֶת אֲשֶׁר־אֲנִי נָתַן אֲלֵיךָ: ׀⁹ וְאַרְאֶה וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה
 אֵלַי וְהִנֵּה־בּוֹ מַגֵּל־סֶפֶר: ׀¹⁰ וַיִּפְרֹשׁ אוֹתָהּ לִפְנֵי וְהִיא כְּתוּבָה פָּנִים
 וְאַחֲזֹר וּכְתוּב אֲלֵיהָ^a קִינִים^b וְהִנֵּה וְהִי: ׀³ וַיֹּאמֶר אֵלַי
 בֶּן-אָדָם^a אֶת אֲשֶׁר־תִּמְצָא אֹכוּלִי אֹכוּל אֶת־הַמִּגְלָה הַזֹּאת וְלֹךְ דְּבַר
 אֶל־בֵּית^b יִשְׂרָאֵל: ׀² וְאַפְתָּח^a אֶת־פִּי וַיֹּאכְלֵנִי אֶת הַמִּגְלָה הַזֹּאת:
³ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם^a בִּטְנֶךָ תֹּאכַל וּמַעֲיֶד תִּמְלֹא^a אֶת הַמִּגְלָה הַזֹּאת
 אֲשֶׁר אֲנִי נָתַן אֲלֵיךָ וְאָכַלְהָ^b וְתָתִי בְּפִי כְּדָבֵשׁ לְמַתּוֹק: ׀ ׀
⁴ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם לֵךְ־בָּא אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וּדְבַרְתָּ בְּדַבְּרֵי אֲלֵיהֶם:
⁵ כִּי לֹא אֶל־עַם עֹמְקֵי שְׁפָה^a וְכַבְּדֵי לְשׁוֹן^a אַתָּה שְׁלוּחַ^b אֶל־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל: ׀⁶ לֹא^a וְאֶל־עַמִּים רַבִּים^b עֹמְקֵי שְׁפָה וְכַבְּדֵי לְשׁוֹן^b אֲשֶׁר לֹא־
 תִשְׁמַע וּדְבָרֵיהֶם^c אִם־לֹא^c אֲלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה יִשְׁמְעוּ אֲלֵיךָ: ׀⁷ וּבֵית
 יִשְׂרָאֵל לֹא יֵאבְדוּ לְשִׁמְעַע אֲלֵיךָ כִּי־אֵינָם אֹבִידִים לְשִׁמְעַע אֲלֵי כִּי כָל־

2 ^a 6 + καὶ ἀνέλαβέν με καὶ ἐξῆρπέν με 6A cf 3,14 || ^{b-b} dl c 6 || ^{c-c} 1 ? c
 3 ^a 3 prb l c 6 || ^{b-b} dl c 6 || ^c 6 + בִּי || ^{d-d} dl c 6 ||
 4 ^{a-a} >6B², add || ^b dl c 6 || 5 ^a dl c 6 6S || ^b 6 6S 6S יַחְתּוּ (πτονηθῶσιν) vel
 תַּחְרֹד || ^c 1 c 6 6S 6S אַתָּה || 6 ^a 1 c 6 6S וּמִפְּנֵיהֶם || ^b 1 c 6 6S 6S תַּחַת vel
 תַּחְרֹד (ἐκστῆς) || ^{c-c} 6 6S וְסוֹלָלִים ? prps (cf 6) || ^d 6 ἐπὶ σὲ
 κύκλῳ || ^c 1 c 6 6S 6S וּבִתְוֹךְ || 7 ^a 6S יַחְתּוּ (? πτονηθ. cf 5) || ^b 1 c 27MSS Edd
 6S 6S בֵּית־מִי || 8 ^{a-a} >6A cf 2 || 9 ^{a-a} prb l c 6 || 10 ^a >6B; ^b 6S 6S εἰς
 αὐτήν vel ἐν αὐτῇ (בָּהּ cf 6S) 6S וּכְתוּבוֹת בָּהּ || ^b 1 c 6 6S 6S קִינָה 6S 6S || ^c frt 1 (cf
 6S) 6S בְּנֵי 6S 6S || 2 ^a 6S || Cp 3, 1 ^{a-a} dl c 6 || ^b 1 c 22MSS 6S 6S בְּנֵי || 3 ^{a-a} ?; cf 6S || ^b 1 c 6 6S וַיִּפְּ
 4 1 c 6 6S 6S אֶת־דְּבַר || 5 ^{a-a} prb dl c 6 6S || ^{b-b} add et dl || 6 ^a 1 c 6 6S 6S וְלֹא ||
^{b-b} dl c 6S || ^{c-c} prb l c 6 6S וְאֵם.

הַלְפָּדִים׃ הָיָה מִתְּהַלֵּכְתָּ בֵּין הַחַיִּוֹת וְנָגַהּ לְאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יֵצֵא בְּרִק׃ ¹⁴ וְהַחַיִּוֹת רָצוּא וְשׂוֹב כַּמְרָאָה הַבּוֹקֵי׃ ¹⁵ וְיֵאָרָא הַחַיִּוֹת וְהִנֵּה בְּאוֹפֶן אֶתְרִי בְּאָרֶץ אֶעֱלֶה הַחַיִּוֹת לְאַרְבַּעַת פְּגִיז׃ ¹⁶ מְרָאָה^א הָאוֹפִנִים וּמַעֲשֵׂיהֶם^ב כַּעֲשֵׂי תְּשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעַתָּו וּמְרָאָהֶם^ג וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפֶן בְּתוֹךְ הָאוֹפֶן׃ ¹⁷ עַל־אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶן בְּלִכְתָּם יִלְכוּ לֹא יִסְבּוּ בְּלִכְתָּן׃ ¹⁸ יִנְבְּיָהֶן וְנָבַה לָּהֶם וִירָאָה לָּהֶם וְנִבְתָּם מְלֵאת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּן׃ ¹⁹ וּבְלִכְתָּ הַחַיִּוֹת יִלְכוּ הָאוֹפִנִים אֶעֱלֶם וּבְהַנְשֵׂא הַחַיִּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנְשְׂאוּ הָאוֹפִנִים׃ ²⁰ עַל־אֲשֶׁר יִהְיֶה־שֵׁם הָרוּחַ לְלִכְתָּ יִלְכוּ שְׁמָה הָרוּחַ לְלִכְתָּ וְהָאוֹפִנִים^ד יִנְשְׂאוּ לַעֲמֹתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפִנִים׃ ²¹ בְּלִכְתָּם יִלְכוּ וּבַעֲמֻדָם יַעֲמֻדוּ וּבְהַנְשֵׂאִם מֵעַל הָאָרֶץ יִנְשְׂאוּ הָאוֹפִנִים לַעֲמֹתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפִנִים׃ ²² וּדְמוּת עַל־רֹאשֵׁי הַחַיָּה^א רִקְיעַ כַּעֲשֵׂי הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא^ד כְּטוֹי עַל־רֹאשֵׁיהֶם מְלֻמַּעָה׃ ²³ וְתַחַת הָרִקְיעַ כְּנִפְיָהֶם יִשְׂרֹת^א אֲשֶׁה אֶל־אַחַתָּה לְאִישׁ שְׁתֵּים מִכְסוֹת לְהִנֵּה^ב וּלְאִישׁ שְׁתֵּים מִכְסוֹת לְהִנֵּה^ג אֶת גּוֹיֵתֵיהֶם׃ ²⁴ וְאֲשַׁמַּע אֶת־קוֹל כְּנִפְיָהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־שָׂדֵי בְּלִכְתָּם קוֹל הַמֶּלֶה כְּקוֹל מַחְנֶה^ב בַּעֲמֻדָם תְּרַפִּינָה כְּנִפְיָהֶן׃ ²⁵ וְיִהְיֶה־קוֹל מֵעַל לְרִקְיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם בַּעֲמֻדָם תְּרַפִּינָה כְּנִפְיָהֶן׃ ²⁶ וּמִמֵּעַל לְרִקְיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כַּמְרָאָה אֲבֹן־סִפִּיר דְּמוּת כֶּסֶף וְעַל דְּמוּת הַכֶּסֶף דְּמוּת כַּמְרָאָה אָדָם עֲלִיז מְלֻמַּעָה׃ ²⁷ וְיֵאָרָא וְכַעֲשֵׂי חֲשָׁמַיִל^ב כַּמְרָאָה־אֵשׁ בֵּית־לָה סָבִיב מִמְרָאָה מְתַנִּיז וּלְמַעְלָה וּמִמְרָאָה מְתַנִּיז וּלְמַטָּה רְאִיתִי כַּמְרָאָה־אֵשׁ וְנָגַהּ לֹא סָבִיב׃ ²⁸ כַּמְרָאָה הַקִּשְׁתׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּעֲנָן בְּיוֹם הַנֶּשֶׁם בֶּן מְרָאָה הַנִּנֵּה סָבִיב הוּא מְרָאָה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה מְרָאָה וְאֶפְל עַל־פְּנֵי וְאֲשַׁמַּע קוֹל מְדַבֵּר׃ ס 2 וְיֵאָמֵר אֵלֵי בֶן־אָדָם עֲמֹד עַל־רִגְלֶיךָ וְאִדְבֵּר אִתְּךָ׃

13 ^c l c 6 לִפְּ ^d dl c 6; K^{Or} הוא || ^e l c 6 מִתְהַלְכֹת ^f 6A 6א כב' ||
 14 >6, add || 15 ^a dl c 6 cf 4 || ^{b-b} l ? c 3 אֹפְנִים cf 16 || ^{c-c} l 1 לְאַרְבָּעֵינָן cf
 62 6א || 16 ^a l c mlt MSS Vrs וּמ' || ^b dl c 6 || ^c l 1 אֶחָת || ^d dl c 6 || 17 ^a l
 אֵל cf 9. 12 || ^b dl c 6 6 || ^c prb l c nonn MSS 6א וְלֹא || ^d >6 || 18 ^{-o} crrp;
 l ? אֶרָא וְהִנֵּה גְבוֹת לָהֶם || 20 ^a l 1 אֵל || ^b l 1 שָׁמָּה || ^{c-c} dl c nonn MSS 6 6
^d l c 6 הָאֹפִי || ^e l c 6 וַיֵּנֶס || 22 ^a 6 6 רֹאשׁ cf 25. 26 || ^b l c nonn MSS Vrs
 הַחַיִּית || ^c l c 6 (6?) כִּרְקִי || ^d dl c 6 || ^{e-e} >6 || 23 ^a 6 6 גְּמוּלוֹת; sed l 2
 חֲבֵרוֹת || ^b dl c 6 || ^{c-c} dl c 12 MSS 6א cf 6 || 24 ^{a-a} >6^B || ^{b-b} add; dl c
 6^B || ^c l c 6 וּבֵע' || 25 >9 MSS || ^a prps c 6 וְהִנֵּה || ^{b-b} dl || 26 ^a l 1 מִמֶּעַל cf 6
^b 6 >6 || ^c >6 dl || 27 ^{a-a} frt l sol וְהִנֵּה cf 4 || ^{b-b} >6 dl || Cp 2, 1 6 אֵלֶיךָ

EZECHIEL. יחזקאל

1 יוֹיָהּ וּבְשָׁלָשִׁים שָׁנָה בְּרַבִּיעִי בַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בַת־דָּהֲנוּלָה
עַל־נְהֶר־כְּבֹד נִפְתַּחְתִּי הַשָּׁמַיִם וַאֲרָאָה מַרְאוֹת אֱלֹהִים: ²בַּחֲמִשָּׁה
לַחֹדֶשׁ הָיָה הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּזְכֵּן: ³הָיָה הַיָּהּ דְּבַר־
יְהוָה אֶל־יְחִזְקָאל בֶּן־בוּזִי הַכֹּהֵן בְּאָרְץ פְּשָׁדִים עַל־נְהֶר־כְּבֹד וַתְּהִי
עָלָיו ⁴שָׁם יְדִי־הוָה: ⁵וַאֲרָא וְהָיָה רוּחַ סַעֲרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן
עָנָן ⁶גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְּלַקַּחַת וְנִגְנָה לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כָּעֵין הַחֲשָׁמַל
⁷מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: ⁸וּמִתּוֹכָהּ דָּמוֹת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מֵרְאִיָּהוּ דָּמוֹת אֲדָם
לְהָנָה: ⁹וַאֲרַבְעָה פָּנִים לְאַחַת וַאֲרַבַּע כְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם:
וְרִגְלֵיהֶם ¹⁰רִגְלֵי יִשְׂרָאֵל וְכַף ¹¹רִגְלֵיהֶם כַּכַּף רִגְלֵי עֹגֶל וְנִצְלִים כָּעֵין
נְחֹשֶׁת קָלִיל: ¹²וַיִּדְרֹג אֲדָם מִתַּחַת כְּנַפְיָהֶם עַל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם
וּכְנַפְיָהֶם וְכַנְפֵיהֶם ¹³לְאַרְבַּעַתָּם: ¹⁴וַחֲבֵרַת אִשָּׁה אֶל־אַחֲזֻתָהּ כְּנַפְיָהֶם
לֹא־יִסְבּוּ בְּלִכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו וַיִּלְכוּ: ¹⁵וּדְמוֹת פָּנֵיהֶם פָּנֵי
אֲדָם וּפָנֵי אֲרִיָּה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפָנֵי־שׂוֹר מִהַשְׂמָאוֹל לְאַרְבַּעַתָּן
וּפָנֵי־נֶשֶׁר ¹⁶לְאַרְבַּעַתָּן: ¹⁷וּפָנֵיהֶם ¹⁸וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדּוֹת מִלְּמַעְלָה לְאִישׁ
שְׁתֵּי חֻבְרֹת אִישׁ ¹⁹וּשְׁתֵּי מִכְסוֹת אֶת גּוּיָתִיהֶנָּה: ²⁰וַאֲשֵׁי אֶל־
עֵבֶר פָּנָיו וַיִּלְכוּ אֶל אֲשֶׁר יְהִי־שָׁמָּה הָרוּחַ לִלְכָת וַיִּלְכוּ לֹא יִסְבּוּ
בְּלִכְתָּן: ²¹וּדְמוֹת הַחַיּוֹת מֵרְאִיָּהֶם ²²כְּנַחֲלֵי־אֵשׁ בַּעֲרוֹת כְּמִרְאָה

Cp 1, 3 ^{a-a} sē^L יהיה ^b יוהי || 12MSS עלי ^c >ע, prb dl || 4 ^a 1 c
 >ס || עליהן ^d 5 || וְעַשׂ || ^b ins c >בָּה || ^{c-c} trsp c >אֵשׁ || ante dl || 6 ^a 1 c >ס || לְאַחַת || 7 ^a hic et in vs sqq pr >הם et >ם suff (c >ס et MSS) ||
 et >ן || ^b >עס, frt dl || >ס || יְשֻׁרָת || frt l || >ס || περρωτοι? || ^{c-c} >ע prb l sol
 >עֲגֹלָה || ^f 1 c >גל || קלות || 8 ^a 1 c Q MSS Edd וְיָדִי || ^b dl c
 >ס || 9 ^a >ע, add || 10 ^a prb ins >מְקָרֵם לְאַרְבַּעַתָּן || ^b prb exc >ס || 11 ^a >ע ||
 >ס || 12 ^a >ע || >ס || לְאַרְבַּעַתָּה || ^d 1 c >ס || >ס || אֶל-אַחַתָּה || ^c >ס ||
 >ס || 13 ^a 1 c >ס || >ס || וְלֹא || ^b dl c >ס || >ס || 14 ^a 1 c >ס || >ס ||
 >ס || 15 ^a 1 c >ס || >ס || מִלְמַעְלָה || cf >ס || 16 ^a 1 c >ס || >ס || מִרְאָה || ^b 1 c >ס ||
 >ס || 17 ^a 1 c >ס || >ס || וּבִתְוֹךְ || ^b 1 c >ס || >ס ||

וּשְׁנָיִם: ³⁰בְּשָׁנֹת שְׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לְנְבוּכַדְרֶאצַּר הַגָּלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
 טַבָּחִים יְהוּדִים נָפֶשׁ שִׁבְעַת מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת
 אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ׀ ³¹וַיְהִי בִשְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעַת שָׁנָה לְגָלוּת
 יְהוֹיָכֵן מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּשָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה^a לַחֹדֶשׁ נָשָׂא
 אֲוִיל מֶרְדֹּךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בְּשָׁנֹת מַלְכָּתוֹ^b אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכֵן מֶלֶךְ־יְהוּדָה^c
 וַיֵּצֵא אֹתוֹ מִבֵּית הַקְּלִיא^d: ³²וַיַּדְבֵּר אִתּוֹ טְבוּזַת וַיִּתֵּן אֶת־כֶּסֶף אֹז מִמֶּעַל
 לְכֶסֶף מְלָכִים^b אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל: ³³וּשְׁנָה אֶת בְּגָדֵי כְלָאוֹ וְאָכַל
 לֶחֶם לִפְנֵי תַמִּיד כָּל־יְמֵי חַיָּו: ³⁴וַיֶּאֱרַחֲתוּ אֶרְחֹת תַמִּיד נִתְּנָה־לּוֹ^a
 מֵאֵת מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ^b עַד־יוֹם מוֹתוֹ^b כָּל יְמֵי חַיָּו^c:

^d 1 || וַיִּגְלַחֲהוּ + 6^B || ^c || מְלָכוֹ 2R || ^b 1 c 2R || וְאַרְבַּעַת 6 וְשִׁבְעָה 2R 25,27 || ^a 31
 c 2R || כְּלָאוֹ * (הַקְּלִיא Q הַקְּלִיא K) || ^a 32 || 6^B > || ^b 1 c Q 2MSS et 2R 25,28
 || הַמְּלָכִים 33 || חַיָּו Q 33 || ^{a-a} 34 || וְהָאֶרְחָה נִתְּנָה לוֹ תַמִּיד 6 || ^{b-b} > 3MSS et 2R
 25,30 || ^{c-c} > 6.

18^a וְאֶת־הַסּוֹדֹת וְאֶת־הַיְעִים^a וְאֶת־הַמִּזְמֹרוֹת^b וְאֶת־הַמִּזְרָקֶת^c וְאֶת־
הַכַּפּוֹת וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יִשְׁרְתּוּ בָּהֶם לָקְחוּ: 19^a וְאֶת־
הַסָּפִים^a וְאֶת־הַמִּחְתּוֹת^b וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת^c וְאֶת־הַסִּירֹת וְאֶת־הַמְנֹרוֹת
וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמִּנְקִיּוֹת^d אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וְאֲשֶׁר־כֶּסֶף כֶּסֶף לָקַח
רַב־טַבָּחִים: 20^a הָעֹמֵדִים וְשָׁנִים הַיָּם הָאֶחָד^a וְהַבְּקָר שְׁנַיִם־עָשָׂר
נְחֹשֶׁת אֲשֶׁר־תַּחַת^b הַמִּכְנֹזֹת^c אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה
לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לְנֹחַשְׁתָּם^d כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה^d: 21^a וְהָעֹמֵדִים^a שְׁמֹנֶה־
עָשָׂר^b אִמָּה קוֹמָה^c הָעָמֹד הָאֶחָד^d וְחֹמֹט שְׁתֵּים־עָשָׂר אִמָּה יִסְבֹּנוּ
וְעָבְדוּ אַרְבַּע אַצְבָּעוֹת נָבוֹב^d: 22^a וְכִתְרֹת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכִּתְרֹת
הָאֶחָת^b חֲמִשָּׁ אֲמוֹת וְשִׁבְכָה וְרִמּוֹנִים עַל־הַכִּתְרֹת סָבִיב הַכֵּל
נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לָּעֹמֹד הַשָּׁנִי וְרִמּוֹנִים^d: 23^a וַיְהִי הָרִמּוֹנִים תִּשְׁעִים
וְשֵׁשֶׁה רִוְחָה^a כָּל־הָרִמּוֹנִים מֵאָה^c עַל־הַשִּׁבְכָה סָבִיב: 24^a וַיִּקַּח
רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה^a כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת־צַפְנִיָּה^b כֹּהֵן הַמִּשְׁגָּה
וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שְׂמָרֵי הַסֵּף: 25^a וּמִן־הָעִיר לָקָח^a סָרִיסִים אֶחָד אֲשֶׁר־
הָיָה^d פֶּקִיד וְעַל־אַנְשֵׁי^d הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה אַנְשִׁים מְרָאִי פְגִי־
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ^a בָּעִיר וְאֶת סַפְרֵי שְׂרֵי הַצָּבָא הַמִּצְבָּא אֶת־עַם
הָאָרֶץ וְשֵׁשִׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצָאִים בְּתוֹךְ הָעִיר: 26^a וַיִּקַּח
אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיִּלְךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רַב־לִתָּהּ:
27^a וַיִּבְרָא אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיִּמָּתֵם^b בְּרַב־לָהּ בְּאָרֶץ חֲמַת^c נִגְנָל וַיְהוּדָה
מֵעַל אֲדָמָתוֹ: 28^a זֶה הָעָם אֲשֶׁר הִגִּילָה נְבוּכַדְרֶאצַּר
בְּשָׁנ־שִׁבְעָה יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה: 29^a בְּשָׁנֹת
שְׁמֹנֶה עָשָׂר לְנְבוּכַדְרֶאצַּר מִירוּשָׁלַם נָפֶשׁ שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים

18^{a-a} > 6 || 6^b || וְהָעֵטֶרָה ? > 2R 25,14 || 19^a > 2R 25,15; 6 kai τὰ
σαφρωθ || 6^b τὰ μασμαρωθ cf 18 הַמִּזְמֹרוֹת || > 6 || > 2R 25,15 ||
20^a Q 'א, K2R 'הָא || > 2R 25,16 || > 6 || ת' הַיָּם || cf 17^b || > 6; aut dl
aut l c 2R || לְנֹחַשְׁתָּ כָּל־ || 21^a > 2R 25,17 || > 6 || 35 = 2Ch 3,15 || c l c Q
|| קוֹמַת cf 2R || > 2R, || נָבוֹב pr סָבִיב || 22^a || עֲלֵיהֶם || > 2R || c 2R
|| שְׁלֹשׁ, 1 || > 2R 25,17 || עַל־הַשִּׁבְכָה || 6 || ὁκτώ (שְׁמֹנֶה) exc post (הַשָּׁנִי) ῥόαι τῷ
πῆχει τοῖς δώδεκα πῆχεσιν cf 23 et 21 || 23^a > S; 6 || ἐν (vel τὸ ἐν) μέρος;
frt l מִדֹּר אֶחָד cf 1R 7,20, vel ? ortum e אחת (כ) שְׂרָשְׁרָה אחת (cf 1R 7,17;
2Ch 3,16 et supra 21 חוֹט) || > 6 || וְכָל־ || c cf ? 2Ch 3,16;
1R 7,20 (מֵאוֹתִים); vel pr מֵאוֹת עַל || 24^a > 6 || > 6 || 25^{a-a} > 6 || > 6 || וְסָרִיסִים ||
|| נְשָׂאוֹ || > 6 || אַנְשֵׁי שֵׁם || > 6 || וְחִמְשָׁה || c 2R || פֶּקִיד א' || > 6 || הוּא || c l c 2R 25,19
|| > 2R || הַסֵּפֶר || > 6 || וְשָׂרִ || > 6 || 27^a 2R 25,21 || וַיִּבֶן || > 6 || > 6 ||
28—30 > 6 et 2R || 28^a || לְמַלְכוּתוֹ || 29 nonn MSS S^h S^h + הִגִּילָה.

בִּירוּשָׁלַם וַיְהוּדָה^ב עַד־הַשְּׁלִיכֹו אוֹתָם מֵעַל פְּגָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בַּמֶּלֶךְ
בְּבָל: ¹⁴וַיְהִי בַשָּׁנָה הַתְּשַׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי^א בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא^ב וְכָל־חִילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַם וַיִּחַנו עָלֶיהָ
וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דִּיק סָבִיב: ¹⁵וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עֲשָׂתִי עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְמֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ: ¹⁶בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי^א בַּתְּשַׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיַּחֲזֹק הָרָעָב בָּעִיר
וְלֹא־הָיָה לָחֶם לָעָם הָאָרֶץ: ¹⁷וַתִּבָּקַע הָעִיר^א וְכָל־אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה
יִבְרָחוּ וַיֵּצְאוּ מִהָעִיר^ב לַיְלָה דָּרוֹךְ שָׁעַר בֵּין־הַחֲמֹתִים אֲשֶׁר עַל־גִּן
הַמֶּלֶךְ וְכַשְׁדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלְכוּ דָּרוֹךְ הָעֶרְבָה: ¹⁸וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־
כַּשְׁדִּים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁגּוּ^א אֶת־צִדְקִיָּהוּ^ב בְּעָרְכָתָּ וַיִּרְחוּ וְכָל־חִילוֹ^א
נָפְצוּ מֵעָלָיו: ¹⁹וַיִּתְּפְשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אוֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רַב־לְתָה
²⁰בְּאַרְץ חֲמָתָ וַיְדַבֵּר אוֹתוֹ מִשְׁפָּטִים^ב: ¹⁰וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי
צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת־כָּל־שָׂרָיו יְהוּדָה שָׁחַט בְּרַב־לְתָה: ¹¹וְאֶת־
עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עוֹר וַיֹּאסְרֵהוּ בַּנְּחָשְׁתִּים וַיְבֹאֵהוּ^א מֶלֶךְ־בָּבֶל^ב בְּבִלְהָ
וַיִּתְּנֵהוּ בְּבֵית־^בהַפִּקְדֹת עַד־יוֹם מוֹתוֹ: ¹²וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי
בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ^ב הוּא שָׁנָה תִשְׁעֵ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמֶלֶךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל^ב בָּא נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים עָמֵד^א לִפְנֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלַם: ¹³
וַיִּשְׁרָף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־בֵּיתִי יְרוּשָׁלַם וְאֶת־
כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל שָׂרָף בָּאֵשׁ: ¹⁴וְאֶת־כָּל־חֲזֹמֶת יְרוּשָׁלַם סָבִיב^ב
נִתְּצוּ כָל־חֵיל כַּשְׁדִּים אֲשֶׁר אֶת־רַב־טַבָּחִים: ¹⁵¹⁵וּמַדְלֹזֹת הָעָם^א
וְאֶת־יֵתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנְּפִלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־^במֶלֶךְ
בָּבֶל וְאֶת יֵתֶר הָאָמּוֹן הַגָּלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים: ¹⁶¹⁶וּמַדְלֹזֹת^א
הָאָרֶץ הַשְּׂאִיר נְבוּזַרְאֲדָן^ב רַב־טַבָּחִים^א לְכַרְמִים וּלְיִגְבִּים: ¹⁷וְאֶת־
עַמּוּדֵי הַנְּחָשֶׁת אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה וְאֶת־הַמִּכְלָזוֹת^ב וְאֶת־יָם הַנְּחָשֶׁת
אֲשֶׁר בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְרוּ כַּשְׁדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־כָּל־נְחָשְׁתָם^א בְּבִלְהָ:

^b 1 c 39 MSS 2R 24,20 **שְׁעָ וְיָבִיחַ** || 4 cf 39,1; 2R 25,1 || ^a **הַתְּשִׁיעִי ט** ||
^b > **שְׁ** id 39,1 ^m || 6 ^{oo} > **שְׁ** 2R 25,3, *S mense quinto* || 7 ^a ins c 2R 25,4 **ט** ||
 (cf 39,4) **וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ** || ^{b-b} > **שְׁ** 2R 25,4; in **מ** || 8 ^{a-a} **ט** 2R **אֹתוֹ** || ^b **שְׁ** || 10 frt 1 c *S* et
 39,6 **חָרִי** || **י** ^{a-a} prb dl cf 39,6; 2R 25,7 || ^b 1 c K(**שְׁ**) **בֵּית** Q **בֵּית** || ^a 2R
 25,8 **בִּשְׂבָּעָה** || ^{b-b} > **שְׁ** || ^c **שְׁ** 2R **עָבַד** (om **לָפִי**); 2R **עָמַד** || ^d frt 1 c 2R **יְרוּשָׁ**
י ^{oo} frt dl; 2R **גְּדוֹל** || ^a 14 **כָּל** > 39,8; 2R 25,10 || ^b > 39,8 || ^c > **שְׁ** || ^{a-a} > 39,9; 2R 25,11 (add) || ^b 1 c **עַל** cf 39,9; 2R || ^c 39,9 & **בְּבָל** || **י** 16 cf 39,10 ||
^a 1 c 2R 25,12 **וּמִדֵּלֶת שְׁ** וּמִדֵּלֶת **שְׁ** (וְאֵתִיר הָעַם שְׁ) || ^b > **שְׁ** || ^{c-c} ?; cf 39,10 || ^a 17 ^a 1 c nonn
 MSS Vrs **בֵּית** || ^b prps **הַכִּירוֹת** || ^c **שְׁ** וַיָּבִיאוּ ||

36 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הַגְּבִיר אֶת־רִיבְךָ וְנִקְמְתִי אֶת־נִקְמַתְךָ
 וְהִחַרְבְּתִי אֶת־יִמָּהּ וְהוֹבֵשְׁתִּי אֶת־מְקוֹרָהּ: 37 וְהִיתָה בָּבֶל^a לְגָלִים
 מְעוֹן־תַּנִּים^a שְׁמָה וּשְׂרָקָה^b מֵאֵין יוֹשֵׁב: 38 יִחַדּוּ^a בַּכְּפָרִים וּשְׂאֲגוּ^b
 נַעֲרוֹ כְּגוֹרִי^d אַרְיֹזֹת: 39 בַּחֲמָם^a אֲשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם וְהַשְׁכַּרְתִּים
 לְמַעַן יַעֲלֻזוּ^b וְשָׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יִקְרֻצוּ נָאִם יְהוָה: 40 אֲזַרִּיקֶם^a
 בַּכְּרִים לְטֹבֹחַ כְּאֵילִים^b עִם־עֹתוּדִים:
 41 אֵיךְ גִּלְבָּדָה שִׁשָּׁה^a וַתִּתְּפֹשׂ^b תַּהֲלֹת כָּל־הָאָרֶץ
 אֵיךְ הִיְתָה לְשִׁמָּה בָּבֶל בְּגוֹזִים:
 42 עָלָה עַל־בָּבֶל הַיָּם בְּהַמּוֹן גָּלְיוֹ נִכְסָתָה:
 43 הָיוּ עָרֶיהָ לְשִׁמָּה^a אָרֶץ צִיָּה וְעֶרְבָה
 אָרֶץ^b לֹא־יֵשֵׁב בָּהֶן כָּל־אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֶן בְּיָאֵדָם: 44 וּפִקְדוֹתִי
 עַל־בָּל בַּבְּבֶל^a וְהִצַּאתִי אֶת־בָּלְעוֹ מִפִּי וְלֹא־יִנְהָרוּ אֵלָיו עוֹד גּוֹזִים
 גַּם־חֹזְמַת בָּבֶל נִפְלָה^b:
 45 צָאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי וּמִלְטוֹ אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מִחֶרֶן אֶרֶץ־יְהוָה:
 46 וּפָן־יִרְדּוּ לְבַבְכֶּם וְתִירְאוּ בַשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמָעַת בָּאָרֶץ וּבָא^b בַּשָּׁנָה
 הַשְּׁמוּעָה^c וְאַחֲרָיו^d בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה^e וְחָמָס בָּאָרֶץ וּמִשְׁלַל עַל־מִשְׁלַל:
 47 לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפִקְדוֹתִי עַל־פְּסִילִי בָּבֶל וְכָל־אַרְצָהּ תִּבּוֹשׁ
 וְכָל־חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְּתוֹכָהּ: 48 וְרַגְנוֹ עַל־בָּבֶל שְׂמִים וְאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר
 בָּהֶם כִּי מִצָּפוֹן יָבֹא־אֱלֹהֵה הַשּׁוֹדְדִים^b נָאִם־יְהוָה: 49 גַּם־בָּבֶל לְנִפְל
 חֲלָלִי יִשְׂרָאֵל^a גַּם־לְבָבָל^b נָפְלוּ חֲלָלִי כָל־הָאָרֶץ: 50 פְּלִטִים^a מִחֶרֶב
 הִלְכוּ אֶל־תַּעֲמֹדוֹ זָכְרוּ מֶרְחֹק אֶת־יְהוָה וִירוּשָׁלַם תִּעְלָה עַל־
 לְבַבְכֶּם: 51 בְּשָׁנוּ כִּי־שָׁמַעְנוּ חֲרָפָה^a כִּסְתָה כְלִמָּה פָּגִינוּ בִּי^b בָּאוּ
 זָרִים עַל־מִקְדָּשִׁי בֵּית־יְהוָה: פ 52 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים^a נָאִם־
 יְהוָה^b וּפִקְדוֹתִי עַל־פְּסִילֶיהָ וּבְכָל־אַרְצָהּ יֵאָנֶק^d חֲלָלִי: 53 כִּי־תִעְלָה

37 cf 9,10 || a-2 > 6 || b > 6 || 38 a > 6A al || b > 6 || c > 6 || d nonn
 MSS כְּגוֹרִי || 39 a f1t 1 c & בַּחֲמָה || b 1 c & 6A al imper ||
 b & 6 || 41 cf 50,23 || a > 6 dl, & בָּבֶל (Atbasch) || b > 6 || 43 cf 50,40 || a > 6 ||
 b dl c & 6 || c & 6 prb sic 1 || d dl c 8MSS et 50,40 || e & 6 et 50,40 ||
 וּבָאָה || 44 a-a & 6 || b-b > 6 || 45—48 > 6 || 46 a & 6S || b prb 1 || c-c
 Or f 8 || שְׁמִי אֲחֶרֶת || e וְאַחֲרֵי הַשָּׁנָה וְאַחֲרֵיהָ || d 1 || בִּשְׁ הִיא שְׁמוּעָה || c-c
 שְׁל (Or^{MSS} אֶל־) || 48 a 1 c 5MSS Vrs יָבֹאוּ || cf 53 || b 1 f1t || 53 cf 53 ||
 49 a-a > 6 || b & 6 || c & 6 || d & 6 || e & 6 || f & 6 || g & 6 || h & 6 || i & 6 || j & 6 || k & 6 || l & 6 || m & 6 || n & 6 || o & 6 || p & 6 || q & 6 || r & 6 || s & 6 || t & 6 || u & 6 || v & 6 || w & 6 || x & 6 || y & 6 || z & 6 ||
 51 a & 6 || b & 6 || c & 6 || d & 6 || e & 6 || f & 6 || g & 6 || h & 6 || i & 6 || j & 6 || k & 6 || l & 6 || m & 6 || n & 6 || o & 6 || p & 6 || q & 6 || r & 6 || s & 6 || t & 6 || u & 6 || v & 6 || w & 6 || x & 6 || y & 6 || z & 6 ||
 52 a > 6 || b & 6 || c & 6 || d & 6 || e & 6 || f & 6 || g & 6 || h & 6 || i & 6 || j & 6 || k & 6 || l & 6 || m & 6 || n & 6 || o & 6 || p & 6 || q & 6 || r & 6 || s & 6 || t & 6 || u & 6 || v & 6 || w & 6 || x & 6 || y & 6 || z & 6 ||
 53 a & 6 || b & 6 || c & 6 || d & 6 || e & 6 || f & 6 || g & 6 || h & 6 || i & 6 || j & 6 || k & 6 || l & 6 || m & 6 || n & 6 || o & 6 || p & 6 || q & 6 || r & 6 || s & 6 || t & 6 || u & 6 || v & 6 || w & 6 || x & 6 || y & 6 || z & 6 ||

20 מִפֶּן־אַתָּה לִי כָלִי מִלְחָמָה וּנְפַצְתִּי בָךְ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי בָךְ
מִמְלָכוֹת: 21 וְנִפְצְתִי בָךְ סוֹם וְרִכְבּוֹ וּנְפַצְתִּי בָךְ רֶכֶב וְרִכְבוֹ:
22 וְנִפְצְתִי בָךְ אִישׁ וְאִשָּׁה^a וְנִפְצְתִי בָךְ זָקֵן וְנָעָר^b וּנְפַצְתִּי בָךְ בָּחוּר
וּבְתוּלָה: 23 וְנִפְצְתִי בָךְ רֹעֶה וְעֹדוֹ וּנְפַצְתִּי בָךְ אֶפֶר וְצֹמֵד וּנְפַצְתִּי
בָךְ פְּחוֹתִים^a וּסְגָנִים^b: 24 וְשִׁלַּמְתִּי לְכָל וּלְכָל וְיֹשְׁבֵי כְשָׁדִים אֶת כָּל־
רַעְתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נָאִם יְהוָה: ׀

25 הִנְנִי אֹלֶיךָ הֵרַם מִשְׁחִיתָ^a בְּנָאִם־יְהוָה^b הַמִּשְׁחִית אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
וְנִשְׁתִּי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וְגִלְגַּלְתִּיךָ מִן־הַסָּלְעִים וְנִתְתִּיךָ לְהֶרֶם שְׂרָפָה:
26 וְלֹא־יִקְחוּ מִמֶּךָ אֶבֶן לִפְנֵה וְאֶבֶן לְמוֹסְדוֹת^a

כִּי־שִׁמְמוֹת^b עוֹלָם תִּהְיֶה נָאִם־יְהוָה: 27 שְׂאוּ־נֶגֶם בָּאָרֶץ תִּקְעוּ
שׁוֹפָר בְּגוֹיִם קְדָשׁוּ עָלֶיךָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיךָ מִמְלָכוֹת אֲרָרֹט מִנִּי^a
וְאֲשַׁכְנֶנּוּ פִקְדוֹ עָלֶיךָ טַפְסָר^b הַעֲלוּ־סוֹם כִּלְק סְמֹרֶד^c: 28 קְדָשׁוּ עָלֶיךָ
גּוֹיִם אֶת־מַלְכֵי^a מִדֵּי אֶת־פְּחוֹתֵיהֶם^b וְאֶת־כָּל־סְגָנֵיהֶם^c וְאֶת כָּל־אֲרָץ
מִמְשַׁלְתוֹ^d: 29 וְנִתְרַעַשׁ^a הָאָרֶץ וְנִתְחַל כִּי קָמָה^b עַל־בָּבֶל מִחִשְׁבּוֹת־
יְהוָה לְשׁוֹם אֶת־אֲרָץ בָּבֶל לְשִׁמָּה מֵאֵין יוֹשֵׁב: 30 חֲדָלוּ גְבוּרֵי בָבֶל
לְהִלָּחֵם יֵשְׁבוּ בַּמְּצֻדוֹת נִשְׁתָּה גְבוּרָתָם הֵיוּ לְנָשִׁים הֲצִיתוּ מִשְׁכְּנֵיהֶם
נִשְׁבְּרוּ בְּרִיחֵיהֶם: 31 רָץ לְקִרְאֹת־דָּל יָדוֹן וּמַגִּיד לְקִבְרָת מַגִּיד לְהַגִּיד
לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקְצֶה: 32 וְהַמַּעֲבְרֹת^a נִתְפָּשׁוּ וְאֶת־
הָאֲנָשִׁים^b שָׁרְפוּ בָאֵשׁ וְאֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה גְּבָהְלוּ: ׀ 33 כִּי לֹה אָמַר
יְהוָה^a עֲבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a בַּת־בָּבֶל כָּגֹן עֵת הַדְּרִיכָה עוֹד מַעֲט
וּבָאָה עֵת־הַקֶּצֶיר לָהּ: 34 אֲכַלְנוּ הַמָּמְנוּ^a גְּבוּכְדַרְאֲצַר מֶלֶךְ בָּבֶל
הַצִּיגְנוּ כָלִי רִיק^b בְּלַעְנוּ^c כַּתְנֵין מִלָּא כְרָשׁוּ מַעֲדָנֵי^d הַדִּיחְנוּ:

35 חֲמָסִי וּשְׂאֲרֵי^a עַל־בָּבֶל תֹּאמַר יֹשְׁבֵי יְרֻשָּׁלַם: ׀

וְדַמִּי אֶל־יֹשְׁבֵי כְשָׁדִים תֹּאמַר יְרֻשָּׁלַם: ׀
20 1 כָּלִי || 22 ^{a-a} 6 in fine vs || ^{b-b} >6 || 23 ^a 6A פָּחָה || ^b 6BA וּסְגָנֵיהֶם ||
25 ^a prb add vel crp, 6 הַמִּשְׁחִית || ^{b-b} >6 || ^c 6 כְּהָר, frt 1 sol כְּשִׂרְפָה ||
26 ^a 1 c 6 שֶׁס לְמוֹסְדָה vel לְמוֹסְדָה || ^b 1 prb שְׁמֵמַת cf 6 שֶׁס || 27 ^a 6 πᾶρ' ἐμοῦ ||
^b 6 βελουστάσεις || ^c 6 >6 || ^d >6, 6 הַמּוֹן ? || 28 ^a 1 c 6 שֶׁס מֶלֶךְ || ^b 1 c 6 שֶׁס ||
^c 15MSS || ^c קָמָו QOr || ^b רַעֲשָׁה 29 ^a 6 שֶׁס || ^{d-d} >6B || 30 1 frt c 6 שֶׁס נִצְתוּ עֵשׂ || 31 6 מִקְצֶה || 32 ^a 6 שֶׁס וּמַעֲבְרוֹתֶיהָ cf
6 || ^b 6 שֶׁס בְּתִי מֶלֶךְ || ^c dl c 6 שֶׁס (1 וּבָאָה || ^{a-a} >6 || 33 ^{a-a} >6 || ^b 6 הָלָכּוּ || ^c 6 אֲנָמִיהָ || ^b 6 שֶׁס
הַצִּיגְנִי וְגו' || ^{b-b} 1 c Q cet || ^a 6 שֶׁס חֲלָקְנִי ? || ^a 6 אֲכַלְנוּ הַמָּמְנִי || 34 ^{a-a} 1 c Q MSS Vrs || ^d frt 6A κατέλαβέν με σκότος (1 ? σκεῦος) λεπτόν || ^c 1 c Q cet || ^b 6 שֶׁס
וְשִׁבְרֵי || 35 ^a 1 frt וְשָׂרֵי (cf 20,8); prps || ^c 1 c nonn MSS || ^b dl ? || ^c 1 c nonn MSS || ^d 6 שֶׁס על.

37 ^d 6 כנ' || ^e 1 6 על || ^f 6 ובגורו || 38 ^a >6; 1 c ^h 6 חרב || ^b 1 c 6 על ||
^c frt 1 c 6 אֶל־לִים || ובגליל || ^d 2 MSS 6 אֶל־לִים || 39 ^{a-a} >6; ^{b-b} >6, sed cf
Jes 13,20 || ^c 6 לא || ^d 6 ער || 40 = 49,18. 33b || 41—43 cf 6,22—24 || 42 ^a 6
הוא cf 6,23 || ^b 6 ורחם || ^c 6 על || ^d 6 ערוכים sed cf 6,23 || 44—46 cf
49,19—21 || 44 ^{a-a} >6; ^b 6 מן הנהר || ^c 1 vel c Q ארצים cf 49,19 vel c
6 ארזים || ^{d-d} 6 וכל ב' || ^e 1 c 6 עליה || 45 ^a 1 c 6 על || ^{b-b} nonn
MSS 6 נהם || ^c 1 c 6 יסבחו || ^d 1 c 6 ישם (ישם) || ^e 6 נהם sed cf
49,20 || 46 ^a 1 c רעשה cf 49,21 || ^b 1 c 6 ונעקה || Cp 51, 1 ^a 1 c nonn MSS 6
ועל || ^{b-b} per figuram Atbasch = בשדים, sic 6 2 ^{a-a} 6 ὕβρις (ורם)
καὶ καθυβρίσουσιν ἄνθρωπον || ^c 1 c 6 ורם || ^d 6 ורור add || ^{b-b} 6 nil nisi ורור ||
cf 3,17, frt sic 1 || ^c 1 c 6 רעתה || 3 ^a >6; 15 MSS Or 6 אֶל, frt sic 1 ||
^b frt 1 c 6 נח (ne deponat) || ^c dl c Q mlt MSS Vrs || ^d 6 אל >6, frt 1 c MSS
Or Vrs (cf ^a) ואל || ^{e-e} frt 1 c 6 על || ^f 1 c 6 על (6).

23 אִיךְ נִגְדַע וַיִּשְׁכַּר פִּטְיֹשׁ כָּל־הָאָרֶץ
 אִיךְ הִיתָה לְשִׁמָּה בְּכָל בְּגוּזִים:
 24 אִקְשָׁתִי לָךְ^a וְגַם־נִלְכַּדְתָּ בְּכָל וְאֵת לֹא יָדַעְתָּ
 בִּנְמִצָּאת וְגַם־נִתְּפָשֶׁת^b כִּי בִיהוּהָ הִתְנַגְרִיתָ:
 25 פָּתַח יְהוָה אֶת־אֹזְרוֹ וַיּוֹצֵא אֶת־כְּלֵי זַעֲמֹו
 כִּי־מִלֹּאכָה הִיא^a לְאֹדְנִי יְהוָה צְבָאוֹת^b בָּאָרֶץ כַּשְׁדִּים:
 26 בָּאוּ־אֵלָהּ^b מִקֵּי^b פִּתְחוֹ מֵאֲבִסֶיהָ^c סִלּוֹתָ^d כִּמְזֹו־עֲרָמִים וְהַחֲרִימוּהָ
 אֶל־תְּהִי־לָהּ שְׂאֵרִית: 27 תָּרְבוּ כָל־פְּרִיָּהּ יִרְדּוּ לַטִּבַּח הַזֶּה עָלֶיהֶם
 כִּי־בָא יוֹמָם עַת פִּקְדָתָם: 28 קוֹל נָסִים וּפְלִטִים מֵאָרֶץ בְּכָל לְהַגִּיד
 בְּצִיּוֹן אֶת־נִקְמַת יְהוָה^a אֱלֹהֵינוּ^b נִקְמַת הַיִּכְלֹזִי:
 29 הַשְׁמִיעוּ אֶל־בְּבִל וְרָבִים^b כָּל־דֹּרְכֵי קָשָׁת
 חֲנּוּ עָלֶיהָ סָבִיב אֶל־יְהִי־^d פְּלִיטָה
 שְׁלֹמוֹ־לָהּ כַּפְּעָלָהּ כָּל אֲשֶׁר עָשִׂתָה עֲשׂוֹ־לָהּ כִּי אֶל־יְהוָה זָרָה אֶל־
 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: 30 לָכֵן וַפְּלוּ בַחֲזוֹרָתָהּ בִּרְחֻבֶיהָ וְכִלְאֵי אֲנָשִׁי מִלְחָמָתָהּ
 יִדְמֹו^b בָּנִים הַהוּא^b נְאֻם־יְהוָה: ׀
 31 הִנְנִי אֹלֵיךְ^a זֶדוֹן נְאֻם־אֹדְנִי^b יְהוָה צְבָאוֹת^c כִּי בָא יוֹמָךְ עַת
 32 וְכָשַׁל זֶדוֹן^a וַנִּפֹּל וַאֲיִן לֹו מִקָּיָם [פִּקְדֹתֶיךָ^d:
 וְהַצַּתִּי אֵשׁ בְּעִרְיוֹ^b וְאָכְלָה כָּל־סָבִיבָתִי: ׀
 33 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a עֹשׂוֹקִים בְּגִי־יִשְׂרָאֵל וּבְגִי־יְהוּדָה יִחַדּוּ
 וְכָל־שְׂבִייהֶם הַחֲזִיקוּ בָם מֵאֲנֹו^c שְׁלָחָם: 34 גְּאֻלָּם וְחֹזֵק יְהוָה צְבָאוֹת
 שָׁמֹו רִיב וְרִיב אֶת־רִיבָם^b לְמַעַן הַרְגִיעַ אֶת־הָאָרֶץ וְהַרְגִּיז לְיֹשְׁבֵי
 בְּבִל: 35 תָּרַב עַל־כַּשְׂדִּים^a נְאֻם־יְהוָה^a וְאֶל־יֹשְׁבֵי בְּבִל וְאֶל־^b
 שָׂרֶיהָ וְאֶל־תַּחְמִיָּה: 36 תָּרַב אֶל־הַבָּדִים וְנֹאֲלוּ^a תָּרַב אֶל־גְּבוּרֶיהָ
 וְחָתּוּ: 37 תָּרַב אֶל־סוּסֵיוָ^a וְאֶל־רֶכְבּוֹ^b וְאֶל־כָּל־הָעָרֵב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ

24 ^{a-a} εἰπιθήσουναί σοι || ^{b-b} >S || 25 ^a >S || ^b >S || 26 ^a S ||
 שְׁעָרֶיהָ^c S || cf 51,31 || ^c מִקְצֶה S || in S^b; 1? sec S || ^{b-b} כִּי בָאוּ
 28 ^{a-a} S || לָהֶם S || 27 (כְּמוֹ עֲרָמָה) ut nudam S || כְּמַעְרָה S || ^c ?הַקְרוּהָ S ||
 29 ^d ins || דִּרְךָ S || ^c רָבִים || ^b prb || ^a 1 c Or Vrs || ^{b-b} >S || 30 || נָקָם מִיהוּהָ
 31 ^a 1 c || ^{b-b} >S || 32 || ^a 1 c nonn MSS S || פִּקְדֹתֶיךָ S || ^d 1 c || ^c >S || ^b אֹדְנִי ||
 33 ^a >S || ^b >S || 34 || ^c Var^G סָבִיבִי || cf 21,14 || ^c בִּיעֲרוּ S || וְזוֹקָה
 35 || ^a >S || 36 || ^{a-a} >S || ^b 1 c || 37 || ^a >S || ^b 1 c || ^{c-c} 1 c S ||
 וְעַל־רֶכְבָּהּ S || ^b 1 c S || ^c >S || 38 || ^a >S || ^b 1 c S || ^c >S ||
 וְעַל (הָעָרֵב) S ||

¹⁰ וְהִיתָה כְּשָׂדִים לְשָׁלָל כָּל־שָׁלִילָהּ יִשְׁבְּעוּ נְאֻם־יְהוָה:

¹¹ כִּי תִשְׁמָחוּ^a כִּי^b תַעֲלוּ^c שְׂסִי נַחֲלָתִי

כִּי תִפּוּשִׁי^d כְּעִגְלָה דָּשָׂא^e וְתַצְהִלִּי^f כְּאִבְיָרִים:

¹² בּוֹשָׁה אִמְכֶם מְאֹד חֲפָרָה יוֹלֶדְתְּכֶם^a

הִגְהָ^b אַחֲרִית גּוֹזִים מִדָּבָר^c צִיָּה^e וְעִרְבָה^f:

¹³ מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תִשָּׁב וְהִיתָה שְׂמִמָּה כְּלָה^a

כָּל^b עֹבֵר עַל־כָּכָל יִשָּׁם וְיִשְׁרָק^c עַל־כָּל־מִבּוֹתֶיהָ:

¹⁴ עֲרֹכוּ עַל־בָּבֶל סָבִיב כָּל־דֶּרֶכִּי קִשֶׁת

יְדִי^a אֵלֶיהָ אֶל־תַּחֲמְלוּ אֶל־חֵץ^b כִּי לִיהוָה חֲטָאָה^c: ¹⁵ הֲרִיעוּ עָלֶיהָ

סָבִיב^a נִתְּנָה^b יָדָהּ נָפְלוּ אֲשׁוּיָתֶיהָ^c נִהְרְסוּ חוֹמוֹתֶיהָ כִּי^d נִקְמַת

יְהוָה^d הִיא הִנֵּקְמוּ בָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשִׂתָה עִשׂוּ־לָהּ: ¹⁶ כִּרְתּוֹ זֹרַע^a מִבָּבֶל

וְתִפֶּשׂ מִגֵּל בַּעֲת קָצִיר^b מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְּנוּ וְאִישׁ

לְאַרְצוֹ יָנוּסוּ^b: ׀

¹⁷ שָׁה פְּזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרֻזֹּת הַדִּיחָו^a

הָרֹאשׁוֹן אֶכְלוּ מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְזֶה הָאֲחֵרוֹן עֲצָמוֹ נְבוּכַדְרֶאצַּר^b מֶלֶךְ

בָּבֶל: ¹⁸ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱבָאֲזֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פֹקֵד

אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל־אַרְצוֹ כַּאֲשֶׁר פָּקֵדְתִּי אֶל־מֶלֶךְ אֲשׁוּר: ¹⁹ וְשִׁבְבֹתִי

אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נֹהֵי וְרָעָה תִכְרַמְלָא^a וְהַבִּשְׁשֹׁן^b וּבְהֵר אֲפָרִים וְהַגִּלְעָד^c

תִּשְׁבְּעַ נִפְשׁוֹ: ²⁰ בְּיָמִים הָהֵם וּבַעֲת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה יִבְקֹשׁ^a אֶת־

עֵזִן יִשְׂרָאֵל וְאִינֶנּוּ וְאֶת־חֲטָאֹת יְהוּדָה וְלֹא תִמְצָאִינָהּ כִּי אִסְלַח

לְאֲשֶׁר אֲשָׁאִיר: ׀

²¹ עַל־הָאָרֶץ מְרִתִּים עָלָה עָלֶיהָ וְאֶל־יֹשְׁבֵי פָקוּד^d חֶרֶב^c וְהַחֲרָם^e

אֲחִירֵיהֶם^e נְאֻם־יְהוָה וַעֲשֵׂה כָּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ: ׀ ²² קוֹל מִלְחָמָה

בְּאַרְצָא וּשְׁבָר גְּדוֹלֵב^b:

10 ^o > 6 || 11 ^a 1 c Q Vrs תִּשְׁמָחוּ K, תִּי — || ^b 24MSS S&E וְכִי || ^c 1 c Q

Vrs תַּעֲלוּ || ^d 1 c Q Vrs תִּפּוּשִׁי || ^e 8 sed frt 1 c 50 כְּדָשָׂא || ^f 1 c Q Vrs תַּצְהִלִּי || ^a 1 c Q Vrs תַּצְהִלִּי || ^b > 6 || ^c > 6 ||

sim ^A || ^f 1 c Q Vrs וְתַצְהִלִּי || 12 ^{a-a} 6B^a μῆτις ἐπ' ἀγαθὰ || ^b > 6 || ^c > 6 ||

13 cf 49, 17; 19, 8 al || ^a frt dl || ^b 6 S וְכָל || ^c 6 plur || 14 ^a 1 c 4MSS 6 יְדִי ||

(אֲשִׁ) אֲשׁוּיָתֶיהָ K אֲשׁוּיָתֶיהָ || ^c 1 c Q וְהַבִּשְׁשֹׁן || ^b 6 S רָפְתָה || ^b prps || 15 ^a > 6 || ^b > 6 ||

^{b-b} > 6 || 16 ^a 6 S זֹרַע || ^{b-b} cf 46, 16; Jes 13, 14 (frt 1 c ca 60MSS Edd || ^{d-d} 6 S מִן ||

17 ^a 1 c 6 S וְזֶה — || ^b > 6 || 18 ^{a-a} > 6 || ^b 1 c 6 S וְעַל (ו) || 19 ^a 6 S &E

6 עָלָה || 21 ^a ins ? (cf S) וְיִבְקֹשׁוּ || ^b 6 S וְיִבְקֹשׁוּ || ^{a-a} 20 וּבְכֹנִי || ^c 6 S וְיִבְקֹשׁוּ || ^b > 6 ||

22 קוֹל מִלְחָמָה || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל ||

6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל ||

6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל ||

6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל || ^c 6 S וְעַל ||

37 וְהִחַתַּמְתִּי אֶת־עֵילָם^a לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּלְפָנַי^b מִבְּקָשָׁי נִפְשָׁם
וְהִבֵּאתִי עֲלֵיהֶם וְרָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי^c נֹאֵם־יְהוָה^c
וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כְּלוֹתִי אוֹתָם^d: 38 וְשִׁמְתִי כִסְאִי
בְּעֵילָם וְהִאֲבֹדְתִי^a מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים^b נֹאֵם־יְהוָה^b: 39 וְהָיָה וּבְאַחֲרִית
הַיָּמִים אָשׁוּב^a אֶת־שִׁבְתִּי^b עֵילָם נֹאֵם־יְהוָה: פ
50 הִדְבַּר^a אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה^b אֶל־בָּבֶל^d אֶל־אַרְרֵן כְּשָׂדִים בֵּיד
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא^d:

2 הִגִּידוּ בְּגוֹיִם וְהִשְׁמִיעוּ וְשִׂאוּ־נֶגֶם הִשְׁמִיעוּ^a אֶל־בְּתַכְתְּרוֹ
אִמְרוּ נִלְכְּדָה בְּכָל הַבִּישׁ^c בַּל חַת מִרְדָּךְ^c
הַבִּישׁוֹ עֲצָבִיהָ חֲתוּ גְלוּלֶיהָ^d: 3 כִּי עָלָה עָלֶיהָ גֹּי מִצָּפוֹן הוּא־
יֵשׁוּת אֶת־אַרְצָהּ לְשָׂמָה וְלֹא־יָהִיָּה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה גִּדְּדוּ
הַלְכוּ: 4 בְּיָמִים הַהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא^a נֹאֵם־יְהוָה^a יָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו הָלוֹךְ וּבָכוּ וַיִּלְכוּ וְאֵת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
יִבְקָשׁוּ:

5 צִיּוֹן יִשְׁאָלוּ דָרֶךְ הַנָּה^b פָּנִיהֶם
בָּאוּ וְנִלְוֹ^d אֶל־יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשְׁכַּח: ס
6 צֵאן אֲבֹדוֹת^a הָיָה עִמִּי רַעֲיָתָם הַתְּעוּם הָרִים^c שׁוֹבְבִים^d
מִהָר אֶל־גִּבְעָה הֶלְכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם:
7 כָּל־מִצְאֵיהֶם אָכְלוּם וְצָרִיהֶם אָמְרוּ לֹא נֶאֱשָׁם^a
תַּחַת אֲשֶׁר חֲטָאוּ לַיהוָה גִּוַת־צֶדֶק וּמִקְוֶה^b אֲבֹתֵיהֶם יְהוָה:
8 גִּדְּדוּ^a מִתְנוּד בְּכָל וּמֵאָרֶץ כְּשָׂדִים יֵצְאוּ^b
וְהָיוּ כְּעֵתוּדִים לִפְנֵי־צֵאן: 9 כִּי הִנֵּה אֲנֹכִי מַעִיר וּמַעֲלָה^a עַל־בָּבֶל
קַהֲל־גוֹיִם גְּדֹלִים מֵאָרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ לָהּ מִשָּׁם תִּלְכְּדוּ^d תַּחְצִיּוּ כְּגִבּוֹר^d
מִשְׁכִּילִי לֹא יָשׁוּב רִיקָם:

37 ^{a-a} 1 prb c ט אתם || ^b prb dl c טז || ^{c-c} >ט || ^{d-d} = 9,15b; טז חרבי ||
38 ^a ט ושלחתי || ^{b-b} >ט || 39 ^a 1 c K אשוב, Q אשיב, vel 1 frt c ט ושבתי ||
^b 1 c Q שבות || Cp 50, 1 ^a טבס דבריה || ^b >טבס || ^c 1 c ט על || ^{d-d} >ט (ca
20MSS טט ואל || 2 ^{a-a} >ט || ^b 1 c ט ואל || ^{c-c} ט Βῆλος ἡ ἀπότητος ἡ τρυ-
φερά παρεδόθη M.; 1 prb מ || ^{d-d} >ט, prb add || 3 ^{a-a} >ט, prb add cf 9,9 ||
4 ^{a-a} >ט || ^b >ט || ^c ט את || 5 ^a ט ἕως Σ., v in S. || ^b >ט, sed ט ὡδε γὰρ
היה, Q ט || 6 ^a frt 1 (c ט) אבדת || ^b 1 c K טס היה, Q ט ||
7 ^a ט שובבים, K^{Occ} ט, שובבים || ^d 1 c Or Q^{Occ} ט (ס) על־ה' || ^c 1 c טס ה' ||
8 ^a ט צאו Q^{SS} ט || ^b 1 c Q^{SS} ט || 9 ^a ט >ט || ^b ט למ' || ^c >ט || id ט, sed cf 2,3 ||
ωσπερ δρᾶκοντες, sim 'ΑΣ in S^h || 9 ^a >ט || ^b Or אֶל־ || ^c >ט || ^{d-d} ט >ט ||
^c sic 8 c 20MSS Edd טסΣ, al משכיל.

24 רָפַתָּה נַפְשְׁךָ הַפְנֵתָה לָנוּס וּרְטַט הַחֲזִיקָה^a
צָרָה וְחִבְלִים אֲחֻזָּתָה כִּי־לָדָה^b:

25 אֵיךְ לֹא־עָזְבָה עִיר^b תְּהִלָּה^c קְרִית מְשֻׁשִׁי^d:

26 לָכֵן וּפָלוּ בַחֲוִירֶיהָ בְּרַחֲבֶיהָ וְכִלְאֲנָשִׁי הַמִּלְחָמָה^b יִדְמוּ^d בָּיוֹם
הַהוּא^d נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת^e:

27 וְהִצַּתִּי אֵשׁ בַּחֲזֹמֶת נַפְשְׁךָ וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הָדָד: ׀
28 לִקְדָּר וּלְמַמְלָכוֹת חָצוֹר אֲשֶׁר הָפָה נְבוּכַדְרֶאצַּר^a מֶלֶךְ־בָּבֶל כֹּה אָמַר
קוֹמוּ עָלַי^b אֶל־קָדָר וּשְׁדָדוֹ אֶת־בְּנֵי־קָדָם: [יְהוָה

29 אֲהַלִּיהֶם וְצֹאנָם יִקְחוּ וִירִיעוּתֵיהֶם וְכָל־כְּלִיהֶם

וּגְמֻלֵיהֶם יִשְׁאוּ לָהֶם וּקְרָאוּ עֲלֵיהֶם מְגוֹר מִסָּכִיב:

30 גָּסוֹ גָּדוֹד^a מֵאֲדָב^b הָעַמִּיקוּ^c לְשֹׁכֵת יוֹשְׁבֵי חָצוֹר^d נָאֻם־יְהוָה^d
כִּי־יַעֲזִין עֲלֵיכֶם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עֲזָה וְחֶשֶׁב עֲלֵיהֶם מִחֻשְׁבָּה:
31 קוֹמוּ עָלָיו אֶל־גֹּיִי שְׁלֹו יוֹשֵׁב לְבַטָּח^b נָאֻם־יְהוָה^b
לֹא־דֹלֵתִים וְלֹא־בְרִיחַ לוֹ בְּדָד יִשְׁכְּנוּ:

32 וְהָיוּ גְמֻלֵיהֶם לָבוֹ וְהָמוֹן מִקְנֵיהֶם לְשָׁלָל [יְהוָה:
וְזִרְיָתִים לְכִלְיֹות קְצוּצֵי פֶאֶה וּמִפְל־עֲבָרָיו אָבִיא אֶת־אִידָם נָאֻם־
33 יְהוָה חָצוֹר לְמַעַן תִּגִּים שְׂמֻמָּה עַד־עוֹלָם
לֹא־יִשָּׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יִגוֹר כֹּה בֶן־אָדָם: ׀

34 אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֹאשֵׁית
מַלְכוּת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר: 35 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a

הַנִּגְנִי שֶׁבֶר אֶת־קֶשֶׁת עֵילָם רֹאשֵׁית גְּבוּרָתָם:

36 וְהִבֵּאתִי אֶל־עֵילָם אַרְבַּע רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמַיִם
וְזָרְתִּים לְכָל הָרְחוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגֹּיִי^b אֲשֶׁר לֹא־יָבֹוא^c שָׁם
נִדְתִּי עוֹלָם^d:

24 ^a 1? — ^{b-b} > 6, add || 25 ^{a-a} prps לֹא־אִי עִיר || ^c Q תְּהִלָּתָה, frt c 6
dl || ^d 1 frt c ΑΣΘΕΤΩ מְשֻׁשׁ || 26 cf 50,30 || ^a 6(S) בַּחֲוִירִים || ^b 6 מִלְחָמָתָךְ cf 50,30 ||
c 6 περισσύναι || ^{d-d} > 6 || ^e > 6 || 27 cf ad 1R 15,18^e || 28 ^a Q צָר — K צוֹר — ||
b ? aut dl || ^a > 6 prb dl || 30 cf 8 || 29 frt dl כל || 31 c 1 c 6 על || 32 ^c 1 c 6 שֶׁבֶר (prps aram עָרְקוּ [dl לִשׁ] || ^{d-d} > 6 || ^e > 6 ||
aut frt 1 מְהֵרָה || ^c 1 c 6 שֶׁבֶר al עָרְקוּ (prps aram עָרְקוּ [dl לִשׁ] || 33 b cf v 18b || vs 34 in
f frt dl c 6^{Ba} (Q et plus 100MSS 6 אֲנִי עֵילָם) || 35 ^a > 6 || 36 ^a 1 c 6 על || ^b 1 c 6 גֹּיִי || ^c 1
6 post v 39 || 35 ^a > 6 || ^{b-b} > 6 || 36 ^a 1 c 6 נִשְׁבְּרָה || ^d 1 c Q mlt MSS Vrs עֵילָם (K עוֹלָם).
frt c 17MSS ΣΕΤ יָבֹאוּ ||

שָׁדָד זָרַעוּ וְאֶחָיו^c וּשְׂכָנָיו^d וְאִינָנוּ^e II עֲזָבָה^a
 יִתְמִיךְ אֲנִי אֶחָיָהּ וְאֶלְמִנְתִּיךְ עָלַי תִּבְטָחוּ^b פ
 12 כִּי־כֹה וְאָמַר יְהוָה הִנֵּה^a אֲשֶׁר־אֵין מְשַׁפְּטִים^b לְשִׁמּוֹת הַכּוֹזִם שְׁתּוֹ
 יִשְׁתּוּ וְאַתָּה^c הוּא נִקְהֹ תִנְקָה לֹא תִנְקָה^d כִּי שְׁתָּה תִשְׁתָּה^e 13 כִּי
 בִי נִשְׁפָּעְתִּי נֶאֱמַר יְהוָה כִּי־לִשְׁמָה לְחַרְפָּה לְחַרְבֹּת^a וּלְקַלְלָה תִהְיֶה
 בְּצָרָה^b וְכַל־עֲרִיָּה תִהְיֶינָה לְחַרְבּוֹת עוֹלָם:
 14 שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בְּגוֹיִם שְׁלֹחַת^a
 בְּהִתְקַבְּצוֹ וּבִאֻי^b עָלֶיהָ וְקוֹמוֹ לְמַלְחָמָה:
 15 כִּי־הִנֵּה^a קָטָן נִתְתִּיךְ בְּגוֹיִם בְּזוּי בְּאָדָם:
 16 תִּפְלַצְתִּיךְ^a בְּהִשְׁיֵא אֶתְךָ^b זָדוֹן לִפְנֵי
 שְׂכָנִי בְּחֻגֵי הַפֶּלַע תִּפְשִׁי מְרוֹם גִּבְעָה
 כִּי־תִגְבִּיהַּ בְּנֶשֶׁר קִנְיָךְ מִשֵּׁם אוֹרִיךְ^c נֶאֱמַר יְהוָה:
 17 וְהִיִּתָּה אָדָם לִשְׁמָה כָּל עֶבֶר עָלֶיהָ יִשֵּׁם וְיִשְׂרָק^b עַל־כָּל־מִבּוֹתָהּ^a:
 18 כִּמְהַפֵּכַת סֹדִם וְעַמָּרָה וּשְׂכָנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ
 וְלֹא־יִגּוֹר בָּהּ בֶּן־אָדָם: 19 הִנֵּה כְּאֶרֶץ יַעֲלֶה מִנְּאֻן הִירְדּוֹ אֶל־נְהַ
 אִיתָן כִּי־אֶרְגִּיעָה אֶרִיצְנָה^a מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוֹר אֶלֶיהָ^b אֶפְקֹד כִּי מִי
 כְּמוֹנִי וּמִי יַעֲדֵנִי וּמִי־זֶה רָעָה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לִפְנָי: 20 לָכֵן שָׁמְעוּ
 עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעַן אֶל־אָדָם וּמַחֲשַׁבּוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יֹשְׁבֵי
 תִימָן אִם־לֹא יִסְתַּכּוּבִם צָעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יִשִּׁים^d עָלֵיהֶם^e נֹהֶם:
 21 מִקּוֹל גִּפְלֹם רָעָשָׁה הָאָרֶץ צָעָקָה^a בֵּימֵי־סוּף נִשְׁמַע קוֹלָהּ^b: 22 הִנֵּה
 כְּנֶשֶׁר יַעֲלֶה וְיִידָאָה וְיִפְרֹשׁ כְּנָפָיו עַל־בְּצָרָה^a וְהִיָּה לָב גְּבוּרֵי אָדָם
 בָּיוֹם הַהוּא כָּלֵב אִשָּׁה מִצָּרָה^b: פ
 23 לְדַמְּשֵׁק בּוֹשָׁה חֲמַת וְאַרְפָּד כִּי־שָׁמְעָה רָעָה שָׁמְעוּ
 נִמְגּוּ בֵּימֵי דָאָנָה^a הַשִּׁקְט לֹא יוֹכֵל^c:

10 c-c 6 || בּוֹרוֹעַ אֶחָיו 6 || d ? frt dl || II a ? crpp; frt (cf 6) conjg c 10 et 1
 c-c >6 || לָהֶם מִשְׁפָּט ? 6 || b >6 || 12 a >6 || וְאֵל || b 1 frt תִּבְטָחוּנָה vel dl ? || וְאֵין עוֹזֵר:
 sed cf 25,29 || d-d >6 || 13 a prb dl c 6 || b 6 || בְּתוֹכָהּ || 14 cf Ob 1 || a 6
 || 15 cf Ob 2 || ק' 6 || c >6 et Ob; 1 c 6 || b-b 3 || קוֹמוּ נִבְאָה 3 || b-b 3 || שְׁלַח
 || הִשְׁאִיף || b-b 1 prb c Ob || a-a >6B, 1 c Ob || 16 cf Ob 3. 4 || a >Ob || b-b 1 prb c Ob ||
 c-c >6 || 17 cf 19,8 || a-a >6 || b-b >6 || 18 cf 50,40 || 19—21 cf 50,44—46 ||
 a 1 c 6 || יַעֲדֵנוּ KOr || c עליה 6 || b אֶרְדָּפִם 6 || 50,44Q || אֶרִיצִים 1 ||
 1 || גְּבוּיָהם ca 60MSS || c (יִשֵּׁם) יִשֵּׁם 6 || d 1 c || יִסְתַּכּוּב 6 || c 1 c || על 6 || b 1 c || על
 frt c 50,45 || 21 a cf 50,46 || b >6 50,46; mlt MSS 6 || קוֹלָם 6 || 22 a-a prb dl
 c 6 || b-b = 48, 11M || 23 a >6 frt c ca 18MSS (cf Jes 57,20) || b בָּיוֹם 1 || c-c = Jes 57,20.

5

IO כִּי־אֲנִי חֲשַׁפְתִּי^a אֶת־עֵשׂוֹ גִלְיִיתִי אֶת־מִסְתָּרָיו וְנִתְּבָה^b לֹא יוּכַל

46 cf Num 21,29 || ^a 1 c rMS ΘSGL Num אֲבִדָה || Cp 49, i ^a 1 c SSS
מִלְכָּם cf rR 11,5 || ^b גִּלְעָד || ^c 1 frt וְעִמּוֹן || 2 ^a 1 על (ש) || ^{b-b} >ש || ^{d-d} ש eis
ἄβατον καὶ εἰς (>S^{AA}) ἀπώλειαν || ^c ש ובמתיה sed cf 3 || ^f ש ורשתו ||
S-S dl c ש || 3 ^a עי >S^{Bal}; 1 frt שְׁדֵרְתִּי || ^b ש וי; S^{AA} al S^h praem καὶ
ἐπιλημπεύσασθαι(ε) (frt ex neohebr שִׁשְׁוֹן) || ^{c-c} >ש || ^d cf i^a || 4 ^{a-a} dittogr?
1 prb c S בעמקיה || ^b ?; ש θύγ. ἰταμίας S *filia dilecta* (v *delicata*), frt 1
השִׁשְׁוֹנָה || ^c pc MSS omn Vrs + האמרה || ^d 1 c ש עלי cf 5 || 5 ^{a-a} 1 c
ש sol יהוה || ^b 8MSS S ונדרתים || ^c >ש || 6 >ש || 7 ^a dl c ש || ^b ש
אין || ^c 1 c ש מנבנים || ^d ש ?סרה || 8 ^a frt 1 הפנו || ^b S(ש) פקדו
9 cf Ob 5 || ^a ש כי || ^{b-b} ש כג' || ^{c-c} ש ידס ורשתו || ro ^a prps תפשת || ^b 1 c
ש ונחבה ש.

על־קִינָךְ וְעַל־בְּצִירְךָ שׁוֹדֵד נָפַל:

³³ וַנֶּאֱסָפָה שְׂמִיחָה וְגִיל ^a מִכְרָמִל וּמֵאָרֶץ מִזֹּאֵב

וַיֵּין מִיִּקְבִּים ^b הַשְּׂבִתִּי לֹא־יִדְרֹךְ הַיָּדֹד

יִהְיֶה לֹא הַיָּדֹד ^d: ³⁴ מִזְעָקֶת חֲשָׁבֹן עַד־אֲלַעְלָה עַד־יֵהֵן נִתְּנוּ קוֹלָם

מִצֶּעַר עַד־חֲרָזִים עֲנָלָת ^a שְׁלִישִׁיהָ בִּי גַם־מִי גְמָרִים לְמַשְׁמֹת יְהוֹי:

³⁵ וְהַשְּׂבִתִּי לְמוֹזָאֵב ^a נֶאֱסִיחָה מֵעֲלָה ^b בָּמָה ^c וּמִקָּטִיר לְאֱלֹהֵיו:

³⁶ עַל־כֵּן לְבִי לְמוֹזָאֵב בְּחִלְלִים יִהְיֶה וּלְבִי אֶל־אֲנָשֵׁי קִיר־חָרָשׁ ^b

בְּחִלְלִים יִהְיֶה עַל־כֵּן יִתְרַת ^c עָשָׂה אֲבָדוֹ ^d: ³⁷ כִּי כָל־רֹאשׁ קָרָחָה

וְכָל־זֶקֶן גְּרָעָה ^b עַל כָּל־יָדָיִם גְּדוֹת וְעַל־מִתְנָגִים שָׁק: ³⁸ עַל־כֵּן

גְּנוֹת מִזֹּאֵב וּבְרָחֲבִיתָה ^b בָּלָה מִסִּפּוֹ ^b כִּי־שְׂבִרְתִּי ^c אֶת־מוֹזָאֵב ^c בְּכָלִי

אִין־חֲפֵץ בּוֹ נֶאֱסִיחָה: ³⁹ אִיךְ חֲתָהָ ^a הִילִילוּ אִיךְ הַפְּנֶה־עֶרְף מִזֹּאֵב

בּוֹשׁ וְהִיָּה מִזֹּאֵב לְשֹׁחַק וּלְמַחֲתָה לְכָל־סִבִּיבָיו: ⁴⁰ כִּי־כֹה אָמַר

יְהוָה ^a הִנֵּה בְּנֶשֶׁר יִדְאָה וּפָרֵשׁ בְּנִפְיוֹ אֶל־מוֹזָאֵב: ⁴¹ נִלְכְּדָה הַקְּרִיּוֹת

וְהַמְצֻדוֹת נִתְפָּשָׁה ^a ^b יִהְיֶה לָב גְּבוּרֵי מִזֹּאֵב בַּיּוֹם הַהוּא כָּלֵב אִשָּׁה

מִצְרָה: ^b ⁴² וַיִּנְשָׁמֵד מִזֹּאֵב מֵעַם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל:

⁴³ פָּחַד וּפָחַת וּפָחַ עָלֶיךָ יוֹשֵׁב מִזֹּאֵב ^a נֶאֱסִיחָה:

⁴⁴ הַיָּסִים ^a מִפְּנֵי הַפָּחַד יַפֵּל אֶל־הַפָּחַת

וְהָעֲלָה מִן־הַפָּחַת יִלְכֹּד בַּפֶּחַ

כִּי־אָבִיא אֵלֶיךָ ^d אֶל־מוֹזָאֵב שְׁנֵת ^a פִּקְדוֹתֶם נֶאֱסִיחָה: ⁴⁵ בְּצֹל

חֲשָׁבֹן עֲמָדוֹ מִכֹּחַ נָסִים ^a

כִּי־אִשׁ יֵצֵא ^b מִחֲשָׁבֹן וְלִהְבֶּה מִבֵּין סָחוּן

וְתֹאכַל פֶּאֶת מִזֹּאֵב וְקִדְקֹד בְּנֵי שְׂאוּן:

מִכְרָם ^{a-a} frt 1 || ^e 32 || ^f Jes הַיָּדֹד || ^g קָצַ' || ^h 11MSS et Jes

מִזֹּאֵב || ⁱ 33 || ^j cf Jes 16,10 || ^k d-errp ? || ^l 34 || ^m cf Jes 15,4-6 || ⁿ 1 prb c || ^o 35 || ^p 36 || ^q 37 || ^r 38 || ^s 39 || ^t 40 || ^u 41 || ^v 42 || ^w 43 || ^x 44 || ^y 45 || ^z 46 || ^{aa} 47 || ^{ab} 48 || ^{ac} 49 || ^{ad} 50 || ^{ae} 51 || ^{af} 52 || ^{ag} 53 || ^{ah} 54 || ^{ai} 55 || ^{aj} 56 || ^{ak} 57 || ^{al} 58 || ^{am} 59 || ^{an} 60 || ^{ao} 61 || ^{ap} 62 || ^{aq} 63 || ^{ar} 64 || ^{as} 65 || ^{at} 66 || ^{au} 67 || ^{av} 68 || ^{aw} 69 || ^{ax} 70 || ^{ay} 71 || ^{az} 72 || ^{ba} 73 || ^{bb} 74 || ^{bc} 75 || ^{bd} 76 || ^{be} 77 || ^{bf} 78 || ^{bg} 79 || ^{bh} 80 || ^{bi} 81 || ^{bj} 82 || ^{bk} 83 || ^{bl} 84 || ^{bm} 85 || ^{bn} 86 || ^{bo} 87 || ^{bp} 88 || ^{bq} 89 || ^{br} 90 || ^{bs} 91 || ^{bt} 92 || ^{bu} 93 || ^{bv} 94 || ^{bw} 95 || ^{bx} 96 || ^{by} 97 || ^{bz} 98 || ^{ca} 99 || ^{cb} 100 || ^{cc} 101 || ^{cd} 102 || ^{ce} 103 || ^{cf} 104 || ^{cg} 105 || ^{ch} 106 || ^{ci} 107 || ^{cj} 108 || ^{ck} 109 || ^{cl} 110 || ^{cm} 111 || ^{cn} 112 || ^{co} 113 || ^{cp} 114 || ^{cq} 115 || ^{cr} 116 || ^{cs} 117 || ^{ct} 118 || ^{cu} 119 || ^{cv} 120 || ^{cw} 121 || ^{cx} 122 || ^{cy} 123 || ^{cz} 124 || ^{da} 125 || ^{db} 126 || ^{dc} 127 || ^{dd} 128 || ^{de} 129 || ^{df} 130 || ^{dg} 131 || ^{dh} 132 || ^{di} 133 || ^{dj} 134 || ^{dk} 135 || ^{dl} 136 || ^{dm} 137 || ^{dn} 138 || ^{do} 139 || ^{dp} 140 || ^{dq} 141 || ^{dr} 142 || ^{ds} 143 || ^{dt} 144 || ^{du} 145 || ^{dv} 146 || ^{dw} 147 || ^{dx} 148 || ^{dy} 149 || ^{dz} 150 || ^{ea} 151 || ^{eb} 152 || ^{ec} 153 || ^{ed} 154 || ^{ee} 155 || ^{ef} 156 || ^{eg} 157 || ^{eh} 158 || ^{ei} 159 || ^{ej} 160 || ^{ek} 161 || ^{el} 162 || ^{em} 163 || ^{en} 164 || ^{eo} 165 || ^{ep} 166 || ^{eq} 167 || ^{er} 168 || ^{es} 169 || ^{et} 170 || ^{eu} 171 || ^{ev} 172 || ^{ew} 173 || ^{ex} 174 || ^{ey} 175 || ^{ez} 176 || ^{fa} 177 || ^{fb} 178 || ^{fc} 179 || ^{fd} 180 || ^{fe} 181 || ^{ff} 182 || ^{fg} 183 || ^{fh} 184 || ^{fi} 185 || ^{fi} 186 || ^{fi} 187 || ^{fi} 188 || ^{fi} 189 || ^{fi} 190 || ^{fi} 191 || ^{fi} 192 || ^{fi} 193 || ^{fi} 194 || ^{fi} 195 || ^{fi} 196 || ^{fi} 197 || ^{fi} 198 || ^{fi} 199 || ^{fi} 200 || ^{fi} 201 || ^{fi} 202 || ^{fi} 203 || ^{fi} 204 || ^{fi} 205 || ^{fi} 206 || ^{fi} 207 || ^{fi} 208 || ^{fi} 209 || ^{fi} 210 || ^{fi} 211 || ^{fi} 212 || ^{fi} 213 || ^{fi} 214 || ^{fi} 215 || ^{fi} 216 || ^{fi} 217 || ^{fi} 218 || ^{fi} 219 || ^{fi} 220 || ^{fi} 221 || ^{fi} 222 || ^{fi} 223 || ^{fi} 224 || ^{fi} 225 || ^{fi} 226 || ^{fi} 227 || ^{fi} 228 || ^{fi} 229 || ^{fi} 230 || ^{fi} 231 || ^{fi} 232 || ^{fi} 233 || ^{fi} 234 || ^{fi} 235 || ^{fi} 236 || ^{fi} 237 || ^{fi} 238 || ^{fi} 239 || ^{fi} 240 || ^{fi} 241 || ^{fi} 242 || ^{fi} 243 || ^{fi} 244 || ^{fi} 245 || ^{fi} 246 || ^{fi} 247 || ^{fi} 248 || ^{fi} 249 || ^{fi} 250 || ^{fi} 251 || ^{fi} 252 || ^{fi} 253 || ^{fi} 254 || ^{fi} 255 || ^{fi} 256 || ^{fi} 257 || ^{fi} 258 || ^{fi} 259 || ^{fi} 260 || ^{fi} 261 || ^{fi} 262 || ^{fi} 263 || ^{fi} 264 || ^{fi} 265 || ^{fi} 266 || ^{fi} 267 || ^{fi} 268 || ^{fi} 269 || ^{fi} 270 || ^{fi} 271 || ^{fi} 272 || ^{fi} 273 || ^{fi} 274 || ^{fi} 275 || ^{fi} 276 || ^{fi} 277 || ^{fi} 278 || ^{fi} 279 || ^{fi} 280 || ^{fi} 281 || ^{fi} 282 || ^{fi} 283 || ^{fi} 284 || ^{fi} 285 || ^{fi} 286 || ^{fi} 287 || ^{fi} 288 || ^{fi} 289 || ^{fi} 290 || ^{fi} 291 || ^{fi} 292 || ^{fi} 293 || ^{fi} 294 || ^{fi} 295 || ^{fi} 296 || ^{fi} 297 || ^{fi} 298 || ^{fi} 299 || ^{fi} 300 || ^{fi} 301 || ^{fi} 302 || ^{fi} 303 || ^{fi} 304 || ^{fi} 305 || ^{fi} 306 || ^{fi} 307 || ^{fi} 308 || ^{fi} 309 || ^{fi} 310 || ^{fi} 311 || ^{fi} 312 || ^{fi} 313 || ^{fi} 314 || ^{fi} 315 || ^{fi} 316 || ^{fi} 317 || ^{fi} 318 || ^{fi} 319 || ^{fi} 320 || ^{fi} 321 || ^{fi} 322 || ^{fi} 323 || ^{fi} 324 || ^{fi} 325 || ^{fi} 326 || ^{fi} 327 || ^{fi} 328 || ^{fi} 329 || ^{fi} 330 || ^{fi} 331 || ^{fi} 332 || ^{fi} 333 || ^{fi} 334 || ^{fi} 335 || ^{fi} 336 || ^{fi} 337 || ^{fi} 338 || ^{fi} 339 || ^{fi} 340 || ^{fi} 341 || ^{fi} 342 || ^{fi} 343 || ^{fi} 344 || ^{fi} 345 || ^{fi} 346 || ^{fi} 347 || ^{fi} 348 || ^{fi} 349 || ^{fi} 350 || ^{fi} 351 || ^{fi} 352 || ^{fi} 353 || ^{fi} 354 || ^{fi} 355 || ^{fi} 356 || ^{fi} 357 || ^{fi} 358 || ^{fi} 359 || ^{fi} 360 || ^{fi} 361 || ^{fi} 362 || ^{fi} 363 || ^{fi} 364 || ^{fi} 365 || ^{fi} 366 || ^{fi} 367 || ^{fi} 368 || ^{fi} 369 || ^{fi} 370 || ^{fi} 371 || ^{fi} 372 || ^{fi} 373 || ^{fi} 374 || ^{fi} 375 || ^{fi} 376 || ^{fi} 377 || ^{fi} 378 || ^{fi} 379 || ^{fi} 380 || ^{fi} 381 || ^{fi} 382 || ^{fi} 383 || ^{fi} 384 || ^{fi} 385 || ^{fi} 386 || ^{fi} 387 || ^{fi} 388 || ^{fi} 389 || ^{fi} 390 || ^{fi} 391 || ^{fi} 392 || ^{fi} 393 || ^{fi} 394 || ^{fi} 395 || ^{fi} 396 || ^{fi} 397 || ^{fi} 398 || ^{fi} 399 || ^{fi} 400 || ^{fi} 401 || ^{fi} 402 || ^{fi} 403 || ^{fi} 404 || ^{fi} 405 || ^{fi} 406 || ^{fi} 407 || ^{fi} 408 || ^{fi} 409 || ^{fi} 410 || ^{fi} 411 || ^{fi} 412 || ^{fi} 413 || ^{fi} 414 || ^{fi} 415 || ^{fi} 416 || ^{fi} 417 || ^{fi} 418 || ^{fi} 419 || ^{fi} 420 || ^{fi} 421 || ^{fi} 422 || ^{fi} 423 || ^{fi} 424 || ^{fi} 425 || ^{fi} 426 || ^{fi} 427 || ^{fi} 428 || ^{fi} 429 || ^{fi} 430 || ^{fi} 431 || ^{fi} 432 || ^{fi} 433 || ^{fi} 434 || ^{fi} 435 || ^{fi} 436 || ^{fi} 437 || ^{fi} 438 || ^{fi} 439 || ^{fi} 440 || ^{fi} 441 || ^{fi} 442 || ^{fi} 443 || ^{fi} 444 || ^{fi} 445 || ^{fi} 446 || ^{fi} 447 || ^{fi} 448 || ^{fi} 449 || ^{fi} 450 || ^{fi} 451 || ^{fi} 452 || ^{fi} 453 || ^{fi} 454 || ^{fi} 455 || ^{fi} 456 || ^{fi} 457 || ^{fi} 458 || ^{fi} 459 || ^{fi} 460 || ^{fi} 461 || ^{fi} 462 || ^{fi} 463 || ^{fi} 464 || ^{fi} 465 || ^{fi} 466 || ^{fi} 467 || ^{fi} 468 || ^{fi} 469 || ^{fi} 470 || ^{fi} 471 || ^{fi} 472 || ^{fi} 473 || ^{fi} 474 || ^{fi} 475 || ^{fi} 476 || ^{fi} 477 || ^{fi} 478 || ^{fi} 479 || ^{fi} 480 || ^{fi} 481 || ^{fi} 482 || ^{fi} 483 || ^{fi} 484 || ^{fi} 485 || ^{fi} 486 || ^{fi} 487 || ^{fi} 488 || ^{fi} 489 || ^{fi} 490 || ^{fi} 491 || ^{fi} 492 || ^{fi} 493 || ^{fi} 494 || ^{fi} 495 || ^{fi} 496 || ^{fi} 497 || ^{fi} 498 || ^{fi} 499 || ^{fi} 500 || ^{fi} 501 || ^{fi} 502 || ^{fi} 503 || ^{fi} 504 || ^{fi} 505 || ^{fi} 506 || ^{fi} 507 || ^{fi} 508 || ^{fi} 509 || ^{fi} 510 || ^{fi} 511 || ^{fi} 512 || ^{fi} 513 || ^{fi} 514 || ^{fi} 515 || ^{fi} 516 || ^{fi} 517 || ^{fi} 518 || ^{fi} 519 || ^{fi} 520 || ^{fi} 521 || ^{fi} 522 || ^{fi} 523 || ^{fi} 524 || ^{fi} 525 || ^{fi} 526 || ^{fi} 527 || ^{fi} 528 || ^{fi} 529 || ^{fi} 530 || ^{fi} 531 || ^{fi} 532 || ^{fi} 533 || ^{fi} 534 || ^{fi} 535 || ^{fi} 536 || ^{fi} 537 || ^{fi} 538 || ^{fi} 539 || ^{fi} 540 || ^{fi} 541 || ^{fi} 542 || ^{fi} 543 || ^{fi} 544 || ^{fi} 545 || ^{fi} 546 || ^{fi} 547 || ^{fi} 548 || ^{fi} 549 || ^{fi} 550 || ^{fi} 551 || ^{fi} 552 || ^{fi} 553 || ^{fi} 554 || ^{fi} 555 || ^{fi} 556 || ^{fi} 557 || ^{fi} 558 || ^{fi} 559 || ^{fi} 560 || ^{fi} 561 || ^{fi} 562 || ^{fi} 563 || ^{fi} 564 || ^{fi} 565 || ^{fi} 566 || ^{fi} 567 || ^{fi} 568 || ^{fi} 569 || ^{fi} 570 || ^{fi} 571 || ^{fi} 572 || ^{fi} 573 || ^{fi} 574 || ^{fi} 575 || ^{fi} 576 || ^{fi} 577 || ^{fi} 578 || ^{fi} 579 || ^{fi} 580 || ^{fi} 581 || ^{fi} 582 || ^{fi} 583 || ^{fi} 584 || ^{fi} 585 || ^{fi} 586 || ^{fi} 587 || ^{fi} 588 || ^{fi} 589 || ^{fi} 590 || ^{fi} 591 || ^{fi} 592 || ^{fi} 593 || ^{fi} 594 || ^{fi} 595 || ^{fi} 596 || ^{fi} 597 || ^{fi} 598 || ^{fi} 599 || ^{fi} 600 || ^{fi} 601 || ^{fi} 602 || ^{fi} 603 || ^{fi} 604 || ^{fi} 605 || ^{fi} 606 || ^{fi} 607 || ^{fi} 608 || ^{fi} 609 || ^{fi} 610 || ^{fi} 611 || ^{fi} 612 || ^{fi} 613 || ^{fi} 614 || ^{fi} 615 || ^{fi} 616 || ^{fi} 617 || ^{fi} 618 || ^{fi} 619 || ^{fi} 620 || ^{fi} 621 || ^{fi} 622 || ^{fi} 623 || ^{fi} 624 || ^{fi} 625 || ^{fi} 626 || ^{fi} 627 || ^{fi} 628 || ^{fi} 629 || ^{fi} 630 || ^{fi} 631 || ^{fi} 632 || ^{fi} 633 || ^{fi} 634 || ^{fi} 635 || ^{fi} 636 || ^{fi} 637 || ^{fi} 638 || ^{fi} 639 || ^{fi} 640 || ^{fi} 641 || ^{fi} 642 || ^{fi} 643 || ^{fi} 644 || ^{fi} 645 || ^{fi} 646 || ^{fi} 647 || ^{fi} 648 || ^{fi} 649 || ^{fi} 650 || ^{fi} 651 || ^{fi} 652 || ^{fi} 653 || ^{fi} 654 || ^{fi} 655 || ^{fi} 656 || ^{fi} 657 || ^{fi} 658 || ^{fi} 659 || ^{fi} 660 || ^{fi} 661 || ^{fi} 662 || ^{fi} 663 || ^{fi} 664 || ^{fi} 665 || ^{fi} 666 || ^{fi} 667 || ^{fi} 668 || ^{fi} 669 || ^{fi} 670 || ^{fi} 671 || ^{fi} 672 || ^{fi} 673 || ^{fi} 674 || ^{fi} 675 || ^{fi} 676 || ^{fi} 677 || ^{fi} 678 || ^{fi} 679 || ^{fi} 680 || ^{fi} 681 || ^{fi} 682 || ^{fi} 683 || ^{fi} 684 || ^{fi} 685 || ^{fi} 686 || ^{fi} 687 || ^{fi} 688 || ^{fi} 689 || ^{fi} 690 || ^{fi} 691 || ^{fi} 692 || ^{fi} 693 || ^{fi} 694 || ^{fi} 695 || ^{fi} 696 || ^{fi} 697 || ^{fi} 698 || ^{fi} 699 || ^{fi} 700 || ^{fi} 701 || ^{fi} 702 || ^{fi} 703 || ^{fi} 704 || ^{fi} 705 || ^{fi} 706 || ^{fi} 707 || ^{fi} 708 || ^{fi} 709 || ^{fi} 710 || ^{fi} 711 || ^{fi} 712 || ^{fi} 713 || ^{fi} 714 || ^{fi} 715 || ^{fi} 716 || ^{fi} 717 || ^{fi} 718 || ^{fi} 719 || ^{fi} 720 || ^{fi} 721 || ^{fi} 722 || ^{fi} 723 || ^{fi} 724 || ^{fi} 725 || ^{fi} 726 || ^{fi} 727 || ^{fi} 728 || ^{fi} 729 || ^{fi} 730 || ^{fi} 731 || ^{fi} 732 || ^{fi} 733 || ^{fi} 734 || ^{fi} 735 || ^{fi} 736 || ^{fi} 737 || ^{fi} 738 || ^{fi} 739 || ^{fi} 740 || ^{fi} 741 || ^{fi} 742 || ^{fi} 743 || ^{fi} 744 || ^{fi} 745 || ^{fi} 746 || ^{fi} 747 || ^{fi} 748 || ^{fi} 749 || ^{fi} 750 || ^{fi} 751 || ^{fi} 752 || ^{fi} 753 || ^{fi} 754 || ^{fi} 755 || ^{fi} 756 || ^{fi} 757 || ^{fi} 758 || ^{fi} 759 || ^{fi} 760 || ^{fi} 761 || ^{fi} 762 || ^{fi} 763 || ^{fi} 764 || ^{fi} 765 || ^{fi} 766 || ^{fi} 767 || ^{fi} 768 || ^{fi} 769 || ^{fi} 770 || ^{fi} 771 || ^{fi} 772 || ^{fi} 773 || ^{fi} 774 || ^{fi} 775 || ^{fi} 776 || ^{fi} 777 || ^{fi} 778 || ^{fi} 779 || ^{fi} 780 || ^{fi} 781 || ^{fi} 782 || ^{fi} 783 || ^{fi} 784 || ^{fi} 785 || ^{fi} 786 || ^{fi} 787 || ^{fi} 788 || ^{fi} 789 || ^{fi} 790 || ^{fi} 791 || ^{fi} 792 || ^{fi} 793 || ^{fi} 794 || ^{fi} 795 || ^{fi} 796 || ^{fi} 797 || ^{fi} 798 || ^{fi} 799 || ^{fi} 800 || ^{fi} 801 || ^{fi} 802 || ^{fi} 803 || ^{fi} 804 || ^{fi} 805 || ^{fi} 806 || ^{fi} 807 || ^{fi} 808 || ^{fi} 809 || ^{fi} 810 || ^{fi} 811 || ^{fi} 812 || ^{fi} 813 || ^{fi} 814 || ^{fi} 815 || ^{fi} 816 || ^{fi} 817 || ^{fi} 818 || ^{fi} 819 || ^{fi} 820 || ^{fi} 821 || ^{fi} 822 || ^{fi} 823 || ^{fi} 824 || ^{fi} 825

17^a כל ט || ^b ὧς ἔκδοτε sed ᾠ εἰδότες || ^d KOr אֵיךְ || 18^a 1 c mlt
MSS Q טש ושְׁבִי || ^b add ? prb crpp, ט ἐν ὑγρασίᾳ (בְּנָח) ? S in ignominia
(בְּצָחָה) ? (vel 1 ? לְאָרְץ) || ^c >ט || ^d ט + נשברה || 19^a 1 c טש || ^b 1 c טש
על || 20^a 1 c חת || ^{b-b} 1 c pl MSS Q טש וַיִּקְרָא || 21^a טש ||
^b >ט^B || ^c 1 c Q טש מִפְּעֶת (מִו') || 24 >ט prb dl || 25^{oo} dl c ט || 26 ט
ἐν χειρὶ αὐτοῦ || 27^a 1 c טש לְשֹׁחַק || ^{b-b} טש וּב' || ^c 1 c Q נִמְצָא K אָה —
^{d-d} >ט; 10MSS דְּבָרָךְ, sed 1 (c Σ) דְּבָרָךְ || ^c ט ἐπολέμεις; 1 אַ ||
28^{oo} ט פ' פ' || ^b nil nisi בְּצוּרֵי S בְּפִאָה, 1 frt בְּסֻעִימִים || 29 cf Jes 16,6 || ^{a-a} >ט
et Jes || ^b frt 1 c ט וְרִם || 30^{a-a} dl c ט || ^b טש עֲבַדְתּוּ, trsp huc ^c ט
et Jes לֹא || 31 cf Jes 16,7 || ^a טש imper || ^b >ט || ^c 1 c ט על || ^d QOr 1MS
אֶהְיֶה, frt sic 1 || 32 cf Jes 16,9 || ^a 1 c Jes בְּבָכִי || ^b 1 c ט et Jes גִּפְן || ^{c-c} dl ||
^d 11MSS Jes כִּי.

הָיָה אֵלֶי-נְבוּ כִּי שָׁדָה הַבִּישָׁה גִּלְכָּדָה קִרְיָתִים
 הַבִּישָׁה ^dהַמְשַׁנֵּב וְחָתָה^d:
²אֵין עוֹד תִּהְיֶה מוֹאֵב בְּחִשְׁבֹּן חֲשָׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה
 לָבוּ וְנִכְרִיתָנָה מִגִּזִּי גַם-מִדְּמֵן תִּלְמִי אֶחָדִי תִלְדָּה חֶרֶב:
³קוֹל צִעָקָה מִחֲרוֹגִים שָׁד וְשֹׁכֵר גָּדוֹל:
⁴גִּשְׁבָּרָה מוֹאֵב הַשְּׁמִיעוּ ^aזַעֲקָה ^bצַעֲרִיהָ:
⁵כִּי מַעֲלָה הַלְחֹת ^aבְּכִי יַעֲלֶה-בְּכִי
 כִּי בְּמוֹרֵד חֲרוֹגִים צָרִי ^cצַעֲקַת-שֹׁכֵר שָׁמְעוּ^d:
⁶נָסוּ מִלְטוֹ נִפְשְׁכֶם וְתִהְיֶה ^aבְּעָרוֹעַר בְּמִדְבָּר:
⁷כִּי יַעַן בְּטַחָד בְּמַעֲשֵׂיָהָ ^aוּבְאַצְרוֹתֶיהָ גַם-אֶת תִּלְכָּדִי
 וַיֵּצֵא כְּמִישָׁב בְּגוֹלָה כִּהְגִּיו וְשָׁרִיו יַחַד^c:
⁸וַיִּבְאָ שָׁדָד ^aאֵלֶי-כָּל-עִיר וְעִיר ^cלֹא תִמְלֹט וְאָבָד הָעָמֶק וְנִשְׁמַד
 הַמִּישָׁר אֲשֶׁר ^dאָמַר יְהוָה: ⁹תִּנּוּ-צִיץ ^aלְמוֹאֵב כִּי נָצַא ^bתִּצָּא
 וְעָרֶיהָ ^cלְשִׁמְהָ תִּהְיֶינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב בָּהֶן:
¹⁰אֲרוּר עֹשֶׂה מְלָאכָתָה יְהוָה רַמִּיָּה וְאֲרוּר מִגֵּד חֶרְבּוֹ מִדָּם:
¹¹שָׂאֲנָן מוֹאֵב מִנְעוּרָיו וְשָׁקֵט הוּא אֵל-שִׁמְרָיו
 וְלֹא-הוֹרֵק מִכְּלִי אֵל-כְּלִי וּבְגוֹלָה לֹא תִלְךָ
 עַל-כֵּן עָמַד טַעֲמוֹ בּוֹ וְרִחוֹ לֹא נָמַר: ׀
¹²לָכֵן הִגַּה־יָמִים בָּאִים נֹאם-יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי-לָזוּ צִעִים וְצִעָהּ וּכְלָיו
 יִרְקוּ וְנִבְלִיהֶם יִנְפְּצוּ: ¹³וּבֶשׂ מוֹאֵב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר-בִּשְׁוֹ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל מִבֵּית אֵל מִבְּטָחָם:
¹⁴אֵיךְ תֹּאמְרוּ גְבוּרִים אֲנַחְנוּ וְאֲנִישֵׁי-חֵיל לְמַלְחָמָה:
¹⁵שָׁדָד מוֹאֵב וְעָרֶיהָ ^aעָלָה ^bוּמִבְּתָר בַּחֲוָרָיו יִרְדּוּ לַטָּבַח
 נֹאם-הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שִׁמּוֹ:
¹⁶קָרוֹב אִיד-מוֹאֵב לְבוֹא וְרַעְתּוֹ מִהֲרָה מָאֵד:

י ^b 1 על (ט) || ^c >ט, frt dl || ^{d-d} crpp? cf ט^{BA} || 2 ^a prb 1 c ט תַּעֲלֶה (iatp[ε][a]) ||
^b frt add, vel ? exc vb cf ט || 4 ^a 1 c 18MSS Vrs הִשְׁ || ^b >ט || ^c K צַעֲרִיהָ ||
 בּוֹ 1 || 5 ^a 1 c Q 5טו הַלְחֹת cf Jes 15,5 || 5 ^a 1 c Q 5טו צַעֲרָה cf Jes 15,5 || 1 c Q צָעִי ||
 cf Jes || ^c dl c טט Jes || ^d cf Jes 15,5; ט ηκουσα(τε) || 6 ^a ?; prps וְתִחְיֶינָה ||
^b טA בְּעָרוֹעַר, frt 1 בְּעָרוֹעַר cf 17,6 טו || 7 ^{a-a} 1 c 18MSS בְּמִדְבָּרֶיהָ (frt 1) || ^b 1 c mlt MSS ||
 Q כְּמוֹשׁ || ^c K יַחַד Q mlt MSS יַחַד || 8 ^a ט || שָׁד || 1 c || על (ט) || ^c >ט ||
^d 1 c טס בָּא || 9 ^a ?; ט σημεία || ^b 1 c Στ יֵצֵא || ^c טס וְכָל-עִיר || 10 >ט ||
 יִרְקוּ || 1 c S^h עִירוֹ || 15 ^a ט || גְּבֻלָּיו || 1 c S^A לֹא || 1 c S^b 1 על (ט) || 1 c S^h 1 יִרְקוּ ||
^b >ט; dl, vel 1 ? עָלָה || 1 c S^c >ט || 16 ט || יוֹם.

וְעַל-אֱלֹהֶיהָ וְעַל-מַלְכֶיהָ וְעַל-פְּרָעָה^d וְעַל הַבְּטָחִים בּוֹ: ²⁶ וַיִּנְתְּתִים
בְּיַד מִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל וּבְיַד עַבְדָּיו וְאַחֲרֵי-כֵן
תִּשְׁכַּן כִּימִי-קָדָם נְאֻם-יְהוָה: ׀

²⁷ וְיָאֵתָה אֶל-תִּירְאָ עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאֶל-תַּחַת יִשְׂרָאֵל
כִּי הִנְנִי מוֹשְׁעֶךָ מִרְחֹק וְאֶת-זֶרְעֶךָ מֵאֶרֶץ שְׂבָיִם
וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשָׁאֲנָן וְאִין מִחֲרִיד: ׀

²⁸ אֲתָהּ אֶל-תִּירְאָ עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם-יְהוָה כִּי אֲתָךְ אָנִי כִּי אֶעֱשֶׂה
כָּל־הַכּוֹלֵנִים^c וְאֲשֶׁר הִדְחַתִּידָּ שְׂמָה וְאֲתָךְ לֹא-אֶעֱשֶׂה כָל־
וַיִּסְרְתִידָּ לְמִשְׁפָּט וְנִקָּה לֹא אֲנַקֶּךָ: ׀

⁴⁷ אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא^a אֶל-בְּלָשְׁתַּיִם
בְּטָרִם יָכָה פְּרָעָה אֶת-עֵזָה: ² כֹּה וְאָמַר יְהוָה
הַגֵּה-מָוִם עָלִים מִצָּפוֹן וְהָיָה לְגַחַל שׁוֹטֵף
וַיִּשְׁטֹפוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וַיִּשְׁבִּי בָּהּ
וַיִּזְעַקוּ הָאָדָם וְהַיִּלָּל כָּל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ:

³ מִקּוֹל שַׁעֲמַת פְּרָסוֹת אֲבִירָיו מִרַעַשׁ לְרִכְבּוֹ^a בְּהִמּוֹן גִּלְגָּלִי^b
לֹא-הִפְגּוּ אַבּוֹת אֶל-בָּנִים מִרְפִּיזֵן יָדַיִם:

⁴ עַל-הַיּוֹם^a הַבֹּא לִשְׂדוֹד אֶת-כָּל-בְּלָשְׁתַּיִם
לְהַכְרִית^b לְצַר וּלְצִידוֹן כָּל שָׂרִיד עֶזְרָ^c
כִּי-שָׂדֵד יִהְיֶה אֶת-בְּלָשְׁתַּיִם^d שְׂאֲרִית^e אִי כִפְתוֹרִ:

⁵ בָּאָה קָרָחָה אֶל-עֵזָה נִדְמָתָה^b אֲשַׁקְלוֹן
שְׂאֲרִית עַמָּקִם^c עַד-מָתִי תִתְגַּדְּדִי:

⁶ הָיָה^a תָּרַב לִיהוָה^b עַד-אָנָּה לֹא תִשְׁקָמִי
הָאֶסְפִּי אֶל-תַּעְרֹךְ הַרְגָעִי וְדָמִי:

⁷ אֵיךְ תִּשְׁקָמִי^a יְהוָה צְוֶה-לָּהּ

אֶל-אֲשַׁקְלוֹן וְאֶל-חֹרֵף הַיָּם שָׁם יַעֲדָה: ׀

⁴⁸ לְמוֹאָב כֹּה-אָמַר יְהוָה אֲצַבְּאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a

26 > 26 || 27. 28 = 30,10. 11 AI (non 6) || 27 -- 27 cf 0 30,10 ||
28 ^a > 26 || ^b 6 + vb nonn, cf 50,1 || ^c > 26 || Cp 47, 1 ^{a-a} > 26 || ^b 1 ||
(6) || ^{c-c} > 26 || 2 ca 40MSS Vrs || יוֹשְׁבֵי || 3 ^a frt 1 c 6 || ^{b-b} add ||
4 ^a 6 || ^b 6 || ^{c-c} 1 (cf 6) || וְכָל-שְׂאֲרִית עֶזְרָם || ^{d-d} > 26, ||
prb dl || ^{e-e} 6 || הָאֵיִם || 5 ^a 1 c 6 || ^b 6 || נָרַךְ || ^c 6 || עֶזְרָם, 1 frt 1 c 6 ||
6 ^a > 26 || ^b 6 || al || יהוה || 7 ^a 6 || תִּשְׁקָמִי || ^b 6 || (1) || Cp 48, 1 ^{a-a} > 26.

אמר יהוה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שֹׁם פָּנַי בְּכֶם לְרֹעַה וּלְהַכְרִית
את־כָּל־יְהוּדָה^b: ¹² וְלִקְחָתִי אֶת־שְׂאֲרֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁמוּ פְּנֵיהֶם
לְבֹזֵא אֶרֶץ־מִצְרַיִם לְגֹר שָׁם^a וְתָמוּ כָּל־בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם יָפְלוּ^c בַּחֲרֹב
בְּרָעַב^d יִתָּמוּ מִקְטָן וְעַד־גָּדוֹל בַּחֲרֹב וּבְרָעַב יָמָתוּ וְהָיוּ לְאֵלֶּה
לְשִׁמָּה וּלְקָלָלָה וּלְחַרְפָּה^e: ¹³ וּפָקַדְתִּי עַל הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
כִּי־אֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלַם בַּחֲרֹב בְּרָעַב^a וּבְדָבָר^b: ¹⁴ וְלֹא יִהְיֶה פְּלִיט
וְשָׂרִיד^a לְשְׂאֲרֵית יְהוּדָה הַבָּאִים לְגֹר־שָׁם^b בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּלְשׁוֹבוֹ^c
אֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר־הִמָּה מִנְּשָׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לְשׁוֹב לְשִׁבְתָּ^d שָׁם
כִּי־לֹא־יָשׁוּבוּ כִּי־אִם־פְּלִטִים^e: ¹⁵ וַיַּעֲנֵנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים
הַיְּדַעִים כִּי־מִקְטָרוֹת נָשִׂיהֶם^a לְאֵלֶּהִים אֲחֵרִים וְכָל־הַנָּשִׁים הַעֲמֻדוֹת^b
קָהֵל^c גָּדוֹל וְכָל־הָעָם הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפִתְרוֹם^d לֵאמֹר:
¹⁶ הִדְבַּר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינָנו שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ: ¹⁷ כִּי
עָשָׂה נַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־הַדְּבָר וְאֲשֶׁר־יֵצֵא מִפִּינוּ לְקַטֹּר לְמַלְכָּתָ^a הַשָּׁמַיִם
וְהַסִּידָ^b־לָהּ נִסְכִּים כִּי־אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וְאֲבֹתֵינוּ מַלְכֵינוּ וְשָׂרֵינוּ
בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם וּנְשַׁבַּע־לָחֶם וּנְהִיָּה טוֹבִים וְרָעָה לֹא
רָאִינוּ: ¹⁸ וּמִן־אֵז חָלָלְנוּ לְקַטֹּר לְמַלְכָּתָ^a הַשָּׁמַיִם וְהַסִּידָ־לָהּ נִסְכִּים^b
חֲסַרְנוּ כָּל וּבַחֲרֹב וּבְרָעַב תָּמְנוּ: ¹⁹ וְכִי־אֲנַחְנוּ מִקְטָרִים^b לְמַלְכָּתָ^a
הַשָּׁמַיִם וְהַסִּידָ־לָהּ נִסְכִּים הַמַּבְלַעֲדֵי אֲנָשִׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ כְּנֻגִים
לְהַעֲצֹכָהּ וְהַסִּידָ־לָהּ נִסְכִּים: ²⁰ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם
עַל־הַגִּבֹּרִים וְעַל־הַנָּשִׁים^a בְּעַל־כָּל־הָעָם^b הָעֹנִים אִתּוֹ דָּבָר לֵאמֹר:
²¹ הֲלֹא אֶת־הַקְּטָרָא אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם
אֲתֶם וְאֲבֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם^b וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֲתֶם זָכַר יְהוָה
וּתַעֲלָה עַל־לְבָבוֹ: ²² וְלֹא־יֻכַּל יְהוָה עוֹד לְשִׂאת מִפְּנֵי רָע מַעַלְלֵיכֶם
מִפְּנֵי־הַתַּעֲבָת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם וּתְהִי אֶרְצְכֶם לְחַרְפָּה וּלְשִׁמָּה וּלְקָלָלָה

ומתו S ונפלו S || שְׂאֲרֵית אֲשֶׁר + S || ^a 12 ^{a-a} > S || ^{b-b} > S || ^c 11 ^{a-a} > S || ^d 11 ^{a-a} > S || ^e 11 ^{a-a} > S ||
cf 42, 17 || ^d 1 c mlt MSS Vrs' וְכִי || ^{c-c} > S, partim > S || ^f 11 ^{a-a} > S || ^g prb dl c
S cf ^f || ¹³ ^a cf 12^d || ^b dl c S^{Ba} || ¹⁴ ^a prb dl, cf S || ^{b-b} 1 frt c S || ^c 1
c S || ^d dl c S || ^e > S || ^f 1 prb c
לְשׁוֹבוֹ, prb c 4MSS + — אֶל־ (14MSS בְּאֶרֶץ) || ^d dl c S || ^e > S || ^f 1 prb c
S || ¹⁵ ^{a-a} > S^{Ba} || ^b > S || ^c prb 1 קוֹל || ^{d-d} prb add (1 c S || ^e > S ||
¹⁷ ^a ca 30MSS לְמַלְכָּתָ sed 1 c S || ^b Or וְלֹא || ^c S ||
¹⁸ ^a 1 c S || ^{b-b} > S cf 17 || ¹⁹ ^a prb c S^{Lsh} (marg) praem
— רֹת S || ^b 1 c S || ^c cf 17^a || ^d 1 ותִּסְפָּד || ^e prb dl c S ||
(24MSS כִּי) || ²⁰ ^a 1 אֶל־ || ^{b-b} 1 אֶל־ sed prb dl || ^{c-c} 1 frt c S ||
|| ²¹ ^a 1 c S || ^b הַקְּטָרָה || ^c S || ^d S || ^e S || ^f S ||
|| ²² ^a 1 ומ' cf S^{Ba}.

מִצְרַיִם^b יִדְעוּ תִּדְעוּ כִּי־הָעִירָתִי בָכֶם הַיּוֹם^c: ²⁰כִּי הִתְעַתִּימֶם בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם
 בְּיָאֲתֶם שְׁלַחְתֶּם^b אֹתִי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֵאמֹר הַתַּפִּלָּל בְּעֲדָנוּ
 אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ^d וּכְכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּן הַגִּיד־לָנוּ
 וְעָשִׂינוּ: ²¹וְאַגִּיד לָכֶם הַיּוֹם^a וְלֹא שָׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְכָל־
 אֲשֶׁר־שָׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם^d: ²²וְעַתָּה יִדְעוּ כִּי בַחֲרַב בְּרָעַב וּבְדִבְרֵי־
 תַּמּוּת^d בִּמְקוֹם אֲשֶׁר חָפַצְתֶּם לָבוֹא לָגוּר שָׁם: ⁴³וַיְהִי
 כְּכֹלֹזֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם^b
 אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם^b אֵלֵיהֶם אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ²
²וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן־הוֹשִׁיעִיָּה^a וַיִּזְחַן בֶּן־קֶרֶחַ וְכָל־הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים^b
 אֲמָרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ^d שָׁקֵר אַתָּה מְדַבֵּר לֹא שְׁלַחְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ^c
 לֵאמֹר לֹא־תָבֹאוּ מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם: ³כִּי בָרוּךְ בֶּן־גִּרְיָה מִסִּית אֶתְךָ
 בָּנוּ לְמַעַן תֵּת אֶתְנוּ בִּיד־הַכַּשְׂדִּים לְהַמִּית אֶתְנוּ וּלְהַגְלוֹת אֶתְנוּ
 בָּבֶל: ⁴וְלֹא־שָׁמַע יִזְחַן בֶּן־קֶרֶחַ^a וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים^b וְכָל־הָעָם בְּקוֹל
 יְהוָה לִשְׁכֹּת בָּאָרֶץ יְהוּדָה: ⁵וַיִּקַּח יִזְחַן בֶּן־קֶרֶחַ^a וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים^b
 אֶת כָּל־שְׂאֵרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁבוּ מִכַּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר גָּדְחוּ־שָׁם לָגוּר
 בָּאָרֶץ יְהוּדָה: ⁶אֶת־הַגִּבֹּרִים וְאֶת־הַנְּשִׁים^a וְאֶת־הַטָּף^a וְאֶת־בָּנוֹת^b
 הַמִּלֵּךְ וְאֶת כָּל־הַנָּפֶשׁ אֲשֶׁר הָיִיתָ נְבוּזַרְאֲדָן^d רֶב־טַבָּחִים^d אֶת־
 גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וְאֶת־בָּרוּךְ בֶּן־
 גִּרְיָהוּ: ⁷וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־
 תַּחְפִּנְחָם: ⁸

⁸וַיְהִי דִבְרֵי־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּתַחְפִּנְחָם לֵאמֹר: ⁹קַח בִּידְךָ אֲבָנִים
 גְּדֹלוֹת וּטְמֵנָתָם^b בַּמֶּלֶט^b בַּמֶּלֶךְ^b אֲשֶׁר בְּפֶתַח בֵּית־פְּרָעָה בְּתַחְפִּנְחָם
 לַעֲיֹנֵי אֲנָשִׁים יְהוּדִים: ¹⁰וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם^a כֹּה־אָמַר יְהוָה^b עֲבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b הִגַּנִּי שִׁלַּח וְלָקַחְתִּי אֶת־נְבוּזַרְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי
 וְשַׁמְתִּי^d כַּסְאוֹ מִמַּעַל לַאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר טְמַנְתִּי וְנָטַח אֶת־

19 ^b frt l c 6 + וְעַתָּה || ^{c-c} >6; prb add || 20 ^a Q ההצעתם; l c 6 הרעתם ||
 b-b >6 || 21 ^{a-a} >6 || ^{c-c} >6 || ^d >6 || ^{c-c} prb dl c 6 א || כִּי אֲתֵם שִׁח וְשִׁלַּחְתֶּם ||
 b >6 || ^c >6 || ^d >6 || 22 ^{a-a} >6 || ^b l c Vrs וְכָל || ^c dl c 6 || ^d cf I7c || Cp 43, I ^a dl
 c 6 || ^b >6^{Bk} || 2 ^a l c 6 מַעֲשִׂיה || cf 42, I || ^b prb dl c 6 || ^c l? || ^d ins
 c 6 || ^{c-c} frt dl c 6 || ^f l c 6 אֲלֵינוּ || 4. 5 ^{a-a} >6 || ^b >6 || 5 ^{c-c} >6
 nonnisi || לָגוּר בָּאָרֶץ || 6 ^{a-a} >6 κ. τὰ λοιπὰ sed 6^{MSS} >6 ἡνίκα || ^b >6 ||
 c >6^{Bk} || ^{d-d} >6 || ^{e-e} >6 || 9 ^a >6 || ^{b-b} >6 || ^c >6 || ^d >6 || 10 ^a >6 || ^{b-b} >6 || ^c >6 ||
 = בָּלֶט || frt sic l (במלכין) add [ditto] || ^c dl c 6 || 10 ^a >6 || ^{b-b} >6 || ^c >6 ||
^d l c 6 >6 || ^e l prb c 6^{Bk} טְמַנְתָּ.

יִשְׁלַח^א יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה: ⁶ אִם-טוֹב וְאִם-רָע בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר אָנּוּ^ב שְׁלָחִים אֶתְּךָ אֵלָיו נִשְׁמַע לְמַעַן אֲשֶׁר
יִיטֹב-לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: ⁷ וַיְהִי מִקֵּץ עֶשְׂרֵת
יָמִים וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ: ⁸ וַיִּקְרָא אֶל-יוֹחָנָן^א בֶּן-קִרְחַי וְאֵל
כָּל-^בשְׂרֵי הַחִילָּים^ד אֲשֶׁר אִתּוֹ^ד וְכָל-הָעָם לְמַקְטָן וְעַד-גְּדוֹל: ⁹ וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֵתִי אֲלֵיו לְהַפִּיל
תַּחֲנוּתְכֶם לִפְנֵי: ¹⁰ אִם-שׁוּב^א תֵּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַזֹּאת וּבְגִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא
אֶהְרֹס וְנִטְעַתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי נַחֲמֹתִי אֶל-^בהֲרָעָה אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי לָכֶם: ¹¹ אֲל-תִירָאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר-אַתֶּם יֹרָאִים מִפְּנֵי
אֲל-תִירָאוּ מִמֶּנּוּ^א נְאֻם-יְהוָה כִּי-אַתֶּם אֲנִי הַחוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְלֹהֲדִיל
אֶתְכֶם מִיָּדוֹ: ¹² וְאַתֶּן לָכֶם רַחֲמִים וָרַחֵם אֶתְכֶם^א וַיְהִי שׁוֹב אֶתְכֶם^ב
אֲל-אֲדַמְתְּכֶם: ¹³ וְאִם-אֲמַרִים אֶתֶם לֹא נִשְׁב בְּאֶרֶץ הַזֹּאת לְבַלְתִּי
שִׁמַּע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ¹⁴ לֹא-אִמַּר לֹא^א כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבֹא^ב אֲשֶׁר
לֹא-^בנִרְאָה מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמַע וְלִלְחָם לֹא-נִרְעַב וְשֵׁם
נִשְׁב: ¹⁵ וְעַתָּה^א לָכֵן שְׁמַעוּ דְבַר-יְהוָה^ב שְׂאֵרִית יְהוּדָה^ג כֹּה-אָמַר יְהוָה
^דצְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^ד אִם-אַתֶּם שׁוֹם תִּשְׁמְוּן פְּנִיכֶם לָבֹא מִצְרַיִם^א
וּבְאַתֶּם לְגוֹר שָׁם: ¹⁶ וְהִיטָה^א הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרָאִים מִמֶּנָּה^ב שָׁם
תִּשְׁיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָרַעַב אֲשֶׁר-אַתֶּם וְדֹאגִים מִמֶּנּוּ^ד שָׁם
יִדְבֹק אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם וְשָׁם תִּמָּתוּ: ¹⁷ וַיְהִי^א כֹל-הָאֲנָשִׁים^ב אֲשֶׁר-
שָׁמְעוּ אֶת-פְּנִיָּהֶם לָבֹא מִצְרַיִם לְגוֹר שָׁם יָמוּתוּ^ג בַּחֶרֶב בַּרַעֲב^ד
וּבְדָבָר וְלֹא-יָהִי לָהֶם^א שָׂרִיד וּפְלִיט^ב מִפְּנֵי הֲרָעָה אֲשֶׁר אָנִי מִבְּיֹא
עֲלֵיהֶם: ¹⁸ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^א כֹּאֲשֶׁר נִתַּךְ
בְּאֶפֶי וַחֲמָתִי עַל-יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם
מִצְרַיִם וְהִייתֶם לְאֵלָה וּלְשִׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחִרְפָּה וְלֹא-תִרְאוּ עוֹד אֶת-
הַמָּקוֹם הַזֶּה: ¹⁹ דְּבַר^א יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׂאֵרִית יְהוּדָה אֲל-תִבְּאוּ

5 יִשְׁלַח ^b || וְאֵם ^a 6 || אֲנִי Q^{Occ} Q^{Or} אֲנִי ^c 7 *שׁ ^c || וְהָיָה ^b 8 ^{a-a} > 6 || > 6 (6A = 4A) || הַחֵיל ^c 9 > 1 ^e || וְלֹא- ^{d-d} || מִדָּם ^b 10 ^a > 8; 1 c שֵׁשׁ יָשׁוּב ^b 11 עַל ^a II ^a frt dl c 6 || מִדָּם ^b 12 ^{a-a} 1 c אֲשׁוּ וְהַשְׁבֵּתִיכֶם ^{b-b} 13 ^{a-a} > 6 || וְהַשְׁבֵּתִיכֶם ^c 14 ^{a-a} > 6 || > 6S ^{b-b} frt 1 c 6 ולא ^c 15 ^a > 6 || > 8 ^{c-c} prb dl c 6 || > 6S ^{d-d} dl c 6 || > 6S ^e ^{f-f} prb 1 c 6 מִפְּנֵי ^f 16 ^a 1 וְהָיָה ^c 17 ^a 1 מִפְּנֵי ^d > 6 || מִפְּנֵי ^e > 6 || מִפְּנֵי ^f 18 ^{a-a} > 6 || > 6S ^{b-b} dl c 6 || > 6S ^c 1 prb c 6 בְּמִשְׁ ^a 19 ^a 1 וְהָיָה ^b 20 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 21 ^a 1 וְהָיָה ^b 22 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 23 ^a 1 וְהָיָה ^b 24 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 25 ^a 1 וְהָיָה ^b 26 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 27 ^a 1 וְהָיָה ^b 28 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 29 ^a 1 וְהָיָה ^b 30 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 31 ^a 1 וְהָיָה ^b 32 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 33 ^a 1 וְהָיָה ^b 34 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 35 ^a 1 וְהָיָה ^b 36 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 37 ^a 1 וְהָיָה ^b 38 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 39 ^a 1 וְהָיָה ^b 40 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 41 ^a 1 וְהָיָה ^b 42 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 43 ^a 1 וְהָיָה ^b 44 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 45 ^a 1 וְהָיָה ^b 46 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 47 ^a 1 וְהָיָה ^b 48 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 49 ^a 1 וְהָיָה ^b 50 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 51 ^a 1 וְהָיָה ^b 52 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 53 ^a 1 וְהָיָה ^b 54 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 55 ^a 1 וְהָיָה ^b 56 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 57 ^a 1 וְהָיָה ^b 58 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 59 ^a 1 וְהָיָה ^b 60 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 61 ^a 1 וְהָיָה ^b 62 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 63 ^a 1 וְהָיָה ^b 64 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 65 ^a 1 וְהָיָה ^b 66 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 67 ^a 1 וְהָיָה ^b 68 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 69 ^a 1 וְהָיָה ^b 70 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 71 ^a 1 וְהָיָה ^b 72 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 73 ^a 1 וְהָיָה ^b 74 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 75 ^a 1 וְהָיָה ^b 76 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 77 ^a 1 וְהָיָה ^b 78 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 79 ^a 1 וְהָיָה ^b 80 ^a 1 וְהָיָה ^c + 6 || > 6S ^d dl c 6 || > 6S ^e 1 prb c 6 שֵׁשׁ יָשׁוּב ^f 81 ^a 1 וְהָיָה ^b 82 ^a

$\text{I} 0^e > \text{G}$ || $\text{f-f} > \text{G}$, nonn MSS וַיִּשְׁכֶּם || $\text{I} 1^a \text{ cf } \text{I} 3^c || \text{b-b} > \text{G} || \text{I} 2^a \text{ מַחֲנִיהֶם}$ (?)
 $\text{b-b} \text{ G} || \text{G} \text{ c } 1 \text{ c } \text{ G} || \text{ג-ל} || \text{d} > \text{G} || \text{I} 3^a \text{ a-a} > \text{G} || \text{b} \text{ כל} > \text{G}^{\text{Bk}} || \text{c} \text{ הַחִיל}$ ||
 $\text{d} > \text{G} || \text{I} 4^a \text{ a-a} > \text{G} || \text{b} > \text{G} || \text{c-c} > \text{G} || \text{I} 5^a \text{ a-a} > \text{G} || \text{b-b} > \text{G} || \text{I} 6^a \text{ a-a} > \text{G} || \text{b} \text{ ש}$ ||
 $\text{G}^{\text{B}} || \text{e} \text{ ש} || \text{G} \text{ נְבוּרִים} || \text{cf } 3 \text{ MSS} || \text{c-c} > \text{G}$, prb et haec et vb sqq add || $\text{d} \text{ τὰ λοιπὰ} || \text{I} 7^a \text{ crpp; frt } 1 \text{ c } \text{ א' בְּגֵדֹת} || \text{cf } \text{G} \text{ בְּגֵדֹת} || \text{b} \text{ l c mlt MSS et Q}$
 $\text{τὰ λοιπὰ} || \text{I} 7^a \text{ crpp; frt } 1 \text{ c } \text{ א' בְּגֵדֹת} || \text{cf } \text{G} \text{ בְּגֵדֹת} || \text{b} \text{ l c mlt MSS et Q}$
 בְּמָהֶם , K ? || $\text{c} > \text{G}^{\text{Bk}} || \text{I} 8^a \text{ a-a} > \text{G} || \text{b-b} > \text{G} || \text{Cp } 42, \text{I}^a \text{ הַחִיל} || \text{b-b} > \text{G}$ ||
 $\text{c-c} \text{ l c } \text{ G} || \text{G} \text{ וַיִּשְׁכֶּם} || \text{cf } 43, 2; 40, 8 || 2^a \text{ l c } \text{ G} || \text{G} \text{ וַיִּאמְרוּ אֵלָיו} || \text{et trsp post}$
 $\text{הַחִיל} || \text{trsp : } || \text{b} > \text{G} || \text{c} \text{ 2 MSS} || \text{G} \text{ אֱלֹהֵינוּ} || \text{d-d} > \text{G}$, כל || $\text{e} \text{ prb dl c } \text{ G} || \text{G} \text{ 3 4 MSS} || \text{G} \text{ אֱלֹהֵינוּ} || 4^a > \text{G} || \text{b} \text{ אֱלֹהֵינוּ} || \text{c dl c } \text{ G} || \text{d prb dl c } \text{ G} || 5^a \text{ גְּדִידִים}$ ||

גְּדֻלָּהּ בְּסֹתֵר בַּמִּצְפָּה לֹא־מָרָב אֶלְכָּה נָא וְאָכַל אֶת־יִשְׁמַעְעָל בֶּן־
נְתַנְיָה וְאִישׁ לֹא יֵדַע לָמָּה יִכְכֶּה נָפֶשׁ וְנִפְצוּ כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים
אֵלָיו וְאָבְדָה שְׂאֵרֵית יְהוּדָה: ¹⁶ וַיֹּאמֶר גְּדֻלָּהּ בֶּן־אֲחִיקָם אֶל־
יוֹחָנָן בֶּן־קָזָח אֶל־תַּעֲשׂ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־שָׁקַר אַתָּה דָּבָר אֶל־
יִשְׁמַעְעָל: פ

41 וַיְהִי בַחֹדֶשׁ הַשְּׂבִיעִי בָּא יִשְׁמַעְעָל בֶּן־נְתַנְיָה בֶּן־אֲלִישַׁמַּע
מִזִּנְעֵה הַמְּלוּכָה בִּרְבֵי הַמֶּלֶךְ וַעֲשָׂרָה אַנְשִׁים אִתּוֹ אֶל־גְּדֻלָּהּ בֶּן־
אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו בַּמִּצְפָּה: ² וַיִּקְם יִשְׁמַעְעָל
בֶּן־נְתַנְיָה וַעֲשָׂרַת הָאֲנָשִׁים וְאִשְׁרֵיהֶן אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ אֶת־גְּדֻלָּהּ בֶּן־
אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן בַּחֲרֹב וַיָּמָת אִתּוֹ וְאִשְׁרֵי־הַפְּקִיד מֶלֶךְ־כָּבֵל בְּאֶרֶץ:
³ וְאֵת כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ אֶת־גְּדֻלָּהּ בֶּן־יִשְׁמַעְעָל וְאֶת־
הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם אֶת אַנְשֵׁי הַמְּלָחָמָה הֵכָּה יִשְׁמַעְעָל:

4 וַיְהִי בַיּוֹם הַשֵּׁנִי לַהֲמִית אֶת־גְּדֻלָּהּ וְאִישׁ לֹא יֵדַע: ⁵ וַיָּבֹאוּ
אֲנָשִׁים מִשְׁכָּם מִשְׁלֹו וּמִשְׁמֹרוֹן שְׂמָנִים אִישׁ מִגִּלְתֵי זָקֵן וְקָרְעֵי
בְּגָדִים וּמִתְגַּדְּדִים וּמִנְחָה וּלְבֻזָּה בְּיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה: ⁶ וַיֵּצֵא
יִשְׁמַעְעָל בֶּן־נְתַנְיָה לְקֶרְאָתָם מִן־הַמִּצְפָּה הַלֵּךְ הַלֵּךְ וּבִכָּה: ⁷ וַיְהִי
כַּפְּגֹשׁ אֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בָּאוּ אֶל־גְּדֻלָּהּ בֶּן־אֲחִיקָם: ⁷ וַיְהִי
כַּבּוֹזָאם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמַעְעָל בֶּן־נְתַנְיָה אֶל־תּוֹךְ הַבּוֹר
הַזֶּה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ: ⁸ וַעֲשָׂרָה אַנְשִׁים נִמְצְאוּ־בָם וַיֹּאמְרוּ
אֶל־יִשְׁמַעְעָל אַל־תִּמָּתְנוּ כִּי־יִשְׁלַנוּ מִטְּמָנִים בַּעֲשֹׂה חַטִּים וּשְׁעָרִים
וְשָׁמֶן וְדִבְשׁ וַיַּחְדֹּל וְלֹא הֵמִיתָם בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם: ⁹ וַהֲבֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ
שָׁם יִשְׁמַעְעָל אֶת כָּל־פְּגָרֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הֵכָּה בְּיַד־גְּדֻלָּהּ
הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אֲסָא מִפְּנֵי בַעֲשָׂא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ מִלֵּא
יִשְׁמַעְעָל בֶּן־נְתַנְיָה חֲלָלִים: ¹⁰ וַיִּשְׁכַּב יִשְׁמַעְעָל אֶת־כָּל־שְׂאֵרֵית
הָעָם אֲשֶׁר בַּמִּצְפָּה אֶת־בְּגָזֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים

|| עַל 16 || תַּעֲשֵׂה Q תַּעֲשׂ 1 c K || 16 a-a > 16 b-b > 16 c-c > 16 b > 16 || Cp 41, 1 || אֶלְעֶשֶׂה S יִשְׁמַעְעָל S || 16 b-b > 16 cf 2R 25,25 || c-c > 16 d > 16 ||
|| 2 a-a > 16 b-b > 16 A, prb add (in m 1 c S^hsu (וַיָּמָתוּ) || 3 a-a add (> 16) b > 16 +
|| c-c > 16 (19MSS Vrs וְאֵת) || 4 a-a > 16 || 5 1 c Vrs וַיִּשְׁחָטוּ S^hsalahu || 6 A^hΑΣΑ σαλαμ || 6 a-a > 16 b-b dl c || 1 c 1 ? c || 7 a-a > 16 ins prb c S || 9 || cf 9 ||
|| c 14MSS וּבִכָּה || c-c > 16 f-f > 16 || 7 || 9 a > 16 h (*) || b-b > 16 || c-c 1 c || 10 || בּוֹר גְּדוֹל || c-c > 16 || 10 a > 16 || 10 || וַיִּשְׁכַּב || b-b > 16 || c 1 c mlt MSS || 10 || וְאֵת־ || d-d > 16 || d-d > 16 S.

ראה ש^b > ט^B || f-f > ט^B || יָדִיד שטס 47MSS || c^d l c || הָ' ל^c || cf I^c || 4^b > ט^c || *וג' (in אה l הטוב) || 5^{a-a} crpp || b prb l c || בְּאֶרֶץ ט || c > εν ηη loudα(?) || d > ט || c-e > ט || 6^a > ט || b-b > ט || c > ט || 7^a ט || התליל || b-b > ט || c-c prb l c || 8^a l c || ישמ' שטס 6MSS || dl c || וַיִּפְקֵדוּ ט || d > ט || וַנִּשְׁתָּהם ט || c-e > ט || f הגלה ט || 9^a l c || עזפי קטע Qsh 2R 25,23 || c^d l c ca 35MSS || ד בן ט || d l frt c || עזפי קטע Qsh 2R 25,23 || g^{a-a} > ט || cf 2R 25,24 || ש^b (marg) lwφε || 10^a אני > ט || b ט || עליתם || c^d l prb c || בְּעָרִים ט || xI^a ט || הארץ ט || b-b > ט || 12^{a-a} > ט || b-b in ט post גרליה || prb add || 14^a ט + אֱלֹהִי || b-b > ט || c-c > ט || 15^{a-a} > ט.

הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתָהֶם שָׁרְפוּ הַכַּשְׂדִּים בְּאֵשׁ וְאֶת־חֹמֹתַי יְרוּשָׁלַם׃
 נִתְּצוּ׃⁹ וְאַתָּה יְתֵר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בְּעִיר וְאֶת־הַנְּפִלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ
 עָלָיו וְאֶת יְתֵר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים^b הַגִּלָּה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בָּבֶל׃
¹⁰ וּמִן־הָעָם הַדְּלִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם מְאוּמָה הַשְּׂאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
 טַבָּחִים בְּאַרְץ יְהוּדָה וַיִּתֵּן לָהֶם כְּרָמִים וַיַּגְבִּיֵם בַּיּוֹם הַהוּא׃¹¹ וַיֵּצֵא
 נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־יְרֵמְיָהוּ בֶנֶד^b נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים לֵאמֹר׃
¹² קָחְנוּ וַעֲנִיךָ שִׁים עָלָיו וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה רָעָה כִּי אִם^b בְּאֵשׁ
 יִדְבַּר אֱלֹהֶיךָ כֵּן עֲשֵׂה עִמּוֹ׃¹³ וַיִּשְׁלַח נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיִּנְבֹּשׁוּבָן^a
 רַב־סֹרִים וַנְּרַגֵּל שְׂרָאָצַר רַב־מֶגֶן וְכָל רַבִּי מֶלֶךְ־בָּבֶל׃¹⁴ וַיִּשְׁלַח
 וַיִּקְחוּ אֶת־יְרֵמְיָהוּ מִחֻצֵּי הַמִּטְרָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־גְּדִלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם
 בֶּן־שָׁפָן לְהוֹצִאֵהוּ אֶל־הַבַּיִת וַיֵּשֶׁב בַּתּוֹךְ הָעָם׃¹⁵ וְאַל־
 יְרֵמְיָהוּ הָיָה דַּבֵּר־יְהוָה בְּהִיטּוֹ עֲצוּר׃ בַּחֲצֵר הַמִּטְרָה לֵאמֹר׃¹⁶ הֲלוֹךְ
 וְאַמְרָתָ לַעֲבֹד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר^a כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^b אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל הַנְּבִי מַבִּי אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי־הָעִיר הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה
 וְהָיוּ לְפָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא׃¹⁷ וְהַצִּלְתִּיךָ בַּיּוֹם־הַהוּא אֲנִי־יְהוָה וְלֹא
 תִּנָּתֵן^b בְּיַד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוּר מִפְּנֵיהֶם׃¹⁸ כִּי מִלֹּט אֶמְלֹטְךָ
 וּבַחֲרֹב לֹא תִפֹּל וְהָיְתָה לְךָ נִפְשֶׁךָ לְשָׁלָל כִּי־בַטָּחָתָ כִּי אֲנִי־
 יְהוָה׃^ס

40¹ הַדְּבָר אֲשֶׁר־הִיגָה אֶל־יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי שִׁלְחָה אֹתוֹ
 נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים מִן־הָרָמָה בְּקַחְתּוֹ^a אֹתוֹ^b וְהוּא־אֶסוּר^b בְּאֲזֻקִּים^c
 בַּתּוֹךְ כָּל־גִּלּוֹת יְרוּשָׁלַם וַיְהוּדָה הַמְּנֻלִים בָּבֶלָה׃² וַיִּקָּח^a רַב־
 טַבָּחִים לְיְרֵמְיָהוּ^b וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דַּבֵּר אֶת־הָרָעָה הַזֹּאת
 אֶל־הַמֶּקוֹם הַזֶּה׃³ וַיָּבֵא^a וַיַּעַשׂ יְהוָה^b בְּאֵשׁ דְּבָר^b כִּי־חֲטָאתֶם
 לַיהוָה וְלֹא־שָׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי וְהָיָה לָכֶם דְּבַר הַזֶּה׃⁴ וַעֲשֵׂתָה הַנֶּה^a

8^a 1 c § בְּתִי cf 52,13; 2R 25,9 || ^b סוּח || חֹמֹת cf 52,14; 2R 25,10 || 9^a 1 c 52,15 הָאֲמוֹן || ^b dl cf 52,15; 2R 25,11 || 10 Θ (ὕπευματα) ὕ || ^c mlt אִם || ^b dl אִם || 11^a Or Θ אֶל || ^b >SΣ || 12^a sic ר || ^b dl אִם || ^c mlt וַיִּגְבִּיֵם || ^a Or Θ אֶל || ^b >SΣ || 13^a al MSS † in fine vb al † parvum; 1 וַיִּנְבֹּשׁוּבָן || MSS et Q (S) אֲשֶׁר || 14^a al MSS † || 15^a >S || 16^a >S || ^b >S || ^c Q מִבֵּיא || ^d 1 || ^b prb 1 שָׁרִי cf 3 || 17^a >S || 18^a >S || ^b >S || ^c Q Cp 40, 1^a >S || ^d 1 || ^e >S || ^c Q אֲזֻקִּים || 1 c K בְּאִ || ^d >S || ^e >S || 2^a prb 1 c >S || ^b >S || ^c Q אֲזֻקִּים || 3^a dl c >S || ^b >S || ^c 1 || ^d >S || ^e >S || 4^a dl c >S || ^b >S || ^c 1 || ^d >S || ^e >S || 4^a dl c >S (in 1 c Q) אֶת (הַדְּבַר) || 4^a >S || ^b >S || ^c 1 || ^d >S || ^e >S ||

23 וְאֶת־כָּל־נְשִׁיָּהּ וְאֶת־בָּנֶיהָ מִזְצֹאֵיהֶם אֶל־הַכְּשָׁדִים וְאֶתָּה לֹא־תִמְלֹט מִיָּדָם כִּי בֵּיד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּתְּפֹשׂ וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת תִּשְׂרֹף^d בְּאֵשׁ׃
 24 וַיֹּאמֶר^a צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אִישׁ אֶל־יָדַע בְּדִבְרִים־הָאֵלֶּה וְלֹא־תָמוּת׃²⁵ וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים כִּי־דִבַּרְתִּי אֵתָּךְ וַבָּאוּ אֵלֶיךָ וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הַגִּידָה־נָא לָנוּ מַה־בְּדִבְרֶת אֶל־הַמֶּלֶךְ^b אֶל־תִּכְחַד מִמֶּנּוּ וְלֹא נִמְוֶתֶךָ וּמַה־דִּבַּר אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ׃²⁶ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם מִפִּיל־אֲנִי תַחֲנֹנִתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבַלְתִּי הִשְׁיִבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן לְמוֹת שָׁם׃ ׀
 27 וַיָּבֹאוּ כָּל־הַשָּׂרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאָלוּ אוֹתוֹ וַיִּגֵּד לָהֶם כְּכָל־הַדִּבְרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיַּחֲרֹשׁוּ מִמֶּנּוּ כִּי לֹא־נִשְׁמַע הַדָּבָר׃
 28 וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטְרָה עַד־יוֹם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלַם וְהָיָה כַּאֲשֶׁר נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלַם׃ ׀ 39 בְּשָׁנָה הַתְּשַׁעִית לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה^b בַּחֲדָשׁ הָעֲשָׂרִי^b בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל^c וְכָל־חִילוֹ אֶל־יְרוּשָׁלַם וַיִּצְרוּ עָלָיָהּ׃² בַּעֲשָׂתִי־עֲשָׂרָה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בַּחֲדָשׁ הָרְבִיעִי^b בַּתְּשַׁעִי^c לַחֲדָשׁ הַבִּקְעָה הָעִיר׃³ וַיָּבֹאוּ כָּל שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיֵּשְׁבוּ בַּשָּׂעַר הַתּוֹךְ^a גִּרְגָל שָׂרְאָצַר סִמְגַר־נָבֹו שְׂרָסְכִים רַב־סֹרִים גִּרְגָל שְׂרָאָצַר^c רַב־מָג וְכָל־שְׂאֵרִית שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל׃⁴ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָם צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־אֲנָשֵׁי הַמְּלָחָמָה וַיִּבְרָחוּ וַיֵּצְאוּ לִילָה מִן־הָעִיר^a דָּרָךְ גֵּן הַמֶּלֶךְ בַּשָּׂעַר בֵּין הַחֲמַתִּים^a וַיֵּצֵא^b דָּרָךְ הָעֶרְבָה׃⁵ וַיִּרְדְּפוּ חִיל־כְּשָׂדִים אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁגּוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ בַּעֲרֻבֹת יָרָחוֹ וַיִּקְחוּ אוֹתוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל רַבְלָתָהּ בְּאֶרֶץ חֲמַת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃⁶ וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ בְּרַבְלָה לְעֵינָיו וְאֶת כָּל־חָרִי^a יְהוּדָה שָׁחַט^b מֶלֶךְ בָּבֶל׃⁷ וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עָוָר וַיֹּאסְרֵהוּ בַּנְּחֹשְׁתִּים לְבִיא אוֹתוֹ בְּבִלְהִי׃⁸ וְאֶת־בֵּית

23 a > 6 || תִּשְׂרֹף MSS 671 c || d 1 c 7 MSS 671 c || e > 6 || כל^a 23
 24 a-a > 6 || b-b > 6 || נָא 25 || וְאֶתָּה לֹא 6 || c firt 1 c 6 || מֶהֱךָ 6 || b > 6 || הַמֶּלֶךְ אֵלָיו 6
 ut c-c (nonn codd = 61) || 27 a 1 c 13 MSS 671 c || b > 6 || צִוָּהוּ MSS 671 c || 28 b > 5 MSS 671 c (6 MSS 671 c) || וְהָיָה 6 || Cp 39, 1. 2 prb add (*) cf 52,4 ss || 1 a > 6
 3 MSS 671 c || b > 6 || וְכִי 6 || 2 a > 6 || c 6 || e 1 l || d 1 l || c 6 || f 52,4 || g 52,4 || h 52,4 || i 52,4 || j 52,4 || k 52,4 || l 52,4 || m 52,4 || n 52,4 || o 52,4 || p 52,4 || q 52,4 || r 52,4 || s 52,4 || t 52,4 || u 52,4 || v 52,4 || w 52,4 || x 52,4 || y 52,4 || z 52,4 ||
 נְבוּכַדְרֶאצַּר רַב־טַבָּחִים (רַב־מָג) וְנְבוּשַׁשְׁזַן (cf 13) || 3 a-a 1 prb (cf 13) || b 1 c 13 || c 6 || d 6 || e 6 || f 6 || g 6 || h 6 || i 6 || j 6 || k 6 || l 6 || m 6 || n 6 || o 6 || p 6 || q 6 || r 6 || s 6 || t 6 || u 6 || v 6 || w 6 || x 6 || y 6 || z 6 ||
 cf 6 . . kai Ναβουσαααρ || b 1 c 13 || c 6 || d 6 || e 6 || f 6 || g 6 || h 6 || i 6 || j 6 || k 6 || l 6 || m 6 || n 6 || o 6 || p 6 || q 6 || r 6 || s 6 || t 6 || u 6 || v 6 || w 6 || x 6 || y 6 || z 6 ||
 4 a-a cf 52,7; 2R 25,4 AOS 671 c || b 1 c 12 MSS 671 c || c 6 || d 6 || e 6 || f 6 || g 6 || h 6 || i 6 || j 6 || k 6 || l 6 || m 6 || n 6 || o 6 || p 6 || q 6 || r 6 || s 6 || t 6 || u 6 || v 6 || w 6 || x 6 || y 6 || z 6 ||
 5 3 MSS 671 c || b > 6 || וַיֵּצְאוּ cf 52,7 || 6 b prb add; > 2R 25,7 || 6 b prb add; > 2R 25,7 ||
 7 a > 6 || b > 6 || c 6 || d 6 || e 6 || f 6 || g 6 || h 6 || i 6 || j 6 || k 6 || l 6 || m 6 || n 6 || o 6 || p 6 || q 6 || r 6 || s 6 || t 6 || u 6 || v 6 || w 6 || x 6 || y 6 || z 6 ||
 8 a > 6 || b > 6 || c 6 || d 6 || e 6 || f 6 || g 6 || h 6 || i 6 || j 6 || k 6 || l 6 || m 6 || n 6 || o 6 || p 6 || q 6 || r 6 || s 6 || t 6 || u 6 || v 6 || w 6 || x 6 || y 6 || z 6 ||

הָאָרֶץ הַזֹּאת: ²⁰ וַעֲלֶה אִשְׁמַעֲנָא^a אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ תִּפְלֶגָא תַחֲנִיתִי
 לִפְנֵיךְ וְאֵל־תִּשְׁבְּנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוּת שָׁם: ²¹ וַיִּצְוֶה
 הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּפְקְדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲצֵר הַמִּטְרָה וַנִּתֵּן לוֹ כֶּבֶד־
 לֶחֶם לַיּוֹם מִחוּץ הָאֲפִים עַד־תָּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיָּשָׁב יִרְמְיָהוּ
 בַּחֲצֵר הַמִּטְרָה: ³⁸ וַיִּשְׁמַע שַׁפְטִיָּה בֶן־מֵתָן וַיִּגְדֹּלֶהוּ
 בֶּן־פֶּשֶׁחֹר וַיּוֹכֵל^a בֶּן־שִׁלְמִיָּהוּ וַיִּפְשְׁתוּר בֶּן־מִלְכִּיָּה^b אֶת־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר: ²² כֹּה אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב
 בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֲרֵב בָּרָעֲבָ^a וּבַדְּבָר וְהַיֹּצֵא אֶל־הַכְּשָׁדִים יִחְיֶה^b
 וְהִיתָה־לּוֹ נִפְשׁוֹ^c לְשָׁלָל וְחַיִּי: ²³ כֹּה אָמַר יְהוָה הַנֶּתָן תִּנְתָּן
 הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָה: ²⁴ וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים^a אֶל־
 הַמֶּלֶךְ יוֹמֵת נָא אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה כִּי־עַל־כֵּן הוּא מְרַפָּא^d אֶת־יְדֵי
 אֲנָשִׁי הַמִּלְחָמָה הַנְּשָׂאִים וּבָעִיר הַזֹּאת וְאֵת יְדֵי כָל־הָעָם לְדַבֵּר
 אֵלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי וְהָאִישׁ הַזֶּה אֵינָנו רֹשֵׁשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם הַזֶּה
 כִּי אִם־לְרָעָה: ²⁵ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִגֵּה־הוּא בְּיַדְכֶם כִּי־אֵין
 הַמֶּלֶךְ יוֹכֵל^b אֶתְכֶם דְּבָרָ^b: ²⁶ וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁלְכוּ אֹתוֹ אֶל־
 הַבּוֹר וּמִלְכִּיָּהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצֵר הַמִּטְרָה וַיִּשְׁלְתוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ
 בַּחֲבָלִים^d וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע יִרְמְיָהוּ בַּטִּיט: ²⁷
 וַיִּשְׁמַע עֲבַד־מֶלֶךְ הַבּוֹשִׁי אִישׁ סִרִּים^a וְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ כִּי־נִתְּנָה
 אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב^b בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן: ²⁸ וַיֹּצֵא^a עֲבַד־
 מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּדְבֹּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר: ²⁹ אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ^a הֲרָעוּ
 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא אֶת אֲשֶׁר־
 הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת תַּחְתִּי^b מִפְּנֵי הָרָעֲבָ כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד
 בָּעִיר: ³⁰ וַיִּצְוֶה הַמֶּלֶךְ אֶת עֲבַד־מֶלֶךְ הַבּוֹשִׁי^a לֵאמֹר קַח בִּידְךָ מִזֶּה
 שְׁלִשִּׁים^b אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ^c אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא^c מִן־הַבּוֹר בְּטָרָם יָמוּת:

20 ^{a-a} dl ? c 6 vel ? l c 8 || שְׁמַעֲנִי || ^b 6 || וַיָּמָה || 21 ^a >6 || ^b 6 || εἰς οἰκίαν ||
 Cp 38, 1 ^a cf ad 37,3 || ^{b-b} >6 || ^c 1 c 6 || עַל || ^d >6 || vs 2 cf 21,9 || ^a 1
 c 6 || וַיִּב || ^b 1 c K יְהִיָּה, mlt MSS Q וְיָהִי, frt dl cf not sq || ^{c-c} >6 || לוֹ
 frt dl et l וְהִיתָה cf 17 || ^{d-d} frt dl c 8 || 3 || ^b 6 || כִּי || 4 ^a frt dl c 6 || ^b dl c
 15 MSS || ^{c-c} frt dl || ^d 1 c ca 10 MSS מְרַפָּה || ^e prb dl c 6 || 5 ^a >6 ||
^{b-b} 1 prb (cf 6) אֵלֵיהֶם(?) vel לָהֶם || 6 ^{a-a} >6 sed cf 8 || ^b 1 c 6 8 al בּוֹר
 nisi nom propr sq add || ^{c-c} 1 c 6 || אֹתוֹ וַיִּשְׁ sed prb add || ^d >6 || ^e 6 || וַיָּהִי ||
 f >6 || 7 ^{a-a} >6 prb add || ^b 6 || הָיָה || 8 ^{a-a} 6 || אֵלָיו sed cf 8 || ^b >8 || 9 ^{a-a} >6 ||
^{b-b} 6 || הָיָה אֶת־אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְהָמִית אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה || 10 ^a dl c 6 ||
^b 1 || שְׁלִשָּׁה || ^{c-c} 1 c 6 || אֹתוֹ.

הַכְּלִיא^א: וְחִיל פְּרָעָה יֵצֵא מִמִּצְרַיִם וַיִּשְׁמְעוּ הַכַּשְׂדִּים הַחֲזָרִים עַל־
 יְרוּשָׁלַם אֶת־שִׁמְעָם^ב וַיַּעֲלוּ מַעַל^ב יְרוּשָׁלַם: פ⁶ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
 אֶל־יְרֵמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר: זֶה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל זֶה
 תֹּאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלַח אֶתְכֶם אֵלַי^ד לְדָרְשָׁנִי הִנֵּה חִיל
 פְּרָעָה הֵיכָא לָכֶם לַעֲזֹרָה שָׁב לְאַרְצוֹ מִצְרַיִם: וַיֵּשְׁבוּ הַכַּשְׂדִּים
 וַנִּלְחֲמוּ עַל־הָעִיר הַזֹּאת וּלְכֹדָה וּשְׂרָפָה בָּאֵשׁ: פ⁹ זֶה־אָמַר
 יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל נִפְשָׁתֵיכֶם לֵאמֹר הֲלֹךְ יִלְכוּ מַעֲלִינוּ הַכַּשְׂדִּים כִּי־
 לֹא יִלְכוּ: ¹⁰ כִּי אִם־הַכִּיתֶם כָּל־חִיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים אֶתְכֶם
 וַנִּשְׁאֲרוּ־בָם^ב אֲנָשִׁים מְדַקְרִים אִישׁ בְּאֶהְלֹ^ז יָקוּמוּ וּשְׂרָפוּ אֶת־הָעִיר
 הַזֹּאת בָּאֵשׁ: ¹¹ וַיְהִי בְּהַעֲלֹת חִיל הַכַּשְׂדִּים מַעַל יְרוּשָׁלַם
 מִפְּנֵי חִיל פְּרָעָה: ס¹² וַיֵּצֵא יְרֵמְיָהוּ מִירוּשָׁלַם לָלֶכֶת אַרְץ בְּנִימִן לַחֲלֹק
 מִשָּׁם בְּתוֹךְ הָעָם: ¹³ וַיְהִי־הוּא בִשְׁעַר בְּנִימִן וְשָׁם^א בָּעַל פִּקְדֹת
 וּשְׁמוֹ יִרְאִיָּה בֶן־שַׁלְּמִיָּה בֶן־חֲנַנְיָה וַיִּתְּפֹשׁ אֶת־יְרֵמְיָהוּ הַנָּבִיא^ב
 לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים אַתָּה נָפַל: ¹⁴ וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ שְׁקֹר אֵינְנִי נָפַל
 עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו וַיִּתְּפֹשׁ יִרְאִיָּה בִירְמְיָהוּ וַיַּבֵּאֵהוּ
 אֶל־הַשָּׂרִים: ¹⁵ וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל־יְרֵמְיָהוּ וְהָפְכוּ אֹתוֹ וַנִּתְּנוּ^ב אוֹתוֹ
 בְּבֵית הָאֲסוּר^א בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר כִּי־אֹתוֹ עָשׂוּ^ד לְבֵית הַכֶּלֶא: ¹⁶ כִּי
 בָא יְרֵמְיָהוּ אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־הַחֲנִיּוֹת^ב וַיֵּשְׁב־שָׁם יְרֵמְיָהוּ יָמִים
 רַבִּים:

¹⁷ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צְדַקְיָהוּ וַיִּקְחֵהוּ^ב וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ בַּסֵּתֶר
 וַיֹּאמֶר הִנֵּה דָבָר מֵאֵת יְהוָה וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ^ד יֵשׁ וַיֹּאמֶר בֶּיַד מֶלֶךְ־
 בָּבֶל תִּנָּתֵן: ¹⁸ וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צְדַקְיָהוּ מָה חָטָאתִי לָךְ
 וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נִתַּתָּם אוֹתִי^ב אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא: ¹⁹ וְאֵיךְ
 נָבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נָבְאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעֲלֵיכֶם וַיַּעַל

וַיַּעֲלוּ אֵלַי^א || 5^{a-a} > 6^{b-b} || הַכֶּלֶא cf SE; 1 c AV ט || הַכֶּלֶא Q הַכֶּלֶא K^c || 4
	6 > 7^{a-a}		7^b 1 c ט		תֹּאמֶר		5^c > 6^d		אֵלַיךְ (S^h*)		1 c ט																																													
	8		8^a + αὐτοί(*)		9		9^a > 10		10^{a-a} 1 c ט		וְאִם		10^b		dl c ט																																									
	12 nonn MSS		12		prb sic 1		וַיְהִי בְּעֻזֹת ט		11^a		אֵלָה		c		prb ins c																																									
	13		13^{a-a}		aliter, cf 14^c		14^a > 14^b		14^b 1 c ט		אֶל־		Edd		אֶל־		13^a																																							
	15		15^a Seb		וַיִּכּוּ		15^{b-b} Seb		וַיִּתְּנוּ		15^c		וַיִּתְּנוּ		15^d																																									
	16		16^{a-a} 1 c ט		וַיִּבֹּא		16^b		16^c		16^d		16^e		16^f		16^g		16^h		16ⁱ		16^j		16^k		16^l		16^m		16ⁿ		16^o		16^p		16^q		16^r		16^s		16^t		16^u		16^v		16^w		16^x		16^y		16^z	
	17		17^a > 17^b		אֶל־הַמֶּלֶךְ		17^c		17^d		17^e		17^f		17^g		17^h		17ⁱ		17^j		17^k		17^l		17^m		17ⁿ		17^o		17^p		17^q		17^r		17^s		17^t		17^u		17^v		17^w		17^x		17^y		17^z			
	18		18^a > 18^b		18^c > 18^d		18^e > 18^f		18^g > 18^h		18ⁱ > 18^j		18^k > 18^l		18^m > 18ⁿ		18^o > 18^p		18^q > 18^r		18^s > 18^t		18^u > 18^v		18^w > 18^x		18^y > 18^z																													
	19		19^a 1 c Q		וְאֵיךְ		19^b		19^c		19^d		19^e		19^f		19^g		19^h		19ⁱ		19^j		19^k		19^l		19^m		19ⁿ		19^o		19^p		19^q		19^r		19^s		19^t		19^u		19^v		19^w		19^x		19^y		19^z	

קָרָעוּ אֶת־בְּגִדֵיהֶם הַמֵּלֶךְ וְכָל־עַבְדָּיו הַשְּׁמָעִים אֶת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה: ²⁵ וְגַם^a אֵלְנָתָן וְדָלְיָהוּ^b וְיִמְרְיָהוּ^c הַפְּנִיעוּ בַּמֶּלֶךְ לִבְלֹתִי שָׂרָף
אֶת־הַמְּגִלָּה^d וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם^d: ²⁶ וַיִּצְנֶה הַמֶּלֶךְ אֶת־יְרֻחָמָאֵל בֶּן־
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שָׂרְיָהוּ בֶן־עֲזַרְיָאֵל^a וְאֶת־שַׁלְמִיָּהוּ בֶן־עַבְד־אֵל^a לְקַחַת
אֶת־בְּרוּךְ הַסֹּפֶר^b וְאֶת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא^d וַיִּסְתְּרֻם יְהוֹזָכָר^d: ׀
²⁷ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי שָׂרָף הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמְּגִלָּה וְאֶת־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בְּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: ²⁸ שׁוּב קַח־לָךְ מְגִלָּה
אֲחֵרָת וּכְתֹב עָלֶיהָ^a אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָרָאשִׁימִים^b אֲשֶׁר הָיוּ עַל־
הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה^c אֲשֶׁר שָׂרָף יְהוֹזָכָר מֶלֶךְ־יְהוּדָה: ²⁹ וְעַל־יְהוֹזָכָרִים
מֶלֶךְ־יְהוּדָה^a תֹּאמַר^b כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂרָפָת אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת
לֵאמֹר מִדּוּעַ כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהַשְׁתִּיתָ אֶת־
הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁבִּיתָ^c מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה: ׀ ³⁰ לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה עַל־יְהוֹזָכָרִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יְהִי־לּוֹ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד
וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מִשְׁלָכָת לַחֲרָב בַּיּוֹם וּלְקַרְח בְּלִילָה: ³¹ וּפָקַדְתִּי
עָלָיו וְעַל־זָרְעוֹ וְעַל־עַבְדָּיו^a אֶת־עֹנָשׁ^a וְהִבֵּאתִי עָלֵיהֶם^b וְעַל־יֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַם וְאֶל־אִישׁ^d יְהוּדָה אֶת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דְּבַרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא
שָׁמְעוּ: ׀ ³² וַיִּרְמְיָהוּ לְקַח^a וּמְגִלָּה אֲחֵרָת^b וַיִּתְּנָהּ אֶל־בְּרוּךְ בֶּן־
נֶרְיָהוּ הַסֹּפֶר^b וַיִּכְתֹּב עָלֶיהָ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֶת כָּל־דְּבָרֵי הַסֹּפֶר אֲשֶׁר
שָׂרָף יְהוֹזָכָר מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּאֵשׁ^c וְעוֹד נֹסֵף עָלֵיהֶם דְּבָרִים רַבִּים
בְּהֵמָה:

37 ¹ וַיִּמְלֹךְ־מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶן־יְאֹשָׁיָהוּ תַחַת בְּנִיָּהוּ בֶן־יְהוֹזָכָרִים
אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ נָבִיכַדְרֶאצַּר^c מֶלֶךְ־בָּבֶל^d בָּאָרֶץ יְהוּדָה: ² וְלֹא שָׁמַע
הוּא וְעַבְדָּיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא: ³ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־יְהוֹכָדָא^a בֶּן־שַׁלְמִיָּהוּ וְאֶת־צַפְנַנְיָהוּ
בֶן־מַעֲשִׂיָּה הַכֹּהֵן אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא^b לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל־נָא בְּעֲדָנוּ אֶל־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: ⁴ וַיִּרְמְיָהוּ בֹא וַיֵּצֵא^a בְּתוֹךְ הָעָם^b וְלֹא־נָתַנּוּ אֹתוֹ בֵּית
24 ^b כל dl c 5 || 25 ^a גם 5 || ^b 5 וְגִדְלִיָּהוּ (?) c > 5^{Pr} || d-d > 5 ||
26 ^{a-a} > 5 || ^b > 5 || c > 5 || d-d 5 וַיִּסְתְּרוּ || 27 l c 5^L 5; 5 + כָּל־ || 28 ^a frt
dl c 5^L || ^b dl c 5^L 5^L || c dl c 5^L 5 || 29 ^{a-a} frt dl c 5 || ^b l frt c 5 וְאִמְרָתָהּ ||
c 5 (excl A+MSS) וַיִּנְשָׁבֶת || 30 ∞ 5^L 5 וְכִן הִלְךְ || 31 ^{a-a} > 5^L frt dl ||
b 5^B וַיִּקַּח בְּרוּךְ || c l 5^L 5 וְעַל || d frt l c 5^L 5 אָרֶץ || 32 ^{a-a} prb l c 5 || b-b > 5^{Pr} || c-c > 5^{Pr} || d 5
b-b prb dl c 5 || c-c > 5 || Cp 37, r ^a מ' dl c 5 || b-b > 5^{Pr} || c-c > 5^{Pr} || d 5
וְלִמְלֹךְ בִּיהוּדָה || 2 > 5 || 3 ^a l c 'AΣS^h S^u יוֹכָד cf 38, l 5 Ιωαχά(ς) || b > 5 ||
c > 5 || 4 ^a Occ 5^L A^u וַיֵּצֵא; frt l || b 5 הָעִיר (S^h 5^{Pr} τὸ τοῦ δ'χλου).

שָׁפֵן הַסֶּפֶר בַּחֲצֵר הָעֵלְיוֹן פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַחֹדֶשׁ בְּאֻזֵּי
כָל־הָעָם: ¹¹ וַיִּשְׁמַע מִכִּי־הוּא בֶן־נְמָרִיָּהוּ בֶן־שָׁפָן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
מֵעַל הַסֶּפֶר: ¹² וַיֵּרֶד בֵּית־הַמֶּלֶךְ עַל־לִשְׁכַּת הַסֶּפֶר וְהִנֵּה־שָׁם כָּל־
הַשָּׂרִים יוֹשְׁבִים אֲלִישְׁמַע הַסֶּפֶר וּדְלִיָּהוּ בֶן־שֹׁמְעִיָּהוּ וְאֶלְנָתָן בֶּן־
עֲכָבוֹר וְנְמָרִיָּהוּ בֶן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶן־חַנְּנִיָּהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים: ׀
¹³ וַיֵּרֶד לָהֶם מִכִּי־הוּא אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע בְּקֶרֶא בְּרוּךְ בַּסֶּפֶר
בְּאֻזֵּי הָעָם:

¹⁴ וַיִּשְׁלַח הוּא כָל־הַשָּׂרִים אֶל־בְּרוּךְ^a אֶת־יְהוֹדִי^b בֶּן־נְתַנְיָהוּ בֶן־שַׁלּוּמִיָּהוּ
בֶן־כּוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר קִרְאתָ בָּהּ בְּאֻזֵּי הָעָם קִתְּנָה בִידְךָ
וְלֶךְ וִיקַח בְּרוּךְ^d בֶּן־נְרִיָּהוּ^d אֶת־הַמְּגִלָּה בִידְךָ וַיָּבֹא אֵלֵיהֶם:
¹⁵ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שָׁב^a נָא וּקְרֹאנָהּ^b בְּאֻזְנֵנוּ וַיִּקְרָא בְרוּךְ בְּאֻזְנֵיהֶם:
¹⁶ וַיְהִי כְשֶׁמָּעַם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים פָּחוּדִים^a אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ^b אֶל־
בְּרוּךְ^b הַגִּיד נְגִיד לְמֶלֶךְ אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ¹⁷ וְאֶת־בְּרוּךְ שָׁאֲלוּ
לֵאמֹר^a הַגִּיד־נָא לָנוּ^a אֵיךְ^b כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי:
¹⁸ וַיֹּאמֶר לָהֶם^a בְּרוּךְ מִפִּי וַיִּקְרָא אֵלָי^b אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה^c וַיֹּאמְרֵי
כָּתַב עַל־הַסֶּפֶר^c בִּידְךָ: ׀ ¹⁹ וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־בְּרוּךְ לֶךְ הַסֶּתֶר
אִתָּה וַיִּרְמִיָּהוּ וְאִישׁ אֶל־יָדָע אִיפֹה אֵתָם: ²⁰ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ חֲצֵרָה^a
וְאֶת־הַמְּגִלָּה הַפָּחוּדָה בְּלִשְׁכַּת אֲלִישְׁמַע הַסֶּפֶר וַיִּגִּידוּ^c בְּאֻזְנֵי הַמֶּלֶךְ
אֶת כָּל־הַדְּבָרִים:^d

²¹ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוֹדִי לְקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה וַיִּקְחָהּ מִלִּשְׁכַּת
אֲלִישְׁמַע הַסֶּפֶר^a וַיִּקְרָאָהּ יְהוֹדִי בְּאֻזְנֵי הַמֶּלֶךְ וּבְאֻזְנֵי כָל־הַשָּׂרִים
הָעֹמְדִים מֵעַל הַמֶּלֶךְ: ²² וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בֵּית^a הַחֹרֶף^b בַּחֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי^b
^c וְאֶת־הָאָח^c לְפָנָיו מִבְּעֶרְתָּ^d: ²³ וַיְהִי וּבְקֶרְוֹא^a יְהוֹדִי שָׁלַשׁ דְּלָתוֹת
וְאַרְבָּעָה יִקְרָעָהּ^b בְּתַעַר הַסֶּפֶר וְהַשֶּׁלֶךְ אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־הָאָח
עַד־תֵּתֵם כָּל־הַמְּגִלָּה עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הָאָח: ²⁴ וְלֹא פָחוּדִים^a וְלֹא

10 ^b S^h* || 12 ^a 1 אֶל || ^b שְׁלֹמִיָּהוּ || ^c 6^{Bk} || 13 > || 14 ^a 6 || ^c 6^{Bk} || ^b >6^{Bk} || ^c frt l וַיֵּרֶד || ^d >6^{Bk} || ^c >6^{Bk} || ^f l c 6
15 ^a 6 || ^c cf 'ΑΣ שָׁב || ^b 6 || ^c >6 || 16 ^a 6A συνεβουλεύσαντο || ^c dl c 6 || 18 ^a >6 || ^b >6 || ^c dl c 6 || 17 ^a >6 || ^b 6^B אִיָּה; 6A^h מִצִּיֹּן || ^c dl c 6 || 19 >6^{Bk} || ^b 6S + וַיִּרְמִיָּהוּ, prb sic l || ^c >6 || ^d >6 || 20 ^a 1 (ה) חֲדָרָה (IR I, 15) || ^b >6 || ^c >6 || ^d ins c ca 45MSS 6A^h 6L
וְאִתָּה || 21 ^a >6 || ^b l || 22 ^a 15MSS בְּבֵית || ^b >6 || ^c >6 || ^d >6 || 23 ^a K^{Or} בְּקֶ || ^b 6 || ^c >6 || ^d >6 || 24 ^a 6 (εε) ἐξέστησαν sed 6^{MSS} ἐξέστησαν.

הִזָּה לֹא שָׁמְעוּ אֵלַי: ¹⁷ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת^a
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b הִנְנִי מֵבִיא אֶל־יְהוּדָה וְאֶל־כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם אֶת
 כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עֲלֵיהֶם יַעַן דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמְעוּ וְאֶקְרָא
 לָהֶם וְלֹא עָנּוּ: ¹⁸ וְלִבֵּית הַרְכָּכִים אָמַר יִרְמְיָהוּ כֹה־אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b יַעַן אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם^c עַל־מִצְוֹת יְהוֹנָדָב^d
 אֲבִיכֶם וְנִתְשַׁמְרוּ אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְנִתְעַשּׂוּ כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה אֶתְכֶם:
¹⁹ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a לֹא־יִכְרֹת אִישׁ לְיוֹנָדָב^b
 בֶּן־רִכְבַּ עֹמֵד לִפְנֵי כָל־הַיָּמִים: ^c

36 וַיְהִי^a בַשָּׁנָה הָרִבְעִית לַיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
 הָיָה בְּתֻבָּר הִזָּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה^b לֵאמֹר: ² קַח־לָךְ מִגִּלְת־
 סֵפֶר וּכְתַבְתָּ אֵלָיָה אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ עַל־יִשְׂרָאֵל^b
 וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ מִימֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְעַד
 הַיּוֹם הַזֶּה: ³ אוּלַי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה אֶת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִכִּי
 חָשַׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ מִדְּרָכָו הָרָעָה וְסָלַחְתִּי^b לַעֲוֹנָם
 וְלִחַטְאֹתָם: ^b פ ⁴ וַיִּקְרָא יִרְמְיָהוּ אֶת־בְּרוּךְ בֶּן־נְרִיָּה וַיְכַתֵּב בְּרוּךְ
 מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֶת כָּל־דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבַּר אֵלָיו עַל־מִגִּלְת־סֵפֶר:
⁵ וַיִּצְנֶה יִרְמְיָהוּ אֶת־בְּרוּךְ לֵאמֹר אֲנִי עֶזְרָר לֹא אוּכַל לָבֹא בֵּית
 יְהוָה: ⁶ וּבָאת אַתָּה^a וּקְרֹאת בַּמִּגִּלָּה^b אֲשֶׁר־כָּתַבְתָּ מִפִּי אֶת־דְּבָרֵי
 יְהוָה^b בְּאָזְנֵי הָעָם בֵּית יְהוָה בְּנִים צִוּם וְגַם בְּאָזְנֵי כָל־יְהוּדָה
 הַבָּאִים מֵעַרְיָהֶם תִּקְרְאוּם: ⁷ אוּלַי תִּפְּל תַּחֲנֹתָם לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁבוּ
 אִישׁ מִדְּרָכָו הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאֵף וְהַחֲמָה אֲשֶׁר־דִּבַּר יְהוָה אֶל־הָעָם
 הַזֶּה: ⁸ וַיַּעַשׂ בְּרוּךְ בֶּן־נְרִיָּה^a כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא לִקְרֹא
 בַּסֵּפֶר דְּבַר יְהוָה בֵּית יְהוָה: ⁹ וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁית לַיהוֹיָקִים^a
^c בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הַתְּשַׁעִי קָרְאוּ צִוּם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־
 הָעָם בִּירוּשָׁלַם^d וְכָל־הָעָם הַבָּאִים מֵעַרִי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם: ¹⁰ וַיִּקְרָא
 בְּרוּךְ אֶת־דְּבָרֵי יִרְמְיָהוּ בֵּית יְהוָה בְּלִשְׁכַּת גִּמְרִיהוּ בֶן־

17 ^{a-a} > 6S (sed cf 3b) || ^{b-b} > 6S || ^c 1 על (ט) || ^d 1 ועל || ^e prb dl c ט ||
 f-f > 6 || 18 ^{a-a} > 6 sed + לָכֵן || ^{b-b} > 6 || ^c ט ב' ר' || ^d > 6 || ^e ט ||
 3. pers || f-f > 6 || 19 ^{a-a} > 6 || ^b ט לִבְנֵי יוֹנָדָב || ^{c-c} ט הָאֵרֶץ || Cp 36,
 1 ^a > 6B || ^{b-b} prb l c ט דִּבַּר יְהוָה אֵלַי || 2 ^a 1 c ט עָלָיָה || ^b prb l c טB ||
 (= נִצְוָה?) || 6 ^{a-a} > 6 || ^{b-b} prb dl c ט || ^c 1 ? בְּבֵית ? || ^d ט לָהֶם ||
 7 ^a cf 3a || ^b 1 על (ט) || 8 ^{a-a} > 6 || ^b > 6 || ^c 1 ? בְּבֵית ? || 9 ^a טB ||
 10 ^a 1 ? בְּבֵית ? || 10 ^a 1 ? וּבֵית יְהוּדָה || d-d > 6B || c-c > 6B || לְמֶלֶךְ יְהוָה^b

3 וַאֲמַתְךָ אֶת־יְאֻנְיָהָ בֶן־יִרְמְיָהוּ בֶן־חֲבַצְנִיָּה וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־
 בָּנָיו וְאֶת כָּל־בֵּית הָרִכְבָּיִם: 4 וַאֲבָא אַתָּם בֵּית יְהוָה אֶל־לְשַׁכַּת
 בְּנֵי חֲנָנִי בֶן־יְהוֹדָיָהוּ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־אֶצֶּל לְשַׁכַּת הַשְּׂוִיִּם
 אֲשֶׁר מִמַּעַל לְלְשַׁכַּת מַעֲשִׂיהוּ בֶן־שָׁלֹם שֹׁמֵר הַסֵּף: 5 וַאֲתֹן לִפְנֵי
 בְנֵי בֵית־הָרִכְבָּיִם גְּבַעִים מְלֵאִים יַיִן וְכִסּוֹת וְאָמַר אֲלֵיהֶם שְׁתּוּ־
 יַיִן: 6 וַיֹּאמְרוּ לֹא נִשְׁתֶּה־יַיִן כִּי יוֹנֵדֵב בֶּן־רִכָּב אָבִינוּ צִוָּה עָלֵינוּ
 לֵאמֹר לֹא תִשְׁתּוּ־יַיִן אַתָּם וּבָנֵיכֶם עַד־עוֹלָם: 7 וּבֵית לֹא־תִבְנוּ וְזֶרַע
 לֹא־תִזְרְעוּ וְכִרְם לֹא־תִטְעוּ וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם כִּי בָּאֵהֱלִים תִּשְׁבּוּ כָל־
 יְמֵיכֶם לְמַעַן תַּחְיוּ יָמִים רַבִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם גָּרִים
 שָׁם: 8 וַנִּשְׁמָע בְּקוֹל יְהוֹנָדָב בֶּן־רִכָּב אָבִינוּ לְכָל אֲשֶׁר צִוָּנוּ לַבְלִיתִי
 שְׁתּוֹת־יַיִן כָּל־יְמֵינוּ אֲנַחְנוּ נִשְׁתַּנוּ בְּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ: 9 וּלְבַלְתִּי בְּנוֹת
 בָּתִּים לְשִׁבְתָּנוּ וְכִרְם וְשִׁדָּה וְזֶרַע לֹא יִהְיֶה־לָּנוּ: 10 וַנִּשָּׁב בָּאֵהֱלִים
 וַנִּשְׁמָע וַנַּעַשׂ כְּכָל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ יוֹנָדָב אָבִינוּ: 11 וַיְהִי בַּעֲלֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר
 מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־הָאָרֶץ וַנֹּאמֶר בָּאוּ וְנִבְּאוּ יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי חֵיל
 הַפְּשָׁדִים וּמִפְּנֵי חֵיל אָרֶם וַנִּשָּׁב בִּירוּשָׁלַם: 12 וַיְהִי דִבְר־
 יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: 13 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 הַלֵּךְ וְאָמַרְתָּ לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם הֲלֹוא תִקְחוּ מוֹסָר
 לְשִׁמְעַע אֶל־דִּבְרֵי בָנָם־יְהוָה: 14 הֲוָקֶם אֶת־דִּבְרֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רִכָּב
 אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־בָּנָיו לַבְלִיתִי שְׁתּוֹת־יַיִן וְלֹא שְׁתּוּ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה כִּי
 שָׁמְעוּ אֶת מִצְוַת אֲבִיהֶם וְאֲנֹכִי דִבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם הַשָּׁכֶם וּדְבַר וְלֹא
 שָׁמַעְתֶּם אֵלָי: 15 וַאֲשַׁלַּח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדֵי הַנְּבִיאִים הַשָּׁכֶם
 וְשַׁלַּח לֵאמֹר שְׁבוּ־נָא אִישׁ מְדָרְכּוֹ הָרַעָה וְהִיטִיבוּ מַעֲלִילֵיכֶם
 וְאֶל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לַעֲבֹדָם וּשְׁבוּ אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
 נָתַתִּי לָכֶם וְלֹאֲבֹתֵיכֶם וְלֹא הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנוֹכֶם וְלֹא שָׁמַעְתֶּם אֵלָי: 16
 כִּי הִקִּימוּ בְנֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רִכָּב אֶת־מִצְוַת אֲבִיהֶם אֲשֶׁר צִוָּם וְהָעַם

3 ^a 5 lexoviatv pr leZ. || ^b 5 lepeutv (5A = 5M) 3 אֲמַרְיָה || ^c Or c 3 ||
 d 1 כל dl c 5 || 4 ^a 5B8 + iuvav uiou sed >5A || ^b 5 ? הַנְּבִיָּה || ^c 5S 3 הַנְּבִיָּה ||
 d 5S 3 (ל) בֵּית || 5 ^{a-a} prb l c 5 לִפְנֵיהֶם || ^b l c 5 גְּבַעִי || ^c dl c 5 aut l c 5 מְלֵאִים ||
 d >5 || 7 ^{a-a} >5 (et l sq) || 8 ^{a-a} >5 || ^{b-b} frt dl c 5 || ^c l c 5 5S 3 וְנִשְׁתּוּ || ^d frt
 l c 5 5S 3 וְנִשְׁתּוּ || 9 ^a 5 שָׁמַעְתֶּם || ^b 5 כָּרַם || ^c 5S 3 אֶת־כָּל־עֲבָדֵי || ^d 5S 3 וְנִשְׁתּוּ ||
 c-c 5B 3 (vel לְבָאוּ וְנִשְׁתּוּ); 5A 3 (5A 3) נִשְׁתּוּ, frt sic l vel c 5S 3 וְנִשְׁתּוּ ||
 12 ^a 5 אֵלָי || 12 l c 5 שָׁמַעְתֶּם || ^c l prb c 5 אֵלָי || ^d 5S 3 לְכֹנֵן || 13 ^{a-a} >5 || ^{b-b} >5 || 14 ^{a-a} 5 הִקִּימוּ דִבְרֵי בְנֵי || ^{b-b} >5 (sed cf 5S 3) || ^c >5 ||
 15 ^a 5 כל >5 || ^{b-b} >5 || ^c 5 נָא || ^d l c 5 (5) || ^e >5B al || 16 ^{a-a} >5.

כֹּן וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח חֲפָשִׁים¹¹ וַיִּכְבְּשׁוּם¹²
 לַעֲבָדִים וּלְשָׁפְחוֹת: פ¹² וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה
 לֵאמֹר: ¹³ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי כָרַתִּי בְרִית אֶת־
 אֲבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר:
¹⁴ מִקֵּץ שִׁבְעָה שָׁנִים¹⁴ תִּשְׁלַח אִישׁ אֶת־אָחִיו¹⁵ הָעֲבָרִי אֲשֶׁר־יִפְכַּר לָךְ
 וְעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּשְׁלַחְתּוּ חֲפָשִׁי מֵעַמָּךְ וּלֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם¹⁶
 אֵלַי וְלֹא הָטוּ אֶת־אָזְנָם: ¹⁵ וַתֵּשְׁבוּ¹⁵ אַתֶּם¹⁶ הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ¹⁷ אֶת־הַיִּשָּׁר
 בְּעֵינַי לִקְרֹא דָרוֹר אִישׁ לָרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ¹⁸ בְרִית לִפְנֵי בְּרִית אֲשֶׁר־
 נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו: ¹⁶ וַתֵּשְׁבוּ וַתַּחֲלֹל וַתִּשְׁמִי וַתֵּשְׁבוּ¹⁹ אִישׁ אֶת־
 עֲבָדָיו וְאִישׁ אֶת־שְׁפָחוֹתָיו אֲשֶׁר־שְׁלַחְתֶּם חֲפָשִׁים לִנְפֹשָׁם²⁰ וַתִּכְבְּשׁוּ
 אַתֶּם לַהֲנוֹת²¹ לָכֶם לַעֲבָדִים וּלְשָׁפְחוֹת: ס²² לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
 אַתֶּם לֹא־שָׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דָרוֹר אִישׁ²³ אֶל־אָחִיו וְאִישׁ²⁴ לָרֵעֵהוּ הִנְנִי
 קֹרֵא לָכֶם דָּרוֹר²⁵ בְּנָאִם־יְהוָה²⁶ אֶל־הַתָּרֵב אֶל־הַדָּבָר וְאֶל־הָרָעָב וְנִתְּתִי
 אֶתְכֶם לַזֹּנֶה²⁷ לְכָל מַמְלָכֹת הָאָרֶץ: ¹⁸ וְנִתְּתִי אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֲבָרִים
 אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר לֹא־הִקְיָמוּ אֶת־דְּבַר־יְהוָה¹⁹ אֲשֶׁר כָּרַתָּ לִפְנֵי
 הָעָגֹל אֲשֶׁר כָּרַתָּ לְשָׁנִים וַיַּעֲבְרוּ בֵּין בְּתָרִיו: ¹⁹ שְׂרִי יְהוּדָה
 יוֹשָׁרִי יְרוּשָׁלַם²⁰ הַסָּרְסִים וְהַכְּהָנִים²¹ וְכָל עַם הָאָרֶץ²² הָעֲבָרִים בֵּין
 בְּתָרִי הָעָגֹל: ²⁰ וְנִתְּתִי אוֹתָם בְּיַד אֲיָבֵיהֶם וּבְיַד מִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם
 וְהִיתָה גְבוּלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבַהֲמַת הָאָרֶץ: ²¹ וְאֶת־
 צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שְׂרָיו אֶתְּן בְּיַד אֲיָבֵיהֶם²² וּבְיַד מִבְקָשֵׁי
 נַפְשָׁם וּבְיַד חֵיל²³ מֶלֶךְ בָּכָל הָעָלָם²⁴ מֵעַלְיָהֶם: ²² הִנְנִי מְצֹא נָאִם־
 יְהוָה וְהַשְׁבַּתִּים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחַמוּ עָלֶיהָ וּלְכֻדוּהָ וּשְׂרַפּוּהָ
 בָּאֵשׁ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתְּן שְׂמָמָה מֵאֵין יֵשֵׁב: פ

35¹ הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בַּיּוֹם הַזֶּה יְהוֹיָקִים
 בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר: ² הֲלוֹךְ אֲלֵי־בֵית הַרְקָבִים יוֹדְבֶרֶת
 אוֹתָם וְהִבֵּאוּתָם בֵּית יְהוָה אֶל־אֶחָת הַלְשָׁכוֹת וְהַשְׁקִית אוֹתָם יַיִן:

11 ^b l c Q וַיִּכְבְּשׁוּם, K וַיִּכְבְּשׁוּם || 12 ^{oo} dl c 6S || 13 ^{oo} >6 || 14 cf Dt
 15,1. 12 || ^a 6 שֵׁשׁ, sic l || ^{b-b} 6 אֶת־אָחִיו || ^c >6 || 15 ^a 6 3. pers ||
^b >6 || 16 ^a 6 לְהָשִׁיב || ^{b-b} >6^{BK} || 17 ^{a-a} frt dl c 6S || ^{b-b} >6 || ^c ca 90MSS
 6S & וְאֶל־ || ^d cf 15,4 || 18 ^{a-a} 6 בְּרִיתִי || ^{b-b} prb add, cf 6 || 19 ^{a-a} >6 || ^{b-b} 6
 6S & וְהָעָם || ^{c-c} prb add, >6A || 20 ^{oo} prb dl c 6 || 21 ^{a-a} prb dl c 6 || ^b l c 6
 || הָאָרֶץ || ^c 6A עלֵיהֶם, l 4 || ^d 1MS 6 מֵעַלְיָהֶם || ^s עליהם || 22 6 הארץ ||
 Cp 35, 2 ^{oo} prb dl c 6^{BK}.

עמי וינאצון מהנזות עוד נזי לפניהם: ²⁵ כה אמר יהוה אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי: ²⁶ גם יזרע יעקוב וידר עבדי אמאם מקחת מזרעו משלים אל יזרע אברהם ישחק ויעקב כראשוב את שבותם ורחמתי: ^פ

³⁴ ¹ הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה ונבוכדנאצר מלך בבל וכל חילו וכל ממלכות ארץ ממלכות ידו ² וכל העמים נלחמים על ירושלם ועל כל עריה לאמר: ² כה אמר יהוה אלתי ישראל הלך ואמרת אל צדקיהו מלך יהודה ואמרת אליו כה אמר יהוה הנני נתן את העיר הזאת ביד מלך בבל ושרפה באש: ³ ואתה לא תמלט מידו כי תפש תתפש ויגדו תנתן ועיניך את עיני מלך בבל תראינה ופיהו את פיהו ידבר ובבל תבוא: ⁴ אך שמע דברי יהוה צדקיהו מלך יהודה כה אמר יהוה עליך לא תמות בחרב: ⁵ בשלום תמות ובמשפצות אבותיך המלכים הראשנים אשר הניו לפניך בן ישראל ויהי אדון יספדו לך כידבר אני דברתי נאם יהוה: ⁶ וידבר ירמיהו הנביא אל צדקיהו מלך יהודה את כל הדברים האלה בירושלם: ⁷ ותחיל מלך בבל נלחמים על ירושלם ועל כל ערי יהודה הנותרות אל לביש ואל עזקה כי הנה נשארו בערי יהודה ערי מבצר:

⁸ הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יהוה אחרי כרת הפלך צדקיהו ברית את כל העם אשר בירושלם לקרא להם דור: ⁹ לשלח איש את עבדו ואיש את שפחתו העברי והעבריה חפשים לבלתי עבדכם ביהודי אחיהו איש: ¹⁰ וישמעו כל השרים וכל העם אשר באו בברית לשלח איש את עבדו ואיש את שפחתו חפשים לבלתי עבדכם עוד וישמעו וישלחו: ¹¹ וישובו אחרי-

²⁴ ^b frt l c sO לפני || ²⁵ ^a l יום cf 20; ² (ad 25) in custodia die ac nocte || ^b su || ²⁶ ^{a-a} prb add (+ l sq) || ^b sO משל || ^c l על || ^d mlt MSS Q || ² ^{a-a} > || ^{c-c} > || ^{b-b} > || ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³ ^{a-a} prb l c > || ^{c-c} frt l c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴ ^{a-a} > || ^{b-b} > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵ ^a l c > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹¹ ^{a-a} > || ^{b-b} > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²¹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ²⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³¹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ³⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴¹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁴⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵¹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁵⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶¹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁶⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷¹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁷⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸¹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁸⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹¹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹² ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹³ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹⁴ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹⁵ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹⁶ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹⁷ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹⁸ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ⁹⁹ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > || ¹⁰⁰ ^a > || ^b > || ^c > || ^d > || ^e > || ^f > ||

לְתַהַלֵּה וּלְתַפְאֶרֶת לְכָל גִּיּוֹי^d הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ אֶת-כָּל-הַטּוֹבָה
 אֲשֶׁר אֲנֹכִי עֹשֶׂה אוֹתָם וּפְתָחוּ וְהִגִּדּוּ עַל כָּל-הַטּוֹבָה וְעַל כָּל-הַשְּׁלוֹם
 אֲשֶׁר אֲנֹכִי עֹשֶׂה לָהֶם: ¹⁰ כֹּה אָמַר יְהוָה עוֹד יִשְׁמַע בְּמִקְוֹם-הַזֶּה
 אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים חֲרֵב הוּא מֵאִין אָדָם וּמֵאִין בְּהֵמָה^a בְּעָרֵי יְהוּדָה
 וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם הַנְּשֻׁמוֹת מֵאִין אָדָם^b וּמֵאִין יוֹשֵׁב^b וּמֵאִין בְּהֵמָה:
¹¹ קוֹל שִׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כָּלָה קוֹל אֲמָרִים הוֹדוּ אֶת-
 יְהוָה צְבָאוֹת כִּי-טוֹב יְהוָה^a כִּי-לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ מִבָּאִים^b תּוֹדָה^c בֵּית
 יְהוָה כִּי-אָשִׁיב אֶת-שְׁבוּת-הָאָרֶץ כְּכִרְאִשְׁנָה אָמַר יְהוָה: ¹² כֹּה
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד^a יִהְיֶה^b בְּמִקְוֹם הַזֶּה הַחֲרֵב מֵאִין-אָדָם וְעַד-
 בְּהֵמָה^b וּבְכָל-עָרָיו נֹוֹת רַעִים מְרַבְּצִים צֶאֱן: ¹³ בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי
 הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבָאָרֶץ בְּנִימָן וּבַסְּבִיבֵי יְרוּשָׁלַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה
 עַד תַּעֲבֹרְנָה הַצֶּאֱן עַל-יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה: ¹⁴ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נָא־יְהוָה וְהִקְמַתִּי אֶת-הַדְּבַר הַטּוֹב אֲשֶׁר

דִּבַּרְתִּי אֶל-בְּרִית יִשְׂרָאֵל וְעַל-בֵּית יְהוּדָה: ¹⁵ בְּיָמִים הֵהֶם וּבָעֵת
 הַהִיא אֶצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח צְדָקָה וְעֹשֶׂה מִשְׁפָּט וְצְדָקָה בָּאָרֶץ: ¹⁶ בְּיָמִים
 הֵהֶם תִּנְשָׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם תִּשְׁכָּן לְבָטָח וְזֶה^a אֲשֶׁר-יִקְרָא-לָהּ^b
 יְהוָה וְצִדְקָנוּ: ¹⁷ כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה לֹא-יִכָּרֵת לְדָוִד אִישׁ יוֹשֵׁב
 עַל-כִּסֵּא בֵּית-יִשְׂרָאֵל: ¹⁸ וְלִכְהֻנִּים הַלְוִיִּם לֹא-יִכָּרֵת אִישׁ מִלִּפְנֵי
 מַעֲלָה עוֹלָה וּמִקְטִיר מִנְחָה וְעֹשֶׂה זִבְחַת כֹּל־תִּימִים: ¹⁹ וַיְהִי
 דְּבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: ²⁰ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם-תִּפְרֹו^a אֶת-
 בְּרִיתִי הַזֶּה וְאֶת-בְּרִיתִי הַלְוִיָּה וּלְבִלְתִּי^b הֵיוֹת יוֹמָם-וְלַיְלָה בְּעֵתָם:
²¹ גַּם-בְּרִיתִי תִפְרֹו אֶת-דָּוִד עַבְדִּי מִהַיּוֹת-לֹו בֶן מִלֶּךְ עַל-כִּסְאוֹ וְאֶת-
 הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים מִשְׁרָתִי: ²² אֲשֶׁר לֹא-יִסְפָּר צָבָא הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִמְד
 חוֹל הַיָּם כִּן אֶרְבֶּה אֶת-זֶרַע דָּוִד עַבְדִּי וְאֶת-הַלְוִיִּם מִשְׁרָתִי אִתִּי: ²³ וַיְהִי
 דְּבַר-יְהוָה אֶל-יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: ²⁴ הֲלֹא רָאִיתָ מַה-הָעָם הַזֶּה
 דִּבְרִי לֵאמֹר שְׁתֵּי הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמְאָסָם^a וְאֶת-

לָהֶם || 9 c 1 IMS Vrs || ^d גוי || ^e prb dl c || ^f 1 c || ^a וְהָיָה וְהָיָה || ^b וְהָיָה || ^c וְהָיָה || ^d וְהָיָה || ^e וְהָיָה || ^f וְהָיָה || ^g וְהָיָה || ^h וְהָיָה || ⁱ וְהָיָה || ^j וְהָיָה || ^k וְהָיָה || ^l וְהָיָה || ^m וְהָיָה || ⁿ וְהָיָה || ^o וְהָיָה || ^p וְהָיָה || ^q וְהָיָה || ^r וְהָיָה || ^s וְהָיָה || ^t וְהָיָה || ^u וְהָיָה || ^v וְהָיָה || ^w וְהָיָה || ^x וְהָיָה || ^y וְהָיָה || ^z וְהָיָה || ^{aa} וְהָיָה || ^{ab} וְהָיָה || ^{ac} וְהָיָה || ^{ad} וְהָיָה || ^{ae} וְהָיָה || ^{af} וְהָיָה || ^{ag} וְהָיָה || ^{ah} וְהָיָה || ^{ai} וְהָיָה || ^{aj} וְהָיָה || ^{ak} וְהָיָה || ^{al} וְהָיָה || ^{am} וְהָיָה || ^{an} וְהָיָה || ^{ao} וְהָיָה || ^{ap} וְהָיָה || ^{aq} וְהָיָה || ^{ar} וְהָיָה || ^{as} וְהָיָה || ^{at} וְהָיָה || ^{au} וְהָיָה || ^{av} וְהָיָה || ^{aw} וְהָיָה || ^{ax} וְהָיָה || ^{ay} וְהָיָה || ^{az} וְהָיָה || ^{ba} וְהָיָה || ^{bb} וְהָיָה || ^{bc} וְהָיָה || ^{bd} וְהָיָה || ^{be} וְהָיָה || ^{bf} וְהָיָה || ^{bg} וְהָיָה || ^{bh} וְהָיָה || ^{bi} וְהָיָה || ^{bj} וְהָיָה || ^{bk} וְהָיָה || ^{bl} וְהָיָה || ^{bm} וְהָיָה || ^{bn} וְהָיָה || ^{bo} וְהָיָה || ^{bp} וְהָיָה || ^{bq} וְהָיָה || ^{br} וְהָיָה || ^{bs} וְהָיָה || ^{bt} וְהָיָה || ^{bu} וְהָיָה || ^{bv} וְהָיָה || ^{bw} וְהָיָה || ^{bx} וְהָיָה || ^{by} וְהָיָה || ^{bz} וְהָיָה || ^{ca} וְהָיָה || ^{cb} וְהָיָה || ^{cc} וְהָיָה || ^{cd} וְהָיָה || ^{ce} וְהָיָה || ^{cf} וְהָיָה || ^{cg} וְהָיָה || ^{ch} וְהָיָה || ^{ci} וְהָיָה || ^{cj} וְהָיָה || ^{ck} וְהָיָה || ^{cl} וְהָיָה || ^{cm} וְהָיָה || ^{cn} וְהָיָה || ^{co} וְהָיָה || ^{cp} וְהָיָה || ^{cq} וְהָיָה || ^{cr} וְהָיָה || ^{cs} וְהָיָה || ^{ct} וְהָיָה || ^{cu} וְהָיָה || ^{cv} וְהָיָה || ^{cw} וְהָיָה || ^{cx} וְהָיָה || ^{cy} וְהָיָה || ^{cz} וְהָיָה || ^{da} וְהָיָה || ^{db} וְהָיָה || ^{dc} וְהָיָה || ^{dd} וְהָיָה || ^{de} וְהָיָה || ^{df} וְהָיָה || ^{dg} וְהָיָה || ^{dh} וְהָיָה || ^{di} וְהָיָה || ^{dj} וְהָיָה || ^{dk} וְהָיָה || ^{dl} וְהָיָה || ^{dm} וְהָיָה || ^{dn} וְהָיָה || ^{do} וְהָיָה || ^{dp} וְהָיָה || ^{dq} וְהָיָה || ^{dr} וְהָיָה || ^{ds} וְהָיָה || ^{dt} וְהָיָה || ^{du} וְהָיָה || ^{dv} וְהָיָה || ^{dw} וְהָיָה || ^{dx} וְהָיָה || ^{dy} וְהָיָה || ^{dz} וְהָיָה || ^{ea} וְהָיָה || ^{eb} וְהָיָה || ^{ec} וְהָיָה || ^{ed} וְהָיָה || ^{ee} וְהָיָה || ^{ef} וְהָיָה || ^{eg} וְהָיָה || ^{eh} וְהָיָה || ^{ei} וְהָיָה || ^{ej} וְהָיָה || ^{ek} וְהָיָה || ^{el} וְהָיָה || ^{em} וְהָיָה || ^{en} וְהָיָה || ^{eo} וְהָיָה || ^{ep} וְהָיָה || ^{eq} וְהָיָה || ^{er} וְהָיָה || ^{es} וְהָיָה || ^{et} וְהָיָה || ^{eu} וְהָיָה || ^{ev} וְהָיָה || ^{ew} וְהָיָה || ^{ex} וְהָיָה || ^{ey} וְהָיָה || ^{ez} וְהָיָה || ^{fa} וְהָיָה || ^{fb} וְהָיָה || ^{fc} וְהָיָה || ^{fd} וְהָיָה || ^{fe} וְהָיָה || ^{ff} וְהָיָה || ^{fg} וְהָיָה || ^{fh} וְהָיָה || ^{fi} וְהָיָה || ^{fj} וְהָיָה || ^{fk} וְהָיָה || ^{fl} וְהָיָה || ^{fm} וְהָיָה || ^{fn} וְהָיָה || ^{fo} וְהָיָה || ^{fp} וְהָיָה || ^{fq} וְהָיָה || ^{fr} וְהָיָה || ^{fs} וְהָיָה || ^{ft} וְהָיָה || ^{fu} וְהָיָה || ^{fv} וְהָיָה || ^{fw} וְהָיָה || ^{fx} וְהָיָה || ^{fy} וְהָיָה || ^{fz} וְהָיָה || ^{ga} וְהָיָה || ^{gb} וְהָיָה || ^{gc} וְהָיָה || ^{gd} וְהָיָה || ^{ge} וְהָיָה || ^{gf} וְהָיָה || ^{gg} וְהָיָה || ^{gh} וְהָיָה || ^{gi} וְהָיָה || ^{gj} וְהָיָה || ^{gk} וְהָיָה || ^{gl} וְהָיָה || ^{gm} וְהָיָה || ^{gn} וְהָיָה || ^{go} וְהָיָה || ^{gp} וְהָיָה || ^{gq} וְהָיָה || ^{gr} וְהָיָה || ^{gs} וְהָיָה || ^{gt} וְהָיָה || ^{gu} וְהָיָה || ^{gv} וְהָיָה || ^{gw} וְהָיָה || ^{gx} וְהָיָה || ^{gy} וְהָיָה || ^{gz} וְהָיָה || ^{ha} וְהָיָה || ^{hb} וְהָיָה || ^{hc} וְהָיָה || ^{hd} וְהָיָה || ^{he} וְהָיָה || ^{hf} וְהָיָה || ^{hg} וְהָיָה || ^{hh} וְהָיָה || ^{hi} וְהָיָה || ^{hj} וְהָיָה || ^{hk} וְהָיָה || ^{hl} וְהָיָה || ^{hm} וְהָיָה || ^{hn} וְהָיָה || ^{ho} וְהָיָה || ^{hp} וְהָיָה || ^{hq} וְהָיָה || ^{hr} וְהָיָה || ^{hs} וְהָיָה || ^{ht} וְהָיָה || ^{hu} וְהָיָה || ^{hv} וְהָיָה || ^{hw} וְהָיָה || ^{hx} וְהָיָה || ^{hy} וְהָיָה || ^{hz} וְהָיָה || ^{ia} וְהָיָה || ^{ib} וְהָיָה || ^{ic} וְהָיָה || ^{id} וְהָיָה || ^{ie} וְהָיָה || ^{if} וְהָיָה || ^{ig} וְהָיָה || ^{ih} וְהָיָה || ⁱⁱ וְהָיָה || ^{ij} וְהָיָה || ^{ik} וְהָיָה || ^{il} וְהָיָה || ^{im} וְהָיָה || ⁱⁿ וְהָיָה || ^{io} וְהָיָה || ^{ip} וְהָיָה || ^{iq} וְהָיָה || ^{ir} וְהָיָה || ^{is} וְהָיָה || ^{it} וְהָיָה || ^{iu} וְהָיָה || ^{iv} וְהָיָה || ^{iw} וְהָיָה || ^{ix} וְהָיָה || ^{iy} וְהָיָה || ^{iz} וְהָיָה || ^{ja} וְהָיָה || ^{jb} וְהָיָה || ^{jc} וְהָיָה || ^{jd} וְהָיָה || ^{je} וְהָיָה || ^{jf} וְהָיָה || ^{jj} וְהָיָה || ^{kg} וְהָיָה || ^{kh} וְהָיָה || ^{ki} וְהָיָה || ^{kj} וְהָיָה || ^{kl} וְהָיָה || ^{km} וְהָיָה || ^{kn} וְהָיָה || ^{ko} וְהָיָה || ^{kp} וְהָיָה || ^{kq} וְהָיָה || ^{kr} וְהָיָה || ^{ks} וְהָיָה || ^{kt} וְהָיָה || ^{ku} וְהָיָה || ^{kv} וְהָיָה || ^{kw} וְהָיָה || ^{kx} וְהָיָה || ^{ky} וְהָיָה || ^{kz} וְהָיָה || ^{la} וְהָיָה || ^{lb} וְהָיָה || ^{lc} וְהָיָה || ^{ld} וְהָיָה || ^{le} וְהָיָה || ^{lf} וְהָיָה || ^{lg} וְהָיָה || ^{lh} וְהָיָה || ^{li} וְהָיָה || ^{lj} וְהָיָה || ^{lk} וְהָיָה || ^{ll} וְהָיָה || ^{lm} וְהָיָה || ^{ln} וְהָיָה || ^{lo} וְהָיָה || ^{lp} וְהָיָה || ^{lq} וְהָיָה || ^{lr} וְהָיָה || ^{ls} וְהָיָה || ^{lt} וְהָיָה || ^{lu} וְהָיָה || ^{lv} וְהָיָה || ^{lw} וְהָיָה || ^{lx} וְהָיָה || ^{ly} וְהָיָה || ^{lz} וְהָיָה || ^{ma} וְהָיָה || ^{mb} וְהָיָה || ^{mc} וְהָיָה || ^{md} וְהָיָה || ^{me} וְהָיָה || ^{mf} וְהָיָה || ^{mg} וְהָיָה || ^{mh} וְהָיָה || ^{mi} וְהָיָה || ^{mj} וְהָיָה || ^{mk} וְהָיָה || ^{ml} וְהָיָה || ^{mm} וְהָיָה || ^{mn} וְהָיָה || ^{mo} וְהָיָה || ^{mp} וְהָיָה || ^{mq} וְהָיָה || ^{mr} וְהָיָה || ^{ms} וְהָיָה || ^{mt} וְהָיָה || ^{mu} וְהָיָה || ^{mv} וְהָיָה || ^{mw} וְהָיָה || ^{mx} וְהָיָה || ^{my} וְהָיָה || ^{mz} וְהָיָה || ^{na} וְהָיָה || ^{nb} וְהָיָה || ^{nc} וְהָיָה || nd וְהָיָה || ^{ne} וְהָיָה || ^{nf} וְהָיָה || ^{ng} וְהָיָה || ^{nh} וְהָיָה || ⁿⁱ וְהָיָה || ^{nj} וְהָיָה || ^{nk} וְהָיָה || ^{nl} וְהָיָה || ^{nm} וְהָיָה || ⁿⁿ וְהָיָה || ^{no} וְהָיָה || ^{np} וְהָיָה || ^{nq} וְהָיָה || ^{nr} וְהָיָה || ^{ns} וְהָיָה || ^{nt} וְהָיָה || ^{nu} וְהָיָה || ^{nv} וְהָיָה || ^{nw} וְהָיָה || ^{nx} וְהָיָה || ^{ny} וְהָיָה || ^{nz} וְהָיָה || ^{oa} וְהָיָה || ^{ob} וְהָיָה || ^{oc} וְהָיָה || ^{od} וְהָיָה || ^{oe} וְהָיָה || ^{of} וְהָיָה || ^{og} וְהָיָה || ^{oh} וְהָיָה || ^{oi} וְהָיָה || ^{oj} וְהָיָה || ^{ok} וְהָיָה || ^{ol} וְהָיָה || ^{om} וְהָיָה || ^{on} וְהָיָה || ^{oo} וְהָיָה || ^{op} וְהָיָה || ^{oq} וְהָיָה || ^{or} וְהָיָה || ^{os} וְהָיָה || ^{ot} וְהָיָה || ^{ou} וְהָיָה || ^{ov} וְהָיָה || ^{ow} וְהָיָה || ^{ox} וְהָיָה || ^{oy} וְהָיָה || ^{oz} וְהָיָה || ^{pa} וְהָיָה || ^{pb} וְהָיָה || ^{pc} וְהָיָה || ^{pd} וְהָיָה || ^{pe} וְהָיָה || ^{pf} וְהָיָה || ^{pg} וְהָיָה || ^{ph} וְהָיָה || ^{pi} וְהָיָה || ^{pj} וְהָיָה || ^{pk} וְהָיָה || ^{pl} וְהָיָה || ^{pm} וְהָיָה || ^{pn} וְהָיָה || ^{po} וְהָיָה || ^{pp} וְהָיָה || ^{pq} וְהָיָה || ^{pr} וְהָיָה || ^{ps} וְהָיָה || ^{pt} וְהָיָה || ^{pu} וְהָיָה || ^{pv} וְהָיָה || ^{pw} וְהָיָה || ^{px} וְהָיָה || ^{py} וְהָיָה || ^{pz} וְהָיָה || ^{qa} וְהָיָה || ^{qb} וְהָיָה || ^{qc} וְהָיָה || ^{qd} וְהָיָה || ^{qe} וְהָיָה || ^{qf} וְהָיָה || ^{qg} וְהָיָה || ^{qh} וְהָיָה || ^{qi} וְהָיָה || ^{qj} וְהָיָה || ^{qk} וְהָיָה || ^{ql} וְהָיָה || ^{qm} וְהָיָה || ^{qn} וְהָיָה || ^{qo} וְהָיָה || ^{qp} וְהָיָה || ^{qq} וְהָיָה || ^{qr} וְהָיָה || ^{qs} וְהָיָה || ^{qt} וְהָיָה || ^{qu} וְהָיָה || ^{qv} וְהָיָה || ^{qw} וְהָיָה || ^{qx} וְהָיָה || ^{qy} וְהָיָה || ^{qz} וְהָיָה || ^{ra} וְהָיָה || ^{rb} וְהָיָה || ^{rc} וְהָיָה || rd וְהָיָה || ^{re} וְהָיָה || ^{rf} וְהָיָה || ^{rg} וְהָיָה || ^{rh} וְהָיָה || ^{ri} וְהָיָה || ^{rj} וְהָיָה || ^{rk} וְהָיָה || ^{rl} וְהָיָה || ^{rm} וְהָיָה || ^{rn} וְהָיָה || ^{ro} וְהָיָה || ^{rp} וְהָיָה || ^{rq} וְהָיָה || ^{rr} וְהָיָה || ^{rs} וְהָיָה || ^{rt} וְהָיָה || ^{ru} וְהָיָה || ^{rv} וְהָיָה || ^{rw} וְהָיָה || ^{rx} וְהָיָה || ^{ry} וְהָיָה || ^{rz} וְהָיָה || ^{sa} וְהָיָה || ^{sb} וְהָיָה || ^{sc} וְהָיָה || ^{sd} וְהָיָה || ^{se} וְהָיָה || ^{sf} וְהָיָה || ^{sg} וְהָיָה || ^{sh} וְהָיָה || ^{si} וְהָיָה || ^{sj} וְהָיָה || ^{sk} וְהָיָה || ^{sl} וְהָיָה || ^{sm} וְהָיָה || ^{sn} וְהָיָה || ^{so} וְהָיָה || ^{sp} וְהָיָה || ^{sq} וְהָיָה || ^{sr} וְהָיָה || ^{ss} וְהָיָה || st וְהָיָה || ^{su} וְהָיָה || ^{sv} וְהָיָה || ^{sw} וְהָיָה || ^{sx} וְהָיָה || ^{sy} וְהָיָה || ^{sz} וְהָיָה || ^{ta} וְהָיָה || ^{tb} וְהָיָה || ^{tc} וְהָיָה || ^{td} וְהָיָה || ^{te} וְהָיָה || ^{tf} וְהָיָה || ^{tg} וְהָיָה || th וְהָיָה || ^{ti} וְהָיָה || ^{tj} וְהָיָה || ^{tk} וְהָיָה || ^{tl} וְהָיָה || ^{tm} וְהָיָה || ^{tn} וְהָיָה || ^{to} וְהָיָה || ^{tp} וְהָיָה || ^{tq} וְהָיָה || ^{tr} וְהָיָה || ^{ts} וְהָיָה || ^{tt} וְהָיָה || ^{tu} וְהָיָה || ^{tv} וְהָיָה || ^{tw} וְהָיָה || ^{tx} וְהָיָה || ^{ty} וְהָיָה || ^{tz} וְהָיָה || ^{ua} וְהָיָה || ^{ub} וְהָיָה || ^{uc} וְהָיָה || ^{ud} וְהָיָה || ^{ue} וְהָיָה || ^{uf} וְהָיָה || ^{ug} וְהָיָה || ^{uh} וְהָיָה || ^{ui} וְהָיָה || ^{uj} וְהָיָה || ^{uk} וְהָיָה || ^{ul} וְהָיָה || ^{um} וְהָיָה || ^{un} וְהָיָה || ^{uo} וְהָיָה || ^{up} וְהָיָה || ^{uq} וְהָיָה || ^{ur} וְהָיָה || ^{us} וְהָיָה || ^{ut} וְהָיָה || ^{uu} וְהָיָה || ^{uv} וְהָיָה || ^{uw} וְהָיָה || ^{ux} וְהָיָה || ^{uy} וְהָיָה || ^{uz} וְהָיָה || ^{va} וְהָיָה || ^{vb} וְהָיָה || ^{vc} וְהָיָה || ^{vd} וְהָיָה || ^{ve} וְהָיָה || ^{vf} וְהָיָה || ^{vg} וְהָיָה || ^{vh} וְהָיָה || ^{vi} וְהָיָה || ^{vj} וְהָיָה || ^{vk} וְהָיָה || ^{vl} וְהָיָה || ^{vm} וְהָיָה || ^{vn} וְהָיָה || ^{vo} וְהָיָה || ^{vp} וְהָיָה || ^{vq} וְהָיָה || ^{vr} וְהָיָה || ^{vs} וְהָיָה || ^{vt} וְהָיָה || ^{vu} וְהָיָה || ^{vv} וְהָיָה || ^{vw} וְהָיָה || ^{vx} וְהָיָה || ^{vy} וְהָיָה || ^{vz} וְהָיָה || ^{wa} וְהָיָה || ^{wb} וְהָיָה || ^{wc} וְהָיָה || ^{wd} וְהָיָה || ^{we} וְהָיָה || ^{wf} וְהָיָה || ^{wg} וְהָיָה || ^{wh} וְהָיָה || ^{wi} וְהָיָה || ^{wj} וְהָיָה || ^{wk} וְהָיָה || ^{wl} וְהָיָה || ^{wm} וְהָיָה || ^{wn} וְהָיָה || ^{wo} וְהָיָה || ^{wp} וְהָיָה || ^{wq} וְהָיָה || ^{wr} וְהָיָה || ^{ws} וְהָיָה || ^{wt} וְהָיָה || ^{wu} וְהָיָה || ^{wv} וְהָיָה || ^{ww} וְהָיָה || ^{wx} וְהָיָה || ^{wy} וְהָיָה || ^{wz} וְהָיָה || ^{xa} וְהָיָה || ^{xb} וְהָיָה || ^{xc} וְהָיָה || ^{xd} וְהָיָה || ^{xe} וְהָיָה || ^{xf} וְהָיָה || ^{xg} וְהָיָה || ^{xh} וְהָיָה || ^{xi} וְהָיָה || ^{xj} וְהָיָה || ^{xk} וְהָיָה || ^{xl} וְהָיָה || ^{xm} וְהָיָה || ^{xn} וְהָיָה || ^{xo} וְהָיָה || ^{xp} וְהָיָה || ^{xq} וְהָיָה || ^{xr} וְהָיָה || ^{xs} וְהָיָה || ^{xt} וְהָיָה || ^{xu} וְהָיָה || ^{xv} וְהָיָה || ^{xw} וְהָיָה || ^{xx} וְהָיָה || ^{xy} וְהָיָה || ^{xz} וְהָיָה || ^{ya} וְהָיָה || ^{yb} וְהָיָה || ^{yc} וְהָיָה || ^{yd} וְהָיָה || ^{ye} וְהָיָה || ^{yf} וְהָיָה || ^{yg} וְהָיָה || ^{yh} וְהָיָה || ^{yi} וְהָיָה || ^{yj} וְהָיָה || ^{yk} וְהָיָה || ^{yl} וְהָיָה || ^{ym} וְהָיָה || ^{yn} וְהָיָה || ^{yo} וְהָיָה || ^{yp} וְהָיָה || ^{yq} וְהָיָה || ^{yr} וְהָיָה || ^{ys} וְה

23 וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹלָהּ וּבַתְּרוּתָהּ לֹא־הִלְכוּ אֶת־
כָּל־אִשָּׁר צִוִּיתָהּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת¹ לֹא עָשׂוּ וּבַתְּקָרָא² אַתֶּם אֶת־כָּל־
הָרָעָה הַזֹּאת: 24 הִנֵּה הַסִּלְלוֹת³ בָּאוּ הָעִיר לְלִכְדָּהּ וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד־
הַפְּשָׁדִים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדְּבָר⁴ וְאִשָּׁר־
דִּבְרָתָהּ⁵ הָיָה יוֹהֵג רָאָה: 25 וְאַתָּה אִמְרָתָה אֵלַי אֲדַנִּי יְהוָה קִנְיָה־לָּךְ
הַשָּׂדֶה בְּכֶסֶף⁶ וְהָעִיר עַד־כִּי וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַפְּשָׁדִים: 26 וַיְהִי דִבְרֵי־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: 27 הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי
כָל־בָּשָׂר הַמִּמְנִי וַיִּפְּלֵא⁷ כָּל־דְּבָרִי: 28 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה אֲהַנְּנִי נִתָּן
אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַפְּשָׁדִים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְלִכְדָּהּ: 29 וַיָּבֹאוּ הַפְּשָׁדִים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר
הַזֹּאת בָּאֵשׁ וַיִּשְׂרְפוּהָ וְאֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְרוּ עַל־נְגוּזֵיהֶם לִבְעַל
וְהַסִּכּוּ נְסֻכִּים לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְּעִסְנִי: 30 כִּי־הָיוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
וּבְנֵי יְהוּדָה אֵדָךְ עֹשִׂים הָרָע בְּעֵינַי מִנְּעֻרֵיהֶם כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֵדָךְ
מִכְּעַסִּים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נֹאֵם־יְהוָה: 31 כִּי עַל־אִפִּי וְעַל־חֲמָתִי
הִיתָה לִּי הָעִיר הַזֹּאת לְמֶן־חַיִּים אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד חַיִּים הִזָּה
לְהַסִּירָהּ מֵעַל פָּנַי: 32 עַל כָּל־רֵעֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר
עָשׂוּ לְהַכְּעִסְנִי הִמָּה בְּמַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כְּהַנִּיָּהם וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ
יְהוּדָה וְיִשְׁשָׁבִי יְרוּשָׁלַם: 33 וַיִּפְּנוּ אֵלַי עֶרְף וְלֹא פָנִים וְלִמָּד אֹתָם
הַשֶּׁכֶם וְלִמָּד וְאִינָם שָׁמְעִים לְקַחַת מוֹסֵר: 34 וַיִּשְׁימוּ⁸ שְׁקוּצֵיהֶם בְּבֵית
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו לְטָמְאוֹ: 35 וַיִּבְנוּ אֶת־בָּמֹזוֹת הַבָּעַל אֲשֶׁר
בְּגִיא בֶן־הַנֶּזֶם לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בָּנוֹתֵיהֶם לְמַלְךְ⁹ אֲשֶׁר לֹא־
צִוִּיתִים וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן הַחֲמִי
אֶת־יְהוּדָה: 36 וְעַתָּה לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי
הָעִיר הַזֹּאת¹⁰ אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים נִתְּנָה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל בַּחֶרֶב
וּבָרָעָב וּבַדְּבָר: 37 הַנְּנִי מִקְבָּצֵם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדְחִיתִים שָׁם

וַיִּקְרָאוּ ? c > 6 || b > 6 || וּבַתְּרוּתָהּ KΘ וּבַתְּרוּתָהּ Q'ASΘ MSS c nonn 23
firt l c s וּבַתְּקָרָא (A συνήτησαν) || d firt dl c s || 24 ? הַמֶּזֶן ? b > 6 || c > 6 ||
וְאִתְּכָב בְּסֶפֶר + c sed בְּכֶסֶף ? b > 6 || 25 a-a > 6 || c-e > 6 || בָּנוּ || d > 6 || בָּאוּ
|| וְלֹא vel יִבְסֶה firt > 6 || b > 6 || 27 a > 6 || c > 6 || אֵלַי || 26 > 6 || וְאֶעֱד c || וְאִתְּכָב
	c dl c > 6		28 a-a firt l c > 6		הִנֵּה הִנֵּה תִנְתֵּן		b-b > 6		c > 6		29 prb l c > 6											
	33 a l c		וְאִשָּׁר וְאִשָּׁר וְאִשָּׁר		b-b > 6		c > 6		בְּנֵי		32 a > 6		c > 6		וְאִשָּׁר		30 > 6		וְאִשָּׁר		c dl c > 6	
	35 cf		בְּטָמְאוֹתָם c		וְאִשָּׁר		a KOr		7,30 cf		34		עוֹד		b > 6		וְאִלְמָד		c dl c > 6			
	36 a dl c > 6		הַחֲמִי Q		לְמַלְךְ		b l c > 6		בַּתְּכָת + s		לִבְ		a > 6		7,31							
	37 a > 6		וּבִשְׁכֵּבִי c		אֹתָהּ אָמַר		c > 6		d-d firt l c > 6		> 6		c > 6		עַל		b l c > 6					

בָּאָרֶץ בְּנִימִין כִּי לִךְ מִשְׁפַּט הִירָשָׁה יִלְכֶּךָ הַנְּאֻלָּה קִנְיָה-לְךָ וְאֵלֶּכָּה
כִּי דְבַר-יְהוָה הוּא׃ 9 וְאֶקְנֶה אֶת-הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְמָלָה בֶן-דָּדַי בְּאֶשֶׁר
בַּעֲנַתָּה וְאֶשְׁקָלָהּ לֹא אֶת-הַכֶּסֶף שִׁבְעָה שֶׁקֶלִים וְעֶשְׂרֵה הַכֶּסֶף׃^d
10 וְאֶכְתֹּב בְּסֵפֶר וְאֶחָתָם וְאֶעֱד עֲדִים וְאֶשְׁקֵל הַכֶּסֶף בְּמֵאזָנִים׃
11 וְאֶפְתָּ אֶת-סֵפֶר הַמִּקְנֶה אֶת-הַחֲתוּם בְּהַמְצִיָּה וְהַחֲקִים בְּיָדֶי הַגְּלוּיִם׃
12 וְאַתָּן אֶת-הַסֵּפֶר הַמִּקְנֶה אֶל-בְּרוּךְ בֶּן-נְרִיָּה בֶן-מַחֲסִיָּה לְעֵינַי
חֲנַמְמָל וְדָדַי וְלְעֵינַי הָעֵדִים הַכֹּתֵבִים בְּסֵפֶר הַמִּקְנֶה לְעֵינַי כָּל-
הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בְּחֶצֶר הַמִּטְרָה׃ 13 וְאַצְוֶה אֶת-בְּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם
לֵאמֹר׃ 14 כֹּה-אָמַר יְהוָה זְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְקוֹחַ אֶת-הַסְּפָרִים
הָאֵלֶּה אֶת סֵפֶר הַמִּקְנֶה הַזֶּה וְאֵת הַחֲתוּם וְאֵת סֵפֶר הַגְּלוּיִ הַזֶּה
וְנִתְּנָם בְּכָל-חֹרֶשׁ לְמַעַן יַעֲמִדוּ יָמִים רַבִּים׃ פ 15 כִּי כֹה אָמַר
יְהוָה זְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקְנוּ בְּתִים וְשָׂדוֹת וְכִרְמִים בָּאָרֶץ
הַזֹּאת׃ ס 16 וְאֶתְפַּלֵּל אֶל-יְהוָה אַחֲרֵי תַתִּי אֶת-סֵפֶר הַמִּקְנֶה אֶל-
בְּרוּךְ בֶּן-נְרִיָּה לֵאמֹר׃ 17 אֶהְיֶה אֲדֹנָי יְהוָה הַגֹּהֵב וְאַתָּה עֹשִׂיתָ
אֶת-הַשְּׂמִימִם וְאֶת-הָאָרֶץ בְּכַתֵּךְ הַגְּדוֹל וּבִזְרֹעֶךָ הַנְּטוּיָה לֹא-יִפְלֹא
מִפֶּךָ כָּל-דְּבָר׃ 18 עֲשֵׂה חֶסֶד לְאֵלִפִּים וּמִשְׁלָם עֲנוֹן אֲבוֹת אֶל-חֵיק
בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגְּדוֹל הַגִּבּוֹר יְהוָה זְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ 19 גְּדֹל
הַעֲזָה וְרֹב הָעֲלִילָה אֲשֶׁר-עֵינֶיךָ פָקְחוֹת עַל-כָּל-דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם
לִתֵּת לְאִישׁ כְּדָרְכֹוֹ יִכְפְּרִי מֵעֲלִיּוֹ׃ 20 אֲשֶׁר-שִׁמְתָּ אֹתוֹת וּמִפְתִּים
בָּאָרֶץ מִצְרַיִם עַד-הַיּוֹם הַזֶּה וּבִיִּשְׂרָאֵל וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה-לֶּךָ שֵׁם כְּיוֹם
הַזֶּה׃ 21 וַתַּצֵּא אֶת-עַמְּךָ אֶת-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים
וּבְיַד חֲזָקָה וּבְאֲזִוְרֵעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גְּדוֹל׃ 22 וַתֵּתֵן לָהֶם אֶת-הָאָרֶץ
הַזֹּאת אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתָם לִתֵּת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ׃

8 f-f 6 kai sú πρεσβύτερος || 9 a-a 6 שְׂדֵה חֲנַי (Sh 'חנ') || b-b dl c 6 ||
c-c dl c 6 || d l c 6 כֶּסֶף || ix a dl || b-b dl c 6 || c-c frt dl c 6 || 12 a-a QOr
'סֵפֶר הַמִּ'; 1 prb c 6 אֹתוֹ || b l c ca 10MSS 6 בֶּן-דָּדַי || c-c cf 6; frt l
'וְהַבִּ' || d l c ca 50MSS 'AZES הַתְּנוּבִים (הָעַמְדִים 6) || 14 a-a > 6 || b-b dl c 6 || c-c prb
30MSS 6 וְלְעֵינַי || e prb dl c 6 || f l c 6 אֲשֶׁר || 15 a-a > 6 || b in 6 post שְׂדוֹת || 17 a > 6 || b > 6 || c > 6 || d > 6 || e > 6 || f > 6 || g > 6 || h > 6 || i > 6 || j > 6 || k > 6 || l > 6 || m > 6 || n > 6 || o > 6 || p > 6 || q > 6 || r > 6 || s > 6 || t > 6 || u > 6 || v > 6 || w > 6 || x > 6 || y > 6 || z > 6 || 18 ° ° > 6 || 19 a l
frt יִכְסֶה vel יִכְלֹא || d > nonn MSS cf 6 || 18 ° ° > 6 || 19 a l conj יְהוָה || 19 a l
6 > 6 || c > 6 add? || d כל || e QOr || f > 6 || g > 6 || h > 6 || i > 6 || j > 6 || k > 6 || l > 6 || m > 6 || n > 6 || o > 6 || p > 6 || q > 6 || r > 6 || s > 6 || t > 6 || u > 6 || v > 6 || w > 6 || x > 6 || y > 6 || z > 6 || 22 ° ° > 6.

רַנֵּעַ הַיָּם וַיִּהְיוּ גִלְיוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
 36 אִם־יִמְשׁוּ הַחֲקִים הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵי נְאֻם־יְהוָה
 גַּם זָרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהֵנֹת נְוִי לִפְנֵי כָּל־הַיָּמִים: פ
 37 אָמַר יְהוָה^a

אִם־יִמְדוּ^b שְׁמַיִם מִלְמַעְלָה^c וַיַּחֲקְרוּ^d מִזִּסְדֵי־אָרֶץ לְמַטָּה
 גַּם־אֲנִי אֶמְאֵס בְּכָל־זָרַע יִשְׂרָאֵל עַל־כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ^e נְאֻם־יְהוָה: ס
 38 הִנֵּה יָמִים^a נְאֻם־יְהוָה וַנִּבְנֶתָה הָעִיר לַיהוָה מִסָּגֶדֶל חֲנֻנְיָאֵל
 עַד־שַׁעַר הַפִּנֶּה: 39 וַיֵּצֵא^a עוֹד קוֹה^a הַמִּדְּבָה נִגְדוּ^b עַל^c גִּבְעַת נָרְב^d וַנִּסָּב
 גִּעְתָּה: 40 וְכָל־הַעֲמֻקּוֹת הַפְּגָרִים וְהַדְּשָׁן^d וְכָל־הַשְּׂרָמוֹת^a עַד־נֶחֱל קְדוּרִין
 עַד־פְּנֵת שַׁעַר הַסּוּסִים מִזִּרְחָה קָדַשׁ לַיהוָה לֹא־יִנְתָּשׁ וְלֹא־יִהְיֶה
 עוֹד לְעוֹלָם: ס

32 הַדְּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בְּשָׁנָה הָעֲשִׂירִית
 לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַשָּׁנָה שְׁמֹנֶה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְנְבוּכַדְרֶאצַּר:
 2 וַאֲזַי^a חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל צָרִים עַל־יְרוּשָׁלַם וַיִּרְמְיָהוּ הַנְּבִיא^b הָיָה כְּלוּא
 בַּחֲצֵר הַמִּטְרָה אֲשֶׁר בֵּית־^c מֶלֶךְ יְהוּדָה: 3 אֲשֶׁר כָּלְאוּ צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
 יְהוּדָה לֹאמַר מְדוּעַ אַתָּה נָבִיא לֹאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן
 אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְלָקְדָה: 4 וְצִדְקִיָּהוּ^a מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא
 יִמְלֹט מִיַּד הַכַּשְׂדִּים כִּי הִנֵּתִן וַנִּתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְדַבַּר־פִּי עִם־פִּי
 וַעֲיָנוּ^b אֶת־עֵינָיו תִּרְאִינָה: 5 וַיִּכָּבֵּל יָדָיו אֶת־צִדְקִיָּהוּ^b וְשֵׁם יְהוָה^c
 עַד־פָּקְדֵי אֹתוֹ נְאֻם־יְהוָה כִּי תִלַּחֲמוּ אֶת־הַכַּשְׂדִּים לֹא תִצְלִיחוּ: פ
 6 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הִיָּה^a דְּבַר־יְהוָה אֵלַי^b לֵאמֹר: 7 הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּן־
 שָׁלֹם הָדָד בָּא אֵלַי לֵאמֹר קִנְיָה לָךְ אֶת־שָׂדֵי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת כִּי לָךְ
 מִשְׁפָּט הַנֶּאֱלָה לְקִנְיֹת: 8 וַיָּבֹא אֵלַי חֲנַמְאֵל בֶּן־דִּידִי^a כַּדְבָר יְהוָה^b
 אֶל־חֲצֵר הַמִּטְרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי^c קִנְיָה נָא אֶת־שָׂדֵי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת אֲשֶׁר

36 l c 36a 37 a-a > 37 b 37c 37d 37e 37f 37g 37h 37i 37j 37k 37l 37m 37n 37o 37p 37q 37r 37s 37t 37u 37v 37w 37x 37y 37z 38 a ins 38 b 38c 38d 38e 38f 38g 38h 38i 38j 38k 38l 38m 38n 38o 38p 38q 38r 38s 38t 38u 38v 38w 38x 38y 38z 39 a-a > 39 b 39c 39d 39e 39f 39g 39h 39i 39j 39k 39l 39m 39n 39o 39p 39q 39r 39s 39t 39u 39v 39w 39x 39y 39z 40 a 40 b 40 c 40 d 40 e 40 f 40 g 40 h 40 i 40 j 40 k 40 l 40 m 40 n 40 o 40 p 40 q 40 r 40 s 40 t 40 u 40 v 40 w 40 x 40 y 40 z 41 a 41 b 41 c 41 d 41 e 41 f 41 g 41 h 41 i 41 j 41 k 41 l 41 m 41 n 41 o 41 p 41 q 41 r 41 s 41 t 41 u 41 v 41 w 41 x 41 y 41 z 42 a 42 b 42 c 42 d 42 e 42 f 42 g 42 h 42 i 42 j 42 k 42 l 42 m 42 n 42 o 42 p 42 q 42 r 42 s 42 t 42 u 42 v 42 w 42 x 42 y 42 z 43 a 43 b 43 c 43 d 43 e 43 f 43 g 43 h 43 i 43 j 43 k 43 l 43 m 43 n 43 o 43 p 43 q 43 r 43 s 43 t 43 u 43 v 43 w 43 x 43 y 43 z 44 a 44 b 44 c 44 d 44 e 44 f 44 g 44 h 44 i 44 j 44 k 44 l 44 m 44 n 44 o 44 p 44 q 44 r 44 s 44 t 44 u 44 v 44 w 44 x 44 y 44 z 45 a 45 b 45 c 45 d 45 e 45 f 45 g 45 h 45 i 45 j 45 k 45 l 45 m 45 n 45 o 45 p 45 q 45 r 45 s 45 t 45 u 45 v 45 w 45 x 45 y 45 z 46 a 46 b 46 c 46 d 46 e 46 f 46 g 46 h 46 i 46 j 46 k 46 l 46 m 46 n 46 o 46 p 46 q 46 r 46 s 46 t 46 u 46 v 46 w 46 x 46 y 46 z 47 a 47 b 47 c 47 d 47 e 47 f 47 g 47 h 47 i 47 j 47 k 47 l 47 m 47 n 47 o 47 p 47 q 47 r 47 s 47 t 47 u 47 v 47 w 47 x 47 y 47 z 48 a 48 b 48 c 48 d 48 e 48 f 48 g 48 h 48 i 48 j 48 k 48 l 48 m 48 n 48 o 48 p 48 q 48 r 48 s 48 t 48 u 48 v 48 w 48 x 48 y 48 z 49 a 49 b 49 c 49 d 49 e 49 f 49 g 49 h 49 i 49 j 49 k 49 l 49 m 49 n 49 o 49 p 49 q 49 r 49 s 49 t 49 u 49 v 49 w 49 x 49 y 49 z 50 a 50 b 50 c 50 d 50 e 50 f 50 g 50 h 50 i 50 j 50 k 50 l 50 m 50 n 50 o 50 p 50 q 50 r 50 s 50 t 50 u 50 v 50 w 50 x 50 y 50 z 51 a 51 b 51 c 51 d 51 e 51 f 51 g 51 h 51 i 51 j 51 k 51 l 51 m 51 n 51 o 51 p 51 q 51 r 51 s 51 t 51 u 51 v 51 w 51 x 51 y 51 z 52 a 52 b 52 c 52 d 52 e 52 f 52 g 52 h 52 i 52 j 52 k 52 l 52 m 52 n 52 o 52 p 52 q 52 r 52 s 52 t 52 u 52 v 52 w 52 x 52 y 52 z 53 a 53 b 53 c 53 d 53 e 53 f 53 g 53 h 53 i 53 j 53 k 53 l 53 m 53 n 53 o 53 p 53 q 53 r 53 s 53 t 53 u 53 v 53 w 53 x 53 y 53 z 54 a 54 b 54 c 54 d 54 e 54 f 54 g 54 h 54 i 54 j 54 k 54 l 54 m 54 n 54 o 54 p 54 q 54 r 54 s 54 t 54 u 54 v 54 w 54 x 54 y 54 z 55 a 55 b 55 c 55 d 55 e 55 f 55 g 55 h 55 i 55 j 55 k 55 l 55 m 55 n 55 o 55 p 55 q 55 r 55 s 55 t 55 u 55 v 55 w 55 x 55 y 55 z 56 a 56 b 56 c 56 d 56 e 56 f 56 g 56 h 56 i 56 j 56 k 56 l 56 m 56 n 56 o 56 p 56 q 56 r 56 s 56 t 56 u 56 v 56 w 56 x 56 y 56 z 57 a 57 b 57 c 57 d 57 e 57 f 57 g 57 h 57 i 57 j 57 k 57 l 57 m 57 n 57 o 57 p 57 q 57 r 57 s 57 t 57 u 57 v 57 w 57 x 57 y 57 z 58 a 58 b 58 c 58 d 58 e 58 f 58 g 58 h 58 i 58 j 58 k 58 l 58 m 58 n 58 o 58 p 58 q 58 r 58 s 58 t 58 u 58 v 58 w 58 x 58 y 58 z 59 a 59 b 59 c 59 d 59 e 59 f 59 g 59 h 59 i 59 j 59 k 59 l 59 m 59 n 59 o 59 p 59 q 59 r 59 s 59 t 59 u 59 v 59 w 59 x 59 y 59 z 60 a 60 b 60 c 60 d 60 e 60 f 60 g 60 h 60 i 60 j 60 k 60 l 60 m 60 n 60 o 60 p 60 q 60 r 60 s 60 t 60 u 60 v 60 w 60 x 60 y 60 z 61 a 61 b 61 c 61 d 61 e 61 f 61 g 61 h 61 i 61 j 61 k 61 l 61 m 61 n 61 o 61 p 61 q 61 r 61 s 61 t 61 u 61 v 61 w 61 x 61 y 61 z 62 a 62 b 62 c 62 d 62 e 62 f 62 g 62 h 62 i 62 j 62 k 62 l 62 m 62 n 62 o 62 p 62 q 62 r 62 s 62 t 62 u 62 v 62 w 62 x 62 y 62 z 63 a 63 b 63 c 63 d 63 e 63 f 63 g 63 h 63 i 63 j 63 k 63 l 63 m 63 n 63 o 63 p 63 q 63 r 63 s 63 t 63 u 63 v 63 w 63 x 63 y 63 z 64 a 64 b 64 c 64 d 64 e 64 f 64 g 64 h 64 i 64 j 64 k 64 l 64 m 64 n 64 o 64 p 64 q 64 r 64 s 64 t 64 u 64 v 64 w 64 x 64 y 64 z 65 a 65 b 65 c 65 d 65 e 65 f 65 g 65 h 65 i 65 j 65 k 65 l 65 m 65 n 65 o 65 p 65 q 65 r 65 s 65 t 65 u 65 v 65 w 65 x 65 y 65 z 66 a 66 b 66 c 66 d 66 e 66 f 66 g 66 h 66 i 66 j 66 k 66 l 66 m 66 n 66 o 66 p 66 q 66 r 66 s 66 t 66 u 66 v 66 w 66 x 66 y 66 z 67 a 67 b 67 c 67 d 67 e 67 f 67 g 67 h 67 i 67 j 67 k 67 l 67 m 67 n 67 o 67 p 67 q 67 r 67 s 67 t 67 u 67 v 67 w 67 x 67 y 67 z 68 a 68 b 68 c 68 d 68 e 68 f 68 g 68 h 68 i 68 j 68 k 68 l 68 m 68 n 68 o 68 p 68 q 68 r 68 s 68 t 68 u 68 v 68 w 68 x 68 y 68 z 69 a 69 b 69 c 69 d 69 e 69 f 69 g 69 h 69 i 69 j 69 k 69 l 69 m 69 n 69 o 69 p 69 q 69 r 69 s 69 t 69 u 69 v 69 w 69 x 69 y 69 z 70 a 70 b 70 c 70 d 70 e 70 f 70 g 70 h 70 i 70 j 70 k 70 l 70 m 70 n 70 o 70 p 70 q 70 r 70 s 70 t 70 u 70 v 70 w 70 x 70 y 70 z 71 a 71 b 71 c 71 d 71 e 71 f 71 g 71 h 71 i 71 j 71 k 71 l 71 m 71 n 71 o 71 p 71 q 71 r 71 s 71 t 71 u 71 v 71 w 71 x 71 y 71 z 72 a 72 b 72 c 72 d 72 e 72 f 72 g 72 h 72 i 72 j 72 k 72 l 72 m 72 n 72 o 72 p 72 q 72 r 72 s 72 t 72 u 72 v 72 w 72 x 72 y 72 z 73 a 73 b 73 c 73 d 73 e 73 f 73 g 73 h 73 i 73 j 73 k 73 l 73 m 73 n 73 o 73 p 73 q 73 r 73 s 73 t 73 u 73 v 73 w 73 x 73 y 73 z 74 a 74 b 74 c 74 d 74 e 74 f 74 g 74 h 74 i 74 j 74 k 74 l 74 m 74 n 74 o 74 p 74 q 74 r 74 s 74 t 74 u 74 v 74 w 74 x 74 y 74 z 75 a 75 b 75 c 75 d 75 e 75 f 75 g 75 h 75 i 75 j 75 k 75 l 75 m 75 n 75 o 75 p 75 q 75 r 75 s 75 t 75 u 75 v 75 w 75 x 75 y 75 z 76 a 76 b 76 c 76 d 76 e 76 f 76 g 76 h 76 i 76 j 76 k 76 l 76 m 76 n 76 o 76 p 76 q 76 r 76 s 76 t 76 u 76 v 76 w 76 x 76 y 76 z 77 a 77 b 77 c 77 d 77 e 77 f 77 g 77 h 77 i 77 j 77 k 77 l 77 m 77 n 77 o 77 p 77 q 77 r 77 s 77 t 77 u 77 v 77 w 77 x 77 y 77 z 78 a 78 b 78 c 78 d 78 e 78 f 78 g 78 h 78 i 78 j 78 k 78 l 78 m 78 n 78 o 78 p 78 q 78 r 78 s 78 t 78 u 78 v 78 w 78 x 78 y 78 z 79 a 79 b 79 c 79 d 79 e 79 f 79 g 79 h 79 i 79 j 79 k 79 l 79 m 79 n 79 o 79 p 79 q 79 r 79 s 79 t 79 u 79 v 79 w 79 x 79 y 79 z 80 a 80 b 80 c 80 d 80 e 80 f 80 g 80 h 80 i 80 j 80 k 80 l 80 m 80 n 80 o 80 p 80 q 80 r 80 s 80 t 80 u 80 v 80 w 80 x 80 y 80 z 81 a 81 b 81 c 81 d 81 e 81 f 81 g 81 h 81 i 81 j 81 k 81 l 81 m 81 n 81 o 81 p 81 q 81 r 81 s 81 t 81 u 81 v 81 w 81 x 81 y 81 z 82 a 82 b 82 c 82 d 82 e 82 f 82 g 82 h 82 i 82 j 82 k 82 l 82 m 82 n 82 o 82 p 82 q 82 r 82 s 82 t 82 u 82 v 82 w 82 x 82 y 82 z 83 a 83 b 83 c 83 d 83 e 83 f 83 g 83 h 83 i 83 j 83 k 83 l 83 m 83 n 83 o 83 p 83 q 83 r 83 s 83 t 83 u 83 v 83 w 83 x 83 y 83 z 84 a 84 b 84 c 84 d 84 e 84 f 84 g 84 h 84 i 84 j 84 k 84 l 84 m 84 n 84 o 84 p 84 q 84 r 84 s 84 t 84 u 84 v 84 w 84 x 84 y 84 z 85 a 85 b 85 c 85 d 85 e 85 f 85 g 85 h 85 i 85 j 85 k 85 l 85 m 85 n 85 o 85 p 85 q 85 r 85 s 85 t 85 u 85 v 85 w 85 x 85 y 85 z 86 a 86 b 86 c 86 d 86 e 86 f 86 g 86 h 86 i 86 j 86 k 86 l 86 m 86 n 86 o 86 p 86 q 86 r 86 s 86 t 86 u 86 v 86 w 86 x 86 y 86 z 87 a 87 b 87 c 87 d 87 e 87 f 87 g 87 h 87 i 87 j 87 k 87 l 87 m 87 n 87 o 87 p 87 q 87 r 87 s 87 t 87 u 87 v 87 w 87 x 87 y 87 z 88 a 88 b 88 c 88 d 88 e 88 f 88 g 88 h 88 i 88 j 88 k 88 l 88 m 88 n 88 o 88 p 88 q 88 r 88 s 88 t 88 u 88 v 88 w 88 x 88 y 88 z 89 a 89 b 89 c 89 d 89 e 89 f 89 g 89 h 89 i 89 j 89 k 89 l 89 m 89 n 89 o 89 p 89 q 89 r 89 s 89 t 89 u 89 v 89 w 89 x 89 y 89 z 90 a 90 b 90 c 90 d 90 e 90 f 90 g 90 h 90 i 90 j 90 k 90 l 90 m 90 n 90 o 90 p 90 q 90 r 90 s 90 t 90 u 90 v 90 w 90 x 90 y 90 z 91 a 91 b 91 c 91 d 91 e 91 f 91 g 91 h 91 i 91 j 91 k 91 l 91 m 91 n 91 o 91 p 91 q 91 r 91 s 91 t 91 u 91 v 91 w 91 x 91 y 91 z 92 a 92 b 92 c 92 d 92 e 92 f 92 g 92 h 92 i 92 j 92 k 92 l 92 m 92 n 92 o 92 p 92 q 92 r 92 s 92 t 92 u 92 v 92 w 92 x 92 y 92 z 93 a 93 b 93 c 93 d 93 e 93 f 93 g 93 h 93 i 93 j 93 k 93 l 93 m 93 n 93 o 93 p 93 q 93 r 93 s 93 t 93 u 93 v 93 w 93 x 93 y 93 z 94 a 94 b 94 c 94 d 94 e 94 f 94 g 94 h 94 i 94 j 94 k 94 l 94 m 94 n 94 o 94 p 94 q 94 r 94 s 94 t 94 u 94 v 94 w 94 x 94 y 94 z 95 a 95 b 95 c 95 d 95 e 95 f 95 g 95 h 95 i 95 j 95 k 95 l 95 m 95 n 95 o 95 p 95 q 95 r 95 s 95 t 95 u 95 v 95 w 95 x 95 y 95 z 96 a 96 b 96 c 96 d 96 e 96 f 96 g 96 h 96 i 96 j 96 k 96 l 96 m 96 n 96 o 96 p 96 q 96 r 96 s 96 t 96 u 96 v 96 w 96 x 96 y 96 z 97 a 97 b 97 c 97 d 97 e 97 f 97 g 97 h 97 i 97 j 97 k 97 l 97 m 97 n 97 o 97 p 97 q 97 r 97 s 97 t 97 u 97 v 97 w 97 x 97 y 97 z 98 a 98 b 98 c 98 d 98 e 98 f 98 g 98 h 98 i 98 j 98 k 98 l 98 m 98 n 98 o 98 p 98 q 98 r 98 s 98 t 98 u 98 v 98 w 98 x 98 y 98 z 99 a 99 b 99 c 99 d 99 e 99 f 99 g 99 h 99 i 99 j 99 k 99 l 99 m 99 n 99 o 99 p 99 q 99 r 99 s 99 t 99 u 99 v 99 w 99 x 99 y 99 z 100 a 100 b 100 c 100 d 100 e 100 f 100 g 100 h 100 i 100 j 100 k 100 l 100 m 100 n 100 o 100 p 100 q 100 r 100 s 100 t 100 u 100 v 100 w 100 x 100 y 100 z

שְׁתִּי לִבִּי לַמִּסְלָה בְּרֹד הַלְכָתִי^d
 שׁוּבִי בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל שׁוּבִי אֶל־עֲרִיף
 אֱלֹהִים: ²²עַד־מָתִי תִתְחַמְּקִין הַבַּת הַשּׁוֹזְבָּה^b
 כִּי־כָרָא יְהוָה^c חֲדָשָׁה^d בְּאַרְץ נִקְבָּה תִסּוּבֵב נִבְרָד:^d
²³כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲבָכֹאֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a עוֹד וְאָמְרוּ אֶת־הַדְּבָר
 הַזֶּה בְּאַרְץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתָם^b וּבְרָכָה^c יְהוָה^d נְוֹה־
 צִדִּיק^d תֵּר הַקֹּדֶשׁ: ²⁴וַיֵּשְׁבוּ בָהָ^a יְהוּדָה וְכָל־עֲרִי^b יָחִדוּ אֶפְרַיִם
 וְנַסְעוּ^c בְּעֶדֶר: ²⁵כִּי הֲרִייתִי גִפְשׁ עֵיפָה וְכָל־גִּפְשׁ דָּאֲבָה מְלֹאֲתִי:
²⁶עַל־זֹאת הִקִּיצְתִּי וְאָרָאָה וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִי: ²⁷הִנֵּה^a יָמִים
 בָּאִים נֹאֵם־יְהוָה וְזָרַעְתִּי^b אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה וְזָרַע
 אֲדָם וְזָרַע בְּהֶמָּה: ²⁸וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם^a לִנְתּוֹשׁ וּלְנִתּוֹץ
 וּלְהָרֵם וּלְהַאֲבִיד^b וּלְהַרְעֵךְ כֵּן אֲשַׁקֵּד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וּלְנִסּוֹעַ נֹאֵם־
 יְהוָה: ²⁹בְּיָמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד

אֲבוֹת אָכְלוּ בָסֵר וְשָׁנִי בָנִים תִּקְהִינָה:
³⁰כִּי אִם־אִישׁ בְּעוֹנֹו יָמוּת^a כָּל־הָאָדָם^a הָאֹכֵל^b הַבָּסֵר תִּקְהִינָה
 שָׁנָיו: ³¹הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹאֵם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
 וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה: ³²לֹא כִּבְרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם
 בַּיּוֹם הַחֲזִיקִי בָהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הִפְרוּ אֶת־
 בְּרִיתִי וְאֲנֹכִי בָעַלְתִּי בָם נֹאֵם־יְהוָה: ³³כִּי נָאֹת הַבְּרִית^a אֲשֶׁר אָכַרְתָּ
 אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נֹאֵם־יְהוָה נִתְּתִי^c אֶת־תּוֹרָתִי
 בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם אֲכַתְּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים וְהָיָה יְהוֹיָכִי
 לָעָם: ³⁴וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד^a אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אֲחִיו לֵאמֹר דַּעוּ^b
 אֶת־יְהוָה כִּי כוֹלָם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד־גְּדוֹלָם^c נֹאֵם־יְהוָה כִּי
 אֶסְלַח לַעֲוֹנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכֹּר־עוֹד: ³⁵כֹּה^a אָמַר יְהוָה
 נִתֵּן שְׁמִשׁ לְאֹזֵר יוֹזֵם חֶקֶת יִרְחַ וְכוֹכְבִּים לְאֹזֵר לִילָה

21^d 1 c Q הלכת ^c אכלה vel אנה (אניה) firt sic (vel sim) 1 (conj c 22) ||
 22^a א ש ש ש ב תשובי ^b משכבה ש ^c ש + (חדש) ^{d-d} ש תשובה למשע ^e ש תשובה למשע ^e ש תשובה למשע ||
 σωτηρίᾳ περιελεύσονται ἄνθρωποι? || 23^{a-a} > ש; ^b sol > ש || 24^{a-a} ש קדשו ש ^c ש > ש || 25^a ש כל־ג' ש || 26^a ש נסעו ש || 27^a ש כל־ג' ש || 28^{a-a} ש > ש || 29^a ש > ש || 30^{a-a} ש > ש || 31^a ש > ש || 32^a ש > ש || 33^a ש > ש || 34^a ש > ש || 35^a ש > ש ||
 35. 36 in ש post v 37.

[illegible]

23^a הִגֵּה וְסַעַרְתָּ יְהוָה^b חֲמָה יֵצֵאָה סַעַר^a מִתְנוֹרָרָה^c
 עַל רֹאשׁ^d רְשָׁעִים יָחֹלֶ׃
 24^a לֹא יָשׁוּב תְּרוּן^a אֶף־יִהְיֶה עַד־עֲשָׂתוֹ בְּעַד־הַקִּימוֹ^b מִזְמוֹת^c לְבוֹ
 בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים תִּתְּבוֹנְנוּ בָהֶ׃^d 31 יָבֶשֶׁת תִּהְיֶה גְאֻם־יִהְיֶה אֶהְיֶה
 לְאֱלֹהִים לְכָל^a מְשַׁפְּחוֹת^b יִשְׂרָאֵל וְהָמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃
 2^a בָּהֶ אָמַר יְהוָה
 אֲמָצָא חֵן^a בַּמִּדְבָּר^b עִם שְׂרִירֵי תַרְבִּי^b
 הַלֹּךְ לְהַרְבִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל׃^c מִרְחוֹק יִהְיֶה נִרְאָה לִי^a
 וְאֶהְבֶּת^b עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ עַל־כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֹסֵד׃
 4^a עוֹד אֲבַנְךָ וְנִבְנִית בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל^b עוֹד תַּעֲבִי תַפְיִיךָ^b
 וַיֵּצֵאת בַּמַּחֲזֹלֹ^c מִשְׁחָקִים׃
 5^a עוֹד תִּשְׁעִי^b כְּרָמִים בְּהָרֵי שְׁמֶרֶן^c נִטְעוּ נִטְעִים וְחִלְלוּ׃
 6^a כִּי יִשְׁיוּם אֲקָרְאוּ נְצָרִים^a בְּהָרִי^b אֲפָרַיִם
 קוֹמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
 7^a כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
 רְנוּ לִיעֲקֹב שְׂמֹחָה^a וְצִהְלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם^b הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאָמְרוּ
 הוֹשִׁעַ יְהוָה אֶת־עַמּוֹךְ^d אֵת־שְׂאֵרֵית יִשְׂרָאֵל׃
 8^a הַגִּבֹּה־מִבְּיֹא אוֹתָם אֲמָרְךָ צָפוֹן^a וְקַבְּצָתִים מִירְכַּת־אֲרֶץ^b
 בָּם עוֹר וּפֶסֶת^b הָרָה וְיוֹלֶדֶת יַחְדָּו
 קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה׃^c 9 בְּבִכְי וּבְאֹו^a וּבְתַחְנוּגִים^b אוֹבִילִם
 אוֹבִילֵכֶם אֶל־נִחְלֵי מַיִם בְּיָרֵךְ יִשָּׁר^d לֹא יִכְשְׁלוּ בָהּ
 כִּי־הֵייתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאֵב וְאֲפָרַיִם בְּכָרִי הוּא׃^e
 10^a שְׁמַעוּ דְּבַר־יְהוָה גּוֹיִם^a וְהִגִּידוּ בְּאָזְנִים מִמֶּרְחֹק
 מִזֹּרֶה יִשְׂרָאֵל יִקְבְּצֵנוּ וְשִׁמְרוּ כְּרִיעָה עֲדָרוּ׃

23. 24 cf 23,19. 20 || 23^a ὁ δὲ ῥή || ^b ὁ + יצאה || ^c 23,19 || ^d > ||
 בִּינָה || ^e Σ 23,20 + מְזֻמָּת || ^c Vrs || ^{b-b} > || ^a > 23,20 || 24^a || יבוא ? || ^c ὁ ? ||
 Cp 31, 1 || ^a כל || ^b ὁ || ^c sg || 2 || ^{a-a} ὁ εὐρον θερμόν (הם?) || 1 prb
 + || ^c > || 3 || (עם) אֲבָדִינָם בְּיָרֵךְ || ^{b-b} ὁ || cf 6,16 || מִצָּאתִי (מצא) מְרֻנֶּע
 || ^a || 4 || ^a || 4^a || ^b || 5 || ^a || 5^a || ^c || 6 || ^{a-a} || 6^a || ^c || 7 || ^a || 7^a || ^b || 8 || ^{a-a} || 8^a || ^c || 9 || ^a || 9^a || ^c || 10 || ^a || 10^a ||
 23. 24 cf 23,19. 20 || 23^a ὁ δὲ ῥή || ^b ὁ + יצאה || ^c 23,19 || ^d > ||
 בִּינָה || ^e Σ 23,20 + מְזֻמָּת || ^c Vrs || ^{b-b} > || ^a > 23,20 || 24^a || יבוא ? || ^c ὁ ? ||
 Cp 31, 1 || ^a כל || ^b ὁ || ^c sg || 2 || ^{a-a} ὁ εὐρον θερμόν (הם?) || 1 prb
 + || ^c > || 3 || (עם) אֲבָדִינָם בְּיָרֵךְ || ^{b-b} ὁ || cf 6,16 || מִצָּאתִי (מצא) מְרֻנֶּע
 || ^a || 4 || ^a || 4^a || ^b || 5 || ^a || 5^a || ^c || 6 || ^{a-a} || 6^a || ^c || 7 || ^a || 7^a || ^b || 8 || ^{a-a} || 8^a || ^c || 9 || ^a || 9^a || ^c || 10 || ^a || 10^a ||
 23. 24 cf 23,19. 20 || 23^a ὁ δὲ ῥή || ^b ὁ + יצאה || ^c 23,19 || ^d > ||
 בִּינָה || ^e Σ 23,20 + מְזֻמָּת || ^c Vrs || ^{b-b} > || ^a > 23,20 || 24^a || יבוא ? || ^c ὁ ? ||
 Cp 31, 1 || ^a כל || ^b ὁ || ^c sg || 2 || ^{a-a} ὁ εὐρον θερμόν (הם?) || 1 prb
 + || ^c > || 3 || (עם) אֲבָדִינָם בְּיָרֵךְ || ^{b-b} ὁ || cf 6,16 || מִצָּאתִי (מצא) מְרֻנֶּע
 || ^a || 4 || ^a || 4^a || ^b || 5 || ^a || 5^a || ^c || 6 || ^{a-a} || 6^a || ^c || 7 || ^a || 7^a || ^b || 8 || ^{a-a} || 8^a || ^c || 9 || ^a || 9^a || ^c || 10 || ^a || 10^a ||

29 וַיִּקְרָא צַפְנִיָּה הַכֹּהֵן^a אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה^b בְּאָזְנוֹ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃
 30 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃³¹ שְׁלַח עַל־כָּל־הַגּוֹלָה
 לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־שָׁמַעִיהָ הַנִּחְלָמִי יָעַן אֲשֶׁר נָבֵא לָכֶם
 שְׁמַעִיָּה וְאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּיו וַיִּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שִׁקְרִי׃³² לָכֵן כֹּה־אָמַר
 יְהוָה הַגְּנִי פֶקֶד עַל־שְׁמַעִיָּה הַנִּחְלָמִי׃^a וְעַל־זִרְעוֹ לֹא־יִהְיֶה לוֹ׃^c אִישׁ
 וַיִּשָּׁבֶד׃^d בְּתוֹךְ־הָעָם הַזֶּה׃^e וְלֹא־יִרְאֶה^f בְּטוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְעַמִּי׃^g
 הַנָּאִם־יִהְיֶה כִּי־סָרָה דְּבַר עַל־יְהוָה׃^h פ

30 הַדְּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃² כֹּה־אָמַר
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתֹב־לְךָ^a אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי
 אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר׃³ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נָאִם־יְהוָה וְשָׁבַתִי אֶת־שִׁבּוֹת
 עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה אָמַר יְהוָה וְהַשְׁבַּתִּים אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי
 לַאֲבֹתָם וִירֻשׁוֹתָ׃ פ⁴ וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבַּר יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל
 וְאֶל־יְהוּדָה׃⁵ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה

קוֹל חֲרָדָה שְׁמַעְנוּ^b פֶּחַד וְאִין שְׁלוֹם׃

6 שְׁאֵלֹה־נָא^a וּרְאוּ אִם־יִלְד זָכָר^b

מִדּוֹעַ רְאִיתִי כָל־גִּבּוֹר יָדָיו עַל־חֲלָצִיו בְּיַד־לָהּ^c

וְנִהַפְּכוּ כָל־פָּנִים לִירֻקוֹן׃⁷ הוֹי

כִּי גִדּוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאִין בְּמָהוּ

וְעַתָּה־זֶרָה הִיא לִיעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יוֹשָׁע׃

8 וְהָיָה^a בַּיּוֹם הַהוּא נָאִם יְהוָה צָבָאוֹת^b

אֲשֶׁבֶר עָלוּ^c מֵעַל צִוְאוֹךָ^d וּמוֹסְרוֹתֶיךָ׃^e אֲנַתְק

וְלֹא־יַעֲבֹדוּ־כֹז עוֹד^f זָרִים׃

9 וְעַבְדּוּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דִּנּוֹ מִלְּכָם

אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם׃ פ

10 וְאַתָּה אֶל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נָאִם־יְהוָה וְאֶל־תַּחַת יִשְׂרָאֵל

כִּי הַגְּנִי מוֹשִׁיעֶךָ מִרְחוֹק וְאַתָּה־נִרְעָה^a מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם׃

29 ^a > 6 || ^b > 6 || ^c > 6 || 31 ^a 1 c nonn MSS 6 || ^b dl c 3 MSS 6 || ^c 1 c 6 ||
 על || 32 ^a > 6 || ^b 6 || ^c וְלֹא 6 || ^d לָהֶם 6 || ^e prb dl c 6 || ^f 1 ftr c 6 || ^f 1 ftr c 6 ||
 בְּתוֹכְכֶם 6 || ^g 1 ftr c 6 || ^h 1 ftr c 6 || ^h 1 ftr c 6 || Cp 30, 2 ^a > 6 || ^b 1 c nonn MSS 6 || ^c על 6 || 3 ^a > 6 || 4 ^a > 6 || 5 ^a > 6 ||
 6 ^a > 6 || 7 ^a > 6 || 8 ^a > 6 || 9 ^a > 6 || 10 ^a > 6 || 11 ^a > 6 || 12 ^a > 6 || 13 ^a > 6 ||
 14 ^a > 6 || 15 ^a > 6 || 16 ^a > 6 || 17 ^a > 6 || 18 ^a > 6 || 19 ^a > 6 || 20 ^a > 6 || 21 ^a > 6 ||
 22 ^a > 6 || 23 ^a > 6 || 24 ^a > 6 || 25 ^a > 6 || 26 ^a > 6 || 27 ^a > 6 || 28 ^a > 6 || 29 ^a > 6 ||
 30 ^a > 6 || 31 ^a > 6 || 32 ^a > 6 || 33 ^a > 6 || 34 ^a > 6 || 35 ^a > 6 || 36 ^a > 6 || 37 ^a > 6 ||
 38 ^a > 6 || 39 ^a > 6 || 40 ^a > 6 || 41 ^a > 6 || 42 ^a > 6 || 43 ^a > 6 || 44 ^a > 6 || 45 ^a > 6 ||
 46 ^a > 6 || 47 ^a > 6 || 48 ^a > 6 || 49 ^a > 6 || 50 ^a > 6 || 51 ^a > 6 || 52 ^a > 6 || 53 ^a > 6 ||
 54 ^a > 6 || 55 ^a > 6 || 56 ^a > 6 || 57 ^a > 6 || 58 ^a > 6 || 59 ^a > 6 || 60 ^a > 6 || 61 ^a > 6 ||
 62 ^a > 6 || 63 ^a > 6 || 64 ^a > 6 || 65 ^a > 6 || 66 ^a > 6 || 67 ^a > 6 || 68 ^a > 6 || 69 ^a > 6 ||
 70 ^a > 6 || 71 ^a > 6 || 72 ^a > 6 || 73 ^a > 6 || 74 ^a > 6 || 75 ^a > 6 || 76 ^a > 6 || 77 ^a > 6 ||
 78 ^a > 6 || 79 ^a > 6 || 80 ^a > 6 || 81 ^a > 6 || 82 ^a > 6 || 83 ^a > 6 || 84 ^a > 6 || 85 ^a > 6 ||
 86 ^a > 6 || 87 ^a > 6 || 88 ^a > 6 || 89 ^a > 6 || 90 ^a > 6 || 91 ^a > 6 || 92 ^a > 6 || 93 ^a > 6 ||
 94 ^a > 6 || 95 ^a > 6 || 96 ^a > 6 || 97 ^a > 6 || 98 ^a > 6 || 99 ^a > 6 || 100 ^a > 6 ||

הַיּוֹשֵׁב אֶל־כִּסֵּא דָוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב בְּעִיר הַזֹּאת אַחֲיֵיכֶם
אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בְּנוֹלָה: ¹⁷ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַנְּנִי מִשְׁלַח
כָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־^aהַרְעֵב וְאֶת־הַדָּבָר וְנָתַתִּי אוֹתָם פְּתָאנִים
הַשְּׁעָרִים^b אֲשֶׁר לֹא־תִאֲכַלְנָה מִרַע: ¹⁸ וְרִדַּפְתִּי אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בַּרְעִי
וּבַדָּבָר וּנְתַתִּים לַזֹּעֶה^b לְכָל־מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ לְאֵלָה וּלְשִׁמָּה וּלְשָׂרָקָה
וּלְחִרְפָּה בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִדְחִיתִים שָׁם: ¹⁹ תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא־שָׁמְעוּ
אֶל־דְּבָרִי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּי אֵלֵיהֶם^a אֶת־עַבְדִּי הַנְּבִאִים הַשֹּׁכֵם
וְשִׁלַּח וְלֹא שָׁמְעוּתָם^b נְאֻם־יְהוָה: ²⁰ וְאַתֶּם שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כָּל־
הַנוֹלָה אֲשֶׁר־שְׁלַחְתִּי מִיּוֹשְׁלָם בְּבִלָּה: ²¹ כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֲצַבְּאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a אֶל־^bאֲחֵאֲבָב בֶּן־קִזְיָה^c וְאֶל־^dצִדְקִיָּהוּ בֶן־
מַעֲשִׂיָּה הַנְּבִאִים לָכֶם בְּשְׁמִי שִׁקֵּר הִנְנִי נֹתֵן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהֵכֶם לַעֲנִיכֶם: ²² וְלִקַּח^a מֵהֶם קִלְלָה לְכָל־גִּלּוֹת יְהוּדָה
אֲשֶׁר בָּבֶל לֵאמֹר יִשְׁמַךְ יְהוָה בְּצִדְקִיָּהוּ וּבְאֲחָב^c אֲשֶׁר־קָלַם מֶלֶךְ־
בָּבֶל בְּאָשׁ: ²³ יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבִלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּנְאַפוּ אֶת־נִשְׁוֵי רַעֲיָהֶם
וַיַּדְבֵּרוּ דָּבָר בְּשְׁמִי שִׁקֵּר^a אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִים וְאָנֹכִי הוֹדַעְתִּי וְעַד נְאֻם־
יְהוָה: ²⁴ וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנְּחֻלְמִי תֹאמַר^a לֵאמֹר: ²⁵ כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר^b יַעַן אֲשֶׁר אִתָּה שְׁלַחְתָּ
בְּשִׁמְכָה^b סִפְרִים^d אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בְּיּוֹשְׁלָם וְאֶל־צִפְנִיָּה בֶן־
מַעֲשִׂיָּה הַכֹּהֵן וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר: ²⁶ יְהוָה נִתְּנָךְ כֹּהֵן תַּחַת
יְהוֹדָע הַכֹּהֵן לַהֲוִיּוֹת פְּקֻדִים בֵּית־יְהוָה לְכָל־אִישׁ מִשְׁנַע וּמִתְנַבֵּא
וְנִתְּתָה אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפָּכַת וְאֶל־הַצִּיָּנָק: ²⁷ וְעֵתָה לָמָּה לֹא גַעַרְתָּ
בְּיִרְמְיָהוּ הָעֹנֵתִי הַמְּתַנַּבֵּא לָכֶם: ²⁸ כִּי עַל־כֵּן^a שְׁלַח אֱלֹהֵינוּ^b בָּבֶל
לֵאמֹר אֲרָכָה הִיא בְּנוֹ בָּתִּים וְשָׁבוּ וְנִטְעוּ גִּלּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־פְּרִיָּהֶן:

16 ^a 1 על || 17 ^a 1 c 50MSS *שֶׁט* ואת || ^b crpp; A τὰ ἄβρωτα Σ τὰ ἔσχατα
(הַאֲחֵרִים?), nisi dl 1 prb (cf 24,2 et *שֶׁט*) || ^c S מרען cf 24,2 || 18 ^a 1
c mlt MSS *Θστ* וְכ' || ^b Q לזועה, 1 c K לזועה || ^c pc MSS וְלִקְלָלָה ||
19 ^a 21MSS אֵלֵיהֶם || ^b 1 c S cf *Sh* שָׁמְעוּ || 20 S הִגְלָתָה || 21 ^{a-a} >Θ, *Sh*
(בְּשִׁקֵּר || 22 ^a dl c Θ || 23 ^a dl c Θ || 24 ^{a-a} S אָמַר || 25 ^{a-a} S אָמַר || 26 ^{a-a} 1 c ΘΣS
[הָ] לֹא || 27 ^{a-a} S al habet text || 28 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 29 ^{a-a} 1 c ΘΣS
[הָ] לֹא || 30 ^{a-a} S al habet text || 31 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 32 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 33 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 34 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 35 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 36 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 37 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 38 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 39 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 40 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 41 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 42 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 43 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 44 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 45 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 46 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 47 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 48 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 49 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 50 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 51 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 52 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 53 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 54 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 55 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 56 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 57 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 58 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 59 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 60 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 61 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 62 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 63 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 64 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 65 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 66 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 67 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 68 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 69 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 70 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 71 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 72 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 73 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 74 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 75 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 76 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 77 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 78 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 79 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 80 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 81 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 82 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 83 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 84 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 85 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 86 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 87 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 88 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 89 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 90 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 91 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 92 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 93 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 94 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 95 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 96 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 97 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 98 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 99 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם || 100 ^{a-a} S אֶל־כָּל־הָעָם ||

וְהַגְבִּירָה וְהַפְּרִיסִים שְׂרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וְהַחֲרָשׁ וְהַמִּסְגֵּר מִירוּשָׁלַם:
 3 בֵּיר אֲלַעֲשָׂה בִן־שָׁפָן וַיִּמְרֹיָה בֶן־חֶלְקִיָּה אֲשֶׁר שָׁלַח צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־
 יְהוּדָה אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר^a מֶלֶךְ בָּבֶל בְּבִלְהָ לֵאמֹר:⁴ כֹּה אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת^a אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־הִגְלִיתִי מִירוּשָׁלַם בְּבִלְהָ:^d
 5 בָּנֵי בָתִּים וְשָׁבוּ וְנִטְעוּ גִּטּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־פְּרִיָן;
 6 קָתוּ^a נָשִׁים וְהוֹלִידוּ בָנִים וּבָנוֹת
 וַקְּחוּ לְבָנֵיכֶם נָשִׁים וְאֶת־בָּנוֹתֵיכֶם תָּנוּ לְאֻנָּשִׁים
 וְתִלְדֶּנָּה בָנִים וּבָנוֹת^b וִרְבוּ־שָׁם וְאֶל־תִּמְעָטוּ:
 7 וְדַרְשׁוּ אֶת־שָׁלוֹם הָעִיר אֲשֶׁר הִגְלִיתִי אֶתְכֶם שָׁמָּה
 וְהִתְפַּלְּלוּ בַּעֲדָהּ^b אֶל־יְהוָה כִּי בִשְׁלוֹמָהּ יִהְיֶה^d לָכֶם שָׁלוֹם:^e
 8 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^a אֲלֵי־יִשְׂאִי לָכֶם נְבִיאֵיכֶם^b
 אֲשֶׁר־בְּקִרְבְּכֶם וְקִסְמֵיכֶם וְאֶל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲלָמֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם
 מֵחֲלָמִים:^d 9 כִּי בִשְׁקֶר^a הֵם נִבְּאִים לָכֶם בְּשִׁמִּי לֹא^b שְׁלַחְתִּים^c נְאֻם־
 יְהוָה:^e 10 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֹאת לְבָבְךָ שְׁבָעִים
 שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם וְהִקְמַתִי עֲלֵיכֶם אֶת־דִּבְרֵי^b הַטּוֹב^c לְהָשִׁיב אֶתְכֶם^d
 אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה:^e 11 כִּי^a אֲנִי יֹדַעְתִּי אֶת־הַמַּחְשְׁבֹת אֲשֶׁר^a אֲנִי־^b
 חֹשֵׁב עֲלֵיכֶם^c נְאֻם־יְהוָה^c מִחֲשָׁבוֹת^d שָׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לָתֵת לָכֶם
 אֶתְחִירִית וְתִקְוָה:^f

12^a וְקִרְאתֶם אֹתִי וְהִלַּכְתֶּם^a וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלַי^b וְשִׁמְעֵתִי אֲלֵיכֶם:^b
 13^a וּבִקְשַׁתֶּם אֹתִי וּמְצֹאתֶם^a כִּי^b תִדְרֹשְׁנִי בְּכָל־לִבְבְּכֶם:
 14^a וְנִמְצַאתִי^a לָכֶם^b נְאֻם־יְהוָה וְשִׁבַּתִּי אֶת־שְׁבִיתְכֶם וּקְבַצְתִּי אֶתְכֶם
 מִכָּל־הַגּוֹיִם וּמִכָּל־הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֶתְכֶם שָׁם נְאֻם־יְהוָה
 וְהִשְׁבַּתִּי אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלִיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם:^b 15 כִּי אִמַּרְתֶּם
 הַקִּיָּם לָנוּ יְהוָה נִבְּאִים בְּבִלְהָ:^e 16^a כִּי־כֹה וְאָמַר יְהוָה אֶל־הַמֶּלֶךְ

2 3^a >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 3 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 4 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 5 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 6 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 7 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 8 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 9 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 10 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 11 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 12 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 13 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 14 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 15 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 16 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 17 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 18 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 19 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2
 20 >נב' 3 || ושרי (וירושלם) וכל־חר (S^b) 2

5^{c-c} trsp (dl l) c ט ante 'לעיני הַב' || 6^a >ט || ^b >ט || ^c l c 15 MSS
וּלְפָנֵיכֶם ט 8^a || —נִיכֶם ט || ^c דְּבַר יְהוָה ט b-b || שְׁמַעוּ ט a-a 7 || דְּבַר ה' ט
ט || ^b דָּבְרוּ ט 1 frt c || הִדְבֵּר ט a-a 9 || (וּלְקַעֲב ט 23 MSS l c) >ט c-c || על 1^b
הַמוֹצֵת ט prb l c || בְּעֵינֵי כָל-הָעָם >ט, sed + io^a || לָהֶם & ט || יָדְעוּ אֶת-
cf 13 || ^c >ט || ^d l prb c ט ט — rן || xi^a >ט || b-b >ט || x2^a >ט || ^b l c ט ט
גב' || cf 13 || c-c ט צִנְאוּ >^d || 14^{a-a} >ט (sed cf Sh) || ^b dl c ט || ^c *אל-חנ' || Sh etiam
>ט || d-d >ט; S = M + לְקַעֲבוּ cf 27,6 || 15^a >ט || ^b >ט; in Sh
c-c >ט, Sh sol *נא תנ' || ^d אתה >ט Bx || 16^{a-a} l תמות || cf Vrs
et 17 || b-b >ט, Sh sol *סרה || pr אל || 17^{-o} >ט || Cp 29, i^a >ט ||
^b *מירוש' בבליה || Sh sol >ט, d-d || M || vb nonn; l ט || ^c ט & prb dl c ט

וְהַנְּבִיאִים^d הַנִּבְּאִים לָכֶם: ^a16 וְאֶל-הַכֹּהֲנִים^b וְאֶל-כָּל-הָעָם הַזֶּה^b
 וַיִּבְרָתִי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי-תַשְׁמְעוּ אֶל-דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם^c
 הַנִּבְּאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כָּלִי בֵּית-יְהוָה מוֹשְׁבִים מִבְּבִלָּה^d ^eעַתָּה
 מִהֲרֵה^e כִּי שָׁקֵר הֵמָּה נְבִיאִים לָכֶם: ^f17 אֶל-תַּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עֲבַדְוּ
 אֶת-מֶלֶךְ בָּבֶל וְחָיוּ לְמַה תִּהְיֶה הָעִיר הַזֹּאת חֲרִבָּה: ^a18 וְאִם-נְבִיאִים
 הֵם וְאִם-יֹשֵׁב דְּבַר-יְהוָה אַתֶּם יִפְגְּעוּ-נָא^a ^bבִּיהוָה צְבָאוֹת^c לְבַלְתִּי-
 בָּאוּ^c הַכֹּלִים וְהַנּוֹתְרִים בְּבֵית-יְהוָה וּבֵית^d מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם
 בְּבִלָּה^b: ^e19 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a ^bאֱלֹהֵי-הַעֲמֻדִים וְעַל-הַיָּם
 וְעַל-הַמִּכְנֹזֹת^b וְעַל^c יָתֵר הַכֹּלִים^d הַנּוֹתְרִים בְּעִיר הַזֹּאת^d: ^e20 וְאֲשֶׁר
 לֹא-לָקַחְתֶּם נְבוּכַדְנֶאצַּר^a מֶלֶךְ בָּבֶל פְּגֻלוֹתָו אֶת-יְכוֹנָיָה^b ^cבֶּן-יְהוֹיָקִים
 מֶלֶךְ-יְהוּדָה^c מִירוּשָׁלַם^d בְּבִלָּה וְאֵת כָּל-חֲרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם^d: ^e21
^a21 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל-הַכֹּלִים הַנּוֹתְרִים
 בֵּית^a יְהוָה וּבֵית^b מֶלֶךְ-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: ^e22 בְּבִלָּה יוֹבֵאוּ^a ^bוְשִׁמְהָ
 יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אַתֶּם^b נְאֻם-יְהוָה ^cוְהַעֲלִיתִם וְהַשְׁבַּתִּים אֶל-
 הַמָּקוֹם הַזֶּה: ^eפ

28 וַיְהִי וּבִשְׁנָה^a הַהִיא בְּרֹאשִׁית מַמְלַכְתָּ צִדְקִיָּה^a מֶלֶךְ-יְהוּדָה
^bבִּשְׁנַת הָרִבְעִית^b בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן-עֲזֹר הַנְּבִיא
 אֲשֶׁר מִגְּבֻעוֹן בְּבֵית יְהוָה לַעֲיִנִי הַכֹּהֲנִים וְכָל-הָעָם לֵאמֹר: ^e2
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שְׁבַרְתִּי אֶת-עַל מֶלֶךְ בָּבֶל:
^e3 בַּעֲדוֹ שְׁנָתִים יָמִים אֲנִי^a מוֹשִׁיב אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת-כָּל-כָּלִי בֵּית
 יְהוָה^c אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל מִן-הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם
 בְּבִלָּ: ^e4 וְאֶת-יְכוֹנָיָה בֶּן-יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ-יְהוּדָה^a וְאֶת-כָּל-גָּלוּת יְהוּדָה
^cהַבָּאִים בְּבִלָּה אֲנִי מוֹשִׁיב אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם-יְהוָה^c כִּי אֲשַׁבֵּר
 אֶת-עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: ^e5 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנְּבִיא^a אֶל-חֲנַנְיָה הַנְּבִיא^b לַעֲיִנִי

	ואל-הב' trsp ante ט b-b		16 a ט + úmiv		16 a ט		לְשָׁקֵר + ט		ונבאיכם ט 15							
	vs 17 > ט		לא שְׁלַחְתִּים + ט f		מַעֲמָה > ט, 1 frt c-e		מִבְּבֶל d1		הַנְּבִיאִים ט							
	lb' MSS vel c 2		לְבַלְתִּי יָבֹאוּ c-c > ט		b-b > ט		בִּי ט h' 18 a		חֲרִבָּה nonn MSS							
	1 prb		(על-העמ' Or 1 c al		וגי' 22 a		1 c		וְבֵית b1		בְּבֵית 22MSS 1 c					
	vs 21 > ט		a prb		d-d > ט		c-c > ט		יְכוֹנָיָה Q MSS		b > ט		a > 20		d-d > ט	
	על		22MSS 1 c		וְבֵית b1		בְּבֵית 22MSS 1 c		וגי' 22 a		1 c		וְבֵית b1		בְּבֵית 22MSS 1 c	
	dl; K		b-b > ט		h'		cf		הַרְבֵּעִית לְצִדְקִי ט a-a		Cp 28, 1		c-c > ט		b-b > ט	
	> ט c-c		כל b		וְאֲנִי ט B		3 a frt 1 c		> ט		2		בְּשָׁנָה Q		בְּשָׁנָה	
	> ט c-c		כל b		> ט a-a		4		(בְּבִלָּה Or pc MSS et נְבוּכַדְר' Var)							
	> ט b		> ט a		5											

3^a 1 frt c 6 וְשִׁלְחָתָהּ || b-b 1 c 6 בְּיָדִי מִלְּאֲבִיהֶם || c 6 לְקִרְאָתָם + 6 || (sh ÷) ||
4 > 6 || 5^a 6 + בִּי || b-b > 6 (sh sol *) || 6^{a-a} > 6 || b-b 6^B אֶת־הָאָרֶץ ||
(6^A sh x + - בָּל) || c-c sh וגם . . . בִּיד * || 6^B , לִנְבִּי , sed 6^B nonnisi לְמַלְכֵּךְ ; prb
sic 1 || d > 6^A , prb add (6^B al לְעֶבְרֹו) || c-c > 6 || vs 7 > 6 || ^a sh al חֲמָתוֹ (in
marg = M) || 8^{a-a} > 6 || b 1 c 6 וְיָתְנוּ || c 1 c 6 al —רָם || d > 6 || c-c 1 c 6
עֲלֵיהֶם || f-f 6 ? תָּמָם 6 ? תִּתִּי אֹתָם 6 || 9^a 1 c 6 חֲלָמִיכֶם || b-b > 6 (sh sol *) ||
10^{oo} > 6 || 11^{oo} > 6 || 12^{oo} 6 ב' ב' sed cf sh || vs 13 > 6 || ^a 1 c
14MSS 6 וְגַ' || 14^{a-a} > 6 || b-b 6 וְעֶבְרֹו (sh al = M) || 15^a > 6 || b-b 6 (cf
sh x) וְהִתְנַבְּאוּ || c 6 תְּהִיֹת 6 .

לְהַנְבִּיאַ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם: ¹³ וְעָתָה הִטִּיבוּ דְרָכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וּשְׁמַעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶם: ¹⁴ וְאָנֹכִי הֲנִנִי בְיָדְכֶם עֲשׂוּ־לִי כְּטוֹב וּכְיָשָׁר בְּעֵינַיִכֶם: ¹⁵ אַךְ וַיֵּלֶע תִּדְעוּ כִּי אִם־מִמַּתִּים אַתֶּם אִתִּי בִּיַּדְכֶם נָקִי אַתֶּם נְתַנִּים עֲלֵיכֶם וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְאֶל־יֹשְׁבֶיהָ כִּי בֹאֲמַת שְׁלַחְנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ¹⁶ וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֵין־לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפָּט־מוֹת כִּי בָשָׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֲלֵינוּ: ¹⁷ נִיקָמוּ אַנְשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־קְהֵל הָעָם לֵאמֹר: ¹⁸ מִיכִיָּה הַמְּזֻרְשָׁתִי הִיָּה נָפָא ^b בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר: ^d כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת

צִיּוֹן שְׂדֵה תַחְרָשׁ וִירוּשָׁלַיִם עֵינַיִם תִּהְיֶה וְהָר הַבַּיִת לְבָמֹת יַעַר: ¹⁹ הִקְהַמְתָּ הִמַּתְהוּ חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הִלָּא יִרְאֵ ^b אֶת־יְהוָה וַיַּחֲלֵ אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם וַיַּנְחֵנוּ עֲשׂוֹיִם ^d רָעָה גְדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ:

^{a 20} וְנֹגֶם־אִישׁ ^a הִיָּה מִתְנַבֵּא בָשָׁם יְהוָה אֹרְיָהוּ בֶן־שִׁמְעִיָּהוּ מִקְרִית הַיַּעְרִים וַיִּנְבֵּא ^b עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כָּל־דְּבָרֵי יִרְמְיָהוּ: ²¹ וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ־יְהוֹיָקִים וְכָל־גְּבוּרָיו ^a וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו וַיִּבְקֹשׁ ^b הַמֶּלֶךְ הַמִּיתוֹ וַיִּשְׁמַע אֹרְיָהוּ ^d וַיִּרְא וַיִּבְכֶּת ^d וַיָּבֹא מִצָּרִים: ²² וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים אַנְשִׁים מִצָּרִים ^b אֶת־אֶלְנָתָן בֶּן־עֲכָבוֹר וְאַנְשִׁים אֲתוֹ אֶל־מִצְרַיִם: ²³ וַיִּזְצִיאוּ ^b אֶת־אֹרְיָהוּ ^b מִמִּצְרַיִם וַיָּבִיאוּהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים ^d וַיִּבְהוּ בַּחֲרֹב וַיִּשְׁלֹךְ ^c אֶת־נַבְלָתוֹ אֶל־קִבְרֵי בְנֵי הָעָם: ²⁴ אַךְ יָד אַחִיקָם בֶּן־שָׁפָן הָיְתָה אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תַת־אֹתוֹ בְּיַד־הָעָם לְהַמִּיתוֹ: פ

²⁷ ¹ בְּרֹאשִׁית מַמְלַכְתָּ יְהוֹיָקִים ^a בֶּן־יְאוּשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדְּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: ²⁰ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי

|| 12 ^b 1 c 62 || על || ^c 1 || ועל || ^a 13 || ^b 16 MSS || על || 3 cf || 14 || 62 || לָכֶם || 15 ^a > 63 || ^b 1 || ועל || ^c 1 c 65 || אֲלֵיכֶם || 17 > 63 || 18 cf Mi 3, 12 || ^a 1 c K || מִיכָה || nonn MSS Q || ^b > 6 || ^c > 63 || ^d > 6 || ^e 68 εἰς (ὡς) ἄβατον, || 68A cf Mi 3, 12 || מְלוֹנָה ? || f s || לְבֵית || 6 (ἄλσος) frt = (לְסִבְכִּי) || (cf 6 et Jes 9, 17) || 19 ^a 68v sg || ^b 68v plur || ^c 1 || על || ^d > 6 || ? עֲשִׂינוּ || 20 ^{a-a} 6 || וְאִישׁ || ^{b-b} > 6 || 21 ^{a-a} > 6 || ^b 6 plur || ^c > 6 || ^{d-d} > 6 || v 22 s^h * || ^a > 6 || ^{b-b} > 6 || ^e 6 || קָבַר || f 6 || אֲתוֹ || ^{c-e} > 6 || מָשַׁם || ^d > 6 || אֲתוֹ || ^{b-b} > 6 || וַיִּקְהָלוּ || 23 ^a 68A || עֲמוּ || Cp 27, 1 > 6 || ^a 1 c 3 MSS s || צִרְקִיָּהוּ || 3 cf || 2 || hic incip cp 27.

שטו (>ט^{BR}) ש' בית יהוה; prb sic I || II I עז || I2^a כל >ט.

35. 36 al אֲפִי? || 37 שְׁאָרֵית ט shē tā kalā^{b-b} al אַפִּי, frt =
|| 38 א' l' ק' b l c ca 20MSS החרב sh cf 46,16; 50,16 || c טsh (ה)גדלה
^{d-d}>טsh al || Cp 26, I^a l ממלכת || ^{b-b}>ט || c s+אל-ירמיהו || d>ט ||
2 אשע frt l ונבאת || b >שע, prb dl || c ט+וכל || ^{d-d}l frt c טל להנבא
|| 3 20MSS על || 4 >ט || 5^a nonn MSS אל 2MSS את || b l c mlt MSS
טss + ה' || c ט+אל || 6^a l c Q הזאת || b sic β; mlt MSS גוי (ט+כל)
|| 8^a l c טss צוהו || b Or על || c-c s יומת (ט מות) || 9^a ss כי vel אשר || b l c
Var טס נבא || c l c nonn MSS Vrs על || IO^{a-a} טB sg || ^{b-b}34MSS
טss (>τ^{Bk}) בית יהוה || ש' prb sic l || II l על || I2^a כל >ט.

[illegible]

[illegible]

הֵעֵלָה אֶת־בְּנֵי^b יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם׃⁸ כִּי אִם־חִי־יְהוָה אֲשֶׁר
הֵעֵלָה וְאֲשֶׁר^a הָבִיא אֶת־יָרֵעַ^c בֵּית^d יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צִפּוֹנָה וּמִכָּל
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדְחִיתִם שָׁם וַיֵּשְׁבוּ עַל־אֲדָמָתָם׃⁹
וְנִשְׁבְּרָ לִבִּי בְקִרְבִּי רָחֳפוּ כָל־עֲצָמָי
הָיִיתִי כְּאִישׁ שָׁפוֹר^b וּכְגֹבֶר עֲבֹרֹ^c יִיָּן^d
מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי^e דְּבָרֵי קָדְשׁ׃
¹⁰ כִּי מְנַאֲפִים מָלְאָה הָאָרֶץ
כִּי־מִפְּנֵי אֱלֹהִים^b אֲבָלָה הָאָרֶץ יִבְשׁוּ נְאוֹת מִדְבָּר^c
וּתְהִי מְרוֹעַתָם רָעָה וּגְבוּרָתָם לֹא־כֵן׃^d [יְהוָה׃^e
¹¹ כִּי־גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן חָנְפוּ גַם־בְּבִיתִי מִצְאֲתִי רָעַתָם^b נָאֻם^c
¹² לָכֵן יִהְיֶה דִרְכָם לָהֶם כַּחֲלָקְלוֹת^a בְּאִפְלָה יִדְחוּ^b וַנִּפְּלוּ בָּהּ
כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נָאֻם־יְהוָה׃^c
¹³ וּבְנִבְיָאֵי שְׁמֹרֹן רָאִיתִי תַפְלָה הַנִּבְּאוּ בַּבַּעַל
וַיִּתְּעוּ אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
¹⁴ וּבְנִבְיָאֵי יְרוּשָׁלַם רָאִיתִי שְׁעֵרוֹתָה נְאוּף וְהֶלֶךְ בַּשֹּׁקֶר
וַחֲזָקוֹ אֲיָדֵי מְרֵעִים^a לְבַלְתִּי־שָׁבוּ אִישׁ מִקְּרַעְתּוֹ
הַיּוּלִי כָלֶם כְּסוּדִם וַיִּשְׁבִּיָהּ בַּעֲמֻרָה׃^b
¹⁵ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנִּבְּאִים
הַנְּבִי מֵאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה וְהַשְׁקֵתִים מִי־רֹאשׁ
כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַם יֵצֵא תִנְפָה לְכָל־הָאָרֶץ׃^c [לָכֶם^b
¹⁶ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי־שֹׁמְעֵי עַל־דְּבָרֵי הַנִּבְּאִים הַנִּבְּאִים
מִהַבְּלִים הִמָּה אֲתַכֶּם^c חֲזֹן לָבָם^d יִדְּבֹרוּ לֹא־מִפִּי יְהוָה׃
¹⁷ אֲמָרִים אֲמֹר־^a לְמִנְאֲצֵי דְבָר^b יְהוָה שְׁלוֹם יְהִיָּה לָכֶם
וְכָל־הַלֵּךְ בְּשַׁרְרוֹת לְבוֹ אֲמָרוֹ^d לֹא־תִבְּאוּ עֲלֵיכֶם רָעָה׃

7 ^b בית ש (ἡ λαόν?) || 8 ^{a-a} >θ; frt dl (S^h = AI) || ^b θ + כל || ^c >ז' || ^d >θ; prb dl; S || ^e 1 c θ הדיחם MSS S נדחו || ^f וישבם θ || 9 ^a θ >נב' || ^b >θ; IO ^{a-a} || ^c ? הדר כבודו θ e-c || ^d יינו S || ^e עצור יין θ || ^f שבור θ || 10 ^{a-a} >θ; || ^b 2MSS θ S^h (marg) AS אלה || ^c θ המד' || ^d >θ^{Ba} || ^e II ^{a-a} θ >נב' || ^f ? ונדחו θ || ^a 12 ^a θ εἰς ὁλίσθημα(?) || ^b >θ; prb 1 c θ S^h (marg) A ראיתי || ^{c-c} >θ; || ^d 14 ^{a-a} θ^B >רבים || ^e 15 cf 9, 14; ^a >θ; || ^b 1 c θ >שוב || ^c 16 ^a 1 || ^b חזון מלכם θ || ^{d-d} (המה θ S^h) || ^e כי מהבלים להם θ c-c || ^f >θ² (S^h sine ast) || ^{b-b} >θ² || 17 ^a dl c Vrs, sed antea 1 c θ אֲמָרוּ || ^{b-b} 1 c θ >לא || ^c >θ² || ^d >θ² || ^e >θ² || ^f >θ² || ^g >θ² || ^h >θ² || ⁱ >θ² || ^j >θ² || ^k >θ² || ^l >θ² || ^m >θ² || ⁿ >θ² || ^o >θ² || ^p >θ² || ^q >θ² || ^r >θ² || ^s >θ² || ^t >θ² || ^u >θ² || ^v >θ² || ^w >θ² || ^x >θ² || ^y >θ² || ^z >θ² || ^{aa} >θ² || ^{ab} >θ² || ^{ac} >θ² || ^{ad} >θ² || ^{ae} >θ² || ^{af} >θ² || ^{ag} >θ² || ^{ah} >θ² || ^{ai} >θ² || ^{aj} >θ² || ^{ak} >θ² || ^{al} >θ² || ^{am} >θ² || ^{an} >θ² || ^{ao} >θ² || ^{ap} >θ² || ^{aq} >θ² || ^{ar} >θ² || ^{as} >θ² || ^{at} >θ² || ^{au} >θ² || ^{av} >θ² || ^{aw} >θ² || ^{ax} >θ² || ^{ay} >θ² || ^{az} >θ² || ^{ba} >θ² || ^{bb} >θ² || ^{bc} >θ² || ^{bd} >θ² || ^{be} >θ² || ^{bf} >θ² || ^{bg} >θ² || ^{bh} >θ² || ^{bi} >θ² || ^{bj} >θ² || ^{bk} >θ² || ^{bl} >θ² || ^{bm} >θ² || ^{bn} >θ² || ^{bo} >θ² || ^{bp} >θ² || ^{bq} >θ² || ^{br} >θ² || ^{bs} >θ² || ^{bt} >θ² || ^{bu} >θ² || ^{bv} >θ² || ^{bw} >θ² || ^{bx} >θ² || ^{by} >θ² || ^{bz} >θ² || ^{ca} >θ² || ^{cb} >θ² || ^{cc} >θ² || ^{cd} >θ² || ^{ce} >θ² || ^{cf} >θ² || ^{cg} >θ² || ^{ch} >θ² || ^{ci} >θ² || ^{cj} >θ² || ^{ck} >θ² || ^{cl} >θ² || ^{cm} >θ² || ^{cn} >θ² || ^{co} >θ² || ^{cp} >θ² || ^{cq} >θ² || ^{cr} >θ² || ^{cs} >θ² || ^{ct} >θ² || ^{cu} >θ² || ^{cv} >θ² || ^{cw} >θ² || ^{cx} >θ² || ^{cy} >θ² || ^{cz} >θ² || ^{da} >θ² || ^{db} >θ² || ^{dc} >θ² || ^{dd} >θ² || ^{de} >θ² || ^{df} >θ² || ^{dg} >θ² || ^{dh} >θ² || ^{di} >θ² || ^{dj} >θ² || ^{dk} >θ² || ^{dl} >θ² || ^{dm} >θ² || ^{dn} >θ² || ^{do} >θ² || ^{dp} >θ² || ^{dq} >θ² || ^{dr} >θ² || ^{ds} >θ² || ^{dt} >θ² || ^{du} >θ² || ^{dv} >θ² || ^{dw} >θ² || ^{dx} >θ² || ^{dy} >θ² || ^{dz} >θ² || ^{ea} >θ² || ^{eb} >θ² || ^{ec} >θ² || ^{ed} >θ² || ^{ee} >θ² || ^{ef} >θ² || ^{eg} >θ² || ^{eh} >θ² || ^{ei} >θ² || ^{ej} >θ² || ^{ek} >θ² || ^{el} >θ² || ^{em} >θ² || ^{en} >θ² || ^{eo} >θ² || ^{ep} >θ² || ^{eq} >θ² || ^{er} >θ² || ^{es} >θ² || ^{et} >θ² || ^{eu} >θ² || ^{ev} >θ² || ^{ew} >θ² || ^{ex} >θ² || ^{ey} >θ² || ^{ez} >θ² || ^{fa} >θ² || ^{fb} >θ² || ^{fc} >θ² || ^{fd} >θ² || ^{fe} >θ² || ^{fg} >θ² || ^{fh} >θ² || ^{fi} >θ² || ^{fi} >θ² || ^{fk} >θ² || ^{fl} >θ² || ^{fm} >θ² || ^{fn} >θ² || ^{fo} >θ² || ^{fp} >θ² || ^{fq} >θ² || ^{fr} >θ² || ^{fs} >θ² || ^{ft} >θ² || ^{fu} >θ² || ^{fv} >θ² || ^{fw} >θ² || ^{fx} >θ² || ^{fy} >θ² || ^{fz} >θ² || ^{ga} >θ² || ^{gb} >θ² || ^{gc} >θ² || ^{gd} >θ² || ^{ge} >θ² || ^{gf} >θ² || ^{gg} >θ² || ^{gh} >θ² || ^{gi} >θ² || ^{gi} >θ² || ^{gk} >θ² || ^{gl} >θ² || ^{gm} >θ² || ^{gn} >θ² || ^{go} >θ² || ^{gp} >θ² || ^{gq} >θ² || ^{gr} >θ² || ^{gs} >θ² || ^{gt} >θ² || ^{gu} >θ² || ^{gv} >θ² || ^{gw} >θ² || ^{gx} >θ² || ^{gy} >θ² || ^{gz} >θ² || ^{ha} >θ² || ^{hb} >θ² || ^{hc} >θ² || ^{hd} >θ² || ^{he} >θ² || ^{hf} >θ² || ^{hg} >θ² || ^{hi} >θ² || ^{hi} >θ² || ^{hk} >θ² || ^{hl} >θ² || ^{hm} >θ² || ^{hn} >θ² || ^{ho} >θ² || ^{hp} >θ² || ^{hq} >θ² || ^{hr} >θ² || ^{hs} >θ² || ^{ht} >θ² || ^{hu} >θ² || ^{hv} >θ² || ^{hw} >θ² || ^{hx} >θ² || ^{hy} >θ² || ^{hz} >θ² || ^{ia} >θ² || ^{ib} >θ² || ^{ic} >θ² || ^{id} >θ² || ^{ie} >θ² || ^{if} >θ² || ^{ig} >θ² || ^{ih} >θ² || ^{ih} >θ² || ^{ik} >θ² || ^{il} >θ² || ^{im} >θ² || ⁱⁿ >θ² || ^{io} >θ² || ^{ip} >θ² || ^{iq} >θ² || ^{ir} >θ² || ^{is} >θ² || ^{it} >θ² || ^{iu} >θ² || ^{iv} >θ² || ^{iw} >θ² || ^{ix} >θ² || ^{iy} >θ² || ^{iz} >θ² || ^{ja} >θ² || ^{jb} >θ² || ^{jc} >θ² || ^{jd} >θ² || ^{je} >θ² || ^{jf} >θ² || ^{ig} >θ² || ^{jh} >θ² || ^{jh} >θ² || ^{jk} >θ² || ^{jl} >θ² || ^{jm} >θ² || ^{jn} >θ² || ^{jo} >θ² || ^{jp} >θ² || ^{jq} >θ² || ^{jr} >θ² || ^{js} >θ² || ^{jt} >θ² || ^{ju} >θ² || ^{jv} >θ² || ^{jw} >θ² || ^{jx} >θ² || ^{iy} >θ² || ^{jz} >θ² || ^{ka} >θ² || ^{kb} >θ² || ^{kc} >θ² || ^{kd} >θ² || ^{ke} >θ² || ^{kf} >θ² || ^{kg} >θ² || ^{kh} >θ² || ^{kh} >θ² || ^{ki} >θ² || ^{kl} >θ² || ^{km} >θ² || ^{kn} >θ² || ^{ko} >θ² || ^{kp} >θ² || ^{kq} >θ² || ^{kr} >θ² || ^{ks} >θ² || ^{kt} >θ² || ^{ku} >θ² || ^{kv} >θ² || ^{kx} >θ² || ^{ky} >θ² || ^{kz} >θ² || ^{la} >θ² || ^{lb} >θ² || ^{lc} >θ² || ^{ld} >θ² || ^{le} >θ² || ^{lf} >θ² || ^{lg} >θ² || ^{lh} >θ² || ^{lh} >θ² || ^{li} >θ² || ^{lj} >θ² || ^{lm} >θ² || ^{ln} >θ² || ^{lo} >θ² || ^{lp} >θ² || ^{lq} >θ² || ^{lr} >θ² || ^{ls} >θ² || ^{lt} >θ² || ^{lu} >θ² || ^{lv} >θ² || ^{lw} >θ² || ^{lx} >θ² || ^{ly} >θ² || ^{lz} >θ² || ^{ma} >θ² || ^{mb} >θ² || ^{mc} >θ² || ^{md} >θ² || ^{me} >θ² || ^{mf} >θ² || ^{mg} >θ² || ^{mh} >θ² || ^{mh} >θ² || ^{mi} >θ² || ^{ml} >θ² || ^{mm} >θ² || ^{mn} >θ² || ^{mo} >θ² || ^{mp} >θ² || ^{mq} >θ² || ^{mr} >θ² || ^{ms} >θ² || ^{mt} >θ² || ^{mu} >θ² || ^{mv} >θ² || ^{mw} >θ² || ^{mx} >θ² || ^{my} >θ² || ^{mz} >θ² || ^{na} >θ² || ^{nb} >θ² || ^{nc} >θ² || nd >θ² || ^{ne} >θ² || ^{nf} >θ² || ^{ng} >θ² || ^{nh} >θ² || ^{nh} >θ² || ⁿⁱ >θ² || ^{nl} >θ² || ^{no} >θ² || ^{np} >θ² || ^{nq} >θ² || ^{nr} >θ² || ^{ns} >θ² || ^{nt} >θ² || ^{nu} >θ² || ^{nv} >θ² || ^{nw} >θ² || ^{nx} >θ² || ^{ny} >θ² || ^{nz} >θ² || ^{oa} >θ² || ^{ob} >θ² || ^{oc} >θ² || ^{od} >θ² || ^{oe} >θ² || ^{of} >θ² || ^{og} >θ² || ^{oh} >θ² || ^{oh} >θ² || ^{oi} >θ² || ^{oj} >θ² || ^{ok} >θ² || ^{ol} >θ² || ^{om} >θ² || ^{on} >θ² || ^{oo} >θ² || ^{op} >θ² || ^{oq} >θ² || ^{or} >θ² || ^{os} >θ² || ^{ot} >θ² || ^{ou} >θ² || ^{ov} >θ² || ^{ow} >θ² || ^{ox} >θ² || ^{oy} >θ² || ^{oz} >θ² || ^{pa} >θ² || ^{pb} >θ² || ^{pc} >θ² || ^{pd} >θ² || ^{pe} >θ² || ^{pf} >θ² || ^{pg} >θ² || ^{ph} >θ² || ^{ph} >θ² || ^{pi} >θ² || ^{pl} >θ² || ^{pm} >θ² || ^{pn} >θ² || ^{po} >θ² || ^{pp} >θ² || ^{pq} >θ² || ^{pr} >θ² || ^{ps} >θ² || ^{pt} >θ² || ^{pu} >θ² || ^{pv} >θ² || ^{pw} >θ² || ^{px} >θ² || ^{py} >θ² || ^{pz} >θ² || ^{qa} >θ² || ^{qb} >θ² || ^{qc} >θ² || ^{qd} >θ² || ^{qe} >θ² || ^{qf} >θ² || ^{qg} >θ² || ^{qh} >θ² || ^{qh} >θ² || ^{qi} >θ² || ^{ql} >θ² || ^{qm} >θ² || ^{qn} >θ² || ^{qo} >θ² || ^{qp} >θ² || ^{qq} >θ² || ^{qr} >θ² || ^{qs} >θ² || ^{qt} >θ² || ^{qu} >θ² || ^{qv} >θ² || ^{qw} >θ² || ^{qx} >θ² || ^{qy} >θ² || ^{qz} >θ² || ^{ra} >θ² || ^{rb} >θ² || ^{rc} >θ² || rd >θ² || ^{re} >θ² || ^{rf} >θ² || ^{rg} >θ² || ^{rh} >θ² || ^{rh} >θ² || ^{ri} >θ² || ^{rl} >θ² || ^{ro} >θ² || ^{rp} >θ² || ^{rq} >θ² || ^{rr} >θ² || ^{rs} >θ² || ^{rt} >θ² || ^{ru} >θ² || ^{rv} >θ² || ^{rw} >θ² || ^{rx} >θ² || ^{ry} >θ² || ^{rz} >θ² || ^{sa} >θ² || ^{sb} >θ² || ^{sc} >θ² || ^{sd} >θ² || ^{se} >θ² || ^{sf} >θ² || ^{sg} >θ² || ^{sh} >θ² || ^{sh} >θ² || ^{si} >θ² || ^{sl} >θ² || ^{sm} >θ² || ^{sn} >θ² || ^{so} >θ² || ^{sp} >θ² || ^{sq} >θ² || ^{sr} >θ² || ^{ss} >θ² || st >θ² || ^{su} >θ² || ^{sv} >θ² || ^{sw} >θ² || ^{sx} >θ² || ^{sy} >θ² || ^{sz} >θ² || ^{ta} >θ² || ^{tb} >θ² || ^{tc} >θ² || ^{td} >θ² || ^{te} >θ² || ^{tf} >θ² || ^{tg} >θ² || th >θ² || th >θ² || ^{ti} >θ² || ^{tl} >θ<

21 ¹הַדְּבַר אֲשֶׁר-הָיָה אֶל-יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בְּשַׁלַּח אֵלָיו הַמֶּלֶךְ
צִדְקִיָּהוּ אֶת-פֶּשְׁתוֹר בֶּן-מִלְכִּיָּה וְאֶת-צַפְנִיָּה בֶן-מַעֲשִׂיָּה הַכֹּהֵן לֵאמֹר:
²דָּדֶשׁ-נָא^a בְּעֵדְנִי אֶת-יְהוָה כִּי גְבוּכְדְרָאצַּר^b מֶלֶךְ-בָּבֶל גָּלַחם עָלֵינוּ
אוּלַּי יַעֲשֶׂה יְהוָה אוֹתָנוּ כְּכָל-נִפְלְאוֹתָיו וַיַּעֲלֶה מֵעָלֵינוּ: ס
³וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֲלֵיהֶם כֹּה תֹאמְרוּן אֶל-צִדְקִיָּהוּ: ⁴כֹּה-אָמַר יְהוָה
^aאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מִסֵּב אֶת-כָּלִי הַמִּלְחָמָה^b אֲשֶׁר בְּיַדְכֶם^c אֲשֶׁר
אַתֶּם גָּלַחְתֶּם בָּם^c אֶת-מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶת-הַפְּשָׁדִים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם
מִחוּץ לַחוֹמָה וְאַסְפַּתִּי אוֹתָם^c אֶל-תּוֹךְ הָעִיר הַזֹּאת: ⁵וַיִּגְלַחְמָתִי אֲנִי
אֶתְכֶם בְּיַד גִּטּוּיָה וּבִזְרוּעַ חֲזָקָה וּבִאֲפָ^a וּבַחֲמָה^b וּבַקֶּצֶף גָּדוֹל:
⁶וְהִבִּיתִי אֶת-יְוִשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת-הָאָדָם וְאֶת-הַבְּהֵמָה בְּדָכָר
גָּדוֹל יָמָתוֹ: ⁷וְאַחֲרֵי-כֵן נֹאס־יְהוָה אֶתְּן אֶת-צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה
וְאֶת-עַבְדּוֹ וְאֶת-הָעָם וְאֶת-הַנְּשָׂאִים בְּעִיר הַזֹּאת מִן-הַדְּבָר וּמִן-
הַחֶרֶב וּמִן-הָרָעָב^c בְּיַד גְּבוּכְדְרָאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל^c וּבְיַד^d אֲיִבֵיהֶם וּבְיַד-
מִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם וְהָבִים לְפִי-חֶרֶב לֹא-יִחְיוּ^c עֲלֵיהֶם^b וְלֹא יִחְמְלִי^b וְלֹא
יִרְחֲמִי:

⁸וְאֶל-הָעָם הָזֶה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן לְפָנֵיכֶם אֶת-
דָּרֶךְ הַחַיִּים וְאֶת-דָּרֶךְ הַמָּוֶת: ⁹הַיֹּשֵׁב בְּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב
וּבָרָעָב^a וּבַדְּבָר^b וְהַיּוֹצֵא וְנִפְלֹ^c עַל-הַפְּשָׁדִים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם יִחְיֶה
וְהַיּוֹתֵה-לֵף נִפְשׁוֹ לְשָׁלָל^c: ¹⁰כִּי-שָׁמָתִי פָנִי בְּעִיר הַזֹּאת לָרַעָה וְלֹא
לְטוֹבָה נֹאס־יְהוָה בְּיַד-מֶלֶךְ בָּבֶל תִּנָּתֵן וּשְׂרָפָה בָּאֵשׁ: ס
¹¹וּלְבֵיתָ^a מֶלֶךְ יְהוּדָה^b שָׁמְעוּ דְּבַר-יְהוָה: ¹²בֵּית דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה
דִּינוּ לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט^a וְהַצִּילוּ גְדוֹל מִיַּד עוֹשֶׁק^b
פֶּן-תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבַעֲרָה וְאִין מִכְפָּה
מִפְּנֵי רַע מֵעָלֵיהֶם:

Cp 21, 2 ^a נא > ט || ^b > ט || ^c > ט; 1 c ΘSΘ (nonn MSS אתנו) ||
3 & > ט || ^d > ט || ^{c-c} > ט || ^{b-b} > ט || > ט || 4 ^{a-a} > ט || מֶלֶךְ יְהוּדָה + ט || prb sic 1; הַמֶּלֶךְ, 3
טS || 1 c ^b || אֶת-כָּלִי > ט || 6 ^a > ט || & = M || ^b > ט; || 5 ^a > ט || > ט || ^{c-c} > ט || אֶל-
|| > ט || ^{c-c} || וּמִן || 7 ^a prb dl c 9MSS טS || 1 c 26MSS Vrs || > ט || ^c || אֶת-
	1 c > ט		^d		בְּיַד		sed cf 19,7. 9		^f > ט		וְהָבִים		prb 1 c &		13,14	
	> ט;		prb 1 c &		ⁱ		אֶתְכֶם		9 cf 38,2		^a		19MSS			
	> ט		^b		> ט		^c		dl c & et 38,2		(προςωρησαι)		1 ?			
	1 c > ט		Q וְחִיָּה (frt add)		> ט		^f		> ט, sed > ט		cf 38,2					
	> ט		10 > ט		II ^a > ט		בֵּית		^b		ΑΣ + תֹּאמַר cf 8		> ט		I2 > ט	
	κατευθυνετε		> ט		sed cf 22,3		1 c Q mlt MSS Vrs		כֹּם—.							

אֶת-בָּשָׂר בְּנֵיהֶם וְאֶת בָּשָׂר בְּנֵיתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׁר-רֵשָׁהוּ יֹאכְלוּ בְּמִצּוֹר
וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצִיקוּ לָהֶם אִיְבֵיהֶם^b וּמִבְקָשֵׁי נַפְשָׁם^b: ¹⁰ וְשִׁבְרֵת
הַבֶּקֶק לְעֵינַי הָאֲנָשִׁים הַחֲלָכִים אוֹתָךְ: ¹¹ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם^a כֹּה-אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת^b כֹּכָה אֲשַׁבֵּר אֶת-הָעָם הַזֶּה וְאֶת-הָעִיר הַזֹּאת כְּאֲשֶׁר
יִשְׁבֹּר אֶת-כָּלִי הַמִּצּוֹר^d אֲשֶׁר לֹא-יֻכַּל לְהִרְפֶּה עוֹד^e וּבִתְּנֶת יִקְבְּרוּ
מֵאֵין מָקוֹם לְקַבּוֹר^g: ¹² כֹּן-אֲעִשֶׂה לְמָקוֹם הַזֶּה בְּנָאִם-יְהוָה^b וְלִיּוֹשְׁבָיו
וְלִתְּתִי^c אֶת-הָעִיר הַזֹּאת כְּתֶפֶת: ¹³ וְהָיוּ בְּתִי יְרוּשָׁלַם וּבְתִי מְלִכִי
יְהוּדָה בְּמָקוֹם הַתֶּפֶת הַטָּמְאִים לְכָל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְרוּ עַל-בְּנֵיתֵיהֶם
לְכָל צָבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֹּד נִסְכִּים לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים: ¹⁴ וַיָּבֹא
יִרְמְיָהוּ מִהַתֶּפֶת אֲשֶׁר שָׁלְחוּ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֵד בְּחֶצֶר בֵּית-
יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל-כָּל-הָעָם: ¹⁵ כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי מֵבִי אֶל-הָעִיר הַזֹּאת וְעַל-כָּל-עֲרִיזָה^d אֶת כָּל-הָרָעָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת-עַרְפָם לְבַלְתִּי שְׁמוֹעַ אֶת-דִּבְרֵי:

20 וַיִּשְׁמַע פֶּשְׁחוֹר בֶּן-אֹמֶר הַכֹּהֵן וְהוּא-פָקִיד נְגִיד בְּבֵית
יְהוָה אֶת-יִרְמְיָהוּ נָבִיא אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ² וַיִּכָּה^a בְּפֶשְׁחוֹר אֶת
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא^b וַיִּתֵּן אוֹתוֹ עַל-הַמַּהֲפָכַת אֲשֶׁר^d בָּשַׁעַר בְּנִימָן^d
הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה: ³ וַיְהִי מִמַּחֲזֹת^a וַיֵּצֵא פֶשְׁחוֹר אֶת-
יִרְמְיָהוּ מִן-הַמַּהֲפָכַת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פֶשְׁחוֹר קָרָא יְהוָה
שְׁמוֹ כִּי אִם-מִנּוֹר מִסְּבִיב^b: ⁴ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵנְךָ
לְמִנּוֹר לָךְ^a וְלְכָל-אֶהֱבִיד וְנָפְלוּ בְּחֶרֶב אִיְבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רְאוּת וְאֶת-
כָּל-יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ-בָּבֶל וְהַגִּלְם^d בְּבִלְתִּי^c וְהָפֶם בְּחֶרֶב: ⁵ וְנִתַּתִּי
אֶת-כָּל-חֶסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת-כָּל-יְנִיעָה^a וְאֶת-כָּל-יִקְרָה^a וְאֶת כָּל-
אוֹצְרוֹת מְלִכִי^b יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד^d אִיְבֵיהֶם^f וּבְזִזּוֹם וּלְקַחוֹם^f וְהִבְיָאוֹם
בְּבִלְתִּי: ⁶ וְאֵתָה פֶשְׁחוֹר^a וְכָל יֹשְׁבֵי בֵיתְךָ תִּלְכּוּ בַּשָּׂבִי וּבְבִלְ^b תָּבוֹא
וְשֵׁם תָּמוּת וְשֵׁם תִּקְבֹּר אֶתָּה וְכָל-אֶהֱבִיד אֲשֶׁר-נִבֵּאתָ לָהֶם

בַּשָּׂקָר: פ

9 ^{b-b} > 6 || 11 ^a > 6 || ^b > 6 || ^{c-c} 6 sv || יִשְׁבֹּר || ^d 6 || הָזֶה || ^e mlt MSS
לְמָקוֹם || ^f > 6^{BA} || g-g > 6 || 12 ^a 6^{BA} || כִּי בֶן || ^{b-b} sic 6A; 6^{B+MSS} ante
	15 ^{a-a} > 6		מִטָּמְאִים		1 prb c 6		מִטָּמְאִים		15 ^{a-a} > 6											
	^b post		^c > 6		לִתְּתִי		13		^c > 6		וְלִיּוֹשְׁבָיו		^c > 6							
	^b Q		^c > 6		עַל-1		^c > 6		מְבִיא		^c > 6		Cp 20, 1 frt add (gloss)		2 ^a > 6					
	^{b-b} > 6		^c > 6		^c > 6		^{d-d} 6		^e > 6		^f > 6		^f > 6		^f > 6					
	3 ^{a-a} > 6		^b > 6^h		4 ^a > 6		לך		^b > 6		וְאֵתָה		cf 6		^c > 6		בְּיַד		^d > 6	
	^e > 6		^f > 6		^f > 6		^f > 6		^f > 6		^f > 6		^f > 6		^f > 6		^f > 6			
	^{f-f} > 6		^h sol		^h sol		^h sol		^h sol		^h sol		^h sol		^h sol		^h sol			
	6 ^a > 6		^b > 6		^{c-c} > 6^{BA}		^h = 41													

21 לָכֵן תֵּן אֶת־בְּגִיָּתָם לָרֹעֵב וְהַגֵּרם עַל־יְדֵי־חֶרֶב וְתַהַיְנֶנָּה גִּשְׁיָהֶם שְׂפֹלוֹת וְאַלְמָנוֹת^ב וְאֲנָשֵׁיהֶם יִהְיוּ^ג הָרְגִי בְּתוֹרֵיהֶם^ד מִכִּי־חָרֵב בְּמַלְחָמָה:

22 תִּשְׁמַע ^a וְעָקָה מִבְּתֵיחֵם ^b כִּי־תָבִיא עֲלֵיהֶם גְּדוּד פְּתָאִם ^d
כִּי־כֹרוּ שִׁיחָה לְלַכְדָּנִי וּפְחִים תִּמְנֶנִּי לְרֹגְלִי:

23 וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ אֶת-כָּל-עֲצָתָם עָלַי לַמּוֹת

אֶל-תִּכְפֹּר עַל-עֲוֹנָם^a וַחֲטָאתָם^b מִלִּפְנֵיךָ אֵל-תִּמְחֵה^c

וְהָיוּ^d מְכַשְׁלִים^e לַפְּנִיךָ בַּעֲת אַפָּךְ עֲשֵׂה בָהֶם: ס

19 ^a כֹּה־ ^b אָמַר יְהוָה ^c הִלֵּךְ וְקָנִיתָ בְּקֶבֶךְ ^c יוֹצֵר הָרֶשׁ ^d וּמִזְקֵנִי

הָעָם וּמִזִּקְנֵי הַכֹּהֲנִים׃ ²וַיַּעַתְתָּ אֶל-עַרְאֵל בֶּן-הַנָּחַשׁ אֲשֶׁר פָּתַח שֹׁעַר

הַחֲרוֹסוֹת^a וְקִרְאָת שֵׁם אֶת־הַדְּבָרִים^b אֲשֶׁר־אֵנִי אֵלֶיךָ^c וְאָמַרְתָּ^a

שָׁמַעוּ דְּבַר-יְהוָה מַלְכֵי יִהּוּדָה^b וַיֵּשְׁבוּ יְרוּשָׁלַם^c כֹּה-אָמַר יְהוָה

עבֹאֲזוֹת^d אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רַעָה עַל-הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל-

שָׁמְעָה תִּצְלַגְהָ אֲזִינִי׃ ⁴ יֵעֹן אֲשֶׁר עֲזַבְנִי וַיִּנְכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃

וַיִּקְרְאוּ-בָם לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא-יַדְעוּם הֵמָּה וַאֲבֹתֵיהֶם וּמַלְכֵי

יְהוֹדָה וּמָלְאנוּ אֶת-הַמָּקוֹם הַזֶּה בָּרָם גִּימִים: ⁵⁰ וּבִלְנִי אֶת-בִּמְזוֹת הַפְּעֵל

לְשִׁרְפָה אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ לְעֹלֹת לְבַעַל אֲשֶׁר לֹא־עֲנִיתִי^d וְלֹא־דִבַּרְתִּי^d

וְלֹא עָלְתָה עַל-לְבָבִי: 66 לָלוּ הַנְּהַיִמִים בְּאֵימָה גַּם-יִהְיֶה וְלֹא-

יִשְׂרָאֵל לְמַלְכוּת הַזֶּה עֹדֵד^a הַמִּלֵּחַ וְנִינֵא בְּיָדֵיהֶם כִּי אֵם־נִינֵא הַמֶּלֶךְ^b:

7^a וְרַב־מִטְרָה ^a אֶת־עֲצֵת יְהוֹדָה וִירוּשָׁלַם ^b בַּמִּדְבָּר וּבְהַלְמִים בְּחֶרֶב

לפני איביהם וביד מברשני נפשם ונחסי את-גבולתם למאכל

לשמה בשמים ולבבם בארץ: ⁸ונשמעתי את-השיר הנאם לשמה

וְלֹא־שָׁרַבְתָּ בַּלֵּב אֶרֶב עֲלֵיהָ יִשְׂרָאֵל אֶל־כָּל־מַחֲבָצָה^a 9 וְנִבְרָא־לָיִים

21^a 1 c טס תהינה || ^b prb add || c-c prb 1 הרגים || ^d טס || 22^a ט
 תהי || ^b בְּבִתְיָהֶם ט || c > ט || ^d frt add || ^e 1 c Q ca 60MSS שוּחָה cf 20, ט
 וְיִהְיוּ 1 c Q || ^d 1 c || (תַּמַּח) תַּמַּח || ^c 1 || וַתִּשְׁאָלֵם טס || ^b עֲוֹנָתָם טס || 23^a ט || שְׂיִית
 + 10MSS טס || ^b אָז ט || Cp 19, 1^a || מְשֻׁלָּמִים S מְשֻׁלָּם ט || ^c יְהִי ט וְיִהְיוּ K
 וְלִקְבַּת מוֹ טס, מוֹקֵן 5MSS || ^d 5MSS || יִצְוֹר (?) חֲרַשׁ טס, חֲרַשׁ > c-c || אֱלִי
 || K הַחֲרוֹסוֹת || החֲרוֹסִית טס 1 c Q || 2^a 1 c || וּמַהֲבָה־ טס || c-e || אַתָּה (cf 10) || טס
 || ^b 4MSS + האֵלָה ט, האֵלָה || 3^a || אֱלִיָּהֶם + ט || 3^a || אֶת־לִיְהוָה הָאֵל ט, הָאֵלָה || 4MSS +
	c		ט		4		מְלֹאוֹ ט 1 c		et trsp		^a ad		5		וְנָאֲבִי		^{b-b} > ט, prb add cf 7,31		c		> ט^B	
	^{d-d} > ט^B		6		7		7,32		הַהֲרָגִים טס		^a > ט^B		^b		7,32		7		7,33	
	34,20		^a		8		8,16		al		^a sic ca 70MSS; IMS טס מַכְתָּה		9^a		וַאֲכָלוֹ ט	
	8		8,16		al		^a sic ca 70MSS; IMS טס מַכְתָּה		9^a		וַאֲכָלוֹ ט	

MSS וְרִיבָהּ (v) recedentes a te cf SC; vel וְרִיבָהּ בְּרֵיתוֹ וְרִיבָהּ בְּרֵיתוֹ
c > ʕ d prb add || i4 1? תומלתי || i5 > ʕ i6^a crpp? || b v רדף רדף
ʔAz(š) מרעה(2) || i7 > ʕ^(*) || i8^a 1 הביא || i9^a > ʕ || b Q העם עמך

אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צִפּוֹן וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הָיוּתָם^ב שָׁמָּה
וְהַשְׁבָּתִים^ו עַל־אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבוֹתָם: ^ס ¹⁶ הִגְדִּי שְׁלַח
לְדוֹנָיִם^א רַבִּים גְּאֻס־יְהוָה וְדִיגּוֹם וְאַחֲרֵי־כֵן אֲשַׁלַּח^ב לְרַבִּים צִידִים^ב
וְצִדּוֹם מֵעַל כָּל־הָרָ וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִמִּקְיֵי הַסְּלָעִים: ¹⁷ כִּי עֵינִי
עַל־כָּל־דֹּרְכֵיהֶם לֹא נִסְתָּרוּ מִלִּפְנֵי וְלֹא־נִצְפָן עֲוֹנָם מִבְּגַד עֵינָי:
¹⁸ וְשַׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֵה עֲוֹנָם וְחִטָּאתָם עַל חֻלָּם אֶת־אֲרָצִי
בְּגִבְלֹת שְׁקוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבֹתֵיהֶם מִלֹּא אֶת־נַחֲלָתִי: ^פ

19 יְהוָה^א עָזִי וּמַעֲזִי וּמְנוּסִי בְיָוֶם צָרָה^ב

אֵלַיָּה גּוֹיִם יִבְאֹהוּ מִמַּאֲפְסֵי-אֲרֶץ וְיֹאמְרוּ

אֶת־שִׁקְרִי נִחַלּוּ אֲבוֹתֵינוּ הִבֵּל וְאִין־בָּם מוֹעִיל:

20 תִּיעָשֶׂה-לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהָמָּה לֹא אֱלֹהִים:

21 לְכֹן הִנְנִי מוֹדִיעִם בַּפֶּעַם ^a הַזֹּאת ^b אֲוִדִיעִם

אֶת־יָדַי וְאֶת־גְּבוּרָתִי וַיֵּדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃

17¹ תַּטְּאֵת יְהוּדָה כְּתוּבָה בַּעַט בְּרִזָּל

בְּצִפְרֵן שְׁמִיר תְּרוּשָׁה עַל־לוֹחַ לֶבֶם

וְלִקְרֹנֹתָ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם^ב: ^אבְּזֹכֶר בְּנֵיהֶם מִזְבְּחוֹתָם^א וְאֲשִׁרְיָהֶם עַל-
^בעֵץ רַעְנָן עַל גִּבְעוֹת הַגְּבוּהוֹת^ד: ^גהָרָרִי בַּשָּׂדֶה חִילָקָה^ב כָּל-אֲצִוְיֹתֶיךָ
 לִבְזוֹתָן בַּמַּתִּיק^ד בַּחֲטָאֵת^ע בְּכָל-גְּבוּלֶיךָ:

4^a וְשִׁמְטָתָהּ וּבִקְרָא^a מִנְחָלָתָהּ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ

וְקַעְבְּדִיתִיךָ^b אֶת-אֵיבֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא-יָדַעַת

כִּי־אֵשׁ קָרַחְתֶּם^c בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תֻּקַּד^d: ׀ ס

5° כֹּהֵן אָמַר יְהוָה

15^a ט 3 בית cf 23,8 || ^b 1 c nonn MSS טעס הרתתים cf 23,8; ט נדחו ||
^c 1 prb c ט והשבתים cf 23,8 || 16^a 1 c Q לרנים, sed prb ל dl || ^{b-b} 1 c ט
 רבים, sed prb ל dl || 17^{oo} > ט || 18 > ט (^s sine ast); prb dl ||
 19^a ט^{BS} + אמה || ^b ט רעת || ^{c-c} ט שς ψευδῆ || 21^a 1 c ט 22 ס
^{b-b} prb 1 c ט ארתרי ואורעם ארת- || Cp 17, 1-4 > ט || 1^a 1 c ט
^b 1 c ca 170MSS טסס תיהם — (תם) || 2^{a-a} > ט; frt וואש... gloss; trsp: ||
^b nonn MSS + כל- ס תחת כל- || ^c ca 90MSS טס ועל, prb 1 c ס
^d 1 ג || 3^{a-a} 1 prb תררי, trsp: || ^b 3 aβb. 4 aβb = 15, 13. 14 || ^c 1 c ca 240MSS
 טסס וכל cf 15, 13 || ^d > ט || ^{c-c} ס [בגב] et trsp ante לבו (37MSS כל, ca
 150MSS גבולך || 4^{a-a} 1 frt ידך ויש || ט ונשמטת לבךה ט ||
 ἀναβιβάζω σε, 3MSS והעברתיה; sed cf 15, 14 Σסס || ^c Θ קרחת ט קרחת
^d K^{Or} תיקד || 5^{oo} > ט.

וְעַל־אַמְתָּם הִילַחְזוּ אוֹתָם וְעַל־אֲבוֹתָם הַמְזוֹלְרִים אוֹתָם בְּאֶרֶץ הַזֹּאת:

4 מִמּוֹתֶיךָ תִּחְלָאִים יָמָתוּ לֹא יִסְפְּדוּ וְלֹא יִקְבְּרוּ

לְנֶמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ וּבְחֶרֶב וּבִרְעָב יָכְלוּ

5 וְהָיְתָה נִבְלָתָם קְמָאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ:

כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה

אֶל־תְּבוּאָה בֵּית מְרוֹחַ וְאֶל־תִּלְךָ לִסְפּוֹד וְאֶל־תִּגְדֹּל לָהֶם

כִּי־אֶסְפְּתִי אֶת־שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעָם הַזֶּה נָאִם־יְהוָה אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־

הַרְחָמִים: 6 וַיָּמָתוּ גִדְלִים וּקְטָנִים בְּאֶרֶץ הַזֹּאת לֹא יִקְבְּרוּ

וְלֹא־יִסְפְּדוּ לָהֶם וְלֹא יִתְגַּדְּדוּ וְלֹא יִקְרַח לָהֶם:

7 וְלֹא־יִפְרְסוּ לָהֶם עַל־אֲבָל לְנַחֲמוֹ עַל־מָוֶת

וְלֹא־יִשְׁקוּ אוֹתָם בְּזֶם תַּנְחוּמִים עַל־אֲבִיו וְעַל־אִמּוֹ:

8 וּבֵית־מִשְׁתֶּה לֹא־תִבְּוֹא לְשִׁבְתָּ אִתָּם לֶאֱכֹל וּלְשִׁתּוֹת:

9 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

הִנְנִי מַשְׁבִּית מִן־הַמֶּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם

קוֹל שֹׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כִּלָּה:

10 וְהָיָה כִּי תִגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ אֵלָיו

עַל־מָה דָּבָר יְהוָה עָלֵינוּ אֵת כָּל־הַרְעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וּמָה עֲוֹנֵנוּ

וּמָה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: 11 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַל־

אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נָאִם־יְהוָה וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים

וַיַּעֲבֹדוּם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם וְאִתִּי עָזְבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמְרוּ: 12 וְאַתֶּם

הִרְעַתֶּם לַעֲשׂוֹת מַאֲבָתֵיכֶם וְהִנֵּכֶם הַלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי שְׂרָרוֹת

לְבוֹי הָרָע לְבַלְתִּי שָׁמַע אֵלַי: 13 וְהַטַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל הָאֶרֶץ הַזֹּאת

עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יִדְעֶתֶם אִתָּם וְאַבְתִּיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־

אֱלֹהִים אֲחֵרִים יוֹמָם וּלְיָלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶתֶן לָכֶם תְּנִינָה: 14

לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נָאִם־יְהוָה וְלֹא־יֵאמָר עוֹד תִּיְהוֹה אֲשֶׁר

הָעֵלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: 15 כִּי אִם־תִּיְהוֹה אֲשֶׁר הָעֵלָה

4 ^a מות s במות ט ^a 4 || ולא s ט || c-c > 6BΛ (sh 6MSS = m) || ^d 6BΛ +

ויהיו || 5 ^a > 6 || b-b במוֹתָם ט (εις θιασων αυτων) || c-c > 6Sh || 6 ^{a-a} > 6Sh ||

יָפְרָם ט || 7 ^a > 6, dl || ^c יקְרַחו Vrs || ^d 1 c Vrs יתגַּדְּדוּ || 1 c 6ΑΣΣε || ^c 1 c לא ט ||

ט לנָחֶם ט || ^d עַל־אֲבָל 1 frt בְּאֲבָלָם ט || ^c לָהֶם 2 MSS Kenn || 1 prb ||

|| 9 ^a > 6 || אִתָּם MSS Vrs nonn 1 c || 8 ^a > 6 || 8 ^a אוֹתוֹ ט || ^c 6 || cf s לנַחֲמֶם

|| 10 ^a > 6 || 1 c 6Sh מָה || 12 ^a > 6 || ^b 1 c 6Sh || 10 ^a בִּימֵיכֶם 6AΛ ||

13 ^{a-a} > 6 prb dl || ^b 6Sh יתְנִינוּ || 14 ט יאֲמָרוּ cf 23,7.

וּבְכֹל-גְבוּלֶיךָ^d: ¹⁴וְהָעִבְרִית^a אֶת-אֵיכֶיךָ^b בָּאָרֶץ^c לֹא יִדְעֶתָ כִּי-אֵשׁ
 יִקְרָחָהּ בְּאִפִּי עֲלֵיכֶם^d תִּוקֶד׃ ׀

^aאֵתָה יִדְעַתָּ^a 15

יְהוָה זָכַרְנִי וּפָקַדְנִי^ב וְהִנֵּקֶם לִי^ב מִרְדִּפִּי

אֶל־לֶאֲרֹךְ אַפְּךָ^d תִּקְחֵנִי^e לֵעַ^f שְׂאֵתִי^f עֲלֶיךָ חֲרָפָה:

16 נִמְצְאוּ דְבָרֵיךָ וְאֵלֶּם^b וַיְהִי דְבָרֶיךָ^c לִי לְשִׁשּׁוֹן

וְלִשְׁמִיטָת לִבִּי כִּי־נִקְרָא שְׁמוֹךְ עָלַי יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת׃

17 לֹא־יִשְׁבְּתִי בְּסוּד־מִשְׁחָקִים וְאֶעֱלֶה^a מִפְּנֵי יָדָךְ

בְּדָד יִשְׁבְּתִי כִי־זַעַם מִלֵּאֲתַנִּי^b:

18 למה^a היה^a כאבי נצח^a ומבתי אנושה^b מאנה הרפא^b

הָיָה^c תְּהִיָּה^c לִי כְמוֹ^d אֲכֹזֵב מַיִם^e לֹא גִאֲמֵנוּ: ׀

19 לָכֵן כֹּה-אָמַר יְהוָה

אִם-תָּשׁוּב ^a וְאָשִׁיבָךְ לְפָנַי ^b תַּעֲמֹד

וְאִם-תֹּצִיא יָקָר מְזוּלָל בְּפִי תִהְיֶה

יֵשְׁבוּ הַמָּה אֵלַיךְ וְאַתָּה לֹא-תָשׁוּב אֵלֵיהֶם:

20 וַנִּתְּתִיךָ לָעָם הַזֶּה לְחֹמַת גְּחֵשֶׁת בְּצוּרָה

וּנְלַחֲמוּ אֵלָיִךְ וְלֹא-יִוָּכְלוּ לָךְ כִּי-אַתָּה אֲנִי לְהוֹשִׁיעַךְ

יִלְהַצִּילָךְ נְאֻם־יְהוָה׃

21 וְהַצִּלְתִּיהָ מִיַּד רָעִים וּמִדַּתְיָהּ מִכַּף עֲרִיצִים:

16 יִוִּיהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לְאִמֶּר:

2 לֹא-תִקַּח לְךָ^a אִשָּׁה^b וּלְאִי-יְהוּדָה^c לְךָ^d בָּנִים

וּבְנֹת^d בַּמָּקוֹם הַזֶּה: ³כִּי־לֵהָ אָמַר יְהוָה

על-הבגים ועל-הבנות הילודים במקום הזה

13^c 1 c 2MSS Vrs ככל cf 17,3 || ^d 41MSS גְּבוּלָהּ || 14^a = 17,4aB || ^a Or
 27MSS דְּתִי — cf 8; 1 c 8MSS שְׁלֵשׁ דְּתִי — 17,4 || ^b 8 κύκλω (>S^h) τοῖς
 ἐχθροῖς σου || ^c mlt MSS Vrs+ אִשָּׁר cf 17,4 || ^d 1 c nonn MSS עֲדֵי-עוֹלָם =
 17,4 || 15^{a-a} >S^h || ^{b-b} שְׁלֵשׁ וְנִקְנִי; 1 frt וְנִקְנִי || ^d שְׁלֵשׁ אֶף || ^e >S^h || ^{f-f} 1 frt
 נִשְׁאֲתִי || 16^a 1 ? c שְׁלֵשׁ מִנְאֲצִי; S שְׁמַעְתִּי 8 שְׁמַרְתִּי || ^b כָּלֵם שְׁ (prb add cf
 Ez 2,8sq) || ^c 1 c Q 28MSS Vrs דְּכֶרֶךְ || ^{d-d} dl, cf 8 || 17^a שְׁלֵשׁ וְאַחַפּוֹ vel
 וְאַחֲרֵר || ^b מִלְאֲתִי cf 6,11 || 18^{a-a} 8 οἱ λυποῦντές με (מִכְאָבִי) κατισχύου-
 σίν μου (נִצְחוּנִי); 1 prb מִכְאָבִי עֲצָמִים cf S || ^{b-b} אֶרְפָּא שְׁ (מָאן) prb
 add || ^{c-c} S הִייתָה cf 8 הִייתָה || ^d 1 prb c שְׁלֵשׁ כְּמִי || ^e >S || 19^a ins
 אֲלִי || ^b וּלְפָנֵי שְׁלֵשׁ || ^c וְשָׁבוּ S || 20^{o-o} >S || 21 >S || Cp 16, 1 >S^h,
 sed cf 2^b || 2^a >S^h || ^b שְׁלֵשׁ + נָאם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל || ^c יְהִיָּה שְׁ ||
 d-d וְ בַת שְׁ.

3 וּפְקַדְתִּי עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶרֶב לְהִלָּג וְאֶת־
הַכְּלָבִים לְסַחֵב וְאֶת־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶת־בְּהֵמַת הָאָרֶץ לֶאֱכֹל וּלְהַשְׁחִית׃
4 וּנְתַתִּים לְזִוְעָה^a לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ בְּגִלְל מְגִשָּׁה בִּן־יְחִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל^b אֲשֶׁר־עָשָׂה בִּירוּשָׁלַם׃

5^a מִי־יַחְמַל עָלָיו בִּירוּשָׁלַם וּמִי יָנוּד לָךְ
וּמִי יִסּוּר לְשָׂאֵל^b לְשָׁלֵם לָךְ׃

6 אֶת־נַפְשָׁתְךָ אֶתִּי נְאֻם־יְהוָה אֶחָד תִּלְכִּי
וְאַתָּה אֶת־יָדֶי עָלָיו^a וְאַשְׁחִיתָךְ^b נְלֹאֲתִי הַנֶּחֱמָ׃

7 וְאַזְכֶּרְךָ בְּמִזְרָה בְּשַׁעְרֵי הָאָרֶץ^b
שִׁבְלָתִי אֶבְרָתִי^d אֶת־עַמִּי מִדְּרָכֵיהֶם^e לֹא־שָׁבוּ׃

8 עֲצֻמוֹתֶיךָ אֶלְמָנוּתוֹ^b מִחֹל וַיָּמִים^c

הַבָּאִתִּי לָהֶם^d עַל־אֲנִים בָּחוּרִי שְׁדָדִי בַּצָּהָרִים^h
הַפִּלְתִּי עָלֵיהֶם פֶּתָאִם עִיר וּבִקְהָלוֹת^k׃

9 אֲמַלְלָה יָלְדָת הַשָּׁבָעָה נִפְתָּחָה נִפְשָׁה

בָּאָה^a שִׁמְשָׁה בְּעַד יוֹמָם בְּזוֹשָׁה וְחָפְרָה

וּשְׁאָרֵיהֶם לְחֶרֶב אָתָּן לִפְנֵי אֲבִיהֶם^b נְאֻם־יְהוָה׃

10 אֲזִי־לִי אֲמִי^a בִּי יִלְדָתִנִּי אִישׁ רִיב^c וְאִישׁ מְדוֹן^d לְכָל־הָאָרֶץ^e

לֹא־נָשִׂיתִי וְלֹא־נָשׂוּי־כִי כִלְהָ מִקְלָלוֹנִי׃

11 אֲמַר^a יְהוָה^b אִם־לֹא שָׁרוּתְךָ^c לְמוֹב^d אִם־לֹא הִפְגַּעְתִּי בְךָ בָּעֵת

רָעָה^e וּבָעֵת צָרָה^f אֶת־הָאִיב^h׃ 12 הִרְעָה בְּרוֹל בְּרוֹל^b מִצָּפוֹן

וּנְחָשֶׁת׃ 13 חִילָךְ וְאַצְרִיתֶיךָ לָבוֹ אָתָּן לֹא בְמַחִיר^b וּבְכָל־חַטָּאוֹתֶיךָ

4^a 1 c K לְזִוְעָה Q לְזִוְעָה || 5^a frt dl c 6 S || 6^a prb dl c 6 S || 7^a S S Z עַמִּי || 8^a > 6 S || 9^a Q בָּאָה || 10^a > 6 S || 11^a > 6 S || 12^a > 6 S || 13^a > 6 S ||

6^a prb dl c 6 S || 7^a S S Z עַמִּי || 8^a > 6 S || 9^a Q בָּאָה || 10^a > 6 S || 11^a > 6 S || 12^a > 6 S || 13^a > 6 S ||

7^a S S Z עַמִּי || 8^a > 6 S || 9^a Q בָּאָה || 10^a > 6 S || 11^a > 6 S || 12^a > 6 S || 13^a > 6 S ||

8^a > 6 S || 9^a Q בָּאָה || 10^a > 6 S || 11^a > 6 S || 12^a > 6 S || 13^a > 6 S ||

9^a Q בָּאָה || 10^a > 6 S || 11^a > 6 S || 12^a > 6 S || 13^a > 6 S ||

10^a > 6 S || 11^a > 6 S || 12^a > 6 S || 13^a > 6 S ||

11^a > 6 S || 12^a > 6 S || 13^a > 6 S ||

12^a > 6 S || 13^a > 6 S ||

13^a > 6 S ||

cf 17,3 || 13^a > 6 S ||

13^a > 6 S ||

כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים^a הַנִּבְּאִים בְּשִׁמִּי^b וְאֲנִי לֹא־שִׁלַּחְתִּים וְהֵמָּה אָמְרִים חֲרֹב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָאָרֶץ הַזֹּאת בְּחֶרֶב^c וּבְרָעָב וְתָמוּ הַנְּבִיאִים הַהֵם^d: ¹⁶וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים לָהֶם יִהְיוּ מִשְׁלָכִים בַּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי הָרָעָב וְהַחֲרֹב^b וְאִין מִקְבֵּר לַהֵמָּה הֵמָּה נְשִׁיֻּלָּם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם וְשִׁפְכֵתִי עֲלֵיהֶם אֶת־רַעְתָּם:

¹⁷וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה

^aתִּרְדְּגָה עֵינֶיךָ^a וּמַעַתָּה^b לַיְלָה וַיּוֹמֶם^b וְאֶל־תִּרְמִינָה כִּי שָׁבַר גְּדוֹלֹ^c נִשְׁבְּרָה בְּתוֹלַת^d בַּת־עַמִּי מִכָּה^e נִחְלָה מָאֹד: ¹⁸אִם־יֵצְאוּ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חֲלָל־חֶרֶב וְאִם בָּאתִי הָעִיר וְהִנֵּה תַחֲלוּאֵי רָעָב

כִּי גַם־נִבְיָא גַם־כִּתְּוֹ סָחְרוּ אֶל־אָרֶץ וְלֹא יָדְעוּ:

¹⁹הַמָּאֵם מֵאִסְתָּ אֶת־יְהוָה^a אִם־בְּצִיּוֹן^a גָּעַלָה נִפְשָׁךְ מְדוּלַע הַפִּיתָנוּ וְאִין לָנוּ מִרְפָּא מָה לְשָׁלוֹם וְאִין טוֹב וְלַעֲתָ^b מִרְפָּא וְהִנֵּה בַעֲתָה:

²⁰יָדְעָנוּ יְהוָה רָשָׁעָנוּ עֲנֹן אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטְאוּ לָךְ:

²¹אֶל־תִּנְאֹץ^a לְמַעַן שִׁמְךָ^b אֶל־תִּנְבֵּל^b כִּפְסָא כְּבוֹדְךָ

זָכַר אֶל־תִּפְרֹ בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ:

²²הִישׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹזִים מִגְּשָׁמִים^a וְאִם־הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רִבְבִים הֲלֹא אַתָּה־הוּא יְהוָה^b אֱלֹהֵינוּ^b וְנִקְוָה־לָּךְ כִּי־אַתָּה עֲשִׂיתָ [אַת־כָּל־אַלֶּה: ^c

¹⁵וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵי אִם־יַעֲמֹד מִשָּׁה וְשִׁמוּאֵל לִפְנֵי אִין נִפְשִׁי אֶל־הָעָם הַזֶּה^a שִׁלַּח^b מֵעַל־פָּנָי^c וַיֵּצְאוּ: ²וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָּה נֵצָא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה

אֲשֶׁר לַמּוֹת לַמּוֹת וְאֲשֶׁר לַחֲרֹב לַחֲרֹב וְאֲשֶׁר לָרָעָב לָרָעָב וְאֲשֶׁר לַשָּׁבִי לַשָּׁבִי:

¹⁵ ^a 14 || ^b 14 || ^c 14 || ^d 14 || ^e 14 || ^f 14 || ^g 14 || ^h 14 || ⁱ 14 || ^j 14 || ^k 14 || ^l 14 || ^m 14 || ⁿ 14 || ^o 14 || ^p 14 || ^q 14 || ^r 14 || ^s 14 || ^t 14 || ^u 14 || ^v 14 || ^w 14 || ^x 14 || ^y 14 || ^z 14 || ^{aa} 14 || ^{ab} 14 || ^{ac} 14 || ^{ad} 14 || ^{ae} 14 || ^{af} 14 || ^{ag} 14 || ^{ah} 14 || ^{ai} 14 || ^{aj} 14 || ^{ak} 14 || ^{al} 14 || ^{am} 14 || ^{an} 14 || ^{ao} 14 || ^{ap} 14 || ^{aq} 14 || ^{ar} 14 || ^{as} 14 || ^{at} 14 || ^{au} 14 || ^{av} 14 || ^{aw} 14 || ^{ax} 14 || ^{ay} 14 || ^{az} 14 || ^{ba} 14 || ^{bb} 14 || ^{bc} 14 || ^{bd} 14 || ^{be} 14 || ^{bf} 14 || ^{bg} 14 || ^{bh} 14 || ^{bi} 14 || ^{bj} 14 || ^{bk} 14 || ^{bl} 14 || ^{bm} 14 || ^{bn} 14 || ^{bo} 14 || ^{bp} 14 || ^{bq} 14 || ^{br} 14 || ^{bs} 14 || ^{bt} 14 || ^{bu} 14 || ^{bv} 14 || ^{bw} 14 || ^{bx} 14 || ^{by} 14 || ^{bz} 14 || ^{ca} 14 || ^{cb} 14 || ^{cc} 14 || ^{cd} 14 || ^{ce} 14 || ^{cf} 14 || ^{cg} 14 || ^{ch} 14 || ^{ci} 14 || ^{cj} 14 || ^{ck} 14 || ^{cl} 14 || ^{cm} 14 || ^{cn} 14 || ^{co} 14 || ^{cp} 14 || ^{cq} 14 || ^{cr} 14 || ^{cs} 14 || ^{ct} 14 || ^{cu} 14 || ^{cv} 14 || ^{cw} 14 || ^{cx} 14 || ^{cy} 14 || ^{cz} 14 || ^{da} 14 || ^{db} 14 || ^{dc} 14 || ^{dd} 14 || ^{de} 14 || ^{df} 14 || ^{dg} 14 || ^{dh} 14 || ^{di} 14 || ^{dj} 14 || ^{dk} 14 || ^{dl} 14 || ^{dm} 14 || ^{dn} 14 || ^{do} 14 || ^{dp} 14 || ^{dq} 14 || ^{dr} 14 || ^{ds} 14 || ^{dt} 14 || ^{du} 14 || ^{dv} 14 || ^{dw} 14 || ^{dx} 14 || ^{dy} 14 || ^{dz} 14 || ^{ea} 14 || ^{eb} 14 || ^{ec} 14 || ^{ed} 14 || ^{ee} 14 || ^{ef} 14 || ^{eg} 14 || ^{eh} 14 || ^{ei} 14 || ^{ej} 14 || ^{ek} 14 || ^{el} 14 || ^{em} 14 || ^{en} 14 || ^{eo} 14 || ^{ep} 14 || ^{eq} 14 || ^{er} 14 || ^{es} 14 || ^{et} 14 || ^{eu} 14 || ^{ev} 14 || ^{ew} 14 || ^{ex} 14 || ^{ey} 14 || ^{ez} 14 || ^{fa} 14 || ^{fb} 14 || ^{fc} 14 || ^{fd} 14 || ^{fe} 14 || ^{ff} 14 || ^{fg} 14 || ^{fh} 14 || ^{fi} 14 || ^{fj} 14 || ^{fk} 14 || ^{fl} 14 || ^{fm} 14 || ^{fn} 14 || ^{fo} 14 || ^{fp} 14 || ^{fq} 14 || ^{fr} 14 || ^{fs} 14 || ^{ft} 14 || ^{fu} 14 || ^{fv} 14 || ^{fw} 14 || ^{fx} 14 || ^{fy} 14 || ^{fz} 14 || ^{ga} 14 || ^{gb} 14 || ^{gc} 14 || ^{gd} 14 || ^{ge} 14 || ^{gf} 14 || ^{gg} 14 || ^{gh} 14 || ^{gi} 14 || ^{gj} 14 || ^{gk} 14 || ^{gl} 14 || ^{gm} 14 || ^{gn} 14 || ^{go} 14 || ^{gp} 14 || ^{gq} 14 || ^{gr} 14 || ^{gs} 14 || ^{gt} 14 || ^{gu} 14 || ^{gv} 14 || ^{gw} 14 || ^{gx} 14 || ^{gy} 14 || ^{gz} 14 || ^{ha} 14 || ^{hb} 14 || ^{hc} 14 || ^{hd} 14 || ^{he} 14 || ^{hf} 14 || ^{hg} 14 || ^{hh} 14 || ^{hi} 14 || ^{hj} 14 || ^{hk} 14 || ^{hl} 14 || ^{hm} 14 || ^{hn} 14 || ^{ho} 14 || ^{hp} 14 || ^{hq} 14 || ^{hr} 14 || ^{hs} 14 || ^{ht} 14 || ^{hu} 14 || ^{hv} 14 || ^{hw} 14 || ^{hx} 14 || ^{hy} 14 || ^{hz} 14 || ^{ia} 14 || ^{ib} 14 || ^{ic} 14 || ^{id} 14 || ^{ie} 14 || ^{if} 14 || ^{ig} 14 || ^{ih} 14 || ⁱⁱ 14 || ^{ij} 14 || ^{ik} 14 || ^{il} 14 || ^{im} 14 || ⁱⁿ 14 || ^{io} 14 || ^{ip} 14 || ^{iq} 14 || ^{ir} 14 || ^{is} 14 || ^{it} 14 || ^{iu} 14 || ^{iv} 14 || ^{iw} 14 || ^{ix} 14 || ^{iy} 14 || ^{iz} 14 || ^{ja} 14 || ^{jb} 14 || ^{jc} 14 || ^{jd} 14 || ^{je} 14 || ^{jf} 14 || ^{jj} 14 || ^{jk} 14 || ^{jl} 14 || ^{jm} 14 || ^{jn} 14 || ^{jo} 14 || ^{jp} 14 || ^{jq} 14 || ^{jr} 14 || ^{js} 14 || ^{jt} 14 || ^{ju} 14 || ^{jv} 14 || ^{jw} 14 || ^{jx} 14 || ^{jy} 14 || ^{jz} 14 || ^{ka} 14 || ^{kb} 14 || ^{kc} 14 || ^{kd} 14 || ^{ke} 14 || ^{kf} 14 || ^{kg} 14 || ^{kh} 14 || ^{ki} 14 || ^{kj} 14 || ^{kl} 14 || ^{km} 14 || ^{kn} 14 || ^{ko} 14 || ^{kp} 14 || ^{kq} 14 || ^{kr} 14 || ^{ks} 14 || ^{kt} 14 || ^{ku} 14 || ^{kv} 14 || ^{kw} 14 || ^{kx} 14 || ^{ky} 14 || ^{kz} 14 || ^{la} 14 || ^{lb} 14 || ^{lc} 14 || ^{ld} 14 || ^{le} 14 || ^{lf} 14 || ^{lg} 14 || ^{lh} 14 || ^{li} 14 || ^{lj} 14 || ^{lk} 14 || ^{ll} 14 || ^{lm} 14 || ^{ln} 14 || ^{lo} 14 || ^{lp} 14 || ^{lq} 14 || ^{lr} 14 || ^{ls} 14 || ^{lt} 14 || ^{lu} 14 || ^{lv} 14 || ^{lw} 14 || ^{lx} 14 || ^{ly} 14 || ^{lz} 14 || ^{ma} 14 || ^{mb} 14 || ^{mc} 14 || ^{md} 14 || ^{me} 14 || ^{mf} 14 || ^{mg} 14 || ^{mh} 14 || ^{mi} 14 || ^{mj} 14 || ^{mk} 14 || ^{ml} 14 || ^{mn} 14 || ^{mo} 14 || ^{mp} 14 || ^{mq} 14 || ^{mr} 14 || ^{ms} 14 || ^{mt} 14 || ^{mu} 14 || ^{mv} 14 || ^{mw} 14 || ^{mx} 14 || ^{my} 14 || ^{mz} 14 || ^{na} 14 || ^{nb} 14 || ^{nc} 14 || nd 14 || ^{ne} 14 || ^{nf} 14 || ^{ng} 14 || ^{nh} 14 || ⁿⁱ 14 || ^{nj} 14 || ^{nk} 14 || ^{nl} 14 || ^{nm} 14 || ⁿⁿ 14 || ^{no} 14 || ^{np} 14 || ^{nq} 14 || ^{nr} 14 || ^{ns} 14 || ^{nt} 14 || ^{nu} 14 || ^{nv} 14 || ^{nw} 14 || ^{nx} 14 || ^{ny} 14 || ^{nz} 14 || ^{oa} 14 || ^{ob} 14 || ^{oc} 14 || ^{od} 14 || ^{oe} 14 || ^{of} 14 || ^{og} 14 || ^{oh} 14 || ^{oi} 14 || ^{oj} 14 || ^{ok} 14 || ^{ol} 14 || ^{om} 14 || ^{on} 14 || ^{oo} 14 || ^{op} 14 || ^{oq} 14 || ^{or} 14 || ^{os} 14 || ^{ot} 14 || ^{ou} 14 || ^{ov} 14 || ^{ow} 14 || ^{ox} 14 || ^{oy} 14 || ^{oz} 14 || ^{pa} 14 || ^{pb} 14 || ^{pc} 14 || ^{pd} 14 || ^{pe} 14 || ^{pf} 14 || ^{pg} 14 || ^{ph} 14 || ^{pi} 14 || ^{pj} 14 || ^{pk} 14 || ^{pl} 14 || ^{pm} 14 || ^{pn} 14 || ^{po} 14 || ^{pp} 14 || ^{pq} 14 || ^{pr} 14 || ^{ps} 14 || ^{pt} 14 || ^{pu} 14 || ^{pv} 14 || ^{pw} 14 || ^{px} 14 || ^{py} 14 || ^{pz} 14 || ^{qa} 14 || ^{qb} 14 || ^{qc} 14 || ^{qd} 14 || ^{qe} 14 || ^{qf} 14 || ^{qg} 14 || ^{qh} 14 || ^{qi} 14 || ^{qj} 14 || ^{qk} 14 || ^{ql} 14 || ^{qm} 14 || ^{qn} 14 || ^{qo} 14 || ^{qp} 14 || ^{qq} 14 || ^{qr} 14 || ^{qs} 14 || ^{qt} 14 || ^{qu} 14 || ^{qv} 14 || ^{qw} 14 || ^{qx} 14 || ^{qy} 14 || ^{qz} 14 || ^{ra} 14 || ^{rb} 14 || ^{rc} 14 || rd 14 || ^{re} 14 || ^{rf} 14 || ^{rg} 14 || ^{rh} 14 || ^{ri} 14 || ^{rj} 14 || ^{rk} 14 || ^{rl} 14 || ^{rm} 14 || ^{rn} 14 || ^{ro} 14 || ^{rp} 14 || ^{rq} 14 || ^{rr} 14 || ^{rs} 14 || ^{rt} 14 || ^{ru} 14 || ^{rv} 14 || ^{rw} 14 || ^{rx} 14 || ^{ry} 14 || ^{rz} 14 || ^{sa} 14 || ^{sb} 14 || ^{sc} 14 || ^{sd} 14 || ^{se} 14 || ^{sf} 14 || ^{sg} 14 || ^{sh} 14 || ^{si} 14 || ^{sj} 14 || ^{sk} 14 || ^{sl} 14 || ^{sm} 14 || ^{sn} 14 || ^{so} 14 || ^{sp} 14 || ^{sq} 14 || ^{sr} 14 || ^{ss} 14 || st 14 || ^{su} 14 || ^{sv} 14 || ^{sw} 14 || ^{sx} 14 || ^{sy} 14 || ^{sz} 14 || ^{ta} 14 || ^{tb} 14 || ^{tc} 14 || ^{td} 14 || ^{te} 14 || ^{tf} 14 || ^{tg} 14 || th 14 || ^{ti} 14 || ^{tj} 14 || ^{tk} 14 || ^{tl} 14 || ^{tm} 14 || ^{tn} 14 || ^{to} 14 || ^{tp} 14 || ^{tq} 14 || ^{tr} 14 || ^{ts} 14 || ^{tt} 14 || ^{tu} 14 || ^{tv} 14 || ^{tw} 14 || ^{tx} 14 || ^{ty} 14 || ^{tz} 14 || ^{ua} 14 || ^{ub} 14 || ^{uc} 14 || ^{ud} 14 || ^{ue} 14 || ^{uf} 14 || ^{ug} 14 || ^{uh} 14 || ^{ui} 14 || ^{uj} 14 || ^{uk} 14 || ^{ul} 14 || ^{um} 14 || ^{un} 14 || ^{uo} 14 || ^{up} 14 || ^{uq} 14 || ^{ur} 14 || ^{us} 14 || ^{ut} 14 || ^{uu} 14 || ^{uv} 14 || ^{uw} 14 || ^{ux} 14 || ^{uy} 14 || ^{uz} 14 || ^{va} 14 || ^{vb} 14 || ^{vc} 14 || ^{vd} 14 || ^{ve} 14 || ^{vf} 14 || ^{vg} 14 || ^{vh} 14 || ^{vi} 14 || ^{vj} 14 || ^{vk} 14 || ^{vl} 14 || ^{vm} 14 || ^{vn} 14 || ^{vo} 14 || ^{vp} 14 || ^{vq} 14 || ^{vr} 14 || ^{vs} 14 || ^{vt} 14 || ^{vu} 14 || ^{vv} 14 || ^{vw} 14 || ^{vx} 14 || ^{vy} 14 || ^{vz} 14 || ^{wa} 14 || ^{wb} 14 || ^{wc} 14 || ^{wd} 14 || ^{we} 14 || ^{wf} 14 || ^{wg} 14 || ^{wh} 14 || ^{wi} 14 || ^{wj} 14 || ^{wk} 14 || ^{wl} 14 || ^{wm} 14 || ^{wn} 14 || ^{wo} 14 || ^{wp} 14 || ^{wq} 14 || ^{wr} 14 || ^{ws} 14 || ^{wt} 14 || ^{wu} 14 || ^{wv} 14 || ^{ww} 14 || ^{wx} 14 || ^{wy} 14 || ^{wz} 14 || ^{xa} 14 || ^{xb} 14 || ^{xc} 14 || ^{xd} 14 || ^{xe} 14 || ^{xf} 14 || ^{xg} 14 || ^{xh} 14 || ^{xi} 14 || ^{xj} 14 || ^{xk} 14 || ^{xl} 14 || ^{xm} 14 || ^{xn} 14 || ^{xo} 14 || ^{xp} 14 || ^{xq} 14 || ^{xr} 14 || ^{xs} 14 || ^{xt} 14 || ^{xu} 14 || ^{xv} 14 || ^{xw} 14 || ^{xx} 14 || ^{xy} 14 || ^{xz} 14 || ^{ya} 14 || ^{yb} 14 || ^{yc} 14 || ^{yd} 14 || ^{ye} 14 || ^{yf} 14 || ^{yg} 14 || ^{yh} 14 || ^{yi} 14 || ^{yj} 14 || ^{yk} 14 || ^{yl} 14 || ^{ym} 14 || ^{yn} 14 || ^{yo} 14 || ^{yp} 14 || ^{yq} 14 || ^{yr} 14 || ^{ys} 14 || ^{yt} 14 || ^{yu} 14 || ^{yv} 14 || ^{yw} 14 || ^{yx} 14 || ^{yy} 14 || ^{yz} 14 || ^{za} 14 || ^{zb} 14 || ^{zc} 14 || ^{zd} 14 || ^{ze} 14 || ^{zf} 14 || ^{zg} 14 || ^{zh} 14 || ^{zi} 14 || ^{zj} 14 || ^{zk} 14 || ^{zl} 14 || ^{zm} 14 || ^{zn} 14 || ^{zo} 14 || ^{zp} 14 || ^{zq} 14 || ^{zr} 14 || ^{zs} 14 || ^{zt} 14 || ^{zu} 14 || ^{zv} 14 || ^{zw} 14 || ^{zx} 14 || ^{zy} 14 || ^{zz} 14 ||

c Q וְאֵלֶּיךָ K וְאֵלֶּיךָ || ^b I c Q מִיָּת—K מִיָּת— || ^c B et nonn MSS וְאֵלֶּיךָ.

13 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלֵי הַלֹּדֶד וְקִנִּיתָ לָךְ אֲנֹזָר פִּשְׁתִּים וְשִׁמְתָּ
עַל־מִתְנֶיךָ וּבָמִים לֹא תִבְאֶהוּ׃² וְאַקְנֶה אֶת־הָאֲנֹזָר כְּדֹבֵר יְהוָה וְאַשֶּׁם
עַל־מִתְנֵי׃ פ ³ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי שְׁנִיתָ לְאֹמֶר׃⁴ קַח אֶת־הָאֲנֹזָר
^aאֲשֶׁר קִנִּיתָ אֲשֶׁר עַל־מִתְנֶיךָ וְקוּם לֵךְ פְּרָתָה וּטְמַנְהוּ שֵׁם בְּנִקִּיק
הַסֹּלֶעַ׃⁵ וְאַלֶּךְ וְאַטְמַנְהוּ בַּפֶּרֶת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אוֹתִי׃⁶ וַיְהִי מִקֵּץ
יָמִים רַבִּים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ פְּרָתָה וְקַח מִשָּׁם אֶת־הָאֲנֹזָר
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְטַמְנוֹ־שָׁם׃⁷ וְאַלֶּךְ פְּרָתָה^a וְאַחֲפָר וְאַקַּח אֶת־הָאֲנֹזָר
מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־טַמְנִיתִי שָׁמָּה^b וְהִנֵּה נִשְׁתַּת הָאֲנֹזָר^c לֹא^d יִצְלַח
לָכֵל׃ פ ⁸ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃⁹ כֹּה אָמַר יְהוָה כֹּכָה אֲשַׁלִּית
אֶת־גִּזְאוֹן יְהוּדָה וְאֶת־גִּזְאוֹן יְרוּשָׁלַם^a הָרָב׃¹⁰ הָעַם הַזֶּה הִרָע הַמַּאֲנִים
לְשִׁמּוֹעַ אֶת־דִּבְרֵי הַהֲלָכִים בַּשְּׁרִירוֹת לָבָם^b וַיִּלְכּוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
לְעַבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וַיְהִי כְּאֲנֹזָר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־יִצְלַח לָכֵל׃¹¹ כִּי
כַּאֲשֶׁר יִדְבֹק הָאֲנֹזָר אֶל־מִתְנֵי־אִישׁ בֶּן הַדְּבָקָתִי אֵלַי^a אֶת־כָּל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה^a בְּנָאִם־יְהוָה^b לְהַנּוֹת לִי^c לְעָם וּלְשָׁם
וּלְתַהֲלָה וּלְתַפְאֶרֶת וְלֹא שָׁמְעוּ׃¹² וְאַמְרַת^a אֵלֵיהֶם אֶת־
הַדְּבַר הַזֶּה^a כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל^b כָּל־גִּבֹּל יִמָּלֵא יֵינֹן וְאַמְרוּ
אֵלֶיךָ הַיְדוּעַ לֹא גִדַע כִּי כָל־גִּבֹּל יִמָּלֵא יֵינֹן׃¹³ וְאַמְרַת^a אֵלֵיהֶם כֹּה־
אָמַר יְהוָה הִנְנִי מִמְלֵא אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶת־הַמְּלָכִים
הַיֹּשְׁבִים^d לָדוֹד עַל־כִּסְאוֹ^d וְאֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־כָּל־
יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם שִׁפְרוֹן׃¹⁴ וְנִפְצְתִים^a אִישׁ אֶל־אָחִיו^b וְהָאֲבוֹת וְהַבְּנִים^b
יַחַד וְנָאִם־יְהוָה^c לֹא־אֲחֻזֹּל וְלֹא־אֲחֻס וְלֹא אֲרַחֵם מִהִשְׁתִּיתָם׃ פ

[illegible]

3^a prb dl c 6^b 6 ב'ח || c-c > 6^d 6 הַרְגָתָם || 4^{a-a} 1 c 6^a 6 וְלִעֲשׂוֹב ||
b 1 c 3MSS 6^b 6 בְּהִמָּה || c 6^c 6 + ὁ θεός || d 6^d 6 אֲרֻחֵינוּ || 5^a > 6^b 6 אִיךְ ||
c 1 c 6^c 6 סוֹס || d-d 1 prb c 6^{Bs} 6 לֹא תִבְמָה (6^a 6 אֲלֵךְ ת'?) || 6^c 6 ἐπισυνή-
θησαν || 7^{a-o} 6^b 6 יִדְּתָה נ' cf 6^c 6; 1 יְהִי יְהִי || 8 1 קוֹלָה || 9^a 6^b 6 הַמְעֵרַת || 6^a 6 σπ.
ληστῶν) || b 6^c 6 ἡ σήλαιον || c 6^d 6 > 6^e 6 וְתִתֵּנוּ (κ. ἐλέττωσαν); frt 1 אֲתִינוּ ||
10 1 c ca 20MSS 6^{IMS} 6^{sh} 6 (mg) נִחְלָתִי || 11^{a-a} 6^b 6 , הַשְׁמָה (ἐτέθη); 1 c 6^c 6
ל שְׁמָה || b 6^d 6 לְבוֹ || 13^a 6^B 6 זָרְעוּ || b 6^c 6 קָצְרוּ || c 37MSS 6^d 6 אֵלָּא || d 1 frt
—תִּיהֶם; 6^e 6 מִתְפַּאֲרֶתְכֶם || c-c 6^d 6 ἀπὸ ὀνειδισμοῦ (תִּרְפָּה) ἐναντι κυρίου ||
14^a 6^b 6 הַשְׁכָּנִים || b 6^c 6 בְּנִחְלָתִי || 15 6^d 6 וְהַשְׁבָּתִים.

15 crrp; (A = $\mathfrak{M}$); a^{-a} 1 prb c $\mathfrak{S}$ יִדְרִיתִי vel c $\mathfrak{S}\mathfrak{A}$ למה יד^b 25 MSS
עשה, 1 c $\mathfrak{S}\mathfrak{S}^h$ עֲשֵׂתָה || c 1 c $\mathfrak{S}$ מִמָּה || d 1 c $\mathfrak{S}$ הַנְּדָרִים = $\mu\eta$ $\epsilon\upsilon\chi\alpha\iota$ vel c
 $\mathfrak{L}$ הַחֲלָבִים = *adipes* || c^{-c} frt add || f 1 c Vrs יַעֲבֹדוּ || g crrp; ? = רעתיה cf i ||
 h dl c $\mathfrak{S}\mathfrak{L}$ || i 1 c 7MSS $\mathfrak{S}\mathfrak{L}\mathfrak{S}$ רַעַתִּיהָ frt trsp loco מעליה || k 1 prb c $\mathfrak{S}$ ואם
בזאת || l 1 frt c $\mathfrak{S}$ תַּעֲוִי vel תַּעֲוִי (תַּעֲוִי $\mathfrak{S}$ תַּעֲוִי $\mathfrak{S}$ תַּעֲוִי $\mathfrak{S}$) || $\mathfrak{r}6$ a dl prb c $\mathfrak{S}$ ||
 b^{-b} $\mathfrak{S}$ $\epsilon\iota\varsigma$ $\varphi\omega\nu\eta\nu$ $\pi\epsilon\rho\iota\tau\omicron\mu\eta\varsigma$ ($\mathfrak{S}$ *decreti*) $\alpha\upsilon\tau\eta\varsigma$; 1 $\mathfrak{M}$ || c^{-c} $\mathfrak{S}$ גְּדֹלָה הַצָּרָה עֲלֶיהָ ||
(Var [sec $\mathfrak{M}$] ἀνήθη $\pi\upsilon\rho$ $\acute{\epsilon}\nu\pi$ $\alpha\upsilon\tau\eta\nu$ $\mathfrak{S}$ על^d) (הוציאוא א' על^d $\mathfrak{S}$ *et*
perdant || c $\mathfrak{S}\mathfrak{S}$ דליותיה || $\mathfrak{r}7$ $>\mathfrak{S}$ || $\mathfrak{r}8$ a $\mathfrak{S}\mathfrak{L}\mathfrak{S}$ יהוה + ואמה || b $\mathfrak{S}\mathfrak{L}\mathfrak{S}$ הוֹרִיעֵנִי ||
 c $\mathfrak{S}\mathfrak{L}\mathfrak{S}$ ואדעה || d $\mathfrak{S}$ אָכַן || e $\mathfrak{S}\mathfrak{L}$ רִאִיתִי || $\mathfrak{r}9$ a $\mathfrak{S}^{\text{ARL}}$ אָנִי || b^{-b} prb dl $>\mathfrak{L}$ || c $\mathfrak{S}\mathfrak{L}$
 $\mathfrak{S}$ מַחֲשָׁבָה; Vrs + לאמר et $\mathfrak{S}\mathfrak{L}$ + לכו || d Vrs נִשְׁלִיכָה || e prb 1 בָּלַחוּ || $\mathfrak{r}20$ a $\mathfrak{S}$
בִּידֵינוּ || b $\mathfrak{S}$ = $\mathfrak{r}8$ || b $>\mathfrak{S}$ || $\mathfrak{r}21$ a $\mathfrak{S}$ נִפְשִׁי || b $\mathfrak{S}$ וְאִם לֹא $\mathfrak{S}$ || c i c mlt MSS Vrs בִּידֵינוּ ||
 $\mathfrak{r}22$ a^{-a} $>\mathfrak{S}$ || b 1 c $\mathfrak{S}$ בַּחוּרֵיהֶם || c $\mathfrak{S}$ ובניהם || $\mathfrak{r}23$ a 1 c 11MSS $\mathfrak{S}$
על- || b $\mathfrak{S}$ יוֹשְׁבֵי, sed cf $\mathfrak{r}21$ || Cp $\mathfrak{r}2$, 2 $\mathfrak{S}\mathfrak{L}$ הולדו (יולדו?).

אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּהָ וְעַל מִשְׁפָּחוֹת^a אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ
כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב וְאָכְלוּהוּ^b וַיִּכְלֹהוּ וְאֶת־גִּוְהוֹ הַשָּׁמוּ: פ
11 יִהְיֶה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: ²שָׁמְעוּ
אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וּדְבַרְתֶּם^b אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל־יִשְׂרָאֵל
יְרוּשָׁלָּם: ³וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹרֹךְ הָאִישׁ
אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת: ⁴אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם
בַּיּוֹם הַזֶּה וְצִוִּיתִי אֲתֶם מֵאֲרָץ־מִצְרַיִם מִכּוֹר הַבְּרָזָל לֵאמֹר שְׁמְעוּ בְּקוֹלִי
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם^a כְּכֹל^b אֲשֶׁר־אֲצַוֶּה אֶתְכֶם וְהִייתֶם לִי לְעָם וְאֲנִי
אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: ⁵לְמַעַן הָקִים אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי
לְאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדִבַּשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה וְאָעֵן וְאָמַר
אֲמֹן יְהוָה: ס ⁶וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרֹא אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלָּם לֵאמֹר שְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם: ⁷כִּי הָעַד הָעַדְתִּי בְּאֲבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַזֶּה לְעֵלּוֹתִי אֹתָם
מֵאֲרָץ מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַשָּׁכֶם וְהָעַד לֵאמֹר שְׁמְעוּ בְּקוֹלִי:
⁸וְלֹא שְׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיִּכְלֹוּ אִישׁ בְּשִׁרְיוֹת לִבָּם הִרְעָה
וְאָבִיָּא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת וְלֹא
עָשׂוּ: פ ⁹וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי נִמְצָא־קִשְׁר בְּאִישׁ יְהוּדָה וּבִישְׂרָאֵל
יְרוּשָׁלָּם: ¹⁰שָׁבוּ עַל־עֲוֹנוֹת אֲבוֹתָם הָרָאשִׁנִּים אֲשֶׁר מֵאֲנֹו לְשִׁמּוֹעַ
אֶת־דִּבְרֵי וְהִמָּה^b הִלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעַבְדָּם הִפְרוּ בֵּית־
יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם: ס ¹¹לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה הַנְּנִי מִבְּיָא אֲלֵיהֶם^a רָעָה אֲשֶׁר לֹא־יֻכְלוּ לְצַחַת
מִמֶּנָּה וְזָעְקוּ אֵלַי וְלֹא^b אֲשַׁמַּע אֲלֵיהֶם: ¹²וְהִלְכוּ עָרֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל
יְרוּשָׁלָּם וְזָעְקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם מְקַטְרִים לָהֶם וְהִוָּשְׁעָה לֹא־
יִשְׁעוּ לָהֶם בַּעַת רָעָתָם: ¹³כִּי מִסֵּפֶר עָרֵיד הֵיוּ אֱלֹהֵיד יְהוּדָה
וּמִסֵּפֶר חֻצוֹת יְרוּשָׁלָּם שְׁמַתָּם מִזִּבְחוֹת לְבַשְׁת מִזִּבְחוֹת לְקַטֵּר
לְבַעַל: פ ¹⁴וְאִתָּה אֶל־תִּתְּפִלָּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאֶל־תִּשָּׂא בְּעַדָם
רַגְלָה וּתְפִלָּה כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמַע בַּעַת קְרָאָם אֵלַי בְּעַד רָעָתָם: ס

25 = Ps 79,6. 7 || ^a frt l c ca 20MSS Ps 79,6 26MSS Sh (marg) & ממלכות ||
^b dl c 3MSS 6L Ps 79,7 || Cp II, 2 ^a l c S שמע || ^b l aut c & ודברתם || aut
c 6S ודברת || ^c l c 16MSS || ואל- || 3 S + צבאות || 4 ^a > 6, prb dl; S אתם ||
^b 6S כל, sed Sh = 41 || 5 S שבו עתי || 6 כל || 7/8 > 6 ||
7 ^a mlt MSS || ועד || 10 ^a l c אל- cf S || 6 S || II ^a l c עליהם || II ^a l c
בעת || 14 l c 34MSS Vrs בעת קראם אלי בעד רעתם: || ^b Or ואל || 12 > 6 || 13 cf 2,28; > 6 || 14 l c 34MSS Vrs בעת קראם אלי בעד רעתם: ||

11 כִּדְנָה תֹאמְרוּן לְהוֹם אֱלֹהֵיָּא דִּי־שָׁמִיָּא וְאַרְקָא לֹא עֲבָדוּ וְאַבְדּוּ
 מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחֻת שָׁמִיָּא אֱלֹהֵיָּא: ׀
 12^a עֲשֵׂה אֶרֶץ בְּכַחַז מִכִּין תִּבְל בְּחֻכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נִטָּה שָׁמַיִם:
 13^a לְקוֹל תִּתֹּאֶה הַמּוֹן^b מִיָּם בְּשָׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נִשְׁאִים מִקְצֵה אֶרֶץ
 בְּרָקִים לְמִטָּר עֲשֵׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ^d מֵאַצְרֵתָיו:
 14^a נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הַבֵּישׁ כָּל־צוּרָה מִפֶּסֶל
 כִּי שָׁקַר נִסְכּוֹ^b וְלֹא־רוּחַ בָּם: 15 הִבֵּל הָמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים
 בָּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבְדּוּ:
 16^a לֹא־כֹאֲלֶה חֶלֶק יַעֲקֹב כִּי־יִצְרָר הַכֹּל הוּא^a
 ׀ 17 אִסְפִּיָּא מֵאַרֶץ^b בְּנֻעָתָהּ יוֹשְׁבֵתֶיהָ^d בְּמַצּוֹרֶיהָ: ׀ 18 כִּי־כֹה אָמַר
 יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ בַּפֶּעַם הַזֹּאת וְהִצַּלְתִּי לָהֶם
 לְמַעַן יִמָּצְאוּ^d: ׀
 19 אוֹי לִי^a עַל־שִׁבְרִי^b נִחַלָה מִכְּתִיר
 אֲדָה זֶה חֲלִי^d וְאַשְׁאֲנוּ: 20 אֶהְיֶה שֹׁד
 וְכָל־מִיתְרִי נִתְקוּ בְּנִי יִצְאֲנִי^a וְאוֹיָבִים^b
 אֵין־נִטָּה עוֹד^c אֶהְיֶה וּמִקִּים^d יִרְעוּתִי:
 21^a כִּי נִבְעֲרוּ הָרָעִים וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרְשׁוּ
 עַל־כֵּן לֹא הִשְׁפִּילוּ וְכָל־מַרְעִיתָם נִפְּצָה:
 22 קוֹל שְׁמוּעָה הִנָּה בָּאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאַרֶץ צָפוֹן
 לָשׁוּם אֶת־עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תִּנָּח:
 23 יִנְעַתִּי יְהוָה כִּי לֹא לֵאדָם דָּרְכּוֹ לֹא־לְאִישׁ^c הִלֵּךְ וְהָכִין^c אֶת־צִעְדּוֹ:
 24 וַיִּסְרְנִי^a יְהוָה אֲדָה בְּמִשְׁפָּט אֶל־בְּאִפְדִּי^c פֶּן־תִּמְעַטְנִי^a:
 25 שִׁפְךָ חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם

12—16 = 51, 15—19 || 12^a שס + יהוה || 13^{a-a} >של, 1 frt לתתו קול || 1^b prb
 מִפֶּסֶלָיו || 14^a ש(ס) || 15^a >של, 1 frt רוחת || 16^a ש(ס) || 17^a >של, 1 frt
 חֲלִי || 18^a >של, 1 frt מִכְּתִיר || 19^a >של, 1 frt אֶהְיֶה שֹׁד || 20^a >של, 1 frt
 וְאוֹיָבִים || 21^a >של, 1 frt אֶהְיֶה וְאוֹיָבִים || 22^a >של, 1 frt אֶהְיֶה וְאוֹיָבִים || 23^a >של, 1 frt
 אֶהְיֶה וְאוֹיָבִים || 24^a >של, 1 frt אֶהְיֶה וְאוֹיָבִים || 25^a >של, 1 frt אֶהְיֶה וְאוֹיָבִים

מעוף השמים ועד-בהמה נדרו הלכו:
 ונתתי את-ירושלם לגלים מעון^a תנים
 ואת-ערי יהודה אתן שטמה מבלי יושב:
 מי-האיש החכם ויבן את-זאת ואשר דבר פיי-יהוה אליו ויגדה
 על-מה אבדה הארץ נצתה כמדבר מבלי עבר: ס
 וניאמר יהוה^a על-עוזכם את-תורתיו אשר נתתי לפניכם^b ולא-
 שמעו בקולי ולא-הלכו בה:^c ויגלכו אחרי שריות לבם ואחרי
 הבעלים אשר למדום אבותם: ס^d ויגלכו כה-אמר יהוה צבאות^e
 אלהי ישראל הנני מאכילם את-העם הזה לענה והשקוים מי-
 ראש:^f והפיצוטים בגוים אשר לא ידעו^g המה ואבותם ושלחתי
 אחריהם את-החרב עד בלועי אותם:^h פ
 כה אמר יהוה צבאות^a היתבוננו ויבקראו למקוננות ותבואינה
 ואל-החכמות שלחו ותבואנה:^b ויתמהרנה^c ויתשנה עלינו^d גהי
 ותרדנה עינינו^e דמעה ועפעפינו^f יזלוימים:
 כי קול גהי נשמע מציון^a איך שחדנו
 בשנו מאד כיעזבנו ארץ כיי השליכו^b משכנותינו: ס
 כי-שמענה נשים דבר-יהוה ויתקח אונכם דבר-פיו
 ולמדנה בנתיכם גהי ואשה רעויה קינה:
 כי-עלה מות בחלונינו^a בא בארמנותינו^b
 להכרית עולל מחוץ בחורים^c מרחבות:
 ונפלה^a נבלה האדם בדמן על-פני השדה^d
 וכעמיר מאחרי הקוצר ואין מאסף: ס^e כה אמר יהוה
 אל-יתהלל חכם בחכמתו ואל-יתהלל הגבור בגבורתו

י' לנו A+MSS א יגר לכם B א יג' יג' II || מאין MSS 24 || ומעון ט א 10 ||
 הרע + ט 2 MSS 13 || > ט; prb dl || > ט; c || להם ול' אבותם ב || א' + ט א 12 ||
 בלועים ט 1 || > ט; dl || > ט; c || ידעום MSS nonn 15 || > ט; dl || > ט; c || (sed cf s^h) || > ט; dl || > ט; c ||
 עיניכם ט || > ט; dl || > ט; c || ויתדברנה ט || > ט; dl || > ט; c || (בה + ט) || > ט; dl || > ט; c ||
 השלכנו ט || > ט; dl || > ט; c || ויכ' MSS mlt || > ט; dl || > ט; c || ויתב' MSS mlt || > ט; dl || > ט; c ||
 נים — ט 20 || ויתקנה אונכים ט || > ט; dl || > ט; c || ויתב' MSS mlt || > ט; dl || > ט; c ||
 בעמיר ט || > ט; dl || > ט; c || ויתב' MSS mlt || > ט; dl || > ט; c || ויתב' MSS mlt || > ט; dl || > ט; c ||
 ואל || > ט; dl || > ט; c || ויתב' MSS mlt || > ט; dl || > ט; c || ויתב' MSS mlt || > ט; dl || > ט; c ||

מדוע הכעסוני בפסליהם בהבלי נָכַר:
 20 עָבַר קָצִיר כָּלָה קִיץ וַאֲנַחְנוּ לֹא נוֹשְׁעֵנוּ:
 21 עַל־שֹׁכֵר בַּת־עַמִּי הַשִּׁבְרִיתִי קְדֹרְתִי שָׁמָּה הִחֲזַקְתָּנִי:¹
 22 הַצִּירִי אֵין בְּגִלְעָד אִם־רָפָא אֵין שָׁם
 כִּי מְדוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֶכֶת בַּת־עַמִּי:
 23 מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מִים וְעֵינַי מְקוֹר דְּמָעָה
 וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶת־חֲלָלִי בַת־עַמִּי:
 9 מִי־יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר^b מְלוֹן אֲרָחִים^b
 וְאֶעֱזֹבָה אֶת־עַמִּי וְאֶלְכֶּה מֵאַתָּם
 כִּי כֻלָּם מִנְּאֻפִּים עֲצַרְתָּ בְּגָדִים:
 2 וַיִּדְרְכוּ אֶת־לִשְׁנָם קִשְׁתָּם^a שֶׁקֶר
 וְלֹא לְאַמוּנָה^b גִּבְרֹוֹ בְּאַרְצָן
 כִּי מִרְעָה אֶל־רִעְיָה וַיֵּצְאוּ וְאוֹתִי לֹא־יִדְעוּ^d נְאֻם־יְהוָה:^d
 3 אִישׁ מִרְעֵהוּ הַשִּׁמְרוּ וְעַל־כָּל־אַח־אֶל־תִּבְטְחוּ
 כִּי כָל־אֶחָד עֲקֹזֵב יַעֲקֹב וְכָל־רֹעֶה רָכִיל יִהְיֶה:^d
 4 וְאִישׁ בְּרִיעָהוּ יִהְיֶה לֹו^a וְאַמֶּת לֹא יִדְבֹּר
 לְמִדּוּי^b לְשׁוֹנָם דְּבַר־שֶׁקֶר^c הָעִנָּה גִלְאוּ:⁵ שִׁבְתָּהּ בַּת־דָּוִד מִרְמָה בְּמִרְמָה
 מִקָּנֶה דַּעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה: ס 6 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a
 הִנְנִי צוֹרֶפֶם וּבַחֲנֻתִים כִּי־אֵיךְ^b אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי בַת־עַמִּי:^d
 7 חֵץ שׁוֹחֵט^a לְשׁוֹנָם מִרְמָה^b דְּבַר בְּפוּי^b
 שְׁלֹזִם אֶת־רִיעָהוּ יִדְבֹּר וּבִקְרָבוֹ יֵשִׁים אֲרָכוֹ:^c
 8 הָעַל־אַלֶּה לֹא־אֶפְקֹדֶבֶם נְאֻם־יְהוָה
 אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזָה לֹא תִתְּנֶם נִפְשֵׁי: פ
 9 עַל־הַתְּהִיִּם אֲשָׁא^a בְּכִי וְנָהִי^b וְעַל־נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה
 כִּי נִצַּתִּי מִבְּלִי־אִישׁ עֲבָרָה^d וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֵה

19 c SS ובה' SS^c 21 ^a >SS; prb dl || ^b ט חיל ביולדה + ט cf 6,24 || 22 dl c
 14MSS SS || 23 ^a 2MSS Vrs עיני || ^b ט עמי הנה + ט || ^c pc MSS על cf SS ||
 Cp 9, 1 ^a ט לי יתן || ^{b-b} ט אחרון || 2 ^a || פקשת טעט || 1 c || טעט ||
 אחיהם || B+MSS || אחיכם || 3 ^a || >ט || 3 ^a || >ט || 3 ^a || >ט || 3 ^a || >ט ||
 4 ^a || >ט || 5 ^a || >ט || 5 ^a || >ט || 5 ^a || >ט || 5 ^a || >ט || 5 ^a || >ט ||
 6 ^a || >ט || 6 ^a || >ט || 6 ^a || >ט || 6 ^a || >ט || 6 ^a || >ט || 6 ^a || >ט ||
 7 ^a || >ט || 7 ^a || >ט || 7 ^a || >ט || 7 ^a || >ט || 7 ^a || >ט || 7 ^a || >ט ||
 8 ^a || >ט || 8 ^a || >ט || 8 ^a || >ט || 8 ^a || >ט || 8 ^a || >ט || 8 ^a || >ט ||
 9 ^a || >ט || 9 ^a || >ט || 9 ^a || >ט || 9 ^a || >ט || 9 ^a || >ט || 9 ^a || >ט ||
 c 1 ? (cf ט ἐξέλιπον) נצו || ^d >ט || c 1 c ט לא.

[illegible]

לְטַמְּאוּ: ¹ וּבָנִי בְמִצֵּת הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר בְּנִיא בֶן־הַנֶּזֶם לְשָׂרְף אֶת־בְּגָדֵיהֶם
וְאֶת־בְּגָדֵיהֶם בְּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צוּיִתִּי וְלֹא עֲלֵתָה עַל־לִבִּי: ² וְלֹא
הָיָה יָמִים בָּאִים נֹאס־יְהוָה וְלֹא־יִאֲמַר עוֹד הַתְּפִלָּה וְנִיא בֶן־הַנֶּזֶם
כִּי אִם־נִיא הִהְרַגְהוּ וְקִבְּרוּ בַתְּפִלָּה מֵאִין מְקוֹם: ³ וְהָיְתָה נִבְלַת
הָעָם הַזֶּה לְמֵאֵל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאִין מִחֲרִיד:
⁴ וְהַשְׁבֵּתִי מִעֲרִי יְהוּדָה וּמִחֲצוֹת יְרוּשָׁלַם קוֹל שִׁשׁוֹן וְקוֹל שִׁמְחָה
קוֹל חֲתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָה תִּהְיֶה הָאָרֶץ: ⁵ בָּעֵת הַהִיא
נֹאס־יְהוָה וַיִּצְיֵאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו וְאֶת־
עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֶת־עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֶת־עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלַם
מִקְבְּרֵיהֶם: ⁶ וַיִּשְׁטְחוּם לְשִׁמְשׁ וּלְיָרֵחַ וּלְכָל עֵבֶא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר
אֶהְיֶה וְאֲשֶׁר עֲבָדוּם וְאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וְאֲשֶׁר דִּרְשׁוּם וְאֲשֶׁר
הִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקְבְּרוּ לְדָמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יְהוּ:
⁷ וְנִבְחַר מוֹת מַחֲיִים לְכָל הַשְּׂאִירִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הַרְעָה
הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקוֹמֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר הִדְחַתִּים שָׁם: ⁸ נֹאס יְהוָה
עֲבָאוֹת: ⁹ וְאִמְרַת אֱלֹהִים כֹּה אָמַר יְהוָה

הִיפְלוּ^c וְלֹא יָקוּמוּ^d אִם־יָשׁוּב^e וְלֹא^f יָשׁוּב:

5 מְדוּעַ שׁוֹבְכָה^a הָעַם הַזֶּה^b יְרוּשָׁלַם^c מִשְׁבָּה נִפְחָת
הַחֲזִיקוּ בַּתְרֵמִית^d מֵאֲנוּ^e לְשׁוֹב:

^{a6}הִקְשַׁבְתִּי וְאִשְׁמָעַ^a לֹא-כֵן יִדְבְּרוּ אֵין אִישׁ נָחֵם עַל-רַעְתּוֹ
לֵאמֹר מָה עֲשִׂיתִי

כָּלֶּה^b שָׁב בְּמַרְצֹתָם^c כִּסּוּם שׁוּטָף בְּמַלְחָמָה^d:

7גַּם-חֲסִידָה בְּשָׂמִים^a יִדְעָה^b מִזְעִיָּה^b

וְתָר וְסוּם^c וְעָגוּר^d שָׁמְרוּ אֶת-עֵת בְּאֵנָה

וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ אֶת מִשְׁפַּט יְהוָה:

⁸ אֵיכָּה תֹאמְרוּ ^a חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אֲתָנוּ

31^a אָ || צוֹיִתִּים 32^a אָ || c l c nonn MSS || cf ad 2R 23,10 || בָּמֶת 33^a אָ || יֵאֱמָרוּ || Cp 8,1 dl c || כֹּל- || 34^a אָ || הֶהָרִים 35^a אָ || בָּמֶת 36^a אָ || יֵאֱמָרוּ || Q mlt MSS || 2^a אָ || וְיִרַח 37^a אָ || וְלֹכְלֵי הַבּוֹכִיִּים 38^a אָ || וְלֹא 39^a אָ || 4^{a-a} אָ || 5^a אָ || שׁוֹבֵב 6^{a-b} אָ || עַמִּי הִזָּה 7^a אָ || 8^a אָ || 9^a אָ || 10^a אָ || 11^a אָ || 12^a אָ || 13^a אָ || 14^a אָ || 15^a אָ || 16^a אָ || 17^a אָ || 18^a אָ || 19^a אָ || 20^a אָ || 21^a אָ || 22^a אָ || 23^a אָ || 24^a אָ || 25^a אָ || 26^a אָ || 27^a אָ || 28^a אָ || 29^a אָ || 30^a אָ || 31^a אָ || 32^a אָ || 33^a אָ || 34^a אָ || 35^a אָ || 36^a אָ || 37^a אָ || 38^a אָ || 39^a אָ || 40^a אָ || 41^a אָ || 42^a אָ || 43^a אָ || 44^a אָ || 45^a אָ || 46^a אָ || 47^a אָ || 48^a אָ || 49^a אָ || 50^a אָ || 51^a אָ || 52^a אָ || 53^a אָ || 54^a אָ || 55^a אָ || 56^a אָ || 57^a אָ || 58^a אָ || 59^a אָ || 60^a אָ || 61^a אָ || 62^a אָ || 63^a אָ || 64^a אָ || 65^a אָ || 66^a אָ || 67^a אָ || 68^a אָ || 69^a אָ || 70^a אָ || 71^a אָ || 72^a אָ || 73^a אָ || 74^a אָ || 75^a אָ || 76^a אָ || 77^a אָ || 78^a אָ || 79^a אָ || 80^a אָ || 81^a אָ || 82^a אָ || 83^a אָ || 84^a אָ || 85^a אָ || 86^a אָ || 87^a אָ || 88^a אָ || 89^a אָ || 90^a אָ || 91^a אָ || 92^a אָ || 93^a אָ || 94^a אָ || 95^a אָ || 96^a אָ || 97^a אָ || 98^a אָ || 99^a אָ || 100^a אָ || 101^a אָ || 102^a אָ || 103^a אָ || 104^a אָ || 105^a אָ || 106^a אָ || 107^a אָ || 108^a אָ || 109^a אָ || 110^a אָ || 111^a אָ || 112^a אָ || 113^a אָ || 114^a אָ || 115^a אָ || 116^a אָ || 117^a אָ || 118^a אָ || 119^a אָ || 120^a אָ || 121^a אָ || 122^a אָ || 123^a אָ || 124^a אָ || 125^a אָ || 126^a אָ || 127^a אָ || 128^a אָ || 129^a אָ || 130^a אָ || 131^a אָ || 132^a אָ || 133^a אָ || 134^a אָ || 135^a אָ || 136^a אָ || 137^a אָ || 138^a אָ || 139^a אָ || 140^a אָ || 141^a אָ || 142^a אָ || 143^a אָ || 144^a אָ || 145^a אָ || 146^a אָ || 147^a אָ || 148^a אָ || 149^a אָ || 150^a אָ || 151^a אָ || 152^a אָ || 153^a אָ || 154^a אָ || 155^a אָ || 156^a אָ || 157^a אָ || 158^a אָ || 159^a אָ || 160^a אָ || 161^a אָ || 162^a אָ || 163^a אָ || 164^a אָ || 165^a אָ || 166^a אָ || 167^a אָ || 168^a אָ || 169^a אָ || 170^a אָ || 171^a אָ || 172^a אָ || 173^a אָ || 174^a אָ || 175^a אָ || 176^a אָ || 177^a אָ || 178^a אָ || 179^a אָ || 180^a אָ || 181^a אָ || 182^a אָ || 183^a אָ || 184^a אָ || 185^a אָ || 186^a אָ || 187^a אָ || 188^a אָ || 189^a אָ || 190^a אָ || 191^a אָ || 192^a אָ || 193^a אָ || 194^a אָ || 195^a אָ || 196^a אָ || 197^a אָ || 198^a אָ || 199^a אָ || 200^a אָ || 201^a אָ || 202^a אָ || 203^a אָ || 204^a אָ || 205^a אָ || 206^a אָ || 207^a אָ || 208^a אָ || 209^a אָ || 210^a אָ || 211^a אָ || 212^a אָ || 213^a אָ || 214^a אָ || 215^a אָ || 216^a אָ || 217^a אָ || 218^a אָ || 219^a אָ || 220^a אָ || 221^a אָ || 222^a אָ || 223^a אָ || 224^a אָ || 225^a אָ || 226^a אָ || 227^a אָ || 228^a אָ || 229^a אָ || 230^a אָ || 231^a אָ || 232^a אָ || 233^a אָ || 234^a אָ || 235^a אָ || 236^a אָ || 237^a אָ || 238^a אָ || 239^a אָ || 240^a אָ || 241^a אָ || 242^a אָ || 243^a אָ || 244^a אָ || 245^a אָ || 246^a אָ || 247^a אָ || 248^a אָ || 249^a אָ || 250^a אָ || 251^a אָ || 252^a אָ || 253^a אָ || 254^a אָ || 255^a אָ || 256^a אָ || 257^a אָ || 258^a אָ || 259^a אָ || 260^a אָ || 261^a אָ || 262^a אָ || 263^a אָ || 264^a אָ || 265^a אָ || 266^a אָ || 267^a אָ || 268^a אָ || 269^a אָ || 270^a אָ || 271^a אָ || 272^a אָ || 273^a אָ || 274^a אָ || 275^a אָ || 276^a אָ || 277^a אָ || 278^a אָ || 279^a אָ || 280^a אָ || 281^a אָ || 282^a אָ || 283^a אָ || 284^a אָ || 285^a אָ || 286^a אָ || 287^a אָ || 288^a אָ || 289^a אָ || 290^a אָ || 291^a אָ || 292^a אָ || 293^a אָ || 294^a אָ || 295^a אָ || 296^a אָ || 297^a אָ || 298^a אָ || 299^a אָ || 300^a אָ || 301^a אָ || 302^a אָ || 303^a אָ || 304^a אָ ||

16 וְאַתָּה אֵל-תַּתְּפִלָּל וּבְעַד-הָעָם הַזֶּה וְאֶל-תַּשָּׂא בְעַמְּךָ רַחֵם וּתְפִלָּה וְאֶל-תַּפְנַע-בִּי כִי-אֵינְנִי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ: 17 הַאֵינְךָ רֹאֵה מֵהַמָּה עֲשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם: 18 הַבָּנִים מְלַקְטִים עֲצִים וְהָאֲבוֹת מִבְּעָרִים אֶת-הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לְשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת כּוֹנִיִם לְמִלְכַת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נִסְכִּים לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְּעִסְנִי: 19 הֲאֵתִי הֵם מַכְעִיסִים נְאֻם-יְהוָה הֲלֹא אַתָּם לְמַעַן בָּשַׂת פְּנֵיהֶם: 20 לָכֵן כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנֵּה אֲפִי וְחֲמָתִי נִתְּכַת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה עַל-הָאָדָם וְעַל-הַבְּהֵמָה וְעַל-עֵץ הַשָּׂדֶה וְעַל-פְּרִי הָאֲדָמָה וּבְעֶרְכָּהּ וְלֹא תִכְבֶּה: 21 כֹּה אָמַר יְהוָה יִצְאֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֻזֹּתֵיכֶם סָפוּ עַל-זִבְחֵיכֶם וְאָכְלוּ בָשָׂר: 22 כִּי לֹא-דִבַּרְתִּי אֶת-אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הַצִּיאָה אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל-דִּבְרֵי עֲזָרָה וְזָבַח: 23 כִּי אִם-אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שְׁמַעוּ בְּקוֹלִי וְהִיִּיתִי לָכֶם לְאֱלֹהִים וְאַתָּם תִּהְיוּ-לִי לְעָם וְהִלַּכְתֶּם בְּכָל-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטֵב לָכֶם: 24 וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְלֹא-הָטוּ אֶת-אָזְנָם וַיִּלְכּוּ בַּמַּעֲצוֹת בְּשָׁרֹת לִבָּם הָרַע וַיִּהְיוּ לְאַחֲזֹר וְלֹא לִפְנֵים: 25 לְמִן-הַיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאֲשַׁלַּח אֲלֵיכֶם אֶת-כָּל-עַבְדֵי הַנְּבִיאִים יוֹם הַשָּׂכָם וְשַׁלַּח: 26 וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֵלַי וְלֹא הָטוּ אֶת-אָזְנָם וַיִּקְשׁוּ אֶת-עָרְפָם הָרַעוּ מֵאֲבוֹתָם: 27 וְדִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם אֶת-כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: 28 וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֲלֵיהֶם וְקִרְאתִי אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכֶם: 29 וְאָמַרְתִּי אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא-שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיָם וְלֹא לָקְחוּ מוֹסֵר אֲבֹדָה הָאֲמוֹנָה וְנִכְרְתָה מִפְּיָהֶם: 30

29 גָּזַי גְּזֹרָה וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאֵי עַל-שָׁפָיִם קִינָה 30 כִּי מֵאִם יִהְיֶה וַיִּשָּׂא אֶת-דָּוָר עֲבָרְתוֹ: 31 הָרַע בְּעֵינֵי נְאֻם-יְהוָה שְׁמוֹ שְׁקוּצִיָּהם בְּבֵית אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו

16 καὶ μὴ ἀξίου τοῦ ἐλεηθῆναι αὐτοὺς καὶ μὴ εὐχου, sed cf II,14; למלאכת, 52MSS > 51 ad 44,17 sq) || 18 I c ΑΣΘΥ (cf 51 ad 44,17 sq) || 19 hic τῇ στρατιᾷ τ. οὐρ. || 20 a > 51 || b I c 51 (ἐπὶ) || c 51 > 51 || d 51 > 51 || e 51 > 51 || f 51 > 51 || g 51 > 51 || h 51 > 51 || i 51 > 51 || j 51 > 51 || k 51 > 51 || l 51 > 51 || m 51 > 51 || n 51 > 51 || o 51 > 51 || p 51 > 51 || q 51 > 51 || r 51 > 51 || s 51 > 51 || t 51 > 51 || u 51 > 51 || v 51 > 51 || w 51 > 51 || x 51 > 51 || y 51 > 51 || z 51 > 51 || 21 I c Q mlt || 22 a I c Q mlt || 23 a I c Q mlt || 24 a I c Q mlt || 25 a I c Q mlt || 26 a I c Q mlt || 27 a I c Q mlt || 28 a I c Q mlt || 29 a I c Q mlt || 30 a I c Q mlt

29 נָחַרָה מִפֶּחַ מֵאֵשׁ תָּם עֲפָרָת

לְשׂוֹא צָרָה צָרוּף וְרָעִים לֹא נִתְקוּ^d:

30 בְּסֹף נִמְאָם קָרְאוּ לָהֶם כִּי־מָאֵם יִהְיֶה בָהֶם: פ

7 ¹ יִדְבָּר אֲשֶׁר הִנֵּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: ² עֲמֹד
בְּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וְקִרְאתָ שָׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ^a שְׁמָעוּ דְּבַר־
יְהוָה כָּל־יְהוּדָה ^b הַבָּאִים בְּשַׁעְרִים הָאֵלֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה^b: ס
³ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִיטִיבוּ דְרָכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
וְאִשְׁכְּנָה אִתְּכֶם בְּמִקְוֹם הַזֶּה: ⁴ אֶל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־דְּבָרֵי הַשִּׁקָּר^b
לֵאמֹר הִכָּל יְהוָה הִכָּל יְהוָה^d הִכָּל הַמָּה: ⁵ כִּי אִם־הִיטִיב
תִּיטִיבוּ אֶת־דְּרָכֵיכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוּ תַעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ
וּבֵין רֵעֵהוּ: ⁶ גֵּרִים יִתּוֹם^b וְאַלְמָנָה לֹא תַעֲשֻׁקוּ וְדָם נָקִי אֶל־תִּשְׁפְּכוּ
בְּמִקְוֹם הַזֶּה וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תֵלְכוּ לְרַע לָכֶם: ⁷ וְשִׁכַּנְתִּי
אִתְּכֶם בְּמִקְוֹם הַזֶּה בְּאָרְץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמֹן־עוֹלָם וְעַד־
עוֹלָם: ⁸ הִנֵּה אֲתֶם בְּטֹחִים לָכֶם עַל־דְּבָרֵי הַשִּׁקָּר לְבַלְתִּי הוֹצִיל: ⁹ הִגְדֵּב
רֹצֵחַ וְנָאֵף וְהַשְׁבַּע לַשִּׁקָּר וְקַטֵּר לַבַּעַל וְהַלֹּךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
אֲשֶׁר לֹא־יִדְעֶתֶם: ¹⁰ וּבָאתֶם וַעֲמַדְתֶּם לִפְנֵי בֵּית הַזֶּה^a אֲשֶׁר נִקְרָא־
שְׁמִי עָלָיו וְאָמַרְתֶּם ^b נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת^b אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה:
¹¹ הַמַּעֲרַת פָּרְצִים הִזֵּה^b הַבֵּית הַזֶּה^b אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם
גַּם אֲנִכִּי הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה: ¹² כִּי לְכוּ־נָא אֶל־מִקְוֹמִי אֲשֶׁר
בְּשִׁילֹו אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בְּרֹאשׁוֹנָה וְרָאוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי
לֹו מִפְּנֵי רַעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ¹³ וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים
הָאֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה^a וְאָדַבְר אֲלֵיכֶם ^b הַשִּׁבְם וּדְבַר^b וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
וְאָקְרָא אִתְּכֶם וְלֹא עָנִיתֶם: ¹⁴ וְעָשִׂיתִי לְבֵיתִי אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
אֲשֶׁר אֲתֶם בְּטֹחִים בּוֹ וּלְמִקְוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם כְּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי לְשִׁלֹו: ¹⁵ וְהִשְׁלַכְתִּי אִתְּכֶם מֵעַל פְּנֵי כְּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־
כָּל־אֲחֵיכֶם אֵת כָּל־יָרֵעַ אֲפָרִים: פ

מֵאֲשַׁתֶּם K (8 I vb) (prps) 29 a ט 29 ? הַדָּל ט 29 || b-b sic l c Q mlt MSS 30 IMS 30 ט 30 || Cp 7, 1. 2 a-a > ט 3 || b-b > ט 3 || 3 > ט 4 || 4 a 1 > ט 4 || b ט 4 + 81 τὸ παραπάνω (A pseudo-prophetae) οὐκ ἀφελήσουσιν ὑμᾶς || c 3 + > ט 4 || d-d > ט 4 sed 6 MSS 6 = 11 || c ט 6 || 6 a ט 6 || 6 b וְנָר 6 || 6 c 29 MSS 29 sed l et hic et postea || 7 8 MSS 7 || 7 a וְשִׁכַּנְתִּי 7 || 7 b וְהִנֵּה 7 || 7 c 10 a > ט 10 || b-b 10 sed 11 || 11 a > ט 11 || b-b 11 sed 12 || 12 a-a > ט 12 || 12 b 12 sed 13 || 13 a-a > ט 13 || 13 b 13 sed 14 || 14 a > ט 14 || 14 b 14 sed 15 || 15 > ט 15 ||

18 ^{oo} crpp; 1oMSS A(^{sh}) וְדַעוּ וְרַעֲי עֲדְרֵיהֶם, scilicet שמעו A, kai γινώτε
μαρτυρίαν (עדות) τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς; 1 ? v 18 שמעו השמים והעידו
לכן || 19 ^a רעת ^b משוכתם || ^c exc vb? || 20 ^a זה > ^b ^c תבאו ||
> ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kk} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} <

5 קומו ונעלה^a בלילה ונשחיתה ארמנותיה^b;
 6 כי זה אמר יהוה צבאות^a
 ברתו עצה^b ושפכו על-ירושלם סללה
 7 היא העיר הפקד^c בלה^d עשק בקרבה;
 7 בִּהְקִיר בֹּרֵךְ מִמֶּיָּה^b כֵּן הִקְרָה רַעְתָּהּ
 חֲמֹס וְשׂוֹד יִשְׁמַע בָּהּ עַל־פְּנֵי תַמִּיד חָלִי וּמַכָּה;
 8 הַגֹּסְרֵי יְרוּשָׁלַם פֶּן־תִּקַּע נַפְשִׁי מִמֶּךָ
 פֶּן־אֲשִׁימְךָ שְׂמֶמָה אֶרֶץ לֹא נוֹשְׁבָה: פ
 9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת^a
 עֲזָלָל יַעֲזֹלְלוּ^b כַּנָּפֶן שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל
 10 עֲזָלָל יִדְדֶיךָ^c כְּבוֹצֵר עַל־סִלְסֻלוֹת^d;
 10 עַל־מִי אֲדַבְּרָה וְאֶעֱדָה וְיִשְׁמָעוּ^a
 הִנֵּה עָרְלָה אֲזֻנָּם וְלֹא יוֹכְלוּ לְהִקְשִׁיב
 הִנֵּה בְדַבְרֵי־הַזֶּה הִיָּה לָהֶם לְחִרְפָּה לֹא יִחְפְּצוּ־בּוֹ;
 11 וְאֵת^a בְּחֵמַת יְהוָה^b וּמִלֵּאתִי גִלְאִיתִי הַכִּיל
 שִׁפְךָ עַל־עוֹלָל בְּחוּץ וְעַל סוֹד בַּחוּרִים יַחְדּוֹ
 כִּי־גַם־אִישׁ עִם־אִשָּׁה יִלְכְּדוּ זָקֵן עִם־מֶלֶא יָמִים;
 12 וְנָסְבוּ בְּתִיהֶם לְאַחֲרִים שָׂדוֹת וְנָשִׁים יַחְדּוֹ
 כִּי־אֵטָה אֶת־יָדֵי עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נָאִם־יְהוָה;
 13 כִּי מִקְטָנָם וְעַד־גְּדוֹלָם כָּלֹז בּוֹצֵעַ בָּצַע
 וּמִנְבִּיא וְעַד־כֹּהֵן כָּלֹז עָשָׂה שֹׁקֵר;
 14 וַיִּרְפְּאוּ אֶת־שֹׁכֵר עִמִּי^a עַל־נִקְלָה לֵאמֹר שָׁלוֹם
 שָׁלוֹם וְאֵין^b שָׁלוֹם: 15 הוֹבִישׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ
 גַם־בְּיוֹשׁ לֹא־יִבּוֹשׁוּ גַם־הַכִּלִּים^a לֹא יִדְעוּ
 לָכֵן יִפְּלוּ בַּנִּפְלִים בַּעֲת־פִּקְדוֹתַיִם^b יִפְּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה;
 16 כֹּה אָמַר יְהוָה

5 ^a 6B + עליה || מוסדותיה 6 || 6 ^a > 6 || ^b sic Q^{Occ}; Q^{Or} 6MSS 6L^{Sb} 3U
 עצה || ^{c-c} 6A הווי עיר השקר || ^d sic Occ, Q^{Or} בלו || frt 6b add ||
 7 ^a Q ביר; 1 prb באר || ^b 6L מים || 9 ^a > 6 || ^{b-b} 6L עוללו עוללו || ^{c-c} 6L
 48MSS || ^c דברי || ^{b-b} 1 prb nil nisi || ^d 6L סלסלות || 10 ^a 1 c 6L וישמע ||
 6A 3U 6L et vb sqq 2. prs fem; dl prb c 6L את || ^{b-b} 6L חמתי ||
^c prb dl 6L c 6L || 12 6L הוואת vel ההוא || 13—15 = 8, 10aβ—12 || 14 ^a pl MSS
 Σ (S^b*) 3U בַּת־עַמִּי || ^b 6L וַאֲיָה || 15 ^a 1 c 6L הַכִּלִּים || ^b 1 (cf 8, 12 6A 3U)
 פקדתם sed 6B al 6L פקדה.

^b 6^B היום; 6^A אש^h = מ.

9 הַעֲלֵאֲלָהָ לֹא־אֶפְקָד׃ נְאֻם־יְהוָה
 וְאִם בְּנֵי אִשְׁרָכֶזָה לֹא תִתְנַקֵּם נִפְשֵׁי׃ ׀
 10 עָלוּ בְשָׂרוֹתֶיהָ וְשַׁחֲתוּ וְכָלָה אֶל־תַּעֲשׂוּ
 יִהְיֶה־לָּהֶם נְטִישׁוֹתֶיהָ׃ כִּי לֹא־בִּיהוּהָ הִקְמָה׃
 11 כִּי בְגֹזֶז בְּגָדוֹ בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל
 וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃ 12 בְּחֹשׁוֹ בֵּיתָהּ וַיֹּאמְרוּ לֹא הוּא
 וְלֹא־תָבֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחָרֵב וְרָעָב לֹא נִרְאָה׃
 13 וְהַגִּבְיָאִים יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדְּבָר׃ אֵין בָּהֶם כֹּחַ יַעֲשֶׂה לָהֶם׃ ׀
 14 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת יְעֹן דִּבַּרְכֶּם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה הַגִּבְיָ
 נִתְּן דִּבְרִי בְּפִיךָ לֹא־שׁ׃ וְהָעַם הַזֶּה עֵצִים׃ וְאִכְלָתֶם׃
 15 הַגִּבְיָ מֵבִיא עֲלֵיכֶם גּוֹי מִמֶּרְחֶק בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ נְאֻם־יְהוָה
 גּוֹי׃ וְאֵיתָן הוּא גּוֹי מַעֲוֹלָם הוּא׃
 גּוֹי׃ לֹא־תִדַּע לִשְׁוֹנוֹ וְלֹא תִשְׁמַע מִה־יִּדְבָּר׃
 16 אֲשַׁפְּתוּ בְּקִבְרֵי פְתוּיֹת׃ כָּל־גִּבְרִים׃
 17 וְאִכְל׃ קִצִּירָךְ וְלֶחֶמְךָ יִאֲכֹל׃ בְּנִיךָ וּבְנוֹתֶיךָ
 יִאֲכֹל צֹאנְךָ וּבִקְרֶךָ יִאֲכֹל׃ בְּפִנְיָ וּתְאֲנִתְךָ׃
 יִרְשֵׁשׁ עָרֵי מִבְצָרֶיךָ אֲשֶׁר אָתָּה בִטַּח בָּהֶנָּה בְּחָרֵב׃
 18 וְגַם בְּיָמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה׃ לֹא־אֲעִשֶׂה אִתְּכֶם כָּלָה׃ 19 וְהָיָה כִּי
 תֹאמְרוּ תַחַת מָה עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֶת־כָּל־אֲלָהָ וְאָמַרְתָּ
 אֱלֹהִים׃ כֹּה־אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעֲבֹדוּ אֱלֹהֵי גֹכֹר בְּאַרְצְכֶם בֵּן תַּעֲבֹדוּ
 זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם׃ ׀
 20 הִגִּידוּ זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב וְהִשְׁמִיעוּהָ בִיהוּדָה לֵאמֹר׃
 21 שְׁמַעוּ־נָא זֹאת עַם־סֹכֵל וְאֵין לָב עֵינִים לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ
 אֲזֻזִּים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ׃
 22 הַאֲזִיתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה אִם מִפְּנֵי לֹא תַחֲלוּ

g 16MSS + כּם sim $\mathfrak{L}$ || 10 ^{a-a} $\mathfrak{S}$ הוֹתִירוּ שְׁתוּתֶיהָ || ^b > $\mathfrak{S}$ || 12 $\mathfrak{S}$ לא ||
 i3 ^a 1 c 1MS $\mathfrak{S}\mathfrak{U}$ וְהִדְבֵּר, sed $\mathfrak{U}$ וְדַבֵּר יְהוָה || ^{b-b} > $\mathfrak{U}^A$, f1t dl || 14 ^a > $\mathfrak{U}$ ||
^b 1 c $\mathfrak{S}$ אֵשׁ cf 1,5; 8,23 || ^c pc MSS לעֲצִים || 15 ^{a-a} $\mathfrak{S}$ trsp ante נוֹי ||
^{b-b} > $\mathfrak{U}$ || ^{c-c} $\mathfrak{U}$ nil nisi οὐ οὐκ ἀκούσει τῆς φωνῆς (τ. φ. >^b) τῆς γλῶσσης (τ. γ. > $\mathfrak{U}^A$) αὐτοῦ || 16 ^{a-a} > $\mathfrak{U}$ || 17 ^a 1 prb יֹאכֵל, $\mathfrak{U}$ et vb et pron suff totius vs in num plur || ^b 1 c 1MS $\mathfrak{S}\mathfrak{U}$ יֹאכֵל || ^{c-c} $\mathfrak{S}$ ||
 וְתֹאמְרֶיהָ || 18 $\mathfrak{U}$ וְהִיא (הִיא > $\mathfrak{U}^A$) || ^b $\mathfrak{U}$ + אֶלְהֶיךָ || 19 ^a 1
 יֹאמְרוּ || ^b $\mathfrak{S}$ + כֹּה אָמַר יְהוָה || 20 > $\mathfrak{U}$.

וַיִּתְּנוּ עַל-עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ ¹⁷ בְּשִׁמְרֵי שְׂדֵי
הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי-אֲתֵי מִרְתָּה נָאִם יְהוָה׃
¹⁸ וַיִּרְכְּבֶהָ^a וַיַּמְעֲלֶיהָ עֲשׂוֹב^b אֱלֹהֶ לָּהּ
זֹאת רָעַתָּךְ כִּי מָר כִּי נָנַע עַד-לִבְךָ׃ פ
¹⁹ מַעַי וּמַעֲיָא וְאוֹחֹלָה^b קִירוֹת^c לִבִּי
הִמָּה-לִּי לִבִּי לֹא אֶחָרָשׁ
כִּי קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעְתִּי^d נִפְשִׁי תְרוּעַת מַלְחָמָה׃
²⁰ שָׁבַר עַל-שִׁבְרִי נִקְרָא כִּי שָׁדָדָה כָּל-הָאָרֶץ
פְּתָאִם שָׁדְדוּ אֱהִלִּי רָנַע וִירֵעַתִּי׃
²¹ עַד-מָתִי אֶרְאֶה-גַּם אֲשַׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר׃ פ
²² כִּי וְאַנִּילָא^a עִמִּי אוֹתִי לֹא יָדְעוּ
בָּנִים סָכְלִים הִמָּה וְלֹא גְבוּרִים הִמָּה^b
חֲכָמִים הִמָּה לְהָרַע וּלְהִיטִיב לֹא יָדְעוּ׃
²³ רָאִיתִי אֶת-הָאָרֶץ וְהִגַּה-תָּהוּ וְבָהוּ וְאֶל-הַשָּׁמַיִם וְאֵין
²⁴ רָאִיתִי הַהָרִים וְהִנֵּה וְרַעְשִׁים וְכָל-הַנִּבְעָזוֹת הִתְקַלְקְלוּ׃
²⁵ רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל-עוֹף הַשָּׁמַיִם נָדְדוּ׃
²⁶ רָאִיתִי וְהִנֵּה הַכְּרָמֹל^a הַמְּדֻבָּר^b וְכָל-עֲרֵוֵי גִתָּיו׃
מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי^d חֲרוֹן אַפָּי׃ ס ²⁷ כִּי-כֹל אָמַר יְהוָה
שָׁמְמָה תִּהְיֶה כָּל-הָאָרֶץ וְכֹלָה לֹא אַעֲשֶׂה׃
²⁸ עַל-זֹאת תֵּאָכַל הָאָרֶץ וְקִדְדוּ הַשָּׁמַיִם מִמַּעַל
עַל כִּי-דִבַּרְתִּי זַמָּתִי וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא-אָשׁוּב מִמִּנְהָ׃
²⁹ מִקּוֹל פֶּרֶשׁ וְרִמָּה^a קָשֶׁת בְּרַחַת^b כָּל-הָעִיר^c
בָּאוּ בַעֲבִיִּים^d וּבִכְפֻּסִּים עָלוּ כָּל-הָעִיר׃ עֲזוּבָה
וְאֵין-יֹשֵׁב בָּהֶן אִישׁ׃ ³⁰ וְאֵתִי^a שָׁדוּד^b

18^a 1 c 3MSS **וְהָיָה** || ^b sic B c mlt MSS Edd sed 17MSS **עָשָׂה**;
 al **עָשׂוּ** sic Vrs || ^c mlt MSS Edd **עַל** || 19^a **מ'** semel in ^B cf **ל** sed **ἄλ** = **אל**;
^b 1 c K 47MSS Vrs **אֲחִילָה**, Q vulg **אֲחִלָּה**, sed 3MSS Ed^{Norz} al Q **אֲחִילָה** **אֲחִילָה** dl
 6MSS^K **אֲחִילָה** || ^c **וְקִירוֹת** || ^d Q **שְׁמַעְתָּ שְׁמַעְתָּ** sed prb 1 **שְׁמַעְתָּ** dl
נִפְשִׁי || ^e cf ^d || 22^a **אֵילֵי** (**ἡγούμενοι**) || ^b **וְ** prb dl || 23^a 1 **אֵל־**
^{b-b} **וְ** dl || 24 **וְהָיָה** || 25 frt exc vb; prps **הַנֶּהָה** || 26^a frt trsp ante **וְהָיָה**
^b 1 c **וְ** || 16MSS **וְשָׁחַ** || ^d 1 c mlt MSS **וְשָׁחַ** || ^e **וְ** + ἡφα-
 νίσθησαν (**נִשְׁמָן**) || 27 **כִּי** || ^b **וְ** || 28 c **וְ** trsp **וְחַמְתִּי** post **וְחַמְתִּי** || 29^a 11MSS
וְ || ^b prb 1 c **וְ** || ^c **וְ** || ^d **וְ** || ^e **וְ** || ^f **וְ** || ^g **וְ** || ^h **וְ** || ⁱ **וְ** || ^j **וְ** || ^k **וְ** || ^l **וְ** || ^m **וְ** || ⁿ **וְ** || ^o **וְ** || ^p **וְ** || ^q **וְ** || ^r **וְ** || ^s **וְ** || ^t **וְ** || ^u **וְ** || ^v **וְ** || ^w **וְ** || ^x **וְ** || ^y **וְ** || ^z **וְ** || ^{aa} **וְ** || ^{ab} **וְ** || ^{ac} **וְ** || ^{ad} **וְ** || ^{ae} **וְ** || ^{af} **וְ** || ^{ag} **וְ** || ^{ah} **וְ** || ^{ai} **וְ** || ^{aj} **וְ** || ^{ak} **וְ** || ^{al} **וְ** || ^{am} **וְ** || ^{an} **וְ** || ^{ao} **וְ** || ^{ap} **וְ** || ^{aq} **וְ** || ^{ar} **וְ** || ^{as} **וְ** || ^{at} **וְ** || ^{au} **וְ** || ^{av} **וְ** || ^{aw} **וְ** || ^{ax} **וְ** || ^{ay} **וְ** || ^{az} **וְ** || ^{ba} **וְ** || ^{bb} **וְ** || ^{bc} **וְ** || ^{bd} **וְ** || ^{be} **וְ** || ^{bf} **וְ** || ^{bg} **וְ** || ^{bh} **וְ** || ^{bi} **וְ** || ^{bj} **וְ** || ^{bk} **וְ** || ^{bl} **וְ** || ^{bm} **וְ** || ^{bn} **וְ** || ^{bo} **וְ** || ^{bp} **וְ** || ^{bq} **וְ** || ^{br} **וְ** || ^{bs} **וְ** || ^{bt} **וְ** || ^{bu} **וְ** || ^{bv} **וְ** || ^{bw} **וְ** || ^{bx} **וְ** || ^{by} **וְ** || ^{bz} **וְ** || ^{ca} **וְ** || ^{cb} **וְ** || ^{cc} **וְ** || ^{cd} **וְ** || ^{ce} **וְ** || ^{cf} **וְ** || ^{cg} **וְ** || ^{ch} **וְ** || ^{ci} **וְ** || ^{cj} **וְ** || ^{ck} **וְ** || ^{cl} **וְ** || ^{cm} **וְ** || ^{cn} **וְ** || ^{co} **וְ** || ^{cp} **וְ** || ^{cq} **וְ** || ^{cr} **וְ** || ^{cs} **וְ** || ^{ct} **וְ** || ^{cu} **וְ** || ^{cv} **וְ** || ^{cw} **וְ** || ^{cx} **וְ** || ^{cy} **וְ** || ^{cz} **וְ** || ^{da} **וְ** || ^{db} **וְ** || ^{dc} **וְ** || ^{dd} **וְ** || ^{de} **וְ** || ^{df} **וְ** || ^{dg} **וְ** || ^{dh} **וְ** || ^{di} **וְ** || ^{dj} **וְ** || ^{dk} **וְ** || ^{dl} **וְ** || ^{dm} **וְ** || ^{dn} **וְ** || ^{do} **וְ** || ^{dp} **וְ** || ^{dq} **וְ** || ^{dr} **וְ** || ^{ds} **וְ** || ^{dt} **וְ** || ^{du} **וְ** || ^{dv} **וְ** || ^{dw} **וְ** || ^{dx} **וְ** || ^{dy} **וְ** || ^{dz} **וְ** || ^{ea} **וְ** || ^{eb} **וְ** || ^{ec} **וְ** || ^{ed} **וְ** || ^{ee} **וְ** || ^{ef} **וְ** || ^{eg} **וְ** || ^{eh} **וְ** || ^{ei} **וְ** || ^{ej} **וְ** || ^{ek} **וְ** || ^{el} **וְ** || ^{em} **וְ** || ^{en} **וְ** || ^{eo} **וְ** || ^{ep} **וְ** || ^{eq} **וְ** || ^{er} **וְ** || ^{es} **וְ** || ^{et} **וְ** || ^{eu} **וְ** || ^{ev} **וְ** || ^{ew} **וְ** || ^{ex} **וְ** || ^{ey} **וְ** || ^{ez} **וְ** || ^{fa} **וְ** || ^{fb} **וְ** || ^{fc} **וְ** || ^{fd} **וְ** || ^{fe} **וְ** || ^{ff} **וְ** || ^{fg} **וְ** || ^{fh} **וְ** || ^{fi} **וְ** || ^{fj} **וְ** || ^{fk} **וְ** || ^{fl} **וְ** || ^{fm} **וְ** || ^{fn} **וְ** || ^{fo} **וְ** || ^{fp} **וְ** || ^{fq} **וְ** || ^{fr} **וְ** || ^{fs} **וְ** || ^{ft} **וְ** || ^{fu} **וְ** || ^{fv} **וְ** || ^{fw} **וְ** || ^{fx} **וְ** || ^{fy} **וְ** || ^{fz} **וְ** || ^{ga} **וְ** || ^{gb} **וְ** || ^{gc} **וְ** || ^{gd} **וְ** || ^{ge} **וְ** || ^{gf} **וְ** || ^{gg} **וְ** || ^{gh} **וְ** || ^{gi} **וְ** || ^{gj} **וְ** || ^{gk} **וְ** || ^{gl} **וְ** || ^{gm} **וְ** || ^{gn} **וְ** || ^{go} **וְ** || ^{gp} **וְ** || ^{gq} **וְ** || ^{gr} **וְ** || ^{gs} **וְ** || ^{gt} **וְ** || ^{gu} **וְ** || ^{gv} **וְ** || ^{gw} **וְ** || ^{gx} **וְ** || ^{gy} **וְ** || ^{gz} **וְ** ||

4 הַמְּלוֹךְ לַיהוָה וְהִסְרוּ עֲלֹתָם לְבַכְכֶּם אִישׁ יְהוּדָה וְיִשְׁבֵּי יְרוּשָׁלַם
פְּתִיחַתָּא כְּאֵשׁ חֲמָתִי וּבַעֲרָה וְאֵין מִכְפָּה מִפְּנֵי רַע מַעֲלֵיכֶם:
5 הַגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם הַשְּׁמִיעוּ וְאַמְרוּ^א
וּתְקַעוּ^ב שׁוֹפָר בְּאַרְץ קְרָאִי מִלֹּא
וְאַמְרוּ^ג הָאִסְפוּ וְנִבְּזָה אֶל-עָרֵי הַמִּבְצָר:
6 שְׂאוּ-גִם צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אֶל-תַּעֲמֶדוּ^ד
כִּי רָעָה אֲנֹכִי מִבְּיָא מִצָּפוֹן וְשֹׁבֵר גְּדֹל:
7 עֲלֶה אֲרִיָּה מִסִּבְכוֹ וּמִשְׁתִּית גִּזִּים נָסַע יֵצֵא מִמֶּקְמוֹ
לָשׁוּם אֲרַצְךָ לְשִׁמָּה עֲרֹךְ תִּצְיֶנָה מֵאֵין יוֹשֵׁב:
8 עַל-זֹאת חֲנְנוּ שָׁקִים סִפְרוּ וְהִילִילוּ
כִּי לֹא-שָׁב חֲרוֹץ אֶרְיָהּ מִמֶּנּוּ^ה:
9 וְהִנֵּה בְיוֹם-הַהוּא נֹאם-יְהוָה יֹאבֵד לִבִּי-הַמֶּלֶךְ וְלֵב הַשָּׂרִים וְנִשְׁמֹ
הַבָּהִיִּם וְהַנְּבִאִים יִתְּמָהוּ: ^יוְאַמְרָ אֲתָה וְאַדְגִּי יְהוָה אֲכֹן הַשָּׂא
הַשָּׂאת לָעַם הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַם לֵאמֹר שְׁלוֹם יְהִיָּה לָכֶם וְנִגְעָה^א חֶרֶב
עַד-הַנֶּפֶשׁ: ^יי בָּעֵת הַהִיא יֹאמְרָ לָעַם-הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַם רֵוַח צַח^ב
שָׁפִימ׃ בַּמִּדְבָּר דָּרָךְ בַּת-עַמִּי^ד לֵזֶה לְזֹרֹת וְלֵזֶה לְהִבְרִי: ^יי רֵוַח מְלֵא
מֵאלֶה יָבוֹא לִי^ב עֲתָה גַם-אַנִּי^ג וְאִדְבַּר מִשְׁפָּטִים^ה אוֹתָם:
^יי הִנֵּה וּבְעֹנֵנִים יַעֲלֶה וּבִסְפֹּפָה מִרְכַּבּוֹתָיו
קָלוּ מִנְּשָׁרִים סוּסָיו אֹזִי לָנוּ כִּי שִׁדְדָנוּ:
^יי כִּבְסִי מִרְעָה^ה לְבֶךְ יְרוּשָׁלַם לְמַעַן תִּשְׁשָׁעִי
עַד-מָתִי תִלְוִי^ו בְּקִרְבֶּךָ מַחֲשָׁבוֹת אוֹנָךְ:
^יי כִּי קוֹל מְגִיד מִדָּו^ה וּמִשְׁמִיעַ^ב אֶן מִתֵּר אֶפְרַיִם:
^יי הַזְכִּירוּ לַגִּזִּים הַגָּה^ה הַשְּׁמִיעוּ^ב עַל-יְרוּשָׁלַם^ב
נְצִרִים^ה בָּאִים מֵאַרְץ הַמִּרְחָק

[illegible]

פ

[illegible]

31^b crpp; 1 c Vrs שְׁמַעוּ || 32^a 33^a 34^a 35^a 36^a 37^a 38^a 39^a 40^a 41^a 42^a 43^a 44^a 45^a 46^a 47^a 48^a 49^a 50^a 51^a 52^a 53^a 54^a 55^a 56^a 57^a 58^a 59^a 60^a 61^a 62^a 63^a 64^a 65^a 66^a 67^a 68^a 69^a 70^a 71^a 72^a 73^a 74^a 75^a 76^a 77^a 78^a 79^a 80^a 81^a 82^a 83^a 84^a 85^a 86^a 87^a 88^a 89^a 90^a 91^a 92^a 93^a 94^a 95^a 96^a 97^a 98^a 99^a 100^a 101^a 102^a 103^a 104^a 105^a 106^a 107^a 108^a 109^a 110^a 111^a 112^a 113^a 114^a 115^a 116^a 117^a 118^a 119^a 120^a 121^a 122^a 123^a 124^a 125^a 126^a 127^a 128^a 129^a 130^a 131^a 132^a 133^a 134^a 135^a 136^a 137^a 138^a 139^a 140^a 141^a 142^a 143^a 144^a 145^a 146^a 147^a 148^a 149^a 150^a 151^a 152^a 153^a 154^a 155^a 156^a 157^a 158^a 159^a 160^a 161^a 162^a 163^a 164^a 165^a 166^a 167^a 168^a 169^a 170^a 171^a 172^a 173^a 174^a 175^a 176^a 177^a 178^a 179^a 180^a 181^a 182^a 183^a 184^a 185^a 186^a 187^a 188^a 189^a 190^a 191^a 192^a 193^a 194^a 195^a 196^a 197^a 198^a 199^a 200^a 201^a 202^a 203^a 204^a 205^a 206^a 207^a 208^a 209^a 210^a 211^a 212^a 213^a 214^a 215^a 216^a 217^a 218^a 219^a 220^a 221^a 222^a 223^a 224^a 225^a 226^a 227^a 228^a 229^a 230^a 231^a 232^a 233^a 234^a 235^a 236^a 237^a 238^a 239^a 240^a 241^a 242^a 243^a 244^a 245^a 246^a 247^a 248^a 249^a 250^a 251^a 252^a 253^a 254^a 255^a 256^a 257^a 258^a 259^a 260^a 261^a 262^a 263^a 264^a 265^a 266^a 267^a 268^a 269^a 270^a 271^a 272^a 273^a 274^a 275^a 276^a 277^a 278^a 279^a 280^a 281^a 282^a 283^a 284^a 285^a 286^a 287^a 288^a 289^a 290^a 291^a 292^a 293^a 294^a 295^a 296^a 297^a 298^a 299^a 300^a 301^a 302^a 303^a 304^a 305^a 306^a 307^a 308^a 309^a 310^a 311^a 312^a 313^a 314^a 315^a 316^a 317^a 318^a 319^a 320^a 321^a 322^a 323^a 324^a 325^a 326^a 327^a 328^a 329^a 330^a 331^a 332^a 333^a 334^a 335^a 336^a 337^a 338^a 339^a 340^a 341^a 342^a 343^a 344^a 345^a 346^a 347^a 348^a 349^a 350^a 351^a 352^a 353^a 354^a 355^a 356^a 357^a 358^a 359^a 360^a 361^a 362^a 363^a 364^a 365^a 366^a 367^a 368^a 369^a 370^a 371^a 372^a 373^a 374^a 375^a 376^a 377^a 378^a 379^a 380^a 381^a 382^a 383^a 384^a 385^a 386^a 387^a 388^a 389^a 390^a 391^a 392^a 393^a 394^a 395^a 396^a 397^a 398^a 399^a 400^a 401^a 402^a 403^a 404^a 405^a 406^a 407^a 408^a 409^a 410^a 411^a 412^a 413^a 414^a 415^a 416^a 417^a 418^a 419^a 420^a 421^a 422^a 423^a 424^a 425^a 426^a 427^a 428^a 429^a 430^a 431^a 432^a 433^a 434^a 435^a 436^a 437^a 438^a 439^a 440^a 441^a 442^a 443^a 444^a 445

20^a 1 שְׁכַרְתִּי et נִמְקַחְתִּי || ^b 1 c K cf 55 al; 5^B אֶעֱבֹדָה (sed σοι > 5^A 5);
Q אֶעֱבֹר, id 5 || ^c כל > nonn codd K^{Or} || 21^a Q^{MSS} בָּלוּ || ^{b-b} crpp; prps
לְסוּרְיָה || 22^a > 5 || ^b 5^A אֱלֹהֶיךָ 5^B אֱלֹהִים || 23^a mlt MSS 5^B 5^A
|| ^b 5^B תִּבְעַל || ^c Vrs דְּרִבְכֶּיךָ || 24^a Var^{Norzi} פָּרָה; 1 frt c 5^B כִּפְרָא ||
^b 1 c 89MSS 5^B נִבְשָׁה || ^c 5^B בְּרִנְכֶיךָ 5^Θ (ταπεινώσει) בָּעֲנֹתָה pr בָּעֲנֹתָה ||
25^a 1 c Q וְגִרְוֹנֶךָ || ^b 5^B וְתֹאמַר || ^c > 5^B || ^d 5^B ἡγαθήκαι || ^e 5^B ἐπορεύετο ||
26^a prb 1 c 5^B 5^A בְּנֵי || ^b frt 1 c ca 30MSS 5^B 5^A וְשֵׁ || ^c frt 1 c mlt MSS
פְּהִינֵהם || 27^a 1 c K יִלְדְּתִנִּי cf 15, 10 Q mlt MSS Edd יִלְדְּתִנִּי; cf (5) 5^B qui et
antea אָבִינוּ || ^b 5^A עָרְפָם 5^B פְּנִיָּהם 5^B 5^A || 28 5^B וְיִשְׁלַם + וְיִשְׁלַם || ^c 5^B 5^A 5^B 5^A ||
רִשְׁעָתָם וְכָלָם + 5^B (non 5^A 5^B) || 29^a 5^B תִּדְבְּרוּ || ^b 5^B 5^B (non 5^A 5^B) ||
sed dub || 30^{a-a} 1 prb אֲבוֹתֵיכֶם || ^b 1 prb c 5^B לִקְחָתָם || ^c 1 c 5^B 5^A ||
31^{a-a} crpp; 1 frt c 5^B וְיִרְאֵתָם ולא et trsp huc !.

בְּאֶרֶץ צִיֵּה וּצְלָמוֹת בְּאֶרֶץ לֹא-עֹבֵר בָּהּ אִישׁ וְלֹא-יֹשֵׁב אָדָם שָׁם:
וְאָמְרָא^א אֶתְכֶם אֶל-אֶרֶץ^ב הַכַּרְמֶל לְאָכַל פְּרִיָּה וְטוֹבָה
וְתֵבֵאוּ וְתִטְמְאוּ אֶת-אֶרְצִי וְנִחַלְתִּי שְׁמַתְם לְתוֹעֵבָה:

8 הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אֵיךְ יִהְיֶה

וְתִפְשִׂי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנִי וְהָרַעִים פָּשְׁעוּ בִּי
וְהַנְּבִיאִים נִבְּאוּ בְּפֶעַל וְאֶתְרִי לֹא יִזְעֻלוּ הַלְכוּ:

9 לָכֵן עַד אָרִיב אֶתְכֶם ^aנֹאמֵי־יְהוָה ^aוְאֶת־בְּנֵי ^bבְּנֵיכֶם אָרִיב:

10 כִּי עָבְרוּ אֵינִי כְּתִיבָם וּרְאוּ וְקִדְרַת שְׁלֹתִי וְהַתְּבוּנָה מְאֹד וּרְאוּ

^a II הַהִימִיר גִּוִּי אֱלֹהִים^a וְהָמָּה לֹא אֱלֹהִים [הֵן הִיתָה כְּזֹאת:

וְעַמִּי הַמִּיר כְּבוֹדוֹ^b בְּלוֹא יוֹעִיל:

12 שְׁמוֹ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשִׁעְרוֹ חָרְבוּ מְאֹד נֶאֱמַר יְהוָה:

13 כִּי־שָׁתִים רַעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֶתִּי עֲזָבוּ מִקֹּדֶר מִיָּם תַּיִם

לְחֵצֵב^א לָהֶם בְּאֲזוֹת בְּאֲרֹת^ב נִשְׁכָּרִים אֲשֶׁר לֹא-יָכֹלוּ הַמַּיִם:

14 הַעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶם־יֵלִיד בֵּית הוּא מִדּוֹעַ הִיָּה לָבוֹ:

15 עליו ישאנו כפרים נתנו קולם

וַיֵּשְׁבוּ אֶרְצוֹ לְשִׁמְהָ עָרֵיו נִצְתָה מִבְּלִי יֹשֵׁב:

וְיָסַד בְּנֵי-נֹף וְתַחֲפָנִים^a יִרְעוּ^b קִדְקִד^c [בְּפִרְדָּ^b :

17 הָלֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה לְךָ עֶזְבֶּךָ ^a אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ^a בַּעַת מִזְלֶכְךָ ^b

18 וַעֲתָה מֶה-לִּי לָדָרֶךְ מִצְרִים לְשׂוֹת מִי שְׂחֹזֶר

וַיִּמָּה-לֶךְ לְדָרֶךְ אֲשׁוּר לְשִׁתּוֹת מִי נָהָר:

19 תִּסְרַף רַעְתָּךְ ^a וּמִשְׁבוֹתֶיךָ תִּזְכָּרְךָ ^a וְדַע וּרְאֵי ^b כִּי־רַע וּמָר ^b עֲזֹבְךָ

^cאֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ^d וְלֹא פָחַדְתִּי אֱלֹהֶיךָ^d נֶאֱמַר־לִנִּי יְהוָה צְבָאוֹת:

6 שֶׁ וְגַלְמוּדָה (ἄκαρπος) || 7 אֵל וַיָּבֹא >שֶׁ || 9 אֲ-א sed אֱלֹ
 א = מ || dl prb c 3MSS v || IO l prb הִנֵּהיָתָה || II אֲ-א l frt c שֶׁס (sim
 טו) הַחֲמִירִי גוֹים אֱלֹהֵיהֶם || b Tiq soph pr כְּבוֹדִי || I2 l c שֶׁ תְּרַבָּה (ἐπι
 πλεῖον) || I3 אֵל שֶׁ וַיַּחֲצִבּוּ S חָצִבּוּ || וְהִלְכוּ (?) וְהִלְכּוּ || b שֶׁס semel leg ב' ||
 c Vrs frt לְהַכִּיל (sive יְכָלוּ) || יִכָּלוּ || I5 Q נָצַתָה cf 9,9^M, l c K נָצַתָה et dl עֲרִיו
 cf 9,I; 46,I9; 4MSS שֶׁ נִּתְּצוּ cf 4,26; al nonn MSS נִתְּצָה || I6 אֲ l c Q
 וַיִּרְעוּךָ K וַתַּחֲפֹנֵם || b 6MSS שֶׁ (ἐγνωσθαι σε) v (constupraverunt te)
 c l frt c שֶׁ וַיִּתְּעַלְלוּךָ (vel ? עֲקָבִיךָ cf I3,22) || I7 אֲ-א l prb c שֶׁ אֲתִי
 וַיִּלְאַץ אֱלֹהִים וַיִּדְרֹךְ שֶׁ || I8 וְהוֹלִכְךָ (l frt add >שֶׁ, prb b-b) || נֶאֱמַר יְהוָה אֵל
 I9 אֲ-א l c שֶׁ וּמִשׁוֹבְתֶךָ תּוֹכֶחֶךָ || b-b prb l c שֶׁ לֵּךְ מִרְךָ || c-ע שֶׁ נֶאֱמַר ||
 אֵל' cf v I7 || d-d שֶׁ א = (בְּךָ) || et non speraveris in
 me || c >שֶׁ || f שֶׁ אֱלֹהֵיךָ.

^b וַיֹּאמֶר 6 || ^c > 6L^A; frt mtr cs dl || ^{d-d} > 6 || 3 Q^{MSS} וְ— || 4 וַיִּשְׁפָּתוּ 6 ||
> 6 || 5 prb add, mtr cs dl.

יִרְמְיָה JEREMIA.

1 וְדִבַּרְתִּי יִרְמְיָהוּ בֶן-חִלְקִיָּהוּ מִן-הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר^b בַּעֲנֻתוֹת בְּאֶרֶץ
בְּנִימִן: ²אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר-יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן-אֲמֹזָן מֶלֶךְ
יְהוּדָה בְּשָׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ: ³וַיְהִי בִימֵי יְהוֹשִׁקִים בֶּן-
יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד-תֵּם עֲשֵׁתִי-עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן-יֹאשִׁיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד-גָּלוֹת יְרוּשָׁלַם בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי: ⁴

וַיְהִי דְּבַר-יְהוָה אֵלַי^a לֵאמֹר^b:
⁵בְּטָרִם אֲצֻרְךָ^a בְּכַטָּן יִדְעֲתִידָּ וּבְטָרִם תֵּצֵא מִרְחֶם^b הַקֶּדְשִׁתִּידָּ
נָבִיא לַגּוֹיִם נְתֻמִּידָּ: ⁶וְנֹאמֶר

אַתָּה אֲדֹנָי יְהוָה הֵנָּה לֹא-יִדְעֲתִי דְבַר כִּי-נָעַר אָנֹכִי: ⁷

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֶל-תֹּאמַר^a נָעַר אָנֹכִי
כִּי עַל-כֵּן אֲשֶׁר אֲשַׁלְחֶךָ תִּלְךָ^c וְאַתָּה כָּל-אֲשֶׁר אֲצִוְךָ תִּדְבָּר: ⁸

אֶל-תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי-אֶתָּךְ אָנִי לְהַצִּלְךָ
נְאֻם-יְהוָה: ⁹וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת-יָדוֹ וַיַּנֵּעַ עָלַי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי

הֵנָּה נְתַתִּי דְבָרִי בְּפִידָּ: ¹⁰וְרָאָה^a הַפִּקְדֻתִּידָּ הַיּוֹם הַזֶּה
עַל-הַגּוֹיִם וְעַל-הַמַּמְלָכוֹת^b לְנִתּוֹשׁ וּלְנִתּוּץ וּלְהֶאָבִיד וּלְהָרֹס:
[לְבָנֹת וּלְנָטוּעַ: ¹¹

וַיְהִי דְּבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה-אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וַיֹּאמֶר מִקֵּל
שָׁקֵד^b אָנִי רֹאֶה^b: ¹²וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִיטַבְתָּ לְרְאוֹת כִּי-שָׁקֵד אָנִי
עַל-דְּבָרִי לַעֲשׂוֹת: ¹³

וַיְהִי דְּבַר-יְהוָה וְאֵלַי שְׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וַיֹּאמֶר סִיר נְפוּחַ

תם 3 || ^a Cp I, I א' (ἐπί) ירמ' על אשר היה || ^b ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

כְּבוֹדִי וְהַגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי בְּנוֹזִים: ²⁰וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם וּמְכַל־
הַגּוֹיִם וּמִנְחָה וְלִיהוָה בְּסוֹסִים וּבָרֶכֶב וּבַצִּבִּיִּים וּבַפָּרָדִים וּבַפָּרָוֹת
עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַם אָמַר יְהוָה כִּי־יֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
הַמִּנְחָה בְּכָל־טָהוֹר בֵּית יְהוָה: ²¹וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לְלוֹזִים
אָמַר יְהוָה:

²²כִּי כֹאשֶׁר הַשָּׁמַיִם הִתְדַּשְׁשׁוּ וְהָאָרֶץ הִתְדַּשְׁשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה
עֹמְדִים לִפְנֵי נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זִרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם:

²³וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ וּמִדֵּי שָׁבָת בְּשַׁבָּתוֹ

יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אָמַר יְהוָה:

²⁴וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בְּפָנָי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים כִּי

כִּי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּבֵּה

וְהָיוּ דְרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר:

21 mlt MSS Vrs וְלִ; 1 prb (cf $\mathcal{L}$) לֹזִים || 24 Or דָּר.

בְּמֶרֶם יָבוֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר:
 מִי־שָׁמַע בְּזֹאת מִי רָאָה בְּאֵלֶּה⁸
 הַיּוֹחֵל אֶרְץ בְּנוֹם אַחֵד
 אִם־יִגְלֹךְ גּוֹי פָּעַם אַחַת
 בִּי־חֵלָה גַּם־יִלְדָה צִיּוֹן אֶת־בְּנֶיהָ:
 הִנָּנִי אֲשַׁבֵּיר וְלֹא אֲזַלִּיד יֹאמַר יְהוָה⁹
 אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעַצְרָתִי אָמַר אֱלֹהֶיךָ: פ
 שְׁמַחֲוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ כָּל־אֲהַבֶּיהָ¹⁰
 שִׂישׁוּ אִתָּהּ מְשׁוֹשׁ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ:
 לִמְעַן תִּינָקוּ וּשְׂבַעְתֶּם מִשֹּׁר תִּנְחַמֶּיהָ¹¹
 לִמְעַן תִּמְצְאוּ וְהַתְעַנְּגֶתֶם מִזֵּיו כְּבוֹדָהּ: ם
 בִּי־כֹה יֹאמַר יְהוָה הִנָּנִי נֹטָה־אֵלַיָּה¹²
 כְּנֹהֵר שָׁלֹם וּכְנֹחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם
 וַיִּנְקֹתֶם^a עַל־צֶל תִּנְשְׂאוּ^b וְעַל־בְּרָכִים תִּשְׁעֲשְׂעוּ: ב
 כְּאִישׁ אֲשֶׁר אָמַז תִּנְחַמְנוּ בֵּן אֲנֹכִי אֲנַחֲמָכֶם וּבִירוּשָׁלַם¹³
 וּרְאִיתֶם וְשִׂשׁ לְבָבְכֶם וְעֲצֻמוֹתֵיכֶם כִּדְשָׁא תִפְרַחְנָה [תִּנְחַמְוּ: ¹⁴
 וְנִזְדַּעַה יְד־יְהוָה אֶת־עַבְדֵּיו וְזַעַם אֶת־אִיְּבוֹיו: ם
 בִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ יָבוֹא וְכִסּוּפָה מִרְכַּבָּתִיו¹⁵
 לְהַשִּׁיב בְּחֶמֶה אָפּוֹ וּנְגַעְתּוֹ בְּלֹהֲבֵי־אֵשׁ:
 כִּי בָאֵשׁ יִהְיֶה נִשְׁפָּט וּבִכְרֹבוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר וְרַבּוֹ חֲלָלִי יְהוָה: ¹⁶
 הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטְהָרִים אֶל־הַגִּזּוֹת אַחֵר אַחֵר בַּתְּוֹךְ¹⁷
 אֲכַלִּי בָשָׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהָעֶכְבֵּר
 יִחַדּוּ יִסְפוּ נְאֻם־יְהוָה: ¹⁸ וְאֲנֹכִי מַעֲשִׂיהֶם וּמַחֲשַׁבְתֵּיהֶם בָּאֵה לְקַבֵּץ
 אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְשִׁנּוֹת וּבָאוּ וּרְאוּ אֶת־כְּבוֹדִי: ¹⁹ וְשִׁמְתִּי בָהֶם אוֹת
 וְשִׁלַּחְתִּי מֵהֶם פְּלִיטִים אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוֹלָא^a וְלֹד בְּמִשְׁכֵּי קִשְׁתָּ^b
 תִּובֵּל וַיּוֹן הָאֲנִים הָרַחֲקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־

8 ins 85 || 9 Seb 16MSS אָמַר || 10 1 (cf 6) אֵת || 11 cf ad 60,16 ||
 12 1 (cf 6 τὰ παῖδια αὐτῶν) וַיִּנְקֹתָ et trsp 1 ad גּוֹיִם || 13 1 sg || 14 1 frt add ||
 15 2MSS 6 בָּאֵשׁ || 16 6 אֶת־כָּל־הָאָרֶץ || 17 1 prb c K אַחֵד; Q mlt
 MSS + MS^P אַחַת; 8880 אַחַד אַחֵד אַחֵד || 18 1 prb בַּתְּוֹךְ (vix recte) || 19 1 prb
 מִבֵּיא pro מְבִיא || 18 1 trsp frt ad 17^d et 1 בָּא pro בָּאֵה; al tantummodo
 בָּאֵה, vel c 682 (cf 88) (3) בָּאֵתִי לֵק' || 19 1 c 682 + MSS 6
 שְׁמִי || c 6 מְשִׁיךְ וְרֹשׁ (Μοσχοῦ καὶ εἰς [pro καὶ πωρς]) || 1 frt c 6 || 1 frt c 6

19 וְנִלְתִּי בִירוּשָׁלַם וְשִׁשְׁתִּי בְעַמִּי

וְלֹא־יִשְׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זַעֲקָה:

20 לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוֹל יָמִים

וְזָמָן אֲשֶׁר לֹא־יִמְלֹא אֶת־יָמָיו כִּי הַנֶּעַר

בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוּטָא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יִקָּלֵל:

21 וּבָנָו בָּתִּים וְיָשְׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פְרִיָם:

22 לֹא יִבְנוּ וְאֶחָד יֵשֵׁב לֹא יִטְעוּ וְאֶחָד יֵאָכֵל

כִּי־כִימִי הָעֵץ יָמִי עָמִי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יִבְלֻ בְּחִירִי:

23 לֹא יִנְעוּ לָרֶק וְלֹא יִלְדוּ לַבִּהָלָה

כִּי זָרַע בְּרוּכִי יִהְיֶה הַמָּה וְצִאצְאֵיהֶם אֲתָם:

24 וְהָיָה טָרֶם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמְעֶ:

25 וְאִבּוּטָלָה יִרְעוּ כְּאֶחָד וְאִרְיָה כְּבֶקֶר וְאֶכְל־תֶּבֶן וְנִחַשׁ עָפָר לַחֲמוֹ

לֹא־יִרְעוּ וְלֹא־יִשְׁחִיתוּ בְּכָל־תֶּר קֹדְשִׁי אָמַר יְהוָה: פ

66 1 בָּהּ אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֶדֶם רַגְלִי

אִי־זָה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאִי־זָה מְקוֹם מְנוּחָתִי:

2 וְאֶת־כָּל־אַלֹּהֵי יְדֵי עֲשֻׁתָּהּ וַיִּהְיוּ כָל־אַלֹּהֵי גֵּאִם־יְהוָה

וְאֶל־זָה אֶבִּיט אֶל־עֲנִי וּנְכַח־רוּחַ וְחָרַד עַל־דִּבְרִי:

3 שׁוֹחֲטִם הַשּׁוֹר מִכֶּה־אִישׁ זֹבַח הַשֶּׁה עֲזָרָה כָּלֵב

מַעֲלָה מִנְחָה דָם־חֲזִיר מִזְכִּיר לִבָּנָה מִבְּרֶךְ אֹן

גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבִשְׁקוּצֵיהֶם נִפְשָׁם חִפְצָה:

4 גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלֵיהֶם וּמִגִּוְרֹתָם אָבִיא לָהֶם

יַעַן קָרָאתִי וְאִין עוֹנָה דְּבַרְתִּי וְלֹא שָׁמְעוּ

וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי וּבְאֲשֶׁר לֹא־חִפְצָתִי בָּחֲרוּ: ס

5 שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרָדִים אֶל־דִּבְרוֹ

אָמְרוּ אֲחִיכֶם שָׁנְאִיכֶם

מִגִּדְיֶכֶם לְמַעַן שָׁמִי יִכְבֹּד יְהוָה

וְנִרְאָה בְּשִׁמְחַתְכֶם וְהֵם יִבְשׁוּ:

6 קוֹל שְׁאוֹן מַעִיר קוֹל מְהִיכָל

קוֹל יְהוָה מִשְׁלָם גָּמוּל לְאִיבֵיו:

7^a בְּטָרֶם תִּחְטֹל יִלְדָּה^b

20 ~ prb gloss || Cp 66, 11? מִק' || 2^a 6S וְלִי הִיוּ || 1^b || 1^c 1 c

Or יִלְדָּה בֶן? || 1^b || וְהִיא? || 7^a || 5 1 c 5 || נִסְסָה? || 3 || אֶל Or

7 וְעֹנִיתֶכֶם^a וְעֹנִית אֲבוֹתֵיכֶם יַחְדָּו אָמַר יְהוָה
 אֲשֶׁר קָטְרוּ עַל-הַהָרִים וְעַל-הַגְּבָעוֹת חֲרָפוּנִי
 וּמִדַּתִּי פָעַלְתֶּם רָאשָׁנָה^b עַל-חִיקֶם: ס
 8 כֹּה אָמַר יְהוָה בְּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בְּאֲשָׁכּוֹל
 וְאָמַר אֶל-תִּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בֵרֶכֶה בּוֹ
 בֶן אֲעֲשֶׂה לְמַעַן עֲבָדִי לְבַלְתִּי הַשְׁתִּית הַכֹּל:
 9 וַיְהִי צֵאתִי מִיַּעֲקֹב זָרַע וּמִיְהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרִי
 וַיִּרְשׁוּהָ בַחִירֵי וְעַבְדֵי יִשְׁכְּנוּ-שָׁמָּה:
 10 וַהֲיָה הַשְׂרוּן לְנוֹה-צֶאֱן וְעַמֶּק עֶבְדוֹ לְרֶכֶץ בָּקָר
 לְעַמִּי אֲשֶׁר דָּרְשׁוּנִי:
 11 וְאַתֶּם עֲזָבִי יְהוָה הַשִּׁכְחִיתֶם אֶת-הַר קְדְשִׁי
 הַעֲרִיכִים לְגֹד שִׁלְחָן וְהַמִּמְלָאִים לִמְנֵי מִמְּקֹד:
 12 וּמִנִּיתִי אֶתְכֶם לְחֶרֶב וְכָלְכֶם לַטֹּבַח תִּכְרְעוּ
 יַעַן קִרְאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמַעְתֶּם
 וּבַתְּשׁוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבִאֲשֶׁר לֹא-תַפְצְתִּי בַחֲרָתֶם: מ
 13 לָכֵן כֹּה-אָמַר יְהוָה אֲדַגֵּי יְהוָה
 הִנֵּה עַבְדִּי וַיֹּאכְלוּ וְאַתֶּם תִּרְעְבוּ
 הִנֵּה עַבְדִּי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ
 הִנֵּה עַבְדִּי יִשְׁמְחוּ וְאַתֶּם תִּבְשּׁוּ:
 14 הִנֵּה עַבְדִּי יִרְנֶה מִטּוֹב לֵב
 וְאַתֶּם תִּצְעַקוּ מִכָּאֵב לֵב וּמִשֹּׁכַר רוּחַ תִּילִילֹו:
 15 וְהִנֵּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לְבַחִירֵי וְהִמִּיתָ אֲדַגֵּי יְהוָה
 וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר:
 16 אֲשֶׁר^a הַמִּתְכַּרֵּךְ בָּאָרֶץ יִתְכַרֵּךְ בְּאֵלֹהֵי אֱמֹן^b
 וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשְׁבַּע בְּאֵלֹהֵי אֱמֹן^b
 כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצְּרוֹת הָרֵאשֹׁנוֹת וְכִי נִסְתָּרוּ מַעֲשֵׂי:
 17 כִּי-הִנֵּנִי בּוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וָאָרֶץ חֲדָשָׁה
 וְלֹא תִזְכְּרֶנָּה הָרֵאשֹׁנוֹת וְלֹא תִעֲלֶינָה עַל-לֵב:
 18 כִּי-אִם-שִׁישׁוּ וְגִילֹו^a עַד־יַעַד^b אֲשֶׁר אֲנִי בּוֹרֵא
 כִּי הִנֵּנִי בּוֹרֵא אֶת-יְרוּשָׁלַם גִּילָה וְעַמָּה מְשׁוֹשׁ:

7 ^a 1 c 6E S A S A S O || ^b > 6E; 1 וְשִׁלְמִיתִי, cf ad 6 || ^c Q אל || 8 nonn
 MSS 6E || עַבְדֵי יְהוָה || 14 1? || תִּילִי (dl?) || 15 —; 1 frt יִקְרָא 6E || יִשְׁתּוּ || 16 ^a dl? || ^b 1 אֱמֹן || 18 ^{a-a} (6E) S S || יִשְׁתּוּ וְגִילֹו || ^b ins על.

6 הִנֵּה כְּתוּבָה לִפְנֵי לֹא אֲחֻשֶׁה כִּי אִם-שְׁלֵמֹתִי וְשְׁלֵמֹתִי עַל-חִיקָם:

3^a 1 (trsp אָזֶן — בְּנֵה אֶזְרָא, cf 1Cor 2,9 || ^b incert; cf 6 (prps יוֹשִׁיעַ) || ^c Vrs
— בִּי || 4^a ins frt לוֹ || ^{b-b} 1 c עֲשֵׂי שָׁלוֹם || ^{c-c} 1 c וְיִכְרֹז שָׁלוֹם || ^{d-d} inc; prps
(cf שָׁלוֹם) בְּמַעֲלָנוּ וּבְנִשְׁכָּח (al וּבְנִשְׁכָּח) || 5^a 1 (נבל a) || ^b mlt MSS וְנָבֵל ||
6⁷ MSS וְנִמְאֻגְנֵנוּ || 1 frt c שָׁלוֹם || 8 שָׁלוֹם || 9 בִּי || 10 c (ל) קָלִלָה שָׁלוֹם ||
21 MSS + 1^B MSS וְדָנוּ — Cp 65, 1^a 3 MSS שָׁלוֹם || ^b 1 c Vrs קָרָא vel
קָרָא || 2 שָׁלוֹם || וּמִזֶּרֶה || 4^a שָׁלוֹם ἐν τ. σηλαίοις || ^b K וּבְרָק, Q וּבְרָק || 5¹
קָרָא || 6^{oo} gl ? cf 7^b.

9 כִּי מֵאִסְפִּיר יֵאכְלֶהוּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה

וּמִקְבָּצֵיו יִשְׁתָּהוּ בְּחִצְרוֹת קִדְשֵׁי: פ
10 עֲבְרוּ עֲבְרוּ בַּשָּׁעָרִים פִּנּוּ דֶּרֶךְ הָעַם
סִלּוּ סִלּוּ הַמִּסְלָה סִקְלוּ מֵאֲבָן
הִרִימוּ גַם עַל־הָעַמִּים:

11 הִנֵּה יְהוָה הַשָּׁמַיִם אֶל־קִצְתָּה הָאָרֶץ

אָמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעֶךָ בָּא

הִנֵּה שְׂכָרְךָ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לִפְנֵינוּ:

12 וְקִרְאוּ לָהֶם עִם הַקֹּדֶשׁ גִּאּוּלֵי יְהוָה

וְלֹךְ יִקְרָא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נִעְזְבָתָ: פ

63 1 מִי־יָהּ בָּא מֵאֲדָמָה^a חֲמוּץ בְּגִדִים מִבְּצֻרָה^a

זֶה הַדּוֹר בִּלְבוּשׁוֹ צִעָה^b בְּרַב פֶּחַי

אֲנִי מְדַבֵּר בַּעֲדָקָה^c רַב לְהוֹשִׁיעַ:

2 מְדוּעַ אָדָם לִלְבוּשׁ וּבְגָדֶיךָ כְּדֶרֶךְ בְּגָתָ:

3 פֹּתֵרָה וְדִרְכָּתִי לְבִדִּי וּמַעֲמִים אֵין־אִישׁ אִתִּי

וְאֶדְרָכֶם^a בְּאִפִּי וְאֶרְמָסֶם^a בְּחִמָּתִי

וַיִּזְ^a נַצְחָם עַל־בְּגָדִי וְכָל־מַלְבוּשֵׁי אֲנָאֲלִיתִי^b:

4 כִּי יוֹם נָקָם בָּלָכִי וּשְׁנַת גִּאּוּלֵי בָאָה:

5 וְאֶבְיט^a וְאֵין עֹזֹר וְאֶשְׁתַּוֵּם^a וְאֵין סוֹמֵךְ

וְתוֹשַׁע לִי זֹרְעִי וְחִמָּתִי^b הִיא סִמְכָתִנִּי:

6 וְאֶבּוֹס^a עַמִּים בְּאִפִּי וְאֶשְׁכָּרֶם^b בְּחִמָּתִי

וְאֶזְרִיד לָאָרֶץ נִצְחָם: ס

7 חֲסִדֵי יְהוָה וְאֶזְכִּיר תִּהְיֶלֶת יְהוָה

כַּעַל כָּל אֲשֶׁר־נִמְלְנוּ יְהוָה וְרַב־טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר־נִמְלַם^b בְּרַחֲמָיו וּכְרַב חֲסִדָּיו:

8 וַיֹּאמֶר אֶדְעִמִּי הַמָּה בָּנִים לֹא יִשְׁקְרוּ

וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ: 9 בְּכָל־צָרָתָם^a

לֹא^b צָר וּמִלֹּאךְ^c פָּנָיו הוֹשִׁיעַם

g mlt MSS 'מֵאִסְפִּיר || Cp 63, 1^a prps מֵאֲדָמָה et מִבְּצִיר (מבצר ט) || b 1 c ΣV
לְבִ' 2 || (רַב כֶּח prps) וְרַב ט || d ט ט || c 1 'צ cf ט || צִעָה (gradiens)
וְאֶזְכִּיר || 6^a 1 || ca 30 MSS וְאֶזְכִּיר || 5^a 1 || וְאֶזְכִּיר || b 1 || וְאֶזְכִּיר || 3^a 1 ||
וְאֶזְכִּיר || b 1 || iudex bonus cf 1^d || 7^a dl 1 c ט || 7 || (ב mlt MSS) וְאֶזְכִּיר || b 1 ||
צָר וּמִלֹּאךְ || c 1 c ט || 9 || לא K ט || 1 c Q 17 MSS || לוֹ || b Q || 9^a huc trsp : || 9 || לָנוּ

7 תַּחַת בְּשִׁתְּכֶם^a מִשְׁנֶה וּכְלָמָה יִרְנוּ^b חִלְקֶם
 לָבֹן בְּאַרְצֶם מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שְׁמִתָּת עוֹלָם תִּהְיֶה לָּהֶם:
 8 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱהָב מִשְׁפָּט שְׂגָא נָזַל בְּעוֹלָה
 וּנְתַתִּי פְעֻלָּתָם בְּאַמָּת וּבְרִית עוֹלָם אֲכַרֹּז לָהֶם:
 9 וְנוֹדַע בְּגוֹיִם זִרְעָם וְצִאצְאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים
 כְּלִרְאִיָּהֶם וּפִירוֹם כִּי הֵם זִרְע בֶּרֶךְ יְהוָה:
 10 שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בִּיהוָה תִּגַּל נִפְשִׁי בְּאֱלֹהֵי
 כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְּגָדֵי־יֹשֶׁעַ מַעִיל צְדָקָה יַעֲטֵנִי^a
 כַּחַתָּן יִכְתּוּ^b פֶּאֶר וּכְפָלָה תַעֲרֶה כְּלִיָּה:
 11 כִּי כְאֲרָץ תּוֹצִיא צִמְחָה וּכְגֶנֶה זְרוּעֶיהָ תַצְמִית
 כִּן וְאֲנִי יְהוָה יִצְמִית צְדָקָה וְתִהְיֶה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם:
 62 1 לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֲחַשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֲשַׁקּוּט
 עַד־יֵצֵא כְּנָגָה צְדָקָה וּישׁוּעָתָה כְּלִפִּיד יִבְעַר:
 2 וְרָאוּ גוֹיִם צְדָקָךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדָךְ
 וְקָרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר כִּי יְהוָה יִקְבְּנוּ:
 3 וְהָיִיתָ עֹטֶרֶת תִּפְאָרֶת בִּיד־יְהוָה וּצִנּוֹף מְלוּכָה בְּכַף־אֱלֹהֶיךָ:
 4 לֹא־יֹאמְרוּ לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֶךָ לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד^a שְׁמָמָה^b
 כִּי לָךְ יִקְרָא חִפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֶךָ בְּעוֹלָה
 כִּי־חִפִּץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֶךָ תִּבְעַל:
 5 כִּי־יִבְעַל^a בַּחֹר בְּתוֹלָה^b יִבְעָלוּךְ בְּגִידֶךָ^b
 וּמִשׁוֹשׁ חָתָן עַל־כָּלָה יִשְׁיֵשׁ עָלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ:
 6 עַל־חֻמְתֶּיךָ יְרוּשָׁלַם הִפְקֹדְתִּי שְׁמָרִים
 כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יִחָשׂוּ
 הַמְּזַכֵּרִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי־לֶכֶם:
 7 וְאַל־תִּתְּנוּ דָּמִי לֹא עַד־יִכְוֹנֶן
 וְעַד־יִשִּׁים אֶת־יְרוּשָׁלַם תִּהְיֶה בְּאַרְצִי:
 8 נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינִי וּבִזְרוּעַ עֲזִי
 אִם־אֶתֶּן אֶת־דָּגְדָּךְ עוֹד מֵאֲכָל לֹא־יִבֶּיךָ
 וְאִם־יִשְׁתִּי בְּגִידֶיךָ תִּירוּשֶׁךָ אֲשֶׁר יִנְעַת בִּי:

10^a 1 || כְּעוֹלָה MSS 66CS 5 || 8 1 c || (וְרָק al) 1^b || כִּי בְשִׁתָּם 1^a 7
 4^{a-a} frt || וְצִנּוֹף || Cp 62, 3 Q || vs II trsp ante 10? || 1^b || יָכִין || 1^b || עֲטֵנִי vel יַעֲטֵנִי
 add (cf mtr) || 1^b || שְׁמָמָה cf 54,1 || 5^a 1 || כְּעַל (כ) || 1^{b-b} || כִּי־יִבְעַל || 1^b || יִבְעָלוּךְ vel יִבְעָל || 147,2) (ψ) בְּנֶךְ

16 וַיִּזְכַּקְתָּ חֶלֶב גּוֹיִם וְשֹׁד מַלְכִּים תִּינָקֵי

וַיִּדְעֶתָ כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֶךָ וְגֹאֲלֶךָ אֲבִיר יַעֲקֹב:

17 תַּחַת הַנְּחֹשֶׁת אָבִיא זָהָב וְתַחַת הַבְּרֹזֶל אָבִיא כָּסֶף

וְתַחַת הָעֵצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת הָאֲבָנִים בְּרֹזֶל

וְשִׁמְתִּי פָקֶדֶתְךָ שָׁלוֹם וְנִגְשִׁיךָ צְדָקָה:

18 לֹא־יִשְׁמַע עוֹד חֶמֶס בְּאַרְצְךָ שֹׁד וְשֹׁבֵר בְּגִבּוֹלֶיךָ

וְקִרְאתָ יְשׁוּעָה חֲזוּמֶיךָ וְשִׁעְרֶיךָ תִּהְלֶה: [לך]

19 לֹא־יִהְיֶה־לְךָ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאֹזֶר יוֹמָם וּלְלֵילָה תִּירָח לֹא־יֵאָר

וְהָיָה־לְךָ יְהוָה לְאֹזֶר עוֹלָם וְאַל־תִּירָח לְתַפְאֲרֶתְךָ:

20 לֹא־יָבוֹא עוֹד שִׁמְשׁוֹךְ וִירְחֹךְ לֹא יֵאָסֵף

כִּי יְהוָה יִהְיֶה־לְךָ לְאֹזֶר עוֹלָם וְשָׁלוֹם יִמִּי אָבְלֶךָ:

21 וְעַמּוּךָ כָּל־סָדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ

נָצֶד מִטַּעַר^a מַעֲשֵׂה יָדַי^b לְהַתְּפָאֵר:

22 הַקָּטָן יִהְיֶה לְאֵלֶיךָ וְהַצָּעִיר לְגִזִּי עֲצוֹם

אֲנִי יְהוָה בַּעֲתָה אֲחִישָׁנָה: פ

61¹ רוּחַ אֲדֹנָי יְהוָה עָלַי יָעַן מִשָּׁח יְהוָה אֹתִי

לְבַשָּׁר עֲנֻיִם שָׁלַח־נִי לְחַבֵּשׁ לְגִשְׁבָּרֵי־לֵב

לְקַרְא לְשִׁבּוּיָם וְדוֹר וּלְאַסּוּרִים^a פָּקַח־קוֹחַ^b:

2 לְקַרְא שְׁנַת־רָצוֹן לַיהוָה וַיּוֹם נָקָם לְאַלְהֵינוּ^c

לְנַחֵם כָּל־אֲבֵלִים: ^{a3} לְשֹׁם וּלְאַבְלֵי צִיּוֹן^a לְתֵת לָהֶם פֶּאֶר תַּחַת

שָׁמַן שִׁשׁוֹן תַּחַת^b אֲבָל מַעֲטָה^b תִּהְלֶה תַּחַת רוּחַ כְּהֵה [אֶפֶר

וְקַרְא לָהֶם אֵלֵי הַגָּדֵק מִטַּע יְהוָה לְהַתְּפָאֵר:

4 וּבָנֹו חֲרֻבוֹת עוֹלָם שְׁמֻמוֹת רָאשֵׁינִים יְקוּמָמוּ

וְחִדְשׁוּ עָרֵי חָרֵב שְׁמֻמוֹת דּוֹר וָדוֹר:

5 וְעַמּוּדֵי זָרִים וְרָשׁוּ צֹאנֵכֶם וּבְנֵי נָכָר אֲפָרִיכֶם וְכִרְמִיכֶם:

6 וְאַתֶּם כִּהְגִּי יְהוָה תִּקְרְאוּ מִשְׁרָתִי אֱלֹהֵינוּ יֹאמַר לָכֶם

חֵיל גּוֹיִם תֹּאכְלוּ וּבִכְבוֹדֶם תִּתְיַאֲרוּ:

16 Var^P וְשֹׁד; 1 frt וְשֹׁד || 19 dl; 16 post לִילָה + 16 || 21^a Q² 35 al
מִטַּעַי, K 1—; 1 prb יהוה מִטַּע || 22 exc vb יְדִיו || 22^b 16 || Cp 61,
1^a 16 τυφλοῖς || 1^b 1 c pl MSS Vrs פָּקַח־קוֹחַ (vel פָּקַח?) || 2 huc trsp: ||
3^{a-a} prb add || 3^{b-b} 1 haec vb inverso ordine || c mlt MSS Edd אֵילִי || 6 prps
תִּתְיַאֲרוּ (cf 16 θαυμασθήσεσθε); al תִּתְיַאֲרוּ (?).

60 ¹קוּמִי אֲזִירִי כִּי בָא אֲזַרְךָ וּכְבוֹד יְהוָה עָלֶיךָ זָרַח;
²כִּי־הִנֵּה ה'חֲשֵׁךְ יִכְסֶה־אֶרֶץ וְעָרָפֶל לְאֻמִּים
וְעֲלִיךָ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלֶיךָ יֵרָאֶה;
³וְהִלְכוּ גוֹיִם לְאֲזַרְךָ וּמַלְכִּים לִגְנָה זָרְחָךְ;
⁴שְׂאִי־סִבִּיב עֵינֶיךָ וּרְאִי כָּל־מַקְצֵצוֹ בְּאוֹיֶלְךָ
בְּנִיךָ מִרְחֹק יָבֹאוּ וּבְנֵתְךָ עַל־צֵד תִּאֲמָנָה;
⁵אִזְ תֵּרְאִי^a וְנִהְרֶת וּפְתַח וּרְחֹב^b לְבָבְךָ
כִּי־יִהְיֶה עָלֶיךָ הַמֶּזֶן וְלֹא תִּיל גּוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ;
⁶שִׁפְעֶת גְּמִלִים תִּכְסֹּךְ בְּכָרִי מְדִינָה וְעִיפָה
כָּל־מִשְׁבָּא יָבֹאוּ זָהָב וְלִבְזָה יִשְׁאוּ
וְתִהְיֶה יְהוָה יִבְשְׁרוּ;
⁷כִּלְ־צֶאֱן קִדְרִי יִקְבְּצוּ לָךְ אֵילֵי גְבוּיֹת יִשְׁרָתוּנְךָ^a
יַעֲלוּ^b עַל־רִצּוֹן^b מִזִּבְחִי וּבֵית תַּפְאֲרָתִי אֶפְאֵר;^d
⁸מִי־אֵלֶּה כָּעֵב תַּעֲוִפִּינָה וּכְיוֹנִים אֶל־אַרְבְּתֵיהֶם;
⁹כִּי־לִי^a אֵלִים יְקוּוֹ^a וְאַנְיֹת תִּרְשִׁישׁ בְּרֵאשִׁינָה^b
לְהֵבִיא בְּנִיךָ מִרְחֹק כַּסֶּפֶס וְזָהָב אִתָּם
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְקַדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֶאֶרְךָ;
¹⁰וּבָנוּ בְּנֵי־גֹכַר חֲמַתֶיךָ וּמַלְכֵיהֶם יִשְׁרָתוּנְךָ
כִּי בִקְצֵפִי הִכִּיתֶיךָ וּבִרְצוֹנִי רָחַמְתִּיךָ;
¹¹וּפִתְחוּ^a שַׁעְרֶיךָ תָמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה לֹא יִסָּגְרוּ
לְהֵבִיא אֵלֶיךָ תִּיל גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם נְהוּגִים^b;
¹²כִּי־הִנֵּה וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹדוּךָ יִאֲבְדוּ וְהַגּוֹיִם תִּרְבּוּ יִחַרְבוּ;
¹³כְּבוֹד הַלְבָנוֹן אֵלֶיךָ יָבֹוא בְּרוֹשׁ תִּדְתֵּר וּתֹאשׁוּר יִחַדּוּ
לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי וּמִקְוֶם רַגְלִי אֲכַבֵּד;
¹⁴וְהִלְכוּ אֵלֶיךָ שְׂחוֹת בְּנֵי מַעֲנִיךָ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַל־כַּפּוֹת רַגְלֶיךָ
וְקִרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: [כֹּל־מְנַאֲצֶיךָ
¹⁵תַּחַת הַיּוֹתֶךָ עֲזוּבָה וּשְׁנוּאָה וְאִין עֹזְבֶר
וּשְׁמַתֶיךָ לְגִזְיוֹן עוֹלָם מִשׁוֹשׁ דּוֹר וָדוֹר:

Cp 60, 2 1 ח' || 5 ^a mlt MSS תִּירָאִי || 1 || ^b nonn MSS (ט?) וְרַחֵב || 1 || 6 ^a * + καὶ λίθον τιμίον (ℓ = M) || 7 ^a ℓ frt יִשְׁחָרְוֶנָּךְ (ἵξεουσ) || ^{b-b} 1 c 4MSS ℓ על לְרִצּוֹן || ^c ℓ תַּפְלִיתִּי || ^d 1 c ℓ וְפֶאֶר, vel 1 c לְפֶאֶר cf 13 || 9 ^{a-a} 1 frt יְקוּוֹ || ^b 25MSS S כָּבִי || 11 ^a 1 c ℓ וּפִתְחוּ וּנְפִתְחוּ || ^b 1 גוֹיִם || 13 > ℓ (*) || 14 > ℓ (*).

7 הָלֹא פָרַם לָרַעַב לַחֲמֶה וְעֲנִיִּים מְרֹדִים^a תָּבִיא בֵּית
כִּי־תִרְאֶה עָרָם וְכִסִּיתָ וּמִבְּשָׂרָךְ לֹא^b תִתַּעֲלֵם:

8 אֲזִי יִבְקַע כְּשֶׁחַר אוֹרְךָ וְאַרְכָּתָךְ מֵהֵרָה תִצְמַח
וְהָלַךְ לִפְנֵיךָ צִדְקָךְ כְּכֹד יְהוָה וְאַסְפָּךְ:

9 אֲזִי תִקְרָא וַיְהִי וַיַּעֲזֶה תִשְׁמָע וַיֹּאמֶר הִנְנִי
אִם־תִּסֹּר מִתּוֹכָךְ מוֹטָה שְׁלַח אֲצַבֵּעַ וְדַבֵּר־אֲוֹן:

10 וְתִפְקֹ^a לָרַעַב נַפְשָׁךְ^b וְנַפֶּשׁ נַעֲזָה תִשְׁבִּיעַ
וְזָרַח בַּחֲשֹׁךְ אוֹרְךָ וְאַפְלָתָךְ כְּצִהָרִים:

11 וְנִחַח יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׁבִּיעַ כְּצַחֲצוֹת נַפְשָׁךְ
וְעֲצַמְתֶּיךָ יִחְלִיצֶ^a וְהָיִיתָ כְּגֵן רוֹה

וְכִמְצֹא מַיִם^b אֲשֶׁר לֹא־יִכָּזֵבוּ מִמֵּיו:

12 וּבְנֵי מִמֶּךָ חֲרֻבוֹת עוֹלָם מוֹסְרֵי דוֹר־וְדוֹר תִּקְוָם
וְקָרָא לָךְ גִּדֵּר פָּרִץ מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת^b לְשֹׁבֵת:

13 אִם־תִּשָּׁיֵב מִשְׁבֶּת רִגְלֶךָ עֲשׂוֹת^a חֲפָצֶךָ^b בְּיוֹם קִדְשִׁי
וְקִרְאתָ לְשֹׁבֵת עֹנֵג לְקֹדֶשׁ יְהוָה מְכָבֵד

וְכַבִּדְתָּ מַעֲשֵׂי דַרְכֶּיךָ מִמְּצֹא חֲפָצֶךָ וְדַבֵּר דָּבָר:

14 אֲזִי תִתַּעֲנֵג עַל־יְהוָה וְהִרְבַּבְתִּיךָ עַל־בְּמוֹתַי אֲרִץ

וְהִאֲכַלְתִּיךָ נִחַלֵּת יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי יְהוָה דָּבָר: ס

59 הֵן לֹא־קִצְרָה יַד־יְהוָה מְהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כִבְדָּה אֲזִנּוֹ מִשְׁמֹעַ:

2 כִּי אִם־עוֹנִיתֶכֶם הֵיוּ מְבֹדָלִים בֵּינְכֶם לְבִין אֱלֹהִיכֶם
וְחִטְאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם מִשְׁמֹעַ:

3 כִּי כִפִּיכֶם נִגְאָלוּ בָדָם וְאַעֲבֹתֵיכֶם בָּעוֹן
שִׁפְתוֹתֵיכֶם דְּבָרו־שֶׁקֶר לְשׁוֹנֶכֶם עוֹלָה תִהְיֶה:

4 אִין־קִרְא בְצֹדֵק וְאִין נִשְׁפָּט בְּאִמוּנָה

בְּמֹוֹת עַל־תִּהְיוּ וְדַבֵּר־שׁוֹא הָרוּ עָמַל וְהוֹלִיד אֲוֹן:

5 בִּיצֵי צָפְעוֹנִי בִקְעוֹ וְקוֹרֵי עֶבְרִישׁ יֵאָרְגּוּ

הָאֵכֶל מִבִּיצֵיהֶם יָמוּת וְהוֹרָה תִּבְקַע אֶפְעָה:

6 קוֹרִיָּהֶם לֹא־יִהְיוּ לְכָגֵד וְלֹא יִתְכַסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם

מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אֲוֹן וּפְעַל חֲמָס בְּכִפְיָהֶם:

^b 1 || — פק 10^a || יאספק (52, 12) 8 1 || אל 40^b MSS || ומרדים ? 1^a 7
12^a || (תיים) ? exc^b vb || (ועצמתך) יחליף 1^a II || לחמך 13^a MSS c II
ישראל ? 1^c || — ציד MSS mlt^b || מע 13^a || (—?) צות prps^b || (60, 10) בנך
— 5 1 || נגאלו ? 59, 3 Cp || במתי K, במתי 14^a MSS Q || לחדש יי ? vel

14 וְאָמַר 17 ^a ὁ βασιλεὺς 1? רָנַע (בְּעֵינוֹ) ^b 1 c שָׁטט ^c 1 וְאֵן שָׁטט ^a 18 ^a prps וְאֵנְהוּ ^b huc trsp : 19 ^a ins אֲנִי ^b K גּוֹב Q גִּיב (1? יָנִיד) ^a 20 ^a 1? נִגְדָּשׁ et וִינָד ^a 21 ca 50MSS יְהוָה Cp 58, 3 Vrs נָאֻם אֲדֹנֵי יְהוָה ^a 6 ins frt וְלֹא ^b ca 60MSS 4 ^a 1? c רָשׁ ^b ca 60MSS תִּפְצָכֶם ^a 6 ^a 1? c שָׁטט ^b 1 c שָׁטט sing.

7 **שָׁמַר** + **יְהִי** || g huc trsp ^a || **יֹא** ^a sic **אִם** (**ז** maj), Q **צָפִי**; l prb **צָפִי** || ^b l c **שָׁמַר** **אִם** **יְהִי** || ^c pl MSS **ח**; l prb **אִם** || **יִ** ^{a-a} l **וְהָם** **הָרָעִים**; al trsp haec vb in **יֹא** post **צָפִי** et dl vb 3sqg (**יָרֵךְ**), cf **יֹא** ^b || ^b > **שָׁמַר**.

הִנֵּה אֲנִי מִרְבִּיץ בַּפּוֹדֶה^a אֲבִנְיָה וְיִסְדֹּתֶיהָ בַּסְּפִירִים:
וְשִׁמְתִּי כְדֹכָר שְׁמִשְׁתֵּיהָ וְשִׁעְרֶיהָ לְאַבְנֵי אֶקֶדָה¹²
וְכָל־גְּבוּלָהּ לְאַבְנֵי־חֶפֶץ: ¹³וְכָל־בְּנֶיהָ לְמוֹדֵי יְהוָה
וְרֹב שָׁלוֹם בְּנֶיהָ: ¹⁴בְּצִדְקָה תִּבְּוֹנְנִי^a
בַּחֲקֹר^b מַעֲשֶׂק כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמּוֹחָתָה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלֶיהָ:
¹⁵הֵן עוֹר וְגוֹר אֶפֶס מֵאוֹתֶיהָ מִי־גֵר אֶתְּדָבֶה^b עָלֶיהָ וְפֹל:
¹⁶הֵן אֲנֹכִי בָרָאתִי חֹדֶשׁ גִּפְתָּה בְּאֵשׁ פֶּחֶם
וּמוֹצִיא כָּלִי לְמַעֲשָׂהּ וְאֲנֹכִי בָרָאתִי מִשְׁחִית לְחַבֵּל:
¹⁷כָּל־כְּלִי יוֹצֵר עָלֶיהָ לֹא יִצְלָח וְכָל־לִשׁוֹן תִּקְוִים־אֶתְּדָה לְמַשְׁפָּט
זֹאת נִחַלְתָּ עִבְדִּי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נֶאֱמַר יְהוָה: ¹⁸ס [תְּרַשִּׁיעִי
⁵⁵ ¹הוֹי^a כָּל־צִמָּא לָכוּ לָמִים וְאֲשֶׁר אֵין־לֹו^b בְּסָף לָכוּ^b
שִׁבְרוּ וְאֶחָדֹו וְלָכוּ שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מִחֹר יוֹן וְחִלְבָּה:
²לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וַיִּגְיַעְכֶּם בְּלֹא לְשִׁבְעָה
שִׁמְעוּ שִׁמְעוּ אֵלַי וְאֶחָדֹו טוֹב וְתִתְעַנֵּג בְּדִשָּׁן גִּפְשָׁכֶם:
³הֲטֹו אֲזַנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וְתִתִּי גִפְשָׁכֶם
וְאֶכְרַתְהָ לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חֲסִדִּי דוֹר הַגָּאֻמִּינִים:
⁴הֵן עַד לְאוֹמִים נִתְּתִיו נְגִיד וּמִצִּוָּה לְאֻמִּים:
⁵הֵן גּוֹי לֹא־תִדַּע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יִדְעוּדָה אֵלֶיהָ יִרְוּצוּ
לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיהָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פִאֲרֹה: ⁶ס
⁶דִּרְשׁוּ יְהוָה בַּהֲמָצְאוֹ קִרְאֵהוּ בַּהֲיוֹתוֹ קְרֹוב:
⁷יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכֹו וְאִישׁ אָוֶן מִחֲשַׁבְתּוֹ
וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יִרְבֶּה לְסֻלּוֹת:
⁸כִּי לֹא מִחֲשַׁבּוֹתַי מִחֲשַׁבּוֹתֵיכֶם וְלֹא דְרָכֵיכֶם דְּרָכֵי יְהוָה:
⁹כִּי־נִבְּתֵהוּ שָׁמַיִם מֵאֶרֶץ כֵּן גִּבְהוּ דְּרָכֵי מִדְּרָכֵיכֶם וּמִחֲשַׁבְתִּי
¹⁰כִּי כֹאֲשֶׁר יִרְדֵּה הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם [מִמִּחֲשַׁבְתֵּיכֶם:
וְשִׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הֲרֹגָה אֶת־הָאָרֶץ
וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לִזְרַע וְלֶחֶם לֶאֱכֹל:
¹¹כֵּן יִהְיֶה דְּבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רִיקִם
כִּי אִם־עֲשֵׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפְצָתִי וְהִצְלִית אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּיו:

¹² ^a 1 bnp (cf 6 avθpaka) || ^{b-b} prps אֲבִנְיָה וְיִסְדֹּתֶיהָ || ¹³ 1 ? bnp || ¹⁴ ^a trsp ? huc : || ^b 1 ? תִּרְחִקִי || ¹⁵ ^a 1 ? מאתי || ^b ? dl || ¹⁶ K הֵן, Q הֵנָּה || ¹⁷ add? || Cp 55, 1 ^a > 6b(*) || ^{b-b} 1 לָכוּ || ^{c-c} dl; > 6b(*) || 4 1 c Vrs לעמים || g 1 fct c Vrs כְּבוֹדָהּ || 11 1 ? יצא.

¹⁰ וַיְהִי־הָאֵלֹהִים תִּפְעַל נִפְאָרִים הַחֲלִי־אִם־תִּשְׁמַע אֶשְׁמֶךָ נִפְשׁוֹ
יִרְאֶה זָרַע יִצְרִיךָ יָמִים וְתִפְעַל יְהוָה בְּיָדוֹ וְיִצְלַח:

¹¹ אֲמַעֲמַל נִפְשׁוֹ יִרְאֶה בִּישְׁבָּע בְּדַעְתּוֹ^b

וְצִדִּיק צְדִיק עֲבָדֶיךָ לְרַבִּים וְעֹנִתָם הוּא יִסְבֹּל:

¹² לָכֵן אֲחַלֶּק־לּוֹ כְּרָבִים וְאֶת־עֲצוּמִים יַחֲלֶק שְׁלָל

תַּחַת אֲשֶׁר הָעֵרָה לְמוֹת נִפְשׁוֹ וְאֶת־פְּשָׁעִים גִּמְלָה

וְהוּא תִּטָּאֲדָבִים נָשָׂא וְלִפְשָׁעִים יִפְגִּיעַ: פ

⁵⁴ רְנִי עֲקָרָה לֹא יִלְדָה פִּעְלִי רְנָה וְצִהְלִי לֹא־חֲלָה

כִּי־רַבִּים בְּגִישׁוֹמָמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה:

² הִרְחִיבִי וּמְקוֹם אֲחֶלֶךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנֹתֶיךָ וְטוֹ אֶל־תַּחֲשֹׁכִי

הָאֲרִיכִי מִיתְרוֹךְ וִיתְדִתֶיךָ תִּזְקִי: ³ כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרָצִי

וְזִרְעֶךָ גֹּזִים יִירָשׁ וְעָרִים נִשְׁמֹות יוֹשִׁיבוּ:

⁴ אֶל־תִּירָאִי כִּי־לֹא תִבּוֹשִׁי וְאֶל־תִּפְלָמִי כִּי לֹא תַחֲפִירִי

כִּי בִשֵׁת עֲלוּמֶיךָ תִּשְׁפָּחִי וְחִרְפַּת אֱלֹמֹנֶיךָ לֹא תִזְכָּרִי־עוֹד:

⁵ כִּי בְעֲלִיךָ עֲשִׂיךָ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ

וְגֵאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקְרָא:

⁶ כִּי־כֹאשָׁה עֲזוּבָה וְעֲצוּבַת רוּחַ קָרְאָךְ יְהוָה

וְאִשֶּׁת גְּעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהֶיךָ:

⁷ בְּרַנֵּעַ קָטָן עֲזוּבֶיךָ וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶךָ:

⁸ בְּשִׁעָרְךָ קָצַף הִסְתַּרְתִּי פָנֵי רַנֵּעַ מִמֶּךָ

וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמֶיךָ אָמַר גֵּאֲלֶךָ יְהוָה: ׀

⁹ כִּי מִי־נָח זָאת לִי

אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַכְרָ מִי־נָח עוֹד עַל־הָאָרֶץ

כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקֶּצֶף עָלֶיךָ וּמִגֶּעֶר־כָּדָךְ:

¹⁰ כִּי הִהְרִים יִמּוּשׁוּ וְהִגְבַּעוֹת תִּמּוּטִינָה

וְתִסְדִּי מֵאֲתָךְ לֹא־יִמּוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תִמּוּט

אָמַר מִרְחֻמֶּךָ יְהוָה: ׀

¹¹ עֲנִיָּה סְעָרָה לֹא גִחְמָה

10 a dl ? vel l בְּחֲלִי? (cf 50) || b l c v (posuerit) ' || 11 a ins ? יִצְלִיָּהוּ, cf 52 (. auferre de dolore) || b-b l frt c (5) ΑΣΘ יִשְׁבָּע בְּדַעְתּוֹ || al praem אֲרִי (cf 5) et trsp בְּדַעְתּוֹ ad stichum sq (tum 'צִד' עֲבָדֶיךָ gl?) || c dl || Cp 54, 2 l c Vrs הִמִּי || 5 l ? בְּעֲלִיךָ || 8 l frt בְּשִׁעָרְךָ || 9 a-a l c pc MSS ΣΘΣΘΘ כִּי־מִי || בָּא' l b.

11 סורו סורו צאו משם טמא אל-תגועו
 צאו מתוכה הברו נשאי כלי יהוה:
 12 כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו
 כִּי־הלך לפניכם יהוה ומאספכם אלהי ישראל:
 13 הנה ישכיל עבדי ירום ונשא ונבה מאד:
 14 כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלָיו רבים
 כֹּן־מִשְׁחַת־מַאִישׁ מֵרָאֵהוּ וְתֹאדוּ מִבְּנֵי אָדָם:
 15 בֶּן־יָוָה גִּזְרִים רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ מַלְכִּים פִּיהֶם
 כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֹפֵר לָהֶם רָאוּ וְאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנְנוּ:
 16 מִי הָאִמּוֹן לְשַׁמְעָנִנוּ וְזָרַע יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה:
 17 וַיַּעַל בַּיּוֹדֶק לִפְנֵיהֶם וּכְשֶׁרֶשׁ מֵאֲרֶץ צִיָּה
 לֹא־תֹאדָר לוֹ וְלֹא הָדָר וְנִרְאָהוּ^ב וְלֹא־מֵרָאָה וְנִחְמָהוּ:
 18 נִבְזָה וְנִחְלַל אִישִׁים אִישׁ מִכְאֲבוֹת וַיְדוּעַ חֲלֵי
 וּבְמִסְתָּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזָה וְלֹא תִשְׁבַּחְהוּ:
 19 אֲבָן חֲלִילָהּ^א הוּא נָשָׂא וּמִכְאֲבֵיהּ^ב סִבְלָם
 וַאֲנַחְנוּ תִּשְׁבַּחְהוּ נְגוּעַ מִכָּה אֱלֹהִים וּמַעֲנֶה:
 20 וְהוּא מִחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ מִדָּבָר מַעֲוֹנוֹתֵינוּ
 מוֹסֵר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבִחְבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ:
 21 בְּלָנוּ בַּצָּאן תַּעֲיֵנוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּגְעֵנוּ
 וַיְהִי הַפָּגִיעַ בּוֹ אֶת עֵן בְּלָנוּ:
 22 נָגַשׁ וְהוּא נִעְנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו
 כִּשֶׁה לְטֹבַח יִבֹּל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גִזְזִיהַ
 נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו:
 23 מַעֲצֹר וּמִמְשַׁפֵּט לָקַח וְאֶת־דֹּרוֹ^א מִי יִשְׁוּחַח
 כִּי נִגְזַר מֵאֲרֶץ חַיִּים מִפֶּשַׁע עֲמִי^ב נִגַּע לָמוֹ:
 24 וַיִּתֵּן אֶת־דְּשָׁעִים קִבְּרוֹ וְאֶת־עֲשִׂיר^א בְּמִתּוֹ^ב
 עַל לֹא־תַמָּס עֲשֵׂה וְלֹא מִרְמָה בִּפְיוֹ:

¹³ > 6E || ¹⁴ a 1 c 6S עָלִיו || ^b 1 ? vel trsp frt ¹⁴aßb post 53,2 || ^c 1 prb
 מִשְׁחָת || ¹⁵ 6L θαυμάζονται, prps וְרָגְזוּ || יִשְׁתַּחֲוּ || Cp 53, 2 ^a prps
 לִפְנֵינוּ || ^b ? add || ^c cf 52,14^b || ⁴ a 9MSS הִלֵּינוּ || ^b ins c ca 20MSS שֶׁ
 הוּא || ⁵ 6 + pl MSS מִיָּנוּ — || ⁸ a 1 ? דִּכְרוּ (al דִּרְכוּ) || ^b prps עָמִים, sed Vrs =
 אִי || ^{c-c} 1 cf 6 ἡχθη εἰς θάνατον לְמֹתָ || ⁹ a 1 עֲשֵׂי רַע || ^b 1 c 6 בְּמוֹתוֹ (vel ? בֵּית-מוֹתוֹ); al בְּמוֹתוֹ.

השׁוֹד וְהַשָּׁבֵר וְהַחֲרָב מִי אֲנִי־מֵדָה׃
²⁰ בְּנִי־יָד עָלָיו שָׁכְבוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ כְּתוּב מִכְמָר
הַמְּלָאִים חֲמַת־יְהוָה גִּעַרְתָּ אֱלֹהֶיךָ׃
²¹ לָכֵן שִׁמְעִי־נָא זֹאת עֲנֵנִי וּשְׁכַרְתָּ וְלֹא מִיִּין׃ ם
²² כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיִךְ יְהוָה וְאֵלֶיךָ יָרִיב עִמּוֹ
הִנֵּה לִקְחָתִי מִיָּד אֶת־כּוֹס הַתַּרְעֵלָה
אֶת־קַבְעֶת כּוֹס חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לְשִׁתּוֹתָה עוֹד׃
²³ וְשִׁמְתִּיהָ בְּיַד מוֹדֵיךָ׃
אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנַפְשְׁךָ שְׁתִּי וְנַעֲבְרָה
וּתְשִׁימֵנִי כְּאֶרֶץ גִּוּר וְכַחֲוִין לְעִבְרִים׃ ם
⁵² עוֹרֵי עוֹרֵי לְבָשִׁי עֲזָד צִיּוֹן
לְבָשִׁי וּבִגְדֵי תַפְאֲרֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ
כִּי לֹא יוֹסִיף יְבֹא־בָךְ עוֹד עָרָל וְטָמֵא׃
² הַתְנַעֲרִי מִעַפָּר קוֹמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם
הַתַּפְתִּיתִי^b מוֹסְרִי צוֹאֲךָ שְׁבִיָה בַת־צִיּוֹן׃ ם
³ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה חֲנֹם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף תִּגָּאֲלוּ׃ ⁴ כִּי כֹה
אָמַר אֲדֹנָיִי יְהוָה מַצְרִים יִרְדּוּ־עִמִּי בְּרֹאשֹׁנָה לְגוֹר שֵׁם וְאִשׁוֹר
בְּאַפִּם עֲשֻׁקוּ׃ ⁵ וְעַתָּה מֵה־לִּי־כֹה נָאִם־יְהוָה כִּי־לָקַח עִמִּי חֲנֹם
מִשְׁלֹ^a יְהִלְלוּ^b נָאִם־יְהוָה וְתָמִיד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מִנְּאֻץ׃ ⁶ לָכֵן
יִדַּע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־אֲנִי־הוּא הַמְדַּבֵּר הַגָּדִי׃ פ
⁷ מֵה־נָּאוּוּ עַל־הַהָרִים רִגְלֵי מְבֹשֵׁר
מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם מְבֹשֵׁר טוֹב מִשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה
אָמַר לְצִיּוֹן ׀ מָלֵךְ אֱלֹהֶיךָ׃
⁸ קוֹל צִפִּיךָ גָּשָׂא וְקוֹל יִחְדּוּ וְרִנְנוּ
כִּי עֵין בְּעֵין יֵרָא וּבְשׁוֹב יִהְיֶה צִיּוֹן׃
⁹ פִּצְחוּ רִנְנוּ יִחְדּוּ חֲרָבוֹת יְרוּשָׁלַם
כִּי־נָחַם יְהוָה עִמּוֹ גָּאֵל יְרוּשָׁלַם׃
¹⁰ חֲשֹׁף יְהוָה אֶת־זְרוּעַ קֹדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם
וְרָאוּ כָל־אֲפָסֵי־אֶרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃

¹⁹ l c 688 v' ינ' || ²⁰ ~ add? || ²² cf 17 || ²³ ins? cf 6 et 49,26 ||
Cp 52, 2 ^a prps שְׁבִיָה || ^b Q Vrs חִי — || ⁴ בְּחֶמֶס 6 || ⁵ a K מִשְׁלֹ Q, — לִיו ||
^b ftt crpp; 6 dl c 688(*) || ⁷ ? exc
vb || 8 1 ? בָּל־

6 שֶׁאֵל לְשָׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהִבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת [יְמוּתוֹן
 כִּי־שָׁמַיִם כָּעֵשֶׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבָּגָד תִּבְלָה וְיֹשְׁבֵיהָ כַּמֹּזֶכֶן
 וַיִּשְׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תִחָתֵּם: ׀
 7 שְׁמַעוּ אֵלַי יְדַעִי צָדֵק עִם תּוֹרָתִי בְלִבֶּם
 אֶל־תִּירְאוּ חֲרַפַּת אָנוּשׁ וּמִגְדַּפְתֶּם אֶל־תִּחַתּוּ:
 8 כִּי כַבָּגָד יֵאָכְלֶם עֵשׂ וְכֶצֶם וְאֶכְלֶם סֶם
 וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וַיִּשְׁוּעָתִי לְדֹר דֹּרִים: ׀
 9 עוֹרֵי עוֹרֵי לְבָשִׁיעֻז וְרוּעַ יִהְיֶה
 עוֹרֵי כִימֵי קָדֶם דֹּרוֹת עוֹלָמִים
 הֲלֹא אֶת־הִיא הַמִּחְצָבֶת כְּהֵב מִחֻלְלֶת תִּגִּין:
 10 הֲלֹא אֶת־הִיא הַמִּחְרָבֶת לֵם מִי תִהְיוּם רַבָּה
 הַשְּׁמָה מִעַמֻּקֵּי־יָם דָּרָךְ לַעֲבֹר גְּאוּלִּים: ׀
 11 וּפִדּוּיֵי יְהוָה יִשׁוּבוּן וַיָּבֹאוּ צִיּוֹן בִּרְנָה [וְאַנְחָה: ׀
 וְשִׁמַּחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֹנוּן גָּסוּ וְגִזּוֹן
 12 אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מִנְחַמְכֶם מִי־אֶת וּתִירְאִי
 מֵאָנוּשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן:
 13 וְהַשְׁכַּח יְהוָה עֵשֶׂךְ נוֹטָה שָׁמַיִם
 וַיִּסַּד אֶרֶץ וַתִּפְחַד תִּמְיֵד כָּל־הַיּוֹם
 מִפְּנֵי חֶמֶת הַמַּצִּיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לַהֲשִׁחִית וְאַיָּה חֶמֶת הַמַּצִּיק:
 14 מִתֵּר צֵעָה לְהַפְתָּח וְלֹא־יָמוּת לִשְׁחַת וְלֹא יִחָסֵר לַחֲמוֹ: 15 וְאַנֹכִי
 יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ רִגְעַ הַיּוֹם וַיִּהְיוּ גִלְיוֹ יְהוָה צָבָאוֹת שְׁמוֹ: 16 וְאַשֶּׁם
 דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כְּפִיתֶיךָ לְנֹטֵעַ שָׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֹא־מֵר
 לְצִיּוֹן עַמִּי־אֶתָּה: ׀

17 הַתְּעוֹרְרֵי הַתְּעוֹרְרֵי קוּמִי יְרוּשָׁלַם
 אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֶמֶת
 אֶת־קַבְעֶת כּוֹס הַתְּרַעֲלָה שָׁתִית מַצִּית:
 18 אֵין־מִנְהֵל לָהּ מִכָּל־בָּנִים יִלְדָה
 וְאֵין מִחֻזֵּק בִּידָה מִכָּל־בָּנִים גְּדֻלָּה:
 19 שְׁתִּים הִגְדָה קְרֹאֲתֶיךָ מִי יִנּוֹד לָךְ

6 l prb c 60(6) תַּחְדָּל || 9 l c 3 (percutit) (cf Hi 26,12); 9b >6 ||
 10 l השמָה (part) et יָם דָּרָךְ || 12 l ? (cf 66) et מִנְחָמָךְ || 16 l אֶתָּה (ה) וּתִירָא et מִנְחָמָךְ || 17 gl, cf 6 et imprimis 2^{MS} ab Ambros citat: *calicem enim ruinae bibisti*.

לְדַעַת לְעוֹתֶיךָ אֶת־יִשְׁעֶךָ דְּבַר בִּיעִיר בְּבִקְרֶיךָ
 בְּבִקְרֶיךָ יַעִיר לִי אֲזֶן לִשְׁמֹעַ כְּלִמּוֹדִים:
 5 אֲדַנִּי יִהְיֶה פֶתַח־לִי אֲזֶן
 וְאֶנְכִּי לֹא מָרִיתִי אֲחֹזֶר לֹא גִסּוּגְתִּי:
 6 גּוֹרִי נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחַתִּי לְמַרְטִים
 פָּנִי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלִמּוֹת וָרֶק:
 7 וְאֲדַנִּי יִהְיֶה יַעֲזֹר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלַמְתִּי
 עַל־כֵּן שָׁמַתִּי פָנִי כַחֲלָמִישׁ וְאָדַע כִּי־לֹא אֲבוֹשׁ:
 8 קָרוֹב מִצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אִתִּי גַעֲמָדָה יַחֲדָה
 מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי וְגִשׁ אֵלַי:
 9 הֵן אֲדַנִּי יִהְיֶה יַעֲזֹר־לִי מִי־הוּא יִרְשִׁיעַנִי
 הֵן כָּל־ם בְּבָגֵד יִבְלֹוּ עֵשׂ וְאִכְלֹם:
 10 מִי בָכֶם יֵרָא יִהְיֶה שְׁמֹעַ בְּקוֹל עַבְדּוֹ
 אֲשֶׁר הִלְךְ חֲשָׁכִים וְאֵין נֹגֵה לֹא
 יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשְׁעֵן בְּאַלְהָיו:
 11 הֵן כָּל־כֶּם קָדַחִי אֵשׁ מֵאֲזִרִי זִיקוֹת
 לָבוּ וּבָאוּר אֲשַׁכֶּם וּבְזִיקוֹת בְּעֵרְתֶּם
 מִדִּירִי הִי־תֶהֱוֶה־נָּתַת לָכֶם לְמַעַצְבָּה תִּשְׁכְּבוּן:
 51 שְׁמַעוּ אֵלַי רְדֹפֵי צָדֵק מִבְּקִשֵּׁי יְהוָה
 הַבִּיטוּ אֶל־צִוּוֹר חֲצִבְתֶּם וְאֶל־מִקְבַּת בֹּוֹר גִּקְרַתֶּם:
 2 הַבִּיטוּ אֶל־אֲבִרְתֶּם אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תַחֲוֹלְלֶכֶם
 כִּי־אֲחֹד קָרָאתִיו וְאֲבִרְתֶּהוּ וְאֲרַבֶּהוּ:
 3 כִּי־נָתַם יְהוָה צִיּוֹן נָתַם כָּל־חֲרִבְתֶּיהָ
 וַיִּשֶׁם מִדְּבָרָה כְּעֶדֶן וְעִרְבָתָהּ כֶּגֶן־יְהוָה
 שָׁשׂוֹן וְשִׁמְחָה וַיִּמְצָא בָּהּ תוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה:
 4 הִקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי וְלֹאֲדוּמִי אֵלַי הֶאֱזִינוּ
 כִּי תוֹרָה מֵאִתִּי תִצָּא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים
 אֲרִגִּיעַ: 5 קָרוֹב צִדְקִי יֵצֵא יִשְׁעִי וְזִרְעִי עַמִּים יִשְׁפְּטוּ
 אֵלַי אֲיִים יִקְוּ וְאֶל־זִרְעִי יִיחַלּוּן:

4^a ? 1 לְרַעַת c & (לֹאֲלֹפָא), al לְעִנַת (אֶת־חֲנֹךְ ?) b trsp huc 5^{a-a} (formato
 ex 5^{a-a} + 4^{b-c} sticho) || 10 l prb c & שְׁמַע || 11 l מֵאִירִי 1 (cf &) || Cp 51, 1 gl? ||
 2 l c טטט וְאֵל־נָא' וְאֵל־נָא' 4 3 et 12MSS & עַמִּים et וְלֹאֲדוּמִים || 4/5 & ἐγγίζει ταχύ;
 trsp : ad עַמִּים et 1 אֲרִגִּיעַ אֲקָרִיב (cf Jer 49,19) || 5^{o-o} add ? (cf mtr).

אֲכֹן מִשְׁפָּטִי אֶת־יְהוָה וּפְעֻלָּתִי אֶת־אֱלֹהֵי: ׀

וַעֲתִידָהּ אֶמַר יְהוָה יִצְרִי מִכְּטָן לַעֲבֹד לִי

לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וַיִּשְׂרָאֵל לֹא^b יֵאָסֶף

וְאֶכְבֹּד^c בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֱלֹהֵי הָיָה עֵינֵי:

וַיֹּאמֶר^a נִקַּל מִהְיוֹתָךְ לִי עֹבֵד לְהִקִּים אֶת־שִׁבְטִי יַעֲקֹב

וּנְצִירֵי^b יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וּנְתִיתִידָהּ לְאֹזֶר גִּזְיִם

לְהַיִּזֹּת יְשׁוּעָתִי עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ: פ

כֹּה אֶמַר־יְהוָה גִּבֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁ

לְבֹזֶה^a־נֶפֶשׁ לְמַתְעַב^b גִּזְיִ לַעֲבֹד מִשְׁלִים^c

מְלָכִים יִרְאוּ וְקָמוּ שָׂרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ

לְמַעַן יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָ: ׀

כֹּה אֶמַר יְהוָה

בְּעַת רְצוֹן עֲנִיתִידָהּ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּידָהּ

וְאֶצְרָךְ וְאֶתְנַדָּךְ לְבְרִית עִם

לְהִקִּים אֶרֶץ לְהִנְחִיל נַחֲלוֹת שְׁמִמּוֹת:

וְלֹא־מֶרֶץ לְאֲסוּרִים צִאוּ לְאֲשֹׁר בַּחֲשֹׁךְ הַגָּלוּ

עַל־דִּדְרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־שָׁפְיִים מְרִיעִתָם:

לֹא יִרְעֻבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ וְלֹא־יִכָּם שָׁרֵב וְשִׁמְשׁ

כִּי־מִרְחָמָם יִנְהַגֵּם וְעַל־מִבּוּעֵי מַיִם יִנְהַלֵּם:

וְשִׁמְתִי כָל־הָרִי לְהָרֶךְ וּמִסְלָתִי יִרְמֹן: [מֵאֲרֶץ סִינַיִם:

הַגֵּה־אֱלֹהִי מִרְחוֹק יָבֹאוּ וְהַגֵּה־אֱלֹהִי מִצְפּוֹן וּמַיִם וְאֱלֹהִי

רָגְוּ שָׁמַיִם וְגִילִי אֶרֶץ יִפְצְחוּ הָרִים רִגְה

כִּי־נַחֲמָם יְהוָה עֲמֹז וַעֲנִיו יִרְחָם: ׀

וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזַבְנִי יְהוָה וְאֵדְנִי שָׁכַחְנִי:

וְהִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה מִרְחָם בֶּן־בִּטְנָה

גַּם־אֱלֹהִי תִשְׁכַּחְנָה וְאֲנֹכִי לֹא אֶשְׁכַּחְךָ:

תָּן עַל־כַּפָּיִם תִּקְרִידָהּ חֲזֹמְתִידָהּ נִגְדִי תִמִּיד:

מִהָרֹּץ בְּגִיד מִהָרִסִּיד וּמִחֲרִיבִיד מִמָּוֶה יֵצְאוּ:

שְׂאִי־סָבִיב עֵינֶיךָ וּרְאִי כָל־ם נִקְבְּצוּ בְּאוֹלֶךְ

⁵ • 10 MSS 68 + כה || ^b 9 MSS QAc || לז || ^c 1 וא' || ^a 6 || ^a ? add; 62 + לי || ^b K
^{cf} 42,19 || משלם prps || למתעב ^b 1 || לבזוי ^a 1 || 7 || ונצרי 1 ft —, ונצרי Q, ונצירי
et הרים 11 (6) 68 || כל- || 8 cf ad 42,6 || 9 ins c || 7/8 trsp ? huc 42,1—9 || 13 K ונצחו || 16 כפי || 17 Var^P (6) 68 (X) בניה. ומסלת

12 שָׁמַע אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מִקְרָאִי
 אֲנִי־הוּא אֲנִי רֹאשׁוֹן אֲף אֲנִי אַחֲרֹון:
 13 אֶפְיָדִי יִסְדֶּה אֶרֶץ וַיְמִינִי טַפְחָהּ שָׁמַיִם
 קִרְא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעֲמְדוּ וַיַּחֲדּוּ:
 14 הִקְבֵּצוּ כָלֶכֶם וּשְׁמְעוּ מִי בְהֵם הַגִּיד אֶת־אֱלֹה
 יְהוָה^b אֲהַבּוּ יַעֲשֶׂה חֲפָצוֹ בְּבָבֶל וּזְרַעוּ כְּשָׂדִים:
 15 אֲנִי אֲנִי דִבַּרְתִּי אֶפְיָקְרָאתִיו הִבְאֵתוּ וְהַצְלִית דְּרָכֹו:
 16 קִרְבוּ אֵלַי שְׁמַעוּ־זֹאת
 לֹא מֵרֹאשׁ בִּסְתֵּר דִּבַּרְתִּי מֵעַת הַיּוֹתָה שֵׁם אֲנִי
 וְעַתָּה אֲדַנִּי יְהוָה שְׁלַחְנִי וְרוּחִי:
 17 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִלְמֹדֶךָ לְהוֹעִיל
 מְדַרְיֶכֶךָ בְּדֶרֶךְ תִּלְכֶּךָ:
 18 לֹא הִקְשַׁבְתָּ לְמִצּוֹתַי
 וַיְהִי כְנֶהֱרָ שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתֶךָ כְּגִלִּי הַיָּם:
 19 וַיְהִי כַחֲזוֹל וְרָעָךָ וְצֹאצְאֵי מַעִיד כַּמְעוֹתֶיךָ^a
 לֹא־יָפְרָת וְלֹא־יִשְׁמַד שְׁמוֹ^b מִלְפָּנַי:
 20 צָאוּ מִבְּבֶל בְּרַחֲו מִכְּשָׁדִים
 בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת
 הוֹצִיאוּהָ עַד־קִצֵּה הָאָרֶץ
 אִמְרוּ גֹאֵל יְהוָה עֲבָדָו יַעֲקֹב:
 21 וְלֹא צָמְאוּ בְּחִרְבוֹת הַזֵּלִיכֶם
 מִיָּם מַצּוֹר הַזֵּיל לָמוֹ
 וַיִּבְקַע־צוֹר וַיִּזְבּוּ מִיָּם:
 22 אֵין שְׁלוֹם אָמַר יְהוָה לְרָשָׁעִים:
 49¹ שְׁמַעוּ אֵיִים אֵלַי וְהִקְשִׁיבוּ לְאָמִים מִרְחֹק
 יְהוָה מִבֶּטֶן קִרְאֲנִי מִמַּעַי אָמִי הַזְכִּיר שְׁמִי:
 2 וַיִּשָּׂם פִּי כִּחְרֹב תִּהְיֶה בְּצֵל יָדָו הִחְפִּיאוּנִי
 וַיִּשְׁמַנִּי לְחֵץ בְּרוֹר בְּאַשְׁפָּתָו הִסְתִּירֵנִי:
 3 וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי־אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּךְ אֶתְפָּאֵר:
 4 וְאֲנִי אִמְרַתִּי לְרִיק יִגְעָתִי לְתַהוֹ וְהִבֵּל כְּתִי כְלִיתִי

12 pc MSS + עֲבָדִי || 14^a ca 40MSS בְּכֶם || ^b > 6 || ^c l'ב' vel l (cf 6)
 19^a inc || 19^a inc || אֲנִי י' שְׁלַחְתִּיהוּ וְאֶת־רוּחִו || 16^{oo} 1 frt וְאֶת־רוּחִו || 15 l c 63 וְאֶת־רוּחִו || וְהוֹרַע
 (hapaxleg); 6 בפֶּפֶר הָאָרֶץ || 1 frt בפֶּפֶר || ^b > 6 || שְׁמַד || Cp 49, 3 > 1MS; dl?

13 כִּבְבַּתִּי צִדְקָתִי לֹא תִרְחֹק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תִאָּחֵז
 וְנִתַּתִּי בְּצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאָרְתִּי: ס
 47 יִרְדֵּי וּשְׁכְּבִי עַל-עַפְרָיִם בְּתוֹלַת בֶּת-בְּכֹל
 שְׁכִי-לְאָרֶץ אֵין-כֶּסֶף בֶּת-כַּשְׂדִּים
 כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ-לָךְ רַבָּה וַעֲנֶנָּה:
 2 חֲתִי רַחִים וְטַחֲנִי קֶמֶח גְּלִי צִמְתֶּךָ
 חֲשִׁפִי-שִׁבְלִי גְלִי-שׁוֹק עֲבָרֵי גְהֵרוֹת:
 3 תִּגַּל עֲרוֹתֶךָ גַּם-תִּרְאֶה חֲרָפְתֶּךָ
 נָקִים אֶמָּח וְלֹא אֶפְגַּע^א אָדָם: ס 4 גְּאֻלָּנוּ יִהְיֶה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
 5 שְׁכִי דוֹמָם וּבָאִי בַחֲשׁוֹךְ בֶּת-כַּשְׂדִּים
 כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ-לָךְ גְּבֵרַת מַמְלָכוֹת:
 6 קִצְצִפְתִּי עַל-עַמִּי חִלְלִיתִי גִחְלִיתִי
 וְאַתָּנָם בִּידֶךָ לֹא-שָׁמַתְּ לָהֶם רַחֲמִים
 עַל-זִמּוֹן הַכְּבֹדָה עָלֶיךָ מְאֹד:
 7 וְתֹאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה^א גְּבֵרַת עַד^א
 לֹא-שָׁמַתְּ אֱלֹהִי עַל-לִבֶּךָ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ:^ב
 8 וְעַתָּה שְׁמַעִי-זֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֶׁבֶת לְבֶטֶח
 הָאָמְרָה בְּלִבָּבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
 לֹא אֲשַׁב אֶלְמִנָּהּ וְלֹא אֲדַע שְׂכוֹל:
 9 וְתִבְאֲנָה לָךְ שְׁתֵּי-אֱלֹהִים רַגַע בְּיוֹם אֶחָד
 שְׂכוֹל וְאַלְמָן כְּתָמָם בָּאוּ עָלֶיךָ
 בְּרַב כַּשְׂפִּיד בַּעֲצָמַת חֲבֵרֶיךָ מְאֹד:
 10 וְתִבְטַחְתִּי בְרַעְתֶּךָ אִמְרָתְּ אֵין רֹאֲגִי
 חֲכָמְתֶּךָ וְדַעְתֶּךָ הִיא שׁוֹבְבָתֶךָ
 וְתֹאמְרִי בְלִבֶּךָ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד:
 11 וּבָא עָלֶיךָ רָעָה לֹא תִדְעִי שְׁחִרָהּ
 וְתִפֹּל עָלֶיךָ הָיָה לֹא תוֹכְלִי כִפְרוֹה
 וְתִבָּא עָלֶיךָ פִּתְאֹם שְׂאֵה לֹא תִדְעִי:
 12 עַמְדִּי-נָא בַחֲבֵרֶיךָ וּבְרַב כַּשְׂפִּיד

Cp 47, 3 ^a 9MSS לא || ^b 1 ? אֶפְרַע (¶ παραδῶ pr παριδῶ?) || 3/4 ^{a-a} 1
 (cf ¶^a 1 εἶπεν [λέγει]) אָמַר גְּאֻלָּנוּ (8 hic incip cp 47) || 7 ^{a-a} 1 עַד ||
^b 20MSS תֶּךָ — || 9 ¶^a Q3 פִּתְאֹם (prps תִּפְאָמָם *gemma*) || 10 KOr תִּי — || 11 1
 ? שְׁחִירָה cf ¶ (inf = *deprecari*); prps שְׁחִירָה (?).

הָלוֹא אֲנִי יְהוָה וְאֵין-עוֹד אֱלֹהִים מִבְּלַעֲנִי
אֶל-צִדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אֵין זִוְלָתִי:

²² פָּנּוּ-אֵלַי וְהִנָּשְׁעוּ כָּל-אֲפָסֵי-אָרֶץ

כִּי אֲנִי-אֵל וְאֵין עוֹד: ²³ כִּי נִשְׁבַּעְתִּי

יֵצֵא מִפִּי צִדְקָה דָּבָר וְלֹא יִשׁוּב

כִּי-לִי תִכְרַע כָּל-בָּרֶךְ תִּשְׁבַּע כָּל-לִשׁוֹן:

²⁴ אַךְ בִּיהוָה אֵלִי אֲמַר צִדְקוֹת וְעוֹ

עֲדֵיו יִבּוֹא^b וַיִּבְשׁוּ כָּל הַנְּחָרִים בּוֹ:

²⁵ בִּיהוָה יִצְדָּקוּ וַיִּתְהַלְלוּ כָּל-זֶרַע יִשְׂרָאֵל:

⁴⁶ ¹ כָּרַע בָּל כָּרַם נָבוֹ הָיוּ עֲצֵבֵיהֶם

לַחֲיָה וְלִבְהֶמָּה נִשְׁאֲתִיכֶם עֲמוּסוֹת מִשָּׂא לַעֲיֹפָה:

² כָּרְסוֹ כָּרְעוּ וַיִּחְדּוּ לֹא יָכְלוּ מִלֵּט מִשָּׂא

וּנְפֹשָׁם בַּשֶּׁבִי הִלְכָה: ׀

³ שָׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל-שְׂאֲרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל

הָעֹמְסִים מִנִּי-בְּטָן הַנִּשְׁאֵים מִנִּי-רַחֵם:

⁴ וְעַד-זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד-שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל

אֲנִי עֲשִׂיתִי^a וְאֲנִי אֶשָּׂא וְאֲנִי^b אֶסְבֵּל וְאֶמְלֵט: ׀

⁵ לִמִּי תִדְמִינִי וְתִשְׁאוּ וְתִמְשְׁלֵנִי וְנִדְמָה:

⁶ הַזִּזְלִים זָהָב מָכִים וְכֶסֶף בִּקְנָה יִשְׁקְלוּ

יִשְׁכְּרוּ צוּרָה וַיַּעֲשֶׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אַף-יִשְׁתַּחֲוּוּ:

⁷ וַיִּשְׁאַתּוּ עַל-כִּתְּףִי יִסְבְּלָהוּ וַיִּנְיַחְתּוּ תַּחְתִּי וַיַּעֲמֹד מִמֶּקְוָמוֹ לֹא יִמֵּשׁ

אַף-יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲזֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֵנּוּ: ׀

⁸ וַיִּכְרוּ-זֹאת וְהִתְאַשְּׁשׁוּ הַשִּׁיבּוּ פּוֹשְׁעִים עַל-לֵב:

⁹ וַיִּכְרוּ רֹאשִׁנֹת מַעֲזֻלָּם כִּי אֲנֹכִי אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאַפָּס כְּמוֹנִי:

¹⁰ מִגִּיד מִרְאשֵׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא-נִגְשׂוּ

אֲמַר עֲצִי תָקוּם וְכָל-חֲפָצִי אַעֲשֶׂה:

¹¹ קִרָּא מִמְּזִרָה עֵיט מֵאָרֶץ מִרְחַק אִישׁ עֲצָתוֹ

אַף-דִּבְרָתִי אַף-אֲבִיאָנָה יִצְרָתִי אַף-אֶעֱשֶׂנָה: ׀

¹² שָׁמְעוּ אֵלַי אֲבִירֵי לֵב הִרְחוּקִים מִצִּדְקָה:

23 6(L) + τὸν θεόν (τῷ θεῷ) sed cf Rom 14,11; Phil 2,11 || 24 ^{a-a} 6L
מִלָּא cf ad 23, 1 frt יִמֵּשׁ || ^b 1 c 21MSS Seb Vrs || Cp 46, 1-Vrs
הֵם || 2 mlt MSS Edd || 4 ^a prps עֲמָסְתִּי || ^b 20MSS 6L || 8 1 frt
c 8 || 12 6L || —תי || 1 c Q6 || עצמו || 11 K || התבוננו ||

¹⁰ הוֹי אָמַר לְאַב מִה־תּוֹלִיד וּלְאַשָׁה מִה־תְּחִילִין: פ

¹¹ כֹּה־אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיִזְעָרוּ

הָאֲתִיבוֹת שְׁאֵלוֹנִי עַל־בְּנֵי וְעַל־פֶּעַל יְדֵי תִצְוֶנִי:

¹² אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וָאָדָם עָלֶיהָ בְּרָאתִי

אֲנִי יְדֵי גִמּוֹ שָׁמַיִם וְכָל־צִבְאָם צִוִּיתִי:

¹³ אֲנֹכִי הִעִירְתִּהוּ בְצֹדֵק וְכָל־דֶּרֶכִּיו אִישׁוֹר

הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגִלּוֹתִי יִשְׁלַח

לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשָׂחַד אָמַר יְהוָה צִבְאוֹת: ס

¹⁴ כֹּה־אָמַר יְהוָה^a

יִגְיעַ^b מַצְרַיִם וְסַחַר־בּוֹשׁ^b וְסִבְאִים אֲנָשֵׁי מִדְּבָר

עָלֶיךָ יַעֲבְרוּ וְלֹךְ יִהְיוּ אַחֲרֶיךָ וְלָכוּ בְּזִקִּים יַעֲבְרוּ

וְאַלֶיךָ יִשְׁתַּחֲווּ וְאַלֶיךָ יִתְפַּלְּלוּ^d

אֵךְ בְּךָ אֵל וְאֵין עוֹד אִפְסוּ אֱלֹהִים:

¹⁵ אֲכֹן אַתָּה אֵל מִסִּתְתָּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ:

¹⁶ בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ כָל־מֶלֶךְ יַחְדָּר׃ הִלְכוּ בִּכְלֹמָה חֲרָשֵׁי צִירִים:

¹⁷ יִשְׂרָאֵל נוֹשָׁע בִּיהוָה תִּשׁוּעַת עוֹלָמִים

לֹא־תִבְכְּשׁוּ וְלֹא־תִכְלְמוּ עַד־עוֹלָמִי עַד: פ

¹⁸ כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים

יִזְכֹּר הָאָרֶץ וְעָשָׂה הוּא כּוֹנֵנָהּ

לֹא־תִהְיֶה בְּרָאָה לְשִׁבְתָּ יִצְרָה

אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד:

¹⁹ לֹא בִסִּתְרִי דִּבְרָתִי בְּמָקוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ

לֹא אֲמַרְתִּי לְזָרַע יַעֲקֹב תִּהְיֶה בִקְשׁוֹנִי

אֲנִי יְהוָה דִּבַּר צֶדֶק מִגִּיד מִישְׁרִים:

²⁰ הִקְבְּצוּ וְבֹאוּ הַתְּנַגְּשׁוּ יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם

לֹא יָדְעוּ הַנְּשָׂאִים אֶת־עֵץ פֶּסֶלִים

וּמַתְּפִלָּיִם אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ:

²¹ הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אֶף יִנָּעְצוּ יַחְדָּו

מִי הַשָּׁמַיִם זֹאת מִקֶּדֶם מֵאֲזֵי הַגִּידָה

II °° prps (cf 65,3) (הא' ?) תשאלוני על־פני ^a I4 °° + 6 || ^b prps צבאות || ^c > 6 ?; dl (אל ברו—) || ^d 28MSS Edd Vrs + 1 || I5 l frt אתך אמתך כל־מתקוממיו || I6 °° l frt c 6 || I9 l frt cf ^{MS} (apud Sabatier ad loc) in te || I6 °° l frt c 6 || I9 l frt (ת' בקשו אני אני 6 || vel ? c 6 באתה).

אֲנִכִּי יִהְיֶה עֲשֵׂה כָּל נִטָּה שָׁמַיִם לְבִדּוֹ
רָקַע הָאָרֶץ מֵיָאֵתִי:

25 מִפֶּן אֲתוֹת בָּדִים וְקַסָּמִים יִהְיֶה לְ

מִשִּׁיב חַכְמִים אֲחֹזֵר וְדַעַתָּם יִסְכַּל:

26 מְקִיִּם דָּבָר עֲבֹדוּ^a וְעֲצַת מְלָאכָיו יִשְׁלִים

הָאָמַר לִירוּשָׁלַם תּוֹשָׁב^b וְלַעֲרֵי יְהוּדָה תִּבְנֶינָה^b וְחִרְבוֹתֶיהָ

27 הָאָמַר לְצוּלָה חֲרָבִי וְנִהְרַתִּיהָ אוֹבִישׁ: [אֲקוּמָם:

28 הָאָמַר לְכוֹרֶשׁ רַעִי^a וְכָל-חַפְצֵי יִשְׁלָם

וְלֹא־מֶרֶץ^b לִירוּשָׁלַם תִּבְנֶה וְהִיכֹל תִּבְנֶה:

45¹ כֹּה־אָמַר יְהוָה^a לְמַשִּׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר-הִחְזַקְתִּי בִימִינוֹ

לְרַד־לְפָנָיו גּוֹזִים וּמִתְנִי מְלָכִים אֶפְתָּח

לְפֶתַח לְפָנָיו דְּלָתִים וּשְׁעָרִים לֹא יִסְגְּרוּ:

2 אֲנִי לְפָנֶיהָ אֵלֶךְ וְהַדּוּרִים^a אֲשַׁר^b

הִלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיתִי בְרוּל אֲנַדֵּעַ:

3 וְנִתַּתִּי לָהּ אוֹצְרוֹת חֶשֶׁךְ וּמִטְמְנִי מִסְתָּרִים

לְמַעַן תִּדְעַ כִּי אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא בְּשִׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

4 לְמַעַן עֲבֹדִי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי

וְאֶקְרָא לָהּ בְּשִׁמְךָ אֲכַנֶּה וְלֹא יִדְעֻתִּנִּי:

5 אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זִילְתִּי אֵין אֱלֹהִים

אֲאֻרְךָ וְלֹא יִדְעֻתִּנִּי:

6 לְמַעַן יִדְעוּ מִמְּזִרַח-שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעַרְבָּהּ כִּי-אֶפֶס בְּלַעְדִּי

אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד: 7 יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ

עֲשֵׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֲשֵׂה כָּל-אֱלֹהִים: 8

הָרַעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחַקִּים יִזְלוּ-צֶדֶק

תִּפְתַּח-אָרֶץ^a וַיִּפְרוּ-יִשְׁעָ^b

וַיִּצְדָּקָה תַּעֲמִית וְיָחַד אֲנִי יְהוָה בְּרֹאֲתִיו: 9

הוֹי רָב אֶת-יִצְרוֹ חָרַשׁ אֶת-חֲרָשָׁי אֲדַמָּה

הֵיאֵמַר תִּמָּר לִיצְרוֹ מִה-תַּעֲשֶׂה וְיַפְעִלָהּ אֵין-יָדַי לֹא:

24 1 c K 31MSS Edd טו מאתי Q; מי אתי טו || 26 a 1 c 6A^b עבדו || b-b frt

add || 28 a prps רעי cf Sach 13,7* (1 frt M) || b ? dl 1 (vel 1 ? c טו (האמר טו ||

c 1 ולה' || Cp 45, 1 a ט + θ εός || b 1 ? לרד (= להוריד); prps לחרד vel

|| 7 a ט + θ εός || 6 1 ? ביה — אִישׁר Q, אוֹשֶׁר K || b וְהָרִים ט 2 || להמרד

8 a exc ? רחמה || b exc ? וְשָׁלוֹם || c 1 ? תיה — 9 a 1 לך . . . ופעלו (טל).

8 אֶל-תַּפְחָדְרֹז וְאֶל-תַּרְהֻמָּה הָלֹא מֵאֵז הַשְּׁמַעְתִּיךָ וְהַגִּדְתִּי

וְאַתֶּם עָדִי הִישׁ אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדִי וְאִין צוּר בְּלִי-יָדָעַתִּי:

9 וַיִּצְרִי-פֶסֶל כָּלָם תָּהוּ וְחִמּוּדֵיהֶם בְּלִי-יִעֲלוּ וְעֲדִיהֶם הִפָּה בְּלִי-רְאוֹ
וּבְלִי-יָדָעוֹ לְמַעַן יִבְשׁוּ: ¹⁰ מִי־צָר אֵל וּפֶסֶל נָסֹךְ לְבַלְתִּי הוֹעִיל:

11 הֵן כָּל-חֲבֵרָיו יִבְשׁוּ וְחֲרָשִׁים^b הֵמָּה מֵאֲדָם יִתְקַבְּצוּ כָּלָם יַעֲמֻדוּ
יַפְחָדוּ יִבְשׁוּ יִחַד: ¹² חֲרָשׁ בְּרוֹזֶל מַעֲצָד וּפַעַל בַּפְתָּח וּבִמְקַבּוֹת

יִצְרֻהוּ וַיַּפְעֵלְהוּ בְּזִרְזָע כְּחוֹ גַם-רָעַב וְאִין כָּח לֹא-שָׁתָה מִיָּם וַיַּעַף:
¹³ חֲרָשׁ עֲצִים נָטָה קוֹ יִתְאַרְהוּ בַּשֹּׁרֵד יַעֲשֶׂהוּ בִּמְקַצְעוֹת וּבִמְחוּגָה

יִתְאַרְהוּ וַיַּעֲשֶׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֹׁכֵת בֵּית:
¹⁴ לְכָתָה^a לֹא אֲרָזִים וַיִּקַּח תִּרְזָה וְאֵלֶּזֶן וַיֹּאמֶץ-לֹא בַעֲצֵי-יַעַר נָטַע אֲרָז^b

וַיִּגְשֵׁם וַיִּגְדֵּל: ¹⁵ וְהָיָה לְאָדָם לְכַעַר וַיִּקַּח מֵהֶם וַיַּחֲסֵם אֶת-יִשְׁקִי וְאֶפֶה
לֶחֶם אֶת-יַפְעֵל-אֵל וַיִּשְׁתָּחֻהוּ עָשָׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגֹּד-לָמוֹ: ¹⁶ חֲצִיז שָׂרָף

בְּמוֹ-אִשׁ עַל-חֲצִיז^b בָּשָׂר יֹאכֵל וַיִּצְלָה^c צִלִּי וַיִּשְׁבַּע אֶת-יָחֶם וַיֹּאמֶר
הָאֵח חֲמוּזִי רֵאִיתִי אֹדֶר: ¹⁷ וַיִּשְׁאָרִיתוּ לְאֵל עָשָׂה לְפֶסֶל וַיִּסְגֹּד-לֹא

וַיִּשְׁתָּחֻהוּ וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֹּאמֶר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אַתָּה: ¹⁸ מֵ^c לֹא
יָדָעוּ וְלֹא יֵבִינוּ כִּי טַח מִרְאוֹת עֵינֵיהֶם מִהַשְׁכִּיל לִבָּתָם: ¹⁹ וְלֹא-

יִשִּׁיב אֶל-לִבּוֹ וְלֹא נָעַת וְלֹא-תִבּוֹנָה לְאֹמְרֵי חֲצִיז שָׂרָפֹתִי בְּמוֹ-אִשׁ
וְאֵף אֶפִּיתִי עַל-גִּחְלָיו לֶחֶם אֲצַלָּה בָּשָׂר וְאֵכֹל וַיִּתְרוּ לְתוֹעֵבָה

אֲעֲשֶׂה לְכוֹל עֵץ אֶסְגֹּד: ²⁰ רָעָה אֶפֶר לֵב הוֹתֵל הִטָּהוּ וְלֹא-יִצִּיל
אֶת-נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמֶר הֲלוֹא-שָׁקַר בִּימִינִי: ²¹ מֵ

21 זָכַר-אֵלָה יַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל כִּי עֲבָדִי-אַתָּה
יִצְרָתִיךָ עֲבָד-לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל^a לֹא תִנְשָׁנִי:

22 מִחֲתִיתִי כָעֵב פִּשְׁעֶיךָ וְכַעֲגֹן חַטֹּאתֶיךָ
שׁוֹבָה אֵלִי כִּי גֹאֲלָתִיךָ:

23 רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי-עָשָׂה יְהוָה הִרְיעוּ תַחְתֵּינֹת אָרֶץ
פָּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל-עֵץ בּוֹ

כִּי-נָאֵל יְהוָה יַעֲקֹב וּבִי־יִשְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר: ²⁴ מֵ

24 כֹּה-אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ וַיִּצְרָךָ מִבְּטָן

8 ^a hapaxleg; 1? תִּרְאוּ || ^b 1 ואם (vel? dl בלי-יד cf ^aBAI kai ouk ēsan [BQ
ἡκουσαν] τότε [עוד?]) || 9 sic AI; dl || 11 ^a 1 ftr חֲבֵרָיו (ψ 58,6; Dt 18,11) || ^b 1
שִׁי — 12 ins ftr c 6 יָחַד (Hif vbi תָּהוּ) || 14 ^a 1 c 6 כָּתָה || ^b sic AI; Q אֲרָז, K
אֲרָז (6 κύριος) || 16 ^a 42MSS Vrs ועל || ^b 1 גִּחְלָיו cf 19 et 63 || ^c trsp haec vb,
cf 6 || 17 Q^{MSS} יִסְגֹּד || 21 ^a 36MSS ויש || ^b 1? תָּנִי; prps תִּמְשָׁנִי, cf Dt 32,15.

22 ^u ולא ^u || 24 ^a ? add || ^{b-b} 1 ftr c אֵיתִי (ἐπεθύμησα) || 25 prb
dl; vb' וחמ' למ' וחת' || 28 ^{a-a} 1 ftr ק' וְאֵ; prps שְׂרִידָה קְדָשִׁי
cf ^u (οἱ ἄρχοντες τὰ ἄγρια μου) S || ^b 1 וְאֵ || Cp 44, 1 dl ? (mtr cs) || 2 4MSS
וְשֵׁשׁ וְיִשְׂרָאֵל || 4 1 c וְ (מִים) ? כְּבִין (ב) כְּבִין ioMSS || 5 ^a 1 c Σ יְקָרָא :
^b 1 יְקָרָא || 7 ^a ins c וְ יַעֲמֹד (στήτω καὶ) || ^{b-b} 1 אֲתִיּוֹת ||
c 1 c וְ לֹב (ὁ ὑμῖν pr ἡμῖν?).

2 כִּי־תַעֲבֹר בַּמַּיִם אֶתְּךָ אֲנִי וּבִנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטָפוּךָ
 כִּי־תֵלֵךְ בַּמַּיִם־אֵשׁ לֹא תִכְוֶה וְלֹהֶבֶת לֹא תִבְעַר־בְּךָ;
 3 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ
 נָתַתִּי כַפָּרֶךְ מִצָּרִים כּוֹשׁ וּסְבָא תַחְתֶּיךָ;
 4 מֵאֲשֶׁר יִקְרָתְךָ בְּעֵינַי נִכְבְּדָתְךָ וְאֲנִי אֶהְבְּתִיךָ
 וְאַתָּן אֲדֹם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֵמִים תַּחַת נִפְשֶׁךָ;
 5 אֶל־תִּירָא כִּי־אֶתְּךָ אֲנִי
 מִמִּזְרַח אָבִיא זְרֻעַךָ וּמִמַּעַרְב אֶקְבְּצֶךָ;
 6 אֲמַר לְצַפּוֹן תִּנֵּי וּלְתִימֹן אֶל־תִּכְלָאִי
 הִבִּיאי בְנֵי מִרְחֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ;
 7 כֹּל הַנִּקְרָא בִּשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרֹאֲתָיו יִצְרְתָיו אֶת־עֲשִׂיתָיו;
 8 הִזְצִיא עַם־עוֹר וְעִינַיִם יָשׁ וְחֹרָשִׁים וְאֲזָנִים לָמוֹ;
 9 כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ^a יַחְדָּו וַיֵּאָסְפוּ לְאֵמִים
 מִי בָהֶם יִגִּיד זֹאת וְרֹאשֵׁנוֹת יִשְׁמִיעֶנּוּ^b
 יִתְּנוּ עֲדִיהֶם וַיִּצְדְּקוּ וַיִּשְׁמְעוּ וַיֹּאמְרוּ אִמְתִּי;
 10 אַתֶּם עַדִּי נֶאֱסִי־הִזָּה וְעַבְדִּי^a אֲשֶׁר בְּחִרְתִּי
 לְמַעַן תִּדְּעוּ^b וְתֵאֱמִינוּ^b לִי וְתִבְיִנוּ^b כִּי־אֲנִי הוּא
 לִפְנֵי לֹא־נִוצַר אֵל וְאַחֲרִי לֹא יִהְיֶה: פ
 11 אֲנֹכִי אֲנֹכִי יְהוָה וְאֵין מִבִּלְעָדִי מוֹשִׁיעַ;
 12 אֲנֹכִי הַגִּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בְּכֶם זֶר
 וְאַתֶּם עַדִּי נֶאֱסִי־הִזָּה וְאֲנִי־אֵל: 13 גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא
 וְאֵין מִיַּדִּי מַצִּיל אֶפְעֵל וּמִי יִשְׁיבֶנָּה: ס
 14 כֹּה־אָמַר יְהוָה גְּאֻלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
 לְמַעַנְכֶם שְׁלַחְתִּי בְבִלָּה וְהוֹרֵדְתִי בְּרִיחִים^a בְּלָם
 וּכְשָׂדִים^c בְּאֲנִיּוֹת^b רִנְתֶּם:°
 15 אֲנִי יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מִלְּכֶכֶם: ס
 16 כֹּה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן בָּיִם דָּרֶךְ וּבָמִים עֲזִים גְּתִיבָה;
 17 הַמוֹצִיא רֶכֶב־וָסוּס חֵיל וְעֲגוֹז יַחְדָּו
 יִשְׁכְּבוּ בִלְיָקוֹמוֹ דַּעְכוּ בַּפִּשְׁתָּה כְּבוֹ;

4 l frt אֲדַמַּת || 7 l c su || 8 l c הוֹצִיא vel הוֹצִיא || 9 a 1? c ts יִקְבְּצוּ || b 6
 ἀναγγελεῖ ὑμῖν, וְעַנִּי — || 10 a prps וְעַבְדִּי || b 1? יַד', וְיֹא', וְיֹד' || 13 ts מעולם ||
 14 a 6 φεύγοντας (pr בֹּרְחִים) || b prps בְּאֲנִיּוֹת in lamentationibus ||
 c-c 6ac. a A(2) ἐν κλοιοῖς δεθίσονται; 1? || 17 huc trsp α.

יְהוָה בְּגִבּוֹר יֵצֵא בְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יַעֲרִי קִנְיָהּ¹³

יִרְעֶה אֶף-יִצְרִיחַ עַל-אֲבֹיו יתְגַבֵּר: פ

יִהְיֶינּוּ תִּשְׁתִּי מְעוֹלָם אַחֲרִישׁ אֶת־אֶפֶק¹⁴

בְּיֹלְדָה אִפְעָה אֲשֶׁם וְאִשְׁאף יָחַד:

אֲחֲרִיב הָרִים וְגִבְעוֹת וְכָל-עֲשָׂבָם אֲזַכֵּשׁ¹⁵

וְשִׁמְתִי נְהֲרוֹת לְאֵיִם וְנַגְמִים אֲזַכֵּשׁ:

וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים בְּדֶרֶךְ^a לֹא יֵדְעוּ^a בְּנִתִּיבוֹת^b לֹא-יֵדְעוּ אֲדִירֵיכֶם¹⁶

אֲשִׁים מִחֲשָׁד לִפְנֵיהֶם^c לְאֹזֹר וּמַעֲקָשִׁים לְמִשׁוֹר

אֲלֶה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתֶם וְלֹא עֲזַבְתֶּם:

נִסְגְּנוּ אַחֲזֹר יִבְשׁוּ בִשֵּׁת הַבְּטָחִים בַּפֶּסֶל¹⁷

הָאֲמָרִים לְמִסְכָּה אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ: ס

הַחֲרָשִׁים שִׁמְעוּ וְהַעֲוָרִים הִבִּיטוּ לְרֹאוֹת:

מִי עוֹר כִּי אִם-עֲבָדִי^a וְחָרַשׁ^b בְּמִלְאָכִי אֲשַׁלַּח¹⁹

מִי עוֹר כְּמִשְׁלָם^c וְעוֹר^d כְּעַבְדִּי יִהְיֶה:

רְאִיתָ^a רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמְרֶם^b פֶּקֶת אֲזַיִּים וְלֹא יִשְׁמַע:²⁰

יִהְיֶה חֲפִץ לְמַעַן צִדְקָו יִגְדִּיל תוֹרָה וַיִּאֲדִיר:

וְהוּא עִם-בְּנוֹו וְשִׁסּוּי הִפָּח בַּחוּרִים^a בָּלֶם²²

וּבִבְתִי כָלֵאִים הִתְבָּאוּ

הֵיוּ לְבֹו וְאֵין מִצִּיל מִשְׁפָּה^b וְאֵין-אֶמֶר הָשֵׁב:

מִי בָכֶם יִאֲזִין זֹאת יִקְשֹׁב וַיִּשְׁמַע לְאַחֲזֹר:²³

מִי-נָתַן לְמִשְׁוֹפָה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבִזּוּיִם²⁴

הָלֹא יִהְיֶה זֶו חֲטָאנוּ לוֹ וְלֹא-אָבֹו בְּדַרְכֵּי הָלוֹד וְלֹא שִׁמְעוּ

וַיִּשְׁפָּד עָלָיו חֲמָה אֲפֹו וַעֲזֹו מִלְחָמָה [בְּתוֹרָתוֹ:²⁵

וּתְלַחֲטָהוּ מִסְבִּיב וְלֹא יֵדַע וּתִבְעֶר-בּוֹ וְלֹא-יִשִּׁים עַל-לֵב: ס

וְעֵתָה כֹּה-אָמַר יִהְיֶה בְּרֹאֶךָ יַעֲקֹב^a וַיִּצְרַךְ יִשְׂרָאֵל⁴³

אֶל-תִּירָא כִּי גִאלְתִּיךָ קָרָאתִי^b בְּשִׁמְךָ לִי-אַתָּה:

14 טז || הָלְעוּ' || 15 prps לְצִיּוֹת || 16 a-a ? add (בְּדֶ') || Var^G Vrs 'וב' || c ? trsp post || ומַעַ' || 17 ט || כּוֹת - || 19 a טז || עֲבָדִי || b-b pro his vb || טז ἀλλ' ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν = כְּמִשְׁלִיחָם || c-c > ט^b(*) ; Θδ = μ || d l ? || וְחָרַשׁ, sed haec vb (vel frt totus vs?) add esse vid || 20 a Q רְאִיתָ, K רְאִיתָ (טז plur) || b ט || מְרוֹ - || c ca 60MSS ת', pc MSS טז תִּשְׁמְעוּ || 22 a l || בַּחוּרִים || b l ? || לִמְ' || 24 Q לְמִשְׁפָּה || 25 l frt c טז חֲמַת || Cp 43, 1 a ? dl (mtr cs) || b l frt c טז טז קָרָאתִיךָ.

¹⁰ אֶל-תִּירָא כִּי-עֲמָךְ אָנִי אֶל-תִּשְׁתַּע כִּי-אֲנִי אֱלֹהֶיךָ

אֲמַצְתִּיךָ אֶפְעֹרְתִּיךָ אֶפְתַּמְכְּתִיךָ בַּיּוֹם צִדְקִי:

¹¹ הֵן יִבְשׁוּ וַיִּכְלְמוּ כָל הַנְּחָרִים בְּךָ

יִהְיוּ כָאֵין וַיֵּאבְדוּ אֲנָשֵׁי רִיבְךָ:

¹² תִּבְקֶשֶׁם וְלֹא תִמְצָאם אֲנָשֵׁי מִצְתְּךָ

יִהְיוּ כָאֵין וּכְאֶפֶס אֲנָשֵׁי מִלַּחֲמָתְךָ:

¹³ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִחֲזִיק יְמִינְךָ

הָאָמַר לָךְ אֶל-תִּירָא אָנִי עֲזָרְתִּיךָ: ס

¹⁴ אֶל-תִּירָאִי תוֹלַעַת יַעֲקֹב מִתִּי יִשְׂרָאֵל

אֲנִי עֲזָרְתִּיךָ נְאֻם-יְהוָה וְגֹאֲלְךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

¹⁵ הִנֵּה שְׁמִתִּיךָ לְמוֹרֶגָה חֲרוּץ^ב חָדָשׁ בַּעַל פִּיפּוֹת

תְּדוֹשׁ הָרִים וְתוֹךְ וּגְבָעוֹת כַּמֶּץ תִּשָּׂים:

¹⁶ תִּזְרַם וְרוּחַ תִּשְׁאָם וּסְעָרָה תִּפְּיץ אֹתָם

וְאֹתָהּ תַגִּיל בִּיהוָה בְּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל: פ

¹⁷ הֶעֱנִיִּים וְהֶאֱכִיזוּם מִבְּקָשִׁים מוֹם וְאֵין לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נִשְׁתָּה

אֲנִי יְהוָה אֲעֲנֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֱזֹבָם:

¹⁸ אֶפְתַּח עַל-שָׁפְיִים נְהֻרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעֲיָנוֹת

אֲשִׁים מִדְּבַר לְאַנְשֵׁי-מָוִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצְאֵי מָוִם:

¹⁹ אֲתֵן בַּמִּדְבָּר אֵרוֹ שִׁטָּה וְהֵדָם וְעֵץ שֶׁמֶן

אֲשִׁים בְּעֶרְכָּה בְּרוֹשׁ תִּדְהֶר וּתֵאשׁוּר יַחְדָּו:

²⁰ לְמַעַן יֵרְאוּ וַיִּדְעוּ וַיִּשִּׁימוּ וַיִּשְׁכְּלִלוּ יַחְדָּו

כִּי יִדְ-יְהוָה עֲשֵׂתָהּ וְאֵת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָה: ס

²¹ קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הִגִּישׁוּ עֲצָמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ

²² וַיִּגִּישׁוּ^א וַיַּגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרִינָה [יַעֲקֹב:

הָרֹאשְׁנוֹת וּמָה הִנֵּה הִגִּידוּ וְנִשְׁמָה לִפְנֵי

וַיִּנְדְּעָה אַחֲרֵיתָן^ב אוֹ הַבָּאוֹת הַשְּׁמִיעֵנוּ:

²³ הִגִּידוּ הָאֲתִיּוֹת לְאַחֹר וַיִּנְדְּעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם

אֶפְתִּיטִיבִי וְתָרְעוּ וְנִשְׁתַּעַה וְנִרְאָ יַחְדָּו:

²⁴ הֵן-אַתֶּם מֵאֵין^ב וּפַעֲלֶכֶם מֵאֶפֶס^ג תוֹעֲבָה^ד יִבְחַר בְּכֶם: ס

14 1 רמת (6 δλιγοστός) || 15 ^a Var^G רג — || ^b frt add || 17 ? add || 19 trsp huc : || 21 prps עֲצָמוֹתֵיכֶם (Hier *idola vestra*) || 22 ^a 1 ? c 6800 יִגִּישׁוּ || ^{b-b} trsp haec vb in fin vs || 23 Q וְנִרְאָה, K ? וְנִרְאָ || 24 ^a dl ? (mtr cs) || ^b 1 ? אין || cf 29 (dittoqr) || ^c 1 prb (מֵאֶפֶס), cf expl gr 40,17 || ^d 1 ? תהו.

26 שְׁאוּ-מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי-בָרָא אֵלֶּה
 הַמוֹצִיא בַּמִּסְפָּר צְבָאָם לְכֹלֶם בְּשֵׁם יְקֹרָא
 מֶלֶךְ אוֹנִים וְאַמִּיץ כָּח אִישׁ לֹא גִעָדָר: ׀
 27 לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וּתְדַבֵּר יִשְׂרָאֵל
 גִּסְתָּרָה בְּרַכִּי מִיְּהוָה וּמֵאַלְהֵי מִשְׁפָּטֵי יַעֲבֹדָר:
 28 הֲלוֹא יִדְעַתָּ אִם-לֹא שָׁמַעַתָּ
 אֱלֹהֵי עוֹלָם וַיְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ
 לֹא יִיעָף וְלֹא יִיגַע אֵין חֶקֶר לְתַבּוּנָתוֹ:
 29 נָתַן לַיעָף כָּח וּלְאֵין אוֹנִים עֲצָמָה יִרְבֶּה:
 30 וַיַּעֲפּוּ נְעָרִים וַיִּגְעוּ וּבַחֲוָרִים כָּשׁוּל יִפְשְׁלוּ:
 31 וְקוֹנֵי יְהוָה יַחֲלִיפוּ כָח יַעֲלוּ אֶבֶר כְּנִשְׁרִים
 יִרְוּצוּ וְלֹא יִינָעוּ יִלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ: ׀
 41 1 הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אֲיִים וּלְאַמִּים יַחֲלִיפוּ כָח
 וַיִּשְׁאוּ אֹז יִדְבָּרוּ יַחֲדוּ לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה:
 2 מִי הָעִיר מִמּוֹזָח צֶדֶק יִקְרָאֶהוּ לְרִגְלוֹ
 יִתֵּן לַפָּנִי גּוֹיִם וּמַלְכִים יִרְדֹּא
 וַתֵּן^ב כַּעֲפָר חֲרָבֹו כִקֵּשׁ גִּבֹּר קִשְׁתּוֹ:
 3 יִרְדָּפֶם יַעֲבֹד שְׁלוֹם אֶרֶח בְּרִגְלָיו לֹא יָבוֹא:
 4 מִי-פָעַל וַעֲשָׂה קִרָא הַדְרֹת מֶרֶאֶשׁ
 אֲנִי יְהוָה רֹאשׁוֹן וְאַתָּאֲחֲרָיִים אֲנִי-הוּא:
 5 רָאוּ אֲיִים וַיִּירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יַחֲרֹדוּ קָרְבוּ נִיאֲתִיוֹן:
 6 אִישׁ אֶת-רֵעֵהוּ יַעֲזֹרוּ וּלְאַחֵיו יֹאמַר חֲזֹק:
 7 וַיַּחֲזֹק חֲרָשׁ אֶת-צֹרֶף מַחֲלִיק פִּטִּישׁ אֶת-הַזֶּלֶם פָּעַם
 אֹמַר לְדָבֶק טוֹב הוּא וַיַּחֲזִקֵהוּ בַּמִּסְמָרִים לֹא יִמּוֹט: ׀
 8 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עֲבָדִי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בַּחֲרָתִיךָ
 זָרַע אֲבָרָהֶם אֲהַבִּי:
 9 אֲשֶׁר הִחֲזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאַצִּילִיָּה קְרָאֲתִיךָ
 וְאֹמַר לְךָ עֲבָדִי-אַתָּה בַּחֲרָתִיךָ וְלֹא מֵאַסְתִּיךָ:

ירד 1^a 2 || 40,31 cf יחלו לתוכחתי prps 41, 1 Cp || 6 cf ואמץ 26 1
 vel c 6 || יחיד 6 || 1^b || יתנם (vel ת') al (cf 6) קשתם . . חרבם 5 || frt
 add; 6 || (יחיד למשפט + in fin vs ?) vel ? || יחידו pro 6 || 7 frt
 coniung c 40,19. 20.

9 על הר-גבה עלי-לך מבשרת ציון
 הרימי בכת קולך מבשרת ירושלם הרימי אל-תיראי
 אמרי לערי יהודה הגה אלהיכם:
 10 הגה אדני יהודה בחזק ובזא וזרעו משלה לו
 הגה שברו אתו ופעלתו לפניו:
 11 ברעה עדרו ורעה בזרעו יקבץ
 טלאים ובחיקו ישא עלות יגהל: ם
 12 מי-מדד בשעלו מים ושמים בגרת תפן
 וכל בשלש עפר הארץ ושקל בפלם הרים
 ונגבעות במאזנים:
 13 מי-תבן את-רות יהנה ואיש עצתו יודיענו:
 14 את-מי נועץ ויבינהו וילמדהו בארח משפט
 וילמדהו דעת ודרך תבונות יודיענו:
 15 הן גוים כמר מדלי וכשחק מאזנים נחשבו
 הן אים כדק ופול: 16 ולבנון אין די בער
 ותיתו אין די עולה: ם
 17 כל-הגוים כאין נגדו מאפס ותהו נחשבו-לו:
 18 ואל-מי תדמיון אל ומה-דמות תערכו-לו:
 19 הפסל נסד חרש וצורף בזהב ורקענו
 ורתקות כסף צורף: 20 המסבן תרומה עץ לא-ירקב ובתר
 חרש חכם יבקש-לו להכין פסל לא ימוט:
 21 הלוא תדעו הלוא תשמעו הלוא הגד מראש לכם
 הלוא הבינותם מזכרות הארץ:
 22 הישב על-חגו הארץ וישביה בחגבים
 הנוטה כדק שמים וימתתם באהל^ל לשבת:
 23 הנותן רוזנים לאין שפטי ארץ בתהו עשה:
 24 אף בל-נפשו אף בל-זרעו אף בל-שרש בארץ גזעם
 וגם-נשף בהם ויכשו וסערה כקש תשאם: ם
 25 ואל-מי תדמיוני ואשונה יאמר קדוש:

10 l c 627 בְּחִזֶּק 11? II? 1 יקבץ || 12 > 6AΘΣ? (πάσαν τὴν γῆν) ||

14 °° add? (cf 6) || 15 l? ופולו || 19 b 1 יצור vel יוציא (19b > 6) || 20 °° > 6;

6 ὁμοίωμα κατεσκεύασεν (αὐτόν > ²MSS); 1 frt למבון תמונה (cf ad 41,7) ||

21 frt 1 מִסְדוֹת || 22 ° 6 ὡς καυάραν = כְּרָקִיעַ, 1 fr || ^b 1? באהל.

39 ¹ בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּלָאֶן בֶּן־בִּלְאֶן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים
 וּמִנְחָה אֶל־חֲזַקְיָהוּ וַיִּשְׁמָע־כִּי חָלָה וַיַּחְזֹק² וַיִּשְׁמַח עֲלֵיהֶם חֲזַקְיָהוּ
 וַיֵּרָאֻם אֶת־בֵּית נִכְלָתָה³ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֶת־
 הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֶת כָּל־בֵּית כְּלָיו וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֻצְרוֹתָיו
 לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הָרָאם חֲזַקְיָהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מִמְשַׁלְתּוֹ;
³ וַיָּבֹא יִשְׁעֵיהוּ הַנִּכְיָא אֶל־הַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה־אָמְרוּ
 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאֵינִן יָבֹאוּ אֵלָיְךָ וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ מֵאַרְצָן רַחֲזָקָה
 בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל⁴ וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתְךָ וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ אֶת
 כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הָרְאִיתִים בְּאֻצְרוֹתַי;
⁵ וַיֹּאמֶר יִשְׁעֵיהוּ אֶל־חֲזַקְיָהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת⁶ הִנֵּה יָמִים
 בָּאִים וְנִשְׂאָ כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתְךָ וְאֲשֶׁר אֲצֻרוֹ אֲבִתִּיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
 בָּבֶל לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה⁷ וּמִבְּנִיךָ אֲשֶׁר יֵצֵאוּ מִמֶּנּוּ אֲשֶׁר
 תּוֹלִיד יִקְחוּ וְהָיוּ סְרִיסִים בְּהִיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל⁸ וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ אֶל־
 יִשְׁעֵיהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּרְתָּ⁹ וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה¹⁰ שְׁלוֹם וָאִמָּת
 בְּיָמָי¹¹ ׀

40 ¹ נִחֲמוּ נִחֲמוּ עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹהֵיכֶם:
² וַדְּבָרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַם וּקְרָאוּ אֵלַיָּה
 כִּי מְלֵאָה צְבָאָה כִּי נִרְצָה עֲוֹנָה
 כִּי לָקַחְתָּ מִיַּד יְהוָה כְּפָלִים בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ: ׀
³ קוֹל קוֹרָא בַּמִּדְבָּר פָּגוּ דִּירָךְ יְהוָה
 וַיִּשְׁרוּ בְּעֶרְבָה מִסֵּלָה לְאֱלֹהֵינוּ:
⁴ כָּל־זֵינָא וְנִשְׂאָ וְכָל־תֵּר וְנִבְעָה וַיִּשְׁפְּלוּ
 וְהָיָה הָעֶקֶב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה:
⁵ וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וּרְאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי יְהוָה דִּבֶּר: ׀
⁶ קוֹל אָמַר קוֹרָא וַאֲמַר^a מָה אֶקְרָא
 כָּל־הַבָּשָׂר חֲזִיר וְכָל־חֲסִידוֹ^b כְּעִיץ הַשָּׂדֶה:
⁷ וַיִּבֶשׂ חֲזִיר גִּבְלִי צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נִשְׁבְּחָה בּוֹ אָכֵן חֲזִיר הָעָם:
⁸ וַיִּבֶשׂ חֲזִיר גִּבְלִי צִיץ וַדְּבַר־אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעֹזְלָם: ׀

Cp 39, 1 ^a 6 מראדך || ^b 6 + καὶ πρέσβεις || ^c 2R כִּי שָׁמַע || ^d 2R חֲזַקְיָהוּ ||
 2 ^a cf ad 2R 20,13 || ^b >2R || 3 >2R || 8 ^{a-a} >2R^{6B} || ^b 6 γενέσθω ἡ || Cp 40,
 2 1 ? מְלֵאָה ? || 3 >6 || 4 sic M || 5 6 וַיִּשְׁעֵת אֱלֹהִים || 1 M (cf 52,10) || 6 ^a 1 c 6
 וַאֲמַר || ^b 6 δόξα ἀνθρώπου, 1 Petr 1,24 Orig δ. αὐτῆς, & gloria hominis, & gl.
 ejus, Aug al claritas ejus; 1 הָדָר vel הָדָר (al פְּבוֹד) || 7 ^{a-a} ? add (vs 7 >6L).
 Biblia.

אֲצִילָךְ וְאֵת הָעִיר הַזֹּאת וְנִגְזַתִּי עַל-הָעִיר הַזֹּאת: 7 וְיִזְהַלְךָ הָאֵזֶת
מֵאֵת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר: 8 הִנְנִי
מְשִׁיב אֶת-צֶל הַמַּעֲלֹת אֲשֶׁר יֵרְדֶה בַּמַּעֲלֹת אֲחִי בַשָּׁמַשׁ אַחֲרָיִת
עֲשֹׂר מַעֲלֹת וְתִשָּׁב הַשָּׁמֶשׁ עֲשֹׂר מַעֲלֹת בַּמַּעֲלֹת אֲשֶׁר יֵרְדֶה: 9
מִכְתָּב לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה בְּחֻלָּתוֹ וְיָחִי מִחֲלֹיו:

10 אֲנִי אִמְרָתִי בְדָמִי יָמִי אֵלֶכָה

בְּשַׁעְרֵי שָׂאוֹל פִּקְדוֹתִי יִתֵּר שְׁנוֹתַי:

11 אִמְרָתִי לֹא-אֶרְאֶה יְהוָה יְהוָה בְּאֶרֶץ הַחַיִּים

לֹא-אֶבִּיט אָדָם עוֹד עִם-יוֹשְׁבֵי חָדָל^b:

12 דוֹרֵי נֶסֶע וְנִגְלָה מִנִּי כִּאֲהֵל רַעִי^a

קִפְדָּתִי כְּאָרֶג חֲיִי מִדָּלָה יִבְצָעֵנִי

מִיּוֹם עַד-לַיְלָה תִּשְׁלִימֵנִי^b: 13 שְׁנוֹתַי^a עַד-בֶּקֶר

כְּאֹרִי בֶן יִשְׁבָּר כָּל-עַצְמוֹתַי^b מִיּוֹם עַד-לַיְלָה תִּשְׁלִימֵנִי^b:

14 בְּסוֹם^a עֲגוּר^b בֶּן אֲצַפְצָף אֶהְיֶה בִּיּוֹמָה

דָּלוּ^c עֵינַי לְמָרוֹם יְהוָה^d עֲשֻׁקָה-לִי עֲרַבְנִי:

15 מָה-אֲדַבֵּר וְאִמְרָלִי^a וְהוּא עֹשֶׂה

אֲדַבֵּר כָּל-שְׁנוֹתַי עַל-מֶר נִפְשִׁי:

16 אֲדַנִּי עֲלֵיהֶם יָחִיו וּלְכָל-בָּהֶן חֲיִי רוּחִי^b וְתִחְלִימֵנִי וְהִחְיֵינִי^b:

17 הִנֵּה לְשָׁלוֹם מֵר-לִי מֶר

וְאַתָּה חֲשָׁקָתָ^a נִפְשִׁי מִשְׁחַת בְּלִי^b

כִּי-הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרַי גֹּדֶךְ כָּל-חַטָּאִי:

18 כִּי לֹא שָׂאוֹל תִּזְדַּךְ מִנֶּת יְהִלְלֶךְ

לֹא-יִשְׁבְּרוּ יוֹרְדֵי-בֹר אֶל-אַמְתְּךָ:

19 תִּי חֲיִי הוּא יוֹדֶךְ כָּמִנִי הַיּוֹם אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל-אַמְתְּךָ:

20 יְהוָה לְהוֹשִׁיעֵנִי וְנִגְיִנּוֹתַי נִגְנָן כָּל-יָמֵי חַיֵּינוּ עַל-בֵּית יְהוָה:

21^a וַיֹּאמֶר יִשְׁעִיָּהוּ יִשְׂאוּ דְבָרֶת תֹּאנִים^a וַיִּמְרְחוּ עַל-הַשָּׁחִין וַיַּחֲיֵי^a:

22 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מָה אֵזֶת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָה: פ

7 cf ad 21. 22 || 8 2R aliter || 9 1? תם — || 10 1 בדומה cf ψ 115, 17 || 11^{a-a} 1 prb c 2MSS S יהוה || 11^b 1 prb c 8MSS + MSP חלד || 12^a 1 רעים || 12^b ? trsp : || 13 || 13^a 1 שונותי cf 13 || 13^b add (dittogr) || 14^a KOr כסים || 14^b > 16 || 15^a 1 ? add || 15^b mlt MSS אדני (? add) || 15^c 1 oppressio עש' 1 || 15^d 1 (Hi 16, 20) דלפו || 16^a 1 ? vs 16 crrp || 16^b 1 ? וכל || 16^c 1 ? ויתחייני 1 || 16^d 1 חשבת 1 || 17^a > 17 || 17^b 1 חשבת 1 || 17^c 1 חשבת 1 || 17^d 1 חשבת 1 || 17^e 1 חשבת 1 || 17^f 1 חשבת 1 || 17^g 1 חשבת 1 || 17^h 1 חשבת 1 || 17ⁱ 1 חשבת 1 || 17^j 1 חשבת 1 || 17^k 1 חשבת 1 || 17^l 1 חשבת 1 || 17^m 1 חשבת 1 || 17ⁿ 1 חשבת 1 || 17^o 1 חשבת 1 || 17^p 1 חשבת 1 || 17^q 1 חשבת 1 || 17^r 1 חשבת 1 || 17^s 1 חשבת 1 || 17^t 1 חשבת 1 || 17^u 1 חשבת 1 || 17^v 1 חשבת 1 || 17^w 1 חשבת 1 || 17^x 1 חשבת 1 || 17^y 1 חשבת 1 || 17^z 1 חשבת 1 || 17^{aa} 1 חשבת 1 || 17^{ab} 1 חשבת 1 || 17^{ac} 1 חשבת 1 || 17^{ad} 1 חשבת 1 || 17^{ae} 1 חשבת 1 || 17^{af} 1 חשבת 1 || 17^{ag} 1 חשבת 1 || 17^{ah} 1 חשבת 1 || 17^{ai} 1 חשבת 1 || 17^{aj} 1 חשבת 1 || 17^{ak} 1 חשבת 1 || 17^{al} 1 חשבת 1 || 17^{am} 1 חשבת 1 || 17^{an} 1 חשבת 1 || 17^{ao} 1 חשבת 1 || 17^{ap} 1 חשבת 1 || 17^{aq} 1 חשבת 1 || 17^{ar} 1 חשבת 1 || 17as 1 חשבת 1 || 17^{at} 1 חשבת 1 || 17^{au} 1 חשבת 1 || 17^{av} 1 חשבת 1 || 17^{aw} 1 חשבת 1 || 17^{ax} 1 חשבת 1 || 17^{ay} 1 חשבת 1 || 17^{az} 1 חשבת 1 || 17^{ba} 1 חשבת 1 || 17^{bb} 1 חשבת 1 || 17^{bc} 1 חשבת 1 || 17^{bd} 1 חשבת 1 || 17^{be} 1 חשבת 1 || 17^{bf} 1 חשבת 1 || 17^{bg} 1 חשבת 1 || 17^{bh} 1 חשבת 1 || 17^{bi} 1 חשבת 1 || 17^{bj} 1 חשבת 1 || 17^{bk} 1 חשבת 1 || 17^{bl} 1 חשבת 1 || 17^{bm} 1 חשבת 1 || 17^{bn} 1 חשבת 1 || 17^{bo} 1 חשבת 1 || 17^{bp} 1 חשבת 1 || 17^{bq} 1 חשבת 1 || 17^{br} 1 חשבת 1 || 17^{bs} 1 חשבת 1 || 17^{bt} 1 חשבת 1 || 17^{bu} 1 חשבת 1 || 17^{bv} 1 חשבת 1 || 17^{bw} 1 חשבת 1 || 17^{bx} 1 חשבת 1 || 17^{by} 1 חשבת 1 || 17^{bz} 1 חשבת 1 || 17^{ca} 1 חשבת 1 || 17^{cb} 1 חשבת 1 || 17^{cc} 1 חשבת 1 || 17^{cd} 1 חשבת 1 || 17^{ce} 1 חשבת 1 || 17^{cf} 1 חשבת 1 || 17^{cg} 1 חשבת 1 || 17^{ch} 1 חשבת 1 || 17^{ci} 1 חשבת 1 || 17^{cj} 1 חשבת 1 || 17^{ck} 1 חשבת 1 || 17^{cl} 1 חשבת 1 || 17^{cm} 1 חשבת 1 || 17^{cn} 1 חשבת 1 || 17^{co} 1 חשבת 1 || 17^{cp} 1 חשבת 1 || 17^{cq} 1 חשבת 1 || 17^{cr} 1 חשבת 1 || 17^{cs} 1 חשבת 1 || 17^{ct} 1 חשבת 1 || 17^{cu} 1 חשבת 1 || 17^{cv} 1 חשבת 1 || 17^{cw} 1 חשבת 1 || 17^{cx} 1 חשבת 1 || 17^{cy} 1 חשבת 1 || 17^{cz} 1 חשבת 1 || 17da 1 חשבת 1 || 17^{db} 1 חשבת 1 || 17^{dc} 1 חשבת 1 || 17^{dd} 1 חשבת 1 || 17de 1 חשבת 1 || 17^{df} 1 חשבת 1 || 17^{dg} 1 חשבת 1 || 17^{dh} 1 חשבת 1 || 17^{di} 1 חשבת 1 || 17^{dj} 1 חשבת 1 || 17^{dk} 1 חשבת 1 || 17^{dl} 1 חשבת 1 || 17^{dm} 1 חשבת 1 || 17^{dn} 1 חשבת 1 || 17do 1 חשבת 1 || 17^{dp} 1 חשבת 1 || 17^{dq} 1 חשבת 1 || 17^{dr} 1 חשבת 1 || 17^{ds} 1 חשבת 1 || 17^{dt} 1 חשבת 1 || 17^{du} 1 חשבת 1 || 17^{dv} 1 חשבת 1 || 17^{dw} 1 חשבת 1 || 17^{dx} 1 חשבת 1 || 17^{dy} 1 חשבת 1 || 17^{dz} 1 חשבת 1 || 17^{ea} 1 חשבת 1 || 17^{eb} 1 חשבת 1 || 17^{ec} 1 חשבת 1 || 17^{ed} 1 חשבת 1 || 17^{ee} 1 חשבת 1 || 17^{ef} 1 חשבת 1 || 17^{eg} 1 חשבת 1 || 17^{eh} 1 חשבת 1 || 17^{ei} 1 חשבת 1 || 17^{ej} 1 חשבת 1 || 17^{ek} 1 חשבת 1 || 17^{el} 1 חשבת 1 || 17^{em} 1 חשבת 1 || 17^{en} 1 חשבת 1 || 17^{eo} 1 חשבת 1 || 17^{ep} 1 חשבת 1 || 17^{eq} 1 חשבת 1 || 17er 1 חשבת 1 || 17^{es} 1 חשבת 1 || 17^{et} 1 חשבת 1 || 17^{eu} 1 חשבת 1 || 17^{ev} 1 חשבת 1 || 17^{ew} 1 חשבת 1 || 17^{ex} 1 חשבת 1 || 17^{ey} 1 חשבת 1 || 17^{ez} 1 חשבת 1 || 17^{fa} 1 חשבת 1 || 17^{fb} 1 חשבת 1 || 17^{fc} 1 חשבת 1 || 17^{fd} 1 חשבת 1 || 17^{fe} 1 חשבת 1 || 17^{ff} 1 חשבת 1 || 17^{fg} 1 חשבת 1 || 17^{fh} 1 חשבת 1 || 17^{fi} 1 חשבת 1 || 17^{fj} 1 חשבת 1 || 17^{fk} 1 חשבת 1 || 17^{fl} 1 חשבת 1 || 17^{fm} 1 חשבת 1 || 17^{fn} 1 חשבת 1 || 17^{fo} 1 חשבת 1 || 17^{fp} 1 חשבת 1 || 17^{fq} 1 חשבת 1 || 17^{fr} 1 חשבת 1 || 17^{fs} 1 חשבת 1 || 17^{ft} 1 חשבת 1 || 17^{fu} 1 חשבת 1 || 17^{fv} 1 חשבת 1 || 17^{fw} 1 חשבת 1 || 17^{fx} 1 חשבת 1 || 17^{fy} 1 חשבת 1 || 17^{fz} 1 חשבת 1 || 17^{ga} 1 חשבת 1 || 17^{gb} 1 חשבת 1 || 17^{gc} 1 חשבת 1 || 17^{gd} 1 חשבת 1 || 17^{ge} 1 חשבת 1 || 17^{gf} 1 חשבת 1 || 17^{gg} 1 חשבת 1 || 17^{gh} 1 חשבת 1 || 17^{gi} 1 חשבת 1 || 17^{gj} 1 חשבת 1 || 17^{gk} 1 חשבת 1 || 17^{gl} 1 חשבת 1 || 17^{gm} 1 חשבת 1 || 17^{gn} 1 חשבת 1 || 17^{go} 1 חשבת 1 || 17^{gp} 1 חשבת 1 || 17^{gq} 1 חשבת 1 || 17^{gr} 1 חשבת 1 || 17^{gs} 1 חשבת 1 || 17^{gt} 1 חשבת 1 || 17^{gu} 1 חשבת 1 || 17^{gv} 1 חשבת 1 || 17^{gw} 1 חשבת 1 || 17^{gx} 1 חשבת 1 || 17^{gy} 1 חשבת 1 || 17^{gz} 1 חשבת 1 || 17^{ha} 1 חשבת 1 || 17^{hb} 1 חשבת 1 || 17^{hc} 1 חשבת 1 || 17^{hd} 1 חשבת 1 || 17^{he} 1 חשבת 1 || 17^{hf} 1 חשבת 1 || 17^{hg} 1 חשבת 1 || 17^{hi} 1 חשבת 1 || 17^{hj} 1 חשבת 1 || 17^{hk} 1 חשבת 1 || 17^{hl} 1 חשבת 1 || 17^{hm} 1 חשבת 1 || 17^{hn} 1 חשבת 1 || 17^{ho} 1 חשבת 1 || 17^{hp} 1 חשבת 1 || 17^{hq} 1 חשבת 1 || 17^{hr} 1 חשבת 1 || 17^{hs} 1 חשבת 1 || 17^{ht} 1 חשבת 1 || 17^{hu} 1 חשבת 1 || 17^{hv} 1 חשבת 1 || 17^{hw} 1 חשבת 1 || 17^{hx} 1 חשבת 1 || 17^{hy} 1 חשבת 1 || 17^{hz} 1 חשבת 1 || 17^{ia} 1 חשבת 1 || 17^{ib} 1 חשבת 1 || 17^{ic} 1 חשבת 1 || 17^{id} 1 חשבת 1 || 17^{ie} 1 חשבת 1 || 17^{if} 1 חשבת 1 || 17^{ig} 1 חשבת 1 || 17^{ih} 1 חשבת 1 || 17ⁱⁱ 1 חשבת 1 || 17^{ij} 1 חשבת 1 || 17^{ik} 1 חשבת 1 || 17^{il} 1 חשבת 1 || 17^{im} 1 חשבת 1 || 17ⁱⁿ 1 חשבת 1 || 17^{io} 1 חשבת 1 || 17^{ip} 1 חשבת 1 || 17^{iq} 1 חשבת 1 || 17^{ir} 1 חשבת 1 || 17^{is} 1 חשבת 1 || 17^{it} 1 חשבת 1 || 17^{iu} 1 חשבת 1 || 17^{iv} 1 חשבת 1 || 17^{iw} 1 חשבת 1 || 17^{ix} 1 חשבת 1 || 17^{iy} 1 חשבת 1 || 17^{iz} 1 חשבת 1 || 17^{ja} 1 חשבת 1 || 17^{jb} 1 חשבת 1 || 17^{jc} 1 חשבת 1 || 17^{jd} 1 חשבת 1 || 17^{je} 1 חשבת 1 || 17^{jf} 1 חשבת 1 || 17^{jj} 1 חשבת 1 || 17^{kg} 1 חשבת 1 || 17^{kh} 1 חשבת 1 || 17^{ki} 1 חשבת 1 || 17^{kj} 1 חשבת 1 || 17^{kl} 1 חשבת 1 || 17^{km} 1 חשבת 1 || 17^{kn} 1 חשבת 1 || 17^{ko} 1 חשבת 1 || 17^{kp} 1 חשבת 1 || 17^{kq} 1 חשבת 1 || 17^{kr} 1 חשבת 1 || 17^{ks} 1 חשבת 1 || 17^{kt} 1 חשבת 1 || 17^{ku} 1 חשבת 1 || 17^{kv} 1 חשבת 1 || 17^{kw} 1 חשבת 1 || 17^{kx} 1 חשבת 1 || 17^{ky} 1 חשבת 1 || 17^{kz} 1 חשבת 1 || 17^{la} 1 חשבת 1 || 17^{lb} 1 חשבת 1 || 17^{lc} 1 חשבת 1 || 17^{ld} 1 חשבת 1 || 17^{le} 1 חשבת 1 || 17^{lf} 1 חשבת 1 || 17^{lg} 1 חשבת 1 || 17^{lh} 1 חשבת 1 || 17^{li} 1 חשבת 1 || 17^{lj} 1 חשבת 1 || 17^{lk} 1 חשבת 1 || 17^{ll} 1 חשבת 1 || 17^{lm} 1 חשבת 1 || 17^{ln} 1 חשבת 1 || 17^{lo} 1 חשבת 1 || 17^{lp} 1 חשבת 1 || 17^{lq} 1 חשבת 1 || 17^{lr} 1 חשבת 1 || 17^{ls} 1 חשבת 1 || 17^{lt} 1 חשבת 1 || 17^{lu} 1 חשבת 1 || 17^{lv} 1 חשבת 1 || 17^{lw} 1 חשבת 1 || 17^{lx} 1 חשבת 1 || 17^{ly} 1 חשבת 1 || 17^{lz} 1 חשבת 1 || 17ma 1 חשבת 1 || 17^{mb} 1 חשבת 1 || 17^{mc} 1 חשבת 1 || 17^{md} 1 חשבת 1 || 17me 1 חשבת 1 || 17^{mf} 1 חשבת 1 || 17^{mg} 1 חשבת 1 || 17^{mh} 1 חשבת 1 || 17^{mi} 1 חשבת 1 || 17^{mj} 1 חשבת 1 || 17^{mk} 1 חשבת 1 || 17^{ml} 1 חשבת 1 || 17^{mm} 1 חשבת 1 || 17^{mn} 1 חשבת 1 || 17mo 1 חשבת 1 || 17^{mp} 1 חשבת 1 || 17^{mq} 1 חשבת 1 || 17^{mr} 1 חשבת 1 || 17^{ms} 1 חשבת 1 || 17^{mt} 1 חשבת 1 || 17^{mu} 1 חשבת 1 || 17^{mv} 1 חשבת 1 || 17^{mw} 1 חשבת 1 || 17^{mx} 1 חשבת 1 || 17^{my} 1 חשבת 1 || 17^{mz} 1 חשבת 1 || 17na 1 חשבת 1 || 17^{nb} 1 חשבת 1 || 17^{nc} 1 חשבת 1 || 17nd 1 חשבת 1 || 17^{ne} 1 חשבת 1 || 17^{nf} 1 חשבת 1 || 17^{ng} 1 חשבת 1 || 17^{nh} 1 חשבת 1 || 17ⁿⁱ 1 חשבת 1 || 17^{nj} 1 חשבת 1 || 17^{nk} 1 חשבת 1 || 17^{nl} 1 חשבת 1 || 17^{nm} 1 חשבת 1 || 17ⁿⁿ 1 חשבת 1 || 17no 1 חשבת 1 || 17^{np} 1 חשבת 1 || 17^{nq} 1 חשבת 1 || 17^{nr} 1 חשבת 1 || 17^{ns} 1 חשבת 1 || 17^{nt} 1 חשבת 1 || 17^{nu} 1 חשבת 1 || 17^{nv} 1 חשבת 1 || 17^{nw} 1 חשבת 1 || 17^{nx} 1 חשבת 1 || 17^{ny} 1 חשבת 1 || 17^{nz} 1 חשבת 1 || 17^{oa} 1 חשבת 1 || 17^{ob} 1 חשבת 1 || 17^{oc} 1 חשבת 1 || 17^{od} 1 חשבת 1 || 17^{oe} 1 חשבת 1 || 17^{of} 1 חשבת 1 || 17^{og} 1 חשבת 1 || 17^{oh} 1 חשבת 1 || 17^{oi} 1 חשבת 1 || 17^{oj} 1 חשבת 1 || 17^{ok} 1 חשבת 1 || 17^{ol} 1 חשבת 1 || 17^{om} 1 חשבת 1 || 17^{on} 1 חשבת 1 || 17^{oo} 1 חשבת 1 || 17^{op} 1 חשבת 1 || 17^{oq} 1 חשבת 1 || 17^{or} 1 חשבת 1 || 17os 1 חשבת 1 || 17^{ot} 1 חשבת 1 || 17^{ou} 1 חשבת 1 || 17^{ov} 1 חשבת 1 || 17^{ow} 1 חשבת 1 || 17^{ox} 1 חשבת 1 || 17^{oy} 1 חשבת 1 || 17^{oz} 1 חשבת 1 || 17^{pa} 1 חשבת 1 || 17^{pb} 1 חשבת 1 || 17^{pc} 1 חשבת 1 || 17^{pd} 1 חשבת 1 || 17^{pe} 1 חשבת 1 || 17^{pf} 1 חשבת 1 || 17^{pg} 1 חשבת 1 || 17^{ph} 1 חשבת 1 || 17^{pi} 1 חשבת 1 || 17^{pj} 1 חשבת 1 || 17^{pk} 1 חשבת 1 || 17^{pl} 1 חשבת 1 || 17^{pm} 1 חשבת 1 || 17^{pn} 1 חשבת 1 || 17^{po} 1 חשבת 1 || 17^{pp} 1 חשבת 1 || 17^{pq} 1 חשבת 1 || 17^{pr} 1 חשבת 1 || 17^{ps} 1 חשבת 1 || 17^{pt} 1 חשבת 1 || 17^{pu} 1 חשבת 1 || 17^{pv} 1 חשבת 1 || 17^{pw} 1 חשבת 1 || 17^{px} 1 חשבת 1 || 17^{py} 1 חשבת 1 || 17^{pz} 1 חשבת 1 || 17^{qa} 1 חשבת 1 || 17^{qb} 1 חשבת 1 || 17^{qc} 1 חשבת 1 || 17^{qd} 1 חשבת 1 || 17^{qe} 1 חשבת 1 || 17^{qf} 1 חשבת 1 || 17^{qg} 1 חשבת 1 || 17^{qh} 1 חשבת 1 || 17^{qi} 1 חשבת 1 || 17^{qj} 1 חשבת 1 || 17^{qk} 1 חשבת 1 || 17^{ql} 1 חשבת 1 || 17^{qm} 1 חשבת 1 || 17^{qn} 1 חשבת 1 || 17^{qo} 1 חשבת 1 || 17^{qp} 1 חשבת 1 || 17^{qq} 1 חשבת 1 || 17^{qr} 1 חשבת 1 || 17^{qs} 1 חשבת 1 || 17^{qt} 1 חשבת 1 || 17^{qu} 1 חשבת 1 || 17^{qv} 1 חשבת 1 || 17^{qw} 1 חשבת 1 || 17^{qx} 1 חשבת 1 || 17^{qy} 1 חשבת 1 || 17^{qz} 1 חשבת 1 || 17ra 1 חשבת 1 || 17rb 1 חשבת 1 || 17^{rc} 1 חשבת 1 || 17rd 1 חשבת 1 || 17re 1 חשבת 1 || 17^{rf} 1 חשבת 1 || 17^{rg} 1 חשבת 1 || 17^{rh} 1 חשבת 1 || 17^{ri} 1 חשבת 1 || 17^{rj} 1 חשבת 1 || 17^{rk} 1 חשבת 1 || 17^{rl} 1 חשבת 1 || 17^{rm} 1 חשבת 1 || 17^{rn} 1 חשבת 1 || 17ro 1 חשבת 1 || 17^{rp} 1 חשבת 1 || 17^{rq} 1 חשבת 1 || 17^{rr} 1 חשבת 1 || 17^{rs} 1 חשבת 1 || 17^{rt} 1 חשבת 1 || 17^{ru} 1 חשבת 1 || 17^{rv} 1 חשבת 1 || 17^{rw} 1 חשבת 1 || 17^{rx} 1 חשבת 1 || 17^{ry} 1 חשבת 1 || 17^{rz} 1 חשבת 1 || 17^{sa} 1 חשבת 1 || 17^{sb} 1 חשבת 1 || 17^{sc} 1 חשבת 1 || 17^{sd} 1 חשבת 1 || 17^{se} 1 חשבת 1 || 17^{sf} 1 חשבת 1 || 17^{sg} 1 חשבת 1 || 17^{sh} 1 חשבת 1 || 17^{si} 1 חשבת 1 || 17^{sj} 1 חשבת 1 || 17^{sk} 1 חשבת 1 || 17^{sl} 1 חשבת 1 || 17^{sm} 1 חשבת 1 || 17^{sn} 1 חשבת 1 || 17^{so} 1 חשבת 1 || 17^{sp} 1 חשבת 1 || 17^{sq} 1 חשבת 1 || 17^{sr} 1 חשבת 1 || 17^{ss} 1 חשבת 1 || 17st 1 חשבת 1 || 17^{su} 1 חשבת 1 || 17^{sv} 1 חשבת 1 || 17^{sw} 1 חשבת 1 || 17^{sx} 1 חשבת 1 || 17^{sy} 1 חשבת 1 || 17^{sz} 1 חשבת 1 || 17ta 1 חשבת 1 || 17^{tb} 1 חשבת 1 || 17^{tc} 1 חשבת 1 || 17^{td} 1 חשבת 1 || 17te 1 חשבת 1 || 17^{tf} 1 חשבת 1 || 17^{tg} 1 חשבת 1 || 17th 1 חשבת 1 || 17^{ti} 1 חשבת 1 || 17^{tj} 1 חשבת 1 || 17^{tk} 1 חשבת 1 || 17^{tl} 1 חשבת 1 || 17^{tm} 1 חשבת 1 || 17^{tn} 1 חשבת 1 || 17to 1 חשבת 1 || 17^{tp} 1 חשבת 1 || 17^{tq} 1 חשבת 1 || 17^{tr} 1 חשבת 1 || 17^{ts} 1 חשבת 1 || 17^{tt} 1 חשבת 1 || 17^{tu} 1 חשבת 1 || 17^{tv}

וְשִׁבְתֶּךָ וְצִאתְךָ וּבֹאֲךָ יִדְעֵתִי בְּיָמֵי הַתְּרוּנוֹת אֵלַי²⁸
 וְעַן הַתְּרוּנוֹת אֵלַי וְשִׁבְתֶּךָ עָלֶה בְּאוֹנִי²⁹
 וְשִׁמְתִי חֹחִי בְּאַפְךָ וּמִתְגִּי בְּשִׁפְתֶיךָ
 וְהִשְׁבִּיתִיךָ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר-בָּאתָ בָּהּ³⁰ וְנִזְהֶלְךָ הָאוֹת
 וְאָכַל הַשָּׁנָה סִפִּיחַ וּבִשְׁנָה הַשְּׁנִית שְׁחִים^a
 וּבִשְׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זֶרְעוֹ וְקִצְרוֹ וְנִטְעוֹ כְּרָמִים וְאָכַל^b פְּרוֹם
 וְיִסְפָּה פְּלִיטַת בֵּית-יְהוָה הַנִּשְׁאַרָה^a שְׂרֵשׁ לְמִטָּה בְּיַעֲשֶׂה³¹
 כִּי מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא שְׂאֵרִית וּפְלִיטָה מִתֵּר צִיּוֹן [פְּרִי^b לְמַעְלָה³²
 קִנְיַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה-וָאֵת^c ׀
 לָכֵן כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר³³
 לֹא יִבּוֹא אֶל-הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא-יִוָּרֶה שָׁם תָּחַן
 וְלֹא-יִקְדָּמָנָה מִגֵּן וְלֹא-יִשְׁפֹךְ עָלֶיהָ סִלְלָה׀ ׀ [יְהוָה
 בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר-בָּא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל-הָעִיר הַזֹּאת לֹא יִבּוֹא נָאִם³⁴
 וְנִנְזַתִּי עַל-הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִּי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׀ ׀
 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ יְהוָה וַיִּכֶּה בְּמַחֲבֶה אֲשׁוּר מֵאֵת וּשְׁמָנִים וַחֲמִשָּׁה
 אֲלָף וַיִּשְׁכְּמוּ בִבְקָר וְהִנֵּה כָּל־פָּגִרים מְתִים׀ ׀³⁷ וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ^a וַיָּשׁוּב^b
 סִנְחָרִיב מֶלֶךְ-אֲשׁוּר וַיָּשׁוּב בְּגִינֹה׀ ׀³⁸ וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית
 נִסְכָּה^a אֱלֹהֵיו וְאֶדְרִמְלֵךְ^b וְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי^c הַכְּהֹן הַחֹרֵב וְהַמָּה נִמְלָטוּ
 אֶרֶץ אֲרָרַט וַיִּמְלֹךְ אֶסֶר-חֲדָן בֶּנּוּ תַחְתָּיו׀ ׀
 38ⁱ בְּיָמִים הָהֵם חָלָה חֲזַקְיָהוּ לָמוֹת וַיָּבֹא אֵלָיו יִשְׁעִיָהוּ בֶן-
 אֲמִיץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה-אָמַר יְהוָה עַו לְבִיתְךָ כִּי מֵת אַתָּה
 וְלֹא תַחֲיֶה׀ ׀² וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל-הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל-יְהוָה׀
 3 וַיֹּאמֶר אָנָּה יְהוָה זְכַר-נָא אֶת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת
 וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיִּכֶּךְ חֲזַקְיָהוּ בְּכִי גָדוֹל׀ ׀
 4 וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יִשְׁעִיָהוּ לֵאמֹר׀ ׀⁵ הִלֹּךְ^a וְאָמַרְתָּ אֶל-חֲזַקְיָהוּ^b
 כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד אֲבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת-תַּפְּלִתְךָ רָאִיתִי אֶת-
 דְּמִיעֹתֶךָ הַגָּדִי יוֹסֵף^d עַל-יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׀ ׀⁶ וּמִכֶּרֶם מֶלֶךְ-אֲשׁוּר

28^a ins frt (cf ad 2R) || ^{b-b} add, cf 29 || 29ⁱ ? וְשִׁבְתֶּךָ || 30^a 2R || וְפָרִי ? ^{b-b} || 31^a add ? || וְאָכַלוּ Q; וְאָכַל || ^b 1 c K || שְׁחִים 14MSS; סְחִישׁ ||
 32 >2R^K || 36 2R + וַיְהִי בְלִילָה הַהוּא || prb ins || 37^{a, b} cf ad 2R || 38^a dub; || ^{c-c} prps 17,31 2R ||
 1 ? מִרְדֶּךְ (al נוסח *nusku* vel *ninrag*) || ^b cf ad 2R || 4 2R + וְנִבְשָׁרָאצַר cf ass *Nebošarešer* (וְשׁ) || Cp 38, 2 >2R⁶MSS || 5^d 1 ? יוֹסֵף.
 5^a 2R || שׁוּב || ^b 2R + גִּיד עָמִי || 5^c. 6 2R + vb nonn ||

מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרָשֶׁהוּ חֲזָקִיהוּ לִפְנֵי
 יְהוָה: ¹⁵ וַיִּתְפַּלֵּל חֲזָקִיהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: ¹⁶ יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְרִיבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבָדָךְ לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ
 אַתָּה עֲשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ: ¹⁷ הִטָּה יְהוָה וְאָזְנֶךָ וּשְׁמָע
 פִּקְחַת יְהוָה עֵינֶיךָ^a וּרְאֵה וּשְׁמָע אֵת כָּל־דִּבְרֵי סִנְחָרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח
 לְחַרֵּף אֱלֹהִים חַי: ¹⁸ אָמֵנָם יְהוָה הַחֲרִיבוּ^a מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־
 הָאֲרָצוֹת^b וְאֶת־אַרְצָם: ¹⁹ וַיִּנָּתֶן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בְּאֶשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים
 הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וְאֶבֶן וַיֵּצְאוּם: ²⁰ וְעַתָּה יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ^a מִיָּדוֹ וַיִּדְעוּ כָּל־מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה^b
 לְבָדָךְ: ²¹ וַיִּשְׁלַח יִשְׁעִיהוּ בֶן־אֲמוּץ אֶל־חֲזָקִיהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלֵּלְתָּ אֵלַי אֶל־סִנְחָרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר: ²² זֶה
 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלַי

בָּזָה לְךָ לַעֲנָה לְךָ בְּתוֹלַת בֵּת־צִיּוֹן

אֲחֵרֶיךָ רָאשׁ הַנִּיעָה בֵּת יְרוּשָׁלַם:

²³ אֶת־מֵי חֲרָפָתָ וְגִדְפָתָ וְעַל־מֵי חֲרִימוֹתָהּ קוֹל

וּתְשָׂא מְרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

²⁴ בֵּינִי עֲבָדֶיךָ^a חֲרָפָתָ וְאֲזַיְבָ^b וְהֵאמֵר בְּרַב רַבְּכִי

אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יִרְבָּתִי לְבָגְזוֹן

וְאֶכְרַת^d קוֹמַת אֲרָזָיו מִבְּחַר בְּרוּשָׁיו

וְאִבּוֹא^d מְרוֹם קִצּוֹ יַעַר כְּרַמָּלוֹ:

²⁵ אֲנִי קִרְתִּי וּשְׁתִּיתִי מַיִם^a

וְאֲחַרְבֵּ^b בְּכַף־פָּעָמִי כָּל יֹאכֵז מְצוֹר:

²⁶ הֲלוֹא־שָׁמַעַתָּ לְמִרְחֹק אוֹתָהּ עֲשִׂיתִי

מִימֵי קֶדֶם וַיִּצְרַתִּיהָ^a עַתָּה הִבָּאתִיהָ

וְתִהְיֶ^b לְהַשְׁמָאוֹת גְּלִים נָצִים עָרִים בְּצֻרוֹת:

²⁷ וַיִּשְׁבִּיהֶן קִצְרֵי־יָד חֲתוּ וּבָשׂוּ^a

הָיוּ עֹשֵׁב שׂוּדָה נִירָק וְשָׂא

חֲצִיר גִּזְזוֹת וּשְׂדֵמָה^b לִפְנֵי קָמָה: ^c

הַנּוֹצִים 2R MSS 13 c 1 b — יָמוּ? 18 || 2R > b || עֵינֶיךָ 2R a || 17 || 2R > 16 ||
 16 || 2R > b || עַל 2R Or a 21 || אֱלֹהִים 2R c ins b || נָא 25 MSS 2R + 20 || 2R cf ad c-c ||
 1 || 1 c || et 1 וְאֵל 1 d || 2R cf ad b, c || מִלְאָכֶיךָ 24 a || 2R || שְׁמַעְתִּי + 2R et ||
 1 || 1 b || יֵצִי? 26 || מְצוֹר? 1 c || וְאֵל 1 b || זָרִים 2R c ins a || 25 || מְלוֹן 2R c ||
 27 a || 2R || וַיִּבָּשׂוּ 27 a || 2R || וּשְׂדֵמָה 1 ft c || וְשְׂדֵמָה 2R b ||

אֶרֶץ דָּגָן וְתִירֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וְכֶרֶם: ¹⁸ פְּנֵי־יִסִּית אֶתְכֶם חֲזָקֶיהָ
 לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ הִהְצִילֵנוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ
 אַשּׁוּר: ¹⁹ אֵיךְ אֱלֹהֵי חֲמַת וְאַרְפָּד אֵיךְ אֱלֹהֵי סַפְרֻיִם וְכִי־הִצִּילֵנוּ
 אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּד: ²⁰ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאָרְצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־הִצִּילֵנוּ אֶת־
 אֶרֶץ מִיָּד כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּד: ²¹ וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא־עָנּוּ
 אֹתוֹ דְּבַר כִּי־מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ הָיָא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֶהוּ: ²² וַיָּבֹא
 אֱלִיקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וּשְׁבָנָא הַסֵּפֶר וַיֹּאחַז בֶּן־אַסָּף
 הַמִּזְכִּיר אֶל־חֲזָקֶיהוּ קְרוֹעֵי בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת דְּבָרֵי רַב־שָׁקָה:
³⁷ וַיְהִי כַשְׁמַע הַמֶּלֶךְ חֲזָקִיהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְּכֶם בַּשֶּׁקַּ
 וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה: ² וַיִּשְׁלַח אֶת־אֱלִיקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֶת־שְׁבָנָא
 הַסּוֹפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְּכַסִּים בַּשָּׂקִים אֶל־יִשְׁעֵיהֶוּ בֶּן־אַמְזִין
 הַנָּבִיא: ³ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חֲזָקִיהוּ יוֹם־צָרָה וְתִזְכָּחָה וּנְגָאָה
 הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים עַד־מִשְׁבֹּר וְכַח אֵין לָלֶזְהָ: ⁴ אוֹלֵי יִשְׁמַע
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־דְּבָרֵי רַב־שָׁקָה אֲשֶׁר שָׁלַחוּ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאִדְגִּי
 לְחֹרֶף אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּנְשֹׂאתָ
 תַּפְלָה בְּעַד הַשְּׂאִרִית הַנִּמְצָאָה: ⁵ וַיָּבֹאוּ עִבְדֵי הַמֶּלֶךְ חֲזָקִיהוּ
 אֶל־יִשְׁעֵיהֶוּ: ⁶ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִשְׁעֵיהֶוּ כֹה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה
 אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־תִירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר נִדְּפוּ נַעֲרֵי
 מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אוֹתִי: ⁷ הִנְנִי נֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־
 אֶרְצוֹ וְהִפְלַתִּיו בַּחֲרָב בְּאַרְצוֹ: ⁸ וַיֵּשֶׁב רַב־שָׁקָה וַיִּמְצֵא אֶת־
 מֶלֶךְ אַשּׁוּר נֹלָחַם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מֶלְכִּישׁ: ⁹ וַיִּשְׁמַע
 עַל־תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־כוּשׁ לֵאמֹר יֵצֵא לְהִלָּחֵם אִתְּךָ
 וַיִּשְׁמַע ¹⁰ וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־חֲזָקִיהוּ לֵאמֹר: ¹⁰ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־
 חֲזָקִיהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אֶל־יִשְׁאָן אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אִתָּה בּוֹטַח בּוֹ
 לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: ¹¹ הִנֵּה וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ
 אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאָרְצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִּנְצֹל:
¹² הִהְצִילֵנוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִשְׁתִּיתָ אֲבוֹתֶי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־
 חֲזָן וְרַצָּף וּבְנֵי־עֶדֶן ^a אֲשֶׁר בְּתִלְשָׁר: ¹³ אֵיךְ מֶלֶךְ־חֲמַת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד
 וּמֶלֶךְ לְעִיר סַפְרֻיִם הִנֵּעַ וְעָנָה: ¹⁴ וַיִּקָּח חֲזָקִיהוּ אֶת־הַסִּפְרָיִם

18 2R || הַהֲצִיל הַצ' || 19 ins (cf ad 2R 18,34) || 20 >2R || אֵיךְ אֱלֹהֵי אֶרֶץ שֹׁמְרוֹן || 22 cf 3^b || Cp 37, 3 cf ad 2R 19,3 || g^a Or 2R || אֵל || 2R ^b וַיֵּשֶׁב (6 + kai ... ἀπεστρεψεν, sed ? origin) || 10 °° >2R⁶ || 12^a 2R⁶L + kai || ^b cf ad 2R || 13 l ? || הָעִיר (ל' מ' >2R⁶MSS) || 14 l prb c 6 sing.

את־רב־שָׁקָה מִלְכִּישׁ יְרוּשָׁלַּיִם אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּתִילָא² כְּבֹד³ וַיַּעֲמֵד
 בַּתְּעֹלֶת הַבִּרְכָּה הָעֲלִיזָה בְּמִסְלַת שְׂדֵה כֹּהֵנִים⁴ וַיֵּצֵא אֵלָיו אֱלִיקִים
 בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת וְשִׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אֶסְרָף הַמִּזְכִּיר:
⁵ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקָה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹה־אָמַר הַמֶּלֶךְ
 הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבְּטָחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בְּטַחַתָּ: ס⁵ אֲמַרְתִּי אֲדֹ־
 דְּבַר־שָׁפְתַיִם עֲצָה וַיִּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עֲתָה עַל־מִי בְטַחַתָּ כִּי מְרֹדֶת
 בִּי:⁶ הִנֵּה בְטַחַתָּ⁷ עַל־מִשְׁעָנֶיךָ הַקָּנָה הִרְצוּיִךְ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
 יִסְמְךָ אִישׁ עָלָיו וְבָא כִכְפּוֹ וַיִּנְקְבֶה בָּן פֶּרֶעַה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־
 הַבְּטָחִים עָלָיו:⁸ וְכִי־תֹאמַר אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְטַחְנוּ הֲלֹא
 הוּא אֲשֶׁר הִסִּיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בְּמִתָּיו וְאֶת־מִזְבְּחָתִיו וַיֹּאמֶר לִיהוָה
 וּלְיְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲוּוּ:⁹ וְעַתָּה הִתְעַרְבָה נָא אֶת־
 אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְנֶה לָּךְ אֲלֵפִים סוּסִים אִם־תֻּכַּל לָתֵת לָךְ
 רֶכֶבִּים עֲלֵיהֶם:¹⁰ וַאֲיֹךְ תִּשְׁיֵב אֶת פְּנֵי פֶתַח אַחֵר עֲבָדִי אֲדֹנִי
 הַקְּטָנִים וַתִּבְטַח לָךְ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים:¹¹ וְעַתָּה הַמִּבְלָעִדִּי
 יְהוָה עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ: יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֶה
 אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ:¹² וַיֹּאמֶר אֱלִיקִים וְשִׁבְנָא וְיוֹאָח
 אֶל־רַב־שָׁקָה דְּבַר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אַרְמִית כִּי שְׂמָעִים אֲנַחְנוּ וְאֵל־
 תִּדְבַר אֲלֵינוּ יְהוּדִית בְּאֻזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוּמָה:¹³ וַיֹּאמֶר רַב־שָׁקָה
 הֲאֵל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלַחְתִּי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא
 עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחֻמָּה לֵאמֹר אֶת־חֲרָאֵיהֶם¹⁴ וּלְשִׁתּוֹת אֶת־
 שִׁנְיֵיהֶם¹⁵ עִמָּכֶם:¹⁶ וַיַּעֲמֵד רַב־שָׁקָה וַיִּקְרָא בְּקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר
 שְׁמָעוּ אֶת־דְּבָרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר:¹⁷ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אֶל־
 יִשְׂרָאֵל לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יֻכַּל לְהַצִּיל אֶתְכֶם:¹⁸ וְאֶל־יִבְטַח אֶתְכֶם
 חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הֲצִל וַיִּצְלָנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת
 בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר:¹⁹ אֶל־תִּשְׁמָעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ
 אַשּׁוּר עֲשׂוּ־אֵתִי בִּרְכָה וַצֹּאוּ אֵלַי וְאָכְלוּ אִישׁ־גִּפְנוֹ וְאִישׁ תִּאֲנָתוֹ
 וְשִׁתּוֹ אִישׁ מִי־בֹדּוֹ:²⁰ עַד־בָּאִי וְלִקְחָתִי אֶתְכֶם אֶל־אָרֶץ כְּאַרְצֵכֶם

וַיִּקְרָא אֶל־ + 2R 18,18* 3 || וַיַּעַל וַיִּבֹא + 2R 18,17* || בְּתִילָא² MSS 23^a || הַמֶּלֶךְ || cf ad 2R 18,18. 37 || 4 || cf ad 2R 18,19 || 5 || 1 c ca 20MSS, 2R תְּ— || 6 || 2R + עֲתָה || 7 || 2R + לָךְ || 8 || תֹּאמְרוּ || 9 || cf ad 2R 18,24 || 10 || K ? || 11 || אֵל 1 || 12 || עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה — 2R (prb rectus) 10 || 13 || מִמִּי וְגַלְיָהִם Q, שִׁנְיָהִם K ? || 14 || צוֹאֲתָם Q, חֲרָאֵיהֶם || 15 || 2R (frt rectus) 13 || מִמִּי וְגַלְיָהִם Q, שִׁנְיָהִם K ? || 16 || צוֹאֲתָם Q, חֲרָאֵיהֶם || 17 || 2R + vb nonn et 18 init pro || 18 || 2R מֶלֶךְ || 19 || 2R + vb nonn et 18 init pro || 20 || 2R מֶלֶךְ ||

15 שְׁמָה^a קִנְיָה קִפּוּז וּתְמִלֹּט וּבִקְעָה וְדִגְרָה בְּעֵלָה^b
 אֶדְשֵׁם נִקְבְּצוּ דִּית אֵשֶׁה רְעוּתָהּ:
 16 דִּרְשׁוּ מַעַל-סֶפֶר יְהוָה וּקְרָאוּ^a אַחַת מִהֲנֶה לֹא נַעֲדָה
 אֵשֶׁה רְעוּתָהּ לֹא פִקְדוֹ^b כִּי-פִי^c הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצָן:
 17 וְהוּא-הִפִּיל לָהֶן גּוֹרֵל וַיִּדּוּ חִלְקָתָהּ לָהֶם בְּקוֹ
 עַד-עוֹלָם יִירְשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ-בָּהּ: ׀
 35 יִישָׁשׁוּם^a מִדְּבַר וְצִיָּה וְתִגַּל עֲרֻבָה וְתַפְרָח^b
 בְּחִבְבְּלָתָהּ: ²פָּרַח תַּפְרָח וְתִגַּל אַף גִּילַת וּרְנָן
 פְּבוֹד תִּלְבָּנוֹן גִּתְּוִלָּהּ הָדָר הַפְּרָמֶל וְהַשְׁרֹן
 תִּמָּה יִרְאוּ כְבוֹד-יְהוָה הָדָר אֱלֹהֵינוּ: ׀
 3 חֲזָקוּ יְדִים רַפּוֹת וּבִרְפִים פְּשָׁלוֹת אֲמַצּוּ:
 4 אֲמָרוּ לְנִמְחֵר־יָלֵב חֲזָקוּ אֶל-תִּירְאוֹ
 הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם^a נִקְּם יָבֹא
 בְּמֹול אֱלֹהִים הוּא יָבֹא וַיִּשְׁעֵכֶם:^b
 5 אִזּוּ תִפְקַחְנָה עֵינֵי עוֹרִים וְאֹזְנֵי חֲרָשִׁים תִּפְתַּחְנָה:
 6 אִזּוּ יִדְלַג בְּאֵיל פֶּסֶח וְתֵרֵן לִשְׁוֹן אֲלֵם
 כִּי-נִבְקְעוּ בַּמִּדְבָּר מַיִם וּגְחָלִים בְּעֲרֻבָה:
 7 וְהָיָה הַשָּׂרֵב לֶאֱנָם וְצִמְאֹן לְמִבְוֵי מַיִם
 בְּנֹה תַנִּיִּם רִבְצָה^a חֲצִיר^b לִקְנָה וְגִמָּא:
 8 וְהָיָה-שֵׁם מִסְּלִיל וְדִרְךָ^a וְדִרְךָ הַקֹּדֶשׁ יִקְרָא לָהּ
 לֹא-יַעֲבֹרְנָה טָמֵא^b וְהוּא-לְמוֹ^c הַלֵּךְ דִּרְךָ^b וְאוֹיָלִים לֹא יִתְעוּ:
 9 לֹא-יִהְיֶה שֵׁם אֲרִיָּה וּפְרִיץ חִיזָה בַּל-יַעֲלֶנָּה^a לֹא תִמְצָא^a שֵׁם
 וְהִלְכוּ^b גְּאוּלִּים: ¹⁰וּפְדוּיֵי יְהוָה יִשְׁבּוּן
 וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרָנָה וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל-רֹאשָׁם
 שִׁשְׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִנוּ וְגָסוּ יָגוֹן וְאִנְחָה: ׀
 36 וַיְהִי בְּאַרְבַּע עָשָׂרָה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ עָלָה סִנְחָרִיב מֶלֶךְ-
 אַשּׁוּר עַל כָּל-עָרֵי יְהוּדָה תִּבְעָרוֹת וַיִּתְּפָשֶׁם: ²וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ-אַשּׁוּר ו

15 ^a 1 שֵׁם || ^b 1 בְּצִיָּה || ^c ins (ex 16) לֹא פִקְדוֹ || 16 ^a dl (mtr cs) || ^{b-b} dl ?
 cf 15^c || ^c ins c 5 MSS יהוה (cf 6A) || 17 nonn MSS לחן || Cp 35, 1 ^a 1 יִשְׁשׁוּם ||
 יָבֹא || ^b ins נִקְּם || 4 ^a ins לֵךְ || 2 12 MSS (et — צִלַּת sine) תַּפְרָח: 1 ^b || (IMS) ||
 חֲצִיר בְּנוֹת יַעֲנָה תְּהִיָּה || ^b 1 frt || 7 ^a 20 MSS —; 1 [..] || 7 ^a 20 MSS —; 1 ^c 1 וַיִּשְׁ׀ ||
 34,13 || 8 ^a >18 MSS S; 8 ^a טָהוֹר || ^{b-b} frt add || ^c 1 prb לְעִמּוֹ et trsp ^a ad
 9 ^{a-a} add? || ^b huc trsp שֵׁם; cf IMS 6A || Cp 36, 1 cf ad 2R 18,13.

34 ¹קָרְבוּ גוֹיִם לְשֹׁמֵעַ וּלְאֲמִים הַקְשִׁיבוּ
 תִּשְׁמַע הָאָרֶץ וּמִלֵּאָה תִּבְלֶה וְכָל־צִאֲצָאֶיהָ:
²כִּי קִצְּפָה לִיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחִמָּה עַל־כָּל־צִבְאָם
 הַחֲרִימָם נִתְּנָם לטֹבַח:
³וְחָלְלִיהֶם יִשְׁלְכוּ וּפְגַרֵיהֶם יַעֲלֶה בְּאֵשׁם
 וְנִמְסּוּ הָרִים מִדָּמָם: ⁴וְנִמְקּוּ כָל־צִבְאֵי הַשָּׁמַיִם
 וְנִנְלּוּ כַסְפָּר הַשָּׁמַיִם וְכָל־צִבְאָם יִפּוֹל
 כְּגִבְלֵ עֵלָה מִזֶּפֶן וּכְנִבְלַת מִתְאֲנָה:
⁵כִּי־רוּתָה^a בַּשָּׁמַיִם חֲרָבִי^b
 הִנֵּה עַל־אָדָם תֵּרֵד וְעַל־עַם חֲרִמִּי^b לְמִשְׁפָּט:
⁶יִחָרֵב לִיהוָה מִלֵּאָה דָם הַדְּשָׁנָה מִחֶלֶב
 מִדָּם כָּרִים וְעִתּוּדִים מִחֶלֶב כְּלִיֹּת אֵילִים
 כִּי זָבַח לִיהוָה בְּבִצְרָה וְטִבַּח גִּדּוֹל בְּאָרֶץ אֲדָם:
⁷וַיִּרְדּוּ רִאשִׁימֵי עֲפָם וּפְרִים עִם־אֲבִירִים
 וְרוּתָה^a אֲרָצָם מִדָּם וְעַפְרָם^b מִחֶלֶב יִדְשֹׁן:
⁸כִּי יוֹם נִקָּם לִיהוָה שָׁנַת שְׁלוֹמִים לָרִיב צִיּוֹן:
⁹וְנִהַפְּכוּ נְחִלֶיהָ לְזֹפֶת וְעַפְרָהּ לְגַפְרִית
 וְהִיתָה אֲרָצָהּ לְזֹפֶת בְּעֶרְהָ:
¹⁰לִילָה יִיזְמֹם לֹא^a תִכְבֶּה לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֲשָׂנָהּ
 מִדּוֹר לְדוֹר תִּחַרֵּב^b לְנִצָּחַ נִצְחִים^b אֵין עֹבֵר בָּהָ:^c
¹¹וַיִּרְשׁוּהָ קָאֵת וּקְפֹד וַיִּנְשׁוּף וְעָרֵב וַיִּשְׁכְּנוּ־בָהּ
 וְנָטָה עָלֶיהָ קוֹ־תֵהוּ וְאֲבִי־בֵהוּ: ¹²חֲרִיָּה
 וְאֵין־שֵׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שְׂרִיָּה יִהְיוּ אָפָם:
¹³וְעִלְתָּה אֲרָמְנֵתֶיהָ סִירִים קִמּוּשׁ וְחִזִּחַ בְּמִבְצָרֶיהָ
 וְהִיתָה נֹנָה תַנִּים חֲצִיר לִבְנוֹת יַעֲנָה:
¹⁴וּפְגַשׁוּ צִיִּים אֶת־אֲיִים וְשָׁעִיר עַל־רַעְיָהּ וַיִּקְרָא
 אֶדְ־שָׁם הַרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָה לָהּ מְנוּחָ:

Cp 34, 2 exc vb ? expl gr הַחֲרִימָם || 4 °- I frt גְּבִעָזֶת: (trsp fin vs 3)
 (4aa > 6^b[*]) || 5 ^a 1 ? רִוְתָה || ^b prps (יהוה) חָרֵב et חֲרָבוּ || 7 ^a cf 5^a || ^b 1 ?
 —רָה || 8 prps לָרֵב || 10 ^a 6 ולא (vb לִילָה וַי' ad v 9 ducens [c al accent et
 stichor ord, sim in 10a]) || ^{b-b} 1 ? לְנִצָּחַ || ^{c-c} > 6^B al(*) || 11 ins prb יהוה ||
 12 ins c 6 ויהיו וְהִיוּ בָהּ ולא וַיְהִי || 13 l c 6 חֲצִיר || 14 1 ? —רָה.

^aוְהָיָה אֲמוֹנַת עֲתִידָה

תָּסֹן יִשׁוּעַת חֲכָמָתָ^ב וְדַעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא אֲזָרָא^א: פ
 7 הֵן אֲרָאִים צַעְקוֹ חֲצֵה מִלֵּאכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְרִינִין:

8 נִשְׁמוּ מִסְּלוֹת שַׁבַּת עֲבָר אֶרֶח

9 אֲבָל אִמְלִלָּה אֶרֶץ הַחֲפִיר לִבְנוֹן קָמַל

עֲתָה אֶקוּם יֹאמַר יְהוָה עֲתָה אֲרוּמָם ¹⁰

וְהָיוּ עַמִּים מְשֻׁרְפוֹת שִׂיד קוֹצִים כְּסוּחִים בְּאֵשׁ

פָּתַחְנוּ בְּעֵינֵינוּ חַטָּאִים אַחֲזָה רַעְדָה חֲנָפִים

וְהָלַךְ צְדָקוֹת וּדְבַר מִיִּשְׁרָיִם מֵאִם בְּבִצֵּעַ מַעֲשֵׂקוֹת

וְעַצֵּם עֵינָיו מֵרֹאשׁוֹת בָּרַע: ¹⁶ הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֵּן

17 מֶלֶךְ בִּימֵינוּ תַחֲזִינָה עֵינֵינוּ תִרְאִינָה אֶרֶץ מְרֻחָה

אֶת-עַם נֹעֵזוֹ לֹא תִרְאֶה עִם עֲמֻקֵּי שְׂפָה מְשֻׁמּוֹעַ בִּלְעָג לִשׁוֹן

עִינֶיךָ תִּרְאֶינָה יְרוּשָׁלַם נֹהָ שְׂאֲנֹן אֶהֱל בֶּל-יִצְעֹן

כִּי אִם-שָׁם אֶדִיר^a יִהְיֶה לָנוּ מְקוֹם-נְהָרִים^b יְאֵרִים רַחֲמֵי

כִּי יִהְיֶה שְׂפָטָנוּ יִהְיֶה מִתְקַנְנוּ יִהְיֶה מְלַכְנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנו:

אֹז חֶלֶק עַד-שָׁלַל מַרְבֵּה פִסְתִּים בְּזֹז בְּזֹ:

— לים MSS 77 || חֲקֻמָּה MSS 23^b || אוֹצְרָה et עֲתִידָה 1 frt; עֲתֵךְ MSS ca 50^a

8 I? ערים || 9 I אֶבְלָה || 10 sic # (ק) || 11 I? כמו || 13 62 fut; prps שָׁמְעוּ
et יבִעֲנוּ || 20 mlt MSS מוֹדִיעֵנוּ || 21^a prps אֵפִים (a) לֵאמֹר יִהְיֶה || fut g1 ||

^b l ? מקור (vel l ? *al* = *loco*) ^c gl || 23 ^{oo} prps יחלק עור || 24 prps תטאתי

5 לֹא־יִקְרָא עוֹד לְנָבֵל נָדִיב וְלִכְלִי לֹא יֵאמָר שׁוֹעֵז:

6 כִּי נָבֵל נָבְלָה יִדְבֹּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־אֵוֹן

לַעֲשׂוֹת חֲנָפֶה וְלִדְבֹר אֶל־יְהוָה תוֹעֵה

לְהַרְיֹק נַפֶּשׁ רָעָב וּמִשְׁקָה צָמָא יַחֲסִיר:

7 וְכָלִי כָלְיוֹ רָעִים הוּא זְמוֹת יַעֲזֹץ

לְחַבֵּל עֲנוּיִם בְּאִמְרֵי־שָׁקֶר וּבְדִבְרֵי אֲבִיוֹן מִשְׁפָּט:

8 וְנָדִיב נְדִיבוֹת יַעֲזֹץ וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם: פ

9 נָשִׁים שְׂאֲנָנוֹת קָמְנָה שְׂמַעְנָה קוֹלִי בָנוֹת בְּטָחוֹת הַאֲזִנָּה אִמְרָתִי:

10 יָמִים עַל־שָׁנָה תִּרְנָנָה בְּטָחוֹת כִּי כָלָה בְּצִיר אֶסְפָּה כָּלִי יָבוֹא:

11 אֲתַרְדּוּ^a שְׂאֲנָנוֹת^a רְנָנָה בְּטָחוֹת פִּשְׁטָה וְעָרָה וַחֲגוּרָה עַל־חֲלָצִים:

12 עַל־שָׂדִים סִפְדִּים^a עַל־שְׂדֵי־חֶמֶד עַל־גִּפּוֹן פְּרִיָּה:

13 עַל אֲדָמַת עֲפִי קוֹץ שְׂמִיר תַּעֲלֶה כִּי עַל־כָּל־בְּתִי מְשׁוֹשׁ קָרְיָה

עַלְיוֹתָ: 14 כִּי־אַרְמוֹן גִּפְשׁ הַמִּזֵּן עִיר עֹזב עֶפְלָ וּבַחֲנֹן הִיָּה בְעַד מַעֲרוֹת

עַד־עוֹלָם מְשׁוֹשׁ פְּרָאִים מַרְעָה עֲדָרִים:

15 עַד־יַעֲרָה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם

וְהִיָּה מְדַבֵּר לְכַרְמֶל וּבְכַרְמֶל לִיעֵר יִחַשֵׁב:

16 וְשָׁכֵן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וַיִּצְדָּקָה בְּכַרְמֶל תֵּשֵׁב: [עַד־עוֹלָם:]

17 וְהִיָּה מַעֲשֶׂה הַצִּדְקָה שְׁלוֹם וַעֲבֹדַת הַצִּדְקָה הַשָּׁקֵט וּבִטְחָן

וְיֵשֵׁב עִמִּי בְנוֹת שְׁלוֹם וּבְמִשְׁכָּנוֹת מִבְּטָחִים וּבְמִנוּחַת

19 וּבְרִדָּה^a בְּרִדַת הַיַּעַר וּבִשְׁפָלָה^b תִּשְׁפַּל הָעִיר: [שְׂאֲנָנוֹת:]

20 אֲשִׁרְיָכֶם זָרְעִי עַל־כָּל־מִים מִשְׁלַחִי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר: ס

33¹ הִזֵּי שׁוֹרֵד וְאַתָּה לֹא שׁוֹרֵד וּבּוֹגֵד^a וְלֹא־בִּגְדוֹ בָּדָה^a

כַּהֲתַמָּה שׁוֹרֵד תוֹשֵׁד כַּגִּלְתָּה^b לְבָגֵד וּבִגְדוֹ־בָּדָה: ס

2 יהוה חֲנֻנוֹ לָךְ קִינִי

הִיָּה זִרְעָם לְבָקָרִים אֶף־יִשְׁוּעָתָנוּ בָּעֵת צָרָה:

3 מִקּוֹל הַמִּזֵּן נִדְדוּ עַמִּים מִרְמָמָתָךְ נִפְצְצוּ גוֹיִם:

4 וְאֶסְפָּה שְׁלָלָכֶם אֶסְפָּה הַחֲסִיל כַּמֶּשֶׁק גִּבִּים שִׁקָּה בּוֹ:

5 נִשְׁגָּב יְהוָה כִּי שָׁכֵן מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וַיִּצְדָּקָה:

עֲנוּיִם K, עֲנוּיִים Q 7 || exc vb? || יִחַשֵׁב־^a 6 || ולא MSS 10

9 dl ? (m cs) || II ^{a-a} prb add (ש' > ט) || 12 ^a 1 סִפְדָּה || 1 c ^b 1

2 I MSS טו שְׂנָה || 13 dl ? || 14 dl || 15 Q 'והב', 1 c K 'וב' || 17 ^a prps

לֹא ... MSS ^{a-a} mlt Cp 33, I || ?וכש' ^{BA} ט || וְיִרֵד ^a 1 || 18 8 || כַּמַּח

שָׁלָל כְּמוֹ 1 f || 4 || וְרָעַנּוּ MSS 35 || 2 c nonn || כָּבֵל' ^b 1 || בו

מִדְרָתָהּ אֵשׁ וְעַצִּים הִרְבָּה

נִשְׁמַת יְהוָה כְּנָחַל גִּפְרִית בְּעָרָה בָּהּ: פ

31 יִהְיֶה הַיְרֵדִים מִצְרִים לְעֹזָה וְעַל-סוּסִים יִשְׁעֶנּוּ

וַיִּבְטְחוּ עַל-רֶכֶב כִּי רַב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי-עֲצָמוּ מְאֹד

וְלֹא שָׁעוּ עַל-קִדְוֶשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת-יְהוָה לֹא דָרְשׁוּ:

12 וְנִם-הוּא חָכֵם וַיָּבֹא רָע וְאֶת-דִּבְרָיו לֹא הִסִּיר

וְקָם עַל-בֵּית מְרֹעִים וְעַל-עֹזֶרֶת פֶּעֲלֵי אֲוֹן:

3 וּמִצְרִים אָדָם וְלֹא-אֵל וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא-גֹוִת

וַיִּהְיֶה יִטָּה יָדוֹ וְכִשָּׁל עֹזֶר וְנָפַל עֹזֶר

וַיִּחַדּוּ בָלֵם וּכְלִיוֹן: ס

4 כִּי כֹה אָמַר-יְהוָה וְאֵלֵי

כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאָרֶץ וְהַכְפִּיר עַל-טָרְפוֹ

אֲשֶׁר יִקְרָא עָלָיו מִלֵּא רָעִים

מִקְוֵלָם לֹא יִחַת וּמִהַמּוֹנֵם לֹא יַעֲנֶה

כֵּן יִרְדֵּי יְהוָה צְבָאוֹת לַצָּבָא עַל-הַר-צִיּוֹן וְעַל-גִּבְעֹתָהּ:

5 כְּצִפְרִים עֲפֹת כֵּן יִגֵּן יְהוָה צְבָאוֹת עַל-יְרוּשָׁלַם

גִּנְזֹן וְהִצִּיל פָּסוּת וְהַמְלִיט:

6 שׁוּבוּ לְאֲשֶׁר הֶעֱמִיקוּ סִרְיָה בְּגֵי יִשְׂרָאֵל:

7 כִּי בַיּוֹם הַהוּא יִמָּאֶסֶן אִישׁ אֶלְלִיל בְּסִפּוֹ

וְאֶלְלִיל זָהָב וְאֲשֶׁר עָשׂוּ לָבֵם יִדְיָם חֲטָא:

8 וְנָפַל אֲשׁוּר בַּחֲרָב לֹא-אִישׁ וְחָרָב לֹא-אָדָם תֵּאכְלֶנּוּ

וְגַם לֹא מִפְּנֵי-חָרָב וּבַחֲוָרֵי לָמָס יִהְיוּ:

9 וְסִלְעוּ מִמְּנוֹר יַעֲבֹז וְחֲתוּ מִגָּם שָׂרָיו

גְּאִם-יְהוָה אֲשֶׁר-אוֹר לֹא בְּצִיּוֹן וְתִנּוֹר לֹא בִירוּשָׁלַם: ס

32 יִתֵּן לְצֹדֵק יִמְלֹךְ-מִלֵּךְ וּלְשָׁרִים לְמִשְׁפַּט יִשְׁרוּ:

2 וְהָיָה-אִישׁ כְּמִחְבֵּא-רוּחַ וְסִתָּר זָרִם

כְּפַלְגֵי-מַיִם בְּצִיּוֹן כָּעַל סִלְעַ-כֶּבֶד בְּאֶרֶץ עֵיפָה:

3 וְלֹא תִשְׁעִינָה עֵינֵי רְאִים וְאֲזַנֵּי שְׁמָעִים תִּקְשָׁבְנָה:

4 וּלְבָב גְּמָהֲרִים יִבִּין לִדְעַת וּלְשׁוֹן עֲלִיָּים תִּמְהָר לְדַבֵּר צְחֹת:

Cp 31, 5 1 et והמליט || 7 > 6^h(*) || 8 K^{Or} לא, 1c Occ Q^{Or} Cp 32, 1 x 1 ושרים || 2 1 frt מורם (exc vb? cf 6) || 3 1 תשעינה (Qal) vel תשעינה (Hof) cf Σ ἀμαυρωθήσονται 3 caligabunt || 4 gl?.

יִלְכֹן יַחְכֶּה יִהְיֶה לַחֲנֻכֶּכֶם וְלָכֵן יָרוּם לַחֲמֻכֶּם

כִּי־אֵלֵהי מִשְׁפָּט יִהְיֶה אֲשֶׁר־יִכְלֹחֵי לוֹ:

19 כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב בִּירוּשָׁלַם בָּכוּ לֹא־תִבְכֶּה חֲנָן יִהְיֶה לְקוֹל זַעֲמָךְ
בְּשִׁמְעֲתוֹ עֲנֶךָ: 20 וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנֵי לֶחֶם עַר וַיִּמֹּם לַחֵץ וְלֹא־יִפְגַּף
עוֹד מִזִּיָּךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת־מִזְרִיָּךְ: 21 וְאֲזַנְיֶךָ תִשְׁמָעֲנָה אֲדָבָר
מֵאֲחֵרֶיךָ^a לֵאמֹר זֶה הִדְרָךְ לָכוּ בֹו כִּי תִאֲמִינוּ^b וְכִי תִשְׁמָאִילוּ:
22 וְטִמְאַתֶּם^a אֶת־צִפּוֹרֵי פָסִילַי כִּסְפֶּךָ וְאֶת־אִפְדֵּת מִסִּכַּת זֹהָבֶךָ תִּזְרֹם
כִּמְוָה צֵא^b תֹאמַר לוֹ: 23 וְנָתַן מִטֵּר זֶרַעַךְ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה
וְלֶחֶם תִּבּוֹאֵת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָשֵׁן וְשִׁמֹן יִרְעֶה מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא
כִּרְחֹב: 24 וְהָאֱלֹפִים וְהָעֵרִים עֲבָדֵי הָאֲדָמָה בְּלִיל חֲמִין יֹאכְלוּ
אֲשֶׁר־זָרָה בְּרַחַת וּבְמִזְרָה: 25 וְהָיָה עַל־כָּל־הָרָ גִּבְהָ וְעַל־כָּל־גִּבְעָה
נִשְׂאָה פִלָּגִים יִבְלִי־מַיִם בַּיּוֹם הַהוּא רֹב בְּגִפְלֵ מְגִדָּלִים: 26 וְהָיָה
אוֹר־הַלְבָנָה כְּאוֹר הַחֹמֶה וְאוֹר הַחֹמֶה יִהְיֶה שֶׁבַע־תַּיִם כְּאוֹר
שֶׁבַעַת הַיָּמִים בַּיּוֹם חֲבֹשׁ יִהְיֶה אֶת־שֹׁכֵר עֲמוֹ וּמַחֵץ מִכְתּוֹ
יִרְפָּא: ס

27 הִנֵּה שֵׁם־יְהוָה בָּא מִמְּרוֹק בְּעַר אִפּוֹ וְכִבְדֹּ מִשְׁאָה

שִׁפְתָיו מִלֹּאז זַעַם וְלִשְׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת:

28 וְרוּחוֹ כְּנֹחַל שׁוֹטֵף עַד־צִוְּאָר יִחְכֶּה

לְהַנְפֶּה גוֹיִם בְּנֶפֶת שׁוּא וְרָסָן מִתְּעָה עַל לַחֲיֵי עַמִּים:

29 תִּשְׁיֹר יִהְיֶה לָכֶם בְּלִיל הַתִּקְדָּשׁ־חַג

וְשִׁמְחַת לֵבָב כְּהוֹלֵךְ בְּחִלָּל לָבוֹא בְּהִרְיָהּ אֶל־עוֹר יִשְׂרָאֵל:

30 וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד קוֹלוֹ וְנָתַת זִרְעוֹ יִרְאָה

בְּזַעַף אָף וְלֵהֵב אֵשׁ אוֹכֶלֶה גִפְץ וְזָרֵם וְאֶבֶן בָּרָד:

31 כִּי־מִקּוֹל יְהוָה יִחַת אֲשׁוֹר בִּשְׁבָט יִכָּה:

32 וְהָיָה כָּל מַעֲבָר מִמָּוֶה מוֹסְדָה^a אֲשֶׁר יָנִית יְהוָה עָלָיו

בַּתָּיִם וּבִכְנָזוֹת^b וּבְמִלְחָמוֹת תִּנּוּפָה^b גִּלְחָם־בָּהּ:

33 כִּי־עָרוֹךְ מֵאֶת־מוֹל^a תִּפְתָּהּ^b גַּם־הוּא^c לְמִלָּךְ^d הוֹכֵן הָעַמִּיק הָרֹחֵב

דָּבָר 1^a 21 || 22 6MSS רָךְ || יֵשֵׁב 1^a 19 || יָרוּם 1^a 18 || 23 ca || צִוְּאָה 1^a || 24 1^a c || וּמִטְמָאֵת 1^a c || 25 1^a c || תִּימְנִינוּ 1^a || 26 1^a c || מִקְנֶךָ 45MSS || 27 1^a c || זָרָה 1^a || 28 1^a c || 29 1^a c || 30 1^a c || 31 1^a c || 32 1^a c || 33 1^a c || 34 1^a c || 35 1^a c || 36 1^a c || 37 1^a c || 38 1^a c || 39 1^a c || 40 1^a c || 41 1^a c || 42 1^a c || 43 1^a c || 44 1^a c || 45 1^a c || 46 1^a c || 47 1^a c || 48 1^a c || 49 1^a c || 50 1^a c || 51 1^a c || 52 1^a c || 53 1^a c || 54 1^a c || 55 1^a c || 56 1^a c || 57 1^a c || 58 1^a c || 59 1^a c || 60 1^a c || 61 1^a c || 62 1^a c || 63 1^a c || 64 1^a c || 65 1^a c || 66 1^a c || 67 1^a c || 68 1^a c || 69 1^a c || 70 1^a c || 71 1^a c || 72 1^a c || 73 1^a c || 74 1^a c || 75 1^a c || 76 1^a c || 77 1^a c || 78 1^a c || 79 1^a c || 80 1^a c || 81 1^a c || 82 1^a c || 83 1^a c || 84 1^a c || 85 1^a c || 86 1^a c || 87 1^a c || 88 1^a c || 89 1^a c || 90 1^a c || 91 1^a c || 92 1^a c || 93 1^a c || 94 1^a c || 95 1^a c || 96 1^a c || 97 1^a c || 98 1^a c || 99 1^a c || 100 1^a c || 101 1^a c || 102 1^a c || 103 1^a c || 104 1^a c || 105 1^a c || 106 1^a c || 107 1^a c || 108 1^a c || 109 1^a c || 110 1^a c || 111 1^a c || 112 1^a c || 113 1^a c || 114 1^a c || 115 1^a c || 116 1^a c || 117 1^a c || 118 1^a c || 119 1^a c || 120 1^a c || 121 1^a c || 122 1^a c || 123 1^a c || 124 1^a c || 125 1^a c || 126 1^a c || 127 1^a c || 128 1^a c || 129 1^a c || 130 1^a c || 131 1^a c || 132 1^a c || 133 1^a c || 134 1^a c || 135 1^a c || 136 1^a c || 137 1^a c || 138 1^a c || 139 1^a c || 140 1^a c || 141 1^a c || 142 1^a c || 143 1^a c || 144 1^a c || 145 1^a c || 146 1^a c || 147 1^a c || 148 1^a c || 149 1^a c || 150 1^a c || 151 1^a c || 152 1^a c || 153 1^a c || 154 1^a c || 155 1^a c || 156 1^a c || 157 1^a c || 158 1^a c || 159 1^a c || 160 1^a c || 161 1^a c || 162 1^a c || 163 1^a c || 164 1^a c || 165 1^a c || 166 1^a c || 167 1^a c || 168 1^a c || 169 1^a c || 170 1^a c || 171 1^a c || 172 1^a c || 173 1^a c || 174 1^a c || 175 1^a c || 176 1^a c || 177 1^a c || 178 1^a c || 179 1^a c || 180 1^a c || 181 1^a c || 182 1^a c || 183 1^a c || 184 1^a c || 185 1^a c || 186 1^a c || 187 1^a c || 188 1^a c || 189 1^a c || 190 1^a c || 191 1^a c || 192 1^a c || 193 1^a c || 194 1^a c || 195 1^a c || 196 1^a c || 197 1^a c || 198 1^a c || 199 1^a c || 200 1^a c || 201 1^a c || 202 1^a c || 203 1^a c || 204 1^a c || 205 1^a c || 206 1^a c || 207 1^a c || 208 1^a c || 209 1^a c || 210 1^a c || 211 1^a c || 212 1^a c || 213 1^a c || 214 1^a c || 215 1^a c || 216 1^a c || 217 1^a c || 218 1^a c || 219 1^a c || 220 1^a c || 221 1^a c || 222 1^a c || 223 1^a c || 224 1^a c || 225 1^a c || 226 1^a c || 227 1^a c || 228 1^a c || 229 1^a c || 230 1^a c || 231 1^a c || 232 1^a c || 233 1^a c || 234 1^a c || 235 1^a c || 236 1^a c || 237 1^a c || 238 1^a c || 239 1^a c || 240 1^a c || 241 1^a c || 242 1^a c || 243 1^a c || 244 1^a c || 245 1^a c || 246 1^a c || 247 1^a c || 248 1^a c || 249 1^a c || 250 1^a c || 251 1^a c || 252 1^a c || 253 1^a c || 254 1^a c || 255 1^a c || 256 1^a c || 257 1^a c || 258 1^a c || 259 1^a c || 260 1^a c || 261 1^a c || 262 1^a c || 263 1^a c || 264 1^a c || 265 1^a c || 266 1^a c || 267 1^a c || 268 1^a c || 269 1^a c || 270 1^a c || 271 1^a c || 272 1^a c || 273 1^a c || 274 1^a c || 275 1^a c || 276 1^a c || 277 1^a c || 278 1^a c || 279 1^a c || 280 1^a c || 281 1^a c || 282 1^a c || 283 1^a c || 284 1^a c || 285 1^a c || 286 1^a c || 287 1^a c || 288 1^a c || 289 1^a c || 290 1^a c || 291 1^a c || 292 1^a c || 293 1^a c || 294 1^a c || 295 1^a c || 296 1^a c || 297 1^a c || 298 1^a c || 299 1^a c || 300 1^a c || 301 1^a c || 302 1^a c || 303 1^a c || 304 1^a c || 305 1^a c || 306 1^a c || 307 1^a c || 308 1^a c || 309 1^a c || 310 1^a c || 311 1^a c || 312 1^a c || 313 1^a c || 314 1^a c || 315 1^a c || 316 1^a c || 317 1^a c || 318 1^a c || 319 1^a c || 320 1^a c || 321 1^a c || 322 1^a c || 323 1^a c || 324 1^a c || 325 1^a c || 326 1^a c || 327 1^a c || 328 1^a c || 329 1^a c || 330 1^a c || 331 1^a c || 332 1^a c || 333 1^a c || 334 1^a c || 335 1^a c || 336 1^a c || 337 1^a c || 338 1^a c || 339 1^a c || 340 1^a c || 341 1^a c || 342 1^a c || 343 1^a c || 344 1^a c || 345 1^a c || 346 1^a c || 347 1^a c || 348 1^a c || 349 1^a c || 350 1^a c || 351 1^a c || 352 1^a c || 353 1^a c || 354 1^a c || 355 1^a c || 356 1^a c || 357 1^a c || 358 1^a c || 359 1^a c || 360 1^a c || 361 1^a c || 362 1^a c || 363 1^a c || 364 1^a c || 365 1^a c || 366 1^a c || 367 1^a c || 368 1^a c || 369 1^a c || 370 1^a c || 371 1^a c || 372 1^a c || 373 1^a c || 374 1^a c || 375 1^a c || 376 1^a c || 377 1^a c || 378 1^a c || 379 1^a c || 380 1^a c || 381 1^a c || 382 1^a c || 383 1^a c || 384 1^a c || 385 1^a c || 386 1^a c || 387 1^a c || 388 1^a c || 389 1^a c || 390 1^a c || 391 1^a c || 392 1^a c || 393 1^a c || 394 1^a c || 395 1^a c || 396 1^a c || 397 1^a c || 398 1^a c || 399 1^a c || 400 1^a c || 401 1^a c || 402 1^a c || 403 1^a c || 404 1^a c || 405 1^a c || 406 1^a c || 407 1^a c || 408 1^a c || 409 1^a c || 410 1^a c || 411 1^a c || 412 1^a c || 413 1^a c || 414 1^a c || 415 1^a c || 416 1^a c || 417 1^a c || 418 1^a c || 419 1^a c || 420 1^a c || 421 1^a c || 422 1^a c || 423 1^a c || 424 1^a c || 425 1^a c || 426 1^a c || 427 1^a c || 428 1^a c || 429 1^a c || 430 1^a c || 431 1^a c || 432 1^a c || 433 1^a c || 434 1^a c || 435 1^a c || 436 1^a c || 437 1^a c || 438 1^a c || 439 1^a c || 440 1^a c || 441 1^a c || 442 1^a c || 443 1^a c || 444 1^a c || 445 1^a c || 446 1^a c || 447 1^a c || 448 1^a c || 449 1^a c || 450 1^a c || 451 1^a c || 452 1^a c || 453 1^a c || 454 1^a c || 455 1^a c || 456 1^a c || 457 1^a c || 458 1^a c || 459 1^a c || 460 1^a c || 461 1^a c || 462 1^a c || 463 1^a c || 464 1^a c || 465 1^a c || 466 1^a c || 467 1^a c || 468 1^a c || 469 1^a c || 470 1^a c || 471 1^a c || 472 1^a c || 473 1^a c || 474 1^a c || 475 1^a c || 476 1^a c || 477 1^a c || 478 1^a c || 479 1^a c || 480 1^a c || 481 1^a c || 482 1^a c || 483 1^a c || 484 1^a c || 485 1^a c || 486 1^a c || 487 1^a c || 488 1^a c || 489 1^a c || 490 1^a c || 491 1^a c || 492 1^a c || 493 1^a c || 494 1^a c || 495 1^a c || 496 1^a c || 497 1^a c || 498 1^a c || 499 1^a c || 500 1^a c || 501 1^a c || 502 1^a c || 503 1^a c || 504 1^a c || 505 1^a c || 506 1^a c || 507 1^a c || 508 1^a c || 509 1^a c || 510 1^a c || 511 1^a c || 512 1^a c || 513 1^a c || 514 1^a c || 515 1^a c || 516 1^a c || 517 1^a c || 518 1^a c || 519 1^a c || 520 1^a c || 521 1^a c || 522 1^a c || 523 1^a c || 524 1^a c || 525 1^a c || 526 1^a c || 527 1^a c || 528 1^a c || 529 1^a c || 530 1^a c || 531 1^a c || 532 1^a c || 533 1^a c || 534 1^a c || 535 1^a c || 536 1^a c || 537 1^a c || 538 1^a c || 539 1^a c || 540 1^a c || 541 1^a c || 542 1^a c || 543 1^a c || 544 1^a c || 545 1^a c || 546 1^a c || 547 1^a c || 548 1^a c || 549 1^a c || 550 1^a c || 551 1^a c || 552 1^a c || 553 1^a c || 554 1^a c || 555 1^a c || 556 1^a c || 557 1^a c || 558 1^a c || 559 1^a c || 560 1^a c || 561 1^a c || 562 1^a c || 563 1^a c || 564 1^a c || 565 1^a c || 566 1^a c || 567 1^a c || 568 1^a c || 569 1^a c || 570 1^a c || 571 1^a c || 572 1^a c || 573 1^a c || 574 1^a c || 575 1^a c || 576 1^a c || 577 1^a c || 578 1^a c || 579 1^a c || 580 1^a c || 581 1^a c || 582 1^a c || 583 1^a c || 584 1^a c || 585 1^a c || 586 1^a c || 587 1^a c || 588 1^a c || 589 1^a c || 590 1^a c || 591 1^a c || 592 1^a c || 593 1^a c || 594 1^a c || 595 1^a c || 596 1^a c || 597 1^a c || 598 1^a c || 599 1^a c || 600 1^a c || 601 1^a c || 602 1^a c || 603 1^a c || 604 1^a c || 605 1^a c || 606 1^a c || 607 1^a c || 608 1^a c || 609 1^a c || 610 1^a c || 611 1^a c || 612 1^a c || 613 1^a c || 614 1^a c || 615 1^a c || 616 1^a c || 617 1^a c || 618 1^a c || 619 1^a c || 620 1^a c || 621 1^a c || 622 1^a c || 623 1^a c || 624 1^a c || 625 1^a c || 626 1^a c || 627 1^a c || 628 1^a c || 629 1^a c || 630 1^a c || 631 1^a c || 632 1^a c || 633 1^a c || 634 1^a c || 635 1^a c || 636 1^a c || 637 1^a c || 638 1^a c || 639 1^a c || 640 1^a c || 641 1^a c || 642 1^a c || 643 1^a c || 644 1^a c || 645 1^a c || 646 1^a c || 647 1^a c || 648 1^a c || 649 1^a c || 650 1^a c || 651 1^a c || 652 1^a c || 653 1^a c || 654 1^a c || 655 1^a c || 656 1^a c || 657 1^a c || 658 1^a c || 659 1^a c || 660 1^a c || 661 1^a c || 662 1^a c || 663 1^a c || 664 1^a c || 665 1^a c || 666 1^a c || 667 1^a c || 668 1^a c || 669 1^a c || 670 1^a c || 671 1^a c || 672 1^a c || 673 1^a c || 674 1^a c || 675 1^a c || 676 1^a c || 677 1^a c || 678 1^a c || 679 1^a c || 680 1^a c || 681 1^a c || 682 1^a c || 683 1^a c || 684 1^a c || 685 1^a c || 686 1^a c || 687 1^a c || 688 1^a c || 689 1^a c || 690 1^a c || 691 1^a c || 692 1^a c || 693 1^a c || 694 1^a c || 695 1^a c || 696 1^a c || 697 1^a c || 698 1^a c || 699 1^a c || 700 1^a c || 701 1^a c || 702

4 כִּי־הָיוּ בָצְעַן שָׁרָיו וּמִלֹּאכָיו חֲנָם יִגְעֻוּ:
 5 כָּל הַבָּאִישׁ עַל־עַם לֹא־יִזְעִילוּ לָמוּ
 לֹא לַעְזֹר וְלֹא לְהוֹעִיל כִּי לְבָשֶׁת וְגַם־לְחַרְפָּה: ם
 6 מִשָּׂא בְהִמּוֹת^a נָגַב בְּאַרְץ צָרָה וְצוּקָה
 לְבִיא וְלִישׁ מֵהֶם^b אֶפְעָה וְשָׂרָף מְעוֹפֶף
 יִשְׂאוּ עַל־כְּתָף עוֹרִים חִילֵיהֶם^d וְעַל־דְּבַשֶּׁת גַּמְלִים אֲצִדְתָּם
 עַל־עַם לֹא יִזְעִילוּ: 7 וּמַצְרִים הִבֵּל וְרִיק יַעֲזֹרוּ
 לְכֹן קָרָאתִי לָזֹאת רֶהֱב־הֶם שָׁבֹת:
 8 עָתָה^a בּוֹא כְתֹבָה עַל־לִוַח אֲתָם וְעַל־סֵפֶר חֻקָּה
 וּתְהִי לַיּוֹם אֲחִירֹן לְעָד^b עַד־עוֹלָם:
 9 כִּי עַם מָרִי הוּא בָנִים כְּחָשִׁים בָּנִים לֹא־אָבוּ שְׂמוֹעַ תּוֹרַת יְהוָה:
 10 אֲשֶׁר אָמְרוּ לְרֹאִים לֹא תֵרָאוּ וּלְחַזִּים לֹא תִחְזוּ־לָנוּ נִכְחוֹת
 דְּבָרוֹ־לָנוּ חֻלְקוֹת חֲזוּ מִהַתְלוֹת: 11 סוּרוּ מִגִּידְדֹךְ הַטּוֹמֵג־אֶרֶץ
 הַשְּׁבִיתוּ מִפָּנֵינוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: ם
 12 אֲלֹכֶן כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל^a יַעַן מָאַסְכֶּם בַּדָּבָר הַזֶּה
 וּתִבְטְחוּ בַעֲשָׁק^b וְנָלוּז וּתִשְׁעֲנוּ עָלָיו:
 13 לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הָעוֹן הַזֶּה כְּפָרִץ נָפֵל נִבְעָה בְּחוֹמָה נִשְׁגָּבָה
 אֲשֶׁר־פִּתְּאָם לִפְתָּע יָבוֹא שִׁבְרָה:
 14 וְשִׁבְרָה כְּשִׁבְר־נָבֵל יוֹצְרִים כְּתוֹת לֹא יִחַמֵּל
 וְלֹא־יִמָּצֵא בִּמְכַתְּתוֹ חֶרֶשׁ לַחֲתוֹת אֵשׁ מִיָּקוֹד וּלְחִשּׁוֹף מַיִם
 15 כִּי כֹה־אָמַר אֱלֹהֵי יִהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל [מִגִּבָּא: ם
 בְּשׁוֹבָה וְנִחַת תוֹשָׁעוֹן בְּהִשְׁקֵט וּבִבְטָחָה תִּהְיֶה גְבוּרַתְכֶם
 וְלֹא אֲבִיתֶם: 16 וְתֹאמְרוּ לֹא־כִי
 עַל־סוֹם נָגוּם עַל־כֵּן תִּגּוּסוֹן
 וְעַל־קֵל נִרְכָּב עַל־כֵּן יִקְלוּ רַדְפֵיכֶם:
 17 אֲלֹף אֶחָד מִפָּנֵי גַעְרַת אֶחָד
 מִפָּנֵי גַעְרַת חֲמֹשֶׁה תִּגְסוּ עַד אִם־נֹזְתִיתֶם
 כְּתָרְךָ עַל־רֹאשׁ הָהָר וּכְגַם עַל־הַגְּבָעָה:

4 ° 6 μάτην κομιδουσι [יִגְעוּ] [18MSS] (חֲנָם) 1 4 || 5 K הַבָּאִישׁ Q
 18MSS הַבִּישׁ prps; (כָּלֶם) הִבִּיאוּ שִׁי || 6 ° prps (?) בְּהִמּוֹת || 7 ° 4MSS^W שִׁי || 8 ° ca 30MSS חִילֵהֶם vel חִילֵהֶם || 9 ° 4MSS^W שִׁי || 10 ° 4MSS^W שִׁי || 11 ° 4MSS^W שִׁי || 12 ° 4MSS^W שִׁי || 13 ° 4MSS^W שִׁי || 14 ° 4MSS^W שִׁי || 15 ° 4MSS^W שִׁי || 16 ° 4MSS^W שִׁי || 17 ° 4MSS^W שִׁי || 18 ° 4MSS^W שִׁי || 19 ° 4MSS^W שִׁי || 20 ° 4MSS^W שִׁי || 21 ° 4MSS^W שִׁי || 22 ° 4MSS^W שִׁי || 23 ° 4MSS^W שִׁי || 24 ° 4MSS^W שִׁי || 25 ° 4MSS^W שִׁי || 26 ° 4MSS^W שִׁי || 27 ° 4MSS^W שִׁי || 28 ° 4MSS^W שִׁי || 29 ° 4MSS^W שִׁי || 30 ° 4MSS^W שִׁי || 31 ° 4MSS^W שִׁי || 32 ° 4MSS^W שִׁי || 33 ° 4MSS^W שִׁי || 34 ° 4MSS^W שִׁי || 35 ° 4MSS^W שִׁי || 36 ° 4MSS^W שִׁי || 37 ° 4MSS^W שִׁי || 38 ° 4MSS^W שִׁי || 39 ° 4MSS^W שִׁי || 40 ° 4MSS^W שִׁי || 41 ° 4MSS^W שִׁי || 42 ° 4MSS^W שִׁי || 43 ° 4MSS^W שִׁי || 44 ° 4MSS^W שִׁי || 45 ° 4MSS^W שִׁי || 46 ° 4MSS^W שִׁי || 47 ° 4MSS^W שִׁי || 48 ° 4MSS^W שִׁי || 49 ° 4MSS^W שִׁי || 50 ° 4MSS^W שִׁי || 51 ° 4MSS^W שִׁי || 52 ° 4MSS^W שִׁי || 53 ° 4MSS^W שִׁי || 54 ° 4MSS^W שִׁי || 55 ° 4MSS^W שִׁי || 56 ° 4MSS^W שִׁי || 57 ° 4MSS^W שִׁי || 58 ° 4MSS^W שִׁי || 59 ° 4MSS^W שִׁי || 60 ° 4MSS^W שִׁי || 61 ° 4MSS^W שִׁי || 62 ° 4MSS^W שִׁי || 63 ° 4MSS^W שִׁי || 64 ° 4MSS^W שִׁי || 65 ° 4MSS^W שִׁי || 66 ° 4MSS^W שִׁי || 67 ° 4MSS^W שִׁי || 68 ° 4MSS^W שִׁי || 69 ° 4MSS^W שִׁי || 70 ° 4MSS^W שִׁי || 71 ° 4MSS^W שִׁי || 72 ° 4MSS^W שִׁי || 73 ° 4MSS^W שִׁי || 74 ° 4MSS^W שִׁי || 75 ° 4MSS^W שִׁי || 76 ° 4MSS^W שִׁי || 77 ° 4MSS^W שִׁי || 78 ° 4MSS^W שִׁי || 79 ° 4MSS^W שִׁי || 80 ° 4MSS^W שִׁי || 81 ° 4MSS^W שִׁי || 82 ° 4MSS^W שִׁי || 83 ° 4MSS^W שִׁי || 84 ° 4MSS^W שִׁי || 85 ° 4MSS^W שִׁי || 86 ° 4MSS^W שִׁי || 87 ° 4MSS^W שִׁי || 88 ° 4MSS^W שִׁי || 89 ° 4MSS^W שִׁי || 90 ° 4MSS^W שִׁי || 91 ° 4MSS^W שִׁי || 92 ° 4MSS^W שִׁי || 93 ° 4MSS^W שִׁי || 94 ° 4MSS^W שִׁי || 95 ° 4MSS^W שִׁי || 96 ° 4MSS^W שִׁי || 97 ° 4MSS^W שִׁי || 98 ° 4MSS^W שִׁי || 99 ° 4MSS^W שִׁי || 100 ° 4MSS^W שִׁי || 101 ° 4MSS^W שִׁי || 102 ° 4MSS^W שִׁי || 103 ° 4MSS^W שִׁי || 104 ° 4MSS^W שִׁי || 105 ° 4MSS^W שִׁי || 106 ° 4MSS^W שִׁי || 107 ° 4MSS^W שִׁי || 108 ° 4MSS^W שִׁי || 109 ° 4MSS^W שִׁי || 110 ° 4MSS^W שִׁי || 111 ° 4MSS^W שִׁי || 112 ° 4MSS^W שִׁי || 113 ° 4MSS^W שִׁי || 114 ° 4MSS^W שִׁי || 115 ° 4MSS^W שִׁי || 116 ° 4MSS^W שִׁי || 117 ° 4MSS^W שִׁי || 118 ° 4MSS^W שִׁי || 119 ° 4MSS^W שִׁי || 120 ° 4MSS^W שִׁי || 121 ° 4MSS^W שִׁי || 122 ° 4MSS^W שִׁי || 123 ° 4MSS^W שִׁי || 124 ° 4MSS^W שִׁי || 125 ° 4MSS^W שִׁי || 126 ° 4MSS^W שִׁי || 127 ° 4MSS^W שִׁי || 128 ° 4MSS^W שִׁי || 129 ° 4MSS^W שִׁי || 130 ° 4MSS^W שִׁי || 131 ° 4MSS^W שִׁי || 132 ° 4MSS^W שִׁי || 133 ° 4MSS^W שִׁי || 134 ° 4MSS^W שִׁי || 135 ° 4MSS^W שִׁי || 136 ° 4MSS^W שִׁי || 137 ° 4MSS^W שִׁי || 138 ° 4MSS^W שִׁי || 139 ° 4MSS^W שִׁי || 140 ° 4MSS^W שִׁי || 141 ° 4MSS^W שִׁי || 142 ° 4MSS^W שִׁי || 143 ° 4MSS^W שִׁי || 144 ° 4MSS^W שִׁי || 145 ° 4MSS^W שִׁי || 146 ° 4MSS^W שִׁי || 147 ° 4MSS^W שִׁי || 148 ° 4MSS^W שִׁי || 149 ° 4MSS^W שִׁי || 150 ° 4MSS^W שִׁי || 151 ° 4MSS^W שִׁי || 152 ° 4MSS^W שִׁי || 153 ° 4MSS^W שִׁי || 154 ° 4MSS^W שִׁי || 155 ° 4MSS^W שִׁי || 156 ° 4MSS^W שִׁי || 157 ° 4MSS^W שִׁי || 158 ° 4MSS^W שִׁי || 159 ° 4MSS^W שִׁי || 160 ° 4MSS^W שִׁי || 161 ° 4MSS^W שִׁי || 162 ° 4MSS^W שִׁי || 163 ° 4MSS^W שִׁי || 164 ° 4MSS^W שִׁי || 165 ° 4MSS^W שִׁי || 166 ° 4MSS^W שִׁי || 167 ° 4MSS^W שִׁי || 168 ° 4MSS^W שִׁי || 169 ° 4MSS^W שִׁי || 170 ° 4MSS^W שִׁי || 171 ° 4MSS^W שִׁי || 172 ° 4MSS^W שִׁי || 173 ° 4MSS^W שִׁי || 174 ° 4MSS^W שִׁי || 175 ° 4MSS^W שִׁי || 176 ° 4MSS^W שִׁי || 177 ° 4MSS^W שִׁי || 178 ° 4MSS^W שִׁי || 179 ° 4MSS^W שִׁי || 180 ° 4MSS^W שִׁי || 181 ° 4MSS^W שִׁי || 182 ° 4MSS^W שִׁי || 183 ° 4MSS^W שִׁי || 184 ° 4MSS^W שִׁי || 185 ° 4MSS^W שִׁי || 186 ° 4MSS^W שִׁי || 187 ° 4MSS^W שִׁי || 188 ° 4MSS^W שִׁי || 189 ° 4MSS^W שִׁי || 190 ° 4MSS^W שִׁי || 191 ° 4MSS^W שִׁי || 192 ° 4MSS^W שִׁי || 193 ° 4MSS^W שִׁי || 194 ° 4MSS^W שִׁי || 195 ° 4MSS^W שִׁי || 196 ° 4MSS^W שִׁי || 197 ° 4MSS^W שִׁי || 198 ° 4MSS^W שִׁי || 199 ° 4MSS^W שִׁי || 200 ° 4MSS^W שִׁי || 201 ° 4MSS^W שִׁי || 202 ° 4MSS^W שִׁי || 203 ° 4MSS^W שִׁי || 204 ° 4MSS^W שִׁי || 205 ° 4MSS^W שִׁי || 206 ° 4MSS^W שִׁי || 207 ° 4MSS^W שִׁי || 208 ° 4MSS^W שִׁי || 209 ° 4MSS^W שִׁי || 210 ° 4MSS^W שִׁי || 211 ° 4MSS^W שִׁי || 212 ° 4MSS^W שִׁי || 213 ° 4MSS^W שִׁי || 214 ° 4MSS^W שִׁי || 215 ° 4MSS^W שִׁי || 216 ° 4MSS^W שִׁי || 217 ° 4MSS^W שִׁי || 218 ° 4MSS^W שִׁי || 219 ° 4MSS^W שִׁי || 220 ° 4MSS^W שִׁי || 221 ° 4MSS^W שִׁי || 222 ° 4MSS^W שִׁי || 223 ° 4MSS^W שִׁי || 224 ° 4MSS^W שִׁי || 225 ° 4MSS^W שִׁי || 226 ° 4MSS^W שִׁי || 227 ° 4MSS^W שִׁי || 228 ° 4MSS^W שִׁי || 229 ° 4MSS^W שִׁי || 230 ° 4MSS^W שִׁי || 231 ° 4MSS^W שִׁי || 232 ° 4MSS^W שִׁי || 233 ° 4MSS^W שִׁי || 234 ° 4MSS^W שִׁי || 235 ° 4MSS^W שִׁי || 236 ° 4MSS^W שִׁי || 237 ° 4MSS^W שִׁי || 238 ° 4MSS^W שִׁי || 239 ° 4MSS^W שִׁי || 240 ° 4MSS^W שִׁי || 241 ° 4MSS^W שִׁי || 242 ° 4MSS^W שִׁי || 243 ° 4MSS^W שִׁי || 244 ° 4MSS^W שִׁי || 245 ° 4MSS^W שִׁי || 246 ° 4MSS^W שִׁי || 247 ° 4MSS^W שִׁי || 248 ° 4MSS^W שִׁי || 249 ° 4MSS^W שִׁי || 250 ° 4MSS^W שִׁי || 251 ° 4MSS^W שִׁי || 252 ° 4MSS^W שִׁי || 253 ° 4MSS^W שִׁי || 254 ° 4MSS^W שִׁי || 255 ° 4MSS^W שִׁי || 256 ° 4MSS^W שִׁי || 257 ° 4MSS^W שִׁי || 258 ° 4MSS^W שִׁי || 259 ° 4MSS^W שִׁי || 260 ° 4MSS^W שִׁי || 261 ° 4MSS^W שִׁי || 262 ° 4MSS^W שִׁי || 263 ° 4MSS^W שִׁי || 264 ° 4MSS^W שִׁי || 265 ° 4MSS^W שִׁי || 266 ° 4MSS^W שִׁי || 267 ° 4MSS^W שִׁי || 268 ° 4MSS^W שִׁי || 269 ° 4MSS^W שִׁי || 270 ° 4MSS^W שִׁי || 271 ° 4MSS^W שִׁי || 272 ° 4MSS^W שִׁי || 273 ° 4MSS^W שִׁי || 274 ° 4MSS^W שִׁי || 275 ° 4MSS^W שִׁי || 276 ° 4MSS^W שִׁי || 277 ° 4MSS^W שִׁי || 278 ° 4MSS^W שִׁי || 279 ° 4MSS^W שִׁי || 280 ° 4MSS^W שִׁי || 281 ° 4MSS^W שִׁי || 282 ° 4MSS^W שִׁי || 283 ° 4MSS^W שִׁי || 284 ° 4MSS^W שִׁי || 285 ° 4MSS^W שִׁי || 286 ° 4MSS^W שִׁי || 287 ° 4MSS^W שִׁי || 288 ° 4MSS^W שִׁי || 289 ° 4MSS^W שִׁי || 290 ° 4MSS^W שִׁי || 291 ° 4MSS^W שִׁי || 292 ° 4MSS^W שִׁי || 293 ° 4MSS^W שִׁי || 294 ° 4MSS^W שִׁי || 295 ° 4MSS^W שִׁי || 296 ° 4MSS^W שִׁי || 297 ° 4MSS^W שִׁי || 298 ° 4MSS^W שִׁי || 299 ° 4MSS^W שִׁי || 300 ° 4MSS^W שִׁי || 301 ° 4MSS^W שִׁי || 302 ° 4MSS^W שִׁי || 303 ° 4MSS^W שִׁי || 304 ° 4MSS^W שִׁי || 305 ° 4MSS^W שִׁי || 306 ° 4MSS^W שִׁי || 307 ° 4MSS^W שִׁי || 308 ° 4MSS^W שִׁי || 309 ° 4MSS^W שִׁי || 310 ° 4MSS^W שִׁי || 311 ° 4MSS^W שִׁי || 312 ° 4MSS^W שִׁי || 313 ° 4MSS^W שִׁי || 314 ° 4MSS^W שִׁי || 315 ° 4MSS^W שִׁי || 316 ° 4MSS^W שִׁי || 317 ° 4MSS^W שִׁי || 318 ° 4MSS^W שִׁי || 319 ° 4MSS^W שִׁי || 320 ° 4MSS^W שִׁי || 321 ° 4MSS^W שִׁי || 322 ° 4MSS^W שִׁי || 323 ° 4MSS^W שִׁי || 324 ° 4MSS^W שִׁי || 325 ° 4MSS^W שִׁי || 326 ° 4MSS^W שִׁי || 327 ° 4MSS^W שִׁי || 328 ° 4MSS^W שִׁי || 329 ° 4MSS^W שִׁי || 330 ° 4MSS^W שִׁי || 331 ° 4MSS^W שִׁי || 332 ° 4MSS^W שִׁי || 333 ° 4MSS^W שִׁי || 334 ° 4MSS^W שִׁי || 335 ° 4MSS^W שִׁי || 336 ° 4MSS^W שִׁי || 337 ° 4MSS^W שִׁי || 338 ° 4MSS^W שִׁי || 339 ° 4MSS^W שִׁי || 340 ° 4MSS^W שִׁי || 341 ° 4MSS^W שִׁי || 342 ° 4MSS^W שִׁי || 343 ° 4MSS^W שִׁי || 344 ° 4MSS^W שִׁי || 345 ° 4MSS^W שִׁי || 346 ° 4MSS^W שִׁי || 347 ° 4MSS^W שִׁי || 348 ° 4MSS^W שִׁי || 349 ° 4MSS^W שִׁי || 350 ° 4MSS^W שִׁי || 351 ° 4MSS^W שִׁי || 352 ° 4MSS^W שִׁי || 353 ° 4MSS^W שִׁי || 354 ° 4MSS^W שִׁי || 355 ° 4MSS^W שִׁי || 356 ° 4MSS^W שִׁי || 357 ° 4MSS^W שִׁי || 358 ° 4MSS^W שִׁי || 359 ° 4MSS^W שִׁי || 360 ° 4MSS^W שִׁי || 361 ° 4MSS^W שִׁי || 362 ° 4MSS^W שִׁי || 363 ° 4MSS^W שִׁי || 364 ° 4MSS^W שִׁי || 365 ° 4MSS^W שִׁי || 366 ° 4MSS^W שִׁי || 367 ° 4MSS^W שִׁי || 368 ° 4MSS^W שִׁי || 369 ° 4MSS^W שִׁי || 370 ° 4MSS^W שִׁי || 371 ° 4MSS^W שִׁי || 372 ° 4MSS^W שִׁי || 373 ° 4MSS^W שִׁי || 374 ° 4MSS^W שִׁי || 375 ° 4MSS^W שִׁי || 376 ° 4MSS^W שִׁי || 377 ° 4MSS^W שִׁי || 378 ° 4MSS^W שִׁי || 379 ° 4MSS^W שִׁי || 380 ° 4MSS^W שִׁי || 381 ° 4MSS^W שִׁי || 382 ° 4MSS^W שִׁי || 383 ° 4MSS^W שִׁי || 384 ° 4MSS^W שִׁי || 385 ° 4MSS^W שִׁי || 386 ° 4MSS^W שִׁי || 387 ° 4MSS^W שִׁי || 388 ° 4MSS^W שִׁי || 389 ° 4MSS^W שִׁי || 390 ° 4MSS^W שִׁי || 391 ° 4MSS^W שִׁי || 392 ° 4MSS^W שִׁי || 393 ° 4MSS^W שִׁי || 394 ° 4MSS^W שִׁי || 395 ° 4MSS^W שִׁי || 396 ° 4MSS^W שִׁי || 397 ° 4MSS^W שִׁי || 398 ° 4MSS^W שִׁי || 399 ° 4MSS^W שִׁי || 400 ° 4MSS^W שִׁי || 401 ° 4MSS^W שִׁי || 402 ° 4MSS^W שִׁי || 403 ° 4MSS^W שִׁי || 404 ° 4MSS^W שִׁי || 405 ° 4MSS^W שִׁי || 406 ° 4MSS^W שִׁי || 407 ° 4MSS^W שִׁי || 408 ° 4MSS^W שִׁי || 409 ° 4MSS^W שִׁי || 410 ° 4MSS^W שִׁי || 411 ° 4MSS^W שִׁי || 412 ° 4MSS^W שִׁי || 413 ° 4MSS^W שִׁי || 414 ° 4MSS^W שִׁי || 415 ° 4MSS^W שִׁי || 416 ° 4MSS^W שִׁי || 417 ° 4MSS^W שִׁי || 418 ° 4MSS^W שִׁי || 419 ° 4MSS^W שִׁי || 420 ° 4MSS^W שִׁי || 421 ° 4MSS^W שִׁי || 422 ° 4MSS^W שִׁי || 423 ° 4MSS^W שִׁי || 424 ° 4MSS^W שִׁי || 425 ° 4MSS^W שִׁי || 426 ° 4MSS^W שִׁי || 427 ° 4MSS^W שִׁי || 428 ° 4MSS^W שִׁי || 429 ° 4MSS^W שִׁי || 430 ° 4MSS^W שִׁי || 431 ° 4MSS^W שִׁי || 432 ° 4MSS^W שִׁי || 433 ° 4MSS^W שִׁי || 434 ° 4MSS^W שִׁי || 435 ° 4MSS^W שִׁי || 436 ° 4MSS^W שִׁי || 437 ° 4MSS^W שִׁי || 438 ° 4MSS^W שִׁי || 439 ° 4MSS^W שִׁי || 440 ° 4MSS^W שִׁי || 441 ° 4MSS^W שִׁי || 442 ° 4MSS^W שִׁי || 443 ° 4MSS^W שִׁי || 444 ° 4MSS^W שִׁי || 445 ° 4MSS^W שִׁי || 446 ° 4MSS^W שִׁי || 447 ° 4MSS^W שִׁי || 448 ° 4MSS^W שִׁי || 449 ° 4MSS^W שִׁי || 450 ° 4MSS^W שִׁי || 451 ° 4MSS^W שִׁי || 452 ° 4MSS^W שִׁי || 453 ° 4MSS^W שִׁי || 454 ° 4MSS^W שִׁי || 455 ° 4MSS^W שִׁי || 456 ° 4MSS^W שִ

12 ונתן הספר על אשר לא ידע ספר לאמר קרא נא־זה ואמר לא ידעתי ספר: פ

13 ויאמר אדני^a יען כי נגש^b העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק^d ממני ותהי^e יראתם אתי מצנת אנשים מלמדה: 14 לכן הנני יוסף^a להפליא^b את־העם־הזה^b הפלא ופלא ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבניו תסתתר: ס

15 והיו המעמיקים מיהוה לסתר עצה והיה במחשד מעשיהם ויאמרו מי ראנו ומי ידענו:

16 הפככם אם־כתמר היצר יחשב

כי־יאר מעשה לעשהו לא עשני ויצר אמר ליצרז לא הבין: 17 הלא־עוד מעט מזער ושב לבנון לפרטל והפרטל ליער יחשב:

18 ושמעו ביום־ההוא החרשים דברי־ספר

ומאפל ומחשד עיני עורים תראינה:

19 ויספו עננים ביהוה שמחה ואביוני אדם בקדוש ישראל יגילו:

20 כי־אפס עריץ וכלה לץ ונברתו כל־שקדי און:

21 מחטיאי אדם בדבר ולמוכית בשער יקשון ויטו בטהו צדיק: ס

22 לכן כה־אמר יהוה אל־בית יעקב אשר פדה את־אברהם

לא־עטה יבוש יעקב ולא עטה פגיו יחורו^b:

23 כי בראתו ילדיו מעשה ידי בקרבו יקנישו שמי

והקנישו את־קדוש יעקב ואת־אלהי ישראל יעריצו:

24 וידעו תעירות בינה ורוגנים ילמדו־לקח: ס

30 יהיו בנים סוררים נאם־יהוה

לעשות עצה ולא מני ולנסך מסכה ולא רוחי

למען ספות חטאת על־חטאת:

2 ההלכים לרדת מצרים ופי לא שאלו

לעז במעוז פרעה ולחסות בצל מצרים:

3 והיה לכם מעוז פרעה לבשת והחסות בצל־מצרים לכלמה:

13 ^a pl MSS יהוה || ^b 20MSS Edd נגש, 1 M || ^c huc trsp² (sic ^{BE}, sed > ^{AKQ}[*], cf Matth 15,8.9; Iren, Cypr al) || ^d רחק || ^e (μάρτυν) ותהי; cf Matth || 14 ^a 1? יוסף || ^{b-b} add || 21 1? יקשו || 22 ^a 1 || ^b Θ (ἐντραπήσεται) § יחפרו || 23 add scribae || Cp 30, 1 cf ad Nu 32,14.

וְשֵׁם חֲטָה שׁוּרָה^a וּשְׁעָרָה נִסְמָן^b וְכִסְמַת גְּבֻלָּתוֹ:
 וַיִּסְרוּ לַמֶּשֶׁפֶט אֱלֹהֵיו יִרְגֻנוּ:
 כִּי לֹא בַחְרוּיָן יוֹדֵשׁ קִצְצָה וְאוֹפֵן עֲנָלָה עַל-כַּמֶּן יוֹסֵב
 כִּי בַמָּטָה יִחְבֹּט קִצְצָה וּכְמֶן בַּשָּׁבֶט:
 לֶחֶם יוֹדֵק כִּי לֹא לִנְצַח אֲדֹשׁ^a יְדוּשְׁנו
 וְהֵמָּה גִלְגַּל עֲנָלָתוֹ וּפִרְשֵׁיוֹ^b לֹא יִדְקֻנוּ: [תוֹשִׁיָה: פ
 גִּם-זֹאת מַעַם יְהוָה צְבָאוֹת יִצְאָה הַפְּלֵא עֲזָה הַנְּדִיל
 29^a הִזֵּי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חֲנָה דָּוִד
 סִפּוֹ שָׁנָה עַל-שָׁנָה חֲגִים יִנְקֻפוּ:
 וְהִצִּיקוּתִי לְאֲרִיאֵל וְהִיָּתָה תִּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה
 וְהִיָּתָה לִי כְּאֲרִיאֵל: ³וְחִנֵּיתִי כְּדוֹר^a עָלָיו
 וְצִרְתִּי עָלָיו מִצֵּב וְהִקִּימֹתִי עָלָיו מִצֵּדָת^b:
 וְשִׁפְלֹתַי מֵאֶרֶץ תְּדַבְּרִי וּמַעֲפָר תִּשָּׁח אִמְרֹתָיו
 וְהָיָה כְּאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלָיו וּמַעֲפָר אִמְרֹתָיו תִּצְפָּצֵף:
 5 וְהָיָה כְּאֶבֶק דֵּק הַמֶּזֶן זָרִיד^a וְכַמֵּץ עֹבֵר הַמֶּזֶן עָרִיצִים^b
 וְהָיָה לִפְתַּע פְּתָאִם: ⁶מַעַם יְהוָה צְבָאוֹת תִּפְקֹד
 בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וּקוֹל גִּדּוֹל סוּפָה וּסְעָרָה וְלֹהֵב אֵשׁ אוֹכְלָה:
 7 וְהָיָה כְּחֹלֶם חֲזוֹן לַיְלָה הַמֶּזֶן כָּל-הַגּוֹזִים הַצְּבָאִים עַל-אֲרִיאֵל
 וְכָל-צִבְיָהּ וּמִצְדָּתָהּ וְהַמְצִיקִים לָהּ:
 8 וְהָיָה כְּאִשּׁוֹר יִחְלֹם הָרָעִב וְהַנֶּה אוֹכֵל וְהַקֵּיץ וְרִיקָה נִפְשׁוֹ
 וְכְאִשּׁוֹר יִחְלֹם הַצֵּמָא וְהַנֶּה שֹׁתֵה וְהַקֵּיץ וְהַנֶּה עֹף וּנְפִשׁוֹ
 כִּן יְהִיָּה הַמֶּזֶן כָּל-הַגּוֹזִים הַצְּבָאִים עַל-הַר צִיּוֹן: ⁹ס [שׁוֹקֵקָה
 9 הַתְּמַהֲמָהּ וּתְמָהּוּ הַשְׁתַּעֲשָׁעוּ וְשָׁעוּ
 שִׁכְרוּ^b וְלֹא-יִין נָעוּ^b וְלֹא שִׁכְרוּ:
 10 כִּי-נִסְדוּ עֲלֵיכֶם יְהוָה רֵיחַ תְּרִדְמָה
 וַיַּעֲצֵם אֶת-עֵינֵיכֶם^a אֶת-הַנְּבִיאִים^a וְאֶת-רָאשֵׁיכֶם הַחַזִּים^b כְּסָה:
 11 וְתָהִי לָכֶם חֲזוֹת הַכֹּל כְּדַבְּרֵי הַסֶּפֶר הַחֲתוּם אֲשֶׁר-יִתְּנוּ אֹתוֹ
 אֶל-יְדֹעַ הַסֶּפֶר לֵאמֹר קָרָא גֹאֲזָה וְאָמַר לֹא אוֹכֵל כִּי חֲתוּם הוּא:

25 ^a >ΘS (dittogr??) || ^b >Θ^{SAQ}*(*) ; ΑΘ και κέρχρον (יִדְחֵן?) || 28 ^a 1
 prb || דוּש || ^b ΣΘS et ungulis (פרש = פרס); 1 || 29 >X || Cp 29, 3 ^a 6
 || כְּדוֹר || 1 || ^b ca ioMSS || מצדת || 5 ^a 1 || צריך || ^b trsp frt huc fin vs || 7 1 frt
 || מִצְדָּה || 9 ^a 1 || הַתְּמָהּוּ (Hab 1,5) || ^b 1 frt שִׁכְרוּ (Θ) et נָעוּ || io ^{a-a}, ^b prb
 gloss || II Q sine artic.

וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה¹³

צוֹ לָצוֹ צוֹ לָצוֹ קוֹ לָקוֹ קוֹ לָקוֹ

זַעִיר שָׁם זַעִיר שָׁם

לְמַעַן יֵלְכוּ וּכְשָׁלוּ אַחֲזֹר וְנִשְׁכְּרוּ וְנִלְכְּדוּ: פ

¹⁴ לָכֵן שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה אַנְשֵׁי לָצוֹן

מִשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם:

¹⁵ כִּי אָמַרְתֶּם כִּרְתָּנוּ בְרִית אֶת־מָוֶת

וְעַם־שָׂאֹל עָשִׂינוּ חַיָּה^a

שֵׁיט^b שׁוֹטֵף כִּי־עֶבֶר^c לֹא יִבּוֹאֲנוּ

כִּי שָׁמְנוּ כָזָב מִחֲסֵנוּ וּבִשְׁקָר נִסְתָּרְנוּ: ס

¹⁶ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנֵי יְהוָה

הַנְּנִי יִסֹּד^a בְּצִיּוֹן אֲבֹנִי^b אֲבֵן בַּחֵן

פִּגְמָת יִקְרָת מוֹסֵד מוֹסֵד^c הַמֵּאֲמִין לֹא יִחִישׁ^d:

¹⁷ וְשִׁמְתִּי מִשְׁפָּט לָקוֹ וְיִדְקָה לְמִשְׁקָלָת

וַיַּעַז בְּרֹד מִחֲסֵה כָזָב וְסִתְרֵי מַיִם יִשְׁטְפוּ:

¹⁸ וְכִפְרוּ^a בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחַזוּתְכֶם^b אֶת־שָׂאֹל לֹא תִקְוֶם

שׁוֹט שׁוֹטֵף^c כִּי יַעֲבֹר וְהִיָּיתֶם לֹי לְמִרְמָס:

¹⁹ מִדֵּי עֲבָרוּ יִקַּח אֶתְכֶם

כִּי־בִפְקָר בִּפְקָר יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה

וְהָיָה רַק־זוּעָה הַבֵּין שְׁמוּעָה:

²⁰ כִּי־קָצַר הַמִּצֵּעַ מִהַשְׁתַּרְעַ וְהַמִּסְכָּה צָרָה כִּהַתְּפִנָּם:

²¹ כִּי כִהַר־פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כַּעֲמַק בְּגִבְעוֹן יִרְגֹּז

לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂהוּ זָר מַעֲשָׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נִכְרִיָּה עֲבֹדָתוֹ:

²² וְעָתָה אֶל־תִּתְּלוּצְצוּ פִּן־יִתְּזֻקוּ מוֹסְרֵיכֶם [הָאָרֶץ: פ

כִּי־כָלָה וְנִתְחַרְצָה שְׁמַעֲתִי מֵאֵת אֲדֹנֵי יְהוָה צְבָאוֹת עַל־כֵּל־

²³ הָאֲזִינוּ וְשָׁמְעוּ קוֹלִי הַקְּשִׁיבוּ וְשָׁמְעוּ אִמְרָתִי:

²⁴ תִּכַּל הַיּוֹם יִחְרַשׁ הַחֹרֶשׁ לִזְרַע יִפְתַּח וַיִּשְׁדָּד אֲדָמָתוֹ:

²⁵ תִּלְוֶא אִם־שִׁנְיָה פְּלִיָּה וְהַפִּיץ קֶצֶחַ וּכְמֹן יִזְרַק

15 ^a dub (ΘΛυ pactum) || ^b Q שׁוֹט; ΘΛΘ (al pro שׁוֹט leg שׁוֹטט [sed cf ad Jos 23, 13] vel שׁוֹפֵט) || ^c K עֶבֶר, 1 c Q Var^G יַעֲבֹר || 16 ^a 1 c ΘΛΣ יִסֹּד || יִחִיל 1 || ^d 1 Petr || ^e 1 Petr + εἰπ αὐτῷ || 18 ^a 1 prb וְתִפְּר, cf 8, 10 || vel יָחַת, al יְמוּשׁ (Θ) (בְּבוֹשׁ) ΘΛAQ 1 Petr || 19 ^a 15^b || 19 > Θ^b(*) || 22 > 4 MSS Θ^b(*)S || 24 frt dl. ^b cf 15^a (ΘΛ spes, v pactum) || ^c cf 15^b || 19 > Θ^b(*) || 22 > 4 MSS Θ^b(*)S || 24 frt dl.

15 יִסְפֹּתָ לְנוֹי יְהוָה יִסְפֹּתָ לְנוֹי נִכְבְּדָתָ

רַחֲקָתָ כָּל־קְצוֹי־אָרֶץ: פ

16 יְהוָה בָּצַר פְּקֻדּוֹ^a בְּצִקּוֹן^b לֶחֶשׁ מוֹסְרָהּ לְמוֹ^b:

17 כִּמּוֹ הָרָה תַּקְרִיב לִלְדָתָ תַּחֲלִיל תִּזְעַק בַּחֲבִלֶיהָ

כֵּן תִּלְיֶנּוּ מִפְּנֵי יְהוָה: 18 הֲרִינוּ חֲלָנוּ כִּמּוֹ יִלְדְנוּ רוּחַ

יִשׁוּעַת בַּל־נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּבַל־יִפְּלוּ יִשְׁכְּרֵי תַבַּל:

19 יַחֲיֶינָה מִתִּיךְ נִבְלָתִי^b יְקוּמוּן^c הַקִּיצוֹ וְרַגְנָו^c שִׁכְנֵי עָפָר

כִּי טַל אֹרֶת טַלָּה וָאָרֶץ רַפָּאִים תַּפִּיל: ס

20 לָךְ עָמִי בָא בַחֲדָרֶיךָ וּסְגַר דְּלֹתֶיךָ^a בַּעֲדֶךָ

חֲבִי כַמַּעֲטָרֵנִעַ עַד־יַעֲבֹר־זָעַם:

21 כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֵצֵא מִמִּקְוָמוֹ לִפְקֹד עֲנוֹ יֹשְׁבֵי־הָאָרֶץ עָלָיו

וְגִלְתָּה הָאָרֶץ אֶת־דִּמְיָהּ וְלֹא־תִכַּסֶּה עוֹד עַל־הָרְגֶיהָ: ס

27 בָּיִתָּם הֵהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחִרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְדוֹלָה וְהַחֲזָקָה

עַל לִוְיָתָן נֶחֱשׁ בָּרוּחַ וְעַל לִוְיָתָן נֶחֱשׁ עַקְלָתָן

וְהִרְגָּ אֶת־הַתַּנִּין אֲשֶׁר בֵּינָם: ס ^{a2} בָּיִתָּם הֵהוּא

כֶּרֶם חֲמַר^b עֲנוּלָה: ³ אֲנִי יְהוָה נִצְרָה לְרָגָשִׁים אֲשַׁקֶּנָּה

כֵּן יִפְקֹד^a עָלֶיהָ לִלְלָה וַיּוֹם אֲצַרְנָה^b: ⁴ חֲמָה אֵין לִי

מִי־יִתְּנֵנִי שְׁמִיר שְׂוִית בְּמִלְחָמָה אֲפַשְׁעָה בָּהּ אֲצִיתְנָה יַחֲד:

5 אֲוִי־יַחֲזֹק בְּמַעְזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי:

6 הַבָּאִים יִשְׂרָאֵל יַעֲקֹב יִצְיָן וּפְרָחַ יִשְׂרָאֵל וּמִלְאוּ פְגִי־תַבַּל

7 הַכֹּמֶכֶת מִכֵּהוּ הַכֵּהוּ אִם־כִּתְּרָג הֲרָגוּ הָרָג: [תְּנוּכָה: פ

8 בְּסַסְאָה^a בְּשִׁלְתָּה תִּרְיַבְנָה הִנֵּה בְרוּחוֹ הַקָּשָׁה^b בָּיוֹם קָדִים:

9 לָכֵן בּוֹאֵת יִכְפֹּר עוֹן־יַעֲקֹב וְזֹלָה כָּל־פְּרִי הָסֵר חֲטָאָתוֹ

בְּשׁוּמוֹ וּכְל־אֲבָנֵי מִזְבֵּחַ כְּאֲבָנֵי־גֶר מִנְפָצוֹת

לֹא־יִקְמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמְנִים: ¹⁰ כִּי עִיר בְּצוּרָה בָּדָד

נִזָּה מִשְׁלַח וְנַעֲזֹב כַּמְדָּבָר שֵׁם יִרְעָה עֵגֶל

וְשֵׁם יִרְבֵּץ וְכִלָּה סַעֲפִיָּה: ¹¹ בִּיבֶשׁ קִצְרָה תִּשְׁכְּרָנָה

בְּצוּקָתָ לַחֵץ = ἡμῖν (pr π.) . . ὁ ἐν θλίψει μικρῇ (pr π.) || ^{a-b} פְּקֻדּוֹ || ^a 20 MSS || ^a 6 ca 20 MSS || ^a 16 (בָּצַר פְּקֻדָּה) צִקְנוּ מִלְחָמָה מ' לָנוּ || ^a 17 > 17 || ^a 19 > 19 || ^a 20 > 20 || ^a 21 > 21 || ^a 22 > 22 || ^a 23 > 23 || ^a 24 > 24 || ^a 25 > 25 || ^a 26 > 26 || ^a 27 > 27 || ^a 28 > 28 || ^a 29 > 29 || ^a 30 > 30 || ^a 31 > 31 || ^a 32 > 32 || ^a 33 > 33 || ^a 34 > 34 || ^a 35 > 35 || ^a 36 > 36 || ^a 37 > 37 || ^a 38 > 38 || ^a 39 > 39 || ^a 40 > 40 || ^a 41 > 41 || ^a 42 > 42 || ^a 43 > 43 || ^a 44 > 44 || ^a 45 > 45 || ^a 46 > 46 || ^a 47 > 47 || ^a 48 > 48 || ^a 49 > 49 || ^a 50 > 50 || ^a 51 > 51 || ^a 52 > 52 || ^a 53 > 53 || ^a 54 > 54 || ^a 55 > 55 || ^a 56 > 56 || ^a 57 > 57 || ^a 58 > 58 || ^a 59 > 59 || ^a 60 > 60 || ^a 61 > 61 || ^a 62 > 62 || ^a 63 > 63 || ^a 64 > 64 || ^a 65 > 65 || ^a 66 > 66 || ^a 67 > 67 || ^a 68 > 68 || ^a 69 > 69 || ^a 70 > 70 || ^a 71 > 71 || ^a 72 > 72 || ^a 73 > 73 || ^a 74 > 74 || ^a 75 > 75 || ^a 76 > 76 || ^a 77 > 77 || ^a 78 > 78 || ^a 79 > 79 || ^a 80 > 80 || ^a 81 > 81 || ^a 82 > 82 || ^a 83 > 83 || ^a 84 > 84 || ^a 85 > 85 || ^a 86 > 86 || ^a 87 > 87 || ^a 88 > 88 || ^a 89 > 89 || ^a 90 > 90 || ^a 91 > 91 || ^a 92 > 92 || ^a 93 > 93 || ^a 94 > 94 || ^a 95 > 95 || ^a 96 > 96 || ^a 97 > 97 || ^a 98 > 98 || ^a 99 > 99 || ^a 100 > 100 || ^a 101 > 101 || ^a 102 > 102 || ^a 103 > 103 || ^a 104 > 104 || ^a 105 > 105 || ^a 106 > 106 || ^a 107 > 107 || ^a 108 > 108 || ^a 109 > 109 || ^a 110 > 110 || ^a 111 > 111 || ^a 112 > 112 || ^a 113 > 113 || ^a 114 > 114 || ^a 115 > 115 || ^a 116 > 116 || ^a 117 > 117 || ^a 118 > 118 || ^a 119 > 119 || ^a 120 > 120 || ^a 121 > 121 || ^a 122 > 122 || ^a 123 > 123 || ^a 124 > 124 || ^a 125 > 125 || ^a 126 > 126 || ^a 127 > 127 || ^a 128 > 128 || ^a 129 > 129 || ^a 130 > 130 || ^a 131 > 131 || ^a 132 > 132 || ^a 133 > 133 || ^a 134 > 134 || ^a 135 > 135 || ^a 136 > 136 || ^a 137 > 137 || ^a 138 > 138 || ^a 139 > 139 || ^a 140 > 140 || ^a 141 > 141 || ^a 142 > 142 || ^a 143 > 143 || ^a 144 > 144 || ^a 145 > 145 || ^a 146 > 146 || ^a 147 > 147 || ^a 148 > 148 || ^a 149 > 149 || ^a 150 > 150 || ^a 151 > 151 || ^a 152 > 152 || ^a 153 > 153 || ^a 154 > 154 || ^a 155 > 155 || ^a 156 > 156 || ^a 157 > 157 || ^a 158 > 158 || ^a 159 > 159 || ^a 160 > 160 || ^a 161 > 161 || ^a 162 > 162 || ^a 163 > 163 || ^a 164 > 164 || ^a 165 > 165 || ^a 166 > 166 || ^a 167 > 167 || ^a 168 > 168 || ^a 169 > 169 || ^a 170 > 170 || ^a 171 > 171 || ^a 172 > 172 || ^a 173 > 173 || ^a 174 > 174 || ^a 175 > 175 || ^a 176 > 176 || ^a 177 > 177 || ^a 178 > 178 || ^a 179 > 179 || ^a 180 > 180 || ^a 181 > 181 || ^a 182 > 182 || ^a 183 > 183 || ^a 184 > 184 || ^a 185 > 185 || ^a 186 > 186 || ^a 187 > 187 || ^a 188 > 188 || ^a 189 > 189 || ^a 190 > 190 || ^a 191 > 191 || ^a 192 > 192 || ^a 193 > 193 || ^a 194 > 194 || ^a 195 > 195 || ^a 196 > 196 || ^a 197 > 197 || ^a 198 > 198 || ^a 199 > 199 || ^a 200 > 200 || ^a 201 > 201 || ^a 202 > 202 || ^a 203 > 203 || ^a 204 > 204 || ^a 205 > 205 || ^a 206 > 206 || ^a 207 > 207 || ^a 208 > 208 || ^a 209 > 209 || ^a 210 > 210 || ^a 211 > 211 || ^a 212 > 212 || ^a 213 > 213 || ^a 214 > 214 || ^a 215 > 215 || ^a 216 > 216 || ^a 217 > 217 || ^a 218 > 218 || ^a 219 > 219 || ^a 220 > 220 || ^a 221 > 221 || ^a 222 > 222 || ^a 223 > 223 || ^a 224 > 224 || ^a 225 > 225 || ^a 226 > 226 || ^a 227 > 227 || ^a 228 > 228 || ^a 229 > 229 || ^a 230 > 230 || ^a 231 > 231 || ^a 232 > 232 || ^a 233 > 233 || ^a 234 > 234 || ^a 235 > 235 || ^a 236 > 236 || ^a 237 > 237 || ^a 238 > 238 || ^a 239 > 239 || ^a 240 > 240 || ^a 241 > 241 || ^a 242 > 242 || ^a 243 > 243 || ^a 244 > 244 || ^a 245 > 245 || ^a 246 > 246 || ^a 247 > 247 || ^a 248 > 248 || ^a 249 > 249 || ^a 250 > 250 || ^a 251 > 251 || ^a 252 > 252 || ^a 253 > 253 || ^a 254 > 254 || ^a 255 > 255 || ^a 256 > 256 || ^a 257 > 257 || ^a 258 > 258 || ^a 259 > 259 || ^a 260 > 260 || ^a 261 > 261 || ^a 262 > 262 || ^a 263 > 263 || ^a 264 > 264 || ^a 265 > 265 || ^a 266 > 266 || ^a 267 > 267 || ^a 268 > 268 || ^a 269 > 269 || ^a 270 > 270 || ^a 271 > 271 || ^a 272 > 272 || ^a 273 > 273 || ^a 274 > 274 || ^a 275 > 275 || ^a 276 > 276 || ^a 277 > 277 || ^a 278 > 278 || ^a 279 > 279 || ^a 280 > 280 || ^a 281 > 281 || ^a 282 > 282 || ^a 283 > 283 || ^a 284 > 284 || ^a 285 > 285 || ^a 286 > 286 || ^a 287 > 287 || ^a 288 > 288 || ^a 289 > 289 || ^a 290 > 290 || ^a 291 > 291 || ^a 292 > 292 || ^a 293 > 293 || ^a 294 > 294 || ^a 295 > 295 || ^a 296 > 296 || ^a 297 > 297 || ^a 298 > 298 || ^a 299 > 299 || ^a 300 > 300 || ^a 301 > 301 || ^a 302 > 302 || ^a 303 > 303 || ^a 304 > 304 || ^a 305 > 305 || ^a 306 > 306 || ^a 307 > 307 || ^a 308 > 308 || ^a 309 > 309 || ^a 310 > 310 || ^a 311 > 311 || ^a 312 > 312 || ^a 313 > 313 || ^a 314 > 314 || ^a 315 > 315 || ^a 316 > 316 || ^a 317 > 317 || ^a 318 > 318 || ^a 319 > 319 || ^a 320 > 320 || ^a 321 > 321 || ^a 322 > 322 || ^a 323 > 323 || ^a 324 > 324 || ^a 325 > 325 || ^a 326 > 326 || ^a 327 > 327 || ^a 328 > 328 || ^a 329 > 329 || ^a 330 > 330 || ^a 331 > 331 || ^a 332 > 332 || ^a 333 > 333 || ^a 334 > 334 || ^a 335 > 335 || ^a 336 > 336 || ^a 337 > 337 || ^a 338 > 338 || ^a 339 > 339 || ^a 340 > 340 || ^a 341 > 341 || ^a 342 > 342 || ^a 343 > 343 || ^a 344 > 344 || ^a 345 > 345 || ^a 346 > 346 || ^a 347 > 347 || ^a 348 > 348 || ^a 349 > 349 || ^a 350 > 350 || ^a 351 > 351 || ^a 352 > 352 || ^a 353 > 353 || ^a 354 > 354 || ^a 355 > 355 || ^a 356 > 356 || ^a 357 > 357 || ^a 358 > 358 || ^a 359 > 359 || ^a 360 > 360 || ^a 361 > 361 || ^a 362 > 362 || ^a 363 > 363 || ^a 364 > 364 || ^a 365 > 365 || ^a 366 > 366 || ^a 367 > 367 || ^a 368 > 368 || ^a 369 > 369 || ^a 370 > 370 || ^a 371 > 371 || ^a 372 > 372 || ^a 373 > 373 || ^a 374 > 374 || ^a 375 > 375 || ^a 376 > 376 || ^a 377 > 377 || ^a 378 > 378 || ^a 379 > 379 || ^a 380 > 380 || ^a 381 > 381 || ^a 382 > 382 || ^a 383 > 383 || ^a 384 > 384 || ^a 385 > 385 || ^a 386 > 386 || ^a 387 > 387 || ^a 388 > 388 || ^a 389 > 389 || ^a 390 > 390 || ^a 391 > 391 || ^a 392 > 392 || ^a 393 > 393 || ^a 394 > 394 || ^a 395 > 395 || ^a 396 > 396 || ^a 397 > 397 || ^a 398 > 398 || ^a 399 > 399 || ^a 400 > 400 || ^a 401 > 401 || ^a 402 > 402 || ^a 403 > 403 || ^a 404 > 404 || ^a 405 > 405 || ^a 406 > 406 || ^a 407 > 407 || ^a 408 > 408 || ^a 409 > 409 || ^a 410 > 410 || ^a 411 > 411 || ^a 412 > 412 || ^a 413 > 413 || ^a 414 > 414 || ^a 415 > 415 || ^a 416 > 416 || ^a 417 > 417 || ^a 418 > 418 || ^a 419 > 419 || ^a 420 > 420 || ^a 421 > 421 || ^a 422 > 422 || ^a 423 > 423 || ^a 424 > 424 || ^a 425 > 425 || ^a 426 > 426 || ^a 427 > 427 || ^a 428 > 428 || ^a 429 > 429 || ^a 430 > 430 || ^a 431 > 431 || ^a 432 > 432 || ^a 433 > 433 || ^a 434 > 434 || ^a 435 > 435 || ^a 436 > 436 || ^a 437 > 437 || ^a 438 > 438 || ^a 439 > 439 || ^a 440 > 440 || ^a 441 > 441 || ^a 442 > 442 || ^a 443 > 443 || ^a 444 > 444 || ^a 445 > 445 || ^a 446 > 446 || ^a 447 > 447 || ^a 448 > 448 || ^a 449 > 449 || ^a 450 > 450 || ^a 451 > 451 || ^a 452 > 452 || ^a 453 > 453 || ^a 454 > 454 || ^a 455 > 455 || ^a 456 > 456 || ^a 457 > 457 || ^a 458 > 458 || ^a 459 > 459 || ^a 460 > 460 || ^a 461 > 461 || ^a 462 > 462 || ^a 463 > 463 || ^a 464 > 464 || ^a 465 > 465 || ^a 466 > 466 || ^a 467 > 467 || ^a 468 > 468 || ^a 469 > 469 || ^a 470 > 470 || ^a 471 > 471 || ^a 472 > 472 || ^a 473 > 473 || ^a 474 > 474 || ^a 475 > 475 || ^a 476 > 476 || ^a 477 > 477 || ^a 478 > 478 || ^a 479 > 479 || ^a 480 > 480 || ^a 481 > 481 || ^a 482 > 482 || ^a 483 > 483 || ^a 484 > 484 || ^a 485 > 485 || ^a 486 > 486 || ^a 487 > 487 || ^a 488 > 488 || ^a 489 > 489 || ^a 490 > 490 || ^a 491 > 491 || ^a 492 > 492 || ^a 493 > 493 || ^a 494 > 494 || ^a 495 > 495 || ^a 496 > 496 || ^a 497 > 497 || ^a 498 > 498 || ^a 499 > 499 || ^a 500 > 500 || ^a 501 > 501 || ^a 502 > 502 || ^a 503 > 503 || ^a 504 > 504 || ^a 505 > 505 || ^a 506 > 506 || ^a 507 > 507 || ^a 508 > 508 || ^a 509 > 509 || ^a 510 > 510 || ^a 511 > 511 || ^a 512 > 512 || ^a 513 > 513 || ^a 514 > 514 || ^a 515 > 515 || ^a 516 > 516 || ^a 517 > 517 || ^a 518 > 518 || ^a 519 > 519 || ^a 520 > 520 || ^a 521 > 521 || ^a 522 > 522 || ^a 523 > 523 || ^a 524 > 524 || ^a 525 > 525 || ^a 526 > 526 || ^a 527 > 527 || ^a 528 > 528 || ^a 529 > 529 || ^a 530 > 530 || ^a 531 > 531 || ^a 532 > 532 || ^a 533 > 533 || ^a 534 > 534 || ^a 535 > 535 || ^a 536 > 536 || ^a

⁸בָּלַע הַמָּוֹת לִנְצַח

וּמָחָה אֶדְנִי יִהְיֶה דְמָעָה מֵעַל כָּל-פָּנִים

וְתִרְפֹּת עִמּוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל-הָאָרֶץ כִּי יִהְיֶה דְבָר: ⁹

וַיֹּאמֶר בְּיוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ ^aיְהוָה קָרִינוּ לֹא וַיּוֹשִׁיעֵנוּ

^bיְהוָה יִהְיֶה קָרִינוּ לֹא ^cנִגְלָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ:

¹⁰כִּי-תִנּוּחַ יִדְיֵיהֶנּוּ בְּהַר הַזֶּה וְנִדְּוֹשׁ מִזֶּאֱבָה תַּחְתָּיו

כִּהְיוּשׁ מִתַּבֵּן בְּמִיָּה מִדְּמָנָה: ¹¹וַיִּפְרֹשׁ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ

כַּאֲשֶׁר יִפְרֹשׁ הַשָּׁחַת לְשָׁחֹת וְהַשְׁפִּיל גִּבְאוֹתָיו עִם אֲרָבוֹת יָדָיו:

¹²וּמִבְצָר מִשְׁגָּב חֲמִיתָה ^aהַשָּׁחַת הַשְׁפִּיל ^bהִנֵּיעַ לְאָרֶץ עַד-עֶפְרָיִם:

²⁶בְּיוֹם הַהוּא יוֹשֵׁר הַשִּׁיר-הַזֶּה בְּאָרֶץ יִהוּדָה

עִיר עֲזֹלָנוּ יִשׁוּעָה יִשִּׁית חֲזֻמוֹת וְחָל:

²כִּתְחוּ שְׁעָרִים וַיָּבֹא גִזִּי-צִדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים:

³יִצְרָא ^aסִמּוֹךְ תִּצְרֹר שְׁלוֹם ^bוְשְׁלוֹם כִּי בִּזָּה בְּטוֹחַ:

⁴בְּטַחְתוּ בִּיהוָה עַד-יָעֹד כִּי בִּזָּה יִהְיֶה צוּר עֲזָרָתֵנוּ:

⁵כִּי הַשָּׁחַת יִשְׁבִּי מִזֶּמֶן קִרְיָה נִשְׁגָּבָה

יִשְׁפִּילָנָה יִשְׁפִּילָה עַד-אָרֶץ וַיִּנְעָנָה עַד-עֶפְרָיִם:

⁶תִּרְמָסְנָה רַגְלֵי רַגְלֵי עָנִי פְעָמֵי דָלִים:

⁷אֶרֶח לְצִדִּיק מִיִּשְׁרָאִים יִשָּׁר מֵעַגְל צִדִּיק תִּפְלֹס:

⁸אֶף אֶרֶח מִשְׁפָּטֶיךָ יִהְיֶה קִוִּיגֹד לְשִׁמְךָ וְלִזְכוֹרְךָ תִּבְנוֹת-נִפְשׁ:

⁹נִפְשֵׁי אֲוִיתֶךָ בְּלִילָה אֶף-רוּחֵי בְּקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָ

כִּי כַּאֲשֶׁר ^bמִשְׁפָּטֶיךָ לְאָרֶץ צֶדֶק לְמֹדֵי וְשִׁבְי תִּבְל:

¹⁰יִחַן רָשָׁע בַּל-לָמַד צֶדֶק בְּאָרֶץ נִכְחֹת יַעֲוֹל

וּבִלִּירְאָה גִּבְאוֹת יִהְיֶה: ¹¹יִהְיֶה רָמָה יִדָּה

בְּלִי-יִחְזִיוֹן יִחְזִי וַיִּבְשּׁוּ קִנְאוֹת-עַם אֶף-אֵשׁ צָרִיךְ תֹּאכְלֵם:

¹²יִהְיֶה תִשְׁפֹּת שְׁלוֹם לָנוּ כִּי גַם כָּל-מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ:

¹³יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ ^aבְּעֹלֹנוּ אֲדָנִים זִוְלָתְךָ לְבַד-בְּךָ ^bנִזְכִּיר שְׁמֶךָ:

¹⁴מִתִּים בְּלִי-יִחְזִי רַפָּאִים בְּלִי-קִמּוֹ לָבֵן פְּקֻדָּתְךָ

וּתְשַׁמִּיחַם וְתִאֱבֹד כָּל-זִכְרֵךְ לָמוֹ:

8 ^a iCor 15,54 בָּלַע (κατεπόθη) || 9 ^{a-a} add cf ^{b-b} || ^{b-b} > ^a al (deest etiam
'ו') || 10 ^a prps אוֹיֵב || ^b Q שֶׁסּוּב, l c K בְּמִי || 11 dub || 12 ^a 1? תִּתִּי — ^b ?
dl || Cp 26, 3 ^a 1 יִצְרָא (Hex: ιεσπο) || ^b dl; > ^a (cf Paseq) || 4 dl ? cf ^a et
12,2 || 5 > ^a (deest etiam 'עד-א') || 6 > ^a || 7 > ^a || 8 add? || 9 ^a 1? || ^b בְּכִקֹּר || ^c ?
מִתִּיחֵם (gloss?) || 10 ins ? || 11 add? || 13 ^a add? || ^b 1? לְבָדֶךָ || 14 prps

6 Q^{MSS} ממקתים || 7 1 הלוט cf IS 21,10.

16 קָחִי כְבוֹד סְבִי עִיר זֹנֶה גִשְׁפָּחָה
הַיִּטִּיבִי נֶגֶן הַרְבֵּי־שִׁיר לְמַעַן תִּזְכְּרִי:

17 וַיְהִי מִקֵּץ שְׁבַע־עִשְׂרֵי שָׁנָה וַיִּפְקֹד יְהוָה אֶת־צָר וְשָׂבָה לְאַתְנָנָה
וַיִּזְנֶתָה אֶת־כָּל־מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: 18 וַיְהִי סַחְרָה
וַאֲתַנְנָה קָדַשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יִחָסֵן כִּי לַיִּשְׂרָאֵל לְפָנֵי יְהוָה
יִהְיֶה סַחְרָה לְאַכֹּל לְשַׁבְּעָה וְלִמְכֹּסָה עֲתִיק: פ

24 הִנֵּה יְהוָה בּוֹזֵק הָאָרֶץ וּבּוֹלֵקָה וְעוֹהָה פָּנֶיהָ
וְהַפִּיץ יֹשְׁבֶיהָ: 1 וַיְהִי כַעַם כְּכֹהֵן כַּעֲבָד כְּאֲדָנָיו [נִשְׁאָב בּוֹ:
כַּשִּׁפְחָה כְּגִבְרִיתָה כְּקוֹזָנָה כְּמוֹזָר 2 כִּי־יִהְיֶה דִבֵּר 3 אֶת־הַדִּבֵּר הַזֶּה 4
אֲבֵלָה נְבִלָה 5 הָאָרֶץ אֲמֵלָלָה 6 נְבִלָה תְּבַל 7 אֲמֵלְלוּ מְרוֹם 8 עַם־הָאָרֶץ:
9 וְהָאָרֶץ חֲנֹפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־עָבְרוּ תוֹרַת חֻלְפוֹ חֹק הַפָּרוֹ
עַל־פֶּן אֵלָה אֲכָלָה אָרֶץ וַיֵּאֱשָׁמוּ יֹשְׁבֵי בָהּ 10
עַל־פֶּן חָרוּ יֹשְׁבֵי אָרֶץ וַיִּשְׁאָר אֲנוֹשׁ מְעַר: 11
אֲבָל תִּירוֹשׁ אֲמֵלְלָה־נָּפֶן נֶאֱנָחוּ כָל־שְׂמִחֵי־לֵב:
12 שָׁבַת מְשׁוֹשׁ תִּפְּסִים חָדַל שְׂאוֹן עֲלִיזִים
שָׁבַת מְשׁוֹשׁ כְּנֹזֶר:

9 בְּשִׁיר לֹא יִשְׁתַּוְּגִין יִמַּר שֹׁכֵר לִשְׁתֵּיוֹ:
10 נִשְׁבְּרָה קְרוֹת־תָּהוּ סֶגֶר כָּל־בֵּית מְבוֹא:
11 צִוְּתָה עַל־תֵּיִן בַּחוּצוֹת עֲרֹכָה כָּל־שְׂמִימָה
נָלָה מְשׁוֹשׁ הָאָרֶץ:

12 נִשְׁאָר בָּעִיר שְׁמָה וּשְׂאִיָּה יִכַּת־שָׁעַר:
13 כִּי כֹה יִהְיֶה בִּקְרֹב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כְּנִקְהָ זֵית כְּעֵלְלֹת אִם־כָּלָה בְּצִיר:
14 הִמָּה יִשְׁאוּ קוֹלָם יִלְנוּ בְּגִזְאוֹן יְהוָה
צָהְלוּ מִיָּם 15 עַל־פֶּן בְּאֵרִים כִּבְדֵּי יְהוָה
בְּאֵי־הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 16
מִכְנֶף הָאָרֶץ זְמַרְתָּ שְׂמַעְנוּ צְבִי לְצִיִּיק

17 1 — Cp 24, 2 ^{a-a} ? add || ^b mlt MSS Edd נִשְׁאָב (נִשְׁאָב) || 3 ^a trsp
huc הארץ || ^{b-b} dl (mtr cs) || 4 ^a dl (mtr cs) || ^b prps מְרוֹם עַם, cf 18 et 21 ||
5 — add? || 6 6 πτωχοὶ εἰσονται (= M, cf arab *deminutus fuit*; al דָּלוּ) ||
9 9 || 11 prps (cf 6SC) עָבְרָה; 1 prb M || 12 12 —; 6 in 12b al habet
text || 13 Var^G לָלֵת — || 14 ? trsp : post יהוה || 15 prps בְּאֵי־הַיָּם cf 6; 1 M.

23¹ מִשָּׂא צָר הִילִילוּ אֲנִיּוֹת תְּרִשִׁישׁ^a כִּי־שָׂדַד מִבֵּית^b
 מִבּוֹא מֵאֶרֶץ כְּתִים נִגְלָה־לָּמוֹ:
 2^a וְשָׂבִי אִי סָחַר צִידוֹן
 עֲבָר יָם^b מִלְּאוֹד:³ וּבְמִים רַבִּים^b
 זָרַע שָׁחַר קָצִיר יָאוֹר תִּבּוֹאֲתָה וּתְהִי סָחַר גּוֹיִם:
 4 בְּזֹשִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם מְעוֹז תִּהְיֶה לְאִמְרֹ לֹא־תִלְתִּי וְלֹא־יִלְדְתִי
 וְלֹא גִדְלְתִי בְּחוּרִים רֹמְמָתִי בְּתוֹלֹת:
 5 כִּבְאֲשֶׁר־שָׁמַע לְמַצְרַיִם יִחִילוּ בְּשִׁמְעָה צָר:
 6 עֲבָרוּ תְּרִשִׁישָׁה הִילִילוּ וְשָׂבִי אִי:
 7 הִנָּאת לָכֶם עֲלִיזָה מִימֵי־קֶדֶם קִדְמָתָה
 וּבְלוּיָהּ רִגְלֶיהָ מִרְחֹק לְגוֹר:
 8 מִי יַעַן זֹאת עַל־צָר הַמַּעֲטִירָה
 אֲשֶׁר סָחְרֶיהָ שָׂוִים כִּנְעֻנְיָהּ נִכְבְּדֵי־אֶרֶץ:
 9 יִהְיֶה צְבָאוֹת יַעֲזָה לְחַלֵּל גְּאוֹן^a
 בְּל־צָבִי לְהַקְלֵב^b כָּל־נִכְבְּדֵי־אֶרֶץ:
 10^a עֲבָרִי אֶרֶץ^a בִּיאָר^b בֵּת־תְּרִשִׁישׁ אֵין מְנוּחָ עוֹד:
 11 יִדּוּ נִטָּה עַל־הַיָּם הַרְגִּיזוּ מִמְּלָכּוֹת
 יִהְיֶה צִנְהָ אֶל־כַּנְעַן לְשֹׂמֵד מְעֻזָּה:
 12^a וְיֹאמַר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעֲלֹז
 הַמַּעֲשֻׁקָּה בְּתוֹלֶת בֵּת־צִידוֹן^a
 כְּתִיִּים^b קוֹמִי עֲבָרִי גַם־שֵׁם לֹא־יִנּוּחַ לָךְ:
 13^a תָּנוּ אֶרֶץ בְּשָׂוִים^a זֶה הָעָם לֹא הָיָה אֲשׁוּר^b יִסְדָּה לְצִיִּים הַקִּימוּ
 בְּחִינָיו עוֹדְרוֹ אֲרַמְנוּתֶיהָ שָׁמָּה לְמַפְלָה:
 14 הִילִילוּ אֲנִיּוֹת תְּרִשִׁישׁ כִּי שָׂדַד מַעֲזֹכָן: ס
 15 וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא וַנִּשְׁפָּחַת צָר שְׁבָעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מֶלֶךְ
 שְׁבָעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצָר בְּשִׁירַת הַזֹּנוּה:

Cp 23, I^a ⑥ Καρχηδόνας & Carthaginis || ^b > ⑥: 1 מעֲזֹכָן cf 14 (trsp¹: cf ⑥) ||
 2^a 1 דָּמוּ vel נָדְמוּ || ^{b-b} 1 frt: 3 || 3^{oo} prps קָצִיר (trsp:) || 4^{oo} add || 5¹ יַשְׁמַע || 6 cf 1^a || 8 prps
 תִּבּוֹאֲתָה et וּתְהִי gloss) || 9^a 1 ? גְּאוֹן || ^{b-b} 1 ? invers (dl כָּל || 10^a 1 frt c ⑥ || ^b dl c
 ⑥ || ^c 1 frt מְנוּחָ (cf ⑥) || 11¹ 1 מְעֻזָּה || 12^a ca 14 MSS צִידוֹן, 1 ④ || ^b K כְּתִיִּים, Q
 כְּתִיִּים || vs 13 dub; frt crpp || 13^a orig ? כִּנְעֻנְיָה vel כְּתִיִּים (Vrs = ④) ||
^b trsp ? huc¹: (vb לא ה' אש' add?) || ^c K בְּחִינָיו ?, Q בְּחִינָיו.

8 וַיִּגְדַּל אֶת מַסְדֵּי יְהוּדָה וַתִּבְטַב בְּיָוִם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיְעָר:
 9 וְאֵת בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתָם כִּי־רָבוּ וַתִּקְבְּצוּ אֶת־מִי הַבְּרִכָּה
 הַתַּחְתּוֹנָה: 10 וְאֵת־בְּתֵי יְרוּשָׁלַם סָפְרָתָם וַתִּתְּצוּ הַבָּתִּים לְבָצֹר
 הַחוּמָה: 11 וּמִקְנֶה עֲשִׂיתָם בֵּין הַתַּמְלִים לְמִי הַבְּרִכָּה הַיִּשְׁנָה
 וְלֹא הַבְּטַתֶּם אֶל־עֲשִׂיהָ וַיִּצְרָה מַרְחֹק לֹא רְאִיתָם:
 12 וַיִּקְרָא אֲדָנִי יְהוָה צְבָאוֹת בְּיָוִם הַהוּא
 לְבָכִי וּלְמִסְפָּד וּלְקִרְחָה וּלְחִגְרֹשׁ שָׁק:
 13 וַיְהִי־שִׁשְׁוֹן וְשִׁמְחָה הִרְגוּ־בָקָר וְשִׁחַט צֹאן
 אָכַל בָּשָׂר וְשִׁתּוֹת יַיִן אָכַל וְשָׁתוּ כִּי מֵחַר נָמוֹת:
 14 וַנִּגְלֶה בְּאֲזְנֵי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־יִכָּפֹר הָעֵוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־תִּמָּוֶן
 אָמַר אֲדָנִי יְהוָה צְבָאוֹת: פ
 15 כֹּה אָמַר אֲדָנִי יְהוָה צְבָאוֹת
 לְךָ־בָא אֶל־הַסֶּכֶן הַזֶּה עַל־שִׁבְנָא^b אֲשֶׁר עַל־הַבֵּית:
 16 מֵה־לֶּךָ פֹּה וּמִי לֶךָ פֹּה כִּי־חֲצַבְתָּ לָךְ פֹּה קִבְרִי
 חֲצַבִי מְרוֹם קִבְרוֹ חֲקָקִי בַסֹּלַע מִשְׁכָּן לִי:
 17 הִנֵּה יְהוָה מִטְּלִילְךָ מִטְּלִילְךָ גִּבְרִי וְעִמָּךְ עֲמָה:
 18 צִנּוֹף יִצְנַפֶּךָ צִנַּפֶּה כְּדֹר אֶל־אֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם
 שָׁמָּה תָמוֹת וְשָׁמָּה מִרְפְּבוֹת כְּבוֹדְךָ קִלּוֹן בֵּית אֲדֹנֶיךָ:
 19 וַיְהִדְפִּיתִיךָ מִמַּצְבֶּיךָ וּמִמַּעַמְדֶּךָ יִהְיֶה־סֶדֶךָ:
 20 וְהָיָה בְּיָוִם הַהוּא וַקְרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֱלֹקִים בֶּן־חֲלָקִיהוּ:
 21 וְהַלְבַּשְׁתִּיו בְּתִנְתֶּךָ וְאַבְנִטְךָ אֶתְּחַבֵּנוּ וּמִמַּשְׁלֶתְךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ
 וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית יְהוּדָה:
 22 וַנִּתְּתִי מִפְתָּח בֵּית־דָּוִד עַל־שַׁכְמוֹ וּפֶתַח וְאֵין סָגֵר
 וְסָגֵר וְאֵין פֶּתַח: 23 וַתִּקְעֵתִיו יָתֵד בְּמִקְוֵם גִּיאֹמָן
 וְהָיָה לְכִסֵּא קְבוֹד לְבֵית אָבִיו: 24 וַתִּלְוּ עָלָיו
 כָּל־קְבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצֹּאֲצָאִים וְהַצְפִּיעוֹת כָּל כָּלִי הַקָּטָן
 מִכָּלִי הָאֲגָנוֹת וְעַד כָּל־כָּלִי הַגְּבֹלִים:
 25 בְּיָוִם הַהוּא נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ הֵיטֵד הַתְּקוּעָה בְּמִקְוֵם גִּיאֹמָן
 וַנִּגְדָּעָה וַנִּפְלָה וַנִּכְרַת הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר־עָלֶיהָ כִּי יְהוָה דִּבֶּר: פ

II > 6^b(*) || I4 °° > 6^b(*) || I5 ^a > 2MSS 6S || ^b 62 Somnas v Sobnas; I
 'אל־ש' || I6b ? trsp ante I6a || I7 °° I הַנְּטִיל (inf) et trsp ' ad יהוה ||
 19 80 אֶה' אֶה'.

וַיַּעַן וַיֹּאמֶר גִּפְלָה גִפְלָה בְּכָל
וְכָל־פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהָ שֹׁבֵר לְאַרְצָן:

¹⁰ מִדְּשֵׁתִי וּבֶן־נֶרְגִי

אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגִּדְתִּי לָכֶם: פ

¹¹ מִשָּׂא דִמְוָה אֵלַי קָרָא מִשְׁעִיר

שָׁמַר מִה־מְלִיכָה שָׁמַר מִה־מְלִיל:

¹² אָמַר שָׁמַר אַתָּא בְּקֹר וְגַם־לִיכָה

אִם־תִּבְעִיּוֹן בְּעִיּוֹ שָׁבוּ אִתּוֹ: פ

¹³ מִשָּׂא בְּעַרְבָּ בִּיעַר בְּעַרְבָּ^a תְּלִינוּ אֲרָחוֹת וְדָנִים:

¹⁴ לְקִרְאָת צִמָּא הִתִּיּוּ מִים

יֹשְׁבֵי אֶרֶץ תִּימָא בְּלַחְמוֹ קָדְמוּ גִדְדוּ:

¹⁵ כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת גִּדְדוּ מִפְּנֵי חֶרֶב נְטוּשָׁה

וּמִפְּנֵי קִשְׁת דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כְּבֹד מְלַחְמָה: פ

¹⁶ כִּי־כֹה אָמַר אֱדֹנָי אֵלַי בְּעֹזֹד שָׁנָה כְּשֹׁנִי שְׂכִיר וְכֹלָה כָּל־כְּבוֹד

קָדְרִי: ¹⁷ וַיִּשְׁאַר מִסְפַּר־קִשְׁת וּבֹזֵרִי בְּגִי־קָדְרִי וַיַּעֲטוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־

יִשְׂרָאֵל דִּבְרָר: פ ²² מִשָּׂא גִיא חֲזִיזוֹן

מִה־גֵּלְדֹּ אִפּוֹא כִּי־עֲלִית בְּלָד לַגָּזוֹת:

² תִּשְׁנָאוֹת וּמִלָּאָה עִיר הַזְּמִינָה קִרְיָה עֲלִיזָה

חֲלָלִיךָ לֹא חֲלָלִי־תִרְב וְלֹא מִתִּי מְלַחְמָה:

³ כָּל־קִצְיָנִיךָ גִּדְדוּ^a יַחַד מִקִּשְׁת אֲסֹרוּ^a

כָּל־נִמְצָאֶיךָ^b אֲסֹרוּ יַחַד מִקְּחוֹק בְּרָחוּ:

⁴ עַל־כֵּן אֲמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמַרְר בְּבִכִּי

אֶל־תִּצְרִצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל־שׂוֹד בַּת־עַמִּי:

⁵ כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמְבוֹסָה וּמְבוּכָה לְאֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת

בְּגִי חֲזִיזוֹן מִקְרָקֶר קֹר וְשׂוֹעַ אֶל־הָהָר:

⁶ וַיַּעֲלֵם נִשְׂאָ אֲשַׁפָּה בִּרְכָב אֲדָם פְּרָשִׁים

וְקִיר עֲרָה מִגֹּן: ⁷ וַיְהִי מִבְּחַר־עֲמָקֶיךָ

מִלְּאוֹ רֶכֶב וְהַפְּרָשִׁים שֵׁת שִׁתּוֹ הַשְׁעָרָה:

II 6 τ. 'Ιδουμαίας || 13 ^{a-a} > 6 || ^b Vrs בְּעַרְב 1 41 || 14 1 c Vrs קָדְמוּ || Cp 22, 3 ^{a-a} prps (6 σκαληρῶς קִשְׁת קִשְׁת אֲחֻזִּים 1 frt סָרו pr אֲסֹרו¹, vel (frt rectius) trsp 3 aa et 3 bβ || ^b 1 prb (cf 6) כָּל־אֲמִיצִיךָ 5 trsp huc ^ (nonn vb add?) || 6 gl ? (prps עַל וְרֶכֶב אֲדָם עַל 1 frt c IoMSS וַפ' (cf 6 + וַעֲמֹו).

וַיַּעַשׂ כֵּן הַלֵךְ עָרוֹם וַיִּחַף: פ 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ
 עֲבָדַי יִשְׁעֵיהוּ עָרוֹם וַיִּחַף שָׁלֹשׁ שָׁנִים אֹזֹת וּמִזֶּפֶת עַל-מַצְרֵיָם וְעַל-
 כּוֹשׁ: 4 כֵּן יִהְיֶה מִלֶּכֶד-אֲשׁוּר אֶת-שְׂבִי מַצְרִים וְאֶת-גָּלוֹת כּוֹשׁ נְעָרִים
 וַיִּקְנִים עָרוֹם וַיִּחַף וַיַּחֲשׂוּפֵם שֵׁת^b עָרוֹת מַצְרִים^b: 5 וַיַּחֲתוּ וַיָּשׂוּ מִכּוֹשׁ
 מִבְּטָם וּמִן-מַצְרִים תִּפְאָרָתָם: 6 וַאֲמַר יֹשֵׁב הָאֵץ הִזֵּה בִּינֹם הַחֹאֵל
 הִנֵּה-כֹה מִבְּטָנוּ אֲשֶׁר נִסְנוּ שָׁם לְעֹזְרָה לְהַנְצִיל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר
 וְאֵיךְ נִמְלֹט אֲנַחְנוּ: פ 21 מִשָּׂא מַדְבַּר־יָם

כְּסוּפּוֹת בְּגָנֹב לַחֲלוֹף
 מִמִּדְבָּר בָּא מֵאֶרֶץ גּוֹרָאָה:
 2 חֲצוֹת קָשָׁה הַגִּד-לִי
 הַבּוֹגֵד וּבּוֹגֵד וְהַשּׂוֹדֵד וְשׂוֹדֵד
 עָלֵי עֵילָם צוּרֵי מָוִי
 כָּל-אֲנַחְתָּהּ הַשְּׁבֵתִי:
 3 עַל-כֵּן מָלְאוּ מִתְּנֵי חִלְקָהּ
 צִירִים אַחֲזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלָדָה
 נַעֲוִיתִי מִשְׁמַע נִבְהַלְתִּי מִרְאֹזֹת:
 4 תָּעָה לִבִּי פִלְצוֹת בְּעֵתִתָּנִי
 אֶת גִּשְׁף חֲשָׁקִי שָׁם לִי לַחֲרָדָה:
 5 עָרַךְ הַשְׁלָחַן צָפָה הַצִּפִּית אֲכֹל שָׂתָה
 קוּמוּ הַשָּׂרִים מִשְׁתּוֹ מִגֵּן: פ
 6 כִּי כֹה אָמַר אֵלֵי אֲדֹנָי
 לֵךְ הָעֶמֶד הַמְּצִפָּה אֲשֶׁר יִרְאֶה יִגִּיד:
 7 וַיִּרְאֶה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים
 רֶכֶב חֲמוֹר רֶכֶב גָּמָל
 וְהַקָּשִׁיב קָשָׁב רֶב-קָשָׁב:
 8 וַיִּקְרָא אֲרִיָּה עַל-מְצִפָּה וְאֲדֹנָי
 אֲנֹכִי עֹמֵד תָּמִיד יוֹמָם
 וְעַל-מִשְׁמַרְתִּי אֲנֹכִי נֹצֵב כָּל-הַלֵּילוֹת:
 9 וְהִנֵּה-יָנָה בָּא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים

4 ^a1 prb — ^bprb add (שת) || 6 ^{oo} > ^h(*) || Cp 21, 1 > 6; 1? מדברים ||
 2 sic 𐤁 (ה raph); 1 frt הָתָה — vel תִּי? || 5 𐤁 (sic etiam 𐤁); prps מִשְׁכּוּ
 (Ex 12,21) || 6 ^{oo} prps עֲמָדָה מְצִפָּה || 8 1 frt הִרְאֶה; al אִרְאֶה vel רָאֶה.

- ¹¹ אֵיךְ-אֲוִלִּים שָׂרִי זָעַן חֲכָמִי יַעֲצֵן פִּרְעֹה עֲצָה נִבְעָרָה
 אֵיךְ תֵּאמְרוּ אֶל-פִּרְעֹה בֶן-חֲכָמִים אֲנִי בֶן-מְלָכֵי-קָדָם;
- ¹² אֵיךְ אֲפֹא חֲכָמִיךָ וַיִּגִּדּוּ גֵּא לָךְ
 וַיִּזְעֻוּ מִה-יָעֵץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל-מִצְרַיִם;
- ¹³ נִזְאָלוּ שָׂרֵי זָעַן נִשְׁאוּ שָׂרֵי גֵף
 הִתְעוּ^a אֶת-מִצְרַיִם פֶּנֶת^b שְׂבָטִיהָ;
- ¹⁴ יְהוָה מִסֵּד בְּקִרְבָּהּ רוּחַ עוֹשִׂים
 וְהִתְעוּ אֶת-מִצְרַיִם בְּכָל-מַעֲשֶׂהוּ כִּהְתַּעֲזוּת שְׂכֹזר בְּקִיאוֹז;
- ¹⁵ וְלֹא-יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפְהוֹ
 [וְאֲנִמּוֹן];
- ¹⁶ בְּיָוִם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כְּנָשִׁים וְחֶרֶד וּפְחָד מִפְּנֵי תְנוּפֹת יָד-
 יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר-הוּא מִנִּיף עָלָיו: ¹⁷ וְהָיְתָה אִדְמָת יְהוָה לְמִצְרַיִם
 לְחֶגְמָא כֹּל אֲשֶׁר יִזְכֹּר אֹתָהּ אֵלָיו וּפְחָד מִפְּנֵי עֲצָת יְהוָה צְבָאוֹת
 אֲשֶׁר-הוּא יוֹעֵץ עָלָיו: ׀ ¹⁸ בְּיָוִם הַהוּא יִהְיֶה חֲמֹשׁ עָרִים בְּאַרְץ
 מִצְרַיִם מִדְּבָרוֹת שְׂפַת כְּנָעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהִרִם
 יֵאמָר לְאַחַת: ׀ ¹⁹ בְּיָוִם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ אֲרָץ
 מִצְרַיִם וּמִצְבֵּה אֶצֶל-גְּבוּלָהּ לַיהוָה: ²⁰ וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת
 בְּאַרְץ מִצְרַיִם כִּי-יִצְעֲקוּ אֶל-יְהוָה מִפְּנֵי לְחָצִים וַיִּשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ
 וְרָב וְהִצִּילָם: ²¹ וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם אֶת-יְהוָה בְּיָוִם
 הַהוּא וַעֲבָדוּ זָבַח וּמִנְחָה וַיִּגְדְּרוּ-גֵדֶר לַיהוָה וּשְׁלָמוֹ: ²² וְנִגְנַף יְהוָה
 אֶת-מִצְרַיִם גִּנָּף וּרְפוּאָה וּשְׁבוּ עַד-יְהוָה וְנַעֲתֶר לָהֶם וּרְפָאֵם: ׀ ²³
 בְּיָוִם הַהוּא תִהְיֶה מִסְלָה מִמִּצְרַיִם אֲשׁוּרָה וּבֵא-אֲשׁוּר בְּמִצְרַיִם
 וּמִצְרַיִם בְּאֲשׁוּר וַעֲבָדוּ מִצְרַיִם אֶת-אֲשׁוּר: ׀ ²⁴ בְּיָוִם הַהוּא יִהְיֶה
 יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאֲשׁוּר בְּרִכָּה בְּקִרְבֵּי הָאָרֶץ: ²⁵ אֲשֶׁר
 בִּרְכּוֹ יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בְּרִיךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֶׂה יְדֵי אֲשׁוּר
 וְנִחַלְתִּי יִשְׂרָאֵל: פ
- 20¹ בִּשְׁנַת בָּא תִרְתֵּן אֲשִׁיזֻדָּה בִּשְׁלַח אֹתוֹ סֶרְגִּין מֶלֶךְ אֲשׁוּר
 וַיִּלָּחֶם בְּאֲשִׁיזֻד וַיִּלְכְּדֵהוּ: ² בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד יִשְׁעִיהוּ בֶן-
 אֲמוּזַן לֵאמֹר לָךְ וּפִתַּחַת הַשֶּׁקַּע מַעַל מִתְנִיָּה וְנַעֲלָךְ תַּחֲלֹץ מֵעֶלְבִּיךָ
 י2 ׀ ידעו 12 ׀ 13 a pl MSS Vrs 'וה' ׀ b l c sc פנת 18 ca 15MSS Σ
 (ἡλίου) ἡλ; התרם 16; הצדק 17; ασεδ[ἡλίου] = חסד?; AΘ (cf S^b) S = 11 ׀
 20 prps ׀ ורב 24 trsp ? post ברכה 25 ׀ ברכה 16 Cp 20, 1 AΘ Σαραγυν; 18
 ונעליך (partim etiam antea רגליך 23MSS Q Vrs ׀ סרגון 2 ׀

2 עֲזֹבוּת עֲרֵי עָרָרִי לַעֲדָרִים תְּהִינָה וְרִבְצֵי וְאֵין מַחֲרִיד:
 3 וְנִשְׁבַּת מִבְּצֹר מֵאֲפָרִים וּמִמְלָכָה מִדְּמָשֶׁק וּשְׂאֵר אֲרָם
 כִּכְבוֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נֶאֱם יְהוָה צְבָאוֹת: ס
 4 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִדָּל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמֹן בִּשְׂרֹי יִרְזָה:
 5 וְהָיָה כְּאֶסֶף קֶצִיר קָמָה וּזְרָעוֹ שִׁבְלִים יִקְצֹר
 וְהָיָה כְּמִלְקֶט שִׁבְלִים בְּעֶמֶק רְפָאִים:
 6 וְנִשְׂאָר־בּוֹ עֵלְלֹת כְּנֻקָּה זֹאת
 שָׁנִים שְׁלֹשָׁה גִּרְגָּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר
 אַרְבַּעַת חֲמִשָּׁה בְּסַעֲפֶיהָ פְּרִיָּהּ נֶאֱמַיְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 7 בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעָה הָאָדָם עַל־עֲשָׂהוּ וַיֵּיזְאוּ אֶל־קְנוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאִינָה:
 8 וְלֹא יִשְׁעָה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת מַעֲשֵׂה יָדָיו
 וְאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲצַבְעֵתָיו לֹא יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים וְהַחֲמָנִים:
 9 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ^a עֲרֵי מְעוּזָא^b כְּעֹזֻבֹת הַחֶרֶשׁ וְהָאֲמִיר^b אֲשֶׁר עֲזָבוּ
 מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׂמֻמָּה:
 10 כִּי שָׁכַחְתָּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְצֹר מַעֲזָךְ לֹא זָכַרְתָּ
 עַל־כֵּן תִּטְעֵי גִטְעֵי גִעְמָנִים וּזְמֶרֶת זֶר תִּזְרַעְנָה:
 11 בַּיּוֹם גִּטְעֵךְ תִּשְׁגֹּשְׁנִי וּבִבְקָר זֶרְעֶךָ תִּפְרִיחֵי
 גֶּדֶא^c קֶצִיר בַּיּוֹם גִּחְלָה^b וּכְאֵב אָנוּשׁ: ס
 12 הֲיִי הַמּוֹזֵן עַמִּים רַבִּים כְּהַמּוֹת יָמִים יְהִמּוֹזֵן
 וּשְׂאֹזֵן לְאֻמִּים כְּשְׂאֹזֵן מִים בְּבִירִים יִשְׂאֹזֵן:
 13^a לְאֻמִּים כְּשְׂאֹזֵן מִים רַבִּים^b יִשְׂאֹזֵן וְגַעַר בּוֹ וְגַם מִסְרַחֵק
 וְרֹדֵף כְּמֶזֶץ הָרִים לִפְנֵי־רוֹחַ וּכְגִלְגֵּל לִפְנֵי סוּפָה:
 14 לָעֵת עֲרֹב וְהִגָּה בִלְהָה בְּטָרָם בָּקָר אֵינְנָה^a
 זֶה תִּלְקַח שׂוֹמְנֵינוּ^b וְגִזְרֵל לְבֹזֵינוּ^b: ס
 18^a תְּהִי אֶרֶץ עֲלֻצֹל כְּנַנְפִּים אֲשֶׁר מֵעַבֵּר לְגִת־רִי־כּוֹשׁ:
 2 השְׁלִיחַ בָּיָם עִירִים וּבְכַל־גִּמְאָ עַל־פְּנֵי־מִים
 לְכֹו מִלְּאָכִים קָלִים אֶל־גּוֹי מִמָּשָׁךְ וּמוֹרָט
 אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וְהִלָּאָה גּוֹי קוֹרָקוֹ וּמִבּוֹיָהּ

2 1 (cf 6 εἰς τ. αἰῶνα) || עֲרִיָּה עֲדִיעַד || 5 1 || קֶצֶר || 6 1 || בְּסַעֲפִי הַפ' || 9^{a-2} ||
 עֲזֹבוּת עֲרִיָּה עֲדִיעַד || 10 (δὲν τρόπον κατέλειπον οἱ Ἀμορ-
 ραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι [ע' > א' > 6]) || 11^a || גֶּדֶא || 12^a || מִחְלָה || 13^b || מִחְלָה || 14^a || 20MSS Vrs
 13^b || 14^a || 20MSS Vrs || 15^a || 20MSS Vrs || 16^a || 20MSS Vrs || 17^a || 20MSS Vrs || 18^a || 20MSS Vrs || 19^a || 20MSS Vrs || 20^a || 20MSS Vrs || 21^a || 20MSS Vrs || 22^a || 20MSS Vrs || 23^a || 20MSS Vrs || 24^a || 20MSS Vrs || 25^a || 20MSS Vrs || 26^a || 20MSS Vrs || 27^a || 20MSS Vrs || 28^a || 20MSS Vrs || 29^a || 20MSS Vrs || 30^a || 20MSS Vrs || 31^a || 20MSS Vrs || 32^a || 20MSS Vrs || 33^a || 20MSS Vrs || 34^a || 20MSS Vrs || 35^a || 20MSS Vrs || 36^a || 20MSS Vrs || 37^a || 20MSS Vrs || 38^a || 20MSS Vrs || 39^a || 20MSS Vrs || 40^a || 20MSS Vrs || 41^a || 20MSS Vrs || 42^a || 20MSS Vrs || 43^a || 20MSS Vrs || 44^a || 20MSS Vrs || 45^a || 20MSS Vrs || 46^a || 20MSS Vrs || 47^a || 20MSS Vrs || 48^a || 20MSS Vrs || 49^a || 20MSS Vrs || 50^a || 20MSS Vrs || 51^a || 20MSS Vrs || 52^a || 20MSS Vrs || 53^a || 20MSS Vrs || 54^a || 20MSS Vrs || 55^a || 20MSS Vrs || 56^a || 20MSS Vrs || 57^a || 20MSS Vrs || 58^a || 20MSS Vrs || 59^a || 20MSS Vrs || 60^a || 20MSS Vrs || 61^a || 20MSS Vrs || 62^a || 20MSS Vrs || 63^a || 20MSS Vrs || 64^a || 20MSS Vrs || 65^a || 20MSS Vrs || 66^a || 20MSS Vrs || 67^a || 20MSS Vrs || 68^a || 20MSS Vrs || 69^a || 20MSS Vrs || 70^a || 20MSS Vrs || 71^a || 20MSS Vrs || 72^a || 20MSS Vrs || 73^a || 20MSS Vrs || 74^a || 20MSS Vrs || 75^a || 20MSS Vrs || 76^a || 20MSS Vrs || 77^a || 20MSS Vrs || 78^a || 20MSS Vrs || 79^a || 20MSS Vrs || 80^a || 20MSS Vrs || 81^a || 20MSS Vrs || 82^a || 20MSS Vrs || 83^a || 20MSS Vrs || 84^a || 20MSS Vrs || 85^a || 20MSS Vrs || 86^a || 20MSS Vrs || 87^a || 20MSS Vrs || 88^a || 20MSS Vrs || 89^a || 20MSS Vrs || 90^a || 20MSS Vrs || 91^a || 20MSS Vrs || 92^a || 20MSS Vrs || 93^a || 20MSS Vrs || 94^a || 20MSS Vrs || 95^a || 20MSS Vrs || 96^a || 20MSS Vrs || 97^a || 20MSS Vrs || 98^a || 20MSS Vrs || 99^a || 20MSS Vrs || 100^a || 20MSS Vrs || 101^a || 20MSS Vrs || 102^a || 20MSS Vrs || 103^a || 20MSS Vrs || 104^a || 20MSS Vrs || 105^a || 20MSS Vrs || 106^a || 20MSS Vrs || 107^a || 20MSS Vrs || 108^a || 20MSS Vrs || 109^a || 20MSS Vrs || 110^a || 20MSS Vrs || 111^a || 20MSS Vrs || 112^a || 20MSS Vrs || 113^a || 20MSS Vrs || 114^a || 20MSS Vrs || 115^a || 20MSS Vrs || 116^a || 20MSS Vrs || 117^a || 20MSS Vrs || 118^a || 20MSS Vrs || 119^a || 20MSS Vrs || 120^a || 20MSS Vrs || 121^a || 20MSS Vrs || 122^a || 20MSS Vrs || 123^a || 20MSS Vrs || 124^a || 20MSS Vrs || 125^a || 20MSS Vrs || 126^a || 20MSS Vrs || 127^a || 20MSS Vrs || 128^a || 20MSS Vrs || 129^a || 20MSS Vrs || 130^a || 20MSS Vrs || 131^a || 20MSS Vrs || 132^a || 20MSS Vrs || 133^a || 20MSS Vrs || 134^a || 20MSS Vrs || 135^a || 20MSS Vrs || 136^a || 20MSS Vrs || 137^a || 20MSS Vrs || 138^a || 20MSS Vrs || 139^a || 20MSS Vrs || 140^a || 20MSS Vrs || 141^a || 20MSS Vrs || 142^a || 20MSS Vrs || 143^a || 20MSS Vrs || 144^a || 20MSS Vrs || 145^a || 20MSS Vrs || 146^a || 20MSS Vrs || 147^a || 20MSS Vrs || 148^a || 20MSS Vrs || 149^a || 20MSS Vrs || 150^a || 20MSS Vrs || 151^a || 20MSS Vrs || 152^a || 20MSS Vrs || 153^a || 20MSS Vrs || 154^a || 20MSS Vrs || 155^a || 20MSS Vrs || 156^a || 20MSS Vrs || 157^a || 20MSS Vrs || 158^a || 20MSS Vrs || 159^a || 20MSS Vrs || 160^a || 20MSS Vrs || 161^a || 20MSS Vrs || 162^a || 20MSS Vrs || 163^a || 20MSS Vrs || 164^a || 20MSS Vrs || 165^a || 20MSS Vrs || 166^a || 20MSS Vrs || 167^a || 20MSS Vrs || 168^a || 20MSS Vrs || 169^a || 20MSS Vrs || 170^a || 20MSS Vrs || 171^a || 20MSS Vrs || 172^a || 20MSS Vrs || 173^a || 20MSS Vrs || 174^a || 20MSS Vrs || 175^a || 20MSS Vrs || 176^a || 20MSS Vrs || 177^a || 20MSS Vrs || 178^a || 20MSS Vrs || 179^a || 20MSS Vrs || 180^a || 20MSS Vrs || 181^a || 20MSS Vrs || 182^a || 20MSS Vrs || 183^a || 20MSS Vrs || 184^a || 20MSS Vrs || 185^a || 20MSS Vrs || 186^a || 20MSS Vrs || 187^a || 20MSS Vrs || 188^a || 20MSS Vrs || 189^a || 20MSS Vrs || 190^a || 20MSS Vrs || 191^a || 20MSS Vrs || 192^a || 20MSS Vrs || 193^a || 20MSS Vrs || 194^a || 20MSS Vrs || 195^a || 20MSS Vrs || 196^a || 20MSS Vrs || 197^a || 20MSS Vrs || 198^a || 20MSS Vrs || 199^a || 20MSS Vrs || 200^a || 20MSS Vrs || 201^a || 20MSS Vrs || 202^a || 20MSS Vrs || 203^a || 20MSS Vrs || 204^a || 20MSS Vrs || 205^a || 20MSS Vrs || 206^a || 20MSS Vrs || 207^a || 20MSS Vrs || 208^a || 20MSS Vrs || 209^a || 20MSS Vrs || 210^a || 20MSS Vrs || 211^a || 20MSS Vrs || 212^a || 20MSS Vrs || 213^a || 20MSS Vrs || 214^a || 20MSS Vrs || 215^a || 20MSS Vrs || 216^a || 20MSS Vrs || 217^a || 20MSS Vrs || 218^a || 20MSS Vrs || 219^a || 20MSS Vrs || 220^a || 20MSS Vrs || 221^a || 20MSS Vrs || 222^a || 20MSS Vrs || 223^a || 20MSS Vrs || 224^a || 20MSS Vrs || 225^a || 20MSS Vrs || 226^a || 20MSS Vrs || 227^a || 20MSS Vrs || 228^a || 20MSS Vrs || 229^a || 20MSS Vrs || 230^a || 20MSS Vrs || 231^a || 20MSS Vrs || 232^a || 20MSS Vrs || 233^a || 20MSS Vrs || 234^a || 20MSS Vrs || 235^a || 20MSS Vrs || 236^a || 20MSS Vrs || 237^a || 20MSS Vrs || 238^a || 20MSS Vrs || 239^a || 20MSS Vrs || 240^a || 20MSS Vrs || 241^a || 20MSS Vrs || 242^a || 20MSS Vrs || 243^a || 20MSS Vrs || 244^a || 20MSS Vrs || 245^a || 20MSS Vrs || 246^a || 20MSS Vrs || 247^a || 20MSS Vrs || 248^a || 20MSS Vrs || 249^a || 20MSS Vrs || 250^a || 20MSS Vrs || 251^a || 20MSS Vrs || 252^a || 20MSS Vrs || 253^a || 20MSS Vrs || 254^a || 20MSS Vrs || 255^a || 20MSS Vrs || 256^a || 20MSS Vrs || 257^a || 20MSS Vrs || 258^a || 20MSS Vrs || 259^a || 20MSS Vrs || 260^a || 20MSS Vrs || 261^a || 20MSS Vrs || 262^a || 20MSS Vrs || 263^a || 20MSS Vrs || 264^a || 20MSS Vrs || 265^a || 20MSS Vrs || 266^a || 20MSS Vrs || 267^a || 20MSS Vrs || 268^a || 20MSS Vrs || 269^a || 20MSS Vrs || 270^a || 20MSS Vrs || 271^a || 20MSS Vrs || 272^a || 20MSS Vrs || 273^a || 20MSS Vrs || 274^a || 20MSS Vrs || 275^a || 20MSS Vrs || 276^a || 20MSS Vrs || 277^a || 20MSS Vrs || 278^a || 20MSS Vrs || 279^a || 20MSS Vrs || 280^a || 20MSS Vrs || 281^a || 20MSS Vrs || 282^a || 20MSS Vrs || 283^a || 20MSS Vrs || 284^a || 20MSS Vrs || 285^a || 20MSS Vrs || 286^a || 20MSS Vrs || 287^a || 20MSS Vrs || 288^a || 20MSS Vrs || 289^a || 20MSS Vrs || 290^a || 20MSS Vrs || 291^a || 20MSS Vrs || 292^a || 20MSS Vrs || 293^a || 20MSS Vrs || 294^a || 20MSS Vrs || 295^a || 20MSS Vrs || 296^a || 20MSS Vrs || 297^a || 20MSS Vrs || 298^a || 20MSS Vrs || 299^a || 20MSS Vrs || 300^a || 20MSS Vrs || 301^a || 20MSS Vrs || 302^a || 20MSS Vrs || 303^a || 20MSS Vrs || 304^a || 20MSS Vrs || 305^a || 20MSS Vrs || 306^a || 20MSS Vrs || 307^a || 20MSS Vrs || 308^a || 20MSS Vrs || 309^a || 20MSS Vrs || 310^a || 20MSS Vrs || 311^a || 20MSS Vrs || 312^a || 20MSS Vrs || 313^a || 20MSS Vrs || 314^a || 20MSS Vrs || 315^a || 20MSS Vrs || 316^a || 20MSS Vrs || 317^a || 20MSS Vrs || 318^a || 20MSS Vrs || 319^a || 20MSS Vrs || 320^a || 20MSS Vrs || 321^a || 20MSS Vrs || 322^a || 20MSS Vrs || 323^a || 20MSS Vrs || 324^a || 20MSS Vrs || 325^a || 20MSS Vrs || 326^a || 20MSS Vrs || 327^a || 20MSS Vrs || 328^a || 20MSS Vrs || 329^a || 20MSS Vrs || 330^a || 20MSS Vrs || 331^a || 20MSS Vrs || 332^a || 20MSS Vrs || 333^a || 20MSS Vrs || 334^a || 20MSS Vrs || 335^a || 20MSS Vrs || 336^a || 20MSS Vrs || 337^a || 20MSS Vrs || 338^a || 20MSS Vrs || 339^a || 20MSS Vrs || 340^a || 20MSS Vrs || 341^a || 20MSS Vrs || 342^a || 20MSS Vrs || 343^a || 20MSS Vrs || 344^a || 20MSS Vrs || 345^a || 20MSS Vrs || 346^a || 20MSS Vrs || 347^a || 20MSS Vrs || 348^a || 20MSS Vrs || 349^a || 20MSS Vrs || 350^a || 20MSS Vrs || 351^a || 20MSS Vrs || 352^a || 20MSS Vrs || 353^a || 20MSS Vrs || 354^a || 20MSS Vrs || 355^a || 20MSS Vrs || 356^a || 20MSS Vrs || 357^a || 20MSS Vrs || 358^a || 20MSS Vrs || 359^a || 20MSS Vrs || 360^a || 20MSS Vrs || 361^a || 20MSS Vrs || 362^a || 20MSS Vrs || 363^a || 20MSS Vrs || 364^a || 20MSS Vrs || 365^a || 20MSS Vrs || 366^a || 20MSS Vrs || 367^a || 20MSS Vrs || 368^a || 20MSS Vrs || 369^a || 20MSS Vrs || 370^a || 20MSS Vrs || 371^a || 20MSS Vrs || 372^a || 20MSS Vrs || 373^a || 20MSS Vrs || 374^a || 20MSS Vrs || 375^a || 20MSS Vrs || 376^a || 20MSS Vrs || 377^a || 20MSS Vrs || 378^a || 20MSS Vrs || 379^a || 20MSS Vrs || 380^a || 20MSS Vrs || 381^a || 20MSS Vrs || 382^a || 20MSS Vrs || 383^a || 20MSS Vrs || 384^a || 20MSS Vrs || 385^a || 20MSS Vrs || 386^a || 20MSS Vrs || 387^a || 20MSS Vrs || 388^a || 20MSS Vrs || 389^a || 20MSS Vrs || 390^a || 20MSS Vrs || 391^a || 20MSS Vrs || 392^a || 20MSS Vrs || 393^a || 20MSS Vrs || 394^a || 20MSS Vrs || 395^a || 20MSS Vrs || 396^a || 20MSS Vrs || 397^a || 20MSS Vrs || 398^a || 20MSS Vrs || 399^a || 20MSS Vrs || 400^a || 20MSS Vrs || 401^a || 20MSS Vrs || 402^a || 20MSS Vrs || 403^a || 20MSS Vrs || 404^a || 20MSS Vrs || 405^a || 20MSS Vrs || 406^a || 20MSS Vrs || 407^a || 20MSS Vrs || 408^a || 20MSS Vrs || 409^a || 20MSS Vrs || 410^a || 20MSS Vrs || 411^a || 20MSS Vrs || 412^a || 20MSS Vrs || 413^a || 20MSS Vrs || 414^a || 20MSS Vrs || 415^a || 20MSS Vrs || 416^a || 20MSS Vrs || 417^a || 20MSS Vrs || 418^a || 20MSS Vrs || 419^a || 20MSS Vrs || 420^a || 20MSS Vrs || 421^a || 20MSS Vrs || 422^a || 20MSS Vrs || 423^a || 20MSS Vrs || 424^a || 20MSS Vrs || 425^a || 20MSS Vrs || 426^a || 20MSS Vrs || 427^a || 20MSS Vrs || 428^a || 20MSS Vrs || 429^a || 20MSS Vrs || 430^a || 20MSS Vrs || 431^a || 20MSS Vrs || 432^a || 20MSS Vrs || 433^a || 20MSS Vrs || 434^a || 20MSS Vrs || 435^a || 20MSS Vrs || 436^a || 20MSS Vrs || 437^a || 20MSS Vrs || 438^a || 20MSS Vrs || 439^a || 20MSS Vrs || 440^a || 20MSS Vrs || 441^a || 20MSS Vrs || 442^a || 20MSS Vrs || 443^a || 20MSS Vrs || 444^a || 20MSS Vrs || 445^a || 20MSS Vrs || 446^a || 20MSS Vrs || 447^a || 20MSS Vrs || 448^a || 20MSS Vrs || 449^a || 20MSS Vrs || 450^a || 20MSS Vrs || 451^a || 20MSS Vrs || 452^a || 20MSS Vrs || 453^a || 20MSS Vrs || 454^a || 20MSS Vrs || 455^a || 20MSS Vrs || 456^a || 20MSS Vrs || 457^a || 20MSS Vrs || 458^a || 20MSS Vrs || 459^a || 20MSS Vrs || 460^a || 20MSS Vrs || 461^a || 20MSS Vrs || 462^a || 20MSS Vrs || 463^a || 20MSS Vrs || 464^a || 20MSS Vrs || 465^a || 20MSS Vrs || 466^a || 20MSS Vrs || 467^a || 20MSS Vrs || 468^a || 20MSS Vrs || 469^a || 20MSS Vrs || 470^a || 20MSS Vrs || 471^a || 20MSS Vrs || 472^a || 20MSS Vrs || 473^a || 20MSS Vrs || 474^a || 20MSS Vrs || 475^a || 20MSS Vrs || 476^a || 20MSS Vrs || 477^a || 20MSS Vrs || 478^a || 20MSS Vrs || 479^a || 20MSS Vrs || 480^a || 20MSS Vrs || 481^a || 20MSS Vrs || 482^a || 20MSS Vrs || 483^a || 20MSS Vrs || 484^a || 20MSS Vrs || 485^a || 20MSS Vrs || 486^a || 20MSS Vrs || 487^a || 20MSS Vrs || 488^a || 20MSS Vrs || 489^a || 20MSS Vrs || 490^a || 20MSS Vrs || 491^a || 20MSS Vrs || 492^a || 20MSS Vrs || 493^a || 20MSS Vrs || 494^a || 20MSS Vrs || 495^a || 20MSS Vrs || 496^a || 20MSS Vrs || 497^a || 20MSS Vrs || 498^a || 20MSS Vrs || 499^a || 20MSS Vrs || 500^a || 20MSS Vrs || 501^a || 20MSS Vrs || 502^a || 20MSS Vrs || 503^a || 20MSS Vrs || 504^a || 20MSS Vrs || 505^a || 20MSS Vrs || 506^a || 20MSS Vrs || 507^a || 20MSS Vrs || 508^a || 20MSS Vrs || 509^a || 20MSS Vrs || 510^a || 20MSS Vrs || 511^a || 20MSS Vrs || 512^a || 20MSS Vrs || 513^a || 20MSS Vrs || 514^a || 20MSS Vrs || 515^a || 20MSS Vrs || 516^a || 20MSS Vrs || 517^a || 20MSS Vrs || 518^a || 20MSS Vrs || 519^a || 20MSS Vrs || 520^a || 20MSS Vrs || 521^a || 20MSS Vrs || 522^a || 20MSS Vrs || 523^a || 20MSS Vrs || 524^a || 20MSS Vrs || 525^a || 20MSS Vrs || 526^a || 20MSS Vrs || 527^a || 20MSS Vrs || 528^a || 20MSS Vrs || 529^a || 20MSS Vrs || 530^a || 20MSS Vrs || 531^a || 20MSS Vrs || 532^a || 20MSS Vrs || 533^a || 20MSS Vrs || 534^a || 20MSS Vrs || 535^a || 20MSS Vrs || 536^a || 20MSS Vrs || 537^a || 20MSS Vrs || 538^a || 20MSS Vrs

4 וַיִּגְדּוּ בְךָ נִדְחֵי מִצְרָיִם
 הוֹי־סִתְרָ לָמוֹ מִפְּנֵי שׂוֹדֵד
 בְּכִי־אֶפֶס הַמֶּלֶךְ בָּלָה שׁוֹד^d תָּמוּ רַמְסֵי מִן־הָאָרֶץ: פ
 5 וַהֲוִיכֵן בַּחֲסֹד כְּסֹא וַיֵּשֶׁב עָלָיו בְּאַמַּת בְּאַהֲל דָּוִד
 שִׁפְט וְדָרַשׁ מִשְׁפָּט וּמָהָר צֶדֶק:
 6 שָׁמַעְנוּ גְּאוֹן־מִצְרָיִם גַּם מֶלֶךְ
 גְּאוֹתָיו וּגְאוֹנָיו וַעֲבָרְתוּ לֹא־כֵן בְּדָוִד:
 7 לָכֵן יִלְלֵי^a מִצְרָיִם לְמוֹצָא בָּלָה יִלְלֵי
 לְאִשִּׁישִׁי^b קִיר־תִּרְשֶׁת תִּהְיֶה^c אֲדִי־נִכְאִים:
 8 כִּי שִׁדְמוֹת חֲשָׁבוֹן אִמְלָל גִּפֹּן שִׁבְמָה
 בַּעֲלֵי גֹזִים הִלְמוּ שְׂרוּפִיָּה
 עַד־יַעֲזֹר נִגְעוּ תָּעוּ מִדְּבָר
 שְׁלַחֲתֶיהָ נִטְשׁוּ עָבְרוּ יָם:
 9 עַל־כֵּן אֲבָכָה בְּכִי יַעֲזֹר גִּפֹּן שִׁבְמָה
 אֲרִיזָה דְּמַעֲתִי חֲשָׁבוֹן וְאַלְעָה
 כִּי עַל־קִיצָה וְעַל־קִצִּירָה הֵינִד נָפַל:
 10 וּגְאֻסָּה שִׁמְחָה וְגִיל מִן־הַפְּרִמָּל
 וּבִכְרָמִים לֹא־יִרְגֹּן לֹא־יִרְעַע
 זֵין בִּיקְבִּים לֹא־יִדְרֹךְ הַדְרָה^b הֵינִד הַשְּׁבִתִי^c:
 11 עַל־כֵּן מַעֵי לְמוֹצָא בַּכְּזֹר יִהְיֶה
 וְקִרְבִּי לְקִיר חָרָשׁ:
 12 וַהֲיָה כִּי־נִרְאָה כִּי־נִלְאָה מִצְרָיִם עַל־הַבְּמָה
 וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוֹכֵל: ס
 13 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מִצְרָיִם מֵאָז: 14 וַעֲתָה דִּבֶּר יְהוָה
 לְאֹמֶר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כָּשָׁנִי שְׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מִצְרָיִם בְּכָל הַהֶמְזִין
 הָרָב וּשְׂאֵר מַעַם מִזְעָר לֹא כִּבִּיר: פ
 17 מִשָּׂא דְמָשַׁק
 הִנֵּה דְמָשַׁק מוֹסֵר מֵעִיר וַהֲיָתָה מְעִי מִפְּלָה:

4 ^a 1 c 688 = נִדְחִים || ^b ? ins || ^c 1 חִמְצִי || ^d 1 ?
 שִׁדְר || ^e 1 רַמְסִים || 5 ^{oo} frt add (m cs) || 7 ^a cf 15,2^b || ^b Jer 48,31 sic
 etiam 6(?) ; 1 M || ^c 1 הִגְו vel הִגְו || 9 1 אֲרִיזָה || 10 ^a ca 60MSS Edd Vrs
 || ^b frt dl || ^c 1 c 6 הַשְּׁבִתָה || 11 1 ? חֲרָשָׁה cf 7 (2MSS חֲרָשׁ, cf 6) || 12 ^{oo} ?
 dl || 14 1 frt וְשִׂאֵר || Cp 17, 1 > 6 (dittogr?) ; 6 (pro לעיר) ? ; frt sic 1.

2^{a-a} 1 דיבן בַּת עֲלֶתָהּ (דיבן) § || 1^b יִילִי? || 5^c MSS רֹאשׁ, cf Jer 48,37 ||
d 2, pl MSS וְגִדְרוּעָה (וְרֹעַ גִּ) || 3^a 1 תִּי—; exc frt vb (מְסַפֵּד, cf Jer 48,38; || 1^b בְּרִיחָה || 5^a לְבוֹ (ט) || 4 מְלָצִי || 2^b cf || 1^c תִּי— || 1^{c-c} frt add, cf Jer 48,34 || 1^d יַעֲרֹעְרוּ || 8 וְאֵלִים || 1 וְבִאֲרָאִים (Erelaim?) || 9^a al loc דיבון (י) || 6 Αριηλ || 6 Αδαμα = אֲדָמָה; 1 אֲדָם? || Cp 16, 1^a Edd בְּרַמֶּשׁ לְאַרְצָן || 6 ὡς ἐρπετὰ ἐπὶ τὴν γῆν || 1 וְשָׁלַח (שֶׁ) וְשָׁלַחוּ; 1 שְׁלַחוּ || prps מְלָאכִי אֲרָץ, vel 1? א' אֲשַׁכֵּר מו' א' || 2 כֵּן? || 2? trsp ante 1 || 3^a 1 c 11MSS Q Vrs הַבִּיאי || 1^b 1 c mlt MSS Q Vrs עֵשִׂי (K עֲשֹׂו). ||

19 וְאֵתָהּ הַשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרֶךָ^a כִּנְצֹר^b נִתְעַב
 לִבְשׁ הָרָגִים מִטַּעֲנֵי חָרֵב^c יוֹרְדֵי אֶל־אֲבִי־בֹר^d כִּפְנֵר מוֹקֵם:
 20 לֹא־תַחַד אֹתָם בִּקְבוּרָה^a
 כִּי־אַרְצָךְ שַׁחַת עִמָּךְ הָרָגָתָ
 לֹא־יִקְרָא לְעוֹלָם זֶרַע מְרַעִים^b:
 21 הִכִּינוּ לִבְנֵי מִטְבַּח בַּעֲזֹן אֲבוֹתָם^a
 בַּל־יִקְמוּ וַיִּרְשׁוּ אֶרֶץ וּמְלָאוּ פְגִי־תֵבֶל עָרִים^b:
 22 וְקָמְתִי עֲלֵיהֶם נֹאֵם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְכָל שֵׁם וּשְׂאֵר וְגִין
 וְנֶגֶד נֹאֵם־יְהוָה: 23 וְשִׁמְתִּיהָ לְמוֹרֶשׁ קִפּוֹר וְאֲנִמִּי־מִים וְטֹאטְאִתֶּיהָ^a
 בְּמִטְאֲטָא^b הַשָּׁמַד נֹאֵם יְהוָה צְבָאוֹת: ׀
 24 גִּשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לְאִמּוֹ
 אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דְּמִיתִי כֵן הָיְתָה וְכַאֲשֶׁר יַעֲצִיתִי הִיא תִּקְוָם:
 25 לְשֹׁכֵר אֲשׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרֵי אֲבוֹסֵינוּ
 וְסֹר מַעֲלֵיהֶם עָלוּ וְסִבְּלוּ מֵעַל שִׁכְמוֹ יִסּוּר: [כָּל־הַנּוֹזִים:
 26 וְאֵת הָעֵצָה הִיעָצָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הִיָּד הַנְּטוּיָה עַל־
 27 כִּי־יִהְיֶה צְבָאוֹת יַעֲזֹן וְיִפֹּר וְיִנְדוּ הַנְּטוּיָה וְיִיִּיבְנָהּ: ׀
 28 בְּשֶׁנֶּת־מֹזֶת הַמֶּלֶךְ אֲחֻזָּה הָיָה הַמֶּשָּׂא הַזֶּה:
 29 אֶל־תִּשְׁמָחִי פִּלְשֶׁת כִּלְדָּן כִּי נִשְׁבֵּר שִׁבְט מִכְּדָן
 כִּי־מִשְׁרֹשׁ נִחַשׁ יֵצֵא לָפַע וּפְרִיז שֶׁרֶף מְעוֹפֵף:
 30 וְרָעוּ בְכוֹרֵי^a נְלִים וְאֲבִיוֹנִים לִבְטַח יִרְבְּצוּ
 וְהִמַּתִּי בָרָעֵב שְׂרִשׁוֹ^b וּשְׂאֲרֵיתוֹ יִהְיֶה־^c:
 31 הַלִּילִי שֶׁעַר זַעֲקֵי־עִיר נִמְזַג פִּלְשֶׁת כִּלְדָּן
 כִּי מִצָּפוֹן עֹשֵׁן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד בְּמוֹעָדָיו:
 32 וְמִה־יַּעֲנֶה^a מִלֹּאֲכֵי־גִי^b
 ׀ כִּי יִהְיֶה יִסַּד צִיּוֹן וְיִבֶּה יִחְסוּ עֲנִיִּי עִמּוֹ: ׀
 15 מִשָּׂא מִזָּאב כִּי בְּלִיל^a שָׁנֵד עָר^b מִזָּאב נִדְמָה
 כִּי בְּלִיל^a שָׁנֵד קִיר־מִזָּאב נִדְמָה:

19 ^a 19 בְּהַרִים 19 (pro בְּהַרִים); 1 41 || ^b prps כִּנְצֹר cf Σ 20 || ^{c-c} trsp in init
 vs 20 || ^d Or על (1 [cf Hi 38,6] ?) 20 ^a frt gloss || 21 ^a 21 מְרַעִים || 22 ^a 22 מְרַעִים || 23 ^a 23 וְשִׁמְתִּיהָ || 24 ^a 24 מִטְבַּח || 25 ^a 25 מִטְבַּח || 26 ^a 26 מִטְבַּח || 27 ^a 27 מִטְבַּח || 28 ^a 28 מִטְבַּח || 29 ^a 29 מִטְבַּח || 30 ^a 30 מִטְבַּח || 31 ^a 31 מִטְבַּח || 32 ^a 32 מִטְבַּח || 33 ^a 33 מִטְבַּח || 34 ^a 34 מִטְבַּח || 35 ^a 35 מִטְבַּח || 36 ^a 36 מִטְבַּח || 37 ^a 37 מִטְבַּח || 38 ^a 38 מִטְבַּח || 39 ^a 39 מִטְבַּח || 40 ^a 40 מִטְבַּח || 41 ^a 41 מִטְבַּח || 42 ^a 42 מִטְבַּח || 43 ^a 43 מִטְבַּח || 44 ^a 44 מִטְבַּח || 45 ^a 45 מִטְבַּח || 46 ^a 46 מִטְבַּח || 47 ^a 47 מִטְבַּח || 48 ^a 48 מִטְבַּח || 49 ^a 49 מִטְבַּח || 50 ^a 50 מִטְבַּח || 51 ^a 51 מִטְבַּח || 52 ^a 52 מִטְבַּח || 53 ^a 53 מִטְבַּח || 54 ^a 54 מִטְבַּח || 55 ^a 55 מִטְבַּח || 56 ^a 56 מִטְבַּח || 57 ^a 57 מִטְבַּח || 58 ^a 58 מִטְבַּח || 59 ^a 59 מִטְבַּח || 60 ^a 60 מִטְבַּח || 61 ^a 61 מִטְבַּח || 62 ^a 62 מִטְבַּח || 63 ^a 63 מִטְבַּח || 64 ^a 64 מִטְבַּח || 65 ^a 65 מִטְבַּח || 66 ^a 66 מִטְבַּח || 67 ^a 67 מִטְבַּח || 68 ^a 68 מִטְבַּח || 69 ^a 69 מִטְבַּח || 70 ^a 70 מִטְבַּח || 71 ^a 71 מִטְבַּח || 72 ^a 72 מִטְבַּח || 73 ^a 73 מִטְבַּח || 74 ^a 74 מִטְבַּח || 75 ^a 75 מִטְבַּח || 76 ^a 76 מִטְבַּח || 77 ^a 77 מִטְבַּח || 78 ^a 78 מִטְבַּח || 79 ^a 79 מִטְבַּח || 80 ^a 80 מִטְבַּח || 81 ^a 81 מִטְבַּח || 82 ^a 82 מִטְבַּח || 83 ^a 83 מִטְבַּח || 84 ^a 84 מִטְבַּח || 85 ^a 85 מִטְבַּח || 86 ^a 86 מִטְבַּח || 87 ^a 87 מִטְבַּח || 88 ^a 88 מִטְבַּח || 89 ^a 89 מִטְבַּח || 90 ^a 90 מִטְבַּח || 91 ^a 91 מִטְבַּח || 92 ^a 92 מִטְבַּח || 93 ^a 93 מִטְבַּח || 94 ^a 94 מִטְבַּח || 95 ^a 95 מִטְבַּח || 96 ^a 96 מִטְבַּח || 97 ^a 97 מִטְבַּח || 98 ^a 98 מִטְבַּח || 99 ^a 99 מִטְבַּח || 100 ^a 100 מִטְבַּח || 101 ^a 101 מִטְבַּח || 102 ^a 102 מִטְבַּח || 103 ^a 103 מִטְבַּח || 104 ^a 104 מִטְבַּח || 105 ^a 105 מִטְבַּח || 106 ^a 106 מִטְבַּח || 107 ^a 107 מִטְבַּח || 108 ^a 108 מִטְבַּח || 109 ^a 109 מִטְבַּח || 110 ^a 110 מִטְבַּח || 111 ^a 111 מִטְבַּח || 112 ^a 112 מִטְבַּח || 113 ^a 113 מִטְבַּח || 114 ^a 114 מִטְבַּח || 115 ^a 115 מִטְבַּח || 116 ^a 116 מִטְבַּח || 117 ^a 117 מִטְבַּח || 118 ^a 118 מִטְבַּח || 119 ^a 119 מִטְבַּח || 120 ^a 120 מִטְבַּח || 121 ^a 121 מִטְבַּח || 122 ^a 122 מִטְבַּח || 123 ^a 123 מִטְבַּח || 124 ^a 124 מִטְבַּח || 125 ^a 125 מִטְבַּח || 126 ^a 126 מִטְבַּח || 127 ^a 127 מִטְבַּח || 128 ^a 128 מִטְבַּח || 129 ^a 129 מִטְבַּח || 130 ^a 130 מִטְבַּח || 131 ^a 131 מִטְבַּח || 132 ^a 132 מִטְבַּח || 133 ^a 133 מִטְבַּח || 134 ^a 134 מִטְבַּח || 135 ^a 135 מִטְבַּח || 136 ^a 136 מִטְבַּח || 137 ^a 137 מִטְבַּח || 138 ^a 138 מִטְבַּח || 139 ^a 139 מִטְבַּח || 140 ^a 140 מִטְבַּח || 141 ^a 141 מִטְבַּח || 142 ^a 142 מִטְבַּח || 143 ^a 143 מִטְבַּח || 144 ^a 144 מִטְבַּח || 145 ^a 145 מִטְבַּח || 146 ^a 146 מִטְבַּח || 147 ^a 147 מִטְבַּח || 148 ^a 148 מִטְבַּח || 149 ^a 149 מִטְבַּח || 150 ^a 150 מִטְבַּח || 151 ^a 151 מִטְבַּח || 152 ^a 152 מִטְבַּח || 153 ^a 153 מִטְבַּח || 154 ^a 154 מִטְבַּח || 155 ^a 155 מִטְבַּח || 156 ^a 156 מִטְבַּח || 157 ^a 157 מִטְבַּח || 158 ^a 158 מִטְבַּח || 159 ^a 159 מִטְבַּח || 160 ^a 160 מִטְבַּח || 161 ^a 161 מִטְבַּח || 162 ^a 162 מִטְבַּח || 163 ^a 163 מִטְבַּח || 164 ^a 164 מִטְבַּח || 165 ^a 165 מִטְבַּח || 166 ^a 166 מִטְבַּח || 167 ^a 167 מִטְבַּח || 168 ^a 168 מִטְבַּח || 169 ^a 169 מִטְבַּח || 170 ^a 170 מִטְבַּח || 171 ^a 171 מִטְבַּח || 172 ^a 172 מִטְבַּח || 173 ^a 173 מִטְבַּח || 174 ^a 174 מִטְבַּח || 175 ^a 175 מִטְבַּח || 176 ^a 176 מִטְבַּח || 177 ^a 177 מִטְבַּח || 178 ^a 178 מִטְבַּח || 179 ^a 179 מִטְבַּח || 180 ^a 180 מִטְבַּח || 181 ^a 181 מִטְבַּח || 182 ^a 182 מִטְבַּח || 183 ^a 183 מִטְבַּח || 184 ^a 184 מִטְבַּח || 185 ^a 185 מִטְבַּח || 186 ^a 186 מִטְבַּח || 187 ^a 187 מִטְבַּח || 188 ^a 188 מִטְבַּח || 189 ^a 189 מִטְבַּח || 190 ^a 190 מִטְבַּח || 191 ^a 191 מִטְבַּח || 192 ^a 192 מִטְבַּח || 193 ^a 193 מִטְבַּח || 194 ^a 194 מִטְבַּח || 195 ^a 195 מִטְבַּח || 196 ^a 196 מִטְבַּח || 197 ^a 197 מִטְבַּח || 198 ^a 198 מִטְבַּח || 199 ^a 199 מִטְבַּח || 200 ^a 200 מִטְבַּח || 201 ^a 201 מִטְבַּח || 202 ^a 202 מִטְבַּח || 203 ^a 203 מִטְבַּח || 204 ^a 204 מִטְבַּח || 205 ^a 205 מִטְבַּח || 206 ^a 206 מִטְבַּח || 207 ^a 207 מִטְבַּח || 208 ^a 208 מִטְבַּח || 209 ^a 209 מִטְבַּח || 210 ^a 210 מִטְבַּח || 211 ^a 211 מִטְבַּח || 212 ^a 212 מִטְבַּח || 213 ^a 213 מִטְבַּח || 214 ^a 214 מִטְבַּח || 215 ^a 215 מִטְבַּח || 216 ^a 216 מִטְבַּח || 217 ^a 217 מִטְבַּח || 218 ^a 218 מִטְבַּח || 219 ^a 219 מִטְבַּח || 220 ^a 220 מִטְבַּח || 221 ^a 221 מִטְבַּח || 222 ^a 222 מִטְבַּח || 223 ^a 223 מִטְבַּח || 224 ^a 224 מִטְבַּח || 225 ^a 225 מִטְבַּח || 226 ^a 226 מִטְבַּח || 227 ^a 227 מִטְבַּח || 228 ^a 228 מִטְבַּח || 229 ^a 229 מִטְבַּח || 230 ^a 230 מִטְבַּח || 231 ^a 231 מִטְבַּח || 232 ^a 232 מִטְבַּח || 233 ^a 233 מִטְבַּח || 234 ^a 234 מִטְבַּח || 235 ^a 235 מִטְבַּח || 236 ^a 236 מִטְבַּח || 237 ^a 237 מִטְבַּח || 238 ^a 238 מִטְבַּח || 239 ^a 239 מִטְבַּח || 240 ^a 240 מִטְבַּח || 241 ^a 241 מִטְבַּח || 242 ^a 242 מִטְבַּח || 243 ^a 243 מִטְבַּח || 244 ^a 244 מִטְבַּח || 245 ^a 245 מִטְבַּח || 246 ^a 246 מִטְבַּח || 247 ^a 247 מִטְבַּח || 248 ^a 248 מִטְבַּח || 249 ^a 249 מִטְבַּח || 250 ^a 250 מִטְבַּח || 251 ^a 251 מִטְבַּח || 252 ^a 252 מִטְבַּח || 253 ^a 253 מִטְבַּח || 254 ^a 254 מִטְבַּח || 255 ^a 255 מִטְבַּח || 256 ^a 256 מִטְבַּח || 257 ^a 257 מִטְבַּח || 258 ^a 258 מִטְבַּח || 259 ^a 259 מִטְבַּח || 260 ^a 260 מִטְבַּח || 261 ^a 261 מִטְבַּח || 262 ^a 262 מִטְבַּח || 263 ^a 263 מִטְבַּח || 264 ^a 264 מִטְבַּח || 265 ^a 265 מִטְבַּח || 266 ^a 266 מִטְבַּח || 267 ^a 267 מִטְבַּח || 268 ^a 268 מִטְבַּח || 269 ^a 269 מִטְבַּח || 270 ^a 270 מִטְבַּח || 271 ^a 271 מִטְבַּח || 272 ^a 272 מִטְבַּח || 273 ^a 273 מִטְבַּח || 274 ^a 274 מִטְבַּח || 275 ^a 275 מִטְבַּח || 276 ^a 276 מִטְבַּח || 277 ^a 277 מִטְבַּח || 278 ^a 278 מִטְבַּח || 279 ^a 279 מִטְבַּח || 280 ^a 280 מִטְבַּח || 281 ^a 281 מִטְבַּח || 282 ^a 282 מִטְבַּח || 283 ^a 283 מִטְבַּח || 284 ^a 284 מִטְבַּח || 285 ^a 285 מִטְבַּח || 286 ^a 286 מִטְבַּח || 287 ^a 287 מִטְבַּח || 288 ^a 288 מִטְבַּח || 289 ^a 289 מִטְבַּח || 290 ^a 290 מִטְבַּח || 291 ^a 291 מִטְבַּח || 292 ^a 292 מִטְבַּח || 293 ^a 293 מִטְבַּח || 294 ^a 294 מִטְבַּח || 295 ^a 295 מִטְבַּח || 296 ^a 296 מִטְבַּח || 297 ^a 297 מִטְבַּח || 298 ^a 298 מִטְבַּח || 299 ^a 299 מִטְבַּח || 300 ^a 300 מִטְבַּח || 301 ^a 301 מִטְבַּח || 302 ^a 302 מִטְבַּח || 303 ^a 303 מִטְבַּח || 304 ^a 304 מִטְבַּח || 305 ^a 305 מִטְבַּח || 306 ^a 306 מִטְבַּח || 307 ^a 307 מִטְבַּח || 308 ^a 308 מִטְבַּח || 309 ^a 309 מִטְבַּח || 310 ^a 310 מִטְבַּח || 311 ^a 311 מִטְבַּח || 312 ^a 312 מִטְבַּח || 313 ^a 313 מִטְבַּח || 314 ^a 314 מִטְבַּח || 315 ^a 315 מִטְבַּח || 316 ^a 316 מִטְבַּח || 317 ^a 317 מִטְבַּח || 318 ^a 318 מִטְבַּח || 319 ^a 319 מִטְבַּח || 320 ^a 320 מִטְבַּח || 321 ^a 321 מִטְבַּח || 322 ^a 322 מִטְבַּח || 323 ^a 323 מִטְבַּח || 324 ^a 324 מִטְבַּח || 325 ^a 325 מִטְבַּח || 326 ^a 326 מִטְבַּח || 327 ^a 327 מִטְבַּח || 328 ^a 328 מִטְבַּח || 329 ^a 329 מִטְבַּח || 330 ^a 330 מִטְבַּח || 331 ^a 331 מִטְבַּח || 332 ^a 332 מִטְבַּח || 333 ^a 333 מִטְבַּח || 334 ^a 334 מִטְבַּח || 335 ^a 335 מִטְבַּח || 336 ^a 336 מִטְבַּח || 337 ^a 337 מִטְבַּח || 338 ^a 338 מִטְבַּח || 339 ^a 339 מִטְבַּח || 340 ^a 340 מִטְבַּח || 341 ^a 341 מִטְבַּח || 342 ^a 342 מִטְבַּח || 343 ^a 343 מִטְבַּח || 344 ^a 344 מִטְבַּח || 345 ^a 345 מִטְבַּח || 346 ^a 346 מִטְבַּח || 347 ^a 347 מִטְבַּח || 348 ^a 348 מִטְבַּח || 349 ^a 349 מִטְבַּח || 350 ^a 350 מִטְבַּח || 351 ^a 351 מִטְבַּח || 352 ^a 352 מִטְבַּח || 353 ^a 353 מִטְבַּח || 354 ^a 354 מִטְבַּח || 355 ^a 355 מִטְבַּח || 356 ^a 356 מִטְבַּח || 357 ^a 357 מִטְבַּח || 358 ^a 358 מִטְבַּח || 359 ^a 359 מִטְבַּח || 360 ^a 360 מִטְבַּח || 361 ^a 361 מִטְבַּח || 362 ^a 362 מִטְבַּח || 363 ^a 363 מִטְבַּח || 364 ^a 364 מִטְבַּח || 365 ^a 365 מִטְבַּח || 366 ^a 366 מִטְבַּח || 367 ^a 367 מִטְבַּח || 368 ^a 368 מִטְבַּח || 369 ^a 369 מִטְבַּח || 370 ^a 370 מִטְבַּח || 371 ^a 371 מִטְבַּח || 372 ^a 372 מִטְבַּח || 373 ^a 373 מִטְבַּח || 374 ^a 374 מִטְבַּח || 375 ^a 375 מִטְבַּח || 376 ^a 376 מִטְבַּח || 377 ^a 377 מִטְבַּח || 378 ^a 378 מִטְבַּח || 379 ^a 379 מִטְבַּח || 380 ^a 380 מִטְבַּח || 381 ^a 381 מִטְבַּח || 382 ^a 382 מִטְבַּח || 383 ^a 383 מִטְבַּח || 384 ^a 384 מִטְבַּח || 385 ^a 385 מִטְבַּח || 386 ^a 386 מִטְבַּח || 387 ^a 387 מִטְבַּח || 388 ^a 388 מִטְבַּח || 389 ^a 389 מִטְבַּח || 390 ^a 390 מִטְבַּח || 391 ^a 391 מִטְבַּח || 392 ^a 392 מִטְבַּח || 393 ^a 393 מִטְבַּח || 394 ^a 394 מִטְבַּח || 395 ^a 395 מִטְבַּח || 396 ^a 396 מִטְבַּח || 397 ^a 397 מִטְבַּח || 398 ^a 398 מִטְבַּח || 399 ^a 399 מִטְבַּח || 400 ^a 400 מִטְבַּח || 401 ^a 401 מִטְבַּח || 402 ^a 402 מִטְבַּח || 403 ^a 403 מִטְבַּח || 404 ^a 404 מִטְבַּח || 405 ^a 405 מִטְבַּח || 406 ^a 406 מִטְבַּח || 407 ^a 407 מִטְבַּח || 408 ^a 408 מִטְבַּח || 409 ^a 409 מִטְבַּח || 410 ^a 410 מִטְבַּח || 411 ^a 411 מִטְבַּח || 412 ^a 412 מִטְבַּח || 413 ^a 413 מִטְבַּח || 414 ^a 414 מִטְבַּח || 415 ^a 415 מִטְבַּח || 416 ^a 416 מִטְבַּח || 417 ^a 417 מִטְבַּח || 418 ^a 418 מִטְבַּח || 419 ^a 419 מִטְבַּח || 420 ^a 420 מִטְבַּח || 421 ^a 421 מִטְבַּח || 422 ^a 422 מִטְבַּח || 423 ^a 423 מִטְבַּח || 424 ^a 424 מִטְבַּח || 425 ^a 425 מִטְבַּח || 426 ^a 426 מִטְבַּח || 427 ^a 427 מִטְבַּח || 428 ^a 428 מִטְבַּח || 429 ^a 429 מִטְבַּח || 430 ^a 430 מִטְבַּח || 431 ^a 431 מִטְבַּח || 432 ^a 432 מִטְבַּח || 433 ^a 433 מִטְבַּח || 434 ^a 434 מִטְבַּח || 435 ^a 435 מִטְבַּח || 436 ^a 436 מִטְבַּח || 437 ^a 437 מִטְבַּח || 438 ^a 438 מִטְבַּח || 439 ^a 439 מִטְבַּח || 440 ^a 440 מִטְבַּח || 441 ^a 441 מִטְבַּח || 442 ^a 442 מִטְבַּח || 443 ^a 443 מִטְבַּח || 444 ^a 444 מִטְבַּח || 445 ^a 445 מִטְבַּח || 446 ^a 446 מִטְבַּח || 447 ^a 447 מִטְבַּח || 448 ^a 448 מִטְבַּח || 449 ^a 449 מִטְבַּח || 450 ^a 450 מִטְבַּח || 451 ^a 451 מִטְבַּח ||

לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שָׂבִים לְשִׁבְיָהֶם וְרָדוּ בְּגִשְׁיָהֶם: ס ³וְהָיָה
בַּיּוֹם הַנִּיחַ יְהוָה לֹךְ מֵעֶצְבֶּךָ וּמִרְגָּזֶךָ וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עָבַדְתָּ
בָּךְ: ⁴וְנָשְׂאתָ הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמַרְתָּ
אֵיךְ שָׁבַת נִגַּשׁ שָׁבְתָה מִדְּהִבָּה:

⁵שָׁבַר יְהוָה מַטֵּה רָשָׁעִים שָׁבַט מִשְׁלֵי:

⁶מִכָּה עַמִּים בָּעֲבָרָה מִכַּת בִּלְתִּי סָרָה

רָדָה בְּאֶרֶץ גּוֹיִם מִדְּרָף^a בְּלִי חֲשׂוֹף^b:

⁷נִגְחָה שִׁקְטָה כָּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ רִגָּה:

⁸גַּם־בְּרוּשִׁים שָׁמְחוּ לֹךְ אֲרֻזֵּי לִבְנוֹן

מֵאֲזוּ שְׁכָבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֶּרֶת עָלֵינוּ:

⁹שָׂאוֹל מִתַּחַת הַגִּנָּה לֹךְ לִקְרֹאת בּוֹאֵךְ

עוֹרֵר לֹךְ רְפָאִים כָּל־עֲתוּדֵי אָרֶץ

הַקִּים מִכִּסְאוֹתָם כָּל מַלְכֵי גּוֹיִם:

¹⁰כָּל־ם יַעֲנוּ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיךָ

גַּם־אַתָּה חֲלִיתָ כְּמוֹנוּ אֵלֵינוּ נִמְשָׁלְתָּ:

¹¹הוֹרֵד שָׂאוֹל גָּאוֹנֶךָ הַמֵּית נִבְלֶיךָ

תַּחְתִּיךָ יִצַּע רָמָה וּמִכְסִּיךָ תוֹלַעַה:

¹²אֵיךְ נִפְלְתָּ מִשָּׁמַיִם הִילָל^a בֶּן־שָׁחַר

נִגְדַעְתָּ לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־גּוֹיִם:

¹³וְאַתָּה אָמַרְתָּ בִּלְבָבְךָ הַשָּׁמַיִם אֶעֱלֶה

מִמֶּעַל לְכוֹכְבֵי־אֵל אֲרִים כִּסְאִי

וְאָשָׁב בְּהַר־מוֹעֵד בִּירְכָתִי צִפּוֹן:

¹⁴אֶעֱלֶה עַל־בְּמֹתִי עַב אֲדַמָּה לְעִלּוֹן:

¹⁵אֵךְ אֵל־שָׂאוֹל תוֹרֵד אֵל־יִרְכָתִי־בּוֹר:

¹⁶רֹאִיךָ אֵלֶיךָ יִשְׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ יִתְבּוֹנְנוּ

הַזֶּה הָאִישׁ מִרְגִּזֵּי הָאָרֶץ מַרְעִישׁ מַמְלָכוֹת:

¹⁷שֵׁם תִּבְלַכְּ בַּמִּדְבָּר וְעָרֵיו^a הָרָם

אִסִּירֵיו לֹא־פָתַח^b בֵּיתָה: ¹⁸כָּל־מַלְכֵי גּוֹיִם

כָּל־ם שָׁכְבוּ בְּכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ:

Cp I 4, 4 l c 5 S(ε) מִדְּהִבָּה || 6 ^a l c 5 (cf 5) || 9 prps חֲשׂוֹף || 9 prps
הִילָל (int) || II 66 MSS וּמִכְסִּיךָ || 12 ^a l c 5 (ἐμφόρος, *Lucifer*) || 13 al הִילָל || 14 Var^G עַל־גִּיזוֹת || 15 8 רָד — || 17 ^a l ? וְעָרֵיהֶן || ^b l ft
כָּל (cf 5); al עַל־גִּיזוֹת || 17/18 ^c l 1 . . . בֵּית הַכְּלָא; al (minus recte) trsp : ad גּוֹיִם v 18. פִּתַּח

9 הָנָה יוֹם־יְהוָה בָּא אֲבֹרִי וְעִבְרָה וַחֲרוֹן אַף
 לָשׁוּם הָאָרֶץ לְשִׁמָּה וַחֲטֹאֵיהֶם יִשְׁמִיד מִמֶּנָּה:
 10 בִּי־כֹזְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם^b לֹא יִהְיוּ אוֹרִם
 חֹשֶׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בָּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־יָגִיד אוֹרוֹ:
 11 וּפְקֻדֹתַי עַל־תֵּבֵל רָעָה וְעַל־רָשָׁעִים עֹנָם
 וְהַשְׁבֵּתִי גֵאוֹן זָדִים וְגִאוֹת עָרִיצִים אֲשָׁפִיל:
 12 אוֹקִיר אֲנֹשׁ מִפֹּז וְאָדָם מִבֵּיתוֹ אוֹפִיר:
 13 עַל־כֵּן שָׁמַיִם אֲרִיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
 בָּעִבְרָת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ:
 14 וְהָיָה כִּצְבִי מִדָּח וּכְצֹאן וְאִין מִקֶּבֶץ
 אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְּנוּ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ יָנוּסוּ:
 15 כָּל־הַנִּמְצָא יִדְקֹר וְכָל־הַנִּסְפָּה יִפּוֹל בַּחֲרָב:
 16 וְעַל־לִיהֶם יִרְטָשׁוּ לְעִינֵיהֶם יִשְׁפּוּ בְּתִיהֶם וּנְשֵׁיהֶם תִּשְׁנָלְנָה:
 17 הַנְּנִי מַעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מִדְּי
 אֲשֶׁר־כָּסָף לֹא יִחְשְׁבוּ וְזָהָב לֹא יִחַפְּצוּ־בּוֹ:
 18^a וְקִשְׁתוֹת נְעָרִים תִּרְטָשְׁנָה^a
 וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יִרְחֲמוּ עַל־בָּנִים לֹא־תָחוּם עֵינָם:
 19 וְהָיְתָה בָּבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאָרֶת גֵּאוֹן בְּשָׂדִים
 כְּמַהֲפַכַת אֱלֹהִים אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עַמּוּרָה:
 20 לֹא־תִשָּׁב לְנֹצַח וְלֹא תִשָּׁן עַד־דֹּר וָדֹר
 וְלֹא־יִהְיֶה שָׁם עָרְבִי וְרָעִים לֹא־יִרְבְּצוּ שָׁם:
 21 וְרִבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמִלְאוּ בְּתִיהֶם אֲחִים
 וְשָׁכְנוּ שָׁם בָּנוֹת יַעֲנָה וְשַׁעֲרִים יִרְקְדוּ־שָׁם:
 22 וְעָנָה^a אִיִּים בְּאֶלְמִנּוֹתֵיו^b וְתָנִים בְּהִיכְלֵי עָגָל
 וְקָרוֹב לְבֹא עֲתָה וְיָמִיהָ לֹא יִמָּשְׁכוּ:
 14 כִּי יִרְחֹם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּבִתְר עֹזר בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־
 אֲדָמָתָם וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפָּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב:² וְלִקְחוּם עִמָּם
 וְהִבִּיאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲדָמָת יְהוָה

9 al di יום, sed cf 13 || 10^a כִּי frt gl || ^b 6 kai δ 'Ωρ(ε)ιuv || 11 prps רָעָה
 (cf עֹנָם) || 13 6 יִרְגְּזוּ || 15 trsp huc בַּחֲרָב (m c) || 16 Q תִּשְׁכַּכְנָה || 18^{a-a} crrp;
 prps תִּרְטָשְׁנָה וְנִפְצוּ וְנִפְצוּ וְנִפְצוּ, cf Jer 51,20—23 || ^b 1 c 16MSS
 6 et trsp frt 'גו' וְעַל ante 'גו' וְפָרִי וְגו' || 22^a 1 frt וְעָנָה || 6 hic
 incip cp 14 [per mendum typogr?] || ^b 1 תִּיהָ — (pro 'בֵּית').

- 34 וְנִקְרָא סִבְכֵי הַיַּעַר בְּבִרְזֵל וְהִלְבִּינוּ בְּאֵיִר וְפֹל: ס
- 11 וַיֵּצֵא חֹמֶר מִגִּזְעוֹ יֵשִׁי וַנִּצֵּר מִשְׁרָשָׁיו יִפְרָה:
 2 וַנִּחַתָּה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה
 רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דָּעַת וִירָאתָ יְהוָה:
 3 וַתִּרְיחוּ^a בִּירְאתָ יְהוָה
 וְלֹא^b לִמְרֹאֶה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא לִמְשַׁמֵּעַ אָזְנוֹ יִזְכִּיתָ:
 4 וְשֹׁפֵט בְּצֹדֶק דְּלִים וְהוֹכִיתָ בְּמִישׁוֹר לַעֲנוּי־אָרֶץ
 וְהִכָּה אֶרֶץ^b בְּשֹׁבֵט פִּיו וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יָמִית רָשָׁע:
 5 וְהָיָה צֶדֶק אֲזוּר מִתְּגִיו וְהֶאֱמוּנָה אֲזוּר מִתְּלָצָיו:
 6 וְגַר זָאֵב עִם-כֶּבֶשׂ וְנֹמֶר עִם-גִּדִּי יִרְבֵּץ
 וְעֹגֵל יִכְפִּיר וּמְרִיא־יָחִידוֹ וְנֹעַר קָטָן גִּתָּה בָּם:
 7 וּפְרָה וְדֹב תִרְשָׁיִנָּה יַחֲדוֹ יִרְבְּצוּ יִלְדֵיהֶן
 וְאַרְיֵה בִּבְקָר וְאֶבֶל-תִּבְּרוֹ: ⁸ וְשִׁשְׁשָׁע יִזְנֹק עַל-חֵר פֶּתֶן
 וְעַל מְאוֹרֵת צִפְעוֹנִי גָמוּל יִדּוּ הָדָה:
 9 לֹא-יִרְעוּ וְלֹא-יִשְׁחִיתוּ בְּכָל-חֵר קִדְשִׁי
 כִּי-מִלֵּאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת-יְהוָה כַּפִּיִם לַיָּם מְכַסִּים: ס
 10 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שֶׁרֶשׁ יֵשִׁי אֲשֶׁר עִמָּד לָגֵם עַמִּים
 אֵלָיו גּוֹיִם יִרְשׁוּ וְהָיְתָה מִנְחָתוֹ כְּבוֹד: פ
 11 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי־שֹׁנִית^b יָדוֹ
 לִקְנוֹת אֶת-שָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׁאַר מֵאֲשׁוּר וּמִמְצֹרִים
 וּמִפְתָּרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמִעִילָם וּמִשְׁנַעַר וּמִחֲמַת^c וּמֵאֵי הַיָּם:
 12 וְנִשְׂא גַם לְגוֹיִם וְאֶסַף גִּדְחֵי יִשְׂרָאֵל
 וּנְפִצּוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ:
 13 וְסִרְרָה קִנְיַת אֶפְרַיִם וְצִרְרֵי יְהוּדָה יִכְרֹתוּ
 אֶפְרַיִם לֹא-יִקְנֶא אֶת-יְהוּדָה וְיְהוּדָה לֹא-יִצֵּר אֶת-אֶפְרַיִם:
 14 וְעָפּוּ בְכָתֶף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחֲדוּ יִבְזוּ אֶת-בְּנֵי-קֶדֶם
 אֲדוּם וּמוֹאָב מִשְׁלֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם:

34 1 frt (פִּיל) || Cp II, 1 Vrs ascendet (יִפְרָה?) || 3 ^a εὐμπαλῆσει αὐτόν (יִפְרָה בִּי) || ^b 44MSS εὐσεῖ || 4 ^a 1 ? לַעֲנוּי || ^b 1 frt עָרֶץ ||
 5 Vrs iners (et + βοσκηθήσονται) || 6 εἰ || 7 prps תִּתְרַעֲנָה || 8 εἰ ||
 cubile & caverna || חֹר (מְעוֹנָה cf Am 3,4; al מְעֵרָה [?]) || II ^a mlt MSS
 יהוה || ^b ε τοῦ δεῖξαι; 1 ? שָׂאת || ^{c-c} > ε^h(*) || 14 1 בְּכָתֶף.

17 וְהָיָה אֹזֶר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוּשָׁו לְלֹהָבָה
וּבַעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתָו וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃
18 וּבְכָבוֹד יַעֲרֹו וְכִרְמָלוֹ מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר יִכְלֶה
וְהָיָה בְּמָסַס נַפְסִים׃

19 וְשָׂאֵר עֵץ יַעֲרֹו מִסֵּפֶר יְהוָה וְנָעַר יִכְתְּבֵם׃ ׀
20 וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא

לֹא־יוֹסִיף עוֹד שָׂאֵר יִשְׂרָאֵל וּפְלִיטַת בֵּית־יַעֲקֹב
לְהַשְׁעֵן עַל־מִכְתּוֹ וְנִשְׁעֵן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּאַמֻּת׃
21 שָׂאֵר יָשׁוּב יַעֲקֹב שָׂאֵר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גְּבוּר׃
22 כִּי אִם־יְהוָה עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּתוּל תִּהְיֶה
שָׂאֵר יָשׁוּב בּוֹ כְּלִיזוֹן חֲרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה׃

23 כִּי כָלָה וְנִתְרַצָּה אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת עֲשֵׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃ ׀
24 לִכְן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת אֵל־תִּירָא עַמִּי יֵשֶׁב צִיּוֹן מֵאֲשׁוּר
בַּשֶּׁבֶט וּבַכֶּה וּמִטָּהוּ יִשְׂאֵל־עֲלֶיךָ בִּירְדָּה מִצְרַיִם׃ 25 כִּי־עוֹד מַעֲט מִזֶּעַר
וְכָלָה זֶעֶם וְאִפִּי עַל־תִּבְלִיתָם׃ 26 וְעִזְרָר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט
בְּמִכְתּ מִדִּין בְּצוּר עֹזֶרֶב וּמִטָּהוּ עַל־הַיָּם וּנְשָׂאוֹ בִּירְדָּה מִצְרַיִם׃
27 וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא

יָסוּר סִבְלוֹ מֵעַל שִׁכְמֹךָ וְעָלוֹ מֵעַל צִוְּאָרְךָ וַחֲבַל

עַל מִפְּנֵי־שָׁמֶן׃ 28 בָּא עַל־עֵיִת

עָבַר בְּמִגְרֹון לְמִכְמֵשׁ יִפְקִיד כְּלָיו׃

29 עָבְרוּ מַעֲבָרָה גִּבְעֵי מְלֹון לָנוּ

חֲרָדָה הֲרָמָה גִּבְעַת שָׂאוֹל גָּסָה׃

30 צִהְלִי קוֹלְךָ בַּת־גִּלְיָם הִקְשִׁיבִי לַיִּשָּׁה

עֲנִיָּה עֲנִיתוֹת׃ 31 גִּדְּדָה מִדְּמִנָּה

יִשְׁבִּי הַגְּבִימִים הַעִיזוּ׃ 32 עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד

יִנְפֹף יָדוֹ הָרַב בֵּית־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלַם׃ ׀

33 הִגָּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מִסְעָף פֶּאֶרָה בְּמַעֲרָצָה

וְרָמִי הַקּוֹזֶמֶה גִּדְעִים וְהַגְּבִימִים יִשְׁפְּלוּ׃

18 ? (hapaxleg) || 23 ^{oo} 24 > 6^h(*) || 25 ^a 1? זְעִמִי || 26 MSS עד, 6MSS צווארך יחלל; עלה prps; crpp ^{oo} 27 > 6^h || 28 בָּא עַל־תִּבְלִי יתם prps; תכליתם מִצְפֵּן שָׂרָד ad orient a Bethel [Jdc 20,45. 47] || 29 שׁוֹט — 30 l c (6^h) 31 עֲנִיָּה || 32 l c פִּירָה 50MSS ca || 33 בֵּית Q Vrs.

על־מי תְּנוּסוּ לַעֲזֹרָה וְאַנָּה תַעֲזֹבוּ בְּבוֹדְכֶם:
 4^a בְּלִמְתִּי כָרַעַת תַּחַת אֲסִיר^a וְתַחַת הַרוּגִים וַיִּפְּלוּ
 בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אִפְּו וְעֹזֵד יָדוֹ נְטוּיָה:^b 5
 5 הָיָה אֲשׁוּר שָׁבַט אֲפִי וּמִטָּה־הָיָה בִּידֵם וְעַמִּי:
 6 בְּגֹזִי חֲנָף אֲשַׁלְּחֵנּוּ וְעַל־עַם עֲבַרְתִּי אֲצִוְנֵהוּ
 לְשַׁלֵּל שָׁלָל וּלְכַז בּוֹ וּלְשִׁימוֹ מִרְמָס בַּחֲמֶר חוּצוֹת:
 7 וְהָיָה לֹא־כֵן יִדְמָה וּלְכַזוֹ לֹא־כֵן יִחַשֵׁב
 כִּי לְהַשְׁמִיד בְּלִבּוֹ וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מַעַט:⁸ כִּי יֹאמֶר
 הֲלֹא שָׂרִי וַחֲדָו מְלָכִים: 9 הֲלֹא כְּכַרְפָּמִישׁ בְּלָנּוּ
 אִם־לֹא כְּאַרְפֶּל חֲמַת אִם־לֹא כְּדַמְשֶׁק שְׁמֶרֶן:
 10 כִּי־אֲשֶׁר מִצָּאָה יָדִי לַמַּמְלָכֶת הָאֵלֶּלִי
 וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלַם וּמִשְׁמֶרֶן:
 11 הֲלֹא כִּי־אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשְׁמֶרֶן וּלְאֵלֵיהִי
 כֵּן אֶעֱשֶׂה לִירוּשָׁלַם וּלְעַצְבֶּיהָ: 5
 12 וְהָיָה כִּי־יִבְצַע אֲדֹנִי אֶת־כָּל־מַעֲשָׂהוּ בְּהָר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם אֶפְקֹד
 עַל־פְּרִי־גִדְלָה לִבֵּב מִלֶּךְ־אֲשׁוּר וְעַל־תַּפְאֶרֶת רוֹם עֵינָיו: 13 כִּי אָמַר
 בִּכְחַת יָדִי עָשִׂיתִי וּבְחִכְמָתִי כִּי נִבְּגוֹתִי
 וְאֲסִיר^a וְגִבּוֹלֹת עַמִּים וְעַתִּידֵיהֶם^b שׁוֹשְׁתִּי
 וְאֲזִירִיד^a כְּאִירִיד^d יוֹשְׁבִים:
 14 וְתַמְצָא בְּקֶן יָדִי לְחֵיל הָעַמִּים
 וְכִאֲסָף בִּיעִים עֲזֹבוֹת כָּל־הָאָרֶץ אֲנִי אֲסַפְתִּי
 וְלֹא הָיָה גֵדֶךָ כְּנָף וּפִצָּה פֶה וּמִצַּפְצָף:
 15 הִיתָפְאֵר הַגִּרְזֹן עַל הַחֶצֶב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמִּשׁוֹר עַל־מִגְדָּו
 כְּהִנָּף שָׁבַט אֶת־מְרִימוֹ^b כְּהָרִים מִטָּה לֹא־עֵץ: 5
 16 לָכֵן יִשְׁלַח הָאֲדֹן יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמַנּוֹ רוּזֹן
 וְתַחַת כְּבִדּוֹ יִקְדּוּ וְיִקְדּוּ בִיקְדוֹ אִשׁ:

Cp 10, 4 ^{a-a} 1? . . . לְבִלְמִי כָרַעַת prps אֲסִיר חַת אֲסִיר || ^b cf ad 5,25 ||
 הָיָה (9MSS וּמִטָּה) (9MSS וּמִטָּה) vel 1 c 2 pro 5 b tantummodo || 5 ^{a-a} ? gl et 1? ||
 בִּידֵם || 6 Q וּלְשִׁימוֹ || 9 6 Χαλαννη (cf Am 6,2), ass Kullani || 10 prps
 אֲצִוְנֵהוּ || 12 6 ἐπάξει; 1? || 13 ^a 1 וְאֵלֵי || 14 ^b Q וְאֵלֵי || 15 ^a sic 6 c MS^P + 1^M; mlt MSS Edd minus recte וְאֵת || ^b 1 c
 9MSS || 16 >3MSS 6.

14 וְהָיָה לְמִקְדָּשׁ וּלְאָבִין גָּנָף וּלְצֹר מְכָשׁוּל לְשָׁנִי בְּתֵי יִשְׂרָאֵל
לִפְתַּח וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם:

15 וְכָשְׁלוּ בָם רַבִּים וּנְפְלוּ וְנִשְׁפְּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכְּדוּ: ם
16 צֹר תַּעֲוִיָּה חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמְדִּי: 17 וְחִכִּיתִי לַיהוָה הַמְסַתִּיר פָּנָיו
מִבֵּית יַעֲקֹב וְקִוִּיתִי-לוֹ: 18 הִנֵּה אֲנֹכִי וְהִילָּדִים אֲשֶׁר נָתַן-לִי יְהוָה
לְאִתּוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל מֵעַם יְהוָה צְבָאוֹת הַשָּׁכֵן בְּהַר צִיּוֹן:
ם 19 וְכִי-יֵאמְרוּ אֲלֵיכֶם דְּרָשׁוּ אֶל-הָאֲבוֹת וְאֶל-הַיְדֻעָנִים הַמַּעֲצָצִים
וְהַמְהַלְּלִים הַלֹּא-עִם אֶל-אֱלֹהֵי יִדְּשׁ בְּעַד הַחַיִּים אֶל-הַמֵּתִים:

20 לְתוֹרָה וּלְתַעֲוִיָּה אִם-לֹא יֵאמְרוּ בְּדִבְרֵי הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין-לוֹ שְׁחָרִי:

21 וְעָבַר בָּהּ נִקְשָׁה וְרָעַב וְהָיָה כִּי-יִרְעַב וְהִתְקַצֵּף
וְקָלַל בְּמִלְכוֹ וּבְאֱלֹהָיו וּפָגַה לְמַעַלָּה: 22 וְאֶל-אֶרֶץ יִבִּיט

וְהִנֵּה צָרָה וְחִשְׁכָּה מְעוֹף צוּקָה וּבַאֲפֻלָּה מְגִדָּח:

23 כִּי לֹא^a מוֹעֵף לְאֲשֶׁר מוֹצֵק לָהּ

^b בְּעֵת הָרָאשׁוֹן הַקָּל אֲרָצָה זָבֵלוֹן וְאֲרָצָה נִפְתָּלִי וְהָאֲחֵרֹן הַכְּבִיד
בִּרְךְ הַיָּם עָבַר הִירְדֵן גָּלִיל הַגּוֹזִים:

9 הָעַם הַחֲלָכִים בַּחֲשָׁךְ רָאוּ אֹזֶר גָּדוֹל

יִשְׁבִּי בָאֶרֶץ צִלְמוֹת אֹזֶר נָגַה עֲלֵיהֶם:

2 הַרְבִּיתָּ הַזֹּי לֹא הִגְדַּלְתָּ הַשְׁמַחָה

שְׁמַחֲו לִפְנֵיךְ בְּשִׂמְחַת בִּקְצִיר

כְּאֲשֶׁר יִגְדִּלוּ בַּחֲלָקֶם שָׁלָל:

3 כִּי וְאֶת-עַל סִבְלוֹ וְאֶת מִטָּה שְׁכֻמוֹ

שָׁכַט הַנִּגְשׁ בּוֹ הַחֲתָתָה כְּיוֹם מִדְּיוֹן:

4 כִּי כָל-סֹאזִן סֹאן בְּרָעַשׁ וְשִׁמְלָה מְגוֹלָלָה בְּדָמִים

וְהָיְתָה לְשִׂרְפָּה מְאֻכָּלֶת אִשׁ:

5 כִּי-יִלֵּד יִלְד-לָנוּ בֵּן נָתַן-לָנוּ

וְהָיָה הַמְשָׁרָה עַל-שְׁכֻמוֹ וַיִּקְרָא^a שְׁמוֹ

פֶּלֶא יוֹעִץ^b אֶל גִּבּוֹר אַבִּי-עַד שֶׁר-שָׁלוֹם^b:

6 לְסִרְבָּה הַמְשָׁרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין-קֵץ עַל-כִּסֵּא דָוִד וְעַל-מַמְלַכְתּוֹ

14 ^{a-a} prps לאבן || 20 ? exc vb nonn, cf 6 ||
23 ^a 1 ? הלא || ^b 8 hic incip cp 9 (sed frt secundum v) || Cp 9, 2 ^{ca} 20MSS Q8C || הנוי לו || 3 prps מוֹסֵת (58,6. 9) || 4 1 ? מְגִלָּה || 5 ^a 6 || מְגִלָּה || 6 25MSS || וַיִּקְרָא (καλείται) || ^{b-b} > 6B+MSS(*) 6 (habent pro his vb alia) || 6 25MSS || לְמַרְבָּה || 1 frt (cf 6) רְבָה (לם dittogr).

23 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא

יְהִיָּה כָּל־מְקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָׁם אֵלֶּךָ גִּפְּוֹן בְּאַלְפֵי בָסָף
לְשִׁמִּיר וּלְשִׁית יִהְיֶה:

24 בַּחֲצִים וּבִקְשָׁת יָבֹא שָׁמָּה כִּי־שִׁמִּיר וְשִׁית תִּהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ:

25 וְכָל הַהָרִים אֲשֶׁר בַּמַּעֲדָר יַעֲדִירוּ

לֹא־תִבּוֹא שָׁמָּה יִרְאֶת שִׁמִּיר וְשִׁית

וְהָיָה לְמִשְׁלַח שׂוֹר וּלְמֶרְמֶס שָׁה: ׀

8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קַח־לָךְ גִּלְיוֹן גָּדוֹל וּכְתֹב עָלָיו בְּחֶרֶט אֲנֹשׁ

לְמַתָּר שְׁלָל חֹשׁ בָּז: 2 וְאֶעֱיֶדֶה לִּי עֲדִים גִּנְאֻמִּים אֵת אִוְרֵיהֶם הַכֹּהֵן

וְאֵת־זִכְרֵיהֶם בֶּן יִבְרָכְיָהוּ: 3 וְאֶקְרַב אֶל־הַנְּבִיאָה וּתְהִר וּתְלִד בֶּן ׀

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מַתָּר שְׁלָל חֹשׁ בָּז: 4 כִּי בְטָרָם יִדַּע

הַנְּעָר קְרָא אָבִי וְאִמִּי יִשָּׂא וְאֵת־חֵיל דְּמִשְׁק וְאֵת שְׁלָל שְׁמִרֹן לִפְנֵי

מֶלֶךְ אַשּׁוּר: ׀ 5 וַיִּסֹּף יְהוָה דְּבַר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר:

6 יֵעֶן כִּי מָאֵם הָעָם הַזֶּה אֵת מִי הַשְׁלַח הַהֲלָכִים לְאֵט

וּמִשּׁוֹשׁ אֶת־רִצְוֹן וּבִן־רַמְלֵיהֶם:

7 וּלְכֹן הִנֵּה אֲדֹנִי מַעֲלָה עֲלֵיהֶם אֶת־מִי הַנְּהַר הַעֲצוּמִים

אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹדוֹ

וְעָלָה עַל־כָּל־אִפְיָקוֹ וְהָלָךְ עַל־כָּל־גְּדוֹזָתָיו:

8 וְחָלַף בִּיהוּדָה שְׁטָף וְעָבַר עַד־צִנְאָר וַיִּגַּע

וְהָיָה מִטּוֹת כְּנָפָיו מִלֵּא רַחֲב־אַרְצָה עַמּוּנוֹ אֵל: ׀

9 רָעוּ עַמִּים וְחָתוּ וְהִאֲזִינוּ כָּל מְרַחֲקֵי־אָרֶץ

הַתְּאֲזָרוּ וְחָתוּ הַתְּאֲזָרוּ וְחָתוּ:

10 עֲצוּ עֲצָה וְתַפֵּר דְּבָרוֹ דְּבַר וְלֹא יָקוּם כִּי עַמּוּנוֹ אֵל: ׀

11 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלִי בְּחֻזְקַת הַיָּד וַיִּסְרְנִי מִלִּבְתּוֹ בְּדֶרֶךְ הָעָם־

הַזֶּה לֵאמֹר:

12 לֹא־תִאֲמְרוּן קֶשֶׁר לְכָל אֲשֶׁר־יֹאמֶר הָעָם הַזֶּה קֶשֶׁר

וְאֶת־מִזְרָאוֹ לֹא־תִירָאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ: [מַעֲרִיצְכֶם:

13 אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֲתוּ תִקְדְּשׁוּ וְהוּא מִזְרָאֲכֶם וְהוּא

Cp 8, 21 c 66S וְהַעֲדִידָה 6 °° 1 prb || ומסוס מפני 8 a 18MSS 'וש' b prps
|| 9 66S || דָּעו 9 || II sic B c mlt MSS; ca 40MSS Edd בַּח' || 12 prps
|| קָדַשׁ vel קָדַשׁ || 13 prps (retento קָשֶׁר in 12) תַּקְשִׁירוּ.

4 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הַשְׁמֵר וְהַשְׁקֵט אֶל-תִּירָא וּלְכַבֵּד אֶל-יְיָ מִשְׁנֵי
זַנְבוֹת הָאוֹרִים הָעֹשִׂיִם הָאֵלֶּה בַּחֲרִיר־אֵף רָצִין וְאָרֶם וּבִן-דְּמִלְהוּ:
5 יַעַן כִּי-יַעַץ עָלֶיךָ אָרֶם רָעָה אֶפְרַיִם וּבִן-דְּמִלְהוּ לְאָמֹר: 6 נַעֲלָה
בִּיהוּדָה וּנְקִיצְנָהּ וּנְבַקְעָנָהּ אֵלֵינוּ וּנְמַלִּיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֵת בֶּן-
טַבְאֵל^b: ׀

7 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוֹה לֹא תָקוּם וְלֹא תִהְיֶה:

8 כִּי רֹאשׁ אָרֶם דִּמְשֵׁק וְרֹאשׁ דִּמְשֵׁק רָצִין

וּבַעֲדוֹ שְׂשִׁים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה יַחַת אֶפְרַיִם מֵעַם:

9 וְרֹאשׁ אֶפְרַיִם שְׁמֹרֹן וְרֹאשׁ שְׁמֹרֹן בֶּן-דְּמִלְהוּ

אִם לֹא תִאֲמִינוּ כִּי^a לֹא תִאֲמִנוּ: ׀

10 וַיִּזְכֹּר יְהוֹה דְּבַר אֶל-אֲחֹזָי לְאָמֹר: 11 שְׂאֵל-לֶךְ אוֹת מֵעַם יְהוֹה

וְאֶלְהִיד הַעֲמֹק שְׂאֵלָה אוֹ הַגִּבָּה לְמַעְלָה: 12 וַיֹּאמֶר אֲחֹזָי לֹא-אֶשְׂאֵל

וְלֹא-אֲנַסֶּה אֶת-יְהוֹה: 13 וַיֹּאמֶר שְׁמַעֲיָנָא בֵּית דָּוִד הַמַּעֲט מִכֶּם

הַלְאֹת אֲנָשִׁים כִּי תֵלְאוּ גַם אֶת-אֱלֹהֵי: 14 לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנָי^a הוּא לָכֵם

אוֹת הַגֹּה הָעֹלְמָה^b הִרָה וַיִּלְדֵת בֶּן וּקְרָאתָ שְׁמוֹ עִמְנוּ אֵל: 15 חֲמָאָה

וּדְבַשׁ יֵאָכַל לְדַעְתּוֹ מָאוֹם בָּרַע וּבְחֹר בָּטוֹב: 16 כִּי בָטָרִם יִדַע הַנָּעַר

מָאוֹם בָּרַע וּבְחֹר בָּטוֹב תַּעֲזֹב הַאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה קֹץ מִפְּנֵי שְׁנֵי

מַלְכֶיהָ: 17 יָבִיא יְהוֹה עָלֶיךָ וְעַל-עַמּוֹ וְעַל-בֵּית אָבִיךָ יָמִים אֲשֶׁר

לֹא-בָאוּ לְמִיּוֹם סוּר-אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה אֵת מֶלֶךְ אַשּׁוּר: ׀

18 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׂרָק יְהוֹה לְזָבוֹב

אֲשֶׁר בִּקְצֵה יַאֲרֵי מִצְרַיִם וְלִדְבוּדָה אֲשֶׁר בָּאָרֶץ אַשּׁוּר:

19 וּבָאוּ וּגְחוּ כָלָם בְּגִחְלֵי הַבְּתוֹת וּבְגִקְיָי הַסְּלָעִים

וּבְכָל הַנִּעְצוּצִים וּבְכָל הַנִּהְלָלִים:

20 בַּיּוֹם הַהוּא יִנְלַח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְׂכִּירָה בְּעִבְרֵי נָהָר בְּמִלְךְ אַשּׁוּר

אֶת-הָרֹאשׁ וְשַׁעַר הָרִגְלִים וְגַם אֶת-הַזֶּקֶן תִּסְפָּה: ׀

21 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתִּיה-אִישׁ עֲגֹלַת בָּקָר וּשְׁתֵּי-צֹאן:

22 וְהָיָה מֶרֶב עֲשׂוֹת חֶלֶב יֵאָכַל חֲמָאָה

כִּי-חֲמָאָה וּדְבַשׁ יֵאָכַל כָּל-הַנוֹתֵר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

4 b ט' aliter || 5 ° > ט' || 6 a 1 ? וּנְקִיצְנָהּ || b 1 ? ט' (cf ט' Ταβελ) ||

9 a prps בִּי (trsp °) || b ט' S (συνήτε, *intelligetis*) || ix 1 c ΑΣΘ שְׂאֵלָה

(εις ἄδην) || 14 a ca 40 MSS יהוה || b ט' η παρθένος ΑΣΘ νεάνις || c nonn MSS ?

קראת, ט' BA ΑΣΘ καλέσεις, ט' καλέσει, ט' Q' ε' vocabitis, v vocabitur; 1 A ||

15 ט' πρὶν ἢ γυνῶναι || 17. 20 ° add? || 22 ° > ט' (*); 22a add?.

6 בַּשְּׁנַת-מוֹת הַמֶּלֶךְ עָזְיָהוּ וְאַרְאָה אֶת-אֲדָנִי יֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא
 רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת-הַהִיכָל׃² שָׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לִי
 שֹׁשׁ כְּנָפִים שֹׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד בְּשָׁתִּים׃ יִכְסֶּה כְּנָיו וּבִשְׁתֵּים יִכְסֶּה
 רַגְלָיו וּבִשְׁתֵּים יַעֲוֹפֶה׃³ וְקָרָא זֶה אֶל-זֶה וְאָמַר
^aקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ׃ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא^b כָּל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃
 4 וַיִּנָּעוּ אַמּוֹת הַסָּפִים מִקּוֹל הַקּוֹרָא וְהַבֵּית יִמְלֵא עָשָׁן׃⁵ וְאָמַר
 אוֹיְלִי כִי-נִדְמִיתִי כִי אִישׁ טָמֵא-שְׁפָתַיִם אָנֹכִי
 וּבְתוֹךְ עַם-טָמֵא שְׁפָתַיִם אָנֹכִי יֹשֵׁב
 כִּי אֶת-הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינַי׃
 6 וַיַּעַף אֵלַי אֶחָד מִן-הַשָּׂרָפִים וּבִידּוֹ רָצָה בְּמִלְחָמִים לָקַח מֵעַל
 הַמִּזְבֵּחַ׃⁷ וַיִּנָּע עַל-פִּי וַיֹּאמֶר
 הִנֵּה נָגַע זֶה עַל-שְׁפָתַיךָ וְסֵר עוֹנֶךָ וַחֲטֵאתֶךָ תִּכְפֹּר׃
 8 וַיֹּאשְׁמַע אֶת-קוֹל אֲדָנִי אָמַר אֶת-מִי אֲשַׁלַּח וּמִי יֵלֶךְ-לָנוּ
 וַיֹּאמֶר הִנְנִי שְׁלָחְנִי׃⁹ וַיֹּאמֶר לֵךְ וַאֲמַרְתָּ לָּעָם הַזֶּה
 שְׁמָעוּ שְׁמֹעַ וְאַל-תִּבְיִנוּ וּרְאוּ רְאוּ וְאַל-תִּדְּעוּ׃
 10 הַשָּׁמַן לִבְהֶעֶם הַזֶּה וְאֹזְנוֹ הַכֶּבֶד וְעֵינָיו הַשֹּׁעַ
 כִּן-יִרְאֶה בְּעֵינָיו וּבְאָזְנוֹ יִשְׁמַע וּלְבָבוֹ יִבִּין וְשֵׁב וּרְפֵא לִי׃
 11 וַיֹּאמֶר עַד-מָתִי אֲדָנִי וַיֹּאמֶר
 עַד אֲשֶׁר אִם-שָׂאוּ עָרִים מֵאֵין יֹשֵׁב
 וּבְתֵימִם מֵאֵין אָדָם וְהִאֲדָמָה תִּשְׁאַלָה שְׁמָמָה׃
 12 וְרַחֵק יְהוָה אֶת-הָאָדָם וּרְבֵה הַעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
 13 וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂירֶיהָ וְשִׁבְהָ וְהִיתָה לְבָעַר כְּאֵלֶּה וְכֵאלֹוֹן^a
 אֲשֶׁר בְּשַׁלְכָת מִצֵּבֶת בָּם׃^b יָרַע קֹדֶשׁ מִצֵּבְתָּהּ׃^c פ
 7 וַיְהִי בִימֵי אֶחָז בְּנוֹיָתָם בֶּן-עֲזִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רֹצֵן
 מֶלֶךְ-אַרְם וּפָקַח בֶּן-רַמְלִיָּהוּ מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה עָלֶיהָ
 וְלֹא יָכֹלָה לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ׃² וַיִּגְדֹּל לְבַיִת דָּוִד לְאָמַר גִּמְחָ אַרְם עַל-
 אֶפְרַיִם וַיִּנָּע לְבָבוֹ וּלְבָב עַמּוֹ כְּנוֹעַ עַצִּי-יַעַר מִפְּנֵי-רוּחַ׃³ ו
 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-יֹשְׁעִיָּהוּ צֹא-נָא לְקִרְיַת אֶחָז אֵתָהּ וּשְׂאֵר יֹשֵׁב
 בְּנֶהָ אֶל-קִצָּה תַעֲלֵת הַבִּרְכָּה הָעֲלִיזָנָה אֶל-מִסְלַת שְׂדֵה כּוֹבֶם׃
 Cp 6, 1. 8 ca 100MSS יהוה || 3^{a-a} orig || 1? || קדוש || 4 1? || מלאה || cf Vrs || 4 1?
 10 1? || ושב || 11 1 prb c || תשאר || 13^a || dl (m cs) cf^b || 1 l ca 100MSS
 Seb (6?) || ביה (u quae expandit? [משלחת] ramos suos) || c-c > 6^h 1? || ז' ק' ממ' ||
 Cp 7, 1^a 1? c 6 2R 16,5 plur || b? || dl (>2R) || 2 prps נאחזה vel חנה || 3^a prps אלי.

14 לֹכֵן הִרְחִיבָה שְׂאוֹל גִּפְשָׁה וּפְעָרָה פִּיהָ לְבִלִי-חֶק
 וַיִּרְדּוּ הָרָרָה וְהַמוֹנָה וּשְׂאוֹנָה וְעָלָו בָּהּ:
 15 וַיִּשְׁחַת אָדָם וַיִּשְׁפֹּל-אִישׁ וַיַּעֲנִי גְבוּהִים תִּשְׁפֹּלְנָה:
 16 וַיִּגְבְּהָ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בַּעֲדָקָה:
 17 וַיִּרְעוּ כְּבָשִׂים בְּדִבְרָם וְחִרְבוֹת מַחִים גָּרִים יֹאכְלוּ: ׀
 18 הֲוִי מִשְׁכֵּי הָעוֹן בְּחִבְלֵי הַשְׂוֹא^a וְכַעְבוֹת^b הַעֲגֹלָה^a חֲטָאָה:
 19 הָאֲמָרִים יִמְהָרוּ יַחֲיִישָׁה מַעֲשָׂהּ לִמְעַן נִרְאָה
 וְתִקְרַב וְתִבְוָאָה עֲצַת קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנִדְּעָה: ׀
 20 הֲוִי הָאֲמָרִים לְהַע טוֹב וּלְטוֹב רָע
 שָׁמַיִם חֲשָׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֲשָׁךְ שָׁמַיִם מָר לְמַתּוֹק וּמַתּוֹק לְמָר: ׀
 21 הֲוִי חֲכָמִים בְּעִינֵיהֶם וְנִגְדּוּ פְנֵיהֶם גְּבוּהִים: ׀
 22 הֲוִי גְבוּרִים לְשִׁתּוֹת יִין וְאֲנָשֵׁי-חֵיל לְמִסְךְ שֶׁכָּר:
 23 מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֶקֶב שָׁחַד וְצַדִּיקִים יִסְרוּ מִמֶּנּוּ: ׀
 24 לֹכֵן כָּאֵל לֹשׁוֹן אֵשׁ וְחֲשָׁשׁ לְהִבָּה יִרְפָּה
 שְׂרָשָׁם בְּפִק יְהוָה וּפְרִחָם כְּאֲבָק יַעֲלֶה
 כִּי מֵאֲסֹו אֶת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶת אִמְרַת קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נֶאֱצֹו:
 25 עַל-כֵּן חָרָה אַף-יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיִּכֶּהוּ
 וַיִּרְגְּזוּ הַהָרִים וַתִּהְיֵי גְבֻלָּתָם בְּסוּחָה בִּקְרֹב חוּצוֹת
 בְּכָל-זֹאת לֹא-שָׁב אָפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה:
 26 וְנִשְׂאֵ-גַם לְגוֹיִם מִרְחוֹק וְשָׂרָק לֹו מִקְצֵה הָאָרֶץ
 וְהִגָּה מִהֵרָה קֹל יְבוּא:
 27 אֵין-עֲגִף וְאֵין-כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָגוּם וְלֹא יִישָׁן
 וְלֹא נִפְתָּח אֲזוּר חֲלָצִיו וְלֹא נִתַּק שַׁרְרָד נַעֲלָיו:
 28 אֲשֶׁר חֲצִיו שְׁנוֹנִים וְכָל-קִשְׁתֵּיתּוֹ דְּרָכוֹת
 פָּרִסוֹת סוּסָיו כֶּצֶר נִחְשְׁבוּ וְנִלְגְּלוּ בְּסוּפָה:
 29 שְׂאֲגָה לֹו כְּלָבִיא וְשָׂאֵג בְּכַפְרִים וַיִּנְהֵם
 וַיֵּאֱחָז טָרֵף וַיִּפְלִיט וְאֵין מַצִּיל:
 30 וַיִּנְהֵם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כְּנִהַמַּת-אֵיִם
 וַיִּבְטַט לְאָרֶץ וְהִגָּה^a חֲשָׁךְ צָר וְאוֹר^a חֲשָׁךְ בְּעִרְפִּיהָ^b: פ

	השור . . העגלה 18^a		(frit gl et l ?) וְנִגְדּוּ 17		16		*in illo*																					
	25—30		trsp post		24		בְּפִק		23		c pauc MSS		23		וְנִבְּ		14 MSS											
	29		Q		שֶׁ		MSS		ml		sic		28		לוֹ		cf		לְגוֹי		26		1		ante 25 exc vs nonn		10,4;	
 —(פִּיהָ ? vel) — פִּים 1^b || חֲשָׁךְ צָר וְאוֹר 1^{a-a} || 30 || וְשָׂאֵג K, יִשְׂאֵג

13 2MSS מִתִּי; prps מִזֶּה (Dt 32,24).

- 11 אֲזִי לְרָשָׁע רַע כִּי־נִמּוֹל יָדָיו יַעֲשֶׂה לּוֹ:
 12 עֲמִי נִגְשִׁיו מְעוֹלָל וְנָשִׁים מְשֻׁלוּ בּוֹ
 עֲמִי מֵאֲשֶׁרֶיךָ מִתְּעִים וְדָרְךָ אֲרֻחֲתֶיךָ בִּלְעוֹ: פ
 13 נֶצֶב לָרִיב יִהְיֶה וְעַמּוֹ לָדִין עִמָּם:
 14 יִהְיֶה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׁרָיו
 וְאַתָּם בְּעֶרְתֶּם הַכֶּרֶם גִּזְלַת הָעָנִי בִּבְתִּיכֶם:
 15 מִלְכֶּם^a תִּדְכָּאוּ עִמִּי וּפְגַי עֲנִיִּים תִּטְחֲנוּ
 בָּאִם־אֲדֹנִי יִהְיֶה צְבָאוֹת^b: פ
 16 וַיֹּאמֶר יְהוָה גֵּעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּוֹן
 וּתְלַכְנָה בְּטָנוֹת^a גִּרּוֹן וּמִשְׁקָרוֹת^b עֵינִי
 הַלֹּךְ וּמְפוֹרָה תִּלְכְּנָה וּבִרְגִלֵיהֶם תַּעֲפֹסְנָה:
 17 וְשִׁפְחַת אֲדֹנִי קָדָד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיִּהְיֶה פִתְחָן^a יַעֲרָה: פ
 18 בַּיּוֹם הַהוּא יִסִּיר אֲדֹנִי אֶת תַּפְאֶרֶת הָעֵצִים וְהַשְׁבִּיטִים וְהַשְׁחֲרָגִים:
 19 הַנִּטְפּוֹת וְהַשָּׂרוֹת וְהָרַעְלוֹת: 20 הַפְּאֲרִים וְהַצִּעּוֹת וְהַקְשָׁרִים וּבְתִי
 הַנֶּפֶשׁ וְהַלְחָשִׁים: 21 הַטְּבָעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף: 22 הַמַּחְלָצוֹת וְהַמַּעֲטָפוֹת
 וְהַמְטַפְחוֹת וְהַחֲרִיטִים: 23 הַגְּלִיגִים וְהַסְדִּינִים וְהַצִּנִּיפּוֹת וְהַרְדִּיקִים:
 24 וְהָיָה
 תַּחַת בָּשָׂם מִקַּיִם יִהְיֶה וְתַחַת חֲגֶרֶת נִקְפָּה
 וְתַחַת מַעֲשֶׂה מִקְשָׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחְנֶרֶת שֶׁקַּ
 כִּי תַּחַת יָפִי:
 25 מִתִּיךְ בַּחֲרִב יִפְּלוּ וּנְבוֹרֶתְךָ בַּמְּלֻחָמָה:
 26 וְאֲנִי וְאֶבְלִי פִתְחִיָּה וְנִקְתָּה לְאַרְץ תִּשָּׁב:
 4 וְהִחְזִיקוּ שְׂבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־מֹר
 לַחֲמֹנוּ נֹאכֵל וְשִׁמְלָתָנוּ גִּלְבָּשׁ רַק יִקְרָא שְׁמוֹ עָלֵינוּ אֶסֶף
 2 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לְצִבִּי וּלְכָבוֹד
 וּפְרֵי הָאָרֶץ לְנֶאֱוֹן וּלְתַפְאֶרֶת לְפָלִיטַת יִשְׂרָאֵל:
 3 וְהָיָה הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם קְרוֹשׁ יֹאמֶר לּוֹ כָּל־הַפְּתוּב
 לְחַיִּים בִּירוּשָׁלַם: 4 אִם וְרָחֵק אֲדֹנִי אֶת צֵאת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמִי

12 אΘ 6 || 13 1 c 6S || 15 a Q מה-לכם || b-b > 6h(*) || 16 a Q
 פתחן || 17 a Or יהוה || 18 mlt MSS ש || b nonn MSS גטאות K, גטאות
 1 frt תרפתחן || 23 ca 70MSS 'וה' || 6 διαφανή λακωνικά (prps [cf
 bab. *gulinu*]) || 24 b כירתחת || Cp 4, 1 32MSS Vrs —לתינו—.

16 וְעַל כָּל־אֲנִיּוֹת תְּרַשִּׁישׁ וְעַל כָּל־שְׁכִנּוֹת הַחֲמֻדָּה:

17 וְיֹשֶׁבֶת גְּבֻהוֹת הָאָדָם וְשֹׁפֵל רוּם אֲנָשִׁים

וְנִשְׁגָּב יִהְיֶה לְבָדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא:

18 וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יִחְלָף:

19 וְבָאוּ בַּמַּעֲרוֹת צְרִים וּבַמַּחֲלוֹת עֶפֶר

מִפְּנֵי פֶחַד יְהוָה וּמִהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוֹמוֹ לַעֲרֹךְ הָאָרֶץ:

20 בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁלַךְ הָאָדָם אֶת אֱלִיל כִּסְפוֹ וְאֶת אֱלִיל זָהָב

אֲשֶׁר עָשׂוּ־לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַחֲפָר פְּרוֹת^b וְלַעֲטֹלָפִים:

21 לְבֹא בְּנִקְרוֹת הַצְּרִים וּבִסְעָפֵי הַסְּלָעִים

מִפְּנֵי פֶחַד יְהוָה וּמִהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוֹמוֹ לַעֲרֹךְ הָאָרֶץ:

22 חֲדָלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ כִּי בְמָה נִחְשָׁב הוּא: פ

3 כִּי הִנֵּה הָאָדָם יִהְיֶה צְבָאוֹת מַסִּיר מִירוּשָׁלַם וּמִיהוּדָה

מִשְׁעַן וּמִשְׁעֲנָה כָּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכָל מִשְׁעַן־מַיִם:

2 גְּבוּר וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזֶקֶן:

3 שֶׁר־חַמְשִׁים^a וְנִשְׂוֹא פָנִים וְיֹדְעֵן וְנִחַכֵם חֲרָשִׁים^b וְנִבְּזֵן לַחֹשׁ:

4 וְנָתַתִּי נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יְמֻשְׁלוּ־בָם:

5 וְנָגַשׁ הָעָם אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרַעְיוֹ

יִרְהֹבוּ הַנֶּעַר בְּזֶמֶן וְהַנְקֵלָה בְּנִכְבָּד:

6 כִּי־יִתְפַּשׁ אִישׁ בְּאֶחָיו בֵּית אָבִיו שְׂמָלָה לָכָה קָצִין תִּהְיֶה־לָּנוּ

^b וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת^b תִּחַת יָדָךְ:

7 יִשָּׂא בַיּוֹם הַהוּא וְלֹא־מֹר

לֹא־אֶתִּיה חֲבֹשׁ וּבִבִּיתִי אֵין לָחֶם וְאֵין שְׂמָלָה

לֹא תִשְׁמְנִי קָצִין עִם:

8 כִּי כָשְׁלָה יְרוּשָׁלַם וְיִהוּדָה נָפְלָה

כִּי־לִשְׁוֹנֵם וּמַעֲלִילֵיהֶם אֶל־יְהוָה לְמִרוֹת עֲגִי כְבוֹדִי:

9 הִכָּרַת פְּגִיחָהּ עָנְתָה בָם וְחִטָּאתָם כִּסְמָם הִגִּידוּ לֹא כִּהְדוּ

אֹזִי לְנִפְשָׁם כִּי־נִמְלִי לָהֶם רָעָה:

10 אֲמָרוּ צָדִיק כִּי־טוֹב כִּי־פָרִי מַעֲלִילֵיהֶם יֹאכְלוּ:

16 prps ספינות (cf Jon 1,5) || 18 1? פו—, cf ad 19 || 19 1 frt (cf 10) || באו ||
20 ^a 1 c 6^A עשה || ^{b-b} 6 φαρφαρωθ; 1 לחפרפרות || vs 22 >6^h || Cp 3,
1 ~ frt crrp (vel add?) || 3 ^a prps חמשים || ^{b-b} 1? וחכם || 5 8MSS ונגש ||
6 ^a dl? (m cs) || ^{b-b} 6 ומאכלתי 6 || 7 33MSS Q ידיך || 7 8 || אהיה 8 || 8 ml
MSS עיני; prps פני || 9 prb add || 10 1 prb אשרי.

- 13 לֹא תוֹסִיפוּ הֵבִיא מִנְחַת־שָׁוָא קְטֹרֶת תּוֹעֵבָה הִיא לִי
תִרְדֵּשׁ וְשִׁבְתָּ קְרָא מִקְרָא לֹא־אוֹכֵל אֲנִי וְעֲצָרָה:
14 חֲדָשִׁיכֶם וּמִזְעֲדִיכֶם שִׁנְאַה נִפְשִׁי
הָיוּ עָלַי לְטָרַח נִלְאַתִּי נָשָׂא:
15 וּבִפְרֹשְׁכֶם כְּפִיכֶם אֲעֲלִים עֵינִי מִכֶּם
גַּם כִּי־תִרְבוּ תִפְלֶה אֵינִנִּי שִׁמְעַ
יְדֵיכֶם דְּמִים מְלֹאוּ: 16 רַחֲצוּ הַזֹּכֹו
הַסִּירוּ רֹעַ מַעֲלָלֵיכֶם מִגִּגְר עֵינִי
תְּחַלּוּ הָרַע: 17 לִמְדוּ הַיָּטִב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אֲשֶׁרוֹ חֲמוּץ
שִׁפְטוֹ יָתוֹם רִיבֹו אֲלֻמָּנָה: ׀
18 לְכוּ־נָא וְנִנְכַּחְתָּה יֹאמֶר יְהוָה
אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים^a כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ
אִם־יִיאֲדִימוּ כִּתּוּלַע כְּצֹמֶר יִהְיוּ:
19 אִם־תֵּאָבֹו וּשְׁמַעְתֶּם טוֹב הָאָרֶץ תֹּאכְלוּ:
20 וְאִם־תִּמְאָנּוּ וּמִרִיתֶם תִּרְבַּ תֹּאכְלוּ כִּי פִי יִהְיֶה דִבָּר: ׀
21 אֵיכָה הִיָּתָה לְזוֹזָה קִרְיָה גִּלְמָנָה
מִלְאַתִּי מִשְׁפָּט צָדֵק יֵלֵן בָּהּ וְעֵתָה מְרֻצָּחִים:
22 כִּסְפָּךְ הָיָה לְסִיגִים סִבָּאךְ מְהוּל בְּמִים:
23 שָׁרִיף סוֹדָרִים וְחִבְרֵי גִבּוֹרִים כָּלוּ אֶתְּבָ שְׂחֹד וְרָף שְׁלֹמָנִים
יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹטוּ וְרִיב אֲלֻמָּנָה לֹא־יָבֹוא אֲלֵיהֶם: 24 לָכֵן
נָאִם הָאֵדוֹן יְהוָה צִבְאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל
הוּא אֲנַחֲם מִצָּרֵי וְאֲנַקְמָה מֵאֹיְבָי:
25 וְאִשִּׁיבָה יָדִי עָלֶיךָ וְאֶצְרֶךָ כְּבָר סִיגֶיךָ וְאִסִּירָה כָּל־בְּדִילֶיךָ:
26 וְאִשִּׁיבָה שִׁפְטֶיךָ כִּבְרָאשְׁנָה וְיַעֲצִיךָ כִּבְתֻחָלָה
אֲחִירֵיכֶן יִקְרָא לָךְ עִיר הַצֹּדֵק קִרְיָה גִּלְמָנָה:
27 צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדָּה וּשְׁבִיָּה בְּצֹדֶקָה:
28 וְשֹׁבֵר פְּשָׁעִים וְחֲטָאִים יַחֲדוּ וְעֹזְבֵי יְהוָה יָכְלוּ:
29 כִּי יִבְשׁוּ מַאֲיָלִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתִחַפְּרוּ מִהַגְנוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם:
30 כִּי תִהְיוּ כְּאֵלָה נִבְלַת עֲלֵהּ וּכְגִנָּה אֲשֶׁר־מִים אֵין לָהּ:

|| ואם mlt MSS Vrs || ^a 4MSS 6LSS כִּשְׁנֵי || 18 ^a 4MSS 6LSS || 1 prb 41 || חמוץ 6LSS || 17
|| וישביה prps || שביה 6LSS || 27 || ואח 31MSS || 26 || כבד 1 frt || 25 || ציון 6LSS + || 21
|| עליה 50MSS || 30 || (חמדו 6LSS postea) || תבשו 3MSS || 29 || 1 prb c ||

JESAJA. ישעיה

- 1 ¹ יחזון ישעיהו בן-אמזן אשר חזה על-יהודה וירושלם בימי
עזיהו יותם אחיו יחזקיהו מלכי יהודה:
2 שָׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֶּר
בָּנִים גִּדְּלָתִי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִּי:
3 יָדַע שׁוֹר קִנְהוֹ וַחֲמֹזֹר אָבוֹם בְּעֻלּוֹ
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עֲמִי לֹא הִתְבּוֹנֵן:
4 הָיִינוּ חֲטָא עִם כָּבֵד עֹון זָרַע מַרְעִים בָּנִים מִשְׁחִיתִים
עָזְבוּ אֶת-יְהוָה נִאֲצוּ אֶת-קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נִגְזְרוּ אֲחֹזֵרִי:
5 עַל מָה תִּכְנוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל-רֹאשׁ לַחֲלִי וְכָל-לֵבב דִּבִּי:
6 מִכַּף-רִגְלִי וְעַד-רֹאשׁ אֵין-בּוֹ מָתָם פָּצַע וַחֲבוּרָה וּמִכָּה סְרִיגָה
לֹא-זָרוּ וְלֹא חָפְשׁוּ וְלֹא רִפְכָּה בְּשָׁמֹן:
7 אֲרַצְכֶּם שָׁמָּה עָרִיכֶם^a שָׂרְפֹת אֵשׁ אֲדַמְתֶּם לִנְגִידְכֶם
זָרִים אֲכָלִים אֹתָהּ וּשְׁמָמָה כְּמַהֲפַכַת זָרִים^b:
8 וְנִזְתָּרָה בַת-צִיּוֹן כְּסִכָּה בְּכָרֶם כְּמִלּוּנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נִצּוּרָה:
9 לִוְלִי יְהוָה צְבָאוֹת הִזְתִּיר לָנוּ שָׂרִיד כְּמַעֲט
כְּסִדָּם הָיִינוּ לְעַמְרָה דְּמִינוּ: ס
10 שָׁמְעוּ דְּבַר-יְהוָה קָצִינוּ סָדָם
הָאֲזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עִם עַמְרָה:
11 לִמָּה-לִּי רִבְזִכִּיכֶם יֹאמֶר יְהוָה
שִׁבְעָתִי עֲלוֹת אֵילִים וַחֲלָב מְרִיאִים
וְדָם פָּרִים וּכְבָּשִׁים וְעִתּוּדִים לֹא חָפְצָתִי:
12 כִּי תִבְאוּ לִרְאוֹת פָּנָי

מִי־בִקֵּשׁ נָא אֶת מִידְכֶם רָמַם חֲצָרִי:

Cp I, 3 ca 30MSS 6S8 ועמי 4 > 6L; prps א' גזרו א', al 5 || 5 || נסגנו א' || 6 || 6L > 6A; al 7 || 7 || 7A > 6A; al 8 || 8 || 8A > 6A; al 9 || 9 || 9A > 6A; al 10 || 10 || 10A > 6A; al 11 || 11 || 11A > 6A; al 12 || 12 || 12A > 6A; al 13 || 13 || 13A > 6A; al 14 || 14 || 14A > 6A; al 15 || 15 || 15A > 6A; al 16 || 16 || 16A > 6A; al 17 || 17 || 17A > 6A; al 18 || 18 || 18A > 6A; al 19 || 19 || 19A > 6A; al 20 || 20 || 20A > 6A; al 21 || 21 || 21A > 6A; al 22 || 22 || 22A > 6A; al 23 || 23 || 23A > 6A; al 24 || 24 || 24A > 6A; al 25 || 25 || 25A > 6A; al 26 || 26 || 26A > 6A; al 27 || 27 || 27A > 6A; al 28 || 28 || 28A > 6A; al 29 || 29 || 29A > 6A; al 30 || 30 || 30A > 6A; al 31 || 31 || 31A > 6A; al 32 || 32 || 32A > 6A; al 33 || 33 || 33A > 6A; al 34 || 34 || 34A > 6A; al 35 || 35 || 35A > 6A; al 36 || 36 || 36A > 6A; al 37 || 37 || 37A > 6A; al 38 || 38 || 38A > 6A; al 39 || 39 || 39A > 6A; al 40 || 40 || 40A > 6A; al 41 || 41 || 41A > 6A; al 42 || 42 || 42A > 6A; al 43 || 43 || 43A > 6A; al 44 || 44 || 44A > 6A; al 45 || 45 || 45A > 6A; al 46 || 46 || 46A > 6A; al 47 || 47 || 47A > 6A; al 48 || 48 || 48A > 6A; al 49 || 49 || 49A > 6A; al 50 || 50 || 50A > 6A; al 51 || 51 || 51A > 6A; al 52 || 52 || 52A > 6A; al 53 || 53 || 53A > 6A; al 54 || 54 || 54A > 6A; al 55 || 55 || 55A > 6A; al 56 || 56 || 56A > 6A; al 57 || 57 || 57A > 6A; al 58 || 58 || 58A > 6A; al 59 || 59 || 59A > 6A; al 60 || 60 || 60A > 6A; al 61 || 61 || 61A > 6A; al 62 || 62 || 62A > 6A; al 63 || 63 || 63A > 6A; al 64 || 64 || 64A > 6A; al 65 || 65 || 65A > 6A; al 66 || 66 || 66A > 6A; al 67 || 67 || 67A > 6A; al 68 || 68 || 68A > 6A; al 69 || 69 || 69A > 6A; al 70 || 70 || 70A > 6A; al 71 || 71 || 71A > 6A; al 72 || 72 || 72A > 6A; al 73 || 73 || 73A > 6A; al 74 || 74 || 74A > 6A; al 75 || 75 || 75A > 6A; al 76 || 76 || 76A > 6A; al 77 || 77 || 77A > 6A; al 78 || 78 || 78A > 6A; al 79 || 79 || 79A > 6A; al 80 || 80 || 80A > 6A; al 81 || 81 || 81A > 6A; al 82 || 82 || 82A > 6A; al 83 || 83 || 83A > 6A; al 84 || 84 || 84A > 6A; al 85 || 85 || 85A > 6A; al 86 || 86 || 86A > 6A; al 87 || 87 || 87A > 6A; al 88 || 88 || 88A > 6A; al 89 || 89 || 89A > 6A; al 90 || 90 || 90A > 6A; al 91 || 91 || 91A > 6A; al 92 || 92 || 92A > 6A; al 93 || 93 || 93A > 6A; al 94 || 94 || 94A > 6A; al 95 || 95 || 95A > 6A; al 96 || 96 || 96A > 6A; al 97 || 97 || 97A > 6A; al 98 || 98 || 98A > 6A; al 99 || 99 || 99A > 6A; al 100 || 100 || 100A > 6A; al 101 || 101 || 101A > 6A; al 102 || 102 || 102A > 6A; al 103 || 103 || 103A > 6A; al 104 || 104 || 104A > 6A; al 105 || 105 || 105A > 6A; al 106 || 106 || 106A > 6A; al 107 || 107 || 107A > 6A; al 108 || 108 || 108A > 6A; al 109 || 109 || 109A > 6A; al 110 || 110 || 110A > 6A; al 111 || 111 || 111A > 6A; al 112 || 112 || 112A > 6A; al 113 || 113 || 113A > 6A; al 114 || 114 || 114A > 6A; al 115 || 115 || 115A > 6A; al 116 || 116 || 116A > 6A; al 117 || 117 || 117A > 6A; al 118 || 118 || 118A > 6A; al 119 || 119 || 119A > 6A; al 120 || 120 || 120A > 6A; al 121 || 121 || 121A > 6A; al 122 || 122 || 122A > 6A; al 123 || 123 || 123A > 6A; al 124 || 124 || 124A > 6A; al 125 || 125 || 125A > 6A; al 126 || 126 || 126A > 6A; al 127 || 127 || 127A > 6A; al 128 || 128 || 128A > 6A; al 129 || 129 || 129A > 6A; al 130 || 130 || 130A > 6A; al 131 || 131 || 131A > 6A; al 132 || 132 || 132A > 6A; al 133 || 133 || 133A > 6A; al 134 || 134 || 134A > 6A; al 135 || 135 || 135A > 6A; al 136 || 136 || 136A > 6A; al 137 || 137 || 137A > 6A; al 138 || 138 || 138A > 6A; al 139 || 139 || 139A > 6A; al 140 || 140 || 140A > 6A; al 141 || 141 || 141A > 6A; al 142 || 142 || 142A > 6A; al 143 || 143 || 143A > 6A; al 144 || 144 || 144A > 6A; al 145 || 145 || 145A > 6A; al 146 || 146 || 146A > 6A; al 147 || 147 || 147A > 6A; al 148 || 148 || 148A > 6A; al 149 || 149 || 149A > 6A; al 150 || 150 || 150A > 6A; al 151 || 151 || 151A > 6A; al 152 || 152 || 152A > 6A; al 153 || 153 || 153A > 6A; al 154 || 154 || 154A > 6A; al 155 || 155 || 155A > 6A; al 156 || 156 || 156A > 6A; al 157 || 157 || 157A > 6A; al 158 || 158 || 158A > 6A; al 159 || 159 || 159A > 6A; al 160 || 160 || 160A > 6A; al 161 || 161 || 161A > 6A; al 162 || 162 || 162A > 6A; al 163 || 163 || 163A > 6A; al 164 || 164 || 164A > 6A; al 165 || 165 || 165A > 6A; al 166 || 166 || 166A > 6A; al 167 || 167 || 167A > 6A; al 168 || 168 || 168A > 6A; al 169 || 169 || 169A > 6A; al 170 || 170 || 170A > 6A; al 171 || 171 || 171A > 6A; al 172 || 172 || 172A > 6A; al 173 || 173 || 173A > 6A; al 174 || 174 || 174A > 6A; al 175 || 175 || 175A > 6A; al 176 || 176 || 176A > 6A; al 177 || 177 || 177A > 6A; al 178 || 178 || 178A > 6A; al 179 || 179 || 179A > 6A; al 180 || 180 || 180A > 6A; al 181 || 181 || 181A > 6A; al 182 || 182 || 182A > 6A; al 183 || 183 || 183A > 6A; al 184 || 184 || 184A > 6A; al 185 || 185 || 185A > 6A; al 186 || 186 || 186A > 6A; al 187 || 187 || 187A > 6A; al 188 || 188 || 188A > 6A; al 189 || 189 || 189A > 6A; al 190 || 190 || 190A > 6A; al 191 || 191 || 191A > 6A; al 192 || 192 || 192A > 6A; al 193 || 193 || 193A > 6A; al 194 || 194 || 194A > 6A; al 195 || 195 || 195A > 6A; al 196 || 196 || 196A > 6A; al 197 || 197 || 197A > 6A; al 198 || 198 || 198A > 6A; al 199 || 199 || 199A > 6A; al 200 || 200 || 200A > 6A; al 201 || 201 || 201A > 6A; al 202 || 202 || 202A > 6A; al 203 || 203 || 203A > 6A; al 204 || 204 || 204A > 6A; al 205 || 205 || 205A > 6A; al 206 || 206 || 206A > 6A; al 207 || 207 || 207A > 6A; al 208 || 208 || 208A > 6A; al 209 || 209 || 209A > 6A; al 210 || 210 || 210A > 6A; al 211 || 211 || 211A > 6A; al 212 || 212 || 212A > 6A; al 213 || 213 || 213A > 6A; al 214 || 214 || 214A > 6A; al 215 || 215 || 215A > 6A; al 216 || 216 || 216A > 6A; al 217 || 217 || 217A > 6A; al 218 || 218 || 218A > 6A; al 219 || 219 || 219A > 6A; al 220 || 220 || 220A > 6A; al 221 || 221 || 221A > 6A; al 222 || 222 || 222A > 6A; al 223 || 223 || 223A > 6A; al 224 || 224 || 224A > 6A; al 225 || 225 || 225A > 6A; al 226 || 226 || 226A > 6A; al 227 || 227 || 227A > 6A; al 228 || 228 || 228A > 6A; al 229 || 229 || 229A > 6A; al 230 || 230 || 230A > 6A; al 231 || 231 || 231A > 6A; al 232 || 232 || 232A > 6A; al 233 || 233 || 233A > 6A; al 234 || 234 || 234A > 6A; al 235 || 235 || 235A > 6A; al 236 || 236 || 236A > 6A; al 237 || 237 || 237A > 6A; al 238 || 238 || 238A > 6A; al 239 || 239 || 239A > 6A; al 240 || 240 || 240A > 6A; al 241 || 241 || 241A > 6A; al 242 || 242 || 242A > 6A; al 243 || 243 || 243A > 6A; al 244 || 244 || 244A > 6A; al 245 || 245 || 245A > 6A; al 246 || 246 || 246A > 6A; al 247 || 247 || 247A > 6A; al 248 || 248 || 248A > 6A; al 249 || 249 || 249A > 6A; al 250 || 250 || 250A > 6A; al 251 || 251 || 251A > 6A; al 252 || 252 || 252A > 6A; al 253 || 253 || 253A > 6A; al 254 || 254 || 254A > 6A; al 255 || 255 || 255A > 6A; al 256 || 256 || 256A > 6A; al 257 || 257 || 257A > 6A; al 258 || 258 || 258A > 6A; al 259 || 259 || 259A > 6A; al 260 || 260 || 260A > 6A; al 261 || 261 || 261A > 6A; al 262 || 262 || 262A > 6A; al 263 || 263 || 263A > 6A; al 264 || 264 || 264A > 6A; al 265 || 265 || 265A > 6A; al 266 || 266 || 266A > 6A; al 267 || 267 || 267A > 6A; al 268 || 268 || 268A > 6A; al 269 || 269 || 269A > 6A; al 270 || 270 || 270A > 6A; al 271 || 271 || 271A > 6A; al 272 || 272 || 272A > 6A; al 273 || 273 || 273A > 6A; al 274 || 274 || 274A > 6A; al 275 || 275 || 275A > 6A; al 276 || 276 || 276A > 6A; al 277 || 277 || 277A > 6A; al 278 || 278 || 278A > 6A; al 279 || 279 || 279A > 6A; al 280 || 280 || 280A > 6A; al 281 || 281 || 281A > 6A; al 282 || 282 || 282A > 6A; al 283 || 283 || 283A > 6A; al 284 || 284 || 284A > 6A; al 285 || 285 || 285A > 6A; al 286 || 286 || 286A > 6A; al 287 || 287 || 287A > 6A; al 288 || 288 || 288A > 6A; al 289 || 289 || 289A > 6A; al 290 || 290 || 290A > 6A; al 291 || 291 || 291A > 6A; al 292 || 292 || 292A > 6A; al 293 || 293 || 293A > 6A; al 294 || 294 || 294A > 6A; al 295 || 295 || 295A > 6A; al 296 || 296 || 296A > 6A; al 297 || 297 || 297A > 6A; al 298 || 298 || 298A > 6A; al 299 || 299 || 299A > 6A; al 300 || 300 || 300A > 6A; al 301 || 301 || 301A > 6A; al 302 || 302 || 302A > 6A; al 303 || 303 || 303A > 6A; al 304 || 304 || 304A > 6A; al 305 || 305 || 305A > 6A; al 306 || 306 || 306A > 6A; al 307 || 307 || 307A > 6A; al 308 || 308 || 308A > 6A; al 309 || 309 || 309A > 6A; al 310 || 310 || 310A > 6A; al 311 || 311 || 311A > 6A; al 312 || 312 || 312A > 6A; al 313 || 313 || 313A > 6A; al 314 || 314 || 314A > 6A; al 315 || 315 || 315A > 6A; al 316 || 316 || 316A > 6A; al 317 || 317 || 317A > 6A; al 318 || 318 || 318A > 6A; al 319 || 319 || 319A > 6A; al 320 || 320 || 320A > 6A; al 321 || 321 || 321A > 6A; al 322 || 322 || 322A > 6A; al 323 || 323 || 323A > 6A; al 324 || 324 || 324A > 6A; al 325 || 325 || 325A > 6A; al 326 || 326 || 326A > 6A; al 327 || 327 || 327A > 6A; al 328 || 328 || 328A > 6A; al 329 || 329 || 329A > 6A; al 330 || 330 || 330A > 6A; al 331 || 331 || 331A > 6A; al 332 || 332 || 332A > 6A; al 333 || 333 || 333A > 6A; al 334 || 334 || 334A > 6A; al 335 || 335 || 335A > 6A; al 336 || 336 || 336A > 6A; al 337 || 337 || 337A > 6A; al 338 || 338 || 338A > 6A; al 339 || 339 || 339A > 6A; al 340 || 340 || 340A > 6A; al 341 || 341 || 341A > 6A; al 342 || 342 || 342A > 6A; al 343 || 343 || 343A > 6A; al 344 || 344 || 344A > 6A; al 345 || 345 || 345A > 6A; al 346 || 346 || 346A > 6A; al 347 || 347 || 347A > 6A; al 348 || 348 || 348A > 6A; al 349 || 349 || 349A > 6A; al 350 || 350 || 350A > 6A; al 351 || 351 || 351A > 6A; al 352 || 352 || 352A > 6A; al 353 || 353 || 353A > 6A; al 354 || 354 || 354A > 6A; al 355 || 355 || 355A > 6A; al 356 || 356 || 356A > 6A; al 357 || 357 || 357A > 6A; al 358 || 358 || 358A > 6A; al 359 || 359 || 359A > 6A; al 360 || 360 || 360A > 6A; al 361 || 361 || 361A > 6A; al 362 || 362 || 362A > 6A; al 363 || 363 || 363A > 6A; al 364 || 364 || 364A > 6A; al 365 || 365 || 365A > 6A; al 366 || 366 || 366A > 6A; al 367 || 367 || 367A > 6A; al 368 || 368 || 368A > 6A; al 369 || 369 || 369A > 6A; al 370 || 370 || 370A > 6A; al 371 || 371 || 371A > 6A; al 372 || 372 || 372A > 6A; al 373 || 373 || 373A > 6A; al 374 || 374 || 374A > 6A; al 375 || 375 || 375A > 6A; al 376 || 376 || 376A > 6A; al 377 || 377 || 377A > 6A; al 378 || 378 || 378A > 6A; al 379 || 379 || 379A > 6A; al 380 || 380 || 380A > 6A; al 381 || 381 || 381A > 6A; al 382 || 382 || 382A > 6A; al 383 || 383 || 383A > 6A; al 384 || 384 || 384A > 6A; al 385 || 385 || 385A > 6A; al 386 || 386 || 386A > 6A; al 387 || 387 || 387A > 6A; al 388 || 388 || 388A > 6A; al 389 || 389 || 389A > 6A; al 390 || 390 || 390A > 6A; al 391 || 391 || 391A > 6A; al 392 || 392 || 392A > 6A; al 393 || 393 || 393A > 6A; al 394 || 394 || 394A > 6A; al 395 || 395 || 395A > 6A; al 396 || 396 || 396A > 6A; al 397 || 397 || 397A > 6A; al 398 || 398 || 398A > 6A; al 399 || 399 || 399A > 6A; al 400 || 400 || 400A > 6A; al 401 || 401 || 401A > 6A; al 402 || 402 || 402A > 6A; al 403 || 403 || 403A > 6A; al 404 || 404 || 404A > 6A; al 405 || 405 || 405A > 6A; al 406 || 406 || 406A > 6A; al 407 || 407 || 407A > 6A; al 408 || 408 || 408A > 6A; al 409 || 409 || 409A > 6A; al 410 || 410 || 410A > 6A; al 411 || 411 || 411A > 6A; al 412 || 412 || 412A > 6A; al 413 || 413 || 413A > 6A; al 414 || 414 || 414A > 6A; al 415 || 415 || 415A > 6A; al 416 || 416 || 416A > 6A; al 417 || 417 || 417A > 6A; al 418 || 418 || 418A > 6A; al 419 || 419 || 419A > 6A; al 420 || 420 || 420A > 6A; al 421 || 421 || 421A > 6A; al 422 || 422 || 422A > 6A; al 423 || 423 || 423A > 6A; al 424 || 424 || 424A > 6A; al 425 || 425 || 425A > 6A; al 426 || 426 || 426A > 6A; al 427 || 427 || 427A > 6A; al 428 || 428 || 428A > 6A; al 429 || 429 || 429A > 6A; al 430 || 430 || 430A > 6A; al 431 || 431 || 431A > 6A; al 432 || 432 || 432A > 6A; al 433 || 433 || 433A > 6A; al 434 || 434 || 434A > 6A; al 435 || 435 || 435A > 6A; al 436 || 436 || 436A > 6A; al 437 || 437 || 437A > 6A; al 438 || 438 || 438A > 6A; al 439 || 439 || 439A > 6A; al 440 || 440 || 440A > 6A; al 441 || 441 || 441A > 6A; al 442 || 442 || 442A > 6A; al 443 || 443 || 443A > 6A; al 444 || 444 || 444A > 6A; al 445 || 445 || 445A > 6A; al 446 || 446 || 446A > 6A; al 447 || 447 || 447A > 6A; al 448 || 448 || 448A > 6A; al 449 || 449 || 449A > 6A; al 450 || 450 || 450A > 6A; al 451 || 451 || 451A > 6A; al 452 || 452 || 452A > 6A; al 453 || 453 || 453A > 6A; al 454 || 454 || 454A > 6A; al 455 || 455 || 455A > 6A; al 456 || 456 || 456A > 6A; al 457 || 457 || 457A > 6A; al 458 || 458 || 458A > 6A; al 459 || 459 || 459A > 6A; al 460 || 460 || 460A > 6A; al 461 || 461 || 461A > 6A; al 462 || 462 || 462A > 6A; al 463 || 463 || 463A > 6A; al 464 || 464 || 464A > 6A; al 465 || 465 || 465A > 6A; al 466 || 466 || 466A > 6A; al 467 || 467 || 467A > 6A; al 468 || 468 || 468A > 6A; al 469 || 469 || 469A > 6A; al 470 || 470 || 470A > 6A; al 471 || 471 || 471A > 6A; al 472 || 472 || 472A > 6A; al 473 || 473 || 473A > 6A; al 474 || 474 || 474A > 6A; al 475 || 475 || 475A > 6A; al 476 || 476 || 476A > 6A; al 477 || 477 || 477A > 6A; al 478 || 478 || 478A > 6A; al 479 || 479 || 479A > 6A; al 480 || 480 || 480A > 6A; al 481 || 481 || 481A > 6A; al 482 || 482 || 482A > 6A; al 483 || 483 || 483A > 6A; al 484 || 484 || 484A > 6A; al 485 || 485 || 485A > 6A; al 486 || 486 || 486A > 6A; al 487 || 487 || 487A > 6A; al 488 || 488 || 488A > 6A; al 489 || 489 || 489A > 6A; al 490 || 490 || 490A > 6A; al 491 || 491 || 491A > 6A; al 492 || 492 || 492A > 6A; al 493 || 493 ||

63770

BS
715
1905
2

תורה נביאים וכתובים

BIBLIA HEBRAICA

ADJUVANTIBUS PROFESSORIBUS

G. BEER, F. BUHL, G. DALMAN, S. R. DRIVER, M. LÖHR,
W. NOWACK, I. W. ROTHSTEIN, V. RYSEL

EDIDIT

RUD. KITTEL
PROFESSOR LIPSIENSIS

PARS II

LIPSIAE
J. C. HINRICHS
1906

DATE DUE

OCT 28 1964

MAY 20 1994

GAYLORD

PRINTED IN U.S.A.

WELLESLEY COLLEGE LIBRARY

3 5002 03127 3498

BS 715 1905 2

Bible.

[Torah nevi'im u-khetuvim
(romanized form)]

